

ՀԱՅԵՐԵՆ ԵՐԳԱՐԱՆՆԵՐԻ
ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

(1513-1921 թթ.)

«ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԸԱՅԵՐԵՆ ԵՐԳԱՐԱՆՆԵՐԻ
ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
(1513-1921թթ.)

Աշխատասիրությամբ ԿԱՐԻՆԵ ԶԱՐՈՅԱՆԻ

ԵՐԵՎԱՆ

2014

ՀՏԴ 01:78
ԳՄԴ 91+85.31
Հ 249

Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի
գիտական խորհրդի որոշմամբ

Գրքի հրատարակության հովանավորն է
ՍԱՄՎԵԼ ՖՐՈՒՆԶԵԻ ՍԱՐԳՍՅԱՆԸ

Խմբագիր՝ Թովմաս Պողոսյան
Խորհրդատու՝ Ժիրայր Կանայանց-Հարությունյանց

Հայերեն երգարանների մատենագիտություն (1513-1921թթ.)/Աշխատասիր.
Հ 249 Կարինե Հարոյանի, խմբ. և առաջաբանի հեղինակ՝ Թովմաս Պողոսյան.- Եր.
Նահապետ, 2014, 652 էջ:

Գիրքը պարունակում է հայերեն երգարան-ժողովածուների, նաև երաժշտության դասագրքերի
և երաժշտական պարբերականների մատենագիտությունը (բովանդակությունը կամ հակիրճ
նկարագրությունը): Հավելվածը պարունակում է մեկական երգեր և եղանակներ ընդգրկող
հրատարակությունների մատենագիտությունը:

Նախատեսվում է երաժիշտների, բանասերների, հայ երգի պատմությամբ հետաքրքրվողների
համար:

ՀՏԴ 01:78
ԳՄԴ 91+85.31

ISBN 978-9939-856-11-7

© Հարոյան Կ., 2014
© «Սայաթ-Նովա» մշակութային միություն, 2014

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

Մեր ժողովրդի ազգային ամենամեծ հարստություններից առաջինը մեր լեզուն է և մեր կարծիքով, երկրորդը՝ հայ երգը: Հայ երգը ազգապահպան հզոր գենք է: Այն հայ մարդուն ուղեկցել է աշխատանքի մեջ, ստեղծագործելիս, պայքարի մեջ, դառնության պահերին եղել է նրա մխիթարիչը, երջանկության պահին՝ բազմապատկել նրա ուրախությունը: Հայը խոսել ու արդթել է երգելով:

Վարնջական ժամանակներում երգը երգվել ու տարածվել է բերնեբերան՝ բանավոր ճանապարհով ու փոխանցվել սերնդեսերունդ: Հետագայում երգերը գրառվել են պատմիչների կողմից: Ստեղծվել են երգարան-տաղարաններ: Հայ երգի մեծ կարեւորությունն է վկայում այն փաստը, որ հայ առաջին տպագրիչ Հակոբ Մեղապարտի հրատարակած հինգ գրքերից մեկը Տաղարանն է («Տաղարան է սայ հոգոյ եւ մարմնոյ» խոսուն խորագրով, Վենետիկ, 1513»):

1568 թվականին հայ երկրորդ տպագրիչ Աբգար Դպիր Թոխաթեցին Կ. Պոլսում տպագրել է Տաղարան, ուր զետեղված են եղել հոգևոր և աշխարհիկ բնույթի տաղեր:

17-րդ դարում 1681 թ. Վենետիկում լույս է տեսել Տաղարան, իսկ 1684 թվականին՝ «Դպրության գիրք» ժողովածուն, որը նախադեպ է հանդիսանում հետագա հրատարակությունների համար:

Տպագիր Տաղարաններում (նաև՝ Գանձարաններում) նյութերը դասավորված են ըստ եկեղեցական ավանդական տոնակարգի: Նախ զետեղված են տերունական տոներին, ապա՝ սրբերին և ազգային եկեղեցական սրբերին ու սրբություններին

նվիրված տաղերը: Տաղարաններում տեղ են գտել նաև աշխարհիկ բովանդակությամբ՝ դարնան, բնության, ուրախության եւ այլ թեմաներով ստեղծված տաղերը:

18-րդ դարում Կ. Պոլսում բազմիցս հրատարակվել են «Դպրութեան գիրք եւ Տաղարան վայելուչ եւ գեղեցիկ» խորագրով ժողովածուները: 1740 թվականից դրանք կոչվել են «Տաղարան վայելուչ եւ գեղեցիկ»՝ կառուցվածքով մնալով նույնը: «Գիրք դպրութեան» ժողովածուի «Հանդէս դպրութեան» բաժինը պարունակում է Պատարագի երգեցողության ժամանակ դարաց դասի (այստեղից էլ ժողովածուի անվանումը՝ «Դպրութեան գիրք») եւ սարկավազների երգելու համար նախատեսված մասերը: Ապա հաջորդել են Տաղարանները և Գանձարանները: 1752 թվականից սկսած Տաղարաններն ընդգրկում են միայն հոգևոր բնույթի տաղեր:

18-րդ դարում հայոց գրական – մշակութային կյանքում ընթանում էր վերանորոգության շարժումը, որը սկիզբ էր առել 17-րդ դարից: Հոգևոր երգի ու երաժշտության ոլորտը այդ շարժման կարեւոր բաղադրիչներից մեկն էր: Այդ շարժումը նախ միտված էր հայոց հոգևոր հին եւ միջնադարյան մշակույթի վերստին յուրացմանը: «Հայրենիքի, ազգի, քրիստոնեական ուղղափառ հավատքի համատեղ սերն է XVIII դարի հոգևոր երգի հիմնական նյութը» (Շ. Նազարյան, «Ողբի եւ սթափման բանաստեղծություն», էջ 102):

18-րդ դարում վերանորոգվում, զարգանում է նաև աշխարհիկ երգ-երաժշտությունը:

18-րդ դարում ստեղծվում եւ տպագրվում են հոգեւոր գործիչներ Մխիթար Սեբաստացու, Ղազար Ճահկեցու, Սիմեոն Երեւանցու, Պետրոս Ղափանցու հոգեւոր երգարան տաղարանները: Քանիցս հրատարակվում են Պաղտասար Դպրի տաղարանները: Կ. Պոլսի հայոց պատրիարք Հովհաննես Կոլոտի աշակերտների ստեղծագործություններն ամփոփող ժողովածուն լույս է տեսել երկիցս:

19-րդ դարում տպագրվում են Տաղարաններ անփոփոխ բովանդակությամբ Կ. Պոլսում, Թիֆլիսում, Երուսաղեմում: 1840 թվականից դրանք կրում են «Տաղարան Հայաստանեայց Սուրբ եկեղեցւոյ» խորագիրը:

1830 թվականին եւ 1846 թվականին հնդկահայ գաղութում լույս են տեսել «Սիրակարկալ» եւ «Նուագարան զբօսանաց» երգարանները, որոնցում ամփոփված են խրախճանքի, սիրո, հարսանիքի, պանդխտության եւ այլ երգեր:

1852 թվականը երգարանների հրատարակության պատմության մեջ նշանավորվում է երկու իրադարձությամբ: Հ. Ղ. Ալիշանը հրատարակել է «Հայոց երգք ռամկականք» խորագրով՝ հայ միջնադարյան ժողովրդական երգերի ժողովածուն (հետագայում պարզվել է, որ տեղ են գտել նաեւ հեղինակ ունեցող երգեր):

Ազգային ինքնագիտակցությունը սկսվում է ազգային ինքնաճանաչմամբ, որը սնվում է ոչ միայն գրավոր աղբյուրներից, այլ նաեւ անգիր ավանդություններից: Հ. Ղ. Ալիշանը ռամկական երգը՝ այլ անգիր ավանդությունների հետ դիտում է իբրև պայման՝ ազգի պատմությունը, հոգեբանությունը, լեզուն (իր փոփոխություններով) ուսումնասիրելու համար: Նրա

«փափագն էր», որ մեր գործիչները, հետեւելով բարեկիրթ ազգերին, ժողովեն երգեր: Ալիշանի այս մտքերը ծրագրային են դառնում հետագա մեր հրատարակիչների համար:

Նույն 1852 թվականին Մոսկվայում լույս է տեսել Սայաթ-Նովայի հայերեն խաղերը՝ զինվորական բժիշկ, բանասեր Գ. Ախվերդյանի աշխատասիրությամբ, առաջաբանով եւ բարբառագիտական ուսումնասիրությամբ:

19-րդ դարի առաջին տասնամյակում դիտվում է աշուղական հայալեզու բանաստեղծության աճ: 1855-1859 թթ. Մոսկվայում Լազարյան ճեմարանի դասատու Ռ. Հովհաննիսյանը լույս է ընծայել «Նոր Քնար Հայաստանի» մատենաշարով 7 տետրակ, որոնք իրենց մեջ ամփոփում են աշուղներ Ազբար Աղամի, Նիրանիի, Շիրինի, Սեյադի և այլոց խաղերը: Նա այդ երգերը ժողովել էր Երեւանում եւ իր նպատակն էր եղել ժողովրդի մեջ ընթերցանություն տարածելը: «Ժողովուրդը սիրեց այդ երգերը, կարդում էր նրանց, երգում էր: Նրանք իրենց թխուածքների հեղեղով ժողովրդական տարր մտցրին մեր գրականութեան մէջ, ընթերցողներին մի յայտնի տրամադրությունն ներշնչեցին: (Լեո, «Ռուսահայ գրականության պատմություն», հտ. Ա, Վենետիկ, 1904, էջ 23):

19-րդ դարում և 20-րդ դարի առաջին երկու տասնամյակներում լույս են տեսել նաեւ աշուղներ Զարկյարի, Զիվանու, Մալուլի, Խայաթի, Զամալու, Հագիրիի եւ այլոց երգեր եւ ոտանավորներ պարունակող ժողովածուները:

Երգարանները զգայուն արձագանքն են հայոց հասարակական կյանքում եւ մտքի մեջ ընթացող տեղաշարժերին:

19-րդ դարի 40-ական թվականների վերջերում ազգային-մտավորական զարթոնքը համակել էր հայության երկու հատվածներին: Զարթոնքի համար էական նշանակություն ունեցավ նոր ստեղծվող երգը: «Մենք սկսեցինք երգից: Երգն էր, որ եկավ մեզ զարթեցնելու» (Լեո, նշվ. աշխ., էջ 16): Զարթոնքի երգային դրսևորումն էր դորպատյան հայ ուսանողների՝ ինքնուրույն կամ թարգմանական (գերմաներենից, ֆրանսերենից, ռուսերենից) բանաստեղծությունների խոսքերով ստեղծված երգերը: Երգում էին ուսանողական կյանքը, սեր, գինի եւ հայրենիք: Ահա այս երգերը, նաեւ Պատկանյան տոհմի ներկայացուցիչների, այլեւ ժողովրդական, միջնադարյան, աշուղական երգեր (նաեւ բանաստեղծություններ) էր պարունակում Գամառ – Քաթիպայի «Ազգային երգարան հայոց»-ը՝ նոտային հավելվածով (1856, Ս.Պետերբուրգ): Մ. Մուրադյանը նշել է, որ երգարանը պարունակում էր նաեւ ընթերցանություն եւ արտասանություն նյութեր, եւ այդ սկզբունքը պահպանվում է հետագայում եւս լույս տեսած համարյա բոլոր երգարաններում:

Արեւմտյան Հայաստանի մտավորական կենտրոն Կ.Պոլսում ծնվում էր ազգային (իմա՛ հայրենասիրական) երգը, որի խոսքային բնագիրը հայ բանաստեղծների քերթվածներն էին և արծարծում էին հայրենիքի ու հայրենասիրության նյութը: Երգվում էին հայ երգահանների (նաեւ ոչ հայ) հորինած մեղեդիներով, կամ՝ եվրոպական եղանակներով:

1860 թվականի մայիսի 24-ին Կ. Պոլսում Ազգային ժողովի կողմից ընդունված եւ հաստատված Ազգային սահմանադրությամբ ծնունդ առան այսպես կոչված «սահ-

մանադրական» երգերը: 1861 թվականից սկիզբ առավ երգարանների, երաժշտական հանդեսների, այլեւ մեկական երգերի հրատարակությունը: Սահմանադրական, նաեւ հայ բանաստեղծների խոսքերով հորինված երգերը Կ. Պոլսում հնչում էին սահմանադրության տարեդարձերի ժամանակ, որոնք ժողովրդական տոների ու խնջույքների էին վերածվում: Ահա հիմնականում այս երգերն էին ամփոփվում Կ. Պոլսում տպագրված երգարաններում, «որոնք պիտի ողով էին հետզհետե հայ տունները» (Սիրունի Յ., «Կ. Պոլիս եւ իր դերը», հտ. 3, 1987, Անթիլիաս-Լիբանան, էջ 415):

Թատերական ներկայացումների ժամանակ հնչած երգերը հրատարակվել են նաև առանձին՝ «Երգարան թատերական» ժողովածուների մեջ:

Այս երգարաններից հիշենք Հովսեփ Գավաֆյանի տպագրած երգարանները: Ուշագրավ է առաջաբանում հրատարակչի արտահայտած այն կարծիքը, որ ապագայում ուսումնասիրողներն այս երգարանի շնորհիվ պատկերացում կկազմեն հասարակության մեջ իշխող զգացմունքների և գաղափարների մասին: Այս երգարաններից վերջինն է 1880 թվականի Ե. Տնտեսյանի հրատարակած «Նոր երգարան ազգայինը՝ «Գիրք մը որ յետոյ ամբողջ 28 տարիներ կրակի պէս պիտի այրեր շատ մը հայերու սիրտն ու կեանքը» (Վ. Եւ Պ. Զարգարյան եղբարք):

19-րդ դարում հրատարակված ուշագրավ երգարաններից է 1868 թ. Սանկտ Պետերբուրգում լույս տեսած «<...> երախտավոր Միանսարյանի սքանչելի "Քնար հայկականը" (Ավետիք Իսահակյանի բնութագրմամբ, Ավ. Իսահակյան, *Երկերի ժողովածու*, հտ. 6, 1979, Երեւան, էջ 333):

Մ. Միանսարյանցը տակավին 1862 թվականին կարեւորել է «ազգային լեզուաւասած երգերի դերը հայրենի լեզուն սովորելու, ազգայնութեան եւ հայրենասիրական ոգին արթնացնելու եւ զարգացնելու համար»:

Երգարաններ են տպագրվել նաեւ Թիֆլիսում, Նոր Նախիջեւանում:

Բեռլինի կոնգրեսից հետո (1878 թ.) վատթարանում է արեւմտահայութեան քաղաքական կացութիւնը: Սկսվում էր զուլումի շրջանը: 1880 թվականից գրահրատարակչութիւնը Կ. Պոլսում առավել խիստ գրաքննութեան է ենթարկվում: Արգելվում են ազգային երգարանները, խուզարկում են գրավաճառանոցները: Զերբակում են այն մարդկանց, ում մոտ որեւիցէ ազգային երգ էին հայտնաբերում: Արգելվում են տոները, ազգային երգեր կատարելը: 1881 թվականին Կ. Պոլսում բանտարկում են Եղիա Տնտեսյանին՝ երգարան տպագրելու համար: Վատառողջ Եղիան 1881 թ. ապրիլի 28-ին բանտում կնքում է իր մահկանացուն:

Սաստկանում էր նաեւ ցարիզմի հայահալած քաղաքականութիւնը:

1894 – 1896 թթ. հայկական կոտորածների ժամանակ Կ. Պոլսից գաղթում են նաեւ հայ մտավորականները, նախ՝ Բուլղարիա, հետագայում նաեւ՝ Եվրոպա: Եւ ահա Բուլղարիայի Վառնա քաղաքում 1897 թվականին լույս են տեսել երգարաններ: Երգարաններ հրատարակվել են նաեւ այլ գաղթօջախներում (Միացյալ Նահանգներ, Մեծ Բրիտանիա):

1880-ական թվականներից ծավալվում է հայ ազգային-ազատագրական շարժումը, որն ուղղված էր թուրքական բռնապետութեան դեմ: Շարժման նպատակն էր

արեւմտահայութեան ազատագրումը: Սկիզբ են առնում «հեղափոխական» երգերը: «Յեղափոխականը պէտք ունի <...> ո՛չ միայն ծրագրի, այլեւ երգի» (Մ. Տամատյան): 1880-ական թվականների կեսերին ձեւավորվում են հայդուկային խմբեր, հյուսվում են երգեր (Ավ. Իսահակյան, աշուղներ Զիվանի, Շերամ, Փահրատ, Աշխուշթ, նաեւ անհայտ), որոնց մի մասը փառաբանում է հայդուկներին, նրանց գործած սխրանքները, մյուս մասը նվիրված է առանձին արշավանքների նկարագրութեանը: Երգեր են հյուսվում նաեւ Անդրկովկասում հայ-թուրքական (1905-1906թթ.) ընդհարումների առթիվ:

Ահա այս երգերն են ամփոփված (ի շարս այլ երգերի) 20-րդ դարում հրատարակված շատ երգարաններում: Որոշ երգարաններ կրում էին երգարանի համար արտառոց թվացող խորագրեր՝ Արյան ձայներ (1906-1912 թթ. Թիֆլիսում հրատարակվել է 5 անգամ), Արյունի երգը (1907, Երևան), Վիրավոր բլբուլ (1907 թ., Թիֆլիս): Երգարաններում տեղ են գտել նաեւ այնպիսի երգեր, որ ժամանակին հավանութեան չեն արժանացել՝ թե՛ իմաստի, և թե՛ գեղագիտական առումներով: «Արյան ձայներ»-ի հրատարակչի գիտարկմամբ (1906 թ.) «Վերջին տարիներում հայկական կեանքը թե՛ թուրքիայում և թե՛ Ռուսաստանում անվերջ արիւնահեղութեան եւ ավերածութեան առարկա է դարձել, ուստի եւ հայ ժողովրդական վերջին երգերն էլ շարունակ "արիւնոտ" ձայներ են հնչեցնում, միեւնոյն ժամանակ՝ գովելով ու փառաբանելով յեղափոխական հերոսներին»: Տեղին է հիշել Հովհաննես Թումանյանին՝ «Դառնացրել են մեր հոգին, նրա մեջ զարգացրել են վրեժի ու

թշնամուտի վերաբերյալ զգացմունքները, ստիպել են երգել «Արյան երգեր» (Հովհ. Թումանյան, *ԵԼԺ*, հտ. 7, էջ 171):

«Կային եւ Ֆիդայական սիրված երգեր, որոնք խորհրդային կարգերի պայմաններում ազգամուտական հայտարարվեցին եւ արգելվեցին, սակայն մնացին ժողովրդի հիշողության մեջ եւ պատեհ առիթը նրանց նորից կյանքի կոչեց» (Մ. Հարությունյան, Ա. Բարսամյան, Հայ երաժշտության պատմություն, Երևան, 1996 թ., էջ 105): Հարկ է ասել, որ երգարանների զգալի մասը գրադարաններում պահվում էին հատուկ տիպի գրականության պահպանման բաժիններում եւ մատչելի չէին շատ ընթերցողներին:

Ի դեպ, հայ ազգային – ազատագրական պայքարի հերոսների հիշատակին նաեւ երգարաններ են ձոնվել՝ «Վազգէն-երգարան» (1901 թ., բոստոն), «Հայրենիք» (1908 թ. Բոստոն), «Ծաղկեփունջ» (1907 թ. Թիֆլիս), «Ըմբոստ երգեր» (1915 թ., Բոստոն): Երգարան է ձոնվել նաեւ հայ կամավորներին՝ «Արշալույսի ձայներ» (1915 թ., Թիֆլիս):

20-րդ դարում լույս տեսած երգարաններից հիշատակելի է «Հայրենիք» երգարանը, որի հրատարակիչները հետապնդում էին նաեւ կրթադաստիարակչական նպատակ, ուստի ջանացել են ընդգրկել կենսունակ եւ գեղարվեստական բարձրարժեք նյութեր՝ թե՛ երգեր, թե՛ արտասանության նյութեր:

1908 թվականի հունիսի 10-ին Թուրքիայում սահմանադրություն հռչակվեց, տապալվեց Կարմիր սուլթանը: «Հայերը պատրանքը ունեցան թէ փշրուած էին զիրենք ճնշող ու կաշկանդող շղթաները» (Ա. Ալպոյաճեան, «Պատմութիւն հայ Կեսա-

րիոյ» հտ. Ա. Գահիրէ, 1937թ., էջ 1269): Հայերը մեծապես ոգեւորված ու խանդավառված էին սահմանադրության հռչակմամբ եւ ազատության ձեռք բերմամբ: «Բուռն զարթոնք ապրեց հատկապես Կ.Պոլսի հայ մշակութային կյանքը: <...> բացվեցին մարդկանց շրթունքները: Երգում էր ամբողջ ժողովուրդը՝ հայ, թուրք <...>, երգում առանձին, երգում միասին: <...> Ակնթարթային արագությունով ժողովրդի մեջ նորից տարածվեցին Ալիշանի, Պեշիկթաշլյանի, Ռուսինյանի, Նալբանդյանի եւ ուրիշների 28 տարի արգելված հայրենասիրական երգերը: Սահմանադրության հենց առաջին ամիսներից հրապարակը ողողվեց նաեւ հայ քաղաքական կուսակցությունների սխրանքները գովաբանող երգերով» (Գ. Ստեփանյան, «Ուրվագիծ արեւմտահայ թատրոնի պատմության», հտ. 3, Երևան 1975, էջ 20-21): Այս եւ այլ երգերի արագ տարածմանը մեծապես նպաստել են Կ. Պոլսում նոր լույս տեսնող երգարանները, մեկական երգերի հրատարակությունները, նաեւ երաժշտական պարբերականները: Կ. Պոլսից բացի երգարաններ են լույս տեսել նաեւ Մարզվանում:

Գիտական հրատարակություններ են բանասեր Կ. Կոստանյանցի հրատարակած «Նոր ժողովածու»-ները (1892-1904 թթ. չորս պրակով):

Արժեքավոր հրատարակություններ են Ար. Սեդրակյանցի «Քնար մշեցուց եւ վանեցուցը» (1874 թ. Վաղարշապատ), Տեվկանցի «Հայերգը» (1882 թ., Թիֆլիս), բանահավաք Ա. Բրուտյանի «Ռամկական մրմունջները» (1895-1904թթ.):

19-րդ դարում եւ 20-րդ դարասկզբում տպագրվել են հայերենատառ թուրքերենով

երգերի ժողովածուներ (Թե՛ հոգեւոր, Թե՛ աշխարհիկ բնույթի երգեր):

Բողոքականութիւնը հայերի մեջ տարածվելուն զուգընթաց տարածվում էին նաեւ երգերը, որոնց խոսքերի մեծ մասը անգլո-սաքսոնական հոգեւոր բանաստեղծութիւնների թարգմանութիւններ էին: Կ. Պոլսում տպագրվում էին հայ ավետարանական եկեղեցու երգերը՝ թե միայն խոսքերով, թե նաեւ մեղեդիներով:

19-րդ դարի 60-ական թվականներից տպագրված երգարանների մի մասը պարունակում է թե՛ երգերի խոսքեր և թե՛

ձայնանիշեր: Այս շարքում առանձնանում են Կոմիտաս Վարդապետի «Հայ քնար» (1907, Փարիզ), «Հայ գեղջուկ երգեր» (1912, Լայպցիգ) խորագրերը կրող երգարանները:

Մեծ եղեռնից տարիներ անց Կ. Պոլսի հայոց մշակութային կյանքը նորից զարթոնք ապրեց: 1918-1921 թթ. հրատարակվել են երգարաններ (նշելի է «Կիլիկիա» երգարանը): Այս տարիներին երգարաններ են լույս տեսել նաեւ Միացյալ Նահանգների հայ գաղթօջախներում:

ԹՈՎՄԱՍ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԿԱԶՄՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ

Հայ ժողովրդի պատմական զարգացման քառուղիներում երգարաններն ունեցել են կարևոր դեր և նշանակություն՝ ժողովրդի պատմական երթը, հոգևոր մշակույթը ապագա սերունդներին տեսանելի և հասանելի դարձնելու առումով, ահա ինչու նրանց ուսումնասիրությունը բխում է ազգային շահերից: Նպատակ ունենալով ստեղծել երգարանների մատենագիտությունը՝ կատարել ենք հետևյալ աշխատանքը.

1. Կարևորել ենք մատենագիտության կառուցվածքը՝ թելադրված բովանդակությամբ և մատենագիտության առանձնահատկություններով: Կառուցվածքային տեսանկյունից այն բաղկացած է առաջաբանից, կազմողի խոսքից, համառոտագրությունների և հապավումների ցանկերից, տասը բաժիններից՝ ենթաբաժիններով հանդերձ, հավելվածից:

Բաժինները տարանջատվել են՝ համապատասխան ընդգրկված նյութերի բովանդակային ընդհանրություններին՝

Ա. Երգերի միայն խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.

Բ. Երգերի խոսքեր և ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուներ.

Գ. Երգերի միայն ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուներ.

Դ. Ոչ միայն երգերի խոսքեր, այլև ոտանավորներ, արձակ էջեր, ուսումնասիրություններ, առածներ, հանելուկներ, հեղինակների հակիրճ կենսագրականներ պարունակող ժողովածուներ.

Ե. Երգարան և այլ նյութեր պարունակող ժողովածուներ.

Զ. Տարեթվերը չնշված ժողովածուներ.

Է. Թերի իրազեկանքով ժողովածուների վերնագրեր (վերնագրերը նկարագրել ենք՝ ըստ այլ մատենագիտական աղբյուրներից և պարբերական հրատարակություններից քաղված իրազեկանքի):

Ը. Երգարանների վերնագրեր, որոնց հրատարակության մասին եղել են միայն հայտարարություններ (իրազեկանքը քաղվել է մատենացանկ ունեցող հրատարակությունից և պարբերական հրատարակություններից):

Թ. Երաժշտության դասագրքեր (Երգերի թե՛ մեղեդի, թե՛ խոսք պարունակող ժողովածուներ):

Ժ. Երաժշտական պարբերականներ (Երգերի թե՛ մեղեդի, թե՛ խոսք պարունակող ժողովածուներ):

Մատենագիտության կառուցվածքի մեջ առանձնանում է «Հավելված» բաժինը, ուր ընդգրկված են՝

ա. Մեկական երգեր պարունակող հրատարակություններ (թե՛ ձայնանիշեր, թե՛ խոսքեր):

բ. Մեկական երգեր պարունակող հրատարակություններ (սոսկ ձայնանիշեր):

2. Ուշադրություն ենք դարձրել մատենագիտական աղբյուրներին՝ որպես հավաստի տեղեկություններ պարունակող նյութերի՝ քաղելով համապատասխան իրազեկանք: Օգտվել ենք՝

ա. Ընդհանուր հայագիտական, երաժշտագիտական, անհատական մատենագիտություններից.

բ. ԺԹ-ի դարերում հրատարակված հրատարակչական, կրթական հաստատությունների և հասարակական կազմակերպությունների գրադարանների, գրավաճա-

ուների գրացուցակներից: Նշենք, սակայն, որ գրավաճառների և հրատարակչական հաստատությունների գրացուցակների տեղեկություններից օգտվել ենք վերապահումով, քանզի իրազեկանքը կարող էր ճշգրիտ չլինել և միայն մասնակի տեղեկություն տար տվյալ հրատարակության խորագրի, հրատարակման տարեթվի և տպագրավայրի մասին.

գ. Ներգրքային մատենագիտություններից.

դ. Մատենացանկ պարունակող հրատարակություններից (Նման տեղեկությունները կարող էին գետեղված լինել գրքի, մեկական երգ պարունակող հրատարակությունների կողքի էջերում).

ե. Հայերեն պարբերական մամուլի համահավաք ցուցակներից և վերլուծական մատենագիտություններից.

զ. Պարբերական հրատարակությունների արձանագրական մատենագիտություններից և հակիրճ գրացանկերից (Ուշադրությունը կենտրոնացրել ենք 1860-1922 թթ. միջակայքում հրատարակված գրքերին, նոր հրատարակությունների, հրատարակչական ծանուցումների ու վաճառքի ազդերին).

է. Մատենագիտության Ա-Ձ, Թ-Ժ բաժինների և հավելվածի կազմման համար օգտվել ենք Երևանի մեծ գրադարանների քարտային գրացուցակներից, Բոննի համալսարանի (Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն) էլեկտրոնային գրադարանից (Goussen).

3. Համախմբելով հավաքված գրականությունը՝ կատարել ենք վերլուծական-համադրական աշխատանք՝ ճշտելով գրքերի խորագրերը, հրատարակման տարեթվերը:

4. Յուրաքանչյուր բաժնի ենթաբաժիններում մատենագիտական նյութերը դասավորել ենք ժամանակագրական-այբբենական կարգով: Նկարագրվող հրատարակություններն ունեն միասնական (ընդհանուր) համարակալում:

5. Բաժիններում ընդգրկված հրատարակությունների բովանդակության նկարագրությունները կատարել ենք մեկ միասնական սկզբունքով՝ ներառելով հետևյալ տարրերը՝

ա. Համառոտ նկարագրություն: Անվանաթերթ: Հնատիպ հրատարակությունների պարագայում նշվել է մատենագիտության պատմության մեջ ընդունված հակիրճ ձևը, ապա՝ անվանաթերթի տվյալները: Ձայնանիշային հրատարակությունների (մեկական երգ պարունակող) անվանաթերթի բացակայության դեպքում նշվել են թղթակազմի, կողքի առաջին էջի կամ սկզբնաէջի տվյալները: Անվանաթերթ չլինելու (կամ ընկած լինելու) դեպքում նշվել է այն աղբյուրը, որից քաղվել են տվյալները: Եթե անվանաթերթի խորագիրը տարբերվել է թղթակազմի խորագրից, ապա բերվել է նաև թղթակազմի խորագիրը: Անվանաթերթի երկու խորագրի առկայության պարագայում ծանոթագրվել է երկրորդ խորագիրն ընտրելու պատճառը: Եթե հրատարակության տարեթիվը տարբերվել է անվանաթերթի վրա նշված տարեթվից, բերվել է նաև հրատարակության տարեթիվն ըստ թղթակազմի: Նշվել է գրաքննչական թույլտվության քաղաքը, ամիսը, տարեթիվը, գրաքննիչի անունը: Եթե տարեթիվը ճշտված չէ, այն նշվել է՝ ըստ հեղինակային իրավունքի (COP) նշանի, կամ ըստ պարբերականների: Նշել ենք հրատարակության վիճատիպ լինելը, հայկական ձայնանիշե-

րով (Հ. Լիմոնճյանի ստեղծած համակարգով), կատարողական դասիչները՝ կոմիտասյան եզրերով արտահայտված լինելը:

բ. Մանրամասն նկարագրություն: Առաջաբան

գ. Ստեղծագործության հեղինակի (հայտնի կամ անանուն) անունը: Անունը կամ ծածկանունը նշվել է նույնությունամբ: Եթե տվյալ հեղինակի ինքնությունը պարզվել է այլ աղբյուրների միջոցով, անունը նշվել է ուղիղ փակագծերում []: Ընդգծվել են տվյալ հեղինակի հոգևոր և աշխարհիկ կոչումները, սեղմ իրադեպերը, հավանական հեղինակի մասին կարծիքները: Ծանոթագրել ենք, երբ իբրև հեղինակ նշված անձն այդ երգի տարածող երգիչներից է, նաև հեղինակի ստորագրության փոխարեն երեք աստղանիշ դրված լինելու փաստը:

դ. Ստեղծագործության խորագիր (եթե կա՝ ենթախորագիր): «Դարձեալ ի նոյն միտ», «Ի նոյն միտ» և նմանատիպ խորագրերի դեպքում ուղիղ փակագծերում ընդգծվել է նախորդ ստեղծագործության խորագիրը: Նշենք, որ շատ խորագրեր դրվել են հրատարակիչների կողմից: Լրացրել ենք խորագրերի մեջ բացակայող բառերը, տառերը: Համեմատել և ծանոթագրել ենք՝

- ուսումնասիրված որոշ նյութեր, որոնց խորագրերը մտացածին են

- «Սիրո տաղեր» ընդհանուր խորագրի տակ գետեղված մի շարք երգերը համեմատվել են «Հայրենիներ» ժողովածուի շարքերի համապատասխան ստեղծագործությունների հետ.

- «Պարերգեր», «Ժողովրդական երգեր» ընդհանուր խորագրերի տակ կամ խորագիր ունեցող երգերի՝ «Ժողովրդական խաղիկներ» ուսումնասիրություն-ժողովա-

ծուի ստեղծագործությունների հետ համեմատություն արդյունքում էջատակում նշել ենք քառյակների թվաքանակը.

- որոշ թատերգերից քաղված երգեր, որոնց խորագրերը նշված են եղել նախորդած երգ բառով՝ առանց հեղինակի կամ թարգմանչի անվան հիշատակումով.

- այն թատերգերը, որոնց խորագիրը նշված չէ, այլ տրված է միայն հեղինակի անունը և երգի խորագիրը.

- ժողովածուները գետեղված արձակ էջերից քաղված չափածո հատվածները, որոնց խորագրերը նշված չեն.

- վեպի կամ պատմվածքի խորագրերը.

- ժողովածուներում գետեղված այն արձակ հատվածները, ուր հիշատակված է միայն հեղինակի անունը (բացի մի դեպքից), բայց ոչ երկի խորագիրը.

- գրական երկի այն հատվածը, որը հապավումով է տրված. գեղջված մասը վերականգնվել է.

Ձայնանիշերով հրատարակված երգի պարագայում նշել ենք երգի խորագիրը, մեղեդու հեղինակ-երգահանի, ապա բանաստեղծության բնագրի հեղինակի անունը: Եթե մեղեդու հեղինակի անունը նշված է առանց ձայնանիշերի, ընդգծել ենք երգի խորագիրը, բանաստեղծության բնագրի հեղինակի, ապա երգահանի անունը: Հոգևոր երգերի խորագրերից հետո նույնությունամբ ընգծվել են սուրբգրային համապատասխան համարները.

ե. Սկզբնատող (անխորագիր ստեղծագործության, միջնադարյան երգերի, նույնանուն խորագրերի, աշուղական և այլ երգատեսակների պարագայում).

զ. Երգի խոսքի կամ մեղեդու գրառողի, փոխադրողի անուն.

է. Փոխադրողի կամ թարգմանչի անուն: Եթե հիշատակված անձի թարգմանիչ կամ փոխադրող լինելը չենք կարողացել պարզել, ապա գրառել ենք նույնությամբ՝ նշելով, որ նրան համարել ենք թարգմանիչ համապատասխան աղբյուրի համաձայն:

ը. Երգի՝ մեկ այլ եղանակով կատարվելու մասին նշում.

թ. Երգը կատարողի անուն կամ այլ նշումներ (օրինակ՝ հիշած և այլն).

ժ. Երգի ստեղծման տարեթիվ և վայր: Թեք դժով նշված է ամսաթիվը, կարգային տառաթիվը և տարեթիվը:

ժա. Բանաստեղծության արտատպության սկզբնաղբյուր (ժողովածու, պարբերական հրատարակություն): Եթե ստեղծագործությունը քաղված է հեղինակի երկերի ժողովածուից, և բացակայում է հեղինակի անունը, նշել ենք նույնությամբ՝ երբեմն հավելելով հատորի համարը և ենթախորագիրը: Եթե քաղված է այլ ժողովածուներից կամ դասագրքերից, հավելել ենք հեղինակի կամ կազմողի անունը: Որոշ դեպքերում ստուգել ենք արտատպման աղբյուրը՝ պարզելով իսկությունը:

6. Երգի հորինման հանգամանքների, պատմական որևէ անձի կամ իրադարձությունը ձևավորելու մասին ծանոթագրել ենք համապատասխան երգի բնագրի կամ աղբյուրի: Ձոնագրերը մեջբերել ենք ամբողջությամբ կամ մասամբ: Կից երգերը նկարագրել ենք առանձին: Եթե ստեղծագործության տվյալ հատվածը կենցաղավարել է իբրև ինքուրույն միավոր (մեծ մասամբ տաղ-հատված, գանձ-հատված), էջատակում նշվել է այդ երկի խորագիրը, գանձի ո՛ր տողերից, ո՛ր տարընթերցվածնե-

րից բաղկացած լինելը: Ծանոթագրել ենք, երբ նկատել ենք երգի տների կամ տողերի հերթագայությունը խախտում, սկզբնաբառի զեղչում, երբ «աշխարհ» բառը փոխարինվել է իր գաղափարագրով, հանդիպել ենք ոտանավորների աղճատված օրինակների, երգերի, տաղերի համեմատության արդյունքում առկա տարբերությունների:

7. Բովանդակությունը նկարագրելիս չենք գոհացել գրքերում առկա տեղեկությունների սոսկ արձանագրմամբ, կատարել ենք վերլուծական-համադրական աշխատանք, քանզի նրանցում հաճախ չեն նշվել հեղինակների, փոխադրողների և թարգմանիչների անունները, առկա են եղել հեղինակային վերագրումներ: Հեղինակների և ստեղծագործությունների մասին լրացուցիչ տեղեկություններ հավաքագրելու նպատակով ուսումնասիրել ենք բազմաբնույթ գրականություն՝ բանասիրական և բնագրագիտական ճշտումներով: Ստեղծագործությունները որոնել ենք ոչ միայն տվյալ հեղինակի գրական ժառանգության, այլև այլ ժողովածուների մեջ: Նշենք, որ որոշ դեպքերում սկզբնաղբյուրը այդպես էլ չի բացահայտվել՝ տվյալ նյութի բացակայության պատճառով: Օգտվել ենք՝

- նկարագրվող գրքի ցանկերից, հեղինակի երկերի ժողովածուներից, գրական ժողովածուներից, բանասիրական (նաև գրականագիտական), երաժշտագիտական, թատերագիտական և այլ ուսումնասիրություններից.

- հանրագիտարաններից, Հայոց անձնանունների (Հ. Աճառյան), Կենսագրական (Գ. Ստեփանյան), Հայոց ծածկանունների (Բ. Հովակիմյան) բառարաններից.

-«Հայոց ազգագրություն և բանահյուսություն» ժողովածուներից.

- Ձեռագրացուցակներից.

- Հայերեն պարբերական մամուլի վերլուծական մատենագիտություններից:

- Պարբերական հրատարակություններից.

Այս դեպքում նշվել է պարբերականի անունը, տարեթիվը, համարը, հարկ եղած դեպքում՝ հրատարակման կարգային տարին, ամսաթիվը, թեք գծով ամսի կարգային տառաթիվը, էջերը: Ամսագրի պարագայում նշվել է առաջին էջի դարձերեսը (ա/2) կամ երկրորդ էջը ու դարձերեսը /բ/1, բ/2):

- Գամառ-Քաթիպայի «Ազգային երգարան հայոց» ժողովածուի (1856, ՍՊԲ) ձեռագիր օրինակից (Երևան, ԳԱԹ, Ռափայել Պատկանյանի ֆոնդ, Հ. 157ա):

8. Ժողովածուների էջատակերում և «Ծանոթություններ» բաժնում գետեղված ծանոթագրությունների սեղմ բովանդակությունը արտացոլել ենք մատենագիտության էջատակերում: Շտկել ենք նաև տպագրական վրիպակները:

9. Իրազեկանք ենք քաղել ոչ միայն նկարագրվող, այլև օգտագործված գրքերի նախաբաններից, ցանկերից (ներառյալ մատենացանկերը, գրքերի վերջում տպագրված բաժանորդների ցանկերը):

Նույնանուն գրքերի նկարագրության համար կիրառել ենք ներքին հղման եղանակը՝ իբրև հիմք ընդունելով առավել ամբողջական հրատարակությունը: Մյուս հրատարակությունները նկարագրելիս նշել ենք միայն այն տարբերությունները, որոնք առկա են եղել հիմք ծառայած հրատարակության հետ համեմատության արդյունքում (հեղինակի անուն, ստեղծագործության խորագիր, երգի եղանակ):

10. Գրառել ենք ժողովածուն կամ մեկական երգ պարունակող հրատարա-

կությունը ձևավորած նկարչի անունը, կազմել ենք գրքերում գետեղված գեղանկարչական, լուսանկարչական դիմանկարների, խմբանկարների, գեղանկարների ցանկը:

11. Գրառել ենք նկարագրված հրատարակությունների մասին տպագրված գրախոսությունների (մատենախոսությունների) և գրածանոթությունների ցանկը համապատասխան մատենագիտական աղբյուրների՝ մի դեպքում ճշտելով գրախոսվող հրատարակության խորագիրը (անճշտությունը պարբերականի անփութությունների արդյունքն էր):

12. Երկլեզվյա, եռլեզվյա հրատարակությունների պարագայում նախ նկարագրել եք հայերեն, ապա օտար լեզուներով հատվածները:

Նշել ենք այն հրատարակությունները, որ գտել ենք կազմված «Քնար հայկական» երաժշտական հանդեսում: Ընդգծել ենք ժողովածուների էջակալման, նյութերի համարակալման սխալները:

13. Գրառել ենք ընծայագրերը՝ նշելով տվյալ օրինակի հասցեն, ո՛ր գրադարանում լինելը: Հ. Թումանյանին ընծայած օրինակների մասին իրազեկանքը քաղել ենք «Հովհաննես Թումանյանի անձնական գրադարանը Երևանում» մատենագիտությունից: Ընդգծել ենք անձնական գրադարաններին և կրթական հաստատություններին պատկանած օրինակները, նաև նախկին պատկանելությունը մատնանշող գրքատիրոջ ստորագրությունը կամ դրոշմակնիքը:

Մատենագիտության կազմման աշխատանքներին օժանդակել են խմբագիր Թովմաս Պողոսյանը, խորհրդատու Ժիրայր Կանայանց-Հարությունյանցը, պատմաբան,

բանասեր Գևորգ Տեր-Վարդանյանը, որոնց հայտնում ենք մեր անսահման երախտագիտությունը:

Շնորհակալություն ենք հայտնում Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան մատենադարանի, Հայաստանի ազգային գրադարանի, ՀՀ ԳԱԱ Հիմնական գիտական գրադարանի, Ե. Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարանի, Երևանի պետական համալսարանի, «Գարեգին Ա» աստվածաբանական հայագիտական կենտրոնի (այժմ՝ «Վաչե և Թամար Մանուկյան» մատենադարան), Հայաստանի պատմության պետական թանգարանի ղեկավարներին և աշխատողներին:

Ձեռք հավակնում կարծելու, թե մատենագիտությունը զերծ է թերություններից և բացթողումներից: Կարծում ենք, որ այս աշխատությամբ մեր համեստ նպաստն ենք բերում հայ գրքի պատմության և հայ երգի հետազոտության համալսարանական գործին:

ԿԱՐԻՆԵ ՀԱՐՈՅԱՆ

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇՈՒՄՆԵՐ, ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Գրքեր, նոտային հրատարակութիւններ, առանձնատիպեր, հոդվածներ

Արեղեան Արտ., *ՔՊԳ - Արեղեան Արտաշէս, Քերովբէ Պատկանեան Գորպատով*, Վիեննա, Մխիթ. տպ., 1948 (Ազգ. մատ., ԾԿԱ)

Արեղեան Մ., *Երկեր*, հտ. Գ - Արեղեան Մանուկ, *Երկեր*, հտ. Դ, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1970

Արովյան Խ., *ՎՀ - Արովյան Խաչատուր, Վերք Հայաստանի. Ողբ հայրենասիրի [առաջաբան՝ Ավ. Իսահակյան, վերջաբան՝ Պ. Հակոբյան, Նկ. Գ. Խանջյանի]*, Երևան, Սովետ. գրող, 1984

«Ազատ» Մ., 1912 - Ազատութեան մատենադարան գրացուցակ, Կ.Պոլիս, 1912

Աթայան Ռ., «*Կոմիտասի ստեղծագործական ժառանգության*» - ՊԲՀ, 1969, հմր 4 - Աթայան Ռ., «*Կոմիտասի ստեղծագործական ժառանգության մի քանի հարցեր*» - Պատմա-Բանասիրական հանդես, 1969, հմր 4, էջ 15-29

Ալամդարեանց Յ., *Չափաք.* - Ալամդարեանց Յարութին, Յարութին վարդապետի Ալամդարեանց *Չափաբերականք [Հրատ. Քերովբէ Պատկանեանց]* ՍՊԲ, տպ. Ա.Ա. Կրանսկու, 1884

Ալիշան Ղ., *Նուագք* - Ալիշան Ղեւոնդ, *Նուագք Հ. Ղեւոնդեայ Մ. Ալիշանեան Մխիթարեան վարդապետի, [հ.] Գ. Հայրունի, 2-րդ տպագր.*, Վենետիկի ի Սուրբ Ղազար, ՌԶԺԷ - 1867

Ախվերդյան Գ., *Նամակներ* - Ախվերդյան Գեորգ, *Նամակներ, [Տեքստը պատրաստեց եւ ծանոթագրեց՝ Արփիկ Ավետիսյան]*, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1964

Ակինեան Ն., ԲԳ - Ակինեան Հ. Ներսէս վ., *Բաղեշի դարոցը 1500-1704. նպաստ մը հաշոց եկեղեցու պատմութեան եւ մատենագրութեան*, Վիեննա, Մխիթ. տպ. 1952, (Ազգ. մատ., ԾՀԲ)

Ակինեան Ն., ԳԱԿԱ - Ակինեան Հ. Ներսէս վ., *Գրիգորիս Ա. կաթողիկոս Աղթամարի. Կեանքն եւ քերթուածները*, Վիեննա, 1958, (Ազգ. մատ., ԾՁ)

Ակինեան Հ., Ե2Բ - Ակինեան Հ. Ներսէս վ. - *Երեսիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան. Կեանքն եւ գրական գործունէութիւնը. մատենագրական ուսումնասիրութիւն*, Վիեննա, տպ. Մխիթ. 1933 (Ազգ. մատ., ԾԼԵ)

Ակինեան Ն., ՋԵԳ - Ակինեան Բ. Ներսէս վ., *Ջաքարիա եպիսկոպոս Գնունեաց եւ իւր տաղերը*, Վիեննա, 1910, (Ազգ. մատ., ԾԹ)

Ակինեան, ՏՏ - Ակինեան Բ. Ներսէս վ., *Տաղասացներ եւ տաղեր*, Վիեննա, 1968, (Ազգ. մատ., ՄԵ)

Ակնարկ հայ երաժշտութեան - *Ակնարկ հայ երաժշտութեան պատմութեան*, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1963, (Ակնարկներ հայ արվեստի պատմության, 1)

Աճառյան Հր., ՀԱԲ, հտ. Բ, Գ, Դ - Աճառյան Հրաչյա, *Հայոց անձնանունների բառարան*, հտ. Բ, Գ, Դ.- Եր., Պետ. համալսարանի հրատ., 1944, 1946, 1948

Ահարոնեան Ա., ԺԵ, հտ. 5, 8 - Ահարոնեան Աւետիս, *Ժողովածու երկերի*, հտ. 5, 8, Բոստոն, 1948, 1949 (Վերահրատարակեց «Արմէն» հրատարակչական մարմին, Թեհրան, տպ. Ֆարաբի, 1983)

Աղաբէկեան Մ., ԳՍ, - Աղաբէկեան Մարկոս, *Գարեգին Սրուանձտեանց. Ազգային ողբերգութիւն*, Գ տպագր., Կ. Պոլիս, 1911

Աղայան Ղ. ԵԺ, հտ. 1, 2 - Աղայան Ղազարոս, *Երկերի ժողովածու*, հտ. 1, 2, Եր. «Հայաստան» հրատ, 1973

Աղայեանց Ղ., ՍՀ - Աղայեանց Ղազարոս, *Սրինգ հովուական. Երգեր, ոտանավորներ եւ առակներ ընթերցասէր մանուկների համար*, Թիֆլիս, տպ. Մ. Վարդանեանց, 1882

Ալվազեան Ա., ԸՀԿ - Ալվազեան Արրահամ, *Ըար հայ կենսագրութեանց, Հտ. 3.*, Կ. Պոլիս, տպագր. Գ. Պաղտատեան, 1893

Աշըղ Ղարիպի հեքէաթը - Աշըղ Ղարիպի հեքէաթը հանդերձ երգերով, փոխ. տանկ-ից, Աշխատասիրեց Աշըղ Զիւանին 8-րդ տպագր. Հրատ. Կենտրոնական գրավաճառանոցի, Թիֆլիս, Էլեքտր. տպ. «Էպոխա», 1914

Այտրեան Գրս., «Անհրաժեշտ գիտելիք», «Բազմ.», 1919, հմր Ժ - Այտրեան Հ. Գրս., «Անհրաժեշտ գիտելիք «Բամ փորոտան»-ի վրայ», «Բազմ.», 1919, հմր Ժ, էջ 313-8

«ԱՆ - մտնգտ.» - «Անահիտ»-ի մատենագիտութիւն, *Կազմեց Անդրանիկ Զեյթունեան*, Անթիլիաս-Վիբանան, 1998, (Հայ պարբերական մամուլի մատենագիտութեան մատենաշար, Ա)

Անասեան Յ., ՄԵ - Անասեան Յակոբ, *Մանր երկեր*, Լոս Անջելես, Հրատ. Ամերիկահայ միջազգային կոլեջի, 1987

Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Ա, Բ, Գ - Անասյան Հակոբ, *Հայկական մատենագիտություն, Ե-ԺԸ դդ. Հտ. Ա, Բ, Գ,*

Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատարակչ., (Զանգակ-97), 1959, 1976, 2004

Ա շ ճ ե ա ն գ ր ա տ ու ն , Կ. Պոլիս

Ա շ ճ ե ա ն 1897 - Ը ն դ ար ձ ա կ գ ր ա ց ու ց ա կ , տպագր. Սարըեան, 1897

Ա շ ճ ե ա ն 1902 - Ը ն դ ար ձ ա կ գ ր ա ց ու ց ա կ , 1902

Ա շ ճ ե ա ն 1910 - Գ ր ա ց ու ց ա կ 1902-է ն մ ի ն չ եւ 1910 հրատարակուած նոր գիրքերու [Կ. Պոլիս, 1910]

Ա շ ճ ե ա ն 1922 - Ը ն դ ար ձ ա կ գ ր ա ց ու ց ա կ , Կ. Պոլիս, տպագր. Մ.Տէր-Սահակեան, 1922

Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒՔԲ - Առաքել Բաղիշեցի, Ուսումնասիրություն, քննական բնագրեր եւ ծանոթագրություններ Արշալույս Ղազինյանի, Երեւան /ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1971

Ասատրեան Ա., «Էջեր հայ-իտալական...» - Ասատրեան Աննա, Էջեր հայ-իտալական երաժշտական առնչությունների պատմությունից - «Բազմ.», 2005, էջ 45-54

Ավետիսյան Ա., ԳԱ - Ավետիսյան Արփիկ, Գեորգ Ախվերդյան, Երեւան, Հայպետհրատ, 1963

Ավետիք Իսահակյան, ԿՄՅ - Ավետիք Իսահակյան (1875-1957). Կենսամատենագիտական ցանկ [խմբ.՝ Ա. Ինճիկյանի, Տ. Կարապետյանի], Եր., 1976

ԱԻԵՄ - Ավետիք Իսահակյանը երաժշտության մեջ. Տեղեկատու [կազմ.՝ Գ. Թաշչյան, խմբ.՝ Ն. Ազարյան], Եր., Ավ. Իսահակյանի տուն-թանգարան, Եր., 2006

«Արեւելք» - «Արեւելք» (1855-1856) եւ «Արեւմուտք» (1859, 1864-1865) հանդեսների անոտացված մատենագիտություն, [կազմ.՝ Մ. Ն. Հակոբյան եւ Ժ. Մ. Ծերունյան], Եր., 1980

Արեւշատեան Ա., Անհի երաժշտական մշակոյթը - Արեւշատեան Աննա, Անհի երաժշտական մշակոյթը եւ նրա հետ կապուած Շարականագիրները - «Բազմ.», 1995, էջ 210

Արեւշատեան Ա. - «Գրիգոր Մագիստրոսը...» - ՀՀՀ, 2007 - Արեւշատեան Աննա, Գրիգոր Մագիստրոսը՝ շարականագիր եւ տաղասաց - ՀՀՀ, 2007, էջ 69-75

«ԱՎ» ամս. մտնգտ. - «Արծուի Վասպուրական» ամսագրի մատենագիտություն (1855-1856, 1858-1864թթ.), Կազմեց եւ առաջաբանը գրեց Էմմա Կոստանդյանը, խմբագիր՝ Ալբերտ Խառատյան, Եր., 2006 (Մեարդպ արք. Աշճեան մատենաշար, 23)

Արծիւ, 1913 - Արծիւ, ժողովրդական գրավաճառանոց. համառօտ գրացանկ: Կ. Պոլիս, տպ. Սանճագճեան, 1913

Արմենիա 1930 - «Արմենիա» գրատուն, Բոստոն, Ամբողջական գրացուցակ, Բոստոն, 1930

Բախշինեան Ա., «Մարտչէզը...» - Բախշինեան Արծուի, «Մարտչէզը եւ Հայ իրականությունը», Առանձնատիպ ՀՀՀ ԻԱ հատրէն, Պէյրոս, 2001, էջ 199-218

Բաղդասարեան Եղ., «Համր երգ» - Բաղդասարեան Եղիշէ, Համր երգ, Երգ եւ ոտմանս, օր.5, ՍՊԵ, [1906]

Բամպոբճեան Գ., 1801-1850 թուականներու... - «Բազմ.», 1991, հմր 1-2, էջ 296 - Բամպոբճեան Գեորգ, «1801-1850 թուականներու միջեւ հայերէն եւ հայաստան թուրքերէն նորայայտ տպագրութիւններ», - «Բազմ.», 1991, հմր 1-2, էջ 282-305

Բամպոբճեան Գ., ՅՊԵ - Բամպոբճեան Գեորգ, Յակոբ պատրիարք Նայեան (1706-1764). Կենսքը, գործերը եւ աշակերտները, Ստամպուլ, տպ. Մուրատ Օֆսէթ, 1981 («Շողակաթ» մատենաշար, թիվ 1)

Բամպոբճեան Գ., ՅՊԿ - Բամպոբճեան Գ., Յովհաննէս պատրիարք Կոլոտ (1678-1741) եւ իր աշակերտները, Ստամպուլ, [տպ. Մուրատ Օֆսէթ], 1984, («Շողակաթ» մատենաշար, թիւ 2)

Բարխուդարեանց Գ., Բանաստեղծութ. - Գեորգ Բարխուդարեանցի Բանաստեղծութիւնները, Թիֆլիս, արագատիպ տպ. Մն. Մարտիրոսեանցի, 1897

ԲՀՄԸԳ 1912 - Բաքուի Հայոց Մարդասիրական Ընկթիւն գրադարա. Գրացուցակ հայերէն գրքերի... Баку, Электронпечатня газеты "Баку", 1912

Բիւզանդացի Ն., ՀՏ - Բիւզանդացի Նորայր Ն., Հատրնտիր տաղարան հայ բանաստեղծից ի դարուն ԺԲ-ԺԸ, Հրատ. պատրաստեց Մարտիրոս Մինասեանը, Ժնն, 2002

Բիւզանդացի Ն.Ն., ՅՀՏ - Բիւզանդացի Նորայր Ն., Յաւելուած Հատրնտիր տաղարանիս, Հրատ. պատրաստեց Մարտիրոս Մինասեանը, Ժնն, 2002

Բրուտեան Ա., ՌՄ, մաս Ա.Բ - Բրուտեան Արշակ, Ռամկական մրմունջներ, մաս Ա, Կազմեց, խմբագրեց, ծանոթագրությունները եւ առաջաբանը գրեց Մ. Ա. Բրուտյանը, Եր., «Սովետ. գրող» հրատ., 1985,

Մաս Բ, Կազմեց, ծանոթագրությունները եւ առաջաբանը գրեց Մ. Ա. Բրուտյանը, խմբ.՝ Խ. Վ. Մարտիրոսյան եւ Թ. Գ. Պողոսյան, Եր., «Ամբողջ գրուպ», 2002

Գալայճեան Ա., «Յուցակ...» - Սիօն, 1967, թիւ 7-8, էջ 333, 1969, թիւ 7-8, էջ 384-5 - Գալայճեան Արայ, Յուցակ եւ յիշատակարաններ Երուսաղէմի Գ. Կիլիպէնկեան մատենադարանի հայերէն հնատիպ գիրքերու (1512-1800) - «Սիօն», 1967, թիւ 7-8, էջ 333, 1969, թիւ 7-8, էջ 384-5

- Գալեմբեարեան Գ., ՊՀԼ - Գալեմբեարեան Գրիգորիս վ., Պատմութիւն հայ լրագրութեան ի սկզբանէ մինչեւ մեր ժամանակը, Հտ. Ա, Վիեննա, տպ. Մխիթ., 1893 (Ազգ. մատ., Թ)
- Գալեմբեարեան Գ., ՊՀԼ... - «ՀԱ», 1897, հմր 9 - Գալեմբեարեան Գրիգորիս վ., Պատմութիւն հայ լրագրութեան 1860էն մինչեւ մեր օրերը - «ՀԱ», 1897, հմր 9, էջ 270-74
- Գալֆայեան Խ., Արշակ Երկրորդ - Գալֆայեան Խորէն, Արշակ Երկրորդ, Ողբերգութիւն, Թէոդոսիա, տպ. Խալիպեան, 1861
- Գանձարան, Գ. Ա-Բ - Գանձարան երկու գրքով, Աշխատասիրութեամբ Վարդան Գեորգիեանի, խմբագիր՝ Արշակ Մադոյան, Անթիլիաս, Լիբանան, 2008, [Հրատ.] Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւն, Հայկական մատենաշար Գալուստ Կիլիկեանի փմնարկութեան գիրերու գիտի 1600-ամեակի մատենաշար, (Մատենագիրք Հայոց, Հտ. ԺԳ-ԺԴ)
- ԳՀՀԲ - Գանձարան հայ հին բանաստեղծութեան, Աշխատասիրութեամբ Պողոսի Խաչատրյանի [մասնակի աշխատասիրութեամբ՝ Վարդան Գեորգիեանի], Եր., 2000
- Գարտաշեան - Գարտաշեան Ա. Հ., Մատենագիտութիւն հայաստան օտար լեզուով տպագիր գիրքերու = *A bibliography of Books Published in Armenian Script. Non-Armenian languages*, Փարիզ, Հրատ. «Ռուբեն Սեալ» մշակութային փմնարկի, 1987
- Գարուն 1907, - «Գարուն» գրատուն, Յայտագիր թիւ 2, Կ. Պոլիս, տպագր. Սագաեան, 1907
- Գավաֆեան, 1890 - Գավաֆեան գրատուն, Յանկ տպագրեալ գրոց յայլ եւ այլ տեղիս հայկական հին եւ նոր մատենից., Կ. Պոլիս, 1890
- Գեոնեան Ա., Գիւլիզար - Գեոնեան Արմենուհի (Տէր-Կարապետեան), Գիւլիզար, Եր., Երեւանի պետ. համալսարանի հրատ., 1992
- Գ ք լ ք ճ ե ա ն - Յովհ. Գըլքնեան (գրավաճառ-հրատարակիչ) գրատուն, Կ. Պոլիս
- Գըլքնեան 1909 - [Գրացոցակ], 1909
- Գըլքնեան 1910 - Գրացոցակ, 1910
- Գըլքնեան 1911 - Գրացոցակ, տպագր. Նշան Պապիկեան, 1911
- Գըլքնեան 1913 - Գրացոցակ, տպ. Օ.Արզուման, 1913
- Գըլքնեան 1914 - Պատկերագրող ընդարձակ գրացոցակ, Կ. Պոլիս, տպագր. Մանուկ Յ.Գօշմեան, [1914]
- Գյոդակյան Գ., ՌՄ - Գյոդակյան Գեորգ, Ռոմանոս Մելիքյան. Կյանքը եւ ստեղծագործությունը, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1960
- Գովրիկեան Գ., «Հայ տպագրութեան...» - «ՀԱ», 1888, հմր 8, էջ 140 - Գովրիկեան Գ., «Հայ տպագրութեան նորագիտ երախայրիք» - «ՀԱ», 1888, հմր 8, էջ 138-41
- Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ - Գրիգոր Նարեկացի, Տաղեր եւ գանձեր, Աշխատասիր. Արմինե Քյոշկերյանի, Եր., ՀՀՍՀ ԳԱ հրատ., 1981
- Գրիգորիս Աղթամարցի, ՌԻՔԲ - Գրիգորիս Աղթամարցի, XVI դ., Ռուսմնասիրություն, քննական բնագրեր եւ ծանոթագրություններ Մայիս Ավդալբեկյանի, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1963
- Գրիգորյան Ա., «Հայ բանասիրության...» - Առողջապահություն, 1986, հմր 5, էջ 43 - Գրիգորյան Ա., «Հայ բանասիրության մեծ երախտավոր բժիշկը» - Առողջապահություն, 1986, հմր 5, էջ 42-4
- Գրիգորյան Ռ., ՀԺՕՄԵ - Գրիգորյան Ռոզա Հ., Հայ ժողովրդական օրորոցային եւ մանկական երգեր, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1970
- Գուլամիրեանց Ա., ՊՄ - Գուլամիրեանց Աբգար Ա., Պարտէզ մանկական (փոքրիկ երեխաների համար, շրջան Ա), Եր., սեպտ. տպ., 1885
- Գուտ. - 1908, 1910, 1911, 1914 - «Գուտենբերգ» գրախանութ. (գրավաճառանոց) Հայերեն գրքերի ցուցակը, Թիֆլիս, տպ. Տ.Մարկիանոս Ռոսինեանցի (1910՝ տպ. օր Ն. Աղանեանցի), 1908, 1910, 1911, 1914
- Գանիլեան Ժ., «Նոր յայտնաբերումներ...» - «Բանասիրական որոնումներ», էջ 131-38 - Գանիլեան Ժիրայր, «Նոր յայտնաբերումներ Հայաստանի առաջին տպարանի եւ առաջին հրատարակություններու մասին» - «Բանասիրական որոնումներ», Բեյրութ, «Սիփան», 1996, էջ 131-38
- Գաշտեանց Ա., «Երբ որ բացվին...» - «Գարուն», 1980, հմր 4, էջ 94 - Գաշտեանց Անահիտ, «Երբ որ բացվին դռներն հոստ...» («Կիլիկիա» երգի պատմությունը) - Գարուն, 1980, հմր 4, էջ 92-6
- Գավթյան - Գավթյան Հայկ, Հայ գիրքը 1801-1850 թվականներին. մատենագիտություն, Խմբագրութեամբ Հ. Ս. Անասյանի, Եր., 1967
- Գավթյան Հ., «Մի հին...» - «ՍԳ», 1967, հմր 1, էջ 140-1 - Գավթյան Հայկ, «Մի հին հազվագյուտ երգարան», Սովետական գրականություն, 1967, հմր 1, էջ 140-1
- Գարոնյան Ա., Մ. Նալբանդյանի գրական ստեղծագործության... - ԷՀԺՊԲ, էջ 243 - Գարոնյան Սերգեյ, Մ. Նալբանդյանի գրական ստեղծագործության մի քանի

հարցերի մասին. տե՛ս հետևյալ գրքի մեջ՝ Էջեր հայ ժողովրդի պատմության և բանասիրության [հողվածների ժողովածու], Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ. 1971, էջ 228-253

Գաթեան - Ս. Գաթեանի կրթական-հրատարակչական գործակալություն, Լիակատար գրացուցակ (Գաթեան Ս., աշխատասիրութեամբ Մ.Ը-ի, Բ.Զ-ի և Գ.Թ-ի), 1902-1904, Կ. Պոլիս

Գեմիրճյան Գ., ԵԺ, հտ. XIV - Գեմիրճյան Գերենիկ, Երկերի ժողովածու, հտ. XIV, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1987

Գերիկյան Վ., «Հայ գիրքը...» - Գերիկյան Վարդան, «Հայ գիրքը աշխարհի խաչմերուկներում», Մասն Ա, Վեներտիկից Հոտմ (16-րդ դար), Եր., «Զանգակ» հրատ., 2012

Գերիկյան Վ., «Մի հին երգի...» - ԲԵՊՀ, հմր 1, էջ 164 - Գերիկյան Վարդան, «Մի հին երգի ամբողջական բնագիրը» - ԲԵՊՀ, 1984, հմր 1, էջ 163-5

Գողոխյան Գ., Յերկեր - Գողոխյան Գեորգ, Յերկեր, Առաջաբանը, ծանոթագրությունները, բառարան չե խմբագրություն Իվ. Բեգլարովի, Հտ. 1, Թբիլիսի, 1939

Գուրչյան Պ., ԵԺ, հտ. 1-2 - Գուրչյան Պետրոս, Երկերի ժողովածու, Երկու հատորով, հտ. 1-2 [Տեքստը պատր. և ծանոթագրեց Ա. Ս. Ըարուրյանը, Խմբագիր՝ Պարույր Սևակ], Եր., 1971-1972

Ե ա զ ր ճ ե ա ն - Եազրճեան Ա. Պ. (գրավաճառ-հրատարակիչ) գրատուն, Կ. Պոլիս

Եազրճեան 1909 - Գրացուցակ, տպագր. Յ. Մատթեոսեան, 1909

Եազրճեան 1915 - Գրացուցակ, տպագր. Յ. Մատթեոսեան, 1915

Եազրճեան 1923 - Գրացուցակ (թղթակազմի՝ Ընդարձակ գրացուցակ 1923, տպագր. Բէլթէեան, 1923, (Բովանդակությունը հար և նույն է Զարդարեան գրատան «Ընդարձակ գրացանկ»-ի (1922թ.) հետ

Եազրճեան 1924 - Գրացուցակ (թղթակազմի՝ Ընդարձակ գրացուցակ) տպագր. Կիրեմպերկ Կ. Ն. Մագասեան և ընկ., 1924, (Բովանդակությունը հար և նույն է Զարդարեան գրատան «Ընդարձակ գրացանկ»-ի (1925թ.) հետ

Եազրճեան 1928 - Ընդարձակ գրացուցակ, Կ. Պոլիս, տպ. Առետրական, 1928

Երան, 1915 - «Երան հրատարակչություն», Պոսթըն, Երան, ա.թ. [1915?] (անվանաթերթը և թղթակազմը չեն պահպանվել: Վերնագիրը էջախորագիրն է)

Երեմեան Ա., Աշուղ Գրիգոր Տալեան - Երեմեան Արամ, Աշուղ Գրիգոր Տալեան (Յերամ), Նրա աշուղական

գործունեության 50-ամեակի առիթով, Վեներտիկ, Ս.Ղազար, 1930

Երեմեան Ա., «Հնդկահայ մշակույթը...» - Երեմեան Արամ, Հնդկահայ մշակույթը և ԺԹ դարի մի անհայտ ձեռագիր տաղարան (17-20-րդ դդ.) - «Բագմ.», 1965, 1-3, էջ 24-32, հմր 8-10, էջ 215-24

Երեմեան Ա., ՓՋՀԲ - Երեմեան Արամ, Փշրանքներ ջողահայ և հնդկահայ բանահյուսությունից (Տաղեր և ժողովրդական երգեր) 17-19-րդ դար, Վիեննա, տպ. Մխիթ., 1930 (Ազգ. մատ., ԾԻԹ)

Երեմեան Ս., ԳՀ - Երեմեան Սիմեոն, Գրագէտ հայեր, Ազգային դէմքեր, Ա շարք, Վեներտիկ, տպ. Ս.Ղազար, 1913

Երիցեան Աղ., Պատմական տեսություն... - «Փորձ», 1881, հմր 4, էջ 1-32 - Երիցեան Աղեքսանդր, Պատմական տեսություն հայ տպագրության մինչև տասնեւիններորդ դարը - «Փորձ», 1881, հմր 4, էջ 1-32

Երնջակյան Լ., Աշուղական սիրավեպը... - Երնջակյան Լիլիթ, Աշուղական սիրավեպը մերձավոր-արևելյան երաժշտական փոխանցությունների համատեքստում, Եր., ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2009

Զարդարեան Վ., Յիշատակարան, 1940 - Զարդարեան Վահան, Յիշատակարան (1512-1940), Տարեգիրք, 1941, Գահիրէ, գրատուն Վահան Զարդարեան, 1940

Զ ա ր դ ա ր ե ա ն - Վահան և Պիմէն Զարդարեան եղբարք (գրավաճառ-հրատարակիչներ), Կ. Պոլիս

Զարդարեան թի 1-4 - Գրացուցակ, 1909-1911

Զարդարեան թի 1 - Այժմէություններ <...>, տպագր. Օ. Արզուման, 1909

Զարդարեան թի 2 - Գարոցական դասագրքեր, [1909]

Զարդարեան թի 3 - «Հայերէն վէպեր...» [տպագր. Նշան Պապիկեան] [1910], թի 1-3-ի էջակալումն ընդհանուր է

Զարդարեան թի 4 - Նոր հրատարակություններ 1910-ի, տպագր. Յ. Հօլաօ, 1911

Զարդարեան 1922 - Ընդարձակ գրացանկ, տպագր. Յ. Փէլթէեան և Ընկ., 1922, (Բովանդակությունը հար և նույն է Եազրճեան գրատան Գրացուցակի հետ (1923թ.)

Զարդարեան - Պիմէն Զարդարեան գրատուն, Կ. Պոլիս Զարդարեան 1925 - Ընդարձակ գրացանկ, տպագր. Կիրեմպերկ, Կ. Ն. Մագասեան և Ընկ., 1925 (Բովանդակությունը հար և նույն է Եազրճեան գրատան Գրացուցակի (1924թ.) հետ

Զարդարեան 1926 - Համառոտ գրացուցակ, 1926

Զարպհանալեան Գ., ՀՄ - Զարպհանալեան Հ. Գարեգին, Հայկական մատենագիտություն

=**Bibliographie arménienne: Այբուբենական ցուցակ տպագրության գիտեն մինչև առ մեզ եղած հայերէն հրատարակութեանց**, Վեներտիկ, տպ. Մխիթ., 1883

Զարպհանալեան, ՊՆՏ - Զարպհանալեան Գարեգին, **Պատմութիւն հայկական տպագրութեան սկզբնաւորութենէն մինչև առ մեզ Histoire de l'imprimerie arménienne (1513-1895)**, Վեներտիկ, տպ. Մխիթ., 1895

Զէքիեան Յ., Իտալահայ... - Զէքիեան հ. Լեոն, **Իտալահայ մեծ քննադատ Յովսէփ Աշրաֆեան (Կլաւթոն Վիսցցի)**, 1920-1980, տե՛ս հետևյալ գրքի մէջ՝ «Յատուած - 60», Փարիզ, 1986, (Մատենաշար «Յատուած», թիւ 17)

ԸԳԵ - **Ընդարձակ գրպանի երգարան. Ազգային, լեզվափոխական, սիրային, ժողովրդական եւ գեղջկական երգեր**, Boston: Mass, 1919 [Yeran Press], (Հրատ. Պէրպլէրեան գրատան, թիւ 5)

Թաղեւոսյան Ա., **Է՛-ՆՆԵՎՊ - Թաղեւոսյան Ալեքսանդր, Էջեր հայ-ռուսական երաժշտական կապերի պատմությունից (XIX դարի 2-րդ կես - XX դարի սկիզբ)**, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1977

Թաղեւոսեան Ք., **Բանաստեղծութիւնները (հեղինակի պատկերով եւ կենսագրական ակնարկով)**, Մոսկվա, տպ. Ք. Բարխուդարյանի, 1899

Թահմիզյան Ն., «Արարատն...» - «Էջմիածին», 1968, հմր ԺԱ-ԺԲ - Թահմիզյան Նիկողոս, «Արարատն» ու երգ-երաժշտության հարցերը, «Էջմիածին», 1968, հմր ԺԱ-ԺԲ, էջք 84-90

Թահմիզյան Ն., «Արարատն...» - «Էջմիածին», 1969, հմր ԺԲ - Թահմիզյան Նիկողոս, «Արարատն» ու Կոմիտաս վարդապետը, «Էջմիածին», 1969, հմր ԺԲ, էջք 60-69

Թահմիզյան Ն., «Մայր Աթոռի տպարանը...».- «Էջմիածին», 1972, հմր ԺԲ - Թահմիզյան Ն., «Մայր Աթոռի տպարանը եւ հայ երաժշտարվետը, «Էջմիածին», 1972, հմր ԺԲ, էջք 89-97

Թահմիզյան Ն., ՆԾ - Թահմիզյան Նիկողոս Կ., **Ներսէս Ընդհալին երգահան եւ երաժիշտ**, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1973

Թահմիզյան Ն., «Սայաթ-Նովայի...», «Տեղեկագիր ՀՍՍՌ ԳԱ հաս. գիտ.», 1963, հմր 10, էջ 33-58 - Թահմիզյան Նիկողոս, **Սայաթ-Նովայի հայերեն երգերի եղանակների մասին**, Տեղեկագիր ՀՍՍՌ ԳԱ հաս. գիտ., 1963, հմր 10, էջ 33-58

Թահմիզյան Ն., «Սայեաթ-Նովան...» - Թահմիզյան Նիկողոս Կ., **Սայեաթ-Նովան եւ հայ գուսանա-**

աշուղական երգարուեստը, Փասադենա, Դրագարկ հրատ., 1995

Թահմիզեան Ն., **S2 - Թահմիզեան Նիկողոս Կ., Տիգրան Զոխաճեան. Կեանքը եւ Ստեղծագործութիւնը**, Փասադենա, Դրագարկ հրատ., 1999

Թաղիադյան Մ., ԳԵ - Թաղիադյան Մեսրոպ, **Գեղարվեստական երկեր**, Եր., «Հայաստան» հրատ., 1965

Թաղիադեանց Մ., Եղերերգութիւն - Թաղիադեանց Մ. Գ., **Եղերերգութիւն յօրհաս Թանկայ Թաղիադեանց, [Կազմ.՝ Յովհ. քհնյ. Մկրեան]**, Թիֆլիս, տպ. Մ.Շարաձե, 1893

Թարգմանութիւնք - **Թարգմանութիւնք արձակ եւ ոտանաւոր ի ոտուսաց լեզուէ ի հայ բարբառ ի Ժուկովսկոյ, Պուշկինէ, Լերմոնտովայ, Բարատինսկոյ եւ Գեւորջէ Յ. Համազասպեանց**, Մոսկով, տպագր. Շեմ. Տեարց Լագարեանց, 1843

Թարվերդյան, ՀԳ - Թարվերդյան Գեղամ (կազմող), **Հայ գուսաններ**, Եր., Հայպետհրատ, 1957

Թեյմուրազյան Ն., Կոմիտաս - Թեյմուրազյան Նիկողայ Ա., Կոմիտաս (Սողոմոնյան Սողոմոն Գևորգի) **Բիրլիոգրաֆիա, Հավաքեց եւ կազմեց ՀՍՍՌ արվեստի վարստակավոր գործիչ Ն. Ա. Թեյմուրազյան**, Եր., 1957

Թեյմուրազյան Ն., **S2 - Թեյմուրազյան Ն. Ա., Սեմյոնովա Զ. Ա., Տիգրան Զոխաջյան. Մատենագիտություն**, Եր., 1964

Թեյմուրազյան Ն., **Քր. Կ. Մ. - Թեյմուրազյան Ն. Ա., Քրիստափոր Կարա - Մուրզա. Համառոտ բիրլիոգրաֆիա**, Եր., 1956

Թեղոյիկ, **SS - Թեղոյիկ, Տիպ ու տառ 412,-1512-1912**, Կ. Պոլիս, հրատ. Վահրամայ եւ տպագր. Հրաջէի Տէր-Ներսէսեան, ՌՅՎԱ, 1912-13

Թ Կ Գ - **Թիֆլիսի կենտրոնական գրավաճառանոց**, Թիֆլիս (Տիֆլիս) տպ. Մ.Շարաձէի, տպ. «Հերմես»

ԹԿԳ 1891 - **Հայերէն գրքերի լիակատար գրացուցակ**, 1891

ԹԿԳ 1894 - **Հայերէն գրքերի ցուցակ**, 1894

ԹԿԳ 1895 - **Հայերէն գրքերի ցուցակ**, 1895

ԹԿԳ 1898 - **Հայերէն գրքերի ցուցակ**, 1898

ԹԿԳ 1910 - **Լիակատար գրացուցակ հայերէն գրքերի**, 1910

Թումանեանց Յար., **Արտուազդ Բ - Թումանեանց Յարութիւն, Արտուազդ Բ, Պատմական Ֆէլիթա 4 պատկերով**, Թիֆլիս, 1904

Թումանեանց Յար., **Նուագներ - Թումանեանց Յարութիւն, Նուագներ**, Թիֆլիս, 1902

Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 1, 2, 3 - Թումանյան Հովհաննես, *Երկերի լիակատար ժողովածու, հտ. 1, 2, 3*, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ. (Հայաստանի ԳԱ հրատ.) 1988, 1990, 1991

Թօփճեան Յ., *ՅԶԳԽՎ* - Թօփճեան Յակոբ, *Յուցակ ձեռագրաց Գաղեան Խաչիկ վարդապետի, ժողոված 1878-1898, Մասն Ա.*, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռույ Ա.Էջմիածնի, 1898

ԺԽ - *Ժողովրդական խաղիկներ. Գյուղական փոքր յերգեր իրենց փոփոխակներով*, Խմբ. պրոֆ. դ-ր Մանուկ Աբեղյան, մասնակի աշխատակցությամբ Կոմիտասի, Հայպետհրատ, 1940

Ինճիկյան Ա., *Ծատուրյանի կյանքը* - Ինճիկյան Արամ, *Ծատուրյանի կյանքը*, Եր., Պետհրատ., 1940 (Նշանավոր մարդկանց կյանքը, գիրք 10-րդ)

Իշխանյան Ռ., *ԱԲԼՊ* - Իշխանյան Ռաֆայել, *Արևելահայ բանաստեղծության լեզվի պատմություն. 17-րդ դարից մինչև 1920թ.*, Եր., Հայպետհրատ, 1978

Իշխանյան Ռ., *ՀՄՊ*, պր. Բ - Իշխանյան Ռաֆայել, *Հայ մատենագիտության պատմություն*, պր. Բ, 1800-1920, Եր., 1968

Իսահակյան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1 - Իսահակյան Ավետիք, *Երկերի լիակատար ժողովածու, հտ. 1, Բանաստեղծություններ*, Եր., ՀՀ ԳԱ «Գիտություն» հրատ., 2003

Իսահակյան Ավ., *Երգեր եւ վերքեր* - Իսահակյան Ավետիք, *Երգեր եւ վերքեր*, Թիֆլիս, տպ. «Հերմես», 1908

Իսահակյան Ա., *Հայրենի աղբիւրից* - Իսահակյան Ալետիք, *Հայրենի աղբիւրից [Բանաստեղծություններ՝ թղթակազմին]*, Boston, Hairenik Press, 1920

Իսահակյան Ա., *Ավետիք Իսահակյան* - Իսահակյան Ավիկ, *Ավետիք Իսահակյան. գիտական կենսագրություն*, գ. Ա, Եր., ՀՀ ԳԱ «Գիտություն» հրատ., 2000

Իրազէկ Յ., *ՊՀՏ* - Իրազէկ Յ. (Տեր-Յակոբեան Յակոբ), *Պատմություն հնդկահայ տպագրության*, Անթիլիաս, հրատ. Կաթողիկոսության Հայոց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, 1986

Լեո, ԵԺ, հտ. 4, 5, 6 - Լեո, *Երկերի ժողովածու*, հտ. 4, 5, 6, Եր., «Հայաստան», 1985, 1986, 1987

Լեո, *Վէպ թէ պատմություն* - Լեո, «Վէպ թէ պատմություն» (*Ղարաբաղի պատմությունը Ապրես Բեկնազարեանի գրչի տակ*), Ծուշի, տպ. հայոց հոգևոր տեսչության, 1887

Լեոնյան Գ., *ՀԳՏԱ* - Լեոնյան Գարեգին, *Հայ գիրքը եւ տպագրության արվեստը. Պատմական տեսություն սկզբից մինչև XX դարը*, Եր., Հայպետհրատ, 1958, 254 էջ

Լեոնեան Գ., *ՀԱ* - Լեոնեան Գարեգին, *Հայ աշուղներ*, Ալեքսանդրապոլ, տպ. Գ.Սանդեյանցի, 1892

Լեոնյան Գ., *ՀՊՄ* - Լեոնյան Գարեգին, *Հայոց պարբերական մամուլը. Լիակատար ցուցակ հայ լրագրության սկզբից մինչև մեր օրերը (1794-1934), Առաջաբանով, Ներածությամբ, Ծանոթություններով յե Աղյուսակներով կազմեց Գարեգին Լեոնյան*, ՅԵրեւան, հրատ. Մելքոնյան ֆոնդի, 1934

Լեւոնտով Մ., *Գեւ* - Լեւոնտով Միխայիլ Իւր., *Գեւ. Արեւելեան վէպ*, Թարգմ. բնագրից Յ.Ձ. Միրզայանց, Тифлис, электропечатня Грузин. Изд. т-ва, 1901

ԼՆԵ - *Լիակատար նոր երգարան (Հրատ. Յ. Աշճեան) կամ ընդարձակ Քնար հայկական. Հայրենասիրական ազատ երգեր*, Կ. Պոլիս, տպագր. Ռ.Սագանեան

Լուսաղբիւր, 1923 - *Լուսաղբիւր գրատուն*, Կահիրէ, Համալսոս գրացանկ, Կահիրէ, տպագր. «Յուսարթ», 1923

Խաչատուր Կեչառեցի - Ավդալբեկյան Մ.Թ., *Խաչատուր Կեչառեցի XIII-XIVդդ.*, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1956

Խրիմեան Հաչրիկ, *ԱԵ* - Խրիմեան Հաչրիկ, *Ամբողջական երկեր*, Նիւ Եորք, հրատ. Հայ Կրթական հիմնարկության, 1929

Ծատուրյան Ա., *Բանաստեղծութ.*, 1958 - Ծատուրյան Ալեքսանդր, *Բանաստեղծություններ*, Եր., Հայպետհրատ, 1958

Ծատուրեան Ա., *Բանաստեղծութ.*, 1891 - Ծատուրեան Ալեքսանդր, *Բանաստեղծություններ, Հրատ. Աթանաս Ժահմարեան*, Մոսկվա, տպ. Մկրտիչ Բարխուդարեանի, 1891

Ծատուրեան Ա., *ՌԲ* - Ծատուրյան Ալեքսանդր [թրգմ.], *Ռուս բանաստեղծներ, բանաստեղծների պատկերներով, 2-րդ գրքույկ.*, Հրատ. եղբ. Խ. եւ Գ. Ծորշորեան, Մոսկուա, տպ. Ք.Բարխուդարեանի, 1906

Մերենց, *Երկեր* - Մերենց, *Երկեր*, Եր., «Հայաստան» հրատ., 1968

Կարա - Մուրզա Քրիստափոր, *Խմբերգեր* - Կարա - Մուրզա Քրիստափոր, *Խմբերգեր, Կազմեց, խմբագրեց եւ ծանոթագրեց Ռ.Ա. Աթայանը*, Եր., «Հայաստան» հրատ., 1978

Կարապետեան Ռ., *ԼՅՀԼ* - Կարապետեան Ռաֆայել (կազմ.), *Լիակատար ցուցակ հայերէն լրագիրներու որոնք կը գտնուին Միսիթարեան մատենադարանին մէջ 1794-1921*, Վիեննա, տպ. Միսիթ., 1924

Կարենեանց Յ., *Շուշանիկ* - Կարենեանց Յակոբ, *Շուշանիկ դուստր մեծին Վարդանայ հայոց սպարապետի*, Թիֆլիս, տպ. Գ. Մելքոնյանց եւ Հ. Էնֆիանեանց, 1860

«Կիլիկիա», 1923-4 - *Կիլիկիա գրաված առանց, Լիակատար գրացուցակ 1923-4, 6-րդ տպագր.*, Կ. Պոլիս, տպ. Յ. Ասատուրեան որդիք, [1923]

Կ. Վ., Մկրտիչ Պէշիկթաշլեան... - «Բազմ.», 1968, հմր 7-12, էջ 355 **Կ[լատրո] Վ[իագցի], Մկրտիչ Պէշիկթաշլեան՝ դասականություններն դեպի ողորմություն, Վերլուծական նկատողություններ մահուան հարիւրամեակին առթիւ -«Բազմ.»**, 1968, հմր 7-12, էջ 330-356

Կոմիտաս, ԵԺ - Կոմիտաս, Երկերի ժողովածու, հտ. 1, 2, 4, 9, Եր., «Հայաստան» հրատ., (ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ.)

Հտ. 1 - Մեներգեր, խմբ.՝ Ռ. Ա. Աթայանի, 1969

Հտ. 2 - Խմբերգեր, խմբ.՝ Ռ. Ա. Աթայանի, 1965

Հտ. 4 - Խմբերգեր եւ մեներգեր, 1976

Հտ. 9 - Երաժշտական-ազգագրական ժառանգություն, Հայ ժողովրդական երգեր, գ. Ա, Կազմեց, խմբագրեց եւ ծանոթագրեց Ռ. Ա. Աթայանը [տպագրության պատրաստեց Գ. Գյոդալյանը], 1999

Կոմիտաս, Նամակներ - Կոմիտաս, Նամակներ, Եր., ԳԱԹ հրատ., 2000

Կ Հ Բ Ը Գ - Կովկասի Հայոց Բարեգործական Ընկերության գրադարան, Թիֆլիս, Գրացուցակ հայերէն գրքերի, Թիֆլիս, տպ. «Էպոխա»

ԿՀԲԸԳ, 1910, I - I րաժին - մանկական, 1910

ԿՀԲԸԳ, 1910, II - II րաժին - գեղարվեստական, 1910

ԿՀԲԸԳ, 1912 - Հայերէն գրացուցակի Ա յաւելած I րաժին - մանկական

II - գեղարվեստական

IV - դպրոցական

V - կրոնա-քարոզագիտական

ծնթ. տարեթիվը նշված է ըստ ԿՀԲԸ 1912 թ. Տեղեկագրի (Թիֆլիս, 1913, էջ 12) թղթակազմին՝ 1913

ԿՀԲԸԳ, 1914 - Հայերէն գրացուցակի Բ յաւելում [1914]

ծնթ.՝ Հրատարակման տարեթիվը նշել ենք 1914՝ ելնելով այն բանից, որ նկարագրված են նաև 1914-ին լույս տեսած գրքեր: Հայերեն բոլոր գրացուցակներն (այդ թվում՝ Վարդապետյանի զուտ հայագիտական գրքերը՝ 32 էջով) ունեն միասնական էջակալում՝ 1-398, որը սակայն խախտված է:

Կ Հ Բ Ը Գ - Կովկասի Հայոց Բարեգործական Ընկերություն Ծուշիի գրադարան, Ծուշի, տպ. Հայոց Հոգևոր տեսչության

ԿՀԲԸԳ, 1891 - Գրացուցակ, 1891

ԿՀԲԸԳ, 1894 - Գրացուցակ, 1894

Կորկոտյան - Կորկոտյան Քնարիկ, Հայ տպագիր գիրքը Կոստանդնուպոլսում (1567-1850 թթ.), Եր., 1964

Կոիլով, ՀԱ - Կոիլով, Հատընտիր առակք Քոիլովի, Թարգմանեալք յաշխարհիկ բարբառ թրգմ. Գ. վ. Այվազեանց], Թեոդուխա, տպ. Խալիպեան ուսումնարանի ազգիս հայոց, 1866

«ԿՀԱ...» - «Կոունկ հայոց աշխարհին» եւ «Հայկական աշխարհի կոունկ» կամ «Հայկական աշխարհ» ամսագրերի մատենագիտություն, Եր., 1982

Կրապոտկին Պ. - Կրապոտկին Պ., Երիտասարդներին (թարգմ. ֆրանսերէնից), Ժնև, տպ. Հ. Յ. Դաշնակցության, 1898, ([Հ.Յ. Դաշնակցության հրատարակություններ] հմր 10)

Կուրդիցյան Ծ., ԵԺ - Կուրդիցյան Ծուշանիկ, Երկերի ժողովածու, Եր., Հայպետհրատ, 1947

Հակոբյան Հ., ԵԺ, հտ. 1-2 - Հակոբյան Հակոբ, Երկերի ժողովածու, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1955-1956

ՀԱԲ - Պր. 2, 3: Հայ ազգագրություն եւ բանասիրություն, նյութեր եւ ուսումնասիրություններ, պր. 2-3, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ, 1972

Հայ աշուղներ - Հայ աշուղներ. XVII-XVIII դդ., Կազմեց՝ Հասմիկ Սահակյան, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1961

ՀԳՄ, հտ. Ա - Հայ գրքի մատենագիտություն, հտ. Ա. Ոսկանյան Ն., Կորկոտյան Քն., Սավայան Ա., Հայ գիրքը 1512-1800 թվականներին. Հայ հնատիպ գրքի մատենագիտություն, Եր., 1988

ՀԳՄ, հտ. Գ - Հայ գրքի մատենագիտություն, հտ. Գ. Հայ գիրքը 1851-1900 թվականներին, Եր., «Գիրք» հրատ., 1999

ՀԳՄ, հտ. Դ - Հայ գրքի մատենագիտություն, հտ. Դ. Հայ գիրքը 1901-1920 թվականներին, Եր., «Գիրք» հրատ., 2007

Հայ գրողներ, հտ. Բ - Հայ գրողներ, հտ. Բ [Թիրքահայ գրողներ], Կազմ. Ղ. Աղայեան, Յովհ. Թումանեան, Վ. Փափազեան, Թիֆլիս, տպ. «Կուլտուրա» ընկ., 1910

ՀԵՄՊ, հտ. 2 - Հայ երաժշտական մշակույթի պատմություն, հտ. 2. Մուրադյան Մարեուս, Հայ երաժշտությունը XIX դարում եւ XX դարսկզբում, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1970

ՀԺՌԶԵ - Հայ ժողովրդական ուզմի եւ զինվորի երգեր, Աշխատասիրութեամբ Ա. Ս. Ղազիյանի, Եր., ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1989

ՀՊՄԲ - Հայ պարբերական մամուլի բիրիոգրաֆիա (1794-1900). Առաջաբանով եւ ծանոթագրություններով կազմեց Հովհ. Պետրոսյան, Եր., ՀՍՍՌ պետգրապատ, 1956

ՀԹԳՄ - Հայաստան թորքերեն գրքերի մատենագիտություն **1727-1968**, Կազմող՝ Հ. Ա. Ստեփանյան.- ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1985

ՀՍՀ, հտ. **1, 8, 10** - Հայկական Սովետական Հանրագիտարան, հտ. 1, 8, 10, Եր., 1974, 1982, 1984

ՀՄԵ - Հայ մոնոդիկ երաժշտություն (1794-1990) մատենագիտություն, Կազմ.՝ Մարգարիտ Բրուտյան, Համմիկ Էլոյան, Եր., 1991

ՀՆԳՊ, հտ. **1, 4** - Հայ նոր գրականության պատմություն, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1962, 1972

ՀՊՄ - Հայ պարբերական մամուլը. Մատենագիտական համահավաք ցուցակ (1794-1980), Կազմեց՝ Մ. Ա. Բարչոյան, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1986

ՀՊՄՄ - Հայ պարբերական մամուլի մատենագիտություն (1794-1967) Համահավաք ցանկ, Կազմեց՝ Ա. Կիրակոսյան, խմբագր. եւ առաջար. Հ. Կոստիկյանի եւ Հ. Սիլվանյանի, Եր., 1970

Հայրենի երգեր - Հայրենի երգեր. Հայրիկ Մուրադյանի ձայնից վերծանեց եւ կազմեց Ալինա Փահլեվանյանը, Եր., «Սովետական գրող», 1980

Հայրեններ - Հայրեններ, Աշխատասիր. Ա. Ծ. Մնացականյանի, Եր., «Նաիրի» հրատ., 1995

«Հայրենիք» - Գրացուցակ «Հայրենիք»-ի գրավաճառական բաժնի, Ա հրատ, Պոսթօն, տպ. «Հայրենիք», 1913

ՀՋՄՊՄ - Հայ քննադատական մտքի պատմության մատենագիտություն (1794-1920), Կազմողներ՝ Լ. Գ. Մուրադյան, Ն. Վ. Անանյան, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1987

«ՀԱ» ՄՅ - Հանդէս Ամսօրեայի յօդուածներու 100 տարուան Մատենագիտական Ցուցակ 1887-1986, Կազմեց՝ Բ. Օգոստինոս վրդ. Ալբուլեան Մխիթ. Ռիստէն, Վիեննա, տպ. Մխիթարեան, 1990

Հարությունյան Բ., **ՀԹՏ** - Հարությունյան Բարկեն, **XIX-XX դարերի հայ թատրոնի տարեգրություն (1801-1922)**, Հ. Ա. (1801-1900), Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1980

Հէքիմեան Ա., **ՏԶԹ** - Հէքիմեան Սրապիոն, **Տաղք, քերթումաճք եւ թատերգութիւնք**, Կ. Պոլիս, տպ. Յ. Միսիկեանի, 1857

Հիսարլեան, **ՊՀԶԿԵԱ** - Հիսարլեան Արիստակես, **Պատմութիւն հայ ձայնագրութեան եւ կենսագրութիւնք երաժիշտ ազգայնոց 1768-1909, Աշխատասիր. Արիստակես քհնյ. Հիսարլեան**, Կ. Պոլիս, 1914

Հյուգո Վ., Արքան զվարճանում է - Հյուգո Վիկտոր, **Արքան զվարճանում է. Ֆրանս.-ից թրգմ., ներածական**

հողվածք եւ ծանոթագրեց Հենրիկ Բախչինյան, Եր., Սարգիս Խաչենց, 1998, (Գրական կոթողներ)

Հովակիմյան Բախտար, - Հայոց ծածկանունների քառարան (8000 հեղինակի 25000 ծածկանուն, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2005

Հովասափ Սեբաստացի, Բանաստեղծույթ. - Հովասափ Սեբաստացի, **Բանաստեղծություններ, Աշխատասիր. Վ. Պ. Գեորգյանի**, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1964

Հովհաննես Երզնկացի, **ՈՐԲ** - Հովհաննես Երզնկացի, **Ուսումնասիրություն եւ քննադրեր, Աշխատասիր. Արմենուհի Նիկ. Արապյանի**, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1958

Հովհաննես Թլկուրանցի, **Տաղեր - Հովհաննես Թլկուրանցի, Տաղեր, Աշխատասիր. Էմ. Պիվազյանի**, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1960

ՀԹԱԳԵ - Հովհաննես Թումանյանի անձնական գրադարանը Երևանում. Մատենագիտական նկարագրություն, **[Կազմեց՝ Ա. Ռ. Հայրապետյան]**, Գ. Ա., Հայերեն գրքեր եւ պարբերական հրատարակություններ, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., Եր., 1987

ՀԹԵՄ - Հովհաննես Թումանյանը երաժշտության մեջ, Կազմ.՝ Լ. Պ. Թաշճյան, խմբ.՝ Ն. Տ. Ազարյան, Եր., 1999, 119 էջ

Հովհաննիսյան Հովհ., **ԵԺ**, հտ. **1,2** - Հովհաննիսյան Հովհաննես, **Երկերի ժողովածու, հտ. 1,2**, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1964:

Տե՛ս նաեւ՝ Յովհաննիսեան Յովհ.

ԶԷԵ - Կանաչեան Բարսեղ, **Զայնագրումաճ հայկական երգարան, Մասն Ա, Հրատ. Վ. եւ Պ. Զարդարեան եղբարք**, Կ. Պոլիս, 1909: Վ. եւ Պ. Զարդարեան եղբարք, Յառաջաբան՝ «Հայ երգն ու երաժշտությունը»

Ղազարեան Գ., **«Հոսովէլ»** - Ղազարեան Գանիէլ, **Հոսովէլ - «Ձեռն կառնեմ մէկ մտրակ...» Օր. 22. Հեղինակի երաժշտական հրատարակչական ֆոնդ**, Թիֆլիս, [1917]

Ղազարյան Գ., **ՄԵ**, տետր **Ա-Գ** - Ղազարյան Գանիէլ, **Մանկական յերգեր. Տետր Ա-Գ**, Լեմինակյան, Պետհրատի 4-րդ տպ., [192-]

Ղազարեան, հտ. **Ա-Բ** - Ղազարեան Արսէն, **Հայկական նոր մատենագիտութիւն եւ հանրագիտարան հայ կեանքի Nouvelle bibliographie arménienne et encyclopédie de la vie arménienne 1512-1905**, կազմեց Հ. Արսէն Ղազարոս Ղազարեան, հտ. **Ա-Բ**, Վեներտիկ, ի տպ. Սրբոյն Ղազարոս, 1909-1912

[Ղուկաս Սեբաստացի], **Գաւիթ Բէգ** - [Ղուկաս Սեբաստացի], **Գաւիթ Բէգ, Ընտիր պատմութիւն Գաւիթ Բէգին, եւ պատերազմաց հայոց Խափանու, որք եղեն ընդ դէմ**

թորթաց ի մերում ժամանակի, այն է յամի տեառն 1722, եւ հայոց 1171: Հրատարակութեամբ ի լոյս ընծայեաց հանդերձ յաւելլուածովք Աբգար Ստ. Գուլամիրեանց, Վաղարշապատ, ՌՅԻ-1871, տպ. Սրբոյ կաթողիկէ Էջմիածնի, [Պատմութեան գրատող հեղինակ՝ Ղուկաս վրդ. Սեբաստացի]

Ճեմճեմեան Ս., ՄՅՀՁՄՄՎ - Ճեմճեմեան Սահակ հ. վրդ., Մայր ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Մատենադարանին Մխիթարեանց ի Վեներտիկ, Հ. Ե. Յայսմաւորք - Գանձարան - Տաղարան - Տօնացոյց, Վեներտիկ, Ս. Ղազար, 1995

Մադոյան Գ., «Գեորգ Ախվերդյանը...» - Տեղեկագիր ՀՍՍՌ ԳԱ հաս. գիտ., 1963, հմր 10 - Մադոյան Գ., «Գեորգ Ախվերդյանը սայաթնովագիտութեան հիմնադիր» - Տեղեկագիր ՀՍՍՌ ԳԱ հասարակական գիտությունների, 1963, հմր 10, էջ 59-68

Մազմանյան - Մազմանյան Ռուզաննա, Հայ երաժշտական կյանքի տարեգրություն, 1901-1910, Եր., ՀՀ ԳԱ Արվեստի ինստ. հրատ., 2006

Մալեզեան Վ., ՄՀՊՄ - Մալեզեան Վահան, Մեծ հայրս պատուելի Մալեզեան. Կենսագրականներ, դրուագներ եւ գրուածքներ, Յուշագրեց Վ. Մալեզեան, Paris, impr. Arax, [1949]

Մալխասեանց Ստ., ՀԲԲ, Հտ II, III - Մալխասեանց Ստեփանոս, Հայերէն բացատրական բառարան, Կազմեց Ստ. Մալխասեանց, իսկական անդամ ՀՍՍՌ Գիտ. Ակ., Եր., ՀՍՍՌ Պետհրատ, 1944

Մամուրեան, Սեւ լեռին մարդը - Մամուրեան Մատթէոս, Սեւ լեռին մարդը, Բ տպագր, Աթէնք, տպագր. «Նոր Օր», 1932, (Մատենաշար «Նոր Օր», թիւ 36)

Մամուրեան, 1900 - Մամուրեան գրատուն, Իզմիր, Գրացուցակ թիւ 3, 1900, Իզմիր, տպագր. Մամուրեան [1900]

ՄՅՀՁՄՄ, հտ. Բ - Մայր Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Մաշտոցի անվան Մատենադարանի, Եր., «Նաիրի» հրատ., 2004

Մանդինեան, ՆՀԱ - Մանդինեան Սեդրակ, Նահապետական եւ հայրենի աշխարհ... III տարուայ ուսմունք եւ ընթերցմունք, Թիֆլիս, տպ. Հ. Էնֆիանեանց, 1878

Մանուկեանց Լ., ԲՊ - Մանուկեանց Լեւոն, Բանաստեղծութիւններ եւ պօէմաներ, Բագու, տպ. «Արօր», 1899

Մանուկեան Ազ., ՓՄԵ - Մանուկեան Ազատ, Փնջիկ մանկական երգերի: Խմբ. Ռոմանոս Մելիքյանի: 2-րդ հրատ., Եր., Հայպետհրատ, 1958

Մտնգոտ. «Ար» ամս. - Մատենագիտություն «Արարատ» ամսագրի [1868-1919], Կազմ.՝ Սեդա Կոճինյան, խմբ.՝ Ս. Քոյանջյան, Ա. Հատիսյան, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին տպ., 1970

Մտնգոտ. «Լումա» հ. - Մատենագիտություն «Լումա» հանդեսի, Թիֆլիս, 1896-1912, Կազմ.՝ Կարապետ Քաւցախյան, խմբ.՝ Արամ Ալեքսանյան, Եր., 1988

Մտնգոտ. «Մորճ» ամս. - Մատենագիտություն «Մորճ» ամսագրի (1889-1907), Կազմ.՝ Կարապետ Քաւցախյան, Եր., 1977

Մտնգոտ. «Փորձ» հ. - Մատենագիտություն «Փորձ» հանդեսի (1876-1881), Կազմ.՝ Կ. Քաւցախյան, Եր., 1978

Մատինեանց Գր., Շուշանիկ - Մատինեանց Գրիգորիս, Շուշանիկ. Պատկեր 5-րդ դարի հայ կնոջ, Թիֆլիս, Էլեկտր. տպ. օր. Ն. Աղանեանցի, 1910

Մարսեան Վ., «Կովկասի հայ-թաթարական կոնիւերը...» - տե՛ս հետևյալ գրքի մեջ՝ «Յուշարձան նուիրուած Սոցիալ Գեմոկրատ հնչակեան կուսակցութեան», Paris, տպագր. Յ. Բ. Թիրապեան, 1930, էջ 48

Մարտիրոս Ղրիմեցի, ՈԻԲ - Մարտիրոսյան Արտաշես, Մարտիրոս Ղրիմեցի, Ուսումնասիրություն եւ բնագրեր, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1958

«Մեղու» հ. մտնգոտ. - «Մեղու» հանդեսի (1856-1865) մատենագիտություն, Կազմեց, խմբագրեց եւ առաջաբանը գրեց Ալբերտ Խառատյանը, Եր., «Նահապետ» հրատ., 2003

Միանսարեանց Մ., «Յուցակ...» - «ՄՀ», 1862, հմր 47-24 ԺԱ, էջ 186 - Միանսարեանց Մ., «Յուցակ քանի մի հայ երգարանից», «ՄՀ», 1862, հմր 47-24 ԺԱ, էջ 186

Միհասեան Մ., «Հայերէն նորայայտ...» - Միհասեան Միհրան, Հայերէն նորահայտ հնատիպ գիրքեր եւ մատենագիտական լրացումներ, Անթրիպիս, Առանձնատիպ պատրաստուած «Հասկ» հայագիտական տարեգիրքի նոր շրջան, Է.-Ը տ., հտ. 1995-96, էջ 543-595
Միրզաբեկյան Ջ., ՄԹ - Միրզաբեկյան Ջաննի, Մեսրոպ Թադիսիան. կյանքը եւ ստեղծագործությունը, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1971

Միրզաբեկեան Ջ., ԱՀԳՄՊ - Միրզաբեկեան Ջ. Մ., Ակնարկներ հնդկահայ գրականութեան եւ մշակութի պատմութեան (1770-1850), Եր., ՀՀ ԳԱ «Գիտութիւն» հրատ., 2000

Մխիթար Ալրիվանցի, ԳՏ - Մխիթար Ալրիվանցի, Գանձեր եւ տաղեր, Աշխատասիրությամբ Էլեոնորա Հարությունյանի [Պատ. խմբ.՝ Վ. Գ. Գեորգիանց], Եր., «Նաիրի» հրատ, 2005

ՄՄԼՅ, 1934 - Մխիթարեան Միաբանութիւն, տպարան.
Լիակատար ցուցակ գրոց Մխիթարեան տպարանին (1716-1934), Վեներտիկ, տպ. Ս. Ղազարու, 1934

Մկրտիչ Նաղաշ, ՌԻԲ - Մկրտիչ Նաղաշ, Ուսումնասիրություններ և բնագրեր, Աշխատասիր. Էդ. Խոնդկարյանի, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1965

Մնացականյան Ա.ս., «Գովանք թոշնոց», «ԲՄ», հտ. 13 - Մնացականյան Ասատուր, «Գովանք թոշնոց» տաղաշարքը. նրա հեղինակը և ժամանակը, Բանբեր Մատենադարանի, հտ. 13, Եր., 1980, էջ 233-257

Մնացականյան Ա.ս., ՀՄԺԵ - Մնացականյան Ասատուր Ե., Հայ միջնադարյան ժողովրդական երգեր, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1956

Մնացականյան Ա.ս., ՀՄՀ - Մնացականյան Ասատուր Ե., Հայ միջնադարյան հանելուկներ (V-XVIII դդ.), Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1980

Մնացականյան Ա.ս., Մի կարենոր ուղղում - ՍԳԱ, 1947, հմր 6, էջ 95-99 - **Մնացականյան Ասատուր, Մի կարենոր ուղղում - «Սովետական գրականություն և արվեստ»,** 1947, հմր 5, 96-99

Մուրադյան Մ., ԱՄ - Մուրադյան Մաթեոս Հ., Ազատ Մանուկյան, Եր., «Հայաստան» հրատ., 1977

Մուրադյան Մ., ՌԻԱԵՊ - Մուրադյան Մաթեոս Հ., Ուրվագիծ արևմտահայ երաժշտության պատմության (XIX դար և XX դարասկիզբ), Եր., ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1989

Յ ա կ ո թ ե ա ն - Սարգիս Յակոբեան գրատուն, Կ. Պոլիս (Ստամբուլ)

Յակոբեան, 1925 - Ընդարձակ գրացուցակ, տպագր. Կիւթեմպեթիկ, Կ. Ն. Մագասեան և Ընկ., 1925

Յակոբեան, 1929 - Ընդարձակ գրացուցակ, տպագր. Արեւ Հ. Կոչկակարեան, 1929

Յարութիւնեան Ա., ԳԳ - Յարութիւնեան Արտաշէս, Գիրքեր ու դէմքեր - «Բիւզ», 1908, հմր 3700՝ 25/ԺԱ-8/ԺԲ, էջ 1

Յովհաննէսեան Մ., ԲՊ - Յովհաննէսեան Միհրան, Քննական պատմութիւն ԺԺ դարու հայ դպրութեան, Փարիզ, «Բանասէր»-ի տպագր., 1901

Յովհաննիսեան Յովհ., Բանաստեղծութ. - Յովհաննիսեան Յովհաննէս, Բանաստեղծութիւններ, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1908, [Հրատ. Բագուայ Հայոց Կուլտուրական Միութեան Հրատ. մասնաճիւղի, հմր 9, Բանաստեղծ. գրքերի շար, հմր 1]

Նազարեան Ե., «Առ անձն իւր» - Նազարեան Թուշանիկ, Առ անձն իւր բանաստեղծութիւնը և նրա պատմութիւնը, Առանձնատիպ արտատպում «Հասկ» հայագիտական

տարեգիրքի նոր շրջան Զ հատորէն, 1994, Անթիլիաս, էջ 79-86

Նազարյան Ե., ԳՊ - Նազարյան Թուշանիկ, Գարրիկ Պատկանյանի կյանքն ու գրական-հասարակական գործունեությունը (1830-1860-ական թթ.)

Առանձնատիպ «Բանբեր մատենադարանի»-ից, 1956, թիւ 3, էջ 141-202

Նազարյան Ե., «Կոունկ» երգը - Նազարյան Թուշանիկ, «Կոունկ» երգը և նրա պատմությունը, Եր., Հայկ. ՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1977

Նազարյան Ե., ՈՍԲ - Նազարյան Թուշանիկ, Ողբի և սթափման բանաստեղծություն, Եր., ՀՀ ԳԱ հրատ., 1992

Նազարյան Ե., ՊՂ - Նազարյան Թուշանիկ, Պետրոս Ղափանցի, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., Եր., 1969

Նալբանդեան Մ., ԵԼԺ, հտ. 1, 3, 4 - Նալբանդյան Միքայէլ, Երկերի լիակատար ժողովածու, հտ. 1, 3, 4, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1979, 1982, 1983

Նահապետ Քուշակի Գիւանը - Նահապետ Քուշակի Գիւանը, Սիրոյ երգեր, խրատաբանական և այլաբանական երգեր, պանդխտի երգեր. Քննական ուսումնասիրութեամբ մը հրատ. Արշակ Զօպանեան, Փարիզ, տպ. «Անահիտ», 1902, (Հրատ-ք «Անահիտ»-ի թիւ 1)

Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստեղծութ. - Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստեղծութիւններ, Ժողովածուն պատրաստեցին՝ Ասատուր Մնացականյան, Թուշանիկ Նազարյան, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1951

Նանուշյան Ռ., «1810-1820-ական թվականների...» - ԼՀԳ, 1989, հմր 5 - Նանուշյան Ռուզան, «1810-20-ական թվականների հնդկահայ գրական շարժման պատմությունից» - Լրաբեր Հասարակական Գիտությունների, 1989, հմր 5, էջ 27-36

Նանուշյան Ռ., ՄԹ - Նանուշյան Ռուզան, Մեսրոպ Թադիսյան. Կյանքը և գործը, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1947

Նեգրի Ա., Բանաստեղծութ., Պր Ա-Բ - Նեգրի Ադա, Բանաստեղծութիւններ, Թրգմ. Յ. Յակոբեան, պր. Ա-Բ, Թիֆլիս, արագատիպ տպ. Մն. Մարտիրոսեանցի (տպ. «Հերմէս»), 1903-1904

Ներսէս Ենորհալի, Բ2 - Ներսէս Ենորհալի. Տեառն Ներսէսի Ենորհալոյ Հայոց կաթողիկոսի Բանք չափաւ, Վեներտիկ, Ս. Ղազար, 620, [1] էջ (նախատիպողութեթեր՝ Ընտիր մատենագիրք, Տեառն Ներսէսի Ենորհալոյ Զափաբերականը, Ն. Ենորհալի)

Ներսէս Ենորհալի, ՏԳ - Ներսէս Ենորհալի, Տաղեր եւ գանձեր, Աշխատասիր. Արմինէ Քչոշկերյանի, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1987

ՆՀԳՀ - Ներսիսեան հոգեւոր դպրոց հայոց. Մայր ցուցակ մատենից գրադարանի, Թիֆլիս, տպ. Մ. Ծարաձէ, 1893

ՆԱԵԳ - Նոր ազգային երգարան գրպանի Գ տպագր., Հրատ. Յակոբ Մ. Սրապեանի, Մարգուան, տպագր. Ներսո եւ Սրապեան, 1913

Ծահագիզ Ա., 2Ե - Ծահագիզ Ամբատ, 2ափածո երկեր. Լիակատար ժողովածու, Եր., Հայաստանի ԳԱԱ հրատ., 1993

Ծահինեան Արտ., Սալմասոցի Աշուղ Յարութիւն - Ծահինեան Արտ., Սալմասոցի Աշուղ Յարութիւն, «Բիւրակն», 1898, հմր 23, էջ 444-5 (իրականը՝ 364-5)

Ծահնազարյան Թ., Նոր նյութեր... - ՊԲՀ, 1963, հմր 1, էջ 263 - Ծահնազարյան Ծուշանիկ, «Նոր նյութեր Հայաստանի առաջին տպարանի պատմութիւնից» - «Պատմա-Բանասիրական Հանդէս», 1963, հմր 1, էջ 262-5

Ծանթ Լ., Երկեր - Ծանթ Լեւոն, Երկեր, Եր., «Սովետական գրող», 1989 (Հայ դասականների գրադարան)

Շերենց Գ., ՍԹԲ - Շերենց Գեորգ Գ., Սրտի թարգման կամ բանաստեղծութիւններ, Մասն Ա., Թիֆլիս, տպ. Մ. Վարդանեանի, 1884

Շերմազանեան Գ., ՆԱՊՀ - Շերմազանեան Գալուստ, Նիւթեր ազգային պատմութեան համար. Երեւելի հաշկազուներ ի Պարսկաստան. Ռոստով (Ռօնի վերայ, տպ. Յովհաննո Տէր Արքայամեան, 1890)

Շտիկյան [գ.Ա-Գ] - Շտիկյան Սուրեն, Հայ նոր գրականության ժամանակագրություն, Եր.,

Գ.Ա 1801-1850, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1973

Գ.Բ 1851-1865, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1983

Գ.Գ 1865-1875, Հայաստանի ԳԱ հրատ., 1991

Ոսկեան Հ., 2ՀՏ - Ոսկեան Համազասպ, Չորս հայ տաղասացներ եւ անոնց տաղերը, Վիեննա, տպ. Մխիթ., 1966, (Ազգ. մատ., Մ)

Ոսկեան Հ., «Վիեն. Մխիթարեաններու Տրիեստի մէջ...» -«ՀԱ», 1967, հմր 4-6 - Ոսկեան Հ., Վիեն. Մխիթարեաններու Տրիեստի մէջ հրատարակած հայերէն ու հայատառ թրքերէն գրքերը - «ՀԱ», 1967, հմր 4-6, էջ 225-244

Ուրբաթագիրք եւ Տաղարան - Նմանահանութիւն հայերէն առաջին տպագիր գրքերի (1512-1513), [Առաջաբանը՝ Բարկեն 2ուգասզյանի], Վենետիկ, 1975, (Հայկ. մատենաշար Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան)

Չագմագճեան Յ., Լուսանկարչ. - Չագմագճեան Յ. Յ., Լուսանկարչութիւն, Պոսթոն, Հրատ. Ի. Ա. Երան, 1915

Չարրզ Ա., Բանաստեղծութ. - Չարրզ Ա., Բանաստեղծութիւններ, Վենետիկ, տպ. ի վանս Սրբոյն Ղազարու, 1900

Չերազ Մ., ԳՓ - Չերազ Մինաս, Գրական փորձեր - Տաղեր, ճառեր, առածներ, նամակներ, գրադատումներ, Արգոսի խոհերը, 2-րդ տպագր., Կ. Պոլիս, տպ. Արամեան, 1874

Չիթունի Տ., Լէյլի - Մէջրում - Չիթունի Տիգրան, Լէյլի - Մէջրում (Հայ-քրդական սիրերգ), Քրդերենէ փոխադրելով՝ գրեց Չիթունի, Մարգուան, տպ. Ներսո եւ Արապեան գրատուն, 1911

Չմշկեան Գ., Իմ հիշատակարանը - Չմշկեան Գեորգ, Իմ հիշատակարանը, Տեքստը պատր. եւ ծանոթագր. Ս. Ա. Մելիքսեթյանը, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1953 (Նյութեր հայ արվեստի պատմության)

Չօպանեան Ա., ՄՊ - Չօպանեան Արշակ, Մկրտիչ Պէշիկթաշլեան. Կեանքն ու գործը, Փարիզ, տպագր. Տ. Տողրամանեան, 1907

Պալեան Տ., ՀԱ, Հտ. Ա-Բ - Պալեան Տրդատ, Հայ աշուղներ. ժողովրդական Հայ երգիչներ եւ տաղասացք, Հաւաքեց Տրդատ եպս. Պալեան, Հտ Ա-Բ - Զմիւռնիա, 1911, Իզմիր, 1912

Պ ա լ ե ն ց - Պ. Պալեանց գրատուն, Կ. Պոլիս

Պալեանց, 1898 - Ընդարձակ գրացուցակ, տպագր. Յ. Մատթէոսեան, 1898

Պալեանց, 1901 - Ընդարձակ գրացուցակ, տպագր. Յ. Մատթէոսեան, 1901

Պալեանց, 1909 - Համառօտ գրացանկ, տպագր. Պալեանց - Արզուման, [1909]

Պալեանց, 1910 - Համառօտ գրացանկ, տպագր. Օ. Արզուման, 1910

Պալեանց, 1911 - Ընդարձակ գրացուցակ, տպագր. Օ. Արզուման, 1911 (թղթակազմին՝ 1912)

Պալեանց, 1913 - Գրացուցակ, տպագր. Օ. Արզուման, 1913

Պալեանց, 1921 - Լիակատար գրացանկ, տպագր. Օ. Արզուման, 1921

Պալեանց, 1922 - Լիակատար գրացանկ, տպագր. Յ. Ասատուրեան որդիք, 1922

Պաղտասար Գպիր, Տաղեր - Պաղտասար Գպիր, Տաղեր (Լիակատար ժողովածու), Աշխատասիր. Հենրիկ Բախշինյանի, Եր., ԳԱԹ հրատ., 2007, 288 էջ

Պաղտասար Գպիր - Պաղտասար Գպիր, Տաղիկներ սիրոյ եւ կարօտանաց, Հրատարակության պատրաստեցին՝

Շուշանիկ Նազարյան, Ասատուր Մնացականյան, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1958

Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1,2 - Պատկանյան Ռափայել, Երկերի ժողովածու, հտ. 1,2, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1963-1964

Պեշիկթաշլյան Մ., ԵԺ - Պեշիկթաշլյան Մկրտիչ, Երկերի լիակատար ժողովածու, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1987

Պերճ [Տամատեան Մ.], Ներշնչումներ... - Պերճ [Տամատեան Միհրան], Ներշնչումներ. ազգային և յեղափոխական արդի կեանքէն, Կահիրէ, (ուպ. Մնտիկեան եղբարց), 1898

Պեշիկթաշլեան Մ., ԲԾ - Պեշիկթաշլյան Մկրտիչ, Քերթուածներն ու ճատերը Մկրտիչ Պեշիկթաշլեանի, Ծանօթագրութիւններով հրատ. Արշակ Չօպանեան, Փարիզ, տպ. Անահիտ, 1904, (Հրատ. «Անահիտ»-ի, թիւ 2)

Պեշիկթաշլեան Ն., ԹՊ - Պեշիկթաշլեան Նշան, Թատերական դէմքեր, Խմբ. Պօղոս Սնապեան, Անթիլիաս - Լիբանան, տպ. Կաթողիկոսութեան Հայոց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, 1969

Պեշկեօթիւրեան Կ., ԲԶ - Պեշկեօթիւրեան Կարապետ Յ., Բարոյաշունչ քերթուածներ, Պօսթոն, 1926

Պերպերեան Ռ., ԱՏ - Պերպերեան Ռէթէնս Յ., Առաջին տերևը, քերթուածք, Մահ Ասկրատայ, ճառք, Այլ և այլք. Յաւելուած, Կ. Պօլիս, տպագր. Ե. Մ. Տնտեսեան, 1877

Պերպերեան Ռ., Դպրոց - Պերպերեան Ռէթէնս Յ., Դպրոց և դպրութիւն. Կրթական և գրական նիւթեր, Վիեննա, Միսիթ. տպ., 1907

Պոտուրեան Մ., ԱՍ - Պոտուրեան հ. Մկրտիչ [հրատ.], Առաքել Սիւնցի և իր քերթուածները, Ուսումնասիրութեամբ հրատ. հ. Մկրտիչ Պոտուրեան, Վենետիկ, տպ. Ա. Ղազար, 1914

Պոռշյան Պ., ԵԺ, հտ. 1, 7 - Պոռշյան Պերճ, Երկերի ժողովածու, հտ. 1, 7, Եր., «Հայպետհրատ», 1962, 1964

Պօղարեան Ն., ՄՅՁՄՅ - Պօղարեան Նորայր, Մայր Յուցակ Ձեռագրաց Սրբոց Յակոբեանց, հտ. Ա, Երուսաղէմ, տպ. Ա. Յակոբեանց, 1966, (Հայկական մատենաշար Գալուստ Կիլպեանկեան հիմնարկութեան)

Ջիվանի, «Արշալոյս և Լուսաբերիկ» - Ջիւանի աշըգ, Արշալոյս և Լուսաբերիկ (ազգային հեքիաթ), Աշխատասիրեց Աշըգ Ջիվանին Հրատ. Կենտրոնական գրավաճառանոցի, Թիֆլիս, տպ. «Կուլտուրա» ընկ., 1910

Սահակյան Ա., «Հանուն ամբողջական Ջիվանու», ԳԱ, 1988, հմր 4՝24դ, էջ 5 - Սահակյան Աղասի, «Հանուն ամբողջական Ջիվանու», «Գրքերի աշխարհ», 1988, հմր 4՝ 24/Ե, էջ 5

Սահակյան Հ., ԵԶ - Սահակյան Հասմիկ Ս., Երեմիա Քլոմուրճյան, ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1964

Սաղյան Մ., ՀՊ - Սաղյան Մերի [կազմ.], Հյուսիսափայլի պոեզիան, Կազմող՝ Մերի Սաղյան, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1956

Սաղյան Մ., Պատկանյաններ - Սաղյան Մերի, Պատկանյաններ, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1982

Սաղյան Մ., ՌՊ - Սաղյան Մերի, Ռափայել Պատկանյան, Կյանքը և գործը, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1980

Ս ա մ ու է լ - Հրանտ Սամուէլ գրատուն, Փարիզ Սամուէլ, 1931 - Ընդարձակ գրացուցակ, 1931 Սամուէլ, 1955 - Ընդարձակ գրացուցակ, 1955

Սալյաթ - Նովա, ՀԽ - Սալյաթ - Նովա, [Աշխատասիր. Հեղինակ Բախշիւնյանի], ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1985

Սարդարեան Ե., ՏԱ - Սարդարեան Երուանդ, Տիտիկ արա. մանկական երգեր, օր.6, հմր 8, Թիֆլիս, [191-]

Սիրվաճ երգեր - Սիրվաճ երգեր, Երգարան, պր. 1 [Կազմող՝ Վ. Հ. Չաքմիշյան, խմբագիր՝ Կ. Հ. Մարկոսյան], Եր., «Հայաստան» հրատ., 1971

ՍԵՆՔԵ - Սիրու երգիչ Նահապետ Քուշակի երգերը, Մշակեց՝ Գէորգ Ասատուր, Թիֆլիս, տպ. «Հերմէս», 1905

Սիրունի Յ., ՊԻՊ, հտ. 3 - Սիրունի Յ. Ծ. [Յակոբ Ծօլօլեան], Պոլիս և իր դերը, հտ. 3, Անթիլիաս, տպ. Կաթողիկոսութեան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, 1987

Սիւնեաց, 1911 - Սիւնեաց գրատուն, Ա. Պ. Եազըճեան և Ընկ., Ընդարձակ գրացուցակ, 3-րդ տպագր., Կ. Պոլիս, 1911

ՄՅՀԶՀԱՄ - Մայր Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Հալէպի և Անթիլիասի ու մասնաւորաց. հտ. Բ, Կազմեց Սիրմէան Արտ. արքեպս., Հալէպ, տպ. Ա. Տեր - Սահակեան, 1936

Ստեփանեան - Ստեփանեան Յասմիկ Ա., Հայաստան թուրքերէն գրքերի և հայաստան թուրքերէն պարբերական մամուլի մատենագիտութիւն (1727-1968), Istanbul, 2005

Ստեփանյան Գ., ԿԲ, հտ. 1-3 - Ստեփանյան Գառնիկ, Կենսագրական բառարան, (Հայ մշակույթի գործիչներ), Հտ 1, 2, 3 (գ. 1), Եր., «Հայաստան» հրատ., («Սովետական գրող», «Խորհրդային գրող») 1973, 1981, 1990

Ստեփանյան Գ., ՌԻԱԹՊ, հտ. 2 - Ստեփանյան Գառնիկ, Ուրվագիծ արեւմտահայ թատրոնի պատմության, Հտ 2, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1969

Սրապյան Ա., «Միջնադարյան մի տաղի» - ԼՀԳ, 1986, հմր 10 - Սրապյան Սրմենուհի, Միջնադարյան մի տաղի

հեղինակի ու ժամանակի շորջը - Լրաբեր Հասարակական Գիտությունների, 1986, հմր 10, էջ 77-86

ՍՅՏԼՅ - Սրբոյ Յակոբեանց տպարան, Երուսաղէմ, Լիակատար ցուցակ գիրքերու, 1833-1933, Երուսաղէմ, տպ. Ս.Յակոբեանց, 1933

Սրուանձտեանց Գ., Մանանայ - Սրուանձտեանց Գարեգին, Մանանայ, Ժողովեաց ի լոյս էած Գ. վ. Սրուանձտեանց, Կ. Պոլիս, տպագր. Ե. Մ. Տնտեսեան, 1876

Սրուանձտեանց Գ., Ծուշան Ծաւարշանայ - Սրուանձտեանց Գարեգին, Ծուշան Ծաւարշանայ, Ծարագրեաց Գ. վ. Սրուանձտեանց, Կ. Պոլիս, տպագր. Յ. Մ. Տնտեսեան, 1875

ՎՏԵՄ - Վահան Տերչանը երաժշտության մէջ. Տեղեկատու [Կազմեց՝ Թաշնչյան Գեյսուգ, խմբագիր՝ Ազարյան Նահիրա], Եր., Եգեգա, 2008, 64 էջ

Վասակունի, Կարմիր գազանի որջը - Վասակունի (Եղիկեան Գրիգոր), Կարմիր գազանի որջը (Երլորդ Քէօշկ) Մի դրուագ Աբդիլ - Համիտ Բ.-ի կեանքից, Կ. Պոլիս, գրատուն Յ. Գըլընեան, 1909

Վարուժան Գ., ԵԼԺ, հտ. 1,2 - Վարուժան Գանիել, Երկերի լիակատար ժողովածու, հտ. 1,2, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1986

Տաչեան Ղ., «Մխիթար Աբբահայր...» - Տաչեան Ղեւոնդ, Մխիթար Աբբահայր երածիշտ (իր շարադրած երգերով հանդերձ), Վեներտիկ, Ս. Ղազար, 1954, 31, 12 էջ

Տաշեան, ՅՀՁՄՄՎ - Տաշեան հ. Յակովբոս վ., Յուցակ հայերէն ձեռագրաց մատենադարանին Մխիթարեանց ի Վիեննա, կազմեց հ. Յակովբոս վ. Տաշեան Մխիթ. ուխտէն, Վիեննա, տպ. Մխիթարեան, 1895-96

Տէր - Գէորգեան, Արարայի ճակատամարտը - տե՛ս հետևյալ գրքի մէջ՝ «Յուշարձան նուիրուած Սոցիալ Դեմոկրատ հնչակեան կուսակցութեան», Paris, տպագր. Յ. Բ. Թիրապեան, 1930, էջ 253-4

Տէր - Ղեւոնդեանց Ան., ԵԽ - Տէր - Ղեւոնդեանց Անուշաւան, Երկու խմբերգ, օր. 5, ՍՊր, 1914

Տէր - Ղեւոնդեանց Ան., ՉՄԵ - Տէր - Ղեւոնդեանց Անուշաւան, Չերս մանկական երգ, օր. 6, ՇԻԵ, 1914

Տէր - Ղեւոնդեանց Ն., Մայրենի լեզու - Տէր - Ղեւոնդեանց Նիկողայոս, Մայրենի լեզու, Այբբենարան եւ սկզբնական ընթերցարան մանուկների համար, Տիփլիս, տպ. Հ. Էնֆիաճեանց եւ ընկ., 1871

Տէր - Ղեւոնդեան Ն., Մայրենի լեզու. Գ եւ Գ. տ. - Տէր - Ղեւոնդեան Ն., Մայրենի լեզու. Գասագիրք ընթերցանութեան ազգային ուսումնարանների համար: Գ եւ Գ. տ., Թիֆլիս, 1877

Տիգրանյան Լեւոն, Գերմանական Գորբատ համալսարանը - Տիգրանյան Լեւոն, Գերմանական Գորբատ համալսարանը եւ նորա հայ ուսանողները 1830-1892 թթ. - «Լուսա», 1903, հմր 6, էջ 51-86

Տիրաչր արքեպս., Ֆրիկ. Գիւան - Տիրաչր արքեպս., Ֆրիկ. Գիւան, Ի լոյս ընծայեց առաջին անգամ ամբողջական բնագրով, ուսումնասիրութեամբ, ծանոթութիւններով, լատելուածներով եւ բառարանով Տիրաչր արքեպս., Նիւ Եորք, Հրատ. Հայ բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Մեյլգոնեան Հիմնադրամի, 1952

Տրովատոր - Տրովատոր, Ողբերգութիւն չորս մասն բաժանված, երաժշտութիւն պ. Յովսէփի Վերդի [ըստ Ա. Գարսիա Գուտիերեսայի դրամայի], Աշխատութիւն Յովհաննէսի Սահրադեանց, ՍՊր, 1864

Րաֆֆի, ԵԺ, հտ. 1, 2, 5, 9, - Րաֆֆի, Երկեր ժողովածու, հտ. 1, 2, 5, 9, Եր., «Սովետական գրող» հրատ., 1983, 1985, 1987

ՅՀՁՄՍ - Յուցակ հայերէն ձեռագրաց Մկրտիչ Սանասարեանի, Կազմեց՝ Մեարոպ Մագիստրոս Տէր - Մովսիսեան (Պետերբուրգ, 1901) [Հեղինակի «Ընդհանուր ցուցակ»-ից հանեց], խմբագրեց եւ ցանկերը պատրաստեց՝ Յ.[=Գ.] Հ. [Տէր] - Վարդանեան, Վեներտիկ, Ս. Ղազար, 1981

ՅՁՄՄ, հտ. Բ - Յուցակ Ձեռագրաց Մաշտոցի անվան մատենադարանի, Հտ. Բ, Կազմեցին՝ Օ. Եգանյան, Ա. Ջեյթունյան, Փ. Անթաբյան, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1970

ՈԻՄՀԲ, հտ. 1-2 - Ուշ միջնադարի հայ բանաստեղծությունը (XVI-XVII դդ.) Աշխատասիր. Հասմիկ Սահակյանի, [բնագրեր], Հտ. 1-2, Եր., ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1986-87

ՈԻԳԱԹԵՅ - Ուղեցույց Գրականության եւ Արվեստի թանգարանի երաժշտական ֆոնդերի, Կազմեց՝ Քնարիկ Գրիգորյան, Եր., 1969

Փեչիկեան Ե., «Ջուղայեցի Անտոն Գարի...» - «Բազմ...», 1932, թիւ 12 - Փեչիկեան Եղիա, «Ջուղայեցի Անտոն Գարի պատմական յիշատակարան մը» - «Բազմ...», 1932, թիւ 12, էջ 536-542

Փորթուգալեան Մ., Նմոյշներ - Փորթուգալեան Մկրտիչ, Նմոյշներ Մ. Փորթուգալեանի գրած ոտանավորներէն, Հրատ. Մ. Փորթուգալեանի, Մարսէլլ, 1891

ՔՀԲԸՄ - Քայլերգ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան. «Աւետի՛ս հայեր, ալ սուգը մէկդի...» երաժշտ.՝ Յ. Սինանեանի, դաշնաւ.՝ Յակոբ Ս. Մանուկեան, խօսք՝ Վ. Մայրեանի, դաշնամուր, քառաձայն երգչախմբի եւ դաշնամուրի համար, Տորոնտո, 1985

Քաջբերունի, ԺՆ - Քաջբերունի (Գաբրիել Տէր - Հովհաննիսյան), *Ժանապարհորդական նկատողություններ [Երկու խօսք Մեսրոպ արք. Աշճեան],* Եր., 2003

Քաջբերունի, ԺՆ - «Փորձ», 1877/78, հմր 2, 1881, հմր 5-6 - Քաջբերունի (Գաբրիել Տէր - Յովհաննիսյան) *Ժանապարհորդական նկատողություններ* - «Փորձ», 1877/78, հմր 2, էջ 354-55, «Փորձ», 1881, հմր 5-6, էջ 52-56

Քասունի Ե., *Լուսաշավիղ - Քասունի Եղիա Ս. վերադ., Լուսաշավիղ. Պատմություն հայ անտարանական շարժման 1846-1946,* Պէլլոթ, 1947

Քեարամի եւ Ասլիի հեքեթը - Քեարամի եւ Ասլիի հեքեթը, հանդերձ երգերով, Փոխար. տաճկ.-ից, Աշխատասիրեց Աշրգ Ջիւանին, 3-րդ տպագր., Հրատ. կենտրոնական գրավանձառանցի, Թիֆլիս, 1901

ՔՀ - Միանսարեանց Միրայել Մ. (հմբ.), *Քնար հայկական, խմբագրեց Մ. Մ. Միանսարեանց,* ՍՊր, տպագր. Մ. Մ. Միանսարեանց, 1868 (տիպ. Օ. Ի Բակստ)

Օմար Խաչեամի Քառեակները - Օմար Խաչեամի Քառեակները, Քննական ուսումնասիրութեամբ մը պարսկերէն բնագրէն թարգմ. Գ. Փառեակ [Ֆնտգլեան Գառնիկ], Փարիզ, 1904 (մատենադարան «Անահիտ», թիւ 3)

ՕԳԱՄԾ - Օսմանյան գրաբնությունը եւ սրեմտահայ մամուլը 1858-1896. Ծանոթագրություններ [Ծանոթագրությունների հեղինակ՝ Ա. Ա. Խառատյան], Եր., 1984

ՕԳԱՄՎՆ - Օսմանյան գրաբնությունը եւ սրեմտահայ մամուլը 1858-1896, Վավերագրական նյութեր [կազմ.՝ Ա. Ա. Խառատյան], Եր., 1984

Օրմանեան Մ., *Ազգապատմ. Մասն 3 - Օրմանեան Մաղաքիա, Ազգապատմ. Հայ ողղափառ Եկեղեցույ անցքերը սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը, յարակից ազգային պարագաներով պատմած,* Մասն 3, Երուսաղեմ, տպ. Սրբոց Յակոբեանց, 1927

Ֆէրհաթեան - Ֆէրհաթեան Բ. Պետրոս, *Յուցակ հայագիտական հրատարակութեանց յերոպա (1896-1910), Բ. Պետրոս Ֆէրհաթեան,* Վիեննա, տպ. Միսիթ., 1919 (Ազգ. մատ., ԶԲ)

Ֆրիկ, *Տաղեր - Ֆրիկ, Տաղեր,* Եր., «Սովետական գրող» հրատ., 1982 («Հայ քնարերգություն» մատենաշար)

Акопян Эд., КП - Акопян Эдуард, *Керопэ Паткянյан (Жизнь и творчество),* Ер. изд. АН Арм. ССР, 1975

Бос Б. - *Бакинское Общественное Собрание. Библиотека - Первое добавление к каталогу... за 1910-1913 гг.,* Баку, электронеч. газ. «Баку», 1913

отдел XIV, գրքեր հայոց լեզվով

БП - Библиографии песен, М.: Полит. издат., 1965

Веселовский Н., КПП - Веселовский Н., *Керопэ Петрович Патканов. Биографический очерк.* СПб, тип. ИМН АН, 1890.- 21 с. (отд. оттиск из «Записок Восточ. Отдел. имп. Русск. археолог. общ.», т. V, стр. 243-263)

Де Вирра, Чричիша - Де Вирра Г. И., *Чричիша - «Երբ որ բացուին դռներն յուսի»,* СПб, Нотограверная Н. Г. А. Уль *Зейтун - Зейтун. Армянский марш [նաշն. հիմար] аранжировка А. К. Корниенко,* СПб, Изд. Л. М. Селитренникова [б. г.] (тип. А. К. Вайерман)

Кюркчян О., *Фотографические снимки - Кюркчян О., Фотографические снимки с развалин древней столицы Армении. Аня. Коллекция стереоскопическая,* Тифлис, (дозв. ценз. 3 сент. 1881 г. г. Тифлис)

ЛИВЯ Б - *Лазаревский Инс-т Восточных Языков. Библиотека. Каталог книг и рукописей,* М., тип. А. О. Гербека, 1888

ЛИВЯ П. Прил. I - *Прил. I. Библиотечка Н. О. Эмяна,* М., 1896

ЛИВЯ Б. Прил. II - *Прил. II. Библиотека Г. И. Кананова,* М., 1901

ЛИВЯ Б. Прил. III - *Прил. III. Список книг и рук., поступивших с 1889 г. по 1-ое июня 1903 года,* М., 1904

Плещеев А. Н., *Стих. - Плещеев А. Н., Стихотворения. Проза,* М., 1988

СССК, 1869 - *Сборник статических сведений о Кавказе, т. 1, 1869. Отдел II. Перечень более заметных изданий, по годам.* На армянском языке

ТГПБ, 1912 - *Тифлисская Городская Публичная Библиотека им. А. С. Пушкина. Систематический каталог книг, пожертвованных Л. П. и М. И. Тамамшевыми,* Тифлис, тип. «Гермес», 1912

Brosset - Brosset M.-F. *Activité littéraire des Géorgiens et des Arméniens en 1865; Bulletin, t. VIII, p. 549 Mélanges Asiatiques t. V. tirés du Bulletin de l'Académie Impériale des Sciences de St-Petersbourg.* Stp, Impimerie de l'Académie Impériale des Sciences, [1866] pp. 529-532.

Առանձնատիպ

Catalogue... - Lazareff institut des langues orientales Bibliothèque fondamentale... Catalogue des livres... [P. IV. Յուցակ տպեալ հայ մատենից գրադարանի Լազարեան ճեմարանի արեւելեան լեզուաց (թթ. 13-44)], Moscou, 1861

Kévorkian R. H. - Kévorkian Raymond H. *Catalogue des "Incunables" Arméniens (1511-1695) ou*

Chronique de l'imprimerie arménienne, Préface par Jean-Pierre Mahé, Genève, Patrik Cramer éd. 1986 (Cahiers d'Orientalisme, IX)

Nersessian - Nersessian Vrej, Catalogue of early Armenian books 1512-1850. The British Library, 1980

2. ԶԵՆԱԳԻՐ

ԱԵՀ (ձեռագիր) «Ազգային երգարան հայոց», ձեռագիր ընդօրինակություն, ԳԱԹ, Ռ. Պատկանյանի ֆոնդ, հմր. 157 ա

3. ԷԼԵԿՏՐՈՆԱԹԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Տաղարան Հայաստանեայց Սուրբ Եկեղեցու Բ տպագր., Երուսաղեմ 1895

Electronic Edition Bonn Goussen Universitat and Landesbibliothek, Bonn 2010. Library collection Armenian group

Սիմեոն Երեանցի, Տաղարան փոքրիկ, 1777

Austria, Vienna, The Armenien Mekhitharist Congregation (cop. NLA «Հակոբ Մեղապարտ» ծրագիր)

4. ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Լրագրեր

Ազատ. - Ազատամարտ, Կ.Պոլիս, 1909-1912

Ազգ. - Ազգ, Բոստոն, 1915, 1917-1918

Արձ. - Արձագանք, Թիֆլիս, 1883, 1887, 1889, 1893, 1896

Բիզ. - Բիզանդիոն, Կ. Պոլիս, 1905, 1908-09, 1911, 1913

Երկ. - Երկիր, Թիֆլիս, 1906

Ժամ. - Ժամանակ, Կ.Պոլիս, 1908-1912

Ժող. - Ժողովուրդ, Կ. Պոլիս, 1919

ԺԶ - Ժողովուրդի ձայնը, Կ. Պոլիս, 1919-1920

ԺԶ - Ժամ. - Ժողովուրդի ձայնը, Ժամանակ, Կ. Պոլիս, 1920-1921

Իրաւ. - Իրաւունք, Վատնա 1897, 1901

Կոհակ. - Կոհակ - Կ.Պոլիս, 1909, 1911-12, 1919

Հայր. - Հայրենիք, Բոստոն, 1902, 1909, 1911-12, 1914, 1918, 1921

Հոր. - Հորիզոն, Թիֆլիս, 1913-1917

Poeti minori - Poeti minori dell Ottocento, tomo II. - Milano Napoli (La letterature Italiana. Storia a festi. Vol. 58, 1968)

Tuğlaci Pars, ևս. 2,3 - Tuğlaci Pars, Tarih Boyunca Bati Ermenileri, cilt. 2,3 /Istanbul 2004, cilt 2 (1851-1890), cilt 3 (1891-1922)

Ճակ. - Ճակատամարտ, Կ. Պոլիս, 1919-1921

ՄՀ - Մեղու Հայաստանի, Թիֆլիս, 1862

Մշակ - Մշակ, Թիֆլիս, 1873-1876, 1878-1884, 1886-98, 1900-07, 1909, 1912-15

Ռազմ. - Ռազմիկ, Ֆիլիպե (Պոլովիվ), 1906, 1908

Ամսագրեր, Հանդեսներ

Ան. - Անահիտ, Փարիզ, 1900

Ար. - Արարատ, Վաղարշապատ, 1912-13, 1915

Բագին - Բագին, Բեյրութ, 1966

Բազմ. - Բազմավեպ, Վեներտիկ, 1898, 1901, 1905, 1908-1909, 1913, 1919

Բան. - Բանասեր, Փարիզ, 1899, 1902-04, 1907 (Թ տարի, ար. Դ՝ լույս է տեսել 1909-ին՝ ըստ կողքի 1-ին էջի սովալի)

Բարձր. - Բարձրավանք, Կ.Պոլիս, 1922

ԲեՊՀ - Բանբեր Երևանի պետական համալսարանի, Երևան, 1984

Բիրակն - Բիրակն, Կ.Պոլիս, 1898

Գեղ. - Գեղարուեստ, Թիֆլիս, 1908-09, 1911, 1917

Դրոշակ - Դրոշակ, Ժնև, 1900-02, 1905

ԹԵ - Թատրոն եւ երաժշտություն, Բաքու, 1910-12, 1914, 1915-16

Էջմիածին - Էջմիածին, 1968-69, 1972

Ժամ. (հանդես) - Ժամանակ (հանդես), Կ. Պոլիս, 1864

Լումա - Լումա, Թիֆլիս, 1900-01, 1903-05, 1908

Ծաղիկ - Ծաղիկ, Ջմիտոնիա (Իզմիր), 1862-63, 1865

ՀԿ - Հայ կին, Կ. Պոլիս, 1921

ՀԱ - Հանդես Ամսօրեայ, Վիեննա, 1888-91, 1893-94, 1896-98, 1900-04, 1906-13, 1920

ՀԳՊ - Հանդես գրականական եւ պատմական, Մոսկվա, 1890, 1896

ՀՀՀ - Հայկազեան հայագիտական հանդես, Բեյրութ, 2007

Մամուլ - Մամուլ, Կ. Պոլիս, 1892

Մսս. Աղ. ՄԱ - Մասեաց Աղանի, Փարիզ, 1858
Մեղու - Մեղու, Կ. Պոլիս, 1861, 1873
Մուրճ - Մուրճ, Թիֆլիս, 1891-93, 1896, 1898-99, 1902-05
Յուշ - Յուշարար, Թիֆլիս, 1907, 1908
ՆԱ - Նոր Այգ, Մարզուան, 1910-11, 1913
ՆՀ - Նոր հոսանք, Թիֆլիս, 1913
Ոստ. - Ոստան, Կ. Պոլիս, 1920
Վարդ - Վարդ, Հանդէս Մեսրոպեան, Կ. Պոլիս, 1861
Տաճ. - Տաճար, Կ. Պոլիս, 1911-13
ՓՀ - Փարոս Հայաստանի, Մոսկվա, 1881
Փիւն. - Փիւնիկ, Բոստոն, 1920
Փորձ - Փորձ, Թիֆլիս, 1877/78, 1881

Տարեգրքեր

Գէորգեան Կ., ԱՏ, Թ.տ, 1962, Ժ.տ, 1963 = Գէորգեան Կարո, Ամենուն Տարեգիրքը, Թ.տ. 1962, Ժ.տ 1963, Պէրոյթ [տպագր. «Մշակ» տպարանի, 1962]
Թեոդիկ, ԱՏ - Թեոդիկ, Ամենուն Տարեցոյցը, Կ. Պոլիս
Թեոդիկ ԱՏ, Գ.տ., 1909, [1908],
Թեոդիկ ԱՏ, Դ.տ., 1910,
Թեոդիկ ԱՏ, Ե.տ. 1911, [1910], (մատենացանկ՝ «Գրքեր այբուբենուած», էջ 434-7)
Թեոդիկ, ԱՏ, Զ տ. 1912, [1911?]
Թեոդիկ, ԱՏ, Է տ. 1913, [1912?]
Թեոդիկ, ԱՏ, Ժ-ԺԴ տ., 1916-20 [1920?]
Թեոդիկ, ԱՏ ԺԵ տ., 1921, [1920] (Է մաս, Պոլսահայ մամուլ | Սոփերք հայկականք, էջ 311-13)
Թեոդիկ, ԱՏ, ԺԶ տ., 1922, [1921] Թրքական մամուլ 1921-իւն, | Սոփերք հայկականք (էջ 404-408)
Թեոդիկ, ԱՏ, ԺԷ տ. 1923 [1922]
Հայկչ. - Հայկաշեն. Տարեգիրք արուեստներու գրականութեանց եւ գիտութեանց, Ա տարի, Կ. Պոլիս, տպ. Յ. Ասատուրեան որդիք, 1922 (Հրատ. «Կիլիկիա» գրավաճառանոցի, թիւ 11) Մատենա-գիտական (1915-1921) 7 տարիներու ի սփիտս աշխարհի մեսրոպեան տատերով հրատ. գրքերու ցանկը (էջ 386-402 եւ վիճակագրական պատկերով, էջ 402-4):
 КК на 1893 – 1884гг.
Кавказский календарь на 1893 года, под ред. Е. Ковдратенко – XLVIII год. – Тифлис; 1892. “Список книг и брошюр, вышедших в 1891 году на Кавказе 5. На арм. языке стр. 47-50. Список книг и статей, вышедших

отдельными изданиями в 1892 г. На Кавказе. На арм. языке. стр. 54-6”.

КК на 1894г. – Тифлис, 1893. Список книг и статей, вышедших на Кавказе отдельными изданиями в ноябре и дек. 1892 и в 1893 году (по 25-е окт.) отд.

5. ՆԿԱՐԱԳՐՎԱԾ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԵՐՈՒՄ ՀԻՇՍԱՏԱԿՎԱԾ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԵՐ

ԱՀ - Ազգագրական հանդես, Դ գիրք, Թիֆլիս
Արեւ. - Արեւմտք, Փարիզ
ԱՎ. - Արծուի Վասպուրական, Կ. Պոլիս, (Վան) Արշալոյս Արարատեան, Զմյուռնիա
Բարձի ձայն, Բարձու
Բիթթ. - Բիթթանիա, Նիկոմիդիա, ապա՝ Ադարազար
Բուր. Ս. Սահ. - Բուրաստան Սուրբ Սահակեան, Կ. Պոլիս
Երկրագունտ, Կ. Պոլիս
Երօպա, Վիեննա
ԺՏ - Ժողովրդական տարեցոյց, Կ. Պոլիս
ԻԱ - Իրանի աշխատաւոր, Թեհրան
Կոչնակ - Վան
Կովկաս լրագիրք, Թիֆլիս
ԿՀԱ. - Կոռնկ Հայոց աշխարհի, Թիֆլիս
Համբ. - Համբաւարք, Թիֆլիս
Հայկ. աշխ. - Հայկական աշխարհ, Թիֆլիս
ՀՀ - Հայ հանդես, Վենետիկ
Հանրագիտակ, Կ. Պոլիս
Հիւս. - Հիւսիսափայլ, Մոսկվա
Ճոքաք. - Ճոքաքաղ, Մոսկվա
Մանկավարժանոց, Թիֆլիս
ՄՀ - Մեղու Հայաստանի, Թիֆլիս
ՆԳ - Նոր դար, Թիֆլիս
Սիօն, Երուսաղեմ
Վարժարան, Թիֆլիս

6. ՀԱՅԵՐԵՆԱՏԱՌ ԹՈՒՐՔԵՐԵՆ ԵՐԳԵՐԻ ԽՈՐԱԳՐԵՐ

ԱՂ - Աշրան
Աք - Աքսար
Եեկ - Եեկեան
ԷՎ. - Էվիճարա
Ըսվ - ըսվահան
Իւշ. - Իւշար

Իւս. - Իւսիլ
Կարճ. - Կարճահար
Կարչ. - Կարչըղար
Հճ-հիճագ. - Հիճագքեար
Հիւզ. - Հիւզամ
Հիւս. - Հիւսէյնի
Ճուռճ. - Ճուռճինա
Մահ. - Մահայէր
Նէհ. - Նէհավէնտ
Ը. - Ըարգը
Ըէվ. - Ըէվքեթսա
պէսթ. - պէսթէնիկէար
սապ. - սապահ
սէկ. - սէկեահ
սէմ. - սէմայի
սուզ. - սուզինաք
սօֆ. - սօֆեան
տիւկ. - տիւկեհա
տիւ. - տիւեէք
քաթ. - քաթաքօֆթի
ք. - քիւրտի
ֆէր. - ֆէրահնագ

7. ԱՅԼ

ազգ. - ազգային
ազգ. ազ. շ. գ. - ազգային ազատագրական
 շարժման գործիչ
ազգ. մատ. - Ազգային մատենադարան
անվճր. - անվանաթերթ
արքեպս. - արքեպիսկոպոս
աւ. - աւագ
բանաստ. - բանաստեղծութիւն
բանաստեղծութ. - բանաստեղծութիւններ
բար. - բարեփոխող
բօլգ. - բօլգարական
գաղ. - գաղիերէնից
գ. - գիրք
գերմ.-ից - գերմանականից, գերմաներենից
գրիսկն. - գրախոսական հոդվածներ
գր. - գրական
գրծնթ. - գրածանոթութիւն
գրկ. - գրականություն
գրհ. - գրահավաքածու
գրցցկ. - գրացուցակ
դաշն. ձայնակց. դաշնամուրի ձայնակցութեամբ -
 դաշն. նուագակց. դաշնամուրի նուագակցութեամբ

դշն. - դաշնաւորեց, դաշնակած
եղ. - եղանակ, եղանակեց
եպս. - եպիսկոպոս
երաժշտ. - երաժշտութիւն
էւր. - էւրօպական
թրգմ. - թարգմանեց, թարգմանութիւն
ժողովրդ. - ժողովրդական
ին-տ. - ինստիտուտ
իտալ.-ից - իտալերենից
խմբ. - խմբագիր, խմբագրեց
ծնթգր. - ծանոթագրություն
ծնթ. - ծանոթություն
կազմ. - կազմեց
կթղ. - կաթողիկոս
հմմտ. - համեմատել
հայագիտ. - հայագիտական
հայ. - հայերէն
հայկ. - հայկական
հտ. - հատոր
հաւ. - հաւաքեց
հրատ. - հրատարակիչ, հրատարակութիւն
ձյնգ. - ձայնագրած, ձայնագրեց
մակ. - մականուանեալ
մտնգտ. - մատենագիտություն
մտնցկ. - մատենագանկ
մշակ. - մշակեց
յօր. - յօրինեց
ներգրք. - ներգրքային
ներդաշն. - ներդաշնակեց, ներդաշնակ-ութիւն
նմանող. - նմանողութեամբ
շար. - շարունակութիւն
պատ. - պատուելի
պտր. - պատրիարք
պրքրկն. - պարբերականներ
պարսկ. - պարսկերէն
պր. - պրակ
ռուս.-ից - ռուսականից, ռուսերենից
սրկ. - սարկաւագ
սերք. - սերբականից
Ս.սք. - սուրբ
ստ. - ստացված
վաճ. - վաճառքի
վրդ. - վարդապետ
վրժ. - վարժապետ
վերպ. - վերապատուելի
տաճկ. - տաճկական

- տ.** - տարի
- տրգք.** - տարեգիրք
- տպագր.** - տպագրություն
- փոխ.** - փոխադրեց
- քհնյ.** - քահանայ
- օսմ.** - օսմանեան
- օրնկ.** - օրինակ
- ֆրանս.-ից** - ֆրանսերենից

8. ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐ

- ՀԱԳ** - Հայաստանի Հանրապետության Ազգային գրադարան
- Ե.Ա.** - Ենովք Արմենի գրի.
- Գագ.** - Կարո Գագազյանի գրի.
- Ե.Թ.** - Երվանդ Թերզյանի գրի.
- Լեո** - Լեոյի գրի.
- Ման.** - ակադ. Հակոբ Մանանդյանի գրի.
- Սերեբ.** - Ստեփան Սերեբրակյանի գրի.
- Գ. Սունդ.** - Գաբրիել Սունդուկյանցի գրի.
- Լազ. ճեմ. - Լազարյան ճեմարանի գրի.

- ԳԱԱ ՀԳ** - ՀՀ Գիտությունների Ազգային ակադեմիայի հիմնական գիտական գրադարան
- Ագուլ.** - Արամ Ագուլյանի ֆոնդ
- Ալպ.** - Արշակ Ալպույանցի ֆոնդ
- Էդգ.** - Հովիկ Էդգարյանի ֆոնդ
- Ժամկ.** - Բենիամին Ժամկոչյանի ֆոնդ
- Գ.Լեւ.** - Գարեգին Լեւոնյանի ֆոնդ
- Լիս.** - Ստեփան եւ Իսկուհի Լիսիցյանների ֆոնդ
- Կ.Կուս.** - Կարապետ Կուսիկյանի ֆոնդ
- Համբ.** - Համազասպ Համբարձումյանի ֆոնդ
- Պող.** - Գրիգոր Պողարյանի ֆոնդ
- Պոստ. - Պետրոս Պոստանյանի ֆոնդ
- ՄՄ** - ՀՀ կառավարությանն առընթեր հին ձեռագրերի ինստիտուտ Սք. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան մատենադարան, հայագիտական գրադարան

ԵՊՀ - Երեւանի պետական համալսարանի Մարի եւ Սարգիս Իզմիրլյանների անվան գրադարան

ՀՊԹ - Հայաստանի պատմության պետական թանգարանի գրադարան

«Գարեգին Ա» Ա.Հ.ԿԳ - «Գարեգին Առաջին» աստվածաբանական հայագիտական կենտրոնի գրադարան

րան, (այժմ՝ Վաչե եւ Թամար Մանուկեան մատենադարան) Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին

- Գ.Ա.Թ** - Եղիշե Չարենցի անվ. Գրականության եւ արվեստի թանգարան, գրադարան գրական, երաժշտական բաժիններ
- Թ.Ա.գ.** - Թորոս Ազատյանի ֆոնդ
- Մ.Ա.** - Մուշեղ Աղայանի ֆոնդ
- Գ.Ա.** - Գեորգ Արսլանյանի ֆոնդ
- Ա.Բ.** - Արուս Բաբայանի ֆոնդ
- Մ.Բ.** - Մարգարիտ Բաբայանի ֆոնդ
- Ե.Բ.** - Եղիշե Բաղդասարյանի ֆոնդ
- Վ.Բունի** - Վարդան Բունիի (Բունիաթյան) ֆոնդ
- Գ.Գ.** - Գրիգոր Գալֆայանի ֆոնդ
- Ս.Գ.** - Ստեփան Դեմուրյանի ֆոնդ
- Ա.Թ.** - Առաքել Թաթևանի ֆոնդ
- Ստ. Կ.** - Ստեփան Կանայանի ֆոնդ
- Քր. Կ.Մ.** - Քրիստափոր Կարա-Մուրզայի ֆոնդ
- Կոմիտաս** - Կոմիտաս Վարդապետի ֆոնդ
- Ա.Մ.** - Ազատ Մանուկյանի ֆոնդ
- Ռ.Մ.** - Ռոմանոս Մելիքյանի ֆոնդ
- Ս.Մ.** - Սպիրիդոն Մելիքյանի ֆոնդ
- Տ.Ն.** - Տիգրան Նալբանդյանի ֆոնդ
- Ծերամի ֆոնդ** - Ծերամի (Գրիգոր Տալյանի) ֆոնդ
- Ա. Չոպ.** - Արշակ Չոպանյանի ֆոնդ
- Ռ.Պ.** - Ռափայել Պատկանյանի ֆոնդ
- Վ. Սամվ.** - Վարդան Սամվելյանի ֆոնդ
- Ե.Ս.** - Երվանդ Սարգսյանի ֆոնդ
- Սիամանթոյի ֆոնդ
- Հ.Ս.** - Հարություն Սինանյանի ֆոնդ
- Գ.Ս.** - Գրիգոր Սյունու ֆոնդ
- Ա.Տ.** - Արմեն Տիգրանյանի ֆոնդ
- Ծ.Տ.** - Ծարա Տալյանի ֆոնդ
- Վ.Տ.** - Վարդգես Տալյանի ֆոնդ
- Ն.Տ.** - Նիկողայոս Տիգրանյանի ֆոնդ
- Ք.Ք.** - Քրիստափոր Քուչնարյանի ֆոնդ

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

- * - Զայնանիշերով երգեր
- ** - Նշված են էջախորագրերը
- *** - Երգերը քաղված են Մ. Աբեղյանի և Կոմիտաս Վարդապետի «Հագար ու մի խաղ» երգարանի հատորիկներից
- **** - Մեղեդու հեղինակի կամ ներդաշնակողի մասին նշում չկա այն դեպքում, երբ երգարանում դա նշված չէ:

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Համար	Բաժին, ենթաբաժին	Էջ
	Ա. Բաժին.	
	Երգերի միայն խոսքեր պարունակող ժողովածուներ	
1-41	Ա.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երկերի, ժողովրդական երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.....	1-48
	Ա.2.Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ...	
42-45	Ա.2.1. Մի քանի հեղինակների երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.....	49-55
46	Ա.2.2. Մի հեղինակի երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածու.....	55-56
47-57	Ա.3. Մի հեղինակի երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.....	56-67
58-65	Ա.4. Հայերեն թարգմանական խոսքերով (նաեւ ինքնուրույն) Հայ ավետարանական եկեղեցու հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.....	68-82
	Ա.5. Հայերենատառ թուրքերենով երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ	
66-69	Ա.5.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.....	83-95
70	Ա.5.2. Մի հեղինակի երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածու.....	96
71	Ա.5.3. Հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածու.....	96-98
	Բ Բաժին. Երգերի խոսքեր եւ ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուներ	
72-75	Բ.1. Մի քանի երգահանների հորինած մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուներ	99-103
76-97	Բ.2. Մի երգահանի հորինած մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուներ.....	103-111
	Բ.3.Ձայնագրած, ներդաշնակած, դաշնաւորած, մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ	
98-102	Բ.3.1. Մի քանի երգահանների ձայնագրած, ներդաշնակած, դաշնաւորած, մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ.....	111-115
103-129	Բ.3.2. Մի քանի երգահանների ձայնագրած, ներդաշնակած, դաշնաւորած, մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ	115-137
130-131	Բ.4. Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուներ.....	137-139
132-136	Բ.5. Նոտային հավելված պարունակող ժողովածուներ.....	139-157
137-141	Բ.6. Երգերի մի մասի ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուներ	157-177
142-149	Բ.7. Հայերեն թարգմանական (նաեւ ինքնուրույն) խոսքերով եւ օտար մեղեդիներով Հայ ավետարանական եկեղեցու երգեր պարունակող ժողովածուներ.....	177-194
150	Բ.8. Հայերենատառ թուրքերենով եւ օտար մեղեդիներով հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածու.....	194-198

151	Գ բաժին. Երգերի միայն ձայնանիշեր պարունակող ժողովածու.....	199
	Դ բաժին. Երգերի խոսքեր, այլև ոտանավորներ, արձակ էջեր, առածներ, հանելուկներ, ուսումնասիրություններ, հեղինակների եւ այլ անձանց հակիրճ կենսագրականներ պարունակող ժողովածուներ	
152-230	Դ.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երկերի ժողովրդական երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ.....	200-407
231-297	Դ. 2. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուներ	408-492
	Ե Բաժին. Երգարան եւ այլ նյութեր պարունակող ժողովածուներ	
298-321	Ե.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երկերի ժողովրդական երգեր պարունակող ժողովածուներ.....	493-528
322-326	Ե.2. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուներ.....	528-532
	Զ Բաժին. Հրատարակման տարեթվերը չնշված կամ անստույգ տարեթվով ժողովածուներ	
327	Զ.1. մի քանի հեղինակների երկեր պարունակող ժողովածու.....	533-535
328-329	Զ.2. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուներ	536-538
330-32	Զ.3. Հայերեն թարգմանական (նաեւ ինքնուրույն) խոսքերով Հայ ավետարանական եկեղեցւոյ հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուներ.....	539-542
	Զ.4. Երգերի խոսքեր եւ ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուներ	
333	Զ.4.1.Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգեր պարունակող ժողովածու.....	543
334	Զ.4.2. Մի երգահանի մշակած երգեր պարունակող ժողովածու.....	543
	Զ.5. Երգեր եւ այլ գրական նյութեր պարունակող ժողովածուներ	
335	Զ.5.1. Մի քանի հեղինակների երկեր եւ ժողովրդական երգեր պարունակող ժողովածու.....	543-547
336	Զ.5.2. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածու.....	547-548
	Է բաժին. Թերի իրազեկանքով ժողովածուների վերնագրեր	
337-44	Է.1. մի քանի հեղինակների երկեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	549-550
345	Է.2. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող մի հեղինակի ժողովածուի վերնագիր.....	550
346-8	Է.3. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	551
349-356	Է.4. Հայերեն թարգմանական (նաեւ ինքնուրույն) խոսքերով Հայ ավետարանական եկեղեցւոյ հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	551-553
	Է.5. Հայերենատառ թուրքերենով երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր	
357-372	Է.5.1. Աշխարհիկ երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	553-554
372-82	Է.5.2. Հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	594-555
	Է.6. Երգերի խոսքեր եւ ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր	
383	Է.6.1 Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երգեր պարունակող ժողովածուի վերնագիր..	556
384	Է.6.2. Եկեղեցական երգարանի վերնագիր.....	556
385-92	Է.6.3. Մի երգահանի հորինած մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուների	

	վերնագրեր.....	556-557
393-96	Է.6.4. Մի հեղինակի ներդաշնակած <...> մշակած երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	558
397-98	Է.6.5. Հայերեն թարգմանական (նաեւ՝ ինքնուրույն) խոսքերով եւ օտար մեղեդիներով ժողովածուների վերնագրեր.....	559
	Է.6.6. Հայերենատառ թուրքերենով եւ օտար մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր	
399-401	Է.6.6.1. Մի հեղինակի երգեր պարունակող ժողովածուների ժողովածուի վերնագրեր.	559
402-404	Է.6.6.2. Հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	559-560
405	Է.6.6.3. Մի հեղինակի երգեր պարունակող վերնագիր	560
	Է.7. Եղանակներ պարունակող ժողովածուների վերնագրեր	
406-407	Է.7.1. Մի երգահանի մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ վերնագրեր.....	560
408-409	Է.7.2. Հայ ավետարանական եկեղեցւոյ հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	560-561
	Է. 8. Երգերի խոսքեր եւ այլ գրական նյութեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր	
410-436	Է.8.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երկեր ժողովրդական երգերի խոսքեր եւ այլ գրական նյութեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	561-565
437-439	Է.8.2. մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	565-566
440-443	Է.9. Երգարան եւ այլ նյութեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր.....	566
444-447	Է. 10. Անատույզ տարեթվերով ժողովածուների վերնագրեր.....	566-567
448-450	Ը բաժին. Երգարանների վերնագրեր, որոնց լույս տեսնելու մասին եղել են հայտարարութիւններ.....	568
451-454	Թ բաժին. Երաժշտութեան դասաւերջեր (երգերի թե՛ մեղեդին, թե՛ խոսքը պարունակող ժողովածուներ).....	569-571
455-461	Ժ բաժին. Երաժշտական պարբերականներ (երգերի թե՛ մեղեդին, թե՛ խոսքը պարունակող ժողովածուներ)	572-576
	Հավելված	
	I. Մեկական երգեր (թե՛ ձայնանիշեր, թե՛ խոսքեր) պարունակող հրատարակութիւններ	
462-524	I.1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ պարունակող հրատարակութիւններ.....	577-592
525-553	I.2. Մի երգահանի ձայնագրած, դաշնակած, ներդաշնակած, մշակած երգ պարունակող հրատարակութիւններ.....	592-597
	I.3. Անթվակիր կամ անատույզ տարեթվով հրատարակութիւններ	
554-567	I.3.1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ պարունակող հրատարակութիւններ...	597-599
568-572	I.3.2. Մի երգահանի ներդաշնակած, <...> մշակած երգ պարունակող հրատարակութիւններ.....	599-600
	I.4. Թերի իրազեկանքով հրատարակութիւնների վերնագրեր	
573-593	I.4.1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ պարունակող հրատարակութիւնների վերնագրեր.....	600-603

594-602	I.4.2. Մի երգաձանի ներդաշնակած <.....>, մշակած երգ պարունակող հրատարակություններ.....	604-605
	I.4.3. Անթվակիր կամ անստույգ տարեթվով հրատարակությունների վերնագրեր	
603-613	I.4.3.1. Մի երգաձանի հորինած մեղեդիով երգի հրատարակությունների վերնագրեր.	605-606
614-624	I.4.3.2. Մի երգաձանի ներդաշնակած <.....>, մշակած երգ պարունակող հրատարակությունների վերնագրեր.....	606-608
625-646	I.4.4. Անհայտ ներդաշնակող, մշակող երգաձանների երգերի հրատարակությունների վերնագրեր.....	608-610
647-649	I.5. Անորոշ.....	610
650-651	II.1. Մեկական երգեր (սոսկ ձայնանիշեր) պարունակող հրատարակություններ.....	611
652	II.1.2. Անթվակիր հրատարակություն.....	611
653-657	II.2. Թերի իրազեկանքով երգերի եղանակներ պարունակող հրատարակությունների վերնագրեր.....	611-612

Ա ԲԱԺԻՆ

**ԵՐԳԵՐԻ ՄԻԱՅՆ ԽՈՍՔԵՐ
ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐ**

**Ա. 1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների
երգերի, ժողովրդական երգերի խոսքեր
պարունակող ժողովածուներ**

1830

1. ՄԻՐԱԿԱՐԿԱԶ ՈՐ Է ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ, ՊԱՐՍԵՐԷՆ ԵՒ ՀՆԴՍԱՆՑԵՐԷՆ ԵՐԳՈՑ, Հաւաքեալ աշխատասիրութեամբ Ստեփաննոսի Զնթլուճեան Աւետեանց, Ի Հայրապետութեան Տեառն Եփրեմայ ամենայն Հայոց կաթողիկոսի, Ի Կալկաթա [տպ. Անգլիական եպիսկոպոսական ճեմարանի¹], 1830, Դ, 128 էջ, 12⁰:

Բվնդ. ՝Ս. Զ., Աւետեան, Նախարան (Գ-Դ):

Ամուսնութիւն (1-2):

Ուրախ լերտք (2):

Ես ձեզ ցանկամ (2-3):

Ծնորհակալութիւն (3):

Ցնծութիւն սրտի (4):

Մաքոր գինին (4-6)

Փառք քեզ (6):

Օրհնութիւն (7):

Առ ում դիմեմ (7-8):

Սիրելի բազմաց (8):

Ասէ բնութիւն (9):

Մի մտանար (9-10):

Կեանք ուրախութեան (10-1):

Մանուկ քաղցրագոյն (11-2):

Գիտեմ հաւաստեալ (12):

Խօսեաց ճիւղ-ճիւղ (13):

Թող զի մնացէ (14-5):

Ետու զիմ սէր (15):

Զայն որ ունիմ (16):

Հոգոյս տիկին (16-7):

Առ ուր երթամ (17-8):

Երջանիկ վարդ (19):

Կատարումն տարւոյ (19-20):

Զի տեսցոք քեզ (20-1):

Եկայք առ որս երթամք (21-2):

Վարք համեստաբարոյ (22):

Լո՛րդ ինձ, աղջիկ (23-4):

Կենաց իմ յոյս (24):

Լոյս աչաց կարօտիմ (25):

Գովելի ծաղկաց (25-6):

Տաց Մարիամ (26-7):

Զի քոյ ծնայ (27-8):

Այրի տատրակ (29-30):

Ծնունդ սիրոյ² (30):

Միայնակ շրջիմ (30-1):

Ընդունայն աշխարհ (31-2):

Հողմն սիկ սիկ (32-3):

Յամենայնէ զրկեալ (33-4)

Ողբալի տատրակ (34-5):

Ակունք իմ տրտմեալ (35-6):

Կեանք պանդխտութեան (36):

Գէթք երազի (36-7):

Առ զաւել³ (38):

Առ զամբիղ (38-9)

[Մ. Թաղիսդեան⁴], Մետրովպեան Աջնան առաւօտ (40):

Արի՛, բախտ իմ (40-1):

Սիրտ իմ գրաւեալ (41-2):

Սիրով տոչորեալ (42):

Բաժանեալ չարասցէ (43):

Տէր, կէցո Զարջ արքայն (43-4):

Նաշխուն բլբուլ (44-5):

Շրջէր անհանգիստ (46):

Շրթունքս լաւ գինոյ թասս այ (46-9):

Արի սիրով (49-51):

Տազէ թէ տազ (51-5):

Անուշափտ վարդի տերեւ (55):

Քոյ ձեռն չի ընկաման (56-7):

Սահրադի անցք (57-63):

Միմուական երգ (63-5):

Եալալի⁵ (65-8):

[Նաղաշ Յովնաթան⁶], Վրաստանայ գօզալներն (69-70):

Երգ բիւբիւլին (71):

² Հաս Ռ. Նանուճյանի, սա Բայրոնի մի բանաստեղծութեան (ռուսերէնով «О происхождении любви») թարգմանութիւնն է (տե՛ս նրա «1810-1820-ական թթ...» - «ԼՀԳ», 1989, հմր 5, էջ 34-5):

³ Ռ. Նանուճյանի կարծիքով, այս եւ հաջորդ բանաստեղծութիւնները «գուցն թարգմանութիւններ» են (նույն տեղում, էջ 35):

⁴ Այս բանաստեղծութեան մի ինքնագիր տարբերակը Ռ. Նանուճյանը գտել է ԳԱԹ-ի Գ. Ախվերդյանի ֆոնդում եւ հրատարակել է իր «Մեսրոպ Թաղիսդեան...» գրքում (էջ 113-4):

⁵ Երգի ամբողջական բնագիրը տե՛ս Վ. Դեբիկյանի «Մի հին երգի...» հոդվածում - «ԲԵՊՀ», (1984, հմր 1, էջ 163-5):

⁶ Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստեղծութ., էջ 11-14:

¹ Տե՛ս Իրազէկ, ՊՀՏ, էջ 307:

Քաղցրագոյն վարդ (72):

Ով բարեկամ (72-3):

Հալայ ես իմ եարս կողմս (73):

Ծագեցար (74):

Թե՛նեալ ակամբ (75-6):

Բաժանումն սիրահարաց (76-8):

Գիշեր չոր լոյս (78-9):

Պարսերէն¹ եւ հնդստանցերէն երգեր.

Հրմարէ դիւրորէ սըբ ջան մութարըբ (79):

«Նարընջի աջէր ոսնկի ճէրայ գարդէ....» (80):

«Ըէսպրէկ քրաստան խըբըրէ եարըմա....» (80-1):

«Այէ պըրի ճէհրա քընկ նազ գիլըմ....» (81):

«Բազ հվայէ ճըմնըմ արգաստ....» (81-2):

«Էյի գօլ բիս տու նազ մըկում....» (82):

«Մոտըր բը խօշ նվա բըգօ....» (82-3):

«Դիվանը կիս բզմըմէ շըբ....» (82):

«Քտկա մուջէ քըհտա գօ....» (83-4):

«Լէտսաֆէ Հըրիէկ կաֆիր դըլչին....» (84):

«Նը Ջանիէ կըրի աէնգայ, մէրայ....» (84-5):

«Վըլլայ կըսըմ ուսը ջան....» (85):

«Սըսիւէ տէրէ գըր աջայ մէրէ....» (85-6):

«Իսնօ քընօ բահար մէ կէսի բահար հէ....» (86):

«Կուշը խումը նըրի....» (86-7):

«Կիս կիսիւէ դիլ լըգանայ....» (87):

«Մարի մըրօ մընտօ....» (87):

«Չօրի դէ հէ դընգ....» (87-8):

«Մէհտօ նիդընկի մըտվայի....» (88):

«Ջանիմըն բհաէա ըէ մընէ....» (88):

«Մէւա դագայ բաշըբայըմ....» (88):

«Ըգըր եար նահօ սահի....» (89):

«Իսէ էշնէն եարօն մուջէ....» (89-90):

«Իս վըխտը կօնի էսի հօվէ....» (90):

«Շըմասէ մուկը պըր ջի ջանէ կորբան....» (90-1):

«Ոն կըօնի գհրի բի ջըբ....» (91):

«Ազադ հօ կէ ըբ սօ դօ ալըմսէ....» (92):

«Մուջէ մէրէ սընըմսէ ջուդայ....» (92):

«Էսէ ջըդէմօ մէրայ դըլտօ....» (92-3):

«Էկ բօւէկայ համսէ կըրար....» (93):

«Սուն, սուն, մէրի ջան մէր տէրէ....» (93-4):

«Է պըրի մընէն լսոխայ....» (94):

«Ջըրդարկա սըօսաֆէ....» (94):

«Տու սօ հըրէ կօն մէրի ջան....» (94):

«Դսիշմնօ դօստ տըլըկ....» (95):

«Մէրայ նըդդայ դըլկօ....» (95):

«Աօր համնայ դըլ սընըմ....» (95-6):

«Նիտըր դըր պըր տէրէ....» (96):

«Եար եալայի մէրա....» (97):

«Դօստի ջան մէհնա....» (97):

«Ագըր մէ բադբան....» (97):

«Դէք տէրի գուլըրըն....» (98):

«Լըգա ջանիսէ իէ դըլիսօ....» (98):

«Եհ ըշկ ճըշմօնմէ ըբ....» (99):

«Ջըգ բըէ էշը ը բըլա....» (99):

«Ջըբսէ տումարէ աըքիայ....» (99-100):

«Դունիէ կի գօ մըգէհէն....» (100):

«Կիսնէ տուջէ եհ գուլըրի....» (100-1):

«Իմ ըօզ դիգըրըմըբ ֆրազէ....» (101):

«Ջըդսէ մէյ տէրի սընըմ....» (101-2):

«Ջօ սպսէ գուգրայ սընըմ....» (102):

«Բիս բօլայ նէսէ տէրէ....» (102-3):

«Մըհրըբ եարօ դիւրըր....» (102):

«Ջալմ կօ խօդայ....» (103):

«Դիլ տում պըր դէվանաֆէ....» (104):

«Իէ դըրդայ գըմ հէ բիլայ....» (104):

«Ըբ տէրայ եար կանհայ հըսկէ....» (104-5):

«Ջանի համ տումարէ....» (105):

«Պիս սօտէ գուգր....» (105):

«Կիօն հըրէկ ջըխսէ պըր....» (105-6):

«Տէրայ ըլֆայ բըէս....» (106):

«Տարի սիկէ մըստ....» (106):

«Պանի կայէսէ ջայունըէ....» (107):

«Ոն տէրէ միջդակէ....» (107):

«Ջըլվըէ ջըլվըէ նտըբ....» (107-8):

«Գհըրսէ ավար բըհըր....» (108-9):

«Ղըֆլտմէ մուջէ ջօնկէ....» (109):

«Կեա կամ կեա....» (109-10):

«Պըրդէսի սի....» (110):

«Արամ կըհա....» (110):

«Բօլէ կօնիլիս....» (110):

«Կաֆրէ էշնէ....» (111):

«Սաղիայ ֆայըբահարար....» (111-2):

«Սունիօ գրա իէհ....» (112-4):

«Մէրի ջօխ դիդար....» (115):

«Բտըրիս ջօ ոնդի....» (115):

«Դըրտահօն խըֆա....» (115):

«Ռօնօկէ կէխի թի....» (116):

«Ջիս վըխտը դասըր....» (116):

«Վարէ միայ վանէ վահ....» (116):

«Գըմ տէրէ կալըբսէ....» (117):

«Դըլ դիայ կիս բտըէ....» (117):

«Ահէ ջըբըլըկ մէրէ....» (117-8):

«Սասկէ ջադու կըրգըրի....» (118):

«Դէքօ լօգօ....» (118):

¹ Ջ. Միլրգաբեկյանը գրել է, որ պարսկերեն երգերը պատկանում են պարսիկ բանաստեղծ Հաֆեզի գրչին (տե՛ս նրա ԱՀԳՄՊ, էջ 65):

«Պիրիտ բնանգրե...» (118):

«Ըզըր եար նահօ...» (119):

«Տումի դայօ դայօ...» (119):

«Կիսկէ դիրըր ոստ...» (120):

«Տէրայ դօստիմօ...» (120):

«Են դըլ տու...» (121):

«Աքսո մոջկօ...» (121-2):

Յանելուած

[Գր. Գապասակալեան], Մայր ցանկալի - «Մայր ցանկալի, հիանալի, յոյժ տենչալի աննման...» (123):

Յանկ հայերէն տաղից (125-6):

Յանկ պարսերէն եւ ղնդստացերէն երգից (126-8):

Ծնթ.՝ Ռ. Նանումյանը գրել է. «1933-ին Նոր Զուղայում, մի գրասեր հայ ընտանիքում պարսկահայ գրականագետ Արամ Երեմյանը հայտնաբերում է 1824-ի թվագրությամբ բանաստեղծությունների մի ձեռագիր ժողովածու՝ «Սիրակարկաջ» վերնագրով: Արամ Երեմյանը դա համարում է անտիպ գործ եւ մանրամասն նկարագրում այն» (տե՛ս նրա «Հնդկահայ մշակույթը» հոդվածի է գլուխը՝ «Ժողովրդական բանահյուսությունը», «Բագմ.» 1965, հմր 8-10, էջ 215-24): Սակայն հետագայում պարզվում է, որ այդ ժողովածուն Ստ. Ավետյանի կազմածն է» (տե՛ս Ռ. Նանումյանի «1810-1820-ական թթ...» - «ԼՀԳ», 1989, հմր 5, էջ 33): «Սիրակարկաջ»-ի նյութերի քննությունը տե՛ս նույն տեղում, էջ 33-5:

Ժողովածուի բանասիրական վերլուծումը տե՛ս Զ. Միրզաբեգեան, ԱՀԳՄՊ, էջ 56-67:

Մտնգտ.՝ Մ. Միանսարեանց, «Յուցակ...», «ՄՀ», 1862, հմր 47՝ 24/ԺԱ, էջ 186: Դավթյան, հմր 683: Ծտիկյան, գ. Ա, էջ 175:

Գրկն՝ Դավթյան, «Մի հին...», «ՍԳ», 1967, հմր 1, էջ 140-1: Իրազեկ, էջ 307-10, էջ 525, հմր 5:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Ա.Հ.Գ: ՄՄ (լուսասպատնեն):

1846

2. ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ ԶԲՕՍԱՆԱՑ. Առ ի պետս ազգային խրախճանուլթեան, Կալկաթա, տպ. Արարատեան, 1846, [4], 95, [2] էջ, 12⁰:

Բվնդ.՝ Նախարան [3-4]:

Ամուսնություն (1):

Ուրախ լերո՛ւք (2):

Ես ձեզ ցանկամ (2-3):

Յնծություն սրտի (3):

Մաքոր գինի (4-6):

Օրհնություն (6):

Առ ո՛ւմ դիմեմ (7):

Ասէ բնություն (8):

Մի՛ մոռանար (8-9):

Կեանք ուրախութեան (9-10):

Թող զի մնասցէ (11-2):

Զայն զոր ունիմ (12-3):

Երջանիկ վարդ (13-4):

Եկայք առ որս երթամք (14-5):

Վարք համեստաբարդ (15-6):

Լո՛ւր ինձ, աղջիկ (16-7):

Կենաց իմ յոյս (17-8):

Լոյս աչաց կարօտիմ (18-9):

Միայնակ շրջիմ (19-20):

Կեանք պանդխտութեան (20):

Առ զաւել (24):

Առ զամբիղ (24-6):

[Մ. Թաղիադեան], Մերովպեան աշնան առաւօտ (26-7):

Շրջէր անհանգիստ (27):

Նաշխուն բլբուլ (28-9):

Շրթունքս լաւ գինոյ թասայ (29-32):

Տագէ բէ տագ (32-6):

Յեռեալ ակամք (37-40):

Բաժանումն սիրահարաց (40-2):

Երգ բիւբիւլին (43-4):

Քաղցրագոյն վարդ (44-5):

Ծագեցար (45-7):

Անուշահոտ վարդի տերեւ (47-8):

[Նաղաշ Յովնաթան], Վրաստանայ գօգալներն (48-50):

Սիրոյդ կարօտիմ (50-1):

Աշակերտաց հրաման տացոք (51-2):

[Պետրոս Ղափանցի], Նաշխուն կարաւ - «Փութա՛ առ մեզ, նաշխուն կարաւ...» (52-4):

Սէր իմ արի՛ (54-5)¹:

[Պետրոս Ղափանցի], Բլբուլն եկեալ (57-8):

Քոյ ձեռն չի ընկաման (58-61):

Մանուկ քաղցրագոյն (61-2):

Բացուիր, բացուիր (62):

Խօսեաց ճիկ - ճիկ (66-7):

Մնայք բարեաւ, ես գնացի (67):

[Գր. Գապասակալեան], Մայր ցանկալի - «Մայր ցանկալի, հիանալի, յոյժ տենչալի աննման...» (69-70):

[Մ. Թաղիադեան], Հայկ - երգ (70-1):

Երգ՝ - «Ո՛ւր երթայց որոնել...», ի ձայն Թոռու դի էմըրլու վուզո անգլիացւոյ (72-3):

¹ Պակասավոր օրինակ է. ընկած են 55/56 էջերը:

[Տէր Ահարոն], *Էջմիածին* (73–5):

[Մ. Թաղիադեան¹], *Բարեկենդան* (75–6):

[Մ. Թաղիադեան²], *Կենաց թաս* (77–8):

Յաւելուած. Խաղք աշղից ջուղայոց.

[Ամիր Օղլի], *Զեր տունն ո՛րտեղ այ* (78–80):

[Ամիր Օղլի], *Երկու գեօզալ տեսի* (80–2):

[Ամիր Օղլի], *Քո սկեսւորն ազիզ* (82–4):

[Ամիր Օղլի], *Էդ պատահն* (84–6):

[Բաղէր Օղլի], *Խրատ - «Ե՛կ, իմ անդադար սիրտ, քեզի տամ օգուտ...»* (86–9):

[Ամիր Օղլի], *Ոչխար եւ գայլն* (89–91):

Եալալի (92–5):

Ցանկ [1–4]:

ԾՆՔ. Մեզ հաջողվեց պարզել, որ հատորիկն առաջինը նկարագրել է Մ. Միանապոլսանցը (տե՛ս նրա «Յուցակ...» - «ՄՀ», 1862, հմր 47՝ 24/ԺԱ, էջ 186, հրատարակման տարեթիվն անճշտորեն համարվել է 1861-ը): Ա. Ալվազյանը դա հիշատակել է Կալկաթայում տպագրված գրքերի շարքում՝ «Բիթապնի Մարգար» գլխի «Համառօտ գրացուցակ ընդհանուր հայ տպարանաց» ենթագլխում (տե՛ս նրա ԾՀԿ, հտ. 3, էջ 186): Ա. Ղազիկյանը նկարագրելով գիրքը, ծանոթագրել է. «Մեր օրինակին ճակատը կը պակսի. երգերու հաւաքածոյ մըն է...»: Այնուհետեւ իրագեղել է, որ հրատարակչին է Մ. Թաղիադեանը՝ վկայաբերելով նաեւ Հ. քննչ. Մկրչանի հրատարակած՝ Մ. Թաղիադեանցի «Եղերերգութիւն...» գրքի էջ 64-ի ծանոթագրութիւնը, ուր ասված է, որ հեղինակի 2 տաղերը տպագրված են եղել «Նուագարան գրասանաց» երգարանում (տե՛ս Ղազիկյան, հտ. Բ, էջ 297):

Հ. Դավթյանը, հիշատակելով հատորիկս, ծանոթագրել է, թէ մատենագետներն այսպիսի հրատարակություն չեն նկարագրել եւ չկա նաեւ նախկին Խորհրդային Միության խոշորագույն գրադարաններում: Ինքը տեղեկությունը վերցրել է Մ. Թաղիադեանցի «ԳԵ»-ից (Եր., 1965) (տե՛ս Դավթյան, հմր 1429): Նա գրում է. «Ժողովածուն կազմողը հնարավորություն չունեցավ ասելու, թէ ո՛րտեղ է տեսել կամ ո՛րտեղ է հիշատակվում նման հրատարակություն»: Վերոհիշյալ ժողովածուում գետեղված «Կենաց թաս» եւ «Բարեկենդան» բանաստեղծությունների ծանոթագրության մեջ է նշված, որ լույս են տեսել «Նուագարան գրասանաց»-ում (էջ 425): Ստուգապես, ժողովածուն կազմողն օգտվել է Մ. Թաղիադեանցի «Եղերերգութիւն...» ժողովածուից, որի կազմող-հրատարակիչ Հովհ. քննչ. Մկրչանը նույն այդ բանաստեղծություններին վերաբերող ծանոթագրության մեջ նշել է, որ դրանք տպագրվել են սույն երգարանում (էջ 64):

Վ. Դերիկյանը նկատել է, որ «Նուագարան գրասանաց»-ը հայտնի է եղել նաեւ Թորգոմ Գուշակյանին («Հնդկահայք», էջ 99)

¹ Թաղիադեան Մ., ԳԵ, էջ 62 (ծնթղթ. էջ 425):

² Նույն տեղում, էջ 60-1 (ծնթղթ. էջ 425):

(տե՛ս նրա «Մի հին...» - «ԲԵՊՀ», 1984, հմր 1, էջ 164): Ինչպես իրավացիորեն գրել է հոդվածագիրը «<...> այս գիրքը վերջերս է «հայրենադարձվել» եւ մինչ այդ չի եղել Սովետական Միության խոշորագույն գրադարաններում, այդ պատճառով էլ անհայտ է եղել մեր բանասերներին»:

Մտնգտ.՝ Միանապոլսանց, «Յուցակ...» - ՄՀ, 1862, հմր 47՝ 24/ԺԱ: Ալվազյան Ա., ԾՀԿ, հտ. 3, էջ 186: Ղազիկյան, հտ. Բ, էջ 297: Դավթյան, հմր 1429:

Գրկ՝ Մ. Թաղիադեանց, «Եղերերգութիւն...», էջ 64, նույնի ԳԵ, (էջ 425): Վ. Դերիկյան, «Մի հին երգի...» - ԲԵՊՀ, 1984, հմր 1, էջ 164: Իրազէկ, ՊՀՏ, էջ 348-9, էջ 527-8, հմր 14:

Օրոնկ՝ ԳԱԱՀԳ, Էդգ.-ի ֆոնդ, 153:

1861

3. ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳՈՑ.³ Տաճար մուսայից, Կոստանդնուպօլիս, Ղալաթիա, տպ. Յովհաննու Միւհէնտիսեան, 1861, 18 էջ, 8⁰.⁴

Բվնդ.՝ Մ. Բ. Իթիմեան, աշակերտ արքունի բժշկական դպրոցին, *Ազդ* (1–2):

Ա. *Առ ոգիս հայրենասէր* (3):

Բ. *Առ հայրենասէր հեղինակս* (4):

Գ. [Ֆր. Բեռա], *Երգ հայրենի - «Մի՛նչդեռ յուսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշթրթաշլեան* (5):

Դ. Խ. վ. *Գալֆայեան, Առ Հայաստան - «Հայաստան, քաղցր իմ Հայաստան...»* (6):

Ե. *Յովհաննէս Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...»* (7):

Զ. *Գ. Չխիրաստեան, Դաշնակ յառաջին ներկայացուցման Հայկեան թատրոնին որ ի Խասագիղ* (8–9):

Է. [Ռ. Պատկանեան], *Արաքսի արտասունքը, յերգարան տպեալ ի [ՍՊԵ]* (10–13):

Ը. *Ստեփան Պ. Պ. Փափագեան, Ազգային սահմանադրութեան գործադրուի սկսած օրը, 25/Ը 1860* (13–4):

Թ. *Յ. Գ. Սըվաճեան, Առ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (14–6):

³ Թղթակազմին նշված՝ «Տաճար մուսայից» եւ «Թանգարան ազգային երգոց» վերնագրերից ընտրել ենք վերջինս՝ թավ տառատեսակով տպագրված լինելու պատճառով:

⁴ Տեղեկանքն անվանաթերթ չունի: Նկարագրված է ըստ թղթակազմի տվյալների:

Ժ. Թ. Թերզեան, *Բաժակ ողջունի առ սահմանադրութիւն* (16-7):

ԺԱ. Հ. Ս. Ալլաճաճեան, *Առ բերկրառիթ այցելու ամենապատիւ Տ. Տ. Սարգսի Ս. Պատրիարքի ի Բերա. 10/Զ 1861* (18):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 661: Թեոլոլիկ, ՏՏ, § 77, էջ 80: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1028 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի):

Գործնթն՝ «Վարդ, հանդէս Մեարտպեան», 1861, հմր 1՝ 1/է, էջ 8 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 122: Պարբերականում հատորիկի վերնագիրը նշված է՝ «Տաճար ուսմանց»: Անճշտութունը կրկնվել է ՀՔՄՊՄ-ում):

Պրորկն՝ «Ծաղիկ», 1862, Բ տ., Գ շրջան, հմր 49՝ 1/ԺԱ, էջ 408:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ազ. -ի ֆոնդ, 6300, 6301:

1862

4-5. ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳՈՑ.¹ *Տաճար մուսայից*, Ի Հայրապետութեան Տ. Տ. Մատթէոսի կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց, Տպ. տնօրինութեամբ Գ. Ընկերութեան, [Տետրակ 1-2], Կոստանդնուպօլիս, 1862, 8⁰:²

Տետրակ 1, Արեւելեան տպ. Վէզիր խան, 16 էջ:
Բվնդ.³ Ա. (1): Բ. (2): Գ. (3): Դ. (4): Ե. (5): Զ. (6-7): Է. (8-11): Թ. (11-2): Ը. (13-4): Թ. (14-6):

Համբարձում Ս. Ալլաճաճեան, Երգ առաւօտեան Ն. վարժարանի Բերայ (16):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 205 (տետրակի համարը չի նշված): Ծոխկան, գ. Բ, էջ 386 (տետրակի համարը չի նշված): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1133:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԷ, հմր 46:

¹ Տե՛ս 4-րդ էջի հմր. 3 ծանոթագրութիւնը:
² Տետրակն անվանաթերթ չունի: Նկարագրված է ըստ թղթակազմի տվյալների:
³ Տե՛ս հմր 3-րդ նկարագրութիւնը:

Պրորկն՝ «Ծաղիկ», 1863, Բ տ., Դ շրջան, հմր 55՝ 1/Ա, էջ 456 (վաճ. ազդ.):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

5. Տետրակ 2, տպ. Յ. Մ. Մինասեան, 18 էջ:⁴

Բվնդ.՝ Նշան Զօհրապեան, *Ծերկրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1862 24/Ե* (1):

Հ. Արսէն Կ. Բ[ազրատունի], *Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց* (2-3):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Եղբայր եմք մեք* (3-4):

Գեորգ Ապտուլլախ, *Ի միութիւն հայոց* - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետր թոռացեալ բարձուստ երկնաճեմ...» (5-6):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Հառաչանք* - «Սա տխուր վիճակ տարաբաղդ ազգիս...» (6-7):

Ս. Հէքիմեան, *Պանդոխտն առ լուսին* - «Նուաղեալ կենաց իրրն յոյս...» (7-8):

Եղիազար Մելիքեան, Մոսայն (8-9):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՞նչ անուշ էս ինչպէ՛ս ս գով...» (9-10):

Նշան Զօհրապեան, *Գերեզմանք հայոց* (10-1):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Խրախոյս ի միութիւն* (11-2):

Քատրիկ - «Դուք մեջէն, ես քովէն...», [Փրանս.-ից թրգմ.]

Գ. Զափրաստճեան (12-5):

Ն. Ռուսինեան, *Մանկիկ եւ արտուտիկ* (16):

Մ. Ս. Յ. Անդրէասեանց, *Տարագիր հայ գիւնոր* (17-8):

Նուէր առ Քնար հայկական. Ո՛ղջ լեր, Քնար (18):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 205 (տետրակի համարը չի նշված): Ծոխկան, գ. Բ, էջ 386 (տետրակի համարը չի նշված): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1134:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԷ, հմր 47:

Պրորկն՝ «Ծաղիկ», 1863, Բ տ., Դ շրջան, հմր 55՝ 1/Ա, էջ 456 (վաճ. ազդ.):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1863

6. ԵՐԳԱՐԱՆ. Ի յիշատակ Գաբրիէլի Երանեան ազգալիւն երաժշտապետի, որ անխոնջ եւ անձանձիր ջանիւք

⁴ Տետրակն անվանաթերթ չունի: Նկարագրված է ըստ թղթակազմի տվյալների:

ի զարգացումն Հայ մանկտոյն, Հիւժեակ գողի եւ զսիրտ զրաւեցաւ ի կենաց, 1862, Կ. Պոլիս, տպագր. Արսէն Յարութիւն Թահմիզեանի, 1863, Զ, 142 էջ, 16⁰:

Բվնր. Ազդ (Ե-Զ):

Երգ ռամկական - «Կրողննկ, ոստի՞ր կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (1-5):

Ստեփան Պ. Պ. Փափազեան, Յաւոր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան, 25/Ը 1860 (6-8):

Յ. Գ. Սրվաճեան, Յառաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, 1861 24/Ե (9-13):

[Ռ. Պատկանեան], Արաքսի արտասուցքը (13-8):

Յովհաննէս Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր....» (18-9):

Թ. Թերզեան, Բաժակ ողջունի առ սահմանադրութիւն (20-2):

[Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ լուսով խայտայ բնութիւն....», [Ֆրանս.-ից փոխ.] **Մ. Պէշիքաշեան** (23-4):

Գ. Գ. Զափրաստեան, Դաշնակ առաջին ներկայացուցման Հայկեան թատրոնին որ ի Խասագիղ (24-7):

Նշան Զօհրապեան, Գեղեզմանք հայոց (28-30):

Մ. Պէշիքաշեան, Եղբայր եմք մէք (30-1):

Գեղորգ Աստուլլախ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետուր թողցեալ բարձուտ երկնաճեմ....» (32-4):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Հառաչանք - «Սա տխուր վիճակ տարաբախտ ազգիս....» (34-6):

Ս. Հէքիմեան, Պանդուխտն առ լուսին (36-8):

Մ. Պէշիքաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով....» (38-9):

Ն. Ռուսինեան, Մանուկ եւ արտուտիկ (39-42):

Մ. Ս. Յ. Անդրեասեան, Տարագիր հայ զինուոր (42-3):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Խրախոյս ի միութիւն - «Դու նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն....» (44-6):

[Ե. Մելիքեան], Մուսայն (46-8):

Եղիազար Մելիքեան, Խմբակն (48-50):

[Մ. ֆոն Թէնկէնդորֆ], Առ մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծաքանն զու լեզու....», [գերմ.-ից թրգմ. Հ. Ե. Վ. Զագրճեան] (50-3):

Հ. Արսեն Կ. Բախրաստունի, Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց (53-5):

Պարերգ - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ....» (56):

[Թ. Նազարեան], Խրախոյս ի լուսաւորութիւն (57-9):

Երգ որախոյսեան - «Ահա բաժակ որախոյսեան....» (59-61):

Նշան Զօհրապեան, Յերկրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1862 24/Ե (61-3):

Նուէր առ «Քնար հայկական». Ո՛րչ լեր, Քնար (63-4¹):

Խորեն վրդ., Ի Վահան Մամիկոնեան (68-71):

Խորեն վրդ., Անձուկն հայրենեաց (71-6):

Նախերգ երկրորդ շրջան Արեւելեան թատրոնի (յաւարտ առաջին եղանակին) (82-7):

Ղազար Յովհան, Հայաստան - «Հայաստան, Հայաստան, Հայաստան....» (87):

Սիմոն Հայկ Մ. Ֆէլէկեան, Հայրենիք - «Թէ իմս հայրենեաց քնար սգաւոր....» (90-5):

Առ սէր իմ Հայաստան (96-7):

Առ Հայաստան. Իղձ (97-8):

[Ն. Վ. Թիքիւրեան], Բարեկենդան (98-9):

Արտաւագդ ի վիճն Մասեաց (100-2):

[Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր....», [խալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիքաշեան] (102):

[Հ. Ա. Վ. Բազրաստունի], Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց² (103-5):

Պարերգ վայց - «Ի խոմբ, ի սար, հայրենասէր պանդուխտ հայք....» (105-6):

Սիմոն Հայկ Մ. Ֆէլէկեան, Քնար Արարատեան, Այն տաւտակաբոյս խոպանն Հայաստան, / Հոտուետ ծաղկաց եղաւ բորաստան (106-20):

Քարդիլ - «Դուք մէջէն, ես քովէն....», [Ֆրանս.-ից թրգմ.]

Գ. Զափրաստեան (121-6):

Մաղթանք վասն ազգին (126-7):

Ն. Ս. Մէզպորեան, Ի հանդէս Ա. տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (132-6):

[Եղիշէ սրկ.³], Ի քեզ անկայ, Հայաստան (137-9):

Ներսէս Մէզպորեան, Աւետարներ Հայաստանի առ հայ տղայ (139-42):

Ծնթ. Հատորիկն անվանաթերթ չունի: Անվանաթերթի նկարագրութունը կատարված է ըստ Ղազիկեանի:

Մտնգտ. Ղազիկեան, հտ Ա, էջ 586: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1172 (նկարագրված է ոչ ըստ տեսածի):

Օրնկ՝ ՄՄ:

1864

7. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ. Ժողովածու գործածական երգերի, Ի լոյս ընծայեաց գրավաճառանոցն Տէր - Միքա-

¹ Պակասավոր օրինակ է. ընկած են 65/66 էջերը:

² Կրկնվել է էջ 53-55-ում գետեղված բանաստեղծութիւնը:

³ Տե՛ս «ՄԱՎ» ամս. մտնգտ., էջ 34: Նաեւ՝ Ետիկյան, գ. Բ, էջ 375:

յէլեան եւ ընկ., Տփլիս, տպ. Յ. Էնֆիաճեանց եւ ընկ., 1864 (Дозв. ценз. Тифлис, 25го апреля, 1864 г.), 151¹ էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ 1. Ռ. Պատկանեան, *Նկարիչ* (1–2):

2. [Տ. Ն. Գլինկա], *Սայլորդ*, [ռուս.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (2–3):

3. *Ռասանդ* - «Այն ի՞նչ ազգ է, այն ի՞նչ ցեղ է...», [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (4–5):

4. [Գր. վրժ. Փեշտիմալեան], «Առաւօտ լուսարեւ Հայաստան երկրի...» (5–6):

5. [Պետրոս Ղափանցի], «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերը...» (6–7):

6. Ադամ Ազբար, աշըղ - «Ասում ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ, մի՞թէ ես եմ քար...» (7–8):

7. [Գր. Գապասակաւեան], *Երգ որսախութեան* - «Արիք, որ երթամք...» (9):

8. *Սուգ ջողայեցոց* (10–1):

9. Ռ. Պատկանեան, *Հայոց գինի* - «Բաժակներ առնումք, եղբա՛րք...» (11–2):

10. *Ջոռոյի տաղ* (12–3):

11. Հ. Ղետնդ Ալիշան, Միլիթ. վրժ., *Բլբուլ Աւարայրի* (13–4):

12. Ռ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն (երգ օրհասականի)* (14–6):

13. «Գիտական աղջիկ եմ ես զամբիղաշէն...» (17–8):

14. Ռ. Պատկանեան, *Հայոց աղջիկ* - «Դու տեսե՞լ երկնքումը...» (18–20):

15. *Սայեաթ - Նովա*, «Դուն էն գլխէն իմաստուն իս, խիլքըղ յիմարին բար մի՛ անի...» (20–1):

16. *Կենաց բաժակ*, [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (22–3):

17. [Ռ. Պատկանեան], *Ռասանդ* - «Երբ որ հողից մարդ դարձայ...» (23–5):

18. *Ծխախոտի երգ*, [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (25–6):

19. Ռ. Պատկանեան, *Թիֆլիզի քէֆ* (27–8):

20. Գործի Օղլի, աշըղ - «Իմ սրբոյս աղ ես արել...» (28–30):

21. [Բ. Պատկանեան], *Ինձ համար չէ՛* (31–2):

22. *Աւագեան*,² *Սուգ դըստեր մեծի իշխանի* (32–5):

23. «Ինչո՞ւ կույսս դուն, գառնիկ...» (35–6):

24. [Բ. Պատկանեան], *Հայոց գինի* - «Լքցրէ՛ք, եղբա՛րք, ձեր բաժակները...» (36–8):

25. [Խմել - երգեց Անակրեոն...], [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (38–9):

26. [Թ. Խատամեանց], «Խընդա՛ պսօր, Հայաստան...» (39–40):

27. [Պետրոս Ղափանցի], «Ծիւ - ծիւ ոսկի է վարդի թերթերը...» (41–2):

28. [Գ.] Դողոխեանց, *Երգ պանդոխտ պատանեկի* (42–3):

29. *Կրամբամբույի* - «Կրամբամբույին էս էն օղին է...», [թրգմ. Բ. Պատկանեան] (43–5):

30. *Կոռնկ* - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (45–7):

31. Գ. Միրիմանեանց, «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (47–9):

32. [Գ. Պատկանեան], *Երգ ի դէմ քաջին Վարդանայ* (50):

33. Ռ. Պատկանեան, *Իմ երգը* - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (51–2):

34. Ռ. Պատկանեան, *Արաքսի արտասուքը* (52–61):³

35. [Մուրադ Խիկար], *Տաղ Ջատիկ* - «Մարտըն կուգայր ծաղկըներով...» (67–8):

36. Ռ. Պատկանեան, *Երկու քոյր* (68–70):

37. [Մ. Թաղիադեանց], *Արամ - երգ* (71):

38. [Ե.] Ալամդարեան, *Անորջք* (72–3):

39. [Ե.] Ալամդարեան, *Սուգ դստեր Յեփթայեայ* (74–6):

40. [Ե.] Ալամդարեան - «Յերկու ձեռին երկու մոմ...» (76–8):

41. «Յորէս Էկա մէկ մէկ ուտի, վոյ, վոյ...» (79–80):

42. [Նաղաշ Յովնաթան⁴], «Յորժամ եղեւ գարուն՝ արեւ ծագեցաւ...» (80–1):

43. *Հարբած մարդու երգ*, [գերմ.-ից թրգմ. Գ. Դողոխեանց] (81–2):

44. *Ռասանդաց երգ* - «Ռասանդաց կեանքից գեղեցիկ կեանք չկայ...», [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (82–3):

46.⁵ *Երգ, սէր եւ գինի*, [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (83–4):

47. [Թ. Մուր], *Վերջին վարդ*, [փոխ. Բ. Պատկանեան] (84–5):

48. [Պետրոս Ղափանցի], «Փոթա՛ առ մեզ, նախշուն կաքաւ...» (86–7):

49. [Մ. Թաղիադեանց], *Հայկ - երգ* (88):

50. «Ասի թէ սիրեմ գքեզ...» (89–90):

51. *Երգ երեխայից* - «Լուսացաւ, լուսացաւ...» (90–1):

52. *Սէլեադ*, երգիչ, «Ես տապան նստեալ ի գագաթ սարին...», ըստ եղ. «Գիւղական աղջիկ եմ ես» տաղին (91–2):

53. *Նիրանի* աշըղ, *Ի հանդէպ «Ասում ես՝ դիմացիր» Ազբար Ադամի* խաղին (93–4):

³ Ինչպէս նշված է ծանոթագրութեան մեջ (էջ 151), 56-67-րդ էջերը ոչ թե թերի են, այլ էջակալման սխալի հետեւանքով էջ 56-ին հաջորդել է 67-ը:

⁴ Էջատակում նշված է՝ «Գործ աշըղ Ադամ Նախաշովի»: Տե՛ս 214-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութեանը:

⁵ Երգերի համարակալման սխալ է՝ հմր 44-ից թուիչք է կատարված հմր 46-ին:

¹ Իրական էջաքանակն է՝ 141:

² Էջատակում նշված է՝ «Գործ հանգուցեալ Աւագեան բժշկի (Դորբազու համալսարանի ուսանող)»:

54. [Ա. Արարատեան], *Ողբալից բանք Անի քաղաքին հայրց առ հայազգի ոմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն* (94–5):
55. *Զան գիւլում, ջան ծաղիկ¹* (96–108):
56. «*Հատար Ջուրո, մահաթ Ջուրո...»*² (109–115):
57. Ս. Կազարեանց, *Մայրենի լեզու* - «*Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...»* (115–6):
58. Հ. Խորէն վրդ. *Գալֆայեան, Առ Հայաստան* - «*Հայաստան, քաղցր իմ Հայաստան...»* (117):
59. [Ֆր. Բեռա], *Երգ հայրենի* - «*Մինչդէռ յուսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշեան* (118–9):
60. Յովհաննէս Միրզա Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «*Հայաստան՜ն, երկիր դրախտավայր...»* (119–20):
61. Ստեփան Փափազեան, *Ազգային սահմանադրութեան գործադրուի սկսած օրը, 25/Ը 1860* (121–2):
62. Յ. Գ. Սըվաճեան, *Առ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (123–5):
63. Գ. Գ. Չխիբաստեան, *Դաշնակ առաջին ներկայացուցման Հայկեան թատրոնին որ ի Խասագիւղ* (125–7):
64. Թ. Թերզեան, *Բաժակ ողջունի առ սահմանադրութիւն* (128–9):
65. *Օրհներգութիւն ազգային* (130–1):
66. *Նշան Զօհրապեան, Յերկրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1862 24/Ե* (132–3):
67. Հ. Ա. Կ. Բազրաստմնի, *Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց* (133–5):
68. Մ. Պէշիկթաշեան, *Եղբայր եմք մեք* (135–6):
69. Գեորգ Ասատուլլախ, *Ի միութիւն հայրց* - «*Ահա հրեշտակ ուկեպեանոր թոռուցեալ բարձրատ երկնաճեմ...»* (137–8):
70. Մ. Պէշիկթաշեան, *Գարուն* - «*Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...»* (139–40):
71. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Խրախոյս ի միութիւն* - «*Դու նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն...»* (140–1):
72. *Քատրիլ* - «*Դուք մեջէն, եւ քովէն...», [Ֆրանս-ից թրգմ. Գ.] Զափրաստեան* (142–6):
73. Մ. Ս. Յ. Անդրեասեանց, *Տարագիր հայ զինուոր* (146):
74. [Տ. Գրիգոր Տէր - Յովսէփեան³], «*Արդ հրամանան աստուածային...»* (147–8):
75. «*Ուլ էիր եւ տիկ դարձար...»*⁴ (148):
76. *Քիչիկ Նովա*, աշըղ, «*Փշուի էսպէս ժամանակն, յոյս ու հաւատ, սէր չկայ...»* (150):
77. *Երեխանց երգ* - «*Արեգակ, արեգակ, դուս արի...»* (150):

¹ Զետեղված է 104 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 44 ժողովրդական խաղիկ:

³ Տե՛ս Երեմյան Ա., ՓջջԲ, էջք 19-20, 44-45: Իրագեկվել է, որ երգը 1830-ին հեղինակել է եւ ձայնագրել նորջուղայեցի Տեր Գրիգոր Տեր-Հովսէփյանը:

⁴ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Թաղիբալյանցին: Տե՛ս 215-րդ էջի հմբ 1 ծանոթագրութիւնը:

[Ժանդոգրութիւններ] (151):

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, ՀՄ, էք 175: Ղազիկեան, հտ. Ա, էք 585 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): Ծոխկան, գ. Բ, էք 478-9: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 1327:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էք ԺԵ, հմբ 30:

Տրգրք՝ CCCK, 1869, էք 171:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ:

8. *ՔՆԱՐ ՀԱՅՐԵՆԻ*, Կոստանդնուպօլիս, տպ. Ա. Համազգայիւն, 1864, 56 էջ, 16⁰:

Բվնդ.՝ *Յառաջարան* (3–4):

Պ. Վ. Պաղասեան, *Արշալոյս Հայաստան. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (5–6):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Միութիւն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (7–8):

Մ. Պէշիկթաշեան, *Եղբայր եմք մեք* (9–10):

Մ. Պէշիկթաշեան, *Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան* - «*Ի՞՞՞նչ անպէրն որոտսցին...»* (10–2):

Ս. Հէքիմեան, *Պանդոխտն առ լուսն* (13–4):

Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, *Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* (15–6):

Գ. Ասատուլլախ, *Ի միութիւն հայրց* - «*Ահա հրեշտակ ուկեպեանոր թոռուցեալ բարձրատ երկնաճեմ...»* (16–8):

Օ. Թ. Ծահանեան, «*Էյ սէրվէրի կերտուն մէգամ...»* (18–9):

Քամար - Քաթիպա, Արաքսի արտասուները (20–4):

Նշան Զօհրապեան, *Յերկրորդ տարեդարձ սահմանադրութեան 1862 24/Ե* (24–5):

Մ. Պէշիկթաշեան, *Գարուն* - «*Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...»* (26–7):

Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, *Առ աստղն հայրենեաց* (27–8):

Յ. Գ. Սըվաճեան, *Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը 1860* (28–31):

Տ. Փափազեան, *Առ Հայաստան. իղձ* (31):

Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, *Յաւոր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը 1860* (32–3):

[Ս. Պ. Պ. Փափազեանց], *Պարեզ* - «*Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...»* (33–4):

Յ. Միրզա Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «*Հայաստան՜ն, երկիր դրախտավայր...»* (34–6):

[Հ. Ա. Կ. Բազրաստմնի⁵], *Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց* (36–8):

⁵ Տե՛ս Երեմյան Ա., ԳՀ, շարք Ա, էջ 202:

Խորէն վրդ., Առ Հայաստան - «Հայաստան, քաղցր իմ Հայաստան...» (38-9):

[Ա. Պ. Փափազեան], Առ սէր իմ Հայաստան (39-40):

[Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացե՛ս բարեալ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [Խտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկաշեան] (40):

Երգ որսխտութեան - «Ահա՛ բաժակ որսխտութեան...» (41-2):

Մ. Պէշիկաշեան, Ի մահ Գարրիէլի Երանեան (42-3):

Մաղթանք վասն ազգին (43-5):

[Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ չուսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ. Մ. Պէշիկաշեան] (45-6):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Պարերգ վալց - «Ի խումբ, ի պար...» (46-7):

Նշան Զօհրապեան, Գերեզմանք հայոց (47-8):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Պարերգ - «Հայկազո՛ւնք, պար բոնեւնք...» (48-9):

Ա. Յ. Այվազեան, Ի հանդէս չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (49-51):

Ա. Յ. Այվազեան, Նուագ չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (52-4):

[Հ. Ե. վ. Զաքրճեան], Երգ Բագոսի (54-5):

Արտաւազդ ի վիճն Մասեաց (55-6):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1359:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԷ, հմր 45:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1871

9. ԵՐԳԱՐԱՆ ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, Ի ՆՊԱՍՏ ԹԻՇԵԱԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, Կ. Պոլիս, 1871, 14 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Զաթը հազրեթի Օսհանէ, կիւֆթէ՝ Խայրի էֆենդի, նաղմէ՝ Ն. Թաշճեան (1):

2. Գասիտէ, կիւֆթէ՝ Խայրի էֆենդի, նաղմէ՝ Ն. Թաշճեան (3):

3. Զաթը հազրեթի Սատարեթբենահի, կիւֆթէ՝ Խայրի էֆենդի, նաղմէ՝ Ն. Թաշճեան (1):

4. Ի մետասաներորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան հայոց, խօսք՝ Կ. Վ. Պաղճեան, հղ.՝ Ն. Թաշճեան, 1871, 30/Ե (2):

5. Խրախոյս Ագապեան սանտիս, խոսք՝ Ն. Մ. Թիշմանեան, հղ.՝ Տիրուհի Ղուկասեան (2):

6. «Քանի՛ր մաղթանք, սէր, գորով...», խօսք՝ Ն. Մէզպուրեան, հղ.՝ Տիրուհի Ղուկասեան (2):

7. «Ո՛վ դու նժդեհի ծիծառն անմեղ...», հղ.՝ Աղանի Վարդանեան (3):

8. Հայրենիք - «Մեր հայրենիքն ինչո՞ւ այսպէս...», խօսք եւ հղ.՝ Էֆօիք Մինասեան (3):

9. Ողջոյն սիրոյ եղբայրական, խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան, հղ.՝ Մ. Տատուրեան (4):

10. Պատասխան «Ողջունի սիրոյ եղբայրական», խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան, հղ.՝ Տիրուհի Ղուկասեան (4):

11. «Ողջոյն եղբարք, նոր տար մ'ալ...» (4):

12. «Մայր Հայաստան տրտմ կ'ողբայ...», խօսք եւ հղ.՝ Էլպիս Տիրատուրեան (5):

13. Ծառանն Ծաւարշանայ, խօսք՝ Բ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, հղ.՝ Էլպիս Տիրատուր (5):

14. Երգ ի դէմս քաջին Վարդանայ, [խօսք՝ Գ. Պատկանեան], հղ.՝ Տատուրեան - Մէօրիքեան (6):

15. Կոյսն հայոց, խօսք՝ Կ. Վ. Պաղճեան, հղ.՝ Ն. Թաշճեան (6):

16. Ոգին Հայաստանեայց, խօսք՝ Աղանի Վարդանեան, հղ.՝ Տատուրեան - Մէօրիքեան (6):

17. Քաջալեր - «Դիմեմք, քո՛յրեր, դէմ թշնամեաց...», խօսք եւ հղ.՝ Իսկուհի Յակոբեան (7):

18. Ազատութիւն - «Ազատութիւն որ տեղ որ կայ...», խօսք՝ Դոմնի Գարրիէլեան, հղ.՝ Ղամբէունի Յարութիւն (7):

19. Լոյս, խօսք՝ Իսկուհի Յակոբ, հղ.՝ Ղամբէունի Յարութիւն (7):

20. Հայ հայրենիք, խօսք՝ Բ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, հղ.՝ Ղամբէունի Յարութիւն (8):

21. Թէշվիգաթ, Կ. Յ. Փ., հղ.՝ Էւրօպ. (8):

22. Նոր տարի, 1870 - «Օ՛հ, փութացէք, հասեալ է ժամ...», հղ.՝ Էւրօպ. (9):

23. «Մեռիք, ալ մեռիք...», խօսք՝ Ներսէս Մ., հղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (9):

24. Ծիքրանիյէթ, կիւֆթէ՝ Ռիֆաթ, նաղմէ՝ Ն. Թաշճեան (10):

25. Մառշ. կուսանք հայոց, խօսք՝ Գ. Ռշտունի, հղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (10):

26. Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1861 24/Ե, խօսք՝ Յ. Գ. Արվանեան, հղ.՝ Գ. Հ. Երանեան (11):

27. Երգ որսխտութեան - «Ահա բաժակ որսխտութեան...», հղ.՝ Գ. Հ. Երանեան (11):

28. «Մերթ ի լուռ գիշերի...», Կ. Մ. (12):

29. Իղձ սանդխտիւն - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թռչէի...», խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան, հղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (12):

30. Երգ Մօսթոնի (13):

31. «Թնթա հիմանց նոր Աւարայր...», հղ.՝ Էւրօպ. (13):

¹ Խոսքի հեղինակի անվան փոխարեն 3 աստղանիշ է գրված:

32. «Ի սար Մասեաց նոր արմատակ...», խօսք՝ Ա. Գ. Լուսինեան, *Էղ.*՝ Ն. Ս. Թաշճեան (13):
33. «Առաւօտուն լոյսն ու հողմիկ...», խօսք՝ Ն. Ս. Մէզգուրեան, *Էղ.*՝ Ն. Ս. Թաշճեան (13):
34. *Առ հայ մանկիկ*, խօսք՝ Ս. Մ. Գազանճեան, *Էղ.*՝ Տիրուհի Ղուկասեան (14):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 2177: Ստեփանեան, հմբ 612:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ազ. Գ. ֆոնդ, 6580:

1872

10. *ՔԷԱՐ ԱԳԱՊԵԱՆ ԵՒ ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑ*, Կ. Պոլիս, 1872, 32 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ 1. *Սէր հայրենաց* - «Կը սիրեմ եւ Հայաստան...», խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան, *Էղ.*՝ Մէօրիքեան - Տատրեան (1):

2. *Իղձ պանդխտին* - «Թողէ՛ք զիս անէծք, ոճիրք մշտատն...», խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան *Էղ.*՝ Տիրուհի Ղուկասեան, 1872, 12/Դ (1-2):

3. *Ողբ հայրենի*, խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան, *Էղ.*՝ Տիրուհի Ղուկասեան, 1872, 18/Դ (2):

4. *Իղձ հայրենասիրին*, խօսք՝ Գաբրիէլեան, *Էղ.*՝ *նոյն [Տիրուհի Ղուկասեան]* (2):

5. *Բերկրանք*, խօսք *Էլ Էղ.*՝ Էպրուհի Անդրէասեան, աշակերտուհի Ազապեան վարժարանի, 1872, 6/Ե (2-3):

6. *Քաջալեր* - «Քոյրեր գարուն ծաղկասփիւռ...», խօսք *Էլ Էղ.*՝ Ղամբէտուհի Յարութիւնեան (3):

7. *Հանգիստ ուղեորին*, խօսք՝ Իսկուհի Յակոբեան, *Էղ.*՝ Իսկուհի Սարգիսեան, աշակերտուհիք Ազապեան վարժարանի (3):

8. *Սէր* - «Քանի՞ քաղցրիկ, սէ՛ր, քո բարբառ...», խօսք՝ Յակոբեան, *Էղ.*՝ *նոյն [Իսկուհի Սարգիսեան]* աշակերտուհի Ազապեան վարժարանի (3-4):

9. *Ի 24 մայիսին*, խօսք՝ Գ. Խ. Պիլպիլեան, *Էղ.*՝ Մէօրիքեան - Տատրեան (4):

10. *Հրաւեր* - «Յառա՛ջ, ո՛վ եղբարք...», խօսք՝ Ս. Թիրապեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Աղաւնի Յակոբեան (4):

11. *Խրախոյս* - «Օ՛հ, Ազապեան դիմեմք ազատ դէպ ի լոյս...», խօսք *Էլ Էղ.*՝ Մէօրիքեան, Տատրեան, աշակերտուհի Ազապեան վարժարանի, 1872, 1/Ե (5):

12. *Օ՛հ, ընկերք*, խօսք՝ Սիրական Սարգիսեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Իսկուհի Սարգիսեան (5):

13. *Օ՛հ ի լոյս* - «Օ՛հ յառաջ, Հայրհիք...», խօսք *Էլ Էղ.*՝ Տիրուհի Ղուկասեան, աշակերտուհի Ազապեան վարժարանի, 1872 1/Ե (5):

14. *Ալ հերիք*, խօսք՝ Յարութիւն Մանուէլեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Իմաստիկ Կարապետեան, 1872 1/Ե (5-6):

15. *Հայրենասէր*, խօսք՝ Մատթէոս Ա. Կիլպիլեան, *Էղ.*՝ Իմաստիկ Կարապետեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, 1872 24/Ե (6):

16. *Նինջ հայուն*, խօսք՝ Սարգիս Թեքեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Ամպեր Յարութիւնեան, 1872 5/Ե (6):

17. *Փոխադարձ յորդոր յուսմունս Ազապեանց եւ Փանոսեանց*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Էղ.*՝ Մէօրիքեան - Տատրեան եւ Տիրուհի Ղուկասեան (6-7):

18. *Հրաւեր հայրենաց* - «Ձայն մի լսեմ եւ հայեցի...», խօսք՝ Սիմոն Մինասեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Իսկուհի Սարգիսեան, 1872 1/Ե (7):

19. *Գարուն Հայաստանի* - «Ահա բարդ բարդ պայծառ ամպեր կոգան ի տես...», խօսք՝ Համբարձոմ Նաքաշճեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Թէնտֆ Նշանեան, 1872 5/Ե (7-8):

20. *Դարձ գարնան*, խօսք՝ Նշան Յակոբեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Պղաւնի Սերովբէ, 1872 5/Ե (8):

21. *Գարուն Հայաստանի* - «Բացին օրեր...», խօսք՝ Յակոբ Կ. Գալբաքեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Արտեմ Քրիսեան, 1872 5/Ե (8):

22. *Լոյս Փանոսեան*, խօսք՝ Համբարձոմ Նաղաշեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Մէօրիքեան - Տատրեան, 1872 26/Դ (9):

23. *Հայրհիք*, խօսք՝ Գ. Խ. Պիլպիլեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Տիրուհի Ղուկասեան, 1872 4/Ե (9):

24. *Սէր եւ սիրտ մը*, խօսք՝ Ա. Յ. Գաբամաճեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Էֆտիկ Յովհաննէսեան, 1872, 5/Ե (9-10):

25. *Լուսին* - «Անտու վկայ մի է լուսնակ գիշերի...», խօսք՝ Պետրոս Պէլլերեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Վասիլուհի Արքախանեան, 1872 4/Ե (10):

26. *Ես ալ*, խօսք՝ Նշան Ստեփան Սիւզէնճեան, *Էղ.*՝ Պէտրոս Ալիքսանեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, 1872, 27/Դ (10):

27. *Հայրհիք*, խօսք՝ Սիրական Սարգիսեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Տիրուհի Ղուկասեան (10-1):

28. *Քաճակ մը*, խօսք՝ Սերովբէ Ս. Թիրապեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Էղ.*՝ Ղամբիկ Յարութիւնեան, 1872 1/Ե (11):

29. *Նոր կենանք*, խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆելչկեան, *Եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան*, 1872 1/6 (12):
30. *Մարշ Ազապեան վարժարանի խօսք՝ Կ. Պաղճեան*, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան* (12):
31. *Մարշ Փանոսեան վարժարանի*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան* (12):
32. *Հրածեշտ*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (12-3):
33. *Աղօթք կուսին*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Շուպեո* (13):
34. *Առաւօտ* - «Արիփին պայծառ...», խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (13):
35. *Հատաչք ի մահն Վարդանայ*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (13-4):
36. *Յայցելւս վսեմ, Իկնաթիէֆ զօրապետին եւ տիկնոջն ի պարտէզն Ջիֆ - Սոյի յաւոր տօնախմբութեան Ազգային սահմանադրութեան Հայոց ի պատիւ Ազապեանց*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան*, 30/6 1871 (14):
37. *Խրախոյս ի միութիւն. Յերկոտասաներորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան Հայոց*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան*, 28/6 1872 (14):
38. *Գիշեր* - «Արեւմտեան ծիրանիք...», խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (15):
39. *Ողջոյն առ պանդոխտն*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան* (15):
40. *Հատաչք ի շիրիմ կուսին*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատրեան* (15):
41. *Պանդոխտն*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (15-6):
42. *Ի վերադարձ յողեւորութենէ վսեմ. Իկնաստիէֆ զօրապետին եւ տիկնոջն*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան* (16):
43. *Երգ ի հանդէս բացման Փանոսեան վարժարանի*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատրեան* (16):
44. *Ի նոյնն [Երգ ի հանդէս բացման Ազապեան վարժարանի] ի դիմաց Ազապեանց*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան* (16-7):
45. *Պանդոխտն առ լուսնակն*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (17):
46. *Երգ հայրենի* - «Այրարատեան նոր վեհագոմեր...», խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան* (17):
47. *Առ ծիծառն*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Գերմ.* (17):
48. *Քնար կուսին*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Գերմ.* (17-8):
49. *Ի շիրիմս քաջազանց հայոց*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան* (18):
50. *Օ՛ն ի լոյս* - «Լրի՛ք, Հայեր, սրանանք օ՛ն ի լոյս...», խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Եւրօպ.* (18):
51. *Սահմանադրութիւն*, խօսք՝ Սիմոն Մինասեան, *Եղ.՝ Պէտրիս Ալեքսանեան* (18-9):
52. *Շուշանն Շարաշանայ*, խօսք՝ Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Եղ.՝ Էլպիս Տիրատրեան* (19):
53. *Երգ ի դէմս քաջին Վարդանայ*, [խօսք՝ Գ. Պատկանեան], *Եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատրեան* (19):
54. *Ի մետասաներորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան Հայոց*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան*, 1871 30/6 (20):
55. *Խրախոյս յԱզապեան սանոթիս*, խօսք՝ Ն. Մ. Թիշմանեան, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան* (20):
56. *Ողջոյն սիրոյ եղբայրական*, խօսք՝ Ս. Հ. Ֆելչկեան, *Եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատրեան* (20-1):
57. *Պատասխան «Ողջունի սիրոյ եղբայրական»*, խօսք՝ Ս. Հ. Ֆելչկեան, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան* (21):
58. *Հայր մեր որ յերկինս ես*, խօսք՝ Խորէն եպս. Նար - Պէյ, *Եղ.՝ Գերմ.* (21):
59. *Հայ՛ն մեռնի՛նք*, խօսք՝ Խորէն եպս. Նար - Պէյ, *Եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան* (22):
60. *Նոր տարի մ'ալ*, խօսք՝ Կ. Պաղճեան, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան* (22-3):
61. *Ջաթը հագրէթի Շահանէ հագգընտս տուա վէ թէշէքքիր*, *Կիւֆթէ՛ Նայրի*, *ազէնք՝ Ն. Թաշճեան* (23):
62. *Շիքրանիյէթ*, *Կիւֆթէ՛ Ռիֆաթ*, *ազէնք՝ Ն. Թաշճեան* (23-4):
63. *Գասիտե Պէրայի թէգքեարի տավաթի տէվլէթլու իսմէթլու Վալիտե Սուրանը ալիյէթ իշշան*, *Կիւֆթէ՛ Նայրի*, *ազէնք՝ Ն. Թաշճեան* (24):
64. *Խրախոյս* - «Կոտանք Հայոց, ո՛վ Ազապեան իմ քոյրեր...», խօսք՝ Մատթէոս Ա. Կիւլպէեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Եղ.՝ Իսկոմի Սարգիսեան* (24-5):
65. *Արեւ հայուն*, խօսք՝ Սէրոբվէ Ս. Թիրապեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատրեան* (25):
66. *Թռչնիկ*, խօսք՝ Սիրական Սարգիսեան, *Եղ.՝ Դոմնի Գարրիլեան* (25):
67. *Խաչն հայուն*, խօսք՝ Սիրական Սարգիսեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Եղ.՝ Իսկոմի Յակոբեան* (25-6):
68. *Ի սէր կրկին բաժանեալ*, խօսք *Եւ Եղ.՝ Դոմնի Գարրիլեան*, աշակերտ Ազապեան վարժարանի, 1872 1/6 (26):
69. *Ազատութիւն* - «Օ՛ն յատաջ դիմենք, ընկերք...», խօսք *Եւ Եղ.՝ Դոմնի Գարրիլեան*, աշակերտ Ազապեան վարժարանի (26):
70. *Լուռ քնար*, խօսք՝ Սիրական Սարգիսեան, աշակերտ Փանոսեան վարժարանի, *Եղ.՝ Տիրմոսի Ղուկասեան* (26-7):
71. *Ողջոյն հայուն*, խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆելչկեան, հայկաբան Փանոսեան վարժարանի, *Եղ.՝ Ն. Թաշճեան* (27):
72. *Մարշ. Կոտանք հայոց*, խօսք *Գ. Հ. Ռշտունի*, *Եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան* (27):
73. *Յիշատակ* - «Մերթ ի լուռ գիշերի...», խօսք՝ Կ. Մ., *Եղ.՝ Եւրօպ.* (28):
74. *Թէշվիգաթ*, խօսք՝ Կ. Յ. Փ., *Եղ.՝ Եւրօպ.* (28):

- 75. **Քաջալեր** - «Դիմենք, քոյրեր, դէմ թշնամեաց...», խօսք
 եւ եղ. Իսկուհի Յակոբեան (29):
- 76. **Երգ ի հանդէս սահմանադրութեան 12-րդ տարեդարձի,**
 խօսք՝ Գրիգոր Ալիքսան Պիքիճեան, եղ.՝ Էֆթիկ Յով-
 հաննէսեան (29):
- 77. **Ազատութիւն** - «Ազատութիւն ուր տեղ որ կայ...», խօսք՝
 Դոմնի Գաբրիէլեան, եղ.՝ Ղամբէտի Յարութիւնեան (29):
- 78. **Լոյս, խօսք՝ Իսկուհի Յակոբեան, եղ.՝ Ղամբէտի Յարու-**
թիւնեան (30):
- 79. **Նոր տարի 1870, եղ.՝ Եւրօպ. (30):**
- 80. **Տենչ պանդխտին, խօսք՝ Տ. Փափագեան, եղ.՝ Ղամ-**
բէտի Յարութիւնեան (30-1):
- 81. **Իդձ պանդխտին** - «Թէ թեւ ունէի, ո՛ր, կը թոչէի...»,
 խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (31):
- 82. «Առաւօտուն լոյսն ու հողմիկ...», խօսք՝ Ն. Ս. Մէզպու-
 րեան, եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (31):
- 83. **Մարշ. Ողջոյն, խօսք՝ Իսկուհի Յակոբեան, եղ.՝ Ն. Ս.**
Թաշճեան (31-2):
- 84. **Մարշ. Մնայք բարեւալ, խօսք՝ Դոմնի Գաբրիէլեան, եղ.՝**
Ն. Ս. Թաշճեան (32):
- 85. **Տուա, կիֆթէ ահէնք՝ Ն. Թաշճեան (32):**

Մտնգտ.՝ Զարպիհանալեան, ՀՄ, էջ 711: Ծոխկան, գ. Գ, էջ 416: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2441:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1873

11-12. ԵՐԳԱՐԱՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՄԻՐԱՀԱՐԱԿԱՆ ԿԱՄ ՔԵԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, Հրատարակեց Կ. Ա. Պարոնեան

11. Ա. տպագր., Կ. Պոլիս, տպագր. Թ. Տիվիտեան, 1873, Ա.-Բ (5-159) էջ, 8⁰:

- Բվնդ.՝ Կ. Ա. Պարոնեան, Յառաջաբան (Ա-Բ):**
- Ա. Նախերգ երկրորդ շրջան Արեւելեան թատրոնի (5-7):**
- Բ. Պար նաւաստեաց (8-9):**
- Գ. Հոգս չէ (9-11):**
- Դ. Պար ասիրիկեցոց (12):**
- Ե. Պար սաղայէլական (12):**
- Զ. [Մ. Պէշիկթաշլեան], Պար աւագակաց (13):**
- Է. [Երգ] «Մեծն Տրդատ» ողբերգութեան¹ (13):**
- Ը. Ի վերադարձ Տրդատայ (14):**

¹ «Մեծն Տրդատ» թատերգը պատկանում է Սրապիոն Թլլյանի գրչին: Տե՛ս Բ. Հարութիւնեան, ՀԹՏ, հտ. 1, էջ 596բ:

- Թ. Երգ «Արտաշէս Աշխարհակալ» թատերգութեան² (14):**
- Ժ. Հ. Ա. Կարեան, Երգ պատաւանց³ (15-6):**
- ԺԱ. Վիկթոր Հիկո, Երգ «Արքայն գրօնու»⁴ [թատերգի] (16):**
- ԺԲ. Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ գեղջկութեաց⁵ (17-20):**
- ԺԳ. Պարերգ ասիրիկեան (20-1):**
- ԺԴ. Ա. Մ. Մ., Նուագ Ազգային սահմանադրութեան (21-2):**
- ԺԵ. Ա. Մ. Մ., «Միրոյ չքնաղ պերճ հրեշտակ...» (22-3):**
- ԺԶ. Գ. Հ. Ռշտունի, Զինուորին կողուստը (24-7):**
- ԺԷ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Երգ Վարդան Մամիկոնէի (27-30):**
- ԺԸ. Նոր տարի - «Օ՛ն, փութացէք, հասեալ է ժամ...», եղ.՝ «Լա Մարսէյէզ» (30-1):**
- ԺԹ. Երգ Մօնթօնի (32):**
- Ի. Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ Պիսապեանց⁶ (33-6):**
- ԻԱ. Ս. Ֆէլէկեան, Իդձ պանդխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՛ր, կը թոչէի...» 1872 12/Դ (37-8):**
- ԻԲ. Զայն հայրենեաց (38-9):**
- ԻԳ. Գ. Հ. Ռշտունի, Ծինականք (40-5):**
- ԻԴ. [Թ. Մուր], Վերջին վարդ, [փոխ.] Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան⁷ (45-6):**
- ԻԵ. Երգ «Զաղացպան»⁸ թատերգութեան - «Զաղացքին անձինք ստաքինիք...» (47):**
- ԻԶ. Երգ «Գիւղին սիրահարեալները»⁹ կատակերգութեան (48):**
- ԻԷ. Գ. Հ. Ռշտունի, Գիտեմ ինչու կը սիրեն (49-52):**
- ԻԸ. Երգ - «Թնդա՛յ հիմանց, նոր Աւարայր...» (53-4):**
- ԻԹ. Ս. Ծախազիզեան, Երգ մեռանող հայրենասիրի (54-5):**
- Լ. Գ. Հ. Ռշտունի, Անխելք շուն (56-60):**
- ԼԱ. [Գ. Դողոխեանց], Երգ պանդխտ պատանկի (եղ. «Վերջին վարդ») (60-1):**

² «Արտաշէս Աշխարհակալը»-ը պատկանում է Պետրոս Դուրյանի գրչին: Սակայն երգն առկա չէ թատերգի մեջ:

³ Նշված է, որ երգը քաղված է «Արկած Թրախոմայի» անունով ձեռագիր գործից (էջատակ):

⁴ Վ. Հլուբոյի «Արքան գվարճանում է» թատերգը հայ իրականութեան մեջ թարգմանվել է բեմադրվել է նաեւ «Արքայն գրօնու» խորագրով (տե՛ս Վ. Հլուբոյ, «Արքան գվարճանում է», Հ. Բախչինյանի ներածական հոդվածը, էջ 14-5):

⁵ Ն. Պիշիկթաշլյանը գրել է, «ան կը բեմադրեր չքեղ խմբապարեր» եւ նշել է այս պարերգը (տե՛ս նրա Թ՛Գ, էջ 218):

⁶ Գ. Ռշտունին բեմադրել է այս խմբապարը (տե՛ս նույն տեղում, էջ 218):

⁷ Երգը վերագրվել է Ռ. Պատկանյանին: Տե՛ս 143-րդ էջի 6-րդ ծանոթագրութիւնը:

⁸ «Զաղացպան» վերնագրով թատերգ հայտնի չէ: Թերեւս, նկատի ունի Ս. Մանասյանի փոխադրած «Զրաղացպանի աղջիկը» (տե՛ս Հարութիւնեան Բ., ՀԹՏ, հտ. 1, էջ 590ա):

⁹ «Գիւղին սիրահարները» կատակերգութիւնը պատկանում է Հովհ. Աճեմյանի գրչին (նույն տեղում, էջ 592բ):

- ԼԲ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Երգ առ սէր իմ Հայաստան* (62):
- ԼԳ. *Երգ «Աւազակապետ եւ աւազակո՞րհ»¹ թատերգութեան* (63):
- ԼԴ. *Երգ «Զաղացական» թատերգութեան* - «Ահա դիրաւ եւ արդէն...» (64):
- ԼԵ. Գ. Հ. Ռշտունի, *Պարերգ բոլոնիական*² (65-9):
- ԼԶ. Մ. Նալբանդեանց, *Երգ. Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը* (եղ.՝ «Հիմի էլ լռենք») (69-71):
- ԼԷ. Թ. Նալեան, *Քթէն դժգոհ աղջիկ մը* (72-4):
- ԼԸ. Գ. Հ. Ռշտունի, *Մեռնինք, ալ չապրինք*³ (75-9):
- ԼԹ. *Երգ «Մխիթար դիցազն»⁴ ողբերգութեան* (79):
- Խ. *Երգ «Զորեպան»⁵ կատակերգութեան* (80):
- ԽԱ. [Գ. Ռշտունի⁶], *Թեթևադիկ սիրահարը* (81-2):
- ԽԲ. Գ. Հ. Ռշտունի, *Սիրելի ի՞նչ բան է* (83-5):
- ԽԳ. Յ. Աճեմեան, *Ծերունին* (85-7):
- ԽԴ. Ս. Պէնկլեան, *Երաժշտաց ֆաթուրան* (87-90):
- ԽԵ. [Գ.⁷] Ռշտունի, *Մրգավաճառ* (90-4):
- ԽԶ. Թ.Մ., *Աղւոր Նիկողոս* (94-5):
- ԽԷ. *Երգ «Ռոպերթ աւազակապետ»⁸ թատերգութեան* (96):
- ԽԸ. *Հին գէշ ստէն* (97-100):
- ԽԹ. Թ. Նալեան, *Հայրենասէր զինուորի մը եռանդը* (101-3):
- Ծ. Գ. Հ. Ռշտունի, *Քթէն դժգոհ մարդ մը* (104-6):
- ԾԱ. *Խօսք եւ եղ.՝ Գ. Հ. Ռշտունի, Ծածկեալ աղքատներ* (106-8):
- ԾԲ. *Երգ սիրահարական* (108-12):
- ԾԳ. Գ. Հ. Ռշտունի, *Երգ վեցնտիկեան*⁹ (113-7):
- ԾԴ. Յ. Աճեմեան, *Հովիտ, հովուո՞րհ* (118-20):
- ԾԵ. *Կրամբամբուլի* - «Կրամբամբուլին այն օրին է...», [թրգմ.] Գ. Հ. Ռշտունի (102-2):
- ԾԶ. [Գ. Հ. Ռշտունի¹⁰], *Նոր գէշ ստէն* (123-8):

- ԾԷ. *Երգ* - «Խեղճ Պուարթօն, մի վհատիր...» (128):
- ԾԸ. *Յօրինեաց Մանուկ Ա. Փափազեան, Երգ երեքտասաններորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան, երգեաց Վրթանէս Գ. Հիսարղեան* (129-30):
- ԾԹ. *Ի հանդէս ԺԳ [տարեդարձի] Ազգ. սահմանադրութեան* - «Քանի՞ցս յարի ի դաշտիս...» (130-1):
- Կ. *Ի հանդէս ԺԳ [տարեդարձի] Ազգային սահմանադրութեան* - «Ո՛հ, որ պճնեալ բնութեան եւ տէր...» (131-2):
- ԿԱ. [Կ. Ա. Բոզի], *Մարջ* - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ սէ՛ր...», [իտալ.-ից թրգմ.] [Մ. Պեշիկթաշլեան] (132-3):
- ԿԲ. *Գատրիկ* - «Դուք մէջէն, եւ քովէն...», [ֆրանս.-ից թրգմ.] Գ. Զափրաստեան (133-7):
- ԿԳ. *Պարերգ վալց* - «Ի խումբ ի պար...» (138):
- ԿԴ. *Պարերգ* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...» (139):
- ԿԵ. Ա. Հայկ[ունի], *Հայրենիք* - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (140-1):
- ԿԶ. *Յուսահատ սիրահար մը* (141-4):
- ԿԷ. *Վեցնտիկ աիօգութեասը* (145-7):
- ԿԸ. *Թիրքնէ կրամբամբուլի* (147-50):
- ԿԹ. *Ծաշգըն քէօքէք* (151-4):
- Հ. *Քէօքի վազըթ* (155-8):
- ՀԱ. *Էշէշէ պինմիշ պիր խախա* (158-9):

ԾՆթ.¹ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.¹ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: Ծոխլյան, գ. Գ, էջ 485: ՀԳՄ, հտ.Գ., հմր 2500:

Պրբրկն՝ «Մեղու» 1873, հմր 142՝ 30/Ե, էջ 4:

Օրնկ՝ ԳԱԹ:

1874

12. Բ. տպագր., Կ. Պոլիս, տպագր. Թ. Տիվլիտեան, 1874, Ա.-Բ, (5-159) էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹¹ Կ. Ա. Պարոնեան, *Յառաջարան* [Ա.-Բ].

Ա. - ԺԳ. (5-21): ԺԶ. (21-4): ԾԵ. (25-7): ԺԸ. (28-9): ԺԹ. (29-32):

Անուշիկ (30-2):

Ի. (33-6): ԻԳ. (37-42):

Կրամբամբուլի - «Կրամբարուլին այն օրին է, / Որ մեզի քաջ ծանոթ է...» (42-6):

ԻԵ. (46): ԻԶ. (47-8):

¹ Բ. Հարությունյանը ՀԹՏ-ում այս վերնագրով թատերգ չի հիշատակել:

² Սա հավանաբար Գ. Ռշտունիի բեմադրած խմբապարերից է (Հմմտ. Պէշիկթաշլեան Ն., Թ՛Դ, էջ 218):

³ Գ. Ռշտունիին այս վերնագրով թատերգ ունի (տե՛ս Բ. Հարությունյան, Հտ. 1, էջ 604ա):

⁴ «Մխիթար դիցազն» ողբերգությունը պատկանում է Գ. Տեր-Պողոսյանի գրչին (տե՛ս Հարությունյան Բ., ՀԹՏ, Հտ 1, էջ 607ա):

⁵ Բ. Հարությունյանը սա դասել է «հեղինակը չհայտնաբերված» պիեսների շարքը (նոյն տեղում, էջ 611ա):

⁶ Տե՛ս Պէշիկթաշլեան Ն., Թ՛Դ, էջ 219:

⁷ Ռշտունիի անվան՝ (Գարեգին) սկզբնատառի փոխարեն տպագրված է՝ Ա.:

⁸ Երգը քաղված է Լամարտերյերի՝ ըստ Ֆ. Երվանդի «Ավազակներ» պիեսի գրած «Ռոբերտ ավազակապետ» թատերգից (տե՛ս Հարությունյան Բ., ՀԹՏ, Հտ. 1, էջ 597ա):

⁹ Գ. Ռշտունիին բեմադրել է այս խմբապարը (տե՛ս Պէշիկթաշլեան, Թ՛Դ, էջ 218):

¹⁰ Նույն տեղում, էջ 218 (բերված են բնագրի որոշ տներ, էջ 224-5):

¹¹ Տե՛ս հմր 11 նկարագրությունը:

Երգ «Կոյրն Տիրան» թատերգութեան¹ (48):
ԻՆ. - ՀԱ. (49-159):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: Ծոխկան, գ. Գ, էջ 485: ՀԳՄ, հտ. Գ, 2648 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի):

Գրցցկ՝ Սամուէլ, 1955 (էջ 28):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1876

13. ԵՐԳԱՐԱՆ ի հանդէս տասներորդ տարւոյն պարգեւաբաշխութեան Առաքել Նուպարեան եւ Շահնազարեան գիշերօթիկ վարժարանին, Կ. Պօլիս, տպագր. Արամեան, 1876, 12 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Էլմասեան, Երգ առ վեհափառ Սուլթան Մուրատ Ե (3):

Մ. Սիոսեան, Առ ամենապատիւ տ. տ. Ներսէս սրբազան Պատրիարք (4):

Մ. Միրախորեան, Առ պայազատ իշխանս Նուպար, Առաքել եւ հայր Ծախնազար՝ երեակ պաշտպանք մեզ՝ սանուցս (5-6):

Հ. Ս. Պարոնեան, Առ վեհազն իշխան Նուպար փաշա Նուպարեան (7):

Գ. Յովիկեան, Ողերձ առ տ. Ներսէս սրբազան պատրիարք՝ պաշտպան տաճարիս (8-9):

Ռ. Յ. Պլէրպէրեան], Առ տ. տ. Ներսէս ս. Պատրիարք (10-1):

Գ. Յովիկեան, Զօն առ Նուպար փաշա Նուպարեան (12):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2941:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 541:

1879

14. ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ ԵԶՆԻԿ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ. Երգեր եւ պարերգեր, Խմբագրեց Եգնիկ քհնյ. Երզնկեանց, ուսուցիչ ձայ-

¹ «Կոյրն Տիրան» թատերգը պատկանում է Սրապիոն Թղլյանի գրչին (տե՛ս Հարությունյան Բ., ՀԹՏ, էջ 587ա):

նագրութեան Ներսիսեան ազգային հոգեւոր դպրոցի, Տիփլիս, տպ. Յովհ. Մարտիրոսեանցի, 1879 [Дозв. пенз. Тифлис, 21го окт. 1879 г.], [1], 28 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝² Տէր - Եզնիկ, Ծանուցում [1]:

Մասն Ա. Առաստեան երգեր.

Գ. (1): Դ. (1-2): Ե. (2):

Մասն Բ. Յառաջներ - մարշեր.

Զ. (3-4): Է. (4-5): Ը. (5): Թ. (6): Ժ. (7):

ԺԱ. Հրաւեր (8-9):

ԺԲ. (9): ԺԳ. (9-10): ԺԴ. (10): ԺԵ. (11):

ԺԶ. Ծոսայ գարթնենք (11-2):

Մասն Գ. Ծղջանաձե երգեր.

ԺԷ. (12): ԺԸ. (13): ԺԹ. (13-5): Ի. (16): ԻԱ. (17): ԻԲ. (18-9): ԻԳ. (19-21): ԻԴ. (21-2): ԻԵ. (22-3): ԻԶ. (23): ԻԷ. (23-4): ԻԸ. (24-5): ԻԹ. (25-6): Լ. (27): ԼԱ. (27-8): ԼԲ. (28):

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, ՀՄ, էջ 174: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3414:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1910, I (էջ 6):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1880, հմր 13՝ 31/Ա-12/Բ, էջ 4, «Նոր հրատ.-ներ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1882

15. ԵՐԳԱՐԱՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ. Հավաքածոյ թատերական երգոց եւ պարուց, Հրատարակիչ Տ. Գ. Փափազեան, Կ. Պօլիս, գրատուն Փափազեան [տպագր. ձեւակերպեան], 1882, 131, [2] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝³ Հրատարակիչն [Տ. Գ. Փափազեան], Ազդ (3):

Բ. (5-7): Ա. (7-9): ԽԲ. (10-2):

Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օրին է Որ մեզի քաջ ծանօթ է...» (13-6):

ԺԱ. Երգ Բիղլեթթօյի⁴ (16):

² Տե՛ս հմր 104 նկարագրութիւնը:

³ Տե՛ս հմր 11 նկարագրութիւնը:

⁴ Վ. Հյուբոյի «Արքան զվարճանում է» թատերգը թարգմանվել է բեմադրվել է հայ բեմում նաեւ «Ռիդոլետտո» խորագրով

ԽԱ. (17–8): Ի. (19–22): Խ. (23–5): Ժ. (25–7):
Երգ «Մատամ Անկո» կատակերգութեան¹ (27):
 ԽԳ. (28–31): ԻԶ. (32): ԽԶ. (33–4):
Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օղին, / Որ ամենու
 ծանօթ է...», [Թրգմ.] **Գ. Հ. Ռշտունի** (35–7):
 «Նիկողիմոսին ես աղջկանը...» (37):
 ԽԳ. (38–9): ԼԷ. (39–42): ԻԵ. (42–5): ԾԷ. (46–50): ԺԲ.
 (51–4): ԾԱ. (54–6): ԾԵ. (57–9): ԻԳ. (60–6): ԽԵ.
 (66–70): Զ. (70): Գ. (71–2): ԿԳ. (73–8): ԽԸ. (78–81): ԼԵ.
 (81–5): Լ. (86–90):
Անուշիկ (օղի) (90–3):
Գինեմոլ մ'ալ (93–4):
[Մ. Պեշիկթաշլեան²], Երգ սատանի (94–6):
Փշի փշի (96–7):
 Ծ. (98–100): ԺԶ. (100–3): ԻԴ. (104): ԾԵ. (105–6):
Գ. Հ. Ռշտունի, Պար վենետիկեան (107–13):
Երգ «Բոնի ամուսնութիւն» կատակերգութեան³ (113–5):
[Մ. Պեշիկթաշլեան], Երգ գինիի (115–6):
Ն. Զ., Հառաչանք յուսափառ սիրահարին (117–8):
Մահամերձ սիրահարը (118):
Յաւելուած. Վիճակ ընկերական
Ա. Հայկունի, Հանէ, աղջիկս, Քանէ (121–31):
Յանկ [1–2]:
Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր
 3925: Tuglači, հտ. 2, էջ 603:
Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 55), 1924 (էջ 66): Զարդա-
 րեան, հմր 1 (էջ 6), 1922 (էջ 55), 1925 (էջ 66):
Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 540: ԳԱԹ, Թ. Ազ. Ի ֆոնդ, 5883:

1895

16. ԲՐՈՒՏԵԱՆ ԱՐՇԱԿ (Խմբ.)

(տե՛ս Վ. Հյուզո, «Արքան զվարճանում է», Հ. Բախչինյանի
 ներածական հոդվածը, էջ 14-5):
¹ Կատակերգութեան պատկանում է Ե. Լըկոկի գրչին (տե՛ս Հա-
 րությունյան Բ., հտ. Ա, էջ 597ա):
² «Երից քաջանց» կատակերգութեան համար հորինված այս երգի
 ինքնագիրը չի պահպանվել (տե՛ս Պեշիկթաշլեան Մ., ԵԼԺ, էջ 145:
 ծնթղթ. էջք 542, 547): ԵԼԺ-ում հրատարակված երգի եւ «Երգա-
 րանում» ամփոփվածի մեջ նշմարելի են տարբերութիւններ՝ 1-2
 տների ետուառաջութիւն, բառային տարբերութիւններ, երգա-
 րանում 3-րդ տունը բացակայում է, առկա է հավելյալ 5 տուն:
³ Կատակերգութիւնը պատկանում է Ժ. Բ. Պ. Մոլիերի գրչին
 (տե՛ս Հարությունյան Բ., ՀԹՏ, հտ. Բ, էջ 600բ):

ՌԱՄԿԱԿԱՆ ՄՐՄՈՒՆՋՆԵՐ. Ժողովրդական երգեր
 եւ պարերգեր, Խմբագրեց զպիւր Արշակ Բրուտեան,
 Ալեքսանդրապոլ, տպ. Գէորգ Ս. Սանոյեանցի =ТИП.
 К.С. Саноянца, 1895 (доzv. ценз. Тифлис, 4^{то} ноября
 1895 г.), 138, Ե, ԺԳ էջ, 8⁰:

Բվնդ.⁴ Դպիր Արշակ Բրուտեան, Յառաջարան (3–4):

Առաջին բաժին: Աշուղական - ռամկական երգեր.

ԼԳ. (5–6):
[Շիրին], Մոխամմազ - «Բու մասին, իմ աչքի լոյս, ինչ
 ասում եմ՝ լաւ եմ ասում...» (7):
 ԻԲ. (8): Զ. (8–9):
[Շիրին], Դիւանի - «Է՛յ Ջումա, սաննան ճիշտ սրոյար նու-
 մայեան էթտիլար...» (10):
 Թ. (10–1): Ծ. (11–2): ԽԳ. (12–4): ԾԳ. (14): Գ. (14–5):
 ԿԲ. (15–6): ԻԶ. (16):
[Թալալ - Օղի], Թէճնիս - «Մէկ գիշեր երազով գեղեցիկ
 տեսայ...»⁵ (16):
[Եանդունի], Մուսառուսս - սէմայի - «Վասնզի մնացիր
 անջոր, ունիս Եփրատ, բորաստան դու...» (17):
[Եանդունի], Եանդը քեարամի - «Տէր իմ, թոշունի պէս թեւ
 սո՛ւր, թոցրո՛ւ...» (18):
 ԼԲ. (18–9):
[Զահրի], Սէմայի - «Ծառագայթ լոյս փառաց, անմահ թա-
 գաւոր, թանգարանս բա՛ց...» (19):
 ԽԹ. (19–20):
[Բօրքչի], Թէճնիս - «Կարդացել եմ այբուբէնը առաջին...»
 (20–1):
[Բօրքչի], Դիւանի - «Տարակուսած ման եմ գալիս, շուտա-
 տէրս ի՞նչ անեմ...»⁶ (21):
 Խ. (21–2): ԼԵ. (22–3):
[Հալաճ - Օղի], Դիւբէիտ - «Էսօր մի նազանի տեսայ...»⁷
 (23–4):
Դիւանի - «Հէքիմ, Աստուածդ կը սիրես, ազալիս պայման
 արա...» (24):
 ԻԳ. (24–5):
[Խայաթ], Ղէլէնտէրի - «Ծաղկիր դու շուշան, ցանկալի
 գարունն եկաւ անցաւ...» (25):
 Դ. (26): ԺԹ. (27): Հ. (27–8): ԽԴ. (28): ԺԱ. (29):
[Զիւանի], Նաւայի գազէլ - «Աւետարեր խօսնակը հայուն,
 Հարաւէն պիտի գայ...»⁸ (30):
 Բ. (30–1): ԼԱ. (31): ԾԷ. (32):

⁴ Տե՛ս հմր 24 նկարագրութիւնը:
⁵ Մեղեդին տե՛ս Բրուտեան Ա., ՌՄ, մաս 2, հմր 52:
⁶ Մեղեդին տե՛ս նույն տեղում, հմր 69:
⁷ Մեղեդին տե՛ս նույն տեղում, հմր 37:
⁸ Մեղեդին տե՛ս նույն տեղում, հմր 16:

[Զիւանի], Սէլիս - «Մի՛ լինիր, ո՛վ բնութիւն, կեանքիս դաւաճան մի՛ լինիր...» (32-3):

Իէ. (33): Ժ (34-6): Իե (36-7): Կջ (37):

[Զիւանի], Ծարքի - «Դեռ գիշեր է, ստաւօտ չէ, հանգիստ քնիր, իմ գաւակ...»¹ (37-8):

Կլ. (39): Կթ. (39-40): ԽԱ. (40): ԾԴ. (40-1): ԽԸ. (41): Ը. (42): ԾԲ (43-5): Խջ (45-6): ԺԳ (46): ԺԲ (47): ԾԹ. (48):

Երկրորդ բաժին: Խառն երգեր.

Հջ. (49-50): ԺԽԱ (50): ՀԸ (51): ՂԳ (51-2): ԺԺԷ. (52):

Աբարանցի Աղէկի երգը² (53):

ջԳ. (53-4):

Գովասանք ռանչարիին³ (54-5):

ժԻ. **Քաջ Արարօի երգը** (55-6):

ժԾԸ (56-7): ժՀԸ (57):

ՂԴ. **Մշեցու զգացմունքը** (58-9):

ժԿԴ. (59-60): ժՀԹ (60): ՂԷ (61-2): ՂԹ. (62-3): ժՀԱ. (63-4): ժԲ. (64): ժԳ (65-6): ժԻԵ. (67): ժջջ (67-8): ժԵ. (68-70): ժջ (70-1): Մջ. (71-2): ժջ. (73-5): ժԺԱ. (75-6): ժԺԲ (76-7):

[Ղարագեօզեան], «Ծամերդ, ծամերդ»⁴ (78):

ժԺջ. (79): ՄԼջ. (80-1): ժԻԲ. (81-3): ժԻԴ. (83):

ժԴ. **Մարջ** (84-5):

Երրորդ բաժին. Պարերգեր.

ժԼԸ. (86-7): ՄԻ. (87): ժԽ. (88): ժԼԵ. (89): ժԻԹ. (90): ժԼ. (91): ժԽԳ. (92): ժԽԴ. (93): ջԸ. (94): ժԽԸ (95): ժԾջ (96): ժԾԵ (97): ժԿԱ. (98):

«Էլի պարը բողբոս...» (99):

ժԿԷ. (99-100): ժԿջ. (100-1): ժԿԲ. (101-2): ժԿԹ (102):

«Թալանն էկաւ, թալանն տարաւ...» (103):

ժՀԲ. (103-6): ժՀԳ. (106-7): ժՂԳ. (107): ժՂԲ. (108):

ժՂԴ. (109): ժՂԵ. (110): ժՂջ. (111): ժջԱ. (112): ժՂԷ. (113): ժՂԸ. (113-4): ժՂԹ. (114-5): Մ. (115): ՄԸ. (116):

ՄԷ. (116-7): ժջԲ. (117-8): ՄԹ. (118-9): ՄԺԱ. (119):

ժԿԵ. (120-1): ՄԺԴ. (121): ՄԺԳ. (122-3): ՄԻԲ (123):

ՄՀԸ. (123-4): ՄԼ. (124): ՄԼԲ. (125): ՄԼԱ. (125-6):

ՄԴ. (126-7): ժԼԷ. (127): ՄԼԳ. (127-8): ՄԽԴ. (128-9):

ՄԽ. (129):

«Ժէկ տղայ, ափսոս ես, ափսոս»⁵ (129-30):

«Կնցցէ հայոց հաւատը» (130):

¹ Մեղեդին տե՛ս նույն տեղում, հմբ 24:

² Մեղեդին տե՛ս նույն տեղում, հմբ 81: Ըստ Մ. Բրուսյանի, երգի բանաստեղծական բնագիրը Հալաճօղլիի «Դուժսաղների խաղը» երգի ժողովրդականացված տարբերակն է: Աղեկը մեկն է այն շատերից, որոնք բանտարկվել ու քարոզվել են (ծնթգր. էջ 177):

³ Նույն տեղում, հմբ 84:

⁴ Մեղեդին տե՛ս նույն տեղում, հմբ 56:

⁵ Մեղեդին տե՛ս նշվ. աշխ., մաս Ա, հմբ 60:

ՄԼԹ. (131): ՄԽԱ (131-2): ՄԽԲ. (132): ՄԼԵ. (133): ՄԽԳ. (133-4): ՄԽԸ. (134): ՄԽԷ. (135): ՄԽջ. (135-6): ՄԽԹ. (136): ՄԾ (137): ՄԾԱ. (138):

Ցանկ (Ա-Ե):

Բառացուցակ (Ա-ԺԳ):

Ծանոթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 368 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): **ՀԹԱԳԵ**, հմբ 1507: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմբ 6978:

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1897, հմբ 11, էջ 312, Գր. Գալէմբարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1896 տ.», հմբ 56:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1897

17. ՍԻՍԱԿ ՅԱԿՈՒ

ԵՐԳԱՐԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՋԻ. Ի պէտս փոքրիկ տղայոց, Հաւաքեց Յակոբ Սիսակ, Վառնա, տպ. Արեւելեան (Օ. Բարսեղեան), 1897, 112 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Հրատարակիչ **[Յ. Միսակ], Նախաբան** (3):

Հայր մեր (5):

Երգ առաւօտեան - «Փառք քեզ, Հայր, որ ինձ տոիր...» (6):

Երեկոյեան աղօթք (7):

Նասրաստակ - «Մի վազեր այդչափ արագ...» (8):

Երգ մանկական (9):

Յեսանող (10):

Գնդակի խաղ (11-2):

Տանտան (13-4):

Կօշկակարը (15):

Զուարթ արեւ (16):

Ժիր ընկերք (17-8):

Մէն մէն տատիս (19-20):

Օրօրոցի երգ - «Մանչըս նատրդ մ'է անվեներ...» (21):

Զաղացք (22):

Ժամացոյց (23-4):

Պզտիկ կատու (24):

Փոքրիկ արհեստաւորք (25-7):

Բարի առաւօտ (28):

Աչք - կապուկ (28):

Երգ թռչնեկի (29-30):

Զանգակ (30):

Երգ դարբնոյ (31):

Երգ (դասի աւարտումէն յետոյ) - «Դուրս եկէ՛ք, դուրս եկէ՛ք...» (32):

Օրօր - «Օրօ՛ր, իմ մանկիկ...» (33):

Միայնուկն ու խումբը (34–6):

Մանուկներն եւ թռչունը (37–8):

Զրօսանք (39):

Մանուկ եւ շերամ (40–1):

Ուսեալ մանուկը (42):

Երգ երկրագործի (43):

Մայրաքաղաքներ (44):

Բարի լոյս (45):

Կատու եւ մուկ (45):

Երգ բաղիկի (46–7):

Օրօր - «Օրօ՛ր, օրօ՛ր, քնացիր, որդեակ իմ սնուշիկ...» (48):

Պատան ու այծը (49–50):

Կտուագործներ (51):

Հրաւեր - «Թռչունը երգեց, օդը բացուեցաւ...» (52):

Ով ի՞նչ կուգէ ըլլալ (53–7):

Ներկարարը (58):

Կաղ խաթուն (59):

Փայլուն աստղիկներ (60–1):

Աղուէս (61):

Խեղճուկ տղան (62):

Մարմնամարգ (63–4):

Բարեւ (64):

Քայլերգ - «Արի՛ք, ընկե՛րք, կարգով շարուինք...» (65):

Երգ փոքրիկ մանկանց (66):

Թմբուկ (67–9):

Քրիստոս յարեալ (70–1):

Մեղուին երգը (71):

Մայրիկս (72–3):

Երգ գարնան - «Գարուն եկաւ զուարթ դէմքով...» (74):

Ծիծեռնակ - «Մարտն անցաւ, հասաւ ասրիի գեղունակ...» (75):

Մարգրիտ (75):

Աղանիներ (76):

Զագուկ (76):

Գիւղացիին երգը (77):

Սիրուն թռչնակ (78):

[Ռ. Պատկանեան], Գառնուկ¹ (78):

Թիթեռնիկ (79):

[Ռ. Պատկանեան], Գարուն - «Կարօտ ենք տեսիլդ, աննը-ման գարուն...» (79):

Պսակներ (80–1):

Խաթունիկ հաւ (81):

Երգ երաժշտաց (82–4):

Զուարթ (84):

[Ռ. Պատկանեան], Նոր տարի - «Ահա եկաւ Նոր տարի...»² (85):

Ծխան մաքրող (86–90):

Պարտք (90):

Զմեռ - «Աշունը այլ եւս կանցնի...» (91):

Գիւղացին եւ իր գարին (92–3):

[Ղ. Աղայեան], Ծախարակ (93):

Դպրոց (94):

[Րաֆֆի], Երգ մշակի (95):

[Ղ. Աղայեան³], Կորսուած հորթ (96):

Բարի գալուստ (97):

Հրաւեր - «Եկէ՛ք, բարեկամք, եկէ՛ք...» (97):

Երգ պսակաց (98–9):

Երգ գեղջկական (100):

Աքլոր եւ մարգրիտ (101):

Չորս եղբայրներ (102):

[Քոնիօվ], Կարասպ, ձուկ եւ խեչափար, [ռուս.-ից թրգմ. Գ. Վ. Այվազեանց⁴] (103):

Ծպուռն ու մրջին (104–5):

Իմ պէպէքս (106):

Աղջիկն ու թռչունը (107):

Մեղու, ճպուռն ու ճանճ (108):

Տանձենի եւ դդում (109):

Մկնիկ ու կրիայ (110):

Անձրեւ (110):

Ցանկ երգոց (111–2):

Մտնգտ.¹ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: Թեոփիկ, ՏՏ, § 140 ա, էջ 115: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7461:

Գրծնթ¹ «Իրաւ.» 1897, հմր 62՝ 15/Ժ, էջ 4 (նաեւ՝ ձեռք բերելու ազդ):

Գրցցկ¹ Զարդարեան, հմր 1 (էջ 5), հմր 2 (էջ 29):

Պրրկն¹ «Բազմ.» 1898, 4/ա/2, «Ստ. գրքեր», հմր 3:

Օրնկ¹ ՀԱԳ:

² Կան բառային տարբերութիւններ:

³ «Պառավի հորթը» վերնագրով ոտանավորն է՝ արեւմտահայերէնի վերածած:

⁴ Քոնիւով, ՀԱ, էջ 68-9: Զետեղված է մի հատված՝ սկսյալ տող 5-ից:

¹ Կան բառային տարբերութիւններ:

1898

18. ԲՐՈՒՏԵԱՆ ԱՐՇԱԿ (Խմբ.)

ՌԱՄԿԱԿԱՆ ՄՐՄՈՒՆՋԵՆՐ. Ժողովրդական երգեր եւ պարերգեր, խմբագրեց դպիր Արշակ Բրուտեան, 2-րդ տպագր, Ալեքսանդրապոլ, տպ. Գ. Ս. Սանոյեանց (=тип. К. С. Саноянц), 1898 (доzv. пенз. Тифлис, 24^{до} апреля 1897 г.), 214, ԺԵ, VII էջ, 8⁰:

Բվնր.¹ Բ. (3): ԺԱ. (4):

[Զիւանի], Նաւայի գազէլ - «Աւետարեք խօսնակը Հայուն, հարաւէն պիտի գայ...» (5):

Դ. (5-6): Զ. (6-7): Գ. (8): Թ. (8-9): Ժ. (9-12): Ը. (12): ԺԲ. (13): ԺԳ. (14): ԻԲ. (14-5): ԺԹ. (15-6): ԻԳ. (16):

[Սոյեցի վարդան²], Երգ մարդու կեանքի վերայ, մանկութիւնից մինչեւ ծերութիւնը - «Ազալ մանրմ բո դունեայեա գեալդրդմ...» (17-20):

ԿԳ.³ (21-4): ԺԶ. (25-6): ԻԴ. (26): ԻԶ. (27): ԻԵ. (27):

[Զիւանի], Ծարքի - «Դեռ գիշեր է, առաւօտ չէ, հանգիստ քնի՛ր, իմ գաւակ...» (28-9):

[Զահրի], Արքեցութիւն - «Դիննէին սէօլէիմ իջքի հալէթի...» (29-31):

ԿԵ.⁴ (31-3): ԻԷ. (33-4): ԻԸ. (34-5): ԼԱ. (35):

[Ֆիզայի], Իմ բաղդը (35-6):

ԼԵ. (36-7): ԻԹ. (37-8): ԼԲ. (38): ԼԳ. (39-40): ԼԴ. (40-1):

Դիւանի - «Է՛յ ջոմա, սաննան միշտ սրոյար նոմայան էթ-տիլար...» (41-2):

ԾԸ.⁵ (42): Խ. (43): ԽԱ. (43-4): ԽԳ. (44-5): ԽԴ. (45-6):

ԽԶ. (46-7): ԽԸ. (47): ԽԷ. (47-8): ԽԹ. (48-9): Ծ. (49):

ԾԱ. (50): ԾԲ. (50-2): ԾԳ. (53): ԾԴ. (53-4): ԾԶ. (54-5):

ԾԷ. (55): ԾԹ. (55-6): Կ. (56-7): ԿԲ. (57): ԿԶ. (58): ԿԸ. (58-9): ԿԹ. (59): Է. (59-60):

Երկրորդ բաժին: Խառն երգեր.

ՀԸ. (61-2): ՀԴ. (62): ՀԱ. (62-3): ՀԷ. (63-4): ՀԲ. (64):

ԶԱ. (65): ԶԳ. (65-6):

Աքարանցի Աղէկի երգը (66):

ԶԷ. (66-7): ՂԱ. (67-8): ՂԳ. (68): ՂԴ. (69-70): ՂԷ. (70-1): ՂԵ. (72-3): ՂԶ. (73-4): ՂԹ. (74-5): ԺԲ. (76): ԺԳ. (76-8): ԺԴ. (78-9): ԺԵ. (79-80): ԺԶ. (81):

Տաճկահայի գանգատը, «Ընցաւ տարին...» երգի եղ. (82):

ՃԷ. (82-3): ՃԸ. (83): ՃԹ. (83-4): ՃԺ. (85-7): ՃԺԱ. (87-8): ՃԺԲ. (88-9): ՃԺԳ. (90): ՃԺԴ. (90-1): ՃԺԵ. (91-2):

«Մի գեղեցիկ պարզ գիշեր էր...»⁶ (92-3):

ՃԺԶ. (93-4): ՃԺԷ. (94): ՃԺԹ. (95): ՃԻ. (95-6):

[Զիւանի], Բասենցոց երգ - «Սէվկիլիլի ախպերս, ջանս, ջիգեարս...»⁷ (97):

ՃԻԱ. (97-9): ՃԻԲ. (99-101): ՃԻԴ. (101-2): ՃԻԵ. (102):

Երրորդ բաժին. Պարերգեր.

ՀԶ. (103-4): ՀԵ. (104): ՄԴ. (104-5): ՃԻԷ. (105-6):

Ա՛յս օտար օտար⁸ (107-8):

ՃԻԹ. (108): ՃԼԱ. (109-10): ՃԼ. (110-1): ՃԼԲ. (111-2):

ՃԼԳ. (112-3): ՃԼԶ. (113): ՃԼԴ. (114): ՃԼԷ. (115-6):

ՃԼԵ. (116-7): ՃԼԸ. (117-8): ՃԽ. (119-20): ՃԼԹ. (120-1):

ՃԽԱ. (121-2): ՃԽԲ. (122-3):

Մարալ նազանըմ (123):

ՃԽԳ. (124): ՃԽԴ. (125): ՃԽԵ. (126): ԶԸ. (127-8): ՃԽԶ. (128-9): ՃԽԸ. (129): ՃԽԹ. (130): ՃԾ. (131): ՃՀԶ. (132):

ՃԾԵ. (133): ՃԾԶ. (134): ՃԾԷ. (135-6): ՃԾԴ. (136-7):

ՃԾԸ. (137-8): ՃԾԹ. (139): ՃԿ. (140): ՃԿԱ. (141): ՃԿԲ. (142): ՃԿԳ. (143): ՃԿԴ. (143-4):

«Էլի պարը բոլորս...»⁹ (144):

ՃԿԵ. (145): ՃԿԶ. (146): ՃԿԷ. (147): ՃԿԸ. (147-8): ՃԿԹ. (148-9): ՃՀ. (149-50): ՃՀԱ. (150-1): ՃՀԲ. (151-4):

ՄԽԶ. (154-5): ՃՀԳ. (155): ՃՀԴ. (156-7): ՃՀԵ. (157-8):

ՃՁԴ. (158): ՃՁԵ. (159): ՃՁԶ. (160): ՃՁԷ. (161): ՃՁԸ. (162): ՃՂԱ. (163): ՃՂԲ. (164-5): ՃՂԳ. (165): ՃՂԴ. (166): ՃՂԵ. (167): ՃՂԶ. (168): ՃՂԷ. (169): ՃՂԸ. (169-70): ՃՂԹ. (170-1): Մ. (171): ՄԵ. (172): ՄԶ. (173-4): ՄԸ. (174-5): ՄԷ. (176): ՄԹ. (176-7): ՄԺ.¹⁰ (177): ՄԺԱ. (178): ՄԺԲ. (179): ՄԺԵ. (179-80): ՄԺԳ. (180-1): ՄԺԷ. (182): ՄԺԶ. (182-3): ՄԻԲ. (183-4): ՄԻԴ. (184): ՄԻԵ. (185): ՄԻԶ. (186-7): ՄԻԷ. (187-8): ՄԻԸ. (188-9): ՄԻԹ. (189-90): ՄԼ. (190-1): ՄԼԱ. (191): ՄԼԲ. (192): ՄԼԳ. (192-3): ՄԼԵ. (193-4): ՄԼԶ. (194-5): ՄԼԷ. (195-6): ՄԼԸ. (196): ՄԼԹ. (197): ՄԽ. (197-8): ՄԽԱ. (198): ՄԽԲ. (199): ՄԽԳ. (200-1): ՄԽԴ. (201-2): ՄԽԵ.

¹ Տե՛ս հմբ 24 նկարագրութիւնը:

² Սոյեցի (Սոյլի) վարդանը՝ ծագումով Պարսկաստանի Խոյ քաղաքից, երգի է միշտ թուրքերեն (տե՛ս Լեւոնյան Գ., ՀԱ, էջ 58, հմբ 42):

³ Վերնագրի փոխարեն դրված է՝ «Վերոհիշյալ երգի թարգմանութիւնը» նշումը:

⁴ Վերնագրի փոխարեն դրված է՝ «Վերոհիշյալ երգի թարգմանութիւնը» նշումը:

⁵ Վերնագրի փոխարեն դրված է՝ «Վերոհիշյալ երգի թարգմանութիւնը» նշումը:

⁶ Մեղեդի տե՛ս Բրուտեան Ա., ՌՄ, մաս 2, հմբ 107:

⁷ Մեղեդի տե՛ս նույն տեղում, մաս 2, հմբ 66:

⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Իրագեկվել է, որ երգը զետեղված է երգարանում տարածված լինելու պատճառով, թարգմանութիւնը չեն հայտնաբերել (էջատակ):

(202-3): ՄԽԶ. (203-4): ՄԽԷ. (204-5): ՄԽԸ. (205-6): ՄԽԹ. (206-7): ՄԾ. (207-8): ՄԾԱ. (208): ՄԾԲ. (209): ՄԾԳ. (210-1): ՄԾԴ. (211-2): ՄԾԵ. (212-3): ՄԾԶ. (213-4): ՄԾԷ. (214):

Բառացուցակ (Ա-ԺԵ):

Ցանկ (I-VII):

ԾԱՅՔ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգոտ.՝ Ղազկիլեան, հտ. Ա, էջ 368 (նկարագրել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7698:

Պրբրկն՝ «Մշակ.» 1898, հմր 144՝ 13/Ը, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւոնի գրի., 1018:

1900

19. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՆԸ ԱՂԷՔՍԱՆԴԻ (Խմբ. եւ կազմ.)
ՏԱՂԵՐ ՈՒ ԽԱՂԵՐ. Հարուստ ժողովածու կրօնա-կան տաղերի, շարականների, այլեւայլ բանահիւսու-թեանց, ժողովրդական երգերի եւ պարերգերի. Չորս բաժանմունքով, Խմբագրեց եւ կազմեց Աղեքս. Մխիթարեանց. Հրատ. Գ. Ս. Սանոյեանցի, Ալէքսանդրա-պօլ, տպ. Գ. Ս. Սանոյեանցի, 1900 (дозв. ценз. Тип-лис, 16го марта 1900 г.), 260, [14] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ա. Մխիթարեանց], **Մաքերգ մի քանի թուղի-կիս պատկերի առաջին** [1]:

Աղէք. Մխիթարեան, **Երկու խօսք** (I-II):

Ա բաժին. Տաղեր ու շարականներ.

[Աստուածատուր Հենեցի], Երգ ծննդեան - «Այսօր տօն է ծննդեան, աւետի՛ս....» (1-2):

[Մովսէս Խորենացի], Ծարական ծննդեան - «Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի....» (2-3):

Տաղք ջրօրհնեաց.

Ա. **[Գրիգոր Գ. Պահլաւունի], «Ո՛վ զարմանալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ....»** (3-4):

Բ. **[Թովհաննէս Երզնկացի Պլուզ], «Այսօր ձայնըն հայրա-կան....»** (4-5):

[Մխիթար Աբրա Սեբաստացի], Օրօր - «Նրնչեա՛ որդեակ, քաղցր եւ անղշ....» (5-6):

[Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Ծննդեան - «Կայր Կոյսն ի յայրին....» (6-7):

Տաղ Տեսնընդառաջի - «Քրիստոս փստաց թագաւոր....» (7-8):

Ողբեր աւագ ուրբաթ գիշերի.

Ա. **«Ո՛րք ես մայր իմ քաղցր եւ անուշ նազելի....»** (8-9):

Բ. **«Ա՛յ իմ Որդեակ մօրս ցանկալի....»** (8-9):

Գ. **«Մի՛ լար մայրիկ քաղցր եւ անուշ....»** (9-10):

Դ. **«Մի անէր զայդ Որդեակ Յիսուս, ո՛հ, ո՛հ....»** (10):

Տաղ [ք] Յարութեան.

Ա. **[Ներսէս Ընդրհալի], «Նոր ծաղիկ պայծառ ցուցաւ....»** (11):

Բ. **[Գրիգոր Նարեկացի], «Ես ձայն զսոխոմն ասեմ....»** (11-2):

Տաղ Վերացման Խաչի - «Հաիկ մի պայծառ տեսի ան-նման....» (12):

Խնկարկութիւն Խաչի - «Խաչի քոյ Քրիստոս երկիրպագա-նեմք....» (13):

Յորդորակ շարական - «Խաչն կենարար որ եղեւ մեզ փրկու-թիւն....» (13-4):

[Խաչատուր Տարօնեցի], Ի զգետտարեղն քաճաճայի - «Խորհուրդ խորին անճառ անսկիզբն....» (14-5):

Ի ժամ խնկարկութեան ս. Պատարագի - «Յայս յարկ Նոյիսանաց ոխտի Տեսոն տանարի....» (15-6):

Համբարձի կիրակնամտից - «Սուրբ եւ Տէր զօրութեանց, որ բնակեալդ....» (16-7):

Ծարական Ծաղկազարդի երեկոյեան - «Ուրախ լեր Եկեղեցի սուրբ....» (17-8):

[Սահակ Պարթեւ], Ծարական մեծի ուրբաթիւն - «Արծաթափ-րութեամբն մղեալ Յողա....» (18-9):

Տէր երկն. աւագ ուրբաթի - «Ո՛վ սքանչելի եւ տեսիլ անա-տր....» (19):

[Սահակ Պարթեւ], Ծարական մեծի շաբաթի թաղման Տեսուն - «Պարգեւատուն ամենեցուն այսօր խնդրի....» (19-20):

Հրց աւագ շաբաթ աւոր - «Ջքեզ օրհնեմք թագաւոր յաի-տենից....» (20-1):

Ծարական Սուրբ Գրիգոր Լուսարշին - «Հրաշափստ Աս-տուած եւ միշտ բարեխնամող....» (21):

[Սահակ Զորփորեցի], Ծարական Օղակաթիւն Էջմիածնի - «Էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փստաց ընդ նմա....» (21-2):

Ծարական Ս. Յակովբայ - «Սուրբ եւ Տէր եւ ի սուրբս հան-գուցեալ....» (22):

[Ներսէս Ընդրհալի], Ծարական Ս. Վարդանանց - «Նորա-հրաշ պսակաւոր եւ զօրագլուխ առաքինեաց....» (22-3):

Գանձ վասն ննջեցելոց - «Արարիչ եւ մարդասէր....» (24):

Բ. Բաժին. Այլ եւայլ բանահիստութիւններ.

[Զիւանի], Հին դիւրեկիթ - «Ազգ իմ, որքան նկուն մնաս....» (27):

Գ. Սունդուկեան, «Ա՛յս, իմ սիրելեան, ինձմէն հեռացար....» (28):

[Ծիրին], Միստեզէտ - «Ակնարկեա՛, ով իմ սիրուհի, ակնար-կեա՛ տկարիս....» (28-9):

[Բագրատունեան], «Այ իմ ծով արտասուք գնան - քնթանան...», «Ղալաչխ» երգի եղ. (29-30):

Ա. վրդ. Արարատեան, «Անի քաղաք նստեր կուլայ...», «Հաւար էլօր» եղ. (30-1):

Զիւանի, Այծնամ (31-2):

Պետրոս Ղափանցի, Առ վարդն - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերն...» (32-3):

[Զիւանի], Քիրտիստան դիրքէիթ - «Առաւօտեան քաղցր հովիկ...» (33-4):

[Յովհ. Յովհաննիսեան¹], Արագ (34-5):

Գամառ - Քաթիպա, Հայոց գինի - «Բաժակներ առնումք, եղբա՛րք...» (35-6):

[Թիրիմ], Ի դիմաց բիւրիւի առ վարդն (36):

[Թիրիմ], Ղէլէնտէրի - «Բիւրիւ քոյ նման, քեզ վերայ փափագ չունի վարդը...» (37):

Միսկին, Առ գեղեցկութիւն (37-8):

Առ սիրունի - «Գիշեր ցերեկ կը հառաչեմ...» (38):

Քաջ Արաբօի երգը (39-40):

Արաքս (40):

Հովուտի (41):

Ք. Թաղէսեան, «Երբ այլեկոծ ծովի վերայ...» (41-2):

[Տր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յոտոյ...», [Քրանս.-ից փոխ. Ն. Ռոսիւնեան²] (42-3):

Զիւանի, «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր գարուն...», «Բինգեօլի» եղ. (43-4):

Ս. Հ. Տէլէկեան, Հայրենիք - «Թէ իմս հայրենեաց քնար սգատոր...» (44-5):

Ղ. Աղայեանց, Առ խորմեան Հայրիկն - «Թող բարձրացնեն ճոխն աղաղակ...» (45-6):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք (46-7):

[Պաղտասար Դալիր], «Ի ննջմանէդ արքայական գարթի՛ր, նազելի իմ, գարթի՛ր...» (47-8):

Գամառ - Քաթիպա, Լուսին - «Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (48):

[Սայաթ], Շուշան (48-9):

Գ. Դողդիսեան, Երգ պանդուխտ պատանեկի (49-50):

Առ խորմեան Հայրիկն - «Ծովածաւալ մաքոր ծով...»³ (50-1):

Երգ պանդխտի - «Կոռ՛ննկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (51-2):

«Կտոր - կտոր ամպ էր գալի բանձր սարիցը...», «Նէճիբ - Նէճիբ» վրաց երգի եղ. (52-3):

[Ա. Մանաւազեան], Մոխամմազ առ հայկուհին (53-4):

[Մ. քինյ. Մանիկեան], Հայրիկն (54-5):

Ս. Ծափազիզեան, Երգ թախծագին (55-6):

[Զիւանի], Մոխամմազ - «Ձախորդ օրերը ձմռայ նման կուգան ու կերթան...» (56):

Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուքը (57-8):

Ղ. Աղայեան, Մախարակ (58-9):

Մ. Նալբանդեան, Մանկութեան օրեր (60):

[Կ. Ա. Բոզի], Թարգմանութիւն յիտալականէ - «Մնացնէս բարեւա, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [իտալ.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (61):

[Զիւանի], Գագել - «Նազելոյս ամպ է իջել արեւի պէս վառ երեսին...» (61):

[Պահլաւիկ], Նուաւար (62):

Կ. Մամիկոնեան, Օրոր - «Ննջեա՛ որդեակ, անուշ քնով...» (62-3):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...» (63-4):

Վան դիրքէիթ - «Ո՛վ իմ նազելի, մի՛ լար, բաւ է...», [թրգմ. Զիւանի] (64-5):

[Մ. Պէշիկթաշլեան], Չեն երջանիկ (65):

Գ. Տալեան, «Պարտիզամ վարդեր բացուած...» (66):

Խ. Աքովեան, Աղասու երգը (67):

[Փափանեանց], Առ Ախորեան գետով (68):

«Քանի՞ մէկ բորբոքուիմ, քանի՞ մէկ վառուիմ...», [փոխ. Զիւանի] (68-9):

Ա. Մ., «Եար, եար, եար եանարամ» (69-70):

Աղ. Մխիթարեան, «Քու սէրդ ինձի կրակեց...», «Սարի կտոր» երգի եղ. (70-1):

Տխոր ձայն (71-2):

Երգ պանդխտի - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ...» (72):

Գ բաժին. Ժողովրդական երգեր.

Կարնեցի օրհորդներ (75-6):

Աղջկայ գլուխը գովելու երգ (76):

Հարսանեաց ժամանակ աղջկայ գլուխը գովելու երգ (77):

[Գասպար], Կարնեցի հացագործներ (78):

Խլղաթ, Երկրագործ (78-9):

Լուսադիմին (79-80):

«Արի համով, օսկէ ծամով, / Սիրոս լցիր դարտ ու դամով»⁴ (80-1):

«Համ անուշ ես, համ էլ սիրուն, / Խելքից կանես կորիճաներուն»⁵ (81-2):

Փեսայի հանդերձները հագցնելու գովեստ (83):

[Յարթեան - Օղլի], Ընդդիմախօսութիւն (83-4):

[Զուֆլակ - Ախար], Ղարսեցու երգ - «Ավալըմ միդ վախտը, գիտի՞ս ինչ կէնէիք կը...» (84-5):

¹ Բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Ա. Մատուրյանին: Տե՛ս 330-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրութիւնը:

² Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է դրված:

³ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է դրված:

⁴ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

Խօրօտներ (85–6):
 «Կայնի սէյր անեմ, սէյր անեմ»¹ (86–7):
 Ղարսեցոց հարսանեաց երգեր² (87–88):
 «Ժանամ էրա ջան» (88):
 Աբարանցի Աղէկի երգը (88–9):
 Առ սիրուհին³ (89):
 [Թալալ - Օղլի], «Ծամերդ - ծամերդ» (90):
 Սրտի անձկանք (90–1):
 [Սլիլաթ], Երկրագործը դաշտում (92):
 Մանուկների խաղացնելու երգ (93):
 Ղարսեցոց երգ - «Եար, քու սերդ ընձի էփիր - վատիր է....» (93–4):
 Գութան (94–5):
 «Ազու երգը»⁴ (95–6):
 «Ես վերէն կուգայի, դուն դուռը բացիր» (96–7):
 «Մշեցու անձկանքը» (97–8):
 «Կայնի, մի գնալ, մի գնալ»⁵ (99):
 Հունձ (99–100):
 [Կիկո], Հիճրան քնարամի - «Թորկեր եմ խեղճ, անտեր գիմ Գժեր, գիմ տուն....» (101):
 «Եար ջան, խըճերով արի, / Նըխշուն բըճերով արի»⁶ (101–2):
 «Լէլէ եաման» (102–3):
 «Երգ շինականաց» (104):
 Հին քէշիշօղլի - «Խելքս գլխես սուար՝ արիր դիվանայ....» (104–5):
 Ծէխ Սաֆօն (105–6):
 Խոտուցրցու պարերգ⁷ (106–7):
 Կարօտ (107–8):
 «Կաղըզվանու ամսի հովը»⁸ (108–9):
 Ամառ (109–10):
 Մասիսի եար (110):
 Ղուլիճանցի Յարթեն քեհի սպանման առթիւ, «Կաղըզվա-
 նի» երգի եղ. (111–2):
 «Վայ լըմըն կիտուռ, վայ լըմըն թրթուռ, / Արեր քու տուն,
 դրուէր քու դուռ» (112–3):
 Առ պանդուխտն (114):
 Նշանլու սալդատի երգը⁹ (115–6):
 Կիկօն ի Գասըմ բաշա (116–7):
 «Մարալ - մարալ - մարալ - մարալ, / Մարալ - մարալ
 ազանըմ» (117–8):

Աղջկայ մնաս բարեալը (118):
 [Ղարսագեօզեան], «Մի գատիր ինձանից թանկագին սէրդ....»,
 «Ծամերդ ծամերդ....» երգի եղ. (118–9):
 [Սէֆիլ Յակէ], «Իմալ էնենք, իմալ էնենք, / Մըր դարտ ջատ
 է շիարեր ենք» (119–20):
 Պուլանըխայ աղջիկ (121):
 Աշխատասէր երկրագործ (122–3):
 Գութանն ի դաշտ (123–4):
 «Նազլի ջանան շորորալով» (124):
 Ղարսեցու երգ - «Նեազլի ջանան էսօր հալս եաման է....»
 (124–5):
 Երգիչներ (125–6):
 «Սիրով վառուած է սիրտս, / Տրորուած է իմ սիրտս» (126–7):
 Ազդարար (127–8):
 [Զըթչի Թաթու], Դարբէղարի - «Չիմ գիտիր ի՞նչ պիտիր
 տանիս դուն դունի մալէն....» (128–9):
 [Զիւանի], Բասեցու երգ (129):
 [Անդրէաս], Ղարսեցու երգ - «Սէրդ ընձի տոցուցիր է տկի
 պէս....» (130):
 Գուլք Սուրբ Կարապետի - «Սուրբ Կարապետ մըրնիմ քըզի....»
 (130–1):
 Գուլք Սուրբ Կարապետի - «Սուրբ Կարապետ չայիր չիման....»
 (131–2):
 Ղարսեցու երգ - «Բանի՞ մէկ - քանի՞ մէկ քաշիմ դարտիրդ....»
 (132):
 Վանեցի կնոջ զգացմունքը (132–3):
 Գութանի հորովելներ (133–4):
 Դ բաժին. Հայկական պարերգեր.
 «Կարճըլիկ - կորճըլիկ, փընջըլիկ Գուլէ»¹⁰ (137–8):
 «Վայ լէ լէ լէ լէ լէ լէ բաշ բալաբանները գարկեցէք»¹¹
 (139–40):
 «Այ աղջիկըմ գոյնի ջամամ սալտիկիմ»¹² (140–1):
 «Ծարաֆով. թուխ փուշով աղջիկ բողոր յերես» (142–3):
 «Էղնիք սիրուն եար, էղնիք եար»¹³ (143–4):
 «Բալա շիրին ամման - ամման»¹⁴ (145–6):
 «Չամբարըմի սալտըմ տաշա» (146–7):
 «Հաւար - հաւար Դէրիքօ»¹⁵ (148–9):
 «Հօդալլօ ջան, հօդալլօ ջան, հօդալլօ»¹⁶ (149–51):
 «Այ հովն ընկաւ, հովն ընկաւ»¹⁷ (151–2):

¹ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 1 երգ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

¹³ Զետեղուծ է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁵ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁶ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁷ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:

«Սար, սար, սարովն արի»¹ (152-3):
 «Սիրունիկ ջան, կայնի տեսնես»² (154-5):
 «Սոնա եար»³ (155-7):
 «Ջան մարալ ջան»⁴ (157):
 «Ներքին մայլեն, վերի յայլեն»⁵ (159-60):
 «Հոյ նազանըմ, նազանըմ»⁶ (160-2):
 «Մամալար - թար մամալար»⁷ (162-3):
 «Լուրիկ, լուրիկ, լուրիկ, լուրիկ»⁸ (16-5):
 «Արի սիրուն, գնա սիրուն»⁹ (165-7):
 «Դե գնա կիգամ» (167-8):
 «Վայ լէ լէ լէ լէ, վայ լէ լէ լէ լէ»¹⁰ / «Վայ սիրելի ջան» (168):
 «Հարըրբան, Ջանէ ջան - «Եսայի բողոք կանանչ է...» (170-1):
 «Ռենջուխի - փունջուխի իմ եարը»¹¹ (172-3):
 «Ծըշ - խըշ, իկտայ բըզըմ բաղտայ խըշ»¹² (173-4):
 «Ես գնացի դեռ քնած էր իմ եարը»¹³ (174-6):
 «Այ աղջիկ, այ աղջիկ, մեր կտորովն արի»¹⁴ (176-7):
 «Վայ լէ լէ լէ լէ, վայ լօ լօ լօ լօ»,¹⁵ / «Էրթանք մեր բաղը, անենք մեր խաղը» (178-9):
 «Ծըխըշն քիւզուկ ոյ ընայ - ոյ ընայ»¹⁶ (179-81):
 Ծավալի¹⁷ (181-2):
 «Այ սար ու սէրան ու յար»¹⁸ (182-4):
 «Խօրօտ էր Աշխէնը»¹⁹ (184-5):
 Ծամթել (185-8):
 «Գեալ-գեալ եանըմա, հա գեալ - գեալ»²⁰ (188-9):
 «Լէ լէ լէ լէ լէ եաման»²¹ (190-1):
 «Արի մեզի, մեռնես քեզի»²² (191-3):
 «Հարըրբան - հարըրբան հարըրբան, քեզ դորբան» (193-4):
 «Նազլու դու էրովն արի»²³ (195-6):

«Ես սիրեցի, խալիք տարաւ իմ սիրած եարը»²⁴ (196-8):
 «Ծորորա, խանուս, շորորա»²⁵ (198-9):
 «Վայ լէ լէ լէ լէ, վայ լօ լօ լօ լօ, / Հէքօն էր մայլեն, Ծո-
 դոն էր յայլեն»²⁶ (199-201):
 «Օ՛յ, օ՛յ, իմ անուշ եար»²⁷ (201-2):
 «Ջան գիւլում - ջան ջան»²⁸ (203-4):
 «Արի անուշ, իմ անուշ»²⁹ (204-5):
 «Համ դու սիրուն, համ քու տալը, խանքաջի»³⁰ (206-7):
 «Դիլբար ջան, դիլբար ջան դօշ դիլ բանա»³¹ (207-9):
 «Դօն արի, դօն արի, դօն աղբէր»³² (209-10):
 «Հօյ եար, ազիզ եար ջան դուռը բաց»³³ (210-2):
 «Տուն արի, տուն արի, տուն արի, եար»³⁴ (212-3):
 «Սարերի տալիդն արի»³⁵ (214-5):
 «Հարըրբան - ջանէ ջան» - «Հաց եմ թխել գարի ա...» (215-7):
 «Վառայ գնացի եար»³⁶ (217-8):
 «Նանան եար, գիւլում նանան եար»³⁷ (218-9):
 «Ա՛խ, օտար, օտար, օտար»³⁸ (219-20):
 «Հով արէք, սարեր ջան, հով արէք»³⁹ (221-2):
 «Նարըմ նա նայ, խանուս աղջիկ»⁴⁰ (222-3):
 «Ծիրիկի»⁴¹ (224-5):
 «Այ իմ նազանի բօյնս»⁴² (225-6):
 «Ծեկօ ջան, տուն արի արտէն»⁴³ (226-8):
 «Սիրուն է»⁴⁴ (228-9):
 [Ֆիզաբի], «Վարդ կօշիկս, վարդ կօշիկս» (229-30):
 «Կարմիր միզար խրմըզի» (231-2):
 «Ջանիման ջանիման, չինար բոյիդ ես դորբան»⁴⁵ (233-4):
 «Հայ Նուբար, Նուբար, Նուբար»⁴⁶ (234-5):
 «Այ գըզ բիր մա գըն կը կը սօլտոր»⁴⁷ (236-7):

¹ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 12 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 12 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 14 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 14 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 12 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղված է 13 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁹ Զետեղված է 14 ժողովրդական խաղիկ:
²⁰ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²¹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²² Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²³ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

²⁴ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²⁵ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²⁶ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²⁷ Զետեղված է 12 ժողովրդական խաղիկ:
²⁸ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
²⁹ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:
³⁰ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³¹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³² Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³³ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:
³⁴ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³⁵ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³⁶ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:
³⁷ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
³⁸ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
³⁹ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁴⁰ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁴¹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁴² Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁴³ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁴⁴ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
⁴⁵ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁴⁶ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁴⁷ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

«Հօյ եար, նարը՛ - նար»¹ (237-8):
 «Չեմ, չեմ, չեմ կրնայ խաղայ»² (238-9):
 «Այ պուճուր աղջիկ, տալիդն արի»³ (240-1):
 «Քեասիքի քեարվան Մարօ ջան»⁴ (241-2):
 «Հաւար Զուլօ, մատաթ Զուլօ»⁵ (243-4):
 «Բաղօմի գիւ - բաղօմի» (244):
 «Ծէկ տղայ, ափսոս ես, ափսոս»⁶ (245-6):
 «Սօնէ»⁷ (246-7):
 «Սիրուն եարս էկաւ, անուշ ջանս էկաւ»⁸ (247-8):
 «Մարանը սարը, խաղայ էս պարը»⁹ (249-50):
 «Կարան էկաւ, արտս մնաց հերկելու»¹⁰ (250-1):
 «Եղսօ ջան, դորբան»¹¹ (252-3):
 «Իգտիրու սարերը դուման է»¹² (253-4):
 «Լէ բըխօ լէ լէ» (255-6):
 «Տանըմ եմ - տանըմ եմ ադէ ջան»¹³ (256-7):
 «Թալանն էկաւ թալանց տարաւ մեր մալը»¹⁴ (258-9):
 «Նանան եար հայ, նանան եար»¹⁵ (259-60):
 Ծանկ (I-VIII):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Ս. Էջմիածնի ճեմարանի Մատենադարանին նուէր խմբագրողից» (ՄՄ):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա., էջ 2022: ՀԹԱԳԵ, հմր 1184: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 8186:

Գրխակն՝ Հարընեան, «ՀԱ» 1901, ԺԲ, էջ 382, «Նոր հրատ.-նէր» հմր 27 (ըստ «ՂԱՄ ՄՅ», էջ 107): Հ. Ս. Սարեան, «Բազմ.» 1901, հմր 4, էջ 173-4:

Գրցցկ՝ ТГПБ, 1912 (էջ 484):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1900, հմր 208՝ 3/ԺԱ, էջ 2, «Նոր ստ. հրատ.-նէր»: «Բազմ.» 1901, 3/բ/1, «Մատենագրական»: «Լումա», 1901, գ. Ա., էջ 356, «Ստ. գրքեր»: «Բան.» հտ. Ե,

1903, հմր 10-1, էջ 326, [Կ. Բասմաշեան] «Մատենախօսականք»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

1901

20. ԲՐՈՒՏԵԱՆ ԱՐՇԱԿ (Խմբ.)

ՌԱՄԿԱԿԱՆ ՄՐՄՈՒՆՋՆԵՐ. Աշուղական, ժողովրդական խառն երգեր եւ պարերգեր, Խմբագրեց Ղալիբ Արշակ Յ. Բրուտեան. Հրատ. Բրուտեանի եւ Մալխասեանի, 3-րդ տպագր. [բարեփոխուած եւ շուրջ 100 նոր երգերի յաւելումով], Աղէքսանդրապօլ, տպ. Մալխասեանցի=тип. Малхасианц, 1901 (дозв. ценз. Тифлис, 31го августа 1900 г.), 287 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝¹⁶ Դպ. Արշակ Բրուտեան, Ծառաջարան (4):

Առաջին բաժին. Աշուղական երգեր.

Ա. (5): Բ. (6): Գ. (6-7): Դ. (7-8): Ե. (8-9): Զ. (9-10): Է. (10-1): Ը. (11-2): Թ. (12-3):

Զիւանի, Այծեալ¹⁷ (13):

Ժ. (14-6): ԺԱ. (16-7): ԺԲ. (17-8): ԺԳ. (18): ԺԴ. (19): ԺԵ. (20): ԺԶ. (20-1): ԺԷ. (21-1): ԺԸ. (22): ԺԹ. (23): Ի. (24): ԻԱ. (24-5): ԻԲ. (25-6): ԻԳ. (26): ԻԴ. (27): ԻԵ. (28): ԻԶ. (29): ԻԷ. (29-30): ԻԸ. (30): ԻԹ. (31): Լ. (32): ԼԱ. (32): ԼԲ. (33): ԼԳ. (33-4): ԼԴ. (35): ԼԵ. (35-6): ԼԶ. (37): ԼԷ. (38): ԼԸ. (39): ԼԹ. (40): Խ. (40-1): ԽԱ. (41): ԽԲ. (42): ԽԳ. (43-4): ԽԴ. (44-5): ԽԵ. (45-6): ԽԶ. (46): ԽԸ. (47): ԽԷ. (47-8): ԽԹ. (48-9): Ծ. (49-50): ԾԱ. (50): ԾԲ. (51-3): ԾԳ. (53-4): ԾԴ. (54): ԾԵ. (55): ԾԶ. (55-6): ԾԷ. (56-7): ԾԸ. (57-8): ԾԹ. (58-9): Կ. (59): ԿԱ. (59-60): ԿԲ. (60-1): ԿԳ. (61-4): ԿԴ. (65): ԿԵ. (66-8): ԿԶ. (68): ԿԷ. (69): ԿԸ. (70): ԿԹ. (70): Հ. (71):

Երկրորդ բաժին. Խառն երգեր.

ՀԱ. (73): ՀԲ. (74): ՀԳ. (75): ՀԴ. (75): ՀԵ. (76): ՀԶ. (77): ՀԷ. (78): ՀԸ. (79): ՀԹ. (79-80): Զ (80-1): ԶԱ. (81): ԶԲ. (81-2): ԶԳ. (83): ԶԴ. (84): ԶԵ. (85): ԶԶ. (85): ԶԸ. (86-7): ԶԷ. (87-8): ԶԹ. (89): Դ. (90): ԴԱ. (91): ԴԲ. (92): ԴԳ. (92-3): ԴԴ. (93-4): ԴԵ. (95-6): ԴԶ. (96-7): ԴԷ. (97-8): ԴԸ. (98-9): ԴԹ. (99-100): Ծ. (100-1): ԾԱ. (101-2): ԾԲ. (103): ԾԳ. (104-5): ԾԴ. (105-6): ԾԵ. (107-8): ԾԶ. (109): ԾԷ. (110): ԾԸ. (110): ԾԹ. (111): ԾԺ. (112-4): ԾԺԱ. (114-5): ԾԺԲ. (115-6): ԾԺԳ. (116-7): ԾԺԴ. (117-8):

¹ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղուած է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղուած է 10 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղուած է 9 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղուած է 11 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղուած է 9 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղուած է 9 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղուած է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁶ Տե՛ս հմր 24 նկարագրութունը:
¹⁷ Մեղեղին տե՛ս Բրուտյան Ա., ՌՄ, մաս 2, հմր 9:

ժժԵ. (118-9): ժժԶ. (119-20): ժժԷ. (120): ժժԸ. (121-2): ժժԹ. (122): ժԻ. (123-4): ժԻԱ. (124-6): ժԻԲ. (126-8): ժԻԳ. (128-9): ժԻԴ. (130): ժԻԵ. (130-1):

Երրորդ բաժին: Պարերգեր.

ժԻԶ. (133): ժԻԷ. (133-4): ժԻԸ. (135): ժԻԹ. (136): ժԼ. (137): ժԼԱ. (138-9): ժԼԲ. (139-40): ժԼԳ. (140): ժԼԴ. (141): ժԼԵ. (142): ժԼԶ. (143): ժԼԷ. (144-5): ժԼԸ. (145-6): ժԼԹ. (147): ժՄ. (148-9): ժՄԱ. (149-50): ժՄԲ. (150-1): ժՄԳ. (151-2): ժՄԴ. (152-3): ժՄԵ. (153-4): ժՄԶ. (154-5): ժՄԸ. (155): ժՄԷ. (156-7): ժՄԹ. (157-8): ժԾ. (158): ժԾԱ. (159-60): ժԾԲ. (160): ժԾԳ. (161): ժԾԴ. (162): ժԾԵ. (163): ժԾԶ. (164): ժԾԷ. (165-6): ժԾԸ. (167-8): ժԿ. (169-70): ժԿԱ. (170-1): ժԿԲ. (171-2): ժԿԳ. (172-3): ժԿԴ. (173): ժԿԵ. (174): ժԿԶ. (175): ժԿԷ. (176): ժԿԸ. (176-7): ժԿԹ. (177-8): ժՀ. (178-9): ժՀԱ. (179-80): ժՀԲ. (180-2): ՄԽԶ. (183): ժՀԳ. (183-4): ժՀԴ. (184-5): ժՀԵ. (185-6): ժՀԶ. (187): ժՀԷ. (188): ժՀԸ. (188-9): ժՀԹ. (189): ժՁ (190): ժՁԱ (191): ժՁԲ. (191-2): ժՁԳ. (192-3): ժՁԴ. (193): ժՁԵ. (194): ժՁԶ. (195): ժՁԷ. (196): ժՁԸ. (197): ժՁԹ. (198): ժՂ. (198-9): ժՂԱ. (200): ժՂԲ. (201-2): ժՂԳ. (202): ժՂԴ. (203): ժՂԵ. (204): ժՂԶ. (205): ժՂԷ. (206): ժՂԸ. (206-7): ժՂԹ. (207-8): Մ. (208): ՄԱ. (209): ՄԲ. (209-10): ՄԳ. (210-1): ՄԴ. (211): ՄԵ. (212): ՄԶ. (213-4): ՄԷ. (214-5): ՄԸ. (215-6): ՄԹ. (216-7): ՄԺ. (217-8): ՄԺԱ. (218): ՄԺԲ. (219): ՄԺԳ. (219-20): ՄԺԴ. (221): ՄԺԵ. (221-2): ՄԺԶ. (222-3): ՄԺԷ. (223): ՄԺԸ. (224): ՄԺԹ. (225-6): ՄԻ. (226): ՄԻԱ. (227): ՄԻԲ. (227-8): ՄԻԳ. (228): ՄԻԴ. (229): ՄԻԵ. (230): ՄԻԶ. (231-2): ՄԻԷ. (232-3): ՄԻԸ. (233-4): ՄԻԹ. (234-5): ՄԼ. (235-6): ՄԼԱ. (236): ՄԼԲ. (237): ՄԼԳ. (237-8): ՄԼԴ. (238-9): ՄԼԵ. (239-40): ՄԼԶ. (240-1): ՄԼԷ. (242): ՄԼԹ. (243): ՄՄ. (243-4): ՄՄԱ. (244): ՄՄԲ. (245): ՄՄԳ. (246-7): ՄՄԴ. (247-8): ՄՄԵ. (248-9): ՄՄԶ. (249-50): ՄՄԷ. (250-1): ՄՄԸ. (251-2): ՄՄԹ. (252-3): ՄԾ. (253-4): ՄԾԱ. (254): ՄԾԲ. (255): ՄԾԳ. (256-7): ՄԾԴ. (257-8): ՄԾԵ. (258-9): ՄԾԶ. (259-60): ՄԾԷ. (260):

Բառացուցակ (261-77):

Ծանկ (279-87):

Ծանոթ. Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ. Ղազիկեան, հոտ. Ա, էջ 368: ՀԳՄ, հոտ. Դ, հմր 224: Մազմանյան, էջ 38:

Գրիսկն՝ Ն. քննյ. Հերթեւեցեան, «ՆԴ» 1902, հմր 58 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 386):

Գրցցկ՝ Պալեւց, 1908 (էջ 105):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 353: ՄՄ: ԳԱԹ, Վ. Բունիի գրն., 488:

1903

21. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ. ԵՎ ԱՔԵՂԵԱՆ ՄԱՆՈՒԿ ՀԱԶԱՐ ՈՒ ՄԻ ԽԱՂ. Ժողովրդական երգարան, Ա յիսնեակ, Խմբագրեցին Կոմիտաս վրդ. եւ Մանուկ Աբեղեան, Վարարչապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1903 (дозв. ценз. Тифлис, 2го июня 1903 г.), 70 էջ, 12⁰:

Բվնդ.՝Ա. «Հո՛ւլ արեք, սարե՛ր ջան, հո՛ւլ արեք...» (5-6):

Բ. «Սիրորս նրման էր էն փրլած տըներ...» (6-7):

Գ. «Էսօր ուրբաթ է, պաս է...»¹ (7-8):

Դ. «Լուսնակն անուշ, հովն անուշ...» (8-9):

Ե. «Զի՛գ տու, քաշի՛, ա՛յ եզը...» (9-10):

Զ. «Գոթանը հսց եմ բերում...»² (10-1):

Է. «Արագը հեշտացել ա...»³ (11-2):

Ը. «Զինար ես, կեռանա՛լ մի...»⁴ (12-3):

Թ. «Կոժն առայ, էլայ սարը...»⁵ (13-4):

Ժ. «Երկինքըն ամպել է...»⁶ (14-5):

ԺԱ. «Ալագեազ սարն ամպել ա...»⁷ (15-6):

ԺԲ. «Մեր դրոսնը խընկի ծառ...»⁸ (16-7):

ԺԳ. «Անձրեւն եկաւ շաղալէն...»⁹ (17-8):

ԺԴ. «Պարտե՛զ ունիմ դըրախտ ա...»¹⁰ (18-9):

ԺԵ. «Արեւ թըռվըռով էլաւ...»¹¹ (19-20):

ԺԶ. «Կայնել ես, կանչում էլ չես...»¹² (20-1):

ԺԷ. «Սա՛ր, սա՛ր...»¹³ (21-2):

ԺԸ. «Մատնիքը մատովս չէր...»¹⁴ (22):

ԺԹ. «Ա՛յս կանեմ, արուն կո գայ...»¹⁵ (23):

Ի. «Սարերի վըրով գնաց...»¹⁶ (23-4):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

- ԻԱ. «Էս գիշեր լուսը տեսայ...»¹ (25):
- ԻԲ. «Լուսնակը սարի տակին...»² (26-7):
- ԻԳ. «Սիրո՛ւն ջան, սիրո՛ւն ջան...»³ (27-8):
- ԻԴ. «Լուսնակն ա կայնել դարին...»⁴ (28-30):
- ԻԵ. «Ա՛խ, մա՛րալ ջան...»⁵ (30):
- ԻԶ. «Եա՛ր, ա՛յ, հեա, հեա, սի՛րտըս...»⁶ (31):
- ԻԷ. «Հօյ եար, հօյ եար...»⁷ (32-3):
- ԻԸ. «Էս գիշեր, լուսնակ գիշեր...»⁸ (33-4):
- ԻԹ. «Կայնել ես վարդի հովին...»⁹ (34):
- Լ. «Առնեմ, երթամ էն սարը...»¹⁰ (35):
- ԼԱ. «Հօ՛յ, նա՛զան իմ, նա՛զան իմ...»¹¹ (36-7):
- ԼԲ. «Գարուն ա, ձմն ա արել...»¹² (37-8):
- ԼԳ. «Ես սարեն կուգայի...» (38-9):
- ԼԴ. «Հօ՛, ես՛ման ո ես՛ր ջան...»¹³ (39-40):
- ԼԵ. «Կապուտ քուռակ հեծել եմ...» (40-1):
- ԼԶ. «Զա՛ն, ա՛ղբեր, ջա՛ն, ա՛ղբեր...»¹⁴ (42):
- ԼԷ. «Գացի արտեր, բոնի լոր...»¹⁵ (43):
- ԼԸ. «Հաա՛ր Ջուօ, մաղա՛ր Ջուօ...»¹⁶ (44-5):
- ԼԹ. «Ամպել ա, ձմն չի գալի...»¹⁷ (45-7):
- Խ. «Սո՛նա, եա՛ր, Սո՛նա, եա՛ր...»¹⁸ (47-8):
- ԽԱ. «Հաբրրբան, ջանե՛ ջա՛ն, / Սիրել եմ սերն երեսին...» (48-50):
- ԽԲ. «Նոր է բացուել բարի լուս...»¹⁹ (50-1):
- ԽԳ. «Հօ՛յա, ա՛խ, տընաւե՛ր տուն...» (51-2):
- ԽԴ. «Կըո՛նկ, յո՛ւստ կուգաս.- Բաղդաստայ չղէն...» (52):
- ԽԵ. «Ծովուն հաւքըմ կէր, անունն էր արօր...» (52-3):
- ԽԶ. «Աղուէս գընաց, մըտաւ ջաղաց...» (53-4):
- ԽԷ. «Գնացէք, տեսէք՝ ո՞վ է կերել այգին...» (54-6):
- ԽԸ. «Ես Աղեկն եմ Չամբըղեցի, մէկ ջիւան...» (56-7):
- ԽԹ. «Ծորորա՛, Սա՛լաթ, շորորա՛...» (58-9):
- Շ. «Օրն էր ուրբաթ...» (59-64):

---

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

Կիմիտաս վ. եւ **Մ. Ա. Բեդեան**, **Ծանօթութիւն**, *Ս. էջմիածին* (65-6):
Ցանկ (68-70):

Ծնթ.՝ Հատրիկում նյութերը համարակալված են՝ 1-50:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծապատիւ պ. բժշկապետ Աւետիք Բաբայեանին Կոմիտաս վարդապետ» (ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, հմր 1298):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 5 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): Թեյմուրազյան Ն., «Կոմիտաս», էջ 3: ՀԹԱԳԵ, հմր 880: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 772: Մազմանյան, էջ 69:

Գրիսկն՝ «Մուրճ» 1903, հմր 11, էջ 200-4: Ստորագր.՝ Ա. վ. Ղ. [տնեան] (ըստ «Մտնգտ. «Մուրճ» ամս.», հմր 2064, նաեւ՝ ՀԲՄՊՄ, էջ 439): «Լուսն» 1903, հմր 6, էջ 237-8: Բրիչ [Իւ. Յարութիւնեան] (ըստ «Մտնգտ. «Ղուսն» հ.», հմր 1597): [Տէր Մովսիսեան] Մեսրոպ վրդ., «Ար.» 1903, էջ 756-63 (ըստ «Մտնգտ. «Ղար.» ամս.», հմր 4719: Մ. Արեւիյանի պատասխանը «Մուրճ»-ին, «Ար.» 1904, հմր 12, էջ 1078-1098 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 135)): «ՆԴ», 1903, հմր 180, էջ 2 (ըստ Թեյմուրազյան Ն., «Կոմիտաս», էջ 49): «Տարազ» 1903, հմր 34, էջ 305: Ստորագր.՝ Փ. (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 457):

Գրցցկ՝ Գուստո., 1914 (էջ 51): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 47):

Պրբրկն՝ «Մուրճ» 1903, հմր 10, էջ 197, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 3: «ՆԴ» 1903, հմր 165՝ 18/Բ (հրատ. ծանուցում, ըստ ՀՄԵ, հմր 1063):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 970: ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 1298, Ծ. Տ.-ի ֆոնդ, 247:

22. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ ՅՈՎՆԱՆ Գ.

ՊԶՏԻԿՆԵՐՈՒՆ ԵՐԳԱՐԱՆԸ. *Հաւաքածոյ մանկապարտիզի երգերու:* Դասագիրք ընթերցանութեան մանկապարտէզներու, ծաղկոցներու, նախապատրաստական կարգերու եւ տարրական դասընթացի Համար, Հաւաքեց Յ. Գ. Փալազաշեան, Կ. Պոլիս, գրատուն Գ. Պաղտատլեան, 1903, (տպագր. Վ. Մինասեան), 94 էջ, 8⁰:

- Բվնր.**՝ 1. **Առաւօտեան աղօթք** - «Փառք Ստեղծողիս որ քուն անուշակ...» (5):
- 2. **Երեկոյեան աղօթք** (5-6):
- 3. **Խաթունիկի հաւ** (6):

4. **Պատանու աչքը** (7):
5. **Թռչնիկը** (8):
6. **Նապաստակ** - «Մի վագեր այդչափ արագ....» (8):
7. **Այրբենարան** (9–10):
8. **Տան տան** (10–1):
9. **Օրոր** - «Օրոր, իմ մանկիկ....» (11–2):
10. **Աքաղաղ** - «Դու ինձ ասա՛, արաղաղ....» (12):
11. **Աղօթք առաօտեան** - «Փառք քեզ, Աստուած իմ, որ զիս այսօր ալ....» (13):
12. **Դպրոցը** (13–4):
13. **Զաղագք** (14–5):
14. **Օրոր** - «Բնացիր, տղա՛ս, որբանիդ մէջ մըշիկ, մըշիկ....» (15–6):
15. **Խումբ փոքրիկ երաժշտաց** (16–7):
16. **Թըստըլիկ եմ** (18):
17. **Փխիկ** (18–9):
18. **Գորտն ու թռչունը** (19):
19. **Բարի տղան** (19–20):
20. **Կօշկակարը** (20–1):
21. **Աչք կապուկ (խաղ)** (21):
22. **Մէն մէն տաստիս** (21–2):
23. **Եկէ՛ք, բարեկամք** (23):
24. **Ծաղկեկաճառը** (23–5):
25. **Զորը** (25–6):
26. **Զբօսանք** - «Բաւ է մեզ, ընկերներ....» (27):
27. **Ժամափայր** (27–8):
28. **[Յ. Մալէգեան], Երգ օրորոցի** - «Անուշ քընակն աչերն ստեր....» (29–30):
29. **Տանտիրուհին** (31–2):
30. **Ծխան մաքրող (խաղ)** (32–7):
31. **Ու զիկ ու զօկ, ու թաք ու թօք** (խաղ) (37–40):
32. **Փոքրիկ հիւսողներ** (40–2):
33. **Երգ Նոր տարուդ** (42):
34. **Գնտակի խաղ** (42–4):
35. **Սղոցենք** (44):
36. **Պարերգ** - «Դէմ սո դէմ կամ քովէ քով....» (44–5):
37. **Բոյն թռչնոց** (խաղ) (46):
38. **Չորս եղանակները** - «Բացէ՛ք, օն, բա՛ն բա՛ն....» (46–8):
39. **Երգ գարնան** - «Ի՛նչ անոյշ շունչ մը կար....» (49):
40. **Ներկարարը** (50):
41. **Քայլերգ** - «Ատոմն արեւը կը ծագի....» (50):
42. **Աղօթք առաօտեան** - «Կօրհները ըզքեզ, Տեր Աստուած....» (51):
43. **Ուլիկներ** (52):
44. **Հնձափարներու շրջապատը** (52–3):
45. **Աղօթք** - «Ո՛վ երկնքի եւ երկրի Տէր....» (53):
46. **Մարմնամարզ** - «Օ՛ն, տղայք, եկէք մարմնամարզ ընենք....» (54–5):
47. **Երգ առաօտեան** (55):
48. **Առաօտեան աղօթք** - «Փառք քեզ, Հայր իմ....» (56):
50. **Զանգակ** (57):
51. **Ծիծեռնակ** - «Մարտն անցաւ, եկաւ սարիի գեղեցիկ....» (57):
52. **Ժամացոյց** (58–9):
53. **Կաղ խաթուն** (59):
54. **Օրոր Մանկիկն** (60–1):
55. **Օրոր** - «Օրօ՛ր, աղւոր մանչս, օրօ՛ր....» (61):
56. **Փխիկ ու մկնիկ** (62):
57. **Փոքրիկ գիտունը** (62–4):
58. **Բարի եկայք** (64–5):
59. **Արհեստաւորք** (65–6):
60. **Գիշեր եւ ցերեկ** (66–7):
61. **Հովուհին** (67–8):
62. **Հայր մեր** (68–9):
63. **Երաժիշտք** (69):
64. **Մշակն** (70–1):
65. **Երգ աղուէսի** (71):
66. **Գնտակի խաղ** - «Հիմա սո այս գնտակը....» (74):
67. **Մաղթանք** - «Անուշ քունէն նոր ըսթաւիեր....» (74):
68. **Զբօսանք** - «Դուրս եկէ՛ք, դուրս եկէ՛ք....» (74–5):
69. **Դարբնոց** (75–6):
70. **Յարգանք** (76–7):
71. **Բարով եկայք** (77):
72. **Հաւն ու ձագերը** (78):
73. **Երգ մեղուի** (78–80):
74. **Զուարթ արեւ** (80):
75. **Ծիծեռնակը** (81):
76. **Երկաթուղի** (82–3):
77. **Շրջանակ կազմել** (83):
78. **Պտուղ սիրողը** (83–4):
79. **Պնձագործն եւ երկաթագործը** (84):
80. **Մատներու երգ** (84–5):
81. **Աղուէսի ուրիշ երգ** (85–6):
82. **Յեսանող (խաղ)** (86–7):
83. **Հինգ պարուններ** (խաղ) (87):
84. **Մարմնամարզ** - «Տեսնելով լուսընկան....» (88–90):
85. **Երաժշտական գործիները** (խաղ) (91–4):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587 (լրացուցիչ նկարագրություն է՝ Երգարանը (պզտիկներուն) խորագրից հղում է կատարված Փալագաշեանին): ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե: Մագմանյան, էջ 90:

Մտնցկ. հրատ.՝ Աղարեկեան, ԳՄ (կողքի էջ 4, Յովնան Գ. Փալագաշեանի աշխատասիրությունը, հմր 4):

Գրքակ.¹ Աշնեան, 1910 (էջ 22), 1913 (էջ 41): Եազընեան, 1923 (էջ 137): Զարդարեան, հմր 2, (էջք 24, 29), 1922 (էջ 137): Պալեան, 1913-14 (էջ 30): Սիւնեաց, 1911 (էջ 39):

Օրակ¹ Գ.Ա.Թ:

1904

23. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ. ԵՒ ՄԱՆՈՒԿ ԱՔԵՂԵԱՆ.

ՀԱԶԱՐ ՈՒ ՄԻ ԽԱՂ. Ժողովրդական երգարան, խմբագրեցին Կոմիտաս վրդ, Մանուկ Աբեղեան, Ա յիսնեակ, 2-րդ տպագր, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1904 (дозв. ценз. Тифлис, 24^{то} марта 1904 г.), 72 էջ, 12⁰:

Բվնդ.¹ Ա. (5-6): Բ. (6): Գ. (7): Դ. (8): Ե. (9): Զ.(10): Է.(11): Ը. (12): Թ. (13): Ժ. (13-4): ԺԱ. (15): ԺԲ. (16): ԺԳ. (17-8): ԺԴ. (18): ԺԵ. (19): ԺԶ. (20): ԺԷ. (21): ԺԸ. (22): ԺԹ. (22-3): Ի. (23-4): ԻԱ. (24-5): ԻԲ. (25-6): ԻԳ. (27-8): ԻԴ. (28-9): ԻԵ. (30): ԻԶ. (31): ԻԷ. (32): ԻԸ. (33): ԻԹ. (34): Լ. (35): ԼԱ. (36-7): ԼԲ. (38): ԼԳ. (38-9): ԼԴ. (40): ԼԵ. (41-2): ԼԶ. (42): ԼԷ. (43): ԼԸ. (44-5): ԼԹ. (45-7): Խ. (47-8): ԽԱ. (49-50): ԽԲ. (51): ԽԳ. (52-3): ԽԴ. (53): ԽԵ. (54): ԽԶ. (55): ԽԷ. (56-8): ԽԸ. (59-60): ԽԹ. (60-1): Ծ. (62-66):
Կ[ոմիտաս] վրդ. եւ Մ. Ա[բեղեան], Ծանօթութիւն, Ս. Էջմիածին (67-9):
Ծանկ (70-72):

Մտնգտ.¹ Թեյմուրազյան, «Կոմիտաս», էջ 35: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1187: Մազմանյան, էջ 90:

Գրքակ¹ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 15): Գոստո., 1911 (էջ 62): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 47):

Պրորկն¹ «Բազմ.» 1909, 9/բ/1, «Ստ. գրքեր»:

Օրակ¹ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1562:

24. ԲՐՈՒՏԵԱՆ ԱՐՇԱԿ (խմբ.)

ՌԱՄԿԱԿԱՆ ՄՐՄՈՒՆՋՆԵՐ. Աշուղական, ժողովրդական խառն երգեր եւ պարերգեր, խմբագրեց դպիր Արշակ Յ. Բրուտեանց, Հրատ. Գ. Սանոյեանցի, 4-րդ տպագր., Աղեքսանդրապոլ, տպ. Գէորդ Ս. Սանոյեան-

ցի, 1904 (дозв. ценз. Тифлис, 15^{то} дек. 1903 г.), II, 254 էջ:

Բվնդ.¹ Դպիր Արշակ Բրուտեանց, Յառաջաբան, 1903 թ. 20/ԺԱ (I - II):

Առաջին քաթին. Աշուղական երգեր.

Ա. Գամառ - Քաթիպա, Աշուղ - «Աշուղի լեզուն դրիսուն է սսամ ամեն մի բանին...»² (5):

Բ. [Զիւանի], Դիւբէխ (ճին) - «Ազգ իմ, որքան նկուն մնաս...» (6):

Գ. [Պաշտառէ], Գազէլ - «Ա՜խ, անիրաւ տիրութիւն, մինչեւ ե՞րբ ինձ տիրես...» (6-7):

Դ. [Սայաթ], Վանաղզի, «Ա՜խ, ե՞րբ պէտք է երեսաս, ո՛վ դու գարունդ աննման...» (7-8):

Ե. Ղօշմայ - «Ա՜խ, ինչ քաղցր էին վայելածս օրեր...» (8-9):

Զ. Ծիրին, Միստէզէտ - «Ակնարկեա՛, ո՛վ իմ սիրունի, ակնարկեա՛ տկարիս...» (9-10):

Է. [Զիւանի], Ծարթի - «Այսքան տարի դու անջեցիր, բա՛ւ է, բա՛ւ...» (10):

Ը. Յակոբ քննլ. Մխիթարեան, Ղալաչի - «Այս իմ ծով արտաստք գնան - ընթանան...» (11):

Թ. [Պաշտառէ], Դիւբէխ - «Անխղճօրէն մեզ դասում են...» (11-2):

Ժ. [Զիւանի], Դաստան - «Անմիտ ճնճողկը բազէի ճանկից...» (12-5):

ԺԱ. Զիւանի, Դիւբէխ - «Առանց վախի, սռանց սփի...» (15):

ԺԲ. [Զիւանի], Քիւրդիստան դիւբէխ - «Առաւօտեան քաղցր հովիկ...» (16):

ԺԳ. [Պետրոս Ղափանցի], Բինգէօլի - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերը...» (16-7):

ԺԴ. [Ղուլ Յարութիւն Սալմաստեցի³], Առ սիրունին - «Առաւօտուն էլամ, աչքս ընկաւ երեսիդ...» (17-8):

² Նրա «Քյոսողլի» պոեմի 2-րդ հատվածն է: Տե՛ս նրա, Եժ, հտ. 2, էջ 37:

³ Քաջբերունին (Գ. Տեր - Հովհաննիսյանը) Դարալագյազում եւ Շարուրի գավառում 1876-ին աշուղներից գրի է առել Ղուլ Հարություն Սալմաստեցու չորս հայերեն երգը եւ նրա հակիրճ կենսագրականը (տե՛ս նրա ձե՛ն, «Փորձ», 1881, հմր 5-6, էջ 52-6, նաեւ առանձին տպագրությամբ՝ ձե՛ն, Եր., 2003, էջ 189-192): Լ. Սահակյանը գրել է, որ աշուղ Հարություն Սալմաստեցու մասին հակիրճ իրազեկանք եւ նրա «Առաւօտուն էլամ...» սկսվածքով ոտանավորն առաջին անգամ հրատարակել է Ար. Կապույանը իր «Սալմաստեցի աշուղ Յարութիւն» հոդվածում (տե՛ս «Բիւրակն», Կ. Պոլիս, 1898, հմր 23, էջ 444-5 [Իրական՝ 364-5], տե՛ս «Հայ աշուղներ», էջ 265, ծնթգր. էջ 402): Լատ Ար. Կապույանի, ժէ դարում ապրած այս աշուղը հորինել է «մեծ մասամբ (350-ի չափ) պարսկերէն եւ թուրքերէն ընտիր երգեր», իսկ հայերեն՝ 5-6 հատ միայն (թվարկում է վերջիններս նյութերը):

Գ. Թարվերդյանը հրատարակել է այս եւ երկու այլ երգ (տե՛ս այս նկարագրության հմր հմր 1,2, ԿԱ)՝ հեղինակ համարելով

¹ Տե՛ս հմր 21 նկարագրություններ:

- ժԵ. **[Քեամալի], Վարսաղի** - «Աստուածդ կը սիրես, իմ նազանի եար...» (18):
- ժԶ. **[Հազիր], Մոհամմազ** - «Աստուած մէկ է՝ փառքը անթիւ...» (18-9):
- ժԷ. **[Սայեաթ - Նօվա], Խրատ** - «Արի՛ ինձ անգամ կա՛լ, ա՛յ դիւանա սիրտ...» (19-20):
- ժԸ. **[Իմրա], Մոհամմազ** - «Ար՛ ինձ խես խօսա, քեզի մատաղ, ջան, սիրելի...» (20-1):
- ժԹ. **[Մալի], Եմենի** - «Բազմացան վէրքերս, սաստիկ բազմացան...» (21):
- Ի. **[Զիւանի], Ընկեր** - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն...» (22):
- ԻԱ. **[Շիրիմ], Ղէէնտերի** - «Բացուի՛ր, նազելի վարդ, ահա գարնան ծամանակ է...» (22-3):
- ԻԲ. **[Շիրիմ], Ղէէնտերի** - «Բիւրբիւլ, քոյ նման քեզ վերայ փափագ չունի վարդը...» (23):
- ԻԳ. **[Հաես¹], Սէմայի** - «Բողոք երկիրներէն ինձի համար քաղցր Հայաստանն է...» (24):
- ԻԴ. **Միսկին², Բօյըր բարձր** (24-5):
- ԻԵ. **Զիւանի, Քեօրօլի** - «Գնաց վրէժ առաւ Հոշէ արքայ-ից...» (25):
- ԻԶ. **[Թալալ - Օղլի], «Գիշեր ցերեկ մորմորում եմ, ի՞նչ անեմ...», «Մամերդ ծամերդ...» երգի եր.** (26):
- ԻԷ. **[Զիւանի], Ամրաֆի** - «Դո այն երկրէն մի՛ հեռանար, հայի ճոտ...» (26):
- ԻԸ. **Խայաթ, Առ գարուն** (27):
- ԻԹ. **Զիւանի, Ծիրանի** (28):
- Լ. **[Զիւանի], Ղօշմայ** - «Եթէ մեղատոր մնայ անպատիժ...» (28-9):
- ԼԱ. **[Զիւանի³], Խամրի** - «Եկա՛յ՝ անցնելու քեզանից...» (29):

- ԼԲ. **[Գիւրգեազեան], Գեօզալլամայ** - «Երանի թէ շուտով ննջած լինէի...» (29-30):
- ԼԳ. **[Շիրիմ], Մոհամմազ** - «Երբ գօրաց Տէրն Աստուած օգնել կուզէ որք ազգին...» (30-1):
- ԼԴ. **[Զիւանի], «Հօ» տառը** (31-2):
- ԼԵ. **[Զուլալ - Օղլի], Միրեկանի գանգատը սիրոմոց** (32-3):
- ԼԶ. **[Ղու Թարթթին Ասլամաստեցի⁴], Գոլլասանը հարսին** (33-4):
- ԼԷ. **[Միսկին Բուրջի], Էջմիածին** - «Էջմիածին խիստ պայծառ, սիրուն տեսի...» (34-5):
- ԼԸ. **[Ղարա], Աշուղ Ղարայի գղջումը** (35-6):
- ԼԹ. **[Քեամալի], Վարսաղի** - «Էսօր իմ եարս տեսամ թարուն էր...» (36):
- Խ. **[Կրպէ], Մշեցու երգ** (36-7):
- ԽԱ. **[Կիկո], Հիճրանի** - «Թորկեր իմ խեղճ, տկոր զիմ ճծեր, զիմ սուն...» (37):
- ԽԲ. **[Սէնադ], Դիքէխո** - «Թէպէտ ես մեծ տուն նշան եմ...» (38):
- ԽԳ. **[Պայծառէ], Պարտէզ** - «Իրրեւ Արաքս ես հոտում եմ...» (38-40):
- ԽԴ. **[Զիւանի], Թէճնիս** - «Իմ տուած յարգանքս, պատուելի ընկեր...» (40):
- ԽԵ. **[Սայեաթ - Նօվա], Սամայի** - «Ինձ սիրեցիր էշխրն նրն-կար, խաղի դաւթար իմ քիզ ամա...» (40-1):
- ԽԶ. **[Զիւանի], Միւվարակ** - «Ի՞նչ եղար, մէկ դուրս արի, հա-յոց արեգակ, ի՞նչ եղար...» (41-2):
- ԽԷ. **Միսրահրի երգ** - «ԻՍօքս պատմեմ քեզ համսօտ...» (42-3):
- ԽԸ. **Գազէլ** - «Խնդրում եմ, աղերսում եմ, Տէր իմ, քեզանից օգնութիւն...», [փոխ.] **Զիւանի⁵** (43):
- ԽԹ. **[Զաֆրի], Ղօշմայ** - «Կարդացէք իմ բաղդի նամակի սեւը...» (43-4):
- Ծ. **[Պայծառէ], Ղէէնտերի միսխէմէզ** - «Կոյս, իմ սիրուհին բնական՝ Աստուած վկայ, դո ես...» (44):
- ԾԱ. **[Զամալի], Հայ ուսցիչ** (45):
- ԾԲ. **[Զիւանի], Գեանջալի** - «Հանդիպողը քեզի տիրի, կը մնայ...» (45-7):
- ԾԳ. **[Պայծառէ], Քեարամի** - «Հեռացէ՛ք, ո՛վ ամպեր, գնա-ցէ՛ք հեռո...» (47-8):

Սպամաստցի Հարթեհին եւ ծանոթագրելով, թե նա ապրել եւ ստեղծագործել է ժԹ դարի առաջին կեսին (տե՛ս նրա ՀԳ, էջ 159-60, ծնթգր. էջ 283):

Հ. Սահակյանը դա հրատարակել է՝ վերցնելով Տ. Պալյանի «Հայ աշուղներ» ժողովածուից եւ հեղինակի մասին կենսագրական տեղեկութիւններ է քաղել Ար. Կարսիւսյանի հիշյալ հոդվածից (տե՛ս «Հայ աշուղներ», էջ 265, ծնթգր. էջ 402):

Ոտանավորի վերջընթեր տողը՝ «Իմ ու քոնը մնաց մինչեւ դա-տաստան», բացակայում է Գ. Թարվերդյանի եւ Հ. Սահակյանի ժողովածուներում: Կան ուղղագրական եւ մանր տարբերու-թյուններ: Աշուղի անունը՝ Ղուլ Յարութիւն Սպամաստցի, նշել ենք համաձայն Հ. Անասյանի հղման՝ «Արութիւն տես՝ Ղուլ Յարութիւն Սպամաստցի» (տե՛ս նրա ՀՄ, հտ Բ, էջ 893):

¹ Մ. Բրուտյանը նկատելով, որ երգի հեղինակը ըստ երգարանի ուղղագրության ստացվել է ոչ թե Հավեար, այլ՝ Հավասին շտկել է այդ սխալը: Տե՛ս Բրուտյան Ա., ՌՄ, մաս 2, ծնթգր. էջ 170:

² Երգը վերագրվել է Միսկին Բուրջիին: Շտկված է՝ հիմք ընդու-նելով երգի ծանոթագրութունը: Տե՛ս Բրուտյան Ա., ՌՄ, մաս 2, էջ 170: Մ. Բրուտյանի դիտարկումով, ըստ երեսույթին մեղեդին ժողովրդական է՝ աշուղական խոսքերով:

³ Երգը քաղված է «Աշուղ Ղարբալ» սիրավեպից, որ Զիւանին տաճկերենից փոխագրել է հայերենի (տե՛ս «Աղղը Ղարբբի հե-

---

քեաթը», էջ 47): Թ. Պողոսյանի դիտարկմամբ, այս երգը, որ նվիրված է Արաքս գետին, Զիւանու հորինած երգն է:

⁴ Տե՛ս Քալբերունի, ճՆ, «Փորձ», 1881, հմր 5-6, էջ 54: Հիշատա-կել է Ար. Կարսիւսյանը «Սպամաստցի աշուղ Յարութիւն» հոդվածում (էջ 445, իրական՝ 365), նշելով երգի նյութը՝ «Հարսի մը վրայ»:

Հ. Սահակյանը դա արտասուկ է Գ. Թարվերդյանի ՀԳ ժողով-ածուից (էջ 159-60)՝ ծանոթագրելով. «Ամենայն հավանականու-թյամբ, Թարվերդյանն այն քաղել է բանավոր աղբյուրից, քանի որ բանաստեղծության տակ ոչ մի աղբյուր չի նշում» (տե՛ս «Հայ աշուղներ», էջ 267, ծնթգր. էջ 402): Հ. Սահակյանը, հեղինակ է ընդունել Սպամաստցի Արութիւնին:

⁵ Երգարանում նշված է իբրեւ թարգմանութիւն: Երգը քաղված է «Աշուղ Ղարբալ» սիրավեպից, որը Զիւանին տաճկերենից փո-խագրել է հայերենի (տե՛ս «Աղղը Ղարբբի հեքեաթը», էջ 84-5):

- ԾԲ. [Զամալի¹], *Խղճուկի լացը* (90–1):
- ԾԳ. *Պանդոխտ վանեցու վառ իղձերը* (91–2):
- ԾԴ. [Մ. Արեղեան], «Լօ՞ւ, Լօ՞ւ, Լօ՞ւ - Սիփանայ սեգ սարի վե-
րայ...» (92–3):
- ԾԵ. Պ. Ժ. Խ., *Բայաթիք* (93–5):
- ԾԶ. *Պանդոխտն առ կրունկ* - «Կոռ՛ունկ, ուստի՞ կո գաս, ծա-
նայ եմ ձայնիդ...»² (95):
- ԾԷ. «Ձայնը ճնշեց էրզրումէն, ճայոց լեռներէն...» (96):
- ԾԸ. [Օերամ], *Առ կրունկ* (96):
- ԾԹ. [Եակէ], *Առ պանդոխտն* (97–9):
- ԾԺ. *Սասունի պատերազմը* (98–100):
- ԾԺԱ. *Կորիճ սասունցիք* (100–1):
- ԾԺԲ. [Կիկօ³], *Կիկօն ի Գասըմ բաշա* (101–2):
- ԾԺԳ. Գ. Տալեան, *Օլոր մոլոր մնացի* (102):
- ԾԺԴ. *Աշխատասէր երկրագործ* (103):
- ԾԺԵ. *Գութան ի դաշտ* (104):
- ԾԺԶ. [Պահլաւիկ], *Նաւավար* (104–5):
- ԾԺԷ. [Թաթոս], *Ղարսեցոց երգ* - «Չիմ գիտիր ի՞նչ պիտի
տանիս դուն դունի մալէն...» (105–6):
- ԾԺԸ. [Սերոբ], *էրզրումցոց բարբառով* - «Պստի, պախճալի
ես, անընդ մեռնիմ...» (106–7):
- ԾԺԹ. Գ. Տալեան, «Պարտիզում վարդեր բացուած կը սպա-
սեն տխրակին...» (107):
- ԾԻ. *Ֆահրատ, Արաբոյի երգը* (107–8):
- ԾԻԱ. *Սուրբ Կարապետի երգ* (109–10):
- ԾԻԲ. [Մ. Տամատեան], *Տալորիկցի կորիճ* (110–2):
- ԾԻԳ. [Րաֆֆի], *Թիֆլիզեցոց գանգաւոր*⁴ (112–3):
- ԾԻԴ. *Ալու տրտունջը*,⁵ [Կոխ.] Ջիւանի (114):
- ԾԻԵ. *Վանեցի կնոջ զգացմունքը դէպի իր ամուսինը* (114–5):

Երրորդ քաժին: Պարերգեր.

ԾԻԶ. *Նազերով* (116):

- ԾԻԷ. [Սլաւաթ], *Շարաֆով, թուխ փուշով աղջիկ, բոլոր յերես*
(117–8):
- ԾԻԸ. *Դարտիցս խաբար տուր, բաբօ, [Ա. Սեդրակեան]*
«Քնար մշեցւոց եւ վանեցւոց...» (119):
- ԾԻԹ. «Այ իմ նազանի բոլըս»⁶ (119–20):
- ԾԼ. «Սիրունիկ ջան, կայնի տեսնեմ»⁷ (120–1):
- ԾԼԱ. «Չամբարլմի սալդըմ տաշա» (121–2):
- ԾԼԲ. «Հաւար - ճաւար Դերիկո»⁸ (122–3):
- ԾԼԳ. *Ամման ալերէն արի*⁹ (123):
- ԾԼԴ. *Ա՛յ գըզ, բիր մալա տօլոտր*¹⁰ (124):
- ԾԼԵ. «Այ պոճուր աղջիկ»¹¹ (125):
- ԾԼԶ. *Ա՛յ սիրուն կաքաւ*¹² (125–6):
- ԾԼԷ. *Ա՛յ սար ու սէյրան*¹³ (126–7):
- ԾԼԸ. «Լուրիկ»¹⁴ (127–8):
- ԾԼԹ. *Ասլի եարանս եարանս*¹⁵ (129):
- ԾԽ. «Սօնա եար»¹⁶ (129–31):
- ԾԽԱ. «Կայնի սէյր անեմ»¹⁷ (131):
- ԾԽԲ. «Տճկոք քելէ եար ջան»¹⁸ (132):
- ԾԽԳ. «Կարճըլիկ-կորճըլիկ»¹⁹ (133):
- ԾԽԴ. «Բորիկ մի քելէ»²⁰ (133–4):
- ԾԽԵ. «Բոյր սալվի չիմարի»²¹ (134–5):
- ԾԽԶ. «Գութանը ճաց եմ քերել»²² (135–6):
- ԾԽԷ. «Աղջիկ, եար անենք» (136–7):
- ԾԽԸ. «Դէ գնա, կիգամ» (137):
- ԾԽԹ. «Դուրգեար է աղբէրս» (138):
- ԾԾ. «Եարս դրկել եմ թըթի»²³ (138–9):
- ԾԾԱ. *Զօմա զօմա* (139–40):
- ԾԾԲ. *էսօր մէկ դիբարմ տեսայ* (141):
- ԾԾԳ. *Դիէ զընկ-զընկ* (141–2):
- ԾԾԴ. [Նիկողայոս Դաթեան²⁴], *Կուլարեցի Արշակի երգը*
(142–3):

¹ Երգի տակ դրված է «Գ. Տալեան» ստորագրութիւնը: Մ. Բրուտյանը նկատել է, որ երգի հեղինակն է աշուղ Զամալին. «Իր ոճով եւ Մշո բարբառով, անշուշտ, երգը սերում է ժողովրդական ակունքներից: Ամենայն հավանականութեամբ, երգը ժամանակի տարածված երգերից է, որը կատարել է նաեւ Երամը եւ Ա. Բրուտյանը զբաղեցրած աշուղի կատարումից, երգի տակ դրել է Գ. Տալեան ստորագրութիւնը»: Տե՛ս Բրուտյան Ա., *ՌՄ*, հտ. 2, էջ 180:

² Երգի տակ դրված է «Վանեցի տիրացու Մկրտիչ» ստորագրութիւնը: Ե. Նազարյանը, քննելով «Կուռնկ»-ի հեղինակային պատկանելիութեան հարցը, եզրահանգել է. «"Կուռնկ"-ը առայժմ մնում է իբրեւ անհայտ, անանուն բանաստեղծի գրական հուշարձան» (տե՛ս նրա «"Կուռնկ" երգը...», էջ 66):

³ Կիկոն ալաշկերտցի աշուղ Կիրակոսն է (տե՛ս Բրուտյան Ա., *ՌՄ*, մաս 2, էջ 184, ծնթգր. հմր 106):

⁴ Մեղեդին գետեղված է Ա. Բրուտյանի *ՌՄ*-ի 2-րդ մասի «Ծանոթագրութիւններ» բաժնում (էջ 186-7)՝ Հայկական չլիներու պատճառով:

⁵ Երգը քաղված է «Քեարամի եւ Ասլիի հեքեաթը» (3-րդ տպագր., 1901, էջ 190-1) սիրավեպիցի, որը Զիւանին տաճկերենից փոխարկել է հայերենի:

⁶ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ

⁹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

¹³ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 14 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁶ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁷ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

²⁰ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

²¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

²² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

²³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

²⁴ Հեղինակի մասին եւ երգի հորինման պատմութիւնը տե՛ս Բրուտյան Ա., *ՌՄ*, մաս 1-ին, ծնթգր. էջ 207:

ԾԾԵ. «Բաշ-բալաբանները»¹ (143-4):
 ԾԾԶ. Արմաթյանի խնամքի սպանությունն առթիւ (144):
 ԾԾԷ. Զուլայի երգը² (144-6):
 ԾԾԸ. Ազու երգը (146-7):
 ԾԾԹ. Ես գնացի՝ դեռ քնած էր իմ եարը³ (147-8):
 ԾԿ. «Ա՛յ աղջիկ, ա՛յ աղջիկ, մեր կտորվւն արի»⁴ (148-9):
 ԾԿԱ. Զանգիման (149):
 ԾԿԲ. «Ունջուխի փունջուխի իմ եարը»⁵ (150-1):
 ԾԿԳ. Էլլու եար, բալլու եար⁶ (151-2):
 ԾԿԴ. Էրվում եմ, աղջիկ (152):
 ԾԿԵ. «Կայնի, մի գնալ, մի գնալ» (152-3):
 ԾԿԶ. «Էս գիշեր լուսնեակ գիշեր»⁷ (153-4):
 ԾԿԷ. «Էս ձորն ի վեր ծնեկիսկ»⁸ (154-5):
 ԾԿԸ. Ծաւալի (155):
 ԾԿԹ. «Տուն արի, տուն արի, տուն արի, եար» (156):
 ԾԶ. «Էրեւաննան օ՛յ օ՛յ» (156-7):
 ԾԶԱ. Աշխէնի երգը (157-8):
 ԾԶԲ. Ծամթել (158-60):
 ԾԶԳ. «Ինձի տար քո հերանց բաղ» (160-1):
 ԾԶԴ. Ինչի՞նք եար ջան, փունջի՞նք եար ջան⁹ (161-2):
 ԾԶԵ. Արի մեզի, մեռնեմ քեզի¹⁰ (162-3):
 ԾԶԶ. «Ելէք, մանէք, ելէք քոչերը բառնանք»¹¹ (163-4):
 ԾԶԷ. Եաման տաղդան ուշաղի (164-5):
 ԾԶԸ. Բայազետի Կոստոսի երգը (165):
 ԾԶԹ. Գովեստ գեներալ Արշակ Տէր - Ղուկասեանին (165-6):
 ԾԶ. Թաք տանէին, տանէին (166-7):
 ԾԶԱ. Էղնի՞նք սիրուն եար, էղնի՞նք եար (167-8):
 ԾԶԲ. Հարբրբան - «Եսալի բողոր կանանչ է...» (168):
 ԾԶԳ. Նարմ նանայ, խանում աղջիկ (169):
 ԾԶԴ. Լուսնեակ պատին դպել ա¹² (170):
 ԾԶԵ. Ես սիրեցի, խախը տարաւ իմ սիրած եարը (170-1):
 ԾԶԶ. Լէլէ եաման¹³ (171-2):
 ԾԶԷ. Տարան, տարան գիմ եարն (172-3):
 ԾԶԸ. Խոտուչրցու պարերգ (173):
 ԾԶԹ. Հարսի երգ (173):

ԾՂ. Դէրիքօ (174-5):
 ԾՂԱ. Օյ, օյ, իմ անուշ եար¹⁴ (175-6):
 ԾՂԲ. Զան գիւլում¹⁵ (176-7):
 ԾՂԳ. «Ծաղկաձորը ձուն կուգայ»¹⁶ (177-8):
 ԾՂԴ. Էրթանք մեր բաղը (178-9):
 ԾՂԵ. Դիլբար ջան (179-80):
 ԾՂԶ. Դօն - արի, դօն - արի¹⁷ (180):
 ԾՂԷ. «Կանանչ արտի քեանարը»¹⁸ (181):
 ԾՂԸ. Ո՞րտի ա, ո՞րտի ա իմ ջանանը¹⁹ (181-2):
 ԾՂԹ. «Կարմիր վարդիս վար չունեմ»²⁰ (182):
 Մ. Բալի բալի բալդը²¹ (183):
 ՄԱ. Լէ բըխօ լէ լէ (183-4):
 ՄԲ. Տարայ տիկօ բերգէնի (184):
 ՄԳ. [Սեֆիլ Հարէ], Ի՞մալ էնենք, Ի՞մալ էնենք (185):
 ՄԴ. Ալագեազ բարձր սար ա²² (185-6):
 ՄԵ. Կեցցէ Հայոց Ռաւատը (186-7):
 ՄԶ. Կիսուն (187-8):
 ՄԷ. Հարբրբան - «Հարբրբան, հարբրբան, / Հարբրբան, քեզ դորբան...» (189):
 ՄԸ. Հարբրբան - «Հարբրբան, ջանն ջան, / Հայ եմ թխել գարի ա...» (189-90):
 ՄԹ. Հօ՛յ եար - «Ծաղիկ Ծաղկեվանայ ես...»²³ (191):
 ՄԺ. Արաբերէն - «Հալալօ, տարաւ դըքօ...» (191-2):
 ՄԺԱ. Հա՛յ նոբար²⁴ (192-3):
 ՄԺԲ. Դիլբար, շիւան ծալ էրա²⁵ (193):
 ՄԺԳ. Հով արէք, սարեր ջան²⁶ (193-4):
 ՄԺԴ. Հօ՛յ եար - «Այ տղայ, հոր ես, մոր ես...»²⁷ (194-5):
 ՄԺԵ. Հօղալլօ ջան, թողալլօ²⁸ (195-6):
 ՄԺԶ. Հօյ Նազանըմ, Նազանըմ²⁹ (196):
 ՄԺԷ. Հօփօղլու գեադա³⁰ (197):
 ՄԺԸ. Ծիրի՞նի (197-8):
 ՄԺԹ. Նշանլու սալդատի երգը (198-9):
 ՄԻ. Արի, սիրուն, գնա, սիրուն³¹ (200):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 12 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ: «Էլի պարը բողբրաւ» տողից առանձին երգ է եւ ունի առանձին մեղեդի (տե՛ս Բրուտյան Ա, ՌՄ, մաս 1, Հմբ 48):
⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 15 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
²⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
²⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
²⁸ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²⁹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
³⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
³¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

ՄԻԱ. *Հար նազ, հար նազ* (200):
 ՄԻԲ. *Մարալօ, մարալօ*¹ (201):
 ՄԻԳ. *Վաննեցոց կիստուռ - քեթուռ* (201-2):
 ՄԻԴ. *Նա նայ եար հա, նա նայ եար*² (202):
 ՄԻԵ. *Գիլլանբար*³ (203):
 ՄԻԶ. *[Սլլաթ], Շարաֆով թուխ փուշով աղջիկ, բողոք երես*⁴ (204-5):
 ՄԻԷ. *«Բիր մա, բիր մա, զընկ-կը-կը սուլդուր»*⁵ (205-6):
 ՄԻԸ. *Վայ լէ, լէ, լէ*⁶ (206-7):
 ՄԻԹ. *Չե՛մ, չե՛մ, չե՛մ կրնար խաղայ* (207-8):
 ՄԼ. *Վայ լէ լէ վայ լէ*⁷ (208):
 ՄԼԱ. *Քեասիթի քեարվան Մարօ ջան* (208-9):
 ՄԼԲ. *Ջան մարալ ջան*⁸ (209):
 ՄԼԳ. *Այ աղջիկմ գոնի ջամամ* (210):
 ՄԼԴ. *Բաղօմի գիլ բաղօմի* (210-1):
 ՄԼԵ. *Սար, սար, սարովն արի*⁹ (211-2):
 ՄԼԶ. *[Սլլաթ], Սասունցոց գանգատը, «Ազի...» երգի եղ.* (212-3):
 ՄԼԷ. *Սարի Սօնա, տուն արի*¹⁰ (213-4):
 ՄԼԸ. *Սար հա սար*¹¹ (214):
 ՄԼԹ. *Սարերի տալդովն արի*¹² (214-5):
 ՄԽ. *Շողոն էր մայլէն*¹³ (215):
 ՄԽԱ. *Սիրուն է - «Արագի խոր ատեքը...»*¹⁴ (215-6):
 ՄԽԲ. *Սիրուն է - «Մեծ կալը երես - երես...»*¹⁵ (216-7):
 ՄԽԳ. *Սրտովը սիրել էս*¹⁶ (217-8):
 ՄԽԴ. *Սօնէ*¹⁷ (218-9):
 ՄԽԵ. *[Ֆիզաֆի], Վարդ կոշիկ, վարդ կոշիկ* (219-20):
 ՄԽԶ. *Վայ մարիկ ջան*¹⁸ (220-1):
 ՄԽԷ. *Վայ լէլէ ջան* (221-2):
 ՄԽԸ. *Հա՛ եանդի - եանդի տղայ*¹⁹ (222):
 ՄԽԹ. *Իգդիթու սարերը դուման է*²⁰ (223-4):

ՄԾ. *Բալա շիրին*²¹ (224):
 ՄՄԱ. *«Բարիս տակը քարտտ ա»*²² (224-5):
 ՄՄԲ. *Եարալու սիրտ*²³ (225):
 ՄՄԳ. *«Բըզի մի խարս իմ սիրի»* (226-7):
 ՄՄԴ. *Տանըմ են, տանըմ են, ադէ ջան*²⁴ (227-8):
 ՄՄԵ. *Թալանն էկաւ, թալանեց տարաւ մեր մալը* (228-9):
 ՄՄԶ. *Հարսանեաց երգ - «Օրինեալ բարերար Աստուած...»* (229):
 ՄՄԷ. *Յորդորակ* - «Էն դիզան, բէտ-բէտ դիզան, տեւէք թէ էն ո՞րն է...» (230):
Բառացուցակ (231-46):
Ցանկ (247-54):

Ծնթ.՝ Արշակ Բրուտյանը «Ռամկական մրմունջներ»-ում հնարավորություն է ունեցել հրատարակելու իր՝ սակավից 1898-ին վերջնական տեսքի բերված «Ձայնագրեալ ժողովրդական երգեր, պարերգեր» ժողովածուի մեջ պարունակված երգերի գրական խոսքերը:

Նրա թողնույթի, արվեստագիտության թեկնածու, Երեսանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի պրոֆ. Մ. Բրուտյանը խմբագրել է և հրատարակել իր պատի աշխատությունն ամբողջությամբ՝ «Ռամկական մրմունջներ (Ձայնագրյալ ժողովրդական երգեր, պարերգեր և պարեղանակներ)» ընդհանուր խորագրով (մաս 1, Երեսան 1985, մաս 2, 2002):

Օգտվելով վերոնշյալ աշխատությունից, ներկայացնում ենք մի ցանկ, ուր նշված է, թե այս երգարանի գրական բնագրերի մեղեդիները որ հատորում և որ էջերում են գետնդրված (կոր փակագծերում նշված է աշխատության հատորը՝ հոռմեական թվանշանով, մեղեդու՝ նաև գրական բնագրի էջը՝ արաբական թվանշանով):

- Բ. (II, 1): Դ. (II, 2): Զ (II, 5): Է. (II, 7): Ը. (II, 6): Թ. (II, 8): Ժ. (II, 10): ԺԲ. (II, 13): ԺԳ. (II, 14): ԺԹ. (II, 18): Ի. (II, 19): ԻԲ. (II, 20): ԻԳ. (II, 21): ԻԴ. (II, 22): ԻԵ. (II, 23): ԻԶ. (II, 52): ԻԷ. (II, 25): ԻԹ. (II, 29): ԼԱ. (II, 26): ԼԲ. (II, 31): ԼԳ. (II, 32): Խ. (II, 36): ԽԱ. (II, 38): ԽԳ. (II, 39): ԽԴ. (II, 40): ԽԶ. (II, 41): ԽԷ. (II, 97): ԽԸ. (II, 42): ԽԹ. (II, 43): ԾԲ. (II, 46): ԾԳ. (II, 48): ԾԴ. (II, 49): ԾԶ. (II, 51): ԾԸ. (II, 35): ԾԹ. (II, 59): Կ. (II, 61): ԿԶ. (II, 67): ԿԷ. (II, 69): ԿԸ. (II, 73): Է. (II, 74): ԷԱ. (I, 3): ԷԲ. (I, 18): ԷԴ. (II, 75): ԷԶ. (II, 77): ԷԷ. (II, 78): ԷԹ. (I, 22): ԶԲ. (II, 80): ԶԳ. (II, 81): ԶԷ. (II, 83): ԶԹ. (I, 30): ԴԱ. (I, 35): ԴԳ. (II, 58): ԴԴ. (II, 109): ԴԶ. (II, 87): ԴԷ. (II, 88): ԴԹ. (II, 91):

ԸԱ (II, Ծանոթագրություններ բաժնում, էջ 185-6):

¹ *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
² *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
³ *Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:*
⁴ *Կրկնվել է ձիէ երգը:*
⁵ *Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:*
⁶ *Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:*
⁷ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
⁸ *Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:*
⁹ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁰ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
¹¹ *Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:*
¹² *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
¹³ *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁴ *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁵ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁶ *Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁷ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁸ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
¹⁹ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
²⁰ *Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:*

²¹ *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
²² *Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:*
²³ *Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:*
²⁴ *Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:*

ժԲ. (II, 92): ժԳ. (II, 93): ժԴ. (II, 94): ժԵ (II, 98): ժԶ. (II, 100): ժԷ (II, 102): ժԸ. (II, 50): ժԹ. (II, 104): ժԺԱ. (II, 105): ժԺԲ (II, 106): ժԺԶ. (II, 110): ժԺԷ. (II, 62): ժԻԱ. (I, 140):

ժԻԳ (II, Ծանոթագրությունները բաժնում, էջ 186-7):
ժԻԴ. (II, 71): ժԻԵ. (II, 115): ժԻԷ. (I, 124): ժԻԹ. (I, 5): ժԼ. (I, 6): ժԼԱ. (I, 7): ժԼԲ. (I, 11): ժԼԳ. (I, 126): ժԼԴ. (I, 31): ժԼԵ. (I, 128): ժԼԶ. (I, 13): ժԼԷ. (I, 131): ժԼԸ. (I, 17): ժԼԹ. (I, 91): ժԽ. (I, 19): ժԽԱ. (II, 79): ժԽԲ. (I, 95): ժԽԳ. (I, 24): ժԽԴ. (I, 25): ժԽԵ. (I, 27): ժԽԶ. (I, 33): ժԽԸ. (I, 34): ժԽԹ. (I, 46): ժԾ. (I, 121): ժԾԲ. (II, 37): ժԾԴ. (I, 38): ժԾԵ. (I, 36): ժԾԶ. (I, 40): ժԾԷ. (I, 39): ժԾԸ. (II, 113): ժԾԹ. (I, 42): ժԿ. (I, 43): ժԿԱ. (I, 45): ժԿԲ. (I, 47, 48): ժԿԳ. (I, 44): ժԿԴ. (II, 89): ժԿԵ. (I, 50): ժԿԶ. (I, 52): ժԿԸ. (I, 57): ժԿԹ. (I, 61): ժՀ. (I, 58): ժՀԱ. (I, 63): ժՀԲ. (I, 65): ժՀԳ. (I, 69): ժՀԴ. (I, 71): ժՀԶ. (I, 64): ժՀԸ. (II, 86): ժՀԹ. (II, 90): ժՁԱ. (I, 106): ժՁԲ. (I, 119): ժՁԳ. (I, 115): ժՁԴ. (I, 80): ժՁԵ. (I, 81): ժՁԶ. (I, 89): ժՁԷ. (II, 96): ժՁԸ. (I, 82): ժՂԱ. (I, 85): ժՂԲ. (I, 89): ժՂԳ. (I, 86): ժՂԴ. (I, 92): ժՂԵ. (I, 93): ժՂԶ. (I, 94): ժՂԷ. (I, 99): ժՂԸ. (I, 102): ժՂԹ. (I, 103): Մ. (I, 105): ՄԳ. (II, 108): ՄԵ. (I, 134): ՄԶ. (II, 99): ՄԷ. (I, 74): ՄԸ. (I, 106): ՄԹ. (I, 84): ՄԺԱ. (I, 113, 104): ՄԺԳ. (I, 112): ՄԺԴ. (I, 14): ՄԺԵ. (I, 12): ՄԺԶ. (I, 111): ՄԺԷ. (I, 108): ՄԻԲ. (I, 77): ՄԻԴ. (I, 67): ՄԻԵ. (I, 122): ՄԻԶ. (I, 124): ՄԻԷ. (I, 125): ՄԻԸ. (I, 145): ՄԼ. (I, 43): ՄԼԱ. (I, 129): ՄԼԲ. (I, 55): ՄԼԳ. (I, 132): ՄԼԴ. (I, 135): ՄԼԵ. (I, 56): ՄԼԶ. (II, 113): ՄԼԷ. (I, 51): ՄԼԸ. (I, 10): ՄԼԹ. (I, 90): ՄԽ. (I, 137): ՄԽԱ. (I, 138): ՄԽԲ. (I, 139): ՄԽԳ. (I, 141): ՄԽԴ. (I, 76): ՄԽԵ. (I, 117): ՄԽԶ. (I, 66): ՄԽԷ. (I, 142): ՄԽԸ. (I, 143): ՄԽԹ. (I, 146): ՄԾ. (I, 147): ՄԾԱ. (I, 148): ՄԾԲ. (I, 149): ՄԾԳ. (I, 150): ՄԾԴ. (I, 153): ՄԾԵ. (I, 62): ՄԾԶ. (I, 154):

ԾԱԹ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծարգոյ երաժշտագէտ Ռոմանոս Մելիքեանին նուէր Արշակ Բրուտեանից 19 ⁹/_{III} 22 Ալէքսանդրապօլ» (ԳԱԹ, Ռ. Մ. Ի ֆոնդ, 1560):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1297: Մագմանյան, էջ 89:

Գրցցկ՝ Գոտտո., 1908 (էջ 94), 1910 (էջ 32): Զարդարեան, հմր 2 (էջ 49-50): Պալենց, 1911 (էջ 161):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Ա. Բ. Ի ֆոնդ, 65, Ռ. Մ. Ի ֆոնդ, 1560:

1905

25. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ. ԵՒ ԱԲԵՂԵԱՆ ՄԱՆՈՒԿ.

ՀԱԶԱՐ ՈՒ ՄԻ ԽԱՂ. Ժողովրդական երգարան, Խմբադրեցին Կոմիտաս վրդ. եւ Մանուկ Աբեղեան, Բ յիսնեակ, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1905 (Дозв. ценз. Тифлис, 16го июня 1904 г.), 103 էջ, 12⁰:

- Բվնդ.**՝ 1. «Ծիրանի՛ ծառ, բար մի՛ տա....»¹ (5-6):
- 2. «Էջմիածին երթամ ո՞խտ....» (7):
- 3. «Լուսաստղ քիթ զըցեց դուս....» (8-6):
- 4. «Հօ՛ւ: - Օրհնեալ է Աստուած....» (10-8):
- 5. «Կոտ ու կէս կորեկ ունիմ ցանելու համար....» (19-21):
- 6. «Կայնել եմ, գալ չեմ կարող....»² (22):
- 7. «Բարձրը սարերու հովիկ....» (23):
- 8. «Արօրն սասց սատրակ հաբում....» (24-5):
- 9. «Ամպել ա, ձիւն չի՛ գալի....»³ (26):
- 10. «Պարտքով կովը ծախեցին....» (27):
- 11. «Ղարիբ եմ Կարս զընացի....»⁴ (28):
- 12. «Ես աղջիկ եմ, հեր չունիմ....»⁵ (29):
- 13. «Աղջիկ եմ տանը դրած....»⁶ (30):
- 14. «Հարբել եմ ու չեմ գիճում....» (31):
- 15. «Ա՛յ աղջիկ, ծամո՛ւլ աղջիկ....»⁷ (32):
- 16. «Սափորն ուսիս դրի....»⁸ (33):
- 17. «Հօ՛ղալլօ ջա՛ն, հո՛ղալլօ ջա՛ն, հո՛ղալլօ....»⁹ (34):
- 18. «Խնձոր ունիմ կըծած ա....»¹⁰ (35):
- 19. «Էս առուն ջուր է գալի....»¹¹ (36):
- 20. «Առաւօտ լոր մըտուս արտ....»¹² (37):
- 21. «Եօթն օր, եօթ գիշեր....» (38-9):
- 22. «Էսօր քեզ ապով ինձ էնքան եմ զարկած....» (40-1):
- 23. «Աղջի դու հուր ես մոր ես....»¹³ (42):
- 24. «Զի՛նչ ու զի՛նչ տամ լողադրուս....» (43):
- 25. «Կիրակմոտ, իրիկունը....» (44):
- 26. «Թալիշու ճամփէն դու գա....» (45):
- 27. «Հո՛ւլ, հո՛ւլ, հո՛ւլ լինի....» (46-7):
- 28. «Խումար պատկէ երեսբաց....» (48-9):
- 29. «Մայրիկին եագմա քերին....» (50-1):
- 30. «Աղջի՛, արի՛, քե ֆաս առնեմ....» (52-3):
- 31. «Իմա՛լ էնեմ, իմա՛լ էնեմ, իմա՛լ էնեմ....» (54-6):

- ¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
- ² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
- ³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
- ⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
- ⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
- ⁶ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
- ⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
- ⁸ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
- ⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
- ¹⁰ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
- ¹¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
- ¹² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
- ¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

- 32. «Դու կայնել ես ընտրական...» (57–8):
- 33. «Ելէ՛ք, տեսէ՛ք, ո՞րն է կերել մեր թուփ...» (59–64):
- Հարսանեկան երգեր.**
- 34. Ա. «Մեր թագուորին ի՞նչ պիտի...» (64):
- 35. Բ. «Գացէ՛ք, բերէ՛ք թագաւորամէր...» (65–7):
- 36. Գ. «Օրհնեա՛լ, բարերա՛ր Աստուծ...» (67–8):
- 37. Դ. «Մեր թագուորն էր խաշ...» (68–70):
- 38. Ե. «Մեր թագուորին ի՞նչ կու պիտէր...» (71):
- 39. Զ. «Մեր թագուորին էլ ի՞նչ պիտէր...» (72):
- 40. Է. «Ըս թագիկ ո՞ւմ թագի նըման էր...» (73):
- 41. Ը. «Թագուոր բարով, հագար բարով...» (74):
- 42. Թ. «Թագաւոր թագն ի գըլուխ...» (75):
- 43. Ժ. «Թագուոր, ի՞նչ բերեմ քեզ նըման...» (76):
- 44. ԺԱ. «Թագուոր, ի՞նչ բերեմ քեզ նըման...» (77–8):
- 45. ԺԲ. «Թագուոր, ի՞նչ բերեմ քեզ նըման...» (79–80):
- 46. ԺԳ. «Թագուոր, ի՞նչ բերեմ քեզ նըման...» (81–82):
- 47. ԺԴ. «Թագաւորին ծաղիկ պիտէր ծաղկունաց...» (83):
- 48. ԺԵ. «Երկնից, գետնից սուրբ գօրութիւնով...» (84):
- 49. ԺԶ. «Գնացէ՛ք սակ՛ք...» (85–6):
- 50. «Մէկ շարքօ օր, լուս կիրակին...» (87–97):
- Կ[ոմիտաս] վ. եւ Մ. Ա[րեղեան], Ծանօթութիւն, Ա. Էջմիւս-սիւն (99–100):**
- Յանկ (101–103):**

Մտնգտ. Թեւմտրագւան, «Կոմիտաս», էջ 35: ՀԹԱԳԵ, հմր 880: ՀԳՄ, հտ. Գ, 1528: Մագմանցւան, էջ 105:

Գրքցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 151): Գոստո., 1908 (էջ 55), 1910 (էջ 73), 1911 (էջ 62): Զարդարեան, հմր 3 (էջ 46): ԹԿԳ, 1910 (էջ 32): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 47):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 1298, վ. Բ.-ի ֆոնդ., 501, Ս. Մ.-ի ֆոնդ, 356բ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1562:

1906

26. ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՆԱՐ.¹ Երգարան, Հրատ. Ա. Մա-նանդեանի, Ախալցխա, տպ. եղ. Մարտիրոսեաննեբի, 1906 (доzv. ценз. Москва, 8го марта 1906 г.), 118 (?) էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ա. Մանանդեան, Երկու խօսք (3):
Րաֆֆի, Հասօի երգը (5):

¹ Անվանաթերթին նշված՝ «Երգարան» եւ «Ազգային քնար» վերնագրերից ընտրել ենք վերջինս՝ թավ տառատեսակով տպագրված լինելու պատճառով:

- [Ռ. Պատկանեան], Յոյս - «Թո՛ղ փըշէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս...» (6):**
- Մշեցու մօր աղաչանքը (6–7):**
- «Խաւար եմ ես, ինչպէս գիշեր...» (7–8):
- Հայրուկի երգերից - «Մութ գիշերին անվախ ֆիդան...» (8):**
- «Ահա՛, որդիք, ձեզ սուր կտամ...» (8–9):
- «Խաղաղ դաշտի որդիք, լեռները ելնենք...» (9–10):
- [Յովհ. Թումանեան], Իմ երգը - «Ինձ մի՛ խնդրիր, ես չեմ երգի...» (10–1):**
- Լացէ՛ք, եղբարք... (11–2):**
- Խանասօրի յիշատակին (12):**
- Հայրուկի երգը՝ նուիրուած Խանասօրի յիշատակին (13):**
- Հայրուկի երգերից - «Ո՛չ փառք ու պատիւ, ո՛չ պարծանք...» (14–5):**
- Գրիշ Լօնեցեանի յիշատակին (15–6):**
- [Ֆահրաս], Ֆիդայիի երգը (16–7):**
- [Ֆահրաս], «Չենք, չենք, հին հայերի պէս վախկոտ չենք...» (17–8):**
- [Ֆահրաս], Ծարտար Յակոբի երգը (19):**
- Տուէք մի քաղցր քուն (20):**
- «Կենաց փշոտ ասպարէզը...» (21–2):
- Սասուն (22–3):**
- «Հայը մահէն չի վախենայ...» (23):
- [Ֆահրաս], Աշոտ Թաթուլի կտակը (23–4):**
- [Միհնազ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (25–6):**
- [Ա. Իսահակեան], «Հովերն առան սա՛ր ու դարե՛ր...» (26–7):**
- [Ֆահրաս], Թաթուլի քրոջ երգը (27–8):**
- [Ռ. Պատկանեան²], Հայի գանգատը (28–9):**
- «Կոյր աշուղից» (29–31):**
- [Մ. Պետիկաշեան], Գարուն - «Ո՛հ, ի՞նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...» (32):**
- «Թիկունքդ լայն, թեւերդ հաստ...» (33):
- [Ա. Իսահակեան], «Լոռ գիշերին մտքիս դիմաց...» (33–4):**
- [Ֆահրաս], Սերոփ Փաշի կոչը (34–5):**
- [Ֆահրաս], Պետրոս Արեւմտեանի յիշատակին (36–7):**
- Հայրուկի երգերից - «Ուրում եմ հանգիստ քուն լինել...» (37–8):**
- [Ֆահրաս], Սաքոյի երգը (38–9):**
- Կռուցէ՛ք, տղերք... (39–40):**
- Զայն սուր, ով ֆիդայ... (40–1):**
- Հայրուկի երգերից - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնանք մենք Սասուն...» (41–2):**
- [Թերամ], Նուէր Անդրանիկին (42–3):**

² Պատկանյան Ռ., հտ. 1, էջ 120:

«Հայրենեաց սիրոյ համար...» (43-4):
Կորկոտեանի երգը (44-5):
Հայրուկի երգերից - «Հայաստանի անկախ Սասուն...» (45-6):
Հայրուկի երգերից - «Սիրելի դաշույն, ա՛խ, ատրճաճանկ...» (46-7):
[Ռ. Պատկանեան¹], Մշեցու նոր սերունդ (47):
 «Ահա՛, մայրիկ, ես գնում եմ...» (48):
 «Զինուած, պատրաստած Զէյթունի քաջեր...» (49):
 «Մենք անօթի, անտուն, անտէր...» (49-50):
Թումանեանի յիշատակին (50-1):
Մեզ պէտք է կոռել... (51):
[Բ. Պատկանեան], Ինձ համար չէ՛... (51-2):
[Ռ. Պատկանեան²], Վանեցի մօր երգը (52-3):
[Ֆահրաս], «Ես հանցի տուր պատեանից...» (53-5):
[Ռ. Պատկանեան], Զինուորի երգը - «Զինուոր էի հալոց ազգին մտերիմ...» (55-6):
[Ա. Իսահակեան], «Դա՛րդըս լացէք, սարի սրմբու...» (56-7):
[Ֆահրաս], «Իպամենրի գոմ վաշտերը կատաղի...» (57-8):
Թորոս գիւղի կոտորածի յիշատակին (58):
Միութեան երգ (59):
Նուէր Հայրիկին (59-60):
 «Հերիք է, մայրիկ, դու ինձ փայփայես...» (60):
[Ա. Իսահակեան], «Որսկան ախպէ՛ր, սարէն կոզաս...» (63):
[Մ. Փորթուզալեան], «Նպատակիս հասնիմ միայն...» (64):
[Զիւանի], «Ազգ իմ, որքան նկուն մնաս...» (65):
Հայ պատանին երգում է... (65-6):
[Ռ. Պատկանեան], Նոր տարի - «Երնե՛կ, թէ այս Նոր տարին...» (67):
[Յովհ. Յովհաննիսեան], Ա՛յ իմ Արագ (68):
[Ս. Ծափազիզ], Երագ - «Ես լսեցի մի անոջ ձայն...» (68-9):
Վարդան Մամիկոնեան (69-70):
Պանդոխտի երգը - «Օտար երկիր, օտար պանդոխտ կը հեծեմ...» (70):
Ես մեռնում եմ... (70-1):
[Մ. Նալբանդեան], Իտալացի աղջկայ երգը (71-2):
Հայ օրիորդ եմ... (72):
 «Հայաստանի ատետաբեր...» (73-4):
Ընկերիս (74):
Բաֆֆի, Զա՛յն տուր, ո՛վ ծովակ... (74-5):
 «Սիրումիս, դու ինձ չես սիրում...» (75):
[Ա. Իսահակեան], Մայրիկիս (76):
[Ռ. Պատկանեան³], «Լրուց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (76-7):
 «Մի՛ լար, իմ հոգի, մի՛ լար, իմ սիրուն...» (77):
Հրաւեր - «Ի գէ՛ն, հայեր, ի սուր ես ի հրացան...» (78):

«Տո՛ւր ձեռքդ, եղբայր, ժամ է զարթնելու...» (78-80):
Անդրանիկին - «Դարձեալ փայլեց Սասնոյ գլխին...» (80):
[Ռ. Պատկանեան], Արաքսի արտասուցը (81-4):
 «Պարզի՛ր, աղբիւր, բէկի տղին ջուր տանեմ...» (85):
 «Զայն մը հնչեց Էրզրումի հալոց լեռներէն...» (85-6):
 «Բնութիւնը օծտել է քեզ, գեղեցիկ ես, մայրիկս...» (86-7):
Պետոհ յիշատակին (87):
Վանեցու ամենօրեայ երգը. Բերլինի դաշնադրութեան 61-րդ յօդուածից յետոյ (87-9):
[Մ. Պեշիկաշեան], Եղբայր եմք մեք (89-90):
[Մ. Պեշիկաշեան], Դու գո՛ւլ խնդրես... (90-1):
[Ս. Սափարեան], «Մի գեղեցիկ, պարզ գիշեր էր...» (91-2):
[Ռ. Պատկանեան], Հայ զինուոր - «Մասսի ճակատին ամպրոպ պատեցաւ...»⁴ (92-3):
Զինուորի երգ - «Զինուորիս երգերը, եղբայրք, լըսեցէ՛ք...», [ռուս.-ից թրգմ. Գ. Դողդաշեանց] (93):
Խղճուկի ձէն (93-5):
Հայրուկի երգերից - «Ես գնում եմ հեռու երկիր...» (95):
 «Հայրու՛կ, մի՛ վախենար քոյի գնդակից...» (96):
[Մ. Նալբանդեան], «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (96-8):
[Ֆահրաս], «Զարթել է թմրած խոր քնից...» (98-100):
Դաւաճան մարդուն (100-1):
Տորքախի երգը (101-2):
Դաշնակցութեան մարշը (102-3):
 «Կեցցէ՛ս, ո՛վ Ծուշի, ունիս հերոսներ...» (103-4):
[Ռ. Պատկանեան], Օրօրոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (104-5):
Բայլե՛նք (105):
[Ա. Իսահակեան], Գորգէնի անմահ յիշատակին (105-6):
Թո՛ղ երգէ բլբուլ (106-7):
[Միճագ], Թիֆլիզի երգը (107-8):
Երգ քաջարի հայրուկի (109-10):
[Յ. Մ. Վանանդեցի], Առ Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրսխտաւայր...» (110-1):
 «Սեւ ամպերը հալոց երկիր պատեցին...» (111):
[Աշխոյժ], Համազասպի երգը - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (112):
[Ղ. Ալիշան], Բլբուլ Աւարայրի (113):
 «Նպատակիս գէթ մի մասը կատարուէր...» (113-4):
 «Անթիս դարեր թափառեցինք...» (114):
Արամ Արամեանի երգը (114-5):
Մուշեղի երգը - «Խնուսից գալով հայ զինուորները քաջ...» (115-6):
Ծանկ (117-118?⁵):

¹ Նու.յն տեղում, էջ 161:
² Նու.յն տեղում, էջ 112:
³ Նրա «Բաջ Վարդան Մամիկոնյանի մահը» պոեմի Վերջաբանն է (տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 2, էջ 34-5):

⁴ Բանաստեղծության տարբերակն է՝ որոշ բառային տարբերություններով:
⁵ ՀԱ Գ-ում պահպանվող օրինակը պակասավոր է. ընկած են 61/62 եւ վերջին էջերը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1818:

Գրիսկն՝ «Երկ.» 1906, հմր 33՝ 8/ԺԱ, էջ 4: Ստորագր.՝ Դ. Բալուլ (ըստ ՀՔՄՊՄ էջ 539):

Պրորկն՝ «Երկ.» 1906, հմր 22՝ 26/Ժ, էջ 2, «Լրատու»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

27. Փնջիկ ԵՐԳԱՐԱՆ, Հրատ. Քրիստոսափորեանի, Սպբ, տպ. Պուշկինեան, 1906, 102 էջ, 8⁰:
Հրատարակիչը գերբը նվերել է իր կնոջ՝ Իսկուհի Քրիստոսափորյանի հիշատակին (էջ 5):

Բվնր.՝ Ջիւանի, Նուէր տկ. Իսկուհի Քրիստոսափորեանի յիշատակին, Տիփլիս, 1905 թ. Գ (7-8):

Ա. Տաղեր եւ մաղթանքներ.

Ներսես Կլայեցի, Երգ աղօթական ի դէմս Երրորդութեան առանձնակի նաեւ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդութեան - «Առաւօտ լուսն...» (9-13):

Գանձ վասն ճնշեցեղոց - «Արարիչ եւ մարդասէր...» (13-4):

Վ. Վ. Մանկունի, Մաղթանք առ Աստուած (14):

[Մովսէս Խորենացի], Ծարական ծննդեան - «Խորհուրդ մեծ եւ սրանչելի...» (15):

[Աստուածատուր Հենցեցի], Տաղ Ծննդեան - «Այսօր սօճ է Ծննդեան, աւետի՛ս...» (16):

Օրհներգութիւն ազգային¹ (17-8):

Բ. Ազգային երգեր.

Աղեքս. Վ. Արարատեան, Անի քաղաք (19-20):

Յ. Գ. Սրվանեան, Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1861թ. 24/Ե (20-1):

Մ. Պէշիկթաշլեան, 2եւ երջանիկ (22):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուցքը (23-6):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս զով...» (26-7):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք (27-8):

Խ. Գալֆայեան, Որս Արշակայ - «Հասար քաջագունք...» (28-9):

[Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ լուսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (30):

Ռ. Սէտեֆեան, Երգ մեծին Վարդանայ (31):

Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...» (31-2):

Գ. Դոդոխեան, Երգ սրանդուխտ սրտանակի (33-4):

Երգ ցաւագին (34-5):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Թաղումն քաջորդոյն [նմանող. Ուօլֆի] (35-6):

Հ. Ղ. Ալիշան, Ի Ծաւարշական դաշտին վրէժք (36-7):

Գամառ - Քաթիպա, Լուսին - «Լըոնց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (37-8):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Ծերունի հայրենասէր (38-9):

[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երրոր բացուին դռներն լուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (39-40):

Յ. Միրզա Վանանդեցի, Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրսխտավայր...» (40-1):

Խ. Վ. Գալֆայեան, Հա՛յ մեռնիմք (41-4):

Գեորգ Միրիմանեանց, Հայրոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (45-6):

Ռ. Պատկանեան, Հայոց գինի - «Բաժակներ ստնունք, եղբար՛ք...» (46-7):

Հայրենեաց ձայն (47-8):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Հայրենիք - «Թէ իմս հայրենեաց քնար սգատոր...» (48-9):

Ա. Հակ[ոնի], Հայրենիք - «Իմ Հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (49-51):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Հայ քաջորդի (51):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Մահ քաջորդոյն (52-3):

[Մ. Ֆոն Ծէնկէնդորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծասրանչ դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. հ. Ե. Վ. Զազընեան] (53-4):

Գ. Աստուլլախ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետուր թոռցեալ բարձուստ երկնաճեմ...» (54-5):

Յ. Մելիք - Յակոբեան, Մտածութիւնք Աղթամարայ ծովակի եզերքին (56):

Յ. Կարինեանց, Ծուշանիկ - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...» (57):

Պանդխտի երգ - «Օտար երկինք, օտար սրանդուխտ կը հեծեմ...» (57-8):

Պանդխտի ողջոյնը (58-9):

[Ի. Կոլով], Պանդխտ հայն, [ռուս.-ից թրգմ.] Յ.² Քուչուրեկեան (59):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Սահմանադրութեան երգ - «Հայրենեաց սիրով վառուած վեհ սրտեր...» (60):

Պանդխտ առ կրունկն - «Կոո՛ւնկ, ուստի՛ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»³ (61-2):

Հ. Ղ. Ալիշան, Պարտն Աւարայրի (62-3):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (63-5):

¹ «Օրհներգութիւնը» վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանցին (տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը):

² Քուչուրեկեանի անվան [Յովհաննէս] սկզբնատառի փոխարեն սպագրվել է՝ Մ:

³ Երգի տակ գրված է «Վանեցի տիրացու Մկրտիչ» ստորագրութիւնը: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը:

Մ. Նալբանդեան, *Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը* (65–6):

Մ. Տամատեան, *Տալուրիկցի կտրիճ* (67–9):

Գ. Երզնէր.

Խ. Արովեան, *Աղաստ երգը* (69–70):

Առ սիրութիւն - «Գիշեր ցերեկ կը հառաչեմ...» (70–1):

Ս. Ծափազիզեան, *Երազ* - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (71–2):

Մ. Նալբանդեան, *Երգ ազատութեան* - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (72–3):

Երգ ազատութեան - «Օ՛հ, փոթացէք, հասեալ է ծամ...» (74):

[Կ. Ա. Բոզի], *Երգ* - «Մնացե՛ս բարեալ, սե՛ր իմ, սե՛ր...», [խտալ-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (74–5):

Մ. Նալբանդեան, *Իտալացի աղջկայ երգ* (75–6):

Ք. Պատկանեան, *Ինձ համար չէ՛* (76–7):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի տարածած մահ Գարրիէլի Երանեան՝ հիմնադիր հեղինակի «Հայկական Քնարի»* (77–8):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Մահ պանդխտին* (78):

Երգ - «Մինչեւ մահուն անյիշատակ ի շիրիմ...», թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան (79–80):

[Թ. Մոր], *Վերջին վարդ*, [փոխ.] Ք. Պատկանեան (80–1):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], *Սայրորդ*, [ռուս.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (81–2):

Դ. Օրորնէր.

Մանուկների խաղացնելու երգ (82).

Կ. Մամիկոնեան, *Օրոր* - «Ննջեա՛, որդեա՛կ, անուշ քնով...» (83):

Գամառ - Քաթիսա, *Օրորցի երգ* - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէ՛զ, մերին...» (84):

Ե. Ժողովրդական երգեր.

Աղ. Մխիթարեան, «Քո սէրը ինձի կրակեց...» (84–5):

Կաքաւի երգ վանեցոց (86):

Արարդի երգը (86–8):

Պ. Ժ. Խ., *Բայաթիք* (88–9):

[Րաֆֆի], *Թիֆլիզեցոց գանգատը* (90–1):

[Ռ. Պատկանեան], *Թիֆլիզի քէֆ* (91–3):

Խանութ Էրա ջան (93–4):

[Զիւանի], *Դասթան* - «Հազար ինն հարիւր չորս թուակուսին...» (94–8):

Ծանկ (99–102):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր յարգանաց [անընթեռնելի] մեծ պատմաբան պրն. Առաքել (ԼԵՕ) Պապախանեանցի հրատարակէն 1907 յունիս 2 Տփլիս» (ՀԱԳ, Լեռնի գրք. 2248):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2052: Մագմանյան, էջ 120:

Գրցցկ՝ Աշնեան, 1910, (էջ 26), 1913 (էջ 46), 1922 (էջ 10): Գոտտ., 1908, (էջ 115), 1910 (էջ 149), 1911 (էջ 122), 1914 (էջ 109): Եազընեան, 1923 (էջ 62): Զարդարեան, հմր 1, (էջ 14): 1922, (էջ 62): Պալեան, 1911, (էջ 206):

Պրքրկ՝ «Երկ.» 1906, հմր 19՝ 22/Ժ, էջ 3, «Յայտարարութիւններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրք., 2248: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ-ի գրք. 599: ԳԱԹ:

1908

28. *ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Կը պարունակէ ազգային, յեղափոխական, սիրային եւ զուարճալի երգեր, Հրատարակիչը Վ. Ե. Պ. Զարդարեան եղբարք, Հտ. Ա. Կ. Պոլիս, տպագր. Զ. Ն. Պէրպլեան, 1908, [2], 96 էջ, ([Զարդարեան Հրատարակչութիւն], Ազատ Մատենաշար, թիւ 3):*

Բվնդ.՝¹ Այրտքենական ցանկ Ա հատորի [1–2]:

Ա. - Լ.Պ.² (1–59):

ԼԵ. *Անդրանիկի մառշ* (59–61):

ԼԷ. - ԽԳ. (61–71): ԽԵ. (72–3): ԽԶ. (74): ԽԷ. (75): ԽԸ. (75–6): ԽԹ. (76–7): Ծ. (77–8): ԾԱ. (78–9): ԾԲ. (80–1): ԾԳ. (81–2): ԾԴ. (82–3): ԾԵ. (83): ԾԶ. (84): ԾԷ. (85): ԾԸ. (86–7): ԾԹ. (88): Կ. (89): ԿԱ. (90): ԿԲ. (90–2): ԿԳ. (92–3): ԿԴ. (94): ԿԵ. (95): ԿԶ. (96):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատարակչութիւն: Մագմանյան, էջ 152: Tuglači, հտ. 3, էջ 391:

Գրխսկն՝ Յարութիւնեան Ա., «Բիւզ.» 1908, հմր 3.700՝ 25/ԺԱ - 8/ԺԲ, էջ 1, «Գիրքեր եւ դեմքեր»:

Գրցցկ՝ Աշնեան, 1913 (էջ 17): Գըլընեան, 1909–10 (էջ ԺԱ): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 6, կողքի էջ 4՝ «Ազատ մատենաշար»), հմր 2 (էջք 23, 30), հմր 4 (էջք 9, 52՝ «Ազատ մատենաշար»):

¹ *Տե՛ս հմր 30 նկարագրութիւնը:*

² *Ի՛նչ երգի վերնագիրը սխալմամբ տպագրված է՝ «Երգ Վահան Մամիկոնեի»:*

Պրորկն՝ «Բիւզ» 1908, հմր 3.664՝ 14 - 27/ժ, էջ 3, «Հայ ազգային լուրեր»։ «Ժամ» 1908, հմր 3՝ 17 - 30/ժ, էջ 2, «Հայկ. լուրեր»։ «Բան» 1907, 4/բ/1, (կողքի էջ 1-ի վրա՝ 1909 թ.) «Սո. գրքեր», հմր 28:

Օրնկ՝ ՄՄ:

29. **ՀԱԹԿԱԿԱՆ ՔԱՂՑՐ ԵՐԳԵՐ**, Ա. շրջան, թիւ 1, (Լ. Զ.), Կ. Պոլիս, 23/Ը, 1908, 7 էջ, 8⁰ (Ի նպաստ Գալֆայեան ուրբանոցի):

Բվնդ.՝ [Ռ. Պատկանեան], Մայր Արաքսի (2-5):
[Ռ. Պատկանեան], Վարդան Մամիկոնեան (5-7):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2667:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, [1914], էջ 316:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Թ. Ազ. -ի ֆոնդ, 9003:

1909

30-32. **ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՀԱԹԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ**. Կը պարունակէ բազմաթիւ ազգային, յեղափոխական, սիրային եւ գուարճալի երգեր, Հրատարակիչք Վ. Ե. Պ. Զարգարեան եղբարք

30. Հտ. Ա. Բ. տպագր., Կ. Պոլիս, տպագր. Ռ. Սազանեան, 1909, 98, [2] էջ, 8⁰ ([Զարգարեան Հրատար. ք], Ազատ Մատենաշար, թիւ 3):

Բվնդ.՝ Ա. Յ. Գ. Սըվաճեան, Երգ Ազգային սահմանադրութեան 1861 24/ե (1-3):

Բ. Մ. Նալբանդեանց, Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (3-4):

Գ. Հ. Եփրեմ վ. Զագրճեան, Երգ Բաքոսի (5):

Դ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...» (5-7):

Ե. Գ. Աստուլլախ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետր թոռցեալ բարձատ երկնաճեմ...» (7-8):

Զ. Հ. Ա. վրդ. Արարատեան, Ողբայից բանք Անի քաղաքին հայոց առ հայազգի ոմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն (9-10):

Է. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Առ Հայաստան - «Առ ընկալ ի գիրկը, մայրդ Հայաստան...» (10-1):

Ը. [Ե. Մելիքեան], Մուսայն (11-2):

Թ. Ե. Մ. Մելիքեան, Խմբեակն (13):

Ժ. Ներսէս Մեզապոյեան, Աւետարեք Հայաստանի առ հայ տղայ (14-5):

ԺԱ. Մ. Տամատեան (Պերճ Մուշու), Տալտրիկ (16-8):

ԺԲ. Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Վրէժք (18-21):

ԺԳ. Մուգ Մայր Հայաստանի (21-2):

ԺԴ. Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը կանչէ...» (22-4):

ԺԵ. Ծարժում հայրենեաց Կարնոյ (24-5):

ԺԶ. Գ. Հ. Ռշտունի, Զինուորին կողուստը (25-8):

ԺԷ. Մ. Պէշիկթաշեան, Եղբայր եմք մեք (28-9):

ԺԸ. Գ. Ա. Դողդիսեանց, Երգ պանդոխտ պատանեկի (30-1):

ԺԹ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասու[ն]քը (31-5):

Ի. Կոմս Էմմանուէլ, Մ. Նալբանդեանց, Իտալացի աղջկայ երգ, ¹ 1861 թ. (35-8):

ԻԱ. Հայրիկնան (38-9):

ԻԲ. Գրիգոր Կիմիշեան, Երգ նահատակաց յիշատակին, 1908 Տ/Ը (40):

ԻԳ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Վարդան - «Իմ հայրենեաց հոգի վարդան...» (41):

ԻԴ. Խորեն եպս. Նար - Պէյ, Հայ ապրիք (42-4):

ԻԵ. Սասնոյ կտորած (44-7):

ԻԶ. [Մ. Պէշիկթաշեան], Ի սգայի մահ զէշթունցի պատանուայ երգ (47-8):

ԻԷ. [Մ. Մնակեան], Խրախոյս - «Հերիք, որդեա՛կք, այսքան տարուայ տատապանք...» (49):

ԻԸ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (50-2):

ԻԹ. Մ. Տամատեան (Պերճ Մուշու), Առ Ռնչակ - «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժդեմ...» (52-3):

Լ. [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յոսոյ...», [Ֆրանս-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (53-4):

ԼԱ. Մ. Պէշիկթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (54-5):

ԼԲ. Մ. Նալբանդեանց, Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը (55-7):

ԼԳ. Ս. Ծախազիզեանց, Երգ մեռանող հայրենասիրի (57-8):

ԼԴ. Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թոքը (58-9):

ԼԵ. Անդրանիկի քայլերգ (59-60):

ԼԶ. Երգ - «Հայ եղբայրներ, դէ՛հ, գունդ ի գունդ...» (60-1):

ԼԷ. Խ. եպս. Նար - Պէյ, Արշալոյս (61-3):

ԼԸ. Խանասարի քայլերգ - «Կոռեցէ՛ք, տղերք, կոռեցէ՛ք քաջ - քաջ...» (63-4):

ԼԹ. [Միճագ], Կոռնկ Հայաստանի - «Բարով եկար, սիրուն կոռնկ...» (64-5):

¹ Բանաստեղծութեան տակ նշված է՝ թրգմ. յիտալ.: Տե՛ս 221-րդ էջի հմր 4 ծանոթագրութիւնը:

Խ. Թէոդիկ, *Հայուն երգը. Նոիրուած Հ. Յ. Դաշնակցական-նէրուն* (65-6):

ԽԱ. *Յոյս* - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (66-8):

ԽԲ. [Յ. Մալեգեան], *Երգ օրորոցի* - «Անուշ քրնակն աշերն ատեր...», «Բուր. Ս. Սահ.», 1852 (68-70):

ԽԳ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Իղձ պանդխտին* - «Թէ թէս ունեի, ո՛րն, կը թոշէի...» (71):

ԽԴ. [Միճագ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար. մոյթ գիշեր էր...» (72-3):

ԽԵ. *Պանդոխտ առ կոունկ* - «Կոո՛ւնկ, ուստի՞ կո գաս, ծա-նայ եմ ձայնիդ...» (73-5):

ԽԶ. Յ. Ծ. Սիրունի, *Բանտի տղան, (Վերտիի «Նապուքօին» եղ.)* 1907 (75-6):

ԽԷ. Բաֆֆի, *Ջա՛յն տուր, [1857՛]* (76-7):

ԽԸ. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Առ աստղն հայրենեաց* (77-8):

ԽԹ. [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ* - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [Իտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշեան] (78):

Ծ. Հ. Ա. Վ. Բագրատունի, *Ի թագաւորութիւն Տրդատայ* (78-80):

ԾԱ. [Մ. Փորթոգալեան], *Հառաչանք* - «Նպատակիս հաս-նիմ միայն...» (80-1):

ԾԲ. [Մ. ֆոն Օէնկէնդորֆ], *Առ մայրենի լեզու, [գերմ.-ից թրգմ. Բ. Ե. Վ. Չագրճեան]* (81-3):

ԾԳ. Գամառ - Բաթիպա, *Վանեցի մօր երգը, 1877* (83):

ԾԴ. *Յորդոր* (84):

ԾԵ. Ռ. [Տ] Գ. Պատկանեան, *Երգ օրորոցի* - «Քո՛ւն էղիր, պալաս, աչքըդ իտի պրա՛...» (84-5):

ԾԶ. Ծ. Սիրունի, *Ծաղիկներուն մէջ (Չուխանեանի մէկ ան-տիպ եղ. Թրթուումներ, 1905)* (85):

ԾԷ. *Հնչակեան մառշ*² (86-7):

ԾԸ. *Սասուն* - «Սասուն գաւառ, հին Հայաստան...» (87-9):

ԾԹ. *Օրհներգութիւն ազգային*³ (89-90):

Կ. Ա. քննչ. *Էպէեան, Ձօներգ Իզմիրեան Հայրիկի* - «Բա-րեաւ եկիր, Հայր պատուական...» (91):

ԿԱ. [Լ. Շանթ], *Սիրերգ* - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...» (92):

ԿԲ. Յ. Աճէմեան, *Հովիւ եւ հովուհի* (92-4):

ԿԳ. *Պար նաւաստեաց* (94):

ԿԴ. [Թ. Մուր], *Վերջին վարդ, [գերմ. 4] Բ. Տ. - Պ. Պատկա-նեան* (96):

ԿԵ. Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան, *Ինձ համար չէ՛* (97):

ԿԶ. Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Հայր մեր որ յերկինս ես* (98):
Այրուբենական ցանկ Ա. հաստրի [1-2]:

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3015: Մագմանյան, էջ 168:

Գրցցկ՝ ԵՕՑ (էջ 188): Գուտտ., 1910 (էջ 52): Եագրճեան, 1909 (էջ 27), 1924 (էջ 66): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 6, կող-քի էջ 4, «Ազատ մատենաշար»), հմր 2 (էջք 23, 30, 52՝ «Ազատ մատենաշար»), հմր 4 (էջ 9): Պալեանց, 1911 (էջ 23): Սիւնեաց, 1911 (էջ 23):

Պրորկն՝ «Ազատ.» 1909, հմր 30՝ 15 - 28/է, էջ 4, «Նոր ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Ա. Չոպ.ի ֆոնդ, 3580 (պակասավոր օրինակ է): ԵՊՀ:

31. Հտ. Բ. Կը պարունակէ 80 հատէ ավելի...⁵ Կ. Պոլիս, տպագր. Զ. Ն. Պէրպէրեան, 1909, (97-192)⁶ էջ, 8⁰ ([Զարդարեան հրատ.], Ազատ մատենաշար, թիւ 7):

Բվնդ.՝ Ա. (97-8): Բ. (98-9): Գ. (99-101): Դ. (101-2): Ե. (102-3): Զ. (103-4): Է. (104-7): Ը. (107-8): Թ. (109-10): Ժ. (110-1): ԺԱ. (111-3): ԺԲ. (113-4): ԺԳ. (114-8): ԺԴ. (118): ԺԵ. (119-21): ԺԶ. (121-2): ԺԷ. (122-3): ԺԸ. (123-7): ԺԹ. (127-30): Ի. (130-1): ԻԱ. (131-2): ԻԲ. (132-3): ԻԳ. (133-4): ԻԴ. (134-5): ԻԵ. (135): ԻԶ. (136): ԻԷ. (136-7): ԻԸ. (137-8): ԻԹ. (138): Լ. (139): ԼԱ. (139-40): ԼԲ. (140): ԼԳ. (141): ԼԴ. (141-2): ԼԵ. (142-3): ԼԶ. (143): ԼԷ. (144): ԼԸ. (145): ԼԹ. (146-7): Խ. (147): ԽԱ. (148): ԽԲ. (148-9):

Զարեհի երգը (149-51):

ԽԳ. (151-2): ԽԴ. (153-4): ԽԵ. (154): ԽԶ. (155-6): ԽԷ. (156-7): ԽԸ. (157-8): ԽԹ. (158-9): Ծ. (159-60): ԾԱ. (160-2): ԾԲ. (162): ԾԳ. (163): ԾԴ. (164): ԾԵ. (164-5): ԾԶ. (165-6): ԾԷ. (166): ԾԸ. (167): ԾԹ. (168): Կ. (168-9): ԿԱ. (169-70): ԿԲ. (170-1): ԿԳ. (171-2): ԿԴ. (172-3): ԿԵ. (173): ԿԶ. (174-5): ԿԷ. (175-6): ԿԸ. (176-7): ԿԹ. (177): Հ. (177-8): ՀԱ. (178-9): ՀԲ. (179): ՀԳ. (180): ՀԴ. (181): ՀԵ. (181-2): ՀԶ. (183):

ՀԷ. Պ. Վ. Փիրաղէմեան (183-4):

¹ Տպագրված է՝ 1860: Շտկված է ըստ Բաֆֆու Ա հատորի (էջ 66, ծնթգր. էջ 523):

² Երգի տակ նշված է «Ի յիշատակ հնչակեան կուսակցութեան քսանամեակին՝ Վառնայի մասնաճիւղի «Գիտակից խումբէն»:

³ Օրհներգութիւնը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Երգի տակ նշված է՝ «Թրգմ.»: Տե՛ս 143-րդ էջի հմր 6 ծանոթագրութիւնը:

⁵ Շարունակութիւնը նույնն է, ինչ հմր 30 նկարագրութեան անվանաթերթինը:

⁶ Ա. Ե. Բ հատորիկներն ունեն ընդհանուր էջակալութիւն: 7.Տես հմր. 138. նկարագրութիւնը:

ՀԸ. (184-5): ՀԹ. (185-6): Զ. (186-7): ԶԱ. (187-8): ԶԲ. (188): ԶԳ. (189-90):

Այբուբենական ցանկ Բ հատորի (190-2):

ԾԱՅ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Գրցցկ՝ Աշճեան, 1913 (էջ 17): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 6, կողքի էջ 4՝ «Ազատ մատենաշար»), հմր 2 (էջք 23, 30, 53՝ «Ազատ մատենաշար»), հմր 4 (էջ 9):

Պրբրկն՝ «Բիւզ.» 1908, հմր 3.731՝ 31/ԺԲ 1908 - 13/Ա 1909, էջ 3, «Ազատ մատենաշար»: «Բան.» 1907, 4ր/1, (թղթակազմի վրա՝ 1909), «Ստ. գրքեր», հմր 28: «Ժամ.» 1909, հմր 108՝ 21/Բ - 6/Գ, էջ 4, «Ազատ մատենաշար»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ա. 2ուպ.՝ի ֆոնդ, 3172:

32. Հտ. Գ. Կը պարունակէ բազմաթիւ...¹ Կ. Պուլիս, [տպ. եւ կազմատուն Օ. Արզուման, հմր 8], 1909, (195-288) ² էջ, ([Զարգարեան հրատ.], Ազատ մատենաշար, [թիւ 16]):

Բվնր.՝ ԅօր.՝ Սահակ Ա. Խանճեան, *Եղ.*՝ Արիստակէս քինյ. Հիսարեան, *Ի վերջնորոշին պատրիարքութեան Կոստանդնուպոլսոյ ամենայն, Տ. Մատթէոս արքեպ. Իզմիրեանի ազգանուէր պատրիարքին հայոց Թուրքիոյ, ընտրեալ յամին 1908 22/Ժ-ի դիմաց ազգային երեսփոխանութեան* (195-6):

Մ. Զերագ, Երգ - «Հայեր, մինչեւ ե՞րբ արտասունք...», 1872 12/Ե (196-7):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Պարերգ - «Հայկազո՛ւնք, պար բոնենք...» (197):

Թ. Նազարեան, Առ Մայրն Հայաստան - «Երկիր քաջազանց, քանի՞ սուգ աչեր...» (197-8):

Խ. Եպս. Նար - Պէլ, Երգ շրթայակապ հայոց (198):

Հայրենասիրական (199):

Սիմէոն Սափարեանց, Վանեցի որբի երգը (200):

Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր (200-1):

[Միճազ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (201-2):

Ժողովրդական երգ - «Իմ գլխտ ֆայթէն կիտամ...» (202-3):

Ի մարտ (204):

Ժողովրդական երգ - «Գացէք, տեսէք, ո՞վ է կերել զէծ...» (204-6):

Յառա՛ջ. քայլերգ (206):

[Ֆահրատ], Սասուն - «Իսլամական գոռ վաշտերը կատաղի...» (206-7):

Յ. Յովհաննիսեան, Նոր գարուն (207):

Մուշ - «Թո՛ղ չերգէ պլպուլ Մշու դաշտերում...» (208-9):

Ս. Սափարեանց, Վանի կտորածը (209):

Դէպի կոխ (209-11):

Կախաղան (211-2):

Գամառ - Քաթիպա, Օրոր - «Արի՛, ի՛մ տիսակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (212-3):

Առ գեփիռն Ալէմտաղիի - «Զմեռն անցաւ, գարուն է արդ...» (213):

Բաֆֆի, Հասօի երգը, «Կայծեր» (213-4):

Գամառ - Քաթիպա, Կարինի տիսակը, 1890 (214-5):

Երգ - «Հայը բանտէն չի վախճար...» (215-6):

Հայրենասէր սանոթիք (216-7):

Խ. Եպս. Նար - Պէլ, Որորդք (217):

Հ. Ղ. վ. Ալիշան, Պիպուն Աւարայրի (218):

Գաւառական երգ (218-9):

Քայլերգ զէջոնցոց (219):

Միութեան երգ (220):

Քայլերգ - «Խաղաղ դաշտի որդի՛ք, լեռները ելնե՛նք...» (220-1):

Հայ եմ ես (221-2):

[Ա. Զարդա], Օրոր - «Ննջի՛ր, մանկ ին սիրասուն...» (222):

Պաղ աղբիւրի մօտ (223):

[Ի. Կողով], Հայրենիք սրբազան, [ուսու.-ից թրգմ. Յ. Քուչուրեկեան] (223-4):

Ռ. Յ. Պէրպէրեան, Երգ հայ ուսանողաց ի հանդիսի մրցանակաբաշխութեան (224-5):

Երգ պանդխտութեան (226):

Ուսանող եւ ուսանողոթիք (227):

[Ա. Ծահագիզ], Ժամանակ հայոց (228):

Յ. Մ. Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրսխտավայր...» (228-9):

Գամառ - Քաթիպա, Հայի գանգաւոր, 1877 (229-30):

Գամառ - Քաթիպա, Մշեցոց նոր սերունդ, 1879 (230-1):

Խրատ - «Մի՛ ի շատիղ ընդ մղար...», [թրգմ. Մ. Պէշիկթաշ-լեան] (231):

[Խ. Գալֆայեան], Հա՛յ մեռնիճք (231-2):

Խ. Եպս. Նար-Պէլ, Օրհնեալ որ սիրեն զհէգ Հայաստան (232):

Երգ Արամ Արամեանին (233):

Զայն տուր, ո՛վ ֆէտա (233-4):

[Ֆահրատ], Սասունի երգը (234-5):

¹ Շարունակութեանը նույնն է, ինչ հմր 30 նկարագրութեան անվանաթերթինը:

² Երգարանի 2-րդ հրատարակութեան Ա, Բ եւ Գ հատորիկներն ունեն ընդհանուր էջակալութիւն:

Ա. Ժամակոչեան, *Ողբ Վասպուրականի* (235–6):
Աղեքս. Փանոսեան, *Էդ. Գրիգոր Զուլֆայեան, Ազատութեան առաջին քայլերգ* (236):
Սօրկոճճեան, *Կոչ* - «Զարթեալ սուներ ի պատենի...» (237):
Երգ Վարդանայ - «Փառք մեր անմահ եւ հարց մերոց...» (238):
Վրէժ (239):
[Ա. Իսահակեան], Զուլում աշխարհ (240):
Այրիին ողբը (240):
Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի հանդէս պարգևաբաշխութեան աշակերտութեանց Ս. Հոհիսիմեանց վարժարանին Օրթագիղի. Առ հայկազուն օրհորդս* (241–2):
Մ. Պէշիկթաշլեան, *Առ անդէս* (242–3):
Հովիտի երգը (243):
Երգ բանտարկեալին (244):
Հատաչանք - «Իմ անուշիկ մայրիկս...» (244–5):
Դաշնակցականի երգը (245–6):
Տիգրան Ծգնաւորեան, Ողջոյն առ քեզ (246–7):
[Յ. Կարինեան], Շուշանիկ - «Է՞ր ինտանաս քո մայրենի աշխարհից...» (247–8):
Գաւառական - «Հով արե՛ք, սարեր ջան, հով արե՛ք...» (248):
Լուսին - «Արդեօք սրտի՞ս իմ տխրագին...» (249):
Ն. Զ., Յուսահատ սիրահարին (249–50):
Նորածիլ տերեւք (250):
Եղուարդ եւ Վարդուհի (252–3):
Քամառ - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր (253–5):
Գաւառական - «Թալիշու ճամփէն դու ա...» (255):
Օսմ. սահմանադրութեան երգը (256):
Մահ - «Հայրիկը ծերացեր էր...» (256–7):
Հոգս չէ (257–8):
Գ. Հ. Ռշտունի, Մրգավաճառ (258–60):
Հին գէշ ատեն (261–3):
[Մ. Պէշիկթաշլեան], Երգ սատանի (263–4):
Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ծերն վանայ* (264–6):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վերջին գարուն (265–6):
Պետրոս Դուրեան, Երգ պատերազմի - «Վրէժ կը գոռան շիրմաց խորէն...», «Սեւ հողեր [կամ Յետին գիշեր Աբաբատեան]» (266):
Մ. Ս. Հ. Անդրեասեանց, Տարագիր հայ զինուոր (267–8):
[Ս. Հէքիմեան], Պանդուխտն առ լուսին (268–9):
Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի սգալի մահ Գաբրիէի Երանեան* (270):
Նոր տարի - «Օ՞ն, փութացէք, հասեալ է ժամ...», *Էդ. Լա Մարտէյլեէզ* (270–1):
Ննջեա՛, որդիս (272):
[Պայծառէ], Կոչ հայրենի լեռներուն (273):

[Զիւանի], Ընկեր - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը՝ մարդուն...» (274):
Կորկոտեանի երգը - «Զէնքերս սո՛րք, մայրիկս...» (274):
[Ճահրատ], Սաքոյի երգը (275):
Հաքըրբան - «Սիրելի եմ սերն երեսին...» (275–6):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի կորիճ (277):
Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օղին է...», *[Թրգմ.]*
Գ. Հ. Ռշտունի (277–9):
[Հուրէն], Քրիստափորին - «Դու անցար, հերոս, դէ՛հ հանգիստ քեզ քուն...» (279–80):
Ս. Շահագիզեան, Աղջկայ երգ (280):
Մահմ. Ծէլալետտին, Ինգըլայ մարշը (281):
Աշըգ Ծիւանի, Զախորդ օրեր (282):
Գամառ - Քաթիպա, Հայ զինուոր - «Մասի ճակատին ամարոյ պատեցաւ...» (282–3):
Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (283–4):
Տորբախի երգը - «Ուրեմն մնաք բարո՛ւլ, ազնի ընկերներ...» (284):
[Թալալ - Օղլի], Գիշեր - ցերեկ (285):
Նամըզ Քէմալ, Վաթան շարգըսը (285):
Այբորենական ցանկ Գ հատորի (286–8):
Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 3016: Մագմանլան, էջ 168:

Գրցցի՝ Եազընեան, 1909 (էջ 32՝ «Ազատ մատենաշար»), 1924 (էջ 66): Զարդարեան, հմբ 1 (էջ 6, կողքի էջ 4՝ «Ազատ մատենաշար»), հմբ 2 (էջք 23, 30), հմբ 4 (էջ 9): Պալենց, 1911 (էջ 13): Սիւնեաց, 1911 (էջ 39):

Պրքրկն՝ «Ազատ.» 1909, հմբ 30՝ 15 - 28/է, էջ 4, «Նոր ստ. գրքեր»: «ՀԱ», 1909, 9 - 10/ա/2, «Նոր հրատ. ք», հմբ 116:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (պակասավոր օրինակ է): ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Ա. 2-րդ ֆոնդ, 4191: ԵՊՀ (պակասավոր օրինակ է):

33. ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ Հ. (կազմ.)
ԵՐԳԱՐԱՆ, Կազմեց Հ. Հայկազունի, Հրատ. Խորէն քհնյ. Մնացականեանցի, Թիֆլիս, արագատիպ «Նաւրեթրա», 1909, 80 էջ, 8⁰ (Հայ գիտությունների գրադ., հմբ 2):

Բվնդ.՝
Ազգային երգեր.
 Ըստ Յովհ. Մալխասեանի, *Էջմիածին* - «Քեզի մեռնիմ, էջմիածին...» (3):
Ս. Շահագիզեան, Մեռնող հայրենասիրի երգը (3):
Յ. Միրզա Վանանդեցի, Հայաստան - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» (4–5):

Յ. Կարինեանց, Շուշանիկ - «Է՞ր ֆետանաս քո մայրենի աշխարհից...» (5-6):

Գեորգ Միրիմանեանց, Հայ[ոց] աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր ֆոգուն մատաղ...» (6-7):

Գ. Դողդիսեան, Երգ պանդոխտ պատանեկի (7-8):

Պանդոխտ առ կոռնկն - «Կոռ՛նկն, ո՞ւստի կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»¹ (8-10):

Մ. Նալբանդեան, Իտալացի աղջկայ երգը (10-2):

Ռ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուքը (12-5):

Յ. Մելիք - Յակոբեան, Աղթամարայ ծովի եզերքին (15-6):

Պանդոխտի երգը - «Օտար երկիր, օտար պանդոխտ կը ֆեծեմ...» (16):

Աղ. վ. Արարատեան, Անի քաղաք (17):

Մ. Պէշիկթաշեան, Չեն երջանիկ (18):

Մ. Պէշիկթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ւ գով...» (18-9):

Երգ ցաւագին (19-20):

Հ. Ղ. Ալիշան, Ի Շաւարշան դաշտին վրէժք (20-1):

Գամառ - Քաթիպա, Լուսին - «Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (21):

Ռ. Պատկանեան, Հայոց գինի - «Բաժակներ սոնունք, եղ-բա՛րք...» (21-2):

Հ. Ղ. Ալիշան, Պարույն Աւարայրի (22-3):

Ռ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (23-4):

Մ. Տամատեան, Տալտրիկցի կտրիճը (25-7):

Խ. Աբովեան, Աղաստ երգը (27):

Մ. Նալբանդեան, Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (28-9):

Ք. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (29-30):

Կենաց բաժակ, գերմ.-ից [վոկալ.] Ք. Պատկանեան (30):

Ջէյթուն (31):

[Ի. Կոզլով], Հայրենիք սրբազան [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուչուբեկեան (31-2):

Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս...» (32-3):

Կ. Մամիկոնեան, «Ննջեա՛, Վարդան, անուշ քնով...» (33):

[Ա. Իսահակեան], Ալագեազ ինձ (34):

Ժիրայր, Բլթուլ (34-5):

Մ. Պէշիկթաշեան, Սգալի մահ (35-6)

[Միճագ], Կոռնկ Հայաստանի (36-7):

[Ա. Իսահակեան], «Է՛, ջա՛ն - հայրենիք, ինչքա՛ն սիրուն ես...» (37-8):

Պարզ գիշեր (38):

Յ. Կարինեան, Վարդան Մամիկոնեան (38-9):

Ռ. Պատկանեան, Աղաստ մօր երգը (39-40):

Ս. Նազարեան, Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (40-1):

Աշուղ **Զիւանի, Զախորդ օրեր** (42):

«Ահա՛, մայրիկ, ես գնում եմ...» (42-3):

Օրհներգեր.

Ռուսական հիմն (43):

Ազգային օրհներգ² (44):

Ժողովրդական եւ խառն երգեր.

Զինուորի երգը - «Զինուորին երգերը, եղբա՛րք, լսեցէ՛ք...», [ռուս.-ից թրգմ.] **Գ. Դողդիսեան** (44-5):

Յ. Յովհաննիսեան, Ա՛յս, տուէք ինձ (45-6):

Բոյրդ բարձր (46):

Ա. Իսահակեան, Դա՛րդըս լացէք (46-7):

[Ծերամ], Սիրուններ, միք նեղանայ (47-8):

Գամառ - Քաթիպա, Առաւօտեան երգ (48-9):

Հարքբան, ջանեջան - «Եայլի բոյոր կանանչ է...» (49):

Ա. Իսահակեան, «Ռոսկան ախպէ՛ր, սարէն կուգաս...» (49-50):

Հոյ, Նազանըմ³ (50-1):

Ա. Իսահակեան, «Մաճկալ ես, բեզարած ես...» (51-2):

Ս. Շահագիդեան, Երազ - «Ես լսեցի մի անուշ ձայն...» (52):

Յ. Յովհաննիսեան, «Արագն էկաւ լսալիկն տալով...» (52-3):

Սէլեադ, Գեաֆ Օսինագի - «Է՛դ նոխտ ծիածան ունքերդ...» (53-4):

«Հով արէ՛ք, սարեր ջան, ֆով արէ՛ք...»⁴ (54):

Սրբոհո երգը, գրի առաւ Սիմակ (54-5):

«Լեք հօ՛, հօ, Եղսօ ջան...»,⁵ **գրի առաւ Սիմակ** (55):

Հորովելներ (ժողովեց Սիմակ)

Ա. Կալի (55-6):

Բ. Գոթանի (56):

Գ. Սայի (56):

Լէլէնէ, գրի առաւ Սիմակ (56):

Յ. Յովհաննիսեան, «Անցի՛ր, սե՛ւ ամպ, դու իմ սրտից...» (57-8):

«Ռոհի ես՝ կենանալ, մի...»⁶ (57-8):

Վանեցոց պարերգը (58):

Պարերգ - «Տնկոզ - տնկոզ ման արի...» (59):

Աշխէնի երգը⁷ (59-60):

Յ. Յովհաննիսեան, «Ալագեազ բարձր սարին...» (60):

² «Օրհներգը» վերագրվել է Մ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրությունը:

³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

¹ Երգի տակ գրված է «Վանեցի տիրացու Մկրտիչ» ստորագրությունը: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրությունը:

«Անձրեւ էկաւ շաղալեւն...»¹ (60-1):
Եղոս ջան,² գրի առաւ **Յ. Յ.** (61):
 «Բերդի բոլորն աւագ ա...»³ (61-2):
Հօղալլօ⁴ (62):
Տուն արի⁵ (62-3):
Զանիման (63-4):
 «Բարակ ճամբէն մտել եմ...»⁶ (64):
 «Ելէք, մանչէր...»⁷ (64):
Սոնա եար⁸ (65-6):
[Պայծառէ], Դիքէիթ - «Անխղճօրէն մեզ դատում են...» (66):
[Հազիր], Մոխամմազ - «Աստուած մէկ է՝ փառքը անթիւ...» (67):
Խանութ Եւա ջան (67-8):
Պանդոխտ մշեցու երգը (68-9):
[Մ. Արեղեան], «Լօ՛, Լօ՛, Լօ՛- Սիխանայ սէգ սարի վերայ...» (69-70):
[Ծերամ], Առ կրունկ (70-1):
Կիկօն ի Գասրմ - բաշա (71-2):
[Ծերամ], Օլոր - մողոր մնացի (72):
Արարդի երգը (72-3):
Զան գիլում⁹ (73-7):
Ցանկ (78-80):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3107: Մագմանյան, էջ 168:

Պրորկն՝ «Գեղ.» 1909, գ. 3, էջ 189, «Սո. գրքեր»: «ՀԱ» 1910, 2/բ/1, «Նոր հրատ.ք», հմր 75: «Հոր.» 1910, հմր 6՝ 12/Ա, էջ 3, «Ցուցակ Ռուսաստանում 1909 թ. հրատարակւած հայերէն գրքերի»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1910

34. ԶԸ ՄՐՍԵՍ, ԲԱՐԱՇԿԱ ԶԱՆ. Հայերէն հին եւ նոր աշուղներէ երգեր, Հաւաքեց Սազանդար Գէորգ Մատինեանցը, Հրատ. Միկաէիլ Զարիճէի, Թիֆլիս, տպ. Տ. Մ. Ռօտինեանց, 1910, 16 էջ, 8⁰:

¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 36 ժողովրդական խաղիկ:

Բվնր.՝ **Գէորգ Մատինեանց, Բարաշկայ** - «Անխղճօրէն մի չարարիլ...» (3):
 «Սիրահար իմ ասքերս մերթ լալուգին տեսնելու ես...» (3-5):
Գ. Մ., «Անգին աղջիկ, ես քեզ մատաղ...», **Բարաշկայ** երգի եղանակին (5-6):
Գ. Մ., **Իմ սիրելի Հայկանուշին** - «Նամակը ծոցումս եմ պահում...», 1903 թ., **Թիֆլիզ** (6-7):
[Ծերամ], «Սիրուններ, միք նեղանայ...» (7-8):
[Ծերամ], «Զով գիշեր է, դուրս եկ...» (9-10):
[Գ. Դողդիսեանց], Ծիծեռնակ¹⁰ (10-11):
Ծիրին, «Առանց քեզ ո՞նց դիմանամ, փաշա ջան...» (11-15):
Արտնմ, Մոխամմազ - «Ինչ գուգէ վարդն չմշկի դուն բաց արած ես ինձ համար...» (15-6):
Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3664:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1911

35. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ (Խմբ.)
Զեռնեց ՏԵՏՐԱԿ ՀԱՅ ԳԵՂՋՈՒԿ ՀԱՄԵՐԳԻ, որ դեկալարութեամբ Կոմիտաս վարդապետի եւ սիրայօժար մասնակցութեամբ իր 300 երկսեռ երգիչներու, կիրակի մարտ 30-12 ապրիլ 1911, Բերա իւնիօն ֆրանսէզի սրահ, Խմբագրեց Համառօտ ներածութեամբ Կոմիտաս Վարդապետ, Կ. Պոլիս, տպ. Յովակիմեան, [1911¹¹], Զ (7-38) [2] էջ, 8⁰:
 «Ի նպաստ հիմնելի Հայ երաժշտանոցի»:

Բվնր.¹² **Կոմիտաս** վրդ., **Երկու խօսք**, 1911, 20/Գ - 2/Գ, Կ. Պոլիս (Գ-Զ):
Մասն Ա.
 Ժ. (7-8): ԺԱ. (8): ԺԲ. (9):
 Ա. **Պարերգ** - «Հո՛՛, Նագան իմ, Նագան իմ...» (10):
 Բ. **Պարերգ** - «Փափուրի ջան...» (11):
 ԺԳ. (12):
 Ա. **Հարսներգ** - «Առաւօտուն բարի լոյս...» (13):
 Բ. **Պարերգ** - «Արեւը կայնէ կէս օր...» (14):
 ԺԷ. (15): ԺԸ. (16):
Արոր եւ տատրակ (Աշուն եւ գարուն) (17-8):
 Ա. **Ծանր սար** - «Ալագեազ սարն ամպել ա...» (19):
 Բ. **Ռուսար** - «Մեր դըրանը խընկի ծառ...» (20):

¹⁰ Կան տողեր այլ երգերից:
¹¹ Տարեթիվը նշված է ըստ «Երկու խոսք» առաջաբանի, էջ 6:
¹² Տե՛ս հմր 36 նկարագրությունը:

ԻԹ. (21): Լ. (21–2):

Մասն Բ.

Ա. **Գութաներգ Վարանդայի** (23):

ԻԳ. (24): Ի. (25): ԻԱ. (27):

Անտունի (28):

Ա. **Դրրծուած սէր** (29):

Բ. **Յանդիմանութիւն** - «Կայնել ես, կանչում էլ չէս...» (30):

ԻԳ. (31): ԺԳ. (32): ԺԵ. (33): ԼԱ. (34–7): ԼԲ. (37–8):

Հայտագիր [1–2]:

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված են արաբական թվանշաններով եւ հայկական տառանշաններով:

Կոմիտաս Վարդապետի ինքնագիրը՝ անվանաթերթի վրա:

Մտնգտ.՝ Թեյմուրազյան, «Կոմիտաս», էջ 35: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 7601:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 56), 1928 (էջ 92): Զարդա-րեան, 1922 (էջ 56):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

36. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ (Խմբ.)

Զեռնած ՏեՏԲԱԿ ՍՐԲԱԶԱԷ ԵՒ ԳԵՂԶՈՒԿ ՀԱՄԵՐԳԻ, Խմբագրեց համառօտ ներածութեամբ Կոմիտաս Վարդապետ, Ալեքսանդրիա, տպ. Խնայողական, 1911, Զ (7-42) էջ, 12⁰:

Բվնդ.՝ Կոմիտաս Վարդապետ, **Երկու խօսք** (Գ–Զ):

Մասն Ա. Սրբազան երաժշտութիւն.

Ա. **Պատարագ** - «Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր գօրութեանց...» (7):

Բ. **Ողբ Տիրամօրն** - «Տիրամայրն հանդէպ Որդւոյն...» (7):

Զրօրհնեաց երգեր.

Գ. **[Գրիգոր Գ. Պահլաունի]**, «Ո՛վ զարմանալի խորհորդ այս մեծ յայտնեալ...» (8):

Դ. **[Յովհաննէս Երզնկացի Պուզ]**, «Այսօր ձայնըն հայրա-կան...» (8):

Պատարագի երգեր.

Ե. «Ամէն, Հա՛յր Սուրբ,....» (9):

Զ. «Տէր, ողորմեա՛, Տէ՛ր, ողորմեա՛...», **[Սիմէօն կթղ.]**, «Արի՛, Աստուած, հարցն մերոց...» (9):

Է. **Տաղ Յարութեան** - «Հաիկ մի պայծառ տեսի ան-մման...» (10):

Ը. **Շարական Ռոնալուայի** - «Այսօր կանգնեցաւ...» (10–1):

Թ. **Տէրունական աղօթք** - «Հայր մեր, որ յերկինս ես...» (11):

Մասն Բ. Գեղջուկ երաժշտութիւն.

Ժ. **Կալերգ** (12–3):

ԺԱ. **Սայլերգ Ղազախ գաւառի** (13):

ԺԲ. **Սայլերգ Վայոց ձորի** (14):

ԺԳ. **Մոկաց Միրզա, Դիցազներգ** (15):

ԺԴ. **Թեւպար** - «Սարը սարին նման չէ...» (16):

ԺԵ. **Թղունցի պար** - «Սոնա եա՛ր, Սոնա եա՛ր...» (17):

ԺԶ. **Հովուերգ** (18–9):

ԺԷ. **Ծաղրերգ աղքատութեան. Կաթ կթելու երգ** (20):

ԺԸ. **Պարերգ թրոնոցի** - «Զա՛ր գընգը, գա՛ր գընգը...» (21):

ԺԹ. **Կալուածոց գրամման երգ** (22):

Ի. **Գեղջկական սիրերգ** - «Կու՛ժն առայ, ելայ սարը...» (23):

ԻԱ. **Գեղջկական սիրերգ** - «Սարէն ելաւ երկու մոխ...» (24):

ԻԲ. **Գեղջկական սիրերգ** - «Գընա, գընա, հետիդ եմ...» (25):

Մասն Գ.

ԻԳ. **Քաղհաներգ** (28),

ԻԴ. **Հարսանեկան պարերգ. ծաղրերգ** (27):

ԻԵ. **Պանդխտի երգ** - «Կոռնկ, ուսի՞ր կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (28):

ԻԶ. **Հարսնուկի երգ** (29):

ԻԷ. **Օտարութեան երգ** - «Կանչէ՛, կոռնկ, կանչէ՛, քանի գարուն է...» (30):

ԻԸ. **Բարեկենդանի երգ** (31):

ԻԹ. **Թեւպար** - «Ծորորա, Անուշ, ջան, շորորա...» (32):

Լ. **Փաթպար** - «Հո՛վ, հո՛վ, հո՛վ լիկնի...» (32–3):

ԼԱ. **Գութաներգ Լօռուայ գավառի** (34–6):

ԼԲ. **[Մ. Արեղեան], Սիփանայ քաջեր. քայլերգ** (37):

Հայտագիր (40–2):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված են արաբական թվանշաններով եւ հայկական տառանշաններով:

Կոմիտաս վարդապետի ինքնագիրը՝ անվանաթերթի վրա:

Ռ. Աթայանը գրում է. «...1911 եւ 13 թթ. Պոլսում եւ Ալեք-սանդրիայում Կոմիտասի համերգների առթիւ «Զեռաց տետրակ-ները», որոնք պարունակում են հայ ժողովրդական երգերի մասին Կոմիտասի հանրամատչելի բացատրականները, համերգներում կա-տարված երգերի խոսքերը, նրանց ժանրային եւ այլ բնութագրում-ները: «Զեռաց տետրակներից» քաղված ժանրային բացատրա-կանները ոչ միայն գիտական, այլեւ գործնական-կատարողական նշանակություն ունեն» (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 2, էջք 9, 10):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4289:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Ա. Ալլա-ի գրն., 543: Պոլ-ի գրն.,
970: ԳԱԹ, Թ. Ա.գ.-ի ֆոնդ, 6227:

1912

37. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐԳՆԵՐ, Կարապետ Յովհանն-
նէսեան, Ատաբաղար, տպ. Ատրուշան, 1912, 42 էջ,
8⁰:

Բվնդ.՝ Գէորգ Մեարոյ, *Յառաջաբանի տեղ, 1912 1/9,*
Ատաբաղար (1-2):

Գաւառական ժողովրդային բանատր գրականութիւն (3-20):

Հոյ նար, հոյ նար (21):

Ջանըմ նար (21-2):

Տինըսթան (22):

Լուսնակ (23):

Հո՛ւ, հո՛ւ (23):

Նանէ սրաօ (24):

Հարրան - «Հարրան, ջանէ ջան, քէ դորսան....» (24-5):

Հալալէր (25):

Սոխոթան (26):

Տարա՛ն, տարա՛ն (26-7):

Լէպ հո (27):

Քէլա, քէլա (28):

Եայլուխը (28-9):

Տովետոս (29):

Ելէք, տեսէք (29-30):

Չինար եար (30-1):

Չմ, չմ, չմ (31):

[Մ. Արեղեան], Լէպ հո (32):

Սոնա եար (32-3):

Դէ խանա (33-4):

Թրա լա լա լա (35):

Փունջինար (36):

Եար (37-8):

Բաղումի ջան (38-9):

Լալուխան (39):

Հայկական սար (40-1):

Ծողեր ջան (42):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4884:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1914 (էջ 325):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեւոյի գրն., 1119: ԳԱԱՀԳ, Պոլ-ի գրն., 1022:

1914

38. ԵՐԳԱՐԱՆ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ, [Հրատ.]
Հայ երիտ. քրիստ. ընկ. Գազիբէ, տպագր. Զ. Ն. Պէր-
պէրեան, 1914, 127 էջ, 12⁰:

Բվնդ.՝ *Երկու խօսք* (5-6):

*Գահիրէի հայ երիտասարդաց քրիստ. ընկերակցութիւնը եւ իր
կանոնագրին հիմնական մասերը, 2/9 1912, Գազիբէ* (7-8):
Հանգանակ հաւատոյ (9-10):

Կրօնական երգեր.

Ակիլիանէ, Քայլերգ Հ. Ե. Ք. ընկերակցութեան (12):

Հոգեւոր երգեր.

[Ներսէս Ծնորհալի], Առաւօտ լուսոյ - «Առաւօտ լուսոյ....»
(13-4):

Երգ իղաբերից անտարանին - «Եղիցի անուն Տեառն օրի-
նեալ....» (15):

Փառք ի բարձունս. ալէլուիա (15-6):

Օրհնեցէ՛ք Տէրը ծնծղայով (17):

Ո՛հ, ինձ սրուէր (18-9):

Երբ ամենքս հասնինք (19-20):

*[Ներսէս Ծնորհալի], Լոյս, արարիչ - «Լո՛ւս, արարիչ լուսոյ,
ստաջին լոյս....»* (20-1):

Յորդաֆոս սէրը (22):

Թուէ օրհնութիւններդ (23-4):

Փրկարար շնորհքը (24-5):

Ծնորհքով միայն (25-6):

Իր շնորհք բաւական է ինձի (26-7):

Ծնորհքով փրկուած (28-9):

*[Ներսէս Ծնորհալի], Աշխարհ ամենայն - «Աշխարհ ամե-
նայն....»* (29-30):

Կարող ազատելու բոլորովին (30-1):

Ոյժ արեան մէջ (32):

Զիս պինդ կը բռնէ (33-4):

Գիտեմ որ իմս է ան (34-5):

Իմ Հայրս գիտէ (35-6):

Պիտ ճանչնամ զինք (36-7):

[Մովսէս Խորենացի], Երգ [ք] Եննդեան.

ա. «Խորհորդ մեծ եւ սքանչելի....» (37):

բ. «Այսօր ցնծան երկինք....» (37):

գ. «Ի Հօրէ ծագեցար....» (37):

Փա՛ռք ի բարձունս (39):

«Խոստովանիմք Տէր զքեզ....» (39):

Երգ ծննդեան Փրկչին, թրգմ. Ա. Պետիկեան (40-4):

Տեղ մը չուցի՞ս Յիսուսի (41-2):

Ամէն բան կը զոհեմ (43-4):

Փրկիչն իմ հետս (44-5):

Ամէն տեղ Յիսուսի հետ (45–6):
 Ի՞նչ անուշ է իր սէր (46–7):
 Խերսէս Ծնորհալի, Տարածեալ - «Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց...» (47–8):
 Այրն Գողգոթայի (48–9):
 Թէն ձեր մեղքեր կարմիր (50–1):
 Մաքուր սիրտ (51–2):
 Զիս սուրբ պահէ (52–3):
 Խերսէս Ծնորհալի, Նորաստեղծեալ - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից...» (53–5):
 Զինուորին երգը - «Օ՛հ, արի՛ք, տղայք փրկութեան...» (55–6):
 Զինուորին երգը - «Օ՛հ, Փրկչին գինուորներ...», թրգմ. Հ. Գալուստեան (58–9):
 Սո՛րբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ - «Սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, Տէր գօրու- թեանց...» (59):
 Լաւագոյն երկիրը (59–60):
 Երես առ երես (61–2):
 Պէ՛տք է երթամ եւ ձեռնուանայն (62–3):
 Ինչո՞ւ (63–4):
 Ներս ա՛ն գինք (64–5):
 Յիսուս դուռը (66):
 Խերսէս Ծնորհալի, Յիշեցուք ի գիշերի - «Յիշեցուք ի գիշերի զանուն քո, Տէր...» (67–8):
 Էն լաւ բարեկամը (69):
 Յենույ յախտեանական թելերուն վրայ (70):
 Իր թելերուն շուքին տակ (71–2):
 Ըսէ՛ մօրս (72–3):
 Մօրս բարի սովորութիւնը (74–5):
 Այս կողմ կը նային (75–6):
 Փոթորկի աստեն ապաւէն (77–8):
 Տէր, ողորմեա՛ - «Տէր, ողորմե՛ա՛...» (78):
 Արմէն կթղ.], «Արի՛, Աստուած, հարցն մերոց...» (78–9):
 Ակիւլինէ, Լաւագոյն երկիրը (79–80):
 Կենաց հացը (80–1):
 Գառնուկին արիւնը (82–3):
 Յարութեան յաղթանակը (83–4):
 Կ. Ծեմանեան, Մահէս վերջը, ազատ թրգմ. Ակիւլինէ [Էղ. պատր. բրօֆ. Ս. Էօմիլիան¹] (84–5):
 Դուն է՞իր (86–7):
 Փրկչիս կը հետեւիս, թրգմ. Յ. Թրգրեան (87–8):
 Ակիւլինէ, Հայուն քայլերը (88–9):
 Ակիւլինէ, Հայ քրիստոնէայ գինուորին երգը (89–90):
 Լսեցէ՛ք ձայնն թշուառաց, թրգմ. Յ. Թ. Գալաեան (91–2):
 Տէ՛ր, փոթորկին է զայրագին, թրգմ. Յ. Թ. Գալաեան (92–3):
 Տէրոջ ճամբան, թրգմ. Յ. Թ. Գալաեան (94–5):

Վէմին շուքը, թրգմ. Յ. Թ. Գալաեան (95–6):
 Լո՛յս դրկէ, թրգմ. Հ. Գ. Ծիրոյեանց (97):
 Ինչո՞ւ պարսպ հոս կենաս, թրգմ. Հ. Գ. Ծիրոյեանց (98):
 Երբ Փրկչիս անունս կարդայ (99–100):

Ազգային երգեր.

Ա. Նալբանդեան], Երգ ազատութեան - «Ազատ Աս- տուած[ն] այն օրից...» (102–3):
 Ա. Պէշիկթաշլեան], Եղբայր եմք մեք (104–5):
 Ռ. Պատկանեան], Արաքսի արտասու[ն]քը (105–7):
 Ռ. Պատկանեան], Սիրոյ զոհեր (107–8):
 Ա. Տամատեան], Տալուորիկ (108–10):
 Ռ. Պատկանեան], Վերջաբան (110):
 Յ. Սըվաճեան], Երբ Ազգ. սահմանադրութեան - «Արի՛ք հայկազունք, յատաջ ընթանանք...» (111–2):
 Թերամ], Անդրանիկին - «Իրրեւ արծիւ սասանում ես լեռ ու ժայռ...» (112):
 Դաշնակցական խումբ (113):
 Զայն սուր, ո՛վ ֆէտա (113–4):
 Կ. - Ժ. Ռոմէ դը Լի], Մարտէյէզ, [Քրահս.-ից թրգմ. Պ. Թերգեան] (114–5):
 Արհաւ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (115–6):
 Խնդա՛, երբ կրնաս, [թրգմ. Ակիւլինէ] (116–7):
 Ա. Հ. Ֆէլէկեան], Թէ թեւ ունէի (118–9):
 Մարտիկի յիշատակին (119):
 Րաֆի], Զա՛յն սուր (120):
 Առ Հնչակ (121):
 Յանկ հոգեւոր երգերուն (122–6):
 Յանկ ազգային երգերու (127):

Ծնթ.՝ Իրագեկել է, որ հոգեւոր երգերի մեծ մասը թարգմանված է “Alexander’s Revivat Hymn” վերնագրով երգարանից:

Թարգմանչի անուն չկրող երգերը հայերենի է վերածել վերապատվելի Հ. Ս. Խանդամուրը (տե՛ս ցանկ, էջ 126):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 5806:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 95), 1928 (էջ 90): Զարդա- րեան, 1922 (էջ 95):

Օրնկ՝ ԵՊՀ:

39. ՆՈՐ ԶԱՅՆ. Ժողովածու ժամանակակից երգերի, Հրատ. Օնիկի, Թիֆլիս, տպ. Էպօխա, 1914, 2 թ. լուսանկ, 16 էջ, 8⁰:

¹ Նշված է էջատակային ծանոթագրութեան մեջ:

Բվնդ.¹ **Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր** (3):
[Ծերամ], Անդրանիկին - «Իբրև արծի սաւառնամ ես լէտ ո
 ժայռ....» (4):
Հայրուկի երգերից - «Մոթ գիշերին անվախ ֆիդան....» (6):
Հայրուկ, մի՛ վախենաք (6-7):
Քայլենք (7):
[Աշխղժ], Համազասպի երգը - «Ծագեց արև ազատու-
 թեան....» (8):
[Ա. Իսահակեան], Լա՛ց, մերիկ ջան (10):
[Զիւանի], Յոյս - «Ինչքան երկինքը ամպէ, որոտայ....» (10-1):
Թիկունքդ լայն (11-2):
Տ. Պ., Բաւական է քուն (12):
[Ֆահրատ], Սերոբ փաշայի երգը (13):
Հայրուկի երգերից - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնանք մենք
 Սասուն....» (14):
[Ֆահրատ], Հայրուկի երգերից - «Ես ընկած եմ քիւրդերու
 մէջ....» (15-6):

Լուսանկարների ցանկ՝
 Անդրանիկ, էջ 5
 Համազասպ՝ Հայ կամավորների 3-րդ գնդի հրամանատարը
 իր խմբով, էջ 9

Մտնգտ.² ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 5986:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1917

**40. ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԳԵՐ. Յեղափոխական, ռազ-
 մական, ազգային ընտիր երգերի պատկերազարդ
 ժողովածու, Հրատ. Խ. Վարդանեանի, Թիֆլիս, տպ.
 Քարթլի, 1917, 80 էջ, 8⁰:**

Բվնդ.¹ [Պ. Лавров ¹], **Маршъеца** (2-5):
[Պ. Լաւրով], Մարսելիէզ, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (5-8):
Ա. Ծատուրեան, Մահ նահատակներին (10):
[Լ. Ռադիկ], Անվախ ընկերք, ոտքի ելե՛ք, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (12):
[Աշխղժ], Համազասպի երգը - «Ծագեց արև ազատու-
 թեան....» (14):
Մեր երգը (14-6):

[Անանուն], Թաղման քայլերգ, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակո-
 բեան] (16):
Հ. Յեղ. Դաշնակցութեան քայլերգ (17):
Ա. Ե., Առա՛ջ, վեր կացէք (17-8):
«Ազատութեան այն վառ սէրը....» (18):
Մենք պէտք է կոռենք (19):
Յ. Սըվանեան, Ազգային սահմանադրութեան երգ (19-20):
[Գ. Մ. Կրծիժանովսկի], Վարչավեանկա, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (20-1):
Ղ. Ալիշան, Ի ծաւարջան դաշտին վրէժք (22):
Մ. Նալբանդեան, Ազատ Աստուածն (22-4):
Բռնակալներին (24-5):
Գամառ - Քաթիպա, Լըռեց (25):
[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յոտայ....»,
[Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (26):
[Բ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (27):
Յ. Մելիք - Յակոբեան, Ձայն տո՛ւր, ո՛վ ծովակ (28):
Կարկուտ տեղաց (29-30):
Յ. Կարինեանց, Ծուռնիկ - «Է՛րո ֆետանաս քո մայրենի
 աշխարհից....» (30):
Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը ֆե-
 ծեմ....» (30-1):
Պետոյի յիշատակին (31-2):
Առա՛ջ, ընկերներ (32):
Ֆահրատ, Մենք անկեղծ զինուոր ենք (33):
[Ս. Հ. Ֆելէկեան], Պանդխտի ողջոյնը (34-5):
Տո՛ւր ձեռքդ, եղբայր (35-6):
Հրաւեր ազատութեան (36-7):
Պարզի՛ր, աղբիւր (37):
[Ի. Կոլով], Պանդուխտ հայն, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Քուչու-
 բեկեան] (37):
Հայաստանի աւետարներ (38-9):
Հ. Ղ. Ալիշան, Բլբուն Աւարայրի (39):
Ֆահրատ, Հայրուկի երգերից - «Ես ընկել եմ քրդերի մէջ....» (39-41):
Խրիմեան Հայրիկ, Զարթի՛ր, որդեակ՝² (41-2):
Գ. Տալեան, Մայր եւ որդի - «Մայրիկ ջան, մնաս բարով...» (42-3):
Ս. Սափարեան, Պարզ գիշեր (43-4):
Ես կուգեմ կոռել (44-5):
[Զիւանի], Ձախորդ օրերը (45):
Գամառ - Քաթիպա, Թէ իմ այնոր (46-7):
Տանկահայ զինուորի երգը (47-8):
Կ. Մամիկոնեան, Օրոր - «Ննչեա՛, որդեակ, անուշ քնով....» (48-9):

¹ Ա. Բախչիւնյանը նկատել է. «Սա, բնականաբար, բնաւ էլ Ֆրանսիայի Ազգային օրհներգի շարադրանքը չէ, այլ ռուս յեղափոխական Պիոտր Լաւրովի 1875-ին գրուած «Բանուորական Մարսէլէզ» բանաստեղծութիւնը»: Տե՛ս նրա «Մարսէլէզը...» էջ 211:

² Այլ երգարաններում երգը վերագրվել է Պ. Վ. Նաթանեանին:

[Շերամ], Անդրանիկին - «Իբրև արծի սաստնամ ես լեռ ու ժայռ...» (49):

Խ. Արովեան, Աղասու երգը (50-1):

Նպատակիս գէթ մի մասը (51):

Ս. Ծափազիզ, Ազնի ընկեր (52-3):

Ա. Ե., Սօցիալիզմ (53-4):

Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէր (54-5):

[Մ.] Պէշիկթաշեան, Դու գո՞ւյ խնդրես... (55-6):

Մ. Նալբանդեան, Իտալացի աղջկայ երգը (57-9):

[Միճագ], Կոռնկին (59-60):

Կոռնցէ՛ք, տղերք (60-1):

Ահա՛, մայրիկ (61):

Գամառ - Քարթլայ, Վանեցոց չունուազը (62):

[Մ.] Պէշիկթաշեան, Թաղումն քաջորդուն [նմանող. Ուօլֆի] (63-4):

Ա. Իսահակեան, Ալագեազին (64):

Ա. Ե., Կեցցէ՛ պայքարը (65):

Ֆահրատ, Անդրանիկի կոչը (65-7):

Նուէր հայրուկին (67):

[Միճագ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (68):

Յակ. Տէր - Յարութիւնեան, Կարօտ (68-9):

Ա. Ե., Տանջուածների երգ (69-71):

[Զիւանի], Դասթան - «Հազար ինն հարյուր չորս թուականին...» (71-5):

Նուէր հնչակեան զինուորներին (76):

Ս. Ծափազիզ, Երազ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (76-7):

Կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (77-8):

Ծանկ (79-80):

Լուսանկարների ցանկ

Մ. Վ. Բօձեանկո - Գործադիր կոմիտեի նախագահ, *անվանաթերթ*

Ա. Ֆ. Կերենակի - Պատերազմի եւ զին. մինիստր, *անվանաթերթ*

Աճէմեան - Արդարադատութեան մինիստրութեան անդամ, էջ 2

Զիւէիճէ - Արտաքին գործերի մինիստր, էջ 2

Իշխ. Գ. Յ. Լվով՝ Մինիստրների խորհրդի նախագահ, էջ 3

Պ. Ն. Միլիկով - Արտաքին գործերի նախկին մինիստր, էջ 3

Ա. Վ. Գուշկով - նախկին Զին. մինիստր, էջ 3

Վ. Ն. Լվով - Սինոդի օբեր պրոկուրատոր, էջ 3

Անդրանիկ, էջ 6

Ա. Ի. Շինգարեւ - Երկրագործության մինիստր, էջ 9

Ի. Վ. Գոտնիեւ - պետական կոնտրոլ, էջ 9

Ա. Մ. Մանուիլով - Ժող. Լուս. նախկին մինիստր, էջ 9

Ն. Վ. Նեկրասով - Հաղորդակցության նախկին մինիստր, էջ 9

Խմբանկարներ

Անդրանիկը իր օգնականներով, *Թղթակազմի վրա* եւ էջ 11

Քեռի, Վարդան, Համազասպ, էջ 7

Հայ կամաւորների երդումը, էջ 13

Համազասպի խումբը, էջ 15

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6579:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1917, հմր 162՝ 2/Ը, էջ 4, «Յայտարարութիւններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 2386: ԳԱԱՀԳ:

41. ԱԶԳԱՅԻՆ երգարան եւ Անդրանիկի երգը, Ժողովեց Ե. Պ., Թիֆլիս, տպ. Ա. Մ. Ռօտինեանցի, 1917, 16 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Տո՛ւր ձեռքդ, եղբայր (3-4):

Արեան երգերից (4-5):

Հայ ազգ (5-6):

Հայ հերոսը բանտարկուած (7):

Լ. Մանուէլեան, Կտրիճի երգը (8):

[Միճագ], Զինուորին (8-9):

Եագորի յիշատակին (10):

Մ. Նալբանդեանց, Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թականից (11-3):

Հայ զինուոր բանտում (13-4):

Հերիք է, մայրի՛կ (14-5):

Գանգատ, Ժողովրդական երգերից (15):

[Միճագ], Նովրուզի երգը (16):

Լուսանկարների ցանկ՝

Ա. Գուշկով, *(Թղթակազմի վրա)*

Ս. Կերենակի, *(Թղթակազմի վրա)*

Ն. Զիւէիճէ, *(Թղթակազմի վրա)*

Մ. Աճէմեան, *(Թղթակազմի վրա)*

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6580:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

**Ա. 2. Հայաստանեայց եկեղեցվոյ Հոգեւոր
երգերի խոսքեր պարունակող
ժողովածուներ**

**Ա. 2.1. Մի քանի հեղինակների երգերի
խոսքեր պարունակող ժողովածուներ**

1739

42. ՓՈՔՐԻԿ ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Մարտիրոս դպիր Սարգսյանի, 1739, 244 էջ, 8⁰:

Տիտղոս.¹ Փոքրիկ Գանձարան: / Հաւաքեցեալ համառօտաբար ըստ պատշաճի ասուր մեծ տօնից Տէրո / նականաց եւ ամենայն սրբոց: Այլ եւ գլխատր տաղք ոմանք / եկեղեցականք ի նոյն ժողովեալք կարճատօտիք: / Զի որ կամի՝ ուցի զգոյ/նըս սոցին. զի երգել կարի/ցէ ներ եկեղեցոյ ի պաշտման պատարագի, / Թուին հաւոց ոճձը-իմ [1188]:

Բվնդ.¹ [Գանձարան].

- Է. (3–11):
- ՀԵ. **Գանձ Արթոյն Իսահակայ հայրապետին** (12–20):
- ԿԱ. (20–6):
- ԿԲ. **Գանձ Արթոյն Ստեփաննոսի** (27–8):
- ԿԳ. **Գանձ առաքելոցն Պետրոսի եւ Պողոսի** (28–9):
- ԿԴ. (29–30): Բ. (30–2): Դ. (32–3):
- ԻԲ. **Գանձ Յարութեան սրբոյ Զատկին** (33–5):
- ԼԹ. (35–6): ԽԱ. (36–8):
- ԽԳ. **Գանձ Այլակերպութեան Տեառն մերոյ** (38–40):
- ԽԶ. (40–1): ԽԸ. (41–3):
- ԼԱ. **Գանձ Յարութեան կիրակէի** (43–4):
- ԽԲ. **Գանձ կաթողիկէ Եկեղեցոյ Էջմիածնի եւ տապանակի** (45–6):
- ԺԹ. **Գանձ Ծաղկազարդի** (46–7):
- ԽԷ. (47–9): ԻԱ. (51–3): ԺԲ. (53–6): Ժ. (56–7): ԴԹ. (57–9): ԺԱ. (59–60): ԻԳ. (61): ԻԶ. (62): ԻԴ. (62–3): ԻԸ. (63–4): ԻԵ. (64–5): Լ. (65–6): ԻԷ. (66): ԻԹ. (67): ԼԲ. (67–8): ԾԵ. (68–9): ԾԶ. (69–70): ԼԶ. (71): ԼԴ. (71–2): ԼԵ. (72–3): ԼԳ. (73–4): ԼԷ. (74–5): ԾԸ. (75–7): ԺԶ. (79–81):
- ՀԱ. **Գանձ Յակոբայ Մծրնայ հայրապետին** (81–3):
- ԿԷ. (83–4): ԿԸ. (85–6): ԴԱ. (86–7): ԶԲ. (87–9): ԶԵ. (89–91): ԾԳ. (93–4):
- ԶԸ. **Գանձ սուրբ թագաւորաց** (95–6):

[Տաղարան].

- Ա. (99–100): Գ. (101–2): Ե. (102–3): Բ. (103): Ժ. (105–6): Թ. (106–7): ԺԱ. (107–8): Է. (108–9): ԺԶ. (109–10): ԺԴ. (110): ԻԱ. (112): Ի. (113–4): ԻԲ. (114–5): ԻԳ. (115–6): ԻԶ. (117–8): ԻԷ. (118–9): ԻԸ. (119–20): Լ. (121): ԼԶ. (122–3): ԼԲ. (123–4): ԻԹ. (124–6): ԽԲ. (126): ԽԳ. (127): ԼԹ. (128–9): ԽԵ. (129–30): ԽԷ. (130–2): ԼԸ. (132–3): ԼԵ. (134–5): ԼԴ. (135–6): ԼԱ. (136–8):
- Զ. **Տաղ գլխատման Յովհաննոս Կարապետին** (138–9):
- Ծ. (139–40): ԾԱ. (140–1):
- ԽԶ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց կիրակէից** (141–3):
- ԽԱ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց [կիրակէից]** (143–4):
- ԽԸ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց [կիրակէից]** (145–8):
- ԽԹ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց [կիրակէից]** (149–50):
- ԾԳ. (150–1): ԾԸ. (152–3): ԾԹ. (153–4): Կ. (154–5):
- ԿԲ. **Տաղ Վերափոխման** (157):
- ԿԳ. (158–9): ԿԴ. (159–60): ԿԱ. (161):
- ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (161–2):
- ԿԶ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (163):
- ԺԲ. (163–5):
- Տաղ Խաչի նաւակառեաց** (167–8):
- ԾԶ. **Տաղ Սուրբ Երրորդութեանն** (169–70):
- ԾԵ. **Տաղ Սուրբ Երրորդութեան** (171–2):
- ՀԲ. **Տաղ Վերացման Խաչին** (173–4):
- Հ. **Տաղ սուրբ Խաչի** (174–5):
- ՀԴ. **Տաղ սուրբ Խաչի** (175–6):
- ՀԵ. **Տաղ սուրբ Խաչի** (176–8):
- ՀԶ. **Տաղ Վարագայ սուրբ Խաչի, Գանձի գոյն է** (178–9):
- ՀԷ. **Տաղ գիտ սուրբ Խաչի** (179–80):
- ՀԳ. **Տաղ երեւման սուրբ Խաչի** (180–1):
- ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեան Քրիստոսի** (182–4):
- ՀԸ. **Տաղ Արթոց Հրեշտակապետաց** (185–6):
- ԺԻԵ. (187–9):
- ԺԺ. **Տաղ Սուրբ Ոսկեանց** (188–9):
- ԴԹ. **Արթոյն Յակոբայ Մծրնայ հայրապետին** (189–90):
- ԶԷ. **Տաղ Արթոյն Պետրոսի եւ Պողոսի** (190–1):
- ԴԱ. **Տաղ սրբոց Մարգարէից** (191–3):
- ԶԲ. **Տաղ սրբոց Առաքելոց** (193–6):
- ԴԷ. **Տաղ Սուրբ Լուսաւորչին** (196–7):
- ԺԻԶ. (197–8):
- ԺԻ. **Տաղ սրբոց մարտիրոսաց** (198–9):
- ԺԺԶ. (201–2): ԺԺԱ. (202–3): ԺԺԴ. (203–4): ԴԳ. (204–5): ԺԷ. (205–6): ԺԵ. (206–7): ԺԴ. (207–9): ԺԲ. (209–11): ԺԼ. (212–3):
- Մեղ եղիք.**²
- Տեառնընդառաջին** - «Փսոսաց թագաւորն ալսօր եկեալ...» (214):

¹ Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:

² էջ 214–238-ում գետեղված են մեղեդիների մեկական տներ:

Ծաղկազարդի - «Աստ երբայեցոց մանկունքն....» (214):
Թարութեան - «Նըստեալ կանայքն ողբային....» (214):
Համբարձման - «Սոսկալի անի....» (215):
Հոգւոյ գալստեան - «Գոհութիւն Հոգւոյն Սրբոյ....» (215):
Այլակերպութեան - «Լեւտըն ցրնճա դո թարթր....» (216):
Աստուածածնի - «Այսօր պարողին....» (217):
Խաչի - «Աստանօր կանգնեալ տեսար....» (217):
Վարագայ Խաչի - «Այսօր ազդէ մարգարէն....» (218):
Գիւտ Խաչի - «Այսօր խաչափայտըն....» (219):
Եկեղեցւոյ եւ Խաչի - «Նոր դրախտին եկեղեցւոյ....» (219):
ԅովհաննո Մկրտչի - «Սա յանապատէ....» (219):
Ստեփաննոսի - «Ի խաչին տնկեալ....» (220):
Պետրոսի եւ Պօղոսի - «Այսօր ցնճացէ՛ք, եղբարք....» (221):
Գրիգոր Լուսաւորչի - «Զայն բարձեալ յերկինս....» (221):
Սրբոց Առաքելոց - «Պաղատիմք առ ձեզ, ընտրեալք....» (221):
Մարգարէից - «Այսօր մանկունք Սիովնի....» (222):
Հայրապետաց - «Ի մեծ հանդիսի....» (222):
Սրբոց մարտիրոսաց - «Այսօր նորահրաշ տօնիս....» (223):
Հռիփսիմէի - «Այսօր բանայ սերովրէն....» (224):
Հրեշտակաց - «Զօրք երկնային....» (224):
ԅովհաննո Սուրբ Ոսկեքերանի - «Ի հանդէս քո սուրբ տօնի....» (224):
Սարգսի Զօրավարի - «Պարծանք հանդիսից....» (225):
Ծննդեան - «Մոգք յարեւելից....» (226):
Թարութեան - «Կանանցըն կանխեալ....» (227):
Համբարձման - «Սուրբ գալստեամբ քո....» (228):
Աստուածածնի - «Այսօր Գաբրիէլ հրեշտակապետն եկեալ....» (228):
Առաքելոց - «Արեգակն արդար....» (229):
Պետրոսի եւ Պօղոսի - «Պետրոս եւ Պօղոս....» (229):
Սուրբ Լուսաւորչի - «Սրովբէից ձայնին....» (230):
Հայրապետաց - «Ի հանդէս տօնի....» (230):
Մարտիրոսաց - «Նոր ծառոյն կենաց....» (230):
Կուսանաց - «Կենդանի վըկաք....» (231):
 «Յաղթօղ զօրութեամբ....» (231):
 «Բարունք սանձալիք....» (231-2):
Պահոց - «Անդ ի մէջ դրախտին....» (232):
Հրեշտակաց - «Գովեստ քերկրանաց....» (232):
Միռոնի - «Հայր ամենակալ....» (233):
Ծննդեան - «Անեղին տանար....» (233):
Թարութեան - «Առ պարտիզպանն....» (233):
Թարութեան եւ Աստուածածնի - «Անէս Գիրեէ....» (234):
Աստուածածնի - «Գոհար վարդն....» (235):
Խաչի - «Ես ձայն գտիծմն ասեմ....» (236):
Եկեղեցւոյ - «Քրիստոս եկեալ....» (237):
ԅովակիմայ եւ Աննայի - «Ի նիրելի հրճեցին....» (238):
Ծանկ (239-242):

Ծանկ տաղիցս (242-244):
Յիշատակարան (244):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր Արեգ Կարեանէ ձեռամբ՝ Գէորգ Բամպոքնեանի Նուէր Մատենադարանին Սկիտար 1 նոյ. 1968» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, ՀՄ, էջ 124-125: Ղազիկեան, հոտ. Ա, էջ 402: Թէոդիկ, § 35, էջ 59: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 141: Կորկոտյան, էջ 119, հմբ 147: ՀԳՄ, հոտ. Ա, հմբ 449, էջ 354ա-356բ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1891

43. ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՒ ԱԹՂ ԵՐԳՔ ՀՈԳԵՒՈՐ գպրոցներէ ու երգեցիկ խմբերէ համար, Կազմեց Յ. Խ[աչուհեան], Վաղարշապատ, տպ. Սրբոյ կաթողիկէ էջմիածնի, 1891 ՌՅՆԱ. [=1341], 21 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Երգեցողութիւնք սրբոյ պատարագի (1-9):

Խաչատուր Տարունցի, Ի զգեստաւորելն քահանայի - «Խորհրդոյ խորին անհաս անսկիզբն....» (1-2):

Սիմէօն կթղ.], «Արի՛, Աստուած հարցն մերոց....» (7-8):

Արախ Զորպիտեցի, Կանոն Ծողակաթի Ս. Էջմիածնի - «Էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա....» (9):

Առաւօտեան ժամերգութիւն.

Ներսէս Ծնորհալի, Երգ Տեսուն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի ասացեալ ի պաշտաման գիշերոյ - «Յիշեցոմք ի գիշերի զանուն քո, Տէ՛ր....» (9-10):

[Փոխ.] «Զարթի՛ք, փառք իմ, զարթի՛ք....» (10):

Ներսէս Ծնորհալի, Երգ Առին Տ. Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի - «Առաւոտ լուսոյ....» (11-2):

Երգ Իղաքերից աւետարանին - «Եղիցի անուն Տեսուն օրհնեալ....» (13):

Զկնի Իղաքերից աւետարանին - «Փա՛ռք յարութեան քո, Տէր....» (13):

Օրհնութիւն առաւօտու - «Փա՛ռք ի բարձմնս Աստուծոյ....» (14):

Ներսէս Ծնորհալի, Նորաստեղծեալ Բանն յանէից....» (15-6):

Երեկոյեան ժամերգութիւն.

Յերեկոյի կիրակամտից - «Սուրբ ես, Տէր զօրութեանց...» (16-7):

Հոգեհանգիստ - «Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից...» (17-9):

Կանոն Ջրօրհնեաց - «Լո՛շս ի լուսոյ, ի Հօրէ ստաքեցար...» (19-20):

[Գրիգոր Գ. Պահլավունի], Երգ - «Ո՛րվ զարմանալի խոր-հորդ այս մեծ յայտնեալ...» (20-1):

[Յովհաննէս Երզնկացի Պուգ], «Այսօր ձայնն հայրա-կան...» (21):

Կազմողի ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծապատիւ բժ. պ. Արա-մեանցի Յ. Խաչումեանից. 92 Գանձակ» (ՀԱԳ):

Մտնգտ՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 5708:

Պրորկն՝ «ՀԱ.» 1892, հմբ 7, էջ 210 Գր. Գալէմքեարեան, «Ազգ. հրատ.ք 1891 ամի» հմբ 94:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

44-45. ԵՐԳՔ ՀՈԳԵԻՈՐՔ Համահաւաքեալք յեկեղեցական գրոց Հայաստանեայցս Սուրբ Եկեղեցւոյ, ի ձեռնարկութիւն փոքրահասակ երգեցողաց հոգե-ւոր դպրոցաց Հայոց, Խմբագրեց Վահան քհնյ. Մա-միկոնեանց, ուսուցիչ Հայկ. ձայնագրութեան հոգե-ւոր թեմական դպրանոցի Հայոց Երեւան քաղաքի, Վաղարշապատ, տպ. Սրբոյ Կաթողիկէ Էջմիածնի,

[Ա. տպագր.] 1891, ՌՅԽ [=1340] 76, [6] էջ, 8⁰:

Բվնր.՝¹ Վահան քհնյ. Մամիկոնեանց, **Յառաջաբան** (Ա-Գ):

[Ծառու ժամերգութիւնք].

ՂԱ. (1-4): ՂԳ (4-6):

Երգեցողութիւնք սրոյ պատարագի (6-35):

Ժամերգութիւնք գիշերային.

Է. (35-8): ԼԲ. (38-9):

ԻԸ. **Սաղմոս ձայնի յատր կիրակէի յառաջընթաց աւե-տարանին** (40):

ԼԶ. (41-2):

Ժամերգութիւն յերեկոյի կիրակամտից.

ԾԵ. (43-4): ԾԶ. (45-8): ԾԹ. (48): Կ. (49): ԼԴ. (49-51): ԿԲ. (51): ԿԳ. (52-3): ԿԴ. (54-5): ԿԶ. (55-7): ԿԵ. (57-60):

Երգք Ծննդեան եւ Մկրտութեան Տեառն մերոյ Յիսու-սի Քրիստոսի.

ՀԱ. (60): ՀԲ. (61): ՀԳ. (61-2): ՀԴ. (62-3): ՀԵ. (63-4):

Յերեկոյեան ժամուն խաղաղականի.

ԿԸ. (64-6): ԿԼ. (66-8): ԿԹ. (68-70):

Գիրք եւ ալելուք ծննդեան եւ յարութեան.

ՀԶ (70-1): ՀԸ. (72-3): ՀԹ. (74-5): Զ (75-6):

Ցանկ (Ա-Բ):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Վ. Մամիկոնյանցի ընծայագրով օրնկ՝ «Նոր - Դար» լրագրի խմբագիր մեծապատիւ արմ. Սպանդար Սպանդարեանին կազմողից: 16. Ի. 1892 Երեւանում:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1749: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 5783:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 66-7), 1910 (էջ 87), 1914 (էջ 59):

Պրորկն՝ «ՀԱ.» 1892, հմբ 7, էջ 211, Գր. Գալէմքեարեան, «Ազգ. հրատ.ք 1891 ամի» հմբ 119:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1893

45. 2-րդ տպագր. <...> «Ի ձեռնարկութիւն աշակերտաց հոգեւոր...»² սրբագրեալ եւ յաւելեալ, Վաղարշապատ, տպ. Ս. Էջմիածին, 1893 ՌՅԽԲ [=1342], Զ, 174, Զ էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Վահան քհնյ. Մամիկոնեանց, **Յառաջաբան** (Ե-Զ):

Ժամերգութիւն գիշերային.

Ա. «Տէ՛ր, զի բազում եղէն նեղիչք իմ...», **Սաղ. Գ** (1):

Բ. «Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ...», **Սաղ. ԶԷ** (1-3):

Գ. «Օրհնեա՛, անձն իմ զՏէր...», **Սաղ. ԺԲ** (3-4):

Դ. «Տէ՛ր, լուր աղօթից իմոց...», **Սաղ. ԺԽԲ** (4-6):

¹ Տե՛ հմբ 45 նկարագրութիւնը:

² Շարունակութիւնը նույնն է, ինչ հմբ 44 նկարագրութիւնն անվանաթերթինը:

Ե. **Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Տեառն Ներսիսի Կաթողիկոսի Հայոց** - «Յիշեցուք ի գիշերի զանուն քո Տէր...» (6):

Զ. **Փոխ** - «Զարթի՛ք, փառք իմ, զարթի՛ք...» (6-7):

Է. **Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Առին Տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի** - «Առաւօտ լուսոյ...» (8-10):

Ը. **Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Առին տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի** - «Աշխարհ ամենայն...» (10-2):

Թ. **Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Առին Տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի** - «Այսօր անճատ լուսոյ ծագումն...» (13-23):

Ժ. **Սաղմոս Աւետարանի զկնի «Այսօր անճառին»** - «Ալէ-լուիսա, ալէլուիսա, Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց...» (23-4):

ԺԱ. **Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Առին Տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի** - «Նորոգող տիեզերաց...» (24-8):

ԺԲ. **Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի (վասն անջեցելոց)** - «Աստուծ անեղ անժամանակ...» (28-37):

Երգք.

ԺԳ. **Ծննդեան** - «Կուսածին մարդացեալ Աստուծ իմ Յիսուս...» (37):

ԺԴ. **Վերափոխման] Ս. Աստուծածնի** - «Աստուծածին անարատ մայր Տեառն...» (37):

ԺԵ. **Ի սոնի Աստուծածնայ յղութեան** - «Զէակիցորդ Հօր զՈրդի...» (37-8):

ԺԶ. **Քառասնօրեայ գալստեան** - «Ըստ օրինացն Մովսէսի...» (38):

ԺԷ. **Ներսէս Ծնորհալի¹, Յարութեան** - «Ուրախացան ազգք մարդկան...» (38):

ԺԸ. **Ծաղկազարդի եւ համբարձման** - «Թագաւոր փառաց Քրիստոս...» (38-9):

ԺԹ. **Հոգեգալստեան** - «Դասանիմք ըստ սրովբէից...» (39):

Ի. **Ներսէս Ծնորհալի², Վարդավառի** - «Ի վերինն Երուսաղէմ...» (39-40):

ԻԱ. **Ներսէս Ծնորհալի³, Խաչի** - «Տրտմահաղորդ չարչարանօք...» (40):

ԻԲ. **Ներսէս Ծնորհալի⁴, Առաքելոց** - «Արարիչ եւ մարդասէր...» (40):

ԻԳ. **Ներսէս Ծնորհալի⁵, Մարգարէից** - «Յորժամ գրեակալքն կատարին...» (40-1):

ԻԴ. **Ներսէս Ծնորհալի⁶, Մարտիրոսաց, հայրապետաց, կուսանաց** - «Աղաչանօք սրբոյ խաչին...» (41):

ԻԵ. «Վասն պաշտօնի, ի վերինն Երուսաղէմ...» (41-2):

ԻԶ. **Ի սոնի Ս. Էջմիածնի** - «Ժննող էիցս համայնից...» (42):

ԻԷ. **[Սիմէոն կթղ.], Երգ** - «Աստուծ հրգօր Հայր գըթութեան...», ըստ եղ. «Նորաստեղծեալի» (42-3):

ԻԸ. **Երգ յառաջ քան զիղաբերից ւաւետարանն** - «Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ...» (43):

ԻԹ. «Արի՛, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ...» (44):

Լ. **Զկնի իղաբերից ւաւետարանին** - «Փա՛ոք յարութեան քո Տէր...» (44):

ԼԱ. **Զատկի** - «Լուսապայծառ հրեշտակն...» (44-5):

ԼԲ. **Օրհնութիւն առաւօտու** - «Փա՛ոք ի բարձունս Աստուծոյ...» (45-6):

ԼԳ. **Առաւօտու երգ Յարութեան** - «Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեցուք...» (46-7):

ԼԴ. «Սուրբ Աստուծոյ...», [ըստ պատշաճի] (47-8):

ԼԵ. **Յատր կիրակէի յառաջընթաց ւաւետարանին ասի, Սաղմ. ձայնի** - «Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ...» (48-9):

ԼԶ. **Երգ Ներսիսի Ծնորհալոյ վասն առաջնոյ ատր միաշաբաթին** - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից...» (49-51):

Երգ [ք] Տեառն Ներսիսի Ծնորհալոյ.

ԼԷ. **Վասն երկուշաբթի ատր** - «Արարչական Բանին հրաման...» (51-2):

ԼԸ. **[Վասն] երեքշաբթի [ատր]** - «Էական Բանն որ ընդ Հօր...» (52-4):

ԼԹ. **[Վասն] չորեքշաբթի [ատր]** - «Խաւարն անգոյ եւ սկըզբնածին...» (54-5):

ԼՐ. **[Վասն] հինգշաբթի [ատր]** - «Մտապայտեալ Բանն ի Հօրէ...» (56-7):

ԼՍ. **[Վասն] ուրբաթ [ատր]** - «Չրհանդորժեալ բնութեամբ բարոյն...» (57-9):

ԼՖ. **[Վասն] շաբաթ [ատր]** - «Տէրն յետ ստեղծման արարածոց...» (59-60):

ԼԳ. **Խնկարկութիւն խաչի** - «Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք...» (61-2):

[Ժամերգութիւն Արեւագալի].

ԽԴ. **Ներսէս Ծնորհալի⁷, Երգ Արեւագալին. Զկնի Եղիցի անուն Տեառն Սաղմոսին** - «Յարեւելից մինչ ի մտոս...» (62):

ԽԵ. **Յորդորակ** - «Յարեւելից յարեմոսու մանկունք Սիովնի...» (62-3):

ԽԶ. **Ներսէս Ծնորհալի⁸, Երգ զկնի «Աղաղակեցէք Սաղմոսին** - «Ծգնաւորք Աստուծոյ...» (63):

ԽԷ. **Յորդորակ** - «Ծգնաւորք ճշմարիտք...» (63-4):

ԽԸ. **Ներսէս Ծնորհալի⁹, Երգ զկնի «Աստուծ Աստուծ Սաղմոսին** - «Լո՛յս արարիչ լուսոյ առաջին լո՛յս...» (64):

¹ Տե՛ս Թաճմիւրյան Ն., ՆՇ, էջ 84-5:

² Նույն տեղում, էջ 229:

³ Նույն տեղում, էջ 231:

⁴ Նույն տեղում, էջ 229:

⁵ Նույն տեղում, էջ 229:

⁶ Նույն տեղում, էջ 230-1:

⁷ Նույն տեղում, էջ 45-6:

⁸ Նույն տեղում, էջ 46:

⁹ Նույն տեղում, էջ 46:

- ԽԹ. **Յորդորակ** - «Անեղանելիդ Աստուած...» (64-5):
- Ծ. **[Ներսէս Ընորհալի], Երգ զԿնի «Տէր հովուեսցէ» Սաղմոսին** - «Ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք Քրիստոսու...» (65):
- ԾԱ. **Յորդորակ** - «Ճանապարհ բարի Քրիստոս եւ ճշմարտութիւն...» (65):

Ժամամուտք.

- ԾԲ. «Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած եւ անմահ էութիւն...» (65):
- ԾԳ. «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց...» (65):
- ԾԴ. «Առաջի պատմական ամենայաղթ խաչի քո...» (66):

Ժամերգութիւն յերեկոյի կիրակամտից .

- ԾԵ. «Խոնարհեցո՛ւ, Տէ՛ր, զուկն քո եւ լո՛ւր ինձ...», *Սաղ. 2Ե.* (66-7):
- ԾԶ. «Ապրեցո՛ւ զիս, Տէ՛ր...», *Սաղ. ՃԼԹ.* (67-8):
- ԾԷ. «Տէ՛ր, կարդացի առ քեզ եւ լո՛ւր ինձ...», *Սաղ. ՃԽ.* (68-9):
- ԾԸ. «Չայնի իմով ես առ Տէր կարդացի...», *Սաղ. ՃԽԸ.* (69-70):
- ԾԹ. **Ալէլուիա, ալէլուիա** - «Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի...» (70):

Մեանդիք.

- Կ. **Կիրակամտի** - «Սիրեցի՛ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց...» (70):
- ԿԱ. **Ս. Խաչի** - «Եստոր երկիւղածաց քոց նշան...» (70-1):
- ԿԲ. «Համբարձի զաչս իմ ի յերինս...», *Սաղ. ՃԻ.* (71):
- ԿԳ. «Սուրբ ես Տէ՛ր զօրութեանց...» (72-3):
- ԿԴ. «Ի քէն հայցեմք բազմամողորմ...» (73-4):
- ԿԵ. **Արձակման փոխ** - «Որ բնակեալն է յօգնութիւն Բարձրելոյն...» (74-6):
- ԿԶ. **Փոխ կիրակամտից** - «Աստ օրհնեցէ՛ք ամենայն ծանայք Տեսնն զՏէր...», *Սաղ. ՃԼԴ-ՃԼԵ.* (76-7):

[Մաղաղականի].

- ԿԷ. **Յերեկոյեան ժամն խաղաղականի** - «Ընորհեա՛ մեզ, Տէ՛ր, ի գիշերի գերկնային զխաղաղութիւն քո...» (77-9):
- ԿԸ. **Երգ Տեսոն Ներսիսի Ընորհալոյ** - «Նայեաց սիրով Հայրդդ զքթած...» (79-82):
- ԿԹ. **[Ներսէս Ընորհալի¹], «Ի քէն հայցեմք, Հայր գթութեանց...»** (82-3):
- Հ. **[Սիմեոն կթղ.], «Արի Աստուած Հարցըն մերոց...»** (83-4):

Երգք, շարականք, գիրք, ալէլուիք եւ սաղմոսք.

- ՀԱ. **Ս. Ծննդեան [Աստուածատուր Հեանցի], «Այսօր սօն է ծրնրնդեան, աւետի՛ս...»** (84-5):

ՀԲ. **[Մովսէս Խորենացի], «Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի...»** (85):

ՀԳ. **[Մովսէս Խորենացի], «Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ...»** (85-6):

ՀԴ. **[Գրիգոր Գ. Պահլաւունի], «Ո՛րվ զարմանալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ...»** (86):

ՀԵ. **[Յովհաննէս Երզնկացի Պուզ], «Այսօր ձայնն հայրական...»** (86-7):

ՀԶ. **Պօղոսի առաքելոյն ի Տիտոսի թղթոյն է ընթերցուած** - «Քանզի երեսեցաւ շնորհն Աստուծոյ...» (87-8):

Ս. Յարութեան.

ՀԷ. «Այսօր յարեալ ի մեռելոց Փեսայն անմահ եւ երկնատուր...» (88-9):

ՀԸ. **Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացոց առաջին թղթոյն է ընթերցուած** - «Ցուցանեմ ձեզ եղբարք իմ զաւետարանն իմ...» (89-90):

ՀԹ. **Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց** - «Եւ յատուրն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս...» (90-2):

Ձ. «Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր...», *Սաղ. ԼԷ.* (92):

ՁԱ. **[Ընթերցուած] Յառաւուտու աւետարանի (Ղափ.)** - «Ցո՛յց մեզ Տէ՛ր զողորմութիւնս քո...» (93-4):

ՁԲ. **[Ընթերցուած] Յերեկոյի առաջին աւետարանի (Մաթթ.)** - «Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւնս ի նոր...» (94):

ՁԳ. **[Ընթերցուած] Յարձակման աւետարանի (Մաթթ.)** - «Օրհնեցէ՛ք զԱստուած ի սրբութեան նորա...» (94-5):

ՁԴ. **[Ընթերցուած] Յիւրաքանչիւր շաբաթի աւուր սաղմ. երեկոյի առաջին աւետարանի (Մաթթ.)** - «Աստուած ողորմեա՛ մեզ եւ օրհնեա՛ զմեզ...» (95):

ՁԵ. **[Ընթերցուած] Յարձակման աւետարանին՝ նոյն աւուր (Մաթթ.)** - «Յնծացէ՛ք առ Աստուած օգնական է մեր...» (96-7):

Համբարձման.

ՁԶ. **[Ընթերցուած] ի Համբարձմանէ ցՀոգեգալուստ սղմ. առաւուտու եւ երեկոյի առաջին աւետարանաց (Ղափ., Մաթթ.)** - «Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ...» (97):

ՁԷ. **[Ընթերցուած] Եւ երեկոյի յարձակման Աւետարանի (Մաթթ.)** - «Համբարձէք իշխանք զդրոնս ձեր ի վեր...» (98):

ՁԸ. **Ի Ծննդեան եւ ի Յարութեան ճրագալուցի. Ընթերցուած ի Դանիէլէ մարգարէէ** - «Յամին ուրոտասաներորդի Նաբուգոդոնոտրայ արքայի...» (99-107):

Ի ժամ Ս. Հաղորդութեան.

ՁԹ. «Որ կազմեցեր Սեղան խորհրդոյ...» (108):

Ղ. «Ով անմահ հաց կենաց...» (108-10):

Երգեցողութիւն սրբոյ Պատարագի (111-39):

ՂԱ. «Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած...», *Սաղ. Ծ.* (111-21):

¹ Նույն տեղում, էջ 46:

ՂԲ. **Երգ Ներսիսի Ծնորհալույ** - «Արհնենք ըզքեզ, Հայր անըսկիզբն...» (113):

ՂԳ. **[Խաչատուր Տարունցի], Ի զգեաստարեւն քահանայի** - «Խորհորդ խորին անհաս անսկիզբն...» (111-2):

Ծրագիր երգեցողութեան եկեղեցական ծխական ուսումնարանաց.

[Ծարականք].

Առաջին բաժանմունք.

ՂԴ. **Կանոն մեծի հինգշաբթի** - «Այսօր կանգնեցաւ աւագան մկրտութեան...» (141):

ՂԵ. **Կանոն մեծի ուրբաթու** - «Ի գիշերին յորմ մատնէր Փրկիչն մեր...» (142):

Երկրորդ բաժանմունք.

ՂԶ. **Կանոն Ղազարու յարութեան** - «Կենդանութեանց քաշխող Քրիստոս...» (143):

ՂԷ. **Կանոն մեծի երեքշաբթի** - «Իմաստուն կուսանքն...» (143-4):

ՂԸ. **Կանոն մեծի չորեքշաբթի** - «Նոր սքանչելիք տեսանենք այսօր...» (144):

ՂԹ. **[Սահակ Պարթեւ¹], Կանոն մեծի Ուրբաթու** - «Արծաթսիրութեամբն մղեալ Յոդա...» (144-5):

Ճ. **Կանոն մեծի շաբաթու** - «Յովսէփ ճշմարիտ եւ արդար...» (145):

ՃԱ. **Կանոն մեծի Զատիկի** - «Ընդ արշալոյսն ստաւօտուն...» (145):

ՃԲ. **[Ներսէս Ծնորհալի²], Կանոն հոգեգալստեան** - «Այսօր երկնայինքն որսխասցան...» (145):

ՃԳ. **Ծարական Ս. Աստուածածնի** - «Անկանիւք առաջի քո Աստուածածին...» (146):

ՃԴ. **Կանոն ս. Առաքելոց** - «Հայրատունկ այգւոյն հրեղէն պարիսպի...» (146):

ՃԵ. **[Ներսէս Ծնորհալի³], Կանոն Ս. Լուսաւորչի (մուտն ի վիրապ)** - «Այսօր զիմանալի լուսոյն ծագողն...» (146-7):

ՃԶ. **[Սահակ Զորովորեցի⁴], Կանոն Ծողակաթի** - «Էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա...» (147-8):

Երրորդ բաժանմունք.

ՃԷ. **Տաղ Տեառնընդառաջի** - «Քրիստոս փառաց թագաւոր...» (148-9):

ՃԸ. **Կանոն Ծաղկազարդի** - «Յորժամ եկն Յիսուս յԵրուսաղէմ ի քաղաքն...» (149):

ՃԹ. **Կանոն մեծի ուրբաթու** - «Ո՛վ սքանչելի եւ տեսիլ ահաւոր...» (149):

ՃԺ. **[Սահակ Պարթեւ⁵], Կանոն մեծի շաբաթի** - «Պարզեւատուն ամենեցուն...» (149-50):

ՃՓԱ. **Կանոն Համբարձման Քրիստոսի** - «Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս...» (150):

ՃՓԲ. **Կանոն Հոգեգալստեան** - «Առաքելոյ աղաւնոյ...» (150-1):

ՃՓԳ. **Կանոն վերացման խաչի** - «Ապաւինեցաք ի խաչ քո...» (151):

ՃՓԴ. **Կանոն Սրբոց Թարգմանչաց** - «Որ զգիտութիւն քո զերկնային...» (151):

ՃՓԵ. **Կանոն Սրբուհոյն Սանդիստոյ** - «Քեւ պարծի ալսօր սուրբ եկեղեցի...» (152):

ՃՓԶ. **Կանոն Սրբոյն Իսահակայ Հայոց Հայրապետի** - «Որ յարմատոց հարցըն սրբոց...» (152):

ՃՓԷ. **Կանոն Ս. Ղեւոնդեանց** - «Որք եկեալ հասեալ լինեին...» (152-3):

ՃՓԸ. **Կանոն Ս. Ղեւոնդեանց** - «Լուսաւորչին ամենեցուն...» (153):

ՃՓԹ. **Կանոն Սուրբ Լուսաւորչի (մուտն ի վիրապ)** - «Հայաստանեայց Հայր հաւատոյ հեղինակ ընտրեալ...» (153-4):

ՃԻ. **Կանոն Ծողակաթին** - «Ուրսխ լե՛ր, սուրբ Եկեղեցի...» (154):

Չորրորդ բաժանմունք.

ՃԻԱ. **Կանոն Վարդապետի** - «Օրհնեցէ՛ք մանկունք ընդ երկնայնոցն...» (154):

ՃԻԲ. **Կանոն վերացման ս. Խաչի** - «Զօրութիւն սուրբ Խաչի քո Քրիստոս...» (155):

ՃԻԳ. **Տաղ Խաչի** - «Հաւիկ մի պայծառ տեսի անմեան...» (155):

ՃԻԴ. **Կանոն սրբոց թարգմանչաց** - «Որ երկրորմբք...» (155):

ՃԻԵ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Ծարական Սրբոց Վարդանանց** - «Նորահրաշ պսակաւոր...» (156):

ՃԻԶ. **[Կոմիտաս Աղցեցի⁶], Կանոն Սրբոց Հոփսիմեանց** - «Անձինք նուիրեալք սիրոյն Քրիստոսի...» (156-7):

ՃԻԷ. **Կանոն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին** - «Հրաշափառ Աստուած եւ միշտ բարեխնամող...» (157):

ՃԻԸ. **Կանոն որդւոց եւ թոռանց Ս. Լուսաւորչի** - «Աստուածային հաւատոյ հարցըն սրբոց...» (157-8):

Հինգերորդ բաժանմունք.

ՃԻԹ. **Կանոն ս. Յարութեան** - «Փառք Քրիստոսի ամենագոր յարութեան...» (158):

¹ Տե՛ս ԳՀՀԲ, էջ 35:

² Տե՛ս Թահմիլյան Ն., ՆՇ, էջ 134:

³ Նույն տեղում, էջ 126:

⁴ ԳՀՀԲ, էջ 65:

⁵ Նույն տեղում, էջ 37:

⁶ Նույն տեղում, էջ 55-9:

ՃԼ. **Ծարական Ա. Վարդանանց** - «Էական բարոյն դիտմամբ
ընդդէմ մեղացն վատեցաւ....» (158-9):

ՃԼԱ. **Կանոն Սրբոցն Հոփսիսիմեանցն** - «Հոփսիսիմէ մեծ
խորհորդ եւ անուն ցանկալի....» (160):

ՃԼԲ. **Խեթու Յնորհալի¹], Ծարական Տրդատայ թագաւորին**
- «Որ գերագոյն քան ըզբնութիւնս....» (160-1):

ՃԼԳ. **Խեթու Յնորհալի², Կանոն Ա. Լուսաւորչի** - «Լերինք
ամենայն այսօր ցրեծացէք....» (161):

Ծարականք հանգստեան.

Առաջին ձայն.

ՃԼԴ. «Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն....» (163):

ՃԼԵ. «Յանճառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բընութիւնս....»
(163):

ՃԼԶ. «Սորք Խաչն օգնական հաւատացելոց....» (163-4):

ՃԼԷ. «Տէր, մի սրտմտութեամբ քոյ յանդիմանէր զիս....»
(164):

Առաջին կողմ.

ՃԼԸ. «Ձեռքք քո արարին եւ ստեղծին զիս ի հողոյ....» (164):

ՃԼԹ. «Ուրախ լե՛ր, Աստուածածին....» (164):

ՃԼՊ. «Սեղան քո Տէ՛ր զօրութեանց....» (165):

ՃԼՊԱ. «Բարձր սունեմ զքեզ, Տէր....» (165):

Երկրորդ ձայն.

ՃԼՊԲ. «Հրեշտակային ձայնի օրհնեցուք զԱմենասուրբ
զԵրրորդութիւնն....» (165):

ՃԼՊԳ. «Սորք եւ Աստուածածին Մարիամ....» (165-6):

ՃԼՊԴ. «Ապաւինեցար ի խաչ քո, Արարիչ յաիտենից....»
(166):

ՃԼՊԵ. «Աստուած յանուան քում կեցո՛ր զիս....» (166):

Աւագ կողմ.

ՃԼՊԶ. «Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս եմ....» (166-7):

ՃԼՊԷ. «Ըզքեզ Աստուածածին որ վերօրհնիս ի զօրաց հրեշ-
տակաց....» (167):

ՃԼՊԸ. «Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր ըզքո սորք եկե-
ղեցի....» (167):

ՃԼՊԹ. «Աստուած ողորմեա մեզ եւ օրհնեա զմեզ....» (167):

Երրորդ ձայն.

ՃԾ. «Ի ձայն մեծի զուարթոյն....» (167):

ՃԾԱ. «Աստուածածին երկնային դուռն....» (168):

ՃԾԲ. «Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացու պրտողն....»
(168):

ՃԾԳ. «Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո....» (169):

Վառ ձայն.

ՃԾԴ. «Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա....» (169):

ՃԾԵ. «Մայր եւ կոյս աղախին Քրիստոսի....» (169):

ՃԾԶ. «Ո՛վ պահապան որ ծագեցար յԵդեմայ....» (169-70):

ՃԾԷ. «Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց....» (170):

Չորրորդ ձայն.

ՃԾԸ. «Անսկիզբն Աստուած սկիզբն արարչութեան....»
(170-1):

ՃԾԹ. «Գըթա՛ Տէր ի հոգիս մեր ննջեցելոցն....» (171):

ՃԿ. «Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք....» (171-2):

ՃԿԱ. «Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք....» (172):

ՃԿԲ. «Ձօրութիւն սորք Խաչի քո Քրիստոս....» (172):

ՃԿԳ. «Մերձեցին խնդրուածք իմ սուսչի քո Տէր....» (172):

Վերջին ձայն.

ՃԿԴ. «Հայր անսկիզբն բարեխնամ մարդասէր....» (173):

ՃԿԵ. «Ի քեզ եմք ապաւինեալ Քրիստոսի մայր Աստուծոյ
մերոյ....» (173):

ՃԿԶ. «Սորք զխաչ քո շնորհեցեր....» (173):

ՃԿԷ. «Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէր....» (174):

Յանկ (Ա.-Զ):

Ծանթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր խմբագրին պատուական «Նոր
Դար» լրագրոյ մեծապատիւ արն. Սպանդարայ Սպանդա-
րեանց խմբագրողից 20 նոյ. 1893թ. յԵրեւան» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6361:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1911 (էջ 59): ԹԿԳ, 1895 (էջ 19):

Պրբրկն՝ «ՀԱ» 1894, էջ 345, Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ.
հրատ.-ք 1893 տ.» հմր 122:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

**Ա. 2.2. Մի հեղինակի երգերի խոսքեր
պարունակող ժողովածուներ**

1921

46. ԵՐԳ ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄՈՒՆ եւ երգ վասն հինգ
աւուրն Արարչութեան: Ի պէտս եկեղեցւոյ մանկանց,
[Կ. Պոլիս], տպագր. Մ. Տէր - Սահակեան, 1921, 15 էջ,

¹ Տե՛ս Թահմիզյան Ն., ՆՇ, էջ 98:

² Նույն տեղում, էջ 147:

8⁰ (Նոր շարք Զարդարեան Հրատարակութիւններու, թիւ 12):

Բվնր.՝ [Ներսէս Ծնորհալի], *Երգ Տեսուն Ներսիսի վասն երկրորդ ատր Արարչութեան եւ վասն երկնայնոց զօրացն. Երկուշաբթի* - «Արարչական Բանին հրաման...» (2-3):

[Ներսէս Ծնորհալի¹], *Երեքշաբթի. Վասն երրորդ ատր Արարչութեան եւ վասն երրորդի դարուն եւ ի Յովհաննէս Մկրտիչն* - «Էական Բանն որ ընդ Հօր...» (4-5):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Վասն չորրորդ ատր Արարչութեանն եւ վասն չորրորդի դարուն եւ Աւետեաց Աստուածածնին* - «Խաւարն անգոյ եւ սկզբնածին...» (6-7):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Վասն հինգերորդի ատր Արարչութեանն, վասն հինգերորդի դարուն եւ ի սորք Առաքեալսն Քրիստոսի* - «Ծառագայթեալ Բանն ի Հօրէ...» (8-9):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Վասն վեցերորդի ատր Արարչութեանն եւ վասն վեցերորդի դարուն եւ ի Խաչելութիւնն Քրիստոսի* - «Չրհանդորժեալ բնութեամբ Բարոյն...» (10-11):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Երգ Արեւագալիւն* - «Յարեւելից մինչ ի մոտս...» (12):

Յորդորակ - «Յարեւելից յարեւմոտս մանկունք Սիօնի...» (12):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Երգ* - «Ծգնատրք Աստուծոյ եւ ժառանգորդք երկնից արքայութեանն...» (12-3):

Յորդորակ - «Ծգնատրք ճշմարիտք վկայք Քրիստոսի...» (13-4):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Երգ* - «Լոյս, արարիչ լուսոյ առաջին լոյս...» (14):

Յորդորակ - «Անեղանելիդ Աստուած Հայր ամենակալ...» (14-5):

[Ներսէս Ծնորհալի], *Երգ* - «Ծանապարհ եւ ճշմարտութիւն...» (15):

Յորդորակ - «Ծանապարհ բարի Քրիստոս եւ ճշմարտութիւն...» (15):

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ Ժ): Զարդարեան, 1922 (էջ 52), 1925 (էջ Ժ), 1926 (էջ 17):

Պրբրկն՝ «Ժժ ժամ» 1921, հմր 729՝ 19/Բ-4/Գ, էջ 3 (Հայկ. լուրեր):

Տրգրք՝ Թէոդիկ, ԱՏ, 1922, էջ 406:

Օրնկ՝ ՀԱԳ. ԳԱԹ, Թ. Ազ. Ի ֆոնդ, 8488:

Ա. 3. Մի Հեղինակի երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ

1737

47. ՂԱԶԱՐ ՃԱՀԿԵՑԻ

ԵՐԳԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Աստուածատուր Կոստանդնուպոլսեցու, 1737, 255 էջ, 8⁰:

*Անվնթ.*¹ Գիրք / Նորաբոյս: / Որ կոչի Երգարան: / Ծարարեալ / Ի Ղազարու Վարդապետէ / Ի փառս Մօր մերոյ Սրբոյն Էջմիածնի ի տպ. Մահտեսի տրուպ Աստուածատրոյ: Ի թոլին հալոց ոճձգ. [1086] 1/Ը (յիշատակարանից):

*Բվնր.*² Ի Ղազարու Վարդապետէ առ սիրելի եւ սոնասէր եղբարքդ իմ ի Քրիստոս (3-5):

Ա. (7-11): Բ. (13-4): Գ. (14-6): Դ. (16-8): Ե. (20-3): Զ. (23-8): Է. (29-32): Ը. (34-6): Թ. (38-40): Ժ. (40-2): ԺԱ. (44-7): ԺԲ. (49-50): ԺԳ. (50-3): ԺԴ. (53-4): ԺԵ. (55-6): ԺԶ. (56-8): ԺԷ. (59-62): ԺԸ. (65-7): ԺԹ. (69-71): Ի. (73-4): ԻԱ. (77-9): ԻԲ. (81-4): ԻԳ. (84-5): ԻԴ. (87-9): ԻԵ. (91-3): ԻԶ. (95-7): ԻԷ. (99-101): ԻԸ. (103-7): ԻԹ. (109-12): Լ. (112-21): ԼԱ. (122-4): ԼԲ. (125-7): ԼԳ. (129-32): ԼԴ. (133-5): ԼԵ. (137-8): ԼԶ. (139-41): ԼԷ. (143-5): ԼԸ. (146-7): ԼԹ. (149-51): Խ. (153-5): ԽԱ. (157-9): ԽԲ. (159-60): ԽԳ. (161-3): ԽԴ. (164-5): ԽԵ. (166-7): ԽԶ. (168-9): ԽԷ. (171-3): ԽԸ. (174-6): ԽԹ. (177-8): Ծ. (179-81): ԾԱ. (181-3): ԾԲ. (185-7): ԾԳ. (188-9): ԾԴ. (191-3): ԾԵ. (193-5): ԾԶ. (196-7): ԾԷ. (198-9): ԾԸ. (200-1): ԾԹ. (202-3): Կ. (204-5): ԿԱ. (206-8): ԿԲ. (208-10): ԿԳ. (211-3): ԿԴ. (215-7): ԿԵ. (219-21): ԿԶ. (223-5):

ԿԷ. *Արդ նախ երեսուն Տէր ողորմեա եւ հինգ հինգ տուն ձայնի բարբառեա, յետ այնորիկ ողբով զայս երգեա որ յիսուն թիւ ըստոյզ լըման գայ [Վասն ցասման աղերսանաց]* (226-7):

ԿԸ. (229-33): ԿԹ. (234-5): Հ. (236-7): ՀԱ. (238-41): ՀԲ. (242-4):

Յանկ երգարանիս սրբոյ (246-53):

Յիշատակարան (254-55):

Նկարների ցանկ՝

Ղազար Զանկեցու դիմանկարը, էջ 228:

¹ «Արարչական»-ի (բոլոր պատկերներով, ըստ շաբաթվա մյուս օրերի) երգերի հեղինակն է Ներսէս Ծնորհալին (տե՛ս Թաճմիզյան Ն., ՆՇ, էջ 45):

² Տե՛ս հմր 48 նկարագրութիւնը:

Տերունական պատկերներ՝ էջք 19, 28, 33, 37, 43, 48, 58, 64, 68, 72, 76, 80, 86, 90, 94, 98, 102, 108, 128, 132, 136, 142, 148, 152, 156, 170, 184, 190, 214, 218, 222:

ԾԱՔ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա., էջ 1625-1626: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 440, էջ 344ա-346ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1744

48. ՂԱԶԱՐ ՃԱՀԿԵՑԻ

ԵՐԳԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, 1744, 229 [10] էջ, 8⁰:

Անվթ.՝ Գիրք նորարոյս: / Որ կոչի / Երգարան: / Ծարադրեալ / ի Ղազարու / Աստուածաբան Վարդապետէ: / Որ զկնի Հայրապետ/եղեւ Ամենայն Հայոց / հրաւիրմամբ Հոգւոյն Սրբոյ ի յԱ/թոռն մեծի Սրբոյն Էջմիածնի:

Բվնդ.՝ Ի Ղազարու հայրապետէ առ սիրելի եւ տօնաւէր ազգն իր ի Քրիստոս (3-5):

Ա. Երգ Աւետեաց Աստուածածնին ի Ղազարու ամենիմաստ ախօյեաննին հաւատոյ: Քաջաքարոզ միաբնակ հայրապետին Մանկեցոյ - «Այսօր բարբառ աւետեաց...» (7-11):

Բ. Երգ Աստուածածնի նորին տեսուն Ղազարու հայրապետին Ամենայն Հայոց - «Ղեկ հաւատոյ մայր թագոմի...» (13-4):

Գ. Երգ Աստուածածնի¹ - «Ղամբարափայլեալ Սուրբ Կոյս...» (14-5):

Դ. Երգ Աստուածածնի - «Ղետական ծնունդ ամենակոյս, ո՛վ մայր անհասին...» (16-8):

Ե. Երգ Ծննդեանն Քրիստոսի - «Ղամբարափայլեալ սրբոյ տօնիս, աւետիս...» (20-3):

Զ. Երգ Ծննդեան - «Հրեշտակք եւ մարդիկք, ահա ցնծացէ՛ք...» (23-8):

Է. Երգ Տեսնընդառաջին - «Տօն սրբութեան զայս աւանդեալ...» (28-31):

Ը. Երգ Մկրտութեանն Քրիստոսի - «Այսօր անհաս եւ անըսկիզբն՝ անեղ ծնունդըն հայրական...» (33-5):

Թ. Երգ առաջին Աղոթացի կիրակէին ի դէմս Ադամայ - «Ամենակալն հաստիք բնութեան...» (37-9):

Ժ. Երգ Մեծի պահոց երկրորդի կիրակէին - «Իսկականին ծընունդ անեղ՝ Որդիդ տիրական...» (39-41):

ԺԱ. Երգ Մեծի Պահոց երրորդ կիրակէին ի դէմս անառակի որդւոյն - «Առն Աստուծոյ Էին՝ սաւ երկու որդիք...» (42-5):

ԺԲ. Երգ չորրորդ կիրակէին Աղոթացից ի դէմս տնտէսին - «Տընտես գողով ազգ մարդկային...» (46-7):

ԺԳ. Ի դէմս մեծասանն եւ Ղազարու նոյն կիրակէին - «Արդ մեծաստունն փափկասիրեալ...» (47-50):

ԺԴ. Երգ հինգերորդ կիրակէի Աղոթացից ի դէմս Դատարարին - «Դատարարի անհրաւիր...» (50-1):

ԺԵ. Ի դէմս փարիսեցոյն եւ մաքսաւորին նոյն կիրակէին - «Ի Տաճարն արք երկու էլին...» (52-3):

ԺԶ. Երգ վեցերորդ կիրակէի Մեծի Պահոցն - «Ղօղեալ սարսիմ ամօթալի...» (53-5):

ԺԷ. Երգ Ղազարու՝ բարեկամին Քրիստոսի - «Ի սկըզբանէ Բանն Աստուծոյ...» (55-8):

ԺԸ. Երգ Ծաղկազարդի - «Ծընունդըն Հօր անեղ Որդին...» (59-61):

ԺԹ. Երգ մեծի հինգշաբաթի - «Ո՛վ մեծ խորհուրդ սքանչելի...» (62-4):

Ի. Ողբ առ Խաչն Քրիստոսի - «Աստուածածնին կայր առ Խաչին...» (66-7):

ԻԱ. Երգ Զատիկի Յարութեան - «Գառն Աստուծոյ ի սպանդ վարեալ...» (69-71):

ԻԲ. Դարձեալ երգ Յարութեան Քրիստոսի - «Անտանելին մարմնով տարեալ...» (73-6):

ԻԳ. Երգ Նոր կիրակէի - «Յեթ ութ ատր կիրակէի...» (76-7):

ԻԴ. Երգ Համբարձմանն Քրիստոսի - «Հօր ծոցածին Յիսուս Որդին...» (79-81):

ԻԵ. Երգ ի դէմս Հոգւոյն Սրբոյ - «Ամենակալ մեծ զօրութիւն...» (83-5):

ԻԶ. Երգ Այլակերպութեան Քրիստոսի - «Վարդըն Յիսուս ի լեւոն թաքոր գործեաց հանդէս...» (87-9):

ԻԷ. Երգ Վերափոխման Սուրբ Աստուածածնի - «Վերնական Պետն այսօր իջեալ...» (91-3):

ԻԸ. Երգ Սրբոյ Խաչին Քրիստոսի - «Սանդուխ կենաց մեզ ճանապարհ ծնեալ...» (94-8):

ԻԹ. Երգ Սրբոյն Էջմիածնի - «Ի տանս հայոց կառուցելոյդ զարմանամ, զարմանամ...» (99-102):

Լ. Ներբողեան ի դէմս Սրբոյն Էջմիածնի - «Էջմիածին Մայր հաւատոյ...» (102-11):

ԼԱ. Երգ ի դէմս Սրբոյն Երուսաղէմայ - «Իսկագոյն քաղաք ազնիս, ամենագով հոշակեալ...» (112-4):

ԼԲ. Երգ ի դէմս սրբոյ Եկեղեցոյ - «Կարմիր եւ ըսպիտակ խընձոր գովելի...» (115-7):

ԼԳ. Երգ սրբոց Հրեշտակապետաց - «Հրանխորթ անմահ եւ անմարմինք գերամբարձեալք...» (119-21):

ԼԴ. Երգ սրբոց Նահապետաց - «Նախկին ծընօղ մեր առաջին...» (123-5):

¹ Այս եւ Հաջորդ երգերի խորագրերին Հաջորդում է «Նորին տեսուն Ղազարու Հայրապետին Հայոց» նշումը:

ԼԵ. **Երգ Դաւթի մարգարէին** - «Դաւիթ Յեսեայ կըրտսեր որդին...» (127-8):

ԼԶ. **Երգ Արթուր Մարգարէից** - «Հոգին Սուրբ շարժեալ...» (129-31):

ԼԷ. **Երգ արթոց Առաքելոցն Քրիստոսի** - «Աստուածազարդ գնդից ազանց...» (134-6):

ԼԸ. **Երգ հր [72] աշակերտացն Քրիստոսի** - «Գովք ընտրութեան հալոցք հոգւոց...» (137-8):

ԼԹ. **Երգ Արթոյ Կարապետին** - «Ղամկարաշատ ջահիւք լուցեալ՝ զարդ եկեղեցւոյ...» (139-42):

Խ. **Երգ Արթոյն Ստեփաննոսի** - «Ղեկավար ի ծովս կենցաղոյս, հրեշտակատիպդ ի բիրոց...» (143-5):

ԽԱ. **Երգ Արթոյն Լուսաւորչին** - «Ի յԱնակայ հօրէ ծնեալ...» (147-9):

ԽԲ. **Երգ Լուսաւորչացն Հայոց** - «Բարթողիմէնս լուծքս եզանց գընէր...» (149-51):

ԽԳ. **Երգ որդւոց եւ թոռանց Արթոյն Լուսաւորչին** - «Սուրբ եւ մաքուր ընտրեալ որդիք...» (151-3):

ԽԴ. **Երգ մեծին Ներսէսի հայրապետին** - «Մաքուր ծընունդն սքանչելի...» (154-5):

ԽԵ. **Երգ Արթոյն Իսահակայ** - «Մեծն Իսահակ երանելի...» (156-7):

ԽԶ. **Երգ Արթոյն Մեսրոպայ վարդապետին** - «Սուրբն Մեսրոպ, մեծ թարգմանիչ...» (158-9):

ԽԷ. **Երգ Արթոյն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին** - «Երջանիկ սուրբ հայրապետ, հովիւն ընտրեալ...» (160-2):

ԽԸ. **Երգ Արթոյն Նիկողայոսի սքանչելագործ հայրապետին Զմիռնիոյ** - «Մեծ երջանիկն երանելի...» (163-5):

ԽԹ. **Երգ Արթոյն Գրիգորի Տաթեւացոյն** - «Ղամկարապետ լուսով լըցեալ եւ պատուական...» (166-7):

Ծ. **Երգ արթոց Հայրապետաց** - «Սուրբ Հայրապետքըն մեր ընտրեալք...» (168-70):

ԾԱ. **Երգ արթոց Մարտիրոսաց** - «Լըւան ըզձայն կենդանարար...» (170-2):

ԾԲ. **Երգ Արթոց Հոկիսիմեանց** - «Գեղեցկութեամբ հրոշակեալ...» (173-5):

ԾԳ. **Երգ արթոց կուսանաց** - «Փեսայն յերկնից յերկիր իջեալ...» (176-7):

ԾԴ. **Երգ արթոց ճգնաւորաց** - «Սուրբ ճգնաւորք յանասպտին...» (179-81):

ԾԵ. **Երգ Արթոյն Աբգարու թագաւորին** - «Քաջագօտիքն Աբրահամու քետուրական...» (181-3):

ԾԶ. **Երգ Արթոյն Տրդատայ թագաւորին** - «Մեծ թագաւոր Արշակունեաց...» (184-5):

ԾԷ. **Երգ Արթոյն Կոստանդիանոսի թագաւորին** - «Կոստանդիանոս սուրբ թագաւորն իտալական...» (186-7):

ԾԸ. **Երգ Արթոց Թէոդոսեանց թագաւորաց** - «Աստուածատուրն Թէոդոս մաքուր արքայն...» (188-9):

ԾԹ. **Երգ Արթոց Ռակեանց** - «Պարգեւք փառաց մեզ հայոց...» (190-1):

Կ. **Երգ Արթոց Սուքիասանց** - «Սուրբն Սուքիաս երանեալ...» (192-3):

ԿԱ. **Երգ Արթոց Ղեւոնդեանց** - «Այսօր որսս առեալ...» (194-6):

ԿԲ. **Երգ Արթոց Վարդանանց** - «Սուրբն Վարդան, պետըն հայոց...» (196-8):

ԿԳ. **Երգ Արթոց Աստմեանց** - «Զարմանալին Աստմ արին ի սէր վստեալ...» (199-200):

ԿԴ. **Երգ Արթոյն Գէորգայ Զօրավարին** - «Ղամկար լուսոյ մեզ յայտնեալ սրօքավարդ ի մարմնի...» (201-3):

ԿԵ. **Երգ Արթոյն Մինասայ Զօրավարին** - «Խոստովանօղ եւ մեծ վրկայն...» (205-7):

ԿԶ. **Երգ Արթոյն Սարգսի Զօրավարին** - «Սուրբն Սարգիս միշտ զօրական...» (209-11):

ԿԷ. **Վասն հաշտութեան Աստուծոյ ընդ յարարածս** - «Արարչագործ, ինամօղ, տածիչ...» (212-3):

ԿԸ. **Վասն կսկծանաց անձին իւրոյ վշտալուոյ** - «Զսրօքէավարս հրեշտակական...» (214-8):

ԿԹ. **Երգ վշտացելոց անձանց** - «Նախատիկք եմ, նախատանաց արժանի...» (218-20):

Հ. **Երգ վշտացելոց անձանց** - «Սուտ կենցաղոյս հետեւեցայ...» (221-2):

ՀԱ. **Ողբ ի վերայ Հայաստան աշխարհին** - «Երկինք երկնից սուգ առեալ աղէխարշ լալով ողբացէք...» (223-6):

ՀԲ. **Երգ բուն բարեկենդանին** - «Եկայք այսօր ժողովեցուք...» (227-9):

Ծանկ երգարանիս սրբոյ [8]:

Յիշատակարան [2]:

Նկարների ցանկ՝
Տերմուսական պատկերներ, էջք 6, 12, 19, 32, 36, 65, 68, 72, 78, 82, 86, 90, 118, 122, 126, 132, 133, 139, 142, 146, 178, 204, 208:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հոտ Ա, էջ 1626 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հոտ. Ա, հմր 476, էջ 378բ-380ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ:

1752

49. ՄԱՆՈՒԷԼ ՍՐՄԱՔԷՇ ԿԵՍԱՐԵԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Մարտիրոս Սարգսյանի, 1752, 157, [3] էջ, 8⁰:

Անվթ.՝ Երգարան հակիրճ: / Որ ի սմա պարունակին՝ երգեց-մունք զանազանք եւ / հոգեւորականք: / Ի Հայրապետութեան Տեառն Մինասայ Վեհափառ Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց: / Եւ Սրբոյն Սաղիմայ Տեառն Թորոսի արքեպիսկոպոսի: / Եւ ի պատրիարքութեան Բիւզանդիոյ Տեառն Յակոբայ Սրբազան եւ Աստուածարան Բարունեաց պետին: / Թւին 1201 10/Թ:

Բվնդ.՝ **Երգ առ Երրորդութիւնն Սուրբ** - «Հայր անըսկզբն եւ անպատճառ, որ բընաւից եւ անհոռն, սէր իմ....», **Երգի որպէս Պէտտովայէ** (3-7):

Երգ սիրոյ եւ աղաչանաց - «Ի տեսութիւնդ, ծարաւելով, Յիսուս, յարիմ յաւէտ, սիրով քոյին....», **Երգի որպէս Ծա պու հասրէթ** (7-9):

Երգ ի դէմս Քրիստոսի, ի վերայ առականոր վարդապետութեանն Անրիան - «Ես եմ գերի, մեղաց չարի, աւա՛ղ, աւա՛ղ, ոչ գտանի....», **Երգի որպէս «Ահ նիճ օլտու....»** (9-12):

Երգ ըստ կերպի խոստովանութեան եւ բացառայտելոյ զմեղս - «Յարածամ, յարածամ, ո՛վ Տէր իմ, հառաչեմ, ցաւիմ, աւա՛ղ....» որ **Երգի որպէս «Վարայըմ....»** (12-5):

Երգ ըստ գովասանութեան կերպի, ի դէմս արուսեկին լուսաւորի, եւ նախընթացի արդարութեան արեգականն իմանալի - «Սուրբ Յօհաննէս, Արարչին մեծ մարգարէ....», **Երգի որպէս «Օնուկն իչուկն....»** (16-9):

Երգ առ թագուհին երկնի եւ միջնորդին ազգի մարդկան ըստ կերպի գովելոյ - «Սուրբ շնորհիւսց եւ լի աման....», **Երգի որպէս «Պանա հէրամ....»** (19-21):

Երգ ըստ կերպի երկնչելոյ ի յաճեղ դասաստանէն Աստուծոյ, եւ կամ ամբաստան լինիլ զանձէն եւ կամ աղերս առ Տէրն - «Ոչ ընթացեալ ընդ օրինին հնագոյն, աւա՛ղ....», **Երգի որպէս «Տաղ պաշընտայ....»** (22-5):

Երգ ի վերայ ամրոցի՝ թշնամեաց պաշարելոյ, այսինքն՝ իւրաքանչիւր անձինք են ամրոցք, եւ թշնամի նոցին են դիւանց դասք - «Գումարք չարին գոպրեղեալք են առ իս....», **Երգի որպէս «այ էֆէնտիմ....»** (25-8):

Երգ սիրոյ առ ծայրագոյն սիրելին իւր - «Տիւ եւ գիշեր, միշտ յարածամ ոչ դադարիմ ի լալոյ....», **Երգի որպէս «գօրգարըմ....»** (29-32):

Երգ սիրոյ, ի բերանոյ պիւլպիւլին առ վարդն իւր սիրելի, առ ի պատմել զցաւըս իւր - «Արտուտիկ եմ, ճիւղ որունիմ հանգչելոյ....», **Երգի որպէս «Ենիլ տէրլէր....»** (32-5):

Երգ ի դէմս Ծնորհալի հայրապետի միոյ ցանկալոյ - «Լուսատեսիլ, ակն ազնուի, եւ Արամեանց, պանծալի ի տրտմութեան ժամանակի....», **Երգի որպէս «Ես եօնիւտէ....»** (35-9):

Երգ ըստ կերպի խրատականի - «Ձուղդութիւնըս հայոց եղբայր ի որոց իմացիր....», **Երգի որպէս «Հաք ինսաֆլար....»** (39-42):

Երգ առ մեծութիւնն եւ անչափութիւնն Աստուծոյ - «Երրեակ թոռով մի գոյութեամբ, ամենեւին կատարեալ....», **Երգի որպէս «Թիւրքմանի....» տասնեւհինգ ոտք** (42-6):

Երգ ի դէմս Որդւոյն Աստուծոյ - «Բանդ ի ծոցոյն հայրականի, ծագեալ աշխարհի յայտնեցար, օ՛հ, սէր իմ, օ՛հ....», **Երգի որպէս սէմահի եւ յորդորակ վերնոյն** (46-8):

Երգ զանձն իւր աւաչելոյ - «Յիսուս Փրկիչ, ես մեղայ....», **Երգի որպէս աման ալահըմ...** (49-50):

Երգ ի բերանոյ անձին միոյ եւ յայտնելով զանունն Անրիան ծածկարար - «Ի յԱդամայ սեռից եւ նոյն շինուածով....», **Երգի որպէս Թիւրքմանի** (51-4):

Երգ ի դէմս ոխատարաց եկելոցն ի յԵրուսաղէմայ - «Ի Սաղիմ երթօղ մահտեսիք....», **Երգի որպէս քեապէէնէ վարան...** (54-7):

Երգ ի բերանոյ պարտիզպանին առ վարդն - «Նագելի վարդ եւ գեղեցիկ, աւա՛ղ, զքեզ ի հովոյ կու խնայեմ....», **Երգի որպէս էսէր ելտէն...** (57-9):

Երգ վասն կորուսեալ սիրելոյ եւ հարցումն առ լերինս - «Որ ոչ գոյ ի նոյն սարասի լերինք, լերինք աւա՛ղ....», **Երգի որպէս տաղ պաշընտայ...** (60-2):

Երգ վասն յուսադրելոյ զինքն եւ յորդորելոյ զանձն իւր առ ի գործել զբարիս - «Հօր Աստուծոյ հաւատացեր, ո՛հ, անձն իմ, արի եւ Որդւոյն երկրպագեցեր....», **Երգի որպէս գուլունէմ...** (63-5):

Երգ ըստ կերպի խրատականի եւ յուսադրութեան - «Եթէ մեղանչիցես, շոտով զղջացիր....», **Երգի որպէս պիր ալիլէ...** (65-9):

Երգ ի բերանոյ պիւլպիւլին եւ սիրահարելն, առ վարդն իւր սիրելի - «Յերկրէ յերկիր արշաւեցի....», **Երգի որպէս վարսըմ պաքտըմ...** (69-71):

Երգ յաղագս աւետման սուրբ ծննդեան Քրիստոսի - «Ո՛վ Բեթլէհեմ, տուն եւ տեղի երկնային հացին....», **Երգի որպէս գալաթա չեհրիքնէ...** (72-4):

Երգ յաղագս անցաւորի կենիս եւ թէ ըստոյ լինելոյ մահրն մարդոյ - «Ո՛վ կենակիցք, ինձ անսացէք, եմք ըստուգի մեռանելոց....», **Երգի որպէս ճիէզայըր...** (75-7):

Երգ ըստ գովասանութեան կերպի ի վերայ չորից ծաղկանց - «Իւրաքանչիւր ծաղիկ ո՛հ է գեղեցիկագոյն....», **Երգի որպէս գաստըր մէվ...** (77-80):

Երգ ի վերայ չորից հաւուց ըստ բարուց նոցին հիւսեցեալ - «Բարձրաթըռիչ եւ սրաթեւ է հաւն արծիւ....», **Երգի որպէս տէրալի եօլմիւշ...** (80-2):

Երգ վասն ընդդէմ եօթն առաքինութեանց մարտնչիլ, եօթնեակ մահացու մեղօք - «Հըպարտութեամբ գիտնարիութիւն կորուսի....», **Երգի որպէս պաշը Թէլլի...** (83-6):

Երգ ի վերայ ճանապարհի կենցաղոյս այսմիլ - «Սաստկապէս տըրտմեալ եմ, ո՛հ սէր իմ, վասն իմոց վարուց....», **Երգի որպէս Աշայըմ...** (86-9):

Երգ ի վերայ հանգուցելոյ - «Յոյժ գովելի եւ պատուելի, թագրդ անձինս պարծանաց...», **Երգի որպէս Աղլէրէմ Հանկի...** (90-3):

Երգ ի վերայ հրաշալի յարութեանն Քրիստոսի - «Ի գիշերի, ի գիշերի, յանկարծակի հրնշումն եղեւ ի յերկնից...», **Երգի նման յունարէն երգոյն Լէնի սէսի...** (93-5):

Երգ առ Երրորդութիւնն Սուրբ - «Սէնսին սիզէ սիզստէն եագրն...», **Երգի որպէս Իլահի...** (95-7):

Երգ առ Սուրբ Էջմիածինն եւ պանծալին ազգիս հայոց - «Էն իջեալ քեզ, սուրբ հրեղինօք...», **Երգի որպէս Իլք աքշամտան...** (98-100):

Երգ ի դէմս Քրիստոսի, ըստ կերպի աղերսանաց - «Ամենայն առաւօտ, առաւօտ լալով հառաչեմ...», **Երգի որպէս Հէր սէպահ...** (100-4):

Երգ ի բերանոյ Մարիամու Աստուածածնի առ Որդին իր խաչեցեալ եւ ի խաչեցելոյն առ Մայրն իր ամենեկրանեցեալ - «Դու ի խաչի, ա՛յ Որդեակ, կաս բեւեռեալ...», **Երգի որպէս Սէն պիրա** (104-10):

Երգ ըստ կերպի հանելուկան - «Գոյր մին քաղաք ի քաղաքի, շինեալ էր դրամբք քառեռակի...», **Երգի որպէս Իլահի...** (110-2):

Երգ սիրոյ ասացեալ առ սիրելին իր - «Ծովս այս անցանել չեմ կարող...», **Երգի որպէս Չարէսինէ...** (112-5):

Երգ սիրոյ - «Առեալ գնացին ի ձեռացս իմ սիրելիս...», **Երգի որպէս Պանա Կարտէն** (115-7):

Երգ ասացեալ ի վարդէն առ պիւլպիւլն եւ ի պիւլպիւլէն առ վարդն - «Ե՛կ արդ երթիցո՛ւք, սէր արասցո՛ւք...», **Երգի որպէս Էյիւպ սէֆասը...** (118-21):

Երգ սիրոյ եւ ի սիրելոյ հեռացելոյ եւ կամ աղերս առ հողմն - «Ա՛յ քաղցրիկ հովիկ, երթ՝ ճեպով...», **Երգի որպէս Իյ պատի սապա...** (121-3):

Երգ սիրոյ եւ կարօտանաց եւ ի միմեանց որոշեցելոց բարեկամաց սիրեցելոց - «Սիրելի իմ եւ բարեկամ, ասա՛ղ...», **Երգի որպէս Պարի պիր...** (123-5):

Երգ դարձեալ ի նոյն ոճ եւ ի նոյն միտ շարադրեալ, - «Այն բարեկամն իմ հարազատ, որ է պարոն եւ պայազատ...», **Երգի որպէս Սորուհ տաղլէր...** (126-7):

Երգ սիրոյ - «Ունկընդիր լեր, ո՛վ սիրելի, ուղիղ խօսողի բանին...», **Երգի որպէս Տիյնէսինէ...** (128-31):

Երգ առ Փրկիչն Յիսուս, ըստ կերպի աղերսանաց - «Պարտաւորիս լի յանցանօք...», **Երգի որպէս Եար պիզիլմէ...** (131-3):

Երգ ի վերայ միոյ ազնուականի կորուսեցելոյ - «Եզակիդ ի բնաւից, ի բնաւից...», **Երգի որպէս Ահ էլիեանէ...** (134-7):

Ողբ - «Հիսուսեցոք ողբս ըստ Երեմեայ...», **Երգի որպէս Պէն պիր...** (138-40):

Երգ առ բարեկամս իր յորոշեցեալս ի սիրելութենէ - «Ինչպէս բարք ունիս, ա՛յ դու անըզգամ...», **Երգի որպէս Նէ Մեշքէֆ...** (140-3):

Երգ ըստ կերպի խրատականի առ յանձն իր - «Ոչ երկընչիս դու ի տեսանէ յԱստուծոյ...», **Երգի որպէս Եօլ վէր...** (143-6):

Երգ ի դէմս Սուրբ Աստուածածնի - «Ազնուական եւ շնորհագարդ երջանիկ սէր իմ...», **Երգի որպէս Գայըճաղըմ...** (147-9):

Առ եղբարս երգեցողս (150-1):

Յիշատակարան (151-4):

Ծանկ երգերի եղանակների (154-6):

[Խօսք ընթերցողին] (157-8):

«Աղաղակեմ լալի ձայնի ի յամէն ժամ առ Տէր...», **Երգի որպէս Վէրմէզէմ** (158-9):

«Յարսժամ գերիս ի քեզ պաղատեմ...», **Երգի որպէս Հանտէսին Հանտէ** (159-60):

Մտնգտ.՝ Ջարպիանալեան, ՀՄ, էջ 173-4: Ղազիկեան, հոտ. Ա, էջ 1774: Հ.Գ.Մ, հոտ. Ա, հմբ 540, էջ 421բ:

Օրնկ՝ ՄՄ:

1768

50. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ
ՏԱՂԱՐԱՆԻԿ ՍԻՐՈՅ ԵՒ ԿԱՐՕՏԱՆԱՅ ԵՒ ԱՅԼ, Կ. Պոլիս, տպ. Հովհաննէս եւ Հակոբ, 1768, 136 էջ, 8⁰:

Անվթ.¹ Տաղարանիկ: / Սիրոյ եւ կարօտանաց եւ այլ: Ի Պաղտասար Դպրէ: / Ի վերայ զանազան գունոց: /

Բվնթ.¹ Ա. «Զիս քո սիրոյն, ո՛վ նազելի, հովերն առեր՛ կո մաղէ...» (2-4):

Բ. «Հերի՛ք ողբաս, գոչես, լիս եւ հառաչես...» (4-6):

Գ. «Արես առնեմ, երթամ, ի՛մ սիրուն, ի յերկիր օտար, ասա՛ղ...» (6-8):

Դ. «Իմ աննըման, սիրելագոյն սիրելի...» (8-10):

Ե. «Վարանելով, վարանելով մոլար դեգերիմ, ասա՛ղ...» (10-2):

Զ. «Ծատ սիրով քեզ բարե՛ւ, իմ աչացքս լո՛յս...» (12-4):

Է. «Ա՛յ իմ աչաց լոյս գովելի...» (14-5):

Ը. «Ելի ի խընդրել ըզսէրն իմ...» (16-7):

Թ. «Սիրովդ եղէ, սիրովդ եղէ սիրահար գերիս...» (17-20):

Ժ. «Գարունն եկեալ անուշ հովերըն հընչեցին...» (20-1):

ԺԱ. «Սիրահա՛ր, սիրահա՛ր, սիրահա՛ր, սիրովդ եղեալ եմ, եղեալ եմ...» (22-3):

ԺԲ. «Ի քոյդ սիրոյ գերիս իբրու մեռեալ եմ...» (23–5):

ԺԳ. «Արի՛, ի՛մ քաղցրիկ աղանձի...» (25–6):

ԺԴ. «Մէկ ազնւի մի սէրն կայ ի գըլխիս...» (27–8):

ԺԵ. «Դու իմ սրտին պայծառ արեւ...» (29–30):

ԺԶ. «Իմ արեւակն, իմ արուսեակն, իմ արեգակն, իմ լուսի՛ն...» (31–2):

ԺԷ. «Իմ աննըման յոյժ գովելի...» (33–4):

ԺԸ. «Ի նընջմանէդ արքայական, զարթի՛ր, նագելի իմ, զարթի՛ր...» (34–5):

ԺԹ. «Իմ հեռաբնակ հոգոյս հասո՛ր...» (36–7):

Ի. «Ի սիրելոյս իմմէ ի բաց ընկեցայ...» (37–9):

ԻԱ. «Բարկ արեւդ ի շող ձեղունէն ցայտաբերեալ ծագեցար առ մեզ...» (39–41):

ԻԲ. «Բարի՛ եկիր, իմ պատուական սիրելի՛...» (41–3):

ԻԳ. «Արի՛, սէ՛ր իմ, արի՛, արի՛...» (43–5):

ԻԴ. «Զիս ի սէր քո կապելով միշտ՝ ի յայ սիրոյ հեռացո՛ւ...» (45–6):

ԻԵ. «Ըզքեզ ի միտ բերեալ ողբամ, որ հեռացար դու յինէն...» (47–8):

ԻԶ. «Ի տեսութիւն աննառելոյդ կարօտացեալ հառաչեմ...» (49–50):

ԻԷ. «Ընո՛րճ երանեալ, քաղցրագեղ տի՛պ տենչալի, սէ՛ր իմ տենչալի...» (50–1):

ԻԸ. «Ո՛վ անմոլար առաջնո՛ր իմ...» (52–3):

ԻԹ. «Ո՛վ համայնից փափագելի...» (53–4):

Լ. «Ո՛վ գերագնի, գերող ձալի...» (55–6):

ԼԱ. «Հըրո՛վ սիրոյդ վատեալ գերիս...» (56–7):

ԼԲ. «Կայեակ արեան քոյ, Տէ՛ր իմ, Տէ՛ր, զոր հեղեր վասն իմ ի խաշին...» (57–9):

ԼԳ. «Փըրկաւէտ մահուան քոյ ըզգինս...» (59–61):

ԼԴ. «Քեզ, ո՛վ Փեսայդ եկեղեցոյ...» (61–2):

ԼԵ. «Ո՛ջ քեզ նըման ամենագութ եւ ողորմած գըտանի, Տէ՛ր իմ...» (62–3):

ԼԶ. «Ի կենաց նախկին վայելմանց զըրկեցին զիս, զըրկեցին...» (64–6):

ԼԷ. «Անձն իմ առ քեզ աղաղակէ, ո՛վ բըծիշկ հոգոյ իմոյ...» (66–8):

ԼԸ. «Կենագործեա՛ զիս, Տէ՛ր ի՛մ, Տէ՛ր...» (69–70):

ԼԹ. «Որ արարեր զիս ի պատկեր քո...» (71–2):

Խ. «Անդադար եւ միշտ գոհութիւն...» (73–4):

ԽԱ. «Բերանալիք քեզ գոհութիւն, որ Արարիչդ եւ արարածոց, Տէ՛ր իմ...» (74–6):

ԽԲ. «Պաղատելով կարդամ առ քեզ, լուր գերելոյս ողորմելոյս...» (76–7):

ԽԳ. «Ո՛վ Տիրուհի սափոր ոսկի...» (78–9):

ԽԴ. «Ի սկզբանէ հոգոյս ոտխն աղտեղի...» (79–82):

ԽԵ. «Իմ անիրաւ դատաւորն քաղաքիս...» (82–3):

ԽԶ. «Աւեր քաղաք եղեւ անձն իմ ի թըշնամեաց պատերազմէն, աւա՛ղ...» (84–6):

ԽԷ. «Ի մէջ երկրորին ներհակաց անկեալ տարաբերիմ գերիս...» (86–8):

ԽԸ. «Գերիս գերեալ գոռամ, գոչեմ...» (88–90):

ԽԹ. «Սիրոյդ կապեցայ...» (90–1):

Մ. «Թըշնամիքըն անձինս, որք պատեցին զիս...» (91–3):

ՄԱ. «Օ՛ր ամեղ, օ՛ր ամեղ, օ՛ր ամեղ...» (93–5):

ՄԲ. **Առ Սուրբն Էջմիածին** - «Հայոց պարծանք՝ Արարատեան սուրբ գաւառին ակըն պատուական...» (96–8)

ՄԳ. **Առ Սուրբն Սաղիմ** - «Գերապայծառ ընտրեալ տեղի՛, Սուրբը Սաղիմ, Սիօ՛ն սըխրալի...» (98–100):

ՄԴ. **Առ վերինն Երուսաղէմ՝ եկեղեցին Անդրանկաց** - «Հըրով քո գերիս, ո՛վ դու գերապայծառ երանեալ...» (100–2):

ՄԵ. **Առ նոյն մայրն ազատ՝ ժողովարանն արդարոց** - «Ո՛վ ազատ մայր, յաղթող անո՛ն...» (103–5):

ՄԶ. **Առ միութիւնն** - «Ո՛վ միութիւն զարմանալի, դու ծընօղ ամենեցուն...» (105–6):

ՄԷ. **Առ գինին** - «Ո՛վ նեղելոց միխթարիչ, տրտմելոց բերկրեցոցիչ եղեալ...» (107–8):

ՄԸ. **Առ մամօնայն** - «Ուստի՞ ծընար, ո՛վ բըռնատր...» (108–11):

ՄԹ. **Առ զգայութիւնս մեր, եւ այլ մասունս** - «Զարմանալով զարմացայ եւ ի մըտի...» (112–4):

Վ. «Ի կիսատ սիրելեաց, անհաւատարմաց...» (114–6):

ՎԱ. «Սա՛ղ օլտուն սէվէնէր պէնի...» (116–8):

Եւ ծանիր աստ ո՛վ սիրելի ընթերցող... (119):

Ծանկ եւ ցուցակ տաղերացս թէ որն ինչ գումով է (120–7):

Ծանկ եւ ցուցակ գլխերացն տաղիս (128–31):

Տաղ դարիսի ի հնոյն ասացեալ խոճալի ձայնի - «Կըրո՛ննկ, ուստի՞ց կու գաս, ձայնիկտ ի հոգիս...», **ի գոյն Նեթտին գանլը գաւազ պէնիմ մուլումս...** [«Ի՞նչ արիբ, արիւնոտ ճակատագիր իմ...»] (132–5):

«Եար շէրասի Էրզէվանի...»¹ (136):

¹ Ստույգ հայտնի է, թե այս հայերենատու թուրքերեն երգը Պաղտասար Դպրի գրչին է պատկանում, թե ոչ (տե՛ս Պաղտասար Դպրի, Եր., 1958, էջ 254-5):

Պաղտասար Դպրի տաղերի ժողովածուների հրատարակութիւնները Ի եւ ԻԱ դարերում – Տաղիկներ սիրոյ եւ կարոտանաց, հրատարակութեան պատրաստեցին Եւզանիկ Նազարյան, Ասատուր Մնացականյան, Եր., 1958: Տաղիկներ, Աշխատասիրութեամբ Եւզանիկ Նազարյանի, Եր., 1985: «Պաղտասար Դպրի», ուսումնասիրութիւն եւ բնագրեր, Աշխատասիրութեամբ Հենրիկ Բակչինյանի, Եր., 1999: Տաղեր (լիակատար ժողովածու), Աշխատասիրութեամբ Հենրիկ Բակչինյանի, Եր., 2007: Ընդգրկում է Պաղտասար Դպրի, ինչպես նաև է Հ. Բակչինյանը. «մեզ հայտնի բոլոր չափածո գեղարվեստական երկերը»:

Հ. Անասյանը ներկայացրել է Պաղտասար Դպրի բոլոր տաղերի (տպագիր եւ այլ ձեռագիր աղբյուրներից հայտնաբերած) մասնագիտութիւնը (տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Բ, էջ 1062-1150):

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, էջ 660: Թեոդիկ, § 40, էջ 63, նկարագրված «Տաղարան փոքրիկ»-ին կից է եղել «Տաղարանիկ սիրոյ եւ կարոտսանաց»-ը, քանի որ նշված է, որ վերջում գետնելված է «Կոռունկ» երգը: **ՀԹԱԳԵ**, հմր 266: **Nersessian**, հմր 164: **ՀԳՄ**, հտ. Ա, հմր 614, էջ 466բ-467բ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

1768

51. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ

ՏԱՂԱՐԱՆԻԿ ՓՈՔՐԻԿ, Կ. Պոլիս, տպարան Հովհաննեսի եւ Հակոբի, 1768, 112 էջ, 8⁰:

- Բվնր.**՝ 1. **Տաղ Աւետեաց (Պ. Դ.)**¹ - «Աւետի՛ւ քեզ, Կո՛յս, ձայնիւ զըւարթնոյն....» (1-2):
- 2. **Տաղ Ծննդեան (Պ. Դ.)** - «Քրիստոս ծընեալ լինի այսօր ի կուսական որովայնէն....» (2-4):
- 3. **Տաղ Զորոհնեաց (Պ. Դ.)** - «Այսօր մարտիչն ամենեցուն ի Յորդանան գայ մըկըրտիլ....» (4-5):
- 4. **Տաղ Տեսնընդառաջին (Պ. Դ.)** - «Այսօր ի տաճարն ի յընծայումն եկեալ....» (6-7):
- 5. **Ծաղկազարդին (Պ. Դ.)** - «Այսօր բազմեալն ի քերթէս անտեսն էից....» (7-8):
- 6. **Յարթեան (Պ. Դ.)** - «Յիսո՛ւս փրկիչ աշխարհի....» (8-10):
- 7. **Համբարձման (Պ. Դ.)** - «Հըրզօրն ի պատերազմի....» (10-1):
- 8. **Տաղ գալստեան Հոգոյն (Պ. Դ.)** - «Պարգետաց տըօղ Աստուած Սուրբ Հոգին....» (11-3):
- 9. **Տաղ Վարդավառին (Պ. Դ.)** - «Հօր փառաց ճառագայթն անպարագիր լոյսն էական....» (13-4):
- 10. **Տաղ Վերափոխման (Պ. Դ.)** - «Մարգարիտըն լուսափայլ՝ Մայրն ամէնօրինեալ....» (14-6):
- 11. **Տաղ սուրբ Խաչին (Պ. Դ.)** - «Ո՛ւ վ սուրբ կենսատու նըշան....» (16-7):
- 12. **Առ Սուրբ Հոգին (Պ. Դ.)** - «Սիրոյ աղբի՛ր, լուսոյ վըտա՛կ շնորհաստ՛ւ, շնորհաստ՛ւ....» (17-8):
- 13. **Առ սուրբ շնորհն (Պ. Դ.)** - «Ընո՛րճ երանեալ, քաղցրագեղ տի՛ւյ տենչալի, սէ՛ր իմ տենչալի....» (19-20):
- 14. **Առ վերին խնդրութիւն (Պ. Դ.)** - «Ի տեսութիւն անճանելւոյդ կարօտացեալ հառաչեմ....» (20-1):
- 15. **Առ Փրկիչն իմ (Պ. Դ.)** - «Անձն իմ առ քեզ աղաղակէ, ո՛վ բժիշկ հոգւոյ իմոյ....» (22-4):
- 16. **Առ նոյն դարձեալ [= Առ Փրկիչն իմ] (Պ. Դ.)** - «Ի խորխորատ տըղմի մեղաց՝ գերիս անկեալ թաւալիմ....» (24-6):

¹ Հատորիկուս տաղերի խորագրերից հետո (բացի հմր 48-53 տաղերը) կոր փակագծերի մեջ նշված է Պաղտասար Դպրի անվան սկզբնատառերը:

- 17. **Առ եղկութիւն հոգւոյս (Պ. Դ.)** - «Գերի եղկելի ողբալի, ո՛հ....» (26-8):
- 18. **Դարձեալ ի նոյն միտ [= Առ եղկութիւն հոգւոյս] (Պ. Դ.)** - «Անկեալ ի ձեռս աւագակաց՝ խոցեցա՛յ գերիս....» (28-9):
- 19. **Դարձեալ ի նոյն միտ [=Առ եղկութիւն հոգւոյս] (Պ. Դ.)** - «Որքան եմ կացեալ ի կենցաղս՝ հոգք զիս երբէք ոչ թողին....» (29-31):
- 20. **Դարձեալ ի նոյն միտ [= Առ եղկութիւն հոգւոյս] (Պ. Դ.)** - «Ինթիզարիմ վար, հոգ ունիմ ո [=հազար]....» (31-2):
- 21. **Առ պատաստումն բնութեանս (Պ. Դ.)** - «Սիրտ իմ ընդէ՛ր տրտում եղեալ, ի հոգ մըտաց վարանեալ կաս....» (33-5):
- 22. **Ըստ խրատու կերպի (Պ. Դ.)** - «Ի ցանկալեաց անցատր ես, մի՛ խաբիր, անձն իմ, մի՛ խաբիր....» (35-7):
- 23. **Առ վատթար նմանինս իմ (Պ. Դ.)** - «Լալով երգեմ երգ հառաչման իմ նըմանեացն ի վերայ....» (37-9):
- 24. **Առ եղկութիւն անձին իմոյ (Պ. Դ.)** - «Ի կենաց նախկին վայելմանց զըրկեցին զիս, զըրկեցին....» (39-41):
- 25. **Առ անձն իմ թշուառ (Պ. Դ.)** - «Ի քուն մեղաց յամառեցեալ թըմընցար անձն իմ գերի....» (41-4):
- 26. **Առ վարուցս վատթարութիւն (Պ. Դ.)** - «Իմ անյարմար արարքս յորժամ ի միտ գան....» (44-6):
- 27. **Դարձեալ առ վարուցս վատթարութիւն (Պ. Դ.)** - «Իժըս եղեռնային, օձըս ժանտական....» (46-8):
- 28. **Առ դատողութիւն խղճիս (Պ. Դ.)** - «Ի միտ բերեալ զիմ արարմունս՝ պատկառիմ գերիս, պատկառիմ....» (49-51):
- 29. **Վասն եղկելի կրից հոգւոյս (Պ. Դ.)** - «Պատասխելով գերուցս ասպատակք չարին....» (51-3):
- 30. **Առ Փրկիչն իմ Յիսուս Քրիստոս (Պ. Դ.)** - «Ի քեզ դիմեալ աղաղակեմ, աղերսեմ եւ աղաչեմ....» (53-4):
- 31. **Վէպ կրից հոգւոյս եւ աղերս առ Տէր (Պ. Դ.)** - «Ի մամուսպատ գողով զըրի....» (54-6):
- 32. **Դարձեալ վէպ կրից եղկելի հոգւոյս (Պ. Դ.)** - «Ի կարօն լեալ ասօժանդակ....» (56-8):
- 33. **Դարձեալ ի նոյն միտ [= Վէպ կրից եղկելի հոգւոյս] (Պ. Դ.)** - «Ի մեծ տագնապի անձն իմ տատապի....» (58-9):
- 34. **Վասն ահագին ատրոն (Պ. Դ.)** - «Ի նըստիլ յատենի ահեղ արքային....» (59-61)
- 35. **Առ Հայրն երկնաւոր, (Պ. Դ.)** - «Ի հարսանիս Որդւոյն քոյին կոչեցայ....», *զգջական ձայնիւ* (61-3):
- 36. **Առ Մայրն ողորմութեան (Պ. Դ.)** - «Պաղատելով կարդամ առ քեզ, լու՛ր գերեւոյս, ողորմելոյս....» (64-5):
- 37. **Դարձեալ առ երանութի Կոյսն (Պ. Դ.)** - «Ի սրբասնեալ եւ ի մաքուր արգանդի....» (65-7):
- 38. **Առ նոյն երանեալ Կոյսն (Պ. Դ.)** - «Ի սրօբէից երանեցեալ երջանիկ մայր, Մարիամ....» (67-9):
- 39. **Առ նոյն Սուրբ Կոյսն երջանիկ (Պ. Դ.)** - «Իքի շէշմիմ նուրի ազիզ Մէրիկեմ....» (69-71):

- 40. **Դարձեալ առ Մայրն երանութեան (Պ. Դ.)** - «Ի հրեղի-
նաց երանեալ....» (71-2):
- 41. **Դարձեալ առ թագոսին աննման (Պ. Դ.)** - «Ո՛ւ վ Տիրու-
նի, սափոր ոսկի....» (73-4):
- 42. **Դարձեալ առ տաճարն երկնանման (Պ. Դ.)** - «Անճա-
ռին խորա՛ն, անճառին խորա՛ն....» (74-5):
- 43. **Դարձեալ առ բարեխօսն [աշխարհի]՝ (Պ. Դ.)** - «Կոյս եւ
Մայր Մարիամ....» (75-6):
- 44. **Առ Փրկիչն իմ Յիսուս (Պ. Դ.)** - «Փրկաւէտ մահուան քոյ
ըզգինս....» (77-8):
- 45. **Առ նոյն դարձեալ. [= Առ Փրկիչն իմ Յիսուս] (Պ. Դ.)** -
«Ի պէնիմ տէրոնէ տէրմա՛նքս....» (78-80):
- 46. **Սիտիանք վշտացեալ ոգոյ (Պ. Դ.)** - «Ա՛նձն իմ, ընդէ՛ր
հատաշմամբ ի հոգ մըտաց վարանիս....» (80-1):
- 47. **Տաղ ըստ խրատու կերպի առ դէռահասակն (Պ. Դ.)** -
«Ո՛ւ վ դու մանուկ դէռահասակ, լու՛ր իմաստնոց հանա-
սագ....» (81-4):
- 48. **Ի նոյն միտ [= Տաղ ըստ խրատու կերպի առ դէռահա-
սակն] (Թ. վ. 2)** - «Շքեղագարդ երիտասարդ....» (84-5):
- 49. **Դարձեալ ի նոյն միտ [= Տաղ ըստ խրատու կերպի առ
դէռահասակն] (Թ. վ.)** - «Մի՛նչդեռ ունիմք ըզժամանակ....»
(85-7):
- 50. **Աղէտ եղկելի հոգոյս (Թ. վ.)** - «Ի ցաւալի ժամանա-
կի....» (87-8):
- 51. **Աղերս առ Փրկիչն իմ Յիսուս (Թ. վ.)** - «Ի մէջ մեղաց
կամա անկայ եղկելիս....» (89-90):
- 52. **Վասն ճշմարիտ սիրելոյ (Թ. վ.)** - «Է երանի սոն որ
եզիտ ըզսիրելի ճշմարիտ....» (90-2):
- 53. **Առ եղկութիւն բնութեանս (Թ. վ.)** - «Ի պատի ոչ
կացեալ հասն իմ....» (92-4):
- 54. **Առ Սուրբ Սաղիմ քաղաքն աննման (Պ. Դ.)** - «Սուրբ
սիրամարգ ոսկէփետոր շնորհալի, շնորհալի....» (94-6):
- 55. **Առ երկրքին համաջան ամոլքն այժմուս (Գ. եւ Յ. Ա.
վ.)³ (Պ. Դ.)** - «Դիտողք արթունք....» (96-8):

¹ Հատորիկում «աշխարհ» բառը փոխարինված է իր բաղափարա-
գրով:

² Թ. վ. սկզբնատառերի վերծանումն է՝ Թովմաս վարդապետ (Հով-
հաննես պատրիարք Կոլոտի աշակերտ) (տե՛ս Պաղտատար Դպիր,
ՈՒԲ, էջ 57, ծնթգր. էջ 157): Այս վեց (հմբ հմբ 48-53) տաղերը,
ինչպես նկատել է Հ. Բախչինյանը, վերահաստարակվել են
1732-ին [նաև՝ 1734-ին] Կ. Պոլսում, Մարտիրոս Սարգսյանի
տպարանում լույս տեսած «Տաղարան փոքրիկ» գրքերում
(հմտ. ՀԳՄ, հտ. Ա, հմբ 398, էջ 311-1, հմբ 417, էջ 326-7):

³ Ըստ Գ. Բամպուքճյանի, սկզբնատառերի վերծանումն է՝ «Գրե-
գոր եւ Յովհաննէս Աստուածաբան վարդապետք»: Նա գրել է,
որ տաղը նվիրված է Գրեգոր Եղթայակիր եւ Կոլոտ պատրիարք-
ներին (տե՛ս նրա ՅՊԿ, էջ 92-4): Ըստ Հ. Բախչինյանի, տաղը
նվիրված է եկեղեցական-մշակութային գործիչներ Գրեգոր
Եղթայակիր Երվանդուն եւ Հովհաննես Կոլոտ Բաղիշեցուն
(տե՛ս Պաղտատար Դպիր, «Տաղեր», էջ 258):

- 56. **Առ նմանիս իմ (Պ. Դ.)** - «Ի վերայ կարգապանձ, անա-
նակ դասուց....» (98-100):
  - 57. **Տաղ ուրախութեան (Պ. Դ.)** - «Գարուն, գարուն հասեալ
էհաս....» (100-1):
  - 58. **Դարձեալ տաղ ուրախութեան (Պ. Դ.)** - «Ի մերձիլ գար-
նան, այգիք ծաղկեցան....» (101-2):
  - 59. **Իբր ի պիւպիւլէն առ վարդն (Պ. Դ.)** - «Ի դէմ քո, վա՛րդ,
քանի՞ լամ....» (102-4):
  - 60. **Դարձեալ իբր ի պիւպիւլէն վասն վարդին երգեցեալ (Պ.
Դ.)** - «Ի սիրելոյ իմմէ ի բաց ընկեցայ....» (104-5):
  - 61. **Դարձեալ ի նոյն ոճ [= Իբր ի պիւպիւլէն վասն վարդին
երգեցեալ] (Պ. Դ.)** - «Ի կէտ գարնան եղանակին....»
(105-7):
  - 62. **Առ այն գոր զխաստառք ցուցանեն Օ (Պ. Դ.)** - «Ո՛ւ վ
համայնից փափագելի....» (107-8):
- Ցանկ տաղիցս (109-12):**
Յիշատակարան (112):

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, էջ 660: Թէոդիկ, § 40, էջ 63:
ՀԹԱԳԵ, հմբ 265: Nersessian, հմբ 163ա: ՀԳՄ, հտ. Ա,
հմբ 614, էջ 466բ-467բ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

52. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ

ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ, Կ. Պոլիս, տպ. Հովհաննեսի եւ
Հակոբի. 1768, 128 էջ, 8⁰:
Անվթ.¹ Տաղարան / փոքրիկ: / Պաղտատար Դպիրի / ասա-
ցեալ զանազան գունով: /

Բվնդ.¹⁴ Ա. (3-4): Բ. (5-6): Գ. (6-8): Դ. (8-9): Զ. (9-11):
Ը. (11-2): Ժ. (13-4): ԺԲ. (15-6): ԺԳ. (16-7): ԺԴ.
(18-9): ԺԵ. (19-20): ԺԶ. (21-2):

Առ Փրկիչն իմ Յիսուս - «Անձն իմ առ քեզ աղաղակէ, ո՛ւ վ
բժիշկ հոգոյ իմոյ....» (22-4):
ԺԷ. (25-6):

Առ Փրկիչն իմ Յիսուս - «Փրկաւէտ մահուան քոյ ըզ-
գինս....» (26-7):
ԺԸ. (28-9): ԺԹ. (29-31): Ի. (31-2): ԻԱ. (32-3):

Դարձեալ առ Յիսուս Քրիստու - «Ո՛չ քեզ նրման ամենա-
գութ եւ ողորմած գտանի, Տէ՛ր իմ....» (34-5):

Առ եղկութիւն անձիս - «Ի կենաց նախկին վայելմանց զըր-
կեցին զիս, զըրկեցին....» (35-7):
ԻԲ. (37-8): ԻԳ. (39-40):

Առ Քրիստու - «Բեզ, ո՛ւ վ Փեսայդ Եկեղեցոյ....» (41):

⁴ Տե՛ս հմբ 328 նկարագրութիւնը:

ԻԶ. (42): ԻԷ. (43): ԻԸ. (44): ԻԹ. (45):

Առ Մայրն ողորմութեան - «Պաղատելով կարդամ առ քեզ....» (46-8):

Լ. (48-9): ԼԱ. (49-50): ԼԲ. (51): ԼԳ. (51): ԼԴ. (52-3): ԼԶ. (53): ԼԷ. (55):

Առ Անյն դարձեալ [= Առ Անյն Սուրբ Կոյսն] - «Ո՛րվ Տիրուհի, սափոր ոսկի....» (56-7):

ԼԸ. (57-9): ԼԹ. (59-60): Խ. (61-3): ԽԱ. (63-5): ԽԲ. (65-6): ԽԳ. (67-9): ԽԴ. (69-71): ԽԵ. (71): ԽԶ. (74-5):

ԽԷ. (76-7): ԽԸ. (78-80): ԽԹ. (80-2): Ծ. (82-4): ԾԱ. (84-5): ԾԲ. (85-6): ԾԳ. (86-9): ԾԴ. (89-90): ԾԵ. (91-3):

ԾԷ. (93-5): ԾԸ. (96-8): Զ. (99-101): ԶԱ. (102-3): ԶԲ. (103-4): ԶԵ. (107-9): ԶԶ. (109-10): ԶԷ. (110-2): ԶԸ. (112):

Տաղ սիրոյ ի գալուստ սիրելւոյն - «Բարկ արեւոյ ի շող ձեղու- նէն ցայտաբերեալ ծագեցար առ մեզ....» (113-5):

ՀԹ. (116-8):

Դարձեալ ի Անյն միտ [= Տաղ առ Ճշմարիտ փափագելին] - «Ո՛վ գերագնիս, գերըղ ձալի....» ,*այլ գուշով* (119-20):

Դարձեալ ի Անյն միտ [= Տաղ առ Ճշմարիտ փափագելին] - «Հրով սիրոյդ վառեալ գերիս....» (120):

Յորդորակ - «Ո՛ջ հարսանեաց պարերգութեանցըն ըղձա- նօք....» (121):

Ծանիր աստ, սիրելի ընթերցող... (122-3):

Յուցակ որքանութեանց եւ տեղեաց իրաքանչիւր տաղից ի Տաղարանիս համարովն յայտնեցեալ (124-7):

Յիշատակարան (128):

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, ՄՀ, էջ 660: ՀԹԱԳԵ, հմր 265: Nersessian, հմր 263ա: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 614, էջ 465ա-466բ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, ՀՀԱԳ բաժնում պահպանվող 1564 թվաբա- մարը կրող երեք գրքերը Ստեփան Սերեբրակյանցի անձնա- կան գրադարանի օրինակներն են: ՄՄ: ԳԱԹ:

1777

53. ՍԻՄԷՕՆ ԵՐԵՒԱՆՑԻ

ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ, Ս. Էջմիածին, տպ. Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի, 1777, 40 էջ, 8⁰:

Անվթ.՝ Տաղարան / Փոքրիկ: / Ծարափուսեցեալ ի Սիմեօնէ Սրբազան Կաթողիկոսէ Ամենայն Հայոց՝ յայլ եւ այլ ժամա- նակս: / Որոյ եւ հրամանան այժմ եւ տպեցաւ / կրկին՝ ի սպա- ոիլ առաջնոյ տպեցելոյն, / ի թախանձանաց սիրատարի խնդրողաց: / Ի թոռոջ Փրկչին ոչհէ [=1777] / եւ ի մերում

թոռոջ ումիզ [=1226]: / Ի Սուրբ Աթոռս Էջմիածին: / Ի տպա- րանի Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ:

Բվնդ.՝ Ս. (3-4): Բ. (4-5): Գ. (5-7): Դ. (7-9): Ե. (9-11): Զ. (11-2): Է. (12-5): Ը. (15-7): Թ. (17-9): Ժ. (20-1): ԺԱ. (21-3): ԺԲ. (23-6): ԺԳ. (26-9): ԺԴ. (29-31): ԺԵ. (31-3): ԺԶ. (33-4): ԺԷ. (35-8): ԺԹ. (38): Ի. (38): ԻԱ. (39):

Հանդէպ համարագրացոյ եղեալք տաղքն, ցուցանէն զեղա- նակս տաղից տեսողակիս (40):

Յիշատակագրութիւն (40):

Ծնթ.՝ Հայ բանասերները եւ մատենագետները խոսել են այն մա- սին, որ 1772-ին (կամ 1773-ին) Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի՝ Սիմեոն Ա Երեսանցի կաթողիկոսի հիմնադրած տպարանում տպագրվել է կաթողիկոսի ղեկավարած տաղերի՝ «Տաղարան» խորագիրը կրող ժողովածուն: Տե՛ս Զարպիանալեան, ՊՀՏ, էջ 131 (հայտնել է այս կարծիքը. «Կերեալ թէ անարուեստ եւ անհարթ տպագրութեանն հա- մար մասնաւոր դիտմամբ անհետ ըրած են»): Թէոդիկ, ՏՏ, § 298, էջ 177: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 149-50: Ծահնագարպան Շ., «Նոր Ար- թեր...» - ՊԲՀ, 1963, հմր 1, էջ 263: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 645, էջ 489ա:

Ժ. Դանիելյանը, ուշադրություն դարձնելով Սիմեոն Երեսանցու պատրաստած «Տօնացոյց»-ի (1775 թ. տպ.) վերջաբանութեան եւ «Զբօսարան հոգեւոր»-ի նորագուտ օրինակի (էջ 185-6) պարու- նակած իրազեկանքին, ցույց է տալիս, որ 1772-1775 թթ. Սիմեոն Երեսանցու «Տաղարան»-ը չի տպագրվել (տե՛ս նրա «Նոր յայտնաբե- րումներ...» ուսումնասիրությունը «Բանասիրական որոնումներ» գրքում (էջ 131-38):

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, ՀՄ, էջ 659: Թէոդիկ, ՏՏ, § 298, էջ 177: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 152: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 680, էջ 510ա-բ:

Օրնկ՝ Էլեկտրոնային հրատարակություն՝ Austria, Vienna. The Armenien Mekhitharist Congregation. (cop. NLA «Հակոբ Մեղապարտ» ծրագիր):

1791

54. ՍԻՄԷՕՆ ԵՐԵՒԱՆՑԻ

ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ, Մաղրաս, տպ. Հարուսթյուն Շամվոնյան Շիրազեցու, 1791, 48 էջ, 8⁰:

Անվթ.՝ Տաղարան / Փոքրիկ: / Ծարափուսեցեալ ի Սիմեօնէ Սրբազան Կաթողիկոսէ Ամենայն Հայոց, յայլ եւ այլ ժամա- նակս. / Որոյ եւ հրամանան տպեցեալ էր ի լուսա/ցնցուղ

¹ Տե՛ս Հմր 55 նկարագրութիւնը:

Աթոռն Սուրբ Էջմիածին, / ի տպարանի Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին /մերոյ: / Ի թուոյ Փրկչին ոչնէ: / Եւ ի մերում թուոյ ոմիդ: / Վերստին տպեցաւ ի Հայրապետութեան Տեառն / Ղուկասու Սրբազան Կաթողիկոսի: / Ի առաջնորոթեան Նոր Զուղայու Տեառն / Յակոբ արքեպիսկոպոսին. Ի թուոյ Փրկչին 1791 / եւ ի մերում թուոյ 1240: Ի քաղաքս Մադրաս որ ի Հնդկիս: / Ի տպարանի Յարութիւն Շմաւոնեան Շիրազեցոյ:

Բվնդ.¹ Ա. (3-4): Բ. (4-5): Գ. (5-6): Դ. (6-8): Ե. (9-10): Զ. (10-2): Է. (12-4): Ը. (14-6): Թ. (16-7): Ժ. (18-9): ԾԱ. (19-21): ԺԲ. (21-4): ԺԳ. (24-6)²: ԺԴ. (26-7): ԺԵ. (27-8): ԺԶ. (28-30): ԺԷ. (30-2): ԺԸ. (32-5): ԺԹ. (35): Ի. (36): ԻԱ. (37):

Հանդէպ համարագրացոյ եղեայք տաղքն, ցուցանէն զեղանակս տաղից տեսրակիս (38):

Այլ եւս տաղք զանազանք նորոգ գտեալ ընդ սմին տպեցաք ի հոգեւոր զբօսանս մերազնեաց ուսմանաւր մանկանց - (նշումը տես՝ էջ 39):

Տաղ ողբերգական ի դիմաց Ադամայ ասացեալ առ Տէրն բարերար - «Պայծառ արիւնդոյ ի սրտկեր հողս ըստեղծայ, ո՛հ, ըստեղծայ...» (39-41):

Ամենափրկչին զերայստիսն յայտնող - «Առատ սիրով երեւեցար որպէս այգ լուսոյ...» (41-4):

Սոգ[տ]իանք յանձին իւրոյ աղերսմամբ առ Տէր՝ ի գտանել զսիրտութիւն - «Որպէս արբեալ ի բուն մահու թըմընցայ...» (44-6):

Տաղ բարեկենդանի - «Բարեբանենք միաբան ելցուք ի յոտին...» (46-8):

[Յիշատակագրութիւն] (48):

Մտնգտ.՝ Երիցեան, «Պատմական տեսութիւն...» - «Փորձ», 1881, հմր 4, էջ 30: Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 660-1: Թէոդիկ, ՏՏ, § 298, էջ 173: Լեւոնեան, ՀԳՏԱ, էջ 158: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 856, էջ 652բ-53բ:

Օրնկ³ ՀԱԳ (լուսապատճեն):

1793

55. ՍԻՄԷՈՆ ԵՐԵՒԱՆՑԻ

ՏԱՂԱՐԱՆ, Ս. Էջմիածին, տպ. Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի, 1793, 45 էջ, 8⁰:

¹ Տե՛ս հմր 55 նկարագրութիւնը:
² 1793 թ. Տաղարանում տպագրված է՝ [վերնագրի մեջ]-ի «տեսանել զիրքն»՝ «մինչ ետես զիրքն»-ի փոխարեն:

Անվթ.¹ Տաղարան / Փորքիկ /Ծարահիստեցեալ ի Սիմէօնէ / Սրբազան Կաթողիկոսէ Հայոց՝ / այլ եւ այլ ժամանակս: / Դարձեալ վերստին տպագրեցեալ ի սպառի առաջնոց տպագրեցելոցն, ի թախանձանաց / սիրատարի խնդրոց: / Ի Վեհափառ Հայրապետութեան Տեառն Ղուկասու սրբազան Կաթողիկոսի / Ամենայն Հայոց, եւ նորին իսկ / հրամանաւ: / Ամի Փրկչին հանուրոց ոչնդ [1793]: Եւ ի թուականիս Հայոց՝ ոմիս [1242]: / Ի Սուրբ Էջմիածին: / Ի տպարանի Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ: /

Բվնդ.¹ Ա. **Տաղ ի սուրբ ծնունդն Քրիստոսի ի դիմաց սրբուհւոյ Աստուածածինն, ասացեալ Տեառն Սիմէօնի սրբազան կաթողիկոսի** - «Խորհուրդ մեծ յայտնեցաւ այսօր յաշխարհի...» (3-4):

Բ. **Նորին տաղ առ սուրբ Աստուածածինն** - «Սիրելի մայր իմոյ Փրկչին...» (4-5):

Գ. **Նորին առ ամենաթժիշկն Յիսուս, ասացեալ ի հիւանդութեանն** - «Աէր անուն Յիսուս սիրելի...» (5-7):

Դ. **Նորին առ Սուրբ Էջմիածին, ասացեալ ի հեռուստ վայրէ** - «Ի տարանջատ վայրէս սհա...» (7-10):

Ե. **Նորին դարձեալ առ Սուրբ Էջմիածին ներքողեան հանդերձ յանդրաձովք** - «Ի բոլոր աշխարհի ոչ գոյ քեզ նըման...» (10-1):

Զ. **Նորին՝ առ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչին մեր** - «Արի՛, Լուսաւորիչ մեր...» (12-3):

Է. **Նորին ի դիմաց ազգիս հայոց առ Մայրս մեր Սուրբ Էջմիածին աղերս եւ ի սմանէ պատասխանիք առ նոսա** - «Ի գիրկ ծնողիդ մերոյ հանգչիլ ե՞րբ իցէ...» (13-6):

Ը. **Նորին առ սուրբ աստուածակոս քաղաքն Սուրբ Երուսաղէմ** - «Ի բոլոր աշխարհի յատկացեալ տեղի...» (16-8):

Թ. **Նորին սոգտանք յանձն իւր** - «Նախատանաց եւ արծաւի...» (18-20):

Ժ. **Նորին բողոք ի սուտ կենցաղոյս** - «Ի յայս անկայուն եւ սուտ աշխարհէս...» (20-2):

ԺԱ. **Նորին ոգորումն ընդ աշխարհս այս խաբօղ** - «Ի քոց ձեռացդ եւ ու՞ր փախեաց...» (22-4):

ԺԲ. **Նորին հառաչանք առ Աստուած վասն թշուառութեանցն երկրիս հայոց եւ սրբոյ Աթոռոյս** - «Ո՛վ բարերար եւ մարդասէր Տէ՛ր իմ...», ի թուականիս մերում ոճող (24-7):

ԺԳ. **Նորին ասացեալ յաւորս հայրապետութեան, ի տեսանելն զհնքն ընկղմեցեալ ի յամենաստ կուէ ի բազմատեսակ վիշտս եւ ի հոգս, գողով անօգնական** - «Ի քեզ կարդամ, ո՛վ Արարիչ բողոքից...» (28-31):

ԺԴ. **Նորին քաջալերութիւն եւ յուսադրութիւն ցաւաշատ եւ տրտմաթախիծ անձին** - «Ո՛վ պանդուխտ այր, դու սիրելի, ո՛հ, աւա՛ղ, աւա՛ղ...» (31-2):

ԺԵ. **Յորդորակ** - «Աշխարհս է ծով միշտ ալեկոծ...» (32-3):

ԺԶ. Նորին ի դիմաց միաբանից սրբոյ Աթոռոյս եւ ամենայն սոցապիսեաց շնորհակալութիւնք առ Աստուած - «Ի քոց բարեացքո լիացեալ յագեցաք, Աստուած, յագեցաք....» (33-5):

ԺԷ. Նորին ասացեալ առ ծով մրրկեալ ի ժամ ալեկոծութեան - «Ի հաստուցումն իմոց շարեաց....» (36-7):

ԺԸ. Նորին Դաւանութիւն եւ մաղթանք առ Սուրբ Երրորդութիւն - «Աստուած հրձօր, Հայր գթութեան....», որ յաւուրս Կիւրակէից յետ առաւօտեան ժամուն երգի ի սուրբ Աթոռոջս ի դպրատանն: Ըստ եղ. «Նորաստեղծեալին» (36-41):

ԺԹ. «Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս եւ Քրիստոս....» (41):

Ի. «Հոգիդ Սուրբ Աստուած....» (42):

ԻԱ. Աղօթք ձայնի երգել ի յեկեղեցոջն ընդ «Տէր Ողորմեային....» - «Արի՛, Աստուած հարցըն մերոց....» (43):

Հանդէպ համարագրացոյ եղեալ տաղքն ցուցանեն զեղանակս տաղից տեսարակիս (44):

Յիշատակարան (45):

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, § 298, էջ 177: Լեւոնեան, ՀԳՏԱ, էջ 154: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 892, էջ 679ա-80բ:

Օրնկ՝ ՄՄ:

1804

56. ԳԱՊԱՍԱԿԱԼԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ. Տպագրեցեալ ի Հայրապետութեան դերագահ Աթոռոյն Սրբոյ Էջմիածնի Տեառն Դաւթի Սրբազան կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց եւ ի պատրիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի Տեառն Թէոդորոսի երջանկափայլ վարդապետի: Վեհափառ Հրամանաւ մեծի արքայանիստ մայրաքաղաքիս Կոստանդնուպօլսոյ, սրբազան արհի եպիսկոպոսի Տեառն Յօհաննու ճոխիմաստ քարոզչի եւ աստուածաբան պատրիարքի: Վերստին տպագրեցեալ արդեամբ շարագրողի, Կեսարացի Գապասախալեան Գրիգոր դպրի, Յամի Տեառն 1803 եւ մերոյս ռմծբ [1252] յուլիսի ԺԴ, [Կ. Պոլիս], տպ. Յօհաննիսեան Պօղոսի, 63 էջ, 8⁰:

ԲՎնդ.՝¹ ԽԱ. Երգ ի վերայ անճատելի էութեան Աստուծոյ, Ղազի Հասան....² (3-4):

ԽԲ. Տէրտի Հիճրանէ (4):

ԽԳ. Յորդորակ վերնոյն, Հէմ միաբեր.... (5):
ԽԼ. Առ Որդին Անմահի, Կեօղլէրիմտէն.... (5-6):
ԽԾ. Ոլ շէվքի աշք.... (6-7):
Ը. Հէր տէմ.... (7-8):
ԻԵ. Պիր մէլէք.... (8):
ԻԶ. (8-9):
ԻԷ. Սէն Կիտէլի.... (9-10):
ԻԸ. Սրբոյն Երուսաղէմի, Ըսֆահան ճայնիւ (10):
ԻԹ. (11):
ԼԱ. Սրբոյն Յօհաննո, Շահափիւր շէվք (11-2):
ԼԶ. Եանաղընտա.... (12):
ԼԷ. Մայիլէմ պիր.... (13):
ԾԱ. Տիլ մէստ օլուր.... (13-4):
ՁԲ. Աման պայլլամ (14-5):
ՁԳ. Էվլէրինտէ պիր.... (15):
ՁԴ. Առ Փրկիչն Յիսուս, Ձիւնքի սէնտէ.... (15-6):
ՁԵ. Աղերս առ Տէր, Աշիքեար իլլէ.... (16-7):
ՁԶ. Պիր ահիլէ.... (17):
ՁԷ. Տիւշմէսին.... (17):
ՁԸ. Էրպապիլլէ.... (18-9):
ՁԹ. Լէյլէյլի.... (19):
Ղ. Հէյ Նէսիմի.... (20):
ՂԴ. Աքլլամ ալտէ (20-1):
Աղերս առ Տէր - «Ըզմիտթիւնդ խոստովանիմ....», Գարէֆիլիմ.... (21-2):
Սրբոյ Կուսին - «Ո՛վ Տիրուհի սրբասնեալ գովելի....», Ազըզ Նէսիր.... (22):
Ի վերայ լուսնի - «Ի կերպ լուսոյ վերաստեղծեալ....»: Մուհապէր, Հալէա կէօյնիւմ.... (23):
ՂԸ. Եար չէմէնտէ.... (23-4):
ՂԹ. Զան Ֆէտա.... (24):
Առ Փրկիչն Յիսուս - «Համայնից անձկալի սէր իմ, փառաբանելի....», Միւրդ տիշէշէ.... (25):
ԾԳ. Մայիլէմ պիր.... (25-6):
ԾԴ. Աշըզըն սէրտէ.... (26-7):
ԾԵ. Էնտիմ թուհա.... (27):
ԾԷ. Գալար իթմէզ.... (28):
ԾԺ. Աղերս առ Տէր, Պու կիւն.... (29):
ԾԺԳ. Յորդորակ վերնոյ, Էօլտիւրտիւ.... (29):
ԾԺԶ. Աղերս առ Տէր, Կիտէր օլտոււ.... (30):
ԾԺԹ. Մասեալը (30-1):
ԾԻԲ. Առ երգնակն, Էնմէ թուրնամ.... (31-2):
ԾԻԳ. Առ վարդն, Կէօնիւլ իստէ.... (32):
ԾԻԵ. Գարնան, Գարատէնիզ.... (32-3):
ԾԼ. Աղերս առ Տէր, Ձըմա դարու.... (33-4):
ԾԼԸ. Ի նոյն միտ, Եէնի տիւշտիմ.... (34):
ԾԾԷ. Կէշ պէնիմ.... (34-5):
ԾԾԹ. Հայլի տէմտիր.... (35-6):

¹ Տե՛ս հմր 232 նկարագրութիւնը:
² Հատորիկում եղանակների անվանումները նշված են երգերի տակ:

ԾԽԹ. Ան սուտ կենցաղս, Թահտա ալէ.... (36):
 ԾԻԸ. Իրր աղերս, Պարի ճէվրիներ.... (37):
 ԾԻ. Ի նոյն միտ, Աշխէմ պիր.... (37-8):
 ՀԳ. Եարի բահմ.... (38-9):
 ՀԴ. Հէյ սէրվիւ.... (39):
 ԾԶ. Նաղար իթտի.... (39-40):
 ԾԽԹ. Յերգնակէ առ վարդն, Աբ տէնիզ.... (41):
Առ իմանալի արեգակն - «Արեգակն իմանալի....», **Թուղի շահի....** (41-2):
Յորդորակ վերնոյն - «Արարիչ համայնից ընդհանուր գոյից....», **Ֆէմիներ....** (42):
Սրբոյ կուսին Մարիամո - «Անեղին գերանբիծ օթարան....», **Ահլմը իլլէ....** (43):
 ԾԲ. **Յորդորակ վերնոյն, Լէպիներ աղզմըա....** (43-4):
Առ Տէրն գօրութեանց - «Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Սրբոյն Հոգոյն երգարանեմ....», **Սանա հէյ....** (44-5):
Յորդորակ վերնոյն - «Ամենակարօղ Արարիչ....», **Գալմատը հիչ....** (45):
Աղերս առ Տէր - «Ամենաստեղծ Հայր անըսկիզբն, ամենակալ տերութիւն....», **Կէլ պէնիմ....** (45-6):
Ի նոյն միտ [=Աղերս առ Տէր] - «Միջնորդութեամբ Աստուածածնին....», **Սէնիներ իչիներ....** (46-7):
Յորդորակ վերնոյն - «Ամենօրինեալ ցանկալի, Կոյս գերանբիծ....», **Տիշրէվնագ....** (47-8):
 ԽԹ. **Առ Սուրբ կոյսն Մարիամ** - «Կոյս եզական անհամեմատ, ցանկալի....», **Հայլի տէմ....** (48):
Երգ գովութեան - «Ամենասուրբ Երրորդութիւն, զքեզ միշտ գովեմք....», **Նէրկեզի մահմուրիներ....** (49):
Յորդորակ վերնոյն - «Ամենայն սուրբ Աստուծոյ, լերո՛ւք միջնորդ Արարչին....», **Նէտիր օլ....** (49-50):
Երկրորդ յորդորակ վերնոյն - «Երածշտական երգով երգարանեմ....», **Մէստ իթտի....** (50):
Աղերս առ Սուրբ Երրորդութիւն - «Ամենասուրբ Երրորդութեանը հանապազ գոչեմ....», **Էօմրիւմիւն....** (50-1):
Աղերս առ Հայրն - «Հայր անըսկիզբն, ամենակալ....», **Ճահլմ ազ տիր....** (51-2):
Աղերս առ Տէր - «Արի Աստուած նայեաց յօգնել....», **Հիւսնիւ մէհթապ....** (52-3):
Տաղ յունարէն Ծննդեան - «Խրիստոս եկեաղէ....» (54):
Տաղ յունարէն Աստուածածնի - «Բէրիգիլ մէնի....» (55):
Տաղ Յարութեան յունարէն - «Օ անկէլու էվօա....» (55):
Տաղ Ծննդեան ի նոյն ձայնի - «Ծնա Քրիստոս այսօր....» (56):
Յարութեան ի նոյն ձայնի յայլմէ ասացեալ - «Յարեաւ Քրիստոս այսօր....» (56-7):
Երգ յունարէն Յարութեան - «Դաս էսբէրինաս....» (57-8):

Տաղ Յարութեան ի Գրիգոր Մագիստրոսէ [Պահլաւունոյ]՝ - «Կանայք ոմանք եկին....» (58):
Տաղ Ծննդեան ի Ծնորհալոյ - «Երկինք երկնից իմաց արարեք....» (58):
Յարութեան - «Ի յաստատն արշալուստն....» (59):
Յարութեան - «Ի վիմէն գոչէ գոտարթուն....» (59):
Սրբոյն Խաչին - «Ի քառաթեւ խաչափայտին բեւեռեցաւ....» (59-60):
Տաղ Յարութեան - «Ի հանդիսի յարութեան....» (60):
Տաղ Սրբոյն Բարդի Կեսարացոյն - «Խոնարհիմք հոգւով մաղթողական ձայնի....» (61):
Տաղ Մեռկերիսի զինաորին - «Վարժիչ ներհակին, Յուլիանոս չարին....» (61):
Տաղ Աւետեաց ի Ծնորհալոյ է ասացեալ - «Երգ նոր ատետեաց բարբառ աչսօր մեզ հընչեաց....» (62):
Տաղ Ծննդեան ի Ներսիսէ - «Նոր ծրնա Փրկիչ օծեալ....» (62-3):
Տաղ հրեշտակապետացն - «Ձօրք երկնային զըսարթոնց....» (63):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 407: Դավթյան, հմր 41: Ծտիկյան, գ. Ա, էջ 64:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ազ .-ի ֆոնդ:

1884

57. ՆՈՐ ԵՐԳԵՐ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, Խօսք Ռ. Յ. Պէրպէրեանի, եղ. Ա. Խօրասանճեանի,² [Կ. Պոլիս], 1884,³ 14 էջ, 12⁰:

Բվնդ.՝ **Երգ դարոցի, 1881** (3-5):
Երգ աշխատութեան, 1883 (6-9):
Երգ մրցանակաբաշխութեան, 1884 (10-4):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4377:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

¹ Տե՛ս Ա. Արեւշատեան, «Գրիգոր Մագիստրոսը...» - ՀՀՀ, 2007, էջ 72:

² Ավետիս Խօրասանճյանը եւրոպական երածշտական կրթութիւն ստացած առաջին ուսուցիչներէից մեկն էր: Նա եղանակավորել է Պերպերյան վարժարանի հիմնադիր տնօրէն Ռ. Պերպերյանի հեղինակած երգերի մի մասը: Տե՛ս Պէրպէրեան Ռ., «Դպրոց...», էջ 235-6: Թէոդիկ, ԱՏ, 1923, էջ 248-9: ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջ 80, տե՛ս նաեւ Մուրադյան Մ., ՌԻԱԵՊ, էջ 79-80:

³ Հատորիկն անվանաթերթ չունի: Նկարագրված է ըստ թղթակազմի տվյալների:

**Ա. 4. Հայերեն թարգմանական
(նաեւ՝ ինքնուրույն) խոսքերով Հայ
Ավետարանական եկեղեցու հոգեւոր երգերի
խոսքեր պարունակող ժողովածուներ**

1857

**58-62. ԵՐԳԱՐԱՆ ՈՐ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ ԴԱԻԹԻ
ՍԱՂՄՈՍՆԵՐԸ ԵՒ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ**

58. 2-րդ տիպ. Կոստանդնուպոլիս, տպ. Ա. Պ.
Զըրէիլի, 1857, 295 էջ, 12⁰:

Բվնդ.¹ Ծանուցում [1-2]:

Սաղմոս.

Բարի մարդոց երջանկությունը եւ չարերուն թշուառությունը (1-2):

Քրիստոսի հաստատ թագաւորությունը (2-3):

Աստուած մեր ապաւէնը (3-4):

ՅԺԸ. (4-5):

Նեղեալ հաւատացեալին աղօթքը (5-6):

Հիւանդութեան մէջ աղօթք (6-7):

Թշնամեաց դէմ աղօթք (7-8):

ԿԶ. (8-9):

Թշնամեաց կորստեանը համար փառաբանություն (9-10):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Ո՛վ Տէր, ինչո՞ւ հեռոտ կեցար...» (10-1):

Աստուած մեր մի միայն յոյսը (12):

Չարերուն սարծանքը ունայն է (12-3):

Թշնամեաց դէմ աղօթք (14):

Մարդու բնական վիճակը (14-5):

Արդարը ո՞վ է (15-6):

Հաւատացեալը Աստուծոյ՛կ ապաւինի (16-8):

Հոգւոյն Սրբոյ առաջնորդութեանը համար աղօթք (18-9):

Փառաբանություն առ Աստուած՝ իր պաշտպանութեանը համար (19-20):

Աստուած իր ամէն գործքերովը փառաւորեալ է (20-1):

Աստուած մեր զօրութիւնը (21-2):

Յաղթութեան համար շնորհակալություն (22-3):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Ո՛վ Տէր Աստուած, Տէր ողորմած...» (23-4):

ԸԽԱ. (24-5):

Աստուծոյ թագաւորութիւնը (25):

Ողորմութեան համար աղօթք - «Ո՛վ, Տէր, քեզի կը յանձնեմ...» (26):

Անձնաքննություն (27):

Տէրը կը պաշտպանէ իր ծառաները (27-8):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Ո՛վ Տէր Եհովա, քեզի կը կանչեմ...» (29):

Աստուծոյ փառաբանություն (29-30):

Փրկութեան համար փառաբանություն (30):

Աստուծոյ յուսալու ենք (31):

Մեղքի խոստովանություն (32):

Աստուծոյ վրայ ուրախություն (32-3):

Փառաբանություն Աստուծոյ բարութեանը (34):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Ո՛վ Տէր, ինձի դէմ կայնողին...» (35-6):

Չարերուն թշուառ վիճակը (36-7):

Բարիին ու չարին բաժինը (37-8):

Մեղքի խոստովանություն (38-9):

Մեր կեանքին ունայնությունը (39-40):

Աստուծոյ յուսացողին վարձքը (40-1):

Հիւանդութեան մէջ աղօթք (41-2):

ՅԵ. (42-3):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Ո՛վ Տէր Աստուած, դուն իս դատէ՛...» (43-4):

Աստուծոյ օգնութեանը համար աղօթք (44-5):

Քրիստոսի յաւիտեանական թագաւորությունը (46-7):

Աստուած է մեր փրկիչը (47-8):

Յորդորանք Աստուծոյ հնազանդելու (48):

Երկնային Երուսաղէմին փառքը (49-50):

Չարերուն ահաւոր վիճակը (50-1):

Չարերուն խրատ (51-2):

ԸՂԸ. (52-3):

Չարաց կորուստը (53-4):

Մարդու չարությունը (54-5):

Թշնամեաց դէմ աղօթք (55-6):

Մարդոց չարութեան համար տրտմություն (56-7):

Տէրը իր ժողովուրդը իրենց թշնամիներէն կը պաշտպանէ (57-8):

Տէրը մեր փրկիչը (58-9):

Մեղաւորներուն չարությունը եւ անոնց ապտիժը (59-60):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Աստուած, փրկէ՛ զիս թշնամիներէն...» (60-1):

Նեղեալ հոգիին աղօթքը (61-2):

Հաւատացեալին յոյսը Աստուծոյ վրայ հաստատուած է (62-3):

Աստուած արդար դատաւոր է (63-4):

Աստուծոյ վրայ փափաք (64-5):

Աստուած չարերը պիտի դատէ (65):

Աստուած աշխարհս իր բարիքներովը կը լեցունէ (66):

¹ Տե՛ս հմբ 149 նկարագրութիւնը:

Աստուած իր ժողովուրդը միշտ կը պաշտպանէ (66–8):

ՅԺԷ. (68):

Աստուած զօրաւոր է իր ժողովուրդը պաշտպանելու (68–70):

Նեղութեան մէջ աղօթք - «Զիս ասրեցո՛ւր, ով Տէր Աստուած....» (70–1):

Նեղեալ հոգւոյն աղօթքը (71):

Նեղութեան մէջ հաւատացեալը Աստուծոյ կը յուսայ (71–3):

ՅԺԸ. (73–4):

Արդարներուն եւ չարերուն վախճանը (74–5):

Չարերէն ազատութեան համար աղօթք (75–6):

Հպարտ չարաց վախճանը (76–7):

Աստուած իր ծառաներուն Աստուածն է (77–8):

Փրկութեան համար աղօթք (78–9):

Տղոց կրթութեանը վրայ (79):

Մեղաց թողութեան համար աղօթք (80):

Եկեղեցիին համար աղօթք (80–1):

Աստուծոյ իր ժողովուրդին ստուծ խրատը (81–2):

Աստուած չարերը պիտի դատէ (82–3):

Մեղաւորներուն համար աղօթք (83–4):

Աստուծոյ տաճարին համար փափաք (84–5):

Ողորմութեան համար աղօթք - «Տէ՛ր, հաւնեցար քուկին երկրիդ....» (85–6):

Ողորմութեան համար աղօթք - «Ո՛վ Տէր, ականջդ ինձի ծրուէ՛....» (86–7):

Քրիստոսի Եկեղեցւոյն հաստատութիւնը (87):

Հիւանդութեան մէջ աղօթք - «Աստուած Փրկի՛չ, Տէր մարդասէր....» (88–9):

Եկեղեցիին գլխոյն փառքը (89–90):

ՅԿԸ. (90–1):

Հաւատացեալներուն ապահովութիւնը (91–2):

Աստուած չարերուն դէմ է (92–3):

Աստուծոյ ահաւոր զօրութիւնը (93–4):

Չարերուն յիմարութիւնը (94–5):

ԿԸ. (95–6):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ (96–7):

ԿԷ. (97–8):

Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւն (98–9):

Աստուած աղօթքը լսող Աստուած է (99–100):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ - «Ամէն երկիր, Տէրն օրհնեցէ՛ք....» (100–1):

Արդարութիւն գործելու պարտաւորութիւնը (101–2):

Հիւանդութեան մէջ աղօթք - «Աստուած Փրկի՛չ, իմ աղօթքըս լսէ՛....» (102–3):

Ընդհանրապէս Աստուծոյ բարեբարութեանը (103–4):

Աստուծոյ մեծութիւնը (104–5):

Աստուծոյ իր ժողովուրդին համար ըրած հրաշքները (105–6):

ՀԶ (106–7):

Աստուած գղջացողներուն ողորմութիւն կընէ (107–8):

Աստուծոյ ողորմութեանը համար օրհնութիւն (108–9):

Չարերէն նեղուած հոգիի մը աղօթքը (109–10):

Տէրոջը միջնորդութիւնը (110–1):

Տէրոջը գործքերը (111–2):

Բարեպաշտութեան վարձքը (112):

Աստուծոյ փառաբանութիւն (113):

Աստուծոյ ՚Իսրայէլին համար ըրած հրաշքները (113–4):

Կուրք պաշտելու յիմարութիւնը եւ պատիժը (114–5):

Աստուծոյ շնորհքին զօրութիւնը (116–7):

Աստուծոյ ողորմութիւնը մեծ է (117):

Աստուծոյ ծառայելու եւք, իրմէն շնորհք ընդունելով (117–8):

Մասն Ա. Բարեպաշտութեան երանութիւնը (118–9):

Մասն Բ. ԾԱ. (119):

Մասն Գ. Սուրբ Գրոց առաջնորդութիւնը ամէն մարդու հարկաւոր (120):

Մասն 4. Աստուծոյ ճշմարտութեանը վրայ փափաք (120–1):

Մասն 5. Սիրութեան վրայ փափաք (121):

Մասն 6. Ծշմարտութիւն դաւանութեան պարտաւորութիւնը (122):

Մասն 7. Սուրբ Գիրքը մեր մխիթարիչն է (122–3):

Մասն 8. Աստուծոյ ծառան արդարները կը սիրէ (123–4):

Մասն 9. Սուրբ Գրոց պատուականութիւնը (124):

Մասն 10. Աստուծոյ շնորհքին համար աղօթք (125):

Մասն 11. Չարերէն պաշտպանութեան համար աղօթք (125–6):

Մասն 12. Աստուծոյ խօսքին զօրութիւնը (126–7):

Մասն 13. Աստուծոյ խօսքին գերազանցութիւնը (127–8):

Մասն 14. Սուրբ Գիրքը մեր հոգիներուն լոյսն է (128–9):

Մասն 15. Բարի մարդը չարերուն հետ չընկերանար (129–30):

ԾԵ. Մասն 16. Աստուծոյ խօսքին վրայ շնորհքի համար աղօթք (130–1):

ԾԲ. Մասն 17. (131–2):

Մասն 18. Աստուծոյ խօսքին վերջին յաղթութիւնը (132–3):

Մասն 19. Մեղքէ ազատութեան համար աղօթք (133–4):

Մասն 20. Աստուծոյ խօսքին վրայ դրուած յոյսը պիտի հաստատ մնայ (134–5):

Մասն 21. Աստուծոյ խօսքին մեծամեծ օգուտները (135):

Մասն 22. Աստուծոյ փրկարար խօսքը (136):

Հաւատացեալը չարեաց հետ հաղորդակցութիւն չունի (136–7):

Աստուծոյ ծառաներուն ապահովութիւն (137–8):

Սէր առ Եկեղեցին (138–9):

Աստուծոյ յուսալու եւք (139–40):

Տէրն կ'ազատէ մեզ վտանգէն (140–1):

Աստուծոյ յուսացողներուն ապահովութիւնը (141):

Տէրը իրեն յուսացողները կ'ազատէ (142):

ԽԶ. (142–3):

Աստուծով վախճանալու և անոր ծառայելու և երանությունը (143–4):

Տէրը վրէժխնդիր է իր ժողովուրդին (144):

Աստուծով թողութիւն խնդրել խոնարհութեամբ (144–5):

Հեզութիւն և խոնարհութիւն (145–6):

Եկեղեցին Աստուծոյ բնակարանն է (146–7):

Եղբայրսիրութիւն (147–8):

Աստուած փառաբանելու յորդորանք (148):

Աստուծոյ մեծութիւնը (148–9):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ - «Գոհացէք դուք Տէրոջմէն....» (149–50):

Միօնի անբնականութիւնը վրայ ողբ (151):

Աստուծոյ պաշտպանութեանը համար փառաբանութիւն (151–2):

ԿԵ. (152–3):

Աստուած իր ժողովուրդին ապաւէնն է (154):

Աստուած մեր պահպանը (154–5):

Աստուած է միմիայն պահպան (156):

Մեղաց թողութեան և փրկութեան համար աղօթք (156–7):

Աստուծոյ՝ մարդու ցուցուած գթութիւնը (157–8):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ - «Աստուած իմ, ո՛վ Տէր թագաւոր....» (158–9):

ՀԲ. (160–1):

Աստուծոյ ողորմութիւնը (161–2):

Յորդորանք Աստուած փառաբանելու - «Տէրն օրհնեցէ՛ք վերն երկինքէն....» (162–3):

Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւն (163–4):

Յորդորանք Աստուած փառաբանելու - «Դուք օրհնեցէ՛ք մեր Տերն Աստուած....» (164):

Հոգեւոր երգեր.

ԿԹ. (165):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ - «Թող ստեղծօղբ միշտ գովուի....» (166):

ՀԱ. (166–7):

Քրիստոսի գալուստը (167–8):

Աստուծոյ երկրպագութիւն (168–9):

Ընդհակադրութիւն Աստուծոյ - «Երբ, իմ Աստուածս, հոգիս նայի....» (169–70):

ՀԳ. (170): ՀԳ. (171):

Ընդհակադրութիւն Աստուծոյ - «Քու ողորմութեանդ ո՛վ Տէր, կ'ընծայեմ....» (171–2):

ԺԲ. (172–3):

Աստուած ամենատես է (173–4):

ՃԺԳ. (174–5): ՂԳ. (175–6): ՂԲ. (176–7): ՂԹ. (177–8):

ՃԺԲ. (178–9): ՃԺԹ. (179–80): ԶԷ. (181–2): ՃԼԱ. (182–3): ՃԼԳ. (183–4): ՃԻԷ. (184–5): ՃԼԵ. (185):

Յիսուս՝ բարեխօս մեղաւորաց (185–6):

Միջնորդ և բարեխօս միայն Քրիստոս է (187):

ԶԱ. (188): ՃԾԳ. (189–90): ՃԽԷ. (190–1): ՃԽԸ. (191): ՃԾԲ. (192–3): ՃԾԱ. (193–4): ՃԽԹ. (194): ՃԾԵ. (194–5): ՃԿԱ. (195): ՃԿԸ. (196): ՃԶԵ. (197–8): ՃԿԶ. (199): ՃՀԵ. (200):

Կանոխ բարեպաշտութիւն - «Ան մեծ պատուէրն, որդեա՛կ, ստրվէ՛....» (200–1):

Կանոխ բարեպաշտութիւն - «Երնե՛կ ան տղին, որ իր մանկութեան....» (200–2):

Մեղքի խստովանութիւն (202–3):

ՃԶ. (203–4): ՄՀԸ. (204–5): ՃԶԲ. (205–6): ՄՀԱ. (206–7): ՄՀԵ. (207–8):

Նեղութեան մէջ Աստուծոյ վրայ յոյս (208–9):

ՃԿԱ. (209–10):

Աղօթքի պատասխան (210–2):

ՄԻԲ. (212–3): ՂԶ. (213–4): ՂԵ. (214–5): ՃԳ. (215–6): ԼԲ. (216–7):

Արթուն կենալու հարկաւորութիւնը (217–8):

ԼԱ. (218):

Աստուած մեր ապաւէնը (219–20):

ՄԳ. (220–1): ՄԻԶ. (221–2): ՄԻԲ. (222–3): ՄԼ. (223–4):

Մեր հոգեւոր հիւանդութիւններուն մեծ բժիշկը Քրիստոս է (224–5):

Մարդասիրութիւն (225–6):

ՄԽԹ. (226–7): ՄԼԹ. (227–8): ՃԽԶ. (228–9):

Եկեղեցոյն ապահովութիւնը ու փառքը (229–30):

ՅՀ. **Երկինքի համար փափաք** (230–1):

Տէրունական աղօթք - «Ո՛վ Եհովայ՝ Հայր երկնաւոր....» (231–2):

ԺԹ. (232–3): ՃԻԱ. (233–4):

ՄՀԳ. **Տէրը մեր միմիայն մխիթարիչը** (234–5):

ՄԼԱ. (235–6):

Քրիստոնէական շնորհակալութիւն (236–7):

Աշխարհիս ու Սատանային դէմ աղօթք (237–8):

ԻԶ. (238–9): ՃՀ. (239–40): Ծ. (240–1): ԾԳ. (241–2): ԾԳ. (242–3):

Վերստին ծնունդ (243–4):

ՄՂԳ. (244–5): ՄՂԲ. (245–6): ՄԼԷ. (246–7): ՅԺԵ. (247–8): ՅԻԳ. (248–9): ՄՂԷ. (249–50): ՅԺԶ. (250–1):

ՅԻԲ. (251–3):

Առատեան երգ - «Տէ՛ր, առտուանց չուշանալով....» (253–4):

Առաւօտեան երգ - «Հոգի՛ս, արթընցի՛ր, արեւը դուն տես՛ս....» (254–5):

ԼԶ. (255): ԺԳ. (256–7): ՅԳ. (257–8): ՅԱ. (258–9):

Ձեռնադրութեան համար երգ (259–60):

ՅԼ. (260–1): ՄԼԳ. (261–2): ՄԿԷ. (262–3):

Մահուան պատրաստութիւն (263–4):

ՅԶԴ. (264):
Ննջեցեալի թաղումը (265):
Պատաստանին օրը - «Ատեանին առջեւը...» (266-7):
 ՅՂԱ. (267-8): ՅՂԲ. (268-9): ՅՂԳ. (269-70): ՄԿԵ. (270-1):
Երկինք եւ դժոխք (271):
 ՆԸ. (272): ՆԵ. (273-4):
Երկինք - «Սիրած մեղքերս եւ կը թողում...» (274-5):
Երկինք - «Ոչ աչք մը բնաւ է տեսեր...» (275-6):
Երկինքին ուրախութիւնը (276-7):
Արքայութեան փառքը (277-8):
 Ա. (278):
Նոյնը [=Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն] - «Հօրն եւ իր միածին Որդւոյն...» (279):
Նոյնը [=Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն] - «Փառք Հօրը եւ Որդւոյն...» (279):
Նոյնը [=Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն] - «Հօրը փառք եւ փառք Որդւոյն...» (279):
Ծանկ սկզբնաւորութեան երգոց (281-9):
Ծանկ նիւթոց (290-5):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 521:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1912 (էջ 189):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Գ. Սունդ. -ի գրք., 50: ԳԱԹ:

1873

59. 4-րդ տպ., Կ. Պոլիս, տպ. Յակոբ Պօյաճեանի, 1873, Դ, 427 էջ, 8⁰:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-374:
 Բովանդակությունը նույնն է, ինչ 1875-ին լույս տեսած նույն- նուն երգարանինը: Տե՛ս հմր 60 նկարագրությունը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2501:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ա. 2ուպ. -ի ֆոնդ., 4653:

1875

60. 5-րդ տպ., Կ. Պոլիս, տպագր. Յակոբ Պօյաճեանի, 1875, 427¹ (?) էջ, 8⁰:

¹ Նկարագրված օրինակի ցանկից ընկած է հավանաբար 1 էջ, քանի որ էջ 426-ի երգերի սկզբնատողերի ցանկն ընդհատվում է Ք տառով:

Բվնդ.² **Փառաբանութիւն Առ Աստուած - [խառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն]:**
 «Ամենակարող Հայր, Որդի, Սուրբ հոգի...» (1-398):
Ծանկ Սաղմուսց (399-400):
Ընդհանուր ցանկ նիւթոց (401):
Մասնաւոր ցանկ նիւթոց (401-12):
Ծանկ սկզբնաւորութեան երգոց (413- 427):

Ծնթ.՝ Բովանդակությունը գրեթե նույնն է, ինչ 1888-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանինը (տե՛ս հմր 61 նկարագրության՝ էջ 1-398, բացի վերջինիս Հավելվածում զետեղված նյութերից):
 Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-374:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2804:

Գրցցկ՝ Եազըճեան, 1923 (էջ 95): Զարդարեան, 1922 (էջ 95):

Օրնկ՝ ՄՄ:

1888

61. 8-րդ տպ., Կ. Պոլիս, տպագր. Ա. Յ. Պօյաճեան, 1888, 524 էջ, 8⁰:

Բվնդ.³ **Փառաբանութիւն առ Աստուած - ԾՀԴ.** (1-132):
Փառաց պսակը (132-3):
 ՄԾԹ. (134-5):
 ԾԾԷ. - **Նեղութեան մէջ աղօթք** (135-174):
Աստուծոյ օգնութեանը համար աղօթք (175):
Մեղաց թողութեան համար աղօթք - ՄԾԹ. (176-87):
Խաչին գինորդը (187-8):
 ՄԿԴ. - ՄԽԷ. (188-233):
Արթուն կենալու հարկաւորութիւնը (233):
 ԾՀԱ. - ՅԺԹ. (234-69):
Քրիստոսի թագաւորութիւնը մօտ (269-70):
Աստուծոյ թագաւորութիւնը հոգեւոր - ԾՂԹ. (270-445):
 ՄԹ. **Փրկչիս բազուկներուն մէջ** (445-6):
Մի գիշանկի փորձութեան - ԾԾԴ. (446-449):
 ԾԳ. **Խաչին մօտ** (449-50):
 ՀԷ. - ԼԳ. (450-74):
Օ՛ն, ի գործ (476-7):
 ԾՂԴ. - ՄՀԲ. (477-91):
Ծանկ սաղմուսց (492-3):
Ընդհանուր ցանկ նիւթոց (494):

² Տե՛ս հմր 61 նկարագրութիւնը:
³ Տե՛ս հմր 62 նկարագրութիւնը:

Մասնատր ցանկ նիւթոց ըստ այբուբէնի (495–508):

Ծանկ սկզբնատրութեան երգոց (509–524?):

Ծնթ¹ Բովանդակությունը գրեթե նույն է, ինչ 1892-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանինը, բացի հետեւյալ երգերից՝

Փառաց պսակը (132–3):

Զինուոր Քրիստոսի՝ ՄԾԹ երգի տարբերակն է (134–5):

Աստուծոյ օգնութեանը համար աղոթք (175):

Խաչին զինուորը (187–8):

Արթուն կենալու հարկատրութիւնը (233):

Քրիստոսի թագաւորութիւնը մօտ (269–70):

Փրկչիս բազուկներուն մէջ՝ ՄԹ երգի տարբերակն է (445–6):

Մի զիջանիր փորձութեան (446–449):

Խաչին մօտ՝ ԾԳ երգի տարբերակն է (449–50):

Օ՞ն, ի գործ (476–7):

Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-457:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 8527:

Օրնկ՝ ՄԾ:

1892

62. 10-րդ տիպ. Կ. Պոլիս, տպ. Ա. Պոյաճեան, 1892, 526 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ **Ծառաջարան** [1-2]:

Հոգեւոր երգեր.

Աստուած.

Փառաբանութիւն առ Աստուած - «Ամեն երկիր, Տէրն օրհնեցէք...», Սալձ. 8-6 (1):

Ե. (2):

Նոյնը [=Փառաբանութիւն առ Աստուած] - «Թող Ստեղծողը միշտ գովուի...», Սալձ. 18 (3):

Աստուծոյ փառաբանութիւն մատուցանելու հրաւեր (3):

ԿԳ. (4): ԿԷ. (5): ԿԹ. (6): ՀԱ. (7):

Աստուծոյ երկրպագութիւն (8):

ՀԲ. (9): ՀԳ. (9–10): ՀԴ. (10–1): Է. (11–2):

Ծնորհակալութիւն առ Աստուած (12–3):

Զ. (13–4):

Աստուած ամենատես է (14–5):

ԿԶ (15–6):

Աստուծոյ փառքը եւ կոող ունայնութիւնը, Սալձ. Թ. (16–7):

Աստուած մեր զօրութիւնը, Սալձ. Ի. (17–8):

Տէրը կը պաշտպանէ իր ծառաները, Սալձ. ԻԷ. (18–9):

Աստուծոյ վրայ ուրախութիւն, Սալձ. ԼԳ. (18–9):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ բարութեանը, Սալձ. ԼԴ. (21–2):

Աստուած է մեր փրկիչը, Սալձ. ԽԶ. (22):

Յորդորանք Աստուծոյ հնազանդելու, Սալձ. ԽԷ. (23):

Աստուած զօրաւոր է իր ծողովուրդը պաշտպանելու (24–5):

Եկեղեցիին գլխուն փառքը, Սալձ. ԶԹ. (25–6):

Աստուծոյ ահաւոր զօրութիւնը, Սալձ. ԶԳ. (26–7):

ԿԸ (27–8): ՀԶ (28–9):

Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւն, Սալձ. ԶԸ. (29–30):

Աստուծոյ ծառայելու ենք՝ իրմէն շնորհք ընդունելով, Սալձ. ԶԺԷ. (30–1):

Փառաբանութիւն Աստուծոյ, Սալձ. ԶԼԶ. (31–2):

Աստուծոյ պաշտպանութեանը համար փառաբանութիւն, Սալձ. ԶԼԸ. (32–3):

ՀԸ. (33–4):

Աստուծոյ ողորմութիւնը, Սալձ. ԶԽԷ. (34–5):

Յորդորանք Աստուած փառաբանելու - «Տէրն օրհնեցէք վեր երկիրներէն...», Սալձ. ԶԽԸ. (35–6):

Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւն, Սալձ. ԶԽԹ. (36–7):

Յորդորանք Աստուած փառաբանելու - «Դուք օրհնեցէք մեր Տէրն Աստուած...», Սալձ. ԶԾ. (37–8):

Քրիստոնէական շնորհակալութիւն (38–9):

ՅԵ. (39–40):

Աստուծոյ վրայ փափաք, Սալձ. ԿԳ. (40–1):

Աստուծոյ տաճարին համար փափաք, Սալձ. Դ. (41–2):

Աստուծոյ յուսալու ենք, Սալձ. ԶԻԳ. (42–3):

ԿԵ. (43–4): ՀԹ. (44–5): ՋԵ. (46–7): ՃԼԱ. (47–8): ՃԼԳ. (48–9):

Քրիստոսի գալուստը (49–50):

ՋԱ. (50–1): ՃԺԹ. (51–2): ՋԹ. (53–4): ՋԷ. (54–5): ԴԲ. (55–6): ԴԳ. (57): ԴԶ. (58–9): ԴԹ. (59): ՃԴ. (60–1): ԴԸ. (61–2): ԴԵ. (62–3): ՃԵ. (63–4): ՃԺԳ. (64):

ՃԺԴ. **Աղբիւր** (65–6):

ՃԺԲ (66–7):

Մեր հոգեւոր հիւանդութիւններուն մեծ բժիշկը Քրիստոս է (67–8):

Յիսուս պարտքս վճարած է (68–9):

ՃԼԹ. (69–71):

Յիսուս բարեխօս մեղաւորաց (71–2):

ՃԻ. (73): ՃԻԷ. (74): ՄԾԳ. (75–6): ՃԻԶ. (77–8): ՃԻԵ. (78–9):

Քրիստոս լոյս աշխարհի (79–80):

«Քրիստոս է ամենը ամեն բանի մէջ» (80–1):

Միայն Յիսուս (81–2):

¹ Տե՛ս հմբ 149 նկարագրութիւնը:

ժԻԱ. (83): ՄԻԸ. (84): ժԻԳ. (85): ժԻԶ. (85-6): ժԼԸ. (87):
 ժԺԱ. (88-9): ժԼԷ. (89-90):
Տէրոջը միջնորդութիւնը, Սալ. ՃԺ. (90-1):
 ժԼԵ. (91):

Սուրբ Հոգի.

ժԽԸ. (92): ժՀԴ. (93-4): ժԽԹ. (94): ժԾԱ. (95): ժԾ. (96):
 ժԾԲ. (97-8): ժԽԷ. (98-9):
Խոստացեալ Սուրբ Հոգին (99-100):
Սուրբ Հոգւոյն օգնութիւնը (100-1):

Սուրբ Գիրք.

Ծ. (102-3): ԾԳ. (103-4): ԾԴ. (104): ԾԱ. (105):
Սուրբ գրոց առաջնորդութիւնը ամեն մարդու հարկաւոր է.
Սալ. ՃԺԹ. (105-6):
Աստուծոյ ճշմարտութեանը վրայ փափաք, Սալ. ՃԺԹ. (106):
Սրբութեան վրայ փափաք, Սալ. ՃԺԹ. (107):
Աստուծոյ խօսքը սիրողն արդարեւերը կը սիրէ, Սալ. ՃԺԹ. (107-8):
Աստուծոյ խօսքին զօրութիւնը, Սալ. ՃԺԹ. (108-9):
Սուրբ գիրք (109-11):
 ԾԵ. (111-2): ԾԲ. (112-3):
Աստուծոյ խօսքին վրայ դրուած յոյսը պիտի հաստատ մնաս,
Սալ. ՃԺԹ. (113):
Աստուծոյ փրկարար խօսքը, Սալ. ՃԺԹ. (114):
 ԽԸ. (115-6):

Հրաւերներ եւ գոռուցումներ.

ժՀԲ. (117): ժԿԷ. (118): ժՀԹ. (119-20): ժԾԶ. (120):
Աւետարանին հրաւերը (121-2):
 ժԿԵ. (122-3): ժԿԶ. (123-4): ժՀԵ. (124-5): ժԿԱ. (125-6):
 ժԿԸ. (126-7): ժԶԵ. (127-8): ժԶԹ. (128-9):
 ժԾԵ. (129-30): ժՀ. (130-1): ժՀԴ. (131- 2): ժԽԴ. (132-3):
 ԿԶ. (134-5): ժԾԸ. (135-6): ժՀԷ. (137-8):
Զարերուն խրատը, Սալ. Ծ. (138):
Աստուծոյ իր ժողովուրդին տուած խրատը, Սալ. Ա. (139):
Յորդոր վերանորոգութեան (140-1):
«Ան որ կը յաղթէ» (141-2):
Քանանացի կնոջ օրինակը (143-4):
 ժԶԳ. (144-5):
Ապաշխարութիւն.
Մեղքի խոստովանութիւն (146):
 ժԶ. (147): ժԶԲ. (148): ժԶԸ. (149-50):
Նոյնը [=Մեղաց խոստովանութիւն] - «Ով Տէր, ներէ, ցոյց
գըթութիւնը....», Սալ. ԾԱ. (150-1):

Աղօթք.

ԻԶ. (152-3):

Աշխարհիս ու սատանային դէմ աղօթք (153):

ԻԲ. (154-5): ԻԵ. (155-6): ԼԸ. (156-7): ՅԸ. (157): ԺԹ.
 (158): ԻԱ. (159): Լ. (160-1): ԼԱ. (161-2): ԼԲ. (162-3):
Վերստին ծնունդ (163-4):
 ԻԷ. (164-5): ԻԹ. (165-7): ԼԹ. (167-8): ԻԴ. (168-9):
Պաշտպանութեան համար աղօթք, Սալ. Գ. (169-70):
 ՅԺԹ. (170-1):
Արդար դատաստանի համար աղօթք, Սալ. Ե. (171-2):
Ողորմութեան համար աղօթք - «Ո՛վ Տէր, բարկութեամբը
գիս մի խըրատեր....», Սալ. Զ. (172-3):
Ողորմութեան համար աղօթք - «Ո՛վ Տէր, քեզի գիս կը
լանձնեմ....», Սալ. ԻԵ. (173-4):
Նեղութեան մէջ աղօթք, Սալ. ԽԳ. (174):
Զատակս, չը վախնաս (175):
Մեղաց թողութեան համար աղօթք, Սալ. ՀԲ. (176):
Ողորմութեան համար աղօթք, Սալ. ԶԵ. (177):
Մեղքէ ազատութեան համար աղօթք, Սալ. ՃԺԹ. (178):
Աստուծոյ թողութիւն խնդրել խոնարհութեամբ, Սալ. ՃԼ.
 (179):
 ժԶԸ. (180):

Քրիստոնէական փորձառութիւն.

ՄԼԲ. (181-2): Մ. (182-3): ՄԱ. (184): ՄԽ. (185): ՄԽԹ.
 (185-7):
Անոր քով պիտի ըլլանք (187-8):
 ՄԿԴ. (188-9):
Քրիստոնէայ պանդուխտը (189-90):
 ժԶԶ. (190-1): ՄԿԶ. (191-2): ՄԼԷ. (192-3): ՄԶ. (193-4):
Քրիստոս մեր հաստատութիւնը (194-5):
 ՄԵ. (196): ՄԼԴ. (197-8): ՄԻԶ. (198-9):
Բերկրութիւն առ պաշտամունս (199-200):
Հաճութիւն առ ընկերական պաշտամունս (200):
 ՄԻԳ. (201): ՄԻԴ. (202):
Անձնաքննութիւն - «Ո՛վ Տէր, ամեն սրտերն քննող....» (203):
Գանգատ հոգեւոր թմրութեան համար (203-4):
Ո՛հ, թէ անցեալ ատեններուն պէս ըլլայի (205-6):
 ժԶԶ. (206): ժԶԵ. (207): ժԶԸ. (208-9):
Մոլար ոչխար - «Մոլար ոչխար էի....» (209-10):
 ՄԷ. (211-2):
Աղօթքի պատասխան (212-3):
 ՄՀԱ. (213-4): ՄՀԵ. (214-5):
Նեղութեան մէջ Աստուծոյ վրայ յոյս (215-6):
 ՄԶԲ. (216-7):
Նեղութեան մէջ աղօթք, Սալ. ԿԹ. (217-8):
Տէրը իր ժողովուրդը իրենց թշնամիներէն կը պաշտպանէ,
Սալ. ԾԶ. (218-9):
Տէրը մեր Փրկիչը, Սալ. ԾԷ. (219-20):

Հաւատացեալին յոյսը Աստուծոյ վրայ հաստատած է, Սալ.

ԿԼ. (220-1):

Տոնց կրթութեանը վրայ, Սալ. ՀԲ. (221-2):

Մ Հ.Ռ. Տերը մեր միմիայն մխիթարիչը (223-4):

ՄԼ. (224):

«Ամեն բան ձերն է» (224-6):

Աստուծոյ ծառայողին վարձքը, Սալ. Խ. (226-7):

ԽԶ. (227-8): Մ Հ.Ը. (228-9): ԺԽԱ. (229): ՄԾԱ. (230):

Տէրը կ ազատէ մեզ վտանգէն, Սալ. ՃԻԴ. (231):

Քրիստոնէական պարտաւորութիւններ.

ՄԽԵ. (232-3): ԺՀԱ. (233): ՄԽԱ. (234):

Մարդասիրութիւն (234-5):

ՄԼԸ. (235-6):

Եղբայրսիրութիւն, Սալ. ՃԼԳ. (236):

ՄԼԹ. (237): ՄԼԱ. (238): ԺՂ. (239-40):

Միրտը Աստուծոյ բանալ (240-1):

ՅՀԵ. (241-2):

Տէրոջը ձեռքին տակը խոնարհիլ (243-4):

Աստուծոյ կամացն հպատակիլ (244-5):

ՄԼԶ. (245-6):

Արդարներուն երանութիւնն ու չարերուն թշուառութիւնը.

Բարի եւ չար մարդոց տարբերութիւնը, Սալ. Ա. (247-8):

Աստուծոյ ծառաներուն ապահովութիւնը, Սալ. ՃԻԼ. (248):

ՅԺԵ. (249): ՀԶ. (249-50):

Աստուծոյ թագաւորութիւնը, Սալ. ԻԴ. (251):

Աստուծոյ յուսացողներուն ապահովութիւնը, Սալ. ՃԻԷ. (251-2):

Տէրը իրեն յուսացողները կ ազատէ, Սալ. ՃԻԶ. (252-3):

Աստուծոյ վախճալուն եւ անոր ծառայելուն երանութիւնը, Սալ. ՃԻԸ. (253):

Տէրը վրէժխնդիր է իր ժողովուրդին, Սալ. ՃԻԹ. (254):

Չարերուն թշուառ վիճակը, Սալ. ԼԶ. (254-5):

Չարերուն ահաւոր վիճակը, Սալ. ԻԹ. (255-6):

Աստուած չարերուն դէմ է, Սալ. ՂԲ. (256-7):

Քրիստոսի թագաւորութիւնը.

Օծեալը կը թագաւորէ, Սալ. Բ. (258-9):

ՅԺԳ. (259-60): ՅԺԳ. (260-1):

«Եւ կապեց զանհիկա», Յայտ. Բ. (261-2):

Քրիստոսի յաւիտեանական թագաւորութիւնը, Սալ. ԽԵ. (262-3):

Միոնին փառքը, Սալ. ԽԸ. (264):

Եկեղեցւոյն համար աղօթք, Սալ. Չ. (265):

ՅԺԶ. (266-7): ՅԺԸ. (267-8): ՅԺԹ. (268-9):

Տէրն դաւանիլ (269-70):

Աստուծոյ թագաւորութիւնը հոգւերը (270-1):

ՅԺԵ. (271-2): ՅԻԳ. (272-3): ՄՂԵ. (273-4): ՅԻԱ.

(274-5): ՅԻԲ. (275-7): ՅԻ. (277-8):

Եկեղեցին.

ՄՂԳ. (279-80): ՄՂԴ. (280-1):

Եկեղեցւոյն ապահովութիւնը ու փառքը (281-2):

Սէր առ Եկեղեցին, Սալ. ՃԻԲ. (282-3):

Եկեղեցին Աստուծոյ բնակարանն է, Սալ. ՃԼԲ. (283-4):

Կիրակի օր.

ԺԵ. (285):

Նոյնը [=«Ո՛րք Սուրբ Հայր գթութեանց...» (286):

ԺԵ. (287):

Կիրակի աւուր հաճութիւն (288-9):

Երկրաւոր եւ երկնային հանգիստ (289):

ԺԳ. (290-1): ԺԶ. (291-2):

Կիրակի առաւօտ - «Փառք օրհնութիւն սրտանց կու տամ...» (292):

ԺԸ. (293):

Տերոջը ընթրիքը.

ՅԻ. (294-5): ՅԲ. (295-6):

Նոյնը [=«Ասիկա ըրէք զիս յիշելու համար»] - «Եթէ մարդոց մէջ քաղցրութիւն...», ՂաԿ. ԻԲ. 19 (296-7):

Քրիստոս կենաց հաց (297-8):

ՄԺԱ. (298-9):

Մկրտութիւն.

ՅԱ. (300-1): ՄՂԹ. (301-2): Յ. (302):

Զանազան.

ԼԵ. (303):

Առաւօտեան երգ - «Տէր, աստղոսանց չուշանալով...» (303):

Առաւօտեան երգ - «Հոգիս, արթընցի՛ր, արեւը դու տես...» (304-5):

ԼԶ. (305): ԽԲ. (306):

Իրիկուան երգ - «Եղաւ իրիկուն...» (307):

ՅԼԸ. (308-9): ՅԼԹ. (308-10): ՅԺ. (310-1):

Զեռնադրութեան համար երգ (311):

Պաշտօնէից հսկողութիւնը հոգւոց (312):

Ժողով պաշտօնէից (313):

ՅԼ. (314): ՅԼԳ. (315):

Ընտանեկան պաշտամունք.

Խոնարհ խնդրուածք օրհնութեան (316):

Առաւօտեան (317):

Երեկոյեան (318):

Նոր տարի - «Աստուած հրզօր, քեզ փառք կու տանք....» (319):

ԽԷ. (320):

Յաջողութեան ժամանակ, Առաք. Լ. 9 (322-3):

ՄՀԹ. (323-4):

Նոյնը [Գալատիական ժամանակ] - «Տէրը ստուա ու Տէրն առաւ....», *Յոբ. Ա. 21* (325):

Քրիստոնեայ բարեկամներուն ընկերակցութիւնը (326):

Բաժնուիլ (327):

Տղայոց համար երգեր.

ՅԾԳ. (328-9):

Կանուխ բարեպաշտութիւն - «Այն մեծ պատուերն, որդեակ, ստրվէ....» (329):

Կանուխ բարեպաշտութիւն - «Երնէկ ան տղին որ իր մանկութեան....» (330):

ՅԿԲ. (331-2): ՅԾԷ. (332-3): ՅԾԹ. (334-5): ՅԿԵ. (335-6):

ՄԿԲ. (336-7): ՅԾԶ. (337-8):

Ժամանակին կարճութիւնը.

ՅԿԸ. (339-40):

Մեր կենաց ունայնութիւնը, Առք. ԼԺԹ (340-1):

ՅՀ. (341): ՅԿԸ. (342): ՅԿԷ. (342-3): ՅՀԱ. (343-4): ՅՀԲ. (345-6):

Աշխարհի խաբեբայ (346-7):

ՅԿԹ. (347-8): ՄՂ. (349-50):

Մահ.

ՅՀԷ. (351):

Մահուան պատրաստութիւն (352):

ՅԶԲ. (353):

Մանկանց մահուան (354):

ՅԶԳ. (355):

Մահն ողջունել (356):

Սրբոց մահն փափաքելի (357):

ՅԶԹ. (358):

Մահէն ետքի վայրկեանը (359):

Յարութեան յուսով մահուան յաղթել (360):

ՅՂ. (361): ՅԶԱ. (362-3): ՅԶԶ. (363-4):

Ննջեցեալի թաղումը (364-5):

ՅԶԳ. (365):

Յարութիւն եւ դատաստան.

Յարութեան յոյս (366-7):

ՅՂԱ. (367-8): ՅՂԲ. (368): ՅՂԳ. (369):

Դատաստանին օրը - «Ատեանինն առջեւը....» (370):

ՄԿԵ. (371):

Երկինք.

ՄՂԷ. (372-3):

Երկինք - «Սիրած մեղքերս ես կը թողում....» (373-4):

Երկինք - «Ոչ աչք մը բնաւ տեսեր....» (374-5):

Երկնից ուրախութիւնը (375-6):

Արքայութեան փառքը (376-7):

Ն. (377-9): ՅՂԸ. (379): ՄԿ. (380):

Երկինք եւ դժոխք (381):

ՅՂԶ. (382-3): ՅՂԵ. (383-4): ՅՂԹ. (384-5):

Հայրենիք - «Լայնատարած մէկ ծովէ մը կանցնինք....» (385-6):

ՄԿԳ. (386-7): ՅՀԹ. (387-8):

Երկինք - «Այս ալեծուփ ծովէն անդին....» (389-90):

ՆԸ. (390-1): ՆԷ. (391-2): ՆԵ. (392-3): ՄԴ. (394): ՆԳ. (395-6):

Ա. Փառաբանութիւն (397):

Նոյնը [Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն] - «Հօրն եւ իր միածին Որդւոյն....» (397):

Նոյնը [Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն] - «Փառք Հօրը եւ Որդւոյն....» (397):

Նոյնը [Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն] - «Հօրը փառք եւ փառք Որդւոյն....» (397):

Նոյնը [Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն] - «Յերկինս հրեշտակ համայն....» (398):

Նոյնը [Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն] - «Հօրն երկնաւորի, Որդւոյն միածնի....» (398):

Նոյնը [Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն] - «Ամենակարող Հայր, Որդի, սուրբ Հոգի....» (398):

Յաւելուած.

ՅԿԳ. (399-400): ՃԽԳ. (400-2): ՅՀԸ. (402-3): ՅԻԶ. (403-4): ՅԿԳ. (405): ՅԻԳ. (406-7): ՃՀԲ. (407-8): ՅԿ. (408-9): ՄԽԲ. (409-10): ՃԾԷ. (411-2): ՃԾԹ. (412-3):

ՂԷ. (413-4): ՃՂԳ. (415-6): Ը. (416-7): ԽԳ. (417-8):

ԺԳ. (418-9): ՄԿԹ. (419-20): ՄԶԳ. (420-1): ՄԿԷ. (421-2): ՄԾԸ. (422-3): ՄԶԵ. (423-5): ԾԶ. (425-6):

ՃՂԷ. (426-7): ԻԸ. (428): ՄԽԳ. (429): ՅԶ. (430): ՃՀԳ. (431): ՃԽ. (431-2):

Եկուր ինձի (432-3):

ԶԲ. (433-4):

Փափաք առ Աստուած (434-5):

ՄԸ. (435-6): ԼԷ. (436-7): ՄԽԳ. (437-8): ՄԶԱ. (439-40):

ԽԳ. (440): ՃԿԳ. (441-2):

Պահապան, ի՞նչ կաւետես (442-3):

ՃՂԹ. (444-5): ՄԹ. (445-6):

Մի զիջանիդ փորձութեան (446-7):

ՅՂԳ. (447-8): ՃԶԳ. (448-9): ՃԳ. (449-50): ՀԷ. (450):

ՄԶ. (451):

Երկնատրոսի Տիր Մը (452):

ԺՁԱ. (453): ԺՁ. (454): ԺՂԱ. (455):

Յիսուսի դիմել (456):

«Տէրը իմ հովիտ է», Սաղ. ԻԳ. (457):

ԿԱ. (458): ԺՀԳ. (459):

Ու երկինքէն (460):

ՄՀԷ. (460): Գ. (461-2): Ի. (462): ՅԼԷ. (463-4): ԾԷ. (465-6): ՄՁԳ. (466): ՄՁՁ. (467): ՄԺ. (468): ՅԺԲ. (469-70): ԺԿ. (470-1):

Հրաշալի խօսք կենաց (471-2):

ԽԵ. (472-3): ՄԽԵ. (473-4): ԼԳ. (475):

Քրիստոնէական աշխատութիւն (476-7):

ԺՂԲ. (477-8): ԺՂԲ. (478-9): ՅԳ. (479-80): ԺԸ. (481-2): ԺԺՁ. (482-3): ՆԲ. (483-4): ՆԺ. (484-6): ՄՂԸ. (486): ՄՂՁ. (487-8): ՆԲ. (488-9): ՄԺԱ. (489): ՆԱ. (490): ՄՀԲ. (491):

Ծանկ սաղմոսաց (492-3):

Ընդհանուր ցանկ նիւթոց (494):

Մասնատրոս ցանկ նիւթոց ըստ այբուբէնի (495-508):

Ծանկ սկզբնատրոսէան երգոց (509-526):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-457:

ՀԱԳ-ի ՀՀԱԳ բաժնում պահպանվող այս գրքի անվանաթերթի՝ տպարանատիրոջ եւ հրատարակման տարեթվի հիշատակումը պարունակող ստորին մասը պատուված է եղել: Գիրքը վերականգնման հանձնելուց հետո, բաժնի նախկին աշխատակցուհու ձեռագրով գրված է՝ «Պոլսեան, 1892»: ՀՀԱԳ բաժնի գրանցամատչանում Երգարանը գրանցված է իբրև Կ. Պոլսի 1892 թվի հրատարակութուն: Գրադարանի քարտային գրացուցակների՝ գրքի համապատասխանող ձեռագիր քարտերի վրա նշված է՝ «Պոլսեան, 1892»: Ուստի անվերապահորեն երգարանի հրատարակիչ նշել ենք Հ. Պոլսեանին եւ դա դասել ենք 1892 թ. հրատարակութունների շարքը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 8292ա (դասված է անթվակիր հրատարակութունների շարքը):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1900

63. ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳԵՐ Հայ - Աւետարանական Լուսերական եկեղեցւոյ ի Ռուսաստան, Մոսկուա, տպ. Օ. Հերբեկի, 1900, 234, VII էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Ընդհանրական պաշտամունք. Կիրակնօրեայ երգեր.**

1. «Միայն Աստուծոյն փառք ի բարձուն....», **Ղուգ 2.14** (1-2):
2. «Աստուած աստ ներկայ է....», **Սաղ. 2.20** (2-5):
3. «Տէր, դու սրբոտիս դուրը բացիր....», **Սաղ. 19.9** (5):
4. «Օգնիր ինձ քունը լինիլ....», **Յով. 15.4** (5-6):
5. «Օրհնիր եւ պահպանիր....», **Թաղ. 6.24** (6):
6. «Սիրելի Տէր, աչստեղ ենք....», **Սաղ. 119.105** (6-7):

Գոհութեան եւ շնորհակալութեան երգեր.

7. «Ա՛յս թէ ինձ վերեւից բիր լեզու....», **Սաղ. 150.6** (7-8):
8. «Փառք եւ պատիւ բարձրեալ Աստծուն....», **Սաղ. 29.2** (9-10):
9. «Փառք եւ պատիւ ու զօրութիւն....», **Յով. 15.4** (10-1):
10. «Արդ գովեցէք Աստծուն....», **Սաղ. 5.18, Սկզբ 50.24** (11-2):
11. «Օրհնիր Տիրոջը, ամենագօր փառաց արքային....», **Սաղ. 13.1.2** (12-3):
12. «Իմ լեզուն պիտ Աստծուն գովէ....», **Սաղ. 71.24** (13):
13. «Տիրոջը երգեցէք գոհութիւն....», **Սաղ. 59.17** (14):
14. «Գովի՛ր քո Տիրոջ, ո՛հ, գովի՛ր, անձն իմ....», **Սաղ. 146.1** (15-6):
15. «Ամենաստեղծ Տէր եւ Աստուած....», **Սաղ. 149.2** (16-7):
16. «Քեզ, քեզ, Եհովայ, կամիմ երգել....», **Եփես. 5.19** (17-8):
17. «Երկիրպագանեմ սիրոյդ զօրութեան....», **Յով. 4.23** (19-20):

Աղօթքի ժամեր.

18. «Ով Տէր, արդար Աստուած....», **Յով. 1.17** (20-1):
19. «Սրտանց սիրում եմ քեզ, ո՛վ Տէր....», **Սաղ. 18.1.2** (21-3):

Աղօթքի երգեր.

20. «Եղիր մեզ մօտ քո շնորհքով....», **Սկզբ. 50.26, Սաղ. 100.5** (23-4):
21. «Ժողովուրդ աղօթասէր....», **Սաղ. 141.2** (24-5):
22. «Տէ՛ր, աղօթքի լրսի՛ր....», **Սաղ. 3.12** (25-6):
23. «Հայր մեր, որ երկրնքումն ես....», **Մատթ. 6.9** (26-7):
24. «Փառք Աստուծոյ, վաչելուց....», **Սաղ. 6.17** (27-8):

Առաւօտեան երգեր.

25. «Սրբոտից խորքից ես կըրկին....», **Սաղ. 92.2.3** (28-30):
26. «Զարթի՛ր, ո՛վ սիրտ, երգիր նրան....», **Սաղ. 57.8.9** (30-1):
27. «Աստուած իմ, առաւօտ է կրկին....», **Սաղ. 119, 148, 149** (31-2):
28. «Սրբոտիս խորքից փառք քեզ, ո՛վ Տէր....», **Սաղ. 27.1** (33):

Երեկոյեան երգեր.

29. «Լուսինը բարձրացել է....», **Մկրտ. 7.7** (33-5):
30. «Ահա մի օր կրկին անցաւ....», **Սաղ. 121.4** (35):

31. «Փառք Աստուծոյ, ահա իմ կեանքից...», *Սաղ. 4.8* (36–7):
 32. «Ո՛վ Տէր Յիսուս, օրն անցած է...», *Ղով. 24.29* (37–8):
 33. «Յոգնած եմ, հանգիստ կուգեմ...», *Սաղ. 33.18* (38–9):
 34. «Բարի Յիսուս, արթուն կա՛ց...», *Սաղ. 40.12* (39–40):
 35. «Հիմայ լուռ են անտառներ...», *Սաղ. 63.8* (40–1):

Հանդիսաւոր սօճներ: Գալուստ.

36. «Բացէ՛ք դուռը, դուռը բացէ՛ք...», *Սաղ. 24.7* (41–2):
 37. «Ովսաննա՛յ, Դարթի Որդին...», *Մատթ. 21.9* (43–4):
 38. «Տէ՛ր, դու իմ ապուէն ես իմ յոյս...», *Յայտ. 22.20* (44):
 39. «Ես քեզ ինչպէս ընդունեմ...», *Չապ. 9.9* (45):
 40. «Երուսաղէմ, Երուսաղէմ...», *Մատթ. 23.37* (46):

Ծնունդ.

41. «Յերկնից իջան խումբ հրեշտակաց...», *Ղով. 2* (47–8):
 42. «Լուռ գիշեր, սուրբ գիշեր...», *Ղով. 2.11* (48):
 43. «Սա այն օրն է, որ Տէրն արաւ...», (49):
 44. «Քեզ ենք երգում, Էմմանուէ՛լ...», (50–1):
 45. «Տեսէք չքնաղ այս տեսարան...», (51–2):
 46. «Ո՛վ դու բերկրալի, ո՛վ երանելի...», *Փղ. 4.4* (52):
 47. «Մեր սրտերը պէտք է ցնծան...», *Բ. Կր. 8.9* (52–3):
 48. «Սուրբ հրեշտակք երգեն փառք մեծին Աստուծոյ...», *Ղով. 2.18* (54):

Տարուայ վերջը եւ նոր տարին.

49. «Տարին ահա անցաւ գնաց...», *Ղով. 13.8* (55):
 50. «Յիսուս է նշանաբան...», *Գործ. 4.12* (56–7):
 51. «Արդ թողէք՝ առաջ գրնանք...», *Սաղ. 40.12* (57):
 52. «Տարուց տարի ժամանակը...», *Ղով. 13.8, 9* (58):

Չարչարանք.

53. «Տէր, քեզ ողջուն հազար անգամ...», *Երեմ. 17.14* (59–60):
 54. «Ո՛վ գլուխ՝ լի վերքերով...», *Ես. 50.6* (60–1):
 55. «Գառն Աստուծոյ, անմեղ արդար...», *Ես. 53.7* (62):
 56. «Գեթեման պարտէզն մտէք...», *Մատթ. 26.38* (62–3):
 57. «Երբ այն խաչի վերայ նայիմ...», *Ա.Պետ. 2.24* (63–4):
 58. «Ո՛հ, կէտօրին՝ մութ գիշեր...», *Ղով. 23.44* (64–5):
 59. «Խաչին վրայինն է իմ սէրը...», *Հատմ. 8.35* (65–6):
 60. «Իմ Յիսուսը արին թափեց...», *Ա.Պետ. 1.18* (66–7):
 61. «Մի գառնուկ, որ լուռ կրում է...», *Յով. 1.29* (67–70):
 62. «Միսկան Յիսուս, ի՞նչ յանցանք ունեցար...», *Ղով. 23.22* (70–1):
 63. «Ո՛վ Տէր Յիսուս, քո խոր վերքեր...», *Ես. 53.5* (72–3):
 64. «Ո՛վ Տէր Յիսուս, կեանքն իմ կեանքիս...», *Ես. 53.6* (73–4):
 65. «Մենք գովում ենք քեզ, Տէր Յիսուս...», *Կր. 1.4* (74–5):

Թաղում.

66. «Ո՛վ Տէր Յիսուս, որ հանգչեցիր...», *Մար. 15.46* (75–6):
 67. «Կատարուած է, նա հրաժեշտ տուաւ...», *Յով. 19.30* (76–7):

Զատիկ.

68. «Քրիստոս է յարեալ նահատակութիւնից...», *Բ. Տիմ. 2.8* (77):
 69. «Հոգիս, արթնացի՛ր...», *Ա.Կր. 15.20* (77–8):
 70. «Քրիստոս մահուամբ էր կապուած...», *Ա. Կր. 15.57* (78–80):
 71. «Արդ յայտնուած է օրն փառաւոր...», *Սաղ. 118.24* (80):
 72. «Ո՛վ դու պանծալի, ո՛վ երանելի...», *Փղ. 4.4* (81):
 73. «Զարթի՛ր, սիրտ իմ, գիշերն է անց...», *Կր. 3.1* (81–3):
 74. «Մենք գովում ենք քեզ, ո՛վ Քրիստոս...», *Բ. Կր. 2.14* (83–4):
 75. «Ապրում է Յիսուս փառքում...», *Հատմ. 8.11* (84–5):
 76. «Ալէլուիա՛, զի Քրիստոս յարեաւ...», *Ես. 9.3* (85–6):
 77. «Ալէլուիա՛, ո՛վ երգիչներ...», *Յոբ. 19.25* (87–8):

Համբարձումն.

78. «Գովում ենք քեզ, Տէր բարերար...», *Եր. 8.1* (89–90):
 79. «Քաշիր, որ մենք...», *Յով. 12.32* (90–1):
 80. «Քրիստոս համբարձաւ...», *Ղով. 24.51* (91):

Յիսուս անուն.

81. «Քեզ մօտ, Յիսուս, կամիմ լինիլ...», *Յով. 15.4* (91–3):
 82. «Այսպէս մի անուն չկայ...», *Ղով. 1.31* (93–4):
 83. «Սէր, որ դու ինձ աստուածութեանը...», *Ա. Յով. 4.19* (94–5):
 84. «Ո՛ր է Յիսուս, իմ փափագը...», *Բ. Տիմ. 2.8* (96):
 85. «Ի՞նչ ախորժ է Քրիստոս անուն...», *Սաղ. 113.2* (96–7):
 86. «Իմ Յիսուսն բաց չեմ թողնելի...» (97–8):
 87. «Յիսուս, առաջ գնա...» (98–9):
 88. «Գեղեցիկը Յիսուս...» (99–100):
 89. «Քեզ կամիմ սիրել բոլոր ուժով...» (100–1):
 90. «Լաւ բարեկամ յերկինս ի վեր...», *Սաղ. 119.10* (102):
 91. «Յիսուս իմ բերկրութիւն...», *Ես. 61.10* (103–4):
 92. «Միայն մէկ բան է հարկաւոր...», *Ղով. 10.42* (104–5):
 93. «Ո՛վ փեսայ հոգոյս...», *Երեմ. 31.3* (105–6):
 94. «Ո՛վ մարդ, ինչո՞ր տանջում ես...», *Մատթ. 16.26* (106–7):

Հոգեգալուստ.

95. «Ե՛կ, Սուրբ Հոգի, ո՛վ հզօր Աստուած...», *Գ. Աւաք. 2.4* (108–9):
 96. «Ազնի հոգի հրաշափառ...» (109–11):
 97. «Ո՛վ Սուրբ Հոգի, լոյս երկնային...», *Յով. 20.23* (111–2):

98. «Ե՛կ, ո՛րն, ե՛կ, ո՛վ հոգի կենաց....», *Եփես. 3.16* (112-3):
 99. «Ո՛վ Տէր Յիսուս, դու խոստացար....», *Հւովհ. 5.5* (113-4):
 100. «Ո՛վ Սուրբ Հոգի, Տէ՛րողորմած....», *Սաբ. 143.10* (114-5):

Երրորդութիւն.

101. «Ե՛կ, հոգոր թագաւոր....», *Եփես. 4.5.6* (115-6):

Փրկութեան ընթացքը. Աստծոյ խօսքը եւ եկեղեցին.

102. «Ամուր բերդ է մեր Տէր Աստուած....», *Սաբ. 46* (116-7):
 103. «Յատաջ գնա՛, յատաջ գնա՛....», *Յայտ. 3.11* (118-9):
 104. «Ա՛խ, կաց մեզ մօտ, ով Տէր Յիսուս....», *Սաբ. 119.50* (120):
 105. «Մենք չենք թողնել Սուրբ գիրքը....», *Բ. Տիմ. 3.16* (121):
 106. «Ո՛վ Տէր, որքան բարի է....», *Սաբ. 133.1* (122):
 107. «Երանեալ է այն անձը....», *Սաբ. 112.1* (122-3):
 108. «Տէր, քո խօսքը, այդ ազնիւ սերմ....», *Յով. 8.31* (124-5):
 109. «Թանկագին խօսք Աստծոյ բերնից....», *Սաբ. 119.43* (124-5):
 110. «Սիօնն ցաւից գանգատում է....», *Սաբ. 102.13* (125-7):

Միսոնարական երգեր.

111. «Թող Սիօնի որդիքը....», *Ես. 65.18* (127-8):
 112. «Մի հօտ եւ մի հովուապետ....», *Յով. 10.16* (129-30):
 113. «Գովում եմ քեզ բոլոր սրտով....», *Ղուկ. 14.17* (130-1):
 114. «Զարթի՛ր, հոգի, նախնի վկայից....», *Մատթ. 9.37.38* (131-2):

Մկրտութիւն եւ քոնֆիրմացիա.

115. «Ով Տէր Աստուած, Հա՛յր գթութեան....», *Գալ. 3.27* (133):
 116. «Յաւիտեան, Հա՛յր, քեզ համար....», *Մատթ. 16.16* (134):
 117. «Յիս՛ուս, դու եւ մեզ գնած....», *Ղուկ. 18.17* (135):

Հաղորդութիւն.

118. «Զարդարիք քեզ, անձ սիրելի....», *Մատթ. 5.6* (135-7):
 119. «Տէրն է պատրաստել մեզ համար սեղան....», *Մատթ. 5.6* (137-8):
 120. «Տէր, ինքը հաճիր մեզ պատրաստել....», *Յայտ. 19.9* (138-9):

Ապաշխարութիւն եւ խոստովանութիւն.

121. «Գարձի՛ր կրկին, դարձի՛ր կրկին....», *Չաբ. 1.3* (139-40):
 122. «Միայն քեզ եմ, Յիսուս Փրկիչ....», *Սաբ. 51.1* (140-1):

123. «Աստուած ողորմած, դու ինձ ողորմեա՛....», *Սաբ. 51* (142):
 124. «Ո՛վ անձն իմ, շուտ ապաշխարի՛ր....», *Ս. Տիմ. 1.15* (143):
 125. «Աշխարհ ամենայն....», *Ժող. 1.2* (144-5):
 126. «Միայն քեզ դէմ, Տէր, քեզ դէմ եմ մեղանշած....», *Սաբ. 51.4* (145-6):
 127. «Յիսուս քեզ ընդունում է....», *Ղուկ. 15.2* (146-7):

Հաւատք եւ արդարութիւն.

128. «Փրկչի արիւն եւ սրբութիւն....», *Եսայ. 61.10* (147-8):
 129. «Գիտեմ՝ ումն եմ հաւատում....», *Եսայ. 26.4* (148-9):
 130. «Ծնորհք ընդ մեզ ամենեսեան....», *Յով. 1.16* (149-50):
 131. «Ո՛վ Տէր, ինձ նոր սիրտ շնորհիր....», *Հւովհ. 3.22* (150-1):
 132. «Ի՛նչ տխուր էր իմ վիճակ....», *Հւովհ. 5.19* (151-2):
 133. «Փրկիչն յայտնեց ողորմութիւն....», *Սաբ. 119. 156* (153):

Սրբագործութիւն.

134. «Իմ հետեւից, Տէրն ասում է....», *Մատթ. 16.24* (154-5):
 135. «Մէկն է թագաւորն, Էմմանուէլ հոգոր....», *Սաբ. 146.10* (155-6):
 136. «Ունայնութիւն ունայնութեանց....», *Ժող. 2.1* (156-7):
 137. «Սիրտ եւ սիրտ միասին կապուած....», *Յով. 13.35* (157-8):
 138. «Գործէք, գործէք, որդիք մարդկան....», *Փղ. 2.12* (159-60):
 139. «Ո՛վ Լուծողն ամեն կապերի....», *Մաթ. 2.13* (160-1):
 140. «Ո՛վ մարդ, վշտեր, հոգսեր ունիս....», *Գալ. 5.16* (161-2):
 141. «Ո՛վ Քրիստոսի օրհնեալ զինուորն....», *Եփես. 6.10* (162-3):
 142. «Ա՛խ, Տէր իմ Յիսուս, թէ սիրտս քեզ չունենար....», *Յով. 6.69* (163-4):

Ընտանեկան եւ ամուսնական կեանք.

143. «Բիր երանի առն երկիւղած....», *Սաբ. 128* (164-5):
 144. «Ես եւ իմ տունն, մենք պատրաստ ենք....», *Յես. 24.15* (165-6):
 145. «Տէր, քաղցր աչքով վերից նայիր....», *Սաբ. 31.10* (166-7):
 146. «Ա՛խ, սիրելի Աստուած շնորհաց....», *Սաբ. 116.6* (167-8):
 147. «Ես Յիսուսի ոչխարն եմ....», *Եփե. 34.15* (168):

Խաչ եւ մխիթարութիւն.

148. «Ա՛խ, վայել չէ ինձ վշտանալ....», *Սաբ. 27.1* (169-71):

149. «Ով որ Աստծուն է թողնում իշխել...», *Սալ. 62.7* (171–2):

150. «Ամեն ինչ է Աստծոյ կամքով...», *Երեմ. 17.17* (173–4):

151. «Ով մարդ, քո ողին...», *Սալ. 37.5* (174):

152. «Տէրն է հաւատարիմ...», *Բ. Թ. 3.3* (176–8):

153. «Յուսացի՛ր, հոգիս, յուսացի՛ր Աստծուն...», *Սալ. 42.12* (178):

154. «Նեղութեանց մէջ կանչում եմ, Տէ՛ր...», *Սալ. 18.7* (179–80):

Խաչ եւ խաղաղութիւն.

155. «Եթէ մեր կողմն է Աստուած...», *Հատկ. 8.31* (180–2):

156. «Իմ անձը Աստուծով...», *Սալ. 6.2.2* (182–3):

157. «Ո՛վ անձ, լե՛ր բաւական...», *Սալ. 116.7* (184–6):

158. «Հաստատ կացի՛ր նեղութենում...», *Սալ. 101.6* (186–7):

159. «Ինչո՞ւ տրտմած ես, ով հոգիս...», *Սալ. 43.5* (187–8):

Մահ եւ թաղումն.

160. «Աւելուիա՛ւ, ամեն, ամեն...», *Սալ. 146.4* (189):

161. «Արդ փորեցէ՛ք գերեզման...», *Յայտ. 5.5* (189–90):

162. «Արդ թողեք այս մարմինն թաղենք...», *Ա. Կոր. 15.43* (19–1):

Մահ եւ յարութիւն.

163. «Հարկ է մեռնել, պիտի մեռնիմ...», *Եբբ. 9.27* (191–2):

164. «Ինչո՞ւ երկիւղ մենք ունենանք...», *Ա. Կոր. 15.55* (192–3):

165. «Մահուան գալուստ ինչո՞ւ ցաւենք...», *Սալ. 126.1* (193):

Մահ, յարութիւն եւ դատաստան.

166. «Ըստոյգ է, որ ի ժամ ողիղ...», *Եբբ. 4.1* (194–5):

Մահ եւ յաւիտենականութիւն.

167. «Ո՞ր կարեմ գտնել հայրենիք եւ հանգիստ...», *Եբբ. 4.11* (195–6):

168. «Թողէք գնամ, թողէք գնամ...», *Յով. 12.21* (196–7):

169. «Ես այստեղ պանդուխտ եմ...», *Սալ. 42.3* (197–8):

170. «Հոգիս, վեր կաց, թեւերդ բաց...», *Եբբ. 10.34* (198–9):

Յաւիտենականութիւն.

171. «Երուսաղէմ, օրհնեալ տուն մեր...», *Սալ. 84.1* (199–201):

172. «Ո՞վ գիտէ, ինչքան մօտ է իմ վերջ...», *Սալ. 39.4* (201–2):

173. «Երգ ձօնիր մահուան մասին...», *Սալ. 90.12* (202–4):

174. «Քրիստոս ինքն է իմ կեանքը...», *Փղ. 1.21* (204–5):

175. «Տէր, կամքիդ պէս ինձ հետ վարուիր...», *Սալ. 35.15.16* (205–6):

176. «Ես հիւր եմ երկրիս վերայ...», *Սալ. 39.13* (206–7):

177. «Ես ինձ զոհած եմ Աստծուն...», *Ղուկ. 2.25* (208–9):

178. «Փրկչին վիրաց մէջ ննջում եմ...», *Յայտ. 12.11* (209):

179. «Մենք շարժում ենք կեանքի մէջ...», *Սալ. 88.3.4* (210–1):

180. «Հրածեշտ կամիմ քեզ տալ...», *Ղուկ. 10.20* (211–2):

181. «Ի՞նչ է մեր կեանքը՝ մի շոգի...», *Սալ. 39.5* (213):

182. «Տէր իմ Յիսուս, մարդ եւ Աստուած...», *Սալ. 90.12* (214):

183. «Սիրած մեղքերս կամիմ թողնել...», *Ղուկ. 23.43* (214–5):

184. «Յիսուս, իմ վստահութիւն...», *Յով. 14.19* (215–6):

185. «Երուսաղէմ, դու բարձրաշէն քաղաք...», *Յայտ. 21.10.11* (216–7):

186. «Ո՛վ սորբեր, կացէ՛ք վստահ...», *Մատթ. 25.13* (217–8):

187. «Ռո՛ւ նոր Երուսաղէմ...», *Յայտ. 21.11* (219):

188. «Ո՛վ Տէր, դու ես մեզ ապաւեն...», *Սալ. 90.4* (220):

Մահ եւ յաւիտենականութիւն (Մանկանց համար).

189. «Երբ երկնից փոքր ժառանգներ...», *Մատթ. 18.10* (221):

190. «Փառք Աստծոյ, ժամն հասած է...», *Յոբ. 1.21* (222–3):

Գալուստն Քրիստոսի.

191. «Արթնացէ՛ք, գոչում են վերից...», *Մատթ. 25.6* (223–4):

Գալուստն Քրիստոսի եւ յարութիւն.

192. «Յարութիւն, յարութիւն պիտ առնես...», *Ա. Կոր. 15.53* (224–5):

Հանդերձեալ կեանք.

193. «Ովքե՛ր են, որ գահիդ առջես...», *Յայտ. 7.9.17* (225–6):

194. «Ուրախացի՛ր, ո՛վ իմ անձը...», *Գործ. 2.26* (227–8):

195. «Միայն Յիսուս խաչը տանի...», *Ղուկ. 14.27* (228):

196. «Ո՛վ Տէր, բռնիր իմ ձեռքից...», *Եսայ. 59.1* (229):

Զանգագան.

197. «Պանդխտութեան իմ օրում...», *Սալ. 54.4* (230–1):

198. «Հաւատարիմ կաց մինչ մահ...», *Յայտ. 2.10* (232):

199. «Ով որ կը յաղթէ՛ պիտի եւ վայելէ...», *Յայտ. 2.7* (232–3):

200. «Տե՛ս Աստծոյ գառը...», *Յով. 1.29* (233–4):

Ցանկ սկզբնաորոշեան երգոց (I–VII):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 8159:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1920

64. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ, Կ. Պոլիս, տպագր. Յ. Մանթէոսեան, 1920, [2], 460 էջ, 16⁰:

Բվնդ.¹ Յառաջարան [1-2]:

Ա. (1): Բ. (1-2): Գ. (2-3): Դ. (3): Ե. (3-4): Զ. (4-5): Է. (5-6): Ը. (7): Թ. (8): Ժ. (9): ԺԱ. (10):

ԺԲ. Թրղմ. Յ. Գալսեան (11):

ԺԳ. (12): ԺԴ. (13-14): ԺԵ. (14): ԺԶ. (14-5): ԺԷ. (15-6): ԺԸ (16-7): ԺԹ. (17-8): Ի. (18-9): ԻԱ. (19): ԻԲ. (20): ԻԳ. (21): ԻԴ. (21-2): ԻԵ. (22-3): ԻԶ. (23-4): ԻԷ. (24-5): ԻԸ. (25-6): ԻԹ. (26-7): Լ. (28-9): ԼԱ. (29-30): ԼԲ. (30): ԼԳ. (31): ԼԴ. (32): ԼԵ. (32-3): ԼԶ. (33): ԼԷ. (34): ԼԸ. (35): ԼԹ. (36-7): Խ. (37-8): ԽԱ. (38-9): ԽԲ. (39-40): ԽԳ. (40-1): ԽԴ. (41-2): ԽԵ. (42-3): ԽԶ. (43-4): ԽԷ. (44): ԽԸ. (45-6): ԽԹ. (46-7): Ծ. (47-8): ԾԱ. (48): ԾԲ. (49): ԾԳ. (50): ԾԴ. (50-1): ԾԵ. (51-2): ԾԶ. (52-3): ԾԷ. (53-4): ԾԸ. (55-6): ԾԹ. (56-7): Կ. (57): ԿԱ. (58): ԿԲ. (58-9): ԿԳ. (60): ԿԴ. (61): ԿԵ. (62): ԿԶ. (63): ԿԷ. (64): ԿԸ. (65): ԿԹ. (65-6): Լ. (66-7): ԼԱ. (67-8): ԼԲ. (68): ԼԳ. (69): ԼԴ. (69-70): ԼԵ. (70-1): ԼԶ. (71-2): ԼԷ. (72): ԼԸ. (73-4): ԼԹ. (74-5): Զ. (75-6): ԶԱ. (76-7): ԶԲ. (77-8): ԶԳ. (78-9): ԶԴ. (79-80): ԶԵ. (80-1): ԶԶ. (81-2): ԶԷ. (82-3): ԶԸ. (84): ԶԹ. (84-5): Ղ. (86): ՂԱ. (86-8): ՂԲ. (88-9): ՂԳ. (89-90): ՂԴ. (90-1): ՂԵ. (91): ՂԶ. (92): ՂԷ. (93-4): ՂԸ. (94-5): ՂԹ. (95): Ծ. (96-7): ԾԱ. (97-8): ԾԲ. (98-9): ԾԳ. (99-100): ԾԴ. (100-1): ԾԵ. (101-2): ԾԶ. (102-3): ԾԷ. (104): ԾԸ. (104-6): ԾԹ. (106-7): ԾԺ. (107-8): ԾԺԱ. (108-9): ԾԺԲ. (109-10): ԾԺԳ. (110-1): ԾԺԴ. (111-2): ԾԺԵ. (112-3): ԾԺԶ. (113-4): ԾԺԷ. (114-5): ԾԺԸ. (115-6): ԾԺԹ. (116-7): ԾԻ. (117-8): ԾԻԱ. (118-9): ԾԻԲ. (119-21): ԾԻԳ. (121-2): ԾԻԴ. (122-3): ԾԻԵ. (123-4): ԾԻԶ. (124-5): ԾԻԷ. (125-6): ԾԻԸ. (126-8): ԾԻԹ. (128-9): ԾԼ. (129-30): ԾԼԱ. (131): ԾԼԲ. (132): ԾԼԳ. (132-3): ԾԼԴ. (133-6): ԾԼԵ. (136): ԾԼԶ. (137): ԾԼԷ. (137-8): ԾԼԸ. (138-9): ԾԼԹ. (139-41): ԾԽ. (141-2): ԾԽԱ. (142): ԾԽԲ. (143-4): ԾԽԳ. (144-5): ԾԽԴ. (145-6): ԾԽԵ. (147): ԾԽԶ. (148): ԾԽԷ. (149): ԾԽԸ. (150): ԾԽԹ. (150-1): ԾԾ. (151-2): ԾԾԱ. (152-3): ԾԾԲ. (153-4): ԾԾԳ. (154-5): ԾԾԴ. (155-6): ԾԾԵ. (156-7): ԾԾԶ. (157-8): ԾԾԷ. (158-9): ԾԾԸ. (159-60): ԾԾԹ. (160-1): ԾԿ. (161-2): ԾԿԱ. (162-3):

ԾԿԲ. (163-4): ԾԿԳ. (164-5): ԾԿԴ. (166): ԾԿԵ. (166-8): ԾԿԶ. (168-9): ԾԿԷ. (169-70): ԾԿԸ. (170): ԾԿԹ. (171): ԾՀ. (172): ԾՀԱ. (172-3): ԾՀԲ. (173-4): ԾՀԳ. (174-5): ԾՀԴ. (175): ԾՀԵ. (175-6): ԾՀԶ. (176-7): ԾՀԷ. (177-8): ԾՀԸ. (178-9): ԾՀԹ. (179-80): ԾՁ. (180-1): ԾՁԱ. (181-2): ԾՁԲ. (182-3): ԾՁԳ. (183-4): ԾՁԴ. (184-5): ԾՁԵ. (185-6): ԾՁԶ. (186-7): ԾՁԷ. (187-8): ԾՁԸ. (189): ԾՁԹ. (190): ԾՂ. (191): ԾՂԱ. (192): ԾՂԲ. (193): ԾՂԳ. (194-5): ԾՂԴ. (195-6): ԾՂԵ. (196-7): ԾՂԶ. (197-8): ԾՂԷ. (198-9): ԾՂԸ. (199-200): ԾՂԹ. (201-2): Մ. (202-3): ՄԱ. (203-4): ՄԲ. (204-5): ՄԳ. (205-6): ՄԴ. (206-7): ՄԵ. (207-8): ՄԶ. (208-9): ՄԷ. (209-10): ՄԸ. (210-1): ՄԹ. (212-3): ՄԺ. (213-4): ՄԺԱ. (214): ՄԺԲ. (215): ՄԺԳ. (215-6): ՄԺԴ. (216-7): ՄԺԵ. (217): ՄԺԶ. (218): ՄԺԷ. (219): ՄԺԸ. (220): ՄԺԹ. (220-1): ՄԻ. (221-2): ՄԻԱ. (222-3): ՄԻԲ. (223-4): ՄԻԳ. (224-5): ՄԻԴ. (225-6): ՄԻԵ. (226-7): ՄԻԶ. (227-8): ՄԻԷ. (228-9): ՄԻԸ. (229-30): ՄԻԹ. (230): ՄԼ. (231): ՄԼԱ. (231-2): ՄԼԲ. (232-3): ՄԼԳ. (233-4): ՄԼԴ. (234-5): ՄԼԵ. (236): ՄԼԶ. (237): ՄԼԷ. (238): ՄԼԸ. (239): ՄԼԹ. (239-40): ՄԽ. (240): ՄԽԱ. (241): ՄԽԲ. (241-2): ՄԽԳ. (243-4): ՄԽԴ. (244-5): ՄԽԵ. (245-6): ՄԽԶ. (246-7): ՄԽԷ. (248): ՄԽԸ. (249): ՄԽԹ. (249-50): ՄԾ. (250-1): ՄԾԱ. (251-2): ՄԾԲ. (252-3): ՄԾԳ. (253-5): ՄԾԴ. (255-6): ՄԾԵ. (256-7): ՄԾԶ. (257): ՄԾԷ. (258-9): ՄԾԸ. (259-60): ՄԾԹ. (260-1): ՄԿ. (261-2): ՄԿԱ. (262-3): ՄԿԲ. (263-4): ՄԿԳ. (264-5): ՄԿԴ. (265-6): ՄԿԵ. (266-7): ՄԿԶ. (267-8): ՄԿԷ. (268-9): ՄԿԸ. (269-70): ՄԿԹ. (270-1): ՄՀ. (271-2): ՄՀԱ. (272-3): ՄՀԲ. (273-4): ՄՀԳ. (274-5): ՄՀԴ. (275-6): ՄՀԵ. (276-7): ՄՀԶ. (277-8): ՄՀԷ. (278-9): ՄՀԸ. (279): ՄՀԹ. (279-80): ՄՁ. (281-2):

ՄՁԱ. Թրղմ. Elias Riggs (282-3):

ՄՁԲ. (283-4): ՄՁԳ. (284-5): ՄՁԴ. (285-6): ՄՁԵ. (286-8): ՄՁԶ. (288-9): ՄՁԷ. (289-90): ՄՁԸ. (290-1): ՄՁԹ. (291-2): ՄՂ. (292-3): ՄՂԱ. (293-4): ՄՂԲ. (294-5): ՄՂԳ. (295-6): ՄՂԴ. (296-7): ՄՂԵ. (297-8): ՄՂԶ. (298-300): ՄՂԷ. (300-1): ՄՂԸ. (301): ՄՂԹ. (302): Յ. (302-3): ՅԱ. (303-4): ՅԲ. (305-6): ՅԳ. (306-7): ՅԴ. (307-8): ՅԵ. (308-9): ՅԶ. (309-10): ՅԷ. (310-1): ՅԸ. (311-2): ՅԹ. (313): ՅԺ. (313-4): ՅԺԱ. (314-5): ՅԺԲ. (315-7): ՅԺԳ. (317-8): ՅԺԴ. (318-9): ՅԺԵ. (319-20): ՅԺԶ. (320-1): ՅԺԷ. (321-2): ՅԺԸ. (322-3): ՅԺԹ. (323-4): ՅԻ. (324-5): ՅԻԱ. (325-6): ՅԻԲ. (326-8): ՅԻԳ. (328-9): ՅԻԴ. (329-30): ՅԻԵ. (330-1): ՅԻԶ. (331-2): ՅԻԷ. (332-3): ՅԻԸ. (334-5): ՅԻԹ. (335-6): ՅԼ. (337): ՅԼԱ. (338): ՅԼԲ. (338-9): ՅԼԳ. (339-40): ՅԼԴ. (340-1): ՅԼԵ. (341): ՅԼԶ. (342): ՅԼԷ. (343-4): ՅԼԸ. (344-5): ՅԼԹ. (345-6): ՅԽ. (346-7): ՅԽԱ. (347-8): ՅԽԲ. (349-50):

¹ Տե՛ս հմբ 149 նկարագրում թյու՛նը:

310Գ. (350-1): 310Դ. (351-2): 310Ե. (352-3): 310Զ. (353-4):
 310Է. (355-6): 310Ը. (356-7): 310Թ. (357): 310. (358): 310Ա.
 (358-9): 310Բ. (359-60): 310Գ. (360-1): 310Դ. (361-2):
 310Ե. (362-3): 310Զ. (363-4): 310Է. (365-6): 310Ը. (366-7):
 310Թ. (367-8): 310. (368-9): 310Ա. (370): 310Բ. (370-1):
 310Գ. (372): 310Դ. (372-4): 310Ե. (374-5): 310Զ. (375): 310Է.
 (376): 310Ը. (376-7): 310Թ. (377-8): 310. (378-9): 310Ա.
 (379-80): 310Բ. (380-1): 310Գ. (381-2): 310Դ. (382-3): 310Ե.
 (384-5): 310Զ. (385): 310Է. (386-7): 310Ը. (387-8): 310Թ.
 (388-9): 310. (389-90): 310Ա. (390-1): 310Բ. (392): 310Գ.
 (393): 310Դ. (393-4): 310Ե. (394-5): 310Զ. (395-6): 310Է.
 (396-7): 310Ը. (397-8): 310Թ. (398): 310. (399): 310Ա. (400):
 310Բ. (401): 310Գ. (401-2): 310Դ. (402-3): 310Ե. (403-4):
 310Զ. (404-5): 310Է. (406-7): 310Ը. (407): 310Թ. (408-9): 310.
 (409): 310Ա. (410-1): 310Բ. (411-2): 310Գ. (412-3): 310Դ. (413-4):
 310Ե. (414-6): 310Զ. (416-7): 310Է. (417-8): 310Ը. (418-9): 310Թ.
 (419): 310. (420-1): 310Ա. (421-2):
 310Բ. *Թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան* (422-3):
 310Գ. (424-5): 310Դ. (425-6): 310Ե. (426): 310Զ. (427):

Կցորդներ.

310Է. (428):

Ծարականոցներ.

310Ը. (429-30): 310Թ. (431-2): 310Ի. (432): 310Ա. (432-4):

310Բ. *Ներսէս Ծնորդալի* (434-6):

310Գ. *Ներսէս Ծնորդալի* (436):

310Դ. *Ներսէս Ծնորդալի* (437-8):

Ծանկ Գիւթոց (439-41):

Ծանկ երգոց առաջին տողերու (442-458?):

Ծանոթ.¹ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-424:

Մտնգտ. ՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 7353:

Օրակ² ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ. Ի գրք., 1782: ՄՄ:

1921

65. ՔՆԱՐ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ. *Ընտիր Հաւաքածոյ Հոգեւոր երգերու*, Հրատ. Միջազգային Սուրբ Գիրք ուսանողաց Միութեան Հայկական մասնաճիւղի, [ա. տ.], 1921, 189 էջ, 8⁰:

*Բվնդ.*¹ *Երկու խօսք* (3-4):

ՀԹ. *Այ մօտ ըլլամք եզրի* (5-6):

310Բ. (6-7): 310Է. (7): 310Ը. (7-8):

Կեանքի պատերազմը (8-9):

Բարեկամ մը գտայ (9-10):

Անգին Փրկիչ (10-2):

Երկնային հանգիստ (12):

Մեր Տէրն է յաղթական (13-4):

ԺԳ. *Պաշտամունք շնորհակալութեան* (14-5):

Իր թեւերուն տակ (15-6):

310Ը. (16-7): ՄԻԵ. (17-8): ՀԲ. (18):

Խոստացեալ օրը (19-20):

ԾԷ. (20-1):

Տէրն է արեւ եւ ասպար (21-2):

ԾԾԷ. (22-3):

Մեր յոյսերը (23-4):

ՄԶԱ. *Գաղտնիք Աստուծոյ* (25-6):

Փառալոր օրը (26-7):

ԾԹԱ. (27):

Փառաբանութիւն - «Գովեցէք Տէրն՝ աղբիւր բարեաց...» (28):

Քեզմէ ի զատ որիչ կեանք չունիմ (28-9):

ՄՂԵ. (29-30):

310Ը. *Նոր տարուան երգ* (30-1):

Ե՛կ, անմխիթար (31-2):

ԼԱ. (32): ՄԼԸ. (33):

Լաւագոյն օրը (33-4):

Քրիստոս է նպատակակէտս (35):

ՄԿԲ. (36): ՄԼԲ. (36-7): ՄԶԷ. (37-8):

Խաչն հրաշալի (38-9):

Երբ Փրկիչս անունս կարդայ (39-40):

ԿԴ. (41):

Ուխտը (42-3):

310Դ. (44-5): ԻԲ. (45-6): ՄԿԱ. (46-7): ՄՀ. (47-8): ԾԱ.

(48): ՄԼ. (49): ԽԴ. (50): ԻԸ. (51):

Ծնծացէ՛ք ի Տէր (52-30):

Ահա՛ Փեսան (53-4):

ՄԲ. (54-5):

Երգ վերջին ընթրիքի (55):

Անդորր հոգին (55-6):

Կանգնէ՛ Յիսուսի համար (56-7):

ՄԶ. (57-8):

Յաղթական հաւատք (58-9):

310Գ. (59-61): Ը. (61-2):

ՄԾԸ. *Յաղթողին երգը* (62-3):

ՄԽԳ. (63-4): ՄԳ. (64-5): ԾԾԵ. (65-6):

Արթնութիւն (67):

Ղրկէ լոյսը (67-8):

Մեղքուծ ժայռը (69):

Յիսուսի կամատրուները (70-1):

¹ Տե՛ս Հմր 149 նկարագրութիւնը:

- ԽԸ. (71–2):
- Յիսուս հոգւոյս ասպաւէն** (72–3):
- Յիսուսի ձայնը լսեցի** (73–4):
- Յոգնածին համար հանգիստ** (74–6):
- Յիսուս պիտի թագաւորէ** (76–7):
- Յիսուսի սէրը** (77–8):
- Կնքեալ մատեան** (78–9):
- ԻԵ. (79–80): ՅԲ. (80–1):
- Բողոր ազգաց ցանկալի բաները** (81–2):
- Ես գո՞մ կ'ըլլամ** (82–3):
- ՄԼԳ. (83–4):
- ԽԹ. **Հրաշալի խօսք** (84–5):
- ՄԾԳ. (85–6): ՄԾԶ. (86–7):
- Ողջոյն տուէք** (87–8):
- Հաւատարիմ առաջնորդը** (88–9):
- ԾԿԸ. (89):
- Տէրունական աղօթք** (90):
- ՅԺԳ. (90–1):
- Պայքարը** (91–2):
- Ծնորհքդ հաղորդէ** (92–3):
- ՄԻԳ. (93–4):
- Կերկրագեւեմք զքեզ** (94–5):
- ՄԺԳ. (95–6):
- Երկրաւոր գանձերը ունայն** (96):
- Ի՞նչ լուր գիշերուան համար** (97):
- Յարութեան առաւօտը** (98–9):
- Փրկչին սէրը** (99–100):
- Ուխտ մանկանց** (100–1):
- Սէր աստուածային** (101–2):
- Հազարամեան** (102–3):
- Աստուած քեզի հետ է** (103–4):
- ՆԻԳ. (104): Է. (105):
- Վասն Յիսուսի** (106):
- Ո՞հ, ինչ անուն** (106–7):
- ՄԶԲ. (107–8): ՅԽԳ. (108–9):
- Տէրը իմ Հովիտ է** (110–1):
- ՄԺԵ. (111):
- ԾԽ. **Փրկի՛չ, խնամէ մեզ** (112–3):
- ՄԹ. **Յիսուսի բազկաց մէջ** (112–3):
- ՅԿԲ. (114–5):
- Խաչին մօտ** (115–6):
- ՄԽԲ. (116–8):
- Երկնային ճշմարտութիւն** (118):
- Երգ փառաբանութեան** (119):
- ԾԿԳ. (119–20): ՄԾԵ. (120–1): ՂԷ. (121–2):
- Տէ՛ր, պահէ զիս** (122–3):
- Բերդը պահեցէ՛ք** (123–4):
- ԾՂԳ. (124–5):
- Միօնի փառաւոր լոյսը** (125–6):
- Կանգնէ՛ եւ փայլէ՛** (126–7):
- Կոչն լսեցէ՛ք** (127–8):
- Օ՞հ, ի գործ** (128–9):
- Օ՞հ, Քրիստոսի զինուոր** (129–30):
- ՄԻԹ. (131):
- Քրիստոնէական ընկերակցութիւն** (131–2):
- ՅՂԶ. (133–4):
- Օրհնեալ Սուրբ Գիրք** (135):
- Աւելի քրիստոսամեան** (135–6):
1. **Մէնզարէ** (137–8):
  2. **Քեաֆֆէսի սանա** (138–9):
  3. **Ալըն Թանգուրլարը** (139–40):
  4. **Ալլահ Պէնի Իհտա Էտէր** (140–1):
  5. **Պիր հազըր եարտըմ** (142):
  6. **Իշթէ կիւվէյի** (142–4):
  7. **Գուստուս, Գուստուս, Գուստուս** (144–5):
  8. **Յիսուս ճանըն մէլճասը** (145–6):
  9. **Թէշէքքիւր** (146):
  10. **Եագըն սանա** (147):
  11. **Պէնի իհտա գըլ** (147–8):
  12. **Խաչա եագըն** (149):
  13. **Հէր շէյի Յիսուսա** (149–50):
  14. **Աճիպ հայսթ քէլամլարը** (151):
  15. **Մէթին թէմէլիմիզ** (152):
  16. **Խաչըմը Ես Բապպ Ալտըմ** (152–3):
  17. **Նէֆաի թէշֆիշ էրմէք** (154–5):
  19. **Խէտա էյլէ** (155):
  20. **Զէմինի խաչինէլէր պաթըլ** (156):
  21. **Ալէմ գըլա սէճտէ** (156–7):
  22. **Միւնթազըր Իզ** (157–8):
  23. **Յիսուսա կէլտիմ** (158–9):
  24. **Թէշէքքիւր իլէ վագֆ ընէֆս** (159–60):
  25. **Ծագըրգ կիւնի** (160–1):
  26. **Ույանըզըլզ** (161–2):
  27. **Պին սէնէ** (162–3):
  28. **Գըլամէթ սասպահը** (163–4):
  29. **Կիճէտէննէ՞ խասպէր** (164–5):
  30. **Աչըզ դապու** (165–6):
  31. **Սանա միւհթաճ իմ** (167):
  32. **Նէզըր** (168–9):
  33. **Զիզըյմէթ Յիսուս** (170–1):
  34. **Միւհթէմ գայա** (171–2):
  35. **Բապպ չօպանըմ տըր** (172–3):
  36. **Քէրիմ պիր տօսթ** (173–4):
  37. **Ծէլի կիւն** (174–5):
  38. **Սատըզ տէլիլիմիզ** (175–6):
  39. **Քրիստոսըն Միրաս շէրիքլէրի** (176–7):

Յանկ Գիթոնց (178–9):

Ծնթ.՝ Գրքում հայերեն Գյութերը համարակալված են՝ 1–129, հայատառ թուրքերենները՝ 1–39:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Ա. 5. Հայերենատառ թուրքերենով երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ

Ա. 5.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ

1887

66. ՍՕՆ ՎԷ ՆԱՏԻՏԷ ՇԱՐԳԸԼԱՐ, Մաս 8, 1887 1/Ժ [ա. տ.], 16 էջ, 8⁰:

Նորագույն հատընտիր երգերի ժողովածու:

Բվնդ.՝ Եւնի շարգըլար. Ծ. հճ. - «Ղամպէտէն խանչէր....» (2):

Ծ. հիճ. - «Խաթըրը անշատըմ....» (2–3):

Ծ. նաֆ. - «Տիշտի ազգըն....» (3):

Ծ. հճ. - «Ծանըմ սէնին....» (3):

Ծ. իշ. ագ. - «Տիշարը հիճրի....» (4):

Ծ. իշ. ագ. - «Նիշին կէզմէզ....» (4):

Ծ. իշ. - «Թէէտիպ իտէպիսէմ....» (5):

Ծ. ռասթ. - «Պիր լահգէ....» (5):

Ծ. հիճ. ագ. - «Պիր թըֆլէ....» (6):

Ծ. նաֆ. ճորճ. - «Օլ եօմմամ....» (6):

Ծ. սէկ. ագ. - «Էյ պահտը....» (7):

Ծ. իշ. - «Սալըպ սէվտալէրէ....» (7):

Ծ. իշ. - «Օ՛ն պո տէհրին....» (8):

Ծ. իշ. - «Ղամքին տիլիմի....» (8):

Ծ. իշ. - «Իշթիպան իթմէ....» (9):

Ծ. իշ. - «Օֆ պո տէհրին....» (9):

Ծ. սէկ. - «Պէօլէ թըրըլ....» (10):

Ծ. հճ. - «Էֆգոմն օրուօր....» (10):

Ծ. կարճ. - «Տիւնէ ազըն....» (11):

Ծ. հիճ. - «Էյ չարիը սիթէմքէր....» (11):

Ծ. հճ. ագ. - «Սէվէրիմ ճանու....» (12):

Ծ. հիճ. - «Սադը քէրէմ....» (12):

Ծ. հճ. - «Հալի նէզիմտէ....» (13):

Ծ. ագ. - «Իլթիֆաթ էլլէ....» (13):

Ծ. նաֆ. - «Րուչի խէնտանընա....» (14):

Ծ. իշ. - «Րէնկի թուխարինէ....» (14):

Ծ. ռաստ. - «Անլատայըմ հալիմի....» (15):

Ծ. հճ. - «Տիլ եարէսիմի....» (15):

Ճիհրիսթ (16):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4945: Ստեփանեան, 941ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1890

67. ՍՕՆ ՎԷ ՆԱՏԻՏԷ ՇԱՐԳԸԼԱՐ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ, Մասն 17, Կ. Պոլիս, Տպ. Միհրան Փափազեանի, 1890, 16 էջ, 8⁰:

Նորագույն հատընտիր երգերի ժողովածու:

Բվնդ.՝ Օն եւտիճի գըթա, 1890 ():

Ծ. հճ. - «Ան ֆէլէկ....» (3):

Ծ. հճ. - «Աշգո սէվտայէ....» (3):

Ծ. հճ. - «Պիլպիլ կիպի....» (4):

Ծ. «Պէզմը հասրէթտէ....» (4):

Ծ. ռասթ. - «Լոթ ֆոնլա նիկեանի....» (5):

Ծ. սուգ. - «Պահար կէլտի....» (6):

Ծ. իշ. - «Թանդըրը սանա....» (6):

Ծ. ֆէր. - «Օլմատըմ պէն....» (7):

Ծ. մոհայէր - «Ահըմը տինլէ....» (7):

Ծ. հճ. - «Իթմէ մէճնուն....» (8):

Ծ. ռասթ. - «Չիմէնգատէ վարուպ....» (8):

Ծ. ֆէր. - «Քիւնճի դամտէ....» (9):

Ծ. հիճ. - «Տիշէրմի շանընա....» (9):

Ծ. նաֆ. - «Աշըրպ սինէտէ....» (10):

Ծ. իշ. - «Պաշտան պաշա....» (10):

Ծ. իշ. - «Եարու աղեսար....» (11):

Ծ. հիճ. - «Ծանանը ույանտըրմատը....» (11):

Ծ. հիճ. - «Էյ նիվազիշ....» (12):

Ծ. նաֆ. - «Ծիհանըմ պաշըմա....» (12):

Ծ. նաֆ. - «Ախթէրիմ տիշկիւն....» (13):

Ծ. պէեսթի արասպան - «Իֆլահ օլմազ....» (14):

Ծ. կարճ. - «Սէնի էյ եօմմա....» (14):

Ծ. շէֆգէֆգա - «Սանմա չէշման....» (15):

Ծ. սուգ. - «Երլարճա սէնին....» (15):

Ճիհրիսթ (16):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5578: Ստեփանեան, հմր 1033ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1893

68. ՍՈՆ ՎԷ ԿԱՏԻՏԷ ՇԱՐԳԸԼԱՐ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ԳԸԹԱ, Ասիթանէ, մաթպաայը քիթթապը Միհրան Յ. Փափազեան, 1893, 16 էջ, 8⁰:

Հաւաքածոյ վերջին հազուադիւս եւ չքնաղ երգերու: Կ. Պոլիս, տպ. գրաւածառ Միհրան Յ. Փափազեան: Կրթական տնօրէնութեան 463 թիւ արտօնազրոյ տպագրուած է:

- Բվնր.՝ Թ. սուգ. - «Էյ նիշէ...» (3):
- Թ. հն. աղըր ագ. - «Ղամու հիմրանընլա...» (3):
- Թ. սէկ. ագ. - «Սույի Քեաղըրիսանէտէ...» (4):
- Թ. սէկ. - «Պագըն օլ...» (4):
- Թ. հիմ. ճորճ. - «Գարըր եագատու...» (5):
- Թ. րասթ. - «Տիշմիշ ամմա...» (5):
- Թ. րասթ. ագ. - «Պին ճան...» (6):
- Թ. սուգ. - «Եանսըմ օ կիզէլ...» (6):
- Թ. նէհ. աղըր ագ. - «Պի միրիվվէթ...» (7):
- Թ. նէհ. ագ. - «Ահ ճանա ֆըրգաթընլա...» (7):
- Թ. նէհ. - «Զէօզիվմէ զիվ ֆիւնէ...» (8):
- Թ. նէհ. ու. սօֆ. - «Վիճտըր ըգըրըմընըն...» (8):
- Թ. հն. ու. աղըր. ագ. - «Պագ նէ հալէ...» (9):
- Թ. հիմ. ու. ագ. - «Իսմի էպրու...» (9):
- Թ. հն. ու. ագ. - «Եուզիհնի կէօրմէլէլի...» (10):
- Թ. իշ. ու. ագ. - «Օֆ. էլ կէօզիւմ...» (10):
- Թ. իշ. - «Թապըն մաղրուր...» (11):
- Թ. հիւ. - «Զիվ ֆիւնէ օլսու...» (11):
- Թ. հիմ. - «Կէօնիլ պաղլանըր...» (12):
- Թ. իշ. - «Խիրամի եար...» (12):
- Թ. րասթ. - «Թախտիկեանի կէօնիւմին...» (13):
- Թ. րասթ. - «Պիր նիլագըմ...» (13):
- Թ. իշ. - «Վուպէթի մանպուպէլէ...» (14):
- Թ. սուգ. - «Մամըր աշգըն...» (14):
- Թ. հն. - «Զէշմի մախմուրըն...» (15):

Ճիհրիսթ (16):

Մտնգտ.՝ ՀԹԳՄ, հմր 690: Գարուաշեան, էջ 178: ՀԳՄ, հմ. Գ, հմր 6433: Ստեփանեան, հմր 1113:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1908

69. ԷՊԷԵԱՆ ՅՈՎՍԷՓ.

ՆԷՇԵԻ ՏԻԼ եախօս ուսուլ նէվ շարգը մէճմուսարը, Էսէրի Յովսէփ Էպէեան, Կ. Պոլիս, տպագր. Հրանդ

Քէրէստէճեան եւ Զարեհ Նշանի Պէրպէրեան, 1908-319 էջ, 8⁰:

Երգերի ժողովածու:

Բվնր.՝ Երասիշտ Յովսէփ Գ. Էպէեան, Յառաջարան (1-4):

Տեր մաքամ րաստ. նագըշ պէսթէ.

Հօճա էֆ., Թ. րաստ իւ. տիւ - «Ամէտ Նէսիմի սուպիի...» (7):

Հաֆըզ էֆ., Թ. րաստ իւ. սէմ. - «Կէլսէ օլ շուիի մէճլի-սէ...» (8):

Շաքիր աղա, Թ. րաստ իւ. աք. - «Մույի ժուլի տէմ...» (8):

Բիզա էֆ., Թ. րաստ իւ. աք. - «Զիմըրէլի խուպան իզին-տէ...» (8-9):

Արիֆ պէլ, Թ. րաստ իւ. հիմնի - «Էհլի տիլ իսէն...» (9):

Հաճի Ֆայիզ պէլ, Թ. րաստ իւ. աք. - «Ժալէլէր սաշսուն նէսիմ...» (9):

Տէտէ էֆ., Թ. րաստ իւ. իր. սէմ - «Իւզիւն տիր ճիհանը...» (10):

Թէվֆիթ պէլ, Թ. րաստ աք. տէլիշմէլի - «Պու կիւն հալի ֆիրաքը...» (10):

Բիֆայթ պէլ, Թ. րաստ իւ. աք. - «Ֆերեաստ իտիլօր աշըքը...» (11):

Ասըմ էֆ., Թ. րաստ իւ. աք. - «Սէրթա քատէմ էլ...» (11):

Լէտն էֆ., Թ. րաստ իւ. աք. - «Սօրմաերն ա եա...» (12):

Ասըմ պէլ, Թ. րաստ իւ. թ. աք. - «Սիլի աթէշտէն էմին...» (12):

Նիթօլի ուսու, Թ. րաստ իւ. չիֆթ. սօֆ. - «Պին նագ իլէ...» (12):

Արիֆ էֆ., Թ. րաստ իւ. թ. աք. - «Էստի նէսիմի նէվպահար...» (13):

Միլան էֆ., Թ. րաստ իւ. թէք սօֆ. - «Պիր աճահպ իսապ...» (13):

Ֆայիթ պէլ, Թ. րաստ իւ. ճոռ. - «Նիհանըն տիտէտէն...» (13-4):

Ասըմ էֆ., Թ. րաստ իւ. ճոռ. - «Զիմէնգարէ վարըպ...» (14):

Բիֆայթ էֆ., Թ. րաստ իւ. ճոռ. - «Կամտէն ազատ է հէման...» (14):

Արիֆ էֆ., Թ. րաստ իւ. քաթ. - «Վուպաթընտան կայրը...» (15):

Ասըմ էֆ., Թ. րաստ իւ. քաթ. - «Խապիկեանի եարէ կիրտիմ...» (15):

Ասըմ էֆ., Թ. րաստ իւ. հիմնի տէլիշմէլի - «Զէշմի մամուրըն սէպէսթի...» (15-6):

Արիֆ էֆ., Թ. րաստ աք. - «Էլ կիլ Նիհալի...» (16):

Արիֆ էֆ., Թ. րաստ աք. - «Միքէտտէր տէրտի...» (16):

Բիֆայթ էֆ., Թ. րաստ իւ. թէք սօֆ. - «Գարըր տաղլար աշտըմ...» (17):

Արիֆ էֆ., **Ծ. րաստ իս. ճոռ.** - «Աշք օլ տրր քիմ...» (17):
 Արիֆ էֆ., **Ծ. րաստ իս. ճոռ.** - «Նէլէտի կէօզիսէ...» (17-8):
 Լեռն էֆ., **Ծ. րաստ իս. աք.** - «Կէօնիլ քարթըլմանէօր...» (18):
 Խրիսթօ էֆ., **Ծ. րաստ աք.** - «Այիւնէլի ալ տէսթիսէ...» (18):
 Մահմետ էֆ., **Ծ. րաստ հիւնտի** - «Այ էֆէնտիսմ սէնտէն...» (19):
 Ասըմ էֆ., **Ծ. րաստ տիւ.** - «Էլ տիլ պէրի ալի...» (19):
 Արիֆ պէլ, **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Լուֆթ էլլէ սաքը...» (19):
 Ռտի Աֆէթ էֆ., **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Շէպսպէթ կիթտի էլ-տէն...» (20):
 Մահմետ էֆ., **Ծ. րաստ վալց.** - «Ֆիթէնէլէր կիզլէմիշ...» (20):
 Սարը Օճնիլ էֆ., **Ծ. րաստ աք.** - «Կէօրիսմէզ կիզլէնիր...» (20-1):
 Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Ան մօրէ չափկըն...» (21):
 Ռտի Աֆէթ էֆ., **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Պէլտի ֆըրքաթի ճանա...» (21):
 Խրիսթօ էֆ., **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Օսանըմ էլվէլիր...» (22):
 Բերուզ հանըմ, **Ծ. րաստ թէք սօֆ.** - «Գապաղը տս պօյ-նմա...» (22):
 Ծէվզը էֆ., **Ծ. րաստ աք.** - «Էֆէիսմ սէվէրիսմ պէն...» (22-3):
 Ալէքո էֆ., **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Սէնտէ մի հալէտ...» (23):
 Թադիլ էֆ., **Ծ. րաստ թ. աք.** - «Մաի աթլազլար...» (23):
 Ռտի Աֆէթ էֆ., **Ծ. րաստ թ. աք.** - «Աստսէ ֆիքրիսմ...» (24):
 Ալի էֆ., **Ծ. րաստ ճոռ.** - «Աննասալըմ հալիսի...» (24):
Տէր մագամը եկէնաի.
Թէլլալզատէ, Պէսթէ եէկ. զեւնիթ - «Կէօնիլ քի աշգը-լա...» (25):
Թէլլալզատէ, Ծ. եէկ. էիւր. սէմ. - «Պիլ պիլէմ պիր կիլէ...» (25-6):
Ֆաիզ պէլ, Ծ. եէկ. աղըր սէմ. - «Ֆէրեսանըմն պէմտէ...» (26):
Թէլլալզատէ, Ծ. եէկ. աք. - «Սէն իթտին քէնտիսէ...» (26):
Նուրի պէլ, Ծ. եէկ. աք. - «Պաիս օլտը շէշմի...» (26-7):
Րիֆաթ պէլ, Ծ. եէկ. հիւնտի. - «Վաստըն ունտըմա էլ...» (27):
Թէլլալզատէ, Ծ. եէկ. չիֆթ սօֆ. - «Պէն օլտրէմ սանա...» (27):
Րիֆաթ էֆ., Ծ. եէկ. հիւնտի. - «Ծատ օլ կէօնիլ...» (27):
Ծէվզը պէլ, Ծ. եէկ. աք. տէլիշմէլի. - «Ահըմ սէնի սիսէմ...» (28):
Արիֆ էֆ., Ծ. եէկ. ճոռ. - «Միթաստ իտէլի կիրիլէ...» (28):
Ծէվզը պէլ, Ծ. եէկ. տիւ. - «Իտէրսէնտէ ճէֆա...» (29):
Ծէվզը պէլ, Ծ. եէկ. չիֆթ սօֆ. - «Տիւ շէշմիս հոմ...» (29):
Րիզա էֆ., Ծ. եէկ. աք. - «Նիսէ տէմ տիր կիլ...» (29):
Արիֆ պէլ, Ծ. եէկ. չիֆթ սօֆ. - «Ա պէնիսմ կէօզիսմ...» (30):
Տէր մագամը ըսվահան.
Զախարիանըն, Պէսթէ չէմպէր - «Լէլի զիլ ֆիսն տիլի...» (31):

Եիւր սէմ. - «Օ կիլզէլ կէօզլէրիսէ...» (31-2):
Ծաքիր աղա, Ծ. ըսվ. աք. - «Տիւտի կէօնիլ եանըր...» (32):
Նիւմա, Ծ. ըսվ. աք. - «Սէնիս հասրէթիսէ...» (32):
Թամարի, Ծ. ըսվ. թէք սօֆ. - «Մահ եիլզիսէ պագմա...» (33):
Արիֆ պէլ, Ծ. ըսվ. թ. աք. - «Վազ կէշմէզ մի...» (33):
Թամարի, Ծ. ըսվ. աք. - «Նէ սաֆա տրր...» (33-4):
Րահմի պէլ, Ծ. ըսվ. աք. - «Սէնտէ մի հալէա...» (34):
Սէլանիքի Ռտի Ահմէտ էֆ., Ծ. ըսվ. աղըր աք. - «Պիր փիրի թոխսար...» (34):
Մահմետ բաշա, Ծ. ըսվ. աք. - «Էշգը ֆըրգաթ տիտէ-տէն...» (34-5):
Արիֆ պէլ, Ծ. ըսվ. թէք սօֆ. - «Ծանտս հասիլէթ...» (35):
Մահմետ բաշա, Ծ. ըսվ. հիւնտի - «Տիլի պիշարէ սէնիս...» (35):
Ծ. ըսվ. աք. տէլիշմէլի - «Աշք օլալը սէն...» (36):
Արիֆ պէլ, Ծ. ըսվ. քաթ. - «Տիւշմէ էլ աշք...» (36):
Արիֆ պէլ, Ծ. ըսվ. սենկիս սէմ. - «Օլ քօնշէ կէօրմէլէլի...» (36):
Մահմետ բաշա, Ծ. ըսվ. էիւր. սէմ. - «Մէշքէպի ալարէ-մի...» (37):
Սարը Օճնիլ էֆ., Ծ. ըսվ. ճոռ. - «Սէվտիլէմ վասլընը...» (37):
Արիֆ պէլ, Ծ. ըսվ. աք. - «Կէլ էլ թոմի...» (37):
Խրիսթօ էֆ., Ծ. ըսվ. աք. - «Պու աշքը պէլարէլի...» (38):
Խրիսթօ էֆ., Ծ. ըսվ. աք. - «Տիւտիս էլէմի աշգա...» (38):
Ծ. ըսվ. աք. - «Ֆէսիլիլէն տիթտիսմ...» (38-9):
Խրիսթօ էֆ., Ծ. ըսվ. աք. - «Հէմտէմիլտի կիլզէնիսէ...» (39):
Տէր մագամը պէսթէնիկէար.
Ըթրիսն, Պէսթէ զարպիֆէթ - «Պամզէնքի օլա սաքըլի...» (40):
Հաշիմ պէլ, Ծ. պէսթ. տիւ. - «Տաղլար աշտը պթէլի...» (40):
Մուսթաֆա էֆ., Ծ. պէսթ. աք. - «Կայր իտէն պուլմազ...» (41):
Տէտէ էֆ., Ծ. պէսթ. աք. - «Տամը Էֆիթմիսէլէ...» (41):
Րալիֆ պէլ, Ծ. պէսթ. աք. - «Կիսէնմէսէն պու տրր...» (41):
Ծ. պէսթ. աք. - «Գաշմա մէնպարիսէն...» (42):
Իպրահիմ պէլ, Ծ. պէսթ. իր. սէմ. - «Պու տիլ սանա մէֆ-թոմ...» (42):
Ֆաիզ պէլ, Ծ. պէսթ. իր. սէմ. - «Եսար աղլամասուս...» (42):
Տէտէ էֆ., Ծ. պէսթ. աք. - «Պու նէվտի տիլիթրուշան...» (42):
Ծ. պէսթ. իս. սէմ. - «Հէր տէմ սէօզիսմ...» (43):
Արիֆ պէլ, Ծ. պէսթ. աք. - «Զօգ կէօրտիլ ֆէլէթ...» (43):
Ֆաիզ պէլ, Ծ. պէսթ. աք. - «Րուիլէրի կիլ սաշը...» (43):
Հաշիմ պէլ, Ծ. պէսթ. աք. - «Մէնպար օլտըմ պէն...» (44):

Ծարգը պէտք արք. - «Ծանա աշըգ սանա....» (44):
Ծեմիլ պէյ, Ծ. պէտք. ճոռ. - «Իսթէտիսնտ կէօյնիսի....» (44-5):
Ծ. պէտք. իր. սէմ. - «Չըգասմ տաղլարըն....» (45):
Տէր մաքամը պէ եաթի.
Տէտէ էֆ., Պէտքէ հաֆիֆ. - «Պիր բօնչէ ֆէմին....» (46):
Միքայէլ էֆ., Ծ. պէեաթի իր. սէմ. - «Ծանա սէնի պէն....» (46-7):
Տէտէ էֆ., Ծ. պէեաթի աղըր սէմ. - «Աղլէթմէ պէնի....» (47):
Րիգա էֆ., Ծ. պէեաթի արք. - «Քէստի թարի թագաթըմ....» (47):
Տէտէ էֆ., Ծ. Պէեաթի տիւ. - «Պիր պի պէտէլ....» (48):
Ազիգ էֆ., Ծ. պէեաթի արք. - «Տին կիճէ վասլընլա....» (48):
Ծ. պէեաթի արք. - «Սէպէպ ճէ պագմայօր....» (48):
Ուստա Սթավրի, Ծ. պէեաթի արք. - «Պիր տահի սէմթի....» (49):
Րիֆաթ պէյ, Ծ. պէեաթի տիւ. - «Կէօրտիղիմ կիսնտէն....» (49):
Ծ. պէեաթի թէք սօֆ. - «Սէնին իշին տիշտիմ....» (49):
Մարգար էֆ., Ծ. պէեաթի արք. - «Նէ սէմթտէն ճանըմ....» (50):
Ծ. պէեաթի աղըրմամա - «Պօշանտա տաղլոր....» (50):

Տէր մագամը աճէմ աշրան.
Աստի էֆ., Տէվրի քէպիր. - «Մէշամի հաթըրա պոտի....» (51):
Տէտէ էֆ., Սէմ. աճ. աշ. իր. սէմ. - «Նէ հէվտի պաղի սագէթ....» (51-2):
Ծաքիր աղա, Ծ. աճ. աշ. տիւ. - «Սիմ ո թէն կրնչէ....» (52):
Նիկողոս էֆ., Ծ. աճ. աշ. թէք սօֆ. - «Պագմա սագըն....» (52):
Նիկողոս էֆ., Ծ. աճ. աշ. արք. - «Եանտը տիլ աշգընլա....» (52-3):
Նիկողոս էֆ., Ծ. աճ. աշ. արք. - «Հէմ սէվիպ հէմ....» (53):
Րիգա էֆ., Ծ. աճ. աշտիւ. - «Խըրմաի տիր ֆէգա....» (53):
Նիկողոս էֆ., Ծ. աճ. աշ. արք. - «Սէօհպէթիմի կէրչէք....» (53-4):
Տէտէ էֆ., Ծ. աճ. աշ. աղըր սէմ. - «Լուֆթ էլլէ մէտէտ....» (54):
Նիմա աղա, Ծ. աճ. աշ. արք. - «Օլտրաս թոխասթըն....» (54):
Աստիկ էֆ., Ծ. աճ. աշ. չիֆթ սօֆ. - «Հիսնի կիզէլ....» (54-5):
Իպրահիմ էֆ., Ծ. աճ. աշ. տիւ. - «Բէնչէի կամտէն....» (55):
Սէլիմ էֆ., Ծ. աճ. աշ. արք. - «Տիսնէ սէօգիմ....» (55):
Ծ. աճ. իր. սէմ. - «Էլ շմոհի աֆէտ....» (56):
Նիքօլի էֆ., Ծ. աճ. աշ. վալս. - «Էլ շէշմի ահ....» (56):

Տէր մագամը էվիճարա.
Սէլիմ էֆ., Պէտքէ իւ. հաֆիֆ. - «Կէլիճնէ հաթըր մու....» (57):
Սէլիմ էֆ., էվ. իր սէմ. - «Սագը շէքէմէմ վագի....» (57):

Հաշիմ պէյ, Ծ. էվ. արք. - «Րէշգի սուգի ֆըրգաթ....» (58):
Ալի պէյ, Ծ. էվ. տիւ. - «Սէն տէօքիս....» (58):
Տէտէ էֆ., Ծ. էվ. թէք սօֆ. - «Կէլ էլ կիզէլլէր....» (58-9):
Ֆահգ պէյ, Ծ. էվ. արք. - «Ալտը էլտէն կիլշէնի....» (59):
Ազիգ էֆ., Ծ. էվ. հիստի. - «Թալէլիմ պիր տէմ....» (59):

Տէր մագամը Աիսիֆի.
Սէլիտ Նուհրն, Պէտքէ ղարպիֆէթ - «Թաքիմ հաթըրն էլ մահի....» (60):
Պէքիր աղա, Իր. սէմ. Աիսի. - «Ծիթասպի պատի սասա....» (60):
Տէտէ էֆ., Ծ. Աիսի. տիւ. - «Էլ սէրվի նագի....» (61):
Ծ. Աիսի. տիւ. - «Սէրպէտթէ օլտըմ....» (61-2):
Թամարի Ալիքսան էֆ., Ծ. Աիսի. արք. - «Աշըգ օլտըմ պիր....» (62):
Րիգա էֆ., Ծ. Աիսի. տիւ. - «Կիլշէնի խտպանէ....» (62):
Տէտէ էֆ., Ծ. Նիսի. աղըր սէմ. - «Պէնտ օլտը տիլպէր....» (63):
Տէտէ էֆ., Ծ. Աիսի. իր. սէմ. - «Գասըր օլ շմոհըն....» (63):
Ալի պէյ, Ծ. Աիսի. չիֆթ սօֆ. - «Էլ սէրվի քաթտի....» (64):
Տէր մագամը Աէհալէնտ.
Ֆահգ պէյ, Պէտքէ զէնճիր - «Վիսալի էարէ կէօնիլ....» (65):
Ալի էֆ., Նէն. իր. սէմ. - «Պիլմէգտիմ էօգիմ....» (65-6):
Րիֆաթ պէյ, Ծ. Աէհ. արք. - «Նարի աշգընլա....» (66):
Արիֆ պէյ, Ծ. Աէհ. արք. - «Ախթէրի տիշկիւն....» (66-7):
Արիֆ պէյ, Ծ. Աէհ. հիստի. - «Աշգըր աթէշի սիսէմտէ....» (67):
Արիֆ պէյ, Ծ. Աէհ. հիստի. - «Մահգոն իսէ տիլ....» (67-8):
Միսաթ էֆ., Ծ. Նէն. իր սէմ. - «Պիր ճիկէահիլէ էագտըն....» (68):
Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., Ծ. Աէհ. արք. - «Սէվտիլիմ լուֆթ էլլէլուս....» (68):
Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., Ծ. Աէհ. հիստի. - «Չէշմի մեսթին արգ....» (68):
Ուտի Աֆէթ էֆ., Ծ. Աէհ. իր. սէմ. - «Պիր աշըգըր տիլ....» (69):
Քէմանի Թաթիկ էֆ., Ծ. Աէհ. սէնկիս սէմ. - «Մէֆթոնի կէօնիլ օլտու....» (69):
Ուտի Աֆէթ էֆ., Ծ. Աէհ. սէնկիս սէմ. - «Կէօյնիմ կիսնէ պիր....» (70):
Կալիպ պէյ, Ծ. Աէհ. թ. արք. - «Տէմի սէօհպէտէ պիհոշ....» (70):
Լեւոն էֆ., Ծ. Աէհ. ճոռ. - «Նէ հիսնէ թագաթըմ....» (70):
Թամարի Ահմէտ, Ծ. Աէհ. թ. արք. - «Պէն մէլլի վէֆա....» (71):
Արիֆ պէյ, Ծ. Աէհ. արք. - «Վաքի էլլէլէն աշք....» (71):
Քէմանի Թաթիկ էֆ., Ծ. Աէհ. արք. - «Ահը ճանա ֆըրգաթիսն- լէ....» (71-2):
Ծիվան էֆ., Ծ. Աէհ. սէնկիս սէմ. - «Տիլ սէնի սէվմէլէնի....» (72):

Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. չիֆթ սօֆ.** - «Տիւն կիճէ թուստէ....» (72):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Ահը քիմ տիվանէն....» (73):
 Ալի պէյ, **Շ. ԱէՖ. իր սէմ.** - «Սէվտիմ կիճէ պիր....» (73):
 Մահմետ բաշա, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Պէնի սէվմիշ....» (74):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Մէլէր սիւզիլսին....» (74):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Պագմայօր շէշմի....» (74):
 Րիֆաթ պէյ, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Տիլպէր իճրէ պիմէնէնտ....» (75):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Պէնիմ կէօյնիմ....» (75):
 Թօրգաբուլը Հանի Կարապետ, **Շ. ԱէՖ. քաթ.** - «Տիւշտի աշքըն քալպի....» (75):
 Մարգար էֆ., **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Պէնիմ հալիմ....» (76):
Շ. ԱէՖ. տիւ. - «Կիլիմ թաքմըշ....» (76):
 Ըսմէթ աղա, **Շ. ԱէՖ. չիֆթ սօֆ.** - «Սէնի պիր թէնհատէ....» (76):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Եատիկէար գալտը պանա....» (77):
 Էթէմ էֆ., **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Ինֆիլիմ թալէլի....» (77):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. ճոռ.** - «Եանըլմա աթէշի աշգա....» (77-8):
 Ժիվան էֆ., **Շ. ԱէՖ. աք.** - «Քէրէմ էլլէ....» (78):
 Խրիսթօ էֆ., **Շ. ԱէՖ. ճոռ.** - «Չէօզիլմէ գիլիֆիճնէ էլլ....» (78):
Շ. ԱէՖ. չիֆթ սօֆ. - «Րույիճնէն աթ....» (79):
Քանթօ Անի. տիւ. - «Ան շո տաղլար....» (79):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. ճոռ.** - «Բէլասմը հիւնհիճնէ....» (80):
 Արիֆ պէյ, **Շ. ԱէՖ. ճոռ.** - «Ուլլըր տայըմ ույանմազտը....» (80):
 Րիֆաթ պէյ, **Շ. ԱէՖ. թէք սօֆ.** - «Աման էլ քոնշէլի....» (80):

Տէր Մագամը հիւսէյնի.
 Հօճանըն, **Պէսթէ շէմպէր** - «Լէշքէր քէշիտի աշգը....» (81):
 Ազիզ էֆ., **Շ. հիւ. տիւ.** - «Տէլմէտուն պո....» (81):
 Ալի պէյ, **Շ. հիւ. տիւ.** - «Մըթթըպ քէրէմ իթ....» (82):
 Գարա Իսմաիլ, **Շ. հիւ. իր. սէմ.** - «Կէօնիլլէր օղրըսը....» (82):
 Ֆահգ պէյ, **Շ. հիւ. աղըր սէմ.** - «Ճան վէրմէ դամը....» (82):
 Ֆահգ պէյ, **Շ. հիւ. տիւ.** - «Աղլամա էլ աշքը....» (83):
 Տէտէ էֆ., **Շ. հիւ. պայթար թէք սօֆ.** - «Րահա պոլմա-տըմ....» (83):
 Նիկողոս էֆ., **Շ. հիւ. պայթար իր. սէմ.** - «Սօրմատը հալի....» (83-4):
 Նիկողոս էֆ., **Շ. հիւ. աք.** - «Սէրտէ սէվտա տիլտէ....» (84):
 Նիկողոս էֆ., **Շ. հիւ. աք.** - «Կէօրտիլիմ կիճն....» (84):
 Րիֆաթ պէյ, **Շ. հիւ. աք.** - «Կէօրիւնիւր մի կայր....» (85):
 Հաշիմ պէյ, **Շ. հիւ. աք.** - «Ինթիզարըն մագտէմիճն....» (85):
 Ոստի Աֆէթ էֆ., **Շ. հիւ. իր. սէմ.** - «Տէրտ ու միճնէթ հեր....» (85):
 Քէմանի Մէմուր էֆ., **Շ. հիւ. հիճնտի.** - «Սիլմէսին մի աշգըն....» (86):

Քէմանի Թաթիկ էֆ., Շ. հիւ. աք. - «Մէսթէնիմ քիւշէլի....» (86):
Նորի պէյ, Շ. հիւ. աք. - «Կէլ պէնի վասլընլա....» (86):
 Սէլանիքլի Ահմէտ էֆ., **Շ. իւ. աք.** - «Բէք ճիտա....» (86-7):
 Սէլանիքլի Ահմէտ էֆ., **Շ. հիւ. սէնլիճն սէմ.** - «Սիճնէսի աթէշ ֆիկան....» (87):
 Նէմի պէյ, **Շ. հիւ. գաթ.** - «Պէն Էսիրի հիճրիճն....» (87):
 Նիկողոս էֆ., **Շ. հիւ. տիւ.** - «Մահ ճէմալիճն....» (87-8):
 Ծաիր Սէրգիւ, **Շ. հիւ. տիւ.** - «Լֆէնտիմ կէօյնիմ....» (88):
 Րիզա էֆ., **Շ. հիւ. թէք սօֆ.** - «Հիւանիճնէ վարքէն....» (88):
 Նիկողոս էֆ., **Շ. հիւ. աք.** - «Մէսթի գէհրի....» (89):
 Ժիվան էֆ., **Շ. հիւ. աք.** - «Ճրրգաթը ճանան....» (89):
 Թօրգաբուլը Հանի Կարապետ, **Շ. հիւ. աք.** - «Պիր կոնշէ կիլի....» (89-90):
 Ալի էֆ., **Շ. հիւ. իր. սէմ.** - «Սէնէն պիլիլիմ....» (90):
 Զօրլըն Գրիգոր, **Շ. հիւ. տիւ.** - «Քէք էօմասըն....» (90):
 Մահմետ բաշա, **Շ. հիւ. չիֆթ սօֆ.** - «Սէվտիլիմ ճէմա-լիճն....» (91):
 Ալի էֆ., **Շ. հիւ. աղըր սէմ.** - «Նիճնէ պիր հատթի....» (91):
 Նիկողոս էֆ., **Շ. հիւ. աք.** - «Սէլըր իտէրքէն....» (91):
 Քէմանի Թաթիկ էֆ., **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Չէքտիմ էլիմի կա-լը....» (92):
 Ծէվզը պէյ, **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Եատ իլէ կէշմիշ....» (92):
 Ծէվզը պէյ, **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Նէ տիր պո հալէթիճն....» (92-3):
 Րիֆաթ պէյ, **Շ. հիւ. չիֆթ սօֆ.** - «Վասլընլա ճանա....» (93):
 Ծէվզը պէյ, **Շ. հիւ. թ. աք.** - «Հիճրան օզը....» (93):
 Աստիկ էֆ., **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Կէշտի օ գէվլ....» (94):
 Քէմանի Թաթէր էֆ., **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Կէօնիլ տիւշտի....» (94):
 Խրիսթօ էֆ., **Շ. հիւ. Էիւր. սէմ.** - «Ան իլէ կոնիլլ....» (94):
Շ. հիւ. թէք սօֆ. - «Պէն քէօլլիլիմ ճէ....» (95):
 Ոստի Ալի պէյ, **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Էտալըր պիր էօմա....» (95):
 Ղալիպ պէյ, **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Պագ շո կիլգէլլ....» (95-6):
 Ետստֆ Հաֆըզ էֆ., **Շ. հիւ. թ. աք.** - «Թահր գրըր....» (96):
 Սէլանիքլի Ահմէտ էֆ., **Շ. հիւ. ճոռ.** - «Շո կէլէն կիլգէլլ....» (96):
Շ. հիւ. թէք սօֆ. - «Կիլշէն պաղշէսիճնէն....» (96-7):
Շ. հիւ. թէք սօֆ. - «Արբա պոդտալ....» (97):
Քէմանի Թաթէր էֆ., Շ. հիւ. - «Ազշամ օլըր կիճն....» (97):

Տէր Մագամը սէկեաճ մայ է.
 Տէտէ էֆ., **Պէսթէ ճէնճիր մայէ** - «Օլմամագ գիլիֆիճն....» (98):
Պէքիր աղա, Եիր. սէմ. սէկ. - «Իթտի օլ կիլգէլլ....» (98):

Տէր մագաւոր հիւզամ.

- Հաֆըզ էֆ., Պէտրէ իս ռեմէլ - «Ալտըմ հայալի...» (129):
- Տէտէ էֆ., Թ. հիւզ. եհր. սէմ. - «Րէլի աշգընտա...» (129-30):
- Մուսթաֆա էֆ., Թ. հիւզ. աղըր սէմ. - «Տօլտըր կէթիր...» (130):
- Նիկողոս էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Էլ մէլէք հուպու...» (130):
- Րիզա էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Մէլլ իտուպ, աղեարի...» (131):
- Խրիսթօ էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Սուի քեաղըրտհանէտէ...» (131):
- Էթիէմ էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Ան էշգը շէշմիմ...» (131-2):
- Րիֆաթ պէլ, Թ. հիւզ. աք. - «Պազ հալիմէ ճանան...» (132):
- Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Կէօրմէտիմ ոյսուն...» (132):
- Րիզա էֆ., Թ. հիւզ. թ. աք. - «Պիր նէվ ճիվանըմ...» (133):
- Նիկողոս էֆ., Թ. հիւզ. տիւ. - «Նիշուն նալէնտէսին...» (133):
- Ազիզ էֆ., Թ. հիւզ. հիւնտի. - «Իմիտիմ գալմատը...» (133):
- Սէլիմ էֆ., Թ. հիւզ. եհր. սէմ. - «Պիր կիզէլ ալտաթըր...» (134):
- Ֆահիզ պէլ, Թ. հիւզ. եհր. սէմ. - «Կէօր հալիմի ճանան...» (134):
- Արիֆ պէլ, Թ. հիւզ. եհր. սէմ. - «Հալի տիլիզարըմ...» (135):
- Նիկողոս էֆ., Թ. հիւզ. եհր. սէմ. - «Կիզէլէրին շահրըն...» (135):
- Թ. հիւզ. թ. աք. - «Մէֆթուն օլալը սէն...» (135-6):
- Արիֆ պէլ, Թ. հիւզ. ճոռ. - «Կիզէլ կին կէօրմէտի...» (136):
- Խրիսթօ էֆ., Թ. հիւզ. ճոռ. - «Քամէթին տիր սէրվի...» (136):
- Թ. հիւզ. աք. - «Կէլինճէ պէզմէ...» (137):
- Տէտէ էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Սէվտիմ կինէ պիր...» (137):
- Ազիզ էֆ., Թ. հիւզ. աղըր սէմ. - «Քէրէմ էլլէ մէսթանէ...» (137-8):
- Թ. հիւզ. չիֆթ. սօֆ. - «Պէզմէ պուր...» (138):
- Թ. հիւզ. ճոռ. - «Քէրլիլիմ սէքէր...» (138):
- Խրիսթօ էֆ., Թ. հիւզ. չիֆթ. սօֆ. - «Կէօզիմ հասրէթլէ...» (139):
- Ֆահիզ պէլ, Թ. հիւզ. աք. - «Միմքիմ մի պուլմագ...» (139):
- Ծելվոզ պէլ, Թ. հիւզ. ճոռ. - «Քիշատէ թալէհիմ հէմ...» (139):
- Ժիվան էֆ., Թ. հիւզ. ճոռ. - «Աշտըմ էիզիլնի թալաթը...» (140):
- Հաֆըզ էֆ., Թ. հիւզ. ճոռ. - «Նիճէ պիր հասրէթ...» (140):
- Թ. հիւզ. աք. - «Հէլէ օլ տիլպէրի...» (140):
- Մարը Օճնիկ էֆ., Թ. հիւզ. աք. - «Կէօրմէտիմ պիր սին...» (141):
- Նեճմէտտիմ պէլ, Թ. հիւզ. թէք սօֆ. - «Արթա էքտիլիմ...» (141):
- Թ. հիւզ. աք. - «Սանա տա էարտըրուլըմ...» (141):
- Տէր մագաւոր մոհայէր.**
- Տէտէ էֆ., Պէտրէ չէմպէր - «Վագթըր սուպի օլտը...» (142):
- Սաատուլլահ էֆ., Թ. մոհ. աղըր. սէմ. - «Հալի սիլէհի կէրտէնի...» (142):
- Տէտէ էֆ., Թ. մոհ. եհր. սէմ. - «Պիր էլիֆ շէքտի...» (143):
- Ֆահիզ պէլ, Թ. մոհ. սինպիլէ հիւնտի. - «Մէլհանէ թարսֆ-կէահը...» (143):

- Ալի էֆ., Թ. մոհ. եհր. սէմ. - «Ֆէրէատէ հաճէթ...» (144):
- Ծելվոզ պէլ, Թ. մոհ. չիֆթ. սօֆ. - «Սանգը կէլտիմտէ...» (144):
- Րիֆաթ պէլ, Թ. մոհ. տիւ. - «Կէօզուն ճէմալին...» (144):
- Արիֆ պէլ, Թ. մոհ. աք. - «Էլ աթէշի կամ...» (145):
- Արիֆ պէլ, Թ. մոհ. աք. - «Սանա հիշ նալէ...» (145):
- Տէտէ էֆ., Թ. մոհ. ճոռ. - «Պէնիմ նագլը...» (145-6):
- Ծելվոզ պէլ, Թ. մոհ. չիֆթ. սօֆ. - «Շէպի ելտուսի հիճ-րան...» (146):
- Րիֆաթ պէլ, Թ. մոհ. թէք սօֆ. - «Սագը իշէլիմ ճանըմը...» (146):
- Ֆահիզ պէլ, Թ. մոհ. չիֆթ. սօֆ. - «Սէն սէրվի նագըն...» (147):
- Ոստի Աֆէթ էֆ., Թ. մոհ. աք. - «Էֆէմ շիմտի էլլէր...» (147):
- Տէր մագաւոր հիճագքէար.**
- Ժիլէրճի օղլու Գրիգոր, Պէտրէ զէնճիթ - «Ալէմ իզրէ պիր...» (148):
- Ժիլէրճի օղլու Գրիգոր, Իւր. սէմ. հիճ. - «Էլ շոհի վէֆա...» (148):
- Սէլտուլլահ էֆ., Թ. հիճ. տէվրի ռէվան - «Խըրսմ կիլշէնի կիշ...» (149):
- Նիկողոս էֆ., Թ. հիճ. աք. - «Աթէշի աշգըն սէնին...» (149):
- Նիկողոս էֆ., Թ. հիճ. աք. - «Պանա հէմ տէմ...» (149-50):
- Հաշիմ պէլ, Թ. հիճ. աք. - «Էլ շիհինշահը ֆէրիտուն...» (150):
- Հաշիմ պէլ, Թ. հիճ. հիւնտի. - «Շէպթաստէհէր ազար սու...» (150):
- Ծաքիթ աղա, Թ. հիճ. տիւ. - «Ծան իլէ պէն...» (151):
- Լէմի պէլ, Թ. հիճ. աք. - «Բէմպէլիքլէ իմթիգաճ...» (151):
- Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., Թ. հիճ. աք. - «Ազըպէթ կիթտի էլիմ-տէն...» (151):
- Ծէմիլ պէլ, Թ. հիճ. աք. - «Սէվտիլիմ ազատէ...» (151):
- Ժիվան էֆ., Թ. հիճ. տիւ. - «Րիսալը շէշմի ահուի...» (152):
- Հաշիմ պէլ, Թ. հիճ. տիւ. - «Էլ մէլէք հասալաթ...» (152-3):
- Ծելվոզ պէլ, Թ. հիճ. հիւնտի. - «Կէօյնիմի տիշար...» (153):
- Րիֆաթ պէլ, Թ. հիճ. թէք. սօֆ. - «Օլ քօնշէնին էթթաֆը-նը...» (153):
- Ժիվան էֆ., Թ. հիճ. թէք սօֆ. - «Կիլսէն աշըլսան...» (153-4):
- Թ. հիճն. թ. աք. - «Կէօյնիմի պիր թըֆլը...» (154):
- Արիֆ պէլ, Թ. հիճ. ճոռ. - «Կիլտի աշըլը կինէ...» (154):
- Տէր մագաւոր հիճագքէար քիւրտի.**
- Քէմանի Սեպուհ էֆ., Թ. հիճ. ք. տիւ. - «Կիօրինճէ օլտըմ...» (155):
- Ազիզ էֆ., Թ. հիճ. ք. տիւ. - «Ծանա թէլսիր...» (155):
- Ժիվան էֆ., Թ. հիճ. ք. տիւ. - «Հէր քիմտէ վար...» (156):
- Ծելվոզ պէլ, Թ. հիճ. ք. աք. - «Թապէթի հիճրինլէ...» (156):
- Արիֆ պէլ, Թ. հիճ. ք. աք. - «Կէշտի զահմի թիրի...» (156-7):

Քեմանի Թաղէոս էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Էհլի ազգըն նէշվէ-կեահը...» (157):

Մեմիլ պէյ, **Թ. սըրֆ Ռիճ. իր. սէմ.** - «Լայըզ մը սանա...» (157):

Միլան էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. իր սէմ.** - «Ալէմտէ շահա հիճը...» (157-8):

Խրիաթօ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Կիտէլիմ կէոքստեա...» (158):

Րիֆաթ պէյ, **Թ. Ռիճ. ք. թէք սօֆ.** - «Կիթտիմ Ըստամպօլ-տա...» (158):

Խրիաթօ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Հայտէ Ալլահը սէվէրսէն...» (158-9):

Խրիաթօ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Գարշը եագատա...» (159):

Թ. Ռիճ. ք. ճոռ. - «Կէօնիլ պաղլանսը...» (159):

Աստիկ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Չէշմի մէթիճն հասրէթ...» (159-60):

Շէվզը պէյ, **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Տոյտպ ահվայիմիզի...» (160):

Թօթգաբուլը Հանի Կարապետ, Թ. Ռիճ. ք. ճոռ. - «Հաթըրը նաշատ բիր...» (160):

Արիֆ պէյ, **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Տիշէր մի շանընա...» (161):

Միլան էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Վայ նէ միշքիլ...» (161):

Արիֆ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Սըրմա սաշըր եարէ...» (161-2):

Միլան էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Կէօնիլ գոշը...» (162):

Արիֆ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Կիզէլիմ ինչ արամաղ...» (162):

Արիֆ պէյ, **Թ. Ռիճ. ք. թ. աք.** - «Տէշմէ տաղը սիճէի...» (163):

Աստիկ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Հանչէրի էպրուսը...» (163):

Ահմէտ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. քաթ.** - «Մահմետ պագըշըն...» (163-4):

Ահմէտ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Գալպի սէվտագէտէլէր...» (164):

Մեմտուն էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Տիլիսնիմ օլմագ...» (164):

Րահմի պէյ, **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Մահվ օլտը գէվզըն...» (165):

Ահմէտ էֆ., **Սէլանիքի, Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Տիլէրսէ շասի-կեամ...» (165):

Սարը Օննիկ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Պո կէօնիլ նէ...» (165):

Լավութաճի Օվրիկ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. տի.** - «Էսիրի տիլպէ-րան...» (166):

Թաղէոս էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Իլթիլամը զահմի աշգո...» (166):

Քեմանի Թաղէոս էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Հօշ կէշէն էյեա-մը...» (167):

Պուրսալը Պօղոս էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Էհլի ազգըն տիլին-տէն...» (167):

Կալիպ պէյ, **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Անարըմ իսմինի սղլար...» (167):

Հաֆըզ Ծոսուֆ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. աք.** - «Եէսու մաթէմհա-նէ...» (168):

Աստիկզատէ Պօղոս էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. ճոռ.** - «Աշգընլա թէ-րագը...» (168):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. իր. սէմ.** - «Տիրիդի իլթի-ֆաթընա...» (168):

Ուտի Աֆէթ էֆ., **Թ. Ռիճ. ք. սէմ.** - «Ֆէրեատըմա ըսնմ...» (168):

Տէր մագամը կարշըղար.

Հաշիմ պէյ, **Պէսթէ** - «Տիլ պէսթէ թասպի...» (169):

Հաշիմ պէյ, **Թ. կար. աք.** - «Մէտէտ էյ թէրի...» (169-70):

Աստիկ էֆ., **Թ. կար. աք.** - «Էյ ֆէլէթ պարի...» (170):

Րիֆաթ պէյ, **Թ. կար. իր սէմ.** - «Սէն մէհի կէօրտիքնէ...» (170):

Թ. կար. իր սէմ. - «Երքմա սարըն պոթնի...» (171):

Հաֆըզ Ծոսուֆ էֆ., **Թ. կար. աք.** - «Սէնսին էյ միհրիմ...» (171):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. իր. սէմ.** - «Պըքտըմ կամի հուպանի...» (172):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. Ռիճ. տի.** - «Կէօնիլմիճն պէա...» (172):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. իր. սէմ.** - «Պիր քօնչէլէ...» (172-3):

Միլան էֆ., **Թ. կար. աք.** - «Էլ վէրմէտի մի կարը...» (173):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. աք.** - «Կէրշի քըյամամ...» (173):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. ճոռ.** - «Կէօնիլմիճն հայլի...» (174):

Թօթգաբուլը Հանի Կարապետ, Թ. կար. աք. տէլիշմէլի. - «Կիտէլիմ սէմթի ֆէնէրէ...» (174):

Լէմի պէյ, **Թ. կար. աք.** - «Հիսնիճէ էթվարը...» (175):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. աք.** - «Կէօնիլ պէնի...» (175):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. իր. սէմ.** - «Չարէսիզ պիր տէրսէ...» (175):

Քեմանի Թաղէոս էֆ., **Թ. կար. ճոռ.** - «Հաթըրամ ըսհաթ-սըզ...» (176):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. աք.** - «Թիրի չէշմանը իլէ...» (176):

Թօթգաբուլը Հանի Կարապետ, Թ. կար. թ. աք. - «Օ կիզէլ կէօզլէրէ...» (176):

Տաղի, Թ. կար. թէք սօֆ. - «Նէրտիվէնտէն էնտիմ...» (177):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. ճոռ.** - «Կէօրիսնէ պէն...» (177):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. ճոռ.** - «Նէտէն քալպիմ քը-րարըն...» (178):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. ճոռ.** - «Նիհայէթ կէլմէ-յօր...» (178):

Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. կար. աք.** - «Հաբըլըմ քի արշա...» (178):

Շաշի Յակոբ, Թ. կար. աղըր սէմ. - «Կիզէլ սանա...» (178):

Ալի պէյ, **Թ. կար. աք.** - «Ալտըն տիլի...» (179):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. թէք սօֆ.** - «Աշքը բիհնա իտէմէմ...» (179):

Լաթիֆ աղա, **Թ. կար. Ռիճ. տի.** - «Կամ էքսիլմէզ...» (180):

Արիֆ պէյ, **Թ. կար. ք. ար.** - «Վարքան կեօնիլտէ...» (180):
 Ծիվան էֆ., **Թ. կար. ար.** - «Եալվարքըն օթորմագ...» (180):
 Աստիկ էֆ., **Թ. կար. ճոռ.** - «Վուսլար տիրերիմ...» (181):
 Խրիսթո էֆ., **Թ. կար. չիֆթ սօֆ.** - «Չէքտիմ ճէֆասըն...» (181):
 Խրիսթո էֆ., **Թ. կար. ճոռ.** - «Էլիմտէ իքէն սէնին...» (181-2):
 Լեւոն էֆ., **Թ. կար. թ. ար.** - «Պիլմէմ քի սաֆա...» (182):
 Արիֆ պէյ, **Թ. կար. ճոռ.** - «Կեօնիլ պէզմի...» (182):
 Մահմետ բաշա, **Թ. կար. վալս.** - «Վահ մէլմսի վիսալին...» (183):
 Ծելվըն պէյ, **Թ. կար. թէք սօֆ.** - «Էմէլի մէլի վէֆա...» (183):
 Խրիսթո էֆ., **Թ. կար. ար.** - «Ֆէլիզ պսիշի ճան...» (183-4):
 Ռսի Աֆէթ էֆ., **Թ. կար. թէք. սօֆ.** - «Քէմէնտի զիլֆի-
 գէ...» (184):

Տէր մագամը սուզինար.
 Տէտէ էֆ., **Պէսթէ տարպէլին** - «Միշթարըն ճէմալին...» (185):
 Թէլլալզատէ, **Պէսթէ սուզ. տէվրի քէպիր** - «Սինէտէ պիր
 լահգա...» (185):
 Տէտէ էֆ., **Աղըր սէմ. սուզ.** - «Նէսին սէն ա կիզէլ...» (186):
 Քիչիթ Մէհմէտ էֆ., **Իւր. սէմ. սուզ.** - «Էյ տիլ ճէվէսի...» (186):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Սուզինար իքմէ...» (187):
 Հաֆըզ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Պէզմի իշարա...» (187):
 Ալի էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Աշըք օլտըմ սանա...» (187-8):
 Ջէքեաի տէտէ, **Թ. սուզ. ար.** - «Վարք ֆէրաի աշըրն...» (188):
 Նիկողոս էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Տէմատէմ էլլէրէմ...» (188):
 Քէմանի Թաղէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Ծամըն աշըրն իշ-
 տիմ...» (189):
 Քէմանի Թաղէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Սուզինարի վասալ
 աշըր...» (189):
 Իսկիստարըն Ահմէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Իթմէյօր ճիշ Մէր-
 հասէթ...» (189):
 Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Ծէշմի ճէլլատը...» (190):
 Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Պիր կիման իթտի-
 մսէ...» (190):
 Քէմանի Մէմուրի պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Սարլայըպ քալպի...» (190):
 Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Սօլտըմ պու քի-
 չիթ...» (190):
 Քէմանի Թաղէտ էֆ., **Թ. սուզ. քաթ.** - «Կէլ էլա կէօզ-
 լիմ...» (191):
 Ալի էֆ., **Թ. սուզ. իր. սէմ.** - «Քէար իթմէտի...» (191):

Քէմանի Թաղէտ էֆ., **Թ. սուզ. իր. սէմ.** - «Աֆթ իթմէ սա-
 քըն...» (191-2):
 Ալէքօ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Պիր կիզէլէ...» (192):
 Ծաիր Սէրգիս, **Թ. սուզ. իր. սէմ.** - «Էֆէնտիմ ճէվճիվան-
 սըն...» (193):
 Նիկողոս էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Սուզինարի աթէշի...» (193):
 Ասըմ պէյ, **Թ. սուզ. ճիմնտի.** - «Նէշէեսալ իթմէզտէ...» (193-4):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Չէքմէ էլլէմի տէրտիմէ...» (194):
 Ծաիր Սէրգիս, **Թ. սուզ. չիֆթ սօֆ.** - «Մէճիս քէսէնտի...» (194-5):
 Հաֆըզ էֆ., **Թ. սուզ. տիւ.** - «Վաստ էլլէմիշտին...» (195):
 Ծիվան էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Տարըն տարըն հասրէթ...» (195-6):
 Խրիսթո էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Կէօրիմնէ կէրտսնընտս...» (196):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Պէնի պիզար իտէրքէն...» (196-7):
 Թ. սուզ. ար. - «Էյ ճիմէ տաղլար...» (197):
 Խրիսթո էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Ինֆիսալին ճէ իսէ...» (197-8):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Իտէմէմ քիմէլէ...» (198):
 Բիֆաթ պէյ, **Թ. սուզ. սէմ.** - «Օլալը տիլ սանա...» (198):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Ոսալանմատըն հալէա...» (199):
 Ծէմիլ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Ծամըմ տէտիլիմ...» (199):
 Իսկիստարըն Ահմէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Կէօրտիլիմ տէր-
 տէ...» (199-200):
 Լեւոն էֆ., **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Ծէմաի տիլտարէ էարտըմ...» (200):
 Ծելվըն պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Ծիտտս տիշուէ...» (200):
 Ծէմիլ պէյ, **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Ֆիրքաստիմէ ճան...» (201):
 Նիկողոս էֆ., **Թ. սուզ. տիւ.** - «Հալալին տիտէտէ...» (201):
 Նիկողոս էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Պիր կիզէլէ պէնտէ...» (202):
 Հաֆըզ էֆ., **Թ. սուզ. տիւ.** - «Կէլ էյ թավրը...» (202):
 Ալի պէյ, **Թ. սուզ. տիւ.** - «Աշըրնէլա էսնմագտս...» (202-3):
 Ծիվան էֆ., **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Ալլընճա կէօյնիմի...» (203):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար.** - «Հիսնիքի վասֆ...» (203):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ար. ճիմնտի.** - «Պիր օլ տիր...» (204):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. թ. ար.** - «Եանտըմ օ կիզէլ...» (204-5):
 Բիֆաթ պէյ, **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Էյ կիլ ճէվրէս...» (205):
 Թէլլալզատէ, **Թ. սուզ. ար.** - «Տիտէմ էլ կէօնիլ...» (205-6):
 Արիֆ պէյ, **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Բասպտընա իրմէթ...» (206):
 Ծէֆքըն պէյ, **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Սէվտիլիմ շօք էարմագ...» (206-7):
 Նօթանըն Կարալիս էֆ., **Թ. սուզ. ճոռ.** - «Ջար օլտը կէօ-
 նիլ...» (207):
 Քէմանի Թաղէտ էֆ., **Թ. սուզ. ար.** - «Կիզէլիմ կէօզլի-
 նի...» (207):
Տէր մագամը իշարա.
 Ջախարիս, **Պէսթէ շէմպէր.** - «Ծամըն լալին սուն...» (208):

- Իսմայիլ էֆ., **Պէտրէ իւշ. եհր. սէմ.** - «Քեանի քի էտեր....» (208-9):
- Ծիվան էֆ., **Թ. իւշ. տիւ.** - «Պիր սազը լէլլսեա....» (209):
- Հօճա Յուսէփ էֆ., **Թ. իւշ. աղըր աք.** - «Բիր աթէշիմ աշտըրմա....» (209):
- Անմէտ էֆ., **Թ. իւշ. տիւ.** - «Տայրմ սէնի պէն....» (210):
- Աստիկ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Պէն աշքը Մոհապպէթ....» (210):
- Թօրգաբուլը **Հաճի Կարապետ, Թ. իւշ. աք.** - «Տարիմ օլտըմ պէն....» (210-1):
- Նօթաճը **Կարալիս էֆ., Թ. իւշ. մսուլ աք.** - «Արգու իտիցօր վոսալաթը....» (211):
- Ծէֆքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Պիր քայթըէ իշէն....» (211):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. ճիւնտի.** - «Կէօլնիմիմ պահի....» (212):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. սէնիկն սէմ.** - «Էլ շոմի ճէֆա....» (212-3):
- Ծէֆքը պէլ, **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Աթէշի ֆըրքաթլէ....» (213):
- Ալի էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Սէն էլ սէրվի....» (213):
- Ալի պէլ, **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Աշք օթընա եանտը....» (214):
- Խրիսթօ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Նարի ֆըրքաթլէ....» (214):
- Քէմանի Աստիկ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Եթէր իզտիմն պէնի....» (214-5):
- Խրիսթօ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Հասթասըն զաննըմ....» (215):
- Ասըմ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Սալըպ սէվտալէրէ....» (215):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. շիֆթ սօֆ.** - «Մէճնուն կիսի պէն....» (216):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Միսթէլլայը կամ օլան....» (216):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Պու տէրիմ կէրմ....» (217):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Մէլիսանէ մի պու պէզմի....» (217):
- Ասըմ պէլ, **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Ծանա րաքիսի....» (218):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Եօլսէտէ աշքը....» (218):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. թ. աք.** - «Սաքը իշէլիմ ճամը....» (218-9):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք. տէլիշմէլի** - «Պիմէմ քիմէ շէքվա....» (219):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Բէրտէ շէքտիմ....» (219-20):
- Ծէֆքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Քոմճաղըմտա....» (220):
- Ծէֆքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Իլթիսա իթմէ....» (220):
- Ծէֆքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Բէնի թոխասարընա....» (221):
- Ասըմ պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Եար իշիմն իշաք....» (221):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Լուրթ էլլէ թասիս....» (221-2):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Կեան իմիցի վոսալաթ....» (222):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Տիւսարը ճիճիմն եար....» (222-3):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Քիմսէլէր կէլմէզ սէնիմ....» (223):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Նէ իշոնն կէշմէզ....» (223):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Ծանըմ կիսի....» (224):
- Ջէքէսի տէտէ, **Թ. իւշ. աք.** - «Քիմ օլտըր գօր....» (224):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք. շիֆթ սօֆ.** - «Պարմատըն վազթիլլէ....» (225):
- Մահմետ բաշա, **Թ. իւշ. եհր. սէմ.** - «Միտաթը էլէ ալ տա....» (225):
- Մահմետ բաշա, **Թ. իւշ. ճիւնտի.** - «Տէօթիպ քեաթիլլէրիմ....» (225-6):
- Խրիսթօ էֆ., **Թ. իւշ. եհր. սէմ.** - «Կիմնտէն կիմէ....» (226):
- Մահմետ բաշա, **Թ. իւշ. եհր. սէմ.** - «Կէօթէրմէտի պիր կիմ....» (226-7):
- Ֆայիք պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Եանտըմ աթէշլէրէ....» (227):
- Մահմետ բաշա, **Թ. իւշ. ճիւնտի.** - «Կէօլնիմ իզտիմն նազը....» (227):
- Ծէվիլ պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Գաշմա տիտէմտէն....» (228):
- Աստիկ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Էլ ճագիսի վիճտան....» (228):
- Բահմի պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Կիլ հագիմ սիմվիլ....» (228-9):
- Ուտի Հաֆըզ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Նա իմիտի աշգա....» (229):
- Սէլանիքի Անմէտ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Կիլշէնի աշգըն....» (229):
- Խրիսթօ էֆ., **Թ. իւշ. եհր. սէմ.** - «Ջանն իթմէ թիրի....» (230):
- Քէմանի Թաղէս էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Բահմի եօթ պիր....» (230):
- Սէլանիքի Անմէտ էֆ., **Թ. իւշ. մսուլի էնվէր.** - «Պիր պատէ իշոն....» (230-1):
- Անմէտ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Մըթըրպտա մը տըր....» (231):
- Իսկիտարը Յուսէփ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Էկեր քաստիմ....» (231):
- Ուտի Աֆէթ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Էվլիլիք պաշա պէլա....» (232):
- Ուտի Աֆէթ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Ծանա նագարըն....» (232):
- Թայիպ էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Ջիլֆիմէ օլտըմ....» (233):
- Ծիվան էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Էլ տիլ նէ օլտըն....» (233):
- Բիզա էֆ., **Թ. իւշ. աք.** - «Աման էլ եար....» (233-4):
- Ուտի Աֆէթ էֆ., **Թ. իւշ. ճոռ.** - «Կիլմէք եաքըշըր....» (234):
- Սարը Օճնիկ էֆ., **իւշ. թէք սօֆ.** - «Թարաֆը շիմէնգարէ....» (234-5):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Հէվալի աշգ....» (235):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Պուշաք տիւշմէզ....» (235-6):
- Էթմէմ էֆ., **Թ. իւշ. այտըն.** - «Թաղըրմ սանա չօք....» (236):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. թէք սօֆ.** - «Էմէլի մէլլի վէֆա....» (236):
- Բիզա էֆ., **Թ. իւշ. տիւ.** - «Աթէշի աշգըն տիլէ....» (237):
- Թօրգաբուլը **Հաճի Կարապետ, Թ. իւշ. աք.** - «Պաշտան պաշա....» (237):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. ճիւնտի.** - «Մահգոնն կէօնիլլէ....» (238):
- Ծիվան էֆ., **Թ. իւշ. ճիւնտի.** - «Օսանտըմ աղլէլոսպ....» (238):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Մէլիսանէլի սէրը....» (238-9):
- Ծելքը պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Կիլզարէ նագլար....» (239):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. աք.** - «Պիր մէլէքսիմա քերի....» (240):
- Արիֆ պէլ, **Թ. իւշ. աղըր սէմ.** - «Ան էլ աշգ աթէշի....» (240):

Թելլալազատե, Ծ. իշ. չիֆթ սօֆ. - «Միւնթազրր սորր սա-
նա....» (240-1):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. ճոռ. - «Էլ տիլ նէ պիթմէգ....» (241-2):

Արիֆ պէլ, Ծ. իշ. ճոռ. - «Տէշթի տէշթտէ....» (242):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. ճոռ. - «Սէվտիլիմ չօթ երամագ....» (242):

Քալէնտեր, Ծ. իշ. ճոռ. - «Պիր շոֆիսիթէմքէար....» (243):

Արիֆ պէլ, Ծ. իշ. չիֆթ սօֆ. - «Էլ կէօգիւմ աղլամագ....»
(243):

Աստիկ էֆ., Ծ. իշ. աք. - «Չալըն աման....» (244):

Ազիզ էֆ., Ծ. իշ. թէք սօֆ. - «Խըրուսի եար չէմէնտէ....»
(244):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. աք. - «Կամքին տիլիմի....» (244-5):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. աք. - «Թէփէտէն նասըլ....» (245):

Ոսի Աֆէթ էֆ., Ծ. իշ. աք. - «Ծանըմ տիտէլիմ....» (245):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. չիֆթ սօֆ. - «Ծէֆայա յազըլէմ....» (246):

Արիֆ պէլ, Ծ. իշ. թ. աք. - «Սաքը եթիշիր....» (246):

Արիֆ պէլ, Ծ. իշ. թ. աք. - «Եանտըմ պիլէրէք....» (247):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. աք. - «Թէլիֆ իտէպիլտէմ....» (247):

Օելվքը պէլ, Ծ. իշ. աք. - «Քիմ տէմիշ սուգիշի....» (247-8):

Նեճալթօսին էֆ., Ծ. իշ. աք. - «Պէն աղլարըմ....» (248):

Քէմանի Թադէու էֆ., Ծ. իշ. թ. աք. - «Բոհրմմըսըն էլ
բոհր....» (248):

Տէր մագամը հիճագ.

Հաշըմ պէլ, Պէսթէ հաֆիֆ - «Օլմասու տիլլէր....» (249):

Տէտէ էֆ., Պէսթէ նաքըշ տիւ. - «Էլ չէշմի....» (249-50):

Թասի պին, Նաքըշ էիր. սէմ. - «Թագաթ մը կէլիւր....» (250):

Տէտէ էֆ., Նաքըշ էիր. սէմ. - «Եհնէ նէշէլի....» (250):

Լեռն էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Ահ ֆէլէք երգտըն....» (251):

Տէտէ էֆ., Ծ. հճ. տիւ. - «Էլրի կիլշէն....» (251):

Բիֆաթ պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Պագ նէ հալէն....» (251-2):

Ալի պէլ, Ծ. հճ. սէնկին սէմ. - «Տէրտիմի արգ....» (252):

Ալի էֆ., Ծ. հճ. աղըր սէմ. - «Հասրէթ օթը եագտը....» (252):

Ազիզ էֆ., Ծ. հճ. չիֆթ սօֆ. - «Պէն նէ իթտիմ....» (253):

Արիֆ պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Էշք իլէ թամիր....» (253):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Գըշ կէլտի ֆիրաք....» (253):

Աստիկ էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Չիլ ֆիհնէ տիլ....» (254):

Տէտէ էֆ., Ծ. հճ. տիւ. - «Պէն պիլմէտիմ....» (254):

Ազիզ էֆ., Ծ. հճ. տիւ. - «Եար աշտը թագէ....» (255):

Բիֆաթ պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Աթէշի հասրէթ....» (255):

Ալի էֆ., Ծ. հճ. էիր. սէմ. - «Ծէմիլէթի տիլ....» (256):

Ալի պէլ, Ծ. հճ. էիր. սէմ. - «Նօլտուն պո գասար....» (256):

Ալի պէլ, Ծ. հճ. էիր. սէմ. - «Սէն քեանի քէրէմ....» (256-7):

Խրիաթօ էֆ., Ծ. հճ. էիր. սէմ. - «Օելվքընէլ հայալիկէ....»
(257):

Ֆայիթ պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Մէլէլ թէսթին էլլէ....» (257):

Սաըր Օննիկ, Ծ. հճ. աք. - «Նէշէմէնտիմ սարէթագ....» (258):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Էլ հէվայի մէշրէպ....» (258):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Տօգթօր նէ իշուն....» (258-9):

Էթիւմ էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Նասպըմ էլէ ալմագտու....» (259):

Աստիկ էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Չէշմի մաղմուրըն....» (260):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Ծանըմ սէնին օլտուն....» (260):

Քէմանի Մէմտուրի էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Սէօլլէ տօգթօր
վար....» (261):

Ալի էֆ., Ծ. հճ. հիճտի - «Չէքմէսին պո տիլ....» (261):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Հալի նէգիմտէ....» (261-2):

Թօրգաբուլը Հանի Կարապետ, Ծ. հճ. հիճտի - «Եէգմա կէլ
իշագընը....» (262):

Թօրգաբուլը Հանի Կարապետ, Ծ. հճ. աք. - «Հասրէթլէ պո
շէպ....» (262-3):

Էթիւմ էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Պիլմէտիմ հալիմի....» (263):

Քէմանի Թաթիկ էֆ., Ծ. հճ. ճոռ. - «Պանա պո տէրտի....»
(263):

Քէմանի Թաթիկ էֆ., Ծ. հճ. ճոռ. - «Տաղլար աշտը սիհէ-
մէ....» (264):

Բիֆաթ պէլ, Ծ. հճ. տիւ. - «Ծիլէրտէ նարի հասրէթ....» (264):

Արիֆ պէլ, Ծ. հճ. ճոռ. - «Աթէշի սիւզանի ֆըրգաթ....»
(264-5):

Ազիզ էֆ., Ծ. հճ. թէք սօֆ. - «Սէն վէրտի պամարի....» (265):

Նիկողոս էֆ., Ծ. հճ. տիւ. - «Աշգընլա սինէմ....» (265):

Արիֆ պէլ, Ծ. հճ. չիֆթ սօֆ. - «Աման տաղլար ճանըմ....»
(266):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. իւր. սէմ. - «Աֆլ էլլէ սուգտմ....» (266):

Բիֆաթ էֆ., Ծ. հճ. տիւ. - «Թըֆըն նագէնի նիմ....» (266-7):

Քէմանի պէլ, Ծ. հճ. տիւ. - «Էօլլէմ իթմէմ սըրըր....» (267):

Արիֆ պէլ, Ծ. հճ. հիճտի. - «Քոտըրթիի քեաֆի....» (267-8):

Հաֆըզ, Ծ. հճ. ճոռ. - «Սէվտայի բոնն աշգ....» (268):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Աշգըն էսէրի սուգիշինէ....» (268):

Արիֆ պէլ, Ծ. հճ. հիճտի. - «Սօն պէհարըն գէվքը....» (268-9):

Օսիրգաստ Միհրան էֆ., Ծ. հճ. ճոռ. - «Չէք էլին գէվք....»
(269):

Տէտէ էֆ., Ծ. հճ. աք. - «Պէհարըն գէմանը....» (269):

Ծիլան էֆ., Ծ. հճ. ճոռ. - «Ինճէլտիքնէ ինճէլտի....» (270):

Ահմէտ էֆ., Սէլանիքլի, Ծ. հճ. - «Օոն քէօլլիկին եօս-
մաստ....» (270):

Ծիլան էֆ., Ծ. հճ. սէնկին սէմ. - «Մէճնուն կիպի սահ-
րայի....» (271):

Ասըմ պէլ, Ծ. հճ. թէք սօֆ. - «Սահրալէրէ վէրտիքնէ....»
(271):

Ալի պէլ, Ծ. հճ. հիճտի. - «Աշգ օլտըմ եսվրոնընըմ....»
(272):

Արիֆ պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Թաստիհ իտէլիմ պարի....» (272):

Ծիլան էֆ., Ծ. հճ. տիւ. - «Մէսթ օլըպ սիւզ....» (272):

Օելվքը պէլ, Ծ. հճ. հիճտի. - «Պաղլանըպ գիլֆի....» (273):

Բիֆաթ պէլ, Ծ. հճ. աք. - «Միժկէանլարընըն եարէսի....»
(273-4):

Ազիզ էֆ., **Ծ. հճ. թ. աք.** - «Էյ չերհը սիթէմ կեր...» (274):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Հէր զախմի ճիկեր...» (274):
 Արիֆ պէյ, **Ծ. հճ. թ. աք.** - «Սայտ էյլէտի պո կէօյնիսի...» (275):
 Քէմանի Աւսուր էֆ., **Ծ. հճ. աք.** - «Ծիհսան զիլֆիհէ...» (275):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Տիլ եարէսի անորրաճաք...» (275-6):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Զաննրմ պուրի ճանա...» (276):
 Ռիզա էֆ., **Ծ. հճ. աք.** - «Տիւշէյիմ տեր իքէն...» (276):
 Ծէմիլ պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Թըֆիլը նակեամբն անընմազ...» (276-7):
 Խրիսթո էֆ., **Ծ. հճ. եհր սէմ.** - «Ծելքընիէ հայալիհիէ...» (277):
 Ուտի Աֆէր էֆ., **Ծ. հճ. թէք սօֆ.** - «Պէն չարէ արարքէն...» (277):
 Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Ծ. հճ. աք.** - «Րէճայը վսալ իշմն...» (277):
 Ուտի Աֆէր էֆ., **Ծ. հճ. աք.** - «Կիւտի տիլի Մահգունըմը...» (278):
 Ուտի Աֆէր էֆ., **Ծ. հճ. թէք սօֆ.** - «Արայանլար պէնի...» (278):
 Ահմէտ Րասիմ պէյ, **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Պի քերրէ ն օլուր...» (279):
 Ահմէտ Րասիմ պէյ, **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Չարէ պուլմն օլմատը...» (279):
 Լավուրաճը Օվրիկ էֆ., **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Աղսամ տերտիմի...» (279):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Կիւշէնի հիսանիհէ...» (280):
 Խրիսթո էֆ., **Ծ. հճ. թ. աք.** - «Պագըն օ մէլէք...» (280):
 Ֆախը պէյ, **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Պէնիմ հալիմ ֆիրագընլա...» (280-1):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Ֆիրագընլա զալիմ...» (281):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Նիշմն շեպթա սէհեր...» (281):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Տիմէմ ճանա պէնի...» (282):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Ծանան պէնի եատ...» (282):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Սէն պո եերտէն...» (282-3):
 Ռիզա էֆ., **Ծ. հճ. ճոռ.** - «Կամզէտէն հանշէր...» (283):
 Արիֆ պէյ, **Ծ. հճ. քաթ.** - «Գամէր զէհրէ բերի...» (283):
 Արիֆ պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Քուրուր Մէճիս աշըգը...» (284):
 Սէլանիքի Ահմէտ էֆ., **Ծ. հճ. աք.** - «Հիզնիմ քէտերիմ...» (284):
 Ծելքը պէյ, **Ծ. հճ. աք.** - «Եիւզիհի կէօրմէլէի...» (284-5):
 Խրիսթո էֆ., **Ծ. հճ. աք.** - «Եագըգ տըր կամզէնէ...» (285):
 Իսկիտարըն Յոն. էֆ., **Ծ. հճ. իս. տիս.** - «Միշկիլմիշ աշըգընտան...» (285):
 Իսկիտարըն Յոն. էֆ., **Ծ. գանթօ հճ.** - «Նա իմիտի տալաթընլա...» (286):

Գանթօ թաստ ճոռ. - «Կէօնիլ սէվտի պիր...» (286):
 Գանթօ թաստ ճոռ. - «Իշթէ կէլտիմ...» (287):
 Գանթօ թաստ ճոռ. - «Ահ մօրէ չարկըն...» (287):
 Գանթօ թաստ. աք. - «Էֆէյիմ սէվտիմ պէն...» (288):
 Գանթօ թաստ թէք սօֆ. - «Կէօզիմէ քիմ տիր...» (288-90):
 Գանթօ թաստ թէք սօֆ. - «Քասպաղըտս պօյնմա...» (290):
 Գանթօ թաստ ճոռ. - «Մէլի լալիհիլ տիլ...» (290):
 Գանթօ Մահմուր թէք սօֆ. - «Բէպիլիհի չէօզէրսիհ...» (291):
 Գանթօ նէն. թէք սօֆ. - «Ահ շո տաղլար...» (291):
 Գանթօ հիհ. թէք սօֆ. - «Պիր շահա պէնտ...» (291-2):
 Գանթօ հիհ. ճոռ. - «Պիր տէմտի կէօնիմ...» (292):
 Գանթօ հիհ. ճոռ. - «Քալպի վիրանըմ եանըյօր...» (292-3):
 Նաթօ սուզ. թէք սօֆ. - «Պիր կիզէլէ...» (293):
 Գանթօ հիհ. թէք սօֆ. - «Սանա տէրլէր...» (293-5):
 Գանթօ հիս աք. - «Նաղլը նազլը...» (295):
 Գանթօ հիս. թէք սօֆ. - «Քուրուրըմ օթլաթմաք...» (295-6):
 Գանթօ հիս. աք. - «Քիշիհիքտէն պիր եար...» (296-7):
 Գանթօ հիզ. աք. - «Սանատա եարտըրալըմ...» (297):
 Գանթօ հիզ. վալս. - «Սանա էմ իշթէ...» (297):
 Գանթօ հիզ. ճոռ. - «Նարի հիճրանըն...» (298):
 Գանթօ հիզ. ճոռ. - «Կիլ պիլպիլէ...» (298):
 Գանթօ հիզ. աք. - «Արասաք տէօրթ...» (299):
 Գանթօ հիզ. եհր. սէմ. - «Չըքսամ տաղլարըն...» (299):
 Գանթօ հիզ. - «Եար եար...» (300):
 Գանթօ հճ. թէք սօֆ. - «Պանա տէրլէր կիզէլ...» (300):
 Գանթօ հճ. թէք սօֆ. - «Աննէ պանա տէտի...» (301):
 Կարիպ, հճ. թէք սօֆ. - «Էնտիմ կիթտիմ...» (301-2):
 Գանթօ իշ. - «Աթոմ վար...» (302-3):
 Գանթօ իշ. թէք սօֆ. - «Աթէշի աշք ու սէվտա...» (303):
 Կար. այտըն. - «Բունարըն պաշընտա...» (303-4):
 Կար. թէք սօֆ. - «Ներտիվէնտէն էնտիմ...» (304-5):
 Աղըրլամա աք. - «Կէլ տերիմ կէլմէզ...» (305):
 Նէվա սերիօշ քանթօսը. - «Սերիօշըմ աման...» (305-6):
 Գանթօ նէվա ճոռ. - «Հօլարտալըմ հօլարտա...» (306):
 Գանթօ նէվա թէք սօֆ. - «Պէն քէօյիլէմ կիզէլ...» (306-7):
 Գանթօ նէվա թէք սօֆ. - «Եթէր արթըք ահ...» (307):
 Գանթօ նէվա թէք սօֆ. - «Քիլանսիլիք օմտուաշլար...» (307-8):
 Գանթօ նէվա աք. - «Այնալը Բէմպէ տերլէր...» (308):
 Գանթօ նէվա չարկեան - «Պէն քալէնտեր...» (308-9):
 Գանթօ նէվատան - «Քալպի սէվտա...» (309):
 Քէշիք քերէմ - քօշմա - «Ծիհսանտ վար մը տըր...» (309-10):
 Տիվան=Տիվանըն=Նաթթիս - «Ալտըլար պաշտան...» (310-1):
 Տիվան=Տիվադլի - «Էյ քէման էպրո...» (311):
 Տիվան=Տիվադլի - «Աշիեանը միւրղի...» (311-2):
 Տիվան=Տիվադլի - «Էօյլէ սերմէսթէմ...» (312):
 Տիվան=Տիվադլի - «Աշըք օլ տըր...» (312):

Սէմ. = Իգգլէթ - «Կէշէն կիւն ըսաստ....» (313-4):
Սէմ. = Գայրֆը - «Էֆֆէնտիմ կէօրմէտիմ....» (314):
Սէմ. = Կիտարըն - «Կիգէլլէրտէ նագիրիմ....» (314-5):
Գանթօ նէվա - «Բէօշկիտէ քէօշկիմէ....» (315):
Մավիլի (Աճէմ ք.) - «Րաստ կէտիմ իքի....» (316):
Գանթօ նէվա իճ. - «Սէնի կէօրտիքճէ....» (316):
Գանթօ նէվա - «Հանիյատա պէնիմ....» (316-7):
Գանթօ աստանալը շարկէան - «Գօրթէմ պրագոր աման....» (317):
Թագսիմ կիֆթէսի - «Նէ գէման ըսմ....» (318):
Հորրիյէթ գանթօսը - «Գալգըն էլ վաթանտաղար....» (318-9):
Յովսէփ Էֆ., Երգ ազատութեան. իճ. ք. - «Ազատութիւն եկոր փու....» (319):

Ծարգը իճնագքէար քիրտի.

Սէլանիքի Անմէտ Էֆ., Ռու. աք. տէշիմէզ - «Հասրէթլէ պէն շամ....» (1):
Լէմի պէլ, Ռու. աք. - «Կէօզլէրիմ կէօզլէրիմէ....» (1):
Սէլանիքի Անմէտ Էֆ., Ռու. աք. - «Պիր նիկեան իթ....» (1):
Լավութեան Օվրիկ Էֆ., Ռու. աք. - «Պիր պահրը կամա....» (1):
Պրուսալը Նասիպ Էֆ., Ռու. քաթ. - «Քարարտը սէօնիս....» (2):

Ծարգը իճնագքէար սըրֆ.

Իսկիտարըն Յովսէփ Էֆ., Ռու. տի. տէշիմէլի - «Կիգէլլ սէնի....» (2):
Պիլպիլի Սալիմ Էֆ., Ռու. աք. - «Ճէվրի իճնիմ....» (2):
Պրուսալը Նասիպ Էֆ., Աք - «Իպթիլաի տէրտի....» (2):
Պիլպիլի Սալիմ Էֆ., Ռու. ագ. - «Աշգը թասվիրի....» (3):
Պրուսալը Նասիպ Էֆ., Ծ. իշ. ու. աք. - «Քէաքիլիմ օլտու....» (3):
Ծ. իիգ. ու. աղըր աք. - «Նէշէեսալը լուքֆուն....» (3):
Քանոնի Արթին Էֆ., Քանթօ նէն. ու. վալս - «Պու կիւն-տիլի....» (3):
Ծ. սուգ. ու. աղըր սէմ. - «Մեհթ իշիմտէ էշքը....» (4):
Կլանթօնի Իպրահիմ, Ծ. կար. ու. ինտի - «Սինմէմի սաթ քարէ....» (4):
Նէվա իճ. գանթօլար սօֆ. - «Էլմալրեա պալկընըմ....» (4):
Նէվա - իճ. սօֆ. - «Նիշիւն կիւնէնտիմ....» (5):
Նէվա իճ. քանթօ սօֆ. - «Եասլան քըլընըմ....» (5-6):
Կլանթօնի Իպրահիմ, Սասան քանթօ ու. տի. - «Չարէ սագըմ սէն սին....» (6):
Նէվա իշ. ու. սօֆ. - «Մահմուր պագըշըլը....» (6-7):
Ճընտըզ շարկէան - «Պիր Ճընտըքըն....» (7):
Քանթօ իիգ. չիֆթ սօֆ. - «Եանտը կէօնիլ աշգըն....» (7-8):
Ռու. սօֆ. քանթօ իիգ - «Ջէմմի իիսնիւն....» (8):

Քանթօ իիգ. ու. չիֆթ սօֆ. - «Պաղըմըզ պօշ....» (8):
Կլանթօնի Իպրահիմ, Ծ. իիգ. աք. - «Աշգըն էզվաքը....» (9):
Իսկիտարըն Յովսէփ Էֆ., Ծ. իիս. ու. քաթ. - «Ղօնէտէն ըսքիգէ....» (9):
Սէլանիք մարշը - «Սէլանիքտէն շըքտըլար....» (9):
Ասքէր մարշ - «Ասքէր օլտէօրըմ պէն....» (10):
Օրտու մարշ - «Օրտումըզ իթտի եէմիմ....» (10-1):
Վաթան մարշը - «Հայտըն պագալըմ....» (11-2):
Նիսազի Էնվեր մարշը - «Մագլումլարըն ֆէրեատը....» (12):
Աստիկ Էֆ., Ծ. իշ. ու. աք. - «Սէնի կէօրմէք իլէ....» (13):
Աստիկ Էֆ., Ծ. իշ. ու. աք. - «Կամլա գըլմէթտարը....» (13):
Թօբգաթուլը իճնի Կարապետ Էֆ., Ծ. իշ. ու. աք. - «Գալ-տըր աթէշլէր....» (13):
Սէլանիքի Ռիֆաթ Էֆ., Ծ. սուգ. ու. աք. - «Պիր կիւնան իթ-տիմ....» (13):
Թաղէս Էֆ., Ծ. սուգ. ու. աք. - «Սուգիւնաքի ֆասլը....» (13-4):
Սէլանիքի Անմէտ Էֆ., Ծ. սուգ. ու. աք. - «Չէշմի ճէլլա-պըն....» (14):
Սէլանիքի Անմէտ Էֆ., Ծ. սուգ. ու. աք. - «Պիր կիւնան իթ-տիմ....» (14):
Սէլանիքի Անմէտ Էֆ., Ծ. իճ. - «Բէք շարէսիգ իմ....» (14):
Քանոնի Արթին Էֆ., Ծ. կար. ու. տի. - «Հէր գէման պիր օլտը....» (14-5):
Կագէլ, «Պէնի սէվմէզ պիլիրիմ տէ....» (15):
Քանթօ իիգ. ու. քաթ. տէշիմէլի - «Պիր գալիմէ էսիր....» (15):
Չիֆթ սօֆ. - «Ծիմտիտէ պէնի....» (15):
Ճիհրիսթ [1]:

Մտնգտ.՝ Գարուշեան, էջ 193: ՀԹԳՄ, հմր 786: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2736: Ստեփանեան, հմր 1284: Մագմանյան, էջ 152:

Գրցցկ՝ Աշնեան, 1913 (էջ 62): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 11): Կիլիկիա, 1923-24 (էջ 31): Պալեան, 1909 (էջ 21), 1922 (էջ 99):

Պրըրկն՝ «Ժամ» 1908, հմր 63՝ 26/ԺԲ 1908 - 8/Ա 1909, էջ 2, «Հայկ. լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

Ա. 5.2. Մի հեղինակի երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածու

1909

70. Գ. Ա.

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ ՕՐՈՒԱՆ ԵՐԳԵՐ ԱՊՏՈՒՎ ԽԱՄԻԹԻ ՎՐԱՅ, Հեղինակ Գ. Ա. [«Կիկո - Կալուօշ» քաղուած], Հրատ. «Կալուօշ - Կիկո»-ի, Կ. Պոլիս, տպագր. Կ. Կարօեան, 1909, 15 էջ, 8⁰:

Բվնդ. Մարս թամ իթիէ, «Մանչ Համիտիյէ»-ի անիծեալ եղ. (3):

Նէտամէթ շարգըր. Զօն առ..., «Նէ դար է գատերտէ» եղ. (3-4):

Մըզարաքչուվալարըմազ շարգըր. Զօն առ Համիթ աղա, «Հօյ նէրէրլի»-ի եղ. (4-5):

Րէզալէթ շարգըր. Զօն առ..., «Պանա նե օլտու տա»-ի եղ. (6-7):

Հագիգաթ շարգըր. Զօն առ որ անկ է..., «Նանէ սուլու»-ի եղ. (8-9):

Նասիհաթ շարգըր. Զօնեալ առ որ անկ է, «Աման ատա-նալը»-ի եղ. (9-10):

Գանլը գալէնտեր շարգըր. Առ Թամ իթ, «Պէր գալէն-տէր»-ի եղ. (10-11):

Տօղրուր տա պո շարգըր. Զօն անկեալ Համ...իթի, «Սէնի կէօրաիւքճէ»-ի եղ. (12):

Ա՞ն վա՞ն գանթօր, Տապալեալ Համիտի «Աթէշի աշգը»-ի եղ. (13):

«Հանի պէնիմ օ սելիլիի Նիագիմ»,¹ «Գոնեալը» ժող. թուրք. շանսօնէթի եղ. (14-5):

Մտնգտ. չԳՄ, հտ. Գ, հմր 2953:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Ա. 5.3. Հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածու

1891

71. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԱԼԼԱՀԸՆ ԻՊԱՏԵԹԻՆՏԷ ՈՒՄՈՒՄԻ ՎԷ ԽՈՒՍՈՒՄԻ ԸԷՄԻՅՅԷԹԼԷՐՏԷ ԹԷՐԷՆԵՒԻՄ

ԻԶԻԻՆ, Սթանպօլ, տպ. Ա. Յ. Պոլյաճեան, 1891, [1], 274 էջ, 8⁰:

[Հոգեւոր երգեր].

Բվնդ.² Իխթար [1]:

Ալլահ.

Խ. (1-2): ԽԳ. (2-3): ԽԴ. (3): Ա. (4): ԽԸ. (5):

Ալլահըն քէրէմի - «Չօգ շիքիլիլեր Բապպ Ալլահա...» (5-6):

ԺԳ (6-7): ԺԸ. (7): ԺԽ. (8): ԼԷ. (8-9): ՄԺԶ. (9-10): Ծ. (10-11): ԺՂԶ. (11-2): ԺԳ. (12-3): ԽԱ. (14):

Ալլահըն մէսքէնի (15):

ԾԱ. (16):

Ալլահա թէսպիհաթ (17):

Յիսուս Քրիստոս.

ԿԵ. (18): ԿԳ. (19): ԿԲ. (19-20): ԺԺԱ. (20-1): ԾԷ. (21-2):

ԺԺԶ. (22-3): ԺԿԴ. (23-4): ԾԹ. (24): ԶԷ. (25):

ԺԿԳ. **Քրիստոս կիւնահքեարըն մախսու տօւթու** (25-6):

ԺՀԷ. **Քրիստոսա նիյազ** (26-7):

ԺՀԸ. **Նէվճիվանըն տուալը** (27-8):

ԺԿԵ. (28-9): ԺԾԶ. (29-30): ԺՂԳ. (30-1):

ԺՀԶ. **Քրիստոս սիքեր** (31-2):

ԺԶԶ. (32-3): ԾԲ. (33-4): ԺԿ. (34-5): ԺԺԶ. (35-6): ԾԸ. (36-7): ԺԺԸ. (37-8): ԼԸ. (38-9): ՄԺԲ. (39): ԺԾԵ. (40):

ԺԺ. (41): ԿԸ. (41-2):

Րուի իւլ Գուտս.

ՀԲ. (43):

Րուի իւլ Գուտս (44):

ՀԳ. (45): ՀԵ. (46): Հ. (47):

Քիթապը մուգաստէս.

Քէլամ Ուլլահըն գըյմէթ վէ գուվլէթի (48):

ԼԴ. (49): ԺԹ. (50): ԼԵ. (51): ՄՀԵ. (52-3):

Խէլաս թարիգի.

Ինայէթ (54):

ԺԽԷ. (55):

Քրիստոսըն վասըթասըլլէ թէպրիի (56):

ԺԺԷ. (57): ԺԺԲ. (58): ԺԺԹ. (59): ԺԺԴ. (60): ԺԾԷ. (61):

Տալէթ վէ նասիհաթ.

ԺԸ (62-3): ԶԲ. (63): ՀԹ. (64): ՀԷ. (65): ԺԷ. (65-6): ԶԴ. (66-7): ԶԸ. (67-8): ԺՂԵ. (68-9): ԺՂԷ. (69-70): ՄԶԴ. (70-1): ԺԶԱ. (71-2): ԽԲ. (73): ԶԵ. (74-5):

¹ Նախորդում է «Պոլսեցիներուն երգը այս օրերում» նշումը:

² Տե՛ս Հմր 150 նկարագրութիւնը:

Պիր մուսիմ սուալ (75–6):
Թելվալեքեար Յիսուսա թէսլիմ (77):
 ԺԲ. (78): ԺԵ. (79): ՂԶ. (80):
Գուսսոյեթէ իշթոյագ (81):
 ԺԻԱ. (81–2): ԺԿԹ. (82–4):
Ույանմըշ կիւնահքեարըն արզ ը հալի (84):
Թելվալեքեար - «Ույան, ճանըմ, սըղընարագ.....» (85):
Կիւնահքեարըն ույանմասը (86):
 ԺԹ. (87):
Թելվալեքեարըն ֆերէատը (88):
 ՂԸ. (88–90):
Տուա.
 ԺԱ. (91): Է. (92–3): ԻԷ. (93–4): Ղ. (94–5): ԺԵ. (95–6):
Սապահ սուասը - «Ույան ճանըմ, կիւնէշ իլէ.....» (96–7):
 ԺՀԳ. Ագշամ սուասը (97–8):
 Լ. (98–9): ԺՍԴ. (99–100): ՂԷ. (100–1): ԺՂԲ. (101–2):
 ԻԱ. (102–3):
Ալլահա թելվեքթի վէ թէսլիմիլէթ.
 ԺՁԸ. Եհրքիմիդի Ալլահա պրագմագ (104–5):
 ԺԼԷ. (105): ԺԼԳ. (106): ԺԻ. (107–8): ԺՁԳ. (108): ԺԼԵ. (109):
Խրիսթոսիան տուդուլարը.
 ԺՍԳ. Քրիստոս ճանըն հեր թթոյանընը սուլտուրը (110):
Ժանըն Քրիստոսա պագմասը (111–2):
 ԺԾԸ. (112–3):
 ԺՁԷ. Քէֆարէթէ իթիմատ (113–4):
Քէնտիհի թէֆթիշ էթմէք (114–5):
 ԺԻԲ. (115): ԼԲ. (116): ԺԸ. (117):
Իմանլի եհրիմէք (117–8):
 ՁԳ. (119):
Րահաթ պումագ (120):
Գալգ ճանըմ (120–1):
Րապպ պէնի սէվէր (121–2):
 ԺՍԵ. (123):
Իմանա դայրէթ վէրմէք - «Էյ Րապպըն գալմը, կէլ էագլա-
 շալլըմ.....» (123–4):
 ՀԱ. (124–5): ԺՀԵ. (125):
Քրիստոս հիսսէմիզ (126):
Խրիսթոսիան գարարը (127):
Միմիհիս արգոստ (128):
 ԺՁԴ. (129–30):
Հագգըն գուլու (130–1):
Խէլասքեարըմ պիլիր (131–2):
Խրիսթոսիան վէգ աիֆի.
Վագըթ գըյմէթլի (133–4):
 ԺՁԲ. (134–5): ԺՁԵ. (135): ԺԺԷ. (136): ՄԹ. (137):

Սալիհիլէրիս սաստէթի.
 ԺԼԹ. (138): ԺԾԲ. (139): ԺՍԱ. (140): ԺՍԶ. (140–1):
 ԺՍԹ. (141–2): ԺԾ. (142): ԺՁԹ. (143):
 ԺԾԹ. Յիսուսը պույան սաստէթ պուլուր (144):
Քրիստոսըն մէլէքիթի.
 ՄԻԶ. (145): ՄԻԴ. (146): ՄԻԵ. (146–7):
Փութիլէրէթլէրիս ֆերէատը (147–8):
 ՄԻԸ. (148–9): ՄԺԹ. (149): ՄԺԷ. (150): ՄԻԱ. (151–2):
 ՄԺԸ. Քրիստոսըն փաստիշահըղը (152–3):
 ՄԻԳ. (153–4): ՄԻ. (154–5): ՄԻԲ. (155–6):
Միսարէք մէլէքիթ (156–7):
Էսքի հիքեայլէ - «Էյ տութ, պանա սէն նագլ էթ.....» (157–8):
Էսքի հիքեայլէ - «Պէն նագլ էթմէք իսթէրիմ.....» (159–60):
Թօխոմմ էրէլիմ (160–1):
Րապպըն կիւնի.
 ԻԵ. (162): Ի. (163):
Կիրակի կիւնիստէ իսաստէթ (164):
 ԻԶ. Րապպ կիւնի սապահը (165):
 ԻԴ. (166): ԻԳ. (167): ԻԲ. (168): ԻԱ. (169):
Վաֆթիզ.
 ՄԸ. (170): ՄԷ. (171): ՄԵ. (172):
Աշա ի Րապպանի.
 ՄԺԱ. (173): ՄԺ. (174–5):
Մէվատոս ը Միթէնէվվիէ.
 ՄԿԵ. (176–7): ԾԴ. (177): ԿԶ. (178): ԿԹ. (179–80): Մ.
 (181–2): ՄԲ. (182–3): ՄԱ. (183–4): ՄԼԱ. (184–5): ՄԳ.
 (185–6): ՄԲ. (186–7):
Վէտալաշմագ իլահիսի (187–8):
Չօճուգլար իշիւն.
 ՄԿԶ. (189): ՄՂԲ. (190): ՄԿԷ. (190–1): ՄՀԷ. (192–3):
 ՄԶ. (193–4): ՄՀԶ. (194–5): ՄՂ. (195–6): ՁԱ. (196–7):
 ՄԿԸ. (198–9): ՄԿԹ. (199–200):
Ճէվահիր - «Կէլէճէք տիր, կէլէճէք տիր.....» (200–1):
Պաղըմա կիտիպ պու կիւն իշլէ (201–2):
Շու արընէ չալըշգան (202–3):
 ՄՁԱ. (203–4): ՄՁԹ. (204–5): ՄՁ. (205–6): ՄՁԳ. (206–7):
Էօմրիւն ֆանի օլտըղը.
 ՄԼԲ. (208): ՄՀԹ. (209):
Իսթիրահաթ էօգ տըր (210):
 ՄՁԸ. (211–2):
 ՄԾԷ. **Իշթէ Քէնան փաք էագասը** (212–3):
Տուա պիր ազ գէման (213–4):

Վեճաթ.

ԾՂ. (215): ՄԼԵ. (216): ՄԼԷ. (217): ՄԽԳ. (218–9):

ՄԽԳ. *Եօզ, Կօզ, Էօլմէք տէյիլ տիր* (219–20):

ՄԼԳ. (220–1):

Եւզմ ի մոհաքեմէ.

ՄԽԶ. (222):

Էօլիւմ վէ թուզ ի ճէզա (223):

Մահշէր կիւնի (224):

ՄԽԲ. (225): ՄԼԸ. (226–7):

Սաստէթ ի էպէտիլէ.

ՄԿԱ. (228): ՄԾԹ. (229–30):

Ջէմիւնի հէմ սէմալի թահաթ (230):

ՄԾԳ. (231):

Իման նուրէթի (232):

ՄԾԲ. (233–4): ՄԿ. (234–5): ՄԶ. (235–6): ՄԽ. (236–7):

ԾԽԸ. (237–8): ՄԾԱ. (238): ՄԶԶ. (239–40):

Թէշէքքիւր.

ԺԸ. (241): ԶԹ. (242): ՅԸ. (242): ՅԹ. (242): ԺԶ. (243):

ՄՂԳ. (243): ՅԺԱ. (243): ՅԺԲ. (244):

Թէշէքքիւր - «Ինչ սիր Ալաի օլան....» (244):

Թէշէքքիւր - «Կէօքսէ հէփ մէլէքլէր....» (244):

Իլաւէ «Իլահիլէր իլէ մագամլարը» նամ Քիթապտան

Վէ սան իր եւրլէրտէն ալընան իլահիլէր.

ԾԻԵ. (245): ՄԶԲ. (246):

Թէքրար չալըշ (247):

ՄԾԸ. (248): ՄԺԳ. (249): ԾՂԸ. (250):

Կէօք շատրէվանը (250–1):

Պէնի իհտա էլէ (252):

ՄԼ. (252–3):

Սէնէ սաշընտա թիզքէար (254):

Գալիլեանըն իխթարաթը (255–6):

Իլահիլէրին մատտէլէրի սըրասը (257):

Մատտէլէրին մոֆասասալ ֆիհրիսթի (258–66):

Ֆիհրիսթ իլահիլէրին իք սաթըրլարը (267–74):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1–251:

Մտնգտ.՝ ՀԹԳՄ, հմր 638: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5724: Ստեփանեան, հմր 1044:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Բ ԲԱԺԻՆ

ԵՐԳԵՐԻ ԽՈՍՔԵՐ ԵՒ ԶԱՅՆԱՆԻՇԵՐ
ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐ

Բ. 1. Մի քանի երգահանների հորինած
մեղեդիներով երգեր պարունակող
ժողովածուներ

1909

72-73. ԿԱՆԱԶԵԱՆ ԲԱՐՍԵՂ
ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Մասն Ա-
Բ.

72. Մասն Ա. Կը պարունակէ ազգային, յեղափոխա-
կան, սիրային եւ զուարճալի երգեր, ամբողջն ալ
եւրօպական նօթաներով եղանակաւորուած, օժանդա-
կուածեմբ Բ. Կանաչեանի եւ այլ հայ արուեստագէտ-
ներու, Հրատարակիչք Վ. եւ Պ. Զարգարեան եղ-
բայրք, Կ. Պոլիս, տպագր. Ռ. Սազան, 1909, 80 էջ,
8⁰ (Հրատ. Զարգարեան, Ազատ մատենաշար, թիւ 42):

Բվնր. Վ. եւ Պ. Զարգարեան եղբայրք, Հայ երգն ու երածշ-
տութիւնը (3-7):

Երգ Ազգային սահմանադրութեան, 1861 24/6, [Էղ.՝ Գ.
Երանեան], [խօսք]՝ Յ. Գ. Սըվաճեան (7-9):

Անդրանիկի քայլերգ¹ (9-10):

Առ Հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նըստած դո՞ւ նժոհեմ...»,
[խօսք]՝ Մ. Տամատեան (Պերճ Մուշում) (10-11):

Ի դիմադրութիւն Ամեն. Հայրիկին, Բ. Կանաչեան,****
[խօսք]՝ Պետրոս Գուրեան (11-3):

Խանասարի քայլերգը, [խօսք]՝ Մ. Ե. (13-4):

Միրեթ - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...», [խօսք]՝ [Լ.]
Ծանթ (14-5):

Վերջարան, [Էղ.՝ Ն. Ծախլամեան²], [խօսք]՝ Գամառ -
Քաթիպա (15-6):

Տալարիկ, [խօսք]՝ Մ. Տամատեան (16-9):

Կենսագրական նօթեր. Միջբայլ Նալբանդեանց (19-21):

Իտալացի աղջկայ երգ,³ [խօսք]՝ Կոմս Էմմանուէլ, Մ.
Նալբանդեանց, 1861 (21-4):

Ազատութեան հրաւեր (24-5):

Զա՛յն տուր, [խօսք]՝ Բաֆֆի (25-6):

Երգ պանդոխտ պատանեկի, [խօսք]՝ Գ. Ա. Դոդոխեանց
(26-7):

Խանասարայ արշաւանքին առթիւ (28):

Սասնոյ կտորած (29-31):

Այրիին ողբը (31-2):

Միրահարին նաւակը, [խօսք]՝ Քամառ - Քաթիպա (32-4):

Երգ նահատակաց յիշատակին, Էղ.՝ Յ. Սինաեան, [խօսք]՝
Գրիգոր Կիւմիշեան, 8/Ը 1908 (35-6):

Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...», [Միճազ]
(36-8):

Յոյս - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (38-9):

Կենսագրական նօթեր. Եղիա Մ. Տնտեսեան (40-1):

Գողական աղջիկ,⁴ Ե. Մ. Տնտեսեան**** (42-3):

Հրաւեր - «Տեսէ՛ք, աղանին նոյեան տապանին...»,
[խօսք]՝ [Մ. Զօօնեան] (43-4):

Գողթնի քնար, [խօսք]՝ Գ. Վ. Սրուանձտեանց (45-6):

Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...»,⁵
[Էղ.]՝ [Գ. Երանեան] (47-9):

Մեր հայրենիքի սիրուն (49-50):

Երգ շղթայակապ հայոց, [խօսք]՝ Խ. Եպ. Նար - Պէլ (51):

Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր (52):

Վանեցի մօր երգը, [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա, 1877 (53):

Գէորդ Չաւոշի երգը, Բ. Կանաչեան**** (54-5):

Քաջ Անդրանիկին (56):

Մենք անկեղծ զինուոր ենք, [Ֆախրատ] (57):

Ի զէն (58-9):

Խրատ - «Երբոր ազգին գահը փլաւ...», [խօսք]՝ Տարօնցի
(59-60):

Հայրիկճան (60-1):

Կենսագրական նօթեր. Ա. Ալաօյանեան, Խրիմեան Հայրիկ
(62-9):

Ծարժով հայրենեաց Կարնոյ (69-70):

Հառաչանք Սարգիս ջան Կուկունեանի (աքտորեալ ի
Միպերիա), [խօսք]՝ [Ք. Թադէտեան] (71-3):

Երգ մեռանող հայրենասիրի, [խօսք]՝ Ս. Ծախազիզեանց
(73-4):

Օրօր - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...»,
[խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա, 1881 (74-5):

Սասուն - «Սասուն գաւառ, ճին Հայաստան...» (75-7):

Նախանձ - «Երբ կը տեսնեմ աշերտդ փայլ...», [խօսք]՝
Մինաս Չերազ, Գ. Փ. Գրիգոր,**** 1870 (78):

¹ Մեղեդու հեղինակի կամ ներգաշնակողի մասին նշում չկա այն
դեպքում, երբ երգարանում դա նշված չէ:
² Տե՛ս «Միրված երգեր», էջ 77-78:
³ Նշված է իբրեւ թարգմանութուն իտալերենից: Տե՛ս 211-րդ էջի
հմր 4 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Խոսքը վերագրվել է Մ. Գ. Թալիադյանցին (տե՛ս 211-րդ էջի
հմր 10 ծանոթագրութիւնը):
⁵ Խոսքը վերագրվել է Ս. Պ. Պ. Փախազյանին (տե՛ս 339-րդ էջի
հմր 1-ին ծնթ.), իսկ մեղեդիի հեղինակ, ինչպէս նկատել է Մ.
Մուրադյանը, համարվել է Տ. Չուխաճյանը, մինչդեռ «Երգարան
Ազգայեան վարժարանի» (Կ. Պոլիս, 1871) հատորիկում մեղեդիին
վերագրվել է Գ. Երանյանին (տե՛ս ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջ 87):

Ողբերգ - «Դրժնեաց գիշերն անցաւ ու լոյս արեւուն...», «Սեւ հողեր [կամ Յետին գիշեր Արարատեան]», Ա. Մարլեան, **** [խօսք]՝ Պետրոս Դուրեան (79-80):

Լուսանկարների ցանկ՝

Տ. Չոխաճեան, էջ 5

Մ. Նալբանդեան, էջ 19

Խան, էջ 37

Ե. Տնտեսեան, էջ 39-40-ի միջև ներդիր

Գեորգ Չաուշ, էջ 54

Խրիմյան Հայրիկ, էջ 63

Ս. Կոկունեան, էջ 71

Մ. Չերազ, էջ 78

Պ. Դուրեան, էջ 79:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Թեղիկին կը նուիրէ Պիմէն Գ. Զարդարեան 1912 դեկտ. 23» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3082: Մագմանյան, էջ 168:

Գրցցկ՝ Աշճեան, 1913 (էջ 17), 1922 (էջ 8): Արծիւ, 1913 (էջ 59): Գըլըճեան, 1910 (էջք 17, 35): Գուտու., 1910 (էջ 83), 1914 (էջ 48): Եազըճեան, 1909 (էջ 32), 1922 (էջ 57), 1924 (էջ 68): Զարդարեան, հմր (էջ 10 եւ կողքի էջ 4՝ «Ազատ մատենաշար»), հմր 2 (էջք 24, 53), հմր 4 (էջ 10), 1922 (էջ 57): ԹԿԳ, 1910 (էջ 31):

Պրբրկն՝ «Ժամ» 1909, 21/Բ-6/Գ, էջ 4, «Ազատ մատենաշար»: «ՀԱ» 1909, 9-10/ա/2, «Նոր հրատ.», հմր 121:

Տրգրք՝ Թեղիկ, ԱՏ, 1913, է տ., էջ 62:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (Թեղիկի երբեմնի անձնական գրադարանի օրինակն է): ԳԱԹ, Ա. 2-ի ֆոնդ., 4787, Թ. Ազ. -ի ֆոնդ., 7680:

1911

73. Բ մաս, Եւրօպական նօթաներով եղանակաւորուած, Հրատ Վ. եւ Պ. Զարդարեան եղբայրք, Կ. Պոլիս, տպագր. Նշան Պապիկեան, 1911, (82-127¹) էջ (Հրատ Վ. եւ Պ. Զարդարեան, Ազատ մատենաշար, [ԹԻԸ 42]:

Բվնդ.՝ Անտառին մէջ եղ.՝ Ա. Մարլեան, [խօսք]՝ Եղիշէ եպս. Դուրեան (83-5):

Սէրէմճեանի յիշատակին, [Ճահրատ] (85-6):

¹ Երգարանի Ա եւ Բ մասերի էջակալումն ընդհանուր է:

Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս զով...», [եղ.]՝ Տ. Չոխաճեան, [խօսք]՝ Մ. Պեշիկթաշեան (87-9):

Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...», [խօսք]՝ Մ. Նալբանդեան (89-90):

Քայլերգ զեթունցոց² (91):

Երազ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...», [խօսք]՝ Ս. Շահազիզ (92):

Ջայն տո՛ր, ո՛վ ֆէտա (93-4):

Անցորդին, Ա. Մարլեան, **** [խօսք]՝ Լ. Էսաճաճեան (94-6):

Անդրանիկին - «Իբրեւ արծիւ սաւառնում եւ լեռ ու ժայռ...», [Շերամ] (96-7):

Կոյր պապուկը (Սիրոյ թախծերգ) Ա. Մարլեան, **** [խօսք]՝

Եղիա Տէմիրճիպաշեան (98-9):

Եղբայր եմք մեք, [եղ.՝ Կ. Ֆոսթինի], [խօսք]՝ Մ. Պեշիկթաշեան (100):

Գաղտնիքս, Յ. Սինանեան, **** [խօսք]՝ Կարապետ Ա. Ոսկեան (102):

Ջուլում աշխարհ, [խօսք]՝ [Ա. Իսահակեան] (105):

Սուգ Մայր Հայաստանի, դչն.՝ Ա. Մարլեան (106-7):

Մենք պէտք է կռուենք (108):

Ճախարակ, [եղ.՝ ըստ Ա. Տէր-Ղեւոնդեանի³], [խօսք]՝ Ղ. Աղայեան (110-1):

Երգ - «Բո՛ւյր, մօտեցի՛ր կրակին...», Ա. Մարլեան, **** [խօսք]՝ Միսաք Մեծարեան (113-4):

Դահրքս լացէք, [եղ.՝ Հմ. Միքեան⁴], [խօսք]՝ Ա. Իսահակեան (117):

Ճեղին յոռութքը, [եղ.՝ Ա. Մարլեան⁵], [խօսք]՝ Լ. Էսաճաճեան (118-9):

Երգեր ու վէրքեր⁶ - «Օտա՛ր, ամայի՛ ճամփէքի վրայ...» [եղ.՝ Ղ. Ա. Մարլեան, [խօսք]՝ Ա. Իսահակեան (120-1):

Հայկականերուն որորանը, Յ. Սինանեան, **** [խօսք՝ Դ. Վարուժան⁸] (121-2):

² Այս («Զեյթունցի ենք, մենք քաջ ունինք» սկզբնատողով) երգը զեյթունյան շարքի երգերի յուրահատուկ համակցում է: Բաղկացած է «Երգ Զեյթունի»-ի («Արեւն ելավ, զեյթունցիներ» սկզբնատողով) 17-18, 11-12-րդ տողերից (համտ. ՀԺԲԶ, էջ 72), «Քայլերգ Զեյթունի»-ի («Քանի՞ թմբինք, բավ է, եղբարք» սկզբնատողով) կրկներգից (նույն տեղում, էջ 71), «Զեյթունցիներ»-ի («Արեւն ելավ, զեյթունցիներ» սկզբնատողով) 1-5-րդ տողերից (նույն տեղում, էջ 73) եւ «Երգ Զեյթունի»-ի 13-16-րդ տողերից (նույն տեղում, էջ 72): Նշմարվում են որոշ բառային տարբերութիւններ:

³ Տե՛ս «Սիրված երգեր», էջ 110-1:

⁴ Նույն տեղում, էջ 42-3, ծնթգր. էջ 187:

⁵ Մեղեդիի հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Ցանկ, էջ 127:

⁶ Նրա բանաստեղծութիւնների ժողովածուի, որի մեջ գետեղված է այս երգը (1908, Թիֆլիս, էջ 40), խորագիրն այստեղ զրված է իբրեւ երգի խորագիր:

⁷ Տե՛ս «Սիրված երգեր», էջ 181-2:

⁸ Դ. Վարուժան, ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 162-3:

Նիւթերու ցանկ (125–7):

Լուսանկարների ցանկ՝

Մ. Պեշիկթաշլեան, էջ 88

Ա. Մարլեան՝ երգահան ջութակահար, էջ 95

Ե. Տէմիրճիպաշեան, էջ 97

Խ. Նար - Պէլ, էջ 104

Լ. Ասատուր՝ երգահան դաշնակահար, էջ 109

Պասպա Համբարձում, 115

Բ. Կանաչեան, էջ 123:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, 4253:

Գրցցի՝ Աշճեան, 1913 (էջ 17), 1922 (էջ 8): Գոտուտ., 1914 (էջ 48): Եազընեան, 1924, (էջ 68): Զարդարեան, 1925 (էջ 68):

Տրգրք՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1913, է. տ., էջ 62:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (Թեոդիկի երբեմնի անձնական գրադարանի օրինակն է, կազմակից է մասն Ա. Ին):

1919

74-75. ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԱԾ ՀԱՅԿԱ-ԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Կը պարունակէ ազգային, յեղափոխական, սիրային, կրօնական երգեր

74. Աշխատակցութեամբ շուքակահար եւ նուագահան ԱՀարոն Մորլեանի, 2-րդ տպագր., Կ. Պոլիս, Զարդարեան գրատուն, 1919 (տպագր. Ա. Կարօեան), 129, [1] էջ, 8⁰ (Նոր շարք Զարդարեան հրատ.- ներու, թիւ 5):

Բվնդ.¹ Մ. Պեշիկթաշլեան, **Ի տարածամ մահ Գարրիէլի Երանեան, Ռիմնադիր Ռեդիկանի «Հայկական Քնարի», 1863** (1):

Բ. - Է. (3–11): Ը. (11–2): Թ. (12–5): Ժ. - ԺԶ. (16–26):

Գամառ - Քաթիպա, Սիրահարին նաւակը (27–9):

ԺԷ. (29–30): ԺԸ. (30–2): ԺԹ. (32–3): Ի. (35–6): ԻԱ. (36–8): ԻԲ. (38–9): ԻԳ. (40–2): ԻԴ. (43): ԻԵ. (44): ԻԶ. (45): ԻԷ. (46): ԻԸ. (47–8): ԻԹ. (48–9): Լ. (51–2): ԼԱ. (52–3): ԼԲ. (54–5): ԼԳ. (56–7): ԼԴ. (57–9): ԼԵ. (59–61): ԼԶ. (62): ԼԷ. (63): ԼԸ. (64–5): ԼԹ. (65–6): Խ. (67–8): ԽԱ. (68–9): ԽԲ. (69–70): ԽԳ. (70–1): ԽԴ. (72–3): ԽԵ. (74):

ԽԶ. (75–6): ԽԷ. (77–8): ԽԸ. (79): ԾԲ. (81): ԽԹ. (82–3): Ծ. (83–4): ԾԱ. (85):

[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ.], Նախապետ Ռուսինեան (86–7):

ԾԴ. (90–1): ԾԵ. (92–3): ԾԶ. (94–5): ԾԷ. (96): ԾԸ. (97–8):

ԾԹ. (98): Կ. (99): ԿԱ. (100–4): ԿԲ. (104): ԿԳ. (107–10):

ԿԴ. (110–2): ԿԵ. (113–5): ԿԶ. (116): ԿԷ. (117–9):

Մկրտիչ Փորթուգալեան, Մարտէլէզի հայերէնը 1888, Նիւ Եորք (120–2):

ԿԸ. (123–6): ԿԹ. (127–8):

Ցանկ պատկերներու [129]:**Այբբենական ցանկ երգերու** [1]:**Ծնթ.**¹ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Նկարների ցանկ

Լուսանկարներ՝

Միքայէլ Նալբանդեան, էջ 15

Եղիա Տնտեսեան, էջ 34

Ստեփան Փափագեան, էջ 42

Արտաշէս Յարութիւնեան, էջ 49

Ռուբէն Զարդարեան, էջ 49

Խրիմեան Հայրիկ, էջ 50

Ռափայէլ Պատկանեան, էջ 58

Արտաւագո վրդ. Գալէնտերեան, էջ 61

Ռուբէն Սեւակ, էջ 61

Լեւոն Էսաճանեան, էջ 73

Եղիա Տէմիրճիպաշեան, էջ 78

Խորէն Նար - Պէլ, էջ 80

Կարապետ Պաղտատեան, էջ 93

Գրիգոր Զոհրապ, էջ 95

Դանիէլ Վարուժան, էջ 98

Կոմիտաս վրդ., էջ 106

Բարսեղ Կանաչեան, էջ 112

Խմբանկար՝

Գարրիէլ Երանեան, Մարգար Քիրքեան, էջ 119:

Մտնգտ.¹ ՀԳՄ, Դ, հմր 7083:

Գրծնթն¹ «ԺԶ», 1919, հմր 309-218՝ 3-16/Ժ, էջ 3, «Հայկ. կեանք»:

Գրցցի¹ Եազընեան, 1923 (էջ 52): Զարդարեան, 1922 (էջ 52): Պալենց, 1922 (էջ 33):

Պրկն¹ «Ծակ.» 1919, հմր. 299 (2120)՝ 9/ԾԱ, էջ 3, «Յուշատետր»: «Բազմ.» 1919, 12 ք/1, «Նոր ստ. հրատ.»:

¹ Տե՛ս հմր 75 նկարագրութիւնը:

Տրոգր՝ Թէոդիկ, ԱՏ, 1921, ԺԵ տ., էջ 312:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Գ.Ա.-ի ֆոնդ., 2953:

1921

75. Աշխատակց. ԱՀարոն Մարլեանի եւ ծանօթ երա-
ժիշտներու, 3-րդ տպագր., [Կ. Պոլիս], [1921¹], [5],
134, [2] էջ, 8⁰ (Նոր շարք Զարդարեան Հրատ-նեբու,
թիւ 5):

- Բվնդ.՝ Ա. Հայ Գուսան, Օրոր, Ծաքէի հիշատակին [1-3]:
- Բ. Երգ Ազգային սահմանադրութեան - «Արի՛ք հայկա-
գունք, յատա՛ջ ընթանանք...», [Եղ.՝ Գ. Երանեան], [խօսք՝
Յ. Գ. Սըվաճեան (3-5):
- Գ. Անդրանիկի քայլերգ (5-6):
- Դ. Առ Հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նստած դու հնչակ...», Մ.
Տամատեան (Պերճ Մուշում) (6-7):
- Ե. Ի դիմաւորութիւն Ամեն. Հայրիկին, Բ. Կանաչեան****,
[խօսք՝ Պ. Դուրեան, 1869 (7-9):
- Զ. Խանասարի քայլերգը, [խօսք՝ Մ. Ե. (9-10):
- Է. Սիրերգ - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...», [խօսք՝ Ա.
Ծանթ (10-1):
- Ը. Վերջաբան, [Եղ.՝ Ն. Ծախլամեան], [խօսք՝ Գամառ -
Քաթիպա (11-3):
- Թ. Տալարիկ, [խօսք՝ Մ. Տամատեան (Պերճ Մուշում) (13-5):
Խտալացի աղջկայ երգ,² [խօսք՝ Կոմս Էմմանուէլ, Մ.
Նալբանդեան, 1861 (16-8):
- ԺԱ. Ազատութեան հրաւեր (19):
- ԺԲ. Զա՛յն տուր, [խօսք՝ Բաֆֆի (20):
- ԺԳ. Երգ պանդուխտ պատանեկի, [խօսք՝ Գ. Ա. Դողո-
խեանց (21-2):
- ԺԴ. Խանասարայ արշաւանքին առթիւ (22-3):
- ԺԵ. Սասնոյ կոտորած (23-5):
- ԺԶ. Այրիկն ողբը (26):
- ԺԷ. Երգ նահատակաց յիշատակին, H. Sinanian,**** [խօսք՝
Գրիգոր Կիւմիւշեան, 1908 8/Ը (27):
- ԺԸ. Խանի երգը - «Լուսին չկար. մտք գիշեր էր...» [Միճագ]
(28-9):
- ԺԹ. Յոյս - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (30-1):
- Ի. Գիղական աղջիկ,³ Եղ. Ե. Մ. Տնտեսեան (33-4):
- ԻԱ. Գողթնի քնար, [խօսք՝ Գ. Վ. Սրուանձտեանց (33-6):

- ԻԲ. Մեր հայրենիքի սիրուն (36-7):
- ԻԳ. Երգ ուրախութեան - «Ահա քաժակ ուրախութեան...»,⁴
Եղ.՝ Տ. Զուհանեան (38-40):
- ԻԴ. Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր (41):
- ԻԵ. Վանեցի մօր երգը, [խօսք՝ Գամառ - Քաթիպա, 1877
(42):
- ԻԶ. Քաջ Անդրանիկին (43):
- ԻԷ. Մենք անկեղծ զինուոր ենք, [Ֆահրատ] (44):
- ԻԸ. Ի գէն (45-6):
- ԻԹ. Խրատ - «Երբ որ ազգին գամը փլաւ...», [խօսք՝ Տարօնցի
(46-7):
- Լ. Հայրիկեան (49-50):
- ԼԱ. Ծարժում հայրենեաց Կարնոյ (50-1):
- ԼԲ. Հառաչանք Սարգիս ջան Կոկոնեանի (աքսորեալ ի
Սիպերիա), [խօսք՝ Ք. Թաղեմեան] (52-3):
- ԼԳ. Երգ մեռանող հայրենասիրի, [խօսք՝ Ս. Ծահագիզեանց
(54-5):
- ԼԴ. Օրոր - «Արի՛, ի՛մ տխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...»,
[խօսք՝ Գամառ - Քաթիպա, 1870 (55-6):
- ԼԵ. Սասուն - «Սասուն գաւառ, Հին Հայաստան...» (56-8):
- ԼԶ. Նախանձ - «Երբ կը տեսնեմ աչերուդ փայլ...», Եղ.՝ Գ.
Փ. Գրիգոր, [խօսք՝ Մինաս Զեբազ, 1881 (59):
- ԼԷ. Ողբերգ - «Դրժնեաց գիշերն անցաւ ու լոյս արե-
տուն...», Եղ.՝ Ա. Մարլեան, [խօսք՝ Պետրոս Դուրեան, «Սեւ
Հողեր [կամ Յետին գիշեր Արարատեան]» (60):
- ԼԸ. Սերեմճեանի յիշատակին, [Ֆահրատ] (61-2):
- ԼԹ. Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...»,
[խօսք՝ Մ. Նալբանդեանց (62-3):
- Խ. Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...», [Եղ.]՝ Տ.
Զուհանեան, [խօսք՝ Մ. Պէշկիթաշլեան (64-5):
- ԽԱ. Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...», [խօսք՝ Ա.
Ծահագիզ (65-6):
- ԽԲ. Քայլերգ գէթունոց (66-7):
- ԽԳ. Զայն տուր (67-8):
- ԽԴ. Անցորդին, Եղ.՝ Ա. Մարլեան, [խօսք՝ Լ. Հասճանեան
(69-70):
- ԽԵ. Անդրանիկին - «Իբրեւ արծիւ սաստնում ես լեռ ու
ժայռ...», [Ծերամ] (71):
- ԽԶ. Եղբայր եմք մեք, [Եղ.՝ Կ. Ֆոքիանի], [խօսք՝ Մ. Պէ-
շկիթաշլեան (72-3):
- ԽԷ. Գաղտնիքս, Յ. Սինանեան,**** [խօսք՝ Կարապետ Ա.
Ոսկեան (74-5):
- ԽԸ. Զուլում աշխարհ, [խօսք՝ Ա. Իսահակեան] (76):
- ԽԹ. Ծախարակ, [խօսք՝ Ղ. Աղայեանց (77-8):
- Ս. Հրաւեր - «Տեսե՛ք աղանին, Նոյեան տապանին...»,
[խօսք՝ Մ. Զգօնեան] (78-9):

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ տարեգրքերի:
² Նշված է բրբեռ թարգմանություն իտալերենից: Տե՛ս 211-րդ էջի
 հմր 4 ծանոթագրությունը:
³ Երգի խօսքը վերագրվել է Մ. Թաղեմեանին: Տե՛ս 211-րդ էջի
 հմր 10 ծանոթագրությունը:

⁴ Երգի խօսքը վերագրվել է Ս. Պ. Պ. Փախազյանին: Տե՛ս էջ 339-
րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրությունը:

ԾԱ. **Դա՛րդըս լացէք, սարի սմբուլ**, [խօսք]՝ Ա. Իսահակեան (80):

ԾԲ. **Մենք պէտք է կռուենք** (81):

ԾԳ. **Զարնե՛նք, զարնե՛նք**, Խոսրով (82-3):

ԾԴ. **Օրհնեալ յիշատակ, Խոսրով** (84-5):

ԾԵ. **Մենեթ** - «Սաստիկ ցաւ մը սիրտս է զարկեր...», Խոսրով (86-7):

ԾԶ. **Կոչնակին ձայնը**, խօսք եւ եղ.՝ Վահրամ Խաչիկեան (88-9):

ԾԷ. **Քաղցրանուն Հայաստան**, Խոսրով (90):

ԾԸ. **Հայկականերուն որդանը**, [խօսք՝ Դ. Վարուժան] (91-2):

ԾԹ. **Տէր ողորմեա**, Բեդ. Ա. Մարլեան (92):

Կ. **Հայ գեղջուկ երգ**,¹ գրի առաւ, դչն.՝ Կոմիտաս վրդ., «Հագար ու մի խաղ» (93):

ԿԱ. **Արաքսի արտասանը**, [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (94-8):

ԿԲ. **Ներսէս Ծնորհալի, Տարածեալ** - «Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց...», «Շարական» (98-100):

ԿԳ. **Պսակ մը Բերոս Եփրեմի հողակոյտին**,² եղ.՝ Մ. Գ. Ծերրաբեան, [խօսք]՝ Միհրան Աշճեան (101-4):

ԿԴ. **Ներսէս Ծնորհալի, Առաւօտ լուսոյ** - «Առաւօտ լուսոյ...» (104-6):

ԿԵ. **Պետրոս վրդ. Ղափանցի, Ողբ կտակի ուրբաթի աւուր մեծի որ ի բերանոյ մօր խաչելոյն Յիսուսի, եղանակաւ ձայնի ասի** - «Կանայք ամենայն, քորք իմ սիրական...» (107-9):

ԿԶ. **Սահակ Զորոպորեցի, Էջմիածին** - «Էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա...», «Շարական» (110):

ԿԷ. **Սորոք օջախ**, եղ.՝ Ա. Մարլեան, [խօսք]՝ Լ. Էսահակեան, 1919 (111-3):

ԿԸ. **Բա՛մ. փորտան, Հայկական քայլերգ**, [եղ.՝ Պ. Բիանկինի], [խօսք]՝ Հ. Ղեւոնդ Մ. Ալիշան (114-7):

ԿԹ. **Հայ դրօշին**, եղ.՝ Ա. Մարլեան, [խօսք]՝ Լեւոն Էսահակեան (118-9):

Հ. **Հայաստան** - «Հայաստան՛ն, երկիր դրախտավայր...», գրի առաւ եւ դչն.՝ Կոմիտաս վրդ., [խօսք]՝ Յ. Մ. Վանանդեցի, երգեց Ա. Ծամմորատեան (120-2):

ՀԱ. **Իմ չինարի եարը**,³ ներդաշն.՝ Կոմիտաս վրդ. (123-5):

ՀԲ. **Հով արեք**, ներդաշն.՝ Կոմիտաս վրդ. (126-8):

Նկարների ցանկ

Լուսանկարներ՝

Շաքէ Զարդարեան, էջ [1]

Ռափայէլ Պատկանեան, էջ 12

¹ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

² Երգը նվիրված է ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ, ֆիդայի Եփրեմ Նանի (Դավթյան Եփրեմ Դավթի) հիշատակին:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

Եղիա Տնտեսեան, էջ 32

Ստեփան Պերճ Փափագեան, էջ 40

Ռուբեն Զարդարեան, էջ 47

Խրիմեան Հայրիկ, էջ 48

Սարգիս Կուկունեան, էջ 52

Լեւոն Էսահակեան, էջ 70

Եղիա Տէմիրճիպաշեան, էջ 75

Մելքոն Կիրճեան (Հրանտ), էջ 83

Կարապետ տիրացու Պաղտատեան, էջ 87

Ռուբեն Սեակ, էջ 89

Դանիէլ Վարուժան, էջ 92

Կոմիտաս վրդ., էջ 100

Բարսեղ Կանաչեան, էջ 106

Խմբանկար՝

Գարրիէլ Երանեան եւ Մարգար Քիրքճեան, էջ 113:

Գրցցկ՝ Եազրճեան, 1924 (էջ 61): Զարդարեան, 1925 (էջ ԺԻ): Կիլիկիա, 1923-24 (էջ 31):

Տրգրք՝ Թէոդիկ, ԱՏ, 1922, ԺԶ տ., էջ 406: «Հակվշ», էջ 395:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԵՊՀԳ:

Բ. 2. Մի երգահանի հորինած մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուներ

1861

76. [ԵՐԱՆԵԱՆ ԳԱՐԻԻԷԼ]

ԵՐԳՔ ԱԶԳԱՅԻՆ Սահմանադրութեան եւ Հայաստանի երգեալք ի հանդէս տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան ի Հիւնքեար - Իսկէլէսի, 1861, մայիս 28, [Կ. Պոլիս], imp. H. Cayol, 1861, 4 էջ, 4⁰:

Բվնդ.՝ Երգ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան Արդ Հայրազունք, եղ. Գ. Յ. Երանեանի, խօսք Յ. Մըվաճեանի (2-3): **Հայաստան. Երգ ազգային**, եղ.՝ Գ. Յ. Երանեանի, խօսք՝ Յովհան Միրզա Վանանդեցեանի (4):

Մտնգտ՝ Ղազիկեան, հտ Ա., էջ 588: ՀԳՄ, հտ. Գ., այս հրատ. ը չգիտն:

Պրորկն՝ «Մեղո» 1861, հմր 135՝ 30/Ե, էջ 136, «Ծանուցմունք»:

Գրկն՝ Սիրունի Յ. Շ., ՊԻԴ, հտ. 3, էջ 415:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 581ա (Գտել ենք կազմված «Բնար հայկական» երաժշտական հանդեսի հետ):

1864

77. ՓԱՓԱՋԵԱՆ ՌԷԹԷՈՍ

ՔԵՐԹՈՒԱԾԻ Ի ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ, [Կ. Պօլիս], վիմ. Գ. Բէրսիբէրի, [1864], 4 էջ, 4⁰:

Բվնդ.՝ Արշալոյս Հայաստանի. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, Եղ. Ռ. Փափագեանի, խօսք Պ. Վ. Պառնասեանի (2, 4):

Միութիւն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, Եղ. Ռ. Փափագեանի, խօսք Ս. Հ. Տէլէկեանի (3, 4):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 28 (նկարագրված է «Ազգային սահմանադրութիւն Հայոց» խմբային հեղինակով եւ վերնագրով): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտեմ:

Գրծնթն՝ «Ժամ.» (հանդէս) 1864, հմր 37՝ 23/Ե, էջ 88:

Օրնկ՝ ԳԱԹ Երաժշտ. բաժին, երգարանների ֆոնդ, 75 (գտել ենք կազմված «Բնար հայկական» երաժշտական հանդեսի հետ):

1888

78. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԻՆԱՍ Գ.

ՔԵՆԱՐ ԿԱՄ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁ ԵՂԱՆԱԿՕՔ, Մասն Ա. Մանկական երգեր, Մինաս Գ. Մինասեան, Գործ Բ, Կ. Պօլիս, տպագր. Յ. Գավաֆեան, 1888, է, 24 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Մ. Գ. Մինասեան, Յառաջաբան (Ե-Է):

Երգ մանկանց.

- 1. Յարգանք (1):
- 2. Աղօթք - «Ընորհեա՛ մեզ, հովիւ բարի....» (1):
- 3. Փայլուն աստղիկներ (2):
- 4. Ծրջան (2):
- 5. Ամառն կանցնի (3):
- 6. Աէր - «Ի՞նչ են քէն, յիս, նախանձ m հետ....», Բ. Ե. Է. (4-5):
- 7. Ծրջան. երկու մաս (5):

- 8. Թռչնիկն ի ծառ, Բ. Ե. Կ. (6):
- 9. Արձակուրդ, Ա. Հ. Չ. (7):
- 10. Գարնան թռչնիկն (8):
- 11. Ծրջան. երեք մաս (8):
- 12. Գարունն եկաւ, թրգմ. Ս. Հ. (9):
- 13. Ծրջան. չորս մաս (9):
- 14. Նոր տարի - «Ա՛հ, նոր տարի հրճուալի....», թրգմ. Ս. Հ. (10):
- 15. Խրայտոյս - «Օ՛հ, չեք լըսած դուք այս ձայն....», խօսք՝ Բ. Ե. Է. (11):
- 16. Երգ դպրոցական, թրգմ. Ս. Հ. (11):
- 17. Պարասպորդ, խօսք՝ Բ. Ե. Է. (12):
- 18. Վերջին վարդն, թրգմ. Ս. Հ. Վ. (12):
- 19. Առուակ (13):
- 20. Երգ հովիհն, թրգմ. Ս. Հ. (14):
- 21. Զինուորն առ իւր մայր, թրգմ. Ս. Հ. (15):
- 22. Հարսանիք, խօսք՝ Բ. Ե. Է. (16):
- 23. Զբօսանք, խօսք՝ Բ. Ե. Է. (17):
- 24. Պոպոլիհն, թրգմ. Ե. Պ. (18):
- 25. Ծովուն վրայ (19):

Եղանակք.

- 26. Գարուն - «Ահա գամ ես, փափուկ եւ մեղկ կոկոնք հետս....», թրգմ. Ս. Հ. (20):
- Ամառն (20):
- Աշուն - «Ես գամ իմին աջ ձեռքս ողկոյզ կարմիր եւ սեւ....» (20):
- Զմեռն - «Ես գամ հագուած վրճիտ գետն....» (21):
- 27. Երգ օրորոցի - «Անուշ քրնակն աչերն առեր....», [խօսք՝ Յ. Մալեգեան] (22-3):
- 28. Բնութիւնն լռիկ, թրգմ. Ս. Հ. (24):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1979 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ. հմր 5097:

Գրցցկ՝ Գարուն, 1907 (էջ 17): Եազընեան, 1923 (էջ 60), 1924 (էջ 71): Զարդարեան, հմր 2 (էջ 24), 1922 (էջ 60):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ազ.-ի ֆոնդ, 6284:

[1908]

79. ՄԱՅԻԼԵԱՆ ԱՆՏՕՆ

ԳԱՐՈՒՆ ԵՒ ԼՕ ԼՕ. Երգիկներ դաշն. նուագակց., Երաժշտ. Անտոն Մայիլեանի, բանաստ. Յովհ. Կոստանեանի:

Весна и Ло ло. Муз. А. Маиляна, Стих. И. Костаняна.- Баку. Лаб. Демурова, [1908¹], 3 էջ, 4⁰:

«Նվիրում եմ Բագուի Հայոց օր. Հովհաննիսյանի դպրոցի սիրելի աշակերտներին»:

Դիմել՝ Баку, Арм. Женская школа, А. Маиляну կամ՝ Тифлис, Арменаку Маиляну.

Բվնդ.՝ Գարուն (խաղ-քայլերգ) (2):

Լօ, Լօ (3):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Յարգելի պ. Ռոմ. Մելիքեանին հեղինակից 1909 11/3» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1510): «Յարգելի “Աղբիր - Տարագի” խմբագրութեանը հեղինակից 1909 1/5-ին Բագու» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1910 (էջ 87), 1911 (էջ 73): Պալենց, 1913-14 (էջ 24):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1909, հմր 100՝ 14/8, էջ 4, «Ներքին լուրեր»: «ԹԵ» 1910, հմր 5-6, էջ 72, «Յայտարարութիւններ», հմր 2 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 288, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1510, Ծ. Տ.-ի ֆոնդ, 132:

1910

80. ԳԱԼԷՆՏԷՐ ԱՐՏԱԻԱԶԴ

ՍԱՐՍՈՒՌԵՆԵՐ Պ. ԴՈՒՐԵԱՆԻ «ՍԵՒ ՀՈՂԵՐԷՆ» [Դաչն. նուագակց.], Յօրին. Ա. ծ. Գ. Դաչն. բրօֆ. Արշակ Թ. Տաղճեան, Կ. Պոլիս, վիմագր. Յ. Մօզոսեան, 1910, 12 էջ, 4⁰:

Բվնդ.՝ 1. Կոյր գինորդ² (2-3):

2. Վրէժ. Ռազմերգ.³ խմբերգ եռաձայն (ստանց ձայնի համար ներդաշն.) (4-7):

3. Լալօնք. Ողբերգ⁴ (8-9):

4. Ստուերները Հայաստանին.⁵ Ողբերգ քստաձայն (10-1):

¹ Հրատարակման տանթիվը նշված է ըստ գրացուցակի:
² Քաղված է թատերգի Ա արարվածի Գ տեսիլից: Տես՝ Դուրյան Պ., Եժ, հտ. 2, էջ 74:
³ Քաղված է թատերգի Ա արարվածի Ը տեսիլից: Նույն տեղում, էջ 87-8:
⁴ Քաղված է թատերգի Գ արարվածի Գ տեսիլից: Նույն տեղում, էջ 112-3:
⁵ Քաղված է թատերգի Վերջաբանի Դ տեսիլից: Նույն տեղում, էջ 128:

Արտ. Գալենտեր, Ամկոպում սը «Սարսուններ»-ի (12):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1911 (էջ 39): Եագրճեան, 1923 (էջ 59), 1924 (էջ 70): Զարդարեան, 1922 (էջ 59), 1925 (էջ 70): Լուսաղբիր, 1923 (էջ [1]): Պալենց, 1911 (էջ 25):

Պրբրկն՝ «Ժամ.» 1910, հմր 581՝ 4-17/Թ, էջ 3, «Հակ. լուրեր»: «ՀԱ» 1910, 12ր/2, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 260:

Տրգրք՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1911, Ե տ., էջ 436:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

81. ՄԱՅԻԼԵԱՆ ԱՆՏՕՆ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ= Детские песни, Դաչն. նուագակց., Երաժշտ. Անտոն Մայիլեանի, Баку. Лаб. Демурова, 1910, 3 էջ, 4⁰:

Յաւելված հմր 2 «Թատրոն եւ երաժշտութիւն» հանդէսի=Бесплатное приложение ”Татрон – Еражштутюн”, N2.

Բվնդ.՝ Տիկնիկ (խաղերգ) [մեներգ], բանաստ. Արգ. Գեորգեանի (2):

Կարմիր վարդիկ (պարերգ) [խմբերգ], բանաստ. Յովհ. Կոստանեանի (3):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե:

Պրբրկն.՝ «Հոր.» 1910, հմր 50՝ 6/Գ, էջ 2, «Լրատու»: «ՀԱ» 1910, 4ա/2, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 117: «ԹԵ» 1910, հմր 5-6, էջ 72, «Յայտարարութիւններ», հմր 3, (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): Գեղ., 1917, գ. 6, էջ 288, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (“Арус Бабалян” դրոշմակնիքով): ԳԱԹ, Ս. Մ.-ի ֆոնդ, 167բ:

1912

82. ՎԱՐԴԻԿԵԱՆ ՄԱԿԱՐ

ՏԱԻԻՂ, Մանկական երգարան. Դաչն. նուագակց. Մ. Վարդիկեան, Հրատ. Ի. եւ Մ. Մելիքեան քոյրերի, Տիփլիս, Электронпечатня Ар. Кереселидзе [1912], 24 էջ, 4⁰:

Թղթակազմը՝ նկարազարդ, վիմատիպ:

Բվնդ.՝ Մակար Վարդիկեան, Յառաջարան, 1912 թ. 11/Բ,

Տփփս (1):

1. **Ծածափ, Յակ. Աղաբաբ (3):**

2. **Շնիկ (4):**

3. **Իմ պուճուր շուն (5):**

4. **Մարտի փոխը, Յովհ. Կոստանեան (6):**

5. **Հովիկ - «Լուսնակ ելաւ լեռան գլխին....», Ա. Սարիբէ-կեան (7):**

6. **Հովիկ - «Է՛՛, է՛՛, աղպէր, էստեղ արի....», Ա. Սարիբէ-կեան (8):**

7. **Վեր կա՛ց (9-10):**

8. **Ծիծեռնակի յիշողութիւնը, Ղ. Աղայեան (10-1):**

9. **Գիշեր - «Գեղեցիկ m գով գիշեր է պայծառ....», Հ. Հայրապետեան (11-2):**

10. **Ջու, ջու, ջու, ջու (12-4):**

11. **Հրածեշտ (14-5):**

12. **Նանի նւերները, [Յակ.] Աղաբաբ (15-6):**

13. **Ջա՛ն այ լուսին, Յակ. Աղաբաբ (17):**

14. **Աչքակապուկ (18):**

15. **Գութանի երգը, Յովհ. Թումանեան (19):**

16. **Թէ իմանաք՝ ես ով եմ (20):**

17. **Ծիծեռնակին, Յակ. Աղաբաբ (21):**

18. **Գարուն - «Բարի լուսի զանգեր զարկին....», Յովհ. Թումանեան (23):**

19. **Գարուն - «Ա՛յ քեզ մատաղ, սիրուն գարուն....», Հ. Հայրապետեան (24):**

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ»-ի խմբագրութեան հեղինակից» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատուր չգիտե: ՀԹԵՄ, էջ 17, 20:

Գրխակն՝ Dissonanse, «ԹԵ» 1910-1912, հմր 9-10, էջ 128: Սպ. Մելիքեան, «Հոր.», 1912, հմր 244, (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 593):

Գրցցկ՝ Արծիւ, 1913 (էջ 96): Գոստո., 1914 (էջ 96):

Պրրկն՝ «Մշակ» հմր 157՝ 20/է, էջ 3, «Նոր ստ. հրատ.»: «ԹԵ» 1912, հմր 9-10, էջ 128, «Ստ. գրքեր», հմր 39, «Գեղ.» գ. 6, 1917, էջ 289 «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1499:

1913

83. ՏԵՐ - ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ ԱՐՇԱԿ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Գրքոյկ Ա, Թիֆլիս, (Электрор-печатня А. Кереселидзе), տպ. Կէրէսելիձէի, 1913, 16 էջ, 8⁰:

Դիմել հեղինակին՝ Тифлис, Анановское женск. училище, учителью музыки и пения А. М. Тер - Овсепяну.

Բվնդ.՝ Արշակ Տէր - Յովսէփեան, [Յառաջարան] (2):

Արի՛ դու, արի՛, [խօսք Ղ. Աղայեանի] (3):

Տաւարածի ճաշը, [խօսք Ղ. Աղայեանի] (3):

Ոնց եմ հարուստ յանցին (4):

Փիսօն ու աքլորը, փոխ. ուսու.-ից (5):

Գարուն - «Գարնան շողով....», [խօսք Գ. Մեսեանի] (6):

Հաւը խօսեց, [խօսք Յովհ. Թումանեանի] (6-7):

Շունը, [խօսք Յովհ. Թումանեանի] (7-8):

Հնձորներ. Մանկական խաղ, [խօսք Ղ. Աղայեանի] (8-10):

Առաւօտը գիշում, [խօսք Ղ. Աղայեանի] (11):

Գարունն է եկել, [խօսք Գամառ - Քաթիպայի] (11):

Մայրը, փոխ. ուսու.-ից Աթ. Խնկոյեանի (12):

Որբը (13):

Կաղնու վարձվորները (14):

Կանանչ ախպէր, բանաստեղծութիւն Յովհ. Թումանեանի (15-6):

Մանուշակ - «Սիրուն մանուշակ, ինչո՞ւ ես թոմմել....», [խօսք Ղ. Աղայեանի] (17):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Անկեղծ յարգանքի նշան մեծարելի բանաստեղծ պ. Յովհ. Թումանեանին Տէր - Յովսէփեանից. 15/Վ 1913 թ. Թիֆլիս» (ըստ ՀԹԱԳԵ, հմր 1764): «Մեծար-գոյ պ. Արշակ Վարդանեանին Արշակ Տէր - Յովսէփեանից» (ՀԱԳ): «Պարբեր - Տարազի» մեծարգոյ խմբագրութեանը Արշակ Տէր - Յովսէփեանից» (ՀԱԳ): «Յարգելի Մշակ» թերթի խմբագրութեանը» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1764: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 5609: ՀԹԵՄ, էջ 27, 41:

Գրխակն՝ Antonios, «Բագլի ձայն», 1913, հմր 127 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 664):

Գրցցկ՝ Արծիւ, 1913 (էջ 82): Գոստո., 1914 (էջ 102):

Պրրկն՝ «ՆՀ» 1913, հմր 3, էջ 662 «[Ստ.] Գրքեր եւ պարբերականներ», հմր 2: «Մշակ» 1913, հմր 112՝ 25/է, էջ 4, (հրատ. ծանուցում եւ ձեռք բերելու ազդ): «Հոր.» 1913,

հմր. 204՝ 12/Թ, էջ 4 (ձեռք բերելու ազդ): «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 289, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա. Տ. ֆոնն, 524, Ծ. Տ. ֆոնն, 196, Վ. Տ. ֆոնն, 254:

1914

84-85. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԽՄԲԵՐԳ, [Քառաձայն խառն խմբի համար, դաշն. նոսաբակց.], օր. 3, 5, Թիֆլիս, տպ. Ն. Աղան-Եանցի, 1914,¹ (СПб, типо-литография Нотопечатня Н. Г. Уль.), 7 էջ, 8⁰: (Կովկասի Հայոց Հրատարակչական Ընկ-թիւն, հմր 20):

Կողքի 1-ին էջը՝ նկարազարդ:

Պահեստը՝ Тифлис, Кавказское Армянское Издательское об-во.

Օր. 3

Բվնդ.՝ Մաղկոց մտայ, խօսք Յար. Թումանեանի² (3-4):

Անցի՛ր, սեւ ամս, խօսք Յովհ. Յովհաննիսեանի³ (4-7):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի եւ թանկագին Մ. Մազմանյանին հետիցանակից 7/VII 1947 թ., (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատարակչություն:

Գրիսկն՝ Antonios, «ԹԵ», 1915, հմր 8-9, էջ 107-8:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1924, էջ 72: ԿՀԲԸԳ, 1914, էջ 16:

Պրրկն՝ «Հոր.» 1914, հմր. 100՝ 11/Ե, էջ 3 (հրատ. ծանուցում): «Մշակ» 1914, հմր 101՝ 11/Ե, էջ 4, «Յայտարարություններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

85. Օր. 5

Բվնդ.՝ 1. **Ոռեանի**, խօսք Ա. Իսահակեանի (2-8):

2. «Արի՛, ընկեր, էլի ասենք...», խօսք Ա. Մատթեանի (9-14):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ» լրագրի խմբագրություն 1910/V14 թ. » (ստորագրություն չկա, ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատարակչություն: **ԱԻԵՄ**, էջ 20:

Գրիսկն՝ Antonios, «ԹԵ», 1915, թիւ 8-9, էջ 107-8:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1924 (էջ 73): ԿՀԲԸԳ, 1914 (էջ 16):

Պրրկն՝ «ԹԵ» 1914, հմր 5, էջ 76, «Ստ. հրատ.» հմր 18: «Հոր.» 1914, հմր 100՝ 11/Ե, էջ 3 (հրատ. ծանուցում): «Մշակ» 1914, հմր 101՝ 11/Ե, էջ 4 «Յայտարարություններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւի գրն., 1113:

86. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Վեց երկձայն երգ [soprano Alt.], Դաշն. ձայնակց., օր. 3, Երաժշտ. Անուշաւան Տէր - Ղեւոնդեանի,⁴ Петроград, типо-литография и нотопечатня Н. Г. Уль, 19 էջ, 4⁰, [1914]⁵

Բնագիրը՝ հայ. եւ ռուս.:

Երգերը արժանացած են Ա. Պետեր. Պետ. կոնսերվատորիայի գեղարվեստ. խորհրդի եւ Թիֆլիսի Հայոց երաժշտ. ընկ-թեան ժյուրիի գովասանքին:

«Օր. Ա. Տէր - Ղեւոնդեանի»:

Բվնդ.՝ 1. **Զմեռ** - «Աշունն վերջին քամին եկաւ...», խօսք Հ. Հայրապետեանի (3-4):

2. **Ուլեր**, խօսք Ն. Տէր - Ղեւոնդեանի (5-6):

3. **Գարնանը**, խօսք Յովհ. Թումանեանի (7-8):

4. **Մանուշակ** - «Սիրուն մանուշակ, ինչո՞ւ ես թողնել...», խօսք Ղ. Աղայեանի (9-11):

5. **Ոնց եւ հարմ խնոցին**, խօսք Ա. Արարատեանի (12-5):

6. **Առուն**, խօսք՝ Արշակ Կայծունի (16-9):

ТЕР – ГЕВОНДЯН АНУШАВАН

ДЕТСКИЕ ПЕСНИ. Шесть двухголосных песен с сопровожд. фп.- օր. 7,

С арм. и русск. текстом.

Содерж. 1. **Зима**, пер. В. Я. Парнохо (3-4).

2. **Козлята**, пер. Г. Ф. Гнесина (5-6).

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ «Մշակ»-ի:

² Էջատակում նշված է՝ «Այս եղանակը վերցված է «Հայկական ժողովրդական երգերի» ժողովածուից»:

³ Էջատակում նշված է՝ «Այս երգը կարելի է կցել նախընթաց երգին...»:

⁴ Նկարագրութունը կատարված է ըստ կողքի 1-ին էջի տվյալների:

⁵ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

3. *Весною*, *пер. В. Я. Парноха* (7–8).
4. *Фалка*, *пер. В. Я. Парноха* (9–11).
5. *Как сбивают масло*, *пер. В. Я. Парноха* (12–5).
6. *Ручей*, *пер. С. Г. Капанакяна* (16–9).

Ընծայագրով օրնկ՝ «Յարգելի Մշակի խմբագրութեանը Անուշաւան Տէր - Ղեւոնդեանից դեկտեմբ. 1 1914 թ. Պետրոգրադ» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, էջ 18: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտես:

Գրիսկն՝ Oberton, «Ար.», 1914, էջ 1152 (ըստ Մտնգտ. «Ար.» ամս. հմր 7032): Antonios, «ԹԵ» 1915, հմր 8-9, էջ 107:

Պրրկն՝ «Հոր.» 1914, հմր 244՝ 2/ԺԱ, էջ 1 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Մ. -ի ֆոնդ, 1522:

87. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

ՉՈՐՄ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳ [մեհերգեր], Դաշն. ձայնակց., օր. 6, Երաժշտ. Անուշաւան Տէր - Ղեւոնդեանի,¹ ՍՊԲ, СПб, типо-литография и нотопечатня Н. Г. Уль [1914²], 10 էջ, 8⁰:

Բնագիրը՝ հայ. եւ ռու.:

Ա. Պետեր. պետ. կոնսերվատորիայի դեղարվեստ. խորհրդի դրւատման արժանացած:

«Փոքրիկ Գ. Մեհերգերներն»:

Բվնդ.՝ 1. *Մեր տան առաջ*, [խօսք Յովհ. Թումանեանի (4–5):

2. *Երկու փոքրիկ նախաստակ* (5–6):

3. *Կրկն*,³ [խօսք Յովհ.] Թումանեանի (7–8):

4. *Ծախարակ* - «Մանի՛, մանի՛, ճախարակ...», [խօսք Յովհ.] Թումանեանի (9–10):

ТЕР – ГЕВОНДЯН АНУШАВАН

ЧЕТЫРЕ ДЕТСКИЕ ПЕСНИ. С сопровожд. фп.- օր. 6, муз. А. Тер – Гевондяна.

С арм. и русск. текстом.

Одобрено Художест. Советом Импер. С. Петербургской Консерватории.

Содерж. 1. *Возле дома*, *пер. В. Я. П.* (4–5):

2. *Оба зайченка* – *пер. Е. В. П.* (5–6):

3. *Кужушка*, *пер. Е. В. П.* (7–8):

4. *Прялка*, *пер. Л. Г. В.* (9–10):

Ընծայագրով օրնկ՝ ...⁴ «Ա. Տէր - Ղեւոնդեանից 1917 թ. 16/Վ» կրում է «Մշակ» լրագրի խմբագրութեան դրոշմակնիքը (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, էջք 36, 56: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 7648:

Գրիսկն՝ Antonios, «ԹԵ» 1915, հմր 8-9, էջ 106-7:

Պրրկն՝ «Հոր.» 1914, հմր 244՝ 2/ԺԱ (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «ԹԵ» 1914, հմր 5, էջ 76 «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 25:

Օրնկ՝ ՀԱԳ («Арус Бабалян» կնիքով եւ Բարգեւ Ներսիսյանի ստորագրությամբ): ԳԱԱՀԳ, Ագուլ.-ի գրք., 939, Գ. Լեւ.-ի գրք., 1113: ԳԱԹ, վ. Տ. -ի ֆոնդ, 260:

88. ՏԵՐ - ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ ԱՐՇԱԿ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ Գրքոյկ 2. Тифлис, Электронпечатня А. Кереселидзе, 1914, 16 էջ, 8⁰:

Դիմել ֆելդինակին՝ Тифлис, Анановское женск. училище, учителью музыки и пения А. М. Тер - Овсепяну.

Բվնդ.՝ Արշակ Տէր - Յովսէփեան, [խախարակ] (2):

Իմ գարունը, *երաժշտ. Ա. Տէր - Հովսէփեանի, բան. Հ. Հայրապետեանի* (3):

Պառաւր, *երաժշտ. Ա. Տէր - Հովսէփեանի, բան. Կ. Ապրիլեանի* (4):

Լուսաբացին, *երաժշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Յովհ. Թումանեանի* (5):

Օրոր նազիկին, *երաժշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Կ. Մել [իք] Ծախարակեանի* (5–6):

Հովիւ, *երաժշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Ղ. Աղայեանի* (7):

Արի՛, գարուն..., *երաժշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Ղ. Աղայեանի* (7–8):

Արեւ, *երաժշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Ղ. Աղայեանի* (8):

¹ Նկարագրութիւնը կատարված է ըստ կողքի 1-ին էջի սվայտ-ների:

² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

³ «Չարի վերջը» բալլադի 1-7-րդ տողերն են (տե՛ս Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 2, էջ 137):

⁴ Սկիզբը չի պահպանվել:

Գին - դոն, [երածշտ.] Ա. Տէր - Յովսէփեանի, Ծպէշեր, փոխ. ոռւս.-ից (9-10):

Ժամացոյցը, [երածշտ.] Ա. Տէր - Յովսէփեանի, փոխ. ոռւս.-ից (10):

Աղօթատան զանգակը, [երածշտ.] Ա. Տէր - Յովսէփեանի, Ծպէշեր, փոխ. ոռւս.-ից (9-10):

Օրօր - «Ծիծիկ կտամ նախշուն բալիս...», երածշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Յովհ. Թումանեանի (11):

Ծունը, երածշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, փոխ. Յովհ. Թումանեանի (12-3):

Մանուշակ - «Սիրուն մանուշակ, ինչո՞ւ ես թողմել...», երածշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Ղ. Աղայեանի (13):

Ծիծեռնակ, երածշտ. Մոցարտի, բան. Ղ. Աղայեանի (14-5):

Աշուն - «Դեղնած դաշտերին իջել է աշուն...», երածշտ. Ա. Տէր - Յովսէփեանի, բան. Յովհ. Թումանեանի (16):

Գիշեր, երածշտ. Գ. Մկրտչեանի, բան. [Հ]. Հայրապետեանի (16):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Թատրոն եւ երաժշտութիւն» ամսագրի խմբագիր երաժիշտ պ. Ա. Մայիլեանին Արշակ Տէր - Յովսէփեանի-ից, 1914 թ. 20/VIII, Թիֆլիս» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, էջք 15, 26, 41: ՀԳՄ, հտ. Դ, 6108:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1914, հմր 185՝ 23/Ը, էջ 4, «Յայտարարութիւններ»: «Հոր.» 1914, հմր 185՝ 24/Ը, էջ 3, (հրատ. ծանուցում): «ԹԵ» 1915, հմր 9-10, էջ 108, «Ստ. հրատ.ներ», հմր 29: «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 289, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1505, Ծ. Տ. ֆոնդ, 196:

1915

89-92. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԱԶԱՏ

ՓՆՋԻԿ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ [Մեներգեր դաշնամուրի նվագակց.], Խմբ. Ռոմանոս Մելիքեանի, Տետրակ Ա-Դ, Հրատ. Լեւոն Եւանգոլեանի, Թիֆլիս, տպ. «Պրօգրէս», 1915, 8⁰:

89. Տետրակ Ա, 8 էջ

- Բվնդ.՝ 1. Անձրեւ, անձրեւ, ցած արի, խօսք Ռ. Պատկանեանի (1):
- 2. խօսք Ղ. Աղայեանի, Մարտը տալիս է ձնծաղիկ (2):
- 3. Փխիկ, փխիկ, խօսք Ա. Խնկոյեանի (3):
- 4. Պապի, տատի, չալ հաւիկ, խօսք Ա. Խնկոյեանի (4-5):
- 5. Պզգան, պզգան, խօսք Ա. Խնկոյեանի (6):

6. Սագիկ - մագիկ, խօսք Ղ. Աղայեանի (7):

7. Արագիլ, բարով եկար, խօսք ժող. (8):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակի» խմբագրութեան» (ստորագրութիւն չկա, ՀԱԳ):

90. Տետրակ Բ, 8 էջ

- Բվնդ.՝ Ծիծեռնակը բոյն էր շինում, խօսք Ղ. Աղայեանի (1):
- 2. Ղո՞ւ, դո՞ւ, դո՞ւ, խօսք Ղ. Աղայեանի (2-3):
- 3. Արի՛, գարուն, խօսք Ղ. Աղայեանի (3):
- 4. Բարիկ, բարիկ, խօսք Ռ. Պատկանեանի (5):
- 5. Լուսինն եկաւ, խօսք Յ. Աղաբաբի (6-7):
- 6. Դեռ ո՞ւր է ծիծառ, խօսք Ռ. Պատկանեանի (8):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակի» խմբագրութեան» (ստորագրութիւն չկա, ՀԱԳ):

91. Տետրակ Գ, 8 էջ

- Բվնդ.՝ 1. Բարի լուսի, խօսք Յովհ. Թումանեանի (1):
- 2. Մնաք բարով, խօսք Ծիլլերի, [ժրգմ. Յովհ. Թումանեան¹] (2-3):
- 3. Լուսը լուսացաւ, խօսք Յովհ. Թումանեանի (4):
- 4. Աշուն - «Դեղնած դաշտերին իջել է աշուն...», խօսք Յովհ. Թումանեանի (5):
- 5. Կաքաւիկ, խօսք Յովհ. Թումանեանի (6-7):
- 6. Է՛յ ջան, անցան, խօսք Հ. Հայրապետեանի (8):

92. Տետրակ Դ, 8 էջ

- Բվնդ.՝ Կոունկները շարան - շարան, խօսք [Ա. Իսահակեանի²] (1):
- 2. Ծաղիկների երգը, խօսք Ա. Խնկոյեանի (2-3):
- 3. Եկաւ գարուն, խօսք ժող. (4-5):
- 4. Ի՞նչ կայ էրնակ, խօսք Յ. Աղաբաբի (6-8):

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, էջք 14, 17, 19, 30, 35: ՀԳՄ, Դ, այս հրատ.ները չգիտեմ, ԱԻԵՄ, էջ 62:

Գրիսկն՝ «Մշակ» 1915, հմր 257՝ 19/ԺԱ, էջ 4: Ստորագր. Ա. Antonios, ԹԵ, 1916, հմր 4-5, էջ 63-4 (ըստ ՀՄԵ, հմր 371):

¹ Տե՛ս ՀԹԵՄ, էջ 35, հմր 44:

² Տպագրական վրիպակը՝ խոսք Գ. Մեսեանի, շտկված է ըստ ԱԻԵՄ, էջ 62:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1915, հմր 242՝ 1/ժԱ, էջ 4, «Յայտարարութիւններ»։ «Հոր.» 1915, հմր 226՝ 11/ժ, էջ 4 (վաճ. ազդ)։ «ԹԵ» 1916, հմր 1, էջ 16, «Ստ. հրատ.», հմր 1։

Օրնկ՝ ՀԱԳ։ ՄՄ։ ԳԱԹ, Վ. Բունիի ֆոնդ, 447, Ծ. Տ. -ի ֆոնդ, 141 (Ա տետրակ), 142 (Բ տետրակ), 143 (Գ տետրակ), Ռ. Մ. -ի ֆոնդ, 1496 (Բ տետրակ), 1497 (Գ տետրակ), 1498 (Դ տետրակ), Ա. Մ. -ի ֆոնդ, 7 (Գ տետրակ), 8 (Դ տետրակ), Վ. Տ. -ի ֆոնդ, 245 (Ա-Դ տետրակ)։

[1916]

93. ԳԵՂԱՐԻԿ

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ [մեներգեր դաշն. նուագակց.], Գ. Գեղարիկ, խմբ. Ռոմանոս Մելիքեանի, Պետրոգրադ, [1916],¹ 25 էջ, 4⁰։

«Իմ առաջին երգերը նվիրում եմ սիրելի Հօրս եւ մօրս»։

Բվնդ.՝ Գ. Գեղարիկ, Յառաջաբանի տեղ² 1914 թ. 22/Դ, ՍՊԲ (5)։

Երգերի ցանկ (6)։

1. Արեւիկ, [Ղ. Աղայեան] (7)։
2. Գարուն - «Արի՛ գարուն, արի՛, սիրուն....», [Ղ. Աղայեան] (8)։
3. Մայիսիկ, [Ն. Տէր - Ղեւոնդեան], Մայրենի լեզու (10—1)։
4. Զմեռ - «Թալանեցիին շքեղ պարտէզ....», [Գ. Մեսեան] (12—3)։
5. Սագիկ, [Ն. Տէր - Ղեւոնդեան], Մայրենի լեզու (14—6)։
6. Աշուն - «Դաշտ ու այդի դեղին հագան....», [Հ. Հայրապետեան] (17)։
7. Արտուտի երգը, [Ա. Խնկոյեան] (18—20)։
8. Էլ չկայ, կորան, [Գ. Մեսեան] (21)։
9. Ո՛ր է շշուկը, [Ռ. Մելիքեան եւ Ա. Մանուկեան], «Երաժշտական այրբնարան» (22—3)։
10. Օրորոցի երգ - «Թող քեզ ծածկեմ, անգին բալաս....», [Գ. Մեսեան] (24—5)։

Ծնթ.՝ Խոսքերի հեղինակների եւ աղբյուրների սվյակները վերցված են ցանկից։

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. -ը չգիտե։

Գրխսկն՝ Ս. Բարխուդարեան, «Հոր.», 1916, հմր 218՝ 30/Թ, էջ 3։

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ «Մշակ»-ի։
² Հեղինակը շնորհակալութուն է հայտնում խմբագրին՝ Ռ. Մելիքեանին։

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1916, հմր 133՝ 18/Զ, էջ 1 (հրատ. ծանուցում եւ ձեռք բերելու ազդ)։ «ԹԵ» 1916, հմր 6-7, էջ 80, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 47։

Օրնկ՝ ՀԱԳ։ ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւի-ի գրք., 1103։ ԳԱԹ, Ռ. Մ. -ի ֆոնդ, 1509, Ս. Մ. -ի ֆոնդ, 131։

[1917]

94-95. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Մեներգեր] դաշն. ձայնակց.։ Օր. 14, 15, Հեղինակի երաժշտական հրատարակչական ֆոնդ, Թիֆլիս, [1917?³], 3 էջ, 8⁰։

Դիմել՝ Թիֆլիսի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝ Քամոնյեան օրիորդաց դպրոց։

94. Օր. 14, 3 էջ

Բվնդ.՝ Ծիտիկի սերը, խոսք Յակ. Աղաբաբի (2)։

Դաշտի շողիկ շաղիկներ, խոսք Ա. Խնկոյեանի (3)։

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ»-ի յ. խմբագրութեան 1917 թ. 28-ին օգոստոսի Թիֆլիս (ստորագրություն չկա, ՀԱԳ)։

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. -ը չգիտե։

Մտնցկ. հրատ.՝ Ղազարեան Դ., Հոնօվէլ, կողքի էջ 4։

Պրբրկն՝ «Հոր.» 1918, հմր 13՝ 20/Ա, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճառքի ազդ։

Օրնկ՝ ՀԱԳ։

95. Օր. 15, 3 էջ

Բվնդ.՝ Զատիկ - «Տարույ մէջ մի հատիկ....», խոսք Յակ. Աղաբաբի (2)։

Ծիծեռնակին, խոսք Ա. Խնկոյեանի (3)։

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ»-ի մեծարգոյ խմբագրութեան 6/IX 1917 թ. » (ստորագրություն չկա, ՀԱԳ)։

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. -ը չգիտե։

Մտնցկ. հրատ.՝ Ղազարեան Դ., Հոնօվէլ, կողքի էջ 4։

³ Հրատարակութեան տարեթիվը նշված են ըստ ընծայագրերի։

Պրորկն՝ «Հոր.» 1918, հմր 13՝ 20Ա, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճառքի ազդ.:

Օրնկ՝ ՀԱԳ.:

1920

96. ԽՈՍՐՈՎ

ԽՈՍՐՈՎ ԱՅԹԻՆ ԿԱՄ ՀԱՅ ՏԱՐԱԳՐԻ ԵՐԳԱՐԱՆԸ, Քերթեց եւ եղանակեց Խոսրով, Փարիզ, սպաբեր. Կ. Յ. Ներսէս, 1920, 47 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Խոսրով Արտունց, Երկու խօսք, 1913-1919 (3):

Տաղ Հայութեան (4-5):

Միութեան կենացը¹ (6-7):

Աղերս տարագրին (8-10):

Քեզի՛, ով Միութիւն² (11):

Միրս ա՛ն, մայրիկ (12-3):

Ներէ՛, մայր, կալանաւոր զաւակիդ (14-6):

Նժդեհին ողբը (17-8):

Վերադարձը (19-20):

Կարասներգ (21-2):

Հայ որբին աղերսը (23-5):

Պատարագ յԱւարայրի, կոխէն առաջ (28-9):

Ա՛լ հերի՛ք (30-1):

Մէկ պաշիկիդ փոխարէն (32-3):

Յնձերգէ՛ պղպուլ (34-7):

Կե՛ր, արք եւ ուրախ լե՛ր (38-9):

Ծայ. մանկապարտեզի սպերգը (40-1):

Հայ աղջկա երգ (42-3):

Երթաս բարով, գաս բարով (44-7):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 7322:

Գրխակն՝ «Բազմ.», 1920, հմր 5, էջ 153:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1924 (էջ 61): Զարդարեան, 1925 (էջ 61):

Պրորկն՝ «ՀԱ.» 1920, 4-6/բ/2, «Նոր հրատ.» հմր 23:

«Փիւն.» 1920, 5/բ/1, «Ստ. գրքեր»: «ԺՁ-Ժամ.» 1921, հմր

733՝ 24/Բ - 9/Գ, էջ 3, «Հայկ. լուրեր»:

Օրնկ՝ ԵՊՀ.:

¹ Երգը նվիրված է Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեանը:

² Երգը նվիրված է Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեանը:

1921

97. ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ Վ.

ՀԱՅ ԵՐԳԵՐ [դաշն. նուագակց.], կազմեց Վ. Սրուանձտեանց, Հտ. Ա, երկ 1: Paris, 1921, Imp. Boucher grav., 16 էջ:

Կերպրոնատեղի՝ Փարիզ, Հեղինակի մօտ:

Բվնդ.՝ Ցանկ (2):

1. Միրոհիս, մեներգ (3-6):

2. Ալագեազ, մեներգ, [խօսք՝ Ա. Իսախանեան] (7-8):

3. Միրերգ, մեներգ (9):

4. Բեկզադո աղջիկ, գուգերգ (10-1):

5. Ողբ, մեներգ (12-3):

6. Ծովը, մեներգ (14-6):

Գրցցկ՝ Արմենիս, 1930 (էջ 25), Եազընեան, 1924 (էջ 62):

Պրորկն՝ «Մակ.» 1921, հմր 2773 (նոր շրջան՝ թիւ 952)՝ 31/ԺԴ, էջ 4, «Յուշատետր»:

Տրգրք.՝ Թէոդիկ, ԱՏ, 1923, ԺԷ տ., էջ 260, «Հայ երգեր» վերտառութեան ներքո:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ. ի ֆոնդ, 599, Ռ. Մ. ի ֆոնդ, 1523:

Բ. 3. Զայնազրած, ներդաշնակած, դաշնավորած, մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ

Բ. 3.1. Մի քանի երգահանների ձայնազրած... մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ

1863

98. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ ԵՐԳԵՐ. АРМЯНСКИЕ ПЕСНИ для фортепиано с пением. Переложил на ноты и издал Луи Дзаино, Тифлис, 1863, 8 էջ, 4⁰:

Բվնդ.՝ Երգ յաղթական. Ծապուհ - «Կեցցե՛ս դու Ծապուհ, կեցցե՛ս արքայ....», խօսք՝ Պ. Պ[ոռշեան] (3):

Սամէլի երգ - «Կեցցե՛ս քաջ Սամէլ....», եղ.՝ Գ. Աբովեանց, խօսք՝ Պ. Պ[ոռշեան] (4):

Աղօթք հախարարաց հայոց - «Աստուած ողորմած, տես մի իւեղնութիւն....», եղ.՝ Գ. Աբովեանց (5):

«Լըսի՛ր, քաջդ Վահան....», երածչտ.՝ Գ. Աբովեանց (6):

«Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...», *Երածչտ.*՝ Գ. Աբովեանց, [խօսք]՝ Յ. Կարինեան (7):

Ծնթ.՝ «Այս տարուան ներկայացրած մի քանի հայկական թատրոնական խաղարկությանց մէջ երգուած եղանակները ժողովրդի սրտին հաճողական երեւելով ամեն տեղից լսեցինք ցանկութիւն այդ երգերի երաժշտական խազերն ունենալու: Վստահեցանք տպել այն երգերի խազերը առանձին տետրակներով. 1-ին երգի եղանակն առած է գերմանականից, երկրորդը՝ Գ. Երանեանից, մնացած չորս երգերի եղանակը Գ. Աբովեանցի աշխատութիւնն է»: Կողքի էջ 4:

Ծնթ.՝ Պակասավոր օրինակ է. առաջին երգը չի պահպանուել:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտե:

Գրկն՝ ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջք 196-7, 210, 588:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1919

99. ՀԱՅ ԳՈՒՍԱՆ, Ա. շարք Հտ Ա. [Հրատ.], Կ. Վ. Հ. Ա.¹ [Կոմիտաս վարդապետի հինգ սաներ], Կ. Պոլիս, 1919, [6], 24 էջ, 4⁰:

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Հրանտի:

Բվնր.՝ [Ծանկ] (3):

Հրատարակիչ՝ **Հայկ Սեմերճեան, Նախարան** (4):

1. **Մեր հայրենիք. Քայլերգ**, դչն.՝ Բ. Կանաչեան, [խօսք]՝ Մ. Նալպանդեան (5):

2. **Առ Հայաստան** - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնութիւն...», դչն. Վ. Սրուանձտեանց, [Ֆր. Բեռա, *Փրանս-ից փոխ. Մ. Պէշիկաշեան*] (6):

3. **Սիրերգ** - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...», դչն.՝ Բ. Կանաչեան, [խօսք]՝ Լ. Ծանթ (7):

4. **Գարուն** - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...», երգ Տ. Չուրաճեանի, դչն.՝ Վ. Սարգսեան, [խօսք]՝ Մ. Պէշիկաշեան (8-9):

5. **Քայլերգ կամաւորներու**, երաժշտ.՝ Բ. Կանաչեան, [խօսք]՝ Գ. Կառվարեանց (10-1):

6. **Օրոր** - «Ննջի՛ր, մանկիկ իմ սիրասուն...», դչն.՝ Վ. Սարգսեան, [խօսք]՝ Ա. Չարդգ (12):

7. **Քայլերգ քաջն իսնի**, դչն.՝ Բ. Կանաչեան, [Միճագ] (13):

8. **Արի՛, ի՛մ սոխակ դչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց**, [խօսք]՝ Քամառ - Քաթիպա (13):

9. **Յոյսը** - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս...», դչն. Վ. Սրուանձտեանց, [խօսք]՝ Քամառ - Քաթիպա (15):

10. **Ակողի կարասը**, (ծաղրերգ), դչն.՝ Վ. Սարգսեան, [խօսք]՝ Հ. Եփրեմ վ. Չազրճեան (16-7):

11. **Երազ** - «Ես լսեցի մի անուշ ձայն...», դչն.՝ Բ. Կանաչեան, [խօսք]՝ Ս. Ծախազիզ (18-9):

12. **Ի գէն, Հայեր**, դչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց (20-1):

13. **Տաղ Անդրանիկի**, [Ծերամ], դչն.՝ Վ. Սարգսեան (22-3):

14. **Գեղօն, Պէթիօվէն** (24):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Առ մեծատաղանդ հայ երաժշտուհի Օր. Մարգարիտ Բաբաեան (կողք էջ 1)»: «Օրիորդ Մարգարիտ Բաբաեանի խորունկ ճիւղումով՝ Կ. Վ. Հ. Ա. Կ. Պոլիս լուսավար 1920» (անվնթ., ԳԱԹ, Մ. Բ. Ֆոնդ 619):

«Հայ երաժշտութեան հաւատացող՝ Օրիորդ Մարգարիտ Բաբայեանի խորունկ յարգանքներով «Կոմ. 5 սաներ»: 12 դեկտ. 1920 Բարիզ» (ԳԱԹ, Մ. Բ. Ֆոնդ, 561ա):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտե:

Գրցցկ՝ Եազրճեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ 62): Զարդարեան, 1922 (էջ 52): Պալեան, 1922 (էջ 51): Հ. Սամբէլ, 1955 (էջ 133):

Պրբրկն՝ «ԺՁ» 1919, հմր 359՝ 3-16/ԺԲ, էջ 3, «Հայկ. լուրեր»: «Մակ.» 1920, հմր 565 (2.389)՝ 28/Թ, էջ 4 (վաճ. ազդ): «ԺՁ-Ժամ.» 1920, հմր 663՝ 2-15/ԺԲ, էջ 4 (վաճ. ազդ):

Տրգրք՝ Թեոթիկ, ԱՏ, 1921, ԺԵ տ., էջ 312: «Հայկ2.» էջ 394:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ. Բ. Ֆոնդ, 561ա, 619, 620:

100. ՓԱՅԷԼԵԱՆ Կ. Յ.

ՀԱՅՐԵՆԻ ԵՐԳԵՐ, Պատրաստեց Կ. Յ. Փայէլեան, Պ. Գ. Մ. Ա. Ներբաչն. Գ. Հ. Այգունի Նիւ - Եորք, Կոչնակ հրատ. ընկ., [4], 105, [2] էջ, 8⁰:

PAELIAN G. H.

SONGS OF ARMENIA, Ed. By G. H. Paelian B.M.A. Arr. By K. H. Aigouni New - York. The Gotenhag publishing co.

Բվնր.՝ Կարասպետ Յ. Փայէլեան, *Նախարան*

G. H. Paelian, Foreword [1]:

¹ Նշված է փակագրի մեջ:

1. **Հայաստան** - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...»¹, [եղ.՝ Գ. Երանեան], [խօսք] Յ. Մ. Վանանդեցի, Armenia, trans. by Alice Stone Blackwell, (1–4):
2. **Հայի մաղթանք**, Armenian s prayer, trans. by Nina E. Rice. (5–7):
3. **Ազատութիւն** - «Ազատ Աստուածն այն օրից...», [խօսք] Մ. Նալբանդեանց, Liberty, trans. by Zabelle C. Boyajian (8–9):
4. **Ծիծեռնակ** - «Ծիծեռնակ՛կ, ծիծեռնակ՛կ...», [խօսք] Գ. Ա. Դոդոնեանց, *Swallow*, trans by Alice Stone Blackwell (8–9):
5. և 6. **Արարչի արտասուները**, [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպայի (10–2):
7. **Ստուերները Հայաստանին**, [եղ.]՝ Ardavazt vart. Kalenter, harm. by A.T. Daghlian, [խօսք]՝ Պ. Դուրեանի (12–3):
8. **Վրէժք ի Շաւարշան**, [խօսք չ. Ղ. Ալիշանի (14–8):
9. **Ճիդայիի երգը** (19):
10. **Տալտրիկցի**, [խօսք] Մ. Տամատեանի *The son of Dalvoring*, trans. by Alice Stone Blackwell, (20–3):
11. **Երգ ազգային սահմանադրութեան** [եղ.՝ Գ. Երանեան], [խօսք] Յ. Գ. Սըվաճեանի, (1861 24/b) (24–5):
12. և 13. **Մեր հայրենիք**, [խօսք]՝ Մ. Նալբանդեանց *Our fatherland*, trans. by Nina Rice (26–7):
14. **Վանայ ծովակ**, [խօսք] Բաֆֆու, *The lake of Van*, trans. By G. M. Green (28–9):
15. **Կիլիկիա** - «Երբ որ բացուին դռներն յուսոյ...», [եղ.՝ Ա.], [խօսք] [Ճր. Բեռա], [ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան, *Cilicia*, trans. by Nina Rice (30–2):
16. **Սերոբ փաշայի երգը** - «Ով որ քաջ է, ի՞նչ կսպասէ...» (32–3):
17. **Աւարայրի նահատակք**, [խօսք] Գ. Վ. Սրուանձտեանցի, *The martyrs of Avarair*, trans. by Zabelle C. Boyajian, (34–5):
18. **Ջարթի՛ր, որդեակ**, [խօսք] Պ. Վ. Նաթանեանի, *Awake my son*, trans. by Alice Stone Blackwell (36–7):
19. **Յոյս** - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ-պաղ, երեսիս...», [խօսք] Գամառ - Քաթիպայի, *The sure hope*, trans by Alice Stone Blackwell (36–7):
20. **Եղբայր եմք մեք**, [եղ.՝ Ա.], [խօսք] Մ. Պեշիկթաշեանի, *We are brothers*, trans. by Alice Stone Blackwell (38–9):
21. **Օրօրոցի երգ** - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտե՛զ, մե-րին...», [խօսք] Գամառ - Քաթիպայի, *Cradle song*, trans. by Alice Stone Blackwell (40–1):
22. **Ողջոյն Կիլիկիոյ**, [խօսք] Գ. Չ. Գալուստեանի (40–1):
23. **Իմ հայրենիք**, [խօսք] Ա. Հայկունիի, *My fatherland*, trans. by Alice Stone Blackwell (42–3):
24. **Հնչակ**, arr. by K. H. Aigouni, [խօսք]՝ Մ. Տամատեանի (42–3):
25. **Ո՛վ, Ծիծեռնակ**, [խօսք] Գրոսսիի, *The prisoner to the swallow*, trans. by Alice Stone Blackwell (44–7):
26. **Ջեյթունցի պատանիին մահը**, [խօսք] Մ. Պեշիկթաշեանի *Death of a youth of Zeitoun* (48–50):
27. **Այգուն, այգուն** (50–2):
28. **Պանդուխտ առ կրունկ** - «Կոո՛նկ, ուսի՞ր կու գաս...»² *The pilgrim to the crane*, trans. by Nina Rice (52–3):
29. **Վարդանի երգը**, [խօսք] Գամառ - Քաթիպայի (Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեանի) *The song of Vartan*, trans. by Alice Stone Blackwell (54–5):
30. **Մշու ողբը**, *Moush*, trans. by A. S. Blackwell (56):
31. **Տէ՛ր, ողորմե՛ա**, arr. *Bek Amir-khan*, [խօսք] Գամառ - Քաթիպայի (56–7):
32. **Ըղձանք**, *Wishes for Armenia*, trans. by A. S. Blackwell (58):
33. **Հայ ապրի՛ք**, [խօսք] Խ. Էպս. Նար - Պեշի, *Let us live Armenians*, trans. by Alice Stone Blackwell (58–9):
34. **Օտարութեան մէջ**, [խօսք] Յովհաննէս Թումանեանցի, *In exile*, trans. by Nina Rice, E. Harold Geer (60–1):
35. **Հա՛յ եմ, հա՛յ**, [խօսք] տոբղ. Մ. Ս. Գաբրիէլեանի, (62–7):
36. **Գարուն** - «Ո՛ր, ի՛նչ անուշ է ինչպէ՛ս գով...», [եղ.] D. Tchouhadjian, [խօսք] Մ. Պեշիկթաշեանի *Spring*, trans. by Zabelle C. Boyajian (68–71):
37. **Մահ Վարդանայ**, [խօսք] Գամառ - Քաթիպայի *The death of Vartan*, trans by Zabelle C. Boyajian (72–4):
38. **Արե՛ւ, արե՛ւ, դուրս ելիր** N. Bek Amir-khan, (74–5):
39. **Սիրահարը**, (խօսք Լ.) Շանթի (76–7):
40. **Փոքրիկ սվասցին**, arr. by G. H. Paelian, [խօսք]՝ Ռուբէն Ս. Բագուպեանի (78–9):
41. **Երբ ալեկոծ**, (խօսք Ք.) Թադէսեանի, *Houis hope*, trans. by Alice Stone Blackwell (80–1):
42. **Կապուտակ աչեր**, [Ֆ. Ն. Գլինկա, *ռուս.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան*] (80–1):
43. **Անտունի**, arr. by Komitas Wardapet, *The homeless*, trans. by Nina Rice (82–4):
44. **Իմ չինարի եարը**, arr. by Komitas Wardapet (85–7):
45. **Պարերգ** - «Աղջկե՛րք, պար բոնեցե՛ք...», N. Bek Amir-khan, (խօսք Ղ. Աղայեանի) (86):
46. **Մայր Հայաստանին**, [խօսք] Ա. Զօպանեանի, *The mother Armenia*, trans. by Alice Stone Blackwell (88–93):

¹ 1-5, 8-30, 36-7, 39, 41-2 և 46-րդ րդ երգերը ներդաշնակել է Գ. Ա. Այգունիին:

² Երգը վերագրվել է Նահապետ Քուչակին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրությունը:

- 47. **Փառք միութեան**, [Եղ.]՝ **H. Sinanian**, [խօսք] Վահան Մալեզեանի, (94–7):
- 48. **Պանդոխտի սիրերգը** (նմանող.), **Le Moneriett**, [խօսք] Կ. Յ. Փ. (98–101):
- 49. **Մնացես քարեալ** (նմանող.) (101–2):
Խորէն Մ. Անդրէասեան, F. Küchen,
- 50. **Ա՛հ, մի տաք օտարաց**, arr. by **Henri Carey**, [խօսք] Խորէն Մ. Անդրէասեանի (103):
- 51. **Francis Icot Key, John Stafford Smith, Ster spanglend banner**,
Աստեղայեռ դրօշակն (104–5):
Ծանկ առաջին տողերու [1]:
Ծանկ նիւթերու [1]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Գրիսկն՝ Անանիկեան, ՄՀ, «ԿՀ» 1919, հմր 11, էջ 335 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 525):

Պրորկն՝ «Բազմ.» 1920, 5/բ/2, «Ստ. գրքեր եւ հանդէսներ»: «Հայր.» 1920, հմր 2430՝ 25/Դ, էջ 4, «Պէրպէրեան գրատուն»: «Ազգ.» 1920, հմր 110(1442)՝ 11/Ե, էջ 4, «Պէրպէրեան գրատուն»: «ՀԱ» 1920, 9/ա/2, Կ. Ալիկեան, «Հայագիտական հրատ.» հմր 296:

Տրգրք՝ «Հայկզ.» էջ 395:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ. Ա. Գի ֆոնդ, 697:

1920

101-102. ՀԱՅ ԳՈՒՍԱՆ, Ա. շարք. Հտ. Բ-Գ, [Հրատ.] Կ. Վ. Հ. Ս.¹ [Կոմիտաս Վարդապետի հինգ սաներ] Կ. Պոլիս 1920, 4⁰:

101. Հտ. Բ, 24 էջ:

Բվնդ.՝ [Ծանկ] [2]:

15². **Բա՛մ. փորոտան**, ղչն.՝ Բ. Կանաչեան,³ [Եղ.]՝ Պ. Բիանկիանի, [խօսք]՝ [Հ. Ղ. Վ. Ալիշան] (3–5):

16. **Վերջին վարդ**, [ղչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց], [Թ. Մոր, փոխ. Բ. Պատկանեան] (6–7):

17. **Ո՛րն է Հայաստան**, ղչն.՝ Վ. Սարգսեան (8–9):

18. **Ծիծեռնակ** - «Ծիծեռնակ, ծիծեռնակ...» ղչն.՝ Բ. Կանաչեան, [խօսք՝ Գ. Դոդոխեանց] (10–1):

¹ Նշված է փակագրի մեջ:

² Երգարանի Ա, Բ եւ Գ հատորիկների երգերի համարակալումն ընդհանուր է:

³ Դաշնավորողի անհատական տվյալները տե՛ս Ծանկ էջ 2:

19. **Կովկասի քաջեր**, ղչն.՝ Վ. Սարգսեան (12–3):

20. **Սիրեցի, եարս տարան**, ղչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց, [խօսք՝ Ա. Իսահակեան] (14):

21. **Տոբ ձեռքդ, եղբա՛յր**, ղչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց (15):

22. **Օրոր** - «Քո՛ւն էղիք, սրախս, աչքըդ խոփ արա՛....», **Երածչտ.**՝ Բ. Կանաչեան, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (16–9):

23. **Հայ արիներ**, եր.՝ Վ. Սարգսեան (20–1):

24. **Սիրերգ** - «Լճի մէջ նստակը մեղմ հովով կսահի...», ղչն.՝ Բ. Կանաչեան (22):

25. **Մենք պէտք է կոռենք**, ղչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց (23–4):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Ազնիս պ. Ա. Սեմերնեանի ջերմ զգացումներով Վ. Սրուանձտեանց 24 ապրիլ 1920» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Գրցցկ՝ Եագրնեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ 62): Զարդարեան, 1922 (էջ 52), 1925 (էջ 62): Կիլիկիա, 1923 (էջ 31): Պալեանց, 1921 (էջ 32), 1922 (էջ 51):

Պրորկն՝ «ԺԶ» 1920, հմր 473՝ 21/Դ-4/Ե, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Մակ.» 1920, հմր 443 (2.263)՝ 1/Ե, էջ 3, «Յուշատետր»: «ԺԶ-Ժամ.» 1920, հմր 663՝ 2-15/ԺԲ, էջ 4 (վաճ. ազդ.):

Տրգրք.՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1921, ԺԵ տ., էջ 312: «Հայկզ.» էջ 394:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

102. Հտ. Գ, 24 էջ:

Բվնդ.⁴ 26. **Հայաստան** - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...», [Եղ.]՝ Գ. Երանեան, [ղչն.]՝ **Կոմիտաս** վրո., [խօսք՝ Յ. Մ. Վանանդեցի] (2):

27. **Կիլիկիա** - «Երբոր բացուիս դռներն յուսդ...», [Եղ.]՝ Գ. Երանեան, [ղչն.՝ Վ. Սարգսեան⁵], [Տր. Բեռա, ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռոսիկեան] (4):

28. **Վանայ գիշեր**, [ղչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց] (6):

29. **Ծայգային**, խօսք՝ Գ. Կառվարեցի (7):

30. **Սիրերգ** - «Ո՛ւր էր թէ գեփիռիկ...», [ղչն.՝ Վ. Սրուանձտեանց], [Մ. Պէշիկթաշլեան] (8–9):

31. **Օրոր** - «Քնի՛ր, իմ սիրուն հրեշտակ...», **Մոցարտ** (10):

32. **Ծով աչեր**, [Եղ.]՝ Բ. Կանաչեան (12):

33. **Թառա՛ջ** - «Թառա՛ջ ընթանանք, եղբայրներ...», [ղչն.՝ Բ. Կանաչեան] (13):

⁴ Երգարանի Ա, Բ եւ Գ հատորիկների երգերի համարակալումն ընդհանուր է:

⁵ Դաշնավորողների անհատական տվյալները տե՛ս Ծանկ:

- 34. *Երգ կալանատրիան*, [Էջն.՝ Վ. Սրուանձտեանց], [Ի. Կոզլով, ուսու.-ից թրգմ. Յ. Քուչուրեկեան] (14):
- 35. *Երգ տարագրիան*, [Էջն.՝ Վ. Սրուանձտեանց] (15):
- 36. *Հրաւեր* - «Հայ երիտասարդք, շուտ շտապեցէ՛ք...», [Էջն.՝ Վ. Սրուանձտեանց] (16):
- 37. *Տալտրիկ* - «Տալտրիկի գաւակ եմ դորդ...», [Էջն.՝ Վ. Սարգսեան], [Խօսք՝ Մ. Տամատեան] (18):
- 38. *Հովիւր* - «Հովիւր սարում տիրեց...», [Ըստ Կարա - Մորզայի, երգի խորագիրն է՝ «Հին գալլա»], [Էջն.՝ Բ. Կանաչեան] (20):
- 39. *Համոյի երգը*, [Էջն.՝ Վ. Սարգսեան] (22):
- 40. *Պորակիան*, [Էղ.]՝ Մենտրլսոն (23-4):
[Թանկ] [1]:

Ծնթ.՝ «Հայ Գուսան»-ի 3 հատորիկում երգերի կատարողական ցուցիչները նշված են հայերեն եզրերով:

«Կոմիտասեան հինգ սաներ» խմբակցության՝ Բարսեղ Կանաչ-յանի, Վարդան Սարգսյանի, Միհրան Թումանյանի, Վաղարշակ Սրվանձտյանցի ու Հայկ Սեմերճյանի հրատարակած «Հայ Գուսան» հատորիկների, Կ. Պոլսում նրանց ծավալած գործունեության վերաբերյալ տե՛ս Մ. Մորզայան, *ՈՒԱԵՊ*, էջք 235-6, 267-77:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե՛:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ 62): Զարդարեան, 1922 (էջ 52), 1925 (էջ 62): Պալեանց, 1921 (էջ 32), 1922 (էջ 51):

Պրբրկն՝ «Ոստ.» 1920, հմր 1920, էջ 848, «Ստ. գրքեր»:
«Մակ.» 1920, հմր 565, (2.389)՝ 28/Թ, էջ 4 (վաճ. ազդ.):
«ԺԺ-Ժամ.» 1920, հմր 663՝ 2-15/ԺԴ, էջ 4 (վաճ. ազդ.):
Տրգրք՝ ԹԷՊԻԿ, *ԱՏ* 1921, ԺԵ տ., էջ 312: «Հայկզ.», էջ 394:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Բ. 3.2. Մի երգահանի ձայնագրած... մշակած երգեր պարունակող ժողովածուներ

1879

103. ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ ԵԶՆԻԿ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ ԽՄԲԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, ՏԵՐ - ԵԶՆԻԿ, Տիբիսի, 1879, 17 էջ, 4⁰: [Բնագիրը՝ վիմատիպ, հայկ. ձայնանիշերով]:

- Բվնր.*՝ 1. *Մեր հայրենիք*, [Խօսք՝ Մ. Նալբանդեանց] (1):
- 2. *Երեկոյեան աղօթք* (2-3):
- 3. *Երգ նորին Վեհափառութեան Գէորգ Դ. կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց*, [Խօսք՝ Վ. Վ. Մանկունի] (4-9):
- 4. «Տէր, սրահեա՛ կայսր մեր...» (9-10):
- 5. *Շարական կուսանաց* - «Անձինք նուիրեալք սիրոյն Քրիստոսի...», [Կոմիտաս Աղցեցի] (10-2):
- 6. *Աղօթք* - «Ո՛վ Տէր Աստուած, լոր մեր բարբառ...» (12-5):
- 7. *Կիլիկիա* - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Էղ.՝ Գ. Երանեան], [Ֆր. Բեռա, *Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան*] (16-7):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե՛:

Գրցցկ՝ ՆՀԴՀ, հմր 242:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (ՆՀԴՀ-ի օրինակն է՝ հմր. 242 դրոշմակնիքով):

1880

104. ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ ԵԶՆԻԿ
ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ. Երգեր եւ պարերգեր ի հրահանգ եւ ի պէտս հոգեւոր դպրոցաց հայոց, Խմբ. Եզնիկ քհնյ. Երզնկեանց, ուսուցիչ Հայկ. ձայնագրութեան Ներսիսեան ազգային - հոգեւոր դպրանոցի հայոց Տիբիսիոյ, Հրատ. Զ. Գրիգորեանցի Կովկասեան գրավաճառանոցի, [Հրամանաւ Տ. Տ. Գէորգայ Դ. Վեհափառ եւ սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց], Վաղարշապատ, տպ. Սրբոյ Կաթողիկէ էջմիածնի, ՌՅԻԸ [= 1328], 1880, [3], Դ, 56 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Եզնիկ քննյ. Երզնկեանց, *Նորին Վեհափառութեան Տ. Տ. Գէորգայ Դ. սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց* [1]

Եզնիկ քննյ., *Յառաջաբան* (Ա-Դ):

Մասն Ա.

- Ա. *Մաղթանք օգոստափառ կայսեր համար* (1):
- Բ. *Մաղթանք վասն Վեհափառ կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց* (1):

Առաւօտեան երգեր.

- Գ. *Մանկական աղօթք* (2):
- Դ. *Բարի առաւօտ* (3):
- Ե. *Առաւօտեան ողջոյն* (3-4):

Մասն Բ. Յառաջներ, մարշեր.

- Ձ. Պարերգ - «Այսօր մենք շատ ուրախ ենք...» (5-6):
- Է. Ծինակահի երգ, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (6-7):
- Ը. Աքաղաղ - «Դո՛ւ ի՛նձ ասա՛, արաղաղ...» (7-8):
- Թ. Ուրախութիւն (8-9):
- Ժ. Հոկտեմբերին (9):
- ԺԱ. Խրատ - «Արի՛ք, ընկերք, շուտ արեք...» (10-1):
- ԺԲ. Յառաջ - «Արի՛ք կարգով մենք շարունակ...» (11-2):
- ԺԳ. Մայիս - «Մայիս նոր օր բերում...» (12):
- ԺԴ. Մայիսին - «Երբ մայիսին ես անցնում եմ անտառով...» (13):
- ԺԵ. Քայլափոխ (13-4):
- ԺԶ. Առաւօտեան հրաւեր (14-5):

Մասն Գ. Ծրջանաձև երգեր.

- ԺԷ. Թռչնիկ (16):
- ԺԸ. Փոքրիկ շնիկ (17):
- ԺԹ. Թռչնիկ եւ մանուկներ (17-9):
- Ի. Տարուայ եղանակները, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (20):
- ԻԱ. Մայր եւ գառնիկ (21):
- ԻԲ. Պսակներ (21-4):
- ԻԳ. Գիւղացու երգ (24-5):
- ԻԴ. Գարուն - «Ահա եկաւ մեր գարուն...» (26-7):
- ԻԵ. Մանուկներ եւ թիթեռ (27-8):
- ԻԶ. Զագուկ եւ կատու (28-9):
- ԻԷ. Երածիշտներ (29-30):
- ԻԸ. Փոքրիկ որբիկները Աստուծոյ որդիքն են (31):
- ԻԹ. Ծաղիկների երգ (31-3):
- Լ. Խմբիկ (պարերգ) (33):
- ԼԱ. Ուրախութիւն (պարերգ) (33-4):
- ԼԲ. Լաւ աշակերտներ (35-6):

Մասն Դ. Ժողովրդական գործածական երգեր.

- ԼԳ. Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...», [խօսք՝ Ստ. Նազարեան] (37-8):
- ԼԴ. Առ մայրենի լեզու, [Էղ.՝ Տ. Չուխաճեան, խօսք՝ Մ. Տոն Ծէնկէնդորֆ, գերմ.-ից թրգմ. Ե. Զագրճեան] (38-40):
- ԼԵ. Վայր ընկնող աստղ[եր], [Պ. - Ժ. Բերանժէ, ռուս.-ից փոխ. Մ. Նալբանդեան] (40-1):
- ԼԶ. Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ՛, ծիծեռնակ՛...», [խօսք՝ Գ. Դողոխեանց] (41-3):
- ԼԷ. Անի քաղաք, [խօսք՝ Աղ. Արարատեան] (43-4):
- ԼԸ. Աղքատ կին, [Պ. - Ժ. Բերանժէ, ռուս.-ից փոխ. Մ. Նալբանդեան] (44-5):
- ԼԹ. Հովիւ աղջկայ երգ (46):
- Խ. Իտալացի աղջկայ երգ, [խօսք՝ Մ. Նալբանդեան] (47):
- ԽԱ. Արաքսի արտասուճքը, [Էղ.՝ Պ. Ափրիկեան, խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (48-9):

- ԽԲ. Երգ հայրենասիրի, [խօսք՝ Ս. Ծաֆազիզ¹] (49-50):
- ԽԳ. Կլիկիկա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Էղ.՝ Գ. Երանեան, խօսք՝ Ֆր. Բեռա, ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսի-նեան] (50-1):
- ԽԴ. Աղօթք երեկոյեան (51):

Յաւելուծ Գամառ - Քաթիպայի հեղինակած մանկա-կան երգերից.

- ԽԵ. Նոր տարի - «Ահա հասաւ նոր տարի...» (52):
- ԽԶ. Մեղու (53-4):
- ԽԷ. Գառնուկ (53):
- ԽԸ. Վարժատուն (53-4):
- ԽԹ. Ծիծեռնիկ² (54-5):
- Մ. Գարուն (պարերգ) (55):
- ՄԱ. Աքլար (55-6):
- ՄԲ. Աշուն - «Աշունը եկաւ, թափեցաւ սաղարթ...» (56):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ» լրագրի խմբագրութեանը նուէր» (մեզ անհայտ ձեռագրով, ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ Զարպիսանայեան, ՀՄ, էջ 174 (հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1881-ը): Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 594, ՀԳՄ, հտ. Գ, 3594:

Գրիսկն¹ Սահակ արկ. [Ամատունի], «Ար.» 1880, էջ 505-509 (ըստ «Մտնգտ.» «Մր.» ամս.» հմր. 1766: ՀՔՄՊՄ, էջ 127): Ղ. քննչ. Յովսէփեան, «Ար.» 1881, էջ 500-514 (ըստ «Մտնգտ. Մր.» ամս.», հմր 1952: ՀՔՄՊՄ, էջ 127): Տէր-Եգնիկի պատասխանը, «ՄՀ» 1881, հմր 25՝ 26/բ) (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 114, ՀՄԵ, հմր 1030): Սահակ արկ., «Մր.» 1881, էջ 182-187 (ըստ «Մտնգտ.» Մր.» ամս.», հմր. 1976): Սահակ արկ., Երկրորդ պատասխանի առթիւ, «Ար» 1881, հմր 6, էջ 285-90 (ըստ ՀՄԵ, հմր 282: Սահակ արկ.-ի հողվածի մեջ նաեւ՝ Ն. Թաշյանի նամակն իրեն ուղղված՝ քննադատական խոսքը երգարանի մասին):

Այս գրախոսությունների քննարկումը եւ գնահատումը տես Ն. Թահմիզյանի «Արարատն...» - «Էջմիածին» 1968, հմր ԺԱ/ԺԲ, էջ 87):

Գրցցկ¹ Դալթեան (էջ 34): ԹԿԳ, 1891 (էջ 30): 1895 (էջ 11): ՆՀԳՀ, հմր 243:

Պրորկն¹ «Մշակ» 1880, հմր 181՝ 11-23/Ժ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

---

¹ Եսհազիզ Ս., ՉԵ, էջ 266-7:
² Երգարանում վերնագիրն է՝ Ծիծեռնակ: Ուղղվել ենք ըստ Ռ. Պատկանեանի «Մանկական երգերի»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ. ր գրի., 567: ԳԱԹ: ՄՄ:

105. ՍՈՒԶԱՆԱՃԵԱՆՑ ԹՈՎՀ.

[ՀԱԹԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ դաշն. նուագակց], Թիֆլիս, 1880 (дозв. ценз. Тифлис, 24^{то} марта 1880 г.), 4 էջ, 4⁰:

- Բվնդ.՝ 1. Անի քաղաք, [խօսք՝ Աղ. Արարատեան] [1]:
- 2. Ինձ համար չէ՛, [խօսք՝ Գ. Պատկանեան] [2]:
- 3. Աղքատ կին, [Պ. - Փ. Բերանժէ, ուսու-ից փոխ. Մ. Նալբանդեանց] (3):
- 4. Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ, ծիծեռնակ...», [խօսք՝ Գ. Դողդիսեանց] (4):

Ծնթ.՝ Երգարանի անվանումը ճշել ենք ըստ Ղազիկյանի:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ Ա, էջ 1456, (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի. տրված են երգարանի անվանումը եւ երգերի խորագրերը): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտե:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1880, հմր, 58՝ 5-17/Դ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): Իրագեկվել է, որ վաճառվում է հոգուտ Վանի սովատանջների:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1882

106. ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ ԵԶՆԻԿ

ԶԱԹՆԱԳՐԵԱԼ ԱԶԳԱԹԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ, Ժողովեց եւ ձայնագր. Եզնիկ քհնյ. Երզնկեանց, ուսուցիչ Հայկ. ձայնագրութեան Ներսիսեան ազգային հոգեւոր դպրանոցի Հայոց Տփխիսոյ [Հրամանաւ Տ. Տ. Գէորգայ Դ. Վեհափառ եւ սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց], Վաղարշապատ, տպ. Սրբոյ Կաթողիկէ էջմիածնի, [ՌՅԼԲ] [= 1332] – 1882, Դ, 172 էջ, 8⁰ (Հայկ. ձայնա-նիշերով):

Բվնդ.՝ Եզնիկ քննյ. Երզնկեանց, Յառաջաբան (Ա.-Դ):

- 1. Երգ մեռանող հայրենասիրի, [խօսք՝ Ս. Շահագիզեան] (1–2):
- 2. Ողբալի բանք, [խօսք՝ Ա. Վ. Արարատեան] (2–4):
- 3. Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, [Էղ.՝ Գ. Երանեան], [խօսք՝ Յ. Գ. Սըվաճեան, 1861 24/Ե (4–5):

- 4. Խմբեակն,¹ [խօսք՝ Ե. Մելիքեան] (6–7):
- 5. Նկարիչ, [խօսք՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան] (8–9):
- 6. Սայրորդ, [Ֆ. Ն. Գլինկա, ուսու-ից փոխ., Գ. Տ. - Պ.²] Պատկանեան (9–10):
- 7. Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...» (10–2):
- 8. Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետուր թոռուցեալ բարձուտ երկնաճեմ...», [խօսք՝ Գ. Ապտուլլաֆ] (12–4):
- 9. Երգ ուրախութեան - «Արիք որ երթամք...», [խօսք՝ Գր. Գապասակալեան] (15–6):
- 10. «Յառաջ» զօրաց հայոց (16–7):
- 11. Թատրոնական երգ - «Արիացի՛ր գոնեա...» (17–8):
- 12. Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...», [խօսք՝ Մ. Նալբանդեան] (18–20):
- 13. Ողբ ջողայեցոց³ (20–1):
- 14. Իղձ առ Հայաստան, [խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափագեան] (21–2):
- 15. Առաւօտեան երգ շինականաց, [խօսք՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան] (22–3):
- 16. Յառա՛ջ, Լեւոն Զ⁴ (24):
- 17. Աւետարեք Հայաստանի առ հայ տղայ, [խօսք՝ Ներսէս Մեզապրեան] (25–8):
- 18. Ուղերձ առ Վեհափառ Հայրապետն Ամենայն Հայոց, [խօսք՝ Վահրամ Վ. Մանկունի] (28–30):
- 19. Ի Շաարջան դաշտին վրէժք,⁵ [խօսք՝ Հ. Ղ. Վ. Ալիշան] (31–2):
- 20. Գիւղական աղջիկ⁶ (32–3):
- 21. Հայրենասիրի գարունը, [խօսք՝ Ե. Մեծատմեանց] (33–4):
- 22. Անձուկք հայ մանկանց (35–6):
- 23. Արմենոսի - «Գեղեցիկ Արմենոսի, դու իմ սրտիս հատոր...», [խօսք՝ Մ. Փ. (36–7):
- 24. Վերջին գարուն, [խօսք՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան] (37–8):
- 25. Երգ սահմանադրութեան - «Գարուն Հայաստան գայ ծաղկապարսկ...», [խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափագեանց] (38–40):
- 26. Կիլիկիա - «Երբոր բացտիմն դոներն յուտյ...», [Էղ.՝ Գ. Երանեան, խօսք՝ Ֆր. Բեռա, ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսի-նեան] (40–1):

¹ Թյուրքիմացաբար նշված է հեղինակի մեկ այլ երգի վերնագիրը՝ Մուսայն:

² Խոսքը վերագրվել է Ռ. Տ.- Գ. Պատկանյանին: Տե՛ս 139-րդ էջի հմր 3 ծանոթագրությունը:

³ Երգի տակ դրված է Ստեփան վրդ. ստորագրությունը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրությունը:

⁴ Երգի 1-2-րդ քառատողերը «Ռուսերի աւազակապետ» թատերգության երգից են վերցված, միայն 3-րդ վերջին քառատողն է աղերսվում վերնագրին:

⁵ Ալիշան Ղ., Երկեր, էջ 82-6: էջատակում նշված է՝ «Սանդուխտ» ողբերգությունից: Տե՛ս 249-րդ էջի հմր 3 ծանոթագրությունը:

⁶ Խոսքը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանիցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրությունը:

27. Հայրենասիրի խրատը (41):
28. Հովուհի (42-3):
29. Հայ գիւնոր - «Ես եմ քաջ գիւնոր...» (43-4):
30. Սահմանադրութեան երգ - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բաղդին...», [խօսք]՝ Ս. Հ. Ֆելիկեան (44-6):
31. Զինուորի երգ - «Զինուորիս երգերը, եղբա՛րք, լսեցէք...», [նուս.-ից թրգմ.] Գ. Դողդիսեան (46-7):
32. Զէյթունի երգ - «Զէյթուն, անկախ դու աշխարհիկ...», [խօսք]՝ Մ. Փ. (47):
- 33., Աղաստ մօր երգը, [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (48-9):
34. Ծռաչանիկ - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...», [խօսք]՝ Յ. Կարինեանց (49-50):
35. Հայրենիք - «Թէ իմն հայրենեաց քնար սգատր...», [խօսք]՝ Ս. Հ. Ֆելիկեան (51-2):
36. Իդձ պանդխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՛ն, կը թռչէի...», [խօսք՝ Ս. Հ. Ֆելիկեան] (52-3):
37. Ծերունի հայրենասէր, [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (53-5):
38. Երգ ցաւագին (55-6):
39. Պար հայոց նախարարաց, [խօսք]՝ Խորէն Եպս. Գալֆայեան (57-8):
40. Ինձ համար չէ՛, [խօսք]՝ Բ. Տ. - [Պ¹.] Պատկանեան (58-9):
41. Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[u] զիս կը կանչէ...», [խօսք]՝ Ա. Հայկունի (59-61):
42. Եղբայր եմք մեք, [եղ.՝ Կ. Տոսթինի], [խօսք]՝ Մ. Պէշիկ-թաշլեան (61-2):
43. Ծեր Մասեաց ողբը, [խօսք]՝ Մ. Փ. (63-4):
44. Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ՛կ, ծիծեռնակ՛կ...», [խօսք]՝ Գ. Դողդիսեանց (64-5):
45. Զան գիլում, (ժողովրդական)² (66):
46. Վայր ընկնող աստղեր, [Պ. - Ժ. Բերանժէ, նուս.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեան (67-9):
47. Պանդխտ հայն, [խօսք՝ Ի. Կոզլով, նուս.-ից թրգմ.] [Յ³.] Բուշուրեանց (69-70):
48. Արշակայ երգ, [խօսք]՝ Խ. Գալֆայեան (70-1):
49. Անձուկք հայրենեաց, [խօսք]՝ Խ. Եպս. Գալֆայեան (71-3):
50. Վանեցոց խրատոյս, [խօսք]՝ [Մ.] Մնակեան (73-4):
51. Ուղերձ առ Վեհափառ Կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց, [խօսք՝ Վ. Վ. Մանկունի] (74-6):

52. Վարդան Մամիկոնեանի երգը, [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (76-8):
53. Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը, [խօսք]՝ Մ. Նալբանդեան (79-81):
54. Իմ երգը - «Հետացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...», [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (81-2):
55. Աղօթք երեկոյեան (83):
56. Հայաստան - «Հայաստան՛, երկիր դրախտավայր...», [եղ.՝ Գ. Երանեան], [խօսք]՝ Յ. Միրզա Վանանդեցի (83-5):
57. Երգ ի դէմս քաջին Վարդանայ, [խօսք]՝ Տ. - Գ. Պատկանեան (85-7):
58. Հա՛յ մեռնիկ, [խօսք՝ Խ. Գալֆայեան] (87-91):
59. Սահմանադրութեան երգ - «Հայրենեաց սիրով վառուած վեհ սրտեր...», [խօսք]՝ Ս. Պ. Փափազեան (92-4):
60. Երգ մեծին Վարդանայ, [խօսք]՝ Ռ. Սեւեֆեան (94-6):
61. Երգ քաջին Վարդանայ, [խօսք]՝ Խ. Ն. (96-7):
62. Մտածութիւնք Աղթամարայ ծովակի եզերքին, [խօսք]՝ Յ. Մելիք - Յակոբեան (97-8):
63. Արաքսի արտասուքը, [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (99-100):
64. Իտալացի աղջկայ երգ, [խօսք]՝ Մ. Նալբանդեանց (101-2):
65. Որս Արշակայ⁴ - «Մեծափառ արքայն...» (102-3):
66. Լեռն Ջրանտի մէջ, [խօսք]՝ Ս. Գնունի (103-6):
67. Երկու քոյր, [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (106-8):
68. Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...», [խօսք]՝ Ս. Նազարեանց (108-9):
69. Երգ հայրենի - «Մինչդեռ յոտով խալտայ բնութիւն...», [խօսք]՝ [Ֆր. Բեռա, Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (110-1):
70. Արամ - երգ, [խօսք]՝ [Մ. Թաղիադեանց⁵] (111-2):
71. Երգ Վարդանանց գօրավարաց (112-3):
72. Անուրջք, [խօսք]՝ Յ. Վ. Ալամդարեան (114-5):
73. Սուգ դատեր Յեփոթայեայ, [խօսք]՝ Յ. Վ. Ալամդարեան (115-7):
74. Օրօրք հայկական, [խօսք]՝ Կ. Մամիկոնեան (117-8):
75. Պանդխտի ողջոյնը, [խօսք՝ Ս. Հ. Ֆելիկեան] (118-9):
76. Առ Հայաստան - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Հայաստան...», Արթ. Յ. Այվազեան (119-21):
77. Մաղթանք առ Աստուած, [խօսք]՝ Վ. Վ. Մանկունի (121-2):
78. Նուէր յատր օրհնութեան եւ բացման Գետրգեան ճեմարանի, [խօսք]՝ Վ. Վ. Մանկունի (123-5):

¹ Հեղինակի Հայրանվան (Պետրոս) սկզբնատառի փոխարեն սովորվել է՝ Գ.:

² Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

³ Թարգմանչի անվան (Յովհաննէս) սկզբնատառի փոխարեն սովորվել է՝ Մ.:

⁴ Երգի տակ նշված է՝ Խ. Գ. [Սորեն Գալֆայեան]: Տե՛ս 250-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրութիւնը:

⁵ Երգը վերագրվել է Մսեր Մսերյանին: Տե՛ս 141-րդ էջի հմր 15 ծանոթագրութիւնը:

- 79. **Յառաջ հայկական** - «[Արտաշէս¹] եւ Սաթենիկ» ողբերգութիւնից (125-6):
- 80. **Հայաստան աշխարհ**, [խօսք]՝ Մ. Փ. (126-7):
- 81. **Մաղթանք** - «Ո՛վ Տեր մեր Աստուած...», [խօսք]՝ Գ. Ա. (127):
- 82. **Հայ աշխարհ** (128-30):
- 83. **Երգ վահան Մամիկոնեանի**, [խօսք]՝ Խորէն վրդ. (131-3):
- 84. **Ազգատեսաք**, [խօսք]՝ Խ. եպս. Գալֆայեան (133-6):
- 85. **Սոխակն Աւարայրի**, [խօսք]՝ Հ. Ղ. վ. Ալիշանեան (137):
- 86. **Միտթիւն**, [խօսք]՝ Ս. Հ. Ֆելէկեան (138-40):
- 87. **Դիցազն Տաճատ**, [խօսք]՝ Թ. Թերզեան (140-2):
- 88. **Վարդան Մամիկոնեան**, [խօսք]՝ Յ. Կարինեան (142-4):
- 89. **Մաղթանք հայրենեաց**, [խօսք]՝ Մ. Փ. (144-6):
- 90. **Զեն երջանիկ**, [խօսք]՝ Մ. Պէշիկթաշլեան (146-7):
- 91. **Մաղթանք առաւօտեան** (148-8):
- 92. **Մայրենի լեզու** - «Ո՛վ մեծասրանչ դու լեզու...», [եղ.՝ Տ. Չոխաճեան, խօսք՝ Մ. ֆոն Օենկէնդորֆ, գերմ.-ից թրգմ. Հ. Ե. վ. Չագրճեան] (149-51):
- 93. **Գարուն** - «Ո՛րն, ի՞նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...», խօսք՝ Մ. Պէշիկթաշլեան (151-2):
- 94. **Հայ դիցազունք**, [խօսք]՝ Ղ. վ. (153-4):
- 95. **Մաղթանք** - «Սահման անսահման խորոց Հաստիկն տնօրէնութեան...», [խօսք]՝ Ս. Պատկանեան (154-6):
- 96. **Հառաչանք** - «Սա տխուր վիճակ տարաբաղդ ազգիս...», [խօսք]՝ Ս. Պ. Պ. Փափազեան (156-7):
- 97. **Մաղթանք օգոստոսափառ կայսեր ոռուսաց** (157):
- 98. **Աղօթք վասն հայրենեաց**, [խօսք]՝ Խորէն վ. Գալֆայեան (158-60):
- 99. **Օրհներգութիւն ազգային²** (160-1):
- 100. **Աղքատ կին**, [խօսք՝ Պ. - Ժ. Բերանժէ, ռուս.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեան (162):
- 101. **Օրորոցի երգ** - «Քո՛ն էլիք, պալաս, աչքըդ խուփարա՛...», [խօսք]՝ Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (163-4):
- 102. **Պանդխտի երգ** - «Օտար երկիր, օտար պանդխտ լըր հեծեմ...» (164-5):
- 103. **Հայրենեաց ձայն** (165-6):
- 104. **Երգ ազատութեան** - «Օ՛հ, փութացէ՛ք, հասնալ է ժամ...» (167-8):
- Ծանկ** (169-72):

Մտնգտ.¹ Ղազիկեան, հտ. Ա., էջ 594, ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3926:

Գրցցկ¹ Դալթեան (էջ 34): ԹԿԳ 1895 (էջ 11): ՆՀԴՀ, հմր 245:

¹ Սխալմամբ տպագրվել է Արշակ:
² Օրհներգութիւնը վերագրվել է Մ. Գ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

Պրորկն¹ «Մշակ» 1883, հմր 155՝ 19/Ժ, էջ 1, «Ներքին լուրեր»: «Արձ.» 1883, հմր. 43՝ 23/Ժ, էջ 623, (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ.):

Օրնկ¹ ՀԱԳ (Ալեքսանդր Ռոտինյանցի ինքնագրով օրինակ): ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

1887

107. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ ՂԱԶԱՐՈՍ

ՔՆԱՐԻԿ ՄԱՆԿԱԿԱՆ. *Երգեր, պարերգեր եւ աղօթքներ փոքրահասակ մանուկների համար, Զայնազր. Ղազարոս քհնյ. Յովսէփեան, [Ներդաշն. Մակար Եկմպեանի] Հրատ. Յ. Սուզանաճեանի երաժշտ. վաճառանոցի թիֆլիսում, Սպբ. տպ. Ի. Ն. Սկորոխովի, 1887 (дозв. ценз. СПб. 4го ноября 1886 г.), [тип.-лит. Р. Голнке, гравёр К. Цигерт], 38 էջ, 8⁰:*

«Նորին գերազանցութեան բարերար հիմնադրի Մարիամեան - Յովնանեան օրիորդաց դպրոցի Յովհաննու Ստեփաննոսեան Յովնանեանց խոնարհ նուէր աշխատախրոզից»:

Բվնր.¹ Ղազարոս քհնյ. Յովսէփեան, *Երկու խօսք, 8/ե 1886* (3):

Մ. Եկմպեանց, Ներդաշնակողի կողմից, 25/Ժ 1886, ՍՊԲ (5):

- 1. **Աքաղաղ** - «Դու ինձ ասա՛, արաղաղ...» (7, 31³):
- 2. **Նապաստակ** - «Երկու փոքրիկ նապաստակ...» (8, 31):
- 3. **Առաւօտեան աղօթք** - «Ո՛վ Տեր մեր գրթոտ...», [խօսք՝ Ղ. Աղայեան⁴] (9, 31):
- 4. **Գառնուկ**, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (10, 31):
- 5. **Թռչնիկ եւ մանուկ** (11, 31):
- 6. **Արեւ**, [Ղ. Աղայեան⁵] (11-2, 31):
- 7. **Առաւօտեան ողջոյն** (13, 31):
- 8. **Փոքրիկ որբը** (14, 32):
- 9. **Պարերգ** - «Այսօր մենք շատ ուրախ ենք...» (14-5, 32):
- 10. **Նապաստակ** - «Մի՛ վազեր այդչափ արագ...» (16, 33):
- 11. **Երեկոյեան աղօթք** - «Տէր Աստուած իմ բարերար...» (16-7, 33):
- 12. **Պարերգ** - «Ջանանք մեր խմբիկի մէջ...» (17-8, 33):
- 13. **Հոկտեմբերին** (19-20, 33):
- 14. **Պառաւի հորթը**, [Ղ. Աղայեան⁶] (20, 33):

³ Առաջին թվանշանով նշված է երգի եղանակի գետեղման էջը, իսկ երկրորդով՝ բառերինը:
⁴ Աղայեան Ղ., ՍՀ, էջ 31:
⁵ Աղայան Ղ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 302-3:
⁶ Նույն տեղում, էջ 307:

15. *Հովիտի անկողինը*, [Ղ. Աղայեան¹] (21, 33-4):
16. *Մայիս* - «Երբ մայիսին ես անցնում եմ անտառով....» (21-2, 34):
17. *Պատանոց* (22, 34):
18. *Առաւօտեան երգ շինականաց*, [Խոսք՝ Ռ. Պատկանեան] (23, 35):
19. *Գառնուկն ու մայրը* (23-4, 35):
20. *Թռչնակ* (24, 35-6):
21. *Վիճակի երգեր*² (25-6, 36):
22. *Մայիս* - «Մենք արժանացանք ուրախ մայիսին....» (26-7, 37):
23. *Զագուկ եւ կատու* (27, 37):
24. *Նոր տարի* - «Ահա հասաւ նոր տարի....», [Խոսք՝ Ռ. Պատկանեան] (28, 37):
25. *Լուսին եւ արեւ* (28-9, 37):
26. *Կարդայ եւ գրել* (29-30, 37):
27. *Այծեմնիկ եւ որկան*, [Զիւանի] (30, 38):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Հայրենասէր իշխանուհի Մարիամ Մ. Թումանեանին խորին մեծարանքով նուէր հեղինակից 25-ն փետր. 1905 թ. Թիֆլիս» (ՀԱԳ):

Ծնթ.՝ Ղ. Հովսեփեանը «Երկու խօսքում» նշում է այն աղբյուրները, որոնցից քաղել է երգերի խոսքերը: Գրում է, որ երգերի եղանակների մի մասը փոխադրել է ժողովրդական երգերից, մի մասը՝ գերմանականից, մի մասի հեղինակն էլ ինքն է:

Գեոեւս Ա. Պետերբուրգի կոնսերվատորիայի ուսանող Մ. Եկմայանը երգարանի պարունակած 27 երգը մշակել է դաշնամուրի նվագակցությամբ կատարելու համար: Մ. Եկմայանի ներդաշնակության սկզբունքների, արդյունքի, այլեւ երգարանի խաղացած դերի մասին տե՛ս ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջ 258-60:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 144: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4919:

Գրչական՝ «Մշակ» 1887, հմր 31՝ 21/Գ (ըստ «ՀԱ» 1888, հմր 5, էջ 82): «Ար.» 1887, հմր Դ, էջ 193 (ըստ Մտնգտ. «Ար.» ամս., հմր 2514):

Գրցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 78), 1910 (էջ 101), 1911 (էջ 84), 1914 (էջ 70): Դավթեան (էջք 27, 83): ԹԿԳ 1895 (էջ 23):

Պրբկն՝ «Արձ.» 1887, հմր 11՝ 29/Գ, էջ 175 «Յայտարարություններ», «ՀԱ» 1888, հմր 5, էջ 82, Գ. Գալեմբեարեան, «Ազգ.» հրատ-ք 1887 տ.» հմր 82:

Օրնկ՝ ՀԱԳ («Арус Бабалян» կիր դրոշմակնիքով եւ Բարկեւն Ներսիսյանի ինքնագրով): ԳԱԱՀԳ, Ազուլ.ի գրն., 940: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Աղ.ի ֆոնդ, 724, Ս. Մ.ի ֆոնդ, 162:

1890

108. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆՑ Ա.

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԵՐԳԱՐԱՆ. Հայոց եկեղեցական - ծխական ուսումնարանների համար, Համաձայն ազգիս Վեհափառ Հայրապետի Հաստատված պաշտօնական ծրագրի, Խմբագիր ուսուցիչ Հայկ. ձայնագրութեան Ա. Բաղդասարեանց, Մասն Ա, Շարականներ, երգեր եւ տաղեր, Վաղարշապատ, տպ. Սրբոյ կաթողիկէ էջմիածնի, 1890, ՌՅԼԹ [= 1339], [6], 103, Գ էջ, 8⁰ [Հայկ. ձայնանիշերով]:

«Նորին վեհափառութեան աստուածընտիր Հայրապետի Տ. Տ. Մակարայ ձօնէ ամենախորին ակնածութեամբ նուաստագոյն երկասիրողն»:

Բվնդ.՝ Ծրագիր երգեցողութեան եկեղեցական ծխական ուսումնարանների

Առաջին բաժանմունք.

1. [Աստուածատուր Հենեցի], *Երգ Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. Այսօր տօն է* - «Այսօր տօն է ծննդեան, աւետի՛ս....», «Տաղարան» (1-2):
2. [Մովսէս Խորենացի], *Կանոն Աստուածայայտութեան. Խորհուրդ մեծ* - «Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի....», «Շարական» (2-3):
3. *Կանոն մեծի հինգշաբաթի. Այսօր կանգնեցաւ* - «Այսօր կանգնեցաւ աւագան մկրտութեան....», «Շարական» (3-4):
4. *Կանոն մեծի ուրբաթու. Ի գիշերին* - «Ի գիշերին յորում մատնէր Փրկիչըն....», «Շարական» (5-7):
5. *Կանոն ս. Զատիկ. Յարեաւ Քրիստոս* - «Գովեաւ Երուսաղէմ գՏէր....», «Շարական» (7-8):
6. *Կանոն վերացման ս. Խաչի. Խաչի քո Քրիստոս* - «Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք....», «Շարական» (8-11):
7. *Սուրբ Աստուած* - «Սուրբ Աստուած սուրբ եւ հրզօր....»,³ «Տաղարան» (11):
8. *Փառք քեզ, Տէր* - «Փառք քեզ, Տէ՛ր Աստուած....», «Տաղարան» (12):
9. *Յամենայնի* - «Յամենայնի օրհնեալ ես, Տէ՛ր....», «Տաղարան» (12):

¹ Նույն տեղում, էջ 302:

² Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

³ Երգարանի Ա բաժանմունքի հմր հմր 7-9, 11, 13-14 երգերի համար ցանկում նշված է, որ քաղված են «Սուրբ պատարագի երգեցողությունից»:

10. **Տէրունական աղօթք. Հայր մեր** - «Հայր մեր որ յերկինս ես...», «Ժամագիրք» (13):
11. **Միայն սուրբ** - «Միայն սուրբ...», «Տաղարան» (14):
12. **Ամեն Հայր սուրբ** - «Ամեն Հայր սուրբ...», «Տաղարան» (14-5):
13. **[Սիմէոն Կթղ.]**, «Արի՛, Աստուած հարցն մերոց...», «Տաղարան» (15-6):
14. **Աստուած մեր** - «Աստուած մեր եւ Տէր մեր...», «Տաղարան» (16-7):
15. **Ամեն եղիցի** - «Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ...», «Տաղարան» (17):

Երկրորդ բաժանմունք.

1. **Կանոն Ղազարոյ յարութեան. Կենդանութեանց** - «Կենդանութեանց բաշխող Քրիստոս...», «Շարական» (19):
2. **Կանոն մեծի երեքշաբթի. Իմաստուն** - «Իմաստուն կուսանքն պատրաստեալք իւր լապտերաց...», «Շարական» (20-2):
3. **Կանոն մեծի չորեքշաբթի. Նոր սքանչելիք** - «Նոր քրքանչելիք այսօր...», «Շարական» (22-4):
4. **Նոյնը՝ չափատր = Կանոն մեծի չորեքշաբթի. Նոր սքանչելիք** - «Նոր քրքանչելիք այսօր...», «Շարական» (24-6):
5. **[Սահակ Պարթեւ], Կանոն մեծի ուրբաթ. Արծաթսիրութեամբ** - «Արծաթսիրութեամբն մղեալ Յոդա...», «Շարական» (26-8):
6. **Կանոն մեծի շաբաթ. Յովսէփ ճշմարիտ** - «Յովսէփ ճշմարիտ եւ արդար...», «Շարական» (28-30):
7. **Կանոն մեծի զատիկի, Քրիստոս յարեալ** - «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց...», «Շարական» (30-1):
8. **Կանոն հոգեգալստեան. Այսօր երկնայինքն** - «Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորս...», «Շարական» (31-2):
9. **Հոգեգալստեան** - «Այսօր երկնայինքն ուրախացան...», ըստ ձայնագրեալ շարականի, «Շարական» (32):
10. **Ծարական Ս. Աստուածածնի. Անկանիւք** - «Անկանիւք առաջի քո, Աստուածածին...», «Շարական» (33-4):
11. **Կանոն սուրբ առաքելոց. Հայրաստունն այգւոյն** - «Հայրաստունն այգւոյն հրեղէն պարիսպ...», «Շարական» (34-5):
12. **[Սահակ Զորոպտեցի], Կանոն Ծողակաթի. Էջմիածինն ի հօրէ** - «Էջ Միածինն ի հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ մեզ...», «Շարական» (35-6):
13. **Փառատրեալ եւ օրհնեալ** - «Փառատրեալ եւ օրհնեալ միշտ Սուրբ Կոյս...», «Տաղարան» (37):
14. **Կանոն Ս. Լուսաւորչի. Մուտն ի վիրապ. Այսօր զիմանալի** - «Այսօր զիմանալի լուսոյն...», «Շարական» (37-9):
15. **Թագաւոր երկնաւոր** - «Թագաւոր երկնաւոր, զեկեղեցի քո անշարժ պահեալ...»,¹ «Տաղարան» (39-40):

16. «Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրաց...», «Տաղարան» (40):
17. **Մարմին տէրունական** - «Մարմին տէրունական եւ արին փրկչական...», «Տաղարան» (40-1):
18. **Քրիստոս ի մէջ** - «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...», «Տաղարան» (41-2):
19. **Երեքսրբեան** - «Սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ Տէր զօրութեանց...», «Տաղարան» (42-3):
20. **Գոհանամք** - «Գոհանամք զքէն, Տէ՛ր...», «Տաղարան» (43-4):
21. **Գոհանամք** - «Գոհանամք զքէն, Տէր...» (Նոյնը ըստ պատարագի արարողութեան) (44):

Երրորդ բաժանմունք.

1. **Փառք ի բարձունս** - «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն...», «Ժամագիրք» (45-8):
2. **[Գրիգոր Գ. Պահլաւունի], Տաղ Զորոհնեաց. Ով զարմանալի** - «Ո՛վ զարմանալի խորհորդ այս մեծ յայտնեալ...», «Տաղարան» (48):
3. **[Յովհաննէս Երզնկացի Պիոզ], Տաղ Զորոհնեաց. Այսօր ձայնն** - «Այսօր ձայնն հայրական...», «Տաղարան» (49):
4. **Տաղ Տեառնընդառաջին. Քրիստոս փառաց** - «Քրիստոս փառաց թագաւորն...», «Տաղարան» (50):
5. **Կանոն Ծաղկազարդի. Յորժամ եկն Յիսուս** - «Յորժամ եկն Յիսուս յԵրուսաղէմ...», «Շարական» (51-2):
6. **Կանոն մեծի ուրբաթի. Ո՛վ սքանչելի** - «Ո՛վ սքանչելի եւ տեսիլ ահաւոր...», «Շարական» (52-4):
7. **[Սահակ Պարթեւ], Կանոն մեծի շաբաթի. Պարգեւատուն** - «Պարգեւատուն ամենեցուն...», «Շարական» (54-5):
8. **Կանոն համբարձման Քրիստոսի. Համբարձաւ** - «Համբարձաւ Տէրըն մեր յերկինս...», «Շարական» (56-8):
9. **Կանոն հոգեգալստեան. Առաքելոյ աղաւնոյ** - «Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով...», «Շարական» (58-60):
10. **Կանոն վերացման Խաչի. Ապաիկնեցաք** - «Ապաիկնեցաք ի Խաչի քո...», «Շարական» (60-1):
11. **Կանոն սրբոց թարգմանեաց. Որ ըզգիտութիւն** - «Որ զգիտութիւն քո զերկնային...», «Շարական» (61-2):
12. **Կանոն Սրբուհոյն Սանդիստոյ. Քեւ պարծի այսօր** - «Քեւ պարծի այսօր սուրբ Եկեղեցի...», «Շարական» (62-3):
13. **Կանոն Սրբոյն Իսահակայ հայոց Հայրապետի. Որ յարմատոց** - «Որ յարմատոց հարցն սրբոց...», «Շարական» (64-5):
14. **Կանոն Սուրբ Ղեւոնդեանց. Որք եկեալ հասեալք** - «Որք եկեալ հասեալք լինէին...», «Շարական» (65-7):
15. **Կանոն Ս. Ղեւոնդեանց. Լուսաւորիչն** - «Լուսաւորիչն ամենեցուն...», «Շարական» (67-8):
16. **Կանոն Սուրբ Լուսաւորչի (մուտն ի վիրապ), Հայաստանեայց** - «Հայաստանեայց հայր հաւատոյ...» (68-9):

¹ Երգարանի Բ բաժանմունքի հմբ հմբ 15-21 երգերի խորագրերին նախորդում են «Սուրբ պատարագի երգեցողութիւնից» նշումները:

17. **Կանոն Ծողակաթի. Ուրախ լեր** - «Ուրախ լեր, սուրբ Եկեղեցի....», «Շարական» (70):

Չորրորդ բաժանմունք.

1. **Կանոն ս. Զատիկ. Այսօր յարեալ** - «Այսօր յարեալ ի մեռելոց....», «Շարական» (71-2):
2. **Կանոն սրբոյ Զատիկ. Այսօր յարեալ** - «Այսօր յարեալ ի մեռելոց....», «Շարական» (72-5):
3. **Կանոն Վարդավառի. Օրհնեցէք մանկունք** - «Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն....», «Շարական» (75-8):
4. **Կանոն վերացման ս. Խաչի. Զօրութիւն** - «Զօրութիւն սուրբ Խաչի քո....», «Շարական» (78-9):
5. **Տաղ Խաչի. Հաիկ մի** - «Հաիկ մի պաշտօն տեսի աննրման....», «Տաղարան» (80):
6. **Կանոն սրբոց թարգմանչաց. Որ երկրորմբք** - «Որ երկրորմբք Սուրբ Լուսաւորիչ որ....» (81):
7. **Խնարէս Ծնորհալի], Ծարական Սրբոց Վարդանանց. Նորահրաշ** - «Նորահրաշ պատկաւոր....» (81-4):
8. **Լումիտաս Աղցեցի], Կանոն Սրբոցն Հոիփսիմեանց. Անձինք նոյրեալք** - «Անձինք նոյրեալք սիրոյն Քրիստոսի....», «Շարական» (84-6):
9. **Կանոն Ս. Գրիգորի Բ. Լուսաւորչին. Հրաշափառ** - «Հրաշափառ Աստուած եւ միշտ բարեխնամ....», «Շարական» (87-9):
10. **Կանոն որդւոց եւ թոռանց Ս. Լուսաւորչի. Աստուածածին հաւատոյ** - «Աստուածածին հաւատոյ հարցըն սրբոց....», «Շարական» (89-90):

Հինգերորդ բաժանմունք.

1. **Կանոն ս. Յարութեան. Փառք Քրիստոսի** - «Փառք Քրիստոսի ամենագոր յարութեան....», «Շարական» (91-2):
  2. **Ծարական Ս. Վարդանանց. Էական բարոյն** - «Էական բարոյն դիտմամբ ընդդէմ մեղացն....», «Շարական» (93-6):
  3. **Կանոն Սրբոցն Հոիփսիմեանց. Հոիփսիմէ մէծ** - «Հոիփսիմէ մէծ խորհորդ եւ անուն ցանկալի....», «Շարական» (97-9):
  4. **Ծարական Տրդատայ թագաւորին. Որ գերագոյն** - «Որ գերագոյն քան ըզբնութիւնս....», «Շարական» (99-101):
  5. **Կանոն Ս. Լուսաւորչի. Լերինք ամենայն** - «Լերինք ամենայն, այսօր ցընծացէ՛ք....», «Շարական» (101-3):
- Ծանկ (Ա.Գ):**

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 302 (նկարագրել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 5503:

Գրիսկն՝ «Ն.Գ» 1890, հմր 163 (ըստ «ՀԱ», 1891, հմր 6, էջ 184):

Գրցկ՝ Գուստ., 1914 (էջ 16):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1890, հմր 58՝ 26/Ե, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «ՀԱ» 1891, հմր 6, էջ 184, Գ. Գալէմբեարեան, «Ա.գ.գ. հրատ-ք 1890 տ.»., հմր. 29:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (օրինակը կրում է Ստեփան Սերեբրակեանցի դրոշմակնիքը): ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ: «Գարեգին Ա» ԱՀԿԳ:

1893

109. КАЗАЧЕНКО Г. А.

ПЕРЕД ОЗЕРОМ, романс, Слова Раффи, Колыбельная песня, Слова Гамар – Катиба, Аранжировка Г. А. Казаченко. [Մեներգեր դաշն. նուագակց.] Из армянских народных мотивов петье Н. Г. Шахламианом, СПб книжный и музыкальный магазин П. К. Селиверстова, 1893 (дозв. ценз СПб, 7го апреля 1893 г.), 5 էջ, 4⁰:

Կողքի 1-ին էջը՝ նկարագրող:

Բվնդ.՝ **Օրորոցի երգ** - «Արի՛, իմ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին....», **խօսք՝ Գամատ - Քաթիպա** (3):

«Զա՛յն սուր, ո՛վ ծովակ, ինչո՛ւ լոռւմ ես....», **խօսք՝ Բաֆֆի** (3-4):

Ծնթ.՝ Երգերի խոսքերը՝ հայերեն եւ ռուսերենաստոս հայերեն, զետեղված են նոտաների տակ:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Многоуважаемой Елене Карповне отъ Н. Шахламианц, 7го июня 1893 г. Ростов н/Д» (ԳԱԹ, Ռ. Մ. փ ֆոնդ 1511):

Գրկն՝ Ալ. Թադեւոսյան, **ԷՀՌԵԿՊ**, էջ 91: Բաֆֆի, ԵԺ, հտ. 1, ծնթգր. էջ 523-4 (նշված է, որ մեկ օրինակը գտնվում է ԳԱԹ Ռ. Պատկանյանի ֆոնդի 1363 համարով):

Պրբրկն՝ «Արձ.» 1893, հմր 66՝ 11-23/Զ, էջ 3:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ռ. Պ. փ ֆոնդ, 1363, Ռ. Մ. փ ֆոնդ, 1511:

1895

110. ԿՈՄԻՏՏԱ ՎՐԴ.

ՇԱՐ ԱԿՆԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ, Զայնազրեց Կոմիտաս վրդ. [Հրամանաւ Տ. Տ. Մկրտչի Ա. Ծ-հափառ եւ սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հա-

յոց], տպարան Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի, 1895
- ՌՅԽԴ [=1344], 16 էջ, 8⁰ (Հայկ. ձայնանիշերով):

- Բվնր.՝ 1. *Օրոր* - «Աղոտր ես, չունիս խալատ...» (1):
- 2. *Հարսանեկան երգ* - «Առա տուն կեղևես...» (2):
- 3. *Քաշհարէն հարսանեկան* - «Այ իմ հարրս...» (2):
- 4. *Հարսանեկան երգ հինգայի* - «Աս հինան...» (3):
- 5. *Հարսանեկան երգ աղջիկ տանելուն* - «Մի՛ լար, մարիկ, մի լար...» (3):
- 6. *Հարսանեկան. հարսն ու թագաւոր երբ տուն կծամանեն* - «Բարի լուս, աղոտր...» (4):
- 7. *Պարերգ բարեկենդանի ու զատկի* - «Եալալի, եալալի...» (4):
- 8. *Անտունի* - «Հայար հայար աղոտր...» (5-6):
- 9. *Աման պէգըր...* (6-7):
- 10. *Հին երգ* - «Ոսկի՞ կուգաս...» (7):
- 11. *Հին երգ* - «Ծատ բամբակ եմ ցաներ...» (7-8):
- 12. *Արտջնիս աղըգ ալեկէօզլի* - «Գիշեր ցորեկ...» (8-9):
- 13. *Երգ դարիբի* - «Գասցծի լեռներ...» (10):
- 14. *Երգ համբարձման* - «Աս գիշեր համբարձում է...» (10):
- 15. *Խմբերգ* - «Պաղճաս ու պարրս դուն ես...» (11):
- 16. *Հին երգ թեխաղի* - «Բարձրը քէօշ...» (11-2):
- 17. *Ծանր թեխաղ* - «Նանա նանա...» (12-3):
- 18. *Արագ պարերգ* - «Քիչ մը չարրս դարձրնեմ...» (13-4):
- 19. *Արագ պարերգ* - «Էկուր երթանք...» (14):
- 20. *Արագ թեխաղ* - «Աջիկ մանեմ...» (14):
- 21. *Արագ թեխաղ* - «Աթլաս ֆիստան...» (14):
- 22. *Արագ թեխաղ* - «Մատուս ալը...» (15):
- 23. *Արագ թեխաղ* - «Աղջիկ իջիր...» (15):
- 24. *Ծոր պար* - «Ծոր պար...» (16):
- 25. *Ողբ* - «Ախ զադէդ...» (16):

Ծնթ.՝ Կոմիտաս վարդապետը 1892-ին Հովսեփ Ծանիկյանի խնդրանքով գրի է առել նրա երգած 10 երգերը՝ «Հնութիւնք Ակնայ» աշխատությանը հավելելու համար: 12, 13 եւ 14 համարները ձայնագրել է պոլսաֆայ երաժիշտ Գրիգոր Էֆ. Մենտերեանը: 12 երգ եւս գրի է առել Կոմիտաս վարդապետը: Այս ժողովածուն կցվել է Ծանիկյանի վերոնշյալ աշխատությանը (1895), շրջանառության մեջ է դրվել նաեւ առանձին գրքուկով (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 9, հախարան, էջ 49-50, երգերը՝ հմր հմր 47-77): Ծարքի երաժշտագիտական վերլուծումը տե՛ս «Ծանոթագրություններ եւ վերլուծական դիտողություններ» բաժնում, էջ 162-184):

Մտնգտ.՝ Թեյմուրազյան, «Կոմիտաս», էջ 9: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6957:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱ,ՀԳ: ՄՄ:

111. ԷՏԻԼԵԱՆ ՅԱԿՈՐ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ ի պէտս մանկապարտէզաց, Մասն Ա, Հրատ. տկ. Հ. Արապեան, Կ. Պոլիս, տպագր. կալվանիստ Մ. Միքայէլեան, 1898, 1 թ. լուսանկ., 36 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Յառաջաբան, Կ. Պոլիս, 1896 1/է¹ (5):

Ազնուոճի տկ. Զիպա Էտիլեան, Գատըգիւղ, 14/Ա 1896² (6):

Հ. Արապեան, **Ծակր Էտիլեան** (1861-1896) (7-12):

Հայր մեր - «Ո՛վ Հայր մեր, երկինքէն՝ ուր ամեն հրեշտակ...» (13):

Բարով եկայք (13):

Բոյն թոչնոց³ (14):

Օրոր (15):

Փիսիկ (15):

Սայրորդ, (խաղ եւ քայլերգ) (16):

Երկաթուղի, (քայլերգ) (17):

Զաղաք (18):

Եղեի՛ն, (երգ) (19):

Ու զիկ ու զոկ, ու թաք ու թոք (20-1):

Սիրուն աղանձներ (21):

Հինգ պարուններ (22-3):

Տանտիրուհին (24):

Խաթունիկ հաս (25):

Ծխան մաքրող (26-8):

Փոքրիկ հիստողներ (29):

Յեսանող (30-1):

Միայնուկը (31-2):

Գնդակի խաղ (33-4):

Երաժշտական գործիքները, (խաղ [դաշն. նվագակց.]) (35-6):

Ծնթ.՝ Գրեթե բոլոր երգերին հաջորդում են կատարումներին վերաբերող բացատրություններ:

Յ. Էտիլեանի լուսանկարը

Մտնգտ.¹ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 687: ՀԹԱԳԵ, 555: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7567:

Գրիսկն¹ «Բիւզ» 1898, հմր. 554: Դ. Խ., «Բիւրակն» 1898, էջ 680 (իրական՝ 600): «Հանրագիտակ» 1898, հմր 38 (ըստ Ղազիկեանի, հտ. Ա, էջ 687):

¹ Յառաջաբանի տակ նշված է՝ իր բարեկամները:

² Վերջում նշված է՝ «Էտիլեան մանկապարտիզի սանունց ծնողք»:

³ Երգարանի էջ 14-6, 17-8, 20-5-րդ էջերում գետեղված հրգերի խորագրերին հաջորդում է խաղ ենթախորագրերը:

Գրքակ¹ Աշճեան, 1902 (էջ 50), 1913 (էջ 33): Գլլլլնեան, 1910 (էջ 38): Դարթեան, (էջ 34): Եազլլնեան, 1909 (էջ 36), 1923 (էջ 58), 1924 (էջ 68): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 10), հմր 2 (էջ 23), 1922 (էջ 58), 1925 (էջ 68): Մամուրեան, 1900 (էջ 63): Պալեան, 1898 (էջ 122), 1901 (էջ 105):

Օրակ¹ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ.Ա.Գ. ի ֆոնդ, 6625:

1900

112. ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՑ ԼԵՒՈՆ

ՀԱԻԱՔԱԾՈՑ ՀԱՅՈՑ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ,
Պարիզ, 1900, [1], 8 եռասյուն էջ, 32 երկսյուն էջ, 4⁰:

Բվնր.՝ Ցանկ¹

Լեւոն Եղիազարեանց, *Մեծապատի պարոն Առաքել Ապեր Ծատուրեանցին*, Պարիզ, 1/Ա. 1900 [1]:

Պիեռ Օբրի, Հնագէտ եւ արեւելագէտ, *Նախաբան*, Պարիզ, 1/Ա. 1900 (1-3):

Լեւոն Եղիազարեանց, *Առաջաբան*, Պարիզ, 1/Ա. 1900 (3-7):

I ա. *Բանաստ.՝ Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուըը* (1):

I բ. *Արաքսի արցունըը, ներդաշն.՝ Վէնսան դ Էնդի, Գամառ - Քաթիպա* (1-5):

II. *Հերի՛ք, որդեակք, մենակատարի, խմբի եւ դաշն համար, ձայնագր.՝ Լ. Եղիազարեան, ներդաշն.՝ Ժորժ Մարտի, Մ. Մնակեան* (6-10):

III. *Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսդ...», մենակատարի եւ դաշն. համար, ձայնագր.՝ Լ. Եղիազարեան, ներդաշն.՝ Է. Ռելեր [Ֆր. Բեռա, ֆրանս. ից փոխ. Ն. Ռուսինեան]* (11-3):

IV. *Հայրիկ - «Ծովածաւալ² մարտր հով...», ձայնագր.՝ Լ. Եղիազարեան, ներդաշն.՝ Ժ. Բորդ* (14-8):

V. *Զիմ գլխին, մենակատարի եւ դաշն. համար, ձայնագր. եւ ներդաշն. Լ. Ա. Բուրգու - Դիլկուդրէլ* (19-23):

VI. *Բոյր բարձր, ձայնագր. Լ. Եղիազարեան, ներդաշն. Ժ. Բ. Վէկերշեն* (24-8):

VIII. *Օրորոցի երգ - «Արի՛, իմ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...», ձայնագր. եւ ներդաշն. Գ. Կազաչեանկո, Խօսք Գամառ - Քաթիպայի* (29-32):

¹ Ցանկը, Նախաբանն ու Առաջաբանը (Հայերեն, Ֆրանսերեն եւ իտալերեն) գետեղված են 8 եռասյուն էջերում: Ցանկը գետեղված է անվանաթերթի դարձերեսին:

² Տպագրված է՝ «Ծաւալ ծաւալ»: Շտկված է ըստ Կոմիտաս Վարդապետի գրախոսականի:

EGHIASARIAN LÉON

RECUEIL DE CHANTS POPULAIRES ARMÉNIENS. I livraison, Paris, Costollat Ed., 1900 (imp. G. Mergault et cu).

Léon Eghiasarian, *A monsieur Arakel Aber Zadourian*, Paris, 1/1 1900 [1].

Pierre Aubry, archiviste paléographe diplômé de l'Ecole des Langues orientales, Avant-propos (1-3).

Léon Eghiasarian, *Preface*, Paris, 1/1 1900 (3-7):

I a. *Les larmes de l'Arax - "Sur les bords de l'Arax, notre mère"* [Kamar - Kathipa, trad. par Knoren - Narbeh³]

I b. *Les larmes de l'Arax - "Aux bords des eaux de l'Arax"*, Chant populaire arménien. Chant piano, [Trad. par Pierre Aubry⁴, harmonisé par Vincent d'Indy], Poésie de Kamar - Kathiba. (1-5):

II. *Herik Vordéak*, solo, coeur, piano, transcrite par L. Eghiasarian, harmonisée par George Marty, *Poésie de Mnakian*, [trad. par G. S. Aznavour et Pierre Aubry] (6-10).

III. *Kilikia (Cilicie)*, chanson populaire arménienne, transcrite par Léon Eghiasarian, harmonisée par E. Reyer, [trad. française G. S. Aznavour et G. Chancell]. (11-3).

IV. *Hairik* poème populaire chanson populaire arménienne. Chant. piano [transcrite par Léon Eghiasarian. harmonisée par G. Bordes, trad. française par Pierre Abry] (14-8).

V. *Zim guelkhine*, Poésie populaire, mélodie populaire arménienne, chant, piano, [Transcrite et harmonisée par L. A. Bourgault Ducoudray, trad. française par Pierre Aubry] (19-23).

VI. *Boid bartsr*. Poésie populaire Chanson de darse arménienne. Chant, piano transcric par L. Eghiasarian, harmonisée par I. B. Weckerlin, [trad. française par I. B. Weckerlin] (24-8).

VII. *Berceuse*. Chanson populaire arménienne. Chant piano transcrite par L. Eghiasarian, harmonisée par G. Kasatchenko, Poésie de Gamar - Kathiba, [trad. française par G. Lhancel] (29-32).

Raccolta delle canzoni popolari armene

Léon Eghiasarian. *Al signor Arakel - Aber Zadourian*, Parigi, 1/1 1900, [1].

Pierre Aubry, archivista paleografo, laureato alla Scuola di lingue orientali.

Kamar - Kathiba

I. *lamenti dell Arax*. - [Lungo le rive del paterno fiume.

³ Տե՛ս Ցանկ:

⁴ Տե՛ս Ցանկ:

“Dell’ Arax che il suo corfonde”. Poesie de **Kamar - Kathiba**, trad. di **F. Bonavita** (1–5):

II. **Herik Vordiak** [transc. da **L. Eghiasarian** armonizzata da **Georges Marty** [Poesia di **Mnakian** trad. di **F. Bonavita**] (6–10).

III. **Kilikia**, [transc. da **L. Eghiasarian**, armonizzata **E. Reyer**], [trad. **F. Bonavita**] (11–3).

IV. **Hairik**, poesia popolare transc. da **L. Eghiasarian**, armon. da **Ch. Bordes** [trad. ital. di **F. Bonavita**] (14–8).

V. **Zim Guelkhine**, [poésia popolare], transc. et arm. da **L. A. Bourgault Ducoudray**, [trad. it di **F. Bonavita**] (19–23).

VI. **Boird Bartsr** [poesia popolare] transcr. **L. Eghiasarian**, arm de **I. B. Wekerlin**, Poesia di **Gamar Kathiba**, [trad. ital. **F. Bonavita**] (24–8).

VII. **Berceuse**. Chanson populaire arménienne, transc. arm. **G. Kazatchenko**, [trad. it. **F. Bonavita**] (29–32).

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր առ Ներսէսեան ճեմարան Լ. Եղիազարեանց 28 Ապրիլ 1900 Պարիզ» (ՀԱԳ):

Մտնգտ՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 567: Ֆէրիաթեան, հմր 1957: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 8156:

Գրիսկն՝ Հախումեան Ա., «Նոր դար», 1900, հմր 122 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 382): Կոմիտաս վրդ., «Ար.», 1900, էջ 367-8 (ըստ «Մտնգտ. “Ար.” ամս.», հմր 4125), Կոմիտաս վրդ.-ի գրախոսականի մասին տե՛ս Ն. Թաֆուզյան «Արարատն...», «Էջմիածին», 1968, հմր ԺԱ-ԺԲ, էջ 88: Արամ, «Համալսարան», 1900, հմր 4, էջք 199-204 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 508): Սարուխանեան Ա.Ն. (Կ. Տիրեան), «ՀԱ», 1905, էջ 137-142) (ըստ «ՀԱ”, ՄՅ», էջ 129) «Արմենիա», 1900, հմր 71 (ըստ Ֆէրիաթեան, թիւ 1957), «Արշալոյս», 1900, հմր 82 (ըստ Ֆէրիաթեան, հմր 1957):

Գրծնթ՝ «Մշակ» 1900, հմր 65՝ 6/Դ, էջ 2: «Մշակ» 1900, հմր 83 (ըստ Ֆէրիաթեան): «Մուրճ» 1900, հմր 4: l’Arménie 1900, հմր 139:

Գրցցկ՝ Գոտտ., 1911, էջ 68: Եազընեան, 1923 (էջ 57), Զարդարեան, 1922 (էջ 57):

Պրբրկն՝ «Մուրճ» 1900, հմր 4, էջ 556, «Յայտարարութիւններ»: «Լուսն» 1900, գ. Բ, էջ 3 «Ստ. գրքեր»: «ՀԱ» 1900, հմր 7/ա/2, «Նոր հրատ.-ներ» հմր 66:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 1339:

113. Ք. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐԶԱՅԻ մշակած Հայկական երգերը ներդաշնակեց պիանոի համար [եւ երգի համար ad libitum] Լէօնիդ Կնինա,¹ Տետր Ա, [Москва: Нотопечатня В. Гроссе] (дозв. ценз. Тифлис, 8^ю сент. 1903 г.), 15 էջ, 4⁰:

Собственность изд. П. М. Кара –Мурза.
Продается во всех музыкальных магазинах и в Книжном магазине “Гуттенберг” в Тифлисе.

[Սեփականութիւն հրատ. Պ. Մ. Կարա - Մուրզայի]: [Վաճառվում է բոլոր երաժշտական եւ թիֆլիսի «Գոտտենբերգ» գրախանութներում]:

Բվնդ.՝ 1. **Իտալացի աղջկայ երգ**, [խօսք Մ. Նալբանդեանի] (3):

2. **Արաքսի արտասուցքը**, [խօսք Ռ. Պատկանեանի] (4):

3. **Դու գո՛վ խնդրես**, [խօսք Մ. Պէշիկթաշլեանի] (5):

4. **Ալագեազ - Էջմիածին**,² (ժողովրդ. երգ) (6–7):

5. **Հօ՛ւ, Նազանըմ**³ (ժողովրդ. պարերգ) (8):

6. **Լեպիօ՛, լէ՛, լէ՛**⁴ (ժողովրդ. պարերգ) (9):

7. **Զիմ վզի** (ժողովրդ. պարերգ) (10):

8. **Զան գիլում**⁵ (ժողովրդ. երգ) (11):

9. **Ո՞ր մահկանացուն**, [խօսք Մ. Պէշիկթաշլեանի] (12–3):

10. **Վանեցոց խրախոյսը, երաժշտ. Չոխանեանի**, [խօսք Մ. Մնակեանի] (14–5):

Ծնթ.՝ Հմր հմր 3 եւ 10 երգերի խոսքերը չեն գտնուված, իսկ մյուս երգերինը գտնուված են նոտաների վերջում:

Մտնգտ՝ Ղազիկեան, հտ Ա, սլ. 1245: Ֆէրիաթեան, հմր 151: Թելմուրազյան, «Քր. Կ. - Մ.», էջ 29: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 761: Մազմանյան, էջ 89:

¹ Անվանաթերթ չունի: Նկարագրությունը կատարված է ըստ թղթակագծի տվյալների:

Նշված է ուսուսերեն վերնագրի մեջ:
Երգերի վերնագրերը նշված են (հայերեն եւ ուսուսերեն թարգմանութեամբ հանդերձ) թղթակագծի վրա եւ յուրաքանչյուր երգի սկզբում:

² «Քեզի մեռնիմ, էջմիածին» սկզբնատողով երգը կատարվելիս կցվում է «Ալագեազ բարձր տեղ ա» սկզբնատողով երգին (տե՛ս Կարա - Մուրզա Քր., իմբերգեր, հմր 15, ծնթգր. էջ 66):

³ Ձեռնագրված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Ռ. Աթայանը գիտում է. «Այդ խմբերգը, ժանրային առումով պարերգը, ինչպես մեզ է հասել, երկու առանձին տարրերի («Լեպիօ՛, լէ՛, լէ՛» եւ «Հօղալլօ ջան») փոքր-ինչ անսովոր միացում է, քանի որ երկու տարրն էլ կրկնեւրգ են» (նույն տեղում, հմր 24, ծնթգր. էջ 71):

⁵ Ձեռնագրված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

Գրքակ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 54), 1910 (էջ 71), 1911 (էջ 61):
Պակեց, 1911 (էջ 187):

Պրորկ՝ «Մուրճ» 1904, հմր 1, էջ 191, «Նոր ստ. գրքեր»,
հմր 20: «Տարագ» 1904, հմր 3, էջ 16 (ըստ Թեյմուրազյան,
«Քր. Կ. Մ.», էջ 77):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Քր. Կ. Մ. ֆոնդ, 74:

1904

114. ԲՅԱԶԵԱՆ ԳԱԼՈՒՍ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Հա. և ձայնազր.
Գ. Բոյաջեան, Դաշն. Համար ներդաշ. Ա. Սէրիէքս,
Խօսքերը Ֆրանսերէնի վերածեց Ա. Զօպանեան,
ներածուծիւն Պիէր Օբրիէ, 1904, 32 էջ, 4⁰:

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Արշակ Ֆեթվանեանի:

Բվնդ.՝ Պիէր Օբրի, Նախաբան (III-IV):

Գալուստ Բոյաջեան, Առաջաբան (IV):

Ցանկ [1]:

1. **Ջան գիւլում**¹ (3):
2. **Մըր խոր սրակէ գերեզման** (4–6):
3. **Հարրբան** - «Հարրբան, հարրբան, քեզ դորբան....»
(7–8):
4. **Մախարակ**, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (9–10):
5. **Գացէք, տեսէք** (11–20):
6. **Բերդիցը դորս ելայ** (21–2):
7. **Գնաց աշուն, եկաւ գեարուն** (23–7):
8. **Բոյրը բարձր** (28):
9. **Անի քաղաք** (29):
10. **Մշու տղը** (30–2):

Boyadjian G.

Chants populaires arméniens, recueillis et transcrits par G. Boyadjian. Avec accompagnements de piano par A. Sérieux Trad. des paroles par A. Tchobarian. Introduction par Pierre Aubry, Paris. En vente E. Demets, éditeur de musique, Propriété de l'auteur. (Grave et imp. C. G. Röder).

Pierre Aubry, Avant-propos (III-IV):

G. Boyadjian, Préface (4):

Table de matières [1]:

1. **Chant d'amour** (3):

2. **Chant d'émigré** (4–6):

3. **Haberban** (Chant de danse) (7–8):

4. **Chant du rouet**, [Gh. Aghayan] (9–10):

5. **Allez voir qui a mangé l'agneau** (11–20):

6. **Chant du prisonnier** (21–2):

7. **Pot-pourri** (airs populaires de la province de Van) (23–7):

8. **Ta taille est pareille au cyprès** (28):

9. **Plaintes d'Ani** (29):

10. **Chant de deuil** (30–2):

Ծնթ.՝ Գ. Բոյաջեանը «Յառաջաբան»-ի մեջ շնորհակալություն է հայտնում Պ. Օբրիին, Ա. Սերիէքսին, Ա. Զոպանեանին, այլեւ նկարիչ Ա. Ֆեթվանեանին՝ «որ կամեցաւ այս հաւաքածոյի կողքի համար գծագրել մի գեղեցիկ նկար՝ ճոխացած հայ ճարտարապետական զարդարուեստի յատկանշական մտովներով»:

Հայերեն բնագրերն ու ֆրանսերեն թարգմանություններն առընթեր են:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Յարգելի ընկեր Ռոմանոս Մելիքեանին նուէր հեղինակից Գ. Բոյաջեան 12/VI 922 Թիֆլիզ (ԳԱԹ, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1524) “Дорогому племяннику Лсону на память от дяди автора (ստորագրություն չկա) 5 августа 1931 г. г. Тифлис” (ԳԱԹ, Ծ. Տ. ֆոնդ, 76):

Մտնգտ՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 369-70: Ֆերհաթեան, հմր 391: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե: Մազմանյան, էջ 72:

Գրծնթ.՝ «ԱՆ.» 1904, հմր 1, էջ 20-1, «Բրօնիկօն» (ըստ «ՄՆ»-ի մտնգտ.), հմր 536):

Գրքակ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 26), 1910 (էջ 33), 1911 (էջ 30):

Պրորկ՝ «Բազմ.» 1904, 5ր/1, «Մատենագրություն»:
«Բան.» 1904, հմր 9-10, էջ 288, Կ.Յ. Բ[աւմանյան], «Մամուլի բաժինը»: «Մուրճ» 1904, հմր 5, էջ 172-3, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 8:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (Ստ. Սերեբրակյանցի դրոշմակնիքով): ԳԱԹ, Մ. Բ. ֆոնդ, 529, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1524, Ծ. Տ. ֆոնդ, 76:

115. Ք. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐԶԱՅԻ մշակած Հայկական երգերը ներդաշնակեց պիանոի համար [և երգի համար ad libitum] Լէօնիդ Կնիսա, Թիֆլիս, 12 էջ, 4⁰:

Տետր Բ. [Москва, нотопечатня В. Гроссе] (дозв. пенз. Тифлис, 18th сент. 1904 г.).

¹ Ջեսեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

Собственность изд. П. М. Кара – Мурза.

Սեփականությունն հրատ. Պ. Մ. Կարա - Մուրզայի:

Продается во все музыкальных магазинах и в книжном магазине “Тутенбер” в Тифлисе. Վաճառվում է բոլոր երաժշտական և Թիֆլիսի «Գուտտենբերգ» գրախանութներում:

Անվանաթերթ չունի, նկարագրությունը կատարված է ըստ թղթակազմի տվյալների: Երգերի վերնագրերը (հայերեն և ռուսերեն թարգմանությամբ հանդերձ) նշված են թղթակազմի վրա և յուրաքանչյուր երգի սկզբում:

Բվնդ.՝ 1. **Զմեռն անցաւ,¹ երաժշտ. Չուխանեանի** (2):

2. **Աղջիկ դու սիրուն (ժողովրդ. երգ²)** (4-5):

3. **Երազ** - «Ես լսեցի մի անոշ ձայն....», [խօսք Ս. Ծափազիզի] (5-6):

4. «Հանգիստ իմ անոշ....», [խօսք Ս. Ծափազիզի] (6-7):

5. **Վարդ կոչիկս (ժողովրդ. պարերգ),** [խօսք և եղ. աշուղ Ֆիզայու³] (7-8):

6. **Այծեամ,** [խօսք և եղ.՝ աշուղ **Զիվանու**] (7-8):

7. «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», **երաժշտ. Գ. Երանեանի** [խօսք՝ **Ֆր. Բեռա, ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան**] (8-9):

8. **Բոյր բարձր (ժողովրդ. երգ⁴)** (10-1):

ա. **Բոյր բարձր,** [Աշուղ **Մկրտիչ**] (10):

բ. **Հով արեք, սարեր ջան** (10-1):

գ. «Անցար սարեր, դաշտեր....»⁵ (11-2):

9. **Լորիկ (ժողովրդ. երգ)** (12):

ա. **Պաղ աղբիրի մոտ** (12):

բ. «Գացինք արտեր, բունի լոր....»⁶ (12):

Քր. Կարա - Մուրզայի դիմանկարը, թղթակազմի վերին աջ անկյունում:

Մտնգտ.՝ Թեյմուրազյան, «Քր. Կ. - Մ.», էջ 29: **ՀԳՄ,** հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե: Մազմանյան, էջ 105:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 54), 1910 (էջ 71), 1911 (էջ 61): Պալենց, 1911 (էջ 187):

Գրխսկն՝ «Մշակ» 1904, հմր 222՝ 12/Ժ, էջ 2, «Ներքին լուրեր» (ըստ Թեյմուրազյան, «Քր. Կ. Մ.», էջ 77-8):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1905, հմր 44՝ 13/Գ, էջ 5 (հրատ. ծանուցում և վաճառքի ազդ): «Մուրճ» 1905, հմր 6, էջ 144, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 20:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Քր. Կ. Մ. -ի ֆոնդ, 75, Ծ. Տ. -ի ֆոնդ, 95:

1904

116. ՍԻՒՆԻ ԳՐԻԳՈՐ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Ժողով., ձայնագր., ներդաշն. Գր. Միրզայեան, Հրատ. բժ. Ա. Բուզուղեան, ՍՊԲ, Պուլչիկինեան արագատիպ, 1904, 14 էջ, 4⁰:

CHANTS POPULAIRES ARMÉNIENS /Recueillis, transcrits et harm. Par Grigor Mirzaïan, Ed. du d-r A. Boudoughian.

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Ս. Գաբրիելեանցի:

Պրակ Ա.

Ա. «Սարերի հովին մեռնիմ»,⁷ խառն խմբի եւ դաշն. համար (3-6):

Բ. **Հաքքորբան** - «Հաքքորբան, ջանէ ջան, Մուղնուայ ջորը սատն ա....» (7-11):

Գ. **Սարէն կուգայ ձիաորո**⁸ (12-3):

Դ. **Օյ, Նագանըմ, դաշնամուրի համար**⁹ (14):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Արժանապատի Հայր Կոմիտասին ներդաշնակողից 10-ին սեպտեմբերի 1904 թ. Պետրոսակերտ» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 764): «Գեորգեան ճեմարանի գրադարանին ներդաշնակողից նախկին սանից 9-ին սեպ-

¹ Կցված է «Ախ փափկասուն մանկիկ զեփիւն» երգը:
² Ներառված են «Սիրուհիս, թեզ համար» եւ «Աղջիկ դու սիրուն» երգերը (տե՛ս Կարա - Մուրզա Քր., Խմբերգեր, հմր 19 եւ 20): Ռ. Աթայանը նկատում է. «Աղջիկ դու սիրուն» ժողովրդի մեջ արմատացել է որպէս «Սիրուհիս» երգ-նոստալի հանկերգը, թէ՛ Կարա - Մուրզայի ժամանակներում գոյութիւն է ունեցել նաեւ որպէս ինքնուրույն ստեղծագործութիւն (ծնթգր. էջ 68):
³ Ըստ Ռ. Աթայանի, «Վարդ կոչիկս» ժողովրդական երգի հեղինակային պատկանելիութիւնը պարզաբանել է Կոմիտասը (նույն տեղում, էջ 70):
⁴ Ռուսերեն վերնագրի տակ նշված է՝ “Три народные песни” [Երեք ժողովրդական երգ]:
⁵ Ըստ Ռ. Աթայանի, սա աշուղական եւ քաղաքային ժողովրդական ոճով հորինված երգ է: [...] Պանդխտութեան թեմայով այս երգը կարծես միտումնաբար հորինված է որպէս «Կու՛նկ, ուստի՞ կուգաս»-ի շարունակութիւն: (Նույն տեղում, էջ 60, 61-2):
⁶ Ռ. Աթայանի գիտարկմամբ, կցված է նախորդ երգին որպէս հանկերգ (նույն տեղում, հմր հմր 9, 10, ծնթգր. էջ 64):

⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Իրագեկվում է, որ հմր հմր Ա-Գ երգերը կարելի է երգել առանց դաշնամուրի նվագակցութեան եւ կամ միայն նվագել:

տեմբերի 1904 թ. Պետրոսակերտ» (ՄՄ): «Մեծապատիւ Գ. Մամալեանցին ներդաշնակողից 5-ին նոյ. 1905 թ.» (ՀԱԳ): «Օգոստոսի 9-ի ներսին իւր ընկերից Լեւոնին Գրիգորից Պետրոսակերտ 19-ին օգոստոսի 1904 թ.» (ԳԱԹ, Գ. Ս. ի ֆոնդ, 74):

Մտնգոս.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1988: ՀԳՄ, հտ. Դ. հմր. 1236: Մագմանյան, էջ 89:

Գրցցկ՝ Գոստոս., 1908, էջ 73:

Պրբրկն՝ «Լումա» 1904, հմր 5-7, էջ 205, «Ստ. գրքեր»: «ՀԱ» 1904, 10-11/բ/2, «Նոր հրատ.», հմր. 134: «Մշակ» 1905, հմր. 149, 30/է, էջ 4, (վաճ. ազդ): «Գեղ.» գ. 2, 1908, էջ 161-2, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, («Арус Бабалян» մասնավոր դրոշմակնիքով): ՄՄ: ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 764, Ռ. Մ. ի ֆոնդ, 1515, Գ. Ս. ի ֆոնդ, 74, Ծ. Ս. ի ֆոնդ, 191:

117. ՏՐՈՒՖՖԻ, Ի. Ա.

ՊԱՂ ԱՂԲԻԻԲԻ ՄՕՏ *եւ* **ԼՈՒՐԻԿ.** *Ժողովրդական երգեր* [Դաշն. նոստրալից.], [Ներդաշն. Ի. Ա. Տրուֆֆի], Հրատ. Ա. Կոստանեանի, ՍՊԲ, տպ. Պուշկինեան, 1904, 5 էջ, 4⁰:

Аранжировал И. А. Труффи с голоса А. С. Костаянц.

Անվնթ.՝ Հայ. եւ ռուս. լեզ.

Բվնդ.՝ Պաղ աղբիւրի մօտ (2-4):

Լուրիկ (4-5):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Իմ ազնի բարեկամ Նիկողայոս Տիգրանեանին նիրում է անկեղծ սրտով Ա. Կոստանեանը 1904 թիւ օգոստոսի 1-ին, Աղէքսանդրապօլ» (ԳԱԹ, Ն. Ս. ի ֆոնդ, 482):

Մտնգոս.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտեմ: Մագմանյան, էջ 89:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1904, հմր 121՝ 11/Ձ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ն. Ս. ի ֆոնդ, 482:

118. ԲԺՇԿԵԱՆ ԱՐԱՄ

ԳԱՐՆԱՆ ԴԱՅԼԱՅԼԻԿՆԵՐ, *Մանկապարտէզի եւ տարրական դասընթացքի աշակերտաց համար հատընտիր երգեր*, Աշխատասիրեց Արամ Բժշկեան, Մաս Ա.-Բ, Հրատ. Բիւզանդեան գրատան, Կ. Պոլիս, Կալաթա, տպ. Սաբան, 1905, 88 էջ, 4⁰:

Բվնդ.՝ Արամ Բժշկեան, ուսուցիչ Հայ եւ եւրօպական ձայնագրութեանց, **Յառաջաբան**, Պէշիկթաշ 24/Բ, 1904 (5):

Ծանկ գլխոց (7):

Մասն Ա.

Աղօթք առաւօտեան - «Փառք քեզ, Աստուծ իմ, որ զիս այսօր ալ....» (9-10):

Տունէն դարոց (11-2):

Մանուկներուն ծամանցը (պարերգ) (13):

Երկրագործներուն պարերգը (քայլերգ) (14-6):

Աջ ու ձախ, (քայլերգ) (17):

Մանկան իղձը, (քայլերգ) (18-9):

Ուրախ ըլլանք (քայլերգ) (19-20):

Ծրջանակ կազմենք (քայլերգ) (20-1):

Ծաղկավաճառը¹ (22-3):

Լուռ շարժական խաղ (23-4):

Վառեակները (25):

Նուագածունները (26-7):

Պուպիկը (28-30):

Մանողները (31-2):

Ծորենը (33-4):

Ջաղացաւնուհին (35-7):

Ի՞նչ նուէր տամ մայրիկին (38-40):

Դաշտէն կուգամ (41-2):

Մեքենա (43-4):

Կօշկակարը (45-6):

Ջաղացք (47-8):

Կուկուլիկու (49-50):

Ատաղ ձագործները (50-1):

Պղնձագործ եւ երկաթագործ (52-3):

Քոյր եւ եղբայր (տրամախօսություն) (54-5):

Ծարպիկը եւ անճարակը (56-7):

Ձմեռ - «Ծերմակ ձիւնը մօտ է արդեն....» (57-8):

Աղօթք երեկոյեան (59):

Օրոր - «Քնացի՛ր տղաս, օրրանիդ մէջ մշիկ, մշիկ....» (60-1):

Գարուն - «Ի՞նչ անոյշ շունչ մը կայ....» (62):

Մասն Բ.

¹ Երգարանի 22, 25-52 եւ 56-րդ էջերում գետեղված երգերի խորագրերին հաջորդում է «շարժական խաղ» ենթախորագիրը:

Աղօթք առաւօտեան - «Ո՛վ որ շաղն ու ցող այգուն կենարար....» (65-7):

Ճամբու եզերքը (67-9):

Ծիկահաւիկ (70-1):

Տատրակ եւ բազէ (71-2):

Մանկութեան յուշեր (73-4):

Լոյս (75-6):

Հովուհին (77-8):

Փոքրիկ նաւը (78-9):

Երկրագործը (80-1):

Նստերգ (82-2):

Բացական (84-6):

Գարնան վերադարձը (87-8):

Յառաջաբանից՝ «Երկասիրութեանս մէջ գտնուած երգերու եղանակները մասամբ մեր քննարկութիւնը եւ մէկ մասն ալ եւրոպացի առաջնակարգ վարպետներու գործեր են, որոնցմէ շատերը պատշաճեցուցած ենք մեր մանկապարտեզներու միջավայրին: Իսկ խօսքերը <...> շարադրած են Պօլսոյ գրական հրատարակչին վրայ գտնուող ծանօթ գրիչներէ»:

Մտնգտ.¹ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1438: Մագմանյան, էջ 105:

Գրցցի՝ Գլընճեան, 1911 (էջ 11): Եազընճեան, 1915 (էջ 18), 1923 (էջ 54), 1924 (էջ 65): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 4), հմր 2 (էջ 23), 1922, (էջ 54), 1925 (էջ 65): Սիւնեաց, 1911 (էջ 33):

Գրիսկն՝ «Բիւզ.» 1905, հմր 2.711՝ 10-23/Ը, էջ 1-2 («Երաժշտութիւն» - Մաղաքիա արքեպս. Օրմանյանի քաջալերական նամակը Ա. Բժշկյանին):

Գրծնքն՝ «Ար.» 1904, էջ 328-9 (ըստ «Մտնգտ. «Ար.» ամս.», հմր 4856) Մաղաքիա արքեպս. Օրմանյանի հրահանգով, Պեշիկթաշի Ա. Աստուածածին եկեղեցու երաժշտապետ Արամ Բժշկյանի կողմից հրատարակվելիք երգարանի մասին տեղեկություն (տե՛ս նաեւ՝ Ն. Թահմիզյան, «Արարատն...», «Էջմիածին» 1968, ԺԱ-ԺԲ, էջ 84):

Օրնկ՝ Գ.Ա.Ա.ՀԳ, Պոսթ. Դ գրի., 2098: ՄՄ: Գ.Ա.Թ, Կոմիտասի ֆոնդ, 902:

1906

119. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.

[ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԱԾ ԵՐԳԵՐ՝

Paris, Impr. A. Chaimbaud et Cie, 1906, 62 էջ, 8⁰, [վիմատիպ]:

1. **Միհանայ քաջեր** (1-10):

3. **Ալագեազ սարն ամպել ա, Մեր դրանը** (11-3):

5. **Կալերգ եւ Սայլերգ** (14-22):

7. **Հայր մեր** (23-5):

9. **Տեր ողորմեա** (26-7):

10. **Յիշեցուք** (28-32):

12. **Մեռայ բաղամ բանելէն եւ Ծիրանի ծառ** (33-5):

13. **Իմ չինարի եարը** (36):

14. **Գարուն ա, ձուն ա արել** (37):

15. **Ծողեր եւ Լուսնակն անուշ** (38-41):

17. **Քէլէր ցոլէր, Սարերի վրով գնաց, Էս գիշեր** (42-5):

19. **Լոռու գութաներգ. Զիգ տու քաջի** (46-55):

20. **Խորհուրդ խորին** (56-8):

22. **Ով գարմանալի եւ Այսօր ձայնն հայրական** (59-62):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտն:

Ռ. Աթալյանը գրել է. «1906 թ. վիմատիպ տեսրակը, որ պարունակում է ֆրանսատառ հայերեն գրված գեղջուկ եւ հոգեւոր երգերի մշակումներ (հատկապէս է եղել այդ տարվա դեկտեմբերին Փարիզում կայացած համերգի համար ֆրանսիական երգչախմբին երգերը սովորեցնելու) <...>:

Տե՛ս նրա «Կոմիտասի ստեղծագործական ժառանգութեան...», «ՊԲՀ», 1969, հմր 4, էջ 19:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ, Կոմիտասի ֆոնդ, 624:

120. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.

ՀԱՅ ՔՆԱՐ. Հավաքածու գեղջուկ երգերի, Գրի առաւ եւ դաշնակեց Կոմիտաս վրդ.

Թղթակագրի ձեւավորումը՝ Եղիշէ Թադեոսեանցի:

Բվնդ.՝ Կոմիտաս վրդ., **Յառաջաբան** (3-4):

Ծանկ (5):

1. **Հով արեք,**¹ [Մեներգ դաշն. նուագակց.] (6-9):

2. **Հարքբան** - «Սիրել եմ սերն երեսին...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.] (10-4):

3. **Երկինքն ամպել է,**² [Մեներգ դաշն. նուագակց.] (15-6):

4. **Անտունի,** [Մեներգ դաշն. նուագակց.] (17-20):

5. **Իմ չինարի եարը,**³ [Մեներգ դաշն. նուագակց. եւ խմբով կրկնակցով] (21-3):

6ա. **Գարուն ա,**⁴ [Մեներգ դաշն. նուագակց.] (24-5):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

- 6բ. **Գարուն ա**, [հմբերգ] (26–7):
 7. **Գութան երգ**, [հմբերգ] (28–30):
 8. **Անձրեւն եկաւ շաղալէն**,¹ [հմբերգ] (31–3):
 9. **Սարերի վրայով գնաց**,² [հմբերգ] (34–6):
 10. **Երի երի երի ջան**,³ [հմբերգ] (37–9):
 11. **Լուսնակն աճուշ**,⁴ [հմբերգ] (40–1):
 12. **Ծողեր ջան**,⁵ [հմբերգ] (42–5):

KOMITAS WRD.

LA LYRE ARMÉNIENNE. Recueil de chansons rustiques.

Transcrites et harmonisées par Komitas wrd.: Traduction française des paroles par Archag Tchobanian. - Paris: E. Demets, éditeur de musique, 1906 (Impr. C. G. Röder), 45 p, 4⁰:

Komitas wrd., Avant-propos (3–4):

Index (5):

1. *Soufflez une brise* (6–9):
2. *Idylle rustique* (10–4):
3. *Le ciel est couvert* (15–6):
4. *Chant d'émigré* (17–20):
5. *Le soleil s'est levé* (21–3):
- 6a. *C'est le printemps* [solo] (24–5):
- 6b. *C'est le printemps* [coeur] (26–7):
7. *Chant de labour* (28–30):
8. *La pluie fait tomber* (31–3):
9. *Mon ami est parti* (34–6):
10. *Cette nuit j'ai vu* (37–9):
11. *Nocturne* (40–1):
12. *Choghère* (42–5):

Հայերեն բնագրերն ու ֆրանսերեն թարգմանություններն առընթեր են:

ԾԱՔ.՝ «Հայ Քնար»-ի պարունակած 5 մեներգի (հմր 1-4, 6ա) արտասույունը տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 1, էջ 17-36 (ծնթգր. էջ 164-66), իսկ 8 խմբերգի (հմր 5, 6բ, 7-12) արտասույունը տե՛ս նույնի ԵԺ, հտ. 2, էջ 15-33 (ծնթգր. էջ 222-8):

Ռ. Աթայանը գրել է. «Թեև Կոմիտասը տպագրված ժողովածուի անվանաթերթին իր՝ հեղինակի դերը նշել է միայն որպես «գրի առնող եւ դաշնակող», բայց այս ժողովածուն արդեն խիստ բնորոշ է ժողովրդական նյութի վրա Կոմիտասի ստեղծագործական գործը

ներգործությանը» (տե՛ս նրա «Կոմիտասի ստեղծագործական ժառանգության...», ՊԲՀ, 1969, հմր 4, էջ 19-20:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի Յովհաննէս Թումանեանին Կոմիտաս Վարդապետից, 1908, 12/ԺԲ» (ՀԹԱԳԵ, հմր 847): «Լազարեան ճեմարանի Մատենադարանին Կոմիտաս Վարդապետից 1908 յունուար 24 Ս. Էջմիածին» (ՀԱԳ, ՀՀԱԳ բաժին): «Սիրելի պ. Կարապետ Կոստանեանին եւ տիկին Տիրուհի Կոստանեանին յիշատակ Կոմիտաս վարդապետ 1907 27/Ը Փարիզ» (ՀԱԳ): «Եղիազարեան ընտանիքին նուէր Կոմիտաս վարդապետից 1907 Երեւան» («Գարեգին Ա» ԱՀԿԳ): «Ծնորհալի օրիորդ Արուսեակ Բաբալեանցին Կոմիտաս վարդապետից 1909. 24 յունուարի Ս. Էջմիածին» (ԳԱԹ, Ա. Բ.-ի ֆոնդ, 1560): «Իր անգին ընկեր Յարութիւնին, որ այժմ Մատթէոս քահանայ Հէքիմեան ⁶ 1908 15/Ժ, Ս. Էջմիածին, Կոմիտաս վարդապետից» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 1788): «Մելիք Հակոբեան սիրելի ընտանիքին Կոմիտաս վարդապետ 1907. 19 օգոստ. Փարիզ» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 619): «Յիշատակ Տէր եւ Տիկին Հարենցներին ⁷ 1916 օգոստոս 12 Կ.Պոլիս Կոմիտաս վարդապետ» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 1669):

Մտնգտ.՝ Ֆերիաթեան, թիւ 1267: Թելմուրազյան, «Կոմիտաս», էջ 10-1: ՀԹԱԳԵ, հմր 847: ՀԳՄ, հտ. Դ, 1832: Մազմանյան, էջ 120: Կոմիտասի ֆոնդ, 1669):

Գրխակն՝ Գ. վրդ. Յովսէփեան, «Ար.» 1907, էջ 906 (ըստ Կ. Թաթևյանի, «Արարատն...» «Էջմիածին», 1968, ԺԱ-ԺԲ, էջ 90), Հ. Ա. Աւետիսեան, «ՀԱ» 1908, էջ 94-96 (ըստ «ՂԱՄ ՄԾ», էջ 139) //«Ան.» 1907, էջ 84: «Յուշ.», 1907, հմր 5, էջ 78 (ըստ Թելմուրազյանի «Կոմիտաս», էջ 53):

Գրցցկ՝ Լուսաղբիւր, [1]: Կիլիկիա, 1923-24 (էջ 31):

Պրբրկն՝ «ՀԱ» 1907, 11ա/1, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 100: «Գեղ.» 1908, գ. 2, էջ 161, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Աղ-ի ֆոնդ., 734, Ա. Բ.-ի ֆոնդ, 1560, Կոմիտասի ֆոնդ, 619, 1669, 1788, Ծ. Տ.-ի ֆոնդ, 107, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 556, Ս. Մ.-ի ֆոնդ, 153, Ք. Ք.-ի ֆոնդ, 358: «Գարեգին Ա» ԱՀԿԳ:

¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Ըստ Ռ. Աթայանի, Հարություն էֆ. Հեքիմյանը Կոմիտասի մոտ ազգականներից է եղել. նա Կոմիտասի համար թուրքական երգեր է երգել (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 14, «Նախաբան», էջ 20-1, էջատակային ծնթգր. հմր 11):

⁷ Հասարակական գործիչ Աստվածատուր Հարենցը Կոմիտաս Վարդապետի երկրպագուներից եւ նրան նյութապես օժանդակողներից է եղել (տե՛ս Կոմիտաս, «Նամակներ», էջ 183):

1907

121. ԱՄԱՏՈՒՆԻ ՍԱՀԱԿ

ՔՆԱՐԻԿ. Ժողովրդական ձայնագրեալ երգեր, Տեա-
րակ Ա, Հրատ. Իսրայէլ սրկ.-ի, Վաղարշապատ, էլեք-
տրաչարժ տպ. Սրբոյ Էջմիածնի, 1907, 32, [1] էջ, 8⁰
(Հայկ. ձայնանիշերով):

Բվնդ. Իսրայէլ սրկ., **Երկու խօսք** (3-4):

1. **Քնար** (5-6):
  2. **Ինքնահաւան աղջիկ**¹ (6-7):
  3. **Անբաղդ աղջիկ**² (7-8):
  4. **Գովելի աղջիկ** (8-9):
  5. **Գիւլիզար**³ (9-10):
  6. **Ուխտադրուծ աղջիկ**⁴ (11-2):
  7. **Միրախար** - «Գարունը նոր ա բացուել...»⁵ (12-3):
  8. **Տղայի սէր**⁶ (13-4):
  9. **Մերժուած սէր**⁷ (14-5):
  10. **Գեղեցիկ Անուշ**⁸ (15-6):
  11. **Պանդուխտ աղջիկ**⁹ (17-8):
  12. **Բաղդազուրկ աղջիկ**¹⁰ (17-8):
  13. **Աղջկայ կարօտը**¹¹ (18-9):
  14. **Երկու սիրահար**¹² (19-20):
  15. **Ակամայ սէր**¹³ (20-1):
  16. **Անբաղդ Նազլու**¹⁴ (21-2):
  17. **Բաղդաւոր սէր**¹⁵ (22-3):
  18. **Բլբլուի տաղ**, (աշուղակաւ) (23-4)
  19. **Սպասող հարս**¹⁶ (24):
- Պարերգեր.**
20. «Վայ լէ, լէ, լէ, լէ, հովն անուշ, հովն անուշ...»¹⁷ (25):
  21. «Ամպել ա, ձին չի գալի...»¹⁸ (26):
  22. «Գետուն ջորը սստել ա...»¹⁹ (26-7):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

23. «Կարաւ եմ, սար ման կուգամ...»²⁰ (27-8):
24. «Ոսկէ մատնիք մատներիս...»²¹ (28-9):
25. «Արի գնանք մեր տունը տես...»²² (29-30):
26. «Մելիքի ձինը կասուտ...» (30):
27. «Մարալօ, վախ, մարալօ, մարալօ...»²³ (31-2):

Մտնգտ. ՎԳՄ, հտ. Դ, 2474: Մագմանյան, էջ 135:

Գրքցկ¹ Գուտտ., 1910 (էջ 151), 1911 (էջք 12, 123), 1914 (էջ 111): Պալեանց, 1911 (էջ 168):

Պրքրկն¹ «Մշակ» 1907, հմր 187՝ 20/ԺԲ, էջ 2, «Ներքին լուրեր», «Ստ. նոր գրքեր», հմր 4: «Լուսն» 1908, հմր 1, էջ 92, «Ստ գրքեր»: «Բագմ.» 1908, 2/ ք/1, «Ստ. գրքեր» հմր 1: «Գեղ.» 1908, գ. 2, էջ 162, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ¹ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ռ. Մ. -ի ֆոնդ, 1504, Ս. Մ. -ի ֆոնդ, 201:

122. ԴԷՄՈՒՐԵԱՆ ԱՏԵՓԱՆ

ՔՆԱՐ. Զայնագրեալ երգարան (Եւրոպական նօտա-
ներով), Ժող. եւ ձայնագր. Ս. Դէմուրեան, ՍՊԲ, տպ.
Պուշկինեան 1907, [хромо-литография и нотопечатня
П. И. Волкова], 93 [1] էջ, 8⁰:

Բվնդ. Ս. Դէմուրեան, **Երկու խօսք** (1):

Աղօթք - «Ո՛վ Հայոց Աստուած...» (3):

Ախպէր ջան (3):

Եղսօ ջան (4):

Դա՛րդըս լացէք, [խօսք՝ Աւ. Խաւհակեան] (4):

Խնկի ծառ²⁴ (5):

Ծողեր ջան²⁵ (6):

Զանիման (6):

Արմիկի երգը, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (6):

Անբաժիններ, [խօսք՝ Աւ. Խաւհակեան] (7):

Ալ մինթանէր²⁶ (7):

Ծամբայ տէք²⁷ (8):

Զան գիւլում²⁸ (8):

²⁰ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
²⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
²⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²⁸ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

Աշուղական երգ - «Մտածում եմ բաղդիս վերայ...»,
[Մառութի Գեորգ] (9):
Զան մարալ¹ (9):
Գիշերը Վանում, [խօսք՝ Ս. Սափարեան] (10):
Կասպուտակ ձիւն² (10):
Ծաղկոց մտայ, [խօսք եւ մեղեդի՝ Յար. Թումանեան],
 (11):
Քրդուհու երգը, [խօսք՝ Րաֆֆի³] (11):
Սարէն կուգայ⁴ (12):
Ծէյա Սաֆօ (13):
Գութանի երգ, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան] (14):
Էս ճամբէքը⁵ (15):
Վա՛յ լէ, լէ⁶ (15):
Եար ջան⁷ (16):
Քրդերիս մէջ, [Զիւանի] (16):
Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Արագից ջոր ա
 գալի...» (17):
Օլան գեաւոր (17):
Խանում Եւա ջան (18):
Աբարանը քարտ ա⁸ (19):
Լուսնակը ցուաց⁹ (20):
Ամօթ, հազար ամօթ (21):
Երգ Վանի լեզուի - «Համբարձման երկուշաբթին...» (22):
Արագ, [խօսք՝ Յովհ. Յովհաննիսեան¹⁰] (23):
Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Արեւ դիպաւ սարե-
 րուն...» (24):
Նազանըմ¹¹ (25):
Լա՛ց, մէրիկ ջան, [խօսք՝ Ա. Իսահակեան] (26):
Սոխակ, ինչո՞ւ հեռացար (27):
Վարդ կօշիկս, [Ֆիզաֆի] (28):
Հա՛յ սարիճք, [խօսք՝ Խ. Գալֆայեան] (29):
Արագը հեշտացել ա¹² (29):
Զոյգ - գոյգ կոռնկ¹³ ներ շրայրին (30):
Էկաւ գեարուն (30):

Մաճկալ, [խօսք՝ Ա. Իսահակեան] (31):
Աղբիւր - «Պարզիր, աղբիւր, թորքի տղին ջոր տանեմ...»,
 [խօսք՝ Ղ. Աղայեան¹⁴] (32):
Ա՛յ մարալ աղջիկ¹⁵ (33):
Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Հաց եմ թխել գարի
 ա...» (33):
Կոռնկ - «Կոռնկ, ուտի՞ր կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (34):
Ծօրօրա¹⁶ (35):
Թալանն էկաւ (35):
Սարերի հովին մեռնիս¹⁷ (36):
Հարըրբան - «Հարըրբան, հարըրբան, հարըրբան, / Քեզ
 դորբան...» (37):
Արարօի երգը (38):
Որսկան աղբէ՛ր, [խօսք՝ Ա. Իսահակեան] (39):
Մըր խօր պապէ գերեզման (40):
Գնաց աշուն, էկաւ գեարուն (41-2):
Աղօթք - «Ո՛վ Տէր Աստուած, լոր մեր բարբառ...», [խօսք՝
 Վ. վրդ. Մանկունի¹⁸] (43-4):
Օրօրոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...»,
 [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (45):
Ննջեա՛, Վարդան, [խօսք՝ Կ. Մամիկոնեան¹⁹] (46):
Հովուհի (47):
Դարբիններ (48):
Ռսանող - «Երբ որ հողից մարդ դարձայ...», [խօսք՝ Ռ.
 Պատկանեան] (49):
Առ սիրուհին - «Գիշեր ցերեկ կը հառաչեմ...» (50):
Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...», [խօսք՝ Ս. Ծախազիզ] (51):
Նոր տարի - «Երնէ՛կ, թե այս նոր տարին...», [խօսք՝ Ռ.
 Պատկանեան] (52):
Պար հայ նախարարաց, [խօսք՝ Խ. Գալֆայեան] (53):
 «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թռչէի...», [խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան] (54):
Իտալացի աղջկայ երգը, [խօսք՝ Մ. Նալբանդեան] (55):
Եկաւ ժամանակ, [խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան] (56):
Յառա՛ջ - «Բա՛ւմ. փորտուսն բարձուտ բոմբիւնք լՍյարարա-
 տեան դաշտն ի վայր...», [եղ.՝ Պ. Բիսակիցի, խօսք՝ Ղ.
 Ալիշան] (57):
Կարնոյ սոխակ, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան²⁰] (58):
Կեցցէ Ծապուհ, [խօսք՝ Խ. Գալֆայեան] (58):

¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
³ Ցանկում նշված է՝ «Կայծեր»: Քաղված է Րաֆֆու «Կայծեր» վեպի
 Ա մասից: Թերի եւ աղավաղված օրինակ է՝ բնագրի 5-6, 3, 4, 9, 10-
 րդ տողերն են՝ Հավելյալ բառերով (Հմմտ. Րաֆֆի, Եժ, հտ. 5, էջ
 569-7):
⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Ցանկ:
¹¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Ցանկում նշված է՝ Ղ. Ա.: Ղ. Աղայանի «Հայ աղջիկ աղբրին
 (Տաճկաստանում)» վերնագրով ոտանավորի 1-4, 9-11, 15-20-րդ
 տողերն են՝ 1 տողի Հավելումով (Հմմտ. Աղայանի Ղ., ՍՀ, էջ 14):
¹⁵ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Աղօթքի հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Ցանկ:
¹⁹ Երբի խօսքի հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Ցանկ:
²⁰ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 221-2:

Զարթի՛ր, սիրտ իմ (59):
Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս...», [Էդ.՝ Մ. Ն. Ծափլամեան, ¹ խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (60):
Ո՛վ հայկազունք, [խօսք՝ Յ. Կարինեան] (61):
Վանեցոց խրախոյս, [խօսք՝ Մ. Մնակեան] (62):
Զինողի երգը - «Ես եմ հայ զինուոր, շունիմ մարտը շոր...» (63):
Զէյթունցիներ (64):
Հայկական քայլերգ (65):
Հիմի է՛լ խօսենք, [խօսք՝ Մ. Նալբանդեան] (66):
Արաքսի արտասուները, [Էդ.՝ Պ. Ափրիկեան, խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (67):
Թող չերգէ բլրու (68):
Լըռեց, [Էդ.՝ Ն. Ծափլամեան, խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (69):
Պանդխտութիւնը քանդեց մեր տունը (70):
Երգ ցաւագին, [Էդ. Մ. Ծափլամեանի²] (71):
Մահ քաջորդւոյն, [խօսք՝ Մ. Պէշիկթաշլեան] (72):
Թաղումն քաջորդւոյն, [խօսք՝ Մ. Պէշիկթաշլեան, նմանող. Ռուֆի] (73):
Բլրու (74):
Տխոր երգ (75):
Մատաղ կեանքս (75):
Հայի գանգատը, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (76):
Աղատ երգը, [խօսք՝ Խ. Արովեան] (77):
Հայ մայրերին, [խօսք՝ Ալ. Ծատուրեան³] (78):
Նարատակիս գէթ մի մասը (79):
Վանեցի կտրիճ. Նուէր Մոռեղիճ, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան⁴] (80):
Ազգային օրհներգ (81):
Խաղաղ դաշտի որդիք (82):
Սասունցոց քայլերգ (83):
Կարկուտ տեղաց (84):
Կուեցէ՛ք, տղերք (85):
Կովկասի քաջեր (86):
Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...», [Միճագ] (87):
Հայդուկի երգը - «Դաշնակցական խումբ, գնանք դէպ Սասուն...» (88):
Մենք պէտք է կռուենք (89):
Սերոբի կոչը (90):
Նարատակիս հասնիմ միայն, [խօսք՝ Մ. Փորթոգալեան] (91):
Հնչեացեն լարք, [խօսք՝ Վ. վրդ. Մանկունի] (92-3):
Ծանկ [1]:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Պատարապալ» շաբաթաթերթի խմբագրութեանը Ս. Դեմուրեանից 907 թ. 11 հոկտ. Բագու» (ՄՄ):
Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2473: ԱԽԵՄ, էջք 113, 115, 116:
Գրցցկ՝ Գուտտ., 1910 (էջ 41), 1914 (էջ 28): ԹԿԳ, 1910 (էջ 17):
Պրքրկն՝ «Մշակ» 1907, հմր 115՝ 26/Թ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Գեղ.» 1908, գ. 2, էջ 162, «Ստ. գրքեր»:
Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ս. Դ. Ի. ֆոնդ, 49:

1908

123. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԱԶԱՏ

ՓՆՋԻԿ. *Մանկական երգարան*, եւրօպական նօտաներով, Նիւթ Հայ դպրոցների I, II, եւ III բաժանմունքների համար, Կազմեց Աղատ Մանուկեան, Тифлис; Скоропечатня “Братство”, 1908, 32 էջ, 8⁰: (Աւետիս Պօղոսեանի հրատ. ֆոնդ, հմր 5, Մանկական գրադ.-ն, հմր 3):

Բվնդ.՝Ա. Մ[անուկեան], *Երկու խօսք* (3-4):
 1. **Աքաղաղ** - «Դու ինձ ասա՛, աքաղաղ...» (5):
 2. **Սոխակ** - «Ե՛լ, իմ սոխակ դու սիրուն...» (6):
 3. **Զագուկ եւ կատու** (7):
 4. **Ծնիկ** (8):
 5. **Ա՛յ ծիտիկ** (9):
 6. **Նապաստակ** - «Մի վագիր այդչափ արագ...» (10):
 7. **Թիթեռ եւ մանուկ** (11):
 8. **Ծիտն ու բագէն**, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (12):
 9. **Որբ** (13):
 10. **Ծուղրուղո՛ւ** (14):
 11. **Նոր տարի** - «Ահա հասաւ նոր տարի...», [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (15):
 12. **Կորած հորթը**, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (16):
 13. **Ծախարակի երգը**, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (17):
 14. **Ծննդուկներ**, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան⁵] (18):
 15. **Լեպո, Պարերգ**⁶ (19):
 16. **Արագիլ**, (պարերգ), [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան⁷] (20):
 17. **Աշուն** - «Աշունը եկաւ, թափեցաւ սաղարթ...», [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (21):

¹ Երգի մեղեդու հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Ցանկ:
² Երգի մեղեդու հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Ցանկ:
³ Ծատուրյան Ալ., Բանաստեղծութ., 1959, էջ 175-6:
⁴ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 125:

⁵ Տե՛ս ՀԹԵՄ, էջ 37, հմր 47:
⁶ Զետեղոված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Տե՛ս ՀԹԵՄ, էջ 16, հմր 9:

- 18. Վե՛ր կաց (22):
- 19. Հասօհ երգը, [խօսք՝ Ռաֆֆի] (22):
- 20. Վարժատուն, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան¹] (23):
- 21. Աղօթք - «Ո՛վ Տէր մեր գըթոտ...», [խօսք՝ Ղ. Աղա-
յեան] (24):
- 22. Մայիսին - «Մենք արժանացանք ուրախ մայիսին...»
(24):
- 23. Մանան եւ Զանան (25):
- 24. Ուրախութիւն (26):
- 25. Օրօրցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ,
մերին...», [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (27):
- 26. Կաքաւի երգը, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան²] (28):
- 27. Մանուշակ³ - «Գեոն ո՛րը է ծիծառ, դեռ ո՛րը է սոխակ...»
(29):
- 28. Գոհարիկ, [խօսք՝ Մ. Պէշիկօսչեան⁴] (30):
- 29. Հարբըրբան - «Հարբըրբան, ջանէ ջան, / Ես աղջիկ եմ,
հէր չունիմ...» (31):
- 30. Հօյ, Նազան (31):
- 31. Արմիկի երգը, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (32):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, 2702: ՀԹԵՄ, էջք 16, 30, 37:
Մագմանյան, էջ 152:

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 154): Գուտտ., 1910 (էջ 88),
1911 (էջ 74), 1914 (էջ 61): ԿՀԲԸԳ, 1912 (էջ 164):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Վ. Բունիի գրհ., 447, Ա.
Մ. Գ. ֆոնդ, 6, Ռ. Մ. Գ. ֆոնդ, 1501, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ, 167ա, Ը.
Տ. Գ. ֆոնդ, 140:

1912

124. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.

ՀԱՅ ԳԵՂՋՈՒԿ ԵՐԳԵՐ, [Մեներգեր դաշն.
նուագակց.] N13-22.⁵ Գրի առաւ եւ դաշն. Կոմիտաս
Վրդ., [Armeniens Dorflieder, gesammelt und harmonisiert,
für eine Singstimme mit Klavierbegleitung von Komitas
Wrd.], Լայպցիգ, սպ. Բրայթթբօլֆ եւ Հէրթէլ [1912⁶],
[1], 29 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Յանկ [1]:

---

¹ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 2, էջ 240-1:
² Տե՛ս ՀԹԵՄ, էջ 30, հմբ 36:
³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Պէշիկօսչեան Մ. ԵԼԺ, էջ 110:
⁵ Կոմիտաս վրդ.-ի «Հայ Քնար»-ի եւ «Հայ գեղջուկ երգեր»-ի
երգերի համարակալուծը միասնական է:
⁶ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

- 13. Քէլէր ցօլէր (1-4):
- 14. «Քէլէ, քէլէ...» (5-7):
- 15. Սար, սար⁷ (8-9):
- 16. Կանչէ, կոունկ (10-3):
- 17. Ես սարէն կուգայի (14-6):
- 18. Զինչ ու զինչ (17-8):
- 19. Ալագեագ (19-21):
- 20. Խնկի ծառ (22-3):
- 21. Ալ այլուղ (24-7):
- 22. Կոծն առայ (28-9):

Ծնթ.՝ Կատարողական դասիչներն արտահայտված են կոմիտասյան
եզրերով:

Մեներգերի արտատպումը տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ 1, էջ 41-71
(ծնթգր. էջ 169-74):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի Յովհաննէս Թումանեանին
Կոմիտաս Վարդապետ, 1913, 18/2 Կ. Պոլիս» (ըստ
ՀԹԱԳԵ, հմբ 847): «Իմ սիրելի Ղեւոնդ Սրբազանին Կոմի-
տաս վարդապետից 1913 18/2 Կ. Պոլիս» (ՄՄ): «Ս. Էջ-
միածնի մայր Աթոռի մատենադարանին Կոմիտաս Վարդա-
պետից 1913 5/5 Ս. Էջմիածին» (ՄՄ): «Սիրելի Սպիրիդոն
Մելիքեանին իր Կոմիտաս վարդապետից 1913, 5/2, Կ. Պո-
լիս» (ԳԱԹ, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ, 150): «Յիշատակ Տէր եւ Տիկին
Հարենցներին 1916, օգոստոս 12, Կ. Պոլիս, Կոմիտաս վար-
դապետ» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 1670): «Պատուական
«Մշակի» խմբագրութեան հեղինակից» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմբ 847: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 7600,
դասված է անթվակիր հրատարակությունների շարքը:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1914, (էջ 321): Կլիկիս, 1923, (էջ 31):

Պրբրկն՝ «Բիւզ» 1913, հմբ 5, 029՝ 27/Դ - 10/Ե, էջ 3 «Հայ
ազգային լուրեր» (հրատ. ծանուցում): «Հոր.» 1913, հմբ
254՝ 10/ԺԱ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ. Գ. ֆոնդ, 554, Կոմիտասի
ֆոնդ, 607, 1670, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ, 150: Ը. Տ. Գ. ֆոնդ, 101, Գ.
Ք. Գ. ֆոնդ, 354:

---

⁷ Յանկի տողատակային ծանոթագրութեան մեջ նշված է, որ հմբ
հմբ 15, 17-20 եւ 22 երգերի բառերը վերցված են «Հագար ու
մի խաղ» երգարանի Ա եւ Բ հիանյակներից:

1913

125. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.,

ՀԱՅ ԳԵՂՋՈՒԿ ԵՐԳԵՐ [բազմաձայն խմբի համար, դաշն. նուագակց.] Հմբ 23-32,¹ Գրի առաւ եւ դաշն. Կոմիտաս Վրդ., [Armeniens Dorflieder, gesammelt und harmonisiert für mehrstimmigen Chor, von Komitas Wrd.], Լայպցիգ, տպ. Բրայթքոփե եւ Հէրթէլ, [1913], [1], 41 էջ:

Բվնդ.՝ Յանկ [1]:

- 23. Առաւօտուն բարի լուս (1–6):
- 24. Ծորորա՛ւ, Անուշ (7–12):
- 25. Հով լիճի՛² (8–9):
- 26. Կուժն առայ (18–20):
- 27. Սարէն ելաւ (21–2):
- 28. Գը՛նա, գը՛նա (23–5):
- 29. Օրօ՛ր, Ադիճօ (26–8):
- 30. Սոնա եար (29–35):
- 31. Խումար (36–8):
- 22. Քաղիքան (39–41):

Ծնթ.՝ Կատարողական դասիչներն արտահայտված են կոմիտասյան եզրերով:

Խմբերգերի արտատպումը տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ 2, էջ 34-74 (ծնթգր. էջ 233-246):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Իմ սիրելի Ղեւոնդ Սրբազանին Կոմիտաս Վարդապետից 1913 18/2 Կ. Պոլիս» (ՄՄ): «Ս. Էջմիածնայ Գեորգեան հոգեւոր ճեմարանի մատենադարանին իր սան Կոմիտաս Վարդապետից 1913 23/2 Կ. Պոլիս» (ՄՄ): «Պատուական «Մշակի» խմբագրութեան հեղինակից» (ՀԱԳ): «Սիրելի Սպիրիդոն Մելիքեանին իր Կոմիտաս վարդապետից 1913, 5/2, Կ. Պոլիս» (ԳԱԹ, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ, 151): «Յիշատակ Տէր եւ Տիկին Հարենցներին 1916 օգոստոս 12. Կ. Պոլիս. Կոմիտաս Վարդապետ» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 1671):

Մտնգտ.՝ Թեւմուրազյան, «Կոմիտաս», էջ 12: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրցցկ՝ Կիլիկիա, էջ 31:

¹ Կոմիտաս վրդ.-ի «Հայ Քնար»-ի եւ «Հայ գեղջուկ երգեր»-ի երգերի համարակալուժը միասնական է:

² Ցանկի տողատակային ծանոթագրութեան մեջ նշված է, որ հմբ Հմբ 25, 26, 30 եւ 31 երգերի բառերը վերցված են «Հազար ու մի խաղ» երգարանի Ա եւ Բ հիանյակներին:

Պրորկն՝ «Բիւզ», 1913, հմբ 5, 029՝ 27/Գ - 10/Ե, էջ 3 «Հայ ազգային լուրեր» (հրատ. ծանուցում): «Հոր.» 1913, հմբ 254՝ 10/ԺԱ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: Գազ. Գրք., 399: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ. Գ. ֆոնդ, 555, Կոմիտասի ֆոնդ, 607ա, 1671, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ, 151: Ծ. Տ. Գ. ֆոնդ, 102, Ք. Բ. Գ. ֆոնդ, 354:

1913

126. ՉԷՕՐԷՔՃԵԱՆ ԳԵՈՐԳ

ԵՐԵՔ ԽՄԲԵՐԳ [դաշն. նուագակց.], Մշակ. եւ ներդաշն. Գեորգ սրկ. Չէօրէքճեան, Ս. Էջմիածնի միաբան.

Черекчъян Георгий
Три хора. С аккомп. ф.-пиано, Исправл. и гармониз. членом братии С. Эчмиадзина архидиаконом Георгием Черекчъянц – СПб: Нотопечатня Н. И. Волкова (СПб, дозв. к публ. исполнению 1913г. 31^ю янв.), 7 էջ, 4⁰:

«Բարեկամական նուէր Գրիգոր Չալխուշեանին»:
“Посвящается Григорию Христофоровичу Чалхушьянцу.”
Պահեստը՝ Թիֆլիս, муз. магазин Сузанаджяна.

- Բվնդ.՝ 1. Տէր կեցո (3–4):
2. Երբոր բացիճ, [եղ.՝ Գ. Երանեան, Ֆր. Բեռա, ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (5–6):
- Մայր Արաքսի, [եղ.՝ Պ. Ափրիկեան, խոսք՝ Ռ. Պատկանեան] (7):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Ս. Էջմիածնի Գեորգեան ճեմարանի մատենադարանին աշխատասիրողից 10/V 1913 թ. Նոր Նախիջեան» (ՄՄ):

«Ղորիգոնի» արգոյ խմբագրութեան աշխատասիրողից 10/V 1913 թ. Նոր Նախիջեան» (ԳԱԹ, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ 177):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրիսկն՝ Ռուբէն Արեղա, «Ար.» 1913, էջ 674 (ըստ «Մտնգտ.՝Ար.» ամս.», հմբ 6884):

Պրորկն՝ «ՀԱ.» 1913, 7/բ/1, «Նոր հրատ.-ներ», հմբ 152: «Բազմ.» 1913, 7/բ/2, «Երածշտակաւք հրատ.-ներ»: «ԹԵ» 1915, հմբ 5, էջ 76, «Ստ. հրատ.-ներ», հմբ 27:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ռ. Մ. Գ. ֆոնդ, 1528, Ս. Մ. Գ. ֆոնդ, 177:

1914

127. ԷՕՄԻԻՐԵԱՆ ՍԻՍԱԿ

ԷՕՄԻԻՐԵԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿՐՕՆԱԿԱՆ, ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, Պատրաստեց եւ Հրատարակեց Սիսակ Գ. ԷՕմիւրեան, Հտ. Ա., Նիւ - Եօրք, տպ. Կոչ-նակ, 1914, 108, [2] էջ, 8⁰:

ԷՕմյուրյանը երգարանը ձոնել է իր ծնողների հիշատակին:

Բվնդ.՝ Սիսակ Գ. ԷՕմիւրեան, Յառաջաբան (4-5):

- 1. Հայր մեր, Ս. Գ. ԷՕմիւրեան¹ (7-10):
- 2. Վստահելի՞, [խօսք]՝ Վեր. Հայկ Ե. Եարտըմեան (11-3):
- 3. Ներսէս Ծնորհալի, շար. Ս. Գ. ԷՕմիւրեան, Առատ լուսոյ - «Առատ լուսոյ...» (14-5):
- 4. Աւագ հինգշաբթի, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (16):
- 5. Ներսէս Ծնորհալի, Տարածեալ - «Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց...» (17-8):
- 6. Աւագ ուրբաթ, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (19):
- 7. Խաչին դիմաց, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (20):
- 8. Քրիստոս յարեալ, [եղ.]՝ Գր. Հ. Այգունի, [խօսք]՝ Սամուէլ Յ. Քէնտիկեան (21-2):
- 9. Փառք քեզ, յարուցեալ, [խօսք]՝ Վեր. Հայկ. Ե. Եարտըմեան (23-4):
- 10. Հոգեգալուստ, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (25):
- 11. Վեր նայեցէք, [եղ.]՝ Գր. Հ. Այգունի, [խօսք]՝ Վեր. Հայկ. Ե. Եարտըմեան, (27-8):
- 12. Առանց քեզի, [եղ.]՝ ԷՕմիւրեան - Այգունի, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (28-9):
- 13. Քեզմէ ի գատ, [խօսք]՝ Հայկ Ե. Եարտըմեան (30-1):
- 14. Աստուած մեր բերդն է հաստատուն, [խօսք]՝ Մարտին Լուտեր (32):
- 15. Աղօթքիս պատասխանը, [խօսք]՝ Ակիլիանէ (33):
- 16. Կը բաղձամ, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (34):
- 17. Անձիս համար, [խօսք]՝ Հայկ Ե. Եարտըմեան (35-6):
- 18. Հաղորդութեան ստոր սեղան, [խօսք]՝ Հայկ Ե. Եարտըմեան (37-8):
- 19. Աթոռիդ առջեւ, [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (39):
- 20. Լաւագոյն երկինքը, [խօսք]՝ Ակիլիանէ (40-1):
- 21. Նոր տարի - «Ծնորհաւոր Նոր տարի, կը մաղթենք արդ արտագին...», [խօսք]՝ Արշակ Տ. Մահտեսեան, [եղ.]՝ Գր. Հ. Այգունի (42-3):
- 22. Երգ հարսանեաց, [խօսք]՝ Սամուէլ Յ. Քէնտիկեան (44-5):
- 23. Տիպար ընտանիք, բարեփոխեց վեր. Հ. Ե. Եարտըմեան, [խօսք]՝ Սամուէլ Յ. Քէնտիկեան (46):

¹ 1-4, 6-7, 9-10, 13-20, 22, 24-47-րդ երգերի մեղեդիների հեղինակն է Ա.Գ. ԷՕմյուրյանը:

- 24. Օրրերգ, [խօսք]՝ Ակիլիանէ (47-8):
  - 25. Հայ ձագուկը, [խօսք]՝ Վեր. Հայկ Ե. Եարտըմեան (49-50):
  - 26. Սիրէ հայը, [խօսք]՝ Գ. Ծմառունեան (51):
  - 27. Ո՛հ, թե ես ալ, [խօսք]՝ Կ. Մ. Մանուեան (52):
  - 28. Թէ տային ինձի, [խօսք]՝ Խորեն եպս. Նար - Պէլ (53):
  - 29. Թէ իմս հայրենեաց, [խօսք]՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան (54-5):
  - 30. Հայոց արին, [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա (56-8):
  - 31. Թո՛ղ փրչէ քամին, [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա (59):
  - 32. Ողբերգ. Ողերձ հայրենեաց դիցազուններուն, [խօսք]՝ Նշան Տ. Խորեն (60-2):
  - 33. Ո՛վ, [խօսք]՝ Հայկ Ե. Եարտըմեան (63-5):
  - 34. Սրինգը, [խօսք]՝ Գարեգին Պէշկէօթիւրեան (66-8):
  - 35. Հրաւեր հայկազեան, [խօսք]՝ Գ. Մ. Խանդամոր (69-71):
  - 36. Իմ մահը, [խօսք]՝ Պետրոս Դուրեան (72-3):
  - 37. Մահէս վերջը, [խօսք]՝ Վեր. Յ. Ա. Մեհա, ազատ թարգմ. Ակիլիանէ (74-5):
  - 38. Արագիլին, [խօսք]՝ Գ. Մ. Խանդամորեան (76-7):
  - 39. Իմ որբիկին, [խօսք]՝ տոքդ. Մ. Սմբատ Գաբրիէլեան (78-9):
  - 40. Դպրոցական ողջերթ, [խօսք]՝ Ակիլիանէ (80-1):
  - 41. Հայը Ամերիկայում, [խօսք]՝ Ա. Յովսէփեան (82-3):
  - 42. Օ՛ն, ժպտէ, (թրգմ.), Վեր Հ. Ե. Եարտըմեան (84-5):
  - 43. Հայուն քայլերգը, [խօսք]՝ Ակիլիանէ (86-7):
  - 44. Հրաւեր - «Մենք սիրագէն զինուոր ուխտեալ...», [խօսք]՝ Յ. Ալթունեան (88-9):
  - 45. Տանտիկին կուզենք, [խօսք]՝ Արսէն Խ. Չերչեան (90-1):
  - 46. Չի լինիր, [խօսք]՝ Արսէն Խ. Չերչեան (92):
  - 47. Հայրենիք - «Օղբը սիրուն, ջորըդ սիրուն, դուն սիրուն...», [խօսք]՝ Զիւանի (93):
  - 48. Հարըրբան (Կովկասեան ժող. երգ) - «Հարըրբան, հարըրբան, / Հարըրբան, քեզ դուրբան...», ձյնդ. Ն. Բեգ Ամիր-խան (94):
  - 49. Տէրջը փրկածները, Գր. Հ. Այգունի (95-7):
  - 50. Աստուած անանկ սիրեց աշխարհը, Գր. Հ. Այգունի (98-100):
  - 51. Սիրեցի քեզ, [եղ.]՝ Ն. Ամիր-խան, [խօսք]՝ Պ. Դուրեան (101-2):
  - 52. Հայ մարդը ու բոթաբեր ազոաւը, [եղ.]՝ Ս. Գ. ԷՕմիւրեան եւ Այգունի, [խօսք]՝ տոքդ. Մ. Սմբատ Գաբրիէլեան (103-8):
- Յանկ երգոց առաջին տողերու [1-2]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 5824:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Ե.Թ.Պ գրն., 163: ԵՊՀ:

[1916]

128. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԱԶԱՏ

ԵՐԵՔ ԽՄԲԵՐԳ [առ. նվազակց., ձայնագրել է եւ քառաձայն երգչախմբի Համար մշակել¹ է Ազատ Մանուկյանը] Միքայել Նալբանդեանի երգերից (մահուան յիսնամեակի առթիւ), 1 թ. լուսանկ., 7 էջ, 8⁰:

Դիմել՝ Թիֆլիզ, «Գիր», «Գուտտենբերգ» գրախանութներին եւ Սուզանաճեանի երաժշտական խանութ, Բագու, “Посредник” գրախանութ:

Պահեստը՝ հեղինակի մոտ, Թիֆլիզ, Գայխանեան օրիորդաց ուսումնարան:

Բվնդ.՝ Ազատ Աստուած (4-5):

Մանկութեան օրեր (6):

Մեր հայրենիք (7):

Լուսանկար՝
Մ. Նալբանդեան

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտն:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1916, հմր 146՝ 3/է, էջ 4, (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Մշակ» 1916, հմր 226՝ 11/ժ, էջ 4 (վաճ. ազդ): «ԹԵ» 1916, հմր 8-9-10, էջ 95, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 56:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

[1917?]

129. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԳ, քառաձայն խառն խմբի Համար [առանց նվազակց.], Օր. 7, Ներդաշն. Դ. Ղազարեանի, Հեղինակի երաժշտական Հրատարակչական Ֆոնդ, Թիֆլիս, [1917?], 3 էջ, 8⁰:

Դիմել՝ Թիֆլիսի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝ Քամուլեան օրիորդաց դպրոց:

Բվնդ.՝ Հովն անուշ, ժողովրդ. (2):

Տանում են, ադէ ջան, ժողովրդ. (3):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ»-ի 1. խմբագրութեան 28-իմ օգոստոսի Թիֆլիս» (ստորագրութունն չկա, ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտն:

Մտնցկ. հրատ.՝ Ղազարեան Դ., Հոսովէլ, կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1918, հմր 13՝ 20/Ա, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճ. ազդ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ծ. Տ.-ի ֆոնդ, 120:

Բ. 4. Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուներ

1899

130. ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ստեղիք մեծի պահոց եւ այլ եկեղեցական Հոգեւոր երգք, Հրամանաւ տ. տ. Մկրտչի Ա. Վեհափառ եւ սրբազնազոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի, 1899 (дозв. ценз. 5¹⁰ февр. 1899 г., г. Тифлис), 44 էջ, 4⁰ (Հայկ. ձայնանիշերով):

Բվնդ.՝ Մեծի պահոց երկուշաբթի ատր երեկոյեան ստեղի - «Երկնատր Հօս ընտրեալ....» (3-5):

Մեծի պահոց Երեքշաբթի ատր երեկոյեան ստեղի - «Երկնատր փեսայան....» (5-7):

Մեծի պահոց Չորեքշաբթի երեկոյեան ստեղի - «Սրբուհի Մարիամ....» (7-9):

Մեծի պահոց Հինգշաբթի ատր երեկոյեան ստեղի - «Առաքեալք Աստուծոյ....» (9-11):

Մեծի պահոց Ուրբաթ ատր երեկոյեան ստեղի - «Պարունակեալ պահէին....» (11-19):

Համբարձի Կիրակնամտից - «Համբարձի զաշս իմ ի լեռիմս....» (19-21):

Ի տօնի Մարտիրոսաց - «Զհաստացեալ ժողովորդս....» (22):

Ի տօնի Հայրապետաց եւ Վարդապետաց - «Որ զխորհորդս....» (22):

Ի տօնի Հրեշտակապետաց - «Այսօր եւ հրեշտակք ուրախանան....» (22-3):

Ի տօնի առաքելոց - «Ի քէն հայցեմք....» (23-5):

Այսօր դասք - «Թագաւոր յախտեմական....» (25-30):

Արի, Տէր - «Արի, Տէր, օրհնեա մեզ....» (31):

Ներսէս Ծնորդալի], Ծանապարհ եւ ճշմարտութիւն - «Ծանապարհ եւ ճշմարտութիւն....» (32-3):

¹ Տե՛ս Մուրադյան Մ., ԱՄ, էջ 39:

Խորհուրդ մեծ ի նախատօնակի Ծրագալուցի.
[Մովսէս Խորենացի], Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի - «Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի...» (33-6):
Այսօր յարեալ, ի նախատօնակի ճրագալուցի.
Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի - «Այսօր յարեալ
ի մեռելոց...» (37-40):

Օրհնեցէք գովեցէք յերեկոյի Ծրագալուցի.
Ծննդեան եւ Զատիկի - «Օրհնեցէք եւ գովեցէք...» (40):
Զօրհնեաց երգեր.

Ա. [Գրիգոր Գ. Պահլաւունի] - «Ո՛վ զարմանալի խորհուրդ
այս մեծ յայտնեալ...» (41-2):
[Յովհաննէս Երզնկացի Պրոգ], «Այսօր ձայնն հայրա-
կան...» (42-4):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 7825:

Գրցցկ՝ «Գուտտ...» 1908 (էջ 36), 1910 (էջ 46), 1911 (էջ
42), 1914 (32):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 782:

1900

131. ԽՈՒՄԱՇԵԱՆՑ ՄԻՆԱՍ

ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ՏԱՂԱՐԱՆ Ի ՊԷՏՍ ՍՊԱՍԱԻՈՐԱՅ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՑ ՍՐԲՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ, Երգեաց
Յակովբ քհնյ. Նախաշեանց, ձայնաբ. Մինաս քհնյ.
Խումաշեանց, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ա.
Էջմիածնի, 1900 [Дозв. пенз., Тифлис, 18го окт. 1899
г.], Զ, 65, [2] էջ, 8⁰ [Հայկ. ձայնանիշերով]:

Բվնդ.՝ Մինաս քհնյ. Խումաշեանց, Նորին Վեհափառութիւն
Տեառն Տեառն Մկրտչի սրբազնակատար Կաթողիկոսի եւ
ազգասէր Հայրապետի Ամենայն Հայոց, 20/թ 1897 ամի,
Նոր-Նախիջևան (Գ-Զ):

Երգ առ Ս. Աստուածածին - «Աստուածածին ամենօրհ-
նեալ...», երգել ըստ «Փրկեա զանձն իմ...» (1-3):

Տաղ որախութեան - «Ահա արծիւ թեւատարած սաւա-
նալ...» (3):

Տաղ որախութեան - «Աշնան տաւօտ...» (4):

Տաղ Ծաղկազարդի - «Այսօր ցնծան արարածք...» (4-5):

Երգ որախութեան - «Առաւօտ լուսաբեր Հայաստան
երկրի...», [խօսք՝ Գր. վրժպ. Փեշտիմալեան] (5-6):

[Կարապետ], Տաղ Աստուածածնայ - «Արեւ լուսատու...»
(6-7):

Տաղ Սուրբ Աստուածածնայ - «Բաղձալի Սուրբ Կոյս երա-
նեալ...» (7):

[Պաղտասար Դաիր], Տաղ սիրոյ եւ որախութեան - «Բարի
եկիր, ի՛մ պատուական սիրելի...» (8):

Ի վերայ սրբոյ պատարագի - «Գոհանամք ըզքէն, Տէ՛ր...»
(9-11):

[Ներսէս Ծնորհալի], Տաղ Յարութեան - «Դարձեալ յայտնի
այլանման...» (11-2):

[Գր. Գապասակալեան], Տաղ Եկեղեցոյ - «Եմ սեւացեալ
տեսութեամբ...» (12-3):

Տաղ գովասանք Սուրբ Կարապետի - «Ես մի անգամ կուլամ
քեզ համար...» (13-4):

Երբ առ գալուստ կուսակալին ռուսաց ի Հայաստան (14-5):

Տաղ ազգային - «Թագ փսոսաց մերոց այր ցանկալի...»
(15-6):

Ողբ խաչելութեան - «Ի խաչ ելեալ քեռեղցար...» (16-7):

Երգ սրբազան Ներսէս արհիմ[ոգեալ] ի [խնդրոյ], Յովհա-
նէս եպիսկոպոսէ - «Ի կանխագէտ տեսչութենէ Անեղ Էին
սահմանի...», [խօսք՝ Ս. վրժպ. Պատկանեան] (17-8):

Երգ ի դէմս Հայաստանի, [խօսք՝ Թ. Խատամեանց] (18-9):

Տաղ երեւման սուրբ Խաչին - «Խաչն ի նախնոմն երեւե-
ցաւ...» (19-21):

[Պետրոս Ղափանցի], Ողբ խաչելութեան - «Կանայք ամե-
նայն, քորք իմ սիրական...» (21-2):

[Ներսէս Ծնորհալի], Տաղ Հայրապետաց - «Հայրապետաց
հանուրց ազգին...» (23-4):

Երգ որախութեան - «Հայրենասէր Արամեանք...», [խօսք՝
Գ. Պատկանեան] (23-4):

Տաղ Խաչի - «Հալիկ մի պայծառ տեսի անըման...» (24-5):

Երգ բարեկամի, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (25-6):

Տաղ որախութեան - «Հորըն սիրոյ իմոյս ազգի...» (26-7):

[Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Ծննդեան - «Հրճուիմք այսօր մեր
հոգեպէս...» (27-9):

[Ներսէս Ծնորհալի], Երգ Արեւագալի մեծի պահոց - «Ծա-
նապարհ բարի...» (29-30):

Տաղ Եկեղեցոյ - «Մայր հաւատոյ սուրբ հարսնարան...»
(31-2):

[Գր. Գապասակալեան], Տաղ Ս. Աստուածածնայ - «Մայր
ցանկալի հիանալի, յոյժ տենչալի անըման...» (32-3):

Տաղ առ Մայրն ողորմութեան - «Մարիամ Կոյս երանելի...»
(33-4):

Տաղ Յարութեան - «Մարիամ Մագդաղենացին...» (34-5):

Տաղ Յարութեան - «Միաշարաթ օր հանգստեան...» (35-6):

Տաղ Յարութեան - «Յայգույն միաշարաթին...», [խօսք՝ Ս.
վրժպ. Պատկանեան] (36-7):

Ի դէմս սրբոյ Խաչին Քրիստոսի ի Յարութիւն վրդ. Է Ալամ-
դարեանց յորդորակ առ վերնոյն - «Յառաջ քան զբարերար
արեւո...», [խօսք՝ Յ. Ալամդարեանց] (37-8):

Տաղ Յարութեան - «Յարեալ յատր երրորդին...» (39-40):

Տաղ Յարութեան - «Յարուցելոյդ ալէլուիս...» (40):

Պարերգութիւն ի Յարութիւն վրդ-է Ալամդարեանց - «Յերկու ձեռին երկու մոմ...», [խօսք՝ Յ. Ալամդարեանց] (41-2):

Տաղ ուրախութեան - «Յորժամ եղև գարուն՝ արև ծագեցաւ...», [Նաղաշ Յովնաթան] (42-3):

Երգ ուրախութեան - «Նևտ թափանցիկ երկրեան, ո՞ր...» (43-4):

[Ներսէս Ծնորհալի], Տաղ Հոգւոյ գալստեան - «Ներհիսեսուցուք զքաղցր եղանակ...» (44-5):

Երգ դրաստական ի դիմաց Արքունոյն Կուսին Մարիամու առ մանկացեալն Աստուածորդին իր - «Նընջեա, որդեակ, քաղցր եւ անոյշ...», [Մխիթար Աբբա Աեքաստացի] (45-8):

Տաղ ի դէմ Շրրորդութեան - «Ո՞ր իսկականի ծրնունդ անեղ Որդի տիրական...» (48):

Տաղ Փրկչի - «Որ արարեր զիս ի ստուկեր քո...» (49):

Ողբ ի բերանոյ Որդւոյն առ մայրն - «Ո՞ր ես, մայր իմ...» (49-50):

Ողբ ի բերանոյ մօրն առ որդին - «Ո՞ր ես, որդեակ քաղցրիկ ցանկալի...» (50-1):

Տաղ ուրախութեան - «Պաշտելի սոսնելի գամ Սուրբ Գրիգորի...», [խօսք՝ Ս. վրժպ. Պատկանեան] (51-3):

Երգ առ Նիկողայ Պալուկիչն՝ կայսրն ռուսաց - «Պատկեալ ի վերտատ վայելուչ թագաւոր...», [խօսք՝ Ս. վրժպ. Պատկանեան] (53-4):

Տաղ ուրախութեան - «Սարսափելի բարկութիւն Տեստըն մինչ մեզ հասանէր...», [խօսք՝ Ս. վրժպ. Պատկանեան] (55-6):

Երգ ուրախութեան - «Սիրոյն լուսոյն անկէզ բնութեան...», [խօսք՝ Ս. վրժպ. Պատկանեան] (56-7):

Ոգեալ ի Աէրովբէ հայր վրժպ.է - «Ըստուգի արդէն բան Սողոմոնի...», [խօսք՝ Ս. վրժպ. Պատկանեան] (57-9):

Տաղ կարօտով բարեկամի - «Սրտիկս խոցեալ է սրով...» [խօսք՝ Սիմէօն Կաֆացի] (60):

Երգ սուրբ Խաչի - «Տիրածին Կոյս...» (61-3):

Տաղ առ վերին անդրանկան - «Փսոսաց տեղի փափագելեակց...», [խօսք՝ Գր. Գասպասակալեան] (63-4):

Երգ կաքաւի - «Փոյթս առ մեզ, նաշխուն կաքաւ...» [Պետրոս Ղափանցի] (64-5):

Ծանկ [2]:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1616, հտ. Բ, էջ 181 (Նախաշեանցի ազգանունից հղում է կատարված վերնագրին): **ՀԹԱ ԳԵ**, հմր 781: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 8160:

Գրցցկ՝ Գոստոս., 1908 (էջ 79), 1910 (էջ 83, 103): ЛИВРЯБ, ПРИЛ. III, 1904, հմր. 5955: Պալեւնց, 1911, էջ 204:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ. Գրհ., 755: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ. Գրհնդ, 538, Ռ. Մ. Գրհնդ, 1478: ԵՂԷ:

Բ. 5. Նոտային Հավելված պարունակող ժողովածուներ

1856

132. ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ ՌԱՓԱՅԷԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ. Ծաղկաբաղ Հին եւ նոր գործածական ամեն պարունակութեան երգերու կամ տաղերու, այբուբենի կարգով, Աշխատասիրեաց Գամառ - Քաթիպա, Ս. Պրուրգ. տպ. Յակոբ Եփեսոսի, 1856 (թիթակագմի վրա՝ 1857), (печать позв. СПб, 18го июля 1856 г., цензор Н. Елагин), 211 էջ, [Յաւելուած Երաժշտական խաղեր, Աշխատասիրեաց Նիկոլայ Տրիֆանով], 8 էջ, 8⁰:
«Ի նշան եղբայրական սիրոյ եւ անմոռաց բարեկամութեան Սիմէօն Ամբարգանեանին, Գէորգ Քանանեանին, Մնացական Թիմուրեանին նուիրում է Գամառ - Քաթիպան»:

- Բվնդ.**՝ Գամառ - Քաթիպա, **Յառաջարան** (1-8):
- 1. [Իվան], **Երգ ի վերայ մեծատան եւ Ղազարոսի** (9-10):
- 2. [Ռ. Պատկանեան¹], **Նկարիչ** (11-2, 2²):
- 3. [Ֆ. Ն. Գլինկա³], **Սայլորդ**, [ռուս.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (12-3, 1):
- 4. [Յովհաննէս Երզնկացի Պլուզ], **Ողբ Աղամայ** - «Աղամ նըստել դուռն դրախտին...» (13-5):
- 5. **Մանուկն եւ ջորն** (15-6):
- 6. «Ա՛յ իմ մարգրտէ շարոց...» (17):
- 7. [Ռ. Պատկանեան⁴], **Առաստեան երգ շինականաց** (17-8):
- 8. **Ռսանող** - «Այն ի՞նչ ազգ է, այն ի՞նչ ցեղ է...», [գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան⁵] (19-20):
- 9. [Յ. Ալամդարեանց⁶], «Անարատ գատին քստստայ սեղան...» (20-1):
- 10. [Մկրտիչ Նաղաշ⁷], «Անձն իմ, վա՛յ քեզ հազար քերտան...» (21-2):

¹ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ.1, էջ 60-1, ծնթգր.՝ էջ 280:
² 1-ին թվանշանով նշված է երգի խոսքի էջը, 2-ով՝ Հավելվածի մեջ մեղեդիի էջը:
³ Ռուս գեղարքրիստ բանաստեղծ Ֆ. Ն. Գլինկայի "Тройка" /երգի փոխադրութիւնն է: Տե՛ս АКОПЯН Ծ., КП, էջ 46 (էջատակային ծնթգր. հմր 125, էջը 65-6, 67):
⁴ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 11:
⁵ Տե՛ս АКОПЯН, КП, էջ 46, էջատակային ծնթգր. հմր, 125, էջ 47:
⁶ Ալամդարեանց Յ., Չափաբ, էջ 35-6:
⁷ Մկրտիչ Նաղաշ, ՈԻԲ, էջ 120-2:

11. [Պետրոս Ղափանցի], «Առաւօտեան քաղցր եւ անուշ հովերըն....» (23):
12. [Արամ Ազար], «Աստուծո՛ւ նի՛մացիր, ո՞նց դիմանամ, մի՞թէ ես եմ քար....» (23-4):
13. Երգ արագի (25-6):
14. Երգ կաքաւու (25-6):
15. [Մարգար Խոճենց Զմիռնիացի¹], «Արի՛, անձն իմ, մեկուսացի՛ր....» (28-30):
16. [Մխիթար Աբրա Աբաստացի], Տաղ Սրբոյ Երրորդութեան - «Անճառ անհաս Ստեղծող գոյութեանց բնաւից....» (30-1):
17. [Գր. վրժ. Փեշտիմալճեան²], «Առաւօտ լուսաբեր Հայաստան երկրի....» (31):
18. Երգ ի դէմս Սուրբ Աստուածածնի - «Աստուածածին ամէնօրհնեալ....»³ (32-3):
19. «Արանց ճեւտ պատերազմել....», [Գերմ.-ից թրգմ. Ք. Պատկանեան⁴] (33-4, 2):
20. [Գր. Գասպասկալեան], Երգ ուրախութեան - «Արիք, որ երթամք....» (35):
21. Ի Լեւոն որդի Հեթմոյ Ա. (35-6):
22. Սուգ ջողայեցոց (37):
23. «Ա.ֆ.Ֆէրիմ Նիսիիթացիք....»⁵ (38):
24. [Ռ. Պատկանեան⁶], Հայոց գինի - «Բաժակներ սունունք, եղբա՛րք....» (39):
25. Զոհողի տաղ (40, 3):
26. [Գրիգորիս Աղթամարցի (երկրաչելի)], «Գարունն է բացուել, վարդն ի բաղչանհին....» (40-2):
27. [Ռ. Պատկանեան⁷], Վերջին գարուն. Երգ օրհասականի (42-3, 3):
28. [Գ. Պատկանեան⁸], Հարսանիք Արտաշիսի եւ Սաթինկան (44-6):
29. [Գ. Պատկանեան⁹], «Գեղգեղեալ թըռչանակ՝ բերկեկէ յայգին....» (46-7):

30. [Գ. Պատկանեան¹⁰], «Գեղեցիկ Նախիջեւան....» (48-50):
31. «Գիտղական աղջիկ եմ ես զամբիղաշէն....» (50-1):
32. «Դարձի՛ր, դարձի՛ր, եղբորդդիդ աննըման....» (51-2):
33. «Դու ասա՛, մայրիկ, խընդրում եմ....»¹¹ (52-3):
34. [Ռ. Պատկանեան¹²], Հայոց աղջիկ (53-4, 3):
35. [Յովհ. Սահրադեան¹³], «Դուն մի՛ վախճալ, Քաւփուշ-քա....» (55):
36. Կենաց բաժակ, [Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան¹⁴] (56-7, 4):
37. [Ռ. Պատկանեան¹⁵], Ուսանող - «Երբ որ հողից մարդ դարձայ....»¹⁶ (57-8):
38. [Պ. Պատկանեան¹⁷], «Երգեցէ՛ք, ազգ հայոց, զգալուստ մերոյ հսկայի....» (59, 3):
39. [Ռ. Պատկանեան¹⁸], Աղէն տա՞նն է (59-61):
40. [Ս. վրժ. Պատկանեան], «Ընդէ՛ր է քեզ կասկած կը-րել....» (61-4):
41. Ի դէմս Մմբաստայ Մամիկոնեան (65):
42. Ծխախոտի երգ, [Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան¹⁹] (67, 4):
43. [Ռ. Պատկանեան²⁰], Թիֆլիզի քէֆ (67, 4):
44. [Ս. վրժ. Պատկանեան], «Ի բարձունքս երկնից յարեւելս ողողեալ....» (68-9):
45. [Յ. պատր. Նալեան], Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որդին - «Իմ արեգակն իսաարեցաւ....» (70-1):
46. [Գիւրջի - Նաւէ], «Իմ սիրտըս աղ ես արել....» (71):
47. [Գեորգ Խոթով²¹], «Իմա, իմա, ո՛վ մարդ, աշխարհս անցանի....» (72-3):
48. [Բ. Պատկանեան²²], Ինձ համար չէ՛ (73-4, 4):
49. [Աւագեան], Սուգ դըստեր մեծի իշխանի (74-6):
50. [Ռ. Պատկանեան²³], Ի վերայ ունայնութեան աշխարհի - «Ի՞նչ ես ջարդում անձրդ, է՛յ մարդ, ցաւերով....» (77):

¹ Ոտանավորն ամբողջութեամբ եւ երգի հորինման պատմութիւնը տե՛ս Ս. Պատկանեանց, Երգք էջ 78-90: Տե՛ս էջ 422 հմբ 5 ծանոթագրութիւնը:

² Երգի հորինման պատմութիւնը տե՛ս Աբեղյան Մ., Երկեր, հտ. Գ, էջ 582:

³ Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ Անդր: Ակնհայտ է, որ դա հրատարակված է թերի եւ աղավաղված օրինակից: Թ. Անասյանը գրում է. «"Աստուածածին ամէնօրհնեալ, Գոչեմ առ քեզ ողբս հարեալ" սկսվածքով տաղը, որի ծայրակապը հոգում է՝ Անդրեաս, կարելի է վերագրել տաղերգու Անդրեաս Բաբուրեանին» (տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Ա, էջ 885-6, § 2):

⁴ АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմբ 125, էջ 49:

⁵ Երգը վերագրվել է Նոր Նախիջևանի շառխըճի (գուսան) Յանթայի Աբուլթինին [Հարութիւն Կարապետի Հարութիւնյան] (ըստ ՀԱԲ, պր. II, էջ 44-5):

⁶ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 13:

⁷ Նույն տեղում, էջ 16-17:

⁸ Նազարյան Ե., «Գարբիկ Պատկանյանի....», էջ 166:

⁹ Մ. Մխանարյանցը Գ. Պատկանյանի կենսագրականի վերջում բերել է վերջինիս տպագրված երգերի ցանկը: Տե՛ս ՔՀ, էջ 486, հմբ 6: (Միսլամաբ տպագրված է՝ «Գեղգեղի», վրեպակների ցանկում չտեղված է՝ «գեղգեղեալ»):

¹⁰ Նազարյան Ե., «Գարբիկ Պատկանյանի....», էջ 167:

¹¹ Ք. Պատկանյանին պատկանած «Ուսանողներու երգարան» ձեռագրում երգս վերագրված է Գ. Դոդոկանցին: Տե՛ս ՅՀՁՄՍ, էջ 62, հմբ 39:

¹² Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 49:

¹³ Նորնախիջևանցի երաժիշտ, Հայկական երգերի ձայնագրութեամբ գրադված Հովհ. Սահրադյանի եւ իր այս երգի մասին տե՛ս Սաղյան Մ., ՌՊ, էջ 113:

¹⁴ АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմբ, 125, էջ 49-50:

¹⁵ Ռ. Պատկանյան, Եժ, հտ. 1, էջ 26-7:

¹⁶ Իրագրվել է երգի հորինման շարժառիթը, որ վերաբերում է ուսանողների գինձառայութեանը (էջատակ):

¹⁷ Տե՛ս Գամառ - Փաթիլպա, ԱԵՀ (ձեռագիր), էջ 5:

¹⁸ Ռ. Պատկանյան, Եժ, հտ. 1, էջ 43-4:

¹⁹ Տե՛ս АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային, ծնթղթ. հմբ 125:

²⁰ Ռ. Պատկանյան, Եժ, հտ. 1, էջ 14-5:

²¹ Տե՛ս ՄՅՀՁՄՄ, հտ. Բ, էջ 974:

²² Տե՛ս АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմբ 125, էջ 51:

²³ Ռ. Պատկանյան, Եժ, հտ. 1-ին, էջ 39:

- 51. «Ինչո՞ւ կու լաս, դուն գառնիկ...» (77-8, 5):
- 52. [Ք. Պատկանեան¹], *Հայոց գինի* - «Լքցրե՛ք, եղբարք, ձեր բաժակները...» (78-80):
- 53. «Խմել - երգեց Անակրեոն...», [Գերմ-ից փոխ. Ք. Պատկանեան²] (80-1, 5):
- 54. [Թ. Խատամեանց³], «Խրնդա՛ սյսօր, Հայաստան...» (81, 5):
- 55. *Յազկերտի երգ* (82, 5):
- 56. [Պետրոս Ղափանցի], «Ծիլ - ծիլ ոսկի է վարդի թերթերը...» (82-3):
- 57. [Գ. Դոդոխեան⁴], *Երգ պանդուխտ պատանեկի* (84, 5):
- 58. [Սարկազ], «Կիզէլ մի ես երեկ տեսայ...» (85-7):
- 59. *Կրամբամբուլի* - «Կրամբամբուլին էս էն օղին է...», [ռուս-ից թրգմ. Ք. Պատկանեան⁵] (87, 86):
- 60. *Կոռնկ* - «Կոռնկն, ոստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (89-90):
- 61. [Գ. Միրիմանեան⁶], «Հայոց աղջիկներ, ձեր հոգուն մատաղ...» (91-2):
- 62. [Գ. Պատկանեան⁷], *Երգ ի դեմս քաջին Վարդանայ* (92-3):
- 63. *Ի վերայ ունայնութեան աշխարհի* - «Հարբած էի ես սիրով աշխարհի...» (93-5):
- 64. [Ռ. Պատկանեան⁸], *Ի՞նչ երգը* - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (95-6):
- 65. «Հէ՛յ, մէկդի բացէք մէլդան...»⁹ (97-8):
- 66. [Ռ. Պատկանեան¹⁰], *Արաքսի արտասուցը* (98-100, 3):
- 67. [Գր. Գապասակալեան], «Մայր ցանկալի, յոյժ տենչալի, անճրման...» (102, 6):

- 68. [Նիրկոմսի¹¹], «Մայրի՛կ, սիրական մայրիկ, ծնող կաթոգին...», [ռուս-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (103):
- 69. [Նիրկոմսի¹²], «Մայրիկ իմ աղանիկ, լոյս արեգական...», [ռուս-ից թրգմ.-փոխ. Ք. Պատկանեան] (103-4):
- 70. [Մուրադ Խիկար], *Տաղ գատկի* - «Մարտըն կուգայր ծաղկըներով...» (104-5):
- 71. [Ռ. Պատկանեան¹³], *Երկու քոյր* (106-7, 6):
- 72. [Անանու¹⁴], «Մեր Տէրն էր բազմեալ ի բարձր աթոռին...» (107-8):
- 73. [Մ. Թաղիադեանց¹⁵], *Արամ - երգ* (108-9, 6):
- 74. *Ծերն եւ նաւ* - «Մեր Տէրն ձեր եւ ալեւոր...» (100-10):
- 75. «Մերթ խօսակցիս, մերթ լոռ կաս դու...» (103-1, 7):
- 76. [Ք. Պատկանեան¹⁶], *Անտոն* (111-2):
- 77. «Մինչ յիշեմ զիմ սողոյ գիսակ...» (112-4):
- 78. [Ֆր. Բեռա¹⁷], *Երգ հայրենեաց* - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս-ից փոխ. Մ. Պեշկոփաշեան] (114-5):
- 79. *Տաղ ի Ռոստոմ - Բէլ* - «Մունետիկն ի ձայն բարձր աղաղակէ...» (115-6):
- 80. [Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի)], «Յամեն առաւօտ եւ լոյս...» (117-9):
- 81. [Յ. Ալամդարեանց¹⁸], *Անուշաբ* (120-1):
- 82. [Յ. Ալամդարեանց¹⁹], *Սուգ դասեր Յեփթայեայ* (121-3):
- 83. [Յ. Ալամդարեանց²⁰], «Յերկու ձեռին երկու մոմ...» (123-5):

¹ АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմր 125, էջ 50-1:
² Նույն տեղում, էջ 46, էջատակային, ծնթղթ. հմր 125, էջ 48:
³ Թեոդորոս Խառնաբանցի՝ Երեւանի գրավման առիթով գրված այս հրգը, որ լայն տարածում էր գտել Նոր Նախիջևանում, Մոսկվայում հրգվել է զմուռնահայ թատերգու Սարգիս Վանանդեցու «Սուրբ Ներսես կամ Հայաստանի բարերար» թատերգի (խորագրերը ճշտել է բանասեր Մ. Մխիթարյանը) ներկայացման ժամանակ (տե՛ս Նալբանդյան Մ., ԵՃԺ, հտ. 3, ծնթղթ. էջ 38), եւ կատարվել է Վերստովսկու՝ «Ասկուրդի շիրիմը» օպերայից վերցված մեղեդիով (Տե՛ս Մուրադյան Մ., ՌԱԵՊ, էջ 20):
⁴ Գ. Դոդոխյանց, Յերկեր, էջ 3-4:
⁵ АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմր 125, էջ 47:
⁶ Տիգրանեան Լ., «Գերմանական Դորպատ Համալսարանը...» - «Լուսն», 1903, հմր 5, էջ 29-30 (ըստ «Մտնգտ. “Լուսն” հ.» հմր 1326, հմր 8):
⁷ Տե՛ս ՔՀ, էջ 486, Ք. Պատկանյանի տպագրված հրգերի ցանկ, հմր 1:
⁸ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 45-6:
⁹ Այս հրգը՝ «Գարջութ Մաթիին» վերնագրով տե՛ս ՀԱԲ, պր. 2, էջ 38: 6-րդ տողը՝ «Տե՛սնուրը նոցա ուժերը» բացակայում է ՀԱԲ-ում, նաեւ՝ Ե. Կապուկիի «Նոր-Նախիջևանը եւ Նոր Նախիջևանից» ուսումնասիրության մեջ, որից քաղված է ՀԱԲ-ի օրինակը:
¹⁰ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 53-6:

¹¹ Ինչպես պարզել է է. Հակոբյանը, Ք. Պատկանյանը Նիրկոմսու «Матушка-голубушка» հրգի հիման վրա երկու տարբերակ է ստեղծել (տե՛ս АКОПЯН Э., КП, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմր 125, էջ 66): Հմտ. ՅՀՁՄՍ, էջ 64, թ 112 (Ք. Պատկանյանը նշված է իբրեւ հեղինակ):
¹² Աբեղեան Ա., ՔՊԳ, էջ 46 (համարվել է փոխադրությունը ռուսերենից): Տե՛ս նախորդ հրգի ծանոթագրությունը:
¹³ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 2, էջ 59-60:
¹⁴ Ջեսեղված է 10 տող: Որոշ վերապահումով, կարելի է ենթադրել, որ Ռ. Պատկանյանը օգտվել է ԺԹ դարում (1845-1853 թթ.) Նոր Նախիջևանում գրված տաղարանից (այժմ ՄՄ, ձեռագիր հմր 9536): Տողեր 1-4-ը բնագրի տողեր 1-4-ի տարբերակներով են, 5-7-ը՝ այդ աղբյուրում առկա կրկնակն է՝ որոշ բառային տարբերություններով, 8-10-ը՝ տողեր 9-12-ի տարբերակներով են: Տե՛ս ՈւՄՀԲ, հտ. 1, էջ 117-21 (ծնթղթ. էջ 604):
¹⁵ Տե՛ս Միրզաբեկյան Զ., ՄԹ, էջ 48-9:
¹⁶ Տե՛ս АКОПЯН Э., КП, էջ 46:
¹⁷ Գ. Գեորգյանը գրել է. «“Երգ Հայրենի”-ն թէ՛ իմաստով եւ թէ՛ հղանակավորումով փոխառություն մըն է Ֆրանսիացի բանաստեղծ եւ հրգահան Ֆրեդերիկ Բեռայի “Իմ Նորմանտ” հրգի»: Այս երկու հրգերի (“Երգ Հայրենի”-ն դաշնավորել է Գ. Կառվարեցը) առաջին տները՝ ձայնանիշերով հանդերձ, հրատարակել է նկատելով, որ դրանց հղանակավորումը նույնն է (տե՛ս նրա ԱՏ, 1963, ժ. տ., էջ 310-2): Տե՛ս նաեւ Դաշտենց Ան., «Երբոր բացվին...» - «Գարուն», 1980, հմր 4, էջ 94:
¹⁸ Ալամդարեանց Յ., Չափար, էջ 33-4:
¹⁹ Նույն տեղում, էջ 49-51:
²⁰ Նույն տեղում, էջ 13-5:

- 84. «Յորէս էկաւ, մէկ մէկ ուտի, վո՛ւ, վո՛ւ...» (125-6):
- 85. **Նաղաշ Յովնաթան¹**, «Յործամ եղև գարուն՝ արև ծագեցաւ...» (126):
- 86. **[Յ. սար. Նալեան], Ողբ մօր ի վաղամեռնի որդին** - «Նայիմ որբամ ծնող տղայիս...» (127-8):
- 87. **[Հանէ], Ի նաւակոծեալ[ն] ի ծովուն Վանայ** (128-9):
- 88. **Տաղ ի Գալն - Վահան** (129-30):
- 89. **Ողբ կագաւու** (130-1):
- 90. **[Թորիմշ], «Նոր բահար ես գովելի...»** (132-3):
- 91. **Երգ հարսին** - Ա. «Շեմկիկ, մի ժամա...», (133):
- Բ. «Զմերիկի խաբեցիկն թոփ մի շիւով...»² (133-4):
- 92. **Ողբ ի վերայ վաղամեռնի որդւոյ** (135-8):
- 93. **[Հ. Ղ. վ. Ալիշան], Բլբուլ Աւարայրի** (138, 7):
- 94. **[Ադամ Ագբար], «Ո՛ւ էր տեսել էս աշխարհս էս օրին...»** (139-40):
- 95. **[Թորիմշ], «Ո՛ւ իմ սիրելի, մէկ մօտքս արի...»** (140-1):
- 96. **[Մ. Տոն Ծէնկէնդորֆ³], Մայրենի լեզու** - «Ո՛ւ մեծաքանչ դու լեզու...», [Էբրմ.-ից թրգմ. Ե. Չազըճեան] (141-2, 6):
- 97. «Ո՛ւ վտակ, վտակ...» (143-3):
- 98. **Հարթած մարդու երգ,⁴ [Էբրմ.-ից թրգմ. Գ. Դողդեան]** (144-8):
- 99. **[Ռ. Պատկանեան⁵], Ուսանողի կեանքը** - «Ուսանող ասածը մի երջանիկ մարդ է...» (145-6):
- 100. **Նոյնը. [= Ուսանողի կեանքը]** - «Ուսանողաց կեանքից գեղեցիկ կեանք չի կայ...», [Էբրմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան⁶] (146-7):
- 101. **[Սայեաթ - Նովա], «Ուստի՞ կու գաս, դա՛րիք բըլբուլ...»** (147-8):
- 102. **Երգ, սէր եւ գինի,⁷ [Էբրմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան]** (148-8):
- 103. «Ուրախացո՞ւք ուրեմն...», [թրգմ. Խ. Ասագեան⁸] (149-50, 6):
- 104. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], «Պաշտելի, տօնելի գամ Սուրբ Գրիգորի...»** (150-1):
- 105. **[Պ. Պատկանեան⁹], Ի մահ Մ... (151-2):**

¹ Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստ., էջ 169-7:

² Տպագրված է իբրև նախորդ երգի շարունակություն: Վրիպակը՝ շիջով, շտկված է ըստ «Հայոց երգի ուսման»-ի բնագրի: Շիլա նշանակում է նաև՝ կարմիր կտավ (տե՛ս Մալխասեանց Ստ., ՀԲԲ, հտ. 3, էջ 515):

³ Տե՛ս «Բագին», 1966, հմր 3, էջ 72-3:

⁴ Դոգոխյան Գ., Յերկեր, էջ 153:

⁵ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 28:

⁶ АКОПЯН Э., КИ, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմր 125, էջ 47:

⁷ Նույն տեղում, էջ 46, էջատակային ծնթղթ. հմր 125, էջ 47-8:

⁸ Ըստ Գ. Դոգոխյանի Հարորդածի, ուսանողական «Gaudeamus igitur» երգը Խ. Ավագյանը «Հայացրել էր, քան թե ճշտությամբ թարգմանել»: Գ. Լեւոնյան, Գեւորգ Դոգոխյանց, (Հուշեր) տե՛ս Գ. Դոգոխյան, Յերկեր, էջ 320: Գ. Լեւոնյանը նշել է բառային տարբերությունները:

- 106. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], «Պետութեամբ եւ ինքնակալ կայսերութեամբ...»** (153-4):
- 107. **[Վարապետ դպիր], «Պուլպուլն է հագեր ի յոռքն կօշիկ...»** (154-5):
- 108. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], Նուագ առ սուրբ Խաչն** (155-6):
- 109. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], «Սահման անսահման, խորոց Հաստչին տնօրէնութեան...»** (156-7):
- 110. **[Ս. Աբովեան¹⁰], Աղասիի երգը** (157-8, 3):
- 111. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], Հինգ տարաբաղտութիւնք Տփխիս քաղաքի** (159-60):
- 112. **[Ռ. Պատկանեան¹¹], «Սիրելիք՝ օգնութեան հասէ՛ք...»** (160-1):
- 113. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], «Սիրոյ լուսոյն անկէզ բնութեան...»** (161-2):
- 114. **[Ս. Վրժ. Պատկանեան], «Սրահար եղեր, չար իշխան...»** (163-4):
- 115. **[Ռ. Պատկանեան¹²], «Վարդը բացուել ա ծաղկոցին...»** (164-5):
- 116. **[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ նաւակոծի** - «Վիրաւորեցայ մեղ օր, վարեցայ գերի...» (165-6):
- 117. **Օրհներգութիւն ազգային** (167):
- 118. **[Պետրոս Ղափանցի], «Փոթսա՛ւ ստ մեզ, նախշուն կազաւ...»** (168-9):
- 119. **[Գ. Պատկանեան¹³], Օրոցի երգ հայ գիղական այրի կնոջ** (169-71):
- 120. **Հայրենիք** - «Քո հայրենիք լիցի քեզ մեծ քան զքնաւ...» (171-2):
- 121. **[Ռ. Պատկանեան¹⁴], «Քո՛ւն էղիր, սպաւս, աշքըդ խոփ արա՛...»** (173):
- 122. **[Գ. Պատկանեան¹⁵], «Քրտնաջան այգեպան միջամոխ լեալ այգին...»** (174-5):
- 123. **[Մ. Թաղիադեան¹⁶], Հայկ - երգ** (176):
- 124. **Երգ հարսանեաց փեսայի** - «Օրհնեալ բարերար Աստած...»¹⁷ (177):

⁹ Գամառ - Քաթիպա, ԱԵՀ (ձեռագիր), էջ 42-3: Սաղյան Մ., Պատկանյաններ, էջ 102: Հմմտ. ՅՀԶՄՍ, էջ 63, § 93:

¹⁰ Աբովյան Խ., ՎՀ, էջ 193-6: «Վերք Հայաստանի»-ի այս չափածո հատվածը 1856-ից ներառվում է տպագրի երգարանների մեջ՝ վեպի տպագրությունից երկու տարի առաջ (տե՛ս նույն տեղում, էջ 278):

¹¹ Ռ. Պատկանյան, Եժ, հտ. 1, էջ 20-1:

¹² Նույն տեղում, էջ 58-9:

¹³ Տե՛ս Նաղարյան Ե., «Գարբիել Պատկանյանի...», էջ 167: Նաև՝ ՔՀ, էջ 486, Գ. Պատկանյանի տպագրված երգերի ցանկ, հմր 2:

¹⁴ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 47:

¹⁵ Նաղարյան Ե., «Գարբիել Պատկանյանի...», էջ 167: Նաև՝ ՔՀ, էջ 486, Գ. Պատկանյանի տպագրված երգերի ցանկ, հմր 4:

¹⁶ Միրզաբեկյան Զ., ՄԹ, էջ 48:

¹⁷ Այս հարսանեական ծառագովքը, ներառյալ հմր 91 երգը, ինչպես նկատել է Ա. Մնացականյանը, վերահրատարակությունն է Ղ. Ալիշանի «Հայոց երգք ուսման»-ի հարսանեական երգերի փնջի (էջ 37-47) (տե՛ս նրա ՀՄԺԵ, ծնթղթ. էջ 573):

Փոխ. «Մեր թագաւորին ծաղիկ պիտէր ծաղկունաց...» (177-8):
Փոխ. «Սուրբ Կարապետի զօրութենով հա՛շ զօրութենով...» (178):
Փոխ. «Մեր թագաւորն էր խաշ...» (178):
Փոխ. «Ելէ՛ք, ուր առջեւն երթանք...» (178):
Փոխ. «Էն դիզան բէտ - բէտ դիզան, տեսէ՛ք, թէ էն ո՞րն է...» (178-9):
Փոխ. «Գովեցինք, հա՛շ թամամեցինք...» (179):

Թաւելուած.

- 125. «Ասի թէ սիրեմ գրեզ...» (183-4):
- 126. [Գ. Պատկանեան¹], **Գողթան երգ** (184-6):
- 127. [Պաղտասար Դպիր], «Աւեր քաղաք եղեւ անձն իմ ի թըշնամեաց պատերազմէն, աւա՛ղ...» (186-7):
- 128. «Գիշերս [ես] ի դորս ելայ...»² (187-9):
- 129. [Սայեաթ - Նովա], «Գոմն էն գլխէն իմաստուն իս՝ խիլքըդ յիմարին բար մի՛ անի...» (190-1):
- 130. «Երգեցէ՛ք, որո՞իք Սիօնի...» (191-2):
- 131. **Երգ գողթան** - «Երկնէր երկին եւ երկիր...» (192):
- 132. «Զիս աշխարհ ամենայն...» (193):
- 133. **Երգ երեխայից** (194):
- 134. [Սարկաւազ Բերդակացի], **Գինի** - «Խաղո՞ղ, գրեզ գովել պիտի...» (195-6):
- 135. [Գրիգոր վրդ. Ոստանցի], «Խընկին ծառին նըման ես...» (196-7):
- 136. [ԅ. Ալամդարեանց³], **Յորդորակ առ ոխտաւորս** (197-8):
- 137. [Գ. Պատկանեան⁴], **Երգ գողթան** - «Յուլունսն Օամի-րամայ...» (199-202):
- 138. [Ի. Մյաւղեւ⁵], **Ոստիկ**, [ռուս.-ից թրգմ. Ռ. Պատկանեան] (202):
- 139. [Թ. Մոր], [փոխ. Բ. Պատկանեան⁶], **Վերջին վարդ** (203):

Ծանկ (205-211):

Երաժշտական խազեր / Աշխատասիր. Նիկողայ Տրիֆանով (1-8):

Վրիպակք [1]:

ԾԱԹ.՝ Գրքում կան էջատակային բառագիտական ծանոթագրութիւններ:

Մտնգտ.՝ Զարպիանաւեան, ՀՄ, էջ 8 (հրատարակման տարեթիվ է համարել 1857-ը՝ վերցնելով, ստուգապես, գրքի թղթակազմի տվյալը): Ծտիկյան, գ. Բ, էջ 178: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 478:

Գրխակն՝ «ՄԱ» 1857, հմր 3, էջ 56-8 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 87):

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԶ, հմր 34:

Գրցցկ՝ Catalogue (էջ 40): Եսգրնեան, 1923 (էջ 119): Զարդարեան, 1922 (էջ 119): ЛИВЯБ, 1888, հմր 357, 1901, Присл. II, հմր 4529: ՆՀՀԴ, հմր 140:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեյի գրն., 1688, Լագ. ճեմ. գրն., 147, 470: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ .-ի գրն, 481, 482, 483, 501, Գ. Լեւ.-ի գրն., 938, Կ. Կուս.-ի գրն., 647, 648: ՄՄ: ԳԱԹ:

1880

133. ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ ՌԱՓԱՑԷԼ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Աշխատասիրեաց Գամառ-Քաթիպան, Թիֆլիս, Տպ. Յ. Մարտիրոսեանցի, 1880, 24, 4, [3] էջ, 12⁰:

- Բվնդ.**՝ 1. **Նոր տարի** - «Ահա՛ հասաւ Նոր տարի...» (1):
- 2. **Զմեռ** (3):
- 3. **Գարուն** - «Կարօտ ենք տեսիդ, աննման գարուն...» (4, 4⁷):
- 4. **Մեղու** (5, 2):
- 5. **Անձրեւ** (6, 1):
- 6. **Ծիծեռնիկ** (7):
- 7. **Զիւն** (8, 3):
- 8. **Պտուղներ** (9):
- 9. **Արտուտ (ազգային աւանդութիւն)** (10):
- 10. **Աքլար** (12):
- 11. **Գառնուկ** (13):
- 12. **Ամենամեծ անբաղդութիւն** (14):
- 13. **Խելօք երեխա** (15):
- 14. **Մոմ** (15):
- 15. **Աշուն** - «Աշունը եկաւ, թափեցաւ սաղարթ...» (17):
- 16. **Վարժատուն** (19):
- 17. **Հզօր ճար** (22):
- 18. **Զատիկ** - «Հողմը հնչեց ի հարաւէն...» (23):

Հայերէն գրքերի հրատարակողներից (1-3):

¹ Նագարյան Ե., «Գաբրիել Պատկանյանի...», էջ 166:
² Երգի քննական բնագիրը տե՛ս «Հայրեններ», էջ 265-8:
³ Ալամդարեանց Յ., *Զափաթ*, էջ 34-5:
⁴ ՔՀ, էջ 486, Գ. Պատկանյանի տպագրված երգերի ցանկ, հմր 5:
⁵ Սաղյան Մ., *ԲԳ*, էջ 150:
⁶ Ըստ Ն. Վեսելովսկու, երգը փոխառված է Թոմաս Մուրիցի (տե՛ս նրա *KIII*, էջ 11): Էդ. Հակոբյանը սա դասել է հեղինակի ինքնագիր ստեղծագործութիւնների շարքը (տե՛ս նրա *KII*, էջ 46, էջատակային ծնթգր. հմր 125):

⁷ Առաջին թվանշանով նշված է երգի խոսքի գեոեղման էջը, երկրորդով՝ մեղեդիինը:

Մտնգտ.՝ Զարպհանապետան, ՀՄ, էջք 174, 404: ՀԹագԵ, հմր 1433: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3630:

Գրխսկն՝ Մանդիկեան Ա., «Փորձ», 1880, հմր 2, էջ 41-78 (ըստ «Մտնգտ «Փորձ» հ.», հմր 52: Ինչպես դիտում է Կ. Քացախյանը, ընդհանուր ակնարկ է ժամանակակից հայ մանկական գրականության մասին, քննարկում է նաև «Մանկական երգեր»-ը):

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 28): ԹԿԳ, 1898 (էջ 10): ԿՀԲԸԳ, 1910, I (էջ 5): ԿՀԲԸԳ, 1891 (450): ՆՀԴՀ, հմր 141:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1880, հմր 8՝ 24/Ա.-5/Բ, էջ 4 (հրատ. ծա- նուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լագ. ճեմ. գրհ., 339: ԳԱԹ:

[1912]

134. ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ. ԱԼԵԼԻ քան 500 երգեր եւ ոտանաւորներ՝ ազգային, յեղափոխական, կրօնական, երգիծական, մօտ 50 ձայնագրուած երգեր, Հրատ. Ի. Ա. Երան, Boston Mass, Երան մամուլ, [1912¹], 736 էջ, 8⁰ (Հրատ Ի. Ա. Երան, թիւ 5):
«Հայ ժողովրդին»:

Բվնր.² Ի. Ա. Երան, **Յառաջարան** (5):
Ա. - Գ. (7-12):

Երգ ազատութեան - «Ազատութեան աստղը պայծառ....» (13):

Դ. - ԾՀԷ. (14-228):

Խիչօ, Կորիճ ախաէր (229):

ԾՀԸ. - ԾՀԹ. (230-1):

Քամառ - Քաթիպա, Վանեցի կորիճ (232):

ԾՁ. - ԾՁԵ. (233-39):

Ա. Փանոսեան, Մահմանադրութեան առթիւ (240):

ԾՁՁ. - ԾՂԱ. (241-7):

Գ. Ծերենց, Հայաստանի գանգատը (248):

ԾՂԲ. - ՄԿԳ. (249-333):

Մանիկ էլմասեան, Աւետարեք առ Մայրն Հայաստան (334):

ՄԿԴ. - ՄԿԸ. (335-42):

Նաղաշ Յովնաթան, Յորժամ եղև - «Յորժամ եղև գա- րուն՝ արև ծագեցաւ....» (343):

ՄԿԹ. - ՄՂԵ. (344-84):

Վազգէն, Մատնիչ (385):

ՄՂԶ. - ՅԺԷ. (386-413):

Ա. Ծ., Սարուկ (414):

ՅԺԸ. - ՅԻ. (415-8):

Պառաիճ այծը (419):

ՅԻԱ. - ՅԻԵ. (420-6):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Հառաչանք - «Սա տխուր վիճակ տարաբայտ ազգիս...» (427):

ՅԻԶ. - ՅԼԱ. (428-34):

Խաչատուր Արովեանց, Աղասիի երգը (435):

ՅԼԲ. - ՅԽ. (436-448):

ՅԽԲ. - ՅԿԱ. (450-76):

ՅԿԲ. - ՅԿԹ. (478-87):

Յ. Ծախնազար, Արտասուք կուսիճ (488):

ՅՀ. - ՆՀԹ. (489-622):

Երգ սահմանադրութեան, թիւրքերէն (624):

Նամըգ Քէմալ, Վաթան շարքըսի (624):

Աշըգ **Ջիւանի, Իթտիհաստ մարշը** (625):

Մահմ Ծէլալէտտիճ, Ինգլայ մարշը (626):

ՆՁ. - ՆՁԷ. (627-643):

[Գ. Ռշտունի], Սիրահարը (644):

ՆՁԸ. - ՆՂԸ. (645-53):

Օ՞ն, քրիստոնեայ զինուոր (654):

ՆՂԹ. - ԾԴ. (655-65):

Նօթագրուած երգեր (667-716):

Յանկ միտոց (717-736):

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

Մ. Նալբանդեան, էջ 8

Բաֆֆի, էջ 38

Ա. Ահարոնեան, էջ 55

Մ. Պէշիկթաշլեան, էջ 88

Ա. Չօպանեան, էջ 92

Խ. Արովեան, էջ 100

Խրիմեան Հայրիկ, էջ 106

Մ. Փորթուգալեան, էջ 122

Սասունցի Մուրատ, էջ 201

Ա. Ծատուրեան, էջ 210

Աղբիւր Սերոբ, էջք 214, 376, 397

Յովն. Թումանեան, էջ 218

Գամառ - Քաթիպա, էջ 290

Ղ. Ալիշան, էջ 319

Նար - Պէլ, էջ 369

Պատուելի Մ. Ծմաունեան, էջ 449

Մ. Իզմիրլեան, էջ 546

Նիազի Պէլ, էջ 623

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

² Տե՛ս հմր. 136 նկարագրութիւնը:

Ն. Ամիրխանեան, էջ 666

Դիմանկարներ՝

Վարդան Մամիկոնեան, էջք 208, 389

Գալլ Վահան Մամիկոնեան, էջք 351, 400

Սաթենիկ թագուհի, էջ 358

Գեղանկար՝

Ոգի Հայաստանի, էջ 398:

ԾԱՔ.¹ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի Թեոդիկիս մատենադարանին նուէր արտագին Յ. Ի. Գըլընեան 1913 դեկտ. 10» (ՀԱԳ, ՀՀԱԳ քաժին):

Մտնգտ.¹ Թեոդիկ, ՏՏ, § 423, էջ 188: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտե:

Գրծնթն՝ «Հայր.» 1912, հմր 4 (666)՝ 23/Ա, էջ 7, «Հրատ. ծանուցում»:

Գրխսկն՝ Ա. Վ., «Հայր.» 1912, հմր 6 (668)՝ 25/Ա, էջ 3:

Գրցցկ՝ Գըլընեան, 1914 (էջ 38): Եագընեան, 1915 (էջ 25):

Պրրկն՝ «Հայր.» 1911, հմր 43 (652)՝ 17/Ժ, էջ 1 «Ծոտով լոյս կը տեսնէ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (Թեոդիկի երբեմնի անձնական գրադարանի օրինակն է): ԳԱԱՀԳ:

[1914]

135. ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ. Աւելի քան 500 երգեր եւ ոտանաւորներ, ազգային, յեղափոխական, կրօնական, երգիծական, Մօտ 50 ձայնագրուած երգեր, Հրատ. Ի. Ա. Երան, 2-րդ տպագր., Boston Mass, Երան մամուլ, [1914¹], 747, [21] էջ, 8⁰ (Հրատ. Ի. Ա. Երան, թիւ 5):

«Հայ ժողովրդին»:

Բվնր.² **Քանի մը խօսք երկրորդ տպագրութեան առթի** (5): Ա. - Գ. (7-12):

Երգ ազատութեան - «Ազատութեան աստղը պայծառ...» (13):

Դ. - ժՀԷ. (14-228):

Խիչօ, Կտրիճ ախպէր (229):

ժՀԸ. - ժՀԹ. (230-1):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի կտրիճ (232):

ժՁ. - ժՁԵ. (233-39):

Ա. Փանոսեան, Սահմանադրութեան առթի (240):

ժՁԶ. - ժՂԱ. (241-7):

Գ. Ծերեց, Հայաստանի գանգատը (248):

ժՂԲ. - ՄԿԳ. (249-333):

Մանիկ Էլմասեան, Աւետարեք առ Մայրն Հայաստան (334):

ՄԿԴ. - ՄԿԸ. (335-42):

Խաղաշ Յովնաթան, Յորժամ եղևի - «Յորժամ եղևի գարուն՝ արև ծագեցաւ...» (343):

ՄԿԹ. - ՄՂԵ. (344-84):

Վագգէն, Մատնիչ (385):

ՄՂԶ. - ՅԺԷ. (386-413):

Ա. Ը., Ստրուկ (414):

ՅԺԸ. - ՅԻ. (415-8):

Պառաին այծը (419):

ՅԻԱ. - ՅԻԵ. (420-6):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Հառաչանք - «Սա տխուր վիճակ տարաբախտ ազգիս...» (427):

ՅԻԶ. - ՅԼԱ. (428-34):

Խաչատուր Արովեանց, Աղասիի երգը (435):

ՅԼԲ. - ՅԻԵ. (436-48):

ՅԻԲ. - ՅԿԱ. (450-76):

ՅԿԲ. - ՅԿԹ. (478-87):

Յ. Ծախնագար, Արտաստք (488):

ՅՀ. - ՆՀԹ. (489-622):

Երգ սահմանադրութեան, Թիւրքերէն (624):

Նամըզ Քէմալ, Վաթան շարքըսի (624):

Աշըզ Զիւանի, Իթտիհատ մարշը³ (625):

Մահմ Ծէլալէտտին, Ինգլայ մարշը (626):

ՆՁ. - ՆՁԷ. (627-43):

Գ. Ռշտունի, Սիրահարը (644):

ՆՁԸ. - ՆՂԸ. (645-653):

Օ՞ն, քրիտնեայ գինուոր (654):

ՆՂԹ. - ՇԴ. (655-665):

Նօթագրուած երգեր (667-718):

Յաւելուած երկրորդ տպագրութեան.

¹ Հրատարակութեան տարեթիվը նշել ենք ենթադրաբար՝ ըստ պարբերականի:

² Տե՛ս հմր 136 նկարագրութեանը:

³ Վերագրվել է աշուղ Զիվանուն:

ԾԺԷ. (719): ԾԺԸ. (719): ԾԺԹ. (720): ԾԺԲ. (720-1):
 ԾԺԳ. (722): ԾԺԴ. (723): ԾԺԵ. (724): ԾԻԳ. (725):
 ԾԻԵ. **Ռ. Զարդարեան** (726):
 ԾԻԶ. **Երբ որ մենք մեծանանք** (727):
 ԾԼԵ. (727): ԾԼԶ. (728): ԾԼԷ. (728-9): ԾԽԴ. (729): ԾԽԹ. (730): ԾԿ. (730-2): ԾԾԷ. (732-4): ԾԾԸ. (734):
 ԾԼԳ. **Յառա՛ջ, ընկերներ** (735):
 ԾԿ. (735): ԾԿԲ. (736): ԾԿԵ. (736-7):
 ԾԿԴ. **Եարալի բլրուլ** (738):
 ԾԿԶ. (738-9): ԾԿԷ. (739-40): ԾԿԹ. (740): ԾԿԸ. (741):
 ԾՀ. (742): ԾՀԱ. (742): ԾՀԳ. (743): ԾՀԸ. (743): ԾՀԶ. (744): ԾՀԴ. (745): ԾՀԹ. (745):
Հիրիկէթ գանթօւր (746-7):
Սեւանիկ յարշը (747):
Յանկ ցիթոց [1-19]:
Յանկ ցօթագրուած երգերու [20-1]:
Յաւելուած Բ.տպագրութեան [21]:
Հայաստան թուրքերեն [երգեր] [21]:

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

Մ. Նալբանդեան, էջ 8
 Րաֆֆի, էջ 39
 Ա. Ահարոնեան, էջ 55
 Մ. Պեշկյաշևեան, էջ 88
 Ա. Զօպանեան, էջ 92
 Խ. Աբովեան, էջ 100
 Խրիմեան Հայրիկ, էջ 106
 Մ. Փորթուգալեան, էջ 122
 Սասունցի Մուրատ, էջ 201
 Ա. Ծատուրեան, էջ 210
 Աղբիւր Սերոբ, էջք 214, 376, 397
 Յովհ. Թումանեան, էջ 218
 Գամառ - Քաթիպա, էջ 290
 Ղ. Ալիշան, էջ 319
 Նար - Պէլ, էջ 369
 Պատուելի Մ. Ծմաւոնեան, էջ 449
 Մ. Իգմիլեան, էջ 546
 Նիսազի Պէլ, էջ 623
 Ն. Ամիրխանեան, էջ 666

Դիմանկարներ՝

Վարդան Մամիկոնեան, էջք 208, 389
 Գալլ Վահան Մամիկոնեան, էջք 351, 400
 Սաթենիկ թագուհի, էջ 358

Գեղանկար՝

Ոգի Հայաստանի, էջ 398:

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, Դ, հմր 7575 (դասված է անթվակիր հրատարակությունների շարքը):

Գրցցկ՝ Եազրճեան, 1923 (էջ 52): Երան, (էջ 6): Զարդարեան, 1922 (էջ 52):

Մտնցկ. հրատ.՝ **Զագմագճեան, Լուսանկարչ.** կողքի էջ 4, «Մեր հրատարակությունները»:

Պրքրկ՝ «Ա.գ.գ» 1915, հմր 29(393)՝ 6/Ա, էջ 6, «Պերպլեռեան գրատուն»:

Տրգրթ՝ «Հայկչ.» էջ 392 (հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1916-ը):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

[1921]

136. ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ. Աւելի քան 500 երգեր եւ ոտանաւորներ, ազգային, յեղափոխական, կրօնական, երգիծական, Մօտ 50 ձայնագրուած երգեր, Հրատ. Ի. Ա. Երան, 3-րդ տպագր., Boston Mass, Երան մամուլ, [1921], 839 էջ, 8⁰ (Հրատ. Ի. Ա. Երան, թիւ 5).

«Հայ ժողովրդին»:

Բվնր.՝ Ի. Ա. Երան, **Յառաջաբան առաջին տպագրութեան առթիւ** (7-8):

Ա. Մ. Նալբանդեանց, **Ազատութեան երգ** (9-10, 743¹):

Բ. [Ա. Ն. Պիշչէեւ], **Ազատութիւն** - «Ազատ, համարձակ միմեանց ձեռք տանք...», [թրգմ. Գր. Խալաթեանց] (11):

Գ. **Ի գէ՛ն** (12, 782):

Դ. **Նահատակներու յիշատակին** (14):

Ե. [Ծ. Պէտէօֆի], **Ծղթայ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեան** (15):

Զ. **Թէոդիկ, Հայուն երգը** (16):

Է. **Ս. Ծախազիզեանց, Մահամերձ հայրենասէրը** (17):

Ը. **Վազգէն, Այ բաւ է** (18):

Թ. **Մ. Փորթուգալեան, Ի միութիւն հայոց** - «Ալ թող դադրին արցունք հայուն աչերէն...» (19):

Ժ. **Ա. Ծատուրեան, Երգ** - «Ա՛յս, թէ երկինք գէթ մի վայրկեան...» (20):

¹ Առաջին թվանշանով նշված է երգի խոսքի էջը, երկրորդով եղանակինը:

- ԺԱ. Գամառ - Քաթիպա, Հայերու բաղձանքը (21):
- ԺԲ. Ա. Իսահակեան, Ա՛խ, մեր սիրտը (22):
- ԺԳ. Աղջկայ գովասանք (23):
- ԺԴ. Ս. Ժամկոչեան, Ողբ Վասպուրականի (24):
- ԺԵ. Տ. Ամիրջանեան, Կիկոի քարոզը (25-6):
- ԺԶ. Գամառ - Քաթիպա, Նկարիչը (27):
- ԺԷ. Հ. [Ե.] Վ. Չազընեան, Ակոռիի խորհուրդը (28):
- ԺԸ. Ն. Մէզպուրեան, Աւետարեք Հայաստանի (29-30):
- ԺԹ. Ա. Պ. Փափագեան, Երգ բաժակի (31):
- Ի. [Լ.] Ծանթ, Սիրահարը - «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ...» (32-3, 756):
- ԻԱ. Բաֆֆի, Հասօի երգը (33):
- ԻԲ. Երգ ռամկական - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (34):
- ԻԳ. Երգ մահուան (35):
- ԻԴ. [Տ. Ն. Գլինկա], Կապուտակ աչեր, [ռուս.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (36, 757):
- ԻԵ. Աղուէսը (37):
- ԻԶ. Բաֆֆի, Վանայ ծովակ (39):
- ԻԷ. Բաֆֆի, «Ձա՛յն տոր, ո՛վ ծովակ, ինչո՞ւ լոռմ ես...» (39-41, 760):
- ԻԸ. Խ. եպս. Նար - Պէլ, Պանդոխտն առ ամպ (42-3):
- ԻԹ. Ա. Ծատուրեան, Ա՛յ սեւ ամպեր (43):
- Լ. [Մ. Տամատեան], Յեղափոխական այբուբէն (Բացատրութիւն հայ տառերու իբր յեղափոխական խորհրդանշանք) (44-5):
- ԼԱ. [Լ.] Ծանթ, Ասուպ մը (46):
- ԼԲ. Ղ. Վ. Փիրղալեմեան, Աղասին եւ իր ընկերները (47):
- ԼԳ. Զիւանի, Այծեամ (48):
- ԼԴ. Ա. Վ. Արարատեան, Անիի ողբը (49-50):
- ԼԵ. Մ. Պէշիկթաշլեան, Գիւնի - «Անմահ, անուշ դոմ գիւնի...» (51):
- ԼԶ. Վաղամեռիկ (51):
- ԼԷ. Մ. Պէշիկթաշլեան, Հայ քաջորդի (52):
- ԼԸ. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Առ Հայաստան - «Առ ընկալ ի գիրկը, մայրդ Հայաստան...» (53):
- ԼԹ. Գեղջուկ (54):
- Խ. Մուշեղ եպս., Պլպուլին երգը (56-7):
- ԽԱ. Գամառ - Քաթիպա, Ձայն բարբառոյ յանասարտի (57-8):
- ԽԲ. Սիմէօն կթղ., Աղերս - «Արի՛ Աստուած, Հարցն մեք...» (58):
- ԽԳ. Յ. Թումանեան, Գութանի երգը (59):
- ԽԴ. Գամառ - Քաթիպա, Օրորոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (60, 754):
- ԽԵ. Մարշ - «Արի՛ք, ընկերք քաջակորով...» (60):
- ԽԶ. Յ. Գ. Սըվանեան, Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան (61-2):
- ԽԷ. Ե. Մելիքեան, Որ հայ, չիք վայ (63):
- ԽԸ. [Անդրէաս Արծկեցի¹], Որկրամոլի աղօթքը - «Արեւելք ստաջին...» (64-9):
- ԽԹ. Գամառ - Քաթիպա, Հայոց գիւնի - «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք...» (70):
- Ս. Ղ. Ալիշան, Վրէժ ի Ծավարշան (71-3, 770):
- ՍԱ. Աշըգ Զիւանի, Ընկերք - «Բարի, գեղեցիկ, ստաքինի ընկերք մարդուն...» (74):
- ՍԲ. Մ. Վարժապետեան, Ի Անցանէ (74):
- ՍԳ. Խանութ Եւա քան (75):
- ՍԴ. Գամառ - Քաթիպա, Կինն ու գիւնի (76):
- ՍԵ. Սիրահար Կիկօն (77):
- ՍԶ. Ա. Իսահակեան, Մենակի (Ե. Առստամեանի) Առիթուական ստուերին (78):
- ՍԷ. Պէտօի յիշատակին (79):
- ՍԸ. Գ. Ծերենց, Կարօտ առ Խրիմեան Հայրիկ (80):
- ՍԹ. Անձուկ հայ մանկանց Կ. Պղսեցոյ (81):
- Կ. Հայ Գուսան, Գորգէնի յիշատակին (82):
- ԿԱ. Առ մանկունք Գողթան (83):
- ԿԲ. Քաջ Արարօի երգը (84):
- ԿԳ. Տիրայիի երգը (84, 775):
- ԿԴ. Ա. Իսահակեան, «Դա՛րդըս լացէք, սարի սըմբուլ...» (85):
- ԿԵ. Դարձեալ փայլեց (86):
- ԿԶ. Դէ գնա՛, կիգամ (87):
- ԿԷ. Մ. Պէշիկթաշլեան, Զէյթունցի պատանիին մահը (89-90):
- ԿԸ. Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թուքը (91):
- ԿԹ. Ա. Զօպանեան, Մայր Հայաստանին (93-6):
- Հ. Գամառ - Քաթիպա, Հայ աղջիկ (97-8):
- ՀԱ. Մ. Պէշիկթաշլեան, Զեփոն մանկանց (98-9):
- ՀԲ. Պ. Դուրեան, Իմ մահը (101):
- ՀԳ. Պետրոս Ադամեան,² Առ թռչունս, եղ.՝ «Մայր մ՛ուռնէի ես միայն» (102-3):
- ՀԴ. Ս. Հ. Տէլեկեան, Երգ միութեան - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բախտին...» (104):
- ՀԵ. Կ. Յ. Պլուգեան, Հայրիկն հայրենեաց (105):
- ՀԶ. [Գ. Պէշիկթաշլեան], Սրինգը (107):
- ՀԷ. Միութեան երգ (108):
- ՀԸ. Արթընողի կտակը, [գերմ.-ից թրգմ.] Գ. Բարխուդարեան (109):
- ՀԹ. Արխանեանի երգը - «Ես եմ ազատ հայ պատանի...» (110):
- Չ. Ս. Ծախազիզ, Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (111, 749):
- ՉԱ. Ա. Յովսէփեան, Մօտայի ազգասէրը (112):

¹ Տարբեր վերագրվել է Միքայել սարկավազին: Տե՛ս 214-րդ էջի հմբ 8 ծանոթագրութիւնը:

² Ստորագրութիւնը հետեւում է հակիրճ կենսագրական:

ՋԲ. **[Ֆահրաստ], Հայդուկի երգ** - «Ես հսանեցի սուրս պատեա-
նից...» (113):
 ՋԳ. **Զիւանի, Ծիրանի** (114):
 ՋԴ. **Գամառ - Քաթիպա, Ղարիպ Մշեցի** (115):
 ՋԵ. **Ա. Փանոսեան, Զարգացած օրհորդը** (116-8):
 ՋԶ. **[Զուլալ - Օղլի], Սիրականի անէծքը** (119):
 ՋԷ. **Հերոսին** (120):
 ՋԸ. **Ք. Թադէսեան, Յոյս** - «Երբ ալեկո՞ծ ծովի վրայ...»
(121):
 ՋԹ. **Մ. Փորթուգալեան, Հառաչանք Արմենոսում** (123-5):
 Ղ. **Տարօնցի, Խրատ** - «Երբ որ ազգին գահը վերցաւ...»
(126):
 ՂԱ. **[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա** - «Երբոր բացուին դռներն յու-
սոյ...», **[Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռոսսինեան** (127):
Հայ Գոսսան, Հայդուկի երգեր.
 ՂԲ. **ա. «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ...»** (128):
 ՂԳ. **բ. «Սայնոյ¹ ձորերում, կոտի ձորերում...»** (128-9):
 ՂԴ. **Զիւանի, Գարնանամուտ** - «Երբ որ լինի գարնանա-
մուտ, նոր գարուն...» (129):
 ՂԵ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Ուսանող** - «Երբ որ հողից
մարդ դարձայ...»² (130):
 ՂԶ. **Տ. Ս. Լեւոնեան, Յուշքեր** (131-2):
 ՂԷ. **Պ. Դուրեան, Թրքուհին** (133):
 ՂԸ. **Ս. Ծախազիզեան, Առաջին սեր** (134):
 ՂԹ. **Ալիսալան, Երկու գողեր** (134-5):
 Ճ. **Մազնու Պարութեան, Զինուոր** (136):
 ՃԱ. **Գամառ - Քաթիպա, Հայոց Նոր տարի** (137):
 ՃԲ. **Ս. Ծախազիզ, Իմ ոխտը** - «Ես ես երբեմն երգում էի...»
(138):
 ՃԳ. **Պանդուխտ մշեցու երգը** (139):
 ՃԴ. **Ա. Գ. Փանոսեան, Խղճի խայթ** (141-2):
 ՃԵ. **Զանկի** (143):
 ՃԶ. **Գամառ - Քաթիպա, Աղասու մօր երգը** (144-5):
 ՃԷ. **Պ. վ. Նաթանեան, Զինուորի մօր երգը** (146-7):
 ՃԸ. **Յ. Զաքրդեան, Երգ Զէյթունցոց** (148):
 ՃԹ. **Զէյթունցիք** (149):
 ՄԺ. **Կորկոտեանի երգը** (150):
 ՄԺԱ. **Զինուորիս երգը, [ռուս.-ից թրգմ.] Գ. Դոդոխեանց**
(151):
 ՄԺԲ. **Ա. Իսահակեան, Հիասթափում** (151):
 ՄԺԳ. **Պ. Դուրեան, Տրտուցք** (152-3):
 ՄԺԴ. **[Ա. Իսահակեան], Աւետիք Մալօեանի յիշատակին**
(154):
 ՄԺԵ. **Ա. Յովսէփեան, Հայը Ամերիկայում** (155-7):
 ՄԺԶ. **Յ. Կարինեան, Ծուշանիկին** (158):

ՄԺԷ. **Պանդուխտի երգը** - «Ընդ աստեղօք օտար ախանց...»
(159):
 ՄԺԸ. **Կարօտ հայ պանդուխտի** (160-1):
 ՄԺԹ. **Երգ Մօնթօնի** (161):
 ՄԻ. **Մշեցոց խղճուկ ձայն** (162):
 ՄԻԱ. **Պառաւ օրհորդի երգը** (163):
 ՄԻԲ. **Հայրենիք** - «Թէ զիս կանչեն օտարաց...» (164):
 ՄԻԳ. **Ս. Հ. Ֆելէկեան, Իղձ պանդուխտի** - «Թէ թեւ ունէի, ո՞ր
կը թռչէի...» (165):
 ՄԻԴ. **Միմաս Զերագ, Ողջոյն առ Խրիմեան** (166-7):
 ՄԻԵ. **Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն** (168-9):
 ՄԻԶ. **Ս. Հ. Ֆելէկեան, Տեսիլ Հայաստանի** (170-2):
 ՄԻԷ. **Գ. վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակք** (173-4):
 ՄԻԸ. **[Սէլեադ], Հայաստան** - «Թէպէտ ես մեծ տան նշան
եմ...» (175):
 ՄԻԹ. **Մ. Փորթուգալեան, Վտարանդի** (176):
 ՄԼ. **Մ. Տամատեան, Հայուն բախտը** (177-9):
 ՄԼԱ. **Ղ. Աղայեան, Հայոց Հայրիկին** (180):
 ՄԼԲ. **Թո՛ղ երգէ բլբուլ** (181):
 ՄԼԳ. **Ս. Հ. Ֆելէկեան, Կարօտ** (182-2):
 ՄԼԴ. **Մ. Մարտիրոսեան, Կտրիճին ձայնը** (182):
 ՄԼԵ. **Գամառ - Քաթիպա, Յոյս** - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ-
պաղ, երեսիս...» (183, 765):
 ՄԼԶ. **Գէորգ Զատուշի երգը** (183):
 ՄԼԷ. **Միութեան կոչ** (184):
 ՄԼԸ. **Մ. Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մէք** (185):
 ՄԼԹ. **[Ծերամ], Անդրանիկին** - «Իրբեւ արծիւ սաստնում ես
լեռ ու ժայռ...» (186):
 ՄԽ. **Ի զէ՛ն, Հայեր** (187, 753):
 ՄԽԱ. **Ս. Հ. Ֆելէկեան, Վարդան** - «Իմ հայրենեաց հոգի
Վարդան...» (188):
 ՄԽԲ. **Ա. Հայկունի, Հայաստան** - «Իմ հայրենիքս զիս կը
կանչէ...» (189):
 ՄԽԳ. **Գանգատ** - «Իմ հայրենիք թշուտ, անտեր...» (190):
 ՄԽԴ. **Հայաստանի սուգը** (191, 761):
 ՄԽԵ. **Անէծք** - «Ինչեկ, Միճեկ, Վարդիկ, Ծինեկ...» (192):
 ՄԽԶ. **Պ. Դուրեան, Ի՞նչ կ'ըսեն** (193):
 ՄԽԷ. **Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՞**³ (194):
 ՄԽԸ. **Հայոց Հայրիկ, Ողբացեալ զինուորի յիշատակ** (195-6):
 ՄԽԹ. **Հայ Գոսսան, Հայդուկի երգը** - «Ինձ տեղ սուէք,
Սիփան սարե՛ր...» (197):
 ՄԾ. **Գամառ - Քաթիպա, Ի՞նչ անենք** (198):
 ՄԾԱ. **Պ. Դուրեան, Լճակ** (199-200):
 ՄԾԲ. **[Ֆահրաստ], Սասուն** - «Իսլամական գոռ վաշտերը կա-
տաղի...» (201):
 ՄԾԳ. **Գամառ - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր** (202):

¹ Սխալմամբ տպագրված է՝ Սասնոյ:

² Նշված է իբրև թարգմանութիւն գերմաներենից: Տե՛ս 213-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

³ Նշված է իբրև թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 22 ծանոթագրութիւնը:

ԾԾԴ. [Միճագ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (203-4):

ԾԾԵ. *Սիրահարներ լուսնակ գիշերով* (205):

ԾԾԶ. *Օրորոցի երգ* - «Լուսնակ կամար-կամար...» (205):

ԾԾԷ. Մ. Թ., *Կարո՞ղ զաւակ* (206-7):

ԾԾԸ. Գամառ - Քաթիպա, *Երգ Վարդանայ* - «Լըրեց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (208, 746-8):

ԾԾԹ. [Մ. Արեղեան], *Սիրահան սարեր* (209):

ԾԿ. [Թ. Մուր], *Խաղաղութի՛ւն ձեզ, [սգատ թրգմ.] Ա. Ծատուրեան* (211):

ԾԿԱ. *Խաղաղ դաշտի որդիք* (212):

ԾԿԲ. *Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր* (213):

ԾԿԳ. *Աղբիւր* - «Խլաթի գաւառ...» (214):

ԾԿԴ. *Ազատութիւն* - «Ծագեց արեւ ազատութեան, / Մութ փարատեց հորիզոնին թորգոմայ տան...» (215):

ԾԿԵ. *Գործելու ատեն* (216):

ԾԿԶ. Ղ. Աղայեան, *Ծիծեռնակը բոյն է շինում* (216):

ԾԿԷ. Գ. Դողոխեան, *Ծիծեռնակ* - «Ծիծեռնակ, ծիծեռնակ...» (217):

ԾԿԸ. Յ. Թումանեան, *Հին օրհնութիւն* (219):

ԾԿԹ. Ա. Ծատուրեան, *Տապանագիր* - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ...» (220):

ԾԶ. Ալփասլան, *Ժամանակ* (220-1):

ԾԶԱ. Գ. Բարխուդարեան, *Իմ ընտրածը* (222):

ԾԶԲ. [Ս. Ծահագիզ¹], *Ժամանակ հայոց* (223):

ԾԶԳ. *Խանասոր* (223, 744):

ԾԶԴ. Ա. Ծատուրեան, «Մեղայ քեզ, Աստած...» (224):

ԾԶԵ. *Անդրանիկի երգը* (225):

ԾԶԶ. Մ. Ե., *Խանասորի քայլերգ* (226):

ԾԶԷ. *Պանդոխտն առ կոռնկ* - «Կոռնկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»² (227-8):

ԾԶԸ. *Կրամբամբուլիւն* - «Կրամբամբուլիւն [էս] էն օղին է...», [ռուս.-ից թրգմ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (230):

ԾԶԹ. *Հարթբան* - «Հարթբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...» (231):

ԾԶ. Պետրոս Դուրեան, *Նէրա հետ* (233-4):

ԾԶԱ. Մ. Թ., *Հայ մայրեր* (235):

ԾԶԲ. Խ. Եսա. Նար - ՊԷ, *Հայ ապրիւնք* (236-7):

ԾԶԳ. *Ողբ Հայաստանի* (238):

ԾԶԴ. *Հայդուկ եմ* (239):

ԾԶԵ. Պետրոս - Սամուէլ, *Վագգէնի յիշատակին* (239):

ԾԶԶ. Մինաս Չերազ, *Երգ սահմանադրութեան* - «Հայեր, մինչեւ ե՛րբ արտասուենք...» (241):

ԾԶԷ. *Անվախ հայը* (242):

ԾԶԸ. *Խրախոյս առ Հայաստան* (243):

ԾԶԹ. Ս. Փափագեան, *Պարերգ* - «Հայկազո՛ւնք, պա՛ր բռնենք...» (243):

ԾՂ. Մ. Նալբանդեան, *Յիշենք* (244-5):

ԾՂԱ. Կոմս Էմմանուէլ [Մ.] Նալբանդեան, *Հայ մարդու հայրենիքը* (246-7):

ԾՂԲ. Գեորգ Միրիմանեան, *Հայոց աղջիկներ* - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (249-50):

ԾՂԳ. Պետրոս Մաղաթեան, *Հայոց լեզու* - «Հայոց լեզու, Աղամայ լեզու...» (250):

ԾՂԴ. [Գ. Դողոխեան], *Երգ, սէր եւ գինի* (251):

ԾՂԵ. Վարդենի, *Հայոց մանուկներ* (252-3):

ԾՂԶ. *Հայրենեաց սիրոյ համար* (254):

ԾՂԷ. *Խրախոյս ազգասիրութեան* (255):

ԾՂԸ. *Հայրենասէր* - «Հայրենիքդ մոցիր, կ'ըսեն օտարներ...» (256):

ԾՂԹ. Մ. Փորթուգալեան, *Զայն մը հայրենիքէն* (257):

Մ. [Ի. Կոզլով], *Գերիի երգը, [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուշուբեկեան* (258):

ՄԱ. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], *Վայր ընկնող աստղեր, [ռուս.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեան* (259-61):

ՄԲ. Գամառ - Քաթիպա, *Վանեցոց Հայր - մերը* (262):

ՄԳ. Ս. Ծահագիզ, *Աղջկայ երգ* (262):

ՄԴ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Իմ երգը* - «Հետացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (263-4):

ՄԵ. Գ. Ծերենց, *Հայուհիներ* (264):

ՄԶ. Մ. Տամատեան, *Հնչակ* (265):

ՄԷ. *Պանդոխտի երգը* - «Հենո եմ քեզմէ, օտար երկրի մէջ...» (266):

ՄԸ. *Հերիք ա՛լ, Հայեր* (267):

ՄԹ. [Մ.] Մնակեան, *Արդար զայրոյթ* (268):

ՄԺ. *Ա՛յ իմ սիրուն*³ (269):

ՄԺԱ. Գամառ - Քաթիպա, *Վարդանի երգը* (269-71, 766):

ՄԺԲ. Մ. Նալբանդեան, *Վահանի պատասխանը* (271-3):

ՄԺԳ. Կըռոյ, *Հիմի է՛ղ չուտենք* (273-4):

ՄԺԴ. *Հնչակեան զինուորներուն* (275):

ՄԺԵ. Տիւնճէ, *Զէյթունցիներուն, «Զայն մը հնչեցի» եղ.* (276):

ՄԺԶ. [Ռ.] Սէտեֆանեան, *Պատերազմի երգ* (277):

ՄԺԷ. *Հօ՛ջ, նազան իմ*⁴ (278, 783):

ՄԺԸ. [Զիւանի], *Զախորդ օրեր* (279):

ՄԺԹ. *Կարո՞ղ շարժումը* (280):

ՄԻ. Գամառ - Քաթիպա, *Բողոք առ Երուսա* (281-2):

ՄԻԱ. Ղ. Աղայեան, *Դե՛ն մանիք, մանիք* (283):

¹ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Վանանդեցուն: Տե՛ս 224-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրութիւնը:

² «Կռուսնկ» երգի խոսքը վերագրվել է Նահապետ Քուչակին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը:

³ Նահապետ Քուչակի՝ Գ. Ասատուրի մշակմամբ հայրեն է: Երգարանում տպագրված «Հէ՛յ»-ն ճշտված է ըստ ԱնՆՔԵ գրքի էջ 35-ում զետեղված ոտանավորի:

⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

- ՄԻԲ. Ղ. Աղայեան, *Կորած հորթը* (284):
- ՄԻԳ. Մ. Փորթուգալեան, *Միտիւնը զօրութիւն է* (285):
- ՄԻԳ. Առ զեփիւն Ալէմտաղի - «Ձմեռն անցաւ, գարուն է արդ...» (286):
- ՄԻԵ. Ղարսից դուրս եկան (286-7):
- ՄԻԶ. տկ. Շուշ. Կորդիկեան, *Ղարիք Մշեցուն* (288):
- ՄԻԷ. տկ. Ս. Բրուտեան, *Ժամփորդ կուգայ* (288):
- ՄԻԸ. Վարդան Տէր - Աւետիսեան, *Պանդիստի երգ - «Մայիս ամսոյ դռն զեփիտիկ...»* (289):
- ՄԻԹ. Գամառ - Քաթիպա, *Արաքսի արտասու[ն]քը* (291-4, 758):
- ՄԼ. Սո. Նազարեանց, *Մայրենի լեզու - «Մայրենի՛ լեզու, մայրենի՛ բարբառ...»* (295):
- ՄԼԱ. Մուշեղ եպս. Սերոբեան, *Լուսնակին* (296):
- ՄԼԲ. Պարերգ - «Մայրս մանէ մանածս...»¹ (297):
- ՄԼԳ. Մ. Նալբանդեանց, *Մանկութեան օրեր* (298-9):
- ՄԼԴ. Գամառ - Քաթիպա, *Հայ զինուոր - «Մասսի ճակատին ամպրոպ պատուեցաւ...»* (300):
- ՄԼԵ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Մարդ կայ՝ մարդ է* (301-2):
- ՄԼԶ. Ն. Քուչակ, *Մաքուր սրտով* (302):
- ՄԼԷ. Գամառ - Քաթիպա, *Հայի գանգատը* (303):
- ՄԼԸ. Էլի՞ համբերենք (304):
- ՄԼԹ. Գամառ - Քաթիպա, *Երկու քոյրեր* (305-6):
- ՄԽ. *Հարսանիքի երգ*, Հաւ. տկ. Ս. Բրուտեան (307):
- ՄԽԱ. *Մենք անկեղծ զինուոր ենք* (308):
- ՄԽԲ. *Մենք պէտք է կոռենք* (309):
- ՄԽԳ. Աղեքսանդր Արարատեանց, *Մանկական խաղ* (310-1):
- ՄԽԴ. Գամառ - Քաթիպա, *Անվերջ գանգատներ* (311-2):
- ՄԽԵ. *Գինեմուներ* (313):
- ՄԽԶ. *Հրածեշտ հայ զինուորին* (313-4):
- ՄԽԷ. *Քաջն Վարդան* (315):
- ՄԽԸ. Ա. Փանոսեան, *Նաւերգ* (315):
- ՄԽԹ. Մ. Նալբանդեանց, *Իտալացի աղջկան երգը*² (316-8, 745):
- ՄԾ. Ս. Պ. Փափագեան, *Հայրենիքի աստղին* (320):
- ՄԾԱ. [Զիւանի], *Առ Հայաստան - «Մեր սիրուն վայելչական տեղերն ուրիշներն են առեր...»* (321):
- ՄԾԲ. Խորէն Մ. Անդրեասեան, *Սիրուն ամայի* (321-2):
- ՄԾԳ. *Մօնթ* (323-4):
- ՄԾԴ. *Կիկոն ի Գասիմ փաշա* (325):
- ՄԾԵ. Ս. Սափարեանց, *Վանի կոտորածը* (326):
- ՄԾԶ. [Ֆր. Բեռա], *Հայաստան - «Մինչդեռ յուսով խայտալ բնութիւն...»*, [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշեան (327):
- ՄԾԷ. Մ. Պէշիկթաշեան, *Խոստումն* (328):
- ՄԾԸ. *Արխանեան* (329):
- ՄԾԹ. *Կոռի մեկնող - «Մնաս բարեա՛ւ, քաղցր մայր իմ, ես պիտի գնամ...»* (330):
- ՄԿ. [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...»*, [Իտալ.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշեան (330):
- ՄԿԱ. *Կուկունեան խմբին* (331):
- ՄԿԲ. *Քայլերգ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան* (332):
- ՄԿԳ. Մ. Պէշիկթաշեան, *Վանայ ծերը* (333):
- ՄԿԴ. *Լեւոն Զ ի Փարիզ իր կորուսած գահը կողքայ* (335):
- ՄԿԵ. Ն. Քուչակ, *Մոնեմ ծոցը* (336):
- ՄԿԶ. Հ. Ա. վ. Բագրատունի, *Գահակալութիւն Տրդատայ* (337-8):
- ՄԿԷ. Մ. Փորթուգալեան, *Կոռի կոչ, «Մարտէյեզի» եղ.* (339-40, 773):
- ՄԿԸ. Յ. վ. Ալամդարեանց, *Կոյս լուսագեղ* (341-2):
- ՄԿԹ. *Տօնի օրեր* (344):
- ՄՀ. *Դարդ Վարդինի* (344):
- ՄՀԱ. *Բաֆֆի, Նանիկ արա* (345-7):
- ՄՀԲ. *Նոր կը լուէր* (348-50):
- ՄՀԳ. *Տաղ ի Գայլ Վահան* (351):
- ՄՀԴ. Հ. Էկինեան, *Հայոց Նոր տարին* (352-3):
- ՄՀԵ. *Նուիրական է հայրենիք* (354):
- ՄՀԶ. Պետրոս Դուրեան, *Սիրեցի քեզ* (355-6):
- ՄՀԷ. Գամառ - Քաթիպա, *Ուղերձ առ սուլթան Համիդ Բ. թագաւոր տաճկաց. ի դիմաց 36 դաւաճան էֆէնտիներու* (357):
- ՄՀԸ. Սամել Գիլգադեանց, *Սաթենիկ* (358-9):
- ՄՀԹ. Հ. [Ղ.] Ալիշան, *Պապուն Աւարայրի* (360):
- ՄԶ. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Պարերգ - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...»* (361):
- ՄԶԱ. Մ. Պէշիկթաշեան, *Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...»* (362):
- ՄԶԲ. Մ. Նալբանդեան, *Երագ - «Ո՛հ, լոկ երագ էր, մի՛ խոովէք ինձ...»* (363-6):
- ՄԶԳ. Ա. Յ. Այվազեան, *Առ Հայաստան - «Ողջոյն ընդ քեզ, Հայաստան...»* (367):
- ՄԶԴ. [Ս. Հ. Ֆելէկեան], *Ողջոյն - «Ողջոյն տուէր իմ հայրենեաց...»* (368):
- ՄԶԵ. Խորէն եպս. Նար - Պէշ, *Հայ մեռնիկը* (370-1):
- ՄԶԶ. Խորխոտունի, *Ազգատեսաց* (372):
- ՄԶԷ. Մ. Պէշիկթաշեան, *Թաղումն հայորդոյն [նմանող. Ուօլֆի]* (373):
- ՄԶԸ. *Հովուին երգը* (374):
- ՄԶԹ. Գամառ - Քաթիպա, *Եղիշէ* (375):
- ՄՂ. Հայ Գուսան, *Սերոբ Աղբիւր* (376-7):
- ՄՂԱ. Տարունցի, *Կը քնանայ* (378):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

² Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 211-րդ էջի 4-րդ ծանոթագրությունը:

- ՄՂԲ. Աղանի Ֆելէկեան, *Երգ հայ աղջկան* (379):
- ՄՂԳ. Ա. Յովսէփեան, *Ո՛րվ է հայը* (380–1):
- ՄՂԴ. Գամառ - Քաթիպա, *Հայ եւ հայութիւն* (382–3):
- ՄՂԵ. Պ. Դուրեան, *Հայրիկ* (384):
- ՄՂԶ. Գրոսսի, *Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ* [թրգմ.] (386):
- ՄՂԷ. *Երգի օգոտը* (387):
- ՄՂԸ. Մ. Մամուրեան, *Մայրիկս* (388):
- ՄՂԹ. *Վարդան Մամիկոնեան եւ զօրականը իր* (389–90):
- Յ. *Հայր մեր* (391):
- ՅԱ. Զիւանի, *Առ հայրենիք* (392):
- ՅԲ. Մ. Հայկունի, *«Մահ իմացեալ անմահութիւն է»* (393):
- ՅԳ. Պ. Դուրեան, *Մանիշակ* - «Ո՛րվ մանիշակ, մանիշակ....» (394):
- ՅԴ. [Մ. ֆոն Ծէնկէնդորֆ], *Մայրենի լեզու* - «Ո՛րվ մեծաւրանչ դու լեզու....», [գերմ.-ից թրգմ. Բ. Ե. Վ. Զագրճեան] (395–6):
- ՅԵ. *Սերոբ Աղբիւրի երգը* (397):
- ՅԶ. Մ. Զերազ, *Հայաստանի Ոգին* (398–9):
- ՅԷ. Խորխոռունի, *Ի Վահան Մամիկոնեան* (400):
- ՅԸ. *Հայաստան* - «Ո՛րն է աշխարհ Հայաստան....» (401):
- ՅԹ. Ա. Իսահակեան, *Որսկան աղբէ՛ր* (402):
- ՅԺ. *Արքեպողի կտակը*, [գերմ.-ից թրգմ.] Գ. Դոդոխեանց (403):
- ՅԺԱ. Ռ. Յ. Պերպէրեան, *Երգ ուսանողաց* - «Ուսանողներ եմք Հայկազուն....» (404):
- ՅԺԲ. *Հայդուկները Վանայ ծովին վրայ* (405–7):
- ՅԺԳ. Խ. Եպս. Նար - Պէլ, *Հովիկ հայրենի* (408–9):
- ՅԺԴ. Մ. Պէշիկաշեան, *Երգ* - «Ո՛րք էր թէ գեփիտիկ....» (410):
- ՅԺԵ. Հ. Էկինեան, *Ծոգեկառքը* (411–2):
- ՅԺԶ. Ա. Իսահակեան¹, *Ուրտեղ սիրուն կին կը տեսնեմ* (412):
- ՅԺԷ. *Դու չես հաւատում* (413):
- ՅԺԸ. Գ. Գասպարեան, *Սոխնամարտ* (415–6):
- ՅԺԹ. *Լորիկ* (417):
- ՅԻ. Մխիթար Պոնտացի, *Սահակ Մեսրոբ, «Թե Հայրե-նեաց պսակադիր»-ի եղ.* (418):
- ՅԻԱ. Սէթ, *Մշակ* (420–1):
- ՅԻԲ. *Պատմահանի սակ* (422):
- ՅԻԳ. Դանիէլ Վարուժան, *Բանողորմին, Եւդոկիա* (423–4):
- ՅԻԴ. Գամառ - Քաթիպա, *Վանեցի մօր երգը* (425):
- ՅԻԵ. *Երգ* - «Ռոսսական պետութիւն, հայեր, ըստ աշխարհի....» (426):
- ՅԻԶ. Ա. Իսահակեան, *Հայդուկ* (428):
- ՅԻԷ. *Սասուն* - «Սասուն գաւառ, Հին Հայաստան....» (429):
- ՅԻԸ. Պերճ Մուշու, *Քայլերդ Սասնոյ* (430–1):
- ՅԻԹ. *Նահասակ Սասուն* (432):
- ՅԼ. *Սասունցիներու գանգատը* (433):
- ՅԼԱ. *Սասունցի Լեւոն* (434):
- ՅԼԲ. [Հ. Հայնէ], *Երազ* - «Սարսափելի երազ տեսայ այս գիշեր....», [ռուս.-ից փոխ.] Կոմա Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց) (436–9):
- ՅԼԳ. Ա. Ահարոնեան, *Աշուղը* - «Սեւ խաւարը իմ ընկերս է անբաժան....» (440–2):
- ՅԼԴ. Ս. Ծխահագիզ], *Սեւորակ աշեր* (443):
- ՅԼԵ. Բաֆֆի, *Սէր* - «Սէ՛ր իմ, ով սէ՛ր, սէ՛ր...»² (444):
- ՅԼԶ. Յ.Ռ., *Սիրական* - «Սիրական՛ն, սիրական՛ն....» (445):
- ՅԼԷ. *Օրորոցի երգ* - «Սիրահեզիկ սիրուն աղջիկ....» (446):
- ՅԼԸ. [Ա. Իսահակեան], *Սիրեցի, եարքս տարան* (447):
- ՅԼԹ. Հ. Է., *Սիրահարի մը աղերսը* (447):
- ՅԼՅ. *Դաշնակցականի երգ* (448):
- ՅԼԱ. *Սիրուհիս* (449):
- ՅԼԲ. Գ. Ծմառնեան, *Սիրէ հայը* (450):
- ՅԼԳ. [Ա. Ծատուրեան], *Գարուն* - «Սիրուն գարուն, կանաչ գարուն....» (451):
- ՅԼԴ. *Որքը եւ թռչունը* (452–4):
- ՅԼԵ. Առաքել Պետիկեան, *Սիրուն թռչնակ* (455–6):
- ՅԼԶ. Գամառ - Քաթիպա, *Իմ սոխակին* (457–8):
- ՅԼԷ. Տ. Ծգնաւորեան, *Պանդոխտն առ սոխակ* (459–60):
- ՅԼԸ. Ն. Քուչակ, *Աստուածածնի կիրակի* (461):
- ՅԼԹ. Բագրատունի, *Սանասարեանի յիշատակին* (462):
- ՅԼՅ. *Սուրբ Կարապետ* (462–3):
- ՅԼԱ. Պ. Դուրեան, *Իմ ցաւը* (464):
- ՅԼԲ. Գամառ - Քաթիպա, *Երդամ* (465):
- ՅԼԳ. Վահան Զուգարզեան, *Վրէժիս լեզուն* (466):
- ՅԼԴ. *Եղսօ ջան* (467):
- ՅԼԵ. Ս. Ծահագիզեան, *Վարդան* - «Վարդան մեր քաջ զօրավար....» (468):
- ՅԼԶ. Տարօնցի, *Մեր քաջաց ընծաներ* (469):
- ՅԼԷ. Խ. Նար - Պէլ, *Արշալոյս* (470):
- ՅԼԸ. [Թ. Մուր], *Սիրահարը* - «Վերջին վարդ, վերջին վարդ....», [փոխ.] Ք. Պատկանեան (472):
- ՅԼԹ. [Տահրատ], *Սէրեմճեանի յիշատակին* (472):
- ՅԼՅ. Մ. Տամառեան, *Տալոյրիկ* (473–5, 776):
- ՅԼԱ. Յովհ. Թումանեան, *Տանջում եմ* (476):
- ՅԼԲ. Հ. Էկինեան, *Հարսանիք* (478–9):
- ՅԼԳ. Մ. Անդրէասեան, *Հայ զինուոր* - «Տարի մ՛ալ անցաւ....» (480):
- ՅԼԴ. [Բաֆֆի], *Թիֆլիզեցոց գանգատ* (481):
- ՅԼԵ. [Մ. Զգոնեան], *Հրաւեր* - «Տեսէ՛ք, աղանին նոյեան տապանին....» (482):

¹ Իսահակյան Ավ., *Ե՛ւ ժ, հտ. 1, էջ 236 (ծնթգր. էջ 712):*

² Երբքը քաղված է «Սալբի» վեպից: Տե՛ս նրա Եժ, հտ. 2, էջ 72-3:

- ՅԿԶ. Հայ մոր մը աղօթքը (483):
- ՅԿԷ. Հայի մաղթանք¹ (483-4):
- ՅԿԸ. Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց աղօթքը (485, 779):
- ՅԿԹ. Ս. Հայտմեան, Տիկնայք փափկասունք (486-7):
- ՅԶ. Լօնկֆելլօ, Երգ կենաց (489):
- ՅԶԱ. Մարտի կոչ (490):
- ՅԶԲ. Երգ հայրենասիրական (491):
- ՅԶԳ. Ալ. Ծատուրեան, Տո՛ր ձեռքդ, ընկեր (492):
- ՅԶԴ. Պ. Հ. Աղամեան, Վանի մէջ (493-4):
- ՅԶԵ. Կօնօլի նախատակներին (495):
- ՅԶԶ. Գիշեր ցերեկ կը հառաչեմ (496):
- ՅԶԷ. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], Աղքատ կին, [ռուս.-ից փոխ.] Մի-քայլ նայբանդեան (497-9):
- ՅԶԸ. Գամառ - Քաթիպա, Հայտ արին (500-1):
- ՅԶԹ. Աղօթք մանկական (501):
- ՅՁ. Երգ մարտի - «Քաղցր հայրենեաց ազատութեանը համար...», յուս.-ից թրգմ. Մ. Յ. Տամատեան (502):
- ՅՁԱ. Ա. Իսահակեան, Պանդոխտն լայ (503):
- ՅՁԲ. Գամառ - Քաթիպա, Օրօրը Հայաստանի (504-6):
- ՅՁԳ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Օրօրոցի երգ - «Քնէ՛, քնէ՛, սիրուն որդի...» (507-10):
- ՅՁԴ. Բաֆֆի, «Քնէ՛, քնէ՛, սիրուն թոմեակ...»² (511-2):
- ՅՁԵ. «Քնի՛ր, գառակս, քնի՛ր, որդեակ...» (512):
- ՅՁԶ. Ա. Ահարոնեան, Նագէի օրօրը (513):
- ՅՁԷ. Կ. Կ. Մելիք - Ծախնազարեանց, Իմ Մանկիկ օրօրը (514):
- ՅՁԸ. [Զիւանի], «Օդդ սիրուն, ջուրդ սիրուն, դուն սիրուն...» (515):
- ՅՁԹ. Ալ. Իսահակեան, Օխոթը սարով (516):
- ՅՂ. Նոր տարի - «Օ՛ն, փութացէ՛ք, հասեալ է ժամ...» (517):
- ՅՂԱ. Պանդոխտը (518):
- ՅՂԲ. Օտարութեան մէջ (518):
- ՅՂԳ. Ե. Մուրատեան, Հայրենիքի ձայնը (519):
- ՅՂԴ. Ալեքսանդր Ծատուրեան, Պանդոխտի երգ - «Օտար երկինք, օտար արեւ...» (520):
- ՅՂԵ. Գամառ - Քաթիպա, Օտարոյնին եւ հայ երիտասարդը (521-2):
- ՅՂԶ. Բաֆֆի, Օր գարնանային (523):
- ՅՂԷ. Ա. Գ. Փանոսեան, Օրրեքդ առ Հրանտիկ (523-4):
- ՅՂԸ. Գ. Ասողիկ, Խաչ, օգնեա՛ ինձ (525-9):
- Յաւելուած. Նօթագրութեան, կրօնական եւ երգիծական երգեր.**
- ՅՂԹ. Թեոդիկ, Գեղօն ազատութեան (532):
- Ն. Հայ Գուսան, Ազգի մերիկ (533):
- ՆԱ. Ալ ու ալուան (534):
- ՆԲ. Հ. Էկինեան, Անուն (535-6):
- ՆԳ. Հ. Էկինեան, Առաջարկը (537):
- ՆԴ. Եղիշէ եպս. Դուրեան, Սրինգիս (538):
- ՆԵ. [Յ. Մալեգեան], Օրօր - «Անուշ քրնակն աչերն առեր...», «Բուր. Ս. Սահ.» (539-40):
- ՆԶ. Ա. Ռադին, «Անվա՛խ, ընկերք...», [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (541):
- ՆԷ. Հ. Էկինեան, Իմ գրիշը (542-3):
- ՆԸ. Ծուռանիկ Կուրդիեան, Պարտիզն (544):
- ՆԹ. Մանասէ Ս. Մելքոնեան, Ծով - «Արշալոյսի աղօտ լոյս...» (545):
- ՆԺ. Աքրահամ քննչ. Էպեան, Իզմիրեան Հայրիկին (547):
- ՆԺԱ. Երգ Աշոտ Թաթուլի (548):
- ՆԺԲ. [Միճագ], Հայաստանի կոռնչ (549):
- ՆԺԳ. Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց չունուաքը (550):
- ՆԺԴ. Հ. Էկինեան, Գերեզման պանդոխտին (551-3):
- ՆԺԵ. Յ. Ոսկան, Նուէր առ Հայկոյն (554-5):
- ՆԺԶ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վերջին գարուն (556):
- ՆԺԷ. Արմէն Ղազարեանի յիշատակին (557):
- ՆԺԸ. Հ. Էկինեան, Ո՛վ էր (558-9):
- ՆԺԹ. Պանդոխտին (560):
- ՆԻ. Սարգիս Գ. Սարաֆեան, Հ. Յ. Դ. քանամեակին, «Ազատութեան սիրուն»-ի եղ. (561):
- ՆԻԱ. Նավրուզի երգը (562):
- ՆԻԲ. Երգ առ Եզնիկ (563):
- ՆԻԳ. Տ. Պ., Քայլերդ դաշնակցութեան (564):
- ՆԻԴ. Իշխան, Մեծակի յիշատակին (565):
- ՆԻԵ. [Անանուն], Թաղման քայլերդ, [թրգմ. Յ. Յակոբեան] (566):
- ՆԻԶ. Խենթ, Հնչակեան հրաժեշտը (567-8):
- ՆԻԷ. Ա. Կ. Կիւլպեյկեան, Եղբայր ենք մենք (569):
- ՆԻԸ. Դաշնակցական ռազմերդ (570):
- ՆԻԹ. Հ. Էկինեան, Իմ կտակը - «Ես կը մեռնիմ, ո՛վ ընկերներ...» (571-2):
- ՆԼ. Գագիկ Տելեճեան, Բանտէն ապարանք (573-4):
- ՆԼԱ. Գամառ - Քաթիպա, Մշեցոց նոր սերունդը (575):
- ՆԼԲ. Հ. Էկինեան, Զարմանալի էջը (576-7):
- ՆԼԳ. [Յ. Յակոբեան], Դարբնի երգ (578):
- ՆԼԴ. Սօրկուճեան, Կոչ (579):
- Հարսանեկան.**
- ՆԼԵ. «Թագուորին մայր, դուն դուրս եկու...» (580-1):
- ՆԼԶ. Երգ առ հարսին (581):
- ՆԼԷ. Հ. Էկինեան, Մի՛ վհատիր (582-4):
- ՆԼԸ. «Թէ՛ գիտ տարին օտար օտար...» (584):
- ՆԼԹ. Հ. Էկինեան, Ես եւ դուն (585-6):
- ՆՍ. Խ. եպս. Նար - Պել, Ըղ ձանք (586-7):

¹ Մաղթանքը վերագրված է Մ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրությունը:

² Երգը քաղված է «Սալբի» վեպից: Տե՛ս նրա եժ, հտ. 2, էջ 80-1:

ՆԽԱ. **Թիկունքի լայն** (588):
 ՆԽԲ. **Յ. Մանուկեան, Վիշտ առ հայրենիք** (588–9):
 ՆԽԳ. **Մուշ - «Թող սլստու չերգէ Մշոյ դաշտերում...»** (589, 763):
 ՆԽԴ. **Նար - Պէյ, Երգ շղթայակապ հայոց** (590):
 ՆԽԵ. **Իմ անուշիկ մայրիկա** (591):
 ՆԽԶ. **Հայ զինուորները** (591):
 ՆԽԷ. **Չէլլօ՝ կախադանի հանդէպ** (592):
 ՆԽԸ. **Մ. Բրուտեան, Սուրէս արիւն կը կաթի** (592):
 ՆԽԹ. **Ատանայի կոտորածը** (593):
 ՆԾ. **Նորածիլ տներէք** (594–5):
 ՆԾԱ. **Համեստ աղջիկ** (596):
 ՆԾԲ. **Ա. Իսահակեան, Իմ նազելի** (596):
 ՆԾԳ. **Հ. Էկինեան, Նոր ազգասէրը** (597–9):
 ՆԾԴ. **Խ. Վ. Գալֆայեան, Որսորդք** (600):
 ՆԾԵ. **Ա. Ծատուրեան, «Ազգային գործեր»** (600):
 ՆԾԶ. **Քայլերգ - «Հերիք որչափ աշխատեցանք անդադար...»** (601):
 ՆԾԷ. **Վագր - Թաթ, Բանտոր ընկերներին** (602):
 ՆԾԸ. **Հնչակեան երգ** (603):
 ՆԾԹ. **Հ. Էկինեան, Ամերիկահայ աղջկան երազը** (604–5):
 ՆԿ. **Ս. Խանճեան, Ազգային սահմանադրութիւն, 1864** (606):
 ՆԿԱ. **Մ. Պետիկեան, Սասնոյ Մորաստին** (607):
 ՆԿԲ. **Ջայն տո՛ր, ո՛վ ֆէտա** (608):
 ՆԿԳ. **Վ. Ջնար, Մի՞թէ** (609):
 ՆԿԴ. **Յ. Յիւսէպեան, Մնաց բարով** (609):
 ՆԿԵ. **Ծուռանիկ Կուրիկեան, Յառա՛ջ, միշտ յառա՛ջ** (610):
 ՆԿԶ. **«Նստատակիս գէթ մի մասը կատարուէր...»** (610):
 ՆԿԷ. **Ննջեա՛, որդիս** (611):
 ՆԿԸ. **Կամք** (612):
 ՆԿԹ. **Հին գէշ ատեն** (613–4):
 ՆՀ. **Տորթախի երգ** (615):
 ՆՀԱ. **Արամ Զարդ, Գարնան երգ** (616):
 ՆՀԲ. **Գարուն - «Պայծառ, կանանչ թեւերով...»** (617):
 ՆՀԳ. **[Յ. Յակոբեան], Ինձերորդ ալիքը** (618):
 ՆՀԴ. **[Մ. Պէշկիթաշեան], Պար աւազակաց** (619):
 ՆՀԵ. **Պ. Դուրեան, Երգ պատերազմի - «Վրէ՛ժ կը գոռան շիրմաց խորէն...»** (619):
 ՆՀԶ. **Երգ Վարդանայ - «Փառք մեր անմահ եւ հարց մերոց...»** (620):
 ՆՀԷ. **Հէգ բանակը** (621):
 ՆՀԸ. **Մ. Պէշկիթաշեան, Ի սգալի մահ Գաբրիէլի Երանեան** (622):
 ՆՀԹ. **Ս. Պ. [Փափագեան], Առ Հայաստան - «Օտար երկիր թափառած...»** (622):

Երգիծական.

ՆԶ. **[Գ. Ռշտունի], Զինուորին կորուստը** (627–8):

ՆԶԱ. **Մրգավաճառ** (629–31):
 ՆԶԲ. **Գ. Հ. Ռշտունի, Գէշ ատեն** (632–4):
 ՆԶԳ. **Գ. Հ. Ռշտունի, Քթէն դժգոհ մարդ մը** (635–6):
 ՆԶԴ. **Ս. Պէշկիթեան, Երածչտաց ֆայթուտան** (637–8):
 ՆԶԵ. **Ս. Պէշկիթեան, Անխելք շուն** (639–41):
 ՆԶԶ. **[Գ. Ռշտունի], Թեթեւաշիկ սիրահարը** (642–3):
 ՆԶԷ. **Վիկտոր Հիկո, Երգ Րիկուէթթի** (643):

Կրօնական: Հոգեւոր երգեր.

ՆԶԸ. **Ալ մօտ քեզի** (645):
 ՆԶԹ. **Կարեւոր հարցում մը** (645):
 ՆՂ. **Գ. Մ. Ծմաւոնեան, Աշխարհ եկայ, կապրիմ** (646):
 ՆՂԱ. **տկ. Հոնիսիմէ Ծմաւոնեան, Նոր տարի - «Այս Նոր տարուան սեմէն, Հայր իմ...»** (647):
 ՆՂԲ. **Գ. Մ. Ծմաւոնեան, Երբայրսիրութիւն** (648):
 ՆՂԳ. **տկ. Ս. Բրուտեան, Երգ պանդխտին, “Home Sweet Home” - Ի Եղ.** (648–9):
 ՆՂԴ. **Իմ Տէրս զիս կ’անուշնորդէ** (650):
 ՆՂԵ. **Իջի՛ր, արքայ հզօր** (651):
 ՆՂԶ. **Լալը չփրկէր զիս** (651):
 ՆՂԷ. **Ննջեալք յանդունդս (անգլ. Asleep in the Deep), [Թրգմ. Ս. Պ. Եագուպեան** (652):
 ՆՂԸ. **Դէմ առ դէմ (անգլ. “Face to face”), [Թրգմ. Ս. Պ. Եագուպեան** (653):

Ծարականգներ.

ՆՂԹ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Երգ տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի ասացեալ յաղագս մեծի ուրբաթու գիշերին աւետարանացն - «Այսօր անճառ լուսոյ ծարումն...»** (655):
 Ծ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի Ողբերգութիւն անձին զղջացելոյ եւ բողոք իրաքանչիւրոյ դիմի խոստովանաբար - «Աշխարհ ամենա՛յն...»** (656–7):
 ԾԱ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Նորին տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի Երգ աղօթական ի դէմս սրբոյ Երրորդութեան - «Առաւօտ լուսոյ...»** (658–9):
 ԾԲ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Երգ առաջնոյ ատուր միաշարքաթին եւ ի խորհրդոյ արարչութեանն, եւ ի յարութեանն Քրիստոսի - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից...»** (660):
 ԾԳ. **Քարոզ ծննդեան Քրիստոսի եւ Աւետեաց եւ փոխումն Սուրբ Աստուածածնին եւ Տեառնընդառաջի - «Մայր սուրբ, սքանչելի լուսոյն...»** (661–2):
 ԾԴ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց - «Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց...»** (662–5):
 ԾԵ. **[Մովսէս Խորենացի], Երգ [ք]**
 ա. **«Խորհրդոյ մեծ եւ սքանչելի՛...»** (666):
 բ. **«Այսօր ցնձան երկինք...»** (666):

Յաւելուած երրորդ տպագրութեան.

ԾԶ. Ալ ալլուդա, Կոմիտաս վրդ. (667–8):
 ԾԷ. Կիլիկիա - «Այգուն, այգուն իմ խրջկի մօտ...» (668):
 ԾԸ. Ա. Իսահակեան, Պարերգ - «Ա՛յ սիրուն աղջիկ...» (669):
 ԾԹ. Իմ չինարի եարը,¹ Կոմիտաս վրդ. (670):
 ԾԺ. Արծթի² (670):
 ԾԺԱ. Արօր - տատարակ, Կոմիտաս վրդ. (671):
 ԾԺԲ. [Գ. Ապտուլլահ], Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ
 ոսկեփետուր թռուցեալ բարձուտ երկնանձեմ...» (672–3):
 ԾԺԳ. Յ. Բագրատ, Հայրենիքս հեռուն (673):
 ԾԺԴ. Անէծք - «Անէծք քեզ, անգութ, խրոխտ դաւա-
 ճան...» (674):
 ԾԺԵ. Պար նաւաստեաց (675):
 ԾԺԶ. Պարերգ - «Ալագեազ սարն ամպելի ա...»,³ Կոմիտաս
 վրդ. (676):
 ԾԺԷ. Ալագեազ - Էջմիածին (676):
 ԾԺԸ. Երգ շրջանով (677):
 ԾԺԹ. Ա. Փիլոյեան, Վերջին յոյս (677):
 ԾԻ. Վահան Մալէզեան, Փառք միութեան (678):
 ԾԻԱ. Աբրահամ Մարտիրոսեան, Յիմարն էշից գէշ է (680–2):
 ԾԻԲ. Գնա, գնա, հետոյ եմ,⁴ Կոմիտաս վրդ. (683):
 ԾԻԳ. «Գագէ՛ք, տեսէք...» (684):
 ԾԻԴ. Ես սարէն կուգայի,⁵ Կոմիտաս վրդ. (685):
 ԾԻԵ. Ես չեմ սիրեր (685–6):
 ԾԻԶ. Մանուկներու իղձը (689):
 ԾԻԷ. Երկինքն ամպել է,⁶ Կոմիտաս վրդ. (687):
 ԾԻԸ. Էս գիշեր, լուսնակ գիշեր (688):
 ԾԻԹ. Երի, երի, երի ջան⁷ (689):
 ԾԼ. Յովհ. Թումանեան, Զաւայթի դուտորը (689–90):
 ԾԼԱ. Երեւան բաղ եմ առել, Կոմիտաս վրդ. (690):
 ԾԼԲ. Ալ. Ծատուրեան, Հայ հեղինակի աղօթքը (692):
 ԾԼԳ. Պետրոս Տէր - Մինասեան, Մայիս մէկ (692):
 ԾԼԴ. Յովհ. Քուչուրեանց, Իմ հայ եղբորը (693):
 ԾԼԵ. Թռաւ Քաջը. Հնչակեան «Արծի» խմբի խմբապետ
 քաջ Բարգէնին (694):
 ԾԼԶ. Ա. Ծատուրեան, Զինուորին երգը - «Թո՛րի՛ր, իմ նժոյգ,
 պայցի՛ր շտտով...» (694–5):
 ԾԼԷ. Ծուանիկ Կորդիկեան, Արծուի սէրը (695–6):
 ԾԼԸ. Ինչո՞ւ Բիկնէօլը մտար, Ռ. Մելիքեան (696):
 ԾԼԹ. Նաղաշ Յովնաթան, Կարօտ եմ, աման, աման (697):
 ԾԼՍ. Զինար եարը (698):
 ԾԼՍԱ. Լ. Ծանթ, Ունայնութեան փոսին⁸ (698):

ԾԼԲ. Ինչինար եար ջան⁹ (699):
 ԾԼԳ. Լէփօ լէ, լէ¹⁰ (700):
 ԾԼԴ. Ռ. Զարդարեան, Ծնի՛ր, գարուն (700):
 ԾԼԵ. Զան գիւլում¹¹ (701–5, 762):
 ԾԼԶ. Կանչէ՛, կռունկ, Կոմիտաս վրդ. (706):
 ԾԼԷ. Գեղջիկաւան երգ - «Կուժն առայ, էլայ սարը...»,
 Կոմիտաս վրդ. (706):
 ԾԼԸ. Յ. Միրզա Վանանդեցի, Հայաստան - «Հայաստանն,
 երկիր դրախտավայր...» (707–8):
 ԾԼԹ. Մարշ - «Հայ երիտասարդներ, շուտ շտապեցէ՛ք...»
 (708):
 ԾԺ. Հայրապետ Ծանիկեան, Խրիմեան Հայրիկ (709):
 ԾԺԱ. Ս. Պ. [Պ]. Փափագեան, Պարերգ - «Հալկազո՛ւնք,
 պար բոնենք...» (710):
 ԾԺԲ. Հարրրբան.
 ա. «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...»
 (711–2):
 բ. «Հարրրբան, ջանէ, ջան, / Աղջի, անունդ է Ծուան...»
 (712):
 գ. «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Արագից ջուր ա գալի...»
 (713):
 դ. «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Էսօր ամպ ա, պարզում չի...»
 (713–4):
 ե. «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Հարրրբանը նստել ա...»
 (714):
 ԾԺԳ. Հո՛ւ պրէք, Կոմիտաս վրդ. (715):
 ԾԺԴ. Դ. Վարուժան, Արտին մէջ (715–6):
 ԾԺԵ. Հօղալօ ջան (716–7):
 ԾԺԶ. Խնկի ծառ,¹² Կոմիտաս վրդ. (717):
 ԾԺԷ. Պետրոս Դուրեան, Մայր մը ունէի (718–9):
 ԾԺԸ. Միութեան սուրբ դրօշակը (719):
 ԾԺԹ. Մեր տան մէջը քնող տղա (720):
 ԾԿ. Յարութիւն Զագրեան, Մոմին փարան (720–1):
 ԾԿԱ. Յուսահատի մեղք է (722):
 ԾԿԲ. Վագր - Թաթ, Դաւանան ընկերը (722):
 ԾԿԳ. Խաչատուր Ծահնագարեանց, Ազատամիտ կանայք
 (724–6):
 ԾԿԴ. Եարալի բլբուլ (726):
 ԾԿԵ. [Մ. Փորթուգալեան], Հառաչանք - «Նպատակիս
 հասնիմ միայն...» (727):
 ԾԿԶ. Գ. Յ. Կիլեան, Ծաւարջանի հերուններուն (728):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Երգը քաղված է «Հին Աստվածներ» թատերգի II արարի II տեսարանից: Տե՛ս նրա երկեր, էջ 386-7:
⁹ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 35 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

ԹԿԷ. Կղեմէս Մ. Տատրեան, *Մատթէոս Իգմիղեան պատ-
նիարքին* (729):
 ԹԿԸ. Կ. քննչ. Նալպանդեան, *Առ սուրբ թարգմանիչս* (730):
 ԹԿԹ. օր. Քնարիկ, *Ողբախ երգեր ինչպէ՞ս երգեմ* (731):
 ԹՀ. *Հայի մաղթանքը* (731):
 ԹՀԱ. *Բօյր բարձր* (733, 755):
 ԹՀԲ. *Անտունի, Կոմիտաս* վրդ. (732):
 ԹՀԳ. «Սարերի հովիւն մեռնեմ...»¹ (733-4):
 ԹՀԴ. *Սարէն կուգայ ձիաւոր*² (734):
 ԹՀԵ. Գարբիէլ Խանճեան, *Միութեան քայլերգը* (735):
 ԹՀԶ. *Պետրոս Մոճոռեանց, Մասիս* - «Սիրտըս սխտոր, լի
վերքերով...» (736):
 ԹՀԷ. *Ալաջա պար* (737-8):
 ԹՀԸ. Նախապետ Քուչակ, *Անուշ սիրական* (739):
 ԹՀԹ. Գագիկ Օզանեան, *Ծիրանի գոտին* (739):
 ԹՁ. *Քէլէ, քէլէ*,³ Կոմիտաս վրդ. (740):
 ԹՁԱ. Ա. Ծատուրեան, *Ղարիբի երգը* (740):

Ջայնագրուած երգեր.

Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (743,
9-10)⁴:
Խանասօր (744, 293):
Իտալացի աղջկան երգը (745, 316):
Վարդանի երգը (746-8, 208):
Երազ - «Ես լսեցի մի անուշ ձայն...» (749, 111):
Կուրտիկ ունեմ (750):
Դու խօսք տուիր (751):
Ծովածաւալ (752):
Ի զէ՛ն, Հայեր (753, 187):
Արի՛, իմ սոխակ (754, 60):
Բօյր բարձր սալքի չիմար (755, 733):
Սիրերգ - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...» (756, 32):
Կապուտակ աչեր (757, 36):
Արաքսի արտասուները (758, 291):
Պարերգ - «Աղջկե՛րք, պար բոնեցէք...» (759):
Ջայն տո՛ւր, ով ծովակ (760, 39):
Հայաստանի սուգը (761, 191):
Ծառիս տակը մանիշակ (762, 701):
Թող չերգէ բլթու (763-4, 589):
Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ-պաղ, երեսիս...» (765, 183):
Հիմի է՛լ լոնեք (766-7, 269):
Արեւ, արեւ, դուրս ելիր (768-9):
Բա՛մ փորոտան (770-2, 71):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Առաջին թվանշանով նշված է եղանակի էջը, երկրորդով՝ խոս-
քինը:

Յառա՛ջ, հայեր (773-4, 339):
Դաշնակցական խումբ (775, 85):
Տալտրիկից կտրիճը (776-7, 476):
Լուսնակը ցուաց (778):
Մաղթանք - «Տէր, ողորմեա հայոց ազգին...» (779, 485):
Համբարձման երկուշաբթին (780):
Հաբըրբան - «Հաբըրբան, քեզ դուրբան...» (781):
Ի զէ՛ն (782, 12):
Օ՛յն նազանըմ (783, 278):
Անիի ողբը (784, 49):
Խանասօրի քայլերգ (785, 226):
Անվերջ գանգատներ (786, 311):
Առտու մը դեռ մթնշաղ (787):
Հասօի երգը (788, 33):
Կոռնկ - «Կոռ՛նկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»
(789, 227):
Rouget de Lisle, Marseilles Hymn (791):
Խօսք՝ Joseph Hopkinson, եղ.՝ J. Fagles, Hall, Columbia
(792):
Խօսք՝ S. F. Smith, եղ.՝ Henry Carky, America (793):
Եղ.՝ Jas. R. Randall, My Maryland (793):
Եղ.՝ Francis Scott Key, Star spangled banner (794):
Եղ.՝ John Howard Payne, Home, Sweet Home (795):
*Յովն. Թումանեան, Համբարձու եայլա*⁵ (796):
Հաբըրբան - «Հաբըրբան, ջանէ ջան, / Հաց եմ թխել գարի
ս...» (797-8):
Յակոբ Յակոբեան, Աչեր (Նուէր օր. Մ...ին) (798-9):
Շաղ գըր - շող գըր (799):
Կոմիտաս վրդ., *Թեւպար* (800):
Ներսէս Ընդրեալի, Երգ Ս. Ներսէսի - «Յիշեցուք ի գիշերի
զանուն քո. Տէր...» (801-2):
Օրհնութիւն առաւօտու - «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ...»
(803-4):
Խաչատուր Տարօնեցի, Խորհուրդ սուրբ պատարագի -
«Խորհուրդ խորին անհաս անկիզբն...» (804-5):
Կանոն խաչաճանգատի - «Ձօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիս-
տոս...» (806-7):
Ներսէս Ընդրեալի, Երգ - «Լոյս, արարիչ լուսոյ, առաջին
լոյս...» (808):
Երգ - «Փառաց ի փառս բարձրանան...» (808):
Զատկի առաւօտ, աւագ օրհնութիւն - «Այսօր յարեաւ ի
մեռելոց...» (809-11):
Ներսէս Ընդրեալի, Յորդորակ - «Ծգնաւորք ճշմարիտք
վրկայք Քրիստոսի...» (809):
Յանկ Գիթոց (813-38):
Յանկ Գկարների (839):

⁵ Հատված է «Անուշ» պոեմի 2-րդ գլխից: Տե՛ս նրա ԵԼԺ, հտ. 3,
էջ 89-90:

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

Հայ բանաստեղծներ, էջ 7

Մ. Պեշիկթաշլեան

Խ. Էպս. Նար - Պէյ, Ռ. Պատկանեան

Հ. Ղ. Ալիշան

Ս. Հէքիմեան

Խ. Աքովեան

Գ. Էպս. Սրուան ձտեանց, էջ 7

Մ. Նալբանդեան, էջ 7

Մ. Նալբանդեան, էջ 8

տ. Գասպար Պէյ Սինապեան

Հասարակական գործիչներ, էջ 47

Կ. վրդ. Ծաֆնազարեան

Գր. Արծրունի

Ստ. Նազարեանց

Գ. քինյ. Պատկանեան

Յ. քինյ. Ծմաունեան

Գր. Օտեան

տկ. Գ. Մատիկեան

Ս. Գուլամիթեանց

Ստ. Փափազեան

Անդրանիկ, էջ 240

Արուեստագետներ եւ գիտնոցներ, էջ 300

Կարա - Մուրզա

Պ. Ադամեան

Թ. Ճասուլաճեան

Կարապետ ամիրա Պաղճեան

Յովն. Այվազովսկի

Նիկողոս Պալեան

քրօֆ. Անդրէաս Արծրունի

Տիգրան Փեշտիմալճեան

Գրական մշակներ, էջ 385

Յ. Ծիշմանեան (Ծերենց)

Ալ. Երիցեան

Յ. Պարոնեան

Յովն. Տէրոյեանց (Չամուրճի)

Յ. Մելիք - Յակոբեան (Րաֆֆի)

Մ. Մամուրեան

Յեղափոխականներ, էջ 414

Աղ. Պետրոսեան (Պետո)

Բ. Զաքարեան

Մ. Սարուխանեանց

Մ. Աւետիսեան

Հ. Պոյաճեան (Մուրատ)

Պ. Փարեան (Բաբկէն Սիւնի)

Ն. Լուսիկեան

Արաքօ

Աղբիւր Սերոբ

Զօրավարներ եւ պետական անձեր, էջ 427

Յովն. Լազարեանց

Ա. Տէր - Ղուկասեան

Բ. Ծելկովնիկեանց

Նուպար փաշա Նուպարեան

Կոմս Միք. Լօրիս - Մելիքով

Յ. Ալիազեանց

Մ. փաշա Փորթուգալեան

Յ. փաշա Տատեան

Յ. փաշա Քաջազեան

Բարերարներ (էջ 435)

Յով. Լազարեանց

Գր. Զանշեան

Յովն. Լազարեանց

Յովն. պէյ Տատեան

Յ. ամիրա Պէզճեան

Խ. Լազարեանց

Աստուածատուր Զունդ

մայրապետ Ս. Գալֆայեան

Մ. Սանասարեան

Կաթողիկոսներ եւ պատրիարքներ, էջ 530

Տ. Ներսէս Վարժապետեան՝ պատրիարք Կ. Պոլսոյ,

Տ. Մակար Տէր - Պետրոսեան, կաթողիկոս Էջմիածնի

Տ. Գէորգ Քէրէստէճեան, կաթողիկոս Էջմիածնի

Տ. Ներսէս Աշտարակեցի, կաթողիկոս Էջմիածնի

Տ. Մկրտիչ Քէֆսիզեան, կաթողիկոս Կիլիկիոյ

Տ. Խորէն Աշըզեան, պատրիարք Կ. Պոլսոյ

Տ. Գրիգորիս Ալէաթեան, կաթողիկոս Կիլիկիոյ

Մ. Իզմիրլեան, էջ 546

Կոմիտաս Վարդապետ, էջ 683

Ն. Ամիրխանեան, երաժշտապետ, էջ 741

տկ. Զ. Փանոսեան, երգչուհի, էջ 741

Գիմանկարներ՝

Պ. Դուրեան, էջ 7

[Աշխէն թագուհի], էջ 232¹
 Տիգրան Բ, էջ 248
 Շուշան Վարդենի, էջ 229
 Ստ. Պալասանեան
 Խորէն եպս. Ստեփանէ
 Լեւոն Ա. թագաւոր, էջ 334
 Սրբոհի Սանդուխտ, էջ 343
 Արտաշէս Բ, 369
 Ս. Մեսրոպ, էջ 419
 Մեծն Տրդատ, էջ 623
 Աշոտ Ա. թագաւոր, էջ 624
 Քաշակորովն Մուշեղ, էջ 625
 Վարդան Մամիկոնեան, էջ 626
 Սր. Գրիգոր Լուսավորիչ, էջ 644
 Մովսէս Խորենացի, էջ 654
 Խոսրովիդուխտ, էջ 691
 Ս. Սահակ Պարթև, էջ 730

Գեղանկարներ՝
 Աւարայրի ոգին, էջ 13
 Սբ. Էջմիածին, էջ 488
 Գթութեան ոգին, էջ 679
 Հայկական զինանշան, էջ 707
 Քրիստոսի մուտքը յԵրուսաղէմ, էջ 812

Ծանոթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Գրքակնիք՝ Արմենիա, 1930 (էջ 9): Եազընեան, 1924 (էջ 61):
 Զարդարեան, 1925 (էջ 61):

Պրորկն՝ «Հայր.» 1921, հմր 2937՝ 28/ԺԲ, էջ 2, «Վաղան-
 ոյն հարմարագոյն նուէրը»:

**Բ. 6. Երգերի մի մասի ձայնանիշեր
 պարունակող ժողովածուներ**

1908

137. ՀԱՅՐԵՆԻՔ. *Երգարան*, Հրատ. «Հայրենիք»-ի,
 Պօսթըն, տպ. «Հայրենիք»-ի, 1908, VIII, 304 էջ, մեծ
 8⁰: (Հրատ. «Հայրենիք»-ի, թիւ 6):
 «Նւէր Հայ ազատագրութեան հերոսներու անմահ յիշատա-
 կին»:

¹ Երգարանում (էջ 232 եւ ցանկ էջ 839) անճշտորեն նշված է՝
 Սրբուհի Տիւսաբ:

Բվնդ.՝ Ղ. Ալիշան, *Գարունն Հայաստանի* (III):
 «Նկատի առնելով...» (IV):
Քանի մը խօսք (V-VIII):
Մ. Նայբանդեան [Կենսագրական համառոտ ակնարկ] (3-4):
 1. **Երգ ազատութեան** - «Ազատ Աստուածն այն օրից...»*,
 [[խօսք]]՝ **Մ. Նայբանդեան** (5):
 2. **Ա. Ահարոնեան, Աշուղը** - «Սև խաւարը իմ ընկերն է
 անբաժան...» (6-8):
 3. **Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէր** (8):
 4. **Մեր հայրենիք. Իտալացի աղջկայ երգը**,* [[խօսք]] **Մ.
 Նայբանդեան** (9-10):
 5. **Ա. Ծատուրեան, Տապանագիր** - «Կանգնի՛ր, ո՛վ ան-
 ցորդ...» (10):
 6. **Խանասորի արշաւանքը***, *ad libitum*, [[խօսք]]՝ **Թորոս** (11):
 7. **Սիամանթօ, Կովկաս** (*արտասանութիւն*) (12-3):
 8. **Հայ Գուսան, Հայդուկի երգերից** - «Հազար բարով,
 հարարտ սարե՛ր...» (13):
 9. **Մ. Նայբանդեան, Մանկութեան օրեր** (14-5):
 10. **Ֆիդայիի երգը*** (16-7):
 11. **[Ի. Կոզլով], Գերիի երգը**, [*ռուս.-ից թրգմ.*] **Յ. Քուչու-
 բէգեան** (17):
 12. **Ա. Ահարոնեան, Նազէի օրօրը** (18):
Ռ. Պատկանեան [Կենսագրական համառոտ ակնարկ] (21):
 13. **Արաքսի արտաստեքը**,* *ձյնգ.*՝ **Կովիտաս** վրդ., [[խօսք]]՝
Գամառ - Քաթիպա, (22-3):
 14. **Վարդանի երգը**,*² *ձյնգ.*՝ **Կովիտաս** վրդ., [[խօսք]]՝ **Գա-
 մառ - Քաթիպա**, (24):
 15. **Մ. Նայբանդեան, Վահանի երգը** (27-8):
 16. **Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը** (28):
 17. **Դարձեալ փայլեց...*** (29):
 18. **Լոնց...**,* [[խօսք]]՝ **Գամառ - Քաթիպա** (30-1):
 19. **[Ծերամ], Անդրանիկին** - «Իբրև արծիւ սատանում ես
 լին ու ժպտ...» (31):
 20. **Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն** (32):
 21. **Հայի գանգատը**,* [[խօսք]]՝ **Գամառ - Քաթիպա** (33):
 22. **Արդար գայրոյթ**,* [[խօսք]]՝ **[Մ.] Մնակեան** (34-5):
 23. **Գամառ - Քաթիպա, Անվերջ գանգատներ** (36):
 24. **Վտարանդի, Մեր մայրերուն** (36):
 25. **Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թուքը** (37):
 26. **Խաղաղ դաշտի որդիք*** (38):
 27. **Գ. Թադէոսեան, Երբ այնքո՞ծ...** (39):
 28. **Ա. Իսահակեան, Ա՛խ, մեր սիրտը** (39):
 29. **Կիլիկիա** - «Երբոր բացոյնն դոներն յուսոյ...»*, [եղ.՝ **Գ.
 Երանեան**], [*Ֆրանս.-ից փոխ.* **Ֆր. Բեռա**] **Ն. Ռուսինեան**
 (40):

² Վերջնական եւ կատարյալ մեղեդին տե՛ս Կովիտաս, եժ, հտ. 4,
 էջ 68-70:

30. Գամառ - Քաթիպա, Ողերձ առ սուլթան. Ի դիմաց 36 դաւանան էֆէնտիներուն (41):
31. Հայ Գոսան, Հայդուկի երգերից - «Ինձ տեղ տւէք, Սիփան սարե՛ր....» (42):
32. [Թ. Մուր], Խաղաղութի՛ւն ձեզ..., [ազատ թրգմ.] Ա. Ծատուրեան (42):
33. Գամառ - Քաթիպա, Ղարիբ Մշեցի (43):
34. Նպաստակիս հասնի՛մ միայն, * [խօսք՝ Մ. Փորթուզալեան] (44):
35. Գամառ - Քաթիպա, Մշեցոց նոր սերունդը (44):
36. Հայ Գոսան, Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք (45):
37. Ա. Ծատուրեան, Զինորի երգ - «Թըրոհ՛ր, իմ նծոյգ, սըլացի՛ր շուտով....» (45):
38. Հաստատ յոյսը, * [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա (46):
39. [Ս. Հ. Ֆելէկեան],¹ Ողջոյն - «Ողջոյն տւէք իմ հայրենեաց....» (47):
40. Գամառ - Քաթիպա, Թալանած գեղ (48):
41. Հայ Գոսան, Սերոբ Աղբիւրի յիշատակին (49–50):
42. [Զիւանի], Զախորդ օրերը... (50):
43. [Զիւանի], Ծիրանի (51):
44. [Սէլեադ], Թէպէտ ես մեծ տան նշան եմ (51):
45. Խ. եպս. Նար - Պէլ, Հա՛յ սարի՛նք* (52–3):
- Լեօնիդ Կնինա, «Ազա՛տ է հոգիս ես ես չեմ թող սույ....» (53):
46. Վտարանդի, Բողոք (54–5):
47. Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը (55):
48. Մշեցոյ ողբը (56):
49. Կուեցէ՛ք, տղերք, * [խօսք]՝ Մ. Ե. (59–60):
50. Հայ Գոսան, Ա. Մալօեանի յիշատակին (60):
51. [Շ. Պետեօֆի], Ծղթայ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեան (61):
- Օմար Խայեամ - «Սրտիս ականջին քսաւ Երկինքը ծածկաբար....», [պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ²] (61):
52. Ռազմերգ - «Հայ եղբայրներ, դէ՛ն, գունդ ի գունդ....»* (62–6):
53. Գ. Թաղէտեան, Պատերազմի կոչ (67):
54. Գամառ - Քաթիպա, Հայ գիւնոր - «Մասի ճակատին ամպրոպ պատնեցաւ....» (67):
55. Օրորոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին....», * [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա (68):
- Մկ. Պէշիկթաշլեան [Կենսագրական համառոտ ակնարկ] (71):
56. Մահ հայորդւոյն, * [խօսք]՝ Մ. Պէշիկթաշլեան (72–3):
57. Գամառ - Քաթիպա, Դամբանի վրայ (73):
58. Ա. Զօպանեան, Մայր Հայաստանին (74–6):
59. Մ. Պէշիկթաշլեան, Ծերն վանայ (76):
60. Հայաստանի սուգը (77):
61. Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը, 1877 (77):
62. Հայի մաղթանք³ (78–9):
63. Հայ Գոսան, Լուռ գիշերին... (79):
64. Մ. Պէշիկթաշլեան, Թաղումն քաջորդւոյն, նմանող. Ուօլֆի (80):
- Վաղամեռիկ (80):
65. Վանի կոտորածը, * [խօսք]՝ Ս. Սափարեանց (81):
66. Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ ես ինչպէ՛ս գով....» (82):
67. Ինձ համար չէ, * [խօսք]՝ Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան (82):
68. Թող երգէ բլրուլ* (83):
69. Գամառ - Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանասպատի (84):
70. Եղբայր եմք մեք, * [Էդ.՝ Կ. Տոքսիճի], [խօսք] Մ. Պէշիկթաշլեան (85–6):
71. Մ. Փորթուզալեան, Միութիւնը զօրութիւն է (86):
72. Կորկոտեանի յիշատակին* (87):
73. [Յովհ. Թումանեան], Ինձ մի՛ խնդրիր (87):
74. Մ. Զերագ, Հայաստանի Ոգին (88):
75. Քայլերգ - «Յուսահատուիլ մեղք է, ընկե՛ր....» (88):
76. Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր....», * [Միճագ] (89):
77. Հայ Գոսան, Ազիզ մերիկ (89):
78. Մ. Պէշիկթաշլեան, Հայ քաջմիճի (90):
79. Ս. Հ. Ֆելէկեան, Տեսիլ Հայաստանի (91–2):
80. Հ. Ղ. Ալիշան, Վրէժք ի Ծաւարջան (93–7):
81. Հայ երիտասարդներ* (98):
82. Մ. Պէշիկթաշլեան, Առ գեպիւն Ալէմտաղիի - «Դու փափկաթեւ մանկիկ գեպիտ....» (99):
83. [Ֆահրատ], Սէրէմճեանի յիշատակին (99):
84. Հնչակ, * [խօսք]՝ Մ. Տամատեան (100–1):
85. Հայրենեաց սիրոյ համար... (101):
86. Յ. Թումանեան, Տրամութեան սաղմունքից (102):
87. Վէտա, Նոր կեանք - «Ինչպէ՛ս փըշէ հոժկու մրրիկ տիեզերքի խորերէն....» (102):
88. Մենք պէտք է կոռենք* (103):
89. Գամառ - Քաթիպա, Աղասու մօր երգը (104):
90. Պետոհի յիշատակին (104):
91. Զինորի մօր երգը, * [խօսք]՝ Պ. Վ. Նաթանեան (105):
92. Ա. Վ. Արարատեան, Անիի ողբը (106):
93. Քաջ Վարդան Մամիկոնեան (106):
94. Գամառ - Քաթիպա, Օրորք Հայաստանի (107):
95. Թող կորնչին...* (108–10):
96. Հայ Գոսան, Հայդուկի երգ - «Ծամբէս արիւնի հետք թողեր, կերթայ....» (110):

¹ Բանաստեղծութեան տակ դրված է Գ. Շերենց ստորագրութեամբ նրա: Տե՛ս 295-րդ էջի հմբ 2-րդ ծանոթագրութեանը:

² Օմար Խայեամի Քառեակները, էջ 54:

³ Բանաստեղծութեանը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղխաղյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրութեանը:

⁴ Նշված է թրգմ.: Տե՛ս 140-րդ էջի հմբ 22 նկարագրութեանը:

- 97. **Զէյթունի մարշ** - «Քանի թըմրինք, բա՛ւ է, եղբարք....»* (111):
- 98. **Հայդուկի հրաժեշտը** (111):
- 99. [Յ. Կարինեան], **Վարդանի եւ իր զօրաց երգը** (112–3):
- Խ. արքեպս. Նար - Պէյ** [Կենսագրական համառոտ ակնարկ] (115):
- 100. **Ծղթայակապ հայ**,* [[*հօսք*]]՝ **Խորէն** արքեպս. **Նար - Պէյ** (116):
- 101. **Հայաստան** - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ....»,* **Ա. Հայկունի** (117):
- 102. **Խորէն** եպս. **Նար - Պէյ, Հա՛յ մեռնիք** (118–9):
- Օմար Խայամ** - «Քանի որ մարդոս արդիւնքն այս եղտիրին մէջ....», [*պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ¹*] (119):
- Ա. Մատուրեան** - «Թո՛ղ, ընկեր իմ, այս դժմադէմ, չար ձմեռ....» (119):
- 103. **Խ. Արովեան, Աղասու երգը** (120–2):
- 104. **Գ. Վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակը** (122):
- 105. **Մահամերձ հայրենասէրը**,* [[*հօսք*]]՝ **Ա. Շահագիզ** (123):
- 106. [Կ. Ա. Բոզի], **Մարշ** - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր....», [*իտալ.-ից թրգմ.*] **Մ. Պէշիկօշլեան** (123):
- 107. **Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ**,* [[*հօսք*]]՝ **Գրոսսի** (124–5):
- 108. **Գամառ - Քաթիպա, Օրորոցի երգ** - «Քո՛ւն էղիր, պաւլաս, աչքըդ խոտի արա՛....» (125):
- 109. **Հայ Գուսան, Հայդուկի երգ[եր]**
- Ա. «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ....» (126):
- Բ. «Սալնոյ ձորերում, կուի ձորերում....» (126):
- Րաֆֆի** [Կենսագրական համառոտ ակնարկ] (129–30):
- Գամառ - Քաթիպա, Րաֆֆիի դագաղին վրայ** (130):
- 110. **Րաֆֆի, Վանայ ծովակ** (131–2):
- 111. **Հրաւեր ազատութեան*** (133):
- 112. **Տալտրիկցի կտրիճը**,* [[*հօսք*]]՝ **Մ. Տամատեան** (134):
- 113. **Զինուորին երգը** - «Զինուորին երգերը, եղբա՛րք, լսեցէ՛ք....», [*ռուս.-ից*] **թրգմ. Գ. Դողդիսեանց** (136):
- 114. **La Marseillaise**,* **Rouget de Lisle** (137):
- 115. **Լա Մարսէլէէզ**, ([*ֆրանս.-ից*] **թրգմ.**) **Պ. Խ. Թերզեան** (140–1):
- 116. **Մ. Փորթուզալեան, Կուի կոչ**, («**Լա մարսէլէէզի**» եզ.) (141):
- 117. [Պ. Լարով], **Ռուսական Մարսէլէէզ**, [*ռուս.-ից*] **թրգմ.**
- Ա. Ա. Մելիք** (142):
- 118. [Մ. Արեղեան], **Սիփան[այ] սարեր** (143):
- 119. **Star, Spangled banner**, եղ.՝ **Francis Scott Key** (144–5):
- 120. **Աստեղագարդ դրօշակ**, **թրգմ. [անգլ.-ից]** (145–6):

¹ Օմար Խայեամի Քառեակները, էջ 44:

- Պատ. Ա. Մ. Ի., Հայաստան** - «Իմ Հայաստան, իմ մայր....», **Հեռեւող. «America» ազգային երգի** (146):
- 121. **Սերոբ փաշայի երգը*** (149):
- 122. [Ֆահրաս], **Հայդուկի սիրոմո երգը** (149):
- 123. **L' Internationale, musique d'Adolphe Degeyter, Paroles d'Eugène Pottier** (150):
- Էնթերնասիոնալ (Սոցիալիստական միջազգային երգը)**, **թրգմ. Ա. Իսրայելեան** (151):
- 124. **Ազատութիւն** - «Ազատութեան աստղը պայծառ....»*² (152):
- 125. **Գամառ - Քաթիպա, Հայերոս բաղձանքը** (154):
- 126. **Անդրանիկի երգը** (157):
- 127. **Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Ծուշանն Ծաւարշանայ** (158–60):
- [Լ.] Ծանթ** - «Թո՛խ երկինքէն կէս գիշերին....» (160):
- 128. **Յովհ. Թումանեան, Գութանի երգը** (161):
- 129. **Րաֆֆի, Հասօի երգը** (161):
- 130. **Գամառ - Քաթիպա, Անկատար ցանկութիւններ** (161):
- 131. **Յ. Յովհաննիսեան, Երգիչը** (162):
- [Մ. Իր.] Լեւոնտով** - «Օղածաւալ օվկիանոս....» [**թրգմ. Միրզայեանց³**] (162):
- 132. **[Լ.] Ծանթ, Ծով** (163):
- Օմար Խայեամ**,
- Ա. «Այս շրջանակին, որ պարունակն է մեր մտքին ու ելքին....», [*պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ*] (163):
- Բ. «Մեր ստեղծողը, երբ բնութեան ընթացքը սահմանեց....», [*պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ⁴*] (163):
- 133. **Յովհ. Թումանեան, Խրճիթում** (164):
- 134. **[Լ.] Ծանթ, Պատրանք** (165):
- 135. **Ծուշանիկ Կուրդիեան** - «Այդ մենք ենք գալիս....» (166–7):
- 136. **Ղ. Աղայեանց, Զաղացականն անջարանը** (167):
- Շիլլեր**, «Մըշմարտի եւ պատրանքի մէջ երերուն....» (167):
- 137. **Հր. Ֆալեան, Վաստակեալներին** (168):
- 138. **Պ. Դուրեան, Տրտունջը** (169–70):
- 139. **Հ. Անուշեան, Վերջալոյսին** (170):
- 140. **Գամառ - Քաթիպա, Բանաստեղծ, լաւ բաներ գրէ՛** (171):
- 141. [Զիւանի], **Խելքի աշեցէ՛ք** (172–3):
- Ն. Քուշակ**, «Ծաղիկն այն ծաղկին ասեմ....» (173):

² Վերնագրին հաջորդում է «Յատկապէս ձայնագրուած Թիւրքիոյ ազատագրութեան առթիւ, «Հայրենիք» երգարանի համար, Պոսթընի երաժշտագետ M. Eben, H. Bailey-ի կողմէ» նշումը:

³ Զեռեղված է մի հատված «Գեւ» պոեմի I մասի ԺԵ գլխից: Տե՛ս Մ. Իւր. Լեւոնտով, Գեւ, էջ 22-23:

⁴ Օմար Խայեամի Քառեակները, էջ Լ Գ, «Քննական ուսումնասիրութիւններ» բաժնում: Թարգմանաբար քաղված է Նէհմ Ռազիէի 1223-ին գրած մի գրքից այն հատվածը, ուր «գատափետվում է» Օմար Խայամը եւ բերված են այս քառյակները:

142. Գամառ - Քաթիպա, Մշակ - «Շլիհըքը արեւառ, քրր-տինք երեսին...» (174-5):
143. Ալ. Ծատուրեան, Տո՛ր ձեռքդ, ընկեր... (175):
144. Ծախարակ, * [խօսք]՝ Ղ. Աղայեանց (176):
- Պ. Դորեան [Կենսագրական համառոտ ակնարկ] (179-80):
145. Պ. Դորեան, Իմ մահը (180):
146. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան (Ալեան), Իմ հրեշտակին (181-2):
147. Ալ. Իսահակեան¹, Իմ փերին (182):
148. Պ. Դորեան, Սիրելի (183):
149. Ադա Նեգրի, Tu pur verrai l'Am z'eu ազատողի, թրգմ.
- Յ. Յակոբեան (184):
150. Պ. Դորեան, Նէրա հետ (185):
151. Դա՛րըս լացէք, * [խօսք]՝ Ալ. Իսահակեան (186):
152. Յովհ. Թումանեան, Ջախաքի դուստրը (187):
153. Պ. Դորեան, Ջնէ պաշտեմ (187):
154. Պ. Դորեան, Թրքոթին (188):
155. Հովերն առան, * [խօսք]՝ Ա. Իսահակեան (189):
156. Գամառ - Քաթիպա, Սէր եւ գինի - «Բերէ՛ք շիշը, բե-րէ՛ք բաժակ...» (190):
157. [L.] Ծանթ, Հովիկ - «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ...» (190):
158. Խաւարել եմ որպէս գիշեր... * (191):
159. [L.] Ծանթ, Մակոյկը (191):
160. Պ. Դորեան, Սիրեցի քեզ (192):
- Ն. Քուչակ, «Գիշեր ու ցորեկ կուլամ...» (192):
161. Հօ՛շ, Նազանըմ...² (193):
- Սպանիական ժողովրդական երգերէն - «Ամեն ատեն, որ քովը կուգամ...» (193):
162. Մ. Պեշիկթաշեան, Երգ - «Ո՛ր էր թէ գեպիտոսի...» (194):
163. Եարայի բլրով (194):
- Նահապետ Քուչակ [Կենսագրական համառոտ ակնարկ³] (195-6):
164. Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղեր.
- Ա. «Այս աստըտրիս վրայ...»⁴ (197):
- Բ. «Քանի սարերովդ երթաս...»⁵ (197):
- Գ. «Գընա՛, մի՛ հայիր ի յիս...»⁶ (197):
- Դ. «Կանանչ կապաւոր մանչուկ...»⁷ (197):
- Ե. «Ծրա՛գ, քեզ երնէկ կուտամ...»⁸ (197):

¹ Հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Վրիպակները ցանկ (էջ 304):

² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

³ Մասամբ քաղված է «Նահապետ Քուչակի Դիւանը» գրքի՝ Ա. Զուպանյանի գրած Նախաբանից:

⁴ Հայրենիների այս շարքը Քուչակյան տաղաշարքին չի պատկա-նում: Տե՛ս Հայրենիներ, ԱՄԱ, 41-48:

⁵ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 91-98:

⁶ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 107-114:

⁷ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 123-130:

⁸ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 139-146

- Զ. «Ծրա՛գ, քեզ երնէկ կուտամ...»⁹ (197):
- Է. «Այս ամեն ավամ գիտե՛...»¹⁰ (197):
- Ը. «Ես տըղայ ու դու տըղայ...»¹¹ (197):
- Թ. «Եկո՛, քեզ նոռ մի տամ...»¹² (197):
- Ժ. «Այս աստըտրիս վերայ...»¹³ (197):
- ԺԱ. «Այս գիշեր ի դուրս ելայ...»¹⁴ (198):
- ԺԲ. «Ծատ պատկերն ի քո սուրաթը...»¹⁵ (198):
- ԺԳ. «Զինչ եղեգն ի շամբին միջին...»¹⁶ (198):
- ԺԴ. «Զիմ եարն յիսնէ գատեցին...»¹⁷ (198):
- ԺԵ. «Գէմ չեմ Յոդայի ծնած...»¹⁸ (198):
- ԺԶ. «Ամ, ո՛վ որ հաներ վարեր...»¹⁹ (198):
- ԺԷ. «Հա՛յ մեր մահալի մորճուկ...»²⁰ (198):
- ԺԸ. «Կօզալ, քեզ բանիկ, մ՛ անեմ...»²¹ (198):
- ԺԹ. «Դախի՛թ մարգարէ՛, իմ յոյս...»²² (198):
165. Ս. Ծախարակեան, Սեւորակ աչեր - «Սեւորակ աչեր, աչեր սեւորակ...» (199):
166. [Ֆ. Ն. Գլինկա], Կապուտակ աչեր (Սիրահար սայլոր-դը), [ռուս.-ից թրգմ. Ք. Պատկանեան] (200):
167. [L.] Ծանթ, Ասուպ մը (200):
168. [L.] Ծանթ, Դուն կաղօթէիր... (201):
169. Սիպիլ, Խունկը (201):
170. Պ. Դորեան, Լճակ (202):
171. [Յովհ. Յովհաննիսեան], Արագն էկաւ...²³ (202):
172. Մի՛ լար, բլրով... * [խօսք Ալ. Ծատուրեան] (200):
173. Պ. Դորեան, Իմ ցաւը (203):
174. Յովհ. Թումանեան, Ախթամար (204):
175. Գամառ - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր (205):
- Սպանիական ժողովրդական երգերէն - «Ամեն ատեն, երբ կերթաս ժամ...» (205):
176. Գամառ - Քաթիպա, Փեսաներ (206):
177. Ալ. Իսահակեան, Մութ պարտիզում... (209):
178. Ալ. Իսահակեան, Բնորշ տատրակա... (209):
179. Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղեր.
- Ա. «Ժամիկ մ՛ աչերուդ ի գատ...»²⁴ (210):

⁹ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 147-154:

¹⁰ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 195-202:

¹¹ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 237-244:

¹² Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 271-278:

¹³ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 279-286

¹⁴ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 311-322:

¹⁵ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 323-330:

¹⁶ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 331-338:

¹⁷ Նույն տեղում, ԱՄԱ, տողեր 379-92:

¹⁸ Նույն տեղում, ԱՔ, տողեր 1-4:

¹⁹ Նույն տեղում, ԱՔ, տողեր 15-22:

²⁰ Նույն տեղում, ԱՔ, տողեր 109-116:

²¹ Նույն տեղում, ԱՔ, տողեր 117-124:

²² Նույն տեղում, ԱՔ, տողեր 183-190:

²³ Բանաստեղծութունը վերագրվել է Ալ. Իսահակյանին:

²⁴ Հայրենիների այս շարքը Քուչակյան տաղաշարքին չի պատկա-նում: Տե՛ս Հայրենիներ, ԱՄԱ, տողեր 1-8:

- Բ. «Ա՛յ իմ որոգայթ ու չար...»¹ (210):
- Գ. «Ո՛ր էիր, ո՞ւսկից եկար...»² (210):
- Դ. «Աստեղք դուք հարիր հագար...»³ (210):
- Ե. «Ա՛յ գընա՛, չը պիտիս դուն ինձ...»⁴ (210):
- Զ. «Աղւոր, գըեզ Աստուած ստեղծել...»⁵ (210):
- Է. «Աչերդ դու հանց ունիս...»⁶ (210):
- Ը. «Ասես թէ կտրած ես դու...»⁷ (210):
- Թ. «Աչերդ է ծովէն առած...»⁸ (210):
- Ժ. «Հա՛յ իմ ճերմակծոց բազայ...»⁹ (211):
- ԺԱ. «Ահա կու գնամ, հոգե՛կ...»¹⁰ (211):
- ԺԲ. «Եկին ու բերին խաբար...»¹¹ (211):
- ԺԳ. «Ոնց որ գիրկ ու ծոց...»¹² (211):
- ԺԴ. «Մէկ մարդ մի գիտատուն ունի...»¹³ (211):
- ԺԵ. «Կօզա՛լ, մի՛ հագնիր կապտո...»¹⁴ (211):
- ԺԶ. «Իմ եար, ի քո շատ սիրոյ...»¹⁵ (211):
- ԺԷ. «Մարդն որ սիրու տէր լինի...»¹⁶ (211):
- 180. Մ. Պէշիկաշեան, Արտասուք կուսին (212):
- 181. [Մ. Իւր.] Լեւոնտով, Վրացուհին, [ռուս.-ից թրգմ. Մ. Սադաթեան]¹⁷ (212):
- 182. Տորքվատո Տասսո, Կինը (Արտասանութիւն), «Երուսաղէմ ազատեալ», թրգմ. Հ. Արսէն Ղազիկեան (213-4):
- Օմար Խայեամ, «Այն սէրը, որ բարեխառն է՝ փայլ չունի...» [պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ]¹⁸ (214):

- Նադսոն - «Որ արեւ՝ այնտեղ ե՛ւ ստեր...» (214):
- 183. Երազ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...», * [խօսք]՝ Ս. Շահազիզ (215):
- 184. Պ. Դուրեան, Ի՞նչ կ'ըսեն (215):
- 185. Հաֆըզ, Սիրոյ տաղ - «Ի՞նչ է եարա՛ր, սիրողներս ի՞նչ եղաւ որ սէր չկայ...», պարսկ.-ից թրգմ. Մ. Վրդ. Մաքսուտեան (216):
- «Պագնեմ ըզքո լայն ճապատոյ...» (216):
- Օմար Խայեամ, «Եթէ գարնան եղանակին՝ հուրիակերպ էակ մը...», [պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ]¹⁹ (216):
- 186. Սաստի, Երգեր
- Ա. «Սիրելիս մի օր ինձ մընտրեմար...» (217):
- Բ. «Ձանձրացայ ձեզանց, ո՛վ բարեկամներ...» (217):
- Գ. «Ձէ՞ որ մեր մէջ կար թէ՛ ուխտ, թէ՛ խոստում...» (217):
- Dante Alighieri, Ֆրանչէսկա դա Ռիմինի, «Աստուածային կատակերգութիւն» (217):
- 187. Երգ - «Մինչեւ մահու անյիշատակ ի շիրիմ...», (Ֆրանս.-է թրգմ.) Մ. Պէշիկաշեան (218):
- 188. Հաֆըզ, Երգ - «Արի՛, հովիկ, խապրիկը անոյշ, գալըդ լինի մեզ բարի...», պարսկ.-ից թրգմ. Մ. Վրդ. Մաքսուտեանց (219):
- 189. Ada Negri, Հեթանոսական համայնքը, [թրգմ. Յ. Յակոբեան] (219):
- 190. Յովհ. Թումանեան, Անուշ ու Սարսն²⁰ (220-1):
- 191. Սիրոյ տաղեր.²¹
- Ա. «Այն սուսօտուն լուսուն...»²² (222):
- Բ. «Ա՛յ իմ նուր ու նուշ բերան...»²³ (222):
- Գ. «Հա՛յ իմ փոքրիկ շամամ...»²⁴ (222):
- Դ. «Կարօտ կարօտովդ էի...»²⁵ (222):
- Ե. «Աչերս երեսէս ի վար...»²⁶ (222):
- Զ. «Լուսին, պարծենաս, ասեն...»²⁷ (222):
- Է. «Սուտ է, որ կասեն, եղբա՛րք...»²⁸ (222):
- Ը. «Ձո՛րք, գլգլալէն կուգաս...»²⁹ (222):
- Թ. «Թոխ աչք ու թոխ ունք ունիս...»³⁰ (222):

¹ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 9-16:
² Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 25-32:
³ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 33-40:
⁴ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 65-72:
⁵ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 81-8:
⁶ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 97-104:
⁷ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 185-192:
⁸ Նույն տեղում, Ա/ԽԱ, տողեր 193-200:
⁹ Նույն տեղում, Ա/ԽԲ, տողեր 41-8:
¹⁰ Նույն տեղում, Ա/ԽԲ, տողեր 49-56:
¹¹ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 1-2 («Հայրեններ» ժողովածուի մեջ թերի է՝ գետեղված է սկզբնատողը եւ 2-րդ տողը): Մեջբերում ենք՝ «Եկին ու բերին խաբար («Հայրեններ» խապար բերին): Թէ քո եարն եղեր հաբեղայ Փուշարմացքըն գիս պատեց Թէ նա ո՞նց եղաւ հաբեղայ. Բերնիկն էր շաքրի սովոր Աճապ ո՞նց կերաւ նա բակլայ, Անձնիկն էր շապկի սովոր, Աճապ ո՞նց հազաւ նա վալայ»:
¹² Հայրեններ յայ շարքը Քուչակյան տաղաշարքին չի պատկանում: Նույն տեղում, Գ/Գ, տողեր 12-21:
¹³ Նույն տեղում, Բ/ԻԸ, տողեր 45-52:
¹⁴ Նույն տեղում, Ա/ԽԶ, տողեր 119-126:
¹⁵ Նույն տեղում, Ա/ԽԵ, տողեր 9-16:
¹⁶ Նույն տեղում, Ա/ԾԵ, տողեր 41-48:
¹⁷ Զետեղված է «Դեւը» պոեմի I մասի է գլուխը՝ որոշ բառային տարբերութիւններով. հմտ. «Հիւս», 1863, գեկտ., էջ 57:

¹⁸ Օմար Խայեամի Քառեակները, էջ 26: Երգարանում «փոխաբերական» բառի փոխարեն տպագրված է՝ բարեխառն:
¹⁹ Նույն տեղում, էջ 11:
²⁰ Զետեղված է «Անուշ» պոեմի նախբերականքը, Ա երգի VI գլուխը եւ մի հատված VIII գլխից: Տե՛ս Թումանյանի Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 3, էջը 81-2, 85-6, 88:
²¹ Թեւ տողերը վերագրված են Նահապետ Քուչակին, սակայն միայն Ը եւ Ի տողերն են պատկանում Քուչակյան տաղաշարքին:
²² Տե՛ս Հայրեններ, Ա/ԽԹ, տողեր 99-102:
²³ Նույն տեղում, Ա/ԽԸ, տողեր 119-26:
²⁴ Նույն տեղում, Ա/ԽԷ, տողեր 13-20:
²⁵ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 73-80:
²⁶ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 277-84:
²⁷ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 301-8:
²⁸ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 81-8:
²⁹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 37-44:
³⁰ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 293-300:

- Ժ. «Գիշերն էս ի քուն էի...»¹ (222):
- ԺԱ. «Ի՞նչ անեմ կամ ի՞նչ լինամ...»² (223):
- ԺԲ. «Ո՞ր էիր, ո՞ւսկից եկար...»³ (223):
- ԺԳ. «Սուրաթ ու ճրագ դիր...»⁴ (223):
- ԺԴ. «Կարմիր ու սպիտակ երես...»⁵ (223):
- ԺԵ. «Կարմիր ու կանաչ հագնիս...»⁶ (223):
- ԺԶ. «Աղւոր, իմ հագար աղւոր...»⁷ (223):
- ԺԷ. «Իմ հին սեր ու առջի յորդոր...»⁸ (223):
- ԺԸ. «Հա՛յ իմ մագղ ոռի մորճիկ...»⁹ (223):
- ԺԹ. «Ես երկու եար կու սիրեմ...»¹⁰ (223):
- Ի. «Թոխ աչք ու ունքեր ունիս...»¹¹ (223):
- ԻԱ. «Ա՛յ սարեր, ա՛յ ձորեր...»¹² (223):
- 192. [Մ. Ի.] Լեւոնուոյ, Դեռ երդման, թրգմ. Յ. Միրզայեանց¹³ (224–6):
- [Մ. Ի.] Լեւոնուոյ, «Եվ նա հանդարտիկ եռանդուն բերանով...», [թրգմ. Մ. Սաղաթեան¹⁴] (226):
- [Մ. Ի. Լեւոնուոյ], «Տարածութեան մէջ կապուտ եթերի...», [թրգմ. Յ. Միրզայեանց¹⁵] (226–7):
- Միլտոն, «Մի՛ լար, Եւա՛, արցունքը սրբի՛ր...» (227):
- 193. Ada Negri, Բանտրոմի, [թրգմ. Յ. Յակոբեանց] (228):
- Աւ. Ահարոնեան [Կենսագրական համատոտ ակնարկ] (231):
- 194. Ա. Ահարոնեան, Բոլգար մօր օրօրը (232):
- Ֆիլզոլի, «Բրժի՛շկ, երբ դու իմ երակը կը նայիս...» (232):
- 195. Միրոյ տաղեր.
- Ա. «Խօջ եա՛ր, քեզ լալով սէլամ...»¹⁶ (233):
- Բ. «Մարդ չեղնամ թ էլ եար սիրեմ...»¹⁷ (233):
- Գ. «Ես ու դուն, հոգե՛կ, ես ու դուն...»¹⁸ (233):

---

¹ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 399-406:
² Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 317-24:
³ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 431-38:
⁴ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 423-30:
⁵ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 308-16:
⁶ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 285-92:
⁷ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 253-60:
⁸ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 245-52:
⁹ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 229-36:
¹⁰ Նույն տեղում, Ա/Հ, տողեր 99-106:
¹¹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 1027-1034:
¹² Նույն տեղում, Ա/ԽԷ, տողեր 65-72:
¹³ Հատված է «Դեռ» պոեմի մասն Բ-ի 10-րդ գլխից: Տե՛ս Իւր. Լեւոնուոյ Մ., «Դեռ», էջ 42-46:
¹⁴ Զետեղված է «Դեռ» պոեմի մասն 2-ի ժԱ գլուխը՝ որոշ բառային տարբերություններով, տե՛ս «Հիւս», 1864, Բ., էջ 186:
¹⁵ Զետեղված է «Դեռ» պոեմի մասն Բ-ի 15-րդ գլուխը, տե՛ս Լեւոնուոյ Մ. Իւր., «Դեռ», էջ 51-53:
¹⁶ Հայրենների այս շարքը Քուչակյան տաղաշարքին չի պատկանում: Տե՛ս «Հայրեններ», Ա/ԺԶ, 1-8:
¹⁷ Նույն տեղում, Ա/ԺԶ, տողեր 9-18:
¹⁸ Նույն տեղում, Ա/ԺԶ, տողեր 19-24:

- (Վերագրելի նահապետ Քուչակի).
- Ա. «Գիշերն էս ի դուրս ելայ...»¹⁹ (233):
- Բ. «Մերմակծոց ու լայն ճուպա...»²⁰ (233):
- Գ. «Այս աստղովորի շահեմ...»²¹ (233):
- Դ. «Դիժար հիւրնտուկ եմ ես...»²² (233):
- Ե. «Ես ալա՛մ, ես ալալա՛մ կասեմ...»²³ (233):
- 196. Ա. Տխրունի, Վեճեսկոմի (234):
- 197. Շուշանիկ Կուրդիանեան, Աշուն - «Աշուն արող քարուսնն եկալ...» (234):
- 198. Մարէն կուգայ ձիաւոր*²⁴ (235):
- 199. [Ղ. Աղայեան²⁵], Ծիծեռնակը բոյն է շինում... (236):
- 200. Գիշեր ու ցորեկ... (236):
- 201. Ա. Շահագիզ, Գիշեր - «Սիրո՞ւն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...» (236):
- 202. Նահապետ Քուչակ, Միրոյ տաղեր.
- Ա. «Իմ հոգույս հոգեկ եա՛ր...»²⁶ (237):
- Բ. «Կօզալն ալ ի խօսք ելալ...»²⁷ (237):
- Գ. «Կամ աղբրկան ջրիկ...»²⁸ (237):
- Դ. «Կամ քաղցրը նրան գինի...»²⁹ (237):
- Ե. «Ի առտընէն մինչ իրիկուն...»³⁰ (237):
- Թօրքուաթօ Թասսօ - «Կին, թէ քեզ ա՛յդ անուամբ պատշաճ է կոչել...» (237):
- 203. [Պետրոս Ղափանցի], Երգ սիրոյ - «Առաստեան քաղցր եւ անոյշ հովերը...» (238):
- 204. Սայաթ - Նօվա, Բլբուլի հիդ լաց իս էլի - «Բլբուլի հիդ լաց իս էլի, վարդաջրով թաց իս էլի...» (238):
- 205. Զան գիւլում³¹ (239–40):
- Ն. Քուչակ, «Խիստ եմ կարօցեր գիւլ եարս...» (240):
- 206. Գէորգ Միրիմանեանց, Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ, ձեր հոգուն մատաղ...» (241):
- 207. Հարբրբան - «Հարբրբան, ջանէ ջան, / Հարբրբանը նստել ա...»* (242–4):
- 208. Ծովուն խաւք մը կէր... (245–6):
- 209. Ախչի, քու գլօխ... (246):
- 210. Լէփօ, լէ, լէ*³² (247):

---

¹⁹ Նույն տեղում, Ա/ԿԷ, տողեր 1-12:
²⁰ Նույն տեղում, Ա/ԿԷ, տողեր 13-20:
²¹ Նույն տեղում, Ա/ԿԷ, տողեր 21-28:
²² Նույն տեղում, Ա/ԿԷ, տողեր 29-36:
²³ Նույն տեղում, Ա/ԿԷ, տողեր 37-41:
²⁴ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:
²⁵ Հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս Վրիպակների ցանկ, էջ 304:
²⁶ Հայրենների այս շարքը Քուչակյան տաղաշարքին չի պատկանում: Տե՛ս «Հայրեններ», Ա/ԿԱ, 9-16:
²⁷ Նույն տեղում, Ա/ԿԱ, տողեր 17-24:
²⁸ Նույն տեղում, Ա/ԿԱ, տողեր 25-32:
²⁹ Նույն տեղում, Ա/ԿԱ, տողեր 33-39:
³⁰ Նույն տեղում, Ա/ԿԱ, տողեր 40-9:
³¹ Զետեղված է 34 ժողովրդական խաղիկ:
³² Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

211. **Լորիկ** (247):
212. **Սարերը ման եմ եկել...***, *գրի առաւ ու գշն. Գրիգոր Միրզայեան (Սիւնի)* (248–9):
213. **Գ. Բարխուդարեան, Կասպոյտ երկնքում...** (249):
214. **Զուլօի երգը**¹ (250–1):
215. **Զիւանի, Այծեամ** (251):
216. **Արքեցողի երգը**, *[գերմ.-ից թրգմ.] Գ. Ռոդոխեանց* (252):
217. **Գամառ - Քաթիպա, Երգ ուրախութեան - «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք...»** (252):
- Հ. Ղ. Վ. **Ալիշան** *[Կենսագրական համառոտ ակնարկ]* (255):
218. Հ. Ղ. Վ. **Ալիշան, Պապուս Աւարայրի** (256):
- Խրիմեան Հայրիկ** *[Կենսագրական համառոտ ակնարկ]* (259):
- Հայրիկի երգերէն.**
- Ա. **Ճշմարտութիւն** - «Է՛ջ, խաղա՛ ի ստոր երկրիդ զհետ իշ-խանին խաւարասէր...» (260):
- Բ. **Լոյս** (260):
- Գ. **Հայաստան** - «Առ քեզ արեւելեան, առ պերճ աշխարհի Հայաստան...» (260):
219. **Սահակ Զեւան, Արծի մահը** (261):
220. **Առ Խրիմեան Հայրիկ,*** *[խօսք՝ Մ. քհնյ. Շանիկեան]* (262):
221. **Ողբ Վասպուրականի*** (263):
222. **Ա. Ծատուրեան, «Ազգային գործեր»** *(արտասանու-թիւն)* (263):
223. **Ս. Ծախազիզ, Իտալոմիթ** (264):
224. **Կոռնկ** - «Կոռնկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայ-նիդ...»² (265):
225. **Գ. Ռոդոխեան, Ծիծեռնակ** - «Ծիծեռնակ, ծիծեռ-նակ...» (266):
226. **Պանդխտի ողբը** (266):
227. **Սարերի հովին մեռնիմ,*** *գշն.՝ Գրիգոր Միրզայեան (Սիւնի)* (267–9):
228. **[Պ. - Ժ. Բերանժէ], Աղքատ կին** *[ուսու.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեան* (269):
- Թէվֆիգ Ֆիգրեթ** - «Երբ անձրեւը կը կտրի եւ ամպերն ալ կը ցըրուին...» (269):
229. **Ս. Ծախազիզ, Խարած աղջկան երգը** (270):
230. **Վարդն ի բացի** (270):
231. **Սիրոյ տաղեր**³
- Ա. «Երեսդ է լուսին նման...»⁴ (271):
- Բ. «Քո ծոցդ Աղամայ դրախտ...»⁵ (271):
- Գ. «Սիրեմ զայդ սիրուն երեսդ...»⁶ (271):

¹ Զեւեղոված է 41 ժողովրդական խաղիկ:

² «Կոռնկ»-ը վերագրվել է Նահապետ Քուչակին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը

³ Գ, Ե-Ը Հայրենիները պատկանում են Քուչակյան տաղաշարքին:

⁴ Տե՛ս «Հայրենիներ», Ա/ԽԷ, տողեր 101-8:

⁵ Նույն տեղում, Ա/Հ, տողեր 9-16:

⁶ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 1083-1090:

- Դ. «Աչկո՛ւնք, ծրարեմ ըզքեզ...»⁷ (271):
- Ե. «Իմ եա՛ր, բարձրագնայ լուսին...»⁸ (271):
- Զ. «Այդ քո ստեղծողիդ համար...»⁹ (271):
- Է. «Ա՛յ իմ նոնա խալաս...»¹⁰ (271):
- Ը. «Երնէկ ես նրան կուտամ...»¹¹ (271):
- Թ. «Ա՛մ, երեսդ է՞ր է դեղնել...»¹² (271):
- Ժ. «Քո ծոցդ է՛ն ներմակ տաճար...»¹³ (271):
- ԺԱ. «Քանի մարն զիս քերեր...»¹⁴ (271):
232. **Կալի հոռովել (Լօռեցոց)***, *գրի առաւ եւ գշն. Գրիգոր Միրզայեան (Սիւնի)* (272):
233. **Որսորդի երգը**, *ar. K. M. Veber* (273–5):
234. **Տ. Ամիրջանեան, Կիկոի քարոզը** (276):
235. **Ալ ու ալւան ես հագել** (276):
236. **Դէ՛ր գնա՛, կիգամ...** (277):
237. **Լէ՛, լէ՛, եամա՛ն, եամա՛ն, Կոլ է** (277):
238. **Պառաւ օրիորդի մը երգը** (278):
239. **Արի էրթանք սարն ի սէլրան** (278):
- Մանկական երգեր.**
240. **Ղ. Աղայեան, Ծիտը եւ քազէն** (279):
241. **[Ռ. Պատկանեան], Գառնուկ**¹⁵ (279):
242. **[Ղ. Աղայեան], Աքաղաղ** - «Աքաղաղը կանչում է ծողրողո՛ւ...» (279):
243. **Ղ. Աղայեան, Արմիկ** (279):
244. **Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղեր.**
- Ա. «Հիւանդ եմ ի քո սիրուդ...»¹⁶ (280):
- Բ. «Գիշեր, դու յերկան կեցիր...»¹⁷ (280):
- Գ. «Ով որ ներմակ ծոց ունի...»¹⁸ (280):
- Դ. «Ծառայ, քո դնչին մեռնիմ...»¹⁹ (280):
- Ե. «Սէրն երբ ի յաշխարհս եկաւ...»²⁰ (280):
- Զ. «Այս ստաւօտուս լուսուն...»²¹ (280):
- Է. «Այդ ո՞վ է որ երդիքս եկել...»²² (280):
- Ը. «Ես՛ աչք ու դո՛ւ լուս, հոգի՛...»²³ (280):

⁷ Նույն տեղում, Ա/ԽԷ, տողեր 227-234:

⁸ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 1159-1166:

⁹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 1217-1224:

¹⁰ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 29-36:

¹¹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 45-52:

¹² Նույն տեղում, Ա/ԽԷ, տողեր 93-100:

¹³ Նույն տեղում, Ա/Հ, տողեր 63-70:

¹⁴ Նույն տեղում, Ա/Հ, տողեր 71-78:

¹⁵ Երգարանում Գառնիկ է վերնագրված, չտված է ըստ հեղինակի «Մանկական երգերի»:

¹⁶ Ա, Բ, Ե-Զ, Թ-ԺԱ, ԺԶ, Ի, ԻԲ-ԻԳ Հայրենիները բուչակյան տաղաշարքին են պատկանում: Տե՛ս «Հայրենիներ», Ա/ԶԲ, տողեր 77-84:

¹⁷ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 157-164:

¹⁸ Նույն տեղում, Ա/Հ, տողեր 35-42:

¹⁹ Նույն տեղում, Ա/Հ, տողեր 87-94:

²⁰ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 435-442:

²¹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 533-540:

²² Նույն տեղում, Ա/ԽԸ, տողեր 41-48:

²³ Նույն տեղում, Ա/ԽԳ, տողեր 41-48:

- Թ. «Ի՛մ եար, դու յերդիկն ի քուն.....»¹ (280):
- Ժ. «Այս աստորիս վերայ.....»² (280):
- ԺԱ. «Ես մեռնիմ ի քո վերայ.....»³ (280):
- ԺԲ. «Քանի՛ ու քանի՛ կասեմ.....»⁴ (280):
- ԺԳ. «Իմ եարն է քարամ արել.....»⁵ (280):
- ԺԴ. «Ա՛յ իմ նշենի ծաղիկ.....»⁶ (280):
- ԺԵ. «Ամուր եմ քարիդ նման.....»⁷ (281):
- ԺԶ. «Պիլպիլն ի ծովին միջին.....»⁸ (281):
- ԺԷ. «Անցայ ու տեսայ իմ եարն.....»⁹ (281):
- ԺԸ. «Փողոցովդ ի վար կու գի.....»¹⁰ (281):
- ԺԹ. «Վաղվրնէ քնից վեր ելայ.....»¹¹ (281):
- Ի. «Զայդ պագդ, որ ի քո բերնէն.....»¹² (281):
- ԻԱ. «Ըրիին է լեզուդ անուշ.....»¹³ (281):
- ԻԲ. «Գիշերս ես ի քուն էի.....»¹⁴ (281):
- ԻԳ. «Հանցկուն եմ ի քո սիրուդ.....»¹⁵ (281):
- 245. Մ. Նալբանդեան, *Երազ* - «Ո՛հ, լոկ երազ էր, մի՛ խոսվէք ինձ.....» (282-3):
- 246. **Ada Negri**, *Ծղջմղիկ տղան* (284):
- Ա. Տխրունի**, «Կուգեմ ինչալ, սիրո՛ւն բուրվատ.....» (284):
- 247. **Շուշանիկ Կուրդիեան**, *Յե՛տ տար քո խաչը* (285-7):
- Դ. Վարուժան** - «Ամպի մը տակ լուսինն յանկարծ կը մա-րի.....» (287):
- 248. **Րաֆֆի**, *Թիֆլիսեցոց զանգատը* (288):
- 249. **Ա. Յովսէփեան**, *Հայերն Ամերիկայում* (288-9):
- 250. **Ծամթել** (289):
- 251. **Յ. Թորքանեան**, *Եդուարդ (Լէօն) Պալապանեանի յիշա-տակին* (290):
- 252. **Ա. Իսահակեան**, *Մեճակի նիհարկան ստեղին* (290):
- 253. **Ա. Մ. Զչեան**, *Եղիազար (Զարմայր) Բամբակզիզեանի յիշատակին* (291):

Քիրդերեն երգեր.

Հաւաքեց, թրգմ. Ազիզ.

- 254. **Ստրանէ Անդրանիկ փաշա** (292):
- Անդրանիկի երգը** (թրգմ.) (293):

---

¹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 119-126:
² Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 1099-1106:
³ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 1185-1192:
⁴ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 191-198:
⁵ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 199-206:
⁶ Նույն տեղում, Ա/Ծ, տողեր 119-126:
⁷ Նույն տեղում, Ա/ԽԴ, տողեր 159-166:
⁸ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 597-604:
⁹ Նույն տեղում, Ա/Ծ, տողեր 11-18:
¹⁰ Նույն տեղում, Ա/ԽԷ, տողեր 109-116:
¹¹ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 125-132:
¹² Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 165-62:
¹³ Նույն տեղում, Ա/Ծ, տողեր 97-104:
¹⁴ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 427-434:
¹⁵ Նույն տեղում, Ա/ԶԲ, տողեր 541-548:

- 255. **Ստրանէ Սերոբ փաշա** (294):
- Սերոբ փաշայի երգը** (թրգմ.) (285):
- Նիթերու ցանկ** (296-301):
- Բառարան** (302-304):
- Ծանօթություններ** (304):
- Կարեւոր վրիպակներ** (304):

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

- Միքայէլ Նալբանդեանց, էջ 2
- Գամառ - Քարթիպա, էջ 20
- Մկրտիչ Պէշիկաշեան, էջ 70
- Խորէն արքայա. Նար - Պէլ, էջ 114
- Րաֆֆի, էջ 128
- Ադրիւր Սերոբ, էջ 148
- Անդրանիկ, էջ 156
- Ա. Իսահակեան (Հայ Գուսան), էջ 208
- Ա. Ահարոնեան (Ղարիբ), էջ 230
- Ղ. Ալիշան, էջ 254
- Խրիմեան Հայրիկ, էջ 258
- Դիմանկար՝
- Պետրոս Դուրեան, էջ 178

Խմբանկար՝

Սուլուխի Սերոբ իր կորիւններով՝ Աւետիս՝ կրտսեր որդին, Սերոբ՝ հայրը, Յակոբ՝ աւագ որդին, էջ 58:

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, էջ 29 («Փունջ շքեղ տպագրութեանց» վերտառութեան ներքո), § 417, էջ 187 (նշված է գրքի անվան կրճատ ձեւը՝ «Երգարան», առանց հրատարակման տարեթվի: Ընդհանրապես «Հայրենիք»-ի հրատարակությունների համար տարեթիվ չի նշվել, սակայն, նկատի ունենալով, որ Թեոդիկը հրատարակությունների ժամանակագրական կարգը, եթե ոչ խստիվ, ապա գրեթե նույնությամբ պահպանում է, կարծում ենք, որ հիշատակածը «Հայրենիք» երգարանն է): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2670 (մատենագիտական աղբյուր չի հիշատակվում):

Գրիսուկն՝ Հ. Ղ. Տայեան, «Բազմ.» 1909, հմր 3, էջ 123-4:

Գրցկյ՝ Ազատ. մ., 1912 (էջ 6): Աշճեան, 1910 (էջ 15), 1911 (էջ 14), 1913 (էջ 27): Արծիւ, 1913 (էջ 29, 59): Գըլընեան, 1909-10 (էջ ԺԲ), 1910 (էջ 17, 39): Զարդարեան, թիւ 1 (էջ 9): «Հայրենիք» (էջ 12): Պալենց, 1910 (էջ 32), 1911 (էջ 23), 1913-14 (էջ 29):

Պրորկն՝ «Հայր.» 1909, հմր 1(506)՝ 1/Ա, էջ 4, «Ստ. հրատ.»: «Ժամ.» 1909, հմր 76՝ 14-27/Ա, էջ 2, «Հայկ. լուրեր»: «ՀԱ» 1909, 2ա/2, «Նոր հրատ.» հմր 16: «Բան.» 1907, 4 ք/1 (կողքի էջ 1-ի վրա՝ 1909), «Ստ. գրքեր», հմր 29:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Սիամանթոյի ֆոնդ, 299:

1909

138. **ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ**, Հտ. Բ., Բ տպագր., հրատ. Զարգարեան, Կ. Պոլիս, 1909 (99-194¹) էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ա. Ղ. Ա., **Արտաւագդ ի վիճն Մասեաց** (99-100):
 Բ. **Երգ առ Եզնիկ** (100-1):
 Գ. Մ. Պէշիկթաշլեան, **Առ զեփիտն Ալէմտաղիի** - «Ռոմ փափկաթն մանկիկ զեփիտ....» (101-3):
 Դ. Յ. Զաքրեան, **Ի տօնախմբութիւն Տ. Ներսէս պատրիարքի Վարժապետեան, 1880** (103-4):
 Ե. Պ. Դուրեան, **Իմ մահը** (104-5):
 Զ. **Տարագիրն** (105-6):
 Է. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, **Հայրենիք** - «Թե իմ հայրենեաց քնար սգաւոր....» (106-9):
 Ը. Գամառ - Քաթիպա, **Երգ** - «Թէ իմ ալետր հերքս սեւնային....», 1862 (109-10):
 Թ. **Խոստումն**, [Փրանս-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (111-2):
 Ժ. Մ. Պէշիկթաշլեան, **Թաղումն քաջորդուն, (նմանող Ուօլֆի)** (112-3):
 ԺԱ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, **Երգ հինգերորդ տարեդարի [արծի] Ազգային] սահմանադրութեան** - «Եկա ժամանակ բարեկամ բաղդին....» (113-5):
 ԺԲ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, **Յատր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը** 1860 (115-6):
 ԺԳ. Խորէն եպս. Նար - Պէշ, **Անձուք հայրենեաց** (116-9):
 ԺԴ. [Ռ. Սէտէֆեան], **Երգ մեծին Վարդանայ** (119):
 ԺԵ. Խորէն եպս. Նար - Պէշ, **Ի Վահան Մամիկոնեան** (120):
 ԺԶ. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, **Առ սեր իմ Հայաստան** (122):
 ԺԷ. Ե. Մորատեան, **Զայն հայրենեաց** (123-4):
 ԺԸ. Գ. Հ. Ռշտունի, **Նոր գէշ ստեղ** (124-8):
 ԺԹ. **Կրամբամբոյին** - «Կրամբամբոյին այն օղին է....», [թրգմ.] Գ. Հ. Ռշտունի (129-31):
 Ի. **Հրաւեր** - «Տեսէ՛ք, աղանին նոյեան տապանին....», * [խօսք՝ Մ. Զգօնեան] (131-2):

ԻԱ. **Վերջաբան**, * [Էդ.՝ Ն. Ծահլամեան], [խօսք]՝ Գամառ - Քաթիպա (133):
 ԻԲ. [Մ. Արեղեան], **Սիփանայ սարեր** (134):
 ԻԳ. [Ֆահրատ], **Սերոք փաշայի երգը** - «Ով որ քաջ է, ինչ կը սպասէ....» (135):
 ԻԴ. [Ֆահրատ], **Մենք անկեղծ զինուոր ենք** (136):
 ԻԵ. **Ալագեազ - Էջմիածին**, (ժողովրդային երգ)² (136): ԻԶ. **Խանըմ Եւա ջան** (137):
 ԻԷ. **Երգ Աշոտ Թաթուլի** (138):
 ԻԸ. **Մոշեղի երգը** - «Խնուսից գալող հայ զինուորները քաջ....» (138-9):
 ԻԹ. «Նսպանակիս գէթ մի մասը կատարուէր....» (139):
 Լ. [Ծերամ], **Անդրանիկին** - «Իրբև արծիս սատանում ես լեռն ժայռ....» (140):
 ԼԱ. **Մենք պէտք է կոռենք** (140-1):
 ԼԲ. **Երգ իրիկուան** (141):
 ԼԳ. **Տէօվլէթեան, Երգ շինականի** (142):
 ԼԴ. [Ս. Ծահագիզ], **Երագ** - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն....» (142-3):
 ԼԵ. **Հ[այ] Գ[րուսան], Գորգէնի անմահ յիշատակին** (1899, 24/Դ) (143):
 ԼԶ. Ա. Իսահակեան, **Դա՛րդըս լացէք, սարի սմբուլ** (144):
 ԼԷ. **Տարօնցի, Խրատ** - «Երբ որ ազգին գահը փլաւ....» (144-5):
 ԼԸ. **Ի գէն** (145-6):
 ԼԹ. **Հատաչանք Սարգիս ջան Կոկոնեանի (աքտրեալ ի Սիպերիա)**, * [Բ. Թաղէտեան] (147-8):
 Խ. Մ. Պէշիկթաշլեան, **Երգ գինոյ** (149):
 ԽԱ. [Մ. քննչ. Ծանիկեան], **Հատաչանք Հայրիկին** (149-50):
 ԽԲ. **Գէորգ Զաւուշի երգը** (150-1):
 ԽԳ. **Յիշատակ 1897 25/է արշաւանքին** (151-2):
 ԽԴ. **Խանասարի կուտը ընկածների յիշատակին** (152-4):
 ԽԵ. [Ֆ. Ն. Գլինկա], **Սայրորդ**, [ռուս-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (154):
 ԽԶ. [Ֆահրատ], **Սէրէմնեանի յիշատակին** (155):
 ԽԷ. Վ. Տ., **Նուէր հնչակեան զինուորներին** (155-6):
 ԽԸ. Ս. Ծահագիզեան, **Առաջին սեր** (156-7):
 ԽԹ. **Երգ քաջարի հայրուկի** (157-8):
 Ծ. **Դաշնակցականների մարշը** (158-9):
 ԾԱ. Կոմս Էմմանուէլ, **Միքայէլ Նալբանդեանց, Մանկութեան օրեր** (159-61):
 ԾԲ. Գամառ - Քաթիպա, **Յոյս** - «Թո՛ղ փրչէ քամին սպաղ-սպաղ, երեսիս....» (161):
 ԾԳ. [Ֆահրատ], **Զէյթունի երգ** - «Ես հանեցի սուրս սպանեանէն....» (162):
 ԾԴ. **Զայն տուր, ո՛վ ֆիդա** (162-3):

¹ Երգարանի 2-րդ հրատարակութեան Ա եւ Բ հատորիկների էջա-կալուսն ընդհանուր է:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

- ԾԵ. *Զինուած, պատրաստուած...* (163-4):
- ԾԶ. *Ազատութեան հրաւեր** (164-5):
- ԾԷ. *Քամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը* (165):
- ԾԸ. *Քաջ Անդրանիկին* (166-7):
- ԾԹ. *Գրիգոր Մանուկեանի յիշատակին* (167-8):
- Կ. Գ. *Բարխուդարեանց, Աննաման* (168):
- ԿԱ. *[Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնութիւն....», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշեան* (169):
- ԿԲ. *Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց աղօթքը* (170):
- ԿԳ. *Գաղատիա կախողներէն միոյն երգը* (171):
- ԿԴ. *Մ. Պէշիկթաշեան, Երգ երեսկայական* (172):
- ԿԵ. *Ս. Ծափազիզեանց, Կեցցէ՛ սուրբ գործը* (173):
- ԿԶ. *Գամառ - Քաթիպա, Բողոք առ Երրորդ* (173-5):
- ԿԷ. *Յ. Յ. Չաքրըեան, Երգ գեղեցնոց* (175-6):
- ԿԸ. *Քաջ եղի՛ք* (176-7):
- ԿԹ. *Խանասարայ արշաւանքին առթիւ** (177):
- Հ. *[Զիւանի], Առ Հայաստան - «Մեր սիրուն վայելչական տեղերն օտարներն են ստեր....»* (178):
- ՀԱ. *Մ. Պէշիկթաշեան, Երգ աւազակաց - «Վստեց երկինք իր մոմերն....»* (179):
- ՀԲ. *Թիֆլիզու քէֆ* (180):
- ՀԳ. *Գամառ - Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանապատի* (181-2):
- ՀԴ. *[Ս. Ծափազիզ], Երգ Վարդանայ - «Վարդան մեր քաջ գօրավար....»* (182-3):
- ՀԵ. *Կրամբամբուլին - «Կրամբամբուլին [էս] էն օղին է....», թրգմ. Ի ռուս. Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան* (183-4):
- ՀԶ. *Աշխարհ Հայաստան* (185):
- ՀԷ. *Աղասի եւ ընկերք իր* (185-6):
- ՀԸ. *Յ. Բագարատ, Հայրենիքս հեռուն* (186-7):
- ՀԹ. *Խ. եպ. Նար - Պէլ, Պանդոխտ առ ամպն* (187-8):
- Ձ. *Երգ մահուան* (188-9):
- ՁԱ. *Աղանի Ֆէլէկեան, Երգ հայ աղջկան* (189):
- ՁԲ. *Մանիկ Էլմասեան, Առ Մայրն Հայաստան - «Մոսալ կողեր, թողէ՛ք զիս....»* (190):
- ՁԳ. *Գողթնի քնարք,* [խօսք]՝ Գ. Վ. Սրուանձտեանց* (191-2):
- Այրորենական ցանկ Բ հատորի* (193-4):

Լուսանկարների ցանկ՝
 Սարգիս Կուկունեան, էջ 147
 Գեորգ Չաուշ, էջ 150
 Խան, էջ 166

Ծանոթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հոտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն: Մագմանյան, էջ 168:

Գրքակ՝ Գուտտ., 1910 (էջ 52): Եագընեան, 1909 (էջ 27), 1924 (էջ 66): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 6), հմր 2 (էջք 23, 30), հմր 4 (էջ 9), 1925 (էջ 66): Պալեան, 1911 (էջ 23): Սիւնեաց, 1911 (էջ 39):

Պրքակ՝ «Ազատ» 1909, հմր 30՝ 15-28/է, էջ 4, «Նոր ստ. գրքեր»:

Օրակ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱ,ՀԳ: ԵՊՀ:

1911

139. ԱՐԱՄԵԱՆՑ ՀՄԱԹԱԿ

ՀԱՅՈՒՆ ԵՐԳԱՐԱՆԸ. Պատկերագրող եւ ձայնագրող լիակատար երգարան, [Հտ. Ա.], Կազմեց Հմայեակ Արամեանց (Մ. Տ. Շուրտ), Կ. Պոլիս, Տպագր. Տ. Տօղրամաճեան, 1911, Ը, (9-313), Գ էջ, 8⁰:
 «Սասնոյ անմահ դիւցազնուհի Շաքէի յիշատակին»:

- Բվնդ.*՝ Հ. Արամեանց, *Զօն* (Դ):
- Հ. Ա. [րամեանց], *Երկու խոսք* (Ե-Ը):
- Առ Հնչակ,* [խօսք]*՝ Պերճ Մուշլու (9-10):
- Ա. Խանախեան, *Ազատութեան զանգ* (10-1):
- March Hntchak* - «Հայոց աշխարհում ծագեց նոր հրդեհ....»*, Musik *Ganatochian* (12):
- Հմայեակ Արամեանց, *Կոչնակի ձայնը. Արամ Աշքբաշեանին* («Հեռաւոր երկրի» եղ.), (13):
- Վ. Տ., *Հնչակեան զինուոր* (14):
- Տալուրիկ,* [խօսք]*՝ Մ. Տամատեան (15-4):
- Տիվրիկցի Նաթանին երգը** (Նաթան Մէնէնտեան Գագիկ) (18-9):
- Նաթանի շիրմին վրայ* (20):
- Տիվրիկցի Դաւիթին երգը,*¹ «Կենաց փշոտի» եղ. (20-1):
- Աղէքսանդր Տեր - Վարդանեան, *Մորատին* (21-2):
- Մորատ (Հ. Պոյանեան) [Հակիրճ իրազեկանք]* (22):
- Հնչակեան ոխտը* (23):
- Անմահ Գալուստի եւ Յարէթի յիշատակին,* [խօսք]*՝ Մորճ (Յակոբ Բարեչանեան) (25-6):
- Լեռնց (Աւետիս Նազարպէլ), *Հին աշխարհը* (26-7):
- Լեռնց, *Մարոյին* (28):
- Համբարձում Խոշեանի յիշատակին* (29):
- Հնչակեան դրօշին* (30-1):
- Յ. Գմբէթեան, *Հերոսը (անմահ Ժիրայրի յիշատակին)* (33):
- Սասուն* - «Սասուն ելաւ, ապստամբեց....»*, [խօսք]՝ **Խննթ** (34-6):

¹ Վերնագրին հաջորդում է՝ «Նաթանին հետ նահատակուած» նշումը:

Յ. Գ., *Ըմբռստ ոգին* (36):
 Գրիգոր Գըլըճեանի անմահ յիշատակին (37–8):
 Դանիէլ Չավուշի խումբին,* *եղ.՝ Մ. Բապուճեան* (39–41):
 «Արծի» խմբի երգը,* [*խօսք*]՝ Յասում¹ (43–4):
 Լեոնեց, *Մարտիկի շիրմին առջեւ (Բարսեղ Զաքարեանցի յիշատակին)* (45–7):
 Ֆիլոսոփ, «Բըծիշկ, երբ դու իմ երակս կը նայիս...» (47):
 Էրզրում* (48):
 Կ. Կարմեան, *Գէորգ Օ. Վ. Ասլանեան (Իր հոգեհատոր նազէնիին ու պալաներուն ի յիշատակ)* (49–51):
 Օմար Խայեամ, *Եթէ գարնան [պարսկ.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ]* (51):
 Միութեան երգ* (52–3):
 Լէօնիդ Կնիսա - «Ազատ է հոգիս եւ ես չեմ թող տալ...» (53):
 Աշուգ Զիւանի, *Իրօթիհատ մարշը² («Եթէ կամինքի» եղ.)* (54):
 Լեոն Էսաճանեան, *Հայդուկի երգը (Անմահ Յ. Թումայեանի յիշատակին)* (55–6):
 Աշուղ Փէւէնտի (Մարտիրոս Գըմբէթեան), *Հնչակեան գաղափարները* (56):
 «Քայլամուտը հեզ բանակը...»* (57–8):
 Լեոն Էսաճանեան, *Արախշի (Ն. Քէշիշեանի յիշատակին)* (59–60):
 Հնչակեան ենք մեք,* *եղ.՝ Մ. Բապուճեան* (60–1):
 Լեոնեց, *Զարգանդ (Նուէր բանտարկուած յեղափոխականներուն)* (62):
 Լ. Մանուէլեան, *Մանուշակին* (63):
 Հմ. Արամեանց, *Սրտածօն³ [արձակ]* (64):
 Լեոն Էսաճանեան, *Աքեմի սուգ (եղերերգ՝ Արսլանեանի կարմիր սրտէն փրցուած)* (65):
 Քէօսէ Սարգսի երգը,* Աշուգ Զիւանի (66–7):
 [Մ. Արեղեան], *Միփանայ սարեր* (68):
 Էլ ի՞նչ երգեմ,* *եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, [խօսք՝ Սետրդի]* (69–71):
 Պերճ Մուշու, *Արձագանք* (72):
 Գագիկ Օզանեան (Հ. Հրազդան) - «Հեռատոր քաղքի ժխորին մէջէն...» (73):
 Զօն անմահ Լեոնի, *Միտքարի եւ Միհրանի յիշատակին, եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, [խօսք՝ Վահէ Արծրունի (Յովսէփ Փալանճեան)]* (74–6):

Քաջորդույն (76):
 Զօն Հնչակին* (Քասնամեակի առթիւ),⁴ *եղ.՝ Մ. Բապուճեան, [խօսք՝ Յովակիմ Թանչուտեան* (77–8):
 Գագիկ Օզանեան, «Պալատներու մէջ եւ կամ խրճիթի...» (79):
 Մեր յոյսերը, *եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, [խօսք՝ Արծի, Վահի «Կոչնակէն»* (80–1):
 Զէյթունի մարշը - «Քանի՞ թմրինք, բա՛ւ է, եղբա՛րք...» (82–3):
 Ա. Տխրունի, «Կուգեմ իլնա՛լ, սիրոյ բուրվաւ...» (83):
 Մ. Բրուտեան, *Սուրիս ծայրէն* (84–5):
 Միլտօն, «Մի՛ լար, եւա՛, արցունքը սրբիր...» (85):
 Խենթ, *Հնչակեան ասպատակի հրաժեշտը* (86–7):
 Մշուշի միջից,* *եղ.՝ Մ. Բապուճեան, [խօսք՝ Ս. Տաշիր* (88–9):
 Մ. Պետիկեան, *Սասնոյ Մուրատին* (89):
 Յ. Չաքըրեան, *Զէյթունցի ենք* (90–1):
 Արխանեանի երգը - «Ազատութեան որդին եմ...» (92):
 [Մ. Փորթոգալեան], *Հառաչանք* - «Նպատակիս հասնիմ միայն...» (93):
 Հայդուկի հրաժեշտը (94):
 Ահա կերթամ...* (95–6):
 Նահապետ Քուշակ - «Պագնեմ գրո լայն ճակատը...» (96):
 «Սասուն գաւառ, հին Հայաստան...»* (97–9):
 Պերճ Մուշու, *Վարդենիսցի կնիկ* (100):
 Յ. Գմբէթեան, *Հայրենիքս* (101):
 Տո՛ր ձեռքդ* (102–3):
 Սասունցի պաշտելի Լեոն (103):
 Շուշանիկ Կուրդիեան, *Պիպուին* (104):
 Բանտէն ապստամբ,* *եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, [խօսք՝ Գ. Արքաս (Գագիկ Տէվէճեան)]* (105–6):
 Նազարէթ Լուսիկեանին,* *եղ.՝ Մ. Բապուճեան* (107):
 Մկրտիչ Մ. Քէշիշեան, *Փոքր Արմտանի հերոսներու յիշատակին, «Լուսին չկար. մուժ գիշեր էր» երգի եղ., 30/Գ 1911, Պէյքոզ* (108–9):
 Զինուած պատրաստուած (110):
 Շուշանիկ Կուրդիեան, *Յառա՛ջ անվեհեր* (111):
 Թող կորնչին (112):
 Գագիկ Օզանեան, *Ծիրանի գոտին* (113):
 Զա՛յն տուր,* [*խօսք*]՝ Ռաֆֆի (114):
 Սասուն - «Բռնակալի գոռ վաշտերը կատաղի...» (115):
 Ազատութեան մարտիկներին,* *եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, [խօսք՝ Շուշանիկ Կուրդիեան* (116–7):
 Ազատութեան հրաւեր (118):
 Զէյթո՛ւն, *անկախ* (119):
 Խաղաղ դաշտի որդիք (120):

¹ Յասումը Հնչակյան կուսակցութեան «Արագած» մասնաճյուղի ղեկավարներից մեկն էր. Զաքարյանի ծածկանունն էր (տե՛ս Վ. Մարտեան, «Կովկասի Հայ-թաթարական կռիվները...», «Յուշարձան...» գրքում, էջ 48): Թերեւս նա է այս երգի խոսքի հեղինակը:

² Ծանուցվում է. «Կովկասում թուրքերու բարբառով գրված այս երգը կը հրատարակուի անփոփոխ»:

³ Նվիրված է Հայ կին նահատակ, դյուցազնահի նազեհի հիշատակին:

⁴ Նվիրված է Ս. Գ. Հնչակյան կուսակցութեան կենտրոնական օրգան ամսաթերթ, ապա երկշաբաթաթերթ «Հնչակին»:

- Նիկողոս Տիրկերեան, *Ծառէ* (121):
 Էմիլ, *Նորհումի ծամին* (122):
 Երգ *զէյթունցի հայ կնոջ* (123-4):
 Ալ ու այտան (125):
 Նահապետ *Քուչակ*, «Խիստ եմ կարօսցեր զիմ եարս...» (125):
 Զարեմ Պլպուլ, *Կոհակը* (126):
 Չէլլօ կախադանի հանդէպ (127):
 Ա. Գըլտրեան, *Յաղթանակը* (127):
 Եզնիկի երգը (128):
 Արմեն Ղազարեանի (*Դժոխք - Հրայր*) *յիշատակին* (129-30):
 Ա. Ահարոնեան, *Պետոյի յիշատակին* (130):
 Հայրենեաց սիրոյ համար* (131):
 Գէորգ Չավուշի երգը (132-3):
 Զայն տո՛ր, ո՛վ ֆէտա (133):
 Մարտիկի յիշատակին* (134):
 Մենք պէտք է կոռենք (135):
 Խանի երգը - «Լուսին չկար, մութ գիշեր էր...»,* [Միճագ] (136-8):
 Խանասորի արշաւանքը (138):
 [Ֆահրատ], *Սէրէմնանի յիշատակին*¹ (139-4):
 [Ֆահրատ], *Երգ Աշոտ Թաթույի* (140):
 Դաշնակցական խումբ* (141):
 Դարձեալ փայլեց (142):
 [Ծերամ], *Անդրանիկին* - «Իրրեւ արծի սասանում ես լեռ ու ծայռ...» (143):
 [Ֆահրատ], *Աղբիւր Սէրոյ* (144):
 [Կ. Ժ. Ռոմէ դը Լի], *Մարսէյեէզ*, թրգմ. Պ. Խ. Թէրզեան (145-6):
 [Գ. Մ. Կրթիժանովսկի²], *Վարչավիսակա*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (147):
 [Յ. Յակոբեան³], *Յեղափոխութիւն* (148-9):
La Marseillaise,* *Paroles et musique de Rouget de L'Isle* (150):
 Նոր տարի - «Օ՛հ, փութացէք, հասեալ է ժամ...», (եղ.՝ «*Լա Մարսէյեէզ*») (150-1):
 Պրօլետար, *Մէ՛կ է, մէ՛կ էլ...* (151):
 Վագր Թաթ, *Ընկեր բանտրներին* (152):
L'Internationale,* *musique de Degeyter, paroles d'E. Pottier* (153):
 Էնթերնասիոնալ, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան⁴] (153-4):
- [Պ. Լաւրով] *Ռուս յեղափոխական քայլերոց*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան⁵] (155-6):
 [Պ. Ռադիկ], *Անվա՛խ, ընկե՛րք*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան⁶] (157-8):
 [Անանուն], *Թաղման քայլերոց*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (158):
 [Մ. Միխայլով], *Առա՛ջ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան⁷] (159-60):
 [Յ. Յակոբեան⁸], *Դարբնի երգ* (161):
O sole mio,* *musique de E. di Capua, paroles de A. L. Hettich* (161):
 [Յ. Յակոբեան⁹], *Իններորդ ալիքը* (162):
 [Յ. Յակոբեան¹⁰], *Մեռա՛ն՝ չկորան* (163):
 [Բլանչարդ], *Ուր ծամ*, [ռուս.-ից փոխ. Յ. Յակոբեան¹¹] (164):
 [Յ. Յակոբեան¹²], *Մայիսի մէկը* (166):
 Պրօլետար, *Պրօլետարիատին* (167):
 Օռլանդի Կուրդիեան, *Մեր ցաւը մէկ է* (168-9):
 Մենք էլ միանանք,* *եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Օռլանդի Կուրդիեան* (170-1):
 Մ. Նալբանդեանց, *Երգ ազատութեան* - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (172-3):
 Մ. Պէշիկթաշեան, *Եղբայր եմք մեք* (173-4):
 Յ. Գ. Սըլվաճեան, *Երգ Ազգային սահմանադրութեան, 1861, 24/Ե* (175-6):
 Գամառ - Քաթիպա, *Իմ կտակը* (177):
 Գամառ - Քաթիպա, *Արաքսի արտասուցը* (178-81):
 Զարեմ Պլպուլ, «Մէկոյի՛, թշուառ, մէկոյի՛, ցուպըդ հինգ-տուրց...» (181):
 «Երբ որ ազգին գահը բլաւ...»,* [խօսք]՝ Տարոնցի (182-3):
 Ն. Քուչակ, *Ի՞նչ էք բամբասում* (183):
 Ա. Իսահակեան, *Տա՛րտըս լացէք...* (184):
 Հառաչանք Հայրիկին (185-6):
 Յովհ. Թումանեան, *Սարոյի երգը*¹³ (186):

¹ Ըստ Ա. Ղազիբյանի, սա «երգի ընդարձակ տարբերակն [է]՝ քաղաքական միտված բովանդակութեամբ» (տե՛ս ՀժԹԶԵ, էջ 160, ծնթգր. էջ 310):

² Լեհ հեղափոխական բանաստեղծ Վ. Սվենցիցկու «Վարչավիսակա» երգի բնագիրը ռուս բանաստեղծ Գ. Մ. Կրթիժանովսկին հիմնովին վերամշակել է՝ տե՛ս Житомирский Д., БП, էջ 94-95:

³ Հ. Հակոբեան, *Եժ, հտ 1*, էջ 70-1:

⁴ Հ. Հակոբեանը թարգմանել է ռուս հեղափոխական բանաստեղծ Պ. Յա. Կոցի՝ ռուսերեն թարգմանության բնագրից: Տե՛ս Հակոբեան Հ., *Եժ, հտ. 2*, էջ 217-218, ծնթգր. էջ 330:

⁵ *Ինչպես դիտում է Ա. Բախչինյանը, Հ. Հակոբեանը թարգմանել է ռուս հեղափոխական Պիոտր Լավրովի գրած «Բանվորական Մարսէյեզը», որը Ֆրանսիայի Ազգային օրհներգի՝ Ռուժե դը Լիլի «Մարսէյեզ»-ի ռուսական տարբերակն է: Տե՛ս Բախչինյան Ա., «Մարսէյեզը...» - «ՀՀՀ», էջ 211:*

⁶ Հ. Հակոբեան, *Եժ, հ. 2*, էջ 214, ծնթգր. էջ 329:

⁷ Նույն տեղում, էջ 215-6, ծնթգր. էջ 329-30, նշվում է, որ սա ալիլի շուտ այդ երգի ազատ փոխադրությունն է:

⁸ Նույնի հտ. 1, էջ 64:

⁹ Նույն տեղում, էջ 85:

¹⁰ Նույն տեղում, էջ 79-80:

¹¹ Նույնի հտ. 2, էջ 223-4, ծնթգր. էջ 332: Մանոթագրված է. «Անգլիացի գրող Բլանչարդի բանաստեղծությունը Հ. Հակոբեանը փոխադրել է Պ. Յ. Յակոբովիչի ռուսերեն թարգմանությունից»:

¹² Նույնի հտ. 1, էջ 78:

¹³ Հատված է «Անուշ» պոեմի Ա երգի VIII գլխից (տե՛ս նրա ԵԼԺ, հտ. 3, էջ 88):

- Միրերգ** - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...»,* [խօսք՝ Լ. Ծանթ] (187):
- Ա. քննչ. Էպիեան, Զօներգ Իզմիրեան Հայրիկի** - «Բարեաւ եկիր Հայր պատուական...» (188-9):
- Համեստ աղջիկը** (189):
- Ն. Տ. Զ., Կեցցէ՛ր կոյն** (190):
- [Ա. Իսահակեան], Զուլում աշխարհ** (191):
- Այրիկն ողբը** (191):
- Երգ նահատակաց յիշատակին**,* [խօսք]՝ Գրիգոր Կիւմրեան (192):
- Հ. Ղ. վ. Ալիշան, Պապուհ Աւարայրի** (193):
- Աշուգ Ծիւանի, Զախտոյ օրեր** (194):
- Քայլերգ** (մանկապարտէզներու համար),* [խօսք եւ եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան (195-6):
- Նպատակիս գէթ մի մասը կատարուէր** (196):
- Վ. Զնար, Մի՞թէ** (197):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Ի սգալի մահ զէթումցի պատանոյ. Երգ** (198-9):
- Աղեքս. Փանոսեան, Ազատութեան առաջին քայլերգ** (200):
- Յովհ. Քուչմբէգեանց, Բաֆֆիի մահը** (201-2):
- Գամառ - Քաթիպա, Բաֆֆիի դազադին վրայ** (202):
- Խ. Է. Նար - Պէշ, Երգ շրթայակապ հայոց** (203):
- Մուշ** - «Թող պլպուլ չերգէ Մշոյ դաշտերում...» (204):
- Անթի դարեր** (204):
- Գարուն** (մանկապարտէզներու համար), [խօսք եւ եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան (205-6):
- [Թալալ - Օղլի], Գիշեր ցերեկ** (206):
- Հայ - Գոսան, Հայրուկի երգերից** - «Հազա՛ր բարով, հպարտ սարե՛ր...» (207):
- [Մ. Պէշիկթաշլեան], Պար աւազակաց** - «Վստեց երկինք իր մոմերն...» (207):
- Յ. Յովհաննէսեան, Նոր գարուն** (208):
- Պ. Դուրեան, Ի՞նչ կ'ըսեն** (209-10):
- Գ. Բարխուդարեան, Կապոյտ երկնքում** (210):
- Սարգիս Միւսայէլեան, Հայուն ճակատագիրը. Հմայեակ Արամեանցին** (211):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Երգ** - «Ո՞ր էր թէ գեփիտիկ...» (212):
- Ա. Իսահակեան, Քնքոշ տատրակա...** (212):
- Տէր յերկնից...**,* ընդօր. Մ. Թիրեաքեան (213):
- [Դարդվաթանի¹], Քայլերգ** - «Յուսահատուել մեղք է, ընկե՛ր...» (214):
- Զինուորին երգը** - «Զինուորին երգերը, եղբա՛րք, լսեցէք...», [ուռու.-ից] թրգմ. Գ. Դողդիսեանց (214):
- Հայրենի տուն**,* եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, [խօսք՝ Մ. Պոնտացի (215-6):
- Լուսին** - «Արդեօք սրտի՞ս իմ տխրագին...» (216):
- Շուշանիկ Կորդիեան, «Յառա՛ջ, միշտ յառա՛ջ անկցի գերութեան...»** (217-8):
- Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը** (218):
- Սուգ Մայր Հայաստանի** (219):
- Միրոյ երգ, Քրանս.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան** (220-1):
- Թող երգէ պլպուլ** (221):
- [Լ.] Ծանթ, Ասուպ մը** (222):
- Յովհ. Թումանեան, Անուշի երգը²** (222):
- Գ. վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակք** (223-4):
- Ս. Ծափագիզեան, Երգ մեռանող հայրենասիրի** (225-6):
- Քայլերգ** - «Մշակ, բանոր, ռէնջպեր ախբեր...» (226):
- Երգ պանդխտութեան** - «Հեռու եմ քենէ, օտար երկրի մէջ...» (227-8):
- Ղարիպի մահը** (228):
- Կամք**,* [խօսք եւ եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան (229-30):
- Հ. Հրագդան, Մայր հայրենիք** (230):
- Գամառ - Քաթիպա, Օրորոցի երգ** - «Արի՛, ի՛մ տխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (231):
- [Զիւանի³], Հայրենիք** - «Օդդ սիրուն, ջորդ սիրուն, դուն սիրուն...» (232):
- Լեւոն Էսաճանեան, Աղօթք** - «Անձրեւին պէս մօտ է Աստուած լեռներուն...» (233):
- Հայրիկեան** (234-5):
- Ն. Քուչակ, Թոյլ տուր մտնեմ** (235):
- [Լ.] Ծանթ, Դուն կ'աղօթէիր** (236):
- Հ. Անուշեան, Վերջալոյսին** (236-7):
- [Ա. Իսահակեան⁴], Մութ պարտէզում** (237):
- Ծարական մեծին եղ. աւուր** - «Այսօր կանգնեցաւ աւազան մկրտութեան...», ընդօր. Մ. Թիրեաքեան (238):
- Գամառ - Քաթիպա, Սէր եւ գինի** - «Բերէ՛ք շիշը, բերէ՛ք բաժակ...» (239):
- Ս. Սափարեան, Վանի կոտորածը** (240-1):
- Աղասի եւ ընկերք իր** (241-2):
- [Միճագ], Կոունկին** (243):
- Լուսնակ գիշեր** (244):
- Ի գէն** (245):
- Հերոսի երգերից**,* եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան (246-7):
- Գամառ - Քաթիպա, Միրոյ զոհեր** (248):
- Ս. Հ. Ֆելէկեան, Թէ թեւ ունէի** (249):
- Պ. Դուրեան, Իմ մահը** (250-1):

¹ Տե՛ս «Դրօշակ», 1901, հմբ 1/Ա, էջ 29:

² Հատված է «Անուշ» պոեմի Ա երգի VIII գլխից (տե՛ս նրա ԵԼԺ, հտ. 3, էջ 88):

³ Ջիվանու նույն վերնագրով «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր գարուն» սկզբնատողով երգն է՝ Ա եւ Բ քառատողերի ետեւառաջ դասավորութեամբ:

⁴ Իսահակյան, ԵԼԺ, էջ 335, ծնթգր. էջ 620, 732: Տե՛ս Իսահակյան Ավետիք, ԿՄՅ, հմբ 317, Հետագա մշակմամբ՝ «Լուռ պարտէզում»:

Գամառ - Քաթիպա, Հաստատ յոյսը (251):
 Պ. Դուրեան, Իմ ցաւը (252):
 Ք. Տ. - [Պ. ¹] Պատկանեան, Ինչ համար չէ² (253):
 Երգ մեծին Վարդանայ,* ձայնդ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Ռ. Սէտէֆանեան (254-5):
 Մ. Վարժապետեան, Ժիրայրի յիշատակին (255):
 Սամսոն Տէր - Պօղոսեան, Նուէր առ Յարութիւն Չաքրեան գէջթունցի, 1880 թ. 20/Դ, Սբ. Էջմիածին (256):
 Եղիշէ Եպո. Դուրեան, Արինգիս (257-8):
 Ա. Ծատուրեան, «Ազգային գործեր» (258):
 Գրոսսի, Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (259):
 [Ի. Կոզլով], Հայրենիք սրբազան, [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուշուրեան (260):
 Հա՛յր իմ,* Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Ս. Գաբամաճեան (261):
 [Յովհ. Թումանեան], Ինչ մի՛ յանդիմանի (262):
 Աւետիք Իսահակեան, Որսկան աղբն՝ (263):
 Գիշեր բարի, Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Մ. Պոնտացի (264):
 Միհրան Յովհաննէսեան, Պուտն առ Ռամիկս³ (265-6):
 Պ. Դուրեան, Լճակ (267-8):
 Գութ,* խօսք Ե. Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան (269-70):
 Ա. Հակոբնի, Հայաստան - «Իմ հայրենիքս գիս կը կանչէ...» (270-1):
 Գամառ - Քաթիպա, Վերջաբան (272):
 Հայուն երգը, Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Թէոփիկ (274-6):
 [Գ. Պէշկէօթիւրեան ⁴], Արինգը (277-8):
 [Կ. Ա. Բոզի], Կոռի մեկնողի մարշը, [խալ.-ից թրգմ.] Մ. Պէշկէօթաշլեան (278):
 Թռչունն ու տղան,* Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Մ. Պոնտացի (279-80):
 Յ. Յովհաննէսեան, Մնա՛ք բարով (280):
 Ծերենց, Սեւ լեռներ⁵ (281-2):
 Ծերենց, Երգ Ռուբէնի (283):
 Ծոյնն ու աշխատասէրը* (մանկապարտէզներու համար), խօսք Ե. Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան (284-5):
 Սմբատ Բիրատ, Կարմիր խաչին (286):
 Ատանայի երգը (287-8):
 Մամիկոն Վարժապետեան, Կիլիկեան եղերգ (289-90):

Պերճոճի Ծարմերեան, Մայիսի մէկին (291-2):
 Հայ - Գոսան, Ընկերներիս (292):
 Աղուէս եւ բար,* Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Մ. Պոնտացի (293):
 Երկարի՛ր, գիշեր (294):
 Ա. Իսահակեան, Մէկը չեղաւ (294):
 Ա. Իսահակեան, Է՛յ, ճա՛ն - հայրենիք (295):
 Ա. Ծատուրեան, Տապանագիր - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ...» (295):
 Մկրտիչ Քէշիշեան, Հրածնէջտ հայ զինուորին (297):
 Ղ. Ալիշան, Գարունն Հայաստանի (298):
 Կորիւն Մկրտիչեան, Տապանագիրս (298):
 Վտարանդի, Մեր մայրերուն (299):
 [Ալ. Ծատուրեան ⁶], Մի՛ լար, պլպո՛ւ... (299):
 Ա. Իսահակեան, Ա՛յս, մեր սիրտը (300):
 Երկրագործին կեանքը,* Եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Մ. Պոնտացի (301-2):
 [Պետրոս Ղափանցի], Երգ սիրոյ - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերըն...» (302):
 Իմ չինարի ետըր⁷ (303):
 Հրուշան, Իդ ձս (303):
 Վահէ Արծրունի, Հնչակին⁸ (305):
 Ես եմ ազատ (307):
 Յ. Փալանճեանին, Եղ.՝ Կրօնիկու Ք. Նալպանդեան, խօսք՝ Արգաս Գնունի (308-10):
 Սեդրակ Գարակէատրեան, Յարութիւն Սէմէրճեանին (310):
 «Հնչակ»-ի տասնէնիմեայնական առթիւ (311):
 Հնչակեանի ոխտը (312-3):
 Նիթերու ցանկ (Ա.-Գ.):
 Հմայեակ Արամեանց, Մեր ընթերցողներուն, Կ. Պոլիս, 10/9 1911 [1]:

Նկարներ ցանկ՝

Լուսանկարներ

Ծաքէ, էջ Գ

Հմ. Արամեանց, էջ 13

Գալուստ Արիանեան, էջ 12

Հ. Պօլանեան (Մուրատ), էջ 21

Յ. Թէվէթլեան (Յովսէփ Ծանապուլաթ), էջ 24

Գ. Անդրէասեան (Մ. Յակոբ Հաճի պապա), էջ 24

Լեռնց (Աւետիս Նազարբէկեան), էջ 26

¹ Ք. Պատկանեանի Հայրանվան (Տէր-Պետրոս) սկզբնատառի փոխարեն տպագրված է՝ Մ:

² Բանաստեղծութիւնը թարգմանութիւնն է համարվել: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 22 ծանոթագրութիւնը:

³ Տպագրված է՝ Մամիկ: Շտկված է ըստ Վրիպակների ցանկի:

⁴ «Արինգը» ոտանավորը Ե. Թումանեանի Որբերեանի «Գարեգին Գ. Պէշկէօթիւրեան» կենսագրականը տե՛ս Պէշկէօթիւրեան Կ., ԲԲ (էջք 129-31, 132-35):

⁵ Զափածո հատված է «Թորոս Լեւոնի» վեպի Ը գլխից: Տե՛ս նրա երկեր, էջ 57-8:

⁶ Ծատուրյան Ալ., Բանաստեղծութ., 1958, էջ 98:

⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Նվիրված է Ս. Գ. Հնչակյան կուսակցութեանը:

- Մարո (Մարիամ Նազարեթեան), էջ 27
 Համբարձում Խոշեան, էջ 29
 Ժիրայր, էջ 32
 Գրիգոր Գըլընեան, էջ 37
 Դանիել Չավուշ, էջ 39
 Մարտիկ (Բարսեղ Զաքարեանց), էջ 45
 Գեորգ ծ. վրդ. Արսլանեան, էջ 49
 Յ. Թումայեան, էջ 55
 Ռուբէն Յարութիւնեան (Քեռի), էջ 57
 Ն. պատուելի Քեշիշեան, էջ 59
 Զարգանդ, էջ 62
 Նազենի դիւցազնոսի, էջ 64
 Սագունի (Սաղաթել Գեորգեան), էջ 69
 Որսորդ (Տիգրան Իգմիրեան), էջ 73
 Համր (Արամ Գրիգորեան), էջ 77
 Մարգար Մոմնեան, էջ 79
 Մհեր Մանուկեան, էջ 84
 Ռ. Խօջաւագեան, էջ 101
 Նազարէթ Լուսիկեան, էջ 107
 Մարտիկ, էջ 111
 Միհրան Մանիսանեան, էջ 113
 Մխիթար Տէր - Նշանեան, էջ 116
 Պօղոս Յովակիմեան, էջ 119
 Կարապետ Յ. Երկանեան, էջ 122
 Արմէն Ղազարեան (Դժոխք Հրայր), էջ 129
 Գեորգ Չավուշ, էջ 132
 Խան, էջ 136
 Կարլ Մարքս, էջ 148
 Վաչան, ընկերվարական գործիչ, էջ 157
 Բոլ Լաֆարգ, ընկերվարական գործիչ, էջ 160
 Ժիլ Կէտ, ընկերվարական գործիչ, էջ 164
 Ժան Ժորէս, ընկերվարական գործիչ, էջ 168
 Ռափայէլ Պատկանեան (Գամառ - Քաթիպա), էջ 177
 Խրիմեան Հայրիկ, էջ 185
 Իգմիրեան Հայրիկ, էջ 188
 Ռ. Ղեւոնդ վ. Ալիշան, էջ 193
 Մկրտիչ Պեշիթաշլեան, էջ 198
 Րաֆֆի, էջ 201
 Ծուշանիկ Կորդիւնեան, էջ 217
 Գարեգին վրդ. Սրուանձտեանց, էջ 224
 Սմբատ Ծահագիզ, էջ 225
 Լեւոն Էսաճանեան, էջ 233
 Մագառտ Թիրեաքեան, էջ 240
 Խաչատուր Աբովեան, էջ 241
 Սամսոն Տէր-Պօղոսեան (Խենթ), էջ 256
 Եղիշէ եպս. Դուրեան, էջ 257
 Միհրան Յովհաննէսեան, էջ 265
 Թեոփիկ (Լապճիճեան), էջ 273
 Ծերենց (դոկտ. Յովսէփ Ծիշմանեան), էջ 281
 Սմբատ Բիրատ, էջ 288
 Մամիկոն Վարժապետեան, էջ 289
 Սուրէն Աշըգապաշեան, էջ 296
 Աղեքսանդր Տէր - Վարդանեան, էջ 304
 Վահէ Արծրունի, էջ 305
 Սոկրատ խան Գէլօֆեանց (գեներալ), էջ 312
 Դիմանկար՝
 Պետրոս Դուրեան, էջ 209
 Խմբանկարներ՝
 Խարբերդի ողբացեալ հնչակեան նախատակները, էջ 25
 Հնչակեան «Արծիւ» խումբը, էջ 42
 Քէօսէ Սարգիսի հնչակեան խումբը, էջ 66
 Մարգարեանի հնչակեան խումբը, էջ 74
 Սուեփայի հնչակեան խումբը, էջ 90
 Պարսկաստանցի Տօնօի հնչակեան խումբը, էջ 94
 Քարտեզ՝
 Սասուն գավառի քարտեզը, էջ 97:
Ընծայագրով օրնկ՝ «Գերագնիւ պ. Արշ. Ալպօյանեանին հեղինակէն» (ԳԱԱՀԳ, Ալպ. Գ. գրք. 503):
Մտնգտ՝ Թեոփիկ, ՏՏ, § 160, էջ 127: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4044:
Գրքով՝ Պալեանց, 1911 (էջ 221):
Պրորկն՝ «ՀԱ» 1911, 12Բ/1, «Նոր հրատ», հմր 245: «Բիւզ.» 1911, հմր. 4. 466՝ 22/Ձ-5/է, էջ 3, «Հայուն երգարանը»: «Ժամ.» 1911, հմր 832՝ 28/Ձ-11/է, էջ 3, «Հայկ. լուրեր»: «Ազատ.» 1911, հմր 623՝ 25/Ձ-8/է, էջ 3, «Նոր հրատ.»: «Կոմ.» 1911, հմր 17՝ 16-28/է, էջ 4, «Տաճ.» 1911, հմր 24՝ 25/ԺԲ/1, «Նոր հրատ»:
Տրգրք՝ Թեոփիկ, ԱՏ, 1912, Զ տ., էջ 251, «Սեղանի գարդ» վերտառութեան ներքո:
Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Ալպ. Գ. գրք. 503: ՄՄ:

1912

140. ԱՐԱՄԵԱՆՑ ՀՄԱՅԵԱԿ (կազմ.)
ԴԱՅԼԱՅԼԻԿ, ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ԿԻՍՄՍԵԱՅ, Թիւ 1, Կազմեց Հմայեակ Արամեանց (Մ. Տ. ՇԼՈՍ) Հրատ. «Կոհակի», Կ. Պոլիս, տպագր. Տ. Տօղրամանեանի, 1912, 160 էջ, 8⁰: (Թղթակազմին՝

«Պատկերազարդ եւ ձայնագրուած լիակատար երգարան»):

Բվնդ.՝ Հ. Արամեանց, *Դայալիկը*, 17/Ա 1912, Կ. Պոլիս (3-8):

Հայի մաղթանք^{1*} (9-10):

Արամ Յ. Գազանճեան, *Սարսուճներ, Մարգուան* (10-11):

Ն. Քուչակ, *Երկարիր, գիշեր* (11):

Ա. Ծատուրեան, *Ջիւնտորի երգ* - «Թո՛րի՛ր, իմ նժոյգ, սլացի՛ր շուտով....» (12-3):

Աշըգ Զիւանի, «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն....» (13):

Այգերգ (14):

Մահաւան մօտ,* եղ.՝ Յ. Պ. Զալըքեան, խօսք՝ Հերանուշ Արշակեան (15):

Մահակ - Մեարոյ, *Նոր տարի* - «Նոր ընժիմին տակ ապրեցանք տարի մ'ալ....» (17):

Մունի, *Ալագեազ* - «Ալագեազ բարձր սար է....»,² գրի առաւ եւ դաշն. Գրիգոր Միրզայեան (18-9):

Գէորգ Միրիմանեանց, *Հայոց աղջիկներ* - Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ....» (21-2):

Նահապետ Քուչակ, *Անուշ սիրական...* (22):

Դու չես հաւատում (23-4):

Միմեօն Սափարեանց, *Վանեցի որբի երգը* (24):

Վարդն ու փուշը* (վարժարանաց բարձր կարգերու համար), եղ. Մ. Թիրեաքեան (25):

Ծուշանիկ Կուրդինեան, *Արծուի սերը* (26):

Ղ. Աղայեանց, *Ջաղացպանի ննջարանը* (27-8):

Հովուհին (28):

Հովերն առան,* [խօսք]՝ Ա. Իսահակեան (29-30):

Սամուէլ Գիլգադեան, *Սաթենիկ եւ Արտաշէս* (30-1):

Ծ. Կուրդինեան, *Ղարիպին* (32):

Մ. Նալբանդեան, *Մեր հայրենիք (Իտալացի աղջկայ երգը)* (33-5):

Մարերի հովին մեռնիմ³ (36):

Յրթ. Պ. Փափագեան (Արի - Արանց), *Հանգրտանը, Ինչպօւլի* (37):

[Ֆր. Բեռա], *Կիլիկիա* - «Երբոր բացտին դռներն յուսոյ....», [Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռոսինեան] (38):

Մահակ - Մեարոյ, *Ապրիլ կոզեմ* (39):

Զօն «Հնչակին» (քսանամեակին առթիւ), ձյնդ.՝ Յ. Պ. Զալըքեան, խօսք՝ Յովակիմ Թանշուտեան (40-1):

Աշըգ Զիւանի, *Ծիրանի* (42):

Էդուարդ Գօլանճեան, *Ծառաները տէր, «Կոհակ»-ին, 1912* 23/Ա (43-4):

«Որսխ երգեր ինչպէ՛ս երգեմ....»,* եղ.՝ Յկր. Զալըքեան, խօսք՝ օր. Քնարիկ (45):

[Յովհ. Յովհաննիսեան⁴], *Արագն էկալ* (46):

Զիւանի, *Պաղ աղբիւրի մօտ* (47):

Հ. Տէր - Յակոբեան, *Դաւիթ Դավիթեանին* (49):

Ա. վ. Արարատեան, *Անիի ողբը* (50-1):

Սեպուհի յիշատակին (52):

Անէծք - «Անէծք քեզ, անգութ, խրոխտ դաւաճան....»,* խօսք եւ եղ.՝ Գառնիկ Գառնեան (53-4):

Ն. Քուչակ, *Խոստովանութիւն* - «Ծնելու օրից մինչեւ հիմա դեռ....» (54):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], *Կաստուակ աչեր (սիրահար սայլորդը)*, [ռուս.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (55):

*Սարէն կուգայ ձիաւոր*⁵ (56):

[Թ. Մուր], *Խաղաղութիւն Ձեզ*, [ազատ թրգմ.] Ա. Ծատուրեան (57):

Մ. Պէշիկաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ էս ինչպէ՛ս գով....» (58):

[Յ. Յակոբեան⁶], *Ես ձեզ ասում եմ* (59-60):

Գամառ - Քաթիպա, *Հայերոս թոքը* (60-1):

Մանիշակը,* եղ.՝ Միհրան Բապունճեան (62):

Հ[այ] Գ[րտաւան], *Գորգէնի անմահ յիշատակին* (63):

[Հուրէն], *Քրիստոսփորին* - «Դու անցար, հերոս, դե՛հ հաւնգիստ քեզ քուն....» (64-5):

Պ. Վ. Նաթանեան, *Ջարթի՛ր, որդեակ* (65-7):

Կոհակ* (քայլերգ⁷), եղ. Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Հմայեակ քինյ. Պախիարեան, 1/Բ 1912, Ինչպօլի (68-9):

Ս. Փիլօյեան, *Վերջին յոյս (օրօր)* (70):

Հ. Պ. Վ. Միմասեան, *Արշաւանք* - «Արշաւան քաջը յասպար, ի սուր....» (71):

*Ներսէսի մահը*⁸ (73):

Լեռեց, «Իմ սրտումս ունիմ ես մի բան թագուն....» (73):

Հասարկական - «Հասարկական, ճանէ ճան, / Հասարկական նստել ա....»* (74-5):

Մ. Փորթուկալեան, *Միութիւնը զօրութիւն է* (76-7):

Մահակ Այթունեանին,* եղ.՝ Մ. Թիրեաքեան, խօսք՝ Պետրոս Տէր - Միմասեան, Պէյրութ (78):

Պօյր բարձր (79):

Ա. Այգեանց, *Անտիգոնէ, Մարգուան* (81-2):

¹ Մաղթանքն վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

² Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Ավ. Իսահակյանին: Տե՛ս 330-րդ էջի հմր 2-րդ ծանոթագրութիւնը:

⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Հակոբյան Հ., Եժ, հտ. 1, էջ 74 (ծնթգր. 314-315):

⁷ Երգը նվիրված է «Կոհակ» շաբաթաթերթին:

⁸ Բանաստեղծութիւնը գրված է Ներսես արքեպս. Վարժապետյանի մահվան առթիվ:

Լուսանկարներ՝
 Հերանուշ Արշակեան, էջ 16
 Ղազարու Աղայեան, էջ 27
 Տիգրան Յակոբեան (Ղարիպ), էջ 32
 Գրիգոր Բոտոլեան, էջ 40
 Կարլ Կատցկի (ընկերվարական գործիչ), էջ 43
 Դաւիթ Դաւիթեան (ջութակահար), էջ 48
 Երուանդ Քեօտեան (Սեպուհ), էջ 52
 Ֆրիդրիխ Էնգելս, էջ 59
 Քրիստափոր Միքայելեան, էջ 64
 Հմայեակ Պախոխարեան, էջ 69
 Ներսէս արքեպ. Վարժապետեան, էջ 72
 Մկրտիչ Փորթուգալեան, էջ 76
 Եսփիմէ Աւետիսեան, էջ 85
 Աւետիս Ահարոնեան, էջ 91
 Հմայեակ Արամեանց, էջ 97
 Գագիկ Օզանեան, էջ 99
 Յարութիւն Չաքրեան, էջ 103
 Անդրանիկ, էջ 112
 Օգիստ Պէպէլ, էջ 120
 Յակոբ Չալըքեան, երաժիշտ, երգահան, աշխատակից
 «Դայլայլիկ»-ի, էջ 123
 Ատրպետ (Սարգիս Միսախանեան), էջ 125
 Ահարոն Մարլեան, երգահան, երաժիշտ, ջութակահար,
 էջ 133
 Մ. Աւետիսեան, էջ 144
 Էդուարդ Գօլանճեան, էջ 149
 Ֆերդինանդ Լասսալ, էջ 151

Խմբանկար՝
 Հնչակեան «Արծիւ» խումբը, էջ 139

Գեղանկարներ՝
 Հայուհին (Արշակ Ֆէթվանճեանի), էջ 20
 Անտիգոնէ, էջ 80
 Սիրոյս անդրին, էջ 96
 Յուդայի համբոյրը, էջ 128

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի Թեոփիլին Հ. Արամեանց»
 (ՀԱԳ):

Մտնգտ՝ Թեոփիլ, ՏՏ, § 160, էջ 127: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր
 4647:

Գրծնք՝ «Կոմ.» 1912, հմր. 2(77)՝ 18-31/Ա, էջ 20, (Բաժա-
 նորդագրութեան հայտ):

Գրցցկ՝ Աշնեան, 1913 (էջ 16): Գըլընեան, 1914 (էջ 38):
 Եագընեան, 1923 (էջ 55), 1924 (էջ 65): Զարդարեան,
 1922 (էջ 55), 1925 (Ժ, 65): Պալենց, 1911 (էջ 221),
 1913-14 (էջ 30):

Պրորկն՝ «Կոմ.» 1912, հմր 13(88)՝ 4-17/Դ, էջ 141: «Ժամ.»
 1912 հմր. 1.081՝ 12-25/Դ, էջ 3, «Հայկ. լուրեր»: «Ազատ.»
 1912, հմր. 880՝ 26/Դ-9/Ե, էջ 3, «Ստ. հրատ.»: «Տաճ.»
 1912, 20/Բ/2, «Ստ. գրքեր եւ պարբերականներ»: «ՀԱ»
 1912, 7/Բ/1, «Նոր հրատ.», հմր. 63:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (Թեոփիլի երբեմնի անձնական գրադարանի
 օրինակն է): ԳԱԱՀԳ, Պոսթ. -ի գրի., 109: ՄՄ: ԳԱԹ,
 Թ.Ա.գ. -ի ֆոնդ., 5427:

1918

141. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ ՏԻՐԱՆ Կ. (կազմ.)

ՔՆԱՐ. *Գրպանի նոր երգարան, Հավաքեց Տիրան Կ.*
 Վարժապետեան, Ուեսթ Հոպօքըն, սպազը. Էլմաստ
 Սաթին, 1918, 179, է էջ, 8⁰:

«Զօն մեծին՝ անմահ Փարամազին՝ յեղափոխական ուսուց-
 չիս»:

Բվնդ.՝ Տիրան Կ. Վարժապետեան, *Քանի մը խօսք* (5):

Յարէթ Մ. Իսկէնտէրեան, *Փշրած քնար* (7):

Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուծըն այն օրից....», *
 [[խօսք]]՝ Մ. Նալբանդեանց (9-10):

Ա. Իսահակեան, Ազատութեան զանգ (11-2):

Ի զէ՛ն (12-3):

Աշըգ **Զիւանի, Քեօտէ Սարգիսի երգը** (13-4):

Ա. Իսահակեան, Ա՛յս, մեր սիրտը (15):

Ս. Ժամկոչեան, Ողբ Վասպուրականի (16):

Նազարէթ Լուսինեանին (17):

Դէպի մարտ - «Ահա՛, մայրիկ, ես գնում եմ....» (17-8):

Պերճոմի Ծարմերեան, Մայիսի մէկին (18-20):

**Պերճ Մշեցի, Յեղափոխական այրութէն. Բացատրութիւն հայ
 ստաւերու իբր յեղ. խորհրդանշանք**, երգեց Լոնդոն (20-1):

[Լ.] Ծանօթ, Աստուծոյ մը (22):

Լեոնց, Նուէր բանտարկուած յեղափոխականներուն (22-3):

Եղիշէ եպս. Դուրեան, Սրինգիս (23-4):

Անթիս դարեր (24):

Զիւանի, Այծեամ (25):

[Լ. Ռադին], Անվա՛յս, ընկե՛րք, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակո-
 բեան] (26):

Մ. Պէշիկաշլեան, Հայրորդի - «Ապստամտ լեռան մը
 կող....» (27):

Գեղջուկ (28):
Առաջ (29):
[Պետրոս Ղափանցի], Երգ սիրոյ - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերըն....» (30):
Այրիին ողբը (30-1):
Լուսին - «Արդեօք սրտի՞ս իմ տխրագին....» (31):
Գամառ - Քաթիպա, Օրորոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ տխրակ, թո՛ղ պարտէ՛զ, մերին....» (32):
Ծուշանիկ Կուրդինեան, Պիպուին (33):
Յ. Գմբէթեան, Հեղոսը (Անմահ Ժիրայրի յիշատակին) (34):
Տիվրիկցի Դաւիթին երգը¹ (35):
[Միճագ], Կոռնկին (35-6):
Սալբի չինար (36-7):
[Յ. Յակոբեան], Մայիսի մէկը (37-8):
Ա. Ահարոնեան, Պետոյի յիշատակին (38):
Դժոխք Հրայր, Արմէն Ղազարեանի յիշատակին (39):
Հայրենի տուն (40):
[Ժիրայր], Գնա՛, բլթու (41):
Սմբատ Բիրատ, Կարմիր խաչին (42):
Տիրայիի երգը - «Դաշնակցական խմբ, գնանք մենք Սասուն....» (43):
Դարձեալ փայլեց (43-4):
Ա. Իսահակեան, Դա՛րդըս լացէք (44-5):
[Լ.] Ծանթ, Դու՛ն կ'այօթէիր (45):
Ռ. Պատկանեան, Հայ աղջիկ - «Դու տեսե՛ղ ես երկնքու-մը....» (46):
Եայլուդս (47):
Պ. Դուրեան, Իմ մահը (48):
Լեռնեց, Մարտին (49):
[Գ. Պէշկէօթիւրեան], Սրինգը (49-50):
Հայրիկճան (51-2):
Հեղոսի երգերից (52):
Ես եմ ազատ (53):
Զիւանի, Ծիրանի (54):
Հ. Անուշեան, Վերջալոյսին (55):
Ս. Ծափազիզեան, Իմ ոխտը (55-6):
[Յ. Յակոբեան], Դարբնի երգը (56):
Յ. Չաքըրեան, Զէյթունցի եկը (57):
Կորկոտեանի յիշատակին (58):
Զինուած, պատրաստուած (58-9):
Սեւորդի, Էլ ի՞նչ երգեմ (59-60):
[Ա. Իսահակեան], Է՛յ, ճա՛ն - հայրենիք (60-1):
Ծուշանիկ Կուրդինեան, Ազատութեան մարտիկներին (61):
Ծուշանիկ Կուրդինեան, Մենք էլ միանանք (62):
Գ. Վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակք (63-4):
Թիկունքդ լայն (64):

Թո՛ղ երգէ պլպուլ (64-5):
Մուշ - «Թո՛ղ պլպուլ չերգէ Մշոյ դաշտերում....» (66):
Մ. Մարտիրոսեան, Կորիճի ձայնը (67):
Անմահ Գալուստի եւ Յարէթի յիշատակին,* (խօսք՝ Մուրճ, Յ. Բարէշանեան) (68):
Մ. Վարժապետեան, Ժիրայրի յիշատակին (69):
[Ծերամ], Անդրանիկին - «Իբրեւ արծիւ սաւառնում ես լեռ ու ժայռ....» (69-70):
Ազատութեան հրաւեր (70-1):
Ա. Հայկունի, Հայաստան - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ....» (71-2):
Սուգ Մայր Հայաստանի (73):
Պ. Դուրեան, Ի՞նչ կ'ըսեն (74):
[Տախրատ], Սասուն - «Իսլամական գոռ վաշտերը կատաղի....» (74-5):
Լուսնակ գիշեր (75):
Գ [ամառ] - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր (76):
[Միճագ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր....» (77-8):
Հայ Գուսան, Ընկերներիս (78-9):
Գամառ - Քաթիպա, Վերջաբան (79):
Ղ. Աղայեան, Ծիծեռնակը բոյն է շինում (80):
Պրօլետար, Պրօլետարիստին (80-1):
Ա. Ծատուրեան, Տապանագիր - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ....» (82):
Կանչէ՛ր, կոռնկ - «Կանչէ՛ր, կոռնկ, կանչէ՛ր, քանի գարուն է....» (82-3):
Գ. Բարխուդարեան, Իմ ընտրածը (83):
Խանասօրի արշաւանքը (84):
Հ. Արամեանց, Կոչակի ձայնը. Արամ Աշըգապաշեանին, «Հեռաւոր երկիր»-ի եղ. (84):
Անդրանիկին - «Կովկասի քաջեր, խմբեր կազմեցէ՛ք....» (85):
Կուժն առայ² (86):
Մ. Ե., Մարտիկի յիշատակին (86-7):
Պանդուխտն առ կոռնկ - «Կոռնկ, տստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (87):
Հնչակեան քայլերգ,* եղ.՝ Բ. Կանաչեան (88):
Խ. եպս. Նար - Պէյ, Հա՛յ ապրինք (89):
Յ. Մ. Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր....» (90):
Արա - Անուշաւան, Հնչակին - «Հայաստանի տառապանքէն ծովացած....» (91):
Քայլ երգ - «Հայ եղբայրներ, դէ՛հ, գունդ ի գունդ....» (92):
Հաքըրբան - «Հաքըրբան, ջանէ, ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին....» (93):

¹ Վերնագրին հաջորդում է՝ «Նախնին հետ նահատակուած» նշումը:

² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

[Մ. Տամատեան], Առ Հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նստած դու
նձդեմ...» (94):

Ա. Տիրունի, Վեճեղումն (95):

Վագր - Թաթ, Հնկեր բանորր[ներ]ին (96):

Վ. Տ., Հնչակեան գիւնոր (97):

Յովակիմ Թանջուտեան, Զօն «Հնչակին» (Քսանամեակի
առթիվ) (98):

Գամառ - Քաթիպա, Զատիկ - «Հողմը հնչեց ի հարսւէն...»
(99):

Հօ՛յ, Նագանքը¹ (100):

Բաֆֆի, Վանայ ծովակ (101):

Զայն տո՛ր, ով ֆէտա (102):

Գամառ - Քաթիպա, Հայ գիւնոր - «Մասսի ճակատին
ամարայ պատուեցաւ...» (103):

Մ. եպս. Սերոբեան, Լուսակին (104):

Մենք պետք է կոռեկք (105):

Խնկի ծառ² (106):

Կիւզնի Գասիմ փաշա (107):

Զօնեթոց Սօց. դէմ. հնչակեան կուսակցութեան Վանի պա-
տանեկան խումբին (108):

[Ֆր. Բեռա], Հայաստան - «Մինչդեռ յուսով խաչտայ բնու-
թիւն...», [Քրանս-ից փոխ.] Մ. Պէշկիթաշեան (109):

Ս. Սափարեանց, Վանի կոտորածը (110):

Արիանեանի երգը - «Միտքեան թերութիւնը...» (111):

Քայլերգ Հ. Յ. Դաշնակցութեան (112):

Քուչակ, Մոնես ծոցը³ (112):

Ա. Տէր - Վարդանեան, Մեծն Մորատին (113):

Վառէ Արծրունի, Անմահն Լեւոնի, Միհրանի եւ Մխիթարի
յիշատակին (114):

Շուշանիկ Կուրդիանեան, Յառա՛ջ անվեհեր (115):

Սիրվարդ, Ազատ Հայաստան (116):

Շուշանիկ Կուրդիանեան, Յառա՛ջ, միշտ յառա՛ջ (117):

Յիշիր ժամը (118):

Ննջեա՛, որդիս (119):

Եարալի բլրու (120):

Էմիլ, Նիրհամի ժամին (120):

Տաղ ի Գայլ - Վահան (121):

Գրոսի, Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (122):

Հրուշան, Իդ ձս (122):

Հայաստան - «Ո՞րն է աշխարհ Հայաստան...» (123):

Ա. Իսահակեան, Ռոսկան աղբէ՛ր (124):

Տիգրանակերտի եղերերգը (125-6):

[Լ. Մանուէլեան], Մանուշակին (126):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
³ Գ. Ասատուրի մշակմամբ «Թոյլ տուր մտնեմ խնձոր քաղեմ»
սկզբնատողով Հայրենն է՝ բառային տարբերութիւններով
(Հմմտ ԱնՆՔԵ, էջ 76):

Միճագ, Քեռիին երգը (127):

Գագիկ Օգանեան, Մորթ հայրենիք (127):

Սահակ Մեսրոպ, * [բօսք]՝ Մխիթար Պոնտացի, «Թէ Հայրե-
նեաց պատկազիր»-ի եղ., (128):

Պերն Մուշու, Արձագանք (129):

Լորիկ (130):

Պարզիր, աղբիւր (130):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (131):

Պատմահան սակ (131):

Ռուսական պետութիւնը (132):

Սասունցի Լեւոն (132-3):

[Ա. Իսահակեան], Ալագեազ - «Աւ, մութ ամպեր ճակտիդ
դիզուան...» (133):

[Ա. Մատուրեան], Գարուն - «Սիրո՛ւն գարուն, կանա՛ջ
գարուն...» (134):

Գամառ - Քաթիպա, Իմ սոխակին (135-6):

[Ա. Իսահակեան], Սիրեցի, եարս [տարան] (136):

Պ. Դուրեան, Իմ ցաւը (137):

Ն. Քուչակ, Աստուածածնի կիրակի⁴ (138):

Վահան Չուգասըզեան, Վրէժիս լեզուն (139):

Աշուղ Փէսէնտի, Հնչակեան գաղափարները (140):

Պետրոս Դուրեան, Երգ պատերազմի - «Վրէ՛ժ կը գոռան
շիրմաց խորէն...» (140):

[Ֆահրատ], Սերէմեանի յիշատակին (141):

Յովհ. Քուչուրեկեանց, Բաֆֆիի մահը (142-3):

Յ. Թումանեան, Տանջում եմ (143):

[Մ. Զօսնեան], Հրաւեր - «Տեւէ՛ք, աղսանին Նոյեան տա-
պանին...» (144-5):

Գ.Պ., Կօտօյի նահատակներին⁵ (145):

Ծասում, «Արծիւ» խմբի երգը (146):

Զէյթունի մարջը - «Քանի՞ թըմրինք, բա՛ւ է, եղբա՛րք...»
(147):

Յ. Յովհաննիսեան, Նոր գարուն (148):

Քէլէ, քէլէ (149):

[Ա. Ահարոնեան], Նագէի օրորը (150):

Ա. Ահարոնեան, Բօլ գար մօր օրորը (151):

Բ. Բարսեղեան, Զօն առ նէ (152):

[Զիւանի], Հայրենիք - «Օդդ սիրուն, ջորդ սիրուն, դուն
սիրուն...» (153):

Օ՛ն, ձեռք ձեռքի (154):

Բաֆֆի, Օ՛ր գարնանային (154):

Շուշանիկ Կուրդիանեան, Այդ մեկը եճք գալիս (157):

Պ. Դուրեան, Թրքութիւն (159-60):

Շուշանիկ Կուրդիանեան, Յե՛տ տար քո խաչը (160-4):

⁴ Գ. Ասատուրի մշակմամբ՝ «Աստուածածնի սուրբ կիրակի»
սկզբնատողով Հայրենն է (Հմմտ. ԱնՆՔԵ, էջ 48):
⁵ Երգը նվերված է Կոտուրի ձորում նահատակված Նշանի, Ղազարի,
Խաչիկի հիշատակին:

Միհրդատ Իշխանունի, *Յարգանք յիշատակիդ մեծին՝ Փարամազին* (165-6):

Շուշանիկ Կորդիանեան, *Աշուն* - «Աշունն արող քարանձան էրևա...» (166):

Հայկ - Արամ, *Դէպի ազատութիւն* - «Ամպեր ծածկել են երկնքի երես...» (167):

Արշալոյս Տէր - Յովհաննէսեան, *Ընկած մարտիկներին* (168):

«Զայնը», * [խօսք]՝ Արամ Մ. Պետրոսեան (169):

Հ. Ղ. Ալիշան, *Գարունն Հայաստանի* (170):

Յաքեթ Մ. Իսկէնտէրեան, *Կամարները* (171):

Յակոբ Խաչէրեան, *Երգ «Հնչակ»-ին* (172):

Վահան Չոգասաղզեան, *Դէպի ազատութիւն* - «Վրէժներով շանթեղէն՝ դոք...» (173):

Կ. Պ. Փիլիպոսեան, *Ջահեր Պոլսոյ Սոց. դէմ. հնչակեան քսան նահատակներուն*¹ (174):

(Պիտար), Մինաս Ս. Պետրոսեան, *Բողոք առ Աստուծ* (175-6):

Գառնիկ Կ. Մարգարեան, *Եւ դեռ կ'ըսեն՝ ոսկեդար է...* (177):

Տիրան Կ. Վարժապետեան, *Պաշտելիիս* (177):

Վահան Չոգասաղզեան, *Սապահ - Գիւլեանը* (179):

Ծանկ նիւթոց (Ա.Է):

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

Փարամազ, էջ 3

Բաֆֆի, Գամառ - Քաթիպա, Խրիմեան Հայրիկ, Մ. Պէշիկ-թաշլեան, Մ. Նալբանդեան, էջ 8

Սապահ - Գիւլեան էջ 178

Դիմանկարներ՝

Ս. Սահակ Պարթեւ, Ս. Մեսրոպ Մաշտոց, էջ 155

Գեղանկարներ՝

Մայր Հայաստան, էջ 155

Որբէսը էջ 182

*Մտնգտ*¹ ՀՄԳ, հտ. Դ, հմր 6904:

*Գրցցկ*¹Սամուէլեան, 1931 (էջ 67):

*Օրնկ*¹ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

Բ. 7. Հայերեն թարգմանական (նաեւ՝ ինքնուրույն) խոսքերով եւ օտար մեղեդիներով Հայ Ավետարանական եկեղեցու երգեր պարունակող ժողովածուներ

1868

142-144. ԵՐԳԵՐ ՈՒ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ ՎԵՐԱԿԻ ԵՆ ՈՒՐԻՉ ՕՐԵՐՈՒ ԴԱՐՈՅՆԵՐՈՒ ՄԷՂ ԳՈՐԾ ԾԱԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ Թէ Հայերէն ու թէ տաճկերէն լեզուով

142. 2-րդ տիպ, Կ. Պոլիս, տպ. Յարուկթիւն Մինասեանի, 1868, 199, [1] էջ, 8⁰:

*Բզնդ.*² Ա. (3): Բ. (3): Գ. (4):

Դ. *Քրիստոսա սէլամէթ* (4):

Ե. (5): Ջ. (5): Է. (6-7): Ը. (7): Թ. (8): Ժ. (8): ԺԱ. (9): ԺԲ. (9): ԺԳ. (10): ԺԴ. (10-1): ԺԵ. (11): ԺԶ. (11): ԺԷ. (12): ԺԸ. (12): ԺԹ. (13): Ի. (13): ԻԱ. (14-5): ԻԲ. (15): ԻԳ. (16): ԻԴ. (16): ԻԵ. (17): ԻԶ. (17): ԻԷ. (18): ԻԸ. (18): ԻԹ. (19): Լ. (19): ԼԱ. (20-1): ԼԲ. (21): ԼԳ. (22): ԼԴ. (23): ԼԵ. (23): ԼԶ. (24): ԼԷ. (25): ԼԸ. (25): ԼԹ. (26-7): Խ. (27): ԽԱ. (28): ԽԲ. (28): ԽԳ. (29): ԽԴ. (29): ԽԵ. (30-1): ԽԶ. (31): ԽԸ. (32): ԽԹ. (33): Ծ. (33): ԾԱ. (34): ԾԲ. (34): ԾԳ. (35): ԾԴ. (36-7): ԾԵ. (37): ԾԶ. (38): ԾԷ. (38): ԾԸ. (39): ԾԹ. (39): Կ. (40): ԿԱ. (41): ԿԲ. (42): ԿԳ. (43): ԿԴ. (44): ԿԵ. (44): ԿԶ. (45):

ԿԷ. *Երանելի* (46):

ԿԸ. (47): ԿԹ. (48): Հ. (49): ՀԱ. (50): ՀԲ. (51): ՀԳ. (52): ՀԴ. (53): ՀԵ. (54): ՀԶ. (54): ՀԷ. (55): ՀԸ. (56): ՀԹ. (57): Ջ. (57): ՋԱ. (58): ՋԲ. (59): ՋԳ. (60): ՋԴ. (61): ՋԵ. (62): ՋԶ. (63): ՋԷ. (63): ՋԸ. (64): ՋԹ. (64): Ղ. (65):

ՂԱ. *Ախշամ իլահիսի* (65):

Յառաջ ալ քալենք (66):

Կիտէլիմ իլէրի (67):

ՂԴ. (68): ՂԵ. (69): ՂԶ. (69): ՂԷ. (70): ՂԸ. (71): ՂԹ. (72): Ճ. (73): ՃԱ. (73): ՃԲ. (74): ՃԳ. (75): ՃԴ. (76): ՃԵ. (76): ՃԶ. (77): ՃԷ. (77): ՃԸ. (78): ՃԹ. (79): ՃԺ. (80): ՃԺԱ. (80): ՃԺԲ. (81): ՃԺԳ. (81):

Իզգէթ թանը (82):

Փառաց պասլը (83):

ՃԺԶ. (84): ՃԺԷ. (85): ՃԺԸ. (85): ՃԺԹ. (86): ՃԻ. (86): ՃԻԱ. (87): ՃԻԲ. (88): ՃԻԳ. (89): ՃԻԴ. (90): ՃԻԵ. (90):

¹ Ոտանավորը նվիրված է հնչակյան մտավորականների եւ դեկավարների խմբից՝ 1914 թվի հուլիսի 15-ին ձերբակալված եւ 1915-ի մայիսի 14-ին/27-ին կախաղան բարձրացված քսան գործիչների հիշատակին:

² Տե՛ս Հմր 144 նկարագրութունը:

ժԻԶ. (91): ժԻԷ. (92): ժԻԸ. (92): ժԻԹ. (93): ժԼ. (93):
 ժԼԱ. (94): ժԼԲ. (96): ժԼԳ. (96): ժԼԴ. (97):
 ժԼԵ. **Բարսիլեղումն իսթիտաւը** (97):
 ժԼԶ. (98): ժԼԷ. (99): ժԼԸ. (100): ժԼԹ. (101): ժԽ. (102):
 ժԽԱ. (102-3): ժԽԲ. (103): ժԽԳ. (103): ժԽԴ. (104):
 ժԽԵ. (104): ժԽԶ. (105): ժԽԷ. (106): ժԽԸ. (107): ժԽԹ.
 (108): ժԾ. (109): ժԾԱ. (110): ժԾԲ. (111): ժԾԳ. (112):
 ժԾԴ. (113): ժԾԵ. (113): ժԾԶ. (114): ժԾԷ. (115): ժԾԸ.
 (116): ժԾԹ. (117): ժԿ. (118): ժԿԱ. (119): ժԿԲ. (120):
 ժԿԳ. (120): ժԿԴ. (121): ժԿԵ. (122): ժԿԶ. (123): ժԿԷ.
 (124): ժԿԸ. (124):

Առաջին տողերուն ցանկը (125-8):

Յաւելուած.

ժԿԹ. - ժՀԷ. (129-133):

Բերդը պահեցէք (134-5):

Գալ այր հըֆզ էտին (135):

ժՁ. - ՄԽԸ. (135-184):

Եղանակներ.

[Քրիստոսի պատուականութիւնը] (185):

«Փափուկ սիրտ մօրն ինչպէս...» (185):

Սուրբ Գիրք (186):

Քրիստոնէին գործը (186):

ԽԱ. (186):

Յափտեանական կեանք եւ մահ (187):

Առաւօտեան երգ - «Տէր, առողանց չտշանայով...» (187):

ժԾ. (187):

[Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւնը] (188):

[Անձնաքննութիւնը] - «Ո՛վ Տէր, ամէն արտերն քննող...»

(188):

[Փառաբանութիւն առ Աստուած] - «Ամէն երկիր, Տէրն օրհ-

նեցէք...» (188):

[Աստուծոյ խօսքին համար նախանձաւորութիւնը] (189):

[Քրիստոսի թագով պատկոհիլը] (189):

[Աշխարհիս ու Սասանային դէմ աղօթք] (189):

[Սուրբ ըլլալու բաղձանք] (190):

[Մեղաւորներուն խրատ եւ յորդորակ] (190):

[Աստուծոյ պաշտպանութեանը համար փառաբանութիւնը]

(190):

Եկեղեցիին գլխուն փառքը (191):

[Աստուած երկնաւոր Հայր մեր] (191):

[Մեր կենաց ունայնութիւնը] (191):

[Աստուած ամէնուն վրայ կը տիրէ] (192):

[Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնը] - «Փառք եւ պատիւ ու

զօրութիւն...» (192):

[Կենարար Բանն Քրիստոսի] (192):

[Յատուկ շնորհաց կարօտութիւնը] (193):

[Քրիստոսի սէրը] (193):

[Արդար դատաստանի համար աղօթք] (193):

[Տէրը մեր միմիայն միաթարիչը] (194):

[Աստուծոյ ծառաներուն երջանկութիւնը] (194):

ՀԹ. (194):

[Մաղթանք առ Սուրբ Հոգին] (195):

[Սուրբ Գրոց պատուականութիւնը] (195):

[Առաքելական երգ] (195):

[Փառաբանութիւն առ Աստուած] - «Պիտի երգեմ քեզի...»

(196):

ժԸ. (196):

[Սուրբ Հոգւոյ այցելութեանը համար աղօթք] (197):

[Աստուած մեր ապաւէնը] (197):

[Ուշ մնալուն վտանգը] (197):

Յաւելուածին առաջին տողերուն ցանկը (198-9):

Ցանկ եղանակներու [1]:

ԾԱՔ.՝ Գրքում նյութերը՝ բացի եղանակներից համարակալված են՝ 1-247: Էջ 69-ում զետեղված «Երկինք» խորագրով երգը համարա- կալված չէ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: ԹԷՊԻԿ, § 78, էջ 81: Ստեփանեան, 533ա: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1727:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1880

143. Գ ախւ., Կ. Պոլիս, տպագր. Արամեան, 200 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ **Առաջին տողերու ցանկը** (3-8):

Ա. - ՂԱ. (9-71):

Յառաջ ալ քալենք (72):

Կիտէլիմ իւերի (73):

ՂԴ. - ժԺԳ. (74-87):

Իզգէթ թանը (88):

Փառաց պսակը (88):

ժԺԶ. - ժՀԷ. (90-133):

Բերդը պահեցէք (134):

Գալ այր հըֆզ էտին (134):

ժՁ. - ՄԿԸ. (135-200):

ԾԱՔ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-267: 69-րդ էջում զետեղված «Երկինք» խորագրով երգը համա- րակալված չէ:

¹ Տե՛ս Հմր 144 նկարագրութիւնը:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 588: Ստեփանեան, հմբ 779ա: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 3548:

Գրքցկ՝ Եազրճեան, 1923 (էջ 95): Զարդարեան, 1922 (էջ 95):

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Թ. Ա.գ.-ի ֆոնդ., 7630:

1884

144. 4-րդ տիպ, Կ. Պոլիս, տպ. Ա. Յակոբ Պոյաճեան, 1884, 200 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Առաջին տողերուն ցանկը (3–8):

Ա. Փոքր բաներ (9):

Բ. Ուֆազ շէյլէր (9):

Գ. Խաչը տանիլ (10):

Դ. Քրիստոսըն ալչազլանմասը (10):

Ե. Տուն է երկինք (11):

Զ. Կէօք վաթանըս (11):

Է. Երկնից փայլուն դաշտերը (12):

Ը. Իշթէ քենան փաք եագասը (13):

Թ. Բարի Հովիտ (14):

Ժ. Քէրիս Զօպան (14):

ԺԱ. Խոր ձորը (15):

ԺԲ. Տէրին տերէ (15):

ԺԳ. Արքայութեան տղայք (16):

ԺԴ. Զօճուզլար ճէննէթտէ (16–17):

ԺԵ. Երիտասարդն ինչն՞վ մաքրէ (17):

ԺԶ. Կիրակի կիննի սասաֆը (17):

ԺԷ. Ինչպէս որ էմ (18):

ԺԸ. Իշթէ կէլտիս (18):

ԺԹ. Տղու մը աղօթքը (19):

Ի. Զօճուզլան տուսը (19):

ԻԱ. Զենք ձգեր Սուրբ գիրքը (20–1):

ԻԲ. Ասլա էլտէն Պրագմայըզ (20–1):

ԻԳ. Յիսուսի օրհնութիւնը (22):

ԻԴ. Յիսուսն պէրէքթթի (22):

ԻԵ. Զանք, ջանք ըրէ (23):

ԻԶ. Թէքրար չալըզ (23):

ԻԷ. Օրհնեալ աշխարհ (24):

ԻԸ. Սա յատէթլու վաթան (24):

ԻԹ. Աստուած պաշտպան (25):

Լ. Յիսուս Զօպան (25):

ԼԱ. Յնծմմով միշտ վազենք (26–7):

ԼԲ. Ծատ ու մէարուր (27):

ԼԳ. Պանդիտութեան երգ - «Ել, հոգիս, թեւերդ լայն բաց...» (28):

ԼԴ. Ես պանդիտ էմ (29):

ԼԵ. Պէն դարիպ իմ վէ միսաֆիր իմ (29):

ԼԶ. Փառք տուէք (30):

ԼԷ. Ով Սուրբ Հայր (31):

ԼԸ. Պէրէքթթի փունարը (34):

ԼԹ. Կիրակի օրուան դպրոց (32–3):

Խ. Քրիստոսըն փատիշահլըղը (33):

ԽԱ. Արթուն կենալու վրայ (34):

ԽԲ. Բուհանի ույանըզլըզ (34):

ԽԳ. Աստուած ամեն տեղ է (35):

ԽԴ. Ալլաի հէր եէրտէ (35):

ԽԵ. Յիսուս մեծ բժիշկ (36):

ԽԶ. Յիսուս պէօյիք հէքիմ (37):

ԽԷ. Բասպ կիննի (37):

ԽԸ. Հեթանոսներէն աղաղակ (38):

ԽԹ. Պզտիկ տղու մը փափաքը (39):

Ծ. Զօճուզլան արզուստ (39):

ԾԱ. Տես մեղուն աշխատասէր (40):

ԾԲ. Ծու արընէ չալըզան (40):

ԾԳ. Տէֆ օլ գատէֆ (41):

ԾԴ. Տղայք, մտնեցէք (42–3):

ԾԵ. Կարճ է կենաքը (43):

ԾԶ. Կիրակի օրուան իրիկունը (44):

ԾԷ. Կիրակի կիննիսինն ազշամը (44):

ԾԸ. Տահա պիր ազ գէման (45):

ԾԹ. Պանդիտիսին երգը - «Բանի մը տարիէն...» (45):

Կ. Եանըմտա գալ (46–7):

ԿԱ. Քովս կեցիր (46–7):

ԿԲ. Վաթանըմըզա (48–9):

ԿԳ. Հայրենիք - «Լայնատարած մէկ ծովէ մը կ'անցնիք...» (49):

ԿԴ. Հոն ցաւ չկայ (50):

ԿԵ. Քէտէր օլմագ անտէ (50):

ԿԶ. Վշտահար մարդը (51):

ԿԷ. Երանելի օր (52–3):

ԿԸ. Ծազլըզ կիննի (52–3):

ԿԹ. Եօրդունա ռահաթ վար (54–5):

Հ. Յոգնածին համար հանգիստ (54–5):

ՀԱ. Եագըն սանա (56–7):

ՀԲ. Ալ մօտ քեզի (56–7):

ՀԳ. Տէրոջն հետ (58–9):

ՀԴ. Միտտէմ ռասպ եանըմտա (58–9):

ՀԵ. Ես կը սիրեմ (60):

ՀԶ. Ազշամ տուսը (60):

ՀԷ. Գէթսէմանի (61):

ՀԸ. Գալ կուգե՞ս (62):

- ՀԹ. Ո՛րվ խաչեալ (63):
- Ձ. Գալօ ճանրմ (63):
- ՁԱ. Յիսուս անունը (64–5):
- ՁԲ. Յիսուս իսմի (64–5):
- ՁԳ. Իշլէլէնէ տէլի (66):
- ՁԴ. Խորհրդածութիւն (67):
- ՁԵ. Ժամանակ աղօթքի (68):
- ՁԶ. Տուս վազօր (69):
- ՁԷ. Երկինք - «Այս ալեծուսի ծովէն անդին...» (69):
- ՁԸ. Մէկ ժամ մը կայ (70):
- ՁԹ. Հագգըն ասքէրի (70):
- Ղ. Երգ երեկոյեան (71):
- ՂԱ. Ազգամ տուսը (71):
- ՂԲ. Յիսուս Նազովրեցի կանցնի (72):
- ՂԳ. Փրկչիս բազուկներուն մէջ (73):
- ՂԴ. Փառաբանութիւն առ Աստուած - «Ամեն երկիրներ, Տէր-
րոջմով ցնծացէք...» (74):
- ՂԵ. Հէր տէմ հազըր տուս (75):
- ՂԶ. Երբ հաւատքով կարող ըլլամ (75):
- ՂԷ. Աստուէ տիր հէր շէլ (76–7):
- ՂԸ. Վախ չկայ յաիտեան (76):
- ՂԹ. Զինուոր Քրիստոսի (78):
- Ճ. Երկնաւոր ժառանգութիւնը (79):
- ՃԱ. Յարութեան յոյսը (79):
- ՃԲ. Յիսուս սրարտս վճարած է (80–1):
- ՃԳ. Իսա էստէտի (80–1):
- ՃԴ. Յիսուսի եկ այսօր (82):
- ՃԵ. Յիսուսա կէլ պո կիւն (88):
- ՃԶ. Միշտ երգենք (83):
- ՃԷ. Բապայ Յիսուս համտու շայան (83):
- ՃԸ. Յիսուս վարդապետը եկեր է (84–5):
- ՃԹ. Յիսուս խօճամըզ կէլմիշ տիր (84–5):
- ՃԺ. Աղբիւր (86):
- ՃԺԱ. Ազգամ տուսը (86):
- ՃԺԲ. Տահա փաք օլլամ (87):
- ՃԺԳ. Սուրբ ըլլամ (87):
- ՃԺԴ. Տէրը պիտի հոգայ (88):
- ՃԺԵ. Մի զիջանիր փորձութեան (89):
- ՃԺԶ. Նէ՞ խապէր (90):
- ՃԺԷ. Էօլմէք տէլի տիր (91):
- ՃԺԸ. Աս չէ մեռնիլը (91):
- ՃԺԹ. Ժամբաս, դուն, Տէր, ընտրէ (92):
- ՃԻ. Տէրունական աղօթք - «Ո՛րվ Հայր մեր երկնաւոր...» (93):
- ՃԻԱ. Տէր, ինչպէս որ կուգէս (93):
- ՃԻԲ. Նաւը փոթորիկի մէջ (94):
- ՃԻԳ. Ու երկինքէն ձայն մը լսեցի (95):
- ՃԻԴ. Ինչո՞ւ վազեն (96):
- ՃԻԵ. Տէրոջը ձայնը լսեցի (97):
- ՃԻԶ. Երախտագիտութիւն առ Աստուած (97):
- ՃԻԷ. Քու շնորհքդ, Տէր (98):
- ՃԻԸ. Քրիստոսէն չգաստիլ (98):
- ՃԻԹ. Իշիր, Արքայ հզօր (99):
- ՃԼ. Յիսուս գութաբարձը (99):
- ՃԼԱ. Այսօր այգիիս մէջ գործէ (100–1):
- ՃԼԲ. Պաղըմա կիտիպ պո կիւն իշլէ (101):
- ՃԼԳ. Տղայոց համար գործ երկնից մէջ (102):
- ՃԼԴ. Կոյր Բարտիմէոս (103):
- ՃԼԵ. Պարտիմէօսըն տուսը (103):
- ՃԼԶ. Փայլիկ (104):
- ՃԼԷ. Ետքի օրուան փառքը (105):
- ՃԼԸ. «Եկէք, Հոս Եկէք» (106):
- ՃԼԹ. Փրկչին ծնունդը (107):
- ՃԽ. Զիս ալ, Տէր (108):
- ՃԽԱ. Զիյարէթ էլլէ պէնի (108):
- ՃԽԲ. Մեղաւոր, լսէ՛ (109):
- ՃԽԳ. Կէլ եէր վար (109):
- ՃԽԴ. Սերմը ցանէ (109):
- ՃԽԵ. Սէմավի ըստի (109):
- ՃԽԶ. Պատմանը ճրագ կայ (110):
- ՃԽԷ. Հոգոյ Տէրոջը վրայ ձգէ (111):
- ՃԽԸ. Հայրենիք ահա կերթանք (112):
- ՃԽԹ. Մոլար ոչխար (112–3):
- ՃԾ. Անձնանուիրութիւն (113):
- ՃԾԱ. Յիսուս եանըմտա (114–5):
- ՃԾԲ. Փրկչիս միշտ է մօտ (114–5):
- ՃԾԳ. Երգ առաքելութեան (116):
- ՃԾԴ. Երկինք - «Երկինքը փայլուն է, կ'ըսենք...» (117):
- ՃԾԵ. Կէօք (117):
- ՃԾԶ. Անձնաքննութիւն (118):
- ՃԾԷ. Հանգիստ յաիտեանական (119):
- ՃԾԸ. Ողորմութիւն (120):
- ՃԾԹ. Ազիզ տիր Բապայ ալլահ (121):
- ՃԿ. Սէր տան մէջ (122–3):
- ՃԿԱ. Մոհապալէթ օլսա (122–3):
- ՃԿԲ. Սիօնի արշալոյսը (124):
- ՃԿԳ. Ծարգ երլտըզը (124):
- ՃԿԴ. Գեղեցիկ Սիօն (125):
- ՃԿԵ. Գետին եզերքը (126–7):
- ՃԿԶ. Կէօք շատրեվանը (126–7):
- ՃԿԷ. «Եկէք ինձի» (127):
- ՃԿԸ. Կը հաւատամ (128):
- ՃԿԹ. Կիզէլ տիյար (129):
- ՃԿ. Պայծառ երկիր (129):
- ՃԿԱ. Տէրոջը տար (130):
- ՃԿԲ. Բապա կէօթիւր (130):

- ԾՀԳ. *Զսպասեմ* (131):
 ԾՀԴ. *Պէքլէմէմ* (131):
 ԾՀԵ. *Կարենոր հարցում մը* (131–2):
 ԾՀԶ. *Պիր միւսիմ սիւալ* (132–3):
 ԾՀԷ. *Եկուր ինձի* (133):
 ԾՀԸ. *Թիսու Նազովրեցի կանցնի* (134):
 ԾՀԹ. *Տէրունի աղօթքը* (135):
 ԾԶ. *Երգ առաւօտեան* (135):
 ԾԶԱ. *Սուրբ սողայք* (136):
 ԾԶԲ. *Թիսու զիս կը սիրէ* (137):
 ԾԶԳ. *Վագրը գըյմէթի* (138–9):
 ԾԶԴ. *Օլ միւսթագիմ, հագգ սէօյլէ* (139):
 ԾԶԵ. *Կորուսեալ ոչխարն* (140):
 ԾԶԶ. *Բարի հովիւը* (141):
 ԾԶԷ. *Մեննող քրիստոնէի ներգը* (142–3):
 ԾԶԸ. *Միւսիմի սօն սէօզլէրի* (142–3):
 ԾԶԹ. *Միւսիմիմ ֆէրէասը* (143):
 ԾՂ. *Հացը ձգէ ջրոց երեսը* (144):
 ԾՂԱ. *Վեր նայէ* (145):
 ԾՂԲ. *Սերմանել եւ հնձել* (146–7):
 ԾՂԳ. *Երգ օրհնաբանութեան* (147):
 ԾՂԴ. *Քրիստոս իմս է* (148):
 ԾՂԵ. *Քրիստոս պէնիմ տիր* (148–9):
 ԾՂԶ. *Երբ իր գանձը* (149):
 ԾՂԷ. *Ճէվաֆիր* (149):
 ԾՂԸ. *Հին լուրերը* (150–1):
 ԾՂԹ. *Էսքի հիքեայէյի* (151):
 Մ. *Թիսու զիս կը սիրէ* (152–3):
 ՄԱ. *Բապպ պէնի սէվէր* (153):
 ՄԲ. *Հոս չիք հանգիստ* (154):
 ՄԳ. *Իսթիրաֆաթ եօգ տոր* (154):
 ՄԴ. *Կէս համոզուած* (155):
 ՄԵ. *Պիր ազ գալտը* (155):
 ՄԶ. *Փոքր ձեռքեր* (156):
 ՄԷ. *Քիչիք էլլէր* (156):
 ՄԸ. *Տղու աղօթքը* (157):
 ՄԹ. *Սասիմիմ տուասը* (157):
 ՄԺ. *Ովսաննա* (158–9):
 ՄԺԱ. *Մէվլուտ ը իսա* (158–9):
 ՄԺԲ. *Բէթլէհեմի աստղը* (159):
 ՄԺԳ. *Յորդոր տղայոց* (160):
 ՄԺԴ. *Կէնճիլիմսէ* (160):
 ՄԺԵ. *Լսեցէք* (161):
 ՄԺԶ. *Մա նումլարա տա յիէթ* (161):
 ՄԺԷ. *Կանգնէ Թիսուսի համար* (162–3):
 ՄԺԸ. *Փափաք առ Աստուած* (163):
 ՄԺԹ. *Գեղեցիկ տուն մը կայ* (164):
 ՄԻ. *Թիսու տալէթ էտեր պէնի* (165):
 ՄԻԱ. *Պասոգամն Թիսուսի սիրոյն* (166–7):
 ՄԻԲ. *Էսքի հիքեայէ* (167):
 ՄԻԳ. *Օր մ'ալ Տէրոջը գործին մէջ* (168):
 ՄԻԴ. *Երգ կենաց* (169):
 ՄԻԵ. *Տուն ունիմք ի բարձունս* (170):
 ՄԻԶ. *Թող վառին աղոտ ճրագները* (171):
 ՄԻԷ. *Աշա ի Բասպսանի* (171):
 ՄԻԸ. *Բաց դոռը* (172):
 ՄԻԹ. *Աշըգ գափու* (172):
 ՄԼ. *Մառուան գետը* (176):
 ՄԼԱ. *Առ շնորհաց աթոռն* (174):
 ՄԼԲ. *Այսօր* (174):
 ՄԼԳ. *Պու կիւն* (174):
 ՄԼԴ. *Քրիստոսի խաչը* (175):
 ՄԼԵ. *Գործելու ատենն* (176):
 ՄԼԶ. *Վագրընտա իշլէյի* (176):
 ՄԼԷ. *Անգեղջիմ համար աղօթք* (177):
 ՄԼԸ. *Փառաւոր երկինք* (178–9):
 ՄԼԹ. *Կիզէլ տիցար* (178–9):
 ՄԽ. *Քրիստոսա նիլագ* (179):
 ՄԽԱ. *Քեզի կարօտ եմ* (180):
 ՄԽԲ. *Սանա միւսթաճ իմ* (180):
 ՄԽԳ. *Փառաբանութիւն* (181):
 ՄԽԴ. *Պուկ ին պաղըմտա իշլէ* (182):
 ՄԽԵ. *Գուտոր պէնտէն քէրէմ սէնտէն* (182–3):
 ՄԽԶ. *Իմ քովս կեցիր* (183):
 ՄԽԷ. *Կիրակի առաւօտ* (184):
 ՄԽԸ. *Մուգատուէս կիւն սասպահը* (184):
 ՄԽԹ. *Հրեշտակաց ողջոյնը* (185):
 ՄՐ. *Թաղէ քու ցաւերդ* (186):
 ՄՐԱ. *Երեկոյեան աղօթք մանկանց* (187):
 ՄՐԲ. *Զօճուղն ազշամ տուասը* (187):
 ՄՐԳ. *Լմնցաւ, լմնցաւ* (188):
 ՄՐԴ. *Երկնային փարսիսին գառնիքն* (189):
 ՄՐԵ. *Լուսոյ դռներն* (190):
 ՄՐԶ. *Ո՞վ պիտի ինձ հանդիպի* (191):
 ՄՐԷ. *Երկնից ճամբան* (192):
 ՄՐԸ. *Թաղթողին արմաւենին* (193):
 ՄՐԹ. *Իմ Տէրս ինձ կ'առաջնորդէ* (194):
 ՄՐԿ. *Այլլահ պէնի ինտա էտեր* (195):
 ՄՐԿԱ. *Գալ եանըմտա* (195):
 ՄՐԿԲ. *Խաչին քով տեղ կայ* (196):
 ՄՐԿԳ. *Զօպան թախսիսի* (196):
 ՄՐԿԴ. *Երկինք - «Այս պլեծուփ ծովէն անդին...»* (197):
 ՄՐԿԵ. *Նախախնամութեան գաղտնիքը* (198):
 ՄՐԿԶ. *Թիսուս իմի* (198):
 ՄՐԿԷ. *Թօխտմը էքէլիմ* (199):
 ՄՐԿԸ. *Նասիպիմ եւտիմսէ* (200):

Ծանոթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-267: Էջ 67-ում գե-տեղված «Երկիրնք» խորագրով երգը համարակալված չէ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4291: Ստեփանեան, հմր 853ա:

Գրցցկ՝ Գըլըճեան, 1909-10 (էջ Ժ): Եագըճեան, 1924 (էջ 120), 1928 (էջ 154): Զարդարեան, 1925 (էջ 120):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

145. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁ ԵՂԱՆԱԿՕՔ Ի պէտս աստուածային պաշտաման առտնին եւ յեկեղեցւոյ, Կ. Պոլիս, տպ. Ա. Յակոբ Պօյաճեան, 1884, 221 էջ, 8⁰:

Բովանդակութեանը գրեթէ նույնն է, ինչ 1892-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանինը, բացի հետեւյալ երգերից՝¹

Խաչին գինորը (23):

Արթուն կենալու հարկաւորութիւնը (28):

Փառաց պսակը (92-3):

Քրիստոսի թագաւորութիւնը մօտ (97):

Աստուծոյ օգնութեան համար աղօթք (178):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այլ հրատ.՝ չգիտն: Tuglači, հտ. II, էջ 648:

Գրցցկ՝ Եագըճեան, 1923 (էջ 95), 1924 (էջ 121): Զարդարեան, 1922 (էջ 95), 1925 (էջ 121): Պալեան, 1911 (էջ 24):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1889

146. ՔՆԱՐ ՍՐԲԱԶԱՆ որ կը պարունակէ երգեր կիրակնօրեայ պաշտօնի եւ այլ աղօթից ժողովներու մէջ գործածելի, Տետր Ա., Կ. Պոլիս, տպագր. Սերվիչէն [Զաքըրեան],² 1889, 24 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Մինաս Գ. Մինասեան, **Ծառաջաբան**, Կ. Պոլիս, 1889 1/Ա (2):

1. **Աղօթք տէրունական** (3):

2. **Աղօթք մանկանց** (3):

3. **Ընդհանր սուրբ գահ** (4):

4. **Փառաբանութիւն** - «Օ՛ն, սուրբ հանդիսի...» (5):

¹ Տե՛ս Հմբ 147 նկարագրութիւնը:

² Տպարանատեր Զաքըրեան՝ ըստ Թեոփիլի:

5. **Խոստովանութիւն** - Սարգ. Ծլ., **բարեփոխեց Ա. Մ. Ի.** (6):

6. **Ուրախ լէռութք**, թրգմ. Ա. Ե. Ա., (7):

7. **Բարի է իմ հոգւոյս** - Սարգ. ԾԵ. (8):

8. **Երկնաւոր Երուսաղէմ**, բարեփոխեց Ա. Մ. Ի. (9-13):

9. **Ի՞նչ են այն սուրբ ձայներ, թրգմ. Կ. Մ. Մ.** (14-5):

10. **Զամեկայն վասն Յիսուսի** (16):

11. **Տուն փառաւոր** (17):

12. **Փրկիչս**, թրգմ. Կ. Մ. Մ. (18-9):

13. **Յարձակութիւնի պաշտաման** (19):

14. **Փառաբանութիւն** - «Փառք եւ պատիւ ու զօրութիւն...» (20-1):

15. **Հրաշալի խօսք կենաց** (22):

16. **Բեւայ երկիր** (23):

17. **Ուխտ Դանիէլի** (24):

Մտնգտ.՝ ԹԷՆՊԻԿ, ՏՏ, § 131, էջ 111: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5383:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1892

147. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁ ԵՂԱՆԱԿՕՔ Ի պէտս աստուածային պաշտաման առտնին եւ յեկեղեցւոյ, Կ. Պոլիս, տպ. Յակոբ Պօյաճեան, 1892, 218(?) էջ:

Բվնդ.³ **Ծառաջաբան** (3):

Ե. (5):

Աստուծոյ երկրպագութիւն (6):

Եկեղեցիին գլխին փառքը (6):

Սուրբ Գրոց առաջնորդութիւնը ամեն մարդու հարկաւոր է (6):

ԿԷ. (7):

Յորդորանք Աստուած փառաբանելու (7):

ԿԸ. (7):

Փառաբանութիւն առ Աստուած - «Ամեն երկիր, Տէրն օրհնեցէք...» (8):

Տէրը կը պաշտպանէ իր ծառաները (8):

Յորդորանք Աստուծոյ հնազանդելու (8):

Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւն (9):

ՀԲ. (9):

Քրիստոնէական շնորհակալութիւն (9):

ԿԳ. (10):

Աստուծոյ վրայ փափաք (10):

³ Տե՛ս Հմբ 149 նկարագրութիւնը:

- ԿԵ. (10): ՀԶ. (11):
- Աստուծոյ ծառայելու եւնք՝ իրմէն շնորհք ընդունելով** (11):
- ԿԶ. (11):
- Փառաբանութիւն առ Աստուած** - «Թող ըՍտեղծողը միշտ գովուի...» (12):
- ԾԺԲ. (12): ՀԳ. (12):
- Աստուծոյ պաշտպանութեանը համար փառաբանութիւն** (12):
- Աստուծոյ փառքը եւ կոող ունայնութիւնը** (13):
- Աստուած մեր Փրկիչը** (13):
- Փառաբանութիւն Աստուծոյ բարութեանը** (13):
- Է. (14):
- Կիրակի ատուր հաճութիւն** (14):
- ՂԶ. (15):
- Յիսուս բարեխօս մեղաւորաց** (15):
- ՀԴ. (16): ԾԽԶ. (16):
- Միջնորդ եւ բարեխօս միայն Քրիստոս է** (16):
- ԾԽԸ. (17): ԾԽԹ. (17): ԾՄ. (17):
- Յորդորանք Աստուած փառաբանելու** (17):
- ԾԺԹ. (18): ԾԺԱ. (18): ՄԼԷ. (19):
- Տէրը իրեն յուսացողները կազատէ** (19):
- ՄԻԴ. (19):
- «Քրիստոս է ամենը ամեն բանի մէջ»* (20):
- Գանգատ հոգւոր թմրութեան համար** (20):
- ԾԼԱ. (21): ԾԶ. (21):
- Մեր հոգւոր հիւանդութիւններուն մեծ բժիշկը Քրիստոս է** (21):
- ԶԱ. (22): ԾԼԵ. (22):
- Աւետարանին հրաւերը** (22):
- Անոր քով պիտի ըլլանք** (23):
- ՂԹ. (24):
- Քանանացի կնոջ օրինակը** (24):
- ՂԳ. (24):
- Սուրբ Հոգւոյն օգնութիւնը** (25):
- ԾՀԵ. (25):
- Վերստին ծնունդ** (25):
- ԾԴ. (26):
- ԾԶԳ. *«Քեզի ինչ եղան, ո՛վ խորունկ քնացող, էլ/իր...»* (26):
- Աստուծոյ խօսքին վրայ դրուած յոյսը պիտի հաստատ մնայ** (26):
- Աստուծմէ թողութիւն խնդրել խոնարհութեամբ** (27):
- Պաշտպանութեանը համար աղօթք** (27):
- Օգնութեան համար աղօթք** (27):
- ԾՀԱ. (28):
- Սուրբ Գիրք** (28):
- Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն** - «Փառք Հօրը եւ Որդւոյն...» (28):
- ՄԻԶ. (29): ԾԻԷ. (29):
- Աստուծոյ կամացն հպատակի** (28):
- ԾԺԴ. **Աղբիւր** (30):
- ՄՂԹ. (30):
- Եարութեան յոյս** (30):
- ԾԲ. (31):
- Անձնաբնութիւն** - «Ո՛վ Տէր, ամեն սրտերն քննող...» (31):
- Քրիստոս լոյս աշխարհի** (31):
- Աստուած զըշացողներուն ողորմութիւն կ'ընէ** (32):
- Ա. (32): ԾԻԳ. (32): ՅԺԷ. (32):
- Աստուծոյ փրկարար խօսքը** (33):
- Միայն Յիսուս** (33):
- Չարերուն խրատ** (33):
- ԾԶԹ. (34):
- Մեղքի խստովանութիւն** (34):
- Ողորմութեան համար աղօթք** - «Ո՛վ Տէր, քեզի զիս կը յանձնեմ...» (34):
- ՅԶԲ. (35): ՅԶԴ. (35): ՅՂԱ. (35):
- Փառաբանութիւն Աստուծոյ** (36):
- Աստուծոյ ահաւոր զօրութիւնը** (36):
- ԾԵ. (36):
- Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն** - «Հօրը փառք եւ փառք Որդւոյն...» (36):
- Աստուծոյ ողորմութիւնը** (37):
- ԾԾԴ. (37): ԾԳ. (37): ՅՂԷ. (38):
- ՅԿԲ. **Քրիստոնէայ տղու անձնակիրութիւնը** (38):
- ԿԸ. (39): ԺԵ. (39): ՄԴ. (39): ՄԵ. (40):
- Նեղութեան մէջ աղօթք** - «Ո՛վ Տէր Աստուած, դուն զիս դատէ...» (40):
- Տէրը իր ժողովուրդը իրենց թշնամիներէն կը պաշտպանէ** (40):
- ԻԴ. (41):
- Կանոխ բարեպաշտութիւն** (41):
- ԾԶԸ. (41):
- Բերկութիւն առ պաշտամունս** (42):
- Երկրաւոր եւ երկնային հանգիստ** (42):
- Տէրը կ'ազատէ մեզ վտանգէ** (42):
- ՅԺԸ. (43):
- Նոր տարի** - «Աստուած հրզօր, քեզ փառք կը տանք...» (43):
- Եկեղեցին Աստուծոյ բնակարանն է** (43):
- ԾԴ. (44):
- Առաւօտեան երգ** - «Տէր, ատարանց շուշանալով...» (44):
- ԾԾԱ. (44):
- Խոստացեալ Սուրբ Հոգին** (45):
- ՅԼԳ. **Ամուսնութեան համար աղօթք** (45):
- ԾԿԶ. (45): ՄԽԷ. (46): ԾԿԷ. (46):
- Սիրտը Աստուծոյ բանալ** (46):
- ԾՀ. (47):

- Տէրունական օրը** (47):
ԻԵ. (48): ԾԺԳ. (48):
- Մեղքէ ազատութեան համար աղօթք** (48):
- Տէրը վրէժխնդիր է իր ժողովուրդին** (48):
ԺԹ. (49):
- Խոնարհ խնդրածք օրհնութեան** (49):
- Աստուած չարերուն դէմ է** (49):
- Աստուծոյ խօսքին զօրութիւնը** (50):
ՄՀԳ. **Տէրը մեր միմայն միախորհչը** (50):
ԻԶ. (50): ՄԻԳ. (51):
- Սէր առ Եկեղեցին** (51):
- Նեղութեան մէջ աղօթք** - «Ձիւ սարեցոր, ո՛վ Տէր Աստուած....» (51):
ԾԶԲ. (52):
- Ողորմութեան համար աղօթք** - «Տէր, հաւնեցար քովին երկրիդ....» (52):
ԾԶԶ. (53):
- Օրհներգութիւն զաւակաց ծննդեան տարեդարձին** (53):
ՅՀԶ. (53): ԾԾԵ. (54):
ՅԺԹ. **Քրիստոսի թագաւորութեան տարածուիլը** (54):
ՀԸ. (56):
- Աստուած զօրաւոր է իր ժողովուրդը պաշտպանելու** (55):
ԾԼԳ. (56): ՄԿԲ. (56-7):
ՅՀԲ. **Կարճ կեանքերնիս ինչպէ՞ս գործածենք** (57):
ՄԶ. (58): ԻԱ. (58): ԾԶԷ. (59): ԺԸ. (59):
- Յորդոր վերանորոգութեան** (60):
ԼԱ. (60): ԾԾԲ. (61): ԴԸ. (61): ԾԼԹ. (62): ՅԺԳ. (62-3):
ՂԲ. (63): ԾԻԵ. (64): ՀԱ. (64): ՅԵ. (65): ԾԼԷ. (65): ՆԷ. (66): ՅՂԳ. (66):
- ՅԳ. **Հաղորդութեան մօտենալը** (66-7):
- Աստուծոյ վրայ ուրախութիւն** (67):
ՅԼԸ. (67): ՄԶԲ. (68):
- Յաջողութեան ժամանակ** (68):
- Տէրոջը միջնորդութիւնը** (68-9):
«Վէ՛ս որ կը յայլէ» (69):
ՄԼԶ. (69): ԾԱ. (70):
- Կիրակի առաւօտ** - «Փառք, օրհնութիւն սրտանց կու տամ....» (70):
- Աստուծոյ խօսքը սիրողն արդարները կը սիրէ** (70):
- Յարութեան յուսով մահուան յաղթիլ** (70):
- Աստուծմէ վախճալուն եւ անոր ծառայելուն երանութիւնը** (71):
- Մանկանց մահուան** (71):
- Մահին ետքի վայրկեանը** (71):
ԻԲ. (72):
- Երկինք** - «Այս ակէծուսի ծովէն անդին....» (72-3):
ՄԼԲ. (73):
- Երկինք** - «Սիրած մեղքերս ես կը թողում....» (73):
- Երեկոյեան** - «Քեզ փառք տամ այս գիշեր, Աստուած....» (74):
Յ. (74):
- Արդար դատաստանի համար աղօթք** (74):
ՅՂԸ. (75):
- Բաժնուիլ** (75):
ՅԶԹ. (75): ՅԱ. (76):
- Սրբութեան վրայ փափաք** (76):
ՅԼ. (76):
- Տէրը մեր Փրկիչը** (77):
ԽԷ. (77): ՅԺ. (77):
«Վ՛րջն բան ձերն է» (78):
- Չարերուն թշուառ վիճակը** (78):
ԺԷ. (79):
- Հաճութիւն առ ընկերական պաշտամունս** (79):
ՅՀԵ. **Հաւատքին յաղթութիւնը** (79):
ՄԽ. (80): ՅԲ. (80): ՄԼԱ. (80): ԾԿԵ. (81):
- Ո՛ր թէ անցեալ ատեններուն պէս ըլլայի** (81):
ԼԸ. (82):
- Մեղաց թողութեան համար աղօթք** (82):
- Աշխարհիս ու Աստանայի դէմ աղօթք** (82):
- Քրիստոս իր ընթրեաց տեղն** (83):
ՅԶԶ. (83): ՄՀԵ. (83): ՄԻԸ. (84-5): ԾՀԸ. (85): ԽԸ. (86):
ՄԽԱ. (87): ՅԿԵ. (88): ՅԻԱ. (89): ՅԿԷ. (89): ԾԾԶ. (89):
ԾՀԳ. (90): ՄԺԱ. (90): ԾՂ. (91):
- Եկեղեցոյն ապահովութիւնը ու փառքը** (91):
ԾԽԳ. (92-3): ՅԾԶ. (93): ԾՂԵ. (94):
- ԾԵ. **Աստուծոյ խօսքին վրայ շնորհքի համար աղօթք** (94):
ԽԶ. (94): ԾՂԶ. (94-5): ԾԾԸ. (95): ՄՂԳ. (96):
- Ջախորդութեան ժամանակ** (96):
- Ժողով պաշտօնէից** (96):
ՅԺԵ. (97):
- Տղայոց կրթութեան վրայ** (97):
- Տէրն դաւանիլ** (97):
ՄԿԶ. (98): ԾԻ. (98): ՀԹ. (98-9):
- Հայրենիք** - «Լայնատարած մէկ ծովէ մը կանցնիք....» (100):
ԾԻԶ. (100-1): ԻԹ. (101): ՄԿ. (102): ՄԾԱ. (102-3): ՅԾԷ. (103): ՅՂ. (104): ՄԿԳ. (105):
- Մարդասիրութիւն** (105):
ՄՂԷ. (105):
ՅՂԵ. **Հայրենիքն ահա կերթանք** (106):
- Ննջեցեալի թաղումը** (106-7):
ԾԾԷ. (107): ԾՂԳ. (108):
- Աստուծոյ յուսալու եւք** (108-9):
ՄԶԳ. (109): ՅՀԱ. (110): ՄԼԹ. (110-1): ԾԶԷ. (111): Ծ. (112): ԾԾԹ. (112-3): ՅԻԶ. (113): ՄԾԸ. (114): ԾՀԷ. (114-5): ՅԿ. (115): ՄԾԳ. (116): ՅՀԸ. (117):

- Յիսուս պարտքս վճարած է** (118):
ՄՁԱ. (118–9): ԺԴ. (119): ԻԷ. (120): ՄՂ. (121): ՅԿԳ. (121): ԺԳ. (122): ԺԿԱ. (123): ՁԷ. (123):
- Առաւօտեան** (123):
ՁԵ. (124): ՄՁԵ. (125): Ջ. (126):
- Աստուծոյ ծառաներուն ապահովութիւնը** (126–7):
- Եղբայրսիրութիւն** (127):
ՄԳ. (127): ՅՁԱ. (128):
- Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն** - «Հօրն եւ իր միածին Որդւոյն...» (128–9):
- Տէրոջը ձեռքին տակը խոնարհիլ** (129):
- Աստուած փառաբանելու պարտաւորութիւն** (129):
ԽԴ. (129): ՄԽԲ. (130–1): ՄԿԷ. (131): ՅԻԳ. (132–3): ՅԿԴ. (133): ԺԽԷ. (134): Լ.Ջ. (134):
- Երկնից ուրախութիւնը** (134):
- Քրիստոնէայ բարեկամներուն ընկերակցութիւնը** (135):
ՅԺԶ. (135):
- Աստուծոյ թագաւորութիւնը** (135):
ՄԿԸ. (136): ՄԷ. (137):
- Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն** - «Յերկինս հրեշտակք համայն...» (137):
ԾՋ. (138): ԺՀԹ. (139): ՄՀԹ. (139): ԺԽԳ. (140–1):
ՂԷ. **Քրիստոսի խաչը** (141):
ՅԾԳ. **Յիսուսի օրհնութիւնը մանկանց վրայ** (142):
ԺԽ. (142–3): ՄՀԱ. (143):
- Նեղութեան մէջ Աստուծոյ վրայ յոյս** (143):
ՋԹ. (144): ՅՁԳ. (144–5): ՅԼԹ. (145): ԺՋ. (145): ՅՁ. (146): ԺԿԳ. (147):
- Օծեալը կը թագաւորէ** (148):
ՅՀ. (148–9): ՄԽԳ. (149):
- Աստուծոյ փառաբանութիւն մատուցելու հրաւեր** (150):
- Հաւատացեալներուն ապահովութիւնը** (150):
ԺԿԸ. (150): ԺՁԵ. (151):
- Երկինք եւ դժոխք** (151):
- Կանոնի բարեպաշտութիւն** (151):
- Միօնին փառքը** (152):
- Ընդհանրապէս առ Աստուած** (152):
- Մահուան պատրաստութիւն** (152):
ԿԹ. (153):
- Աստուած ամենատես է** (153):
- Առաւօտեան երգ** - «Հոգիս, արթընցի՛ր, արեւը դուն տես...» (153):
- Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն** - «Հօրն երկնատրի, Որդւոյն միածնի...» (153):
ԺՀԴ. (154): ՆԳ. (154–5): ՄԼԴ. (155):
- Քրիստոս կենաց հաց** (156):
ՄԸ. (156–7): ՅԾԹ. (157):
- Սրբոցն մահն փափաքելի** (158):
ՋԲ. (158–9): ՄԿԴ. (159):
- Կարճ է կեանքը** (160):
ԺՂԹ. **Քու ձայնդ, Տէր, կը լսեմ** (160–1):
ՄՀԸ. **Տրտմեալ հոգւոյն խաղաղութիւնը** (161):
Ջ. **Կայ ամենուրեք Աստուած** (162):
Պահապան, ի՞նչ կ'աւետես (162):
ՄԼ. (163): ՂԵ. (164): ԼԹ. (164–5): ՅՂԴ. (165): ԼԵ. (166):
ՄԽԹ. (166):
- Չարերուն ահաւոր վիճակը** (166):
ՄԾՋ. (167):
- Եկեղեցւոյն համար աղօթք** (168):
ՄԼԸ. «Դուք ամենքդ եղբայր եք» (168):
- Բարի եւ չար մարդոց տարբերութիւնը** (168):
- Աստուծոյ թագաւորութիւնը հոգեւոր** (168–9):
ՄԽԴ. (169): ՅՀԹ. (170):
- Դատաստանին օրը** - «Ատեանին առջեւ...» (171):
- Մեր կենաց ունայնութիւնը** (172):
- Փափաք առ Աստուած** (172):
ՅԿԹ. (172): ՄՋ. (173): ԺԽԱ. (174):
- Աստուած մեր զօրութիւնը** (174):
- Քրիստոսի յաիտենական թագաւորութիւնը** (174):
ՄԹ. (175):
- Քրիստոսի գալուստը** (176):
- Աստուծոյ իր ժողովրդին տուած խրատը** (176):
- Պաշտօնէից հսկողութիւնը հոգեւոր** (176):
- Աշխարհ խաբէբայ** (176–7):
ԺՋԴ. (177):
- Աստուծոյ ճշմարտութեանը վրայ փափաք** (178):
- Հավատացեալին յոյսը Աստուծոյ վրա հաստատուած է** (178):
- Զաւակս, չը վախնաս** (178):
ԺՂԸ. (178–9): ԺԳ. (179): ԽԳ. (180): ՅՂԹ. (180–1): ՅԻ. (181):
- Մահն ողջունել** (182):
- Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւնն** - «Ամենակարող Հայր, Որդի, Սուրբ Հոգի...» (182):
Լ. (182–3): ԺՂԷ. (183):
- Ձեռնադրութեան համար երգ** (184):
- Աղօթքի պատասխան** (184):
- Աստուծոյ յուսացողներուն ապահովութիւնը** (184–5):
ՆԵ. (185): ՅԿԸ. (186):
- Աստուծոյ յուսացողին վարձքը** (186):
- Մեղաց խոստովանութիւն** (186–7):
ՅԻԲ. (187): ԼԷ. (188): ՅԺԳ. (188–9): Մ. (189): ՄԱ. (189): ՄՂԳ. (190): Ը. (190–1): ՅՂՋ. (191): ԺԽԱ. (192): ՄԿԵ. (192–3): Ն. (193): ՄՀԳ. (194): ԺՁԱ. (194):
- Երկնատր Հիւր մը** (194):
ՅԻԴ. **Աւետարանին քարոզութիւնը** (195):

ՅՂԲ. (195): ԼԲ. (195):

Յիսուսի դիմել (196):

ԾՂԱ. (197):

Ճշ կապեց զանկիկայ (197):

ԾՁ. (198): ՅԲ. (198–9):

Արքայութեան փառքը (199):

Երկինք - «Ո՛չ աչք մը բընաւ է տեսեր...» (199):

ԾՀԲ. (200):

Քրիստոնէայ պանդուխտը (200–1):

ԻԸ. (201):

Աստուծոյ տաճարին համար փափաք (202):

Ողորմութեան համար աղօթք - «Ո՛վ Տէր, բարկութեամբ զիս...» (202):

Իրիկուան երգ (202):

ՅՀՁ. (203): ՄՀԳ. (204):

Տէրը իմ Հովիւս է, Սաղմ. ԻԳ (204):

ԿԱ. **Աստուած, ողորմի մեզի** (205):

ԾՀԳ. **Եկէք ինձի** (205):

Ու երկինքէն (206):

ՄՀԷ. (207): Գ. (208): Ի. (209):

Ծանկ եղանակաց ըստ սոսից (210–2):

Ծանկ երգոց ըստ թոռոց (213–6):

Ծանկ սկզբանց երգոց (217–?¹):

Ծնթ. Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-432:

Մտնգտ. չԳՄ, հտ. Գ, հմր 6078:

Գրցցկ՝ Եսազընեան, 1923 (էջ 95): Զարդարեան, 1922 (էջ 95): Կիլիկիա, 1923 (էջ 33):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Ե. Թ. ի գրի., 166:

1908

148. ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳԵՐ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐՈՎ, Կ. Պոլիս, սպազր. Յ. Մատթէոսեան, 1908, [6], 342, [16] էջ,² 8⁰:

Ծնթ. Բովանդակությունը գրեթե նույնն է, ինչ 1912-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանինը (վերջինին մեջ շտկված են վրիպակներն ու որոշ երգերի համար նշված են թարգմանիչ Յ. Թ. Գալսեանի անվանական տվյալները):

Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-424:

Մտնգտ. Թեոդիկ, էջ 29 «Փունջ շքեղ տպագրութեանց» վերտառութեան ներքո, նաև § 141, էջ 117: Տպարանատեր Հ. Մատթեոսյանի գործունեության մասին խոսելիս Թեոդիկը գրում է. «Բայց իր ջանքերուն լաւագոյնները թափած է Բերայի Աւետ. Եկեղեցիին շինութեան եւ ձայնագրեալ «Հոգեւոր երգեր» ին հրատարակութեան համար: Չկրցաւ յամբոյն ածել այդ երկուքը, վրայ հասնելով իր մահը 22 յունիս 1906 ին»: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2686:

Պրքրկն՝ «ՀԱ» 1908, 2ա/2, «Նոր հրատ.», հմր 18:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1912

149. ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳԵՐ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐՈՎ, Կ. Պոլիս, սպազր. Յ. Մատթէոսեան, 1912, [6], 342, [16] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Յառաջարան** [3–4]:

Տէրունական աղօթք - «Հայր մեր որ երկինքն ես...» [5]:

Տասնարանեայ պատմիրանք [5–6]:

Առաքելական հանգանակ [6]:

Հոգեւոր երգեր.

Ա. **Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն** - «Փառք եւ պատիւ ու գործութիւն...», Սաղ. ՀԲ. 18. 19 (1):

Բ. **Փառաբանութիւն առ Երրորդութիւն** - «Փառք եւ պատիւ ու գործութիւն...» (2–3):

Գ. **Փառք ի բարձունս, Ղալ. Բ. 14** (4):

Դ. **Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, Մատթ. ԻՎ. 9** (5):

Ե. **Փառաբանութիւն առ Աստուած, թրգմ. Elias Riggs, Սաղ. ՂԵ** (6):

Զ. **Իջի՛ր, արքայ հրգօր, թրգմ. I. F. Pettibone, Յով. ԺԴ. 23** (7):

Է. **Սուրբ է Աստուած, Յայտ. Դ. 8** (8):

Ը. **Կ'օրննէնք քեզ, Աստուած, թրգմ. miss C. E. Bush, Յայտ. Ե. 12** (9):

Թ. **Պաշտեցէք զՏէր, թրգմ. Ա. Մ. Իգնատիոսեան, Յայտ. Է. 12** (10):

Ժ. **Սուրբ է Եհովան, թրգմ. Ա. Կ. Կիլպէնկեան, Յայտ. ԺԵ. 3.4** (11):

ԺԱ. **Տէրոջ ահեղ գահուն առջեւ, թրգմ. Ա. Կ. Կիլպէնկեան, Սաղ. ՂԵ** (12):

ԺԲ. **Սուրբ ես, սուրբ ես, սուրբ ես, Ե. Զ. 3** (13):

ԺԳ. **Ապահով Տէրն մեզ պահեց, Ե. ԾԲ. 13. 14** (14):

ԺԴ. **Կիրակի առաւօտ** - «Ո՛րն, պայծառ ու գեղեցիկ օր տէրունի...», Սաղ. ՂԲ. (15):

¹ Պակասավոր օրինակ է. ցանկից ընկած է Հավանաբար 4 էջ:

² Տե՛ս Հմր 149 նկարագրութիւնը:

- ժԵ. *Օրն գոր Տէրն օրհնէց*, թրգմ. Elias Riggs, *Սալ. ՃԺԸ*. (16):
- ժԶ. *Կիրակի առաւօտ* - «Այս առաւօտն օրհնեալ...», թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէչճեան, *Սալ. Ե. 3* (17):
- ժԷ. *Տէրունի օրն հաճելի*, թրգմ. Քիրէչճեան, *Սալ. ԶԴ*. (18):
- ժԸ. *Կիրակի օրուան իրկումը*, թրգմ. Elias Riggs, *Ե. ԾԶ. 2.6-7* (19):
- ժԹ. *Տէրունական աղօթք* - «Ով Հայր մեր երկնատր...», թրգմ. Elias Riggs, *Մատթ. Զ. 9-13* (20):
- Ի. *Տէրունի աղօթքը* (20):
- ԻԱ. *Տէրունական աղօթք* - «Ով մեր Հայրը երկնատր...» թրգմ. Elias Riggs (21):
- ԻԲ. *Ժամն աղօթքի*, *Սալ. ՃԼԸ*. (22):
- ԻԳ. *Ծնորհաց սուրբ գահ*, թրգմ. Ա. Մ. Իգնատիսեան, *Սալ. ՃԺԶ*. (23):
- ԻԴ. *Քո շնորհքը, Տէր*, թրգմ. Elias Riggs, *Յակ. Ե. 15* (24):
- ԻԵ. *Աստուած ամեն տեղ է*, *Մատթ. ԺԸ. 20* (24-5):
- ԻԶ. *Աղօթքին զօրութիւնը եւ պէտքը*, *Յակ. Ե. 16* (25):
- ԻԷ. *Ո՛վ Սուրբ Հայր*, թրգմ. Elias Riggs, *Սալ. ՃԽԵ*. (26):
- ԻԸ. *Տէրոջը տար*, թրգմ. Elias Riggs, *Եվր. ԻԵ. 22* (27):
- ԻԹ. *Ջիս ալ, Տէր*, թրգմ. Elias Riggs, *Սալ. ԶԵ. 6* (28):
- Լ. *Աստուած պաշտպան*, թրգմ. Elias Riggs, *Յակ. ԺԴ. 18* (29):
- ԼԱ. *Պանդոխտիւն առաջնորդը*, *Եւ. ԺԴ. 19* (30):
- ԼԲ. *Բարի Հովիւր*, *Սալ. ԻԳ. 31*):
- ԼԳ. *Տէրոջը համար գործողին աղօթքը*, թրգմ. սկ. Հովիւսիմէ Ծմաւոնեան, *Եվր. Դ. 12.15* (32):
- ԼԴ. *Աղօթք* - «Չիկայ, Տէր, ցաւ մ'այնքան չընչին...», թրգմ. Յ. Մատթէսեան, *Եբր. Բ. 28* (33):
- ԼԵ. *Առաւօտեան երգ* - «Սրտանց կոտամ փառք քեզ...», *Սալ. Ե. 3* (34):
- ԼԶ. *Աստուան եւ իրկումն համար երգ*, *Ողբ. Գ. 22, 23* (34):
- ԼԷ. *Երգ առաւօտեան*, թրգմ. C. H. Wheeler, *Մատթ. ԺԴ. 22, 23* (35):
- ԼԸ. *Ես կը սիրեմ առանձնաւալ*, թրգմ. I. F. Pettibone, *Ղու. Ժ. 38-42* (36):
- ԼԹ. *Քովս կեցիր*, թրգմ. Elias Riggs, *Ղու. ԻԲ. 29* (37):
- Խ. *Երեկոյեան աղօթք*, թրգմ. C. C. Tracy, *Սալ. Գ. 24* (38):
- ԽԱ. *Եկէ՛ք, հոս եկէ՛ք*, *Սալ. ԺԷ. 8* (39):
- ԽԲ. *Երգ երեկոյեան*, *Սալ. ՂԱ. 5* (40):
- ԽԳ. *Տղոս երեկոյեան աղօթքը*, թրգմ. Elias Riggs, *Ողբ. Բ. 18* (40-1):
- ԽԴ. *Իմ քովս կեցիր*, թրգմ. Elias Riggs, *Սալ. Դ. 8* (41):
- ԽԵ. *Միայն այսօր*, թրգմ. սկ. Հովիւսիմէ Ծմաւոնեան, *Մատթ. Զ. 31-34* (42):
- ԽԶ. *Ընտանեկան օրհնութիւնը Աստուծոյ պարգեւն է*, *Սալ. ՃԻԵ*. (43):
- ԽԷ. *Ծերութեան ատեն Աստուծոյ վստահիլ*, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէչճեան, *Սալ. ԻԳ. 4* (43):
- ԽԸ. *Մենք չենք ձգեր Սուրբ Գիրքը*, թրգմ. Elias Riggs, *Սալ. ՃԺԹ. 105* (44):
- ԽԹ. *Հրաշալի խօսք կենաց*, թրգմ. Հրանտ Քիրէչճեան, *Յակ. ԺԸ. 21* (45):
- Ս. *Սուրբ Գրոց պատուականութիւնը* - «Քո Սուրբ Գիրքդ է ինձ հաճելի...», *Սալ. ԺԹ. 7-11* (46):
- ՍԱ. *Սուրբ Գիրքը երկտարարին առաջնորդն ըլլալու է*, *Սալ. ՃԺԹ. 9* (47):
- ՍԲ. *Աստուծոյ խօսքին համար նախանձաւորութիւն*, *Սալ. ՃԺԹ. 27* (47):
- ՍԳ. *Սուրբ Գրոց պատուականութիւնը* - «Ո՛վ դուն Սուրբ Գիրք երկնային...», *Բ. Տիմ. Գ. 16* (48):
- ՍԴ. *Կենարար Բանն Քրիստոսի*, *Հատմ. ԺԵ. 4* (48-9):
- ՍԵ. *Աստուծոյ խօսքէն օգտուելու համար աղօթք* (49):
- ՍԶ. *Երգ օրհնաբանութեան*, թրգմ. Ա. Հ. Մեծիգեան, *Սալ. ՃԳ. 50*):
- ՍԷ. *Աստուած մեր բերդ է հաստատուն*, թրգմ. M. P. Parmelee, *Սալ. ԽԶ. 51*):
- ՍԸ. *Ո՛վ արարիչ հրգօր*, *[խօսք]* C. C. Tracy, *Ծն. Ա. 3* (52):
- ՍԹ. *Աստուծոյ փառքը*, թրգմ. Յ. Ս. Ալիքսանեան, *Սալ. ԿԶ. 53*):
- Կ. *ՋԱստուած փառաբանելու հրաւեր*, *Սալ. ԻԹ. 54*):
- ԿԱ. *Աղօթք առ Աստուած*, *Սալ. ԿԷ. 54*):
- ԿԲ. *Երկնակամար*, թրգմ. Յ. Թ. Գալանեան, *Սալ. ԺԹ. 1-6* (55):
- ԿԳ. *Բնութեան իշխան*, թրգմ. Յ. Ս. Ալիքսանեան, *Յայտ. Ե. 13* (56):
- ԿԴ. *Աստուած իր գործերովը փառաւորեալ է*, *Սալ. ԺԹ. 57*):
- ԿԵ. *Աստուած ամենագէտ եւ ամենուրեք է*, *Սալ. ՃԼԹ. 57*):
- ԿԶ. *Աստուծոյ ողորմութիւնը*, *Սալ. Ը. 57*):
- ԿԷ. *Աստուած ամենուն վրայ կը տիրէ*, *Սալ. ՂԷ. 58*):
- ԿԸ. *Փառաբանութիւն Արարչին*, *Սալ. ՂԵ. 58*):
- ԿԹ. *Փառաբանութիւն առ Աստուած* - «Ո՛վ փառաւորեալ Արքայ երկնատր...», *Սալ. ՃԽԵ. 59*):
- Հ. *Աստուած ամենատես է*, *Սալ. ՃԼԹ. 59*):
- ՀԱ. *Փառաբանութիւն առ Աստուած* - «Լեզուովս պիտի Աստուած գովուի...», *Սալ. ՃԽԶ. 60*):
- ՀԲ. *Ծնորհակալութիւն առ Աստուած*, *Սալ. ՃԳ. 61*):
- ՀԳ. *Աստուծոյ սէրը*, *Ղու. ԺԸ. 6. 27-31* (61):
- ՀԴ. *Աստուած երկնատր Հայր մեր*, *Միք. Է. 18* (61):
- ՀԵ. *Եկեղեցոյ գլխուն փառքը*, *Սալ. ԶԹ. 62*):
- ՀԶ. *Աստուծոյ ծառաներուն երջանկութիւնը*, *Սալ. ՃԷ. 63*):
- ՀԷ. *Կայ ամենուրեք Աստուած*, թրգմ. Elias Riggs, *Սալ. ՃԼԹ. 63*):
- ՀԸ. *Փառաբանութիւն առ Աստուած* - «Պիտի երգեմ քեզի...», *Սալ. ՃԽԶ. 64*):

- ՀԹ. Ալ մօտ քեզի, թրգմ. I. F. Pettibone, Ծնն. ԻԸ. 10-22 (65):
- Ձ. Աստուած, [խօսք]՝ C. C. Tracy, Մայր. Ճիւղ. (66):
- ՁԱ. Քրիստոսի գալուստը եւ իշխանութիւնը, թրգմ. Elias Riggs, Ես. Թ. 6 (66):
- ՁԲ. Բեթլեհէմի աստղը, [խօսք]՝ C. C. Tracy, Մասի. Բ. 9-10 (67):
- ՁԳ. Փրկչին ծնունդը, Ղուկ. Բ. 13, 14 (68):
- ՁԴ. Քրիստոսի ծնունդը, թրգմ. Յ. Թ. Գայաեան, Յով. Ա. 14 (69):
- ՁԵ. Յիսուս անունը, թրգմ. I. F. Pettibone, Մասի. Ա. 21 (70):
- ՁԶ. Ենթադրուած Փրկչին ի Բեթլեհէմ, թրգմ. Կ. Յ. Պեշկեօթիւրեան, Ղուկ. Բ. 8-14 (71):
- ՁԷ. Քրիստոսի օրինակը նշանակեալ մէջ, Մայր. ԺԳ. 32-36 (72):
- ՁԸ. Յառա՛ջ, յառա՛ջ, Արքայ հրգօր, թրգմ. C. C. Tracy, Յով. ԺԲ. 12-15 (72):
- ՁԹ. Գեթսեմանի, Մասի. ԻԶ. 36 (73):
- Ղ. Գողգոթա, թրգմ. Կ. Յ. Պեշկեօթիւրեան, Մասի. ԻԷ. 33-53 (74):
- ՂԱ. Խաչին վրայ, Ղուկ. ԻԳ. 33-46, Յով. ԺԹ. 25-30 (75):
- ՂԲ. Փշեղէն պսակ, Յով. ԺԹ. 2, 5 (76):
- ՂԳ. Քրիստոսի քաջակամ մահը, Մասի. ԻԷ. 45-53 (77):
- ՂԴ. Խաչին տակ, [խօսք]՝ Ա. Կ. Պետիկեան, Ղուկ. Թ. 23 (78):
- ՂԵ. Խաչին տակ նստիլը, Կոր. Ա. 20 (78-9):
- ՂԶ. Յոյս մեր ի խաչեալն Քրիստոս, թրգմ. Elias Riggs, Հասկ. Ե. 7-9 (79):
- ՂԷ. Քրիստոսի խաչը, թրգմ. Elias Riggs, Ես. ԼԲ. 2 (80):
- ՂԸ. «Ամեն բան կատարեալ է», թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէճեան, Յով. ԺԹ. 30 (81):
- ՂԹ. Քրիստոսի խաչելութիւնը, Գալ. Զ. 14 (81):
- Ճ. Կանաչաւետ բլորը, թրգմ. Ա. Կ. Պետիկեան, Յով. ԺԹ. 17, 18 (82):
- ՃԱ. Քրիստոսի խաչը, թրգմ. C. C. Tracy, Գալ. Զ. 14 (83):
- ՃԲ. Ասարէն, թրգմ. Յ. Թ. Գայաեան, Եբր. Զ. 18 (84):
- ՃԳ. Խաչին մօտ, թրգմ. Elias Riggs, Եփ. Բ. 13 (85):
- ՃԴ. Քրիստոսի մահուան զօրութիւնը, Մայր. ԺԴ. 45 (86):
- ՃԵ. Յարութիւն եւ համարձման, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէճեան, Մասի. ԻԸ. 2-4 (87):
- ՃԶ. Քրիստոս յարեալ - «Հրեշտակն յերկնից կ'իջնայ....», թրգմ. Ա. Մ. Իզմատեան, Մայր. ԺԶ. 1-18 (87):
- ՃԷ. Յարութեալ է Տեր, թրգմ. Յ. Տաճատեան, Մասի. ԻԸ. 7 (88):
- ՃԸ. Քրիստոս յարեալ - «2է աստ, քանզի յարեալ....», թրգմ. Մ. Գ. Մինասեան, Մասի. ԻԸ. 6 (89):
- ՃԹ. Կ'օժտի շողով, թրգմ. Յ. Թ. Գայաեան, Ա. Կոր. ԺԵ. 20, 54, 55, Ես. ԻԵ. 8 (90):
- ՃԺ. Լմնցաւ, լմնցաւ, Յով. ԺԷ. 4, ԺԹ. 30 (91):
- ՃԻԱ. Փրկչու կասկի, թրգմ. Elias Riggs, Յով. ԺԹ. 25 (92):
- ՃԻԲ. Քրիստոս մեր միմիայն պատարագը, Յով. Ա. 29 (93):
- ՃԻԳ. Յիսուս աղբիւր կենաց, Յայտ. ԻԱ. 6 (94):
- ՃԻԴ. Մեղքի համար աղբիւր, թրգմ. Elias Riggs, Զայր. ԺԳ. 1 (94):
- ՃԻԵ. Ո՛հ, ի՛նչ հիանալի Փրկչ, թրգմ. Յ. Թ. Գայաեան, Բ. Կոր. Ե. 18, 19, 21 (95):
- ՃԻԶ. Հնարաւոր է, Յով. Գ. 16 (96):
- ՃԻԷ. Յիսուս, թրգմ. տկ. Հովիսիմէ Ծմաւոնեան, Յով. Զ. 68-70 (96):
- ՃԻԸ. Ով հոգոյս սիրող Քրիստոս, թրգմ. Ա. Կ. Պետիկեան, Մայր. Թ. 9 (97):
- ՃԻԹ. Քրիստոսի սէրը, Ա. Յով. Գ. 10 (98):
- ՃԻԱ. Փրկչին սէրը, թրգմ. Elias Riggs, Ղուկ. ԺԹ. 10 (98-9):
- ՃԻԲ. Յիշէ զիս, Ղուկ. ԻԳ. 42, 43 (99):
- ՃԻԳ. Լսած եմ եւ Փրկչի մը սէրն, թրգմ. Յ. Թ. Գայաեան (100):
- ՃԻԴ. Քրիստոսէ չզատուիլ, [խօսք]՝ տկ. Հովիսիմէ Վարդուկեան, Յով. ԺԷ. (101):
- ՃԻԵ. Անճառ սէր, թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, Հասկ. Ե. 6-8 (102):
- ՃԻԶ. Փրկչին ողորմութիւնը, Ա. Տիմ. Ա. 15 (103):
- ՃԻԷ. Կոյր Բարտիմէոս, թրգմ. Elias Riggs, Մայր. ԺԴ. 46-52 (104):
- ՃԻԸ. Ծնորդով փրկութիւն, Տիմ. Բ. 11 (104-5):
- ՃԻԹ. Վշտահար մարդ մը, թրգմ. Ա. Հ. Ծեմիզեան, Մասի. ԻԵ. 35-40 (105):
- ՃԻԺ. Յիսուս իմ յոյս, Տիմ. Բ. 13 (106):
- ՃԻԿ. Յիսուսը տեսնել, [խօսք]՝ տկ. Հովիսիմէ Ծմաւոնեան, Մասի. ԺԱ. 4-6 (107):
- ՃԻԼ. Քրիստոսի պատուականութիւնը - «Քաղցր է անունը Քրիստոսի....», Ա. Պետ. Բ. 7, Գործ. Գ. 12 (108):
- ՃԻԼ. Քրիստոսի դէմքը, [խօսք]՝ տկ. Հովիսիմէ Ծմաւոնեան, Յայտ. ԻԲ. 4, Ա. Յով. Գ. 2 (108-9):
- ՃԻԿ. Քրիստոսի պատուականութիւնը - «Ո՛հ, թէ կարող ես ըլլայի....», թրգմ. Կարապետ Գաբրիէլեան, Յայտ. Ե. 11-14 (109):
- ՃԻԴ. Յոռք Գալիլեայ, թրգմ. Ա. Կ. Պետիկեան, Մասի. ԺԵ. 29-31, Մայր. Ա. 39 (110-1):
- ՃԻԵ. Քրիստոսի թագով պսակուիլը, թրգմ. Զենոբ Փափագեան, Ես. Է. 14, Մասի. Ա. 23 (112):
- ՃԻԶ. Ալիւրիս ստրք անուան, Յայտ. Ա. 5, 6 (112-3):
- ՃԻԷ. Յիսուսի բարեկամութիւնը, Յով. ԺԵ. 13-15 (113):
- ՃԻԸ. Յիսուսի քովէն, [խօսք]՝ Գ. Յ. Կիլեան, Յով. ԺԵ. 10 (114):
- ՃԻԹ. Յիսուս մեծ բժիշկ, Մայր. Բ. 17 (114-5):

- ՃԽ. **Բարի հովիտը** - «Տէ՛ր, հովուի պէս խնամէ մեզ...», *Յով. Ժ. 7, 9* (115):
- ՃԽԱ. **Տէրը քաջ Հովիտ, Սալ. ԻԳ.** (116):
- ՃԽԲ. **Բարի Հովիտը** - «Դու հովիտ ես, բարեգութ Տէր...», [*խօսք*]՝ տկ. **Հովիտիմէ Ծմաւոնեան, Սալ. ԻԳ.** (117):
- ՃԽԳ. **Կորուսեալ ոչխարը, Մատթ. ԺԸ. 12-14** (118):
- ՃԽԴ. **Երկնային փարսխին գառինքն, թրգմ. Elias Riggs, Յով. Ժ. 11, 16** (119):
- ՃԽԵ. **Արքայն սիրոյ է իմ Հովիտ, թրգմ. Յ. Ա. Ալիքսանեան, Սալ. ԻԳ.** (120):
- ՃԽԶ. **Եկեղեցոյ գլուխը Քրիստոս է, Եփես. Ա. 22, Կառ. Ա. 18** (120-1):
- ՃԽԷ. **Երգ առ Սուրբ Հոգին, Գործ. Բ. 2-4** (121):
- ՃԽԸ. **Աղօթք առ Սուրբ Հոգին, Յով. ԺԶ. 7-11** (122):
- ՃԽԹ. **Սուրբ Հոգւոյն տրուելու համար աղօթք, Յով. ԺԶ. 12** (122):
- ՃԾ. **Հոգւոյն Սրբոյ առաջնորդութեանը համար աղօթք, Յով. ԺԲ. 26** (122-3):
- ՃԾԱ. **Սուրբ Հոգին ընդունելու համար աղօթք, Յով. ԺԴ. 16** (123):
- ՃԾԲ. **Սուրբ Հոգւոյն այցելութեանը համար աղօթք, Գործ. Դ. 31** (124):
- ՃԾԳ. **Սուրբ Հոգւոյն համար աղօթք, թրգմ. Յ. Թ. Գալաթեան, Հատմ. Ը. 26, 27** (124-5):
- ՃԾԴ. **Մաղթանք առ Սուրբ Հոգին, Ծնն. Ա. 2** (125):
- ՃԾԵ. **Յօրելեան տարին, Ղուկ. Դ. 18, 19** (126):
- ՃԾԶ. **Մեղաւոր, լսէ աւ ձայնը, թրգմ. Elias Riggs, Եւ. ԾԵ. 6** (126-7):
- ՃԾԷ. **Բաց դուռը, թրգմ. Elias Riggs, Յայտ. ԻԱ. 25** (127):
- ՃԾԸ. **Գալ կուգե՛ս, թրգմ. I. F. Pettibone, Թայտ. Ժ. 29** (128):
- ՃԾԹ. **Այսօր, Եփ. Գ. 15** (128):
- ՃԿ. **Անառակ որդի, թրգմ. Ա. Մ. Իգնատիսեան, Ղուկ. ԺԵ. 17** (129):
- ՃԿԱ. **Մեղաւորին յորդորանք, Յով. ԺԹ. 37, Չաք. ԺԲ. 10** (129):
- ՃԿԲ. **Ահա կայնած դրանդ առջին, թրգմ. Յ. Թ. Գալաթեան, Յայտ. Գ. 20** (130):
- ՃԿԳ. **Յիսուս Նազովրեցին կ'անցնի, թրգմ. Elias Riggs, Մարկ. Ժ. 46-52** (131):
- ՃԿԴ. **Փրկչին եկէք, թրգմ. Յ. Թ. Գալաթեան, Եւ. ԾԵ. 6, 7** (132):
- ՃԿԵ. **Ոխտադրութիւն, թրգմ. Elias Riggs, Յով. Զ. 37** (133):
- ՃԿԶ. **Մեղաւորներուն խրատ եւ յորդոր, Մատթ. ԺԶ. 26** (134):
- ՃԿԷ. **«Եկէք ինձի եւ ես ձերի պիտի Հանդէպեմեմ», Մատթ. ԺԱ. 28** (134-5):
- ՃԿԸ. **Մեղաւորին փրկութիւնը, Յով. Գ. 16** (135):
- ՃԿԹ. **Ո՛րք է որդեակս թէք, թրգմ. Ս. Մանուկեան, Ղուկ. ԺԵ. 11-32** (136):
- ՃՀ. **Աստուծով հանգստութիւն, Եփ. Դ. 9-11** (137):
- ՃՀԱ. **Հրաւեր առ մեղաւորս, Յայտ. ԻԲ. 17** (137):
- ՃՀԲ. **Կէս համոզուած, թրգմ. Elias Riggs, Գործ. ԻԶ. 28** (138):
- ՃՀԳ. **Քրիստոսի հրաւերը, Մատթ. ԺԱ. 28-30, Յայտ. ԻԲ. 17** (138):
- ՃՀԴ. **Առ շնորհաց աթոռն, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէչեան, Եփ. Դ. 16** (139):
- ՃՀԵ. **Մահուան պատրաստութիւն, Բ. Կոր. Զ. 2** (139):
- ՃՀԶ. **Աղօթք որ Քրիստոս ճանչցուի, [խօսք]՝ տկ. Հովիտիմէ Ծմաւոնեան, Եւ. ԾԳ. 1-3** (140):
- ՃՀԷ. **Մէկ ժամ մը կայ, մէկ կէտ մը կայ, թրգմ. Elias Riggs, Ծնն. Զ. 3** (140):
- ՃՀԸ. **Յիսուսի եկ այսօր, թրգմ. Elias Riggs, Եփ. Գ. 13, 15** (141):
- ՃՀԹ. **Տէրոջը ձայնը, թրգմ. Elias Riggs, Մատթ. ԺԱ. 28** (142):
- ՃՁ. **Ջրացեալ մեղաւորին աղօթքը, թրգմ. C. C. Tracy, Ղուկ. ԺԸ. 13** (142-3):
- ՃՁԱ. **Անառակ որդի - «Եղուկ ինձի, ի՞նչ էր քրի...», թրգմ. Ա. Մ. Իգնատիսեան, Ղուկ. ԺԵ. 17-19** (143):
- ՃՁԲ. **Մեղաւորին Քրիստոսի դիմելը, թրգմ. Elias Riggs, Յով. Ա. 29** (144):
- ՃՁԳ. **Յորդոր առ մեղաւորս, [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Յով. Ա. 6** (144):
- ՃՁԴ. **Լալը չփրկեր զիս, թրգմ. Elias Riggs, Եփես. Բ. 8, 9** (145):
- ՃՁԵ. **Ոչ մնալուն վտանգը, Եւ. ԾԵ. 6, 7** (146):
- ՃՁԶ. **Յատուկ շնորհաց կարօտութիւն, [խօսք]՝ Մկրտիչ Տ. Քիրէչեան, Եփ. Բ. 17, 18** (146-7):
- ՃՁԷ. **Մղար ոչխար, թրգմ. Elias Riggs, Ղուկ. ԺԵ. 4-7** (147):
- ՃՁԸ. **Մեղաց թողութեան եւ փրկութեան համար աղօթք, Սալ. ՃԽԳ. (148):**
- ՃՁԹ. **Յանապատաստից ինչո՞ւ մեռնիս, [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Եզեկ. ԼԳ. 11** (148):
- ՃՂ. **Անձնաքննութիւն - «Դիտելու մէկ կէտ մը կայ...», թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէչեան, Յով. ԻԱ. 16** (149):
- ՃՂԱ. **Խորութիւն ողորմութեան, թրգմ. C. H. Wheeler, Ուլ. ԺԱ. 8** (149):
- ՃՂԲ. **Մի՛ անցնիր ինձմէ, Փրկիչս, Մատթ. Ի. 30** (150):
- ՃՂԳ. **Քեզի կարօտ եմ, թրգմ. C. C. Tracy, Եփ. Դ. 15, 16** (150-1):
- ՃՂԴ. **Յոյս անոյսին, Ա. Տիմ. Ա. 1, Կառ. Ա. 27** (151):
- ՃՂԵ. **«Այսարհի ըլլան եմ», [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Յով. Ը. 12** (152):
- ՃՂԶ. **Քրիստոնեան մեռեալ աշխարհի, [խօսք]՝ Մկրտիչ Տ. Քիրէչեան, Գառ. Զ. 14** (152):

- ԾՂԷ. *Քրիստոս իմս է*, թրգմ. Elias Riggs, *Յայտ. Գ. 20*(153):
 ԾՂԸ. *Մեղաց խոստովանություն*, *Սառ. ԾԱ.* (154):
 ԾՂԹ. *Տէր, ձայնդ կը լսեմ*, թրգմ. Elias Riggs, *Սառ. ԾԱ. 7. 8* (155):
 Մ. *«Եկէք խնդրե՛ք»*, թրգմ. Ա. Հ. ԾԷճիզեան, *Մասթ. ԺԱ. 28* (156):
 ՄԱ. *Կը հաւատամ*, թրգմ. Կարապետ Գաբրիէլեան, *Փ/Է. Գ. 7-11* (156):
 ՄԲ. *Լոյս բարերար*, թրգմ. Յ. Մատթէոսեան, *Յոբ. Ը. 12* (157):
 ՄԳ. *Քրիստոս մեր հաստատությունը*, *Ես. ԽԵ. 22* (158):
 ՄԴ. *Երբ հաստատով կարող ըլլամ*, թրգմ. Elias Riggs, *Բ. ՊԼա. Ա. 10* (158-9):
 ՄԵ. *Ինչպէս որ եմ*, *Յոբ. Ա. 29. Ես. Ա. 18* (159):
 ՄԶ. *Մամբաս, դուն, Տէր, ընտրէ*, թրգմ. Elias Riggs, *Յոբ. ԻԳ. 10. Մասթ. ԻԶ. 39* (160):
 ՄԷ. *Տէր, ինչպէս որ կուզես*, թրգմ. Elias Riggs, *Մարկ. ԺԳ. 36* (161):
 ՄԸ. *Իմ Տէրս ինձ կատաշնորդէ*, թրգմ. Elias Riggs, *Սառ. ԻԳ. 2. 3* (162):
 ՄԹ. *Փրկչիս բազուկներուն մէջ*, թրգմ. Elias Riggs, *Սառ. Գ. 17* (163):
 ՄՃ. *Հայր իմ, քո կամքդ թող ըլլայ*, թրգմ. miss C. E. Bush, *Մասթ. Զ. 10* (164):
 ՄԺԱ. *«Քու Հոգի իմ՝ իրայ ձեռն»*, թրգմ. Ն. Ա. Թ. Նահիկեան, *Սառ. ԾԵ. 22* (164-5):
 ՄԺԲ. *Տէրն է մեր Առաջնորդը*, թրգմ. Ա. Ե. Իզնատիսեան, *Սառ. ԽԸ. 14* (165):
 ՄԺԳ. *Յիսուս հաստատ հիմ*, թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, *Ես. ԽԳ. 1-7* (166):
 ՄԺԴ. *«Ես ձեզ բարեկամ անտանեցի»*, թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, *Յոբ. ԺԵ. 15* (167):
 ՄԺԵ. *Տէր, ինձի առաջնորդէ*, *Սառ. ԻԵ. 1* (168-9):
 ՄԺԶ. *Վստահություն առ Տէր*, թրգմ. Ա. Ա. Տարագճեան, *Սառ. ԻԷ. 1* (169):
 ՄԺԷ. *Ա. Մանուկեան, Տէրջը թեւերուն տակ*, *Սառ. ՂԱ. 1. 4* (170):
 ՄԺԸ. *Քո կամքդ ըլլայ*, *Մասթ. ԻԶ. 42* (170):
 ՄԺԹ. *Միայն Փրկչով*, թրգմ. Յ. Ա. Փաշեան, *Սառ. ԿԱ. 1-4* (171):
 ՄԻ. *Յիսուս կարող է փրկելու*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Եբր. Է. 25* (172):
 ՄԻԱ. *Կա՛յ երբէք ընտիր հովիւ մը*, թրգմ. C. C. Tracy, *Յոբ. Ժ. 11. 15. ԺԵ. 13* (173):
 ՄԻԲ. *Գերազանց է սէր*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Եփես. Գ. 18. 19* (174):
 ՄԻԳ. *Սէր Քրիստոսի*, *Հոսով. Ե. 7-9* (175):
 ՄԻԴ. *Սէր առ Քրիստոս*, *Հոսով. Ը. 35-39* (175):
 ՄԻԵ. *Միշտ ձօնուած քո սուրբ անուան*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Հոսով. ԺԲ. 1* (176):
 ՄԻԶ. *Աստուծոյ հետ հաղորդություն*, *Սառ. ԼԶ. 7-9* (177):
 ՄԻԷ. *Կատարեալ խաղաղություն*, թրգմ. C. C. Tracy, *Ես. ԻԶ. 3* (177):
 ՄԻԸ. *Փրկչիս միշտ է մօտ*, թրգմ. Elias Riggs, *Եբր. ԼԳ. 14. Սառ. ԼԴ. 1* (178):
 ՄԻԹ. *Օրհնեալ երաշխիք*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Բ. Տ/Լ. Ա. 12* (179):
 ՄԼ. *Քրիստոնէական ուրախություն* - «Երջանիկ եմ անոնք, որ Փրկչին կը լըսեն...», *Փ/Է. Գ. 4* (180):
 ՄԼԱ. *Սուրբ ըլլալու բաղձանք*, *Ա. ՊԼա. Ա. 15. 16* (180-1):
 ՄԼԲ. *Երանելի օր*, թրգմ. I. F. Pettibone, *Ես. ԽԴ. 5* (181):
 ՄԼԳ. *Բարի է իմ հոգոյս*, թրգմ. Ա. Ե. Արարհամեան, *Սառ. ԾԵ. 18. 22* (182):
 ՄԼԴ. *Սուրբ ըլլամ*, թրգմ. Elias Riggs, *Ա. Յոբ. Գ. 3* (183):
 ՄԼԵ. *Տէ՛ր իմ, Փրկիչ, եկուր*, թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, *Սառ. ԾԱ. 7. 10* (184):
 ՄԼԶ. *Սրբոց օրինակը*, թրգմ. Elias Riggs, *Եբր. ԺԲ. 1* (184-5):
 ՄԼԷ. *Քրիստոնէից միությունը*, *Հոսով. ԺԲ. 5* (185):
 ՄԼԸ. *Եղբայրսիրություն*, *[խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Մասթ. ԻԳ. 8* (186):
 ՄԼԹ. *Քրիստոնէական ուրախություն* - «Եկէք, Տէրն սիրողներ...», *Յոբ. Ե. 13* (186-7):
 ՄԽ. *Խաչը սանիլ*, *[խօսք]՝ I. F. Pettibone, Ղուկ. Թ. 23* (187):
 ՄԽԱ. *Այսօր այգիիս մէջ գործէ*, *Մասթ. ԻԱ. 28. 29* (188):
 ՄԽԲ. *Օր մ՛ալ Տէրջը գործին մէջ*, թրգմ. miss C. E. Bush, *Յոբ. Թ. 4* (189):
 ՄԽԳ. *Հացը ձգէ ջրոց երեսը*, *Ժող. ԺԱ. 1. 2* (190):
 ՄԽԴ. *Երգ կենաց*, թրգմ. Elias Riggs, *Սառ. ԼԶ. 9. ՂԱ. 14-16* (191):
 ՄԽԵ. *Բան մը Յիսուսի համար*, *Բ. Կոր. Ե. 14. 15* (192):
 ՄԽԶ. *Դուն յոգնա՞ծ ես*, թրգմ. Պօղոս Մարտիրեան, *Մասթ. ԺԱ. 28. Յոբ. Զ. 37* (193):
 ՄԽԷ. *Քրիստոնէից գործը*, թրգմ. Elias Riggs, *Մարկ. ԺԳ. 33. 35* (194):
 ՄԽԸ. *Ո՛վ Տէր, թող քո հետք քալեմ*, թրգմ. C. C. Tracy, *Կառ. Ա. 10* (194-5):
 ՄԽԹ. *Անձնորացություն*, *Ղուկ. Թ. 23* (195):
 ՄԾ. *Գործելու ատենն*, թրգմ. C. C. Tracy, *Յոբ. Թ. 4. Հոսով. ԺԳ. 11* (196):
 ՄԾԱ. *Խոր ձորը*, *[խօսք]՝ Ա. Հ. ԾԷճիզեան, Հոսով. Ը. 35-39* (196-7):
 ՄԾԲ. *«Արեւ եղաւ խնձի որ վշտացայ»*, *[խօսք]՝* տկ. *Հովիպիմէ Ծմաւոնեան, Սառ. ՃԺԺ. 71* (197):
 ՄԾԳ. *Նաւը փոթորկի մէջ*, թրգմ. Elias Riggs, *Մասթ. Ը. 23-27* (198):

ՄԾԴ. *Բարձրագույն վեճը*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, Սալ. ԿԱ. 2 (199):

ՄԾԵ. *Դուն գիս կը յիշես*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Եզեկ ԺՉ. 60* (200):

ՄԾԶ. *Մի գիշանի փորձութեան*, թրգմ. Elias Riggs, *Բ.Թ.Ես. Գ. 3* (201):

ՄԾԷ. *Հեռո՞ւ բաժակ*, թրգմ. Յ. Յ. Լեւոնեան, *Արար. ԻԳ. 29-32* (202):

ՄԾԸ. *Յաղթողին արմաւենին*, *Յայտ. Է. 9-12* (203):

ՄԾԹ. *Ջինտոր Քրիստոսի*, *Եփես. Զ. 10. 11* (204):

ՄԿ. *Տուն է երկինք*, թրգմ. Elias Riggs, *Եբր. ԺԱ. 13* (204):

ՄԿԱ. *Հոս չիք հանգիստ*, *Ա. Մայ. ԻԹ. 15* (205):

ՄԿԲ. *Ես պանդուխտ եմ*, *ԾՆԵ. ԻԳ. 4, Սալ. ԼԹ. 12* (205):

ՄԿԳ. *Երկնից փայլուն*, Սալ. Դ. (206):

ՄԿԴ. *Պանդխտութեան երգ* - «Ել, հոգիս, թեւերդ լայն բաց...», *ՓԷ. Գ. 14* (206-7):

ՄԿԵ. *Յալտենական կեանք է մահ*, *Եբր. Դ. 9-11* (207):

ՄԿԶ. *Յնժամով վազեմք*, *Բ. Կոր. 1. 8* (208):

ՄԿԷ. *Երկնից ճամբան*, թրգմ. Elias Riggs, *Յուճ. ԺԴ. 2-6* (209):

ՄԿԸ. *Հրեշտակաց ողջոյնը*, թրգմ. Խորեն արքեպ. Նար - ՊԷ, *Բ. Կոր. Ե. 1* (210):

ՄԿԹ. *Իմ տուն է երկինք*, թրգմ. Յ. Թ. Մատթէոսեան, *Բ. Կոր. Ե. 1* (211):

ՄՀ. *Իմ կեանքս է Քրիստոս*, թրգմ. C. C. Tracy, *ՓԷ. Ա. 21* (211):

ՄՀԱ. *Նեղութեան մէջ մխիթարութիւն* - «Տըրտմած ատենն էրք կարենամ...», *Բ. Կոր. Զ. 10* (212):

ՄՀԲ. *«Մինչեւ որ Տէրը գայ»*, [խօսք]՝ տկ. *Հոկիսիմէ Ծմաւոնեան*, *Ա. Կոր. ԺԱ. 26. Յայտ. ԻԲ. 7, 20* (212-3):

ՄՀԳ. *Եկոր ինձի*, թրգմ. C. C. Tracy, *Յայտ. ԻԲ. 17* (213):

ՄՀԴ. *Տէրը մեր միակ մխիթարիչն*, *Բ. Կոր. Ա. 3. 4* (214):

ՄՀԵ. *Նեղութեան մէջ մխիթարութիւն* - «Յիսուս, դուն մեզ մըխիթարէ...», *Բ. Թ.Ես. Բ. 15, 16* (214-5):

ՄՀԶ. *Ինք կը հոգայ*, թրգմ. Յ. Ս. Ալիքսանեան, Սալ. ԾԵ. 22 (215):

ՄՀԷ. *Հոգի Տէրոջը վրայ*, *Ա. Պետ. Ե. 7* (216):

ՄՀԸ. *Տրտնեալ հոգւոյն խաղաղութիւն*, *Ղուկ. Դ. 17-21* (217):

ՄՀԹ. *Ձախորդութեան ժամանակ*, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէշ-ճեան, *Ես. ԻԶ. 3* (218):

ՄՁ. *Տէրը պիտի հոգայ*, թրգմ. Elias Riggs, Սալ. ԼԷ. 5, Մատթ. Զ. 25-34 (219):

ՄՁԱ. *Նախախնամութեան գաղտնիքը*, *Ես. ԽԲ. 16* (220):

ՄՁԲ. *Աստուած մեր ապաւէնը*, թրգմ. Elias Riggs, Սալ. ԽԶ (220-1):

ՄՁԳ. *«Այսօր անկի մօտ եմ»*, թրգմ. տկ. *Հոկիսիմէ Ծմաւոնեան*, *Հատկ. ԺԳ. 11* (221):

ՄՁԴ. *Թաղէ քո ցաւերդ*, թրգմ. Elias Riggs, *Ես. ԼԵ. 10* (222):

ՄՁԵ. *Խաչին քով տեղ կայ*, *Կալ. Ա. 19-22* (223):

ՄՁԶ. *Անկի մօտ յերկնից*, թրգմ. Գալիոս Քէմալեան, *Եբր. ԺԱ. 16* (224):

ՄՁԷ. *Պիտի ծածկն գիս*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, Սալ. ԴԱ. 4 (225):

ՄՁԸ. *Ծով կենաց գոռայ*, *Յիսուս*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Մատթ. Դ. 34-40* (226):

ՄՁԹ. *Օրհնեալ քունը*, թրգմ. Վ. Յ. Յակոբեան, Սալ. ԾԻԷ. (226-7):

ՄՂ. *Հաստատուն է անհաստատ բաներ*, [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմալոնեան, *Հատկ. Ը. 35-39* (227):

ՄՂԱ. *Դուստր Սիօնի*, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան, *Ես. Կ. 1. ԿԲ. 11* (228):

ՄՂԲ. *Արթնցի՞ր*, թրգմ. C. C. Tracy, *Ես. ԾԲ. 1, 2* (229):

ՄՂԳ. *Մաղթանք ընդհանոր Եկեղեցոյ համար*, Սալ. ԶԷ. 2, 3, 5 (230):

ՄՂԴ. *Քրիստոսի եկեղեցին ո՞րն է*, *Եփես. Ե. 23, 25, 27* (230-1):

ՄՂԵ. *Եկեղեցոյ հիմը*, թրգմ. C. C. Tracy, *Ա. Կոր. Գ. 11* (231):

ՄՂԶ. *Երգ ձեռնադրութեան* - «Ո՛վ Տէր Փրկիչ, Հովիւ հովուսաց...», [խօսք]՝ Կարապետ Գըլըճեան, *Ա. Պետ. Ե. 1-4* (232):

ՄՂԷ. *Անտարանը քարոզողներու համար աղօթք*, *Եփես. Դ. 11-13* (233):

ՄՂԸ. *Երգ ձեռնադրութեան* - «Ով Տէր մեր, սուրբ Աստուած...», *Ա. ՏԻՄ. Գ. 1-9* (234):

ՄՂԹ. *Արբանաճի հետ եղած ոխտը մշտնջենաւոր է*, թրգմ. Elias Riggs, *ԾՆԵ. ԺԷ. 7* (234-5):

Յ. *Աղօթք մկրտութեան համար*, [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, *Մատթ. ԺԸ. 14* (235):

ՅԱ. *Մկրտութեան համար երգ*, *Մատթ. Ժ. 13-16* (236):

ՅԲ. *«Այսկա ըրէք զիս յիշելու Համար»*, թրգմ. Elias Riggs, *Ա. Կոր. ԺԱ. 23-25* (236-7):

ՅԳ. *Յիշատակ* - «Քո սէրդ մի՞թէ մոռնանք, Յիսուս...», թրգմ. Ա. Ե. Իգնատիսեան, *Ղուկ. ԻԲ. 19* (237):

ՅԴ. *Հաղորդութեան սեղանը*, թրգմ. Elias Riggs, *Մատթ. ԺԴ. 22, 23* (238):

ՅԵ. *Փափաք առ Աստուած*, թրգմ. Elias Riggs, Սալ. ԽԲ. 1 (239):

ՅԶ. *Ի՞նչ հաճոյ էն քո հարկեր*, [խօսք]՝ Ա. Մ. Իգնատիսեան, Սալ. ԶԴ. 1-4 (240):

ՅԷ. *Երգ նաւկատիքի*, [խօսք]՝ C. C. Tracy, *Եփես. Բ. 19-21* (241):

ՅԸ. *Երգ նուիրման*, տկ. *Հոկիսիմէ Ծմաւոնեան*, *Բ. Մայ. Զ. 18-21* (242):

- ՅԹ. Արձակում - «Ով Տէր, դարձեալ կ'օրհնենք քո սուրբ անուն...», թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, *Յովհ. ԺՂ* 27 (242):
- ՅԺ. Եկեղեցոյ նաւակատեաց համար, *Բ. Պետ. Բ. 6* (243):
- ՅԺԱ. Արձակում - «Դեռ չարձակուած օրհնէ մեզ, Տէր...», թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, *Ես. Կ. 20* (244):
- ՅԺԲ. Լսէ՛, Յիսուս կը կանչէ, *Մատթ. Թ. 36-38* (245):
- ՅԺԳ. Սիօնի արշալոյսը, թրգմ. Elias Riggs, *Ես. ԾԱ. 3* (246):
- ՅԺԴ. Ետքի օրումն փառքը, թրգմ. Elias Riggs, *Ես. Բ. 2-4* (246-7):
- ՅԺԵ. Աւետարանին քարոզութիւնը, *Մատթ. ԺԶ. 15* (247):
- ՅԺԶ. Քրիստոսի թագաւորութեանը համար աղօթք, *Ես. ԾԲ. 1* (248):
- ՅԺԷ. Աստուծո՛ւ վախճողներն օրհնեալ են, թրգմ. Elias Riggs, *Սաղ. ԿԷ. (248)*:
- ՅԺԸ. Քրիստոսի թագաւորութեան տարածուիլը, *Սաղ. ՀԲ. (249)*:
- ՅԺԹ. Փրկչին արքայութիւնը, թրգմ. Elias Riggs, *Սաղ. ՀԲ. (249)*:
- ՅԻ. Հէթանոսներէն աղաղակ, *Ես. ԽԹ. 6, 23* (250):
- ՅԻԱ. «Երանի՛ ձեզ որ ամեն ջարդերու քով կը ցանկք», *Ժող. ԺԱ. 6* (250-1):
- ՅԻԲ. Առաքելական երգ, թրգմ. Elias Riggs, *Գործ. ԺԶ. 9* (251):
- ՅԻԳ. Պատգամն Յիսուսի սիրոյն, *Սաղ. ՃԽԵ. 5* (252-3):
- ՅԻԴ. Մեծ աւետիսը, թրգմ. Elias Riggs, *Ես. ԺԲ. 7* (253):
- ՅԻԵ. Թող վառին աղօտ ճրագները, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէչնեան, *Մատթ. Ե. 16* (254):
- ՅԻԶ. Սերմանել եւ հնձել, *Գաղ. Զ. 7, 8* (255):
- ՅԻԷ. Անզեղօրն համար աղօթք, թրգմ. C. C. Tracy, *Յովհ. Ե. 16* (256):
- ՅԻԸ. Երգ առաքելութեան, *Գործ. Դ. 12* (257):
- ՅԻԹ. Հին լուրը, *Մատթ. Ե. 19* (258-9):
- ՅԼ. Ամուսնութեան ստիժ աղօթք, *Մատթ. ԺԹ. 5, 6* (259):
- ՅԼԱ. Մաղթանք առ Աստուած, *[խօսք]՝ Յովհաննէս Պոճիգանեան, Ծնն. Բ. 18* (260):
- ՅԼԲ. Հարսանիք, *[խօսք]՝ Բ. Ե. Էքսերճեան, Եփես. Ե. 28* (261):
- ՅԼԳ. Պսակի աղօթք, *Յովհ. Բ. 2, 11* (262):
- ՅԼԴ. Երգ տան նաւակատեաց, *[խօսք]՝ C. C. Tracy, Սաղ. ՃԻԷ. 1* (262-3):
- ՅԼԵ. Տուն, թրգմ. Յ. Թ. Գալանեան, *Սաղ. ԶԴ. 10* (263):
- ՅԼԶ. Աստուած օրհնէ այն տունը, թրգմ. C. C. Tracy, *Սաղ. ՃԺԸ. 15* (264):
- ՅԼԷ. Նոր տարի - «Այս նոր տարուայ սեմէն, Հայր իմ...», *[խօսք]՝ տկ. Հովհաննէ Ծմաւոնեան, Հասկ. Ը. 28, 35-39* (265):
- ՅԼԸ. Տարուան վախճանին համար խորհրդածութիւն, թրգմ. Elias Riggs, *Սաղ. ԽԸ. 14* (266):
- ՅԼԹ. Նոր տարի - «Օրերս շուտ կանցնին, կերթան...», *[խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Սաղ. Ը. 12* (266-7):
- ՅԼՅ. Նոր տարի - «Հայր մեր, այժմ կը նոտրենք...», թրգմ. C. C. Tracy, *Բ. Օր. ԼԼ. 8* (267):
- ՅԼԱ. Գարուն - «Տերն, ծաղիկ, նոր կեանք ու սէր...», թրգմ. Յ. Թ. Գալանեան, *Գործ. ԺԴ. 16* (268):
- ՅԼԲ. Բարի պարգեւներ, թրգմ. Յ. Թ. Կիլեան, *Սաղ. ՃԽԷ. (269)*:
- ՅԼԳ. Տէրն ընդ ձեզ, *Ս. Պետ. Ե. 14* (270-1):
- ՅԼԴ. Հունձք, թրգմ. Գ. Յ. Կիլեան, *Ծնն. Ը. 22* (271):
- ՅԼԵ. Գեղեցիկ ձեռքեր, թրգմ. Ա. Յ. Կիլիպէնկեան, *Ես. ԾԲ. 7* (272):
- ՅԼԶ. Սէր տան մէջ, *Ս. Յովհ. Դ. 18* (273):
- ՅԼԷ. Փոքր ձեռքեր, *Ժող. ԺԲ. 1* (274):
- ՅԼԸ. Փոքր բաներ, *Մատթ. ԻԵ. 21* (274-5):
- ՅԼԹ. Տղու մը աղօթքը, *Ս. Թադ. Գ. 10* (275):
- ՅՅ. Կիրակի օրումն դարոց, *Սաղ. ՃԺԸ. 24* (276):
- ՅՅԱ. Փայլիկը, թրգմ. miss Maria West, *Մատթ. Ե. 16* (277):
- ՅՅԲ. Տես, մեղուն աշխատասէր, *Սաղ. Զ. 6-8* (278):
- ՅՅԳ. Յիսուսի օրհնութիւնը, թրգմ. Elias Riggs, *Մատթ. Ժ 13-16* (278-9):
- ՅՅԴ. Փառք տուէք, թրգմ. Բարսեղ Վարդուկեան, *Սաղ. Ը. 1, 2* (279):
- ՅՅԵ. Յիսուս զիս կը սիրէ, թրգմ. C. C. Tracy, *Գաղ. Բ. 20* (280):
- ՅՅԶ. Արքայութեան տղայք, *Յայտ. Է. 14* (281):
- ՅՅԷ. Բարի Հովիւր, *Յովհ. Ժ. 27* (282):
- ՅՅԸ. Մանկական աղօթք, *Սաղ. ԿԼ. 1* (282-3):
- ՅՅԹ. Պզտիկ տղու մը փափաքը, *Մատթ. ԻԼ. 16* (283):
- ՅՅԱ. Տղուն աղօթքը, թրգմ. I. F. Pettibone, *Ես. Խ. 11* (284):
- ՅՅԱ. Ովսաննա, *Ղակ. Բ. 13, 14* (285):
- ՅՅԲ. Անձնանոյնութիւն, թրգմ. Elias Riggs, *Սաղ. ՃԺԶ. 12-14* (286):
- ՅՅԳ. Երբ իր գանձը, թրգմ. Elias Riggs, *Սաղ. Գ. 17* (287):
- ՅՅԴ. Սուրբ տղայք, *Ղակ. ԺԸ. 16* (288):
- ՅՅԵ. Տղայոց համար գործ երկնից մէջ, թրգմ. Elias Riggs, *Ս. Կոր. Բ. 9* (289):
- ՅՅԶ. Աղօթք առաւօտեան, *Սաղ. Գ. 5* (290):
- ՅՅԷ. Մեր օրերը կարճ են, *Ես. Խ. 6-8* (290):
- ՅՅԸ. Կենացու ունայնութիւնը եւ Աստուած մեր ապաւէնը, թրգմ. Elias Riggs, *Սաղ. Ը. (291)*:
- ՅՅԹ. «Հոս մնայուն քաղաք չունիմք», *[խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Եփ. ԺԳ. 14* (291):
- ՅՅԱ. Երկնից համար փափաք, *Յովհ. Դ. 15* (292):
- ՅՅԱ. Պանդոխտին երգը - «Քանի մը տարիէն...», թրգմ. I. F. Pettibone, *Յայտ. Է. 1-10* (292-3):
- ՅՅԲ. Մեր կարճ կեանքը ինչպէ՛ս գործածենք, *Սաղ. ԼԹ. 4, 6, 13* (293):

ՅՀԳ. Մեր Հօրը տունը, թրգմ. տկ. Հոփսիսմէ Ծմաունեան, *Յակ. ԺԴ. 3* (294):

ՅՀԴ. Լուսյ դոներն, *Մատթ. ԺԳ. 35-37* (295):

ՅՀԵ. Մահուան վրայ յաղթութիւն, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէշնեան, *Ա. Կոր. ԺԵ. 55-57* (296):

ՅՀԶ. Մահուան համար պատրաստութիւն, [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաունեան, *Եբբ. Թ. 27* (296-7):

ՅՀԷ. Կարեւոր հարցում մը, *Թուսյ ԻԳ. 10* (297):

ՅՀԸ. Մեռնողին երգը, թրգմ. Elias Riggs, *Բ. Տ/մ. Դ. 6* (298):

ՅՀԹ. Գետին եզերքը, թրգմ. Elias Riggs, *Յայտ. ԻԲ. 1* (299):

ՅՁ. Մահուան գետը, թրգմ. Կարապետ Գաբրիէլեան, *Փ/Է. Ա. 21, 23* (300):

ՅՁԱ. Հոն ցաւ չկայ, թրգմ. Elias Riggs, *Յայտ. ԻԱ. 4* (301):

ՅՁԲ. Քրիստոնէան մահէն վախճալու չէ, [խօսք]՝ Գ. Մարտիրոս Ծմաունեան, *Եբբ. Բ. 14, 15* (302):

ՅՁԳ. Մահ ձերունի պաշտօնէի, թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէշնեան, *Սալ. ՃԶ. 15* (302):

ՅՁԴ. Գերեզման - «Բաց հիմա ծոցդ, ո՛վ գերեզման....», *Ծնն. Գ. 19* (303):

ՅՁԵ. Ո՛վ պիտի ինձ հանդիպի, *Ղուկ. ԺԶ. 22* (303):

ՅՁԶ. Քրիստոնէայ բարեկամի մահուան վրայ, թրգմ. Elias Riggs, *Յայտ. Է. 14-17* (304):

ՅՁԷ. Վերջապէս, թրգմ. Ա. Ե. Իգնատիոսեան, *Յայտ. ԺԴ. 13* (305):

ՅՁԸ. Վերջին ճամբորդութիւնը, թրգմ. C. C. Tracy, *Ա. Կոր. ԺԳ. 12* (306):

ՅՁԹ. Գերեզման - «Տուն հաճելի, տապան սրբոց....», թրգմ. Մկրտիչ Տ. Քիրէշնեան, *Բ. Կոր. Ե. 1, 2, 6-8* (307):

ՅՐ. Ո՛չ, ո՛չ, աւ չէ մեռնիլը, թրգմ. Elias Riggs, *Փ/Է. Գ. 20, 21* (308):

ՅՐԱ. Վերջին դատաստան, *Մատթ. ԻԷ. 31-46* (308-9):

ՅՐԲ. Դատաստանին օրը - «Մեր մեղաց համար մեռնողը....», *Մատթ. ԺԶ. 27* (309):

ՅՐԳ. Դատաստանին օրը - «Արդար Դատար, երբ որ գաս....», *Յայտ. Ի 11, 12, 15* (310):

ՅՐԴ. Ո՛վ եւ առնք, թրգմ. Elias Riggs, *Յայտ. Է. 9-17* (310-1):

ՅՐԵ. Երկնային հայրենիքն ահա կ'երթանք, թրգմ. Elias Riggs, *Յակ. ԺԴ. 2, 3* (311):

ՅՐԶ. Օրհնեալ աշխարհ, թրգմ. Elias Riggs, *Ա. Կոր. Բ. 9* (312):

ՅՐԷ. Երկնային ժառանգութիւնը, թրգմ. Elias Riggs, *Բ. Օր. ԼԴ. 1* (312-3):

ՅՐԸ. Գեղեցիկ Սիօն, թրգմ. Elias Riggs, *Յայտ. ԻԱ. 2-7* (313):

ՅՐԹ. Թոգնածին համար հանգիստ, թրգմ. Elias Riggs, *Եբբ. Դ. 9* (314):

Ն. «Վերի բաները մտածելք», [խօսք]՝ Մկրտիչ Տ. Քիրէշնեան, *Կոր. Գ. 1, 2* (315):

ՆԱ. Սիրուն ապագայ, *Յայտ. Ե. 9-14* (316):

ՆԲ. Ակն ունիք մենք, *Ղուկ. ԺԲ. 37* (317):

ՆԳ. Տէրոջն հետ, *Ա. Թու. Դ. 16* (318):

ՆԴ. Բեւա երկիր, թրգմ. M. P. Parnelle, *Յայտ. ԻԲ. 1-5* (319):

ՆԵ. Երկնից երջանիկ ընկերակցութիւնը, *Ես. ԼԵ. 10* (320):

ՆԶ. Տուն ունիմ ի բարձունս, թրգմ. Ստեփան Ա. Չորիկեան, *Եբբ. ԺԱ. 16* (321):

ՆԷ. Երկնիք - «Երկինքը փայլուն է, կ'ըսենք....», թրգմ. Elias Riggs, *Ա. Յակ. Գ. 2* (322):

ՆԸ. Երկնային Երուսաղէմ, *Յայտ. ԻԱ. 1-3* (322-3):

ՆԹ. Անցած է ցաւը, թրգմ. C. C. Tracy, *Յայտ. ԻԱ. 6* (323):

ՆԺ. Տուն փառարար, *Յայտ. ԻԲ. 1-5* (324):

ՆԺԱ. Մա'յր սիրելի, Երուսաղէմ, թրգմ. C. C. Tracy, *Յայտ. ԻԱ. 22-27* (325):

ՆԺԲ. Դրախտ, *Ղուկ. ԻԳ. 43* (326-7):

ՆԺԳ. Սուրբեր փառաց մէջ, թրգմ. C. C. Tracy, *Եբբ. ԺԲ. 1* (327):

ՆԺԴ. Նոր երգը, թրգմ. R. M. Colle, *Յայտ. ԺԴ. 1-3* (328):

ՆԺԵ. Փառքի երգը, թրգմ. Սամուէլ Կ. Խաչատրեան, *Ա. Յակ. Գ. 2* (329):

Կցորդներ.

ՆԺԶ. Կորնենք քեզ, Աստուած (330-2):

ՆԺԷ. Ո՛վ Աստուած, բարձրացիր երկնիքին վրայ (332-5):

Ծարականներ.

ՆԺԸ. Ներսէս Ծնորհալի, Առաւօտ լուսոյ - «Առաւօտ լուսոյ....» (336):

ՆԺԹ. Ներսէս Ծնորհալի, Լոյս, արարիչ լուսոյ - «Լոյս, արարիչ լուսոյ....» (337-8):

ՆԻ. Լուսարեա - «Լուսարեա, Երուսաղէմ....» (338):

ՆԻԱ. Ներսէս Ծնորհալի, Տարածեալ - «Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց....» (339-41):

ՆԻԲ. Ներսէս Ծնորհալի, Նորաստեղծեալ - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից....» (342):

ՆԻԳ. Ներսէս Ծնորհալի, Սիովնի որդիք - «Սիովնի որդիք, զարթիք....» (341):

ՆԻԴ. Ներսէս Ծնորհալի, Նորոգող - «Նորոգող տիեզերաց....» (342):

Ծանկ Սուրբ Գրոց վկայութեանց [1-4]:

Ծանկ Ախթոց [1]:

Ծանկ մասնաւոր Ախթոց [1-5]:

Ծանկ երգոց առաջին տողերու [1-6]:

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-424:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նվեր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի գրա-
դարանին պրոֆ. Վարագրատ Հարությունյանից 25. 02.
1992» («Գարեգին Ա.» Ա.Հ.ԿԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4832:

Գրցցկ՝ Արմենիա, 1930 (էջ 25): Եսզըճեան, 1923 (էջ 95),
1924 (էջ 121): Զարդարեան, 1922 (էջ 95), 1925 (էջ 121):
Կիլիկիա, 1923 (էջ 33):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Ե.Թ.Ի գրհ., 167: ՄՄ: ԳԱԹ: «Գարեգին Ա.»
Ա.Հ.ԿԳ:

**8. Հայերենատառ թուրքերենով եւ օտար
մեղեղիներով հոգեւոր երգեր պարունակող
ժողովածու**

1899

150. **ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԻԼԷ ՄԱԳԱՄԼԱՐ.** Ալլահըն իպատ-
էթինտէ ումուսի վէ խոսուսի ճէմիյէթլէրտէ թէրէն-
նիւմ իչիւն օն իւչիւնճիւ տէֆա օլարազ, Իսթամպօլ-
տա, Արշակ Յ. Պօյաճեան մաթպա՝ ասընտա թապօլ-
տու, 13-րդ տպագր, Կ. Պոլիս, տպ. Ա. Յ. Պօյաճեան,
1899, 210 էջ, 8⁰:

Աստուածապաշտութեան համար հոգեւոր երգեր ընդհա-
նուրին եւ մասնաւոր հաւաքականութիւններուն համար,
քաղցր ձայնով երգել:

- Բվնր.՝ Տիպաճէ [1-2], Մատտէլէրին ֆիհրիսթի [1]:
- Ա. Ալլահըն ազամէթի (1):
- Բ. Բապա թէսպի (1):
- Գ. Ալլահըն քէրէմի (2):
- Դ. Ալլահա իթիմատ (2):
- Ե. Համտ օլտու (2):
- Զ. Պաշլանկըճը վէ խիթամը (3):
- Է. Բապ Յիսուսա տու (3):
- Ը. Իմանա դայրէթ վիթմէք (4):
- Թ. Կիրակի կիւնիւնտէ իպատէթ (5):
- Ժ. Սէյյան իլահիսի (5):
- ԺԱ. Տուս ի Բապանի (5):
- ԺԲ. Մանըն նորու (6):
- ԺԳ. Ալլահ հէր եէրտէ (7):
- ԺԴ. Ալլահ հաֆըզ տէր (7):
- ԺԵ. Սապահ տուսը - «Ույան ճանըմ, շիւքր էթ....» (7-8):

- ԺԶ. Թէշէքքիւր - «Համտ Փէտէրէ, համտ Օղուլա....» (9):
- ԺԷ. Իհնու գըլ (10):
- ԺԸ. Իպատէթ խիթամընտա (11):
- ԺԹ. Քելլամ Ուլլահըն գուվլէթի (11):

Բապան կիւնի.

- Ի. Բապան կիւնի - «Պիր հաֆթա տահա կէշտի....» (12):
- ԻԱ. Մուգատտէս կիւն սապահը (13):
- ԻԲ. Բապ կիւնի մագպուլ (13):
- ԻԳ. Բապան կիւնի - «Բապան կիւնիւնի սէվէրիմ....» (14):
- ԻԴ. Հաֆթանըն իք կիւնի (15):
- ԻԵ. Կիրակի կիւնի սապահը (15):
- ԻԶ. Բապ կիւնի սապահը (16):
- ԻԷ. Տուս նէ՞ տիր (17):
- ԻԸ. Սապահ տուսը (17):
- ԻԹ. Յիսուս իլէ միսահէպէթ (17):

Տուս.

- Լ. Թէնհա եէրտէ տու (18):
- ԼԱ. Տուս վագթը (19):
- ԼԲ. Ալլահ եհրէշի թէֆթիշ (19):

Քիթապը մուգատտէս.

- ԼԳ. Քելլամ Ուլլահըն գըլմէթ վէ գուվլէթի (20):
- ԼԴ. Ազիզ Քիթապ (20):
- ԼԵ. Քելլամ Ուլլահ նէվճիվանըն տէլիլի (21):
- ԼԶ. Քելլամ Ուլլահըն Ֆեզաիլի (21):
- ԼԷ. Ալլահա նիմէթլէրի իշիւն թէշէքքիւր (21):
- ԼԸ. Քրիստոսա Ալլահըն լութթը (21):

Ալլահ.

- ԼԹ. Ալլահըն մէքէնի (22):
- Խ. Ալլահ թուալայա համտ (23):
- ԽԱ. Ալլահ գուտտու տըր (23):
- ԽԲ. Թէշէքքիւր իլահիսի (24):
- ԽԳ. Էգանիմ ի սէլասէլէ (25):
- ԽԴ. Ալլահ իիւքիմէթիւնտէ մուաղզամ (25):
- ԽԵ. Ալլահա թէսպիսաթ (25):
- ԽԶ. Հէր եէրտէ հազըր Ալլահ (26):
- ԽԷ. Միմիին ինթիզարը (26):
- ԽԸ. Ալլահըն գուտըթի (27):
- ԽԹ. Իւնճի մէզմոր (27):
- Մ. Ալլահ մուհապլէթ տիր (27):
- ՄԱ. Ալլահըն քէրէմի - «Ալլահ Փէտէրիմ, պօրճլու իմ դա-
լէթ....» (28):

Յիսուս Քրիստոս.

- ՄԲ. Քրիստոսա թաճ կիլտիրմէք (29):

- ԾԳ. Էմմանուէլին գոհուրը (29):
- ԾԴ. Ծարգ քելպէքի (29):
- ԾԵ. Յիսուսը կելմէսի (30):
- ԾԶ. Յիսուս Ծահըն վէլատէթի (31):
- ԾԷ. Յիսուս Ծէֆիմիզ (32):
- ԾԸ. Քրիստոս ալէմին Րասպը (33):
- ԾԹ. Քրիստոս Էօթնէլիմիզ (33):
- Կ. Գըլամ Էթտի (33):
- ԿԱ. Գէթսէմանի կէմէսի (34):
- ԿԲ. Քրիստոսըն խաչլանմասը (35):
- ԿԳ. Քրիստոսըն Էօլիմի (35):
- ԿԴ. Մոհասպէթ ազիմէ (36):
- ԿԵ. Քրիստոսըն թէնէղղիլի (36):
- ԿԶ. Քրիստոսըն Էմվաթտան գըլամը (36):
- ԿԷ. Թան կիլտիրին (37):
- ԿԸ. Րասպ Յիսուս համտա շայան տըր (37):
- ԿԹ. Քրիստոսըն ֆիթոմիաթը (38):

Հուրիլ գուտս.

- Հ. Րուրիլ Գուտսա Գիլազ (38-9):
- ՀԱ. Խրիսթիանըն գալսի Րուրին մէզքէնի (39):
- ՀԲ. Րուրիլ Գուտսան իթիմտատ (40):
- ՀԳ. Րուրիլ Գուտս թէպտիլ Էտիմի - «Կէլ, Րուրիլ Գուտս, Թէսէլլիմի...» (41):
- ՀԴ. Թէվէքքիւր (41):
- ՀԵ. Րուրիլ Գուտս թէպտիլ Էտիմի - «Կէլ, Րուրիլ Գուտս, վէ կիր...» (41):
- ՀԶ. Եիրէքտէ իշլէլէն Րու (42):

Տավէթ վէ նասիհաթ.

- ՀԷ. Կինանքէարա նասիհաթ - «Էլ կինանքէար, տէօն Ալլահա...» (43):
- ՀԸ. Գափույու չալան (43):
- ՀԹ. Քրիստոսըն տավէթի (43):
- Ձ. Յիսուս իշլան նէ եափտըն (44):
- ՁԱ. Կէնճիլքտէ տիմտար օլմազ (45):
- ՁԲ. Պիր ազ գալտը (45):
- ՁԳ. Րահաթ արամազ (46):
- ՁԴ. Պու կիւն (46):
- ՁԵ. Վար խաչտա րահաթ (47):
- ՁԶ. Թէվպէքէար (48):
- ՁԷ. Քրիստոսըն արտը սըրա կիթմէք (49):
- ՁԸ. Քրիստոսըն կինանքէարա տավէթի (49):
- ՁԹ. Թէշէքքիւր - «Փէտեր, Օղուլ, Րուրիլ Գուտսա...» (49):
- Ղ. Թէվպէլի տավէթ (50):
- ՂԱ. Յիսուսա կէլ (51):
- ՂԲ. Քեաշիի պիլէ իտիւն (51):
- ՂԳ. Թաթիիր էլլէ պէնի (52):

- Թէվպէ.
- ՂԴ. Քէֆարէթ գանը (53):
- ՂԵ. Խաչտա մէլնա (53):
- ՂԶ. Կինանի իգրարը (54):
- ՂԷ. Պարտիմէօսըն տուսար (55):
- ՂԸ. Ջիլարէթ էլլէ պէնի (55):
- ՂԹ. Թէվպէքէար Յիսուսա թէպիմ (56):
- Ճ. Ույանմըշ կինանքէարըն մարզը հալի (56):
- ՃԱ. Կինանքէարըն ույանմասը (56):
- ՃԲ. Կինանքէարըն կելմէսի (57):
- ՃԳ. Ալլահի ճանըն նէք իմիտի (57):
- ՃԴ. Ալլահա իլթիմա (57):
- ՃԵ. Կինանքէարըն գարարը (58):
- ՃԶ. Գուտսիլէթէ իշթիլազ (59):
- ՃԷ. Կինանքէարա նասիհաթ - «Էլ կինանքէար, շէփվէթին-կէ...» (59):
- ՃԸ. Կինանքէարա տավէթ (59):
- ՃԹ. Թէվպէքէար - «Կինանի չօզ սէնէլէրճէ...» (60):
- ՄԺ. Յիսուս պէօլիք Հէքիմ (60):

Քէֆարէթ.

- ՄԺԱ. Քրիստոս միլանճը (61):
- ՄԺԲ. Խելաս սալթ Քրիստոստան - «Հէլքէլ մէզպահըն-տան...» (61):
- ՄԺԳ. Ղայպ օլուն գօլուն (62-3):
- ՄԺԴ. Աշըզ գափու (63):
- ՄԺԵ. Խելաս սալթ Քրիստոստան - «Տօղրու վէ հազզ տըր շէրիաթ...» (64):
- ՄԺԶ. Էօլիմէ րաղի օլան մոհասպէթէ թէշէքքիւր (65):
- ՄԺԷ. Եօպէլ սէնէսի (65):
- ՄԺԸ. Նոր թախթընտա օթուրան Գուզու (66):

Կինանի իլէ միւնաֆէտէ.

- ՄԺԹ. Էնսիզ էօլ (67):
- ՄԻ. Սանա միհթան ըմ պէն (67):
- ՄԻԱ. Եննի տօղուլ (68):
- ՄԻԲ. Ծանըն թէհիլքէսի վէ արգուտ (69):
- ՄԻԳ. Խաչա իլթիմա (69):
- ՄԻԴ. Տէխալէթ (69):
- ՄԻԵ. Տէրին տերէ (70):
- ՄԻԶ. Խելաս Րասպա մախսու (71):
- ՄԻԷ. Ֆէլահքէթտէ չարէ (71):
- ՄԻԸ. Իմանըզլըզմա իմտատ էլլէ (71):
- ՄԻԹ. Գայա ճէվֆիմտէ Էմին (72):
- ՄԼ. Րուհանի ույանըզլըզ (72):
- ՄԼԱ. Րահաթ պուլմազ (73):
- ՄԼԲ. Տէրին սուլարտան ֆէրէաթ (74):

Իմօթիյա զլար.

- ՃԼԳ. Նասիպիմ եւտիմտէ (73-4):
- ՃԼԴ. Ազիմ տաւէթ (75):
- ՃԼԵ. Ալլահա թէվէքիլ (76):
- ՃԼԶ. Ալլահըն եւվմի քերէմի (77):
- ՃԼԷ. Ալլահ պէնի իմտս էտեր (77):
- ՃԼԸ. Հուպպ Իլահի (78):
- ՃԼԹ. Մալիհին սաստէթի (79):
- ՃԼՍ. Ալլահ պիզէ փէնակեան տըր (79):
- ՃԼՍԱ. Միմիհին մէլճար (79):
- ՃԼՍԲ. Էֆէնտիմիզ (80):
- ՃԼՍԳ. Հէր իմօթիյաճը տօլտուրան (81):
- ՃԼՍԴ. Ազշամ թէսպիհի (81):
- ՃԼՍԵ. Իմանա դայրէթ վէրմէք - «Իմանընըզա մէ մէթին թէմէլլէր...» (82):
- ՃԼՍԶ. Իման սաստէթի (83):
- ՃԼՍԷ. Լութֆ (83):
- ՃԼՍԸ. Սէմավի ըսահաթ (83):
- ՃԼՍԹ. Ալլահա իթիմատ (84):
- ՃԾ. Ալլահըն ինայէթինէ իթիմատ (84-5):
- ՃԾԱ. Միմիքէմ գայա (85):
- ՃԾԲ. Ալլահըն էվլատարը (86):
- ՃԾԳ. Պու մէ կէօնէ մուհասպպէթ (87):
- ՃԾԴ. Քրիստոս իսսէմիզ (87):
- ՃԾԵ. Յիսուս Գուրթարընը (88):

Յիսուս իլէ միշարէքէթ.

- ՃԾԶ. Յիսուսա պագմագ (89):
- ՃԾԷ. Գուտոր պէնտէն քերեւէմ սէնտէն (90):
- ՃԾԸ. Քրիստոս մահասպպէթ (91):
- ՃԾԹ. Յիսուսը պուլմանըն սաստէթի (91):
- ՃԿ. Յիսուսըն իամի (91):
- ՃԿԱ. Անճագ Յիսուս (92):
- ՃԿԲ. Գըյմէթի տիր (93):
- ՃԿԳ. Կիւնահքէարըն տօսթու (93):
- ՃԿԴ. Հէր շէյ Քրիստոստա (94):
- ՃԿԵ. Միմիհին ֆէրէաթը (95):
- ՃԿԶ. Եօլ Յիսուս տըր (95):
- ՃԿԷ. Գալ եանըմտա (95):
- ՃԿԸ. Յիսուս քեաֆի տիր (96):
- ՃԿԹ. Քրիստոս պէնիմ տիր (96-7):
- ՃՀ. Անը կէօրմէմիշ սէվէրիզ (97):
- ՃՀԱ. Ալլահտա գալմագ (98):

Մուհասսէնաթ Ը զաթիյէ.

- ՃՀԲ. Մուհասսէնաթ պիր ճան (99):
- ՃՀԳ. Տիւնէատտան այրըլմագ (99):
- ՃՀԴ. Միմիթազըր օլուըզ (99):

- ՃՀԵ. Քրիստոսա եափըշմագ (100):
- ՃՀԶ. Քրիստոսա կիւվէնմէք (100):
- ՃՀԷ. Քրիստոս հասրէթ (101):
- ՃՀԸ. Յիսուս իթիմատ (102):
- ՃՀԹ. Թօխումու էքէլիմ (103):
- ՃԶ. Հագգըն գուլու (104):
- ՃԶԱ. Պու կիւն պաղըմտա իշլէ (105):
- ՃԶԲ. Խաշ իլէ թաճ (105):
- ՃԶԳ. Գանասաթ (106):
- ՃԶԴ. Տուհա փաք օլում (107):
- ՃԶԵ. Էֆէնտիմիզին իքի եմրի (107):
- ՃԶԶ. Քրիստոս Չօպանըզ (108):
- ՃԶԷ. Քէֆարէթիմիզ (108):
- Թէճրիպէ վէ քէտէրլէր.**
- ՃԶԸ. Եիքիմիզի պրագմագ (109-10):
- ՃԶԹ. Յիսուս եանըմտա (111):
- ՃՂ. Տանի էօմր (111):
- ՃՂԱ. Խաշ եանըմտա ուսյիզ (112):
- ՃՂԲ. Եանըմտա գալ (113):
- ՃՂԳ. Քէօր Պարտիմէօսըն ֆէրէատը (114):
- ՃՂԴ. Խէլասքարըն պիլիր (114-5):
- ՃՂԵ. Յիսուս տաւէթ էտեր (116-7):
- ՃՂԶ. Եագըն սանա (117):
- ՃՂԷ. Բասպա կէօթիր (118):
- ՃՂԸ. Ճիմլէ էօրուլմըշլար (118-9):

Քիլիսէ թագտիսի.

- ՃՂԹ. Պէնի իմտս էլլէ (120):
- Մ. Չօպան թախսիսի (120):
- ՄԱ. Քիլիսէ թագտիսի - «Եա Բասպ, ազիզ հէլլէլիկտէ...» (121):
- ՄԲ. Քիլիսէ թագտիսի - «Իմիհնկէ թախսիս էտէրիզ...» (122):
- ՄԳ. Էմր ի իզտիվաճ - «Եա Յիսուս, սէն քերէմիհնկէ...» (122):
- ՄԴ. Էմր ի իզտիվաճ - «Եա Բասպ, սէնիմ մէսքէնիկտէ...» (123):

Վաֆթիզ.

- ՄԵ. Վաֆթիզ (124):
- ՄԶ. Իշթէ քերիմ Չօպան (125):
- ՄԷ. Մասում վաֆթիզի - «Յիսուս դանի պիր ինայէթ...» (125):
- ՄԸ. Մասում վաֆթիզի - «Սանա, եա Բասպ Յիսուս...» (125):
- ՄԹ. Խրիսթիյան իշթիրաքը (126):

Աշա ի Բասպանի.

- ՄԺ. Աշա ի Բասպանի - «Լաթիֆ քէլամընկա կէօրէ...» (126):

ՄԺԱ. Աշա ի Բասպանի - «Միմիհնէր, սիզ աշգըլէ կէ-
լին.....» (127):
ՄԺԲ. Էպէտի գայա (128):
ՄԺԳ. Քեֆարէթ (129):
ՄԺԴ. Պէնի սէվիր մի սին (129):
ՄԺԵ. Ծանրն Քրիստոսա պրագմասը (129):
ՄԺԶ. Ալլահ պերէթէթ փունկարը (130):

Խայրաթ վէ թէրագ գի.

ՄԺԷ. Ալլահա ցիյագ (131):
ՄԺԸ. Քրիստոսըն մէլէքիթի (131):
ՄԺԹ. Ալլահըն հիքիմէթէ (131):
ՄԻ. Ծաֆագ սէօքմէք (132):
ՄԻԱ. Տրենեանըն սէֆիլ հալի (133):
ՄԻԲ. Մէսիհին կէլմէսի (133):
ՄԻԳ. Խէլաս միժտուսի (134):
ՄԻԴ. Քիլիսէլէ մոհապպէթ (135):
ՄԻԵ. Ինճիլին ցեշրի (135):
ՄԻԶ. Ինճիլին վագը եղիւն էմրի (135):
ՄԻԷ. Պաղըմա կիտիպ պո կիւն իշլէ (136):
ՄԻԸ. Կիւն աղարմասը (137):
ՄԻԹ. Միմիհնէրէ միժտէ (138):
ՄԻ. Սէնէ պաշընտա թիզքէար (139):
ՄԻԱ. Սալ ը ճէտէր (140):
ՄԻԲ. Գագըթ զըսա (140-1):

Վէ մահլէր կիւնի.

ՄԻԳ. Ծենագէ (141):
ՄԻԴ. Պիր մոհիմ սուալ (142):
ՄԻԵ. Պիր կէճէ կէլիյօր (142):
ՄԻԶ. Տահա պիր ազ գէման (143):
ՄԻԷ. Միմիհնէր սոն սէօզլէրի (144):
ՄԻԸ. Մահլէր վէ սոն հալ (145):
ՄԻԹ. Աճահ պաթ կիւնի (145):
ՄԻ. Բասպըն հուգուրը (146):
ՄԻԱ. Մէնգիլէ եագլաշան (147):
ՄԻԲ. Էօլիւմ վէ մոհաքէմէ (147):
ՄԻԳ. Քէտէր օլմագ աւնտ (147):
ՄԻԴ. Միմիհնէր քօլմէզ (148):
ՄԻԵ. Միտէմ Բասպ եանընտա (149):
ՄԻԶ. Ծանրն շիպհէսի (149):
ՄԻԷ. Էօլէն միմիհն (150):
ՄԻԸ. Քենան տիյարընտա հապէթ (150):

Սաստէթ ի էպէտիյէ.

ՄԻԹ. Յիսուստա սոյունանլար (151):
ՄԾ. Ջէմիհնի հէմ սէմավի թահաթ (151):
ՄԾԱ. Կէօք (152):

ՄԾԲ. Միմիհնէր սոն ցէֆէստէ տույդուսու (153):
ՄԾԳ. Ծէնէթ հալի (153):
ՄԾԴ. Իսթիրահաթ էօզ տըր (153):
ՄԾԵ. Բասպըն մէրասը (154):
ՄԾԶ. Պո Իրտանը կէշիհիզ (154):
ՄԾԷ. Քենան փաք եագասը (155):
ՄԾԸ. Փաք շէհիր (156):
ՄԾԹ. Ծէնէթիւն թահաթը (157):
ՄԿ. Կէօք վաթանըմ (157):
ՄԿԱ. Կէօք վաթանմըզ (158):
ՄԿԲ. Կէօք վաթանըմա (158-9):
ՄԿԳ. Ենի Երտասաղէմ (159):
ՄԿԴ. Ծէնէթ հուտանընտա (160):

Կիրակի մէքթէպիհնէ.

ՄԿԵ. Յիսուսըն վէլատէթի (161):
ՄԿԶ. Չօճուղըն տուսը (162):
ՄԿԷ. Հէր տէմ հագըր Տօսթ (162-3):
ՄԿԸ. Մասումլարա տավէթ (164):
ՄԿԹ. Պէքլէմէմ (164-5):
ՄՀ. Ծատ ու մէսրուր (165):
ՄՀԱ. Բասպ պէնի սէվէր (166):
ՄՀԲ. Յիսուս կէլ (167):
ՄՀԳ. Ծագլըզ կիւնի (167):
ՄՀԴ. Յիսուս իսմի (168):
ՄՀԵ. Ասլա էլտէն պրագմայըզ (169):
ՄՀԶ. Քիշիք էլլէր (170):
ՄՀԷ. Քէրիմ Չօպան (171):
ՄՀԸ. Ծէվաֆիր - «Միմիհն շալիրսլէրիհնի հէվի.....» (171):
ՄՀԹ. Պէն ղարիպ իմ վէ միսաֆիր իմ (172):
ՄՁ. Քիշիք չօճուղըն արգուր (172-3):
ՄՁԱ. Չօճուղար ճէնէթտէ (173):
ՄՁԲ. Յիսուսըն պերէթէթի (174):
ՄՁԳ. Ուֆագ շէլլէր (175):
ՄՁԴ. Օլ միսթագիմ, հագգ սէօլլէ (175):
ՄՁԵ. Կէօք սուլարը քէնարը (176):
ՄՁԶ. Կիւզէլ տիյար - «Վար պիր տիյար, սէֆա սաստէ.....» (177-8):
ՄՁԸ. Վագըթ գըյմէթլի (179):
ՄՁԸ. Վաթանըմըզա (179):
ՄՁԹ. Սաստէթի վաթան (180):
ՄՂ. Կիւզէլ տիյար - «Փէտէրիմ վար տըր կիւզէլ տիյար-
տա.....» (180-1):
ՄՂԱ. Եօրղունա թահաթ (181-2):
ՄՂԲ. Չօճուղըն ազշամ տուսը (182):
ՄՂԳ. Խայր տուա - «Էֆէնտիմիզ Բասպ Յիսուսըն.....» (183-4):
ՄՂԴ. Խօշ տիյար ցաղմէսի (185):
ՄՂԵ. Վագթըն ցէֆա (185-6):

Մեվատտը միթեանէվիէ.

ՄՂԶ. *Խելասքեարա պորճըմըզ* (187):

ՄՂԷ. *Տուս ի Բասպանի* (188):

ՄՂԸ. *Մեզմոր* - «Ալլահն պիզէ մերհամէթ....» (189):

ՄՂԹ. *Մեզմոր* - «Բասպա Չօպանըմ տըր....» (189):

Յ. *Թագատր երկնատր* (190):

ՅԱ. *Բասպա սալթանաթ էտէր* (190–2):

ՅԲ. *Սալխս ի Օերիֆ* (192):

ՅԳ. *Հաքիմին սէօզի* (193–4):

ՅԴ. *Գալիլեանըն իխթարաթը* (195):

ՅԵ. *Երեւելէրտէ Ալլահն համտ* (195–6):

ՅԶ. *Թաշ վարլանըշ տըր* (197):

ՅՆ. *Կելիմիզ Բասպա թէրեանիւմ էտէլիւմ* (198):

Թէսպիհաթ.

ՅԸ. *Սէնա ու համտ* (198):

ՅԹ. *Ալլահն Սահիպիմիզէ համտ* (198):

ՅԺ. *Համտ Ալլահն* (199):

ՅԺԱ. *Ալլահն համտ ու սէնա* (199):

ՅԺԲ. *Խայր տուա* - «Ալլահըն մոհնասպպէթի....» (199):

ՅԺԳ. *Ալլահն սէնա* (199):

Մագամլար ֆիհրիսթի (200–1):

Մեվատտը միւնտէրիճէ ֆիհրիսթի (202–5):

Էսքի քիթասպտաքի իլահելիրէն նումէրօլարը ֆիհրիսթի
(206–7):

Իլահիլէրէ էսաս օլան այէթլէր (208–10):

Ֆիհրիսթի իլահելիրին իլք սաթըրլարը (211–4):

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, Էջ 187: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը
չգիտն: Ստեփանեան, հմր 1208:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Գ ԲԱԺԻՆ

ԵՐԳԵՐԻ ՄԻԱՅՆ ԶԱՅՆԱՆԻՇԵՐ
ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

[19 - -]

151. ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՑ ԱՐ. ԳՐ.

«ՀԱՅՈՒ ԴԱՐԴԵՐ» ժողովածու «Դաշնակցութեան երգերից»։ Զայնաբրեյ Ար. Գր. Եղիազարեան “Наѳю Darder”. Армянские народные песни “Дашнакцутюна”, Аранжировал Ар. Гр. Егиазаров, Москва, Лит. В. Гроссе, [19 - -], 9 էջ, 4⁰:

Բվնր.՝ 1. Դաշնակցական խումբ (3):

2. Հայ երիտասարդներ, շուտ շտապեցէ՛ք (3–4):

3. Թող երգէ քլքուլ (4):

4. Անդրանիկ, «Հայաստանի անկախ Սասուն...» (5):

5. Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...», [Միճագ] (6):

6. Զէնքերս սուր, մայրիկս (Կորկոտեանի երգը) (6):

7. Կոռնկ Հայաստանի, [Միճագ] (7):

8. Մենք պէտք է կոռնք (7):

9. Հայդուկի երգերից - «Նպաստակիս գէթ մի մասը կատարուէր...» (8):

10. Հայդուկի երգերից. Լա՛ց, մերիկ (8):

11. [Ա. Իսահակեան], Դա՛րդըս լացէք (9):

12. Քաջ Անդրանիկին (9):

Օրնկ՝ ՀԱԳ.:

Դ ԲԱԺԻՆ

ԵՐԳԵՐԻ ԽՈՍՔԵՐ, ՆԱԵԻ ՈՏԱՆԱՎՈՐՆԵՐ, ԱՐՁԱԿ ԷԶԵՐ, ԱՌԱԾՆԵՐ, ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ, ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ ԵՒ ԱՅԼ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԻՐՃ ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐ

Դ. 1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երկերի, ժողովրդական երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ

1513

152. **ՏԱՂԱՐԱՆ**, [Հրատ. Յակոբ Մեղապարտ], Վենետիկ, տպ. D. I. Z. A., 1513, [150] էջ, 8⁰:

Անվթ.¹ Տաղարան է տպ. հոգ/ոյ եւ մար/մնոյ:

Բվնդ.¹ [Առաքել Բաղիշեցի¹], Պատմութիւն Սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչի. **Տաղ**** Լուսաւորչի** - «Արհնեալ Հայրն երկնաւոր, լոյսն անճատական....» (3-14):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], **Տաղ**** Յովանիսի² է ասացեալ - «Է՛ մա՛ն, քանի գրեզ յիշեմ....» (14-7):

[Մկրտիչ Նաղաշ³], **Տաղ հոգոյ**** - «Անձն ի՛մ, արի աղաւթ է դէմ արարողին....» (18-24):

[Մկրտիչ Նաղաշ⁴], **Նաղաշի է ասացեալ, Տաղ դարիսի -** «Ղարիսիսն կեանքն է լալի ողբերկական....» (24-31):

[Գրիգոր Նարեկացի⁵], **Սեալքն է -** «Փառ[ք] Քրիստոսի ամենագօր յար[թեան]....», լաւ եղանակաւ ասայ (31-6):

¹ Հ. Անասյանը (տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Ա, էջ 1107-1109, § 1), այնուհետեւ Ա. Ղազինյանը (տե՛ս Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒՔԲ, էջ 37, հմբ 1) տաղի հեղինակութիւնն ընծայել են Առաքել Բաղիշեցուն: Յրանսիացի հայագետ Ժ.-Պ. Մահեն, Տաղարանի պարունակութեան մասին խոսելիս, առաջինը նշել է սույն երկը՝ իբրեւ Առաքել Բաղիշեցու հեղինակութիւն [տե՛ս Kévorkian, [Առաջաբանը՝ Ժ - Պ. Մահեն], էջ XIII):

** Երկու աստղանիշ կրող բառերն էջախորագրերն են:

² Հովհաննէս Թլկուրանցին է այս եւ հետագա՝ Յովանիսի անունը կրող խորագրերով տաղերի հեղինակը (տե՛ս Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջ 93-95):

³ Մկրտիչ Նաղաշ, ՈՒՔ, էջ 143-149 (ծնթգր. էջ 223):

⁴ Մկրտիչ Նաղաշի «Աստուծոյ մարդասիրին փառք յաւիտեան....» սկզբնատողով տաղն է՝ երկրորդ տնից եւ «բայց» սկզբնաբառի զեղջուով (տե՛ս Մկրտիչ Նաղաշ, ՈՒՔ, էջ 96-97, 168-176 (ծնթգր. էջ 231):

⁵ Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 59-65 (ծնթգր. էջ 251: Ա. Քյոչկերյանը նկատել է. «1513 թվականի «Տաղարան»-ում լույս տեսածը զգալի չափով աղճատված է»):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի⁶], **Տաղ գարնանն** - «Աստուած անըսկիզբն եւ անսահման....» (36-40):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], **Տաղ**** Յովանիսի է ասացեալ - «Քանի՛ դատիս ի հետ մեղաց....» (41-3):

[Մկրտիչ Նաղաշ⁷], **Տաղ**** Նաղաշի է ասացեալ - «Երազ է ու ստու, եղբայրք, աշխարհիս քաներն ի լրման....» (44-7):

[Ֆրիկ⁸], **Տաղ Ֆրկան է ասացեալ** - «Է՛ր չես երթար ի միտ ի վար....» (48-51):

Ողբ մեռելի⁹ - «Ո՛վ քահանայք եւ վարդապետք աստուածաբան[ք]....» (51-6):

[Մկրտիչ Նաղաշ¹⁰], **Ողբ վասն մեռելի Նաղաշի** - «Արարիչն արարածոց մեզ բարկացաւ....» (56-64):

Ողբ վասն մեռելի ի Գէորգ վարդապետէ¹¹ - «Գոչեմ առ ձեզ ողբերգական....» (64-72):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], **Տաղ**** Յովանիսի է ասացեալ - «Քեզ հոգւերոյ խրատ մի տամ....» (72-5):

⁶ Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջ 94, 164-169:
⁷ Մկրտիչ Նաղաշ, ՈՒՔ, էջ 123-126 (ծնթգր. էջ 219):
⁸ Տիրայր արքեպս. (հրատ.), «Ֆրիկ, Դիվան», էջ 1-2, ծնթգր. 478-80:
⁹ Ա. Չոպանյանը հրատարակել է տաղս՝ կից հիշատակագրութեամբ. «Գրեցաւ տաղս ողբերգական ի թուականութեանս հայոց ՌձԼԹ (1690) <...> ձեռամբ գծողի տառիս տրուսի ծառայ յետեալ ամենեցուն Անտոն դպրի» (տե՛ս «Ան», 1901, հմբ 6-7, էջ 163-4): Տաղարանում գետեղվածի եւ Չոպանյանի հրատարակածի միջեւ նկատվում են որոշ բնագրային տարբերություններ: Ե. Փեչեկյանը «Ջուղայեցի Անտոն դպրի պատմական յիշատակարան մը» հոդվածում հաղորդել է կենսագրական տեղեկություններ Անտոն դպրի մասին՝ քաղված նրա ընթերցանական տաղարանի հիշատակարանից եւ այլ աղբյուրից: Պարզվում է, որ Անտոն դպրի ընթերցանակ է այն տաղարանը, որից Ա. Չոպանյանը հանել է բնագիրը, սակայն չի հետևում, թե նա տաղերի հեղինակ է եղել (տե՛ս «Բագմ», 1932, թիւ 12, էջ 536-542): Տաղի հիշատակագրութիւնում խոսքը վերաբերում է ակնհայտորեն տաղի ոչ թե հորինման, այլ ընթերցանական ժամանակին՝ 1690 թ.: Հ. Անասյանը սույն տաղին անդրադարձել է երկու անգամ: Մի դեպքում նա տաղը վերագրել է Անտոն Ջուղայեցուն եւ նրան տաղերգու է համարել՝ հիմք ընդունելով Ա. Չոպանյանի հրատարակումը եւ եղ. Փեչեկյանի հոդվածը: Հ. Անասյանը երկրորդ դեպքում նշել է, որ տաղս հրատարակվել է 1513 թվի Տաղարանում: Նա գրել է, որ բազմաթիվ ձեռագրերից միայն երկուսն ունեն Առաքել անունը կրող խորագիրը: Նկատել է, որ «<...> այս տաղում օգտագործված հազվագեղ չափը <...> Բաղիշեցու օգտագործված չափ է (տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Ա, էջ 982 եւ հտ. Բ, էջ 100-102, § 7): Ա. Ղազինյանը տաղս Առաքել Բաղիշեցու գործերի շարքին չի դասել (տե՛ս Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒՔԲ, էջ 52, հմբ 12):

¹⁰ Մկրտիչ Նաղաշ, ՈՒՔ, էջ 150-157 (ծնթգր. էջ 225-6):

¹¹ Տաղարանում Գէորգ վարդապետի փոխարեն Գրիգոր վարդապետ է նշված: Նորայր Բյուզանդացին, արտատպելով տաղս, գրել է. - «[...] ի տաղարանէն տպագրելոյ ի Վենետիկ ի թուին ԶԿԹ=1513, երեսք 64-72 սկզբնատառք տանց յօղեն Գէորգ վարդապետի բան ի բերան(ոյ) մեռելոց, այլ ի վերնագրի տաղին սխալ գրեալ է Ողբ մեռելի ի Գրիգոր վարդապետէ...» (տե՛ս նրա ՅՀՏ, էջ 268-270): Տաղս արտատպել է նաեւ Տ. եպս. Պալյանը՝ իբրեւ Գէորգ վարդապետի հեղինակութիւն (տե՛ս նրա «ՀԱ», հտ. 2, էջ 69-73):

Ներսէս Ծնորհալի¹], *Տեսուն Ներսէսի հայոց կաթողիկոսի ասացեալ է հանելուկս վասն ուրայութեան մարդկան* (75–117):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի²], *Տաղ** Աստուածածնի** - Գովք երեք ազգ լեզվէ վասն Տիրամարն Աստուածածնին - «Աստուածածին Մարիամ...»* (118–21):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի ասացեալ է վասն սիրոյ - «Ար 'ե' 'կ, ար 'ե' 'կ, իմ խոսք ստրայ...»* (121–3):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Տեսայ պատկերք մի գեղեցիկ...»* (124–6):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Արեւըման շող շող կտան...»* (126–8):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Հազար Ոստֆ է քեզ ծառայ...»* (128–30):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Հանցկուն այլ ով տեսել գմրոյ...»* (130–1):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Լոյս երեսացո է քո փափաք...»* (132–3):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Թէ մահըն չէր ու կամ մեռնիլ...»* (134–5):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Ահայ եղև պայծառ գարուն...»* (136–7):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Ես ձեզ տեսայ սիրով նստած...»* (137–9):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Այլ բանք Յովանիսի սիրոյ** - «Աղէկ պատկեր քոյոր եւ գեղեցիկ ես...»* (139–42):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], *Նորին Յովանիսի ասացեալ է վասն Սուրբ Յովանու գլխատման - «Յործամ կամէր Հայրըն գթած...»* (143–50):

Ծնթ.՝ Տաղարանը 1975-ին վերահրատարակվել է լուսատիպ նմանահանրությամբ: Տե՛ս Ուրբաթագիրք եւ Տաղարան, նմանահանրություն հավերէն առաջին տպագիր գրքերի (1512–1513): [Առաջարանը՝ **Բաբկեն Զոգասազյանի**], Վեներտիկ: 1975:

Տաղարանում գետնոված նյութերի աղբյուրագիտական քննությունը տե՛ս Վ.Գեղիկյան, «Հայ գիրքը...», էջ 130-52:

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, ՊՀՏ, էջ 28-29: Kévorkian, հմր 5, էջ 25: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 5, էջ 6–7:

¹ Աս. Մնացականյանը *նկատել է, որ Ներսես Ենթապառ Տնորհալու հանելուկների այս շարքն ընդգրկում է 138 միավոր, այլ ոչ՝ 139 (տե՛ս ՀՄՀ, էջ 15): Երաժշտագետ Ն. Թահմիզյանը գրել է. «<...> ամենայն հավանականությամբ, Ներսես Ենթապառին հետեւելով ժողովրդական եւ ժողովրդային-մասնագիտացված արվեստին, իր հանելուկների գեթ մի մասը հորինել է որպես աշխարհիկ երգեր <...>» (տե՛ս նրա ՆՇ, էջ 31):*

² Հովհաննես Թլկուրանցի, *Տաղեր*, էջ 94:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1777

153. ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳՔ ԵՒ ՄԱՂ-ԹԱՆՔ, Տրիեստ, տպ. Մխիթարյան, 1777, 56 էջ³, 8⁰:

Անվնթ.՝ Հանդիսական հոգեւոր երգք եւ մաղթանք. Տպագրեալ յամի Տեսուն 1777: Ի Թրեսաթէ: Ի տպարանի միաբանութեան Հայոց Մխիթարեանց: Հրամանաւ եւ արտօնութեամբ կալսերական հրովարտակին:

Բվնթ.՝ «Համառօտ եղանակ ասելոյ զսորք վարդարանն» (3–):

Ուրիշ աղօթքներ առ Ս. Կոյս (Պաղատանք կամ Լիտանիա) (8):

«Երգ ի վերայ ամենասորք Հաղորդութեան (Մայր հաւատոյ) եւ «Եկաք որդիք նոր Սիօնի» եւ այլ աղօթքներ» (13):

Երգ առ սորք Հոգին վասն մաղթելոյ զշնորհս - «Եկ սորք Հոգի, ստեղծօղ էից...» (20):

Տաղ գորս պարտ է ասել յործամ հասանեմք ի նաւահանգիստ... - «Ըզքեզ Աստուած գովարանեմք...» (21):

Տաղ խաչելութեան Տեսուն - «Աստուածային կոյսն Մարիամ, Կայր առ խաչին իւրոյ Միածնին...» (24–):

Գանձ աւագ ողբաթումն - «Յիսուս որդի մօրըս միատր...» (18):

Յաւակցութիւն ամէնօրինեալ կուսին... Կայր առ Խաչին մայր ցաւագին... (19):

Տաղ անոյշ - «Ծարաւեցաւ Տէրն ի խաչին որպէս մարդ...» (21):

[Գրիգոր Գ. Պահլավունի], Տաղ Զրօրհնեաց - «Ով զարմանալի խորհորդ այս մէծ...» (24):

[Յովհաննէս Երզնկացի Պիռզ], Տաղ Զրօրհնեաց - «Այսօր ձայնն հայրական...»

Երգ գովասանաց եւ պաղատանաց առ ամենասորք Աստուածածին - «Աղաչեմ գքեզ Աստուածածին...» (28):

Տաղ Աւետեաց - «Աւետիս քեզ Մարիամ...» (32):

Երգ առ սորք կոյսն Մարիամ Աստուածածին - «Ողջոյն ընդ քեզ, աստղ ծովային...» (35):

Երգ պապաշխարութեան - «Առ ոտս անկեալ Կենարարիդ...» (36):

Պաղատանք առ ամենայն սորքս (լիտանիա) (38):

Կարգ վասն ճանապարհորդութեան (44–8):

³ Ինչպէս նկատել է Հ. Ոսկյանը. *Հատորիկը իրական էջաքանակն է՝ 56, 17-24-ը կրկին անգամ են նշանակված:*

ԾՆՔ.՝ Երիցյանը եւ Զարափանալյանը վերնագիրը գնել եւն՝ «Հան-
դիսական հոգետր երգք» Թեոդիկն ու Լեւոնյանը՝ «Հոգետր երգք»
(կրճատ վերնագիրը), Ղազիկյանը մի դեպքում գնել է Հանդի-
սական, մեկ այլ դեպքում՝ Հանդիսարան:

Նկարագրությունը կատարված է ըստ Հ. Ոսկանի «Վիեն. Միսի-
թարեաններու Տրիեստի մեջ» հոդվածի («ՀԱ», 1967, էջ 233-4):

Մտնգոտ.՝ Երիցեան, «Պատմական տեսություն...», «Փորձ»
1881, հմր 4, էջ 27: Զարափանալեան, ՀՄ, էջ 175, 330:
Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 588 (նշված է՝ «Երգք եւ մաղթանք
հանդիսական հոգետր»), 1481 (նշված է՝ «Հանդիսարան
հոգետր երգք եւ մաղթանք»), Թեոդիկ, ՏՏ, § 237, էջ 147:
ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 681, էջ 510բ-511ա (բովանդակության
նկարագրությունը կատարված է ըստ Հ. Ոսկանի հոդվածի
Վերնագրի սկզբնաբառը նշված է՝ Հանդիսարան):

1852

154. ԱԼԻՇԱՆ ՂԵԻՈՆՆԻ

ՀԱՅՈՑ ԵՐԳՔ ԻԱՄԿԱԿԱՆՔ = Armenian popular
songs /Tranlated into english by the R. Leo M. Ali-
shyan, dd of the Mechitaristic Society, Venice, S. Laza-
rus, 1852, [2]. 85 [1] էջ, 8⁰.

Բվնդ.՝ Leo M. Alishan DD. To Edward Zobrab Eoq consul
general of the Sublime Porfe ecc. ecc. ecc.- London, 22
august 1852 [1-2]

To the Briffish publie (2-3):

Հայոց երգք ռամկականք.

Ա. Ի Լեւոն որդի Հեթմոյ Ա.՝ «Ասա՛ղ ըզԼեւոնն ասեմ....»
(5-7):

Բ. Ալազեան¹, Մուգ դասեր մեծի իշխանի (7-13):

Գ. Ողբ ջողայեցոց (13-5):

Դ. [Հանէ²], Ի անալոծեալն ի ծովուն Վանայ (15-7):

Ե. [Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի)³], Մէկ եպիսկոպոս
մի նոր այգի տնկեր է - «Յամէն առաւօտ եւ լոյս....»
(19-25):

Զ. [Յովհաննէս Երզնկացի Պուգ], Ողբ Աղամայ - «Աղամ
նստել դռորն դրախտին....» (25-9):

Է. [Յակոբ Նալեան⁴], Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որդին -
«Նայիմ ողբամ ծնօղ տղայիս....» (31-3):

¹ Տե՛ս Մնացականյան Ա. Ս., «Մի կարեւոր ուղղում....» - «ՄԳԱ»,
1947, հմր 5, էջ 95-99:

² Տե՛ս Մնացականյան Ա. Ս., ՀՄԺԵ, էջ 13: Հեղինակի անունը
հիշատակված է վերջին տան մեջ:

³ Տե՛ս Ալիխեան Ն., ԳԱԿԱ, էջ ճէ:

⁴ Տե՛ս Գ. Բամպուքճեան, ՅՊՆ, էջ 190-1:

Ը. [Յակոբ Նալեան⁵], Ի նոյն [= Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որ-
դին] - «Իմ արեգակրն խաւարեցաւ....» (33-5):

Թ. Երգ հարսին - «Ծէմկիկ, մի՛ ժաժա....»⁶ (37-41):

«Զմերիկ խաբեցին թոյի մի շիրով....»⁷ (38-41):

Ժ. Երգ հարսանեաց փեսայի - «Օրհնեալ բարերար Աս-
տուած....» (41-3):

Փոյս. «Մեր թագաւորին ծաղիկ պիտէր ծաղկունեաց....»
(43):

Փոյս. «Սուրբ Կարապետին գօրութենով, հա՛յ գօրութե-
նով....» (43):

Փոյս. «Մեր թագւորն էր խաչ, մեր թագւորն էր խաչ....»
(43):

Փոյս. «Ելէք ուր առջեւն երթանք....» (45):

Փոյս. «Է՛ն դիզան քէտ քէտ դիզան, տեսէք թէ է՛ն ո՞րն է....»
(45):

Փոյս. «Գովեցինք, հա՛յ թամամեցինք....» (47):

ԺԱ. Պանդուխտ առ կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս,
ծառայ եմ ձայնիդ....» (49-53):

ԺԲ. Ողբ կաքաւու - «Նըստեալ կայր ու լայր կաքուկն....»
(53-5):

ԺԳ. Երգ կաքաւու - «Արեւ տէպաւ սարին վերէն....» (57-9):

ԺԴ. Երգ արագլի (61-3):

ԺԵ. Մանուկ եւ ջորն - «Այդ վայրի լեռնէտ ի վայր....»
(63-5):

ԺԶ. Ծերն եւ նաւ - «Մեր Տէրն ծեր եւ ալեւոր....» (67-9):

ԺԷ. Երգ երեխայից (69):

ԺԸ. Անանուն⁸, Արջ, աղուէս եւ գայլ - «Գայլն ու արջն ու
աղուէսուկն եւն պարըշեր....» (71-5):

ԺԹ. [Մարտիրոս Խարբերդցի], Տաղս խաղալիկ է ի չախու -
«Միրոս ի փորկս դողայր վախսու....» (75-81):

Armenian popular songs.

I. On Leo son of Haithon I - «I say alasi for Leo, who has
fallen....» (4-6):

II. On the daugther of an Armenian prince on her departure to
be married to a Tartar prince (6-12):

III. The Armenians in their emigration from Old Ciulfa (12-4):

IV. On one who was shipwrecked in the lake of Van (14-6):

⁵ Նույն տեղում, էջ 191-2:

⁶ Մշո ժողովրդական հարսանեկան երգ է՝ բաղկացած 14 եռատող
տներից (հմմտ. ՀԱԲ, հտ. 3, էջ 108: ՀԱԲ-ում հրատարակված է
8 եռատողյակը, ծնթգր. էջ 167):

⁷ Տպակից է նախորդ երգին: Աս. Մնացականյանը նկատել է, որ
այս երգը [հմր Թ] կից ունի այլ տողեր (տե՛ս նրա ՀՄԺԵ, էջ 13,
էջատակային ծնթգր. հմր 1-ին): Մշո ժողովրդական հարսանե-
կան երգ է (տե՛ս ՀԱԲ, հտ. 3, էջ 108, 167: Առաջին եւ երկրորդ
տողերը ետեւառաջությամբ են):

⁸ Տե՛ս Բիւզանդացի Ն., ՅՀՏ, էջ 255: Համեմատական բնագիրը
տե՛ս Մնացականյան Ա., ՀՄԺԵ, էջ 366-8 (ծնթգր. էջ 603):

V. *The lamentation of a bishop* - «Every morning and at dawn....» (18–24):

VI. *Elegy of Adam* - «Adam sitting at the gate of Paradise....» (24–8):

VIII. *Lament of a mother on her son who died in infancy* - «I gaze and weep mother of my boy....» (30–2):

VIII. *On the same subject [= Lament of a mother on her son who died in infancy]* - «My sun was eclipsed....» (32–4):

IX. *Song of the new bride* - «Little threshold, be thou not shaken....» (36–40):

«They had deceived the mother with a pack of linen....» (38):

X. *A song on the Bridegroom* - «Blessed be the merciful God....» (40–2):

Answer - «To our king it must be give flowers....» (42):

Answer - «By the help of the holy Precursor, yes by his help....» (42):

Answer - «Our king was crossed, our king was crossed....» (42):

Answer - «Arise, let us go and meet him....» (44):

Answer - «That large heap, that large heape, what is it?....» (44–6):

Answer - «We have praised, yes we have praised....» (46):

XI. *The pilgrim to the Crane* - «Crane, whence dost thou come? I am servant of thy voice....» (48–52):

XII. *The elegy of a Partridge* - «The partridge was sitting....» (52–4):

XIII. *On the Partridge* - «The sun beats from the mountains top....» (56–8):

XIV. *To the stork* (60–2):

XV. *The Youngman and the water* - «Down from yon distant mountain....» (62–4):

XVI. *The oldman and the ship* - «Our Lord an oldman with a white beard....» (66–8):

XVIII. *Canzonette wish is taught to children* (68):

XVIII. *The bear, the fox and the wolf* - «The wolf and the bear and the little fox had made peace....» (70–4):

XIX. *On a little knife lost* - «My heart tremblet in my breast from fear....» (74–80):

Notes (83–4):

Index [1]:

ԾԱՔ.՝Ս. Շտիկլանը գրում է. «<...> նրանց մասին [յմա՛ր ուսմական երգերի] որվատական գրախոսականներով հանդես եկան «Բուստոն պոստ», «Բուստոն էդվերթայզեր», «Չիկագո պոստ» և ուրիշ ամերիկյան թերթեր, իսկ այդ երգերի՝ մեր ժողովրդի կյանքում կատարած պատմաֆաստրակական դերի ու ազգային նշանակության մասին առանձին գրքույկով հանդես եկավ ֆրանսիացի հայագետ Էդուարդ Դյուլորիեն» (տե՛ս Շտիկլան, գ. Բ, Առաջաբան, էջ 31):

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, ՀՄ, էջ 328: Շտիկլան, գ. Բ, էջ 80-1: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 111:

Ներգրք. *մտնգտ.*՝ ՔՀ, էջ ԺԵ, հմր 31:

Գրցցկ՝ ՄՄԼՑ, 1934 (էջ 49):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1858

155. ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳՉԱՑ, Ի լոյս ընծայեաց յօգուտ համազգեաց Ոսկան Տ, Գէորգեան Յովհաննիսեանց, Արդեամբք պ. Յովսէփայ Աստուածատրեան Իգմիրեանց զլլարեցույ, Մոսկուա, տպ. Վօլրեմարայ Գօթիէ, 1858, (Печатъ позв. СПб., 14 сент. 1857 г.), 117 [1] էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Դ¹):

Բվնդ.՝ Ո. Յ[ովհաննիսեանց] Ե[րեւանցի], *Ուսումն՝ ամեն ատենի զուարճութիւն, ամեն տեղի օգնութիւն, ամեն տեսակ չարեաց դեղ* (5–36):

Մ. Մներեանց, Ժինարարք Հայաստանի եւ աներիչք Նորին (39–40):

Յ. քննյ. Մխիթարեան, Այրարատ (41–3):

Սէլեադ, Բան վասն մահո աննման Հայրապետին եւ հրեշտակալրոն կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Ներսիսի Ե ի 13/Բ ամսոյ 1857 փրկչական ամի (43–6):

Աշըգ Շիրին, Ազգասիրութիւն (47–8):

Նիրանի, Հանգոյն՝ «Աստւ ես՝ դիմացիր» հանգուցեալ Ազբար Աղամայ խաղին - «Աստւ ես՝ ցամաքիր, ո՞նց ցամաքեմ, մի՞թե ես եմ ջոր....» (48–9):

Աղամ Ազբար, Վասն աներման եւ խորասուզման Արկուտի գեղջ, 20/Զ 1840 յերեւան (50):

Գիւրջի Նաւէ, Խօլերա ցատյ վերայ (51–3):

Հայասէր Ոմն, Ողբալից բանք Անի քաղաքին հայոց առ հայագոյի ոմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն (54):

Միսկին Բորջի, Էջմիածին - «Էջմիածին խիստ սիրուն, պայծաս տեսի....» (55):

Սէլեադ, Տասրան (56):

Աշըգ Շիրին, Բուրաստան (57):

Գիւրջի Նաւէ, Կողբայ աներման (58–9):

Սէլեադ, Ի դիմաց Հայաստանի - «Թէպէտ ես մեծ տան նշան եմ....» (59–60):

Աշըգ Շիրին, Ուսումնական աղջիկ եւ ուսմիկ տղայ (60–2):

¹ Իրական՝ տետրակ Ե:

Գիրքի Նաւէ, Մարախ եւ թրթոր (62-3):

Սէլեադ, Հայաստան - «Ես դալար ծառ մի՛ տնկեալ ի Հայ-կայ...» (63-4):

Աշըգ Ծիրին, Խրատ - «Տղա՛յ, տղա՛յ, հարսանեաց տունն քեզ տուն չի՛ լինիլ...» (64-5):

Գիրքի Նաւէ, Նա ի վերայ ալեկրծեալ լճին Սեւանո (65-6):

Սէլեադ, Անի հայոց (67):

Աշըգ Ծիրին, Ի վերայ սորք սիրոյ, 3/ԺԱ 1856 (68):

Սէլեադ, Առ Երասխ գետն Հայաստանի, Հանդոյն «Աղլամա» տաճկ. տաղին, 6/Ձ 1857, ի Վայոց ձորն Հայոց (67-70):

Ո. Յ[ովհաննիսեանց] Ե[րեսանցի], Ծանօթութիւնք (71-117):

Նահապետ, Պարտիւն Աւարայրի,¹ «Բազմ.» 1847, 1/Ժ, էջ 295 (72-93):

[Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան], Հայոց աշխարհիկ, «Բազմ.» 1847, հմր 12՝ 15/Ձ, էջ 181 (93-100):

«Ափսոս քեզ, հայոց խեղճիկ ժողովուրդ...», «Բազմ.» 1847, հմր 6՝ 15/Գ, էջ 95 (104-5):

«Վոտ՛նկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...», «Բազմ.» 1847, հմր 6՝ 15/Գ, էջ 97 (105-7):

«Մոնենտիլըն ի ձայն բարձր աղաղակէ...»,² «Բազմ.» 1847, հմր 3՝ 1/Բ, էջ 40 (110-111):

Վրիպակք տարագրութեան [1]:

Մտնգտ.՝ Զարպիսանայեան, ՀՄ, էջ 507: Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 289: ՀԹԱԳԵ, հմր 1289: Ծովիկան, գ. Բ, էջ 150-1: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 618:

¹ Այս եւ հաջորդ երգերը գեեղոված են «Մանօթութիւնք» բաժնի մեջ:

² «Բազմավեպ»-ում երգն ունի «Տաղ ի Ռոստոմ-Բէգ» խորագիրը եւ հեղինակ է համարվել Դանիել կաթողիկոսը, հիմնվելով այն թյուր կարծիքի վրա, թե վերջինս Ռոստոմ Բեկի հետ բանտարկված է եղել Թավրիզի բանտում: «Մեզի կերեւա թէ ասիկա իր բանտակցին շարազրածն է»: ԲաՖՖին «Խամսայի մելիքու-թյունները» պատմական ուսումնասիրության մեջ մեջբերելով երգը, դա վերագրել է Ռոստոմ Բեկին. <...> մի երգ, որ ինքը երիտասարդը գրել էր բանտում եղած ժամանակ: Երեւում է, որ Ղարաբաղի հերոսը որքան հաջողակ էր գեներ գործածելու մեջ, նույնքան հմուտ էր եւ բանաստեղծության մեջ (տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 9, եր., 1987, էջ 544-5): Տե՛ս նաեւ Լեո, ԵԺ, հտ. 4, էջ 231: Լեոն, հիմք ընդունելով Աղ. Երիցյանի՝ «Ներսես եպիսկոպոսը Դանիելի ժամանակ» հոդվածում հրապարակած Դանիել կաթողիկոսի խնդրագիրը (տե՛ս «Փորձ», 1877-78, հմր 2, էջ 242) եւ Ներսեսի նամակը (նույն տեղում, հմր 1, էջ 247), հաստատել է, որ Դանիել կաթողիկոսը գերության մեջ է եղել Պարսկաստանի Մարաղա քաղաքում եւ Թավրիզում չի բանտարկվել (տե՛ս նրա «Վեպ թե պատմություն» (Ղարաբաղի անցյալը Ապրես Բեկնազարյանի, գրչի տակ) Շուշի, 1887, էջք 90, 91) Ուստի Դանիել կաթողիկոսը չէր կարող լինել երգի հեղինակը: Լեոն, այսպիսով անուղղակի կերպով հիմնավորել է ԲաՖՖու՝ Ռոստոմ Բեկին հեղինակ համարելը: Տե՛ս նաեւ Երեմյանյան Գ., ՆԱՊԶ, էջ 192:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ԲՀ, էջ ԺԷ, հմր 43:

Գրցցկ՝ Catalogue, (էջ 41): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 58), ЛИВЯ Б, 1888, հմր 395:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Հ. Ման.ի գրք., 342, Լագ. ճեմ. գրք., 381: ՄՄ: ԳԱԹ:

1859

156. ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻԻՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳՁԱՑ, Ի լոյս ընծայեաց Ոսկան Տէր-Գէորգեան Յովհաննիսեանց Երեւանցի, Մոսկուա, տպ. Վոլդէմարայ Գոթիեէ, 1859, [Печать поэв., СПб, 28го январ. 1857 г., пензор Н. Лажечников], 85 էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Ե³):

Բվնր.՝ Տկ. [Ո.] Մադաթեանց, Առ Հայաստան - «Ա՛խ Հայաստան, Հայաստան...» (5):

Սէլեադ, Յանկարծախոս բան՝ ասացեալ յաւոր գիտի դամբարանաց մեծափառ իշխանացն տոհմին Օրպէլեանց (6):

Աշըգ Ծիրին, Հանգոյն «Աւտմ ես՝ դիմացիր» հանգուցեալ Ազբար Ադամայ երգոյն - «Ակնարկեա՛, ո՛վ սիրուի , ակնարկեա՛ տկարիս...», 13/Գ, 1856 (7-8):

Գիրքի Նաւէ, Հանգոյն «Աւտմ ես՝ դիմացիր» հանգուցեալ Ադբար Ադամայ երգոյն, - «Երբ որ լսում եմ անոյշ բառդ, քաղցր առաօտեան...» (8-10):

Միսկին Բորջի, Առ սիրականն - «Քաղցր ձայն ունի իմ սիրականին...» (10-1):

Թորինջ, Առ սիրականն - «Ինձ վատութիւն արի՛, մատաղ մի՛ անիլ...» (11-2):

Ադամ Ազբար, ԷԺ (12-4):

Վասն սիրոյ (14):

Ծանչի Մեքո, Ի վերայ անբնան Տիփսիս քաղաքի գալստեանք աղայ Մոհէմէդ խանի⁴ (14-6):

Ղազար, Էջնիածին - «Էջմիածին խիստ գովական, զանազան...» (16):

Քիչիկ - Օղլան, Ի վերայ մահ ցաւոյ, որ ի Տիփսիս (17):

Սէլեադ՝ Զերգեր օղլու, Վահան եւ Մեարովայ (18-9):

Ա. վրդ. Ա. Հայ կաթօլիկ, Աքլորն ծնաւ զաքլոր. Ի հանդէպ «Ա՛խ, Յովհաննէս վարդապետ, Ինչ անեմ ձեր աքլորին» յաշըգ Ծիրինէ ասացելոյն (19-21):

³ Իրական՝ տետրակ է:
⁴ Հստ Հ. Սահակյանի, հրատարակության հիմք ծառայած ձեռագիր օրինակը «աղավաղված, թերի եւ խառնված է եղել»: Տե՛ս «Հայ աշուղներ», էջ 296-300 (ծնթգր. էջ 410-3):

Աղագիւլ, Էջմիածին - «Գիշեր-ցերեկ խասրաթը կու քաշեմ...» (21-2):

Կարապետ, Գաղթականութիւն 1828 ամի (22-3):

Ս. Բ. Մ., Բացատրութիւն [Յայտնաբերքին, զոր գտնաւ է կաթօլիկ ոմն ի տան իրում, 9/Ա 1855 (23-5):

Քեանճան, որդի Բարսեղայ, Առ Բէհրուդեանց իշխանն (26):

Ռուստամ, Առ սիրականն - «Ո՛վ սիրելի, մի պաշ տոր ինձ, մի թողուլ հասրաթ...» (27):

Սէլեադ, Վասն ունայնութեան ամենայն բանի, 25/Գ, 1857, ի Վայոց ձորն (27):

[Թիրին], Ի հանդէպ ասացելոյն «Նստի՛ր, Թիրին, ասեմ քեզ...» յաղեքսանդրապօլցի Ա. Հայ կաթօլիկ վրդ.՝ (28-30):

Աշըգ Թիրին, Գեաֆ վերնոյն - «Քուֆթայի կամ եսննու կարօտ վարդապետ...» (30-1):

Գիւրջի Նաւէ, Խրատ - «Ռարձ եկէ՛ք, անգէտ մարդիկ, այս աշխարհի բանը լացէ՛ք...» (31-2):

Միսկին Բուրջի, Աղջիկ - «Աղջիկ, արի՛ մէկ պաշ տոր, ջանիդ մատաղ...» (32-3):

Թուրինջ - «Նոր բեհար ես գովելի, թագա նովբար ես գովելի...» (33-4):

Զան գիւլում, ջան ծաղիկ՝ (34-42):

Ծամշի Մելքօ - «Խարազ Ալի, իմ մի շահին ի՞նչ արիր...»² (42-3):

Կարապետ, Մօզի (43-5):

Սէլեադ, Ի դիմաց Հայաստանի - «Գահրա փղոսկրեայ էր, աղամանդիս զարդարած...» (45-7):

Աշըգ Թիրին, Վասն անգութ արծաթոյ (47-9):

Գիւրջի - Նաւէ, Տրտունջ - «Իմ սրտիս աղ ես արել...» (49-50):

Միսկին Բուրջի, Երգ - «Ամէն միտս ընկնելով էն եարս իմ...» (51):

Թուրինջ, Գովասանք (52-3):

Առ սիրականն - «Արի՛, իմ եարս, արի՛...»³ (53-4):

Սէլեադ, Ի դիմաց իւրաքանչիւր հայկազնոյ - «Մեր ամպն այնքան թանձր է, որ ամեն հողմ վանել չէ կարող...» (54-5):

Աշըգ Թիրին, Բիւթիւլ եւ վարդ (55):

Գիւրջի - Նաւէ, Ողջոյն հրաժարական - «Մնացէ՛ք հազար բարով, գնում եմ աստէն...» (55-6):

Միսկին Բուրջի, Երգ - «Էշխիցդ ջոնուն դառած՝ գիշեր - ցերեկ հաղ եմ ասում...» (57):

Թուրինջ, Առ սիրականն - «Թէ կամենաս՝ մէկ սոր առ, արեւիդ մատաղ...» (58):

Հաւար Զուլօ, մադաթ Զուլօ⁴ (58-63):

Սէլեադ, Տեսիլ - «Անցեալ գիշերն երազում...» (63-4):

Աշըգ Թիրին, Գանգատ զսիրականէ, 31/Ե 1856, յերեւան (64-5):

Գիւրջի Նաւէ, Առ սիրականն - «Էս թուէիս լոյս ծագեցար ինձ համար...» (65-6):

Միսկին Բուրջի, Երգ - «Կածդիդ դեն, կածդիդ չաս, դուշա մայեա, պօմնիտ վաս...» (66-7):

Թուրինջ, Սորա հանելուկն գտի՛ր, ընթերցո՛ղ (67-8):

Հանգոյն «Արի՛, հոգի ջան, ինձի ետք մի՛ անիլ» հանգուցեալ Ազբար Ազամայ երգոյն - «Արի՛, հոգիս, դու գիս անտես մի՛ առներ...»⁵ (69):

Սէլեադ, Ողջոյն հրաժարական - «Որք լերինք Վայոց ձորոյ...» (70-1):

Աշըգ Թիրին, Խրատ - «Ա՛խ, իմ հոգի, այլոց գրաւ մի՛ լինիլ...», 10/Զ 1856, ի Վաղարշապատ (71):

Գիւրջի Նաւէ, Առ սիրականն - «Ով անողորմ եար...» (72):

Սուլթան, Առ սիրականն - «Ասա, հոգիս, զի՞նչ առ քեզ մեղանչեցի...» (73-5):

Սէլեադ, Հանելուկ - «Պատմութեանս առարկայից մէկն Մէն տսոն է, մինն՝ Նուն...» (75-6):

[Թիրին], Առ պրն. բժիշկն Սիմէօն Յովհաննէսեան (76-7):

[Թիրին], Տեսեալ զի տակաինն ոչ սթափեցաւ նա այսու ի խորին քնոյ, նուագեաց ի նորոյ, 20/Ե 1856, ի Վաղարշապատ (77):

Աշըգ Թիրին, Զարթոցեալ ի քնոյ ողջոյն տայ Թիրինին մեծաւ սիրով եւ լսէ գլետագայ երգս, որ ի վերայ միակ որդոյ իւրոյ Միքայէլի, 20/Ե, 1856, ի Վաղարշապատ (77-8):

Գիւրջի Նաւէ, Աղէքս - «Միանգամայն ինձ սպանի՛, մի՛ թողոր անտէր, սիրելի...» (78-9):

Թիթեռն⁶ (79-80):

Սէլեադ, Տրտունջ - «Զէր իսկ նստավար, այլ անբան տատար...» (81-2):

Աշըգ Թիրին, Առ պրն. Մկրտիչն Խեչանեան Սանահեանց, 20/Ե 1856, ի Վաղարշապատ (82-3):

Գիւրջի Նաւէ, Աղջիկ - «Աղջիկ, այդ ի՞նչ բան ես դատել...» (83-4):

Ի թիւս ազգասէր բաժանորդաց, որոց փառաւոր անուանքն տպագրեցան յայսմ 1859 ամի Սէլեադի երկրորդ տեսրակի մէջ, յաւելուն եւ յետագա տեսրքս (85):

¹ Զետեղված է 104 ժողովրդական խաղիկ:
² Ըստ Հ. Սահակյանի, հրատարակութեան հիմք ծառայած ձեռագիր օրինակը «զգայի ազավազումներ ու պակասներ» է պարունակել: Երգարանում տպագրված Զալի անունը շտկված է ըստ Հ. Սահակյանի: Տե՛ս «Հայ աշուղներ», էջ 281-2 (ծնթգր. էջ 407):
³ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն գրված է 4 աստղանիշ:

⁴ Զետեղված է 43 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն գրված է 4 աստղանիշ:
⁶ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն գրված է 4 աստղանիշ:

Մտնգոտ.՝ Զարպիսանայեան, ՀՄ, էջ 507: Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 289 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): **ՀԹագԵ**, հմր 1289: Ծտիկյան, գ. Բ, էջ 151: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 716:

Ներգրք. մտնգոտ.՝ ԲՀ, էջ ԺԷ, հմր 44:

Գրիսկն՝ Մսերեանց Զ., «Մոսք.» 1859, տետրակ Զ, էջ 224-5 (ըստ ՀՔՄՊՀ, էջ 96):

Գրցցկ՝ Catalogue, (էջ 41): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 58): ЛИБЯБ, 1888, հմր 395: ՆՀԴՀ, հմր 621:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրհ., 1125, 2351, Լազ. ճեմ. գրհ., 383: ՄՄ (հմր 869 օրինակը կրում է «Մատենադարան Կարապետ Եզեանի» դրոշմակնիքը):

1865

157. ՀԱՅՐԵՆԵԱՑ ԵՐԳԵՐ, Աշխատասիրութիւն նախնի երգչաց, Վարազ, տպ. Վասպուրականի Արժուոյն, 1865-ՌՅԺԴ [=1314], 32 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Արսէն Թ. Ա. Ժ. Վ. Վարազայ [Թոխմախեան աշակերտ Ժառանգաւորաց Վարժարանի¹], Ազդ (3):

Մխիթարութիւն Վարդի առ Սոխակ - «Ինձ նման դու լալոտ աշոք ընդէ՞ր ես....» (5-6):

Գովասանք երկնի եւ երկրի - «Ծառ կասեն մէկ տունկ էր....»² (6-11):

Տաղ ուրախութեան - «Գիրմ եմ գրեր խազերով....» (12):

Քաբուզ Անդրեաս Արծկեցի իւելագար - «Արեւելք առաջին....» (12-8):

Տաղ ի վերայ Վարազայ - «Վերեւ Վանայ սարի թեւին....» (19-20):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], **Տաղ Վարդի եւ Պըլսուլի ասացեալ Գրիգորիսէ Աղթամարցոյ՝ ըստ այբուբենի ի վերջըն վանկին** - «Ծաղկունքն ասեն՝ Հերի՛ք արայ....» (20-7):

Տաղ ի վերայ անտոսակ արքեցութեան - «Յորժամ գինոյ տորահին գայ....» (27-30):

¹ Վերծանուածը՝ գրականագետ Արամ Ինճիկյանի: Տե՛ս Գրիգորիս Աղթամարցի, ՌԻՔԲ, էջ 290, էջատակային ծանոթագրութիւնը:
² Վերջին տան մեջ նշված է ԺԸ դարի աշուղ Տալիպի անունն իբրեւ Հեղինակի. «Աստուած ողորմի տա քո փրկին / Աշըղ Տալիպին»: Այս երգի տարբերակը հրատարակել է Աս. Մնացականյանը, հիմք ընդունելով Ղ. Փիլղղալեմյանի՝ ԺԹ դարի սկզբներին գրի առած օրինակը, որը կրում է «Տաղ ի յաշըղ Տալիպէ ասացեալ / Զերկնուց եւ գետնուց գովասանք» խորագիրը (տե՛ս նրա ՀՄԺԵ, էջք 390-3, 610, 613-6):

Աշըղ **Նիկողայոս Վանեցի, Ողբ դարիպի ասացեալ** - «Նսեւ թէ դարիպն ասեմ....» (30-2):

Ծնթ.՝ Ժողովածուն նվիրված է հայ պանդուխտ զավակներին: «Ազդ»-ում իրագեկվել է, որ մի քանի երգ քաղված է Կտուց Սուրբ անասաոի հին երգարանից, իսկ մյուսները՝ այլ եւ այլ հին երգարաններից:

Մտնգոտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1480 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): Ծտիկյան, գ. Գ, էջ 24-5: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 1420:

Օրնկ՝ ԳԱԹ:

1867

158. ԱԼԻՇԱՆ ՂԵՒՈՒԴ
ՀԱՅՈՑ ԵՐԳՔ ՌԱՄԿԱԿԱՆՔ, ARMENIAN POPULAR SONGS, Translated into english by the R. Leo M. Alishan, dd. of the Mechitaristic Society, 2° ed., Venice. S. Lazarus, 1867, 83, [1] էջ, 8⁰:

Բվնդ.³ Ա.-Ը. (5-35): Թ. (35-9): Ժ. (41-7): ԺԱ. (47-51): ԺԲ. (51-3): ԺԳ. (55-7): ԺԴ. (59-61): ԺԵ. (61-3): ԺԶ. (65-7): ԺԷ. (67): ԺԸ. (69-71): ԺԹ. (73-9):

I-VIII (4-34): IX. (34-8): X. (40-6): XI. (46-50): XII. (50-2): XIII. (54-6): XIV. (58-60): XV. (60-2): XVI. (64-6): XVII. (66): XVIII. (68-70): XIX. (72-8):

Notes (81-3):

Index [1]:

Մտնգոտ.՝ Զարպիսանայեան, ՀՄ, էջ 328: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 1670:

Գրցցկ՝ ЛИБЯБ, 1888, հմր 412: ТГБ, էջ 481:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1867

159-160. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՔՆԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Ազգային երգեր եւ բանաստեղծական ոտանաւորներ կամ բովանդակութիւն ընդհանուր ազգային երգոց սկսեալ յառաջնոյ տարեդարձէ մինչ ցվեցե-

³ Տե՛ս հմր 154 նկարագրութիւնը:

ըորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան Հայոց, Մասն Ա-Բ, Ի լոյս ընծայեաց գրավաճառ Յովսէփ Գ. Գավաֆեան, 6-րդ տպագր., Կ. Պոլիս, տպագր. Յովհ. Միւհէնտիւսեան, 1867, 12⁰:

159. Մասն Ա, [6], 103 էջ:

Բվնդ.՝ Յ. Գ. Գավաֆեան, Յառաջարան¹ [1]:

Յանկ Ա. մասին [3-4]:

Յանկ Բ. մասին [5-6]:

ԽԳ. (3-4): ԽԵ. (4-5): ԽԶ. (6-7): Բ. (8-10): ԿԹ. (10-1): ԺԵ. (12-3): ԽԷ. (13-5): Գ. (15-7): Հ. (17-9): ԽԸ (19-22): Դ. (22-4): ԿԴ. (24-6): Ա. (26-8): Ե. (28-9): Զ. (29-31): Է. (31): Ը. (33-5): Թ. (35-6): Ժ. (37-9): ԿԵ. (39-43): ԺԴ. (43-5): ԼԴ. (45-7): ԺԶ. (47-9): Ի. (49-50): ԻԶ. (50-2): ԼԵ. (52-4): ԻԴ. (54-5): ԻԸ (55-6): ԻԹ. (56-7): Լ. (58-61): ԼԱ. (61-2): ԼԶ. (62-4): ԼԷ. (64-5): ԼԸ. (65-6): ԽԲ. (66-7): ԽԹ. (67-8): ԾԴ. (68-73): ԾԵ. (73-5): ԾԶ. (76-7): ԽԱ. (78-8): ԾԷ. (79-80): ԾԸ. (80-1): ԾԹ. (81-2): Կ. (82-3): ԿԱ. (84): ԿԲ. (84-6): ԿԶ. (86-8): ԿԷ. (88-93): ՀԱ. (93-4): ՀԲ. (94-5): ՀԳ. (95-7): ԶԲ. (97-8): Ծ. (98-9): ԻԱ. (99-100): ՀԴ. (100-1): ՀԵ. (101): ԶԳ. (101-2): ԶԷ. (102-3): ԶԸ. (103):

Մտնգտ.¹ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 174-5: Ղազիկեան, հոտ. Ա, էջ 586-7: ԹԷոդիկ, ՏՏ, § 77, էջ 80: Ծտիկյան, գ. Գ, էջ 110: ՀԳՄ, հոտ. Գ, հմր. 1657 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի):

Օրնկ՝ ՄՄ:

160. Մասն Բ, 81 էջ:

Բվնդ.² ԽԳ. (1-5): ԼԹ. (6-8): ԶԹ. (9-12): ԶԱ. (12-4): ԺԷ. (14-7): ԶԴ. (17-8): ԺԸ. (19-21): ՀԶ. (21-3): ՀԷ. (25-8): ԺԱ. (23-5): ՀԷ. (25-8): ԼԳ. (28-30): ԼԲ. (31-2): ՀԸ. (32-5): ԾԱ. (36-40): ԻԷ. (40-5): ԿԳ. (46-51): ՀԹ. (51-2): ԺԹ. (53-7): ԺԲ. (58-62): Խ. (62-5): ԺԳ. (65-8): ԶԵ. (69-71): Զ. (71-2): ԾԲ. (72-3):

Յօրինեաց **Հ. Դ.**, «Նորո Յերրի միհրումսհրն....», **Էրգեաց Ա. Թ.** (74-5):

ԾԳ. (75-7): ՂԶ. (77-8): ԻԵ. (78-81): ԻԲ. (81-4): ԻԳ. (84-91):

«Ծան ո շելքէթիլլէ հէր սն....» (91-2):

Երգ սիրահար երիտասարդաց (92-4):

Երգ պարոնի (94-6):

Ծնթ.¹ Մաշտոցյան Մատենադարանի հալագիտական գրադարանում պահպանվող այս եւ նախորդ երգարանները տպակից են եւ չունեն անվանաթերթ: Անվանաթերթի նկարագրությունը կատարված է ըստ թղթակազմի տվյալների եւ Ա. Ղազիկյանի նկարագրության:

Մտնգտ.¹ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 175: Ղազիկեան, հոտ. Ա, էջ 587: ԹԷոդիկ, ՏՏ, § 77, էջ 80: Ծտիկյան, գ. Գ, էջ 110: ՀԳՄ, հոտ. Գ, հմր. 1658:

Օրնկ՝ ՄՄ:

1868

161. ՄԻԱՆՍԱՐԵԱՆՑ ՄԻՔԱՅԷԼ Մ. (Խմբ.)

ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, խմբագրեց ³ Մ. Մ. Միանսարեանց, ՍՊԷ., տպագր. Մ. Մ. Միանսարեանց, ⁴ 1868 (тип. О. И. Бакста), 590, (118) էջ, 8⁰:

«Բազմերախտ մօրս՝ Եղիսաբէթ Աբրահամեանի անմուանալի յիշատակին նուէր»:

Բվնդ.⁵ **Յառաջարանութիւն⁵** (Ի-ԺԹ):

Մեր տպագրութիւնքը (Ի-ԻԱ.):

Յանկ (I-XX):

Ստեփան Պալասանեան, Երգեր, քաղված է «Պատմութիւն Հայոց գրականութեան», Հտ. Ա «Բանաւոր գրականութիւն» գրքից, Թիֆլիզ, 1865 (1-47):

Հ. Գարեգին Զարբհանալեան, Գողթան երգեր,⁶ քաղված է «Պատմութիւն Հայերէն դպրութեանց», Հտ Ա. «Հին մատենագրութիւն» գրքից, Վենետիկ, 1865 (48-58):

³ Հստ Ստ. Մալխասյանցի, խմբագրել նշանակում է նաեւ «գրական նիւթեր զանազան աղբիւրներից համախմբել եւ կարգի բերել»: Ի դեպ, նա օրինակ է բերել. «"Քնար Հայկական" ժողովածուն խմբագրել է Մ. Միանսարեանցը»: (Տե՛ս նրա ՀԲԲ, Հտ. 2, էջ 269):

⁴ Մշակութային գործիչ, մատենագետ Մ. Միանսարյանցը նաեւ հրատարակիչ էր: Պատմաբան Լեոն «Հայ գրքի տոնը» ուսումնասիրութեան մեջ գրել է, որ Մ. Միանսարյանցը գրքեր է տպագրել «տեղական ուս տպարաններում»՝ Լազարյան ճեմարանի տպարանի ձուլարանից գնած վիեննական (Հայերեն) տպատառերով (տե՛ս նրա ԵԺ, Հտ. 5, էջք 606, 607):

⁵ Առաջաբանութեան մեջ (էջ ԺԱ-ԺԷ)՝ «Մեր տպագրութիւնը յօրինելուս, մենք ունեցել ենք հետազայ աղբիւրները» նշումից հետո Մ. Միանսարյանցը բերել է իր օգտագործած աղբյուրների ցանկը, որը ինչպես գիտում է Ռ. Իշխանյանը «[...] ըստ էութեան, Հայկական երգարանների մատենագիտութիւն է» (տե՛ս նրա ՀՄՊ, պրակ Բ, էջ 125):

Մ. Միանսարյանցը նշում է (էջ ԺԷ) թե ժողովածուի «բազում եւ զանազան» մատենագիտական, բառագրական, պատմա-աշխարհագրական եւ կենսագրական տեղեկութիւններից որոնք են իր կազմածը եւ որոնք՝ քաղված համապատասխան աղբյուրներից:

⁶ Հողվածի վերջում հիշատակված՝ Մ. Էմինի եւ Հ. Գաթթըրճյանի ուսումնասիրութիւնները Հ. Գ. Զարպհանալեանի գործածած

¹ Տե՛ս հմր 166 նկարագրութիւնը:

² Տե՛ս հմր 166 նկարագրութիւնը:

Գլուխ Ա. Հոգեւոր երգեր, շարականներ, մեղեդիներ և տաղեր.

1. **Միմէօն կթղ. Ամենայն Հայոց**, «Արի՛, Աստուած Հարցն մերոց....» (59–60):

Յաւելուած - «Ի քէն հայցեմք մեզ օգնութիւն....» (60):

2. Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք.

Աւագ Ուրբաթ գիշերին - «Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք, և գտորք մասնութիւնդ քո....» (60–1):

Աւագ Ուրբաթին - «Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք, և գտորք չարչարանսդ քո....» (61):

Աւագ Ուրբաթ երկրորդն և շաբաթ ստաւօտուն - «Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք, և գտորք խաչելութիւնդ քո....» (62–3):

Զատիկ առաւօտուն - «Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք, և գտորք թաղումդ քո....» (63):

Գիշերային ժամ.¹

3. **Ներսէս Կլայեցի, կթղ. Ամենայն Հայոց,² Երգ ա.** «Յիշեցուք ի գիշերի զանուն քո Տէ՛ր....» (64):

բ. «Զարթի՛ք, փառք իմ, զարթիք, և ևս զարթեայց առաւօտուց....» (64–5):

4. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ աղօթական ի դէմս սրբոյ Երրորդութեան, և իւրաքանչիւրդ դիմի Երրորդութեանն առանձնակի** - «Աւաօտ լուսոյ....» (65–7):

5. **Ներսէս Կլայեցի, Վասն Աւետարանաց մեծի ուրբաթուն-** «Այսօր անճառ լուսոյ ծագումն....» (68):

6. **Օրհնութիւն առաւօտու, ասացեալ յանմարմնոց, այլեւ ի Կոստանդնուպօլսի սրբոյ ժողովոյն ի ԾԾ [150] Հայրապետաց** - «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ....» (69):

Առաւօտեան ժամ.³

7. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ վասն առաջնոյ ատր միաշաբաթին, ի խորհուրդ արարչութեան և յարութեան Քրիստոսի** - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից....» (70–1):

8. **Ներսէս Կլայեցի, Վասն երկրորդ ատրն արարչութեան, և վասն երկնայնոց զօրացն** - «Արարչական Բանին հրաման....» (71–2):

աղբյուրներն են (տե՛ս վերջինիս գրքի էջ 45-ի տողատակային ծանոթագրութիւնը):

Մ. Միանսարյանցը բնագրի մեջ գետեղված գողթան երգերից հետո հավելել է սրանց ուղեւերին թարգմանութիւնները՝ քաղված (բացի մեկից) Մովսես Խորենացու Հայոց պատմութիւնի՝ Մկրտիչ Էմինի ուղեւերին թարգմանութիւնից (Մոսկվա, 1858):

¹ Հմբ. 3-5 երգերի խորագրերին նախորդում է «Գիշերային ժամ» նշումը:

² Էջատակային ծանոթագրութիւնն է՝ «Կենսագրական տեղեկութիւնք Ներսէս Ենորհապետի մասին» (տե՛ս Յանկ, էջ II):

³ Հմբ. 7-12 երգերի խորագրերին նախորդում է «Առաւօտեան ժամ» նշումը:

9. **Ներսէս Կլայեցի,⁴ Երգ Արեւագալին** - «Յարեւելից մինչ ի մուտս....» (73):

Յորդորակ - «Յարեւելից յարեւմուտս....» (73):

Քարոզ - «Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւոս....» (73):

10. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ Արեւագալին** - «Ծգնատրք Աստուծոյ....» (74):

Յորդորակ - «Ծգնատրք ճշմարիտք....» (74):

11. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ Արեւագալին** - «Լոյս, արարիչ լուսոյ առաջին լոյս....» (75):

Յորդորակ - «Անեղանելիդ Աստուած....» (75):

12. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ Արեւագալին** - «Ծանապարհ և ճշմարտութիւն....» (76):

Յորդորակ - «Ծանապարհ բարի Քրիստոս....» (76):

Ծաշու ժամ.⁵

13. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ երրորդ ժամու ատրն գկնի Ողորմեային** - «Օրհնեմք զքեզ Հայր անըսկիզբն....» (76–7):

14. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ վեցերորդի ժամուն** - «Խաւարեցաւ լոյսն արեւուն....» (77–8):

15. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ իններորդի ժամուն** - «Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ....» (78–9):

16. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ ճաշու ժամին** - «Նախապետին Աբրահամ....» (79):

Երեկոյեան ժամ.

17. **Ծարական կիրակամտի** - «Սուրբ և Տէր զօրութեանց....» (80):

Խաղաղական ժամ.⁶

18. **Երգ** - «Ընդհեմա՛ մեզ Տէ՛ր ի գիշերի զերկնային զխաղաղութիւն քո....» (81):

19. **Ներսէս Կլայեցի, Երգ** - «Նայեաց սիրով, Հայրդդ գթած....» (82–4):

20. **Ներսէս Կլայեցի, Ծարական** - «Ի քեզ հայցեմք, Հայր գթութեանց....» (82–5):

Արարողութիւն պատարագի.⁷

21. **Խաչատուր [Տարօնեցի⁸], Ծարական հանդերձի յորժամ քահանայն գգենու** - «Խորհուրդ խորին՝ անհաս, անսկիզբն....» (85–6):

⁴ Ներսէս Ենորհապետ այս եւ հաջորդ (հմբ. 9-12) Արեւագալի երգերը ցանկերում վերագրվել են եզր կթղ.-ին, (տե՛ս Յանկ, էջ III եւ Վրիպակների ցանկ էջ 48) մինչդեռ երգերի տակ առկա է Ներսէս Կլայեցի ստորագրութիւնը:

⁵ Հմբ. 13-16 երգերի խորագրերին նախորդում է «Ծաշու ժամ» նշումը:

⁶ Հմբ. 18-20 երգերի խորագրերին նախորդում է «Խաղաղական ժամ» նշումը:

⁷ Հմբ. 21-23 երգերի խորագրերին նախորդում է «Արարողութիւն պատարագի» նշումը:

⁸ Տե՛ս ԳՀՀԲ, էջ 302-3: Հմմտ. Թահմիզյան Ն., ՆՇ, էջ 26 (էջատակային ծնթղթ. հմբ. 77): Երբեքանի վերջում իբրեւ հեղինակ հիշատակվում է Խաչատուր Կարնեցին, իսկ Յանկում (էջ III)՝ Խաչատուր Կեչառեցին:

22. **Խաչատուր Կարնեցի, Ծարական խնկարկություն արքայ սրատարագին** - «Յայս յարկ նոխրանաց ոխտի Տեսուն տու-
ճարի...» (86-7):

23. «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...», «**Խորհրդատետր**»
Կ. Պոլսոյ (87-8):

Ծարականք նախատօնակաց.

24. **[Մովսէս Խորենացի¹],**

Սրբոյ Զատիկի ճրագալուցին.

ա. «Խորհորդ մեծ եւ սքանչելի...» (88):

բ. «Այսօր ցնծան երկինք...» (88):

գ. «Ի Հօրէ ծագեցար...» (88):

դ. «Անըսկիզբն էակից բանըդ Հօր...» (89):

ե. «Որսա՛խ լեր, Աստուածածին...» (89):

զ. «Ամենիմաստ, ամենից Հայր...» (89):

է. «Ծառագայթ եւ կերպարան...» (89):

ը. «Սորք զԱստուածածին...» (89):

25. **Մովսէս Քերթոյ, ²Սրբոյ Զատիկի ճրագալուցին.**

ա. «Այսօր յարեաւ ի մեռելոց...» (90):

բ. «Այսօր գատիկ մեր գեղեմամբ Քրիստոսի...» (90):

գ. «Այսօր մեծ անտիրք...» (90):

դ. «Աստուածածին մայր լուսոյ...» (90):

ե. «Այսօր ըզպատէք շարչարանացն...» (91):

զ. «Այսօր հրեշտակք ի բարձունս...» (91):

26. **[Աստուածատուր Հենցի³], Տաղ Եմենդեան** - «Այսօր
տօն է ծննդեան, անտիր...» (91-3):

27. **Տաղ Յարութեան⁴** - «Միաշարսօր օր հանգստեան...» (93):

28. **Տաղ Յարութեան** - «Մարիամ Մագդաղենին...» (93-4):

29. **Ղազար վրդ. Զահկեցի, Երգ Եմենդեան Քրիստոսի** -
«Ղամպարափայլ արքայ տօնիս, անտիր...» (94-5):

30. **Սերովրէ վրժ. Պատկանեան, Նուագ ի ծնունդն Քրիստոսի⁵** (95-6):

31. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Նուագ առ ամենեքանեալ Կոյսն**
(96-8):

32. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Նուագ առ սուրբ Խաչն** (98-9):

33. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Երգ Յարութեան Քրիստոսի** -
«Յայգոմն միաշարսօրն...» (99-100):

34. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Երգ ի յարութիւնն Քրիստոսի** (101):

35. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Երգ Յարութեան Քրիստոսի** -
«Իողարեքքն գան ի գերեզման...» (101-2):

36. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Երգ Յարութեան Քրիստոսի** -
«Օր շարսօրու նսեմանայ...» (102-3):

37. **Յարութիւն** վրդ. **Ալամդարեանց**, «Անարատ գատին քա-
նասաջ սեղան...», 4/9, 1834 թ. ի Նոր-Նախիջեւան, Դօն
գետի վերայ (103-5):

38. **[Մխիթար Սեբաստացի⁶], Տաղ արքայ Երրորդութեան** -
«Անճատ անհաս Ստեղծող գոյութեանց բնաւից...» (105):

39. **[Գր. Փեշտիմալեան⁷], «Առուօտ լուսաբեր Հայաստան**
երկրի...» (106):

40. **Պետրոս վրդ. Ղափանցի, Ողբ կրակի առոր ողբաթի մեծի, որ**
ի բերանդ Մօր խաչեցելոյն Յիսուսի - «Կանայք ամենայն՝ քորք իմ
սիրական...», եղանակեալ ձայնիւ առի (106-8):

41. **Տաղ ի վկայութի սուրբ Խանութ, Անհաստակ Ի Թոփրաք**
Քալէ, «Բազմ.» 1859 թ., էջ 70 (109):

42. **[Յ. վրդ. Ալամդարեանց⁸], Յորդորակ առ ուխտադրոյ** (110):

Գլուխ Բ. Որորոցի (Օրորոցի) երգեր.

43. **Ռափայել Տեր - Գարրիլեան Պատկանեան**, «Քմ'ն
էղիր, սրալսա, աչքըդ խտփ արա՛...» (111-2):

44. **Ա. Գնունի**, «Ննջէ՛, ո՛վ իմ սիրուն մանկիկ...» (112-4):

45. **Ռափայել Տեր - Գարրիլեան Պատկանեան, Աղաստ**
մօր երգը (114-5):

46. **Պետրոս Տէր - Յովսէփեան Մաղաթեանց**, մականուա-
նեալ **Սէլեադ, Մոխամմազ ի պատիս սիրական որդոյ իմոյ**
(115-6):

47. **Մկրտիչ Պեշիկթաշեան**, երբեմն աշակերտ Մոսրատեան
վարժարանին - «Հանգի՛ր, մանուկս, աչօք վընիտ...»,
«Բազմ.» 1851 թ., էջ 48 (116-8):

48. **[Տ. - Գարրիլեան Պատկանեան⁹], Օրորոցի երգ գիղական**
այրի կնոջ - Գամառ - Քաթիլայի (Ռ. Պատկանեանի) Ար-
ձակ եւ չափաբերական շարադրութիւնները: ՍՊԲ, 1855 թ.,
էջ 13 (118-20):

¹ Տե՛ս ԳՀՀԲ, էջ 41-42: Յանկում (էջ III) նշված է՝ Մովսէս Քերթոյ:

² «Ըստ Ն. Ազոնցի՝ Մովսէս Քերթոյը Ստեփանոս Այոնեցու ուսուցիչ Մովսէսն է, որին վերագրվում են մի քանի հոգեւոր երգեր ու թարգմանութիւններ» (տե՛ս ՀՄՀ, հտ. 8, էջ 42):

³ Տաղի տակ նշված է՝ Մովսէս Քերթոյ: Հ. Անասյանը այս առի-
թով նկատել է. «Հրատարակիչը տաղի հեղինակութիւնը վերա-
գրել է Մովսէս Քերթոյին, բայց թե ի՛նչ հիման վրա՝ հայտնի
չէ»: (Տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Բ, էջ 686):

⁴ Յանկում (էջ III) տաղը վերագրվել է Ներսէս Ենոբեցու: Ն.
Թահմիզյանը դիտում է, որ տաղը Ենոբեցու է (տե՛ս նրա
ՆՇ, էջ 45, էջատակային ծնթղթ. հմր 165):

⁵ Հմրբ. 30-3, 36 երգերի կատարման հանգամանքներին վերաբե-
րող ծանոթագրութիւնները քաղված են Ս. Պատկանյանի
«Երգք»-ի համապատասխան երգերի ծանոթագրութիւններից՝
մասնակի հապավումներով:

⁶ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Յանկում (էջ IV)
եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49):

⁷ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Յանկում (էջ IV)
եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49):

⁸ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Յանկում (էջ IV)
եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49):

⁹ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Վրիպակների
ցանկում (էջ 49):

49. [Յ. Մալէգեան¹], «Անուշ քրնակն աշերն աւեր...» «Բուր. Ս. Սահ.» 1852 թ., էջ 105-6 (120-2):

50. Խորէն վ. Գալֆայեան, «Ննջեա՛ դու քաղցրիկ իմ հրճուակը եւ սեր...»,² «Մաս. Աղ.» 1858 թ., էջ 165-6 (122-5):

La berceuse Arménienne (թրգմ. 50 հմբ.-ի) (126-9):

Գլուխ Գ. Հասարակաց (նամական) երգեր (*Die Volkslieder, les chansons populaires, народные песни*).

51. Ի Լեւոն³ որդի Հեթոմյ Ա - «Աւա՛րը ըզլէոնն ասեմ...» (130-1):

52. [Ասագեան], Մուգ դասեր մեծի իշխանի⁴ - «Բագմ.» 1848 թ., էջ 94-5 (131-3):

53. Ողբ ջողայեցոց,⁵ «Բագմ.» 1847 թ., էջ 94-5 (134):

54. [Հանէ], Ի նաւակոծեալն ի ծովուն Վանայ (135-6):

55. [Գրիգորիս Աղթամարցի (վերագրելի)] - «Մէկ եպիսկոպոս մի նոր այգի տնկեր է...» (136-8):

56. [Յովհաննէս Երզնկացի Պլուզ], Ողբ Ադամայ - «Ադամ նստել դուռն դրախտին...» (139-40):

57. [Յ. պատր. Նալեան⁶], Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որդին - «Նայիմ ողբամ ծնող տղայիս...» (141):

58. [Յ. պատր. Նալեան⁷], Ի նոյն [=Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որդին] - «Իմ արեգակըն խաւարեցաւ...» (142):

59. Երգ հարսին - «Ըլմիկի մի՛ ժաժա...» (143):
«Ձմերիկ խարեցին թօսի մի շիղով...»⁸ (143-4):

60. Երգ հարսանեաց փեսայի - «Օրհնեալ բարերար Աստուած...» (144-5):

Փոխ. «Մեր թագուորին ծաղիկ պիտէր ծաղկունաց...» (145):

Փոխ. «Սուրբ Կարապետին գօրտթեանով, հա՛յն գօրտթեանով...» (145):

Փոխ. «Մեր թագուորն էր իսաչ. մեր թագուորն էր իսաչ...» (145):

Փոխ. «Ելէք ուր առջեւն երթանք...» (145):

Փոխ. «Էն դիզան բէտ բէտ դիզան տեսէք թե էն ո՛րն է...» (146):

Փոխ. «Գովեցինք, հա՛յն թամամեցինք, հա՛յն թամամեցինք...» (146):

61. Պանդուխտ առ կոռնկ - «Կոռ՛նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (146-8):

62. Ողբ կաքաւո - «Նրատեալ կայր ու լայր կաքաւուն...» (148-9):

63. Վանեցոց երգ կաքաւո, «Բագմ.» 1850 թ., էջ 230 (149-50):

64. Երգ արագի (լագուգ, աչո), «Բագմ.» 1858 թ., էջ 305 (150-1):

65. Մանուկն եւ ջորն - «Այդ վայրի լեռնէտ ի վայր...» (151-2):

66. Ծերն եւ նաւն - «Մեր Տէրն ծեր եւ ալեւոր...» (152-3):

67. Երգ երեխայից - «Լուսացաւ. լուսացաւ...» (153-4):

68. Արջ, աղուէս եւ գայլ (154-5):

69. [Մարտիրոս Խարբերդցի], Տաղս խաղալիկ է ի չախտ - «Սիրտս ի փորիկս դողայր վախտս...» (155-8):

70. Զան գիլում, ջան ծաղիկ⁹ (158-66):

71. «Ա՛յ իմ մարգրտէ շարոց...» (166-7):

72. [Սարկաւագ], «Կիզէլ մի եւ երեկ տեսայ...» (167-9):

73. «Հէ՛յ, մէկդի բացէք մէլդան...»,¹⁰ [Նոր Նախիջեանեցոց բարբառով] (169-70):

74. «Յորէս էկաւ մէկ մէկ ուտի...» (171):

75. Նոր Նախիջեանայ երգ - «Սիրական քորիկներ, դառօսը ձեզի...» (171-2):

76. [Աղապալի¹¹], Նոր Նախիջեանի երգ - «Սամաւարը պատուական է...» (172):

77. Նոյն [= Նոր Նախիջեանի երգ] - «Նորէն, նորէն, Նագարէթ...» (172):

78. «Չըստիկ պըստիկ Գանան - Մոք...»,¹² «Հիւս.» 1861 թ., էջ 262 (172-3):

79. «Եկէ՛ք, բարեկամք, եկէ՛ք...», «Հիւս.» 1861 թ., էջ 265 (173):

80. «Հաւար Ձուլօ, մաղաթ Ձուլօ...»¹³ (173-8):

¹ Տե՛ս վ. Մալէգեան, ՄՀՊՄ, էջ 52-4: Եղանակավորել է Ար. Հիւսարլյանը: Հմմտ. Գ. Ստեփանյան, ԿԲ, հտ. Բ, էջ 266:

² Ոտանավորի եղանակավորումը նույն հեղինակինն է (նույն ամսագրում, էջ 167-8):

³ Էջատակային ծանոթագրութիւնը վերաբերում է Լեւոն արքայազնի պատերազմ մղելուն, գերեզմանային ու գերեզմանային պաշտօնակրներին:

⁴ Իրագեկվել է, որ հրատարակութեան է ուղարկել Յար. Ալամզարյանի աշակերտ Գալուստ Երեմյանյան Վարդանյանցը (քաղված է «Բագմ.»-ից):

⁵ Երգի տակ իրագեկվել է երգի նյութի, հեղինակի (համարվում է Ստեփան վրդ.-ը) եւ հայտնաբերողի ու ուղարկողի (Գ. Երեմյանյան Վարդանյանցի) մասին (քաղված է «Բագմ.»-ից):

Այս Ողբը, որը 1605 թ. ջուղայեցիներին Սպահան գաղթեցնելու մասին է, «Բագմ.»-ում տպագրվել է ժամանակակից Ստեփան վրդ.-ի անունով: Ըստ Ռ. Իշխանյանի. «Գոյութիւնն չունի որեւէ աղբյուր, որ հաստատարի, թե դա բունազգայի ժամանակ է հորինվել»: Նա ոտանավորը քննելով լեզվաոճական տեսանկյունից, ենթադրել է, որ Ողբը հորինվել է 19-րդ դարում՝ ջուղայեցի Գալուստ Երեմյանյանի կողմից (տե՛ս նրա ԱԲԼՊ, էջք 39-41, 177):

⁶ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Ցանկում (էջ V) եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49):

⁷ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Ցանկում (էջ V) եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49):

⁸ Այս երգը տպագրված է իբրեւ նախորդի շարունակութիւն (տե՛ս 202 էջի հմբ. 7 ծանոթագրութիւնը):

⁹ Զետեղված է 104 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Ցանկում (էջ V) եւ վրիպակների ցանկում (էջ 49) ոտանավորը վերագրվել է Սարգիս Տիգրանյանին:

¹¹ Տե՛ս ՀԱԲ, պր. 2, էջ 43-4:

¹² Այս եւ հաջորդ՝ հմբ. 79 ոտանավորները քաղված են վ. Հատուֆի «Ուխտաւորք» վրիպակից, որ գերմաներենից հայերենի է թարգմանել Մ. Վալեյչյանը [Ռ. Պատկանյանը]: Ցանկում (էջ VI) իբրեւ հեղինակ նշված է Ռ. Պատկանյանի անունը:

¹³ Զետեղված է 44 ժողովրդական խաղիկ:

- 81. **Շահրիարցոց երգ**¹ (178–80):
- 82. **Տիգրան Ամիրճանեան, Պանդուխտ վասպորականցի**² **իր ընկերին** (180–3):
- 83. **Երգ Վանի լեզուով**, «Հայկ. աշխ.» 1868 թ., հմբ. 2, էջ 81-3 (183–4):
- 84. **Տփիսխեսցոց երեխայոց երգ** - «Արեգա՛կ, արեգա՛կ, դուրս արի...» (185):
- 85. **Նոյնը [=Տփիսխեսցոց երեխայոց երգ]** - «Էգոց կիրակի է...» (185):

Գլուխ Դ. Ազգային (Ռայրենեաց), ազգասիրական եւ զինուորական երգեր.

- 86. **[Հ. Հայնէ**³, **Երազ** - «Սարասփելի երազ տեսայ այս գիշեր...» [ռուս.-ից փոխ.] **Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալբանդեան)**, «Հիւս.» 1858 թ., էջ 412-5 (186–90):
- 87. **Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեան), Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թուականից**⁴ **Ջողէն, Մայնի վերայ, Ֆրանկֆուրտի մօտ:** «Հիւս.» 1861 թ., էջ 400-2 (190–2):
- 88. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասանքը** (192–4): **Les larmes de l'Araxe** (Թրգմ. 88 հմբ-ի) [Թրգմ. Էդ. Դիւրդիէի⁵] (194–7):
- 89. **Աշուգ Ծիրին, Ազգասիրութիւն** (197–8):
- 90. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը**⁶ (198–200):
- 91. **Միքայէլ Նալբանդեան, Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը** (200–1):
- 92. **Մ. Նալբանդեան, Յիշենք** (202–3):
- 93. **Մ. Նալբանդեան, Գարնանամուտ**⁷ (203–5):

¹ Զետեղված է 15 ժողովրդական խաղիկ: Ցանկում նշված է, որ «միևնոյնը կայ Ջան գեղում, Ջան ծաղիկ» երգի մեջ (էջ VI): Իրագեղվել է Շահրիարցոցի, Արմավիր մայրաքաղաքի եւ Սարգաբազատ բերդի մասին (էջատակ):

² Իրագեղվել է Վասպուրական նահանգի եւ նրա Ռշտուկայ, Արտազի (Շավարշական (Ավարայրի դաշտի հիշատակումով) գավառների մասին (էջատակ):

³ Նալբանդեան Մ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 93-6, (ծնթգր. էջ 436, իրագեղվել է Մ. Նալբանդեանի հավելած 20 տողերի մասին, որը ըստ Հ. Մուրադյանի, բանաստեղծությանը «տալիս [է] բոլորովին այլ՝ ազգային բովանդակութիւն»):

⁴ «Այս երգի համար, հավանորեն, ստեղծագործական խթան է հանդիսացել իտալացի բանաստեղծ Լ. Մերկանտինիի «Սապրի հասկահավաքը», որ վերածվել է ժողովրդական լեզունդի»: (Նույն տեղում, էջ 107- 9, ծնթգր. էջ 437-8):

⁵ Տե՛ս Սալյան Մ., ՌՊ, էջ 174:

⁶ Հատված է նրա «Քաջ Վարդան Մամիկոնյանի մահը» պոեմից (տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 2, էջ 27-28):

⁷ Այս բանաստեղծության՝ Մ. Միանսարյանցի կատարած փոփոխությունների (ավելացրած տողերի եւ կից ծանոթագրության) մասին տե՛ս Նալբանդեան Մ., ԵԼԺ, հտ. 1, (ծնթգր. էջ 432-3):

Մ. Միանսարյանցը հայ ազգի հոգեւոր եւ նյութական վիճակը բարելավելու միջոց է համարել կրթությունը եւ դաստիարակությունը:

- 94. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան** - «Թե իմ ալեւոր հերքս սեւնալին...» (205–6):
- 95. **Ռ. Տ.- Գ. Պատկանեան, Օտարուհի եւ հայ երիտասարդ** (207–8):
- 96. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան**, «Հայկ ու Լեւոնին մտանանք, եղբա՛րք...»⁸ (208–10):
- 97. **Ս. Շահագիզեանց, Գիշեր** - «Սիրո՛ւն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...», «Հիւս.» 1861 թ., էջ 343 (210):
- 98. **[Մ. Թաղիադեանց], Արամ - երգ**⁹ (210–1):
- 99. **Միսկին Բուրջի, Էջմիածին** - «Էջմիածին խիստ սիրուն, պայծաս տեսի...» (211–2):
- 100. «Գիւղական աղջիկ եմ ես գամբիղաշէն...»¹⁰ (212–3):
- 101. **Ս. Նազարեանց, Մայրենի լեզու** - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (գերմ.-ից¹¹) (213–4):
- 102. **Հայրենիք** - «Քո հայրենիք լիցի քեզ մեծ քան զբնա...» (214–5):
- 103. **Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Խրախոյս ի միտքիւն** - «Դեռ նոր Հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն...» (215–6):
- 104. **[Մ. Թաղիադեանց], Հայկ - երգ**¹² (216):
- 105. **Օրհներգութիւն ազգային**¹³ (217):
- 106. **Յ. Գ. Սըլվանեան**, երբեմն տնօրէն-խմբագիր «Մեղու» լրագրի, **Առաջին տարեդարձ Ազգային սամվանդարութեան 1861, 24/Ե (Կ. Պոլիս)** (217–9):

նր, ընդամեն, շեշտելով Հյուսիսային Գերմանիայում կրթված մանկավարժներ ունենալու կարեւորութիւնը (էջատակ):

⁸ Հատված է նրա «Օտար օրերդ եւ հայ պատանի» խորագրով բանաստեղծութիւնից (տե՛ս ԵԺ, էջ 85-7): Իրագեղվել է. «Մ. Նալբանդեանցի «Յիշենք» հմբ 92 երգը Պատկանյանի այս հմբ 96 երգի պատասխանն է» (էջատակ):

⁹ Այս բանաստեղծութիւնը Ցանկում (էջ VII) եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49) վերագրվել է Մսեր Մսերյանին, իսկ Այբբենական ցանկում (էջ 16) շտկված է՝ «Մսերի գրածը էջ»:

¹⁰ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Թաղիադեանցին: Դա չի պատկանում Մ. Թաղիադեանցի գրչին (տե՛ս Միրզաբէգեան Զ., ԱՀԳՄՊ, էջ 59-61):

¹¹ Ցանկում նշված է՝ Թրգմ. (էջ VII): Ըստ երաժշտագետ Ռ. Աթայանի, «Այդ ոտանավորն իր բովանդակութեամբ լիովին համապատասխանում է «Ո՛վ մեծաքանչ դու լեզու» բանաստեղծութեանը, ուստի դա եւս փոխադրութիւն է նույն աղբյուրից» (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 4, ծնթգր. էջ 165): «Ո՛վ մեծաքանչէր» թարգմանութեան աղբյուրի մասին տե՛ս 142-րդ էջի հմբ 3-րդ ծանոթագրութիւնը:

¹² Այս ոտանավորը ցանկում (էջ VII) եւ Վրիպակների ցանկում (էջ 49) վերագրվել է Մսեր Մսերյանին, իսկ այբբենական ցանկում (էջ 25) շտկված է՝ Մսերինը էջ:

¹³ Օրհներգութիւնը Մ. Նալբանդեանի կողմից վերագրվել է Մերսոպ Թաղիադեանին: Ա. Ալլոյանյանը պարզել է, որ հեղինակը Թաղիադեանը էջ, այլ՝ հնդկահայ անհայտ գործիչ (Ալլոյանեան Ա., «ՏԷ՛ր, կեցո դու գՀայս» երգին հեղինակը, «Արմաւենի» տարեգիրք, Ա. տ., 1937-1938, էջ 117-21, ըստ ՀՆԳՊ, հտ. 1, էջ 77): Օրհներգը կատարվել է Օգինսկու «Պոլոնեզ»-ի եղանակով (տե՛ս գրքիս Ցառաջարանութիւն, էջ Է):

107. Ս. Հ. Ֆելիկեան, *Միութիւն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան (Կ. Պոլիս)* (219–20):
108. Ս. Պ. Փափազեանց, *ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (Կ. Պոլսոյ)* (220–1):
109. Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, *Յատուր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը 1860 (Կ. Պոլիս)* (221–2):
110. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (222–3):
111. Տ. Փափազեան, *Առ Հայաստան* - «Առ ընկալ ի գիրկդ մայրդ Հայաստան...» (223):
112. [Ստ. Նազարեանց¹], *Յառա՛ջ գնացէք* - «Ամեն մարդ վարում է իր կեանքը...», «Հիւս.» 1861 թ., էջ 1-2 (224):
113. Յովհաննէս Միրզա Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «Հայաստան՛, երկիր դրախտավայր...» (224–5):
114. Խորխոռուհի (Խորեն վ. Գալֆայեան), *Անձուկք հայրենեաց*,² «Մաս. Աղ.» 1858 թ., Դ, էջ 93-4 (225–8):
115. [Ֆր. Բեռա], *Երգ հայրենի (նմանող. «Quand tout renait»)*, «Մինչդեռ յոսով իսպտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մկրտիչ Պէշիկթաշլեան, երբեմն աշակերտ Փարիզու Մուրատեան վարժարանի, «Բազմ.» 1850 թ., էջ 223 (228):
- Վահրուհի, Տեսիլ** - «Աշնան վերջերում, նոյնքեր ամսին...», «Հիւս.» 1861 թ., էջ 405-9 (229–33):
117. Նշան Զօհրապեան, *Գերեզմանք հայոց* (233–4):
118. Սիմոն Հայկ Մ. Ֆելիկեան, *Հայրենիք* - «Թէ իմս Հայրենեաց քնար սգաւոր...» (234–6):
119. Նշան Զօհրապեան, *Յերկրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, 1862, 24/Ե* (236):
120. Խորեն վ. Գալֆայեան, *Ո՛հ, յիշեցէք զՀայաստան*, «Մաս. Աղ.» 1858 թ., Դ տ., հմր Ե, էջ 117-8 (237–8):
- Oh, rappelez-vous l'Arménie (Թրգմ. 120 հմր.-ի) (238–40):
121. Խորեն Վ. Գալֆայեան,³ *Աղօթք վասն հայրենեաց. Առ արժանապատիւ Սարգիս վ. Թէոդորեան* - «Մաս. Աղ.» 1858. Դ տ., Զ, էջ 141-2 (240–2)
122. Ներսէս Մէզպուրեան, *Երգ միութեան* - «Եղբայ՛ր, մինչեւ ե՛րբ այսպէս լուռ, տրիտր...» (242–4):
123. Ստեփան Ոսկանեան,⁴ «Զծով չափէ թո՛ղ գիտուն...», «Արեւմ.» 1859 թ., Ա տ., N4 15/Բ (244–5):
124. [Գ. Պատկանեան], *Երգ ի դեմս քաջին Վարդանայ*⁵ (245–6):
125. [Կարապետ դպիր], «Պուլպուլն է հագեր ի յտքն կօշիկ...» (246):
126. [Գ. Պատկանեան], *Գողթան երգ* (246–8):
127. Տ. Գ. Պատկանեան, *Ռափայէլ Պատկանեանի Հայրը, Երգ գողթան* - «Յուլունն Շամիրամայ...» (248–51):
128. Աշո Ծիրին, *Բուրաստան* - «Ա՛խ, իմ փոքրիկ բուրաստան, ախտս անջուր մնացիր...» (251–2):
129. [Շ. Պէտէոֆի⁶], *Երգ մի գօրականի (Հունգարացոց քանաստեղծութիւնից առած) [Թրգմ.] Մ. Բուդաղեան*, «Հիւս.» 1861 թ., հմր. 11, էջ 403 (252–3):
130. Անջելօ Բրոֆֆերիօ, փաստաբան, *Երգ սրատնազմի*⁷ - «Ի շողշողին սուերաց...», ըստ եղ. երաժիշտ Պրիճճի՛ «Վասն զօրաց եւ ազգային պահանջողաց (garde nationale) իտալացոց»-ի, «Բազմ.» 1866 թ., էջ 299-301 (253–5):
131. [Հ.] Հէյնէ, *Գրեմադերներ, գերմանացոյ բանաստեղծութիւնից Թրգմ. Գ. Բարխուդարեան*, «Հիւս.» 1863-1864 թ., էջ 604-5 (255–6):
132. *Զինորի երգ* - «Զինորիս երգերը, եղբայ՛րք, լսեցէ՛ք...», ([ռուս.-ից⁸] Թրգմ.) Գ. Դոդոխեանց, սիմֆեոպօլի, երբեմն աշակերտ Մոսկվայի Լազարեանց ուսումնարանին, ուսանող Դորպատեան համալսարանի (256):
133. Մարտիրոս Ս. Յ. Անդրէասեանց, *Տարագիր հայ զինոր* (257):
134. Պետրոս Մադաթեան (Սէյեաղ), *Վասն Հայաստանի («Մանտալուչիայի» ձայնով)* (257–8):
135. Պ. Մադաթեանց, *Հրաւիրանք Հայաստանի* (258–9):
136. Պ. Մադաթեանց, *Ի դիմաց Հայաստանի* - «Գահս փողսկրեայ էր, աղամանդի զարդարած...» (259–60): 137. Պ. Մադաթեանց, *Ի դիմաց իւրաքանչիւր հայկազնոյ* - «Մեր ամպն այնքան թանձր է, որ ամեն հողմ վանել չէ կարող...» (261):
138. տկ. Ոսկի Յովսէփեան Մադաթեանց, ամուսին Պ. Մադաթեանցի (Սէյեաղ). *Առ Հայաստան* - «Ա՛խ Հայաստան, Հայաստան...» (261–2):
139. *Նուէր առ Քնար հայկական* (262):

¹ Տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 145, (ծնթգր. էջ 421):

² Երանակավորուժը նույն հեղինակինն է: Տե՛ս նույն ամսագրում, էջ 95-6:

³ Երանակավորուժը նույն հեղինակինն է: Տե՛ս նույն ամսագրում, էջ 143-4:

⁴ Երգի տակ նշված է՝ Ս. Ոսկանեանինը կը համարուի: Ինչպէս Մ. Հակոբյանը գրութեամբ հազորդէլ էր մեզ (15. Զ 1981 թ.) երգի հեղինակը ստուգապէս Ստեփան Ոսկանյանն է եւ դա գետեղված է «Հայ դիւցազնուհի մը» անտորագրի պատմվածքի («Արեւմտ.», հմր 3 եւ հմր 4) վերջնամասում էջ 28-29-ում:

⁵ Երգի 1-16 տողերը Գ. Պատկանյանի գրչին են պատկանում, մնացած 12 տողը անհայտ հեղինակի գործ է (տե՛ս՝ Վերլուծութիւնի ցանկ, էջ 50):

⁶ Ըստ գրականագետ Ս. Սարինյանի, այս երգը Ե. Պետեֆֆիի "Мечтаю о крѳавыхъ днѳяхъ" բանաստեղծութեան թարգմանութեանն է (տե՛ս նրա «Մի փաստի ճշտում» հոդվածը //Գր. թ., 1954, հմր 14, տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 262-3, ծնթգր. էջ 430):

⁷ Իրագրելվել է երգում հանդիպող ավաններ Պալեստրոսի, Ս. Մարտիրոսի եւ Ֆրանսիացի գորավար Բայարդոսի մասին (էջատակ):

⁸ Դոդոխյան Գ., Յերկեր, էջ 149, (ծնթգր. էջ 329):

140. Պ. Մարաթեանց, *Բայք եւ վայք օրորոյաց հայոց Արա-րատեան աշխարհի*,¹ «Ճոռք» 1859 թ., էջ 415-6 (263-4):

141. Ս. Ծախազիզեանց, *Ազգային վիճակ*,² «Հիւս.» 1862 թ., 9, էջ 139-42 (264-7):

142. Յակոբ Մելիք - Յակոբեանց, «Ամեն տեղ տիրած խորին լոռոթիւն...», «Հիւս.», 1860 թ., էջ 422-4 (268-70):

143. Հ. Ղեւոնդ վրդ. Ալիշանեան, Վեցնետու Մխիթ. ուխ-տէն, *Հայոց աշխարհիկ* (270-6):

144. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Հայ Հայրենիք* (277-9):

145. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Ողբամ գրեզ Հայոց աշ-խարհ* (280-5):

146. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Մասխտ սարերն* (285-90):

147. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Հրազդան*³ (291):

148. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Ծառան Ծառաշանայ* (292-9):

149. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Պայտն Ասարայրի* (300-18):

150. Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, *Աշոտ Երկաթ ի ծովուն Սեւանայ* (318-23):

151. Հ. Ղեւոնդ վրդ. Ալիշանեան,⁴ *Լուսնկայն գերեզմանաց Հայոց* (323-9):

152. Խորեն վ. Գալֆայեան, *Օրհնեալ որ սիրեն ըզնէզ Հա-յաստան. Առ Յ. Պրատի*, «Մաս. Աղ.» Դ. տ., 1858 թ., հմբ Ա, էջ 1-8 (330-6):

153. Եղիշէ, *Տիկնայք Հայոց* (քաղված է Եղիշէի «Պատմութիւն Վարդանանց» գրքից, Կ. Պոլիս, 1866 թ., էջ 433-42) (336-9):

“*Мне не возможно назвать...*”, (քաղված է *История Египте Варданета, в русск. пер.* Петра С. Шанниева գրքից. *Тифлис, 1866. с. 337-44*) (339-42):

*Եղիշէի մասին կենսագրական եւ մատենագրական տեղե-կութիւնք*⁵ (342-4):

Bénis soient ceux qui aiment la pauvre Arménie. A. m. J. Prati (152- ըդ երգի թրգմ.) (345-51):

Գլուխ Ե. Ուսանողաց երգեր (Studenten lieder, студен-ческие песни).

154. [Մ. ֆոն Օւնկէնդորֆ], *Առ մայրենի լեզու* [գերմ.-ից թրգմ.] Ե. Զագընեան] (352-3):

155. Ուսանող - «Այն ի՞նչ ազգ է, այն ի՞նչ ցեղ է...», (գերմ.-ից [փոխ.՝]) Քերթէ Տէր - Պետրոսեան Պատկանեան (353-4):

¹ Իրագեկվել է ոտանավորում հանդիպող անգլիացի բժիշկ ձոնի մասին (էջատակ):

² Իրագեկվել է ոտանավորում հանդիպող հույն ճարտասան Զոյիլոսի մասին (էջատակ):

³ Իրագեկվել է Հրազդան գետի մասին (էջատակ):

⁴ Ստորագրութեանը հաջորդող տողերում Մ. Միանսարյանցը հիացմունքի գնահատանք է հնչեցրել Հ. Ղ. Ալիշանի, Հ. Ա. Բաբարտուկունու եւ Հ. Ա. Այտընյանի հասցեին:

⁵ Տե՛ս Այբբենական ցանկ (էջ 20):

⁶ Երգարանում նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 139-րդ էջի հմբ 5 ծանոթագրությունը:

Պատկանեան Քերթէ⁷ [նակիրճ իրագեկանք] (354):

156. Ուսանողի կեանքը - «Ուսանողաց կեանքից գեղեցիկ կեանք չի կալ...», (գերմ.-ից [փոխ.՝]). Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (354-5):

157. [Ուսանողաց երգ⁹] - «Ուրախացուք ուրեմն...», (թրգմ. լատին. ուսանողական երգից Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus). - [Ս.] Ասագեանց,¹⁰ 1849 թ, Դորպատ (355-6):

158. [Ուսանողի բարեւը¹¹], (գերմ.-ից [փոխ.՝¹²]) Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (357):

159. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Ուսանող* - «Երբ որ հողից մարդ դարձալ...»¹³, Դորպատ (357-8):

160. *Կրամբամբուլի* - «Կրամբամբուլին էս էն օղին է...», (ռուս.-ից թրգմ.) Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (359-60):

161. *Համբարձում Փափագեան*, «Ջճեզ որդիք Արա-մեան...»¹⁴ (360-1):

Փափագեանց Համբարձում վրդ.-ի մասին տեղեկութիւնք¹⁵ (361):

Աղափիղեանց Գրիգոր վրդ. մասին տեղեկութիւնք¹⁶ (361):

162. *Երգ ուխտի*, (գերմ.-ից [թրգմ.՝¹⁷]) Խ. Ասագեանց, նոր-նախիջեանցի¹⁸ (361-3):

163. Պ. Ժ. Բերանժէ, *Հին շոր*, (գաղղ.-ից [փոխ.՝¹⁹]) Ք. Տ. - Պ. Պատկանեանց (363-4):

164. *Կենաց բաժակ*, (գերմ.-ից [փոխ.՝²⁰]) Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (364-5):

Գլուխ Զ. Խնճոյքի, ուրախութեան, հարսանեաց եւ երգիծական երգեր.

165. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Հայոց գինի* - «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք...» (365):

⁷ Տե՛ս Այբբենական ցանկ (էջ 20):

⁸ Երգարանում նշված է թարգմանություն: Տե՛ս 142-րդ էջի հմբ 6 ծանոթագրությունը:

⁹ Վերնագիրը վերցված է Յանկից (էջ X):

¹⁰ Ստորագրութեանը հետեւում է Ավազյանցին վերաբերող հա-կիրճ իրագեկանք:

¹¹ Վերնագիրը վերցված է Յանկից (էջ X):

¹² Երգարանում նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս АКОПЯН Эд., КП, стр. 46, էջատակային ծնթգր. հմբ 125:

¹³ էջատակում բացահայտվել է երգի հորինման շարժառիթը (քաղված՝ Գամառ - Քաթիլայի «ԱԵՀ-ից»): Նշված է իբրև թարգմանություն գերմաներենից: Ռ. Պատկանյանի ԵԺ-ի 1-ին հատորի ծանոթագրություններ բաժնում (էջ 269-70) չկա նշում այս երգի՝ թարգմանություն իրենու վերաբերյալ:

¹⁴ Ըստ էջատակային ծանոթագրության, երգը հորինվել է 1848 թ. Դորպատում:

¹⁵ Տե՛ս Այբբենական ցանկ, էջ 24:

¹⁶ Նույն տեղում, էջ 24:

¹⁷ Տե՛ս Ծանկ, էջ X:

¹⁸ Տե՛ս Ծանկ, էջ X:

¹⁹ Տե՛ս Ծանկ, էջ X նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս АКОПЯН Эд., КП, стр. 52.:

²⁰ Ծանկում (էջ X) նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմբ 14 ծանոթագրությունը:

- 166. **Հարթած մարդու երգ**, (գերմ.-ից [թրգմ.¹]) **Գեորգ Դո-դոխեանց** (365–6):
- 167. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեանց**, մակ. **Սեյեադ**, որ պարսկերէն նշանակում է «որսորդ կամ որսկան», «Սեւ միրուք. սպիտակ միրուք, կարմիր միրուք եւ չալ միրուք...» (366–7):
- 168. **Երգ ուրախութեան** - «Ահա բաժակ ուրախութեան...» (368–9):
- 169. **Կադրիլ [Ֆրանս.-ից թրգմ.] պ. [Գ.] Զափրաստնեան** (369–71):
- 170. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Աղէն տաճն է**² (372–3):
- 171. **[Պետրոս Ղափանցի³]**, «Առաւօտեան քաղցր եւ սնուշ հովերըն...» (373):
- 172. **[Գր. Գապասակալեան⁴]**, **Երգ ուրախութեան** - «Արիք որ երթամք...» (373–4):
- 173. **[Գրիգորիս Աղթամարցի, (երկրալէի)]**, «Գարունն է բացուէր, վարդն ի բաղչանին...»⁵ (374–5):
- 174. **Տէր - Գարրիէլ Պատկանեան, Հարսանիք Արտաշիսի եւ Սաթինկան** (375–7):
- 175. **[Վ. Գ. Բենեդիկտով⁶]**, **Առօրեայ աշխարհ [ռուս.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեանց**, «Հիւս.» 1858 թ., էջ 374-5 (377–8):
- 176. **[Մորադ Խիկար], Տաղ Զատիկի** - «Մարտըն կուգայր ծաղկըներով...» (378–9):
- 177. **Յովհաննէս Նաումեան Սարդաթեանց** - «Դուն մի՛ վախնալ, Քարփուշքա...» [Նոր Նախիջևանցոց բարբառով⁷] (379–80):
- 178. **[Անդրէաս Արծիւեցի⁸]**, «Արեւելք առաջին...», «Բագմ.» 1866 թ., էջ 20-2 (380–5):

- 179. **Մխախտտի երգ**, (գերմ.-ից [փոխ.]⁹) **Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան** (386–7):
- 180. **[Նաղաշ Յովնաթան¹⁰]**, «Յորժամ եղեւ գարուն՝ արեւ ծագեցաւ...» (387):
- 181. **[Պետրոս Բերդումեան (Աղամալեանց)¹¹]**, **Տաղ ուրախութեան** - «Պայծառ արփին արդ բարձրացաւ...» (388):
- 182. «Ինչո՞ւ կուլաս դուն, գառնիկ...» (388–9):
- 183. **[Ք. Պատկանեան], Հայոց գինի** - «Լքրէ՛ք, եղբարք, ձեր բաժակները...» (389–90):
- 184. **Պետրոս վ. Ղափանցի**, «Փոթա՛ւ առ մեզ, նախշուն կաքաւ...» (390–1):
- 185. **[Ռ. Պատկանեան]**, «Վարդը բացուել ա ծաղկոցին...» (391–2):
- 186. **[Սարկաւազ Բերդակացի], Գինի** - «Խաղող՝ զքեզ գո՛վել սիրտի...» (392–3):
- 187. **Երգ, սէր եւ գինի**, [գերմ.-ից փոխ. **Ք. Պատկանեան**] (393–4):
- 188. «Չուտիսիս թեթեւ ծուխ, երանի քեզ...» (394):
- 189. **Սմբատ Ծափագիգեանց**, աշտարակցի, աշակերտ Լազարեան ուսումնարանի, կանդիդատ արեւելեան լեզուաց եւ այժմ վժ. հայոց լեզուի նույն ուսումնարանումը, «Խնդրեմ, վե՛ր կազքեք...», ըստ եղ. **“Кубок янтарный” (Пушкин)** (394–5):
- 190. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան**, «Մատուտակ, գինի տո՛ւր, շրջանն էսպէս չի մնալ միշտ...» (395–6):
- 191. **Մխիկն Բորջի**, «Կածոյի դէն, կածոյի չաս, դուշա մայեա, պօմնիտ վաս...» (396–7):
- 192. **Սայաթ - Նովայ**, աշըզ - «Ամէն սագի մէշըն գոված՝ դուն թամամ տասն իս, քամա՛նչա...»,¹² 1759 թ. (397):
- 193. **Ազբար Ադամ**, «Ես չեմ ուզում էս թավոր փիս մահուտը...» (399–401):
- 194. **Ազբար Ադամ**, «Ես մի սիրական կուգեմ՝ դարդից իսարարդար քլնի...» (401–2):
- 195. **Ազբար Ադամ**, «Էժամ տեսայ՝ ընդոր առայ կաղ էծը...» (402–3):

¹ Տե՛ս Յանկ, էջ XI:

² Ինչպէս նկատել են Ռ. Պատկանյանի Եժ-ի 1-ին հատորի կազմողները, այս ժողովածուի մեջ խորագրի տակ նշված է՝ թարգմանութուն, չհիշատակելով աղբյուրը: Տե՛ս էջ 43-44 (ծնթգր. էջ 276):

³ Հեղինակը անվանական տվյալները նշված են Յանկում (էջ XI): Իրազեկվել է, որ սա բանաստեղծութեան համառոտ տարբերակն է:

⁴ Յանկում (էջ XI) եւ Վրբակներից ցանկում (էջ 51) տաղը վերագրվել է Պաղտասար Դպրին: Հ. Անասյանն այս առիթով գրում է, «Հրատարակիչն այս տաղը վերագրում է Պաղտասար Դպրին (հմմտ. էջ XI), բայց մեզ կասկածելի է թվում» (տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Բ, էջ 1093-94, § 19):

⁵ Յանկում (էջ XI) եւ Վրբակներից ցանկում (էջ 51) տաղը վերագրվել է Պաղտասար Դպրին: Ն. Ալիխյանը նկատել է. «այդ վերագրումը սխալ է, որովհետեւ տաղը լույս է տեսել Բաղդ-ից շատ առաջ՝ 1568 թ. Ազբար Թոխաթեցու տպագրած տաղարանում» (տե՛ս նրա ԳԱԿԱ, էջ ձի-ձիԱ (ըստ Հ. Անասյանի ՀՄ, հտ. Բ, էջ 1145):

⁶ Նալբանդյան Մ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 87-9 (ծնթգր. էջ 435):

⁷ Նշված է Յանկում (էջ XI):

⁸ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 532-40 (ծնթգր. էջ 723): Երբի տակ ծանուցվում է՝ «Հարիւր տարուայ երգ կը համարուի, հեղինակութիւն Միքայէլ սրկ-ի»: Պարզվեց, որ թր իրականում Միքայէլ սրկ-ը տաղի ընդօրինակողն է եղել, քանի որ «Բագմ.»-ում տաղին կից հաղորդվում է. «հեղինակն անծանօթ կը մնայ, [...] օրինակն ալ Հարիւր տարի մը առաջ գրուած է անվարժ ձեռքով մը՝ Միքայէլ սրկ-ի» (էջ 20):

⁹ Նշված է իբրեւ թարգմանութուն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 19 ծանոթագրութունը:

¹⁰ Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստ., էջ 169-71: Տաղի տակ դրված է Ադամ Նախաշով ստորագրութունը: «Ադամ Նախաշովը» «Նաղաշ Յովնաթանի» ազգավարումն է» (տե՛ս նույն տեղում, ծնթգր. էջ 218): Ըստ Գ. Ստեփանյանի, Ադամ Նախաշովը 19-րդ դարի աշուղ է, որի երգերից մեկը տպագրվել է այս ժողովածուի մեջ (տե՛ս նրա ԿԲ, հտ. Ա, էջ 25):

¹¹ Տաղի տակ գրված է Պետրոս վրբ. Ղափանցի ստորագրութունը: Ե. Նազարյանը, հիմնվելով ձեռագրական փաստերին, տաղը վերագրել է Պետրոս Բերդումեանին (տե՛ս նրա Պետրոս Ղափանցի, ծնթգր. էջ 382-383):

¹² Այս եւ հետագա Սայաթ - Նովայի երգերին կցված բառագիտական ծանոթագրութունները քաղված են Գ. Ալսվերդյանի աշխատասիրութեամբ լույս տեսած «Սայաթ - Նովա» գրքից:

- 196. Ա. ՉՈԳ Ծիրին, Վանահայր Արքեպիսկոպոսի Ծողակաթի վանհոգև՝ Յովհաննէս վրդ., ճաշ պատրաստելով վասն միաբանից, զայս գովասանութիւն ընկալաւ առ ժամն ի 10/2 1854 ամի ի Վաղարշապատ (404-5):
- 197. Պ. Տ. - Յ. Մաղաթեան, Վասն գինուց եւ արքեպիսկոպոսի (405-6):
- 198. Պ. Տ. - Յ. Մաղաթեան, «Անցեալ գիշերն երագամ....» (406-7):
- 199. Պ. Տ. - Յ. Մաղաթեան, Ի հանդէպ ասացելոյն ի հայ կատօլիկ Աղէքսանդր վրդ.- է ալէքսանդրապօլսոց «Բայց ինձ հաստա՛, Ծիրին, բովանդակ մէջ աշխարհին» (407-10):
- 200. Պ. Տ. - Յ. Մաղաթեան, «Մին քանի դարձիման տղերք Օրթոճալայ քէփ ինք անամ....» (410-2):
- 201. Պ. Տ. - Յ. Մաղաթեան, «Պարտական մնայ նա օր դասասանին....» (412-4):
- 202. Ազարար Արամ, Էծ (415-6):
- 203. «Ու էր եւ տիկ դարձար....»¹ (417):
- 204. Պետրոս վրդ. Ղափանցի, «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերն....» (417-26):
- 205. Վիրակոս եպս.², «Արտատիկն դընէր վեղար....», «Բագմ.» 1852 թ., էջ 95 (426-7):
- 206. Խաղաղ Յովնաթան³, Տաղ ուրախութեան ասացեալ ի Նաղաշէ - «Նըստե[մ]ք ի մէջիս....», «Ճոռք.» 1860-1861 թթ., էջ 216 (427-8):
- 207. Մարտիրոս Խարափաւարցի, «Այսօր սօնեմք, ձեզ անտիս....», «Ճոռք.» 1859 թ., էջ 45-6 (428-30):
- 208. Հ. Եփրեմ վ. Զազընեան, Կ. Պօլսեցի, Վիեննայի Մխիթ. ուխտէն, Երգ Բագոսի կամ բարեկենդանի. Ակրոփի խորհրդոյը, «Եւրոպա» 1858 թ. հմբ. 2, էջ 13-4 (430):
- 209. Հ. Ներսէս վ. Ծիփլիբեան, Կ. Պօլսեցի, Վիեննայի Մխիթ. ուխտէն, Բարեկենդան. Սեղանի երգ, «Եւրոպա» 1859 թ., հմբ. 4, էջ 29 (431):

- 210. [Ս. վրժ. Պատկանեան⁴], Երգ ի վերայ ի արեւելեանացի⁵, ըստ եղ. երգոյն «Մահման անահման խորոց....» (432-3):
- 211. Նիկողոս (Նիկողայոս) Տեր - Ծմաւոնեանցի, Արուսթիւն վ. Ալամդարեանի աշակերտի հեղինակութիւն կը համարուի, ոմանք էլ Յարութիւն վ. կը կարծեն, Առիւծ եւ Էջ (Թիֆլիզեցոց լեզուաւ) (433-4):

Գլուխ Է. Սիրոյ երգեր.

- 212. Մ. Պէշկոբաշլեան, Եղբայր եմք մեք (435-6):
- 213. Ա. ՉՈԳ Ծիրին, «Սիրոյ եղբայր, ինձ մտիկ տու՛ր, խօսքիս դրոյթիսն է սէր....» (436):
- 214. [Մ. Ի. Լեւոնտով], «Վկայ՛ է աստղը կէս գիշերալին....»⁶ (ռուս.-ից թրգմ.) Մ. Մաղաթեան (436-7):
- 215. Մ. Ի. Լեւոնտով, Դեռի երդումը, (ռուս.-ից թրգմ.) Մ. Մաղաթեանց, երբեմն աշակերտ Լազարեան ուսումնարանի, ետոյ ուսանող Մոսկվայի կայսերական համալսարանի <...>, «Հիւս.» 1863-1864 թ., էջ 126-8 (437-40):
- 216. Ս. Ոսկանեան, Ժամադիր տեղի,⁷ «Արեւմ.» Ա. տ., 1858 թ., էջ 39 (440-1):
- 217. Գեորգ Միրիմանեանց, աշակերտ Լազարեան ուսումնարանի, ետոյ ուսանող Դորպատեան համալսարանի <...> - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ....» (Տիֆլիսումը երգում են վրացւոց «Ախ դիլաւ, դիլաւ» երգի եղ.) (441-3):
- 218. [Նիկոլմակի], «Մայրի՛կ իմ աղանիկ, լոյս արեգական....» [ռուս.-ից թրգմ.-փոխ.⁸] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեանց (443):
- 219. «Ասի թէ սիրեմ գքեզ....» (443-4):
- 220. «Մերոք խօսակցիս, մերթ լուռ կաս դու....» (ռուս.-ից թրգմ.) [Աւագեանց⁹], Դորպատ (444):
- 221. Յարութիւն վրդ. Ալամդարեան, «Յերկու ձեռին երկու մտմ....» (445-6):
- 222. Գորջի Նաւէ աշըգ, «Իմ սիրտս աղ եւ արեւ....» (446-7):
- 223. Թորիմը աշըգ, Առ սիրականն - «Ինձ վատութիւն, արի՛, մատաղ, մի անիլ....» (447-8):
- 224. Միակին Բորջի, Աղջիկ (448-9):

¹ Երգը վերագրվել է Մեսրոպ Թաղիադյանցին: Լեոն «Մեսրոպ Թաղիադյան» աշխատութեան մեջ այս առթիվ գրել է. «Ավելի գեղեցիկ է Թիֆլիսի հայերի մի երգը, որ մնացել է Թաղիադյանի շնորհիվ: Այնուհետեւ ծանոթագրել է. «Շատ երգարանների մեջ այս երգը ցույց է տրվում իբրեւ Թաղիադյանի հեղինակութիւն, որ միանգամայն սխալ է» (տե՛ս նրա, ԵԺ, հտ. 6, էջ 752):

² Մ. Միանսարյանցը տաղի տակ ծանոթագրութեան մեջ նշել է «Ստեփաննոս Լեհաստանցվոյ (պօլօնիացւոյ, պօլեակներու երկրից) ձեռագրի մեջն է գտած: Աս. Մնացականյանը գրել է. «Դեռեւ 1852 թ. Ղ. Ալիշանը, խոսելով Ստեփանոս Դաշոնցու մի անտիպ բառարանի մասին, ուշագրութիւն գարձրեց նրա մեջ առկա չափածո տողերի վրա եւ արտածելով սոսկից գրանք որպէս թուրքերէնի նմանութիւն գովեց փշրանքներ» (տե՛ս նրա «Գովանք թուրքերէն» - «ԲՄ», հմբ. 13, էջ 235): Հմմտ. 272-րդ էջի հմբ. 8 ծանոթագրութիւնը:

³ Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստ., էջ 159-163, (ծնթգր. էջ 275): Երգարանում այս ոտանավորն անճշտորեն վերագրվել է Մկրտիչ Նաղաշին:

⁴ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված է Յանկուս (էջ XII):

⁵ Վերնագրի հավելումն արված է ըստ Վրէպակների ցանկի (էջ 51):

⁶ Հատված է Լեւոնտովի «Դեւ» պոեմի 2-րդ գլխից: Տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 352-3, (ծնթգր. էջ 440):

⁷ Ոտանավորի տակ նշված է Ս. Ոսկանեանինը կը համարուի: Ինչպէս Մ. Հակոբյանը գրութեամբ հաղորդել էր մեզ, երգն անստորագիր էր, բայց ունի փոքր նախաբան, ուր ասվել է թե իբրեւ «մեր բարեկամն» է ուղարկել սովելու: Դա սոսկ ձեւ է, որից հաճախ է օգտվել Ստ. Ոսկանյանը: Երգն անտարակույս նրանն է:

⁸ Երգարանում նշված է իբրեւ թարգմանութիւնն ռուսերենից: Տե՛ս 141-րդ էջի հմբ. 12 ծանոթագրութիւնը:

⁹ Երգի տակ գրված է՝ Գրեգոր Աղափիբեանց ստորագրութիւնը: Այբբենական ցանկում (էջ 16) առկա է հետեւյալ նշումը՝ «թրգմ. Աւագեանց, Աղափիբեանցը ուսանող ժամանակ միմիայն ուղղել է թարգմանութիւնը»:

- 225. **Շիլլեր** - «Ռ՛ն, թո՛ղ փորձէ, ով իւր անձը միշտ կսպում է...», [Յրգմ. Ստեփանոս Նազարեան¹], «Հիւս.» 1861 թ., հմբ. 8, էջ 125 (449):
- 226. **Թորինջ** երգիչ, «Նոր բահար ես գովելի...» (450-1):
- 227. **Իշխան Բագրատունի**, «Ես սիրում եմ ձեզ, ցնորված եմ, տխուր...», «Հիւս.» 1860 թ., հմբ. 8, էջ 168-9 (451-2):
- 228. **Սայեաթ - Նովա**, «Ոստի՞ գութաս, դա՛րիք բըլբուլ...» (452-3):
- 229. **Սայեաթ - Նովա**, «Դուն էն գլխէն իմաստուն իս, իսելքդ յիմարին բար մի՛ անի...», 1753 (453-4):
- 230. **Սայեաթ - Նովա**, «Արի՛ ինձ անգամ կալ, ա՛յ դիվանա սիրտ...» 1753. 1/ե, Ուշլամա (455):
- 231. **Սայեաթ - Նովա**, «Առանց քիզ ի՞նչ կ'օնիմ սօլբարն ո սազըն...», Ղափիա եարանա (456-7):
- 232. **Սայեաթ - Նովա**, «Արի՛ համօվ դո՛ւլուղ արա՛, իսա՛լիսի նօքար Սա՛յեաթ - Նովա...», 1758 (458):
- 233. **Սայեաթ - Նովա**, «Բլբուլի հիդ լաց իս էլի...»: 1752 թ.: (459-60):
- 234. **Ազբար Ադամ**, «Արի՛, հոգի ջան, ինձի ետդ մի՛ անիլ...» (460-2):
- 235. **Ազբար Ադամ**, «Ասում ես՝ դիմացիր՝ ո՞նց դիմանամ միթէ՞ ես եմ քար...» (462-3):
- 236. **Ս. Ծափազիզեանց, Աղջկայ երգ, ըստ եղ. "Ты дыма-ль моя..."**, «Հիւս.» 1861 թ., էջ 342-3 (463-4):
- 237. Աշըգ **Շիրին**, **Մոխամբազ**, «Բո մասին, իմ աշքի լոյս, ինչ ասում եմ՝ լաւ եմ ասում...» (464-5):
- 238. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան**, «Թամամ աշխարհքումն չկայ մին, աննման ջան, քեզի պէս...» (465-6):
- 239. **Միսկին Բորջի**, «Ամեն միտս ընկնելով էն եարս իմ...» (466-7):
- 240. **Գիւրջի - Նաէ, Առ սիրականն** - «Ո՛վ անողորմ եար...» (467-8):
- 241. **Յ. Բ[ուշուբեկեանց²], Ծիծեռնակ, ծիծեռնակի ոճովը** - «Միրակա՛ն, սիրակա՛ն...», «Հիւս.» 1862 թ., էջ 262 (468):
- 242. **Գ. Բարխուդարեանց**, «Կասրլստ երկնքում...», «Հիւս.», 1863-1864 թ., էջ 603-4 (468-9):
- 243. **[Պաղտասար Դպիր³]**, «Ի ննջմանէդ արքայական, զարթի՛ր, նազելի ի՛մ, զարթի՛ր...» (469):
- 244. **Տաղ վարդի եւ պիւլպիւլի** - «Պիւլպիւլն նստել էր լաւ լով...» (469-70):
- 245. **Թորինջ**, «Ո՛վ իմ սիրելի, մէկ մօտս արի...» (470-1):

¹ Մ. Սաղյանը նկատել է. «Թարգմանութիւնը լույս է տեսել ոչ թե առանձին, այլ «Աէր եւ ամուսնութիւն» հոդվածի 3-րդ գլխում»: Տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 146, (ծնթգր. էջ 421):

² Տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 218-9 (ծնթգր. էջ 427): Երգարանում սխալմամբ նշված է՝ Յ. Դ.:

³ Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Ցանկում (էջ XIV):

246. **Թորինջ**, «Տասնմեկնգ օր եկած բոլորված լուսին...» (471):

Գ լ ո խ Ը. Տխուր երգեր.

- 247. **Ս. Ծափազիզեան, Երգ մեռանող հայրենասիրի** (472-3):
- 248. **[Պ. - Ժ. Բերանժէ⁴], Վայր ընկնող աստղեր** [ռուս.-ից փոխ.]⁵ Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալբանդեանց), «Հիւս.» 1858 թ., էջ 130-3 (473-6):
- 249. **Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Հառաչանք** - «Սա տխուր վիճակ տարաբախտ ազգիս...» (476-7):
- 250. **Հայասէր ոմն [Հ Աղէքսանդր վ. Արարատեան, ալեքսանդրապօլցի, Վենետիկու Մխիթ. ուխտէն⁶], Ողբալից բանք Անի քաղաքին Հայոց առ Հայագգի ոմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն** (477):
- 251. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը** - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (477-8):
- 252. **Գրասի, Երգ բանտարկելոյ, (Յրգմ.), «Բազմ.» 1847 թ., էջ 226 (479-80):**
- 253. **Ռ. Տ.- Գ. Պատկանեան, Մշակ** - «Շիկնքը արեւատ, քրտինքը երեսին, բեռը շալակած...» (480-1):
- 254. **Ս. Ծափազիզեան, Երագ** - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...», «Հիւս.» 1863-1864 թ., էջ 399 (481-2):
- 255. **Ռ. Տ. - [Գ.]⁷ Պատկանեան, Իմ տխրակին** (482-3):
- 256. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան**, «Աշխարհումն ամենայն բան մին դատարկ ձայն է, իմացէ՛ք...» (483-4):
- 257. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Գանգատ** - «Հալածում է այլազգին ինձ իր բընիկ աշխարհէն...» (484-5):
- Պատկանեան Ռափայէլ⁸** [նակիրճ կենսագրական ակնարկ] (485):
- Պատկանեան Տէր - Գարրիէլ⁹** [նակիրճ կենսագրական ակնարկ] (485-6):
- 258. **[Պ. - Ժ. Բերանժէ¹⁰], Աղքատ կին**, [ռուս.-ից փոխ.]¹¹ Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալբանդեանց) (486-8):

⁴ Պ. - Ժ. Բերանժէի «Lés etoiles qui filent» բանաստեղծության փոխադրութիւնն է: Տե՛ս Նալբանդեան Մ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 76-8, (ծնթգր. էջ 434):

⁵ Երգարանում նշված է իբրեւ թարգմանութիւն:

⁶ Հեղինակին վերաբերող տվյալները վերցված են Վրիպակների ցանկից (էջ 52):

⁷ Ռ. Պատկանյանի Հայրանվան (Գարրիէլ) սկզբնատառի փոխարեն տպագրված է՝ Պ: Վրիպակների ցանկում (էջ 52) դա շտկված է:

⁸ Տե՛ս Ալբերհանական ցանկ (էջ 20):

⁹ Տե՛ս Ալբերհանական ցանկ (էջ 20):

¹⁰ Պ. - Ժ. Բերանժէի «La pauvre femme» բանաստեղծության ռուսերեն թարգմանութիւնից կատարված փոխադրութիւնն է: Տե՛ս Մ. Նալբանդեան, ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 79-81 (ծնթգր. էջ 434-435):

¹¹ Վերնագրից հետո կոր փակագծում նշված է՝ գաղղ.- ից:

259. Կոմս Էմմանուել (Միքայել Նալբանդեանց), *Հայ մարդու հայրենիքը*, «Հիւս.» 1858 թ., էջ 186-90 (488-90):
260. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Երկու քոյր* (491-2):
261. Ստեփանոս Ստեփանեանց, Ուսումնասիր, *Աղքատ աղջիկ*, «Հիւս.» 1860 թ., հմբ. 7, էջ 20-1 (492-4):
262. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն* (494-5):
263. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Վասն մահու Կաթողիկոսին ամենայն Հայոց Տ. Տ. Ներսիսի Ե ի 13/Բ ամսոյ 1857 Փրկչական ամի* (495-7):
264. Բ. Տ.- [Պ]¹ Պատկանեան, *Ինձ համար չէ՞*² (497):
265. Մի բռուն հող, (*գերմ.-ից*³) Վարդան Սուլթանեանց «Հիւս.» 1859 թ., էջ 167 (498):
266. Գ. Ռոդոխեանց,⁴ *Երգ պանդոխտ պատանեկի* (498-499):
267. [Լ.] Ուրիանդ, *Երգ աղքատին* (*գերմ.-ից*) [Թրգմ. Վ. Ալիշան⁵] (499-500):
268. [Հ. Վրթանէս, վրդ. Վեցեակոյ Միսիթ. ուխտէն, երբեմն յաջորդ Ղրիմու կաթօլիկներու⁶], *Ի վերայ ունայնութեան աշխարհի* - «Հարբած էի ես սիրով աշխարհի...» (500-1):
269. [Թ. Մոր], *Վերջին վարդ*, Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան, (*գերմ.-ից* [փոխ.]) (501-2):
270. Միքայել Նալբանդեանց, *Երգ* - «Ո՛հ, լոկ երագ էր, մի՛ խոռովէք ինձ...»,⁸ «Հիւս.» 1859 թ., էջ 705-7 (502-5):
271. *Տաղ ի Ռոստոմ Բէգ* - «Մունետիկըն ի ձայն բարձր աղաղակէ...» (505-6):
272. Գեորգ Բարխուդարեանց, *Մտածութիւնք*, «Հիւս.» 1859 թ., էջ 806-7 (506-7):
273. Յ. վ. Ալամդարեան, *Անորջք*⁹ (507-8):
- Ալամդարեան Յ. վ.-ի կենսագրութիւնը*¹⁰ (508):
274. «Ես գիտէի գաշխարհս ինձ մտլք է տուած...»,¹¹ «Բագմ.» 1853 թ., էջ 212-3 (508-10):

275. Յ. վ. Ալամդարեան, *Սուգ դասեր Յեփոթայեայ* (511-2):
276. Խաչատուր Արովեան, *Աղասիի երգը, 1840, Թիֆլիս* (512-3):
277. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Անցեալ օրն դու մասն էիր գալիս...» (513-4):
278. [Մովսէս դպիր Կարնեցի¹²], «Մեկնեցայ հայրենեացն իմ աստ մընալով...», «Բագմ.» 1858 թ., էջ 135 (514-5):
279. Ս. Ծափազիզեան, *Իտալուհիք եւ իտալացիք (Յիշողութիւն դէպի անցածը)* (515-8):
280. Ս. Ծափազիզեան, *Կեցցե՛ սուրբ գործը* (518-9):
281. Ս. Ծափազիզեան, *Հայաստան եւ Արարողիքը* (519):
282. Կոմս Էմմանուել (Մ. Նալբանդեանց), *Լուսին*¹³ - «Ո՛հ, լուսին, լուսին, արդէն քանի դար...», «Հիւս.» 1858, էջ 264 (519-20):
- Մ. Նալբանդեանցի մասին կենսագրական եւ գրականական տեղեկութիւնք*¹⁴ (520-1):
283. Ս. Ծափազիզեան, *Այն երագ էր* (522):
284. Ս. Ծափազիզեան, *Գերի հայի աղօթքը* (522-3):
285. [Ֆր.] Թիլեր, *Յովհաննայի հրաժարվիլը*¹⁵ (*գերմ.-ից* [Թրգմ.]) [Գ.] Բարխուդարեանց, «Հիւս.» 1859 թ., էջ 572-3 (523-5):
286. Ե.,¹⁶ *Առանձնութիւն*, «Հիւս.» 1861 թ., էջ 505 (525-6):
287. Ազբար Աղամ, *Երգ ի վերայ աւերման եւ խորասուզման Արկուտի գեղջ ի 23/Զ 1840 ամի* (526-7):
288. Ա. Չըգ Թիրին, *Ողջոյն հրաժարական* (527-8):
289. Ա. Չըգ Թիրին, *Մոխամբագ* - «Երեկը ինձ այսօր թրվում է երագի նման...» (529):
290. *Վարդի ոստ*,¹⁷ (Ռոսա քանաստեղծ Լերմոնտովին է հե-տեւած, Զալլալեանց, «Հիւս.» 1861 թ., էջ 339-40 (530):
291. Պ. Տ.- Յ. Մադաթեան, «Ես տասպան նստեալ ի գագաթ սարին...», *ըստ եղ. «Գիւղական աղջիկ եմ ես» տաղին* (530-1):

¹ Բ. Պատկանեանի *Հայրանման* (Պետրոս) սկզբնատառի փոխարեն սպազբոված է՝ Գ:

² Վերնագրից հետո, կոր փակագծում նշված է՝ Թրգմ.: Ըստ է. Հակոբյանի՝ բանաստեղծությունը գրված է Բայրոնի վիպապաշտական պոեզիայի ոգով (տե՛ս նրա *KII*, (էջ 51):

³ Աղբյուրը հնարավոր է հղել պարզել: Տե՛ս Սաղյան Մ., *ՀՊ*, էջ 322 (ծնթգր. էջ 435):

⁴ Երգի տակ առկա են հեղինակային տարբեր վերագրումներ:

⁵ Տե՛ս Ետիկյան, Գ. Բ, էջ 166:

⁶ Հեղինակին վերաբերող տվյալները վերցված են Վրեպակների ցանկից (էջ 52), հմմտ. Ցանկ (էջ XV):

⁷ Ցանկում նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 143-րդ էջի հմբ 6 ծանոթագրությունը:

⁸ Մ. Միանսարյանը բանաստեղծությունը թարգմանություն է համարել: Հետագա ուսումնասիրությունները թույլ են տալիս ենթադրելու, որ դա ինքնուրույն երկ է (տե՛ս Մ. Նալբանդյան, *ԵԼԺ*, հտ. 1, էջ 319-21, ծնթգր. էջ 457):

⁹ Էջատակում նշված է երգի այլ վերնագիրը՝ «Գարուն»:

¹⁰ Տե՛ս Այբբենական ցանկ, էջ 1:

¹¹ Ա. Ղազինյանը գիտել է, որ տաղս է. Խոնդկարյանի կողմից Մկրտիչ Նաղաշին վերագրելը (տե՛ս Մկրտիչ Նաղաշ, ՈՒԲ,

ծնթգր. էջ 227-8) հիմնավորված է (տե՛ս Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒԲԲ, ծնթգր. էջ 334):

¹² Տե՛ս Ոսկեան Հ., *ԶԸՏ*, էջ 163-5: Նաև Նաղարյան Ե., *ՈՍԲ*, էջ 318-9:

¹³ Մ. Միանսարյանը (*Ցանկ*, էջ XVI) սա համարել է թարգմանություն ուսերենից, «մի բան, որ տակավին չի պարզված» տե՛ս Նալբանդյան Մ., *ԵԼԺ*, հտ. 1, էջ 85-6 (ծնթգր. էջ 435):

¹⁴ Տե՛ս Ցանկ, էջ XVI:

¹⁵ Հովհաննա դ'Արկի մենախոսությունն է Երվերի «Օղևանի կույս» ողբերգությունից: Մ. Սաղյանը նկատել է, որ թարգմանչի՝ «հրաժարում» բառի փոխարեն գրված «հրաժարվիլ» բառը բանաստեղծության իմաստը չի արտահայտում: Տե՛ս Սաղյան Մ., *ՀՊ*, էջ 169-70: Ծնթգր. էջ 423:

¹⁶ Վերագրվել է Երեմիա Սահակյանին (նույն տեղում էջ 288-9, ծնթգր. էջ 433):

¹⁷ Մ. Սաղյանը պարզել է, որ «բանաստեղծությունը գրված է Լերմոնտովի «Պարեպտիսի ոստ» բանաստեղծության նմանությամբ (նույն տեղում էջ 270-1, ծնթգր. էջ 431):

- 292. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Ի բերանոյ Հայաստանի* - «Թէ-պէտ ես մեծ տան նշան եմ...», ըստ եղ. «Անի քաղաք նստեր կուլայ» տաղին (531-2):
- 293. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Ի բերանոյ Հայաստանի* - «Ես դալար ծառ մի տնկեալ ի Հայկայ...» (532-3):
- 294. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Ի դիմաց Անի քաղաքին*, ըստ եղ. «Գիւղական աղջիկ եմ ես» երգոյն (533):
- 295. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Ո՛վ արդարադատ, աշխարհի սարքն է՞ր է ծոռել...» (534):
- 296. Քիչիկ Նովա, աշըգ - «Փշոռի էսպէս ժամանակն, յոյս ու հաւատ, սէր չկայ...» (534-5):
- 297. Յ. վ. Ալամդարեան, *Ողջոյն հրաժեշտի գաւակաց իմոց*¹ (535-6):

Գլուխ Թ. Խառն բանաստեղծութիւնք.

- 298. [Գր. Գապասակալեան²], *Տաղ ի Սուրբ Աստուածածին Մարիամ* - «Մայր ցանկալի, յոյժ տենչալի անմեան...» (537-8):
- 299. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Արեղայ* (538-9):
- 300. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Ռիտի ստոյ աւօղ՝ մարդ խարօղ՝ աղքատ գրկող եմ, փող ուտող...» (539-41):
- 301. Ռ. Տ. - [Գ.³] Պատկանեան, *Խրատ Հայ հեղինակին* (541-2):
- 302. Մ. Նալբանդեան, «Ազատ Աստուածն այն օրից...»,⁴ «Հիւս.» 1859 թ., էջ 749-50 (542-3):
- 303. Գ. Գ. Զ[ափրաստճեան], *Դաշնակ յառաջին ներկայացուցման հայկեան թատրոնին որ ի Խազգիղ* - «Ժամանակաց անցից վսեմ կրթարան...»⁵ (543-4):
- 304. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Մայրաքաղաքում կրթած հայ աղջիկ* (544-5):
- 305. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Մայրաքաղաքում կրթած հայ երիտասարդ* (546):
- 306. [Մովսէս⁶] Բուդաղեան, *Յիշողութիւն* - «Աստղիկ ունէի ես իմ երկնքում...», «Հիւս.» 1860 թ., հմբ., 12, էջ 518 (547):
- 307. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Օրօրք Հայաստանի* (547-9):

¹ Իրազեկվել է Հ. Ալամդարյանցի՝ բանաստեղծութեան մեջ հիշատակվող երեք դուստրերի ամուսինների մասին (էջատակ):

² Երգը վերագրվել է Հ. Ալամդարյանցին: Հեղինակի անվանական տվյալները նշված են Վրիպակների ցանկում (էջ 53) եւ Ցանկում (էջ XVII):

³ Ռ. Պատկանյանի Հայրանվան (Գաբրիել) սկզբնատառի փոխարենն տպագրված է՝ Պ.: Վրիպակների ցանկում (էջ 52) դա շտկված է:

⁴ Զետեղված է նրա «Հիշատակարան» երկասիրութեան մեջ (տե՛ս Նալբանդյան Մ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 110-1, ծնթգր. էջ 438-9):

⁵ Հատված է Գ. Զափրաստճյանի «Օ՛ն, մեր նախնի դարուց կարգամբ հրաւէք» սկզբնատողով երգից: Երգի խոսքն ամբողջութեամբ մեղեդիով հանդերձ տե՛ս Մուրադյան Մ., ՈՒԱԵՊ, էջ 70-74:

⁶ Մկալմամբ տպագրված է՝ Ն: Շտկված է ըստ Վրիպակների ցանկի (էջ 53):

- 308. Ս. Ոսկանեան, *Գարրիկ*,⁷ «Արեւմ.» 1859 թ., Ա տարի, հմբ. 3, 1/Բ (549-51):
- 309. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Հայ եւ հայութիւն* (551-3):
- 310. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Առաւօտեան երգ շինակաւանաց* (553-4):
- 311. [Մ. Իր. Լեւոնտով], *Մարգարէ* (ռուս.-ից թրգմ.) [Ստ. Նազարեանց⁸], «Հիւս.» 1863 թ., 4 թ. Ե. 52 (554-5):
- 312. Սերովրէ վրժ. Պատկանեան, «Սարսեցուցիչն գօրաց երկնից...», *Տիֆլիս*, 1805 թ. (555-6):
- 313. Ք. Պատկանեան, *Անտօն* (557-8):
- 314. Սերովրէ վրժ. Պատկանեան, «Պաշտելի, սունելի գահ Սուրբ Գրիգորի...», *Թիֆլիս*, 1805 թ. (558):
- 315. Սերովրէ վրժ. Պատկանեան, *Առ սրբազան արհիմ Ներսէս* (560-2):
- 316. Հանգիստ յաիտենից Տեառն Ներսէսի Վեհափառ կաթողիկոսի ազգիս հայոց, «Մաս. Աղ.» 1856 թ., Գ. տ. Ա, էջ 25-27 (562-3):
- 317. Ծամշի - Մելքօ, *Ի վերայ աւերման Տիֆլիս քաղաքի գալստեանը Աղայ Մոհամմէդ Խանի* (564-5):
- 318. Քիչիկ - Օղլան, *Ի վերայ մահ ցառոյ, որ ի Տիֆլիս* (565-6):
- 319. Սէլեադ՝ Զեդգէր - Օղլու, *Վահան եւ Մեսրոպ* (566-7):
- 320. Յարութիւն Ոստանիկ, *Մարդկային հայեցումաձք*, «Հիւս.» 1863-1864 թ., էջ 607 (567):
- 321. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Ամենայն արարածք ունին սստիճան...» (568-9):
- 322. Ծիրին, *Ասացեալ ի հանդէպ «Ոչ ով Գասպարեան չի չի՛ լինիլ» սրն. Սէլեադի խաղին* (570):
- 323. Նիրանի, *Ի հանդէպ «Աստմ ես՝ աշխարհը դիտի ինձի գովական եմ ասում» սրն. Ծիրինի խաղին* (571):
- 324. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Վաղնջոց ժամանակաց նկարագիր* (572-3):
- 325. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Վասն գովասանք սիրող մարդկանց* (573-4):
- 326. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Վասն այնոցիկ, որք ակնոց դնելով եւ ֆրանսիարէն խոսելով՝ զինքեան գիտուն համարեն* (574-5):
- 327. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Կամիմ փոքր - ինչ քեզնից խօսել՝ աշխարհաւեր գարշելի մեղք...» (575-6):
- 328. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, *Վասն յանիրաւի ուտողաց* (576-8):
- 329. Կարապետ, *Գաղթականութիւն ի 1828 ամի* (578-9):
- 330. Աշըգ Ծիրին, *Վասն անգութ արծաթոյ* (579-80):

⁷ Այս երգիծական ոտանավորի մեջ ծաղրվել է Գաբրիէլ՝ Գաբրիել Այվազովսկին (տե՛ս «Արեւելք...» էջ 48, հմբ 15):

⁸ Տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 148-9 (ծնթգր. էջ 421):

331. **Թիլլերի մի քանի խօսքը**,¹ թրգմ. Թ. Լալազարեանց, (գերմ.-ից), «Հիւս.» 1859 թ., էջ 416 (580-1):

332. [Մ. Իւ.] **Լերմոսնով (ոռու բանաստեղծ), Հրեշտակ** թրգմ. Յ. Համազասպեանց աշտարխանցի, նախկին աշակերտ Լազարեանց ինստ.-ի արեւելեան լեզուների (581):

333. [Մ. Իւ.] **Լերմոսնով, Եղեւին, թրգմ. Յ. Համազասպեանց** (582):

334. **Ժուկովսկիից (ոռու բանաստեղծ), Կալանատր, թրգմ. Յ. Համազասպեանց** (582-4):

Ալամդարեան Յ. Վ.-ի կենսագրությունը (585-7):

Սայեաթ - Նովայի կենսագրությունը (587-8):

Ազբար Ադամի կենսագրությունը (588):

Թիրիցի կենսագրությունը (588-9):

Նիրանիի կենսագրությունը (589):

Սէլենդի կենսագրությունը (590):

Ազգային կամ հայախօս առածք² (I- XVII):

Ջանազան տեսակ հայոց նշանագիրներ (այբ եւ բենք) (XVIII):

Վերջաբանություն.

Մ. Միանարեանց, Մտածությունը ազգային լուսաւորութեան մասին, 1868 թ. Թ, ՍՊբ (1-31):

Յովհ. Բէլովի Դորպատեան սերմնարան մանկավարժութեան հաստատմից թրգմ. Տ. - Գ. Ս Պատկանեան ՍՊբ. *Ведомости, 1868 г. N205* (32-44):

Յաւելուած.

Նաղաշ Յովնաթան, Տաղ ի վերայ կատուի, գոր մկներն տանին թաղել - «Կատուն մեռաւ, ախոս ու ա՛խս...» (45):

Նաղաշ Յովնաթան, Օրինություն գեղացի իրիցի - «Օրինեսցի չորեքանկիւնի տունս...» (46):

Հետաքրքրական լուր, թրգմ. Տ. - Գ. Պ “Сын Отечества”, N196, 1868 г., сент. 2 (47):

Վրիպակների ցուցակ (48-54):

Առանձին ծանօթություն³ (1-2):

1. **Կրամբամբուլի,** «Կրամբամբուլի պատմական օղին...» (թրգմ.) **Գ. Դոդոխեանց** (2-3):

2. **Գ. Դոդոխեանց,** «Հայոց երգերը, սէրն եւ գիւնին...»⁴ (3):

¹ Մ. Սաղյանը դիտել է. «Թարգմանիչը ի մի է բերել Շիլլերի աֆորիզմները լուսավորութեան մասին եւ դարձրել մի բանաստեղծութիւն» (տե՛ս նրա ՀՊ, էջ 404, ծնթգր. էջ 443):

² Հրատարակիչն իրազեկել է, որ գետեղված 500 առանձններից ու ասացվածքներից մեծ մասն ինքը քաղել է սովազիր աղբյուրներից շուրջ Հարյուրը՝ իր իմացած կամ իրեն ուղարկածն են:

³ Հրատարակիչն իրազեկել է, որ Գ. Դոդոխեանցն է «Միծեռնակ» երգի խոսքի հեղինակը, իսկ մեղեդին բաշկիրական «Մակաչկա, մակաչկա» երգի եղանակն է (անձամբ լսել է հեղինակից): Ներկայացվել է նաեւ Գ. Դոդոխեանցի հակիրճ կենսագրականը:

⁴ Գ. Դոդոխեանցի «Յերկեր»-ում (էջ 66) այս երգն անհարկի (հավանաբար սովետական գրաքննութեան կողմից) ենթարկվել

Մտնգտ.՝ Զարպիսնալեան, ՀՄ, էջ 711, Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1971, Թեոդիկ, ՏՏ, §107, էջ 178, Ծոփկյան, գ. Գ, էջ 150, ՀԹԱԳԵ, հմր. 1909, ՀԳՄ, հտ. 1795:

Գրիսակն` Պ. Սիմոնեանց, «ՄՀ», 1868, հմր 46՝ 23 /ԺԱ, էջ 335-6 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 107, Ծոփկյան, գ. Գ, էջ 140-1), Հ. Փամբուխչյան, «ՄՀ», 1869, հմր. 5՝ 8 /Բ., էջ 35-6 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 107, Ծոփկյան գ. Գ., էջ 165):

Հատված Պ. Սիմոնեանցի գրախոսությունից՝

«Երբը զգացմանց արտահայտությունն է, ազգային երգերն էլ միշտ ազգի զգացմանց, նորա կեանքի հայելին են: [...] վերջին ժամանակներում մեծա[պատիւ] պարոն Միքայէլ Միանսարյանցը, ցանկանալով ազգին մի ծառայութիւն անելու, շինուցեց տաժանական աշխատանք եւ հրատարակեց «Հայկական քնար» անունով նոր երգարան, որ իր կատարելութեամբ գերազանցում է բոլոր անցեալներուն» (տե՛ս Ծոփկյան, նշվ. աշխ., էջ 140-1):

Ահա Ռ. Իշխանյանի կարծիքը. «[...] իսկ այնպիսի մի ժողովածու, ինչպիսին է «Քնար հայկականը», մատենագիտական ամենատնայան աշխատանքի արդյունք կարող էր լինել միայն»: (Տե՛ս նրա ՀՄՊ, սր. Բ, էջ 124-5):

Գրցցկ` ЛИБЯ, Б., Прил. I, հմր. 3025, Прил. II, հմր. 4536: ԿՀԲԳԾ, 1891, էջ 49, ТГПБ, էջ 484:

Օրնկ` ՀԱԳ, Ե. Ա.-ի գրն., 1312: ՄՄ:

ՄԻԱՆՍԱՐԵԱՆՑ, ՄԻՔԱՅԵԼ Մ.

Հայկական Քնարի այբուբենական ցանկը, ՍՊբ, ТИП. В. Нусвальт, 1870, 32 էջ, 8⁰:

Այբուբենական ցանկը (1-26):

Կարեւոր (հարկաւոր) ծանօթություն (27):

Մեր տպագրության գները այսուհետեւ (27-28):

[Այլն այլ գրացանկեր] (28-31):

Ծնթ.՝ Ինչպես նկատել է Ռ. Իշխանյանը, այս այբուբենական ցանկը կա ե՛ր առանձին ե՛ւ կցված «Քնար հայկականի» որոշ օրինակների (տե՛ս նրա ՀՄՊ, սր. Բ, էջ 112):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1971: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 2052 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի):

Օրնկ` ՀԱԳ: ՄՄ:

է փոփոխության՝ «Հայոց երգերի» փոխարեն սովազրված է՝ «Ուրախ երգերը» եւ 21-րդ տողի «Հայոց երգերի» փոխարեն՝ «Անուշ երգերը»:

162. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՔՆԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ.

Բովանդակութիւն ազգային երգոց եւ բանաստեղծական քերթուածոց սկսեալ յառաջնոյ տարեդարձէ Սահմանադրութեան մինչ ցայժմս, [Ի լոյս ընծայեաց գրավաճառ Յովսէփ Գալաֆեան], 7-րդ տպագր., [Կ. Պոլիս], Ղալաթիա, տպագր. Յ. Միւհէնտիսեանի, 1870, [8], 200 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Յ. Գ. Գալաֆեան, Յառաջարան.** [3]:

Յանկ երգոց [4–6]:

Ա. (1–2): Բ. (3–5): Գ. (5–7): Դ. (8–9): Ե. (10–1): Զ. (11–3): Է. (13): Ը. (15): Թ. (17): Ժ. (18–20): Ի. (21–2): Լ. (22–4): Կ. (25–7): Զ. (28–30): Է. (30–1): Ը. (32–4): Թ. (34–5): Ժ. (35–6): Ի. (37–41): Լ. (42–3): Կ. (43–4): Զ. (44–6): Է. (46–51): Ը. (51–2): Թ. (52–5): Ժ. (55–6): Ի. (57–61): Լ. (61–2): Կ. (62–4): Է. (64–7): Ը. (68): Թ. (69–70): Ժ. (71–2): Ի. (72–4): Լ. (74–6): Ը. (76–8): Է. (78–80): Ը. (80): Թ. (81–2): Կ. (83–5): Է. (86–7):

ԽԲ. «Կար ծամանակ, որ եւ հայերն....» (87–8):

ԽԳ. (88–90): ԽԴ. (90–2): ԽԵ. (92–3): ԽԶ. (93–5): ԽԷ.² (95–7): ԽԸ. (97–100): ԽԹ. (100–1): ԽՂ. (101–2): ԽՃ. (102–3): ԽԵ. (105–9): ԽԶ. (109): ԽԷ. (110–1): ԽԸ. (111–6): ԽԹ. (116–9): ԽՂ. (119–21): ԽՃ. (121–2): ԽԴ. (123–4): Կ. (124–5): ԿԱ. (125–6): ԿԲ. (126–8): ԿԳ. (129–33): ԿԴ. (133–5): ԿԵ. (136–40): ԿԶ. (140–2): ԿԷ. (142–8): ԿԸ. (148–9): ԿԹ. (150–1): Զ.³ (151–3): ԶԱ. (153–4): ԶԲ. (154–5): ԶԳ. (155–7): ԶԴ. (157–8): ԶԵ. (158): ԶԶ. (159–60): ԶԷ. (161–3): ԶԸ. (163–6): ԶԹ. (166–7): Զ. (167–8): ԶԱ. (168–9): ԶԲ. (170–1): ԶԳ. (171–2): ԶԴ. (173–4): ԶԵ. (174–6): ԶԶ. (176): ԶԷ. (177–8): ԶԸ. (178–9): ԶԹ. (179–80): Զ. (180–3):

Յաւելուած Ղ. (158–9): ՂԱ. (189–90): ՂԲ. (191–2): ՂԳ. (192–8): ՂԴ. (198–9): ՂԵ. (199–200):

Ծանկատանկար՝ «Մայր Հայաստանի» պատկերը, «Ոգի Հայաստանի» (էջ 10):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Հ.Գ.Մ, հտ. Գ, 2066:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

¹ Տե՛ս հմբ 166 նկարագրութիւնը:

² Երգի հեղինակութիւնը թյուրիմացաբար վերագրվել է Ս. Հ. Մ. Ֆելեկյանին:

³ Երգի հեղինակութիւնը թյուրիմացաբար վերագրվել է Պ. Վ. Պառնասյանին:

163. ՏԷՐ-ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԵԱՆՑ ԳԷՈՐԳ Դ.

ԼԻԱԿԱՏԱՐ ԵՐԳԱՐԱՆ, Հաւաքածու ազգային եւ ժող. երգերի եւ եկեղեցական տաղերի, Ժողովեաց Գէորգ Դ. Տէր-Աղէքսանդրեանց, Լոյս ընծայեաց Սոլոմոն Յ. Վարդանեանց, Թիֆլիս, տպ. Հ. Էնֆիւս-ճեանց եւ ընկ, 1871 [Додв. ценз., Тифлис, 22го ноября 1870 г.], Բ, 132 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Գ. Տէր - Աղէքսանդրեանց. Յառաջարան, Թիֆլիս, 1871/Գ (Ա.Բ):**

1. **[Աղամ Ազբար],** «Աստմ ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ, մի՞թէ ես եմ քար....» (1–2):
2. «Ասի թէ սիրեմ գրեգ....» (2–3):
3. **Ջողայեցու սուգ** (3–4):
4. **Ոսանողական երգ,** [Կերմ.-ից փոխ.⁴ Գ. Պատկանեան] (4–5):
5. **[Գր. Գապասակալեան],** «Արի՛ք որ երթամք....» (6):
6. **[Սայեաթ - Նովա],** «Ամեն սագի մէջըն գոված դու թամամ տասն իս, քամանչա....» (6–7):
7. **[Սայեաթ - Նովա],** «Ա՛նգա՛ւ արա, բարիթավոր....» (7–11):
8. **[Պետրոս Ղափանցի],** «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերն....» (11–2):
9. **[Գր. Փեշտիմալճեան],** «Առաւօտ լուսաբեր Հայաստան երկրի....» (12–3):
10. «Արեգակ, արեգակ, դուս արի....» (13):
11. **[Ա. Արարատեան],** «Անի քաղաք նստեր՝ կուլայ....» (13–4):
12. **[Բամալի],** «Աստմ ես թէ՛ սիրելիքի հետ սէր չունիմ....» (14–5):
13. **[Ե. Մելիքեան],** «Արկածք հայոց ծամանակի ընդ անի....» (15–6):
14. **[Ռ. Պատկանեան],** «Ակնակիշ, անձայն խորհորդ ճակատիդ....» (16–8):
15. **[Ֆ. Ն. Գլինկա],** «Ահա սորհանդակի սայլակը....», [ռուս.-ից փոխ.] Գ. Պատկանեան (18–9):
16. **[Տ. Գրիգոր Տէր - Յովսէփեան],** «Արդ հրամանաւ սատուածային....» (19):
17. **[Սայեաթ - Նովա],** «Աշխարհումքս իմն դուն իս....» (20):
18. **[Ռ. Պատկանեան],** «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք....» (21–2):
19. «Բարեւ քեզ, ըՍտեփան....» (22):
20. **[Սայեաթ - Նովա],** «Բըլբուլի հիդ լաց իս էլի....» (22–3):
21. «Բաղումն վարդն ի՛նչ կանեմ....» (24):

⁴ Նշված է իբրեւ թարգմանութիւն: Տե՛ս 139-րդ էջի հմբ 5 ծանոթագրութիւնը:

22. «Գիշեր ցորեկ կը հառաչեմ, ա՛խ, օրհորդ, քո սիրուդ....» (25):
23. «Գիւղական աղջիկ եմ ես զամբիւղաշէն....» (26-7):
24. [Ռ. Պատկանեան], «Գարունն է եկել նախշուն թեւերով....» (27-8):
25. [Սայեաթ - Նովա], «Դուն է՛ն գլխէն իմաստուն իս, խիլքդ յիմարին բար մի՛ անի....» (28-9):
26. [Ռ. Պատկանեան], «Դու տեսե՛ղ ես երկնքումը....» (29-30):
27. «Դուն տեսնում իս, վունց փոխուիլ է....» (31-5):
28. «Եղբա՛րք, մի շորք ծողովեցէ՛ք....», [Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (35-6):
29. [Ռ. Պատկանեան], «Երբ որ հողից մարդ դարձայ....» (36-8):
30. [Ադամ Ազբար], «Ես չեմ ոգում էս թավոր փիս մահուդը....» (38-9):
31. «Զինուորիս երգերը, եղբարք, լսեցէ՛ք....», [Խուս.-ից թրգմ. Գ. Դողոխեան] (39-40):
32. [Յ. Կարինեան], «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից....» (40-1):
33. «Է՛գոց կիրագի է....» (41-2):
34. [Ադամ Ազբար], «Է՛ծան տեսայ՝ ընդոր առայ կաղ է՛ծը....» (42-3):
35. [Ռ. Պատկանեան], «Թէ սիրում իս թամաշա....» (43-5):
36. «Թագ փառաց մերոց, այր ցանկալի....» (45-6):
37. «Թէ ծխաբարձը ձեռիս....», [Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (47-8):
38. [Սայեաթ - Նովա], «Թամամ աշխար պըտտտ էկայ՝ չը թողի Հաբաշ, նագա՛նի....» (48-9):
39. «Թէ Աստուած կու սիրիս....» (49-50):
40. [Մ. Պէշկոթաշեան¹], «Ի բիր ձայնից բնութեան շքեղ....» (50-1):
41. [Գիրքի Նաւէ], «Իմ սրտին աղ ես արել....» (52-4):
42. [Ք. Պատկանեան], «Ինձ համար չէ՛ գարնան գալը....» (54-5):
43. [Սայեաթ - Նովա], «Ինձ ու իմ սիրեկան եարին մէ տարի բերած գիղենաք....» (55-6):
44. [Սայեաթ - Նովա], «Ի՞նչ կ'օնիմ հեքիմըն, ի՞նչ կ'օնիմ ջարէն....» (56-8):
45. «Ինչո՞ւ կույսս, դուն գառնիկ....» (58):
46. [Ասազեան], «Ի՞նչ ես նստել մունջ քո բանին....» (58-61):
47. «Լուսացաւ, լուսացաւ....» (61):
48. «Լքորէ՛ք թասերը, խմենք լաւ գինին....» (61-2):
49. [Ք. Պատկանեան], «Լքորէ՛ք, եղբա՛րք, ձեր բաժակները....» (62-4):

50. «Խմել - երգեց Անակրեոն....», [Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (64-5):
51. [Գ. Դողոխեան], «Ծիծեռնա՛կ, ծիծեռնա՛կ....» (65):
52. «Կոռ՛ունկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (66-7):
53. «Կտոր կտոր ամբ էր գալիս....» (67-8):
54. «Կրամբամբուին էս էն օղին է....», [Թրգմ. Ք. Պատկանեան] (68-70):
55. «Կալկաթա քաղաք, մնաս բարով....» (70-1):
56. [Պ. Պողոջեան], «Կեցցե՛ս դու Ծապոմ, կեցցե՛ս մեր արքայ....»² (71-2):
57. [Գ. Միրիմանեան], «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ....» (73-4):
58. [Ռ. Պատկանեան], «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից....» (74-50):
59. «Հատար Զույօ, մադաթ Զույօ....»³ (75-82):
60. «Հոռոմսիմիս սաղ ունենամ....» (82):
61. [Ի. Կոզլով], «Հայրենիք արբագան, իմ սիրուն աշխարհ....», [Խուս.-ից թրգմ. Յ. Քուչուրեան] (83):
62. «Ղորբան իմ ծոցիդ նըսանըն....» (83-4):
63. [Ղազար Ծաֆկեցի], «Ղամբարափայլ արքոյ տօնիս, աւետիս....» (84-6):
64. «Մանեակ չքնաղ պարանոցիդ կապեցի....» (86-7):
65. [Գր. Գապասակալեան], «Մայր ցանկալի հիսնալի, յոյժ տենչալի, անմման....» (87-8):
66. [Ռ. Պատկանեան], «Մայր Արաքսի ափերով....» (88-90):
67. [Ռ. Պատկանեան], «Մեզնից շատ առաջ կար մի թագաւոր....» (91-2):
68. [Կարապետ], Մոզի (92-5):
69. «Մեր կեանքի նման ոչ ոք կեանք չունի....» (95-6):
70. [Մ. Թաղիադեան], «Մեր քաջ Հայոց զօրութիւն....» (96):
71. [Ստ. Նազարեան], «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ....» (97-8):
72. «Մեր նախնիքը ազգի համար իրանց կեանքը զոհեցին....» (98-9):
73. «Մեծափառ արքայ մեր....» (99):
74. [Յ. Ալամդարեան], «Յերկու ձեռին երկու մոմ....» (99-100):
75. [Յ. Ալամդարեան], «Յստաւօտ կենաց կուսանիս....» (100-3):
76. «Յորէս էկաւ մէկ մէկ ուտի, վո՛ւյ, վո՛ւյ....» (103):

¹ Պեշկոթաշեան Մ., ԵԼԺ, էջ 41-2:

² Էջատակի իրազեկանքը՝ «Երգուեցաւ մոզերի բերանով «Վարդան Մամիկոնեան» պիեսայի մեջ» անճիշտ է: Տե՛ս 249-րդ էջի հմբ 8 ծանոթագրութիւնը:

³ Զետեղված է 44 ժողովրդական խաղիկ:

- 77. **[Նաղաշ Յովնաթան]**, «Յորժամ եղև գարուն՝ արև ծագեցաւ....» (104-5):
- 78. **[Թորոհնջ]**, «Նոր բահար եւ գովելի....» (105-6):
- 79. «Նազելիս իմ անհամեմատ....» (106):
- 80. «Շեմկի՛կ, մի ծածա....» (106):
- 81. «Զմերիկ խարեցին թո՛ի մի շիղով....»¹ (107-8):
- 82. «Ուղիղ գինեւունից եւ սուն եմ գնում....», **[Գերմ.-ից թրգմ. Գ. Դոդոխեանց]** (108-9):
- 83. **[Սայեաթ - Նովա]**, «Ուստի՞ գութաս, դա՛րիք բըլբուլ....» (109-10):
- 84. **[Ղ. Ալիշան]**, «Ո՛ւլ դո բարեկամ պրած արտերու....» (110-1):
- 85. «Ուրախ լինինք, եղբա՛րք, քանի որ կտրին ենք....», **[Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան]** (111-2):
- 86. **[Մ. Պէշկիթաշլեան²]**, «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով....» (112-3):
- 87. «Չհնովնիկի կնիկ կուլիմ....» (113):
- 88. **[Սայեաթ - Նովա]**, «Չիս ասում, թե՛ լաց իս էլի....» (113-4):
- 89. **[Մ. Պատկանեան]**, «Պարկեշտասուն կոյս, գեղեցիկ, նա-գելի....» (114-5):
- 90. **Զան գիլում, ջան ծաղիկ³** (115-21):
- 91. «Զան, ջան, կիրագի....» (125):
- 92. **[Ս. Արովեան]**, «Սար ո ձոր ընկած, մէկ չոր թփի տա-կին....» (125-7):
- 93. «Սամավարը պատուական է....» (127):
- 94. «Սիրեկան, քեզ համար....» (128):
- 95. **[Թ. Մուր]**, «Վերջին վարդ, վերջին վարդ....», **[Փոխ. Ք. Պատկանեան]** (128-9):
- 96. **[Սիմէոն կաթողիկոս]**, «Արի՛ Աստուած հարցն մերոց....» (129-30):
- 97. «Տէր, կեցո՛ դո գՀալս....» (130):
- 98. **[Պետրոս Ղափանցի]**, «Փոթա՛ առ մեզ, նախշուն կա-գաւ....» (131-2):
- 99. **[Քիչիկ Նովա]**, «Փշուի էսպէս ժամանակն, յոյս ո հատատ, սէր չկալ....» (132):

Մտնգտ.՝ Շտիկլան, գ. Գ, էջ 337: Հ ԳՄ, հտ. Գ, հմր 2277:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Սերեք.-ի գրք., 86:

164. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՔՆԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Բովանդակութիւն ազգային երգոց եւ բանաստեղծական քերթուածոց սկսեալ յառաջնոյ տարեդարձէ սահմանադրութեան մինչ ցայժմս, [ի լոյս ընծայեաց զբովանառ Յովսէփ Գավաֆեան], 8-րդ տպագր, Կ. Պոլիս, տպագր. Յովսէփ Գավաֆեան, 1872, գ. Դ, (7-242) էջ, 12⁰:

Բվնդ.⁴ **Յ. Գավաֆեան**, Յատաջարան (գ.դ):

Ա.ՇԱ. (7-104): ԾԸ. (105):

ԾԲ. «Համտ ու սէնա օլ Խիտայի գատիրէ....» (105-6):

- ԾԳ. (106-7): ԾԴ. (107-12): ԾԵ. (112-4): ԾԶ. (114-6): ԾԷ. (116-7): ԾԸ. (118): Կ. (119-20): ԿԱ. (120-1): ԿԲ. (121-2): ԿԳ. (123-7): ԿԴ. (127-9): ԿԵ. (129-33): ԿԶ. (133-4): ԿԷ. (135-9): ԿԸ. (140-1): ԿԹ. (141-2): Հ. (143-4): ՀԱ. (144): ՀԲ. (145-6): ՀԳ. (147): ՀԴ. (148-9): ՀԵ. (149): ՀԶ. (150-1): ՀԷ. (151-3): ՀԸ. (153-6): ՀԹ. (156-7): Զ. (158): ԶԱ. (159): ԶԲ. (160-1): ԶԳ. (161-2): ԶԴ. (162-4): ԶԵ. (164-5): ԶԶ. (166): ԶԷ. (166-7): ԶԸ. (167-8): ԶԹ. (168-71): Ղ. - ՃԸ. (173-209): ՂԵ.⁵ (210): ՃԹ. (211-2): ՃԹԱ. (212-4): ՃԹԲ. (214-6): ՃԹԳ. (216): ՃԹԴ. (220-2): ՃԽԵ. (223-5): ՃԹԹ. (226-8): ՃԹԵ. (228-9): ՃԹԶ. (229-30): ՃԹԷ. (231-3): ՃԹԸ. (233): ՃԼԲ. (234):

Յանկ երգոց (238-242):

Ճակատանկար՝ «Մայր Հայաստանի» պատկերը: Գեղանկար՝ «Հրեշտակ Հայաստանի» (էջ 172):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Հ ԳՄ, հտ. Գ, հմր. 2393:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ:

165. ԽՈՒԴԵԱՆՑ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ **ՄՈՒԶԱՅՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ.** Նոր երգարան, ժողովեց Աղէքսանդր Խուրեանց, Ի լոյս ընծայեաց Ա. Շահազիզեանց - Կամսարական, Տփլիս, տպ. Գլխաւոր կառավար[չ]ութեանց Փոխարքային Կովկասու, 1873 (дозв. ценз. Тифлис, 6^ю июля 1873 г.), [1], 144, Դ. էջ, 8⁰:

¹ Տպագրված է իբրև նախորդի շարունակութիւն:

² Պեշիկթաշլյան Մ., ԵԼԺ, էջ 90:

³ Զետեղված է 117 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Տե՛ս Հմր 166 նկարագրութիւնը:

⁵ Կրկնվել է 186-7 էջերում գետեղված ՂԵ. երգը:

Բվնդ.¹ ԺԸ. (1-3): ԺԹ. (3-4): Թ. (5-6): Ա. (6-8):
Ռսասնոդ - «Այն ի՞նչ ազգ է, այն ինչ՞նք ցեղ է...», (զերմ.-ից) [փոխ]² **Քերովրէ Տէր - Պետրոսեան Պատկանեանց** (8-9):
 ԺԳ. (9-10): ԻԱ. (10-1):
 Ի. **Գ. Ա.** (11-2):
 ԺԱ. (12-3):
[Ֆ. Ն. Գլիկեա], Սայրոդ [ռուս.-ից փոխ.] Ք. Պատկանեան (13-4):
 Գ. (15-6): Զ. (16-7): ԺԷ. (17-8):
Մ. Փ., Երգ որսխորթեան - «Աստուած բարի տայ Մահմեդին...» (19-20):
 Ե. (20-2): Բ. (22-3): ԻԲ. (23-4):
Մ. Փ., Երգ ոսանողաց - «Բաւական է մեզ մտաց գրաւ-մունքն...» (24-5):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Հայոց գինի - «Բաժակներ ստանանք, եղբա՛րք...» (26):
 ԻԳ. (27-8): ԻԴ. (28-9): ԻԵ. (29-30): ԻԶ. (31-2): ԻԷ. (32-3): ԻԸ. (33-5): ԼԱ. (35-6): ԻԹ. (37): Լ. (38-9):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Ռսասնոդ - «Երբ որ հողից մարդ դարձայ...» (39-40):
Կենաց բաժակ (զերմ.-ից) [փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (40-2):
 ԼԶ. (42): ԼԵ. (43): ԼԴ. (44-5): ԼԹ. (45): Խ. (46):
Ծխախտոյ երգ, (զերմ.-ից) [փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (48-9):
Ք. Տ. Պ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (49-50):
 ԽԷ. (50-1): ԽԲ. (52-3): ԽԳ. (53-4): ԽԹ. (54-8): ԾԳ. (58-60): ԾԴ. (60): ԾԲ. (60-1): ԾԵ. (61-2): ԾԹ. (62-3): ԾԸ. (63-4): ԿԴ. (64-5): ԿԱ. (65-6): ԿԲ. (66-7): ԿԳ. (67-8): ԶԴ. (68-9): ԿԶ. (70): ԶԲ. (71): ԶԵ. (71-3): ԶԸ.⁴ (73-4): ԿԹ. (74-5): ԿԷ. (75-6): ԶԱ. (77-8): ԿԸ. (78-81): Զ. (82): ԶԳ. (82-6):
[Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...» [խտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (86-7):

ԶԵ. (87-90): ԶԱ. (90-1): ԶԴ.⁵ (91-2): Զ. (92-6): ԶԳ. (97): ԶԷ. (97-9): ԶԹ. (99-100): ԶԲ. (100-2):
[Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...»⁶ [խտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (102-3):
 ԶԸ. (103-4): ՂԱ. (104-5): ՂԲ. (105-7):
Մ. Փ., Ռսասնոդի հրաժարական երգ (108-9):
 ԺԷ. (109-10): ԺԳ. (110-2): ԺԸ. (112-3): ՂԸ. (113-5):
 ՂԷ. (115-6): ՂԶ. (116): ԺԴ. (117-9):
Հարթած մարդու երգ, զերմ.-ից [թրգմ.] Գ. Դողոխեան (119-20):
 ԺԶ. (120-1): ԺԱ. (121-2): ՂԹ. (122-3): ԺԲ. (123-5): ԺԵ. (125-6): ԺԺ. (126):
[Ս. Վրժ. Պատկանեան], Երգ - «Պետրոսեանք եւ ինքնակալ կայսերութեամբ...» (126-8):
[Զ. Հայնէ], Երգ - «Սարսափելի երազ տեսայ այս գիշեր...», [ռուս.-ից փոխ.] Կոմս Էմմանուէլ (128-33):
[Մ. Պէշիկթաշլեան], Երգ [ք] աւազակաց
 ա. «Վառեց երկինք իր լսարներ...» (133):
 բ. « Երբ որ մեռնիմ, ո՛վ ընկերներ...» (133-4):
 ԺԺԴ. (134-5):
 ԺԺԵ. **Առ արժանապատիւ Սարգիս վ. Թէդդոթեան** (135-7):
 ԺԺԳ. (137-8): ԺԺԷ. (138-9): ԺԺԸ. (139-42): ԼԳ. (142-4):
Ծանկ (Ա.-Դ.):

Ծնթ.¹ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-99:

Ճակատանկար¹ Վարդան Մամիկոնյանի դիմանկարը:

Մտնգտ.¹ ՀԹԱԳԵ, հմր 1225 (օրինակը չի պահպանվել): Ծոխկան, գ. Գ. էջ 491: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2522:

Պրորկն¹ «Մշակ» 1873, հմր 45՝ 15 /ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր» (հրատ. ծանուցում):

Օրնկ¹ ՀԱԳ, Լեույի գրն. 1845, Սերեք.-ի գրն. 618:

1874

¹ Տե՛ս հմր 173 նկարագրութիւնը:
² Նշվել է իբրեւ թարգմանութիւն: Տե՛ս 139-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրութիւնը:
³ Նշվել է իբրեւ թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի 19 ծանոթագրութիւնը:
⁴ Երբքը քաղված է Ռ. Սեփեֆճյանի «Վարդան Մամիկոնեան, փրկիչ հայրենեաց» թատերգից (տե՛ս Հարութիւնյան Բ., ՀԹՏ, հտ. Ա, էջ 590): Էջատակային ծանոթագրութիւնը՝ «Այս երգն առնված է «Վարդանանց պատերազմի» ողբերգութիւնից» անճիշտ իրագրեկանք է: «Վարդանանց պատերազմը կամ Վարդան Մամիկոնեանը» Հ. Կարենյանցի թատերգութիւնն անվանուած է (նույն տեղում):

166. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՔԵԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Բովանդակութիւն ազգային երգոց եւ բանաստեղծական քերթլածոց սկսեալ յառաջնոյ տարեդարձէ սահմանադրութեան մինչ ցայժմս, [Ի լոյս ընծայեաց

⁵ Էջատակում նշված է. «Այս երբքը առնված է [Խ. Գալֆայանի] «Արշակ Երկրորդ» ողբերգութիւնից»:
⁶ Կրկնվել է էջ 86-7 գետեղված երբքը:

գրավաճառ Յովսէփի Գավաֆեան], [9-րդ տպագր.¹], Կ. Պոլիս, տպագր. Յովսէփյան Գավաֆեան, 1874, Դ, (7-297), Ե էջ, 8⁰:

Բվնդ. Ս. Գ. Գավաֆեան, Յառաջաբան (Գ-Դ):

Ա. [Ռ.] Մաղաթեանց, **Առ Հայաստան** - «Ա՛յս, Հայաստան, Հայաստան...», 1858, 18/Ե, Ի Վայոց Ձոր (7-8):

Բ. Յ. Գ. Սըվաճեան, **Առաջին տարեդարձ ազգային սահմանադրութեան (1861 24/Ե)** (9-11):

Գ. [Մ. Նալբանդեան], **Երգ ազատութեան** - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (11-3):

Դ. Ա. Յ. Այվազեան, **Նուագ չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան** (13-4):

Ե. [Հ. Ե. Չազըճեան], **Երգ Բագոսի** (15):

Զ. **Երգ որսխոթեան** - «Ահա բաժակ որսխոթեան...» (16-7):

Է. Գ. Ասատուլլախ, **Ի միութին հայոց** - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետր թոռցեալ բարձուտ երկնաճեմ...» (18-9):

Ը. Հայասէր ոմն, **Ողբալի բանք Անի քաղաքին հայոց առ հայագոյի ոմն որ գնացեալ էր նմա ի տեսութին** (20-1):

Թ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, **Ի՞նչ առ Հայաստան** (22):

Ժ. Կ. Կիրճեան, **Նուագ ի հանդիսի սահմանադրութեան երրորդ տարեդարձի** (23-5):

ԺԱ. Եղիազար Մելիքեան, **Խմբակն** (25-6):

ԺԲ. Ն. Ս. Մեզպորեան, **Ի հանդէս առաջին տարեդարձի հաստատութեան Ազգային սահմանադրութեան** (26-8):

ԺԳ. Ներսէս Մեզպորեան, **Աւետարեք Հայաստանի առ հայ տղա** (29-31):

ԺԴ. [Ղ. Ալիշան], **Ի ծաւարչակն դաշտին վրէժք** (31-3):

ԺԵ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, **Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան** (33-5):

ԺԶ. **Արտասազդ ի վիճն Մասեաց** (35-7):

ԺԷ. Ն. Ռուսինեան, **Մանուկ եւ արտասիկ** (37-8):

ԺԸ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, **Խրախոյս ի միութին** - «Դու նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն...» (38-9):

ԺԹ. **Գատրիկ** - «Դուք մէջէն, ես քովէն...» [Ֆրանս.-ից թրգմ.] **Գ. Չափրաստճեան** (40-4):

Ի. Սէլեադ, **Արտասաք Հայաստանի** - «Ես դալար ծառ մի տնկեալ ի Հայկայ...» (44-5):

ԻԱ. [Ֆր. Բեռա], **Կիլիկիա** - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...» [Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (46-7):

ԻԲ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, **Երգ հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան** - «Եկա ժամանակ բարեկամ բաղդին...» (47-9):

ԻԳ. Ներսէս Մեզպորեան, **Երգ միութեան** - «Եղբայր, մինչեւ ե՞րբ այսպէս լուռ, տըխտր...» (49-53):

ԻԴ. Օ. Թ. Ծափաճեան, «Էլ սերվէրի կէրտուն մէգամ...» (53-4):

ԻԵ. Ա. Ըվալաֆիճեան, **Երգ հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան** - «Երգ սիրոյ, երգ հայրենի, քեզ կողողոյ, Հայաստան...» (55-7):

ԻԶ. Թ. Մ. Գ., «Զերկնարարձ գլխով ստոնասպատ լերին...» (57-8):

ԻԷ. **Նախերգ յերկրորդ շրջան Արեւելեան թատրոնի** (59-62):

ԻԸ. **Երգ Մոնթոնի** (63):

ԻԹ. **Քամար - Քաթիպա**, «Թէ իմ ալետր հերքս սենային...» (63-5):

Լ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, **Հայրենիք** - «Թէ իմ հայրենեաց քնար սգաւոր...» (65-8):

ԼԱ. Սէլեադ, **Ի դիմաց Հայաստանի** - «Թէպէտ ես մեծ տան նշան եմ...» (69):

ԼԲ. **Նուէր առ «Քնար Հայկական". Ողջ լե՛ր, Քնար»** (70-1):

ԼԳ. **Խրախոյս ի լուսաւորութին** (71-3):

ԼԴ. Մ. Պէշիկթաշլեան, **Եղբայր եմք մեք** (73-4):

ԼԵ. Մ. Պէշիկթաշլեան, **Ի վերահաստատութին Ազգային սահմանադրութեան** - «Ի զոր ամպերն որոտացին...» (75-6):

ԼԶ. Ա. Հայկ[ունի], **Հայրենիք** - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (77-8):

ԼԷ. **Երգ ցաւագին** (78-80):

ԼԸ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, **Պարերգ վայց** - «Ի խմբ ի պար...» (80):

ԼԹ. Թ. Թերզեան, **Բաժակ ողջունի առ Սահմանադրութին** (81-2):

Խ. [Եղիշէ սրկ.], **Ի քեզ անկայ, Հայաստան** (83-5):

ԽԱ. Նշան Զօհրապեան, **Գերեզմանք հայոց** (85-6):

ԽԲ. [Ս. Ծափազիզ²], **Ժամանակ հայոց** (87):

ԽԳ. **Երգ ռամկական** - «Կոռ'նկ, ոստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (87-9):

ԽԴ. Յ. Միրզա Վանանդեցի, **Առ Հայաստան** - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» (90-1):

ԽԵ. Կ. Վ. Պաղճեան, **Երկրորդ տարեդարձ Տաճատեան ընկերութեան** (91-2):

ԽԶ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, **Յաւոր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան (20/Ը 1860)** (92-4):

ԽԷ. Պ. Վ. Պառնասեան, **Արջալոյս Հայաստանի]. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան** (94-6):

ԽԸ. Ա. Յ. Այվազեան, **Ի հանդէս չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան** (96-8):

ԽԹ. **Ի վերահաստատութին Ազգային սահմանադրութեան** - «Հայուն աչքէն ալ չը հոսէ դստն արցունք...» (98-9):

¹ Առաջաբանում իրազեկվել է, որ սա «Նոր երգարան»-ի 9-րդ տպագրութիւնն է:

² Եւսեպիոս Ս., ԶԵ, էջ 13:

- Ծ. Ռ. Սէտեֆանեան, *Երգ մեծին Վարդանայ ի ժամանակ պատերազմին որ կատարեցաւ ի դաշտն Աւարայրի* (100):
- ԾԱ. Խորեն եպս. Նար Պէլ, *Անձուկն հայրենեաց* (101-4):
- ԾԲ. *Յօր. Կ. Վ. Ապտիլ Ազիզ խան, Երգեաց Ա. Յ.* (105):
- ԾԳ. Արքաճամ Այվազեան, *Երգ Գ տարեդարձի հաստատութեան Ազգային սահմանադրութեան. Ժամ ուրախութեան* (106-7):
- ԾԴ. Քամար - Քարթիպա, *Արաքսի արտասուցքը* (107-11):
- ԾԵ. Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալբանդեանց), *Մանկութեան օրեր* (112-4):
- ԾԶ. *Հրածեշտ քաջասիրտ զինուորին* (114-6):
- ԾԷ. *Առ աստղն հայրենեաց* (116-7):
- ԾԸ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Պարերգ* - «Հայկազու՛նք, պար բոնեանք...» (117):
- ԾԹ. Արքաճամ Յ. Այվազեան, *Յաղթանակ ազատութեան* (118-9):
- Կ. Բ. Կ. Թէլեան, *Պանդուխտ եւ Արմենոսի* (119-20):
- ԿԱ. [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ* - «Մնացե՛ս բարեաւ, սե՛ր իմ, սե՛ր...» [Իտալ.- ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (120-1):
- ԿԲ. Մ. Մ. Թեւտիճեան, *Աստղիկն հայոց* - «Մոսայք Մասեաց, ելէք ի դաշտ...» (121-2):
- ԿԳ. Ե. Մ. Մելիքեան, *Հրածեշտ Արեւելեան թատրոնի* (123-6):
- ԿԴ. [Հ. Ա. Կ. Բագրատունի] *Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բոնակալութեան Սասանեան* (127-8):
- ԿԵ. [Սէլեադ], *Բնական օրէնք կամ ճշմարտանման արտող երեսակայութեան, 1858, 25/Ե, ի Վալոյց ձորն Հայոց* (129-32):
- ԿԶ. Ս. Հէքիմեան, *Պանդուխտն առ լուսին* (133-4):
- ԿԷ. Ա. Վ. Ա. Հայ Կաթօլիկ, *Աքորն ծնաւ զաքոր, ի հանդէպ «Ախ, Յովհաննէս վարդապետ...», աշրգ Ծիրինէ ասացելոյն* (134-9):
- ԿԸ. *Յօրինեաց Հ. Դ., Ապտիլ Ազիզ, Երգեաց Ա. Յ.* (139-41):
- ԿԹ. Նշան Զօհրապեան, *Յերկրորդ տարեդարձ սահմանադրութեան 1862 24/Ե* (141-2):
- Հ. Ա. Հ. Ֆելէկեան, *Միտքիւն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (142-4):
- ՀԱ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Պարերգ* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...» (144-5):
- ՀԲ. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (145-6):
- ՀԳ. Արքաճամ Յ. Այվազեան, *Երգ առ Հայաստան* (146-7):
- ՀԴ. Կարապետ Դ. Տակէսեան, *Ազատութիւն* - «Ո՛վ քաջագունք, ձեզ հրաւեր...» (148):
- ՀԵ. Կարապետ Դ. Տակէսեան, *Մարշ հայկական* (149):
- ՀԶ. *Մոսայն* (149-50):
- ՀԷ. [Մ. Ֆոն Թէնկէնդորֆ], *Առ մայրենի լեզու, [Գերմ.-ից թրգմ.] Հ. Ե. Վ. Զագրճեան* (151-3):
- ՀԸ. Խորեն վրդ., *Ի Վահան Մամիկոնեան* (153-5):
- ՀԹ. [Ն. Շիքիրեան], *Բարեկենդան* - «Չեն օրերս մեզ օր խնդրութեան...» (156-7):
- Զ. *Յօր. Է. Գ., Տաճկերէն, «Պիր թագըմ սատ է...», Երգեաց Ա. Յ.* (157):
- ԶԱ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Հառաչանք* - «Սա տխար վիճակ տարաբաղդ Ազգիս...» (158):
- ԶԲ. *Մաղթանք վասն ազգին* (159-60):
- ԶԳ. Ս. Ծափազիզեանց, *Իդձ արտիս* (160-1):
- ԶԴ. Մ. Ս. Յ. Անդրեասեանց, *Տարագիր հայ զինուոր* (161-3):
- ԶԵ. *Յօր. Յ. Ս. Մ., Ի բարեբաստիկ վերադարձն յերոսայէ վեհապատ սուլթան Ապտիլ Ազիզ արքային* (163-5):
- ԶԶ. *Յօր. Յ. Ս. Մ., «Բարձրացո՛ւ Տէր ի յերկրի զփառս օսմանեան...», Երգեաց Ա. Յ.* (165):
- ԶԷ. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի սգալի մահ Գարրիէլի Երանեան* (165-6):
- ԶԸ. Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, *Առ սէր իմ Հայաստան* (166-7):
- ԶԹ. Գ. Գ. Զափրաստեան, *Դաշնակ առաջին ներկայացուցման հայկեան թատրոնին որ ի Խասգիւղ* (167-70):
- Ղ. Խորեն եպս. Նար - Պէլ, *Ի բարենշան օր իններորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան. Երգ* (24/Ե, 1869) (173-6):
- ՂԱ. *Աւագաղբիւրի ժողովրդի խնձուկ ձեն, 1874 մայիս 24* (176-8):
- ՂԲ. Ե. Մորատեան, *Ջայն հայրենեաց* (178-9):
- ՂԳ. Արքաճամ Յ. Այվազեան, *Արտասուք հայ մանկան ի մահ Մամիկոնեան Վարդանայ (Դիցազներգութիւն)* (179-85):
- ՂԴ. Թ. Նազարեան, *Առ Մայր Հայաստան* - «Երկիր քաջազանց, /Քանի՞ սուգ աչեր...» (185-6):
- ՂԵ. *Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան* - «Ո՛չ այնպէս հրճուի յօրանի մանկիկ...» (186-7):
- ՂԶ. «Փարատեցաւ երկնից կապոյտ...» (187-8):
- ՂԷ. *Երգ ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան (1864 24/Ե), խօսք՝ Սահակ Ա. Խանճեանի, Էղ.՝ Բարթող Մ. Թաթարեանի* (189-90):
- ՂԸ. *Երգ ի մետասաներորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* (191-2):
- ՂԹ. *Երգ* - «Թեւ ի թեւ, օ՛ն ընկերք...», խօսք՝ Գ.Ա. Հիտավերտեան, Էղ.՝ Գ. Գահրամանեան (193):
- Սիիրան, *Դէմք քո գեղեցիկ.*
- Ճ. ա. *Աւաղ զի խամրեցար* (194-5):
- ՃԱ. ք. *Շիջաւ արեւն հայրենի* (195-6):
- ՃԲ. գ. *Նոր այգ* (196-7):
- ՃԳ. *Ջեփիոն մանկանց* (197-9):
- ՃԴ. *Հրաւեր* - «Արիք ազատ Կովկաս Մասիք...» (199-201):
- ՃԵ. *Հառաչանք հայրենեաց* (201-3):
- ՃԶ. *Առ կոյսն ուխտատր* (203-5):

ՃԼ. [Մ. Չերազ], Առ հայրենանուէրն Խրիմեան պատրիարք Կ. Պոլսոյ Ողջոյն (205–6):

ՃԼ. Երգ վասն վերադարձի նորին վեհափառութեան օգոստափառ Աստիւ Ազիզ կայսեր (208–9):

ՃԹ. [Պ. Դուրեան¹], Երգ պատերազմի - «Վրէժ կը գոռան շիրմաց խորէն...» (210):

ՃԺ. Ի խնջոյս Սահակեան սանոց ընկերութեան (211–2):

ՃԺԱ. [Մ. Պէշիկթաշլեան²], Ի սգալի մահ գէթունցի պատանոց. (երգ) (212–4):

ՃԺԲ. Մ. Պէշիկթաշլեան, Թաղումն գէթունցի պատանոցն (պար գէթունցոց) [Հեռեւեղ. Ուօլֆի³] (214–6):

ՃԺԳ. Էմմանուէլ Եսայեան, Հայն ի Զէթուն (երգ) (216–20):

ՃԺԴ. [Յ. Մալէգեան], Մայրն եւ որդի - «Անուշ քրնակն աչերն առեր...» (220–3):

ՃԺԵ. Ա. Մ. Մ., Նուագ Ազգային սահմանադրութեան (223–4):

ՃԺԶ. Ա. Մ. Մ., «Սիրոյ չքնաղ պերճ հրեշտակ...» (224–5):

ՃԺԷ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Երգ Վարդան Մամիկոնեի (226–8):

ՃԺԸ. Մասն Բ «Ընկերք յաղթութեան» երգոյն (228–9):

ՃԺԹ. Թ. Նալեան, Հայրենասէր գինորդի մը եռանդը (229–31):

ՃԻ. Մ. 2., Երգ - «Հայեր, մինչեւ ե՞րբ արտասուենք...», 1872 16/ե (232–3):

ՃԻԱ. Մ. Սիսեան, Նուագ հայրդոյն (233–5):

ՃԻԲ. Երգ գինորդին, [առև-ից թրգմ. Գ. Դորոխեան] (235–6):

ՃԻԳ. Խորեն եպս. Նար - Պէշ, Երգ - «Հայր մեր որ յերկինս ես...», 22 /Ա. 1869 (237):

ՃԻԴ. Ս. Ֆէլէկեան, Իղձ պանդխտին - «Թողէք զիս անէծք, ոճիրք մշտասուեալ...» (238–9):

ՃԻԵ. Նոր տարի - «Օ՛ն, փոթացէք, հասեալ է ժամ...» եղ.՝ «Լա Մարսեյէզ» (239–40):

ՃԻԶ. Մ. Փողոթագալեան, Հառաչանք Արմենոսոյն ի Հայաստան (241–4):

ՃԻԷ. Մ. Փողոթագալեան, Դպրոցական կեանք (244–5):

ՃԻԸ. Մ. Փողոթագալեան, Վտարանդին (246–7):

ՃԻԹ. Մ. Փողոթագալեան, Արտասուք կուսին յաւերակս հայրենեաց (247–51):

ՃԼ. Գ. Հ. Ռշտունի, Մեռնինք, ալ չապրինք (251–5):

Երգք թատերականք.

¹ Երգի վերջում, ստորագրութեան փոխարեն, երեք աստղանիշ է դրված:

² Պէշիկթաշլեան Մ., ԵԼԺ, էջ 44-5:

³ Ա. Չոպանյանը դիտել է. «նմանողութիւն Ուօլֆի Հոյակապ քերթուածին, իր հիանալի հայացմանը մէջ հաւասարած է բնագրին ձեւի գեղեցկութեանը», Չոպանեան Ա., ՄՊ, (էջք 232, 233):

ՃԼԱ. Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ գեղջկութեանց (255–8):

ՃԼԲ. Գ. Հ. Ռշտունի, Զինուորին կորուսող (258–61):

ՃԼԳ. Գ. Հ. Ռշտունի, Ծինակաւք (261–6):

ՃԼԴ. Յ. Աճեմեան, Ծերունին (267–8):

ՃԼԵ. Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ պիսգալեանց (268–71):

ՃԼԶ. Գ. Հ. Ռշտունի, Անխելք ջուն (272–5):

ՃԼԷ. [Գ. Հ. Ռշտունի], Թեթեւոյիկ սիրահարը (277–8):

ՃԼԸ. Գ. Հ. Ռշտունի, Սիրելի ի՞նչ բան է (278–80):

ՃԼԹ. [Գ. Հ. Ռշտունի], Նոր գէշ ատեն (280–5):

ՃԽ. Գ. Հ. Ռշտունի, Քթէն դժգոհ մարդ մը (286–8):

ՃԽԱ. Խօսք եւ եղ. Գ. Հ. Ռշտունոյ, Ծածկեալ աղքատներ (288–9):

ՃԽԲ. Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օղին է...», [թրգմ.] Գ. Հ. Ռշտունի (290–2):

ՃԽԳ. [Մ. Պէշիկթաշլեան], Պար աւագակաց

ա. «Վստեց երկինք իր մոմերն...» (292–3):

բ. «Երբ որ մեռնիմ ես, ո՞վ ընկերք...» (293):

ՃԽԴ. [Մ. Պէշիկթաշլեան], Երգ սատանի (293–4):

ՃԽԵ. Թ. Նալեան, Քթէն դժգոհ աղջիկ մը (295–7):

Ծանկ երգոց (Ա–Ե):

Ճակատանկար՝ «Մայր Հայաստանի» պատկերը, Գեղանկար՝ «Հրեշտակ Հայաստանի» (էջ 172):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, էջ 175: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587: Ծտիկյան, գ. Գ, էջ 110: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ. 2705:

Գրցցկ՝ Եագրնեան, 1924 (էջ 65): Զարդարեան, 1925 (էջ 65):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1874

167. ՍԵՂՈՒԿԵԱՆ ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ

ՔԱՐ ՄՇԵՑԻՈՑ ԵՒ ՎԱՆՅԵՑԻՈՑ (մինչեւ այժմ չհրատարակած երգեր), ժողովեաց Արիստակէս վրդ. Սեղրակեան, Վաղարշապատ, տպ. Սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի, ՌՅԻԳ [= 1323], 1874, 46 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Սեղրակեան, Ծանուցումն, 1872, յԱպրակունիս (3–4):

Ա. Ծննդեան երգ (5–6):

Բ. Ի Սուրբ Կարապետն Գլակայ վանից (6–9):

- Գ. **Քարոզ խաչ** (9–12):
 Դ. **Հոգի եւ մարմին** (12–4):
 Ե. «**Յօրովանա, յօրովանա ...**» (14–5):
 Զ. **Թագաւորի երգը** (15–6):
 Է. **Հարսի երգը** (16):
 Ը. **Թագաւորի մօր դէմ** (16–7):
 Թ. **Դերիկօ** (17–20):
 Ժ. **Դարտիցս խաբար տոր, բարօ** (20–1):
 ԺԱ. **Պոստան** (21–2):
 ԺԲ. **Աղջիկ, եար անենք, եար անենք, / Դիրար, եար անենք, եար անենք** (22–3):
 ԺԳ. **Բաղնի ջան, բաղնի** (23–4):
 ԺԴ. **Զօմա զօմա** (24–5):
 ԺԵ. **Տօ գէշ կնիկ** (26):
 ԺԶ. **Զանիման, ջանիման** (26–7):
 ԺԷ. «**Էսօր աշուն ի, Մայրամ....**» (27–8):
 ԺԸ. **Լալուխան** (28–9):
 ԺԹ. **Արի, եար, արի, խոով մի մնայ, Աստորիս մայ մեզի չմնայ** (29–30):
 Ի. «**Աղջիկ, նագերով, նագերով....**» (30–1):
 ԻԱ. ա. «**Էսօր ուրբաթ ի, պաս ի....**» (31–2):
 ԻԲ. «**Տելնեմ բանձրիկ սարերաց....**»¹ (32):
 ԻԳ. «**Աղբէ՛ր, դիւ արի գնա....**» (32–3):
 ԻԴ. **Թէլլին մնաց որբուերի** (33):
 ԻԵ. **Խումար** (33–4):
 ԻԶ. **Ասորու աղջիկ** (34–5):
 ԻԷ. «**Պոստով փլաւ եփեցիմ....**» (35):
 ԻԸ. **Քէօ եարն եմ ես** (35–6):
 ԻԹ. «**Սրտիկ չեղնես բարխոդար....**» (36–8):
 Իժ. «**Հասար Չաշմիկ, մադաթ Չաշմիկ....**» (38–40):
 Լ. «**Եկին, եկին Մոկաց խարսներ....**» (40–1):
 ԼԱ. **Խան գիւլ, խանան գիւլ** (41–3):
 ԼԲ. «**Էլանք որ էլանք, էլանք վըր թեւին....**» (43):
 ԼԳ. «**Ծայ էրա, հայ, ծայ էրա....**» (43–4):
 ԼԴ. «**Մշու սարեր մշուէ էր....**» (44–5):
 ԼԵ. «**Գէւաշտ էրեր ենք մայաք ամէն....**» (45–6):
 ԼԶ. «**Թոխ աչքեր տնէն իլեր ես կերթաս տանիք....**» (46):

Ծանոթ.՝ Կոմիտաս վարդապետը, ըստ Մ. Աբեղյանի հուշերի, «այդ գրքի մեջ եղած բոլոր երգերի եղանակները գտել ու ձայնագրել էր» (Մ. Աբեղյան, Երկեր, հտ. Ե, էջ 432, մեջբերումը տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 9, էջ 40): Ռ. Աթոյանը նկատել է, որ հայկական ձայնանիշերով գրված 3 երգի եղանակ կան Կոմիտասի՝ Մ. Աբեղյանին նվիրած օրինակում (այժմ պահպանվում է ԳԱԹ-ում): «Իսկ

առնվազն 22 այլ երգերի եղանակներ ես հայտնաբերվել են Կոմիտասի զանազան նյութերում»:

Մտնգտ.՝ Շտիկյան, գ. Գ, էջ 564: **ՀԹԱԳԵ**, հմր 1556: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 2724:

Գրիսկն՝ Բաֆֆի, «Մշակ», 1874, հմր 19՝ 16/Ե, էջ 1-2 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 166):

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 160): Գուտտ., 1914 (էջ 90): Դավթեան (էջ 84): ԹԿԳ, 1891 (էջ 91): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 73): ТГПБ, էջ 489:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1874, հմր 14՝ 11/Դ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրի., 1848: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ-ի գրի., 764: Գ. Լեւի գրի., 845: ՄՄ («ի գրոց Սահակ վ. Ամատունու»)՝ նշված է ձեռագրով): ԳԱԹ, Ա. Չոպ-ի ֆոնդ, 3561:

168. ՍՈՆԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Լիակատար Երգարան, հմբազրեց Աւազ Գրիգորեանց, Աշխատ. Բ, Հտ. 1, Բազու, տպ. Ն. Մալաֆէեանցի եւ Ընկ., 1874 (Дозв. ИСНЗ. Тифлис, 6го окт. 1873г.), 284 [23] էջ, XIII, 8⁰:
 «Բազուայ Հայոց Մարդասիրական ընկերութեանը երախտագէտ սրտով նուիրում է իւր որդեգիր խմբագիր - հրատարակիչը»:

Բվնդ.² Աւազ Գրիգորեանց, **Մեծասարտի անդամք** [3]:
«Սոխակի» արթթայական ցանկը (Ա-Ը):

Ա. Գրիգորեանց, Յառաջաբանութիւն, Բազու, 1873 ամի (5–6):

Մովսէս Զօհրապեանց, Երգ - «Ա՛զգ իմ, աչք իմ, խմում եմ....», «**Բաժակներ առնումք»ի եղ.** (7):

ԺԱ. (7–8): Լ. (8–10):
Երգ - «**Ահա՛ պարզի արշալոյս....**» (10):

ԼԱ. (10–1): ԼԲ. (11–2):

Ա. Յ. Այվազեան, Նուագ չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (12–3):

Բռնած թոչնիկը, Մանկական երգ (Թրգմ.) Ա. Գրիգորեանց, «А, поपालы, пиячка, стои!» երգի եղ. (14–5):

ԼԳ. (15–6): ԼԴ. (16–7): ԼԵ. (17–8):
Ռոբէն Զ[ալալ]եանց, Նուէր տասնողների (18–9):
 ԼԶ. (20):

¹ Իսկ երգին կից բ. եւ գ. երգերը նկարագրված են՝ հիմք ընդունելով Մ. Աբեղյանի ղեկավարումը՝ «Այս բոլորը ժողովրդը գրել է իբրև մի ամբողջութիւն»: Տե՛ս «ԺԽ», էջ 105-6:

² Տե՛ս հմր 184 նկարագրութիւնը:

Պ[ետրոս] վ. **Ղափանցի, Երգ** - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերը...» (20-1):

[Գ. Փեշտիմալեան], Երգ - «Առաւօտ լուսաբեր Հայաստան երկրի...» (21):

Յովսէփ վ. Փինաչեանց, Երգ - «Առ քեզ ահա՛, առ քեզ, մայր մեր, քաղցրի՛կ Հայաստան...» (22):

Ազբար Աղամ, Երգ - «Ատմ ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ - մի՞թէ ես եմ քար...» (22-3):

[Խ. Գալֆայեան¹], Երգ նախնի գերի նախարարացն ի խորս քանտէն (23):

ԼԷ. (24-5):

Մովսէս Սեբեդեանց, բագւեցի, Սիրոյ երգ - «Ականջ արա՛ դու ինձի՛ ի՞նչ եմ երգում, ով իմ թառ...» (25-6):

Յովակիմ Ծիմշիրխանեանց, Մոխամմազ կարտի (քարտ) (27-8):

Մեսրոպ վրդ. (եպս.) Ամբատեանց, Գովք ի նշանս հայկական երաժշտական խազից (28-30):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, շամախեցի, Աստուած սէր եւ միշտ Տէր է (30-1):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ով յոյս կապեց աշխարհին, / Նա չի լրացրեց տարին (31-2):

ԻԹ. (32-5):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Գեղեցիկ դէմքն լաւ է, / Մարդկանց համար մեծ ցաւ է (35-6):

Բոնչխ, Զեփիոն մայիսի, «Արիք որ երթամք» երգի եղ. (36-7):

Աշտարակեցի Խաչիկ, Սիրոյ երգ - «Այս գիւնին թո՛ղ լինի քո կենաց թասը...», «Հայրենիք սրբազան» երգի եղ. (38):

Յ. վ. Ալամդարեանց, Վարդակորոյս (39):

Երգ - «Արի՛ք ի հանդէս, մանկունք Արամեան...» (39-40):

Անտոն աղա, Սաւրի գեղացոյ երգ (40-1):

Երգ սահմանադրութեան - «Այգանայ գիշեր, ծագի առաւօտ...» (41-2):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ազաի մարդ (42-3):

Կ. Կիրճեան, Նուագ ի հանդիսի սահմանադրութեան երրորդ տարեդարձի (43-4):

ԼԸ. (45): ԼԹ. (46-7):

Երգ Վարդանայ - «Արիք դուք Սասանեաց ի ճամբար...» (47-8):

Խ. (48-9):

Ն. Ս. Մէզպորեան, Ի հանդէս առաջին տարեդարձի հաստատութեան Ազգային սահմանադրութեան (49-50):

սկ. Կատարինէ Արզումանեանց, Դժբաղդ օրիորդ (51):

ԽԲ. (52):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, վանահայր Ս. Թարգմանչաց վանից, Ուղերձ² (53-6):

[Ռ. Պատկանեան³], Մահ Զարմայրայ նահապետի Հայոց (57-61):

ԽԳ. (61-2):

ԾԹ. **Երգ ու գնացք գօրացն հայոց** (62-3):

ԿԱ. **Հայոց գինի** (63-4):

«Բաց քէն, Հայրենիք...» (64):

Զհուդի տաղ (65):

ԿԷ. (65-6): ԿԸ. (66-7): ԿԹ. (67-8):

«Գիշեր-ցորեկ կը հատաչեմ, ա՛խ, օրիորդ, քո սիրուդ...» (68-9):

Հ. (69-70): ՀԱ. (70): ՀԲ. (70-1):

ՀԵ. «Գիւնետունքըն քիչ պիտէին, որ գիւնին մոլոր ունենար...» (71-2):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Դու տեսե՛ղ ես յունիս ամսին՝ Երեսնամ դեղին վարդ...» (72-3):

Դանիէլ Սարմեանց, Երգ հայ պատանեկաց, Թուրքաց «Զարքեազ բալա» երգի եղ. (73):

ՀԸ. (73-4):

«Դուն տեսնում իս, վունց փոխտիլ է...» (74-6):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Գոհմանակութիւն նաւթից (76-7):

Զեփիոն մանկանց (77-8):

ՀԷ. (79-80):

Մկրտիչ Պէշիկաշեան, Թաղումն գեթոնցի պատանոյն (պար գէթոնցոց) [նմանող. Ուօլֆի] (80-1):

սկ. Կատարինէ Արզումանեանց, Կանանց քաղոյր (81-2):

ՂԲ. (83): ԶԳ. (83-4): ՂԱ. (84-5):

Մովսէս Զօհրապեանց - «Երբ կըպտտաս եւ մեր կողմով...» (85-6):

[Պ. Պատկանեան], Առ Կրասովսկին (86):

Ի քաջութիւն Հայկայ (87):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Մոխամմազ - «Եարար Աստուած սա ո՞վ է, որ գալիս է նազ անելով...» (87-8):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Երգ հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ քաղոյն...» (88-90):

ՁԵ. (90): Ծ. (91): ԾԴ. (91-2):

Յովհաննէս Մուշեղեանց, Անձուկ հոգւոյ (92-4):

ՂԹ. (94-5):

Արքայական երգ (95-6):

¹ Գալֆայեան Խ., «Արշակ Երկրորդ», էջ 51:

² Իրազեկվել է, որ «Ուղերձ»-ը գրված է Բաբվի Հայոց Մարզասիրական Ընկերության 10-ամյա հոբելյանի կապակցութեամբ (էջատակ):

³ Պոեմի տակ առկա է հետեւյալ նշումը՝ «Հեղինակ “Պանդխտի ի գերեզման Լեւոնի ի Փարէզ”»: Տե՛ս Պատկանեան Ռ., ԵԺ, հտ. 2, էջ 7-11:

ՂԸ. (96):
 ԾԹ. «Է՞ր հետանաս քո մայրենի աշխարհից...» (97):
 ԾԺԵ. (97-8): ԾԺԷ. (98-9):
[Ռ. Պատկանեան], Թիֆլիզի քէֆ (99-100):
 ԾԺԶ. (100-2):
Յովհաննէս Քոչոբէկեանց, Բարեկամութիւն (102):
 ԾՀԲ. (103): ԾԻԷ. (104-5):
 ԾԻԸ. **[Ս. Գալֆայեան¹], «Իզուր են, իզուր, բոնատր...»** (105):
Գիւրջի - Նաւէ աշրջ. «Իմ սիրտս աղ ես արել...» (105-6):
 ԾՂԱ. (106-7):
Մեծի իշխանի դուստր Ծուշանիկին (107-8):
[Ռ.] Պատկանեան, Էգոց (108):
 ԾՂԲ. (108-9):
Յովհաննէս Քոչոբէկեանց, Մի դժբաղդ մօր երգ (109-10):
Մ. Պէշիկթաշլեան, Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան - «Իզուր ամպերն որտոսցին...» (110-2):
 ԾՂԳ. (112-3): ԾԻԶ. (113-4):
Եղիշէ սրկ., աշակերտ Ժ[առանգաւորաց] վ[արժարանի] Վարազայ, **Ի քեզ անկայ, Հայաստան** (114-5):
Ա՛յա, ի՞նչ անեմ (115-6):
 ԾՂԷ. (116-7): ԾՂԹ. (117-8): ԾՂԸ. (118-20): ԾԽԲ. (120): ԾԽԳ. (120-1):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Երգ պանդուխտ Աշտարակեցոյ, «Մ'նց գաս, իմ լուսնեակ» երգի եղ. (121-2):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Երգ առ սիրուհին, «Հայոց աղջիկներ» երգի եղ. (122-3):
Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խիտ առ խիտ պարտիզիս բացուած ծաղիկը...», «Յամսովերջն ապրիլի» երգի եղ. (123):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Երգ - «Խուճուճ-խուճուճ քոյ շէկ մազերդ...», «Ահա սուրհանգակի» երգի եղ. (124):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Երգ - «Խուճիկ մուճիկ շատ մի' անիլ, դու իմ սիրելի...», «Կտուր - կտուր ամպ էր գալիս» երգի եղ. (125):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Երգ սիրոյ - «Խարակվում եմ քո սիրուն՝ քեզ պէս Շողանին մատաղ...» (125-6):
 ԾԽԹ. (126-30): ԾԾ. (131):
Սարգիս Փիղոյեանց, Պանդխտոյ դարձն առ ընտանիս (131-2):
Երգ առ քաջն Սամուէլ (132):
 «Կեցցէ՛ մեր Պապ, կեցցէ՛ արքայ...» (132-3):
 ԾԾԳ. (133-4): ԾԾԶ. (134-5):
Երգ - «Կտուր կտուր ամպ էր գալիս բարձր սարիցը...», վրացւոց «Նաճեր - նաճերի» եղ. (136):

Աշտարակեցի Խաչիկ, Նոր Բայազդու նորասբանք բիլիարդը (136-8):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Նոր Բայազդու լստոն (138):
Արրահամ Մարտիրոսեան, Պատահմունք նոր եղանակի (138-9):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Նոր Բայազդու բիլիարդու թշուառ դրութիւնը (139-40):
 ԾՀԲ. (140-1): ԾՀ. (141-2): ԾՀԵ. (142-3): ԾՀԷ. (143-4): ԾՀԶ. (145-6): ԾԶԷ. (146-7):
Թ. Փանեանց, Իմ վարդը (147):
 ԾՀԱ. (148-9): ԾՀԲ. (149): ԾՀԳ. (150):
Գ. վ. Այվազեանց, Երգ երեկոյեան (150):
 ԾԶԸ. (151-2): ԾԶԹ. (153-4): ԾՂ. (154-6):
Ա. Յ. Այվազեան, Ի հանդէս չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (156-7):
Արրահամ Յ. Այվազեան, Երգ Գ. տարեդարձի հաստատութեան Ազգային սահմանադրութեան (158-9):
Սահակ Ա. Խանճեան, Երգ ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան (159-60):
 ԾԿԷ. (160-1): ԾԿԹ. (161-2):
Սամուէլ Գիւլգատեանց, Որբ հայուհի (երգ) (163):
 ԾԿԸ. (164):
«Հաւար Զուլօ, մատաթ Զուլօ»² (164-6):
Յովհաննէս Քոչոբէկեանց, Առաքինասիրին (166):
Սարգիս Փիղոյեանց, Գարուն - «Մարգագետինը կարի չքանաղ սիգաւէտ...» (167):
Յովակիմ Կուզնեցեանց, Թէջնիս մօդի վերայ (167-9):
 ՄԻԵ. (169-70):
Մեսրոպ վրդ. (եպս.) Սմբատեանց, Ի քաջն Վասիլ Բեհրութեան, «Ահա սուրհանգակի» երգի եղ. (170-1):
 ՄԻԳ. (172): ՄԻԴ. (172):
Մովսէս Զօհրապեանց, Ղարաբաղցոց գիւլիմ հա՛յը (173-4):
 ՄԶ. (174-5):
[Կ. Ա. Բոզի], «Մնասցէ՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...» [խտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (175):
 ՄԷ. (175-7): ՄԸ. (177-80): ՄԺԹ. (180-1): ՄԻ. (181-2):
ՄԲ. Թ. Փանեանց, Սէր եւ գինի - «Մեր կեանքի նման ոչ ոք կեանք չունի...» (182):
 ՄԺԶ. (182-4): ՄԻԲ. (184-5): ՄԻԷ. (185-6):
ՄԴ. Մեսրոպ վրդ. (եպս.) Սմբատեանց (186-7):
ՄԻԶ. Մեսրոպ վրդ. (եպս.) Սմբատեանց (187-8):
 ՄԺԱ. (189-90): ՄԺԲ. (190-1):
Մի բուն հող, (գերմ.-ից) Վարդան Սուլթանեանց (192):
 ՄԻԹ. (193):

¹ Գալֆայեան Խ., «Արշակ Երկրորդ», էջ 109:

² Զեհեղոված է 12 ժողովրդական խաղիկ:

Յ. Վ. Ալամդարեան, *Սուգ դստեր Յեփթայեայ* (194–5):
 ՄԼԳ. (195–7):
Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, Յառա՛ջ - «Յառա՛ջ, եղ-
 րա՛րք, դէպի յառա՛ջ....» (197–8):
Երգ հարսանեաց (199):
Աշտարակեցի Խաչիկ, Նոր Բայազդու քաղաքի երգը (200):
 ՄԼԶ. (200–1):
Դանիէլ Քիրքեանց, Մոխամմազ - «Նոր գովասանք եւ
 տալիս եմ մեր այս Բագուայ հին քաղաքին....» (201):
Աբրահամ Մարտիրոսեան, Առ նամակն ասացեալ (204–5):
Նաղաշ [Յովնաթան], Տաղ որախութեան - «Նըստե[մ]ք ի
 մէջիս....» (205–6):
Յովհաննէս Տէր - Սարգսեանց, Երգ - «Նետանար եմ արտիս
 միջին խոր խոցած ձախ կողից....» (206–7):
**Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Մայրաքաղաքում կրթած հայ
 աղջիկ** (207–8):
 ՄԾԶ. (209–10): ՄԾԱ. (210–1):
Երգ - «Ո՛հ, մի՛ երթար, մի՛, սիրելի....» (211–2):
 ՄԾԳ. (212):
**Նշան Զօհրապեան, Յերկրորդ տարեդարձ Ազգային սահ-
 մանադրութեան (1862 24/ե)** (212–3):
**Պ. Վ. Պառնասեան, Միտօխն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազ-
 գային սահմանադրութեան** (213–4):
 ՄԾԲ. (215–6): ՄԼԹ. (216–7):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Հայ եւ հայտօխն (217–8):
**Սամուէլ Գիւլգաւտեանց, Որք հայի աղջիկ, «Համու լամու»
 երգի եղ.** (219):
 ՄԾԴ. (220):
**«Տիրախացոք որեմն....» լատինական «Ուսանողական
 կեանքից», թրգմ. Խ. Ասագեանց, նորնախիջեանցի** (220–1):
Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, Ազգային մաղթանք (222):
Սարգիս Փիղդեանց, Արտասոք օտարականի (222–3):
Սարգիս Փիղդեանց, Աշուն - «Ո՛ր եք, օրեր ազնի գար-
 նան....» (223–4):
Սարգիս Փիղդեանց, Երգ պանդոխտ պատանույ (224–5):
**Յ. Խ. Բ. Միրզաբեզեանց, Ողբայից բանք Սուրբ Աստուա-
 ծածնի վանից Մէլսարու, որ ի վիճակին ծամախույ, «Քանի
 որ» երգի եղ.** (225–7):
**Յ. Խ. Բ. Միրզաբեզեանց, Լուսին (Նուէր պրն. Հ. Գեոկչա-
 յեանցին ի Շամախի), «Այգանայ ահա» երգի եղ.** (228–9):
Երգ ի դիմաց պատանույ առ սիրուհին (229–30):
 ՄԽԳ. (230–1): ՄԽԵ. (231–2): ՄԽԶ. (232–4):
Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, Պարերգ - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ
 գեղեցիկ....» (234):
 ՄԾԵ. (234–5):
Ա. Մ. Մ., Նուագ Ազգային սահմանադրութեան (236):
Յովակիմ Ծիմշիրխանեանց, Մոխամմազ կարտի վերայ (237):

տկ. Կատարինէ Արզումանեանց, *Հայրենիքից գրկած* (238):
**[Պետրոս Բերդումեանց (Աղամալեանց)¹, Տաղ որախու-
 թեան** - «Պայծառ արփին արդ բարձրացաւ....» (238–9):
**[Մ. Պատկանեան], «Պարկեշտասուն կոչս, գեղեցիկ, նագե-
 լի....», «Է՞ր Հեռանաս» երգի եղ.** (239):
Առ Մատթէոս կաթողիկոսն (240):
Աբրահամ Մարտիրոսեան, Պոխանն տուն քանդող է (240–1):
Աբրահամ Մարտիրոսեան, Օրորոցի երգ - «Պիւլպիւլն զարթ-
 նել է վարդին ծոցումն....» (241–2):
 ՄՀԳ. (243):
[Հ. Հայնէ], Երագ - «Սարսափելի երագ տեսայ այս գի-
 շեր....», [ռուս.-ից փոխ.] **Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալ-
 բանդեան)** (243–7):
 ՄԿԹ. (247–8):
Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, Մարդկային հայեցածքը (248–9):
**Մովսէս Զոհրապեանց, Առօրեայ կեանք, «Խնդա ախօր,
 Հայաստա՛ն» երգի եղ.** (249–50):
Յովհաննէս Քուչուրեզեանց. Առ իմ սիրելին Ա. (250–1):
Ա. Մ. Մ., «Միրոյ չքնաղ պերճ հրեշտակ....» (251):
 ՄԶ (252): ՄՀԹ. (252–3): ՄՀԶ. (253–4):
Յովակիմ Կուզնեցեանց, աստրախանցի, Մօթի Մոխամմազ
 (254–8):
 ՄՂ. (258):
Ա. Գրիգորեան, Առ արքայն ոռուսց (259):
 ՄԶԴ. (259–61):
**Ռ. Տ.- Գ. Պատկանեան, Մայրաքաղաքում կրթած երիտա-
 սարդ** (261–2):
 ՄՂԱ. (262): ՄՂԲ. (263–5):
Սարգիս Փիղդեանց, Երգ օրհասականի (266):
Գրիգոր Նիկողոսեանց, Աղքատ ուսանող (266–8):
**Ա. Գրիգորեանց, Բագուայ 1871 թ. խղերան, «Նորմա» օպ.
 եղ.** (268–71):
 ՅԱ. (271):
**Մովսէս Զօհրապեանց, Նուագ հանգստեան, / Քո՛ւն առա-
 լուտեան** (272):
Երգ ի վերայ Գեորգ Դ. վեհափառ կաթողիկոսի (273):
 ՄԺԸ. (273–6):
Եկեղեցական երգեր եւ տաղեր.
 ԾԽԴ. (277):
**[Աստուածատուր Հենեցի², «Ալսոր սօն է ծնրնդեան, աւե-
 տի՛ս....»** (278):

¹ Տաղը վերագրվել է Պետրոս վրբ. Ղափանցուն: Տե՛ս 214-րդ էջի հմբ 11 ծանոթագրությունը:
² Տաղը վերագրվել է Մովսես Քերթոզին: Տե՛ս 209-րդ էջի հմբ 3 ծանոթագրությունը:

Ղազար վրդ. **Ճառիկեցի** - «Ղամբարաւիայլ սրբոյ տօնիս, աւետի՛ս....» (278):

«Ի մեծաջան բոց արկանեն աչք....» (279):

«Երկինք երկնից իմաց արարէք....» (279):

«Մանեակ չքնաղ պարանցիոյ կապեցի....» (280):

Ս. վրժ. **Պատկանեան, Նուագ առ ամեներանեալ Կոյսն** (281–2):

Խաչի տաղ - «Հաւիկ մի պայծառ տեսի անմման....» (282):

Յարութեան տաղեր.

«Թիրակարծէր Թովմայն մտօք....» (282):

«Մարիամ Մագդաղէնին....» (282–3):

Հոգեգալստեան տաղ - «Մեռեալ հոգւոց նորոգող....» (283):

ԾԳ. Սիմէօն կաթողիկոս Ամենայն Հայոց (283–4):

«Ե՛կ, Տէր Յիսուս, ողորմեա՛ մեզ....» (284):

«Սոխակ Հայաստանի» ի բաժանորդագրաց աթոթայական ցուցակ, կազմ. Ա. Գրիգորեանց (I-XIII):

ԾՃՔ.՝ Երգարանը պարունակում է 246 ոտանավոր: Սխալ համարակալման հետեւանքով (160 համարից թոյնք է կատարված 184-ին) երգերի թվաքանակը հասցվել է 270-ի:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 2728:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1875

169. ՍՈՒԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Լիակատար երգարան. Խմբագրեց Աւագ Գրիգորեանց. Հրատ. Աւագ Գրիգորեանցի, Աչխատ. է, Հտ. 2, Բագու, տպ. Հայոց Մարդասիրական ընկ., 1875 (дозв. пенз. Тифлис, 19¹⁰ сент. 1875 г.):

Соловей Армении. Полный пессенник. /Сост. Авак Григорьев. Изд. Авака Григорьева, Труд 5. т. 2, Баку, тип. Армянского Человеколюбивого общ-ва, 1875, 258 [31] էջ, 8⁰: **Գրաշար** Ս. Տէր - Յովհաննիսեանց: Հրատարակիչը գիրքը նվիրում է դանձակեցի պրն. Ներսես Տեր-Ներսիսյանցին:

Բվնդ.¹ Աւագ Գրիգորեանց, **Մեծապատիւ սրն Ներսէս Տէր - Ներսէսեանց, Բագու, 1875 թ. 9/2** (VII-VIII):

Սոխակի աթոթայական ցուցակը (Ա-Ը):

Ա. Գրիգորեանց, Սոխակին [1]:

ԻԸ. **Հոգւով մարդն կարդայ, իրա բանն իմանայ** (1):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Նոր եղանակի - «Աղջի՛կ, մի գնալ, գալիս եմ, ուզածդ մատանիդ տալիս եմ....» (2–3):

Յովակիմ Ծիմշիրիսանեանց, Մոխամմազ ի հանդէպ «Աստուծա՛ն դիմացիր» [երգի] (3–4):

ԻԶ. (4–5):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Խօսակցութիւն մարդոյ ընդ աղաւնոյ (5–7):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ասացեալ ի վերայ չար կանանց (7):

Աշտարակեցի Խաչիկ, Մոխամմազ անցաւոր աշխարհի վերայ (8–9):

Սարգիս Փիղոյեանց, Երեսակայութիւն հայ երիտասարդի, «Ակնապիշ անձայն» երգի եղ. (9–10):

Սարգիս Փիղոյեանց, Թանէ սպաս, «Հոռոմսիմիս սաղ ունենամ» երգի եղ. (10–2):

Սարգիս Փիղոյեանց, Մտրք խաչի աղօթք, «Հայրենիք սրբազան» երգի եղ. (10–2):

Սարգիս Փիղոյեանց, Օրհորդ կուսի իղձը, «Գիշեր-ցերեկ կը Հառաչեմ» երգի եղ. (13):

Սարգիս Փիղոյեանց, Յուսակտուր պատանին, տաճկ. «Բօզդունի» եղ. (13–4):

Սմբատ Սիսակեանց, Անակնկալ հրաժարումն... (14–5):

Սարգիս Փիղոյեանց, Մանկական լեզու. Մօր խօսակցութիւն իր փոքր աղջկայ հետ (15–6):

Գարրիէլ Ծաղիկեանց, Հարբող մարդու կնոջ երգը (16–7):

Սարգիս Փիղոյեանց, Ռեակութիւն այրութենի (18–20):

Սմբատ Սիսակեանց, «Անցեալ օրը տեսի նորան....» (21):

Գարրիէլ Ծաղիկեանց, Սիրահար - «Արեւելեան կապտասկը բորբոքում է բոցավառ....» (21–2):

Աշտարակեցի Խաչիկ, Զան գիւլում, ջան ծաղիկ - «Աղջի՛կ, անունդ Սիմիզար....» (22–3):

Կոյր Աշըգ, Դիւանի - «Առաջ գլուխդ զարդարիր, յետոյ ժամիդ սրտերը....» (24–5):

Սարգիս Փիղոյեանց, Զղջումն, տաճկ. «Դիւանի» երգի եղ. (25):

Սարգիս Փիղոյեանց, Ռեանյն աշխարհ (25–6):

Եփրեմ Միներեանց,² Առաւօտ - «Առաւօտեան կարմրաշող-շող արշալոյս....», «**Է՞ր Հեռանաս**» երգի եղ. (26):

Առաքել վրժ. Բէշարայով, Թեջնիս հոգեւոր (27–8):

Առաքել վրժ. Բեշարայով, Մոխամմազ խրատական ըստ հոգւոյ (28–9):

Իւան], Երգ տէրունական (29):

Իւան], Երգ խրատական դիւանի (30):

Մուշեղ Մուշեղեանց, «Արեւելքէն արշալոյս....» (30–1):

¹ Տե՛ս հմր 184 նկարագրութիւններ:

² Երգի տակ ստորագրութեանը նախորդում է «Հանգուցեալ» նշումը:

Սերովբէ Լեւոնեանց, Դաստան - «Անգործ, պարսպ ման եկողը...» (31-2):

Առանձար, Հանգստանակ սիրոյ (33-4):

Մ. Բժշկեանց, Մոռէւ - Մէրէ¹ (34-6):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, Տաղ ի ժամ գարնան, ի գոյն «Ղալայի» խաղի (36-7):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, Ողբերգութիւն առ մայրաքաղաքն, Անի, ի գոյն «Անի քաղաք նստեր կուլայ» [Երգի] (37-8):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, Երգ առ Անի՝ գառն Բագրատունեաց (39-40):

[Սայեաղ - Օղի], «Աստուծ Հայր անծին...» (40-1):

[Բիմիւն], «Աղջիկ, ստանբար յեման ես, թագայ դուրս եկած նուրար ես...» (42-3):

[Յովսէփ], «Անկիրթ ազգ կան օս անանեալ, նորանց անտարան չի լինիլ...» (43):

Յովակիմ Ծիմշիրիսեանց, Մոխամմազ - «Արի քո չարոտանեմ, սէրս սէրիդ կարօտում ա...» (44):

Յարութիւն Պոպուկեանց, Սիրոյ երգ - «Արի՛, իմ սիրելի, բան եմ ասում քեզ...» (45):

Յարութիւն Ոստանիկ, Ոգի Հայաստանի (Զանիկ Արամեանի պատկերի վերայ) (45-6):

Յովակիմ Ծիմշիրիսեանց, Մոխամմազ - «Ա՛խ քո ջամալիդ մատաղ, խելք ու քեամալիդ մատաղ...» (46):

Երգ առ արքայն ռուսաց² [[Թրգմ.] Ավետիք Մամիկոնեանց (47):

Յովսէփ վրդ. Փինաչեանց, Հառաչանք գիշերային յընդանին իր (48-9):

Բէգզադէ, Երգ - «Աղջիկ դու սիրուն, շքեղ անուում...», տաճկ. «Բազարդայ չիչազի» եղ. (49-50):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Յաղագս աշխարհի (50):

Բէգզադէ, Երգ - «Ա՛յ աղջիկ, է՞ր ես...», տաճկ. «Այ բալա ուշազի» եղ. (51):

Խրիստափոր Մարդանեանց, «Արեգակ ես, թէ լուսնեակ, պայծառ դիմօք եար ինձ համար...» (52-3):

[Մ. Բժշկեանց], Փափագ պարսկահայի (53-4):

Միսկին, «Աշխա՛րհ, աշխա՛րհ, ո՛վ անողորմ աշխարհ...» (54-5):

Աւետիք Մամիկոնեանց, Երգ ի գովեստ Ազգային սահմանադրութեան (1871) (55-6):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ի վերայ բիւրիւի (56-7):

Սամուէլ Գիւլգատեանց, Ես եւ իմ պարտքը (57-8):

Միսկին, «Բօլոր բարձր սալբո չինար...», «Սամաւարը պատական է» երգ եղ. (58-9):

ԿԴ. (59-61):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, Ներքող³ (61-4):

Յարութիւն Ոստանիկ, Գեղեցիկ գիշեր (64):

Ալեքսանդր Աթաբէգեանց, Պանդուխտն առ «Սոխակ Հայաստանի», «Անուշ քընակի» եղ. (65-6):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Բողորածե պայծառ դէմք լուսինին նման ես արել...» (66):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ով ունի աղջիկ պարուն, Խորա գարունն է գարուն (67-8):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ասացեալ ի վերայ պատուելի սիրտքի, որ ի ձեռս ռմանց եղեալ է անպատիւ (68-9):

Գարրիէլ Ծաղիկեանց, Առ գինի (70-1):

Գարրիէլ Ծաղիկեանց, Գինի - «Գորովագութ մեծն Բաբոս...» (71-2):

[Զիւանի], «Գիտունի ինտ քար քաշելն ինչտ է խիստ...» (72):

[Զիւանի], «Գիտունը տգէտի բանից չի ցաւի...» (72-3):

Դա է վրէժ, «Գեղեցիկ մի օր շարաթ առաւօտ...», «Մէկ խեղճ տղայ» երգի եղ. (73-4):

Պետրոս Տէր - Մարկոսեանց, Ունայնութիւն աշխարհի (74-5):

Սարգիս Փիղոյեանց, Զան գիւլում տեղացի լեզում (75-6):

Յարութիւն Ոստանիկ, «Գարնանարեր...» (76-7):

Միսկին, «Գարուն գալուց խոշս կուգայ ծաղկունքոտիցին...», «Կտուր կտուրի» եղ. (77-8):

Աւետիք Մամիկոնեան, Առ աստուածընտիր քահանայապետ Գեորգ Դ. Կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց⁴ (78-80):

Մերովբ քննչ. Փափագեան, «Դաշնակ երգոց ձայն խնդութեան...», «Հիւսէյնի» եղ. (80-1):

Աբրահամ Մարտիրոսեան, Ով բանաստեղծ է, խօսքն անկեղծ է (81):

[Իւան], Երգ հոգեւոր (81-2):

[Մկրտիչ], Մոխամմազ Նոխայ բարբառով (82-3):

Յարութիւն Ոստանիկ, Պատանի երգիչ (83-4):

Յարութիւն Ոստանիկ, Վարդիկ, «Մ՛ւր ես արագ դնում» երգի եղ. (84-5):

[Օլով Գ.՝], Խորհրդոյնը դառնաշխատին [ռուս.-ից թրգմ.], Յովհաննէս Քուչուրեգեան (86):

³ Իրագեկվիլ է ներբողի գրվելու շարժառիթի մասին. այն է՝ Գաբրիէլ արքեպս. Այվազյանցի Հատիճի վանք այցելելը 1867 թ. հուլիսի 15-ին: Խոսվել է Զաքարի սպասարի մասին, որի անունը հիշատակված է ներբողում (էջատակ):

⁴ Ներկայացված է Գե.որդ Դ. Կոստանդնուպոլսեցի կաթողիկոսի համառոտ կենսագրականը՝ արտատպված «ՄՀ» լրագրից (1875 թ., հմր 55):

⁵ Թարգմանութիւնը տպագրվել է «Հայկ. աշխ.»-ի 1866 թ. 1-2 համարում (էջ 1-2), (տե՛ս «ԿՀԱՄ», Բ մաս, հմր 84):

¹ Իրագեկվիլ է, որ այդ քաղաքի մոտ են իրար միանում Եփրատ եւ Քարուն գետերը (էջատակ):

² Իրագեկվիլ է, որ գետեղված է «Божье Царя храни!» երգի թարգմանութիւնը:

- Արքաճամ Մարտիրոսեան, *Թերէրիցն կանանչեց, հարրողն չի ամանչեց* (86):
- Արքաճամ Մարտիրոսեան, «Ես սիրողն հարբածն եմ, ինչպէս գար է՞ր կասեն ինձի...», ըստ եղ. «Ման մաստի շարբամ» շեյիհի (86-7):
- Սարգիս Փիղոյեանց, *Ծուլութիւն* (87):
- Սարգիս Փիղոյեանց, *Սիրտ սիրահարեալ, «Յերկու ձեռքն»* երգի եղ. (88):
- Ե. Փ., *Ջան գիւլում* - «Ես քո սիրովն ամեն օր...» (88):
- Խաչի Դաչի, *Խրատ շատ քնող է Ծոյ մարդկանց* (89):
- Կող Աշղգ, աստրախանցի, *Կող Աշղգի երգը, Թէջնի* (90-1):
- Ա. Հայկունի, *Կիլիկիա* - «Ես կուգամ Կիլիկիայէն...» (91-2):
- Ա. Հայկունի, *Ով ոսկեմոլ՝ նա հայ չէ* (92):
- [Զիւանի], «Երբ նաւը ծովը ընկողմի...» (93):
- Դա է վրէժ, *Հայ օրհորդի աղօթքը* (93-4):
- [Իւան], *Երգ դափնայ կամ շաքի* - «Ե՛կ տես ստեղծողի կարգըն սահմանըն...» (94-5):
- [Իւան], *Երգ թէջնի* - «Եարար էս խօսքերս ձեզ էլ դոր կըգայ...» (95-6):
- Միքայէլ Ա. Միրզոյեանց, *Վարդանի վերջին խօսքերը իր գօրքին* (96-7):
- Առանձար, *Առ Նասրադին-Յահն ի վերադարձն իրոյ ի Բարեշունէ* (97-8):
- Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, *Ծեր Քաղցրանուագ, ի գոյն «Բառքառ թիքանի» խաղին* (99):
- Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, *Բարեգործին* (100):
- Յարութիւն Վաքիլեանց, «Երանի թէ քարանամ...» (101):
- Բագրատ Գնդունի Խ. Աշտարակեցի, «Եթէ որ դարդս պատմեմ համայն աշխարհին, սիրակա՛ն...» (101-2):
- Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, *Մաղթանք առ ամենասուրբ Երրորդութիւնն. Վասն կենաց ոռուսաց կայսր Աղեքսանդր II-ի, վասն Վեճափառ Գէորգ Դ-ի եւ վասն կենաց Բագուայ Մարդասիրական Ընկերութեան եւ յօրելեանի սոթի ոգեալ* (102-5):
- ԺԱ. (106-7): ԺԲ. (108-9): ԺԵ. (109):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, *Անկիրթ մարդը* (110):
- Սարգիս Փիղոյեանց, *Յուսահատ սիրտ, «Յերկու ձեռքն»* երգի եղ. (111):
- [Իւան], *Երգ շաքի* - «Էս դամի դովրանի գողվո սաֆայի...» (112):
- [Իւան], *Երգ դըֆլամմա* - «Է՛՛յ աղալար մեան բիր եօլա դիշմիշամ...» (112-3):
- [Միսկին], *Մոխամմազ* - «Էշիսիցո ջոնոն եմ դատել՝ գիշեր-ցերեկ հաղ եմ ասում...» (113):
- Պետրոս Մաղաթեանց, *Մարդկութիւնն մարդից ուզիր, / Անուշ հոտն վարդից ուզիր* (115-6):
- Խաչատուր Մարդանեանց, *Ծամախոյ քաղաքի 1859 թ. երկրաշարժը* (116-8):
- Սահակ Տէր - Արքաճամեանց, *Առ Գրիգոր Թովմասեան Այվազեանցն* (118-9):
- Աղեքսանդր վրդ. Արարատեան, Հայ կաթողիկ, *Նիրական ներքող առ երիցս երանեալ Ներսէս Ե. Ծայրագոյն եւ Վեճափառ կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց յաւոր հանդիսի նորայ 9/9 1846 ամի* (119-21):
- Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, *Մի րաբունապետի յիշատակին* (121):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, «Թովհան էլլա իւր ճոտերով...» (122):
- Արքաճամ Մարտիրոսեան, *Խրատ հասկացողի համար* (122-3):
- Սարգիս Փիղոյեանց, «Ի չքնաղ դիպար ազնի երեսաց...», «Թէ իմ ալեւոր» երգի եղ. (123-4):
- «Ի քաջախոմբ յայս փառանեղ ասպարեզ...» (124):
- Ա. Հայկունի, *Քաջ կոյս* (124-5):
- Սարգիս Փիղոյեանց, *Խիղճը ի ձեռաց մի՛ թողուր* (125):
- Յովհաննէս Աստուածատուրեանց, *Հրաւեր սիրոյ* (125-7):
- Բօն - Ամի, Հայ աղջկայ արտասուքը, ըստ եղ. "ԿՐՈ ՏԵՆ, MAMA" (127-8):
- Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, «Ի՞նչ կայ ստաւել երկրի երեսին...» (128):
- Յարութիւն Ոստանիկ, *Նւէր ծնողաւեր գաւակներին* (129):
- սկ. Կատարիկէ Արգումանեանց, *Կարօտ մայր* (129-30):
- Գ... Ե..., *Առ Լիզա* (130):
- Սամուէլ Գիւլգատեանց, *Կորուստ, «Արիք որ երթամք»* երգի եղ. (131):
- Արքաճամ Մարտիրոսեանց, *Մոխամմազ* - «Լոյս ես լուսատու, լոյսդ անարժան էլլա ինձի...» (132-3):
- Միքայէլ Միրզոյեանց, *Իմ կտակը* - «Լա՛ւ լսիր դու իմ կտակը...» (133):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, *Նոր Բայագեղու բարեկենդանի կուրքնուկ պարը* (134-5):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, *Սիրտ սրտում* (135-6):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խնամք արա՛, մօտդ գայ վարդի կարօտ սոխակս...», «Յերկու ձեռքն երկու մոմ...» երգի եղ. (136-7):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խմեցէ՛ք, եղբայ՛րք, քաղցրահամ գինի...», «Մեր կեանքի նման...» երգի եղ. (137):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խանութիւնս լաւ գինի կայ...», «Սամաւարը տարան յօտէն» երգի եղ. (138):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, «Կող շանէր դէս արա՛...», «Թէ սիրում ես թամաշա» երգի եղ. (138-9):
- Աշտարակեցի Խաչիկ, «Յերեկ անվերջ գիս կարծէի կենդանի...» (138-40):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Էր ժամանակ, որ սուսերս շողշողում...» (140-1):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խելքիս սունը աներեցիր՝ աղջիկ, գեղջիկ գովանի...», «**Գիշեր ցերեկ կը հառաչեմ**» երգի եղ. (141-2):

[Իւան], Երգ դուրեկի - «Խնդրում եմ Ստեղծողէդ, ե՛կ մեզ արդար մի դատիր, Տէ՛ր...» (142):

Ալեքսանդր Աթաբէկեանց (աղեանցի), **Բանդարկեալ հայ երիտասարդ**, «**Հայրենիք սրբազանի**» եղ. (142-3):

Մովսէս Գրիգորեանց (երեւանցի), «Խղճա՛, ո՛վ իմ սէր, ինձ խղճալոյս եղուկ սոխակիս...», «**Ասում ես՝ դիմացիք**» երգի եղ. (143-5):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խորհրդակից իմ ազնիւ, դու միակ մահամոր, սիրուհի...» (145-6):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խաչաձեւ քաշ ես արել սարանոցիդ ոսկեայ մանեակ...» (146):

Բագարատ Գնդունի Աշտարակեցի, «Խանում ջան, մի վախտ էիր դու մահամորի խաւ ինձ համար...» (147):

Յովհաննէս Տէր - Սարգսեանց, (գիրքեցի), «Կոյս մի չքնաղ գանգրահեր...», «**Յերկու ձեռին երկու մոմ**» երգի եղ. (148):

Կարապետ վրժ. Մատինեանց, Երգ ի սոխակէ առ վարդն (148-9):

Կարապետ վրժ. Մատինեանց, Երգ սիրոյ - «Կորուսի զվարդն հատեսակն...» (149):

Կարապետ վրժ. Մատինեանց, Երգ սիրոյ դիմառնաբար ի սոխակէ առ վարդն (150):

Կարապետ վրժ. Մատինեանց, Երգ առ վարդն (150-1):

Մովսէս Գրիգորեանց (երեւանցի), «Կշտացի՛ր, ո՛վ հողեղէն, քանի մի նայիս աշխարհին...» (151-2):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, Ի վերայ ստախօս մարդոյ (152-3):

Բագրատ Գնդունի Խ. Աշտարակեցի, «Հոգի ջան, հեզամոգի, ինչպէս մէկ գատն ես ինձ համար...» (153-4):

Խաչատուր Մարդանեանց, «Հազար անգամ ամենայն ժամ թո՛ղ վա՛յ իլնի էն հօրը, մօրը...» (154-6):

Սամուէլ Գիւլգատեանց (նորջուղայեցի), **Մենք եւ մեր ուսումը**, «**Բաժակներ առնունք**» երգի եղ. (156-7):

«Հուրն սիրոյ իմոյս ազգի՛ միշտ ի խարոյկ սրտիս վառի...» (157):

«Հրաշմանչ վիշապաց բորբոքեալ մեծ գազան...» (158):

Ա. Հայկունի, Վարդը առանց փշոց չլինէր (158):

Ի վերաբանաստեղծութիւն Ազգային սահմանադրութեան - «Հայուն աչքէն ալ չհոսէ դառն արցունք...» (159):

Յ. Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստան՛ն, երկիր դրախտավայր...» (159-60):

Մովսէս Զօհրաբեանց, Երգ ուսանողաց - «Հայկայ ենք մենք սերունդք, հարազատ եղբայրք...», ըստ եղ. «**Հայրենիք սրբազան**» երգի (161-2):

ԾՂԷ.¹ (162): ԾՂԳ. (163):

Սարգիս Փիղդեանց, Հայաստան - «Հայաստան՛ն, Հայաստան՛ն, անուշ Հայրենիք...» (163-4):

Սարգիս Փիղդեանց, Սոխակ սիրահար, «Յամասկերջն ապրիլի» երգի եղ. (164):

Յովհաննէս Մուշեղեանց, Քաջերն հայոց (164-5):

Թադէոս Զախարեանց, Երգ պանդոխտ Հայ պատանու (165-7):

ԾՂԶ. (167):

Մաղթանք - «Հոգիդ Աստուած, աղբիր շնորհաց...» (168-9):

[Մ. Բժշկեանց], Բաժակ հասարակաց (168-9):

Ա. Հայկունի, Քնար սիրոյ (169-70):

Աւետիք Մամիկոնեանց, Ջայն հայկազանց առ Հայաստան (170-4):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, Մոխամմազ ի վերայ ծածկեալ խորհրդոյ (174-5):

Սմբատ Սիսակեանց, «Մնաս բարեալ, կը հետանամ...» (175-6):

Դօն Անուշաւան Սիսակեանց, Թոյս մազեր (176-7):

Միքայէլ Նալբանդեանց (Կոմս Էմմանուէլ), Մանկութեան օրեր (177-8):

Կարապետ Դ. Դակեսեան, Մարջ հայկական (179):

[Զիւանի], «Մի՛ լինիր, ո՛վ բնութիւն, կեանքիս դաւաճան մի՛ լինիր...» (179-80):

Կարապետ վրժ. Մատինեանց, Դիմառնաբար ի վարդէ առ սոխակն, «**Շուգարչի քի դաղլար**» երգի եղ. (180-1):

Կարապետ վրժ. Մատինեանց, Երգ սիրոյ ի սոխակէ առ վարդն (181-2):

Միսկին, «Մինչեւ ե՞րբ, նազելի, չարչարեմ...», «Սաքայի չիքասբի» եղ. (182-3):

Բէգզադէ, Առ սիրուհիս Խ., տաճկ. «Բեւա շիմշադի» եղ. (184-5):

Բէգզադէ, Երգ - «Մի անգամ ես քեզ տեսնելիս...», տաճկ. «**Համու լամու**» երգի եղ. (185-6):

Մկրտիչ Վարդան Աղայեանց, Երգ - «Յաւուր Նոր տարույս՝ ժամ է մեզ ահա...», «**Վարդակորուսի**» եղ. (186-7):

Երգ Յարութեան - «Յարեալ Քրիստոս այսօր, անտիս որդիք Սիօնի...» (187):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, «Նազըդ քաշելոյ հալ չունեմ թէպէտ...», ըստ եղ. «**Կէթ դղանդինան**» նաբաթի (187-8):

ԾՁԳ. (188-90):

¹ Ոտանավորի տակ, ստորագրութեան փոխարեն 3 ատղանիչ է դրված:

[Մ. Բժշկեանց], *Արձագանք Ջարկեարի*¹ (190–2):

Մ. Բ. Փափագեանց, «Նորասունկ ծաղկունք բուրաստանիս, եկէ՛ք պարենք շարած....», «Նորարթս խայրիք» երգի եղ. (192):

[Մ. Բժշկեանց], *Առ հայրենակիցս իմ* (193–4):

Երգ «Նա՛զլու, էդպէս մի՛ անիր....», տաճկ. «Հէյլա բէլա էյլամեայի» եղ. (194–5):

[Միսկին], *Նամակ* - «Նամակ, բարես տա՛ր պարոն Աւագին....» (195):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, *Գեղեցկութեան անհաստատ լինելն* (195–6):

ՄԼԷ. Ի վերայ Անի քաղաքի (196–9):

«Ծուշանագեղ դո օրիորդ, պսակ վարդից կոյս Մարիամ....» (199):

Ա. Գ. Նազարեանց, *Հաշտարխան* (199–201):

Աւետիք Մամիկոնեանց, *Երգ առ սրտակից բարեկամ իմ* (201):

Մուշեղ Մուշեղեանց, *Ընդունիր անուշ գառ, / Իմ սիրոյս բարբառ, ըստ եղ. «Մայր Արաքսի ափերով»* (202–3):

Մաղթանք առ Հոգին Սուրբ (203):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, «Ո՛վ իմ սիրականս, մատաղ քեզի, ջանս....», ըստ եղ. «Մարալ ու ջէյրան» մուսիսմազին Թուրքի ջի (203–5):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, *Խօսակցութիւն պառաւի թետ* (205–7):

Մկրտիչ Աթաբեկեանց, *Մայր եւ մանկիկ* (207–8):

Միքայէլ Միրզայեանց, *Կոռնկ* - «Ո՛ր ես թոչնոմ, կոռնկ, ո՞ր ես վոսգոմ....» (208–9):

Գեորգ Ղասաբեանց, *Առ Հայաստան* - «Ո՛ր իմ Հայաստան, անուշիկ երկիր....» (209–10):

Երգ *ուրախութեան* - «Ո՛վ Աստուած անմահ, Դո մեր Հօր թիսեա....» (211):

Երգ *գոհացողական զկնի դաստոթեան* (211):

Յարութիւն Ոստանիկ, *Հարսընտիր երիտասարդին* (212):

Կոյր Աշըգ, *Նորածին մանուկը Տիգրան, «Քեշիչ-օղլու» ձայնով* (213–4):

Աշտարակեցի Խաչիկ, *Երգ սիրոյ* - «Ոչ մի տեղ դեռ չեմ տեսել քեզ անան հանճար....» (214–5):

[Զիւանի], «Ո՛վ սիրտ, իմաստութեան եռանդ ունեցիր....» (215–6):

ՄԾԹ. (216–7):

[Զիւանի], *Ղոշմայ* - «Ո՛վ մարդ, քեզի կատեն վատ ճանաչելէն....» (217):

Թադէոս Զախարեանց, *Երգ* - «Ո՛վ իմ Հայրենիք, երկիր պատական....», «Ո՛վ դու բարեկամի» եղ. (217–8):

Վահրամ վ. Մանկունի, *Ուղերձ յաւուր օրինութեան բացման ճեմարանի Սրբոյ Էջմիածնի* (218–20):

Զախար, *Երգ* - «Ո՛վ առաւօտեան դո գեպիտո քաղցրիկ....», «Մեզնից շատ առաջ» երգի եղ. (220–1):

Մարտիրոս Թումանեանց, *Ողջոյն գարնան, «Գարունն է եկել»* երգի եղ. (221–2):

Կոմսիկ, *Հառաչանք հայրենասիրի, «Вальс Мабель»* երգի եղ. (222–3):

Աւետիք Մամիկոնեանց, *Առ խնդրութիւն* (223–4):

Պետրոս Մադաթեանց, *Երգ ի սօսնի Վարդավառի*² (224):

Ալեքսանդր Աթաբեկեանց (սաղեանցի), *Պանդուխտ հայ երիտասարդ առ իւր անմակ, «Ո՛վ դու բարեկամ»* եղ. (225–6):

Մովսէս Գրիգորեանց, *Երգ սիրոյ* - «Որ ի սիրելոյս ինձ բարես չկայ....» (226–7):

Խ. Սասունեանց Աշտարակեցի, *Գինի* - «Ով որ քեզ գործ է ածոմ, դո նորան ես մէր, գինի ջանս....» (227–8):

Անդրէաս Սեւրիգին, ³ *Նւեր Լ...ին* (228):

[Մ.] Բժշկեանց, *Իդձ պանդխտի* - «Պարսկաստանէն արձակում եմ հառաչանք....» (229–30):

Արքաբաճ Մարտիրոսեան, *Երբ ստացար ծերութիւն, / Էլ չի անես սէրութիւն* (230–1):

Սմբատ Միսակեանց, «Սէրդ սրտումս միշտ վատ է....» (231–2):

Սարգիս Փիղոյեանց, *Սիրտ սիրահար, «Մանեակ չքնաղ»* երգի եղ. (232):

Աշտարակեցի Խաչիկ, *Գիւլիզարի երգը* (233):

Ա. Հայկունի, *Պարերգութիւն* - «Սիրուն աղջիկ, ե՛կ իմ թետ....» (234):

Սարգիս Փիղոյեանց, *Ողջ լե՛ր, «Սոխակ Հայաստանի», «Այգաճայ ահա»* երգի եղ. (235):

Սարգիս Փիղոյեանց, *Նուեր առ «Սոխակ Հայաստանի»* (236):

Եփրեմ Մեներեանց, *Սէր* - «Սիրանունը սրտով սիրած սիրելի....», «Է՛ր հեռանաս» երգի եղ. (236–7):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Նամակ իմ, բարես տար» երգի *հանդէպը* (237–8):

Աշտարակեցի Խաչիկ, *Երազ* - «Սոխակի» երգերն երկար կարդալով....» (238–9):

Մկրտիչ Ամիրջանեանց (սինեցի), *Պանդխտի հառաչանքը դէպի «Սոխակ Հայաստանին», «Ո՛նց դաս իմ լուսնակ»* երգի եղ. (239–40):

Միսկին, «Սոխակ Հայաստանի» (240):

² Հրատարակիչը խնդրանքով դիմել է տկ. Ո. Մաղաթեանին՝ իրեն ուղարկել Պ. Մաղաթյանի անտիպ ոտանավորներից (էջատակ):

³ Իրագեկվել է, որ ազգությամբ ոռուս այս հեղինակը տիրապետել է մի քանի լեզուների եւ որ 1873 թ. մասնակցել է Բաքվի հայ թատրոնի ներկայացումներին (էջատակ):

¹ Իրագեկվել է. «գրվածքը ստացել է Թեհրանից՝ պրն Մկրտիչ Յ. Բժշկեանից, որ կարծել է Զարկեարին կենդանի» (էջատակ):

Արրահամ Մարտիրոսեան, *Մարդկանց վարքն փոխել ա, / Ըշմարիտն ծախել ա* (241):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Վարդ կարմիր թշիդ սպիտակ խալլ...» (241-2):

Սարգիս Փիղդեանց, *Ռստոցի Փղիպատս Փիղդեանցի մահան առթիւ*, «Հեռացել եմ իմ մայրենի» երգի եղ. (242-3):

Ստեփան Պետրոսկիսիօ, «Տո՛ր ինձ թեւեր, քո մօտ թոչեմ...», «Ախ Գլազիենկա» երգի եղ. (243-4):

Կոյր Աշըղ, *Դիւանի* - «Տէ՛ր, թէ ստեղծողս դու ես, մի՛ տար մարդոյ ձեռ ինձի...» (244-6):

Ս. Ծաֆազիզեանց, *Իդձ սրտիս* (245-6):

Զիւանի, «Տգէտ բամբաստողները անծանօթ լուրի կը սպասեն...» (246):

Մուշեղ Մուշեղեանց, *Քնար իմ* (247-8):

[Իւան], *Մոխամմազ եւ բանք տերունական* (248):

Մովսէս Գրիգորեանց, «Տըրտմեցայ ես այսօր, իմ սէր չեկայ...» (249):

Ա. Գ. Նազարեանց, *Հրաւեր ազգութեան* (250-2):

Մեսրոպ քնկ. Փափազեանց, «Յնձա՛, սիրուն հայրենիք, նոր արշաղոյս գիտութեամբ...», «Յերկու ձեռիս» երգի եղ. (252):

Սահակ վրդ. Բաղդասարեանց, *Առ Հայաստան* - «Քաղցր է մեզ համար Հայաստան աշխարհ...» (252-3):

Միքայէլ Միրզոյեանց, *Երգ պանդոխտ Հակազնոյ* (253-4):

Ա. Հայկունի, *Քաջը կոյս* (254):

[Իւան], *Երգ ի վերայ հարսանեաց* (255):

Աշտարակեցի Խաչիկ, *Հանելուկ* - «Քանդակիչ, բայց կեանք տող, մի՞թէ դու անմահական ես...» (255-6):

Ս. Գիւլզադեանց, *Աղօթք երեկոյեան* - «Օ՛ն ի հանդէս օրհնութեան...» (256-7):

Զիւանի, «Օտարի բնական գիտութիւնիցը...» (257-8):

Աւագ Գրիգորեանցի աշխատութիւնների տպագրածքը (I):

«Սոխակ Հայաստանի» II Հատորի բաժանորդագրաց աթոռ-թայական ցուցակը (III-XIV):

Ծնթ.՝ Երգարանը պարունակում է 251 ոտանավոր: Համարակալման սխալի պատճառով (հմր 16-ը կրկնվել է) թվաքանակը ստացվել է 250:

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր. 1623: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 2886.

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 31): ԿՀԲԸԾԳ, 1891 (էջ 45):

Պրըրկն՝ «Մշակ» 1875, հմր 5՝ 12/Բ, էջ 4, «Յայտարարութիւններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ:

170. ՍՈՆԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ,

Ա. անվնթ.՝ Հտ. 3, Հայոց ժողովրդական երգեր, Երկասիրութիւնք ազգային երգիչներէ, [Հաւաքեց Յակովբ Փամպուլեանց, հրատ. Ա. Գրիգորեանց], Աշխատ. է, Բագու, տպ. Հայոց մարդասիրական ընկ., 1876 (дозв. ценз. Тифлис, 28го мая 1876 г.), 259, [26] էջ, 8⁰ (գրաշար Լեւոն Տէր-Յովհաննիսեանց):

Բ. անվնթ.՝ Соловей Армении. Т. 3. Популярные песни Армянских певцов. произв. 7с Баку: тип. Армянского Человеклобивого Общ.-ва.

Բվնթ.՝ Աւագ Գրիգորեանց, *Երկու խօսք, 1876, 4/Գ, Բագու* (VII-VIII):

Յակովբ Փամբոխչեանց, «Մեր հաւաքած երգեր...», *Աստրախան* (1):

Սէյեան, «Ինչ ազգ որ աշողներ չունի...» (2):

Ա. Գրիգորեանց, «Իմ սոխակիս...» (3):

Թուրինջի երգերը.

1. «Այրն Աստուած, որ ստեղծեց հայր Ադամին, մայր Եւային...»¹ (1-2):

2. «Աստուած ամենակալ, հզօր թագաւոր...» (2-3):

3. «Աշխարհումս շատ մարդ քեզ կարօտ կայ, եանայ, եանայ...» (4-6):

4. «Արի՛ գնա՛ եարի մօտ, քո ցաւ ու տեղ ու ճարի մօտ...» (6-7):

5. «Աշխարհ դուս եկած դու նոր նշան ես...» (7-9):

6. «Ասեմ ձեզ՝ վեց դարում ո՛վ եկաւ աշխարհ...» (9-10):

7. «Ո՛վ սիրելի եղբայր, ականջ դի՛ր, լսի՛ր...» (10):

8. «Բիւրբիւ եմ վարդից կարօտ, խարի ձեռից գանգատ ունեմ...» (10-1):

9. «Գիշեր - ցերեկ չունիմ դարար ինձի...» (11-3):

10. «Գիտեմ, իմաստութեամբ քեզի թայ չունես...» (13-4):

11. «Գեղեցիկ ես, գեղեցիկ, շատ դիւամայթ ես գեղեցիկ...» (14-5):

12. «Գովելի ես, գովելի, ջորա, ջորա, բարաթ, բարաթ...» (15-6):

13. «Դիպուկ դեմքդ գտովարդ դաֆտար, նամակ չէ, ի՞նչ ա բաս...» (16-7):

14. «Երկնային Թագաւորն՝ ստեղծողն Աստուած...» (17-8):

15. «Եղբա՛րք, էս աշխարհին ումտոյ մի՛ կայէք...» (18-9):

16. «Ե՛կ, Ադամայ որդի, դու լաւ ֆիքր արա՛...» (19-20):

17. «Երկու խան որ կոխ ուզեն...» (20-1):

18. «Է՛՛յ նոր սիրելի նազանի խանըմ...» (21-2):

¹ Էջատակային ծանոթագրութիւնը վերաբերում է Ադամի մասին Հայ ժողովրդական պատմական ավանդույթին:

19. «Է՛յ նորահաս...» (23):
20. «Թե՛ կամենաս, մէկ սուր ա՛ն, արեւո՛ր մատաղ...» (23-4):
21. «Իմաստունք, մարգարէք որ աշխարհ եկին...» (24-5):
22. «Իմ սիրելի, մինչեւ ե՛րբ ես արտասուեմ...» (25-6):
23. «Ինձ վատություն արի՛, մատաղ, մի անիր...»¹ (26-7):
24. «Ինձ մի հալիր, մի մաշիր, սիրտս բարակ մազ մի անիր...» (27-8):
25. «Կարմիր, կանաչ բացուած վարդի նման ես դու...» (28-9):
26. «Ղոչաղ կոտարարներ հուշում են քաշած...» (29):
27. «Նոր բահար ես գովելի, թագա նուգբար ես գովելի...»² (30):
28. «Նշա՛նց տուր պատկերդ, տեսնեմ աչքերդ...» (30-1):
29. «Ո՛վ իմ սիրելի, մէկ մօտս արի...»³ (31-2):
30. «Ո՛վ սիրելի, էս աշխարհի...» (32-3):
31. «Ո՛վ սիրելի, մէկ ոսհմ արա...» (33):
32. «Ո՛վ եղբարք, ստու օղորդք բաներ շատ կասեն...» (34):
33. «Պարծանք ես երկնքի, լոյս ես աշխարհի...» (34-5):
34. «Պատկերով խիստ աննման ես, սիրելի...» (35-6):
35. «Պատկերդ գեղեցիկ գուգել ես, նազլու...» (36-7):
36. «Պատուիրանից ոչ էլի, միտքս չարեօք ոչ է լի...» (37-8):
37. «Ջստ կու կանչեմ առաւօտանց...» (38):
38. «Սիրելի, կշտիցս եկար անցկացար...»⁴ (39):
39. «Սիրելի, քեզ գովել չիլնի...» (39-40):
40. «Սիրելի, ճշմարիտ շատ գեղեցիկ ես...» (40-1):
41. «Սիրելի, տեսդ ոսնգ, ոսնգ, ոսնգ...»⁵ (41):
42. «Սուրբան ես, անուանի կայսերաց զասակ...» (42):
43. «Ոսկիի պէս ճատ ես, կանթեղի պէս վառ ես...» (42-3):
44. «Վարդ ես աղոտր գարունքում օր...» (43):
45. «Տասնմիսնգ օր եկած բոլորում լուսին...» (44):
46. «Քրիստոս Աստուած ինքն որ եկաւ աշխարհ...» (44-5):
47. «Երեսդ շող-շող է անում...» (45-6):
48. «Ա՛հ, եա՛ր ամա՛ն, ամա՛ն, դիլբար ամա՛ն, ամա՛ն...» (46-7):
49. «Եա՛ր, քո չինար բոյիդ խիստ լաւ կու սազի...» (47):
50. «Այբն անգիւն մին ակն ա...»⁶ (48):
51. «Թի՛ Տեսոն Փրկչին միակ տառի...» (49):
52. «Հայր մեր որ Աստուած եարաթտի Ադամ...» (49-50):
53. «Սիրելի, քո պայծառ կերպդ տեսնելու...» (50-1):

¹ Իրագեղկվել է երգի՝ «Քնար Հայկական» երգարանի մեջ տպագրված լինելը (էջատակ):

² Իրագեղկվել է երգի՝ «Քնար Հայկական» երգարանի մեջ տպագրված լինելը (էջատակ):

³ Իրագեղկվել է երգի կառուցվածքի մասին (էջատակ):

⁴ Իրագեղկվել է երգի՝ աշուղական տեսակի մասին (էջատակ):

⁵ Իրագեղկվել է երգի՝ աշուղական տեսակի մասին (էջատակ):

⁶ Իրագեղկվել է երգի՝ աշուղական տեսակի մասին (էջատակ):

54. «Իմ եարս ի՞նչ էլաւ, սարդարս ի՞նչ էլաւ...» (51-2):
55. «Այս է տունն իմ յախտեցից...» (52-4):
56. «Է՛յ նազանի, քեզնից մի բան հարցանեմ...»⁷ (54-5):

2երթեզի երգերը.

1. «Եարար, ես քեզ ի՞նչ եմ արել...» (56):
2. «Խօսքդ քաղցր խելքս տարար...» (56-7):
3. «Էսքան որ քաշըմ եմ քու ահուգարդ...» (57-8):
4. «Ես դարիք բիլբիլ եմ դատել, դու կասուել ես խարի, դիլբար...» (58):
5. «Մին փախամ սովդայէդ քաղարք բէ քաղարք...» (58-9):
6. «Ախ մի՛ քաշիր, ախ քաշելով դաղում եմ...» (59-60):
7. «Ինչ սովդայ էր, դու իմ գլխիս բերեցիր...» (60-1):
8. «Էդ ի՞նչ արիր, իմ սիրելի եար ինձի...» (61-2):
9. «Համասփիտ ծաղիկ ես ծաղկած, բացուել ես պայծառ, բանով շայ...» (63-5):
10. «Դարդս շատացաւ օրքէ օր...» (65-6):
11. «Էսօր մին գեօզալ տեսամ...» (66):
12. «Դուն մի մարալ ջելրան ես, գովական ես յո՛ժ...» (67):
13. «Քեզ ու քեզ ֆիքր արա՛, տես...» (68):
14. «Մենք իտ զօղ ենք անում մեզ համար դամով...» (69):

Իւանի երգերը.

1. «Տէ՛ր, թէ շրթունս իմ բանաս...»⁸ (69):
2. «Ստեղծող Տէրն մեր զգեցաւ մարմին...» (70):
3. «Որդի եմ Ադամայ, սերունդ Թորգոմայ...» (71):
4. «Տէ՛ր, քու դատաստանդ լսամ...» (72):
5. «Մին մարդ որ եկաւ էս աշխարհ, ճշմարիտ կենալ պիտի...» (72):
6. «Տէրն ասաւ քօլ աշխարհքն իմանայ...» (72-3):
7. «Դունն արքայութեան, երկնից բանալի...» (73):
8. «Գովելի ես, գովելի, դու աննման ես, Տիրամայր...» (74):
9. «Մայր ողորմութեան, պարծանք աշխարհի...» (75):
10. «Ծատ փառ ու փուշ բաներ ասանք...» (75-6):
11. «Թագավոր ես աշխարհի, ո՛վ բունար, չար մամոնայ...» (76-7):
12. «Ականջ դի՛ր, թարիֆ անեմ հարուստ մեծատունի բանն...» (77-9):
13. «Էս ա Աստծու պատուիրանն, վաղուան համար դարդ մի՛ անիր...» (79-80):
14. «Վա՛յ մեղաւորիս, որ տանին ատեսն ինձ...» (80-1):
15. «Գիշեր - ցերեկ այրի հոգիս խնդրում ա դատ...» (81-2):

⁷ Հայտնվել է հրատարակչի խնդրանքը՝ Իրեն Թուրքինջի, նաև Զարկյարի երգերն ուղարկելու վերաբերող (էջատակ):

⁸ Իրագեղկվել է Իվանի երգերը «Սոխակ Հայաստանի» երգարանի շրջ հատորն տպագրված լինելը (էջատակ):

16. «Թարիֆ անեմ, լսեցէ՛ք, Աստուծո՛ր օրենքն էս ա....» (82-4):
17. «Սիրելիք, էս աշխարհէն շատ մարդ կայ՝ գանգատ ա անում....» (84-5):
18. «Ականջ արէ՛ք, աղաներ, երկու աշուղ հիր են եկել....» (85-6):
19. «Պասն ոտիս միմեանց հուջաթ արեցին....» (86-9):
20. «Ո՛վ արդար դատաստան, չունեմ ինձ պատասխան....» (89-22):
21. «Աստուած Մովսէսի ձեռքով ողարկաւ ձեզ համար պատգամ....» (92-4):
22. «Ինքնակալ, օգոտասիստ իսկ զօրեղ կայսր ես սուստ....» (94-7):
23. «Սերովքէք, Քերովքէք, դասք հրեշտակաց....» (97-8):
24. «Ընկալայ գովասանքդ, անկեղծ սէրդ որդիական....»¹ (98-9):
25. «Ո՛վ ստեղծող Տէր բարերար, արել ես մեզի ումուդ-ւար....» (99-100):
26. «Փառք ես պատիւ նախ Աստուծոյ մատուցանեմք, աղա՛րդանիէլ....» (100-2):
27. «Սրտիս դարդերիցն դու խաբար չունես....» (102-3):

Զաֆիլ - Օղլանի երգերը.

1. «Ե՛լ մուրաթ արա, բէրաֆա դիլբար....» (103):
2. «Ամեն ժամ դարդ կանեմ, դարդս շատացաւ....» (103-4):
3. «Ոսկի արծաթ ես դու գիլաբաթուն զարի պէս....» (104-5):
4. «Մօրից իլայ ես բաղդաւոր....» (105):
5. «Եարար ես քեզ ինչ տեղ տեսայ....» (105-6):
6. «Տղէն ասաւ աշխարհումս....» (106):
7. «Բարովդ ինձնից կտրել ես....» (106-7):
8. «Վերայ աշխարհումս գեօզալ նազանի....» (107-8):
9. «Իմ սիրելի դիլբար, հերիք ինձ ասես....» (108-9):
10. «Ջէրան ես, ման կըգաս բաղերի մէջին....» (109):
11. «Էրուած սրտիս մէջ դու մեծ ահուզար ես, բանովչայ....» (109-10):
12. «Թէ հաստատ ես եար ինձի....»² (110-3):
13. «Գիշեր ցերեկ ա՛խ եմ քաշում մէկ բէրաֆա եարի ձե-
նից....» (113-4):
14. «Զօյ Հաշտարիսան գովում են՝ ուստս Իւանն ա բանա-
կան....»³ (114-5):
15. «Բացել ա չհնար բոյըդ....» (115):

16. «Վայ իմ պէս քօռ իղբալին, բէրաֆային եար եմ դա-
նել....» (116):
17. «Սիրելի՛, էշխիդ սէրէն էրուս ջանս, քեզ արգ անեմ....» (116-8):
18. «Իմ բաֆալու դիլբարս տեսէք ինձ ինչ արաւ, գնաց....» (118-9):

Բարսեղի երգերը.

1. «Ողորմած, մարդասէր, ստեղծող Աստուած....» (119-20):
2. «Ադամորդի, ո՛վ պարգեւաւ էդ ժանգն....» (120):
3. «Է՛յ աղաներ, ականջ արէ՛ք, լսեցէ՛ք....» (120-1):
4. «Անսկիզրն Աստուած, քեզ եմ յուսացել....» (121):
5. «Ո՛վ աստուածասէր դուք քրիստոնէպք....» (121-2):

Եաղուր - Օղլու երգերը.

1. «Ինչ մարդ մարդի բարի կուզի....» (122):
2. «Ամենայն ժամ արթուն կացէ՛ք, լսէք Աւետարանին....» (122-3):
3. «Հիմքն ստրք Կարապետի լուսածեւ ա բղորն....» (123-4):
4. «Ներսէս կաթողիկոսն մեզ հոգետոր տէր եկաւ....» (125-6):

Թուրիւնջի Աշակերտի երգերը.

1. «Անցաւոր աշխարհիցն քաղցած ու ծարաւ կը մնաք....» (126-7):
2. «Մեր նախնի ազգի միջում ընտիր պատուական ես, Թու-
րիւնջ....» (127-8):
3. «Տեսեցիմ, զարհուրեցիմ, մոլորած տարած մնացիմ....» (128-9):

Դիւրկարի երգերը.

1. «Տեսաւ մէկ բաղջի միջում մին գեղեցիկ ինչպէս լուսին....» (129-30):
2. «Իմ կեանքը հալեց, մաշեց, քեզանից կարօտ մնացիմ....» (130):

Եթիմ - Օղլանի երգերը.

1. «Գեղեցկութիւնիդ վրէն ես մայիլ իլամ....» (130-1):
2. «Ինկամ սար ու ձոր Դարբանդ գնալի....» (131):
3. «Իմ սիրելի, յատուկ քեզ հետ շարթ ունեմ....» (131-2):

Քեշիշ - Նաւասի երգերը.

1. «Հրեշտակն ողջողն երես, Սուրբ Աստուածածնին ասաց....» (132-3):
2. «Մատաղ էրթամ քու ջավահիր արեւուդ....» (133):

¹ Իրազեկվել է երգի՝ Հարությունի գովասանական երգին պատասխան լինելը (էջատակ):

² Իրազեկվել է երգում հիշատակվող Քյարամի մասին (էջատակ):

³ Իրազեկվել է Հարությունի երգի՝ «ուստս Իվանին գովասանու-
թյուն....» լինելը (էջատակ):

Սայեադ - Օղլաանի երգը.

1. «Ո՛վ աշխարհ, եարար քեզնէն շնորհակալ մարդ կը լինի՞.....» (134-5):

Մելքիսէթի երգերը.

1. «Միտք ունեմ մին գիշեր քեզ դօնաղ իլեմ....» (135-6):
2. «Փշի՛ր, նասիմ, փշի՛ր հարաւի կողմից....» (136):
3. «Մեղա յերկինս եւ սուսչի քո, արարիչ Աստուած....» (136-7):
4. «՚՛լաւ է անուն բարի, քան թէ գանձ աշխարհի՛» եւ ասըմ....» (137-8):
5. «Աշխարհումս շատ սիրուններ կան ու ջոկ բարաթ ա....» (138-40):
6. «Ողորմած, գթած, լու՛ր ինձ, նախ քեզ ճանաչել տո՛ւր ինձ....» (140-1):
7. «Մի՛ն նազանի Սոնա սպանել ա ինձի....» (141-2):
8. «Աստուած սիրես, թէ ինձ հետ սէր ես, մի՛ խրթիր վրէս ունքերդ....» (142-3):
9. «Այքն Աստուած, որ ստեղծաւ նախահայր Ադամին հողից....» (143-4):
10. «Ժէ. ժանտ ախտով լի եմ ես....»¹ (144-6):
11. «Խեղճ բիւրբիւն փարսանի պէս եաղի մէջ....» (146-9):
12. «Յայտնի ա, որ վաղն ինձ մօտ ես գալու....» (150):
13. «Երեխի ունքը գովեմ, աչքը գովեմ թուշի հետը....» (150-2):
14. «Ծաւծաւախօս ծիծեռնակ թռչուն աղջիկ....» (152-3):
15. «Իրա՛ւ ա, ես քեզի շատ սիրում եմ, Մաշա խանըմ....» (153-5):
16. «Յովհաննէս արբազանը որպէս որ եկաւ....»² (155-62):
17. «Կանաչ վազիդ դորբան, խաղող, ես քո ստեղծողին մեննեմ....» (162-3):
18. «Սկզբից պէտք ա խոսեմ, շուք որ բանը սկսել եմ....» (163-5):
19. «Ձայն եկաւ Մակարիայից ականջիս քաղցր զանգի պէս....» (166-7):
20. «Կեղծաւոր, խաբէրայ, ստասաց աշխարհ....» (167-8):
21. «Ինչպէս որ հաստ չուանը ասեղի ծակից չի գնալ....» (168-9):
22. «Հարիր անգամ թօրայ եմ արել՝ էսպէս բան չի անեմ....» (169-70):
23. «Անցեալը մին տեղ գնացի առաօտեան իմ բանին....»³ (170-1):

¹ Իրազեկվել է, որ երգի սկիզբը՝ Այբից մինչեւ Ժէ, Թուրքի չի համար 51 երգն է (էջատակ):
² Իրազեկվել է Աստրախանի հայոց վիճակավոր առաջնորդների մասին (էջատակ):
³ Երգում հիշատակվող Աստրախանի այգիները մասին է (էջատակ):

24. «Էս ադաթ ա, կասեն՝ գիւնին կաթում ա....»⁴ (171-3):
25. «Չիկար իմ թայութուշում յառաջընթաց վաղ ինձաւնից....» (173-5):

Խարազ - Օղլաանի երգը.

1. «Սրտիս կրակն վառվաւ ա....» (175):

Գիրջի - Նաւէի երգը.

1. «Ժամ էր գնում, այսօր տեսայ, մէկ ջիւան....» (175-6):

Լալայի երգերը.

1. «Աստուած վայելումը տայ....» (176-7):
2. «Ազար տղան աշխարհումս ինչպէս մին բիւրբիւ բաղի մէջ....» (177-8):

Դուրկարեանցի երգը.

«Ոչ մի մարդ թո՛ղ չի ասի, թէ ունեմ ինձի բարեկամք....» (178-9):

Բլբուլիկի երգերը.

1. «Երանի կը տամ էն երեկոյին....» (179-80):
2. «Ծիծեռն եմ դարձել սիրողդ այգիում....» (180-1):
3. «Էնքան չարչարանքիցս լետոյ գնում եմ, մի՛ հարցրոր՝ թէ ո՞ր....» (181):

Սոսի երգերը.

1. «Քուշումը ման ես գալի....» (181-2):
2. «Մի հորի եմ ընտրել այսօր գովակաւն....» (182-3):
3. «Սիրով վառուած իմ սիրտը սիրոյ վերքը զգում է....» (183-4):
4. «Դու պստիկ աղջիկ, սպիտակ բոլոր....» (184-5):
5. «Քանի՛ քանի՛ էդպէս անես, հերիք է, հոգիս ելաւ....» (185):
6. «Բաղդիս դուրը պիւնդ փակել է, դու բաց անող ես, Հայկանոյշ....» (185-6):
7. «Թէ սրտիս հորը կուզես հանգցնել....» (186-8):
8. «Դուան տակին կանգնած է, մէկ նայում է, մեկ՝ փախչում....» (189):
9. «Հայոց աշխարհիկ, քաղցր հայրենիք....» (189-90):
10. «Սար ու ձոր ընկած օտար հողի մէջ....» (190-3):
11. «Նորանոր սրտեր, նոր - նոր եռանդներ....»⁵ (193):
12. «Արի՛, Աստուած մեր հայրերի....»⁶ (195):

⁴ Երգում հիշատակվող Արփաչայի մասին է (էջատակ):
⁵ Հայտնվել է երգի հորինման եւ տպագրման տարեթիվը՝ 1863 թ. (էջատակ):
⁶ Սիմեոն կաթողիկոսի «Արի՛, Աստուած Հարցն մերոց» սկզբնատողով հոգեւոր երգն է, որ Սոսը [Իմա՛ Պերճ Պառչանը] գրաբարից գրական արեւելահայերենի է վերածել:

- 13. «Թատրոնիս սիրող Թիֆլիսի հայ համքարներ...»¹ (195–6):
- 14. «Կեցցեն համքարները...» (196):
- 15. «Կեցցեն դու Շապուհ, կեցցեն մեր արքայ...» (196–7):
- 16. «Ո՛վ դու անմահ Արարիչ...» (197–8):

Անյայտ երգեր.

- 1. «Սիրելի, քեզ հից խնդիրքս էս աս...» (199):
- 2. «Մինչիրի քսան տարին...» (199):
- 3. «Գաղեալ դարդըդ արա՛ ինձ այսան...» (201–3):
- 4. «Գնացե՛ք, տեսեք, ի՞նչն աս կերել մուկն...» (203–4):

Յառաջադրվածք [մանկական երգեր].

- 1. «Մանչրս կայներ է կարմրնջին...» (205):
- 2. «Պար էրս՛...» (205):
- 3. «Անձրե կուգայ...» (205):
- 1. «Ծի՛ր՝ ճի՛ր՝ ճի՛ր՝ օնայ...» (205):
- 2. «Փիսօ՛, փիսօ՛, փիշտ աս, կորի...» (205):
- 3. «Խնոցի, հարեցի...» (206):
- 4. «Ծի՛ն, ծի՛ն՝ ծի՛ծեռնակ...» (206):
- 5. «Կարկաշա՛, կարդա կաշա՛...» (206):
- 6. «Հէքեաթ, հէքեաթ պասս...» (206):
- 7. «Ծրագ, ճրագ ճշմարիտ...» (206–7):
- 8. «Դավա՛, դավա՛...» (207):
- 9. «Ղառ-ղառ...» (207):
- 10. «Սատանայ, սատանայ...» (207):
- 11. «Աղ ցանեմ...» (207):
- 12. «Թո՛ն, թո՛ն, թո՛ն...» (207):
- 13. «Ոջիղ, անիծ...» (207):
- 14. «Ամեն իրան տունը...» (208):
- 15. «Պուսրատիկինն եկեր է...» (208):
- 16. «Արեգակ, արեգակ...» (208):
- 17. «Քեռի, էլի...» (208):
- 18. «Ուլն էլսա ուլի ծառի...» (208):

Հանելուկներ (208–9):

Աղօթք - «Քառսուն մանուկ...» (209):

Ականջքաշուկ (209–10):

Երգեր (Կարսի գաղթականների).

- 1. «Մէկ պագըմ գուգիմ կը...» (210):
- 2. «Էրնէկ կուտայի կը...» (210):
- 3. «Ես վերէն կուգայի...» (210):

Երգեր (Կարնոյ կամ Արգրոմի գաղթականների).

- 1. «Արգիրոմոս խորունկ - խորունկ ձորերը...» (210):
- 2. «Քեզի առնեմ էլլեմ բարձր լեռները...» (211):
- 3. «Կենա էկան գարնան էրկան օրերը...» (211):
- 4. «Էլեր ես կերթաս կը հարանցդ պաղշան...» (211):

- 5. «Էսօր շաբաթ ըլլեր, վաղն կիրակի...» (211):
- 6. «Էլա էրոյք, վեր-վեր, ընկայ...» (211):
- 7. «Սուրբ Կարապետ կայնեցուցին...» (211):
- 8. «Գեղեցիկ պատկեր կարմիր ես հագեր...» (211–2):
- 9. «Այլ լի՛ց ու տո՛ւր, այլ լի՛ց ու տո՛ւր...» (212):
- 10. «Պետրոս ջան, ֆարֆուռու ֆինջան...» (212):
- 11. «Ես գնացի, դեռ քնած էր իմ եարս...» (212):

Ջանազան երգեր.

- 1. «Աղջի՛կ, մագերդ հուսէիր...» (212):
- 2. «Էս գիշեր լուսնեակ գիշեր...» (212):
- 3. «Մեր դուսն յետեւ բաղշայ է...» (212):
- 4. «Էրնակ էն օրին, բաղ ու բաղշամը...» (212):
- 5. «Ո՛ւր աս, չեմ տենում իմ բալարալէն...» (213):
- 6. «Ե՛կ, նոր սիրեկան, բան եմ ասում քեզ...» (213):
- 7. «Եար, քու սիրող իմ եարս սեւ անցուցի...» (213):

Խոստէջուրցիներու պարերգ (213):

Մշեցոց պարերգ (214):

Երեխաների երգեր, (Աստրախանու).

- 1. «Արե՛ն, արե՛ն, դուս արի՛...» (215):
- 2. «Էգուց կիրակի աս...» (215):
- 3. «Ծրագ, ճրագ ճշմարիտ...» (215):

Աղջկանց երգեր (Աստրախանի).

- 1. «Աղջկերք, արիք նախշ արէք...» (215):
- 2. «Տրոբօջխաղը մարդս իլեր...»² (216):
- 3. «Մամա ջան, մարդի եմ գընում...» (216–7):
- 4. «Աղջիկ տեսել եմ, ճանանջել եմ...» (217–9):
- 5. «Օվսաննայի հօր քրոջ...» (219):

Աստրախանցոց վիճակի երգեր.

- 6. «Երուսաղէմ մին ծառ կայ...» (220–2):
- 7. «Շիպիլի աղջիկ Մարիամը...» (222):
- 8. «Վա՛յ քեզ Ա... քաղաք, քաղքումդ զանուն չկայ...» (222–3):

[Յ. Փամպուխչեանց], Երգարանիս մէջ յայտնուած ազգային երգիչների համառօտ կենսագրութիւնքը.

Թորոս Մարթաղեանց (Թուրինջ) (224):

Մկրտիչ Չերքեզեանց (Չերքեզ կամ Չերքեզ Օղլի) (224):

Յովհ. Սարգսեանց (ուստա Իւան) (225):

Յարութիւն Պօպօլ (Ջաֆել Օղլան կամ Արտեմկա) (225):

Աղէքսանդր Քիչիրեանց (Մելիքեթ) (225–6):

Եաղուբ - Օղլի (Կարապետ եւ Մկրտիչ) (226):

Բարսեղ Միրզայեանց (ուստա Բարսեղ) (226–7):

Ստեփան Դուրկարեանց (Դուրկար) (227):

¹ Իրագեկվիլ է, որ երգը հրատարակված է Պ. Պոռչյանի «Ազասի» ողբերգութեան մեջ (էջատակ):

² Հ. Փամպուխչեանը տալիս է Աստրախանի հայերի վիճակագրական պատկերը, խոսում է ամուսնական հոռի բարքերի մասին:

Կարապետ Լալայեանց (Լալա) (227):
 Պերճ Պոռոշեանց (Սօս) (228–9):
 Առաձնէր, ժողովել է Յ. Փամպուխչեանցը (230–44):
 Բառարան, /կազմել է Յ. Փամպուխչեանցը (245–56):
 Աւագ Գրիգորեանց, խմբ.-Հրատ., Ծանուցում (257–9):
 Աւագ Գրիգորեանցի աշխատութիւններից տպագրուածքը [1]:
 Սոխակի 3-րդ հատորի ցուցակը (Ա.-Ը):
 Սոխակի Հայաստանի 3-րդ հատորի բաժանորդագրաց աթոռայական ցուցակը (I–VII):
 (Բաժանորդագրերի ծուցակի յաւելուածք) [1–2]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3025:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 75):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1876, հմր 6՝ 31/Ա-12/Բ, էջ 4 «Յալտա-րարութիւններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1878

171. ՀԱԼԼԱՃԵԱՆ Պ. Թ. (խմբ.)
 ՆՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, խմբ. Պ. Թ. Հալլաճեան, Ռոստով (Դոնի վերայ), տպ. Յովհաննու Տէր-Աբրահամեան, 1878, ՌՅԻԷ [=1321] (ДОЗВ. ПЕНЗ. СІПБ, 5^Ю ИЮЛЯ 1878) 183 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Հրատարակիչ [իմա՝ Պ. Թ. Հալլաճեան], Մեծարգոյ հոգաբարձուաց Խորհրդարանի բարեգործական ընկերութեան Հայոց Նոր - Նախիջեանի (3):

1. [Մ. Նալբանդեան], Ազատ Աստուած (5–6):
2. Ռ. Պատկանեան, Նկարիչ (7–8):
3. Հ. Եփրեմ Զազըճեան, Երգ Բագոսի կամ բարեկենդանի (9–10):
4. Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան....» (11–2):
5. Գէորգ Ապտուլլախ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հիւշտակ ոսկեփետուր թոռցեալ բարձուտ երկնաճեմ....» (13):
6. [Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայրորդ, [ռուս.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (14):
7. [Ռ.] Պատկանեան, Առաւօտեան երգ շինականաց (15):
8. Յ. վրդ. Ալամդարեան, Ի ս. Խաչն Քրիստոսի (16–7):
9. Ա. վրդ. Արարատեան, Ողբալից բանք Անի քաղաքին (18–9):

10. [Մկրտիչ Նաղաշ ¹], Խրատ անձին - «Անձն իմ, վա՛յ քեզ հագար բերան....» (20–1):
11. [Պետրոս Ղափանցի ²], Կարմիր վարդ - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերն....» (22):
12. Գ. վրժ. Փեշտիմալճեան, Առ Թաղէտս առաքեալ (23):
13. Ադամ Ազարար, Աստմ եւ՝ դիմացիր (24–5):
14. Հայր Անդրեաս, Ի դէմս Ս. Աստուածածնի - «Աստուածածին ամենօրինեալ....» (26–7):
15. Խ. վրդ. Գալֆայեան, Առաւօտեան աղօթք գերի մահարարացն հայոց ի խորս բանտին (երգ ի թատերախաղէ «Արշակալ Բ») (28–9):
16. [Մարգար Խօճենց Զմիռնացի ³], Ունայնութիւն - «Արի՛, անձն իմ, մեկուսացիր....» (30–2):
17. [Գր. Գաբրասակալեան ⁴], Արիք, որ երթամք - «Արիք, որ երթամք....» (33):
18. Յ. Գ. Սըվաճեան, Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան (24/Ե 1861) (34):
19. Եղիազար Մելիքեան, Խմբեակն (35):
20. [Պաղտասար դպիր], Անձն իմ - «Աւեր քաղաք եղեւ անձն իմ....» (36):
21. Երգ ջողայեցոց ⁵ (37):
22. Ռ. Պատկանեան, Հայոց գինի - «Բաժակներ առնուք, եղբա՛րք....» (38):
23. Ղ. վրդ. Ալիշանեան, Երգ ու գնացք զօրացն հայոց ընդ Վահանայ Մամիկոնեանց ի Ծաւարշական դաշտին վրէժք (39–40):
24. Ս. Փափազեանց, Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (Կ. Պօլսոյ) (40–1):
25. [Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի)], Գարուն - «Գարունն է քացուեր, վարդն ի պարտիզին....» ⁶ (42):
26. Ռ. Պատկանեան, Վերջին գարուն (երգ օրհասականի) (42–3):
27. [Գ.] Ռշտունի, Պար պիսգալեացի գործաւոր գերեաց (44–7):
28. Մ. Մանաս, Երգ սիրոյ - «Գիշեր - ցորեկ կը հառաչեմ, ա՛խ օրիորդ, քո սիրուդ....» (47–8):

¹ Տաղը վերագրվել է Պետրոս արքեպս. Բերբուճյանին:
² Տաղը վերագրվել է Պետրոս արքեպս. Բերբուճյանին:
³ Երգը վերագրվել է սրբազան Հակոբ պատրիարք Նալլանին: Տե՛ս 422-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրութիւնը:
⁴ Տաղը վերագրվել է Պաղտասար դպիրին: Տե՛ս 214-րդ էջի հմր 4 ծանոթագրութիւնը:
⁵ Երգի տակ դրված է Ստեփան վրդ., ստորագրութիւնը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրութիւնը:
⁶ Հրատարակիչն իբրեւ աղբյուր, հաստատապես, օգտագործել է Գամառ - Քաթիպայի «Ազգային երգարան հայոց»-ի բնագիրը (էջ 40), քանի որ Պատկանյանի՝ երգի էջատակում տրված բառերի բացատրութիւնները դրել է բնագրում, օրինակ՝ պաղչա-նին - պարտէզ, դումրի - արտուտ, եւն:

- 29. **Գիտական աղջիկ¹** (48–9):
- 30. **Դու ասա՛, մայրիկ²** (49):
- 31. **Ռ. Պատկանեան, Հայոց աղջիկ** - «Դու տեսե՞լ ես երկն-քումը...» (50–1):
- 32. **Երգ առ Ներսէս Ծնորհալի** (51–3):
- 33. **Եղբայր Թիպօ** (54):
- 34. **Ք. Պատկանեան, Կենաց բաժակ** (55–6):
- 35. **Երգ ի թատերախաղէ Բամէլայ** (56–7):
- 36. **Ռ. Պատկանեան, Ուսանող** - «Երբ որ հողից մարդ դար-ծայ...» (57–8):
- 37. **Յ. Աճեմեան, Հովիտ եւ հովուհի** (59–61):
- 38. **Պ. Ս. Պատկանեան, «Երգեցէ՛ք, ազգ Հայոց, զգալուստ մերոյս հսկայի...»** (61):
- 39. **Քաջութիւն Հայկայ** (62):
- 40. **[Հ. Հայնէ³], Գրեւնադերներ (Թրգմ.) Գ. Պարխուդարեանց** (63–4):
- 41. **Գ. վրդ. Ալվազեան, Ի բացման Խալիպեան ուսումնարանի** (65):
- 42. **Զարթի՛ր, սիրտ իմ** (66):
- 43. **Զինուորի երգ** - «Զինուորիս երգերը, եղբա՛րք, լսեցէ՛ք...», [ուսու.-ից Թրգմ.] **Գ. Տոտիսեան** (67):
- 44. **Հ. Վ. Փափազեան, Առ որդիս Արամեան** (67–9):
- 45. **Յ. վրժ. Կարինեանց, Է՞ր հեռանաս** (70):
- 46. **Ի դէմս Սմբատայ Մամիկոնեան** (71):
- 47. **Ռ. Պատկանեան, Երեսակայութիւն** (72–3):
- 48. **Ծխախոտի երգ, [գերմ.-ից փոխ.] Ք. Պատկանեան** (73–4):
- 49. **Պ. Մատաթեան, Ի բերանդ Հայաստանի** - «Թէպէտ ես մեծ տան նշան եմ...» (75):
- 50. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Նուագ առ ամեներանեալ Կոյսն** (76):
- 51. **Մ. Պէշիկթաշեան, Եղբայր եմք մեք** (77–8):
- 52. **Մ. Պէշիկթաշեան, Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան** - «Իզոր ամպերն որոտացին...» (78–9):
- 53. **[Մ. ⁴] վրդ. Գալֆայեան, Պար գերի նախարարաց** (80):
- 54. **Ս. վրժ. Պատկանեան, Առ սրբազան արհիւն Ներսէս** (81–2):
- 55. **Մ. Պալեան, Երգ ի թատերախաղէ «Երուանդայ Բ.»** (82–3):
- 56. **Թ. Խատամեան, Առ Յարութիւն վրդ. Ալամդարեան** (83–4):
- 57. **Ի հրաշափստ ծնունդն Քրիստոսի** (84–5):

- 58. **Ա. Հայկունի, Հայրենիք** - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (85–6):
- 59. **Հ. Հայկունի, Երգ ցաւագին** (87–8):
- 60. **Ք. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛** (88–9):
- 61. **Պաղտասար Դպիր** - «Ի հրեջմանէդ արքայական զարթի՛ր, նազելի իմ, զարթի՛ր...» (89–90):
- 62. **Գառնիկ** (90):
- 63. **Մ. մգու. Մսերեանց, Ի կարեվէր հարուածեալն տ. Յարութիւն վրդ. Ալամդարեան, ըստ եղ. «Յամսավերջն Ապրիլի զպատուհանս բացի»** (91):
- 64. **Լոնցէ՛ք** (92):
- 65. **Ք. Պատկանեան, Հայոց զինի** - «Լըքրէ՛ք, եղբայրք, ձեր բաժակները...» (92–3):
- 66. **Խարոյկ սիրոյ** (94):
- 67. **[Թ. Խատամեանց], Առ Հայաստան** - «Խընդա՛ այսօր, Հայաստան...» (95):
- 68. **Թ. Խատամեան, Պարսկական երգ** - «Խընկեսցի ի հոտ՝ անուշից բորման...» (96):
- 59. **Թ. Խատամեան, Յազկերտի երգ** (97):
- 70. **Գ. Տոտիսեան, Երգ պանդոխտ պատանէկի միոյ** (97–8):
- 71. **Առ քաջն Սամէլ** (99):
- 72. **Խ. վրդ. Գալֆայեան, Երգ յաղթական ի թատերախաղէ «Արշակայ Բ.»** (99–100):
- 73. **Պանդոխտ առ կոռնկ** - «Կոռ՛նկն, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (100–2):
- 74. **Կրամբամբուլի** - «Կրամբամբուլի պատուական օղին...» [ուսու.-ից Թրգմ.] **Գ. Տոտիսեան** (102–4):
- 75. **Յ. Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան** - «Հայաստան՛ն, երկիր դրախտավայր...» (104–5):
- 76. **Գ. Միրիմանեանց, Հայոց աղջիկներ** - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (106–7):
- 77. **Տ. Գ. Պատկանեան, Առ Արամեան** (108):
- 78. **Ս. Փափազեան, Յաւոր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան (24/Ը 1860)** (109–10):
- 79. **[Ի. Կոզլով ⁵], Բանտարկեալ ձայն [ուսու.-ից Թրգմ.] Յ. Քուչուբէգեան** (110–1):
- 80. **Խ. վրդ. Գալֆայեան, Երգ որսոյ** (Երգ ի թատերախաղէ «Արշակայ Բ») (111–2):
- 81. **Հ. Վրթանէս, Ի վերայ ունայնութեան աշխարհի** - «Հարբած էի ես սիրով աշխարհի...» (113–4):
- 82. **Ռ. Պատկանեան, Իմ երգը** - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (115–6):
- 83. **Վ. վրդ. Մանկունի, Հնչեցե՛ն լարք** (116–7):
- 84. **Գր. վրժ. Փեշտիմալճեան, Հորն սիրոյ** (117):

¹ Բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Մ. Թադևոսյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութիւնը:
² Երգի տակ գրված է Ք. Պ. սկզբնատառերը: Հեղինակի կապակցութիւնը տե՛ս 140-րդ էջի հմր 11 ծանոթագրութիւնը:
³ Բարխուդարեան Գ., Բանաստեղծութ., էջ 156-8:
⁴ Հեղինակի անվան (Խորեն) սկզբնատառի փոխարեն տպագրված է՝ Գ.:

⁵ Տե՛ս «Հայկ. աշխ.», 1865, հմր 10-11, էջ 421 (ըստ Ետիկյան, գ. Բ, էջ 495, նաեւ՝ «ԿՀԱ», Բ մաս, հմր 62):

85. Գ. վրդ. Այվազեան, *Երգ առ պահապան հրեշտակն* (աղօթք երեկոյեան) (118):

86. Ռ. Պատկանեան, *Արարքի արտասուցքը* (118–22):

87. [Նիրկոմակի], «Մայրիկ իմ աղանիկ, լոյս արեգական...»¹ [ռուս.-ից թրգմ.-իոխ.] Բ. Պատկանեան (122–3):

88. Ռ. Պատկանեան, *Երկու քոյր* (123–5):

89. Մարշ - «Մեզ նոր արեւ ծագէ...» (125–6):

90. *Երգ որսոյ* - «Մեծափառ արքայ մեր...» (126–7):

91. *Փոփոխութիւն* (ռուս.-ից թրգմ.) [Աւազեանց²] (127–8):

92. [Մ. Նալբանդեան], *Իտալացի աղջկայ երգ (1859 թուականից)* (128–31):

93. [Անանուհի], *Մեր Տէրը* - «Մեր Տէրն էր բազմեալ ի բարձր աթոռին...» (131):

94. [Ստ. Պ. Պ. Փափազեան], *Առ աստղն հայրենեաց* (132–3):

95. Ս. Փափազեան, *Պարեթ* - «Հայկազո՛նք, սա՛ր բունենք...» (133):

96. [Մ. Թաղիադեանց³], *Արամ - երգ* (134–5):

97. Բ. Պատկանեան, *Անտօն* (135–6):

98. Մ. մգւ. Մսերեան, *Մտածութիւն ի վերայ անցելոյ* (136–8):

99. [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ* - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [իտալ.-ից թրգմ.] Մ. Պեշիկաշլեան (138):

100. Յ. վրդ. Ալամդարեան, *Անորջք* (139):

101. Յ. վրդ. Ալամդարեան, *Առ ուխտաւորս* (140–1):

102. Յ. վրդ. Ալամդարեան, *Սուգ դասեր Յեփթայեայ* (141–3):

103. Մ. Պալեան, «Յասպարէզ փառաց...» (143–4):

104. Յ. վրդ. Ալամդարեան, *Նկարագիր հարսանեաց երեկոյին* (145–6):

105. *Յորէս եկաւ* (147):

106. Ս. Մանաս, *Երգք ի թատերասաղէ «Զաղացպանի»*. ա. «Նախ տեսայ որ ինձի դէմ...» (148):
բ. «Զաղացքին անձինք առաքինիք...» (148–9):
գ. «Դըժբաղդ երազք ի բաց աստէն...» (149):
դ. «Սիրոյս վրայ կ'ողբամ անդադար...» (149–50):
ե. «Ի՞նչ ուրախութիւն, ի՞նչ մեծ խրճիթութիւն...» (150):
զ. «Ահա դիրաւ եւ արդէն...» (150–1):

107. Գ. Պատկանեան, *Յազատութիւն Էջմիածնի* (151–2):

108. Մ. Պեշիկաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (152–3):

109. Դ. Պալասանեան, *Ո՛հ, մի երթար* (153):

110. Ա. Յ. Այվազեան, *Առ Հայաստան* - «Ողջո՛յն ընդ քեզ. Հայաստան...» (154–5):

111. Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Միութիւն ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (155–6):

112. Խ. վրդ. Գալֆայեան, *Երգ Մեհրոժանաց* (157–8):

113. «Ո՛վ Աստուած անմահ...» (158–9):

114. Ղ. վրդ. Ալիշանեան, *Պիպուն Աւարայրի* (159):

115. Վ. վրդ. Մանուկի, *Ո՛վ Տէր Աստուած* (160):

116. Ռ. Պատկանեան, *Որդեւէր մայր* (161):

117. Մ. Պալեան, *Երգ ի դէմս Տ. Տ. Գեորգայ Դ. վեհափառ կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց, ասացեալ ի ժամանակի այցելութեան Խալիպեան ուսմանարանին* (162):

118. Յ. Աճէմեան, *Գէշ ատեն* - «Որչափ մարդիկ տեսնես պիրժայումը նստած...» (163):

119. *Հարթած մարդու երգ*, [գերմ.-ից թրգմ.] Գ. Տոտոյեան (164):

120. Ռ. Պատկանեան, *Ռսանդոյի կեանքը* (164–5):

121. Ս. վրժ. Պատկանեան, *Առ կայսրն ռուսաց Աղեքսանդր Ա* (166–7):

122. Մ. Պատկանեան, *Անցած օրեր* (167–8):

123. Խ. Արովեան, *Աղասիի երգը* (168–9):

124. Ս. վրժ. Պատկանեան, *Յազատութիւն Սրբոյ Էջմիածնի* (169–71):

125. Ս. Ծափազիզեան, *Առ Վարդան Մամիկոնեան* (171–2):

126. [Թ. Մոր], *Վերջին վարդ*, [իոխ.] Բ. Պատկանեան (173):

127. *Օրհներգութիւն ազգային*⁴ (174–5):

128. Խ. վ. Գալֆայեան, *Աղօթք վասն հայրենեաց. Առ արժանապատի Սարգիս վրդ. Թէոդորեան* (175–6):

129. *Առ կայսրն ռուսաց Աղեքսանդր Երկրորդ* (176–7):

130. [Գր. Գապասակալեան], *Առ երկնային անդրանկութիւն* (178):

131. [Մ. Թաղիադեանց⁵], *Հայկ - երգ* (179):

132. Ե. Մորադեան, *Զայն հայրենեաց* (180):

Ծանկ երգոց (181–3):

Ծնթ.՝ Երգարանը պարունակում է 132 ոտանավոր, համարակալման սխալի հետեւանքով ստացվել է՝ 130, հմր. 95 եւ 132 երգերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ Ա, էջ 586: Թէոդիկ, ՏՏ, § 371-373, էջ 184: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3276:

¹ Երգի տակ գրված է Սարգստեան ստորագրութիւնը: Տե՛ս 141-րդ էջի հմր 12 ծանոթագրութիւնը:
² Իբրեւ երգի թարգմանիչ նշված է Գ. վ. Աղաբիրյանի ազգանունը: Տե՛ս 215-րդ էջի հմր 9 ծանոթագրութիւնը:
³ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Մ. Մսերյանին: Տե՛ս 141-րդ էջի հմր 15 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Օրհներգութիւնը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադեանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:
⁵ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Մ. Մսերյանին: Տե՛ս 142-րդ էջի հմր 16 ծանոթագրութիւնը:

Գրքակ. Գուտտ, 1908 (էջ 58): Դարթեան (էջ 81): ԹԿԳ, 1895 (էջ 17):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրք., 1535: ԳԱԱ. ՀԳ: ԳԱԹ:

172. ՍՈՒԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ, Լիակատար երգարան, Խմբագրեց - Հրատարակեց Աւագ Գրիգորեանց, Աշխատ. Ը, հտ. 4, Բագու, տպ. Հայոց Մարզախրական ընկ., 1878 (дозв. ценз. Тифлис, 20го мая 1878 г.) Գրաչար Լեւոն Տէր - Յովհաննիսեանց. Соловей Армении. Полный песенник /Ред.- изд. Авак Л. Григорьев-Произв. 8. т. 4, 1878, 248, [19] էջ:

«Նվիրում է շամախեցի պ.պ. Գէորգ եւ Կարապետ Լալա- յեանցներին խմբագիր-հրատարակիչը»:

Բվնդ. ՝¹ Աւագ Գրիգորեանց, Դարձեալ երկու խօսք, 1877 թ., Բագու [1-2]:

«Սոխակ»-ի աթոթայական ցուցակը (Ա-Է):

Յարութիւն վրդ. Ալամդարեանց, «Ա՛ն քեզ յաւանդ գողջոյն իմ սիրտ, վա՛րդ պայծառ բոցավառ....» (1):

Յարութիւն վրդ. Ալամդարեանց, Դաւ երեսակայտեան (2-3):

օր. Հոխիսիմէ Գէորգեան, Գարուն - «Անցաւ խիստ ձմեռ գորշ տոգիտութեան....» (4):

Վահան քննչ. Տէր - Յովհաննիսեանց, նորքեցի, Դարցո- ուսմնարան (5-6):

Աղեքսանդր Տէր - Սարգսեանց, քաղաքամասն նորքեցի, Գարուն - «Անգին գարունը երբ իր գահն նստեց....», «Հան- գիստ իմ անոյշ» երգի եղ. (6-7):

Յարութիւն Յովհաննիսեանց, Ծխախոտ (7-8):

Յարութիւն Յովհաննիսեանց, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց (9-11):

Ե. «Փորձ», Ա տ., հմբ. 3 (11):

Գամառ - Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանապատի, «Փորձ», Ա տ., հմբ. 3 (12-3):

Նեազմի, Փողի հետ խելք էլ պիտի, / Ինչպէս սորան մին գարդարանք (13):

Սարիբէգ Տէր - Մելքիսեդէկեանց, Վշտալի Անի (13-4):

Սարիբէգ Տէր - Մելքիսեդէկեանց, Դէպի «Սոխակ Հայաս- տանի»-ն (14):

Ս. Մարդանեանց, «Աման ի սէր Քրիստոսի, ով անցք բանին իմ լսի....» (15-6):

Առաքել Բիշարայով, Հոգեւոր մոխամնագ (16-9):

Մայիֆ, Այգեպանն եւ «Սոխակ Հայաստանի»-ն² (19-22): Մայիֆի երգերից, «Ա՛խ, իմ մէրս, իմ մէրս, ախտս չը տեսամ հէրս....», «Ա՛խ, ինչ անեմ» երգի եղ. (23-4):

Մայիֆի երգերից - «Անուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյ Սրբոյ ասեմ....» (24-5):

Մայիֆ, Պանդխտի հառաչանքը, «Ով դու բարեկամի» եղ. (25-7):

Սայեադ - Օղլի, Մոխամնագ - «Ա՛խ զար ամա՛ն, ամա՛ն, մին ճար ամա՛ն, ամա՛ն....» (27-8):

Ղարալ, Դորէխո - «Աշխարհիս լաւութի՛ն արա....» (28-9):

Քեշիշ - Օղլի, «Ա՛խ, իմ տէրս, իմ տէրս, քեզ չեն տեսնում ասքերս....»,³ «Ա՛խ, իմ մէրս, իմ մէրս» երգի եղ. (29-30):

Զիւանի, Խրատ - «Այլոց տունը քեզ օթեան չի լինիլ....» (30-1):

Զիւանի, «Ա՛ն ձս, մի՛ փախագիլ աշխարհիս փառքին....» (31):

Զիւանի, «Արարիչը ամեն մարդու մէկ բնութիւն տա՞ծ է....» (31-2):

Զիւանի, «Աւա՛ղ ձեզ, իմ անցած օրեր....» (32):

Երգ - «Արտաստքըդ ասքէդ սրբէ....» (33):

Իւան, Երգ դաֆիա Տէրի դատաստանի համար (33-4):

Մելքիսեդէկէլ, «Աւա՛ղ, Գրիգոր աղա, բարեխնամ տէր մեզի....»⁴ (34-6):

Քահանայ, Որսխտեան երգ, Ներսէս Ենորհալու «Առա- ւօտ լուսոյի» եղ. (36-8):

Սարիբէգ Տէր - Մելքիսեդէկեանց, Պանդխտի արտաստքը (38):

Նիլիշէ վրժ. Մեծատունեանց, Զանգակն Մասեաց հրաւեր կարդայ հայ օրհորդաց (39-40):

Հաւէսի, «Անդադար գիշեր - ցերեկ աշխատեցայ, հանճար գտայ....»⁵ (40-1):

Հաւէսի, «Ա՛հ, պիտի անցնին օրերս թէ անասաւշաւ մնամ....» (41-2):

Զամալի, «Այս ի՞նչ խառնակութիւն, այս ի՞նչ ցածու- թիւն....»⁶ (42-3):

Զամալի, «Առաքինի մարդը առաքինեաց մէջ....» (43):

Զամալի, «Աստուածութեան ընդունող եղար տաճար, Տիրուհի....» (43-4):

² Մայիֆի (Հարութիւն Աղեքսանդրյանցի)՝ հրատարակչին հղած նամակը, որն ամփոփել է աշուղի հակիրճ կենսագրական ու Զարկյարի հետ հանդիպման նկարագրութիւնը (էջատակ):

³ Երգի հորինման հանգամանքի մասին է (էջատակ):

⁴ Իրագեղիկ է, որ երգը հորինվել է 1848 թ., Գրիգոր աղա Սարգսյանցի ջանքերով Աստրախանի հայ հասարակութեան առանձնաշնորհութիւն ստանալու առթիւ (էջատակ):

⁵ Թաղեոս Հովհաննիսյանի (ալեքսանդրապօլցի՝ Հավեսիի) մասին է (էջատակ):

⁶ Աղ. Միլիթարյանցի գրած՝ Զամալիի կենսագրական է (էջատակ):

¹ Տե՛ս հմբ 184 նկարագրութիւնը:

[Զամալի], «Անշուշտ նախանձութիւն կունենայ մարդը....» (44–5):

[Զամալի], «Արի՛, հայ տղա, համարձակ խօսակցիր, տո՛ւր պատասխան դու....» (45):

[Զամալի], «Առանց փողի աշխարհի մէջ ոչ մի բան....» (45–6):

[Մ. Բժշկեանց], Ո՛ղջ լեր, «Սոխակ Հայաստանի», պարս. «Բէկաթ Շիրազի» եղ. (46):

[Մ. Բժշկեանց], Կեցցե՛ն ոգիքն ազգասէր (47–8):

[Մ. Բժշկեանց], Արտուն է «Սոխակ Հայաստանի»-ն (48):

[Բէկազադէ], Առ «Սոխակ Հայաստանի»-ն, «Ողջոյն ընդ քեզ Հայաստան» երգի եղ. (48–9):

[Զիւանի], Ուսում - «Բանականութիւնը մարդկանց անուսում....» (49–50):

ԿԵ. (50):

Աւետիք Եանգուլեանց, թիֆլիսեցի, «Մեղու Հայաստանի» լրագրի վրա (50–1):

[Մայիֆ], «Բանաստեղծներ շատ կայ՝ խօսքն գին ունի....» (51–2):

Եղիշէ վրժ. Մեծատունեանց, «Բայց ես վշտակոծ Մասեաց սարին տակին....» (52–3):

[Մովսէս], «Բռնակալ ես աշխարհի, անիրաւ, վատթար մամոնայ....» (54–5):

[Հաւեսի], «Բողոք երկիրներէն ինձի համար քաղցր Հայաստանն է....»¹ (55–6):

[Հաւեսի], «Բնական ձիքներս ինչ շատ նւագ են....» (56–7):

[Մալիլ], «Բազմացան վերքերս, սաստիկ բազմացան....» (57):

[Զամալի], «Բնութեան հրաշալեաց ներկայացուցիչ, մեղմիկ գարուն....» (57–8):

Գրիգոր Մատթէոսեան Մանդակունի, Մայր Հայաստան (58):

[Շամշի - Բալէ], Մոխամմազ - «Գիշեր - ցերեկ անդադար խնդրեցի Աստուծանից....» (59–60):

Սիմէոն Սափարեանց, Յայտնի բան է, որ այդ ներելի է (60–2):

Գողթնեցի, Նէր Ագուլեաց դպրոցի աշակերտներին (62–3):

Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թուքը, «Փորձ», Բ տ., հմբ III (63–4):

Րաբունի, Արանոսեան ամբոթիւն (հաստած Րաբունիի «Տուփից») (64–5):

Ազգային երգ՝ ասացեալ ի պատիւ Արտաշիր թագաւորին հայոց² (65):

[Ղարիբ Տղա], Ղուբայու տորոնի վերայ (1875 թ. 20/է) (66–9):

Գամառ - Քաթիպա, Ղարիբ մշեցի, «Փորձ» Ա տ. հմբ III (69–70):

Րաբունի, Մի գիծ պօէտի կեանքից (հաստած Րաբունիի «Տուփից») (70–1):

Նեազմի, Բահրի թաւիլ - «Եկաւ, եհաս, երեր ահա՛ լուր ցնծութեան....» (71–2):

[Սէլեադ], Ռեկանտութիւն - «Եթէ լինիս մեծ շահանշահ....» (72):

[Սումբար - Նաւէ], Թէջնիս - «Ես եմ աշխարհումս անպիտան, յիմար....» (72–3):

ԶԱ. «Եղբա՛րք, ուժից ընկած պողպարով....» (73–4):

[Սայեադ - Օղլի], «Երեք ազգ թշնամիք սպանել են ինձի....» (74–5):

[Սայեադ - Օղլի], «Եղբա՛րք, տեսէ՛ք ի՞նչ է մարդու վիճակն էս աշխարհում....» (75–6):

Իշխան Բագրատունի, Որք մանուկ, «Вечер бьыл, сверкали звёзды» երգի եղ. (76–7):

օր. Նունէ Եաղդարեանց, Ա՛խ, ուսո՛ւմ, ուսո՛ւմ³ (77–8):

Յովհաննէս Քուշուրեզեանց, Հանգուցեալ աղան (78–90):

[Հաւեսի], «Ես պիտի Քրիստոսի գալուն անընդհատ սպասեմ....» (90–1):

Սիմէոն Սափարեանց, Իմ գեղեցիկ վարդի անմոռանալի յիշատակին ներ (91–2):

[Զամալի], «Զգուշանանք, լինինք մտքով հետատես....» (92): ԾԺԳ. (92–4):

Շաւարշ, Հետեւողութիւն «Թէ իմս հայրենեաց քնար սգաւոր» երգին (94–5):

Սարգիս Տէր - Մելքիսեդէկեանց, բայինդուրցի, Քնար (95–7):

[Սէլեադ], Տաղ ի դիմաց իւրաքանչիւր Հայկազնոյ առ Հայաստան,⁴ «Առ զամբիւղ» երգի եղ. (97–8):

Սիմէոն Սափարեանց, «Թող կործանին դէպի դժոխք....» (99–100):

Սիմէոն Սափարեանց, Վերջին ոխսու (100–1):

Գրիգոր Մանդակունի, Բարդաղան վէպ (102–3):

Խաչատուր Մարդանեանց, Արտասուագին ողբերգութիւն, «Вечерняя звезда» երգի եղ. (103–5):

տկ. Նատալիա Մանդակունի, Հառաչանք Մայր Հայաստանի⁵ (105–6):

տասարդներին դաստիարակել է «ազգային հոգևով եւ ճշմարիտ հաւատով» (էջատակ):

³ Հրատարակիչը շնորհակալութիւնն Հայտնելով երգի հեղինակին, ցանկութիւնն է Հայտնել, որ Հայ տիկնայք եւ օրիորդները գործածեն «պապերից մնացած Հայ լեզուն» (էջատակ):

⁴ Իրագեկվել է երգի՝ Ներսես Ե Աշտարակեցի կաթողիկոսի հիշատակին հորինված լինելը (էջատակ):

⁵ Արտատպված է օր. Եղիսաբեթ Ալիխանյանցի՝ «Օտար լեզվով կրթելը-որդեսպանութիւնն է» վերնագրով հոգվածը՝ «ՄՀ»-ի 1977 թ. հմբ 6-ից (էջատակ):

¹ Հրատարակիչը շնորհակալութիւնն է Հայտնել Աղ. Միխիթարյանին եւ Կ. Ապաշյանցին՝ Հավէսի երգերը Հայթայթելու եւ հրատարակութեան ուղարկելու համար (էջատակ):

² Ն. Տեր-Ներսեսյանցի իրագեկվածը, երգը Հայթայթել է Գանձակից՝ վարժապետ Կարապետ Մատինյանցը որ գանձակեցի երի-

Ստուդենտի ուրախությունն ու տրտմությունը (107–8):

Ծամախեցի Գօզէթ, Աստղիկն հայոց - «Ինչո՞ւ, հայ աղջիկ, տխրութեան ամպեր...» (108–9):

Թիֆլիզու կինոսոի երգ (110):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Ի թարմ քնոյդ նսեմական, գարթի՛ր, նագելի իմ, գարթի՛ր...», «**Ի նընջմանէդ արքայական**» երգ եղ. (110–1):

[Մ. Բժշկեանց], Պարսկահայի երազը Թեհրանում (111–5):

Յարութիւն Յովհաննէանեանց, Լապտեր (115–7):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, Խրախոյս Վարդանայի ի դաշտին Աւարայր, «Երկինք գուարթ» երգի եղ. (117–8):

[Պետրոս], Նւէր հանգուցեալ մահոտեաի Խաչատուր Օվչեանցին¹ (119):

Տաղ անոջ եւ պիտանի - «Խրատ մի ասել կամիմ, որ արժէ քոյոր մի ջոհար...» (120):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Խոցերիս չ կայ բժշկելու յոյս...» (121):

Աւետիք Նալեանց, Սորենը (122):

[Հաւեսի], «Ծճնոց գիրքը կարդա՛, տե՛ս, որ երկինքը ծիածան կայ...» (123):

Ս. Ս., Երեխանց երգ (123–4):

[Զարկեար], «Կայր մին քասիր Ծկտի անուն, բարեկամաց մէջին նկուն...» (124–7):

[Իւան], Դիւանի - «Կենա քեօվում հաւալանդի թաք ուլանըր...» (128):

[Ե. Մեծատունեան], Մասեաց զանգակին հրաժարական մէկ երգը (128–9):

արկ. Աբրահամ Փափագեանց, Է՛հ, չեմ սիրել (Փառասեր հարուստ) (129–30):

[Հազարի], «Կենաստու Քրիստոսով հիւանդ հոգւոյս մեծ դեղ գտայ...»² (130–1):

[Զամալի], «Կորա հաւատարիմ արդարութիւնը...» (131):

Յարութիւն վրդ. Ալամդարեանց, Սօր աղէկիզի՝ ողբ քստմենելի՝ ընդ մահ անդրանիկի՝ յօտար աշխարհի (132–3):

[Մ.] Բժշկեանց, Սէր պանդխտին առ Հայրենիս (133–4):

Գամառ - Քարիպա, Վանեցի կտիրճ, «Փորճ», Ա տ., հմբ III (134–5):

Գամառ - Քարիպա, Վանեցոց Հայր - մերը, «Փորճ», Ա տ., հմբ III (135–6):

Բարբունի, Զաւակներիս (հատած Բարբունիի «Տուփ»-ից) (136):

Վարդան Եղիազարեանց, Ազգային երգ - «Հայոց հսկայ երիտասարդներ...», «**Զաղացք**»-ի եղ. (137):

[Մկրտիչ], «Հալալ մալիդ մէջը հարամ մի՛ խառնիլ...» (137–8):

Ն. Ա., «Հեռո՛ւ, հեռո՛ւ հայրենիքից շրջում եմ տար աշխարհի...», «Среди долгие родные» երգի եղ. (138):

Ազգային երգ՝ ասացեալ ի վաղ ժամանակաց ի պատիւ Արտաշիր թագաւորին հայոց (139–40):

Մայիֆի խօսքերից³ (140):

[Մայիֆ], Մաղթանք Բագուի «Մարդխախրական» ընկերութեան (140–1):

Յովհաննէս Եսայեանց, Պատասխան ի դիմաց Անի քաղաքին առ օրորդն իր (142–4):

ԾՂԵ. (144–6):

[Զամալի], «Հայե՛ր, իրար սիրենք ու խաղաղ լինենք...» (146):

[Զամալի], «Հայ մարդ, մի՛ կորցնէր նախնեացոյ ոգին...» (146):

[Զամալի], «Հնչեցո՛ր քաղցրաճայն նուագարանը...» (147):

[Զամալի], «Հայ եղբայր տառցիչ, դու մի՛ խնայիր...» (147):

Գամառ - Քարիպա, Բողոք առ Երրուս, «Փորճ», Ա տ., հմբ III (148–9):

Աւետիք Նալեանց, Հովի (149–51):

Աւետիք Նալեանց, Աղէքսանդրապօլցի հայ երգիչներին (152–3):

Ներսէս Ծնորճալի, Աշխարհ ամենայն, «Ծէհանի ալմ, իւշի պանայ պարքտ սըզ դեր ալէշինիզ...», թրգմ. Կարնեցի Գրիգոր Պետ (153–5):

[Հազարի], «Մշմարտութիւնն, ո՛վ մարդ, ա՛ն ու մի՛ ծախիր...» (155–9):

Գրիգոր Նիկողոսեանց⁴ Միրատանջ մորոք (159–61):

ՄԺԷ., «Փորճ», Ա տարի, հմբ III (161):

Բարբունի, Անբակտեչի «ուրթուն» (հատած Բարբունիի Տափից) (162–3):

Ծավարչ, «Մի քաջ վիթխարի, իմ հին ծառի տակ...» (163–4):

Մելքիսեդէկ քին. Մանուկեանց, Հայրենիք - «Մինչ ե՞րբ, ո՛վ երկինք, յայս դառն վիճակ...» (164–6):

[Մայիֆ], Հաշտարիանի գովասանութիւնը, «Հայրենիք սրբազան» երգի եղ. (166–8):

Յովհաննէս Ալիդեանց, Առ Հայաստան - «Մինչ ստաւօտեան պարզ արշալուսին...» (168–9):

Թէոդորոս վրդ. Ծիրակունի, Մաղթանք առ Հոգին սուրբ⁵ (169–71):

ՄԳ. «Փորճ», Ա տարի, հմբ IV (171–2):

Мы дружно на врагов: Хорватский марш (173):

¹ Խաչատուր Օվչեանցի (Օվչի Նավաս ազգային երգչի) մասին է (էջատակ):

² Աղ. Մկրտիչյանցի իրագեղուժը Համբարձում Աթոյանի (Հազարբի) մասին է (էջատակ):

³ Իրագեղակ է, որ երգում հանդիպող «Պարտիզիկ» խորագրով գիրքը պատկանում է Խորեն քհնյ. Միրզաբեկյանցի գրչին (էջատակ):

⁴ Իրագեղակ է, որ Գրիգոր Նիկողոսյանը գինվորական սպա է (էջատակ):

⁵ Հեղինակը Մաղթանքը գրել է Բաքվի Հայոց Մարդասիրական Ընկերութեան 12-րդ տարեկարճի առթիւ: Իրագեղակ է այդ ընկերութեան հիմնադրի, անգամներէ եւ բյուջէի մասին (էջատակ):

Յովհաննէս Քուչուրեկեանց, Չորս հսկայք կամ պրծաւ-գնաց (173–9):

[Հազարի], «Մինչև ե՞րբ այսպէս, Տէր իմ, բաղդով ասիրատ մնամ....» (179):

[Զամալի], «Մի ման գալու տեղում երկու Հայ աղջիկ....» (179–82):

[Զամալի], «Մարդս պարտական է աստուածսիրութեան....» (183):

[Զամալի], «Մեր նախնիքը ունէին շատ....» (183–4):

[Զամալի], «Մարդու լաւը այն կը կոչուի, որ մտածէ վախճան-նր....» (184):

Զարկեար, Մխիթարանք¹ (184–7):

[Զառափ], **Թէջնիս հայերէն** - «Յոյս հաւատով Աստուած պաշտենք անցատր աշխարհի մէջ....» (187–8):

[Միսկին], **Նամակ** - «Նամակ, բարեւ տա՛ր սեւերես փո-ղին....» (188):

[Զիթախչեանց], «Սոխակ Հայաստանի»-ի հրատարակչին (188–9):

Յարութիւն Յովհաննէսեանց, Հարբեցող մարդու երգ (189–90):

Նեազմի, Ինչո՞ւ համար (190–1):

[Սէլեադ], **Ծանկարծածին խօսք** (191–2):

Սարգիս Փիղդեանց, Տէր Կիրակոս (192–3):

[Զարկեար], **Փողի վերայ սասած** (193–4):

Աղէքսանդր Մխիթարեանց, Ողջո՞յն «Հայաստանի Սոխակ-կիտ»² (194–5):

Յովհաննէս Եսայեանց, Հառաչանք Անիի վերայ (196–8):

[Խաչիկ դալիր], **Ողբ ի վերայ աշխարհին Հայոց³** (198–9):

[Զամալի], «Ո՛վ սիրելի, աղաչում եմ միշտ քաղցր բարբառ լինիս....» (199):

[Զամալի], «Ո՛վ քաջդ անտանի Հովապետ բարի....» (200):

[Զամալի], «Ո՛ր եմ մեր նախնիքը, սիրելի Հպեր....» (200–1):

[Զամալի], «Ո՛վ մարդ, աշխարհի մէջ այնքան աշխատէ....» (201):

[Հաւեսի], «Ո՛վ մողորեալ ազգ, արի՛ նորոգւիր, ետանդ ստա-ցի՛ր....» (201–2):

[Զամալի], «Ոչ մի մարդ չհպարտանայ....» (202):

[Զամալի], «Ողջունում ենք քո գալուստը....» (202–3):

[Զամալի], «Որոպիսացե՛ք, մարդիկ, ու վալելեցե՛ք....» (203–4):

[Զամալի], «Չը գիտեմ թէ միայն ես եմ վատարախտ....» (204):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մոր երգը, «Փորձ», Ա տ., Հմբ III (204–5):

Բարբունի, Անեղին մաղթանք (հատուծ Բարբունիի «Տու-փից») (205–6):

Թ. Փ., «Պէսպէս մոլորեամք հոգիս կորուսած....» (207):

[Հաւեսի], «Պարտիզպան, օ՛ն անդր, լաւ օրինակ չունի վարդը....» (207–8):

Յողբալի մահ Վարդան Մամիկոնեանի՝ նահատակ հայրե-նեաց (208):

[Հազարի], «Սէրը պաղել է աշխարհի մէջ, ջերմ չէ մնա-ցել....» (208–9):

Կարապետ Գ. Տէր - Զաքարեանց, մեղրեցի, «Հայաստանի Սոխակ»-ին ներ (209–10):

ՄՀԳ. (210–1):

Օհան Պապայեանց, Մեր «Հայաստանի Սոխակ»-ին (211–2):

[Սէլեադ], **Սէր ազգի** (212–3):

[Բեշիշ - Օղլի], **Մոխամմազ «Սոխակ Հայաստանի»-ի վե-րայ** (213–4):

[Զամալի], «Սիրելիդ իմ համազգի հայ, շլանալ մի՛ օտար կեանքով....» (214–5):

Աւետիս Ղազարեանց, շամախեցի, **Երկու խօսք դէպի «Սոխակ Հայաստանին»⁴** (215–7):

[Զարկեար], **Զղջումն** (217–8):

[Պետրոս], **Գովասանք «Հայաստանի Սոխակ»-ին** (218–9):

[Խոնքար Նաւա], **Թէջնիս** - «Ստեղծող երկնային անմահ թագավոր....» (219–20):

Славься, славься, нам русскыи царь (220):

[Զամալի], «Սիրում եմ քեզ սիրով բարձր, իմ սիրելի Հայաս-տան....» (220):

Աշտարակեցի Խաչիկ, Ոսկեփետուր «Սոխակ»-ին եւ իր քնքուշ վարդիկին (221–2):

Գամառ - Քաթիպա, Մշեցու հեկեկանքը, «Փորձ», Ա տ., Հմբ III (222–4):

Վարդան Եղիազարեանց, «Վատ անո՛նն մի ժառանգիր ունայն աշխարհում....», «Հայրենիք սրբազան»-ի եղ. (224):

[Զիւանի], **Ղոջմա** - «Վերջացաւ մեր այգին, վերջ եղաւ ու վերջ....» (225):

Սիմեօն Մուշեղեանց, վրդ. հայոց, **Յարգոյապատի՛ւ պարոն Յովհաննէս, հոգեծանոթ եղբայր⁵** (225–6):

¹ Ա. Գրիգորյանցը շնորհակալութիւն է հայտնում Ալեքսանդր Լալայանցին՝ Զարկարի այս ոտանավորը (=բանաստեղծական նամակը) իրեն ուղարկելու համար (էջատակ):

² Ոտանավորում հանդիպող «բաժանորդ» բառի կապակցութեամբ Ա. Գրիգորյանցը դժգոհութիւն է հայտնել պարբերական մամուլի բաժանորդներին՝ բաժանորդավճարներն ուշացնելու առթիւ (էջատակ):

³ Աղ. Մլիխթարյանը իրագեկել է, որ 1827 թվին Լոռու նահանգում գրված այս երգն արտագրել է մագաղաթյա փոքրիկ ձեռագրից (էջատակ):

⁴ Երգի հորինման շարժառիթ ծառայած իրական դեպքի կապակցութեամբ, մեջբերվել է «Մշակ» լրագրից համապատասխան հատվածը (էջատակ):

⁵ Իրագեկվել է, որ Ֆիրարին Սիմեոն վրդ. Մուշեղյանցի մական-ունն է (էջատակ):

Գամառ - Քաթիսա, Վանեցոց աղօթքը, «Փորձ», Ա տ., հմբ III (226-7):

Յովհաննէս վրդ. Ծիրակունի, Երթ Տիրամօրն ի Գողգոթ՝ ի խաչելութիւն Միածնի (228-9):

Խողաղ Խողաղեանց, «Տխոր ձայն գանգակի, տխոր ձայն գանգակի...»,¹ «Вечерний звон» երգի եղ. (229-30):

Մուշեղ Մուշեղեանց, Կեանք պանդխտին (230-2):

Յակովբ քննչ. Մխիթարեանց, Առ սիրելիս խոովեալ (232-3):

Վահան քննչ. Տէր - Յովհաննէսեանց, Ողջախո՞ «Միսակ Հայաստանի» (233-4):

Րաբբունի, Տասրանագիր (հատած Րաբբունիի «Տուփ»-ից) (234-5):

Ս. Ս., «Քանի որ գինին քո թասումը փայլում է...» (235-6):

Յովհաննէս Մ. Սայադնեանց, Նորին սրբութեան բարձրապատի տեսն Միմէօն վրդ-ի Մուշեղեանց² (236-8):

[Հագրի], «Քննողը Սորբ գրքերէն ազնի շափիղայ կտտանայ...» (238):

Գողթնեցի, Նատաշա (238-40):

[Զամալի], «Քնի՛ր որդեակ, սիրուն մանկիկ...» (240-1):

[Զամալի], «Քեզ ինչպէ՞ս ընդունեմ, կամ ինչպէ՞ս գովեմ...» (241):

[Մայիֆ], Երգ 1877 թի Ղարսը եւ Պէվկան յաղթութեամբ առնելու վերայ,³ «Զինուորիս երգերի» եղ. (241-3):

[Իւան], Դորէիտ տաճկ. - «Օ իսպոխտասըս Ալլահտուն դողողի քեալամի ուլլահ...» (243):

Րաբբունի, Ազգասերի «Եթէ»-ն (հատած Րաբբունիի «Տուփ»-ից) (244-5):

Յաւելւածք. Հանելուկներ. Րաբբունի 1. «Անշնորհք սրիկ...» (245):

2. «Սեւ բարակ աղեղ...» (Հատած Րաբբունիի «Տուփ»-ից) (245):

Աշտարակեցի Խաչիկ, «Ո՛վ դու անկուշտ, ուռած փորիկ...» (245-6):

Ծամախեցոց մանուկների երգեր.

ա. «Արե՛ւ, արե՛ւ, ե՛կ, ե՛կ...» (246):

բ. «Զրընգ, գրընգ գանգիլա...» (246-7):

Հանելուկների բացադրութիւնը (247):

Խմբ.- հրատ. Աւագ Գրիգորեանց, Ծանուցում (247-8):

«Միսակ Հայաստան»-ի IV հատորի բաժանորդագրաց արթութայական ցուցակը⁴ (1-11):

¹ Իրագեղվել է, որ երգը գրված է Ներսես Ե. Աշտարակեցի կաթողիկոսի մահվան առթիւ (էջատակ):

² Իրագեղվել է, որ այս երգը 225-226-րդ էջերում գետեղված երգի պատասխանն է (էջատակ):

³ Իրագեղվել է, որ Մայիֆը ռուսական զորքի Հաղթանակի առթիվ 1878 թ. հունվարի 6-ին (Ծննդեան եւ Մկրտութեան օրը) գինվորներին եւ սպաներին հյուսիսարեւել է նախաճաշելով (էջատակ):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-200:

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմբ 1623: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 3290:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1878, հմբ 197՝ 15-27/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ. Ի գրն., 1377: ՄՄ: ԳԱԹ:

1880

173. ՄՈՒԶԱԹՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Նոր երգարան, Նուէր Հայ մանուկներին, Ի լոյս ընծայեաց Ա. Յ. Շահազիզեանց - Կամսարական, Տիֆլիս, տպ. Յ. Մարտիրոսեանցի, 1880 (дозв. ценз. Тифлис, 3^{то} апреля 1879г.) 140, Դ էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ա. Ս. Ծահագիզեան, Երգ մեռանող հայրենասիրի (3-4):

Բ. [Ռ. Մադաթեան], Առ Հայաստան - «Ա՛խ Հայաստան, Հայաստան...» (4-5):

Գ. [Ռ.] Պատկանեան, Նկարիչ (5-6):

Դ. Ա. Գուլամիրեանց, Ի՞նչ պիտի ընտրեն (6):

Ե. [Գ. Ապտուլլահ], Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ուկեփետոր թոռցեալ բարձաստ երկնաճեմ...» (7-8):

Զ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Առաւօտեան երգ շինականաց (8-9):

Է. Պետրոս Մատաթեան, Վասն Հայաստանի (9-10):

Ը. [Աստուածատուր Հեկեցի⁵], Տաղ Ծննդեան - «Այսօր տօն է ծննդեան, աւետի՛ս...» (10):

Թ. Աղ. Արարատեան, Ողբալի բանք Անի քաղաքին հայոց առ հայագոհի ժմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն (12-3):

Ժ. [Մկրտիչ Նաղաշ], «Անձն իմ, վա՛յ քեզ հազար քերան...» (13-4):

ԺԱ. [Պետրոս վրդ. Ղափանցի], «Առաւօտեան քաղցր եւ անողջ հովերըն...» (15):

ԺԲ. Ներսէս Կլայեցի, Երգ աղօթական ի դէմս սրբոյ Երրորդութեան, եւ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդութեանն առանձնակի - «Առաւօտ լուսլ...» (16-7):

ԺԳ. Տ. Փափագեան, Առ Հայաստան - «Առ ընկալ ի գիրկը, մայրը Հայաստան...» (17-8):

⁴ Բաժանորդների ցուցակում նշված է մայրիկիս հորենական պապի (հետագայում Թալիսի պապ քհնյ. Տեր Եղիկ Աբրահամի Դիւանյանցի) անուն հայրանունը՝ Յարութիւն Աբրահամեան:

⁵ Տաղը վերագրվել է Մովսէս Քերթոզին: Տե՛ս 209-րդ էջի հմբ 3 ծանոթագրութիւնը:

ԺԴ. **Երգ արագլի** (18–9):
 ԺԵ. **Տփխխեցոց երեխայոց երգ** - «Արեգակ, արեգակ, դուստրի...» (19):
 ԺԶ. **Երգ կաքաւու** (19–21):
 ԺԷ. [Գր. Գապասակաւեան], **Երգ ուրախութեան** - «Արիք, որ երթամք...» (21–2):
 ԺԸ. **Յ. Գ. Սըվաճեան, Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1861 24/Ե** (22–3):
 ԺԹ. **Եղիազար Մելիքեան, Խմբակն¹** (24):
 Ի. **Աղօթք նախարարաց հայոց** (25):
 ԻԱ. **Ողբ ջողայեցոց²** (25–6):
 ԻԲ. [Հ. Ղ. վրո. Ալիշան], **Ի Շաւարշական դաշտին վրէժք³** (26–7):
 ԻԳ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վերջին գարուն** (27–8):
 ԻԴ. **Մ. Փ., Արմենոսի** - «Գեղեցիկ Արմենոսի, դու իմ սրտիս հաստր...» (28–9):
 ԻԵ. **Ս. Պ. Պ. Փափագեանց, Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (Կ. Պոլսոյ)** (29–30):
 ԻԶ. «Գիտական աղջիկ եմ ես գամբիդաշէն...»⁴ (30–1):
 ԻԷ. «Ելէ՛ք, ելէ՛ք, ո՛րք աստի...» (31–2):
 ԻԸ. **Հ. Ս. Ֆէլէկեան, Ի հանդիսի հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան** (32–3):
 ԻԹ. **Ս. Ծառագիւղեանց, Երգ** - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (33–4):
 Լ. **Պ. Տ. - Յ. Մադատեանց, «Ես տապան նստեալ ի գագաթ սարին...», ըստ եղանակի «Գիւղական աղջիկ եմ ես» տաղին** (34–5):
 ԼԱ. [Հ. Հայնէ], **Գրեճադերներ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց** (35–6):
 ԼԲ. **Պ. Տ. - Յ. Մադատեան, Վասն մահու կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց Տ.Տ. Ներսիսի Ե-ի 13/Բ, 1857 փրկչական ամի** (36–8):
 ԼԳ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Աղասու մօր երգը** (39):
 ԼԴ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Աղէն տա՞նն է** (40–1):
 ԼԵ. **Մ. Փ., Երգ** - «Զեյթո՛ն, անկախ դու աշխարհիկ...» (41–2):

ԼԶ. **Զինուորի երգ** - «Զինուորիս երգերը, եղբա՛րք, լսեցեք...», [ռուս.-ից] թրգմ. **Գ. Դողոխեանց** (42):
 ԼԷ. **Հ. Փափագեան, «Զձեզ, որդիք Արամեան ...»** (42–4):
 ԼԸ. **Տփխխեցոց երեխայոց երգ** - «Էգոց կիրակի է...» (44):
 ԼԹ. **Յ. Կարինեանց, Ծուշանիկ** - «Է՛ր հետևանս քո մայրենի աշխարհից...» (45):
 Խ. **Աղօթք** - «Ըզձայն մանկանց, ո՛վ Տէր Յիսուս...» (45–6):
 ԽԱ. **Ի դէմս Սմբատայ Մամիկոնեան** (47):
 ԽԲ. **Մ. Պէշկիթաշեան, Եղբայր եմք մեք** (48–9):
 ԽԳ. **Խորէն եպս. Գալֆայեան, Պար նախարարաց** (49):
 ԽԴ. [Յակոբ Նալեան], **Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որդին** - «Իմ արեգակըն խաւարեցաւ...» (50):
 ԽԵ. **Երգ ցաւագին** (51):
 ԽԶ. [Գեղորդ Խուրով], «Իմա՛, իմա՛, ո՛վ մարդ՝ աշխարհս անցանի...» (52):
 ԽԷ. **Ք. Տ. - [Պ. 5] Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛** (52):
 ԽԸ. [Ռ. Պատկանեան], **Ի վերայ ունայնութեան աշխարհի** - «Ի՞նչ ես ջարդոմ անձըդ, է՛յ մարդ, ցաւերով...» (53):
 ԽԹ. [Ս. Ծառագիւղ⁶], **Իտալոսիք եւ իտալացիք** (54–7):
 Ծ. «Ինչո՞ւ կուլաս դուն, գառնիկ...» (58):
 ԾԱ. [Ն. Զօհրապեան], **Գերեզմանք հայոց** (58–9):
 ԾԲ. **Երգ երեխայոց** - «Լուսացաւ, լուսացաւ...» (59):
 ԾԳ. **Մ. Փ., «Լսի՛ր, Մանուկ Հայաստան...»** (60):
 ԾԴ. **Գ. Ա., Քորմեռու աղօթք** (61):
 ԾԵ. «Խարոյկ սիրոյ ստոր հայրենեաց...» (61–2):
 ԾԶ. [Թ. Խատասեանց], «Խընդա՛ պսօր, Հայաստան...» (62):
 ԾԷ. [Գրիգոր վրո. Ոստանցի], «Խընկին ծառին նըման ես...» (63):
 ԾԸ. **Յազկերտ** (63):
 ԾԹ. [Գ. Դողոխեանց], **Երգ պանդուխտ պատանակի** (64):
 Կ. **Պետրոս վրո. Ղափանցի, Ողբ կտակի ատր ուրբաթու մեծի, որ ի բերանոյ մօր խաչեցելոյն Յիսուսի, եղանակեալ ձայնիւ ասի-** «Կանայք ամենայն՝ քորք իմ սիրական...» (64–6):
 ԿԱ. **Երգ յաղթական⁷** (67):
 ԿԲ. [Պ. Պոռշեան⁸], «Կեցցե՛ս դու Ծապուհ, կեցցե՛ս արքա...» (67–8):

¹ Իբրեւ վերնագիր նշված է հեղինակի մեկ այլ ոտանավորի խորագիրը՝ Մուսա:
² Երգի տակ դրված է Ստեփան վրո. ստորագրությունը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրությունը:
³ Էջատակում նշված է՝ «Այս երգը առնուած է «Սանդուխտ» ողբերգութիւնից: «Սանդուխտ» ողբերգութիւնը պատկանել է Թ. Թեղլյանի գրչին (տե՛ս Հարութիւնյան Բ., ՀԹՏ, հտ. Ա, էջ 596): Ռ. Աթայանը այս նույն ծանոթագրութեանը հանդիպել է Կ. Ս. Գրիգորյանցի ձեռագիր երգարանում (Այսպիսա, 1885) եւ գտնուած է որ երգը «կիրառվել է նաեւ թատերական բեմում» (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 4, ծնթգր. էջ 197):
⁴ Երգը վերագրվել է Մ. Գ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրությունը:

⁵ Ք. Պատկանյանի հայրանվան (Պետրոս) սկզբնատուի փոխարեն տպագրված է՝ Գ.:
⁶ Եւհաննէս Ս., ՁԵ, էջ 176-179 (ծնթգր. 365-6):
⁷ Նշված է, որ երգը քաղված է [Ն. Գալֆայանի] «Արշակ երկրորդ» ողբերգութիւնից (էջատակ):
⁸ Անճտորեն իրագրելվել է, թե այս երգը կատարվել է «Վարդան Մամիկոնեան» թատերգի բեմագրութեան ժամանակ: Մինչդեռ դա երգվել է Խորեն Գալֆայանի «Արշակ երկրորդ»-ի բեմագրութեան ժամանակ եւ խոսքի հեղինակն է Պերճ Պոռշյանը (տե՛ս Պոռշյան Պ., ԵԺ, հտ. 7, ծնթգր. էջ 520, հիշատակվել է):

ԿԳ. «Կեցցե՛ս քաջ Սամել, փառք ու սարժանք հայ անուան...» (68–9):

ԿԴ. Մ. Փ., **Կոռնկ** - «Կոռնկ, գարնան աւետիս...» (69):

ԿԵ. **Կոռնկ** - «Կոռնկ, ուտի՞ր գո քաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (70–1):

ԿԶ. Մ. Փ., «Հայաստա՛ն...» (71–2):

ԿԷ. **Յ. Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան** - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր...» (72–3):

ԿԸ. **Խորեն** եպս. **Գալֆայեան, Անձառք հայրենեաց** (73–6):

ԿԹ. **[Գ. Պատկանեան], Երգ ի դէմ քաջին Վարդանայ** (76–7):

Հ. **Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, Պարերգ** - «Հայկազո՛ւնք, պա՛ր բոնեանք...» (77):

ՀԱ. **Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, Յաւոր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը 1860 (Կ. Պոլիս)** (78–9):

ՀԲ. **[Ի. Կոզլով], «Հայրենիք սրբազան, իմ սիրուն աշխարհ...», [ռուս.-ից թրգմ.] Գ. Քուչուրեկեան** (79–80):

ՀԳ. **[Պ. Ժ. Բերանժէ], Վայր ընկնող աստղեր, [ռուս.-ից փոխ.] Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց)** (80–3):

ՀԴ. **[Ս. Գալֆայեան], Երգ որսոյ** - «Հասա՛, քաջագունք...»¹ (83–4):

ՀԵ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը** - «Հետացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (84–5):

ՀԶ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը** (85–7):

ՀԷ. **[Մ. Նալբանդեան], Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը** (87–9):

ՀԸ. **Ռ. Սէտեֆանեան, Երգ մեծին Վարդանայ** (89):

ՀԹ. **Ղազար վրդ. Ծառկեցի, Երգ ծննդեան Քրիստոսի** - «Ղամպարափայլ սրբոյ տօնիս, աւետիս...» (90–1):

Ձ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուցը** (91–3):

ՁԱ. **Ս. Նազարեանց, Մայրենի լեզու** - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (գերմ.-ից) (93–5):

ՁԲ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Երկու քոյր** (94–5):

ՁԳ. **Մարշ** - «Մեզ նոր արեւ ծագէ, բացուի լոյս բոցավառ...» (96):

ՁԴ. **Ռոս Արշակայ** - «Մեծափառ արքայն մեր...»² (96–7):

ՁԵ. **[Մ. Նալբանդեան], Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թուականից** (97–9):

ՁԶ. «Մեր նախնիքը ազգի համար իրանց կեանքը գոհեցին...» (99):

ՁԷ. **[Մ. Թաղիադեանց], Արամ [երգ]** (99–100):

ՁԸ. **[Ս. Պ. Պ. Փափազեան], Առ աստղն հայրենեաց** (100–1):

ՁԹ. **[Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի** - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնութիւն...», [ֆրանս.-ից փոխ.] Մկրտիչ Պէշիքթաշեան (101–2):

Ղ. **[Ֆր.] Ծիլեր, Յովհաննայի հրաժարվիլը, [թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց]** (102–4):

ՂԱ. **Յ. վրդ. Ալամդարեան, Անուրջք** (104–5):

ՂԲ. **Յ. վրդ. Ալամդարեան, Մեզ դատեր Յեկոթայեայ** (105–6):

ՂԳ. **[Յ. Նալեան], Ողբ մօր ի վաղամեռիկ որդին** - «Նայիմ տղբամ ծնօղ տղայիս...» (107):

ՂԴ. **Խորեն** վրդ. **Գալֆայեան, «Ննջեա՛ դու քաղցրիկ իմ հրճուանք եւ սէր...»** (108–11):

ՂԵ. **Ա. Գնունի, «Ննջէ՛, ով իմ սիրուն մանկիկ...»** (111–3):

ՂԶ. **Նշան Զօհրապեան, Յերկրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1862. 24/Ե** (113–4):

ՂԷ. **Մ. Պէշիքթաշեան, Գարուն** - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (114–5):

ՂԸ. **Ս. Հ. Ֆէլեկեան, Միութիւն ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան** (115–6):

ՂԹ. **[Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան], Բլբուլ Աւարայրի** (116–7):

Ճ. **Պ. Մադաթեանց, Հրաւիրանք Հայաստանի** (117):

ՃԱ. **Մ. Փ., «Ով կենդանութիւն կամենում...»** (118):

ՃԲ. **Յ. Կարինեանց, Խրախոյս Վարդանայ առ զօրականս ի մեծ պատերազմին**³ (118–20):

ՃԳ. **Մ. Փ., Աղօթք հայրենեաց** (120–1):

ՃԴ. **[Մ. Ֆ. Օէնկէնդորֆ], Առ մայրենի լեզու [գերմ.-ից թրգմ.] Ե. Չազըճեան** (121–2):

ՃԵ. **Գ. Ա., «Ո՛վ Տէր մեր Աստուած...»** (123):

ՃԶ. «Որդիք քաջ Հայկայ. արիք ընդատաջ...»⁴ (123):

ՃԷ. **Մ. Փ., «Ո՛րն է աշխարհ Հայաստան...»** (123–4):

ՃԸ. **Մ. Փ., «Ումի՛ց ունի հայն յոյս...»** (125):

ՃԹ. «Որախասցոք ուրեմն...», [[թրգմ.] **Ս. Ասազեանց** (125–6):

ՃԺ. **[Մ. Պատկանեան], «Պարկեշտասուն կո՛յս, գեղեցիկ, նագելի...»**¹ (127):

¹ Էջատակուճ նշված է, որ երգը վերցված է [Ս. Գալֆայանի] «Արշակ երկրորդ» ողբերգությունից. քաղված է արբար Դ-ի տեսիլ Դ-ից (էջ 95):

² Այս երգի երգչախմբային կատարմամբ է սկսվել 1863 թ. Թիֆլիսում «Արշակ երկրորդ» ներկայացումը (տե՛ս Չմշկյան Գ., «Իմ հիշատակարանը», էջ 20): Երգն առկա է է Ս. Գալֆայանի «Արշակ երկրորդ» թատերգության մեջ: Դա գրաբարախառն արեւմտահայերենից աշխարհաբարի են փոխադրել Պերճ Պոռչյանն ու ներսիսյանավարտ ուսուցիչ Գ. Ազիբեկյանը (նույն տեղում, ծնթգր. էջ 179, հմբ 12ա): Հարց է ծագում՝ այս երգն է՞լ իրենք են հորինել:

³ Երգը քաղված է հեղինակի «Վարդանանց պատերազմը կամ Վարդան Մամիկոնյան» թատերգից:

⁴ Էջատակուճ իրազեկվել է, որ երգը քաղված է [Սրապիոն Հեքիմյանի] «Արտաշես եւ Սաթենիկ» ողբերգությունից (տե՛ս Բ. Հարությունյան, ՀԹՏ, հտ. 1, էջ 598): Երգը թատերգում առկա է: Պ. Պոռչյանը «Հայոց թատրոնի սկզբնավորութիւնը Թիֆլիսում» հոդվածում գրել է, որ Սրապիոն Հեքիմյանի խրթին գրաբար ողբերգություններն ինքն է վերածել աշխարհաբարի, հորինելով նաեւ նոր երգերի խոսքերը (տե՛ս Պ. Պոռչյան, ԵԺ, հտ. 7, էջ 372): Արդյոք սա՞ էլ է հորինել Պերճ Պոռչյանը:

ԾԺԱ. [Պ. Պատկանեան], *Ի մահ Մ...* (127–8):
 ԾԺԲ. Ս. Ծափազիզեան, *Գիշեր* - «Սիրո՞ւն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...» (128):
 ԾԺԳ. Մարտիրոս Անդրեասեան, *Տարագիր հայ նախնի գինոր* (129):
 ԾԺԴ. *Օրհներգութիւն ազգային²* (129–30):
 ԾԺԵ. Խորէն եպս. Գալֆայեան, *Աղօթք վասն հայրենեաց* (130–1):
 ԾԺԶ. [Սիմէոն կաթողիկոս], «Արի՛, Աստուծ Հարցն մե-
 րոց...» (131–2):
 ԾԺԷ. *Երգ որսխտութեան* - «Յնծագէ՛ք լերինք Արարա-
 տայ...» (132):
 ԾԺԸ. [Պ. Ժ. Բերանժէ], *Աղքատ կին*, [ռուս.-ից փոխ.³] Մ. Նալբանդեան] (133–5):
 ԾԺԹ. Պետրոս վրդ. Ղափանցի, «Փոթա՛տ առ մեզ, նախշուն կարաւ...» (135–6):
 ԾԻ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Օրօրք Հայաստանի* (137–9):
 ԾԻԱ. [Ռ. Պատկանեան], «Բո՛ւն էլիր, պալաս, աչքըդ խուփ արա՛...» (139–40):
 ԾԻԲ. [Մ. Թաղիադեանց], *Հայկ - երգ* (140):
Ծանկ (Ա.–Դ):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-122:
Մտնգտ.՝ Ջարպիմանալեան, էջ 438: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 3223:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 82): ԹԿԳ 1895 (էջ 24): ՆՀԴՀ, հմր 628:

Պորրկն՝ «Մշակ» 1880, հմր. 12՝ 29/ Ա - 10/ Բ, էջ 2, «Ներ-
 քին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 1556: ՄՄ: ԳԱԹ:

174. ՏՆՏԵՍԵԱՆ ԵՂԻԱ Մ.

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ. Բովանդակութիւն ազգա-
 յին ընտիր երգերու, [կազմ. եւ] հրատարակեց Ե. Մ.

Տնտեսեան, Կ. Պօլիս, տպագր. Ե. Մ. Տնտեսեան, 1880, [7], 308 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Հրատարակիչն [իմա՛ Ե. Տնտեսեան], *Կանխարան* (3–6):

Քանի մը բառերու նշանակութիւնքը (7):

Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Հայր մեր որ յերկինս* (1):

Սիմէոն կթղ., *Աղերս* - «Արի՛, Աստուծ Հարցն մերոց...» (2):

Մաղթանք - «Տէր, կեցո՛ղ դու ըզՀայս...» (2–4):

Խորխոռունի (Խ. եպս. Ն.) *Աղօթք վասն հայրենեաց* (4–5):

Յ. Ոսկան, *Երգ հայ մանկանց* (5–7):

Հ. Ա. վրդ. Բագրատունի, *Նուագ դատեր Հայկայ յարշաւ-
 ան ընդդէմ Բէլայ* (7–8):

Ս. Ծափազիզեան, *Գերի հայր աղօթքը* (8–9):

Սեդուրէ վրծ. Պատկանեան, *Ներքող առ Սուրբ Կոյսն* (9–10):

Յ. վրդ. Ալամդարեանց, *Անուրջք* (11–2):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Հանգիստ տասպանին* (12–3):

Գ. Մուրատեանց (Մ. եպս. Մ.), *Խաչ. օգնեա՛ ինձ. Նուէր
 ծնողաւոր մանկանց* (14–9):

Խրիմեան Հայրիկ, *Մեծն Սահակ եւ Վարդան⁴* (19–20):

Խրիմեան Հայրիկ, *Մաղթանք ի սունի Ս. Վարդանանց* (20–1):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Վտակն Ակոռոյ եւ հասակը չորեքին* (21–2):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Արաքսի արտասուցքը* (23–6):

Յ. Ոսկան, *Եղանակը Հայաստանի. Նուէր առ Հայկմոհի* (26–9):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Մասիստ սարն* (29–30):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Պլպուլն Աւարայրի* (30–1):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս
 գով...» (31):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Հայոց աշխարհիկ* (32–3):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Հայ հայրենիք* (33–4):

Խորխոռունի (Խ. եպս. Ն.), *Անձուկը հայրենեաց* (34–7):

Յ. Մ. Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «Հայաստա՛ն, երկիր
 դրսխտավայր...» (37–8):

Յ. Ոսկան, *Վտարանդին առ Ոգի Հայաստանի* (39–41):

Ռ. Յ. Պէրպէրեան, *Մայր Հայաստան (Առ հայ մանկութիւն)* (42):

Սուգ Մօրն Հայաստանի (42–3):

Ա. Հայկունի, *Հայրենիք* - «Իմ Հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (43–5):

¹ Երգը քաղված է հեղինակի «Շուշանիկ» թատերգից (տե՛ս Սաղյան Մ., Պատկանյաններ, էջ 110): Ըստ Գր. Մատինյանի, դա նվիրված է Վարդան Մամիկոնյանի դուստր Շուշանիկի հարսանյաց հանդեսին (տե՛ս նրա «Շուշանիկ» էջ 51):
² Օրհներգութիւնը վերագրվել է Մ. Գ. Թաղիադանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:
³ Երգի խորագրից հետո, կոր փակագծերում նշված է՝ գաղղիերե-
 նից: Տե՛ս 216-րդ էջի հմր 10-11 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Նրա «Ողբերգութիւն առ քաջն Վարդան եւ նիգակահիցս իւր»
 երկի սկզբնամասն է (տե՛ս նրա ԱԵ, էջ 825):

- [Ֆր. Բեռա], **Երգ հայրենի** - «Մինչդեռ լուսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] **Մ. Պեշկոբաշևան** (45-6):
- [Ֆր. Բեռա²], **Կիլիկիա** - «Երբոր բացուիմ դռներն լուսով...», [Թրգմ. ըստ վերնոյն] [Ֆրանս.-ից փոխ.] **Ն. Ռուսինեան** (46-7):
- Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Առ աստղն հայրենեաց** (47-8):
- Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Առ սէր իմ Հայաստան** (48):
- Գ. Ա. Դողդիսեանց, Երգ պանդոխտ պատանեկի** (49-50):
- Ե. Ասափեանց, Երգ Նոյեմբի** («Միծեռնակ»-ի եղ.) (50-1):
- Գամառ - Քաթիպա, Իմ սոխակին** (52-3):
- Ս. Ծաֆազիզեանց, Մահամերձ հայրենասէր** (53-4):
- Գիդական աղջիկ** (54-5):
- Ս. Ոսկանեան, Սէր հայրենեաց** (56-7):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը** - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (57-8):
- [Մ. Ֆոն Ծենկենդորֆ], **Մայրենի լեզու** - «Ո՛վ մեծաքանակ ղու լեզու...», [Գերմ.-ից Թրգմ. Ե. Զագրեան] (59-60):
- Ս. Ծաֆազիզեանց, Կեցցէ՛ սուրբ գործը** (60-1):
- Մ. Փորթուգալեան, Վտարանդին** (61-2):
- Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց), Ազատութիւն** - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (62-3):
- Ս. Ծաֆազիզեանց, Գիշեր** - «Սիրո՛ւն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...» (64):
- Ա. Յ. Այվազեան, Յաղթանակ ազատութեան** (64-5):
- [Ծ. Պետեօֆի³], **Ծղթայ, Թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց** (65-6):
- [Աղ. Արարատեան], **Ողբ Անի քաղաքին** (66-8):
- «Կոնճակ, ուտի՞ր կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»⁴ (68-9):
- Հայրենիք** - «Քո հայրենիք քեզ լիցի մեծ քան ըզբնա...» (69-70):
- Ս. Լ. Ֆէլէկեան, Հատաշանք Եփրատայ. Նոր տարի** (71-3):
- Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն** (73-4):
- Ս. Լ. Ֆէլէկեան, Տեսիլ Հայաստանի** (74-7):
- Խ. եպս. Նար - Պէլ, Թէ տային ինձի** (77-8):
- Խորէն եպս. Նար - Պէլ, Հայ՛ն ասրինք** (79-80):
- Գամառ - Քաթիպա, Հայերոս թուքը** (81-2):

¹ Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 141-րդ էջի հմբ 17 ծանոթագրությունը:

² Կ. Գեորգյանը պարզել է, որ «Ma Normandie» երգի թե՛ խոսքի, թե՛ մեղեդու հեղինակը Ֆրանսիացի բանաստեղծ եւ երգահան Ֆրեդերիկ Բեռան է (տե՛ս նրա ԱՏ, 1963, Ժ. տ., էջք 309, 310): Դրանից առաջ Մ. վրդ. Գրեգորյանը գրել էր, որ «Կիլիկիա» երգի խոսքը (Նահապետ Ռուսինյան) «Ma Normandie» երգի խոսքի թարգմանությունն է («Սփիւռք» շաբաթաթերթ, Բեյրութի ըստ Կ. Գեորգյանի ԱՏ, 1962, Ժ. տ., էջ 208), իսկ ըստ Ան. Դաշտենցի դա ոչ թե թարգմանություն է, այլ՝ փոխադրություն (տե՛ս նրա «Ներք որ բացուին»... Հոդվածը «Գարուն», 1980, հմբ 4, էջ 92):

³ Բարխուդարեան Գ., Բանաստեղծութ., էջ 184-5:

⁴ Երգի տակ դրված է ոմն «Ղարիպ Ղուբպէթ» ստորագրությունը: Տե՛ս 30-րդ էջի հմբ 1-ին ծանոթագրությունը:

- Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց), Մանկութեան օրեր** (82-4):
- Խորխոռունի (Խ. եպս. Ն.), Ազգատեացք** (84-6):
- [Մ. Թաղիարեանց], **Հայկ - երգ⁵** (86-7):
- [Մ. Թաղիարեանց], **Արամ - երգ⁶** (87-8):
- Լ. Ղ. վրդ. Ալիշան, Ծուշանն Ծաւարշանայ** (88-9):
- Տ. Գարբիէլ քննյ. Ս. Պատկանեան, Հարսանիք Արտաշիս եւ Սաթիկան** (89-92):
- Ն. Զօհրապեան, Արտաւագոյ ի վիճն Մասեաց** (92-3):
- Լ. Ա. վրդ. Բագրատունի, Ի զահակալութիւն Տրդատայ** (94-5):
- [Յ. Կարինեան], **Ծուշանիկ** - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...», «Հեռացել եմ»-ի եղ. (95-6):
- Տ. - Գ. Պատկանեան, Ի դեմս քաջին Վարդանայ** (96):
- Ու. Տ. - Գ. Պատկանեան, Մեծն Վարդանի երգը** (96-8):
- Ս. Լ. Ֆէլէկեան, Վարդան** - «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան...» (98-9):
- Մ. Պեշկոբաշևան, Ի նահատակութիւն Վարդանայ** (99-100):
- Թ. Թերզեան, Տաճատ** (100-1):
- Տաղ ի Գայլ Վահան** (102):
- Լ. Ղ. վրդ. Ալիշան, Հատաշմն Գագկայ վերջնոյ** (102-3):
- Տաղ ի Ռուստմ - Բէկ⁷** (103-4):
- Ղ. վրդ. Փիրղալ Էմեան, Աղասի եւ ընկերք իւր** (104-5):
- Լ. Ղ. վրդ. Ալիշան, Վրէժք ի Ծաւարշախան դաշտին** (106-9):
- Խորխոռունի (Խ. եպս. Ն.), Ի Վահան Մամիկոնեան** (109-11):
- Լ. Պ. վրդ. Մինասեան, Արշաւանք** - «Արշաւան քաջքն յասպար ի սուր...» (111-2):
- Ս. Հէքիմեան, Իմ սուսեր⁸** (112-3):
- Խ. վ. Գալֆայեան, (Խ. եպս. Ն.), Որսորդք** (113-4):
- Երգ մարտի** - «Քաղցր հայրենեաց ազատութեանը համար...» (Թրգմ. ի յուն.) **Մ. Յ. Տամատեան** (114):
- [Կ. Ժ. Ռուժէ դը Լիլ⁹], **Լա Մարսէլէէզ** (Թրգմ. ի գաղղ.-) **Պ. Խ. Թերզեան** (115-6):
- [Կ. Ա. Բոզի], **Երգ մարտի** - «Մնացե՛ս բարեւա, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», (Թրգմ. յիտալ.) **Մ. Պեշկոբաշևան** (116):
- Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ր¹⁰** (117-8):

⁵ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Մանրյանին: Տե՛ս 142-րդ էջի հմբ 16 ծանոթագրությունը:

⁶ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Մանրյանին: Տե՛ս 141-րդ էջի հմբ 15 ծանոթագրությունը:

⁷ Տաղը վերագրվել է Դանիել կաթողիկոսին: Տե՛ս 204-րդ էջի հմբ 2 ծանոթագրությունը:

⁸ Նրա «Աղուարդ» քերթվածի ժԱ Հատվածն է: Տե՛ս նրա ՏՔԹ, էջ 173:

⁹ Տե՛ս Բախչիսեան Ա., «Մարսէլէէզը...», էջ 203, 204-5:

¹⁰ Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմբ 22 ծանոթագրությունը:

Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեան¹), *Իտալացի աղջկայ երգ* (118–21):

[Թ. Պետեօֆի] *Երգ մի գորականի, (Թրգմ. Ի Հուսեդր.)* Մ. Բուդադեան (121–2):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Երգ զինուորաց* (122–31):

Հ. Ղ. վրդ. Ալիշան, *Վերջին երգ վիրաւոր բամբուկահարին* (123–4):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Եղբայր եմք մեք* (124–5):

Գ. Ապտուլաբեան, *Ի միութիւն հայոց* - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետր թոռցեալ բարձուստ երկնաճեմ...» (125–7):

Ե. Մելիքեան, *Որ հայ չիք վայ* (127–8):

Ն. Մէզպուրեան, *Աւետարեք Հայաստանի* (128–30):

Յ. Գ. Սըվաճեան, *Ի հաստատութիւն սահմանադրութեան* (130–1):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան* - «Ի՞նչոք ամպերն որոտացին...» (132–3):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Երգ սահմանադրութեան* - «Գարուն Հայաստան գայ ծաղկապսակ...» (133–4):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Երգ սահմանադրութեան* - «Եկա ծամանակ բարեկամ բաղդին...» (134–6):

Մ. Զ[եբազ], *Երգ սահմանադրութեան* - «Հայեր, մինչեւ ե՞րբ արտասուենք...» (136–7):

Ռ. Յ. Պէրպէրեան, *Երգ սահմանադրութեան* - «Զայն առէք նուագաց, քնարք Հայկազանց...»² (137–9):

Ռ. Յ. Պէրպէրեան, *Առ ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայր*³ (139–40):

Ռ. Յ. Պէրպէրեան, *Լոյս, սէր եւ յոյս* (140–2):

Ս. Նազարեանց, *Յառաջ գնացէ՛ք* - «Ամեն մարդ վարում է իւր կեանքը...» (143):

Ռ. Յ. Պէրպէրեան, *Երգ ուսանողաց* - «Ուսանողներ եմք Հայկազուն...» (143–5):

[Ռ. Պատկանեան], *Նկարիչ* (145–6):

[Ռ.] Զալլալեանց, *Վարդի ոտ [մանող. Մ. Իւ. Լեւոնտովի «Պաղեստինի ոտ»-ի]* (146–7):

Պ. Դորեան, *Մանիշակ* - «Ո՛վ մանիշակ, մանիշակ...» (147–8):

Վտակ (148–50):

Ս. Մ. Գազանճեան, *Առ հայ մանկիկ* (150–1):

Ն. Ռուսինեան, *Մանկիկ եւ արտուտիկ* (151–2):

Մ. Մամուրեան, *Փոքրիկ աղջիկ եւ թռչնիկ* (152–3):

Մանուկն եւ ջորն - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր...» (153–4):

Մայր եւ մանկիկ - «Ինչո՞ր կուլաս դուն, գառնիկ...» (154–5):

Տ. Գ. Պատկանեան, *Օրօրացի երգ հայ գիւղական այրի կնոջ* (155–9):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Երգ օրցի* (159):

[Յ. Մալեգեան], *Օրօր* - «Անուշ քրնակն աչերն առեր...» (159–61):

Երգ շինականաց (162):

[Մ. Իւ. Լեւոնտով⁴], *Հրեշտակ, (Թրգմ. Ի ոսու.)* Յ. Համագասպեանց (162–3):

Լ. Ռուսին, *Երգ աղքատին, (Թրգմ. Ի գերմ.)* [Ռ. Ղ. Վ. Ալիշան] (163–4):

Տ. - Պ. Պատկանեան, *Մահարձան* (164–5):

Ս. Հէքիմեան, *Պանդուխտն առ լուսին* (165–6):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն* (167–8):

[Թ. Մուր], *Վերջին վարդ, [խոս.]* Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան (168):

[Ի Մյատլե], *Ոստիկ, [ոսու.-ից Թրգմ.]* Ռ. Պատկանեան (169):

Մ. Բուդադեան, *Յիշողութիւն* (169–70):

Բասիլիսու Լուսինեան, *Յուսահատութիւն*⁵ (170–1):

Ե., *Առանձնութիւն* (171–2):

Ե., *Տեսիլք* (172–3):

Մի բռուն հող, (Թրգմ. Ի գերմ.) Վ. Սուլթանեանց (173–4):

Յ. Ծափնազար, *Արտասուք* (174–5):

Գամառ - Բաթիպա, *Սիրոյ զոհեր* (175–7):

Հառաչանաց կամորջ, (յիտալ.-ից Թրգմ.) Օ. Երկանեան (177–8):

[Հանէ], *Նաւակրծեալն ի ծովուն Վանայ* (178–9):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Երբն Վանայ* (180–1):

[Աւագեան], *Սուգ դասեր մեծի իշխանի* (181–3):

Խ. Աբովեան, *Ողբք Աբովեանի (բայաթի սասցեալք)* (183–4):

Խ. Աբովեան, *Աղասիի սուգը* (184–7):

Խ. Աբովեան, *Նազլուի սուգը*⁶ (187–8):

Օսախան, *Հրաժեշտք, (Թրգմ. Պ. Յ. Ասրունի)* (188–90):

[Ֆր.] Ծիլլեր, *Ամուսնութիւն, (Թրգմ. Ի գերմ.)* Ս. Նազարեանց (190–1):

Վիքթոր Հիկո, *Ո՛վ իմ գեղեցիկ, Թրգմ., «Յերկրագունտ...»* (191–2):

¹ Նշված է բրբեռ թարգմանութիւնն իտալերենից: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրութիւնը:

² Երգը նվիրված է Ազգային սահմանադրութեան ժԲ տարեդարձին (տե՛ս Պէրպէրեան Ռ., ԱՏ, էջ 23-7):

³ Պէրպէրեանը բանաստեղծութիւնը ձեռն է պատր. Ներսես արքեպս. Վարժապետյանին (նույն տեղում, էջ 43):

⁴ Հեղինակի անվանական տվյալները տե՛ս «Թարգմանութիւնք», էջ 85:

⁵ Բանասիրութեան մեջ կա այն կարծիքը, թե Բասիլիսու Լուսինյանը Ս. Կազարիի կեղծանունն է (տե՛ս Սաղյան Մ., ՀՊ, էջ 417): Բանաստեղծութիւնը, «որոշ տարակուսանքով» ընդգրկվել է Ս. Կազարիի Զե-ի «Հավելված» բաժնում (տե՛ս էջ 336-7, ծնթգր. էջ 401-2):

⁶ Նրա «Վերք Հայաստանի» վեպի չափածո հատվածներից է (տե՛ս նրա ՎՀ, էջ 204):

Վիքթոր Հիլո, Ռ՛վ իմ հրեշտակ,¹ [թրգմ., «Յերկրագունետ...» (192-3):

Կ. Վ. Պաղենեան, Կոյսն հայոց (193-5):

[Պաղտասար Դաիր], Երգ Տիգրանակերտու - «Զիս քո սիրուն, ո՛վ նազելի, հովերն առեր կու մաղէ...» (195-6):

Մ. Յ. Հիսարդեան, Իդ ձք (196-7):

Մ. Պեշիկթաշեան, Երգ - «Ո՛ր էր թէ գեփիտիկ...» (197-8):

Խոստումն, [Ֆրանս-ից թրգմ.] Մ. Պեշիկթաշեան (198-9):

Ռ. Յ. Պերպերեան, Հնչեակ (199-200):

Ռ. Յ. Պերպերեան, Յիշատակ (200-1):

Պ. Հ. Ադամեան, Յիշեմ գրեզ (201):

Պ. Հ. Ադամեան, Լրումն սիրոյ (202):

Լոռա², [թրգմ. Օ. Երկանեան] (202-3):

Օսսիան, Երգ Միհոնայի, [թրգմ. Պ. Յ. Ասրումի] (203-4):

Լէոնորա, [թրգմ. ի «Տրովատոր» ողբերգ.] Յ. Սահրադեան³ (204-5):

(Այլ եղանակ) «Սիրու վարդեղէն թեւերով...»⁴ (205):

Ս. Հէքիմեան, Նէէրա (205-6):

Ս. Ծափազիզեան, Աղջկայ երգ (206-7):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայրոյ, [ռուս.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (208):

Ս. Ծափազիզեան, Առաջին սէր (209):

Ս. Ծափազիզեան, Առաջին տեսութիւն (հետեւող. Պետրարքայի⁵) (209-10):

Ս. Ծափազիզեան, Սետրակ աչեր, (ըստ եղ. «Ակնապիշ անձայն») (210-1):

Գ. Բարխուդարեան, Աննման (211-2):

Յ. Դ., Սիրական («Միծեռնակ»-ի եղ.) (212-3):

[Գ. Միրիմանեան], Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (213-5):

Հոր սիրոյ, [թրգմ. ի վրաց.] Իսահակ Տ. Գրիգորեան (215-6):

[Ռ. Պատկանեան⁶], Ոչ ոք է անման (216-8):

Ադամ Ագրար, Ռ՛նց դիմանամ (218-9):

Բառախաղ (219-20):

[Պետրոս Վրդ. Ղափանցի], Գարուն, վարդ եւ սոխակ - «Ծիլ - ծիլ ոսկի է վարդի թերթերը...» (220-1):

Դէիվաշ, Եղբորդի (222-3):

[Նաղաշ Յովնաթան⁷], Անոշ լիճի - «Յորժամ եղեւ գարուն՝ արեւ ծագեցաւ...» (223-4):

Կենաց բաժակ, (գերմ.-ից) [փոխ.⁸] Բ. Պատկանեան (224-5):

Սէր եւ գինի - «Ուրախ լինիւք, եղբարք, քանի որ կտրիճ ենք...» [գերմ.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (225):

[Ռ. Պատկանեան], Նոյեան գինի (226):

[Բ. Պատկանեան], Հայոց գինի - «Լըքքէ՛ք, եղբարք, ձեր բաժակները...» (226-8):

Հ. [Ե.] Վրդ. Զագընեան, Ակոռիի խորհորդը (228-9):

Կոստանթնուպոլի - «Կոստանթնուպոլի [էս] էն օղին է...», [թրգմ. ի ռուս.] Բեր. Տ. - Պ. Պատկանեան (229-30):

Բաղձանք (231):

Մ. Պեշիկթաշեան, Երգ գինույ (232):

[Մ. Պեշիկթաշեան⁹], Երգ ի գինի (232-3):

[Ն. Օրթոյրեան], Բարեկենդան - «Զե՛ն օրերս մեզ օր խնդրեան...» (233-4):

Մ. Պեշիկթաշեան, Երգք աւագակաց¹⁰.

ա. «Վառեց երկինք իր մոմերն...» (234-5):

բ. «Երբոր մեռնիմ ես, ո՛վ ընկերք...» (235):

գ. «Ո՛ր կը դիմէ գուարթադէմ աւագակ...» (235):

Թիֆլիզու քէֆ (235-6):

Երգ բաժակի վասն միութեան (236-7):

Բարեմաղթութիւն - «Ուրախացոյք մեք ուրեմն...», [լատ.-ից թրգմ. Խ. Ասագեանց] (237-8):

Մ. Պեշիկթաշեան, Զեփիտ մանկանց (239-40):

Պ. Հ. Ադամեան, Երգ ի դաշնակ նոստի աղջկան (241-2):

Ը. Արամեան, Հայկեան գեփիտ. պարերգ (242-3):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Պարերգ - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...» (243-4):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, «Հալիագո՛նք, պար բոնենք...» (244):

Գատրիլի - «Դուք մէջէն, ես քովէն...», [Ֆրանս.-ից թրգմ.]

Գ. Գ. Զափրաստեան (244-8):

Անակրէօն, Պար - «Ընդ նազաքայլ հաճիմ կարաւ...», [թրգմ. Թ. Թերզեան] (248-9):

¹ Ս. Ետիկյանի ենթագրութեամբ, բանաստեղծութիւնը ֆրանսերենից հայերենի է թարգմանել Ամբրոսիոս Գալֆայանը (տե՛ս նրա գ. Գ, էջ 246):

² Բնագրի հեղինակի կապակցութեամբ տե՛ս 575-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրութիւնը:

³ Ջ. Վերդիի «Տրովատոր» («Տրովատոր») օպերայի լիբրետտոն Ն. Սահրադեանը թարգմանել է իտալերենից (տե՛ս «Տրովատոր», էջ 17-8):

⁴ Նույն տեղում, էջ 43:

⁵ Ըստ Տ. Կարապետյանի, «Առաջին տեսութիւն»-ը «միայն ընդհանուր տրամադրութեամբ է հիշեցնում իտալացի բանաստեղծի՝ «Մադոնա Լաուրային» նվիրված շարքի «Օրհնվում է օրը...» սողով սկսվող LXI ստեղծումը»: Տե՛ս Եսահայր Ս., Չե, էջ 277, ծնթրգ. էջ 383:

⁶ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 20-1:

⁷ Տաղի տակ գրված է Նաղաշով Աբամ ստորագրութիւնը: Տե՛ս 214-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութիւնը:

⁸ Նշված է իբրեւ թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 14 ծանոթագրութիւնը:

⁹ Որոշումներից պարզվեց, որ սա Մ. Պեշիկթաշեանի «Երգ բարեկենդանի» վերնագրով ոտանավորն է՝ 10-րդ սողը վերածված առաջին սողի («Սեղանն է իմին փառաց ասպարեզ»), մյուս սողերի խառն գասավորութեամբ եւ որոշ բառային տարբերութիւններով, թերի եւ հավելյալ սողերով: (Տե՛ս Մ. Պեշիկթաշեան, ԵԼԺ, էջ 115):

¹⁰ Երգերը քաղված են նրա «Կատակերգութիւն ավագակաց» թատերգից: Տե՛ս նրա ԵԼԺ, էջ 397, 398-9, 401:

Գ. Հ. Ռշտունի, *Պարերգ գեղջկուհեաց* (249–51):
 Գ. Հ. Ռշտունի, *Պարերգ Պիսգալեանց* (251–4):
Երգ ՄՕՆթոնի (254):
Պար նաւաստեաց (255):
 Յ. Աճեմեան, *Հովիտ, հովուտի* (256–7):
 Գ. Հ. Ռշտունի, *Ծինակաւնք* (258–62):
 Գ. Հ. Ռշտունի, *Սիրելի ի՞նչ բան է* (262–3):
 Գ. Հ. Ռշտունի, *Զինուորին կորուստը* (264–6):
 Մ. Յ. Հիսարլեան, *Խիկարի կտակը* (266–8):
Խելօք Դաւիթ, Տալը կտունէ խաղաղութիւն (269–70):
 Աշըղ Ծիրին, *Բարսոնութիւն քաղղի եւ շնորհի* (270–1):
Սէլեադ, Բաղդ - «Անցեալ գիշերն երազում....» (272–3):
 տկ. Ոսկի Մարաթեանց, ամուսին *Սէլեադի, Առ Հայաստան*
 - *«Ա՛խ, Հայաստան, Հայաստան....»* (273–4):
 Աշըղ Թորինջ, *Խրատ* - *«Եղբարք, այս աշխարհին ումտս մի՛ կապէք....»* (274–5):
Երգ արագլի (275–6):
 Մ. Յ. Հիսարլեան, *Տէր գօրութեանց* (277):
 Ս. Տ. Սարգսեանց, *Ի խորոց սրտից խօսք* (278):
 Խ. վրդ. Գալֆայեան [Խ. եպս. Ն.], *Աղօթք բանտարկեալ հայոց* (279):
Յաւելուած. ՄՕՆթոնի երգին վերջին մասը (280):
Երգ «Ռոպերթ աւագակապետ» թատերգութեան (280–1):
Երգ «Աւագակք» թատերգութեան (281):
Երգ «Ջաղացպան» թատերգութեան - «Ջաղացքին անձինք ստաքինիք....» (282):
Երգ «Սիրահարեալք» կատակերգութեան (283):
 Անակրեժոն, *Սէր խայթեալ ի մեղուէ, (Թրգմ. Թ. Թերզեան)* (283–4):
Երգ ի բաժակ (284):
 Յ. Աճեմեան, *Ծերունի* (285):
 Խ. վրդ. Գալֆայեան (Խ. եպս. Ն.), *Երգ շրջայակապ հայոց* (286):
 Ս. Պ. Պ. Փափագեանց, *Իղձ առ Հայաստան* (286–7):
Տարագիրն (287–8):
 Ե. Մորատեան, *Ջայն հայրենեաց* (288–9):
 Թ. Նազարեան, *Առ Մայրն Հայաստան* (289–90):
 Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Իղձ սանդխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թռչէի....»* (290–1):
 Մ. Մամուրեան, *Մայր առ օրօրան* (291–2):
 Թ. Նազարեան, *Առ կոյսն ոխաստոր* (292–4):
Երգ զինուորին [ռուս.-ից Թրգմ. Գ. Գողոյսեանց] (294–5):
Սուգ ջողայեցոց (295–6):
 Մ. Աճեմեան, *Առ աստղ* (296–7):
 Մ. Աճեմեան, *Նոր տարի - «Այս օր է նոր տարի....»* (297):
Ծաղիկն երդման (298):

Ողբք դարիպի ասացեալք - «Նսեւ թէ գղարիպն սսեւ....» (299–300):
Յանկ ըստ վերնագրոց (301–4):
Յանկ ըստ այրութենից (305–8):
Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, §117, էջ 104: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 3675: Tuglađi, հտ. 2, էջ 571:
Գրիսկն՝ «Մասիս» 1880, հմր. 2732՝ 29/ Թ (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 60):
Օրնկ՝ ՀԱԳ (ՀՀԱԳ բաժնում պահպանվող գիրքը Թեոդիկի երթեմնի անձնական գրադարանի օրինակն է):

1881

175. ՍՈՆԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Ազգային լիակատար երգարան, Հրատ. Աւագ Գրիգորեանցի, Հտ. Ա, 2-րդ տպագր. (փոփոխած), Բագու, տպ. Ս. Տէր - Յովհաննիսեանցի, 1881 (дозв. ценз. Тифлис, 18¹⁰ сент. 1880 г.), Բ, 282 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ **Աւագ Գրիգորեանց, Երկու խօսք, 4/Թ 1880 թ. Բագու** (Ա-Բ):
 ԺԱ. (1): Լ. (2–3): ԼԱ. (3–4): ԼԲ. (4–5):
Բռնած թռչնիկը, Մանկական երգ (ռուս.-ից) Ա. Գրիգորեանց, "А, попалась птичка, стой!" երգի եղ. (5–7):
 ԼԳ. (7): ԼԴ. (8): ԼԵ. (9): ԼԶ. (9–10):
Պէտրոս վ. Ղափանցի, **Երգ - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերըն....»** (10):
Յովսէփ վ. Փինաշեանց, Երգ - «Առ քեզ, ահա՛, սո քեզ, մայր մեր քաղցրի՛կ Հայաստան....» (11):
Ազբար Աղամ, Երգ - «Աստե՛ ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ, սի՛րէ՛ ես եմ քար....» (11–2):
[Ս. Գալֆայեան], Երգ նախնի գերի նախարարացն ի խորս բանտէն (12):
 ԼԷ. **Մանկական երգ** (12–4):
 ԼԸ. (14): ԼԹ. (15–6):
Երգ Վարդանայ - «Արիք դուք Սասանեաց ի ճամբար....» (16–7):
 Խ. (17–8): ԽԱ. (18–9): ԽԲ. (19–20):
[Ռ. Պատկանեան], Ռեղինակ «Պանդխտի ի գերեզման Լեւոնի ի Փարէզ....», **Մահ Զարմայրայ նախապետի հայոց** (20–5):
 ԽԳ. (25–6): ԽԴ. (26): ԽԵ. (27): ԽԶ. (27–8): ԽԷ. (28–30): Ծ. (30–1): ԽԹ. (31–3):

¹ Տե՛ս Հմր 184 նկարագրութիւնը:

[Գր. Գապասակալեան], *Երգ ուրախութեան* - «Արիք, որ երթաւ ւր...» (33):

ԾԱ. (34): ԾԲ. (35-6): Ժ. (36-7):

ԿԱ. *Հայոց գինի* (37-8):

ԾԹ. (38): ԿԲ. (39-40):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց չունուազը (40):

ԿԷ. (41-2): ԿԸ. (42-3): ԿԹ. (43-4): Հ. (44-5): ՀԲ. (45-6):

«Գիշեր-ցերեկ կը հառաչեմ, ա՛խ, օրիորդ, քո սիրուդ...» (46):

Գամառ - Քաթիպա, Տաճկաստանցի հայի վիշտը (47-8):

ՀԶ. (48-9):

Աղէքս. Արարատեանց, Քեասիք գիւղացիներին - «Գարունը եկաւ...» (49-51):

Գամառ - Քաթիպա, Ծաղկածոր (Ավանդութիւն) (51-3):

ՀԷ. (53-4):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Թաղումն գէշումնցի պատանդն. Պար գէշումնցոց [նմանող. Ուօֆի] (55-6):

ՀԸ. «Դու տեսե՞ր ևս երկնքումը պայծառ լուսին ծագելիս...» (56):

տկ. Եկատերինէ Արզումանեանց, *Կանանց բաղդը* (56-7):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Խրախոյս ի միութիւն (57-8):

Սիմէոն Սափարեանց, Ապրոնի քնարը իմ ձեռքում (58-60):

ՂԲ. (60-1): ՂԳ. (61-2): ԶԴ. (62-3):

ԶԵ. «Հայաստանի Սոհակ»-ին (63):

ԶԶ. (64):

[Հ. Հայնէ], *Գրեճադերներ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց* (64-5):

Գամառ - Քաթիպա, Մշեցու նոր սերունդ (66):

*Որք հովուհի*¹ (66):

Ի քաջութիւն Հայկայ (67-8):

ԶԷ. (68-9):

Սիմէոն Սափարեանց, Գեներալ Յովհաննէս Դաւթեան Լա-գարեանցի տասպանագիրը (70-1):

ՂԱ. (72):

ԶԱ. «Եղբարք, ուժից ընկած պօղազրով...» (72-3):

ՂԲ. (73-4): Ժ. (75): ԺԴ. (75-6): ԺԵ. (76): ԺԶ. (77): ԺԷ. (77-8): ԺԹ. (79): ԺԺԵ. (79-80): ԺԺԶ. (80-2): ԺԺԷ. (83): ԺԺԸ. (83-5): ԺԻ. (85-7): ԺԻԱ. (88-9): ԺԻԲ. (89-90): ԺԻԷ. (90-1): ԺԻԸ. (91): ԺԻԱ. (92): ԺԻԲ. (93): ԺԻԳ. (94-5):

Ռ. Պատկանեան, Ռեճանութեան վերայ (95):

[Պաղտասար Դաիր], «Ի ննջմամէր արքայական, զարթի՛ր, նագելի իմ, զարթի՛ր...» (95-6):

Ռ. Պատկանեան, Աստուածածնի պատկերը (96-7):

ԺԼԷ. (97-8): ԺԼԸ. (98-100):

Մանուկ Թամբաշեան, Յանդէպ պ. Սէյեադի սասցեալ «Ոչ ով Գասարեան² չի լինիլ»³ խաղին (100-1):

Գամառ - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր (102-3):

ԺԽԲ. (103): ԺԽԳ. (104):

Յագկերտ (105):

ԺԽԷ. (105-6):

Մայր, (սերբ.-ից) Գրիգոր Նիկողոսեան (107-8):

ԺԽԸ. (109-11): ԺԽԹ. (112-3): ԺԾ. (113-4):

«Կեցցե՛ս, քաջ Սամէլ, փառք ու պարծանք հայ անուան...» (115):

ԺԾԲ. (115): ԺԾԳ. (116-7): ԺԾԶ. (117-8): ԺԾԷ. (119-21):

ԺՀԲ. (121-2): ԺՀ. (122-3): ԺՀԵ. (123-4): ԺՀԷ. (124-5):

ԺՀԶ. (125-6): ԺՁԷ. (127): ԺՀԱ. (127-9): ԺՀԴ. (129): ԺՀԳ. (129-30):

Գ. Վ. Այվազեանց, Երգ երեկոյեան (130):

ԺՁԸ. (130-2): ԺՁԹ. (132-4): ԺՂ. (134-5): ԺՂԱ. (135-7):

Գամառ - Քաթիպա, Զատիկ (մանկական երգ) (137-8):

ԺՂԲ. (138-9):

[Պ. - Ժ. Բերանժէ], *Վայր ընկնող աստղեր, [ռուս.-ից փոխ⁴]* Սիբայել Նալբանդեանց (139-42):

տկ. Փառանձեմ Թամբաշեան, *Օրօրոցի երգ* - «Հերիք ննջես, անուշիկ սէր...» (143-4):

Մայր եւ որդի [սրճակ], [Ս. Մանդինեան], «Նահապետական եւ Հայրենի աշխարհ», [III տարուայ ուսմունք] (144-5):

Սիբայել Նալբանդեանց, Հայ մարդու հայրենիքը (145-7):

ԺՂԵ. (147-8): ԺՂԷ. (149): ԺՂԳ. (149-50): ԺՂԴ. (150-2):

ԺՂԶ. (152):

Գրիգոր Նիկողոսեան, Նորա կսկիծը. Նուէր իշխանութի Ռ.⁵ (153-6):

Խաչատուր Կորյանցեանց, «Ձե՛րք քաշէ, ո՛վ բժիշկ, իմ շատ ցաւերէն...» (156):

ՄԺԸ. (157-9):

Մովսէս Զօհրապեանց, Ղարաբաղցոց գիւրմ հա՛լը (159-60):

ՄԶ. (160-1):

[Կ. Ա. Բոզի], «Մնասցե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...» [թրգմ. յիտալէ] **Մ. Պէշիկթաշլեան** (161-2):

ՄԷ. (162-4): ՄԸ. (164-6): ՄԺԹ. (166-7): ՄԻ. (167-8):

ՄԻԱ. (168-9): ՄԻԲ. (169-70): ՄԻԳ. (170):

¹ Ոտանավորի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է դրված:

² Իրագեկվել է «պատուանունն քաղաքացի եւ ասպետ» Իսահակ Մ. Գասպարյանցի կողմից Մոսկվայում մի աղքատանոց (իր անունով կոչվել է Գասպարյան) վերականգնելու մասին (էջատակ):

³ Երբում հիշատակվել է Ախալցխայի «Նոր Արշալույս» օրիորդական դպրոցի հիմնադիր Սաղաթելյանի անունը (էջատակ):

⁴ Վերնագրից հետո նշված է կոր փակագծերում՝ թրգմ.: Տե՛ս 216-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրութեանը:

⁵ Իրագեկվել է ոտանավորում նկարագրված դեպքի իրական լինելու մասին (էջատակ):

ՄԻԶ. Մեսրոպ վ. Սմբատեանց (171-2):
 ՄԻԴ. (172): ՄԻԵ. (172-3): ՄԻԷ. (173-4):
Գամառ - Քաթիպա, Վեհածողով (174):
Յովակիմ Կուզնեցեանց, Թէջնիս մօդի վերայ (175-6):
 ՄԻԸ. (176-7):
Սիմէոն Սափարեանց, Ալաշկերտցի գաղթականը Ռուսաստանում (177-8):
Սիմէոն Սափարեանց, Էս էլ փորձենք (179-80):
Մի բուն հող (գերմ.-ից) Վարդան Սուրբանեանց (180-1):
 ՄԻԹ. (181-2):
Յ. վ. Ալամդարեանց, Սուգ դասեր Յեփթայեայ (182-4):
Յ. վ. Ալամդարեանց, «Յերկու ձեռին երկու մոմ...» (184-5):
 ՄԼԶ. (185-6): ՄԺԶ. (186-8):
Քաջբերունի, Արաքսի ափանց վրայ¹ [արձակ] (188-9):
 ՄԼԸ. (190-2): ՄԾԱ. (192-3): ՄԾԲ. (193-5): ՄԾԳ. (195):
Յովհաննէս Քուչմարեզեանց, Ազգային մաղթանք (195-6):
 ՄԾԵ. (196-7): ՄԾԴ. (197-8): ՄԼԹ. (198): ՄԾԶ. (199-200):
 ՄԾԷ. (200): ՄԾԸ. (201): ՄԾԹ. (202-3): ՄԿ. (203-5):
Ռ. Պատկանեան, Հայ եւ հայրթիւն (205-6):
 ՄԿԱ. (207): ՄԿԲ. (207-8):
Խորէն քննչ. Միրզաբէգեանց, Լուսին - «Ո՛վ լուսին, լուսին, սիրուն առարկայ...» (208-9):
Խորէն եպս. Գալֆայեան, «Ո՛հ, ձեզ ո՛չ չի՞ք յաջողուած...» (209-10):
Մանուկ Թամբաշեան, Մոխամմազ - «Չի լինիլ, ամեն մարդու հոգին արթուն չի լինիլ...» (210):
[Մ. Պատկանեան], «Պարկէշտասուն կոչս, գեղեցիկ, նազելի...», «Է՞ր Հեռանաս» երգի եղ. (211):
 ՄՀԳ. (211):
Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալբանդեանց), Երազ - «Սարսափելի երազ տեսայ այս գիշեր...» (212-5):
 ՄԿԹ. (215-6): ՄՀԴ. (217): ՄՀԵ. (218-20):
Ռ. Պատկանեան, Իմ սոխակին (221):
 «Միրտ մոսային շարժի ի լաց...» (222):
 ՄՀԶ. (222-3): ՄՀԹ. (223-4): ՄԶ. (224):
Ա. Երգ ոռոսաց կայսրին (225):
 ՄՂ. (225-6): ՄԶԴ. (226-8): ՄՂԱ. (228): ՄՂԲ. (228-31):
Պետրոս Մադաթեան, Ի գովեստ վարոց Ղարսայ գաւառապետ ղվարտի պղկովնիկ եւ ասպետ Լոռու Մելիքեանի (231-2):
Յարութիւն Աղէքսանդրեանց, Նուէր «Սոխակ Հայաստանի»-ին (232-3):

Ժողովրդական երգ - «Աղջի, մայի, ի՞նչ եք կրորենել...» [ժողովրդ.] Աղէքսանդր Արարատեանց (233-5):
 ԿԳ. (235-6):
Իշխան Բագրատունի, Որք մանուկ, "Вечер был, сверкали звезды" երգի եղ. (236-7):
 ԾԾԵ. (237-8): ԾԺԹ.² (239): Ղ. (239-42): ԾԻԹ. (242-3):
 «Ելէ՛ք, ելէ՛ք, օ՛ն, դուք աստի...» (243-4):
 ԾԼ. (244-5): ԾԼԵ. (245-6): ՄԿԳ. (246-7): ՄԿԵ. (247-8):
 ՀԳ. (248):
Շաւարշ, Թորքաց «Ալաջադաղնան» երգը (249-50):
 Թ. (251):
Մանուկ Թամբաշեան, «Սոխակ»-ին (251-2):
 ԾԾԴ. (252-4):
Խաչատուր Քաջբերունի Կորյամազեանց, «Բարեաւ եկար Տիֆլիս քաղաք, ո՛վ ազնի սիրտ Ջիւանի...», «Գիշեր - ցորեկ» երգի եղ. (254-5):
 ՄԿԸ. (255-6): ԾԼԴ. (256-7):
Ա. Արարատեանց, Քեասիր գիւղացիներին - «Քեասիր գիւղացի, մինչեւ ե՞րբ այդպէս...» (257-9):
 ՅԱ. (259):
Ե. Մորատեան, Ջայն հայրենեաց (260):
«Սոխակի» ցանկը (261-7):
Ա. Գրիգորյանցի շնորհակալական խոսքը այն անձանց, ովքեր նպաստել են գրքի բաժանորդագրմանը (268):
«Սոխակի» յարգելի բաժանորդաց ցուցակը (269-82):

ԾՃՁ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-220:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ.Գ, հմր 3852:

Պրըրկն՝ «Մշակ» 1881, հմր 116՝ 26/Ջ-8/Է, էջ 3, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրհ., 1936: ԳԱԹ:

1882

176. ՏԷՎԿԱՆՑ ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՀԱՅՆԵՐԳ. Մեղեդիք, տաղք եւ երգք, Հաւաքեց եւ հրատարակեց Արիստակէս վրդ. Տէվկանց՝ ուխտէն Վարազայ, Թիֆլիս, տպ. Յովհաննէս Մարտիրոսեանց, 1882 (дозв. ценз. Тифлис, 5го мая. 1882г.), (Թղթակազմին 1883), ԺԴ, 208 էջ, 8⁰ (Հրատ. Արզար Յովհաննիսեանցի, հմր 13):

¹ Հատված է նրա «Ճանապարհորդական նկատողութիւնք» ուսումնասիրութեան ԺԴ. գլխից (տե՛ս «Փորձ» 1877/78, հմր 2, էջ 354-5, նաեւ առանձին տպագրութեամբ՝ Քաջբերունի (Գ. Տէր - Յովհաննիսեան), ՃՆ, Եր., 2003, էջ 71-72):

² Իրագեղվիլ է, որ բանաստեղծութիւնն արտատպված է «Փորձ» հանդեսից (էջատակ):

Բվնդ.՝ Արիստակես վրդ. Տեվկանց, Նախերգ (Ա-ԺԴ):

Մեղեդիք եւ տաղք.

[Գրիգոր Նարեկացի¹], Մեղեդի - «Աէր յառաւօտէ, աէր յառաւօտէ....» (1):

Ներսէս Կլայեցի, Տաղ - «Նոր ծաղիկ բոխեաց այսօր յարմատոյն Յեսսեայ....» (1-2):

[Կոստանդ Սրիկ²], Մեղեդի մուսաղաչի - «Կոյս անասական եւ անախտ ծրն Օղորթին....» (2):

[Կոստանդ Սրիկ], «Հրճուիմք այսօր մեք հոգեպէս....»³ (2-4):

Տէր Սադաղայ [Ոստանցի⁴], Երգ - «Սիրով սիրելի որդին....» (4-6):

Ներսէս [Ծնորհալի⁵], Մեղեդի - «Նոր եղեմ բանատր տրնկոյն....» (6):

[Ներսէս Ծնորհալի⁶], Տաղ անուշ եւ լաւ - «Մայր կենդանեացըն հոգւոց....» (7):

[Առաքել Սիւնեցի⁷], Մեղեդի իւզոր - «Գոհար վարդ ինքնագոյն....» (8):

Կոստանդ Սրիկ, Տաղ - «Քրիստոս բանըղ Հօր ծնունդ անծամանակ....» (9-10):

Տաղ - «Զինչ աղենատիպ վայելչատիպ կային....»⁸ (10-1):

¹ Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 97-102 (ծնթգր. 263-4): Ա. Տեւկանցը Հեղինակ է Համարել ոմն Մկրտչի (Ինչպես նկատել են բանասերները, Ա. Տեւկանցն իր օգտագործած ձեռագիր աղբյուրները չի հիշատակել):

² Զեւոդիված է Կոստանդ Սրիկի «Տաղ չորրորդ աւուրն առաւօտին» վերնագրով բանաստեղծութեան տող 1-3-ը (տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 106, հտ. Բ, էջ 160):

³ Տպագրված է իբրև շարունակություն «Գանձարան»-ում վերոհիշյալ տողին իբրև փոխ Հանդես եկող այս բանաստեղծությունը:

⁴ Տե՛ս Ակիւնեան Ն., ՏՏ, էջ 137-9: Ակիւնյանը բնագրերը վերցրել է Զմմառի Անտոնյան մատենագրարանի մի ձեռագրից եւ Համեմատել Տեւկանցի օրինակի հետ: Նա գրել է. «Զեմ կարծեր, թէ Պոռեցի Սաղաղայ որեւէ աղբրս ունենայ Ոստանցի Սաղաղայի հետ» (էջ 140): Հետագայում Սաղաղա Ոստանցին նույնացվել է Սաղաղա Պոռեցու հետ: Խոսվում է այս տողի՝ «Հայերգ»-ում սպագրված լինելու մասին (տե՛ս ՀՄՀ, հտ. 10, էջ 109):

⁵ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 20-1 (ծնթգր. էջ 370-1):

⁶ Ա. Քյոչկերյանը նկատել է, որ սա մի հատված է Ներսես Ենորհալու «Իմանալի սերովբէ» սկզբնատողով փոխից՝ սկսած 4-րդ տնից եւ ներկայանում է իբրև ուրույն միավոր: Տեւկանցն անճշտորեն Հեղինակ է Համարել Թորոսին՝ ըստ այդ միավորի ծայրակապի՝ «Մեծին Թորոսի ե»: Թորոսի անձի (ըստ Ն. Ակիւնյանի, պիտի լինի Կիլիկիայի իշխան Լեւոնի որդի Թորոսը) եւ տվյալ փոխի ու կից տողի՝ «Ներսէսի գովեստ Աստուածածնի ի խնդրոյ Մեծին Թորոսի ե» ծայրակապային շղթայի մասին տե՛ս Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ (ծնթգր. էջ 367-8): Փոխը՝ էջ 65-8:

⁷ Հ. Անասյանը, նկատել է, որ սա մի հատված է «Անճառ լոյսն էական....» սկզբնատողով տողից: Տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Բ, էջ 45-46, թ 10:

⁸ Տաղի տակ գրված է Յովհաննէս ստորագրությունը: Զեւոդիված է «Փոխ գլխատման Յովհաննէս (Կարապետի) Մկրտչի» խորագրով բանաստեղծությունը: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 715: Հեղինակ նշված է:

Մեղեդի անուշ - «Քրիստոս եկեալ քահանայապետ սուրբ....» (11-2):

[Ներսէս Ծնորհալի], Տաղ - «Անեղ Որդին Հօր միածին բազկատարած....» (12-4):

Ներսէս [Ծնորհալի⁹], Մեղեդի - «Նոր ձայն աւետեաց հրեշտակապետն այսօր....» (14-5):

Ներսէս կթղ., Յորդորակ Աորին - «Կանաչքն արտասուօր լային գրարձօղն արտասուաց....» (15-6):

[Ներսէս Ծնորհալի¹⁰], Մեղեդի անուշ - «Կենդանի վկայք իմաստունք եւ սուրբ....» (16):

Փոխէ յորդորակ - «Ի Կենարար փայտէն ծաղկեալ խաչին....» (16-7):

[Գրիգոր Նարեկացի], Տաղ անուշ - «Այսօր սուրբ հոգին Աստուած իջեալ յաշխարհս....»¹¹ (17):

[Ներսէս Ծնորհալի¹²], Տաղ ի Ներսիսէ - «Ի խաչին տրնկեալ որթոյն....» (18-9):

[Ներսէս Ծնորհալի¹³], Յորդորակ - «Ի գաւազանէն Յեսսեայ ստեղնեալ Ստեփանոս....» (19-20):

Ներսէս կթղ., Փոխէ - «Կենդանի վրկայ մահուամբ կենդանւոյն յաւէտ....» (20-1):

[Անդրէաս վրդ.], Տաղ անուշ - «Այսօր անդրանիկ Հօր միածին «Որդին....» (21):

Անդրէաս վրդ., Յորդորակ - «Վեճից թագաւորն Յիսուս առ Հայր մտանէր....» (22):

Ներսէս [Ծնորհալի¹⁴], Տաղ անուշ եւ լաւ - «Նոր դրախտի[ն] քո, Տէ՛ր, գոր տրնկեցեր յերկրի....» (22-3):

[Ներսէս Ծնորհալի¹⁵], Փոխէ եւ սաա - «Այսօր մայր Սիօն բանայ զստագաստ....» (23-4):

Խաչ[ատուր] Կեչառ[եցի], Յորդորակ - «Այսօր դշխոյ պանծալի....» (24-5):

Տաղն է սա - «Ի հանդէս տօնի ձեր բախացեալ տօնեմք....»¹⁶ (25):

⁹ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 133-5 (ծնթգր. էջ 398):

¹⁰ Ա. Քյոչկերյանը նկատել է, որ սա մի հատված է Ներսես Ենորհալու «Արեգակն արդար ըզհօրք» սկզբնատողով տողից (տողեր 29-36) եւ այդ հատվածի առաջին երկու տողերը՝ «Կենդանի վկայք» սկսվածքով «Առաւօտ լուսոյ արեւելեան ազանց» սկզբնատողով բանաստեղծության մասն է եւ սխալմամբ են կցված այս տողին: Իրական տողն է՝ «Կոյսք, իմաստութեամբ զլապտերս հոգոց լուցեալք»: Նույն տեղում, էջ 215-9 (ծնթգր. էջ 407):

¹¹ Ա. Քյոչկերյանը նկատել է, որ սա մի հատված է «Աստանօր ծագեաց լոյս աւետեաց կենաց» սկզբնատողով տողից՝ սկսեալ տող 7-ից: Տե՛ս Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ (ծնթգր. էջ 278-9): Նաեւ՝ «Գանձարան», գ. Բ, էջ 906:

¹² Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 239-41 (ծնթգր. էջ 410):

¹³ Նույն տեղում, էջ 245-7 (ծնթգր. էջ 411):

¹⁴ Նույն տեղում, էջ 225-6 (ծնթգր. էջ 408-409):

¹⁵ Նույն տեղում, էջ 210-2 (ծնթգր. էջ 406):

¹⁶ «Տաղ սրբոց Ղեւոնդեանց քահանայից»-ի տողեր 1-7-ի տարբերակներով է: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 368: Հեղինակ նշված է:

Յորդորակն է - «Քահանայք պատուելաք օծմամբ հոգւոյն շնորհաց....» (25-6):

Հայ աշուղներաց սէրերգ.

Յաղագս հոգւոյ եւ սիրոյ ոտանաւոր է բանս - «Այս ծովական գիշերս ի բուն՝ ես երկու շրջան մանեցի....»¹ (27-45):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Երգ Յովհաննէս Թլկուրանցոյ - «Լոյս երեսացոյ է խիստ փափուկ....»² (45-6):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Նոյն [= Երգ Յովհաննէս Թլկուրանցոյ] - «Ահա՛ եղէ պայծառ գարուն....» (46-7):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Նոյն [= Երգ Յովհաննէս Թլկուրանցոյ] - «Ես զքեզ տեսայ սիրով նստած....» (47-8):

Տիլան, Տաղ[ք] Աստուածածնի.

Ա. «Գովեմ զքեզ զանազան Մարիամ սորբ Կոյս....» (48):

Բ. «Գովեմ զՄարիամ երկնից գովելին....» (48-9):

Գ. «Ծով մեծ ովկիանոս որ անչատակ էր....» (49-50):

Դ. «Տիգրիս, Փխտն, Գեհոն, Եփրատ՝ չորս գետ....» (50-1):

Ե. «Օղէն ու կրակէն, հողէն ու ջրէն....» (51-2):

Զ. «Յովակիմայ գարմէն զքեզ ծնաւ Աննայն....» (52-3):

Է. «Նարթոս, քրքում եւ մանուշակ այգի՛ այգեստան....» (53-4):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], Ի Գրիգոր կաթողիկոսէ ի Երգ Երգոց գրոցն - «Ահա այգիք մեր ծաղկեցան....»³ (54-7):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], Տաղ ի Գրիգոր կաթողիկոսէ Աղթամարցոյ - «Արեգակնափայլ գեղով լի....» (57-9):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ սիրոյ - «Արեւմտան շողշողէն ես....»⁴ (59-61):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Այլ բանք Յովհաննէսի - «Հանգոյն այլովն տեսիլ զմիտխս....»⁵ (61-2):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Այլ բան Յովհաննէսի - «Թէ մահըն չէր ու կամ մեռնի....» (62-3):

«...Քեզ համար սուգ եմ մտեր....»⁶ (63):

[Նահապետ Քոչակ⁷], «Գուզայ մ'ես յերեկ տեսայ....» (63-6):

Գրիգոր,⁸ Տաղ անուշ եւ պատուական - «Չօխ սավորագում եղնայ գօզայ....» (66-7):

Դարձեալ **Գրիգորիսի Աղթամարցոյն**, «Դուն ես արեգակ լուսին ի լըրման....» (68-70):

[Գրիգորիս Աղթամարցի⁹], Այլ տաղ ի վերայ պլպուլի - «Պլպուլն վերացաւ ի յօրս թեւով....» (70-2):

[Կարապետ Դպիր¹⁰], Տաղ պլպուլի - «Պիլպիլուն է հագեր ի յտուն կօշիկ....» (72-3):

Յովհաննէս Թլկուրանցին ասաց - «Աշերոյ է թոխ ու պէտ, խօրօտիկ ես....» (73-4):

[Ղազար Սեբաստացի¹¹], Տաղ սիրոյ Սաֆարի¹² - «Հասարած մի՛ թողոր, քո ծառան եմ ես....» (74-6):

Այլ տաղ ի վերայ գարնան - «Դսկոյն եկեալ գարնան օրերն մօտեցաւ....» (77):

Աջք - «Աւլտիքում սէնտէն օթորի....» (78):

Տաղ ազնոյի - «Ի տիպ ցանկալոյդ, ազնի տեսչալոյդ....» (81):

[Պաղտասար Դպիր], Տաղ ի վերայ սիրոյ - «Զիս քո սիրոյն, ո՛վ նագելի, հովերն առնէ, կո մաղէ....» (81-2):

Հոգեբոք.

Պետրոս Վ. Ղափանցի, Աղաղակ խորհրդաբար առ բարձրեալն Աստուած ի խաչին վասն փրկութեան մարդկան ազգին - «Երդնում արեւոյ արքայական, վա՛րդ, վա՛րդ....» (82-4):

¹ Տեւականը «Նախերգ»-ում այս տաղաշարքը վերագրել է Նահապետ Քոչակին:

31, 32, 35, 36, 37, 38-րդ էջերում առկա են Ֆրիկի «Խրատ հոգեհաշ եւ գեղեցիկ» («Կուզես որ աղիկ կենաս») տաղի 1-26, 35-41-րդ տողերը (տե՛ս Տիրայր արքայս. «Յրիկ. Դիւան», էջ 462):

² Էմ. Պիլպուլյանը նկատել է, որ «Լոյս երեսացոյ եմ քո փափաք» սկզբնատողով այս տաղի 4 տունը տպագրվել է «Հայերգ»-ի 61-2-ում՝ իբրեւ շարունակութիւն «Հանցիւնն այլ ո՞վ տեսել զմրութ» սկզբնատողով տաղի: Վերոնշյալ երկու տաղերը խառնված օրինակներ են: Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջ 239-40:

³ Ն. Ակինյանը նկատել է, Կ. Կոստանյանի հետեւողութեամբ, որ տաղի վերջընթերք քառատողը՝ «Յանկամ տեսանիլ զքեզ....»-ը «Աստուածանկար պատկեր....» սկզբնատողով տաղի վերջին 8 տողերն են (տե՛ս Ակինյան Ն., ԳԱԿԱ, էջ 16, սարվածքի մեջ):

⁴ Էմ. Պիլպուլյանը նկատել է, որ այս՝ «Արեւնըման շողշող կտան» սկզբնատողով տաղը Տեւականը հրատարակել է խանգարված օրինակի հիման վրա: Տե՛ս Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջ 125-7 (ծնթգր. էջ 235):

⁵ Էմ. Պիլպուլյանը նկատել է, որ «Հանցիւնն այլ ով տեսեր զմրութ» սկզբնատողով այս տաղը հրատարակված է խաթարված ու խառնված ձևով: Նույն տեղում (ծնթգր. էջ 238): Տե՛ս նաև Հմր 2 ծանոթագրութիւններ:

⁶ Աս. Մնացականյանը նկատել է, որ սա «Առաւօտունն քամին ելէ՛ր՝ մաղէ գիս» երգերի մի այլ օրինակի վերջին մասն է եւ Օքսոնկ Թորոսը, որի անունը հիշատակված է երգում, այս երգի տարածող երգիչներից մեկն է: Տե՛ս նրա ՀՄԺԵ, էջ 166 (ծնթգր. էջ 504):

⁷ Նահապետ Քոչակն այս երգի տարածողներից եւ մշակողներից է: Տե՛ս «Հայրեններ», էջ 581-3 (ծնթգր. էջ 981):

⁸ Ն. Ակինյանի ենթադրութեամբ՝ «տաղիս երգողը թերեւս ըլլայ Գրիգոր Վարազեցի, Լվովի արքեպիսկոպոստ....» տե՛ս Ն. Ակինյան, ԳԱԿԱ, էջ ձիթ-ձի:

⁹ Մի հատված է նրա «Յետ զհալոյ վարդին եկ պլպուլ յայգին....» սկզբնատողով տաղից, (տե՛ս Գրիգորիս Աղթամարցի, ՌԻՔԲ, էջ 224-237, ծնթգր. էջ 300):

¹⁰ Տաղում առկա է հայտատու թուրքերին 3 տուն, որոնք Հ. Սահակյանը հայտնաբերել է մի ձեռագրում եւ պարզել, որ դրանք հայերենի փոխադրութիւններն են: Այդ տողերը՝ հայերեն թարգմանութիւններով հանդերձ տե՛ս ՌԻՄՀԲ, հտ. 1 (ծնթգր. էջ 648):

¹¹ Հ. Սահակյանը նկատել է, որ սա մի հատված է հեղինակի «Ծո՛վ ասէք, քանի նայիս խոլոտով» սկզբնատողով տաղից: Նույն տեղում, էջ 96-107 (ծնթգր. էջ 599-600):

¹² Ըստ Հ. Սահակյանի, Սաֆարը թերեւս ասացողի անունն է (տե՛ս նույն տեղում, էջ 600):

Կարօս Թիսուսի - «Ձմեռն էսնց յարեմէս իմ բուսա վարդ....» (84-5):

Երգ - «Է յիս գիտութիւն, բայց համրացեալ է....» (85-6):

Գարուն սիրելի.

[Զաքարիա եպս. Գնունեաց¹], Տաղ վարդին տեսայ եւ բլբուլին - «Ահա սրայձառացաւ լոյսն արեգական....» (86-91):

Գովականք ազնուի.

[Գրիգորիս Աղթամարցի²], Երգ - «Գովեմ գրեզ մարմնով հրեշտակ....» (92-3):

[Գրիգորիս Աղթամարցի³], Երգ - «Մարտր պատկերովդ նրման հրեշտակի....» (93-5):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], Գրիգորիս կաթողիկոսի Աղթամարու է այս - «Դու դրախտ եդեմայ տնկեալ յԱնեղէն....» (95-8):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], Այլ տաղ վարդին եւ բլբուլին ի Գրիգոր կթղ.՝ Աղթամարցոյ - «Ծաղկունք ասեմ՝ Հերիք արա՛յ....»⁴ (98-103):

[Մարտիրոս Խարասարցի], Այլ տաղ գեղեցիկ եւ լաւ - «Այսօր գրեզ տեսայ եւ որախացայ....» (103-4):

[Առաքել Բաղիշեցի], Տաղ բլբուլի եւ վարդի - «Ականջ դրե՛ք բանիս որ պատուական է....» (105-8):

[Յովասափ Սեբաստացի⁵], Տաղ որախութեան սիրոյ. Յովհաննէս Թուլկորանցուն տուն ասա⁶

- [Ա.] «Յայն ստաջին ժամանակին....» (109-10):
- [Բ.] «Ո՞նց չես խղճալ Աղամորդուն....» (110):
- [Գ.] «Վարդենեաց մէջ տեսայ նստեր....» (111):
- [Դ.] «Այսօր տեսայ զինք զարդարած....» (111-2):
- [Ե.] «Սիրուն ես քան գնունեմի....» (112-3):
- [Զ.] «Այսօր տեսայ մէջ պաղշային....» (113-4):
- [Է.] «Փառքն եւ զհամբաւն լսեցի....» (114-5):
- [Ը.] «Սակաւ բանիկս այս մի գրի....» (115):

¹ Տե՛ս Ն. Ակիւնեան, *ԶԵԳ, էջք 16, 30-7*: Տեւականք տաղը վերագրել է Խաչատուր եպս. ամենայն Գնունեացին:

² Գրիգորիս Աղթամարցի, *ՈՒՔԲ, 180-1* (ծնթգր. էջ 294, անդ. էջ 206-12, ծնթգր. էջ 298):

³ Նույն տեղում, էջ 206-12 (ծնթգր. էջ 298):

⁴ Ն. Ակիւնեանը նկատել է, որ տաղը՝ բազմակետերով անջատված հատվածը՝ «Դու արի ե՛կ իմ վրանս անահ....» տողից սկսած (էջ 101-2) Զաքարիա Գնունեացի «Իսկ գարուն երբ քաղցրիկ հնչէ....» տաղի 29-54-րդ տողերն են: Տե՛ս Ակիւնեան Ն., *ԳԱԿԱ, էջ 81-2*, սարվածքի մեջ:

⁵ Այս տաղերը՝ Ա-Ը, հրատարակված են իբրև մի ամբողջություն: Առանձին միավորների բաժանման համար հիմք է ընդունվել Վ. Պ. Գեւորգյանի հրատարակած շարքը: Տե՛ս Հովասափ Սեբաստացի, *Բանաստեղծութ., էջ 65-80* (ծնթգր. էջ 209):

⁶ Մեղեդիական հիմքն է Հովհաննես Թուլկորանցու «Արե՛կ, արե՛կ, իմ խուպ սուրբ...» երգը: Նույն տեղում (ծնթգր. էջ 209):

[Յովասափ Սեբաստացի⁷], «Յի՛ս նայէ յիստակ, սիրուն, իմ քաղցր խօսուն....» (115-6):

Տաղ վարդի - «Երբ քաֆուր վարդըն փթթի....»⁸ (116-8):

[Խաչատուր Խասպէկ Կաֆացի], Տաղ որախութեան - «Արի՛ ե՛կ, որ մտնումք պաղշան....» (119-20):

[Գրիգորիս Աղթամարցի⁹], Տէր Անտոնի Թեբայեցոյ ասացեալ - «Աստուածանկար պատկեր յօրինեալ ի յարարչէն....» (120-2):

[Նաղաշ Յովնաթան], Տաղ ի վերայ Թիֆլիզու - «Գովեմ սրտի որախական....» (122-3):

Երգ - «Ի Վասսուրական ծաղկաւէտ լերինք զանագան....» (123-4):

Սրտի գորովք.

Խոճա Ամիր Վանեցոյ ասացեալ - «Բախար օլտի բլբուլ բաղշուեայ կալտի....» (124-6):

Նըղաշ [Մկրտիչ Նաղաշ¹⁰], Գարբիէլ եւ Մարիամ - «Բլբուլն ի վարդն ասաց. Խիստ անողորմ ես....» (127-9):

Ստեփանոս Վարագեցի եպս.ի ասացեալ - «Աշուն էր, եղաւ գարուն....» (129-31):

Օրհներգք.

[Մկրտիչ Նաղաշ¹¹], Տաղ ի դէմս մարգարէիցն եւ Քրիստոսի եւ լուսատրչին - «Ձինճ որ գեղեցիկ ծաղկունք....» (131-2):

[Գրիգորիս Աղթամարցի¹²], Տաղ ազնի եւ գեղեցիկ - «Արեգակն արդարութեան....» (133-4):

Երգ - «Ի Յիսուսէ ի Քրիստոսէ օրհնեալ է....» (134-5):

Ապաշաւք.

[Յովհաննէս Թուլկորանցի], Ո՛ր՛վ մահ, քանի գրեզ յիշեմ....» (135-7):

[Ֆրիկ], Տաղ Ֆրկան ասացեալ - «Սիրտ իմ, ընտե՛ր ես խոռովեր....» (137-41):

[Խաչատուր Կեչառեցի], Տաղ - «Ես եմ կորուսեալ ոչխար մղորեալ ի քո սուրբ հօտէն....» (141-2):

[Ֆրիկ (երկրաչելի)¹³], Գանգատ. Բան ի Ֆրիկ գրքոյն - «Աստուած արդար եւ յիրաւի....» (143-50):

⁷ Տաղս հրատարակված է իբրև շարունակություն նախորդ շարքի: Նույն տեղում, էջ 81-2 (ծնթգր. էջ 211): Ինչպես դիտել է Վ. Պ. Գեւորգյանը, այս օրհնակում կա երկու տուն՝ հավանաբար գրչից հավելած:

⁸ Տաղի վերջին տան մեջ հիշատակված է Թորոս անունը:

⁹ Բանաստեղծության հեղինակ է համարվել Տէր Անտոն Թեբայեցին, մինչդեռ ըստ Ն. Ակիւնեանի, տաղը վերջինիս գովքն է: Տե՛ս նրա *ԳԱԱ, էջք 2-2Ա, 40-3*:

¹⁰ Մկրտիչ Նաղաշ, *ՈՒՔ, էջ 107-12* (ծնթգր. էջ 216):

¹¹ Նույն տեղում, էջ 105-6 (ծնթգր. էջ 215):

¹² Գրիգորիս Աղթամարցի, *ՈՒՔԲ, էջ 177-9* (ծնթգր. էջ 294):

¹³ Տիրայր արքեպս.-ը նկատել է. «պարզ է վերնագրից, որ տաղս Ֆրիկինը չէ, այլ արտագրած «Ի Ֆրիկ գրքոյն», որ անշուշտ Ֆրիկի տաղերի մի ժողովածու էր» (Տիրայր արքեպս. «Ֆրիկ»

[Գրիգորի Աղթամարցի ¹], **Տաղ** - «Մարմինս գինգիս գրկե....» (150-1):

[Միմեօն վրդ. Ապարանցի], **Վիպական. Ողբանք գոր սասացեալ է Միմեօն վրդ. ի Ապարանցոյ ի վերայ թախթին Տրդատայ թագաւորին** - «Ողբացէ՛ք անլոյծ սրգով....» ² (151-63):

[Մովսէս Տկար ³], **Անի քաղաք (Մահմետականների տիրապետութեան ժամանակ)** - «Ողբամ ըզքեզ հայոց աշխարհ....» (163-6):

Ստեփանոս [Վարազեցի ⁴], Երգ - «Եղբայր, շատ բարեւ լալով, թէ յաշխարհիս ո՞նց կայք դուք բարով....» (167-8):

Բանք գեղեցիկ յԱռաքել վրդ. է - «Երկնից եւ երկրի Աստուած....» ⁵ (168-9):

[**Առաքել Միմեցի ⁶, Երգ** - «Յետ այս հարցմանս քննութեան....» (169-72):

[**Յովհաննէս Թլկուրանցի ⁷, Երգ** - «Հայր մեղաց ասեմ յերկինս....» (172-3):

Եղերերգականք.

«Ազայել տոր կիտալի....» (173-4):

Տէր Գրիգոր, Առ տէր Ղազար վրդ. - «Աղլիսայ եագտում շուարզուհալի....» (174-5):

[**Առաքել Բաղիշեցի ⁸, Եղերերգութիւն ի մահ նահատակութեան Ծերենց Գրիգոր վրդ. ի Խլաթեցոյ** - «Գորովագութ ձայն կականի....» (175-80):

[**Սահակ Սպախանցի ⁹**, «Սաստիկ հողմոյ հանդիպեցայ....» (180-1):

Խաչատուր [Կեչառեցի ¹⁰], Ապաշաւ - «Ի նեղ գերեզման մտնու....» (181-2):

Հրահանգիչք.

Դուք էք աղ երկրի - «Աղ էր սասունայ պայծառութեամբ յերկինս....» (182-3):

[**Առաքել Բաղիշեցի ¹¹, Տաղս է ընտիր** - «Քան զամենայն գործս չարեաց....» (183-4):

[**Խաչատուր Կեչառեցի ¹², Երգ.**

[ա.] «Թէ մարդ ես ու միտք ունիս....» (185):

[բ.] «Հոգիս դատախազ լինի ի մարմնոյս....» (185-6):

[գ.] «Աշխարհս էր ի ծով նման....» (186):

[դ.] «Աստուած է վրկայս բանիս....» ¹³ (186):

[**Ֆրիկ, Նորին Ֆրկան սասացեալ** - «Ով կու սիրէ կուժ ու կոթայս....» (186-91):

[**Յովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղ Յովհաննէսի** - «Քեզ հոգեւոր խրատ մի տամ....» ¹⁴ (191-2):

[**Առաքել Բաղիշեցի ¹⁵, Երգ** - «Եղբայր, ինձ միտ դի՛ր եւ լսէ՛....» (193-7):

Գաւառական երգեր.

Ա. վ. Տ., Հանգ - «Թի աղջիկներ թփներու մէջ խաղող քաղեն կողովով իլին....» (197-202):

Երգ - «Աղնի ընկեր, մեր լոս թափաւ....» (202-4):

Սէր - «Սիրտ մ'ունեմ, վարդ մ'էլ ունեմ....» (204-6):

Ծանկ (207-8):

Մտնգտ. Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1455 (լրացուցիչ նկարագրություն է՝ գրքի վերնագրից հիշում է կատարված կազմողին): **ՀԹ ԱԳԵ**, հմր 1789: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 4036:

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 51): Գուտու., 1910 (էջ 79), 1911 (էջ 67): 1914 (էջք 11, 53, 103): ԹԿԳ, 1895 (էջ 32), 1898 (էջ 92): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 80): ЛИВЯБ, Прмл. III, 1904 հմր 5877:

Դիւան», էջ 529-40, տաղը գետեղված է հավելվածում): Ա. Ղանալանյանը «Գանգատ»-ի հեղինակային պատկանելութեան հարցը երկրայելի է համարել (տե՛ս Ֆրիկ, «Տաղեր», էջ 13, տաղը էջ 100-8):

¹ Գրիգորի Աղթամարցի, ՌԻՔԲ, էջ 153-4 (ծնթղթ. էջ 291):

² Քերթովածը քաղվածաբար հրատարակել է Ղ. Ալիշանը «Այրաբատ» աշխատության մեջ (ըստ Հր. Աճառյան, ՀԱԲ, հտ. Գ, էջ 515, հմր 193):

³ Տե՛ս Անասյան Ն., ՀՄ, հտ. Ա, էջ 895, § 8:

⁴ Տե՛ս ՌԻՄՀԲ, հտ. 1, էջ 417-9 (ծնթղթ. էջ 653): Նահե՛ Ն. Ն. Բիւզանդացի, ՀՏ, էջ 228-9:

⁵ Մ. Պոտուրյանը տաղը վերագրել է Առաքել Սյունեցեան (համտ. Ն. Անասյան, ՀՄ, հտ. Բ, էջ 112, § 23):

⁶ Հատված է նրա «Աղամզրբից» (տե՛ս Անասյան Ն., ՀՄ, հտ. Բ, էջ 23, § 23, Ե):

⁷ Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջ 97:

⁸ Առաքել Բաղիշեցի, ՌԻՔԲ, էջ 205-11 (ծնթղթ. էջ 335):

⁹ Ն. Սահակյանը նշել է, որ տնագլուխ տառերը հոգում են՝ «Սահակէ» եւ վերջին տան մեջ հիշատակված է՝ «որ եմ տեղաւ ըՍպահանայ...»: Նա նկատել է, որ «Հայերգ»-ի օրինակը պակասավոր է բացակայում են վերջին՝ 31-36-րդ տողերը: ՌԻՄՀԲ, հտ. 2-րդ, էջ 626-9 (ծնթղթ. էջ 731):

¹⁰ Համեմատութիւնից պարզվեց, որ գետեղված են հեղինակի «Աստուած է վրկայ բանիս» սկզբնատողով տաղի տողեր 7-24-ը, իսկ վերջին տունը՝ «Խաչատու՛ր, զարդի՛ր ի քնոյ» սկզվածքով՝ «Ի չորս տարերաց երկրի» սկզբնատողով ոտանավորի տողեր 17-20-ն են: Համտ. Խաչատուր Կեչառեցի, էջ 156-7, 155:

¹¹ Առաքել Բաղիշեցի, ՌԻՔԲ, էջ 40, 170-2 (ծնթղթ. էջ 331):

¹² Մ. Ավագաբեկյանը, քննելով «Թէ մարդ ես ու միտ ունիս» սկզվածքով քառասունչորս տուն ոտանավորները բովանդակային եւ կառուցվածքային առումներով, եզրահանգում է, որ դրանք մի շարք բանաստեղծութիւններ են: Տե՛ս Խաչատուր Կեչառեցի, էջ 90-92:

¹³ Զետեղված է բանաստեղծության տողեր 1-6-ը շարունակութիւնը տե՛ս էջ 181-2 (տե՛ս 261 էջի հմր 11 ծանոթագրութիւնը):

¹⁴ Էմ. Պիվալյանը դիտում է, որ այս տարբերակն ունի ավելացված տողեր: Տե՛ս Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջք 257, 259-60:

¹⁵ Առաքել Բաղիշեցի, ՌԻՔԲ, էջ 48:

Օրակ` ՀԱԳ, Լեռնի գրք., 2026, 2407: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Մ. Ա.-ի ֆոնդ, 696:

177. ՏԵՐ - ԴԱԻԹԵԱՆՑ ԿԱՄՍԱՐ

ԾՈՑԻ ԵՐԳԱՐԱՆ. Ժողովածու գործածական երգերի, Ժողովեց Կ. Տեր - Դալթեանցը, Լոյս ընծայեաց տպարանատէր Յովհ. Մարտիրոսեանցը, Թիֆլիս, տպ. Յովհ. Մարտիրոսեանցի, 1882 (дозв. пенз. Тифлис, 16^{то} янв. 1882 г.) [2], 155 էջ, 12⁰:

- Բվնդ.՝ Կամսար Տեր - Դալթեանց, *Երկու խօսք*¹ [1-2]:
- Դ. *Երգ մեռանող հայրենասիրի* (1-2):
- Անձրեւ (2):
- Բ. (3-4): Գ. (4-5):
- Երգ - «Ահա, մեր տան առաջին...», թրգմ. Կ. Տեր - Դալթեանց, ըստ եղ. *”Как у наших у ворот”* (6-7):
- Գամառ - Քաթիպա, *Հայերու բաղձանքը* (7-8):
- Գ. Քոչարեանց, *Ո՛վ նահատակեց* (8-9):
- Ջ. (9-10): Է. (11-2): Ը. (12-3): Թ. (13-6): Ժ. (16-7): ԺԱ. (18-20): ԺԲ. (20-1): ԺԳ. (21-2):
- Յ. Գ. Սըվաճեան, *Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1861 24/Ե* (22-4):
- ԺԴ. (24):
- Ողբ ջողայեցոց (28):
- ԺԵ. (27):
- Ղեւոնդ վ. Այիշանեան, *Երգ ու գնացք զօրացն հայոց ընդ Վահանայ Մամիկոնեանց ի Շաարշական դաշտին վրէժք* (28):
- ԺԷ. (29-30): ԺԸ (30-1): ԺԹ. (31-2): Ի. (33-4):
- Գամառ - Քաթիպա, «Գընա՛, իմ որդեակ, աշխարհքըստ անցի՛ր...» (34-6):
- ԻԱ. (36-7):
- ԻԲ. *Ամենամեծ անբաղդութիւն* (37-8):
- ԻԵ. (38-9):
- Գամառ - Քաթիպա, *Մշեցու նոր սերունդ* (39-40):
- [Հ. Հայնէ], *Գրեւադէրներ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց* (40-2):
- ԻԷ. (42-4): ԻԸ (44-5): ԻԹ. (45-6): Լ. (46-7):
- Հ. Փափազեան, «Ջձեզ, որդիք Արամեան...» (47-9):
- ԼԱ. (49-50): ԼԲ. (50-2):
- Սիմոն Հայկ Մ. Ֆէլէկեան, *Հայրենիք* - «Թէ իմ հայրենեաց քնար սգաւոր...» (52-4):
- Ի դէմս *Սմբատայ Մամիկոնեան* (55):
- ԼԳ. (55-7): ԼԴ. (57-8): ԼԵ. (58-9): ԼՋ. (59-60):
- [Թ. Խատամեանց], «Խնդա՛ այսօր, Հայաստան...» (60-1):

- Յազկերտ (61-2):
- ՂԱ. *Ջան գիւլում, ջան ծաղիկ*² (62-3):
- ԼԷ. (63-4):
- Երգ ի մահ Տրդատայ (Օֆելյայի երգի եղ.) (65-6):
- ԼԸ. (66-7): ԼԹ. (67): Խ. (67-9): ԽԳ. (69-70): ԽԴ. (70-4): ԽԵ. (74-5): ԽՋ. (76-7):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Վարդան Մամիկոնեանի երգը* (77-9):
- [Տ. - Գ. Պատկանեան], *Երգ ի դէմս քաջին Վարդանայ* (80-1):
- Խորէն եպս. Գալֆայեան, *Անձուկք հայրենեաց* (81-4):
- Յովհաննէս Միրզա Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» (85-6):
- Ռ. Սէտեֆեան, *Երգ մեծին Վարդանայ* (86-7):
- Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, *Յաւոր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը 1860 թ. (Կ. Պոլիս)* (87-8):
- Վահրամ վ. Մանկունի, «Հնչեցե՛ն լարք գեղ - գեղ ի սուլ...» (89):
- ԽԷ. (90-1): ԽԸ. (91-3):
- Գ. Քոչարեանց, *Մշեցի մշակի թաղումը* (93-5):
- «Մեր կեանքի նման ոչ ոք կեանք չունի...» (95-6):
- ԽԹ. (96-8): Ծ. (98): ԾԱ. (99-103): ԾԲ. (103-4): ԾԳ. (104-6):
- Մարշ - «Մեզ նոր արեւ ծագէ, բացուի լոյս բոցավտ...» (106-7):
- ԾԴ. (107-8):
- [Մ. Նալբանդեան], *Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թուականից* (108-11):
- «Մեր նախնիքը ազգի համար իրանց կեանքը զոհեցին...» (111):
- [Մ. Թաղիադեանց], *Արամ* (112-3):
- ԾԵ. *Թարգմանութիւն յիտալականէ* (113):
- ԾԶ. (114-5): ԾԷ. (115): ԾԹ. (116): Կ. (116-7): ԿԱ. (118-20): ԿԲ. (120-2): ԿԳ. (122): ԿԴ. (123):
- [Յ. Կարենեան], *Վարդանի եւ իրա զօրաց երգը* (124-6):
- Աղօթք - «Ո՛վ Տէր մեր Աստուծ...» (126):
- Յովհաննէս Քոչարեանց, *Ազգային մաթանք* (126-7):
- ԿԵ. (127-8): ԿԷ. (129):
- «Ո՛վ դո հայ աշխարհ, աշխարհ եղեմեան...» (130):
- ԿԸ. (130-1): ԿԹ. (131-2):
- Վահրամ վ. Մանկունի, *Մաթանք առ Տէր* (132-3):
- «Ո՛հ, ինչ քաղցր բան...» (133):
- Հ. (134-5):
- [Ս. Հ. Ֆէլէկեան], «Ողջո՛յն սուէք իմ հայրենեաց...» (135-6):
- ՀԱ. (136): ՀԳ. (136-7):

¹ Տե՛ս հմբ 195 նկարագրութիւնը:

² Ջետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

Ս. Ծախազիզեանց, Վարդան Մամիկոնեան, «Մեր քաջ Հայոց զօրութիւնք...» երգի եղ. (137-9):

Հ.Բ. (139-40):

[Ճրէշդում], «Վարժարան եւ գէնք, վրկայ է Աստուած...» (140-1):

Օրհներգություն ազգային¹ (141-2):

Խորէն եպս. Գալֆայեան, Աղօթք վասն հայրենեաց (Առարժանապատիւ Սարգիս վ. Թեոդորեան) (142-4):

Երկիր Հայկայ (145):

ՀԵ. (145-9):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Օրօք Հայաստանի (149-52):

ՀԶ. (152-3):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Օտարոհի եւ հայ երիտասարդ (153-5):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1219 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3948:

Գրծնք՝ «Մշակ» հմր 241՝ 28/ԺԲ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»:

Գրցցի՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 52): Գուտտ., 1911 (էջ 115): Դայթեան (էջ 84): ԹԿԳ, 1891 (էջ 102), 1895 (էջ 33): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 79):

Պրբրկն՝ «Արձ.» 1883, հմր 6՝ 6/Բ, էջ 94, «Յայտարարություններ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն. 2053:

1888

178. ԱԼԻՇԱՆ ՂԵՒՈՆՆԻ

ՀԱՅՈՑ ԵՐԳՔ ՌԱՄԿԱԿԱՆՔ. Armenian popular songs. translated into english [by the R. Leo M. Alishan, dd. of the Mechitaristic Society], 3e ed., Venice, S. Lazarus, 1888, 79 էջ, 8⁰:

Ծնք.՝ 1867-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանի վերահրատարակությունն է՝ սրբագրական բնույթի տարբերություններով հանդերձ: Տե՛ս հմր 154 նկարագրությունը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5138:

Գրցցի՝ Եազընեան, 1923 (էջ 63): Զարդարեան, 1922 (էջ 63):

¹ Օրհներգը վերագրվել է Մ. Թաղիադյանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրությունը:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն., 1777:

1888

179. ՍՈՆԱԿ. Հիակատար երգարան, Հրատարակեց Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, ՍՊԲ, տպ. Ի Ն. Սկոբոխովի, 1888 (дозв. ценз. СПб., 6го апреля 1887 г.), [2], II, 372 էջ, 8⁰:

Հրատարակիչը գիրքը նվերում է իր ուսանողական ընկեր Գ. Ա. Յաղուբյանին:

Բվնդ.² Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, Յառաջարան, Բագու, 1886 թ. (I-II):

Ա. (1):

Թագադրություն օգոստոսիառ կայսեր ամենայն ոռուսց [արձակ], «Արձագանք» (2-5):

Ղ. Աղայեան, Մարմամարզական խաղ (մանկական) (5-6):

Գ.³ (7):

Րաֆֆի, Ռ՛վ էր Վարդան Մամիկոնեան քաջ սարսապետը [արձակ] (8-12):

Դ. (12-4):

Գ. Բարխուդարեանց, Գարուն Հայաստանի (14):

Ռ. Յ. Պերպերեան, Հայրենիք [արձակ] (15-7):

Էմին Տեր - Գրիգորեանց, Մեր ազգի անցեալ եւ ներկայ դրությունը⁴ (համառոտ) (18-9):

[Սայեաթ - Նովա], «Արի՛ համով դուլու՛ղ արա, խալիսի նօ՛քսը Սայեաթ-Նովա...» (20-1):

Կ. Սառկաթեան, «Աղքատ մանուկ եմ...» (21-2):

Սպանդար Սպանդարեան, Անիի աւերակների առթիւ⁵ [արձակ] (22-8):

Մանուկ Թամբաշեանց, Պարեթզ - «Արի՛ք, քուրեր, պար բոլորենք...» (29-30):

Մկրտիչ Ալիխանեանց, Թէջնիս - «Այդպէս չեղաւ, միայն որիչ կերպ աղէ՛...» (30-1):

Գամառ - Քաթիպա, Բաժակ փրկութեան (31-3):

Ղ. Աղայեանց, Առ արեւն (33-4):

² Տե՛ս հմր 184 նկարագրությունը:

³ Իրագրվել է Ջիվանու գործոններով, նրա լոյս տեսած երգարանների եւ մասնավորապես՝ 1884-ին Բագու կատարած այցելության, այդտեղ գրած եւ հրատարակչին հանձնած երգերից երկուսի՝ սույն գրքում տպագրվելու մասին (էջատակ):

⁴ Երգն առաջին անգամ կատարվել է Երեւանի Հայոց օրիորդական դպրոցում (էջատակ):

⁵ Էջատակում «Մշակ»-ից արտատպված են Հովհ. Քյուրբեջյանի Անիի ավերակների լուսանկարների [տե՛ս Кюряян О., фотографические снимки с развалины столицы Армении Ани. Коллекция стереоскопическая.- Тифлис; 1881] մասին գրվածական խոսքերը, հատկապես գերմանացի պրոֆ. Բ. Վիրխովի հիացական գնահատականը:

[Զիւանի], **Քիւնիաթ դիւանի** - «Աշխատի՛ր, կեանքիս հատոր, աշխարհի մէջ պայծառ լինիս...» (34):

Վաչագան, Գեղջուկ (35–6):

Գոսան, Հայաստան - «Անողջարար օդ մնեցող...» (37–8):
Ջ. (38):

Եղիշէ վրժ. Մեծասունեանց, Այսպէս էր (39):
Յօր. **Մարգար Խօճայեանց Զմիռնիացի**, «Արի՛, անձն իմ, մեկուսացի՛ր...»¹ (40–5):

Պատասխանեաց **Սերովբէ վրժ. Պօլսէցի**, «Ո՛վ, մեծիմաստ, է՛ր երկնչիս...» (40–5):

Աղէքսանդր Գ. Փանոսեան, Առ խաչն Յիսուսի (45–7):

Աշըգ Զիւանի, Կարնեցի հացագործներ (47):

Սպանդար Սպանդարեան, Վրաց Մարիամ թագուհու մահը (1882 թ.) [արձակ] (48–9):

Կ. (50):

Յով. Պա...յեան, Մահին (50–1):

Աշըգ Զիւանի, Հողագործ - «Գարունն անցաւ, եկաւ ամառ...» (51–2):

Խնդալու տեսակը, (Թրգմ.) Մկրտիչ Ալիխանեանց (52–4):

[Մալիլ], **Ղօշմա** - «Գիտե՛ս արդեօք, ի՞նչ է ջանքս, պատանի...» (54–5):

Սրինգ, Գեղջուկի յոյսը (55–7):

Ռ. Պատկանեան, Բարոյակէպ (57–8):

[Ղազարի], **Ներսէս պատրիարքի մահուան առիթով** (1884 թ. 26/Ժ) (58–9):

Ներսէսը [արձակ], «Արձ.» (59–61):

[Զիւանի], **Մեր ցաւերը** (62–3):

[Խայեաթ], **Սեմայի** - «Դու մինչեւ ե՛րբ այսպէս սաստիկ ցամաք ու չոր մնաս, ո՛վ ծով...» (63–4):

Պատասխանը, (Թրգմ.) Մկրտիչ Ալիխանեանց (64–5):

Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, Հայուն բաղդը (65–7):

Գոսան, Սէր - «Ես չեմ հասկանում...» (67–8):

[Պ. Ժ.] (Բերանձէից), **Ես, փառք Աստուծոյ, ողջ եւ առողջ եմ, Մկրտիչ Ալիխանեանց** (68–9):

[Զիւանի], **Խիղճ** (69–70):

Ս. Ծառագիգեանց, Հայաստանի բերքերը² (70–2):

Մ. Ծեմանեանց, Արդի Տասնաբանեայ պատմիկանքը (73–5):

Ս. Ծառագիգեանց, Հայաստան եւ նորա որդիքը (75):

Գոսան, Ազգային առեսուր (75–6):

[Զիւանի], **Պանդխտի դրութիւնը** (77–8):

Կրպէ, Վանեցի մօր օրօրը (78–80):

տկ. **Փառանձեւ Թամբաշեանց, Զարթի՛ր** (80–1):

Մ. Արեղեան, Մեռօն - օրհնենք (81–2):

Համբօ, Ս. Միռօնի օրհնութիւնը³ (1882 թ. 16/Ե) [արձակ] (83–90):

Վարդգէս Տէր - Անտոնեանց, Վիշտ (91):

Կրպէ, Խայտ խաւատ (Նուէր իմ Սարաբէգին) (92–3):

[Մալիլ], **Ղօշմա** - «Թէ՛ զիս կհարցանես, ո՛վ քաջ բանաստեղծ...» (93–4):

Կարապետ Յովհաննէանեանց, Բողո՛րը տարանք (նուէր տաճկահայերին) (94–5):

Ղ. Աղայեանց, Առ Հայրիկն Խրիմեան (96):

Քանի մի դիտողութիւններ Խրիմեան Հայրիկի անձի եւ նորա բնատրութեան մասին [արձակ], «Արձ.» (97–102):

Սահակ սրկ., «Թէ՛ զիս, թէ՛ քաղաք, ասան ամալի...» (102–4):

[Կիկօ], **Մշեցու երգը** (104):

Տիգրան - Աշոտ, Մշեցի կնկան նամակը⁴ (105–8):

Խաչատուր Ծառնազարեանց, Խղճմտանք (109):

Կարապետ Մատինեանց, Ազգասէր (110–1):

Եղիշէ վրժ. Մեծասունեանց, Հայ պանդխտին մորմորը (112–3):

Կրպէ, Լուսին - «Լուսին, դու լուսին, լուսատու երկրիս...» (113–4):

[Զիւանի], **Առ վսեմաշուք կոմս Լօրիս - Մելիքեան** (114–6):

Արքայազն Մարտիրոսեան, «Խարեբայ ես դու, ո՛վ անցատու աշխարհ...»⁵ (116–7):

Մեսրոպ Թաղիադեանց, «Խոժոժաղէմ Աթանաս...» (118):

Նիկողայոս Տէր - Ծմառնեան, Աթանաս⁶ (119):

Գ. քննլ. Գրիգորեանց, Մեսրոպ Դաւթեան Թաղիադեանց [արձակ] (120–1):

«Մեսրոպ Դաւթեան Թաղիադեան...»⁷ (121):

Թաղէս Խ. Աւետմ, «Եւ դու, Մեսրոպ, անգին Մեսրոպ...» (121–3):

[Զիւանի], **Եղած - չեղած՝ մէկ հաշիւ է** (124–6):

Կ. Տէր - Աստուածատրեանց, Խոստովանութիւն (126–8):

Խրիմեան Հայրիկ, Տուն եւ ընտանիք⁸ [արձակ] (128–32):

Մանուկ Թամբաշեան, Պանդխտի երգը - «Ծիծառ, ծիծառ, սիրուն ծիծառ...» (132–4):

Սրինգ, Մահիշակ - «Ծաղիկների թագուհի...» (134–5):

[Խայաթ], **Ծուշան - ծաղիկ (ղէլէնտերի)** (135–6):

¹ Այս եւ հաջորդ ոտանավորները գետեղված են հանդիպադիր սյունակներում:

² Հատված է նրա «Լեւոնի վիշտը» պոեմից: (Տե՛ս նրա ՉԵ, էջ 156-7):

³ Իրագեղվել է, որ այդ միւռնօրհնութիւնը կատարվել է Գեւորդ Դ Վեհափառ Հայրապետի օրոք (էջատակ):

⁴ Ծնորհակարութիւն է հայտնվել դերասանուհի տկ. Ազնիվ Հրաչյայի՛ն՝ այս ոտանավորն ուղարկելու համար (էջատակ):

⁵ Աբ. Բաբայանի առաջին ոտանավորներից մեկն է՝ գրված՝ հրատարակել կարծիքով, հայրենիքից հեռու: Դա ստացվել է Աղ. Նաջարյանից (էջատակ):

⁶ Տիգրիսից քհնյ. Հովհ. Տեր-Հակոբյանի իրագեղմամբ, իր համաքաղաքացի հեղինակը երգս գրել է «ի հանդէպ Մ. Թաղիադեանցի «Խոժոժաղէմ Աթանաս» բանաստեղծութիւնը:

⁷ Զետեղված է Մ. Դ. Թաղիադեանցի դամբանաքարի արձանագրութիւնը:

⁸ Հատվածներ են իրիմյան Հայրիկի «Դրախտի ընտանիք» երկի ե գլխից (տե՛ս նրա ԱԵ, էջ 303-10):

Ռշտունեանց երգ (վրդռշիք) (136):
(Բերանժեղց), Կորյ աղբատ, Մկրտիչ Ալիխանեանց (137–8):
[Սէլեադ], Երգ ի Սէլեադէ «Կոռնկն Հայաստան աշխարհի»¹
 (139–40):
Պետրոս Մադաթով, Պատճէն նամակի՝ Յարութիւն Կարա-
պետեան Յաճազիզեանցին 28/Դ. 1865 ամի. ի Վլադիկով-
կաս² (140–5):
[Սէլեադ], «Երանի՛ք քեզ, որ լուսատու ճախ ես եղել քո դա-
րումն....» (142–3):
Պետրոս Մադաթով, «Դեռ նոր բացուած վարդ՝ կայսերու-
թեան զարդ....»³ (144–5):
Մովսէս Զօհրաբեանց, Գիւլում - հա՛շի երգ (146–7):
[Մելիքիսեթ], «Հենց ասում եմ՝ ես հայ եմ....» (147):
Եղիշէ վրժ. Մեծատունեանց, Հայրենասէր օրհորդի մը հա-
ռաշանքը Ախորեան գետի եզերքը նստած, «Սամաւարը
պատուական է»⁴ երգի եղ. (148–51):
[Զիւանի], Մեր վէրքերը - «Հայր հային կը վնասէ....» (151):
[Մալիլ], Դիւբէխ - «Հերիք նստես, ո՛վ ծոյլ, ծոյլ, ծոյլ....»
 (152):
Մովսէս Զօհրաբեանց, Նուէր հայ եղբարց (153–4):
Կարապետ Մատինեանց, Ինչո՞վ եմ սրակաս (155–6):
[Մ. Ժանիկեան], Առ Խրիմեան Ս. Հայրիկ (156–7):
Կ. Կ. Մելիք - Ծառնազարեանց, Հայոց դիցազնը 1877
թուականին⁴ (157–60):
Ղ. Աղայեանց, Ստոնամանիք (160–3):
Մանուկ Թամրաշեան, Զնծաղիկ (163–5):
[Զիւանի], «Ծարտարապետ, աւագի վերայ օթեան չի՛ լի-
նի....» (166):
Գոսսան, Անջատումն (167):
Սրինգ, Սոխակ (Ոգերուխ ներ «Սոխակ»-ի խմբագրին)
 (168–70):
Ա. Արարատեան, Մարմնամարզական խաղ (մանկական) -
«Մեր գիւղացու հարսանիքում....» (170–2):
ՄԲ. (172): ՄԱ. (173–5):
Մ. Պալեան, Մշեցու օրորը (175–7):

¹ Իրագեկվել է Սեյադի մասին (էջատակ):
² Մեղբերվել է Հայր Խորեն Միրզաբեկյանցի՝ «Պարտիզիկ» խորագրով բանաստեղծութիւնների ժողովածուի մեջ (էջ 67-9) գրված ծանոթագրութիւնը՝ Սեյադի հունարական դառնալու, կյանքի վերջին տարիների եւ վախճանի վերաբերյալ (էջատակ):
³ Ոտանավորին նախորդում է երգի հորինման շարժառիթի՝ ուսաց թագածուանը՝ Նիկոլայ Ալեքսանդրովիչի անժամանակ մահվան մասին նշումը:
⁴ Իրագեկվել է, որ գեներալ-լեյտենանտ Հովհաննես Լազարյանցին նվիրված այս ոտանավորի հետ (գետեղված «Փարոս Հայաստանի» 1881 թ. հմր Գ-ում) տպագրվել է նաեւ նրա նկարը՝ «սպիտակ» ձև վրա նստած: Գր. Նիկոլայանը տպագրութեան է պատրաստել «Լազարեւ եւ Հայ գաղթականութիւն» աշխատութիւնը (էջատակ):

Ա. Արարատեան, Կալի երգ (178–80):
Կ. Տէր - Աստուածատրեանց, Հայ ուսուցիչ (180–2):
[Մալիլ], Հոգեւոր մոխամմազ (182–3):
Մովսէս Զօհրաբեանց, Երգ ուսանողաց - «Մենք սիրում ենք ուսումն....» (183–4):
[Զիւանի], Յիմարի լուէն է իմաստութիւն, իմաստունին՝ խօսելը (184–5):
Եղիշէ վրժ. Մեծատունեանց, Կաթիլ մի արտասուք. Ի փոխումն յաստեաց Տէր - Գէորգ Դ ազգասէր եւ ուսումնասէր կաթողիկոսի Ամենայն հայոց (6/ԺԱ 1882 թ.) (186–8):
Հանգիստ վեհափառ Հայրապետի Ամենայն Հայոց եւ ծայրագոյն պատրիարքի առաքելական աթոռոյ Ս. Էջմիածնի Տ. Տ. Գէորգայ 2որորդի (8/ԺԱ 1882 թ.), [արձակ], «Արձ.» (188–9):
Ի Տէր հանգուցեալ Գէորգ Դ. կաթողիկոսի համառոտ կենսագրական ցուցակը, «Վարժարան» (190–5):
[Ա. Ն. Պիեչչէե⁵], Յառա՛ջ (նմանութիւն) - «Յառա՛ջ, սիրելիք, անվախ, անկասկած....», [Թրգմ.] Գր. Խալաթեանց (195–6):
Աստուած չանէ (Թրգմ.) Մկրտիչ Ալիխանեանց (197–8):
Սահակ սրկ., Մաղթանք երգումս ի գալստեան վեհափառ կաթողիկոսի⁶ (199–200):
Տ. Տ. Մակար կաթողիկոս Ամենայն Հայոց [արձակ], «Արձ.» (200–3):
[Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան], Պանդխտի ողջոյնը (203–4):
[Խայաթ], Ղոշմա - «Ով իմ առաջնեան անուշիկ հովեր....»⁷ (204):
Ս. Ծառնազիզեանց, Մի գուարթ մանկան (205–6):
[Խայաթ], Դիւբէխ - «Ո՛հ, իմ առողջ անձինս օտարք....» (206):
Մ. Մամրեան, Մայրիկս (207–8):
[Զիւանի], Ծէքի - «Ո՛վ վարդ արեւելեան, քոյս կենդանութեան....» (208):
օր. Եղիսաբէթ Արայեան, աստրախանցի,⁸ Աղօթք մանկանց (Նուէր իմ սիրելի աշակերտներին Վլադիկովկասու հ.հ. դպրոցի) (209–10):
Ղար, Հանգուցեալ Եղիսաբէթ Արայեանի յուղարկաւորութիւնը [արձակ], «Նոր Դար» (211–2):

⁵ Ոտանավորը, հաստատուակս, արտասուված է «Փորձ» հանդեսից (1880, հմր 3, էջ 74, հմմտ «Մտնգտ. "Փորձ" հ.» հմր 16), որտեղ նույնպես նշված է աղբյուրը: Պարզվեց, որ թարգմանութեան աղբյուրն է ուսու բանաստեղծ Ա. Ն. Պիեչչէեի «Вперед! без страха и сомненья» սկզբնատողով բանաստեղծութիւնը (տե՛ս А. Н. Плещеев, Стих. с. 21): Հետագայում դա թարգմանել են Ալ. Մատուրյանը, Հովհ. Հովհաննիսյանը:
⁶ Երգը գրված է Վեհափառ կաթողիկոս Մակար Ա Թեղուտցիի էջմիածին ժամանման առթիվ (էջատակ):
⁷ Իրագեկվել է հեղինակի մասին (էջատակ):
⁸ Իրագեկվել է հեղինակի մահվան (ինքնասպանութեան) հանգամանքների մասին (էջատակ):

[Զիւլանի], *Երկու տող* (212):

Ս. Վ. Մուշեղեանց, *Կարօտ հայրենաց* (213–4):

[Մալի], *Դիւրբէր* - «Ունկն դիր, որ սխտի ասեմ...» (214–5):

[Զիւանի], *Ողբ ներսէս պատրիարքի մահուան առիթով (1883 թ. 26/Ժ¹)* (215–7):

Ներսէս պատրիարքը [արձակ], «ՄՀ» (217–20):

Տ. Սամուէլեան, *Մի՛ հաւատար* (220):

Ալթ, *Մշակ* - «Պայծառ առաւօտ մէլդանի վերայ...» (221–2):

օր. Եղիարեթ Արայեան, աստրախանցի, *Առ հայ պօշտն* (223):

Մանուկ Թամրաշեան, «*Սոխակ*»-ի² (224):

Սրինգ, *Աղքատ* (225):

[Մալի], *Ղոշմա* - «Սուգի տուն երթալը սիրե՞ս, ո՛վ իմաստուն...» (226):

Գ. ք. Գ., *Իմ կտակը* - «Վերջին անգամ բեր համբորեմ...» (226–7):

Խրիմեան Հայրիկ, *Ընտանեկան կտակ եւ յիշատակ*³ [արձակ] (227–31):

Մաղթանք օգոստոսիստ կայսեր ոռուսաց (231):

Կ. Սարխատեանց, *Կեանք* (232):

Մ. Պալեան, *Մշեցու վիճակը* (232–4):

Յ. Մելիք - Յակոբեան, *Ծոայրութիւն (թիֆլիսեցու գանգաւանք)*⁴ (234–6):

Մովսէս Զօհրաբեանց, *Բայաթիք (Այոիք*⁵) (236–40):

Յովհաննէս քննչ. Տէր - Յակոբեանց, սոփիստեցի. *Ուղերձ ի հանդէս օծման սրբազնաստրք կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց եւ ծայրագոյն պատրիարքի Արարատեան համագալական Մայր Եկեղեցւոյ սրբոյ կաթողիկէ Էջմիածնի՝ Տեառն Մակարայ Առաջնոյ եւ ասպետի զանազան կայսերական շքանշանաց (10/ԺԱ 1885 թ.)* (240–4):

Օծումն Տ. Տ. Մակարայ Ա. կաթողիկոսի Ամենայն հայոց (10/ԺԱ 1885 թ.) [արձակ], «ՄՀ» (244–6):

[Զիւանի], *Կրօնասիրտութեան վերայ* (246):

Պետրոս Դուրեան, *Հայրիկն հայոց* (246–8):

Արսէն քննչ. Բագրատունի, «*Մեղու Հայաստանի*» լրագրի *25-ամեայ յօբելեանին*⁶ (248–50):

[Զիւանի], *Ուղերձ առ զօրսպետ Լազարեան* (251–2):

(Լեւոնուսովից), *Կազակի մոր օրօրոցի երգը, Գ. Եաղուբեան* (253–4):

Ալթ, *Հայ բնունակրի զատիկը* (255–6):

Եղիշէ վրժ. Մեծատունեանց, *Առ տարաշխարհիկն Վարդանդոշ, «Հանգիստ իմ անոյշ» երգի եղ.* (256–7):

Յակոբ Մաղարբեկեանց, *Նուր հայ մանկավարժ Առաքել Բահաթրեանցի յիշատակին* (257):

Սպանդար Սպանդարեան, *Առաքել Բահաթրեանց (1883 թ. 5/Բ)* [արձակ] (258–61):

Գ. Ասողիկ, *Խաչ, օգնեա՛ ինձ (Նուր ծնողատր մանկանց)*⁷ (261–6):

ՅԲ. (266–7):

Մովսէս Զօհրաբեանց, *Յանկատրաստի ասած բան*⁸ (267–70):

Սրինգ, *Արհեստի կարելությունը* (271–2):

Խորեն քննչ. Միրզաբեկեանց, *Եղերեգություն* (272–3):

Կրպէ, *Պաղ - աղբիւր* (274–6):

Երգ - «Ահա մեր տան առաջին...», թրգմ. Կ. Տէր - Դաւթեանց, ըստ եղ. «*Как у ханов...*» (276–7):

Պ. Հ. Աղամեան,⁹ *Վանի մէջ* (277–9):

[Ղ. Աղայեան], *Հովի աւերկոյինը, «Սրինգ հովուական»* (279):

Կրպէ, *Իմ կեանքի նշանաբանը* (280–1):

[Կրպէ], *Յիշէ՛ ինձ* (281–3):

Զիւանի, *Իմ ջութակը* (284–5):

Ղազարոս քննչ. Յովսէփեանց, *Երաժշտութեան ազդեցությունը*¹⁰ [արձակ] (285–9):

Սիմէօն վրժ., *Երգ լիքը տկճօրի* (289–90):

Պետրոս Հ. Աղամեան, *Պահապան հրեշտակ* (290–1):

Սիմէօն Սափարեանց, *Փոքրիկ Աստղիկիս* (291–2):

Սիմէօն Սափարեանց, «Երբ հրակայական անվախ մատնէրող...» (292):

¹ Հակոբարձելով Զիւլանու՝ «Մեր հովուապետների միջում ներսէսների գործն է փայլում» երկտողակին, իրազեկվել է Գեորգ Դ կաթողիկոսի գործունեութեան արգասիքների մասին (էջատակ):

² Հեղինակը ոտանավորը նվիրել է «Սոխակ Հայաստանի» երգարանին:

³ Նրա «Դրախտի ընտանիք» երկի ժե գլուխն է (տե՛ս նրա ԱԵ, էջ 378-382):

⁴ Հատված է նույն խորագրով ոտանավորից՝ սկսյալ 25-րդ տնից (տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 1, էջ 153, ծնթգր. էջ 530):

⁵ «Իմ [...] հրատարակչի» միակ ցանկությունն է եղել եւ է՛, որ ամեն տեղ, որ ամեն հայ շրջանում հայ լեզուն, հայ բարբառը տարածուէր, եւ ամեն մի երգ, թեկուզ եւրոպական, թեկուզ ասիական եղանակի վերայ յարմարեցրած, հայ բառերով հնչուէր [...]» (էջատակ):

⁶ Իրազեկվել է այդ լրագրի հոբելյանի՝ (Բաբվում, 1883 թ. հունվարի 2-ին) նշելու մասին (էջատակ):

⁷ Իրազեկվել է, որ հեղինակը՝ Գար. Մուրադյանցը սա գրել է ներսիսյան դպրոցում դասավանդման ժամանակ՝ 1863-ին (էջատակ):

⁸ Ներկայացված է Բաբվի Հայոց Մարդասիրական Ընկերութեան նախագահ, արցախցի մայրը Մ. Զոհրաբյանցի կենսագրականը, նշված է, որ նա թողել է հարուստ գրադարան (էջատակ):

⁹ Էջատակում ոտանավորը վերագրվել է դերասան Պ. Աղամյանին:

¹⁰ Իրազեկվել է, որ տպագրվել է Ղ. Հովսեփյանի՝ «մարդկային սրտի եւ հոգու վրա» երաժշտութեան ազդեցությունը ի հայտ բերող հոգվածը: Խորհուրդ է տրվում ընթերցել «Նոր-Դարում» տպագրված (1884 թ. հմր հմր 167 եւ 168) «Երաժշտութեան բնաստական (ֆիզիոլոգիական) ազդեցությունը» խորագրով կրող հոգվածը (էջատակ):

Միմեոն Սափարեանց, Նամակ Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանցին (293-5):

Միմեոն Սափարեանց, Յոյս - «Երբ որ երկինքը սեւ ամսով պատած...» (295-6):

Ա. Տ., 1884 թ. 21/Ե աղետը Ագուլխում (296-8):

Միմեոն Սափարեանց, Իմ պսակը. Ալէքսանդր ազատիչ կայսեր տասանի վրայ¹ (299-301):

Կայսր Աղէքսանդր II [արձակ], «Մշակ»² (301-3):

Միմեոն Սափարեանց, Նամակ Յովհաննէս Ստեփանեանցին (304-7):

Միմեոն Սափարեանց, Ամայի կտոր (307-9):

Կարապետ Մատինեանց, Մշէցի հոր կտակը (308-9):

Կարապետ Մատինեանց, Ինչէր կանէի (309-10):

Կարապետ Մատինեանց, Մեր կրեսուները (310-2):

Կարապետ Մատինեանց, Տաճկա-Հայաստան (312-3):

Միմեոն Սափարեանց, Նամակ Արէլ Ապրէսեանցին (314-7):

Երեմիա Սահակեանց, Սրտի փափագ (317-8):

Մանուկ Թամբաշեան, Առանց փող. նուեր ծոյլերին³ (դաս-թան) (318-20):

Ինչպէս պէտք է ասրել քաղդայոր լինելու համար [արձակ], «Մանկավարժանոց» (321-2):

[Ալէեադ], Ի դիմաց Անի քաղաքին Հայոց, «Գիւղական աղջիկ եմ ես» երգի եղ. (322-3):

[Մ. վ. Բարխուդարեան], Երգ շինական խնձոյից, «Սիօն», 1874 թ. էջ 11 (324-9):

Ներսէս Տէր - Աւետիքեանց, գրաշար, Գիղացու յղար (329-30):

[Մ. վ. Բարխուդարեան], Երգ ամուսնութեան (330-2):

«Սոխակ լիակատար երգարանի» այբբենական ցանկը (333-40):

«Սոխակի» հարգելի բաժանորդաց աթոթայական ցուցակը (341-70):

«Սոխակի» հրատարակիչ Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, Իմ շնորհակալութիւնը (371-2):

Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, Վերջին խօսք (372):

ԾԱՔ.՝ Գրքում նյութերը՝ բացի 121, 121-3 էջերում գետնոված ոտանավորներից, համարակալված են՝ 1-182:

Մտնգոտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, § 311, էջ 179, (հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1887-ը): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 5149:

¹ «Մշակից» արտատպված է կայսր Ալէքսանդր II-ի սպանութեանը վերաբերող հեռագրի բնագիրը (էջատակ):

² Հանձնարարվել է կարգալ Հ. ավազ. քհնյ. Սուրենյանցի «Աղէքսանդր Բ. կայսր Ռուսիոյ 1855-1880» խորագրով գրքույկը (էջատակ):

³ Իրագեղիվել է հողվածն արտատպելու նպատակը, որն է՝ համոզել ծուլերին հրաժարվել ծուլութիւնից (էջատակ):

Գրծնթ.՝ «ՆԴ» 1887, հմր 181 (ըստ «ՀԱ»-ի):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1887, հմր 120՝ 24 /Ժ, էջ 3 «Ներքին լուրեր»: «ՀԱ» 1888, հմր 2, էջ 23 (Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատար 1887 տ.»), հմր 32):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: Գ. Լեւ. Գրիգ., 1378: ՄԲ:

1889

180. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՀԱԻԱՔԱԾՈՅ ԸՆԾԻՐ ԵՐԳՈՑ, Կ. Պոլիս, տէր եւ հրատարակիչ Պ. Յակոբեան, 1889 [տպ. Ճիվէլէլեան], 152 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Խորեն եպս. Նար - Պէլ, Հայր մեր որ յերկինս ես (3-4):

Միմեոն կթղկ., Աղէքս - «Արի՛, Աստուած Հարցըն մերոց...» (4):

Գ. Մուրատեանց (Մ. եպս. Մ), Խաչ, օգնեա՛ ինձ (5-10):

Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Մասխտ սարն (10-1):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Երգ պանդխտի - «Օտար երկիր թափառած...» (11-2):

Գ. Ա. Դողդիսեանց, Երգ պանդխտ պատանակի (12-3):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեանց, Իմ երգը - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (14-5):

[Մ. ֆոն Ծէնկէնդորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծասանը դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. հ. Ե. վ. Չազընեան] (15-6):

Ս. Ծախազիզյանց, Կեցցե՛ սուրբ գործը (16-7):

«Կոն՛նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»⁴ (17-9):

Գիղական աղջիկ⁵ (19-20):

Ռ. Յ. Պէրպերեան, Յիշատակ - «Կոտուն չքնաղ փափուկ վարսիցդ մի ոլոր...» (20-1):

[Ռ]. Զալալեանց, Վարդի ոտ [նմանող. Մ. Ի. Լեւոնտովի «Պաղեստինի ոտ»-ի] (21-2):

Պ. Դորեան, Մանիշակ - «Ո՛վ մանիշակ, մանիշակ...» (22-3):

Ն. Ռուսինեան, Մանկիկ եւ արտոտիկ (23-4):

Հ. [Ե.] Վ. Չազընեան, Ակոռի խորհուրդը (24-5):

Յ. Դ., Սիրական - «Սիրական, սիրական...», («Միծեռնակ»-ի եղ.) (25-6):

[Հանէ], Նավակոծեալն ի ծովուն - «Նաուվ Աղթամարայ ելանք...» (27-8):

Հառաչանաց կամուրջ, [թրգմ. յիտալ.] Օ. Երկանեան (28-9):

⁴ Երգի տակ գրված է ոմն Ղարիպ Ղուրպէտ ստորագրութիւնը (տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը):

⁵ Երգը վերագրվել է Մ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութիւնը:

Վիքթոր Հիլլի, «Ո՞վ իմ հրեշտակ, ե՞րբ երգես յերեկոյս...», թրգմ. (29–31):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վերջին գարուն (31–2):

Կ. Վ. Պաղճեան, Կոյսն հայոց (32–4):

Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշան, Ի ծնունդ Քրիստոսի (36):

Ողբը դարիսի ասացեալք - «Նաեւ թէ դարիսի ասեմ...» (37–9):

Ռ. Յ. Պերպէրեան, Հնչեակ (39):

Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան, Որ յոսով մեղանչէ, անյոյս կորնչի (40):

[Ռ. Պատկանեան], Նկարիչ (42–3):

Մնձոր գաւառակի երգ (43):

Երգ զինուորին, [ռուս.-ից թրգմ. Գ. Դոդոխեանց] (44):

Մ. Մամուրեան, Փոքրիկ աղջիկ եւ թռչնիկ (45):

Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան, Զի՞ բարի զի՞ վայելուչ յորժամ բնակին եղբարք ի միասին (46):

Անակրեօն, Աէր խայթեալ ի մեղուէ, թրգմ. Թ. Թերզեան (47):

Երգ արագիի (48–9):

Բարեմաղթութիւն - «Որախասցոյք մեք ուրեմն...», [լատ.-ից թրգմ. Խ. Աւագեանց] (49–50):

Պար նաւաստեաց (50–1):

Ե. Մելիքեան, Որ հայ՝ չիք վայ (52–3):

Վտակ (53–4):

Բ. Լուսինեան, Յուսահատութիւն (55–6):

Յ. Աճեմեան, Հովիտ, հովուտի (56–8):

Խելօք Դաւիթ, Տալը կանգէ խաղաղութիւն (58–9):

Գ. Հ. Ռշտունի, Զինուորին կորուստը (59–62):

Երգ շինականաց (62–3):

Ս. Ոսկան, Երգ - «Զծով չափէ թող գիտուն...» (63–4):

Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՞՜ (65–6):

Մայր եւ մանկիկ - «Ինչո՞ւ կուսա դուն, գառնիկ...» (66):

[Յ. Մալեգեան], Օրոր - «Անուշ քրնակն աչերն ստեր...» (67–9):

Ս. Ծափագիգեանց, Սետրակ աչեր (70–1):

Ադամ Ազբար, Ո՞նց դիմանամ (71–2):

[Պետրոս Ղափանցի], Գարուն, վարդ եւ սոխակ - «Ծիլ - ծիլ ոսկի է վարդի թերթերը...» (73–4):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Երգ գինոյ (75):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Երգք աւագակաց.

ա. «Վառեց երկինք իր մոմերն...» (76):

բ. «Երբ որ մեռնիմ ես, ո՞վ ընկերք...» (76–7):

գ. «Ո՞ր կը դիմէ գուարթադէմ աւագակ...» (77):

Թիֆլիզու քէֆ (77–8):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Զօհիտ մանկանց (79–80):

Երգ - «Երբ իրիկուան խաղաղ սրտով տուն դառնաք...» (80):

Տէօվլէթեան, Երգ շինականի (81–2):

[Պ. - Ժ. Բերանժէ], Աղքատ կին, [ռուս.-ից փոխ. Մ. Նալբանդեան] (82–3):

Առ վեհ. սուլթան (83):

Քամար - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր (84–6):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Խոստումն (86–7):

Երգ սահմանադրութեան - «Ահա արիին այն բոցավառ...» (88):

Տարագիրն (89):

Մ. Աճեմեան, Նոր տարի - «Այս օր է նոր տարի...» (90–1):

Թ. Նազարեան, Առ կոյսն ոխատար (91–2):

Ակնայ ժողովրդական երգեր.

ա. «Մենք, այ աղւոր աշխի էկեր ենք ձերը...»² (93):

բ. «Խընամի, տունդ շէն կենայ...» (94):

գ. «Բարով եկիր, դու բարկ արեւ...», **[Գ. Սրուանձտեանց], «Համով - Հոտով»** (94–5):

Մեծ պահոց մեջ, կարօտով զատկին, [Գ. Սրուանձտեանց], «Համով- Հոտով» (96):

Ռ. Յ. Պերպէրեան, Աստուած (96–8):

Յ. Գուրգէն, Մաղթանք վասն կենաց մեծափառ կայսեր մերոյ սուլթան Ապտիւ Համիտ խանի (98):

Տիգրան Մանուեան, Առ ամեն. Տ. Տ. Յարութիւն ս. արքայս. Վեֆապետեան պատրիարք հայոց Թորթոյ (99–100):

[Մ.] Խրիմեան, Վարէ՛, որդեակ՝³ (100):

Խորէն եպս. Նար-Պէշ, Բաժին իմ (101–2):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Առ Գոհարիկ (103–4):

Մ. Չերագ, Առ փոքրիկ Տիրուհի (104–5):

Օտեան, Վերջին հառաչանք (105–7):

Մ. Կիրճեան, Աղօթք երեկոյին (107–8):

[Ռ. Պատկանեան], Ոչ ոք է նման (108–9):

[Նաղաշ Յովնաթան⁴], Անուշ լինի - «Յորժամ եղեւ գարուն՝ արեւ ծագեցաւ...» (110–1):

Կոստանթնուպոլիս - «Կոստանթնուպոլիս [էս] էն օրին է...», **[Զեր. [Տ.⁵] - Պ. Պատկանեան թրգմ. ի ռուս.]** (111–2):

[Մ. Պէշիկթաշլեան], Երգ ի գինի (113):

[Ն. Ծիփորեան], Բարեկենդան - «Չե՞ն օրերս մեզ օր խնդու-թեան...» (113–4):

Անակրեօն, Պար - «Ընդ նազաբայլ հաճիմ կաքաւ...», **թրգմ. Թ. Թերզեան** (114–5):

² Երգերին նախորդում են կատարման հանգամանքներին վերաբերող բացատրութիւններ:

³ Նրա «Սիրաք եւ Սամուէլ» երկի վերջաբանն է (տե՛ս նրա ԱՆ, էջ 511):

⁴ Երգի տակ դրված է Նաղաշով Ազամ ստորագրութիւնը: Տե՛ս 214-րդ էջի հմբ 10 ծանոթագրութիւնը:

⁵ Տ. (Տէր)-ի փոխարեն տպագրված է՝ Ս.:

¹ Նշված է իբրև թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմբ 22 ծանոթագրութիւնը:

- Գ. Հ. Ռշտունի, *Ծինակաւնք* (115–20):
- Գ. Հ. Ռշտունի, *Սիրելի ի՞նչ բան է* (120–2):
- Գաստրիլ - «Դուք մէջէն՝ ես քովէն...», [Ֆրանս.-ից թրգմ.]
- Գ. Գ. Չափրաստնեան (122–6):
- Մ. Յ. Հիսարղեան, *Խիկարի կտակը* (126–7):
- Սէլենադ, *Բաղդ* - «Անցեալ գիշերն երագում...» (128–9):
- Գ. Հ. Ռշտունի, *Պարերգ գեղջկութեաց* (129–32):
- Գ. Հ. Ռշտունի, *Պարերգ Պիսգալեաց* (133–6):
- Արմէն Լուսինեան, *Թորք զինորդը* (136–8):
- Յ. Ոսկան, *Մաղթանք Մէզպորեան սանտոնեաց* (139–40):
- Տ. Մանաւեան, *Առ անցորդն* (140–1):
- Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Առ քոյրն իմ Վարդուհի - Աննիկ* (142–3):
- Պ. Դուրեան, *Իմ մահը* (143–4):
- Յ. Չաքրեան, *Ջեյթունցի հրկիզեալ աղջկան ողբը* (145):
- Ե. Տէօվլէթեան, *Ձօն առ ամեն. Տ. Տ. Խորէն ս. արքեպս. նորընտիր պատրիարք հայոց Թորքիոյ* (146–7):
- Ս. Գափամաճեան, *Դպրոցականի առաօտեան աղօթք* (147):
- Ե. Տէօվլէթեան, *Աղօթք երեկոյեան* - «Հասնալ է ժամ երեկոյեան...» (148):
- Խաչատուր Պէրպէրեան, *Այգանուագ* (148–9):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՞նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...» (150):
- Ծանկ Գիթոց* (151–2):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: Թէոդիկ, ՏՏ, § 133, էջ 112: ՀԳՄ, հտ. Գ. հմր 5323:

Պրբրկն.՝ «ՀԱ» 1890, հմր 7, էջ 161, Գ. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատ-ք 1889 տ.», հմր 93:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 1530:

1890

181. ՍՈՆԱԿ. *Հիակատար երգարան*, Հրատարակեց Գրիգոր քհն. Գրիգորեանց, Հտ. Ա, Մոսկվա, տպ. Մկրտիչ Բարխուդարեանի, 1890 [Дозв. ИЧЗ. СПб. 1889 г. 8го ноября], 329, Ը էջ, 8⁰:
 Հրատարակիչը գերբը նվերում է իր մօր՝ Աննա Գրիգորյանցի հիշատակին:

*Բվնդ.*¹ Գրիգոր քհն. Գրիգորեանց, *Իմ Սոխակին* [արձակ] (5):

Գ. քհն. *Գրիգորեանց, Մաղթանք Ռուսիայի կայսր Ալեքսանդր Ալեքսանդրովչի եւ նորա օգոստափառ ընտանեաց հրաշալի ազատութեան յիշատակին* [17/Ժ 1888 թ. ²] (7–8): Բ. (8–11): Գ. (11–2):

Էմին Տեր - Գրիգորեանց, Մեր ազգի անցեալ եւ ներկայ դրութիւնը (12–3):

Դ. *Մայրենի լեզու* (13–5):
 Ե. (15): Ջ. (16): Է. (16–8): Ը. (18): Թ. (19): ՄԺՋ. (19–22): Ժ.(22–3):

Յովսէփ Վ. Փինաչեանց, «Առ քեզ, ահա՛, առ քեզ, մայր մեր քաղցրիկ Հայաստան...» (23):
 ԺԱ. (24): Լ.(25–6): ԼԱ. (26–7): ԼԲ. (27–8): ԼԳ. (28–9): ԼԴ. (29–30): ԼԵ. (30–1): ԼՋ. (32):

Արամ Ազբար, «Աստմ ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ - մի՞թե ես եմ քար...» (32–3):
 ԼԷ. (33–4): ԼԸ. (34–5): ԼԹ. (36–7): Խ. (37–8): ԽԱ. (38–40): ԽԲ. (40–1): ԽԳ. (41–2): ԽԴ. (42): ԽԵ. (43): ԽՋ. (43–4): ԽԷ. (44–6):

ԽԸ. [Էմ. [Յովհ. Նազարեանց] - «Ընտիր հատուածներ» (46–9):

Արշակ, Գամառ - Քաթիպա (Ռայ. Պատկանեանի 35-ամեայ յօբելեանին ներ) (49–50):
 ԽԹ. (51–2): Ծ. (53): ԾԱ. (53–4): ԾԲ. (54–6):

Գր. Գապասակալեան, *Երգ ողբախոսեան* - «Արիք որ երթամք...» (56-7):

Ժողովրդական երգ - «Աղչի, մայի, ի՞նչ էք կոըթնել...»³ [Ժողովող] *Աղէքս. Արարատեանց* (57–9):
 ԾԳ. (59): ԾԴ. (60):

Աստուածատուր Հեմեցի ⁴, «Այսօր տօն է ծնընդեան, աւետի՛ս...» (60–1):
 ԾԹ. (61–2): Կ. (62): ԿԱ.(63): ԿԲ. (63–4): ԿԳ. (64–5): ԿԴ. (65–6): ԿԵ. (67): ԿՋ. (68–73): ԿԷ. (73–4): ԿԸ. (74–5): ԿԹ. (75–6): Լ. (76–7): ԼԱ. (77): ԼԲ. (77–8): ԼԳ. (78): ԼՋ. (79): ԼԷ. (80–1): ԼԸ. (81–2):

տկ. *Կատ. Արզումանեանց, Կանանց բաղդը* (82–4):
Սիմեօն Սափարեանց, Ապօլոնի քնարը իմ ձեռքում (84–5):
 Ջ. (86–7): ՋԱ. (88–9):

¹ *Տե՛ս հմբ 184 նկարագրութիւնը:*
² *Իրագեկվել է կայսր Ալեքսանդր III-ի Կովկաս ուղեւորվելու ժամանակ երկաթուղի վթարից փրկվելու դեպքը: Մաղթանքը՝ Կարա - Մուրգայի ձայնագրութամբ, կատարել է նրա երգչախումբը Բաքվում, 1889 թ., նոյեմբ. 26-ին (էջատակ):*
³ Աղ. Արարատյանցի ծանոթագրութիւնը վերաբերել է հարսանեկան ծիսական սովորութիւններին եւ երգերին (էջատակ):
⁴ *Տաղը վերագրվել է Մովսես Քերթովին: Տե՛ս 209-րդ էջի հմբ 3 ծանոթագրութիւնը:*

Իշխան Բագրատունի, *Որր մանուկ, “Вечер бьыл, сверкала звезда” երգի եղ.* (89):

ԶԲ. (90): ԶԳ. (90-1): ԶԴ. (91-2): ԶԵ. (92-3): ԶԶ. (93):

[Հ. Հայնե], *Գրեմադերներ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց* (93-5):

Որր հովուհի (95):

Ի քաջություն Հայկայ (96-7):

ԶԷ. (97-8):

«Ելէ՛ք, ելէ՛ք, օ՛ն, դոք աստի...» (98):

Ղ. (99-101): ՂԱ. (101-2):

Սիմեոն Սափարեանց, *Գեներալ Յովհաննէս Դաւթեան Լազարեանցի տասպանագիրը*¹ (102-3):

ՂԲ. (104): ՂԳ. (105-6):

Հէյնէից, «Եթէ ծաղիկներն յանկարծ իմանան...», *Մկրտիչ Ալիխանեան* (106-7):

ՂԴ. (107-8): ՂԵ. (108-9): ՂԶ. (109):

Մարիամ Ն. Ծաղուբաթեանց, *Առ ազնւափայլ օրիորդն Նունէ Դատեան, ի պատասխանի բանաստեղծութեանն Գորայ «Ունայնություն ունայնութեանց» տպեալ ի 629 համարի «Արշալոյս Արարատեան» լրագրոյ*² (110-2):

ՂԷ. (112-3): ՂԸ. (114): ՂԹ. (114-6): Ճ. (116): ՃԴ. (117): ՃԵ. (117-8): ՃԶ. (118): ՃԷ. (118-9):

Խ. Հ., *Խրախոյս հայ նորակոչ զինուորին*³ (120-1):

ՃԹ. (121-2): ՃԺ. (122-4): ՃԻԳ. (125): ՃԻԵ. (126): ՃԺԶ. (126-9): ՃԺԷ. (129-30): ՃԺԸ. (130-1): ՃԺԹ. (131-2): ՃԻԻ. (132-4): ՃԻԱ. (134-5): ՃԻԲ. (135-6): ՃԻԵ. (137-9): ՃԻԶ. (139): ՃԻԷ. (139-40): ՃԻԸ. (140-1): ՃԻԹ. (141-2): ՃԻԱ. (142-3): ՃԻԱ. (143-4): ՃԻԲ. (144-5): ՃԻԳ. (145-6):

[Պաղտասար Դալիր], «Ի ննջմանէդ արքայական, գարթի՛ր, նագելի իմ, գարթի՛ր...» (146-7):

ՃԻԴ. (147): ՃԻԵ. (148-9):

Սեբովբէ վրժ. Պատկանեան, *Նուագ առ ամեներանեալ Կոյսն* (149-50):

ՃԻԶ. (150):

«Իմ սիրտս վշտափար...» (150-1):

ՃԻԷ. (151-2): ՃԻԸ. (153-4): ՃԻԹ. (154-5):

ՃԻՍ. «Լրոնց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (155):

ՃԻՍԱ. (156): ՃԻՍԲ. (156-7): ՃԻՍԳ. (157-8): ՃԻՍԴ. (158-9):

ՃԻՍԶ. (159-61):

Յագկերտ (161):

ՃԻՍԷ. (161-2): ՃԻՍԸ. (163-5): ՃԻՍԹ. (165-8): ՃԻՍՊ. (168-9): ՃԻՍԱ. (169-70):

Երգ յաղթական (170):

«Կեցցե՛ս, քաջ Սամէլ, փառք ու պարծանք հայ անուան...» (170-1):

ՃԻՍԲ. (171): ՃԻՍԳ. (172-3): ՃԻՍԴ. (173-5): ՃԻՍԵ. (175-7): ՃԻՍԶ. (177-8): ՃԻՍԷ. (179-81): ՃԻՍԸ. (181-4): ՃԻՍԹ. (184-7): ՃԻՍԳ. (187): ՃԻՍԴ. (187-9): ՃԻՍԵ. (190): ՃԻՍԶ. (190-3): ՃԻՍԷ. ⁴ (193-4): ՃԻՍԸ. (194-5): ՃԻՍԹ. (195-6): ՃԻՍՊ. (196): ՃԻՍԱ. (197-8): ՃԻՍԲ. (198-9): ՃԻՍԳ. (199-200):

Գ. Վ. Այվազեանց, *Երգ երեկոյեան* (200):

ՃԻՍԴ. (200-1): ՃԻՍԵ. (201-2): ՃԻՍԶ. (202-3): ՃԻՍԷ. (203-4): ՃԻՍԸ. (205): ՃԻՍԹ. (205-7): ՃԻՍՊ. (207-9): ՃԻՍԱ. (209-10): ՃԻՍԲ. (210-2): ՃԻՍԳ. (212-3): ՃԻՍԴ. (213-4): ՃԻՍԵ. (214-6): ՃԻՍԸ. (216-7): ՃԻՍԶ. (217-8): ՃԻՍԹ. (218-9):

Հայրութեան պատգամաւորը (219-20):

ՃԻՍԸ. (220): ՃԻՍԹ. (220-1):

Ղազար վրժ. Ծափկեցի, «Ղամբարափայլ սրբոյ տօնիս, աւետիս...» (221):

ՄԱ. (221-3): ՄԲ. (223-4): ՄԳ. (224-5):

Բաֆֆի, *Վահագնի այցելութեան երգը դէպի Աստղայ ոսկեայ ասարանքը* (225-6):

ՄԴ. (226-7): ՄԵ. (227-9): ՄԶ. (228-30):

[Կ. Ա. Բոզի], «Մնացե՛ս բարեալ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», *Թրգմ. յիտալ-է Մ. Պէշիթաշեան* (230):

ՄԷ. (230-2): ՄԸ. (232-2):

Ծաւար, Թորքաց «Ալաջադաղնան» երգը (235):

ՄԺԷ. (235-6): ՄԺԸ. (236-9): ՄԺԹ. (239-40): ՄԻ. (240-1): ՄԻԱ. (241): ՄԻԲ. (242-3): ՄԻԳ. (243): ՄԻԴ. (243-4): ՄԻԵ. (244-5): ՄԻԶ. (245-6): ՄԻԷ. (246-7): ՄԻԸ. (247): ՄԻԹ. (247-8): ՄԻԲ. (248-50): ՄԻԳ. (250-1): ՄԻԴ. (251-2): ՄԻԵ. (253): ՄԻԶ. (253-4):

[Ներսէս Ծնորհալի⁵], *Ի Սուրբ Վարդանանք - «Նորահրաշ պատկաւոր եւ զօրագլուխ առաքինեաց...», «Շարական»* (254-5):

ՄԻԸ. (255-7): ՄԻԹ. (257-8):

Յաղթական երգ (մարշ Նասպլեոն 1-նի) (258):

Նահապետ (Հ. Ղ. Ալիշան), Հայ հանճար (258-60):

ՄՍ. (261): ՄՍԱ. (262):

[Պ. Ժ.] *Բերանծէից, Նորընտիր զինուորի նամակ՝ Աֆրիկայից իր նորահարսի մօտ՝ Ֆրանսիայ, (Թրգմ.) Իշխան Բագրատունի* (263-4):

ՄՍԱ. (264-5): ՄՍԲ. (265-7): ՄՍԳ. (267): ՄՍԴ. (267-8):

ՄՍԵ. (268-9): ՄՍԶ. (269-70): ՄՍԷ. (270-1):

¹ Գեյ. Հ. Դ. Լազարյանի *Հակիրճ կենսագրականն է (էջ 102-3, էջատակ)*:

² Հոստայրքված մարդկանց Գր. քՏնյ. Գրիգորյանցը *Հորհորում է չմոռանալ, որ «Աստուած աշխարհս բարի է ստեղծել եւ մարդու համար է ստեղծել» (էջատակ)*:

³ *Իրագեկելով կովկասահայերի՝ պետական գինուորագրութեան մեջ ընդունվելու մասին (1887 թ.), մեջբերվում է «Արձագանք» շաբաթաթերթից գրան վերաբերող մի հատված (էջատակ)*:

⁴ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն *3 աստղանիշ է դրված*:

⁵ Տե՛ս Թագմսիբյան Ն., ՆՇ, էջ 60-1:

Պալեանց, **Ի մեծափառ ատուր երկրորդ շնորհատուր գալստեան արեգակնափայլ Նասր - Էդդին Օսմի պարսից այցելութիւն մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի 30/Ը 1889 թ.¹ Ծէր, «Հնչեցեցն լարք» երգի եղ. (271-2):**

ՄԾԸ. (272-3): ՄԾԹ. (273-4): ՄԿ. (274-5): Ա. (275-6): ՄԿԱ. (276-7): ՄԿԲ. (277):

Խորէն եպս. Գալֆայեան, «Ո՛չ, ձեզ ո՛չ չիք, չիք յաջողած...» (277-8):

ՄԿԳ. (278-9): ՄԿԴ. (279-80): ՄԿԵ. (280-1): ՄԿԶ. (281-2): ԾԳ. (282): ՄԿԸ. (282-4): ՄԿԹ. (284-5): ՄՀԳ. (285): ՄՀԶ. (286): ՄՀԹ. (286-8): ՄԶ. (288): ՄԶԱ. (288-9): ՄԶԲ. (289): ՄԶԳ. (289-91): ՄԶԴ. (291-2): ՄՂ. (293): ՄՂԱ. (293-4): ՄՂԲ. (294-5):

Պետրոս Մադաթեանց, Ի գովեստ վարաց Ղարապ գաւառապետ ղվարդի պղկովնիկ եւ ասպետ Լօռու - Մելիքեանի (297-8):

Աղէքս. Արարատեանց, Քեասիր գիղացիներին - «Քեասիր գիղացի, սրտամաշ եղած...»² (298-9):
ՅԱ. (299-300): ՅԲ. (300-1):

[Գ.] Բարխուդարեանց, Աստղեր (301-3):

Արշակ Տէր - Միքէլեանց, Նւէր Բագի «Մարդասիրական ընկերութեան» քսանհինգամեակին (303-4):

Հ. Ղ. Ալիշան, Ծուռանն Ծաւարշանայ (304-13):
«Մանեակ չքնաղ պարանցիդ կասկեցի...» (313-4):

Տաղ Խաչի - «Հալիկ մի պալձառ տեսի աննման...» (314):

Տաղ Յարութեան - «Թիրակարծէր Թովմայն մտօք...» (314):

Տաղ հոգեգալստեան - «Մեռեալ հոգւոց նորոգող...» (314):

Երգ փառաբանական (զկնի «Տէրն երկնիցին») «Փառք Ի բարձունս Աստուծոյ...», «Ժամագիրք» (315-6):

Սրբոյ Զատիկի - «Այսօր յարեալ Ի մեռելոց Փեսայն...», «Շարական» (316-7):

«Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք...», «Մաշտոց» (317):

Ի Ծնունդն Քրիստոսի - «Անժամանակ Հօրըն ծնունդն...» (317):

Ի մեծի պահոց կիրակէին - «Խաւար մեղաց մարդկան ազգի...» (318):

Ի Տեսունընդատաջն - «Կամօքըն Հօր՝ քատանօրեայ...» (318):

Ի Ծաղկազարդն - «Ծանաչեցար Էմմանուէլ...» (318-9):

Ի Զատիկն՝ Յարութիւնն Քրիստոսի, «Ընորհօք քո եւ Սուրբ Հոգւոյն...» (319):

Ի Յար. Կիրակէին - «Սառն ցրտութիւն մարդկան բարուց...» (319-20):

Ի Կարօղիկէ եկեղեցին Սրբոյ Էջմիածնի - «Ի քեզ, այսօր, ո՛վ սուրբ Տաճար...» (320):

Ի Վարդավառն՝ Պայծառակերպութիւնն Քրիստոսի - «Փրկիչ Յիսուս, որ Ի Թաքօր...» (320):

Ի Վերափոխումն Սուրբ Աստուածածնի - «Իխուեալ պսակ քեզ՝ Միածնիդ...» (321):

Ի Սուրբ Վարդանանց զօրավարն - «Թագաւորի Երկնաւորի...», «Մեկնութիւնս ս. Պատարագի» (321):

ՄԼԱ. (322-3):

Նորակոչ զինորի երգը (323):

Ժողովրդական երգ - «Բոլոր բարձր սալվի չինար...» (323-4):

Մին Աստուած է (324):

Ժողովրդական երգ - «Լուսնեակ գիշեր...» (324-5):

ԾԶԶ. (325): ԾԺԲ. (326):

«Գիշերն անցաւ, լույս ծագեց արդ...» (326-7):

Մ. (327): ՄԾ. (328-9):

«Սոխակի» ցանկը (Ա-Ը):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-282:

Մտնգտ.՝ Թեոլիկ, ՏՏ, § 325, էջ 181: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5572:

Գրծնթն՝ «Մշակ» 1891, հմր 8՝ 22 Ա, էջ 2-3, «Ներքին լուրեր»:

Գրցցկ՝ ՆՀԴՀ, 1893, հմր 193: ԿՀԲԸԳ, 1891, (էջ 45):

Պրքրկն՝ «Մշակ» 1890, հմր 145՝ 18 /ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր» (հրատ. ծանուցում): «ՀԳՊ» 1890, գ. 4, էջ 379, «Ստ. գրքեր»: «ՀԱ» 1891, 4 ք/2, «Նոր հրատք.»: «ՀԱ» 1891, հմր 6, էջ 184, Գր. Գալեմբեարեան, «Ազգ. հրատ.ք 1890 տ.» , հմր 38:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Սերեր. գրն. 861: ԳԱԱՀԳ: Ագուլ-ի գրն. 797: ՄՄ: ԳԱԹ:

1892

182-183. ԿՈՍՏԱՆԵԱՆՑ ԿԱՐԱՊԵՏ

ՆՈՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ. Միջնադարեան Հայոց տաղեր ու ոտանավորներ, Առաջին անգամ հրատարակեց Կարապետ Կոստանեանց, Тифлис, тип. И. Мартиросянца, (տպ. Յովհ. Մարտիրոսեանցի՝ Թիթակազմին):

¹ Պարսից Նասր - Էդդին Եահի՝ Ս. Էջմիածին այցելելու մասին է: Մեջբերվում է Վեհափառ Տ. Տ. Մավար Ա-ի՝ այդ առթիվ կազմակերպած ընդունելութան ժամանակ ասած խոսքը (էջատակ):
² Հատված է նույն խորագրով («Քեասիր գիղացի, մինչեւ ե՞րբ այդպէս» սկզբնատողով) ոտանավորից՝ սկսյալ տող 17-ից:

182. Պրակ Ա, 1892 (Дозв. пенз. Тифлис, 14¹⁰ ноября, 1892 г.), Զ. (7-76) [1] էջ, 8⁰:

Բվնդ. Ազդ (Գ-Զ):

Ցանկ¹ (7):

- 1. Աւետիս - «Աստղ մի էլաւ ի Հնդստան, աւետիս...» (9-10):
- 2. Աւետիս - «Այսօր ծնաւ Արքայն երկնից, աւետիս...» (10-1):
- 3. Աւետիս - «...Այս թագաւորս կուսածին, աւետիս...» (12-5):
- 4. Աւետիս - «Օրինեալ է Հայր, օրինեալ Որդին, ալիւտիս...» (16-7):
- 5. [Յովասափ Սեբաստացի²], Վասն գնալոյ յԵգիպտոս եւ տղայութեան եւ սքանչելեացն Քրիստոսի Աստուծոյ մեքոյ - «Հրեշտակն երեւեցաւ Յովսէփայ հիսսին...» (18-22):
- 6. Աւետիս - «Յիսուս երթայր յԵրուսաղէմ, աւետիս...»³ (23-4): «Մեր Տէրն ծեր եւ ալետր...»⁴ (27-8):
- 7. [Անանուն (Բ)⁵], Տաղ վասն Զողայեցի նազարէթին - «Քանի ման գաս էդ քուսէնդ...» (28-31):
- 8. Յովհաննէս քննչ., Տաղ վասն Ստոր Էջմիածնայ նոիրակնրո գլխատման - «Ինն հարիւր Հայոց թուական...»,⁶ «Յիսուս որդու» գոյն սաս⁷ (31-7):

¹ Ցանկում նշված են նաև ստեղծագործությունների հեղինակների անուններն ու իբրև ընդօրինակման հիմք ծառայած աղբյուր ձևագիր Տաղարանների տվյալները:

² Հովասափ Սեբաստացի, Բանաստ., էջ 224-5: Կ. Կոստանյանցը ծանոթագրության մեջ (էջ 26) գրում է, որ ըստ իր գրչագիր Տաղարանի, հեղինակն է Ղազար Ստամբուլցին, իսկ ըստ Ն. Մառի (Из летописи поэзии в Армению, էջ 11)՝ Հովասափ Սեբաստացին: Ինչպես նկատել է Վ. Գեղորդյանը, այդ հարցը լուծել է Գ. Հովսեփյանը (տե՛ս «Ար.», 1918, էջ 255-6): Վ. Գեղորդյանը պարզել է շփոթության պատճառը: Վերջինս նկատել է, որ «Հրեշտակն երեւեցաւ»-ը «Աւրհնեմք գահեղ բնութիւն անմահ արարչին...», սկսվածքով ստեղծագործության վերջին գլուխն է, առանձին ընդօրինակումը գտնվում է նաև այն ձևագրում, որից ընդօրինակել է Կ. Կոստանյանցը:

³ Կ. Կոստանյանցը «Ազգ»-ում (էջ Գ) գրում է. «Ահա տիրացուներն ու երգիչները Քրիստոսի ծննդեան աւետիսը երգելու ժամանակ արդէն հեռանում են կրօնական աշխարհից եւ շօշափում են կենցաղական խնդիրներ»: Ծանոթագրության մեջ (էջ 24-6) նշում է, որ աւետիսներ հրատարակելու նպատակն է եղել «<...> Հանդես բերել Հայոց մէջ ընդհանրացած միջնադարեան գաղափարները Քրիստոսի մանկութեան վերայ...», խոսում է երեք մոգերի գալստյան մասին՝ ըստ իր գրչագիր «Յայտնաւորքի» եւ Հայ միջնադարյան մատենագիրների գրքերից քաղած տեղեկությունների: Նշել է աւետիսներ պարունակող գրքերի վերնագրերը:

Աւետիսներից ընտրված մի քանի նմուշ հրատարակել է Աս. Մնացականյանը (տե՛ս նրա ՀՄԺԵ, հմբ հմբ 102-105 երգերը, ծնթգր. էջ 589-94):

⁴ Այս երգը բերվել է նախորդ երգի հետ համեմատելու համար:

⁵ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 319-21 (ծնթգր. էջ 700): Լ. Սահակյանը հավանական է համարել Կ. Կոստանյանցի՝ ծանոթագրության մեջ հայտնած ենթագրությունն առ այն, որ Նազարեթը ինչպես նաև այն է, որ Եւս - Աբաի ժամանակ նշանավոր է եղել:

⁶ Քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 42-7 (ծնթգր. էջ 585-6):

9. Մարտիրոս Ղրիմեցի, Յաղագս քաղաքին Ամասիո - «Ո՛վ դու վայելուչ քաղաք...» (38-41):

10. [Յովհաննէս եպս. 8], Վասն թոչնոց - «Տէր Յովհաննէս հոգում տկար...» (42-5):

11. Ի վերայ աղուէսին - «Աղուէսն կուգայր ի լեռնէն ի վայր...»⁹ (45-6):

12. Ստեփաննոս, Տաղ սիրոյ - «Նազուր, տիրար, գալստ քաֆիր, թուիս աչեր...»¹⁰ (46-7):

13. Օքսիդ Տէրտէր, Առաւօտուն քամեկն - «Առաւօտուն քամեկն էլեր՝ մաղէ գիս...»¹¹ (48-9):

Օքսուզ Թորոս, «...Քեզ համար սուգ եմ մտեր...»¹² (49):

14. Մինաս Թոխաթցի, Վասն հերիսի - «Բարեկենդան է, մի՛ մեղադրէք...»,¹³ 1563 թ. (50-6):

15. [Պարսամ Տրապիզոնցի¹⁴], Վասն ալուայի - «Ակրաներս հալի մի չունի...» (57-60):

16. [Սիմէոն Կաֆացի (Խրըմսկչի որդի)¹⁵], Վասն ուրախութեան - «Սիրով ուրախութեան ժամ է, գիտացի՛ր...» (60-1):

Ծանոթագրության մեջ Կ. Կոստանյանցը խոսել է Կ. Պոլսում 1508 թ. 17/Ժ-ին Հայ նվիրականների գլխատման մասին՝ քաղված իր անձնական գրչագիր «Տոնացույց»-ից:

⁷ Նշված է էջատակային ծանոթագրության մեջ:

⁸ Աս. Մնացականյանը բանասիրական լուրջ կովաններով ցույց է տալիս, որ «Գովանք թոչնոց» շարքը պատկանում է Կիրակոս եպս-ի (ԺԳ դ.) գրչին: Իսկ Հովհաննես եպս. կամ Կիրակոսի (ԺԷ դ.) այդ շարքի հեղինակը չէ, այլ հետագայում օգտվել է դրանից՝ առնելով մի քանի տներ եւ կատարելով որոշ մշակումներ: Նա գտնում է, որ Տեր Հովհաննեսի անունով հայտնի շարքերը «կարոտ են առանձին քննության» (տե՛ս նրա «Գովանք թոչնոց...» - «ԲՄ» հմբ 13, էջ 233-43, տաղի բնագիրը՝ էջ 244-57):

⁹ Տե՛ս Մնացականյան Աս., ՀՄԺԵ, էջ 379-80, (ծնթգր. էջ 606, նշված է, որ երգի ընդօրինակությունը կատարված է այն ձևագրից, որ գործածել է Կ. Կոստանյանցը):

¹⁰ Տաղի քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 299-301, (ծնթգր. էջ 635):

¹¹ Ըստ Աս. Մնացականյանի, Օքսիդ Տերտերը ոչ թե այս երգի հեղինակն է, այլ նրա տարածող երգիչներից մեկը (տե՛ս նրա ՀՄԺԵ, էջ 163-4 (ծնթգր. էջ 503-4):

¹² Մեջ է բերել «Հայերգ»-ից՝ նախորդ երգի հետ համեմատելու համար:

Ծանոթագրության մեջ Կ. Կոստանյանցը կարծիք է հայտնել, թե Օքսուզ Թորոսը եւ Օքսիդ Տերտերը տարբեր մարդիկ չեն: Տե՛ս էջի ծանոթագրությունը:

¹³ Քննական մաքուրական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 443-54, (ծնթգր. էջ 656): Լ. Սահակյանը նկատում է, որ «Ի հողոյ հաւասար անձնէ՛» սկզբնատողով այս տաղի 1-48 տողերը չեն եղել Կ. Կոստանյանցի գործածած աղբյուրի մեջ (էջ 443), Կ. Կոստանյանցը ծանոթագրության մեջ նշում է Մինաս Թոխաթցու մեջ այլ տաղի հրատարակման աղբյուրները:

¹⁴ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 320-4 (ծնթգր. էջ 638):

¹⁵ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 194-6 (ծնթգր. էջ 684):

Կ. Կոստանյանցը «Նոր ժողովածու»-ի Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ 6) գրում է, որ այս հրատարակված օրինակը շատ թերի է եւ ըստ նոր հայտնաբերված՝ 1682 թվի գրչության Տաղարանից նշում է հեղինակի անունը՝ Սիմէոն Խրըմսկչի որդի:

17. [Ստեփաննոս Թոխաթցի¹], *Ի վերայ ճանճի* - «Յորժամ մտանք թամոզ ամիս...» (62-4):

18. [Յովհաննէս (Բ)²], *Վասն թիթիւնի* - «Թէ հարցանեմք ի Սուրբ Գրոցն...» (65-7):

19. [Յովհաննէս Երզնկացի Պուզ³], *Տաղ գեղեցիկ ազնի* - «Աւա՛ղ, մեզ հայիլ պիտի...»⁴ (68-70):

Ծանօթութիւններ (70-76):

Վրիպակներ [1]:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1367-9: ՀԹագԵ, հմր 1288: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6060:

Գրիսկն՝ Յովհաննիսեան Յ., «Արձ.» 1893, հմր 2-3 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 303): Տաշեան Յ., «ՀԱ.» 1893, հմր 9, էջ 270-2 (ըստ «ՂՀԱ.»...ՄՅ», էջ 39բ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեղի գրն. 937: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա.2.Ի ֆոնդ 9012: ԵՊՀ:

183. Պրակ Բ, Բաղդատութեամբ հրատարակեց Կարապետ Կոստանեանց, 1892 (дозв. ценз. Тифлис, 3^{то} ноября, 1892г.), 78 էջ, 8^{то}:

Բվնդ.՝ **Յանկ**⁵ (3):

1. Մորատ Նիկար, *Տաղ գարնան* - «Մարտն կոզայր ծաղկըներով...»⁶ (2-7):

[Թաթոս Թոխաթցի⁷], «Հա՛ւ, մտաք յամիս մարտին...» (8):

¹ Քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 516-9 (ծնթգր. էջ 666):
Կ. Կոստանյանցը «Նոր ժողովածուի» Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ 2) նշել է, որ 1682 թ. Տաղարանում նման ոտանավորը կրում է՝ «Տաղ ի վերայ լվերուն եւ ճանճերուն ի Թոխաթցի Տէր - Ստեփաննոսէ ասացեալ» խորագիրը: Նա նկատում է, որ «բաւական տարբերութիւն կայ...»:

² Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 335-9 (ծնթգր. էջ 702):

³ Հովհաննէս Երզնկացի, ՈՒԲ, էջ 143-60 (ծնթգր. էջ 271): Ա. Երզնկացի-Արապյանը նշել է, թե հայրենի որ տողերն են ընդգրկված «Նոր ժողովածու»-ի մեջ:

⁴ Կ. Կոստանյանցը ծանոթագրութեան մեջ (էջ 70-76) գրել է, որ համեմատել է «Հայերգ»-ում հրատարակված՝ Նահապետ Քուչակին վերագրվող «Յաղագս հոգոյ եւ սիրոյ ոտանաւոր է բանս» խորագիրը կրող տաղաշարքի հետ, բերել է «գրեթե բաւացի իրար նման» հատվածներ: Համեմատել է նաև Գրիգոր Նարեկացու «Մատեան ողբերգութեան» երկի Թ աղոթքի, այլև ժողովրդական խաղիկների հետ:

⁵ Յանկում նշված են նաև ստեղծագործութունների հեղինակների անունները, ընդօրինակման հիմք ծառայած գրչագիր տաղարանների՝ գրութեան թվականները ու տպագիր աղբյուրների՝ գրքերի վերնագրերն ու պարբերականների անվանումները:

⁶ Ծանոթագրութունների մեջ տրված են այս օրինակի եւ այլ՝ տպագիր օրինակների տարբերությունները:

⁷ Ամբողջական եւ քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 481-4, (ծնթգր. էջ 660-1):

2. Ստեփաննոս [Վարազեցի], *Տաղ գարնան* - «Աշուն էր, եղև գարուն...»⁸ (9-10):

3. [Խաչատուր Խասափե Կաֆացի], *Տաղ ի վերայ վարդի եւ անուշաբու ծաղկանց* - «Ար՛ն՛կ, որ պաղչան մոնմնք...»⁹ (11-4):

4. Կարապետ [Դպիր], *Տաղ վասն վարդի* - «Պիլպիլն է հագեր ի յտուն կօշիկ...»¹⁰ (14-5):

5. [Գրիգորիս Աղթամարցի [երկրպետի]¹¹], *Տաղ վասն վարդի* - «Գարունն է բացուեր, վարդն ի պաղչանհին...» (16-9):

[Աւետիք վրդ. [Եղովկացի]¹²], [Տաղ գարնան] - «Ահա եղև օրհնեալ գարուն...» (22-3):

6. Ղազար [Աբաստացի]¹³, *Ծով աչք* - «Ծով աչք, ամ քանի՞ նայիս խոլոռով...» (23-7):

[Մովսէս], «Ե՛կ իմ սիրուն սիրելագոյն...»¹⁴ (29-30):

7. *Տաղ վասն ծիծաղելոյ* - «Գայլն ու արջն ու աղուեսուկն են պարըշեր...»¹⁵ (30-2):

Կ. Կոստանյանցն իբրև աղբյուր նշել է («Բագմ.» 1862 թ.), որտեղ Տեր Թաթոսի անվամբ հրատարակվել է տաղի առաջին տունը միայն, որն էլ ինքն արտատպել է: Նա «Նոր ժողովածու»-ի Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ 2) գրել է, որ նորահայտ 1682 թ. Տաղարանում կա այս ոտանավորն ամբողջությամբ՝ բաղկացած 19 տեղից եւ մեջ է բերում վերջին տունը, որի մեջ հիշատակված է Թաթոս անունը:

⁸ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 10-11) տրված են այս օրինակի եւ Գ. վրդ. Արվանձտյանցի «Մանանա» ժողովածուի մեջ եւ Ա. Տեւկանցի «Հայերգ»-ում հրատարակված օրինակների տարբերությունները:

⁹ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 14) տրված են այս օրինակի եւ «Հայերգ»-ում հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

¹⁰ Ծանոթագրութեան մեջ տրված են այս օրինակի եւ այլ գրքերում հրատարակված օրինակների տարբերությունները:

¹¹ Ծանոթագրութեան մեջ Կ. Կոստանյանցը քննարկել է տաղիս հավանական հեղինակների հարցը եւ հեղինակ է համարել Տեր Հակոբ Արծկեացուն: Տրված են այս օրինակի եւ այլ գրքերի մեջ հրատարակված օրինակների տարբերությունները:

Ըստ Մ. Ավդալբեկյանի՝ «Հակոբ Արծկեացու անունը Աղթամարցու այս տաղի հետ կապվում է իբրև նրա երգող - կատարողներից մեկը» (տե՛ս Գրիգորիս Աղթամարցի, ՈՒՔԲ, ծնթգր. էջ 311):

¹² Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 620-2 (ծնթգր. էջ 730): Երգին նախորդող խոսքում Կ. Կոստանյանցը գրել է, որ տաղն արտատպել է «Բագմ.»-ից (1873 թ.): Նա անճշտորեն Ավետիք պատրիարքին նույնացրել է Երկաթի դիմակով մարդու հետ (այս մասին տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 767):

¹³ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 27-9) Կ. Կոստանյանցը հավանական հեղինակ է համարել Հակոբ Արծկեացու եղբայր Ղազարին: «Նոր ժողովածուի» Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ 2, ծնթգր. էջ 62-3) նշում է, որ հեղինակն է Ղազար Սեբաստացին: Տրված են այս օրինակի եւ Գ. վրդ. Արվանձտյանցի «Մանանայում» հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

¹⁴ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 29) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Բագմավեպ», 1875 թ.:

¹⁵ Համեմատական բնագիրը տե՛ս Մնացականյան Ա., ՀՄԺԵ, էջ 366-8 (ծնթգր. էջ 603):

Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 32) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1695 թ. Տաղարան: Տրված են այս օրինակի եւ ՔՀ-ում հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

8. **Տաղ վասն ազոսաի** - «Մեր մեղքն է արեր զագոսան բազայ...»¹ (33):

9. **Մարտիրոս [Սարգեթցի], Տաղ վասն չախտի** - «Սիրոսս ի փորս դողայր անուս...»² (34-7):

10. **Առաքել վրդ. [Դաւիթեցի]³, Տաղ վասն մահրամայի** - «Աստուած արար զիս ի հողոյ...» (38-40):

11. **Աստվածատուր, Վասն խաղողի** - «Այն առաջին ժամանակի...»⁴ (41-5):

[Սարկաւազ Բերդակազցի], «Խաղող, զքեզ գովել պիտի...»⁵ (46-7):

Մարտիրոս [Սարասարցի],⁶ «Այսօր խմենք քաղցր եւ յորդոր...» (47-9):

Մարտիրոս Խարասարցի, «Այսօր տօնենք, ձեզ անտիս...»⁷ (49-52):

12. **Ասի թե սիրեմ** - «Ասի թե սիրեմ զքեզ...»⁸ (52-3):

13. **Ա՜յ իմ մարգարտէ շարոց** - «Ա՜յ իմ մարգարտէ շարոց...»⁹ (53-4):

14. **Երգ եւարոջ** - «Գիշերս ի դորս ելայ...»¹⁰ (55-7):

Հովեթով սէր - «Հովե՛ր, տարուբեր հովեր...»¹¹ (58):

15. **Մանուկն եւ ջորն** - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր...»¹² (59-60):

16. **Քուչակ Վանեցի,¹³ Գուզայ մ'ես յերէկ տեսայ** - «Գուզայ մ'ես յերէկ տեսայ...» (60-3):

17. **Դաւիթ Սալաձորեցի կամ Մշեցի, Գովասանք ծաղկանց** - «Օրհնեա՛լ ես դու, Հայր երկնատուր, անքննելի աստուածութիւն...»¹⁴ (66-75):

Վրիպակներ [1]:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1369-70: ՀԹՄԳԵ, հմր 1288: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6061:

¹ Համեմատական բնագիրը տե՛ս Ա. Մնացականյան, ՀՄԺԵ, էջ 374-6 (ծնթգր. էջ 604):

Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 33-4) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1695 թ. Տաղարան: Տրված են այս օրինակի եւ «Մանախոյն» հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

² Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 37-8) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1647 թ. Տաղարան: Տրված են այս օրինակի եւ ՔՀ-ում հրատարակված օրինակի տարբերությունները: «Նոր ժողովածուի» Գ պրակի «Ազգում» նշված է տաղի վերնագիրը՝ «Երգ ի Խարբերեցի Մարտիրոս երիցուէ ասացեալ ի վերայ չախտի վասն ուրախութեան մարզկան»:

³ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 256-7 (ծնթգր. էջ 689): Ծանոթագրութեան մեջ (40-1) Կ. Կոստանյանցը այն կարծիքն է հայտնել, թե հեղինակն է Առաքել Դավթեցին: Տրված են այս օրինակի եւ «Ար.» (1868 թ.) մեջ հրատարակված օրինակի տարբերությունները: Նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1695 թ. Տաղարան:

⁴ Քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 71-8, (ծնթգր. էջ 591): Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 45-6) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1695 թ. Տաղարան: Տրված են այս օրինակի եւ «Բազմավազում» (1875 թ.) հրատարակված օրինակի տարբերությունները: «Նոր ժողովածուի»-ի Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ 5) Կ. Կոստանյանցը նշում է տաղի վերնագիրը (ըստ 1617 թ. Տաղարանի)՝ «Տաղ եւ գովասանք այգևոյ, խաղողոյ եւ գինւոյ»:

⁵ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 46) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Բանասէր» (1851 թ.): «Նոր ժողովածուի» Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ Ը) Կ. Կոստանյանցը մեջ է բերում տաղի վերնագիրը (ըստ 1617 թ. Տաղարանի)՝ «Գովասանութիւն խաղողոյ բաժակի այլ եւ վասն ուրախութեան»: Նշվում է, որ երգի մեջ հիշատակվում է հեղինակի անունը՝ Սարկավազ Բերդակազցի:

⁶ Քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 148-50 (ծնթգր. էջ 609): Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 47) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Բազմ.» (1875 թ.): Կ. Կոստանյանցը (էջ 49) այն կարծիքն է հայտնել, թե այս եւ հաջորդ տաղերի հեղինակն է Մարտիրոս Խարասարցին: «Նոր ժողովածուի»-ի Գ պրակի «Ազգ»-ում (էջ Ը) նշել է տաղի վերնագիրը (ըստ 1617 թ. Տաղարանի)՝ «Տաղ ուրախութեան սեղանոյ եւ գինւոյ հավասար ամենեցուն»:

⁷ Քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 145-148:

Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 52) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Ճռաք.» (1859 թ.) եւ տաղի խորագիրը՝ «Մարտիրոս Խարասիխարցուոյ տաղ ուրախութեան»:

⁸ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 53) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Բանասէր» (1851 թ.): Տրված են այս օրինակի եւ Գամառ - Փաթիլպայի «Աե՛շ»-ում հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

⁹ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 54-5) տրված են այս օրինակի եւ Գամառ - Փաթիլպայի «Աե՛շ»-ում հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

¹⁰ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 57-8) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Բանասէր» (1851 թ.): Տրված են այս օրինակի եւ Գամառ - Փաթիլպայի «Աե՛շ»-ում հրատարակված օրինակի տարբերությունները:

¹¹ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 58) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ Գ. վրդ. Արվանձտյանցի «Համով-հոտով» ժողովածուն: Նույն աղբյուրից ոտանավորի վերահրատարակությունը տե՛ս «Հայրեններ», Գ/Ի:

¹² Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 60) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ Գամառ - Փաթիլպայի «Աե՛շ»: Համեմատական բնագիրը տե՛ս Մնացականյան Ա., ՀՄԺԵ, էջ 152-4 (ծնթգր. էջ 493-4): Երգի բուն վերնագիրն է (ըստ 1695 թ. Տաղարանի ցանկի)՝ «Տաղ վառն ջրոց եւ առուաց»:

¹³ Ըստ Ա. Մնացականյանի, ոտանավորը պահպանվել է Նահապետ Քուչակի անունով: Նա եղել է այդ երգի տարածողներից եւ մշակողներից (տե՛ս Հայրեններ, Գ/ԻԳ, ծնթգր. էջ 981):

Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 63-6), նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ «Հայերգ»: Կ. Կոստանյանցը նկատել է, որ «Հայերգ»-ում եւ Գամառ - Փաթիլպայի «Աե՛շ»-ում հրատարակված օրինակները «բավական տարբեր» են: Նշել է տարբերությունները՝ մեջբերելով որոշ տներ եւ վերջինը, ուր հիշատակված է «Սարկավազ» անունը: «Աե՛շ»-ի օրինակն իրոք Սարկավազի անունով պահպանված հայրենն է:

¹⁴ Քննական բնագիրը տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 350-8, (ծնթգր. էջ 705): Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 75-8) Կ. Կոստանյանցը գրել է, որ հրատարակել է համեմատական բնագիր՝ հիմք ընդունելով «ՄՀ» լրագրի մեջ (1858) եւ Գ. վ. Արվանձտյանցի «Համով-հոտով» ժողովածուի մեջ հրատարակված օրինակները:

Գրիսկն՝ Յովհաննիսեան Յ., «Արձ.» 1893, հմր 2-3 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 303): Տաշեան Յ., «ՀԱ.» 1893, հմր 9, էջ 270-2 (ըստ «ՀԱ.....ՄՅ», էջ 39բ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն. 2343: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ստ. Կ.-ի ֆոնդ, 29211:

1895

184. ՍՈՒԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Ազգային լիակատար երգարան, Հրատարակեց Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, Հտ. Ա., 4-րդ տպագր., Մոսկուա, տպ. Ք. Բարխուղարեանի, 1895 [дозв. ценз. СПб, 14го июня 1895 г., 402, [9] էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց. **Մի խօսք, Բագու, 1895 թ.** (3):

Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, **Իմ սոխակին** (5):

Ա. Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, **Մաղթանք Ռուսիայի օգուտախառ կայսրին**, ¹ «*Боже, царя храни!*» հիմնի եղ. (7-8):

Բ. Սախակ սրկ., «Աշխարհէ աշխարհ, ծովէ ծով անցար....»² (8-11):

Գ. Աշղո Ջիւանի, **Քաջն Վարդան** (11):

Դ. Ղ. Աղայեան, **Արմատանցիների գովասանական երգը**³ (12-3):

Ե. Գամառ - Քաթիպա, **Վանեցի գեղջուկի տաղը** (13-4):

Զ. Աշղո Ջիւանի, **Այծեամ** (14-5):

Է. Մ. Նալբանդեանց, «Ազատ Աստուծն այն օրից....» (15-6):

Ը. Բաֆֆի, **Հասօի երգը** (16-7):

Թ. Գամառ - Քաթիպա, **Օրորոցի երգ** - «Արի՛, իմ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին....» (17-8):

Ժ. [Սայեաթ - Նովա], «Արի՛ ինձ ա՛նգամ կալ, ա՛յ դիւանայ սիրտ....» (18):

ԺԱ. Ս. Ծախազիգեանց, «Ազնի ընկեր, մեռանում եմ....» (19):

ԺԲ. Յովհաննէս Քուչուքեզեանց, **Հառաչանք յուսահատ մշակի**⁴ (20-2):

¹ Նշված է Նիկոլայ II-ի գահակալության թվականը (էջատակ):
² Երգին իբրև բնաբան է ընտրված Մովսես Խորենացու «Աւազ փառացս անցաւորի» խոսքը: Մովսես Խորենացին, վկայելով եվազարուին, ասել է, որ այս խոսքը պատկանում է Հայոց Արտաշես Ա թագավորին:
³ Երգը քաղված է Ղ. Աղայանի «Արևամանուկ»-ից: Իբրև ծանոթագրություն (Ղ. Աղայանի ստորագրությամբ) արտատպված է «Արևամանուկ»-ից՝ երգին նախորդող հատվածը, որ վերաբերում է զբա կատարման հանգամանքներին (տե՛ս Աղայան Ղ., եժ, հտ. 2, էջ 129-30):
⁴ Հ. Քուչուքեզեանի կյանքի ու գործունեության մասին է (էջ 20-1, էջատակ):

ԺԳ. **Քաջիկեան**, «Աստու՛ծ իմ, ի քեզ, ի քեզ յուսացայ....»⁵ (22-3):
ԺԴ. Սիրունի, **Բանաստեղծ - ուտցի**⁶ (24-6):

ԺԵ. Պերն Պոօշեանց, **Իմ ազնի հայրենակից, սիրելի Սմբատ**⁷ [արձակ] (26-8):

ԺԶ. Յովհաննէս Յովհաննիսեան, **Աշուղ** - «Ասի՛ աշո՛ղ, ա՛ն չունգորդ, մեզ բան ասա՛ սրտալի....» (28):

ԺԷ. Ա. Ծատուրեան, **Աղօթք** - «Ամեն անգամ, երբ լսում եմ....» (29):

ԺԸ. Յովհաննէս Յովհաննիսեան, **Աւետարան** (30):

ԺԹ. Հայոց Վեհափառ Հայրիկ, **Աւետարան**⁸ [արձակ] (30-3):

Ի. Մկրտիչ Տալեանց, **Ընտրութիւն Խրիմեան Հայրիկի ի կաթողիկոսութեան 5/6 1892 թ.** (33-4):

ԻԱ. Խ. Մ., **Խրիմեան Հայրիկի կարծիքը Էջմիածնի մասին**⁹ [արձակ] (35-6):

ԻԲ. Ս. Փիլօեան, **Վերջին յոյս (օրօր)** (36-7):

ԻԳ. Լեւոն Մանուկեանց, **Մասիս** - «Ալեոյ լերան....» (37-9):

ԻԴ. Ա. Աղ., **Գիղական հայ ուտցի (Նուէր հանգուցեալ Աղ. Արարատեանցին)**¹⁰ (39-41):

ԻԵ. Յովհ. Քօսեանց, **Գեղջուկի գանգատը** (41-2):

ԻԶ. Արքաբաճ Մարտիրոսեան, **Մի փախչիլ աշխարհիցն, / Մեղք չի ծնիլ քարիցն**¹¹ (42-4):

ԻԷ. Արքաբաճ Մարտիրոսեան, **Ազատ մարդոյ վերայ ասած** (44-5):

ԻԸ. Արքաբաճ Մարտիրոսեան, «Արդա՛ր դատաւոր, դո՛ւ հասիր, ինձ անսպասուան մի՛ թողիր....»¹² (45-6):

ԻԹ. Արքաբաճ Մարտիրոսեան, **Էջի անունն է է / Յիմարն Էջից գէ է** (47-50):

Լ. **Շրգ ուրախութեան** - «Ահա բաժակ ուրախութեան....» (50-1):

⁵ Երգին իբրև բնաբան է ընտրված Սաղմոսի «Ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ....» արտահայտությունը:

⁶ Ոտանավորը նվիրված է Ս. Եսայիի: Իրագեղվել է նրա գրական մանկավարժական 30-ամյա գործունեությանը նվիրված հանդեսի եւ դրան նվիրված գրքերի մասին (էջ 24-5, էջատակ):

⁷ Իրագեղվել է, որ Պ. Պոռչյանի ուղերձն ուղարկված էր հոբելյար Ս. Եսայիի (էջատակ):

⁸ Հատվածներ են նրա «Մարգարիտ արքայութեան երկնից» երկի «Նախաշաւիղ»-ից (տե՛ս նրա ԱԵ, էջ 113-5):

⁹ Իրագեղվել է, որ արտատպված է «Մշակ» լրագրի առաջնորդող հոդվածը (գրքում այս ծանոթագրությունը սխալմամբ վերադրվել է կից նախորդ ոտանավորին՝ հմր 20-ին (էջ 33, էջատակ):

¹⁰ Իրագեղվել է, որ Աղ. Արարատյանցը, ուսուցչությանը զուգընթաց, գրադվել է լրագրությունը, թվարկվում է նրա հեղինակած գրքերի ցանկը (էջատակ):

¹¹ Իրագեղվել է Զարկյարի (Աբրահամ Մարտիրոսեանի) երգերի երկու հրատարակությունների (հրատ.՝ Գր. քհն. Գրիգորյանց) մասին: Մայիֆի եւ Զարկյարի ընդարձակ կենսագրությունները հրատարակված են «Զարկյարի քնար»-ում (էջատակ):

¹² Երգում հանդիպող Մատթեոս կթղ-ի անվան համար իրագեղվել է, որ երգն, ամենայն հավանականությամբ, գրվել է Մատթեոս կթղ-ի հայրապետության ժամանակ (էջատակ):

ԼԱ. [Ֆ. Ն. Գլինկա], *Սալորդո*, [ռուս.-ից փոխ.] Գ. Պատկանեան (51-2):

ԼԲ. Գեորգ Աստուլլանի, *Ի միտքին հայոց* - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետուր թոռուցեալ բարձուստ երկնաճեմ...» (52-3):

ԼԳ. Ռ. Պատկանեան, *Առաւօտեան երգ շինականաց* (53-4):

ԼԴ. Ռուսանդ - «Այն ի՞նչ ազգ է. այն ի՞նչ է ցեղ է...», (գերմ.-ից [փոխ.]¹) Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան (54-5):

ԼԵ. Աղէքս. վրդ. Արարատեան, *Անի քաղաք* (55-7):

ԼԶ. Տ. Փափագեան, *Առ Հայաստան* - «Առ ընկալ ի գիրկը, մայրդ Հայաստան...» (57):

ԼԷ. Ա. Գրիգորեանց, *Գարուն* (մանկական երգ) (57-9):

ԼԸ. Եղիազար Մելիքեան, *Խմբակ* (59-60):

ԼԹ. Յ. Գ. Սըվաճեան, *Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, 1861 24/Ե, Կ. Պոլիս* (60-1):

Խ. Ռոբ ջողայեցոց² (62):

ԽԱ. Խաչատուր Աբովեանց, *Հայաստանու հողը*³ [արձակ] (63-4):

ԽԲ. Ռ. Պատկանեան, *Նկարիչ* (64-5):

ԽԳ. Ա. Գրիգորեանց, *Երգ մեռանդ ընկերի, "По свином волнам океана"* երգի եղ. (66):

ԽԴ. Սիմեօն Սափարեանց, *Վանեցի որբի երգը* (67):

ԽԵ. Ա. Գրիգորեանց, *Բագուի «Մարդասիրական ընկերութեան» 16-րդ տարեդարձի առիթով* (67-8):

ԽԶ. Եփրեմ վրդ. Չազըճեան, *Երգ Բաքուի կամ բարեկենդանի* (68-9):

ԽԷ. Ռ. Պատկանեան, *Քահանայ* (69-70):

ԽԸ. Խրիմեան Հայրիկ, *Տաներեց*⁴ [արձակ] (71-4):

ԽԹ. Կարապետ Յովհաննէանեանց, *Տարօնցի հայի արտասուքը*⁵ (74-6):

Ծ. Պետրոս Մադաթեանց (Սէլեադ), *Վասն Հայաստանի, «Սանտա Լուչիայի» ձայնով* (76-7):

ԾԱ. Մ. Փ., *Երգ ուրախութեան* - «Աստուած բարի տայ Մահմեդին...» (77-8):

ԾԲ. Գամառ - Քաթիպա, *Մեզ ի՞նչ է պակաս (Նուէր օր. Գայիանէ Յովհաննիսեանին)*⁶ (78-80):

ԾԳ. Երգ - «Ահա՛ մեր տան առաջին...», [թրգմ. Կ. Տէր - Դաւթեանց, ըստ եղ. "Как у наших у ворот" (80-1):

ԾԴ. [Սիմեօն կթղ. Երեւանցի], «Արի՛, Աստուած Հարցն մերոց...» (81-2):

ԾԵ. Մկրտիչ Պալեան, *Ի շնորհաբեր գալուստ աստուածընտիր Հայրապետի եւ Ծայրագոյն Պատրիարքի Տ.Տ. Մկրտիչ կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց. Երգ*⁷ (82-3):

ԾԶ. Արրաֆամ Մարտիրոսեան, *Օրորոցի երգ իմ մի հատիկ որդու վերայ* (83-4):

Պետրոս Մադաթեան, *Երգ*⁸ - «Բախտն իմ ի քուն՝ ոտիս արթուն՝ մշտակա՛ն, մշտակա՛ն...»,⁹ ըստ եղ. «Ճարայի» երգոյն օսմ. (84-5):

ԾՂ. Աշըղ Դօնի, *Ալիի* (85-6):

ԾԹ. Հ. Ղ. Ալիշան, *Երգ ու գնացք զօրացն հայոց ընդ Վասնայ Մամիլոնենոյ ի Ծաւարշան դաշտին վրէժք. Օ՞ն աւնոր յառա՛ջ* (87-8):

Կ. [Զիւանի], *Ընկեր* - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն...» (88-9):

ԿԱ. Ռ. Պատկանեան, «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք...» (89-90):

ԿԲ. Մ. Փ., *Երգ ուսանողաց* - «Բաւական է մեզ մտաց զբաղմունքն...» (90-1):

ԿԳ. Աղ. Արարատեանց, *Ժողովրդական երգ* - «Բա՛, բա՛, բլաստրակ...» (91):

ԿԴ. Վահրամ վրդ. Մանկունի, «Բա՛բէ, քանի՛ հրաշափառ...» (92-3):

ԿԵ. Жуковский, *Русский народный гимн* (93):

ԿԶ. Նէեմիա, *Գեղամայ ծովակ*¹⁰ (94-9):

ԿԷ. Ա. Պ. Պ. Փափագեան, *Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* (99-100):

ԿԸ. Ռ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն* (100-1):

ԿԹ. «Գիղական աղջիկ եմ ես զամբիողաշէն...» (101-2):

¹ Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 139-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրությունը:

² Երգի տակ դրված է Ստեփան վրդ. ստորագրությունը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրությունը:

³ Մի հատված է «Վերք Հայաստանի» վեպի II գլխի 3-4-րդ պարբերություններից՝ կրճատումներով (տե՛ս Աբովյանի Խ., ՎՀ, էջ 79-81):

⁴ Հատվածներ են Խրիմյան Հայրիկի «Դրախտի ընտանիք» երկի ժՁ գլխից (Տե՛ս նրա ԱԵ, էջ 382-5, 387):

⁵ «Հայը չունի տէր» կիսատողի համար իրազեկվել է, որ ռուսահայն ունի տէր՝ կայսր Նիկոլայ II-ը (էջատակ):

⁶ Բանաստեղծության մեջ հանդիպող «Լորիս» անվան համար գովերգվել է կոմս Լորիս Մելիքյանի գործունեությունը (էջատակ):

⁷ Իրազեկվել է Մկրտիչ Ա Վանեցի կթղ.-ի Ս. էջմիածին ժամանման (1894 թ. 7 սեպտ.) մասին (էջատակ):

⁸ Հանգուցյալ Սեյաղի անտիպ ոտանավորները Բաքվի վաճառական եւ տպարանատեր Աղ. Ղասաբյանից ստանալու մասին է (էջատակ):

⁹ Հրատարակիչը խնդրել է իրեն ուղարկել Նուբիի Դաշբուլազ գյուղի հայ աշուղ Գոնիի երգերը եւ նրա մասին հաղորդել կենսագրական տեղեկություններ: Աշուղ Գոնիին հորինել է թուրքերեն լեզվով կրոնական երգերից բացի, գյուցագներգություններ՝ նվիրված իր գյուղի մելիքներին (էջատակ):

¹⁰ Մեջբերվում է հեղինակի (ոտանավորներին կից հղած) նամակից մի հատված, ուր խոսվում է պանդուխտների («որոնց սիրտը կը բաբախէ տակաւին Հայրենեաց քաղցր յիշատակներով») հոգին ալիկոծող զգացմունքների, տրտմության պատճառների մասին (էջ 94-6):

- Հ. Առ մանկունք գողթան (102-3):
- ՀԱ. «Գոռոզ թշնամույն երթանք կործանենք...» (103):
- ՀԲ. Անձուկ հայ մանկանց Կ. Պոլսեցոյ (103-4):
- ՀԳ. Մ. Փ., Արմենոսի - «Գեղեցիկ Արմենոսի, դու իմ արտիս հասոր...» (104):
- ՀԴ. Բագրատունի, Մանկական երգ (մարմնամարզական) (105-6):
- ՀԵ. Արքաբաժնի Մարտիրոսեան, Ծատ խմողն ազատ է, հարբելն յատուկ մահ է (106-7):
- ՀԶ. Ս. Ծախազիզեան, Գեղի հայ աղօթքը (107-8):
- ՀԷ. Մ. Պէշիկթաշեան, Ազալի մահ գէշտունցի պատանոյ (108-9):
- ՀԸ. Ռ. Պատկանեան, Հայոց աղջիկ - «Դու տեսն՞լ ես երկնքումը...» (110):
- ՀԹ. Աշտարակեցի Խաչիկ, Սեպհակաւանութիւն (111):
- Ձ. Հ. Ղուկասեան, Յայեցելութիւն Տ. Մակարայ Վեհ. Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց ի Բագոմ¹ (112-4):
- ՁԱ. Արքեցոյի կտակը, գերմ.-ից թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց (114-5):
- ՁԲ. Աստուծոյ գովեստ, (թրգմ.) Իշխան Բագրատունի (115):
- ՁԳ. [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (115-6):
- ՁԴ. Կենաց բաժակ [գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան²] (116-7):
- ՁԵ. Ա. Գրիգորեանց, Նուէր «Հայաստանի Սոխակի»-ն,³ «Ծագեա հեզիկ» երգի եղ. (118):
- ՁԶ. Ս. Ծախազիզեանց, Երազ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (118-9):
- ՁԷ. Գամառ - Քաթիպա, Ազգասէր (119-20):
- ՁԸ. Վարդան Եղիազարեանց, Նոր սերնդին (120-2):
- ՁԹ. [Զիվանի], Երգ - «Ես մէկ ծառ եմ ծիրանի...» (123):
- Ղ. Գ. Բարխուդարեանց, Կոյր երգիչ (123-6):
- ՂԱ. Ռ. Պատկանեան, Ոսանող - «Երբ որ հողից մարդ դարձայ...» (126-7):
- ՂԲ. Ա. Գրիգորեանց, Թատրոնական երգ⁴ - «Եկա՛յք, ընկե՛րք, սիրապէս...», «Արիացի՛ր գոնեայ» երգի եղ. (127-8):

¹ Իրագեկվել է Մակար Ա Թեղուտցի կթղ.-ի Բաքու այցելության (22/ժ 1888 թ.), ժողովրդի խանդավառ ընդունելության մասին: Այս երգը ձայնագրել եւ ուսանողական խմբով երգել է Վեհափառի ներկայութեամբ ուսուցիչ Ամսոն Խաչատուրյանը (էջ 112-3, էջատակ):

² Երգի խոսքը վերագրվել է Ռ. Պատկանյանին: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 14 ծանոթագրությունը:

³ Երգի հորինման շարժառիթի եւ կատարման մասին է (էջատակ):

⁴ Գ. քհն. Գրիգորյանցը, նշելով երգի առաջին կատարումը, իրագեկել է, որ Բաքվի հայկական թատրոնը սկզբնավորվել է իր նախաձեռնությամբ: Խոսում է առաջին ներկայացման (1870 թ.) բեմագրությունների, դերակատարումների մասին: Ի դեպ, Բ. Հարությունյանը Բաքվի հայկական թատրոնի առաջին ներկա-

- ՂԳ. Յովակիմ Սոխակեան, Մոֆտայ բան շատ ենք սիրուս (129-30):
- ՂԴ. Բնութիւն, (թրգմ.) Մկրտիչ Ալիխանեան (130-1):
- ՂԵ. Յարութիւն Տէր - Գարրիլեան, Մի լուսնեակ գիշեր (131-2):
- ՂԶ. «Ե՛կ, Տէ՛ր Յիսուս, ողորմեա՛ մեզ...» (132):
- ՂԷ. Հ. Փափազեան, «Զձեզ, որդի՛ք Արամեան...» (133-4):
- ՂԸ. Գամառ - Քաթիպա, Հայ գինորի երգը (134-5):
- ՂԹ. Ռ. Պատկանեան, Աղէն տա՛նն է (135-6):
- Ճ. Գ. վրդ. Այվազեանց, «Զարթի՛ր, մա՛յր Հայաստան, ի լոյս արիւնի...» (137):
- ՃԱ. Արքաբաժնի Մարտիրոսեան, Այսօր ի փող, վաղն ի հող (137-9):
- ՃԲ. [Միսկին Բուրշի], Նուէր հանգուցեալ Զարեարին,⁵ որ է Արքաբաժնի Մարտիրոսեան, շամախեցի (139-41):
- ՃԳ. «Զարթի՛ր, սիրտ իմ վշտահար...» (141):
- ՃԴ. Առ Յիսուս (141-2):
- ՃԵ. Զինորի երգ - «Զինորիս երգերը եղբա՛րք, լսեցե՛ք...», ([ռուս.-ից] թրգմ.) Գ. Դողդեանց (142):
- ՃԶ. Մ. Փ., «Զէյթո՛ն, անկախ դու աշխարհիկ...» (143):
- ՃԷ. Գամառ - Քաթիպա, Աղաստ մօր երգը (143-4):
- ՃԸ. Ժողովրդական երգ - «Զիմ գլխի ֆաթէն կիտամ...» (145):
- ՃԹ. Յ. Կարինեանց, Ծուշանիկ - «Է՛ր հետանաս քո մայրենի աշխարհից...» (145-6):
- ՃԺ. Սահակ սրկ., Ի քաջն Վարդան - «Թէ որ ամպերէն որախ, համարձակ...» (149-50):
- ՃԺԱ. Պ. Յաբէթեանց, Իմ պարոքս (149):
- ՃԺԲ. «Թո՛ղ կորնչին տաճիկները...» (149-50):
- ՃԺԳ. Ռ. Պատկանեան, «Թէ իմ ալետր հերքս սեսւային...» (150-1):
- ՃԺԴ. Սիմէօն Սափարեանց, Կաղանդ (151-2):
- ՃԺԵ. Ա. Գրիգորեանց, Երգ ոսանողաց - «Թո՛չենք դէպի լոյս, գիտութիւն...» (152-3):
- ՃԺԶ. Սիմոն Հայկ Մ. Ֆէլէկեան, Հայրենիք - «Թէ իմս հայրենեաց քնար սգաւոր...» (153-5):
- ՃԺԷ. «Թէ ծխաքարը ձեռիս...», [գերմ.-ից փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (156-7):
- ՃԺԸ. Սիմէօն Սափարեանց, Վանեցու ամենօրեայ երգը. Բեղիկի դաշնագրութեան 61-րդ յօդուածին յետոյ (157-8):
- ՃԺԹ. Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փրջէ քամին պաղ պաղ, երեսիս...» (158-9):

յացման համար իբրեւ աղբյուր օգտագործել է Գ. ավ. քհն. Գրիգորյանցի «Թատրոնի սկզբնավորութիւնը Բաքուում» հոդվածը (տե՛ս Հարությունյան Բ., ՀԹՏ. հտ. 1, էջ 94):

⁵ Ոտանավորի հորինման շարժառիթի մասին է (էջատակ):

ժԻ. Պետրոս Մարտիրոսյան, *Տաղի ղիմաց իւրաքանչիւր Հայկազնոյ առ Հայաստան*,¹ «Առ զամբիւղ» երգի եղ. (159-61):

ժԻԱ. Մ. Մամուրեան, *Տ. Ներսէս Ե. կաթողիկոս² [Ապրամ իւր զօրաց Ներսէսի Անարագորութիւնը կ'ընէ [արձակ]]* (161-2):

ժԻԲ. Գ. Գ. *Չապարաստեան*, *Դաշնակ հայկեան թատրոնին որ ի Խասագիղ* (162-3):

ժԻԳ. Եղիշէ վրժ. *Մեծատունեանց, Մրմունջ սիրոյ, «Լուսնեակ գիշեր»* երգի եղ. (164):

ժԻԴ. Գովազի վրժ. *Փինասեան, Ծուշան, դուստր մեծին Վարդանայի բանտի*,³ «Է՞ր Հեռահաս» երգի եղ. (165-7):

ժԻԵ. Գովազի վրժ. *Փինասեան, Մի' լար* (167-9):

ժԻԶ. Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Պարերգ (վայլս) - «Ի խոմբ, ի պար...»* (169):

ժԻԷ. Մ. Պեշիկաշեան, *Եղբայր եմք մեք* (170-1):

ժԻԸ. Խորեն եպս. *Գալֆայեան, Պար Ասիացարաց* (171):

ժԻԹ. Աղէքս. Արարատեանց, *Հայի խօսքը* (172-3):

ժԼ. Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան⁴, *Երգ Վարդանայ* - «Իմ խայրեանեաց խոգի Վարդան...» (173):

ժԼԱ. *Երգ ցաւագին* (174):

ժԼԲ. Բ. Պատկանեան, *Ինձ համար չէ'* (175):

ժԼԳ. Ա. Հայկունի, *Հայրենիք* - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (176-7):

ժԼԴ. Գարրիէլ Մելիքեանց, *Ղոշմա* - «Իմ անվարքոթխնս աշխարհի վերայ...» (177-8):

ժԼԵ. Գամառ - Բաթիպա, *Ի՞նչ անենք* (178-9):

ժԼԶ. «Ինչն՞վ պետք է մեր սրտերը ազնուացնենք...» (179):

ժԼԸ. [Բ. Պատկանեան], *Հայոց գինի* - «Լքցրէ՛ք, եղբա՛րք, ձեր բաժակները...» (180-1):

ժԼԸ. *Յովհաննէս Քոչարեանց, Մոխամմազ* - «Լսէցէ՛ք, ո՛վ իմ հայեր, մի՛ կարծէք նոր լուր եմ ասում...» (181-2):

ժԼԹ. Նշան Զօհրապեան, *Գերեզմանք հայոց* (183):

ժԼՍ. Գամառ - Բաթիպա, *Վերջարան* (184):

ժԼՍԱ. Մ. Փ., *Երբ Մասեաց ողբը* (184-5):

ժԼՍԲ. [Թ. Խատամեանց], «Խնդա՛ աչսօր, Հայաստան...» (185-6):

ժԼՍԳ. [Ծ. Պետեօֆի], *Երգ մի զօրականի, թրգմ. Մ. Բուսաղեան* (186-7):

ժԼՍԴ. [Մովսէս Խորենացի], *Ծննդեան երգ*.

ա. «Խորհմոր մեծ եւ սքանչելի...» (187):

բ. «Աչսօր ցնձան երկինք...», «Շարական» (187):

ժԼՍԵ. Պ. Յաքեթեանց, *Մշոյ կոտորածի առիթով* (188):

ժԼՍԶ. Նէեմիա, *Մրմունջ սրանդիտին* (188-90):

ժԼՍԷ. Գամառ - Բաթիպա, *Թալանած գեղ* (190-1):

ժԼՍԸ. Գրիգոր Նիկողոսեան, *Նամակ⁵ [արձակ]* (192-4):

ժԼՍԹ. *Զան գիլում, ջան ծաղիկ⁶* (194-7):

ժԼՍՊ. [Գ. Դոդոխեանց], *Երգ սրանդիտ սրատանկի* (197-8):

ժԼՍՂ. *Երգ ի մաս Տրդատայ*, («Օֆելիայի» երգի եղ.) (198-9):

ժԼՍԲ. Գ. Բարխուդարեանց, «Կասպոյ երկնքում...» (199):

ժԼՍԳ. *Կրամբամբուլի* - «Կրամբամբուլին էս էն օղին է...», (ռուս.-ից թրգմ.) *Քերովրէ Պատկանեան* (200-1):

ժԼՍԴ. Աղ. Ափրիկեանց, *Ջէթոնցո հրաիդակ* (201-3):

ժԼՍԵ. Սիմէօն Սափարեանց, *Վանեցո «Հաւատամքը»⁷* (203-5):

ժԼՍԶ. *Պանդուխտ առ կոռնկն* - «Կոռնկն, ուստի՞ կոմ գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (205-6):

ժԼՍԷ. Միքայէլ Նալբանդեանց, *Հայաստանցի սրանդիտը⁸* [արձակ] (207-9):

ժԼՍԸ. Գամառ - Բաթիպա, *Իմ կտակը* - «Կեանքիս մէջ մի հատ սին փառք ունեցայ...» (209):

ժԼՍԹ. Ա. Թ., *Ռափայէլ Պատկանեանի խրատը* [արձակ], «Արձ.»⁹ (209-12):

ժԼՍՊ. Խաչատուր Ծահնագարեանց, «Կորցրել ենք լստի կծկի ճոնդը մենք...» (212-3):

ժԼՍՂ. Հ. Ղ. Ալիշան, *Հայոց աշխարհիկ* (213-6):

ժԼՍԲ. Սահակ սրկ., «Հանել եմ աշխարհի իմ կտրիճ որդիք...» (216-9):

ժԼՍԳ. Ռ. Սէտեֆանեան, *Երգ մեծին Վարդանայ* (219-20):

ժԼՍԴ. Միքայէլ Հեզեան, «Համեստափայլ կոյս, սրտիդ սրբազան...» (220-2):

¹ Երգում հանդիպող «Ներսես» անվան առթիվ տրվում է Ներսես Ե Աշտարակեցի կթղ.-ի գործունեության գնահատանքը (էջ 159-60, էջատակ):

² Հատված է Մ. Մամուրեանի «Սեւ լեռին մարդը» վեպի ԻԲ գլխից (Աթենք, 1932, էջ 155-6): Վերջին նախագատկության ղեկավարն է «Վառ սիրտ մը, որ...» բառերից հետո, երգարանում գեղջվել են «Հայաստանի ազատության համար կը զարնէ ուժգին» բառերը (հավանաբար՝ գրաքննության պարտադրանքով)

³ Ցանկություն է հայտնվում, որ բանիմաց մարդիկ ձեռք բերեն եւ տպագրեն Հ. վրժ. Փինասեանցի ձեռագիր գործերը (էջատակ):

⁴ Ռ. Աթայանի գիտարկմամբ՝ «Այս երգի խոսքերը (Ա. Ֆելիկյանի) սկզբնապես գրված են եղել Մշո բարբառով: Որոշ երգարաններում բարբառը պահպանված է <...>: Այլ երգարաններում տեքստը այս կամ այն չափով վերածված է գրականի...» (տե՛ս Կոմիտաս, Եժ, հտ. 4, ծնթղթ. էջ 189): Կոմիտասի գաշնակումը տե՛ս հմբ 24:

⁵ Նամակի ստացման եւ տպագրելու նպատակի մասին է (էջատակ):

⁶ Ջետոնցոյն է 21 ժողովրդական խոսքիկ:

⁷ Ոտանավորում հանդիպող «Վոթել [թափել] էրին» բառերի համար իրազեկվել է, որ ի տարբերություն տաճկահայի, որը չի կարող «Վոթել էրին»՝ գենքին վարժված չլինելու պատճառով, կովկասահայը՝ զինվորակոչության շնորհիվ, հմտացել է գենք գործածելու մեջ՝ (էջատակ):

⁸ Մի հատված է նրա «Երկրագործությունը որպես ուղիղ ճանապարհ» աշխատությունից (Տե՛ս նրա ԵԼԺ, հտ. 4, էջ 64-5):

⁹ Նշված են Ռ. Պատկանյանի (Գամառ - Քաթիպայի) մի քանի կեղծանունները (էջատակ):

ԾԿԵ. [Մ.] Մնակեան, Վանեցոց խրախոյս (222–3):

ԾԿԶ. Խորէն եպս. Գալֆայեան, Հայ՛ն մեռնինք (223–5):

ԾԿԷ. Երգ ի մետասաներորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (225–6):

ԾԿԸ. Սամուէլ Գիւլգատեանց, Իննետասաներորդ դար եւ Հայաստան (227):

ԾԿԹ. Սամուէլ Գիւլգատեանց, Շուշանիկ - «Հայոց սիրուններ, դո՛ւրս եկէք մէշդան....», «Հայոց աղջիկներ» երգի եղ. (227–8):

ԾՀ. [Ի. Կոզլով], Գերի յոյն, [ռուս.-ից թրգմ.] Յովհաննէս Քուշուբեանց (228–9):

ԾՀԱ. Գեորգ Միրիմանեանց, «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգում մատաղ....» (229–31):

ԾՀԲ. Սիմեոն Հայկ Մ. Ֆէլէկեան, Արշալոյս Հայաստանի (231–2):

ԾՀԳ. [Ս. Գալֆայեան], «Հասար՛, քաջագունք....» (232):

ԾՀԴ. Ս. Պ. Պ. Փափագեանց, Պարերգ - «Հայկազո՛ւնք, սար բոններ....» (233):

ԾՀԵ. [Տ. - Գ. Պատկանեան], Երգ ի դէմս քաջին Վարդանայ (233–4):

ԾՀԶ. Երգ ծաղկացանի, թրգմ. Ա.Գրիգորեանց, «Միծեռնակ»-ի եղ. (234–5):

ԾՀԷ. Ս. Պ. Պ. Փափագեանց, Յատուր գործարարութեան Ազգային սահմանադրութեան 20/Ը 1860, Կ. Պոլիս (236–7):

ԾՀԸ. Գեորգ Բարխուդարեանց, Հայր Ղեւոնդ Ալիշան (50-ամեայ գրական գործունեութեան առթիւ)¹ (237–8):

ԾՀԹ. Պետրոս Մաղաթեան, Հայոց լեզու - «Հայոց լեզու, Աղամայ լեզու....» (238–9):

ԾԶ. Աշտարակեցի Խաչիկ, Առ Հայրիկն (239–40):

ԾԶԱ. Ողջա՛մբ քո գալուստ, Հայր մեր վեհափառ² [արձակ], 1893 թ., «Նոր դար» (240–5):

ԾԶԲ. Տիրացու, Դանակը ոսկրին հասած. Թրքահայոց երգ³ (246–7):

ԾԶԳ. Արրահամ Մարտիրոսեան, Աշխարհի վերայ - «Հերիք ա, դիս պահար այսքան ժամանակ....» (247–8):

ԾԶԴ. [Մ. Ծանիկեան], Առ Խրիմեան Ս. Հայրիկ (248):

ԾԶԵ. Գ. Բարխուդարեանց, Աստղեր (249–51):

ԾԶԶ. Պատրիարք Ներսէս Վարժապետեանի մահը (251):

ԾԶԷ. [Գ. Դոդոխեան], «Հայոց երգերը, սէրն եւ գինին....» (251–2):

ԾԶԸ. Ռ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (252–4):

ԾԶԹ. Միքայէլ Նալբանդեան, Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը (254–6):

ԾՂ. Յովհ. Քուշուբեանց, Յառա՛ջ գնացէք - «Հայկական սեռի արի գաւակներ....» (256–7):

ԾՂԱ. Խորէն արքեպս. Նար - Պէլ, Հայ՛ն ապրինք (257–9):

ԾՂԲ. Յովհ. Միրզա Վանանցեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստան՛, երկիր դրախտավայր....» (259–60):

ԾՂԳ. Վահրամ վրո. Մանկունի, «Հնչեցին լարք գեղ գեղ ի սուլ....» (260–1):

ԾՂԴ. Վարդեանի, Հրաւեր դէպի ուսումնարան (նուէր հայ մանուկներին) (261–3):

ԾՂԵ. Ռ. Պատկանեան, Իմ երգը - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից....» (263–4):

ԾՂԶ. Ազգային երգ - «Հայրենիք մեր շքեղ փառաց յիշատակէ այս նոր....» (264–5):

ԾՂԷ. Ս. Ծախազիզեանց, Աղջկայ երգ, ըստ եղ. “Ты-добра-ль моя” (265–6):

ԾՂԸ. Կարոնոյ բանդարկեայներուն (266):

ԾՂԹ. Առ զեփիուն Ալէմտաղի - «Չմեռն անցաւ, գարուն է արը....» (266–7):

Մ. Յ. Մելիք - Յակոբեան, Մտածութիւնք Աղթամարայ ծովակի եզերքին⁴ (267–8):

ՄԱ. Ս. Գնունի, Լեւոն Վեցերորդ բանտի մէջ (268–70):

ՄԲ. «Մեր կեանքի նման ոչ որ կեանք չունի....» (270):

ՄԳ. Գամառ - Քաթիպա, Անվերջ գանգատներ (270–1):

ՄԴ. Մ. Ե. Ս., Աղօթք մանկական (272):

ՄԵ. Յ. Մելիք - Յակոբեան, Շոպոյութիւն (Թիֆլիսեցու գանգատներ) (272–4):

ՄԶ. [Տր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մի՛նչդէտ յոսով խայտայ բնութիւն....», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պեշկիթաշլեան (274–5):

ՄԷ. Ռ. Պատկանեան, Երկու քոյր (275–7):

ՄԸ. Միքայէլ Նալբանդեանց, Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թուականից (277–9):

ՄԹ. Գամառ - Քաթիպա, Կարինի սոխակը⁵ (279–80):

ՄԺ. Ա. Աղ., Ներկարար (280–2):

ՄԺԱ. Արրահամ Մարտիրոսեան, Գտակ կարող, դու մարդ ճարիր, ապա նստիր գտակ կարիր (282–3):

¹ Ղ. Ալիշանի գրական եւ հայրենագիտական-պատմագիտական վաստակի գնահատանքի խոսք է (էջատակ):

² Խրիմյան Հայրիկին Թիֆլիսում 1893 թ. օգոստ. 29-ին դիմավորելու նկարագրութիւնն է (արտատպւած «Արձագանք»-ից, էջատակ):

³ Ոտանավորում հանդիպող «Հայքս Հայաստանում Իսլամին առջեւ Իսկի չե՛նք տեսել օր, կեանք ու արեւ» տողերի առթիւ իրազեկվել է, որ ռուսահայերի «երջանիկ, խաղաղ, հանգիստ լինելը» Ռուսաստանում ապրելու շնորհիվ է (էջատակ):

⁴ Հատուած է նրա «Ամեն տեղ տիրած խորին լուռութիւն» սկզբնատողով բանաստեղծութիւններից՝ տող 17-ից սկսյալ «Զայ՛ն տուր, ո՛վ ծովակ» (տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 1, էջ 64-5, ծնթգր. էջ 524):

⁵ Իրազեկվել է, որ երգն առաջին անգամ կատարել է Կարա - Մուրզայի երգչախումբը Բագվում, 1890 թ. սեպտեմբերին՝ Գամառ - Քաթիպայի պատվին տրված համերգի ժամանակ (էջատակ):

ՄԺԲ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Մոխամմազ* - «Մին գիշեր քաղցր քնումն տեսայ ինձ մօտ մարդիկ եկան...» (284-5):

ՄԺԳ. Պետրոս Մադաթեանց, *Վասն ժամանակի* (286-7):

ՄԺԴ. Մկրտիչ Պալեան, ուսուցիչ Գէորգեան ճեմարանի, *Ի սուրբ օծումն աստուածընտիր Հայրապետի եւ Ծայրագոյն Պատրիարքի Տ. Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց Ռդերձ*¹ (287-9):

ՄԺԵ. *Բագրի Քանդէր Վեհափառ Հայրիկի ս. օծման տօնի առթիւ* [արձակ], «Նոր Դար» (290-2):

ՄԺԶ. Ռ. Պատկանեան, *Արաքսի արտասունքը* (292-5):

ՄԺԷ. Գամառ - Քաթիպա, *Հայի գանգատը* (295-6):

ՄԺԸ. Գարեգին Մուրատեանց, *Բորաստան* - «Մնաս բարով, բորաստան՛ն, ախտս, վարդերդ չը տեսի...»² (296-9):

ՄԺԹ. [Մ. Թաղիադեանց], *Արամ - երգ* (299-300):

ՄԻ. [Ա. Պ. Պ. Փափազեան], *Առ աստղն հայրենեաց* (300-1):

ՄԻԱ. Ստ. Նազարեանց, *Մայրենի լեզու* - «Մայրենի լեզու, մայրենի քարքառ...» (301):

ՄԻԲ. *Ռսի՛ր առաջ քո մայրենի լեզուն* [արձակ], [Ն. Տէր - Ղեկնդեան] *Մայրենի լեզու* [Գ. եւ Դ. տարի] (302-3):

ՄԻԳ. *Քաջ Վարդան Մամիկոնեան* (303):

ՄԻԴ. «Մեծափառ արքայն մեր...» (303-4):

ՄԻԵ. Ռ. Պատկանեան, *Երեկոյեան երգ շինականաց* (304-5):

ՄԻԶ. Մ. Ե. Ս., *Երգ ուսանող մանկանց, տաճկ.* «Մեւստապուլ» երգի եղ. (305-6):

ՄԻԷ. *Մարշ* - «Մեզ նոր արեւ ծագէ, բացուի լոյս բոցավառ...» (306-7):

ՄԻԸ. Միմեօն Սափարեանց, *Գիշերը Վանում* (307):

ՄԻԹ. Յ. վրդ. Ալամդարեանց, *Անորոք* (307-8):

ՄԼ. Յովսէփ վրդ. Փինաչեանց, *Յառաջ* - «Յառա՛ջ: Դէպ յատա՛ջ, վազենք, ո՛վ հայեր, ժամանակի հետ...», «Կապույտ երկնքում» երգի եղ. (308-9):

ՄԼԱ. Մ. Պալեան, *Ի մեծահանդէս ւարտ չորրորդ տարեդարձի սրբոյ օծման Տ. Տ. Մակարայ սրբազնագոյն Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց Ռդերձ*³ (309-10):

ՄԼԲ. Յովսէփ վրդ. Փինաչեանց, *Նոր տարուայ մաղթանք (հայ մանուկների համար), «Արեւն ելաւ, զէյթունցիներ»* երգի եղ. (311-2):

ՄԼԳ. Յ. վրդ. Ալամդարեանց, «Յերկու ձեռին երկու մոմ...» (312-4):

ՄԼԴ. Կ. Մամիկոնեան, *Օրորք հայկական* (314-5):

ՄԼԵ. *Երգ Աւարայրի, ուու.* «*Осептяко коюя*» երգի եղ. (315):

ՄԼԶ. *Մանկունք Հայկայ* (316):

ՄԼԷ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Անի քաղաքի վերայ* (317-9):

ՄԼԸ. Միմեօն Սափարեանց, *Ստեփանոս Նազարեանցի տապանագիրք*⁴ (319-21):

ՄԼԹ. Հ. Ղ. Ալիշան, *Պիտլն Աւարայրի* (321-2):

ՄԽ. «Ռ՛հ, ի՛նչ քաղցր բան...» (322):

ՄԽԱ. Ղ. Վ., *Հայ դիցազունք* (323-4):

ՄԽԲ. Արշակ՝ Վահրուհի Պալասանեանց, *Նուէր «Հայաստանի Սոխակ»-ին*⁵ (324-5):

ՄԽԳ. Արշակ՝ Վահրուհի Պալասանեանց, *Մի տեսարան* (325-7):

ՄԽԴ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Ասա՛ղ Հայաստան, շքե՛ղ բորաստան* (327-8):

ՄԽԵ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Հրաւիրանք Հայաստանի, նոր եղ.* (328-9):

ՄԽԶ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Գինու երգ* (329-30):

ՄԽԷ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Փողի վերայ ասած* (330-1):

ՄԽԸ. Արրահամ Մարտիրոսեան, *Վերջաբանություն*⁶ (332-4):

ՄԽԹ. Արշակ Յարութիւնեանց, *Նուէր «Սոխակ»-ին* (334-5):

ՄԾ. Ա. Ծատուրեան, «*Սոխակ»-ին* (335-6):

ՄԾԱ. Մ. Պէշիկթաշեան, *Գարուն* - «Ռ՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպե՛ս գով...» (336-7):

ՄԾԲ. [Յ. Կարինեանց], *Վարդանի եւ իւր զօրաց երգը* (337-8):

ՄԾԳ. *Աղօթք* - «Ռ՛վ Տէր մեր Աստուած...» (338-9):

ՄԾԴ. *Հարթած մարդու երգ, (գերմ.-ից) [Թրգմ.] Գեորգ Դոդոնեանց* (339):

ՄԾԵ. Ա. Յ. Այվազեան, *Երգ առ Հայաստան* (340):

ՄԾԶ. Սամուէլ Գիւլզատեանց, *Սաթենիկ եւ Արտաշէս մանուկ, «Կտուր-կտուր»* երգի եղ. (341-2):

ՄԾԷ. «Ռ՛վ դու հայ աշխարհ, աշխարհ եղեմեան...» (342):

ՄԾԸ. Գամառ - Քաթիպա, *Եղիշէ (հեղինակություն)* (343):

ՄԾԹ. Վահրամ վրդ. Մանկունի, *Մաղթանք առ Տէր* (344):

ՄԿ. Վահրամ վրդ. Մանկունի, *Ռդերձ յարտ օրհնութեան քացման ճեմարանի Ս. Էջմիածնի* (344-6):

¹ Բերված են Մկրտիչ Ա Վանեցու օծման հանդեսի առթիվ Գրիգոր աւ. քհն. Գրիգորեանցի ուղարկած 2 հեռագրի բնագրերը:

² Ոտանավորի հորինման շարժառիթի եւ սպազբոված ազդրուրի մասին է (էջատակ):

³ Էջատակում նշված են Մակար Ա. Թեղուտցի կթղ.-ի ընտրութեան, օծման եւ ի Տէր հանգչելու տարեթվերը:

⁴ Ստ. Նազարյանցի կյանքի եւ գործունեութեան հակիրճ ակնարկ է (էջ 319-20, էջատակ):

⁵ Ոտանավորի վերջին՝ «Մովսիսին գանձ» բառերի համար այն կարծիքն է հայտնվել, թե հեղինակը թերեւս ակնարկում է Մովսես Խորենացու Ողբը: Բացատրվում է գանձերի կատարման հանգամանքները (էջատակ):

⁶ Իրագեկվել է, որ Զարկյարի գրքերի հրատարակութունները հետադեմ են բարեգործական նպատակ: Երգում հիշատակվող իշխան Մովսես Զոհրաբյանցը Բաքվի Հայոց Մարդասիրական Ընկերության նախագահն է եղել: Ոտանավորում հանդիպող Հարութիւն Նաջարյանի անվան համար իրագեկվել է վերջինս՝ Զարկյարի բարերար լինելը: Հրատարակիչը խնդրել է հայթայթել եւ իրեն ուղարկել Զարկյարի՝ գրիչների եւ կարասների վերաբերյալ երգերը (էջատակ):

ՄԿԱ. Երգ, սէր եւ գինի, [գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (346):

ՄԿԲ. [Մ. Պէշիկթաշլեան¹], «Ո՞ր մահականացուն այս երկրիս վերայ...» (346-7):

ՄԿԳ. Մ. Փ., «Ո՞րն է աշխարհի Հայաստան...» (347-8):

ՄԿԴ. Հ. Ղուկասեանց, Ի յօրեւեան քսանեւհինգամեայ տարեդարձի «Մարդասիրական ընկերութեան» Հայոց Բազուայ² (348-9):

ՄԿԵ. «Որդիք քաջ Հայկայ, արի՛ք ընդատաջ...» [Ս. Հէքեմեան] «Արտաշէս եւ Սաթենիկ» ողբերգութիւն (350-1):

ՄԿԶ. [Ս. Հ. Ֆէլէկեան], «Ողջոյն տուէք իմ հայրենեաց...» (351-2):

ՄԿԷ. Բագրատունի, Մանկական երգ (մարմնամարզական) (352-3):

ՄԿԸ. Ս. Ծառագիղեանց, *Ma chère et très aimable U.**** (353-4):

ՄԿԹ. Խաչատուր Արովեանց, Աղասիի երգը (355-6):

ՄՀ. Բագրատունի, Աղա Մկրտիչ Սանասարեանցի մահուան յիշատակին³ (356-7):

ՄՀԱ. Պ. Յաբէթեանց, Ինձ համար թանգ է (357-8):

ՄՀԲ. Աշոտ Դօնի, Զասաթատմա - «Սաննան բիր սեօզ խարար ալըմ, է՛ն դեադա աշոտ...» (358-9):

ՄՀԳ. Նոր Նախիջեւանի երգ (359-60):

ՄՀԴ. Մուսաբար Տէր - Յովհաննէսեանց, Մի մօր օրօրական⁴ «Ազնիւ ընկեր» երգի եղ. (360-1):

ՄՀԵ. Խրիմեան Հայրիկ, Մայր եւ դայակ⁵ [արձակ] (361-4):

ՄՀԶ. [Թ. Մուր], Վերջին վարդ, (գերմ.-ից [փոխ.]) Ք. Պատկանեան (364-5):

ՄՀԷ. Յարութիւն Ոստանիկ (Յովհ. Քուչուքեանց), Ի մահ Բաֆֆի⁶ (365-7):

ՄՀԸ. Լեւոն Մանուէլեանց, Վագի՛ր, իմ ձի՛ (367):

ՄՀԹ. Ս. Ծառագիղեանց, Վարդան Մամիկոնեան, «Մեր քաջ Հայոց զօրութիւնք» երգի եղ. (368-9):

ՄԶ. [Մ. Պէշիկթաշլեան], Երգ [ը] աւազակաց. ա. «Վատեց երկինք իր լսպտեր...» (369):

բ. «Երբ որ մեռնիմ, ո՛վ ընկերներ...» (369-70):

ՄԶԱ. Սահակ արկ., Հառաչանք Անոյ (370):

ՄԶԲ. Մաղթանք օգոստոսիստ կայսեր ոռուսաց (371):

ՄԶԳ. Ղ. Աղայեանց, Տարեմտի երեկոյին (371-2):

ՄԶԴ. Խորեն եպս. Գալֆայեան, Աղօթք վասն հայրենեաց. Առ արժ. Սարգիս վ. Թէոդորեան (372-4):

ՄԶԵ. Պետրոս Մադաթեան, Երգ - «Տէ՛ր, ինչ մարդ է ճշմարտարան՝ դու լե՛ր նմա օգնական...»⁷ (374-5):

ՄԶԶ. Յովհաննէս Յովհաննիսեան, Գիղի ժամը (375-6):

ՄԶԷ. Ս. Հակոբեանց, Հինգերորդ դարում (376-8):

ՄԶԸ. Յովհաննէս Յովհաննիսեան, «Իմ հայրենիքը տեսէ՛ր ես, աաա...» (378-9):

ՄԶԹ. Գրիգոր քննչ. Մանդակունի, «Տեսի, ով հանգիստ անտեց ու կերաւ անուշիկ անուր...» (379-80):

ՄՂ. Օրհներգութիւն ազգային⁸ (380-1):

ՄՂԱ. Երկիր Հայկայ (381):

ՄՂԲ. [Պ.- Ժ. Բերանժէ], Աղքատ կին⁹ [ռուս.-ից փոխ.] Միք. Նալբանդեանց (381-4):

ՄՂԳ. Քաջիկեան, «Յե՛րբ արդեօք, ով Տէր, Յե՛րբ իմ հայրենիք...»¹⁰ (384-6):

ՄՂԴ. Աւետիք Արասխանեանց, Ողջո՞յն Խրիմեան Հայրիկին [արձակ], «Մուրճ» (386-8):

ՄՂԵ. Յ. Յովհաննիսեան, Հայրիկն հայոց¹¹ (389):

ՄՂԶ. Գրիգոր քննչ. Գրիգորեանց, Սրբազնագոյն Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մկրտիչ Առաջնոյ. ուղերձ¹² [արձակ] (390-2):

¹ Պէշիկթաշլեան Մ., *ԵԼԺ*, էջ 82:

² Իրագեղիկ է Բաքվի Հայոց Մարդասիրական Ընկերութեան 25-ամյա (1889 թ.) հոբելյանը նշելու մասին: Բերված են Մոսկվայից Ծահաղիկ-Կամսարականի ուղարկած հեռագրի (ռուսերեն) եւ Գր. աւ. քհնյ. Գրիգորյանցի նամակի բնագրերը: Քր. Կարա - Մուրզան՝ իր երգչախմբով այս երգի կատարման համար պարգեւատրվել է ոսկեպատ խմբավարական փայտիկով (էջատակ):

³ Իրագեղիկ է բարերար Մ. Սանասարյանի եւ նրա օժանդակութեամբ գործող դպրոցների, Գերմանիայի Հայ ուսանողներին հովանավորելու, Կարինի Սանասարյան դպրոցի մասին (էջ 356-7, էջատակ):

⁴ Գ. քհնյ. Գրիգորյանցը հորդորել է Հայ մայրերին՝ «մաքուր ու հարազատ» մայրական կաթով սնելու նորածիններին, անդրադառնում է ոսկեղենիկ դարի Հայ տիկնանց՝ մանկանց դաստիարակելու խնդրին (էջատակ):

⁵ Հատվածներ են խրվում Հայրիկի «Դրախտի ընտանիք» երգի «Մայր եւ դայակ» գլխից (Տե՛ս նրա ԱԵ, էջ 353-4):

⁶ Հրատարակչը հորդորել է՝ Բաֆֆու գրքերը տարածել Հայ հասարակութեան մեջ՝ ի նպաստ վիպասանի ընտանիքի: Իրագեղիկ է, որ Հ. Քուչուքեանի այս եւ այլ անտիպ գործերը ստացել է զգլարցի Բողդան Կանկաճյանից (էջատակ):

⁷ Հրատարակչի իրագեղմամբ, Սեյադի երգի 13-16-րդ տողերի ակնարկը վերաբերում է Շամախի՝ 1861 թ. բողոքականության (լուստերա-դավանություն) ընդունած Հայերին (էջատակ):

⁸ Օրհներգություն վերագրվել է Մ. Թաղիադյանին, Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրությունը:

⁹ Ոտանավորի վերնագրից հետո, կոր փակագծերում նշված է՝ գաղղ-ից: Տե՛ս 216-րդ էջի հմբ 10-11 ծանոթագրությունը:

¹⁰ Իրագեղիկ է, որ հեղինակի՝ «ժրագոյթ Հովիւ» ունենալու ցանկությունն իրականացել է՝ Մկրտիչ Ա. Վանեցու կաթողիկոս ընտրվելու շնորհիվ (էջատակ):

¹¹ Մանոթագրության մեջ նշված են Մկրտիչ Ա Վանեցու կաթողիկոսության թեկնածու ընտրվելու (1892 5 մայիսի), հաստատվելու (1893 թ. 3 յունիս), եւ օժան (1893 թ. 26 սեպտ.) տարեթվերը (էջատակ):

¹² Հրատարակչի իրագեղմամբ, վերահիշյալ ուղերձը ինքն՝ իբրեւ Բաքվի Հայերի Հայ քահանա ներկայացուցիչ, ընթերցել է Տիխոնի Վանքի մայր եկեղեցու բակում, 1893 թ. սեպտեմբերի 1-ին՝ Վեհափառ Հայրիկի հետ հանդիպման ժամանակ: Վեհափառ Հայրիկը, նրանից ստանալով «Սոխակի» մի ոսկեգոծ օրինակ, հետաքրքրվել

- ՄՂԷ. Յ. Յովհաննիսեան, *Հայրի՛կ...* (392-3):
- ՄՂԸ. [Զիւանի], *Հարաւի մրմունջը* (393):
- ՄՂԹ. Գ. Բարխուդարեանց, *Ռափայել Պատկանեանի յիշատակին*¹ (394-5):
- Յ. Ալ. Ծատուրեան, *Նոր տարուն* (396):
- ՅԱ. Ռ. Պատկանեանց, *Օրորոցի երգ* - «Քո՛ւն էղիր, պալաս, աչքըդ խոփ արա՛...» (396-7):
- ՅԲ. *Պանդխտի երգ* - «Օտար երկիր, օտար պանդխտ կը հեծեմ...» (397-8):
- ՅԳ. Ալեքսանդր Ծատուրեան, *Երկրի մշակներ* (398-9):
- ՅԴ. Սահակ վրդ. Ամատունի, *Իդձ* - «Քան ձեզ՝ Մասիս, Արագած...» (399-402):
- «Սոխակ»-ի *ցանկը* (1-9):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Վեհափառ Հայրիկին նուստո հրատարակիչ Գրիգոր քնկ. Գրիգորեանից» (դրվագված է կազմի վրա, ՄՄ):

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-304:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, 6988:

Գրխակն՝ Յ. Ճաղարբեկեան, «Արձ.» 1896, հմր 35 (տե՛ս ՀԳՄՊՄ, էջ 307), Լեո, «Մշակ» 1896, հմր 53 (նույն տեղում, էջ 218): Թիրվանգադէ, «Տարագ», ստորագր.՝ Ը., 1896, հմր 18 (նույն տեղում, էջ 452):

Գրցցկ՝ Պալեանց, 1902 (էջ 148): ТГПБ, 1912 (էջ 489):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1895, հմր 147՝ 21 /ԺԲ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Մուրճ» 1896, հմր 3/4, էջ 536, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 2: «ՀԳՊ» 1896, հմր 7, էջ 345 «Ստ. գրքեր»: «ՀԱ.» 1896, 5ր/1, «Նոր հրատ.» հմր 7, էջ 247, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ. հրատ.» 1894 և 1895 տտ., հմր 105:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱ, ՀԳ: ՄՄ:

1896

185. ԿՈՍՏԱՆԵԱՆՑ ԿԱՐԱՊԵՏ

է, թե արդյոք շարունակու մ է «Սոխակի» հրատարակությունը (էջատակ):
¹ Հրատարակիչը դիմում է Հայ Հասարակությանը՝ ձեռք բերել Ռ. Պատկանյանի «Ընտիր երկասիրութիւնները» եւ «կարգալ, միշտ կարգալ» (էջատակ):

ՆՈՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ. Միջնադարեան Հայոց տաղեր եւ ոտանավորներ, Կ. Կոստանեանց, Գ պրակ, Թիֆլիս, տպ. Մ. Շարածէի եւ ընկ., 1896 (Дозв. ценз. Тифлис, 8го декабря 1895 г.), Ժ. (11-69) էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Յանկ՝ (Գ):

Կ. Կոստանեանց, Ազդ (Ե-Ժ):

1. **Վարդան [Կաֆացի³],** «Վարդն է բացուէր առաւօտուն գոյնզգոյն...» (11-2):
2. **[Սաչատուր Խասպէկ Կաֆացի⁴],** *Տաղ սիրոյ եւ ուրախութեան* - «Ե՛կ, սիրելի՛, ուրախասցո՛ւք...» (12-5):
3. *Տաղ չորս տարերաց՝ գարնան, ամռան, աշնան եւ ձմռան* - «Գարուն - Ալ վայ եկին ան հաւերն...»⁵ (16-8):
4. **Խաչատուր [Սարբերցի (երկրալեիի)],** *Վասն ուրախութեան* - «Խարանֆիլ, նարկիզ, մէնավշայ, սունբոլ...»⁶ (18-9):
5. **[Անանուն [Ա]⁷],** *Տաղ սիրոյ եւ ուրախութեան* - «Քանի որ տեսնեմ զքեզ հետեւանց...», *Ձեռ. 1617 թ.* (20-1):
6. **[Անանուն [Բ]⁸],** *Վասն ուրախութեան* - «Բաներս քեզ ասեմ, ինձ մտիկ արա...», *Ձեռ. 1617 թ.* (22-3):
7. **[Անանուն [Գ]⁹],** *Տաղ սիրոյ* - «Քո սէրդ իմ սրտիս պաղչայ կուլիստան...», *Ձեռ. 1617 թ.* (24-5):
8. **[Անանուն [Դ]¹⁰],** *Վասն սիրոյ եւ ուրախութեան* - «Մեր Տէրն էր բազմեր ի բարձր աթոռին...» (25-7):

² Յանկում նշված են նաեւ ստեղծագործութիւններին հեղինակներին անունները:
³ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 162-8 (ծնթգր. էջ 680):
⁴ Տե՛ս նույն տեղում, էջ 146-7 (ծնթգր. էջ 677):
 Յանկում նշված է հեղինակի անունը՝ Խասպէկ երէց:
 Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 15-6) նշված է հեղինակի անունը եւ թվարկված են նրա մյուս երգերի վերնագրերը:
⁵ Համեմատական բնագիրը տե՛ս Մնացականյան Աս., *ՀՄԺԵ*, էջ 265-7 (ծնթգր. էջ 559): Աս. Մնացականյանի *Իրագեկմամբ՝ ենթախորագրերը՝ գարուն, ամառ, աշուն, ձմեռ, ձեռագրում չկան, դրանք դրված են Կ. Կոստանյանցի կողմից:*
⁶ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 576-9 (ծնթգր. էջ 673-4):
 Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 20) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1695 թ. Տաղարան: Տրված են այս օրինակի եւ 1617 թ. Տաղարանի օրինակի տարբերութիւնները: Նշված է երգի վերնագիրը (ըստ 1617 թ. Տաղարանի)՝ «Տաղ ի Նաչատուր երեցուէ ասացեալ վասն ուրախութեան, երկու ազգ լեզուէ խիստ ազնիւ...»:
⁷ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 109-10 (ծնթգր. էջ 601):
⁸ Նույն տեղում, էջ 111-3 (ծնթգր. էջ 602):
⁹ Նույն տեղում, էջ 114-6 (ծնթգր. էջ 603): Երգի տակ նշված է ընդօրինակման հիմք ծառայած ձեռագրի գրչութեան տարբերիվը՝ 1617 թ.:
¹⁰ Նույն տեղում, էջ 117-21, (ծնթգր. էջ 604):
 Ծանոթագրութեան մեջ նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1617 թ. Տաղարան: Կ. Կոստանյանցը նկատել է, որ տաղը Համեմատութեան երգեր ունի Ղազար Ստամբուլցա «Մով աչք...» սկսվածքով տաղի մի քանի տներին հետ:

9. [Խաչատուր Կեչառեցի¹], *Ի վերայ սուտ աստուորիս* - «Այս կեանքն է յերազ նման եւ խարող անգերծ յանդիման....», *Ձեռ. 1617 թ.* (28-30):

10. [Խաչատուր Կեչառեցի²], *Վասն կանանց*- «Կանանց ազգ, լացե՛ք զձեզ, դո՞ք է զէն ի սատանայէ....» (30-31):

[Խաչատուր Կեչառեցի], «Խաչատուր, սունել լաւ է, քան ասել եւ ոչ կատարել....»³ (31):

[Խաչատուր Կեչառեցի], «Եկին ընդ իս քանց ասին, թէ գնաց օրերը ի ձեռաց....» (31):

[Խաչատուր Կեչառեցի], «Ասա՛ղ թէ քանց քան լինէր, որ չզգալ մահուն գիտնայի....», *Ձեռ. 1617 թ.* (31-2):

11. Յովհաննէս Թլկուրանցի, *Ի վերայ անզգամ կանանց* - «Օրհնեալ անուն անմահ քանին....»⁴ (32-4):

12. Ֆրիկ, «Կուգես որ ազիզ կենաս....»⁵ (35-9):

13. [Յովասափ Սեբաստացի⁶], *Վասն ողորմութեան* - «Յիշէ՛ գրան Աւետարանին իմաստուն կուսանքն ի նման....» (40-3):

14. *Հայրենի կարգաւ* - «Տեսայ իմ հոգոս հոգին....»⁷ (44-53):

15. [Սիմեոն Կաֆացի (Խորմալէի որդի)], *Վասն որախութեան* - «Սիրով որախութեան ժամ է, գիտացի՛ր....»⁸ (54-6):

16. [Ղազար Սեբաստացի], *Տաղ սիրոյ եւ որախութեան* - «Ծով ա՛ջք, ամ քանի նայիս խղորով....»⁹ (56-60):

17. [Աստուածատուր], *Վասն խաղողի* - «Այն առաջին ժամանակին....»¹⁰ (63-4):

18. [Սարկաւազ Բերդակացի], *Գովասանութիւն խաղողոյ, քաժակի, այլ ե՛ւ վասն որախութեան* - «Խաղող, զքեզ գովել պիտի....»¹¹ (67-9):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր Թիֆլիզի էժանագին գրադարան - ընթերցարանին հեղինակից» (ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 936):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա. էջ 1370-3: ՀԹԱԳԵ, հմր 1288: ՀԳՄ, հտ.Գ, հմր 7151:

Գրիսկն՝ Քարամեան, «Մատենախօսական», «Ար.» 1896, հմր 6 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 131): Լեո, «Մատենագրութիւն», ստորագր.՝ Լ, «Մշակ» 1896, հմր 54՝ 18/Ե (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 218):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 936: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Թ. Ազ. Դ. ֆոնդ 6764: ԵՊՀ:

1897

186. *ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ*, Վառնա, [Տպագր. «Իրաւունք» լրագրոյ] печатница Взаимность, 1897, [2], 109 էջ, 8⁰:

*Բվնր.*¹² Հրատարակիչը, *Յառաջարան, Վառնա, 20/Դ 1897* [1]:

Վրիպակք [1]:

Ա. (1-2): Բ. (2-5): Գ. (5): Դ. (6): Ե. (7-8): Զ. (8): Է. (9): Ը. (10-1): Թ. (11-2): Ժ. (13-6): ԺԱ. (16-7): ԺԲ. (18-9): ԺԳ. (19-20): ԺԴ. (20-1): ԺԵ. (21-4): ԺԶ. (24-5): ԺԷ. (26-7): ԺԸ. (27-8): ԺԹ. (28): Ի. (28-30): ԻԱ. (30-1): ԻԲ. (31-3): ԻԳ. (33-4): ԻԴ. (34-7): ԻԵ. (37-8): ԻԶ. (38-9): ԻԷ. (39-40): ԻԸ. (41): ԻԹ. (42-3): Լ. (43-4): ԼԱ. (44-5): ԼԲ. (45-6): ԼԳ. (46-7): ԼԴ. (47-9): ԼԵ. (49): ԼԶ. (49-50): ԼԷ. (51): ԼԸ. (52-4): ԼԹ. (54-6): Խ. (57): ԽԱ. (58-9): ԽԲ. (59-60): ԽԳ. (60-1): ԽԴ. (61): ԽԵ. (62-3): ԽԶ. (63-4): ԽԷ.

¹ Տե՛ս Խաչատուր Կեչառեցի, էջ 147-9 (ծնթգր. էջ 207): Հեղինակի անունը տե՛ս Յանկ էջ Գ:

² Նույն տեղում, էջ 158-9 (ծնթգր. 209):

³ Այս եւ հաջորդ երկու ոտանավորները, որոնք նախորդէ՝ «Վասն կանանց»-ի հետ սովորաբար են իբրեւ մեկ ամբողջական տաղ, Մ. Ավագբեկյանը դիտում է իբրեւ առանձին գործեր (տե՛ս նույն տեղում, էջք 160, 161-1, 162 (ծնթգր. էջ 209):

⁴ Քննական բնագիրը տե՛ս Հովհաննէս Թլկուրանցի, *Տաղեր*, էջ 187-90, (ծնթգր. էջ 261):

Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 35) նշված են ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1682 թ. Տաղարան եւ վերնագիրը (ըստ ձեռագրի)՝ «Տաղ Թուրքուրանցոյ ասացեալ ի վերայ անզգամ կանանց»:

⁵ *Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 40) նշված են ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1617 թ. Տաղարան եւ վերնագիրը (ըստ ձեռագրի)*՝ «Յրկան ասացեալ զայս տաղս»:

⁶ Հովասափ Սեբաստացի, *Բանաստ.*, էջ 143-6 (ծնթգր. էջ 216-7): Վ. Գեւորգյանը *Նկատել է, որ* Կ. Կոստանյանցը *ծանոթագրութեան մեջ անճշտորեն տաղի հեղինակ է համարել Ֆրիկին:*

Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 43) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1617 թ. Տաղարան:

⁷ Շարքի քննական բնագիրը տե՛ս «Հայրենիներ», Ա/Ա (ծնթգր. էջ 966): Աս. Մնացականյանը *դիտել է, որ* Կ. Կոստանյանցի *ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1682 թ. Տաղարանն այժմ կորած է:*

Կ. Կոստանյանցը *ծանոթագրութեան մեջ նշել է, որ վերնագիրը սկզբում թերի է եւ ավարտվում է «Հայրենի կարգաւ» բառերով:* Նա գտնում է, որ դա կարելի է համեմատել Նահապետ Քուչազարի վերագրվող՝ «Հայրգ»-ում հրատարակված շարքի հետ:

⁸ *Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 56) հղում է կատարված «Նոր ժողովածուի» Ա պրակին, ուր գետեղված է այս երգը, նշված է (ըստ 1682 թ. Տաղարանի) հեղինակի անունը՝ Սիմեոն Խորմալէի որդի:*

⁹ *Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 56) հղում է կատարված «Նոր ժողովածուի» Բ պրակին, ուր գետեղված է այս երգը, նշված է (ըստ 1617 թ. Տաղարանի) հեղինակի անունը՝ Ղազար Երեց Սեբաստացի:*

¹⁰ *Ծանոթագրութեան մեջ նշված է ընդօրինակման աղբյուրը 1617 թ. Տաղարանի: Աստղանիչ կրող տները հավելել է Կ. Կոստանյանցը: Հղում է կատարված «Նոր ժողովածուի» Բ պրակին, ուր գետեղված է այս երգը:*

¹¹ *Ծանոթագրութեան մեջ նշված է ընդօրինակման հիմք ծառայած ձեռագրի գրութեան թվականը՝ 1617 թ.:*

¹² Տե՛ս հմր 190 նկարագրութեանը:

(65-6): ԽԸ. (67-8): ԽԹ. (68-70): Ծ. (70-2): ԾԱ. (72-3): ԾԲ. (73-4): ԾԳ. (74-5): ԾԴ. (75-6): ԾԵ. (77-8): ԾԶ. (78-80): ԾԷ. (80-1): ԾԸ. (81-2): ԾԹ. (82): Կ. (83-4): ԿԱ. (84): ԿԲ. (84-5): ԿԳ. (85-6): ԿԴ. (86-8): ԿԵ. (89-90): ԿԶ. (90-1): ԿԷ. (91-3): ԿԸ. (93-6): ԿԹ. (96-7): Զ. (97-8): ԶԱ. (99-100): ԶԲ. (100-1): ԶԳ. (101-4): ԶԴ. (104-5): ԶԵ. (105-6): ԶԶ. (106):
Ցանկ (107-9):

Ծնթ.՝ Հատորիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ. հմր 7424:

Գրծնթ՝ «Իրաւ.», 1897, հմր 10՝ 5/Գ, էջ 1:

Պրորկն՝ «Իրաւ.», 1897, հմր 21՝ 26/Դ, էջ 4, (հրատ. ծանուցում էւ ձեռք բերելու ազդ):

Օրնկ՝ ՄՄ:

187. ՆՈՐ ՔԵԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՄ ՀԱՎԱՔԱԾՈՑ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱԶԳ.[ԱՅԻՆ] ԵՐԳԵՐՈՒ, Մասն Ա. Հրատարակեց Յակոբ Սիսակ, Վառնա, տպագր., КЖНЧО НИКОЛОВ, 1897, Դ, 212 էջ, 8⁰:

Բվնդ. Հրատարակիչ [իմա՝ Յ. Սիսակ], Յառաջաբան (Գ-Դ):
Մ. Նարանդեանց, Ազատութիւն - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (1-2):

[Դ. ¹]Տ. - Գ. Պատկանեան, **Արարի արտասու[ն]քը** (3-6):

Սուգ Մօրն Հայաստանի (7):

[Բ. Թադեոսեան], **Հառաչանք վշտացեալ սրտի Սարգիս քան Կոկոնեանի (աքտրեալ ի Սիսեթիա)** (8-9):

Մաղթանք - «Տէ՛ր, կեցո՛ր դու զ Հայս...»² (10-1):

Մ. Պէշիկթաշեան, Եղբայր եմք մեք (12-3):

[Մ. Տամատեան³], **Տալտրիկ** (13-5):

Կոմս Էմմանուէլ, Մ. Նարանդեանց, Իտալացի աղջկայ երգ (16-8):

Սասուն - «Սասուն գաւառ, հին Հայաստան...» (19-20):

[Մ. Ժանիկեան], **Հառաչանք Հայրիկին** (21):

Մ. Պէշիկթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՞նչ անուշ էւ ինչպէ՛ս գով...» (22):

Հայրիկնան (23-4):

Ս. Ծախազիզեանց, Մահամերձ հայրենասէր (24-5):

[Ֆր. Բեռա], **Կիլիկիա** - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ.]Ն. Ռոսիմեան (26):

[Ֆր. Բեռա], **Երգ հայրենի** - «Մինչդեռ յուսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշեան (27):

Գ. Ա. Դողդիսեանց, Երգ պանդոխտ պատանեկի (28-9):

Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ւ] զիս կը կանչէ...» (29-30):

[Մ. ֆոն Ծէնկէնբրոֆ], **Մայրենի լեզու** - «Ո՛վ մեծասքանչ դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. Ե. Չազընեան] (31-2):

Գամառ - Քաթիպա, Առաջարկութիւն (33-4):

Ն. Զօհրապեան, Արտասագի ի վիճն Մասեաց (34-6):

[Կ. Ա. Բոզի], **Երգ մարտի** - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», (յիտալ.-ից թրգմ.) Մ. Պէշիկթաշեան (36):

[Ա. Արարատեան], **Ողբ Անի քաղաքին** (37-8):

[Ի.] Պատկանեան, **Երգ օրորոցի** - «Քո՛ն էղիր, պալաս, աչքըդ խոսի արա՛...» (39):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Վարդան - «Իմ հայրենեաց հոգի վարդան...» (40-1):

[Յ. Մալեգեան], **Օրոր** - «Անուշ քրնակն աչերն ստեր...» (41-2):

Ի զէն (43):

Մ. Պէշիկթաշեան, Զեփիտ - «Դու փափկաթե մանկիկ զեփիտ...» (44-5):

Ե. Մորատեան, Զայն հայրենեաց (46):

Յոյս - «Ահա կերթամ, սիրելի մայր...» (47-8):

Գ. Բարխուդարեանց, Անճման (49):

Յ. Անճմեան, Ծերունի (50-1):

Ս. Ծախազիզեանց, Կեցցէ՛ սուրբ գործը (51):

տկ. Ոսկի Մաղաթեանց, ամուսին Սէլեադի, **Առ Հայաստան** - «Ա՛խ, Հայաստան, Հայաստան...» (52-3):

Ս. Ծախազիզեանց, Առաջին սէր (53):

Մ. Պէշիկթաշեան, Ի նահատակութիւն Վարդանայ (54):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], **Սայլորդ, [ռուս.-ից փոխ.] Ք. Պատկանեան** (55):

Խ. Աբովեան, Ողբք Աբովեանի (բալեթի ասացեալք) (56-7):

Թ. Նազարեան, Առ Մայրն Հայաստան (57):

Յ. Ոսկան, Եղանակք Հայաստանի. Նուէր առ Հայկոհի (58-41):

Ս. Ոսկանեան, Սէր հայրենեաց (61-2):

Խելօք Դաւիթ, Տալը կանգէ խաղաղութիւն (63-4):

Խ. Վ. Գալֆայեան - Խ. Եպս. Ա., **Երգ շրթայակապ հայոց** (64):

¹ Դ. Պատկանեանի *անվան* (Ռուսիայի) սկզբնատառի փոխարենն տպագրվել է՝ Դ:
² Մաղթանքը վերագրվել է Մ. Թադեոսեանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:
³ Ամբողջական բնագիրը տե՛ս Պերճ [Տամատեան Մ.], «Ներշնչումներ...», էջ 104-7:

- Տարագիրն** (65):
- Խ. Է. Նար - Պէլ, Թէ տային ինձի** (66-7):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Ի վերահաստատութիւն սահմանադրութեան** (67-8):
- Գամառ - Քաթիպա, Սիրոյ զոհեր** (69-70):
- Մ. Չիբրակ, Երգ սահմանադրութեան** - «Հայեր, մինչեւ ե՞րբ արտասուենք...» (71):
- Ռ. Յ. Պէրպլեան, Երգ սահմանադրութեան** - «Զայն ստէ՛ք նուագաց, քննարք հայկազանց...» (72-3):
- Ե. Սահակեանց, Երգ նժոյճի, «Միծեռնակի» եղ.** (74-5):
- Կ. Վ. Պաղճեան, Կոյսն հայոց** (75-6):
- Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Առ աստղն հայրենեաց** (77):
- Հ. Ա. [վրդ.] Բագրատունի, Ի գահակալութիւն Տրդատայ** (78-9):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Երգն Վանայ** (79-80):
- Ս. Հէքիմեան, Պանդուխտն առ լուսին** (81-2):
- Մ. Մամուրեան, Մայր առ որդուն** (82-3):
- Խորխոռունի (Խ. Է. Ն.), Ազգատեսցք** (84-6):
- Ռ. Յ. Պէրպլեան, Երգ ուսանողաց** - «Ուսանողներ եմք հայկազուն...» (87-8):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Երգ երեսակայական** (89):
- Երգ հայրենասիրական** (90):
- Գ. Մորատեանց, Մ. Է. Մ., Խաչ, օգնեա՛ ինձ. Նուէր ծնողասէր մանկանց** (91-6):
- Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը** (96):
- Յ. Բագարատ, Հայրենիքս հեռուն** (97):
- Ծարժում հայրենեաց սիրոյ** (98):
- Խ. Է. Նար - Պէլ, Հա՛յ ապրիճք** (99-100):
- Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Վրէժք ի Ճաւարշական դաշտին** (101-3):
- Մ. Զգօնեան¹, Հրատր** - «Տեսէ՛ք աղանիւն, Նոյեան տապանին...» (104-5):
- Գամառ - Քաթիպա, Վերջաբան** (105):

- Մ. Մնակեան², Խրախոյս** - «Հերի՛ք, որդեակ[ք], այսքան տարայ տառապանք...» (106):
- Սասնոյ կտորած** (107-9):
- Ռ. Պատկանեան, Յոյս** - «Թո՛ղ փռչէ քամին պաղ-պաղ, երեսիս...» (109):
- Գամառ - Քաթիպա, Իմ երգը** - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (110-1):
- Գամառ - Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանապատի** (111-2):
- Յ. Վ. Ալամդարեանց, Անորջք** (113):
- Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Տեսիլ Հայաստանի** (114-6):
- Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Երգ սահմանադրութեան** - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բաղդին...» (116-7):
- Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը** (118):
- Խոստումն, [Թրգմ. ի գաղղ.] Մ. Պէշիկթաշլեան** (119-20):
- Լուսին** - «Արդեօք սրտիս իմ տխրագին...» (120):
- Հայրենասէր սանոհիք** (121):
- Խ. Վ. Գալֆայեան (Խ. Է. Ն.), Որտորք** (122):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Զէյթունցիին երգը** (123-4):
- Գ. Եպս. Սրուանձտեանց³, Գարուն հայկական** (125-6):
- Յ. Գ. Սըլվանեան, Ի հաստատութիւն սահմանադրութեան** (126-7):
- Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Պիտուի Աւարայրի⁴** - «Ո՛հ դու բարեկամ այրած սրտերու...» (128):
- Յ. Յ. Զաքրեան, Երգ զէյթունցոց** (129-30):
- Քաջ եղի՛ք** (130):
- Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Իղձ պանդխտին** - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թռչէի...» (131):
- Պերճ Մուշու, Առ հնչակ** - «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժոյճի...» (132):
- «Կոռ՛նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»⁵** (133-4):
- Գամառ - Քաթիպա, Մեծն Վարդան Մամիկոնեանի երգը** (134-6):

- Միքայէլ Նալբանդեան, Մեծն Վահան Մամիկոնեանի պատասխանը** (137-8):
- Աշխարհ Հայաստան** (139):
- Ղ. Վ. Փիրղալեմեան, Աղաւի եւ ընկերք իր** (140):
- Խորխոռունի (Խ. Եպս. Ն.), Անձուկ հայրենեաց** (141-3):

¹ Ա. Խառատյանի դիտարկմամբ, այս բանաստեղծութեան պատճառով օսմանյան գրաքննութեան կողմից «Մամուլ» զավեշտաթերթին առմիշտ խափանվել է (տե՛ս ՕԳԱՄԾ, էջ 51-52): Տե՛ս «Մամուլ», 1882, հմբ 972՝18/ժԲ, էջ 286: Վերնագրոված է՝ «Ուղերձ առ Հայկազուն որդիս. Յաւուր կատարման հանդիսի տասնհրորդ տարեգարձի Լուսաւորչական ընկերութեան»՝ զբոված ստորագրութեան՝ Մանուկ Զգօնեան եւ գրութեան տարեթիվով ու վայրով (82 սեպտ. 26 ի Կիւրիին): Տե՛ս նաեւ ՕԳԱՄՎՆ, էջ 71: Բանաստեղծութեան արտասպառնությունը տե՛ս էջ 72-3: Բնագրի 13 տան փոխարին գետեղված է 12-ը: Ինչպես Ա. Խառատյանը բանավոր հաղորդել է մեզ (11/9 2009 թ.), երբի Գրք տունը հանվել է Գլավիտի աշխատողների պարտադրանքով: Ահա սովետական վայրիվերո գրաքննութեան կողմից հանված այդ տունը.
«Մօռցանք Հայրենիք, մօռցանք Հայաստան, Կորուսիք մեր փառքն եւ Արմենիստան, Մաս մը Պարսկաստան, մաս մը Ռուսաստան, Մընացիք թշուառ, անտէր, անպաշտպան»:

² Երբի գոյացման պատմությունը տե՛ս Ստեփանյան Գ., ՌԻԱԹՊ, հտ. Բ, էջք 372, 431-2: Երգվել է Տ. Զուխանյանի «Կարինե» օպերետի չոր-չոր աղայի արիայի եղանակով:

³ Ինչպես նկատել է Ռ. Աթախյանը, այս՝ «Թե Հայրենեաց պսակագիր» նշանավոր երգը Գ. Սրվանձտյանցի «Շուշան Շաւարշանայ» թատերգից է (1875, Կ. Պոլիս, էջ 108-9): Տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 4, էջ 175:

⁴ Հատված է նույն խորագիրը կրող («Ո՛հ դու գաս իմ լուսնակ հեզիկ ու հանդարտ» սկզբնատողով) քերթվածից՝ սկսյալ տող 25-ից (տե՛ս նրա «Նուագք», հտ. Գ, էջ 110):

⁵ Երբի տակ գրված է Ղարիպ Ղուրպէթ ստորագրությունը: Տե՛ս 30-րդ էջի հմբ 1-ին ծանոթագրությունը:

Ռ. Յ. Պերպլերեան, *Երգ հայ ուսանողաց ի հանդիսի մրցա-
նակաբաշխութեան* (146-7):

Մ. Փորթուգալեան¹, *Հառաչանք* - «Նսրատակիս հասնիմ
միայն....» (148-9):

Երգ պանդխտութեան (149-50):

Յորդոր (151):

Յ. Մ. Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «Հայաստան, երկիր
դրախտավայր....» (152-3):

Պ. Հ. Ադամեան, *Յիշեմ զքեզ* (153):

Գամառ - *Քաթիպա, Հայ երիտասարդը երգում է* (154-5):

Գամառ - *Քաթիպա, Երկու քոյր* (156-7):

Գամառ - *Քաթիպա, Վանեցոց աղօթքը* (158):

Գամառ - *Քաթիպա, Բողոք առ Երուսա* (159-60):

Գամառ - *Քաթիպա, Հայի գանգատը* (161):

Գամառ - *Քաթիպա, Մշեցու նոր սերունդ* (162):

Տիւնճէ, *Ողջոյն առ քեզ* (163-4):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի հանդէս սարգեստաբաշխութեան աշա-
կերտմեանց Ս. Հոնիսիմեանց վարժարանին Օրթագիւղի.
Առ հայկազուն օրհորդս* (165-6):

Մ. Պէշիկթաշլեան, *Երգ* - «Ո՛վ երջանիկ դու նժողո՛ւն....» (166):
Խրատ - «Մի՛ ի շաւիղ ընդ մոլոր....», [Ֆրանս.-ից թրգմ.²]

Մ. Պէշիկթաշլեան (167):

Եղիազար Մուրատեան, *Առ ազատ քնարն հայրենի. Հան-
գի՛ր, քնար* (168):

[Ռ.] Զալլալեանց, *Վարդի ոստ* [նմանող. Լերմոնտովի «Պա-
ղեստիկի ոստ»-ի] (169):

Գամառ - *Քաթիպա, Իմ սոխակին* (170-1):

Մ. Փորթուգալեան, *Վտարանդին* (171):

Գ. Ապտուլլահեան, *Ի միութիւն հայոց* - «Ահա հրեշտակ
ուկեփեւտոր թոռուցեալ բարձուստ երկնաճեմ....» (172-3):

Գամառ - *Քաթիպա, Հայերու թուքը* (173-4):

Մ. Մամուրեան, *Աղջիկ եւ թռչնիկ* (175):

Պ. Դուրեան, *Մանիշակ* - «Ո՛վ մանիշակ, մանիշակ....» (176):

Գաղատիա կախողներէն միոյն երգը (177):

Տիւնճէ, *Ի սոնախմբութիւն անուան Յ. Զաքարեանի* (178-9):

Ե. Մելիքեան, *Ուր հայ՝ չիք վայ* (179-80):

Տիւնճէ, *Մայր Հայաստանի խրախոյսն առ զէյթունցիս*
(«*Ձայն մը հնչեց*»-ի եղ.) (181):

Բանտի երգ (182):

[Ս. Ծափազիզ³], *Երգ Վարդանայ* - «Վարդան մեր քաջ զօ-
րավար....» (183):

[Զիւանի], *Առ Հայաստան* - «Մեր սիրուն վայելչական տե-
ղեր օտարներն են աւեր....» (184):

Խ. Է. Նար - Պէլ, *Հայ մեռնիք* (185-7):

Սօրկունեան, *Կոչ* - «Զարթեալ սուսեր ի պատենի....» (188):

Խ. Է. Նար - Պէլ, *Օրհնեալ որ սիրեն ըզհէզ Հայաստան*
(189):

Յ. Զաքարեան, *Ի սոնախմբութիւն տ. Ներսէս պատրիարքի
Վարժապետեան* (189-90):

Ն. Զ., *Հառաչանք յուսահատ սիրահարին* (191-2):

[Րաֆֆի], *Ձայն տուր* (192):

Ալիսի որդին, *Զէյթունցի հայրենի* (193):

Երգ Վարդանայ - «Փա՛ռք մեր անմահ եւ հարց մերոց....» (194):

[Յ. Կարինեան], *Ծուշանիկ* - «Է՛ր հեռուսս քո մայրենի աշ-
խարհից....» (195):

*Վրէժ*⁴ (195-6):

Խ. Է. Նար - Պէլ, *Արշալոյս* (197-8):

Պ. Դուրեան, *Իմ մահը* (199):

Յ. Մանուէլեան, *Վիշտ առ հայրենիս* (200):

Ռ. Սէտէֆեան, *Երգ մեծին Վարդանայ ի դաշտն Աւարայրի*
(201):

Խ. Ե. Նար - Պէլ, *Երգ իններորդ տարեդարձի Ազգային
սահմանադրութեան* (205-6):

Պ. Վ. Պառնասեան, *Երգ չորրորդ տարեդարձի Ազգային
սահմանադրութեան* (206-7):

[Լ. Ծանթ⁵], *Հովիկ* - «Ահա էլ աւ լուսինն արծաթ....» (208):

Ծանկ երգոց (209-12):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 289: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ
7427:

*Գրցցի*⁶՝ Գըլլունեան, 1909 (էջ ԺԲ): Զարդարեան, հմբ 1 (էջ
12): ԿՀԲԸԳ, 1912 (էջ 109): Պալեան, 1909 (էջ 21), 1911
(էջ 23):

Գրիսկն.՝ Հ.Գ. Մեմէլիշեան, «ՀԱ», 1898, հմբ 1, էջ 26-7
(ըստ «ՀԱ...ՄՅ», էջ 86ա):

¹ Մ. Փորթուգալեանի «Հառաչանք Արմենուհու ի Հայաստան» վերնագրով բանաստեղծութեան մի մասն է՝ սկսեալ վերջընթեր եւ վերջին տողերով, որոչ բառային տարբերութիւններով, տողերի խառն դասավորումով եւ 3 հավելյալ տներով (տե՛ս Փորթուգալեան Մ., «Նմոյշներ...», էջ 2-6): Հմմտ. Հայրենի երգեր, էջ 128, նշված է, որ «Հառաչանք» երգի խոսքի հեղինակն է Մ. Փորթուգալեանը: Մեղեդին տե՛ս էջ 122:

² Պէշիկթաշլեան Մ., ԵԼԺ, էջ 141: Երգի խորագրի տակ նշված է՝ «Թարգմանեալ ի գաղղիականէ»:

³ Ծափազիզ Ս., ՉԵ, էջ 24-5:

⁴ Լատ Դերենիկ Դեմիրճյանի, այս երգի («Թող կորնչին տաճիկները» սկզբնատողով) բանաստեղծական բնագրի հեղինակն է իր հորեղբորորդի Ստեփան քհնյ. Դեմիրճոյլյանը, իսկ եղանակը բուլղարական է (տե՛ս Դեմիրճյան Դ., ԵԺ, հտ. 14, էջ 70, 73):

⁵ Ծանթ Լ., Երկեր, էջ 35: Լատ արժանահիշատակ Տիգրան Լեւոնյանի, Լեւոն Ծանթի ինքն իսկ հորինել էր այս երգի մեղեդին (ՀՀ հեռուստատեսային հաղորդումից):

Պրորկն՝ «Իրաւ» 1897, հմր 73՝ 22/ԺԱ, էջ 4, (վաճ. ազդ):
«ՀԱ» 1897, 9/ա/2, «Նոր հրատ.»: «Բան.» 1899, հտ. Ա,
Դ/ա/2 (ձեռք բերելու ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրք., 1536:

1899

188. ԳՈՒԼԱՍԵԱՆՑ Դ.

ՊԱՆԴՈՒԽՏ ՊԱՏԱՆԻՒ, Կազմ. օր. Դ. Գուլասեանց,
Թիֆլիս, տպ. Վրաց. Հրատ. Ընկ. (=тип. Груз. Изд. Т-
ва) 1899 (доzv. ценз. Тифлис, 3¹⁰ июля 1899 г.) [1900՝
Թղթակազմին], 221 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ 1. Պանդուխտ առ կոռնկ - «Կոռնկ, ոստի՞ կու գաս,
ծառայ եմ ձայնիդ...» (3-5):

2. Ք. Տ. - Գ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (5-6):

3. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը - «Հեռացել եմ իմ մայ-
րենի աշխարհից...» (6-7):

4. Ս. Ծափազիզեան, Երգ մեռանող հայրենասիրի (8-9):

5. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասու[ն]քը (9-13):

6. Ս. Ծափազիզեան, Գիշեր - «Սիրո՛ւն սրտակեր: Պարզ գի-
շեր էր...» (13-4):

7. Ստ. Նազարեան, Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու,
մայրենի բարբառ...», գերմ. (14-5):

8. Որս Արշակայ - «Մեծախառ արքայն մեր...» (15-6):

9. Մ. Պեշիկթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ էս
ինչպե՛ս գով...» (16-7):

10. [Գ. Դողդիսեանց], Երգ պանդուխտ պատանեկի (18-9):

11. Երգ ուրախութեան - «Ցնծացէ՛ք, լերինք Արարատայ...»
(19-20):

12. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Օրգոցի երգ - «Քո՛ւն էլիր,
սրբաս, աչքըդ խոսի արա՛...» (20-1):

13. [Հ. Հայնէ], Գրեճադերներ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց
(21-3):

14. [Ս. Գալֆայեան], Երգ որսոյ (23-4):

15. Զինուորի երգ - «Զինուորին երգերը, եղբա՛րք, լսե-
ցէ՛ք...», [ռուս.-ից] թրգմ. Գ. Դողդիսեանց (25):

16. Յ. Վ. Ալամդարեան, «Յերկու ձեռին երկու մոմ...»
(26-8):

17. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Հայոց գինի - «Բաժակներ սո-
նո՛ւնք, եղբա՛րք...» (29-9):

18. [Պաղտասար Դալի], «Ի ննջմանէն արքայական, զար-
թի՛ր, նագելի իմ, զարթի՛ր...» (29-30):

19. [Գ. Միրիմանեան], «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգում մա-
տաղ» (30-2):

20. Պետրոս վրդ. Ղափանցի, «Առաւօտեան քաղցր եւ անուշ
հովերը...» (32-3):

21. Եղիազար Մելիքեան, [խմբակն¹] (33-4):

22. Ս. Ծափազիզեան, Աղջկայ երգ (35-6):

23. Գ. Բարխուդարեանց, «Կասպոյն երկնքում...» (36-7):

24. Աղ. վ. Արարատեան, Ողբալի բանի Անի քաղաքին հա-
յոց առ հայազգի ոմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն
(37-9):

25. «Ելէ՛ք, ելէ՛ք, օ՛ն, դոք սասի...» (39-40):

26. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Ռսանող - «Երբ որ հողից
մարդ դարձայ...» (40-1):

27. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Երկու քոյր (42-4):

28. Յիշողութիւն - «Աստղիկ ունէի ես իմ երկնքում...» (44-5):

29. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Աղասու մոր երգը (45-7):

30. Բաֆֆի, Հասոյի երգը (47-8):

31. Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին էս էն օղին է...»,
ռուս.-ից թրգմ. Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (48-50):

32. [Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայլորդ, [ռուս.-ից փոխ.] Ք. Պատկա-
նեան (50-1):

33. Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...»
(52-3):

34. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, «Թէ իմ ալետր հերքս սեւեւ-
յին...» (54-5):

35. Յ. Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաս-
տա՛ն, երկիր դրախտավայր...» (56-7):

36. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Աղէն տա՛նն է (57-9):

37. [Պետրոս Բերդումեանց (Աղամալեանց)], Տաղ ուրախու-
թեան² (59-60):

38. Կենաց բաժակ, գերմ.-ից [փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկա-
նեան (61-2):

39. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Հայոց աղջիկ - «Դու տեսե՛ղ
ես երկնքումը...» (63-4):

40. Հարբած մարդու երգ, գերմ.-ից [թրգմ.] Գեորգ Դողդ-
իսեանց (65):

41. Ք. Տ. - [Պ. ³] Պատկանեան, Մխախտոյ երգ, գերմ.-ից
[փոխ. ⁴] (66-7):

42. [Գր. Գասպասկալեան], Երգ ուրախութեան - «Արիք, որ
երթամք...» (68-9):

43. Մ. Փ., Կոռնկ - «Կոռնկ, գարնան ատտիս...» (70):

¹ Թյուրքիմացաբար նշված է հեղինակի մեկ այլ երգի վերնագիրը՝
«Մուսա»:

² Տաղը վերագրվել է Պետրոս Ղափանցուն: Տե՛ս 214-րդ էջի հմր
11 ծանոթագրությունը:

³ Ք. Պատկանյանի Հայրանվան (Պետրոս) սկզբնատառի փոխարեն
տպագրված է՝ Գ:

⁴ Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 19
ծանոթագրությունը:

44. [Ռ.] Զալալեանց, Վարդի ոստ [նմանող. Մ. Իր. Լեւոն-տովի «Պաղեստինի ոստ»-ի] (71-2):
45. Ս. Շահագիզեան, Երագ - «Ես լսեցի մի անողջ ձայն....» (72-3):
46. Ռ. Սէտեֆանեան, Երգ մեծին Վարդանայ (73-4):
47. Խ. Արմեան, Աղասիի երգը (74-5):
48. [Ս. Շահագիզ], Իտալուհիք եւ իտալացիք (76-7):
49. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], Աղքատ կին, [փոխ. ոռու.-ից Մ. Նալբանդեան] (77-81):
50. Ք. Պատկանեան, Անտոն (81-2):
51. Յ. Մելիք - Յակոբեան, Շոպյութիւն (Թիֆլիսեցո գանգատներ) (83-5):
52. Երգ, սէր եւ գինի, [գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (85-6):
53. Ս. Շահագիզեան, «Խնդրեմ, վեր կացե՛ք....» (86-8):
54. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], Վայր ընկնող աստղեր, [ոռու.-ից փոխ.]¹ Կոմս Էմմանուէլ Մ. Նալբանդեան (88-92):
55. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Առաւօտեան երգ շինականաց (93-4):
56. Մ. Պէշիկաշեան, Եղբայր եմք մեք (94-5):
57. [Ս]. Գալֆայեան, Անձնք հայրենեաց (96-7):
58. [Վ. Գ. Բենեդիկտով], Առօրեայ աշխարհ, [ոռու.-ից փոխ.]² Մ. Նալբանդեանց (98-100):
59. [Մ. ֆոն Օենկէնորֆ], Առ մայրենի լեզու, [գերմ.-ից Թրգմ. Ե. Չազընեան] (101-3):
60. Ա. Գնուհի, «Ննչէ՛, ո՛վ իմ սիրուն մանկիկ....» (103-5):
61. [Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ յուսով խայտայ բնութիւն....», [ֆրանս.-ից փոխ.] Մկրտիչ Պէշիկաշեան (106-7):
62. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ սոխակին (107-9):
63. [Թ. Մուր], Վերջին վարդ, գերմ.-ից [փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (109-10):
64. Աշուղ Զիւան, Բաղդատութիւն (111-3):
65. [Ռ. Պատկանեան], «Վարդը բացուել ա ծաղկոցին....» (114):
66. Մի բռուն հող, (գերմ.-ից) Վ. Սուլթանեան (115-6):
67. Աշուղ Զիւան, Ընկեր - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն....» (116-7):
68. Յ. Վ. Ալամդարեան, Անորջք (117-8):
69. Յ. Դ., «Սիրակա՛ն, սիրակա՛ն» (119-20):
70. Աշուղ Զիւան, Եղած չեղած մէկ հաշիւ է (120-3):
71. [Ս. Գալֆայեան³], Երգ յաղթական (123-4):
72. [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ....», [ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (124-5):
73. Աշուղ Զիւան, Մեր վէրքերը (125-6):
74. Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ....» (127):
75. Ղ. Ալիշան, Բլբուլ Աւարայրի (128):
76. Աշուղ Զիւան, Այծեամ (129):
77. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Անցեալ գիշերն երագում....» (130-1):
78. [Մովսէս դպ. Կարնեցի], «Մեկնեցայ հայրենեացն իմ աստ մընալով....» (132-3):
79. Յ. Կարինեան, Շուշանիկ - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից....» (133-4):
80. Աշուղ Զիւան, Երկու տող (134-5):
81. Աշուղ Զիւան, Սեւիկ աչքեր (135-6):
82. [Մովսէս Խորենացի], Սրբոյ ծննդեան ճրագալուցին - «Խորհրդոյ մեծ եւ սքանչելի....» (137-8):
83. [Աստուածատուր Հենցի], Տաղ Օննդեան - «Այսօր տօն է ծննդեան, աւետի՛ս....» (138-9):
84. Զանգիլում, ջան ծաղիկ⁴ (139-60):
85. Պետրոս վ. Ղափանցի, «Փոթա՛ւ առ մեզ, նախշուն կաքաւ....» (161-2):
86. Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Թամամ աշխարհումն չկայ մին....» (163-5):
87. Թորինջ, աշուղ, Առ սիրական - «Ինձ վատութիւն արի՛, մատաղ, մի՛ անիլ....» (165-6):
88. Միսկին Բորջի, «Ամեն միտս ընկնելով էն եարս իմ....» (166-7):
89. Թորինջ երգիչ - «Նոր բահար ես գովելի....» (168-9):
90. Ադամ Ազբար, «Ես չեմ ուզում էս թաւոր փիս մահուդը....» (169-71):
91. [Հ. Ն. վ. Շիքիրեան] Բարեկենդան. Սեղանի երգ (171-2):
92. [Նիրկոմսկի], «Մայրիկ իմ աղանձիկ, լոյս արեգական....», (ոռու.-ից Թրգմ. - փոխ.) Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (172-3):
93. Սայեաթ - Նովա, «Ուստի՞ կո գաս, դա՛րիք բլրբուլ....» (173-4):
94. Ադամ Ազբար, «Է՛ժան տեսայ՝ ընդոր առայ կաղ էժը....» (174-5):
95. Սայեաթ - Նովա, «Բլրբուլի հիտ լաց իս էլի....» (176-7):
96. Ադամ Ազբար, «Ասում ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ - մի՞թէ ես եմ քար....» (177-9):
97. Գորջի - Նաւէ, Առ սիրական - «Ո՛վ անողորմ եար....» (179-80):

¹ Նշված է իբրև թարգմանություն գաղղ. [իմա՛ ֆրանս.-ից]: Տե՛ս 216-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրությունը:

² Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 214-րդ էջի հմբ 6 ծանոթագրությունը:

³ Տե՛ս Գալֆայեան Խ., Արշակ Երկրորդ, Ա. ար. Դ. տեսիլ (էջ 27):

⁴ Զետեղուած է 104 ժողովրդական խաղիկ:

- 98. **Քիչիկ - Նովա**, աշըղ - «Փշուի էսպէս ժամանակն. յոյս ու հաստ սէր չկայ...» (181-9):
- 99. **Սայեաթ - Նովա**, «Արի ինձ անգա՛ն կալ, ա՛յ դիվանա սիրտ...» (182-3):
- 100. **Ադամ Ազբար, Էծ** (183-5):
- 101. **Սայեաթ - Նովա**, «Առանց քիչ ի՞նչ կ'օնիմ սօյրաթն ու սազըն...» (186):
- 102. **Միսկին Բորջի, Աղջիկ** - «Աղջի՛կ, արի՛ մէկ պաշ տո՛ւր, ջանիդ մատաղ...» (187-8):
- 103. **Թորինջ** - «Ո՛վ իմ սիրելի, մէկ մօտս արի...» (189-90):
- 104. **Ն. Տէր - Ծմաւոնեան, Առիծն էւ էջ** (190-1):
- 105. **Ադամ Ազբար**, «Արի՛, հոգի ջան, ինձ էադ մի՛ անիլ...» (192-3):
- 106. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան**, «Անցեալ օրն դո ման էիր գաւլիս...» (193-4):
- 107. Աշըղ **Ծիրին, Մոխամբազ** - «Քո մասին, իմ աչքի լոյս, ինչ ասում եմ՝ լաւ եմ ասում...» (195-7):
- 108. **Գորջի Նաւէ** աշըղ - «Իմ սիրտըս աղ ես արել...» (197-9):
- 109. **Թորինջ**, «Տասն ու հինգ օր եկած բոլորած լուսին...» (200):
- 110. Աշըղ **Ծիրին, Բորաստան** - «Ա՛խ, իմ փոքրիկ բորաստան, ափսոս անջոր մնացիր...» (201-2):
- 111. **[Նաղաշ Յովնաթան]¹**, «Յորժամ եղեւ գարուն՝ արեւ ծագեցաւ...» (203-4):
- 112. **Միսկին Բորջի**, «Կածոյի դեմ, կածոյի շաս, դուշա մայեալ, պօմնիմ վաս...» (205-7):
- 113. **Ադամ Ազբար**, «Ես մի սիրական կուգեմ՝ դարդից խաբարդար ըլնի...» (207-9):
- 114. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, Վասն գինւոյ էւ արբեցութեան** (210-2):
- 115. Աշըղ **Զիւան, Ղոշմա** - «Ալլոց տունը քեզ օթեւան չի լինիլ...» (212-3):
- 116. **Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, Վասն այնոցիկ, որք ակնոց դնելով էւ ֆրանսիարէն խօսելով՝ զինքեան գիտուն համարեն** (214-5):

Ծանկ (217-221):

Ծանթ՝ Երգարանում կան բառագիտական ծանոթագրություններ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 454 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7811:

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912, էջ 143:

¹ Երգի տակ գրված է Ադամ Նաղաշով ստորագրությունը, տե՛ս 214-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրությունը:

Պորթկն՝ «Մշակ» 1900, հմր 32՝ 19 /Բ, էջ 4 «Ներքին լուրեր», էջ 5 (հրատ. ծանուցում): Իրազեկվում է, որ գրքի վաճառքից գոյացվելիք գումարի մի մասը հատկացվելու է Ախալքալաքի երկրաշարժից տուժածներին:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

189. ՍՐԻՆԳ ԿԱՄ ԵՐԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ, Հրատարակեց Մ. Մարգարեան, Հո. Ա., Նիւ - Եօրք, տպ. Հ. Էկիհեան, 1899, 255 էջ, 16 ներդիր նկար, 12⁰:

- Բվնր.**՝ Մ. Մարգարեան, Տարօնցի, **Յառաջարան** (3-4):
- Մ. Տամատեան, Տալտրիկցի կտրիճին քայլերգը** (5-7):
- Խորեն** եպս. **Նար - Պեյ, Հայր մեր որ յերկինս** (7-8):
- Բաֆֆի, Զա՛յն տոր, ո՛վ ծովակ** (8-9):
- Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը** (10):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Աղաստ մօր երգը** (11-2):
- Մ. Նալբանդեանց, Հայ մարդու հայրենիքը** (13-4):
- Ս. Հեքիմեան, Իմ սուսեր** (15-6):
- Քաջ նահատակը Սասուն** (16):
- Մաղթանք** - «Տէ՛ր, կեցո դո զՀայս...»² (17-8):
- Իմ ոխսու** (18-20):
- Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն** (21-2):
- Տարօնցի, Ոսկեղէն խրատ, Մուշ, 1870** (23-4):
- Մ. Նալբանդեանց, Երգ խալալացի աղջկան³** (24-8):
- Զկնորս աղջիկը** (28):
- Մ. Նալբանդեանց, Երգ ազատութեան** (29-30):
- Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն** - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ էս ինչպէ՛ս գով...» (31-2):
- [Ալ. Ծատուրեան⁴], Սիրուն գարուն** (32-3):
- Հայ տիկնոջ հառաչանք** (33-4):
- Պ. Դուրեան, Զոջում** (35):
- Ա. Հակոբնի, Հայրենիք** - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը կանչէ...» (36-7):
- Ս. Ծախազիգեանց, Մահամերձ հայրենասէր** (38-9):
- [Յ. Կարինեան⁵], Ծոշանիկ** - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...» (39-40):
- [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա** - «Երբոր բացուին դռներն յոսոյ...», [Ֆրանս-ից փոխ.] **Ն. Ռուսինեան** (41-2):
- Տարագիրն⁶** (42-3):
- Գամառ - Քաթիպա, Երգ վանեցի աղջկան** (43-4):

² Մաղթանքը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրությունը:

³ Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 4 ծանոթագրությունը:

⁴ Ծատուրյան, Ալ., *Բանաստեղծութ.*, էջ 120-1:

⁵ Երգի տակ ստորագրության փոխարեն 3 աստղանիշ է գրված:

⁶ Երգի տակ ստորագրության փոխարեն 3 աստղանիշ է գրված:

[Կ. Ժ. Ռոմեժ դը Լիլ], *Լա Մարսելյենեզ*, [ֆրանս.-ից թրգմ.]
 Պ. Խ. Թերզեան (45-7):
 Ալեքսանդր Ծատուրեան, *Ժայռ եւ ծով* (47):
Մշոյ կսկծանք (48-9):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Պարերգ* - «Ռ՛ն, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...» (50-1):
 Մ. Պէշիկթաշլեան, *Եղբայր եմք մեք* (51-2):
Հայ բանաստեղծական առ ծիծեռնակ (53-4):
 Գ. Ծմաունեան, *Սիրէ՛ հայր* (54-5):
 Խ. եպս. Նար - Պէլ, *Թէ տային ինձի* (55-7):
 Աւետիք Իսահակեան, *Պանդուկողոյ լայ* (57-8):
 Աւետիք Իսահակեան, *Սիրոս լուռ շիրիս¹* (58):
 Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Արաքսի արտասունքը* (59-62):
Մայր Հայաստանի սուր² (63-4):
 Հ. Էկինեան, *Նա գիտէ (նմանողութիւն)* (64-5):
 [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ* - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [իտալ.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (66):
 [Մ. ֆոն Ծէնկէնդորֆ], *Մայրենի լեզու* - «Ո՛վ մեծասքանչ դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. Ե. Չազընեան] (67-8):
 Տարօնցի, *Բարբարոսի տիրելէն վերջը* (69-71):
 [Բ.] Տ. - [Պ. ³] Պատկանեան, *Ինձ համար չէ՛* (71-2):
 Աղանի Ֆէլէկեան, *Երգ հայ աղջկան* (73):
 Գ. Վ. Սրուանձտեանց, *Գողթնի քնարք* (74-5):
 Տարօնցի, *Քայլերգ* - «Ազատութեան ժամն երբ հնչէ...» (76-7):
 Գ. Ա. Դոդոնեանց, *Երգ պանդուխտ պատանեկի* (78-9):
 Հ. Էկինեան, *Ով կիսանը* (80-2):
 Հ. [Ե.] Վ. Չազընեան, *Ալոթիի խորհուրդը* (82-3):
 [Ռ. Պատկանեան], *Երգ քաջին Վարդանայ* (84):
 Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Ի Ծաւարշանայ դաշտին վրէժք* (85-6):
Հրածեշտ զինուորին (86-7):
 Տարօնցի, *Կը քնանայ* (88):
 Ռ. Սէտեֆնեան, *Երգ մեծին Վարդանայ* (89):
 Մ. Նալբանդեանց, *Մանկութեան օրեր* (90):
 Գ. Մորատեանց, *Խաչ, օգնեա՛ ինձ* (91-3):
 Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ջեհիհոն մանկանց* (93-4):
 Ե. Մելիքեան, *Որ հայ չիք վայ* (95-6):
Սուգ ջողայեցոց⁴ (96-7):
 Տարօնցի, *Արտուղն հայոց* (97-9):

Հ. Էկինեան, *Գերեզման պանդխտին* (100-4):
 Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Տեսիլ Հայաստանի* (104-5):
 Գամառ - Քաթիպա, *Հայի գանգաւորը* (105-6):
 Մենիկ Էլմասեան, *Աւետարեան առ Մայր Հայաստան* (107):
Առ մանկտին Գողթան⁵ (108):
Խոստումն, [ֆրանս.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (109-10):
 Խորխոսունի (Ս. Է. Ն.), *Մաղթանք վասն հայրենեաց* (111):
 Տարօնցի, *Հային թշուառութիւնը* (112-3):
 Յ. Ոսկան, *Նուէր առ Հայկուհի* (113-5):
 Յ. Մ. Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր...» (115-6):
 Ս. Ծափազիզեանց, *Գիշեր* - «Սիրո՛ւն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...» (117):
 Հ. Ղ. Ալիշան, *Ծոշանն Ծաւարշանայ* (117-8):
 Հ. Էկինեան, *Վիրաւոր զինուորին երգը* (119-21):
 [Թ. Մուր], *Վերջին վարդ*, [գերմ.-ից փոխ.] Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան (121-2):
 Պ. Դորեան, *Մանիշակ* - «Ո՛վ մանիշակ, մանիշակ...» (122-3):
 [Ռ. Պատկանեան], *Նկարիչ* (123-4):
Վտակ (124-5):
 Ն. Ռուսինեան, *Մանկիկ եւ արտուղիկ* (126-7):
 Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն* (127-8):
 Տարօնցի, *Հայ լեզուն* (129-31):
 Յ. Ծափնազար, *Արտասուք* (131-2):
 Ս. Ծափազիզեանց, *Աղջկայ երգ* (133):
Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...» (134):
 Ն. Զօհրապեան, *Արտուազդ ի վիճն Մասեաց* (135-6):
 [Ֆր. Բեռա], *Երգ հայրենի* - «Մի՛նչդեռ յոտով խայտայ բնութիւն...», [ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (137-8):
 Գամառ - Քաթիպա, *Վարդանի երգը* (138-9):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Առ աստղն հայրենեաց* (139-40):
 Հ. Էկինեան, *Իմ երկինքս* (141-2):
 Պ. Դորեան, *Լճակ* (143-4):
 [Յ.] Ալամդարեանց, *Անուրջք* (145):
 Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Հա՛յ մեռնինք* (146-7):
 Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Հայ հայրենիք* (147-8):
 Խորխոսունի, *Անձուկք հայրենեաց* (148-9):
 Լօնկֆէլօ, *Երգ կենաց* (150-1):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Առ սէր իմ Հայաստան* (151-2):
 Տարօնցի, *Սգաւոր սարեակը* (152-3):
 Ս. Ծափազիզեանց, *Կեցցէ՛ սուրբ գործը* (153-4):
 [Աղ. Արարատեան], *Ողբ Անի քաղաքին* (154-5):
Հայրիկճան⁶ (155-6):
Գիողական աղջիկ⁷ (157):

¹ Արտատպութեան աղբյուրն է, ստուգապես, «Մուրճ» ամսագիրը (1898, հմր 9, էջ 1227): «Լազվարթ երկի՛նք խորն ու անձեր» սկզբնատողով այս բանաստեղծութեան առաջին քառատողը հետագայում կրճատվել է (տե՛ս Իսահակյան Ա., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 162, հանված քառատողը՝ էջ 558, ծնթղթ. էջ 696): «Սրինգ»-ուճ գետիկվածը որոշ բառային տարբերութիւններ ունի. սկզբնատողն է՝ «Զվարթ երկինք խորն ու անձեր»:
² Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է դրված:
³ Երգը վերագրվել է Ռ. Տ. - Գ. Պատկանյանին: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 22 ծանոթագրութիւնը:
⁴ Երգի տակ դրված է Ս. վրդ. Զուղայեցի ստորագրութիւնը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրութիւնը:

⁵ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է դրված:
⁶ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է դրված:
⁷ Երգը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութիւնը:

- Ս. Ոսկանեան, *Սէր հայրենեաց* (158–9):
«Կոո՛ւնկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»¹ (159–61):
- Հ. Ա. վ. Բագրատունի, *Ի գահակալութիւն Տրդատայ* (161–3):
- Գ. Շմառնեան, *Երգ պանդխտի* - «Օտար երկիր, օտար պանդխտ լըր հեծեմ...» (163–4):
- Հ. Էկինեան, *Հայոց Նոր տարին* (164–6):
- Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Վարդան* - «Իմ հայրենեաց հոգի վարդան...» (166–7):
- Տաղ ի Գայլ* - *Վահան* (168–9):
- Ղ. վ. Փիրղալեմեան, *Աղասի եւ ընկերք իւր* (169–70):
- Խորխոռունի, *Ի Վահան Մամիկոնեան* (171):
- Տարօնցի, *Մէր քաջաց ընծանէր* (172–3):
- Երգ մարտի* - «Քաղցր հայրենեաց ազատութեանը համար...», *յու.ն.-ից թրգմ. Մ. Յ. Տամատեան* (173–4):
- Գ. Ապտուլլահեան, *Ի միութիւն հայոց* - «Ահա հրեշտակ ուկեփետոր թոռոցեալ բարձուստ երկնաճեմ...» (174–5):
- Յ. Գ. Սըլվանեան, *Ի հաստատութիւն սահմանադրութեան* (175–7):
- Խ. վ. Գալֆայեան, *Որտորք* (177–8):
- Պ. Դուրեան, *Իմ մահը* (178–9):
- Ն. Մէլգարեան, *Աւետարեր Հայաստանի* (179–82):
- Հ. Էկինեան, *Իմ կտակը* (182–4):
- Մ. Պէշիկթաշեան, *Երգ սահմանադրութեան* - «Ի՞՞՞՞՞՞՞՞ ամպերն որոտացին...» (185):
- Ռ. Յ. Պերպերեան, *Երգ ուսանողաց* - «Ուսանողներ եմք Հայկազուն...» (186–7):
- [Յ. Մալեգեան], *Օրոր* - «Անուշ քրնակն աչերն ստեր...» (187–8):
- Խ. Աբովեան, *Ողբ Աբովեանի* (189–90):
- Տարօնցի, *Սասունցի այրի կնկան երգը* (190–1):
- Ս. Մ. Գազանճեան, *Առ հայ մանկիկ* (192–3):
- [Մ. Մնակեան], *Երգ հայրենեաց* - «Հերիք, որդեա՛կը, այսօրան տարուան տառապանք...» (194–5):
- Յ. Քուչուրեզեան, *Հայրենեաց երգ* (195–6):
- Երգ գինորհիւն*, [*յու.ն.-ից թրգմ. Գ. Դոդոխեանց*] (197–8):
- Հ. Էկինեան, *Շոգեկառքը* (198–9):
- Ե. Մուրատեան, *Ջայն հայրենեաց* (200):
- Պ. Հ. Ադամեան, *Յիշեմ զքեզ* (201–2):
- Թ. Նազարեան, *Առ կոյսն ոխտար* (202–3):
- Ս. Հէրիմեան, *Պանդխտն առ լուսին* (203–4):
- Տ. - Գ. Պատկանեան, *Գիւղական կնոջ օրոցի երգ* (204–5):
- Հ. Պ. Վ. Մինասեան, *Արջաւանք* - «Արջաւեն քաջքն յասար ի ստր...» (206):
- [Պաղտասար Դակիր], *Տիգրանակերտի երգ* - «Ջիս քո սիրուն, ո՛վ նազելիի...» (207):
- Կ. Վ. Պաղեան, *Կոյսն հայոց* (208):
- Մ. Մամրեան, *Փոքրիկ աղջիկ եւ թռչնիկ* (209–10):
- Տարօնցի, *Գայլ Վահանին երգը* (210–2):
- Երգ շինականաց* (212):
- Ս. Շահագիդեան, *Առաջին սէր* (213):
- [Մ. Թաղիսիդեան], *Հայկ - երգ* (214):
- Խորխոռունի, *Ազգատեաց* (215):
- Հ. Ղ. վ. Ալիշան, *Պիպուզ Աւարայրի* (216):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Իմ երգը* - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (217):
- Աշըղ Ծիրին, *Տիգրանակերտի բառախառն* (218):
- տկ. [Ռ.] Մադարեան, *Առ Հայաստան* - «Ա՛հ, Հայաստան, Հայաստան...» (219):
- Խ. վ. Գալֆայեան, *Երգ շրթայակապ հայոց* (220):
- Խ. Աբովեան, *Նազլուի սուգը* (221–2):
- Մ. Ս. Յ. Անդրէասեան, *Տարագիր հայ գինոր* (223):
- Հ. Էկինեան, *Ես կը սիրեմ* (224–6):
- [Պ. - Ժ. Բերանժէ], *Աղքատ կին*, [*յու.ն.-ից փոխ.*] Կոմս Էմմանուէլ՝ Միքայել Նալբանդեանց (226–7):
- Աշըղ Ծիւան, *Այծեամին երգը* (227–8):
- Տարօնցի, *Հայոց արագիլ* (229–30):
- Մ. Պէշիկթաշեան, *Երգ ի մահ զէթուցի պատանու* (231–2):
- Հ. Էկինեան, *Հրաժեշտ* (232):
- Ջան գիւլում, ջան ծաղիկ*² (233–4):
- [Սայեաթ - Նովա], *Ղարիպ բըրբուլ* - «Ուստի՞ գո քաս, դարիպ բըրբուլ...» (235):
- Գամառ - Քաթիսա, *Ջատիկ* - «Հողմը հնչեց ի հարաւէն...» (236):
- Տարօնցի, *Վանառուած հայ աղջկան երգը* (237–8):
- Յ. Մ. Ս., *Ի վրէժ* (238–9):
- [Ղ. Աղայեան], *Դէ՛՛՛ն, մանիք, մանիք*³ (239–40):
- Հ. Էկինեան, *Առ Հայկանուշ* (241–2):
- Երգ Մօնթթօնի* (242):
- Դաժան բաղդը*, լաւ. Մ. Տաղլեան (243–4):
- Վարդուի սիրականը*, լաւ. Մ. Տաղլեան (244–6):
- Մահամերձ հայրենասէրը* (246–7):
- Գ. Բարխուդարեան, *Աննաման* (247–8):
- Երգ ի բաժակ* (248):
- Ժանկ* (249–255):

Նկարների ցանկ՝

Դիմանկարներ՝

² *Ջետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:*

³ *Նրա «Ճախարակ» խորագրով ոտանավորն է 2-րդ տնից սկսեալ եւ մասամբ փոփոխված (Հմմտ. նրա եժ, Հտ. Ա, էջ 239-40):*

¹ *Երգի տակ գրված է Ղարիպ Ղուբլվէթ ստորագրութեամբ: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութեամբ:*

- Հայկ Նահապետ, էջ 16
- Վահան Մամիկոնեան, էջ 32
- Գալլ Վահան, էջ 48
- Կարմիրն Վարդան, էջ 64
- Սաթենիկ, էջ 80
- Քաջակորովն Մուշեղ, էջ 96
- Ներսեն Կամսարական, էջ 112
- Ղևոնդ երեց, էջ 124
- Մովսէս Խորենացի, էջ 128
- Տիգրան Բ, էջ 144
- Արտաշէս Բ, էջ 160:

- Լուսանկարներ`
- Մ. Մարգարեան (ճակատանկար)
- Խրիմեան Հայրիկ, էջ 176
- Գամառ - Քաթիպա, էջ 192
- Ռաֆֆի, էջ 208
- Հ. Էկիեան, էջ 240:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 7986:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1901

190. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ԲԱՐԵՓՈՒԵԱԼ ԵՒ ՃՈՒՍՏԵԱԼ, Հրատարակեց Յ. Գ., Բ տպագր., Վառնա, տպ. «Իրաւունք» լրագրոյ, Варна, печатница “Взаимность”, 1901, 125, [3] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Հրատարակիչ Յ. Գ., Յառաջարան, 1901 18/2, Վառնա (3):

Ա. Մաղթանք - «Տէր, կեցո՛ր դու զՀայս...»¹ (5-6):

Բ. Պերճ Մուշու, Տալվորիկի քայլերգը (6-8):

Գ. Խ. Վ. Գալֆայեան (Խ. և. Ն.), Երգ շրթայակապ հայոց (9):

Դ. Մ. Փորթուգալեան, Ողբ - «Ա՛յս հայրենիք, գանձս տ հոգիս...»² (9-10):

Ե. [Մ. Թաղիադեանց], Արամ - երգ (10-1):

Զ. Երգ մարտի - «Քաղցր հայրենեաց ազատութեանը համար...», (Թրգմ. Ի յուն.) Մ. Յ. Տամատեան (11-2):

Է. Սիմոն Հ. Մ. Ֆէլէկեան, Ի քաջն Վարդան - «Իմ հայրենեաց արեւ Վարդան...» (12-3):

Ը. [Մ. Պէշիկաշեան³], Ի սգալի մահ զէթունցի պատանուդ (13-5):

Թ. Սիմոն Հ. Մ. Ֆէլէկեան, Իդձ պանդխտի - «Թողէ՛ք զիս անէծք, ոճիրք մշտատես...» (15-6):

Ժ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուցքը (16-9):

ԺԱ. Գ. Ա. Դողոխեանց, Երգ պանդխտ պատանեկի (19-20):

ԺԲ. Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (20-2):

ԺԳ. Մ. Պէշիկաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (22-3):

ԺԴ. Արտասուք Հայաստանի - «Քանի տարի է, հայրենիք սիրուն...» (23-4):

ԺԵ. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Տեսիլ Հայաստանի (24-6):

ԺԶ. Հրաւեր - «Ազատութեան այն վառ սէրը...» (27-8):

ԺԷ. Երգ ոսմակալան - «Ահա՛, մայրիկ, ահա՛ կերթամ...» (28-9):

ԺԸ. [Մ. Մանկեան], Երգ - «Հերիք, որդես՛կ[ը], այսքան տարուայ տանապանք...» (29-30):

ԺԹ. [Ռաֆֆի], Երգ - «Ձա՛յն տոր, ո՛վ ծովակ, ինչո՞ւ լոռս ես...» (30):

Ի. Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն (30-2):

ԻԱ. Սուգ Մօրն Հայաստանի (32-3):

ԻԲ. Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեան), Ազատութիւն - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (33-4):

ԻԳ. Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թոքը (35-6):

ԻԴ. Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեան), Իտալացի աղջկայ երգ⁴ (36-8):

ԻԵ. Երգ - «Հասաւ արդ ժամ փառաց, օ՛հ եկէք, Հայեր...» (39):

ԻԶ. Ե. Մելիքեան, Որ հայ՝ չիք վայ (39-40):

ԻԸ. Մ. Պէշիկաշեան, Եղբայր եմք մեք (40-1):

ԻԸ. [Մ. Ծանիկեան], Զօն առ Խրիմեան Հայրիկ (42):

ԻԹ. Խոստման, [Ֆրանս.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկաշեան (42-4):

Լ. [Լ. Ծանթ], Երգ - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ...» (44):

ԼԱ. Ղ. Վ. Փիրղալեմեան, Աղասի եւ ընկերք իր (45-6):

ԼԲ. Պար նաւաստեաց (46-7):

ԼԳ. [Յ. Կարինեան], Ծուշանիկ - «Է՛րո հետանաս քո մայրենի աշխարհից...» (47-8):

ԼԴ. [Գ. Միրիմանեան], «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (48-9):

ԼԵ. Երգ - «Երբ որ ազգին գահը փլաւ...» (49-50):

¹ «Մաղթանք»-ը վերագրվել է Մ. Թաղիադեանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրութիւնը:

² Նրա «Հառաչանք» («Նպատակիս հասնիմ միայն» սկզբնատողով) երգն է՝ 1-2-րդ աների ետեւառաջությամբ եւ որոշ բառային տարբերութիւններով:

³ Բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Ս. Հ. Մ. Ֆելիկեանին: Տե՛ս 226-րդ էջի հմբ 2 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Երգի տակ նշված է իբրեւ թարգմանութիւն իտալերենից: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրութիւնը:

ԼԶ. **Քայլերդ Ջէյթունի** - «Քանի՛ թմրինք, բա՛ւ է, եղբարք...» (50-1):

ԼԷ. **[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա** - «Երբոր բացուին դռներն չուստ...», [փոխ. ֆրանս.-ից] Ն. Ռուսինեան (51-2):

ԼԸ. **Պերճ Մուշու, Քայլերդ Սասնոյ** (52-5):

ԼԹ. **Խորէն եպս. Նար - Պէյ, Հա՛յ ասորինք** (55-7):

ԽՍ. **[Ս. Հ. Ֆէլէկեան¹], Երգ** - «Թէ թեւ ունէի, ո՛ր կը թռչեի...» (57-8):

ԽՍԱ. **Հայաստան աշխարհ** (58-9):

ԽԲ. **[Ս. Հ. Ֆէլէկեան], Ողջոյն** - «Ողջոյն սուէք իմ հայրենեաց...» (59-60):

ԽԳ. **Երգ** - «Արի՛ք ընկերք քաջակորովք...» (60-1):

ԽԴ. **Խ. վ. Գալֆայեան, (Խ. Ե. Ն.), Որտորք** (61-2):

ԽԵ. **[Մ. ֆոն Ծէնկէնդորֆ], Մայրենի լեզու** - «Ո՛վ մեծապառնջ դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ.] Բ. Ե. վ. Չազրճեան (62-3):

ԽԶ. **[Մ. Զօզնեան], Հրաւեր** - «Տեսէք, աղանիկն Նոյեան տապանին...» (64-5):

ԽԷ. **Հ. Ա. վ. Բագրատունի, Ի գահակայութիւն Տրդատայ** (65-6):

ԽԸ. **Երգ բաժակի. վասն միութեան** (67-8):

ԽԹ. **Յ. Աճեմեան, Հովիտ, հովուրի** (68-70):

ԾՄ. **Մ. Պէշիկթաշեան, Զեփիտ մանկանց** (70-2):

ԾԱ. **Խրախոյս** - «Հայրենեաց սիրով վառուած վեհ սրտեր...» (72-3):

ԾԲ. **Երգ** - «Ռուսական պետութիւն՝ Հայեր, ըսաւ աշխարհի...» (73-4):

ԾԳ. **Երգ առ Եզնիկ** (74-5):

ԾԴ. **Գամառ - Քաթիպա, Հայի գանգատ** (75-6):

ԾԵ. **Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը** (76-7):

ԾԶ. **Կոռնկ** - «Կոռնկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»² (77-9):

ԾԷ. **Տարագիրն** (79-80):

ԾԸ. **Երգ Կարնոյ** (80-1):

ԾԹ. **Երգ Մճթոնի** (81-2):

Կ. **Զօն Խրիմեան Հայրիկի** (82-3):

ԿԱ. **Ողբ** - «Հայրենիքի մէջ մեր եղբարք կողբան...» (83-4):

ԿԲ. **[Մ. Թաղիադեանց], Հայկ - երգ** (84-5):

ԿԳ. **[Գ. Սրուանձտեանց], Երգ Վարդանայ** (85-6):

ԿԴ. **Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Մեծն Վարդանի երգը** (86-8):

ԿԵ. **Զ. Զարեհեան, Երգ Սաթենիկին** (88-9):

ԿԶ. **Մ. Պէշիկթաշեան, Հայ քաջորդի** (90):

ԿԷ. **Մ. Պէշիկթաշեան, Թաղումն քաջորդւոյն [նմանող. Ռուֆի]** (91-2):

ԿԸ. **Հայուն ողբերգը** (92-5):

¹ Տե՛ս ՀԳ, Հտ. Բ, էջ 312-3:
² Երգի տակ գրված է Ղարիպ ստորագրութիւնը: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը:

ԿԹ. **Լեւոն Զ ի Փարիզ իր կորուսեալ գահը կողբայ** (95-6):

Հ. **Ղարիպ - Ղուրպէթ, Զէյթունցոց ոխտը** (96-7):

ՀԱ. **Ղարիպ - Ղուրպէթ, Յեղափոխականը** (97-9):

ՀԲ. **Երգ** - «Թո՛ղ կորնչին տաճիկները...» (99-100):

ՀԳ. **Խորէն եպս. Նար - Պէյ, Հա՛յ մեռնինք** (100-3):

ՀԴ. **Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Առ սէր իմ Հայաստան** (103-4):

ՀԵ. **Ս. Պ. Պ. Փափազեանց, Իդձ առ Հայաստան** (104):

ՀԶ. **[Կ. Ա. Բոզի], Երգ մարտի** - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», (թրգմ. յիտալ.) Մ. Պէշիկթաշեան (105):

ՀԷ. **Հ. Ղ. վ. Ալիշան, Վրէժ ի Շաարշական դաշտին** (105-8):

ՀԸ. **Թ. Նազարեան, Առ Մայրն Հայաստան** - «Երկիր քաջազանց, քանի՛ սուգ աչեր...» (108-9):

ՀԹ. **Յ. Գ. Սըվաճեան, Ի հաստատութիւն սահմանադրութեան** (109-11):

Ձ. **Յ. Չաքրեան, Ի սօնախմբութիւն տ. Ներսէս պատրիարքի Վարժապետեան** (111-2):

ՁԱ. **Գ. Բարխուդարեանց, Աճնման** (112-3):

ՁԲ. **[Զիւանի], Առ Հայաստան** - «Մեր սիրուն վայելչական տեղեր օտարներն են առեր...»³ (113-4):

ՁԳ. **Միքայէլ Նալբանդեան, Մեծն [Վահան⁴] Մամիկոնեանի պատասխանը** (114-6):

ՁԴ. **Երգ** - «Կոռեցէ՛ք, սղերք, կոռեցէ՛ք քաջ - քաջ...» (116-7):

ՁԵ. **Ե. Մորստեան, Զայն հայրենեաց** (117-8):

ՁԶ. **Գամառ - Քաթիպա, Վերջաբան** (118-9):

ՁԷ. **Երգ հայրենասիրական** (119-20):

ՁԸ. **Մ. Փորթուզալեան, Վտարանդին** (120-1):

ՁԹ. **Պ. Դուրեան, Իմ մահը** (121-2):

Ղ. **Երգ պանդխտութեան** (122-3):

ՂԱ. **Ն. Զօհրապեան, Արտաւազդ ի վիճն Մասեաց** (124-5):

ՂԲ. **Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը** (125):

Ծանկ [1-3]:

ԾԱճ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:
Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587: Թէոփիկ, ՏՏ, § 448, էջ 191: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 183: Մագմանյան, էջ 38:
Գրիսկն՝ «Արմենիա» 1901, հմր 13 (ըստ Ղազիկյանի):
Գրծնթն՝ «Իրաւ.» 1901, հմր 77՝ 20 /Ժ, էջ 4:

³ Կարձված է նրա «Բո փափազով վառվում եմ, արի, սիրական, ո՛ւր տեղ ես...» սկզբնատողով երգի 9-10, 3, 2, տողերից եւ «Ազգուբացը» խորագրով երգի 1-2 քառատներին՝ որոշ բառային տարբերութիւններով:
⁴ Սխալմամբ տպագրված է՝ Վարդան:

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1901, 12/բ/2, «Նոր հրատ», հմր 61:
«Բազմ» 1901, 12/բ/1 «Մատենագրություն»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱ, ՀԳ:

191. ՎԱԶԳԷՆ. ԵՐԳԱՐԱՆ, Հաւաքեց Տիբրան Տէրոյ-
յեան (Վազգէն), Պօսթըն, տպ. «Հայրենիք»-ի, 1901,
607 էջ, 8 թերթ նկար, 8⁰:

Վազգէն, Ձօն Վարդանի եւ Յովհաննէսի անմոռաց յիշա-
տակիւն¹ (5):

Բվնդ.՝ Հրատարակիչները, Երկու խօսք հրատարակիչներու
կողմէն (7):

Տիգրան Տերոյեան (Վազգէն) (1873-1898 թթ.) [համառոտ
կենսագրական ակնարկ] (9-15):

Վազգէն, Չուխ - Կեստուկ (16):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը (17):

Ս. Ծախազիզեան, Մահամերձ հայրենասէրը (17-8):

Յ. Գ. Սըլվանեան, Ա. տարեդարձ Ազգ[ային] սահմանա-
դրութեան (18-9):

Բաֆֆի, Վանայ ծովակ (20-2):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայրորը, [ուսու.-ից փոխ.] Ք. Պատկանեան
(22-3):

Աշըգ Զիւան, Այծեամ (23):

Նաւաստիի պարը (24):

Ռասանդ - «Այն ի՞նչ ազգ է, այն ի՞նչ ցեղ է...», [գերմ.-ից
փոխ.] Ք. Տ. - [Պ.] Պատկանեան (25):

Հ. [Ե.] Վ. Չազըճեան, Ակոռիի խորհորդը (25-6):

Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Վրէժք ի Ծաւարշան (26-8):

[Յ. Մալեգեան], Օրօր - «Անուշ քընակն աշերն ստեր...»,
«Բ[ուր.] Ս [ազ.]» (29-30):

Ե. Մելիքեան, Երգ - «Արկածք հայոց ժամանակին ընդ
անի...» (30-1):

Աշըգ Ծիւան, Ընկերը - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը
մարդուն...» (31):

Գամառ - Քաթիպա, Օրօր - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պար-
տէզ, մերին...» (32):

Ն. Մէզպորեան, Աւետարեք Հայաստանի (33-4):

Ա. Վ. Արարատեան, Անի քաղաք (34-6):

Գամառ - Քաթիպա, Հայոց գինի - «Բաժակներ առնո՛ւնք,
եղբա՛րք...» (36):

Գողթան մանկուիք (37):

Գ. Ծերենց, Կարօտ առ Խրիմեան Հայրիկ (37-8):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Մահ հայրորդայն (38-9):

¹ Էջատակում նշված է՝ «Լուսատուլած Վազգէնի ձեռագրէն»:

Պ. Դուրեան, Իմ մահը (40):
Պ. Վ. Նաթանեան, Ջիւնորի մօր խօսքը (41-2):
Գամառ - Քաթիպա, Ղարիբ մշեցի (43):
Գ. Վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակք (44-5):
Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թուքը (45-6):
Մ. Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք (46-7):
Ա. Յովսէփեան, Հայր Ամերիկայում (47-9):
Ի զէ՛ն, Հայեր² (49-50):
Ա. Հայկունի, Հայաստան - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը կանչէ...»
(50-1):
Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Վարդան - «Իմ հայրենեաց հոգի վար-
դան...» (52):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (53):
Պ. Դուրեան, Լճակ (53-5):
Գ. Ծմաւոնեան, Սիրէ՛ հայր (55):
[Ռ. Պատկանեան], Հայաստանի սուգը (56):
Հայ հայդուկներ (57-8):
Գամառ - Քաթիպա, Վարդանի երգը (59-60):
Ս. Սափարեանց, Հայ գիղացի (61):
Երգ շինականաց (62):
Ք. Տ. - [Պ. ³] Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (62-3):
Գ. Թաղէտեան, Պատերազմի կոչ (63-4):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը (64):
Վազգէն, Աւետարեանի յիշատակին (65):
Նոր տարի - «Օ՛ն, փութացէ՛ք, հասնալ է ժամ...» (66):
Բաֆֆի, Հասօի երգը (67):
Կըռոյ, Հիմի է՛լ չտեսնը (67-9):
[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացտին դռներն յուսոյ...»,
[ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսիճեան (69-70):
[Մ. ֆոն Օճէկէնորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծաւարանչ դու
լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. հ. Ե. Վ. Չազըճեան] (70-1):
Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս
զով...» (72):
Կոչ մարտի - «Տղա՛յք, ժողվըրիքը հետունէն ու մօտէն...»⁴ (73):
Ս. Ծախազիզեան, Աւետարեք աշեր - «Աւետարեք աշեր,
ստերակ...» (74-5):
Լեւոն Վեցերորդ (75-6):
Մշեցոց խղճուկ ձայն (76-7):
Մ. Գաբամաճեան, Տարագիրն (78):
Աղաւնի Ֆէլէկեան, Հայ աղջիկը (79-80):

² Երգի բանաստեղծական բնագրի հեղինակն է Ստեփան քհնյ. Դեմիրճօղլյանը (ըստ Դ. Դեմիրճյանի անձնական արխիվում գրանցված՝ Ստեփան Դեմիրճօղլյանի «Երգարանի» տե՛ս Դ. Դեմիրճյան, Եժ, հտ. 14, էջ 571 (ծնթղթ. հմր 6):
³ Ք. Պատկանյանի Հայրանվան (Պետրոս) սկզբնատուրի փոխա-
րեն տպագրված է՝ Գ.:
⁴ Երգի տակ նշված է «Կրօնական երգէ մը բարեփոխուած»:

[Գրոսսի], *Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ*, [Թրգմ. (80):
 Գամառ - Քաթիպա, *Արաքսի արցունքը* (81-4):
 [Ի. Կոլլով], *Գերիի երգը*, [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուչուպե-
 գեան (84-5):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Հայրենիքի աստղին* (85-6):
 [Անդրէաս Արծկեցի¹], *Որկրամոլի աղօթքը* - «Արեւելք առա-
 ջին...» (86-92):
 Մ. Պեշիկթաշլեան, *Հայրորդիի թաղումը* (92-3):
 [Մ.] Մնակեան, *Արդար գայրոթ* (93-4):
 Մ. Մարտիրոսեան, *Կտրիճի ձայնը* (95):
 Ս. Նազարեանց, *Մայրենի լեզու* - «Մայրենի լեզու, մայրենի
 բարբառ...» (96):
 Ե. Մուրատեան, *Հայրենիքի ձայնը* (97):
 [Լ.] Ծանթ, *Ես պատրանքը սիրեցի* (98-9):
 Գ. Դոդոխեան, *Պանդոխտը ծիծեռնակին* (99-100):
Զինորի գագաթումը (100-1):
 [Ռ.] Սէտեֆանեան, *Պատերազմի երգ* (102):
 Գանգառ - «Իմ հայրենիք թշուառ, անտեր...» (103):
 [Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան²], *Ողջոյն* - «Ողջոյն տուէք իմ հայրե-
 նեաց...» (104-5):
 Վազգէն, *Մատնիչ* (105-6):
 Գ. Թաղէտեան, *Երգ* - «Երբ այլեկոծ ծովու վրայ...» (107):
 Գ. Միրմանեանց, *Հայոց աղջիկներ* - «Հայոց աղջիկներ՝
 ձեր հոգուն մատաղ...» (108-9):
 Մ. Պեշիկթաշլեան, *Զեփիտ* - «Դու փափկաթեւ մանկիկ
 զեփիտ...» (109-11):
 Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Կարօտ* (111-2):
 Գամառ - Քաթիպա, *Հայ գիւնոր* - «Մասսի ճակատին ամպ-
 րոպ պատեցաւ...» (113):
 Ա. Յ. Այվազեան, *Առ Հայաստան* - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Հա-
 յաստան...» (114):
 Ս. Գիւլզատեանց, *Սաթենիկ* (115):
 [Թ. Մուր], *Վերջին վարդ*, [գերմ.-ից փոխ.] Գ. Տ.- Պ. Պատ-
 կանեան (116):
Ազատութեան սէրը, [Թրգմ.] Մ. Յ. Տամատեան (117):
Պանդոխտը (118):
 Մ. Փոթթուգալեան, *Կուի կոչ* (118-20):
 Ս. Սափարեանց, *Հայր Հաւատամքը* (120-2):
 Հ. Ղ. Ալիշան, *Պիպուն Աւարայրի* (122):

Գամառ - Քաթիպա, Ռափայէլ Պատկանեան [համառոտ
 կենսագրական ակնարկ] (125):
 Գամառ - Քաթիպա, *Թալանած գեղը* (126-7):
 Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Երգ միութեան* - «Եկաւ ժամանակ բարե-
 կամ բաղդին...» (127-8):
 Մ. Նալբանդեանց, *Հայ աղջկայ երգը* (129-31):
 Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Տեսիլ Հայաստանի* (131-3):
 Ն. Թաղէտեան, *Ազատութեան միջոցը* (134-5):
 Գամառ - Քաթիպա, *Հայ երիտասարդի երգը* (135-7):
 [Ֆր. Բեռա], *Հայաստան* - «Մինչդեռ յուսով խաչտայ բնու-
 թիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պեշիկթաշլեան (137-8):
 Ս. Սափարեանց, *Վանի կտորածը* (138-9):
Աղջիկ (139-40):
Պանդոխտն առ կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ
 եմ ձայնիդ...» (140-2):
 [Պ. Ժ. Բերանժէ], *Աղքատ կին*, [ռուս.-ից փոխ.] Մ. Նալ-
 բանդեանց (142-4):
 Պ. Դուրեան, *Տրտմեջք* (145-6):
 Խ. եպս. Նար - Պէլ, *Պանդոխտն առ ամպ* (147-8):
 Գ. Գասարեան, *Սիճամարտ* (148-50):
Կարնոյ շարժումը (150-1):
 Գամառ - Քաթիպա, *Օրորոցի երգ* - «Քո՛ւն էղիք, պալաս,
 աչքը՞ խոփ արա՛...» (151-2):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Յորդորակ* - «Հայրենեաց սիրով վա-
 ռուած վեճի սրտեր...» (153-4):
Պանդխտի երգը - «Հեռու եմ քեզմէ, օտար երկրի մէջ...»
 (154-5):
Արքածը, [գերմ.-ից թրգմ.] Գ. Դոդոխեան (156):
 Յ. Մ. Ա., *Ի վրէժ* (157):
Տարօցի, Խրատ - «Երբ որ ազգին գահը վերցաւ...» (158-9):
 Ղ. Աղայեանց, *Դէ՛ճ, մանիք, մանիք* (159-60):
 Մ. Պեշիկթաշլեան, *Գիւնի* - «Անմահ, անուշ դու գիւնի...»
 (161):
 Խ. եպս. Նար - Պէլ, *Հա՛յ ասրիկը* (162-4):
 Կ. Դ. Տակեւեան, *Ազատութիւն* - «Ո՛վ քաջագունք, ձեզ
 հրաւեր...» (164-5):
Միութեան կոչ (165-6):
Միրաճարի երգը - «Ածու մէ՛ք ցանի, սատաւ նարգիզ ի...»
 (167):
 Գամառ - Քաթիպա, *Հայի արիւն* (168-9):
Գողթան մանկտիք (169-70):
 Ղ. Վ. Փիրղալեմեան, *Աղասիւն եւ իր ընկերները* (170-1):
 Յ. Կարինեան, *Շուշանիկին* (172):
 Մ. Փոթթուգալեան, *Վտարանդին* (173):
Օրորոցի երգ - «Միրամեզիկ սիրուն աղջիկ...» (174):

¹ Տարը վերնագրովի է Միքայիլ սրկ-ին: Տե՛ս 214-րդ էջի հմբ 8 ծանոթագրութիւնը:
² Երբեք տակ գրված է Գ. Երեմից ստորագրութիւնը: Ս. Հ. Ֆելէկե-
 յանի «Ողջոյն Հայուն» վերնագրով երգն է՝ թերի եւ որոշ բառա-
 յին տարբերութիւններով (օր.՝ Ծրդ տողի՝ «Հոգի տուէք անկեալ
 Հայուն» փոխարեն՝ «Ուսում տուէք ամեն Հայուն») տպված է Գ.
 Երեմիցի ՍԹԲ ժողովածուի մեջ հետեւյալ նշումով «1866 Հին
 Բայագիտ» (տե՛ս էջ 39-40):

³ Սխալմամբ տպագրված է՝ աչքերդ:

Ն. Զօհրապետան, Արտաւագդի ի վիճն Մասեաց (175–6):
Ս. Պ. Պ. Փափագեանց, Պարեթր - «Հայրագո՛նք, պար
 բունենք...» (177):
Հ. Ղ. վ. Այիշան [համառոտ կենսագրական ակնարկ] (181–2):
Մ. Պէշիկթաշլեան, Հայրորդի - «Ապառաժոտ լեռան մը
 կող...» (183):
Գամառ - Քաթիպա, Անվերջ գանգատներ (184–5):
Ղարիպի եարոջ երգը (185–6):
Տ. Ս. Լեւոնեան, Յուշքեր (187–9):
Խ. Յ., Ինչո՞ւ ես լալիս (189–90):
Մ. Նալբանդեանց, Յիշենք (191–2):
Տ. Փափագեան, Առ Մայրն Հայաստան - «Առ ընկալ ի
 գիրկը, Մայրը Հայաստան...» (193):
Գ. Ապտուլլահ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփե-
 տուր թողցեալ բարձուտ երկնաճեմ...» (194–5):
[Մ. Փորթուգալեան¹], Արմենոսի - «Աւերակաց երկրի մը մէջ
 գահերու բեկորներ...» (196–7):
Մարշ - «Արի՛ք, ընկերք քաջակորով [ք]...» (198):
Երգ - «Ահա՛, եղբարք, ինչպէ՞ս պատմեմ...» (198–9):
Ա. Վ., Մշեցի հայի կտակ (199–201):
Տ. Ամիրջանեան, Երգ - «Աւարայրի մէջ խելար եւ մղար...»
 (202):
Գեղջուկ (202–3):
Երգ բաժակի (204–5):
Խ. Խրիմեան, Կարօտ առ Վարագ (205–6):
Մ. Փորթուգալեան, Ի միութիւն հայոց - «Ա՛լ թող դադրին
 արցունք հայուն աչերէն...» (206–7):
Գագիկի մահը (208–9):
Ս. Ծափագիզեան, Գերի հայի աղօթք (209–10):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Ռսանող - «Երբ որ հողից մարդ
 դարձայ...»² (210–1):
Թ. Նազարեան, Առ Մայրն Հայաստան - «Երկիր քաջա-
 ցանց, քանի՞ սուգ աչեր...» (212):
Մագնոս Պարթեւեան, Զինուոր (213–4):
[Յ. Չաքրեան³], Երգ - «Ելէ՛ք, եղբարք, բողբոսեալու...»
 (214–5):
Մ. Փորթուգալեան, Հառաչանք Արմենոսուն (215–7):
Կ. Յ. Պուզեան, Հայրիկն հայրենեաց (217–8):
Ղ. վ. Փիրղալեմեան, Մահ Ագրիպասի (219–20):
Ռաֆֆի, Հասօի երգը (221):
Քամառ - Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանապատի (222–3):

Պետրոս վրդ. Ղափանցի, Երգ - «Առաւօտեան քաղցր եւ
 անուշ հովերըն...» (223–5):
Խանութ Եւա ջան (225–6):
Քամառ - Քաթիպա, Նոր տարի 1879 - «Երնէ՛կ, թէ այս նոր
 տարին...» (226–7):
Ժողովրդական երգ - «Իմ գլխու ֆայթէն կիտամ...» (229–30):
**Տիգրան Ամիրճանեան, Պանդուխտ վասպուրականցին իր
 ընկերին** (230–2):
[Երեւնց⁴], Երգ Ռոբէնի, «Թորոս Լեւոնի» (233):
Քամառ - Քաթիպա, Երգ Վարդանայ - «Լըռեց: Ամպերը
 եկան ծածկեցին...» (234):
Քամառ - Քաթիպա, Բողոք առ Եւրոպա (234–6):
Գինեմուներ (236–7):
Քաջ Վարդան Մամիկոնեան (237–8):
[Յ. Կարինեան], Վարդանի եւ իրա զօրաց երգը (238–9):
Գրօսի, Երգ բանտարկելոյ, թրգմ. (239–41):
Քամառ - Քաթիպա, Վանեցոց աղօթքը (241–2):
[Ճահրատ], Սասուն - «Իսլամական գոռ վաշտերը կատա-
 ղի...» (242–3):
Երգ մահուան (244):
Մ. Նալբանդեանց [համառոտ կենսագրական ակնարկ]
 (247–8):
Մ. Նալբանդեանց, Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն
 այն օրից...» (248–50):
Զողայեցոց սուգը⁵ (250–1):
Ա. Յովսէփեան, Մօտայի ազգաւերը (251–2):
Աղբիւր ջան (253–4):
Երգ - «Հայր բանտէն չի վախճար...» (255–6):
Զէյթունցիք - «Զէյթունցի ենք մենք քաջագունք...»⁶ (256–7):
Հայրուկներ - «Խաղաղ դաշտի որդի՛ք, լեռները ելնէ՛նք...»
 (257–8):
Խ. Արմեան, Աղասու երգը (259–62):
Սիրահարներ լուսնակ գիշերով (263):
Գարեգին (264–5):
Արքեպոսի կտակը, թրգմ. Գ. Բարխուդարեան (265–6):
Քամառ - Քաթիպա, Աղասու մօր երգը (267):
Կարօտ հայ սրանդիտի (268–9):
Երգ Մօնթոնի (269):
Քամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն (270–1):

¹ Մ. Փորթուգալեան, «Նմոշչներ...», էջ 6-10: Բանաստեղծութեան տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է գրված:
² Նշված է իբրև թարգմանություն գերմաներենից: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 15, նաև՝ 213-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրությունները:
³ Տե՛ս «ՓՀ», 1881, III տ., տետր Ա, էջ 2: Նաև Էիսաբլեան Ա., ՊՀԶԿԵԱ, էջ 120:

⁴ Չափածո հատված է «Թորոս Լեւոնի» պատմավեպի ԺԳ գլխից (տե՛ս նրա Երկեր, էջ 102-103):
⁵ Երգի տակ գրված է Ս. վրդ. Զուլայեցի ստորագրությունը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրությունը:
⁶ Ա. Ղազարյանի կարծիքով, այս երգը հավանաբար սերում է գեյթունցի Հ. Չաքրյանի հեղինակած «Զէյթունցի ենք, ժայռի ձագ ենք» սկզբնատողով երգից (ծանոթագրության մեջ հեղինակ է համարվել Հ. Չաքրյանը, տե՛ս ՀԺԹԶ, էջ 20, 70-1, ծնթգր. էջ 275):

Ղ. Աղայեան, Առ Հայրիկն Խրիմեան - «Թող բարձրացնեն ճոխն, աղաղակ...» (271-2):

Քամառ - Քաթիպա, Հաստատ յոյսը (272-3):

[Եղիշէ սրկ.], Հայաստան - «Ի քեզ անկայ, Հայաստան...» (273-5):

[Ղ. Աղայեան], Արմավանցիներու գովասանական երգը (275-6):

Մ. Մամուրեան, Մայրիկս (277-8):

Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ...» (279):

Պ. Հ. Արամեան, Վանի մէջ (279-81):

[Ղ. Աղայեան], Հովիտի անկողինը, «Արի՜նք Հովուական» (281-2):

Գ. Բարխուդարեան, Անճման (282-3):

Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Ծաւարշանի Ծուշանը (283-8):

Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին [էս] էն օղին է...», [Թրգմ.]

Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (288-9):

Քամառ - Քաթիպա, Վանեցի կտրիճներ (290):

Խորէն եպս. Նար - Պէլ, Որտորք (291):

Մ. Նալբանդեան, Վահանի երգը (292-3):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (294-5):

Հ. Ծանկեան, Առ Խրիմեան Հայրիկ - «Հայրիկ, Հայրիկ, քո հայրենիք...»¹ (295-6):

Խրիմեան Հայրիկ [համառոտ կենսագրական ակնարկ] (299-302):

Հայոց Հայրիկ, Ողբացեալ զինորի յիշատակ (302-4):

Ժենիա, Աքորի մէջ (305-7):

[Ա. Կամպիօն²], Քաղցած գայլեր, [ազատ փոխ.] Հայ - Գուսան (307-8):

Հայ - Գուսան, Սերորի յիշատակին (309-11):

Պարերգ - «Անճրեւն եկաւ շողալէն...»³ (311-4):

Մ. Փ., Երգ մսանողաց - «Բաւական է մեզ մտաց զբաղմունքն...» (314-5):

[Ֆախրատ], Քաջ Արաբօի երգ (316):

Տ. Տէրոյեան, Զմռնաս իս (317-8):

Տ. Տէրոյեան, Քեզ չեմ մոռնար (318-9):

Պանդուխտ վանեցու վառ իղձերը (319-21):

Տ. Ամիրջանեան, Երգ - «Լո՛ւէ՛, թո՛չնիկ սիրահար, բնութեան համայն կա՛ց ունկնդիր...» (321-3):

[Մուրատ Խիկար], Տաղ Զատիկ - «Մարտըն կուգայր ծաղկընէրով...» (323-4):

Երգ - «Ռուսական պետութիւն, հայեր. ըսաւ աշխարհի...» (324):

Սասունցիներու գանգատը (325):

Քամառ - Քաթիպա, Մշեցու հեկեկանքը (326-7):

Քամառ - Քաթիպա, Օրորք Հայաստանի (327-30):

Յ. Յովհաննէսեան, Նոր գարուն (330-1):

Աշք Միւսան, Առ հայրենիք (331-2):

Քամառ - Քաթիպա, Օտարութի եւ հայ երիտասարդ (333-5):

Ս. Ժամկոչեան, Ողբ Վասպուրականի (335-6):

Պարերգ - «Մայրս մանէ մանաձս...»⁴ (337):

տկ. Ս. Ս. Բրուտեան, Հարանիքի երգ (338):

Խորէն եպս. Նար - Պէլ [համառոտ կենսագրական ակնարկ] (341-43):

Խորէն եպս. Նար - Պէլ, Հա՛յ մեռնիք (344-7):

Սիմէօն կթղ., Աղէրս - «Արի՛, Աստուծ Հարցն մերոց...» (347):

[Մ. Թաղիադեանց], Արամ - երգ (348-9):

[Ծ. Պետօֆի], Ծղթայ, [Թրգմ.] Գ. Բարխուդարեան (349-50):

Ժողովրդային սիրերգ⁵ (350-1):

Քամառ - Քաթիպա, Հայ եւ հայութիւն (351-3):

Քամառ - Քաթիպա, Ողբերձ առ սուլթան Համիտ Բ թագաւոր տանկազ. Ի դիմաց 36 դաւաճան էֆէնտիներուն (354):

Հերի՛ք ալ, հայեր (355):

Ողբ Հայաստանի - «Հայաստանի աւերակներ, է՛ր ամայի մնացիք...» (356-7):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Խրախոյս միութեան (357-8):

Խ. եպս. Նար - Պէլ, Թէ տային ինձի (359-60):

Քամառ - Քաթիպա, Էգոց (360-1):

Արխանեան (361-2):

Խրախոյս առ Հայաստան (362-3):

Քամառ - Քաթիպա, Հայի գանգատը (363-4):

[Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացե՛ս քարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [խալ-ից Թրգմ.] **Մ. Պէշիթաշլեան** (364-5):

Մ. Նալբանդեանց, Մանկութեան օրեր (365-7):

Երգ - «Եկէ՛ք միաբանինք լուր մը լսելու...» (367-8):

Հայ - Գուսան, Գորգէնի անմահ յիշատակին (369):

Հայ - Գուսան, Հայդուկի երգ - «Հազա՛ր բարով, հպարտ սարե՛ր...» (370):

Պետրոս Դուրեան [համառոտ կենսագրական ակնարկ] (373-5):

Պ. Դուրեան, Իմ ցաւը (375-6):

Հայ - Գուսան, Աւետիք Մալօյեանի յիշատակին (376-7):

¹ Ռ. Աթայանը գրել է, որ Խրիմեան Հայրիկի՝ համիդյան կառավարութեան կողմից հալածվելու կապակցութեամբ է Մ. Ծանկեանը հորինել իր այս «տխրագին» երգը (տե՛ս Կոմիտաս, հտ. 4, էջ 51, ծնթգր. էջ 175):

² Տե՛ս Ավետիք Իսահակյան, ԿՄՑ, հմբ 1424:

³ Զետեղված է 20 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

Միրեթզ - «Վարդի ջրով, եսր, մագերդ...» (377-8):

Պ. Դուրեան, Հայրիկին - «Այն սգալի սեւ սեւ նոճեաց ետեւ-ւէն...» (378-80):

Հայ - Գուսան, Հայդուկի երգ - «Ինձ տեղ տուէր, Սիրան սարե՛ր...» (381-2):

Օրորոցի երգ - «Լուսնակն կամար կամար...» (382-3):

Վտարանդի, Բողոք (383-5):

Հայ Գուսան, Հայդուկի երգեր.

ա. «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ...» (385-6):

բ. «Սալնոյ ձորերում, կուի ձորերում...» (386-7):

Պ. Դուրեան, Վիշտք հայուն (387-9):

Զարիսի Ֆալաք, Մշեցի մօր աղաչանքը (389-90):

Հայ - Գուսան, Երգեր.

ա. **Վեճ ազատութեան սէրը չէ մեճակ** (390-1):

բ. «Է՛, ջա՛ն - հայրենիք, ինչքա՛ն սիրուն ես...» (391):

Մուշ - «Թո՛ղ սլլսլու չերգէ Մշոյ դաշտերում...» (392):

Ղ. Աղայեանց, Տարեմտտի երեկոյին (392-3):

Պ. Դուրեան, Թրքուհին (394-5):

Հայ - Գուսան, Հայդուկի երգ - «Մամբէս արունի հետք թո-ղեր, կ երթայ...» (395-6):

Խիչօ, Կտրիճ ախալեր (396-7):

[Մ. Զգօնեան], Երգ - «Տեւէ՛ք, աղանին նոյեան տասպա-նին...» (397-8):

Հայդուկները Վանայ ծովի վրայ (398-401):

Ոսկան - Նազար, Ծառախցի ֆետայի Ծէրօ (401-5):

Հայրենիք - «Թէ գիտ կանչեն օտարաց...» (405-6):

Մ. Տամատեան, Տալտրիկցի կտրիճը (407-10):

Երգ ուսմական - «Ահա՛, մայրիկ, ահա՛ կերթամ...» (410-1):

Մ. Տամատեան, Հայուն բախտը (411-4):

Յակոբ Մելիք - Յակոբեան. Բաֆֆի [խամսոտ կենսագրա-կան ակնարկ] (417-9):

Բաֆֆի, «Օ՛ր գարնանային, օ՛ր թարմ եւ սիրուն...»¹ (419):

Պետրոս - Սամուէլ, Վագգէնի յիշատակին (420):

Քամառ - Քաթիպա, Եղիշէ (420-1):

Աղբիւր - «Խլաթի գաւառ...» (422):

Քամառ - Քաթիպա, Ի՞նչ անենք (423-4):

Վ. Ծառեան, Բարթողիմէոսի նահատակներու յիշատակին (424-5):

Հայրենասէր (425-6):

Մ. Տամատեան, Վարդենիցի կնիկ (426-7):

Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, Երգ - «Թամամ աշխարքումն չկայ մին, աննման ջան, քեզի պէս...» (427-8):

Կոմս Էմմանուէլ. [Մ.] Նալբանդեանց, Հայ մարդու հայրե-նիքը (429-31):

Մուսա պէկի² դատի առթիւ (431-2):

Քաջալեր - «Մեր փրկութիւն մօտ է, հայեր...» (433):

Ա. Ծ., Արդուկ (434):

Հալաճական, Անտէր հայրենիք (435-6):

Արշաւանք - «Դատարանի դաշտում դատը վերջացաւ...» (436-7):

Պ. Յարեթեանց, Երգ - «Խղճա, ո՛վ Աստված, հայերիս խղճա...» (437-8):

Դարո Վաղանի, Քայլերգ - «Յուսահատիլ մեղք է, ըն-կե՛ր...» (438):

[Լ.] Ծանթ, Սիրահար - «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ...» (439):

Գ. Պ., Մ. Ա. Աւետիսեանի յիշատակին (440):

Գ. Պ., Կօստլի նահատակներին (441):

Ա. Յովսէփեան, Ո՛վ է հայը (442-3):

Գ. Պ., Ի յիշատակ Զուխի քաջերին (444-6):

[Ս.] Ծառագիղեան, Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (447):

Մինաս Զերագ, Ողջոյն առ Խրիմեան (447-50):

Թ. Թերգեան, Սէր եւ միութիւն (450-1):

Մ. Թ., Կարոնոյ գաւալ (452-4):

[Ծ. Պէտէօֆի], Զօրականին երգ, թրգմ. Մ. Բոտախեան (454-5):

Գործելու ատեն (455-6):

[Ս. Ծառագիղ³], Ժամանակ հայոց (456-7):

Դ. Ք. Ա., Հատաչանք - «Կա՛ց դու վայր մի, բարեկամ...» (457-8):

Մ. Փորթոգալեան, Մի ձայն հայրենիքէն (459-60):

Յ. Մ. Վանանդեցի, Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր...» (460-1):

Հ. Ծանիկեան, Առ Հայրիկն Խրիմեան - «Հայրի՛կ, Հայրի՛կ, քեզ անտիրք...»⁴ (461-3):

Գ. Ծերեց, Հայաստանի գանգատ (463-4):

Գ. Ծերեց, Հայուհիներ (464-5):

² Բուրբ ցեղապետ Մուսա բեկը 1880-ական թթ. Տարոնում հայերի հանդեպ բազում վայրագութիւններ էր գործել: 1889-ի գարնա-նը նա առեւանգել է Մշո դաշտի Ղարց գյուղի տանուտեր Մի-րոյի եղբոր դուստր Գյուլիզարին: Գյուլիզարը, աջակից ունե-նալով մի խումբ մշեցիների, մեկնել է Կ. Պոլիս եւ դատ սկսել Մուսա բեկի դեմ: Վերջինս սակայն ազատ է արձակվել (տե՛ս Գեղամ Տեր-Կարապետյանի եւ Գյուլիզարի դստեր՝ Արմենուհի Գեւորյանի «Գիւլիզար» գիրքը՝ Ա տպագրութիւնը Փարիզ 1946, Բ տպագրութիւնը՝ Երեւան 1992):

³ Ռոտանովորն վերագրվել է Հ. Մ. Վանանդեցուն: Տե՛ս 224-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Խ. Աթայանը գրել է, որ Մկրտիչ Խրիմյանի՝ Հայոց կաթողիկոս ընտրվելու կապակցութեամբ է Մ. Ծանիկյանը հորինել իր այս «ուրախ, ցնծազին» երգը, որն իր՝ «Հայրի՛կ, Հայրի՛կ քո հայրե-նի» սկզբնատողով երգի պատասխանն է (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 4, էջ 175): Հմմտ. 297-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը:

¹ Այս ոտանավորը՝ «Մշակ» խորագրով, նվիրված է Խրիմյան Հայրիկին (տե՛ս Բաֆֆի, ԵԺ, հտ. 1, էջ 189, ծնթգր. էջ 541):

- Սիմեոն Սասարեանց, *Վանեցի որբի երգ* (465):
Դանակը ոսկրին հասած (466–7):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Հառաչանք* - «Սա տխուր վիճակ տա-
 րարախտ ազգիս...» (467–8):
 Աշըգ Միսանի, *Հայրենիք* - «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր
 գարուն...» (468):
 Մկրտիչ Պեշկյաշլեան [համառոտ կենսագրական ակնարկ]
 (471–2):
 Մ. Պեշկյաշլեան, *Ծեր վանեցի* (472–3):
 Ղարիպ - Ղուրպեթ, *Յեղափոխականը* (474–5):
 Քամառ - Քաթիպա, *Նկարիչ* (475–6):
 Մայրը իր որդուն (476–7):
 Պ. Յաթեթեանց, *Մշոյ կտորածի առթիւ* (477):
 Ժողովրդի ըսած *Կուկունեան խմբին* (478–9):
 Ա. Հ. Ֆելիկեան, *Իդձ սրանդիսին* - «Թէ թեւ ունէի, ո՞ն, կը
 թոչէի...» (479–80):
 Մ. Ե., *Պետրոս Ծատուխեանի յիշատակին* (480–1):
 Քամառ - Քաթիպա, *Երդում* (481–2):
 Խեղճ *Հայաստան* (483):
 Խանասորի *արշաւանքին առթիւ* (484):
 Վաղամեռիկ (484):
 Զինագործ Փանոսի *յիշատակին* (485):
 Մ. Թ., *Երգ* - «Հայ ազգութեան ազատութիւն...» (486–7):
 [Պ. - Ժ. Բերանժէ], *Վայր ընկնող աստղեր*, [ռուս.-ից փոխ.]
 Մ. Նալբանդեան (487–91):
 Գագիկ *արքայ հայոց* (491–2):
Հրածեշտ հայ զինուորին (493–4):
Հայի գանգատ (494–5):
 Վազգէն, *Մինչ ե՞րբ* (496):
 Մեռիք (497):
 Մ. Թ., *Հրածեշտ Հայրիկի* (498–9):
 Վարդան Տէր - Աւետիսեան, *Պանդխտի երգ* - «Մայիս ամստ
 դու գեպիտիկ...» (499–501):
 Հ. Ա. վ. Բագրատունի, *Տրդատ արքայ* (501–2):
 Խորեն եպս. Նար - Պէլ, *Հայր մերը* (503):
 Մ. Չերազ, *Հայաստանի Ոգին* (504–5):
Երգ - «Ողբե՛ր, կրծե՛ր, դատն հառաչանք...» (505–6):
 Մ. Փ., *Հայաստան* - «Ո՞րն է աշխարհ Հայաստան...» (507):
 Մ. Փոթոբալեան, *Դպրոցական կեանք* (508–9):
 Վ. վ. Մանուկի, *Մաղթանք* - «Ո՞վ Տէր Աստուած, / Լուր
 մեր բարբառ...» (509–10):
 Ս. Գիւլգատեան, *Արտաշէսի պատասխանը* (510–1):
 Խ. Սոլախեան, *Հայրիկ* - «Ո՞ր գնաս փութով, արծիւդ հայ-
 րենեաց...» (511–2):
 Պ. Դուրեան, *Հայրիկ* - «Ո՞վ է որ գա մեզ, ճեղքած օդն,
 ալին...» (512–3):
 Մ. Փ., *Երգի օգուտը* (514):
 Կ. Դ., *Սիրական* - «Սիրական, սիրական...» (515–6):
 Տ. Պելլերեան, *Հայի որդի* (516–7):
 Ս. Ծափազիզեան, *Վարդան* - «Վարդան մեր քաջ զօրա-
 վար...» (517–8):
*Հայի մաղթանք*¹ (518–20):
 Վազգէն, *Իդձեր* (520–1):
 Մ. Ս. Յ. Անդրեասեան, *Հայ զինոր* - «Տարի մ'ալ ան-
 ցաւ...» (521–2):
Հայ մօր աղօթքը (523):
 Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Օրորոցի երգ* - «Բընէ՛, քընէ՛, սի-
 րուն որդի...» (523–7):
Օրորոցի երգ - «Բնի՛ր զաւակս, քնի՛ր որդեակ...» (527–8):
 Առ Արծիւն *հայրենեաց*² (528–9):
Սիրական - «Բո փափաքով վառում եմ...» (529–30):
 Մ. Ե., *Խանասորի քայլերգը* (531):
 Մ. Տամատեան, *Առ հնչակ* - «Հեռուոր երկիր նստած դու
 ճողեմ...» (532):
 Տ. Տ., *Ալ բաւ է* (533–4):
 Մ. Փոթոբալեան, *Միութիւնը զօրութիւն է* (534–5):
Կուի մեկնող - «Մնաս բարեա՛ւ, քաղցր մայր իմ, ես պիտի
 գնամ...» (535):
 Ս. Պ. Պ. Փափազեան, *Առ Հայաստան* - «Օտար երկիր թա-
 փառած...» (536):
Ազատութիւն - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (537):
 Ս. Ծափազիզեանց, *Աղջկայ երգ* (538–9):
 Քամառ - Քաթիպա, *Իմ սոխակին* (539–40):
 Տ. Ամիրջանեան, *Մայր Հայաստան* - «Ծանաճ, ցրտած մա-
 զերդ առջեւ ցուրտ հովերուն...» (541–2):
 Տ. Ամիրջանեան, *Պանդխտի երգ* - «Նստեր եմ ողորմագին
 արծաթափայլ լուսնի դիմաց...» (542–4):
 Առաքել Պետիկեան, *Սիրուն թոչնակ* (544–5):
 [Մ. Արեղեան], *Սրիանայ սարեր* (546–7):
 Աւօ, *Զինագործ Կարոյին* (548):
 Հայ - Գոսան, *Հայդուկը* (549):
Ծննդեան երգ (550–2):
 Ադուէս (552–3):
Երգ - «Ելէ՛ք, տեսէ՛ք, վովն ի կերեւ մեր ուլ...» (553):
Փեսի մէր (554–5):
 Ս[արգիս] Վանեցի, *Ռուսի օրէնք* (555–6):
Ծննդուկ (557–8):
 Մոնթ (558–9):
Չախրակ (560–1):
 Վիճակ³ (561):

¹ «Մաղթանք»-ը վերագրված է Մ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրութիւնը:

² Երգը նվիրված է Խրիմյան Հայրիկին:

³ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:

Եղսո¹ (563):

Միրախան - «Վարդն է բացուէ Վանայ քեաղքի էկեստար....» (563-4):

Պարերգ - «Տուն մ'եմ շինեմ գետի բերան....»² (564):

Ճղօրի երգ (565-6):

Հանու մէր (567-8):

[Հանէ], Ալեկոծեալն ծովու (568-9):

Տ. Ամիրջանեան, ՄՕՊ մը ողբ (570-1):

Չոս կեստուկ (571-2):

Տ. Ամիրջանեան, Կիկոի քարոզ (572-5):

Ստղն³ (575):

Լուի երգը (576):

Վազգէն, Հառաչանք Ագրիպասեան (577-80):

Պարերգ - «Պէօշ պազրկեան եկեր ի....» (580-1):

Տէրտէր (581-2):

Պարերգ - «Ծուն եկաւ շակալ բերան, մասնանք էն վովն էր....» (582-3):

Վազգէն, Ասրիկին ցուն (583-5):

Անէծք - «Օխնեմ, օխնեմ, օզօնկես....» (585):

Կղէ (586):

Օրօր - «Քե դընեմ ոսկի ուրուրոց....» (586-9):

Հովիտ (589-91):

Կաքըվներ (591-2):

Միրոյ երգ - «Մտեր ես իգին խաղող կը քաղես....»⁴ (592):

Երգերուն ցանկը (593-607):

Նկարների ցանկ

Գիմանկար՝

Պ. Դուրեան, էջ 372

Լուսանկարներ՝

Վազգէն, էջ 8

Գամառ - Քաթիպա, էջ 123

Հ. Ղ. վ. Ալիշան, էջ 179

Մ. Նալբանդեան, էջ 246

Խրիմեան Հաչրիկ, էջ 299

Բաֆֆի, էջ 416

Մ. Պէշիկթաշլեան, էջ 470:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 261: Մազմանյան, էջ 38:

Tuglađi, հտ. 3, էջ 226:

Գրխակն՝ Հ. Համբարեան, «ՀԱ» 1902, էջ 375, («ՂԱՄՍՑ», էջ 113ա): Արփ. Արփիարեան, «ՀՀ» 1902, հմր 8՝ 15/ԺԱ, էջ 118-21, ստորագր.՝ Հրազդան (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 527): «Ան.» 1902, հմր 9, էջ 205, ստորագր.՝ Ա. Չ[օպանեան], (ըստ «ԱՄՍ», հմր 415):

Գրծնք՝ «ՀՀ», 1902, հմր 7՝ 1/ԺԱ, էջ 112, (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 527, անճշտորեն նշված է՝ հմր 6՝ 13/Ժ):

Պրրկն՝ «Հայր.» 1902 հմր 170՝ 11/Ժ, էջ 4: «ՀԱ» 1902, 11ա/2, «Նոր հրատ.» հմր 94: «Բան.» 1902, հտ. Դ, հմր 12, էջ 376, Կ. Բամասեան, «Մամուլի բաժինը»: «Բագմ.» 1903, 7բ/1 «Մատենագրութիւնք»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1902

192. ՍՈՒԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Ազգային լիակատար երգարան, Հրատարակեց Գրիգոր ա. քհնյ. Գրիգորեանց, Հու. Ա, 5-րդ տպագր., Բագու, տպ. Ա. Ղասաբեանի, 1902 (ДОбв. печнз. СПб., 15го февраля 1902 г.), 382. [1] էջ, 8⁰:

Բվնր.⁵ Գրիգոր ա. քհնյ. Գրիգորեանց, *Երկու խօսք, Բագու, 1901 թ.* (3):

Գրիգոր ա. քհնյ. Գրիգորեանց, Իմ նուէրը (5):

Գրիգոր ա. քհնյ. Գրիգորեանց, Իմ սոխակին [արձակ] [7]:

Ա.⁶ (9-10): Բ. (11-4): Գ. (14): Ե. (15): Զ. (15-6): Ը. (16-7): Թ. (17-8): Ժ. (18): ԺԱ. (19): ԺԳ. (20-1): ԺԴ. (21-2): ԺԶ. (23-4): ԺԷ. (24-5): ԺԸ. (25): Ի. (26-7): ԻԲ. (27-8): ԻԳ. (28-30): ԻԴ. (30-2): ԻԹ. (33-6): ԼԱ. (36-7): ԼԳ. (37-8): ԼԴ. (38-9): ԼԷ. (39-40): ԼԸ. (40-1): Խ. (41-2): ԽԲ. (42-3): ԽԳ. (43-4): ԽԴ. (44-5): ԽԵ. (45-6): ԽԶ. (46-7): ԽԷ. (47-8): ԽԹ. (48-9): ԾԱ. (50-1): ԾԲ. (51-3): ԾԳ. (53-4): ԾԴ. (54-5):

Ալեքսանդր Ծատուրեան, Ա՛յ սեւ ամպեր... (55-6):

[Մ. Ի.] Լեոնոնտովից, Կալանաւորը, [Թրգմ.⁷] Ալեքսանդր Ծատուրեան (56-7):

Սիմեօն Փիլիպոսեանց, Հաղարծնի վանքի չարիքը⁸ (57-9):

⁵ Տե՛ս Հմր 184 նկարագրութիւնը:

⁶ Մեջբերված է ուսաց կայսր Նիկոլայ II-ի թագադրութեան օրը (1806 թ. 14 մայիսի) Բագվի Ա. Լուսավորիչ Մայր եկեղեցում Գ. քհնյ. Գրիգորյանցի ունեցած ելույթի բնագիրը (էջատակ):

⁷ Ծատուրեան Ալ., Բանաստեղծութ., 1958, էջ 318:

⁸ Իրագրելվել է Հաղարծնի վանքի վանահայր Պ. վրդ. Տեր-Մարգարյանցի ջանքերով եւ Վեհափառ Խրիմեան Հայրեկի Հոգածութեամբ մենաստանի գործունեութեան վերականգնման մասին (էջատակ):

¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

Կ. Կ. Մելիք - Շահնագարեանց, Հօր խոստումը, բօլբ. մարշի եղ. (60):

Ղ. Աղայեանց, Մանկական թոթովանք (61):

Ալէքսանդր Ծատուրեան, Երգ - «Ա՛խ, թէ երկիրնք գէթ մի վայրկեան...» (62-3):

Աթ. Խնկոյեանց, Արագ (ժող. մոտիվներ) (63):

Սահակ վ. Ամատունի, Արարատեցոց այգեթաղ, «Երկինք զուարթ ակնարկեա» երգի եղ. (64-6):

Լուիկ - Մնջիկ, Արդեօք, «Երբ ակեկոծ ծովի վերայ...» երգի եղ. (66-7):

Ալէքս. Ծատուրեան, Հայ հեղինակի աղօթքը (67):

[Յովհ. Յովհաննիսեան¹], «Ա՛յ իմ Արագ» (պարերգ) (67-8):

Ղ. Աղայեանց, Հնձորներ (մանկական խաղ) (68-9):

Զորոհնէաց երգ² (Ղարաբաղի ժող. լեզուով) (70-1):

Դ. (71-2):

[Ան. Ն. Պեշեքեան], Յառա՛ջ, - «Արձակ, համարձակ միմյանց ձեռք տանք...»³ (մամուտիւն) թրգմ. Գր. Խալաթեանց (73):

Մ. Ե. Մ., Առ Ասորիկ Մէզպորեան (74):

ԾԵ. (75): ԾԶ. (76-7): ԾԹ. (77-8): Կ. (78): ԿԱ. (79): ԿԲ. (79-80): ԿԴ. (81-2):

Յովհաննէս Կոստանեանց, Աշըղի երգը (82):

«Խանում եւս ջան...» (83):

Բօյրդ բարձր (83-4):

Յովհաննէս Կոստանեանց, Գեղջկուհու երգը (84-5):

ԿԶ. (86-91): ԿԸ. (91-2): ԿԹ. (92-3): Լ. (93): ԼԲ. (94): ԼԳ. (95): ԼԵ. (96-7):

Դ. Դեմիրճեան, Գարնան երգ (97):

Խորէն արքայա. Նար - Պէլ, Հիւանդին մրմունջը առ թռչ- աիկն⁴ (98-100):

Յովհաննէս Թումանեանց, Հայ ոխաստորին (100-2):

Մ. Արեղեան, Մեռում - օրհնենք⁵ (102-4):

ՀԸ. (104-5): ՀԹ. (106):

[Ան. Ն.] Պեշեքեանից, Լրագրերի ընթերցումից յետոյ, [[թրգմ. ⁶ Ալէքսանդր Ծատուրեան (107):

Յակոբ Յակոբեան, Աչեր. Նւէր օր. Մ...ին (107-8):

Յ. Յովհաննիսեան, Ս. Էջմիածին (108):

Զ. (109): ԶԱ. (109-10): ԶԲ. (111): ԶԳ. (111-2): ԶԴ. (112-3): ԶԵ. (113-4): ԶԶ. (114-5): Ղ. (115-7): ՂԱ. (117-8): ՂԲ. (119-20): ՂԴ. (120-1): ՂԶ. (121):

Ալէքսանդր Ծատուրեան, Սիրեցէ՛ք միմեանց (121-2):

Յ. Թ. Գայայեան, Եթէ շող մը ըլլամ ես... (մանկասպարոտէզի երգ անգլ.-է) (122-3):

Ֆրոգից, Մելոդիա, [թրգմ. ⁷ Ալէքսանդր Ծատուրեան (123-4):

ԶԹ. Ծիրանի (124-5):

Պանդուխտ մշեցու երգը (125-6):

Ս. Ծախազիգեան, Հայաստանի բերքերը (126-8):

[Գեորգ Մ. Բարխուդարեան], Երգ ամուսնութեան (129-30):

Մ. Ե. Մ., Ընդհանրական նոր տարույ առ Գրիգոր մանուկ

Ա. Գաւանդեան (130-1):

Սահակ վ. Ամատունի, Անձուկ առ Տէր (131-1):

ՂԹ. (134-5): ԺԳ. (135): ԺԴ. (136): ԺԵ. (136-7):

Յովհաննէս Կոստանեանց, Զանգի (137-8):

ԺԹ. (138):

Ալէքսանդր Ծատուրեան, Նաւավար (138-40):

Արշակ Աթայեանց, Որսիս երգ (140-1):

Ա. Իսահակեան, «Է՛յ, կանաչ ախպէր, դուն բարո՛ւկ եկար...» (141-2):

ԺԺ. (142-5): ԺԺԵ. (145-6): ԺԺԶ. (146-8): ԺԺԷ. (148-9): ԺԺԸ. (150-1): ԺԺԹ. (151): ԺԻ. (152-3):

Ալէքսանդր Ծատուրեան, Զինորի երգ - «Թըղի՛ր իմ նժոյգ, սրլացի՛ր շոտով...» (154):

Սահակ վ. Ամատունի, «Թէ՛ գիտի, թէ՛ քաղաք, սուս ամա- յի...» (155-7):

Ղ. Աղայեանց, Առ Հայրիկն Խրիմեան (157-8):

Յովհ. Քուչուքեզեանց, Իմ հայ եղբորը (158-9):

ԺԻԲ. (159-60): ԺԻԳ. (160-1): ԺԻԶ. (161-2): ԺԻԸ. (162):

ԺԹ. (162-3):

Լեւոն Մանուկեանց, Իմ հայրենիքն ունի լեռներ (163):

[Պայծառէ], Պարտէզ - «Իրրեւ Արաքս եւ հոտում եմ...» (163-4):

ԺԸ. «Ծամթել» (165-7):

«Ինչի՛նք եար ջան...»⁸ (168):

Ս. Փոլիսպետեանց, Երգ դատարկ տկճորի (168-9):

[Պաղտասար Դալիր], «Ի ննջմանէդ արքայական, զարթի՛ր, նազելի ի՛մ, զարթի՛ր...» (170):

Վարդան Եղիազարեանց, Նւէր աշողին (171-2):

¹ Հովհաննիսյան Հովհ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 100-1:
² Երգի կատարման հանգամանքների մասին է (էջատակ):
³ Նույն խորագրով՝ «Յառա՛ջ, սիրելիք, անվախ, անկասկած» սկզբնատողով բանաստեղծութիւնն է՝ սկսեալ 2-րդ տնից:
⁴ Ըստ հրատարակչի, հեղինակը այս բանաստեղծութիւնը գրել է՝ կանխազգալով իր մահը (էջատակ):
⁵ Իրագիկի է «մեռոն-օրհնութիւն» մասնավորապես՝ Խրիմյան Հայրիկի առաջին հանդեսի եւ վերջինիս հանդեպ ժողովրդի վերաբերմունքի մասին (էջատակ):
⁶ «Մուսլիմն եմ, երբ կարդում եմ ես այն էջերն արնալից» սկզբնատողով բանաստեղծութիւնն է՝ որոշ բառային տարբերութիւններով: Տե՛ս Մատուրեան Ալ. [Թրգմ.], «ԻԲ», գրքոյկ 2-րդ, էջ 174-5:

⁷ Տե՛ս նրա «Բանաստեղծութ.», 1891, էջ 129-30: Նշված էջ այս բանաստեղծութիւնն թարգմանութիւնն է կամ փոխադրութիւնն լինելը: Համարել ենք թարգմանութիւնն՝ հիմք ընդունելով Ա. Ինճիկյանի գիտարկումը. «Թարգմանութիւնը Մատուրեանի գրական-ստեղծագործական աշխատանքի մի կարեւոր մասն էր <...>» (տե՛ս նրա «Մատուրեանի կյանքը», էջ 99):
⁸ Զետեղոված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

- ՃԼԳ. (173): ՃԼԷ. (173-5):
- Գամառ - Քաթիպա, Սիրոյ գոհեր** (175-6):
- ՃԽԳ. (177):
- Թովմաս Մորից, Խաղաղութիւնն ձեզ, (ազատ թրգմ.)**
- Ալեքսանդր Ծատուրեան** (177-8):
- Յակ. Ղազարեան, Զօն Ռաշտի - «Մարիամեան¹ օր. դպրոցի բացման առթիւ»** (178-9):
- ՃԽԶ. (179-81): ՃԾ. (181-2): ՃԽԹ. (183-5):
- Կ. Տէր - Աստուածատրեան, Խոստովանութիւն** (185-7):
- ՃԾԱ. (188): ՃԾԳ. (189-90): ՃԾԸ. (190-1): ՃԾԷ. (192): ՃԾԹ. (193-5):
- Ալեքսանդր Ծատուրեան, Կէս գիշեր** (196):
- Բայաթիք - «Կապուտակ ձին նստել եմ...»** (197):
- Նէեմիա (Մ. Ե. Մ.), Զայն** (198-202):
- Գրիգոր (այժմ աւ. քհնյ.) Մանդակունի, Նշանադրութեան գագաթունքը (Սիրոյ հոգին)** (202-3):
- Ալեքսանդր Ծատուրեան, Մեղա՛յ քեզ, Աստուծ (Ծատուրից մեկի խոստովանանքը)** (204-5):
- ՃԿԲ. (205-8): ՃԿԳ. (208): ՃԿԴ. (209-11): ՃԿԸ. (211-2): ՃԿ. (212-3): ՃԿԱ. (213-4): ՃԿԳ. (214-5): ՃԿԶ. (215-6): ՃԿԹ. (216-7): ՃԿԷ. (217-8): ՃԿԸ. (218-20): ՃԿԳ. (220-1): ՃԿԴ. (221-3): ՃԿԷ. (223):
- Դերենիկ Դեմիրճեան, Ժամրին** (224):
- «Հարրորան» - «Հարրորան, ջանէ ջան, / Հաց եմ թիսել գարի ա...»** (225-6):
- ՃԶԳ. (226-7):
- Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց), Վայր ընկնող աստղեր** (227-30):
- Ա. Տիվրիկեան, ի յիշատակ ողբացեալ Մ. Մամուրեանի,²** (230-1):
- ՃՂԹ. (231):
- տկ. Շուշ. Կորդիանեան, Ղարիբ Մշեցուն** (232):
- ՄԱ. (232-4): ՄԸ. (234): ՄԳ. (235-6): ՄԵ. (236-7): ՄԸ. (237-40): ՄԺ. (240-1): ՄԺԱ. (242-3): ՄԺԲ. (243-5): ՄԺԶ. (245-9): ՄԺԸ. (249-51): ՄԺԹ. (251-2): ՄԽԱ. (252-3): ՄԻԳ. (253): ՄԻԵ. (254-5): ՄԻԶ. (255-6): ՄԻԷ. (256):
- Յ. Յովհաննիսեան, Գարուն - «Մի նոր, հրաշալի կեանքով շունչ առած...»** (257):
- Կիկօն ի Գասրմ - Բաշա** (257):
- [Ֆիզաթի], «Վարդ կօշիկ»** (258-9):
- Աղէքսանդր Արարատեանց, Մարմնամարզական խաղ (մանկական)** (258-9):
- [Մ. Եսայ. Բարխուդարեան], Երգ շինական խնձորից³** (261-5):
- Յ. Յովհաննիսեան, Տղմուտ** (266-8):
- Ալեքսանդր Արարատեանց, Կալի երգ** (268-70):
- ՄԻԹ. (270-1): ՄԼ. (271): ՄԼԳ. (271-3): ՄԼԲ. (273-4):
- [Նաղաշ Յովնաթան⁴], «Յորժամ եղև գարուն՝ արև ծագեցաւ...»** (275):
- Սահակ վ. Ամատունի, «Յիշեա՛, Տէ՛ր...»** (276-8):
- Մ. Ե. Մ., Առ Նուարդ Մէզգարեան** (278-9):
- Խաչատուր Ծառնազարեանց, Տեսէք՝ որքան ենք մենք երջանիկ, որ այս են աստմ մեր կնանիք** (279-81):
- Սիմօն Փիլիպպոսեանց, Երգ ողբախորեան (նւեր Մ. Աթանասեանցին)** (281-2):
- ՄԽ. (282-3): ՄԽԲ. (283-4): ՄԽԶ. (285-6): ՄԽԷ. (286-7): ՄԽԸ. (287-9): ՄԽԹ. (289-90): ՄԾ. (290-1): ՄԾԱ. (291-2): ՄԾԲ. (292-3): ՄԾԳ. (293-4): ՄԾԴ. (294): ՄԾԶ. (295-6): ՄԾԷ. (296): ՄԾԸ. (297): ՄԿ. (298-9): ՄԿԱ. (299-300): ՄԿԲ. (300): ՄԿԴ. (301-2):
- Արամ Զարըգ, Ժողովուրդների երգը⁵** (303-4):
- [Խայաթի], Հովեր** (304):
- Ս. Փիլիպպոսեանց, Երգ լիքը սկզօրի** (305):
- Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, Ազգային մաղթանք** (306):
- Սիմօն Սափարեանց, Յիսուս խաչի վերայ** (307):
- Ալեքսանդր Ծատուրեան, Հանգուցեալ Գամառ-Քաթիպայի յիշատակին⁶** (308-9):
- ՄԿԸ. (309-10):
- Ալեքսանդր Ծատուրեան, Պէտիւն** (311-2):
- Արամ Զարըգ, Գարնան երգեր** (312-3):
- Սէթ, Մշակ** (313-5):
- ՄԿԹ. (315-6): ՄՀ. (316-7): ՄՀԳ. (318): ՄՀԴ. (318-9):
- Սուրբ Կարապետի երգ** (320-1):
- Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց), Երազ - «Սարսափելի երազ տեսայ այս գիշեր...»** (321-5):
- Ալեքսանդր Ծատուրեան, Իմ սազը (աշուղի երգերից)** (325-6):
- Տ. Ծգնափորեան, Թէ՛ ի՞նչ կասէ սրանդուխտն գարնան սոխակին** (326-8):
- Քեշիշ - Օղլի աշըգ, Մոխամմազ «Հայաստանի Սոխակ»-ի վերայ** (328-9):

³ Թվարկված են հեղինակի մի քանի գործերի անունները (էջատակ):

⁴ Երգի տակ գրված է Նախաշով Ազամ ստորագրությունը: Տե՛ս 214-րդ էջի հմբ 10 ծանոթագրությունը:

⁵ Իրազեկվել է, որ Թուսաստանի լուսամիտ կայսր Նիկոլայ II-ի նախաձեռնությամբ է Հաազայում 1899-ին գումարվել խաղաղություն կոնֆերանս (էջատակ):

⁶ Հեղինակը այս բանաստեղծությունը կարդացել է Ռ. Պատկանյանի մահարձանի բացման ժամանակ (23/թ 1901 թ., Ս. Խաչվանքում) (էջատակ):

¹ Իրազեկվել է «Ձոն»-ի մեջ հիշատակվող «այեգարդ» բարերարի՝ դարազաղցի գործակատար Ա. Հովսեփյանի միջոցներով Ռաշտում 1899 թվին դպրոցական շենք կառուցելու մասին (էջատակ):

² Մ. Մամուրեանի հակիրճ կենսագրական է (էջատակ):

Կարապետ Տէր - Զաքարեանց, «Հայաստանի Սոխակ»-ին նուէր¹ (329–31):

ՄՀԶ. (331): ՄՀԷ. (332–3): ՄՀԹ. (333–5): ՄՁ. (335):

ՄՁԳ. **Հոնի կորիզը** (335–7):

ՄՁԲ. (337): ՄՁԵ. (337–8): ՄՁԶ. (338–9): ՄՁԷ. (339–41): ՄՁԸ. (341–2):

Մ. Ե. Մ., Առ փորձիկն Օռնանիկ Պ. Փափագեան (342–3):

Բ. Ա. Գ., Ամենայն Հայոց վեհափառ կաթողիկոսի Տ. Տ. Մկրտչի գալուստն ի Բագու, ի 5/Բ 1898 ամի² (344–6):

ՄՂԲ. (346–9):

Արրաբամ Գ. Նազարեանց, Հրաւեր ազգասիրութեան (349–51):

ՄՂԵ. (351–2): ՄՂԷ. (352–3): ՄՂԹ. (353–5): Յ. (355): ՅԱ. (356):

Կ. Կ. Մելիք - Ծահնագարեանց, Իմ Մանիկի օրոքը (357–8):

Բ. Ա. Գ., Իմ սրակը. Գրիգոր Զանգեանի յիշատակին,³ «Աղ-նիւ ընկեր» երգի եղ. (358):

Սէթ, Հայ բեռնակրի գատիկը (360–1):

ՅԲ. (361): ՅԳ. (361–3):

Ա. Իսահակեան, Աշուղի խաղերից (ժողովրդական մտիով) (363):

Աղէքս. Գ. Փանոսեան, Օրրերգ առ Հրանտիկ (364–6):

Ալեքսանդր Ծատուրեան, Պանդխտի երգը - «Օտա՛ր երկինք, օտա՛ր արեւ...» (366–7):

Մշո թռչուն օտար երկրում (367):

Ալեքսանդր Ծատուրեան, Ղարիբի երգը (աշուղի երգերից) (368):

Գ. Ասողիկ, Խաչ, օգնես՛ ինձ. Նուէր ծնօղասեր մանկանց (369–74):

«Սոխակի» ցանկը (375–82):

[Գր. առ. քննյ. Գրիգորյանցի հրատարակած եւ հրատարակելիք աշխատությունների ցանկերը] [1]:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մարդասիրական Ընկերութեան գրադարանին՝ նուէր հրատարակչից» (ՀԱԳ): «Բագուի ՝Հոփի-սիմեան՝ դպրոցի գրադարանին հրատարակչից: 20/1 1907թ.» (ՀԱԳ):

¹ Հրատարակիչն իրազեկելով, որ «Սոխակ Հայաստանի» երգարանի Ա հատորը ձոնել է Բաքվի Հայոց Մարդասիրական Ընկերության՝ իրրես սան, մեջբերում է իր ձոնագիրը (էջատակ):

² Գր. առ. քննյ. Գրիգորյանցը իրազեկել է Խրիմյան Հայրիկի՝ Բագու այցելութեան, ժողովրդի խանդավառ դիմավորելու եւ իր իբրեւ Բաքվի եկեղեցիների գործակալ, կաթողիկոսին մինչեւ Գանձակ ուղեկցելու մասին (էջատակ):

³ Իրազեկվել է Գրիգոր Զանչյանի մասին, եւ որ նրա՝ որբերի օգտին հրատարակած «Братская помощь пострадавшим в Турции армян» ժողովածուի Ա հատորի շնորհիվ բաց է արվել 10-12 որբանոց (էջատակ):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1–275:

Մտնգտ.՝ ԹԷդիկ, ՏՏ, § 383, էջ 184: ՀԹԱԳԵ, հմր 1624: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 538: Մագմանյան, էջ 54:

Գրքցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 48), Գուտտ, 1910 (էջ 28, Հրատարակման տարեթիվը անճշտորեն նշված է՝ 1907): Պակեան, 1911 (էջ 201, Հրատարակման տարեթիվը անճշտորեն նշված է՝ 1907):

Պրքրկն՝ «Մուրճ» 1902, հմր 12, էջ 167, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 6: «Մշակ» 1902, հմր 228՝ 15 /Ժ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «ՀԱ» 1907, 7 ք/2, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 84:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Գր. Կ. Մ.-ի ֆոնդ, 507:

1903

193. ԿՈՍՏԱՆԵԱՆԻՑ ԿԱՐԱՊԵՏ

ՆՈՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ. Միջնադարեան Հայոց տաղեր եւ ոտանավորներ, Կ. Կոստանեանց, Դ պրակ, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1903 (ДОВ. ценз. Тифлис, 13¹⁰ января 1903 г.), 84 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ ծանկ⁴ (3–4):

1. [Խաչատուր Խարբերդցի⁵], **Բան ուրախութեան** - «Յորժամ եղեւ գարուն, եկ սլալույն այգին...» (5–8):

2. [Յակոբ Սսեցի⁶], «Ա՛յ անգին գոհար...» **Զեռ. Տաղարան 1695թ.** (9–11):

3. [Յովհաննէս Երզնկացի Պլուգ⁷], **Տաղ Երզնկացի Յովհաննէս ասացեալ** - «Այս ի՞նչ կրակ էր այրեց...», **Զեռ. Տաղարան 1695 թ.** (11–5):

⁴ Յանկում նշված են նաեւ ստեղծագործությունների հեղինակները՝ անուն-մականունները:

⁵ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 185-91 (ծնթգր. էջ 619): Երգի վերջում եւ ծանոթագրությունների բաժնում (էջ 65) նշված է ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1695 թ. Տաղարան եւ տաղիս վերնագիրը (ըստ ձեռագրի)՝ «Յարմարեալ բան ուրախութեան ի Խաչատուր վարդապետի Խարբերդացոյ»:

⁶ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 267-70 (ծնթգր. էջ 693): Ծանոթագրությունների բաժնում (էջ 65-6) նշված է հեղինակի անունը՝ Յակոբ Երեց Սսեցի: Կ. Կոստանյանցը պարզել է տաղիս հորինման տարեթիվը:

⁷ Սրապյան Ա. «Միջնադարեան մի տաղը...» - «ԼՀԳ», 1986, հմր 10, էջ 77-86: Ա. Երզնկացի - Սրապյանը գիտում է՝ «Այն Հայ միջնադարյան գրավոր հեղինակային բանաստեղծության մեջ Հայտնի առաջին սիրային քերթվածն է»:

- 4. [Յովհաննէս Հալեպցի [Ղալաւմբար] ¹], *Տաղ վասն սիրելիութեան* - «(Յ)այսօր էի խիստ տրտում...», *Ձեռ. Տաղարան 1695 թ.* (16-7):
- 5. [Մարտիրոս Խարասարցի ²], *Տաղ հարսանեաց եւ ուրախութեան, ընտիր եւ գեղեցիկ* - «Աստուած օգնէ թագաւորին...», *Ձեռ. Տաղարան 1617 թ.* (17-9):
- 6. [Մարտիրոս Խարասարցի ³], *Տաղ եւ օրհնութիւն ուրախութեան* - «Աստուած զայս տունն շէն պահէ...», *Ձեռ. Տաղարան 1617 թ.* (19-21):
- 7. [Մարտիրոս Խարասարցի ⁴], *Աստուած օրհնէ մեր կնքահօրն* - [«Ընդ նա ասէ՝ Խոստովանեա զյան] «...ցանն քոյին...», ⁵ *Ձեռ. Տաղարան 1617 թ.* (22-3):
- 8. [Մարտիրոս Խարասարցի ⁶], *Տաղ ի տես սիրելեաց եւ հեռաւորաց* - «Այսօր զքեզ տեսայ եւ ուրախացայ...» (24-6):
- 9. [Մարտիրոս Ղրիմեցի ⁷], *Գովեստ սուրբ Աստուածածնայ վանացն Յանկոտիոյ, ոգեալ ի Մարտիրոս վարդապետէ Ղրիմեցոյ* - «Մտի ընդ յարկաւ տեղւոյդ սրբութեան...», *Տաղարան 1695 թ.* (26-9):
- 10. [Ազարիա Զողայեցի ⁸], *Տաղ վասն գինոյ յԱզարիայէ ասացեալ* - «Արարիչ Տէր քաղցրացաւ ի յԱրամայ...», *Տաղարան 1695 թ.* (29-31):
- 11. [Ազարիա Զողայեցի ⁹], «Արարիչ Հայր երկնային...», *Ձեռագիր 1647 թ.* (31-2):

- 12. [Յովհաննէս Երզնկացի Պոզ], *Տաղ Ադամայ մերկանայ* - «Ադամ նստել դռուն դրախտին...», ¹⁰ [Տաղարան 1647 թ.] (32-4):
- 13. [Ազարիա Զողայեցի ¹¹], *Քէէն մինչեւ ի յայքն* - «Քէէն մինչեւ ի յայքն օրհնաբանութիւն...» (34-6):
- 14. *Առեղծուած* ¹²
- Ա. «Եղբայ՛ր, ինձ միտ դո հոգւով...» (36-7):
- Բ. Ի. «Շնորհալից մին աղիսապ...» (37):
- Գ. «Ձեռք Ամենակալին ստեղծ զիս...» (37-8):
- Դ. «Ի չորս տասնէն չորս էառ...», *Ձեռ. Սաղմոսարան 1623թ.* (38):
- 15. *Այլ իմն բան ծածուկ* - «Մարդ ստանց մեղաց...», *Ձեռագիր 1757 թ.* (38-40):
- 16. *Վասն Սաղմոսի եւ ժամատեղաց* - «Ոմանք ասեն զբան Սաղմոսին...», *Ձեռ. Սաղմոսարան 1623 թ.* (40-1):
- 17. *Ի Յովսէփ վարդապետէ Աղթամարցոյ* ¹³ *ասացեալ* - «Երկու վնաս կայ ահագին...», *Ձեռ. Սաղմոսարան 1623 թ.* (42):
- 18. [Գեորգ Սկեւոացի ¹⁴], *Ոտանաւոր վասն քաջավարժութեան գրոց նորակիրթ մանկանց* - «Ա՛ն քեզ յիմոց բազկէ մատանց գիր գրչութեան...», *Ձեռագիր 1696 թ.* (42-3):
- 19. *Կարապետի եռամեծի վարդապետի ասացեալ խրատս պիտանի մանկանց եկեղեցոյ ոտանաւոր տառիք* - «Ամենայնի սկիզբն եւ եմ...», ¹⁵ *Ձեռ. մօտ. 1381 թ.* (44-54):

¹ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 515-8 (ծնթգր. էջ 720): Տաղը հորինված է սողընդմեջ հայաստան թուրքերենով:

² Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 152-4 (ծնթգր. էջ 610):

³ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 155-7 (ծնթգր. էջ 611):

⁴ Նույն տեղում, էջ 150-2 (ծնթգր. էջ 609):

⁵ Կ. Կոստանյանցը նշել է, որ տաղի սկիզբը թերի է: Ինչպես նկատել է Հ. Սահակյանը, իր գործածած մի ձեռագիր Տաղարանում, որը Կ. Կոստանյանցի աղբյուրն է, տաղերգուի՝ «Աստուած օգնէ այս կնքահօրն եւ իւր սանին» սկզբնատողով տաղն սկսվում է այս [10-րդ] տողի վերջից եւ ունի «...ցանն քոյին» պատկերը ՈՒՄՀԲ, էջ 151, ս առ վ Վ ժ թ ի մ է ջ):

⁶ Նույն տեղում, ծանոթագրութեան մեջ (էջ 166-9)

) նշված է տաղի ընդօրինակման աղբյուրը՝ 1617 թ. Տաղարանի գրություն տարեթիվը: Տրված են այս օրինակի եւ «Հայերգ»-ում հրատարակված օրինակի հիմնական տարբերությունները:

⁷ Մարտիրոս Ղրիմեցի, ՈՒԲ, էջ 5:
 Ծանոթագրութեան մեջ (67-9) Կ. Կոստանյանցը, հիմք ընդունելով իր ձեռագիր Տաղարաններն ու Հ. Տաշյանի Ձեռագրացուցակը, խոսել է Մարտիրոսների՝ Մարտիրոս երեք խաբերբեցու, Մարտիրոս խարասարցու եւ Մարտիրոս Ղրիմեցու մասին՝ թվարկելով հանդերձ նրանց ստեղծագործությունների խորագրերը:

⁸ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 285-9 (ծնթգր. էջ 633):
 Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 69-70) տրված են այս օրինակի եւ 1617 ու 1647 թթ. գրություն ձեռագիր Տաղարանների օրինակների տարբերությունները: Կ. Կոստանյանցը թվարկում է «գինուն գովեստն ու արբեցութեան պարսաւանքը» երգած տաղերգուների անունները, մեջ է բերել (էջ 71-3) հատվածներ Գալուստ Կայծակ Ամասիացու «Վասն գինոյ» տաղից (քաղված նրա «Լուսաշաւիղ» գրքից):

⁹ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 289-92 (ծնթգր. էջ 633):

¹⁰ Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 73) Կ. Կոստանյանցը գրել է, որ Գամառ - Քաթիկոսի «ԱԵՀ» հրատարակված օրինակի մեջ կան «թերի կամ աւելորդ մասեր»:

¹¹ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 290-2 (ծնթգր. էջ 634):

¹² Առեղծվածները վերագրված են Ազարիա Զողայեցուն (տե՛ս Անասյան, հտ. Ա, էջ 272):
 Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 73-7) Կ. Կոստանյանցը թվարկել է Ազարիայի ստեղծագործությունների ցանկը: Դիտում է, որ Գ առեղծվածը գտնվում է նաև Ա. էջմիածնի Մատենադարանի մի ձեռագրում եւ վերնագիրն է՝ «Իմաստութիւն Դաւթի Քերթովի»: Նշել է դրա հրատարակման աղբյուրները՝ «Բագմ.» (1848 թ.), «Ճռաք.» (1862 թ. ընդարձակ օրինակն է՝ Մովսես Բջնեցու անունով) եւ Մ. էմինի՝ Մովսէս Խորենացու «Հայոց պատմութեան»-ի ուղևորներն թարգմանութեան ծանոթագրութեան մեջ, որի վերնագիրն է՝ «Դաւթի փիլիսոփայի իմաստութիւն»:

Կ. Կոստանյանցն արտատպել է «Ճռաք.» եւ Մ. էմինի հրատարակած օրինակները:

¹³ Ա. Աճառյանը տաղասաց Հովսէփ վրդ. Աղթամարցու մասին խոսել է՝ հիմք ընդունելով տաղի այս հրատարակությունը (տե՛ս նրա ՀԱԲ, հտ. Գ, էջ 724, § 139):

¹⁴ Տե՛ս Անասյան, ՀՄ, հտ. Ա, էջ 712, § 4:

¹⁵ Ծայրակապը հոգում է՝ Ա-Փ: Վերջին տողում փակագծերի մեջ նշված է՝ թերի:
 Ծանոթագրութեան մեջ (էջ 77-8) Կ. Կոստանյանցը նշել է, որ Հ. Տաշյանի Ձեռագրացուցակի համաձայն, խրատն ունի 16 տողից բաղկացած հավելված, որի ծայրակապը հոգում է՝ «Կարապետ»:

20. **[Աւետիք Օգոստինոս Կարնեցի¹]**, «Չորս են կարգ գիտութեան գիտնականացն...» (54):

[Աւետիք Օգոստինոս Կարնեցի²], **Ոտանաւոր յաղագու վերոյսացեալ բանիցդ** - «Քանզի գիտունն ընդ անգիտին...», *Ձեռ. մօտ 1381 թ.* (54-6):

21. **Տաղ վասն Պետրոսի առաքելոյ երազին** - «Պետրոս երազ էր տեսեր...»³ (57-8):

22. **Տաղ որախտեան եւ յաղոմ** - «Ահա ցնծա՛յր ծովն ու ծփայր...»⁴ (59-64):

Ծանօթագրութիւններ (65-79):

Միս երեք պրակների նիւթերը (80-2):

Երգիչների այբբենական ցանկը (83-4):

Մտնգոտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1373: ՀԹԱԳԵ, հմր 1288: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 766:

Գրիսկն՝ «Լուսն» 1904, հմր 1, էջ 202-5, Ստորագր.՝ Սկս (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 492):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Ման. Ի գրք. 434: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա. 2. Ի ֆոնդ 3600:

1903

194. ՀԱՅ ԱՇՈՒՂՆԵՐ, Լուս զցած աշխատասիրութեամբ Գէորգեայ Ախվերդեան. Հրատարակութեամբ օր. Մանէ Ախվերդեանի, Խմբագրութեամբ «Ազգագրական Հանդիս»-ի, Թիֆլիս, Արագատիպ Մ. Մարտիրոսեանցի, 1903 [дозв. ценз. Типлиц, 27го февраля 1903 г.], 527, (37) էջ, 8⁰ (Գուսանք Բ):

Հրատարակչուհին զիրքը նվիրել է իր բազմերակստ հօր՝ Գեորգ Ախվերդեանի հիշատակին:

Բվնդ.՝ **Յառաջաբանի փոխարէն** [11-12]:

Գէորգ Ախվերդեանի կենսագրութիւնը (Ա.-ԺԱ.):

Յանկ [1-14]:

Արարատեան բարբառ.

Ազբար Աղամ

Ա. **Մոխամբազ, (եղակամայ)** - «Աստմ ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ - մի՞ թէ ես եմ քար...» (3-4):

Բ. **Մոխամբազ, Վարիանտ Ա** - «Արի՛, հոգի ջա՛ն, ինձ ետդ մի՛ անիլ...» (5-6):

Գ. **Մոխամբազ, Վարիանտ Բ** - «Արի՛, հոգի ջա՛ն, ինձ ետդ մի՛ անիլ...» (7-8):

Դ. **Մոխամբազ** - «Բարձս քաշեց - տարաւ, չիմացայ ո՛վ էր...» (9):

Ե. «Ես մի սիրեկան կուգեմ, դարդից խաբարդար ըլնի...» (10-1):

Զ. «Ես չեմ ուզում էս թատր փիս մահողը...»⁵ (12-3):

Է. **Մոխամբազ** - «Է՛ծան տեսայ՝ ընդոր առայ կաղ էծը...» (14-4):

Ը. **Ասացեալ ի վերայ դողի եւ էրոցքի** (16-7):

Թ. **Մոխամբազ** - «Իմ աղլոխն ով գողացաւ տանիցը...» (18):

Ժ. **Մոխամբազ** - «Իմ բալայ բալէն ես, շատ աննման ես, ճարտար իմաստուն գովելի բան ես...» (19-21):

ԺԱ. «Մէկ ողորմութիւն արա խղճալոյս, ո՛վ իմ սիրեկան...» (22-4):

ԺԲ. **Ակոռի գիղի կործանոյիը** (25-6):

ԺԳ. **Մոխամբազ** - «Ով իմ դուշա ջան, սրտիս սիրեկան...» (27-8):

ԺԴ. «Ով չունի մէկ սիրեկան աշխարհումս...»⁶ (29-31):

ԺԵ. «Սագ կգայ բարակ մէջքիդ լաւ քիրմանու շալ, սիրեկա՛ն...» (32-3):

ԺԶ. «Փող եմ տունը՝ տուն չի գալիս չալ էծը...»⁷ (34-7):

ԺԷ. «Քցել ես սրտիս մէջը վատ- վատ կրակը, սիրեկա՛ն...» (38-9):

Արազլու Սարգիս, Օսմանլու դիւանի - «Նազանի, թէ կուգես քու ըրաղբայթը...»⁸ (43):

Արտեմ, Դիւանի - «Թէ Աստուած կը սիրես, եար, արի մէկ հալս տես...» (44):

Աւետիս, Մոխամբազ - «Դու ես իմ անուշ բալա...» (45):

Գէորգ, Մոխամբազ - «Մէկ մօտ արի՛, որ ըլնենք եար, սիրահա՛ր...» (46):

Գիւրջի, Մոխամբազ - «Է՛շխիցդ ջունուն դատած՝ գիշերցերեկ խաղ եմ ասում...» (47):

Գիւրջի - Նաւե

Ա. «Այք՝ Աստուածը քեզ պահի, ի՞նչ արմաղան ես դուն, եարս...» (51-2):

¹ Տե՛ս Անասյան, ՀՄ, հտ. 2, էջ 1024, § 1:

² Նույն տեղում, էջ 1024, § 2: Հ. Անասյանը նշել է, որ սա նախորդ բնագրի հորդորակն է:

³ Համեմատական բնագիրը տե՛ս Աս. Մնացականյան, ՀՄԺԵ էջ 452-5: Ծնթգր. էջ 642:

Ծանոթագրութիւն մեջ (78-9) նշված են այս օրինակի եւ Ն. Մառի («Из летней поэзии в Армении») հրատարակած օրինակի տարբերութիւնները:

⁴ Համեմատական բնագիրը տե՛ս Աս. Մնացականյան, ՀՄԺԵ, էջ 304-16 (ծնթգր. էջ 583):

Ծանոթագրութիւն մեջ Կ. Կոստանյանցը նշել է, որ օգտվել է անթվակիր ձեռագրից:

⁵ Երբզ գրելու շարժառիթի մասին է (էջատակ):

⁶ Տրված է տարբերակով (էջատակ):

⁷ Երբզ հորինման շարժառիթի, երգում հանդիպող տեղանունների մասին է (էջատակ):

⁸ Իրագեկվել է, որ հեղինակը վախճանվել է 118 տարեկան հասակում (էջատակ):

- Բ. «Առանց քեզի ո՞նց դիմանամ, փաշա ջա՛ն....» (53–5):
- Գ. «Արի՛, քո չարոջ տանեմ, աչքերդ չալ- չալ սիրեկա՛ն....» (55–6):
- Դ. «Ես ձի առնողի խելք ու քեամալը....» (57–8):
- Ե. «Իմ սրտին աղ ես արել....» (59–62):
- Զ. «Ի՞նչ անուն հնարել ես, որ ինձի ետդ ես արել....» (63–4):
- Է. «Լեր ո՛վ բարերար, աշխարհին....» (65–7):
- Ը. «Կորցրածդ եարար գտա՞ր, դու շա ջան....» (68–9):
- Թ. «Հողեղէն մարդու համար միշտ անուշակ սէր, զինի ջա՛ն....» (70–1):
- Ժ. «Մնացէք խաղաղութեամբ, գնում եմ աստէն, սիրա- կա՛ն....»¹ (72–3):
- ԺԱ. «Ո՞րք են իմ ջուխտակ բալէն....»² (74–5):
- ԺԲ. «Տրտմեցի ես, որ սիրեկանս չեկա....»³ (76–7):
- Գիւրջի Օղլի,** «Մարգարի՛տ, կասեն դանդ ու նարաթ ես....» (81–2):
- Եգոր,**⁴ «Աշխարհքն աշխարհքով կշտացաւ, ես քեզանից, ո՛վ աչքի լոյս....» (83–4):
- Կարապետ,** «Ըսկի ոչ ոք չի հարցնում իմ դարդերը, այ իմ մոզի....» (85–6):
- Ղափանցի Դովրան, Վարսաղ** - «Սիրտիմու գնացի, աչօքս տեսայ....» (87):
- Յակոբ, Մուխամբազ** - «Ո՛վ սիրելի իմ ջանան, մի՛ հեռանալ, մօտ արի....» (88):
- Նալբանդ Օղլի**
- Ա. «Նոր ես դուս եկել աշխարհումս, ո՛վ շահի սուլթան....» (89–91):
- Բ. «Բիւրիւ եմ բաղի միջին, գիւլլուշահ եմ ուզում....» (92–3):
- Նիրանի**
- Ա. «Ամենայն տեղ դարդիմանդին մէկ բաղ ա....» (97–8):
- Բ. «Այսքան աղաղակս ծանի՛ր, սիրահա՛ր....» (99–100):
- Գ. «Առանց քեզ եմ անմխիթար, դու շա ջա՛ն....» (101–2):
- Դ. «Ասում ես՝ ցամաքի, ո՞նց ցամաքեմ.- մի՛ջէ ես եմ ջոր....» (103–4):
- Ե. «Ասում ես՝ քո սիրելին եմ, լաղ ես անում....» (105–6):
- Զ. **Ղոշմայ** - «Արտասուալից մորմոքելով լալիս եմ....» (107):
- Է. «Գնա՛, գնա՛ երկու լեզուէ սիրեկա՛ն....» (108):

- Ը. «Էն ինչպէ՞ս սիրեկան ա՛ ինձ ընկերություն չի անիլ....» (109):
- Թ. **Ղոշմայ - Ղաֆիա** - «Էրեցիր, վառեցիր, եար, ինձ սի- րովդ....» (110):
- Ժ. «Թէկուզ բիր հազար սիրուն մօտ ըլի....» (111):
- ԺԱ. «Ինձ շուտ մտացաւ իմ սիրեկանս....» (112–3):
- ԺԲ. «Ի՞նչ վատություն տեսար, ինձ ետդ արիր, հոգի՛ ջան....» (114–5):
- ԺԳ. «Ներեցէք իմ անբաղդիս, խորհուրդս բանամ, սիրե- կա՛ն....» (116–7):
- ԺԴ. «Նոր ի նոր սիրելուցս սէր տեսայ....» (118–9):
- ԺԵ. **Սելիս** - «Ո՛վ մարդ, ի՞նչ ես աշխատում, արծաթը քեզ ջան չի լինիլ....» (120):
- ԺԶ. «Որքա՞ն ցաւ է անխնամ սիրելոյ սէրին ջանալը....» (121–2):
- ԺԷ. «Օգնեցէ՛ք ինձ, սիրելիք, սիրոյ սիրաբանս գնաց....» (123–4):

Շիրին

- Ա. «Աղա Զօհրայ Վասիլովը գապիսկայով ինձ բերաւ....» (127–8):
- Բ. «Այգեպան, ի՞նչ ես անում, շամբը բորաստան չի լի- միլ....» (129):
- Գ. «Առարկա բաց արին շնորհքն ու բաղդը....» (130–2):
- Դ. «Ասում ես՝ աշխարհը դիպի ինձ գովական եմ ասում....» (133–4):
- Ե. «Արի՛, հոգի՛, ինձ խելագար մի՛ անիլ....» (135–6):
- Զ. «Բացուի՛ր, նազելի վարդ, ահա գարնան ժամանակ է....»⁵ (137–8):
- Է. «Գեղեցիկ ես, գեղեցիկ, շատ աննման ես, գեղեցիկ....» (139–40):
- Ը. «Հոգի ջան, նոր բաց էլած վարդ մանուշակ ես ինձ համար....» (141–2):
- Թ. «Հոգի ջան, քո ցանկալի գեղեցկությունդ է գովելի....» (143):
- Ժ. «Մնացիր խաղաղութեամբ, ո՛վ իմ հոգի ջան, սիրելի....» (144–5):
- ԺԱ. «Ով չունի մէկ լաւ սիրեկան աշխարհին....» (146):
- ԺԲ. «Սիրահար, իմ աչքերս մերթ լալագին տեսնելու ես....» (148–9):
- ԺԳ. «Սիրելի՛ք, անկաջ արեք, մէկ փոքր - ինչ բան եմ ասում....» (150–1):
- ԺԴ. «Փոքր - ինչ ինձի ներէ՛, գանգատս սկսեմ, սիրելի՛....» (152–3):

Ուհանէս, Ի վերայ շշի եւ մորեխի (157–8):

Քեանհան,

Ա. Ի վերայ իրաքանչիւր հայկազեան տառի (161–2):

¹ Նշված են երգի տարբերությունները՝ այլ օրինակներին հիման վրա (էջատակ):

² Նշված են երգի տարբերությունները՝ այլ օրինակներին հիման վրա (էջատակ):

³ Նշված են երգի տարբերությունները՝ այլ օրինակներին հիման վրա (էջատակ):

⁴ Հ. Բախչիւնյանը նկատել է, որ Սայաթ - Նովայի «Մէ խօսկ ունիմ իլթիմագով» խաղը «գրեթե նույնութամբ ընդօրինակել է աշուղ Եգորը, վերջում իր կողմից ավելացնելով մի տուն»։ Տե՛ս Սայաթ - Նովա, Հն, ծնթգր. էջ 179, հմբ 32:

⁵ Մեջբերված է հնագատողյակ՝ այլ օրինակից (էջատակ):

Բ. «Այս մարտիս կսկիծն դառն էր քան զամեն բանը...» (163-4):

Գ. **Ի վերայ Աշտարակ գիղի¹** (165-6):

Դ. «Աշխարհումն սաղութիւն դողրի մողարատ եմ ուզում...» (167-8):

Ե. «Աւեր տեսնեմ՝ իմ բաղդիցը գանգատ ո՞ւմ մօտ գնամ...» (169-70):

Զ. **Ղաֆիա դարաճեալ** - «Արարիչ Աստուածդ կը սիրես, դիլբա՛ր...» (171):

Է. «Բովանդակ աշխարհումս քեզ նման մէկ եար չի կայ...» (172-3):

Ը. «Էդքան վատութիւն չի լի, անոմ ես, ֆարագայ, ինձ...» (174-4):

Թ. **Գովասանութիւն առ սուրբ Էջմիածին** (176-8):

ժ. «Թալիսա տալով՝ մէկ կուշտս մօտ արի, եար...» (179-80):

ժԱ. «Իմ սիրելի, ինձ քեզնից ետդ մի անի...» (181-2):

ժԲ. **Ի վերայ ստեղծման աշխարհի** (183-4):

ժԳ. «Հոգի ջա՛ն, լոյս երեսդ, կարծեք, արեգակ է, սիրելի...» (185-6):

ժԴ. **Քեզիչ օղլու եղանակի** - «Մագա է սրոշներդ, շաքար է դանդախամ, մեղրան հալ կու նմանի...» (187):

ժԵ. «Մէկ ողորմութիւն արա խղճալոյս, ո՛վ իմ սիրեկան...» (188-90):

ժԶ. **Նուն, աւալ ախրը** - «Նագանի՛, տեսնողդ նոր կանի դաստան...» (191):

ժԷ. **Ի վերայ Ակոռի անուանեալ գիղի, ի կործանման նորին, ի 1840 ամի, 20/Զ** (192-3):

ժԸ. «Ձեմ հաւատա, թէ ըլես հողածին իսան, սիրելի՛...» (194-6):

ժԹ. **Գովասանութիւն առ վանս Սրբոյն Կարապետի** (197-9):

Ի. **Վեւ աւալ ախրը** - «Վախենում եմ՝ մեռանիմ, էս ցամ ինձ կալալ...» (200):

ԻԱ. «Վայ թէ մեռանիմ սիրոյդ, սիրեկա՛ն...» (201-2):

Քիմիա

Ա. «Աշքերդ չալ - չալ եարս, մօտս արի, բաֆադարա...» (205-6):

Բ. «Գեղեցիկ ես, դուշա ջա՛ն, հանճարեղութիւնդ գովեմ...»² (207-8):

Գ. «Գուք, սիրելի՛ք, ի միտ առեք անցատր աշխարհս, իմացե՛ք...» (209-10):

Դ. «Ինձ էլ ձեզ հետ դեզերում էք, սիրելի՛ք...» (211-2):

Ե. «Մօտս արի, դադդ ու դամաթիդ մատաղ...» (213-4):

Զ. «Ո՛վ սիրելիք, ականջ արեք, ականջ արե՛ք, հասկացեք սե՛րի կրակը...» (215-6):

Է. «Սկասի՛ր ինձ անմեղիս, փոքր ինչ գանգատեմ, սիրեկան...» (217-9):

Գանձակի բարբառ.

Միսկին Բուրջի

Ա. «Ախշի՛, արի՛ մի սուս տո՛ւր, ջանիդ մատաղ...»³ (221-2):

Բ. «Ամէն միտս ընկնելով էն եարս իմ...» (223-4):

Գ. **Գիր կապելով** - «Աստուած կու սիրես, մէկ արի ինձ մօտ...» (225-6):

Դ. **Մոխամմազ սուրբ Էջմիածին** (227-8):

Ե. **Թեջիս, Վեւ աւալ ախրը** - «Վախտ անց կացաւ, սիրեկանս չի եկալ...» (229):

Զ. «Քաղցր ձայն ունի իմ սիրեկանին...» (230-1):

Թիֆլիսի բարբառ.

Ալւան Օղլան

Ա. **Դոշամա** - «Անարատ մայր Կոյս, հաւատ, սէր ու յոյս...» (235-6):

Բ. **Զաւասթլամա** - «Աստուած սուս ինձ իմ հօրն սարգելեց...» (237-9):

Գ. **Թեջիս** - «Աստուած, քիզ մօտ խնդիրդ ունիմ, կատարե՛...» (240):

Դ. **Շոքալամա** - «Արի, գօզալ, էլ դուն մեկնակ մի ման գա...» (241-2):

Ե. **Ղափիս** - «Բովանդակ ման էկայ, քեզարեցայ...» (243-4):

Զ. **Ծախաթայի ոխտոզէդ** - «Որսցիլ իմ քիզ, Արարիչ, էնդոր չարիս չար էլալ...» (245-6):

Բուդաղ - Օղլան, Մոխամմազ - «Ով զինատր Սուրբ Գետորգ, իս քիզի լալով աղաշիմ...»⁴ (249-50):

Ծամսի Մելքոն⁵, Թեջիս - «Մէ տարի [գնեցիք] Չիթախից բաղը...» (251-3):

Թիֆլիզ - Նարգիզ

Ա. **Թեջիս** - «Ծունդր ու աղօթք անինք ճշմարտութեանով...» (253-4):

Բ. **Մոխամմազ** - «Նագլու եարս ի՞նչ էլալ, անգին քարս ի՞նչ էլալ...» (255-6):

Լիօ, «Տէր թագատր քրիստոնէին, դու լե՛ր օգտակար քաղաքին...» (257-8):

Ղազար, «Էջմիածին խիստ գեղեցիկ գանէզան...» (259):

¹ Իրագեղվել է Քյանճանի մասին (էջատակ):

² Իրագեղվել է, որ ծայրակապը հոգում է Գրիգոր՝ Քիմիայի անունը (էջատակ):

³ Իրագեղվել է, որ Միսկին Բուրջին, լինելով գանձակեցի, իր երգերում Թիֆլիսի բարբառի տարբեր ներմուծել (էջատակ):

⁴ Իրագեղվել է Բուզաղ - Օղլանի մասին (էջատակ):

⁵ Բանաստեղծութունը տպագրվել է Գարեգիլարի անունով: Սկզբնատողը «գնացիք» բառը շտկված է ըստ Աս. Մնացականյանի (տե՛ս նրա «Անտիպ էջեր...», ԳԱ Տեղեկագիր, 1947, հմբ 5 էջ 89-94: Ըստ «Հայ աշուղներ», էջ 294, ծնթգր. էջ 409-10):

Մելքոն, «Նինօ ջա՛ն, մեռնիմ քեզ համար...» (260–1):

Նարինջ Օղլան, Դիւանի - «Քու էշխեմէն ջոնուն դաուայ, է՛ր քեմուրվաթ եար ինձի...» (262):

Ծամշի - Մելքո

Ա. «Անգամ արա՛, գովքդ ասիմ, Տալավրեցի շուն Առա-
քիլ...» (265–6):

Բ. «Բարակ մէշկիդ օսկէ քամար բանդ պիտի...» (267–8):

Գ. «Խարազ Ալի, իմ տաս շահին ի՞նչ արիր...» (269–70):

Դ. **Դօշամա** - «Հաւատովս հաւատամ...» (271–2):

Ե. **Թէջլիս** - «Ո՛վ սորփագան Յու Հի, մինձ կաթողիկուս...»
(273–4):

Զ. **Դուքեթի** - «Քաղկէն գնացի Մարնեուլ, նախա նընգայ
դաւի մէջն...» (275–6):

Զահեւ - Օղլան

Ա. «Անիրաւ, քիզ ո՛վ ասա դաւր մանեթ իս խորդա
անամ...»¹ (279–81):

Բ. «Իմ բաֆալու դիլբարս տեսէք՝ ինձ ի՞նչ արաւ գնաց...»
(282–3):

Գ. «Սիրելի՛, էշխիդ սիրով էրաւ ջանս, քեզի արզ անեմ...»
(284–5):

Դ. «Ով Զահեւ Օղլանին իշարաթ կանի...» (286–7):

Ռոստոմ Մաստաթով, «Հայիֆ Մոնոբարթի² ձեռին եսիր չը
նընգար, Իսայի...» (291–2):

Սէփիլ Զաքար, Թէջլիս - «Դուն մէկ կոկոն վարդ իս, ես քեզի
բլբուլ...» (293):

Քեշիշ Նովա

Ա. **Թախմիզ** - «Արդար ես դուն, էս աշխարհիս լուս փայ-
լակիցն ունի՞ս խաբար...» (294–5):

Բ. **Թէջլիս** - «Երկնային թագաւոր, երկիրպագանեմ...»
(296–7):

Քիշիկ Նովա

Ա. **Թէջլիս** - «Անգամ արեք մէկ բան ասիմ, սիրելի՛ք...»³
(301–2):

Բ. «Անամդ յայտնի չիմ անում, Նոր Նովջվան իս, գովե-
լի՛...» (303):

Գ. **Թէջլիս** - «Արարիչ Աստծուն փառք տանք միասին...»
(304):

Դ. **Թէջլիս** - «Արտասուելով խնդիրք ունիմ, իմացի՛ր...»⁴ (305):

Ե. «Բլբուլը վարդին կարօտ, եարին ի՞նչ գուման ասեմ...»
(306):

Զ. **Ծարիշուրի մուխամմազ** - «Լուս պայծառ Իջման տիղն
դուն շատ գովելի է...» (307–9):

Է. **Դօշամա** - «Կապել իս աշխարհին բիր հագարին...» (310–2):

Ը. «Ով իմ սիրելի, աննման իս զարդարած իղրար...» (311):

Թ. «Վարթէն կորած բլբուլն ինչպէ՞ս աղալաթ ունէ...»
(313–4):

Ժ. **Դիւանի** - «Փըշուի էսպէս ժամանակն, յոյս ու հաւատ սէր
չը կայ...» (314):

Քոբաշի⁵

Ա. **Թէջլիս** - «Նագանի, էշխեմէն դառի իմ սարսարի...»
(317–8):

Բ. **Դուքեթի** - «Նագլու դիլբարին սիրեցի, նա ինձ համար
վաղ էր, գօզա՛լ...» (319):

Քոբաշի Օղլան, Թէջլիս - օգուդլամա - «Ադամայ վորթի,
քու Աստծո մօտ դրաստ կա՛ց...» (320):

Բ. «Ունքիրդ դալամով քաշած՝ օսկէ զարնշան է անում...»
(321):

Գ. «Օսկի բերան իս, դուն րեհան իս, վարդի բերած իս...»
(322):

Օքսուզ Օղլան

Ա. «Ես քո տեսին կարօտել եմ...» (323):

Բ. **Դուքեթի** - «Նագլու դիլբար, մէկ բահմ արա, տիսիդ կա-
րօտ իմ, կարօտ իմ...» (324):

Գ. **Ծաքի** - «Պասն ու ոտիսը մէկ մէկու ֆիդ կոռեցան...»
(325–6):

Հաշտարխանի բարբառով.

Եադուք Օղլի⁶

Ա. **Դիւանի** - «Ամենայն ժամ արթուն կացէ՛ք, լսէ՛ք Աւետա-
րանին...» (329–30):

Բ. **Ի վերայ սուրբ Կարապետի** (331):

Գ. **Վասն Ներսէս կաթողիկոսի** (333–4):

Թուրինջ

Ա. «Ա՛խ, մարալ ու ջեյրան...» (337–9):

Բ. **Հայի վերայ Ադամայ եւ Եւայի (դուքեթի)** (340–1):

Գ. «Աշխարհ դուս եկած՝ դու նոր նշան ես...» (342–4):

Դ. «Աշխարհումս փայլում ա լոյս երեսիդ զօրութիւնը...»
(345–6):

Ե. «Բլբուլ եմ վարդից կարօտ, խարի ձեռից գանգաւ
ունիմ...» (347–8):

Զ. «Գեղեցիկ ես, գեղեցիկ, շատ դիւամաթ ես գեղեցիկ...»
(349–50):

Է. **Վարսաղ** - «Երկնային թագաւոր ստեղծող Աստուած...»
(351–2):

Ը. «Ինձ վատութիւն, արի, մատա՛ղ, մի՛ անիլ...» (353–4):

Թ. «Կարմիր կանանչ բացուած վարդի նման ես դուն...»
(355–8):

Ժ. «Նոր բահար ես գովելի, թագաւ նուկար ես գովելի...»¹
(357–8):

¹ Հափանական է համարվել Զահեւ - Օղլանի եւ Զահեւ - Օղլանի նույն անձնավորութիւն լինելը (էջատակ):

² Նկատի ունի Նապոլեոն Բոնապարտին (էջատակ):

³ Տրված է երգի տարբերակը (էջատակ):

⁴ Երգի կատարման հանգամանքների մասին է (էջատակ):

⁵ Իրագեկվել է Քոբաշիի՝ Մովսէս Նազարյանի մասին (էջատակ):

⁶ Իրագեկվել է Եադուք Օղլու մասին (էջատակ):

ԺԱ. **Դուքեիթ** - «Սիրելի, բայց ուսան, ուսան, ուսան...» (359-60):

ԺԲ. «Տիպ ու դեմքն զանվարաղ դաժնար նամակ չէ՛ ինչ ա բաս...» (361-2):

Իւան

Ա. **Ի վերայ աշողների** (365-6):

Բ. **Դիւանի** - «Անկաջ դիրէ՛ք, լաւ իմացէ՛ք, տիրական պատուիրանին...» (367-8):

Գ. **Ի վերայ մեծատան եւ Ղազարու** (369-71):

Դ. **Հաղ խրատական** - «Անկաջ դի՛ր, խղճմտանք, քեզ մին խրատ տամ...» (372-3):

Ե. **Բայաթի** - «Աշխարհ եմ, աշխարհի եմ, աշխատանք աշխարհի եմ...» (374-5):

Զ. **Թախնիս. Ի վերայ տասն պատուիրանին** (376-8):

Է. **Ի վերայ հոգւոյ եւ մարմնոյ** (379-80):

Ը. **Գովասանք Աստուածածնին** (381-2):

Թ. **Հաղ Աստուածածնայ** (383):

Ժ. **Հաղ հոգեւոր** - «Դրախտից արտաքսան, եկամ էս աշխարհ...» (384):

ԺԱ. «Եար, քո չինար բոյոյ խիստ լաւ կու սագի...»² (385-6):

ԺԲ. **Ղաֆիա շարքի**, «Ե՛կ, տե՛ն Ստեղծողի կարգն, սահմանն...» (386):

ԺԳ. **Պատասխան Յարութիւնի մոխամմազի** (387-8):

ԺԴ. «Թագաւոր ես աշխարհի, ո՛վ բռնաւոր չար մամօնայ...» (388-90):

ԺԵ. **Մոխամմազ եւ բանք խրատական** (391-3):

ԺԶ. «Ինքնակալ, հօգոստափառ իսկ գորեղ կայսեր ես տառ...» (394-6):

ԺԷ. **Դուպէիթ** - «Խնդրում եմ Ստեղծողիդ, ե՛կ, մեզ արդար մի՛ դատիր, Տէ՛ր...» (397):

ԺԸ. **Առ Տիրամայրն** (398):

ԺԹ. **Ի վերայ պասի** (399-401):

Ի. **Դիւանի** - «Մին մարդ որ եկաւ էս աշխարհ, ճշմարիտ կենալ պիտի...» (402):

ԻԱ. **Թաղալայ** - «Ով արդար դատաստան, չունեմ ինձ պատասխան, արժանի եմ կապման...» (403-6):

ԻԲ. «Ո՛վ ստեղծող Տէր բարերար, արեւ ես մեզի ումուտվար...» (407-8):

ԻԳ. **Դօշամայ** - «Որդի եմ Ադամայ, սերեալ Թորգոմայ...» (409-10):

ԻԴ. **Հաղ Ի վերայ պասի եւ ուտիսի** (411-4):

ԻԵ. **Երգ օրհնութեան** (415-6):

ԻԶ. «Սիրելի՛ք, էս աշխարհին շատ մարդ կայ, գանգատ ա անում...» (417-8):

ԻԷ. **Ղաֆիա տէրունական կամ վարաաղ** - «Ստեղծող Տէրն մեր գրեցաւ մարմին...» (419-20):

ԻԸ. **Ղարշուլամայ** - «Տէ՛ր, մի տար դատաստանի, բացելով զմիտս նորայ...» (421-2):

ԻԹ. **Դուքեիթ** - «Տէ՛ր, եթէ շրթուն բանաս, օրհնութիւնը կրարբարի...» (423):

Լ. «Տէ՛ր, մի տար դատաստան ինձ, աման, ինձ մին ճար...» (424-5):

ԼԱ. **Հաղ Ղաֆիա** - «Տէրն ասաւ՝ քօլ աշխարհն իմանայ...» (426):

ԼԲ. **Դուպէիթ** - «Տէ՛ր, քո դատաստանը լսամ, առաւ սարսափ դողն ինձի...» (427):

ԼԳ. **Վասն ողորմութեան, որ ընկալեալ եղեւ ինքնակալ կայսերէն, թիւն 1848, 30/Ե³** (428-30):

ԼԴ. «Քրիստոս Տէրն մեր գնաց հարսանիք...» (431-2):

Խաչատուր Մարդանեան, «Աման, ի սէր Քրիստոսի, ով անցք բանին իմ լսի...» (435-6):

Մեղաւոր Յարութիւն, Մոխամմազ - «Քօլ Հաշտարիսան գովում եմ՝ ուստա Իվանն ու բանական...» (437-8):

Սայադ օղլի

Ա. «Ո՛վ աշխարհ, եարար քեզնէն շնորհակալ մարդ կը լինի՞...» (439-40):

Բ. «Ո՛վ ստեղծող Աստուած, Սուրբ Երրորդութիւն...» (441-2):

Օհանէս, Մոխամմազ - «Հո՛ւ ա Աստուծոյ պատուիրանն՝ վաղուան համար դարդ մի՛ անիլ...»⁴ (443-4):

Յաւելուած.

Ալլահվերդի,⁵ «Մարիամ, գինի տոր մէկ չինի թատվ...» (447):

Բանգի

Ա. **Մոխամմազ** - «Լսօր մի սիրուն տեսայ՝ խիստ խալիս ահվալ ունի...» (448-9):

Բ. **Թէջիս** - «Հոգին ասաւ՝ մարմին, քեզ մէ բան ասեմ...» (450-1):

Գիրքի Նաւէ

Ա. «Երբ որ լսում եմ անոշ բառը քաղցր առաօտեան...», **Ի գոյն «Ասում ես դիմացիք...»** (452-3):

Բ. «Ջարմանալի է Աստուծոյ Բանը...» (454-5):

Եաղուր Օղլի, Թէջիս.

Ա. «Ադամայ որդի՛, ստեղծողն միտդ բե՛ր...» (456):

Բ. «Խելքս առել ես, նոր թագա ջիւան...» (457-8):

Թիֆլիզ - Նարգիզ,

Ա. «Եար, դուն գոված սիրուն անմամս իս դուն...» (461-2):

Բ. «Եփրեմ սրբազան կաթողիկոս...» (463):

Գ. **Մոխամմազ** - «Էրթայ ու էլ յիտ չի գայ...» (464-5):

¹ Տրված է տարբերակով (էջատակ):

² Թեական է համարված երգի՝ Իվանի գրչին պատկանելը (էջատակ):

³ Աստրախանի հայերի՝ Նիկոլայ կայսրից ստացած արտոնութեան մասին է (էջատակ):

⁴ Տրված է տարբերակով (էջատակ):

⁵ Բերված է Գ. Ալավերդյանի՝ հեղինակի նորնախիջևանցի աշուղ լինելուն վերաբերող ծանոթությունը:

Գ. **Շաքի** - «Ինքն մե հախվերմագ....» (466–8):

Թուրինջ

Ա. **Դիւանի** - «Անգաջ արեք ամենայն ժամ, լւեք Աւետարանի....» (469):

Բ. «Ընկերից մի՛ քաշի, մի՛ դատապարտի....» (470):

Գ. **Մոխամբազ** - «Հերի՛ք է, մորվայթ արա....» (471–2):

Լազաթ Օղլան,¹ **Մոխամբազ** - «Ինչ գուգէ, վարդն չմշկի, դուն բաց արած ես ինձ ամա....» (473–4):

Ղարիբ Օղլան, «Նստել ես որպէս թաղատր աթոռքին խաղաղ, աչքի լո՛յս....» (475–6):

Յարութին Բեգում, «Բոյո սալբու չիւնար է, ծոցիդ գուլիշան ունիս....» (477):

Յովսէփ

Ա. «Այր՛ ստաջ Արարիչն ստեղծեց լոյսն խաւարէն....» (478–9):

Բ. **Մոխամբազ** - «Անկաջ արէ՛ք, սիրելիք, սիրեկանս ի՞նչ բան է արել....» (480–1):

Գ. **Ի գովեստ Ներսիսի**,² **ի 1845 ամի** (482):

Դ. **Բայիթավոր** - «Ո՛վ սիրելի, անմասն գեղեցիկ պատկեր ունես....» (484–6):

Նալբանդ Օղլի, «Բարի սնաթի ոստտ եկանք մէկս մէկու, եար սիրեկան....» (487–9):

Ծամշի Մելքո, **Մոխամբազ** - «Ավալի բաշտան քեզ գովեմ, իծում բաղ ու բաղշաղ, թէլէթ....»³ (490):

Չախմախչի Եղորբ, **Թէշլիս** - «Թէ Աստուած կու սիրիս, մէ անգաջ արա՛....» (491–2):

Ջանել Օղլան

Ա. **Մոխամբազ** - «Բալասանի ծաղիկ, վրէդ մանանայ ունիս....»⁴ (493–4):

Բ. **Մոխամբազ** - «Եարեմէն, էս եարեմէն, դիլբարեմէն, սարդարեմէն....» (495–6):

Գ. **Ղաֆիս** - «Եար է սիրուն, շատ է սիրուն, քար է սիրուն, վառ է սիրուն....» (497):

Դ. **Մոխամբազ** - «Ես սագ ածողնիրուն էսպէս իմ տէնի....» (498–9):

Ե. **Մոխամբազ** - «Մէ փոքր անգաջ արեք, եարի ձեռից գանգատ ունիմ....» (500–1):

Զ. **Մոխամբազ** - «Նագլու եարս հիւանդ է, դեղ գիտեճամ՝ ճար կանիմ....» (502):

Քէշիջ Օղլի - **Բանգի**, **Մոխամբազ** - «Բոյո նման է սալբու րեւանի....» (503–4):

Համաթօս քառարան (507–27):

Մնթ.՝ Մ. Ախվերդյանն այս ժողովածուի մեջ հրատարակել է իր հոր՝ բանասեր Գեորգ Ախվերդյանի դավթարի նյութերի մեծ մասը: Դավթարը գրված է հիմնականում Գ. Ախվերդյանի ձեռքով եւ պարունակել է գլխավորապէս աշուղական երգեր: Հ. Սահակյանի դիտարկմամբ, ժողովածուի հրատարակիչները հաշվի չեն առել Դավթարի որոշ բանաստեղծությունների վրա՝ Գ. Ախվերդյանի կատարած խմբագրական ուղղումները եւ շտկումները (տե՛ս «Հայ աշուղներ» էջք 416, 432):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծ. պ. աշուղ Զիւանուն եւ ընկերութեանը հրատարակչուհուց. 1903 մարտ 15 Թիֆլիս» (ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ.՝ գրք., 753):

Մոնգոտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 71-75: ՀԹԱԳԵ, հմր 896: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 606: Մագմանյան, էջ 70:

Գրիսակն՝ Գ. Ենգիբարեանց, «Լուսն» 1903, հմր 3, էջ 237-8 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 492): Մեարոպ վրոյ., «Ար.» 1903, հմր 4, էջ 351-3 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 134): Ա. Ղլտեան, «Մորն» 1904, հմր 1, էջ 188-9 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 440):

Գրծնթ՝ «Բան.» հտ. Ե, 1903, հմր 6-7, էջ 223-4, [Կ. Բասմաջեան], «Մամուլի բաժինը»:

Գրցցկ՝ Աշճեան, 1913 (էջ 15), 1922 (էջ 16): Գուտտ., 1908 (էջ 59), 1910 (էջ 10), 1911 (էջ 12): ԿՀԲԲԳ, 1910, II (էջ 22): Պալեան, 1909 (էջ 17): ТГПБ, 1912 (էջ 474):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1903, հմր 59՝ 18/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «ՀԱ.» 1903, 5/ա/2, «Նոր հրատ.ք» հմր 63: «Բագմ.» 1903, 7/բ/1, «Մատենագրութիւնք»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ.՝ գրք., 938, Գ. Լեւ.՝ գրք., 793, ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ ֆոնդ, 1272:

195. Տէր - ԴԱԻԹԵԱՆՑ ԿԱՄՍԱՐ

Մոճի երգԱրԱն, Ժողովեց Կ. Տէր - Դաւթեանցը, 2-րդ տպագր. (բարեփոխած), Ի լոյս ընծայեաց Զարմայր Տէր - Դաւթեանցը, Թիֆլիս, տպ. Վրաց. Հրատ. Ընկ. (=тип. Груз. Изд. Т-ва), 1903 (доzv. ценз. Тифлис, 12го марта 1902 г.), 144 էջ, 12⁰:

«Բարեկամական նուէր Նիկողայոս Աղէքսանդրեան Ալիլիանեանցին»:

Բվնր.՝ Կամսար Տէր - Դաւթեանց, **Երկու խօսք** (5–6):

Խառն երգեր.

¹ Իրազեկվել է հեղինակի մասին (էջատակ):

² Երգը նվիրված է Ներսես Ե Աշտարակեցի կաթողիկոսին:

³ Իրազեկվել է, որ Թիֆլիսի մերձակա Թելեթ գյուղում է գտնվում Աբ. Գեորգի ուխտատեղին (էջատակ):

⁴ Բերված է Գ. Ախվերդյանի իրազեկանքը Թուրինջի մասին (էջատակ):

Ա. Բաֆֆի, Հասօի երգը (7):
 Բ. Աղէքսանդր վրդ. Արարատեան, Անի քաղաք (8-9):
 Գ. Ազբար Աղամ, «Աստմ ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ, մի՞թէ ես եմ քար...» (9-10):
 Դ. Ս. Ծափագիզեան, «Ազնիւ ընկեր, մեռանում եմ...» (10-1):
 Ե. Գամառ - Քաթիպա, Օրորոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (12-3):
 Զ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Առաւօտեան երգ շինականաց (13-4):
 Է. Ռասանդ - «Այն ի՞նչ ազգ է, այն ի՞նչ ցեղ է...», (գերմ.-ից) [փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (15-6):
 Ը. Պետրոս վրդ. Ղափանցի - «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերը...» (16-7):
 Թ. Ներսէս Կլայեցի, Երգ աղօթական ի դէմս սրբոց Երրորդ դարերէն եւ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդ դարերէն առանձնակի - «Առաւօտ լուսոյ...» (17-20):
 Ժ. Գամառ - Քաթիպա, Նկարիչ (21-2):
 ԺԱ. [Աստուածատուր Հենցի], Տաղ Ծննդեան - «Այսօր սօն է ծնընդեան, աւետի՛ս...» (22-4):
 ԺԲ. [Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայլորդ, [ռուս.-ից փոխ.] Ք. Պատկանեան (24-5):
 ԺԳ. [Գր. Գապասակալեան], Երգ ուրախութեան - «Արիք, որ երթաւք...» (26-7):
 ԺԴ. Եղիազար Մելիքեան, [խմբակայն] (27-8):
 ԺԵ. Ռ. Պատկանեան, Հայոց գինի - «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք...» (29):
 ԺԶ. [Զիւանի], Ընկեր - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն...» (30):
 ԺԷ. Մ. Փ., Երգ ուսանողաց - «Բաւական է մեզ մտաց զբաղմունքն...» (31-2):
 ԺԸ. «Գիշեր - ցերեկ կը հառաչեմ, ա՛խ, օրիորդ, քո սիրտդ...» (32-3):
 ԺԹ. Ռ. Պատկանեան, Վերջին գարուն (34-5):
 Ի. «Գիղական աղջիկ եմ եւ զամբիղաշէն...» (35-6):
 ԻԱ. Ռ. Պատկանեան, Հայոց աղջիկ - «Դու տեսե՛ղ եւ երկնքումը...» (36-7):
 ԻԲ. [Զիւանի], Ծարքի - «Դեռ գիշեր է, առաւօտ չէ...» (38-9):
 ԻԳ. [Մ. Պեշիկաշեան³], Դու գո՞ւլ խնդրես (40):
 ԻԴ. «Երբ հողագործը չունի եզ, արօր...» (41-2):
 ԻԵ. Կենաց քաժակ, գերմ.-ից [փոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան (41-2):

ԻԶ. Ս. Ծափագիզեան, Երգ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (43):
 ԻԷ. Յարութիւն վ. Ալամդարեան, «Յերկու ձեռին երկու մտմ...» (44-5):
 ԻԸ. Կարդալ - գրեւ (46):
 ԻԹ. [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երրորդ բացուին դռներն յուսոյ...», [ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (47):
 Լ. Զինուորի երգ - «Զինուորիս երգերը, եղբա՛րք լսեցէ՛ք...», [ռուս.-ից] (թրգմ.) Գ. Դողդիսեանց (48):
 ԼԱ. Յ. Կարինեանց, Ծուշանիկ - «Է՞րբ հետանաս քո մայրենի աշխարհից...» (48-9):
 ԼԲ. Սրբողի կտակը,⁴ (փոխ.) Կամսար Տէր - Դաւթեանց (49-51):
 ԼԳ. Մ. Պեշիկաշեան, Եղբայր եմք մեք (51-2):
 ԼԴ. [Պաղտասար Դաիր], «Ի ննջմանէդ արքայական, զարթո՛ր, նազելի իմ, զարթո՛ր...» (53):
 ԼԵ. «Իմ սիրելի զաւակունքս...» (54-5):
 ԼԶ. Ք. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (55-6):
 ԼԷ. [Գ. Դողդիսեանց], Երգ սրանդուխտ պատանեկի (57-8):
 ԼԸ. Երգ յաղթական⁵ (58-9):
 ԼԹ. Գ. Բարխուդարեան, «Կապոյտ երկնքում...» (59-60):
 Խ. Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին էս էն օղին է...», (թրգմ.) Ք. Պատկանեան (60-2):
 ԽԱ. Պանդուխտ առ կրունկն - «Կոո՛նկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (62-3):
 ԽԲ. [Մ. քննչ. Ծանիկեան], Առ Խրիմեան Ս. Հայրիկ (64):
 ԽԳ. [Ի. Կոլլով], Գերի յոյնը բանտում, [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուչուրեզեան (64-5):
 ԽԴ. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], «Վայր ընկնող աստղեր...», [ռուս.-ից փոխ.] Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց) (66-70):
 ԽԵ. [Ս. եպս. Գալֆայեան], «Հասա՛ք քաջազունք, Հայոց զաւակունք...» (70-1):
 ԽԶ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը - «Հետացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (72-3):
 ԽԷ. Ս. Ծափագիզեան, Աղջկայ երգ, ըստ եղ. «Եւս դառա-ռա մօռ...» (73-5):
 ԽԸ. Գեորգ Միրիմանեանց, «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (75-6):
 ԽԹ. Յ. Մէլիք - Յակոբեանց, Ծալլութիւն (թիֆլիսեցու գանգատներ) (77-8):
 Ծ. Հովոյի դարձը արից, թրգմ. [Գ. Բարխուդարեանց (79):
 ԾԱ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուցը (79-83):

¹ Նշված է իբրև թարգմանություն գերմաներենից: Տե՛ս 139-րդ էջի հմր 5 ծանոթագրությունը:
² Թյուրքիմացաբար նշված է հեղինակի մեկ այլ հրգի վերնագիրը՝ Մուսային:
³ Պեշիկաշեան Մ., ԵԼԺ, էջ 44-5:

⁴ «Արբողի կտակը...»՝ բովանդակութամբ Գ. Բարխուդարյանցի թարգմանած «Արբեցողի կտակը...» ոտանավորի հետ նույնը լինելը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ երկուսի աղբյուրն էլ մեկ անհայտ հեղինակի միեւնույն գործն է:
⁵ Հնչողականի ծանոթագրության մեջ նշված է, որ հրգը քաղված է [Ս. Գալֆայանի] «Արշակ երկրորդ» ողբերգությունից:

ԾԲ. Ս. Նազարեանց, *Մայրենի լեզու* - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (գերմ.-ից) (83-4):

ԾԳ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Երկու քոյր* (84-6):

ԾԴ. Ռոս Արշակայ - «Մեծափառ արքայն մեր...» (87):

ԾԵ. [Կ. Ա. Բոգի], «Մնացն'ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [խալ.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկօշեան (87-8):

ԾԶ. Գամառ - Քաթիսա, *Վարժատուն* (88-9):

ԾԷ. Մայիս - «Մենք արժանացանք ուրախ մայիսին...» (90):

ԾԸ. Ղ. Աղայեան, *Ծախարակ* (90-1):

ԾԹ. *Զագուկ եւ կատու* (91-2):

Կ. [Նաղաշ Յովնաթան¹], «Յորժամ եղև գարուն՝ արևն ծագեցաւ...» (92-3):

ԿԱ. Ներսէս Կրայեցի, կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, *Երգ* - «Յիշեցոյք ի գիշերի զանուն քո, Տէր...» (93-5):

ԿԲ. Յ. Վ. Ալամարեան, *Սուգ դասեր Յեփոթայեայ* (95-7):

ԿԳ. [Ֆրէշդուն], «Շուշան ջան, քի համա՛ կինքս կէս էլաւ...» (97-8):

ԿԴ. Մ. Պէշիկօշեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...» (98-9):

ԿԵ. Ա. Յ. Այվազեանց, *Երգ առ Հայաստան* (99-100):

ԿԶ. Հ. Ղ. Ալիշան, *Պարուհի Աւարայրի* (101):

ԿԷ. *Հարրած մարդու երգ*, (գերմ.-ից) [թրգմ.] Գ. Դոդոն-խեանց (102):

ԿԸ. Մ. Փ., «Ո՛րն է աշխարհի Հայաստան...» (103-4):

ԿԹ. [Մ. ֆոն Ծենկենդորֆ], *Մայրենի լեզու* - «Ո՛վ մեծա-սրանչ դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. և Ե. Վ. Զագըճեան] (104-5):

Հ. *Յաղթական երգ (Մարշ Նապոլեոն I-ի)* (105):

ՀԱ. *Աղօթք մանկանց* - «Ո՛վ, երկնքի, երկրի Տէր...» (105-6):

ՀԲ. [Շերամ], *Պարտիզամ վարդեր բացած կապասին սոխակին* (106-7):

ՀԳ. [Թ. Մոր], «Վերջին վարդ...», (գերմ.-ից) [փոխ.] Ք. Պատկանեան (107-8):

ՀԴ. Մ. Պէշիկօշեան, *Երգ [ք] աւագակաց*. Ա. «Վատեց երկինք իր լաստեր...» (108):

Բ. «Երբ որ մտնիմ, ո՛վ ընկերներ...» (108-9):

ՀԵ. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], *Աղքատ կին*, [ռուս.-ից փոխ.²], *Կոմս Էմմանուէլ (Միքայէլ Նալբանդեանց)* (109-12):

ՀԶ. [Ռ. Պատկանեան], «Քո՛ն էլ իր, սալաս, աչքըդ խուփ արա՛...» (113-4):

ՀԷ. *Պանդխտի երգ* - «Օտար երկիր, օտար պանդխտ կը հեծեմ...» (114-5):

Ժողովրդական երգեր.

¹ Երգի տակ գրված է Ազամ Նաղաշով ստորագրութիւնը: (Տե՛ս 214-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութիւնը):

² Նշված է՝ գաղղիերէնից (=Ֆրանս.-ից): Տե՛ս 216-րդ էջի հմր 10-11 ծանոթագրութիւնը:

ՀԸ. *Լուրիկ*³ (117-8):

ՀԹ. Յ. Յովհաննիսեան, *Արագ* (118-9):

Ձ. Գ. Ս., «*Կոյր աշուղից*» (119-21):

ՁԱ. *Խանութ Էլա ջան* (121-2):

ՁԲ. «Դէն, շուտ արի, ա՛խ, ա՛խ, շուտ արի...» (122-3):

ՁԳ. «Դէ՛ գնա, կիգամ, վայ գնա կիգամ, շուտ կիգամ...» (123-4):

ՁԴ. *Պանդխտ մշեցու երգը* (125-7):

ՁԵ. *Ազու երգը* (127-8):

ՁԶ. *Տուն արի, տուն արի, եար* (128-9):

ՁԷ. *Հարբըրան* - «Էսօր ամսս ա, պարգամ չի...» (129-30):

ՁԸ. «Լուսնակ, դու անցիր գնա՛...» (130-1):

ՁԹ. *Երգ շինականաց* (131-2):

Ղ. «Ծամերդ, ծամերդ...» (132-3):

ՂԱ. «Ծառիս տակը մանուշակ...»⁴ (133-4):

ՂԲ. «Յընցաւ տարին, հայոցս էլ փառքն լընցաւ հետ...» (135-6):

ՂԳ. *Չոր ե՛րբ մնամ* (136-7):

ՂԴ. *Սուրբ Կարապետ*⁵ (137-9):

ՂԵ. *Սիրուն է* (139-40):

ՂԶ. *Ասլու տրտուցը*, [փոխ. Զիւանի] (140-1):

ՂԷ. *Բալա շիրին*⁶ (141-2):

ՂԸ. *Տանըմ են, տանըմ են, ադէ ջան* (142-3):

ՂԹ. «Մնա՛, մնա՛, սիրելիս, մնա՛...», ըստ եղ. «*Գնաց, գնաց...*» (143-4):

Ծանոթ.¹ Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.¹ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 906:

Գրցակ.¹ Գուտտ., 1908 (էջ 108), 1910 (էջ 140): Եազըճեան, 1923 (էջ 61), 1924 (էջ 73): Զարդարեան, 1922 (էջ 61), 1925 (էջ 73):

Պրբրկ.¹ «Մշակ.» 1902, հմր 261՝ 26/ԺԱ, էջ 3, «Սու. գրքեր»: «Լուսն» 1903, հմր 3, էջ 247, «Սու. գրքեր»:

Օրնկ.¹ ՀԱԳ: ՄՄ:

³ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

1904

196. ԱՐԵԱՆ ԶԱՅԵՆՐ, Հրատ. Խօջայի, ՍՊԲ, (ДОВЗ. ценз. СПб, 15¹⁰ ноября 1904 г.), 96 էջ, 8⁰:

Բվնդ. ՝ Հրատարակիչ՝ Խօջա, Ազդ (3):

Խօջա, Ո՛վ Տէր (4):

Խանասորի մարտը (5):

Աւ. Իսահակեան¹, Երգել կուգէի (6):

Աւ. Իսահակեան², Ընկերներին (6-7):

Հնչում է գանգը... (7-8):

Պետոյի յիշատակին (8):

Քայլեմք (8-9):

[Ֆահրատ], Հայդուկի նշանածի երգը (9-10):

«Տոր ձեռքդ, եղբայր, ժամ է գարթնելու...» (10-1):

Աւ. Իսահակեան³, Հայդուկի երգերից - «Ինձ տեղ տուէք, Սոխան սարե՛ր...» (11-2):

Աւ. Իսահակեան⁴, «Սալնոյ ձորերում, կրուի ձորերում...» (12-3):

Աւ. Իսահակեան⁵, «Վեհ ազատութեան սէրը չէ մենակ...» (13):

Աւ. Իսահակեան⁶, «Է՛յ, ջա՛ն-հայրենիք, ինչքա՛ն սիրուն ես...» (13-4):

Աւ. Իսահակեան⁷, «Ծամբէս արունի հետք թողեր, կերթայ...» (14-5):

Աւ. Իսահակեան⁸, «Հազար բարով, հարստ սարե՛ր...» (15):

«Հայդո՛ւկ, մի վախենար քրդի գնդակից...» (16):

Կոռեցէ՛ք տղերք... (16-7):

«Մասեաց ճակատը ամպերով պատեցաւ...»⁹ (17-8):

Աւ. Իսահակեան¹⁰, Գորգէնի անմահ յիշատակին (1899 թ. 24/Գ) (18-9):

Աւ. Իսահակեան¹¹, Աւետիք Մալօյեանի յիշատակին (19):

Հայդուկի երգը - «Սիրելի դաշտն, ա՛խ, ատրճանակ...» (20):

[Ռ. Պատկանեան¹²], Թո՛ղ փրչէ քամին (21):

Կորկոտեանի երգը - «Ձէնքերս տո՛ր, մայրիկս...» (21-2):

«Ահա՛, մայր իմ, ես գնում եմ...» (22-3):

Ձա՛յն տուր, ով ֆիդայի (23-4):

Ջինուած, պատրաստուած... (24):

Ազատութեան հրաւեր (25):

Հայդուկի երգերից - «Դաշնակցական խմբ, գնանք մենք Սասուն...» (26):

Երգ քաջարի հայդուկին (26-8):

«Հայրենեաց սիրոյ համար...» (29-30):

[Ըերամ], Անդրանիկին - «Իբրևս արծիւ սասունում ես լեռ ու ժայռ...» (30-1):

«Հայաստանի անկախ Սասուն...» (31-2):

Թումանեանի յիշատակին - «Սոնետաց երկրից մի աստղ իջաւ...» (32-3):

Աւդալի յիշատակին (33-5):

Հայդուկի երգերից - «Մութ գիշերին անկախ ֆիդան...» (35):

Աւ. Իսահակեան¹³, «Որսկան ախպէ՛ր, սարէն կուգաս...» (35-6):

Երգ Սերոբ փաշայի (36-7):

Գորգէնի երգը (37-8):

[Ռ. Պատկանեան¹⁴], Բա՛ւ է, եղբայրք (39-40):

«Դանակը ուկրին հասաւ...» (40-1):

Կողոպտուած եկեղեցի (41-2):

Անէ՛ծք - «Ունիմ Աստուած, ես չունեմ Տէր...» (42-4):

Ս. Թ., Ծանթ խմբի յիշատակին (1899 ամի 19/Զ) (44-5):

«Խաղաղ դաշտի որդիք, լեռները էլ նենք...» (45-6):

Վերջին ուխտը (հայդուկի) (47-8):

Խանասորի կուրմ նահատակուածների մասին (48-50):

Գրիգոր Մանուկեանի յիշատակին (50-1):

«Թիկմքդ լայն, թեւերդ ուժգին...» (51-2):

[Միճագ], Կոռնկ Հայաստանի (52-3):

[Ֆահրատ], Հայդուկի երգերից - «Ես ընկած եմ քիւրդերի մէջ...» (53-4):

Աւ. Իսահակեան¹⁵, «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ...» (54-5):

Մշեցու մօր աղաչանքը (55-6):

«Մենք պէտք է կոռներ եւ ոչ լաց լինենք...» (56-7):

[Ֆահրատ], «Ես հանեցի սուրը պատեանից...» (57-8):

[Վտարանդի¹⁶], Հերոսներին (59):

Յիշատակ 1897թ. 25 յուլիսի արշաւանքին (59-61):

[Մ. Փորթոգալեան], «Նպատակիս հասնիմ միայն...» (61-2):

«Հերի՛ք է, մայրիկ, դու ինձ փայփայես...» (62-3):

Երգ միութեան վրայ (63-4):

[Զարիսի Ֆալաք¹⁷], Նուէր (64-5):

«Կենաց փշոտ ասպարէզը...» (65-6):

¹ Իսահակեան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 266 (ծնթգր. էջ 717):

² Նույն տեղում, էջ 163 (ծնթգր. էջ 695):

³ Նույն տեղում, էջ 230 (ծնթգր. էջ 711):

⁴ Նույն տեղում, էջ 232 (ծնթգր. էջ 711):

⁵ Նույն տեղում, էջ 233 (ծնթգր. էջ 711-2):

⁶ Նույն տեղում, էջ 234 (ծնթգր. էջ 712):

⁷ Նույն տեղում, էջ 235 (ծնթգր. էջ 712):

⁸ Նույն տեղում, էջ 229 (ծնթգր. էջ 710):

⁹ Ռ. Պատկանյանի Հայ գիւնը («Մասսի ճակատին ամպերով պատեցաւ» սկզբնատողով) բանաստեղծության թերի եւ աղճատված տարբերակն է:

¹⁰ Իսահակեան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 228 (ծնթգր. էջ 710):

¹¹ Նույն տեղում, էջ 120: Ծնթգր. էջ 686:

¹² Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 169:

¹³ Իսահակեան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 269 (ծնթգր. էջ 718):

¹⁴ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 155:

¹⁵ Իսահակեան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 231 (ծնթգր. էջ 711):

¹⁶ Տե՛ս «Դրօշակ», 1902, հմր 8, էջ 117:

¹⁷ Նույն տեղում, հմր 6, էջ 83:

Դասաճան մարդուն (66–7):
Սերովրի անճամ յիշատակին (1899 թ.) (67–8):
Հայրուկի երգերից - «Ո՛րվ իմ հայրենիք, սիրուն, գեղեցիկ...» (69–70):
 «Հայրուկները Վանայ ծովի վերայ...» (70–3):
Սերոբ Փաշի յիշատակին - «Գլուխդ Բաղէշ եւ մարմինդ ի Մուշ...» (73–4):
Դերոյեանի յիշատակին (74–5):
Հայրուկի երգերից - «Ես գնամ եմ հետո երկիր...» (75–6):
Երգ ազգի (76–7):
[Ֆահրատ], Սերեմջեանի յիշատակին (77–8):
[Ֆահրատ], Երգ Աշոտ Թաթուլի (78–9):
[Ֆահրատ], Երգ ֆիդայու (79–80):
Քաջ Անդրանիկին (80–1):
Դաշնակցականների մարտը (81–2):
Որսորդի խմբի յիշատակին (82–4):
[Միճագ], Խանի եւ Մորադի [երգը], («Զիլլի սուլթանի» եղ.) (84–5):
Տորթախի երգը - «Որեմն մնա՛ք բարով, ազնիւ ընկերներ...» (85–6):
Քոյր եւ եղբայր (87):
[Միճագ], Երգ կարնեցի Գարեգինի (87–8):
[Զիւանի], Սասունցիք (89):
Հայկական մարտ (90):
[Միճագ], Անդրանիկի դաստանը (90–3):
Դէպի հայրենիք (93–4):
[Սիրաթ], «Գիշեր- ցերեկ աշխատում ես անդադար...» (94):
Ս. - Թ., Թող երգէ բլբուլ (95):
Մէլիք (Վ...թ-թ-ցի), «Արեւն ընկաւ Լոռույ սարին...» (96):
Լոնեցի Սիւս (Կեղծ Կոս), «Ես սիրում եմ սրապիս հողը...»¹ (96):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1015

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1905

197-198. **ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ԳՐՊԱՆԻ,** Լոնտոն
Զիկվէլ, տպ. Հայկական ուրբանոցի

197. **[Ա տպագր.],** 1905, [5], 186 էջ, 12⁰:

Բվնդ.² Բացատրութիւն [3–5]:

Ա. - Ե. (1–10): Թ. (10): ԺԱ. (11–3): ԺԵ. (13–4): ԺԷ. (14–5): ԺԸ. (15–9): ԻԵ. (20–1): ԻԶ. (21–3): ԻԸ. (23–4): Լ. (24–6): ԻԹ. (26–8): ԼԱ. (28–9): ԼԴ. (29–31): ԼԵ. (31–3): ԼԶ. (33–4): ԼԸ. (34–5): Խ. (36–7): ԽԱ. (38–9): ԽԲ. (39): ԽԴ. (40–2): ԽԵ. (42–5): ԽԶ. (46–7): ԽԸ. (48–9): Ծ. (50–1): ԾԱ. (51–2): ԾԳ. (52–3): ԾԴ. (54–6): ԾԵ. (56–7): ԾԶ. (57–8): ԾԲ. (58–9): ԾԷ. (59–62): ԾԸ. (62–3): ԾԹ. (63–4): ԿԱ. (64–5): ԿԲ. (65–7): ԿԴ. (67–8): ԿԸ. (68–9): ԿԶ. (70): ԿԷ. (71): Լ. (72–4): ԼԱ. (74–6): ԼԹ. (76–7): ԼԲ. (78–9): ԼԳ. (79–82): ԼԴ. (83–4): ԼԶ. (84–6): ԼԷ. (86–7): ԼԸ. (87–8): Զ. (89): ԶԱ. (89–90): ԶԲ. (90–1): ԶԳ. (92–3): ԶԴ. (93–4): ԶԵ. (94–5): ԶԶ. (95–8): ԶԷ. (98–100): ԶԸ. (101–2): Է. (102–3): ԷԱ. (103–4): ԷԳ. (104–9): ԷԴ. (109–10): ԷԵ. (110–2): ԷԸ. (112–6): Ը. (116–9): ԸԱ. (119–21): ԸԲ. (121): ԸԳ. (122): ԸԴ. (122–5): ԸԵ. (125–7): ԸԷ. (128): ԸԸ. (128–30): ԸԺ. (130–1): ԸԺԱ. (131–2): ԸԺԲ. (133–6): ԸԺԳ. (136–7): ԸԺԴ. (137–8): ԸԺԶ. (138–9): ԸԺԸ. (139–41): ԸԺԹ. (141–2): ԸԻ. (142–4): ԸԻԱ. (144–7): ԸԻԲ. (147–50): ԸԻԳ. (150–3): ԸԻԴ. (153–5): ԸԻԵ. (155–7): ԸԻԶ. (157–8): ԸԻԷ. (159–60): ԸԻԸ. (160–1): ԸԻԹ. (161–3): ԸԼ. (163–4):

Յաւելուսծ.

Զ. (165–6): Է. (167–9): ԺԶ. (169–71):

ԻԷ. (172–3):

Յ. Կարինեանց, Տիկին Շուշանիկ (173–4):

ԽԹ. (174–5):

Յանկ Գիւրոց (177–83):

Յանկ անուանց (184–6):

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-100:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: Թեոդիկ, ՏՏ, § 279, էջ 170: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1396:

Պորրկն՝ «Բագմ.» 1905, 11ա/2 «Նոր գրքեր» հմր 2: «ՀԱ» 1906, 1բ/1, «Նոր հրատ.» հմր 3: «Ուազմիկ» 1906, հմր 38՝ 1/Գ, էջ 4 (ձեռք բերելու ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

1906

198. **[Բ տպագր.],** [Հրատարակեց Կ. Թումանեան], 1906, [6], 223 էջ, 12⁰:

¹ Գրաշարի հորինած քառյակն է:

² Տե՛ս հմր 198 նկարագրութիւնը:

Բվնր.՝ Կ. Թումանյան, *Բացատրություն, Հայկական որբանոց, Ձիկվէլ, Լոնտոն, յուհիս, 1906* [3–6]:

Ա. Միրայել Նալբանդեանց, *Ազատություն* - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (1–3):

Բ. Ս.Շահազիզ, *Մահամեծի հայրենասէր* (3–4):

Գ. [.] Ծանթ, *Հովիկ* - «Ահա էլաւ լուսին[ն] արծաթ...» (5):

Դ. *Հրածեշտ սիրելեաց* (6–8):

Ե. [Ֆ. Ն. Գլինկա], *Սիրահար սայրորդ, [ռուս. փոխ. Ք. Պատկանեան]* (8–10):

Զ. Ղ. վ. Փիրղալեւեան, *Աղասի եւ ընկերք* (10–1):

Է. Ա. վ. Արարատեան, *Անի քաղաք* (12–4):

Ը. [Պայծառէ], *Հայաստանի լեռներ* (14–6):

Թ. Աշո Զիւանի, *Այծեամ* (16):

Ժ. *Պարերգ* - «Անձրեւ եկաւ շաղալէն...»¹ (17):

ԺԱ. [Յ. Մալեգեան], *Օրոր* - «Անտը քրնակն աչերն ստեր...» [ռուս.] Ս. Սազ. (18–20):

ԺԲ. *Պար Անաստիի* (20–1):

ԺԳ. *Սերոբ (Բ.) փաշա* - «Առիժ էլաւ Սուլուի գիւղէն...» (21–2):

ԺԴ. Գլամառ] Բաթիպա, *Օրորոցի երգ* - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (23):

ԺԵ. *Հրաւեր մարտի* - «Արի՛ք, ընկերք քաջակրօմք...» (24):

ԺԶ. [Յ.] Սըվաճեան, *Երգ սահմանադրութեան* - «Արի՛ք հալկազունք, յատաջ ընթանանք...» (25–7):

ԺԷ. Ե. Մելիքեան, *Եղբայրություն* - «Արկածք հալոց ժամանակին ընդ անի...» (27–8):

ԺԸ. Հ. Ղ. վ. Ալիշան, *Հրաւեր մարտի* - «Բա՛մ. փորտսան քարձուստ բոմբինք...» (28–9):

ԺԹ. Աշո Զիւանի, *Ընկերք* - «Բարի, գեղեցիկ, սուսքինի ընկերք մարդուն...» (32–3):

Ի. *Գողթան մանկտի* (33–4):

ԻԱ. [Յահրատ], *Օրոր* - «Գրող տանի քիւրտ Արդին...» (34–5):

ԻԲ. *Մայրն առ որդին*² (35–6):

ԻԳ. *Անդրանիկ* - «Դաշնակցական խումբ, գնանք մենք Սասուն...» (36–7):

ԻԴ. *Արշաւանք ի Վան* (37–8):

ԻԵ. *Առ Եզնիկ* (38–9):

ԻԶ. Մ. Պեշիկեան, *Զէյթունցի մայր* (39–41):

ԻԷ. Գամառ - Բաթիպա, *Հայերու թութն* (41–3):

ԻԸ. Պետրոս Դուրեան, *Մահ* - «Եթէ տժգոյն մահու հրեշտակ...» (43–4):

ԻԹ. Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Երգ սահմանադրութեան* - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բաղդին...» (45–6):

Լ. Կ. Յ. Պլուզեան, *Հայրիկնան* (46–8):

ԼԱ. Ս. Շահազիզեան, *Երազ* - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (48–9):

ԼԲ. [Զիւանի], *Ծիրանի Հայաստան* (49–50):

ԼԳ. Գլամառ] Բաթիպա, *Մշեցի ճամփորդ* (51–2):

ԼԴ. Գ. Թաղեան, *Հառաչանք արարականի (Ս. Կուկու-նեան)* (52–4):

ԼԵ. Տարունցի, *Վատ կղերք* (54–6):

ԼԶ. [Ֆր. Բեռա], *Կիլիկիա* - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (56–7):

ԼԷ. [Զիւանի], *Հայրենիք* - «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր գարուն...» (57–8):

ԼԸ. Գամառ - Բաթիպա, *Նոր սերունդի կրթությունը* (58–9):

ԼԹ. Գ. Բարխուդարեանց, *Կոյր երգիչը* (60–1):

ԼՍ. Գամառ - Բաթիպա, *Աղասու մօր երգը* (61–3):

ԼՍԱ. Պ. Վ. Նաթանեան, *Մօրն հրաւեր պատերազմի* (63–4):

ԼՍԲ. *Զինուորին երգը* - «Զինուորիս երգերը, եղբա՛րք, լսեցէք...», [ռուս.-ից թրգմ.] Գ. Դողդիսեան (65):

ԼՍԳ. *Մշեցոց խղճուկ ձայն* (65–7):

ԼՍԴ. Գամառ - Բաթիպա, *Հայրենասէրին առաջադրությունը* (67–9):

ԼՍԵ. Ս. Հ. Մ. Ֆելէկեան, *Տեսիլ Հայաստանի* (69–73):

ԼՍԶ. Գ. վ. Սրտանձոտեանց, *Վարդան* - «Թէ հայրենեաց պսակադիր...» (73–5):

ԼՍԷ. *Ֆէտա* - «Թիփի, փորան մուօ գիշերին...» (75–7):

ԼՍԸ. Մ. Մարտիրոսեան,³ *Թիւրքին դէմ* - «Թո՛ղ կորնչին տաճիկները...» (77–8):

ԼՍԹ. Գամառ - Բաթիպա, *Հաստատ յոյսը* (79):

Ս. Մ. Պեշիկեան, *Եղբայրություն* - «Ի բիւր ձայնից բնութեան շրքեղ...» (80–1):

ՍԱ. *Արձագանք Հայաստանի* (81–2):

ՍԲ. Խորէն Նար - Պէլ, *Ծղթայակապ հայ* (82–3):

ՍԳ. Ս. Հ. Ֆելէկեան, *Վարդան* - «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան...» (83):

ՍԴ. Ա. Հայկունի, *Մայր հայրենիքի վիճակը* (85–6):

ՍԵ. *Մայր Հայաստանի սուգը* (87–8):

ՍԶ. *Մահ* - «Ինչպե՛ս բաժնուիմ, սաստիկ է սերս...» (88–9):

ՍԷ. Գամառ - Բաթիպա, *Սիրահարին նաւակը* (89–92):

ՍԸ. *Սիրահարը* - «Լուսնեակ գիշեր...» (92–3):

ՍԹ. Գամառ - Բաթիպա, *Լուսինն եւ Վարդան* (93–4):

Կ. *Հայրուկներ* - «Խաղաղ դաշտի որդի՛ք, լեռները ելնեն՛նք...» (94–5):

ԿԱ. *Ազատություն* - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (95–6):

ԿԲ. Գ. Դողդիսեանց, *Պանդուխտն առ ծիծեռնակ* (96–8):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Այս երգը բառային եւ իմաստային ընդհանրութիւններ ունի Բաֆֆու «Կայծեր» վեպի՝ «Այն քաջ մարդու շապիկն է դա» սկզբնատողով երգի հետ (Հմմտ. նրա ԵԺ, հտ. 2, էջ 596-7):

³ Հեղինակի կազակցութեամբ տե՛ս 286-րդ էջի հմր 4 ծանոթագրութիւնը:

- ԿԳ. **Հայրիկ**¹ (98–9):
- ԿԴ. **Գ. Բարխուդարեանց, Իմ ընտրածը** (99–100):
- ԿԵ. **Անի** - «Կասպուտակ ձին նստել եմ...» (100–2):
- ԿԶ. **Խանասարի արշալը** (102):
- ԿԷ. **Մ. Ե., Խանասարի քայլերգ** (103–4):
- ԿԸ. **Պանդուխտն առ կրունկ** - «Կոռ'նկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (104–5):
- ԿԹ. **Կրամբամբուլին** - «Կրամբամբուլին էս էն օղին է...», [ռուս.-ից թրգմ. Ք. Պատկանեան] (106):
- Հ. **Խորեն Նար - Պէլ, Նորածիլ տերեւք** (108–10):
- ՀԱ. **Խորեն Նար - Պէլ, Հայ ասորիք** (110–2):
- ՀԲ. **Յ. Մ. Վանանդեցի, Հայաստան** - «Հայաստան, երկիր դրսխտավայր...» (112–4):
- ՀԳ. **Խորեն Նար - Պէլ, Անձուկը հայրենեաց** (114–7):
- ՀԴ. **Բանտարկեալին երգը** - «Հայր բանտէն չի վախնար...» (117–9):
- ՀԵ. **Հայրուկներ** - «Հայրենեաց սիրոյ համար...» (119–20):
- ՀԶ. **Ս. Պ. Փափազեանց, Խրախոյս ազգասիրութեան** (120–2):
- ՀԷ. **Թիրքին դէմ** - «Հայրենիքի մէջ մեր եղբարք կ'ողբան...» (122):
- ՀԸ. **[Ի. Կոզլով], Բանտարկեալի երգ** - «Հայրենիք արբագան, իմ սիրուն աշխարհ...», [ռուս.-ից թրգմ.] **Յ. Քուչուպեկեան** (123–4):
- ՀԹ. **Մահ** - «Հայրիկը ծերացեր է...» (124–5):
- Ձ. **Գ.խմատ] Գաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը** (125):
- ՁԱ. **Հրաւեր մարտի** - «Հասաւ արդ ծամ փստաց, օ՛հ եկէ՛ք, Հայեր...» (126–7):
- ՁԲ. **Մ. Տամատեան, Առ հնչակ** - «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժդեհ...» (127–8):
- ՁԳ. **Պանդխտութեան երգ** - «Հեռո՛ւ եմ քեզէ, օտար երկրի մէջ...» (128–30):
- ՁԴ. **Յանդիմանութիւն առ հայս** (130–3):
- ՁԵ. **[Մ.] Մնակեան, Քրդի դէմ** (131–2):
- ՁԶ. **Գամառ - Քաթիպա, Վարդան** - «Հիմի է՞լ լոնք, եղբարք, հիմի է՞լ...» (132–5):
- ՁԷ. **Մ. Նալբանդեանց, Վահան** (135–6):
- ՁԸ. **Ռ. Սէտեֆնեան, Վարդան** - «Հոր բարկութեան համայն հայոց...» (138–9):
- ՁԹ. **[Զիւանի], Կուգան ու կերթան** (մոխամմազ) (139):
- Ղ. **Էրզրում** (140–1):
- ՂԱ. **Րաֆֆի, Վանայ ծովակին** (141):
- ՂԲ. **Ֆէտա** - «Զայն տոր, ո՛վ ֆէտա, ինչո՞ւ ես լռում...» (142–3):
- ՂԳ. **Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուցը** (143–8):
- ՂԴ. **Գամառ - Քաթիպա, Հայրենասէրին գանգատը** (148–9):
- ՂԶ. **Երգ միութեան** - «Մենք Հնչակ ենք, եղբարք, դուք՝ Դաշնակցական...» (151–2):
- ՂԷ. **Գամառ - Քաթիպա, Անվերջ գանգատներ** (152–4):
- ՂԸ. **Մ. Նալբանդեանց, Հայրենասէր քրոջ խրախոյսը** (154–8):
- ՂԹ. **Ս. Սափարեան, Կոտորած Վանի** (158–9):
- Ճ. **Հայրուկի երգը** - «Մինչ բնութիւնն է գոարթ...» (159–62):
- ՃԱ. **Արիանեան** (162–4):
- ՃԲ. **Կոռի մեկնող** - «Մնաս բարեաւ, քաղցրիկ մայրիկ, ես սիրտի գնամ...» (164–5):
- ՃԳ. **[Կ. Ա. Բոզի], Կոռի մեկնող** - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...» [խալ.-ից թրգմ.] **Մ. Պէշիկթաշլեան** (165–6):
- ՃԴ. **Ս. Գնունի, Լեւոն Զ յօտարութեան** (166–9):
- ՃԵ. **Հ. Ա. Բագրատունի, Տրդատ** (169–71):
- ՃԶ. **Կ. Մամիկոնեան, Օրոր** - «Ննջեա՛, որդեա՛կ, անուշ քնով...» (171–2):
- ՃԷ. **Պանդխտի երգ** - «Նտիրագործ է հայրենիք հեզ հայուն...» (172–3):
- ՃԸ. **[Մ. Փորթուգալեան], Հառաչանք առ Հայաստան** (173–4):
- ՃԹ. **Սաթենիկ եւ Արտաշէս** (175):
- ՃԺ. **Մ. Պէշիկթաշլեան, Հայրենիք** - «Ո՛հ, ի՞նչ անուշ ես ինչպէ՛ս գով...» (175–6):
- ՃԺԱ. **[Ս. Հ. Ֆէլէկեան], Ողջոյն** - «Ողջո՛յն տուէք իմ հայրենեաց...» (177–8):
- ՃԺԲ. **Խ. Նար - Պէլ, Օտարին չի յուսալ** (178–81):
- ՃԺԳ. **Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ** (181–2):
- ՃԺԴ. **Խ. Նար - Պէլ, Հայր մեր** (183):
- ՃԺԵ. **[Ֆահրատ], Սերոբ փաշա** - «Ով որ քաջ է, ի՞նչ կը սպասէ...» (184–5):
- ՃԺԶ. **Մ. Փ., Աշխարհ Հայաստան** (185–7):
- ՃԺԷ. **Քիրտը** (187):
- ՃԺԸ. **Գամառ - Քաթիպա, Օրոր** - «Պատի տըղայ, չեմ օրորիլ օրորանքդ, որ քուն չ'լաս...» (187–9):
- ՃԺԹ. **Վարդան** - «Պինդ - սինդ ձայն տուին, ո՞ր է Ս. Վարդան...» (189–90):
- ՃԻ. **Լորիս Մելիքօֆ** (190–2):
- ՃԻԱ. **Ս. Լեւոնեան, Սասուն** - «Սասուն գաւառ, Հին Հայաստան...» (192–5):
- ՃԻԲ. **Խ. Նար - Պէլ, Արշալոյս** (195–8):
- ՃԻԳ. **Մ. Տամատեան, Տալտրիկ** (198–201):
- ՃԻԴ. **[Մ. Զգօնեան], Հրաւեր միութեան** - «Տեսէ՛ք, աղաւնին Նոյեան տասպանին...» (201–3):
- ՃԻԵ. **Մաղթանք** - «Տէ՛ր, կեցո՞ դու ըզ Հայս...»² (203–5):

¹ Երգը նվիրված է Խրիմյան Հայրիկին:

² «Մաղթանք»-ը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

ԾԻԶ. Խ. Նար - Պեյ, Աղօթք վասն հայրենեաց (205-6):
 ԾԻԷ. Գամառ - Քաթիպա, Վանեցու աղօթքը (206-8):
 ԾԻԸ. Կոչ մարտի - «Տղա՛յք, ժողով փնք հեռուէն մ մօ-տէն....» (208-9):
 ԾԻԹ. Գ. Թաղէտեան, Կոչ մարտի - «Տո՛ւր ձեռք, եղբա՛յր, ժամ է գարթելու....» (209-11):
 ԾԼ. Զեյթունի քայլերգ - «Քանի՞ թմրիճք, բա՛ւ է, եղ-բա՛րք....» (211-2):
 Ծանկ Գիթոց (213-20):
 Ծանկ հեղինակաց (221-3):
 Հեղինակը անծանօթ երգեր (223):

ԾՆՔ. Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-130:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1844:

Գրցցկ՝ Գուտտ, 1908 (էջ 5), 1910, (էջ 8):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրք. 38: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ:

199-200. ԱՐԵԱՆ ԶԱՅՆԵՐ, Հրատ. Ս. Մելիք - Սոզո-մոնեանի, Թիֆլիս, էլեքտրաչարժ տպ. «Հերմէս» րնկ., 1906, 8⁰:

199. [Ա. տպագր.], 192 էջ

Բվնդ.՝¹ Ս. Մելիք - Սողոմոնեանց, Երկու խօսք (3):

ԺԸ. (5):

[Ա. Իսահակեան], Երգել կողէի (6):

[Ա. Իսահակեան], Ընկերներխ (6-7):

ԺԹ. (7): Ի. (8): ԻԱ. (8-9): ԻԲ. (10): ԻԳ. (11-2): ԻԴ. (12-3): ԻԵ. (13-4):

[Ա. Իսահակեան], «Ծամբէս արունի հետք թողեր, կեր-թայ....» (14-5):

[Ա. Իսահակեան], «Հազա՛ր բարով, հպարտ սարե՛ր....» (15-6):

ԻԷ. (16-7):

«Մասեաց ճակատը ամպով պատեցաւ....»² (17-8):

ԻԸ. (18-9): ԻԹ. (19-20): Լ. (20-1):

[Ի. Պատկանեան], Թո՛ղ փրչէ քամին (21):

Կորկոտեանի երգը - «Զէնքերս տո՛ւր, մայրիկս....» (22):

ԼԹ. (22-3): Խ. (23-4): ԽԱ. (24-5): ԽԲ. (25-6): ԽԳ. (26-7): ԽԴ. (27-8): ԽԶ. (28-9): ԽԷ. (29-30): ԽԸ. (30-1): ԿԱ.

(31-2): ԿԲ. (32-3): ԿԳ. (33-5): ԿԴ. (35): ԿԵ. (36): ԿԶ. (36-7): ԿԷ. (38-9): ԿԸ. (39-40): ԿԹ. (40-1): Ը. (41-2):

ՀԱ. «Ունիմ Աստուած, բայց չունիմ Տէր....» (42-4):

Ս.Թ., Ծանթ խմբի յիշատակին (1899 ամի 19/2) (44-5):

ՀԲ. (45-6): ՀԳ. (46-8): ՀԴ. (48-50):

Գրիգոր Մանուկեանի յիշատակին (50-1):

ՀԵ. (51): ՀԶ. (52): ՀԷ. (53-4):

ՀԸ. «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ....» (54):

ՂԷ. (55): ՂԸ. (56): ՂԹ. (56-8):

[Վտարանդի], Հերոսներին (58):

Յիշատակ 1897 25/է-ի արշաւանքին (59-60):

[Մ. Փորթուզալեան], Նպատակիս հասնիմ միայն (60-1):

Ճ. (61-2): ՃԱ. (62-3): ՃԲ. (63-4):

«Կենաց փշոտ ասպարէզը....» (64-5):

Դաւանան մարդուն (65-6):

ՃԳ. (66-7):

Հայդուկի երգերից - «Ո՛րվ իմ հայրենիք, սիրուն, գեղեցիկ....» (67-8):

Հայդուկները Վանայ ծովի վրայ (69-71):

Սերոբ փաշի յիշատակին (71-2):

ՃԴ. (73):

Հայդուկի երգերից - «Ես գնում եմ հեռու երկիր....» (73-4):

Երգ ազգի (74-5):

ՃԺԹ. (76): ՃԵ. (77):

Երգ ֆիդայու (78):

ՃԺԷ. (79-80): ՃԺԸ. (80): ՃԺԹ. (81-3): ՃԺԺ. (83): ՃԺԱ. (84-5): ՃԺԲ. (85-6): ՃԺԳ. (86-7): ՃԺԴ. (87):

Դէպի հայրենիք (88):

ՃԺԵ. «Գիշեր - ցերեկ աշխատում ես անդադար....» (89):

ՃԻ. (90): ՃԻԱ. (90-1):

Հայդուկի երգը - «Ես պարծենալն ի՛նչ է, չիտեմ....» (92):

ՃԻԲ. (92-3): ՃԻԳ. (93-4): ՂԶ. (94-5): ՂԲ. (96): ՃԻԵ. (96-8):

ՃԻԶ. «Հայաստանից եկած զինոր....» (98-9):

Կորկոտեանի երգը - «Հայեր, ջարդենք քիրդ ու տաճիկ....» (99-100):

Մուրասի երգը (101-2):

ՃԻԷ. «Առանց վախի, առանց ափի...» (102-3):

ՃԻԸ. Երգ (103-4): ՃԻԹ. (104): ՃԼ. Երգ (105): ՃԼԱ.

(105-6): ՃԼԲ. Երգ (106-7): ՃԼԳ. Երգ (107-8): ՃԼԴ.

(108-9): ՃԼԵ. (109):

Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ....» (110):

ՃԼԶ. Երգ (110-1): ՃԼԷ. (111):

[Ա. Իսահակեան³], Սիրեցի, եարս տարան (112):

ՃԼԸ. (113): ՃԽ. (115-6):

¹ Տե՛ս Հմր 203 նկարագրությունը:

² Տե՛ս 313-րդ էջի Հմր 9 ծանոթագրությունը:

³ Իսահակյան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 194 (ծնթգր. էջ 703):

[Միճագ], Երգ - «Որոնց որ անկեղծ սիրեցի, նա եղաւ ինձ թշնամի....» (116-7):

ՃԽԱ. (117-8): ՃԽԲ. (119): ՃԽԳ. (120): ՃԽԴ. (121-2):

ՃԽԶ. «Ո՛վ սեպակատար Արարատ մեծ ասր....» (122-3):

ՃԽԷ. «Պարզի՛ր, աղբիւր, պարզի՛ր՝ քեզնից ջուր տանեմ....» (123-4):

Բագուի երգը (124-5):

ՃԽԸ. (125-6): ՃԽԹ. (126-7):

Սերոբի երգը (127-8):

ՃԾ. (128-30): ՃԾԱ. (130-1): ՃԾԲ. (131-2):

Խնօ, Ուխտի՛ր. Նուէր իմ քոյր Ս. ին (132-4):

ՃԾԳ. (134-6): ՃԾԴ. (136-7): ՃԾԵ. (138): ՃԾԶ. (138-9):

ՃԾԷ. **Տիւրքի** (139-40):

«Ո՛վ իմ Հայաստան, անուշ բուրաստան....» (140-1):

ՃԾԸ. (141):

ՃԹ. «Արթուն մտքիս հանդարտ քայլեր....» (142):

Երգ Արամ Արամեանցի (142-3):

ՃԾԹ - «Խեղճ պլոկաճ հաւ ես դառել, գեղեցիկ ալիւրի մէջ-դան....» (143-5):

Միհրանի երգը (145-6):

Խնօ, Ղազախեցի հայ աղջիկը (146-8):

ՃԿ. (148-9): ՃԿԱ. (150):

ՃԿԲ. «Հայ ազգի որդիք, էլի՞ համբերենք....» (150-1):

ՃԿԳ. (151-2): ՃԿԴ. (152-3):

[Ա. Իսահակեան¹], «Դարդոտ եմ, դարդաքաշ եմ....» (153):

[Ա. Իսահակեան²], «Ընկերներս վաղ եմ մեռել....» (154):

ՃԿԵ. (154-5):

«Մութ մոայլ սեւագոյն ամպի տակ ընկար....» (155-6):

Ընկերիս յիշատակին (156-7):

ՃԿԶ. (157-8):

ՃԿԸ. «Հրաշալի Տափի թաղ, որ կոչվում ես եարմարկայ....» (158-9):

ՃԿԹ. «Հազար ինը հարիւր, տխուր հինգ թիւն....» (159-62):

ՃԿ. (163-4):

[Զամալի], Սանդրոի մահը (164-5):

ՃԿԳ. (166-7):

ՂԳ. **Վերջին բարեւ** (167):

ՃԶ. (168): ՃԷ. (168-9): ՃԸ. (169-70):

Կուկունեանի երգը (170-2):

ՃՀԱ. (172-7): ՃՀԲ. (177-8):

Բախշիի եւ Խանի յիշատակին (178-9):

ՃՀԳ. (179-80):

Դժբաղդ հայեր (Գանձակու աղէտ) (180-1):

Ս., **Նուէր հերոսին** (182):

ՃՀԵ. (183): ՃՀԶ. (183-4): ՃՀԷ. (184-5): ՃԴԳ. (185-6):

ՃԴԵ. (186-7):

Ծանկ (188-92):

Վրիպակներ (192):

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 1765:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ (էջ 55):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1906, հմբ 164՝ 1 /Ը, էջ 4 (հրատ. ծանու-ցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

200. 2-րդ տպագր., 214 էջ:

Բվնր.³ Ս. Մելիք - Սողոմոնեանց, **Երկու խօսք** (3):

ԺԸ. (5):

[Ա. Իսահակեան], Երգել կուզէի (6):

[Ա. Իսահակեան], Ընկերներս (6-7):

ԺԹ. (7): Ի. (8): ԻԱ. (8-9): ԻԲ. (10): ԻԳ. (11-2): ԻԴ. (12-3): ԻԵ. (13-4):

[Ա. Իսահակեան], Ժամբէս արիւն է (14-5):

[Ա. Իսահակեան], Հարտ սարեր (15-6):

ԻԶ. (16): ԻԷ. (16-7):

Մասեաց ճակատը⁴ (17-8):

ԻԸ. (18-9): ԻԹ. (19-20): Լ. (20-1):

[Ռ. Պատկանեան], Թո՛ղ վրջէ քամին (21):

Կորկոտեանի երգը - «Զէնքերս սո՛ր, մայրիկս....» (22):

ԼԹ. (22-3): ԼՍ. (23-4): ԼՍԱ. (24-5): ԼԲ. (25-6): ԼԳ. (26-7): ԼԴ. (27-8): ԼԵ. (29): ԼԶ. (30): ԼԷ. (31-2): ԼԸ. (32): ԿԱ. (33): ԿԲ. (34): ԿԳ. (35-6): ԿԴ. (36-7): ԿԵ. (37): ԿԶ. (38): ԿԷ. (39-40): ԿԸ. (40-1): ԿԹ. (41-2): Լ. (42-3): ԼԱ. (44-5):

Ս. Թ., Ծանթ խմբի յիշատակին (1899 ամի 19/Զ) (45-6):

ՀԲ. (47-8): ՀԳ. (48-9): ՀԴ. (50-1):

Գրիգոր Մանուկեանի յիշատակին (52):

ՀԵ. (53): ՀԶ. (54): ՀԷ. (55-6): ՀԸ. (56): ՂԵ. (57): ՂԸ. (58): ՂԹ. (58-60):

[Վտարանդի], Հերոսներին (60):

Թիշատակ 1897 25/Է-ի արշավանքին (61-2):

¹ Նույն տեղում, էջ 199 (ծնթգր. էջ 704):

² Նույն տեղում, էջ 213 (ծնթգր. էջ 707):

³ Տե՛ս հմբ 203 նկարագրութիւնը:

⁴ Տե՛ս 313-րդ էջի հմբ 9 ծանոթագրութիւնը:

[Մ. Փորթուզալեան], Նարատակիս հասանիմ միայն (62–3):
 Ժ. (63–4): ԺԱ. (64–5): ԺԲ. (65–6):
Կենաց փշոտ ասպարէզը (66–7):
Դաւաճան մարդուն (68):
 ԺԳ. (69–70):
Հայրուկի երգերից - «Ո՛րվ իմ հայրենիք, սիրուն, գեղեցիկ....»
 (70–1):
Հայրուկները Վանայ ծովի վրայ (72–4):
Սերոբ փաշայի յիշատակին (74–5):
 ԺԴ. (76):
Հայրուկի երգերից - «Ես գնում եմ հեռու երկիր....» (76–7):
Երգ ազգի (77–8):
 ՂԴ. **Վերջին բարեւ** (79):
 ԺԵ. (80): ԺԶ. (80–1): ԺԸ. (82):
Կուկունեանի երգը (83)
«Ծղթայակապ քանտում մտած կողքամ»¹ (84):
 ԺԹ. (85–7): ԺԺ. (87–8): ԺԺԱ. (88–9): ԺԺԲ. (89–90):
 ԺԺԳ. (90–1): ԺԺԴ. (91–2):
Դէպի հայրենիք (92):
 ԺԺԵ. (93): ԺԺԶ. (94): ԺԺԷ. (95–6): ԺԺԸ. (96): ԺԺԹ.
 (97–8): ԺԺԺ. (98): ԺԺԻ. (99): ԺԺԻԱ. (99–100):
Հայրուկի երգը - «Ես պարծենալ ի՞նչ է՝ չիտեմ....» (101):
 ԺԺԲ. (101–2): ԺԺԳ. (102–3): ԺԺԴ. (103): ԺԺԵ. (104–5):
 ԺԺԶ. (105–6):
Կորկոտեանի երգը - «Հայե՛ր, ջարդենք քիւրդ ու տաճիկ....»
 (107–8):
 ԺԺԷ. (108–9): ԺԺԸ. (109): ԺԺԹ. (110): ԺԺԱ. (111): ԺԺԱ. (111–
 2): ԺԺԲ. (112–3): ԺԺԳ. (113–4): ԺԺԴ. (114–5): ԺԺԵ. (115):
**Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդխտ կը հե-
 ծեմ....»** (116):
 ԺԺԶ. (116–7): ԺԺԷ. (117–8):
[Ա. Իսահակեան], Սիրեցի, եարս տարան (118):
 ԺԺԸ. (119): ԺԺԹ. (119): ԺԺԺ. (120–1):
[Միճագ], Ողոնց որ անկեղծ սիրեցի (121–2):
 ԺԺԺԱ. (122–3): ԺԺԺԲ. (124): ԺԺԺԳ. (125): ԺԺԺԴ. (126–7):
 ԺԺԺԵ. (127–8): ԺԺԺԷ. (128–9):
Բազուի երգը (129–30):
 ԺԺԺԸ. (130–1): ԺԺԺԹ. (131): ԺԺԺ. (132–3): ԺԺԺԱ. (134–5):
 ԺԺԺԲ. (135–6):
Խմբ. Ուխտի՛ր. Նուէր իմ քոյր Ա.՜ին (136–8):
 ԺԺԺԳ. (138–40): ԺԺԺԴ. (140–1):
Հայի սրտին ստր են զարկեր (141–2):
 ԺԺԺԵ. (142): ԺԺԺԶ. (143): ԺԺԺԷ. (144): ԺԺԺԸ. (145):
Արթուն մտքիս հանդարտ քայլեր (146):

ԺԺԺԹ. (146–8):
[Միճագ], Միհրանի երգը (149–50):
Խմբ. Ղազախեցի հայ աղջիկը (150–2):
 ԺԺԺ. (152–3): ԺԺԺԱ. (153): ԺԺԺԲ. (154–5): ԺԺԺԳ. (155–6):
 ԺԺԺԴ. (156–7):
[Ա. Իսահակեան], Դարդոտ եմ (157–8):
[Ա. Իսահակեան], Ընկերներս վաղ եմ մտնել (158):
 ԺԺԺԵ. (159): ԺԺԺԶ. (160–1): ԺԺԺԷ. (161): ԺԺԺԸ. (162): ԺԺԺԹ.
 (163–6): ԺԺԺ. (166–7): ԺԺԺԱ. (167–72): ԺԺԺԲ. (172–3):
[Զամալի], Սանդրոյի մահը (173–5):
Բախշիի եւ Խանի յիշատակին (175–6):
 ԺԺԺԳ. (176–7): ԺԺԺԴ. (177–8):
Դժբաղդ հայեր (Գանձակու աղէտ) (178–9):
Ս., Նուէր հերոսին² (180):
 ԺԺԺԵ. (181): ԺԺԺԶ. (181–2): ԺԺԺԷ. (182–3): ԺԺԺԸ. (183–4):
 ԺԺԺԹ. (184–5):
 ԺԺ. 1906, Թիֆլիզ (185):
 ԺԺԱ. 1906, Թիֆլիզ (186–7):
 ԺԺԲ. (187–8): ԺԺԳ. (188): ԺԺԵ. (189–90): ԺԺԶ. (190):
 ԺԺԷ. (191): ԺԺԸ. (191–2): ԺԺԹ. (192–3): ԺԺԱ. (193–4):
 ԺԺԱ. (194): ԺԺԴ. (195): ԺԺԵ. (196):
**Միհրանեանց, Արտաստք - «Էլի արտաստք, էլի կոտո-
 րած....»** (197):
[Միճագ], Սուրհանդակ (198–9):
Տ. Պ., Խրախոյս Քաջին³ (199):
 ԺԺԺԶ. (200): ԺԺԺԷ. (201): ԺԺԺԸ. (201–2):
**[Միհրանեանց], Հայրենիք - «Ո՛հ, հայրենիք, մէկ աշքոյ քա՛ց,
 տես քեզնով եմ որք մնացած....»** (203):
 ԺԺԺԹ. (204):
**Միհրանեանց, Բերկրանք - «Բանտից ազատեցան հայոց
 քաջերը....»** (205):
**Միհրանեանց, Մեր վերքերը - «Լսեցէ՛ք դուք, հայ քաջերոյ,
 մեր ցաւերը շատացան....»** (206):
Միհրանեանց, Ընտրութիւն (207):
 Մ. (208):
Ծանկ (209–14):

ԾՆՔ. Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ. չԳՄ, հտ. Դ, հմբ 1766:

Գրիսկն՝ «Երկ.» 1906, հմբ 21՝ 25 /Ժ, էջ 3 (Ստորագր.՝ Դիւանայ Բալուլ) (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 539): «Մուրճ» 1907, հմբ 2, էջ 98-109 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 447):

¹ Ա. Ղազիխանը նկատել է, որ սա ինքնուրույն երգ է՝ կցված նախորդին: (Տե՛ս ՀԺԹԶԵ, էջք 145, 302):

² Երգը նվիրված է Հայրուկ Հանի Գեւորգին (ըստ երգի բնագրի):
³ Երգը նվիրված է Վասիլ Եանազարյանցին (ըստ երգի վերջին տան):

Պրորկն՝ «Երկ.» 1906, հմր 5՝ 6 /Ժ, էջ 1 (հրատ. ծանուցում էւ վաճ. ազդ.): «Մշակ» 1906, հմր 218՝ 7 /Ժ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

201. ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Մասն Ա. Հայոց դպրոցների ստորին դասարանների համար, Հրատարակեց Մ. Տարախճեան, Ալէքսանդրապօլ, սպ. Գէորգ Ս. Սանոյեանցի, 1906 (дозв. ценз. 5го мая 1906г. Тифлис), [Յաւելուած Ս. Պատարազի երգեր եւ այլ մանկական ոտանաւորներ՝ թղթակազմին], II, 65, III էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Տարախճեան, *Երկու խօսք, 14/7 1906 թ., Թէոդոսիա* (I-II):

1. [Ռ. Պատկանեան], **Նոր տարի** - «Ահա՛ հասաւ նոր տարի....» (5):
2. **Գարուն** - «Ահա եկաւ մեր գարուն ու զարդարեց դաշտերուն....» (6):
3. [Ռ. Պատկանեան], **Վանեցի գեղջուկի տաղը** (7):
4. **Ուրախութիւն** (8):
5. [Ռ. Պատկանեան], **Ծինականի երգ** (8-9):
6. [Ռ. Պատկանեան²], **Աշուն** - «Աշունը եկաւ, թափեցաւ սա-ղաղթ....» (9-10):
7. [Ղ. Աղայեան], **Արեւ** (10-1):
8. [Ղ. Աղայեան³], **Աքաղաղ** - «Աքաղաղը կանչում է....» (11-2):
9. [Ղ. Աղայեան⁴], **Առաւօտ** - «Արեգակը դուրս է եկել....» (12):
10. [Ռ. Պատկանեան⁵], **Արտոյտ** (13):
11. **Պարտէզ** - «Բա՛ւ է, վեր կացէ՛ք, գնանք սրտուէզ....» (13):
12. [Ռ. Պատկանեան], **Գարուն** - «Գարունն է եկել նախշուն թեւերով....» (13-4):
13. **Գարնան սկզբին** (14):
14. **Աքաղաղ** - «Դու ինձ ասա՛, արաղաղ....» (14-5):
15. **Երգ** - «Դե՛հ, քաշեցէ՛ք, իմ զոյգ եզներ....» (15):
16. **Մայիսին** (15-6):
17. **Նասպաստակ** - «Երկու փոքրիկ նասպաստակ....» (16):
18. **Կարդալ - գրել** (17):
19. **Առաւօտեան ողջոյն** (17-8):
20. **Թռչնիկ** (18):
21. [Ռ. Պատկանեան⁶], **Առաւօտեան** (18-9):

22. **Ծեծուած գառնիկ** (19):
  23. **Ընկի** (19-20):
  24. [Ղ. Աղայեան⁷], **Ծիրոր եւ բազէն** (20-1):
  25. [Ռ. Պատկանեան⁸], **Գարուն** - «Կարօտ ենք տեսիլիդ, սն-նըման գարուն....» (21):
  26. [Գ. Դողոխեանց⁹], **Մանուշակ** - «Կասարոյտ գլխով, կա-նաչ ոտով....» (21-2):
  27. **Պատուաւ ու այծը** (22-4):
  28. **Երգ** - «Կրգայ շուտ գարուն՝ եղանակ սիրուն....» (24):
  29. [Ռ. Պատկանեան], **Մեղի** (24-5):
  30. [Ռ. Պատկանեան], **Զատիկ** - «Հողմը հնչեց ի հարա-ւէն....» (25-6):
  31. [Ղ. Աղայեան], **Կորած հողթը** (26-7):
  32. **Թռչնիկներ** (27-8):
  33. **Մայիս** - «Մայիս նոր օր բերում....» (28):
  34. [Ռ. Պատկանեան], **Ծիծեռնիկ**¹⁰ (28-9):
  35. [Ղ. Աղայեան¹¹], **Չորս եղանակ** - «Մարտը տալիս է ձնծաղիկ....» (29-30):
  36. [Ռ. Պատկանեան], **Երկու քոյր** (30-1):
  37. **Մայիս** - «Մենք արժանացանք ուրախ մայիսին....» (31):
  38. **Զագուկ եւ կատու** (31-2):
  39. **Երածիշտներ** (32-3):
  40. **Քայլափոխ** (33-4):
  41. **Նասպաստակ** - «Մի՛ վազիր այդչափ արագ....» (34):
  42. **Աղօթք** - «Ո՛վ երկնքի, երկրի Տէր....» (35):
  43. [Ղ. Աղայեան], **Առաւօտեան աղօթք** - «Ո՛վ Տէր մեր գթոտ....» (35):
  44. **Երգ** - «Չար մարդիկը չեն երգում....» (35):
  45. **Մանկական խաղ** (36-7):
  46. [Ռ. Պատկանեան¹²], **Գանձուկ** (37):
  47. **Սոխակ** - «Սիրո՛ւն թռչնակ, դու տխրակ....» (38):
  48. **Մանուկ եւ թիթեռ** (38):
  49. **Մանուկները եւ թռչնիկը** (39-41):
  50. **Պակներ** (41-2):
  51. **Որբի պահողն Աստուած է** (42-3):
  52. **Չորս եղանակ** - «Օրը տարացաւ, ձիւնը հալուեց արեւ-ից....» (43-4):
- Յաւելուած. Հոգեւոր երգեր. Ս. Պատարազի երգեր.**
53. «Բարեխօսութեամբ մօր Քո եւ Կուսի....» (45):
  54. «Եւ ընդ հոգւոյդ քում....» «Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր....» (45):

¹ Ռ. Պատկանեան, *ԵԺ, հտ. 2, էջ 227:*

² *Նույն տեղում, էջ 239:*

³ Ղ. Աղայան, *ԵԺ, հտ. 1, էջ 301:*

⁴ *Նույն տեղում, էջ 301-2:*

⁵ Ռ. Պատկանեան, *ԵԺ, հտ. 2, էջ 51:*

⁶ *Նույն տեղում, էջ 235:*

⁷ Ղ. Աղայան, *ԵԺ, հտ. 1, էջ 300:*

⁸ Ռ. Պատկանեան, *ԵԺ, հտ. 2, էջ 229:*

⁹ Գ. Դողոխեան, *Յերկեր, էջ 42:*

¹⁰ Ռ. Պատկանեան, *ԵԺ, հտ. 2, էջ 232:*

¹¹ Ղ. Աղայան, *ԵԺ, հտ. 1, էջ 308:*

¹² Պատկանեան Ռ., *ԵԺ, հտ. 2, էջ 237:*

- 55. «Տէր ողորմեա, / Յիշեա Տէր եւ ողորմեա....» (46):
- 56. «Մարմին տէրմանական եւ արին փրկչական....» (46):
- 57. «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ....» (47):
- 58. «Առ Քեզ, Աստուած....» (47):
- 59. «Սուրբ-սուրբ....» (48):
- 60. «Ամէն, Հայր երկնաւոր....» (48-9):
- 61. «Եւ ընդ հոգւոյդ քովս...., / Որդի Աստուծոյ....» (49):
- 62. «Յիշեա Տէր եւ ողորմեա....» (49):
- 63. «Միայն սուրբ: Միայն Տէր....» (50-1):
- 64. «Օրհնեալ է Աստուած....» (51-2):
- 65. «Լցաք ի բարութեանց....» (52-3):
- 66. «Օրհնեալ է Աստուած....» (53):

Մանկական մաղթանքներ եւ ոտանաւորներ .

- 67. [Ղ. Աղայեան¹], *Մաղթանք մանկան* (54):
- 68. *Տղայոց աղօթք* (55):
- 69. *Խրատ* - «Մի՛ խնդրիր Աստուծոց ո՛չ փող, ո՛չ պատիւ....» (55):
- 70. *Ծանդեան երգ* (56-7):
- 71. *Ծօլի (Արեւաբեր)* (57):
- 72. *Նորի² (Անձրեւաբեր)* (57-8):
- 73. [Ռ. Պատկանեան³], *Անձրեւ* (58):
- 74. *Գող աղուէս⁴* (58-9):
- 75. [Յովհ. Թումանեան⁵], *Ծղոյ աղջիկ[ը]* (59):
- 76. [Ռ. Պատկանեան⁶], *Բաղիկ* (59):
- 77. [Ռ. Պատկանեան⁷], *Փիսօ* (60):
- 78. *Քրոջ խնդրուածքը* (60-1):
- 79. *Առաւօտ* - «Լուսացաւ, լուսացաւ....» (61):
- 80. *Մանկական խաղ* (61-5):

¹ Աղայան Ղ., *Եժ, հտ. 1, էջ 322-3:*
² *Ինչպէս նկատել է գրականագետ Ս. Դարոնյանը, Նուրիի (Ըրի եւ անձրեւի աստվածուհու) մասին ավանդութիւնը, որը գալիս էր Հեթանոս դարերից, նկարագրել է Պ. Պռոշյանը «Սոս եւ Վարդիթեր» վեպում (տե՛ս նրա Եժ, հտ. 1, էջ 138) (Դարոնյան Ս., «Միջբայի նալբանդանի գրական ստեղծագործութեան....» տե՛ս էջ 243: Ըստ Ռ. Գրիգորյանի, ջրապաշտական շրջանի այս երգը, «գրկվելով լուրջ հուշիւնից», վերածվել է մանկական խաղերգի) (տե՛ս նրա ՀժՕՄԵ, ծնթգր., էջ 388): Հակված ենք կարծելու, որ Մ. Տարախանյանն օգտվել է Ն. Տէր - Ղեկնդարի աշխատասիրած «Մայրենի լեզու» դասագրքից (Ա տ., 1871, էջ 70), քանի որ կրկնել է վերջինիս՝ Պռոշյանի բերած բնագրից մանր տարբերութիւնները՝ մեկ բառի տարբերութեամբ հանդերձ:
³ Պատկանյան Ռ., *Եժ, հտ. 2, էջ 237:*
⁴ «Յօրէս էկաւ մէկ մէկ ուտի» սկզբածքով ոտանավորի 2-րդ տունն է՝ մանր տարբերութիւններով: Տող 4-ը՝ «Որ մօտ չը գայ նա մեր բակին» բացակայում է «ՔՀ»-ում (հմմտ. «ՔՀ», հմր 74, էջ 171):
⁵ Թումանյան Հովհ., *Եժ, հտ. 1, էջ 225 (ծնթգր. էջ 615):*
⁶ Պատկանյան Ռ., *Եժ, հտ. 2, էջ 249:*
⁷ Նուրի տեղում, էջ 248:*

Երգերի ցանկ (I-II):
Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1911:
Գրցցկ՝ Գուտտ., 1906 (էջ 137), 1908 (էջ 106), 1910 (էջ 136): Եսզընեան, 1923 (էջ 61): Զարդարեան, 1922-23 (էջ 61): ԿՀԲԸԳ, 1912 (էջ 172): Պալենց, 1909 (էջ 20), 1910 (էջ 9):
Պրրկն՝ «Մշակ» հմր 210՝ 28 /Թ, էջ 4, (հրատ. ծանուցում): «Մուրճ» 1906, հմր 10, էջ 141, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 6: «Երկ» 1906, հմր 61՝ 14 /ԺԱ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «ՀԱ» 1907, 1 /ա/1, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 1:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ:

1907

202. ԱՇԽԱՏԱՌՐԻ ԵՐԳԵՐԸ, Հրատ. Երիտասարդ դաշնակցականների, [ա.տ.], 1907, 16 էջ, 8⁰, (Հրատ. Երիտասարդ դաշնակցականների, Թիւ 4):

Բվնդ.՝ *Ինչ էլ որ լինի (Ըստ Բեդրեսի)* (3-4):
Գերհարդ Հաւապման - «Այստեղ, մեր գիտում կայ մի դասարան....» (5-6):
Ի. Մորդվինով, Վերջին դասը (Չորջբալտեան մօտիներից) (6):
[Պ. Լարով], Մարտիկեզ, [ուռու-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (7-8):
[Գ. Մ. Կրծիճանովսկի], Վարշավիանկա [ուռու-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (8-9):
[Անանուն], Թաղման քայլերգ - «Դուք օրհասական կուտմ զոնեցիք....» [ուռու-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (9-10):

Բանորների երգը (Ն. Ն. Դ) (11-4):
Հագնեքիւկեր, Ազատամիտը (Նուէր մշակականների) (14-5):
Աւ. Իսախանեան, «Ա՛խ, մեր սիրտը լիքը դարդ, ցաւ....» (15):
Հայնէից, «Հոգնած աչքերը էլ չեն արտասւտմ....», *ազատ փոխ.* (16):

Մտնգտ՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2097:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 13):

Պրրկն՝ «Մուրճ», 1907, հմր 3, էջ 130, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 13:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1907

203. ԱՐԵԱՆ ԶԱՅՆԵՐ, Հրատ. Ս. Մելիք-Սողոմոնո- նեանի, 3-րդ տպագր, Թիֆլիս, էլեքտրաչարժ տպ. «Հերմէս» ընկ., 1907, 227 էջ, 8⁰:

Բվնդ. Ս. Մելիք - Սողոմոնեան, Երկու խօսք (3):

Ա. [Զիւանի], Եկան ու անցան, «Զախորդ օրերի» էղ. (5):

Բ. [Զիւանի], Գարուն - «Կարկոճեճ արտերը, երբ նորից քուսնին...» (5-6):

Գ. [Զիւանի], Երկուսը մէկ են (6-7):

Դ. Հարստ տիկին (7-8):

Ե. [Զիւանի], Բագու (8-9):

Զ. [Զիւանի], Թորքը եւ հայը (շէքի) (10):

Է. Հաշտութեան հրեշտակ (11):

Ը. [Զիւանի], Չար դէռը (12):

Թ. Տրտունջ (12-3):

Ժ. [Զիւանի], Մեր դրութիւնը (13-4):

ԺԱ. [Զիւանի], Մէկ է (15):

ԺԲ. [Զիւանի], Նախագագաւում (15-6):

ԺԳ. [Զիւանի], Ի՞նչ ասին (16-7):

ԺԴ. [Զիւանի], Միաբանութիւն (17-8):

ԺԵ. [Զիւանի], Էլ չունիմ (19):

ԺԶ. [Զիւանի], Յոյս - «Ինչքան երկինքը ամպէ, դրոտայ...» (19-20):

ԺԷ. [Զիւանի], Լաւ գուշակութիւն (20):

ԺԸ. Խանասորի մարտը 1897 թ. (21):

ԺԹ. Պետօի յիշատակին (22):

Ի. Քայլեկք (22-3):

ԻԱ. Հայդուկի նշանածի երգը (23-4):

ԻԲ. Տո՛ւր ձեռքդ, եղբայր (24-5):

ԻԳ. [Ա. Իսահակեան], Հայդուկի երգերից - «Ինձ տեղ տուէք, Սիփան սարե՛ր...» (25-6):

ԻԴ. [Ա. Իսահակեան], Սալնոյ՝ ձորերում (26-7):

ԻԵ. [Ա. Իսահակեան], Ջա՛ն - հայրենիք (28):

ԻԶ. Հայդուկ, մի՛ վախենաւր (28-9):

ԻԷ. Կոռեցե՛ք, տղերք... (29-30):

ԻԸ. Հ[այ] Գ[րուսան], Գորգէնի անմահ յիշատակին, 1899 թ. 24/Դ-ին (30-1):

ԻԹ. [Ա. Իսահակեան], Աւետիք Մալօյեանի յիշատակին (31-2):

Լ. Հայդուկի երգերից - «Սիրելի դաշույն, ա՛խ, ատրճա- նակ...» (32-3):

ԼԱ. [Զիւանի], Ծխալու մասին (33-4):

ԼԲ. Ղազախեցի Սարգիսը (34-5):

ԼԳ. [Զիւանի], Մօտիկ ցաւերից (35-6):

ԼԴ. [Զիւանի], Հին երգ (36-7):

ԼԵ. [Զիւանի], Արեգակ (37-8):

ԼԶ. [Զիւանի], Մէմայի - «Հա մէկ չնչին հասարակ քար, հա ժլատի պահած ուկին...» (38):

ԼԷ. [Զիւանի], Արիստ. արքեպս. Սեդրակեանի մասին (39):

ԼԸ. Անիրագործելի երազ (39-41):

ԼԹ. Ահա՛, մայրիկ, ես գնում եմ (41-2):

Խ. Ձայն տուր, ո՛վ ֆիդա...² (42-3):

ԽԱ. Ձինուած, պատրաստուած... (43-4):

ԽԲ. Ազատութեան հրաւեր (44-5):

ԽԳ. Հայդուկի երգերից - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (45-6):

ԽԴ. Երգ քաջարի հայդուկի (46-7):

ԽԵ. Հորէն, Քրիստապոլիս - «Դու անցար, հերո՛ս, դե՛հ, հան- գիստ քեզ քուն...» (47-8):

ԽԶ. Հայդուկի երգ - «Ա՛խ, իմ հայրենիք, անուշ հայրենիք...» (48-9):

ԽԷ. Հայրենեաց սիրոյ համար (49-50):

ԽԸ. [Ծերամ], Անդրանիկին - «Իբրև արծի սասանում ես լեռ ու ժայռ...» (51):

ԽԹ. [Զամալի], Նոր կեանք - «Երկար ձիգ տարիներ հայ անդաստանը...» (51-2):

Ծ. [Զամալի], Անկեղծ խորհորդ ընկերիս (52-3):

ԾԱ. [Զամալի], Ձրի ազգասէրներին (53-4):

ԾԲ. [Զամալի], Միութիւն (54):

ԾԳ. Ուղերձ Մորադին Ղափանում, «Բարով եկար, սիրուն կռուեկ»-ի էղ. (55-7):

ԾԴ. [Զամալի], Ներկայ կեանքից (57-8):

ԾԵ. [Զամալի], Անիրոճութիւն (58-9):

ԾԶ. [Զամալի], Որբի վիճակը (59-60):

ԾԷ. [Զամալի], Տաճկահայի թշուառութիւնը (60-1):

ԾԸ. [Զամալի], Անմեղ հալածանք (61):

ԾԹ. [Զամալի], Հայ աշուղ (62):

Կ. [Զամալի], Խեղճի օրը (62-3):

ԿԱ. Հայաստանի անկախ Սասուն (63-4):

ԿԲ. Թումանեանի յիշատակին (64-5):

ԿԳ. Աւդալի յիշատակին (65-7):

¹ Սխալմամբ տպագրվել է՝ Սասնոյ:

² Երգի այս տարբերակի մեջ հիշատակվում է Դաշնակցութեան անունը, ինչն էլ առիթ է դարձել (ինչպես մեզ հայտնեց Ա. Ղազարյանը) սա համարելու «ընդգծված քաղաքական միտումով տարբերակ» (տե՛ս ՀԺՌԶԵ, էջ 291):

ԿԳ. *Հայդուկի երգերից* - «Մոյթ գիշերին անվախ ֆիդան...» (67):

ԿԵ. Ա. Իսահակեան, *Որսկան ախալեր* (68):

ԿԶ. *Սերոբ փաշայի երգը* (68-9):

ԿԷ. *Գորգէնի երգը* (70-1):

ԿԸ. [Ռ. Պատկանեան], *Բա՛ւ է, եղբարք...* (71-2):

ԿԹ. Ս. Թ., *Դանակը ուկորին ճասաւ* (72-3):

Հ. Ս. Թ., *Կողոպտուած եկեղեցի* (73-5):

ՀԱ. Ս. Թ., *Անէծք* - «Ունիմ Աստուած, բայց չունիմ Տէր...» (75-6):

ՀԲ. *Խաղաղ դաշտի որդիք* (76-7):

ՀԳ. *Հայդուկի վերջին ուխտը* (77-9):

ՀԴ. *Խանասորի կուռմը ընկածների յիշատակին* (79-81):

ՀԵ. *Թիկունքի լայն* (81):

ՀԶ. [Միճագ], *Կոռնի Հայաստանի* - «Բարո՛ւ էկար, սիրուն կոռնի...» (82):

ՀԷ. *Հայդուկի երգերից* - «Ես ընկած եմ քիւրդերու մէջ...» (83-4):

ՀԸ. [Ա. Իսահակեան], *Երբ ես մեծացայ* (84-5):

ՀԹ. [Ա. Իսահակեան¹], *Լա՛ց, մէրիկ ջան* (85-6):

Ձ. *Եղնիկ, Կոռի կարօտը. Հ. Ա. վ. Բ-յանին* (86-7):

ՁԱ. *Եղնիկ, Երկրի ձայնը* (87-8):

ՁԲ. *Արփենիկ, Հոգ չէ թէ՛ մեռնեմ* (88-9):

ՁԳ. *Արփենիկ, Ձայն տուր ամենքին* (90):

ՁԴ. *Արփենիկ, Ազատութեան մարտիկներին. Ա. Խ. Դ յիշատակին* (91):

ՁԵ. *Արփենիկ, Թշուառ ժողովուրդ* (91-2):

ՁԶ. [Ծ. Կուրդինեան²], *Կը հիստեմ երգեր* (92-3):

ՁԷ. *Արփենիկ, Կեցցե՛ն շարքերը* (93-4):

ՁԸ. *Թումանին եւ իր ընկերներին* (94-5):

ՁԹ. [Միճագ], *Ըէխալու երգը* (95-6):

Ղ. [Միճագ], *Ըէխալու Ղազախի երգը* (96):

ՂԱ. *Հնչակեանների մարշը* (97):

ՂԲ. [Միճագ], *Կոչ միութեան* (98):

ՂԳ. Ս. Պ., *Բաւական է քուն* (99):

ՂԴ. *Հրածեշտ* (99-100):

ՂԵ. Ս. Պ., *Ոչ յոյս, այլ գործ* (100-1):

ՂԶ. [Միճագ], *Թիֆլիզի երգը* (101-3):

ՂԷ. *Մշեցու մօր աղաչանքը* (103-4):

ՂԸ. *Մենք պէտք է կոռնենք* (104-5):

ՂԹ. [Ֆահրատ], *Ես հանեցի տուր պատենանից* (105-7):

Ճ. *Հերի՛ք է, մայրիկ, դու ինձ փայտաչես* (107-8):

ՃԱ. *Զիւանի, Եթէ կամիք փրկել թշուառ հայրենիք* (108-9):

ՃԲ. [Զարիսի - Ֆալաք], *Նւէր* (109-10):

ՃԳ. *Սերոբի անմահ յիշատակին (1849-1899 թթ.)* (110-1):

ՃԴ. *Դերոյեանի յիշատակին* (112):

Վերջին բարեւ³ (112):

ՃԵ. *Երգ Աշոտ Թաթուլի* (113):

ՃԶ. *Անթի դարեր թափառեցինք* (113-4):

ՃԷ. [Պայծառէ], *Անխղճօրէն* (114-5):

ՃԸ. Ս. Թ., *Սիրուն ծիծեռնակ* (115-6):

ՃԹ. *Որսորդի խմբի յիշատակին* (116-8):

ՃԺ. [Միճագ], *Խանի եւ Մորատի երգը, «Զիլլի Սուլթանի» երգ.* (119-20):

ՃԺԱ. Միճագ, *Տորքախի երգը* (120-1):

ՃԺԲ. [Միճագ], *Երգ կարնեցի Գարեգինի* (121-2):

ՃԺԳ. [Զիւանի], *Սասունցիք* (122-3):

ՃԺԴ. *Հայկական մարշը* (123-4):

ՃԺԵ. [Սիրաթ], *Անդրանիկին* - «Գիշեր- ցերեկ աշխատում ես անդադար...» (124-5):

ՃԺԶ. [Ֆահրատ], *Մենք անկեղծ զինուոր ենք* (125-6):

ՃԺԷ. *Քաջ Անդրանիկին* (126-7):

ՃԺԸ. *Դաշնակցականների մարշը* (127-8):

ՃԺԹ. [Ֆահրատ], *Սէրմեճեանի յիշատակին* (128-9):

ՃԻ. Ս. Թ., *Թո՛ղ երգէ բլբուլ* (129-30):

ՃԻԱ. Սիփան, *Հայդուկի երգերից* - «Ե՛լ, ֆիդայի, ա՛ն զէն-քերդ...» (130-1):

ՃԻԲ. *Մուշեղի երգը* - «Խնուսից գալող հայ զինուորները քաջ...» (131-2):

ՃԻԳ. [Զիւանի], *Թող* (132-3):

ՃԻԴ. *Թող կորնչեն տաճիկները* (133-4):

ՃԻԵ. [Միճագ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար, մոյթ գիշեր էր...» (134-5):

ՃԻԶ. [Միճագ], *Զինուորին* (133-7):

ՃԻԷ. [Զիւանի], *Սասունայ սար* (137-8):

ՃԻԸ. *Երգ զինուորի* (138-9):

ՃԻԹ. [Միճագ], *Նարուզի երգը* (139-40):

ՃԼ. *Ձմեռ անցկացաւ* (140-1):

ՃԼԱ. *Անտեր կուլայ Հայաստան* (141-2):

ՃԼԲ. *Նպատակիս գէթ մի մասը կատարէր* (142):

ՃԼԳ. *Մի գեղեցիկ պարզ գիշեր էր* (143):

ՃԼԴ. [Մ. Պէշիկաշլեան], *Դու գո՛ւլ խնդրես...* (143-4):

ՃԼԵ. [Ս. Թահազիզ], *Երազ* - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (145):

ՃԼԶ. *Ահա բացեցաւ մի նոր ասպարէզ* (145-6):

ՃԼԷ. [Ա. Իսահակեան⁴], *Մայրիկիս* (147):

ՃԼԸ. [Ա. Իսահակեան⁵], *Դարդըս լացե՛ք, սարի սըմբուլ* (147-8):

¹ Իսահակեան Ա.վ., *ԵԼԺ*, հտ. 1, էջ 94 (ծնթիւն էջ 679):

² Կուրդինեան Շ., *ԵԺ*, էջ 92:

³ Երգարանի 99-100-րդ էջում գետեղված «Հրածեշտ» խորագրով նոտանավորի վերջընթեր եւ վերջին տողերն են:

⁴ Իսահակեան Ա.վ., *ԵԼԺ*, էջ 99 (ծնթիւն էջ 681):

⁵ Նույն տեղում, էջ 97 (ծնթիւն էջ 679-80):

ՃԼԹ. [Միճագ], *Երբ հեռացայ հայրենիքէս* (148–9):
 ՃԽ. [Միճագ], *Շուշու երգը* (149–50):
 ՃԽԱ. Թափառական, *Աքարտականի երգը* (150–1):
 ՃԽԲ. *Գէորգ Չաւուշի երգը* (152):
 ՃԽԳ. [Ա. Իսահակեան¹], *Երգ Ալագեազի* (153):
 ՃԽԴ. *Երգ սոխակի* - «Սիրուն սոխակս, գիտեմ՝ սրթուն
 ես...» (154–5):
 ՃԽԵ. [Զիւանի], *Կովկասի երկինք* (155–6):
 ՃԽԶ. *Արարատ մեծ սար* (156–7):
 ՃԽԷ. *Պարզի՛ր, աղբիւր* (157):
 ՃԽԸ. [Ծերամ], *Զէյթունի երգը* - «Խնդացէ՛ք, վե՛ր բնութեան
 գարդեր...» (158):
 ՃԽԹ. *Մշեցու երգը* (159):
 ՃԾ. *Զիւանի, Մուշեղի երգը* - «Քաջ Անդրանիկի այրող Կայ-
 ծակի...» (160–61):
 ՃԾԱ. *Հայրենիք* - «Իմ սրբաշունչի քաղցր հայրենիք...» (161–2):
 ՃԾԲ. *Համազասպի երգը* (163):
 ՃԾԳ. [Սօջա], *Ոչ ոք մեզ այնպէս չէ հարածեր* (164–5):
 ՃԾԴ. [Սօջա], *Մշեցու գանգատը* (165–6):
 ՃԾԵ. *Զիւանի, Երեք ձայն* (166–7):
 ՃԾԶ. [Զիւանի], *Իրատունք* (167–8):
 ՃԾԷ. [Զիւանի], *Ազգ իմ, որքան նկուն մնաս* (168–9):
 ՃԾԸ. *Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր* (169–70):
 ՃԾԹ. [Զիւանի], *Ալիւրի մէլդան* (170–2):
 ՃԿ. *Տաճկա-Հայաստան* (172–3):
 ՃԿԱ. *Արշալոյս, Մօրս վերջին համբոյրը* (173–4):
 ՃԿԲ. *Հայ ազգի որդիք* (174–5):
 ՃԿԳ. [Սիրաթ], *Անհրաւ ձկնորսը* (175–6):
 ՃԿԴ. [Յովհ. Յովհաննիսեան], *Արագն էկաւ լափին տալով*
 (176–7):
 ՃԿԵ. [Սիրաթ], *Գող կատու* (177–8):
 ՃԿԶ. [Հազարի], *Բարոյական աւազակ* (178–9):
 ՃԿԷ. *Պետրոսեան, Մօր սուգը* - «Սարի լանջին ընկած որ-
 դիս...» (179–80):
 ՃԿԸ. [Զիւանի], *Հրաշալի Տափի թաղ* (180–1):
 ՃԿԹ. [Զիւանի], *Հազար ինը հարիւր* (181–4):
 ՃՀ. *Խրախոյս քաջերին* (185–6):
 ՃՀԱ. [Զիւանի], *Պատմական* (186–90):
 ՃՀԲ. [Զիւանի], *Մեր այժմէութիւնը* (191):
 ՃՀԳ. [Զիւանի], *Յոյսեր* (191–2):
 ՃՀԴ. *Գառնիկի երգը* (192–3):
 ՃՀԵ. *Սեպտեմբեր, 1904 թ. Սասունում ընկած ընկերներին* (193–4):
 ՃՀԶ. *Կոչ հայ երիտասարդաց* (194–5):
 ՃՀԷ. *Տ. Պ., Քայլերդ Դաշնակցութեան* (195–6):

ՃՀԸ. [Զիւանի], *Ով որ ազգ ու հայրենիք չի ճանաչում* (196–8):
 ՃՀԹ. [Զիւանի], *Խնամին* (197):
 ՃՁ. [Զիւանի], *Այսպէս եմ հասկանում* (198–9):
 ՃՁԱ. [Զիւանի], *Տաճկահայոց հարցը* (199–200):
 ՃՁԲ. [Զամալի], *Խաբաւծ ժողովրդին* (200–1):
 ՃՁԳ. *Արմէն Ղազարեանի (Դժոխք կամ Հրայր) յիշատակին*
 (201–2):
 ՃՁԴ. [Զամալի], *Խրախոյս* - «ԶանՖիդայի քա՛ջ սղերք...»
 (202–3):
 ՃՁԵ. [Զամալի], *Ներկայի սրահանջը* (203–4):
 ՃՁԶ. [Զամալի], *Նուէր Անդրանիկին* (204–5):
 ՃՁԷ. [Զամալի], *Անվերջ դաւեր* (205–6):
 ՃՁԸ. [Զամալի], *Աննսպասուկ կոխ* (206):
 ՃՁԹ. *Զամալի, Երրորդութիւն* (207):
 ՃՂ. *Թումանի երգը* (207–8):
 ՃՂԱ. *Ազատութիւն* - «Ազատութեան այն վառ սերը...»
 (208–9):
 ՃՂԲ. [Զիւանի], *Զախորդ օրերը* (209–10):
 ՃՂԳ. [Զիւանի], *Օտարութեան մէջ գոր սնցաւ ջանքս*
 (210–1):
 ՃՂԴ. *Ժիրայր, Բլբուլ* (211–2):
 ՃՂԵ. *Վ. Տ., Նուէր ինչպէս զինորդներին* (212–3):
 ՃՂԶ. [Միճագ], *Կարնեցի քեռի Արշալի երգը* (213–4):
 ՃՂԷ. *Հրաժեշտ պանդոխտի* (214):
 ՃՂԸ. *Տ. Պ., Քանի ուշ չէ* (214–5):
 ՃՂԹ. *Տ. Պ., Շուշույ լեռներում* (216):
 Մ. *Միհրանեան, Անվե՛ր Բաջը* (216–7):
Յանկ (218–23):
Վրիպակներ [1]:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2110: Մազմանյան, էջ 105
 (հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1905-ը):
Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908, (էջ 16): Զարդարեան, 1910-11 (էջ
 41): Պալենց, 1909 (էջ 11):

Պորթկն՝ «Մշակ» 1907, հմր 86՝ 28 /Դ, էջ 4 (հրատ. ծանու-
 ցում եւ վաճ. ազդ.): «Յուշ.» 1907, հմր 5, էջ 79, «Նոր ստ.
 գրքեր», հմր 9 :

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն. 2383:

204. ԱՐԻԻՆԻ ԵՐԳԸ, Հրատ. Փար - հատ եւ ընկ.,
 Երեւան, տպ. «Լոյս» Արշ. Յակովբեանց եւ որդիք,
 1907, 172, [4] էջ, 8⁰:

¹ Նույն տեղում, էջ 179 (ծնթգր. էջ 699):

«Հայ Յեղ. Դաշնակցութեան մարտական դրօշակի տակ բոլոր ընկած հայրուկ - Ֆիդայիների անյայտ շիրիմները սրբազան յիշատակին»:

Բվնդ. Ծարհատ, Յառաջաբանի փոխարեն (5):

Ծարհատ, Ո՞վ է հայրուկը (7–10):

Հորեն, Քրիստափորին - «Դու անցար, հերոս, դե՛հ, հանգիստ քեզ քոն....» (11):

Ծարհատ, Քրիստափորին. Նրա մահուան երկրորդ տարեդարձին (12):

Վտարանդի, Մեր արշալոյսը (13):

Թորոս, Խանասորի արշաւանքը՝ 1897 թ. (Նուէր դաշնակցական հայրուկներին) (14–5):

Ժիրար, Մի վհատի՛ր... (16):

[Ծարհատ], Մենք անկեղծ զինուոր ենք (17):

Հայրուկի երգերից - «Դաշնակցական խումբ, գնա՛նք մենք Սասուն....» (18):

2. Փ., Խաբրեր կոռնկ (19–21):

Պետօի յիշատակին (22):

[Ա. Իսահակեան], Աւետիք Մայօյեանի յիշատակին (23):

Մ. Նալբանդեան, Մեր հայրենիք (24):

Մենք պէ՛տք է կոռնկ (25):

Տո՛ւր ձեռքդ, եղբա՛յր (26):

Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փըջէ քամին պաղ-պաղ, երեսին....» (27):

Ա. Ծատուրեան, Տասրանագիր - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցողի....» (28):

Իշխան, Մենակի յիշատակին (29–30):

[Ծերամ], Անդրանիկին - «Իրբևս արծիւ սաստնում ես լեռ ու ժայռ....» (31):

Ա. Իսահակեան, Հովերն առան (32):

Յ. Յովհաննիսեան, «Մընա՛ք բարով, արեւ, գարուն....» (33):

Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէր (34):

Յ. Յովհաննիսեան, Արագն էկաւ լափին տալով (35):

Աղլոյս կորաւ ձեր դուռը (36):

Նպատակիս զէթ մի մասը կատարուէր (37):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց չունուագը (38–9):

Հայրուկները Վանայ ծովի վրայ (39–42):

[Մ. Արեղեան], Սիսիանայ սարեր (43–4):

Հայ Գոսան, Հայրուկի երգերից - «Ինձ տեղ տուէր, Սիսիան սարե՛ր....» (44–5):

Մի՛ լար, բլբուլ (46):

[Ծարհատ], Սեւարեցի Սաքոյին (47):

Կոռնկին (48):

Ա. Իսահակեան, Ազատութեան զանգ (49–50):

Բարկաս, Կաղնի (50–1):

Վէտա, Նոր կէանք - «Ինչպէս փշէ հոսժկու մրրիկ տիեզերքի խորերէն....» (52):

Հ. Անուշեան, Վերջալոյսին (53):

Ա. Իսահակեան, Առակ - «Հաւաքուան մի օր ծառ ու ծիլ բոլոր....» (54–5):

Ա. Իսահակեան, Օրորոցի երգ - «Սև մեզարս ճոճք եմ արեր....» (56–8):

Ա. Իսահակեան, Մենակի (Եգոր Առաստմեան) նուիրական ստուերին (59):

Ս. Ծախազիզեան, Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն....» (60):

Մ. Նալբանդեան, «Ազատ Աստուածն այն օրից....» (61–2):

Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուները (63–4):

Յ. Թումանեան, Հին օրհնութիւն (65–6):

Թորոս, Բանտարկեալի բողոքը (66–7):

Եթէ կամիք փրկել թշուառ հայրենիք (67–8):

Սերոբ փաշի յիշատակին (69–70):

Խղճուկի ձէն (70–1):

[Զիւանի], Ազգ իմ, որքան նկուն մնաս (72):

Ա. Իսահակեան, Դա՛րդըս լացէք (73):

Յ. Յովհաննիսեան, Ա՛յս, տուէր ինձ (74–5):

Ա. Իսահակեան, Օխտը սարով (76):

Յ. Թումանեան, Տրտմութեան սաղմոսներից (77):

Հայ - Գոսան, Վե՛հ ազատութեան (78):

Գոսան (79–81):

Խաղաղ դաշտի որդիք (81–2):

Բաֆֆի, Հասօի երգը (82–3):

Յ. Յովհաննիսեան, Հատիկ (83–4):

Յ. Թումանեան, Գոթանի երգը (85–6):

Զինուած, պատրաստուած... (86–7):

Ազատութեան հրաւեր (88):

[Ծարհատ], Ես հանեցի սուրս պատեանից (89–90):

Յ. Յովհաննիսեան, Աշուղ - «Ասի՛ աշուղ, առ չունգորդ, մեզ բան սաս արտալի....» (90–1):

Թորոս, Զանկի (91):

Գամառ - Քաթիպա, Աշուղ - «Աշուղի լեզուն դըրիսուն է սասմ ամեն մի բանին....» (93):

Հայ - Գոսան, Ազիզ մերիկ (94):

[Զիւանի], Պատմական (95–100):

Պանդուխտ առ կոռնկ - «Կոռնկ, ոստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (101):

[Մ. Տամատեան], Տալտրիկի կտորիճ (102–4):

[Ա. Իսահակեան¹], Արագին (105–6):

Թո՛ղ կորնչեն տանիկները (107):

¹ Նրա «Գողթան քնարը, որ ազատութեան...» սկզբնատողով պոեմից՝ գուսանի խոսքն է: Ավիլ Իսահակեանը գրել է. «Եվ Իսահակեանի հերոսը հնչեցնում է հայրենիքին ուղղված ոգեշունչ մի ներբող, որը հետագայում զետեղվեց նրա բոլոր ժողովածուների մեջ որպես առանձին բանաստեղծութուն՝ «"Արագին" վերնագրով» (տե՛ս Իսահակեան Ավիլ, «Ավետիք Իսահակեան», էջ 544):

[Ֆահրաս], *Սերնեջեանի յիշատակին* (108–9):
 Ա. Իսահակեան, *Սեւ ամսերէն* (110):
 Գէորգ *Չառչի երգը* (111):
 [Մ. Փորթուգալեան], *Նսրատակիս ճառնիմ միայն* (112):
 Ա. Իսահակեան, *Ա՛յս, մեր սիրտը* (113):
 Չարիսի Ֆալաք, *Մշեցու մօր աղաչանքը* (114):
 Ռաֆֆի, *Զա՛յն տոր, ո՛վ ծովակ* (115):
 Վտարանդի, *Բողոք* (116–8):
 Հայ - Գուսան, *Հայրուկի երգերից* - «Հազար բարով, հպարտ սարն՛ր...» (119):
 [Ա. Իսահակեան], *Արեւն իջաւ* (120):
 Պարզի՛ր, *աղբիւր* (121):
 Ալօ, *Կարօի յիշատակին (Արիստակէս Զորեան)* (122–3):
 Գամառ - Քաթիպա, *Քնոռ - օղի* (123–4):
 Արամայիս, *Ղուրբաթից* (125–6):
 [Վտարանդի], *Հերոսներին* (127):
 Վերջին բարեւ (128):
 Հայ - Գուսան, *Գորգէնի անմահ յիշատակին* (129):
 [Անդրէաս], *Ղարսեցոց երգ* - «Ես վերէն կուգայի՝ դու դուր բացիր...» (130):
 Հայ - Գուսան, *Սերոբի յիշատակին* (131–3):
 Գամառ - Քաթիպա, *Մշակ* - «Ըլիները արեւտո, քրրոսինքն երեսին, բերը շալակած...» (134–5):
 Անտէր կուլայ *Հայաստան* (136):
 Այլու տրտունջը, [փոխ.՝] *Զիւանի* (137):
 Հայ - Գուսան, *Լուռ գիշերին* (138):
 Ծամբայ տուէք (139):
 Հօ՛յ, *Նազան իմ*² (140):
 Գամառ - Քաթիպա, *Տաճկահայերի օրհաս* (141–2):
 Հայ - Գուսան, *Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք* (143):
 Ա. Ծատուրեան, *Զինուորի երգ* - «Թո՛ւի՛ր, իմ նժոյգ, սըլացի՛ր շուտով...» (144):
Խանութ Է՛վա ջան (145):
 Գամառ - Քաթիպա, *Երդմմն* (145):
 Պանդոմիստ *մշեցու երգը* (147–8):
 Մարալօ ջան³ (149–51):
 Հարբրբան - «Հարբրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...» (152):
Էս գիշեր, լուսնեակ գիշեր (153):
 [Ա. Իսահակեան], *Հայրուկի երգերից* - «Ծամբէս արունի հետք թողէր, կերթայ...» (154):
 Ծողեր ջան⁴ (155):

Ալագեազ (156–7):
Ծամթել (158–9):
 Չարիսի - Ֆալաք, *Նուէրը* (159–60):
 [Թ. Մուր], *Խաղաղութի՛նն ձե, [ազատ թրգմ.] Ա. Ծատուրեան* (161):
 Վտարանդի, *Մեր մայրերուն* (162):
 Ա. Ծատուրեան, *Տո՛ւր ձեռքդ, ընկե՛ր...* (163–4):
 Ռ. Պատկանեան, *Մշեցոց նոր սերունդ* (164–5):
 Արամայիս, *Մատաղը «Թումշից»* (165–8):
*Անձրեւն Էկաւ*⁵ (169):
 [Զ. Գ. Բայրոն⁶], *Հերո՛ս, դու անցար...*, [թրգմ.] Ա. Ծատուրեան (170):
 Ռ. Պատկանեան, *Գեղջուկի տաղ* (171):
*Գնա եարօ ջան*⁷ (172):
Երգերի ցանկ (1–4):
 Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 2111:
 Գրցցկ՝ Գուստ., 1914 (էջ 11): Պալեանց, 1909 (էջ 12), 1910 (էջ 2):
 Պրորկն՝ «Յուշ.» 1907, հմբ 7, էջ 112, «Նոր ստ. գրքեր», հմբ 12:
 Օրնկ՝ ՀԱԳ:
 205. ԱԻԵՏ Ա. (Խմբ.)
 ՀԱՌԱԶԱՆՔՆԵՐ. *Ժողովածու երգերի, Խմբ. Ա. Աւետ. Հտ. Ա, Ալէքսանդրապօլ, տպ. Գ. Ս. Սանոյեանցի, 1907, 84 էջ, 8⁰:*
 Բվնդ.՝ Ա. Աւետ, *Երկու խօսք* (3):
 [Զիւանի], «Ազգ իմ, որքան նկուն մնաս...» (5):
 Յ. Գ. Սըվաճեան, *Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (6–7):
 Գամառ - Քաթիպա, *Վանեցոց շունուազը* (7–8):
 Քաջն Վարդան *Մամիկոնեան*⁸ (8):
 «Նա ուրացող է, ով անտարբեր է...» (9):
 Մ. Պեշիկաշեան, *Եղբայր եմք մեք* (9–10):
Թո՛ղ կորնչին տաճիկները (10–1):
Ազատութեան հրաւէր (11–2):
 «Եղբայր հայեր, ի՛՛զէն, ի սուր...» (12):

¹ Նշված է իբրև թարգմանութիւն: Տե՛ս 30-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրութիւնը:
² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 16 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Ծատուրեան Ալ., *Բանաստեղծութ., 1958, էջ 399:*
⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Ստորագրութիւնն չկրող երգերի տակ աստղանիշեր են դրված:

«Տո՛րք ձեռքդ, եղբա՛յր, ժամ է շարժուն...» (13):
 «Ազատության այն վտակ էրը...» (13-4):
Բ. Թաղևտեան, «Երբ այնքան ծովի վերայ...» (14):
[Տ. - Գ. Պատկանեան], **Երգ ի դէմ քաջին Վարդանայ** (15):
 «Ընդ աստեղօք օտար սիւսանգ...» (16):
 «Սիրտս ուրախ, կեանքս անվրդով...» (17):
Վարդանի եւ իր զօրաց երգը (17-8):
Զիւանի, Դիւանի - «Չարախնդաց չար մարդիկը թող վերջանան, ցաւ չէ՛ր ինձ...» (19):
[Զիւանի], «Չախորդ օրերը ձմռան նման կուգան ու կերթան...» (19-20):
Ո՛վ Տէր Աստուած (20):
Զիւանի, Յորդորակ - «Ով որ իր ազգն ուրանայ...» (20-1):
[Խ. Գալֆայեան], «Իզոյր են, իզոյր, բունաւոր...» (21):
Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշան, Երգ ու գնացք զօրացն հայոց (22):
Օրհներգութիւն ազգային¹ (23):
Խորէն վ. Գալֆայեան, Աղօթք վասն հայրենեաց (23-4):
Մ. Պէշիկթաշեան, Դու զո՛վ խնդրես... (24-5):
Ս. Նազարեան, Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (25-6):
Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուները (26-8):
 «Հայաստանի արեգակը...» (28):
Գամառ - Քաթիպա, Օրօրոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէ՛զ, մերին...» (28):
Գամառ - Քաթիպա, Հայ զինուոր - «Մասսի ճակատին ամպրոպ պատնեցաւ...» (29-30):
Հայաստանի անտաքեր (30):
Պանդուխտն առ կոռուկ - «Կոռուկն, ուստի՞ կու գաս, ծառայեմ ձայնիդ...»² (30-2):
Գամառ - Քաթիպա, Հայոց գինի - «Բաժակներ առնուք, եղբա՛րք...» (32-3):
Ս. Ծախազիզեան, Երգ մեռանող հայրենասիրի (33-4):
[Յովհ. Յովհաննիսեան³], «Ա՛յս, տու՛ք ինձ քաղցր մի բուն...» (34):
Գ. Ս., «Կոյր աշուղ»-ից (34-5):
Գամառ - Քաթիպա, Օրօրոցի երգ գիւղական այրի կնոջ (36-7):
Երգ հովուհու (37-8):
Հայրիկին (38-9):
Խ. Աբովեան, Աղաստ երգը (39):
[Կ. Ա. Բոզի], Թարգմանութիւն իտալերէնից - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», **Մ. Պէշիկթաշեան** (40):

Զիւանի, «Գնաց վրեժ սուս չնչէ արքայից...» (40):
Մ. Պէշիկթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս զով...» (41):
Բաֆֆի, Զա՛յն տուր, ո՛վ ծովակ (42):
Զիւանի, Ծիրանի (42-3):
Ռ. Պատկանեան, Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ-պաղ, երեւսիս...» (43):
Ս. Ծախազիզեան, Երագ - «Ես լսեցի մի անոջ ձայն...» (44):
Ռ. Պատկանեան, Մշէցոց նոր սերունդ (44-5):
Երգ պանդխտի - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ...» (45):
Ս. Գիւլզարեան, Սաթենիկ եւ Արտաշէս մանուկ (46):
[Մ. Պէշիկթաշեան], **Չեն երջանիկ** (47-8):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (48-50):
Մ. Նալբանդեան, Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը (50-1):
Ս. Ծախազիզեան, Վարդան Մամիկոնեան (51-3):
Գամառ - Քաթիպա, Լուսին - «Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (53):
Երգ ի մետասաներոյ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (53-4):
[Աղ. Արարատեան], Անի քաղաք (55):
[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», **[Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռոսինեան** (56):
Գամառ - Քաթիպա, Զինուորները երգում են - «Զինուոր էի հայոց ազգին մըտերիմ...»⁴ (56-7):
Գամառ - Քաթիպա, Հայ պատանին երգում է (57-9):
Երգ առ քաջն Վարդան (69):
Բաֆֆի, Ահա ծագեց (60):
[Զիւանի], «Հօ» տառը (60-1):
Գամառ - Քաթիպա, Նոր տարի - «Երնե՛կ թե այս նոր տարին...» (61):
[Ժ. Պ. Բերանժէ], Աղքատ կին, [ռուս.-ից փոխ.]⁵ Մ. Նալբանդեան (62-4):
Ժիրայր, Բլբլու (65):
Ռ. Պատկանեան, Թէ իմ այնոր հերքս սեւնային... (66-7):
[Մ. Արեղեան⁶], «Լօ՛, Լօ՛, Լօ՛,- Սիսանայ սէգ սարի վերայ...» (67-8):

¹ «Օրհներգութիւնը» վերագրվել է Մ. Թաղևադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրութիւնը:
² Երգի տակ գրված է Վանեցի տիրացու Մկրտիչ ստորագրութիւնը: Տե՛ս 30-րդ էջի հմբ 1-ին ծանոթագրութիւնը:
³ Հովհաննիսյան Հովհ., Եժ, հտ. 1, էջ 22-3: Երգարանում բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Ս. Ծախազիզին:

⁴ Հատված է նրա «Քաջ Վարդան Մամիկոնյանի մահը» պոեմից (տե՛ս նրա Եժ, հտ. 2, էջ 26):
⁵ Երգի վերնագրից հետո կոր փակագծում նշված է՝ (գաղիերէն-նից): Տե՛ս 216-րդ էջի հմբ 10-11 ծանոթագրութիւնը:
⁶ Մ. Արեղյանը Ս. էջմիածնի Գեորգյան ճեմարանում 1886-ին բառեր է հորինել «Լօ, Լօ, Լօ» ձայնախաղով սկսվող եւ հայկական ձայնանիշերով կատարվող եղանակի համար: Բնագիրը հետագայում բառային փոփոխութիւններ է կրել: Կոմիտաս վարդապետը երգը ներդաշնակել է եւ կոչել Սիփանա քաղեր (տե՛ս Արեղյան Մ. «Հիշողութիւններ Կոմիտասի մասին» - «Կոմի-

Խղճալի ձէն (68–9):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (69–70):
Մ. Նալբանդեան, «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (70–1):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը (71–2):
 «Ձայնը հնչեց էր զորովէն, հայոց լեռներէն...» (72):
[Ս. Սափարեան], «Մի գեղեցիկ պարզ գիշեր էր...» (73):
[Մ. Տամատեան], Տալտրիկի կտրիճ (73–5):
Չունիմ քեզ սէր (75–6):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի կտրիճ (76):
[Զիւանի], «Հանդիպողը քեզ տիրի կը մնայ...» (77–9):
[Պայծառէ], Պարտէզ - «Իբրև Արաքս ես հոսում եմ...» (79–80):
 «Տո՛ւր ձեռքդ, եղբայ՛ր, ժամ է շարժելու...» (80–1):
Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեան), Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թ. (81–3):
Սեւ ամպերը (83):
[Ռ. Պատկանեան], Երգ. Նուէր Փիլիպպոս Վարդանեանի (84):

Մտնգոս.¹ Հ ԳՄ, հոտ. Դ, հմբ 2286:

Գրցցի² ԲՀՄԸԳ, 1912, (էջ 140): Գոստոս., 1910, (էջ 79), 1911 (էջ 67), 1914 (էջ 13): ԹԿԳ, 1910, (էջ 35): Պալեանց, 1911 (էջ 177):

Օրնկ³ ՀԱԳ:

206. ԾԱՂԿԵՓՈՒՆՋ. Ամենատարածուած ընտիր երգերի ժողովածու, Ծոցի Կամար, Հրատ. Խ. Տէր - Յովհաննիսեանցի, Թիֆլիս, Էլէքտրաշարժ տպ. Հերմէս ընկ., 1907, 224 էջ, 8⁰:
 «Ազատութեան Կամար գոհուող Հայ հերոսների անմահ յիշատակին իբրև մի թարմ ծաղկեփունջ նուիրում է Հրատարակիչը»:

Բվնդ.¹ Խ. Տէր - Յովհաննիսեանց, **Մի քանի խօսք** (5–6):
[Թ. Մուր], Խաղաղութիւն ձեզ, ազատ. թրգմ. Ալ. Ծատուրեան² (7):
 Է. (8): Ջ. (8–9): Գ. (9–12): ՄԿԳ. (12–3): ՄԹ. (13–4): ԺԷ. (14–5): ՄԺՋ. (15): Ե. (16–9): ՀԳ. (19–20): ԺԻԱ. (20): ՋԳ. (21–4): ԺԼԲ. (24–5):
Տո՛ւր ձեռքդ, եղբայ՛ր (24–5):

¹ տաս» ժողովածու, Եր., 1930, էջ 54: Ըստ Կոմիտաս, Եժ, Հտ. 2, էջ 124-32, ծնթգր. էջ 273):

² Տե՛ս Հմբ 218 նկարագրութիւնը:

³ Ծատուրեան Ալ., Բանաստեղծութ., 1891, էջ 104-5:

Դ. (25–6): Ղ.Դ. (26–7): ՄԽԵ. (27–8):
[Ք. Պատկանեան], Ինձ համար չէ՛ր (28–9):
 ՄԻԹ. (29–30): ՄԻԴ. (30–2): ԺԽՋ. (32): ԺԳ. (33):
Խանասօրի մարտը (33–4):
 Ը. (34–5): ԺԿԵ. (35): ԺԱ. (36–7): ԺԼԱ. (37–8): ՄԼԵ. (38):
 ՄԽԲ. (38–9): ԺԻԳ. (39): ՄԻԲ. (39–40):
[Ա. Իսահակեան], Երգել կողքի (40–1):
 ԺԿԱ. (41–3): Լ. (43–4): ԺԽԵ. (44): ԻԵ. (45):
Կենաց քաժակ, [Գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (45–6):
 ԺԽԷ. (46–7): ՄԱ. (48): ՄՂԱ. (48–9): ՂԳ. (49–50): ԺՀԱ. (50–1): ԺԲ. (51–2): ՄԽ. (52):
Արաքօի երգը (53):
 ՄԺԷ. (53–4): ՄԺԹ. (54–5): ԺԼԴ. (55–6): ԺԱ. (56–7):
 ԿԵ. (57–8): ԺԾԳ. (58): ՄԻԷ. (58–9): ԺԻԵ. (59–60):
[Մ. Նալբանդեան], Ազատ Աստուած (60–1):
 ԺՀԹ. (61–2): ԼԱ. (62–3): ԻԹ. (63–4): Ի. (64–5): ՀԵ. (65–6):
 ԼԷ. (66–7): ՀԸ. (67–8): ԻԳ. (68–9): ՄԺԳ. (69–70):
Նպաստակիս գէթ մի մասը (71):
 ԼԹ. (71–2): ԺԸ. (73–4): ԺԹ. (75–6): ԽԹ. (76–7): ԼՋ. (77–8):
[Ա. Իսահակեան], Ընկերներիս (78):
 ԻԱ. (79): ՋԷ. (80):
Կոռեցէ՛ք, տղերք (80–1):
 ԺՃԲ. (81–2):
[Զիւանի], Ժխալու մահը (82–3):
Ջինուած պատրաստուած (83):
Հայրուկի երգերից - «Կովկասի քաջե՛ր, խմբեր կազմեցէ՛ք...» (84–5):
 Ջ. (85–6):
Հեռաւոր երկիր (86–7):
Ելէ՛ք, ելէ՛ք, հայկազունք (87):
 ԽԴ. (88):
[Ֆահրատ], Ես հանեցի ստրը (88–9):
 ՋԴ. (89–90):
Խաղաղ դաշտի որդիք (90–1):
 ԻԴ. (91–2): ԽԱ. (92):
Մենք պէ՛տք է կոռենք (93):
 ԽԵ. (93–4): ԼԲ. (94): ԻԲ. (95–7):
Ձայն մը հնչեց (97):
 ՀԲ. (98):
Կորկոտեանի երգը (98–9):
 ԾԴ. (99–100): ՋԹ. (101): ԺԾԸ. (102): ԺՂ. (102–3): ԺԼԹ. (103): ԾԹ. (104): ՄԳ. (104): ԿԸ. (105): ՋԸ. (105–6):
[Գ. Բարխուդարեան³], Կասպոս երկնքում (106):
Ահա՛, մայրիկ (107):
 ՄԼԳ. (107–8):

³ Բարխուդարեան Գ., Բանաստեղծութ., էջ 7:

[Ա. Իսահակեան¹], Օխոթը սարով (108):
 ՄԼԸ. (109):
Հայդուկի վերջին ուխտը (109–10):
[Ա. Իսահակեան²], Ձմեռն անցաւ (110):
Գնաց, գնաց (111):
[Ա. Իսահակեան³], Արեւն իջաւ (111–2):
 ԽԳ. (112–3): ԺԼ. (113): ԺԽԸ. (114): ԺՂԲ. (114–5):
[Ֆահրաստ], Սագօի երգը⁴ (115–6):
 ԺԼԸ. (116–7): ԺԾ. (117–8): ԺԳ. (119): ԾԳ. (119–20):
 ՀԹ. (120–1): ՄԻԵ. (121):
Այլ ու ալումս (122–3):
Գէորգ Չավուշի երգը (123–4):
[Աշխոյժ], Համազասպի երգը - «Ծագեց արեւ ազատու-
 թեան...» (124–5):
[Ա. Իսահակեան], Ա. Մայրեանի յիշատակին (125):
Լեռնի երգը (126):
 ԺԽԹ. (126–7):
Թող երգէ բլրով (127):
 ԽԶ. (127–8): ԺՀ. (128): ԺԻԹ. (128–9): ԺԿԸ. (128–30):
 ԺԾԹ. (130): ԺՁ. (130–1): Հ. (131–2): ԾԵ. (132–3):
[Հուրեմ⁵], Քրիստափորին - «Դու անցար, հերոս դե՛հ, հան-
 գիստ քեզ քուն...» (133–4):
[Միճագ], Խանի երգը - «Լուսին չկար: Մութ գիշեր էր...»
 (134):
Հրաւեր ազատութեան (135):
 ԽԲ. (135–6): ԽԷ. (136–7): ԺԽԳ. (137): ԼԵ. (138–9): ԾԸ. (139):
[Զիւանի], Մոշեղի երգը - «Բայ Անդրանիկի այրող Կայծ-
 ակի...» (140):
 ԺԼԶ. (140–1):
[Ֆահրաստ], Ջարթիր, լառ՝ (141):
[Ֆահրաստ], Անկեղծ գինոր (142):
Խնուսից գայող... (142–3):
 ՂԸ. (143–4):
[Ռ. Պատկանեան], Վանեցոց չունուագը (144–5):
[Ռ. Պատկանեան⁶], Ի՞նչ անենք (145–6):
Հայդուկի երգերից - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք
 Սասուն...» (146–7):
 ԺԽԳ. (147):
Հայրենեաց սիրոյ համար (148):
 ԺՀԵ. (148–9):

[Ֆահրաստ], Սերոբ փաշի կոչը (149–50):
 ՁԵ. Ի մահ Բաֆֆիի (150–1):
 ԾԶ. (151):
[Մ. Փորթուզալեան], Նսրատակի հասնիմ միայն (152):
Ես կուգեմ կոռել (153):
Արի՛ք, եղբա՛յրք, միանանք (153–4):
[Զարիսի Ֆալաք], Նուէր (154–5):
 ԺՀԶ. (155): ԺԼԵ. (155–6): ԺԾԳ. (156–7):
Տորթախի երգը - «Որեմն մնա՛ք բարով, ազնի ընկեր-
 անք...» (157–8):
 ԺԽԱ. (158–9):
[Միճագ], Գարեգնի երգ (159):
 ՂԷ. **[Ա. Ահարոնեան⁷], Նագէի օրորը** (160):
 ԺՁԹ. (161):
Բօյըդ բարձր (161–2):
[Ֆահրաստ], Իսլամների գոռ վաշտերը (162–3):
[Ֆահրաստ], Սերեմջեանի յիշատակին (163):
 Ժ. (164–5):
[Ֆահրաստ], Աշոտ Թաթուլի երգը (165):
Հայդուկի երգերից - «Մութ գիշերին անվախ ֆիդան...» (166):
 Կ. (166–7):
Նուէր հնչակեան գինորների (167–8):
 ԾԱ. (168): ՁԲ. (169): Ժ. (169–70):
Հայդուկները Վանայ ծովի վրայ (170–2):
[Ա. Իսահակեան⁸], Իմ փերին (174–5):
 ԺԾԳ. (175): ԺԾԳ. (176):
[Ա. Իսահակեան⁹], Ծղարշ ամպերն (176–7):
 ՄԾ. (177): ՄԼԶ. (178):
Ժողովրդական երգեր.
 ՄԾԶ. (179): ՄԿԲ. (180–1): ՄԾԸ. (181): ՅԵ. (182): ՄԿԱ.
 (182): ՄԿԹ. (183–4): ՄԿ. (184–5): ՄՀԵ. (185): ՄՀԸ.
 (186–7): ՄՀԹ. (187): ՄՀԶ. (188): Յ. (189): ՄՀԳ. (189–
 90): ՄԾԹ. (190–1): ՄՂ. (191–2): ՄՁԳ. (192–3): ՄՁ.
 (193–4): ՄՁԲ. (194–5): ՅԳ. (195): ՄՀԷ. (196): ՄՁԱ.
 (196–7): ՄՂԳ. (197): ՄՁԳ. (198): ՅԱ. (198–9): ՄՂԹ.
 (200–2): ՄՁԵ. (202–3): ՄՁԷ. (203–4): ՅԲ. (204–5): ՄՁԶ.
 (205–6): ԺԿԹ. (206): ՄՂԵ. (206–7): ՄՁԸ. (207–8): ՄՂԳ.
 (208–9): ՄՂԲ. (209–10): ՄՂԶ. (210–1): ՅԺԲ. (211–7):
 Յանկ (218–24):

ԾԱԹ. Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-130:

Մտնգտ. ՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 2234:

¹ Իսահակյան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 70 (ծնթգր. էջ 672):

² Նույն տեղում, էջ 262 (ծնթգր. էջ 716-7):

³ Նույն տեղում, էջ 62 (ծնթգր. էջ 670):

⁴ Ըստ Ա. Ղազիբյանի, այս բնագիրը «բավականին հեռացած է սկզբնօրինակից, որը պատկանում է Ֆահրաստի գրչին» (տե՛ս ՀԺԻԶԵ, էջք 149-50, 304):

⁵ Տե՛ս «Դրօշակ», 1905, հմբ 11, էջ 164:

⁶ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 123-4:

⁷ Երգը քաղված է նրա «Արցունքի հովիտը» թատերգի 2-րդ գործողությունից (տե՛ս նրա ԺԵ, հտ. Ը, էջ 318-9):

⁸ Տե՛ս Իսահակյան Ավ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 77 (ծնթգր. էջ 674):

⁹ Նույն տեղում, էջ 112 (ծնթգր. էջ 684):

Գրոցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 24):

Պրորկն՝ «Յուշ» 1907, հմր 10, էջ 158, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 12:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Վ. Սամվ. -ի ֆոնդ 50:

207. ՎԻՐԱԿՈՐ ԲԼՐՈՒԼ. Երգեր, Հրատ. Ն. Ա. Դ., Թիֆլիս, Էլեքտրաչարթ տպ. «Հերմէս» ընկ., 1907, 128 էջ, 8⁰:

Բվնր. Միքայէլ Նալբանդեան, Ազատ Աստուածն... (3-4):

[Ս.] Ծախազիզ, Ազնի ընկեր (4-5):

Զիւանի, Այծեամ (5-6):

Թափառական (6):

[Ռ. Պատկանեան¹], Հայ բորժուայի ցանկութիւնը (7):

Րաֆֆի, Ահա ծագեց... (8):

Վասպուրական (8-9):

Գամառ - Քաթիպա, Օրոր - «Արի՛, ի՛մ տիսակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (9-10):

[Յովհ. Յովհաննիսեան²], Արագ (10):

Դէպի մարտ - «Ահա՛ մայրիկ, ես գնում եմ...» (11):

«Բերդիցը դուրս ելայ, Ալագեազ տեսայ...» (11-2):

Բօյրը բարձր (12):

Զիւանի, Բարի գեղեցիկ (13):

Ա. Նեգրի, Բազուկ, [Թրգմ. Յ. Յակոբեան³] (13-4):

[Միճագ], Կռունկ - «Բարով եկար, սիրուն կռունկ...» (14):

Ա. Նեգրի, Բանտրիտիկ, [Թրգմ. Յ. Յակոբեան⁴] (15-6):

Գիշերը Վանում (16):

Խ. Արովեան, Աղասի (17-8):

Պատիւ, Հայրենիք - «Քաղցրիկ հայրենիք, սրտիս դուրեկան...» (18):

Մարտահրաւեր (19):

Գարահիսար (19-20):

Նուէր, Գետրգ Չառչ (20-3):

Պատիւ, Գարնան օր (21-2):

Դարձեալ փայլեց (23):

Ա. Իսահակեան, Դա՛րդըս լացեք (24):

[Ռ. Պատկանեան⁵], Անպէտք մարդը (24-5):

Պատիւ, «Դուն ուզում ես, որ հնչեցնեմ...» (25):

[Զիւանի], «Ես մէկ ծառ եմ ծիրանի...» (26):

Ս. Ծախազիզ, «Ես լսեցի մի անոշ ձայն...» (26-7):

Պատիւ, «Ազատութեան սէրը, աւա՛ղ...» (27):

Պատիւ, Գարուն - «Արի՛ դու գարուն, ողորմայ մեզի...» (28):

Պատիւ, Աղջկայ վերքը (28-9):

Ահա ասպարէզ - «Ես գնում եմ հեռու երկիր...» (29-30):

Միանանք (30-1):

[Ռ. Պատկանեան⁶], Մշեցու աղաչանքը (31-2):

«Եթէ մի օր, անոշ ընկեր...» (32-3):

Պատիւ - «Ես տեսայ նրան, եղբայր, գունաթափ...» (33-4):

«Զէնքերս տո՛ւր, մայրիկս...» (34):

«Զինուած, պատրաստած Ձէյթունի քաջեր...» (34-5):

[Ռ. Պատկանեան⁷], Թո՛ղ փրչէ քամին (35):

[Ռ. Պատկանեան⁸], Հազար երանի... (36):

Բանտրի երգը (36-7):

«Թիկունքը լայն, թեւերդ ուժգին...» (37-8):

Թո՛ղ երգէ բլբուլ... (38):

Թումանեանցին (38-9):

Գամառ - Քաթիպա, «Թէ՛ իմ պետր հերքս սեւնային...» (40-1):

[Ծերամ], Անդրանիկին - «Իբրև արծի սաւառնում ես լեռ ու ժայռ...» (41-2):

[Յովհ. Թումանեան⁹], Ինձ մի՛ խընդրի[ր]... (42):

Գամառ - Քաթիպա, Ի՞նչ անենք (42-3):

[Եղիշէ վրժ. Մեծատունեանց], «Իմ կեանքիս մէջ չեմ մտանայ բնաւին...» (44):

Գամառ - Քաթիպա, Վարդանի մահը (45):

Խանի երգը (45-6):

«Խնամսից եկած հայ զինորդները քաջ...» (46-7):

«Խաղաղ դաշտի որդի՛ք, լեռները ելնե՛նք...» (47-8):

[Գ. Դողդիսեանց], Ծիծեռնակ (48):

[Ռ. Պատկանեան¹⁰], «Ծովիս ամսի պէս կելլէր դէպի վեր...» (49-50):

«Ծագեց արեւ ազատութեան...» (50):

Կռունկ - «Կոռ՛նկ, ուստի՞ կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (51-2):

«Կենաց փշոտ ասպարէզը...» (52):

Հէրիք է, մայրիկ... (53):

Հայ երիտասարդներ... (53-4):

«Հենարտ երկիր նստած դու նժդեհ...» (54):

Ա. Նեգրի, Դժբաղդ [Թրգմ. Յ. Յակոբեան¹¹] (55):

Խանասորի մարտը (55-6):

¹ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 147-8:

² Տե՛ս Հովհաննիսյան Հովհ., Եժ, հտ. 1, էջ 100-1: Բանաստեղծութիւնը վերագրված է Ավ. Իսահակյանին:

³ Նեգրի Ա., Բանաստեղծութ., պր. Բ, էջ 13:

⁴ Նույնի պր. Ա, էջ 46-71:

⁵ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 139-40:

⁶ Նույն տեղում, էջ 109-10:

⁷ Նույն տեղում, էջ 169:

⁸ Նույն տեղում, էջ 239:

⁹ Թումանյան Հովհ., Եժ, հտ. 1, էջ 115 (ծնթղթ. էջ 575):

¹⁰ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 131-2:

¹¹ Նեգրի Ա., Բանաստեղծութ., պր. Բ, էջ 23:

- Կովկասի քաջեր...** (56–7):
- Կոռեց՛էք տղե՛րք...** (57–8):
- Գարեգինին** (58–9):
- Գամառ - Քաթիպա, Հիմի է՛լ լոնեք** (59–61):
- Անդրանիկին** - «Հայաստանի անկախ Սասուն...» (61–2):
- [Ի. Կոզլով], Հայրենիք** - «Հայրենիք սրբազա՛ն, իմ սիրուն աշխարհ...», [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Քուշուբեկեան] (62):
- Հայաստանից եկած զինոր** (63):
- Գամառ - Քաթիպա, «Հազի լրացաւ քսան մէկ տարիս...»** (64):
- Ա. Նեգրի, Հեթանոսական համբոյրը, [թրգմ. Յ. Յակոբեան]¹** (64–5):
- Բաֆֆի, Զա՛յն տոր, ո՛վ ծովակ...** (65):
- [Ռ. Պատկանեան², Զեռքերս կապած** (66–8):
- «Զայն մըր ննչեց էրգրումի հայոց լեռներէն...» (68):
- Ա. Նեգրի, Ժակատագիր, [թրգմ. Յ. Յակոբեան³** (68–9):
- Բարաջիկ** - «Հասակս քսան տարեկան...» (69–70):
- [Մ. Նալբանդեան], Իտալացի աղջկայ երգը** (70–1):
- «Մենք պէ՛տք է կուենք եւ ոչ լաց լինենք...» (71–2):
- [Ֆահրատ], «Մենք անկեղծ զինոր ենք առանց ի վիճակ...»** (72–3):
- Եարալի բլրու** (73):
- [Ծերամ], Օլոր - մողոր** (73–4):
- [Ռ. Պատկանեան⁴, Մշակ** - «Ըլիները արեւտո, քրրտիները երեսին, բերը շալակած...» (74–5):
- Ա. Նեգրի, Մանուշակ** - «Տեսնում եմ ինչպէս մանուշակը լուռ...», [թրգմ. Յ. Յակոբեան⁵] (75–6):
- [Ֆահրատ], Սերոր փաշին** - «Ով որ քաջ է՝ ի՞նչ կապաւէ...» (76–7):
- [Ա. Նեգրի], Որդին, [թրգմ. Յ. Յակոբեան⁶** (77):
- [Ա. Նեգրի], Մայրական բնագո, [թրգմ. Յ. Յակոբեան⁷** (78):
- [Ա. Նեգրի], Մաղթանք** - «Սաորը նկողի խոնաւ անկիւնում խսիրի վրայ...», [թրգմ. Յ. Յակոբեան⁸] (78–9):
- [Ա. Նեգրի], Յոյս** - «Թշուառութիւնը թունաւոր խայթով...», [թրգմ. Յ. Յակոբեան⁹] (79):
- Դէպի Խանասոր** (80):
- [Ա. Նեգրի], Մորացիկը [թրգմ. Յ. Յակոբեան]¹⁰** (80–1):
- «Յիշիր ժամը այն երջանիկ...» (81–2):
- [Մ. Փորթուզալեան], Նպատակս հասնիմ** (82–3):
- Ռ՛վ չի սիրելի...** (83–4):
- [Ա. Իսահակեան], Ռոսկան ախպէ՛ր** (84):
- Տորքախին** (84–5):
- Պարզի՛ր, աղբիւր** (85–6):
- [Ռ. Պատկանեան¹¹, Պօէտ** (86):
- «Սիրելի դաշոյն, ա՛խ, ատրճանակ...» (86–7):
- «Սիրում էի ես գարունը պնճումս...» (87–8):
- «Տոր ձեռքդ, եղբայրք, ժամ է շարժուելու...» (88):
- [Ֆահրատ], «Վերքերով լի ջանֆիդայ եմ...»** (89):
- Սյայէր ջան¹²** (89–90):
- [Հուրէն], Քրիստափորին** - «Դու անցար, հերոս, դե՛հ, հանգիստ քեզ քուն...» (90–1):
- Պատիւ, «Քո թարմ շիրիմին ես մի պակ...»** (91):
- Հրաժեշտ պանդոխտի** (91–2):
- [Անանուց], Թաղման քայլերգ, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան]** (92–3):
- Վ. Տ., Հնչակեան զինոր** (93):
- Զիւանի, «Թող ես մշակ լինեմ, դու եղիր իշխան...»** (94):
- [Մ. Ծանիկեան], Խրիմեան Հայրիկ** (94):
- Ա. վ. Արարատեան, Անի քաղաք** (95–6):
- [Զիւանի], Բաղդ** - «Հերիք է, անիրաւ բաղդ. հերիք է ինձ չարչարես...» (96–7):
- Եայլուդս կորաւ ձեր դուռը** (97–8):
- Յ. Կարինեան, Ծոռանիկ** - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...» (98–9):
- Ք. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛** (99–100):
- Զիւանի, Բանաստեղծներ** (100–1):
- Ռ. Պատկանեան, Հայոց աղջիկ** - «Դու տեսե՛լ ես երկնքումը...» (101–2):
- Զիւանի, Ծխալու երգը** (102–3):
- Ա. Թ., Ընկերին** (103):
- Պատիւ, Սէր** - «Ես չեմ մոռանայ գարնան օրերին...» (104):
- Պատիւ, «Դու ուզում ես, որ քո գրքում մի բան գրեմ աննման...»** (104):
- Մօր սուգը** (105):
- Նպատակ** (105–6):
- Դէպի մարտ** - «Ոխերիմ մորիկներ պաշարում են մեզ...» (106–7):
- Որդու կտակը** (107–8):
- [Ա. Իսահակեան], «Սեւ մութ ամպեր նակրոյդ դիզուան...»** (108):
- «Ազատ եմ ծնուել, չեմ ուզում բռնութիւն...» (108–9):
- Ա. Ծատուրեան, Ռափայէլ Պատկանեանի յիշատակին** (109–10):

¹ Նույնի պրակ Ա, էջ 17:

² Պատկանեան Ռ., Եժ, Հտ. 1, էջ 121-3:

³ Նեգրի Ա., Բանաստեղծութ., պր. Ա, էջ 18-9:

⁴ Պատկանեան Ռ., Եժ, Հտ. 1, էջ 88-9:

⁵ Նեգրի Ա., Բանաստեղծութ., պր. Բ, էջ 37-8:

⁶ Նույն տեղում, էջ 97:

⁷ Նույն տեղում, էջ 95: Ոտանավորի տակ զբոված է Պատիւ ստորագրութիւնը:

⁸ Նեգրի Ա., Բանաստեղծութ., պր. Ա, էջ 30:

⁹ Նույն տեղում, էջ 44-45:

¹⁰ Նույն տեղում, էջ 40:

¹¹ Պատկանեան Ռ., Եժ, Հտ. 1, էջ 65-6:

¹² Երամի «Ալ ու պրուան ես Հագեկը» երգի տարբերակն է:

Մ. Պեշիկթաշլեան, Ծերն Վանայ (110–1):
[Ֆահրատ], Սաքօհ երգը (112):
[Մ. Պեշիկթաշլեան], Դու զո՞վ խնդրես... (112–3):
[ն. Ղ. վ. Ալիշան], Բլբլու Աւարայրի (113–4):
Ռ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուները (114–6):
Հայերին (117–8):
Պատիւ, Իմ երգը - «Ես էլ զրկուեցայ հայրենեաց բաղնից...» (118–9):
Յորդոր հային (119–20):
Զէյթունի մարշ - «Քանի՞ թմրիկը, բա՛ւ է, եղբայրը...» (120):
[Ա. Ն. Պիեշլեան], Յառա՞ջ - «Արձակ, համարձակ միմեանց ձեռք տանը...», [ռուս.-ից թրգմ.] **Գ. Խ[ալաթեանց]** (121):
[Թերամ], Զէյթունի քայլերգ - «Խնդրացէ՛ք, վե՛հ բնութեան զարդեր...» (121–2):
Զիւանի, «Չախորդ օրերը ձմրայ անան կուգան ու կերթան...» (122–3):
Պանդուխտի երգը - «Օտար երկիր, օտար սրահնոխտ կը հեծեմ...» (123):
[Ռ. Պատկանեան¹], Վանեցի մօր երգը (123–4):
Անցեալը (124):
Ծանկ (125–8):

Մտնգտ.՝ Հ ԳՄ, հտ. Դ, հմր 2429:

Գրցցկ՝ Աշճեան, 1922 (էջ 23): ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 162): Գուտտ, 1908 (էջ 104), 1910, (էջ 135), 1911 (էջ 112), 1914 (էջ 97): Պալեանց, 1909 (էջ 24), 1910 (էջ 12), 1913–14 (էջ 81):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1907, հմր 86՝ 27 /Դ, էջ 4 (վաճ. ազդ): «Յուշ.» 1907, հմր 5, էջ 79, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 8:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ: Քր. Կ. Մ. Ի ֆոնդ, 509:

1908

208. ԱԶԱՏ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, Ա, տպագր, Վառնա, տպ «Իրաւունք» լրագրոյ, 1908, 124, [4]էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ **Մաղթանք** - «Տէ՛ր, կեցո դու զՀայս...»² (3–4):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը (4–5):

¹ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 112:
² «Մաղթանք»-ը վերագրվել է Մ. Դ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

Կոչ մարտի - «Տղայ՛ք, ժողվրիկը հեռուէն ու մօտէն...»³ (5–6):
Ս. Ժամկոչեան, Ռոյք Վասպուրականի (6–7):
Խանասօրի արշաւանքի առթիւ (8):
Նպաստակիս գէթ մի մասը կատարուէր (8–9):
Հայրուկի երգերից - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (9–10):
Անդրանիկին - «Գիշեր - ցերեկ աշխատում ես անդադար...» (10):
Երգ մահուան (11):
Րաֆֆի, Հասօհ երգը (12):
[Թ. Մուր], Վերջին վարդ, [գերմ.-ից փոխ.] **Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան** (13):
Գ. Թաղեղեան, Երգ - «Երբ այլեւրձ ծովու վրայ...» (14):
[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [ֆրանս.-ից փոխ.] **Ն. Ռուսինեան** (15):
[Րաֆֆի⁴], Մայրը իր որդուն (16):
Վաղամեռիկ (16):
[Ֆահրատ], Մենք անկեղծ զինուոր ենք (17):
Քաջ Անդրանիկին (18):
Մ. Տամատեան, Տալտրիկցի կտրիճը (19–22):
Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր (22–3):
Երգ մարտի - «Քաղցր հայրենեաց ազատութեանը համար...», [թրգմ. Ի յու՛ն. Մ. Յ. Տամատեան] (23–4):
Սիմոն Հ. Մ. Ֆելէկեան, Ի քաջն Վարդան - «Իմ հայրենեաց արեւ Վարդան...» (24–5):
Մ. Պեշիկթաշլեան, Ի սգալի մահ զէյթունցի պատանուոյ (25–6):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Արաքսի արտասուները (27–9):
Գ. Ա. Դողդիսեանց, Երգ սրահնոխտ պատանեկի (30–1):
Մ. Պեշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք (31–2):
[Րաֆֆի], Երգ - «Չա՛յն տոր, ո՛վ ծովակ, ինչո՞ր լոռս ես...» (32–3):
Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը կանչէ...» (33–4):
Մ. Պեշիկթաշլեան, Գայում - «Մ՛հ, ի՛նչ անուշ ես ինչպէ՛ս զով...» (35):
Արտասուք հայկական (36):
Հրաւէր - «Ազատութեան այն վտռ սէրը...» (37):
Մ. Տամատեան, Առ Հնչակ - «Հեռաոր երկիր նստած դու նժդեհ...» (38):
Գամառ - Քաթիպա, Օրօր - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտե՛զ, մերին...» (39):
Խանութ Եւա ջան (40):

³ Երգի տակ նշված է՝ «Կրօնական երգէ մը բարեփոխուած»:
⁴ Չափածո հատված է «Կայծեր» վեպի Ա հատորից: Տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 5, էջ 596–7:

Արշաւանք - «Դատարանի դաշտում դատը վերջացաւ....» (41):

Մուշ - «Թո՛ղ պլպուլ շերգէ Մշոյ դաշտերում....» (42):

[Ս.] Ծախազիզեան, Երազ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն....» (42-3):

Քամառ - Քաթիպա, Երգ Վարդանայ (43):

Ի գէ՛ն, Հայեր (44):

[Մ. Արեղեան], Միհանայ սարեր (44-6):

Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (46):

Ս. Սափարեանց, Վանի կտորածը (47):

Գամառ - Քաթիպա, Օրորք Հայաստանի (47-50):

[Ծերամ], Անդրանիկ - «Իբրև արծի սատունում ես լեռ ո՞՞ ժայռ....» (50-1):

[Մ. Մնակեան], Երգ - «Հերիք, որդեա՛կք, այսքան տարաւան տատապանք....» (51-2):

Սուգ Մօրն Հայաստանի (52-3):

Մ. Նալբանդեան, Ազատութիւն - «Ազատ Աստուածն այն օրից....» (53-5):

Տ. Մանուեան, Առ անցորդն (55-6):

Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն (56-8):

Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թուրք (58-9):

Մ. Նալբանդեան, Աղջկայ երգը (59-60):

Զօն առ Խրիմեան Հայրիկ (60-1):

[Լ. Ծանթ], Երգ - «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ....» (61-2):

Պար նաւաստեաց (62-3):

Երգ - «Երբ որ ազգին գահը վերցաւ....» (63):

Յ. Կարինեան, Ծոշանիկ - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի աշ-խարհից....» (64):

[Գ. Միրմանեան], Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ....» (65):

Պերն Մուշու, Քայլերգ Սասնոյ (65-7):

Խորէն եպս. Նար - Պէշ, Հա՛յ ասրիներ (67-9):

Ս. Ֆէլէկեան, Երգ - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թոշէի....» (69-70):

Հայաստան աշխարհ (70-1):

Խ. վրո. Գալֆայեան, Որտորք (71-2):

Մուշեղի երգը - «Խնուսից գալով հայ զինուորները քաջ....» (72-3):

[Մ. ֆոն Թէնկէնդորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծաքանչ դու լեզու....», [գերմ.-ից թրգմ. հ. Ե. վ. Զագրճեան] (73-5):

Արշակ Սանտեանի յիշատակին (75):

[Մ. Զգօնեան], Հրաւեր - «Տեսէ՛ք, սղասնին Նոյեան տա-պանին....» (76-7):

Հ. Ա. վրո. Բագրատունի, Ի գահակալութիւնն Տրդատայ (77-8):

Երգ բաժակի վասն միութեան (76-80):

Մ. Պէշիկաշեան, Զեփիտ մանկանց (80-1):

Երգ առ Եզնիկ (82):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (83-4):

Կոռնկ՛ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (84-6):

Տարագիրն (86-7):

Երգ Կարնոյ (87):

Զօն Խրիմեան Հայրիկի (88-9):

[Գ. Սրուանձտեանց], Երգ Վարդանայ - «Թէ հայրենեաց պատկառիր....» (89-90):

Խորէն եպս. Նար - Պէշ, Հա՛յ մեռնիք (90-3):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը (93):

[Ֆահրատ], Սասուն - «Իսլամական գոռ վաշտերը կատա-ղի....» (94-5):

Մ. Փորթուգալեան, Կոռի կոշ (95-6):

[Ս. Գիւլզադեանց], Երգ Սաթենիկին² (97-8):

Մ. Պէշիկաշեան, Հայ քաջորդի (98-9):

Լեւոն Զ Ի Փարիզ իր կորուսեալ գահը կողքայ (99-100):

Երգ - «Թո՛ղ կորնշին տանիկները....» (101-2):

[Ղ. Ալիշան], Վրէժ Ի Օսարջան (102-3):

[Յ. Սըվաճեան], Ի հաստատութիւն Սահմանադրութեան (103):

[Զիւանի], Առ Հայաստան - «Մեր սիրուն վայելչական տե-ղերն օտարներն են առեր....» (104):

Ե. Մուրատեան, Զայն հայրենեաց (105):

Գամառ - Քաթիպա, Երգ Վարդանայ - «Լրոնց: Ամպերը եկան ծածկեցին....» (106):

Երգ հայրենասիրական (106-7):

Ս. Ծախազիզեան, Վարդան (108):

[Լ.] Ծանթ, Միրահար - «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ....»³ (109):

Գ. Բարխուդարեան, Անմեան (109):

[Ռ. Պատկանեան], Վարդանի երգը (110-1):

Մ. Ե., Խանասօրի քայլերգը (112):

Գաւառական երգ (113):

Երգ պանդխտութեան (114-5):

Հ. Ղ. Ալիշան, Պիպուկ Աւարայրի (115):

Պարերգ - «Մայրս մանէ մանածս....» (116):

Օսմանեան սահմանադրութեան երգը (117):

Աբրահամ քինլ. Էպեան, Զօներգ Իզմիլեան Հայրիկի - «Բարեա՛ն եկիր, Հայր պատմական....» (117-8):

Կրամբամբույին - «Կրամբամբույին [էս] էն օղին է....», [գերմ.-ից թրգմ. Բ. Պատկանեան] (118-9):

Ժողովրդական երգ - «Գացէք, տեսէք, ո՛վ է կերել զէծ....» (119):

Պ. Դուրեան, Իմ մահը (120-1):

¹ Երգի տակ զբոված է Ղարիպ ստորագրութիւնը: Տե՛ս Նազարյան Ե., «"Կոռնկ" երգը», էջ 61:

² Երգը վերագրված է Զ. Զարեհ-Նալբանդեանին:

³ Կրկնվել է էջ 61-2-ում գետեղված երգը:

[Աղ. Արարատեան], *Ողբ Անի քաղաքի* (121–3):
 [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...»*,
 [Իտալ-ից թրգմ. Մ. Պէշիկֆաշլեան] (123):
 Յ. վ. Չագընեան, *Ակոռիի խորհուրդը* (124):
Յանկ [1–4]:

*Մտնգտ.*¹ Թէոդիկ, SS, § 447-449, էջ 191: ՀԳՄ, հտ. Դ, ալս հրատ. լի չգիտեմ:

*Գրցցկ*¹ Գըլլնեան, 1909 (էջ 14), 1909-10 (էջ Ժ), 1911 (էջ 3):

*Պրբրկն*¹ «ՀԱ» 1909, 4ա/2, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 30:

*Օրնկ*¹ ՄՄ:

209. ԱՐԵԱՆ ԶԱՅՆԵՐ, Հրատ. Ս. Մելիք - Սողոմոն-նեանի, 4-րդ տպագրւ, Թիֆլիս, էլէքտրաշարժ տպ. «էպօխս», 1908, 226 էջ, 8⁰:

*Բվնր.*¹ Ս. Մելիք - Սողոմոնեան, *Երկու խօսք* (3):
 [Թ. Մոր], *Խաղաղութիւն ձեզ, [ազատ թրգմ.] Ա. Ծատուրեան* (5):

Վտարանդի, *Մեր մայրերուն* (6):

Աւ. Իսահակեան, *Ազատութեան զանգ* (7-8):

Հայ - Գուսան, *Ազիզ մերիկ* (9):

Յ. Թումանեան, *Գութանի երգը* (10–1):

Ընկերին (11–2):

Պատիւ, «Դու ուզում ես, որ քո գրքում մի բան գրեմ անանման...» (12):

[Ֆահրատ], *Սաքօի երգը* (12–3):

Կոռնկին - «Կանչէ՛, կոռնկ, կանչէ՛, քանի գարուն է...» (13–4):

[Դ. Պատկանեան], *Վանեցի մօր երգը* (14–5):

Յորդոր հային (15–6):

ժլԵ. (16–7):

Ա. Իսահակեան, *Մեծակի (Եգոր Առստամեան) նիհարան ստերին* (17–8):

Հայերին (18–9):

Ժիրայր, Մի՛ վհատիր... (19):

ժԽԲ. (20–1):

Գամառ - Քաթիպա, *Երդմեմ* (21–2):

ՂԷ. (22–3):

Աւ. Իսահակեան, *Ա՛խ, մեր սիրտը* (23–4):

2. Փ., Խարրբեր կոռնկ (24–7):

Շուշանիկ Կուրդինեան, Գէթ մի անգամ... (27):

Շուշանիկ Կուրդինեան, Բլբուլին (28):

Շուշանիկ Կուրդինեան, Յառա՛ջ, անվեհեր (29):

ժԿԷ. (30):

Նպասակ (30–1):

Դէսի մարտ - «Ոխերիմ մորիկներ պաշարում են մեզ...» (32):

Որդու կտակը (33–4):

Ա. Ծատուրեան, *Գամառ - Քաթիպայի յիշատակին* (34–6):

ՂԷ. (36–7):

Իշխան, Մեծակի յիշատակին (37–9):

Շուշանիկ Կուրդինեան, “Փա՛ռք ի բարձունս” (39–40):

Ա. (40–1): Բ. (41–2): Գ. (42–3): Դ. (43–4): Զ. (44–5): Է. (45–6): Ը. (46–7): Թ. (47): Ժ. (48–9): ԺԱ. (49–50): ԺԲ. (50–1): ԺԳ. (51–2): ԺԴ. (52–3): ԼԱ. (53–4): ԼԲ. (54–5): ԽԹ. (55–6): Ծ. (56–7): ԾԱ. (57): ԾԲ. (58): ԾԴ. (58–9): ԾԵ. (59–60): ԾԶ. (61): ԾԷ. (61–2): ԾԸ. (62–3): ԾԹ. (63): ՀԳ. (64–5): ՀԹ. (65–6): Զ. (66–7): ԶԱ. (67–8): ԶԲ. (68–70): ԶԳ. (70–1):

Ա. Ծատուրեան, *Տապանագիր* - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ...» (71):

ԽԸ. (72): ժԼԲ. (73): ԿԸ. (74–5):

Հ. Անուշեան, Վերջալուսին (75):

Հայ զինորի երդմեմը (76):

Շուշանիկ Կուրդինեան, Հոգիս կուտամ (77):

Անուրիսու Անուսեան, Մահապարտի երգը (78):

Խղճուկի ձէն (79–80):

ԶԴ. (80–1): ԶԵ. (81–2): ԶԶ. (82–3): ԶԷ. (83–4): ԶԸ. (84–5): ժԺԶ. (85–6): ժԺԷ. (86–7): ժԼԸ. (87–8):

Յ. Յովհաննիսեան, *Ա՛խ, տուք ինձ* (88–9):

Աւ. Իսահակեան, *Օխտը սարով* (89–90):

ՀԲ. (90–1):

Բաֆֆի, Հասօի երգը (91–2):

ժԻԷ. (92–3): ժԻԹ. (94–5):

Վէտա, Նոր կեանք - «Այնպէս փշէ հոժկու մորիկ տիեզերքին խորերէն...» (95–6):

Աւ. Իսահակեան, *Արեւն իջաւ* (96–7):

Աւօ, *Կարօի (Արիստակէս Զորեան) յիշատակին* (97–8):

Գամառ - Քաթիպա, *Տաճկահայերի օրհաս* (99–100):

ժԼԷ. (100–1): ժԽԵ. (101–2): ժԿԷ.² (102): ժՀ. (103–4):

[Դ. Պատկանեան], *Վանեցի մօր երգը* (104):

ժՀԲ (105): ժՀԳ. (106):

Ա. Ծատուրեան, *Զինորի երգ* - «Թո՛ւի՛ր, իմ նժո՛յգ, սըլացի՛ր շուտով...» (106–7):

¹ Տե՛ս Հժր 203 նկարագրութիւնը:

² Կրկնվել է էջ 30-ում գետեղված երգը:

Պանդոխտ վշեցու երգը (107–9):
Խ. Աբովեան, Աղասի (109–10):
Պատիւ, Հայրենիք - «Քաղցրիկ հայրենիք, սրտիս դուրեկան...» (111):
[Ռ. Պատկանեան], Տաճկա-Հայաստանի 1896 թ. կոտորածին¹ (sic !) (112–3):
 «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժոյճի...» (113–4):
 ԾՀԵ. (114–5): ԾՀԶ. (115–6): ԾՀԷ. (116–7): ԾՀԸ. (117–8):
 ԾՀԹ. (118–9): ԾԶ. (119–20):
Ռ. Պատկանեան, Գեղջուկի տաղ (120):
[Ա. Նեգրի], Որդին, [Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (121):
[Ա. Նեգրի], Մայրական բնագոյ, [Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (122):
Ա. Նեգրի, Մաղթանք - «Ստոր նկողի խոնար անկիւնում խսիրի վրայ...», [Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (123):
[Ա. Նեգրի], Յոյս - «Թշուառութիւնը թունաւոր խայթով...», [Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (123–4):
Ռ. Պատկանեան, Մշեցոց նոր սերունդ (124–5):
Արամայիս, Մատաղը «Թումօից» (125–8):
 «Յիշիր ժամը այն երջանիկ...» (128–9):
[Անանուն], Թաղման քայլերգ, [ռուս.-ից Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (129–30):
[Զիւանի], «Թո՛ղ ես մշակ լինեմ, դու եղիր իշխան...» (131):
 ԾԶԳ. (131–2): ԾԶԴ. (133): ԾԶԵ. (134–5): ԾԶԶ. (135–6):
 ԾԶԷ. (136):
Վտարանդի, Մեր արշալոյսը (137):
Յ. Յովհաննիսեան, «Մընա՛ք բարով, արեւ, գարուն...» (137–8):
Թորոս, Զանկի (138–9):
 ԾԶԹ. (139–40): ԾՂ. (140–1): ԾՂԴ. (141–2):
[Ա. Իսահակեան], Արագին (142–4):
Դէպի մարտ - «Ահա՛ մայրիկ, ես գնում եմ...» (144–5):
[Յովհ. Թումանեան], Ինձ մի՛ խնդրի[ր] (145):
Ա. Նեգրի, Ժակատագիր, [Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (146–7):
Ո՛վ չի սիրելի... (147–8):
 ԿԵ. (149):
[Ա. Ն. Պետչեւի], Յառա՛ջ - «Ազատ, համարձակ միմեանց ձեռք տանը...» [ռուս.-ից Թրգմ. Գր. Խալաթեանց] (150):
 ԾԽԹ. (151): ԾՂԲ. (152):
[Զ. Գ. Բայրոն], Հերո՛ս, դու անցար... [Թրգմ.] Ա. Ծատուրեան (153):
Անձրեւն եկաւ² (154):
 ՀԱ. (154–6):

¹ Վերնագիրը մտացածին է: Ռ. Պատկանյանը այս՝ «Թալանած գեղ» («Ծուխը ամպի պէս կկլկլէր գէպի վեր» սկզբնատողով) բանաստեղծութիւնը գրել է 1876-ին (տե՛ս նրա ԵԺ, Հտ. 1-ին, էջ 131-2, ծնթգր. էջ 295-6):
² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

[Զիւանի], Էլ չունիմ (156–7):
 ԺԶ. (157): ԺԷ. (158): ՂԳ. (158–9): ՂԵ. (159–60):
[Զուլալ - Օղլի], Սիրականի գանգաւոր (160–1):
[Մ. Արեղեան], Քրդական մարշ (162–3):
Աղլուխ կորաւ (163–4):
Ախալեր ջան (165):
Հօ՛՛յ, Նազան իմ³ (166):
Ժամբայ տուէք⁴ (167):
[Անդրեան], Ղարսեցոց երգ - «Ես վերեւ կուգայի, դուն դուռը բացիր...» (167–8):
 ԾԿԴ. (168–9):
Մարալօ ջան⁵ (169–72):
Էս գիշեր, լուսնեակ գիշեր⁶ (172–3):
Ծողեր ջան⁷ (173):
Ալագեազ - «Ալագեազ սարն ամպել ա...»⁸ (174–5):
Ծամթել⁹ (176):
Խանում Եւա ջան (179–80):
Գնա, եարօ ջան¹⁰ (180–1):
Հով արէք, սարեր (181–2):
Լուսնակն անուշ (182–3):
[Զիւանի], Սեւիկ աչեր (183–4):
Ալ ու ալւան... (184–5):
[Ծերամ], Էլի եարիս եմ գովում (186–7):
[Ղուլ Յարութիւն Սալմաստեցի], Սիրոյ տաղերից - «Անաւօտուն էլամ, աչքըս ընկաւ երեսիդ...» (187):
Սոնա եար¹¹ (188):
Ծողեր ջան¹² (189–90):
Խնկի ծառ¹³ (191):
Խանում Եւա ջան (192):
Մանանի երգը¹⁴ (193–4):
Լորիկ¹⁵ (194–5):
Տո՛ւն արի, տո՛ւն արի¹⁶ (195–6):
Եօթն օր, եօթ գիշեր (196–9):
Արի սիրուն, գնա սիրուն¹⁷ (199–200):

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 16 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Գիրքը պակասավոր է՝ ընկած են 177-8 էջերը:
¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

Թուխ փռշով աղջիկ (200–1):

Հողալլօ ջան¹ (202):

Խղճուկի լացը (203):

Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երե-
սին...» (204–5):

[Ֆիզաբի], Վարդ կօշիկ (205–7):

[Ֆիզաբի], Սոխակ - «Առատտայ արշալուսին...» (207):

[Ֆիզաբի], Հողագործ - «Աշխարհին եղիր պատուական...»
(208):

[Ֆիզաբի], Ղեղենէրի - «Ինձ մտացել է սրտովը ազնի սի-
րական...» (209):

Արամայիս, «Ղուրբաթ»-ից (209–11):

[Ֆիզաբի], Վատ ընկեր (211):

ՂԲ. (212–3):

Երգ սիրահարութեան - «Մի պարտէզից անց կենալիս տե-
սայ մի ծաղիկ...», «Ուսկաղարի» եղ. (213–4):

[Յովհ. Քոչարեկեան], Ի մահ Րաֆֆի (214–60):

[Ֆիզաբի], Ղօշմայ - «Երանի այն ամոր կոտամ յարս-
ժամ...» (216):

Վտարանդի, Բողոք (217–8):

Ծանկ (219–26):

Ծճթ.¹ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.² ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2536:

Գրցցկ¹ Գոտտ, 1910 (էջ 20): Պալեւնց, 1909 (էջ 12):

Պրբրկն¹ «Գեղ.» 1908, գ. 2, էջ 161, «Ատ. գրքեր»:

Օրնկ¹ ՀԱԳ:

**210. ԾԱՂԿԵՓՈՒՆՋ. Ամենատարածված ընտիր եր-
գերի ժողովածու**, Հրատ. Խ. Տէր - Յովհաննիսեանցի,
2-րդ տպագր., Թիֆլիս, Էլեկտրաշարժ տպ. «Հերմէս»
Ս. Պ. Եղիզարեանի, 1908, 240 էջ, 8⁰:

Բվնր.² Խ. Տէր - Յովհաննիսեանց, **Մի քանի խօսք** (3–4):

Ազգային երգեր.

Ջ. (5–6):

Մ. Նալբանդեան, Ազատ Աստուծն (6–7):

Դ. (8): ԺԷ. (9): Գ. (9–11): Ե. (12–5): ՋԳ. (15–7):

Տոր ձեռքդ, եղբա՛յր³ (17–8):

ՀԳ. (18–9): ԻԹ. (19–20): Է. (20): ԻԳ. (21): ԺԱ. (21–2): ԺՀ.
(22): ԺԲ. (22–3): ՄԿԳ. (23–4): ՀԸ. (25): Ը. (26): Լ. (27):

Գամառ - Քաթիսա, Ի՞նչ անենք (28):

Թ. (29): ԼՋ. (29–30): Ժ. (30–2): ԺԳ. (32): ԺԸ. (32–4):
ԺԹ. (34–6): Ի. (36–7): ԻԱ. (37–8): ԻԵ. (38–9): ԼԱ.
(39–40): ԻԳ. (40): ԼԷ. (41): ԻԲ. (41–3): ԼԹ. (44–5): Խ.
(45–6): ԽԲ. (46–7): ԽԱ. (47–8): ԽԵ. (48): ԽԳ. (48): Ջ.
(49–50): ԽԳ. (50–1): ԼԲ. (51): ԼԵ. (52–3): ԾԴ. (53–4):
ԾԲ. (54–5): ԾԵ. (55–6): ԾԸ. (56–7): ԼԳ. (57–8): ԻՋ.
(58–60): ԾԳ. (60): ԺԴ. (61): ԼԴ. (61–2): ԼԸ. (62–3): ԾԹ.
(63): ԽԷ. (64): ԺԵ. (64–5): ԾՋ. (65):

Նար - Պէլ, Օտարներէն չկայ յոյս (65–6):

ԾԷ. (67–8): Ծ. (68): ԻԷ. (69): ԿՋ. (70): ԽԹ. (70): ԽԸ.
(71): Կ. (71–2): ԿԷ. (72–3): ԴԱ. (73–4): ԿԴ. (74–5): Հ.
(75–6): ՋԱ. (76–7): ՀԴ. (77–8): ԾԱ. (78–9): ՀԵ. (79–80):
ՀՋ. (80–1): ՀԷ. (81–2): ՀԱ. (82–3): ԻԸ. (83–5): ԿԹ.
(85–6): ԿԸ. (86): ԺԿԹ. (86): ՋԲ. (87): Բ. (88): ԺՋԳ. (88):

Խառն երգեր.

ԺԻԱ. (89): ԺԿԴ. (89–90): ԺԻԷ. (90–1):

տկ. **Ծուշ. Կորդիանեան, Ղարիպ Սշեցուն** (91):

ԺԽԲ. (91–2): ԺԽԴ. (92–3): ԺԽԵ. (93): ԺԾԳ. (94): ԺԽԳ.
(94–5): ԺԿԵ. (95–6):

[Ա. Իսահակեան], Երգել կողէի (96):

[Մ. Փորթուզալեան], Նպատակիս հասնիմ միայն (96–7):

ԺԽՋ. (97):

[Ա. Իսահակեան], Ընկերներիս (98):

ԽՋ. (98): ԺԿԸ. (99): ԺԾԹ. (99–100): ԺՋԵ. (100): ԺԾԲ.
(101): ԺԽԸ. (101–2): ԺԼԲ. (102): ԿԵ. (103): ԺՀՋ. (103):
ԺՋԴ. (104): ԺԽԱ. (104–5): ԺՀԱ. (105–6): ԺՋԹ. (106):
ԺԽԷ. (107):

Ջայն մը հնչեց (108):

ԺՋԲ. (108–9):

[Ֆահրատ], Ես հանեցի սուրը (109–10):

ԺԾ. (110–1):

[Ֆահրատ], Ջարթի՛ր, լաօ (111–2):

ԺՂ. (112–3):

Խանաս օրի մարտը (113–4):

ԺԼԸ. (114–5): ԺԻԵ. (115): ԺՋ. (116):

Խնուից գալող (116–7):

Նպատակիս գէթ մի մասը (117–8):

ԺՂԲ. (118):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Տե՛ս ՀՃԲ 218 նկարագրութիւնը:

³ Ոտանավորը վերագրվել է Գամառ - Քաթիսային:

Ռազմի երգեր.**Ելէ՛ք, ելէ՛ք, հայկազունք** (119):**Ահա՛, մա՛յրիկ** (120):**Արի՛ք, եղբարք, միանանք** (120–1):**Գամառ – Քաթիպա, Վանեցոց շունտագը** (121–2):**Ես կուզեմ կոռել** (122):**Զինուած, սրատրաստուած** (123):**Հրատեր ազատութեան** (123–4):**Խաղաղ դաշտի որդիք** (124–5):**Կոռեցէ՛ք, տղե՛րք** (125–6):**Հայրուկի երգերից**, «Կովկասի քաջե՛ր, խմբեր կազմեցէ՛ք...» (126–7):**Հայրենեաց սիրոյ համար** (127–8):

Ջր. (128–9):

ԺԶ. **Հայրուկի վերջին ուխտը** (129):**Հայրուկի երգերից** - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (130):**Մենք պէ՛տք է կոռենք** (130):

ժԼԵ. (131):

[Ֆահրատ], Անկեղծ գինուոր (131–2):**Հայրուկի երգերից** - «Մութ գիշերին անվախ ֆիդան...» (132):

ժՀԵ. (133):

[Զարիսի Ֆալաք], Նուէր հայրուկին (133–4):**Սերոբ Փաշի կոչը** (134–5):

ժԿԱ. (135–6): ՋԵ. (136–7):

Զօներ.**[Թ. Մուր], Խաղաղութիւն ձեզ, [ազատ թրգմ. Ա. Մատուրեան]** (137–8):**[Հուրեն], Քրիստափորին** - «Դու անցա՛ր, հերոս, դե՛հ հանգիստ քեզ քուն...» (138):

ժԼԴ. (139): ժԼԱ. (139–40): ժԼԳ. (140):

Արարօի երգը (140–1):**Գետրօ Զատուշի երգը** (141–2):

ժԻԹ. (142):

[Ֆահրատ], Սերվջեանի յիշատակին (142–3):**Աշխոյժ, Համազասպի երգը** - «Ծագեց արև ազատութեան...» (144):**[Ֆահրատ], Աշոտ Թաթուլի երգը** (145):**[Միճազ], Գարեգնի երգը** (145–6):**Կորկոտեանի երգը** - «Զէնքերս տո՛ր, մայրիկս...» (146):**[Ֆահրատ], Սագօի երգը** (146–7):

ժԼԹ. (147):

Լեւոնի երգը (147–8):**[Միճազ], Խանի երգը** - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (148):**Տորքախի երգը** - «Ուրեմն մնա՛ք բարով, ազնիւ ընկերներ...» (149):

ՋԴ. (149–50): ՋԵ. (151):

Սիրոյ երգեր.

ՄԱ. (152): ժՂԹ. (152–3): ՄԷ. (153–4): ՄԵ. (154–5):

ՄԹ. (155–6): Մ. (156):

Բզըդ բարձր (156–7):

ՄԺԸ. (157): ՄԺԱ. (158): ՄԺԳ. (158–9): ՄԳ. (159):

Գնաց, գնաց (159–60):

ՄԺԶ. (160): ՄԺԹ. (161–2): ՄԻ. (162): ՄԻԲ. (162–3):

ՄԻԵ. (163–4): ՄԼԱ. (164): ՄԼԳ. (164–5): ՄԻԴ. (165–6):

ՄԻԶ. (166): ՄԻԹ. (167–8): ՄԻԸ. (168): ՄԻԷ. (168–9):

[Գ. Բարխուդարեան], Կապոյտ երկնքում (169):

ՄԼԵ. (170): ՄԽ. (170–1): ՄԽԷ. (171): ՄԽԲ. (171–2):

ՄԼԶ. (172–3): ՄԽԵ. (173): ՄԾԲ. (173): ՄԼԸ. (174):

ՄԾԳ. (174): ՄԺԷ. (175): ՄԾ. (175–6): ՄԽԹ. (176):

ՄԼԷ. (177): ՄԾԴ. (177): ՄԽԳ. (177–8): ՄԾԱ. (178):

ՄԽԸ. (178): ՄԾԵ. (179):

Օրորներ.

ՂԹ. (180): ժԺ. (181): ՂԶ. (182): ՂԴ. (183): ՂԷ. (184):

ՂԳ. (185): ժ. (186): ժԱ. (187): ՂԸ. (188):

Ժողովրդական երգեր.

ՄԾԶ. (189): ՄԾԸ. (190): ՄԾԹ. (191): ՄԿ. (192): ՄԿԲ. (193):

ՄԿԴ. (194): ՄԿԱ. (194–5): ՄԿԹ. (195): ՄԿԵ. (196):

ՄԿԶ. (196–7): ՄՀԴ. (197–8): ՄՀԵ. (198): ՄԺԵ. (199):

ՄՀԹ. (199–200): ՄՀԶ. (200–1): ՄՀԸ. (201): ՄՀԷ. (202):

ՄԶԱ. (202–3): ՄԶԳ. (203): ՄԶ. (204): ՄԶԲ. (205):

ՄԶԵ. (205–6): ՄԶԴ. (206): ՄԶԶ. (207): ՄԶԷ. (207–8):

ՄԶԸ. (208): ՄՂ. (209): ՄՂԱ. (210): ՄՂԲ. (211): ՄԶԹ. (212):

ՄՂԶ. (213): ՄՂԳ. (213): ՄՂԹ. (214): ՄՂԴ. (215):

ՄՂԵ. (216): Յ. (216): ՅԱ. (217): ՅԲ. (218): ՅԴ. (220): ՅԵ. (220):

ՅԶ. (220): ՅԳ. (221): ՅԸ. (222): ՅԷ. (222): ՅԸ. (223):

Մատնիքը մատուկս չէր (224):

ՅԹ. (224): ՅԺԲ. (225–31): ՅԺ. (232):

Ծանկ (233–40):**Ծնթ.**՝ Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1–271:**Մտնգտ.**՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2640: Մագմանյան, էջ 168:**Գրցցկ.**՝ Զարդարեան, հմր 1 (էջ 8), հմր 4 (էջ 45): Պալենց, 1909 (էջ 17):**Օրնկ.**՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

211. **ՆՈՐ ՏԱՐԻԱՅ ԸՆԾԱՅ.** Ժողովածու ամենաընտիր երգերից, Հրատ. Ս. Պ. Եղիզարեանի, Մ. Աբգարեանի, Թիֆլիս, Էլէքսորաչարթ տպ. «Հերմէս», 1908, 32 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ Նոր տարւան (5):

1. Տո՛ւր ձեռքդ, եղբա՛յր (6):
2. Հայդուկ, մի՛ վախճար (7):
3. Հերոսներ (7):
4. Երկու նաւավար (8):
5. Պարզի՛ր, աղբիւր (8):
6. Զինւորին (9):
7. Եագորի յիշատակին (10-1):
8. Հայ զինւորը բանտում (11-2):
9. Եթէ կամինք փրկել թշուառ հայրենիք (12-3):
10. Գառնիկի երգը (13-4):
11. Զայն տո՛ւր, ո՛վ ֆիդա (15):
12. [Միճագ], Կոռնկ Հայաստանի (16):
13. [Միճագ], Երգ Գարեգին Կարենցիի (17):
14. [Միճագ], Խան Պետրոսի երգը (18-9):
15. Հերի՛ք է, մայրիկ (19-20):
16. Հայոց Հայրիկ (20):
17. Առի՛ծ Գետրգ Զաւուշ (21):
18. Գրիգոր Մանուկեանի յիշատակին (21-2):
19. Ման. Աբգարեանց, Վոչիկ Մորադի յիշատակին (23):
20. [Միճագ], Նավրուզի երգ (24):
21. Ահա՛, մայրիկ, ես գնում եմ (25):
22. Մենք պէ՛ տք է կուենք (26):
23. «Մերմակ ծոցըդ սուրբ տանար է...»¹ (26):
24. Գար. Ամիրեան, Նուէր Ծ. Ա-ին (27):
25. [Ա. Խահակեան], Սիրեցի, եարս տարւան (27-8):
26. Գար. Ամիրեան, «Այդպէս էլ չես սիրում դու ինձ...» (28-9):
27. Նուէր Գարեգին Ամիրեանի (29):
28. Սիրոյ յուշերից
  - ա. «Էն մի պաշը, որ ինձ տիր վերջապէս...»² (30):
  - բ. «Երկարիր գիշեր, մեծ տարի դարձիր...»³ (30):
  - գ. «Քո սէրն է պահումս անտակ ծովի մէջ...»⁴ (30):
29. Մ. Էֆրիկեանց, Սիրահարը. Նուէր Հ.-մ Էֆր.-ին (31):
30. Մ. Էֆրիկեանց, Երագ, Վ.-օ Աւ. Էֆր.-ին «Աշնանամտի լուռ գիշերին...» (31-2):
31. Մ. Էֆրիկեանց, Նուէր թանկագին Վ.-օ Աւ. Էֆր.-ին (32):

Ծնթ.¹ Երգարանում նյութերի համարակալումը խախտված է:

¹ Տե՛ս ՍԵՆՔԵ, էջ 93:
² Նուէն տեղում, էջ 41:
³ Նուէն տեղում, էջ 43:
⁴ Նուէն տեղում, էջ 75:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2737:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

1909

212. **ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ.** Հայրենասիրական ազատ երգեր, Հրատ. Աշճեան, Կ. Պոլիս, տպագր. Ռ. Սաբահեան, 1909, 192 էջ, 8⁰:

- Բվնդ.¹ 1. Մ. Նալբանդեանց, Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (1-3):
2. Գրիգոր Կիւմիշեան, Երագ նախատակաց յիշատակին, 1908, 8/Ը (3-4):
  3. Թէոդիկ, Հայուն երգը. Նուիրուծ Հ. Յ. Դաշնակցականներուն (4-5):
  4. Յոյս - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (5-7):
  5. Ե. Մ. Մելիքեան, Խմբակ (8):
  6. Յ. Գ. Սըվաճեան, Երգ Ազգային սահմանադրութեան, 1861 24/Ե (9-10):
  7. Գամառ -Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանապատի (11-2):
  8. Ս. Շահագիզեանց, Երգ մեռանող հայրենասիրի (12-3):
  9. [Լ.] Շանթ, Սիրերգ - «Ահա էլաւ լուսին[ն] արծաթ...» (13-4):
  10. Գաւառական երգ⁵ (14-5):
  11. Բաֆֆի, Հասոյի երգը (15):
  12. Հայասեր ոմն, Ողբ Անի քաղաքին հայոց (16-7):
  13. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Առ Հայաստան - «Առ ընկալի գիրկը, մայրըդ Հայաստան...» (17-18):
  14. Գ. Ապտուլլախ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետր թոռցեալ բարձատ երկնանեմ...» (18-20):
  15. [Բաֆֆի], Մայրը իր որդուն (20):
  16. Վաղամեռիկ (21):
  17. Մ. Պէշկեաշլեան, Հայ քաջորդի (21-2):
  18. Երգ ազատութեան. - «Ազատութեան աստղը սրածատ...» (22-3):
  19. Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Հայ հայրենիք (24-5):
  20. [Ծ. Պետտօֆի], Ծղթայ, թրգմ. Գ. Բարխուդարեանց (25-6):
  21. Խ. Վ. Գալֆայեան (Խ. Ե. Ն.), Աղօթք բանտարկեալ հայոց (26-7):
  22. Երգ «Ռոպերթ աւագակապետ» թատերգութեան (27):
  23. Հ. Եփրեմ Վ. Զագըճեան, Ակոռիի խորհուրդը (28):

⁵ Երբամի «Այ. ու ալուան ես հագել» սկզբնատողով երգի տարբերակը գտնւած է:

24. **Երգ որախոթեան¹** - «Ահա բաժակ որախոթեան....» (28–30):
25. Ներսես Մեծաբուն, **Աւետարեք Հայաստանի առ հայ տղայ** (30–2):
26. **Ի զէ՛ն** (32–3):
27. Ղ. Վ. Փիրղալեմեան, **Աղասի եւ ընկերք իր** (33–4):
28. Յ. Բագարատ, **Հայրենիքս հետուն** (34–5):
29. Խ. Եպս. Նար - Պէլ, **Պանդոխտ առ ամպն** (35–6):
30. **Երգ մահումն** (37):
31. **Դէպի կոխ** (38–9):
32. **Հայրենասէր սանճոհք** (39–40):
33. Ոսկի Մատաթեանց, ամուսին Սելեադի, **Առ Հայաստան** - «Ա՛խ, Հայաստան. Հայաստան....» (40–1):
34. [Ռ.] **Զալալեանց, Վարդի ոտ, [նմանող Մ. Ի. Լէրմոն-տովի «Պաղեստինի ոտի»]** (42):
35. Ալիսի որդին, **Զէթունցի հայոհին** (43):
36. **Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկ տաղը** (44):
37. Ս. Ժամկոչեան, **Ողբ Վասպուրականի** (44–6):
38. Հ. Պ. Վ. Մինասեան, **Արշաւանք** - «Արշաւան քաջքն յասպար ի սոր....» (46–7):
39. Ա. Ծատուրեան, **Երգ** - «Ա՛խ, թէ երկինք գէթ մի վայր-կեան....» (48–8):
40. [Զիւանի], **Առ ազգս** (48):
41. **Անթի դարեր** (49):
42. **Ահա՛, մայրիկ** (49–50):
43. [Զարիսի Ֆալաք], **Նուէր հայդուկին** (50–1):
44. Ա.Իսահակեան, **Ազատութեան զանգ** (51–2):
45. Հայ Գուսան, **Ազիզ մերիկ** (53):
46. Ծուշանիկ Կորդիկեան, **Բլբլիկն** (54):
47. [Միճագ], **Կոչ միութեան** (55):
48. Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, **Վրէժք** (56–8):
49. Աբրահամ քննյ. Էպեան, **Զօներգ Իզմիրեան Հայրիկի** - «Բարեաւ եկիր, Հայր սրատուական....» (58–9):
50. [Միճագ], **Կոմնկ Հայաստանի** (59–60):
51. **Երգ Աշոտ Թաթուլի** (60–1):
52. **Խանըմ Եւա ջան** (61):
53. **Ի մարտ** (62):
54. **Կախաղան** (62–4):
55. Ռ. Պատկանեան, **Հայոց գինի** - «Բաժակներ աննունք, եղբա՛րք....» (64):
56. **Սիրուն ծիծեռնակ** (65):
57. **Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց չունուազը** (66):
58. **Արամի երգը** (67):
59. Ա. Իսահակեան, **Մեծակի (Եգոր Անուամեան) նուիրա-կան ստուերին** (67–8):
60. [Թ. Կորդիկեան], **Կը հիւսեմ երգեր** (68–9):
61. **Արտաւազը ի վիհն Մասեաց²** (69–70):
62. Հ[այ] Գ[ուսան], **Գորգէնի անմահ յիշատակին 1899 25/Դ-ին** (71):
63. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, **Երգ սահմանադրութեան** - «Գա-րուն Հայաստան գայ ծաղկապսակ....» (72–3):
64. Ս. Ծահագիզեանց, **Գերի հայո աղօթքը** (73–4):
65. [Գ. Պատկանեան], **Հարսանիք Արտաշիսի եւ Սաթինկան** (74–5):
66. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, **Վերջին գարուն** (76):
67. **Պետոյի յիշատակին** (77):
68. **Գամառ - Քաթիպա, Տաճկահայերի օրհաս** (77–8):
69. **Արմէն Ղազարեանի (Դժոխք կամ Հրայր) յիշատակին** (79):
70. **Ժիրայր, Բլբուլ** (80):
71. **Անդրանիկի մարշ** (81):
72. [Մ. Պեշիկթաշլեան], **Ի սգալի մահ զէթունցի պատան-ւոյ. Երգ** (82–3):
73. **Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թոքը** (84):
74. Ա. Իսահակեան, **Դա՛րդըս լացէք, սարի սմբուլ** (85):
75. **Քաջ Անդրանիկին** (85–6):
76. **Երգ առ Եզնիկ** (86–7):
77. [Մ. Պեշիկթաշլեան³], **Զեփոն մանկանց** (87–9):
78. [Հուրէն], **Քրիստափորին** - «Դու անցար, հերոս, դե՛հ, հանգիստ քեզ քուն....» (89):
79. Ս. Պ. Պ. Փափագեան, **Խրախոյս ի միութիւն** - «Դեռ նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն....» (90):
80. Իշխան, **Մեծակի յիշատակին** (91–2):
81. [Միճագ], **Նարուզի երգը** (92):
82. Տ. Պ., **Քայլերգ դաշնակցութեան** (93):
83. [Անանուն], **Թաղման քայլերգ, [ուսու.-ից թրգմ. Յ. Յա-կոբեան]** (94):
84. Մ. Պեշիկթաշլեան, **Ի նահատակութիւն Վարդանայ** (95):
85. [Ֆր. Բեռա], **Կիլիկիա** - «Երբոր բացուին դռներն յու-տոյ....», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (96):
86. **Հայրիկեան** (97–8):
87. Յ. Ժ. Սիրունի, **Բանտի տղան, Վերտիի «Նապուլըո»-ի եր., 1907** (98–9):
88. Պ. Գորեան, **Իմ մահը** (99–100):
89. Յ. Զաքարեան, **Ի տօնախմբութիւն տէր Ներսէս պատ-րիարքի Վարժապետեան** (100–1):

¹ Երգի խոսքը վերագրվել է Ս. Պ. Փափագյանին: «Բնար հայկա-կան» հանդեսի մեջ (1862 թ. հմբ 1-ին) դա վերագրվել է Մ. Երանյանին: Տե՛ս աստ., էջ 574:

² Բանաստեղծութունը վերագրվել է Ղ. Ա.[Լիշան]-ին: Այլ երգա-րաններում հեղինակ է համարվել Ն. Զոհրապյանը:

³ Պեշիկթաշլյան Մ., ելժ, էջ 56-7:

90. Ս. Հ. Ֆելեկեան, *Երգ «Ազգային» սահմանադրութեան* - «Եկա ժամանակ բարեկամ բաղդին...» (102-3):
91. Ս. Ծահազիզ¹, *Երգ* - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (103-4):
92. *Հատաչանք Սարգիս Զան Կոկունեանի (աքսորեալ ի Սիպերիա)* (104-5):
93. *Երգ* - «Երբ իրիկուան խաղաղ սրտով տուն դառնաք...» (106):
94. *Տարօցի, Խրատ* - «Երբ որ ազգին գահը փլաւ...» (107-8):
95. *Ուսանողք եւ ուսանողութիւն* (108-9):
96. *Գամառ - Քաթիպա, Մշեցու նոր սերունդ* (110):
97. Թ. Նազարեան, *Առ Մայրն Հայաստան* - «Երկիր քաջագանգ, քանի՞ սուգ աչեր...» (111):
98. Խ. Ե. Նար - Պէլ, *Օրհնեալ որ սիրեն զՏեզ Հայաստան* (111-2):
99. *Միութեան երգ* (112-3):
100. Ս. Ծահազիզեանց, *Կեցցէ՛ սուրբ գործը* (113-4):
101. *Կոչ* - «Եղբա՛րք, յառա՛ջ սլանանք, քաջ...» (114-5):
102. *Քաջորդույն* (115):
103. Ռ. Յ. Պերպլեան, *Լոյս, սէր եւ յոյս* (115-7):
104. Սէլեադ, *Արտասուք Հայաստանի* (118):
105. Ա. Ընկապիւրեան, *Երգ Ազգային սահմանադրութեան* - «Երգ սիրոյ, երգ հայրենի, քեզի կողողոյ, Հայաստա՛ն...» (119-20):
106. *Հայ զինուորի երգում* (121):
107. Ա. Կ. Կիւլպէնկեան, *Եղբայր ենք մենք* (122-3):
108. *Զինուած, պատրաստուած...* (123-4):
109. Յ. Յ. Զաքարեան, *Երգ զԷջմուցոց* (124-5):
110. Սօրկունեան, *Կոչ* - «Զարթեալ սուսեր ի պատենի...» (125-6):
111. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Երգ զինուորաց* (126-7):
112. *Զէջումն անկախ* (127-8):
113. *Կորկոտեանի երգը* - «Զէնքերս սո՛ւր, մայրիկս...» (128):
114. Ալօ, *Կարօի (Արիստակէս Զորեան) յիշատակին* (129):
115. Տ. Պ., *Բաւական է քուն* (130):
116. [Յ. Կարինեան], *Ծռչանիկ* - «Է՞ր մեռանաս քո մայրենի աշխարհից...» (130-1):
117. *Տարագիրն* (131-2):
118. *Երգ Մոնթենի* (132):
119. Յ. Մանուէլեան, *Վիշտ առ հայրենիս* (133):
120. Ս. Հ. Ֆելեկեան, *Իղձ պանդուխտին* - «Թէ թեւ ունէի, ո՞ն, կը թոչէի...» (133-4):
121. [Ռ. Պատկանեան²], *Երգ* - «Թէ իմ ալեւոր հերքս սեւնային...» (134-5):
122. Գ. Վ. Սրուանձտեանց, *Գողթնի քնարք* (136-7):
123. *Գամառ - Քաթիպա, Յոյս* - «Թո՛ղ փըշէ քամին պաղ-պաղ, երեսիս...» (137-8):
124. *Վրէժ-* «Թո՛ղ կորնչին վատ քիւրտերը...» (138-9):
125. *Մուշ* - «Թո՛ղ պարտ չ'երգէ Մշոյ դաշտերում...» (139-40):
126. Մ. Փորթուզալեան, *Վտարանդին* (140-1):
127. Խ. Ե. Նար - Պէլ, *Թէ տային ինձի* (141-2):
128. *Նուէր առ Քնար հայկական. Ո՛ղջ լեր, Քնար* (143):
129. Սէլեադ, *Ի դիմաց Հայաստանի* - «Թէպէտ ես մեծ տաննշան եմ...» (144):
130. Ա. Ծատուրեան, *Զինուորի երգը* - «Թո՛ղի՛ր, իմ նժուգ, սըլացի՛ր շուտով...» (145):
131. *Թիկունքդ լայն* (146):
132. *Հայրուկի վերջին ուխտը* (146-7):
133. [Զիւանի], *Երգ* - «Թո՛ղ ես մշակ լինեմ, դու եղիր իշ-խան...» (147-8):
134. *Հայրենիք* - «Թէ զիս կանչեն օտարաց...» (148-9):
135. *Խրախոյս ի լուսաւորութիւն* (149-50):
136. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Եղբայր եմք մեք* (151-2):
137. Ս. Հ. Ֆելեկեան, *Վարդան* - «Իմ հայրենեաց հոգի վարդան...» (152-3):
138. Ա. Հակոբնի, *Հայրենիք* - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը կանչէ...» (153-4):
139. *Սուգ Մայր Հայաստանի* (155):
140. *Ազատութեան հրաւեր* (156):
141. [Ծերամ], *Անդրանիկին* - «Իբրեւ արծիւ սավառնում ես լեռ ու ժայռ...» (157):
142. Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան, *Ինձ համար չէ՛³* (157-8):
143. Խ. Վ. Գալֆայեան.- Խ. Ե. Ն., *Երգ շրջայակապ հայոց* (159):
144. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Ի վերահաստատութիւն սահմանադրութեան* (159-60):
145. Խրիմեան Հայրիկ, *Մեծն Սահակ եւ Վարդան* (160-1):
146. [Շիշէ սրկ.], *Ի քեզ անկապ, Հայաստա՛ն* (162-3):
147. *Գամառ - Քաթիպա, Ի՞նչ անենք* (164-5):
148. *Մառ* - «Ինչպէ՞ս քաժնուիմ, սաստիկ է սէրս...» (165):
149. *Սերոբ Աղբիւր* - «Իմ անուշիկ մայրիկս...» (166):
150. *Գամառ - Քաթիպա, Վերջաբան* (166-7):
151. [Մ. Արեղեան], *Սիփանայ սարեր* (167-8):
152. [Միճագ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (168-70):
153. *Նշան Զօհրապեան, Գերեզմանք հայոց* (170-1):

¹ Եւրոպայի Ս., 26, էջ 272:

² Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 33-4:

³ Նշված է իբրեւ թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր. 22 ծանոթ-թարգմանութիւնը:

- 154. [Ա. Իսահակեան], *Ընկերներին* (171):
- 155. Սեպուհ, 1904 թ. Սասունում ընկած ընկերներին (172):
- 156. [Ֆահրատ], *Սասուն - «Խուժանների գոռ վաշտերը կատաղի...»* (172-3):
- 157. Գ. Ա. Դոդոխեանց, *Երբ պանդուխտ պատանեկի* (174-5):
- 158. [Աշխոյժ], *Համազասպի երգը - «Ծագեց արեւ ազատութեան...»* (175):
- 159. Վտարանդի, *Բողոք* (176-7):
- 160. *Երգ ուսմկական - «Կոռնակ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»* (178-9):
- 161. *Երգ Աւարայրի* (180):
- 162. *Գաղատիա կախուողներէն միոյն երգը* (181):
- 163. *Երգ քաջարի հայրուկի* (182-3):
- 164. *Խանաս Օրայ արշաւանքին առթիւ* (183):
- 165. Պ. Ժ. Խ., *Բայաթի - «Կարտուսկ ձին նստել եմ...»* (184-5):
- 166. Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Ծռանն Ծաւարշանայ* (185-6):
- 167. [Ս. Ծահագիզ], *Ժամանակի խոսք* (186-7):
- 168. *Յորդոր հային* (187-8):
- 169. Ա. Ծատուրեան, *Տասրանագիր - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ...»* (188):
- 170. [Զիւանի], *Հաւ գոռակութիւն* (89):
- 171. Խորէն Եսպ. Նար - Պէլ, *Հա՛յ ապրիւնք* (189-91):
- 172. Պերճ Մուշլու, *Առ հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժդեմ...»* (192):

*Մտնգտ.*¹ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3054: Մագմանյան, էջ 168: Tuglađi, հտ. III, էջ 454:

Գրքցլ¹ Աճեան, 1910 (էջք 8, 12), 1911 (էջ 14), 1913 (էջ 17), 1922 (էջ 12): Գըլընեան, 1909-10 (էջ ԺԱ), 1910 (էջ 17), 1911, (էջ 14): Եագընեան, 1924 (էջ 66), 1928, (էջ 9): Զարդարեան, հմր 1, (էջ 8), 1925 (էջ 66):

*Օրնկ*¹ ՀԱԳ:

1910

213. ԾԱՂ ԿԵՓՈՒՆՋ. *Ամենատարածված ընտիր երգերի ընդարձակ ժողովածու*, Հրատ. Խ. Տէր - Յովհաննիսեանցի, 3-րդ տպագր., Թիֆլիս, տպ. «Էպոխա», 1910, 240 էջ, 8⁰:

*Բվնր.*¹ Խ. Տէր - Յովհաննիսեանց, *Մի քանի խօսք* (3-4):

Ազգային երգեր.

Ա. (5): Զ. (5-6):

Մ. Նալբանդեան, Ազատ Աստուծն (6-7):

Դ. (7-8): ԺԷ. (8-9): Գ. (9-10): Ե. (11-3): ԶԳ. (13-5): ՀԳ. (16): ԺՀԸ. (16): ԻԹ. (17): Է. (17-8): ԺՀ. (18): ԻԴ. (19): ՄԿԳ. (19-20): ԺԱ. (20-1): ԺԲ. (21-2): ՀԸ. (23-4): Լ. (24-5):

Գամառ - Քաթիսա, Ի՞նչ անենք (25-6):

Թ. (26): Ժ. (27-8): ԼԶ. (28-9): ԺԳ. (29): ԺԺԸ. (29-31): ԺԹ. (31-2): Ի. (33-4): ԻԱ. (34-5): ԻԵ. (35): ԼԱ. (35-6): ԻԳ. (36-7): ԻԲ. (37-9): ԼԷ. (39): ԼԹ. (40-1): Խ. (41-2): ԽԲ. (42-3): ԽԵ. (43): ԽԱ. (43-4): ԽԴ. (44): Զ. (45): ԽԳ. (45-6): ԼԲ. (46-7): ԼԵ. (47-8): ԾԴ. (48-9): ԾԲ. (50): ԾԵ (50-1): ԾԸ. (51-2): ԼԳ. (52-3): ՀԹ. (53-4): ԼԴ. (54): ԻԶ. (55-6): ԼԸ (56-7): ԾԳ. (57-8): ԺԴ. (58-9): ԾԹ. (59):

Խ. Նար - Բէլ, Օտարներէն չկայ յոյս (59-60):

ԾԶ. (60-1): ԾԷ. (61-2): Բ. (62): ԽԷ. (63): ԺԵ. (63-4): ԽԹ. (64): Ծ. (64-5): ԻԷ. (65-6): ԺԶԶ. (66): ԿԶ. (67): ԿԷ. (67-8): Կ. (68-9): ԿԴ. (69-70): ԶԱ. (70): ՀԴ. (71-2): ԽԶ. (72): ԽԸ. (72-3): Հ. (73): ԶԲ. (74): ԾԱ. (74-5): ՀԵ. (75): ՀԶ (75-6): ՀԷ. (76-7): ՀԱ. (77-9): ԻԸ. (79-81): ԶԸ. (81): ԿԸ. (81-2): ԿԹ. (82): ՀԲ. (83): ԿԵ. (83-4): ԺԼ. (84):

Օրորներ.

ՂԹ. (85-6): ԺԺ. (86-7): ՂԶ. (87): ՂԴ. (87-8): ՂԳ. (88-9): ՂԷ. (89-90): Ժ. (90-1): ԺԱ. (91-2): ՂԸ. (92):

Ռազմի երգեր.

Ելէ՛ք, ելէ՛ք, հայկազունք (93):

Ահա՛, մայրիկ (94):

Արի՛ք, եղբա՛րք, միանանք (94-5):

Ես կուզեմ կռուել (95):

Գամառ - Քաթիսա, Վանեցոց շունուազը (96):

Հրաւեր ազատութեան (96-7):

Զինուած պատրաստուած (97-8):

Ֆահրատ, Մենք անկեղծ զինուոր ենք (98):

Խաղաղ դաշտի որդիք (99):

Հայրենեաց սիրոյ համար (99-100):

Հայրուկի երգերից - «Կովկասի քաջե՛ր, խմբեր կազմեցէ՛ք...» (100-101):

ԶԴ. (101-2):

ԺԶ. *Հայրուկի վերջին ուխտը* (102-3):

Հայրուկի երգերից - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (103):

Մենք պէ՛տք է կռուենք (103-4):

ԺԼԵ. (104): ԺԻԴ. (104-5):

Ֆահրատ, Հայի նշանաբանը (105-6):

¹ Տե՛ս Հմր 218 նկարագրութիւնը:

Հայրուկի երգերից - «Մութ գիշերին անվախ ֆիդան...» (106):

Ֆահրատ, Սերոբ Փաշի կոչը (106-7):

[Զարիսի Ֆալաք], Նուէր հայրուկին (107-8):

Կուռեցէ՛ք, տղե՛րք (108-9):

ԾԿԱ. (109-10): ԾԿԷ. (110): ԾՀԹ. (111): ԾՀԵ. (112): ԶԵ. (112):

Զօնէր.

[Թ. Մուր], Խաղաղութի՛ն ձեզ, [ազատ թրգմ.] Ալ. Ծատուրեան (113):

[Հուրէն], Քրիստափորին - «Ղու անցար, հերոս, դէ՛հ, հանգիստ քեզ քուն...» (113-4):

ՃԼԳ. (114): ՃԼԴ. (115): ՃԼԱ. (115-6): ՃԻԳ. (116):

Ֆահրատ, Սերոբ փաշի յիշատակին (116-7):

Գէորգ Զաւուշի երգը (118):

ՃԻԹ. (118-9):

[Ֆահրատ], Սէրէմձեանի յիշատակին (119-20):

Ախաօր երգը (120-1):

Աշխոյժ, Համազասպի երգը - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (121):

Ֆահրատ, Արաքօի երգը (121-2):

Ֆահրատ, Աշոտ Թաթուլի երգը (123):

[Միճազ], Գարեգնի երգը (124):

Կորկոտեանի երգը - «Ջէնքերս տո՛ւր, մայրիկս...» (124):

[Ֆահրատ], Սաքօի երգը (125):

ՃԻԹ. (126):

Լեւոնի երգը (126):

Տորթախի երգը - «Որեմն մնա՛ք բարով, ազնիւ ընկերներ...» (127):

[Միճազ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (128):

ԶԴ. (128-9): ԶԵ. (129-30):

Խառն երգեր.

ՃԻԱ. (130): ՃԿԴ. (131-2): ՃԻԷ (132-3): ՃԻԲ. (133-4):

[Ա. Իսահակեան], Երգել կողէի (134):

ԶԳ. (135): ՃԻԳ. (135-6): ՃԾԳ. (136): ՃԻԵ. (136-7):

[Ա. Իսահակեան], Ընկերներխ (137):

[Մ. Փորթուզալեան], Նպատակիս հասնիմ միայն (137):

ՃԻԶ. (138): ՃԻԳ. (138): ՃԾԶ (139-40): ՃԿԵ. (140):

ՃԿԸ. (141): ՃԿԲ. (141): ՃԾԹ. (142): ՃՀԶ. (142): ՃԾԲ. (143): ՃՁԵ. (143-4): ՃԻԸ. (145): ՃՁԴ. (145-6): ՃԻԱ. (146): ՃԼԲ. (147): ՃՀԱ. (147): ՃՁԹ. (148): ՃԾԸ. (148):

Ֆահրատ, Ես հանեցի սորը (149-50):

ՃԼԹ. (151): ՃԻԷ. (151-2): ՃԿԹ. (152-3): ՃԾԴ. (153):

ՃՁԲ. (153-4): ՃԾ. (154-5): ՃԴ. (155-6): ՃՁ. (156): ՃԼԸ. (157-8):

Նպատակիս գէթ մի մասը (158):

Խնուից գալող (158-9):

Խանասօրի մարտը (159):

ՃԴԲ. (160): ՃԻԵ. (161): ՃԻ. (161):

Սիրոյ երգեր.

ՃԴԹ. (163-4): Մ. (164): ՄԱ. (164): ՄԳ. (165): ՄԵ. (165-6):

ՄԷ. (166-7): ՄԹ. (167): ՄԺԱ. (168): ՄԺԳ. (168-9):

Գնա՛ց, գնա՛ց (169):

Բօյըդ բարձր (169-70):

ՄԺԶ. (170): ՄԺԸ. (171): ՄԺԹ. (171-2): ՄԻԱ. (172-3):

ՄԻ. (173-4): ՄԻԲ. (174): ՄԻԵ. (174-5): ՄԼԱ. (175-6):

ՄԼԳ. (176): ՄԻԴ. (176-7): ՄԻԶ. (178): ՄԻԹ. (178-9):

ՄԻԸ. (179): ՄԻԷ. (179-80):

[Գ. Բարխուդարեան], Կասպյտ երկնքում (180-1):

ՄԼԵ. (181): ՄԻ. (181): ՄԻԷ. (182): ՄԻԲ. (182-3): ՄԻԵ. (183):

ՄԼԶ. (183-4): ՄԼԸ. (184): ՄԾԲ. (184): ՄԺԷ. (185):

ՄԾԳ. (185-6): ՄԾ. (186): ՄԻԹ. (186-7): ՄԻԸ. (181):

ՄԼԷ. (187-8): ՄԾԱ. (188): ՄԾԴ. (188): ՄԾԷ. (189):

ՄԾԵ. (189-90): ՄԻԳ. (190):

Ժողովրդական երգեր.

ՄԾԶ. (191-2): ՄԾԸ. (192-3): ՄԾԹ. (193): ՄԿ. (194):

ՄԿԱ. (194-5): ՄԿԲ. (195-6): ՄԿԴ. (196-7): ՄԿԵ. (197):

ՄԿԶ. (197-8): ՄԿԹ. (198-9): ՄԺԵ. (199): ՄՀԴ. (199-200):

ՄՀԵ. (200-1): ՄՀԶ. (201): ՄՀԷ. (202): ՄՀԹ. (202-3):

ՄՀԸ. (203-4): ՄՁ. (204-5): ՄՁԱ. (205): ՄՁԳ. (206):

ՄՁԲ. (206-7): ՄՁԴ. (207-8): ՄՁԵ. (208): ՄՁԶ. (208-9):

ՄՁԷ. (209): ՄՁԸ. (210): ՄՁԹ. (210-1): ՄՂ. (211-2):

ՄՂԱ. (212-3): ՄՂԲ. (213-4): ՄՂԳ. (214): ՄՂԶ. (215):

ՄՂԹ. (215-6): ՄՂԴ. (216): ՄՂԷ. (217-8): ՄՂԵ. (218):

Յ. (219): ՅԱ. (219-20): ՅԲ. (221): ՅԵ. (222): ՅԶ. (222-3):

ՅԷ. (223): ՅԳ. (224): ՅԸ. (224): ՅԹ. (225): ՅԺ. (225):

ՅԺԱ. (226): ՅԺԲ. (227-32):

Ծանկ (233-40):

ԾՆՔ.¹ Երգարանում նյութերը՝ բացի ջանգլուլումներից, համառակալված են՝ 1-284:

Մտնգտ.² ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3575:

Գրցցկ³ ԹԿԳ, 1910 (էջ 1):

Պորթկն⁴ «Հոր.» 1910, հմր 85՝ 23/Դ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱ,ՀԳ:

214. ՏԱՏՐԱԿ ՏԱՐՕՆՈՅ. Ժողովածու ազգային, ժողովրդական եւ կրօնական ընտիր երգերի, Հրատ. Կիւրեղ Բրինձեանցի, Թիֆլիս, տպ. «Պրօգրէս», 1910, 338, 29, ԺԱ էջ, 8⁰ (Հրատ. Կիւրեղ Բրինձեանցի, հմբ 3): (Վերնագիրը թղթակազմին՝ «Ազգային երգարան»):

Բվնդ.՝ Օրհներգություն ազգային (3):
[Ռ. Պատկանեան¹, Եղիշէ (Հեղինակությունը)] (4-5):

Մ. Նալբանդեան, Երգ ազատութեան -«Ազատ Աստուծն այն օրից....» (5-6):

Միքայէլ Նալբանդեան, Երազ - «Սարսափելի երազ տեսայ այս գիշեր....» (7-11):

Միքայէլ Նալբանդեան, Իտալացի աղջկայ երգ 1859 թուականից (11-4):

Ն. Մէզպուրեան, Աւետարեք Հայաստանի (14-6):
[Եղիշէ սրկ.], Հայաստան - «Ի քեզ անկայ, Հայաստան....» (16-8):

[Մ. ֆոն Օէնկէնդորֆ], Առ մայրենի լեզու, [Գերմ.-ից թրգմ. Ե. Զազընեան] (18-20):

Յակոբ Մելիք - Յակոբեան, «Ամեն տեղ տիրած խորին լուսություն....» (20-2):

Հ. Ղեւոնդ. Վ. Ալիշանեան, Հրազդան (23-4):
[Մ. Զգօնեան], Երգ - «Տեսէ՛ք աղանիին, Նոյեան տապանին....» (24):

Կ. Դ. Տակետեան, Ազատություն - «Ո՛վ քաջագունք, ձեզ հրաւեր....» (25):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք (25-6):
Հրաշք (Պատմական ասանդոթիւն) (27-8):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Ի վերահաստատություն Ազգային սահմանադրութեան - «Իզուր ամպերն որտուցին....» (28-30):

Ս. Հ. Ֆելէկեան, Երգ հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բարդին....» (30-1):

Ս. Ծահագիզեանց, Հայաստան եւ նորա որդիքը (31-2):
Խորեն եպս. Գալֆայեան. Անձուկք հայրենեաց (32-5):

Յովհաննէս Միրզա Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր....» (35-6):

Ս. Պ. Պ. Փափագեանց, Յատուր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան 24/Ը 1860 (Կ. Պոլիս) (36-7):

Յ. Սըվաճեան, Առաջին տարեդարձ ազգային սահմանադրութեան 1861 24/Ե (37-9):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (Կ. Պոլսոյ) (39-40):

Եղիազար Մելիքեան, Խմբեակն (40-1):
Մ. Պէշիկթաշլեան, Սգայի մահ զէջոմնցի պատանոյ (42-3):

[Մ.] Պէշիկթաշլեան, Թաղումն քաջորդոյն [նմանող. Ռօլֆի] (43-4):
«Ո՛վ դու հայ աշխարհ, աշխարհ եղեմեան....» (44):

[Խ. Գալֆայեան], Հասար՛, քաջագունք (45):
Նար - Պէլ, Օտարներէն չկայ յոյս (45-6):
Ի դէմս Սմբատայ Մամիկոնեան (47):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Խրախոյս ի միություն - «Դեռ նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգություն....» (48):

Ռ. Պատկանեան, «Թէ իմ ակնոր հերքս սեւնային....» (49-50):
Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս զով....» (50-1):

[Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնություն....», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (51-2):

Նշան Զօհրապեան, Գերեզմանք հայոց (52-3):
[Ի. Կոզլով], Հայրենիք սրբազան, [ռուս.-ից թրգմ.] Յովհաննէս Քուչուրեկեան (53):

[Ռ. Պատկանեան], Արաքսի արտասուցը (54-7):
Սիմոն Հայկ Մ. Ֆելէկեան, Հայրենիք - «Թէ իմ հայրենեաց բնար սգաւոր....» (57-60):

[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յոսոյ....», [Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (60-1):

Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք [ս] զիս կը կանչէ..» (61-2):
Գ. եպս. Սրուանձտեան, Թէ հայրենեաց (63):

Յովհաննէս Քուչուրեկեան, Ազգային մաղթանք (63-4):
Ա. Յ. Այվազեան, Երգ առ Հայաստան (64-5):

Ս. Հ. Ֆելէկեան, Միություն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան (Կ. Պոլիս) (66-7):
Ներսէս Մէզպուրեան, Երգ միութեան - «Եղբա՛յր, մինչեւ ե՛րբ այսպէս լուռ, տխուր....» (67-70):

Խորեն Վ. Գալֆայեան, Ո՛հ, յիշեցէք զՀայաստան (70-2):
Խորեն արքեպս. Նար - Պէլ, Հա՛յ արդինք (73-4):

[Գ. Պատկանեան], Երգ ի դէմս քաջին Վարդանայ (75):
[Կ. Ա. Բոզի], Թարգմանություն յիտալականէ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր....», [իտալ.-ից թրգմ.] Մ. Պէշիկթաշլեան (76):

Մ. Նալբանդեան, Յիշենք (76-8):
Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (80-2):

Մ. Նալբանդեան, Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը (82-4):
Սահակ սրկ., Ի քաջն Վարդան - «Թէ որ ամպերէն ուրախ համարձակ....» (84-7):

¹ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 102-3:

[Ս. Հ. Ֆելիկեան], Երգ Վարդանայ - «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան...» (87):

Գամսառ - Քաթիպա, Վերջաբան (88):

«Թո՛ղ կորնչին տաճիկները...» (88):

[Մ.] Մնակեան, Վանեցոց խրախոյս (89):

Յաղթական երգ (89–90):

[Ս. Հ. Մ. Ֆելիկեան], «Ողջո՛յն տուէք իմ Հայրենեաց...» (90–1):

Ս. Նազարեանց, Մայրենի լեզու (գերմ.-ից¹) (91–2):

Յ. Կարինեանց, Շուշանիկ - «Է՛ր հետանաս քո մայրենի աշխարհից...» (92):

Ս. Շահազիզեանց, Գիշեր - «Սիրուն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...» (93):

Ս. Շահազիզեանց, Ազգային վիճակ (93–7):

Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, Հայ հայրենիք (97–101):

Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, Պայույն Աւարայրի (101–3):

Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, Հայոց աշխարհիկ (103–10):

[Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, Երգ ու գնացք զօրացն հայոց ընդ Վահանայ Մամիկոնեանոյ. Ի Շաւարշան դաշտին վրէժք (110–4):

Հ. Ղեւոնդ վ. Ալիշանեան, Աշոտ Երկաթ ի ծովուն Սեւանայ (114–9):

Մ. Պէշիկթաշեան, Աշուն - «Ո՛ր էք, ծաղկունք դուք, փայլփլունք...» (119–20):

Մ. Պէշիկթաշեան, Ծեմք ի լեռնո հսկային (120–30):

Մ. Պէշիկթաշեան, Փոքրիկ Գոհարիկ (123–4):

Մ. Պէշիկթաշեան, Առ գեփիտն Ալէմտաղիի (124–6):

Խորէն եպս., Արա Գեղեցիկ բաժանումը Նուարէ (126–8):

Հրաժեշտ քաջասիրտ զինուորին (128–9):

Պ. Դուրեան, Տրտունջք (130–1):

Պ. Դուրեան, Լճակ (131–3):

Պ. Դուրեան, Իմ մահը (133–4):

Առ աստղն հայրենեաց (134–5):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Պարերգ - «Հայկազո՛ւնք, պար բռնեճք...» (135):

Արբաբառ Յ. Այվազեան, Յաղթանակ ազատութեան (135–6):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Պարերգ - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...» (136–7):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Հատաշանք - «Սա տխուր վիճակ տաւրաբաղդ ազգիս...» (138–8):

Աւազաղբիւրի ժողովրդի խղճուկ ձէն (138):

Թ. Նազարեան, Առ Մայրն Հայաստան - «Երկիր քաջագանց, քանի՞ սուգ աչեր...» (139–40):

Էմմանուէլ Եսայեան, Հայն ի Ջէթում. երգ (140–3):

Մ. Սիսեան, Նուագ հայրորդուց (143–5):

Ս. Ֆելիկեան, Իղձ պանդոխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թռչեի...» (145–6):

Գ. Հ. Ռշտունի, Մեռնիք, ա՛լ չսարհիք (149–50):

[Ռ. Պատկանեան], Վանեցի մօր երգը (149–50):

[Ռ. Պատկանեան²], Աղէն տա՛նն է (նմանութիւն) (150–2):

[Ռ. Պատկանեան], Թիֆլիզի քէֆ (152–3):

Երգ ցաւագին (153–4):

Ս. Շահազիզեանց, Երգ մեռանող հայրենասիրի (155):

Ս. Շահազիզեանց, Երազ - «Ես լսեցի մի անողջ ձայն...» (156):

Ս. Շահազիզեանց, Աղջկայ երգ (156–7):

[Ռ. Պատկանեան³], Օրօրոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սխալ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (157–8):

[Ռ. Պատկանեան⁴], Աղասու մօր երգը. Նուէր Խաչատուր Աբովեանի անմահ յիշատակին (158–9):

[Ռ. Պատկանեան], Օրօրոցի երգ - «Քո՛ւն էղիւր, պալաս, աշքըդ խտի արա՛...» (160):

Աշրգ Զիւանի, Ընկեր - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն...» (161):

[Ռ. Պատկանեան], Հայոց աղջիկ - «Դու տեսե՛ղ ես երկնքուսը...» (161–2):

Յ. Մելիք - Յակոբեան, Շոպութիւն (Թիֆլիսեցու գանգատներ) (162–4):

Բաֆֆի, Հասոյի երգը (164–5):

Աղէքսանդր վ. Արարատեան, Անի քաղաք (165–6):

Ք. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (166–7):

[Զիւանի], Երգ - «Ես մէկ ծառ եմ ծիրանին...» (167–8):

Սիմէոն Սափարեանց, Վանեցու ամենօրեայ երգը Բերլինի դաշնագրութեան 61-րդ յօդուածից յետոյ (168–9):

Գ. Դոդոնեան, Երգ պանդոխտ պատանեկի (169–70):

Պանդոխտ առ կոռնկն - «Կոռնկն, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (171–2):

Գէորգ Միրիմանեանց, «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (172–4):

Ս. Գնունի, Լեւոն Վեցերորդ բանտի մէջ (174–6):

Հարթած մարդու երգ, (գերմ.-ից) [Թրգմ.] Գէորգ Դոդոնեանց (176–7):

Սահակ սրկ., Հատաշանք Անույ (177–8):

Մ. Փ., «Ո՛րն է աշխարհ Հայաստան...» (178–9):

Խաչատուր Աբովեանց, Աղասիի երգը (179–80):

Սամուէլ Գիւլզատեանց, Սաթենիկ եւ Արտաշէս մանուկ (180–2):

[Զիւանի], Հարաւի մրմունջը (182–3):

¹ Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 11 ծանոթագրութիւններ:

² Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 43-4:

³ Նույնի հտ. 2, էջ 262:

⁴ Նույնի հտ. 1, էջ 81-2:

- Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ...» (183-4):
- [Ռ. Պատկանեան¹], Սէր եւ գինի - «Բերէ՛ք բաժակ, բերէ՛ք շիշը...» (184):
- Վազգէն, Չուխ - Կեստուկ (185-6):
- Ա. Յովսէփեան, Հայը Ամերիկայում (186-9):
- Յ. Մ. Մ., Ի վրէժ (189-90):
- Խ. Յ., Ինչո՞ւ ես լալիս (190-1):
- Ա. Վ., Մշեցի Հայի կտակ (191-3):
- Գամառ - Քաթիպա, Ղարիպ Մշեցի (194-5):
- Պ. Վ. Նաթանեան, Զինուորի մօր խօսքը (195-7):
- [Մ. Արեղեան], Սիփանայ սարեր (197-8):
- Կըռոյ, Հիմի է՛լ չուտենք (198-200):
- Միքայէլ Նալբանդեան, Մանկութեան օրեր (200-2):
- Ա. Յովսէփեան, Մօտայի ազգասէրը (203):
- Զէյթունցիք (204):
- Մ. Նալբանդեան, Վազող ջրին (205):
- [Պ. Ժ. Բերանժէ], Վայր ընկնող աստղեր, [ռուս.-ից փոխ.²]
- Մ. Նալբանդեան (205-9):
- Գ. Բարխուդարեան, «Կասպոյտ երկնքում...» (209):
- Յ. Կոստանեան, Գեղջկուհու երգը (210-1):
- Յ. Կոստանեան, Զանգի (211-2):
- [Ա. Ն. Պլեշչէե], Յատա՞ջ (նմանութիւն) - «Արձակ, համարձակ միմեանց տանք ձեռքեր...», [ռուս.-ից թրգմ.] Գր. Խալաթեան (212-3):
- Դ. Դեմիրճեան, Ժամբին (213):
- Ս. Գիւզատեան, Ծուռանիկ - «Հայոց սիրուններ, դուրս եկէ՛ք մէյդան...», «Հայոց աղջիկներ» երգի եղ. (214):
- Կ. Մամիկոնեան, Օրորք հայկական (215-6):
- Ծուռ. Կուրդիեան, Ղարիբ Մշեցուն (216-7):
- Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի երգը (217-8):
- «Ո՞հ, ինչ քաղցր բան...» (218-9):
- Մուրացան, Իմ բաղձանքը (216):
- Մուրացան, Անձուկ սրտիս (220-1):
- Դ. Դեմիրճեան, Երգ - «Այն հովտի մէջ կախադրական...» (221-2):
- Դ. Դեմիրճեան, Թո՛ղ, ընկեր, թո՛ղ... (222-3):
- Զորեցի - «Հոգ տար գիղացի խեղճ շինականին...» (223):
- Գ. քննչ. Մկրտումեան, Սասուն - «Այդ ի՞նչ աղաղակ, շփոթ է տիրում...» (223-5):
- [Պ. - Ժ. Բէրանժէ], Աղքատ կին, [ռուս.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեան (225-8):
- Ս. Ծափազիգեան, Գերի հայի աղօթք (228-9):
- Առ մանկունք Գողթան (229):
- Մ. Գարամանեան, Տարագիրն (229-30):
- Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ-պաղ, երեսիս...» (230-1):
- Սիմէոն Սափարեան, Գիշերը Վանում (231-2):
- Զինուորի երգը - «Զինուորիս երգերը, եղբա՛րք, լսեցէ՛ք...», [ռուս.-ից թրգմ.] Գ. Դեմիրճեան (232):
- Երգ բաժակի (232-3):
- Մ. Փոփոքուզեան, Ի միութիւն հայոց (234-5):
- [Յովհ. Յովհաննիսեան], «Ա՛յ իմ Արագ» (235):
- Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէ՛ր (236):
- Ք. Թաղեան, «Երբ ակելո՞ծ ծովի վրայ...» (237):
- Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց չունուագը (237-8):
- Առ Խրիմեան Հայրիկ (238-9):
- Մուռ - «Թո՛ղ սլաքով չերգէ Մշոյ դաշտերում...» (239):
- Յովհ. Թումանեան, Գութանի երգը (240):
- Յովհ. Թումանեան, Լուսաւորչի կանթեղը (241):
- Մամիկոն Լօտեցեան, Մօրը (242-3):
- Սիրահարներ (243-4):
- Ա. Չորանեան, Իմ հայրենիքը (244):
- Երգ ռամկական - «Սասնոյ գաստոմ ծնա՛ մի մանուկ...» (245):
- [Մ. Փոփոքուզեան], Նպաստակի հասնիմ միայն (245-6):
- «Զէնքերըս տո՛ւր, մայրիկս, սուսերս տո՛ւր, քոյրիկս...» (246):
- Իմ իղձս (247):
- Անտիոխու Անտիեան, «Ծանրը թախիժ պատեց հոգսու...» (247-8):
- Խանասարի քայլերգը (248-9):
- Երգ ռամկական - «Ահա՛, մայրիկ, ահա՛ կերթամ...» (249-50):
- Մ. Տ[ամատեան], «Հետադար երկիր նստած դու նժդեհ...» (250-1):
- [Ֆիգաֆի], «Վարդ կօշիկս, վարդ կօշիկս» (251-2):
- Սասունցիներու գանգատը - «Սասուն վազեց արեան գետեր...» (252-3):
- [Ֆահրաստ], Ես հանեցի սուրը (253-4):
- Վահրամ վ. Մանկունի, «Հնչեցե՛ն լարք գեղ - գեղ ի սուլ...» (254-5):
- Քաղցր հայրենեաց, թրգմ. Մ. Յ. Տ[ամատեան] (255-6):
- [Միճագ], Կոռնկին (256-7):
- Հայաստանի աւետարներ (257-8):
- Ելէ՛ք, ելէ՛ք, հայկազունք (258-9):
- [Մ. Տամատեան], Տալվորիկցի կորիճը (259-62):
- Լուսնակն անուռ (262-3):
- Անձրեւ եկաւ³ (263-4):
- Ախ կանեմ (264):
- Հօ՛յ, Նազան իմ⁴ (264-5):

¹ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 210:

² Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 216-րդ էջի հմր 4 ծանոթ-թարգմանությունը:

³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

«Ինչինար եար ջան»¹ (266):
 Հարրրբան - «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երե-
 սին...» (266-7):
 Հով արեք (268):
 Էս գիշեր (268-9):
 Ես սարէն կուգայի (269-70):
 Աղուէս գընաց (270):
 Գնացէք տեսէք (271-2):
 Խանութ Եւա ջան (272-3):
 Արօրն ասաց (273-4):
 Հօրալլո ջան² (274-5):
 Լորիկ³ (275-6):
 Ամպել ա⁴ (276):
 Եօթն օր, եօթ գիշեր⁵ (276-8):
 Ծորորա, Սալաթ⁶ (278-9):
 Երկինքն ամպել է⁷ (279-80):
 Մատնիքը մատովս չէր⁸ (280):
 Ամպել ա⁹ (280):
 Սոնա եար¹⁰ (282):
 Երգ հարսին (283):
 «Զմերիկ խաբեցին թօսի մի շիլով...» (284):
 Մեր թագուորն.
 ա. «Օրննեա՛լ բարերար Աստուած...» (284):
 բ. «Մեր թագուորն էր խաչ...» (284-6):
 Իմալ էնեմ¹¹ (286):
 «Ծամթել» (288-9):
 «Կուտ ու կես կորեկ ունիմ ցանելու համար...» (291-3):
 «Հաւար Զուլո, մադաթ Զուլո»¹² (294-9):
 Երգ մշեցոց լեզուով (299-300):
 Աղլուխս կորաւ (300-1):
 Համեստ աղջիկ (302):
 Սիրուհիս (302):
 Բօյրդ բարձր (303):
 Դու չես հաւատում (303-4):
 Աշուգ Զիւանի, Պաղ աղբիւրի մոտ (305):
 Զան գիւլում, ջան ծաղիկ¹³ (306-8):

[Զիւանի], Քո փափագով (309):
 [Պաղտասար Դալիր], «Ի նընջմանէդ արքայական զարթի՛ր,
 նազելի իմ, զարթի՛ր...» (309-10):
 Պ. Մադաթեան, Հայոց լեզու - «Հայոց լեզու, Ադամայ
 լեզու...» (310-1):
 Սայեաթ - Նովա, «Ուստի՞ գո քաս, դա՛րիք բըլբուլ...» (311-2):
 Սայեաթ - Նովա, «Արի՛ ինձ ա՛նգաւ կալ, ա՛յ դիւանա
 սիրտ...» (312):
 Սայեաթ - Նովա, «Առանց քիզ ի՞նչ կ՛օնիմ սօյրաթըն ու սա-
 զըն...» (313):
 Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, «Թամամ աշխարհքումն չկայ մին,
 աննման ջան, քեզի պէս...» (313-5):
 Թուրինջ աշուգ, Առ սիրականն - «Ինձ վատութիւն արի, մա-
 տաղ, մի՛ անիլ...» (315-6):
 Թուրինջ երգիչ, «Նոր բաճար ես գովելի...» (316-7):
 Թուրինջ, «Տասնմիկն օր եկած բոլորուած լուսին...» (317):
 Թուրինջ, Ո՛վ իմ սիրելի (318-9):
 Միսկին Բուրջի, Աղջիկ (320-1):
 Ադամ Ազբար, «Արի՛, հոգի ջան, ինձ ետդ մի՛ անիլ...»
 (321-2):
 [Ի. Պատկանեան], «Վարդը բացուել ա ծաղկոցին...»
 (322-3):
 [Յովհաննէս Թլկուրանցի], Վասն սիրոյ - «Արեւման շող -
 շող կըտաս...» (323-4):
 Հաֆըզից, «Առտուն անսիրտ բըլբուլի պէս...», [պարսկ.-ից
 թրգմ.] Մեսրոպ վ. Մաքսուդեանց (325):
 Հաֆըզից, «Քեզ սիրել սիրուններին...», [պարսկ.-ից թրգմ.]
 Մեսրոպ վ. Մաքսուդեանց (326-7):
 Ասի թէ սիրեմ (327-8):
 [Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի)], Տաղ վասն վարդի -
 «Գարունն է բացուէր, վարդն ի պաղջանին...» (328-31):
 Կարապետ դալիր, Տաղ վասն վարդի - «Պիլսիւնն է հագեր ի
 յտուն կօշիկ...» (331-2):
 [Վարդան Կաֆացի], Վարդն է բացուէր - «Վարդն է բա-
 ցուէր առաւօտուն գոյնգոյն...» (332-3):
 [Խաչատուր Թոխաթցի], Վասն ուրախութեան - «Խարանֆիլ,
 նարկիզ, մէնավշայ, սունպուլ...» (333-5):
 [Անանուն (երկբայելի)], Տաղ սիրոյ - «Քու սէրդ իմ սրտիս
 պաղջայ կուխտան...» (335-6):
 [Անանուն], Տաղ սիրոյ եւ ուրախութեան ամենայն մարդկան
 - «Քանի որ տեսնեմ զքեզ հեռուանց...» (336-7):
 [Անանուն], Վասն ուրախութեան - «Քաներս քեզ սսեմ, ինձ
 մտիկ արա...» (337-8):

Կրօնական երգեր.
 Գլուխ Ա. Հոգեւոր երգեր, շարականներ, մեղեդիներ
 եւ տաղեր.

¹ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 9 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 12 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 44 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 21 ժողովրդական խաղիկ:

Սիմէոն կթղ., «Արի՛, Աստուած Հարցն մերոց...» (3-4):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ** - «Յիշեցուք ի գիշերի զանուն քո, Տէր...» (45):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ աղօթական ի դէմս սրբոյ Երրորդութեան եւ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդութեանն առանձնակի** - «Առաւօտ լուսոյ...» (6-7):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ վասն առաջնոյ եւ յարութեան Քրիստոսի** - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից...» (8-9):

Ներսէս Կլայեցի, **Վասն երկրորդ ատուրն արարչութեան եւ վասն երկնայնոց զօրացն** - «Արարչական Բանին հրաման...» (9-11):

[Ներսէս Ծնորհալի], **Երգ Արեւագալին** - «Յարեւելից մինչ ի մուտս...» (11):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ Արեւագալին** - «Ծգնատրք Աստուծոյ եւ ժառանգորդք երկնից» (11-2):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ Արեւագալին** - «Լոյս, արարիչ լուսոյ...» (13):

Ներսէս Ծնորհալի, **Երգ Արեւագալին** - «Ծանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք Քրիստոս...» (14):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ երրորդ ժամու ատուրն զկնի Ողորմեային** - «Օրհնեմք քզքեզ Հայր անըսկիզբն...» (14-5):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ վեցերորդի ժամուն** - «Խաւարեցաւ լոյսն արեւուն...» (15-6):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ իններորդի ժամուն** - «Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ...» (16-7):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ ճաշու ժամին** - «Նահապետին Արքայհամ...» (17):

Ծարական կիրակմտի - «Սուրբ եւ Տէր զօրութեանց...» (18-9):

Ներսէս Կլայեցի, **Երգ** - «Նայեաց սիրով Հայրըդ գթած...» (19-21):

Ներսէս Կլայեցի, **Ծարական** - «Ի քէն հայցեմք Հայր գթութեանց...» (22-3):

Խաչատուր [Տարօնեցի¹], Ծարական հանդերձի յորժամ քահանայն զգեւոտ - «Խորհորդ խորին՝ անհաս անսկիզբն...» (23-4):

«Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...», **Կոստանդնուպօլսոյ «Խորհրդատետր»** (24):

[Աստուածատուր Հենեցի²], **Տաղ Ծննդեան** - «Այսօր տօն է ծննդեան, աւետի՛ս...» (25-6):

[Մովսէս Խորենացի], **Ծարական սրբոյ Ծննդեան ճրագալուցին**. ա. «Խորհորդ մեծ եւ սքանչելի...» (27):

բ. «Այսօր ցնծան երկինք...» (27):

գ. «Ի Հօրէ ծագեցար...» (27):

[Սահակ Զորոպորեցի], **Էջ Միածինն ի Հօրէ** - «Էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա...» (27-8):

[Ներսէս Ծնորհալի], **Ծարական սրբոց Վարդանանց** - «Նորահրաշ պաակաւոր եւ զօրագլուխ առաքինութեանց...» (28-9):

Ծանկ (Ա-ԺԱ):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ» լրագրի պատուական խմբագրութեան» (ստորագրութեանն չկա, ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1716 (օրինակը չի պահպանվել): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3849: Մագմանյան, էջ 191:

Գրցցկ՝ Արծիւ, 1913 (էջ 96): Գուտտ., 1914 (էջ 98): ԹԿԳ, 1910 (էջ 59):

Պրբրկն՝ «Հոր.» 1910, հմր 82՝ 15/Դ, էջ 4, (հրատ. ծանուցում): «Մշակ» 1910, հմր 90՝ 30/Դ, էջ 3, «Նոր ստ. հրատ. ներ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1912

215. ԱՐԵԱՆ ԶԱԹԵՆՐ, Հրատ. Ս. Մելիք - Սողոմոն-Նեանի, 5-րդ տպագր., Թիֆլիս, Էլեքտրաշարժ տպ. «Էպօլսա», 1912, 224 էջ, 8⁰:

Բվնդ.³ Ս. Մելիք - Սողոմոնեան, **Երկու խօսք** (3):

ՀԳ. **Զինորի վերջին ուխտը** (5-6):

[Ֆիզաբի], **Խածիկ - մածիկ աչեր** (6-7):

Վաթանի երգը (7-8):

Հայրենասէրի ողբը (8-9):

Դ. (9-10): Գ. (10-1):

ՀԶ. «Բարով եկա՛ր, սիրուն կոռնկ...» (11-2):

[Ֆիզաբի], **Ղօշմա** - «Զոր անցուցի իմ երջանիկ օրերս...» (13):

[Ֆիզաբի], **Հիճրան քեարամի** - «Բացելու եւ իրրեւ ծաղիկ, սիրունի...» (13-4):

[Ֆիզաբի], **Ծաղկագարդի երգ** (14):

ՀԱ. «Ունիմ Աստուած, քայց չունիմ Տէր» (15-6):

Քաջի երգերից (16-7):

«Կենաց փշոտ ասպարէզը...» (17-8):

¹ Շարականը վերագրվել է Խաչատուր Կարենցիին: Տե՛ս 208-րդ էջի հմր 8 ծանոթագրութիւնը:

² Տաղիս հեղինակութիւնը վերագրվել է Մովսէս Քերթոզին: Տե՛ս 209-րդ էջի հմր 3 ծանոթագրութիւնը:

³ Տե՛ս հմր 203 նկարագրութիւնը:

ԽԱ. (18–9): ԾԽԴ. (19–20): ԾԾԱ. (21–2): ԾԾԸ (22–3):
 «Արթուն մտքիս հանդարտ քայլեր...» (23):
 ԺԹ. (24): ԻԱ. (24–5):
[Ֆիզաբի], «Դեռ չեմ տեսած քեզի սկս աննման...» (25–6):
 ԻԹ. **«Հն արծիւ էր, թռա՛ր գնաց»** (26):
[Ռ. Պատկանեան], Թո՛ղ փռչէ քամին (27):
 ԼԹ. **«Ահա՛, մայրիկ, ես գնում եմ...»** (28):
[Ֆիզաբի], Վարդ կօշիկ թրգմ. տաճկ. (29–30):
 ՂԴ. **Վերջին բարեւ** (31):
 ԾԷ. (31–2): ԾԸ. (33):
Քաջի երգը (34):
 ԽԸ. **«Իբրեւ արծիւ սաւառնում ես լեռ ու ժայռ»** (34–5):
Ծերուկ սինեցի (35–6):
 ԿԵ. (36–7):
 ԿԱ. **«Հայաստանի անկախ Սասուն...»** (37):
 ԾԽԸ. (38): ԾԽԷ. (39):
[Ա. Ծատուրեան¹], Զինորի երգը - «Թո՛հ՛ր, իմ նժոյգ, սրլա-
 ցի՛ր շուտով...» (40):
 ԿԹ. **[Սիրաթ], «Դանակը ոսկորին հասաւ...»** (40–1):
 «Աւագակները օրը ցերեկով...» (41–2):
 ԾԽԹ. (43): ԾԼԷ. (43–4):
Պատիւ, Հայրենիք - «Քաղցրիկ հայրենիք, սրտիս դուրե-
 կան...» (44–5):
 ԾԽԵ. (45–6):
**[Ռ. Պատկանեան], Տաճկա - Հայաստանի 1896 թ. կոտորա-
 ծի՞ն² (sic !)** (46–7):
 ԾԿԵ. (48):
Հայի սրտին սուր են զարկեր (48–9):
Ծատ ծաղիկ ցանեցի (49–50):
Ղազախեցի հայ աղջիկը (50–2):
[Ա. Իսահակեան], «Դարդոտ եմ, դարդաքաշ եմ...» (52):
[Ա. Իսահակեան], «Ընկերներս վաղ են մեռել...» (53):
Հ. Անուշեան, Վերջալուսին (53–4):
Զինորի երդումը (54–5):
Ծուշանիկ Կորդիանեան, Հոգիս կոտամ (55–6):
[Ֆիզաբի], Բիագոսուլի - «Անիրաւ բախտ, ինչո՞ր ինձ մօտ
 չես գալի...» (56):
[Զամալի], Դիւանի, «Ի՞նչն է քեզ տանջում, ընկեր, ե՛կ իրաւ
 ինձ ասա՛...» (57):
[Զամալի], Բախտ եմ փնտրում (57–8):
Խղճուկի լացը (58–9):
[Ֆիզաբի], Ղօշմայ - «Երանի այն ատր կոտամ յարա-
 ժամ...» (59):

[Ֆիզաբի], Թաւրէզի - «Սիրական, սիրովդ խելագար դա-
 նայ...» (59–60):
[Ֆիզաբի], Գանգատ իր անձից (60):
 ԾԿԷ. (61):
[Զիւանի], «Ա՛խ, մեր խմած ջուրը, մեր կերած հացը...»
 (61–2):
Արամայիս, «Ղուրբաթ»-ից (62–3):
[Ֆիզաբի], Վատ ընկեր (64):
[Միճագ], Հայրենիքիս (64–5):
Երգ սիրահարութեան - «Մի պարտէզից անց կենալիս տե-
 սայ մի ծաղիկ...», **Ուսկաղարի եղ** (65–6):
 ԾԾԴ. (66–7):
Առ զեփրոն Ալէմտաղիի - «Զմեռն անցաւ, գարուն է արդ...»
 (67–8):
Մի մօր օրորական երգ, «Ազնիւ ընկեր» երգի եղ. (68):
Արամայիս, Մատաղը «Թմօ»-ից (69–71):
Վտարանդի, Արջալոյսը (71–2):
Թուխ փուշով աղջիկ (72–4):
Թորոս, Զանկի (74–5):
Խղճուկի ձէն (75–6):
Ե. Յովհաննիսեան, Մնաք բարով (76–7):
 ԺԷ. (77): ԺԶ. (78):
**[Զ. Գ. Բայրոն], «Հերո՛ս, դու անցար քո կեանքի ողին...»,
 [թրգմ.] Ա. Ծատուրեան** (78–9):
[Ֆիզաբի], Սիխակին - «Առաւօտուց արջալուսին...» (79–80):
[Ֆիզաբի], Հողագործ - «Աշխարհին եղիր պատական...»
 (80–1):
[Զուլալ - Օղլի], Սիրահարի գանգատը (81–2):
 ԶԵ. (82–3):
Ե. Ղ., Զը մոռանաս (83–4):
Ես չեմ ուզում (84–5):
[Զամալի], Ոսկին (85):
Ավօ, «Զա՛րկ, զա՛րկ ա՛յ վարպետ, շէկ կայծեր թոցուր...»
 (86):
 ԾՂԲ. (87):
[Զամալի], Միսալ խորհուրդ (87–8):
[Մ. Արեղեան], Քրդական մարշ (88–9):
Մանանի երգը (90):
 «Խումար պատկել երեսբաց...» (91–2):
[Ֆիզաբի], Հողագործ - «Հողագործ, գարունն եկաւ, ար-
 տերդ մնաց հնձելու...» (92):
[Ֆիզաբի], Յիմար մարդ (93):
Աղլուխս կորաւ (93–4):
[Ղուլ Յարութին Սալմաստեցի], Սիրոյ տաղերից - «Առաւօ-
 տեան էլամ, աշքս ընկաւ երեսիդ...» (95):
[Ծերամ], Էլի եարիս եմ գովում (95–7):
 «Թո՛հ՛ր, իմ սէր, սրտիս խորքից...» (96–7):

¹ Ծատուրեան Ա., Բանաստեղծութ., 1958, էջ 117:
² Տե՛ս 335-րդ էջի հմբ 1-ին ծանոթագրութիւնը:

ժԻ. (97–8): ժԻԳ. (98):
[Զամալի], Ղոշմայ - «Երեք բան կայ մարդոյ հոգւոյն հաւա-
 սար...» (98):
[Զամալի], Յուսոյ Աշոյլ (99–100):
[Զամալի], Ի՞նչ անել հային (100):
[Զամալի], Սեմայի - «Ինչո՞ւ պէտք է աղամանդը, թէ նրան
 հասկացող չկայ...» (101):
 ժԽԷ. (101–2): ժԾԶ. (102): ժԾԷ. (103–4):
[Զամալի], Դիւանի - «Մինչեւ ե՞րբ ինձ մոտանաս, բախտ
 անիրաւ, մինչեւ ե՞րբ...» (103):
 ժԼԲ. **Բլթուլի երգը** (104):
 ժԼԴ. (105):
[Զամալի], Կեղծ բարեկամներ (106):
[Զամալի], Եանըղ եղանակ - «Երկու բան կայ մարդու հա-
 մար շատ քաղցր...» (106–7):
 ժԾԷ. **Տիբեկի** (107):
[Բ. Պատկանեան], «Ինձ համար չէ՞ գարնան գալը...» (108):
[Զամալի], Ծրջանը (108–9):
 ժՂԴ. (109): ժԿԳ. (110):
Լաց տարաբախտ օրերդ (110–1):
 ժԼԹ. **Երգ** (111–2):
 ժԼԸ. **«Դա՛րդըս լացէք, սարի սմբուլ»** (112):
[Միհնազ], Երգ - «Հեռացի՛ր, ինձանից, օրիորդ...» (113):
Հուրէն, «Դու անցար, հերո՛ս, դե՛հ հանգիստ քեզ քուն...»
 (114):
Գամառ - Քաթիպա, «Սուրբ օրօրանքով զաւակիս կերտում...»
 (114–5):
 «Յուսահատել մեղք է, ընկե՛ր...» (115–6):
 ԻԵ. **«Է՛՛, ջա՛ն-հայրենիք, ինչքա՛ն սիրուն ես»** (116):
**[Ա. Իսահակեան], «Ճամբէս արունի հետք թողեր, կեր-
 թայ...»** (117):
[Ա. Իսահակեան], Հազար՝ր բարով, հարստ սարե՛ր (117–8):
 ժԼԷ. (118–9): ժԽԳ. (119–20):
Անձրեւ եկաւ¹ (120):
Հողալլօ ջան² (121):
[Անդրէաս], Գիղական մրմնջներ - «Ես սարէն կուգա-
 յի...» (122):
Գիղական մրմնջներ - «Իմ եարը դուրը կը դնէր...» (123):
Վտարանդի, «Ծխում է խոնկը անք տաճարում...» (124–5):
 «Սիրումու գարուն է եկել...» (126):
 ՀԹ. (127):
 Զ. **«Անողորք բաղդը գարկաւ մեզ ուժգին...»** (127–8):
 ԶԱ. (128–9):
2. Փ., Խաբրեր կրունկ (130–2):

Ժիրայր, Մի՛ վհատիր (132–3):
 Ա. (133):
**[Մ. Պէշիկթաշլեան], «Ո՞ր մահկանացուն այս երկրիս վե-
 րայ...»** (134):
Յովհ. Թումանեան, Գութանի երգը (135):
 Բ. (136): Թ. (137): Է. (137–8): ԾԵ. (138–9):
Կոռնկին - «Կանչէ՛ր, կոռնկ, կանչէ՛ր, քանի գարուն է...» (140):
Արի սիրուն, գնա սիրուն³ (141):
Լախանա Փորջուղեանց, Սետրակ աչեր (141):
 «Բօլըղ շամշո սուրայի...» (142–3):
 ԺԴ. (143–4):
[Զիւանի], Ի՞նչ ասին (144–5):
[Յովհ. Թումանեան], «Ինձ մի՛ խնդրիր...» (145–6):
 «Ես սիրել եմ մի գոյգ աչեր...» (146):
Երգ - «Ահա լուսին, դուն տեսնում ես...» (147):
 Ժ. (147–8): ժԶԲ. (148–9): ժՀԹ. (149–50): ժԶ. (150):
 ժՀԸ. **«Ո՛վ որ ազգ ո հայրենիք չի ճանաչում»** (151):
 «Նշի ծառին նուշ կլինի...» (151–2):
Կոռնկ Հայաստանի - «Հայաստանի անետարեր...» (152):
[Ա. Իսահակեան], «Մանկալ ես, քեզարած ես...» (152–3):
[Ֆիզաբի], Դիպէիք - «Քայլք մանրիկ, դու գեղեցիկ...»
 (153–4):
[Ա. Իսահակեան], Եօթը սարով⁴ (154):
[Գ. Բարխուդարեան], Կապուտ երկնքում (155–6):
Կարօսցել եմ (156):
[Զամալի], Անմեղ հալածանք (157):
 ԺԱ. (157–8): ԺԲ. (158–9):
[Ալ. Ծատուրեան], Երգ բլթուլի (159):
 ԾԹ. (160):
[Ֆիզաբի], Արմենոսի - «Քեզ համար վառում եմ միշտ գօր
 գիշեր...» (160–1):
 ժԼԵ. (161):
Լուսնեակ գիշերին (162):
[Ծերամ], Ամպերն էլան (162):
Ես սիրել եմ (163):
[Ծերամ], Մէկ սիրտ էրա (164):
[Ռ. Պատկանեան], Վարդանի մահը (165):
Համեստ աղջիկ (165–6):
Իմ վէրքը (166):
Սիրային երգ - «Ազատ արա ինձ վանդակից...» (167):
Ընկերիս (168):
Սրբային երգ - «Արքիորի մօտ նրասած գիշեր պատմեցի...» (169):
Լորիկ - «Գացի արտեր, բունի լոր...» (170):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Ավ. Իսահակյանի «Օխտը սարով հեռո՛ւ քեզնից...» սկզբնա-
 տողով բանաստեղծութիւնն է՝ որը բառային տարբերութիւն-
 ներով՝ (Հմմտ. ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 70, ծնթգր. էջ 672):

[Զիւանի], **Նոր երգ** (171):
 [Զիւանի], **Այժմեան կեանքը** (անկատար) (172):
 [Զիւանի], **Այժմեան դարը** (172–3):
Երգ - «Ո՛հ, ի՛նչ տրտում տխուր օրեր....» (173):
Երգ - «Գարուն կեանքս դատաւ աշուն....» (173):
 [Զիւանի], **Մեր ներկան** (174):
 [Զիւանի], **Աշխարհը** - «Ո՛հ, ո՛հ, Արարիչ, աշխարհը խաբէ-
 րայ է դարձել....» (174–5):
 [Զիւանի], **Պատիւ վաստակելու ճանապարհը** (175–6):
 [Զիւանի], **Խրատ ժամանակի հոգուն համեմատ** (176):
Մօրս վերջին համբոյրը (177):
Իմ սիրումս (177–9):
Պանդուխտ մշեցու երգը (179–80):
 Խ. Աբովեան, **Աղասի** (180–2):
 Ա. Նեգրի, **Մակատագիր**, [Թրգմ. Յ. Յակոբեան] (182):
Ո՛վ չի սիրել... (183–4):
Հո՛ր, Նազան իմ¹ (184–5):
 [Անդրէաս], **Ղարսեցոց երգ** - «Ես վերէն կուգայի՛ դու դուռը
 քացիր....» (185):
Մարալօ ջան² (186–8):
 ԸԿԿ. (188-9):
Գնա, եարօ ջան³ (189–90):
Հո՛վ արէք, սարեր (190–1):
Լուսնեակն անուշ (191–2):
Տարօնցի պանդուխտն (192):
Սոնա եար⁴ (193):
Ծողեր ջան⁵ (194–5):
 [Յովհ. Յովհաննիսեան⁶], **Գիւղական մրմունջներ** - «Ալա-
 գեազ բարձր սարին....» (196):
 [Յովհ. Յովհաննիսեան⁷], **Գիւղական մրմունջներ** - «Ա՛յ
 վարդ - աղջիկ, մօտ արի....» (196):
Գեօթէից, «Փոքրիկ տղան մի վարդ տեսաւ....», [Թրգմ. Յ.
 Յովհաննիսեան⁸] (197–8):
Հէլեհից, «Այս ի՛նչ երգ է հեշտագին....», [Թրգմ. Յ. Յով-
 հաննիսեան⁹] (198):
Խղնկի ծառ¹⁰ (199):
Խանութ եւա ջան (200):
Եօթն օր եօթն գիշեր (201–4):

«Եղեր եմ քեզ սիրահար....», **Բիր բաղա սու «Մի բուռ
 ջուր»** երգի եղ. (204):
Արի, սիրուն, գնա սիրուն (205):
 «Անգին աղջիկ, ես քեզ մատաղ....», **«Բարաշկայ»** երգի եղ.
 (205–6):
[Ծերամ], Զով գիշեր է (206–8):
 «Սիրողը կրակներով քանի մէկ վառիմ....», **«Թեպեհաղա
 դարվիշներէ»** եղ. (208–9):
[Պ.] Մադաթեան, «Թամամ աշխարհքումս չկայ մին
 անմահ ջան քեզի պէս....» (209–10):
Նւեր իմ որդուն (211):
Ընդ աստեղ օր (212):
[Խայթի], «Զանա՛ աշխատասէր լինես, պատանի....» (213):
[Մագստ], **Փող ո՛րտեղ է պէտք** (213–5):
[Մագստ], **Պանդուխտի երգը** - «Աշխարհի ամենավատ
 դրոյթիւնը....» (216):
Սալմաստեցու լեզուով - «Ասիմ ախշի գեամ մըտնեմ ցո-
 ցող....», **Կուպէտներ** (արտատպուած Ա. Եսայեանի «Կնիկ-
 արմատի շալվարը կամ մօզնի իւրկէն» գրքից)
 (216–217):
Յանկ (218–24):

Ծանթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4652:

Պրորկն.՝ «Հոր.» 1912, հմր 52՝ 10/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանու-
 ցում): «Մշակ» 1912, հմր 57՝ 16/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանու-
 ցում): «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 287, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ Լեռնի գրն., 2382:

216. ՍԱԶԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՆՈՐ ՔՆԱՐ. *Դպրոցական երգարան*, Կազմեց Սա-
 զանդարեան, Հրատ. «Սասուն» տպ., Գորիս, տպ.
 «Սասուն», 1912, 112 էջ, 8 [Հրատ. «Սասուն» տպ.,
 հմր 1]:

Բվնդ.՝ Կազմող [իմա՛ Սազանդարեան], **Երկու խօսք** (3–4):

Մանկական երգեր.

1. **Երգ** - «Սիրուն թոջնակ, դու տխակ....» (5):
2. **Թոջնիկ** (5):
3. **Զագուկ** (6):
4. **[Ղ. Աղայեան], Ծիտը ծառին** (6):
5. **[Բ. Պատկանեան], Մեղու** (6–7):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 16 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Հովհաննիսյան Հովհ., Եժ, հտ. 2, էջ 79:
⁷ Նույն տեղում, էջ 81:
⁸ Նույն տեղում, էջ 158:
⁹ Նույնի Եժ, հտ. 1, էջ 306:
¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

6. [Պ. - Ժ. Բեդրանժէ], Աղքատ կին, [սուս.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեան (7):
7. Երկու փոքրիկ (7-8):
8. [Ա. Չարդզ], Օրորոցի երգ¹ - «Ննչի՛ր, մանկիկ իմ սիրասուն...» (8):
9. Ժամկոչ եղբայր (8):
10. Մայրիկին ֆայտոն (9):
11. Երգ Վանի լեզուով - «Համբարձման երկուշաբթին...» (10):
12. Մանուկ եւ թիթեռ (10-1):
13. [Ռ. Պատկանեան], Նոր տարի - «Ահա եկաւ նոր տարի...» (11):
14. [Ղ. Աղայեան], Չորս եղանակ - «Մարտը տալիս է ձնծաղիկ...» (12):
15. [Ռ. Պատկանեան], Գառնուկ (12):
16. Դէ հէ, զընգը, զընգը (13):
17. Հրաւեր - «Արի՛ք, ընկերք, շատ արեք...» (13-14):
18. Մանուշակ - «Դեռ ո՞ւր է ծիծեռ...» (14):
19. [Ռ. Պատկանեան], Երգ արագի (14-5):
20. Երգ գարնան - «Ահա՛ եկաւ մեր գարուն...» (15):
21. Գարնան կարասպետ (16):
22. Մայիս - «Մայիսը նոր օր բերում...» (16):
23. [Ղ. Աղայեան], Ժախարակի երգ (16):
24. Զմեռ - «Ծածկուեց փողոցը սպիտակ ձիւնով...» (17-8):
25. Տոնածառ (18):
26. Բարիկենդան (18-9):
27. Ղ. Աղայեան], Արմիկի երգը (19-20):
28. Աղուէսի երգը (20-1):
29. Երածիշտներ (21-2):

Պարերգեր.

30. Լէպ թօ (23):
31. Մարմնամարզ (23-4):
32. Ելէ՛ք մանչեր² (24):
33. Հօ՛՛յ, Նագան իմ³ (25):
34. Զանիման (25-6):
35. Ծամթել (26-7):
36. Եայլի (27-8):
37. Կտտ ու կէս (28):
38. Ծամբայ տուէք⁴ (29):
39. Ինչի՛նար եար ջան⁵ (29-30):

¹ Նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 367-րդ էջի հմր 7 ծանոթագրությունը:

² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

40. Տուն արի⁶ (30-1):
41. Հօյ եար⁷ (31):
42. [Ֆիզաֆի], Վարդ կօշիկս (32):
43. Մարալօ ջան⁸ (32):
44. [Սայեաթ - Նովա], Ղարիբ բլբուլ - «Ուստի՞ կու գաս, դա՛րիբ բլբուլ...» (45):
45. Սոնա եար⁹ (33-4):
46. Ելնենք սարերը¹⁰ (34):
47. Աոնեմ երթամ¹¹ (35):
48. Ալ ու ալուան (35):

Ժողովրդական եւ խառն երգեր.

49. Խնկի ծառ¹² (37):
50. Դու նստել ես¹³ (37-8):
51. Չինարի եարը¹⁴ (38):
52. Երկինքն ամպել է¹⁵ (39):
53. Սարերի վրով գնաց¹⁶ (39-40):
54. Ծողեր ջան¹⁷ (40-1):
55. Էն դիզան (41-2):
56. Սար, սար¹⁸ (42):
57. Արագը թեշտացել ա (43):
58. Խանութ Եւա ջան (43-4):
59. Եղսօ ջան (44):
60. Ղարսայ բերդը¹⁹ (44-5):
61. Անձրեւն եկաւ²⁰ (45):
62. Կարճըլիկ - կորճըլիկ²¹ (46):
63. Խնկի ծառ²² (46-7):
64. Էս գիշեր, լուսնեակ գիշեր²³ (48):
65. Բաց խորջինդ²⁴ (48-9):
66. Լուսնակն անուշ (49):

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
²⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

67. *Զան մարալ*¹ (50):
 68. *Եար եար*² (51):
 69. *Ալագեազ* - «Ալագեազ բարձր սար ա....»³ (51-2):
 70. *Նանի ջան* (52):
 71. *Բինգեալ* (52-3):
 72. *Յովհ. Թումանյան, Գոթաանի երգ* (53):
 73. *[Րաֆֆի⁴], Հասոի երգը* (54):
 74. *Ղարաբաղի հորովել* (54):
 75. *Գարուն ա* (55):
 76. *Գացեք, տեսեք* (55-6):
 77. *Հով արեք* (56):
 78. *Ս. Կարապետ* (57):
 79. *Սարեթի հովին մեռնիմ* (57-8):
 80. *Աղլուխս կորա* (58):
 81. *Հաբըրբան* - «Հաբըրբան, ջանե ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին....» (59-60):
 82. *Ալագեազ աչերդ* (60-1):
 83. *Ժիրայր, Բլբուլ* (61):
 84. *Ա. Իսահակյան, Դա՛ղդղա լացեք* (62):
 85. *Ա. Ծատուրյան, Մի՛ լար, բլբուլ* (62-3):
 86. *Խաւար եմ ես* (63):
 87. *Յ. Յովհաննիսեան, Բանաստեղծի քունը* (64):
 88. *Ա. Իսահակյան, Որսկան ախպէ՛ր* (65):
 89. *Ա. Իսահակյան, Անբաժիններ* (66):
 90. *Յ. Յովհաննիսեան, Գարուն* - «Քեզ սպասող չմնաց....» (66-7):
 91. *Յ. Յովհաննիսեան, Արագ* (67):
 92. *Ա. Իսահակյան, Մանկալ* (67-8):
 93. *Պանդուխտ մշեցու երգը* (68-9):
 94. *Թալանն էկա* (69-70):
 95. *Պ. Դուրեան, Իմ մահը* (70):
 96. *Մարոյի երգը* (70-1):
 97. *[Պայծառէ], Խօսի՛ք, Հայաստանի լեռներ* (71-2):
 98. *Զիւանի, Զախորդ օրերը* (72-3):
 99. *Խ. Աբովեան, Աղասիի երգը* (73):
 100. *Ք. Թադևոսեան, Երբ ալեկոծ* (73-4):
 101. *Ա. Իսահակյան, Ալագեազին* (74-5):
 102. *[Րաֆֆի], Քրդուհու երգը, «Կայծեր»* (75):
 103. *[Մ. Տամատեան], Տալուրիկցի կտրիճ* (75-6):
 104. *Ղ. Ալիայեան, Աղբիւր*⁵ - «Պարզիր, աղբիւր, թորքի տղին ջոր տանեմ....» (76):

105. *[Մ.] Պէշիկթաշլեան, Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով....» (76-7):
 106. *Մ. Նալբանդեան, Ազատութիւն* - «Ազատ Աստուածն այն օրից....» (77-9):
 107. *Զիւանի, Պաղ աղբիւրի մօտ* (79):
 108. *Լորիկ* - «Գացի արտեր, բունի լոր....» (79-80):
 109. *Համեստ աղջիկ* (80):
 110. *[Մ.] Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք* (80-1):
 111. *Ս. Ծախազիզեան, Երագ* - «Ես լսեցի մի անող ձայն....» (81):
 112. *Կոռեցէ՛ք, տղե՛րք* (82):
 113. *Գամառ - Քաթիպա, Օրօրոցի երգ* - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին....» (82-3):
 114. *[Գ.] Դոդոնեան, Երգ պանդուխտ պատանեկի* (83-4):
 115. *Մ. Ալիբեկեան, Սիհանայ քաջեր* (84-5):
 116. *Զանգիւլում*⁶ (85-6):

Ազգային երգեր.

117. *[Յ.] Սըվաճեան, Առաջին տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (87):
 118. *[Խ.] Նար Պէլ, Հա՛յ ասրիներ* (88):
 119. *Մարշ գէյթունցու* (88-9):
 120. *Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուները* (89):
 121. *Րաֆֆի, Ծովակի եզերքին* (90):
 122. *Պանդուխտ առ կրունկ* - «Կոռ՛նկ, ուսո՛ր կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (90-1):
 123. *[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա* - «Երբոր բացուին դռներն լուսոյ....», *[Ֆրանս-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան]* (91-2):
 124. *[Հ. Ղ. վ. Ալիշան], Յառաջ* - «Բա՛ւմ. փորտսան բարձուս բոմբիւնք....» (92):
 125. *[Ս. Հ. Ֆելէկեան], Իդձ պանդուխտ* - «Թէ թե ունէի, ո՛հ, կը թոշէի....» (92-3):
 126. *[Հ. Ղ. վ.] Ալիշան, Պարզ Աւարայրի* (93):
 127. *Առ գեպիտուն* (93-4):
 128. *Գամառ - Քաթիպա, Վարդան Մամիկոնեանի երգը* (94):
 129. *Գ[ամառ] - Ք[աթիպա], Վերջաբան* (95):
 130. *Ննջեա՛, Վարդան* (95-6):
 131. *Պանդուխտի երգ* - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ....» (96):
 132. *Ս. Սափարեան, Պարզ գիշեր* (96-7):
 133. *[Զիւանի], Հարաւի մրմունջը* (97):
 134. *Գարուն* - «Գարուն, կանաչ եւ ծաղիկներ....» (98):
 135. *Զէյթունցոց մարշը* (98-9):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Րաֆֆի, Եժ, Հտ. 1, էջ 183:

⁵ Նրա «Հայ աղջիկն ազբերն (Տաճկաստանում)» վերնագրով ոտանավորի փոփոխված եւ թերի տարբերակն է: (Հմմ. նրա ԱՀ, էջ 14):

⁶ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

- 136. Ելէ՛ք, հայկազունք (99):
- 137. Երգ ցաւագին (99–100):
- 138. Թո՛ղ չերգէ ըլբով (100):
- 139. Գամառ - Քաթիպա, Վաննցոց չունուազը (100–1):
- 140. [Ֆր. Բեռա], Մինչդեռ յուսով, [Ֆրանս.-ից փոխ. Մ. Պէշիկթաշեան] (101–2):
- 141. Յ. Մ. Վանանդեցի, Առ Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր...» (102):
- 142. [Մ. Փորթուգալեան], Նպաստակիս հասնի՞մ միայն (103):
- 143. Նպաստակիս գէթ մի մասը (103–4):
- 144. Գամառ - Քաթիպա, Նոր տարի - «Երնէ՛կ, թէ այս Նոր տարին...» (104):
- 145. Մ. Նալբանդեան, Իտալացի աղջկայ երգը (105):
- 146. Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փըչէ քամին պաղ- պաղ, երեսիս...» (105–6):
- 147. Ս. Ծախազիզեան, Ազնի ընկեր (106–7):
- 148. [Խ.] Նար Պէշ, Հա՛յ մեռնինք (107):
- 149. Օրհներգութիւն ազգային¹ (108):

Յանկ (109–112):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1524: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4962:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջ 87):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1912, հմր 248՝ 7/ԺԱ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վան. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

217. ՍՈՒԽԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Ազգային լիակատար երգարան, Հրատ. Գրիգոր աւ. քհնյ. Գրիգորեանց, 10-րդ տպագր., Բագու, Էլէկտրաչարժ տպ. «Բագու» լրագրի, 1912, 343 էջ, 8⁰:

Բ. անվնթ.¹ Соловей Армении Армении: Полный песенник.- 10-е изд. протоиерим Гр. Григорианца.- Баку: Электронпечатня газеты “Баку”.

Տիտղոսատի նկարագրողումը՝ Վարդգես Սուրենյանցի:

Բվնր.² Գրիգոր աւ. քհնյ. Գրիգորեանց, Իմ նպաստը, Բագու, 1912 թ. (5–6):

Ա. (7): ԺԱ. (8): Է. (9–10): ԼԹ. (10–1): Բ. (12–3):

¹ Երգի տակ զբոված է Թաղիանոսեան ստորագրութիւնը: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

² Տե՛ս հմր 184 նկարագրութիւնը:

Ս. Մալխասեանց, Բեւեռային ասող (Գրիգոր Արծրունու³ անմահ յիշատակին) (13–6):

ԼԵ. (16–7):

Յովհաննէս Թումանեան, Գութանի երգը (17–8):

[Պայծառէ], Դիւբէիտ - «Անխղճօրէն մեզ դատում են...» (18–9):

ԼԲ. (19–20): Ե. (20):

ԻԲ. Ս. Ե. Փ. (20–1):

ԺԷ. (21–2):

ԽԲ. (Նուէր Յովհաննէս Պատկանեանին) (22–3):

ԽԵ. (23):

Դ. Պարերգ («Արեւամանուկից») (24–5):

Սահակ վ. Ամատունի, «Առատ ցորեն ու գարի...» (25–7):

Պար նաւաստեաց (27–8):

Առաքել Բեչարայով, Հոգեւոր մոխամմազ (28–31):

Գ. աւ. քհնյ. Գրիգորեանց, Մաղթանք Ռուսիայի կայսր Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչի եւ նրա օգոստոսիստ ընտանեաց հրաշայի ազատութեան յիշատակին (17/Ժ 1888 թ.)⁴ (32):

[Սայեաթ - Նովա], «Արի՛ համով դո՛ւրող արա, խա՛լիսի նոքար Սա՛յեաթ - Նովա...» (33–4):

ԾԴ. (34–5):

Ալ. Ծատուրեան, Հայ հեղինակի աղօթքը (35):

Ղ. Աղայեանց, Հնձորներ (մանկական խաղ) (35–6):

Գ. (36–7): ԺԶ. (37–8): ԽԴ. (38):

ԽԷ. **Ի Աշան որդիական սիրոյ Գ. քահանայի Պատկանեան** (38–40):

ԺԸ. (40):

Ղ. Աղայեանց, Մանկական թորովանք (40–1):

Մ. Ե. Մ.,⁵ Առ Ատրիկ Մէզպուրեան (42–4):

Ը. (44):

[Իւան], Երգ տէրունական (44–5):

Թ. (45–6):

[Աստուածատուր Հենեցի⁶], Տաղ Ծննդեան - «Այսօր տօն է ծննդեան, ստեղծու...» (46):

Եղիշէ վրժ. Մեծատունեան, «Անի քաղաք նստեր կուլայ» երգոյն դէմը⁷ (47–8):

³ «Մշակ» լրագրի հրատարակիչ - խմբագիր, հրատարակագիր Գրիգոր Արծրունու գործունեութեան մասին է (էջատակ):

⁴ Քր. Կարա - Մուրզայի ձայնագրութեամբ՝ «Մաղթանքի» առաջին կատարման մասին է (հատված՝ «Донская печла»-ի 1891 թ. հմր 13-ում զետեղված հոդվածից): Բնութագրվել է Կարա - Մուրզայի խմբավարական գործունեությունը (էջատակ):

⁵ Հեղինակի՝ Մ. եպս. Մուրադյանցի հոգեւոր եւ գրական գործունեության մասին է՝ աշխատությունների եւ ծածկանունների թվարկումով հանդերձ (էջատակ):

⁶ Տաղը վերագրվել է Մովսես Քերթոզին: Տե՛ս 209-րդ էջի հմր 3 ծանոթագրությունը:

⁷ Հեղինակի ծանոթագրությունում բացահայտվել է երգի հորինման շարժառիթը (էջատակ):

Յակովբ քննչ. Մխիթարեանց, Ողբերգութիւն ի տասան
Եղիսարէթի Տիգրանեանց¹ (49–51):

ԾԹ. (51–2): Կ. (52): ԿԱ. (52–3):

Ա. Ծատուրեան, Ալիշանի մահը² (53):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց շուուազը (54–5):

Թորգոմ եպս. (Սեպաստիոյ), Ողերձ առ Վենափառ եւ պա-
տուական Հայրապետն հայոց Տ. Տ. Մատթէոս Բ. Իզմիր-
լեան³ (55–7):

ԿՐ. (57–8):

Գամառ - Քաթիպա, Տաճկահայերի օրհաս (58–9):

ԿԶ. (59–63):

Արամ Զարդգ, Գարուն - «Գարունն եկաւ, ցանեց սերմեր...»
(63–4):

ՀԶ. (64–5):

Հորիկ - «Գացի արտեր, բոնի լոր...» (65–6):

Յարութիւն Թումանեանց, «Գեղեցկոյնի՛, բառ եմ ոգում...» (66):

Գ. աւ. քննչ. Գրիգորեանց, Գրեւք - կարդանք (աշխատա-
ւէր աշակերտը)⁴ (67–8):

Յ. Յովհաննիսեան, «Դարեր եկան, դարեր անցան, Էջմիա-
ծին...» (69):

Յարութիւն Թումանեան, Ղազարոս Աղայեանցին (Յոբե-
լեանի առթիւ)⁵ (70–1):

ԶԳ. (72):

օր. Վիրգին Եղիազարեանց, Սիրելիս (72–3):

ԶԴ.⁶ (73–4):

Եղիշէ եպս. Դորեան, Ետեւէս եկոյր (74–5):

ԶԵ. (76): ԶԶ. (76–7):

Զիւսանի, «Երբ որ լինի գարնանամտ, նոր գարուն...» (77):

Քրիստափոր Թաղէտեանց, «Երբ ալ եկո՞ծ ծովի վրայ...» (78):

Յարութիւն Թումանեան, Դու չես մտել (Գարրիէլ Սունդուկ-
եանցի յիշատակի)⁷ (78–9):

Գամառ - Քաթիպա, Երգ (Նուէր Փիլիպպոս Վարդանեանին)
(79–81):

Մ. Ե. Մ., Ընդհանրական նոր տարոյ առ Գրիգոր մանուկ
Ա. Գաւանդեան (80–2):

Յարութիւն Պետրոսեան, Գէորգեան ճեմարանի երեսունեւ-
որոր տարեդարձի առթիւ⁸ (82–3):

Արտաշէս Ղարիբեանց, Հայ աշուղին. Նուէր Աւետիս Ահա-
րոնեանցին (83–4):

ՂԲ. (84–5):

Ա. Տորիկեան, Սահակ - Մեսրոպ⁹ (85–6):

[Մակար եպս. Բարխուդարեանց¹⁰], Երգ ամուսնութեան
(87–8):

Յ. Յ. Զազըրեան, Երգ գէյթոնցոց (88–9):

ՃԼ. (Նուէր Խաչատուր Աբովեանի անմահ յիշատակին)
(89–90):

Պետրոս Մոճուեան, Աղբիւր - «Էս աշխարհի, խեղճ աշխար-
հի...» (91):

Յակոբ Յակոբեան, Ես ա՛յն եմ սիրում (91):

[Միսկին Բորջի], Մոխամմազ Սուրբ Էջմիածնի (92–3):

Աւ. Իսահակեան, «Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք, ինչքա՛ն սիրում
ես...» (94–5):

Տարագիրն (95):

Եղիշէ եպս. Դորեան, Խաչը (96):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Իդէ սանդուխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը
թոշէի...» (97–8):

Սիմէօն Սափարեանց, Վերջին ուխտս (98–9):

ՃԺԵ. (99–100):

ՃԺ. Սահակ վ. Ամատունի (100–2):

Ալ. Ծատուրեան, Զինուորի երգ - «Թըրոհի՛ր, իմ Աժոյգ,
սըլացի՛ր շուտով...» (103):

Գ. վ. Սրտանձտեան, Գողթնի քնարք (103–6):

ՃԺԶ. (105–7):

Ալ. Ծատուրեան, Աքտրախանի երգը (Իղանդական մեղե-
դի) (107–8):

ՃԺԹ. (108): ՃԺԳ. (108–9): ՃԻԳ. (109–10): ՃԼ. (110–1):

¹ Հրատարակիչն իրազեկելով, որ ալեքսանդրապոլցի Հակոբ քհն. Մխիթարյանցը «զարգացած աշակերտներն է տուել Հայ Հասարակութեանը» վերջինիս ոտանավորներն ու արձակ գործերը հրատարակված տեսնելու ցանկութեան է հայտնել (էջատակ):

² Հ. Ղ. վ. Ալիշանի գրական եւ հայագիտական գործունեութեան մասին է (էջատակ):

³ Երջանկահեղատակ Մատթեոս Բ Իզմիրլեան կաթողիկոսի ընտրութեան, օժան եւ ի Տեր Հանգչելու մասին է: Ուղերձի հեղինակը՝ կաթողիկոսի կողմից ձեռնադրված եպիսկոպոսներից մեկը, դա մատուցել է Վեհափառին՝ Ս. Էջմիածնից իր մեկնելու օրը (էջատակ):

⁴ Հրատարակիչն իր թարգմանութեամբ լույս տեսած «Աստուած բնութեան մէջ» գրքուկի նպատակն է համարել աշակերտներին մղել ընթացասիրութեան. «...բնութեան կոյս հրաշալիքների միջոցով սերտ գաղափար կազմել տալ Աստուծոյ գոյութեան մասին»: Մեջբերումներ կան իր թարգմանութեան մասին եղած դրվատական կարծիքներից («Бакинец», 1908, հմբ 15 եւ «Հոգի», 1908, հմբ 9): Իրազեկվել է, որ այդ գրքուկը թույլատրվում է բոլոր գաղտնական գրադարաններում (էջատակ):

⁵ Ղ. Աղայանի գրական-մանկավարժական գործունեության մասին է (էջատակ):

⁶ Երգի խոսքը վերագրվել է Ռ. Պատկանյանին: Տե՛ս 140-րդ էջի հմբ 14 ծանոթագրությունը:

⁷ Գնահատանքի խոսք է Հայ բեմի գրականության «պապ» Գ. Սունդուկյանի հիշատակին (էջատակ):

⁸ Գեւորգյան ճեմարանի գործունեության, նրա հիմնադիր Գեորգ Դ կաթողիկոսի ազգօգուտ մշակութային ձեռնարկումների մասին է (էջատակ):

⁹ Իրազեկվել է, որ Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գեորգ Ե-ի որոշմամբ եւ օրհնութեամբ, Հայոց տառերի գյուտի 1500-ամյա եւ Հայ տպագրության 400-ամյա հոբելյանների տոնակատարության շրջանակներում (1912/ժ – 1913/ժ), գաղտնական ֆոնդ է կազմվելու՝ ի հավերժացումն Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի անունների (էջատակ):

¹⁰ Թվարկված են հեղինակի ծածկանունները եւ աշխատություններից մի քանիսի անվանումները (էջատակ):

[Պայծառէ], Պարտէզ - «Իբրև Արաքս եւ հոսում եմ...» (111-2):
 ԺԱ. (112-3): ԺԸ. (113): ԺԻԵ. (114-6):
 Միքայէլ Նալբանդեանց, Վազող շրին (116-7):
 ԺԻԷ. (118-9): ԺԼԲ. (120):
 Ծուշանիկ Կորդիմեան, Փարուսանյի գիշերներից (120-1):
 ԺԼԸ.¹ (122-3): ԺԼԷ. (124-5):
 ԺԽ. «Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին» (125):
 Յ. Յովհաննիսեան, Հաստիկ (125-6):
 Լուսնակն անուշ (126-7):
 ԺԽԳ. (127-8): ԺԽԴ. (128):
 Թոմաս Մորից, Խաղաղութիւն ձեզ, ազատ թրգմ. Ալ. Ծատուրեան (128-9):
 Լ. Դանիէլեան, Մտքի «Մշակ»-ի² (129-30):
 ԺԽԶ. (130-2): ԺԽԸ.³ (132-4):
 Յարութիւն Թումանեանց, Մայրական կաթը (134):
 ԺԾ.⁴ (135-6):
 Կ. Տէր - Աստուածատուրեան, Խոստովանութիւն (136-8):
 ԺԾԶ. (138):
 Ալ. Ծատուրեան, Կէս գիշեր (139-40):
 Նէեմիա (Մ. Ե. Մ.), Զայն (140-4):
 Գամառ - Քաթիպա, Իմ կտակը - «Կեանքիս մէջ մի հատ սին փառք ունեցայ...»⁵ (145):
 ԺՂԶ. (146): ԺՀԶ. (147-8): ԺԿԹ.⁶ (148-9): ԺԶԸ. (149-51):
 ԺՂԴ. (151-3): ԺՀ. (153):
 Յ. Յովհաննիսեան, Պերճ Պռօշեանի⁷ (154-5):
 ԺՀԷ. (155-6):
 [Պ. Ժ. Բերանժէ], Վայր ընկնող աստղեր, [ռուս.-ից փոխ.] Կոմս Էմմանուէլ (Մ. Նալբանդեանց) (156-9):
 ԺԶԷ. (159-60): ԺԿԵ. (160):
 Ալ. Ծատուրեան, Զմրան երգ (161):

¹ Իրագեկվել է, որ ոտանավորի հեղինակ Հովհաննես Քուչուրեկյանցը՝ «Հյուսիսափայլի» գլխավոր աշխատակիցներից մեկը, տարբեր ծածկանուններով թղթակցել է «բոլոր պարբերականներին» (էջատակ):
² Հրատարակիչը՝ Իրագեկվելով «Մշակ» լրագրի 40-ամյա հոբելյանը տոնելու մասին (26/6 1912), արտատպել է իր հղած հեռագրի բնագիրը (էջատակ):
³ Զետեղված է 13 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Հրատարակիչը ցավ է հայտնել, որ ազգային գործիչ, մանկավարժ եւ բանաստեղծ, հանգուցյալ Գ. Դոզորյանցի շիրիմը հուշարձան չունի (էջատակ):
⁵ Գամառ - Քաթիպայի իղձը՝ Ս. Էջմիածնում թաղվելը չէր բարձր ծելու առիթով, մեղքերված են հեղինակի՝ Էջմիածնի դերն արժեքավորող խոսքերը, որ ասվել են բանավոր զբոսիցի ժամանակ (էջատակ):
⁶ 40-ամյա մանկավարժական գործունեությունը ծավալած, 1912 թ. կյանքից հեռացած Ս. Գյուլգալյանցի մասին է (էջատակ):
⁷ Պ. Պռոշյանի գրական-մանկավարժական գործունեությունը մասին է (էջատակ):

[Կարին], Հայրենական պատգամաուրը⁸ (162-3):
 ԺՂԵ. (163-4): ԺՂ. (164-5): ԺՂԳ. (166): ԺՂԲ. (166-7):
 ԺՀԹ. (167-8): ԺՂԱ. (168-70):
 Գէորգ Բարխուդարեանց, Աբգար Յ. Յովհաննիսեանի յիշատակի⁹ (170-1):
 Եղիշէ վրժ. Մեծատունեանց, Հայրենասէր օրհորդի մը հառաչանքը, «Մամավարը պատուական է» երգի եղ. (171-3):
 Գէորգ Դողդիսեանց, Նուէր Գրիգոր Արծրունու անմահ յիշատակին (173-4):
 Մ. (174-5):
 Ժողովրդական երգ - «Ժամի պատը տաշած ա...»¹⁰ (175):
 ԺՂԸ. Ծարժում հայրենեաց Կարնոյ (175-6):
 [Զիւանի], Զայտոր օրերը¹¹ (176-7):
 ՄԱ. (178-9): ՄԻԳ. (180):
 Աղէքսանդր Արարատեանց, Մարմնամարզական խաղ (մանկական) (180-1):
 ՄԸ. (182-4): ՄԻԵ. (184-5):
 [Ա. Իսահակեան], Արագին (185-6):
 ՄԻԱ. (186-7):
 Սմբատ Ծախազիզ, Զոհեր¹² (187-9):
 [Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացելս բարեւա, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [խալ.-ից] թրգմ. Մ. Պէշիկթաշեան (189):
 ՄԻԸ. (189-90):
 ՄԻԷ. Քայրերգ Վարդան զօրավարի (190):
 ՄԴ. (190-1):
 Յ. Յովհաննիսեան, Գարուն - «Մի նոր, հրաշալի կեանքով շունչ ստած...» (191-2):
 ՄԹ. (192-3): ՄԻ. (193-4):
 Միքայէլ Նալբանդեանց (Կոմս Էմմանուէլ), Մանկութեան օրեր (194-5):
 Մովսէս Զօհրաբեանց, Ղարաբաղցից գիւղում-հայր (195-6):
 [Կիկոյն] ի Գասըմ-բաշա (196-7):
 [Մ. Թաղիսեանց], Արամ - երգ (197-8):
 ՄԺԶ. (Նուէր Գէորգ Քանանեանի) (198-201):
 [Մ. Եպս. Բարխուդարեանց], Երգ շինական խնձորից (202-5):

⁸ Իրագեկվել է հեղինակի տպագրված գրքի մասին (էջատակ):
⁹ «Փորձ»-ի, «Արձագանք»-ի, «Armenische Bibliothek»-ի խմբագիր, «պերճախոս» հրատարակագիր Աբգար Հովհաննիսյանի հիշատակին նվիրված գրվածքներ խոսքեր են (էջատակ):
¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Իրագեկվել է, որ աշուղ Զիվանին՝ «գրելով եւ երգելով, 50 երկար ու ձիգ տարիներ ե՛լ կեանք ե՛լ հրճուանք ներշնչելով իւր հարիւրավոր եւ հազարավոր ունկնդիրներին մէջ», տպագրված գրքերից գատ, թողել է անտիպ գրվածքներ (էջատակ):
¹² Բանաստեղծ, մանկավարժ Ս. Ծախազիզի գրական-մանկավարժական գործունեության 30-ամյա հոբելյանը Մոսկվայում 1892-ին մեծ շուքով տոնելու մասին է (էջատակ):

Խաչատուր Բաբայեանց, ուսուցիչ, Հ. Ղ. Ալիշանի յիշատակին (206–7):

«Մեր դռանը խնկի ծառ...»¹ (207):

Յովհ. Թումանեան, Խորհրոստ (208–9):

Կորիճ սասունցիք (209–10):

ՄԻԹ. Գարուն (210–1):

Լուսնթագ, «Փա՛ռք ի բարձունս» (211):

ՄԼ. (213):

ՄԼԳ. Պարերգություն (213–5):

Տիրայր վրդ., «2Է՛ աստ, այլ յարեալ» (215–6):

[Ա. Ն. Պետչեկե], Յառա՛ջ - «Յառա՛ջ, սիրելիք, անվախ, անկասկած...», (նմանութիւն), [ռուս.-ից թրգմ.] Գր. Խալաթեանց (216–7):

Թըպըլդի, Իմ «Տէր Ողորմեաս» (217–9):

Հր. Ֆալեան, Նրա՛նց (219–20):

ՄԼԸ. (220–2):

«Ո՛վ Հայոց Աստուած...» (222):

ՄԾԶ. (223–4): ՄԾԸ. (224–5): ՄԿ. (225–7): ՄԾԵ. (227–8):

ՄԿԱ. (228):

Արամ Զարրգ, Ժողովուրդների երգը (228–9):

ՄԿԳ. (229–30):

Խաչատուր Գ. Արաբաջեանց, Նուէր «Հայաստանի Սոխակ»-ին (231):

Հ. Ղ. Ալիշանեան, Հայ հանճար (231–4):

ՄԾԱ. (234):

Լեօնիդ, Ողջոյն «Աղբիր»-ին (25-ամեայ յօրելեանի առթիւ)² (235):

Յովհաննէս Քուչուրեզեանց, Ազգային մաթթանք (236–7):

ՄԾԲ. (237–8):

[Խայեաթ], Սոխակին (Ղոշմա՛) (238–9):

Ալ. Ծատուրեան, Սոխակին (239–40):

«Ո՛վ հայոց քաջեր...» (240):

ՄԿԲ. (240–1): ՄԾԹ. (241):

Ղազարոս քննչ. Յովսէփեանց, Ալեքսանդր Մանթաշեանի դագաղի առաջ⁴ (242–3):

Ալ. Ծատուրեան, Հանգուցեալ Գամառ - Քաթիպայի յիշատակին (243–4):

ՄԿԸ. (244–6): ՄԿԳ. (246–7):

[Զարկեար], Օրորոցի երգ - «Պիլսիսիւն գարթնել է վարդին ծոցումն...» (247–8):

Արամ Զարրգ, Գարնան երգեր (249–50):

[Բեշիշ - Օղլի], Մոխամմազ - «Հայաստանի Սոխակ»-ի վերայ⁵ (250–1):

Ալ. Ծատուրեան, Երգ - «Սիրուն գարուն, կանա՛ջ գարուն...» (251–2):

Կարապետ Տէր - Զաքարեանց, «Հայաստանի Սոխակ»-ին նուէր⁶ (252–3):

[Իւան], Ղաֆիա տէրունական կամ վարսաղ (253–4):

Ս. Փիղոյեանց, Ողջ լե՛ր, Սոխակ Հայաստանի, Ալամդարեանի «Այգանայ ահա» երգի եղ. (254–5):

Ի գերեզման Քրիստոսի (255–6):

[Խօսք]՝ Յովհ. Կոստանեան, եղ.՝ երաժշտագետ Ա. Մայլեւան, Մամիկոնեան վարդան (256–7):

ՄԶ. [Գ.] - «Ո՛ր կը դիմէ գոարթադէմ աագակ...»⁷ (257–8):

[Իւան], «Վա՛յ մեղատրիս, որ տանին ատեան ինձ...» (258–9):

ՄՀԸ. Կորիճի երգը (259):

ՄՀԶ. (259–60): ՄՀԹ. (260–1): ՄԶԳ. (262–3):

ՄԶԱ. Սահակ վ. Ամասունի (263–4):

ՄՂ⁸. (264–5):

Ս. Հախումեան, Հինգերորդ դարում (265–6):

ՄԶԷ. (267–9):

Մ. Ե. Մ., Առ փոքրիկն Օռշանիկ Պ. Փափագեան (260–70):

ՄԶԳ. (271–2): ՄԶԵ. (272–3): ՄՂԲ. (273–6):

Երկիր Հայկայ (276):

Գեօթէից, Դաշտի վարդը, [թրգմ.] Յ. Յովհաննիսեան (277):

Յակովբ. քննչ. Մխիթարեանց, Առ սիրելին խոովեալ (277–9):

Ազգային օրհներգ (279):

Օռշանիկ Կուրդիսեան, Բլբուլին (279–80):

Զարեհ, Տարեմտին (280):

Ժ. (280–1):

Յ. Պետրոսեան, Հայոց Հայրիկը⁹ (281–3):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² «Աղբիր» մանկական եւ «Տարագ» պատկերազարդ ամսագրերի խմբագիր-հրատարակիչ Տ. Նազարյանի գործունեության եւ «Աղբիր»-ի հրատարակիչի (23/ԺԲ 1908 թ.) տոնելու մասին է (էջատակ):

³ Ալեքսանդրապոլցի աշուղ Խայաթի եւ նրա հրատարակված ժողովածուի մասին է (էջատակ):

⁴ «Ազգի մեծ բարերար եւ բարեսիրտ հերոս» Ալեքսանդր Մանթաշեանի հայանպաստ գործունեության մասին է (էջատակ):

⁵ Քեշիշ - Օղլու՝ ժողովրդական, «չբջիկ - երգիչ» լինելու մասին է (էջատակ):

⁶ Հրատարակիչը մեջբերում է «Սոխակի» առաջին հատորում (1874 թ.) Բաբվի Հայոց Մարդասիրական ընկերությանը ձօնած իր տողերը (էջատակ):

⁷ Գ երգը 1895 թ.-ի հրատարակության մեջ գետեղված է:

⁸ Օրհներգության հեղինակ համարվող Մ. Գ. Թաղխալյանցի կենսագրության՝ «Սոխակի» 5-րդ հատորում լույս տեսած լինելու մասին է (էջատակ):

⁹ Խրեմյան Հայրիկի ավանդն է հայ ազգին՝ «կրոնը սիրել, եկեղեցին սիրել, հայրենիքը սիրել»: Բերված է նրա տապանագրի արձանագրությունը՝ «Կաթուղիկոս Ամենայն Հայոց Մկրտիչ Ա

Ա. Լազարեան, Գարուն - «Ահա՛ քոյսեր, ահա՛ ծառեր...», «Ծագեա հեղիկ» երգի եղ. (283):

Խ. Բաղդասարեան, Իմ նուէրը և. Գրիգոր աւ. քննչ. Գրիգորեանցին (նրա ուսուցչական 35-ամեա յօբելեանի առթիւ)¹ (284-9):

Խաչատուր Արովեան, Նազուհի սուգը (290-1):

Հ.Չ. (291):

Գր. Հ. Գալուստեան, Զատիկ - «Ձէ՛ սաս Դո՛ք, իղաքերք, ինչո՞ք ցօղովը այգում...» (292-3):

Զիւանի, Ամրաֆի - «Դու այն երկրէն մի՛ հեռանար, հա՛յի ճուտ...» (293):

Յովհ. Կոստանեան, Իմ վաթանը (294):

Ս. Ծափազիզեան, Հայաստան եւ նորա որդիքը (294-5):

Մ. Ենգիբարեան, Իմ նուէրը (նուէր Յ. Յովհաննիսեանին)² (295-6):

Յովհ. Կոստանեան, Զանգի (297):
«Զինուած, պատրաստուած Զէյթունի քաջեր...» (297-8):

Սիմէօն Սափարեանց, «Թող կործանուին դէպի դժոխք...» (298-9):

[Ծերամ], Զէյթունի քայլերգ - «Խնդացէ՛ք, վե՛հ բնութեան գարդեր...» (300):

Զատիկն եկաւ (երգ վանեցոց) (300-2):

Յակոբ Ալթոմեան, Համբարձման տօնը (302-3):

Հայ Գուսան, Հայրուհի երգերից - «Հազա՛ր քարով, հպարտ սարե՛ր...» (303):

[Ղուկիանու Կարնեցի], Սորք Կոյս Մարիամին (դիւպէիս)³ (304):

Ղազարոս քննչ. Յովսէփեանց, Պետրոս Սիմէօնեանցի յիշատակին (304-6):

Ծուշանիկ Կուրդինեան, Ես ու նա... (306):

Մ. Պէշիկթաշեան, Ողբերգ - «Ծաղ մարգարտեաց եւ զեփիտիկ...» (306-7):

Ս. Մալխասեանց, Օրհներգ Ներսիսեան դպրոցի⁴ (307-8):

Ծուշանիկ Կուրդինեան, Մի հոգեհանգիստ (308):

Ժողովրդական - «Զոր ա գալի լափ տալէն...»⁵ (309):
ՄԿԹ. (309-10):

Ա. Ահարոնեան, Օրորոցի երգ (Կովկասեան հայերի արիւնտ օրերից) (310-1):

Ալ. Ծատուրեան, Հայ հեղինակի քէֆը (գրչի հանաք) Նուէր Յովհ. Թումանեանին (312):

Յովսէփ վ. Փինաչեանց, Օրորք հայրենասէր հայկումն, «Քուս եղիք, պալաս...» երգի եղ. (313-4):

Աւ. Իսահակեան, Մահը (314-5):

Յակ. Աղաբաբ, Ծննդեան աւետիս (ժողովրդականից) (315):
ՅԴ. (315-8):

Վահան աւ. քննչ. Տէր - Յովհաննիսեանց, Ողջախո՛ս «Սոխակ Հայաստանի»⁶ (318-9):

Ս. Ծափազիզեանց, Հինգերորդ դարի հայոց կանայքը⁷ (320-1):

ՄՂԸ. (321):

Արշակ Կայծունի, Տառիս պատմածքը (321-4):

Սահակ Վ. Ամասունի, Գաղթական հայոց վիշտը, «Խանասորայ դաշտի կուխ» երգի եղ. (324-6):

Յ. Լուկիաս, Քոյր եւ եղբայր (326-7):

ՅԱ. (327-8):

Գ. Ասողիկ (Մ. Ե. Մ.), Խա՛չ, օգնեա՛ ինձ (Նուէր ծնողասէր մանկանց) (328-33):

«Սոխակ»-ի ցանկը (335-43):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծապատիւ պ. Յովհաննէս Թումանեանին նուէր հրատարակչից» (տե՛ս ՀԹԱԳԵ, հմր 1624), «Բարձր արժանապատիւ և Բարգէն Հայր Սուրբին հրատարակչից 5/VI 1913 թ. Բագու» (ՄՄ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1624: ՀԳՄ, հտ. Բ. 4986:

Խրեմեան Հայրիկ, Վանեցի, նուագող վշտից Հայրենեաց Հայոց» (էջատակ):

¹ Գր. ալ. քննչ. Գրիգորյանցի մանկավարժական 35-ամյա եւ 25-ամյա քահանայական գործունեութեանը նվիրված երեկոյթի (5/Դ 1908 թ.) մասին է: Հրեկոյթի կենսագրականն է՝ արտատպված «Եօկ» թերթից, շնորհավորական ուղերձներ են, այդ թվում Ս. Պետերբուրգից ստացված Գր. Նիկողոսյանի նամակը, որը ներփակում է Գրիգորյանցի հրատարակած երգարանի մասին 1874 թ.-ին Միքայել Միսնասարյանցի արտահայտած դրվատական կարծիքը (էջատակ):

² Հովհ. Հովհաննիսյանի «Բանաստեղծութիւնները» խորագրով գրքի Բաքվի Հայոց կուլտուրական միութեան կողմից հրատարակման մասին է: Հրատարակչի շնորհավորանքն է հրած բանաստեղծին՝ նրա 30-ամյա գրական-մանկավարժական գործունեության կապակցութեամբ (էջատակ):

³ Դորպատի համալսարանավարտ Պետրոս Սիմոնյանցի բնութագրականն է իբրև մանկավարժ՝ Ներսիսյան դպրոցի ուսուցիչ եւ տեսուչ, հրատարակագիր, ազգային եւ հասարակական գործիչ: Իրագեկվել է նրա հրատարակած «ՄՀ» լրագրի 25-ամյա հրեկոյթի մասին (էջատակ):

⁴ 1902 թ.-ին գրված այս օրհներգի բառերը հարմարեցված են Վաղնիսի «Լոհնեղբին» օպերայի հարսանեկան քայլերգին (էջատակ):

⁵ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ: Իրագեկվել է, որ սույն երգարանի մեջ հրատարակված մի քանի ժողովրդական երգերը ստացվել են երաժշտագետ Ա. Մայրիլյանից (էջատակ):

⁶ Արտատպված է «Սոխակ Հայաստանի» երգարաններին նվիրված «Библиография» վերնագրով հոդվածը՝ «Приазовский край» թերթից (1903, հմր 50):

⁷ Հատվածներ են նրա «Լեւոնի վիշտը» երկի 3-րդ գլխից (տողք 125-136, 153-6, 177-80) (տե՛ս նրա ՉԵ, էջք 139-40, 141):

Գրիսկն՝ Ց. Խանգադեան, «Բաքվի ձայն» 1912, հմր 43 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 660): «Մարտ» 1913, հմր 6, էջ 9, Ստո-րագր.՝ Արշամ (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 643):

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջ 93):

Պրորկն՝ «Հոր» 1913, հմր 23՝ 30/Ա, էջ 4, «Նոր ստ. գրքեր»:
«Մշակ» 1913, հմր 23՝ 31/Ա, էջ 4, «նոր ստ. հրատ.-ներ»,
հմր 4: «ՀԱ» 1913, 3/բ/1, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 76:
«Բազմ.» 1913, 7/ա/2, «[Նոր ստ.] գրքեր»: «Գեղ.» 1917,
գ. 6, էջ 287, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

1913

218. ԾԱՂԿԵՓՈՒՆՋ. Ամենատարածված ընտիր եր-գերի ընդարձակ ժողովածու, Հրատ. Խ. Տէր - Յով-հաննիսեանցի, Գրք տպագր. Թիֆլիս, Էլեքտրաչարժ տպ. «Էպոխա», 1913, 256 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Խ. Տէր - Յովհաննիսեանց, **Մի քանի խօսք** (3-4):

Ազգային երգեր.

Ա. Վ. Նալբանդեան, **Փնջիկ** (5):

Բ. Ա. Իսահակեան, **Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք** (5-6):

Գ. Մ. Նալբանդեան, **Իտալացի աղջկայ երգը** (6-8):

Դ. Ս. Ծաֆազիզ, **Ազնի ընկեր** (8-9):

Ե. Գամառ - Քաթիպա, **Արաքսի արտասուցը** (9-11):

Զ. [Մ.] Պեշիկթաշլեան, **Գարուն** - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ ես ինչ-պէ՛ս գով....» (12):

Է. Բաֆֆի, **Ծովակ** (12-3):

Ը. Փափազեան, **Առ Հայաստան** - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Հա-յաստան...» (13-4):

Թ. [Բ.] Պատկանեան, **Ինձ համար չէ՛** (14-5):

Ժ. Գամառ - Քաթիպա, **Թէ իմ ալեւոր...** (15-6):

ԺԱ. [Ղ. Ալիշան], **Երգ Վահանայ** (16-7):

ԺԲ. [Ա. Արարատեան], **Անի քաղաք** (17):

ԺԳ. Ղ. Ալիշան, **Բլբուլն Աւարայրի** (18):

ԺԴ. Ա. Ծատուրեան, **Զինորի երգը** - «Թո՛ղի՛ր, իմ նժոյգ, սրլացի՛ր շտտով....» (18-9):

ԺԵ. [Խ. Գալֆայեան], **Հասա՛, քաջազունք** (16):

ԺԶ. **Զինորի վերջին ուխտը** (20):

ԺԷ. [Ֆր. Բեռա], **Կիլիկիա** - «Երբ որ բացուին դռներն յու-սոյ....», [Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռոսինեան] (20-1):

ԺԸ. Գամառ - Քաթիպա, **Վարդանի երգը** (21-3):

ԺԹ. Մ. Նալբանդեան, **Վահանի պատասխանը** (23-4):

Ի. [Մ.] Պեշիկթաշլեան, **Դու գո՛վ խնդրես...** (24-6):

ԻԱ. [Մ.] Պեշիկթաշլեան, **Թաղումն քաջորդուն [նմանող. Ուօլֆի]** (26):

ԻԲ. Ս. Հ. Ֆելիկեան, **Թէ իմ հայրենեաց** (27-9):

ԻԵ. Գ. եպս. Սրուանձտեանց, **Թէ հայրենեաց** (29):

ԻԴ. Գամառ - Քաթիպա, **Վանեցի գեղջուկի տաղը** (29-30):

ԻԵ. [Գ.] Դողդիսեան, **Երգ պանդխտի** - «Ծիծեռնա՛կ, ծիծեռ-նա՛կ....» (30):

ԻԶ. Գամառ - Քաթիպա, **Օտարմին ինձ ասաց** (31-2):

ԻԷ. Գամառ - Քաթիպա, **Իմ սոխակին** (32-3):

ԻԸ. Տ. Ամիրճանեան, **Պանդխտ վասպուրականցուն** (33-5):

ԻԹ. Գամառ - Քաթիպա, **Առաւօտեան երգ** - «Ա՛յ մարդ, այ-սօր շատ քրնեցար, ննջեցիր....» (35-6):

Լ. [Մ.] Պեշիկթաշլեան, **Եղբայր եմք մեք** (36-7):

ԼԱ. Ա. Ծատուրեան, **Իմ սէրը** (37):

ԼԲ. [Ի. Կոզլով], **Հայրենիք սրբազան, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Քուչուրեկեան]** (38):

ԼԳ. [Խ.] Նար - Բել, **Հա՛յ ասրիներ** (38-9):

ԼԴ. Յ. Մանուէլեան, **Թշուտ հայրենիք** (39-40):

ԼԵ. Գամառ - Քաթիպա, **Մշեցու հեկեկանքը** (40-1):

ԼԶ. Պ. Դուրեան, **Իմ մահը** (41):

ԼԷ. [Յ.] Կարինեան, **Ծուշանիկ** - «Է՛ր նետանաս քո մայրենի աշխարհից....» (42):

ԼԸ. Ս. Փափազեան, **Հայրենեաց սիրով** (42-3):

ԼԹ. Գամառ - Քաթիպա, **Իմ երգը** - «Հեռացել եմ իմ մայրե-նի աշխարհից....» (43):

Խ. Յ. Սըվանեան, **Արի՛ք հայկազունք** (44-6):

ԽԱ. **Զէյթուն անկախ** (46):

ԽԲ. Գամառ - Քաթիպա, **Նոր տարի** - «Երնէ՛կ, թէ այս նոր տարին....» (46-7):

ԽԳ. [Ս. Հ. Ֆելիկեան], **Ողջո՛յն տուէք** (47-8):

ԽԴ. Գամառ - Քաթիպա, **Լըռեց** (48):

ԽԵ. **Զարթի՛ր, սիրտ ի՛մ** (49):

ԽԶ. [Զիւանի], **Առ ազգս** (49-50):

ԽԷ. Ա. Ծատուրեան, **Սիրեցէ՛ք միմեանց** (50):

ԽԸ. Գամառ - Քաթիպա, **Վանեցի կորիճ** (50-1):

ԽԹ. Ս. Սափարեան, **Պարզ գիշեր** (51):

Ծ. [Մ. Զգօնեան], **Տեսէ՛ք, աղանիճ** (51-2):

ԾԱ. **Ազգային օրհներգ**¹ (52-3):

ԾԲ. Մ. Փորթոգալեան, **Վտարանդին** (53):

ԾԳ. Մ. Նալբանդեան, **Մանկութեան օրեր** (53-4):

ԾԴ. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], **Աղքատ կին, [ռուս.-ից փոխ.]**

Մ. Նալբանդեան (54-6):

ԾԵ. Խ. Արովեան, **Աղաստ երգը** (56-7):

¹ Երգի տակ դրված է Թաղիանոսեան ստորագրութիւնը: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

ԾԶ. Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին սպաղ-
սպաղ, երեսիս...» (57):

ԾԷ. [Ա.] Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը
կանչէ...» (57-8):

ԾԸ. Ղ. Աղայեան, Մանկական թղթովանք (59):

ԾԹ. Գամառ - Քաթիպա, Հագար երանի... (59-60):

Կ. [Մ. Ի. Լեւոնտով], Կալանաւորը, [Թրգմ.] Ա. Ծաւո-
րեան (60):

ԿԱ. 2. Փ., Բանտում (61-2):

ԿԲ. [Գ.] Դոդոյեան, Տաքսանագիր - «Տարածամ դրինք սեւ
հողի տակ...» (62):

ԿԳ. [Զ. Գ. Բայրոն], Հերոսին - «Հերո՛ս, դո սնցար քո
կեանքի ողին...», [Թրգմ.] Ա. Ծաւորեան (62-3):

ԿԴ. Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թոքը (63-4):

ԿԵ. Զիւանի, Քոյրերիս մէջ (64-5):

ԿԶ. [Կ. Ա. Բոզի], Երգ մարտի - «Մնացե՛ս բարեւ, սէ՛ր,
իմ, սէ՛ր...», [խոսակցութիւն Թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (65):

ԿԷ. Գամառ - Քաթիպա, Ղարիպ Մշեցի (65-6):

ԿԸ. Օտար երկիր (66-7):

ԿԹ. Տարագիրն (67):

Հ. Ա. Ծաւորեան, Ա՛յ սեւ ամպեր (68):

ՀԱ. Նահապետ Քոչակ, Մայրն անիծեց¹ (68-70):

ՀԲ. Ա. Իսահակեան, Մայրիկիս (70):

ՀԳ. Ս. Ծախազիզ, Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (71):

ՀԴ. Ա. Ծաւորեան, Մեղա՛յ քեզ, Աստուած (71-2):

ՀԵ. Գամառ - Քաթիպա, Հայոց գինի - «Բաժակներ առ-
նունք, եղբա՛րք...» (72-3):

ՀԶ. [Բ.] Պատկանեան, Կենաց բաժակ - «Եղբա՛րք, մի շուրջ
ժողովեցէ՛ք...» (73-4):

ՀԷ. Արքեպոսի կտակը - «Ընկերք, մաշտելով պօղազարս-
յից...», [փոխ. Կ. Տէր - Դատրեանց] (74-5):

ՀԸ. Գամառ - Քաթիպա, Վերջին գարուն (75-6):

ՀԹ. Ա. Իսահակեան, Գարուն - «Է՛յ, կանաչ ախպէր, դոն
բարո՛ւկ եկար...» (76-7):

Ձ. Պ. Դուրեան, Տրտմեջք (77-8):

ՁԱ. Սո. Նազարեան, Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու,
մայրենի բարբառ...» (78):

ՁԲ. Յ. Յովհաննիսեան, Ահա քեզ ձեռս (79):

ՁԳ. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], Վայր ընկնող աստղեր, [Խուս-ից
փոխ.] Մ. Նալբանդեան (79-81):

ՁԴ. [Մ. Մնակեան], Խրախոյս - «Հերիք, որդեա՛կք, այսբան
տարուայ տառապանք...» (82):

ՁԵ. [Յովհ. Քոչարեանց], Բաժնի մահը (82-3):

ՁԶ. Լ. Մանուէլեան, Այժմ ի՞նչ անենք (83-4):

ՁԷ. Քայլ ենք (84):

ՁԸ. Ա. Իսահակեան, Հովերն առան (84-5):

¹ Տե՛ս ՍԵՆՔԵ, էջ 131-3:

ՁԹ. Ա. Ծաւորեան, Ո՛րք ես, հայ բլրով (85-6):

Ղ. Գոթեան (86-7):

ՂԱ. Ա. Ծաւորեան, Երգ - «Ա՛խ, թէ երկինք գէթ մի վայր-
կեան...» (87-8):

ՂԲ. Ա. Իսահակեան, Ընկերներիս (88):

Օրորներ.

ՂԳ. Գ[ամառ] - Քաթիպա, Օրորոցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սո-
խակ, թո՛ղ պարտէ՛զ, մերին...» (89):

ՂԴ. [Զարկեար], Բիւրիւն գարթնէլ է (89-90):

ՂԵ. Ա. Ահարոնեան, Նազէի օրորը (90-1):

ՂԶ. Գ[ամառ] - Քաթիպա, Քո՛ն էլ իր, սպաս... (91-2):

ՂԷ. Տ. Ամիրճանեան, Պանդխտի մոր օրոր (92-3):

ՂԸ. Գ[ամառ] - Քաթիպա, Վանեցի մոր երգը (93):

ՂԹ. [Յ. Մալեզեան²], Օրոր - «Անուշ քրնակն աչերն ստեր...»
(94-5):

Ճ. Ննջեա՛, որդիս (95-6):

ՃԱ. [Զիւանի], Դեռ գիշեր է (96-7):

ՃԲ. Կ. Կ. Մ[ելիք] - Ծախազարեան, Մանկիկ օրորը (97-8):

Մանկական երգեր.

ՃԳ. Ա. Գրիգորեանց, Գարուն - «Ահա եկաւ մեր գա-
րուն...» (99):

ՃԴ. Գ[ամառ] - Քաթիպա, Վարժատուն (100):

ՃԵ. [Ռ. Պատկանեան], Մեղու (100):

ՃԶ. Ս. Սահլարեան, Որքի երգը (101):

ՃԷ. [Ղ. Աղայեան], Կորած հորթը (101-2):

ՃԸ. Գ[ամառ] - Քաթիպա, Աշուն - «Աշուն եկաւ, թափուցաւ
սաղարթ...» (102):

ՃԹ. Գ[ամառ] - Քաթիպա, Երկու քոյր (102-4):

ՃԺ. [Ս. ³] Ծախազիզ, Որսխոյթի՛ն քեզ (104):

ՃԺԱ. Նապաստակ - «Մի՛ վազեր այդչափ արագ...» (105):

ՃԺԲ. Թիթեռ եւ մանուկ (105):

ՃԺԳ. Կարդալ - գրել (106):

ՃԺԴ. Արագիլ (106):

ՃԺԵ. Բաժնի, Հասօի երգը (107):

ՃԺԶ. Աղուէսի երգը (107):

ՃԺԷ. Փայլուն արեւն (108):

ՃԺԸ. Յ. Յովհաննիսեան, Գիւղի ծամը (108-9):

ՃԺԹ. [Ռ. Պատկանեան], Նոր տարի - «Ահա հասաւ Նոր
տարի...» (109):

ՃԻ. Ղ. Աղայեան, Ծախարակ (110):

Խառն երգեր.

ՃԻԱ. Ա. Իսահակեան, Ալագեագին (111):

² Օրորը վերագրվել է Ռ. Պատկանյանին: Տե՛ս 210-րդ էջի հմբ 1-ին
ձանոթագրութիւնը:

³ Հեղինակի անվան՝ (Ամբատ) սկզբնատառի փոխարեն տպագրված է՝ Ե:

- ԾԻԲ. *Կարօս* (111–2):
- ԾԻԳ. *Արծուի երգը* (112–3):
- ԾԻԴ. *Ֆահրատ, Ես երգեցի* (113):
- ԾԻԵ. *[Միճագ], Կոռնկին* (114):
- ԾԻԶ. *Գլամատ Բաթիպա, Աղէն տա՞նն է* (114–5):
- ԾԻԷ. *Ա. Ծատուրեան, Ղարիբի երգը* (115–6):
- ԾԻԸ. *Գնացի դաշտը* (116–7):
- ԾԻԹ. *[Ա. Իսահակեան], Գլգլալով ջուր է իջնում* (117):
- ԾԼ. *Ա. Իսահակեան, Մութը գրկած* (117–8):
- ԾԼԱ. *[Ծերամ], Քաջի երգը* - «Իբրև արծի սատանում ես լեն ու ժայռ...» (118):
- ԾԼԲ. *Պարզի՛ր, աղբիւր* (119):
- ԾԼԳ. Աշըգ *Ջամալի, Ինչ ցաւալի վիճակ* (119):
- ԾԼԴ. *[Մ. Ծանիկեան], Հայրի՛ն, Հայրի՛ն* (120):
- ԾԼԵ. *Հայրուկի երգերից* - «Ես գնում եմ հեռու երկիր...» (120–1):
- ԾԼԶ. *Ա. Իսահակեան, Դարդոտ եմ* (121):
- ԾԼԷ. *Հեռացել եմ* (121–2):
- ԾԼԸ. *Ֆահրատ, Հայրուկի երգերից* - «Ես ընկել եմ քիւրդերի մէջ...» (122–3):
- ԾԼԹ. *Ա. Իսահակեան, Մաճկալ ես* (123–4):
- ԾԽ. *Ֆահրատ, Իմ սիրտում* (124–5):
- ԾԽԱ. *Սիրուն ծիծեռնակ* (125–6):
- ԾԽԲ. *Յ. Կոստանեանց, Ջանգի* (126–7):
- ԾԽԳ. *Գլամատ - Բաթիպա, Հայ գինուոր* - «Մասսի ճակատին ամպրոպ պատուեցաւ...» (127–8):
- ԾԽԴ. *Ա. Խնկղեանց, Արագին* (128):
- ԾԽԵ. *Ա. Իսահակեան, Ա՛խ, մեր սիրտը* (129):
- ԾԽԶ. *[Զիւանի], Ծարթի* - «Այսքան տարի դու ննջեցիր, բա՛ւ է, բա՛ւ...» (129–30):
- ԾԽԷ. *[Մ. Արեղեան], Քրդական մարշ* (130):
- ԾԽԸ. *Թողէք ողբամ* (131):
- ԾԽԹ. *Արամի երգը* (131):
- ԾԾ. *Զիւանի, Փախի՛ր, այծեամ* (132):
- ԾԾԱ. *Ա. Ծատուրեան, Մայր* (132–3):
- ԾԾԲ. *Զիւանի, Ծիրանի* (133–4):
- ԾԾԳ. *[Լ. Մանուէլեանց¹], Մանուշակին* (134):
- ԾԾԴ. *Ա. Իսահակեան, Ծաղիկ էի* (134–5):
- ԾԾԵ. *Յ. Կոստանեանց, Գեղեցկուհու երգը* (135–6):
- ԾԾԶ. *Պ. Մոճոռեան, Աղբիւր* - «Էս աշխարհի, իւեղն աշխարհի...» (136):
- ԾԾԷ. *Ֆահրատ, Հայոց երկրի* (137–8):
- ԾԾԸ. *Ա. Իսահակեան, Սեւ ամպերէն* (138):
- ԾԾԹ. *[Բ. Թաղեանեան], Երբ այլեղծ* (138–9):
- ԾԿ. *Դ. Դեմիրճեան, Գարնան երգ* (139):
- ԾԿԱ. *[Մ. Տամատեան], Տալարիկի զաւակ* (139–41):
- ԾԿԲ. *Յ. Յովհաննիսեան, Օրը մթնեց* (141):
- ԾԿԳ. *Ղուրբան իմ* (141–2):
- ԾԿԴ. *Դ. Դեմիրճեան, Ծամբին* (142):
- ԾԿԵ. *Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէ՛ր* (143):
- ԾԿԶ. *Յ. Յովհաննիսեան, Գարուն* - «Մի նոր, հրաշալի կեանքով շունչ ստած...» (143–4):
- ԾԿԷ. *Ֆահրատ, Ծարտար Յակոբ՝ Սերոբ Փաշին* (144–5):
- ԾԿԸ. *Տարունացի պանդխտի երգ* (145):
- ԾԿԹ. *Խղճուկի լացը* (145–6):
- ԾՃ. *[Զիւանի], Ընկեր* - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն...» (146):
- ԾՃԱ. *[Զիւանի], Ջախող օրեր* (146–7):
- ԾՃԲ. *[Սայաթ - Նովա], Դուն էն գլխէն* - «Դուն է՛ն գլխէն իմաստուն իս, խիլքըդ յիմարին բար մի՛ անի...» (147–8):
- ԾՃԳ. *Ա. Իսահակեան, Բոցիկու սարին* (148–9):
- ԾՃԴ. *Աղէք. Արարատեանց, Կալի երգ* (149–50):
- ԾՃԵ. *Մշեցի մոր աղաչանք* (151):
- ԾՃԶ. *Անթիւ դարեր* (151):
- ԾՃԷ. *Ա. Իսահակեան, Ի՞նչ ես գազազում* (152):
- ԾՃԸ. *[Զիւանի], Խրատ* - «Անմտածել վեր վարե խօսքերդ, ճարտար եղի՛ր...» (152):
- ԾՃԹ. *Թիկունքդ լայն* (153):
- ԾՁ. *Հայաստանի անտաքեր* (153–4):
- ԾՁԱ. *Ա. Իսահակեան, Սալնոյ ձորերում* (154):
- ԾՁԲ. *Ֆահրատ, Հայրուկի նշանածի երգ* (155):
- ԾՁԳ. *Յ. Յովհաննիսեան, Մնա՛ք բարով* (156):
- ԾՁԴ. *[Պայծառէ], Խօսի՛ք, Հայաստանի լեռներ* (156–7):
- ԾՁԵ. *Ֆահրատ, Իսլամների գոռ վաշտերը* (157–8):
- ԾՁԶ. *Զիւանի, Երբ որ լինի* (158):
- ԾՁԷ. *Ա. Իսահակեան, Է՛ն ամսի նման* (159):
- ԾՁԸ. *[Մալի], Օրը մէկ տրտմութիւն* (159):
- ԾՁԹ. *Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր* (160):
- ԾՂ. *Իմ իղձս* (160–1):
- ԾՂԱ. *[Ա.] Իսահակեան, Արեւն իջաւ* (161):
- ԾՂԲ. *Ֆահրատ, Թաթուլի քրոջ երգը* (161–2):
- ԾՂԳ. *Արամ Զարդ, Գարնան երգեր* (162–3):
- ԾՂԴ. *Ջարթի՛ր որդեակ²* (163–4):
- ԾՂԵ. *Յ[ովհ.] Թ[մամեան], Անընտելի³* (164):
- ԾՂԶ. *Ա. Իսահակեան, Սեւ միզարդս* (165–6):
- ԾՂԷ. *Խայաթ, Դուք ինձ ձայն մի տա՛ք* (166):

Սիրոյ երգեր.

² Երգը վերագրվել է Խրիմյան Հայրիկին: Այլ երգարաններում հեղինակ է համարվել Պ. Վ. Նաթանյանը:

³ Հատված է նրա «Անուշ» պոեմի XXVIII գլխից (տե՛ս նրա ԵԼԺ, հտ. 3, էջ 108-9):

¹ Մանուէլեանց Լ., ԲՊ, էջ 41:

ԾՂԹ. Յ. Յովհաննիսեան, Ա՛խ, տուէ՛ք ինձ (167–8):
 Մ. Նահապետ Քուչակ, Այ իմ սիրուն¹ (168):
 ՄԱ. Ա՛խ, իմ սիրեկան (168):
 ՄԲ. [Յար. Թումանեանց²], Ծաղկոց մտայ (169):
 ՄԳ. [Թալալ - Օղլի], Գիշեր ցերեկ (169):
 ՄԴ. Լ. Մանուէլեան, Սիրավէպ (170):
 ՄԵ. [Միսկին Բորջի], Աղջիկ, արի՛, մէկ պաշ տոր (170–1):
 ՄԶ. Սեւորակ աչեր - «Սեւորակ աչեր, հրաշալի աչեր...» (171–2):
 ՄԷ. Նահապետ Քուչակ, Աստուածածնի սորո կիրակի³ (172):
 ՄԸ. Թոհիր, իմ սէր (173):
 ՄԹ. Յ. Յովհաննիսեան, Արագ (173–4):
 ՄԺ. Ա. Իսահակեան, Ուրտեղ սիրուն (174):
 ՄԺԱ. [Գուրջի - Օղլի], Սիրելիդ, ինձ ասել էս (175):
 ՄԺԲ. [Ղու Յարութիւն Սալմաստեցի], Ջիջերդ - «Սանդիդ, թող թափի ինտ շող երեսիդ...» (175):
 ՄԺԳ. Գիշեր ցորեկ կհառաչեմ (176):
 ՄԺԴ. [Սայեաթ - Նովա], Ինձ ու իմ սիրեկան - «Ինձ ու իմ սիրեկան եարին մ է տարի քերած գիդէնաք...» (176–7):
 ՄԺԵ. Ա. Ծատուրեան, Մի՛ լար, բլբուլ (177–8):
 ՄԺԶ. Ա. Իսահակեան, Դա՛րդըս լացէ ք (178):
 ՄԺԷ. [Յովհ. Թումանեան], Սիրում էի...⁴ (178):
 ՄԺԸ. [Սայեաթ - Նովա], Ուստի՞ գութաս - «Ուստի՞ գութաս, դա՛րիք բլբուլ...» (179–80):
 ՄԺԹ. Դու չես հաւատում (180–1):
 ՄԻ. Նահապետ Քուչակ, Իմ սիրականի կարօտից⁵ (181):
 ՄԻԱ. Ջիւանի, Ո՛ր սիրուն, սիրուն (181–2):
 ՄԻԲ. Ա. Ծահագիզ, Աղջկայ երգ (182–3):
 ՄԻԳ. [Բեամալի], Ասում են թէ (183–4):
 ՄԻԴ. [Գ. Միրիմանեան], Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մաստաղ...» (184–5):
 ՄԻԵ. Ջիւանի, Սեւիկ աչեր (185–6):
 ՄԻԶ. Նահապետ Քուչակ, Էն մի պաշը (186):
 ՄԻԷ. Ջիւանի, Պաղ աղբիւրի մօտ (186–7):
 ՄԻԸ. Նահապետ Քուչակ, Թողէք, որ գռամ⁶ (187):
 ՄԻԹ. [Զուլալ - Օղլի], Սիրականի գանգաւոր (188):
 ՄԼ. Պ. Մադաթեան, Թամամ աշխարհումս (189–90):
 ՄԼԵ. Նահապետ Քուչակ, Մարտր սրտով⁷ (190):
 ՄԼԲ. Բարով տեսայ (190–1):

¹ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 35:
² Թումանեանց Յար., Նուագներ, էջ 35-6: Ոտանավորի տակ դրված է Մ. Թ. ստորագրութիւնը:
³ Սե՛ն-Քե, էջ 48:
⁴ Թումանյան Հովհ., ԵԼՀ, հտ. 1, էջ 127 (ծնթգր. էջ 579):
⁵ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 49:
⁶ Նույն տեղում, էջ 74:
⁷ Նույն տեղում, էջ 85:

ՄԼԳ. Ա. Իսահակեան, Սիրեցի, եարս տարան (191–2):
 ՄԼԴ. Յարութիւն Թումանեան, Այ լինեմ, խալ լինեմ (192):
 ՄԼԵ. Ա. Իսահակեան, Սեւ աչերէն (193):
 ՄԼԶ. [Ծերամ], Սիրուններ, միք նեղանա (193–4):
 ՄԼԷ. Նահապետ Քուչակ, Թոյլ տոր մտնեմ⁸ (194):
 ՄԼԸ. Համեստ աղջիկ (194):
 ՄԼԹ. Խնչքս գլխես առար (195):
 ՄԽ. [Անդրէաս], Ղարսեցոց երգը - «Ես վերէն կուգայի՛ դուն դուրը բացիր...» (195–6):
 ՄԽԱ. Չեմ գիտեր (196):
 ՄԽԲ. Ծռշան ջան (196–7):
 ՄԽԳ. Նահապետ Քուչակ, Կայծակ շանթեց⁹ (197):
 ՄԽԴ. [Անդրէաս], Ղարսեցոց երգերից - «Սէրդ ընձի ունցուցեր է տկի պէս...» (197–8):
 ՄԽԵ. Ա. Իսահակեան, Մէկը չեղաւ (198):
 ՄԽԶ. Ղարսեցոց երգերից - «Քանի մէկ, քանի մէկ քաշեմ դարդերդ...» (198):
 ՄԽԷ. Նահապետ Քուչակ, Երկարիդ, գիշեր (199):
 ՄԽԸ. [Զիւանի], Քո փափագով (199):
 ՄԽԹ. Նահապետ Քուչակ, Սիրում եմ քեզ¹⁰ (199):
 ՄԾ. [Ղու Յարութիւն Սալմաստեցի], Սիրոյ տաղերից - «Առաւօտուն էլամ, աշքս ընկաւ երեսիդ...» (200):
 ՄԾԱ. Նահապետ Քուչակ, Ի՞նչ ճար անեմ¹¹ (200–1):
 ՄԾԲ. Նահապետ Քուչակ, Ի՞նչ էք բամբասում¹² (201):
 ՄԾԳ. Նահապետ Քուչակ, Լեռան գլխի¹³ (201):
 ՄԾԴ. Նահապետ Քուչակ, Ծնվելու օրից¹⁴ (202):
 ՄԾԵ. [Միսկին Բորջի], Կածուի դեմ (202):

Ժողովրդական երգեր.
 ՄԾԶ. Ծամթել (203–4):
 ՄԾԷ. Տալեանց, Վարդ ցանեցի (204–5):
 ՄԾԸ. Հով արեք, սարեր (205):
 ՄԾԹ. Մարջանեանի երգը (206):
 ՄԿ. Հաւար Զուլո¹⁵ (206–7):
 ՄԿԱ. Ծամերդ, ծամերդ (207):
 ՄԿԲ. Հօ՛՛յ, Նազան իմ¹⁶ (208):
 ՄԿԳ. Կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (209–10):
 ՄԿԴ. Բաց խորջիւղ¹⁷ (210):

⁸ Նույն տեղում, էջ 76:
⁹ Նույն տեղում, էջ 105:
¹⁰ Նույն տեղում, էջ 20:
¹¹ Նույն տեղում, էջ 21:
¹² Նույն տեղում, էջ 58:
¹³ Նույն տեղում, էջ 106:
¹⁴ Նույն տեղում, էջ 65:
¹⁵ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

ՄԿԵ. Ալագեազ¹ (210-1):
 ՄԿԶ. Սիրուն ջան² (211):
 ՄԿԷ. Ալագեոզ աչերդ³ (212):
 ՄԿԸ. Ամպերն ելան (212-3):
 ՄԿԹ. Էս գիշեր⁴ (213):
 ՄՀ. Ծատ ծաղիկ ցանեցի (214):
 ՄՀԱ. Աշխէնի երգը (214-5):
 ՄՀԲ. Եարալի բլբուլ (215):
 ՄՀԳ. Թառլա՛ն, թառլա՛ն (216):
 ՄՀԴ. Մանանի երգը (216-7):
 ՄՀԵ. Սոնա եար⁵ (217):
 ՄՀԶ. Խանութ Եա ջան (218):
 ՄՀԷ. Թալիշու ճամբէն⁶ (218-9):
 ՄՀԸ. Ծողեր ջան⁷ (219-20):
 ՄՀԹ. Խնկի ծառ⁸ (220):
 ՄՁ. Սրտով սիրել ես⁹ (220-1):
 ՄՁԱ. Ջան մարալ ջան¹⁰ (221-2):
 ՄՁԲ. Տարան տարան (222):
 ՄՁԳ. Դորութ բաշընա Ղուրպան¹¹ (223):
 ՄՁԴ. Տուն արի, տուն արի (223):
 ՄՁԵ. Արի՛ սիրուն, գնա՛ սիրուն¹² (224):
 ՄՁԶ. Հօղալլօ ջան¹³ (224-5):
 ՄՁԷ. Ծիրանի ծառ¹⁴ (225):
 ՄՁԸ. Ելէ՛ք, մանչեր¹⁵ (226):
 ՄՁԹ. Ա՛խ, մարալ ջան¹⁶ (226-7):
 ՄՂ. Հարբրբան - «Հարբրբա՛ն, /ջանէ ջան, /Սիրել եմ սերն երեսին...» (227-8):
 ՄՂԱ. Աղլուխս կորաւ (228-9):
 ՄՂԲ. [Ֆիգասի], Վարդ կօշիկս (229-30):
 ՄՂԳ. Իմ չինարի եարը¹⁷ (230):
 ՄՂԴ. Լորիկ¹⁸ (230-1):
 ՄՂԵ. [Ծերամ], Օլոր մողոր մնացի (231):

ՄՂԶ. Ինջինար եար ջան¹⁹ (232):
 ՄՂԷ. Ջուլ գիշեր է (232-3):
 ՄՂԸ. Հոռոմի երգը (233-4):
 ՄՂԹ. Եօթն օր եօթ գիշեր (234-5):
 Յ. [Ծերամ], Սիրոյ երգերից (235):
 ՅԱ. Ջէժ (235-6):
 ՅԲ. Թուխ փուշով աղջիկ (236-7):
 ՅԳ. Լուսնեակ գիշեր (237-8):
 ՅԴ. [Ծերամ], Առ կոռնկ (238):
 ՅԵ. Լուսնակն անուշ (238-9):
 ՅԶ. [Պաղտասար Դալիր], Ի ննջմանէդ - «Ի նրնջմանէդ սար-քայլական գարթի՛ր, նազելի իմ, գարթի՛ր...» (239):
 ՅԷ. Ջանիման (240):
 ՅԸ. Եար, նայ, նայ²⁰ (240-1):
 ՅԹ. Սիրուհիս (241):
 ՅԺ. Մարալօ, մարալօ²¹ (242):
 ՅԻԱ. Եա՛ր, եա՛ր²² (242):
 ՅԻԲ. Ջանգիլումներ²³ (243-8):
 Թանկ (249-56):

Ենթ.՝ Երգարանում նյութերը՝ բացի ջանգլույումներից, համարա-կալված են՝ 1-311:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 5322:

Պրբրկն՝ «Հոր.» 1913, հմր 188՝ 24/Ը, էջ 4 (հրատ. ծանու-ցում եւ վաճ. ազդ): «ՆՀ» 1913, հմր 9-10, էջ 1567 «[Ստ.] գրքեր եւ պարբերականներ», հմր 42:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

219. ՆՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ԳՐՊԱՆԻ, [Հրատ. Յակոբ Մ. Սրապեան], Գ. տպագր., Մարգուան, տպագր. Ներսօ եւ Սրապեան, 1913, 283 էջ, 12⁰ (Հրատ. Յ. Մ. Սրապեան գրատան, հմր 6):

Հրատարակիչը գիրքը ձոնել է իր որդեգրի՝ Նազարեթ Մահմուդյանի հիշատակին:

Բվնր՝ Հրատարակիչ [իմա՛ Յակոբ Մ. Սրապեան], **Թառա-ջաբան երրորդ տպագրութեան, 15/է 1913 Մարգուան (5-6):**

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁹ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:
²⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
²² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
²³ Զետեղված է 97 ժողովրդական խաղիկ:

1. Մ. Նալբանդեանց, Ազատություն - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (7-8):
2. Ի՛ գէն (9):
3. Երգ ազատութեան - «Ազատութեան աստղը պայծառ...» (10-1):
4. Նահատակաց յիշատակին (11):
5. Թէրդիկ, Հայուն երգը (12):
6. Ազիզ մերիկ (13):
7. Ս. Ծահագիզեանց, Մահամերձ հայրենասէր (13-4):
8. Պար նաւաստեաց (15):
9. Ալագեագ¹ (16):
10. Պարերգ - «Ալագեագ սարն ամպել ա...» (16):
11. Աքարանը քարտ ա² (17):
12. Ի միություն հայոց - «Ա՛յ թող դատրին արցունք հայուն աչքերէն...» (18-9):
13. Ալ ու ալումն ես հագել (19):
14. Ալ միութեանէ՞³ (20):
15. Երգ - «Ա՛յ, թէ երկինք գէթ մի վայրկեան...» (20-1):
16. Աւ. Իսահակեան⁴, Անբաժիններ (21):
17. Գամառ - Քաթիպա, Հայերու բաղձանքը (22):
18. Ողբ Վասպուրականի (23):
19. [Ե. Զազընեան], Երգ Բագոսի (23-4):
20. Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան...» (24-5):
21. [Լ. Ծանթ], Հովիկ (25):
22. Զօն Իզմիրեանի (26):
23. Յոյս - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (27-8):
24. [Րաֆֆի], Հասօի երգը (29):
25. Երգ մահում (29-30):
26. [Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայրորդ, [ռուս.-ից փոխ. Գ. Պատկանեան] (30-1):
- [27]. Կիլիկիա - «Այգուն, այգուն իմ խըցիկ մօտ...» (31-2):
28. [Լ.] Ծանթ, Ասուպ մը (32):
29. [Ղ. Աղայեան], Արմիկի երգը (33):
30. Վերջիշողություն (33-4):
31. Ամօթ, հագար ամօթ (34):
- [32]. [Ղ. Փիրղալեմեան], Աղասի ես ընկերք իր (35):
33. Անդրանիկ - «Անդրանիկ փաշան իր ընկերներով...» (36):
34. [Մ. Պէշկիթաշլեան⁵], Երգ գինւոյն - «Անմահ, անուշ դոմ գինի...» (36):
35. [Աղ. Արարատեան], Ողբ Անի քաղաքին (37-8):
36. [Յ. Մալեգեան], Երգ օրորցի - «Անուշ քրնակն աչերն աւեր...», «Բուր. Ս. Սահ.» (38-40):
37. [Միճագ], Կոչ միութեան (40):
38. Հարսներգ⁶ (41):
39. Ակիմի երգը (42):
40. [Ռ. Պատկանեան], Օրորցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (42-3):
41. Արագը ճեշտացել ա⁷ (43):
42. Այրիին ողբը (44):
43. Լուսին - «Արդեօք սրտիս իմ սիրազին...» (44):
44. [Յովհ. Թումանեան], Գութանի երգ (45):
45. Արծթի բարձր⁸ (45-6):
46. Աւ. Իսահակեան, Արեւն իջաւ (46):
47. Յ. Գ. Սըվաճեան, Երգ Ազգային սահմանադրութեան 1861 24/Ե (47-8):
48. Սիմէօն Սափարեանց, Վանեցի որթի երգը (49):
49. Պարերգ⁹ - «Արեւը կայնէ կէսօր...» (49):
50. Խանի երգը - «Ագուլիցի քաջ պատանի...» (50):
51. Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Հրաւեր մարտի - «Բա՛մ. փորտուն բարձուստ բոմբիւնը յԱրարատեան դաշտն ի վայր...» (51-3):
52. [Զիւանի], Ընկեր - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն...» (54):
53. [Միճագ], Կոռնկ Հայաստանի (54-5):
54. Ֆերիտ - Մեմիլ, Էյ ջան ախպեր (55):
55. Ի մարտ (56):
56. Կախաղան (56-7):
57. Խանըս Եւա ճան (58):
58. [Ռ.] Տ. - Գ. Պատկանեան, Վերջին գարուն (58-9):
59. [Ս. Պ. Պ. Փափագեան], Երգ սահմանադրութեան - «Գարուն Հայաստան գալ ծաղկապսակ...» (60):
60. Արտաւազը ի վիճն Մասեաց¹⁰ (61-2):
61. Ժողովրդական երգ - «Գացէք տեսէք, ո՞վ է կերել գէժ...» (62-4):
62. Արմեն Ղազարեանի (Դժոխք կամ Հրայր) յիշատակին (64-5):
63. [Յար. Թումանեան¹¹], Գեղեցկուհի (65):
64. Արաբօի երգը (66):
65. [Ա. Իսահակեան], Գորգէնի անմահ յիշատակին, 1899 24/Դ-ին (67):
66. Առ սիրուհի - «Գիշեր - ցերեկ կը հառաչեմ, ա՛յս, օրիորդ, քո սիրոյ...» (67-8):

¹ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղուած է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղուած է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Իսահակյան Ա.Վ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 191: (Ծնթգր. էջ 702):

⁵ Պէշկիթաշլյան Մ., ԵԼԺ, էջ 116:

⁶ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Երգի տակ գրված է՝ Ղ. Ա. ստորագրութիւնը: Այլ երգարաններու հեղինակ է համարվել Ն. Զոհրապյանը:

¹¹ Թումանեանց Յար., Նուագներ, էջ 15:

67. **Դարբիններ**¹ (68–9):
68. **Գիւղին ծայրը** (69):
69. **[Ժիրայր²], Բւթուլ** (70):
70. **Գնաց աշուն, եկա գետնուն** (71–2):
71. **Երգ փառաց** (72):
72. **[Ս. Ծափազիզ³], Գերի հայր աղօթքը** (73):
73. **Անդրանիկի մարշը** (74):
74. **[Րաֆֆի], Մայրն առ որդին** (74):
75. **Հովտին կեանքը** (75):
76. **Երգ առ Եզնիկ** (75–6):
77. **Արշաւանք դէպի Վան** (76):
78. **Քաջ Անդրանիկին** (77):
79. **[Ա. Իսահակեան], Դա՛րդըս լացէք... (78):**
80. **Դէ՛ գնա, կիգամ...⁴** (78–9):
81. **[Պ. Դուրեան], Ողբերգ - «Դրժնեաց գիշերն անցաւ մ լոյս արեւան...»** (79):
82. **[Հուրէն], Քրիստափորին - «Դու անցար, հերոս, դե՛հ, հանգիստ քեզ քուն...»** (80):
83. **[Մ. Պէշկիթաշլեան], Մահ հայորդւոյն** (80–2):
84. **Գամառ - Քաթիպա, Հայերու[ս] թուքն** (82–3):
85. **[Ս. Պ. Պ. Փափազեան], Խրախոյս ի միտքին** (83–40):
86. **Մ. Պէշկիթաշլեան, Առ գեպիւն Ալէմտաղիի** (84–6):
87. **Եար ջան⁵** (86):
88. **[Պ. Դուրեան⁶], Իմ մահը** (87):
89. **Արի՛ք, եղբարք, միանա՛նք** (88):
90. **Ֆէտան** (89):
91. **Նազլու ջան** (90):
92. **Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Երգ սահմանադրութեան - «Եկա ծամանակ բարեկամ բաղդին...»** (90–1):
93. **[Գ. Պէշկեօթիւրեան], Սրինգը** (91–2):
94. **Հայրիկ ճան** (93–4):
95. **[Յ. Չաքրեան], Ի տօնախմբութիւն Տ. Ներսէս պատրիարք Վարժապետեանի** (94–5):
96. **Արխանանի երգը - «Ես եմ ազատ հայ պատանի...»** (95–6):
97. **[Ս. Ծափազիզ], Երագ - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...»** (96):
98. **Զինուորին երգը - «Ես եմ քաջ զինուոր...»** (97):
99. **[Ֆահրատ], Զէյթունի երգ - «Ես հանեցի սուրս պատեանէն...»** (97–8):
100. **Հովուհին** (98):
101. **[Ռ. Պատկանեան], Ղարիբ Մշեցի** (99–100):
102. **[Անդրէաս], Ղարսեցոց երգը - «Ես վերէն կուգայի, դու դուռը բացիր...»** (100):
103. **Հայոց վիճակը** (101):
104. **Երգ սիրոյ - «Ես սիրել եմ մի գոյգ աչեր...»** (101–2):
105. **[Բ. Թադեոսեան], Հատաշանք արքայականի** (102–3):
106. **[Ա. Իսահակեան], Հայդուկի երգ - «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ...»** (103–4):
107. **Երգ - «Երբ իրիկուան խաղաղ սրբոտով տուն դառնաք...»** (104–5):
108. **Նախանձ - «Երբ կը տեսնեմ աչերուդ փայլ...»** (105):
109. **Վատ կղերները** (105–6):
110. **[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբ որ բացուին դռներն յուսոյ...» [Ֆրանս-ից փոխ. Ն. Ռոսիւնեան]** (107):
111. **[Ռ. Պատկանեան], Մշեցոց նոր սերունդը** (108):
112. **Երկրագործին կեանքը** (108–9):
113. **Երեւանից դուրս ելայ** (109):
114. **Գընա՛, գընա՛, ոտիդ եմ⁷** (110):
115. **Քաղհան** (111):
116. **Դու չես հաւատում** (111–2):
117. **Ժողովրդական երգ - «Առտու կ'ելլես դու ժուռ կուգաս...»** (113–4):
118. **Պարերգ թռնոցի⁸** (114):
119. **[Ռ. Պատկանեան], Աղատ մօր երգը** (114–5):
120. **Մօր հրաւերը ի մարտ** (116):
121. **Զարթի՛ր, սիրտ իմ** (117):
122. **[Յ. Յ. Չաքրեան], Երգ գէթոնցոց** (117–8):
123. **Զինուած պատրաստուած... (118):**
124. **Զինուորին երգը - «Զինուորին երգերը, եղբար՛ք, լսեցէ՛ք...» [առևտ-ից թրգմ. Գ. Դոդոխեանց]** (119):
125. **Զինչ ու զինչ⁹** (120):
126. **Զոյգ գոյգ կոռնկ¹⁰** (120):
127. **[Պ. Դուրեան¹¹], Տրտմանք** (121–3):
128. **[Ա. Իսահակեան], Է՛յ, ճա՛ն - հայրենիք** (123):
129. **Էս ճամբերը¹²** (124):
130. **[Յ. Կարինեան], Ծուշանիկ - «Է՞րոք հետեանաս քո մայրենի աշխարհից...»** (124):
131. **Տարագիր** (125–6):
132. **Մշեցու ողբը** (126–7):
133. **[Ս. Հ. Ֆէլէկեան], Իղձ արանդուխտին - «Թէ թես ունէի, ո՛հ, կը թռչէի...»** (127–8):

¹ Զետեղոված է 43 ժողովրդական խաղիկ:

² Տե՛ս «Դրօշակ», 1905, հմբ 2, էջ 19:

³ Շահազիզ Ս., ՉԵ, էջ 268-9:

⁴ Զետեղոված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղոված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Դուրյան Պ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 86-7:

⁷ Զետեղոված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղոված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղոված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղոված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Դուրյան Պ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 60-2:

¹² Զետեղոված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

134. [Ռ. Պատկանեան], **Երգ** - «Թէ իմ ալետր սերքս սեւնա-
յին...» (128-9):
135. **Տեսիլ Հայաստանի** (130-1):
136. [Գ. Սրուանձտեանց], **Գողթնի քնարք** (132-3):
137. **Թէ տային ինձի** (133-5):
138. [Մ. Փորթուզալեան¹], **Վտարանդին** (135):
139. **Ֆէտա** - «Թիփի, փորան մութ գիշերին...» (136-7):
140. [Ֆահրաս], **Սասուն** - «Թշնամական գոռ վաշտերը կատա-
ղի...» (137-8):
141. **Վրէժ** - «Թո՛ղ կորնչին բոնասպետներ...» (138-9):
142. **Մոռ** - «Թող երգէ բլրու Մշոռ դաշտերում...» (139):
143. [Ռ. Պատկանեան], **Հայուն յոյսը** (139-40):
144. **Մոռ** - «Թող սլսու չերգէ Մշոռ դաշտերում...» (140):
145. **Երգ սիրոյ** - «Թո՛րի՛ր, իմ սէր, սրբոյ խորքից...» (140-1):
146. **Անմահ Գալուստի եւ Յարէթի յիշատակին** (141-2):
147. [Մ. Պէշիկթաշլեան], **Եղբայր եմք մեք** (142-3):
148. [Թերամ], **Անդրանիկին** - «Իբրեւ արծիվ սաստնում ես
լեն ու ժայռ...» (143):
149. **Աշխատութիւն** (144):
150. **Արձագանք Հայաստանի** (145):
151. [Խ. Գալֆայեան], **Ծղթայակապ հայ** (145-6):
152. **Հառաչանք** - «Իմ անոռնիկ մայրիկս...» (146-7):
153. [Ա. Հայկունի], **Հայրենիք** - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը
կանչէ...» (147-8):
154. [Ս. Հ. Ֆէլէկեան], **Վարդան** - «Իմ հայրենեաց հոգի
Վարդան...» (148-9):
155. **Իմ չինարի եարդ**² (149-50):
156. **Հայաստանի սուգը** (150-1):
157. [Պ. Դուրեան³], **Ի՞նչ կ'ըսեն** (151):
158. [Ռ. Պատկանեան⁴], **Էգոց** (152):
159. [Յովհ. Թումանեան], **Ինձ սի՛ խնդրի[ր]** (152-3):
160. [Բ. Պատկանեան], **Ինձ համար չէ՛** (153-4):
161. [Պ. Դուրեան],⁵ **Լճակ** (154-6):
162. **Երգ Արամայ** (156-7):
163. [Ռ. Պատկանեան], **Սիրահարին նաւակը** (157-9):
164. **Լէփօ լէ լ**⁶ (159):
165. [Միճագ], **Խանի երգը** - «Լուսին չկար. մութ գիշեր
էր...» (159-60):
166. **Մեներգ** - «Լուսնակ գիշերուան այս անձայն պսոփմ...»,
Շուպերդի Սէրէնադէ եղ. (161):
167. **Լուսնակ գիշեր** (161-2):
168. **Լուսնակն անոռ** (162):
169. [Ա. Իսահակեան], **Լուռ գիշերին** (162-3):
170. [Ռ. Պատկանեան], **Լուսին** - «Լըռեց: Ամպերը եկան
ծածկեցին...» (163):
171. [Մ. Արեղեան], **Սիրահայ սարեր** (164-5):
172. **Ուսանդին երգը** (165-6):
173. **Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր** (166-7):
174. **Խաղաղ դաշտի որդիք** (167):
175. **Խանս Եւա ջան**⁷ (167-8):
176. **Շէխ Սաֆօ** (168):
177. **Մոռեղի երգը** (169):
178. **Խումար**⁸ (169-70):
179. [Աշխոյժ], **Համազասպի երգը** - «Ծագեց արեւ ազա-
տութեան...» (171):
180. **Երգ Սասունի** (171-2):
181. **Առ Վահագն** (172-3):
182. [Գ. Դողոխեանց], **Ծիծեռնակ** - «Ծիծեռնակ, ծիծեռ-
նակ...» (173-4):
183. **Աչքերդ** (174-5):
184. **Երգ կախաղանի** (175-6):
185. [Գ. Բարխուդարեան], **Իմ ընտրածը** (176-7):
186. **Խանասորայ արշաւանքը** (177):
187. [Ս. Շահագիզ], **Ժամանակ հայոց** (177-8):
188. **Հայրենիքի կարօտը** (178):
189. **Տիվրիկցի Նաթանին երգը** (179-80):
190. [Պ. Դուրեան⁹], **Նախերգակ** - «Կեցցե՛ն յաւերժ արիք
հայկեան...» (180):
191. [Խ. Գալֆայեան], **Կեցցե՛ Օսպուր** (180):
192. **Կէս գիշեր էր** (181):
193. «Կոռ՛նկ, ուտի՞ր կո գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»¹⁰
(181-3):
194. [Երգ.] **քաջարի հայրուկի** (183-4):
195. **Ատանայի կտորածը** (184-5):
196. **Հրեշտակս քեզ պահապան** (185-6):
197. **Կոթն առայ**¹¹ (186):
198. **Քայլերդ Խանասորի** (187):
199. **Հարրրբան** - «Հարրրբան, ջա՛նէ ջա՛ն, / Սիրել եմ
սերն երեսին...» (188-9):
200. **Հարրրբան** - «Հարրրբան, ջա՛նէ ջա՛ն, / Աղջի անունդ
Ծոռան...» (189):

¹ Փորթուզալեան Մ., «Նմոշներ...», էջ 11-2:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Դուրբան Պ., Եժ, հտ. 1, էջ 88:

⁴ Պատկանեան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 80:

⁵ Դուրբան Պ., Եժ, հտ. 1, էջ 52-4:

⁶ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Թիւ 57 երգի կրկնութիւնն է:

⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Նրա «Արտաշես Աշխարհակալ» երգախառն թատերգի Նախերգանքն է (տե՛ս նրա Եժ, հտ. 2, էջ 135):

¹⁰ Այլ երգարաններում այս երգի տակ դրված Ղարիպ Ղուրպէթ ստորագրութիւնն այստեղ իբրեւ վերնագիր է դրված:

¹¹ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:

201. **Հարբրբան** - «Հարբրբան, ջա՛նէ ջա՛ն, / Հաց եմ թխել գարի ա....» (190):
202. **Հարբրբան** - «Հարբրբան, ջա՛նէ ջա՛ն, / Արագից ջոր ա գալի....» (190):
203. **[Ռ. Պատկանեան], Վանեցի կտրիճ** (191):
204. **[Խ. Գալֆայեան], Հա՛յ ասրինք** (191-3):
205. **[Յ. Մ. Վանանդեցի], Հայաստան** - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր....» (193-4):
206. **[Խ. Գալֆայեան], Արցունք Քայրենեաց** (195-6):
207. **Մորաստի երգը** (197):
208. **Հայ եմ ես** (197-8):
209. **Հայ երիտասարդներ** (198):
210. **Ազատութեան առաջին քայլերգ** (198-9):
211. **Երգ սահմանադրութեան** - «Հայեր, մինչև ե՞րբ արտաստենք....» (199-200):
213. **Բանտ** (200-1):
214. **[Ստ. Պ. Պ. Փափագեան], Պարերգ** - «Հայկազո՛րնք, պա՛ր բռնենք....» (201):
215. **Հայրորի** (202):
216. **Հնչական մարշ** (203):
217. **[Գ. Միրիմանեան], Հայոց աղջիկներ** - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեզ հոգուն մատաղ....» (203-5):
218. **Պաշտօնական երգ «Հայրիկ» միութեան Ս. Հռիփ-սիմեան վարժարանի** (205-6):
219. **Խրախոյս ազգասիրութեան** - «Հայրենեաց սիրով վառուած վեհ սրտեր....» (206-7):
220. **Ֆէտայի** (207-8):
221. **[Զ. Գ. Բայրոն], Հերոս, դո՛ւ անցար..., [Թրգմ. Ալ. Ծատուրեան]** (208):
222. **[Ռ. Կոզլով], Հայրենիք սրբազան, [ռուս.-ից Թրգմ. Յ. Քուչուրեան]** (209):
223. **Համիտին դէմ** (209-10):
224. **Արխանեան** (210-1):
225. **Հառաչանք Հայրիկին** (211-2):
226. **[Ս. Ծափագիճ¹], Աղջկայ երգը** (212-3):
227. **[Խ. Գալֆայեան], Որսորդք** (213-4):
228. **Քա՛ջ եղիք** (214):
229. **[Մ. Տամատեան], Առ Հնչակ** - «Հեռաւոր երկիր նստած դո՛ւ նժոճե՛հ....» (214-5):
230. **Երգ պանդխտութեան** - «Հեռո՛ւ եմ քե՛նէ օտար երկրի մէջ....» (214-5):
231. **Յանդիմանութիւն առ Հայս** (216-7):
232. **[Մ. Մանկեան], Խրախոյս** - «Հերիք, որդեա՛կ[ք] աչաքան տարուայ տատապանք....» (217-8):
233. **[Ռ. Պատկանեան], Վարդան Մամիկոնեանի երգը** (218-20):
234. **[Մ. Նալբանդեան], Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը** (220-1):
235. **Նուէր հնչական զինուորին** (222):
236. **Հնչական ենք մեք** (222-3):
237. **Գաւառական** (223-4):
238. **Գեղջկական սրինգ** (224-5):
239. **[Ա. Իսահանեան], Հովերն առան** (224-5):
240. **[Ռ. Սէտեֆանեան], Երգ մեծին Վարդանայ** (226):
241. **[Պ. Լարով], Ռոսա հեղատիտական քայլերգ, [ռուս.-ից Թրգմ. Յ. Յակոբեան]** (226-8):
242. **Սայլերգ Վայոց ձորի** (228):
243. **Հոյ նազանը²** (229):
244. **Հէ՛յ, մայրիկիս մածուն բերէք** (230):
245. **Կայերգ** (230):
246. **Ռաջնակցութեան մարշը³** (231):
247. **Հով լիճի⁴** (232):
248. **Ծողեր ջան⁵** (233):
249. **Պանդխտին կոծը** (233-4):
250. **Երկարի՛ր, գիշեր** (234):
251. **[Ալ. Ծատուրեան⁶], Տապանագիր** - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ....» (235):
252. **[Զիւանի], Զախորդ օրեր** (235-6):
253. **Էրգրու՛մ** (236-7):
254. **Նոր երգը, «Զայն մը հնչեցիք» եղ.** (237):
255. **[Րաֆֆի], Զա՛յն տուր** (238):
256. **Զայն տուր, ո՛վ ֆէտայ** (238-9):
257. **Թիֆլիզու քէֆ** (239):
258. **Մամբայ տուէք⁷** (240):
259. **Մորաստին** (240-1):
260. **Մայիս** - «Մայիս գայ ժպտուն....» (241):
261. **[Ռ. Պատկանեան], Արաքսի արտասուճը** (241-4):
262. **[Ստ. Նազարեան], Մայրենի լեզու** - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ....» (244-5):
263. **Երգ նժոճեհի, «Մի՛ծեռնակ»-ի եղ.** (245-7):
264. **Հայրենեաց տէճը** (247):
265. **[Ռ. Պատկանեան], Խեղճը** (248):
266. **[Մ. Նալբանդեան], Մանկութեան օրեր** (248-50):
267. **[Ռ. Պատկանեան], Հայ զինուոր** (250-1):
268. **[Ռ. Պատկանեան], Հայի գանգատը** (251-2):

¹ Ծափագիճ Ա., Չե, էջ 274-5:

² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

³ Կրկնվել է հմբ 209 երգը՝ 1 հավելյալ տնոփ:

⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Ծատուրյան Ալ., Բանաստեղծութ., 1958, էջ 92:

⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

269. Մենք պե՛տք է կրուենք (252–3):
 270. [Ֆահրաստ], Մենք անկեղծ զինուոր ենք (253):
 271. Երգ միություն - «Մենք հնչակեան ենք, եղբայրք, դուք՝ դաշնակցական...» (254):
 272. [Մ. Նալբանդեան], Խտալացի աղջկան երգը (254–6):
 273. Խնկի ծառ¹ (256–7):
 274. [Ռ. Պատկանեան], Անվերջ գանգատներ (257–8):
 275. Նաւերգ (258–9):
 276. Արի սիրուն, գնա սիրուն² (260):
 277. [Զիւանի], Առ Հայաստան - «Մեր սիրուն վայելչական տեղերն օտարներն են ստեր...» (260–1):
 278. Մեր պահանջն է արդար, «Հրաժարուեմք ընկերներէ» եղ. (261):
 279. [Մ. Թաղիադեանց], [Արամ³] - երգ (262–3):
 280. [Ս. Սահարեանց], Վանի կոտորածը (263):
 281. [Ռ. Պատկանեան⁴], Կարինի սոխակը (263):
 282. [Ալ. Ծատուրեան], Մի՛ լար, բլբուլ (264–5):
 283. Պանդուխտ (265–6):
 284. Հայդուկի երգը - «Մինչ բնութիւնն էր գոարթ...» (267–8):
 285. Մինչ ե՛րբ (269):
 286. [Պ. Դուրեան⁵], Ողբ Հայաստանի (270):
 287. Հրաւէր հայրենեաց (270–1):
 288. [Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի. - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ. Մ. Պեշիկթաշլեան] (271–2):
 289. Խոստումն, [Ֆրանս.-ից թրգմ. Մ. Պեշիկթաշլեան⁶] (272–3):
 290. [Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնասցե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [Իտալ.-ից թրգմ. Մ. Պեշիկթաշլեան] (273):
 291. Քայլերգ Հ. Յ. Դաշնակցութեան (274):
 292. [Ա. Իսահակեան], Մութ պարտիզում (274):
 293. Աւետարեք առ Մայրն Հայաստան (275):
 294. Լեւոն Զ-րո ի Բարիզ (276):
 295. [Ա. Կ. Բագրատունի], Տրդատ (276–7):
 296. Օրոր - «Ննջեա՛, որդեակ, անուշ քնով...» (277–8):
 297. [Ա. Զարլզ⁷], Օրոր - «Ննջի՛ր, մանուկ իմ սիրասուն...» (278–9):

298. Պանդուխտի երգ - «Նուիրագործ է հայրենիք հե՛զ Հայուն...» (279–80):
 299. [Մ. Փորթուգալեան], Հառաչանք - «Նպատակիս հասնիմ միայն...» (280–1):
 300. Եարալի բլբուլ - «Նպատակիս գէթ մի մասը կատարուէր» (281–2):
 301. Ծաւարշանի քայլերգ (282–3):
 302. Ծորորա՛, Անուշ⁸ (283):
 303. [Ղ. Ալիշան], Պարույն Աւարայրի (284):
 304. [Մ. Պեշիկթաշլեան], Հայրենիք - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...» (284–5):
 305. Առ Հայաստան - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Հայաստա՛ն...» (285–6):
 306. [Ս. Հ. Մ. Ֆելիկեան], Պանդխտի ողջոյն - «Ողջո՛յն ստէք իմ հայրենեաց...» (286–7):
 307. Օտարներէն չկայ յոյս (287–8):
 308. [Մ. Պեշիկթաշլեան⁹], Թաղումն քաջորդուն [նմանող. Ուօլֆի] (288–9):
 309. Երգ հայ աղջկան (289–290):
 310. [Գրասի], Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (290–1):
 311. [Մ. ֆոն Շեկէնդորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծաւ սրանչ դու լեզու...», [Գերմ.-ից թրգմ. Ե. Զագրնեան] (291–2):
 312. [Ֆահրաստ], Սերոբ փաշայի երգը (292–3):
 313. Առ անժե՛հ (293–4):
 314. Զօն Եփրեմ խանին (294–5):
 315. [Մ. Փորթուգալեան¹⁰], Դարոցական կեանք (295–6):
 316. [Ա. Իսահակեան], Որական ախպէ՛ր (296):
 317. Երգ ազատութեան - «Ոսկի փողերն թող գոռան...» (297–8):
 318. Աշխարհ Հայաստան (298):
 319. Արեւոյի երգը, [Գերմ.-ից թրգմ. Գ. Դոդոխեանց] (299):
 320. [Ռ. Պատկանեան], Երգ ուրախութեան - «Բաժակներ ստնու՛նք, եղբա՛րք...» (299–300):
 321. Ոռի¹¹ (300):
 322. Լորիկ - «Պաղ աղբիւրի մօտ...» (301):
 323. Սահակ - Մեսրոպ, «Թէ Հայրենեաց պսակադէր»-ի եղ. (301–2):
 324. Բարկէնի մահը (302–3):
 325. Յիշատակ 1897 25/է-ի արշաւանքին (303–4):
 326. Պարզի՛ր, աղբիւր (304–5):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
³ Միայմամբ տպագրված է՝ Արմենի երգը:
⁴ Պատկանյան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 221-2:
⁵ Նրա «Սեւ հողեր կամ Յեթին գիշեր Արարատեան» ողբերգութեան տեսիլ Դ-ի Վերջաբանն է (տե՛ս նրա Եժ, հտ. 2, էջ 128):
⁶ Պեշիկթաշլեան Մ., ԵԼԺ, էջ 143-4 (ծնթգր. 542): Նշված է՝ Թարգմանութիւն ի գաղղիականէ:
⁷ Նրա «Օրորոցի երգ» խորագրով՝ «Քնի՛ր, մանուկ իմ սիրասուն» սկզբնատողով բանաստեղծութեան 1-16-րդ տողերն են՝ որոշ

բառային տարբերություններով (տե՛ս նրա Բանաստեղծութ., էջ 10-13):
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Պեշիկթաշլեան Մ., ԵԼԺ, էջ 46-7:
¹⁰ Փորթուգալեան Մ., «Նմոյշներ...», էջ 12-13:
¹¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

327. **Վարդան** - «Պինդ - պինդ ձայն տունն՝ ո՞ր է Ս. Վարդան...» (305):
328. **[Ռ. Պատկանեան], Վանեցի մօր երգը** (306):
329. **Սասուն** - «Սասուն գաւառ, Հին Հայաստան...» (306-8):
330. **Սասնոյ կոտորածը** (308-10):
331. **Սասնոյ պաշտելի Լեւոնը** (310):
332. **Սարերի հովիւն մեռնիմ** (310-1):
333. **Սարէն ելաւ¹** (311):
334. **Սարէն կոգայ ձիաւոր²** (312):
335. **Սարերը ման եմ եկել³** (312):
336. **Օրօր Աթինօ** (313):
337. **Դաշնակցականին երգը** (314):
338. **[Ա. Իսահակեան], Զուլում աշխարհ** (314-5):
339. **Մօր սուգը** (315-6):
340. **[Պ. Դուրեան], Իմ ցաւը** (316):
341. **Սոնա եար⁴** (317):
342. **[Մ. Պէշկիթաշեան], Երբ[ք] աւազակաց.**
ա. «Վատեց երկինք իւր մոմերն...» (318):
բ. «Երբ որ մեռնիմ, ես, ո՛վ ընկերք...» (318):
գ. «Ո՞ր կը դիմէ գոտարթադէմ աւազակ...» (319):
343. **[Ֆիզաբի], Վարդ կոշիկս** (319):
344. **[Թ. Մուր], Վերջին վարդ, [Կոխ.Ք. Պատկանեան]** (320):
345. **[Ֆահրաւտ], Սերեմճեանի յիշատակին** (321):
346. **[Պ. Դուրեան], Երգ պատերազմի** - «Վրէժ, կը գոռան շիրմաց խորէն...» (322):
347. **[Մ. Տամատեան], Տալոթիկ** (322-4):
348. **[Մ. Զգօնեան], Հրաւեր** - «Տեսէք, աղաւնին, Նոյեան տապանին...» (325):
349. **Մաղթանք** - «Տէր, կեցո դո ըզ Հայս...» (326-7):
350. **[Ռ. Պատկանեան⁵], Վանեցոց աղօթքը** (327-8):
351. **Կոչ մարտի** - «Տղա՛յք, ժողովինք հեռուէն ու մօտէն...» (328):
352. **Հայրենասիրական** (329-30):
353. **[Րաֆֆի], Թիֆլիսեցոց գանգաւոր** (330-1):
354. **[Պ. - Ժ. Բերանձէ], Աղքատ կին, [Կոխ. ո.ու.ս.-ից Մ. Նալբանդեան]** (331-2):
355. **Պարերգ** - «Փափուրի ջան...»⁶ (332-3):
356. **[Գ. Օզանեան⁷], Ծիրանի գօտին** (333):
357. **Քայլերգ Զէյթունի** (333-4):
358. **Մեկներգ** - «Քանի ծանր է քեզմէ գաւառի գեղուհիս...», «Միւշկիւ իմիչ» տաճ. խաղի եղ. (334):
359. **«Արծիւ» խմբի երգը** (335-6):
360. **[Յ. Յովհաննիսեան⁸], Նոր գարուն** (336-7):
361. **Քեզ չեմ մոռնար** (337):
362. **Բօլգար մօր օրօրը** (338):
363. **[Ռ. Պատկանեան], Երգ օրօրցի** - «Քո՛ւն էդիր, պաւլաս, աչքըդ խոտի արա՛...» (339):
364. **[Մ. Պէշկիթաշեան], Գարրիէլ Երանեանի յիշատակին** (339-40):
365. **Քէլէ, քէլէ** (340):
366. **Քէլէր, ցօլէր** (341):
367. **[Զիւանի], Հայրենիք** - «Օդն սիրուն, ջուրդ սիրուն, դուն սիրուն...» (342):
368. **Օլան գեւաւոր** (342-3):
369. **Նժդեհին յիշատակը** (343-4):
370. **Նոր տարի** - «Օ՛ն, փութացէ՛ք, հասեալ է ժամ...», եղ.՝ «**Լա Մարսէյեզ**» (344-5):
371. **Պանդխտի երգ** - «Օտար երկիր, օտար պանդխտ կը հեծեմ...» (345):
372. **[Ստ. Պ. Պ. Փափագեան], Առ սէր իմ Հայաստան** (346):
373. **[Ա. Իսահակեան], Երգեր ու վերքեր** - «Օտա՛ր, ամա՛լի ճամբէքի վըրայ...» (346-7):
374. **Կանձրեւէ** (347):
- [Ռ. Պատկանեան⁹], Բաֆֆիի դագաղին վրայ** (347):
375. **Յ. Փալանճեանին** (348-9):
376. **Աշոտ Թաթուլի յիշատակին** (349):
377. **[Լ. Էսահանեան¹⁰], Յեղին յոռոթքը** (349-0):
378. **Կրամբամբուլին** - «Կրամբամբուլին [էս] էն օղին է...», [ո.ու.ս.-ից Թրգմ. Ք. Պատկանեան] (350-1):
379. **Կանչէ՛, կոռնկ** - «Կանչէ՛, կոռնկ, կանչէ՛, քանի գարուն է...» (352):
380. **Սար սար¹¹** (352):
381. **Եթէ գարուն ըլլայի** (353):
382. **Այգերգ** (353-4):
383. **Պօյըդ բարձր** (354-5):
384. **[Ս. Գիւլգաւեանց], Սաթենիկ եւ Արտաշէս** (355-6):
385. **Սիրէ՛ հայը** (356-7):
386. **[Ա. Ահարոնեան], Նագէի օրօրը** (357):
387. **[Յովհ. Յովհաննիսեան], Արագն էկաւ** (358):
388. **Հոսկ երգն աղջկան** (359-60):
389. **Տապանագիրս** (360):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 111:

⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Տե՛ս «Կոհակ» 1909, հմր 2, 6/2, էջ 14:

⁸ Հովհաննիսյան Հովհ., ԵԺ, հտ. 2, էջ 60-1:

⁹ Պատկանյան Ռ., ԵԺ, հտ. 1, էջ 253:

¹⁰ Տե՛ս Թէոդիկ ԱՏ, 1911, Ե տ., էջ 207, մեղեդին՝ էջ 206:

¹¹ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

390. [Ա. Իսահակեան], *Մէլը չեղաւ* (360):
391. *Քաջն Վարդան Մամիկոնեան* - «Մեր նախնիքը ազգի համար...»¹ (361):
392. *Հայաստան՝ հետեւողութիւն «America» ազգային երգի* (361-2):
393. [Ավ. Իսահակեան],² *Զմեռն անցաւ* (362-3):
394. *Արտաստք հայկական* (363):
395. *Պաշտօնական երգ Ա.Դ.Հ.Կ. Կանանց զարգացական միութեան (Մարզում)* (364):
396. *Քայլերդ հայ ոսանողներու* (364-5):
397. *Սարերը հովելի ա*³ (365):
398. *Կարմիր գազանը*⁴ (366):
399. [Ա. Ծատուրեան]⁵, *Տո՛ր ձեռքդ, ընկեր* (366-7):
400. [Ա. Նեգրի], *Բանորր[ուհի], [Թրգմ. Յ. Յակոբեան]* (367-8):
- Այրորենական ցանկ* (369-383):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 5471:

Գրծնթ՝ «ՆԱ» 1913, 8-9/բ/1, «Ստ. հրատ.-ներ»:

Գրցցկ՝ Գըլընեան, 1914 (էջ 38): Եագընեան, 1915 (էջ 25):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրի., 1534: ԳԱԹ:

220. ՏԱՐԱԽՃԵԱՆ Մ.

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐԻՆ. *Երգեր եւ ոտանաւորներ*, Կազմեց Մ. Տարախճեան, Ալեքսանդրապօլ, տպ. Յ. Սանոյեանց, 1913, 108 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ 1. *Народный гимн* (3):

Վեհափառ Հայրապետի սօնին.

2. [Սիմեոն կող.] «Աստուծ հզօր Հայր գթութեան...» (4-5):
3. [Սահակ Զորպորեցի], «Էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա...» (6):
4. [Յովհ. Յովհաննիսեան⁶], «Դարեր եկան, դարեր անցան, Էջմիածի՛ն...» (6-7):

5. «Տէ՛ր, կեցո՛ դու զՀայս...» (7):
6. *Առ վեհ. Հայրապետն ազգիս* (7-8):
7. *Երգ Գէորգեան ճեմարանի* (8-10):
8. [Յովհ. Յովհաննիսեան⁷], *Ժեմարանին սօնին* (10):

Թարգմանչաց սօնին.

9. «Նմանեալ Մովսիսի տէր վարդապետ...» (11):
10. «Որք զարդարեցին տնօրինաբար...» (11-2):
11. *Ս. Մեսրոպ Մաշտոց* (12-4):
12. [Ստ. Նազարեանց], *Մայրենի լեզու* - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (14-5):
13. [Յովհ. Յովհաննիսեան⁸], *Աւետարան* (15):
14. «Ո՛վ հայոց Աստուծ...» (16-7):
15. [Խ. Աբովեան⁹], *Մեր լեզուն [արձակ]* (17-8):
16. *Մայրենի լեզու* - «Հսկա կաղնու տակ շարքերով նստած...» (18-9):
17. [Մ. ֆոն Թէնկէնդորֆ], *Մայրենի լեզու* - «Ո՛վ մեծաւրանչ դու լեզու...», [Գերմ.-ից թրգմ. Ե. Չագընեան] (19-20):
18. [Ներսէս Ծնորհալի], *Վարդանանց սօնին* - «Նորահրաշ պատկար...» (21):
19. [Ռ. Պատկանեան], *Հիմի է՛լ լոնեք* (22):
20. [Ռ. Պատկանեան], *Եղիշէ* (22-3):
21. [Ռ. Պատկանեան], «Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (24):
22. [Գ. Սրուանձտեանց], «Թէ հայրենեաց պատկար...» (24-5):
23. [Ռ. Պատկանեան¹⁰], *Հայերու թոքը* (25-6):
24. [Հ. Ղ. Վ. Ալիշան], *Բլբուլն Աւարայրի* (26-7):
25. «Յնծագէ՛ք, լերինք Արարատայ...» (27):
26. *Բոյն քանդողի տունը Աստուծ է քանդում* (28-9):
27. [Ս. Հ. Ֆէլիկեան], *Երգ Վարդանայ* - «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան...» (30):
28. [Յովհ. Յովհաննիսեան¹¹], *Տղմտ* (31-2):
29. [Ս. Ծահագիզ], *Ազնի ընկեր* (33):
30. [Ա. Իսահակեան], «Ա՛խ, մեր սիրտը լիքը դարդ, ցաւ...» (33-4):
31. [Խ. Գալֆայեան], *Հա՛յ մեռնինք* (34-5):
32. *Զէյթունցոց մարշ* (35-6):

¹ «Հայ աշխարհ» խորագիրը կրող («Ո՛վ դու Հայ աշխարհ» սկզբնատողով) երգի 3-4-րդ տներն են:

² Իսահակյան Ավ., *ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 262* (ծնթ. էջ 716):

³ *Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:*

⁴ Հայ իրականութեան մեջ «կարմիր գազան» են անվանել Թուրքիայի սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ին (համտ. Վասակունիի [Գր. Եղիկեան] գրքույկի խորագրերը՝ «Կարմիր գազանի որջը», Կ. Պոլիս, 1909):

⁵ Ծատուրյան Ալ., *Բանաստեղծութ., 1958, էջ 155-6:*

⁶ Յովհաննիսեան Յովհ., *Բանաստեղծութ., էջ 107:*

⁷ Հովհաննիսյան Հովհ., *ԵԺ, հտ. 2, էջ 64:*

⁸ Յովհաննիսեան Յովհ., *Բանաստեղծութ., էջ 17:*

⁹ Հատվածներ են Խ. Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպի II գլխի 4-րդ ենթագլխից՝ որոշ հապավումներով (տե՛ս Աբովյան Խ., ՎՀ, էջ 90-2):

¹⁰ Պատկանյան Ռ., *ԵԺ, հտ. 1, էջ 139-40:*

¹¹ Հովհաննիսյան Հովհ., *ԵԺ, հտ.1, էջ 80-2:*

33. [Հ. Ղ. վ. Ալիշան], «Բա՛մ. փորձուսան բարձուստ բով-բինը...» (36):

34. [Ա. Իսահակեան], Հայրենիք - «Է՛յ - ջա՛ն հայրենիք, ինչքա՛ն սիրուն ես...» (37):

35. [Մ. Նալբանդեան], Մեր հայրենիք (38):

Տօն Ա. եւ Բ. Լուսաւորչացն.

36. «Աշակերտք Քրիստոսի...» (39):

37. Ծարական Ս. Գրիգորի Լ[ուսաւոր]չի. - «Հրաշափստ Աստուած...» (39):

38. [Յովհ. Թումանեան¹], Լուսաւորչի կանթեղը (40-1):

39. Մի հատուած «Յողայից» (41-3):

40. [Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնութիւն...», [Ֆրանս.-ից փոխ. Մ. Պէշկիթաշեան] (43-4):

41. [Ս. Գալֆայեան], Երգ Արշակայ (44):

42. [Յովհ. Յովհաննիսեան²], Գրիչի ժամը (44-6):

43. «Ձարթի՛ր, սիրտ իմ վշտահար...» (46):

44. Սասնոյ դաշտը (47):

45. [Յ. Սըվաճեան], Արի՛ք հայկազունք (47-8):

Դպրոցական սօնածառիկն.

46. «Ի՛նչ սիրուն է սօնածառը...» (49):

47. «Երկու փոքրիկ նապաստակ...» (49-50):

48. [Ռ. Պատկանեան], «Ահա [հասա՛] նոր տարի...» (50):

49. Մանուկ (50-1):

50. [Ղ. Աղայեան], Նոր տարի - «Արի՛ դու, արի՛...» (51-2):

51. Կարդալ - գրել (52):

52. «*Елочка, елочка...*» (53-4):

53. Պարերգ - «Այսօր մենք շատ ուրախ ենք...» (54-5):

54. Վեր կա՛ց (55):

55. [Յովհ. Թումանեան⁴], Ծղլ աղջիկ (55-6):

56. [Ղ. Աղայեան], Ծիտը եւ բազէն (56):

57. Աքաղաղ - «Դու ինձ ասա՛, աքաղաղ...» (57):

58. [Ղ. Աղայեան], Պարերգ - «Աղջկերք, սար բոնեցէ՛ք...» (57-8):

Մայիսեան գրօսանքիկն.

59. Գարնանը (59-60):

60. Մայիսին - «Մայիս նոր օր բերում...» (60):

61. «Երբ մայիսին ես անցնում եմ անտառով...» (60):

62. Երաժիշտներ (61):

63. «Թոշնիկն ամա դէպ ինձ գալով...» (62):

64. «Ամբողջ շաբաթ է, որ...» (62):

65. «Մեր ձագուկը փոստն նստած քնում է...» (62-3):

66. Մայիսին - «Մենք արժանացանք ուրախ մայիսին...» (63):

67. Գարուն - «Գալիս է գարուն, նոր կեանք է բերում...» (63-4):

68. Ծիտիկ (64):

69. [Ռ. Պատկանեան], Մեղու (65):

70. Առաւօտեան ողջոյն (65):

71. [Ռ. Պատկանեան], Փիսօ (66):

72. [Ռ. Պատկանեան], Զատիկ - «Հողմը հնչեց ի հարաւ-ւն...» (66):

Խառն երգեր եւ ոտանաւորներ.

73. [Րաֆֆի], Հասօի երգը (67):

74. [Ա. Ծատուրեան⁵], Ա՛յ սէս ամպեր (68-9):

75. [Ռ. Պատկանեան], Գեղջուկի տաղը (68-9):

76. [Ռ. Պատկանեան], Ծիճակահի երգ (69-70):

77. [Յովհ. Յովհաննիսեան⁶], Հատիկ (70):

78. Երկրագործ (71-2):

79. [Ա. Ծատուրեան⁷], Երկրի մշակներ (72-3):

80. [Ռ. Պատկանեան], Օրորօցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէ՛զ, մերին...» (74):

81. «Սիրահեղին սիրուն աղջիկ...» (75):

82. Սոխակ - «Ե՛կ, իմ սոխակ, դու սիրուն...» (75):

83. [Ա. Չարրգ], Օրորօցի երգ - «Ննջիր, մանկիկ իմ սիրաւուն...» (76):

84. [Պ. Պրերադովիչ], «Յոյուն աստղերը կասրցտ երկն-քում...», [խորվաթերենից⁸ թրգմ. Յովհ. Յովհաննիսեան⁹] (76):

85. [Ռ. Պատկանեան¹⁰], Տապանագիր [Մ. Բ.] մանկան (76-7):

86. [Ռ. Պատկանեան], Արաքսի արտասու[ն]քը (77-8):

87. [Րաֆֆի], Զա՛յն տոր... (78-9):

88. [Գ. Դոդոնեանց], Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ, ծիծեռնակ...» (79-80):

89. Կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (80):

90. [Ս. Ծախազիզ], Երազ - «Ես լսեցի մի անոջ ձայն...» (81):

91. [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (81-2):

92. [Մ. Պէշկիթաշեան], Գարուն - «Ո՛ր, ի՛նչ անուշ ես ինչ-պէ՛ս գով...» (82-3):

⁵ Ծատուրեան Ա., Բանաստեղծութ., 1958, էջ 164:

⁶ Հովհաննիսեան Հովհ., Եժ, հտ. 1, էջ 55:

⁷ Ծատուրեան Ա., Բանաստեղծութ., 1958, էջ 158-9:

⁸ Տե՛ս ՀՆԳՊ, հտ. 4, էջ 622:

⁹ Հովհաննիսեան Հովհ., Եժ, հտ. 1, էջ 320:

¹⁰ Պատկանեան Ռ., Եժ, հտ. 1, էջ 239 (ծնթգր. էջ 325): Ոտանաւորը գրվել է Մովսէս Բուրաղյանի մանկան մահվան առթիվ:

¹ Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 2, էջ 127-8 (ծնթգր. էջ 559-60):

² Հովհաննիսեան Հովհ., Եժ, հտ. 1, էջ 46-7:

³ Տպագրված է՝ եկաւ: Շտկված է ըստ Ռ. Պատկանյանի Եժ, 2 հտ. էջ 227:

⁴ Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 225:

- 93. [Յովհ. Յովհաննիսեան¹], **Գարուն** - «Մի նոր, հրաշալի կեանքով շունչ առած...» (84):
- 94. **Գարուն** - «Գարուն կանաչ է և ծաղիկներ...» (85):
- 95. [Մ. Պեշիկաշևեան], **Միտքից** (86):
- 96. [Ռ. Պատկանեան], «Վարդը բացուել և ծաղկոցին...» (86-7):
- 97. [Պ. - Ժ. Բերանժէ], **Աղքատ կին**, [ռուս.-ից փոխ. Մ. Նալբանդեան] (87):
- 98. **Հայ դիցազոց** (88):
- Մանկական երգեր.**
- 99. [Ռ. Պատկանեան], «Արտուտիկ, ինչո՞ւ թոշում էս վեր վեր...» (88-9):
- 100. [Ղ. Աղայեան], «Արեգակը դուրս է եկել...» (89):
- 101. [Ղ. Աղայեան], «Արե՛ւ, արե՛ւ, ե՛կ, ե՛կ...» (89-90):
- 102. «Դեռ սարերում ձիւն է փայլում...» (90):
- 103. «Դե՛ն, քաշեցէ՛ք իմ գոյգ եզներ...» (90):
- 104. «Ի՞նչ սիրուն էս, դու իմ շնիկ...» (90):
- 105. **Գառնիկ** (91):
- 106. [Ռ. Պատկանեան], **Գառնուկ** (91-2):
- 107. [Ռ. Պատկանեան], **Առաօտեան** (92):
- 108. **Նասրաստակ** - «Մի՛ վազիր այդչափ արագ...» (92-3):
- 109. [Յովհ. Թումանեան²], **Աշնանը** (93):
- 110. «Ծոգերն անցան, պտուղները քաղեցին...» (93-4):
- 111. [Յովհ. Թումանեան³], «Սարի լանջին...» (94):
- 112. «Մնա՛ք բարով, մարգեր...» (94):

Ժողովրդական մոտիվներ.

- 113. [Յովհ. Յովհաննիսեան], **Արագը** (95):
- 114. «Լուսնակն անուշ, հովն անուշ...» (96):
- 115. [Ա. Իսահակեան], **Ալագեազի** (96-7):
- 116. «Ալագեազ սարն ամպել ա...»⁴ (97):
- 117. **Շողեր ջան**⁵ (98):
- 118. «Մարալօ, մարալօ, մարալօ...»⁶ (98-9):
- 119. **Սոնա էար, Սոնա էար**⁷ (99):
- 120. [Յովհ. Թումանեան⁸], «Արև բացուեց թոխ ամպե-րէն...» (100):
- 121. «Էսօր ուրբաթ է, պաս է...» (100-1):
- 122. «Սարերի վրով գնաց, եա՛ր, եա՛ր...»⁹ (101):
- 123. **Զանգիլու**¹⁰ (102):

¹ Հովհաննիսյան Հովհ., Եժ, հտ. 2, էջ 44:
² Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 2, էջ 298 (ծնթղթ. էջ 671-2):
³ Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 218 (ծնթղթ. էջ 613):
⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ
⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 214 (ծնթղթ. էջ 611-2):
⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

124. [Զիլանի], «Զախորդ օրերը ձմռան նման կուգան ու կերթան...» (103):

Յաւելուած. Եկեղ. քառածայն խմբերի համար

- 125. [Աստուածատուր Հեկեցի], **Ծննդեան** - «Այսօր սօն է ծննդեան, աւետի՛ս...» (103-4):
- 126. [Մովսէս Խորենացի], «Խորհուրդ մեծ էս սքանչելի...» (104):
- 127. [Գրիգոր Գ. Պահլաւունի], **Մկրտութեան** - «Ո՛վ զարմա-նալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ...» (104-5):
- 128. [Յովհաննէս Երզնկացի Պիլոզ], «Այսօր ձայնն հայրա-կան...» (105):
- 129. **Զատիկ** - «Միաշաբաթ օր հանգստեան...» (106):
- 130. **Պատիկ** - «Յաղթող էս զնոր օրհնութիւն...» (106):
- 131. «Ուրախ լե՛ր, սուրբ եկեղեցի...» (107):
- 132. «Ո՛վ երանելիդ ամենեցուն...» (107-8):
- 133. «Միօնի որդիք, զարթո՛ք...» (108):

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը սխալ են համարակալված:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5585:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, [1914], (էջ 332):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1913, հմր 206՝ 19 /Թ, էջ 4 (վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1914

221. ՄԽՃԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ Յ.

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԵՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆԸ. Կը պարու-նակէ 310 հատ ազգային, հայ գեղըրուկ-ժողովրդա-կան, յեղափոխական, գրական դպրոցական. օսմ. եւ ֆրանս. հատընտիր երգեր, Հաւաքեց Գրիգոր Յ. Մխճեան, դպրապետ - ուսուցիչ Ս. Հրեշտ. Թաղի Ա-տաբազար, Ատաբազար, տպ. Աթնասեան, 1914, Ը, 274 (?) էջ, 1 թ. լուսանկ.,⁸⁰:

Գ. Մխճյանը գիրքը ձօնել է իր ծնողներէ հիշատակին:

Բվնդ.՝ Կ. Յովհաննէսեան, **Երգին դրուատիքը** (Գ-Դ):

Գ. Մխճեան, Երկու խօսք (Զ-Ը):

1. Մ. Նալբանդեանց, **Երգ ազատութեան** - «Ազատ Աս-տուածն այն օրից...» (1-2):

2. **Երգ ազատութեան** - «Ազատութեան աստղը սրայծառ...» (2):

¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

- 3. Ի՛՛ զէն (3–4):
- 4. Երգ ազատութեան - «Ազատութեան, եղբայրութեան...» (4):
- 5. Գր. Կիմիշեան, Երգ նահատակաց յիշատակին (5):
- 6. Արիսանեանի երգը (5–6):
- 7. [Ս. Ծափազիզ], Երգ մեռանող հայրենասէրի (6–7):
- 8. Երգ անավերջի հանդէսի (ընթացաւարտ կարգերու) (7–8):
- 9. [Կ. Ժ.] Ռոմէ դը Լիսլ, Ռազմերգ ֆրանսական¹ (8):
- 10. Ալլագեազ - «Ալլագեազ բարձրը սար ա...»² (9):
- 11. Ալլագեազ - «Ալլագեազ սարն ամպել ա...» (9):
- 12. Ալլայրուղ (10–1):
- 13. Ալլա արուան ես հագել (11):
- 14. Ա. Իսահակեան, Ա՛հա, մեր սիրտը (11–2):
- 15. Ողբ Վասպուրականի (12):
- 16. [Թովմ. Յովհաննիսեան], Իղձ պանդոխտին - «Ա՛հա, սրէ՛ք ինձ քաղցր մի քուն...» (13):
- 17. [Ե. Չազընճեան], Բագոս (19):
- 18. Երգ որսախոթեան - «Ահա բաժակ որսախոթեան...» (14–5):
- 19. Երգ գարնան (15):
- 20. Սահակ Ա. Խանճեան, Երգ վերընտրութեան Տ. Ս. Մատթէոս Իզմիրլեանի (15–6):
- 21. [Լ. Ծանթ], Սիրերգ - «Ահա էլիս լուսին[ն] արծաթ...» (17):
- 22. Ն. Պապուլ, Երթաք բարեա՛ւ (17–8):
- 23. Ահա՛ կ'երթամ... (18–9):
- 24. Զօներգ Հայրապետական - «Ահա՛ Հայր մեր վեհ, սիրա-վառ...» (19–20):
- 25. Ոգեվարին ողբերգը (20–1):
- 26. Յ. Պազարազեան, Նոր տարին - «Ա՛հ, նոր տարի հըր-ճուալի...» (21):
- 27. Իգլալի վաթան - «Ամալիմիզ, էֆքեարըմզ իգլալի վաթան տըր...» (22):
- 28. [Րաֆֆի], Վանայ ծովակ (22–3):
- 29. Ծողեր ջան³ (23–4):
- 30. Ղ. Վ. Փիրղալեմեան, Աղասի եւ ընկերք իր (24–5):
- 31. Գառնիկ Գանճեան, Անէ՛ծք - «Անէ՛ծք քեզ, անգութ դաւանան...» (25–6):
- 32. [Ա. Արարատեան], Անհի ողբը (26–8):
- 33. Նանի երգը⁴ (28):
- 34. Անձրեւն եկաւ⁵ (28–9):
- 35. Լեւոն Էսահանեան, Անցորդին (29–30):
- 36. Պար նաւաստեաց (30):

¹ Բնագիրը հայերենատառ ֆրանսերեն է:
² Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

- 37. [Պետրոս Ղափանցի⁶], Սիրերգ - «Առաւօտեան քացըր եւ անոյշ հովերըն...» (31):
- 38. Առաւօտուն բարի լուս⁷ (32–3):
- 39. Իմ չինար եարը⁸ (33):
- 40. Գամառ - Քաթիպա, Օրօրցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (34):
- 41. Յ. Գ. Սըվաճեան, Երգ 1861 ի Ազգային սահմանադրութեան (34–5):
- 42. Այրիին ողբը (36):
- 43. Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Վրէժք (36–7):
- 44. Ա. քննյ. Էպէեան, Զօներգ Իզմիրեան Հայրիկի - «Բա-րեաւ եկիր, Հա՛յր պատմական...» (37–8):
- 45. Եղիշէ եպս. Դուրեան, Առ բարերարն Դարեվանաց (38–9):
- 46. Աշուգ Զիւանի, Հաւատարիմ ընկերը (40):
- 47. Երգ Աշոտ Թաթուլի (40–1):
- 48. [Միճագ], Կոռնկին (41):
- 49. Յ. Ծօլօլեան (Սիրունի), Ծաղիկներուն մէջ (42):
- 50. Իմն օ բոսկոյէ⁹ (43):
- 51. Հորրիէթ մատը (43–4):
- 52. Ա. Ահարոնեան, Պէտօի յիշատակին (44–5):
- 53. Գարուն ա¹⁰ (45):
- 54. Արտասազդ ի վիհն Մասեաց¹¹ (45–7):
- 55. Թեշֆիզ (47):
- 56. Քաղհան (48):
- 57. [Ֆր. Բեռա], Մա Նօսմանտի (Ֆրանսական «Երբ որ քացուին»¹²) (49):
- 58. Զէժ (50):
- 59. Ժողովրդական երգ - «Գացէ՛ք, տեսէ՛ք, ո՞վ է կերել այ-գին...» (50–2):
- 60. Էմիլ Պլեմօն, Ռօնտ դէ Ֆլէտոն¹³ (52–3):
- 61. Մ. Պոնտացի, Հայրենի տուն (53):
- 62. Գնա՛, գնա՛¹⁴ (54):
- 63. Երգ քաջ Անդրանիկի - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (55):
- 64. Ա. Իսահակեան, Դա՛ղըս լացէք (55–6):
- 65. Երգ քաջ Անդրանիկի - «Դարձեալ փայլեց Սասնոյ գլխին...» (56):

⁶ Տաղը վերագրվել է Ն. Քուչակին:
⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Բնագիրը հայերենատառ ֆրանսերեն է:
¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Երգը վերագրվել է Ղ. Ալիշանին: Այլ երգարաններում հեղինակ է համարվել Ն. Զոհրապլանը:
¹² Բնագիրը հայերենատառ ֆրանսերեն է:
¹³ Բնագիրը հայերենատառ ֆրանսերեն է:
¹⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

66. Պ. Դուրեան, *Ողբերգ* - «Դըժնեաց գիշերն անցաւ, ու լոյս արեւուն...» (57):
67. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Զէյթունցի պատանդն մահերգը* (57-9):
68. Գամառ - Քաթիպա, *Հայերու թուքը* (59-60):
69. Ա՛յ մարալ աղջիկ (ժողովրդական երգ) (60):
70. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Զեփիոն* - «Դու փափկաթեւ մանկիկ գեփիոն...» (60-1):
71. [Անանուն], *Թաղման քայլերգ*, [սոսու.-ից] թրգմ. Յ. Յակոբեան] (61-2):
72. Վաթան մառչը (62-3):
73. Սէր - «Եթէ ես ամպէի...» (63):
74. Երգ միութեան - «Եթէ կամինք փրկել թշուառ հայրենիք...» (64):
75. Պ. Դուրեան, *Իմ մահը* (65-6):
76. Քայլերգ բանորարական (66):
77. Սոցիալիստական միջազգային երգը, թրգմ. Ա. Իսրայէլեան (66-7):
78. Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Սահմանադրութիւն* - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բախտին...» (68):
79. Հայրիկ ճան (69):
80. [Գ. Պէշկէօթիւրեան], *Սրինգ* (70-1):
81. Արխանձանի երգը - «Ես եմ ազատ հայ պատանի...» (71-2):
82. [Ֆահրատ], *Հայդուկի սիրոհու երգը* (72-3):
83. Գամառ - Քաթիպա, *Մշեցի ճամփորդը* (74):
84. [Անդրէաս], *Ես սարէն կուգայի* (74):
85. Եսփիմէ Աւետիսեան, *Հոսկ երգն աղջկան* (75-6):
86. [Զուլալ - Օղլի], *Սիրականի գանգատը* (76):
87. Ս. Շահազիզ, *Երազ* - «Ես լսեցի մի անող ձայն...» (77):
88. Տարմնցի, *Խրատ* - «Երբ որ ազգին գահը փրչաւ...» (77-8):
89. [Ֆր. Բեռա], *Կիլիկիա* - «Երբոր բացտին դռներն յուսող...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռոսինեան (78-9):
90. Պ. Դուրեան, *Առ Հայաստան* - «Երբոր ցողին փաղփում շիթեր գիշերում...» (79-80):
91. *Նահատակը* (80-1):
92. *Երկինքըն ամպել է*¹ (81-2):
93. Պ. Դուրեան, *Կոր գիւնորը* (82):
94. Պ. Վ. Նաթանեան, *Կոչ առ որդին* (82-3):
95. [Յ. Յակոբեան], *Դարբնի երգ* (83-4):
96. Պողոս Յովակիմեան, *Քայլերգ Զէյթունի* (84-5):
97. *Զինուած, պատրաստուած* (85-6):
98. *Կորկոտեանի յիշատակին* (86):
99. *Զինչ ու գինչ* (87):
100. *Զինուորին երգը* - «Զինուորին երգերը. եղբա՛րք, լսե՛ցէ՛ք...», [սոսու.-ից] թրգմ. Գ. Դոդոյեան (87-8):
101. *Երգ պլպուլին* (88):
102. *Սագունի, էլ ի՞նչ երգեմ* (89):
103. Պ. Դուրեան, *Տրտունք* (89-90):
104. *Վաթան մառչը* - «Է՛յ աննէմիզ՝ շանլը վաթան...» (90):
105. [Ա. Իսահակեան], *Է՛յ, ճա՛ն - հայրենիք* (91):
106. Շուշանիկ Կորդիկեան, *Ազատութեան մարտիկներին* (91-2):
107. *Երի, երի, երի ջա՛ն*² (92):
108. Շուշանիկ Կորդիկեան, *Մե՛ք էլ միանանք* (93):
109. *Էսօր ողբաթ է*³ (94):
110. *Տարագիրն* (94-5):
111. *Քրմոհի* (95):
112. *Վաթան մառչը* - «Թապը տիտարընլա՛ շահըմ միսթէն-նիր օլտու միհան...» (96):
113. *Սիրահար պատանդն երգը* (96):
114. *Մաղթանք Հայաստանի* (97):
115. Կիլիկեցի Գ. Պետրոսեան, *Իմ ուխտը* (98):
116. [Ս. Հ. Ֆէլէկեան], *Իղձ պանդուխտին* - «Թէ թեւ ունէի, ո՛հ, կը թոչէի...» (98-9):
117. *Շանտն տէ վաթանս*⁴ - «Թէլ տէ գուագօ սու լէ շաուփլլ...» (99-100):
118. [Գ. Սրտանձտեանց], *Գողթնի քնարք* (100-1):
119. *Երգ հայ պատանդն* (111-2):
120. *Երգ «Աւագակք» թատերգութեան* (102):
121. *Թող երգէ բլբուլ* (102-3):
122. *Անարգ լուծը* (103):
123. *Թող չերգէ պլպուլ* (104):
124. [Թ. Պատկանեան], *Յոյս* - «Թո՛ղ փըչէ քամին պաղ-պաղ, երեսիս...» (104):
125. *Թուս քաջը* (105):
126. Ա. Շատուրեան, *Զինուորի երգը* - «Թըռի՛ր, իմ նժոյգ, սըլագի՛ր շուտով...» (105-6):
127. Մ. Պէշիկթաշլեան, *Եղբայր եմք մեք* (106):
128. [Յերամ], *Անդրանիկին* - «Իրրեւ արծիւ սաւառնոմ ես լեռ ու ծայր...» (107-8):
129. *Առ անցորդ* (108-9):
130. *Ազատութեան հրաւեր* (109-10):
131. Խ. եպս. Նար - Պէլ, *Շրջայակապ հայ* (110):
132. *Լա շանսօն տիւ սօլտա* (գիւնուորի երգը)⁵ (110-1):

¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Բնագիրը Հայերենատառ Ֆրանսերեն է:

⁵ Բնագիրը Հայերենատառ Ֆրանսերեն է:

133. Ս. Հ. Ֆելիկեան, Վարդան - «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան...» (111):
134. Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ս] գիս կը կանչէ...» (112):
135. Սուգ Մայր Հայաստանի (113):
136. Թովհ. Թումանեան, Ինձ սի՛ խընդորհի[ր] (114):
137. Առ թռչնիկն (114-5):
138. Պ. Դուրեան, Ի՞նչ կըսեն (115):
139. Երգ սիրոյ - «Ի՞նչ են քէն, ղիս, նախանձ ու հեռ...» (116):
140. Պ. Դուրեան, Լճակ (116-7):
141. Բինգէօլը (117-8):
142. Առ Հայաստան - «Ի՞նչ պատահեց անուշիկս, որ դուն հեռացար ինձանից...» (118):
143. Եղիշէ եպս. Դուրեան, Երգ ի հանդիսի բացման նորա-կառոյց վարժարանին Դարեւանուցն Արմաշու (119-20):
144. Լէփօ, Լէ՛, Լէ՛¹ (120):
145. Գամառ - Քաթիպա, Սիրոյ գոհեր (120-2):
146. Միհնազ, Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (122-3):
147. Լուսնակը (123-4):
148. Լուսնակն անուշ (124-5):
149. [Ռ. Պատկանեան], Վերջաբան (125):
150. Մ. Արեղեան, Սիրիանայ սարեր (125-6):
151. Խաղաղ դաշտի որդիք (127):
152. Խաւարել եմ... (127-8):
153. Խումար (128-9):
154. Գ. Ա. Դողդեանց, Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ՛կ, ծիծեռ-նակ՛կ...» (128-9):
155. Սիպիլ, Աչքերդ (130-1):
156. Յ. Պազպազեան, Մայիս - «Կանանչին դալարիք, եր-կինք են կապոյտ...» (131):
157. Ա. Ծատուրեան, Տապանագիր - «Կանգնի՛ր, ո՛վ ան-ցորդ...» (132):
158. Կանչէ՛, կոռ՛նկ - «Կանչէ՛, կոռ՛նկ, կանչէ՛, քանի գարուն է...» (132-3):
159. Գ. Բարխուդարեան, Իմ ընտրածը (133):
160. Խանասորի արշաւանքին առթիւ (133-4):
161. Մահերգ փոքրիկ Գօնտորաճեանի (134):
162. Ողբերգ Հայաստանի (135-6):
163. Տիվրիկցի Նաթանիէն երգը (136-7):
164. Սիպիլ, Մեճաստանիս կոյսը (137-8):
165. Սմբատ Բիւրատ, Ողբերգ Ատանայի (138-9):
166. Հայուն յուսահատութիւնը (139-40):
167. Կուժն առայ՛² (140):
168. Քաջ Անդրանիկի երգը (140-1):
169. Մարտիկի յիշատակին (141-2):
170. Կոռնկ - «Կոռ՛նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայ-նիդ...»³ (142-3):
171. Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Հարըրբան նստել ա...» (143-4):
172. Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...» (144-5):
173. [Ս. Գալֆայեան], Հա՛յ ապրիճը (145-6):
174. Խրիմեան Հայրիկ, Հրաւեր - «Հայեր, ա՛լ հերիք ալս-չափ լըռութիւն...» (146-7):
175. Աղեքսանդր Փանոսեան, Ազատութեան առաջին քայլ-երգ (147):
176. Ռազմերգ - «Հայ եղբայրնե՛ր, դէ՛ն, գունդ ի գունդ...» (148):
177. Քաջ Վարդանի երգը (148-9):
178. Դաշնակցականների մատչը (149):
179. Առ Հնչակ - «Հայոց աշխարհում ծագեց նոր հրդեհ...» (150):
180. Հայոց երկնքով (150-1):
181. Երգ Ներուզի (151-2):
182. [Մ. Ծանիկեան], Հառաչանք Հայրիկին (152):
183. Զօներգ Իզմիրլեան Հայրիկի - «Հայրի՛կ, Հայրի՛կ, երբ աչքերնիս...» (153):
184. [Ս. Գալֆայեան], Որտորք (153-4):
185. [Մ. Տամատեան], Առ Հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նըս-տած դու նժդեհ...»⁴ (154-5):
186. Երգ պանդխտութեան - «Հեռու եմ քեզնէ, օտար երկրի մէջ...» (155-6):
187. [Մ.] Մնակեան, Խրախոյս - «Հերիք, որդեա՛կ[ք], ալս-բան տարուայ տառապանք...» (156-7):
188. [Ռ. Պատկանեան], Երգ Վարդան Մամիկոնեանի (157-8):
187. Միքայել Նալբանդեանց, Վահան Մամիկոնեանի պա-տասխանը (159-60):
190. Լեռենց, Հնչակեան ենք մենք (160-1):
191. Յովակիմ Թանչուտեան, Զօն Հնչակին (161-2):
192. Հո՛վ արեք (162-3):
193. Հո՛վ լինի՛⁵ (163-4):
194. [Ա. Իսահակեան⁶], Հովերն առան (164):

¹ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

³ «Կոռնկ»-ը վերագրվել է Նահապետ Քուչակին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմբ 1-ին ծանոթագրութիւնը:

⁴ Պերճ [Տամատեան Մ.], «Ներչնչումներ...», էջ 34:

⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Ալ. Ծատուրյանին: Իսահակ-յան Ա., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 94 (ծնթգր. էջ 679):

195. [Պ. Լաւրով], *Ռուս յեղափոխական քայլերգ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (165-6):

196. *Հմայեակ քինյ. Պախթարեան, Կոհակ* (166-7):

197. *Հօյ, Նագանըս¹* (167):

198. Ա. ՉՈԳ. *Զիւանի, Զախորդ օրեր* (168):

199. *Էրզրում²* (168-9):

200. *Բաֆֆի, Զա՛յն տուր* (169-70):

201. *Զա՛յն տուր, ո՛վ քնար...* (170-1):

202. *Զա՛յն տուր, ո՛վ ֆիդայ...* (171):

203. *Գութաներգ* (172):

204. [Ա. Իսահակեան³], *Զմեռն անցաւ* (172-3):

205. [Շերամ], *Աշուղ Զիւանիի երգը* - «Ծանապարհս ընկաւ Թիֆլիզ....» (173):

206. *Երգ թրքերէն* - «Ծիւմլէ ալէմփիւր մէսէրրէթ վէ շատիւման տրը պո կիւն....» (174):

207. Յ. Պ., *Երգ մայիսի* (174-5):

208. *Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասուները* (175-7):

209. *Ողբին՝ իր մօր* (177):

210. Պ. Դուրեան, *Մոսայն Հայաստանեայց⁴* (178-9):

211. Ս. Նագարեանց, *Մայրենի լեզու* - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ....» (179-80):

212. Մ. Նալբանդեանց, *Մանկութեան օրեր* (180-1):

213. *Գամառ - Քաթիպա, Հայի գանգատը* (181-2):

214. [Ե. քինյ. Գալչընճեան], *Զօներգ Իզմիրեան Հայրիկի* - «Մենաստանիդ մէջ տասներկու տարի....» (182):

215. [Ֆահրատ], *Մենք անկեղծ զինուոր ենք* (183):

216. *Մենք պէ՛տք է կոռենք* (184):

217. *Խնկի ծառ⁵* (194-5):

218. Մ. Նալբանդեանց, *Իտալացի աղջկայ երգը* (185-6):

219. *Քաջ Վարդան Մամիկոնեան* (186-7):

220. Ա. Փանոսեան, *Նաւերգ* (187-8):

221. Ս. Սափարեան, *Վանի կտորածը* (188-9):

222. [Ալ. Ծատուրեան], *Մի՛ լար, բլբուլ* (189):

223. *Հայերու ուխտը* (189-90):

224. [Ֆր. Բեռա], *Երգ հայրենի* - «Մինչդեռ յոսով խայտայ բնույթսն....», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Մ. Պէշկիթաշեան (190-1):

225. Պ. Դուրեան, *Ողբ Հայաստանի* - «Մինչ ե՛րբ գլուխդ պիտի ծեծես....» (191):

226. *Մահամերձ կոյսը* (192):

227. Յ. Պ., *Երգ նոր տարույ* - «Մինչ կ'ողջունենք այս Նոր տարի....» (193-4):

228. *Երգ միութեան* - «Միութեան սուրբ դրօշակը....» (194):

229. *Հայրուկի հրաժեշտը* (194-5):

230. *Քայլերգ Հ. Յ. Դաշնակցութեան* (195):

231. *Հոգեվար որբին երգը* (195-6):

232. *Ժողովրդական երգ* - «Մօտ է գարնան եղանակը....» (196-7):

233. Պետրոս Տ. Մինասեան, *Բրօլեդարներու երգը* (197-8):

234. *Երգ Վարդանանց գօրավարաց* - «Յառա՛ջ մատիք, Հայկայ թոռներ....» (198-9):

235. *Վահէ Արծրունի, Երգ անմահ Լեւոնի, Մխիթարի եւ Միհրանի յիշատակին* (199-200):

236. *Սահակ - Մեսրոպ, Նոր տարի* - «Նոր ընծիմին տակ սպրեցանք տարի մ'ալ....» (250-1):

237. Յ. Պ., *Երգ նոր տարույ* - «Նուրբ շողեր երկինքէն....» (201-2):

238. [Ա. Զարդգ.], *Ննջի՛ր, մանկիկ* (202):

239. *Եարալի բլբուլ եմ* (203):

240. [Մ. Փորթուգալեան], *Հառաջանք* - «Նսաստակիս հասունիմ միայն....» (203-4):

241. [Գ. Մ. Կրծիժանովսկի], *Վարջաւեան քայլերգ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (205-6):

242. *Բանտարկեալը* (206):

243. *Ծորորա, Անուշ⁶* (207):

244. *Ծանօսն տէ վաքանս* - «Ծանթօ՛ն, ամի բոռ ֆէթէ լա վիքթատը....»⁷ (207-8):

245. *Պանդուխտն* (208):

246. [Մ. Պէշկիթաշեան], *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով....» (208-9):

247. *Մանիշակին* (209):

248. *Զարթի՛ր, նուագ* (210):

249. *Եղիշէ եպս. Դարեան, Անտառին մէջ* (210-2):

250. Խ. եպս. Նար - Պէլ, *Հա՛յ մեռնիք* (212-3):

251. *Գրոսսի, Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ* (213):

252. [Մ. Ֆ. Շենկէնդորֆ], *Առ մայրենի լեզու*, [գերմ.-ից թրգմ. Ե. Զագնեան] (214-5):

253. *Զօներգ հայրապետական* - «Ո՛վ մեր Հայրը, գերթ ստաւուտ....» (215-6):

254. [Ֆահրատ], *Սերոբ փաշայի երգը* (216-7):

255. Ա. Իսահակեան, *Որսկան ախպէ՛ր* (217-8):

256. օր. Քնարիկ, *Վըշտալից քնարը* (218):

257. Մ. Պէշկիթաշեան⁸, *Աշուն* - «Ո՛ր էք ծաղկունք, դուք փայլ փլունք....» (219):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
² Երգը վերագրվել է Ա. Հ. Մ. Ֆելիկյանը:
³ Բանաստեղծությունը վերագրվել է Ալ. Ծատուրյանին: Տե՛ս 369-րդ էջի հմր 4 ծանոթագրությունը:
⁴ Երգը քաղված է նրա «Ասպատակութիւնը Պարսկացի Հայս կամ Աւերուճն Անի Մայրաքաղաքին Բազրատունեայց» երգախառն թատերգության «Վերջաբան»-ից (տե՛ս նրա ԵԺ, հտ. 2, էջ 371-2):
⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Բնագիրը Հայերենատառ Ֆրանսերեն է:
⁸ Պէշկիթաշյան Մ., ԵԺ, էջ 91-2:

- 258. Հայուն վրէժը (219–21):
- 259. Զ. Պլաուլ, Հրաժեշտի երգը (221):
- 260. Գամառ - Քաթիսա, Վանեցի մօր երգը (221–2):
- 261. Լը Շամուս¹ (222):
- 262. Մարալ ջա՛ն² (223):
- 263. Կալի հոռովել (224):
- 264. Սարերը ման եմ եկել (224):
- 265. Սարերի հովին մեռնիմ³ (225):
- 266. Զօներգ Եփրեմ խանի յիշատակին (225–6):
- 267. Սարերի վըրով գնաց⁴ (227):
- 268. Սարէն կուգայ ձիաւոր⁵ (227):
- 269. Սարէն ելաւ⁶ (227–8):
- 270. Օրօր, Ադինօ (228–9):
- 271. Սա՛ր, սա՛ր⁷ (229):
- 272. Սասուն - «Սասուն գաւառ, Հին Հայաստան....» (230–1):
- 273. Խենթ, Սասուն - «Սասուն ելաւ աստամբեց....» (231–2):
- 274. Կը սիրե՛ս գիս (232–3):
- 275. [Ա. Իսահակեան], Զուլում աշխարհ (234):
- 276. Գ. Ծմաւոնեան, Սիրէ՛ հայը (234–5):
- 277. Սիրուն թռչնակ (235–6):
- 278. Մանիշակը (236):
- 279. Սիրոս կրակ ունի... (236–7):
- 280. Անտունի (237–8):
- 281. Պետրոս Մոճոռեան, Մասիս - «Սիրոս տխուր, լի վեր-քերով....» (238–9):
- 282. Սոնա եար⁸ (239–40):
- 283. Մ. Պէշիկթաշլեան, Պար աւագակաց - «Վասեց երկինք իր մոմերը....» (240):
- 284. [Ֆահրաւտ], Սերեմճեանի յիշատակին (240–1):
- 285. Պ. Դուրեան, Վրէժ- «Վրէժ կը գոռան շիրմաց խորէն....» (241–2):
- 286. Մ. Տամատեան, Տալորիկ (242–3):
- 287. Դանիէլ Զաւուշի խմբին (243–4):
- 288. Մաղթանք - «Տէ՛ր, կեցո՞ր դու զՀայս....»⁹ (244–5):
- 289. Տո՛ր ձեռքը (246–7):
- 290. Վարդն ու փուշը (վարժարանաց բարձր կարգերու համար) (247):

- 291. Երգ Տէօվլէթեան Ղուկասի (248):
- 292. Զէյթունի մառշը - «Քանի՞ թմրինք, բա՛ւ է, եղ-բա՛րք....» (249):
- 293. Յասում, «Արծի» խմբի երգը (250–1):
- 294. Ռազմերգ քաջ զէյթունցիներու (251):
- 295. Քէլէ, քէլէ (252):
- 296. Քէլէր, ցօլէր (252–3):
- 297. [Լ. Էսահակեան], Յեղին յուռութքը (254):
- 298. Ա. Ահարոնեան, Նագէի օրօրը (254–5):
- 299. Միսաք Մեծարեանց, Քո՛յր, մօտեցիր (256):
- 300. Ռ. Պատկանեան, Երգ օրօրոցի - «Քո՛ւն էղիր, պալլաս, աչքըդ խոփ արա՛....» (256–7):
- 301. Գէորգ Զաւուշի երգը (257–8):
- 302. Եղիա Տէմիրճիպաշեան, Կոյր պապուկը (258–9):
- 303. [Զիւանի], Հայրենիք - «Օղորդ սիրուն, ջուրըդ սիրուն, դուն սիրուն....» (259):
- 304. Երգ հայրենեաց - «Օ՛ն, վերադառնանք մեր սիրուն լեռներ....» (259–60):
- 305. Պանդուխտին երգը - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ....» (260):
- 306. Նոր տարի - «Օ՛ն, փոթացէք, հասնալ է ժամ....» (260–1):
- 307. Ինգլայս մառշը (261–2):
- 308. Ա. Իսահակեան, Երգեր եւ վերքեր - «Օտա՛ր, ամալի՛ր՝ ճամփէքի վրայ....» (263–3):
- 309. Առ սէր իմ Հայաստան (263):
- 310. Կանչէ՛, Նագօ... (263–4):

Թանկ երգերու (265–278(?)):
 Լուսանկար՝
 Գրիգոր Մխճեան, Ը եւ 1-ին էջերի միջեւ ներդիրում:
 Ծճճ.՝ ՀԱԳ-ում պահպանվող օրինակները թերի են՝ ավարտվում են էջ 276-ով:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 5958:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1915

222-223. ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԶԱՅՆԵՐ. Նոր ազգային երգարան, Հայրենասիրական ոտանաւորներ եւ երգեր (ժողովածու), Հրատ. Կ. Արզումանեանի, Թիֆլիս, տպ. «Հերմէս», 1915, 8⁰:
 «Նուէր Հայ կամաւորներին»:

¹ Բնագիրը Հայերենատառ Ֆրանսերեն է:
² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ «Մաղթանքը» վերագրվել է Մ. Թաղիադյանցին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:

222. Ա. տպագր., 136 [4] էջ, 4 թ. լուսանկ.:

Բվնդ. ¹ Ա-Խ (1-45):

Գ. Տալեան, Այ մ ալուան (46):

ԽԲ - ԽԳ. (47-8):

Հարսնեղո - «Առաւօտուն բարի լուս....»² (49):

ԽԵ - ԾԻԱ. (50-136):

Յանկ [1-4]:

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

Անդրանիկ, Քեռի, Համազասպ, 1-ին էջին նախորդող ներդիր:

Խմբանկարներ՝

Բասենի եւ Դալիբադայի կոիվներում հայ ֆիդայիներ, 1-ին էջին նախորդող ներդիր:

Կտրին Թումանը իր խմբով, 64-65-րդ էջերի միջև ներդիր:

Նկար՝

Զէյթունի սարսափներից մի տեսարան, 64-65-րդ էջերի միջև ներդիր:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6184:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1915, հմր 12՝ 17/Ա (հրատ. ազդ): «Մշակ» 1915, հմր 10՝ 17/Ա (հրատ. ազդ):

Տրգրք.՝ «Հայկ2.» էջ 388:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 2385:

223. 2-րդ բարեփոխուած տպագր., 136, [4] էջ, 6 թ. լուսանկ.:

Բվնդ.՝ Ա. [Զիւանի], Թիւրքահայի բաղ ձանքը, 1878 (1-2):

Բ. [Զիւանի], Երկիր (2-3):

Գ. [Զիւանի], Իմ ազգը (3-4):

Դ. [Զիւանի], Իմ համոզմունքը (4):

Ե. Հայրենիք - «Իմ պաշտելի բաղըր հայրենիքս....» (5-6):

Զ. [Զիւանի], Հայեր (6-7):

Է. [Զիւանի], Հայի ճոտ (7):

Ը. [Զիւանի], Նուէր սասունցի Մակարին (8):

Թ. [Զիւանի], Վերջն է գովելի (8-9):

Ժ. [Զիւանի], Չկայ - «Ահա լրանում է իննը ամիսը....» (9):

ԺԱ. [Զիւանի], Անձկալի (10):

ԺԲ. [Զիւանի], Իմ որդուն (10-1):

ԺԳ. [Զիւանի], Հայաստանի աստղը (11-2):

ԺԴ. [Զիւանի], Սասունցիք (12-4):

ԺԵ. [Զիւանի], Հայերու սեփականութիւնը (14-5):

ԺԶ. [Զիւանի], Անցեալից եւ ներկայից (15-6):

ԺԷ. [Զիւանի], Ազգի վիճակը, 1897 (16):

ԺԸ. Զէյթունի երգը - «Ո՛վ մեծափստ սուլթան, մեզ հետ լսա վարտի....» (17):

ԺԹ. [Զիւանի], «Ազատ մեծցած առիւծներ ենք....», 1896 (17-8):

Ի. [Զիւանի], Սասունասար, 1895 (18-9):

ԻԱ. [Զիւանի], Արեւ (19-20):

ԻԲ. [Զիւանի], Կարելի է (20-1):

ԻԳ. [Զիւանի], «Հօ» տառը (21-2):

ԻԴ. [Զիւանի], Կոչ մեր հաւատակիցներին (22):

ԻԵ. [Զիւանի], Քայլերդ հանգուցեալ Խանի յիշատակին, «Լուսին չկայի» եղ. (23):

ԻԶ. [Զիւանի], Սասնոյ անցքերից (դասիթան) (24-8):

ԻԷ. [Զիւանի], «Պատերազմ կայ Հայաստանում....» (29):

ԻԸ. [Զիւանի], Պիտի հասնի (30):

ԻԹ. Միք. Նալբանդեան, Ազատութիւն - «Ազատ Աստուածն այն օրից....» (31-2):

Լ. Ի՛ր զէն (33):

ԼԱ. Ա. Ահարոնեան, Նազէի օրօրը (34):

ԼԲ. [Զիւանի], Իդձ - «Ո՛վ աներակ դարձած բնիկ իմ երկիր....» (35):

ԼԳ. [Զիւանի], Արեգակ (35-6):

ԼԴ. [Զիւանի], Յղի Հայաստանը, 1895 (36-8):

ԼԵ. [Զիւանի], Հովիտ (38-9):

ԼԶ. [Զիւանի], Հարաւի մրմունջը (39-40):

ԼԷ. [Զիւանի], Չունիք (40-2):

ԼԸ. Զէյթունի մարշ - «Մեր գործերը, խորհուրդները հայրենիքի սէրն է....» (42-3):

ԼԹ. [Զիւանի], Հաւը, 1901 (44):

Խ. [Զիւանի], Խեղճի վիճակը³ (44-5):

ԽԱ. Ռ. Պատկանեան, Մեսրոպ, Վարդան, Ղեւոնդ (45-6):

ԽԲ. Ա. Իսահակեան, Անբաժիններ (46-7):

ԽԳ. Ռ. Պատկանեան, Հայերու բաղ ձանքը (47-8):

ԽԴ. Հայ մայրերին (Սասունի կոտորածի առիթով) (48-9):

ԽԵ. [Զիւանի], Հայերս (49):

ԽԶ. [Զիւանի], Հայաստանն է (50-1):

ԽԷ. [Զիւանի], Հայի աղաչանքը (51-3):

¹ Տե՛ս Հմր 223 նկարագրութիւնը:

² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

³ Կրկնվել է ժէ կրգը:

- ԽԸ. [Զիւանի], *Հայոց բախտը* (53–4):
- ԽԹ. *Չկայ* - «Ցատալի, սանդրոխտ հային տուն գնալու հնար չկայ...» (54–5):
- Ծ. [Զիւանի], *Մեծ քեռի, 1901* (55–6):
- ԾԱ. Հ. Ղ. Ալիշան, *Հրաւեր մարտի* - «Բա՛մ. փորտան բար- ձուտ բոմբինք յԱյրարատեան դաշտն ի վար...» (56–7):
- ԾԲ. [Ա. Իսահակեան], *Հայրուկի երգ* - «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ...» (57–8):
- ԾԳ. Գամառ - *Քաթիպա, Մշեցոց նոր սերունդը* (58–9):
- ԾԴ. *Զինուած, պատրաստուած...* (59–60):
- ԾԵ. *Անդրանիկի մարշը* (60–1):
- ԾԶ. *Քաջ Անդրանիկին* (61–2):
- ԾԷ. *Արի՛ք, եղբայրք, միանանք* (62–3):
- ԾԸ. *Արխանեանի երգը* - «Ես եմ ազատ հայ պատանի...» (63–4):
- ԾԹ. [Ա. Իսահակեան], *Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք* (64–5):
- Կ. *Տարագիր* (65–6):
- ԿԱ. [Ռ. Պատկանեան], *Երգ* - «Թէ իմ ալետր հերքս սեւեւ- յին...» (66–7):
- ԿԲ. [Զիւանի], «Հայ ժողովուրդ, մի՛ մոռանալ հայրենիքդ պատմական...» (68):
- ԿԳ. [Զիւանի], *Օտարութիւն* (69):
- ԿԴ. [Ս. Հ. Ֆելէկեան], *Տեսիլ Հայաստանի* (70–2):
- ԿԵ. *Երագ* - «Պատահական, երագիս մէջ տեսայ մի ձեր ալե- տր...» (72–4):
- ԿԶ. [Զիւանի], *Խնամին* (74–5):
- ԿԷ. *Վեցեակ* - «Ձանք ունինք, սարել կոզենք, մենք հայերս կենսունակ ենք...», 1906 (75–7):
- ԿԸ. [Զիւանի], *Նուէր Սասունի հերոսներուն՝ Սեպուհին եւ Մորատին, 1906* (78):
- ԿԹ. [Զիւանի], *Աղօթք* - «Աստուծ իմ, նոր հոգի տուր, թող գօրանան տկարները...», 1895 (79):
- Հ. [Ծերամ], *Անդրանիկին* - «Իրրեւ արծի սաստնում ես լեռ ու ծայր...» (80):
- ՀԱ. [Ա. Հայկունի], *Հայրենիք* - «Իմ հայրենիքս գիս կը կանչէ...» (81–2):
- ՀԲ. *Արձագանք Հայաստանի* (82–3):
- ՀԳ. *Իմ խրատը, 1906* (83–4):
- ՀԴ. [Զիւանի], *Սեմայի* - «Գլուխը, թասակը կարմիր տօգեղ գազան դեռի ձեռքից...», 1904 (84–6):
- ՀԵ. [Զիւանի], *Գետակ* (86–7):
- ՀԶ. [Զիւանի], *Սէր* - «Սիրոյ վրայ հիմնուածը չի կործանի...» (88):
- ՀԷ. [Զիւանի], *Գազել* - «Մայր, քո բալուլիդ գաւակն եմ, իսկ որդանս դու ես...» (88–9):
- ՀԸ. [Զիւանի], *Գէորդ Չաւուշը* (89–90):
- ՀԹ. *Հայաստանի սուգը* (90–1):
- Ձ. [Յովհ. Թումանեան], *Ինձ մի՛ խնդրիր!* (91–2):
- ՁԱ. [Միհրազ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար, մութ գիշեր էր...» (92–3):
- ՁԲ. *Ֆիտայի* - «Թիփի, բորան մութ գիշերին...» (94–5):
- ՁԳ. *Վրէժ* - «Թո՛ղ կորնչին տաճիկները...» (95–6):
- ՁԴ. *Մուշ* - «Թո՛ղ երգէ՛ բլրու Մշու դաշտերում...» (96):
- ՁԵ. *Մուշ* - «Թո՛ղ բլրու շերգէ Մշոյ դաշտերում...» (97):
- ՁԶ. *Մորատի երգը* (97–8):
- ՁԷ. *Հնչակեան մարշ* (98–9):
- ՁԸ. *Ֆէտայի* - «Հայրենեաց սիրո համար խմբեր պատրաս- տել եմ քաջ...» (99–100):
- ՁԹ. *Քաջ եղէ՛ք* (100–1):
- Ղ. *Քայլերդ Խանասորի* (101–2):
- ՂԱ. [Ս. Գալֆայեան], *Հա՛յ ապրինք* (102–4):
- ՂԲ. [Զիւանի], *Ուրախ երգ* (104–5):
- ՂԳ. [Զիւանի], *Հայաստանը* (106–7):
- ՂԴ. [Զիւանի], *Վերջ չեղաւ* (107–8):
- ՂԵ. *Օտարութեան մէջ գտնուող մի թիրքասիայի երգը* (108–9):
- ՂԶ. [Զիւանի], *Կա՛յ էլ* (109–10):
- ՂԷ. [Զիւանի], *Հայի կեանքից, 1906* (110–1):
- ՂԸ. *Մի խմբ քաջերի նահատակութեան մասին², 1907* (111–3):
- ՂԹ. [Զիւանի], *Բայեաթի* - «Ով որ իր ազգն որանայ...», 1872 (114–5):
- Ճ. [Զիւանի], *Յոյս* - «Ինչքան երկինքը ամպէ, դրոտայ...» (116):
- ՃԱ. [Զիւանի], *Հայրենիք* - «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր գարուն...» (117):
- ՃԲ. [Զիւանի], *Տաճկահայի գարունը* (117–8):
- ՃԳ. [Զիւանի], *Ծատ ոշացաւ* (118–9):
- ՃԴ. [Զիւանի], *Մօտս է հարկատր (Քեօթողի)* (119):
- ՃԵ. [Զիւանի], *Ո՛րտեղ է (Քեօթողի)* (120):
- ՃԶ. [Զիւանի], «Օտար ազգեր տիրեցին Թորգոմեանց բու- րաստանը...», 1874 (120–2):
- ՃԷ. *Խաղաղ դաշտի որդիք* (122):
- ՃԸ. *Մուշեղի երգը* - «Խնուսից գալող հայ զինուորները քաջ...» (123):
- ՃԹ. *Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր* (124):
- ՃԺ. *Աշխոյժ, Համազասպի երգը* - «Ծագեց արեւ ազատու- թեան...» (124–5):
- ՃԺԱ. *Քաջարի հայրուկներ* (125–7):
- ՃԺԲ. *Խանասորայ արշաւանքը* (127):
- ՃԺԳ. *Խանըմ Եւա ջան* (128):

¹ «Երգէ՛ք բառի փոխարեն սխալմամբ սպառօրված է՝ չերգէ՛:»

² Զոհված հերոսների՝ Որսորդ Գէորդ, տասնապետ Պետրոս, խմբապետ Թուման, Առաքել Սիսակ անուշող Ահարոն, անուշ- ները հիշատակված են երգի մեջ:

ԾԺԴ. **Հայ զինորի երգը** (մարշ), «Թող բարձրացնեն» երգի եղ. (129-30):

ԾԺԵ. **Զոհ** (130-1):

ԾԺԶ. **Հայ կամաորի երգը** (131-2):

ԾԺԷ. **[Մ. Տամատեան], Առ Հնչակ** - «Հետաոր երկիր ևստած դու նժդեհ...» (132):

ԾԺԸ. **[Ս. Հ. Ֆելէկեան¹], Պանդխտի ողջոյն** (133-4):

ԾԺԹ. **Էրզրում** (134):

ԾԻ. **Մենք պէտք է կոռենք** (135):

ԾԻԱ. **[Ալ. Ծատուրեան], Մի լա՛ր, բլբուլ** (136):

Ծանկ [1-4]:

Նկարների ցանկ՝

Լուսանկարներ՝

Անդրանիկ, Քեոի, Համագասպ, 1-ին էջին նախորդող ներդիր:

Խմբանկարներ՝

I բանակ Անդրանիկը իր օգնականներով, 1-ին էջին նախորդող ներդիր:

V բանակ հեծելախումբը Հաջի Լեւոնի եւ Արշակի ղեկավարությամբ, էջ 32-33-րդ էջերի միջև ներդիր:

Բասենի եւ Դալիբադայի կռիվների հայ ֆիդայիներ, էջ 32-33-րդ էջերի միջև ներդիր:

IV բանակ՝ Քեոին իր օգնականներով, 64-65 էջերի միջև ներդիր:

Կտրին Թումանը իր խմբով, 64-65 էջերի միջև ներդիր:

Նկար՝

Զէյթունի սարսափներից մի տեսարան:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6183:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1915, հմր 52՝ 11/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Հոր.» 1915, հմր 54՝ 10/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ, Ա. 2օպ.-ի ֆոնդ, 4160:

224. ԸՄԲՈՍ ԵՐԳԵՐ. Գրպանի երգարան, Պօսթըն, տպ. «Հայրենիք»-ի, 1915, 95 [3] էջ, 1 թ. լուսանկ., 8⁰:

¹ Երգը վերագրվել է Գ. Շերենցին: Տե՛ս 295-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրությունը:

«Ըմբոստ երգերի այս հավաքածուն նւերում ենք հայկական ազատամարտի ճանապարհին ընկած մտքի եւ սրտի “ըմբոստ” հերոսներին»:

Բվնդ.՝ Ս. 2[թչեան²], **Զօն** (3):

Վտարանդի, Հերոսները (4):

Մ. Նալբանդեանց, Մեր հայրենիք. Իտալացի աղջկան երգը (5-6):

[Մ. Նալբանդեան], Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (6-8):

Մ. Նալբանդեանց, Մանկութեան օրեր (8-9):

[Դ. Պատկանեան], Արաքսի արտասուցքը (10-1):

Գամառ - Քաթիպա, Վարդանի երգը (11-3):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը (13-4):

Գամառ - Քաթիպա, Հաստատ յոյսը (14-5):

Գամառ - Քաթիպա, Օրօրցի երգ - «Արի՛, իմ սխալ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (15-6):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (16-7):

[Մ.] Մնակեան, Արդար զայրոյթ (17-9):

Գամառ - Քաթիպա, Երգ Վարդանայ - «Լըրեց: Ամպերն եկան ծածկեցին...» (19):

Հ. Ղ. Մ. Ալիշան, Պիպուկ Աւարայրի (20):

Բաֆֆի, Վանայ ծովակ (21):

Ա. Զօրանեան, Մայր Հայաստանին (22-3):

Խ. Աբովեան, Աղասու երգը (24-5):

Կոռնկ - «Կոռ՛նկ, ուստի՞ գո քաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»³ (25-6):

Գ. Դողոխեան, Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ՛, ծիծեռնակ՛...» (26-8):

Գրօսի, Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (28-9):

Պետրոս Դուրեան, Իմ մահը (29-30):

Պետրոս Դուրեան, Լճակ (30-1):

[Մ. Ծանիկեան], Առ Խրիմեան Հայրիկ (31-2):

Ղ. Աղայեան, Հայոց Հայրիկին (32-3):

Գ. վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակք (33-4):

Մ. Փորթոգալեան, Վտարանդի (34-5):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...» (36-7):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Մահ հայրորդոյն (37-8):

Մ. Պէշիկթաշլեան, Եղբայր եմք մեք (39-40):

Ս. Հ. Ֆելէկեան, Տեսիլ Հայաստանի (40):

[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբ որ բացուիմ դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ] Ն. Ռուսինեան (41-2):

² Տե՛ս Ստեփանյան Գ., ԿԲ, հտ. Գ, գիրք 1, էջ 213 (երգարանի անվանումն անճշտորեն նշված է՝ «Վագգեն»):

³ «Կոռնկի» հեղինակութունը վերագրվել է Նահապետ Քուչալին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրությունը:

Ս. Ծաֆազիզ, *Մահամերձ հայրենասէրը* (43-4):
 Ս. Ծաֆազիզ, *Երագ* - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն....» (44-5):
 Ս. Սափարեանց, *Վանի կոտորածը* (45):
 [Ֆ. Ն. Գլինկա], *Կասպուտակ աշեր. Սիրահար սայրորդը*, [ռուս.-ի փոխ. Ք. Պատկանեան] (46-7):
Մշեցու ողբը (47-8):
 Յ. Կարինեան, *Ժուշանիկին* (48-9):
 Ա. Ահարոնեան, *Նազէի օրորը* (50-1):
 [Զիւանի], *Դեռ գիշեր է* (51-2):
 Հ. Ղ. Ալիշան, *Վրէժք ի Ծաւարշան* (52-5):
Խաղաղ դաշտի որդիք (55-7):
Ի՛ր գէն, Հայեր (57-8):
 Լ. Մարտիրոսեան, *Կորիճին ձայնը* (58-9):
 Մ. Փողոթազեան, *Կոռի կոչ, «Լա Մարսելեզի» եղ.* (59-61):
 [Մ. Աբեղեան], *Սիփան սարեր* (61-2):
Մենք պէ՛տք է կոռենք (62-3):
 [Մ. Տամատեան], *Տալարիկ* (63-4):
 Պ. Վ. Նաթանեան, *Զինուորի մօր երգը* (65-6):
 Գ. Թաղեանեան, *Երբ ալեկոծ...* (66):
 Մ. Ե., *Կոռեցէ՛ք, տղե՛րք* (67-8):
 [Պ. Լարով], *Ընկերվարական քայլերգ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (68-9):
Քայլերգ Հ. Յեղ. Դաշնակցութեան (69):
 Ասեան, *Մեր դրօշակը* (69-71):
 Մ. Տամատեան, *Հնչակ* (71-2):
 [Ֆահրատ], *Սասուն* - «Իսլամական գոտ վաշտերը կատա-
 ղի....» (72-3):
Դարձեալ փայլեց... (73-4):
Ճիդայիի երգը - «Դաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք
 Սասուն....» (74-5):
 [Ծերամ], *Անդրանիկին* - «Իրրեւ արծիւ սաստնում ես լեռ ու
 ժայռ....» (75-6):
 [Միհնազ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր....»
 (76-7):
 [Ֆահրատ], *Սերեմջեանի յիշատակին* (77-8):
Թիկունքդ լայն (78-9):
Մշեցի մօր աղաչանքը (79):
Զէյթունի մարշ - «Քանի՛ թըմրինք, բա՛ւ է, եղբարք....» (80):
Խանասորի արշաւանքը (80-1):
 [Ֆահրատ], *Սերոբ Աղբիւրի երգը* (81-2):
 [Ֆահրատ], *Հայդուկի սիրոմու երգը* (82-3):
 [Ֆահրատ], *Մենք անկեղծ զինուոր ենք* (83-4):
Խանում Եւա ջան (84-5):
 Աւ. Իսահակեան, *Որսկան ախպէ՛ր* (85-6):
 [Աւ. Իսահակեան], *Սիրեցի, եարստարան*] (86-7):
 Ս. Ծաֆազիզ, *Խաբուած աղջկան երգը* (87-8):
 [Զիւանի], *Քո փափաքով* (88-9):

Մուշ - «Թո՛ղ սլսում չերգէ Մշոյ դաշտերում....» (89-90):
 [Ծերամ], *Սիրոյ երգերից* (90-1):
Պարզի՛ր, աղբիւր (91-2):
Հո՛ւ պարէք, սարեր (92-3):
 [Լ.] *Ծանօթ, Հովիկ* - «Ահա ելաւ լուսին[ն] արծաթ....» (93):
 [Զիւանի], *Զախորդ օրերը* (94-5):
Ծանկ երգերու [1-3]:

 Լուսանկար՝
 Սիբալեյ Նալբանդեան, 4-5-րդ էջերի միջեւ ներդիր:

Մտնգտ.՝ Հ.Գ.Մ, հտ. Դ, հմբ 6228:

Գրցցկ՝ Արմենիա, 1930 (էջ 8): Եւազընեան, 1924 (էջ 158):
 Սամուէլ, 1955 (էջ 28):

Պրորկն՝ «Հայր.» 1915, հմբ 53(1014)՝ 6/Ե, էջ 4 (ձեռք բե-
 րելու ազդ):
Տրգրք՝ «Հայկչ.» էջ 391:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ:

225. ՌԱԶՄԻ ԵՐԳԵՐ. *Նոր երգարան, Պատկե-
 րազարդ յաւելուած «Ծաղկեփունջ» երգարանի,*
Հրատ. Խ. Տէր - Յովհաննիսեանի, Թիֆլիս, տպ.
«Հերմէս», 1915, 112 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ֆ., *Աւետիք հայրենեաց* (3):
Հայդուկի վերջին ոխտը (3-4):
Ես կուգեմ կուել (4):
Արի՛ք, եղբա՛րք, միանանք (5):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց չունուագը (5-6):
Ահա՛, մայրիկ (6-7):
Ելէ՛ք, ելէ՛ք, հայկազունք (7-8):
Կուեցէ՛ք, տղե՛րք (8):
Մ. Նալբանդեան, Իտալացի աղջկայ երգը (9-10):
Արմ. Տիգրանեան, Հայ կամարներին (10-1):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (11):
Հրաւեր ազատութեան - «Ի՛ր գէն, Հայեր, ի՛ սուր ես ի՛ հրա-
 ցան....» (12):
Զինուած պատրաստուած (12-3):
Հայդուկի երգերից - «Կովկասի քաջե՛ր, խմբեր կազմե-
 ցէ՛ք....» (13-4):
 [Մ. Մնակեան], *Խրախոյս* - «Հերիք, որդեա՛կք, այսքան տա-
 րուայ տառապանք....» (14-5):
Խաղաղ դաշտի որդիք (15-6):

Հայրենեաց սիրոյ համար (16):

[Թերա՛մ], Անդրանիկին - «Իրրես արծի սաստնում ես լեռ ու ժայռ...» (17-8):

Ս. Շահագիզ, Ազնի ընկեր (18):

Ա. Ծատուրեան, Մեր նահատակներին (19):

Ե. Շամսխեան, Վիրատոր ընկերոջս (19-20):

Հայդուկի երգերից - «Ռաշնակցական խո՛ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (20):

Մ. Նալբանդեան, Ազատ Աստուած (21-2):

Հայդուկները Վանայ ծովի վրայ (22-4):

Մենք պե՛տք է կռուենք (24):

Գամառ - Քաթիպա, Մշեցու հեկեկանքը (25):

Ֆահրատ, Մարտար Յակոբն՝ Սերոբ փաշին (26):

Քայլ ենք (26-7):

[Մ.] Պեշիկթաշլեան, Թաղումն քաջորդւոյն [նմանող. Ուօլֆի] (27-8):

Ա. Իսահակեան, Ալազեագին (28):

Հայդուկի երգերից - «Ես գնում եմ հեռու երկիր...» (28-9):

[Զարիսի Ֆալաք], Նուէր հայդուկին (29):

Թիկունքդ լայն (30):

Մշեցու մօր աղաչանքը (30-1):

Դերենիկ Դեմիրճեան, Մամբին (31):

Ֆահրատ, Անդրանիկի կոչը (32):

[Զիւանի], Զախորդ օրերը (33):

[Մ.] Պեշիկթաշլեան, Դու գո՞ւյ խնդրես... (34-5):

Ֆահրատ, Ես երգեցի (35):

Գամառ - Քաթիպա, Հայ զինուոր - «Մասսի ճակատին ամպրոպ պատռեցաւ...» (36):

[Հուրեն], Հերոսին - «Դու անցար, հերոս, դե՛հ, հանգիստ քեզ քուն...» (36):

[Զիւանի], Ծարքի - «Այսքան տարի դու ննջեցիր, բա՛ւ է, բա՛ւ...» (37):

[Միճագ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (37-8):

Տորթախի երգը - «Որեմն մնա՛ք բարով, ազնիւ ընկերներ...» (38-9):

Տարոնացի պանդխտի երգը (39):

[Ֆահրատ], Վերքերով ի հանֆիտս եմ (40):

Անթի դարեր (41):

[Ա. Իսահակեան], Երգել կուզէի (42):

[Ի. Կոզլով], Հայրենիք սրբազան, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Քուչուբեկեան] (42-3):

Ա. Ծատուրեան, Ղարիբի երգը (43):

Զէյթուն անկախ (43-4):

Ֆահրատ, Հայի նշանաբանը (44):

Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէ՛ր (45):

[Մ. Փորթուզալեան], Նպատակիս հասնիմ միայն (45-6):

[Ա. Իսահակեան], Գլգլալով ջուր է իջնում (46-7):

Ֆահրատ, Հայդուկի երգերից - «Ես ընկել եմ քրդերի մէջ...» (47-8):

Իմ իղձս (48):

Ա. Իսահակեան, Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք (49-50):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի կորիճ (50):

Ֆահրատ, Մենք անկեղծ զինուոր ենք (51):

[Ք.] Պատկանեան, Ինձ համար չէ՛ (51-2):

Ֆահրատ, Իսլամների գոռ վաշտերը (52-3):

Պարզի՛ր, աղբիւր (54):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը (54):

Ֆահրատ, Հայդուկի նշանածի երգը (55):

Գ. Տալեան, Մայր եւ որդի - «Մայրիկ ջան, մնա՛ւ բարով...» (56):

Ա. Ծատուրեան, Զինուորի երգը - «Թոհի՛ր իմ նծույգ, սըլացի՛ր շուտով...» (57-8):

Կարկուտ տեղաց (58):

Պետոյի յիշատակին (59):

Սիրուն ծիծեռնակ (59-60):

Ֆահրատ, Թաթուլի քրոջ երգը (60-1):

Գամառ - Քաթիպա, Վարդանի երգը (61-2):

Գ. Տալեան, Մեծ գաղափարականին (63):

Ֆահրատ, Աստուած սիրէք (63-4):

Հայաստանի աւետարներ (64):

Յ. Յովհաննիսեան, Գարուն - «Մի նոր, հրաշալի կեանքով շունչ տոսձ...» (65-6):

Խ. Արովեան, Աղասու երգը (66-7):

Ա. Իսահակեան, Բողկու սարին (67):

[Խ.] Նար - Բէյ, Ո՛չ, եղբայրք, ո՛չ (68):

Խրիմեան Հայրիկ, Զարթի՛ր, որդեակ (69):

Ս. Սափարեան, Պարզ գիշեր (69-70):

Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասունքը (70-3):

Չ. Փ., Բանտում (73-4):

Մ. Փորթուզալեան, Վտարանդին (74-5):

[Զ. Գ. Բայրուն], Հերոսին - «Հերո՛ս, դու անցար քո կեանքին ողին...», թրգմ. Ա. Ծատուրեան (75):

Արամի երգը (76):

[Միճագ], Կռունկին (76-7):

Ս. Փափազեան, Հայրենեաց սիրով (77-8):

[Խ.] Նար - Բէյ, Հա՛յ ապրիճք (78):

Նպատակիս գէթ մի մասը (79):

[Աշխոյժ], Համազասպի երգը - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (79):

Ան Հայաստան - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Հայաստա՛ն....»¹ (80):
Տո՛ր ձեռքդ, եղբա՛յր (81-2):
Յ. Մանուէլեան, Թշուտ հայրենիք (82):
Ֆահրատ, Սերոբ փաշի յիշատակին (83-4):
Զարթի՛ր, սիրտ իմ (84):
Ախպօր երգը (84-5):
Գամառ - Քաթիպա, Թէ իմ այւոր... (85-6):
[Գ.] Դողդիւեան, Երգ պանդխտի - «Ծիծեռնա՛կ, ծիծեռնա՛կ....» (87):
Ա. Իսահակեան, Էն ամսի նըման (87-8):
[Պայծառէ], Խօսի՛ք, Հայաստանի լեռներ (88):
Խայեաթ, Դուք ինձ ձայն մի տաք (89):
Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փըշէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս....» (89-90):
Ազգային օրհներգ (90):
Ֆահրատ, Արարոյի երգը (91-2):
[Ֆահրատ], Սաքոյի երգը (92-3):
Գամառ - Քաթիպա, Լըռեց (93):
Գամառ - Քաթիպա, Ի՞նչ անենք (94):
[Ս. Գալֆայեան], Հասա՛, քաջագունք (95):
[Ա.] Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ս] զիս կը կանչէ....» (95-6):
[Կ. Ա. Բոզի], Երգ մարտի - «Մնացե՛ս բարեալ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր....», [Խտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (97):
Ա. Ահարմեան, Նազէի օրօրը (97-8):
Յ. Սըվանեան, Արի՛ք հայկազունք (98-9):
Ֆահրատ, Աշոտ Թաթուլի երգը (100):
Ա. Իսահակեան, Ա՛խ մեր սիրտը (101):
[Բ. Թադէոսեան], Երբ այլեկո՞ծ (101-2):
[Մ. Տամատեան], Տալտրիկի զաւակ (102-3):
Ահա՛, մայր իմ (103-4):
Հայոց աշխարհում (104-5):
Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Թէ իմ հայրենեաց (105-7):
Բաֆֆի, Ծովակ (107):
[Ժիրայր], Գնա՛, բլթու (108):
Յանկ (109-112):

Լուսանկարների ցանկ՝
 Անդրանիկ, էջ 17
 Համազասպ՝ հայ կամավորների Գ գնդի հրամանատար, էջ 41
 Դրո՝ հայ կամավորների Բ գնդի հրամանատար, էջ 57

Խմբանկարներ՝
 Հայ կամավորների երդումը, անվանաթերթ
 Անդրանիկ եւ իր թիկնապահները, էջ 33
 Քեռի, Վարդան եւ Համազասպ՝ հայ կամավորների Գ, Դ եւ Ե գնդերի հրամանատարներ, էջ 49
 Քեռին եւ իր օգնականները, էջ 65
 Հայ կամավորների Բ գնդի երդումը, էջ 81:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 6307:

Պրորկն՝ «Հոր» 1915, հմբ 61՝ 19/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Մշակ» 1915, հմբ 60՝ 22/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):
Տրգրք՝ «Հայկչ.», էջ 399:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1917

226. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ՊԵՏՐՈՍ Բ.
ՀԱՅ - ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ.
 Հաւաքեց Բ. Թորոսեան, Հտ. Ա. *Կը բովանդակէ սրբազան, ազատաշունչ, հայրենասիրական, յեղափոխական, ռազմական, նկարագրական, ողբական, մանկական եւ ուրիշ խառն երգեր, Հօպօքըն, Ն. Ճ. Հայ-ամերիկեան տողատիպ տպագրատուն Պ. Բ. Թորոսեանի, 1917, 184 էջ, 8⁰:*

Բվնդ.՝ Պ. Բ. Թորոսեան, *Յառաջարան* (5-6):

Ա մաս. Սրբազան երգեր.
Խորէն եպս. Նար - Պէյ (Լուսինեան), *Տէրունական աղօթք* (9):
Սիմեօն կթղ., *Աղերս* - «Արի՛, Աստուծ հարցն մերոց....» (10):
Դպրոցական առաստեան մաղթերգ (10):
Դպրոցական երեկոյեան մաղթերգ, Ն. Տէր - Ղեւոնդեանցի հաւաքածոներէն (10):
[Մովսէս Խորենացի], Ծարական ս. Ծննդեան - «Խորհորդ մեծ եւ սքանչելի....» (11):
[Աստուածատուր Հենցի], Տաղ Ծննդեան - «Այսօր տօն է ծննդեան, աւետի՛ս....» (11-2):
Ծարական ս. Յարութեան - «Այսօր յարեալ ի մեռելոց....» (12):

¹ Երգի խոսքըը վերագրվել է Ստ. Պ. Պ. Փափագյանին: Այլ երգարաններում հեղինակ է համարվել Ա. Յ. Այվազյանը: Հմմտ. էջ 400, էջ 171-ի ծնթղթ.-ի հետ:

Հայոց ազգային մաղթերգ¹ (13):
 Երրորդության մաղթերգ (14):
 Դպրոցական առաօտեան աղօթք (14):
 Ա. Ծախազիզեան, Գերի հայտ աղօթքը (15):
Onward Chirstian Soldiers, Զինուորին երգը - «Օ՛ն, Փրկչին զինուորներ...», թրգմ. Գր. Հ. Գալուստեան (15-6):
 Բերդին տիրեցէ՛ք (16):

Բ մաս. Ազատաշունչ երգեր.
 Մ. Նալբանդեանց, Կոմս Էմմանուէլ, Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից...», «Հիւս» 1859 թ. (17-8):
 Ի՛ր գէն (18):
 Ա. Ծախազիզեանց, Մահամերձ հայրենասէր (19):
 Երգ ի հանդէս տասներորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան հայոց, [[սուբ]՝ Մ. Փորթուգալեան, եղ.՝ Բժիշկ Յ. Աղապալեան, 1870, Եւզոկիա (20):
 Մ. Փորթուգալեան, Հառաչանք Արմենուհուն ի Հայաստան² (21):
 Քամառ - Քաթիպա, Վանեցի գեղջուկի տաղը (21):
 Յոյս - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (22-3):
 Գամառ - Քաթիպա, Զայն բարբառոյ յանապատի (24):
 Ե. Մելիքեան, Ուր հայ՝ չիք վայ (25):
 Մ. Հայկունի, Երգ Մ. Նալբանդեանցի (26):
 Գ. Թաղեանեան, Յոյս եւ սիրտանք (26):
 Պօղոս Նաթանեան, Զինուորի մօր վերջին խօսքերը (27-8):
 Գամառ - Քաթիպա, Առաջարկութիւն (29-30):
 Գ. վ. Սրուանձտեանց, Վարդանանց յիշատակին (30-1):
 Մ. Փորթուգալեան, Վտարանդին, 1873, Սեբաստիա (31-2):
 Գամառ - Քաթիպա, Հաստատ յոյսը (32):
 Միութեան կոչ (33):
 Խորէն Եպս. Նար - Պէլ, Երգ շղթայակապ հայոց (33-4):
 Ք. Տ. - [Պ.Յ.] Պատկանեան, Ինձ համար չէ՜⁴ (34):
 Գամառ - Քաթիպա, Վերջաբան (35):
 Խ. Եպս. Նար - Պէլ, Հայ՛ն ապրինք (35-6):
 Հայե՛ր, ա՛յ հերիք (37):
 Գամառ - Քաթիպա (Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան), Հայ երիտասարդն եւ մանուկ Հայաստան (37-9):
 Կ. Արեւեան, Խրախոյս հայոց (39):

Ա. Պ. Պ. Փափազեան, Յատուր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան, 21/Ը 1860 (39-40):
 Գամառ - Քաթիպա, Վանեցոց Հայր - մերը (40):
 Խ. վ. Գալֆայեան (Խորէն Եպս. Նար - Պէլ), Որտորք (41):
 [Մ.] Մնակեան, Երգ Կարնոյ հայ բանտարկելոց (41-2):
 Գամառ - Քաթիպա, Հիմի է՛լ լոննք (42-3):
 Կարնոյ շարժումը (44):
 Երիտասարդական փափաք (45):
 Մ. Նալբանդեան (Կոմս Էմմանուէլ), Մանկութեան օրեր (45-6):
 Գամառ - Քաթիպա, Հայի գանգաւոր (47):
 Մեռի՛ք, ալ մեռի՛ք (47-8):
 Ա. Ծախազիզեանց, Ազգային վիճակ (48-9):
 Խ. վ. Գալֆայեան (Նար - Պէլ), Հայ՛ն մեռնինք (49-51):
 Աղաւնի Ֆէլէկեան, Զինուորեալ հայ աղջիկ (52):
 Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (53):
 Ռուսական պետութիւնը (53):
 Տաճատ Պէլլերեան, Յանդիմանութիւն - «Վերցո՛ւր գլուխդ, ո՛վ Հայի որդի...» (54-5):
 Ա. Հ. Ֆէլէկեան, Քաջ Վարդան (55):
 Ա. Հ. Ֆէլէկեան, Իղձ պանդխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՞նէ կը թոչէի...» (56):
 [Զիւանի], Զայտոր օրերը (56-7):
 Վերապատուելի Մարտիրոս Ծմաւոնեան, Սիրէ՛ հայը (57):
 [Զիւանի], Համոզմունք (58):
 Մշմարիտ հայը, «Ով որ իւր ազգն ուրանայի» եղ. (58):
 Հ. Ա. վ. Բագրատունի, Ի գահակալութիւն Տրդատայ (59-60):
 [Ա. Ծախազիզ], Ժամանակ հայոց⁵ (60):

Գ մաս. Հայրենասիրական երգեր
 Ոսկի Մադաթեանց, Առ Հայաստան - «Ա՛խ, Հայաստան, Հայաստան...» (61-2):
 Զիւանի, Առ հայրենիք (62):
 Մարկոս Նաթանեան, Ի նոր տարի, Վան, 1881, 1/Ա (63):
 Ա. Պ. Պ. Փափազեան, Իղձ առ Հայաստան (64-5):
 Ո՛ր է Հայաստան (65):
 Թ. Զաւաւաթեան, Առ Հայաստան - «Դո՛ն Հայաստան, Մա՛յր սիրական...» (65-6):
 Ա. Պ. Պ. Փափազեան, Խրախոյս ի միութիւն - «Դեռ նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն...» (66):
 Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թոքը (67):
 Զիւանի, Հայկական ծառ (68):
 [Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երրորդ բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (68-9):

¹ Երգի տակ զբոված է Թաղիանոսեան ստորագրութիւնը: Տե՛ս 211-րդ էջի հմր 13 ծանոթագրութիւնը:
² Երգի տակ իրագեկվում է, որ սա 1873-ին, Եվզոկիայի բանտում գրված՝ «Երբ կը լսեմ Հայաստանին անունն...» սկզբնատողով ոտանավորի վերջաբանն է:
³ Ք. Պատկանյանի Հայրանվան՝ (Տէր - Պետրոս) սկզբնատուրի փոխարեն տպագրված է՝ Գ:
⁴ Երգը համարվել է թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 22 ծանոթագրութիւնը:

⁵ Բանաստեղծութիւնը վերագրվել է Յ. Մ. Վանանդեցուն: Տե՛ս 224-րդ էջի հմր 2 ծանոթագրութիւնը:

Յ. Կարինեան, *Ծռշանիկ* - «Է՞ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից...» (69):

Ա. Հայկունի, *Հայրենիք* - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (70):

Գանգատ - «Իմ հայրենիք թշուառ, անտէր...» (71):

Յ. Մ. Վանանդեցի, *Հայաստան* - «Հայաստան, երկիր դրսիստավայր...» (72):

Բարթող Թաթառեան, *Հայրենասիրաց երգ, Խարբերդ, 1/ժ 1877* (72-3):

Մ. Փորթուգալեան, *Մի ձայն հայրենիքէն. Նուէր Տիգրանակերտի Հայոց հայրենասիրական միութեան անդամներին, 1875, Տիգրանակերտ* (73):

[Ի. Կոզլով], *Գեղի յոյնը բանտում, [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուչուրեկեան* (74):

Գրիգոր Մոսճեան, *Խարբերդի պանդխտի երգը* (75-6):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (Գամառ - Քաթիպա), *Արաքսի արտասունքը* (76):

Հայ զինուորի հրամանատարը (79-80):

Մ. Նալբանդեան, *Իտալացի աղջկան երգը* (80-2):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Առ աստղն հայրենեաց* (82-3):

[Զիւանի], *Հայաստան* - «Մեր սիրուն վայելչական տեղերն օտարները առան...» (83):

[Զիւանի], *Յորդորակ* - «Ով որ իր ազգը որանայ...» (83):

Մաննիկ Էլմասեան, *Աւետարներ առ Մայրն Հայաստան* (83-4):

Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Պապուս Աւարայրի* (84-5):

Ա. Յ. Այվազեան, *Առ Հայաստան* - «Ողջո՞յն ընդ քեզ, Հայաստան...» (85):

Երգ Արզաս Նիսազով ժեներալին, խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆէլեկեան, եղ.՝ Ն. Թաշճեան (86-7):

Աշխարհ Հայաստան (87-8):

Ե. Մուրատեան, *Ձայն հայրենեաց* (88):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Առ սէր իմ Հայաստան* (89):

Ազատութեան հրաւեր (89-90):

Բաֆֆի, Վանայ ծովակ (90):

Դ մաս. *Յեղափոխական երգեր.*

[Մ. Տամատեան¹], *Յեղափոխական այբուբենը (Բացատրութիւն հայ տառերու իբր յեղափոխական խորհրդանշանք)* (91-2):

Տիրայիի երգը - «Դաշնակցական խո՞ւմբ, գնա՛նք մենք Սասուն...» (92):

Ազատութեան դրօշակը (92-3):

Արիանեանի երգը - «Ես եմ ազատ հայ պատանի...» (93):

[Ֆահրատ], *Հայրուկի երգ* - «Ես հանեցի սուրս պատեանից...» (94-5):

Թո՛ղ երգէ բլրով (95):

Մ. Մարտիրոսեան,² *Վրէժ* - «Թո՛ղ կորնչին տաճիկները...» (96):

[Ծերամ], *Անդրանիկ* (96-7):

[Ֆահրատ], *Սասուն* - «Իսլամական գոռ վաշտերը կատաղի...» (97-8):

[Միճագ], *Խանի երգը* - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (98-9):

[Մ. Արեղեան], *Սիփանայ կոխ* (99-100):

Հայի խաղաղ որդւոց (100):

Խանասորայ արշաւանքի առթիւ (101):

Առ Կովկասի քաջեր (101-2):

Մ. Ե., *Երգ նոր Աւարայրի* (102-3):

Անվախ հայը (103):

Հրաւեր առ հայ երիտասարդներ (104):

Երգ Նէվրուզի (104-5):

Առ ֆիդայ (105-6):

[Ֆահրատ], *Անկեղծ զինուորներ* (106-7):

Մ.Տամատեան, *Հնչակ* (107):

Մենք պէ՛տք է կոռնենք (108):

Արիանեանի երգը - «Միութեան թերութիւնը...» (108-9):

Հրաւեր Սերոբ Աղբիւրի (109):

Սէրէմճեանի երգը (110):

Մ. Տամատեան, *Տալուրիկցի կտրիճը*³ (110-1):

Կոչ առ հայեր (112):

Զէյթուն (113):

Զէյթունցի - «Զինուած, պատրաստած Զէյթունի քաջեր...» (113):

Խ. Վ. Գալֆայեան (Խ. Է. Ն.), *Երգ շրջապակապ հայոց* (114):

Հայ Գոսսան, Մեռած ընկերներին (114):

Ե մաս. *Ռազմերգներ.*

Հ. Ա. Բագրատունի, *Քայլերգ Ս. Վարդանանց պատերազմին* (115):

[Կ. Ժ. Ռոմէ դը Լիլ], *Լա Մարսէյէէզ, թրգմ. Ի գաղ. Պ. Խ. Թերզեան* (116-7):

Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Վրէժք* (117-9):

Սիմէօն Հէքիմեան, *Երգ հայրենեաց, թրգ. ազգային երգի՝ «Ասքէջրի օսմանեան» եղ., 1876, Տիգրանակերտ* (119-20):

Երգ Մոնթրոնի (121):

Քայլերգ - «Հայ եղբայրներ, դէ՛հ, գունդ ի գունդ...» (121):

Ռ. Սէտեֆճեան, *Երգ մեծին Վարդանայ* (122):

[Կ. Ա. Բոզի], *Երգ մարտի* - «Մնասցնէ՛ս քարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», թրգմ. յիտալ. Մ. Պէշիկթաշլեան (122):

¹ Պերճ [Տամատեան Մ.], «Ներշնչումներ...», էջ 84-5:

² Հեղինակի կապակցութեամբ տե՛ս 286-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրութիւնը:

³ Երգի տակ առկա է նշում՝ երգի կրճատված լիներու մասին:

Մ. Փորթուգալեան, Մարսելիեզի հայերէնը - «Յառա՛ջ, հայեր, հայրենիքի...», 1888, Նիւ Եօրք (123-4):

Երգ Վահան Մամիկոնեանի (124-5):

Գրիգոր Գասպարեան, Մոխնամարտ, 1890, Նիւ Եօրք (125-6):

Յառաջ ալ քալե՛նք (127):

Յունական ազգային երգ, թրգմ. յուս. Մ. Յ. Տամատեան (127-8):

Նոր տարի - «Օ՛րն, փութացէք, հասեալ է ժամ...», հղ.՝ «**Լա Մարսէյիեզ**» (128-9):

Սիմէօն Հէքիմեան, Ջէյթունցի աղջկայ կոչն առ իւր եղբայրն, 1876, Տիգրանակերտ (129-30):

Ջ մաս. Նկարագրական երգեր.

Հ. Ղեւոնդ. Մ. Ալիշան, Լուսնկայն գերեզմանաց հայոց (131):

Պետրոս վրդ. Ղափանցի, Առ վարդն - «Առաւօտեան քաղցր եւ անուշ հովերըն...» (132-3):

Գամառ - Քաթիպա, Հայ աղջիկ - «Դու տեսն՞լ ես երկնքումը...» (133-4):

Մ. Պէշիկաշլեան, Ջեփիտ մանկանց (134-5):

Ա. Յովսէփեան, Մօտա է (135-7):

Գործելու ատենն է (137-8):

Ս. Սափարեանց, Վանի կոտորածը (138):

Տիգրանակերտի կոտորածը, խօսք՝ Յարութիւն ժամագործեան, հղ.՝ Ստեփան Ալիփոմարեան (138-9):

Ս. Պ. Պ. Փափագեան, Հայաստանի բնութիւնը (140):

Մ. Պէշիկաշլեան, Հայրենեաց հառաչանք (140-1):

Սասուն - «Սասուն գաւառ, հին Հայաստան...» (141-2):

[Պ. - Ժ. Բերանժէ], Հարուստ - աղքատ կինը, [ուսու.-ից փոխ.] Մ. Նալբանդեանց (143-4):

Հայրապետ վրժ. Ծանիկեան, Խրիմեան Հայրիկին (144):

Ս. Ժամկոչեան, Ողբ Վասպուրականի (145-6):

Սգալի երգ ի մահուան Ներսէս Վարժապետեանի պատրիարքին հայոց Կոստանդնուպօլսոյ (146):

Ղազարոս Աղայեան, Գերի հայ աղջկայ ողբը¹ (147):

Ա. վ. Արարատեան, Ողբ Անի քաղաքին (147-8):

Տիգրան Ամիրջանեան, Վարդանայ տիկնոջ՝ Ջարուհոյն ողբը (148):

Սուգ ջողայեցոց - «Ափսոս քեզ, հայոց խեղճիկ ժողովորդ...»² (149):

Ն. Զօհրապեան, Արտաւազդ թագաւոր Մասիսի վիճին մէջ (149-50):

Մ. Պէշիկաշլեան, Ի սգալի մահ զէյթունցի պատանուոյ (150-1):

Տարագիրն (151-2):

Աւագաղբիւրի ժողովրդի ձէն, 24/ե, 1874 (152-3):

[Սէլեալ], Ի դիմաց Հայաստանի - «Թէպէտ ես մեծ տանն ճան եմ...» (153):

Սուգ Մօրն Հայաստանի (153):

Արքախան Յ. Այվազեան, Արտասուք հայոց ի մահ Վարդանայ Մամիկոնեանի (154):

Այրիին ողբը (154):

Գ. Ա. Դողոխեան, Երգ պանդուխտ պատանեկի (155):

«Կոռ՛նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»³ (155-6):

Ողբ Լեւոն Ջ թագաւորին հայոց (156-7):

Կոռնկ - «Կանչէ՛, կոռնկ, կանչէ՛, քանի գարուն է...» (157):

Ողբ հայ պատանուոյ (157-8):

Գ. Լոյս - Պարոնեան, Պանդուխտը, Բաղէշ, 1880 (158):

Գրօսաի, Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (159):

Տիգրանակերտի կոտորածը (159-60):

Արօրն ու տատրակ, Կոմիտաս Վրդ-ի Հաւաքածուներէն (161):

Երգ պանդխտի - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ...» (162):

Ողբ հայորդւոյն (162):

Է մաս. Մանկական երգեր.

Զիւանի, Այծեամ (163):

Սիմէօն Հէքիմեան, Երգ մեծին Վարդանայ որդւոյ Մագնուի, 1879, Տիգրանակերտ (163-4):

Նոր տարի - «Բարով եկար, նոր տարի...», 1/Ա, 1878 (164):

Առ Գողթնի մանուկներն (165):

Ուսանողութիւն, թրգմ. գերմ. Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան (165):

Գարրիէ Լոյս - Պարոնեան, Հայոց միացեալ ընկերութիւն (166):

Սիմոն Հէքիմեան, Երգ գրօսանաց, Տիգրանակերտ, 1875 (166):

Դպրոցական երգ (167):

Գամառ - Քաթիպա, Օրօր - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտեզ, մէրին...» (167):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Օրօրցի երգ - «Քո՛ն էղիր, պաւսա, աչքըդ խտի արա՛...» (167-8):

Ս. Նազարեանց, Մայրենի լեզու - «Մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ...» (168):

Ը մաս. Խառն երգեր.

Տէօպլէթեան, Գեղջկական երգ - «Առտուն կանուխ թէ ելնենք...» (169):

Աշըգ Զիւանի, Ծշմարիտ ընկեր (169):

¹ «Հայ աղջիկն աղբրին (Տաճկաստանում)» խորագրով ոտանավորի տարբերակն է: Տե՛ս Աղայեան Ղ., ՍՀ, էջ 14:

² Երգի տակ գրված է Ստեփան վրդ. ստորագրութիւնը: Տե՛ս 210-րդ էջի հմբ 5 ծանոթագրութիւնը:

³ «Կռռնկ»-ը վերագրվել է Նահապետ Քուչակին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմբ 1-ին ծանոթագրութիւնը:

Գ. Շերեմց, *Հայրիկ ջան* (170):

Յարութին Չարքղյան, *Ձօն առ Ներսէս արքեպ. Վարժապետեան պատրիարք Կոստանդնուպօլսոյ* (171):

Կ. Յ. Պլուզեան, *Խրիմեան Հայրիկի վերջին հրաժեշտի առթիւ, «Հայրիկ ջանի»* եղ. (172):

Զինուորի երգը - «*Զինուորին երգերը, եղբա՛րք, լսեցե՛ք....*», [ռուս.-ից թրգմ. Գ. Դոդոյանց] (173):

Մ. Պեշիկթաշեան, *Եղբայր եմք մեք* (173-4):

Հայրապետ քին. Շանիկեան, *Առ Խրիմեան Հայրիկ* (174-5):

Երգ ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան 1864 24/Ե, խօսք՝ Սահակ Ա. Խանգեանի, եղ.՝ Բարթող Թաթարեանի (175-6):

[Մ. Թաղիադեան], *Արամ* (176):

Մ. Հայկունի, *Վերջին քայլ* (177):

Ս. Շահագիզեան, *Վարդան* - «*Վարդան, մեր քաջ գօրավար....*» (177):

Միութիւն (178):

Ծանկ (երգերու առաջին տողերի) (179-184):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6622:

Գրցցկ՝ Պալեւց, 1922 (էջ 33):

Պրբրկն՝ «Հայր.» 1917, հմր 1495՝ 28/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

Տրգրք՝ «Հայկշ.» էջ 394:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

227. ՅԵՂԱՓՈՒԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Հրատ. գրաչարներ Գէորգ Մարտիրոսեանի եւ Կամսար Տէր - Սարգսեանի, Ալեքսանդրապօլ, տպ. Մալխասեանի, 1917, 64 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ [Պ. Լալոյ], *Մարտէլիէզ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (3-5):

[Անանուն], *Թաղման քայլերգ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (6):

Միքայէլ Նալբանդեան, «*Ազատ Աստուածն այն օրից....*» (7-8):

Տորգեմնեից, Ծէմքը (արձակ բանաստեղծութիւն) (9-10):

[Լ. Ռադիկ], *Ռազմական քայլերգ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (11):

[Մ. Յա. Կոց], *Ինտերնացիոնալ*, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (12-4):

[Բլանչարդ], *Ութ ժամ*, [ռուս.-ից փոխ. Յ. Յակոբեան] (14-5):

[Գ. Մ. Կրծիճանովսկի], *Վարձավեանկա* [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (16-7):

Ադա Նեգրի, *Ողջո՛յն քեզ, կարիք...*, [թրգմ. Յ. Յակոբեան¹] (20):

[Յ. Յակոբեան], *Յեղափոխութիւն* (21-3):

[Յ. Յակոբեան], *Մէ՛կ էլ, մէ՛կ էլ...* (24):

[Մ. Լ. Միխայլով], «*Смело друзья, не теряйтесь*», «Առա՛ջ, ընկե՛րք, մի՛ վհատէք....», [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան] (25-6):

[Յ. Յակոբեան], *Մայիսի մէկը* (27):

[Յ. Յակոբեան], *Ես ձեզ աստմ եմ* (28):

[Յ. Յակոբեան], *Պրօլետարիատին* (29-30):

[Յ. Յակոբեան], *Մեռա՛ն - չկորսն* (31-2):

Յովհ. Յովհաննիսեան, *Աշուղ* (33-4):

Օ. Չիւմինա, «*Ո՛հ դու ազատ խօսք, ո՛հ դու անմահ խօսք....*» [թրգմ. Գ. Մ.] (35):

Ա. Իսահակեան, *Ազատութեան զանգ* (36):

Ադա Նեգրի, *Ողջո՛յն ձեզ*, [թրգմ. Յ. Յակոբեան²] (37-9):

Յովհ. Յովհաննիսեան, *Սարն ի վեր* (40):

Բանուր, *Բանորական մարշ* (41):

Ա. Պեշեւեից, «*Յատա՛ջ աներկիտը, ասանց վարսնման....*» [թրգմ. Յովհ. Յովհաննիսեան] (42-3):

Էմիլ, *Սթափած բանորը* (44):

Շիխաւերտրգեան կալանատր Ֆիզներ Վերա Նիկոլաւեանա - «*Եթե, ընկեր՛, դուրս գաս բանտից....*», *ազատ. թրգմ. Գ. Մարտ* (45-6):

Աթ. Խնկոյեան, *Երգչիւն* (47):

Նադսեմից, «*Ընկե՛ր իմ, եղբա՛յր, դու վաստակարեկ եղբայր իմ տանջուած....*», [թրգմ.] Յովհ. Յովհաննիսեան (48-9):

Օ. Սնեգինայից, *Երդամ* [արձակ], [թրգմ.] Վ. Թումանեան (50-3):

[Թ. Մոր], *Խաղաղութի՛ւն ձեզ*, [ազատ] [թրգմ. Ա. Շատուրեան] (54):

Ա. Իսահակեան, «*Ա՛խ, մեր սիրտը լիքը դարդ ցաւ....*» (55):

Գ. Մելոյեան, *Տանջանքի բովից* (56-7):

«*Կուգէի, որ լոյսը փայլող այս ազատութեան....*», *ազատ. թրգմ. Գ. Մ.* (58-9):

Վօլկէնշտէյնից, Հանքահանը, [թրգմ. Նորեկ] (60-1):

Նարդից, «*Դու, որի համար դեռ ճտագայտով ցերեկն է փայլում....*», *ազատ թրգմ. Գ. Մ.* (62):

Էմիլ, *Ընկածներին* (63):

Յովհ. Յովհաննիսեան, *Խաչի ներքո* (64):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6699:

¹ Նեգրի Ա., *Բանաստեղծութ.*, պր. Ա, էջ 20-2:

² Նեգրի Ա., *Բանաստեղծութ.*, պր. Բ, էջ 5-7:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1918

228. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ՊԵՏՐՈՍ Ռ.

ՀԱՅ - ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ, Հաւաքեց Պետրոս Ռ. Թորոսեան, Հոս. Բ. Կը բովանդակէ սրբազան շարականներ, սիրային տաղեր, հարասանեկան երգեր, ժողովրդական պարերգեր եւ խմբերգեր, զաւեշտական, խրախճանական եւ ուրիշ զանազան երգեր: Յատկապէս պատրաստուած սիրաբանելու, նշանտուքի, հարսանիքի, ընկերական եւ բազմական խնջուքներու կամ խրախճանքներու եւ ուրիշ բազմազան ուրախաուիթ խմբումներու մէջ միայնակ եւ խմբովին երգելու կամ պաշտելու համար, Հօպօքըն, Ն. Ճ. Հայ - ամերիկեան տողատիպ տպագրատուն Պ. Ռ. Թորոսեանի, 1918, 232 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Պետրոս Ռ. Թորոսեան, Յառաջաբան Բ հատորի (5-6): Կարգացոյց թրքական նուագերգութեան (ըստ Թ. եւ Մ. Ոսկերչեան եղբարց) (7):

Ա մաս. Սրբազան երգեր.

Ներսէս Ծնոփրհալի, Տեսուն Ներսիսի հայոց կաթողիկոսի ասացեալ ի պաշտաման գիշերոյ (Արշալոյսի խմբերգ - սասայի շարգի) - «Զարթի՛ք, փառք իմ, զարթի՛ք....» (9):

Ներսէս Ծնոփրհալի, Նորին տեսուն Ներսիսի հայոց կաթողիկոսի Երգ աղօթական ի դէմս Սրբոց Երրորդութեան նաեւ իրաքանչիւրոյ դէմի Երրորդութեանն առանձնակի - «Առաւօտ լուսոյ....» (10-11):

Ներսէս Ծնոփրհալի, Երգ Տեսուն Ներսիսի հայոց կաթողիկոսի ասացեալ յաղագս Մեծի Որբաթո գիշերին աւետարանացն - «Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն....» (12-3):

Ծարական Ոսնայուայի - «Այսօր կանգնեցաւ աւազան մկրտութեան....» (13):

Կուսի պսակ, Հալաւ օրհներթ

Ծարական - «Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգման....» (13-4):

Ծարական - «Նայեա ի մեզ եւ ողորմեա մեզ Քրիստս....» (14-5):

«Ամենագօր Տէր Թագաւոր թագաւորաց....» (15):

Զօն առ Քրիստոս (Մեներգ) - «Քեզ, ո՛վ փեսայ եկեղեցոյ, երգեմք հոգւով. ալէլուիսա....» (16):

Մ. վրժ. Տիգրանեան¹, Խմբերգ (Իպրահիմի շարգի) - «Ի փեսայէդ տարանջատեալ....» (16):

Զօն առ Տիրամայրն Ս. Աստուածածին (մեներգ) (17):

Մ. վրժ. Տիգրանեան², Խմբերգ (Հիսուսի - շարգի) - «Նշին ծաղիկ, նշան Գարնան, Մարիամ....» (17):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, Խմբերգ (զասոյ - շարգի) - «Ծառ կենաց ծաղիկ անթամատելի....» եղ.՝ «Սեւաստափօլընտէ վէզիբ» (17):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, Տաղ Եննդեան (խմբերգ աճեմ-շարգի) - «Խարհորդ մեծ յայտնեցաւ այսօր աշխարհի....», եղ.՝ «Պագչու ճէլլատ....» (17):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, Խմբերգ - «Յանկալի վերնոց դասաց հրեղինաց....», եղ.՝ Իպրահիմի «Հիանիւնտէ....» Հայ. կաթողիկոսի Պետրոս Պուրուճեանի երգածներէն (18):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, Տաղ մարտիրոսաց (խմբերգ) - «Մարտիրոսք, երանեալ վկայք....», եղ.՝ Նէվրուզի - «Նէ չէ մէն....» (18):

Գրիգոր Նարեկացի, Տաղ Յարութեան (մեներգ) - «Հաւուն հաւուն արթնացեալ....» (18):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, (խմբերգ աճեմ - շարգի) - «Այսօր անհաս եւ անսկիզբն....», եղ.՝ «Կէլ էյ փէյրի» (18):

Տաղ Յարութեան (խմբերգ մոխալիք - շարգի) - «Յայնժամ սիրով տիրական....» (19):

Տաղ Յարութեան (խմբերգ բայաթի - շարգի) - «Եկեալ Մարիամ Մագդալենեացին....» (19):

Գանձ Ոսնայուայի Խմբերգ (զասոյ-շարգի) - «Սրովբեմարմնային....»³ (19):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, Տաղ Յարութեան - «Դասք զինուորացն պարտութեամբ նստէին....», (խմբերգ, եղ.՝ Առաջաբար - «Նիւնէմ պէնիմ....») (Գրի առնուած տկ. Մարիամ Զանգալեանի երգածէն) (20):

Մ. վրժ. Տիգրանեան, Խմբերգ (աճեմ - շարգի) - «Սիրախորեալ ի գեղ տեսող Փրկիչ իմ....», եղ.՝ «Գարա տէնիգ....» (20):

Ներսէս Ծնոփրհալի, Երգ Տեսուն Ներսիսի Վասն արարչութեանն եւ վասն երկնայնոց զօրացն - «Յորախոթին անգրասական....» (20):

Ներսէս Ծնոփրհալի, Ծարական - «Ծառագայթ փառաց չօր....» (20-1):

Ծարական - «Ով երանելիդ ամենեցուն....» (21-2):

Ծարական - «Այսօր մարտիրոսաց դասքն....» (22):

¹ Երգի տակ նշված է, որ այս եւ հաջորդ խմբերգերը վերագրվում են տիգրանակերտցի Մկրտիչ վրժ. Տիգրանյանին: Իրագեկվել է վերջինիս եւ երգերի հորինման նպատակի մասին:

² Խմբերգերի իբրեւ հեղինակ նշել ենք Մ. Տիգրանյանին՝ հիմք ընդունելով 16-րդ էջի ծանոթագրությունը եւ ցանկի համապատասխան էջերի նշումները:

³ Իրագեկվել է, որ գանձի վերջին հատվածից բերված են մի քանի տուն:

Ա. վրժ. Տիգրանեան, Արշալույսի խմբերգ - (Սասարի շարգի), եղ.՝ «Պէն պէնիմ...», Ե. Գ. Չէրչեանի յիշածներէից (22):

Ա. վրժ. Տիգրանեան, Տաղ ապաշաւանաց (խմբերգ), եղ.՝ Պայաթի «Ալտի ազլըմ...» (23):

Ա. վրժ. Տիգրանեան, Խմբերգ (հիսուէնի շարգի) - «Արքանեակը շարին լուծան...» (23):

Ներսէս Ծնորակի, Երգ առաջնոյ ատր միաշարքի՞ն եւ ի խորհուրդ արարչութեանն եւ ի յարութեանն Քրիստոսի - «Նորաստեղծեալ Բանն լանէից...»¹ (23):

Ներսէս Ծնորակի², Ներսիսի երգ - «Նայեաց սիրով Հայրըն գըթած...» (24):

Բ մաս. Սիրերգեր.

Գեորգ Միրիմանեանց, Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (25-6):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայլորդի սէրը, [ռուս.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (26):

[Լ.] Ծանթ, «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ...» (27):

Բառախաղ (27):

Օմար Խայեամ, «Այն սէրը, որ բարեխառն է, փայլ չունի...», [պարս.-ից թրգմ. Գ. Փառնակ] (27):

Երգ (Սիրահարեալը) կատակերգութեան (28):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղեր.

ա. «Այն առաւօտուն լուսուն...» (28):

բ. «Զագ մի կայ՝ պուլպուլ կասեն...»³ (28):

գ. «Ա՛յ իմ նոռ ու նուշ բերան...» (28):

դ. «Հա՛յ իմ փոքրիկ շամամ...» (28):

ե. «Լուսին, պարծենաս, ասեն...» (28):

զ. «Սուտ է, որ կասեն, եղբա՛րք...» (28):

է. «Թոխ աչք ու թոխ ունք ունիս...» (28):

ը. «Ո՛ր էիր, ո՛րակից եկար...» (29):

թ. «Կարմիր ու կանաչ հագնիս...» (29):

ժ. «Թոխ աչք ունքեր ունիս...» (29):

Ադամ Ազբար], Ո՛րց դիմանամ (29-30):

[Լ.] Ծանթ, Ասուպ մը (30):

Խ. Աբովեան, Նազլուի սուգը (30-1):

Սիրահարներ լուսնակ գիշերով (31):

«Դիժար հիւրնսուկ եմ ես...» (31):

Ս. Ծախազիգեանց, Աչեր սելորակ («Ակնապիշ անձայն»-ի եղ.) (32-3):

Սայեաթ - Նովա, Բլբուլի հիդ լաց իս էլի - «Բլբուլի հիդ լաց իս էլի, վարդաջրով թաց իս էլի...» (33):

Նահապետ Քուչակ, «Գիշեր ու ցերեկ կուլամ...»⁴ (33):

Յովհ. Թումանեան, Զաւախքի դուստրը (34):

Մ. Յ. Հիսարեան, Իդ ձք (34):

[Պետրոս Ղափանցի], Երգ Տիգրանակերտու (տիվան) - «Զիս քո սիրուն, ո՛վ նագելի, հովերն առեր կը մտալէ...» (35):

Քամառ - Քաթիպա, Էգուց (35):

Ն. Զ., Յուսահատ սիրահարը (տիվան) (36):

Նահապետ Քուչակ, «Երկու մարդ կան խնայու...»⁵ (36):

«Դու չես հաւատում, որ քեզ եմ սիրում...», «Ա՛խ Վասպուրական»-ի եղ., օր. Վ. Ներսէսեանի երգածներէից (37):

Գ. Հ. Ռշտունի, Ծինականք (38-9):

Ս. Ծախազիգեանց, Առաջին սէր (39):

Վանցի վարժաբնի, Գարեգին՝ Զօնուած Գարեգին Բաղէշ-ցեանի՝ Վասպուրականի ծանօթ յեղատիտական հերոս 1883-93 թուականներին: Կը ճանչուի նաեւ Գարեգին Եազըճեան եւ Գարեգին Մանուկեան անուններով (40-1):

Արե՛, եար, արե (Ղօշմայ Վանի գաւառաբարբառով) (41):

բ հատուած - «Էս օր ի՞նչ օրի...», նոյն եղ. (42):

գ հատուած - Ղարիպի եարոջ երգը, նոյն եղ. (43):

Պ. Տ. - Յ. Մադաթեան, Աննաման քան (44-5):

Պ. Դուրեան, Նէրա հետ (45):

Պ. Դուրեան, Զնէ պաշտեմ (46):

«Լոկի աստղերն հեզ հայեացքով...», 17/Ե, 1917 - օր. Ա. Ե-ի Յիշատակ[արանից] (46):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Կարմիր վարդ, կանաչ թփով...»⁶ (46):

Պ. Դուրեան, Սիրեցի քեզ (47):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Արեւ փախչում է սարից...»⁷ (47):

Գ. Բարխուդարեան, Հրեշտականման (48):

Հ. Ղ. վ. Ալիշան, Ծուշանն Ծաւարշանայ (48):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Եթէ հրամայեմ անյատակ ծովին...»⁸ (48):

Ս. Ծախազիգեանց, Աղջկայ երգ (49):

Յ. Դ., Սիրական - «Սիրական, սիրական...», «Միժեռ-նակ»-ի եղ. (49):

Ժողովրդային սիրերգ (50):

Գարնանային ներշնչում - «Բարով, բիր բարով, գարունն է եկել», Վանեցոց «Արե՛, եար, արե» եղ., օր. Ա. Ե-ի «Յիշատակարանից» (50):

Սամուէլ Գիլգադեանց, ա. Երգ Սաթենիկայ (52):

բ. Արտաշէսի պատասխանը (52-3):

[Զիւանի], Պաղ աղբիւրի մօտ (53):

¹ Տե՛ս Թահմիզյան Ն., ՆՇ, էջ 45:

² Նույ տեղում, էջ 46:

³ Տե՛ս «Հայրենիք», Ա/ԽԹ, տող 103-108:

⁴ Նույն տեղում, Ա/Հ տող 1-8:

⁵ Տե՛ս ՍեՆ-ՔԵ, էջ 17:

⁶ Նույն տեղում էջ 23:

⁷ Նույն տեղում էջ 19:

⁸ Նույն տեղում, էջ 13:

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Սիրեմ գայդ սիրուն երեսդ...» (53):

Բաֆֆի, *Սէր* - «Սէ՛ր իմ, ո՛վ սէ՛ր, սէ՛ր...» (54):

Հ. Էկինեան, *Առաջարկը* (54-5):

[Յ. Ալամդարեան], *Կոյս լուսագեղ* (55):

Սիրախար Կիկօն [Վասսպուրականի գաւառաբարբառով ¹] (55):

[Ռ. Պատկանեան], *Ոչ ոք է անան* (56):

Վարդն ի բացոյի (Վանի գաւառաբարբառով) (56):

Առգունի, *Արմենահիւն, 1907* (օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից») (57-8):

Բաղդ - «Ո՛չ մի խօսք, ընկեր, ո՛չ մի հատաչանք...» (օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից») (58):

*Թովմաս Զաւգավաթեան, Զարծեր*² (թէճնիս³) (59):

Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ, պալիպալամ...» (59):

Յ. Տ., *Էնդէն մ'օրոյի* (60-1):

Թովմաս Զաւգավաթեան, Տաֆ, սանթոր ու սագ (թէճնիս) (61):

Թովմաս Զաւգավաթեան, Նագլի ետոխ Օղիտայ (62):

Թովմաս Զաւգավաթեան, Միջնայ վար (62-3):

Թովմաս Զաւգավաթեան, Հայ օրհորոյներ, Թէքէլեմէ, 1895 թ. (63):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Իմ հոգւոյս հոգեակ եար...» (63):

Թովմաս Զաւգավաթեան, Արուսեակ, կանչիմ ըսիմ՝ Արուսեակ (տիվան) (64):

Թովմաս Զաւգավաթեան, Վարդանուշ (տիվան) (64):

Առգունի, *Գարնանային ներշնչում* - «Գարուն է եկել, սար ու ձոր պններ...», 1907, օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից» (65-6):

Առգունի, *Իմ օրագրին* - «Չունիմ ես գանձ, ակ, մարգարիտ...» (5/ե, 1907, օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից») (66):

Իմ ճակատագրին, օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից» (66):

Պ. Թ., *Գարնանային ներշնչումներ* (67):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Վաղ - վաղ քրնից վեր-կացայ...»⁴ (67):

Սիրանուշ, Իմն իս դուն (Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով, թէճնիս), *Հաւաքեց Ե. Գ. Զեբէեան, Փեթրըսըն* (68):

Ե. Գ. Զեբէեան, *Սէրս, 4/ժ, 1917* (68):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Երես ունիս՝ լուսին բուլոր...»⁵ (68):

Հալաժուած սէր, օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից» (69):

Իմ օրագրին - «Այսքա՛ն չարութիւն, այսքա՛ն անողոր...» - օր. Ա. Ե.-ի «Յիշատակարանից» (69):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Ես աչք, դու լուս, ա՛յ հոգի...»⁶ (69):

Գարուն եւ սէր, պղպուլ եւ վարդ - «Գունատ դեմքէդ ու աչքերէդ պալլի կէնէ պղպուլ դուն...» (70):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղեր*.

ա. «Ես եմ կարծր...» (70):

բ. «Այդ քո ստեղծողիդ համար...» (71):

Գարուն եւ սէր, պղպուլ եւ վարդ - «Ինչո՞ւ տխուր կիլաս էվ-լըմ դուն պղպուլ...», (սասպա) (71):

Համեստ աղջիկ (72):

Ա. Իւսահակեան, *Իմ նագելի* (72):

*Սարերի հովին մեռնիմ*⁷ (72):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Լուսադէմին առուածորից...» (72):

Մերթայ սուն (քէսուք), *Եղիշէ Գ. Զեբէեանի Հաւաքածներէն* (73):

Հրանուշ (տիվան) - *Եղիշէ Գ. Զեբէեանի Հաւաքածներէն* (74):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Թող կը տամ կնոջ...»⁸ (74):

Քու հոգւոյն մատաղ (թէճնիս) (75):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Ա՛յ մեր թաղի նոր բնակիչ...»⁹ (75):

[Զիւանի], *Գովեստ Արաքսի դատերս, 1880* (76):

«Լաւ է սիրով առածը...» [ստածներ] (76):

«Մօր գովածը դիր փախի...» [ստածներ] (76):

[Զիւանի], *Բարեմաղթութիւն* - «Անուշիկ կոյս, բարի բախտի քո արժան լինելդ տեսնեմ...», 1899 (77):

[Զիւանի], *Սիրերգ* (տիվան) - «Եսար, քո էշխիդ կրակովը էր-տամ եմ փարտանի պէս...», 1902 (77):

«Գեղէն չեն առնի որ պագած ա...» [ստած] (77):

[Զիւանի], *Գեղեցկութիւն* - «Արեւից ես ծնուն՞լ, թէ լուսնիս-կից...», 1900 (79):

Աշըգ *Զիւանի* Իսկուհի, 1901 (78):

[Զիւանի], *Նուէր իմ թոռ Լուսիկին, 1902* (79):

[Զիւանի], *Գալէնտերի* - «Հողեմ գոյացաւ աչքերիցդ, ո՛վ սիրուն աղջիկ...», 1900 (79-80):

¹ Այս եւ հետագա երգերի՝ բարբառով գրված լինելուն վերաբերող, ուղղանկյուն փակագծերի մեջ վերցված, տեղեկութիւնները քաղված են ցանկից:

² Երգարանի էջք 59-63, 64 էջերում գետեղված երգերի խորագրերից հետո նշված է. «Հաւաքեց անտիպ ձեռագրերից Ստեփան Ալիփուսարեան»:

³ Երգարանի էջք 59, 60-63, 64, 68, 70, 71, 73-74, 75, 92, 95, 100 երգերի խորագրերից հետո նշված է. «Տիգրանակերտի գավառաբարբառով»:

⁴ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 47:

⁵ Նույն տեղում, էջ 59:

⁶ Նույն տեղում, էջ 27:

⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 90:

⁹ Նույն տեղում, էջ 60:

[Զիւանի], *Նոր երգ*, 1893 (80):

Աշըգ Զիւան, *Հոգուս փատորը*, փոխ. թուրք.-ից, 1902 (81):

Աշըգ Զիւան, *Դուր չեկաւ*, 1897 (81):

[Զիւանի], *Երեկոյեան դէմ արի* (82):

Բ. Բարսեղեան, *Հրաւեր սիրոյ* (82–3):

Բ. Բարսեղեան, *Սիրահարին եղերեզը* (83):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Ծերմակ ծոցը սուրբ տաճար է...»¹ (83):

[Զիւանի], *Ո՛վ սիրուն սիրուն*, 1881 (84):

Աշըգ Զիւան, *Գեղեցկութուն*, 1899 (85–6):

Աշըգ Զիւան, *Հայ աղջկայ բողոքը*, 1884 (86–7):

[Զիւանի], *Սիրունիկ*, 1902 (87):

[Զիւանի], *Նագելի սիրուհի* (գազել), 1885 (87–8):

Աշըգ Զիւան, *Առ սիրուհին* - «Յո՞ւսար եմ, ինչ որ կուզէ, թող անէ իմ սիրականս...», 1886 (88):

[Զիւանի], *Աչքերդ* - «Ծարժեցին ստոած իրանս վատ հրաւերիս աչքերդ...», 1903 (88):

Աշըգ Զիւան, *Եար մար*, 1902 (89):

Աշըգ Զիւան, *Նա իմս է, ես նրանն եմ*, 1902 (89):

Աշըգ Զիւան, *Դիպէիք* - «Իմ սիրուն, հագած հալադ...», 1875-1876 (90):

Նահապետ Քուչակ, *Կօզալի գանգատները*.

ա. «Կօզալն ալ ի խօսք ելաւ...» (90):

բ. «Ես ալ քնար պիտէի...»² (90):

գ. «Զականջըդ դու յիս արա...»³ (90):

դ. «Ես ծիծեռնակ պիտէի...»⁴ (90):

Առգունի, *Վերգիներ* (91):

Աշըգ Զիւան, *Սէլվինագ*, 1896 (91):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ* - «Երեւոյ էլ լուսին նման...» (91):

(*Սիրերգ* - «Կը լսե՞ս, ինչպէս ամեն ինչ կ'երգէ...», թրգմ. Գաղղ.-ից Բ. Բարսեղեան (93):

Բ. Բարսեղեան, *Առ Նէ*, նմանողարար (93–4):

Աշըգ Զիւան, *Աղջկներու գովասանք*, 1902 (94):

Նահապետ Քուչակ, *Սիրոյ տաղ*, (թէճնիս) - «Քու ծոցը Ադամայ դրախտ...» (94):

Գ մաս. Հարսանեկան երգեր.

Ծնորհատութիւններ.

«Ծննդօրէն, շրնօֆօր...» (95):

«Ծնորհատօր, շնորհատօր...» (95):

(Ակնա գաւառաբարբառով) - «Աստուած շնորհատոր անէ...» (95):

Փեսայի գովանք - «Ելիր կայնէ, թագուր աղբար...» (95):

Հարսանիքի երգեր.

Ակնայ գաւառաբարբառով. ա - «Մենք ա՛յ աղտոր աղջիկ, եկեր ենք ձերը...» (96):

բ. «Հարսնուկ, քու հագածդ ալ է...» (96):

գ. «Առաւօտուն կ'ելլես, արեւ կուցաթէ...» (96):

Հարսնցուի մնաք բարովը (Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով) (97):

Հարսանիքի երգ - «Աղջի, հարսնատը եկաւ...» (97):

Աշըգ Զիւան, **Հարսանեաց երգեր.**

ա. Աղջկայ մնաս բարեւար հօրը (98):

բ. Աղջկայ մնաս բարեւար մօրը, 1876 (98–9):

Ղ. Աղայեան, Օրհնութիւն, «Արեւահաս»-ից (99):

Պառաւ օրհորդի երգը (100):

Ամուսնութեան երանութիւն, «Ազատ Աստուածն»-ի եղ. (Պետրոս Մուրաջանեանի երգածներէն) (100–1):

Փեսայի մէր (101):

Երգ թագուր հագցնելու (Ակնայ գաւառաբարբառով) (102):

Քաշ հարէն (102):

Հարսնցուի մնաք բարովը (102):

Երգ հարսին - «Ծէմկիկ, մի ժաժա...» (103):

«Զմերիկ խաբեցին թօսի մի շիղով...»⁵ Հ. Ղ. վ. Ալիշանի հաւաքածներէն (103):

Հարսանեկան երգեր.

(Ակնայ գաւառաբարբառով). **Պսակ գնալու** (Մասնի կամ Մայա)ի եղ., օր. Լուսիկ Գաբրիէլեանի երգածներէն (104):

Պսակէն վերադարձին (104):

Ողջոյններ Հարսին ողողա՛ծ (104):

Ողջոյններ Փեսային ողողա՛ծ (104):

Հարսի գովանք (104):

Ողջոյններ հարսի կողմէն (104):

Փեսայի կողմէ Հարսին ողողա՛ծ (Ակնայ գաւառաբարբառով) (105):

Խնամոնց մնաք բարովը (Ակնայ գաւառաբարբառով) (105):

Երգ հարսանեաց փեսայի.

ա. «Օրհնեա՛լ բարերար Աստուած...» (105):

բ. «Գացէ՛ք բերէ՛ք թագուրի հէր...» (105–6):

Փոխ.

ա. «Մեր թագուրին ծաղիկ պիտէր ծաղկունաց...» (106):

բ. «Սուրբ Կարապետի զօրութենով...» - Հ. Ղ. վ. Ալիշանի հաւաքածներէն, բաղդատուութեամբ Կոմիտաս վ.-ի եւ Մ. Աբեղեանի հաւաքածներէն (106):

¹ Նույն տեղում, էջ 93:

² Տե՛ս «Հայրեններ», Ա/ԿԱ, տող 21-30:

³ Նույն տեղում, Ա/ԿԱ, տող 31-35:

⁴ Նույն տեղում, Ա/ԿԱ, տող 36-49:

⁵ Տպագրված է իբրև նախորդ երգի շարունակութուն:

Փեսայի գովանք.

ա. «Մեր թագուորն էր խաչ...» ***¹ (107):

բ. «Մեր թագուորին ի՞նչ պիտի...» *** (107):

Փեսայի գովանքներ.

ա. «Մեր թագուորին ի՞նչ կու պիտեր...» *** (108):

բ. «Մեր թագուորին էլ ի՞նչ պիտեր...» *** (108):

գ. «Թագուոր բարով, հագար բարով...» *** (108):

դ. «Թագուոր, թագն ի գլուխ...» *** (108):

Փեսայի գովանքներ.

ա. «Թագուոր, ի՞նչ բերեմ քեզ նման...» (109):

բ. «Էս թագիկ ո՞ւմ թագի նման էր...» *** (109):

գ. «Թագուոր, ի՞նչ բերեմ քեզ նման...» (110):

դ. «Երկնից գետնից սուրբ գործերնու...» *** (110):

ե. «Գնացէ՛ք, սուէ՛ք...» (110–1):

Փոխ. «Էն դիզան բէտ բէտ դիզան, տեսէք թէ էն ո՞րն է...» (Վասպուրականի գաւառաբարբառով), Ն. Ղ. Վ. Ալիշանի հաւաքածներէն] (111):

Դ մաս. Պարերգեր եւ խմբերգեր²

Ժողովրդական պարերգեր.

«Նոր է բացուել բարի լուս...»³ *** (112):

«Սոնա եա՛ր, Սոնա եա՛ր...»⁴ *** (112):

«Ջա՛ն, աղբէր, ջա՛ն աղբէր...»⁵ *** (113):

«Արագը հեշտացել ա...»⁶ *** (113):

«Հօ՛յ եար, հօ՛յ եար...»⁷ *** (113):

Տքր. Ս. Մ. Գարրիէլեան, «Անուշ m սգարտ մեր Մայր Հայաստան...», «Մասնի կամ մայր»-ի եղ. (113):

Ծղեր⁸*** (114):

Ջուլօ⁹ (114):

Ծաքարից համով աղջիկ¹⁰ *** (115):

«Սափորն ոսիս դրի...»¹¹ *** (115):

«Հն՛վ արէք, սարե՛ր ջան, հո՛վ արէք...» *** (116):

Կաքըլներ (Վասպուրականի գաւառաբարբառով) (116):

«Հարբել եմ m չեմ գիճուլ...» *** (117):

«Էս առուն ջոր է գալի...»¹² *** (117):

«Հօ՛ղալլօ, ջա՛ն, հօ՛ղալլօ, ջա՛ն հօղալլօ...»¹³ *** (117):

Կապոյտ աշուի աղջիկ¹⁴ *** (118):

«Աննեմ, երթամ էն սարը...»¹⁵ *** (118):

Արագ¹⁶ *** (118):

«Վարդի ջրով, եար, մագերդ...» (119):

Նագան¹⁷ *** (119):

Սիրած եար¹⁸ *** (119):

Ծէկ տղայ¹⁹ *** (119):

Լորիկ²⁰ *** (120):

Երկնքն ամպել է²¹ *** (120):

«Աղջիկ եմ տանը դրած»²² *** (120):

«Ա՛խ, մարալ ջան...»²³ *** (121):

«Մատնիքը մատովըս չէր...»²⁴ *** (121):

«Ախ կաննեմ, արուն կուգայ...»²⁵ *** (121):

«Սարերի վրով գնաց...»²⁶ *** (121):

Ջախրակ մանող (Վասպուրականի գաւառաբարբառով) (122):

«Մայրս մանէ մանաճս...»²⁷ (122):

[Զիւանի], Բասեւցու խաղ (122–3):

Երգ «Ելէ՛ք, տեսէ՛ք, վովն է կերէ մեր թուփ...» (Վասպուրականի գաւառաբարբառով) (123):

«Հն՛վ, հո՛վ, հո՛վ լիճի...»²⁸ *** (124):

«Էս գիշեր, լուսնակ գիշեր...»²⁹ *** (124):

«Պարտէզ մնիմ դրախտ ա...»³⁰ *** (124):

Եար³¹ *** (124):

«Լուսնակը սարի տակին...»³² *** (125):

«Սիրո՛ւն ջան, սիրո՛ւն ջան...»³³ *** (125):

¹ Երեք աստղանիշ կրող երգերը քաղված են Կոմիտաս Վրդ.-ի եւ Մ. Աբեղյանի «Հագար ու մի խաղ» հատորիկներից (ըստ ցանկի համապատասխան էջերի):

² Ծանոթագրութեան մեջ նշված է պարերգերի եւ խմբերգերի կատարումների տարբերությունը:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ: Ցանկում սխալմամբ նշված է՝ Վասպուրականի գաւառաբարբառով:

¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁶ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

²⁰ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

²¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

²² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

²³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

²⁴ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

²⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

²⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

²⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

²⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

²⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

³¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

³² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

Լէ՛, Լէ՛, եամա՛ն, եամա՛ն. Կողէ՛¹ (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (125):

«Ես աղջիկ եմ, հէր չունիմ...»² *** (126):

«Պէօշ պազըրկան եկեր ի...», (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (126):

«Տուն մ'եմ շինե գետի բերան...», (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (126):

«Ալ ու ալումսն ես հագել...», **[Գեղջկական³]** (126):

«Իմ գլխու ֆոթէն կիտամ...» (վասպուրականի գաւառաբարբառով), «Օղլւան պէնի չայտան կէշիր»-ի **Հեռեւորութեան թյամբ** (127):

«Զի՞նչ ու գի՞նչ տամ լողորջում...» *** (127):

Ալագեազ - Էջմիածին [Գեղջկական⁴] (127):

«Չինար ես, կեռանա՛լ մի...»⁵ *** (128):

«Աղջի, դու հոս ես - մոր ես...»⁶ *** (128):

«Գոյթանը հայ եմ բերում...»⁷ *** (128):

«Խընձոր ունիմ կրծած ա...»⁸ *** (128):

«Անձրեւն եկաւ շաղալէն...»⁹ *** (129):

Գօշմա - «Երկնից անցաւ ճէօզ դազը...» (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (129):

Ղ. Աղալեանց, Փոխ առ փոխ - «Աղջկե՛րք, պար բունեցէ՛ք...» **«Արեւամանուկ»-ից** (130):

«Խումար պտոկե երեսբաց...»¹⁰ *** (130):

«Սիրեցիր շատար, կրակար վատար...» (131):

Մ՛ընիր (Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով) (131):

Դէ՛ գնա՛, կուգեամ (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (132):

Վիճակ (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (132):

Հարըրբան - «Հարըրբա՛ն. Զա՛նէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...» *** (133):

Կողէ (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (133):

Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ գեղջկութեաց (134–5):

«Սարէն կուգայ ձիւտը...»¹¹ (135):

Սարերը ման եմ եկել - **Գրիգոր Միլլաբանի ձայնագրածներէն** (136):

«Ես աղջիկ եմ, եար կուգեմ...» (136):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Իմ եա՛ր, բարձրագնայ լուսին...» (136):

«Երեսանայ սարիցն եմ...»¹² (Արարատեան գաւառաբարբառով) (137):

«Աժու մ'եմ ցանի, սատա նարգիզ ի...» (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (137):

Գոշմա (յարմարցուած) (վասպուրականի գաւառաբարբառով) **«Զան գիւլուս»-ի եղ.** (138):

Զուլօ (վասպուրականի գաւառաբարբառով¹³) (139):

Թէքէղէմէ - «Ալագեազ սարն ամպել ա...»¹⁴ *** (139):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Աչերդ է ծովէն առած...» (139):

«Առաւօտ լոր մտաւ արտ...»¹⁵ *** (140):

«Մեր դըրանը խընկի ծառ...»¹⁶ *** (140):

«Աղջի, արի քէ ֆաս առնեմ...» (վասպուրականի գաւառաբարբառով) (140):

Կիլիզար, Պ. Տոնապետեանի պատանեկան յիշածներէից (140):

Ժողովրդական խմբերգեր.

Աշըգ **Զիւան, Պաղ աղբիւրի մօտ, «Սօսք սու բաշընտայի»** եղ. (141):

«Սիրուն տիկին, դուն նագելի...», **Թուրք-է թրգմ. Կարապետ Պասմաճեան, եղ.**՝ «**Հանըմ, սէնի սուլ կէօրտիւմ**» (141):

Ս. Հ. Ֆէլիկեան, Տեսիլ Հայաստանի, (եղ.՝ «**Վայ քիւչիւք Հանըմ**») (142–3):

Գօշմա (յարմարցուած) (Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով), եղ.՝ «**Ազ դալտի պայրամ...**» (143):

ա. «Պաղն ի՞նչ է, պաղչան ի՞նչ է...» (144):

բ. «Աղջիկ անունդի Կատար...» (144):

գ. «Ինչո՞ւ քընդեցիր շաշիս...» (144):

դ. «Էս գըշիր Համբարձում ի...» (144):

ե. «Առ եսի ձիւտը էտիւէ...» (144):

Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով.

ա. **Մայայի կամ մասնիի շարգի** - «Նոր տոքըններու քարիւղ...», **Կ. Պասմաճեանի Հաւաքածներէն** (145):

բ. **Հիւսէնի շարգի** - «Տո՛ւր, տիկին, խընձորը տո՛ւր...» (թրգմ. եւ եղ.՝ «**Վե՛ր, Հանըմ, էլմայի վեր.**», **Ոսկերջեան եղբարց երգածէն**) (145):

գ. «Դուռ բաց, տիկին, դուռ բաց...» (145):

դ. **Նառէ** (145):

¹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Տե՛ս Ցանկ, էջ 221:

⁴ Նույն տեղում:

⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹³ Զետեղված է 10 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

Գօշմա (յարմարցուած) (Տիգրանակերտի գաւառաբարբա-
նով) **Սապայի շարգի**.

ա. «Տալման հագիր էրիսն ալ է...» (146):

բ. «Ո՛ւ, ջանքմ, ջանքմ, ջանքմ...» (146):

գ. «Էս օր շրթօր է, վաղ է կիրակէ...» **Թ. Ոսկերչեանի**
Հաւաքածներէն (146):

դ. «Լօ՛, Լօ՛, խըտիանի...» (146):

**Թովմաս Զաւազվանճեան, Երգ. Ներսէս եպս. Խարախա-
նեան** (հիճագի շարքի, **Վահան Տէպաղեանի Հաւաքածնե-
րէն**) (147):

**Ա. Յ. Այվազեան, Յաղթանակ ազատութեան եղ. «Գալէ-
նըն իւթիստէ...»** (148):

Ճըզուլի, Վըշտի խոց (148):

Մ. Փորթուգալեան, Դպրոցական կեանք, եղ.՝ «**Հալի-
մանըն**» (149):

Ս. Հէքիմեան, Պանդուխտն առ լուսին, եղ.՝ «**Տամտէ կէօր-
տիւմ...»** (150):

Պ. Ռ. Թորոսեան, Այրած մըրկած սիրահարը, եղ.՝ «**Գալալը-
ղըն...»**, 1887, 1/2 (150):

Ե մաս. Այլ եւ այլ երգեր.

Տիգրան Ամիրջանեան, Մայր Հայաստան - «Ծանած,
ցրուած մազերդ առջեւ ցուրտ հովերուն...» (151–2):

Գամառ - Քաթիպա, Իմ սոխակին (152–3):

[Զիւանի], Սէմայի - «Անդժ, ձմրան արեւ դարձաւ վառարա-
նը Հայոց բահտին...», 1902 (153):

Աշըգ **Զիւան, Ռոբախ երգ** (153):

[Զիւանի], Սէմայի - «Համընթաց կեանքիս յարմար, ո՛վ սի-
րելիս, ինձ մխիթար չես...», 1876 (154):

[Զիւանի], Դիւանի - «Ամենասատիկ ցաւերը ինձ վրայ
խնդիր տուին...», 1872 (154):

[Զիւանի], Գազէլ դիւանի - «Ըստ քնեցար. սիրելի, լոյսը
կտորից անցկացաւ...» (154):

[Զիւանի], Մատուակ - «Հոգիդ սիրեմ, մատուակ, բե՛ր
գինու ս. բեր...», 1899 (155):

[Զիւանի], Բուսայի դիւանի - «Ինչո՞ւ է՛ բան հասկացող
մարդոցը միշտ բամբասում են...», 1876 (155):

Աշըգ **Զիւան**, «Պարսպ մնալուց լալ է...», 1901 (156):

Աշըգ **Զիւան, Յանդիմանանք** - «Ո՛վ գոռոգ մարդ, բաւ չէ՞
այդքան անխոհեմ յիմար մնաւ...», 1873 (157):

[Զիւանի], Պայտ, 1876 (157):

[Զիւանի], Իմաստներ, 1899 (158):

[Զիւանի], Յաւ չէ ինձ, 1887 (158):

[Զիւանի], Յոյս - «Առատոր շատ մօտ է, լոյսը շողալուն քիչ
մնաց...», 1889 (159):

[Զիւանի], Չեմ սիրեր, 1870 (159):

Աշըգ **Զիւան, Մոխէմէս** - «Ո՛վ անիրաւ անխղճմտանք,
մտքիս քնարը քանդեցիր...» (160):

[Զիւանի], Դիւանի - «Ինչո՞ւ համար ինձ բանտի մէջ արգե-
լում են գոյր տեղը...», 1902 (160):

[Զիւանի], Դիւանի - «Մարդկային ցեղի սկիզբը, վախճանը
Աստուած գիտէ...», 1902 (161):

[Զիւանի], Խաչատուր Կնտեղցեանցի սիրած երգը, 1870
(161):

[Զիւանի], Միշտէգէտ - «Վարդին սոխակին հեռացնող, ո՛վ
անիրաւ փռէ...», 1879 (162):

[Զիւանի], Պիտի հասնի (162–3):

[Զիւանի], Ղօշմայ - «Մինչեւ կեանքիս վերջը քեզ սիրտի
սիրեմ...» (163):

[Զիւանի], Ղօշմայ - «Ո՛վ անզգայ, անխիղճ, կեղտոտ,
իմաստակ...», 1876–1877 (163):

[Զիւանի], Քսաներողդ դարեմտոսին (164):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղերից - «Աղոտը, քեզ
Աստուած է ստեղծել...» (164):

[Զիւանի], Ֆէսը, 1897 (165):

Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղերից - «Մէկ մարդ մի
զփետասուն ունի...» (165):

[Զիւանի], Դասթան - «Այնքան ինձ պէս չեղար, դու ան-
խղճմտանք...», 1898 (166–7):

[Զիւանի], Դիւքէխո - «Ազգ իմ, որքան նկուն մնաւ...», 1879
(167):

[Զիւանի], Մայրիկ, 1899 (168):

[Զիւանի], Խրատ ընկերիս, 1897 (168):

[Զիւանի], Ժամանակիս բարքերից (169):

[Զիւանի], Խրատ ազոռաին, 1884 (169):

[Զիւանի], Սեւ նախանձ, 1890 (170):

[Զիւանի], Մի նկատողութիւն, 1885 (170–1):

[Զիւանի], Յեցեր (171):

[Զիւանի], Պատիւ վաստակելու ճանապարհը (171):

[Զիւանի], Խելքի աշեցէ՛ք, 1883 (172):

[Զիւանի], Աղօթք - «Երեսանկեալ աղաչում եմ, Տէր Աս-
տուած...», 1900 (174):

Աշըգ **Զիւան, Երեք ձայն** (174):

Աշըգ **Զիւան, Անհաւանը**, 1885 (174–5):

[Զիւանի], Երջանիկ մարդը, 1886 (175):

Աշըգ **Զիւան, Ծաղիկ**, 1890 (175):

[Զիւանի], Բաղդաստութիւն, 1870 (176):

[Զիւանի], Խելքն է, ոյժն է, յետոյ՝ հարստութիւնը (177):

[Զիւանի], Իրաւունք (177):

[Զիւանի], Անմիտը, 1885 (177–8):

[Զիւանի], Բան չի լինի (178):

[Զիւանի], Գիտունն ու սոգէտը, 1869 (179):

[Զիւանի], Տգէտը, 1876 (179):

[Զիւանի], **Դասթան** - «Ինչ կենդանի փոքրին կու տալ է ուզում...», 1901 (180-2):

[Զիւանի], **Ղօշմայ** - «Գիտունը տգէտի բանից չի ցատիր...», 1870 (182):

[Զիւանի], **Կաս - չկաս՝ մէկ է** (182):

[Զիւանի], **Ընկերատեսց**, 1884-1885 (183):

[Զիւանի], **Ես եւ երկինքը** (183):

[Զիւանի], **Եղած չեղած՝ մէկ հաշի է**, 1880 (184):

Թովմաս Զաւազաթեան, Հրաժեշտ հայ պանդխտի, Հաւաքեց անտիպ ձեռագրերից Ստեփան Ալիփոռնարեան (185-6):

Թովմաս Զաւազաթեան, Աղբէր, ինչո՞ւն պէտք (186-7):

Թովմաս Զաւազաթեան, Գարուն - «Ցրտաբեր ձմրան ամիսներն անցան...», 1891, **Հաւաքեց անտիպ ձեռագրերից Ստեփան Ալիփոռնարեան** (188-9):

[Զիւանի], **Հայի թոյլ կողմը**, 1884 (189):

Աշըգ **Զիւան, Մէկի խոստովանութիւնը** (189):

Հ. Էկինեան, Ամերիկահայ աղջկան երազը (190):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Իմ երգը - «Հեռացել եմ իմ մայրենի աշխարհից...» (190-1):

Թովմաս Զաւազաթեան, Օտար եմ, օտար հեռաւոր աշխարհ, Հաւաքեց անտիպ ձեռագրերից Ստեփան Ալիփոռնարեան (192):

[Զիւանի], **Փոխաբերական երգ**, 1894 (193):

Աշըգ **Զիւան, Հայրենիք** - «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր գարուն...» (193-4):

[Զիւանի], **Անփորձը**, 1888 (194):

Բ. Բարսեղեան, Առ խօսեցեալն իմ (յաւոր նշանտութեան) (194):

[Զիւանի], **Ծաւալի մահ**, 1901 (195):

[Զիւանի], **Գամառ - Քաթիպայի մահուան առիթով**, 1892 (195-6):

[Զիւանի], **Սեւ հոգի**, 1885 (196-7):

Մ. Նալբանդեանց, Վահան Մամիկոնեանի պատասխանը (197-8):

Պետրոս - Սամուէլ, Վազգէնի յիշատակին (198-9):

Բ. Բարսեղեան, Զօն առ նէ (199):

Աշխարհի մէջ չկայ օր հանգիստ (Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով, ռասդ) - Եղիշէ Գ. Զէքեանի Հաւաքածներէն (200):

Վազգէն, Չուխ - կեստուկ (201):

Նահապետ Բուշակ, Սիրոյ տաղերից.

ա. «Ինձ ատենցին մահճի մէջ լալիս...»¹ (201):

բ. «Հէ՛յ, սատը մարդիկ, թէ կուգէք կրակ...»² (201):

¹ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 40:

² Նույն տեղում, էջ 30: «Հեռացի՛ր, գընա՛, - ինձ կրկնում էի» սկզբնատողով ոտանավորն է՝ 1-2-րդ տներին ետեւառաջով թյամբ:

Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով - «Իմ աղջկաս խաս ձեւեցէ՛ք...», **Իմ մեծ մօր՝ տկ. Սառա Կարապետեանի երգածներէն** (202):

«Մայրիկիս եազմա բերին...» [Մ. Աբեղեանի **Հաւաքածներէն**] (202):

Վասպուրականի գաւառաբարբառով - «Լաճո մօր ալ կտրեցէք, թիվքերը կումաղ...» (202-3):

Ա. Յովսէփեան, Ռ՛վ է հայը (203):

Գամառ - Քաթիպա, Հայ եւ հայութիւն (204):

Նահապետ Բուշակ, Սիրո տաղերից

ա. «Սիրտը դարձել է մի մանուկ լալկան...»³ (205):

բ. «Գունատել եմ խնկի նման...»⁴ (205):

Աշըղ **Թորինջ, Խրատ** (թէքէղէմէ) - «Եղբա՛րք, այս աշխարհին ումուտ մի՛ կապէք...» (206):

Հայ աղջիկ - «Սեւ աշերտը, աղեղ հոնքերտը մատաղ...» (հիճազ կամ թէճնիս) (206):

Գօշմա (յարմարցուած), Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով, «Աման աղջիկ, յուսկէն կիզաս էրերուն...» (207):

Խորտոկի, Պ. Պուրուճեանի Հաւաքածներէն (207):

Իմ Աստղիկին, ուսուցիչ Ռուբէն Ներսէսեանի երգածներէն (208):

Հայաստանի կրունկին⁵ երգեց օր. Վ. Ներսէսեան (208):

[Պ. Դորեան], «Դժնեայ գիշերն անցաւ ու լոյսն արեւուն...», օր. Վ. Ներսէսեանի **երգածներէն** (208):

Նահապետ Բուշակ, Սիրոյ տաղ - «Ես քընած էի, խաղաղ ու յստակ...»⁶ (208):

Զ մաս. Զաւեշտական երգեր.

Գ. Հ. Ռշտունի, Զինուորին կորուստը (209-10):

Տէրտէր, Վասպուրականի գաւառաբարբառով (210):

Գօշմա (յարմարցուած), «Կատարէ նըստիր է լողին...», **Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով** (210):

Գ. Հ. Ռշտունի, Սիրելն ի՞նչ բան է (211-2):

Հեղ. Յ. Աճէմեան, **Հովիտ, հովուութի** (212):

Գ. Հ. Ռշտունի, Ծինականք (213-4):

Հայ ասորի աղջկայ մը երգը (Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով) (214):

Է մաս. Խրախճանական երգեր.

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Երգ բաժակի վասն միութեան (215):

Գամառ - Քաթիպա, Նոյեան գինի (215):

³ Նույն տեղում, էջ 21:

⁴ Նույն տեղում, էջ 37:

⁵ Երգի տակ իրազեկվել է. «անկատար, թանկագին նշխար մ'է երգի մը, որոյ երգողներ մի հայ ուսուցիչ իր ընկերներին հետ ձերբակալվում է համիրեան կառավարութենէ՝ իբր յեղափոխականներ եւ տաժանակիր բանտարկութեան դատապարտուեցան»:

⁶ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 84:

Մ. Պեշիկթաշլեան, Երգ գինույն - «Անմահ, անուշ դու գինույն...» (215):

Հ. [Ե]. Վ. **Չագըճեան, Ակոռիի խորհուրդը** (216):

Երգ ուսանողաց - «Բաւական է մեզ մտաց զբաղմունքն...» (216-7):

Արթաճը, [գերմ.-ից թրգմ.] Գ. Դողոխեանց (217):

Խաղաշ Յովնաթան, Անոշ լինի - «Յորժամ եղև զարուն՝ արև ծագեցաւ...» (218):

Տիգրանակերտի գաւառաբարբառով - «Ծամամ ծըծուրնիր-դի շաքար դարձիր է, խիլքիս տարիր է...» (218):

Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օղին է...», [թրգմ.]

Գ. Հ. Ռշտունի, յաւելում Գ. Պողոսանեանէ (219):

Արթեցողի կտակը, (թրգմ.) Գ. Բարխուդարեան (219-20):

[Գեորգ Պողոսանեան], Կը փայլին (220):

Կիլիկիա - «Այգուն, այգուն իմ խցկիս մօտ...»,¹ **Ե. Գ. Զէր-չեանի Հաւաքածներէն** (220):

Յանկ այբուբէնի վրայ շարուած (221-32):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 6810:

Գրցցի՝ Արմենիա, 1930 (էջ 25): Յակոբեան, 1925, (էջ 29), 1929 (էջ 31): Պալեանց, 1922 (էջ 33):

Տրգրք՝ «Հայկը.», էջ 394:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Պող-ի գրք., 547:

1919

229. ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԳՐՊԱՆԻ ԵՐԳԱՐԱՆ. Ազգային, յեղափոխական, սիրային, ժողովրդական եւ գեղջկական 300 երգ, Հրատ. Պէրպէրեան գրատան, Պոսթոն, Mass (Yeran Press), 1919, 318. [2] էջ, 12⁰: (Հրատ. Պէրպէրեան գրատան, թիւ 5):

Ա. Պ. Ա., «Ամանորի առթիվ Ձեզ կը նուիրեմ սոյն երգա-րանը Յ. Գ. Պէրպէրեան, դեկտ. 25, 1919»:

Բվնր.՝ Հ. Մ. Վանանդեցի, **Հայաստան** - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» (5-6):

Երգ ազատութեան - «Ազատութեան աստղը սրայծառ...» (6-7):

Ի՛ր գէն (8):

Նահատակաց յիշատակին (9):

Պար նաւաստեաց (10-1):

Մ. Նալբանդեանց, Ազատութիւն - «Ազատ Աստուածն այն օրից...» (11-2):

Ա. Ծատրեան, Երգ - «Ա՛խ, թէ երկինք գէթ մի վայրկեան...» (13):

Պարերգ - «Ալագեազ սարն ամպել ա...»² (14):

Ալ ու ալան ես հագել (14-5):

Ալագեազ³ (15):

Վերջիշողութիւն (16):

Աքարանը քարտ ա⁴ (17):

Յ. Վ. Չագըճեան, Երգ Բագոսի (18):

Երգ մահուան (19):

Յոյս - «Ահա՛ կերթամ, սիրելի մայր...» (20):

[Ֆ. Ն. Գլինկա], Սայլորդ, [ռուս.-ից փոխ. Բ. Պատկանեան] (21-2):

[Ղ. Աղայեան], Արմիկի երգը (22):

Բաֆֆի, Հասոյի երգը (23):

[Լ.] Ծանթ, Հովիկ - «Ահա էլ ա լուսինն արծաթ...» (24):

Ս. Ժամկոչեան, Ողբ Վասպուրականի (25):

[Յ. Մալեզեան], Երգ օրորցի - «Անուշ քրնակն աչերն ասեր...», «Բուր. Ս. ՍաՀ.» (25-7):

Անդրանիկ - «Անդրանիկ փաշան իր ընկերներով...» (27):

Հարսներգ⁵ (28-9):

Մ. Պեշիկթաշլեան, Երգ գինույն - «Անմահ անուշ դու գինույն...» (29):

Պարերգ - «Արեւը կայնէ կէս օր...»⁶ (30):

«Արծթի բարձր»⁷ (30):

Ա. Իսահակեան, Անքաժիններ (31):

Գամառ - Քաթիպա, Օրորցի երգ - «Արի՛, ի՛մ սխալ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...» (32):

Յ. Գ. Մըվանեան, Երգ Ազգային սահմանադրութեան - «Արի՛ք հայկազունք, յատա՛ջ ընթանանք...» (33-4):

[Ժիրայր], Բլբուլ (35-6):

Կիլիկիա - «Այգուն, այգուն, իմ խըցկի մօտ...» (36):

Արմէն Ղազարեանի (Դժոխք կամ Հրայր) յիշատակին (37-8):

Այրիին ողբը (38):

Յ. Թումանեան, Գութանի երգ (39):

Հ. Ղ. Վ. **Ալիշան, Հրաւեր մարտի** - «Բա՛մ. փորոտան բարձուստ բոմբինը յԱրարատեան դաշտն ի վար...» (40-3):

Արազը հեշտուցել ա⁸ (43):

[Ֆահրատ], Զէյթունի երգը - «Ես հանեցի սուրս պատեանէն...» (44-5):

«Դէ՛ գնա, կիգամ...» (45):

[Ֆահրատ], Արարոյի երգը (46):

Օրոր Աթինօ⁹ (47):

² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

¹ Երգը նշվել է իբրև «վերագրելի» Հ. Ղ. Վ. Ալիշանին:

Մ. Պեշիկյանի 21-ական, Մահ հայրորդուն (48–9):

Դարբիններ (50):

Գնաց աշուն, եկաւ գետրուն (51–2):

Պարերգ - «Հայկազունք, պահր բունենք...» (52):

Քաջ Անդրանիկին (53):

[Ֆր. Բեռա], Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դուններն լուսոյ...»,

[Ֆրանս.-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (54):

Ժողովրդական երգ - «Գացէք, տեսէք, ո՞վ է կերել զէժ...» (55–6):

Խումար (57–8):

Անդրանիկի մարշը (58):

Խանըմ Եւա ջան (59):

Երգ Սասունի (60–1):

[Անդրեաս], Ղարսեցոց երգը - «Ես վերէն կուգայի, դու դուռը բացիր...» (61):

Գ. Դողոսեան, Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնակ, ծիծեռնակ...» (62–3):

Գ. Թադևոսեան, Հառաչանք արքայականի (63–4):

Քամառ - Քաթիպա, Սիրահարին նաւակը (65–7):

Խաղաղ դաշտի որդիք (67):

Արիանեանի երգը - «Ես եմ ազատ հայ պատանի...» (68):

[Մ. Արեղեան], Սիփանայ սարեր (69–70):

Եսար ջան¹ (70):

[Միճագ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...» (71–2):

Տարոնցի, Վատ կղերներ (72–3):

Խաւարել եմ ինչպէս գիշեր (74):

[Միճագ], Կոռնկ Հայաստանի (75):

Երգ առ Եզնիկ (76):

Պ. Վ. Նաթանեան, Մօր հրաւերը ի մարտ (77):

Գընա՛, գընա՛, ոտիդ եմ² (78):

Քաղիհան (79):

Լուսնակ գիշեր (79):

Ժողովրդական երգ - «Առտու կելլես, դու ժողովրդաս...» (80–1):

Գամառ - Քաթիպա, Աղասու մօր երգը (81–2):

Երգ կախաղանի (83):

[Գ. Պեշիկյանի 21-ական], Ե՛կ, իմ սրինգ (84–5):

Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ- պաղ, երեսիս...» (85):

Պանդոխտն առ կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»³ (86–7):

Չարիսի Ֆալաք, Ֆեսուս (88–9):

Խանասարայ արշաւանքին (89):

Քաջ Անդրանիկ (90–1):

Պարերգ թռնոցի⁴ (91):

Լէփօ լէ լէ⁵ (92):

Էս ճամբէքը⁶ (92–3):

Գ. Բարխուդարեան, Իմ ընտրածը (93):

Յ. Յ. Չազըրեան, [Երգ] զեյթունցոց (94–5):

[Ս. Ծափազիզ], Ժամանակ հայոց⁷ (95):

Գ. Վ. Սրուանձտեանց, Գողթնի քնար (96–7):

Զինչ ու զինչ (98):

Ֆահրատ, Սասուն - «Թշնամական գոռ վաշտերը կատաւ- ղի...» (99–100):

Լուսնակն անուշ (100):

Հայ եմ ես (101):

Զոյգ զոյգ կոռնկ⁸ (101):

Ք. Տ. - [Պ.Պ.] Պատկանեան, Ինձ համար չէ՞¹⁰ (102):

Երեսանից դուրս ելայ (103):

Վե՛ր կաց (103):

Ս. Գալիսեանեան, Զուարթ երգեր (104–6):

[Յար. Թումանեան], Արտաւազ Բ (106):

Հայաստանի սուգը (107–8):

Ս. Ծափազիզ, Երազ - «Ես լսեցի մի անուշ ձայն...» (108):

Հայ օրհորդի երգը¹¹ (109):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Վարդան - «Իմ հայրենեաց հոգի վարդան...» (110):

Մ. Պեշիկյանի 21-ական, Եղբայր եմք մեք (111–2):

Քամառ - Քաթիպա, Լուսին - «Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (112):

Անմահ Գալուստի եւ Յարթի յիշատակին (113):

[Ռ. Սէտեֆանեան], Երգ մեծին Վարդանայ (114):

Ատանայի կոտորածը (115–5):

Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (116–7):

Մ. Ե., Քայլերգ Խանասարի (118):

Հնչակեան մառշ (119):

Հարըրբան - «Հարըրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...» (120–1):

Սա՛ր, սար¹² (121):

⁴ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Բանաստեղծութունը վերագրված է Յ. Միրզա Վանանդեցուն: Տե՛ս 224-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրությունը:

⁸ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Ք. Պատկանյանի հայրանվան՝ (Տէր - Պետրոս) սկզբնատառի փոխարեն տպագրված է՝ Գ:

¹⁰ Երգը նշված է իբրև թարգմանություն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմր 22 ծանոթագրությունը:

¹¹ Մ. Նալբանդյանի «Իտալացի աղջկա երգն» է՝ որը բառային տարբերություններով:

¹² Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ «Կոռնկը» վերագրվել է Նահապետ Քուչակին: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրությունը:

[Ի. Կոզլով], «Հայրենիք սրբազան», [ռուս.-ից թրգմ.] Յ. Քուչուբեգեան (122):

[Գ. Միրիմանեան], Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ....» (123-4):

Բանտ (125-6):

Իմ չինարի եարը¹ (126):

Գամառ - Քաթիպա, Հայի գանգառը (127-8):

Հաբըրբան - «Հաբըրբան, ջանէ ջան, / Հաց եմ թխել գարի ա....» (128):

Սոնա եար² (129-30):

Արձագանք Հայաստանի (130):

Սասուն - «Սասուն գաւառ, հին Հայաստան....» (131-3):

Երգ սիրոյ - «Ես սիրեր եմ մի գոյգ աչեր....» (133):

Մ. Ե. Սերոբեան, Մօր սուգը (134):

Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (135-6):

Մ. Մարտիրոսեան, Վրէժ - «Թո՛ղ կորնչին բոնասկաներ....» (136):

[Բ. Պատկանեան], Երգ որսախութեան - «Բաժակներ առնունք, եղբա՛րք....» (138):

Սարէն կուգայ ձիարո՞ղ³ (138):

[Մ. Պէշիկթաշեան], Երգ [ք] աւազակաց.
ա. «Վառեց երկիրը իր մոմերն....» (139):
բ. «Երբ որ մեռնիմ ես, ով ընկերք....» (139):
գ. «Ո՞ր կը դիմէ զուարթադէմ սուազակ....» (140):

Պարզի՛ր, աղբիւր (140):

[Մ.] Մնակեան, Խրախոյս - «Հերիք, որդեա՛կք, այսքան տարուայ տատապանք....» (141-2):

Ա. Իսահակեան, Դա՛րդըս լացէք (142):

Հով լիճի (143):

Մ. Տամատեան, Առ Հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժդեհ....» (144):

Կալերգ (145):

Երգ պանդխտութեան (146-7):

[Զիւանի], Լորիկ - «Պաղ աղբիւրի մօտ....» (147):

Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասունքը (148-52):

Հաբըրբան - «Հաբըրբան, ջանէ ջան, / Աղջի անունդ է Ծառան....» (152):

Հո՛յ, Նագանըս⁴ (153-4):

[Ա. Իսահակեան], Զուլում աշխարհ (154):

Մ. Նալպանդեան, Մանկութեան օրեր (155-7):

Սարերի հովին մեռնիմ⁵ (157):

Հնչակեան ենք մեք (158-9):

Մենք պե՛տք է կոռենք (159):

Ծողեր ջան⁷ (160):

Խ. եպս. Նար - Պէլ, Հա՛յ ասրիներ (161-3):

Մորասի երգը (163):

[Ս. Հ. Ֆէլէկեան⁸], Պանդխտի ողջոյն (164-5):

Հաբըրբան - «Հաբըրբան, ջանէ ջան, / Արագից ջոր ա գալի....» (165):

Աղանի Ֆէլէկեան, Երգ հայ աղջկան (166):

Գամառ - Քաթիպա, Վարդան Մամիկոնեանի երգը (167-9):

Զինուորիկ երգը - «Ես եմ քաջ զինուոր....» (169):

Գաւառական (170):

Մ. Յ. Ալվազեան, Առ Հայաստան - «Ողջո՛ն ընդ քեզ, Հայաստա՛ն....» (171-2):

Սայլերգ Վայոց ձորի (172):

Մ. Պէշիկթաշեան, Հայրենիք - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ ես ինչպէ՛ս գով....» (173-4):

[Մ. ֆոն Ծէնկէնդորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծասքանչ դու լեզու....», [Գերմ.-ից թրգմ. հ. Ե. Վ. Զազընեան] (174-5):

Յանդիմանութիւն առ հայս (176):

[Ֆահրատ], Սերոբ փաշայի երգը (177-8):

Ծորորա՛, Անուշ⁹ (178):

Էրգրում (179-80):

Ռո՛հ ես¹⁰ (180):

[Ֆահրատ], Մենք անկեղծ զինուոր ենք (181):

[Մ. Փորթուգալեան], Դարոցական կեանք (182-3):

Ծամբոյ տուէք¹¹ (183):

[Ի. Պատկանեան], Վանեցոց աղօթքը (184-5):

Բաֆֆի, Զայն տուր (185):

Մ. Տամատեան, Տալտրիկ (186-8):

Օրոր - «Նընջեա՛, որդեակ, անուշ ընով....» (189):

[Թ. Մոր], Վերջին վարդ, [փոխ.] Բ. Տ. - Պ. Պատկանեան (190):

Քայլերգ Զէյթունի - «Քանի՞ թմրիներ, բա՛ն է, եղբարք....» (191):

Գ. Թաղեան, Հայրենասիրական (192-3):

Թիֆլիզու քէֆ (193):

[Պ. - Ժ. Բերանժէ], Աղքատ կին, [ռուս.-ից փոխ.] Մ. Նալպանդեան (194-5):

Ս. Ծափազիզեան, Աղջկայ երգը (195):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

³ Հեղինակի կապակցութեամբ տե՛ս 285-րդ էջի հմբ 4 ծանոթագրութիւնը:

⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Երգը վերագրվել է Գ. Շերենցին: Տե՛ս 295-րդ էջի հմբ 2 ծանոթագրութիւնը:

⁹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

Ա. Ահարունեան, Նազէի օրօրը (196–7):

[Ծերամ], Անդրանիկին - «Իրրես արծի սաստնամ ես լեռ ու ժայռ....» (197):

Մաղթանք - «Տէ՛ր, կեցո դու զՀայս....» (198):

Պանդխտի երգ - «Օտար երկիր, օտար պանդուխտ կը հեծեմ....» (199):

[Յովհ. Յովհաննիսեան], Արագն էկաւ (200):

Հայրուկի երգը - «Մինչ բնութիւնն էր գուարթ....» (201–3):

[Կ. Ա. Բոզի], Մարշ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր....», **[Խտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշեան]** (203):

Քէլէր ցօլէր¹ (204):

Մ. Նալպանդեանց, Հայ աղջկան երգը (205–8):

[Գրօսսի], Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ (208):

Բօլգար մօր օրօրը (209–10):

Տասրանագիրս (210):

[Միսկին], Պոլոք բարձր (211):

[Մ. Փորթօգալեան], Հառաչանք - «Նպաստակիս հասնիմ միայն....» (212–3):

Կանչէ՛ կոռնկ - «Կանչէ՛, կոռնկ, կանչէ՛, քանի գարուն է....» (213):

Գ. Ծմաւոն[եան], Սիրէ հայը (214):

[Բաֆֆի], Թիֆլիսեցոց գանգատը (215–6):

Սարերը հովելի ա² (216):

Պաշտօնական երգ Ա. Դ. Հ. Կ. Կանանց Զարգացական միութեան, Մարգուան (217):

Խնկի ծառ³ (218):

[Նաղաշ Յովնաթան⁴], Տաղ սիրոյ - «Ըմ եարրն նըստել դամով....» (219–20):

Քայլերգ Հ. Յ. Դաշնակցութեան (220):

[Նաղաշ Յովնաթան⁵], Տաղ սիրոյ - «Նոր ծաղկեցաւ այգին, եկել է գարուն....» (221–2):

Եարալի բլրով (222):

Ա. Փանոսեան, Ազատութեան առաջին քայլերգ (223):

Գ. Խանճեան, Քայլերգ Հ. Ս. Ռ. կուսակցութեան (224):

Կրամբամբուլին - «Կրամբամբուլին [էս] էն օղին է....», **[Ռուս.-ից թրգմ. Ք. Պատկանեան]** (225–6):

Նազլու ջան (226):

Հառաչանք - «Ըմ անուշիկ մայրիկս....» (227):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Տեսիլ Հայաստանի (228–30):

Երգ միութեան - «Մենք հնչակեան ենք, եղբայրք, դուք՝ դաշնակցական....» (231):

[Զիւանի], Հայրենիք - «Օրդ սիրուն, ջուրդ սիրուն, դուն սիրուն....» (231–2):

Կուժն առայ⁶ (232):

Մուշ - «Թո՛ղ երգէ բըլբուլ Մշու դաշտերում....» (233):

Գամառ - Քաթիպա, Էգոց (233–4):

Հայ երիտասարդներ (234):

Պ. Դուրեան, Լճակ (235–7):

[Ա. Իսահակեան], Սիրուն հայրենիք (237):

Մշեցու ողբը (238–9):

Պարերգ - «Փափուրի ջան....»⁷ (239):

Գամառ - Քաթիպա, Հայերու թուրքը (240–1):

Առ սիրուհի - «Գիշեր - ցերեկ կը հատաչեմ....» (241):

Հայրիկն Հայոց (242–3):

Խ. Նար - Պէլ, Օտարներէն չկայ յոյս (243–4):

[Ա. Իսահակեան], Զմեռն անցաւ (244):

Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, Գարուն - «Գարունն է եկել նաշխուն թեւերով....» (245–6):

Զինուորին երգը - «Զինուորին երգերը, եղբա՛րք, լսեցէ՛ք....», **[Ռուս.-ից թրգմ. Դոդոխեանց]** (246):

Ակիւնի երգը (247):

Ֆէտան (248–9):

Քէլէ, քէլէ⁸ (249):

[Նաղաշ Յովնաթան⁹], Տաղ բուն բարեկենդանի - «Եկայք այսօր, որոյր մանկան....» (250–1):

[Ս. Գալֆայեան], Ժողայակապ հայ (251–2):

Սարէն ելաւ¹⁰ (252):

Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Իդձ պանդխտին - «Թէ թեւ ունէի ո՛ր, կը թոչէի....» (253–4):

Հովիւր սարում տխրեց (254):

Մ. Գափամանեան, Տարագիրն (255–6):

Գամառ - Քաթիպա, Երգ օրօրոցի - «Քո՛ւն էղիր, պալլաս, աչքըդ խտի արա՛....» (256):

[Դ. Վարուժան¹¹], Արտին մէջ (257–8):

Արշաւանք դէպի Վան (258):

[Երգ] սահմանադրութեան - «Հայեր, մինչեւ ե՞րբ արտաստենք....» (259):

[Ս. Գալֆայեան], Արցունք հայրենեաց (260–2):

Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն (262–3):

[Ս.¹²] Ծախազիգեանց, Մահամերձ հայրենասէրը (264–5):

[Ս. Սափարեան], Վանի կոտորածը (265):

⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստեղծութ., էջ 185-6:

¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Վարուժան Դ., ԵԼԺ, Հտ. 2, էջ 177:

¹² Ս. Շահազիգի անվան (Ամբատ) սկզբնատառի փոխարեն սպազրված է՝ Մ.:

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Նաղաշ Հովնաթան, Բանաստեղծութ., էջ 62-63:

⁵ Նույն տեղում, էջ 34-35:

Ա. Ծառուրեան, Գարուն - «Սիրուն գարուն, կանաչ գարուն...» (266-7):

Աքարոյի երգեր (267):

Երգ որսախոթեան - «Ահա բաժակ որսախոթեան...» (268):

Ա. Մ. Ի., Նոր ճշանարան (269):

Մ. Փորթուգալեան, Ի միտքին հայոց - «Ալ թող դարձիս արցունք հայուն աչքերէն...» (270-1):

Ա. Իսահակեան, Արեւն իջաւ (271):

Մ. Պէշկիթաշլեան, Ջեփիոն - «Դու փափկաթեւ մանկիկ զեփիոն...» (272-3):

Ա. Վ. Արարատեան, Անի քաղաք (274-6):

[Ի. Պատկանեան], Մշէնոց նոր սերունդը (276):

Կախաղան (277-8):

Պ. Դուրեան, Իմ մահը (278-9):

[Ղ. Աղայեան], Ծախարակ (280-1):

Խոսրով, Ջարնե՛նք, զարնե՛նք (281-2):

[Ի. Վարուժան], Հայկակներուն որորանը (283-4):

Մինաս Չերազ, Նախանձ - «Երբ կը տեսնեմ աչքերուդ փայլ...» (284):

Հայ դրօշին (285-6):

Օրհնեալ յիշատակ (287):

Վահրամ Խաչիկեան, Կոնակին ձայնը (288-9):

Լ. Էսաճանեան, Անցորդին (289):

Մեր հայրենիքի սիրուն (289-1):

Խոսրով, Մենեթ - «Սաստիկ ցաւ մը սիրտս է զարկեր...» (291-2):

Քաղցրանուն Հայաստան (292-3):

Մարի Յ. Չալլագեան, Փառքի բլուրը, Գահիրէ, 5/Բ 1919 (293-4):

Վահրամ Թաթուլ, Ռազմերգ - «Ո՛ր էք, վերջին հալոյրդիներ...» (295-6):

Օճնիկ Մահտեսեան, Ուխտի կուգամ (296):

Սուրբ օճախ (297-8):

Մ. Ոսկեան, Արարա՛ 1 (24/Թ 1918) (299-303):

Վահէ Հայկ, Քաչիերգ ովկիանոսին վրայ (304):

Ծանկ երգերու (305-317):

[Հրատարակչական ծանուցումներ 1-2]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 6991:

Գրիսկն՝ Հ. Այտընեան, «Բազմ.» 1920, հմբ 4, էջ 125-6:

Գրցցկ՝ Աշնեան, 1922 (էջ 10): Եսզընեան, 1923 (էջ 52): Ջարդարեան, 1922 (էջ 52): Յակոբեան, 1925 (էջ 29): Պալենց, 1922 (էջ 33):

Պրքրկն՝ «Հայր.» 1919, հմբ 2325՝ 21/ԺԲ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Ազգ» 1920, հմբ 7 (1339)՝ 9/Ա, էջ 3, «Նոր հրատ.-ներ»: «Ծակատ.» 1920, հմբ 394 (2215)՝ 4/Գ, էջ 3, Կիլիկիա գրատան ազդ: «ՀԱ» 1920, հմբ 4-6/բ/1, [Ն. Ակիմեան], «Հայագիտ. հրատ.-ներ», հմբ 13: «Բազմ.» 1920, հմբ 4/բ/1: «Փիւն.» 1920, 1բ/2, «Ստ. գրքեր»:

Տրգրք՝ «Հայկչ.» էջ 391:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Գ.Ա.Ի ֆոնդ, 2946:

1921

230. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՅԱԿՈԲՔ

Կիլիկիա երգարան, Կոմիտաս Վրդ-ի Յառաջաբան-նով. Դասաւորեց Յակոբ Սարգիսեան, Հրատ. «Կիլիկիա» գրավաճառանոցի, Կ. Պոլիս, տպ. Յ. Ասատուրեան որդիք, 1921, 464 էջ, 1 թերթ լուսանկ, 8⁰ (Հրատ. Կիլիկիա. գրավաճառանոցի, թիւ 10, Մատենաշար «Հայկաչէն», Ա շարք, թիւ 5):

«Գերհանճար Հայ գուսանին Կոմիտաս Վրդ-ին կը ձօնէ իր համեստ աշակերտը Յ. Ս. Մայիս 1921, Պոլիս»՝ Կոմիտաս վարդապետի նկարի ներքո:

Բվնդ.՝ Կոմիտաս վրդ., **Փոխան յառաջաբանի**, 1911, 2/Գ, Պոլիս (5-8):

Յ. Ս[արգիսեան], Երկու խօսք (9):

Ահարոն, Ողջոյն առ Կիլիկիա (11-4):

Արարանը քարտ ա՛³ (15):

Մ. Նարանդեանց, Ազատութեան երգ, «Հիւս.» 1859 թ. (15-7):

Ի՛ գէն (17-8):

Ա. Իսահակեան, Ազիզ մերիկ (18-9):

Ս. Ծահագիզեանց, Մահամերձ հայրենասէրը (19-20):

Ալագեազ - Էջմիածին (20):

Յովհ. Յովհաննիսեան, Ալագեազ - «Ալագեազ քարձր սարին...», «Բանաստեղծութիւններ» (21):

Ծանր սար. Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (21-2):

Ալ այլուղ (22-3):

Վճիռ (24):

¹ Ոտանավորը նվիրված է Արարա (Պաղեստին) պատմական լեռան մոտ [24/Թ 1918] Հայ կամավորական լեգեոնի՝ թուրքական զորքերի դեմ տարած փայլուն հաղթանակին (տե՛ս Տէր-Գեորգեան, «Արարայի ճակատամարտը» - «Յուշարձան...» էջ 253-4):

² Հակոբ Սարգիսյանը Կոմիտաս վարդապետի «Գուսան» երգ-չախմբի մասնակիցն է եղել:

³ Ջեսեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

Ալ ու ալուան (24–5):

Ա. Ծատուրեան, Երգ - «Ա՛խ, թէ երկինք գէթ մի վայր-կեան...» (25–6):

Գամառ - Քաթիպա, Հայերու քաղձանքը, «Բանաստեղծու-թիւնք» (26–7):

Ա՛խ, մարալ ջան¹ (27):

Ա. Իսահակեան, Անբաժիններ (28):

Տ. Ամիրջանեան, Կիկոի քարոզը (29–31):

Հ. [Ե.] վ. Չագրճեան, Երգ Բագոսի (ծաղրերգ) (31–2):

Լ. Ծանթ, Անուշ հովիկ (նատերգ) (32–3):

Բաֆֆի, Հասօի երգը (33):

Աղջիկ աղուոր² (34):

Աղջիկ եմ,³ Կ. վ., «Հազար ու մի խաղ» (34–5):

Ղ. Աղայեան, Արմիկի երգը (35–6):

Աղջկայ գովասանք (36–7):

Ա. Իսահակեան, Ռոնենի (37):

Ծողեր ջան,⁴ Կ. վ., «Հայ Քնար» (38–9):

Տուն արի՛, տուն արի՛⁵ (39–40):

Դ. Վարուժան, Ծիրմի մը վրայ (40):

Ծամով աղջիկ,⁶ Կ. վ., «Հազար ու մի խաղ» (41):

Կիլիկիա - «Այգուն, այգուն իմ խրջիկի մոտ...» (42):

Նահապետ Քուչակ, Տաղ սիրոյ - «Այդ քո ստեղծողիդ համար...» (42):

Կաքաւի երգ վանեցոց (43):

Ա. Ծատուրեան, Ա՛յ սեւ ամպեր (43–4):

[Գ. Ռշտունի], Զինուորին կորուստը (44–6):

Նշան Պեշիկթաշլեան, Մեղեդի - «Այս երեկոյ լայնորէն...» (46–7):

Ա. Իսահակեան, Պարերգ - «Ա՛յ սիրուն աղջիկ...»,⁷ «Հայ-բենի աղբիւրից» (47–8):

Ն. Պեշիկթաշլեան, Աշուղական - «Այսօր ես գոյգ մը տա-կան պարպեցի...» (48–9):

Ա. վ. Արարատեան, Անհի ողբը (49–51):

Անձրեւն եկաւ,⁸ Կ. վ., «Հայ Քնար» (51–2):

Աշուղ Զիւանի, Խելքի աշեցէք, «Երգեր» (52–3):

Դ. Վարուժան, Երեք քոյրեր, «Հեթանոս երգեր» (53–4):

[Յ. Մալեգեան], Օրոր - «Անուշ քընակն աշերն ստեր...», Բ[ուր.] Ս. ՍաՀ. (54–6):

Յ. Յովհաննէսեան, Անցի՛ր, սեւ ամպ (56):

Պար նաւաստեաց (57):

Տասանագիրս (58):

Պետրոս վրդ. Ղափանցի, Կարմիր վարդին - «Առաւօտեան քաղցր եւ անուշ հովերն...» (58–9):

Առաւօտ լոր,⁹ Կ. վ., «Հազար ու մի խաղ» (59):

Հարսներգ,¹⁰ Կ. վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (60–1):

Պարերգ - «Արեւը կայնէ կէս օր...», Կ. վ., «Զեռաց տես-րակ» (61):

Լուրիկ¹¹ (62):

Յովհ. Թումանեան, Տրամութեան սաղմոսներից, «Բանաս-տեղծութիւններ» (63):

Գամառ - Ք[աթիպա], Զայն բարբառոյ յանասրատի, «Բանա-ստեղծութիւնք» (63–4)

Արազը հեշտացել ա¹² (65):

Յ. Յովհաննէսեան, Արագ, «Բանաստեղծութիւններ» (65–6):

Լուսին - «Արդեօք սրբոսի՛ս իմ տըխրագին...» (66):

Սիմեօն Սափարեանց, Վանեցի որդի երգը (67):

Դ. Վարուժան, Անդաստան, «Հացին երգը» (67–8):

Իմ չինարի եարը,¹³ Կ. վ., «Հայ Քնար» (68–9):

Ա. Իսահակեան, Արեւն իջաւ (69–70):

Յովհ. Թուլգուրանցի, Տաղ սիրոյ - «Արեւ - նրման շող շող կը-տաս...», [Գ. վ. Սըրուանձտեանց], «Մանանայ» (70–1):

Յ. Թումանեան, Գութանի երգը, «Բանաստեղծութիւններ» (71–2):

Ա. Ծատուրեան, Արի՛, ընկեր (72–3):

Գամառ - Քաթիպա, Օրորոցի երգը - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...», «Բանաստեղծութիւնք» (73–4):

[Հաֆըզ], Արի՛, հովիկ, թրգմ. Մ. վ. Մաքսուտեանց, [«Օտար փունջեր»], «Հիւսք Բ, Հաֆըզից» (74–5):

Արի, Մանան,¹⁴ Ռ. Մելիքեանի «էսքիջներից» (75):

Ծուշանիկ Կուրդիեան, Պարուիկ (76):

Հայ Արիներ (77):

Յ. Գ. Սըվաճեան, Առաջին տարեդարձ Ազգ[ային] սահմա-նադրութեան (78–9):

Արծթի քարձր¹⁵ (80):

Այրիկն ողբը (80–1):

Դ. Վարուժան, Հասուն արտ, «Հացին երգը» (81–2):

Արոր եւ տատրակ (Աշուն եւ գարուն), Կ. վ., «Հազար ու մի խաղ» (82–3):

Դանիէլ Վարուժան, Օրհնութիւն, «Հացին երգը» (83–5):

¹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է «Մանթաշի փերին» պոեմի Դ երգի IX մասը: Տե՛ս վերոնշյալ աղբյուրը, էջ 108-10:

⁸ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁹ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁴ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁵ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Երգ ու գնացք զօրացն հայոց ընդ Վահագնայ Մամիկոնենոյ ի Շաւարշական դաշտին վրէժք. Օ՞ն, անդր յառաջ, «Նուազք»* [Հտ. Գ, «Հայրուհի»] (86–7):

Գ. Հ. Ռշտունի, *Գէշ ատեն - «Թատեր[ական] երգարան»* (88–91):

Գեղջկական, «Բարձր սարերու հովիկ...», Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (92):

Խանութ Եւա ջան (92–3):

Սայեաթ - Նովա, *Տաղ սիրոյ* - «Բըլբուլի հիդ լաց իս էլի...», «Երգեր» (93–4):

Ա. Իսահակեան, *Մենակի* (Ե. Անստամեան) *նուիրական ստուերին* (95):

Պետոյ յիշատակին (96):

Քաղիան, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (96):

Դրժուած սէր, Կ. Վ., «Հայ Քնար» (97):

Նաղաշ Յովնաթան, *Տաղ սիրոյ* - «Գարուն որ եղև ամառն ասրիլի...» (98):

Գրիգորիս Աղթամարցի [երկբայելի], *Տաղ սիրոյ* - «Գարունն է բացուեր, վարդն ի բաղջանին...», [Գ. Վ. Սրուանձտեանց], «Մանանայ» (99):

Ռ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն* (100):

Պարերգ - «Գացէք, տեսէք, ո՞վ է կերել զէծ...» (101–2):

Լորիկ¹ (102):

Եղ. Տէր - Հայրապետեան, *Զինուորի շապիկը*, «ԻԱ» (103):

Գ. Հ. Ռշտունի, *Քթէն դժգոհ մարդ մը*, «Թատեր[ական] երգարան» (103–5):

Յովհ. Թուլգուրանցի, *Տաղ սիրոյ* - «Գէնայ բահար այլ ՚ի ի բահար...» [Գ. Վ. Սրուանձտեանց], «Մանանայ» (105–7):

Հայ Գոսսան, *Գորգէնի յիշատակին* (107–8):

[Ժիրայր], *Բլբուլ* (108–9):

Մրերգ² - «Գնա՛, գնա՛, հետիդ եմ...», Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (109):

[Ֆահրատ], *Արարօհ երգը* (110):

Անդրանիկի մարշը (111):

Ա. Իսահակեան, *Դա՛րդըս լացէք*, «Երգեր ու վէրքեր» (111–2):

Ծուշանիկ Կուրդինեան, *Աշնան երգերից*, «Հայ գրողներ» [Հտ. Ա., կազմ.՝ Ղ. Աղայեան, Ա. Ահարոնեան, Յովհ. Թումանեան, Վրթ. Փափազեան] (112–3):

Դարձեալ փայլեց (113–4):

Մատթէոս Զարիֆեան, *Թաղումի գիշեր մը. Ֆիմի Մահրամանեանի հոգիին* (114):

Դէ գնա կիզամ (115):

Ծուտ արի (116):

Վահան Տէրեան, *Հրաժեշտ* - «Դու գնում ես...» Թ. Տէր - Ղեւոնդեանին (117):

Մ. Պէշիկթաշեան, *Մահ քաջորդուն* (118–9):

Ծառու օրօր (119–20):

Գամառ - Քաթիպա, *Հայերու թուրը* (120–1):

Դու չես հաւատում (121–2):

Եար ջան, արի (123):

Օմար Խայեամ, *Տաղ սիրոյ* - «Եթէ գարնան եղանակին հուրիակերպ էակ մը...», [պարսկ-ից թրգմ. Գ. Փառնակ] «Քառեակներ» (123):

Պ. Դուրեան, *Իմ մահը*, «Տաղք եւ թատերգութիւնք» (123–4):

Յակոբ Ոսկեան, *Եթէ քերթող մ'ըլլայի* (124–6):

Թլկաստինցի, *Իմ քաղդա* (126):

Նաղաշ Յովնաթան, *Տաղ բուն բարեկենդանի* - «Եկայք այսօր, որդի՛ք մարդկան...» (127–8):

Կ. Յ. Պրոգեան, *Հայրիկն հայրենեաց* (128–9):

Գ. Խանճեան, *Քայլերգ Հ. Ս. Ռ. կուսակցութեան* (129–30):

Գարեգին Պէշիկթաշեան, *Ե՛կ, ի՛մ սրինգ* (130–2):

Դանիէլ Վարուժան, *Զօն*, «Յեղիս սիրտը» (132–3):

Ես աղջիկ եմ,³ Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (133–4):

Ազու երգը (134–5):

Ս. Ծախազիզ, *Երագ* - «Ես լսեցի մի անոյշ ձայն...» (135):

Ա. Յովսէփեան, *Մօտայի ազգասէրը* (136):

Սիրոյ տաղեր - «Ես ծաղիկ կասեմ էն ծաղկին հրեղէն...», մշկ. Գ. Ասատուր [«Սիրու երգիչ»] *Նահապետ Քուչակի երգերը* (137):

Զիւանի, *Ծիրանի*, «Երգեր» (137–8):

Գամառ - Քաթիպա, *Ղարիպ Մշեցի*, «Բանաստեղծութիւնք» (138–9):

Ես սարէն կուգայի, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (139–40):

Երգ սիրոյ - «Ես սիրեր եմ մի գոյգ աչեր...» (140–1):

Յովհ. Թուլգուրանցի, *Տաղ սիրոյ* - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար...», [Ա. Զօպանեան], «Հայ էջեր» (141–2):

Գ. Թաղետեան, *Հառաչանք արքայականի* (142–4):

Մ. Աճեմեան, *Խաղողը*, «Թրթուռն յանգեր» (144–5):

[Ֆր. Բեռա], *Կիլիկիա* - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Ֆրանս-ից փոխ.] Ն. Ռուսինեան (145–6):

Հայ Գոսսան, *Հայրուկի երգը* - «Երբ ես մեծացայ, տղամարդ դարձայ...» (146–7):

Տաղ սիրոյ - «Երանի՛ք քեզ, այ յուսին...», մշկ. Գ. Ասատուր, [«Սիրու երգիչ»] *Նահապետ Քուչակի երգերը* (147):

Գամառ - Քաթիպա, *Մշեցոց նոր սերունդ*, «Բանաստեղծութիւնք» (148):

Պ. Դուրեան, *Իդձք առ Հայաստան*, «Տաղք եւ թատերգութիւնք» (149):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

Տուն արի¹ (150):
 Նահապետ Քուչակ, Տաղ սիրոյ - «Երեսդ է լուսին նման....»,
 [Նահապետ Քուչակի] Դիւանը [քննական ուսումնասիրութեամբ հրատարակեց Ա. Զօպանեան] (150):
 Երեսան բաղ եմ առել, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (151):
 Երկինքն ամպել է,² Կ. Վ., «Հայ Քնար» (151-2):
 Գողթան երգեր - «Երկնէր երկին եւ երկիր...», Մովսէս Խորենացի, Գիրք Ա., Հատուած ԼԱ (152-3):
 Երկնոց հոգիք, [Տէր - Մինասեան Վ.] «Անգիր դպրութիւն [եւ առակք]» (153):
 Երնէկ, մշկ. Գէորգ Ասատուր, [«Սիրու երգիչ] Ն. Քուչակի երգերը» (154):
 Մշեցի պանդոխտի երգը (154-5):
 Պարերգ թռնոցի,³ Կ. Վ., «Զեռաց տետրակ» (156):
 Պ. Վ. Նաթանեան, Մօր հրաւերը ի մարտ (156-7):
 Զինչ ու զինչ տամ (158):
 Ահարոն, Գիւղալս. Եղօրս՝ Գրիգորիկին, «Բիւթ.» (159):
 Զոյգ - զոյգ կոռնկ (160):
 տկ. Զ. Հ. Ասատուր, Զուարթ նաւաստին (160):
 Պ. Դուրեան, Տրտունջք, «Տաղք եւ թատերգութիւնք» (161-2):
 Ա. Իսահակեան, Է՛յ, ջա՛ն - հայրենիք (163):
 Յովհ. Թումանեան, Զատիկի դուստր, «Բանաստեղծութիւններ» (163-4):
 Սայեաթ - Նօվա, Սիրերգ - «Էշխմէն Էնպէս վատուի իմ....» (164-5):
 Ռիխտ, Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (166):
 Ա. Իսահակեան, Իմ բախտին,⁴ «Հայրենի աղբիւրից» (166-7):
 Երի, երի, երի ջան⁵ (167):
 Էս գիշեր⁶ (168):
 Էս ճամբէքը⁷ (169):
 Էս օր ուրբաթ է⁸ (169-70):
 Տարագիրն⁹ (170-1):
 Մշեցոց խղճուկ ձայն (171-2):
 Աշխէնի երգը¹⁰ (173):
 Յովհ. Յովհաննիսեան, Հայ գինուորին (173-4):
 Պառաւ օրհորդի երգը (174-5):

Ահարոն, Փառք քեզ, ո՛վ Հայաստան (175-7):
 Ա. Հ. Ֆէլէկեան, Իդձ պանդոխտին - «Թէ թեւ ունէի, ո՛ր, կը թոշէի....» (177-8):
 Գամառ - Քաթիպա, Առաջադրութիւն, «Բանաստեղծութիւնք» (178-9):
 Ա. Հ. Ֆէլէկեան, Տեսիլ Հայաստանի (180-1):
 Գ. Վ. Սրուանձտեանց, Գողթնի քնարք (181-3):
 Օմար Խայեամ, Խոստովանութիւն - «Թէպէտ մզկիթը աղերսանքով եկած եմ....», [պարսկ-ից թրգմ. Գ. Փառնակ¹¹] «Քառեակներ» (183):
 Խ. եպս. Նար - Պէլ, Թէ տային ինձի, «Ստուերք Հայկականք» (183-5):
 Յ. Մանուէլեան, Վիշտ առ հայրենիս (185):
 Մոռ - «Թող երգէ բլրբոլ Մշու դաշտերում....» (186):
 Մ. Մարտիրոսեան, ¹² Վրէժ - «Թո՛ղ կորնչին բոնասպետներ....» (186-7):
 Գամառ - Քաթիպա, Յոյս - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս....», «Բանաստեղծութիւնք» (187-8):
 Սիրերգ - «Թոյլ տուր մտնեմ, խընձոր քաղեմ....», մշկ. Գ. Ասատուր [«Սիրու երգիչ] Ն. Քուչակի երգերը» (188):
 Տաղ սիրոյ - «Թուխ աչք ու ունքեր ունիս....»¹³ [«Նահապետ Քուչակի» Դիւան] (189):
 Ա. Ծատուրեան, Զինուորի երգը - «Թոհի՛ր, իմ նծույգ, սըլացի՛ր շոտով....» (189):
 Ծոռանիկ Կուրդիեան, Արծուի սէրը (190):
 Մ. Պէշկիթաշեան, Եղբայր եմք մեք (191-2):
 [Ծերամ], Անդրանիկին - «Իբրեւ արծի սաւառնում եւ լեռ ու ժայռ....» (192):
 Ի՛՛ր գէն, հայեր (193):
 Խ. Նար - Պէլ, Երգ շրթայակապ հայոց (194):
 Ծամթել (194-6):
 Նաղաշ Յովնաթան, Տաղ սիրոյ - «Իմ եարրն նըստել դամով....» (197-8):
 Ա. Հ. Ֆէլէկեան, Վարդան - «Իմ հայրենեաց հոգի վարդան....» (198-9):
 Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ւ] զիս կը կանչէ....» (199-200):
 Գովական եարը (200):
 Սուգ Մայր Հայաստանի (201):
 Անէժք - «Ինէկ, Միգնէկ, Վարդիկ, Ծինէկ....» (202):
 Հայ - Գուսան, Հայրուկի երգը - «Ինձ տեղ տուէք, Սիւսան սարե՛ր....» (203):
 Քամառ - Քաթիպա, Ի՞նչ անենք (204):

¹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է «Մանթաշի փերին» պոեմի նախերգանքը: Տե՛ս վերոնշյալ աղբյուրը, էջ 59:
⁵ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Ոտանավորը վերագրվել է Մ. Պեշկիթաշյանին: Այլ երգարաններում հեղինակ է համարվել Մ. Գաբամաճյանը:
¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Օմար Խայեամի «Քառեակները», էջ 41:
¹² Հեղինակի կապակցութեամբ տե՛ս 286-րդ էջի հմր 4 ծանոթագրութիւնը:
¹³ Տե՛ս Սե՛ն-Քե, էջ 77:

[Հաֆղզ], Ի՞նչ եղաւ, թրգմ. Մ. Վ. Մաքսուտեանց, [«Օտար փունջեր»] «Հիւսք Բ, Հաֆղզից» (205):

Սայեաթ - Նովա, Տաղ սիրոյ - «Ի՞նչ կ'օնիմ ի՞նչ քիմ, ի՞նչ կ'օնիմ ջարէն...» (206-7):

Պ. Դորեան, Լճակ, «Տաղք եւ թատերգութիւնք» (207-9):

Ինչո՞ր Բինգեօլը մտար, Ռ. Մելիքեանի «Էսքիզներից» (209):

Ինչինար էար ջան¹ (210):

Լ. Ծանթ, Ռնայնթեան փոսիմ, «Հին Աստուածներ» (210-1):

Լէ լէ եաման² (211-2):

Լէփօ լէ լէ (212):

Լէպ իօ, լէ լէ³ (213):

Պարերգ - «Կորտիկ մ'ունիմ դեղին ա...»⁴ (213-4):

Քամառ - Քաթիպա, Սիրահարին նաւակը, «Բնաստեղծութիւնք» (214-6):

Գութաներգ, Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (216-7):

[Միճագ], Խանի երգը - «Լուսին չկար. մոթ գիշեր էր...» (218):

Լուսնակն անուշ, Ռ. Մելիքեանի «Էսքիզներից» (219):

Գ[ամառ] - Ք[աթիպա], Լուսին - «Լըոնց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (220):

[Մ. Արեղեան], Սիրահայ սարեր (220-1):

[Թ. Մոր], Խաղաղութիւնն ձեզ, [ազատ թրգմ.] Ա. Ծաւորեան (222):

Խաւարել եմ⁵ (223):

Հարսանեկան պարերգ (ծաղրերգ), Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (224):

[Աշխոյժ], Համազասպի երգը - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (225):

Յովսէփ Սինանեան, Երգ - «Ծաղիկն ի՞նչ է...» (225):

Զան գիւլում⁶ (226-31):

Տաղ սիրոյ - «Ծնունդու օրից մինչեւ հիմա դեռ...», մշկ. Գ.

Ասատուր «[Սիրու երգիչ] Ն. Քուչակի երգերը» (231):

Գ. Ա. Դորոխեանց, Երգ պանդուխտ պատանակի (231-2):

Ծիրանի ծառ,⁷ Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (233):

[Ղազար Սեբաստացի⁸], Տաղ սիրոյ - «Ծով աչք, գետ ճրագ ի յանց կնցեալ եմ...», [Գ. Վ. Արուստեանց], «Մանա-նայ» (234):

Ծովուն խաւք մը կեր⁹ (235-6):

Խաղերգ - «Ծօ, այ տղաք, ելէք ի վեգ...», Վահան վրդ. [Տէր - Մինասեան], «Անգիր դպրութիւն [եւ առակք]» (237-8):

Սիրերգ - «Կայնել եմ՝ գալ չեմ կարող...»,¹⁰ Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (238):

Յանդիմանութիւն - «Կայնել ես, կանչում էլ չես...»,¹¹ Կ. Վ., «Զեռաց տետրակ» (239):

Ա. Ծաւորեան, Տապաւնագիր - «Կանգնի՛ր, ո՛վ անցորդ...» (239):

Կանչէ՛ր, կոռնկ - «Կանչէ՛ր, կոռնկ, կանչէ՛ր, քանի գարուն է...», Կ. Վ. «Հայ գեղջուկ երգեր» (240):

Գ. Բարխուդարեան, Իմ ընտրածը (240-1):

Թորոս, Խանասորի արշաւանքը (241):

Քառեակ Հաֆղզէն - «Կեսնքն է գինին, վե՛ր կաց, շիշը բե՛ր...», թրգմ. Մեսրոպ վրդ. Մաքսուտեանց, [«Օտար փունջեր»] «Հիւսք Բ, Հաֆղզից» (242):

Նաւերգ (242):

Դանիէլ Վարուժան, Կարօտի նամակ, «Յեղին սիրտը» (242-4):

Կոռնկ - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...»¹² (244-5):

Օմար Խայեամ, Քառեակ - «Կրեն՝ Անուշ է Ադենի դրախտը հորիներով...», [պարսկ-ից թրգմ. Գ. Փառնակ¹³] (246):

Լեւոն Հսաճանեան, Քարկոծեցէ՛ք զիս խնձորով (246-7):

Անդրանիկի երգը (247-8):

Կոտ ո կէս, Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (248-50):

[Ամմար¹⁴], Սիրերգ - «Կուգէի հալուել, ձուլուել իմ երգին...» թրգմ. Յովհ. Թումանեան (251):

Գեղջիկան սիրերգ,¹⁵ Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (251):

Ա. Ծաւորեան, Մեղա՛յ քեզ, Աստուած (252-3):

Մ. Ե., Խանասորի քայլերգ (253-4):

Կրամբամբուլի - Ա. «Կրամբամբուլին այն օրին է, / Որ մեզի քաջ ծանօթ է...» (253-6):

Կրամբամբուլի - Բ. «Կրամբամբուլին այն օրին է, /Որ ամենուս ծանօթ է...», [թրգմ. Գ. Հ. Ռշտունի] (256-8):

սկզբնատողով տաղը կրում է «Այլ տաղ սիրոյ» խորագիրը: Հեղինակի անունը նշված չէ: Երգարանում տաղն արտատպված է՝ սկսյալ 5-րդ տողից եւ վերագրված է Հովհաննես Թլկուրանցուն: Շփոթութիւնը ծագել է հավանաբար նրանից, որ «Մանանայ»-ի մեջ նախորդող տաղի խորագիրն է՝ «Այլ բանք սիրոյ ի Յովհաննիսի» եւ վերջին տան մեջ հիշատակվում է տաղերգուի մականունը՝ Թուրքուրանցի:

¹ Զետեղված է 8 ժողովրդական խաղիկ:

² Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ

⁵ Երգը վերագրվել է Ս. Եսայիկին:

⁶ Զետեղված է 35 ժողովրդական խաղիկ:

⁷ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Տաղս վերագրվել է Հովհաննես Թլկուրանցուն (Յովհ. Թուրքուրանցի): «Մանանայ» ժողովածուի մեջ (էջ 272-4) Ղազար Սեբաստացու «Ծով աչք, քանի նայիս խղիղով...» (այստեղ՝ դալդայով)

⁹ Զետեղված է 11 ժողովրդական խաղիկ:

¹⁰ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹¹ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

¹² Երգի տակ նշված է՝ վերագրուած Քուչակի: Տե՛ս 30-րդ էջի հմր 1-ին ծանոթագրութիւնը:

¹³ Օմար Խայեամի «Քառեակները», էջ 14:

¹⁴ Սիրերգը վերագրվել է Ֆիրդուսին: Թումանյան Հովհ., Ե՛լ, հտ. 2, էջ 255 (ծնթգր. էջ 596-7):

¹⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

Կրամբամբուլի - Գ. «Կրամբամբուլին այն օղին է, / Որ Գերմանիայէն կելլէ...» (258-9):

Հարրրբան - «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Սիրել եմ սերն երեսին...» (260-1):

Հարրրբան - «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Աղջի, անունդ է Ծուշան...» (261):

Հարրրբան - «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Արագից ջոր ա գաւլի...» (261-2):

Հարրրբան - «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Էսօր ամա ա պարգում չի...» (262):

Հարրրբան - «Հարրրբան, ջանէ ջան, / Հարրրբանը նստել ա...» (263):

Նշան Պէշկոֆաշեան, Սիրականիս ճամբուն վրայ (263-4):

Խորէն եպս. Նար - Պէշ, Հա՛յ արրինք, «Ստուերք Հայկապահանք» (264-5):

Յ. Միրզա - Վանանդեցի, Հայաստան - «Հայաստան՝ն, երկիր դրահատավայր...» (266):

Հայ եմ ես (267):

Գ. Միրիմանեան, Հայոց աղջիկներ - «Հայոց աղջիկներ՝ ձեր հոգուն մատաղ...» (267-9):

Հ. Ղ. Աիշան, Գարունն Հայաստանի, «Նուազք» [Հտ. Գ, «Հայրուհի»] (269):

Հայրապետ Ծանիկեան, Խրիմեան Հայրիկին (270):

Տաղ սիրոյ (իմփոխակ) - «Հարբել եմ ո չեմ գինով...», Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (270-1):

Արքայն Արտաշէս, ա. «Հեծա արի արքայն Արտաշէս...», բ. «Տեղ ոսկի տեղայր...», **Մովսէս Խորենացի, Գիրք Բ., Հատուած Ծ** (271-2):

Մ. Տամատեան, Աս Հնչակ - «Հեռաւոր երկիր նստած դու նժդեհ...» (272-3):

Օճնիկ Մահտեսեան, Ռխտի կուգամ (273):

[Մ]. Մնակեան, Խրախոյս - «Հերիք, որդեա՛կք, այսքան տարուայ տառապանք...» (274):

Հէ՛յ իմ սիրուն (275):

Գամառ - Քաթիպա, Վարդանի երգը, «Բանաստեղծութիւնք» (275-7):

Մ. Նալբանդեան, Վահանի պատասխանը (277-9):

Ծաղրերգ աղքատութեան. Կաթ կթելու երգ, Կ. Վ., «Զեռաց տետրակ» (279):

Օմար Խայեամ, «Հոգ տարէք՝ գինիի բաժակով ինձ ոյժ տալ...», [պարսկ-ից թրգմ. Գ. Փառնակ¹], «Քառեակներ» (279):

Հոռոմել ա եարս (280):

Հով արէք, Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (281):

Ակնայ երգեր.

Հովերով սեր, [Գ. եպս. Սրուանձտեան], «Համով - հոտով» (282-3):

Ա. Իսահակեան, Հովերն առան (282-3):

Հովիւր սարում տխրեց (283-4):

Փաթար² (284-5):

Դ. Վարուժան, Արտին մէջ, «Հացին երգը» (285-6):

«Հօղալլօ ջան» (286-7):

Պարերգ - «Հօ՛յ, Նագան իմ, Նագան իմ...»³ (287-8):

Զոհրապ - Կարօն, Դաշտերգ (288-9):

Պարերգ - «Հօյ նար...» (289-90):

Կալերգ, Կ. Վ., «Զեռաց տետրակ» (290-1):

Սայերգ Ղազախ գաւառի, Կ. Վ., «Զեռաց տետրակ» (291):

Սայերգ Վայոց ձորի, Կ. Վ., «Զեռաց տետրակ» (292):

Սայերգ, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (292):

Գոթաներգ Լոռայ գաւառի, Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (293-9):

Աշուղ Զիւանի, Կուգան ու կերթան, «Երգեր» (300):

Կարնոյ շարժումը (300-1):

Բաֆֆի, Ծովակ (302):

Ձա՛յն տուր, ո՛վ ֆիդա (302-3):

Դ. Վարուժան, Վիտկը (304):

Գոթաներգ Վարանդայի, Կ. Վ., «Հայ Քնար» (304-5):

[Ա. Իսահակեան], Ձմեռն անցաւ (305-6):

Թիֆլիզու քէֆ (306):

Ղարիբ եմ,⁴ Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (307):

Ծամբայ տուէք⁵ (307-8):

Օմար Խայեամ, Քառեակ - «Ծգնախոցին, մէտրէտէին ու վանքին ու սինակոկին մէջ...», [պարսկ-ից թրգմ. Գ. Փառնակ⁶] (308):

Դ. Վարուժան, Լուսին, 1913 (308-9):

Ս. Պէնկեան, Անխելք շուն (309-12):

Լեւոն Ծանթ, Մակոյկը (312-3):

Գամառ - Քաթիպա, Արաքսի արտասու[ն]քը (313-6):

Ղ. Աղայեանց, Ծախարակ (317-8):

Մ. Նալբանդեանց, Մանկութեան օրեր (318-20):

[Ֆահրատ], Մենք անկեղծ գինոտր ենք (320-1):

Մենք պէտք է կուենք (321):

Մեր բաղը (322):

Ուսար,⁷ Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (322-3):

Սիրերգ Զանգեզուրի, «ԱՀ», Դ. Գ. (323-4):

² Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:

³ Զետեղված է 6 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

⁵ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁶ Օմար Խայեամի «Քառեակներ», էջ 11:

⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

¹ Օմար Խայեամի «Քառեակներ», էջ 26:

Հարսանեկան երգեր.

- ա. «Մեր թագուորին ի՞նչ պիտի...» (324–5):
- բ. «Գացե՛ք, բերե՛ք թագուորամեր...» (325–6):
- գ. «Մեր թագուորն էր իսա՛հ...», Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (327):
- դ. «Էն դիզան, պետ-պետ դիզան...» (328–9):
- ե. «Թագուորի մե՛ր, դո՛ւս արի...» (329):
- Միք. Նալբանդեանց, Հայ աղջկան երգը (330–2):
- Մօնթ (332–4):
- Քայլերգ Հ. Յ. Դաշնակցութեան (335):
- Կիկոն ի Գասըմ փաշա (335–6):
- Ս. Սափարեանց, Վանի կոտորածը (336–7):
- Վահրամ Թաթուլ, Միրերգ - «Մի՛ լար, աղո՛ղրս, մի՛ լար...» (337):
- [Ալ. Ծատուրեան], Մի՛ լար, բլթուլ (338):
- Թ. Նալեան, Քթէն դժգոհ աղջիկ մը, «Թատեր[ական] երգարան» (338–40):
- [Ֆր. Բեռա], Երգ հայրենի - «Մինչդեռ յոսով խալտայ բնութիւն...», [Ֆրանս-ից փոխ.] Մ. Պեշիկթաշեան, «Տաղք [եւ թատերգութիւնք]» (341):
- Պ. Դուրեան, Ողբերգ - «Մինչ ե՛րբ գըլմիտ պիտի ծեծես...», «Տաղք եւ թատերգութիւնք» (342):
- Երգ - «Մինչեւ մահուն անյիշատակ ի շիրիմ...», [Թրգմ. [ի գաղղ.] Մ. Պեշիկթաշեան (342–3):
- [Կ. Ա. Բոզի], Քայլերգ - «Մնացե՛ս բարեաւ, սե՛ր իմ, սե՛ր...», [Իտալ.-ից թրգմ.] Մ. Պեշիկթաշեան (344):
- Մուշեղի երգը - «Մուշեղ, Առաքել լեոներից իջան...»,¹ [Արշակ], «Պիթիլսոց Մուշեղ» (344–5):
- Դ. Վարուժան, Առկայծ ճրագ, «Հեթանոս երգեր» (345–6):
- Յովհ. Թուրքաբեկ, Տաղ սիրոյ, «Յանկարծակի մէկ մի տեսայ...», [Ա. Զօպանեան], «Հայ էջեր» (346–7):
- Գ. Կառվարեանց, Կամարասկան քայլերգ (347):
- Ստեփաննոս աշուղ, Տաղ սիրոյ - «Նազլու տիւպեր, գալմոմ քեաֆիր, սեւ աշեր...» [Ա. Զօպանեան], «Հայ էջեր» (348–9):
- Կարգա գիս² (349):
- Օրօր - «Ննջեա՛, որդեակ, անուշ քնով...» (350):
- [Ա. Զարդգ], Օրօր - «Ննջի՛ր, մանկիկ իմ սիրասուն...» (351):
- Միրերգ - «Նոր է բացուել բարի լուս...», Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (351–2):
- Նաղաշ Յովնաթան, Տաղ սիրոյ - «Նոր ծաղկեցաւ այգին, եկել է գարուն...» (359–60):
- Եարալի բլթուլ (354):
- Ծաղ գըր-շուղ գըր³ (354–5):

¹ Երգը նվիրված է Հայ ազատագրական շարժման առաջին հերոսներից մեկին՝ Վախյանց Համբարձում աղայի որդի Պիթիլսոցի Մուշեղին:

² Ձեռագրված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

- Մ. Ոսկեան, Արարա, 24/թ 1918 (355–9):
- [Դ. Վարուժան], Հայկականերուն որորանը (359–60):
- Թեւպար, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր...» (361–5):
- Մ. Պեշիկթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպե՛ս գով...», «Տաղք [եւ թատերգութիւնք]» (362):
- Հարթած ուսանողի երգը (363):
- Ա. Յ. Այվազեան, Առ Հայաստան - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Հայաստան...» (363–4):
- [Ս. Հ. Ֆելիկեան⁴], Պանդխտի ողջոյն (365–6):
- Խ. եպս. Նար - Պէլ, Օտարներէն չկա յոյս, «Ստուերք Հայկական» (366):
- Հայ Գուսան, Սերոբ Աղբիր - «Ոսկէ գագաթը բարձրիկ նէմ-րութայ...» (367–9):
- Ա. Իսահակեան, Ով կեանք ունի,⁵ «Հայրենի աղբիւրք» (369):
- Գրօսսի, Բանտարկեալն առ ծիծեռնակ, [Թրգմ. Եղիշէ վրդ. Դուրեան (370):
- [Մ. ֆոն Ծեմկենդորֆ⁶], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծասքանչ որ լեզու...», [Գերմ.-ից թրգմ. Բ. Վ. Զազրճեան] (371–2):
- Նահապետ Քուչակ, Միրոյ տաղ - «Ով որ ճերմակ ծոց ունի, թող կապտո շապիկ հագնի...» (372):
- Սերոբ փաշայի երգը (373):
- Մինաս Չերազ, Հայաստանի Ոգին (374–5):
- [Հաֆըզ], Ի՞նչ կը լինի, [Թրգմ. Մ. Վ. Մաքսուդեանց, «Օտար փունջեր»], «Հիւսք Բ, Հաֆըզից» (375–6):
- Մ. Փ., Հայաստան - «Ո՛րն է աշխարհ Հայաստան...» (377–8):
- Ա. Իսահակեան, Որսկան ախպէ՛ր (378–9):
- Հարթած մարդու երգ, գերմ.-ից [Թրգմ.] Գ. Ա. Դողդիսեան (379–80):
- Հայդուկները Վանայ ծովի վրայ (380–2):
- Ոռի ես⁷ (383):
- Խ. եպս. Նար - Պէլ, Հովիկ հայրենի (383–5):
- Սայեաթ Նօվա, Ուստի՞ գու քաս - «Ուստի՞ գու քաս, դա՛րիք բլրբուլ...» (385–6):
- Չըմ, չըմ, չըմ, Ծաղրերգ (386–7):
- Չինար ես,⁸ Կ. Վ., «Հազար ու մի խաղ» (387):
- Սայ[եաթ] Ն[օվա], Չիս ասում - «Չիս ասում, թէ լաց իս էլի...» (388–9):
- Չոր ե՛րբ մնամ (389–90):

³ Ձեռագրված է 7 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Երգը վերագրվել է Գ. Երեմյանին: Տե՛ս 295-րդ էջի հմբ 2 ծանոթագրությունը:

⁵ Ձեռագրված է «Մանթաշի փերին» պոեմի վերջերքը: Տե՛ս վերոնշյալ աղբյուրը, էջ 119:

⁶ Երգը վերագրվել է Ն. Մեղակոբյանին: Տե՛ս 142-րդ էջի հմբ 3 ծանոթագրությունը:

⁷ Ձեռագրված է 2 ժողովրդական խաղիկ:

⁸ Ձեռագրված է 4 ժողովրդական խաղիկ:

[Ֆահրաստ], *Զարթո՛ր, լաո՛ւ, մըռնիմ քըզի* (390):
Լորիկ - «Պաղ աղբիւրի մօտ...» (390):
 [Ղ. Աղայեան], ¹ *Պարզիր, աղբիւր* (391):
Գեղջկական - «Պարտքով կովը ծախեցին...», ² Կ. Վ., «*Հազար ու մի խաղ*» (391-2):
Պարերգ - «Պեգզադու աղջիկ, դըռնէն դո՛ւրս արի...» (392-3):
Գամառ - Քաթիպա, Վանեցի մօր երգը (393-4):
*Զան, մարալ ջան*³ (394-5):
*Զուր կուգայ*⁴ (395):
Ալաջա պար (Վանայ, Մոշի եւ Պուլանըխի) [Գ. եպս. Սըրուանձտեանց], «*Համով-Հոտով*» (395-7):
*Հայ Գուսան, Սալնոյ*⁵ *ձորերում* (397-8):
Սասուն - «Սասուն գաւառ, ճին Հայաստան...» (398):
Սար, սար,⁶ Կ. Վ., «*Հայ գեղջուկ երգեր*» (399):
Սարերը հովել ա (399-400):
Սարերը ման եմ եկել (400):
Սարերու հովին մեռնեմ (401):
Սարերի վրով գնաց,⁷ Կ. Վ., «*Հայ Քնար*» (401):
Սարէն ելաւ,⁸ Կ. Վ., «*Հայ գեղջուկ երգեր*» (402-3):
*Սարէն կուգայ ձիաւոր*⁹ (403-4):
Թեւար - «Սարը սարին նման չէ», Կ. Վ., «*Հայ գեղջուկ երգեր*» (404-5):
 Յ. Ծ. Սիրունի, *Դէպի տաճարն հրաշքին* (405):
 Խ. Աբովեան, *Աղասիի երգը* (406-7):
Սափորն ուսիս,¹⁰ Կ. Վ., «*Հազար ու մի խաղ*» (407):
 Ա. Ահարոնեան, *Աշտղը* - «Սեւ խաւարը իմ ընկերն է անբաժան...»¹¹ (408-11):
 Ա. Իսահակեան, *Ալագեագին* (411-2):
Սաստի, Երգ - «Սիրելիս մի օր ինձ մտերմաբար...» (412):
 Ա. Իսահակեան, *Զուլում աշխարհ* (413):
Սիրուհիս (413-4):
 Ա. Ծատուրեան, *Գարուն* - «Սիրո՛ւն գարուն, կանա՛ջ գարուն...» (415):
 Ս. Ծափազիզեան, *Գիշեր* - «Սիրո՛ւն պատկեր: Պարզ գիշեր էր...» (416):

¹ «Հայ աղջիկն աղբրին (Տաճկաստանում)» խորագրով ոտանավորի տարբերակն է: Տե՛ս Աղայեան Ղ., ՍՀ, էջ 14:
² Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:
⁵ «Սալնոյ» բառի փոխարեն սխալմամբ տպագրվել է՝ Սասնոյ:
⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁰ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹¹ Զափածո հատված է նրա «Ազատութեան ճանապարհի»-ի «Աշուղը» պատմվածքից (տե՛ս նրա Ժե, հտ. 5, էջ 83-4):

Անտունի. Երբ վըռըջիկներու (ոշտունցոց), Կ. Վ., «Հայ քնար» (416-7):
Ասկեարի սէրը, թրգմ. Մ. Տ. - Յ., [Ուզեիբ Բեկ Հաջիբեկով], «Արշին Մալ Ալան»-ից (417-8):
*Սրտովը սիրելի ես*¹² (418-9):
Թոնոցի պար,¹³ Կ. Վ., «*Հայ գեղջուկ երգեր*» (419-20):
[Մ. Պեշկիթաշլեան], Պար աւագակաց - «Վստեց երկինք իւր մտմերն...» (420):
 Խրիմեան Հայրիկ, *Գութաներգ, «Սիրաք եւ Սամուէլ»* (421):
Գեղջկական - «Վեր աղբիւրէն վար վրէժի ճամբուն վրա...», [Գ. Մուրաթեան], «*Հայրենիքին ուխտաւորները*» (421-2):
 Վահրամ Թաթուլ, *Հայ դրօշին* (422-4):
 [Թ. Մուր], *Սիրահարը* - «Վերջին վարդ, վերջին վարդ...» [փոխ.] Բ. Պատկանեան (424-5):
 [Ֆահրաստ], *Սէրէմճեանի յիշատակին* (425):
 Մ. Տամատեան, *Տալտրիկցի կտրիճ* (426-7):
Հարսներգ - «Տարան, թող տանին...» [Գ. եպս. Սըրուանձտեանց], «*Համով Հոտով*» (427):
*Օրին[երգ]ութիւն ազգային*¹⁴ (428-9):
Տըլէ եաման (429):
 [Պ. - Ժ.] Պերանժե, *Աղքատ կին, [ոռու.-ից փոխ.]*¹⁵ Մ. Նալբանդեանց (430-1):
Պարերգ - «Փափորի ջան...»,¹⁶ Կ. Վ., «*Զեռաց տետրակ*» (432):
*Բալա շիրին*¹⁷ (432-3):
Քայլերգ Զէյթունի - «Քանի՞ թմրինք, բաւ է, եղբարք...» (433-4):
Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Քանի մարն զիս բերեր...» (434):
Քէլէ, քէլէ, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (434-5):
Քէլէր ցուէր, Կ. Վ., «Հայ գեղջուկ երգեր» (435-6):
 Ա. Ահարոնեան, *Նագէի օրօրը, «Արցունքի հովիտը»* (436-7):
Ծով աչեր (438):
 Միսաք Մեծարեանց, *Քո՛յր, մօտեցիր* (438-9):
Նահապետ Քուչակ, Սիրոյ տաղ - «Քու ծոցդ է ճերմակ տաճար...»¹⁸ (439):
 Գամառ - Քաթիպա, *Քո՛ւն էղիր, պալաս, «Բանաստեղծութիւնք»* (439-40):

¹² Զետեղված է 7 ժողովրդական խաղիկ:
¹³ Զետեղված է 5 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁴ Օրհներգութիւնը վերագրվել է Մ. Գ. Թաղխաղյանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրութիւնը:
¹⁵ Նշված է թարգմ. գաղիերէնից: Տե՛ս 216-րդ էջի հմբ 10-11 ծանոթագրութիւնը:
¹⁶ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁷ Զետեղված է 4 ժողովրդական խաղիկ:
¹⁸ Տե՛ս ՍեՆՔԵ, էջ 93: Կան որոշ բառային տարբերութիւններ:

Ալիսաւան, *Օգտէնին նամակը*, «ԺՏ» (440-3):

[Զիւանի], *Հայրենիք* - «Օղբոյ սիրուն, ջորբոյ սիրուն, դուն սիրուն...» (443-4):

Լուսնին տակ. Նաւերգ (444):

Ա. Ծատուրեան, *Ղարիբի երգը* (445):

Ա. Իսահակեան, *Երգեր ու վէրքեր* - «Օտա՛ր, ամայի՛ ճամփէքի վըրայ...», «*Երգեր ու վէրքեր*» [1908] (445-6):

Յովհ. Յովհաննիսեան, *Օրը մթնեց*, «*Բանաստեղծութիւններ*» (446):

Մոկաց Միրզէ, Կ. Վ., «*Հազար ու մի խաղ*» (447-8):

Բառագործոյ (449-53):

Վրիպակ (454):

Ցանկ (455-68):

Լուսանկար՝

Կոմիտաս վրդ., էջ 3

Գրցցկ՝ Աշնեան, 1922 (էջ 10): Արմենիա, 1930 (էջ 11):

Երգընեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ 62): Զարդարեան, 1922 (էջ 52), 1925 (էջ 62): Կիլիկիա, 1923 (էջ [1]): Պալեւնց, 1922 (էջ 33):

Պրբրկն՝ «Ճակ.» 1922, հմր 1010 (2831)՝ 11/Գ, էջ 3, «Նոր հրատ.»: «Բարձր.» 1922, թիւ Դ, էջ 136, «Ստ. հրատ.»:

Տրգրք՝ Թէոդիկ, Ա.Տ, 1922, ԺՁ տ., էջ 406: «Հակվշ.» էջ 393:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱ, ՀԳ: ՄՄ:

Բ. 2. Մի Հեղինակի երկերի խոսքեր պարունակող ժողովածուներ

1772

231. ՊԵՏՐՈՍ ՂԱՓԱՆՑԻ

ԵՐԳԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Հովհաննես Աստվածատրեանի, 1772, 172 էջ, 8⁰:

Անվճար.¹ Գրքոյ կոչեցեալ / Երգարան /: Տպագրեցեալ ի Հայրապետութեան Տեառն Սիմէօնի Սրբազան Կաթողիկոսի / ամենայն Հայոց: / Եւ յերկուց Պատրիարքաց՝ սրբոյ Երուսաղէմի / եւ Կոստանդնուպօլսոյ մեծի քահալաքի՝ Տեառն Պօղոսի, եւ Տեառն Գրիգորի / Երջանկազարդ եւ Աստուածաբան Վարդապետաց: / Ի Կոստանդնուպօլիս քաղաքի: / Ասացեալք ի յետնորդ միաբանէ՝ մօրն / լուսոյ Սրբոյ Էջմիածնի՝ ի Պետրոսէ / Վարդապետէ Ղափանցոյ: Ի թուականիս ոմիս [1221]: 14/Թ: / Ի տպարանի Աստուածատրի:

Բվճար.¹ Պետրոս վրո., **Առ յարգելի ընթերցասէր սիրելիս՝ խուն ինչ զեկուցումն** (3):

Ա. **Առ Քամագոյ ամենասուրբ Երրորդութիւնն** - «Աղբիւր կենաց, բաշխող շնորհաց, ինքնագոյ, ինքնագոյ....» (5-6):

Բ. **Առ Տէր Յիսուս** - «Ի քո անհուն եւ յորդառատ ողորմութիւնդ յուսալով....» (6):

Գ. **ԶՓեսայէն խորհրդոյ եւ զՀարսնէն լուսոյ** - «Գարուն եղև յարեալ հիսսին ամլական....» (7-8):

Դ. **Վէպ գանձնէ եւ աղերս առ Տէր** - «Խաւարեալ եմ հոգւով մեղօք չարաչար....»¹ (8-9):

Ե. **Զպէկոծութենէ հոգւոյս** - «Աշխարհս է անագին ծով լայնատարած....» (9-10):

Զ. **Սիրաբորոք եւ ըղձալիր աղերսանք առ Թագուհին երկնից եւ բարեխօսն ամենայն քրիստոնէից** - «Նոր առաւօտ, Մայր սուրբ լուսոյ....» (11):

Է. **Զցնծութենէ լուսնահատուն** - «Ի գալ գարնան եղանակին երկիրս ամէն կանաչացաւ....» (11-2):

Ը. **Առ Տիրուհին եղական, նմանութեամբ զանազան** - «Ակն արփիսացայտ, գեղ արեւըման....» (12-3):

¹ Երգարանի եղանակավոր Դ. ԺԵ, ԻԴ, ԼԱ, ԼԴ թվահամարներով եւ ոչ եղանակավոր Ե, ԺԵ, Ի, ԻԵ, ԻԶ, ԻԸ, ԼԴ, ԼԵ, Խ, ԽԱ, ԽԲ, ԽԺ, ԾԱ, ԾԴ, ԾԶ, ԾԷ, ԾԸ, ԿԱ, ԿԲ, ԿԳ թվահամարներով բանաստեղծութիւններին հաջորդում են Պետրոս Ղափանցու երկտողակաները եւ քառյակները, որոնք, զբեթե բոլորը «ներքին իմաստով, այս կամ այն չափով» առնչվում են իրենց նախորդող բանաստեղծութիւններին, ինչպէս դիտել է Շ. Նազարյանը (տե՛ս նրա ՊՂ, էջ 227-228, բնագրերը՝ էջ 347-353, ծնթգր. էջ 396-402):

Թ. **Զստղաբերութենէ բարի գործոց եւ զփոյթ սարսեցմանէ նորին** - «Լուսաբեր ցրոնքն իմ վարդի....» (13-4):

Ժ. **Առ Մայրն ողորմութեան** - «Ծառ խրնկաբեր եղեմարդոս, անթառամ սէր իմ, անթառամ....» (14-5):

ԺԱ. **Ի մուտն գարնան՝ հրաշքումս խնդութեան եւ զարթոյնի ի քնոյ լուսնահատուն** - «Ո՛հ, ի գալ գարնան, այգիքն ամէն բերկրեցան....» (15-6):

ԺԲ. **Առ պանծալին հրեշտակաց՝ սուրբ կոյսն Մարիամ** - «Արի՛, ե՛կ, արի՛, նազելի, արի՛, ե՛կ, արի՛....» (16-7):

ԺԳ. **Ողբ պիլպիւնին վասն բացման իւրոյ վարդին** - «Ի գալ գարնան եղանակին, փոթայր պիլպիւն ի սէր վարդին....» (17):

ԺԴ. **Դարձեալ ի Մայրն լուսոյ եւ ապաւէնն յուսոյ** - «Է՛, Մայր ամբիծ, Կոյս գերամբիծ, ամենօրնեալ Թագուհի....» (18):

ԺԵ. **Զվարդէ իմանալոյ** - «Ի հրոյ սիրոյդ վառեալ հոգիս վառի եւ ոչ հովանայ....» (18-9):

ԺԶ. **Դարձեալ առ ազատիչ Մայրն գթութեան ամէնօրնեալ կոյսն Աստուածածին** - «Յախտեանց նըշան ոխտի, կամարածե ծիածան....» (20-1):

ԺԷ. **Զվարդէ եւ զլուսնահատուն** - «Ծիլ- ծիլ ոսկի է վարդի թերթերըն....», պարզ բանիւ (22):

ԺԸ. **Ի ծնունդ ամենագօր Փրկչին տիեզերաց** - «Ի Քափրաթայ քաղաք Դաթի, աւետիս....» (23-4):

ԺԹ. **Ի յունկս պիլպիւնին ձայն աւետման, որոյ բանքն են ի խորհորդ Տեառն քարոզութեան** - «Պաղերն հալեցաւ, ձիւնըն վերացաւ....» (25-6):

Ի. **Աղաղակ խորհրդաբար՝ առ բարձրեալն Աստուած ի խաչին, վասն փրկութեան մարդկայնոյ ազգին** - «Երդնում արեւդ արքայական, վա՛րդ, վա՛րդ....» (29):

Դարձեալ ի նոյն միտ [Է Աղաղակ խորհրդաբար՝ առ բարձրեալն Աստուած ի խաչին, վասն փրկութեան մարդկայնոյ ազգին] - «Ի փըշալից թըփոց քոյին՝ վա՛րդ, վա՛րդ....»² (29):

ԻԱ. **Ձայն Աւետեաց՝ մեզ եւ ձեզ մեծ աւետիս, Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց** - «Քաղցրիկ գարունն ելեալ, եհաս....» (30):

ԻԲ. **Առ Սուրբ Էջմիածին՝ Մայրն Քաւասոյ եւ պարծանքն Հայաստանեայց Եկեղեցոյ** - «Մաքուր եւ սուրբ ըստեանց քոյին....» (31-2):

ԻԳ. **Դարձեալ առ նոյն Սուրբն Էջմիածին** - «Էջմիածին, աստուածակերտ խորան լուսոյ....» (33):

ԻԴ. **Զհոգեւոր գարնանէ եւ զքարոզութենէ սրբոց առաքելոց** - «Ահա՛ ծաղկեցան ծաղիկք, սունկք եւ ծառք....» (34-5):

ԻԵ. **ԶՍրբոյ Ամլորդոյուն՝ մեծի Մկրտչին Քրիստոսի** - «Գերագանց կրօնից տատարակր անբարդատ....» (36-7):

² Երգարանի 29, 136, 137-8, 145, 151-2 էջերում գետեղված բանաստեղծութիւնները համարակալված չեն:

ԻԶ. Սուգ լուսնահատն գվարդէ ի յերկար խօթութեան իրում - «Ասացէք արտատին՝ գրեւս իր վտանսցէ...» (37-8):

ԻԷ. Դարձեալ գվարդէ, որ խորհրդածի զգերագանցութենէ շնորհացն Աստուծոյ եւ գյապաղմանէ նորին - «Յամէ քամին հարաւոյ եւ սնագանի...» (39-40):

ԻԸ. Լաց եւ խնդիր առ Տէր, թերեւս գտանել գլորուեալ առաքինութիւն մեր - «Գողողի կալեալ քայլեմ...» (40-1):

ԻԹ. Զգարնանէ Բիզանդիոյ, որ խորհրդաբար ակնարկի առ բնակիչս նորին - «Յորդաքայլ, կարկաշահոս ջորքըն լեռնային...» (41-2):

Լ. Դարձեալ գլուստանդնուպօլսոյ՝ ի դէմս վարդի եւ պիւպիւին, յորում զանազան նմանութիւնք մակացութեանց ստորագրին ներքողաբար - «Առաւօտեան քաղցր եւ անուշ հովերըն...» (43-54):

ԼԱ. Զմտեւոց ընդ դռուն ապաշխարութեան՝ այլաբանօրէն - «Զեռոտ ատրոց մերձիլ առ մեզ ե՞րբ իցէ...» (55):

ԼԲ. Զքաղցրիկ թռչնոց կաքաւոց - «Փութա առ մեզ, նաղշուն կաքաւ...» (55-6):

ԼԳ. Զգացումն գվարդէն եւ իմացումն գկատարելութենէ սիրոյն - «Գետք արտասուաց իջեալ յաչացս ընթանան...» (57):

ԼԴ. Ի հրճուանս սիրելեաց պատահեալ գբօսանաց յաւոր համբարձման Տեառն՝ հարկեալ ասացած - «Պիւպիւն եկեալ, քաղցրիկ ձայնէր ի պարտիզին...» (58-9):

ԼԵ. Առ ազգն իր սիրելի - «Ի սուգ եւ լաց արդ մըտի...» (60-1):

ԼԶ. Ողբ կտակի Ուրբաթի աւոր մեծի որ ի բերանոյ մօր խաչեցելոյն Յիսուսի - «Կանայք ամենայն, քորք իմ սիրական...», եղանակեալ ճայնիւ ափ (61-3):

Ա¹. Զողորմութենէն Աստուծոյ եւ զմեծահրաշ գթութեանց նորին - «Իբր անելի, իբր լուսոյ գիս յոչընչէ արարողի...» (64-5):

Բ. Վէպ զանձնէ առ այցելուն արարածոց - «Տէ՛ր իմ գըթած, եթէ կամիս յայցելութեան ձիր մըտանել...» (66-7):

Գ. Ի հոռմայեցիս - «Խոր եւն անդունդք, բարձր եւ երկին եւ մեծ է ծով...» (67-8):

Դ. Զմարդասիրութենէ Բարձրելոյն - «Աստուած գողով եւ բարերար, զչէսքս էակել կարող ես, Տէր...» (68-9):

Ե. Զգովութենէ (եւ) շաղկապին - «Յանկալի եւ ամենեցուն, ե՛ր սքանչելի, ե՛ր երանեալ...» (70):

Զ. Զխաղաղութենէ - «Մտաղաղութիւն է ամբոց մի...» (70-1):

Է. Զայլաբանութենէ - «Ես եմ ցրոջ դանդաղանաց եւ զբաղանաց...» (71-2):

Ը. Զգրոյ եւ գօրհնաց - «Լէ՛ր հընազանդ պատուիրանաց եւ օրինաց ծառայաբար...» (72-3):

Թ. Ի դիմաց աստուածայնոց մատենից՝ բարառնաբար առ ընթերցաւոր մանկունս - «Ես եմ արեւ ամենակալ, բազմագեղուն...» (74-5):

Ժ. Զարբոց հրեշտակաց - «Աշխարհահեծ եւ կարեկիր ոգիք աննիջք...» (76-9):

ԺԱ. Զեկեղեցոյ սրբոյ եւ պարգեաց նորին - «Չէ՛ պարտ խնդրել ըզմարգարիտս ի յաղբեաց...» (78-9):

ԺԲ. Գործ թշնամոյ - «Ըզթոյն մահո արբոցանել...» (80):

ԺԳ. Զքաղաքէն Աստուծոյ սրբոյ Երուսաղէմի, յորում է ամենացանկալի գերեզման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի - «Աստուածակերտ մայր Սուրբ Սիօն...» (81-3):

ԺԴ. Զարբոց թարգմանչացն մերոց եւ բազմերախտ Հարցն երջանկաց - «Հաւոյն մեծի համանըման...» (84-6):

ԺԵ. Առ ազգն իմ պատուելի, խորհրդաբար նշանակութեամբ վարդի - «Է՛, իմ վարդիկ, ըզքեզ ողբամ ամի - ամի...» (86-8):

ԺԶ. Դարձեալ առ ազգն իր սիրելի - «Ո՛վ իմ ազնիւ, ըզկենցաղոյս թէ հարցանես...» (88-9):

ԺԷ. Զքարոզչաց եղբարց եւ գերիմաստ բարունեաց - «Ի բարձրութիւնս անհաս բանից թեթեւաթոյն սուրբ աղանիք...» (90-2):

ԺԸ. Զպարկեշտութենէ - «Ե՛մ արժանի բիր գովեստից, զի հրանիւթիցն եմ համազգի...» (92):

ԺԹ. Զանապատականաց եւ երանելի Հարցն միանձնացելոց - «Ի հոգետր պատերազմի՝ տանս Հայոց ազատագունք...» (93-5):

Ի. Զյարատելութենէ առաքինութեան ժամասիրաց - «Զհանգիստ նընջման թերի թողեալ...» (95-6):

ԻԱ. Երգ ի վերայ գարնան եւ դիտումն ի յամենակեցոց տնօրէնութիւն եւ յարութիւն Փրկչին մերոյ Քրիստոսի - «Ի մերձիլ գարնան...» (97-9):

ԻԲ. Դարձեալ երգ ուրախութեան ի վերայ հոգետր գարնան - «Գարունն եհաս, զաշխարհս ամէն կենդանացոց...» (100-1):

ԻԳ. Գովեստ ինչ մեծարանաց զաշխարհէ - «Աշխարհս այս է աստուածագիծ եւ իբրթնաբառ ընտիր մատնան...» (101-2):

ԻԴ. Դրուատ ողբերգաբար առ հանգուցեալ ընտիր Դպիրն Պաղտասար - «Քերթօղ համեստ, անհուսասար...» (102-4):

ԻԵ. Զգգայարանաց մերոց - «Ընթա՛, փութա՛, անձն իմ գերի...» (104-6):

ԻԶ. Զաչաց մերոց տեսանելեաց՝ միոյն ի հնգից զգայութեանց - «Ի յորկորոյ ոչ վըշտացայ այնչափ, այնքան, որքան ի քէն...» (106-8):

ԻԷ. Զունկանց մերոց լսելեաց՝ միոյն ի հնգից զգայութեանց ընդ որս յիշումն ինչ եւ զհոտտելեաց - «Քեւ եկըն մահ, քեւ եկըն եւ կեանք...» (108-9):

¹ Ծանոթագրութիւններու իրազեկվում է, որ 5-63-րդ էջերում գետեղված են եղանակավոր բանաստեղծութիւնները, իսկ 64-164-րդ էջերում՝ ոչ եղանակավորները:

ԻԸ. **Ջրերանոց մերոց ճաշակելեաց՝ միոյն ի հնգից զգայութեանց** - «Հակընթերց սարսկ...» (109-10):

ԻԹ. **Ջլեզուէ մերմէ՜**¹ - «Է՛ սորթ թարգման, ներկոտ բանից քաջանքմտ...» (111-2):

Լ. **Ջձեռաց մերոց շոշափելեաց՝ միոյն ի հնգից զգայութեանց** - «Բարի մըշակք աշխատաւորք...» (112-3):

ԼԱ. **Ջոտից մերոց ընթանալեաց** - «Իբր ի մարմնի միտք իրանաց...» (113-4):

ԼԲ. **Գանկատ զորկորոյ** - «Ի յԱղամայ մինչեւ ցայսօր զքէն բողոքեն ամենեքեան...» (115):

ԼԳ. **Ջհաւաստութենէ եւ զանհաւաստութենէ մահոտ եւ զպատրանաց աշխարհիս** - «Ըզգոյութիւն քո մտացեալ՝ քառտանեաց ընկերացար...» (115-7):

ԼԴ. **Խրատ յորդորանաց՝ սակս խոյս տալոյ ի չարաց** - «Անձն իմ լալի, միշտ սրգալի...» (117-8):

ԼԵ. **Բողոք զանձնէ եւ կտակ անըստակ** - «Յորժամ հասի եւ ի յարբունս...» (118-9):

ԼԶ. **Ջվատնողաց իմս կենաց** - «Անձն իմ առանց արտրանաց ինքնին եղեր քեզ դատասխազ...» (120-1):

ԼԷ. **Բողոք զմարմնոյ եւ ողոր առ նոյն** - «Հոգիս գերեցի, ըզքեզ սիրեցի...» (121-2):

ԼԸ. **Որ մտադիրն ծառայեաց բազմաց եւ զմեղս նոցա նա վերացուցէ** - «Անձն իմ բախած բիրահարուած...» (123-4):

ԼԹ. **Ջերից թշնամեաց եւ առ ծփումն իրոց մտաց՝ իրատ հարազատօրէն** - «Փարթամութիւնք այսր աշխարհի եւ բիրաւոր նորին բարիք...» (124-6):

Խ. **Իրաւացի իրատ առ անձն իր ապիրատ** - «Անձն իմ գերի, մընտք թերի, մինչ ի Տեառնէ տընօրինիս...» (126-7):

ԽԱ. **Ջեօթնից մահացուաց մեղաց, յորոց եւ գերեցայ** - «Ի յեղյեղոկ լոյծ փոխիման, արմատ ձրգեալ կալայ ըզտեղի...» (128-9):

ԽԲ. **Ջմի մեղաց նախահարցն, այժմ ի մեզ բիր յանցանք** - «Մեղք ծընօղաց իմոց ի յիս եհաս յարբունս եւ զարգացաւ...» (129-30):

ԽԳ. **Ջգերութենէ եւ զվշտաց հոգոյս** - «Վեհից շարժօղն, գերեալ ըզհեզս իրացոյց...» (130-1):

ԽԴ. **Աղէտ զանձնէ եղկելոյս** - «Ի ծով մեղաց անկեալ յալեաց սխտեցայ...» (132):

ԽԵ. **Ջկրից եղկելի հոգոյս** - «Անկեալս ի վիճ մոլորական...» (132-3):

ԽԶ. **Ջմարմնոյ եւ ընկերաց իրոց** - «Իբր ըզծով կատաղիս ամենի յուզմամբ եւ անեղ շարժմամբ...» (133-4):

ԽԷ. **Վէճ ընդ անձն իմ** - «Արի՛ մտցոք ի դատաստան անձն իմ մեք քեւ...» (134-5):

ԽԸ. **Գանգատ զպատրանաց աշխարհիս** - «Նետիք աշացոյ խաղաս միշտ ի վերայ իմ...» (135-6):

Է՜յ իմ բարեմիտ սիրելի - «Եթէ իցես ուշտու...» (136):

ԽԹ. **Ջիրաւանց եւ զդատաստանաց** - «Ի պարտիզի, կամ ի յայգոյջ, եթէ իցես փուշք ինչ խտան...» (136):

Դ. **Դարձեալ զնոյնոյ եւ զբարկութենէ** - «Բարի եւ չար հրամանալեցեալ եւ արգելեալ...» (137):

Ծ. **Խուճ ինչ ջատագովութիւն զվարժապետաց** - «Նըրբամանից սիտոյ է նիթ մետաքսաթել...» (139-40):

ԾԱ. **Սիրոյ կտակ առ իւրն համբակ** - «Եթէ իցես այր մընտացի եւ մեծատոմս խելօք, խորունկ...» (141-2):

ԾԲ. **Յաղագս նեղութեան եւ ձախորդութեան** - «Աշխարհս այս է իբրու դպրոց եւ վարժարան...» (142-4):

ԾԳ. **Ջպատրանաց աշխարհիս** - «Եթէ կամիս ի սէր Փըրկչին սեռըն սիրով ցանգ բոլորիլ...» (145):

Ջխնձտանաց - «Յիմանալիս եւ իրզգալիս...» (145):

ԾԴ. **Ջերից տեղեաց զաշխարհէ եւ զհանդերձելոցն** - «Վերինք, ներքինք, այլեւ միջինք տեղիք վայրաց...» (146):

ԾԵ. **Ջվշտակրութենէ հայրենեաց մերոց, ի դէմս զանագանից նմանութեանց** - «Ի թանձրախիտ մայրեաց ի յոտոց տընկոց...» (147):

ԾԶ. **Ջգինոյ եւ զգօրութենէ նորին** - «Պատրաստ լե՛ր, Բեթլէհէմ, զարթի՛ր ի նախանձ...» (148-9):

ԾԷ. **Ջանխոհեմ ըղձից եւ զյոռեգոյն տենչանաց** - «Որչափ իցես ի սընտոյս յաքսորութեան...» (149-50):

ԾԸ. **Ջախտից, այսինքն՝ հեծութեանց սրտի** - «Իմ սիրելի հոգոյս թառիկ...» (150-1):

Դարձեալ զնոյնոյ [=Ջախտից, այսինքն՝ հեծութեանց սրտի] - «Ո՛ր այլուրեք, բայց ի սըրտի...» (151-2):

ԾԹ. **Ջգեղեցկութենէ բուսոց եւ տնկոց ի մայիս ամսոյ բացուելոց՝ ի մխիթարութիւն ախվայութեամբ տրտմեցելոց** - «Այդ լեռներու դէմ յանդիման դաշտերուն...» (152-3):

Կ. **Սակաւոկ յիշումն ինչ զագուստոց, մինչ յիջեցաք եւ զկարասոց** - «Դուք մեզ, մեք ձեզ զգեստիք ընկեր...» (154-5):

ԿԱ. **Եթէ վշտանայ մի ինչ անդամն, վշտանան ամենայն անդամքն ընդ նմա** - «Թէ՛ փարագունք եւ թէ՛ ըստրուկք, թէ՛ կարգաւորք եւ թէ՛ աղքատք...» (155-6):

ԿԲ. **Ջքսմտոց եւ զխոռվարկու անձանց, յորոց Տէր փրկեացէ զսիրելիս իմ** - «Ի քաղաքի, թէ քան ըզչափն յանախիցին արք բանասրկոք...» (156-7):

ԿԳ. **Սակաւոկ ինչ իրատ՝ առ անձն իր ապիրատ** - «Չի՛ք համ ի բանս երկարագոյն...» (158):

ԿԴ. **Առ քաջ Հովիւն երկնաւոր, որ ելն ի յանդիր հօտին բանաւոր** - «Հովի հօտից բանաւորաց, Տէր սարաւօթ...» (159-62):

¹ Տպագրված է՝ գլխգուռոյ մերուս: Շտկված է ըստ վրիպակների ցանկի:

ԿԵ. **Խնդիր եւ աղաչանք, բողոք եւ հառաչանք իբրու կցորդ առաջնոյն** - «Ձիւ անըմանիս եւ նըմանիս, մարդանըման արա՛, Տէր իմ...» (163-4):

Յանկ եւ թղթաթիւք իւրաքանչիւր տաղիցն՝ ըստ դասաւորութեան այբբենական կարգին (165-9):

Յայսմիկ երեսոջ՝ սխալեցեալ տառք եւ բառք ոմանք ի տպագրութեան դնին հանդերձ ողղագրեցելովք նշանակութեամբ թղթաթուոցն եւ տողից (170):

Յիշատակարան տպեցման (171):

Ազդարարութիւն ինչ հակիրճ (172):

Մոզնտ.՝ Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 175: Լեւոնյան, էջ 138: ՀԹԱԳԵ, հմր 1463: Nersessian, p. 44: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 641, էջ 483ա-485բ:

Գրցցկ՝ ՆՀՌՀ, հմր 710: Եազընեան, 1923 (էջ 92): Զարնարեան, 1922 (էջ 92):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ազ.ի ֆոնդ, 8479:

1794

232. **ԳԱՊԱՍԱԿԱԼԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ**

ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Մայր Դպրատան, 1794, 432 էջ, 8⁰:

Անվթ.՝ Գրքոյկ / որ կոչի նուագարան: Ըստ խնդրոյ յԱկնոյ գիւղէն ջե/րասցոց հանգուցեալ Մահտեսի Փիլիպպոսի որդի Մահտեսի Մինաս /մեծահամբաւ Ամիրային / Ի հովուապետութեան միածնաէջ / Սրբոյ գահի Տեառն Ղուկասու / սրբազան Կաթողիկոսի Ամենից Հայոց: / Եւ ի վերադիտողութեան սրբոց տնօրինականացն տեղեաց Քրիստոսի, /Տեառն Պետրոսի շնորհաւիպս / Պատրիարգի: / Ի Կոստանդնուպօլիս: / Տպեալ Հրամանա իսկ եւ ակ/նարկութեամբ նորին սրբազան Պատրիարգի՝ Տեառն Զաքարիայ ազգասէր / կարգացեալ աստուածաբան բարձրապետի: / / Արտահանեցեալ ի Կեսարացի / Գապասաքալեան Գրիգոր դպրէ: / Յամի ներմարմնութեան Տեառն 1794: / Եւ մերոց ոմխգ [1243] 23/Ը: / Ի մայր դպրատուն: /

Բվնդ.՝ Նուաստ ծառայ Գրիգոր դպիր Կեսարացի Գապասաքալեան, Ազդարարութիւն ինչ առ բանասէր վերծանողս (3-8):

Ա. **Երգ Աւետեաց Սրբոյ Կուսին** - «Ուրախացի՛ր, երանուհի...» (11-3):

Բ. **Աւետեաց Սրբոյ Կուսին** - «Աւետի՛ս քեզ, Սրբուհի Կոյս, Մայր անարատ Մարիամ...» (13-5):

Գ. **Երբ Ծննդեանն Քրիստոսի** - «Ի Բեթլէհէմ քաղաք Դաւթի, ւստի՛ս...» (15-9):

Դ. **Ծննդեան** - «Այսօր խորհուրդ մեծ յայտնեցաւ, ւստի՛ս...» (19-20):

Ե. **Ծննդեան** - «Երկնից Արքայն յերկիր խոնարհեալ...» (21-3):

Զ. **Ծննդեան** - «Անարատ Մայր Անեղին...» (24-5):

Է. **Երգ առ ամենասրբուհի Կոյսն Մարիամ** - «Անթատամ ծաղիկ փայլեալ...» (27-35):

Ը. **Աստուածածնի** - «Աստուածածին տաճար տիրական, Մայր անեղ Բանին...» (35-6):

Թ. **Աստուածածնի** - «Ուրախ լե՛ր, Աստուածածին...» (37-8):

Ժ. **Երգ թլփատութեանն Քրիստոսի** - «Գերագոյն գովեստ գատինդ երկնային...» (38-42):

ԺԱ. **Քառասնօրեայ գալստեան Տեառն ի տաճարն** - «Կենդանարարն յերկնից վայր իջեալ...» (45-8):

ԺԲ. **Տեառնընդառաջին** - «Զօրք երկնայնոցն միարան ձայնի գոչեն, աղաղակելով...» (48-50):

ԺԳ. **Երգ Մկրտութեան Տեառն** - «Վկայեցար յերկնից ձայնի Հօր ամպոյն...» (50-2):

ԺԴ. **Երգ Ծաղկազարդի** - «Այսօր ցընծացան տիեզերք համայն...» (53-5):

ԺԵ. **Ողբ խաչելութեան Քրիստոսի** - «Տիրածին Կոյս ի դէմ Որդոյն ի խաչին լայր տրտմագին...» (57-9):

ԺԶ. **Երգ Յարութեանն Քրիստոսի** - «Ո՛վ սուրբ կանայք դուք պատական...» (61-2):

ԺԷ. **Յարութեան** - «Ի հանդիսի յարութեան, յարութեան...» (63-5):

ԺԸ. **Երգ Համբարձման** - «Հիանային գեղեցկութեամբ, զարմանալով գերապէս...» (66-7):

ԺԹ. **Երգ Հոգոյ գալստեան** - «Որ սաւառնեալ սերորէից՝ աննիթից...» (69-71):

Ի. **Հոգոյ գալստեան** - «Լոյսդ անորակ անվայրափակ...» (71-2):

ԻԱ. **Երգ Այլակերպութեան Տեառն** - «Արփիական լոյսըն ծագեաց ծոցոյ Հօր...» (73-5):

ԻԲ. **Երգ Վերափոխման** - «Անմարմնական դասուցն ընդ քո՛ միածին...» (75-7):

ԻԳ. **Երգ Եկեղեցոյ** - «Ուրախ լե՛ր, Եկեղեցի...» (77-8):

ԻԴ. **Եկեղեցոյ** - «Ուրախացի՛ր, դու պանծալի...» (79-80):

ԻԵ. **Եկեղեցոյ** - «Եմ սեւացեալ տեսութեամբ...» (80-2):

ԻԶ. **Երգ սրբոյ Խաչին** - «Սուրբ Խաչ փրկչական...» (83-5):

ԻԷ. **Երգ Սրբոյ Էջմիածնի** - «Ի փառանեղ Արարատեան...» (87-9):

ԻԸ. **Երգ լուսացնցու սրբոյ գերեզմանին Քրիստոսի** - «Սուրբ գերեզման միշտ գովելի...» (90-1):

- ԻԹ. **Ներքող Արքայն Յօհանու Կարապետի. առ Աորաշէն արքայ գահի, որ ի նահանգին Կապադովկիայ** - «Ի կոյս դիմաց կառուցեալ, կառուցեալ....» (92-5):
- Լ. **Արքայն Յովհաննու Կարապետին** - «Արեգակսն արդարութեան....» (96-7):
- ԼԱ. **Արքայն Ամլորդայն** - «Որ յորովայնէ ընտրեցար....» (98-100):
- ԼԲ. **Առ փեսայերն Քրիստոսի Արքայ Ամլորդայն** - «Սուրբ Յօհաննէս, մեծ մարգարէ....» (100-2):
- ԼԳ. **Վասն Արքայ Մկրտչին Քրիստոսի** - «Ի համայնից զանտանելի....» (102-4):
- ԼԴ. **Առ արքայն Ամլորդայն** - «Ի յարգանդէ երկրպագեալ....» (105-7):
- ԼԵ. **Երգ Արքայն Ստեփաննոսի նախավկային Քրիստոսի** - «Ծառ լուսազարդ, կենաց պտուղ հրաշալի....» (108-9):
- ԼԶ. **Երգ Արքայ Տորն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին** - «Ի յստագաստ սուրբ հարսանեաց....» (111-4):
- ԼԷ. **Արքայն Գրիգորի** - «Երանելի հովիւ բարի, ընտրեցեալ....» (114-6):
- ԼԸ. **Երգ Արքայն Բարսղի Կեսարացու հայրապետին** - «Սին լուսեղէն փառօք դու նոր Սիօնի....» (119-22):
- ԼԹ. **Երգ Արքայն Մինասայ՝ արագահաս վկային Քրիստոսի** - «Միշտ զօրատոր յաղթօղ վրկայ Երրորդութեանն անըման....» (123-5):
- Խ. **Երգ առ Փրկիչն Յիսուս** - «Աէր անուն Յիսուս միածին....» (126-7):
- ԽԱ. **Երգաբանութիւն ի վերայ անճառելի էութեան Աստուծոյ** - «Անպարագիր անեղ անհաս....» (129-32):
- ԽԲ. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Աէր առաւօտու Քրիստոս....» (132-5):
- ԽԳ. **Երգ առ Մայրն ողորմութեան** - «Ի Հօրէն բարձրելոյ յաւէտ զօրացեալ....» (134-6):
- ԽԴ. **Առ Մայրն երանութեան** - «Կոյս եզակսն անհամեմատ, դու Մայր անեղի....» (136-8):
- ԽԵ. **Առ ամեներանութի Կոյսն Մարիամ** - «Գերամարտ հարսն զգեցեալ....» (138-40):
- ԽԶ. **Երբ առ վերինն Երուսաղէմ** - «Նոր Երուսաղէմ, քաղաք պանծալի....» (141-4):
- ԽԷ. **Աղերս առ Որդին անմահի** - «Ի համայնից գերասիայեալ երգաբանիս յաիտեան....» (144-6):
- ԽԸ. **Երգ խրատօրէն** - «Ի գաւազանն, որ խնայէ....» (147-9):
- ԽԹ. **Երգ ի վերայ լուսոյ եղականի** - «Չըքնատիպիս լոյսն եղական....» (151-2):
- Ծ. **Ի վերայ լուսոյ անեղականի** - «Ի լուսոյ փայլեալ....» (153-4):
- ԾԱ. **Առ վերինն խնդութիւն** - «Տուն ցնծութեան համայն արքոյ....» (154-7):
- ԾԲ. **Երգ յունարէն** - «Աքսիօն էսդին....» (157):
- Յոցակ իւրաքանչիւր համարի երգն թէ որպէս երգի** (158-60):
- Ազդեցութիւնք ինչ երաժշտական¹** (161-243):
- ԾԳ. **Առ իմանալի արեգակն Քրիստոսի** - «Արեգակն իմանալի....» (243-5):
- ԾԴ. **Յորդորակ** - «Արարիչ համայնից....» (245-8):
- ԾԵ. **Անանէս** - «Ի դաշերուս միտիդ....» (248-9):
- Երգ յունարէն** - «Էնիզէ դօն զխրիօն....» (249-52):
- ԾԶ. **Երգ յունարէն** (253-4):
- ԾԷ. **Երգ ցնծութեան արդարոց** - «Յընծացէ՛ք, արդարք իմ Տէր....» (255-7):
- ԾԸ. **Երգ յունարէն** - «Օանկէլուս էլօսա....» (257):
- ԾԹ. **Ծննդեան** - «Ծնաւ Քրիստոս այսօր. օծեալ Տէրն ի քաղաք Դատի....» (258-9):
- Կ. **Յարութեան** - «Իւղաբեր կանայքն եկին ի գերեզման Փրկչին կանխեալ....» (259-60):
- ԿԱ. **Յարութեան** - «Օր վեցերորդն եօթնեկին....» (260-1):
- ԿԲ. **Մեծահրաշին** - «Յիսուս որդի Մարիամն....» (262-3):
- ԿԳ. **Յարութեան** - «Ի վիմէն գոչեր զուարթուն առ սուրբ կանայսն....» (263-4):
- ԿԴ. **Յարութեան** - «Ի յստաւօտն արշալուսոյ....» (264):
- ԿԵ. **Խաչի** - «Ի քառաթեւ խաչափայտին քեւեռեցաւ....» (265):
- ԿԶ. **Յարութեան** - «Յորժամ լուսն զՏէրն յարուցեալ....» (265-6):
- ԿԷ. **Առ Տէրն զօրութեանց** - «Ի հիասքանչ ձայնի երգոց օրհնաբանիս....» (267-8):
- ԿԸ. **Առ անմահ Բանն** - «Որ բազմեալ հանգչիս....» (268-9):
- ԿԹ. **Սաղմոս օրհնութեան** - «Բարի է խոստովան լինիլ Տեսուն....» (269-70):
- Հ. **Առ Բանն Հօր պատկեր** - «Պատկեր անպարագիր անմատոյց լուսով պարածածկեցեալ....» (271):
- ՀԱ. **Առ Որդին միածին** - «Ահեղագոչ ձայնի երգն երեք-սրբեան զերգս հրեղէնք....» (272-3):
- ՀԲ. **Սաղմոս նուագական** - «Առէք սաղմոս եւ սուք օրհնութիւն....» (273-5):
- ՀԳ. **Առ երանութի Կոյսն Մարիամ** - «Անպարագրելին պարագրի սրբոհի....» (275-6):
- ՀԴ. **Յորդորակ** - «Սուրբ Կոյս տիրածին Մարիամ՝ ընտրեալ յանեղէն....» (276-7):
- ՀԵ. **Ծննդեան** - «Պարագրի անպարագրելի....» (277-9):
- ՀԶ. **Երգ երաժշտական** - «Երաժշտական սրբաձայն օրհնութեամբ երգն....» (279-80):
- ՀԷ. **Ողբ Երեմիայ մարգարէին** - «Ալէֆ զի արդ գտաւ նստաւ....» (281-2):

¹ Այս բաժնում հեղինակը շարադրել է իր երաժշտագիտական հայացքները:

- ՀԸ. **Իբր յորդորակ** - «Աստուածածին Կոյսըն Մարիամ կայր առ խաչին...» (282):
- ՀԹ. **Ողբ Տիրամօրն** - «Այ իմ Միածին Որդի՛ որպէս մատնեցար...» (283-7):
- Ձ. **Անանէս** - «Խրիստոս եկանադէ...» (288):
- ՁԱ. **Սուրբ Աստուած յունարէն** - «Այիս օթէօս...» (289):
- ՁԲ. **Երգ բարեկենդանի** - «Ահա եհաս ցնծութեան...» (291-2):
- ՁԳ. **Առ միջնորդն երկնային** - «Թեթեւ ամպոյ նման ես դո՛ւ, Իսկոմի...» (293-4):
- ՁԴ. **Իբր աղերս Փրկչին** - «Կենարարիդ, անեղածնի անտանելոյդ իսկապէս...» (294-6):
- ՁԵ. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ...» (296-7):
- ՁԶ. **Յորդորակ** - «Լոյս առաւօտ, փառօք պանծալի յաւէտ զարդարեալ...» (297-8):
- ՁԷ. **Սրբոյ Կուսին** - «Գերամբիծ Կոյս անապական...» (298-9):
- ՁԸ. **Յորդորակ** - «Ծաղկափայլեալ բոյս եդէմ դրախտին Մարիամ...» (300):
- ՁԹ. **Առ Սուրբ Կոյսն Մարիամ** - «Այգ առաւօտու ծագող արեւոյն...» (300-1):
- Ղ. **Յորդորակ վերնոյն** - «Պաշտօնեցեալ գեղապանծ լուսովն երկնային Իսկոմի...» (302-3):
- ՂԱ. **Մարիամ Կուսին** - «Լուսածին ցանկալի փայլուն ծաղկեցար որպէս դրախտ...» (303-4):
- ՂԲ. **Յորդորակ վերնոյն** - «Միջնորդ երկնային, հրեղէն զօրացն ես դու ցանկալի...» (304-5):
- ՂԳ. **Առ երանութի Կոյսն Մարիամ** - «Ո՛վ երանեալ, գերամբիծ...» (305-6):
- ՂԴ. **Առ Մայրն ողորմութեան** - «Կոյս Տիրուհի, Մայր անարատ, երանելի տենչալի...» (306-8):
- ՂԵ. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Ի միութիւնդ հաւատամ...» (308-10):
- ՂԶ. **Սրբոյ Կուսին** - «Ո՛վ Տիրուհի սրբասնեալ, գովելի...» (310-1):
- ՂԷ. **Ի վերայ լուսնի** - «Ի կերպ լուսոյ վերաստեղծեալ...» (311-4):
- ՂԸ. **Առ Մայրն երանութեան** - «Կոյս անարատ, չքնաղափայլ դու...» (314-5):
- ՂԹ. **Յորդորակ վերնոյն** - «Մարիամ Կոյս ցանկալի, Մայր անապական...» (315-6):
- Ճ. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Համայնից անձկալի սէր իմ, փառաբանելի...» (316-7):
- ՃԱ. **Սրբոյն Կուսին** - «Գու ամպ թեթեւ, անպարագիծ էին լուսոյ գերափայլեցար...» (318-9):
- ՃԲ. **Իբր յորդորակ վերնոյն** - «Գու նորաստնկ բորաստան...» (319-20):
- ՃԳ. **Ի վերայ արեգակն** - «Հուր երկնային ճառագայթեալ...» (320-2):
- ՃԴ. **Առ երանութի Կոյսն Մարիամ** - «Մայր ցանկալի, հիանալի, յոյժ տենչալի աննման...» (322-3):
- ՃԵ. **Երգ ի պիւպիւէ առ վարդն, որ խորհրդածի Քրիստոսի սուրբ յարութեան** - «Գարունն եկեալ ծաղկափայլեալ, ցնծասցոք, ցնծասցոք...» (324-6):
- ՃԶ. **Ի վերայ չորից տարերց** - «Հուրն ծախէ, յաճին առնէ...» (326-8):
- ՃԷ. **Ի վերայ թութակի** - «Գեղեցկագոյն, զարմանալի...» (328-30):
- ՃԸ. **Առ սրբութի Կոյսն Մարիամ** - «Ակն արեւոտ, այթոտ փառաց, մայր գերագանցեալ...» (331):
- ՃԹ. **Յորդորակ վերնոյն** - «Մայր երանեալ, սրբութի անբիծ, անարատ...» (332):
- ՃԾ. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Իմ բարեգութ ստեղծողիս վերագոչեմ...» (332-5):
- ՃԾԱ. **Խորհրդաբար ի պիւպիւէ առ վարդն, այսինքն՝ առ վարդն Յիսուս** - «Նոր ծաղիկ դու գերանհաս, ցանկալի սէր իմ...» (335-6):
- ՃԾԲ. **Յորդորակ** - «Լուսափայլեալ, լայնածաւալ, բարի, ցանկալի իմ...» (336-7):
- ՃԾԳ. **Ի նոյն կերպ** - «Աննման գեղեցիկ սէր իմ, սիրատես ցանկալի...» (338):
- ՃԾԴ. **Ի նոյն միտ** - «Սիրոյդ սիրաւրնունդ, սիրապէս սիրահարեալ եմ...» (339):
- ՃԾԵ. **Յորդորակ** - «Քաղցրիկ զարունն, ահա՛, եհաս...» (340):
- ՃԾԶ. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Վարանելով մոլորեցայ, անկայ հեռատր...» (341-2):
- ՃԾԷ. **Ի նոյն կերպ [=Իբր աղերս առ Տէր]** - «Գեղագարդիւք փայլեալ էի, պերճացեալ...» (342-4):
- ՃԾԸ. **Ի նոյն միտ [=Իբր աղերս առ Տէր]** - «Գերաբոչակ, փառագարդեալ...» (344-5):
- ՃԾԹ. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Գեղեցկափայլ, գեղեցիկ...» (346-7):
- ՃԾ. **Աղերս առ Փրկիչն Յիսուս** - «Անձն իմ առ քեզ աղաղակէ...» (347-9):
- ՃԾԱ. **Ի նոյն միտ [=Աղերս առ Փրկիչն Յիսուս]** - «Լայնարաց տեղի յօրինեալ...» (349-50):
- ՃԾԲ. **Առ երգնակն ի ժամ գարնան** - «Արի՛, ո՛վ խղճալի, արի՛, փութացի՛ր...» (351-2):
- ՃԾԳ. **Առ վարդն յերգնակէ** - «Գեղեցիկ ես, ամենեւին, ոչ գոյ արատ ի տէս քոյին...» (352-3):
- ՃԾԴ. **Ի նոյն միտ [= Առ վարդն յերգնակէ]** - «Իմ աննման, յոյժ գերափայլ, անուշահոտ, ցանկալի...» (354-5):
- ՃԾԵ. **Առ երգնակն ի ժամ գարնան** - «Գեղեցկագոյն քաղցր եղանակ...» (356-7):

ՃԻԶ. **Ի մօտ գարնան առ վարդն** - «Սիրով գերիս աղա-
նակեմ՝ զարթո՛ր, նազելի իմ, զարթո՛ր...» (357-8):

ՃԻԷ. **Աղերս առ վարդն** - «Ո՛րվ ցանկալի, չքնաղ, բարի...»
(358-9):

ՃԻԸ. **Ի նոյն կերպ [=Աղերս առ վարդն]** «Վիրատրեալս
գոչեմ առ քեզ, աղաղակեմ, միշտ հատաչեմ...» (359-60):

ՃԻԹ. **Ի նոյն միտ [=Աղերս առ վարդն]** - «Սիրելի իմ, սիրա-
հարեալս աղաղակեմ յարածամ...» (361-2):

ՃԼ. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Վիրատրեալ եմ, վարանեալ...»
(363-4):

ՃԼԱ. **Աղերս առ Յիսուս** - «Որոտայ յոյժ...» (364-5):

ՃԼԲ. **Առ երգնակն ի ժամ գարնան** - «Ի կէտ գարնան իսկ
ծաղկեցաւ...» (366-7):

ՃԼԳ. **Յերգնակէ առ վարդն** - «Ո՛րվ իմ չքնաղ, քաղցրիկ,
բարի...» (368-9):

ՃԼԴ. **Ի նոյն միտ [= Յերգնակէ առ վարդն]** - «Ե՛կ մերձ առ
մեզ, ո՛րվ ցանկալի...» (369-70):

ՃԼԵ. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Գերսմոնչակ, հիսնալի...»
(370-2):

ՃԼԶ. **Առ ի գարնան մօտ** - «Սիրով սիրոյդ սիրահարի...»
(372-3):

ՃԼԷ. **Դարձեալ ի նոյն. [=Առ ի գարնան մօտ]** - «Հանապազ
գոչեմ՝ ազնիւ չքնաղ, դու միմիայնակ...» (373-4):

ՃԼԸ. **Դարձեալ ի նոյն [= Առ ի գարնան մօտ]** - «Նոր ի նորոյ,
յայս սէր սիրոյ...» (375-6):

ՃԼԹ. **Առ ի զարթնուլ զերգնակն ի մօտ գարնան** - «Զար-
թո՛ր, սէր իմ, զարթո՛ր կարի ցնծութեամբ...» (376-7):

ՃԼՍ. **Յերգնակէ ի ժամ ձմռան** - «Գեղայարմար վայելուչ,
դու գարմանազան...» (378-9):

ՃԼՍԱ. **Դարձեալ ի նոյն [= Յերգնակէ ի ժամ ձմռան]** -
«Քանի՛ ողբամ նոր ի նորոյ խոցոտեալ...» (379-81):

ՃԼՍԲ. **Դարձեալ առ վարդն** - «Ծառ խնկալի, գովիս որդան
ծիրանի...» (381-2):

ՃԼՍԳ. **Վասն բացման վարդին** - «Աղաղակեմ, աղաղակեմ
կարի բաղձանօք, ո՛հ, ո՛հ...» (382-4):

ՃԼՍԴ. **Երգ փոխաբերաբար** - «Երկնային սատեղաց նըման՝
տեսակութեամբ բարեպէս...» (384-6):

ՃԼՍԵ. **Երգ փոխադարձաբար** - «Արի՛, սէր իմ, արի՛, արի՛
ցընծասցոք...» (386-8):

ՃԼՍԶ. **Երգ վասն անձին ի մարմնոյ** - «Ի յայս կենցաղս
գողով, վերափայլեցեալ...» (388-90):

ՃԼՍԷ. **Վասն [աշխարհի¹] գանկատ առ Տէր** - «Ծով կենցա-
ղոյս՝ ալեկոծ է հանասպազ...» (391-2):

ՃԼՍԸ. **Ի վերայ այսր կենցաղոյս** - «Ո՛րվ, Տէր իմ, մի՛ իսպառ
արգելոտ առնէր...» (392-5):

ՃԼՍԹ. **Առ այսր սուտ կենցաղոյս** - «Ո՛րվ կենցաղ դու զար-
մանալի...» (395-8):

ՃԾ. **Իբր ի վերայ անձին** - «Փութա՛, ընթացի՛ր արագապէս,
եղկելի անձն իմ...» (398-9):

ՃԾԱ. **Բողոք զմարմնոյ** - «Անձն իմ սարտասպան...»
(399-402):

ՃԾԲ. **Երգ ի վերայ քերթողի միոյ** - «Ներհուն քերթող, հա-
մեստ, հանդարտ...» (402-3):

ՃԾԳ. **Իբր յորդորակ վերնոյն** - «Արագապէս անձն իմ
գերի...» (403-4):

ՃԾԴ. **Ողբ ի պիւպիւլէ** - «Ո՛հ, զարթո՛ր, սէր իմ, զարթո՛ր,
սէր իմ, զարթո՛ր ի քնոյդ, աղաղակեմ...» (405):

ՃԾԵ. **Դարձեալ գարնան** - «Յանգ սարտիզին ի վեր ան-
ցայ...» (406-7):

ՃԾԶ. **Դարձեալ նման նմա [=Դարձեալ գարնան]** - «Ի լե-
րանց բարձանց իսկ գըլխոց մէզ մըշուշ պակաս լինէր...»
(407-8):

ՃԾԷ. **Յնծութիւն երգնակաց ի գարնան** - «Արի՛ք, որ եր-
թամք...» (409-11):

ՃԾԸ. **Առ ոմն ճշգրիտ հաւատով վերափայլօղ իշխանապետի**
- «Ծնորհք շնորհալի, փառօք զարգացեալ...» (411-3):

ՃԾԹ. **Առ վերինն անդրանկութիւն** - «Փառաց տեղի՛ փա-
փազելեաց հանգստեան...» (415):

ՃԿ. **Երգ յունարէն** - «Բերիզիլ մէնի...» (415):

ՃԿԱ. **Երգ յունարէն** - «Իտիմիտրիզի...» (415):

ՃԿԲ. **Երգ յունարէն** - «Րիսիս բրօքիօս...» (416):

ՃԿԳ. **Երգ յունարէն** - «Դօ թիօն...» (416):

ՃԿԴ. **Երգ յունարէն** - «Բասարնօի...» (417-20):

Յիշատակարան գրքոյս (421-8):

Ծանկ գրգոյս թէ որպիսի կերպիս երգեցեալ լինի (428-32):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ 1-156 (ինը երգ
համարակալված չէ):

1803

233. ԳԱՊԱՍԱԿԱԼԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԳՐՔՈՅԿՍ ԿՈԶԵՑԵԱԼ ԵՐԳԱՐԱՆ. Տպագրեալ է
Հայրապետութեան Սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի
Տեառն Դաւթի Սրբազան կաթողիկոսի Ամենայն Հա-
յոց: Եւ է պատրիարքութեան Սրբոյ Աթոռոյն Երու-
սաղէմի Տեառն Թէոդորոսի արհի եպիսկոպոսին:
Հրամանաւ Կոստանդնուպօլիս քաղաքի սրբազան
պատրիարքի Տեառն Յօհաննու Աստուածաբան կոչե-
ցեալ վեհաբան Բաբունապետի: Շարադրեցեալ է Կե-
սարացի Գապասախալեան Գրիգոր դպրէ: Արդեամբք
եւ ծախիւքն իւրոյ: յԱմի Տեառն 1803 եւ մերոյս՝

¹ Գրքում «աշխարհ» բառը փոխարինված է իր գաղափարագրով:

ում ծբ ապրիլի Բ: Ի Կոստանդնուպոլիս քաղաքի, Ի տպ. Յօհաննիսեան Պօղոսի, 160 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Աղերս առ Սուրբ Հոգին Աստուած (2-4):

1. **Երգ ի վերայ երկնի** - «Ի յոչընչէ էացելոց....»: **Հալեա աչգըն....**¹ (7-9):
2. **Ի վերայ աստեղաց** - «Ի հաստատութեան սեւեռեցալ փայլուն բողորակ....», **Ճիւնպիւշ իտէլիմ....** (9-11):
3. **Ի վերայ օդոյ** - «Ի յամպս ի ցօղս իսկ օթարան....», **Եինէ սէվտիմ....** (11-3):
4. **Ի վերայ երկրի** - «Ի յԱստուծոյ արարեցեալ, դու անպատարաստ բնակութիւն....», **Հէյ բուխի....** (13-5):
5. **Ի վերայ ծովու** - «Դաշտ երկնագոյն, լայնածաւալ տեսութիւն....», **Էզէլիտիւր սէնրէ....** (15-9):
6. **Առ Հայրն երկնաւոր** - «Ամենակալ Հայր անսկիզբն եւ ողորմած մարդասէր....», **Պիր պագըլա....** (20-1):
7. **Յորդորակ վերնոյն** - «Երկնային գառն անարատ, անճանելի Բան Հօր միածին....», **Տիւպէրա շիվէյի....** (21):
8. **Առ Մայրն երանութեան** - «Ուրախացի՛ր, Երանոհի, հարսն անարատ, ցանկալի....», **Տիւ կիրիֆտէ....** (22):
9. **Յորդորակ վերնոյն** - «Սուրբ Կոյս երջանիկ, մայր գովեալդ ի կանայս....», **Միւշկիւլ զէմի միշ....** (23):
10. **Սրբոյ Կոստան** - «Ի սրօքէից երանեալ....», **Չիւնքի պէն օլտոււմ....** (23-4):
11. **Յորդորակ վերնոյն** - «Գեղեցիկ եւ ամենեւին, Իսկոհի....», **Կիւզէլ սին սէն....** (25-6):
12. **Առ Բանն Աստուած** - «Բանդ Աստուած, որ ի ծոց Հօր իջեր ի յերկիր դու....», **Սէֆայի արզնտան....** (26):
13. **Յորդորակ վերնոյն** - «Արի՛, Տէր իմ՝ արի՛, փրկեա՛, աղաղակեմ եղկելիս....», **Կէօրտիւկիււմ....** (26-7):
14. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Աղաչեմ քեզ, քաւեա զմեղս իմ քազմացեալ....», **Մուհապպէթ** (27-8):
15. **Առ Տէրն գօրութեանց** - «Անպարագիր, անճանելի....», **Նէ պուլտոււն....** (28-9):
16. **Ի նոյն միտ [=Առ Տէրն գօրութեանց]** - «Ի սրօքէից երգարանիս....», **Հէր դիմտէ....** (29-30):
17. **Ի նոյն միտ [=Առ Տէրն գօրութեանց]** - «Երգ զանազան ձայն արկանեմ....», **Պու պիւր....** (30):
18. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Միայն ի քեզ ապաւինեալ....», **Պիր կեօրիւշտէ....** (31):
19. **Առ երանոհի Կոյս** - «Անճաման Կոյս, անհամեմատ....», **Պիր տիւպէրի....** (31-2):
20. **Առ Սուրբ Կոյսն** - «Հիանալի Կոյս ցանկալի....», **Գամէթի....** (32-3):
21. **Յորդորակ վերնոյն** - «Տիրածին Կոյս....», **Եիւզիւմտէն Կէյ....** (33):

22. **Առ Կոյսն Մարիամ** - «Երանոհի Աստուածածին....», **Սէյր էթ....** (33-4):
23. **Առ միջնորդն երկնային** - «Յոյս իմ եւ դու, Մայր թագուհի....», **Սէվտիմ սէնի....** (34-5):
24. **Երգ Սրբոյն Յօհաննու Կարապետի** - «Ի տանս հայոց զարմանատիպ կառուցեալ....», **Մահ եիւզիւնէ....** (35-7):
25. **Երգ խրատօրէն** - «Մի՛ յուսայք դուք, որդիս մարդկան, իշխանութեանց, մի՛ յուսայք....», **Շահէվէնտիմ....** (37-8):
26. **Ի վարդէ յերգնակն** - «Արի՛, սէր իմ, արի՛ երգեա՛ ցրնծալի....», **Պիր կիտէրիմ....** (38-9):
27. **Երգ գարնան** - «Բարեչարմար գարուն ծաղկեալ....», **Կեօրէլի բուխի....** (39):
28. **Ի վերայ թութակի** - «Ի յարարչէն վերաստեղ ձեալ....», **Պիր նիկեահէլէ....** (40-1):
29. **Առ երգնակն քաղցրախօս** - «Ահա գարունն էհաս, ծաղիկ բացուցաւ....», **Էտէրնիտէն կէլիւր....** (41-2):
30. **Առ երգնակն** - «Արի՛, սիրահար երգնակ....»: **Սէր տաղի....** (42):
31. **Յորդորակ վերնոյն** - «Ցանկալի եւ դու, քաղցրիկ սէր իմ....», **Պիւմէզմիսին....** (42-3):
32. **Ի նոյն միտ [=Առ երգնակն]** - «Ահա եհաս գեղեցկագոյն....», **Մէճիլտէ....** (43):
33. **Յորդորակ վերնոյն** - «Սըխարալի ձայնիս....», **Տիւշտիւրքճէ....** (44):
34. **Ի նոյն միտ [=Առ երգնակն]** - [«Արի՛, երգնակ՝ դու ցանկալի....»], **Կէօրտիմ պիւր....** (44-5):
35. **Ի նոյն միտ [=Առ երգնակն]** - «Ահա եհաս ցրնծալի....», **Միւշկիւլիւմիւշ....** (45-6):
36. **Ի նոյն միտ [=Առ երգնակն]** - «Արի՛, սէր իմ, բաղձալի ես....», **Տիւշտիւր կեօնիւլ....** (46):
37. **Երգ ցնծութեան** - «Բարի եկիր, իմ սիրելի....», **Նարի Հասրէթ....** (46-7):
38. **Առ երգնակն քաղցրախօս** - «Գարնան եղանակն բաղձալի....», **Պիր տիւլ....** (47-8):
39. **Ի նոյն միտ [=Առ երգնակն քաղցրախօս]** - «Երգնակ սիրաձայն....», **Քիմէլէլէ....** (48-9):
40. **Առ երգնակն քաղցրախօս** - «Ցանկալի եմ քաղցրախօս....», **Հէյ փէրի....** (49):
41. **Յորդորակ վերնոյն** - «Սիրահար, սիրաձայն....», **Տաքտը օլլալէ....** (50):
42. **Առ երգնակն գովելի** - «Գեղեցիկ եւ, ցանկալի....», **Մեստ օլուպ....** (50-1):
43. **Յորդորակ վերնոյն** - «Որ եւ ցանկալի՝ դու գեղատիպ լում, սիրելի իմ....», **Հէյ զօնչէյի....** (51):
44. **Երգ խրատօրէն** - «Վասն էր տրտմիս՝ երկրայապէս....», **Նիչին այ էֆէնտիմ....** (51-2):
45. **Յերգնակէ առ վարդն** - «Արեգակն անճան փայլուն....», **Շէմսիյէ....** (52):

¹ Գրքում եղանակների անվանումները նշված են երգերի տակ:

46. **Երգ խրատորէն** - «Անրեւի ձայնի գոչեն...», **Մէյլ էյլէտի...** (53):
47. **Երգ գարնան** - «Ո՛ր՛վ գեղեցիկ գարուն ծաղկեալ...», **էյ նիհալի...** (53-4):
48. **Երգ խրատորէն** - «Արի՛, ցրնծա՛, սիրտ իմ, արի՛...», **Միւշթազ օլտուս...** (54-5):
49. **Երգ ցնծութեան** - «Գումարք սրբոյ միշտ յատկեան...», **Պէյնիբուսէն...** (55):
50. **Երգ ցնծութեան** - «Զերգս եղանակաց արի՛ երգեսցուք...», **Կիւլ էիւզլիւէրին...** (56):
51. **Ի նոյն միտ [=Երգ ցնծութեան]** - «Երգ զանազան ի ձայն արկցուք...», **Սէնին կիպի...** (56-7):
52. **Երգ առ բարձրեալն Աստուած** - «Ահա երգեմք ձայն զանազան...», **Եինէ պու տիւանէ...** (57-8):
53. **Իբր յորդորակ վերնոյն** - «Երգ զանազան, ցնծալի...», **Մայիլ օլտուս** (58-9):
54. **Ի նոյն միտ [=Երգ առ բարձրեալն Աստուած]** - «Զերգս հրեղինական...», **Հէյ արգու...** (59):
55. **Յորդորակ վերնոյն** - «Հրեշտակք ի յերկինս օրհնաբանեն...», **Հէյ պուլ...** (59-60):
56. **Երկրորդ յորդորակ վերնոյն** - «Ահա՛ համայն ազգ եւ ազինք...», **Աչըլ հէյ...** (60):
57. **Ի նոյն միտ [=Երգ առ բարձրեալն Աստուած]** - «Զքեզ բարեբանեալ փառատրեն...», **Եար նէտէմ...** (60-1):
58. **Յորդորակ վերնոյն** - «Քոյին հրաշալի տէրութիւնդ...», **Հէյ փատիշահի...** (61-2):
59. **Առ Տէրն զօրութեանց** - «Երկինք եւ երկիր հանապազ գովեն...», **Պիր մահի բուլ...** (62):
60. **Յորդորակ վերնոյն** - «Նորահրաշ ձայնի երգով...», **Եինէ նէվրէստէ...** (63):
61. **Երգ գարնան** - «Դարձեալ ոլորեցաւ լեռանց բարեխառն...», **Սանա տիմէտիմի...** (63-4):
62. **Երգ առ Փրկիչն Յիսուս** - «Ահա օրհնեմք...», **էյ ֆրէնկի...** (64-5):
63. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Խրդնալի եմ յաւետ...», **Մէլէմեն տաղնտան...** (65):
64. **Երգ ցնծութեան** - «Արի՛ ցրնծամք ձայնի երգով...», **Կէլ ա տիպէր...** (66):
65. **Երգ գովութեան** - «Գովեսցէ անձն իմ ըզՏէր մինչեւ ի մահ ցրնծալով...», **Մավրի սէ: Պիր կիւզլէլ** (66-7):
66. **Երգ ցնծութեան** - «Արի երգեսցուք...», **Պիր մահի փէյ** (67-8):
67. **Երգ ուրախութեան** - «Յրնծամք այսօր ուրախութեամբ...», **Իշվէ պազըմ...** (68):
68. **Յորդորակ վերնոյն** - «Ո՛ր՛վ գեղեցիկ գարմանալի...»: **Եար թիւթէյի...** (68-9):
69. **Երգ ուրախութեան** - «Յատկեանական ուրախութեամբ փառատրեսցուք...», **Եիւլ վիբմէ...** (69-70):
70. **Երգ գարնան** - «Դաշտ եւ հովիտք ծաղկոք փայլեալ սասցին՝ սէր իմ...», **Եայլանըն եօլարը...** (70):
71. **Երգ առ կոյսն Մարիամ** - «Կոյս անասական...», **Քեաթիֆլամիէնէն...** (71):
72. **Երգ խրատորէն** - «Ո՛ր՛վ բանականդ ի սատկերի...», **Մէճլիսլէրտէ...** (71-2):
73. **Երգ ցնծութեան** - «Արի՛, սէր իմ, ե՛կ ցրնծացուք, գովելի...», **Ազլմալար պիր մէլէք...** (72-3):
74. **Երգ առ Տէրն զօրութեանց** - «Ամենակարող հանրից իշխեցող...», **Հիչ բահմիլլէմէզ...** (73-4):
75. **Երգ առ կոյսն Մարիամ** - «Տիրուհի Կոյս ցանկալի...», **Կիւզլէլ գաշըն...** (74):
76. **Երգ խրատորէն** - «Իմասցուք զայս, որդիք մարդկան...», **Նիշին ա սէվտիյիմ: Մ՛վտիմ սէնի: Մէյլ էյլէտի...** (75-6):
77. **Երգ ցնծութեան** - «Երգարանիցն վեհագունից յօրհնեալ...», **Պիր կէմիմ վար...** (76):
78. **Ի նոյն միտ [=Երգ ցնծութեան]** - «Զայն ցնծութեան եւ փրկութեան...», **Պիր շուքիւնէմիւջ...** (77):
79. **Ի նոյն միտ [=Երգ ցնծութեան]** - «Երգչաց գիտնոց...», **Պիր ինկիլիզ: Պու տիլիֆթատէ...** (77-8):
80. **Երգ խրատորէն** - «Երկայնամիտ Տէրն համայնից...», **Պաղլէր պանա...** (79-80):
81. **Իբր աղերս առ Տէր** - «Օրհնեալ եւ Տէր հարցըն մերոց...», **Ալար կեօյնիւմ...** (80):
82. **Աղերս առ Աստուած** - «Ահա, Տէր իմ, զիս սատեցին...», **էֆենտիմ գատրիին...** (81-2):
83. **Նոյն է ընդ վերնոյն [=Աղերս առ Աստուած]** - «Ամենասուրբ Երրորդութիւն...», **Կէօնիւլ տիւշտիւ...** (82):
84. **Երգ Արքայն Ստեփաննոսի ըստ յանրոյ ումեմ բանասիրի** - «Նախավրկայ Տեառն արարչին...», **Պիր նիկեահէլէ...** (83):
85. **Երգ առ վերինն Երուսաղէմ** - «Տեղի ցնծութեան պայծառ փայլուն...», **Ֆիքր էթմէյիլէ...** (84):
86. **Աղերս առ ամենակարողն Աստուած** - «Ամենակարող եւ, Տէր իմ արարիչ...», **Գահվէնին էօնիւնտէ...** (84-5):
87. **Աղերս առ Հայրն Աստուած** - «Հայր անըսկիզբն ամենակալ...», **Պիզէ տողրու...** (86-7):
88. **Առ վերինն Երուսաղէմ** - «Տեղ ցրնծութեան միշտ ցանկալի...», **Պէնտէ օլտուս սէն...** (87-8):
- Երգ յունարէն** - «Վասիլիէ ուրանի է...» (89):
- Հայերէն վերնոյն** - «Թագատր երկնատր...» (89-90):
- Երգ Աստուածածնի** - «Աքսիոս Էսիլիու...» (90):
- Հայերէն վերնոյն** - «Վայելուչ արծան է...» (90-1):
- Երգ յունարէն** - «Դիրիէ Էգէգրասա...» (91):
- Հայերէն վերնոյն** - «Տէր, կարդացի առ քեզ, լուր ինձ...» (91-2):
- Երգ յունարէն** - «Փասարնօյի...» (92):

Հայերէն վերնոյն - «Ամենայն շունչք օրհնեցեն զՏէր....» (92-3):

Սուրբ Սուրբ յունարէն - «Այիօ՛ւ, Այիօ՛ւ, Այիօ՛ւ....» (93):

Հայերէն վերնոյն - «Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ....» (93):

Լոյս զուարթ յունարէն - «Ֆօս իլարօն....» (94):

Հայերէն վերնոյն - «Լոյս զուարթ....» (94-5):

Երգ Յարութեան - «Խրիսդոս անէտի....» (95):

Հայերէն վերնոյն - «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց....» (95):

Փառք ի բարձունս յունարէն - «Տօքսա էնիխիսիս» (95-100):

Այս եւս է ըստ եկեղեցական արարողութեան - «Տօքսասի դօ տիքսանդի....» (100-4):

Գինօնիգօ յունարէն - «Էնիդէ դօն....» (104):

Հայերէն վերնոյն - «Օրիհնեցէք զՏէր յերկինս....» (104):

Երգ ի ծամ սրբոյ պատարագի - «Սէ իմնմէն....» (105):

Հայերէն վերնոյն - «Ըզքէզ օրհնեմք....» (105):

«Տօքսա բադրի....» (105):

Հայերէն վերնոյն - «Փառք Հօր եւ Որդւոյ....» (105):

Երգ Սրբոյն Յօհաննոս Կարապետին - «Դօն դո....» (106):

Երգ Սրբոյն Բարսէի Կեսարացոյն - «Դօն տրսնօ....» (106):

Երգ Սրբոյն Գրիգորի - «Դիս թէօլօյիսս....» (106):

Երգ Սրբոյն Յօհաննոս Ոսկեբերանի - «Իէրիս....» (107):

Երգ սրբոյ Խաչիկի - «Սօսօն գրիիէ դօն....» (107):

Տաղ - «Դին սին իրիհին....» (107-8):

Տաղ - «Խէրէ խէրէնիմ....» (108):

Երգ - «Դին կարսին....» (108):

Երգ - «Անիքսօ դօ սօմսմս....» (109):

Երգ - «Վիթմ....» (109):

Երգ - «Դօ սօդիրի թէօ....» (109-10):

Երգ - «Դօ բրօդօն....» (110):

Երգ - «Նէւսօն բրօս....» (110):

Յաղագս երաժշտութեան թէ գինչ է... (111-4):

Մեղեդիք բազմաք ի սրբոց հարցն մերոց ասացեալք, որք միով ձայնիւ եղանակին ըստ ոտիցն չափոյ (115-41):

Հաւաքումն բառի ի միջի սորա, կամ արտաքոյ եղելոցն համառօտաբար ըստ այբբենական կարգի (142-52):

Հայր մեր յունարէն - «Բադէր իմօն....» (153):

Հայերէն վերնոյն - «Հայր մեր յերկինս ես....» (153):

Տաճկերէն վերնոյն - «Աթամրզ քի սէմստէսին....» (153-4):

Յիշատակարան գրքոյս (155):

Ծանկ եւ ցուցակ յաղագս դիւրագիտ լիճելոյ համբակացն, թէ որպիսի կերպիւ վերերգին իւրաքանչիւր երգն (156-60):

Ծնթ.՝ Տպակից է նույն հեղինակի «Գիրք Երաժշտական»-ին:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 407: Դավթյան, հմր 40: Ծտիկեան, գ. Ա, էջ 64:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, ՀՀԱԳ բաժնում պահպանվող 1900 թվահամարը կրող գրքի ֆորագային կա տպագիր մատենանիշ՝ «Հայաստանի Հանրապետության ի յիշատակ Յուդաբեր Սերոբյան Ինճիկյանի հունվարի 1929 թ., Թիֆլիս»: Գրքի անվանաթերթի գրադաշտում կա ձեռագիր նշում՝ «Ի գրոց Կարապետի Արուսիանեան Սերովբեանց» ՄՄ:

1852

234. ՍԱՅԵԱԹ - ՆՈՎԱ

Լուս գցած աշխատասիրուժէնով Գէորգայ Ախվերդեան, Մոսկուա, տպ. Վլադիմիր Գօթիէի, 1852, 3, ԻԵ, 173 էջ, 8⁰ (Տիտղոսատներ՝ Գուսանք, Ա):

Բվնդ,՝ Յառաջարան (Ա-ԻԵ):

Թիֆլիզո բարբառի մի քանի յատկութիւններու վրայ (1-41): Ա. «Ամէն սագի մէշըն գոված դոն թամամ [տասն¹] իս քամանչա....», էսպէս Արուսիանի ասած քրօնիկօնի 447-ին (43-9):

Բ. «Թէգուգ քու քաշըն մարքրիտ տան բրօյի բրօյի....», Գուլ իս անգին դանի Հանգով (50-1):

Գ. «Արի՛ ինձ անգան կա՛լ, ա՛յ դիվանս սիրտ....», Ուշլամա Արուսիանի ասած, մայիսի 1-ին քրօնիկօնի 441ին, 1753 մայիսի 1 (52-4):

Դ. «Վունց օր վուր դարիք բուլբուլըն մէ տարով բաղին կարօտ է....», 1758, էսպէս դէբա ու ենգիդունիայի Հանգով, մուսաղասի Արուսիանի ասած քրօնիկօնի 446-ին (55-7):

Ե. «Մէ խօսկ ունիմ իլթիմագօլ անգան արա, օլ աշկի լուս....», 1758, էս էլ էն դէբա ու ենգիդունիայի Հանգով Արուսիանի ասած քրօնիկօնի 446-ին (58-60):

Զ. «Մէջլումի պէս կօրաւ եարս....», 1757, 5/Դ, էս խաղը էն ձէնով՝ Բլբուլն նստած է վարթին Արուսիանի² ասած ապրիլի 5-ին քրօնիկօնի 445-ին (61-3):

Է. «Առանց քիզ ի՞նչ կօնիմ սօյբաթն ու սագըն....», Ղափիա հարանա (64-5):

Ը. «Դուն էն գըլիէն իմաստն իս, խիլքո յիմարին բաք մի՛ անի....», 1753, էսպէս Արուսիանի ասած քրօնիկօնի 441-ին (66-8):

Թ. «Ես մէ դարիք բուլբուլի պէս, դուն օսլէ դսիագի նըման....», էս խաղն ով որ սովրի, Դօսաիլի խաղի ձէնով

¹ «Դավթար»-ում գրված տասն բառը, որը Գ. Ախվերդյանը դարձրել էր դաս, Մ. Հասրաթյանը (1945), ապա Հ. Բախչինյանը վերականգնել են՝ տալով ուշագրավ մեկնաբանություններ (տե՛ս Սայաթ-Նովա, ՀԽ, ծնթգր. էջ 137):
² Այս խաղի հեղինակը Սայաթ - Նովան չէ, այլ՝ ոմն Զաքարիա Ինչպես պարզել է Աս. Մնացականյանը (ՊԲՀ, 1963, հմր 3, էջ 271-3) (տե՛ս Սայաթ-Նովա, ՀԽ, ծնթգր. էջ 177):

ասէ, թէ որ չիմանաս, Հարցրու թէ **Գօզալար բաղ դաստա բէ դաստա թարփանուր** (69–72):

Ժ. «Ուստի՞ գո քաս, դարիք բըլբուլ....»,¹ Արուժինի ասած թասլիբ (73–4):

ԺԱ. «Խօսկիրը մալում իմ արի անարատ մաքուր իս ախ-պեր....», Հսպէս Մուխամմազ - բայեաթի, Արուժինի ասած (75–8):

ԺԲ. «Ծատ մարդ կօւէ ես յարեմէն հասարթիմ....» - Հսպէս վարսաղ Արուժինի ասած մէ սիրունի վրայ (79–80):

ԺԳ. «Ինձ ու իմ սիրէկան եարին մէ տարի բերած գիղէ-նաք....», 1759, Հս էլ դիբա ու ենգի դունիայի ձէնով, Հանգն զազալի, Արուժինի ասած քրօնիկօնի 447-ին (81–3):

ԺԴ. «Էնդոր աշկրս չէ ցամաքում՝ սրտիս մէջըն արին մընաց....», 1758, յունիս, Հս էլ դիբա ու ենգի դունիայի ձէնում, Արուժինի ասած Ա-ին յունիսին քրօնիկօնի 446-ին (84–5):

ԺԵ. «Չիս ասում, թէ լաց իս էլի....», Հսպէս թասլիբ (86–7):

ԺԶ. «Ձէնըդ քաղըր ունիս՝ լամզօվ կու խօսիս....», Ղափիա Հսպէս լաւ եարի վրայ Արուժինի ասած (88–9):

ԺԷ. «Էս օր իմ եարին տեսայ բաղջի մէջըն ման գալով....» - Հսպէս լավ մուխամմազ Արուժինի ասած (90–1):

ԺԸ. «Աշխարհումըս ախ չիմ քաշի, քանի վոր ջան իս ինձ ամա....» - Հսպէս զազալի դաստա բէ դաստա թարփանուրի ձենում Արուժինի ասած (93–4):

ԺԹ. «Ինձ սիրեցիր, էշխըն նընգար, խաղի դավթար իմ քիզ ամա....», 1754, 1/Դ, Ղազալի Հսպէս ասել է մէկ Հաւատարիմ սիրեկանն եւ միւս երեսին Սայեաթ-Նօվէն, ապրիլի 1-ին քրօնիկօնի 442-ին (95–7):

Ի. «Ի՞նչ կօնիմ հեթիմըն, ի՞նչ կօնիմ ջարէն....», 1756 3/Թ, Հսպէս Արուժինն եւ իր սիրեկանն որ խօսել են էն էս, Հսպէս Եօլարուժտանի շիրվանի Հանգում: Սեպտեմբերի 3-ին քրօնիկօնի 444-ին (98–101):

ԻԱ. «Անգին ակըն վրդէ շարած՝ անբան օսկո ուսիտ իս, գօզալ....», 1758, Հս էլ Դիբայի Հանգում Արուժինի ասած: Աստուած թողութիւն շնորհէ սիրեկնէմէն սպանած Արուժին Սայեաթ-Նօվին, քրօնիկօնի 446-ին (102–4):

ԻԲ. «Էշխեմէն հիվանդացիլ իմ, դիղի համա իմ լալի....», 1758, Հսպէս Արուժինի ասած քրօնիկօնի 446-ին (105–7):

ԻԳ. «Ծատ սիրուն իս, շախաթայի, ասօղին՝ խար չիս անի....», Հս դիվանի խիստ լաւն է (108–9):

ԻԴ. «Ես քու դիմէթըն չիմ գիղի՝ ջավաֆիք քարի նըման իս....», թասլիբ Արուժինի ասած (110–1):

ԻԵ. «Թամամ աշխարհի պրտուտ էկայ չը թօղի Հարաշ, նազանի....», 1758, Հս էլ դիբա ու ենգի դունիայի Հան-

գում, որն որ մուսաբասի պէս կասեն, Արուժինի (ասած) քրօնիկօնի 446-ին (112–3):

ԻԶ. «Գուզիմ՝ ումբըրս հէնց անց կացնիմ՝ օրըս մունաթ չը քաշէ....», Մուխամմազ Արուժինի ասած (114–6):

ԻԷ. «Դուն էն հուրին իս՝ վոր գէմի կու գալթէ....», Ղափիա: Եարանա Արուժինի ասած (117–8):

ԻԸ. «Աջար քու սիրտըն օ՛վ շինից՝ խոնարից, հիզնից բէդա-մաղ....», 1759, ... ի ասած քրօնիկօնի 447-ին (119–24):

ԻԹ. «Դարդ մի՛ անի, ջան ու ջիգար, միտկըդ դիսաց չը տէսնէ....», Հսպէս դիւանի լաւ տեղ ասած (125–6):

Լ. «Դիբա ու ենգի դունիա, գարբար ու գար իս, գօլէլի....», Հս խաղն ով որ սովրի Դօստի խաղի ձէնով ասէ, թէ որ չիմանաս, Հարցր թէ **Գօզալար բաղ դաստա բէ դաստա թարփանուր** (127–8):

ԼԱ. «Էշխըն վատ կըրակ է՝ էրվէլօվ գո քայ....», Ղափիա Հսպէս լաւ օգուժլամա Արուժինի ասած (129–30):

ԼԲ. «Արի՛ համօվ դուլուդ արա՛, խալիսի նօքար Սայեաթ - Նօվա....», 1758, Հսպէս Արուժինի ասած քրօնիկօնի 446-ին (131–2):

ԼԳ. «Բըլբուլի հիդ լաց իս էլի....», 1752, մարտ, Քրօնիկօնի 440-ին, մարտի վերջին, Հսպէս բէլիբ դափի Հանգում, թասլիբ օսմանցուց մուղամի (133–5):

ԼԴ. «Աշխարը՝ մէ փանջարա է, թաղերումէն բէգարիլ իմ....», 1759, ապրիլ, Հսպէս Արուժինի ասած ապրիլի սկզբան քրօնիկօնի 447-ին (136–8):

ԼԵ. «Պատկիրըդ դավամօվ քաշած, թափրըդ ունգէ ունգ իս անում....», 1759, մարտ (Հս էլ «**Դիբա ու ենգի դունիա-յի**» Հանգում Արուժինի (ասած) մարտի վերջին քրօնիկօնի 447-ին) (139–40):

ԼԶ. «Էշխեմէն էնպէս վատվիլ իմ՝ վունց Մէջում եար իմ ասում....», 1757, ապրիլ 5, Արուժինի ասած ապրիլի 5-ին քրօնիկօնի 445-ին: Հս խաղն էն ձէնով՝ **Բլբուլն նստած է վարթին լաւ կանչէր նա վարթի Համա** (141–2):

ԼԷ. «Բէդարըն վոր խօսեցնիս, լալ անիլըն ինչի՞ն է շահ....», 1759, քրօնիկօնի 447-ին (143–4):

ԼԸ. «Էշխեմէն անդանակ էլայ, եկ մորթէ՝ ջալարըն դուն իս....», 1758, սեպտեմբերի 6-ին, Հսպէս **Դիբա ու ենգի դունիայի** Հանգում Արուժինի ասած, սեպտեմբերի 6-ին քրօնիկօնի 446-ին (145–6):

ԼԹ. «Աջա՛ք քանի ժամանակ է, թաք գիղէնամ տարիդ, էր-նէկ....», 1755, (Հսպէս Արուժինի ասած քրօնիկօնի 443-ին) (147–8):

Խ. «Դաստամազըդ սիմ ու շարբար, նամ շաղ էկած ունան է....», 1754, մարտ 1, (Արուժինի ասած մարտի 1-ին քրօնիկօնի 442-ին, Հսպէս թասլիբ մուխալիփի Հանգում) (149–50):

ԽԱ. «Եար, քիզ իսկի գալվալ չըլի քու դուշմընին շատ բացա-րած....», 1758, Հոկտեմբեր 9, (Հս էլ **Դիբա ու ենգի դունիա-**

¹ Խաղը գրված է Նազալ Հովնաթանի «Ուստի՞ կու գաս քաղըր բլբուլ» երգի ազգեցուցածը (տե՛ս Սայաթ-Նօվա, Հին, էջ 154):

յի հանգուս Արութինի ասած հոկտեմբերի 9-ին քրօնիկօնի 446-ին) (151-3):

ԽԲ. «Քանի վոր ջան իմ՝ եա՛ր քի դորբա՛ն իմ, արա ի՞նչ անիմ...», 1757, մայիս 2, (Էսպէս Արութինի ասած, **Թասերն չիներ, կարմիր գինի**¹ խաղի հանգուս մայիսի 2-ին քրօնիկօնի 445-ին) (154-5):

ԽԳ. «Մօղըդ նըստողն կո հարսի՛ դուն բանգ ու բօզա իս, ազիզ...», 1758, (Էսպէս Արութինի ասած քրօնիկօնի 446-ին) (156-8):

ԽԴ. «Անգաւ արա՛, բարիթաւոր...», (Էսպէս լաւ բարի-թաւոր եարանա, Արութինի ասած) (159-67):

ԽԵ. «Ես կանչում իմ լալանին բաղէշխանէն լալ անին...», 1753, (քրօնիկօնի 441-ին Արութինի ասած բուբայի բա-յեաթի-թասլիբ) (168-70):

ԽԶ. «Խըմեցո՛ւր ձեռիդ թասեմէն...», 1758, մայիս 10, (Էսպէս թասլիբ Արութինի ասած մայիսի 10-ին քրօնիկօնի 446-ին) (171-2):

Որ խաղն որ տարին է ասած [1]:

ԾՃՔ.¹ Գ. Ախվերդյանը Սաչաթ - Նովայի Մատյանի (Դավթարի) հայտնաբերողն է, հայերեն խաղերը վերծանողը եւ առաջին հրատարակիչը, այլեւ սաչաթնովագիտության հիմնադիրը: Գրքի տպագրությունն իրականացվել է Մոսկվայում՝ նրա բարեկամ, հույագետ Մ. Էմինի հսկողությամբ: «Նա իրավամբ նշում էր, որ իր պատրաստած «Գուսանքն» իր աշխարհաբարով, իր գիտական ապարատով միանգամայն նորություն էր: Իր աշխատության համար Ախվերդյանն ընտրել էր ուրույն ուղղագրական սխեմա, որը ճշտորեն արտահայտում էր Թիֆլիսի բարբառի հնչյունական պատկերը» - գրել է Գ. Ա. Մադոյանը (տե՛ս «Գետրգ Ախվերդյանը...» - «Տեղեկագիր ՀՍՍՌ ԳԱ հաս. գիտ.», 1963, հմր 10, էջ 65):

Գ. Ախվերդյանը «Յառաջաբան»-ում հաչ ժողովրդական երգիչ-աշուղների մասին ակնարկից հետո, ներկայացնում է Սաչաթ - Նովայի կցանքը եւ գրական գործերը: Այս «Յառաջաբան»-ը վերահրատարակվել է Գ. Ախվերդյանի «Նամականի»-ի մեջ (էջ 7-39)՝ հաշվի առնելով նաեւ «բանասիրական խոշոր արժանիքները»:

Գ. Ախվերդյանի՝ Սաչաթ - Նովայի խաղերի հրատարակման եւ հարակից հարցերի մասին տե՛ս Արփիկ Ավետիսյանի «Գետրգ Ախվերդյան» գրքի էջ 112-49:

Լեզվաբան Ա. Գրիգորյանը գրել է. «Բացառիկ արժեք ունի աշխատության այն մասը, որ նվիրված է Թիֆլիսի բարբառի նկարագրությանը: Սա ոչ միայն մի կարեւոր բարբառի, այլ առհասարակ հաչ բարբառագիտության պատմության մեջ բարբառի առաջին գիտական լուրջ ուսումնասիրությունն է» (տե՛ս նրա «Հայ բանասիրության...» - «Առողջապահություն», 1986, հմր 5, էջ 43):

Գրականագետ Հենրիկ Բախշինյանի դիտարկել է. «Յուրաքանչյուր խաղից հետո Ախվերդյանը վրացերեն լեզվով եւ հայերեն թարգմանությամբ բերել է հեղինակային հիշատակարան-ձանուցումները եւ ապա կատարել իր ծանոթագրությունները, որտեղ մեկնել է «թէ՛ երգչի միտքն, թէ՛ լեզուի կազմն»: Ծանոթագրություններում նա «գիտնականներու ու բանագիրքներու օգնությամբ» բացատրում է երգչի առատորեն գործածած օտար բառերը, ցույց տալով, թե դրանք որ լեզվից են փոխառված: Նա բացատրել է նաեւ բարբառային բառերն ու ձեւերը, բերելով դրանց ֆրանսերեն կամ լատիներեն համարժեքները» (Սաչաթ - Նովա, ՀԽ, Առաջաբան էջ 6):

Սաչաթ-Նովայի խաղերի երաժշտագիտական ուսումնասիրությանն են նվիրված Ն. Թահմիզյանի «Սաչաթ-Նովայի...» - «Տեղեկագիր ՀՍՍՌ ԳԱ Հաս. Գիտ.», 1963, հմր 10, էջ 33-58 եւ «Սաչաթ-Նովա...» աշխատությունը:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծ. աշուղ Զիւսանու եւ Ընկերութեանը նուէր օր. Մանէ Ախվերդեանից, 15 մարտի 1903 Թիֆլիս» (ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ. -ի գրք., 800): «Սուրբ Էջմիածնի Մատենադարանի նուէր օր. Մանէ Ախվերդեանից 20 մարտի 1903 ամի Թիֆլիս» (ՄՄ): «Սիրելի Մարիա Մարկովնային. Յով. Թումանյան 1913. մարտի 19 Թիֆլիզ» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.² Զարպհանալեան, էջք 317, 609: էջ 317-ի նկարագրության սկիզբը՝ «Հախվերդեան, Ազգային ուսմական երգք Սաչաթ - Նովա բանաստեղծին» հավանաբար վերցված է «ՄԱ»-ի՝ 1852 թվի լույս տեսած գրքին վերաբերող հողվածի վերնագրից՝ «Պարոն Գետրգ Ախվերդեան. - ազգային ուսմական երգք Սաչաթ - Նովա բանաստեղծին», իսկ տպագրավայրը եւ տարեթիվը («Փետրպուրի, ի տպ. կայսերական ճեմարանին, 1853»)՝ մեզ անհայտ աղբյուրից: Ղազարյան, հտ. Ա, էջ 71 (նկարագրված է իբրեւ Գ. Հախվերդյանի «Գուսանք»-ի Ա. հտ.): ՀԹԱԳԵ, հմր 1531: Ծոխկան, ՀՆԳԺ, գ. Բ, էջ 86-7:

ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 75 (հեղինակ է համարվել Գ. Ախվերդյանը): 1853 թ. հրատարակությունների շարքում՝ (հմր 190), կրկնվել է Զարպհանալեանի էջ 317-ի նկարագրությունը՝ ծանոթագրելով՝ «Ունենք 1852 թ. տպագրված... եւ հղում է կատարվել դեպի հմր 75 նկարագրությունը»:

Գրքի՝ «Թիֆլիզու բարբառի մի քանի առանձնահատկություններում վրայ» բաժինը Հ. Թումանյանի անձնական գրադարանում պահվում է առանձին եւ նկարագրվել է իբրեւ ինքնուրույն միավոր (տե՛ս ՀԹԱԳԵ, հմր 599): ՀԳՄ, հտ. Գ-ում սա համարվել է 1900-20 թթ. լույս տեսած եւ դասվել անթվակիր գրքերի շարքը (տե՛ս հմր 7568):

¹ Նաղաշ Հովնաթանի «Նատիմք ի մէջլիս, թասերն չիներ» խաղի հետեւողութեամբ է գրված (տե՛ս Սաչաթ-Նովա, ՀԽ, ծնթգր. էջ 243):

Նրգրք. մտնգտ.՝ՔՀ, էջ ԺԳ, հմր 25:

Գրիսակն՝ «Պարոն Գեորգ Ախվերդեան.- ազգային ոամկա- կան երգք Սայեաթ - Նովա բանաստեղծին» //«ՄԱ», 1855, հմր 7, էջ 169-70, 170-175, 1856, հմր Բ, էջ 38-43, հմր 7, էջ 176-82 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 87): Կ. Ս. Քոխստոֆ //«Մեղու», 1857, հմր 17 (ըստ Շտիկյան, գ. Բ, էջ 186-7): Աղբալեան Ն., «Դիտողություններ Սայեաթ - Նովայի մասին» //«Հոր», 1916, հմր հմր 35, 40, 96, 97 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 607):

Գրցցկ՝ Գուստ., 1908 (էջ 97): Դավթեան (էջ 84): ԹԿԳ, 1895 (էջ 17): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 22, 73): ԿՀԲԸԳ, 1891 (էջ 52): ЛИВРЯБ 1888, հմր 414, 1896 [прим. I], հմր 3034, 1901 [прим. III], հմր 4543: ՆՀԴՀ, հմր 767: Պակենց, 1909 (էջ 23), 1910 (էջ 12): ТПБ (էջ 474):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Սերեր. 70: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ.ի գրն., 870, 871: Գ. Լեւ.ի գրն., 793, 800: Համբ.ի գրն., 353: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ.ի ֆոնդ., 1272ա:

ԺԳ. «Բարձրս քաշեց տարաւ ՝ չիմացայ ո՞վ էր....» (18-9):
ԺԴ. «Ով չունի մէկ սիրական աշխարհումս....» (19-20):
Ծանօթութիւնք [բառագիտական] (21-8):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 507: Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 289: ՀԹագԵ, հմր 1289: Շտիկյան, գ. Բ, էջ 150: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 340:

Գրիսակ՝ «ՄԱ» 1856, էջ 318-9 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 87):

Գրցցկ՝ Catalogue, էջ 41: ЛИВРЯБ, 1888, հմր 395: ՆՀԴՀ, հմր 619:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԶ, հմր 38:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն., 36, Լագ. ճեմ.ի գրն., 377, Սերեր. 648: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ.ի գրն., 1421: ԳԱԹ: ՄՄ:

1855

1856

235. ԱԶԲԱՐ ԱԴԱՄ

ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԳՔ Հանգուցեալ Ադամայ Երեւանեց- ւոյ Ազբար մականուանելոյ, Ի լոյս ընծայեաց Ոսկան Յովհաննիսեանց Երեւանեցի, Մոսկուա, տպ. Արեւե- լեան լեզուաց ճեմարանի Տեարց Լազարեանց, 1855 (печать позв. СПб, сент. 26 дня, 1855 г. цензор Н. Елагин), 28 էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Ա):

Բվնդ.՝ Ա. Երգ ի վերայ աւերման եւ խորատուցման Արկուռի գեղջ ի 20/2 1840 ամի (5-6):

- Բ. «Ո՛վ սիրելիք, կենալ մեք դուք՝ էս փուշ աշխարհի մէջը....» (6-7):
- Գ. «Ես չեմ ուզում էս թատր փիս մահուտը....» (7-8):
- Դ. «Արի՛, հոգի ջան, ինձի ետդ մի՛ անիլ....» (8-9):
- Ե. «Ո՛վ իմ դուշա ջան՝ սրտիս սիրական....» (9-10):
- Զ. «Ասում ես՝ դիմացիր, ո՞նց դիմանամ, միթե՞ ես եմ քար....» (10-2):
- Է. «Քցել էս սրտիս մէջըն վառվառ կրակը, սիրական....» (12-3):
- Ը. «Ես մի սիրական կուզեմ՝ դարդից խաբարդար ըլնի....» (13):
- Թ. «Նոր սիրուն պատանի կայտառ՝ արեւոդ մատաղ....» (14):
- Ժ. «Իմ բալա բալեն ես, շատ աննման ես....» (15-6):
- ԺԱ. «Էժան տեսայ՝ ընդոր տոպ կաղ էծը....» (16-7):
- ԺԲ. «Իմ այլուղըն ո՞վ գողացաւ տանիցը....» (17-8):

236. ՆԻՐԱՆԻ

ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԳՔ պրն Յովհաննիսի Շահրամա- նեանց Նիրանի մականուանելոյ, Ի լոյս ընծայեաց Ոսկան Յովհաննիսեանց Երեւանեցի, Մոսկուա, տպ. Վօլդէմարայ Գօթիէ, 1856 (печать позв. СПб, сент. 26 дня, 1855г. цензор Н. Елагин), 22 էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Գ):

Բվնդ.՝ Ա. «Օգնեցէ՛ք ինձ, սիրելիք, սիրոյ սիրաբանս գնաց....» (5-6):

- Բ. **Ասացեալ ի հանդէպ «Մինչեւ ե՞րբ դու համասփոռ գովականս» պրն Ծիրինի խաղին** (6-7):
- Գ. «Ասում ես՝ քոյ սիրելին եմ, դառնում ես, լսող ես անում....» (8-9):
- Դ. «Ի՞նչ վատութիւնս տեսար, ինձ ետդ արիր, հոգի ջան....» (9-10):
- Ե. **Ի հանդէպ «Ասում ես՝ աշխարհը դիպի ինձ գովական եմ ասում....» պրն Ծիրինի խաղին** (11-2):
- Զ. «Առանց քեզ եմ անմխիթար, դուշա ջան....» (12-3):
- Է. «Նոր ի նորոյ սիրելուցս սէր տեսայ....» (13-4):
- Ը. «Որքան ցաւ է՝ անխնամ սիրելու սէրին ջանալը....» (15):
- Թ. «Էն ինչպէ՛ս սիրական այ, ինձ ընկերութիւն չի անիլ....» (16):
- Ժ. «Ներեցէ՛ք իմ անբախտիս, խորհորդս բանամ, սիրա- կան....» (16-7):
- ԺԱ. «Գնա՛, գնա՛, երկու լեզուէն սիրական....» (18):

ԺԲ. «Քո մասին, ո՛վ սիրական, ասածս արդարեւ ասեմ....» (19):

ԺԳ. «Ամեն միտ ընկնելով սիրականս իմ....» (20-1):

ԺԴ. **Ի հանդէպ «Աստմ ես՝ դիմացիր....» Ազրար Արամի խաղին** (21-2):

Ծնթ.՝ Հատորիկում կան էջատակային բառագիտական ծանոթագրութուններ:

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 507: Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 289: ՀԹԱԳԵ, հմր 1289: Ծտիկյան, գ. Բ, էջ 150: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 473:

Նրգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԶ, հմր 40:

Գրցցկ՝ Catalogue, (էջ 40): ЛИВЯБ, 1888, հմր 395:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 2350: Լազ. ճեմ.՝ գրն., 379:

237. ՇԻՐԻՆ

ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԳՔ պրն Յովհաննեսի Կարապետեան աշըբ Շիրին մականուանելոյ, Ի լոյս ընծայեաց Ոսկան Յովհաննիսեանց Երեւանեցի, Մոսկուա: տպ. Վօլբէմարայ Գօթիէ, 1856 (печать позв. СПб, сент. 26 дня, 1855г. цензор Н. Елагин), 51 էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Բ):

Բվնդ.՝¹ Ա. (5-6): Բ. (6-7): Գ. (7-8): Դ. (8-9): Ե. (9-11): Զ. (11): Է. (12-3): Ը. (13-4): Թ. (14-6): Ժ. (16-7): ԺԱ. (18-9): ԺԲ. (19-20): ԺԳ. (20-1): ԺԴ. (21-2): ԺԵ. (23): ԺԶ. (24-5): ԺԷ. (25-7): ԺԸ. (27-8): ԺԹ. (29): Ի. (30): ԻԱ. (31): ԻԲ. (32): ԻԳ. (33-5): ԻԵ. (36-7): ԻԶ. (37-8): ԻԷ. (38):

Ծանօթութիւնք [բառագիտական եւ երգերում հիշատակվող անձանց մասին] (41-51):

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 507: Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 289: ՀԹԱԳԵ, հմր 1289: Ծտիկյան, գ. Բ, էջ 160: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 474:

Նրգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԶ, հմր 39:

Գրցցկ՝ Catalogue (էջ 41): ЛИВЯБ, 1888, հմր 395:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լազ. ճեմ.՝ գրն. 378:

238. ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ ՍԵՐՈՎԲԷ

ԵՐԳՔ Սերովբէ վրժ-ի Պատկանեան, Ի լոյս ընծայեալ աշխատատիրութեամբ Աւետիքայ Խազեղեանց, Մոսկուա, տպագրատան ճեմարանի Տեարք Լազարեանց, 1857, 91, [1], 8⁰:

«Նոցին գերզանցութեանց պայազատ եւ վսեմափառ իշխանապետաց տ. Յովհաննու եւ տ. Խաչատրոյ Յովակիմեան Լազարեանց, ազգասէր բարերարաց»:

Բվնդ.՝ Աւետիք Խազեղեանց, **Վեհագնեայ տետրք, Ի 13/ե 1857, Ի Ա. Պետերբուրկ** (5):

[Ա. Խազեղեանց], Յառաջարան² (7-10):

Ա. **Նուագ ի ծնունդն Քրիստոսի** - «Անհամեմատ եւ անսամման եղանակաւ յղացելոյդ....»³ (13):

Բ. **Նուագ առ ամենեքանեայ Կոյսն** - «Ի բարձունս երկնից՝ յարեւելս ողղեալ....» (14-5):

Գ. **Նուագ առ սուրբ Խաչն** - «Սարեկայ ծառովն նշանեցաւ առ Իսահակաւ....» (16-7):

Դ. **Երգ Յարութեան Քրիստոսի** - «Յայգուն միաշարաթին....» (18-9):

Ե. **Երգ ի Յարութիւնն Քրիստոսի** - «Լալով Մարիամ յետս դարձեալ....» (20):

Զ. **Երգ յարութեան Քրիստոսի** - «Իտարերքն գան ի գերեզման....» (21):

Է. **Երգ յարութեան Քրիստոսի** - «Օր շարաթոս նսեմանայ....» (22-3):

Ը. «Ի լուսոյ միշտ ծագման եւ բոխմանն անճառ....» (24-6):

Թ. **Առ Աստուածածինն սուրբ Կոյս** - «Սրբոյն սրբոց հաճոյ կամաց....» (27):

Ժ. **Առ նոյն Տիրամայրն** - «Սեռ արքունեան՝ դուստր հարազատ....» (28-9):

ԺԱ. **Ի մանկունս Բեթղէմէմի** - «Արթունք գուարթունք....» (30-1):

ԺԲ. **Ի հնգեկի հարուածսն Տփխիսայ⁴** - «Սարսափելի բարկութիւն Տեսուն մինչ մեզ հասանէր....» (32-3):

ԺԳ. **Ի մահ Ջաւաթ խանի** - «Սրահար եղեր չար իշխան....» (37-8):

² Խազեղեանցը խմբագրել է երգերը, կարելի է ասել, քննական բնագրեր է կազմել՝ հեղինակային ձեռագրի չգոյութեան պայմաններում:

³ Ա-է երգերին կից ծանոթագրութիւնները բացահայտել են դրանց կատարման հանգամանքները:

⁴ Արտատպված է Գ. քհնյ. Պատկանյանի՝ 1795 թվի Աղա Մահմուդ խանի՝ Տփխիս կատարած արշավանքին վերաբերող, երգի առաջին տպագրութեանը («Կովկաս» լրագիր, 1847, հմր 26) կից ընդարձակ ծանոթագրութիւնը:

¹ Տե՛ս հմր 262 ննկարագրութիւնը:

ԺԳ. **Ի յաղթանակ Յիցիանովի** - «Ընդէ՞ր է քեզ կասկած կրել...» (39-43):

ԺԵ¹. «Սարսեցուցիչն զօրաց երկնից...» (44-5):

[ԺԶ]. «Պաշտելի տօնելի՛ գամ սուրբ Գրիգորի...»² (46-8):

ԺԷ. **Առ կայսրն ոռուսաց՝ Աղէքսանդր Ա.** - «Վերստաքեմք առ Աստուած զաղերս մեր եւ հառաչեմք...» (49-50):

ԺԸ. **Առ նոյն կայսրն՝ Աղէքսանդր Ա.** - «Պետութեամբ եւ ինքնակալ կայսերութեամբ...» (51-2):

ԺԹ. **Առ Եփրեմ կաթողիկոսն**³ - «Սահման անսահման՝ խորոց Հաստչին տնօրէնութեան...» (53-4):

Ի. **Առ սրբազան Արհիմ Յովհաննէս**⁴ - «Սիմէօնի սոն Աստուծոյ՝ քահանայի Բարձրելոյ...» (55-6):

ԻԱ. **Առ յիշեալ Արհիմ Յովհաննէս** - «Վերնոց ներքնոց արարածոց՝ միապետին շնորհի...» (57-8):

ԻԲ. **Առ սրբազան Արհիմ Ներսէս** - «Ի կանխագէտ տեսչութենէ Անեղ Էին սահմանի...» (59-61):

ԻԳ. **Առ սրբազան Արհիմ Սերոբէ** - «Սկիզբն անկիզբն՝ անհաս սկզբանց...» (62-3):

ԻԴ. **Առ Հայրապետն Գայիոս** - «Գայիոս հայրապետ...» (64-5):

ԻԵ. «Ստուգի արդէն քան Սողոմոնի...» (66-69):

ԻԶ. **Առ կայսրն ոռուսաց Նիկողայոս Ա.** - «Պատկեալ ի վերուստ վայելուչ թագաւոր...» (70-1):

ԻԸ. **Յազատութիւն Սիրոյ Էջմիածնի** - «Սիրոյ լուսոյն անկէզբնութեան...» (72-3):

ԻԸ. «Սիրով սուրբ հոգւոյն կասկանցեալ Նոր Նախիջեւանցիք...» (74-6):

Մարգար Խոջենց Զմիւռնիացի, «Արի՛, անձն իմ, մեկուսացիր...»⁵ (78-90):

Սերոբէ վրժայ.ի պատասխանի առ այն - «Ով մեծիմաստ, Է՞ր երկնչիս...» (79-91):

Ցանկ զժամանակաց եւ զտեղեաց երգոց մատենիս [1]:

Մտնգտ.՝ Զարպիանալյան, ՀՄ, էջ 176: Ծովկան, գ. Բ, էջ 200: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 560:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԵ, հմր 29:

Գրցցկ՝ Catalogue, էջ 41: ЛИБЯБ, 1888, հմր 404: Դավթլյան, (էջ 84): Եազընեան, 1923 (էջ 61): ԿՀԲԸԳ, 1910 (էջ 69):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն. 1676: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ.ի գրն. 830: ՄՄ: ԳԱԹ:

1857

239-240. ՍԷՅԵԱԴ

ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԳՔ պրն Պետրոսի Տ. - Յովսէփեան Մաղաթեանց շամախեցւոյ Սէյեաղ մականուանելոյ. Յօգուտ ազգի ի լոյս ընծայեաց Ոսկան Տ. - Գէորգեան Յովհաննիսեանց Երեւանցի, Մոսկուա, տպ. Վօլգեմարայ Գօթիէ

239. [Ա տպագր.], 1857 (печатъ позв. СПб, сент. 18 дня, 1856 г. цензор Н. Ахматов), 87 էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Ա)⁶:

Բվնր.՝ Ո. Գ. Յովհաննիսեանց], **Քրիստոսագօր հայկազն պ. Յարութիւն Յօհաննէան Ծիսիեանց, 28/Ա. 1857 ամի, ի Մոսկուա** (1-2):

Վասն Հայաստանի (3-4):

Վաղջոց ժամանակաց նկարագիր (5-7):

Գեաֆ - «Մէկս մէկու ստորեամբ՝ դիտ ազգական ենք...» (7):

Հրաւիրանք Հայաստանի, 29/Բ 1856 յէջմիածին (7-8):

«Ծամերդ մարդոյ համար խեղդուելոյ լար չէ՝ ի՞նչ է քաս...» (8-10):

Հայերէն Գեաֆ - «Թշնամին հազար՝ ես մէկ, նրանց ո՞նց դիմանամ...» եղ. որպէս տաճկ. է ասած «Սան Հանդա իղըն...» (10-1):

«Ես տապան նստեալ ի գագաթ սարին...», ըստ եղ. «Գիւղական աղջիկ եմ ես» տաղին (11):

Ի բերանոյ Հայաստանի - «Թէպէտ ես մեծ տան նշան եմ...», ըստ եղ. «Անի քաղաք նստեր կուլար...» տաղին (12):

Վասն շահաւետութեան իշխանաց, 4/Ե 1853 ի Զէյվայ (13):

¹ Աշխատասիրողի կարծիքով, ելնելով բանաստեղծութեան ծայրակայութից, այս եւ հաջորդ երգերի միջեւ եղել է մի երգ (էջատակ):

² Իրագեկվել է, որ երգը Դանիել - Դավիթյան կաթողիկոսական վիճաբանութեան ներքին արտացոլումն է (էջատակ):

³ Երգը նվիրված է Եփրեմ կաթողիկոսի ընտրութեանը (1809 թ.):

⁴ Հովհաննէս սրբազանը Աստրախանի թեմի վիճակավոր առաջնորդն է եղել (էջատակ):

⁵ Ըստ Ե. Նազարյանի, նշանավոր գիտնական Մարգար Խոջենց Զմյուռնիացին Ս.Պետրբուրգում 1807-ին Հակոբ Նալյանի «Առ անձն իւր» բանաստեղծութեան նմանութեամբ՝ «<...> յանգով, չափով, առանձին բառերի ու տողերի կրկնութեամբ յօրինում է մի նոր ընդարձակ՝ 30 քառատողերից բաղկացած երգ: Սերովբէ վարժապետ Պատկանյանը կարգալով այն յոյժ հաւանում է եւ տրամադրում է պատասխանել նրան <...> յուսահատական տրամադրութիւնների պատասխանում է լաւատեսութեամբ» (տե՛ս նրա «Առ անձն իւր...» - «Հասկ», 1994, էջ 79-86):

Այս եւ հաջորդ երգերը գեղեցիկ են հանգիպագիր էջերում:

⁶ Տետրակի Ա համարը վերաբերում է Սեյաղի երգերի Ա տպագրութեանը: Իրական՝ «Նոր Քնար Հայաստանի»-ի Դ տետրակն է:

Խօսակցութիւն մարմնոյ ընդ Հոգոյ՝ ի ժամ բաժանման յիրերաց, 6/Գ 1856, ի Ս. Էջմիածին (14–6):

Ի բերանոյ Հայաստանի - «Ես դալար ծառ մի տնկեալ ի Հայկայ...» (16–7):

Ի գովեստ վարուց Ղարսայ գաւառապետի՝ ղվարդի պօլ-կօվնիկ եւ ասպետ Լօռու Մելիքեանի, 10/ԺԲ 1855, ի Ղարս (17–8):

«Կամ գնում ես, կամ գալիս ես...» (19):

«Հալալ մօր կաթ ծրծած կինն ո՞նց կուլի մարդէն բիդա-մաղ...» (13–20):

Գեաֆ - «Աէր, քեզնից խօսալով՝ չանաս թուլացա...» (20–1):

Վասն գինոյ եւ արքեցութեան (21–2):

Գեաֆ - «Էդ կարմիր վարդ թռչող, ետդոթ պոօշող...» (22–3):

Հաղ հայերէն - «Ով որ չունի քեզ նման մին սիրական...», այն եղ., ինչպէս ասել են **«Տեսնենք վերջը ինչպէ՞ս կուլի, սիրական...»** (23–4):

Մոխամմազ - «Արի՛, նազելի, որ մեռեալ դիս քեզնով կենդան է...», 25/Ե 1854 յԱղէքսանդրապօլ (24–6):

Գեաֆ - «Աղջիկ, ակօշկիցն շատ մի՛ մտիկ տալ...» (26):

Վասն աշխարհի - «Ո՛վ թշուստ աշխարհ, վարուք ասկիկար, չարութեան յօծար...» (26–7):

Ասացեալ ի բերանոյ ծերացեալ եւ ի տան հօր մնացեալ աղջկան (28–9):

Վասն անմահութեան Աստուծոյ պատկերին, որ է ի հողե-դէն մարդն (29–31):

Բան նորաձեւ գովասանութեան (31–2):

Վասն անհատարմութեան (32–3):

Մոխամմազ գովաբանութեան սիրելոյ (33–4):

Խաղ հայերէն - «Ո՛վ աւագանի եղբարք, մի՞թէ, ձեր սիրտն քար է...» (34–6):

Կիրք երեսակայութեան (36–7):

Ծաննազ հայերէն - «Պատկերը միշտ տեսնողն բացուած գիլիստան ի՞նչ կանի...» (37–8):

Ծաննազի գեաֆն - «Ի՞նչ աշուղ կու լինի էշիսից օյաղն...» (38–9):

Հաղ հայերէն - «Իմ նազլու եար, քեզնից ամաշելով ջանքս դուրս եկաւ...» (39–40):

Վասն աշխարհի - «Երկու դուռն ունես, անիրաւ աշխարհ...» (40–1):

Մոխամմազ վասն սիրոյ ասացեալ (41–2):

Որպիսութիւն ագաֆ մարդոյ (42–3):

Մոխամմազ ի պատիւ սիրական որդոյ իմոյ (44–5):

Չհար փարա շահնազի գեաֆ հայերէն - «Ինչ մարդ որ սրտով կամենայ օգնական լինիլ ընկերին...» (45–6):

Ի պատիւ Բարադի Յովսէփեան Բեհրուդով իշխանի (46–7):

Վասն մեղաց մարդոյ (47–9):

Ի դիմաց Անի քաղաքին, ըստ եղ. «Գիւղական աղջիկ եմ ես...» Երգոյն (49–50):

Ի վերայ պէսպիսութեան աշխարհի եւ մարդկային բնութեան (50–1):

Վասն գովասանք սիրող մարդկանց (51–2):

Այլաբանութիւն (52–4):

«Աչաց տեսնալն հաստատ է, քան թէ ականջաց լսելն...» (54–5):

«Եհաս գարնան եղանակն, լեզուիդ նուագն բա՛ց արա...» (55–6):

«Պատմիր՝ տեսնեմ, դու ո՞ր տեղից ես...» (56–7):

«Ո՛վ անիրաւ մարդիկ, որ դուք խօլերից այդպէս էք դո-դում...» (57–8):

Ի հանդէպ ասացելոյն ի Հայ կաթօլիկ Աղէքսանդր վրդ.՝ Աղէքսանդրապօլցոյ «Բայց ինձ հաւատա՛, Ծիրին, բովան-դակ մէջ աշխարհին» (58–62):

Ի գովեստ գեղեցկութեան (62–3):

Վասն բախտի (63–4):

Ի վերայ մահուան միակ որդոյ իմոյ (64–5):

«Երազ ես՝ թէ կարծիք, ո՛վ խառն խորհուրդ. կամ թէ կա-խարդ ես...» (65–6):

Խնդրէ երգիչն զթառն խօսակից լինիլ ընդ սիրելիս իր, յԱղէքսանդրապօլ քաղաքի բնակեալս (66–7):

Վասն աշխարհի - «Ականջ դի՛ր խօսքերիս, անիրաւ աշ-խարհ...» (67–8):

«Ո՛վ իմ բիւբիւլ քաղցրաբան, ե՛կ, որ քոյ տեսող եմ կա-րօտ...» (68–9):

Գեաֆ յիշեալ մոխամմազին - «Բիւբիւլ, ինչո՞ւ սիրար վար-դի պէս եարին...» (69–70):

«Նագելի, էդ մագերթդ լուսոյ շափաղ չէ՛, ի՞նչ է բաս...» (70–1):

«Ասի՛ր՝ տեսնեմ, դու որ այգոյ Տատրակն ես...» (71–2):

Գովեստ ի պատիւ Աստուծամօր, 20/Բ 1856 ի Ս. Էջմիա-ծին (72–4):

«Մէկ մարդ չկայ, որ պատմէ ինձ՝ թէ մարդոյ կեանք ի՞նչ բան է...» (74–5):

«Հոգիս բերանս էհաս օտար աշխարհում...», ըստ եղ. **«Ի սէր քոյ, նազելի, մտօք երեքեալ...» տաղին (75–6):**

«Ո՛վ իմ նազլու եարս, մի՛ մոռանար գիս...» (77):

Հայերէն թաջնիս - «Ի՞նչ լաւ սրինեստ է սիրոյ արնեստն...», 10/Գ 1856, ի գիւղն Սարգարաբաղ (78):

Վասն պատուիրանազանցութեան Ադամայ եւ Եւայի (79–80):

Պատասխանի ԺԱ-որդոյ երգոյն հանգուցեալ Ազբար Ադամայ - «Ազբար Ադամ, մի՛ դարովիլ կաղ էձն...» (80–2):

Դիւանի հայերէն - «Ողորմած Տէ՛ր, Դու ինձ յիմար մարդոյ ասպատան չանես...» (82):

Դիւանի հայերէն - «Ո՛վ թառամեալ սիրտ, փութա՛՛ աչքերիս անձրեւին նայի՛ր....», 1/ե 1856, ի Ս. Էջմիածին (82-3):

Ծնորհատորութիւն գալստեան բարեպաշտութիւնի ամուսնոյ Բարսղի Յովսէփեան Բեհրոդեանց իշխանի յԱղէքսանդրապօլ յամի 1854՝ զկնի յաղթութեան Քորակ Դարայի, որ ի 24/է յիշեալ ամի, ի դիմաց հասարակութեան գաւառին ժիրակայ (83-4):

Յամի 1856, 24/ե, յամարանոցի անդ Ղալաչուա, որ ի գաւառին Սարդարաբադու, ասացեալ ի գովեստ բարեպաշտութիւնի Ոսկոյ Յովսէփեան, Հանգոյն «Բացուի՛ր, բացուի՛ր, իմ սիրուն վարդ աննման....» տաղին (84-5):

«Սիրտ ի՛մ, ընդէ՛ր կամիս զիս մեռուցանել....», ի Հանգոյն «Նաշխուն կաքաւ....» երգոյն (85):

Մոխամմազ - «Ո՛վ որ ունի ինձ նման պատրաստ պատասխան՝ դուրս գայ, դուրս....» (86-7):

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 507: Նկարագրել է «Նոր Քնար Հայաստանի» մատենաշարի Ա-Զ տետրակները (իրական՝ է տետրակ): Ծփոթությունը ծագել է նրանից, որ Դ տետրակը (իրական՝ Զ տետրակ), որը Սեյադի երգերի 1857-ի տպագրությունն է, համարել է 1859-ի տպագրություն: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1714: Մադաթեան ազգանվան տակ նկարագրել է (ոչ ըստ տեսածի, այլ հավանաբար հիմք ընդունելով ներքոհիշյալ պարբերականը) այս հրատարակությունը եւ էջ 1715-ում մեջբերում է կատարել «ԱՎ» ամսագրի (1858 թ., էջ 200) գրախոսականից: Այնուհետեւ (հտ. Բ, էջ 289) նկարագրել է «Նոր Քնար Հայաստանի» մատենաշարի Ա-Զ տետրակները (իրական՝ է տետրակ): Դ տետրակը համարել է Սեյադի երգերի 1859-ի տպագրություն եւ հղում է կատարել Պ. Մադաթեանին: ՀԹԱԵԳ, հմր 1290, 1561: Ծտիկյան, գ. Բ, էջ 150: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 541:

Գրիսկն՝ «ԱՎ» 1858, էջ 220 (ըստ Ղազիկյան հտ. Ա, էջ 1715): Սայաթնովեանց Յովհ., «Նամակ «Մեղու Հայաստանի» խմբագրին», «ՄՀ»-ի 1858, հմր 15՝ 12/Գ, էջ 118 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 97):

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԶ, հմր 41:

Գրցցկ՝ Catalogue (էջ 41): ՆՀԴՀ, հմր 461: ТПГБ (էջ 485):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լագ. ճեմ.-ի գրք., 380, Սերեբ. 618: ԳԱԹ:

1859

240. [Բ տպագր.], 1859 (печать позв. СПб, сент. 14 дня, 1857г. цензор В. Бекетов), 156 էջ, 8⁰ (Նոր Քնար Հայաստանի, տետրակ Բ¹):

Նվիրվում է Սիմեոնի Գրիգոր Սուլթանշահյանցին:

Բվնդ.՝ Համառօտ տեղեկություն զհեղինակ տետրակիս (5-10):

«Աշխարհն է քեզ օրինակ, դու ես վարուի՛ր նոյն գունակ....», ըստ եղ. «Յերկու ձեռին երկու մոմ» ասացելոյ ի գիտնական Յարութիւն վրդ. Ալամդարեանց, 3/Թ 1857, ի Վայոց ձորն Հայոց (11):

Առ Երասխ գետն Հայաստանի, Հանգոյն «Աղլամա» երգոյն, 6/Զ 1857, ի Վայոց ձորն Հայոց (12-3):

Ի դիմաց այնոցիկ, որք գառամեալ գողով առնուն ի կնութիւն ինքեանց զնորահաս աղջկունս (14):

Վասն այնոցիկ, որք ակնոց դնելով եւ ֆրանցուզերէն խօսելով՝ զինքեանս գիտուն համարեն (15-6):

Ով որ բացատրէ, նա լաւ տղայ է, 1/ե 1857 (16):

Վասն ունայնութեան ամենայն բանի, 25/Գ 1857 ի Վայոց ձորն Հայոց (17):

Վասն սնտոյ հակամիտութեան մարդոյ առ ժողովումն դրամոց (18-9):

Վասն հրաշից Արգեագու սորք Խաչին, 1853 (19-20):

Բնական օրէնք կամ ճշմարտամեան պտուղ երեւակայութեան, 25/ե 1857 ի Վայոց ձորն Հայոց (20-3):

Ի վերայ այնոցիկ, որք ոչ ճանաչեն զբարեկամս եւ զթշնամիս իրեանց, 1/Զ 1857 ի Վայոց ձորն Հայոց (23-4):

Վասն «Շղթթօր-արիւն» կոչեցեալ ծաղկան, որ ի Հայաստան եւեթ քուսանի, զոր եւ տաճիկ կոչեն «Ղարդաշ դանի», 1/Զ 1857 ի Վայոց ձորն Հայոց (25-6):

Վասն մեղաց աղտեղութեան, 7/Թ 1857 ի Վայոց ձորն Հայոց (26-7):

Ի վերայ տիկիսեցի երիտասարդաց ոմանց (27-8):

Խօսակցութիւն քարտաշ մարդոյ ընդ քարի միոյ զկարճակեցութենէ մարդկան (29-32):

Երգ - «Դիկի ստո սսօղ. մարդ խաբօղ, աղքատ զրկող եւն, փող ուտող....» (33-5):

Վասն փոփոխութեան առարկայից սնտոյ կենցաղոյս (35-6):

Երգ - «Պատկերդ թէ արեգակ է, նորս շաֆաղն բաս ո՛ր է....» (36-7):

Երգ - «Ո՞նց գովեմ, որ հագ անէք, Տիկիստ հրեշտա՛կ աղջկերք....» (37-8):

Խօսակցութիւն Սէյեսդի (որտղոյի) ընդ սէյդի (որտոյն) (39-40):

¹ Տետրակի Բ Համարը վերաբերում է Սեյադի երգերի Բ տպագրութեանը: Իրական՝ «Նոր Քնար Հայաստանի» Զ տետրակն է:

Դուրեկիթ - «Աշխարհքն ինձ եար բունեց՝ միս եարերիս պա-
ղացրոց...», ըստ եղ. «Աման սիայ...» իշխան Չառչառաղ-
զէի երգոյն (40-1):

Հաղ - «Միշտ ընկերով եմ քեզ ման գալիս տեսել...» (41):

Հակիկի - «Մին աննման գեղեցիկ եար սրտով սիրել եմ,
փառք Տերին...» (42):

Գեաֆ հայերեն - «Ասամ՝ քեզ մատաղ, Բարբարե...»
(43-4):

Ինչո՞ւ դու քաղցր ես, ես՝ դառն (44-5):

Օվշարի եւ թէջնիս - «Ինչո՞ւ համար քոսացել ես, չա՛ր
աչքեր...» (45-6):

Վասն քաղաքավարութեան (46):

Նմանութիւնք (46-7):

Խրատ - «Լուսնից պիտի մեք սովորեմք, եա՛ր, սիրելոյ եղա-
նակն...» (47-8):

Գեարաքլի - «Անշնորհք, քեզ ի՞նչ եմ արել...» (48-9):

Հանելուկ - «Ապրիլն որչափ որ լաւ ամիս է...» (49):

Բամբասանք (49-50):

Ծահաւետ խրատ (50-2):

Հանելուկ - «Պատմեմ ձեզ մին աննման բան...» (52):

Խրատ - «Ով որ ասի՝ աշխարհիս մէջ չի մնացել ամօթ՝
սո...» (53-4):

Խրախոսանք - «Տե՛ս՝ որչափ քաղցր է կենաց ճանա-
պարհն...» (54-5):

Վասն յանիրաւի ուտողաց (55-6):

Ինչ լինելն բախտի եւ շինախտի (57-9):

Վասն գինոյ մարմնաւոր եւ հոգեւոր նկատմամբ (59-63):

Ի վերայ ազառ մարդոյ (63-4):

Երկտող ոտանաւոր - «Ո՞նց չի գովեմ ես հազար ութ հարիւր
յիսուն ու մէկ թիւն...» (64-5):

Յորդորակ - «Ո՞վ չար, մինչի ե՞րբ պիտի չար մնաս...» (65):

Դժգոհութիւն սոխակի վասն անհաստատութեան (65-6):

«Աշխարհքիս մէջ տեսնում եմ՝ երբէք հաստատ բան
չկայ...» (66-8):

Գովասանք միրքի (68-70):

Խօսակցութիւն մարդոյ ընդ մանուշակի (70-2):

**Առ մեծարոյ բժիշկն Տ. Գէորգ Թէոդորոսեան Հակվերդեանց
տփխիսեցի** (72-4):

Ի վերայ արիւնարբոս աչաց երկրորդ սեռի մարդկան (74-6):

Յանդիմանութիւն - «Ես միամիտ կանգնած տեղս՝ դու ինձ
սիրահար արեցիր...» (76-7):

Խրատ - «Երեսդ քեզ նայողի առջեւիցը մի՛ փախցնիր...»
(77):

Վասն ժամանակի (77-8):

«Մէկ օր տեսայ՝ սրտիս կէսն կորել ա, չկայ ինձանում...»,
Հանգոյն «Աման սիայ...» վրաց. երգոյն (77-8):

Վասն ունայնութեան աշխարհի եւ սիրոյ ազգականաց
(79-80):

Մարդոյ արարողութեան վերայ (80-1):

**Առ հարազատ եւ հայրենասէր յօրինողն «Հրաւիրակ Արա-
րատեան»¹ գրքոյն** (82-3):

Վասն սննտի հարստութեան կանանց (84-5):

«Մի՞թէ, Սէլեադ, չես խրատուել, մարդին էլի հաւատում
ես...», Իշխան Չառչառաղզէի ասած «Աման սիայ...» երգի
եղ. (85-6):

Խաղ - «Ո՞վ պատուական տակառապետ, գինիդ ինձի հար-
բացրաւ...» (86):

Վասն պահոց (86-7):

Վասն կենաց մարդկան (87-8):

«Մին գերեզմանի մօտով անց ի կենում, սիրտս ուզեց...»
(88):

Վասն շամախեցի կանանց (89):

**Առ պատուելի Գրիգոր վրժ. Փեշտըմալջեան, որ է շարադ-
րող «Լուսաշաիղ» գրքոյն** (90-1):

Գեաֆ հայ. - «Էս իմ խեղճ սրտիս հալը եարս գիտում է,
գիտում եմ...» (91):

Ի վերայ պէսպիսութեան մարդկային բնութեան (91-4):

Երգ - «Ծատ քո ձեռքից մարդկան մէջ արտասուելով՝ սիրտս
ճաքեց...» (94-5):

Ի վերայ նամարդ անձանց (95-6):

**Յանկարծախօս բան՝ ասացեալ յաւոր գիտի դամբարանաց
մեծափառ իշխանացն տոհմին Օրալէեանց**² (97-8):

Հաղ, որ տանկ. մուստազատ կոչի - «Ինչ կուլի, հեռանաս
ինձանից, անպիտան թամամ...» (98-9):

Առ ամենակալն Աստուած, ըստ եղ. «Այգանայ ահա...»
երգոյն Յարուսթիւն վրդ. Ալամդարեանց, 7/Ա 1858, ի Վա-
յոց ձորն Հայոց (99):

**Վասն Ադամայ եւ հայոց ազգի, ըստ եղ. «Յաշ միգու-
յեամ...»** դազալին Հաֆիզի, 6/Բ 1858 (99-100):

Ի դիմաց իւրաքանչիւր հայկազնոյ - «Ես ինքս հայկազն գո-
լով՝ գլուխ եմ ազնիւ բնութեան...», 3/Զ 1858 (100):

Ի դիմաց Հայաստանի - «Գահրս փղոսկրեայ էր, ադա-
մանդիս զարդարած...», 6/Գ 1858 (101-3):

Ի դիմաց իւրաքանչիւր հայկազնոյ - «Մեր ամպն այնքան
թանձր է, որ ամէն հողմ վանել չէ կարող...», 6/Ե 1858
(103-4):

Վիճակ իմաստասիրի, 6/Ա 1858, ի Վայոց ձորն Հայոց
(104-5):

Ի մասն Հայկազուն իշխանաց, 6/Է 1858 (106-7):

Առ Հայաստան - «Եղո՞ւկ Հայաստան, ասա՛՛ մէկ տեսնեմ,
ի՞նչ է պատճառն...», 6/Ը 1858 ի Վայոց ձորն Հայոց
(107-8):

¹ «Հրաւիրակ Արարատեան»-ը պատկանում է Խրիմյան Հայրիկի
գրչին:

² Ըստ էջատակային ծանոթագրութեան, այս մասին «Լիակատար
տեղեկութիւն» հրատարակվելու է «Ճոռաքաղ» ամսագրի մեջ:

Խորհրդաւտ Արարատեան, 1/Ը 1858, ի Վայոց ձորն Հայոց (108–9):

Երգ - «Վրացոց շէնի ճիրիմէն լերկնից հրեշտակ վայր կո բերէ....» (109–10):

Առ ծրացան «Մեղուն Հայաստանի»¹, 10/Ա 1858 (111–2):

Ներգործութիւն երեսակայութեան, 25/Ա 1858 (112–20):

Տեսիլ - «Անցեալ գիշերն երագում....», ի Վայոց ձորն Հայոց (120–2):

Մօրութ (123):

Երգ սիրոյ - «Դու ես մարդկային ազգի ցանկութեան վերի ծայրն....» (124):

Երգ - «Աչքս յանկարծ դեմքիդ ընկաւ, ոչս վերացաւ, նազլու ջան....», 10/Գ 1858 ի Վայոց ձորն Հայոց (124–5):

Գեաֆ - «Անդամը սպիտակ է, աչքերդ սեւ-սեւ....» (125–6):

Երգ - «Քեզ հասկանալ չի լիլ, ինչպիսի բան ես դու....» (126–7):

Գեաֆ - «Ողորմի՛ր, ո՛վ Տէր իմ, էս բիհկ բալիս....» (127):

Ակիստանք - «Ո՛վ գիտէ, ի՞նչ է պատճառն Հայաստանի փոփոխութեան....» (128):

Ակիստանք - «Ո՛րն նազելի, անբաղդութեամբ անկար դու մասն անբանի....» (128–9):

Վիճակ (129–30):

«Ա՛խ, ի՞նչ էլաւ էն օրն, որ լիքն էր Վայոց ձորը....», Հանդիսն «Բէլլեայ քեամարչին օղլանն» տաճկ. հադիս (130–1):

Արկազեան սուրբ Խաչ, որ է ի Վայոց ձորն Հայոց (131–2):

Վարք աշխարհի, 7/Է 1853, յերեւան (132–4):

Գեաֆ - «Քոյ հոգւոյդ մեռնեմ, Բարբարէ....» (134):

Ժլատ (135–6):

Աշըգ Ծիրին, 6/Ժ 1853 (136–7):

Հայաստան - «Ինչ որդի, որ իւր հօր քաշած վատ օրերը լաց կուլի....» (137–8):

Վաղանցութիւն գեղեցկութեան (138–9):

Տրտունջ - «Չէիր իսկ նաւաւար, այլ անբան տաւար....» (139–41):

Լեւոն արքայ (141–2):

Առ ազգասէր եղբարս Տ. Գէորգ եւ Տ. Յովհաննէս Թէոդորոսեանք Հակվերտեանց տիխիսեցիս, 1/Ա 1859 (142):

Հանելուկ - «Պատմութեան ստարկայից մէկն մէն տառն է, միսն՝ նուն....» (143):

Առ չարալեզոս (143):

Երգ - «Չի գիտեմ, թէ սեւ հանդերձն ընդէ՞ր է խարստ աշխարհին....», 3/Ը 1858 ի Վայոց ձորն Հայոց (144–5):

Առակ - «Գիտեցին ունէր մին հեզ աւանակ....» (145–6):

Ողջոյն հրաժարական - «Որք լերինք Վայոց ձորոյ....» 5/Ը 1858, ի Վայոց ձորն Հայոց (146–7):

Փառաւոր անուանք ազգասէր տեարց, որք թէ՛ բանիւ եւ թէ՛ արդեամբ խրախուսեցին զմեզ յայս գործ ազգօգոստ² (148–56):

Մտնգոս.՝ Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 507: Նկարագրել է «Նոր Քնար Հայաստանի» մատենաշարի Ա-Ջ տետրակները (իրական՝ է տետրակ): Ծփոթությունը ծագել է նրանից, որ Դ տետրակը (իրական՝ Զ տետրակ), որը Սեւադի երգերի 1857-ի տպագրությունն է, համարել է 1859-ի տպագրություն: Ղազիկյան, հտ. Ա, էջ 1715: Մադաթյան ազգանվան տակ մեջքերում է կատարել «Մոաբաղ» ամսագրից (1859, էջ 187), որն ակնհայտորեն վերաբերում է Սեւադի երգերի 1859-ի տպագրությանը: Այնուհետև (հտ. Բ, էջ 289) նկարագրել է «Նոր Քնար Հայաստանի» մատենաշարի Ա-Ջ տետրակները (իրական՝ է տետրակ): Դ տետրակը համարել է Սեւադի երգերի 1859-ի տպագրություն եւ հղում է կատարել Պ. Մադաթյանցին: ՀԹԱԳԵ, հմր հմր 1890, 1561: Ծոխկյան, գ. Բ, էջ 151: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 735:

Ներգրք. մտնգոս.՝ ՔՀ, էջ ԺԷ, հմր 42:

Գրիսակն՝ Մսերեանց Մ., «Հայկազեան տարեգիր», «Մոաբ», 1859, տետրակ Դ, էջ 187–8, տետրակ Ե, էջ 182–90 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 96): Գրախոսականից մեջքերում տե՛ս Ղազիկյան, հտ. Ա, սլ 1715:

Գրցցկ՝ Catalogue (61): ЛИВЯБ, 1888, հմր 395: Прил. I, 1896, հմր 3024: ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 59): ՆՀԴՀ, հմր 620:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն., 2349: ԳԱԹ:

1864

241. Ն. Գ. Վ.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՔՆԱՐ. Սիրահարական երգեր, Ն. Գ. Վ., [Տեսար 1], Կ. Պոլիս, 1864, 26, [1] էջ, 8⁰:

«Նուիրէ հայ երիտասարդութեան»:

Բվնդ.՝ **Սեւայի** - «Ծատունց ի վեր չնաշխարհիկ սիրոյս տեսնեմ զըրկուցալ....» (3–4):

¹ Երգը նվիրված է «Մեղուն Հայաստանի» քաղաքական, բանասիրական եւ առեւտրական լրագրի (1858–86 թթ. Թիֆլիս) առաջին համարի լույս ընծայմանը:

² Էջ 148-ում հիշատակված է Հովհաննես Այվազովսկու անունը՝ «աստիճանաւոր եւ երեւելի նկարիչ ի Թէոդորոսի» նշումով:

Ղազել - «Աղջիկ որչափ գեղեցիկ էս, այնչափ ալ անազո-
րոյն....» (4-5):

Գօշմա - «Խելքքս գլխէս առիր լորջ նայուածքով մը....» (5-6):

Տիվանի - «Քեզ տեսնողին քով չի ձգեր....» (6-7):

Գալէնտեր - «Անգութ մըն է իմ սէրըս խեղճ վիճակիս փոյթ
շունի....» (7-8):

Գալէնտերի րուպայի - «Այսօր աղւոր աղջիկ մը տեսայ սի-
րուն աչքերով....» (8-9):

Թէճնիս - «Անգութ բաղդը սէրս ինէ տարածեց....» (9):

Ռոյք ի գիշեր խաւար (9-11):

Ծարթի - «Ծանցո սիրուն կամքըդ ինձի....», եղ.՝ «Ագա-
պինտէ աիւշտիւ....» (11):

Ծարթի - «Կը սիրեմ զքեզ աղւոր....», եղ.՝ «Չեշմիմ ահու....»
(12):

Ծարթի - «Աղւոր մըն էս սիրուն աչքով....», եղ.՝ «Եզմէ իլէ»
(12-3):

Մանի - «Աէր ինձի / Չայնդ լսեմ կը դողամ ինչեր չըրիր....»
(13-4):

Թէճնիս - «Նեստերէն / Յօնքերդ ու քիթերդ սրտիս մէկ մէկ....»
(14):

Սէմայի միսէտտէս - «Կօգտէ սիրուն սիրոյդ ցաւօք աչքէս
թափած արտումնքներըս....» (15-6):

Ղազէս միսէտտէս - «Քեզ տեսնալէս ի վեր սիրուն, ինչ
ընելս չը գիտեմ....» (16-7):

Գօշմա - «Գարունն եկաւ այգի պարտէզ ծաղկեցաւ....» (17-8):

Տիվանի - «Աշխարհք ամեն ուրախ գուարթ, իմ սիրտըս
տրտում տխուր....» (18-9):

Գալէնտեր - «Աւա՛ղ, կեանքըս երջանիկ թշուառութեան փո-
խեցաւ....» (19-20):

Թէճնիս - «Գիշեր ցորէկ հասնալս շունիմ ցաւերէս....» (20-1):

Անձն իմ (21):

Ծարթի - «Սիրուն սեւուկ աչքերդդ....», եղ.՝ «Գալէնիս արա»
(22-3):

Ծարթի - «Ո՞վ է տեսեր սիրոմոյս չափ գեղանի....», եղ.՝
«Նազիրքն կէլմէմիշ» (24):

Ծարթի - «Իմին երկու աչքիս լոյսը ո՞ր էս գացեր, չեմ տես-
նար....», եղ.՝ «Եէշիլ եափրագ....» (24-5):

Մանի - «Յուցերէս, / Աղւոր գիտես ցաւն ինչ է խեղճ օրեր
ան....» (25-6):

Թէճնիս - «Հոսեցաւ, / Ծեղքէ կործքս որ տեսնաս հոս քու
սէրդդ....» (26):

Ռոյերձ [1]:

Ծնթ.՝ Ինչպէս նշված է (տե՛ս ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1326), տեսարակն
անվանաթերթ չունի, նկարագրված է ըստ թղթակազմի եւ սկզբնա-
էջի սովյալների:

Մտնգտ.՝ Զարպիսանալեան, ՀՄ, էջ 65: Ծտիկյան, գ. Գ, էջ
472-3: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1326:

Գրցցկ.՝ Դավթեան (էջ 80): Պալենց, 1910 (էջ 30):

Պրորկն.՝ «Ժամ.» (հանդէս) 1864, հմր 44՝ 29/Ը, էջ 144:

Օրնկ.՝ ՀԱԳ, Ե. Թ.՝ի գրի., 149:

1871

242. ՄԱԴԱԹԵԱՆՑ ՎԱՍԱԿ

Փնջիկ. Երկասիրութիւնք ազգային երգչի Վասակայ
Համբարձումեան Մաղաթեանց Երեւանեցոյ, ՍՊԲ,
тип. Имп. Академии Наук, 1871 (дозв. ценз. СПб, 29го
июля 1870 г.), V, 65 էջ, 1 թերթ դիմանկ, 8⁰:

«Նորին պայծառափայլութեան հետեւորդի նորին կայսե-
րական մեծութեան կոմսի Իլարիոնի Յովհաննիսեան Վա-
րանցովի - Դաշկով նուիրէ հեղինակն»:

Բվնդ.՝ Յանկ (III-IV):

«Որք եմ էս եւ աշխարհումս....» (1):

Կապոյտ աչքեր (1-2):

Սիրելի էի (2-3):

«Ես քեզանով զրկուած եմ....» (3-4):

«Աւա՛ղ, անդ սրտիս պէս դատարկ է....» (4-6):

«Բանտարկեալ....» (7):

Ազատիչ (8):

Զրոյց ընկերոջս (8-9):

«Թո՛ի՛ր, թո՛ի՛ր, իմ գեղեցիկ....» (9-10):

Գերեզմանանոց (10):

Գարուն - «Ահա գարունն եկաւ....» (10-1):

Երգ - «Նորա պատկերն չէ արեգակ, տեսած երազն քոյ ստտ
է....» (11-2):

Տեսարան (12-5):

Յանկարծախօս բան (16-7):

Ասում են՝ թէ (17-8):

«Աշխարհն հիմա փոխարկվել է....» (18):

Ժամանակ - «Ինչո՞ւ պատկերդ ձերացած են քաշում....» (19):

«Երանի նորան, ով դարդ չունի....» (19-20):

Հրաւերք (20-1):

Արքեցութիւն (21):

Գիւլլուզար եւ Մարջան (22-3):

Գանգատ - «Ինձ ասում են՝ առաջուան դէմքըս չունիմ ամե-
նեին....» (23-4):

Օտար ճանապարհորդ (24-5):

Խրատ - «Աղօթիր, երբ քո բանըդ աջողակ է...» (25-7):
 «Խաղացինք մենք խեղճ բախտի հետ...» (27):
Յետ մահուան Շ...ի (27-8):
Անցեալ օրեր (28-9):
 «Մի՛ սսեր, թէ ջանելութիւնս...» (29-30):
Կորուսեալ ճնճողուկ (30):
 «Հոգիս տկար է, տկար...» (30-1):
Երազ - «Երազիս ես քեզի լայի...» (31-3):
Երգչին (33-4):
Որբ (34-5):
Ի նուէր Օ...ն (35):
Զէ՛ երկնային նա (36):
Պատասխանի հարցմանն - «Ո՞րոյ է լոյսն, յո՞րմէ բորէ հոտն...» (36-7):
Անցք կենաց (37-8):
«Պատերազմի անուցիցն» (38):
Օտար կեանք (38-9):
Երգ հայրենի - «Իզոտր չենք մենք մարդ անուանել...» (39-41):
Քէլֆ (41):
Տարակուսել (41-3):
Ստուեր (43):
 «Իմ տողերս միշտ վկայ են...» (44):
 «Ուրախ ժամեր, ջանիլ օրեր...» (44):
Մոխամմազ ի սրտիւ արժանընտիր երգիչն Սէլեադ (44-5):
Ծերք (45):
 «Ինչպէ՞ս չասեմ ճշմարիտն...» (46):
 «Աստուած վկայ է, մօրըս կասեմ...» (46-7):
Առ հայրենիք (47-8):
Վանեցի հայ (48):
 «Ինձի համար միշտ ասում են...» (48-9):
 «Իմ սիրտըս արիւնով լցում է...» (49-50):
Զանգի (50-1):
 «Ասորում ես տուած յուսովդ...» (51-2):
 «Բարձրացրո քոյ գլուխդ...» (52):
Կամորջ Աղեքսանդրապօլու (53):
 «Երբ գիշերուայ քաղցր քունը...» (54):
Դիւանի - «Մնաս բարեաւ, ես գնում եմ, ո՞վ գիտէ՝ դատնամ թէ ոչ...» (54-5):
 «Լա քննիր դու իմ հարցմունքս...» (55):
 «Թուշըդ դէպ երեսիս թեքիր...» (55-6):
Առ Պ. Ան. Ան. (56-7):
 «Երբ ես բարձիս վերայ սարկած...» (57-8):
Մոխամմազ - «Ինչքան կուգես խորովիր, ամէն մարդ իր խէլին է ուզում...» (58-9):
 «Լուռ կէս գիշեր ամառնային...» (59):
«Իշխան եւ աղքատ աղջիկ» (59-61):

Գիշերային միտք (61):
Ո՞րք են (61-2):
Այլալուսինն աշխարհի (62-3):
 «Այ տղայ Օհան, անցեալ օրուայ զրոհազրոքը ի՞նչ խարսք էր ձեր տանը...» (64):
Վերջին խօսք (65):
 Ծակատանկար՝
 Վ. Մադաթյանցի դիմանկարը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2216:

Գրցցկ՝ Դավթեան (էջ 81): ԹԿԳ, 1895 (էջ 19): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 52):

1878

243. ՇԻՐԱԿՈՒՆԻ ԹԷՆԴՈՐՈՍ

ԵՐԳ վասն պաշարման Կարոնց բերդին եւ անակնուելի յաղթութեան Ռուսաց ի վերայ լերին որ կոչի Ալաւայ անդ ի Շիրակ մերձ յԱնի 1877 ամի ի յ3-ն /Ժ ի 6/ԺԱ, սպարապետութեամբ Հայկազն քաջ դեներալի Լօրիս Մելիքովի, Յօրինեց Թ. վ. Շ., Գանձակ, տպ. Փեղրովի եւ Թառումեանի, 1878 ամի 15/է, 10 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Երգ** - «Երկինք ցնծան՝ արիին ի չու նազ ի նազ...» (3-8):

Երգ ի յանցանելն ոռոտաց կայսերական զօրաց ի սահման Թիւրքիայ յանկոյս Ախտրեան գետոյ ի 12/ի ամսոյ ներկայ 1877 ամի (9-10):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3280:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1879

244. ԲԱԲԱՅԵԱՆ ԱՐԲԱՀԱՄ

Ա. անվնթ.՝ **ԶԱՐԿԵԱՐԻ ՔՆԱՐԸ.** Բանաստեղծու-թյուններ, Հրատ. Ավազ Գրիգորեանց, Աշխատ. Թ. Բազու, տպ. Հայոց Մարգասիր. ընկ., 1879, 108, [23] էջ, 8⁰:

Բ. անվնթ.՝ **ЛИРА ЗАРГАРА:** Поэзия /Изд. Авака Григорьева.- Баку, тип. Армянского Человксколюбового Общ-ва. [дозв. ценз. Тифлис, 3 апреля 1879 г.]

Բվնդ.¹ Աւագ Գրիգորեանց, *Յառաջաբանի տեղ*, 1879, 6/Ա, Բագու [1]:

Աւագ Գրիգորեանց, Զարկեարի կենսագրութիւնը (Ա-Է):

Ա. (1-2): Զ. (2-3): Է. (4-5): Բ. (6-9): Գ. (10-11): Ը. (11-2): Թ. (12-3): Ժ. (14): ԺԱ. (14-5): Դ. (15-6): ԺԲ. (17-9): ԺԳ. (19-20): ԺԴ. (20-1): ԺԵ. (21): ԺԶ. (22-3): ԺԷ. (23-5): Ե. (25-30): ԺԸ. (30): ԺԹ. (31-2): Ի. (33-4): ԻԱ. (34-7): ԻԲ. (38-9): ԻԳ. (39): ԻԴ. (40): ԻԵ. (40-1): ԻԷ. (41-2): Լ. (42-4): ԻԸ. (44-5): ԻԹ. (45-6): ԼԱ. (46-8): ԼԲ. (48-9): ԼԳ. (49): ԼԵ. (50): ԼԴ. (51-2): ԼԶ. (52-3): ԼԷ. (54-5): ԼԹ. (55): Խ. (55-9): ԼԸ. (59-60): ԽԲ. (60-1): ԽԳ. (61-2): ԽԴ. (62-4): ԽԵ. (64-5): ԽԶ. (65-6): ԽԷ. (66-7): ԽԸ. (67-9): ԽԹ. (69-71): Ծ. (71-2): ԾԱ. (72-3): ԾԲ. (73-5):

Պարսկաստանցի Դ-ախթ - Խանի կենակցի գալստեան շնորհատրեւն (75-6):

ԾԳ. (77): ԾԴ. (78): ԾԵ. (79-80): ԿԱ. (80-1): ԾԶ. (81-2): ԾԷ. (82-3): ԾԸ. (83): ԾԹ. (84-5): Կ. (85-7): ԿԲ. (88-9): ԿԳ. (89-90): ԿԴ. (90-1): ԿԶ. (91-2): ԿԷ. (92-4):

«Աէրդ ինձ տանջում է միշտ, էլ չի թողել կեանք, սիրական...» (94-5):

ԿԵ. (95-7): ԿԹ. (97): ԿԸ. (98-9): Է. (100-3):

Յաւելուածք.²

1. [Մայիֆ], «Բանաստեղծներ շատ կայ՝ խօսքն գին ունի...» (104-5):

2. Մ. Բժշկեանց, *Արձագանք Զարկեարի* (105-6):

3. Միսկին, *Նուէր հանգուցեալ Զարկեարին, որ է Աքրահամ Մարտիրոսեան, շամախեցի* (107-8):

Ավագ Գրիգորեանց, Ծնորհակալութիւն [գրքի բաժանորդագրութիւնը կազմակերպողներին] (Ա):

«*Զարկեարի քնարի՞ք բաժանորդների աթոթայական ցուցակը* (Բ-ԺԱ):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 291 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի, այլ ըստ հատորիկի 2-րդ հրատարակության՝ վերջինիս համաձայն է գրառված հրատարակչին վերաբերող տվյալը՝ «ժողովեց-հրատարակեց Գրիգոր քննչ. Գրիգորեանց», որը հրատարակչի՝ Ավագ Գրիգորյանցի հոգեւոր աստիճանի անունն է): ԸԳՄ, հտ. Գ, հմր 3342 (տպարանը նշված է՝ Գ. Գրիգորյանցի):

Գրցցվ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 38): ԿԷԲԸԳ, 1910, II (էջ 37):

Պրորկն՝ «Մշակ.» 1879, հմր 172՝ 9-21/Ժ, էջ 2, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրք. 579: ԳԱԱ, ՀԳ:

245. ՄԵԾԱՏՈՒՆԵԱՆ ԵՂԻՇԷ
ԵՐԳԱՐԱՆ ԱՂԶԿԱՆՑ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՑ ՀԱՅ-ԿԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՑ, Յօրինեաց Եղիշէ վրժ. Մեծատունեան, Հտ. Ա, Տփլիս, տպ. Յովհաննու Մարտիրոսեանցի, 1879 [дозв. ценз. Тифлис, 26го июня 1879 г.], ԺԲ, 112 [3] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ե. վրժ. Մեծատունեանց, *Առ ընթերցողս, յԱխալ-ցիսայ*, 1879, ի 10/Դ (Ա-ԺԲ):

Ա. *Հայ աղջիկն ալ երգ ունի* (1-3):

Բ. *Զի անցանէ եւ այս ամ* (3-4):

Գ. *Զանգակն Մասեաց հրաւեր կարդայ հայ օրիորդաց, «Կտուր-կտուր ամպ էր գալիս» երգի եղ.* (5-6):

Դ. *Մայր իմ ես դո՛ւ, Հայաստան* (6-8):

Ե. *Զի՞ լաս* (8-9):

Զ. *Արցունք հայրենասիրին* (9-11):

Է. *Հայ օրիորդն առ ուսանող մանկտիս* (12):

Ը. *Երկու խօսք առ վարդն ու սոխակ* (13-4):

Թ. *Պանդուխտ քոյրն առ եղբայրն իւր* (14-9):

Ժ. *Հայրենասէր օրիորդի մը հառաջանքը Ախտրեան գետի եզերքը նստած* (20-4):

ԺԱ. *Կամ արդ միայնակ, / Ես այս ծառի տակ* (24-5):

ԺԲ. *Հայ աղջկան սրտին հառաջանքը պանդխտութեան մէջ, «Հայոց աղջիկներ» երգի եղ.* (25-6):

ԺԳ. *Իմ սէրն է* (26-7):

ԺԴ. *Հայ աղջկան արցունքը* (27-8):

ԺԵ. *Պանդուխտն ու սոխակը* (29-30):

ԺԶ. *Մօր հրճուանքն դեռաբոյս աղջկան վերայ* (30-1):

ԺԷ. *Հայաստան ողբալի* (31-3):

ԺԸ. *Ի դիմաց հայ աղջկան* (33-4):

ԺԹ. *Պանդուխտ հայ աղջիկն առ Ռիւրընկալն իւր՝ համեստութի Մարիամ տիկին* (34-5):

Ի. *Առաջին ողջոյնք. Առ այցելու տեսարս ազգային «Նոր Արշալոյս» հայ օրիորդական ուսումնարանին Հայոց Ախալցխայ՝ Գրիգոր արքեպս. Սագինեանց եւ Թադէոս եպս. Զինական (Ի դիմաց աշակերտութեաց ի նոյն իսկ դպրոցի, ի 20/Ե 1874 ամի)* (35-8):

ԻԱ. *Սրմունքք աշակերտութեաց «Նոր Արշալոյս» ուսումնարանի. Առ Վեհափառ կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց Տ. Գեորգ Դ ի հանդիսի տասնամեայ տարեդարձի նոյն դպրոցի, յամին 1878, 1/Ա* (38-9):

¹ Տե՛ս հմր 284 նկարագրութիւնը:
² Իրագեղվիկ է, որ տպագրվում է Զարկյարի հիշատակին նվիրված հրէք ոտանավոր (հշատակ):

ԻԲ. *Օրիորդն ի դաշտի* (39–40):

ԻԳ. «Մանկիկն դեռ որսանի...» (40–2):

ԻԴ. *Պանդուխտ էի ես, եւ յանդոս բանտի, «Տաշտան քալայ» տաճկ. երգի եղ.* (42–4):

ԻԵ. *Գեղեցիկ ես, քո՛յր իմ* (44–6):

ԻԶ. *Ուղիղ եղիցին աղօթք ձեր* (46–8):

ԻԷ. *Հայ պանդխտին մորմորը* (48–51):

ԻԸ. *Ուղերձ առ Վեհափառ կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց Տէր Գեորգ Դ. Ի դիմաց հայ մանկուոյ Կարապետեան եւ ազգային հոգեւոր ուսումնարանին Հայոց Ախալցխոյ 1868, 19/թ* (51–3):

ԻԹ. *Հայաստան* - «Այլ քեզ երգէ իմ քնար...» (53–6):

Լ. *Ծնորհատր նոր տարի բարի օր եւ բարի կաղանդ* (57–8):

ԼԱ. *Առ քաջն Վարդան* (59–60):

ԼԲ. *ՅԱխորեան գետն հայոց Անույ՝ հառաչս մի* (60–5):

ԼԳ. *Գովեստ մօրն առ հայրենասէր աղջիկն* (65–6):

ԼԴ. *Մշեցի հայ աղջկան մէկ հառաչանքը* (66–9):

ԼԵ. *Ազնի աղջիկ, Ծոռանիկ* (70–1):

ԼԶ. *Ծիծառն հայոց / Ինձ հետ կայ ի կոծ* (71–4):

ԼԷ. *Աղջիկ, դու ո՞վ ես* (75–6):

ԼԸ. *Եղերեբո առ Արարատն* (76–80):

ԼԹ. *Ներքող ի հանդէս տասներորդ տարեդարձի օծման Վեհափառ կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Գեորգայ Դ. (Ի դիմաց աշակերտութեաց «Նոր Արշալոյս» օրիորդական ուսումնարանի Հայոց Ախալցխոյ)* (81–2):

Խ. *Զէյթունցի կտրիճ* (82–3):

ԽԱ. *Երանի ողորմածին* (84):

ԽԲ. *Սեղան ուրախութեան, «Բաժակներ առնունք, եղբարք» երգի եղ.* (85):

ԽԳ. *Գայլ Տաճկաստան եւ գառն Հայաստան* (86–7):

ԽԴ. *Մի՛ լար* (88):

ԽԵ. *Մինչեւ ե՞րբ* (88–90):

ԽԶ. *Առ տարաշխարհիկն Վարդանուշ, «Հանգիստ իմ անոյշ» երգի եղ.* (90–1):

ԽԷ. *Գիշեր* - «Այն գիշեր տխու՛ր էր Երկին...» (91):

ԽԸ. *Ո՞վ է այն՝* (92):

ԽԹ. *Եղիշեա արցունքը ի վիշտս Հայաստանի յամին 1877* (93–6):

Շ. *Եղիշէին Հայր մերը* (96–9):

ՇԱ. *Ինչպէ՞ս չգովեմ* (99):

ՇԲ. *Այսպէս էր* (100):

ՇԳ. *Տրտմալի ողջոյն* (101–5):

ՇԴ. *Բարոյական երգիծանք* (105–6):

ՇԵ. *Թէն* (106–7):

ՇԶ. *Առ քնարն իմ* (107–8):

Հեղինակ իմն՝ Ե. Մեծաստուանցն, Զեկուցումն (109–12):

Ծանկ երգոց [3]:

Մտնգտ.՝ Զարսիմանալեան, ՀՄ, էջ 174: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1942: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3417:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1879, հմր 217՝ 12-24/ԺԲ, էջ 2 «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն., 1328: ՄՄ: ԳԱԹ:

1880

246. ՏԷՐ - ԽԱԶԱՏՐԵԱՆՆԵ ԽԱԶԱՏՈՒՐ
ՔՆՆՐ. *Ժողովրդական երգեր*, Հեղինակութիւն Խաչատուր Տէր-Խաչատրեանցի Աշտարակեցոյ, Հտ. 1, Երեւան, տպ. Զաքարայ Գէորգեան եւ ընկ., 1880 (дозв. ценз. Тифлис, 24^{то} апр. 1880 г.), VII, (9-109), Գ էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Խ. Տ[եր] - Խ[աչատրեանց], *Հայ երգիչներին* (V–VII):

Ազգային Երգեր.

1. «Յերեկ անվերջ գիս կարծէի կենդանի...» (9–10):
2. «Սոխակ, իմ նամակը տա՛ր Հայաստանին...» (10):
3. «Ի թարմ քնոյդ նսեմական...» (11):
4. «Խոցերիս չկայ բժշկուելու յոյս...» (12):
5. «Էր ժամանակ, որ սուսերս շողշողուն...» (12–3):
6. «Վաղաթառամ տխուր սիրտս...», «**Ցուրտը փչեց**» երգի եղ. (13–5):
7. «Աղետալի է՞ր կննչես...» (15–6):
8. «Իմ կենաց մէջ, ազնիւ ընկեր...» (16–7):
9. «Դու տեսե՞լ ես յունիս մամին...» (17–8):
10. *Սիրտ տրտում* (19–21):
11. «Մայրիկ, սաստիկ հիւանդ եմ...», «**Հիւանդ եմ, ո՛հ, Հիւանդ եմ**» երգի եղ. (21–2):
12. «Այս իմ ցաւալի դատը ժամերը...» (22–3):
13. *Կեղծիկ մարդը* (24–5):
14. *Անցատր աշխարհը* (26–9):
15. «Խօսքի որ բերենք, գեղեցիկ վարդ ես...» (29–30):
16. *Առօրեայ կեանքը* (30–1):
17. *Քասախ գետը Աշտարակում, «Ո՞նց գաս, իմ լուսնեակ»* երգի եղ. (32–3):

Սիրոյ երգեր.

18. «Այս գինին թող լինի քո կենաց թասը...», «**Հայրենիք սրբազան**» երգի եղ. (34–5):

¹ Իրագեկվել է, որ «նկատի ունի Գաղիկ Բ Բագրատունյաց թագաւորին» (էջատակ):

19. «Խնդիրքս լսի՛ր, փափկասուն սնած....» (35–6):
20. «Խիտ առ խիտ պարտիզիս բացուած ծաղիկը....», «**Յամսակերչն ապրիլի**» երգի եղ. (37):
21. «Խումճոճ - խումճոճ քո շէկ մազերդ....», «**Ահա սուրհանդակի**» երգի եղ. (37–8):
22. «Խունջիկ - մունջիկ շատ մի՛ անիլ....», «**Կտուր - կտուր ամպ էր գալիս**» երգի եղ. (39–40):
23. «Խելքիս տունը աներեցիր....», «**Գիշեր - ցերեկ կհառաչեմ**» երգի եղ. (40–2):
24. «Խնամք արա՛ մօտդ գայ....», «**Յերկու ձեռքն երկու մոմ**» երգի եղ. (42–3):
25. «Խմեցէ՛ք, եղբա՛րք, քաղցրահամ գինի....», «**Մեր կեանքի նման**» երգի եղ. (43–4):
26. «Մառանումս լաւ գինի կայ....», «**Մամալարը տարան յօտէն**» երգի եղ. (44–5):
27. «Կլօր չանէդ դէս արա՛....», «**Թէ սիրում ես թամաշա**» երգի եղ. (46–8):
28. **Գիւլիզարի երգը** (49–50):
29. «Վարդ կարմիր թշիդ սպիտակ խալը....» (51):
30. «Ի՛նչ փափուկ ծծեր, ի՛նչ կարմիր թուշ է....» (52):
31. «Նազելիդ իմ նազլու խանում....», «**Մառանումս լաւ գինի կայ....**» երգի եղ. (52–3):
32. «Աղջիկ Մանուշակ, կանչում եմ՝ արի....», «**Հայոց աղջիկներ**» երգի եղ. (54):
33. «Նախշուն հիւսած գիւֆիներդ....» (55–6):
34. **Դեգերուած երիտասարդի զգացմունքը** (57–8):
35. **Յաւալի դէպք Երեւանում** (59–60):
36. **Նոր Բայազիդ քաղաքի երգը** (60–2):
37. **Մոխամմազ** - «Բոլորս քանի պայծառ դէմքդ....» (63–4):
38. **Թոխ աչքեր** (64–6):
39. «Խարակվում եմ քո սիրուն....» (66–8):
40. **Սիրուն աղջիկ** (68–70):
41. **Սօնա** (70–2):
42. «Բաւ է դու ինձ սպանես, ով Սօնա ջան....» (72–3):
43. «Խորհրդակից իմ ազնի՛ւ....» (73–5):
44. «Ոչ մի տեղ դեռ չեմ տեսել քեզ նման հանճար....» (75–7):
45. «Թոխսը ելաւ իր ճոտերով....» (77–8):
46. **Անկիրթ մարդը** (78–80):
47. **Արբեցողի կեանքը** (81–4):
48. **Նոր Բայազիդ նորասրանչ բիւնարդը** (84–7):
49. **Նոր Բայազիդ լօտօն** (87–8):
50. **Նոր Բայազիդ քարկենդանի կոռորունկ սարը** (89–91):
51. **Նոր Բայազիդ բիւնարդի թշուառ դրոյթունը** (91–3):
52. **Շրագ** - «Մոխակի՛» երգերը երկար կարդալով....» (93–5):
53. **Ոսկեփետուր «Մոխակին» եւ իր քնքուշ վարդիկին** (95–9):
54. **Ջան գիւլում, ջան ծաղիկ** (99–102):

Հանելուկներ.

55. «Քանդակիչ, բայց կեանք տող....» (103–4):
56. «Ով դու անկուշտ ունած փորիկ....» (105):
57. «Իմացի՛ր, բոյս չէ ասածս....» (106):
58. «Գրիչ, դիցուք թէ դու մարդ ես....» (106–9):

Երգերի աթոթայական ցանկը (Ա–Գ):

Մտնգոտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1129: **ՀԹԱԳԵ**, հմր 1758: **ՀԳՄ**, հտ. Գ, հմր 3663:

Գրխակն՝ Յովհաննէս Հեթում, «Մշակ» 1880, հմր 146՝ 22/Ը, «Ներքին տեսութիւն» (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 176):

Գրցցկ՝ Դարթեան (էջ 84):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1881, հմր 88՝ 16-28/Ե, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրի., 2054:

247. ՅՐԷՅԴՈՒՆ

ՏԱԻԻՂ ՅԻՄԵԱՂԻՒՒՄ, Տիբիսի, տպ. Հ. Էնֆիաճեանց եւ ընկ., 1880 (дозв. ценз. Тифлис, 30го ноября 1879 г.), 74 [1] էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ 1. **Ինչո՛ւ ես գաղթում, դո՛ւ գեղջուկ հայ մարդ** (1–2):

2. «Ահա քեզնից մեկնըվում եմ....» (3):
3. «Լըսի՛ր, Մանուկ Հայաստան....» (4–5):
4. «Կախարդեց ինձ միանգամայն....» (5–6):
5. «Բարեփոխութիւն վիճակել Տաճկից....» (6–8):
6. «Ուստի Մահմեդ մարգարէին....» (8–9):
7. «Զէյթուն, արձա՛կ դու աշխարհիկ....» (9–11):
8. «Կենդանութեան փափագողն....» (11–2):
9. «Կար Յունաստան մի գօրական....» (12–3):
10. «Խսողդ, քեզ է միայն վիճակուել....» (14–5):
11. «Դաշն կրօնը գրկելու....» (15–6):
12. «Ուսանողներ, ժամանակ է հեռանամ....» (17–8):
13. «Ո՛հ, ի զուր ես, Հայկայ տոմիկ....» (19–20):
14. «Երբ ես, ընկերներ, արբենալուց....» (20–1):
15. «Վա՛յ էն ֆէսին, որ գիտէ ո՛չ....» (21–3):
16. «Ողջ ձրմեռն պետք է ըմպել....» (23–4):
17. «Քաղաքականը ազգին աւանդել....» (24–5):
18. «Շուշան ջան, քի համա՛ կիկքս կէս էլաւ....» (25–6):
19. «Անգութ երկինք, անխնայ երկինք....» (26–7):
20. «Հայն խելքի մախաղ է....» (28–9):

¹ Աղբ նշանակում է նվազարանի լար:

21. «Մանուկ Արա՛ւ, դադարի՛ր....» (29–31):
 22. «Քարոզում ես, դու վանում ես....» (31–2):
 23. «Ո՛վ սրբութեան հանդիսարան....» (32–4):
 24. «Փափքն երկրում կենում է ճոխ....» (34–5):
 25. «Պապականներ, մերայինք....» (35–6):
 26. «Վարդուհի, սրտիս վարդ....» (37–8):
 27. «Ո՛վ Հայոց Աստուած....» (38–40):
 28. «Ուսանողի գրպանում....» (40–1):
 29. «Ամեն ժողովուրդ՝ անկիրթ թէ կրթութեամբ....» (41–2):
 30. «Ո՛վ Տրփիսիս քաղաք, աննրման քաղաք....» (43–4):
 31. «Վարդա՛ն, Վարդա՛ն Մամիկոնեան....» (44–6):
 32. «Դու ծրխախտո, ծանօթ տունկ....» (46–7):
 33. «Կոռ՛նկ, գարնան աւետիս....» (47–8):
 [34.] «Բաւական է մեզ մըտաց զբաղմունքն....» (49–50):
 35. «Ամիրայի ապարանքն....» (50–1):
 36. «Արշակիսմէն էկած թոխտոն բարովագիր է....» (52):
 37. «Վարժարան եւ զէնք, վրկայ է Աստուած....» (53–4):
 38. «Ասում ես ինձ թէ՛ վո՛նց իս դիմում....» (54–5):
 39. «Հայրենիքը քո մանկութեան դաստիարակն է....» (55–7):
 40. «Ո՞րն է աշխարհ Հայաստան....» (57–8):
 41. «Մեզանում մա է Աստուած....» (58–9):
 42. «Արմենոհի՛, սիրունի, իմ սրտիս սերտ հատոր....» (60–1):
 43. «Ումի՛ց Հայն ունի յոյս....» (61–2):
 44. «Ըտտոյիտոսի ցիրկը - մանդրըն եւ նրա կօրմիցէն....» (62–4):
 45. «Բարերար Հայրն զօրանայ....» (64–5):
 46. «Կոամբամբուլին է ըմպելի հիւթ....» [Թրգմ.] (65–7):
 47. «Մայրենի բարբառ, հայկական բարբառ....» (67–8):
 48. «Ըտտոդենտի չափ ազատութիւն....» (68–71):
 49. «Միջասահման, միջաշառիղ....» (71–3):
 50. «Յընձա, եղբայր, ուրեմն....» (73–4):

Վրիպակներ [1]:

Ծնթ.՝ Հմր հմր 3, 7, 8, 33, 34, 42 եւ 43 ոտանավորների տարբերակներն ընդգրկված են 1873 թ. լույս տեսած «Մուզայք Հայաստանի» մեջ: Դրանց տակ դրված են Մ. Փ. սկզբնատուերը: Հմր 38-ի տարբերակը՝ «Ասում իս թէ վունց իս համփիրում էդքան ցաւերուն» խորագրով, հրատարակել է Հ. Սահակյանը (տե՛ս «Հայ աշուղներ» էջ 328, ծնթգր. էջ 419)՝ Ֆրեյդունի անունով եւ ծանոթագրելով. «Գ. Թարվերյանը «Հայ աշուղներ» ժողովածուի մեջ նրանից հասած միակ բանաստեղծությունը զետեղել է XVII-XVIII դարերի աշուղների երկերի շարքում»:

Բացի դա, հմր հմր 12, 16, 34 եւ 46 ոտանավորներն ընդհանուր տրամադրությամբ հիշեցնում են դորպատյան հայ ուսանողների հորինած երգերը: Հակված ենք կարծելու, որ Մ. Փ.-ն Գորպատի համալսարանի սան, ուսուցիչ, նաեւ երգերի հեղինակ Միքայել Փրիդոնյանի անուն-ազգանվան սկզբնատուերն են: Նրա մասին

տե՛ս Տիգրանյան Լ. «Գերմանական Գորպատ համալսարանը....» - «Լուսն», 1903, հմր 6, էջ 61-2: Հեղինակը հավանաբար հետագայում իբրև ծածկանուն է ընտրել Ֆրեյդուն պարսկական անունը:

Մտգնտ.՝ Հ ԳՄ, հտ. Գ, հմր 3694:

Գրծնթն՝ «Մշակ» 1881, հմր 173՝ 18/թ, էջ 4:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԳ, 1912 (էջ 120): ԿՀԲԹԳ, 1891 (էջ 54):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ա.-ի ֆոնդ, 5844:

1882

248. ԶԻԻԱՆԻ

ԱՇԸԳ ԶԻԻԱՆՈՒ *ԵՐԳԵՐԸ*, Ա., Աղէքսանդրապօլ, տպ. Գէորգ Սանոյեանցի, 1882, [Дозв. ценз., Тифлис, 21го ноября, 1881,][2], 153, [1] էջ, 8⁰:

«Իւր արհեստակից Հայ երգիչներին նուիրում է աչք Զիւանին»:

Բվնդ.¹ ԾՁԸ. (1): ԾՁԹ. (2): ԾԳ. (2–3): Կ (3–5):

Անհատանը (5–7):

Աքլոր եղբայրը (7–8):

ԽԵ. (8): ԾՂ. (9):

Գագլ դիւանի - «Անպակաս շողշողում է սրտիս վերայ սուր ամեն օր....» (9–10):

Սէմայի - «Առանց ցաւ աշխարհը երբէք չի՛ լինի այնպիսի մէկ մարդ....» (10):

ԾՂԱ. (11): ԾՀԴ. (12–3):

Երգ առաքինութեայ (13):

Մոխէնմէզ - «Այս բոլոր աշխարհի միջին չկայ քեզ յարմար, սիրելի....» (13–4):

Բաղդաստութիւն (15–7):

Դ. (17):

Ղոշմայ - «Այլոց տունը քեզ օթեւան չի՛ լինի....» (18):

Ղոշմայ - «Աննման ծնունդ ես, ազնիւ, գեղեցիկ....» (19):

Մարդոյ կեանքը (19–20):

Քինիաթ դիւանի - «Աշխատի՛ր, կեանքիս հատոր, աշխարհի մէջ սրայծառ լինիս....» (20):

ԾՂԲ (20–1): ԾՂԳ (21–2):

Երգ պանդխտի - «Ամեն մարդ մի բանով մխիթարում է....» (22):

¹ Տե՛ս Հմր 287 նկարագրութիւնը:

ԾՂԴ. (23–5):

Առ սիրելիս - «Արի՛, սիրակա՛ն, ինձ կատավարե՛....» (26):

Անցած օրեր - «Աւա՛ղ ձեզ, իմ անցած օրեր....» (26–7):

Արդարութեան արեւ (27):

Դիւանի - «Ամենասաստիկ ցաւերը ինձ վերայ խնդիր տու-
ին....» (28):

ԾՂԵ. (28–9): ԾՂԶ. (30):

Երգ պանդխտի - «Ա՛խ, հայրենիք, ե՛րբ կը տեսնեմ քեզի
լաւ....» (30–1):

ԾՂԷ. (31): ԾԺԱ. (32):

Ուսումն - «Բնական ձիրքերը մարդկանց անուսում....» (33):

ԾՂԸ (33–4): ԼԳ. (34–5): ԼԴ. (35): ԾՂԹ. (36–8): Մ.
(39–40):

Ղոշմայ - «Գիտունը տգէտի բանից չի՛ ցաւիր....» (40):

ՄԻԷ. (41):

Սոխակ - «Դուն էլ ինձի նման սիրահարուած ես....» (41–2):

ԺԸ. (42–3):

Օրհորդ - «Երբ տեսնիմ պատկերդ, սիրուն օրհորդ....» (43):

ԾԽԳ. (43–4): ՄԱ. (44–7):

Եկեղեցի (48–9):

ԾԺԴ. (49–50):

Սուրբ հոգի (50):

Խիղճ (51):

Սրտեր (51–2):

Հարսն (52):

Հանելուկ - «Զարմանալի կայ մի բան, աշխարհ կվախի այն
բանից....» (53):

Ընկած մարդը (53–4):

Ղոշմայ - «Թէ կնեղանայիր քեզ սիրողներից....» (54):

Համբերութիւն (54–5):

Րուսայի դիւանի - «Ինչո՞ւց է բան հասկացող մարդկանցը
միշտ բամբասում են....» (55):

Հեզոտութիւն (56):

Իմ անցած տարիքը (56–7):

Րուսայի դիւանի - «Իսկ Արարչից ամեն մարդու մէկ բնութիւն
տրուած է....» (57):

Դիւպէիդ - «Ի՛մ սիրուն, հագած հալաւդ....» (58):

Ղէլէնտերի - «Ինձնից մի՛ հեռանար, սիրոյ բարձր Հեղինա-
կը....» (58–9):

Մոխէնմէզ - «Իմ բնութեանս համեմատ մէկ հատ բարեկամ
չգտայ....» (59–60):

Թէճնիս - «Իմ տուած յարգանքս, պատուելի ընկեր....» (60):

Բ. (60–3):

Երգ - «Իմաստութեան փափագ ունեցող անձը....» (63–4):

ՄԲ. (64–6):

Գեաֆ - «Լսի՛ր, սիրելի՛, իմ աղաշանքս....» (66):

Աշակերտ (67):

Լաւ է (67–8):

Աշխարհի բանը - «Խարերայ աշխարհը, թէ լաւ նկատես....»
(68):

Խեղճ մարդը (68–9):

Աղքատ մարդը (69):

ԺԲ. (70–2):

Կախարդ (72–3):

Գանգատ - «Կեանքիս թոշունը մազերդ կապեցին....» (73):

Խրատ - «Կեանքդ բարտոքելու աշխատի՛ր, գիտուն....»
(73–4):

Յորդոր - «Կաղաչեմ, սիրելի՛, ազնիւ հայ եղբա՛յր....» (74):

Էվէլ ախր - «Կատարեալ լինելու համար, գեղեցիկ....» (75):

Րուսայի - «Կենացս մաս, իմ Հմայեա՛կ, ես ուրիշ ասպար
չունիմ....» (75–6):

ՄԳ. (76–7):

Հայ (77):

ՄԴ. (77–80):

Ղոշմայ - «Հարագատ փեսայիդ հաւատարիմ հարս....» (80):

ԻԸ. (80–1):

Դիւանի - «Հարկ է հայցել ես պաղատիլ յարմարի մահուան
համար....» (81):

ՄԵ. (82): ԼԴ. (83–4): ԼԸ. (84–5):

Սելիս - «Մի՛ լինիր, ո՛վ բնութիւն, կեանքիս դաւաճան մի՛ լի-
նիր....» (85–6):

Ղոշմայ - «Մարդու մանկանացու մարմինն է միայն....»
(86–7):

Ղէլէնտերի - «Մինչեւ ե՛րբ, գովելի իմ պաղատանս շլտես
դու....» (87):

Զգոշութիւն (87–8):

Խնդիր ընկերին (88–9):

Դիտմունք (89):

Վարդ (89–90):

Քեօռօլլի - «Մի՞թէ չես ճանաչեր, քաջդ դիցազուն....»
(90):

Էվէլ ախր - «Նոր բացուած ծաղկի պէս բացուեր ես, սի-
րուն....» (90–1):

ՄԶ. (91–3):

Ժամանակ - «Նորոգեցիր մեր հին կեանքը....» (93–4):

Առ նազելին (94):

Ղարիպ կարնեցոյ երգը (94–5):

Յանդիմանանք - «Ո՛վ գոռոզ մարդ, բաւ չէ՞ սյդբան սյդ-
բան անխոհեմ, յիմար մնաս....» (95):

Ղէզէլ դիւանի - «Ո՛վ գեղեցիկ աննման, ազնիւ, հարագատ
բարեկամ....» (96):

ԾԽԴ. (96–7): ՄԷ. (97):

Մաղթանք - «Ո՛վ Տէր Աստուած, բա՛ց մեր հոգւոյ աչքե-
րը....» (98):

Եռանդ (98–9):

Աստուածավախ մարդը (99–100):

ՄԻԳ. (100–1):

Ղոշմայ - «Որ մի մարդ բնական լինում է տխուր...» (101):

ԾԿԸ. (102):

Ղոշմայ - «Ո՛վ դու զբաղմունքի, ցաւի թագաւոր...»

(102–3):

Ղոշմայ - «Ո՛վ անզգայ, անխիղճ, կեղտոտ, իմաստակ...»

(103):

ԽԳ. (103–5): ՄԹ. (105–8): ՄԺ. (108):

Գարուն - «Ո՛վ սիրուն, ազնիւ գարուն, եկար...» (109):

Ղէլէնտէրի - «Ո՛վ մարդ, հեռացի՛ր խաբերայ, խարդախ սիրականից...» (109–10):

Ղոշմայ - «Ո՛վ անձ, մի՛ փախագիր աշխարհի փառքին...»

(110):

Խ. (111):

«Բարի է յուսալ ի Տէր» (111–2):

ՄԺԱ. (112–3):

Ղոշմայ - «Սիրականի մօտ գնալը դիւրին է...» (113):

ՄԺԲ. (113–7):

Գեղանի (118):

Սէմայի - «Սիրականս սիտի գար շոտ, մէկ օրը մէկ շաբաթ դարձոց...» (118–9):

Դասիթան - «Սիրելի բարեկա՛մ, անցաւ գարունը...»

(119–21):

ՄԺԳ. (121–2): ՄԻԵ. (122–3): ՄԺԴ. (123–4):

Տգէտ գլուխ (124–5):

Ժ. (125–6): ԻԷ. (126):

Գաղթականութիւն - «Տաճկաստանի հայե՛ր, ձեր հոգուն մատաղ...» (127):

ՂԹ. (127–8): ԾԾԷ. (128–9):

Պանդոխտ թռչնիկ (129):

Փորձ (129–30):

Ղարսեցոց գանգաւոր (130–1):

ՄԺԵ. (131):

Բաղդ - «Քեզանից ո՞ր գնամ, ո՞ւմ գանգատ անեմ...»

(132):

Քաղաքացի եւ գիղացի (132–5):

Ողերձ առ զօրապետ Լազարեանն (136–7):

ԾԻԳ. (137–8):

Համոզմունք (138):

Դիրբէիդ - «Օրըստօրէ զբաղմունքս...» (138–9):

ՄԺԷ. (139–47):

Այրբենական ցանկ երգարանիս (149–53):

Տարագրութեան սխալներ [1]:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված են՝ 1-135, իրականում զետեղված է 136 երգ՝ կրկնվել է հմր 114-ը:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 166 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4016:

Օրնկ՝ ԳԱԱՀԳ, Լիւ.Ի գրն., 217, A/479: ԳԱԹ:

1882

249. ՍԱՅԵԱԹ-ՆՕՎԱ, ազգային երգիչ, աշուղ [Խաղեր], Թիֆլիսի Հայ. գրքերի հրատ. ընկ., Թիֆլիս, տպ. Մովսէս Վարդանեանց եւ ընկ., 1882 (дозв. ценз. Тифлис, 22го марта 1882 г.), 36 էջ, 8 (Թիֆլիսի Հայ գրքերի հրատ., ընկ., հմր 12):

Բվնդ.¹

Մի քանի խօսք Սայեաթ - Նօվայի մասին (3–4):

Ա. (5–6): Բ. (6–7): Գ. (7–8): Ե. (8–9): Ը. (10–1): Ժ. (11–2): ԺԳ. (12–4): ԺԵ. (14–5): ԺԶ. (15–6): ԺԸ. (16–8): Ի. (18–20): ԻԲ. (20–2): ԻԳ. (22–3): ԻԵ. (23–4): ԼԳ. (25–6): ԼԶ. (26–7): ԼԷ. (27–9): Դ. (29–30): Զ. (30–1): Է. (31–2):

[Բառարան] (33–6):

Ծնթ.՝ Հաստիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1532: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4019:

Գրցցկ¹ ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 73):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեոյի գրն. 1814: ՄՄ:

1884

250. ՄԱԼՈՒԼ

ՄԻՕՆԻ ԵՐԳԵՐ, Հեղինակեց Գալուստ Սարգիսեան, բնիկ ալէքսանդրապօլցի, մականունեալ աշուղ Մալուլ, արհեստիւ պարտէզպան, Բագու, տպ. Աղ. Ղասաբեանի, 1884 (дозв. ценз. Тифлис, 15го февр. 1883 г.) [2], 84 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ Ա. Սաթրեանն դիւանի - «Կաղաղակէ սիրտըս քեզի լալով, Փրկի՛՛՛, հայի պէս...» (1):

¹ Տե՛ս հմր 234 նկարագրութիւնը:

- Բ. **Ղազել դիսանի** - «Մինչի ե՞րբ մեղքերըս իմ չնեղես, ո՞վ Տէր, մինչի ե՞րբ...» (2):
- Գ. **Ղազել դիսանի** - «Փրկութիւն, ե՛կ փնտռողիս օգնէ, Հոգի սուրբ ճշմարիտ...» (2):
- Դ. **Միսեդէս դիսանի** - «Աստուծոյ արդարները կը կոչուին անգամ անթառամ...» (3):
- Ե. **Ղազել դիսանի** - «Ո՞ր տեղ ես, ճշմարտութիւն, արի երեւան ո՞ր տեղ ես...» (3):
- Զ. **Սաթրանճ դիսանի** - «Խաչեալ Փրկչին, ո՞վ իմ անձըս, սիրոյ երգեր շարե դու...» (4):
- Է. **Ղազել դիսանի** - «Իմ սէրակաւս լուրը երկինքներու գահէն կուգայ...» (4):
- Ը. **Ղազել դիսանի** - «Արի, ո՞վ մարդ, լեր հոգուով պատրաստ մահուան համար...» (5):
- Թ. **Ղազել դիսանի** - «Ես մահին կերթամ, մահը ինձի կուգայ, սակաւ մնամ...» (6):
- Ժ. **Միսեդէս դիսանի** - «Հոգեւոր ծրուքները գըտայ եւ շտապ կորցրի...» (6):
- ԺԱ. **Պահուստ (Մասամմա)** (7):
- ԺԲ. **Թէճնիս** - «Կարդա՛, ո՞վ ընթերցող, նամակս կարդա՛...» (7):
- ԺԳ. **Թէճնիս** - «Կաղաչեմ ըստ տեղի առ քիչ համբերէ...» (8):
- ԺԴ. **Թէճնիս** - «Կարօտ եմ, ո՞վ գորեղ բժիշկ, քո դեղին...» (8):
- ԺԵ. **Ղօշմայ** - «Բազմացան վերքերս, սաստիկ բազմացան...» (9):
- ԺԶ. **Ղոշմայ** - «Տէր, քո կանոններդ, Տէր, քո խօսքերդ...» (9):
- ԺԷ. **Ղոշմայ** - «Ջուր շնորհե՛ն ինձ պէս ծարաւահոյծին...» (10):
- ԺԸ. **Ղոշմայ** - «Իրաւի, ո՞վ Փրկիչ, իրաւի որ ես...» (10):
- ԺԹ. **Ղոշմայ** - «Լեռը պիտի ելլեմ Տէրոջ առջեւ...» (11):
- Ի. **Ղոշմայ** - «Հայր ամենատղորմ, ամենախնայ...» (11):
- ԻԱ. **Ղոշմայ** - «Ծնորհակալութիւն քեզ, երկնատր Հայր...» (12):
- ԻԲ. **Ղոշմայ** - «Երբեմն երկնային իմաստութիւնը...» (12):
- ԻԳ. **Ղոշմայ** - «Վաս՛կ կարդա՛, ով աշխարհ, ինձի, վասնզի...» (13):
- ԻԴ. **Ղոշմայ** - «Ապահովութեանէն թափուր մնացի...» (13):
- ԻԵ. **Ղոշմայ** - «Օրը մէկ տրամութիւն, տարին հազար ցաւ...» (14):
- ԻԶ. **Ղոշմայ** - «Մեղաց հեղեղները, մահուան գետերը...» (14):
- ԻԷ. **Ղոշմայ** - «Ի՞նչ օրեր կորուսի, ի՞նչ օրեր գտա...» (15):
- ԻԸ. **Ղոշմայ** - «Այստամենայնիվ ես օր չունեցայ...» (15):
- ԻԹ. **Ղոշմայ** - «Այս աշխարհը սրանդիստութիւն կրելու...» (16):
- Լ. **Ղոշմայ** - «Ինձի տեսնելով վա՛՛ր պիտի կարդան...» (16):
- ԼԱ. **Ղոշմայ** - «Թէ՛ նանասարհներս իմ զրննես, Աստուած...» (17):
- ԼԲ. **Ղոշմայ** - «Յանցանքներ գործելէն, ո՞վ Տէր, ազատ չեմ...» (17):
- ԼԳ. **Ղոշմայ** - «Արասցէ աշխարհը իմ մասին հանդէս...» (18):
- ԼԴ. **Ղոշմայ** - «Ձգաս արդեօ՞ք որքան մըրրիկ ունի...» (18):
- ԼԵ. **Ղոշմայ** - «Շատերը խօսքերու եւ խորհուրդներու...» (19):
- ԼԶ. **Ղոշմայ** - «Հոգեւոր սնունդէն տղայացեալ ես...» (19):
- ԼԷ. **Ղոշմայ** - «Ինչպէս կրնամ հաւնել, ով անձս, քեզի...» (20):
- ԼԸ. **Ղոշմայ** - «Ընկերներդ բարի հողի տէր դատան...» (20):
- ԼԹ. **Ղոշմայ** - «Տեսանելով քո արարքըդ, սուրբերդ...» (21):
- Խ. **Ղոշմայ** - «Մտաւ, ախ, իմ սրտիս լուսինը մայրը...» (21):
- ԽԱ. **Ղոշմայ** - «Մէկ աչքըս արտասուք, մէկ աչքըս արիւն...» (22):
- ԽԲ. **Ղոշմայ** - «Ցաւիս բժշկութիւն, մեղքիս թողութիւն...» (22):
- ԽԳ. **Ղոշմայ** - «Որպէս թէ արտասուք գրեցի տուի...» (23):
- ԽԴ. **Ղոշմայ** - «Մինչի ե՞րբ չի փնտռես, ով քարացեալ սիրտ...» (23):
- ԽԵ. **Ղոշմայ** - «Տէրը այցելութիւն առնելով գտաւ...» (24):
- ԽԶ. **Ղոշմայ** - «Սիրտ, իմ անմահ հոգիս մեռցնել կամիս...» (24):
- ԽԷ. «Ա՛խ, ինձ վշտացուցիր, ո՞վ խաբերայ սիրտ...» (25):
- ԽԸ. **Ղոշմայ** - «Եհովան երկինքէն նկատեց քեզի...» (25):
- ԽԹ. **Ղոշմայ** - «Աստուծոյ խօսքերը նորը քննելով...» (26):
- Ծ. **Ղոշմայ** - «Արդ քեզ ասեմ, ո՞վ սիրտ, թէ հատաչելով...» (26):
- ԾԱ. **Ղոշմայ** - «Իմաստութեան օգուտներէն, շահերէն...» (27):
- ԾԲ. **Ղոշմայ** - «Գիտնական չեմ, սակայն զիս նանաչած եմ...» (27):
- ԾԳ. **Ղոշմայ** - «Գացին այս աշխարհէն անշնորհակալ...» (28):
- ԾԴ. **Ղոշմայ** - «Երբ գտի այսքան վիշտ եւ այսքան երկունք...» (28):
- ԾԵ. **Ղոշմայ** - «Հայելով մաշելով ի՞նչ պէտք է լինեմ...» (29):
- ԾԶ. **Ղոշմայ** - «Աղէ սրտիս միջի ինքնավատ բոցէն...» (29):
- ԾԷ. **Մոխամմազ** - «Մնացի մեծ նեղութեան մէջ, ո՞վ Բարեբար, մնացի...» (30):
- ԾԸ. **Մոխամմազ** - «Մի՛ լիներ, իմ սիրելիս, տխուր ու տըրտում մի՛ լիներ...» (31):
- ԾԹ. **Մոխամմազ** - «Յօժարութեամբ ունկնդիր սիրոյ բանին, սիրելի...» (32):
- Կ. **Մոխամմազ** - «Գովելի ես դու յարսժամ, սիրուհի...» (33):
- ԿԱ. **Մոխամմազ** - «Ասիայի մէջ իմաստութեան ջանք չը կայ...» (34):
- ԿԲ. **Մոխամմազ** - «Այս մանուկը մէկ բարեպաշտ մարդ լի՛նի...» (35):
- ԿԳ. «Երանի մէկէն վերանար...» (36):
- ԿԴ. **Դուքեիթ** - «Ահա նորոգեցան այսօր...» (36):
- ԿԵ. **Դուքեիթ** - «Ձի արդ խաւարեցաւ արդէն...» (37):
- ԿԶ. **Դուքեիթ** - «Սիրական ի խորոց առաջ...» (37):
- ԿԷ. **Դուքեիթ** - «Վշտացայ՝ գուցէ մեռանիմ...» (38):
- ԿԸ. **Դուքեիթ** - «Անձըս, պիտի չը սխալին...» (39):
- ԿԹ. **Դուքեիթ** - «Ունկըն դի՛ր, որ պիտի ասեմ...» (39):

Հ. **Դուքեթիթ** - «Հէրիք նստիս, ո՛վ ծոյլ, ծոյլ, ծոյլ....» (40):
 ՀԱ. **Դուքեթիթ** - «Ե՛կ իմ սիրելիս, լե՛ր, լե՛ր, լե՛ր....» (41):
 ՀԲ. **Ղոշմայ** - «Միտք արա՛, որդեակ իմ, խոր խորացիր դու....» (41):
 ՀԳ. **Ղոշմայ** - «Ջանք արա՛, որ առնես մրցանակը դու....» (42):
 ՀԴ. **Ղոշմայ** - «Գիտե՞ս, արդեօք, ինչ է ջանքըս, պատանի....» (42):
 ՀԵ. **Ղոշմայ** - «Իր բաժինը ով որ է Աստուած....» (43):
 ՀԶ. **Ղոշմայ** - «Մինչ ցորեկ է, բարի գործ գործենք եկէք....» (43):
 ՀԷ. **Ղոշմայ** - «Սուգի տուն երթալը սիրե՞ս, ո՛վ գիտուն....» (44):
 ՀԸ. **Ղոշմայ** - «Զիս մի՛ թողոր ալսալէս խեղճ ու տրտմ, Տէր....» (44):
 ՀԹ. **Ղոշմայ** - «Տէրը քաղցր է ու քաղցրութիւն կը սիրէ ....» (45):
 Զ. **Ղոշմայ** - «Ջանձրացայ, ո՛վ իմ տուն, ո՛վ իմ գերդաստան....» (45):
 ԶԱ. **Ղոշմայ** - «Նայեցաւ Բարձրեայը, տեսաւ իր կամքին....» (46):
 ԶԲ. **Ղաբո Բիճճէ** - «Առ Աստուած դատնալու փութացէ՛ք, ազգեր....» (47):
 ԶԳ. **Ղոշմայ** - «Քեզ համար կը մեռնենք, ո՛վ համբերող Տէր....» (48):
 ԶԵ. **Ղոշմայ** - «Ժօւրքերդ, Սուրբ Հոգի, կը կարդաս թէեւ....» (48):
 ԶԶ. **Ղոշմայ** - «Սիրելի, մէկ մարդ մը երբ խօսի ստտ, ստտ....» (49):
 ԶԷ. **Ղոշմայ** - «Սիրականիդ ուզած վայելող քողը....» (49):
 ԶԸ. **Ղոշմայ** - «Պիտի գա երկինքէն, հոգւով կը սպասեմ....» (50):
 ԶԹ. **Ղոշմայ** - «Ինչի՞ չեն հաւատար, Տէր, քեզի ոմանք....» (50):
 Դ. **Ղոշմայ** - «Չարիք, բնաւ չարիք, ո՛վ անգութ աշխարհ....» (51):
 ԴԱ. **Ղոշմայ** - «Սիրոյ սուրբ կրակը կարող չեն մարել....» (51):
 ԴԲ. **Ղոշմայ** - «Անուանդ արժանի, գեղեցիկ տիկին....» (52):
 ԴԳ. **Ղոշմայ** - «Սուրբ Որդւոյդ անուամբը կաղաչեմ Քեզ, Հա՛յր....» (53):
 ԴԵ. **Ղոշմայ** - «Ընձալի բաղձալի եղբարցըս բարեւ....» (54):
 ԴԶ. **Ղոշմայ** - «Ընկել է իմ աստղըս իր տեղիցը վայր....» (54):
 ԴԷ. **Ղոշմայ** - «Ահա մէկ նետահար թոշուն հաշում եմ....» (55):
 ԴԸ. **Ղոշմայ** - «Ծանրիդ այս ողբալի պատասխանիցը....» (55):
 ԴԹ. **Ղոշմայ** - «Թէ գիս կը հարցանէս, ո՛վ քաջ բանաստեղծ....» (56):
 Ծ. **Միսեստոէս զայնդերի**, «Անցար գնացիր սուրբ Հոգի, խաւար թողիր ինձի....» (56):
 ԾԱ. **Ղազել զայնդերի**, «Տէր, ինչ բարի կանոն, բարի սահման ունի հօտըդ....» (57):
 ԾԲ. «Երկինքը, երկիրը, զօրքը, բանակը Տէր Յիսուսինն է....» (58):

ԾԳ. **Պատմական** (59):
 ԾԴ. **Բարոյական** (64):
 ԾԵ. **Դեսական** (68):
 ԾԶ. **Ղազել դիւանի** - «Ո՛վ դու սիրտ, վտանգատոր բաղձանքներէն զգուշացի՛ր....» (71):
 ԾԷ. **Ղազել դիւանի** - «Արդարեւ, պատիժներու արժանատր եմ ես ահա....» (71):
 ԾԸ. **Թէճնիս** - «Արի՛, Տէր, մեզ հազցոր փրկութեան հալաւ....» (72):
 ԾԹ. **Ղոշմայ** - «Սաստիկ թշուառութեան մէջ ընկայ, Աստուած....» (72):
 ԾԺ. **Ղոշմայ** - «Ռշացար, գործունեայ տրամութիւն, արի՛....» (73):
 ԾԺԱ. **Ղոշմայ** - «Մանկութենէս ինձի քու դուռդ, աշխարհ....» (73):
 ԾԺԲ. **Դուքեթիթ** - «Փրկչին անձըս դու քու տնով....» (74):
 ԾԺԳ. **Միսեստեզ** - «Ո՛հ, կատարեալ կեանք վարէք աշխարհին....» (74):
 ԾԺԴ. **Թէճնիս** - «Գնալըդ ինձ ցաւ պատճառեց ահագին....» (75):
 ԾԺԵ. **Թէճնիս** - «Իմաստութիւնն է թանգ քան զաղամանդ....» (75):
 ԾԺԶ. **Ղոշմայ** - «Ո՛ր մեղքըս միտ բերեմ, ո՛ր մէկ ցարս լամ....» (76):
 ԾԺԷ. **Յանդէպ Միւսնո խաղիս** (ղոշմայ) (76):
 ԾԺԸ. **Շիրակայ անջրդի մնալուն վերայ** (դուպլիթ) (77):
 ԾԺԹ. **Դասիթեան** - «Ահա որդին հօրը սիրով հարցանէ....» (78):
 ԾԻ. **Ղոշմայ** - «Քաղաքական կեանքը ընտրեցի սիրուն....» (81):
 ԾԻԱ. **Դուպլիթ** - «Երկինքէն նայիլ կամենար....» (82):
 ԾԻԲ. **Ղազել** - «Չեմ գիտեր, ինչո՞ւ աւեր ամբողջ է դատել սիրտըս իմ....» (83):
 ԾԻԳ. «Կը ստիպէ, որովհետեւ վիճակըս իմ նստեալ կուլամ....» (83-84):

Մտնգտ. ՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4391:

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 46):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւի գրն., 839: ԳԱԹ:

251-253. ՍԷՅԵԱԴ

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՔ ՍԷՅԵԱԴԻ ԿԱՊԻՏԱՆ ՊԵՏ-ՐՈՍ-ԲԷԳԻ ՄԱԴԱԹԵԱՆՆՑ, 3-րդ տետրակ, Մասն Ա-Գ, Հրատ. Աղէքսանդր Ղասաբեանց, Բաքու, տպ. Աղէքսանդր Ղասաբեանցի, 1884 (Дозв. ценз. 25¹⁰ июля 1883г., Тифлис), 8⁰:

Մասն Ա., 1/Ը 1859 թ. մինչև 25/Ա 1860 թ., VII, 123 էջ:

Բվնդ.՝ **Ցանկ Ա-Գ մասերի** [I-VII]:

251. Մասն Ա.

Երգ յօրհնեալ ի պատի մեծիմաստ մագիստրոսի Մսերայ Մսերեանց եւ նորաբողոքոք որդւոյ նորա Զարմայրայ (1-2):

Բերմունք ժամանակի (3):

Երեակայություն (4):

Զօրաւոր բան (5):

Անաշտո դատաստան (5-7):

Գեալի - «Նաւաւար, կտորած նաւովդ....» (8):

Лев без левшпы (9):

Երգ - «Դաշտերի ծաղիկներումը....» (10):

Տաղ վասն արարչագործութեան եւ մարդեղութեան Աստուծոյ (11):

Հերքումն եզրակացութեան Գաղղիոյ մեծապատի Եւգենի Սիւ հեղինակին, որ ասէ՝ «Արդարադատ եւ մարդասէր թագաւորաց մարմնական ախտն ներելի է» (12-4):

Առ *** պարուն (14-5):

Վախճան վավաշ սիրոյ եւ այլն (15-7):

Եզրափակություն (17-8):

Տեսություն ընդ բաղդի (18-20):

Երգ ի պատի **** իշխանութեան ասացեալ (20-1):

Անկեղծ եւ կեղծաւոր (21-6):

Հարիւրերորդ սաղմոս Դաւթի (26-7):

Օսմանեան շաքի հանգի ասած երգոյն - «Աղջիկ, քո սէրդ, սեւ-սեւ մազերդ....», «**Երգ Եստ**» եղ. (27-8):

Երգ - «Մի՛ սյնքան քաղցր լինիր, որ կլանեն....» (29):

Երգ ի դիմաց Հայաստանի առ ազգային յորդորեցուցիչս (30-1):

Առ Հայաստան - «Ակիտս դու, որ քո մէջումը....» (32-3):

Յանկարծածին խօսք - «Լաւ մարդը լաւ է, վատը՝ վատ....» (33):

Ասացեալ ի դիմաց շամսխեցի հայ իշխան պ. Գեորգայ Գոգչայեանց ի վերայ թոռանց իւրոյ՝ Միքայէլի եւ Զիմշիլի, ի միում եօթնեկի մահացելոց, 7/Թ 1859, Շամսխի (34-5):

Առ լեառն Կովկաս, 25/Թ 1859, Շամսխի (36):

Ողբ ի դիմաց սուրբ Կուսին առ միածին Որդին իւր (39-40):

Հատուցումն (40):

Յանկարծախօս բան - «Գիտեմ, որ ասելու են թե՛ Սէյեսաղը շատ է խօսում....» (41):

Նորածն երգ (41-4):

Նոր ուսումնականք (44-7):

Միտք մարդոյ (47-8):

Գեալ Ծահնագի - «Էդ ճոխտ ծիածան ունքերդ....» (48-9):

Անհերքելի ճշմարտությունք (49-50):

Ի Մասիս լեռնէ առ Հայաստան (50-1):

Խորհրդաւոր լու (51-3):

Ոսեալ թութակ (53-8):

Յանկարծախօս բան - «Գեղեցիկ սիրականս խլեց ինձանից ջանս....» (59):

Երգ - «Նախամայր Եւան պտուղն եկեր....» (59-60):

Վիճակ խելոք հայոց, իւր ազգի միջումը (փոխառություն) (60-9):

Տեսություն (70-3):

Մտածմունք (73):

Նմանություն (74):

Գեալ - «Բաղդ երեսիդ քո լինի թութ....» (75):

Գանգատանք, 1/ԺԱ 1859, Տփլիս (76):

Բամբասանք (76-8):

Յիշատակարան հոգեւոր եւ մարմնաւոր երգչաց ազգի, որոց կամ գործքը կամ ինքեանք են ինձ ծանօթ (78-82):

Պատասխանի անտեղի եւ անընդունակ պատճառաց, ի լոյս ածելոց աշխատանօք հայազգի պարունի միոյ (83):

Հայոց իշխան, 13/ԺԱ 1859, Տփլիս (83-4):

Գեալ նորայ - «Ղայֆայի, չայի սովորած իշխաններ....» (84-5):

Գեալ շահնագի - «Ունքերդ թուխ - թուխ է, աչքերդ՝ չալ-չալ....» (85-6):

Հանելուկ (86):

Երգ ի դիմաց Սէյեսաղի առ նորանկ հիւր «Կոռնկն հայոց աշխարհի», 15/ԺԲ 1859, Տփլիս (86-8):

Երգ ի Սէյեսաղէ առ նոյն «Կոռնկ» (88):

Տրտունք - «Այլազգի հարիւրից մէկն է լինում վատ....», 17/ԺԲ, Տփլիս (89-90):

Առ ամենակալն Աստուած (90-1):

Տրտունք - «Ահա գարնան եղանակ է....», ըստ եղ. «**Սաղի բիւլբիւլ**» տաճկ. խաղին (92):

Թատրոն հայոց, ըստ եղ. «Ես տապան նստեալ ի դազաթ սարին» երգոյն (93):

Երգ ի դիմաց Անի քաղաքին հայոց (97-8):

Երգ սարունալիք Տրդատայ արքայի առ ազգն պարսից (98-100):

Երգ - «Ո՛վ անիրաւ, անողորմ....», ըստ եղ. «**Զիկեարս դաղ ես արել**» երգոյն տփլիսեցւո լեզուաւ (101):

Երգ «Անողորմ, ախր ես մեռայ....», ըստ եղ. «**Միրզաջանի դեհաբաքլի**» երգոյն (102-3):

Ողբ ի դիմաց Այրույն Հայկայ, օսմ. «Յուրազի» երգի եղ. (104-5):

Անհամաձայնություն հոգւոյ ընդ մարմնոյ (105-6):

Յանկարծախօս բան - «Նախ հայազգի....» (107):

Տաղ յօրինեալ ի Սէլեադէ ի 5/Ա 1860 ամի յաւոր ճրագալուցի ծննդեան եւ մկրտութեան Տեառն մերոյ ի Տփիսիս (107-8):

Երգ ասացեալ ի 6/Ա 1860 ամի յաւոր տօնի ծննդեան եւ մկրտութեան Փրկչին մերոյ ի Տփիսիս (108-9):

Մէկ քանի խօսք վասն օծիտաւոր աղջկանց ասացեալ, 6/Ա 1860 (110-1):

Ղաֆիսա - «Նազելի, դու դոճէն նազով դուրս գալիս...» (111-2):

Երգ - «Շշմարիտ գովհարագործն եւ եմ, ո՛վ կրորդ աշօք...» (112-3):

Կարմիր գինին է լա՛ւ, թէ սպիտակն (113-4):

Երգ - «Օտար եմ, օտար Տանկաստանումը...», աղետալի ձայնիւ երգելի (117-8):

Երգ սիրոյ - «Ունքերիդ թաղը քաշողը...» (118-9):

Տաղ ի դիմաց իրաքանչիւր հայկազնւոյն առ Հայաստան, ըստ եղ. «Առ զամբիւղ» երգոյն (120-2):

Երգ յօրինեալ ըստ զօրութեան սկզբնական տանց սորր Աւետարանին Յովհաննոս, ըստ եղ. «Առ զամբիւղ» երգոյն (122-3):

Մտնգոս.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1716: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 4333:

Գրցցի՝ Գուստոս., 1908 (էջ 98): Դասթեան (էջ 81): ԹԿԳ, 1895 (էջ 19): ԿՀԲԸԾԳ, 1891 (էջ 50):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

252. Մասն Բ. Սկսեալ ի 15/Ա 1861 մինչ 9/Ե 1861, 91 էջ:

Բվնդ.՝ Եղերեքութիւն ի դիմաց Երասխայ առ Զանգի, որ է Հրազդան գետն Արարատեան աշխարհի հայոց, ըստ եղ. «Հարհամ սանա բախար Զանգի» երգոյն տաճկաց, 15/Ա 1861 (1-11):

Նկարագրութիւն Բնութեան Հեղինակին, 16/Ա 1861 (11-2):

Ձայն Արագած լերին Հայաստանի առ հայկազուն մանուկ մի Սէլեադ անուն, 17/Ա 1861 (13-4):

Զգտումն դատողութեան, 20/Ա 1861 (14-6):

Քառտունեայ ոտանաւոր, 13/Բ 1861 (16-7):

Յորդորակ վերնոյն (17):

Հակաճառութիւն շանց ընդ կատաց վասն իրաւանց, 14/Բ 1861 (18-23):

Զրոյց ի դիմաց իրաքանչիւր անձին առ մեղքն, 15/Բ 1861 (24-6):

Հարկաւոր գիտելիք (27):

Ի դիմաց Սէլեադի առ «Կոռնկն Հայոց աշխարհի», 29/Գ 1861, Շամախի (28-9):

Հաֆիզ, Եզրակացութիւն, թրգմ. Սէլեադի (29):

Առակ, Սեւ կատու եւ մուկն, 5/Դ 1861 (30-6):

Խրատ - «Եթէ մարդ...» (36):

Սոր խօսք (36-7):

Յանկարծածին բան [Երկտողյակ] (37):

Գագիկ արքայ հայոց ի Պոլիս առ ազգն հայոց, 16/Դ 1861 (38):

Նոյն Սէլեադի առ իննտասաներորդ դարն փրկչական թոյն եւ արձագանք հետեւոցն, 17/Դ 1861, Շամախի (40):

Եզրակացութիւն, 18/Դ 1861 (47-8):

Առ Աստուածածինն Մարիամ, 19/Դ 1861 (48-9):

Գովասանք գեղոյ, ըստ եղ. «Սովսիմ» տաճկ. երգոյն (49-50):

Հարկաւոր խօսք (50):

Բազէ, 19/Դ 1861 (51):

Երգ - «Սկզբնական մեղաց...», ի դոյն «Մազուրկա» պարու (52-3):

Ողբ վասն ազգի, յոյժ աղէխարչ ձայնիւ երգելի (54):

Յորդորակ - «Այսպէս ողբաւ ո՛վ է կարող թմրած ազգին արթնացնել...» (55):

Մոխամմազ - «Արդարադատ դատաւորը կրտսեան թաւկարդ չի լինիլ...», 21/Դ 1861 (55-7):

Յանկարծածին խօսք - «Զատիկն է անուշ տօն, շնորհավոր...» (57):

Բաղդն առաւել սիրէ զագաթս քան զառատաձեռնս, 22/Դ 1861 (57-9):

Յանկարծածին զրոյց (59):

Երգ - «Հոգին է իսկ լոյս...», ըստ եղ. Մազուրկա խաղո, 22/Դ 1861 (60-1):

Նշանակութիւնք ատրոց չարչարանաց շարաթուն մեծի պահոց, 22/Դ 1861 (61-2):

Աւետարան (62):

Թէջնիս հայերէն - «Աղտեղի աշխատէ՛ր՝ աղտն սրբելու...», 22/Դ 1861, Շամախի (63):

Յանկարծախօս բան - «Ծատ միջոց է հարկավոր...» (64):

Ի դիմաց Տրդատայ արքայի առ Աստուած (64-6):

Տեսիլ - «Այս ի՞նչ է արդեօք...» (65):

Ներգործութիւն փողոյ (66-7):

Երգ յաղագս Հայաստանի (67-9):

Ձայն ամուսնոյ Սէլեադի առ նա վասն ի նանիր աշխարհաց նորա ի շահ ազգի, 22/Դ 1861, Շամախի (70-1):

Պատասխան Սէլեադի յանդէպ վերգորեալ առաջարկութեանց ամուսնոյ իրոյ (72-3):

Հաւատոյ եւ ուսման սէրը Յամախայի հայերի, 30/Գ 1861, Շամախի (74-7):

Յանկարծածին խօսք - «Մարդ գոյ է՝ վարդ է անթերի, մարդ գոյ, որ մարդ է անթերի...» (77):

Երգ յաղագս դրութեան մարդոյ, 1/Ե 1861 (78-9):

Վասն սրութեան մտաց (79-80):

Պիտանի խօսք (80-1):

Աննպատակ զուարճաբանութիւն (81-2):

Քաղցրախօսութիւն [Երկտողյակ] (82):

Պատնառք կորստեան ամենագոր տերութեան յունաց ազգի (82-5):

Երգ հոգեւորական (86):

Երգ յօրինեալ ի դիմաց Նորավանից անասպատին Վայոց ձորոց, ըստ եղ. «Առ զամբիւղ» Երգոյն, 7/Ե 1861, Շամախի (87-8):

Պիտանի խօսք [Երկտողյակ] (88):

Անկարգ մարդ (88-9):

Չարախօս (89):

Ապացոյց բնական ատելութեան հայոց (90-1):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1716: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 4334:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

253. Մասն Գ., 103 էջ:

Բվնդ.՝ Երգ - «Ընդէ՛ր դու խեղճ սոխակ, աղաղակեա միշտ...» (1-2):

Երգ առ բու թռչունն (2-3):

Երգ առ տատրակ թռչունն (3-4):

Թաջնիս հայերէն. վասն որայխութեան բաղդին (4-5):

Ներքող ի պատիւ նորին բարձր սրբազնութեան արքայիսկրպոսին Եվսեմոսի եկզարխին Վրաստանու եւ ասպետի (5):

Յանկարծածին խօսք - «Ո՞ր ընդդէմ կամաց իմոց պտոյտ առնող բաղդ թիրընթաց...» [Երկտողյակ] (6):

Նմանութիւն. Գիւղացին եւ ւաւանակ իր (7-11):

Սուրբ լուսաորչական դաւանութիւն (11-2):

Ի դիմաց թռչնոյ առ արծիւն (13-4):

Առ բիւրիւ թռչունն (14-5):

Մարդ (16-7):

Խօսակցութիւն Սէյեադի ընդ միոյ վարդապետի (17-21):

Բարեպաշտ տիկին Աննա Մահակեան (21-2):

Բան ըստ պատշաճին [Երկտողյակ], 2/Ա, Շամախի (22):

Խորհուրդ (23-4):

Խօսակցութիւն Սէյեադի ընդ միոյ հոգեւորականի վասն կերակրոց (25-7):

Յուսահատութիւն եւ յոյս (28):

Երգ - «Ռո ընտիր Հարսն Աստուածազան...», ըստ եղ. «Տէր ողորմեա» Երգոյն Հայագգչի սուրբ Եկեղեցւոյն (28-9):

Առ մարդն առաջին (29-30):

Երգ իծաբանութիւն ի դիմաց մեծանուն բանաստեղծի պարսից Ֆիրդուսի մականունանելոյ առ սուլթան Մահմոդ Օսման իրեանց այնր աղագաւ, զի շահս այս խոստացաւ տալ նմա զհարուստ վարձ վասն յօրինելս զգիրքն Օսմանա՛ւէ չափաբերական ոճիւ, բայց յետ աւարտման գրքոյն անկատար եթող խոստմունս իր, թրգմ. Սէյեադի (31-9):

Յանկարծածին բան - «Ռոք որ յանկեան խաղաղութեան նստեցիք...» (39):

Գուշակութիւնք երեւակայութեան, 30/Գ 1861 (40-1):

Պայծառապիպլ իշխանութի Մարիամ Սողոմոնեան (41-3):

Ի դիմաց Սէյեադի առ մեռեալ հայագգիքն Օսմանի քաղաքի հանգիստ օրհնենքի (43-4):

Յանկարծածին բանք (45):

Վէպ արքայի հայոց Լեւոնի Առաջնոյ եւ որդւոյ նորա Ռուբէնի եւ Թորոսի, յօրինեալ չափաբերական ոճիւ ի Պետրուէ Մատաթեանց, Սէյեադ մականունանելոյ¹ (46-103):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1716: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 4335:

Գրցցկ՝ ԿԶԲԸԳ, (էջ 74):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1886

254. ՂՈՒՆԿԻԱՆՈՍ ԿԱՐՆԵՑԻ

ՔԵՐԴՈՒԱԾՔ ՂՈՒՆԿԻԱՆՈՍ ԵՐԳՉԻ ԿԱՐՆԵՑԻՈՅ, Հայերէն, Հրատ Հ. Ա. Թ. Վենետիկ, Ի վանս Ս. Ղազարու, 1886, ԺԲ, 94 էջ, 8⁰:

Ծնթ.՝ Բովանդակութեանը նույնն է, ինչ 1893-ին լույս տեսած գրքինը:²

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 4708:

Գրցցկ՝ Դավթեան, (էջ 82): ՎՄՄԼՑ, 1934 (էջ 110):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

¹ Հեղինակի իրագեկմամբ՝ «Արարատ» թերթում հրատարակված պատմական ոճով այս վեպն ինքը վերածել է չափածոյի:
² Տե՛ս Հմբ 266 նկարագրութեանը:

255. ԶԻՒԱՆԻ

ԱՇԼԳ ԶԻՒԱՆՈՒ *ԵՐԳԵՐԸ*, 2-րդ տպագր (նշանաւոր փոփոխութիւններով եւ նոր երգերի յաւելումներով), Հրատ. Տիգրան Թումանեանցի «Անդրկովկասեան գրավաճառանոցի», Աղէքսանդրապոլ, տպ. Գէորգ Սանոյեանցի, 1886, [1], 241, է 52, 8⁰:

«Աղէքսանդրապոլու հայ հասարակութեանը, որ յարգող է հայասած աշխարհին, նուիրում է հրատարակիչը»:

*Բվնդ.*¹ Ա. (1):

Ընկերատեաց (2):

Ժ. (3):

Խնդիր առ սիրելին (4):

Սիրահար - «Սիրահար՛ր, թէ սիրականիդ սիրում ես...» (4-5):

Ժ. (5-6):

Նուէր մտերիմ ընկերին իմոյ արն Յովհաննիսի Յակովբեան Կարնեցոյ (6-8):

Արծաթ (8-11):

Մի նկատողութիւն (11-2):

Ժ. (12-3): Ժ. (13-4): Խ. (14-5):

«Ինչ որ բրդես, էն կը խրթես» (15-6):

Մի պատկեր (16-7):

Մ. (17-20): Ե. (21): Է. (22): Ժ. (23-4):

Բանաստեղծին մէկը (24-5):

Լ. (25-7):

Անհաւանը (28-30):

Աքոր եղբայրը (31-2):

Խ. (32): Ժ. (33):

Գազէլ դիւանի - «Անպակաս շողշողում է արտիս վերայ սոր ամեն օր...» (33-4):

Սեմայի - «Առանց ցաւ աշխարհը երբէք չի՛ լինի այնպիսի մէկ մարդ...» (34-5):

Ժ. (35-6): Ժ. (36-7):

Երգ առաքիմոտոյ (38):

Խ. (38-40): Թ. (40): Զ. (41):

Խնդրումս Արարչից (42):

Ժ. (42-3): Ժ. (43-4):

Արտեսակ (44-6):

Սեփի աչեր (45-6):

Մուխեմէզ - «Այս բոլոր աշխարհի միջին չկայ քեզ յարմար, սիրելի՛ս...» (46-7):

Բաղդատութիւն (47-50):

Դ. *Մեր ներկան* (50-1):

Ղոշմայ - «Այլոց տունը քեզ օթեան չի՛ լինի...» (51-2):

Ղոշմայ - «Անմասն ծնունդ ես, ազնի՛ւ, գեղեցիկ...» (52-3):

Մարդը կեանքը (53):

Գինիս դիւանի - «Աշխատի՛ր, կեանքի՛ս հատոր, աշխարհի մէջ սրայծառ լինիս...» (54):

Երգ պանդխտի - «Ամեն մարդ մի բանով միտքարկում է...» (54-5):

Ժ. (55-8):

Առ սիրելին - «Արի՛, սիրական՛ն, ինձ կտաւարէ՛...» (58-9):

Անցած օրեր - «Աւա՛ղ ձեզ, իմ անցած օրեր...» (59-60):

Արդարութեան Արեւ (60-1):

Դիւանի - «Ամենասատիկ ցաւերը ինձ վերայ խնդիր տուին...» (61):

Ժ. (62-3): Ժ. (63-4): Ժ. (64-5): Խ. (66-8):

Լրագիր (68-70):

Իմ խնդրումսքը (70):

Լ. (71):

Պատմութեան (71-2):

Ժ. (72-3):

Գովեստ գեղեցիկ մազերու (73-4):

Ժ. (74-5):

Թիմարի լույն է իմաստութիւն, իմաստունին՝ խօսելը (75-8):

Ժ. (78):

Ուսումն - «Բնական ձիրքերը մարդկանց անուսում...» (78-9):

Ժ. (79-80): Լ. (80-1): Լ. (81-2): Ժ. (82-3): Մ. (84-5):

Ղոշմայ - «Գիտունը տգէտի բանից չի ցաւիր...» (85-6):

Սոխակ - «Դուն էլ ինձի նման սիրահարուած ես...» (86-7):

Ժ. (87-8):

Օրորոք - «Երբ տեսնիմ պատկերդ, սիրուն օրորոք...» (88-9):

Հօր խրատը որդուն (89-90):

Ժ. (90-1):

Սիրտ - «Ձախորդութեան վերջը յաջողութիւն է...» (91-2):

Մ. (92-5):

Արհեստ - «Ինչպէս մեր հներն ասել են՝ ոսկի ապրջան ես, արհեստ...» (95-7):

Մ. (97-100):

Եկեղեցի (100-1):

Ժ. (101-2):

Խիղճ (103):

Սրտեր (103-4):

Հանելուկ - «Ձարմանալի կայ մի բան՝ աշխարհ կվախի այն բանից...» (104-5):

Ընկած մարդը (105-6):

Ղոշմայ - «Թէ կնեղանայիր քեզ սիրողներից...» (106):

Համբերութիւն (106-7):

Րուպայի դիւանի - «Ինչո՞ւ է՛ բան հասկացող մարդոցը միշտ բամբասում են...» (107-8):

¹ Տե՛ս հմբ 287 նկարագրութիւնը:

ՋԳ. (108–9):

Բանաստեղծ (109–10):

ՄԺԹ. (տաճկ. **Բինգեօլի եղ.**) (110–1):

Օրերս (111):

Հարցեր (112):

Իմ անցած տարիքը (112–3):

Րուսայի դիւանի - «Իսկ Արարչից ամեն մարդու մէկ բնութիւն տրուած է...» (113–4):

Դիւպէիդ - «Իմ սիրուն, հագած հալաւի...» (114–5):

Գալէնտերի - «Ինձնից մի՛ հեռանար, սիրոյ բարձր Հեղինակը...» (115–6):

Մոխէմէզ - «Իմ բնութեան համեմատ մէկ հատ բարեկամ չգտայ...» (116–7):

Թէճնիս - «Իմ տուած յարգանքս, սրտուելի ընկեր...» (117–8):

Բ. (118–21):

Սիրական - «Սիրական, քեզ ի՞նչ ասեմ, սարսափ գործ ու բան չունիս...» (121–3):

Ակնարկութիւն (123):

ՋԲ. (124):

Ծեքի - «Ասրիս, հասակագեղ, խօսքերդ համեղ...» (124–5):

Կարնեցի հացագործներ (125–6):

Մշեցու երգը (126–7):

Հարսանեաց երգ (Աղջկայ մնաս բարեալը հօրը) (127):

Հարսանեաց երգ (Աղջկայ մնաս բարեալը մօրը) (128–9):

ԾԼԳ. (129–30):

Երգ - «Իմաստութեան փափագ ունեցող անձը...» (131):

ՄԲ. (132–5):

Գեաֆ - «Լսի՛ր, իմ սիրելի՛, իմ աղաչանքս...» (133–4):

Աշակերտ (134–5):

Լաւ է (135–6):

Աշխարհի բանը - «Խաբերայ աշխարհը, թէ լաւ նկատես...» (136):

Խեղճ մարդը (137):

Աղքատ մարդը (137–8):

ԺԲ. (138–41):

Առ սիրուհին - «Գթա՛, հոգեակ, այս է իղձս քեզանից...», տաճկ. **քէրէմէյլէի եղ.** (141–2):

Անձնաքննութիւն (142–3):

Փորձուած առարկայ (143–4):

ԾԳ. (144–5): Հ. (145–6):

Գանգատ - «Կեանքդ բարոքելու աշխատի՛ր, գիտուն...» (147–8):

Էվէլ ախր - «Կատարեալ լինելու համար, գեղեցիկ...» (148–9):

Րուսայի - «Կենացս մաս, իմ Հմայեա՛կ, ես ուրիշ ասպար չունիմ...»¹ (149):

ՄԳ. (150–1): ՄԴ. (151–4):

Ղոշմայ - «Հարազատ փեսայիդ հաւատարիմ հարս...» (154):

ԻԸ. (155): ՄԵ. (155–6): ԼԸ. (156–8):

Գալէնտերի - «Մի՛նչ ե՛րբ, գովելի, իմ պաղատան շլտես դու...» (158–9):

Զգուշութիւն (159–60):

Խնդիր ընկերին (160):

Դիտմունք (161):

Սելիս - «Մի՛ լիցիր, ո՛վ բնութիւն, կեանքիս դաւանան մի՛ լիցիր...» (161–2):

Վարդ (162–3):

Էվէլ ախր - «Նոր բացուած ծաղկի պէս բացուեր ես, սիրուն...» (163–4):

ՄԶ. (164–5):

Առ նագելին (166–7):

Ղարիպ կարնեցու երգը (167):

Յանդիմանանք - «Ո՛վ գոռոզ մարդ, բաւ չէ՞ այդքան անխոհեմ, յիմար մնաս...» (168):

Ղէզէլ դիւանի - «Ո՛վ գեղեցիկ, աննման, ազնիւ, հարազատ բարեկամ...» (169):

ՄԷ. (170–1):

Մաղթանք - «Ո՛վ Տէր Աստուած, բա՛ց մեր հոգու աշքերը, արթուն մնանք...» (171–2):

Եռանդ (172–3):

ՄԸ. (173–4): ՄԻԴ. (175):

Ղոշմայ - «Որ մի մարդ բնական լինում է տխուր...» (176):

ԾԿԸ. (176–7):

Ղոշմայ - «Ո՛վ դու զբաղմունքի, ցափ թագաւոր...» (177–8):

Ղոշմայ - «Ո՛վ անզգայ, անխիղճ, կեղտոտ, իմաստակ...» (178):

ԻԱ. (179):

Գալէնտերի - «Ո՛վ մարդ, հեռացի՛ր խաբերայ, խարդախ սիրականից...» (179–80):

Ղոշմայ - «Ո՛վ մարդ, մի՛ փափագիր աշխարհի փառքին...» (180–1):

ԾԻԵ. (181–2): ԾԲ. (183):

Եղբայր (183–5):

ԾԻԱ. (186):

Ալեքսանդրասօյի երգիչների ներկայ դրութիւնը, 1885 թ. 15/Զ-ին (187–8):

¹ Երգը քաղված է նրա «Հմայակ եւ Արուսյակ» (Հեքիաթ) անտիպ դրուցագնորգութիւններից: Թ. Պողոսյանի գիտարկմամբ, այս երգը, սակավաթիվ այլ երգերի նման, գործածութեան շրջանակ է մտել Հեքիաթից դուրս:

Բարեկամ (188):
 Խ. (189): ՄԺԱ. (190):
Ղոշմայ - «Սիրակալանի մօտ գնալը դիրքին է...» (190-1):
 ՄԺԲ. (191-6):
Սեմայի - «Սիրակալանս սիրտի գար շուտ, մէկ օրը մէկ շարաթ դարձուց...» (196):
Գեղանի (197):
Դասիրթան - «Սիրելի՛ բարեկամ, անցաւ գարունը...» (198-201):
Իղձ - «Մինչեւ ե՞րբ սպասեմք քո ճանապարհը...» (201):
 ԾԶԳ. (202): ԾԾԹ. (203):
Սաղրանջ - «Գիտութիւնը մշտապէս, ո՛վ մարդ, առանձին թէն կուտայ...» (203-4):
 ՄԺԳ. (204-6): Ժ. (206-7): ԻԷ. (207-8): ՂԹ. (208): ԾԾԷ. (209-10):
Փորձ (210-1):
 ՄԺԵ. (211):
Բաղդ - «Քեզանից ո՞ր գնամ, ո՞ւմ գանգատ անեմ...» (212):
 ՄԺԶ. (213-6):
Ռդերձ առ զօրապետ Լազարեան (216-8):
Դիրքէիդ - «Օրըստօրէ զբաղմունքս...» (218-9):
 ՄԺԷ. (219-29): ԾԿԳ. (229-31): ԽԷ. (232-3): ԺԶ. (233-4):
Օտարականի զգացմունքը (234-5):
Սեմայի - «Ծակատող բա՛ց, գեղեցիկ, երկնամասն նոր լուսին ցո՛յց տուր...» (235-6):
Խելքի արի՛ (236-7):
Երգ - «Ամեն վնաս մէկ խրատ է՝ ասել եմ...» (237-8):
 Զ. (238-41):
Ցանկ (Ա.-Է):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 166: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4745:

Գրիսկն՝ «ՆԴ» 1886, հմր 90 (ըստ Ղազիկեանի):

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, 1891 (էջ 44):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ:

1888

256. ՖԻԶԱՀԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼՑԻ ԱՇԸԳ **ՖԻԶԱՀՈՒ ԵՐԳԵՐԸ**,
 Հրատարակեց Գէորգ Կ. Մամիկոնեան, Տփլիս, տպ.
 Մ. Գ. Ռօտինեանի, 1888, 52 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Աշղգ Ֆիզահի, Յտաշարան (3):

Ա. (4): Բ. (5): Գ. (5-6): Դ. (6): Ե. (6-7): Զ. (7): Է. (7-8):
 Ը. (8): Թ. (8): Ժ. (9): ԺԱ. (9): ԺԲ. (9-10): ԺԳ. (10): ԺԴ.
 (10-1): ԺԵ. (11): ԺԶ. (12): ԺԷ. (12): ԺԸ. (12-3): ԺԹ.
 (13): Ի. (13-4): ԻԱ. (14): ԻԲ. (14-5): ԻԳ. (15): ԻԴ. (15):
 ԻԵ. (15-6): ԻԶ. (16): ԻԷ. (16-7): ԻԸ. (17): ԻԹ. (17-8): Լ.
 (18): ԼԱ. (18-9): ԼԲ. (19): ԼԳ. (19-20): ԼԴ. (20): ԼԵ.
 (20-1): ԼԶ. (21): ԼԷ. (22): ԼԸ. (22): ԼԹ. (23-4): Խ. (24-5):
 ԽԱ. (25-6): ԽԲ. (26): ԽԳ. (26-7): ԽԴ. (27): ԽԵ. (27-8):
 ԽԶ. (28): ԽԷ. (28-9): ԽԸ. (29): ԽԹ. (29-30): Ծ. (30):
 ԾԱ. (30-1): ԾԲ. (31): ԾԳ. (31-2): ԾԴ. (32-3): ԾԵ. (33):
 ԾԶ. (33): ԾԷ. (34): ԾԸ. (34): ԾԹ. (34-5): Կ. (35): ԿԱ.
 (35-6): ԿԲ. (36-7): ԿԳ. (37): ԿԴ. (37): ԿԵ. (38): ԿԶ. (38):
 ԿԷ. (38-9): ԿԸ. (39): ԿԹ. (39-40): Լ. (40): ԼԱ. (40): ԼԲ.
 (41-2): ԼԳ. (42): ԼԴ. (42-7): ԼԵ. (47): ԼԶ. (47-8): ԼԷ.
 (48): ԼԸ. (48-9): ԼԹ. (49): Զ. (49-50): ԶԱ. (50-1): ԶԲ.
 (51): ԶԳ. (51-2):

Ծնթ.՝ Երգարանի նյութերը՝ բացի առաջինից, համարակալված են՝ 1-82:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 167 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5191:

Գրծնթ՝ «Մշակ» 1888, հմր 121՝ 25/Ժ, էջ 2, «Ներքին լուրեր»:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջ 5): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 88):

Պրբրկն՝ «ՀԱ» 1889, հմր 12, էջ 261, Գր. Գալէմբաքեան, «Ազգ. հրատ.ք 1888 տ.», հմր 13:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ.ի գրն., 753:

1889

257. ԽԱՅԵԱԹ

ԱՆՉԱՅՆ ԿԻԹԱՌ. Ժամանակակից երգեր, Հեղինակուծիւն երգիչ Խայաթու, Ալէքսանդրապօլ, տպ. Գէորգայ Ս. Սանոյեանցի, 1889 (дозв. ценз. Тифлис, 5го сент. 1889 г.) [6], 101, Զ էջ, 8⁰:

«Իւր հանգուցեալ հօր՝ Կարապետ Յովհաննիսեան աշղգ Զահրի մականուանելոյ անմահ յիշատակին իբրեւ երախտազիտական արձան նուիրէ Խայաթ - Սուքիաս Զահրիեան»:

¹ Տե՛ս հմր 274 նկարագրութիւնը:

Բվնդ.՝ Խաչատուր, Յառաջարան, 1888 թ. 20/2, Աղէքսանդրապոլ [5–6]:

1. **Սրտի իղձ (1):**
2. **Աշխարհ** - «Ա՛խ, քեզանից արդեօք ո՞ւմ գնամ գանգատ....» (2):
3. **Գարուն** - «Ա՛խ, ե՞րբ պէտք է երեսաս, ո՛վ դու գարունդ աննման....» (3–4):
4. **Իմ վիշտը** - «Ա՛խ, մի վայրկեան գէթ չելիս, որ ես առանց նոր վիշտ մնամ....» (4):
5. **Խրատ սիրելույն (4–5):**
6. **Անկիրթ մարդ (5):**
7. **Ծոյլ մարդը (6–8):**
8. **Խնդիր առ սիրելին** - «Աչացս լոյս, առ ծառայիդ նամակը....» (8–9):
9. **Ընկեր** - «Արարքդ դեռ արած չեն ինձ պարսիկը, անիրաւ ընկեր....» (9):
10. **Սէր սիրելույն (10):**
11. **Սէմայի** - «Արի՛, իմ անուշիկ ու աննման բարձրահասակս դու....» (10-1):
12. **Ռուս** - «Արի՛, հոգոյս չափ սիրելի ուսում, իմ ուսուցիչն ես դու....» (11–2):
13. **Ախորեանի ալիքները (12–3):**
14. **Բարեկենդան** - «Բարեկենդանն եկաւ, խեղճ մարդն ի՞նչ անի....» (14):
15. **Լուսին** - «Բացուիր, լուսին դու գերբնական, մինչ ե՞րբ մնաս ամպի տակ....», ըստ եղ. «**Հայրիկ՝ ասաց դուստրը հօրը**» երգիին (14–5):
16. **Ընկերատեսց (16):**
17. **Անցեալի յիշատակութիւն (17):**
18. **Միստէզէտ** - «Գարունն էհաս, պարտէզն իմ փակ մնաց այսպէս....» (18):
19. **Գեղեցկութի** - «Գեղեցիկների մէջ նմանդ արդեօք....» (19):
20. **Խորհրդածութիւններ (19–20):**
21. **Դաստիարակ (21):**
22. **Արհեստարար (21–2):**
23. **Սէմայի** - «Դու մինչեւ ե՞րբ այսպէս սաստիկ ցամաք ու չոր մնաս, ո՛վ ծով....» (23):
24. **Առ անձկալին (23–4):**
25. **Հովիտ հայրենեաց (25):**
26. **Սէր** - «Երբ ճեմելով դէպ ինձ կուգայ նազելիս....» (25–6):
27. **Խօսք ընդ զեփիոնին (26):**
28. **Ջեփիոն** - «Ջեփիոն, այս նամակը տար սիրականիս....» (27):
29. **Բողոք առ սիրելին** - «Է՞ր այդքան, ո՛վ անիրաւ, ծառայ կրէ ցաւ անողորմ....» (27–8):

30. **Ներկայիս պահանջը** - «Ընտանեկան ծանր լուծը օրէ օր....» (28–30):
31. **Պանդխտի անձկանքը (30–1):**
32. **Կեղծ երիտասարդ (32):**
33. **Իսկութի** - «Իմ գեղեցիկ, իմ աննման Իսկութի....» (33–4):
34. **Անհաւատարիմ ընկեր (34):**
35. **Առ սոխակն (35–6):**
36. **Իմ վիշտը** - «Ինչպէ՞ս չը լամ եւ չը սգամ, չը ողբամ....» (36):
37. **Օրեր (37):**
38. **Փառասէր մարդ (37–8):**
39. **Դասողութիւն (38–9):**
40. **Ողբերգ հանգուցեալ Ներսէս պատրիարք Վարժապետեանի մահուան առթիւ, 1884 ամի, 28/ժ Տփլիս (39–41):**
41. **Աղերս առ սիրելին** - «Խնդիրս առ, իմ նազելի....» (42):
42. **Միստէզէտ** - «Խնդրում եմ, ո՛վ իմ ամենաազնի սիրական դու....» (42–3):
43. **Խօսք ի խորոց սրտից (43–4):**
44. **Ծուշան (44):**
45. **Իմ վիճակը** - «Կայծերիցս փախչում է անշէջ կրակս տեսնողը....» (45):
46. **Հայրենեաց կարօտ սիրտ (46):**
47. **Սէր** - «Հանապազ երջանիկ....» (46–7):
48. **Երկրագործ** - «Ծածանջ արեգին դեռ չէր երեսում....» (47–8):
49. **Մոխէնմէզ** - «Մի՛ լինիր, իմ սիրելի, դու ինքնահաւան մի՛ լինիր....» (48–50):
50. **Ղոջմայ** - «Մի ժամանակ թեթեւ, առանց աղմուկի....» (50):
51. **Անմխիթարութիւն (51):**
52. **Օրօր որդեկիս (51–3):**
53. **Սիրտ** - «Մինչ ե՞րբ չը փորձուիս, միամիտ սիրտս....» (53–4):
54. **Խօսք ընդ սիրելույն (54–5):**
55. **Մոխէնմէզ** - «Մինչ ե՞րբ, իմ նազելիս, դու աղաչանս չըքսես....» (55–6):
56. **Հովի** - «Մինչեւի ե՞րբ այսպէս անջած մնաս, դու ո՛վ հովի....» (57):
57. **Մորմոք (57–8):**
58. **Իմ բաղձանքը (58–9):**
59. **Սէլիս** - «Նազելիս բաց է արել սեւ շղարշապատ գլուխը....» (59):
60. **Տգրուկ (60):**
61. **Օրիորդ** - «Շքեղ, շէկ մազերդ, սիրուն օրիորդ....» (61):
62. **Տրտմնջ** - «Ո՛հ, ինչ անգթութիւն բնականից դուրս....» (62):
63. **Գիւնի** - «Ո՛հ, գիւնի, գիւնի, անիրաւ գիւնի....» (62–3):

- 64. Այլոց կարծիքը (64):
- 65. Անկարելից վիճակ (64–5):
- 66. Սէմայի - «Ո՛րն, ինչպէս սիրոյ մշտական պարսպ դա-
դարում է, ո՛վ մարդ....» (65–6):
- 67. Երկրագործի զգացմունքը (66–9):
- 68. «Սոխակ»-ին (69):
- 69. Խոռվեալ սիրտ (70):
- 70. Ե՛կ, տամ քեզ (70–1):
- 71. Հովեր (71):
- 72. Ժամանակ - «Ո՛րն, անգութ ժամանակ, ո՛րն, անգութ մի-
ջոց....» (72):
- 73. “Համբերութիւնը կեանք է” (72–3):
- 74. Երկրագործ - «Ո՛վ աշխատասէր, դու ժիր երկրագործ....»
(73–4):
- 75. Բարի ընկեր (74):
- 76. Դիւանի - «Չարութեան պատճառ բնաւ դեռ չեմ եղած եւ
չեմ լինիր....» (75):
- 77. Սանձ դիր բերանիդ (75–6):
- 78. Պանդուխտն յօտարութեան (76):
- 79. Խրատ պատանեկաց (77):
- 80. Խոստովանանք (78):
- 81. Իմ վիճակը - «Սգամ իմ ողբալի վիճակի վերայ....»
(78–9):
- 82. “Երջանիկ եզներ” (79–80):
- 83. Անկեղծ սէր (80–1):
- 84. Սիրականս ի՛նչ ասաւ (81):
- 85. Բաղդիդ մի՛ յուսար (81–2):
- 86. Դիւանի - «Տրտմութիւն, ո՛րը եւ գնում, խնդրեմ շուտով՝
ինձ մօտ արի....» (83):
- 87. Բարունի (83–4):
- 88. Ժամանակին յարմարի (85):
- 89. Փողատէրն ու պարտապանը (85–8):
- 90. Հայրենիքս (89):
- 91. Ներկայիս ընտանեկան կրթութիւնը (89–90):
- 92. Նուէր իմ համաքաղաքացի բոլոր արհեստաւորներին
(90–2):

Յաւելուած.

- 93. Դիւանի - «Մարդկային հոգին թուաւ մեր աշխարհէն,
ո՛րն, ո՛րը գնաց....» (93):
- 94. Յուշկապարհիկ (94–5):
- 95. Թիթեռ (95–6):
- 96. Խրախոյս - «Լիսհանճար նաւավար....» (96–7):
- 97. Արհեստ - «Կա՛ն արդեօք աշխարհում մի ջոկ առար-
կայ....» (97–8):
- 98. Փողի հիւանդ (98–9):

99. Բողոք առ սիրելին - «Ուխտել ես՝ չխօսե՛ղ եւ տանջունե՛ղ
ծածուկ....» (100–1):

Ցանկ (I–IV):

Վրիպակներ [1]:

«Անձայն կիթառ»-ի յարգելի բաժանորդաց անուանացանկը
(Ա–Զ):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1121 (նկարագրվել է ոչ
ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5269:

Գրիսկն՝ «ՆԴ» 1890, հմր 46 (ըստ Ղազիկեանի եւ «ՀԱ»-ի):

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1891, հմր 6, էջ 184, Գր. Գալէմբարեան,
«Ա.զ.գ. հրատ.ք 1890 տ.» հմր 70:

Օրակ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրի., 796, 797: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ-ի գրի.,
693, ԳԱԹ:

258. ՇԱՀԻՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐ

ԾԱՂԻԿ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԵՐԳԵՐԸ, Դէրբէնդցի Շահիր
Խաչատուր [Խաչատուր Շահնազարեանց], Ժողովեց
եւ հրատարակեց օր. Մարիամ Մակարեանց, Թիֆլիս,
տպ. Յովհ. Մարտիրոսեանցի, 1889, 78, Բ էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Մարիամ Մակարեանց, *Յառաջաբանի տեղ, 1888 թ.*
7/բ Դէրբէնդ (Ա–Է):

- 1. «Արդեօք, ես վե՛ր կենամ....» (13):
- 2. «Ես եմ հայ ազգի միջին....» (13):
- 3. «Սիրելիք, մեր վիճակն....» (14):
- 4. «Այստեղ քո պատկերն տեսայ, երկնքումն՝ արեգակի....»
(14–5):
- 5. «Դարդն իմն ա, էս դարդն ինձ ա պատկանում....»
(15–6):
- 6. «Մա՛րդ, իսկ օք, լաւ մտածիր....» (16–7):
- 7. «Պաշտող եմ յաւիտեան պատկերիդ պայծառ....», **Քեա-
րամի եղ.** (17):
- 8. **Հայ աղջկայ ընտրածը** (17–8):
- 9. **Աննման ստեղծագործութիւն** (19):
- 10. **Աշխարհ ա աշխարհի պէս, կը մնայ աշխարհի պէս**
(19–20):
- 11. «Կենացս մէջ ես որքան քաղաք տեսամ....» (20–1):
- 12. **Թէ ինչո՞ւ մարդ լաց կիլի** (21):
- 13. «Վիճակն է մարդոյ անքննելի....» (21–2):
- 14. **Ով կեանքի մէջ փող չունի, / Այդ մտքի հետ գործ չունի**
(22):

15. **Ընկել եմ ընկել օտար ամենից, / Մնացել անթափախ տկար ամենից** (23):
16. «Անօրինակ ես աննման նազելի, անհուն ես ծնունդ...» (23-4):
17. **Փառք Աստծու, լուսաւորված ենք** (24-6):
18. **Չի կարելի ոչինչ անել, / Քանի որ կոյր է ամբոխն** (26-7):
19. «Երեք բան կայ, չեմ հաւատում կեանքումս...» (27-8):
20. «Նա, որ չունի գութ իր ազգին...» (28-9):
21. **Տորոնի մասին** (29-30):
22. «Կա՞ մի կենցաղումս ցաւ ասկից աւել...» (30):
23. «Ես միայն մի եմ մեռնակ...» (30-1):
24. «Ամեն տեղ առաջ՝ տեսամ աւազակին աշխարհումս...» (31):
25. «Եկաւ մեզի նոր տարի...» (32):
26. «Արի յետ կաց, ձեռք քաշի այդ բանիցն...» (32-3):
27. «Այլք՝ չըգիտեմ թէ ինչպէս, ես իմ կեանքս երազ տեսամ...» (33-4):
28. **Եթէ ես լինէի մէկ հարուստ իշխան, / Ես էլ ունենայի իրաւունք ի վերուստ** (34):
29. **Ես եմ տէր իշխանը փողի, / Ես ոչ թէ՛ պաշտպանը փողի** (35):
30. «Այս աշխարհից ի՞նչ համ ու հոտ...» (35-6):
31. «Սխալ է, մի՛ հաւատիր...» (36-7):
32. «Մի հատ ես աշխարհումս, ո՛վ աննման եար գեղեցիկ...» (37-8):
33. «Աշխարհ ես, աշխարհ, անիրաւ աշխարհ...» (38-9):
34. «Ով փողն կեանքին նպատակ ընտրաւ...» (39-40):
35. «Ինչի՞ կեանքն վերացական բառ միայն...» (40-1):
36. «Հերիք ս, խօսեցիր այդքան տեղ դրուստ, խաչատուր...» (41-2):
37. «Վեհապետաց վեհ զգացմունք...» (42):
38. «Ըստ բան վաստակած կիլենք...» (43):
39. «Դա ինչո՞ւ է էշն աւել...» (43):
40. **Ես քեզ համար բուրբուլ եմ, դու ինձ համար՝ վարդ ազիզ** (44):
41. «Ով իրեն մարդ է ասում՝ պիտի մարդ բառն հասկանայ...» (44-5):
42. **Խղճմտանք** (45-6):
43. **Ի՞նչ ասեմ** (46):
44. «Ես հայ եմ, արծաթատեսնաց...» (47):
45. **Անարդար գնահատութիւն** (47-9):
46. **Հառաչանք ժողովրդի** (49-50):
47. «Այլոց համար աշխատելով, ես էլ եղամ այլոց պէս...» (50-1):
48. **Պարզ բան է ամենեցուն, կեղտոտից խտակը լաւ է...** (51):
49. «Ցաւագարը գնաց ցաւագարի մօտ...» (51-2):
50. **Սիրեկան** (52-3):
51. **Ատել եմ, ատեմ պիտի ես քեզի, արծաթ անպիտան...** (53-4):
52. **Չի կարող սիրտ լինել, երբէք էն էակից հեռու...** (54):
53. **Աշխարհս ծով ալեկոծման, մարդս է մէկ նաւ օրհնակ...** (54-5):
54. «Սիրելիս, իսկ եմ ասում՝ դու ես ամեն բանից քաղցր...» (55-6):
55. **Ծվէցարիան չէ ճար հիւանդի, / Այլ թէ սարերն են Դերբենտի՛** (56-7):
56. **Հարս եւ սկեսոր** (59-61):
57. «Մարդը մարդուց այնքան է աւել, զանազան...» (61-2):
58. **Ամենն այս աշխարհից մէկ տեսակ խալաթ ստացաւ...** (62):
59. «Աշխարհն ինձ ատելով...» (62-3):
60. «Չափազանց ազնութիւնը...» (63-4):
61. **Ասրել ինչպէս մէկ ընտանի, հէ՛ր չի կարնում մարդը եարար** (64-5):
62. **Էս ի՞նչ տեսակ աշխարհ ա** (65-6):
63. «Պոսեցիք ուզում են Հայաստան լուսաւորեն...» (67):
64. **Մարդս իր նման մարդից այդքան զանազան ինչի՞ց ա...** (67-8):
65. «Մերոնք եթէ կասկ կարեն...» (68):
66. «Մեր թերատ էշխի սէրն, սիրուններին փոյթ չէ բնաւ...» (68-9):
67. **Քեզ եմ ասում՝ Ծափիր, / Ասածս մտքիդ պահիր** (68-70):
68. «Դու քաղցր, խօսքդ քաղցր, այդ ի՞նչ քաղցր բան ես, հոգի՛...» (70-1):
69. «Բոլորին ազոաւ եմ ասում, մին քեզ՝ աղաւնի, նազելիս...» (71):
70. «Փլաւից չը կերած՝ մոխից կորացող...» (72):
71. «Իմացի՛ր, ով նազելիս՝ չունիմ պահանջ ասկից աւել...» (72):
72. «Էլի իմ խելքս առաւ, այն լուսի կտորը գնաց...» (73):
73. «Չէ կարող ոչ որ հանել, ընկել եմ այնպէս կրակի...» (73-4):
74. «Դու ինձ ես կարօտ, ես՝ քեզ, սիրական...» (74-5):
75. «Աշխարհ, պատմիր ինձ, տեսնեմ ճշմարիտ...» (75-6):
76. «Ո՛վ մարդ, անցաւոր կեանք է դա քեզի...» (76):
77. «Մարդիկն աշխարհի ստոած են սէրից...» (77-8):
- Ծանկ** (Ա-Բ):
- Մտնգտ.**՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1128 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԹԱԳԵ, հմր 1802: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5327:

¹ Դերբենդի պարսպի եւ մզկիթի մասին է (էջատակ):

Գրիսկն՝ «Մշակ» 1889, հմր 63 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 195): «ՆԻ» 1889, հմր 90 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 367):

Գրծնթն՝ «Արձ.» 1889, հմր 22, էջ 325:

Գրցցն՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 23): Գուստ., 1908 (էջ 51), 1910 (էջ 66), 1914 (էջ 59): Դավթեան (էջ 84): ԹԿԳ, 1895 (էջ 24): ԿՀԲԸԹԳ, 1891 (էջ 51): ՆՀԴՀ, հմր 629:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1889, հմր 63՝ 8/2, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Արձ.» 1889, հմր 22՝ 11/2, էջ 336, «Յայտարարութիւններ»: «ՀԱ.» 1890, հմր 7, էջ 161, Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1889 տ.», հմր 96:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ:

1890

259. ԲԱԲԱՅԵԱՆՑ ԱՐԲԱՀԱՄ

ՋԱՐԿԵԱՐԻ ՔՆԱՐԸ. *Բանաստեղծութիւններ, ժողովեց-հրատարակեց Գրիգոր քհնյ. Գրիգորեանց, 2-րդ տպագր., Բաքու, Տպ. Սահակ Բ. Տէր – Յովհաննիսեանցի, 1890 (дозв. ценз. Тифлис, 12го марта 1890 г.) [2] ԺԲ¹, 99 էջ, 8⁰:*

ЛИРА ЗАРКАРА: Поэзия /Изд. свящ. Григория Григорианца.- Баку: тип. С. Б. Тер-Ованесова, 1890.
«Մեծապատիւ տէր Սամուէլ Յովհաննիսեան Բաղրեանցին նուիրում է հրատարակելը»:

Բվնր.² **Գրիգոր քննկ. Գրիգորեանց, Մեծապատիւ Տէր Պ. Բաղիրեանց [1]**

Գրիգոր քննկ. Գրիգորեանց, Երկու խօսք, 7/4 1890 թ., Բազու [1]:

Գրիգոր քննկ. Գրիգորեանց, Ջարկեարի կենսագրութիւնը (Ա-Է):

Գրիգոր քննկ. Գրիգորեանց, Մայիֆի կեանքից (Թ-ԺԲ):
Ա. (1): 2. (1-2): Է. (2-4): Ը. (4-5): Թ. (5-6): Ժ. (6-7):

Յանապարաստից ասած բան (7):
ԼԸ. (7-8): ԺԱ. (8-9): ԺԲ. (9-11): ԺԳ. (11-2): ԺԴ. (12-3): ԺԵ. (13): ԺԶ. (14-5): ԺԷ. (15-7): ԺԸ. (17-8): ԺԹ. (18-9): Ի. (20-1): ԻԱ. (21-4): ԻԲ. (25-6): ԻԳ. (26): ԻԴ. (27): ԻԵ. (27-8): ԻԷ. (28-9): ԻԸ. (29-30): ԻԹ.

¹ էջերի համարակալման սխալի հետեւանքով ժԲ-ի փոխարեն տպագրված է՝ Լ:
² Տե՛ս հմր 284 նկարագրութիւններ:

(30-1): ԼԱ. (31-3): ԼԲ. (33-4): ԼԳ. (34): ԼԴ. (35-6): ԼԶ. (36-7): ԼԷ. (38-9): ԼԹ. (39): Խ. (39-43): ԽԱ. (43-4): ԽԲ. (44-5): ԽԳ. (45-6): ԽԴ. (46-8): ԽԵ. (48-9): ԽԶ. (49-50): ԽԷ. (50-1): ԽԸ. (51-3): ԽԹ. (53-5): Ծ. (55-6): ԾԱ. (56-7): ԾԲ. (57-9):

Պարսկաստանցի Դասիթ խանի կենակցի գալստեան շնորհատրեւն (59-60):

ԾԳ. (60-1): ԾԵ. (61-2): ԿԱ. (62-3): ԾԶ. (63-4): ԾԷ. (64-5): ԾԸ. (65): ԾԹ. (66-7): Կ. (67-8): ԿԲ. (68-9): ԿԳ. (70): ԿԴ. (70-1): ԿԶ. (71-2): ԿԷ. (73-4): ԿԹ. (74): ԿԸ. (75-6): Լ. (76-9):

Յանելուածք.

Մայիֆ Յարութիւն, Ջարկեարի յիշատակին (80):

[Մ. Բժշկեանց], Արձագանք Ջարկեարի (81):

[Միսկին], Նուէր հանգուցեալ Ջարկեարին, որ է Աքրախա Մարտիրոսեան, շամախեցի (82-3):

«Ջարկեարի քնարի» ցանկը (84-6):

[Հրատարակչի շնորհակալական խօսքը գրքի բաժանորդագրութունը կազմակերպողներին] (87):

«Ջարկեարի քնարի» արգո բաժանորդաց ազգանունները (88-98):

[Գրիգոր քննկ. Գրիգորեանցի հրատարակած գրքերի ցանկ] (99):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր մեծ. պ. Մ. Բարխուդարեանին՝ հրատարակչից» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 291: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 5418:

Գրիսկն՝ «Մշակ» 1890, հմր 106՝ 18/Թ, էջ 2: Լ. Յ. Տաշեան, «ՀԱ.» 1890, հմր 12, էջ 285-6 (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 382: «ՂԱՄՅ», էջ 22/ա):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1890, հմր 101՝ 6/Թ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «ՀԱ.» 1890, 11/բ/1, «Նոր հրատ.»: «ՀԱ.» 1891, հմր 6, էջ 184, Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1890 տ.», հմր 50:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

260. ԻՆԱԻ

ԿԱՐԷՆԻ ՍՐԻՆԳԸ. *Սիրոյ եւ ժողովրդական երգեր, Թիֆլիս, Տպ. Մովսէս Վարդանեանի, 1890, (дозв. ценз., Тифлис, 5го окт. 1890 г.), 87 էջ, 8⁰:*

- Բվնդ.՝ 1. Իմ սրինգը, Միբրգէի եղ. (3):
2. Յիշատակ Բաֆֆիի, ղոշմա (4):
3. Թոփխանա դիւանի - «Երջանիկ է այն պարտեզը, որ լաւ պարտիզպան ունի...» (4-5):
4. Տիրաժօր պատկերի դէմ, դիւանի (5):
5. Դիւանի - «Երանի կը տայ մարգարէն հարազատ եղբայրներուն...» (6):
6. Սոխակիւն, ղոշմա - «Հերիք տրտմիս ու լաւ...» (6-7):
8. Ոսանողիւն, ղոշմա (8):
9. Ղոշմա - «Այսօր՝ այսօր, էգոց էգոց՝ ըսելով...» (8-9):
10. Ղագել - «Հիւանդ ու տկար Աբգարը Յիսուսին գրեց նամակ...» (9):
11. Ղոշմա - «Որչափ որ դու ինձ ասես, դու գեղեցիկ կոչու...» (10):
12. Գիւնիւն, ղոշմա (10-1):
13. Անհաստարիւմ ընկերիւն, ղոշմա (11):
14. Սիրուն, ղոշմա (12):
15. Ղոշմա - «Մի գեղեցիկ տեսայ վերին թաղի մէջ...» (12-3):
16. Ղոշմա - «Վա՛՛յ անբաղդ մայր, որ չղացար ինձի...» (13):
17. Ղոշմա - «Ո՛ր մնացիր որդիս, յիշէ՛, մի՛ մոռնար...» (14):
18. Վարդի ծառ, թոփխանա դիւանի (14-5):
19. Գագան, ղոշմա (15):
20. Ղոշմա - «Սիրահարը թէ այցելէ սիրուհուն...» (15-6):
21. Տուպէիթ - «Յաջողակ բաղդ, ո՞ր մնացիր...» (16-7):
22. Տուպէիթ - «Բարով եկաք, հազար բարով...» (17):
23. Նուէր քրոջ, տաճկ. «Ա Էֆէնտըմ» խաղի եղ. (18):
24. «Բարեկեցե՛ք ազնուական ցեղ կը գայ...», «Ստամպուլ-տուն տանէ տանէ» խաղի եղ. (18-9):
25. Լալուզար, տաճկ. «Արազ, Արազ» խաղի եղ. (19-20):
26. «Վոսրթի ալիքը խորունկ ճեղքելով...», «Ենմեն» խաղի եղ. (20-21):
27. «Սիրոյդ դրան դէմը կանգնել կաղաչեմ...», «Սեւաստուպուլ» խաղի եղ. (21-2):
28. «Գարունն եկաւ, սէրս վատ է...», «Պազար օլտի» խաղի եղ. (22):
29. «Իմ սէրը չէ՞ր գօրատր...», «Ենմեն թուրալի» եղ. (22-3):
30. Պատա կիւն (23-4):
31. «Ո՛վ ուրախ կուուն, քո երգերով ուրախ լուր բե՛ր ինձ...», «Էլ Ղալի քեամանի» եղ. (24):
32. Սիրունների համար տեսքան (25-6):
33. Դիւանի - «Բարի իշխան, անձիդ՝ փորձանք, կրպակիդ հոտը չը տեսնես...» (28):
34. Դիւանի - «Համահասար ընկեր էք, միասին, թէ՛ մարդ թէ՛ կիւն...» (29):
35. Դիւանի - «Զրի նման սպիտակ ես ինձի անուշ արաղու...» (29-30):
36. Դիւանի - «Վառեցաւ կեանքս սիրական, քո պատկերը տեսնելով...» (30):
37. Ղագալ - «Գեթսեմանի ձորի մէջ Յիսուս աղօթել սկսեց...» (30):
38. Տուպէիթ - «Ծաւարշանի հողի վրան...» (31-2):
39. Տուպէիթ - «Ով կանուխ ելաւ առաւօտ...» (32-3):
40. Ղոշմա - «Մի՛ վստահիր տեսքիդ, անգութ սիրելեկան...» (33):
41. Ղոշմա - «Ինձի բաւական է տրտմութիւններս...» (34):
42. Ղոշմա - «Սիրելիներ, ել՛էք, դիմաւորեցէ՛ք...» (34-5):
43. Ղոշմա - «Ծոյլին դու դուր չես գալ, ինչ կուգես գրէ...» (35):
44. Տուպէիթ - «Անիները ժամացոյցի...» (35-6):
45. Մեխակ, տուպէիթ (36-7):
46. «Անբաղդ օրիորդ տգեղացե՛լ ես...», «Հայոց աղջիկներ» երգի եղ. (37-8):
47. Ղոշմա - «Երբում կանեմ, որ գեղեցիկ չը սիրեմ...» (38):
48. Օրիորդի հարս գնալը, «Զէքմիշ ղաթարընի» խաղի եղ. (38-9):
49. «Երկայն ձիգ ծառի տակ նստել եմ տրտմ...» (40):
50. «Ահա բարեկենդան՝ ահա ուրախ օր...» (40):
51. Որք օրիորդ՝ «Ապարանա կիտէն ղարտաշ» խաղի եղ. (41-2):
52. «Բնի՛ր, դուստր իմ Աղսանեակ...» (42-3):
53. Եղնիկ, «Աւճի աւըն պէն»-ի եղ. (43):
54. «Նժողգս կապեցի նոյն ծառերին...», «Աթըմի պաղ-լատմ» խաղի եղ. (44):
55. «Թէ ինձ հարմար ես մի ընկեր ճարէի, աւա՛ղ, աւա՛ղ...», «Կէնճլիկիմ վար սրմալի» խաղի եղ. (44-5):
56. Տուպէիթ - «Ծերացել ես, մա՛յր իմ քաղցրիկ...» (45-6):
57. Տուպէիթ - «Փոքրահասակ քոյր իմ անտէր...» (46):
58. Հին Զեհրի նշանատր աշղի այրիանալը (թրգմ.) (47):
59. Վաշխատուն եւ գիւղացին, տասթան (47-50):
60. Փառաբանութիւն ուսանողիւն (50-1):
61. Ծոյլ (51-3):
62. Պատահական սիրելիին, «Պէն Հաւատ» խաղի եղ. (54):
63. Նուէր Փառանձեմիդ, «Գամիտամ» խաղի եղ. (54-5):
64. Խաչատուր Պաստրմաճեանի կենսագրութիւնից, տես-տան (56-60):
65. Ղարիպ եւ լուսին, վէպ (60-6):
66. Մեր որբանալը, 1878 (66):
67. «Զեմ ուրանալ, պիտի սիրեմ չախտեան...», «Փէք խա-րապ օլտում» խաղի եղ. (66-7):
68. «Նկատում ես, որ հարբել եմ տրտմութեան վտակնե-րից...», «Պիր թարաֆտրան» խաղի եղ. (67):

- 69. «Սիրողը կրակներով քանի՞ մէկ վառիմ....», «**Թէքքէտէ տէվրեչլէր»** խաղի եղ. (67–8):
  - 70. «Անմարելի կրակներով կամե՞նում ես ինձ վառել....», «**Աթաշի սուզան»** խաղի եղ. (68):
  - 71. «Աղբիւրի գլուխը թոչում....», «**Փունարն պաշնտա»** խաղի եղ. (69):
  - 72. **Յուսահատի երգը**, «**Նէ եոզուչն»** խաղի եղ. (69–70):
  - 73. **Փող** (70–1):
  - 74. «Եղել եմ քեզի սիրահար....», «**Մեհման նամ»** խաղի եղ. (71):
  - 75. «Մոլորական՝ յուսահատում ման գալուս....», «**Գարա քաշլմ»** խաղի եղ. (72):
  - 76. «Կանանչ կոկոն դո շրացում մի վարդ ես....», «**Ուզուն օլուր»** խաղի եղ. (72):
  - 77. **Եղբոր նամակը դէպի քրոջը** (73):
  - 78. **Ջորանչի գալը** (73–4):
  - 79. **Նուէր Ծ.ին**, «**Հարայ նուչի»** խաղի եղ. (74–5):
  - 80. **Գիղացոց հովիւր եւ հօտը**, վէպիկ (75–84):
- Ծանկ** (85–87):

Ծնթ.՝ Գ. Ստեփանյանն իրագրել է. «Ինչպէս (Էհրամանեան Խաչատուրը) 1886 թ. իր հորինած երգերից կազմել է մի ժողովածու՝ «Կարիւնի սրինգը», որի տպագրութունն արգելվել է հայրենասիրական բովանդակության պատճառով: Ժողովածուն այժմ պահվում է Թբիլիսի համալսարանի ձեռագրերի ֆոնդում» (տե՛ս նրա *ԿԲ*, հտ. Բ, էջ 10):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 893 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 5455:

Գրխակն՝ «Մշակ» 1890, հմր 138: «ՆԴ» 1890, հմր 188 (ըստ Ղազիկյանի):

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1910 (էջ 58), 1914 (էջ 40): ԿՀԲԸԳ, 1894 (էջ 53):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

261. ԶԻԻԱՆԻ

- ՉՈՐՄ ԵՐԳ**, Աշխատասիրեաց աչըղ Զիւանին, Հրատ. Յովհ. Կապլանեան, Թիֆլիս, тип. М. Варганианца, 1890 (дозв. ценз. Тифлис, 14го июня 1890 г.), 8 էջ, 8⁰:
- Բվնր.**՝ Հայր Ալիշանի մասին, 13/Ե, 1890 թ., Թիֆլիս (1–2):
- Հայր Աղէքսանդր Արարատեանի մահուան առիթով**, 29/Ե 1888 թ., Աղէքսանդրապոլ (2–3):
- Պանդոխտ եղբայր**, 1890 թ. (3–4):

Էրգրումի Կիսկիմ գաւառի Խոտրջոր աւանում սրտահաժ մի անցք. Նուէր սրն. **Յովհաննէս Կապլանեանին**, 11/Ա 1890 թ., Թիֆլիս (4–8):

Ծնթ.՝ Տեսրակն անվանաթերթ չունի: Նկարագրված է ըստ սկզբնաէջի:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 167: *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 5554:

Գրցցկ՝ ԹԿԳ, 1891, էջ 87: ԿՀԲԸԳ, 1894, էջ 51:

Օրնկ՝ ԳԱԱՀԳ, Գ. 1, էլ-ի գրք., 1044:

1891

262. ՇԻՐԻՆ

ՆՈՐ ՔՆԱՐ, Աշխատասիրութիւն մականուանեալ աչըղ Շիրինի [Հրատ. Զ. Սարգսեան], 2-րդ տպագր., Շուշի, տպ. Միրզաջան մահտեսի Յակոբեանցի, 1891 (дозв. ценз. Тифлис, 26го окт, 1890 г.) [4], 35 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Հրատ. Զ. Սարգսեան, **Ազդ.** *Սամաղար*, 1890 15/է [1]:

Ա. **Ողջոյն հրաժարական** (1–2):

Բ. **Ղազել դիւանի ի վերայ մահուան** (2):

Գ. **Մուխամբազ** - «Երեկը ինձի այսօր թում է երագի նման....» (3):

Դ. **Գովասանութիւն** - «Հոգի ջան, նոր բաց ելած....» (4):

Ե. **Գովասանութիւն** - «Էլ քեզ գովեմ....» (5–6):

Զ. **Մուխամբազ** - «Քո մասին, իմ աչքի լոյս, ինչ ասում եմ՝ լաւ եմ ասում....» (6–7):

Է. **Ղոջմա** - «Սկիզբն Աստուած, հայր Ադամին ստեղծեց....» (7–8):

Ը. **Մուխամբազ** - «Ինչ մարդ սրտով սիրական չունի....» (8–9):

Թ. **Ծնորոք եւ բախտ** (9–11):

Ժ. **Կորած եսփնջին** (11–2):

ԺԱ. **Ի դիմաց բիւթիւի առ վարդն** (12–3):

ԺԲ. «Բնական շար եմ...» *Ի գոյն մաղուրկա խաղու* (14):

ԺԳ. **Ընդդիմութիւն սիրականի** (15):

ԺԴ. **Վասն սարծանաց** (16):

ԺԵ. **Ասացեալ ի հանդէպ «Ոչ ով Գասպարեան չի լինիլ»** սրն Սէլեադի խաղին (17):

ԺԶ. **Ի հանդէպ «Էշխիցդ ջունուն դառայ»** սրն Միսկին **Բորջու խաղին** (17–8):

ժԷ. **Գովասանութիւն Նոր Բեազդիոյ վարժարանի, գորկանոց աղա Բարսեղ Արծրունի** (18–20):

ժԸ. **Բայթաւոր** - «Ո՛վ վարդ ու լիլիֆար, մէկ բացոյի սարէ-սար....» (20–2):

ժԹ. **Գովք առ Իսկուհի տիկին** (22–3):

Ի. **Առ սիրականն** - «Արի՛, իմ լոյս անշամանդաղ, Իսկուհի....» (23–4):

ԻԱ. **Գովք առ սիրականն** (24–5):

ԻԲ. **Առ սիրելին** - «Ռուշա ջան, քո ցանկալի գեղեցկութիւնը է գովելի....» (25):

ԻԳ. **Երգ առ սիրականն** (26):

ԻԴ. «Ասրիս, Համասիիտ, գովական աղջիկ ես....» (27):

ԻԵ. «Ա՛խ, իմ փոքրիկ բուրաստան, ափսոս անջոր մնացիր....» (27–8):

ԻԶ. **Վանահայր սրբուհոյ կուսին Շողակաթի վանիցն Յովհաննէս վարդապետ, ճաշ պատրաստելով վասն միաբանից, զայս գովասանութիւն ընկալաւ առ ժամն ի 10/2 1854 ամի ի Վաղարշապատ** (28–30):

ԻԷ. «Վարժարանէն մէկ աղջիկ, իր մօր տունը գնալիս....» (30–1):

ԻԸ. **Խրատ** - «Տղա՛յ, տղա՛յ, հարսանեաց տունն քեզ տուն չի լինի՛լ....» (31–2):

ԻԹ. **Ի վերայ սուրբ սիրոյ** (33):

Լ. **Վասն անգութ արծաթոյ** (33–5):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ Ա., էջ 166: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 5827:

Գրցցի՛ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 139): Դաւթեան, (էջ 82): ԹԿԳ, 1898 (էջ 71):

Տրգրք՝ КК на 1893г., էջ 47:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1892

263. ՀԱԶԻՐԻ

ԱՇԸՂ **ՀԱԶԻՐԻ ԵՐԳԵՐԸ**, Հտ. Ա., Հրատ. Սիմէօն Պառաւեանցի, Մոսկուա, տպ. Մկրտիչ Բարխուդարեանի, 1892 (дозв. ценз. СПб, 17го июня 1891 г.) 46, [1] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Դիւանի** - «Սիրելի, ձեռքդ դէպի ինձ ձգիր, քեզնից աջ կողմէմ....», 1873 ամի, 12/2 (3):

Թէջիս - «Ազդոյ կարող գործեամբը ոռեցաւ....», 1872 ամի, 6/Ա (4):

Դիւանի - «Սիրելիք, այս փուշ աշխարհում շատն ուրախացաւ գնաց....», 1874 ամի, 9/է (4–5):

Ղօշմայ - «Ես կը սիրեմ այնպիսի եղբայրները....», 1875 ամի, 14/Բ (5–6):

Մոխամբազ - «Ամեն կողմով տկար մարդը....», 1872 ամի, 10/է (6–7):

Ղօշմայ - «Կտորած կուան ձեռքի մատը պէտք չէ....», 1876 ամի, 14/Ե (8):

Սամայի - «Չկայ աշխարհումը ցաւերու մէջ տանջուող իզուր ինձ պէս....», 1879 ամի, 10/Գ (8–9):

Դիւրէիթ - «Հատուկ խնդրեմ այս բանդից....», 1868 ամի, յոբ. 5 (10):

Մոխամբազ - «Աստուած մէկ է փառքը՝ անթիւ....», 1869 ամի, 10/Դ (11–2):

Դասիրանի - «Ծնողներիցս որք մնացինք երկու քոյր....», 1879 ամի, 15/է (12–4):

Ղօշմայ - «Ո՛վ մարդ, հպարտութեամբ երկինքն ես քաշում....», 1877 ամի, 17/ԺԱ (15):

Մոխամբազ - «Ամեն կենդանի հզօր է....», 1888 ամի, 6/Ե (16–7):

Դուրէիթ - «Գիշերն անցաւ, ի՛նչ ես անում....», 1875 ամի, 16/Բ (18–9):

Դաստանի - «Մեզ պէս երջանիկ, բաղդաւոր ազգ չը կայ....», 1879 ամի, 18/ԺԲ (19–21):

Մոխամբազ - «Ծատ “փառք քեզ, Աստուած” ասելով....», 1877 ամի, 13/է (21–2):

Ղալանդարի - «Այնչափ գեղեցիկ, անմեան, անգին, սիրուն աղջիկ....», 1875, 10/ԺԱ (23):

Մոշտազատ - «Ո՛ր ես, սիրելի, աչքի լոյս, այսքան ժամանակ դու....», 1876 ամի, 10/Ե (24):

Ղօշմայ - «Ով կողմէ ազգային արիւն ունենայ....», 1890 ամի, 10/Բ (25):

Դիւանի - «Յիմարները ծաղր են անում միշտ բան իմացողներին....», 1879 ամի, 6/Դ (25–6):

«Ա՛խ, էլի մէկ աստղը թռաւ երկնքից....» (26–7):

Բայաթի - «Ա՛խ, սիրելի, կատարեմ գործըս, կարգով կատարեմ....» (27):

Թէջիս - «Աշխարհի մէջ ասորուստը ինչպէս է էժան....», 1879 ամի, 6/Դ (28–9):

Մոխամբազ - «Ա՛խ, իմ պայծառ օթեան, ինձ միջիցդ թոցրին....», 1879 ամի, 15/Գ (29–30):

Բայաթի - «Ա՛խ, սիրելի, անբաց եմ, սիրտըս փակուած անբաց եմ....» (31):

Պատկեր դաստանի - «Ես մանկի վշտերով լիքը....», 1882 ամի, 7/է (31–3):

Ղօշմայ - «Ա՛խ, մեռան ծնողներին զատակները....», 1888 ամի, 15/ԺԱ (34):

Թէջիս (հարց եւ պատասխան) (35):

Ղօշմայ - «Իմ այսքան վշտերու այս է պատճառը...», 1877
ամի, 10/2 (36):

Ղօշմայ - «Հայ եղբայր, հաստատ հայ արիւն ունեցող...»,
1880 ամի, 12/Դ (37):

Դաստանի - «Ո՛վ մարդ, խոնարհ եղիր եւ սիրէ խրատ...», 1875
ամի, 9/Բ (37-9):

Դաստանի - «Ես՝ աղանի, դու՝ ուրուր, քեզ չեմ սիրում...»,
1883 ամի, 23/Է (39-41):

Մոխամբազ - «Արի՛, սիրելի զատակս, որդեակ...», 1882
ամի, 8/Դ (42-3):

«Ահա հասել է գարունը...» (43-4):

«Մէկ ցաւալի լուր ստացայ Պօլիսից...»¹ (45-6):

Ծանկ [1]:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 166 (նկարագրվել է ոչ
ըստ տեսածի): ՀԹԱԳԵ, հմր 881: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6066:

Գրիսկն՝ Փիրումեանց, Տ. «Մշակ» 1892, հմր 107՝ 19/Թ
(ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 205): Աշըղ Հազիրի, Նամակ խմբագրին
(պատասխանում է վերոնշյալ հոդվածին): «Մշակ» 1892,
հմր 111՝ 29/Թ (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 205):

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1912 (էջ 4), ЛИВЯБ, Прил. III, 1904, հմր
5558: ТГПБ, էջ 475:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1892, հմր 143՝ 12/ԺԲ, էջ 3, «Ներքին
լուրեր»: «ՀԱ» 1893, հմր 11, էջ 301, Գր. Գալէմքեարեան,
«Ազգ. հրատ. ք 1892 տ.», հմր 10:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

264. ԶԱՄԱԼԻ

ԵՐԳԻՉ ԶԱՄԱԼՈՒ ՔՆԱՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԸ, Ալէք-
սանդրապօլ, տպ. Աբրահամ Մ. Մալխասեանցի, 1892
(дозв. ценз. Тифлис, 22го апреля, 1892 г.), 2, 79, III
էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ 1. **Ժամանակի բերմունքը** (1-2):

2. **Գովեստ** (2):

3. **Պանդուխտ. Նուէր իմ բարեկամ Ծաֆին Ծաֆնազարեան-
ցին** (3):

4. **Սիրահարի փախազը** (3-4):

5. **Աղերս առ սիրելին** (4-5):

6. **Լաւ մարդը** (5-6):

7. **Առ սուրբ Կոյսն** (6-7):

8. **Նսխանձ** - «Անշուշտ նսխանձութիւն կունենայ մար-
դը...» (7):

9. **Խրախոյս** - «Արի՛, հայ տղա, համարձակ խօսակցիր, տո՛ւր
պատասխան դու...» (7):

10. **Դրամ** (8):

11. **Աննման ծնունդ** (9):

12. **Հանելուկ** - «Աշխարհի մէջ զարմանալի է արարած
աննման...» (9-10):

13. **Անօրեայ կեանք** (10):

14. **Անկիրթը** (11):

15. **Ինքնասպաշտպանութիւն** (11-3):

16. **Չափազանցութիւն** (13):

17. **Արհեստ** (13-4):

18. **Գարուն** - «Բնութեան հրաշալեաց ներկայացուցիչ, մեղ-
միկ գարուն...» (14-5):

19. **Ծած մարդը** (15):

20. **Սիրելիս** (16):

21. **Ծաղկանց դիրքը** (16-7):

22. **Երեք բան** (17):

23. **Ամբարտաւանը** (18):

24. **Զմեռ** - «Երանի՛ր թէ Աստուած քեզի չստեղծեր...» (18-9):

25. **Հետևողութիւն** - «Երկար դարեր ստրկութեան լծի
տակ...» (19):

26. **Թէճնիս** - «Երբ որ մտնեմ արտի մտօք ասալարէզ...»
(19-20):

27. **Հեռատեսութիւն** (20):

28. **Հանելուկ** - «Զարմանալի մի բան կայ եզակաւ աշխար-
հի մէջ...» (21):

29. **Խնդիր գեփիտին** (21-3):

30. **Սուտ ազգասէրներ** (23):

31. **Սոխակին** - «Իզուր է, մի՛ երգիլ, իմ քաղցրիկ սոխակ...»
(24):

32. **Իմ կեանքը** (24-5):

33. **Լաւ ընկերը** (25):

34. **Հայ աղջիկ** - «Կամարածեալ տ սեւագոյն ունքերդ...»
(25-6):

35. **Ժլատը** (26):

36. **Կասկածոտները** (27):

37. **Խոհեմութիւն** (28):

38. **Կրօն** (28-9):

39. **Քնար** (29):

40. **Ուտոցիչ** (29-30):

41. **Մարդկանց դիրքը** (30-1):

42. **Առ սիրելիս** (31-2):

¹ Աշուղ Հազիրին երգը հորինել է զերասան Պետրոս Արամյանի
մահվան կազակցութեամբ:

43. Աշըգ **Ծիրինի երգի թարգմանությունը բառ առ բառ** - «Հինգ ատր...»¹(32):
44. **Հանելուկ** - «Մի բան գիտեմ նշանատր...» (33):
45. **Երկու աղջիկ** (33-7):
46. **Սէր բարոյական** (37):
47. **Անցեալ կեանքից** (38):
48. **Վերջը մտածել** (38-9):
49. **Հաւասարութիւն** (39):
50. **Մարդասիրութիւն** (40):
51. **Խեղճ հովիւը** (40-1):
52. **Ուսումն** - «Մարդը ուսմամբ կը զարգանայ...» (41):
53. **Շոյլն ու աշխատասէրը** (42-4):
54. **Յոյս** - «Յոյսն է մարդկանց արեցնող միջոցը...» (45):
55. **Դիւանի** - «Աղաշում եմ, ո՛վ սիրելի, միշտ քաղցր բար-բառ լինիս...» (45-6):
56. **Խնդիր** (46):
57. **Մէր անցեալը** (47):
58. **Բարի յիշատակ** (47-8):
59. **Մէր կեանքը** (48-9):
60. **Նոր Տարի** - «Ողջունում ենք քո գայտասը...» (49):
61. **Վայելմունք** (50):
62. **Այժմեան ժամանակը** (50-1):
63. **Բանաստեղծ** (51-2):
64. **Վատերու վերջը** (52):
65. **Գովեստ աչքերի** (52-3):
66. **Աղօթք** - «Ո՛վ Տէր Աստուած ամենակալ, ամենողորմ, գթառատ...» (53):
67. **Թշուառ վիճակ** (54):
68. **Հայր Արքայապետի պատմութիւնը** (54-8):
69. **Սիրոյ յորդոր** (58-9):
70. **Խաղաղ կեանք** (59-60):
71. **Եննդավայր** (60):
72. **Ղոջմա** - «Սիրելիք, իմ կեանքս, ահա ձեզ յայտնեմ...» (60-1):
73. **Սկիզբն ու վերջը սէ տառով երգ** (61-2):
74. **Գանգատ սիրելաց** (62):
75. **Աշխատասիրութիւն** (62-3):
76. **Միջտազատ** - «Ինչո՞ւ հեռացար ինձանից, սիրուն սիրական դու...» (63-4):
77. **Բաղդ** - «Քեզ ինչպէ՞ս ընդունեմ, կամ ինչպէ՞ս գո-վեմ...» (64):
78. **Օրորոցի երգ** - «Քնիր, որդեակ, սիրուն մանկիկ...» (65):
79. **Ղարսեցու տրտմանը** (66):
80. **Գիւղացու գանգատը** (66-8):

81. **Թղթախաղ** (68):
82. **Գաղթականութիւն** (71):
83. **Սատրանճ դիւանի** - «Մէկ գեղեցիկ, փորձով տեսայ, որ սիրոյ մէջ հաստատ է...» (72-3):
84. **Պատկեր հին կեանքից** (73-6):
85. **Կարնեցի Մուկոշը** (76):
86. **Իմ խրատը որդկերանցս** (77-79):
- Ծանկ** (I-III):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6153:

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1913 (էջ 146): ԹԿԳ, 1894 (էջ 25), 1895 (էջ 11): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 71):

Պրորկն՝ «Մուրն» 1892, հմր 9, էջ 335, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 11: «ՀԱ» 1893, հմր 11, էջ 345, Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատ.ք 1892 տ.» հմր 191:

Տրգրք՝ KK на 1893 г., էջ 55:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւ-ի գրն., 1845: ՄՄ: ԳԱԹ:

265. ՖԻԶԱԼԻ

ԱՇԸՂ **ՖԻԶԱԼՈՒ ԵՐԳԵՐԸ**, Բ [տպագր.], Աղէք-սանդրապօլ, տպ. Գէորդ Ս. Սանոյեանցի, 1892, 26 էջ, 8⁰:

Հեղինակը գրքույկը նվիրում է 1892-ին բռնկված խոլերա-յի համաճարակի ժամանակ բարեգործութեամբ աչքի ընկած կապիտան Է. Խ. Ստրադովսկու հիշատակին:

Բվնր.² ԶԳ. (4): ԶԵ. (5-6): ԶԶ. (6-10): ԶԷ. (10-1): ԶԸ. (11-2): ԶԹ. (12-3): Ղ. (13): ՂԱ. (13-4): ՂԲ. (14-5): ՂԳ. (15-8): Ղ. (18-9): ՂԵ. (19): ՂԶ. (20-3): ՂԷ. (23-4): ՂԸ. (24-6):

Ծան.¹ Տեսրակում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 167, (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6219:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1892, հմր 123՝ 27/Ժ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «Մուրն» 1892, հմր 13, էջ 1679, «Նոր ստ. գրքեր» հմր 1: «ՀԱ» 1893, հմր 12, էջ 367, Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատ.ք 1892 տ.» հմր 241:

Տրգրք՝ KK на 1893г., էջ 55:

¹ Իրազեկվել է, որ Շիրինն ու Ֆարհատը պարսկական պոեզիա-յում հայտնի սիրահարներ էին (էջատակ):

² Տե՛ս հմր 274 նկարագրութեանը:

Օրնկ՝ ՀԱԳ («Նվեր պրոֆ. Լ. Մսերյանից» դրոշմակնիքով):
ՄՄ:

1893

266. ՂՈՒՆԿԻԱՆՈՍ ԿԱՐՆԵՑԻ

ՔԵՐԴՈՒԱԾՔ ՂՈՒՆԿԻԱՆՈՍ ԵՐԳՉԻ ԿԱՐՆԵՑԻՈՑ, Հայերէն, Հրատ. Հ. Ա. Տ[իբոյեան], Վենետիկի վանս Ս. Ղազարու, 1893, [Թղթակազմի վրա՝ 1894], ԺԲ, 94 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Հ. Ա. Տիրոյան], Ղունկիանոս երգիչ (Զ-ԺԲ):

Գովասանք գրքոյս (1):

Տիվանիք.

Ա. «Սաստիկ կարօտովդ եմ եղեր ուշագընաց, Մարիամ....» (3):

Բ. «Արդեօք պիտոր տեսնամ մի գեղեցիկ, սուրբ Կոյս, երեսարդ....» (3):

Գ. «Նարդոս քրքում ես, Տիրուհի, վարդերու թեղ երեսարդ....» (3):

Դ. «Մեր սրտին խըսն ումը դու ես մըխիթարանք, Մարիամ....» (4):

Ե. «Պայծառ արեւ լոյս երեսարդ ցոյց տուր մէկ հեղ, Մարիամ....» (4):

Զ. «Մէր իմ, սուրբ Կոյս, գիրքս, սաղմոսս, աւետարանըս դու ես....» (4):

Է. «Զուր գովացուցիչ Մարիամ, միսիթար վըշտացրս դու ես....» (4):

Ը. «Դերտովըդ լըցուայ, Տիրամայր, ես չըսի՞ մի ես քեզի....» (5):

Թ. «Յոյս իմ, քաղցրագութ Մարիամ, ես չըսի՞ր մի ինձի դու....» (5):

Ժ. «Բունկեր եմ տերտովըդ, տես, ոչ զօր ունիմ, ոչ գիշեր....» (5):

ԺԱ. «Ո՞հ, կը կըրեմ ես սաստիկ սուգ ամեն օր, ամեն գիշեր....» (5):

ԺԲ. «Ո՞հ Տիրուհի, պիտոր հանեն մէկ օր դատաստան մեզի....» (6):

ԺԳ. «Մայր սուրբ, ամեն ազգ ու ազինք կուտան քեզի....» (6):

ԺԴ. «Տըրտում անձըս, մայր Մարիամ, զօրացու, զըւարճացու....» (6):

ԺԵ. «Բազմագութ Կուսին կարօտով տըրտմութեան ըզգեստ հագայ....» (6):

ԺԶ. «Քանի որ ես կենդանի եմ, հեղէ վըտանգ կա յահեղ....» (7):

ԺԷ. «Սըրտիս մէջ սէր մը կը վառուի, կարօտս առնել չըկըրցայ....» (7):

ԺԸ. «Յիսուս, փափաքեմ սուրբ տեսուդ, տէ, ե՛կ կարօտըս լըցու....» (7):

ԺԹ. «Մտածեցի չար վարքերըս, ամօթի հարայ, կու լամ....» (7):

Ի. «Օգնեսա՛ ինձ, Տէր, քաղցր Աստուած, անձըս քեզ փառաբանէ....» (8):

ԻԱ. «Ողորմածութիւնով լըցուած, քաղցրութիւնով անճառ ես....» (8):

ԻԲ. «Կեսնըս անցաւ ցըրտով, ձըմոով, չըտեսայ գարուն, ամառ....» (8):

ԻԳ. «Ես կարօտով սուգն եմ մըտեր, սրտիկըս միշտ տըխտը է....» (8):

ԻԴ. «Կեսն սուգը սըրտիս կորսընցուց, կեսն ղըմըր գըրցուց սէրըդ....» (9):

ԻԵ. «Սիրտըս նեղուած, ինքըս ընկած, ամեն տեղըս այ կը ցաւի....» (9):

ԻԶ. «Աստուածածին, քեզ կը սիրեմ ես, օտար սէր չեմ ուզեր....» (9):

ԻԷ. «Չը գըտայ դեղ ես ոչ մէհլէմ, վիրատը եմ, Սըրբուհի....» (9):

ԻԸ. «Դըշխոյ փառաց, սուրբ անուանըդ կեսնըս ֆիտավատ ունիմ....» (10):

ԻԹ. «Վիրօք լըցուած թափառական, Մայր սուրբ, մէքեսն մը չունիմ....» (10):

Աճէմիք.

Ա. «Մեծաքանչ անունըդ քո, Մարիամ....» (11):

Բ. «Ոչ ես հանգիստ ունիմ, ոչ օրըս օր է....» (11):

Գ. «Մայր աղքատաց, մեղաւորաց, Մարիամ....» (12):

Դ. «Ո՞հ աղբիւր գըթութեան, Մարիամ Սուրբ Կոյս....» (12):

Ե. «Ո՞հ տիրուհի Աստուածածին ցանկալի....» (12-3):

Զ. «Աս ի՞նչ խեղճութիւն է, որ ես կը կըրեմ....» (13):

Է. «Դու ես իմ ցընծալից ուրախութիւնըս....» (13-4):

Ը. «Մէկ օր կեսնըս ծառը կըտրի ու կ'ընկի....» (14):

Թ. «Խիստ գըթած ես, աղէխորով, Մարիամ....» (14-5):

Ժ. «Մայր Յիսուսի, այս իմ վըշտացած անձիս....» (15):

ԺԱ. «Ըսի՛ Սուրբ Կոյս, ես խոցուած եմ սիրովըդ....» (15-6):

ԺԲ. «Ըսի՛ սիրուդ չեմ դիմանար, Սըրբուհի....» (16):

ԺԳ. «Նեղած անձըս իմ, գըթած Կուսին մօտեցիր....» (16):

ԺԴ. «Կարօտովըդ, ո՛վ Տիրուհի, խոցուած եմ....» (17):

Աճէմիք, որք կոչին տէստէտէպաղ կամ հէքրա.

ԺԵ. «Դու մըխիթար վըշտացելոց, Մարիամ....» (17):

- ԺԶ. «Ես որ ընկա Մայր ցանկալուն սելտային...» (17-8):
 ԺԷ. «Ե՛կ փարատե տղիս որ սրտիս ամպերը...» (18):
 ԺԹ. «Ինչպե՛տ չայրիմ Աստուածոհուն սիրովը...» (18-9):
 ԺԺ. «Եկա յերկնոց հրեշտակաց թագուհին...» (19):
 Ի. «Լոյս արեան ես արքայութեան՝ տենչալուդ...» (19-20):
 ԻԱ. «Դու կուսանաց, հրեշտակաց ցրնծու՛մը...» (20):
 ԻԲ. «Տեսութեամբըդ հրաշագեղ թագուհի...» (20):

Տիպէիթք.

- Ա. «Քո սիրուն, ո՛վ Կոյս սրբազնեալ...» (21):
 Բ. «Տիրուհի Կոյս, դու ես, դու ես...» (21):
 Գ. «Ըսի՛ լըսէ՛, դըշխոյ փառաց...» (22):
 Դ. «Ըսի՛ կ՛ողբամ, կ՛աղերսեմ, Կոյս...» (22):
 Ե. «Կերպ կերպ խաչեր, վիշտ, նեղութիւնք...» (22-3):
 Զ. «Հըրեշտակաց թագուհի թէ...» (23):
 Է. «Ա՛խ, նազելի Աստուածածին...» (23-4):
 Ը. «Տեսող կարօտովը, Մա՛շր սուրբ...» (24):
 Թ. «Մողորեւոց ճանապարհ ես...» (24-5):
 Ժ. «Բողոք աշխարհի ես ցրնծու՛մ...» (25):
 ԺԱ. «Ողորմէ, Մայր սուրբ, կրսպասեմ...» (26):
 ԺԳ. «Ձե՛ս մի գիտեր, անըմանիդ...» (26):
 ԺԴ. «Քաղցրը աչքով նայէ ինձ...» (27):

Ղէլէնտերիթ.

- Ա. «Միտքըս քեզ հետ է, խելքըս առեր ես դու, Սիրունըդ...» (28):
 Բ. «Վերջին վախճանիս ինձի հաստը, դու տրտղ մտրատ...» (28):
 Գ. «Ձեմ կըրնա առներ իմ կարօտըս գեղազարդ Կուսէն...» (28):
 Դ. «Սըրբութիւդ գաստ՝ ուրիշ մէկի մ՛սիրտ չեմ տար, սիրեր...» (29):
 Ե. «Սուրբ կոյս Մարիամ, իմ խոցերըս բաց, մէկ նայէ դու...» (29):
 Զ. «Ըռունտ Մարիամ, պայծառ դէմքիդ եղեր եմ ապուշ...» (29):
 Է. «Ծատ պայծառ ես, Կոյս, որպէս արփի, ըռէնկով կա-կաշ...» (29):
 Ը. «Թող բացուի երկինք, մօր Յիսուսին, որ սիրտ եմ տը-ւեր...» (30):
 Թ. «Ալ չեմ դիմանար, Կոյս գեղեցիկ, սիրուն կըրակին...» (30):

Ծէքիթ.

- Ա. «Ափշեր կ՛իմանամ դէմքիդ, Մարիամ...» (31):
 Բ. «Մարիամ, քաղցր անուն, խոհեմ, իմաստուն...» (31-2):
 Գ. «Ո՛վ Կոյս գերամաքոր, գովացուցիչ ջուր...» (32):

- Դ. «Կարօտ եմ սուրբ Կուսին գեղեցիկ տեսին...» (32-3):
 Ե. «Արարչին ընտանի մարդկանց երանի՛ր...» (33):
 Զ. «Կը վառուի թոք ու լերդ՝ կեանքիս բերդին հետ...» (33):
 Է. «Ցանկամ միշտ բարեւել, պատուել, մեծարել...» (34):

Ծէքիթ որ կոչին քերտիկէ.

- Ը. «Էլ սուլթան պէհասար, եմ խեղճ ասիկար...» (34):
 Թ. «Փաք լեքեսիզ Պիթիր, խեղճէս մի թաքի՛ր...» (35):
 Ժ. «Միսալի շէտս դու չ կերգեմ կը անուշ...» (35):
 ԺԱ. «Ո՛վ երկնից թագուհի, ճէննէթին մահի...» (35-6):
 ԺԲ. «Ո՛վ Կոյս սնարատ, ֆարսուզի էթվատ...» (36):
 ԺԳ. «Մաշեցայ չարագան ազգընտան ճէնան...» (36-7):
 ԺԴ. «Աղաչանքըս ընկալ էլ սահապ ճեմալ...» (37):

Իլաֆիթ.

- Ա. «Լըցիր, սուրբ Կոյս, զիս կարօտով, ե՛րբ պիտոք գըտնամ քեզի...» (37-8):
 Բ. «Ո՛վ ցանկալի Կոյս սրբազան, չէ՛ի մի ըսեր քեզի...» (38):
 Գ. «Տաքութիւնով սիրտս էրեցաւ, ես հիւանդ եմ, ջուր կու-զեմ...» (38-9):
 Դ. «Դերտի տէր եղայ դերտովըդ՝ ես, Սրբութի, քեզ կու-զեմ...» (39):
 Ե. «Մաքրագարդ Կոյս, Տիրուհիդ Կոյս, Տիրուհիդ իմ, խեղցող քեզ համար ես եմ...» (39-40):
 Զ. «Եղկելեաց ու խեղճ աղբատաց տէր կայնող Աստուածա-ծին...» (40):
 Է. «Մայր սուրբ, իմ լացըս լըսեցիր, շընորհակալ եմ քեզէ...» (40-1):
 Ը. «Սալթ դըժբախտ ե՛ս մի եմ եղած, վատ օրեր տեսայ ինչո՛ւ...» (41):
 Թ. «Ցանկարծակի յարքայութիւն մըտնալ՝ մըտքէս կ՛անց-նի...» (41-2):
 Ժ. «Մեծ բաղձանքով հրեշտակաց օթեանը կը սպա-սեմ...» (42):
 ԺԱ. «Գանձ է սերդ, ինձ շընորհէ, Կոյս, փողի կարօտ մի թո-ղուր...» (42):

Թիւրքմանիթ.

- Ա. «Արդարներն որ մըտնան յերկինք՝ Հայրն Աստուած...» (43):
 Բ. «Բացուցաւ դըրախտը, տեսաւ, ափշեցայ...» (43):
 Գ. «Կինէ արքայութեան դըռները բացուա...» (43-4):
 Դ. «Արդ կը փալլին, մայր սուրբ, սուրբ սրտիդ վըրայ...» (44):
 Ա. «Ամենագեղեցիկ մայր իմ Մարիամ...», Սարի դըզի եղ. (44-5):

- Բ. «Ինչպե՞ս չըզբորաւեմ կեանքըս քո սիրոյ...» (45):
 Գ. «Ինձ տըրտմեալս ուրախացու, իընտացու...» (45–6):
 Դ. «Անսաղնալի հիւանդոթիւն մ'ի՞նձ տիրեց...» (46):
 Է. «Ինչպե՞ս չըմորմորքամ, Մայր իմ ցանկալի...» (46):

Մուխէմմէզի եւտէքլի.

- Ա. «Մայր ողորմութեան, կուգեմ քեզնէն յիշողութիւն սուր...» (47–8):
 Բ. «Գորովագութ Մայր, սըրտիս ցաւը լըսէ մի անգամ...» (48):
 Գ. «Մայր ցանկալիդ իմ, ալ հերիք է՝ կարօտովդ հարուիմ...» (49):
 Դ. «Հըրաշափատ Կոյս, ալս կենցաղըս՝ նըժդեհ, պանդոխտ եմ...» (50):

Սամմահիք.

- Ա. «Թափառական շատ երկիրներ պըտըցեցի, չըխընտացի...» (51):
 Բ. «Միք մեղդըրեր, սիրելիք իմ, տէրտըս շատ է, ես՞ չըլամ մի...» (51):
 Գ. «Ըսի՞ ո՛վ Կոյս ամենօրինեալ, սաստիկ սիրովըդ լըցուած եմ...» (51):
 Դ. «Ըսի՞ Մայր սուրբ, ինձ ողորմէ, կարօտովդ ուշաթափած եմ...» (51–2):
 Ե. «Մայր ցանկալի, իմ փափաքըս թէգօք լըցուր, ժամանակն է...» (52):
 Զ. «Հասա Վերափոխմանդ օրը, ո վ սեր իմ, սուրբ Կոյս Մարիամ...» (52):
 Է. «Հըրաշալի գըթութեամըդ եղար, Մայր սուրբ, գերահըրոշակ...» (52):
 Ը. «Դու նագելիդ, իմ պարծանքն ես, սիրտըս քեզնով կուրախանայ...» (52–3):

Տեստան.

- Ա. «Տատապեալ նեղելոց, տըրտմեալ եղկելեաց...» (53–5):
 Բ. «Ցանկալիս ես սերովքէից, Մարիամ...» (55–7):

Տէրունականք.

- Տեստան Յիսուսի չարչարանաց վրա** - «Մեր Փրկչին ցաւալի չարչարանքներուն...» (58–67):

Մաղթանք առ Յիսուս. Իլահիք.

- Ա. «Կէնէ անձըս խիստ է տըրտում, գիս կը նեղես, Փրկիչ իմ...» (67):
 Բ. «Չե՞ս մի սուկայ, չե՞ս մի դողայ, թըշուատ անձն իմ աներես...» (67–8):

- Գ. «Ողորմեա ինձ, ո՞հ կուսածին Յիսուս, փըրկիչ աշխարհի...» (68):
 Դ. «Քաղցըր բարի Յիսուս իմ, գըթալու ժամանակն հասա...» (68–9):
 Ե. «Յիսուս, տարակուսանքներէս լոյսն հանելու կարող ես...» (69):

Տիպէիք.

- Զ. «Հոգով, մըտքով, բոլոր սըրտով...» (69):
 Է. «Բարի Յիսուս, ողորմած Տէր...» (69–70):
 Ը. «Տէր Յիսուս, չըգտա վըրայէս...» (70):

Յորդորականք Աճէմիք.

- Ա. «Փառք տանք Աստծո գըթութեանը հանապազ...» (71):
 Բ. «Ի՞նչ է անանց կեանքը, երջանկութիւնը...» (71–2):
 Գ. «Յիմարաց հետ մեղըր ոտելէն իսէ...» (72):

Շէքիք.

- Դ. «Կարօտըս կը լըցուի, մէկ մ'երկինք բացուի...» (72–3):
 Ե. **Տիպէիք** - «Մի ձըկտիր բարձր աստիճանի...» (73):
 Զ. «Աստոյ արդար դատաստանին առջեւը...», *Քեօնօլլի եղ.* (73):
 Է. «Նեղութիւնն որ շարուի կու գայ մեր վըրայ...» (73–4):
 Ը. «Աղօթքով հանապազ ըլլանք զինագգեաց...» (74):
 Թ. «Մէնկն աշխարհիս թըշնամեացմէ մի՛ վախեր...» (74–5):
 Ժ. «Թըշնամեաց ֆէնտերը հասկընալու է...» (75):
 ԺԱ. «Միշտ պատերազմ ու փորձանք է կեանք մարդոյ...» (75):
 ԺԲ. **Սամմահի** - «Ո՛վ սիրտ, մ'ի՞նկնիր ցանկութեան հետ, բաղձանքըդ կատարել չ'ըլլար...» (76):
 ԺԳ. **Աշխատութեան վրայ** - «Քրտմամբ երեսաց քոց կերիցես», ըսաց...» (76–7):
 ԺԴ. «Արդեօք քեզ ի՞նչ հանդիպեցաւ, ինչո՞ւ վըրդովեցար, սըրտիկ...», *Ախ կէօնիւլին եղ.* (77–8):

Մաղթանք առ սուրբ. Աճէմիք.

- Ա. «Հայրապետս ես, վարդապետս ես, վարպետս ես...» (79):
 Բ. «Դու սուրբ եկեղեցնայ մէկ պայծառափայլ...» (79–80):
 Գ. «Ես հիւանդ եմ հոգեւոր ու մարմնաւոր...» (80):
 Դ. «Ըսքանչեցուց, հիացուց ու ափշեցուց...» (80–1):
 Ե. «Իմ ցաւերըս շատ են, սուրբ Վինչնեցիս...» (81):
 Զ. «Դժբախտութեամբ՝ սուրբ Անտոն հայր, դառըն վիճակի հասայ ես...» (81):
 Է. «Ով սուրբ Անտոն հըրաշագործ, մընացեր եմ քու ումտտիդ...» (81–2):

Ծէքիք.

- Ը. «Լըստը կը զարմանան՝ վարքի մաքրական...» (82):
Թ. «Քեզ ազդում մը եղաւ, խելքըդ հասաւ լաւ...» (82-3):

Իլահիք.

- Ժ. «Դիմեր եմ քեզ հրգօր Կուսին, ֆիլօմէնա Սըրբոհի...» (83):
ԺԱ. «Խիստ հրգօր եք ու անթիւ եք, քաջ պահապան սուրբ կուսանք...» (83):
ԺԲ. **Սամմահի** - «Խիստ նեղած եմ, Յիսուս Փըրկիչ, սուրբ Հըռոքոս, ողորմեցէք...» (84):
ԺԳ. **Տեստան առ սուրբ հայրն Յովսէփ** - «Ի մէջ եղեմական պայծառ դըրահտին...» (84):
ԺԴ. **Առ սուրբ պահապան հրեշտակն** - «Գերապայծառ հրեշտակ, իմ պահապան...» (86-7):

Այլ եւ այլք.

- Եղբօրս հիւանդութեան վրա** (88):
Կեօզլիկիս կորուստը (88):
Միտքարութիւն վասն մահտան քրոջ (88-9):
Հրածեշտ ի սիրելաց (89):
Դարձեալ հրածեշտ ի սիրելեաց (89-90):
Ձեռասուն աշակերտիս հիւանդութիւնը (90-1):
Խելքին ու բախտին զրոցատրութիւնը (91-3):

Աղերսագիրք երկու առ տիկինն Տիգրեան Յակոբ 2Է-լէպուոյ.

- Ա. «Ով սըրբաւէր Տոստո, ծաղիկ պարծանաց...» (93):
Բ. «Չստի յարգութենէդ լուր մ'հրահարար...» (94):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1666-1670 (Անդրադարձել է երկիցս. էջ 1666-1670-ում ընդարձակ մեջբերում է կատարել գրքի «Նախաբանից», այնուհետեւ նշել է՝ Բ տիպ., 1893): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 6356:

Գրցցլ՝ Դավթեան (էջ 82): Եսադրեան, 1923 (էջ 63): Զարդարեան, 1922 (էջ 63): ԿՀԲԸԳ, 1912 (էջ 105): ЛИБЯБ, Прям. III, 1904, հմբ 5583: ՄՄԼՑ, 1934 (էջ 110): Պալեանց, 1901 (էջ 100), 1902 (էջ 100):

Պրբրկն՝ «ՀԱ» 1896, հմբ 9, էջ 275, Գր. Գալէմբեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1894 եւ 1895 տ.», հմբ 217:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա. Չուպ. փ ֆոնդ, 3806:

267. ԶԻՒԱՆԻ

ԱՇԸԳ ԶԻՒԱՆՈՒ ԵՐԳԵՐԸ. Հաւաքածու հեղինակի տպած եւ անտիպ երգերից, Հրատ Շիրակ գրավաճառանոցի, 3-րդ տպագր., Ալէքսանդրապօլ, տպ. Գէորգ Ա. Սանոյեանցի = тип. К. С. Саноянца, 1893 (доzv. ценз. Тифлис, 5¹⁰ окт. 1892 г.), 338, XI էջ, 1 թերթ լուսանկ., 8⁰, (Հրատ. Շիրակ գրավաճառանոցի, հմբ 3):

Բվնդ.¹

ԿԲ. (3): ԿԱ. (3):

Համեստութեան հոգին (4-5):

ՄԽԶ. (5):

Սիրուն հաւ (6):

ՄԽԷ. (7):

Տխոր սրտի արտահայտութիւնը (8):

ՄԽԸ. (9-10):

Մաճկալի երգը (10-4):

ԾԾԱ. (14):

Արեգնազ (14-5):

ԾԺԳ. **Մտերիմ բարեկամին իմն պ. Ծառէն Ծառնազարեանցին ձօն** (15-6):

Տիկին (16):

Իմ այժմեան դրութիւնը (17-8):

ԶԹ. (18-9): ԼԶ. (19): ՂԷ. (20-1):

Սիրուն բաղդ (21-2):

ՄԽԵ. (22-4): ԺԱ. (24): ՄԻԳ. (25-6): ԾԽԷ. (26-7): ՄԺԸ. (27): ԾԺԶ. (28): ԻԲ. (29): ՀԲ. (29-30): ՀԵ. (30): ԼԷ. (31):

Հազազիտ մարդ (31-2):

ԿԳ. (32-3): Ա. (33-4):

Ընկերատեաց (34-5):

ԺԴ. (35-6):

Խնդիր առ սիրելին (36):

Սիրահար - «Սիրահար, թէ սիրականիդ սիրում ես...» (37):

ԾԻԳ. (37-8):

Կարնեցու երգը (38-40):

Արծաթ (40-2):

Լ. (43-4): ԾԿԱ. (44): ԾԶԴ. (45): ԻԹ. (46):

“Ինչ որ բողես, էն կխրթես” (47-8):

Մի պատկեր (48):

ՄԼԴ. (49-52): Ե. (52-3): Է. (53-4): ԾԿԲ. (54-5):

Բանաստեղծի մէկը (55-6):

ԼԱ. (56-8):

Անհաւանը (58-61):

Աքլոր եղբայրը (61-2):

¹ Տե՛ս հմբ 287 նկարագրութիւնը:

- ԽԵ. (62–3): ԾՂ. (63):
- Գագել դիանի** - «Անպակաս շողշողում է սրտիս վերայ սոր ամեն օր....» (64):
- Սեմայի** - «Առանց ցու աշխարհը երբեք չի՛ լինի այնպիսի մէկ մարդ....» (64–5):
- ԾՂԱ. (65–6): ԾՀԴ. (66–7):
- Երգ առաքինուհոյ** (68):
- ԽԳ. (68–9): ԾԵ. (70–1): ՄԻԸ. (71): ԾԹ. (72): ԾՁԹ. (73): ԾԳ. (73–4): Կ. (74–6): ՄԻԷ. (77): ՄԻԵ. (77–8):
- Տգէտ գլուխ** (78–9):
- ԾԻԴ. (79–80): ՂԴ. (80–1):
- Խրատ ժամանակի հոգում համեմատ** (81):
- Ծ. (81–2): ԻԳ. (82–3): ԾԻԹ. (83):
- Լեզու** (83–4):
- ՄԼ. (84–5): ՄԼԱ. (86–7):
- Եղածն եղել է** (87–9):
- Հարազատ գաւակ** (89–90):
- Յաջողութեան հրեշտակ** (90):
- Բարեկամ** (90–1):
- Երկու բանաստեղծ** (92–3):
- ԼԵ. (94):
- Հանելուկ** - «Ես մի համեստ կին տեսայ, ուներ հարիւր հազար փեսայ....» (95):
- Ժամեր** (95–6):
- ԾԿԶ. (97): ԽԶ. (97–8):
- Անգութ սիրուն** (98–9):
- Երգ** - «Դժնիկ փոշը վարդը խլեց սոխակից....» (99):
- Թ. (99–100): ԶԳ. (100–1): ԾԿ. (101–2): ԾՁԵ. (102–3): ԾԼԱ. (103):
- Արուեսակ** (104):
- Սեփի աչեր** (104–5):
- Մոխեմմէզ** - «Այս բոլոր աշխարհի միջին չկայ քեզ յարմար, սիրելի՛....» (106–7):
- Բաղդատութիւն** (107–10):
- Դ. (110):
- Ղոշմայ** - «Այլոց տունը քեզ օթեւան չի՛ լինի....» (111):
- Ղոշմայ** - «Աննման ծնունդ ես, ազնիւ գեղեցիկ....» (111–2):
- Մարդոյ կեանքը** (112–3):
- Քինիաթ դիանի** - «Աշխատի՛ր, կեանքիս հատոր, աշխարհի մէջ սրայծատ լինիս....» (113):
- Երգ պանդխտի** - «Ամեն մարդ մի բանով մխթարում է....» (113–4):
- ԾՂԴ. (114–7):
- Առ սիրելիս** - «Արի՛, սիրակա՛ն, ինձ կառավարէ՛....» (117–8):
- Անցած օրեր** (118–9):
- Արդարութեան արեւ** (119–20):
- Դիւանի** - «Ամենասատիկ ցաւերը ինձ վերայ խնդիր տուին....» (120):
- Բաղդի շրջանը** (121–2):
- ԾՂԶ. (122–3): ԾՂԷ. (123–4): ԽԸ. (125–7):
- Լրագիր** (128–9):
- Իմ խնդրուածը** (129–30):
- Ը. (130):
- Պատահմունք** (130–1):
- ԾԴ. (131–2):
- Գովեստ գեղեցիկ մազերու** (132–3):
- Մոխեմմէզ** - «Ո՛վ անիրաւ անխղճմտանք, մտքիս քնարը քանդեցիր....» (133–4):
- Ծ. (134–6): ՄԻԶ. (136–7):
- Քիչ - քիչ** (137):
- ԾԾԴ. (138): ԺԵ. (138): ԿԵ. (139–40): ԾԱ. (140–1):
- Սոխակ** - «Ձայնդ ինձ գրասեց, ինձ վերայ տիրեց....» (141):
- ԻԴ. (142): ԾԺԹ. (143):
- Յիմարի լուսն է իմաստութիւն, իմաստունին՝ խօսելը** (144–6):
- ԾԺԶ. (146–7):
- Ուսման** - «Բնական ձիրքերը մարդկանց անուսում....» (147):
- ԾՂԸ. (147–8): ԼԳ. (148–9): ԼԹ. (149–50): Մ. (150–1):
- Ղոշմայ** - «Գիտունը սօգէտի բանից չի ցաւիր....» (152):
- Սոխակ** - «Դուն էլ ինձի նման սիրահարուած ես....» (153):
- ԺԸ. (154):
- Առ սիրելիս** - «Երբ տեսնեմ սասկերդ, սիրուն օրիորդ....» (155):
- Իմ խրատը որդուս** (155–6):
- ԾԽԸ. (156–7):
- Սիրտ** (157–8):
- ՄԱ. (158–61):
- Արհեստ** (161–3):
- ՄԼԲ. (163–5):
- Եկեղեցի** (166–7):
- ԾԺԴ. (167–8): ԿԶ. (169): ԼԲ. (170):
- Թշուառ պանդխտ** (170–1):
- Խիղճ** (171):
- Սրտեր** (172):
- Հանելուկ** - «Ջարմանալի կայ մի բան՝ աշխարհ կ'վախի այն բանից....» (173):
- Ընկած մարդը** (173–4):
- Ղոշմայ** - «Թէ կնեղանայիր քեզ սիրող ներից....» (174–5):
- Համբերութիւն** (175):
- Րուպայի դիանի** - «Ինչո՞ւց է բան հասկացող մարդոցը միշտ բամբասում են....» (176):
- ԶԴ. (176–7):
- Բանաստեղծ** (178):

ՄԺԹ. *Տաճկաց բիճաք* եղ. (179):

Օրերս (179–80):

Հարցեր (180):

Իմ անցած տարիքը (181):

Ռուսայի դիւանի - «Իսկ Արարչից ամեն մարդու մէկ բնութիւն տրուած է....» (181–2):

Դիւպէիթ - «Իմ սիրուն, հագած հալաւի....» (182–3):

Գալենտերի - «Ինձնից մի հեռանար, սիրոյ բարձր Հեղինակը....» (183–4):

Մուխէմէզ - «Իմ բնութեան համեմատ մէկ հատ բարեկամ չ'գտայ....» (184–5):

Թիֆլիսը (185–9):

ԺՂԹ. (189–91):

Բասենցու երգ (191–2):

Թեճնիս - «Իմ տուած յարգանքս, պատուելի՛ ընկեր....» (192):

Բ. (193–6):

Սիրական (196–7):

Ակնարկութիւն (198):

ԶԲ. (199):

Ծեքի - «Ասրիս, հասակագեղ, խօսքերդ համեղ....» (199–200):

Կարնեցի հացագործներ (200–1):

Մշեցու երգը (201):

Հարսանեաց երգ. Աղջկայ մնաս բարեալը հօրը (202–3):

Հարսանեաց երգ. Աղջկայ մնաս բարեալը մօրը (203–4):

ԺՂԹ. (204–5):

Երգ - «Իմաստութեան փափագ ունեցող անձը....» (205–6):

ՄԲ. (206–7):

Գեաֆ - «Լսի՛ր, սիրելի՛, իմ աղաչանքս....» (208):

Աշակերտ (209):

Լաւ է (209–10):

Աշխարհի բանը - «Խարեբայ աշխարհը, թէ լաւ նկատես....» (210–1):

Խեղճ մարդը (211):

Աղքատ մարդը (212):

ԺԲ. (212–5):

Առ սիրունին - «Գթա՛, հոգեակ, այս է իդ ձս քեզանից....», տաճկաց «Բերամէլէի» եղ. (215–6):

Անձնաբնութիւն (216–7):

Փորձուած առարկայ (217–8):

ԺԳ. (218–9): Հ. (219–20):

Գանգատ - «Կեանքիս թռչունը մազերդ կապեցին....» (220–2):

Խրատ - «Կեանքդ բարոյքելու աշխատի՛ր, գիտուն....» (221):

Էվէլ ախր - «Կատարեալ լինելու համար, գեղեցիկ....» (222):

Պարկաստան (223–5):

Նուէր բժշկապետ պ. Բագրատ Նաւասարդեանցին (226–7):

Ռուսայի - «Կենացս մաս իմ Հմայեա՛կ, ես ուրիշ ասպար չուրմիմ....» (227):

ՄԳ. (227–8): ՄԴ. (229–31):

Ղոշմայ - «Հարազատ փեսայիդ հաւատարիմ հարս....» (232):

ԻԸ. (232–3): ՄԵ. (233–4): ԼԸ. (234–5):

Գալենտերի - «Մինչեւ ե՛րբ, գովելի, իմ պաղատանս չլսես դու....» (236):

Զգուշութիւն (237):

Խնդիր ընկերին (238):

Դիտմունք (239):

Սելիս - «Մի՛ լիւնիր, ո՛վ բնութիւն, կեանքիս դաւաճան մի՛ լիւնիր....» (239–40):

Վարդ (240–1):

Էվէլ ախր - «Նոր բացուած ծաղկի պէս բացուէ ես սիրուն....» (241):

ՄԶ. (242–4):

Առ նագելին (244):

Ղարիբ կարնեցու երգը (245):

Յանդիմանանք - «Ո՛վ գոռոզ, բաւ չէ՞ այդքան անխոհեմ, յիմար մնաս....» (245–6):

Գազել դիւանի - «Ո՛վ գեղեցիկ, աննման, ազնիւ, հարսուզատ բարեկամ....» (246–7):

ԺՄԹ. (247): ՄԷ. (248):

Մաղթանք - «Ո՛վ Տէր Աստուած, բաց մեր հոգու աշքերը, արթուն մնանք....» (249):

Եռանդ (249–50):

Աստուածավախ մարդը (250–1):

ՄԻԹ. (252):

Ղօշմայ - «Որ մի մարդ բնական լինում է տխուր....» (253):

ԺԿԸ. (253–4):

Ղոշմայ - «Ո՛վ անզգայ, անխիղճ, կեղտոտ, իմաստակ....» (255):

ՄԺ. (255–6):

Գալենտերի - «Ո՛վ մարդ, հեռացիր խարեբայ, խարդախ սիրականից....» (256–7):

ԺԽԵ. (257–8): ԺԲ. (258–9):

Եղբայր (259–61):

ԺԽԱ. (261–2):

Ալեքսանդրասօյու երգիչների ներկայ դրութիւնը (262–3):

Բարեկամ (263–4):

Խ. (264): ՄԺԱ. (265):

Ղոշմայ - «Սիրականի մօտ գնալը դիրին է....» (265–8):

ՄԺԲ. (266–71):

Սեմայի - «Սիրականս պիտի գար շոտ, մէկ օրը մէկ շարաթ դարձուց....» (271):

Գեղանի (271–2):

Դասախոսան - «Սիրելի բարեկամ, անցաւ գարունը....» (272-5):
Իդի - «Մինչեւ ե՞րբ սպասեմ քո ճանապարհը....» (275-6):
 ԾԶԳ. (276-7): ԾԾԹ. (277-8):
Սաղարանջ - «Գիտութիւնը մշտապէս, ո՛վ մարդ, առանձին թէս կուտայ....» (278-9):
 ՄԺԳ. (279-80): Ժ. (280-1): ԻԷ. (281-2): ՂԹ. (282):
 ԾԾԷ. (283-4):
Փորձ (284-5):
 ՄԺԵ. (285):
Բաղդ - «Քեզանից ո՞ր գնամ, ո՞ւմ գանգաւ անեմ....» (286):
 ՄԺԶ. (287-90):
Ողերձ առ գորայետ Լազարեանն (290-2):
Դիւբէիթ - «Օրրատօրէ գբաղմունքս....» (292-3):
 ՄԺԷ. (293-302): ԾԿԳ. (303-4): ԽԷ. (305-6): ԺԶ. (306-7):
Օտարականի զգացմունքը (307-8):
Սեմայի - «Ծակատող բա՛ց, գեղեցի՛կ, երկնամաման նոր լուսին ցոյց տուր....» (308-9):
Խելքի արի (309-10):
Երգ - «Սմեմ վնաս մէկ խրատ է՝՝ ասել եմ....» (310):
 Զ. (310-3): ԾԻԱ. (314-5): ԾՂ. (315-6):
Պանդոխտ եղբայր (316-7):
Էրզրումի Կիսկիմ գաւառի Խոտրջոր աւանում պատահած մի անցք. Նուէր պ. Յովհաննէս Կապլանեանին (317-22):
 ԾՀԳ. (322-3):
Բաղձանք (323-5):
 ԽԹ. (325-7):
1892 թիւ (327-9):
 «Խղճուկ հորից, մօրից գոյացայ անբաղդ....», *Վոյս. Թուրք.-ից* (329-30):
Ձախորդութեան մասին (330):
Պանդոխտ հօր մասին (331-2):
Մի աստղ (332):
 «Երեսը մի տեսնիր նախանձ տմարդին....» (333):
Բարոյական (334-5):
Առ նորընտիր Հայրապետն¹ (336-8):
Այբորենական ցանկ երգարանիս (I-XI):

Ջիւսանու լուսանկարը

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 166 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6417:

¹ Երգը նվիրված է Մկրտիչ Ա Վանեցի (Խրիմյան Հայրիկ) կաթողիկոսին:

Գրցցկ՝ ԲՀՄԸԳ, 1913 (էջ 159): Դասախոսան (էջ 84):
 ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 72): ЛИВЯБ, Прил. III, 1904, հմր 5559: ТГПБ, 1912 (էջ 481):

Պրորկն՝ «Մուրճ» 1893, հմր 10, էջ 1608, «Նոր լույս տեսած գրքեր», հմր 6: «Մշակ» 1893, հմր 4՝ 6/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «Արձ.» 1893, հմր 125՝ 27/Ժ-8/ԺԱ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վան. ազդ.): «ՀԱ.» 1894, հմր 11, էջ 342, Գր. Գալէմքեարեան, «Հայ. հրատ. ք 1893 տ.», հմր 15:
Տրգրք՝ КК на 1894 г., էջ 152:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ: ԵՊՀ:

1894

268. ԿԱՐԻՆ
ՀԱՅԻ ՅԱՎԱԼԻ ՎԻՃԱԿԸ ԿԱՐԻՆԻ ԵՐԳԵՐԻ ՄԷՋ, Մոսկուա, տպ. Ք. Բարխուղարեանի, 1894 (Дозв. ценз. СПб, 21го мая 1894 г.), Բ, (5-105) էջ, 8⁰:
Բվնդ.՝ Կարին, **Գրքի բովանդակութիւնը եւ նպատակը, Ասորախան, 1894 թ.** (Ա-Բ):
 1. **Առաջին խօսքը դէպի ազգը** (5-10):
Սովորական ոտանաւորների ձեւով գրուած երգեր.
 2. **Հայի զգացմունքը դէպի իր եկեղեցին** (11-5):
 3. **Բարի ծառը բարի պտուղ կ՛բերէ** (15-6):
 4. **Մշմարիտ հայ** (16-7):
 5. **Աղաքաքեան ուսումնարան** (17-9):
 6. **Հայութեան պատգամաւորը** (20-1):
 7. **Ձին եւ էջը** (21-2):
 8. **Հայ ազգ, հայ եկեղեցի** (22-3):
 9. **«Ինչ ազգ շրոսյլ կեանք ունեցաւ....»** (23):
 10. **Ջոր գանգատանք** (23-4):
 11. **Մի հանելուկ** (24-6):
 12. **Համբարձում մանկան** (27):
 13. **Լեւոն մանկան մահուան առիթով** (27-8):
 14. **Կամ փող, կամ ուսում մեր հարսնացուներին** (28-30):
 15. **Մեմակ կեանք** (30-1):
 16. **Նորածին Վարդան** (32-5):
 17. **Փեսացուների առթիւ** (35-8):
 18. **Մեր այժմեան փեսացուների պատկերը** (38-42):
 19. **Նմանութիւն Քուչուրէկեանի «Հայկական սեռի» երգին. Նուէր մեր մանկահասակ աշակերտներին** (42-4):
 20. **Պապը** (44-5):

21. **Նուէր շնորհագարդ փեսացուի արժանատրութեանը** (45-6):
22. **Փոքրիկ Օծանին (Հոխիսիմէին)** (46-7):
23. **Ժամանակիս հայեցումը** (48-51):
24. «Թո՛ղ օտարն ունայն, անողորմաբար....» (51):
25. «Վայրի անհաս ծաղիկը....» (51-2):
26. **Ծնողներին** (52-4):
27. **Մեր գործողներին** (54-5):
28. **Կարապետ որդուն** (55-6):
29. **Գիմնագիայում ուսանող Հայկանուշին** (56-7):
30. **Նոյն Հայկանուշին. Վատ շրջապատողների առթիւ** (57):
31. **Յոյս դատրիկին** (58):
32. **Բան առ Աստուած** (58-60):
33. **Նուէր մեր նազելի մայրերին** (60-1):

Պարսկական ձեւով գրուած երգեր.

1. **Տաճկա-Հայաստանի ինքնավարութիւնը**, մոլանմուզ (62-4):
2. **Պանդոխտ ամուսնաւորը**, «Մայրիկ, ինձ հրաման տուր» երգի եղ. (64-6):
3. **Կամ խելք, կամ ականջ**, թաժնիս (66):
4. **Ամուսնացիր, որ Աստծուն, ազգին եւ ամբողջ մարդկութեան պիտանի մարդ լինիս**, մոլանմուզ (67-8):
5. **Անկարգ եւ շռայլ տունը**, մոլանմուզ (68-70):
6. «Դրախտի ընտանիքից»-ից, մոլանմուզ (70-2):
7. **Նուէր Հաշտարխանին (Սրբազան Պարզեանի գալու առթիւ)**, մոլանմուզ (72-4):
8. **Ծառը պտղով, հայրը որդւով կը ճանաչուի**, մոլանմուզ (74-5):
9. «Բարի գեղեցիկ» երգի դէմ (75-6):
10. **Վշտահար ծնողը**, «Իմ սիրտս աղ ես արել» երգի եղ. (76-8):
11. **Փոքրիկ աղջկան**, դուբէիթ (78-9):
12. «Խելին խրատ, սելին սապուն», մոլանմուզ (79-80):
13. **Նմանութիւն Մելիքսեդեկի «Ծաւածախախտ» երգին. Մեր օրհորդներին**, մոլանմուզ (80-1):
14. **Նմանութիւն Զարգեարի «Աղամը դրախտի մէջ փորձանք տեսաւ վատ կնկանից» երգին**, մոլանմուզ (82-3):
15. **Սոխակի խօսքը դէպի վարդը**, թաժնիս (83-4):
16. **Վարդը լաւ է, սիրելը ցաւ է**, թաժնիս (84-5):
17. **Աղաբարեան ուսումնարան**, մոլանմուզ (85-7):
18. **Հոգեւոր դպրոց Աստրախանում**, մոլանմուզ, 1879 թ. (87-90):
19. **Թէչնիս** - «Եկէ՛ք, իմ սիրելի ազգակից հայեր....» (90-2):
20. **Մոլանմուզ մօղայի** (92-5):
21. **Նորածին մանուկը Տիգրան**, թաժնիս (95-6):

22. **Դիվանի** - «Տէր, թէ ըստեղ ծողըս դու ես, մի՛ տար մարդոյ ձեռ ինձի....» (96-7):

23. **Դիվանի** - «Առաջ գըլուխըդ զարդարիր, յետոյ ժամիր պատերը....» (97-8):

24. **Թաջնիս մօղայի վերայ** (98-9):

25. **Նուէր հայ ազգին**, մոլանմուզ (99-100):

Մի քանի մեր նորաստեղծ եւ անպսակ երիտասարդներին. Հայրիկի «Դրախտի ընտանիքի» սպաւորութեան տակ գրուած (101-5):

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա., էջ 1269: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմբ 6613:

Գրխակն՝ Ֆիմի, «Ար.» 1895, հմբ 4, կողքի էջ 4 (ըստ «Մտնգտ. "Ար." ամս. », հմբ 3417):

Գրցցկ՝ Գուստ., 1908 (էջ 36): Դաւթեան (էջ 80):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեւոյի գրն., 885: ՄՄ:

269. ՈՒՍՈՒԲ - ՕՂԼԻ

ԷՋՋԱՐԻ ՔՆԱՐԸ, Բագու, տպ. Արօր, 1894 (дозв. ценз. Тифлис, 23го апр. 1894 г.), 123, V, էջ, 8⁰:

«Նուէր պ. Սիմէօն Արզումանեանցին՝ հեղինակից»:

Բվնդ.՝ **Յառաջարանի տեղ** - «Ընթերցող հայ դասակարգին....» (5-6):

Վայելչութիւնս սով է դառել, / Յաւերս խոր ծով է դառել.... (7):

«Եթէ որ մի տան ճրագը....» (7-8):

Դիւանի հայերէն - «Սուրբ դրախտը վիճակ յուսանք հոգոս բաղձանքի համար....» (8):

Ինձ այսպես է թուով (8-9):

Սիրելի (9-10):

Հայի աստիճանի մէջ բարձրանալն (10-1):

Սոխակի սիրալիր կարօտը (11-2):

Վիճակ (12-3):

Սէր - «Սիրով տունը տեսայ ապրուստով լիքը....» (13):

Յանկարծակի բան (13-4):

«Ո՛վ նենգամիտ չար ժամանակ....» (14-5):

Ինձ վերայ (15):

Յանկարծածին բայաթի (15):

Երեւակայութիւն աչաց (16):

Աղքատի վիճակը (16-7):

Ով խելք ունի բնական, / Վառ կլիճի մշտական (17):

Գեղեցկութի - «Ընդհանուր աշխարհքը հաւաքած այսօր....» (17-8):

Արդեօք քեզ ի՞նչ ասեմ բա՛խտ, է՞ր չես տամ ինձ ոսկի թախտ (18-9):

Իմ հարագաստ եղբոր՝ Խաչատուրի մահան առթիւ (19-20):

Աէր ամեն բանից քաղր է, / Ու ամեն բանից էլ բարձր է (21):

Ղօշմայ - «Գարնան անտիքը ստացար էս օր....» (21-2):

Երգ սիրոյ - «Ստեղծողը քեզ ստեղծեց, որ դու իմ կեանքս պահպանես....» (22):

Ծաւօք են վարձել, կեանքն իմ դարձեալ, / Սակայն ունիմ յոյս, սայ ինձ բուժման լոյս (22-3):

Մեղեդի հայերէն - «Սարգիս, մարդ ես, խօ տուն ես, ձեռքեր, գլուխ, ոտ ունես....» (23):

Ով որ կարոյայ գրութիւնս, / Նա կիմանայ դրութիւնս (23-4):

Աշխարհի վերայ - «Աշխարհ, ում որ դու սիրել ես, սրտին ուզածն արել ես....» (24-5):

Վիճակի փոխիլն երբէք ամօք չէ, / Թէեւ շատ մարդ քաջ ապրելին ծանօթ չէ (25-6):

Ծիրաստաներ հայերեն.

1. «Բախտը նայեց ստեղ ինձ....» (26):
2. «Աշխարհին դարոյր ես եմ....» (26):
3. «Ինձ պէս սիրահար չկայ....» (26):
4. «Փայտը տար տաշողին տոր....» (26):

Ղազէլ հայերէն - «Դարձեալ նոր նոր ցաւերի եղար շղթայաւած գերի, սիրտ....» (27):

Վշտագին - «Յովբայ նման ցաւերովս տանջում եմ....» (27):

Առաջ տարիքիդ նայի, ճշմարտութեան ծառայի, / Քառասունդ անցել է, օրիորդին խնայի (28-9):

Դժգոհութիւն սիրականից, / Հանել է ինձ ամեն բանից (29-30):

Աէր - «Աէր, դու որքան քաղր բան ես, որ սիրում է քեզ ամեն մարդ....» (30-1):

Թանկարծածին մեղեդի (31):

Ափստանք - «Լոյսն հանգաւ ծաղիկ կեանքիս, լուսաստու ճրագս կորաւ....» (32-3):

«Ես Սարգիսն եմ մի նեղ տան....» (33):

[Երգ] սիրոյ - «Արդեօք ես քեզ ինչպէ՞ս գովեմ....» (33-4):

Թայտարարութիւն (35-6):

Չի դառնալ (36):

Գեղեցիկ Մարիամ ջանի գովքը (36-8):

Ծատ չկայ (38-9):

Անփորձ մարդին հաւատալն դժար է, / Չփորձած՝ ի՞նչ գիտես բարի է, չար է (39-41):

Թաշողեց (41-2):

Նոր ուսումնական ազգասէրը (42-3):

Րաֆֆի (43-4):

Գարուն - «Գնաց ցուրտը, մտաւ տար բնութիւնը....» (44-6):

Ափստանք - «Չբացած թատամեց կենակից վարդս....» (46):

Մեր դժբախտ բուլբուլը (46-7):

Մանկութիւնս (47-9):

Տարին շքեղ գարունացաւ, / Սարեր դաշտեր սիրունացաւ (49-50):

Վշտագին - «Իմ քաջած օրերը, իմ քաջած կեանքը....» (50):

Իմ հօրս՝ ինձ վերայ ունեցած յոյսը (51):

Թանդիմանութիւն - «Դու քառասուն տարեկան ես, ես տասնուվեց տարեկան եմ....» (52-3):

Նոր ուսումնական հայ երիտասարդը (54):

Երգ Ջատիկի (55-6):

Երգ հոգէեղբայրութեան (56-7):

Դժգոհութիւն դրութիւնից (57-8):

Նախ արմատդ ճանաչիր, / Ետոյ փորք - ինչ ամաչիր (59):

Ամեն մարդի մարդ չեն ասիլ, / Մարտի ծաղկին վարդ չեն ասիլ (60-2):

Մարդկանց ո՞րն է վատը, / Ամենքից վատն է ժլատը (62-3):

Ծնողհակալութիւն Աստուածանից (63-4):

Մեր գիղացի Աղաջան Առտամեանցի խնդիրը (64-5):

1892 թի խօլերայի առթիւ (65-7):

Ում գործ Աստուած յաջող է, կասեն՝ լաւ տղա է (67-8):

Իմ մօրս ողբը իր հանգուցեալ որդու վերայ (68-9):

Թախիծ (69-70):

Տխրալի երգ (70):

Առակ - «Ապրեշումի գոյնգ գոյն....» (71):

Խտոր արմատի վերայ կը բուսնի (71-2):

Առակ - «Սարը լսելով դաշտի աղջկայ գեղեցկութիւնը....» (72-3):

Աստուծոյ Ադամին տած պատերը (73-4):

Ջանելի խնդիրը (75):

Առակ. էշը եւ աքաղաղը (75-7):

Ափստանք - «Ափստանքը շատ եմ քաշում, ես քեզ նման հրեշտակին....» (77-8):

«Ինչ սրտի մէջ որ չի լինի....» (78):

Մարդի ճանաչիր գործով, / Մարդավայել լաւ փորձով (79):

«Ով կտունի ի մանկութեան....» (79):

«Ձեռից բաց մի՛ թողիր, գաւակ Արամեան....» (79-80):

[Երգ] սիրոյ - «Քու այդ գեղեցկագարդ դեմքդ տեսնողը....» (80-1):

Առակ - «Ծատի խնձորը իրա կարմիր սիրուն գոյնովը....» (81-2):

Յոյսը խաբեբայ է (82-3):

Թանկարծածին բան (83):

Առակ. Գողերը եւ շները (83-4):

Առակ - «Հեծելութեան անսովոր....» (84):

Առակ - «Դեկտեմբերը չարթթեամբ...» (85):
Առակ - «Քաջահար տեսնում էր գինին...» (85):
Առակ. Սոխի եւ սխտորի վիճելը (85-6):
Հեզուլ իշխան չլինիլ, առանց գործի բան չլինիլ (86-7):
Մեղեդի - «Էհզար, ողջ ես այս կեանքում, սաշականդ ես զարմանքում...» (87):
Տեսիլք (88-9):
Նրանք պատասխանեցին (89-97):
Ինչ տեղից եմ, ինչ ցեղից եմ, ինչ հողից եմ, ինչ գիւղից եմ, բուն յատկութիւնս (97-8):
Հայրիկի՞ն¹ (98-9):
Աստուած մի չափով մարդի տել է (100):
Հարբեցողի վերայ (100-2):
Գրիգոր Արծրունու մահան առթիւ (102-4):
Գովելի չէ բոլորովին Բագւայ իրան տեղի հողը, / Գովելի է իրա մէջի գործերով շարժող փողը (104-6):
[Երգ] սիրոյ - «Կեանքի մէջ, սիրական, քեզնից սիրելի...» (107):
Տնային սէրը (107-8):
Ջաղացական Յարութիւնը սիրահարում է այրի կին Թամամի վերայ (109-12):
Բախտի վերայ (112-3):
Երգ ի վերայ Աստուածամոր (113-5):
Բայտիներ հայերեն թե զանազան մտքերով ասած (115):
Սէրի գագամունք (116-8):
Առակ. Նոր գարնանը էջի չհաւանիլն (118-20):
Կեղծարարութեան իւր չունեմ, / Երբ անկեղծ եմ, երկիւղ չունեմ (120-1):
Ջարկեարի խաղի հանդէպը՝ «Ով ոք կամի ինձ ճանաչել» (121-3):
Բաժանորդների անուններն ու ազգանուններն (I-V):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6754:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1895

270. ՊԱՅԾԱՌԷ

ԱՇՈՒՂ ՊԱՅԾԱՌԷԻ (ՎԱՐՇԱՄ ՏՐԴԱՏԵԱՆՑ)
ԵՐԳԵՐԸ, Հտ. Ա, Թիֆլիս, տպ. Վրաց. Հրատ. Ընկ. =
 тип. Груз. Изд. Т.-ва, 1895 (доzv. ценз. Тифлис, 17го
 июня 1895 г.), 85 էջ, 8⁰:

«Հեղինակը նւիրում է Հայ ժողովրդին»:

Բվնր.՝ **Վարշամի համառօտ կենսագրութիւնը**² (3-8):

«Այսօր սիրուինս վարդ ու մանուշակ տունց ինձի...» (9):

«Նազելի կոյս, ով որ տեսնի պատկերդ...» (10):

Սամայի - «Քո սիրով վառուած եմ, ինձ մի տար կրակ, սիրուն կոյս դու...» (11):

Դուքէիս մոխամմազ - «Ես ինչպէս չսիրեմ քեզ, որ սրտով սիրականս դու ես...» (12):

Անուշ սիրականս (13-4):

Իմ երազը (15-7):

«Ո՛ր ես, արդեօք, ո՛ր ես, անուշ սիրական...», «**Քաղչատս գիւլէարի**» եղ. (18):

Առ սոխակն վանդակուած (19-22):

Ժլատը (23):

Յիշողութիւն (24):

Առ սիրուինն, մոխամմազ - «Հոգի ջան, լաւ իմանաս, ինձի սիրահար ես արել...» (25):

Պանդուխտ սասունցու լացը օտար երկրում... (26):

Գուշա - «Սիրուինն ապրում է վատ», «**Բուգեջա եաթմա-միշամի**» եղ. (27-8):

Ողբն աւերակ պարտէզի (29-31):

Ջեփիոն... (32):

Դիւանի - «Հայրենի կայքս, հիմայ ումնի՞ց ուզեմ, ի՞նչ ստանամ...» (33):

Իմ գանգատս, սամայի (34):

Մոխամմազ - «Ինչ սրտում որ սէր չը լինի ես յոյս ու հաւատ չի լինի...» (35-6):

Ա՛յս, ի՞նչ անեմ ես (37):

«Անիրաւ անբախտութիւն...» (38-9):

4/Բ-ն 1893 թի ի Սարիղամիշ, սրն Բագրատ Ջալալեանցի նորածին որդու՝ Գարեգինի մկրտութեան հանդիսում (40-1):

Ղոշմայ - «Անունդ չեմ յիշում, սիրուն նազելի...» (42):

Գուշա սիրահարական (43):

Գուշա, «Քանի տարի է, չեմ տեսել...», **Եար սիգա դոնաղ գեալաջազամի** եղ. (44-5):

Այրի կնոջ ձայն տալը իր որդուն (46-7):

Դիւանի - «Թող մնայ իմս ու քուրդ, անգութ սիրական, թող մնայ...» (48):

Ո՛վ է մեղաւոր... (49-50):

Քարամի կամ ղոշմայ - «Հեռացե՛ք, ո՛վ ամպեր, գնացե՛ք հեռու...» (51):

Դարձեալ ասում եմ՝ անհոգ գիղացի (52-3):

Հանելուկ, տաճկ. Մոխամմա - «Մի տեսակ զարմանալի գունդ տեսայ Հայաստանի մէջ...» (54):

«Որ ծարաւին, որ ես սրբեցրի ջուր...» (55):

² Քաղված է Գ. Լեւոնյանի «Հայ աշուղներ» գրքից (էջ 124-8) բացի վերջին 2 նախադասութիւններից եւ 3 հավելած պարբերութիւններից:

¹ Երգը նվիրված է Խրիմյան Հայրիկին:

- Հայրիկի հաստատութեան առիթով** (56-7):
- Թանգիսի հասար դիլ՝ էլ դիլէլիեդ՝** - «Ո՞ր է արդեօք սիրական...» (58-9):
- Յաւելուած մոխամբազի** - «Մի օր տեսայ դաշտի մէջ, մի քանի գառ անհովիվ...» (60-1):
- Դիւանի** - «Ամենակալ, Արարիչ Աստուած, փութա՛ ինձ օգնելու...» (62):
- Գուշա** - «Սիրուն նազելի, ո՛վ որ լինի քեզ սիրահար...» (63-4):
- Դուռէիտ մոխամբազ** - «Հայ տղայ, լո՛ւր տղադակա...» (65-6):
- Դասիթան** - «Առատաձեռ մարդն ու ժլատ հարուստը...» (67-71):
- Գովեստ ի վերայ գերապատի Ա. Մանթաշեանի**, մոխամբազ (72-3):
- Սանթրան (աղիսակաձեւ)**, դիւանի - «Սիրուհի, թէ անունդ տամ, դասանք ինձ թակում են...» (74):
- Թլիկ լեզուով** - «Բարի նպատատով սիրահարուողը...» (75):
- Մոխամբազ** - «Թիֆլիսում պատահեցին մի քանի հայ պատանիք...» (76-8):
- «Գնա՛, գրգռիկ, գնա՛ շուտով, էլ մի սպասիր...» (79):
- Իբր վերջաբան, երկու խօսք գերապատի ընթերցողներին** (80):
- Ծանկ** (83-84):
- Վրիպակներ** (85):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1424: ՀԳՄ, հտ. Գ., 6965:

Գրիսկն՝ «Մշակ» 1896, հմր 11, Ստորագր.՝ Լ. (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 216):

Գրցցկ՝ Դատթեան (էջ 84):

Պրբրկն՝ «Մուրճ» 1896, հմր 1, էջ 171, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 2: «ՀԱ.» 1896, հմր 9, էջ 277, Գր. Գալէմքեարեան, «Ազգ. հրատ. ք» 1894-1895 տ.», հմր 310: «Արձ.» 1896, հմր 116՝ 6-18/Ժ, էջ 4 (վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ.: ԳԱԱՀԳ.: ԳԱԹ.:

1898

271. ԹԱՌՍԻԻՆԻ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ, Հեղինակութիւն ժողովրդական նուագածուի եւ երգչի Ներսէս Սազանդարեան՝ մա-

կանուանեալ Թառսիւնի, Տփլիս, տպ. Մ. Վարդանեանց, 1898, 309 էջ, 8⁰:
«Նուէր Տաթեւի վանքի Հազարամեակին»:

Բվնր.՝ Ներսէս Սազանդարեանց՝ Թառսիւնի, **Յառաջաքանի տեղ** (3-5):

1. **Երգիչ եւ ամբոյս** (7):
2. **Որոտան գետին Սիւնեաց աշխարհում** (8):
3. **Ծաղրասէր** (9):
4. **Էն, որ էն** (9-10):
5. **Հայը հային** (10):
6. **Սոխակ** - «Ա՛խ, տխուր տխակ...» (11-2):
7. **Անքան** (12-3):
8. **Արարիչ** (13):
9. **Ո՛վ ծով** (14):
10. **Հոգար** (14-5):
11. **Հայ տղայ** (15-6):
12. **Մեր բէկերը** (16):
13. **Սիւնեցու կեանքից** (17):
14. **Բ... ամուն տասպանագիրը** (18-9):
15. **Իմ գիտականից** (19-20):
16. **Մեր տանից** (20):
17. **Օրինաց** (21):
18. **Բաղդ** - «Որ գնում ես՝ գնա, աշխարհի վերայ...» (21-2):
19. **Աշխատող** (22-3):
20. **Հենց այդ էր պակաս** (23-4):
21. **Օր. Մ...ին Բ. քաղաքում** (24-5):
22. **Էլի նրան Բ. քաղաքում** (25):
23. **Անհաւանը** (26-7):
24. **Հայուհին** (27-8):
25. **Հազար մի տեսակ** (28-9):
26. **Սիրուն** (29):
27. **Հայկանուշ, Ջալալօղլի** (30-1):
28. **Հանգրստութիւն, Ջալալօղլի** (31):
29. **Բարեկամ, Ջալալօղլի** (32):
30. **Քեզ եմ ասում, Ջալալօղլի** (32-4):
31. **Կոյս** (34-5):
32. **Զամբազ, Ջալալօղլի** (35-6):
33. **Գայիսուն** (36-7):
34. **Հողագործ** - «Քանի՛ - քանի՛ տարի առաջ...» (37-9):
35. **Ինչի՞ նման են, Շուլափեր** (39-40):
36. **Հարց** (40-1):
37. **Թասիք** (41-2):
38. **Անգգայ** (42-3):
39. **Մայր իմ** (43):
40. **Իրան թորանը, Ասիաբատ** (43-4):
41. **Լանկ Թիմորի շիրիմը** (44-5):

42. Մինչ դարոց ունենալ Գորիս ւաւանին, Բուխարայ (45-6):
43. Սամարղանդի լաթիխան (46-8):
44. Գեղունակ (48):
45. Փորձ (49):
46. Մերվի գաղթած հայի պարը Վարդավառի սուն օրը, Մերվի (50-1):
47. Գարնան մի գիշեր Ղզլարվաղում (51-2):
48. Այծեամնիկ (52):
49. Ցանց, Ղզլարվաղ (53):
50. Պար սիրոյ (53-4):
51. Այսօր էլ մթնեց (54-5):
52. Առ նագելին (55):
53. Աղջիկ (56):
54. Ողջ (57-8):
55. Զարմանք (58):
56. Հերթափ (58-9):
57. Ղալանդարի - «Հասի՛ր, սիրելի, հասի՛ր, հիվանդ եմ սիրովդ ես....» (59):
58. Նագելի - «Թէ կուգես ճանաչել սիրելիդ սիրած....» (60):
59. Նմանութիւն վառայ - վառայի - «Ես քեզի տեսի բաղի միջին....» (60-1):
60. Հովիկ - «Ո՛ր ես գնում արագ - արագ....» (62):
61. Սամայի դալանդարի - «Արշալույսի մաքուր հողմ, արի մօտիկ մէկ գիրս տամ, տար....» (63):
62. Ղազրէկ, Ղազրէկ կայարան (63-4):
63. Լուսնեակ գիշեր (65):
64. Քեզ մօտ այս է պէտք (66):
65. Մարդ (66-7):
66. Բժիշկ (67):
67. Զիբկիրների նկատմամբ, Վլադիկավկազ (68):
68. Ծիշ, Արմավիր (68-9):
69. Մի վայրկեան (69-70):
70. Արեգակ (71):
71. Նուէր Սարգիս Պետրուսեանցին Գորիսի բանտում (72):
72. Մի շարք տրամութիւն, Ռասսով (73-5):
73. Բազմերախտ մօրս անմտանալի յիշատակին, Վարօնեժ (75-6):
74. Վաղաթառամ եղբորս անմտանալի յիշատակին իմ ողբը, Խարկով (76-7):
75. Տանագայլ (77-8):
76. Վարժուհի, Զաքարթալայ (78-9):
77. Կերտխում (79-80):
78. Հոգիս (80-1):
79. Ներսում, Նոր Նախիջևան (81-2):
80. Մեծ աղի տանը (82):
81. Էլի նախիջևան (83):
82. Խնդիր, Արմավիր (83-8):
83. «Մարդ շեղած տեղը՝ դուն էլ մի մարդ ես....» (88-9):
84. Պարզախօսի վիճակը, Արմավիր (90-1):
85. Պատկեր (91-2):
86. Ընկեր - «Ափսոս իմ երեսուն եւ քսուսուն օր....» (92-3):
87. Փող, Ստավրապոլ (93-4):
88. Երեք հատ վարդի, Սուրբ Խաչ քաղաք (94-5):
89. Վարդեր (95-6):
90. Մոխամմազ - «Վա՛րդ, վա՛րդ, բացուիր, քանի որ գարնան ժամանակն է....» (96-7):
91. Մաջառցու տասիթանը (97-100):
92. Մեծախօս (100-1):
93. Մայրական խրատ (101-2):
94. Քնար իմ, քնար (102-3):
95. Բնութեան հրաշին, Ղզլար (104):
96. Ղզլարում (105-6):
97. Նմանութիւն Յովհաննէս Քուչքէգեանցի յորինած «Լսեցեք՛, ով իմ հայեր» վերնագրով մոխամմազին. մոխամմազ, Ղզլար (106-7):
98. Փաղիշափ (107-8):
99. Ցաւ (108):
100. Հեքարի գետը Սիւնեաց աշխարհում, Հեքարի ափ (108-9):
101. Սարուղի ափին (110):
102. Սիւնեցիք (110-1):
103. Քոխվան մեր խալխին (111-3):
104. Աղօթք - «Իշխան թագաւորաց, իշխան իշխանաց....» (113-4):
105. Խելք ու միտք (114):
106. Զարն ու բարին (115):
107. Դարաւը Սիւնեաց (115-6):
108. Կնկայ ձեռքից, Խնձորէսք (116-7):
109. Մեր գիւղացիք (117):
110. Խաչ (118):
111. Համփայ մարդիկը (118-9):
112. Մեր գիւղին (119-20):
113. Հազարատէրը Գորիս ւաւանում (120-1):
114. Աբգարի մեղան, Խնձորիսք (121-3):
115. Ծիկիքնավանքի գովեստը, Ծիկիքնավանքի մօտ (124-6):
116. Ն. Բ. - ի հաւատամքը (126-7):
117. Մուսաստազ - «Աղջիկ հերթափի, ինչո՞ւ դու ընկած թողեցիր ինձ....» (127):
118. Բէկերը (128):
119. Մեր կեանքից (128-9):
120. Մեզանում, Գորիս (129):
121. Ո՛վ է լաւ (129-30):

122. **Հայ գինուոր** (Նուէր նորակոչ հայ գինուորներին **Գորիսում**), *Գորիս* (130–1):
123. **Նորակոչ եւ սիրահարուած հայ գինուորի հրաժարական երգը** (131–2):
124. **Դարաւ, ինձորէսկ գիւղ** (132–3):
125. **Մէկ փոքրիկ աղջիկ**, *Գորիս աւան* (133–5):
126. **Օրգանիստին Գորիսի** (135–7):
127. **Կոյրը կոյրի դարդը կիմանայ** (137):
128. **Խօսալի** (138):
129. **Զիւան** (139):
130. **Այս տարի Գորիսում** (139–40):
131. **Մարդ** (140):
132. **Գոսան** (141):
133. **Լաւ եւ ասում** (141–2):
134. **Գրողին** (142–3):
135. **Շատախօս** (143–4):
136. **Շէկապան** (144):
137. **Ոսկի խաչ** (144–5):
138. **Նունուփար** (145–6):
139. **Նագելի** - «Բարակամէջք, լայնաթիկունք Նագելի....» (146):
140. **Բէլ** (147):
141. **Նորածին մանկան** (147–8):
142. **Հեռո նստէ** (148):
143. **Ո՛վ մեծահանձար, Շուշի քաղաք** (149):
144. **Ազգասէր** (149–51):
145. **Իմ վիշտը** (151):
146. **Դեռ մանուկ էիր** (152–5):
147. **Իմ կարծիքներից** (156–8):
148. **Մինա** - «Ես ոչ խան եմ, ոչ խանացու....» (158–9):
149. **Ազիզին Գալին** (159–60):
150. **Հաս, չհաս** (160):
151. **Թիմար** (160–2):
152. **Տասներկու տարի** (162–3):
153. **Ազիզին Մինան** (163–4):
154. **Սէրը** (164):
155. **Վաճառական** (165):
156. **Այդ սէրը, մոխամմազ** (165–6):
157. **Ներեցէք** (166–7):
158. **Մինա** - «Դուն աղաչէ, ես քեզ սիրեմ, Մինա ջան....» (167):
159. **Օրը մէկին** - «Օրը մէկին սիրելով, մոռանալով....» (168):
160. **Մինա** - «Սիրուն փեսացուի ման եկող կոյսը....» (168–9):
161. **Մինա** - «Մինա, սիրավատեալ քեզ տեսած չը պիտի ես....» (169):
162. **Պառաւ, ինձորէսք գիւղ** (170–1):
163. **Սիւխան** (171–2):
164. **Սիւնեաց աշխարհում** (172–4):
165. **Մինա** - «Սիրելի անհայտ մի գոսանի....» (174):
166. **Երանութիւն** (175):
167. **Մինա** - «Չարչարուիր, Մինա, մութ անկիւններում....» (175–6):
168. **Սրտով** (176–7):
169. **Օրը մէկին** - «Օրը մէկին սիրելով բան չի լինի....» (177):
170. **Հարսանիք** (178):
171. **Սիթար** (178–9):
172. **Քեզ է սիրում** (180):
173. **Թէեւ ինձ համար** (181–3):
174. **Անշնորհքից դրդուած** (183–4):
175. **Դոնի, Ղուբանի եւ Թերեքի շրջաններում տարածուած խաչագողների նկատմամբ տարադրութիւններ** (184–6):
176. **Ո՛ր է, Ջալալօղլի** (186):
176. **Տարեգրութիւն, 1892 թ. 19/ժԲ-ին, Գորիս աւան** (187–8):
177. **Առ յաջորդ նախամեծար Մայր Աթոռի եւ ատենապետ Սինոքի նորընտիր Տէր - Տէր Մկրտիչ Ա վեհափառ կաթողիկոս Ամենայն Հայոց** (188–90):
178. **Հայրիկ¹** (190–2):
179. **Աջաբամբոյր** (192–3):
180. **Ո՛վ սիրուն սիրուն** (193–5):
181. **Անդրանիկ** - «Ծայրերը լաշակիդ երկարացրու....» (195):
182. **Հոգիս** (196):
183. **Քեզ եմ ասում** (196–7):
184. **Գովեստ** (197–8):
185. **Հայրենիք** - «Իմ անդրանիկ անուանուած հայրենիք....» (198):
186. **Մի հատ հարց** (199):
187. **Հայ հարսեր** (199):
188. «Հասկանում ես, թիվանդ եմ....», **Շիքեաստայ կոչուած երգի եղ.** (200–4):
189. **Հրաժարական երգ** - «Մնաս բարեաւ, իմ նագելի....» (204–5):
190. **Հարց ու պատասխան** (205–7):
191. **Օրեր** (207–8):
192. **Աղօթք** - «Արքայ արարածոց, արքայ երկնային....» (208):
193. **Հեղինակին, 1893 թ. 25/ժԲ-ին, Ղլար** (209–10):
194. **Ղզլարի Բորթոմնային** (210–1):
195. **Թասնիք** - «Մինչ ե՞րբ մնամ քեզ սիրահար, Կեկէլ ջան....» (212–3):

¹ Հմր հմր 178 եւ 179 երգերը նվիրված են իրիմյան Հայրիկին:

196. **Նեմկայ խանութ** (213–4):
197. **Հայ աշխարհ** (214–5):
198. **Երանություն** (215):
199. **Մայիսը Ղզարիում**, 1893 թ. 15/ե-ին, Ղզար (216–7):
200. **Բողոքը վարդի** (217):
201. **Մոխամմազ** - «Էս թողլացած ոտքերովս դէպ քեզ ընթանալ եմ ուզում...» (218):
202. **Սուրբ Գեորգի գովեստը**, 1894 թ. 15/Զ-ին, Ղզար (219–20):
203. **Ղոշմայ** - «Յղմունքը արեւի, պարզ լոյսը լուսնի...» (220):
204. **Առ արժ. Գ. Բ. Մ...եանցին**, Ղզարում (220–1):
205. **Արժ. Գ. Բ. Մ...եանցին՝ Սուրբ Աստուածածնայ եկեղեցում ասած մի հատ քարոզի տպաւորութեան տակ** (222–3):
206. **Յուսահատի աղօթքը** (223–4):
207. **Հայ աղջիկ** - «Թեթեւ քամոց օրօրող շուքի նման...», 1894 թ. 11/Ը-ին, Ղզար (224–5):
208. **Գինու մազանդէն Ղզար քաղաքում. մոխամմազ**, 1894 թ. 5/Ժ-ին, Ղզար (225–6):
209. **Բալտարնայ Սարգիս Զինկիրեանցի վաթսուն եւ վեց ամաց պանդխտութեանը տասթանը** (226–34):
210. **Արցախցին ու Սիւնեցին (Թթու ջրի լանջակում վիճաբանություն)** (234–8):
211. **Հայի վիշտը (Վարժապետեանի յիշատակին)** (238–9):
212. **Թամազովի տապանագիրը, Հաշտարխան** (240–1):
213. **Հայրենիք** - «Ա՛խ իմ հայրենիք, անուշ հայրենիք...» (241–2):
214. **Գիտուն** (243):
215. **Մէկը չի մեռնի, միւր չի ասրի հանդէպ ժլատի** (243–5):
216. **Գծուծ հարուստ** (245):
217. **Վարդան. Նուէր պ. Մկրտիչ Գեորգեան Մոլթանեանցի անդրանիկ Վարդան որդու անուանակոչութեան մեծ սունի առթիւ**, 1894 թ. 24/Բ, Ղզար (246–8):
218. **Իզուր է** (248):
219. **Ընկերից դրդուած** (249):
220. **Էլի նորան Ղզարում** (249–50):
221. **Պզեզ** (250–1):
222. **Տիպար** (251–2):
223. **Աղօթք** - «Ծմարտութեան արքայ, արդարութեան պետ...» (252):
224. **Մանգիշաղում. մի հատ ուրախարար նամակի տպաւորութեան տակ** (252–4):
225. **Հացկատակները Խնձորէկ գիւղի** (254–5):
226. **Պարտաճանաչութիւնը Սիւնեաց աշխարհում** (255):
227. **Հացկատակին Խ. գիւղում** (256):
228. **Մարի** (257–8):
229. **Քանի օր Փորթում** (258):
230. **Փխը** (259):
231. **Մանգիշաղում. նուէր մեծ. պ. Յովհաննէս Ստեփանեան Արաբեանցին** (259–60):
232. **Իմ ճակատին** (261):
233. **Նամակ** - «Այնու մասած կապուտակ մէկ ծովակի...» (261–2):
234. **Նուակ** (262):
235. **Վիճակահան ճնճղուկին** (263):
236. **Զատիկ օրուայ երգ** (263–4):
237. **Ուրախ երգ** (264–5):
238. **Մուսադրազ, Թասնիք** - «Իմ նազելի, իմ սիրելի, սիրուն սիրելեանս...» (265):
239. **Հրաժարական երգ** - «Մնաս բարեաւ, իմ սիրելի, սիրուն սիրելեանս...» (266):
240. **Ազնի գաւակ հարուստի** (266–8):
241. **Բարոյական պարտիք** (268):
242. **Նարին Սիւնիքում, 1895 թ. «Մշակ» պատուական լրագրի 113-րդ յամարի առաջնորդող յօդուածի տպաւորութեան տակ** (269):
243. **Սիւնեցուն** (269–70):
244. **Իմ երկիր** (270–1):
245. **Ղարիք** (271):
246. **Հայը ստրից** (272):
247. **Աստուած եթէ** (272–3):
248. **Բանտարկուած** (273–4):
249. **Տանջուած ազգիս նոր տարին** (274):
250. **Պանդխտի ողբը** (275):
251. **Նամակ** - «Մեծահամբաւ իմ ամուսին հարազատ...» (275–6):
252. **Սամայի դազել** - «Արարատ, մինչեւ ե՞րբ պիտի այդպէս պարես սեւ ամպերի հետ...» (276):
253. **Անպէտք մարդին** (276–9):
254. **Վարագոյր** (279–80):
255. **Մոխամմազ** - «Ինչ մարդ արտում սիրոյ գաղափար չունի...» (280–1):
256. **Գեղամայ լճին** (281–2):
257. **Պատասխան** (282–3):
258. **Սասունցու մասին** (283–4):
259. **Եղբայր** (284–5):
260. **Ղոշմայ** - «Անցնում են օրերս մեկը միւսից լաւ...» (235):
261. **Օր, օր, օր, օր** (286–7):
262. **Անջատուած հայի գատիկը** (287):
263. **Ունես՝ դուն ես, չունես՝ շուն ես** (287–8):
264. **Նպաստ** (288):
265. **Թառ ածող** (289–90):
266. **Վանեցու ողբը Գօրիս աւանում** (290):

- 267. **Հայ մարդ, հայ տղայ** (291):
- 268. **Մեր գիղի հոգաբարձուն** (291-2):
- 269. **Տաթև** (292-3):
- 270. **Կորին, 1896 թ. 1/Թ, Տաթև** (293-4):
- 271. **Մեկ մորացկան Գօրիսում** (294-5):
- 272. **Ղալի բողկը Գօրիսում** (295-6):
- 273. **Եսար ունեմ** (296):
- 274. **Զարմանք** (297):
- 275. **Խնձորէակը** (297-8):
- 276. **Գիրք իմ** (298):
- Ծանկ** (299-303):
- Թառախնի, Իմ շնորհակալությունը** (304):
- Թառախնու** «Նոր երգարան»-ի տպագրության թերեւացնող բարերարների ցուցակը (305-9):

Մտնգտ.՝ Ղազիկյան, հտ. Ա, էջ 737: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7697:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1910 (էջ 54), 1911 (էջ 47), 1914 (էջ 87):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1898, հմր 225՝ 9/ԺԲ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ:

1899

272. ԽԵՌԱԼԵԱՆՑ ՍԵՐՈՎԲԷ Յ.

ՏԱՂԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳՈՑ, Երգեց Սերովբէ Յ. Խեռալեանց Խոստըջուրցի, Թիւ Հայոց ՌՅԽԸ, 1899 1/Ե, Վիեննա, տպ. Մխիթարեան, ՌՅԽԸ (= 1348), 1899, 52 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Տիւանի** - «Քաղցրալեզու տեսունբարբառ վարդապետունք Աստուծոյ....» (3):

Տիւանի - «Ծար հատեալ եմ, անօգնական, ինձի օգնէ մինակ դուն....» (3-4):

Տիւանք - «Հերձածողք հիմք շունեցան, Հոռմ եկեղեցաց մայր....» (4-6):

«Մեծ են ողղափայտութիւններս՝ մեղսաքաւիչ սուրբ պատարագ....», **Սամայի եղ.** (6):

Տիվանի - «Ծիշտ Յիսուսին եկեղեցին Հոռմ կանգնեցին վէմք....» (7-8):

«Հիմա քիչ էլ խօսինք ծոմոց եւ պսոնգ....», **Տաստանի եղ.** (8-9):

«Քաւարան է փրկութեան լոյս....», **«Կիւզիլ ամայի» եղ.** (9-10):

Տիւանի - «Հմտութիւն շունեցայ մինչ այժմ հետ աշխարհիս վարուեցայ....» (11-2):

«Միայն մենք արարիչ Աստուած ունեցանք....», **«Քէարամի» եղ.** (13-5):

Տիւանի - «Իմաստնոց խօսքեր են խրատ, նման են գետոյ Եփրատ....» (15):

Տիւանի - «Ադամ խաբուեցաւ չար օձէն, կին իր Եւայի ձեռօք....» (16-7):

«Աշխարհըս ստեղծեց վեց օրան միջոց....» (17):

Տիւանի - «Սուրբ Մատթէոս սրտիւ սուրբ էր, հրեշտակի նման էր....» (17-8):

«Ինչ անեմ, որ չհասայ ես իմ բաղձանքիս....» (18-20):

Տիւայէիթ - «Կորսա կարիքս, ուժ չունիմ....» (20-2):

Տիւանի քէրտիկա - «Հէյ ֆէլէքին քերխտասաի պէնի սալմա ճիհանա....» (22-4):

«Ասկից ետք ծնուողներ միշտ հատաջանքով....», **«Քէարամի» եղ.** (25):

«Թէ կուզես, որ լինիս իմաստուն, գիտուն....» (25-6):

Տաստանի - «Չորս անկիւն է աշխարհս, թէ չորս եղանակ....» (26-9):

Հարաւային (29-30):

Հիսիս (30-1):

Երոպա - «Երոպան ծաղկած է իբրեւ գարնան սար....» (31-2):

Նոյն [Երոպա] - «Երոպա հանճար իմաստուն....» (32-3):

Միսիթարեանք (33-4):

«Ոսկին ունի իրեան գերի....» (34-6):

Տեառն տաստան - «Տէր Յիսուս ստեղծող ամեն եղևոց....» (36-7):

Թաղագս գիճոյ (37-9):

Տեստան - «Երանի այնոցիկ որ ճշմարիտ են....» (39):

«Մէկ ցաւալի լուր լսեցի՝ սուրբ պատրիարքի վախճան....», **«Պէյ օղլու» եղ.** (40-1):

Հիմա քիչ էլ մեր հայրենեաց արարքն պատմենք, որ է Խոտորջուր (42-7):

Տաստան հացագործաց (47-50):

«Սէր աղքատաց գրեմ, երբէք միք տրտմել....» (50-1):

Տաստանի - «Տունկ մը տեսայ մէջն երկրիս կանգնած....» (51-52):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ., հմր 7877:

Գրցցկ.՝ ԲՀՄԲԳ, 1912 (էջ 67): ԿՀԲԲԳ, 1912 (էջ 35):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1900

273. ԶԻՒԱՆԻ, ԱՇՈՒՂ

ԶԻՎԱՆՈՒ ՔՆԱՐԸ. *Լիակատար հաւաքածու ինքնուրոյն եւ փոխադրական երկասիրութիւններէ, Ոտանաւոր եւ արձակ. Ա. բաժանմունք. Հտ. Ա., Ժամանակակից կեանքը, Թիֆլիս, տպ. Կ. Մարտիրոսեանցի = тип. К. Мартиросянца, 1900, (доzv. ценз. СПб. 7mo мая 1899 г.), IV, 119 [3] էջ, 8⁰:*

Բվնդ.¹ *«Զիւանու Քնար»-ի հրատարակութեան գործն ու նպատակը (I-IV):*

Մեր ներկան.

Գ. (1): Բ. (2-5): Ա. (6): Գ. (7): Ե. (8):

Աշուղի դրութիւնը, 1885 (9):

Ժամանակիս բարքերից, 1897 (10):

Զ. (11-4): Է. (15): Ը. (16):

Բախտ - «Հերիք է, անիրաւ բաղդ, հերիք է ինձ չարչարես...», 1897 (17):

Մի ագռաւ, 1897 (18-9):

Թ. (20):

Խրատ ժամանակի հոգուն համեմատ, 1885-1886 (21):

Ժ. (22): ԺԱ. (23):

Անհաւանը, 1869-1877 (24-7):

Դիւանի - «Ամենասատիկ ցաւերը ինձ վրայ խնդիր տուին...», 1872 (28):

Բուսայի դիւանի - «Ինչո՞ւ է բան հասկացող մարդոցը միշտ բամբաստմ են...», 1876 (29):

Բաղդատութիւն, 1870 (30-3):

Պատահմունք, 1880 (34):

Աքլոր եղբայրը, 1882 (35-6):

Դիւալիտ - «Իմ սիրուն, հագած հալաւդ...», 1875-1876 (37):

Հեզնութիւն, 1870-73 (38):

ԺԲ. (39-42): ԺԳ. (43):

Բանաստեղծներ, 1899 (44):

Ընկերատեսց, 1884-1885 (45):

ԺԴ. (46):

Մոխլեմէզ - «Ո՛վ անիրաւ անխղճմտանք, մտքիս քնարը բանդեցիր...», 1883 (47-8):

ԺԵ. (49): ԺԶ. (50): ԺԷ. (51):

Յանդիմանանք - «Խնդացէք, ինչքան կուգէք, սեւհոգի մարդիկ, խնդացէք...», 1898 (52):

ԺԸ. (53):

Կախարդ, 1873 (54):

ԺԹ. (55): Ի. (56):

Ընկերիս, 1893 (57):

ՄԺԱ. **Վարդը (58):**

Ղոշմայ - «Ո՛վ անգագայ, անխիղճ, կեղտոտ, իմաստակ...», 1876-1877 (59):

ԻԲ. (60):

Յանդիմանանք - «Ո՛վ գոռոզ մարդ, բաւ չէ՞ աչքքան անխոհեմ, լիմար մնաս...», 1873 (61):

Բարեկամ, 1886 (62):

ԻԳ. (63): ԻԴ. (64): ԻԵ. (65-6): ԻԶ. (67):

Ծնիած պատ, 1881 (68):

Տիկին - «Ո՛վ դու ամբարտաւան, դուն անգութ տիկին...» (69):

ԻԷ. (70): ԻԸ. (71):

Այծմեան կեանքը (անկատար) (72):

Մեր վերքերը.

ԻԹ. (73):

Մողորմածը (74):

Մի անատողութիւն, 1885 (75-6):

ԼԱ. (77-80): ԼԲ. (81): ԼԳ. (82): ԼԴ. (83-4): ԼԵ. (85): ԼԶ. (86): ԼԷ. (87): ԼԸ. (88-9): ԼԹ. (90): Խ. (91):

Ղոշմայ - «Գիտունը տգէտի բանից չի ցաւիր...», 1870 (92):

ԽԱ. (93):

Փոխաբերական երգ, 1894 (94):

ԽԲ. (96):

Մէկի խոստովանութիւնը, 1897 (97-8):

Կուզեմ, 1899 (99-100):

ԽԳ. (101-2): ԽԴ. (103-5): ԽԵ. (106): ԽԶ. (107): ԽԷ. (108-9): ԽԸ. (110-3): Ծ. (114-5): ԽԹ. (116-9):

Ցանկ [1-3]

Ծնթ.² Գրքում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.¹ Ղագիկեան, հտ. Ա, էջ 167 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): *ՀԹԱ ԳԵ*, հմր 1502: *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 8222:

Գրիս.¹ Մ. Բերբերեան, «ՆԴ» 1900, հմր 112 (ըստ *ՀԲՄՊՄ*, էջ 382):

Գրցցի¹ ԲՀՄԸԳ, 1912, (էջ 159): Գուտտ., 1908 (էջ 94), 1910 (էջ 121), 1911 (էջ 101), ԿՀԲԸԳ, 1910 (էջ 72): ЛИВЯБ, Прил. III, 1904, հմր. 5613:

Պրորկն¹ «Մշակ» 1900, հմր 34` 23/Բ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «Մուրճ» 1900, հմր 5-6, էջ 752 «Նոր ստ. գրքեր»:

¹ Տե՛ս հմր 287 նկարագրութիւնը:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրք., 1774: ԳԱԱՀԳ, Ագուլ-ի գրք., 728: ԳԱԹ: ՄՄ:

1901

274. ՖԻԶԱՀԻ

ԱՂԷՔՍԱՆ ԴՐԱՊՕԼՑԻ ԱՇԸԳ ՖԻԶԱՀՈՒ ԵՐԳԵՐԸ, Հրատ. Գէորգ Յ. Մամիկոնեան, [3-րդ]¹ տպագր. Թիֆլիս, տպ. Մ. Վարդանանյան = тип. М. Варганин-ца, 1901, (дозв. ценз. Тифлис, 6^{то} марта 1901 г.), 110, [4] էջ, 8⁰:

- Բվնդ.՝ Աշըղ Ֆիզահի, Յառաջաբան, 1888 թ. (3):
- Ա. «Վայ կարդամ ինձ նման հովիտի գլխին...»² (4):
- Բ. Հողագործ - «Հողագործ, գարունն եկաւ, արտերը մնաց ցանելու...» (5-6):
- Գ. Յիմար մարդ (6):
- Դ. Ուսում - «Կեցցե՛ս, դու սուրբ ուսում, կեցցե՛ս ինձ համար...» (7):
- Ե. Գեղեցկութի - «Ով սիրուն, աշխարհը քեզի չի մնա...» (7-8):
- Զ. Բաղդ - «Իմ անհրաւ քաղնս ինձի...» (8-9):
- Է. Անբաղդ մարդ (9):
- Ը. Սիրումի (10):
- Թ. Անյաջողութիւն 1885 թուականի (10-1):
- Ժ. Ղօշմայ - «Մէկ դառի, երեսըդ տեսնեմ, ով սիրուն...» (11):
- ԺԱ. Իմ օրերը (12):
- ԺԲ. Քէշիչ օղլի - «Զոր կանցանի օրերս կեանքիցս բոլոր...» (12-3):
- ԺԳ. Բայթավոր - «Ոնքը է կամար թոր...» (13-4):
- ԺԴ. Ողորմած մարդ (14):
- ԺԵ. Հրդեհ 1884 թ. (14-5):
- ԺԶ. Քեարամի - «Ինձ նման աշխարհում պիղծ մարդ չը կայ...» (15-6):
- ԺԷ. Արմենոսի - «Քեզ համար վառում եմ միշտ զօր գիշեր...» (16):
- ԺԸ. Ուսումնական (17):
- ԺԹ. Վատ խօսք (17-8):
- Ի. Բուպայի դիւանի - «Գրաւել է բոլոր անձս, ով սիրուն, քու պատկերդ...» (18):
- ԻԱ. Իմ վիշտը (19):
- ԻԲ. Դուպէիթ - «Քայլքը մանրիկ, դու գեղեցիկ...» (19-20):
- ԻԳ. Հարուստ ոմն (20):

- ԻԴ. Բարեկամ - «Բարեկամ, ես այսօր քեզի տամ բարեւ...» (21):
- ԻԵ. Սիրտ - «Բաւ է մնաւ տրտում տխուր...» (21-2):
- ԻԶ. Գանգատ քաղդից (22):
- ԻԷ. Բիագուսուլի - «Անհրաւ քաղդ, ինչո՞ւ ինձ մօտ չես գալիս...» (23):
- ԻԸ. Թարեզի - «Սիրական, սիրովդ խելագար դատայ...» (23-4):
- ԻԹ. Գանգատ իր անձից (24):
- Լ. Ղօշմայ - «Զոր անցուցի իմ երջանիկ օրերս...» (25):
- ԼԱ. «Բացուելու ես իբրեւ ծաղիկ, սիրումի...» (25-6):
- ԼԲ. Ծաղկագարդի երգ (26):
- ԼԳ. Դուքէիթ - «Վիճակէդ գոհացիր, ո՛վ մարդ...» (27):
- ԼԴ. Սէմայի - «Ծշմարիտ, սուրբ եղիր, ո՛վ սիրտ, քեզ երկնային ուսուցիչ կայ...» (27-9):
- ԼԵ. Միխէմէզ - «Սիրական, քու սիրովդ խելագարուած եմ, սիրական...» (29-30):
- ԼԶ. Նաքարատ դիւանի, «Մի սիրելի ոմնէի, ձեռքէս արագ թռաւ գնաց...» (30-1):
- ԼԷ. Հողագործ - «Աշխարհին եղիր պատուական...» (31-2):
- ԼԸ. Ղէլէնտէրի - «Ինձ մոռացել է սրտովը ազնիւ սիրական...» (32):
- ԼԹ. Խօսք առ աշակերտն (32-4):
- Խ. Ունայն աշխարհ - «Յարածամ մարդկանց մահը...» (34-5):
- ԽԱ. Խածիկ - մածիկ աչեր (35-6):
- ԽԲ. Միսէդդէս դիւանի - «Ինձի մոլորուած թողեց, ազնիւ սիրականս գնաց...» (37):
- ԽԳ. Գիրեանի - «Ով սիրտ, եթէ որ վատ լինիս, կը դատեմ...» (37):
- ԽԴ. Մշեցու երգ (38-9):
- ԽԵ. Քիշէտ ղէլէնտէրի - «Արի՛, իմ կեանքս...» (39-40):
- ԽԶ. Գագէլ դիւանի - «Չի ճարտի աշխարհումը վարքով խելագար ինձի պէս...» (40):
- ԽԷ. Գագէլ ղէլէնտէրի - «Չի լինի խղճալի՛ մտքովը Փրկիչ ոմնեցողը...» (41):
- ԽԸ. Տաճկական շէքի - «Դու ես կենաց ծաղիկ, սիրելի աղջիկ...» (41-2):
- ԽԹ. Միստէզէտ - «Արի՛, սիրելիս, ընթերցի՛ր իմ սիրոյ նամակս, լսէ՛ նպատակս...» (42):
- Ծ. Միստէզէտ - «Ի՞նչ պէտք է տանի աշխարհից պանդուխտն ու օտարը, սրտով է սգաւոր...» (43):
- ԾԱ. Մարաքեայ դիւանի - «Ինձ գրաւեց սիրումի, քու լուսոյ փոփոք աչքերդ...» (43-4):
- ԾԲ. Առ սիրելի - «Սիրականս քեզ համար...» (44):
- ԾԳ. «Ծանոթ կեցիր, լիտր գաս...» (45-6):
- ԾԴ. Միխէմէզ - «Վերքս փարատող չըգտայ, մնացի խաւար, մնացի...» (46-7):

¹ Անվանաթերթի վրա նշված է՝ 2-րդ:
² Երգին նախորդում է «Քանի որ իմ երգերս կարօտութիւն ունի մամուլի, այս մի երգը այս պատճառաւ շարունակեցի» նշումը:

ԾԵ. **Գագէլ սէմայի** - «Անձս վառուեց կրակի պէս, բժի՛շկ, ինձի պատասխան տո՛ւր...» (47-8):

ԾԶ. **Սէլիս գագէլ** - «Ռնեննամ աշխարհի մէջ ես, բարի վիճակ ունենամ...» (48):

ԾԷ. **Գագէլ դիւանի** - «Թէ սիրելուս մօտ կերթաս, սիրոյ նամակս առ, գնա՛...» (48-9):

ԾԸ. **Երգ ծննդեան** (49-50):

ԾԹ. **Թօփխանայ դիւանի** - «Սիրով ստչորում եմ, աղուճիկս, ինձ մօտ արի...» (50):

Կ. **Իմ ջութակին** - «Մայրդ փայտ է, հայրդ՝ սղոց ու ուրագ...» (50-1):

ԿԱ. **Ղէլէնտերի միւխէմէզ** - «Ո՛ւր ես, սիրելիս, փնտրում եմ ես քեզի յարածամ...» (52-3):

ԿԲ. **Սոխակ** - «Առատուտայ արշալուսին...» (53):

ԿԳ. **Քեարամի** - «Մէկ ժամըդ ինձի հագար օր դառաւ...» (54):

ԿԴ. **Թիթեռ** (54-5):

ԿԵ. **Աշխարհ** - «Արեւն ու լուսինը տեղից չի խախտի...» (55):

ԿԶ. **Քեարամի** - «Մէկ օգնական չեղար ու ինձ չօգնեցիր...» (56):

ԿԷ. **Կոռնկ** - «Ձայնդ սիրուն ու շատ անուշ երգող ես...» (56):

ԿԸ. **Ղէլէնտերի միւխէմէզ** - «Արի՛, սիրելիս, իմ սիրոյ ընկերն եկաւ անցաւ...» (57):

ԿԹ. **“Խեւին խրատ, սեւին սաւորն”** (58-9):

Հ. **Սաղր դիւանի** - «Արեգակից գեղեցիկ ես, կերպդ է լոյս, Տիրմի...» (59):

ՀԱ. **Հիճրէն քեարամի** - «Ահա որդիք, ես ձեզանից հեռացայ...» (60):

ՀԲ. **Վարդ կօշիկ (Թրգմ. տաճկ.)** (60-2):

ՀԳ. **Մասմնա (պահուստ - հանելուկ)** - «Ո՛վ գիտնական, պահուստս գիշեր ու ցերեկ բանում է...» (62-3):

ՀԴ. **Դէսիթան** - «Ձեզ պատմեմ իմ տեսած բոլոր օրերս...» (63-70):

ՀԵ. **Գովաբանութիւն առ հարսանեաց եւ սեղանի կառավարչին** (70-1):

ՀԶ. **Չքաւորութիւն** (71-2):

ՀԷ. **Վատ մարդ** (72):

ՀԸ. **Դիւանի** - «Թող մնայ իմ անունս, այլոց խայտառակ թող մնայ...» (72-3):

ՀԹ. **Մոխամմէզ Սիօնի** - «Օգնէա ինձ, Հայր երկնային թագաւոր...» (73-4):

Ձ. **«Իմ կեանքս իմ սիրելեանինն է...», «Տի գոյ եար մանի օլդ» պարսկայ երգի թրգմ.** (74-5):

ՁԱ. **Չեղած բան** (75-6):

ՁԲ. **Տորքիտ** - «Ես հիմար թիթեռի նման...» (76):

ՁԳ. **Խայեալի դաստան** - «Տո՛ւր, Աստուած, ինձ եռանդ, հաստատ յոյս ու սէր...» (77-9):

ՁԴ. **Нашему народному благодетелю капитану Эмилию Христиановичу Страдовскому** (82):

ՁԵ. **Առ կապիտան Սորադովսկի** (83):

ՁԶ. **Խօլերայ** (84-8):

ՁԷ. **«Դեռ չեմ տեսած քեզի պէս աննման...»** (88-9):

ՁԸ. **Միստագէտ** - «Արի՛ սիրելիս, ես քեզի գոչում եմ յարածամ...» (89-90):

ՁԹ. **Ղագէլ դիւանի** - «Մի գայրանա, ո՛վ սիրտ իմ, քանի՞մ ժամանակ համբերէ...» (90):

Ղ. **Ղօշմայ** - «Մանկութեան օրերս երագի նման...» (90-1):

ՂԱ. **Երգ առ սիրական** (91-2):

ՂԲ. **Աղանեակ աղջիկ** (92-3):

ՂԳ. **Երգ մեծատան** (93-5):

ՂԴ. **Տաճկական շաքի** - «Փառք տուր Արարիչիդ...» (95-6):

ՂԵ. **«Ծնուած օրէս մինչի այսօր սխտր եմ...», Նիտայի եղ.** (96-7):

ՂԶ. **Հարուստի ու աղքատի կոիւղ** (97-101):

ՂԷ. **Ղօշմայ** - «Երանի այն ատր կուտամ յարածամ...» (101):

ՂԸ. **Պարսկական դաստան** - «Մի մեխին չկան չկայ է...» (101-3):

ՂԹ. **Երգ սիրահարութեան** - «Մի պարտեզից անցկենալիս տեսայ մի ծաղիկ...», **«Ուսկաղարի» եղ.** (104-5):

Ճ. **Երգ սիրահարութեան** - «Սիրող կրակէն վառում եմ...» **«Սօլիօլի» եղ.** (105-6):

ՃԱ. **Խրատ առ ընկերի, «Խամուրի» եղ.** (106-7):

ՃԲ. **«Ջանք արա՛՛ օրերդ իզուր չանցնի...», պարսկաց «Քէարամու» եղ.** (107):

ՃԳ. **Վատ ընկեր** (108):

ՃԴ. **Վեհափառ Հայրիկի երգը**¹ (108-9):

ՃԵ. **Մահարձան** (109-10):

Ծանկ [1-4]:

Ծանթ.¹ Ա երգը համարակալված չէ: Մյուս երգերը՝ Բ-ՁԳ համարակալված են՝ 1-82, ՁԴ-ՃԵ երգերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.² Ղագիկեան, հտ. Ա, էջ 167: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 284:

Գրցցկ³ Գուստ., 1908, (էջ 9):

¹ Վերնագրից հետո նշված է՝ «Ռուսաստանից Ալէքսանդրապօլ գալիս նուիրեցի իրեն «Սուլթան Աղիզի» եղ.»:

Պրորդն՝ «Մշակ» 1901, հմր 118՝ 3/2, էջ 4 (հրատ. ծանու-
ցում եւ վաճ. ազդ.):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա. 2-ի ֆոնդ, 3375:

1902

275. ՇԵՐԱՄ

ՔՆԱՐ ԵՐԳԻԶ ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԼԵԱՆՑԻ, *Յարմարեց-
րած իւր ինքնյորինած եւ պարսկական եղանակների
վերայ, Ալեքսանդրապոլ, Արագատիպ տպ. Ա. Մ.
Մալխասեանցի, 1902 (дозв. ценз. Тифлис, 11го февра-
ля 1902 г.), 74 էջ, 8⁰:*

Բվնդ.՝ «Անտառի մէջ նստած մենակ....» (3-4):

«Ամպրոպ, գիշեր, լուսնեակ չկայ....» (4-5):

«Կոռնկները եկան անցան....» (5-6):

«Ա՛խ, անուշ գարուն....» (6-7):

Խրատ որդեկիս (8-9):

«Ձայն տո՛ւր, արաղաղ....» (9-10):

«Երբ որ դու ինձ չես սիրում....» (10-1):

«Հազար երանի քեզ, վտակ ամրիժ....» (11-2):

**Հրեշտակատիպ Գորգէն Մխիթարեանցի յիշատակին,
դիմառնաբար երգուած** (12-3):

«Հարաւային քամին փշեց....» (14):

«Բլբուլիկ ջան, բլբլա....» (15):

«Սիրտս փորէս եթէ տանեն....» (15-6):

«Ինչո՞ւ ես մերժում խնդիրս....» (17):

«Գեղեցկութեանդ վերայ յոյս մի՛ դնիր....» (18):

«Եկաւ անուշ գարունը....» (18-9):

«Գիշեր, ա՛ն երեսդ գնա....» (19-20):

«Նաւը սուրաց, ծովը շարժեց....» (20):

«Չքնաղ աղջիկ, ի՞նչ անգոյթ ես....» (21):

«Ես մի այգի տնկեցի....» (22-3):

«Երբ մորիցս ծնուեցի....» (23):

Հանելուկ - «Որբ մայր եմ մեծ հասակով....» (24-5):

«Մժը պատել է սարերով....» (25-6):

«Այն ի՞նչ ծամ էր եւ ի՞նչ վայրկեան....» (27):

«Ձեռք տո՛ւր ինձի, ընկեր ջան....» (28):

«Իմ լոյս, իմ արեգ, իմ սէր եւ իմ կեանք....» (29):

«Ինձ համար չկայ կեանք, չկայ փառք հիմայ....» (29-30):

«Գիշերներս անքուն կանցնի....» (30-1):

«Գարեգետի կամորջիցը անցնեի....» (31-2):

«Այս գիշեր երագում ես քեզի տեսայ....» (32):

«Ինչո՞ւ այդպէս անխղճարար....» (33):

«Ես մի թռչնիկ ունեի....» (33-4):

«Սուրբ սիրովդ ինձ գերեցիր, վեճ տիկին....» (34):

«Պարտիզում վարդեր բացուած....» (35-6):

«Թէ գնացի, դու մի՛ սգար....» (36):

«Արդեոք ո՞ւր ես, իմ նազելի....» (37):

«Կարմիր այտերդ գոյն են տալիս վարդերին....» (37-8):

«Տո՛ւր ինձ պատանդ մի համբոյր....» (38-9):

«Երբ որ արեւն ամպի տակից....» (39):

«Հայ հովիւը կանգնած իր հօտից հեռու....» (39-40):

«Վա՛րդ, ինչո՞ւ չես խղճում ինձ....» (41-2):

«Ում սիրեցի, նա ինձ ատեց....» (42):

«Քանի աստղերը շողշողան....» (42-3):

«Լուսնեակը ցոլաց գնաց....» (43-4):

«Քարիի գլխին ունիմ տուն....» (44-5):

«Կարօտվդ ինձ տանջում ես անդադար....» (45-6):

«Ծանապարհս ընկաւ Տիխիս....» (46-7):

«Ես մի պարտիզում տեսայ մէկ փնջիկ....» (47-8):

«Երբեմն հոգիս վրդովում է....» (48-9):

«Անմիտ ծնօղն է իւր որդուն դաւաճան....» (49):

«Ա՛խ, իմ քնար, դու ինչո՞ւ....» (50):

«Թող մենք մութ - մութ ամպեր լինինք....» (50-1):

«Այսօր տեսայ մի պարտիզում....» (51):

«Երկինքն է մութ, արտիս մէջ՝ խոր - խոր վէրքեր....» (52):

«Մի գեղեցիկ պատահեցաւ ինձ յանկարծ....» (53):

«Միշտ տխուր տրտում, տիրած լուռիւն....» (53-4):

«Այսօր տեսայ լոյս երեսդ....» (54-5):

«Օտարութեան մէջ ես կիսակենդան....» (55-6):

«Դառն մահացու հրաժեշտ....» (56-7):

«Կոկոն վարդերի նման....» (57):

«Խնուս գետի մէջտեղը....»¹ (58):

«Ազատ կեանքս շղթայել եմ իմ ձեռօք....» (59):

«Սիրունները ինձ խաբել են....» (59-60):

«Չար մարդիկը երգ չեն սիրում....» (61-2):

«Մարտ ամիսն է, եկան կոռնկներ....» (62-3):

«Սիրած եարս ինձանից արին....» (63-4):

«Ազատ արս վանդակից....» (64-5):

«Սիրելուցս չեկաւ նամակ....» (65-6):

«Մեղմիկ գեփի՛ւտ, լուր հաղորդիր....» (66):

«Ես մի հսկայ արծիւ էի....» (67):

«Երկինքը պարզ է, ծովը հանդարտած....» (68):

«Չունիմ հանգիստ, չունիմ քուն....» (68-9):

1901 թ. տաւարի ժանտախտի առթիւ երգուած (69-70):

**Վաղամեռիկ Կարապետ Զիթողեանի յիշատակին, դիմառ-
նաբար երգուած** (71-2):

«Մազերիցդ տուր քնարիս լար հիստեմ....» (73):

Գովեստ նորագոյգ պսակեալներին (74):

¹ Մ. Բրուտյանը գրել է, որ սա Շերամի գրչին չի պատկանում, այլ «գուտ ժողովրդական» երգ է (տե՛ս Բրուտյան Ա., ՌՄ, Հտ. 2, ծնթգր. էջ 182):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 549:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1902, հմր 130՝ 19/Ձ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Շերամի ֆոնդ, 133:

1903

276. ԽԱԶՊԱՆԵԱՆՑ ՂԵՒՈՆԴ

ԵՐԳԵՐ. Իմ փոքրիկ գիրքը. Շիրվանի՝ Ղեւոնդ Յարուստիանեան Խաչատրեանց, Հտ. Ա, Վարդարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1903 (дозв. пенз. Тифлис, 19¹⁰ дек. 1902 г.), 64 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ Ա. - ԻԷ (3-35):

ԻԸ. «Ո՛վ թագաւորաց թագաւոր....» (35-6):

ԻԹ. **Թեջնիս** (37):

Լ.Կ. (38-56): ԽԸ. (57-8): ԽԹ. (59-60): Ծ. (60-1): ԾԱ. (61-2): ԾԲ. (62-3): ԾԳ. (64):

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 755:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1904

277. ԶԻՒԱՆԻ

ԶԻՒԱՆՈՒ ՔՆԱՐԸ. Հիակատար Հավաքածու ինքնուրոյն եւ փոխադրական երկասիրութիւններէ, Ոտանաւոր եւ արձակ, Ա. բաժանմունք, Ոտանաւորներ, Հտ. Բ, Վարդարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, 1904 (дозв. пенз. Тифлис, 31¹⁰ июля. 1903 г.), [1] 139 էջ, 1 թ. լուսանկ, 8⁰:

Բվնդ.² **Երկու խօսք** [1]:

Բ մաս: Ազգի դրութիւնը: Հայի անցեալը, ներկան եւ ապագան.- վիշտ ու ցաւ, կորուստ ու տանջանք - լավ ու վատ օրեր: Փոխաբերական.

ԾԳ. (3): ՀԸ. (4): ԾԴ. (4-5): ԾԵ. (5): ՀԹ. (6): Զ. (7): Կ. (8-10): ԿԱ. (10): ՀԲ. (11): ՅԵ. (11-2): ՀԳ. (13): ԾԶ. (13-4): ԾԷ. (14-5):

Խենթ ոչխարները, 1902 (15-6):

ՀԴ. (16): ԾԸ. (17-8):

Հայը, 1895 (18-9):

Թող, 1899 (19):

ՀԵ. (20): ԾԹ. (20-1): ՀԶ. (21-2): ՀԷ. (22):

Գ մաս. Տխուր փաստեր.- վիշտ ու զրկանք.- համաշխարհային թախիծ.- ցաւ ու դարտ.- Ծերութիւն, աղքատութիւն, պանդխտի շարքաշ օրը: Սեւ օրեր.

Խելքն է, ոյժն է, յետոյ հարստութիւնը (25):

ՂԶ. (26):

Աշխարհի բանը - «Բժիշկն առողջ, քարոզիչը՝ սպաւում....» (27):

ՄԽԶ. (28): ՄՂԳ. (29):

Զայրոյթ, 1902 (30):

«Կամ պիտի շատ փող ունենաս, կամ շատ լինիս գեղեցիկ....» (31):

Ծեր ժամանակը, 1902 (31-2):

Օտարականի զգացմունքը, 1884 (32-3):

Անօթի մարդը, 1897 (33-4):

Իմ դատարկութիւնը, 1898 (34):

Մէկն ու մէկը, 1896 (35):

ՂԸ. (36): ՂԹ. (37): Ծ. (37-8):

Դ. մաս: Աշուղի խրատը: Բարոյական քարոզ, խրախոյս, յորդոր, յոյս, բաղձանք, կոչ.- Հաւատ յաջողութեան: Եզրակացութիւն.

ԾԸ. (41): ԾԹ. (42):

Եթէ, 1899 (43-4):

ԾԺ. (44-5): ԾԺԱ. (45): ԾԺԲ. (46): ԾԺԳ. (47):

Հիասթափումն (48):

ԾԺԴ. (49-50): ԾԺԵ. (50):

Ե. մաս: Ազնիւ սէրը: Սէր իսկական եւ անկեղծ. աշուղը եւ սիրուհին: Խրատ հայ աղջկան, գովեստ հայ օրհորդին: Ամուսնական կեանք.

ԾԻԶ. (53): ԾԻԷ. (54): ԾԻԸ. (54-5): ԾԻԹ. (55-6): ԾԼ. (56):

ԾԼԱ. (57): ԾԼԲ. (57-8): ԾԼԳ. (58):

Գեղեցկոյթի - «Արեւից եւ ծնունդ, թէ լուսնիակից....», 1900 (59):

ԾԼԴ. (60-1): ԾԼԵ. (61-2): ԾԼԶ. (62):

Հոգու հատորը, [Թուրք-ից փոխ.], 1902 (63):

ԾԼԷ. (63-4): ԾԼԸ. (64):

¹ Տե՛ս հմր 278 նկարագրութիւնը:

² Տե՛ս հմր 287 նկարագրութիւնը:

Ջ. մաս: Զիւանին մենակ: Մեր երգիչը եւ իր ջութակը: Նրա աշխարհահայեցողութիւնը եւ դաւանանքը. Հեղինակը իր հոգւոյ աշխարհում. Նրա անձնականը - հոգս ու նեղութիւն, գանգատ, տրտունջներ.

ՃԼԹ. (67): ՃԽ. (67-8): ՃԽԱ. (68-9): ՃԽԲ. (69-70): ՃԽԳ. (70-1): ՃԽԴ. (71-2): ՃԽԵ. (72): ՃԽԶ. (73): ՃԽԷ. (73-4): ՄՋԶ. (74-5):

Դիւանի - «Ինչո՞ւ համար ինձ բանտի մէջ արգելում են գործ տեղը....» (75):

Գոհունակութիւն, 1898 (76):

Է մաս: Սրտաբուռն խնդիր եւ նուէր: Աղօթք, մաղթանք, ուղեքն, ձօն, ներքող, քաջալերական գովեստ, Սիրտանք.- ողբ, դաժանական, տապաւնագիր.

ՃԿԷ. (79): ՃԿԸ (79-80): ՃԿԹ. (80): ՃԿ. (81-2): ՃԿԱ. (82-3): ՃԿԲ. (83-4):

Նուէր բարեկամիս՝ պ. Ադամ Սարգսեանցին (յօրեւանի տօնախմբութեանը), 1900 (84-5):

ՃԿԳ. (85-6):

Նուէր պ. Մովսէս Մակարիչին, 1902 (87):

Նուէր իմ մի ծանօթին, 1902 (88):

ՃԿԶ. (88-9): ՃԿԴ. (90): ՃԿԵ. (91-2): ՃԿԷ. (92):

Ը մաս: Երգեփունջ: Երգ ու տաղ, խաղ ու պար, մանի, բայեաթի, քէֆ, ուրախութիւն, խնջոյք, հարսանիք, գինի, կերուխում, վարդ ու ծաղիկ: Բնութիւնը.

ՄՂԹ. (95): ՃԶԲ. (95-6): ՄԽԸ. (96-7): ՃԶԲ. (98): ՃԶԸ. (99):

Նամակ - «Գնա արքայանիստ մայրաքաղաքը....», 1902 (100):

ՃԶԹ. (101-2):

Աղջիկներու գովասանք, 1902 (102-3):

ՄԻԸ. (103-4):

Եկան, պատեցին, 1899 (104-5):

ՃԶ. (105):

Հարսանեաց երգեր.

ա. **Աղջկայ մնաս բարեալը հօրը** (106):

բ. **Աղջկայ մնաս բարեալը մօրը, 1876** (106):

Լացն ու ծիծաղը, 1899 (108):

Թ մաս. Աշուղի դավթարը: Դասթան, ընդդիմախօսական, բարք ու վարք, պատմական, նկարագրական, նշանատր դիպուածք, ժամանակագրութիւն.

Երգ ու եղանակը, 1899 (111):

ՄԶԵ. (112-3):

Առակ - «Մեծ մարդու մէկը նժոյգ ձին տակին....», 1900 (113-4):

Աշուղն ու բլբուլը, 1900 (115-8):

Դասթան - «Ինչ կենդանի փոքրին կու տալ է ուզում....», 1901 (118-21):

Դասթան - «Այնքան ինձ պէս չեղար, դու անխղճ տանք....», 1898 (121-3):

Դասթան - «Որի շորջը դժնիկ փշով է պատած....», 1899 (123-5):

Ծաւելուած. Երգեր գաւառական բարբառով.

Աշակերտը խրատում է վարժապետին, 1899 (126):

Եար, 1899 (127):

Քեասիպութիւն (127-8):

Բասենցու խաղը, 1899 (128-9):

Բասենցու խաղ (129):

Եար - մար, 1902 (130):

Սէլվինագ, 1896 (130):

Ո՞ր գնաց, 1901 (131):

Կարնեցու երգը, 1902 (132):

Դիւանի - «Եար, քո էշխիդ կրակովը էրվում եմ փարուանի պէս....», 1902 (133):

Սէպէպ, 1901 (133-4):

Ծանկ (135-9):

Ջիվանու լուսանկարը:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ Ա, էջ 167 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1296: Մազմանյան, էջ 93:

Գրիսկն՝ «Մուրճ» 1904, հմր 9, էջ 98-100, Ստորագր.՝ Ա. Ա. (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 443):

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1912 (էջ 101): ԿՀԲԸԳ, 1910, II (էջ 72):

Պրրկն՝ «Մշակ» 1904, հմր 121՝ 11/2, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Մուրճ» 1904, հմր 6, էջ 159, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 10:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ.Ա.զ.-ի ֆոնդ 6787:

1905

278. ԽԱԶՊԱՆԵԱՆՆՅ ՂԵՒՈՆԴ

ԵՐԳԵՐ. Իմ փոքրիկ գիրքը, Շիրվանի՝ Ղեւոնդ Յարուկիւնեան Խաչպանեանց, Հտ. Ա, Բ. տպագր. Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ա. Էջմիածնի, 1905 (дозв. ценз. Тифлис, 16го ноября 1904 г.), 76 էջ, 8⁰:

Բվնդ. ՝Ա. «Վերցրո՛ւ եւ կարդա՛ իմ փոքրիկ գիրքը...» (3):

Բ. **Ո՛վ մարդ** - «Ո՛վ մարդ, թէ ընկել եւ դու մեղքերի մէջ...» (4):

Գ. **Մի՛սարծենար** (5):

Դ. **Մի՛ ծուլանար** (6):

Ե. **Հսարտ մարդուն** (6-7):

Զ. **Ամբարիշտ մարդուն** (8):

Է. **Մարդ կայ** (9-10):

Ը. **Ա՛խ, ի՞նչ անեմ ես** (10-1):

Թ. **Խաբեբայ աշխարհ** (11-2):

Ժ. **Անհրաւ բաղդ** (12-3):

ԻԱ. **Նամակ իմ սիրելի հայր Յարութիւն Խաչպանեանցին, Սաղիան գիղի տանտէր** (13-5):

ԻԲ. «Ստեղծել է Հայ ինձ Աստուած...» (15):

ԻԳ. **Ղօշմայ** - «Ստեղծողից լուսով խնդրում եմ մի բան...» (16):

ԻԴ. **Երգ** - «Ամեն անգամ, երբ յիշեմ իմ երկիրը...» (16-7):

ԻԵ. **Քեարամի (կամ ղօշմայ)** - «Ում պարտիզում, որ տնկեցի շատ ծառեր...» (17-8):

ԻԶ. **Աչքի լոյս** (18):

ԻԷ. **Դուքէիդ** - «Բոլոր արարած աշխարհի...» (19):

ԻԸ. **Սիրոյ երգ** - «Թէ կը սիրես դու քո եղբոր արեւը...» (19-20):

ԻԹ. «Եօթը տարի անձիս չեմ ընդունել շահ...» (20-1):

ԻԱ. **Պանդխտի կեանքից** (21-3):

ԻԱ. **Ա՛յ քեզ օրինակ, ղօշմայ** (23-7):

ԻԲ. **Աննման աղջիկ** (27-8):

ԻԳ. **Մոխամմազ** - «Արի՛ մէկ դարդս հարցրու, սուր դարդիս դարման, սիրակա՛ն...» (28-9):

ԻԴ. **Միշտ պարտ ես** (29-30):

ԻԵ. **Կոունկներ** (30-2):

ԻԶ. «Աշխարհումս ես ամբարիշտ...» (32-3):

ԻԷ. **Լսի՛ր, որդեակ** (34-5):

ԻԸ. **Աղօթք** - «Ո՛վ թագաւորաց թագաւոր...» (35-6):

ԻԹ. «Ո՛վ մարդ, արի սիրիր դու ճշմարտութիւն...» (37):

Լ. «Յոյս կապէ՛ք Ինքն միայն մէկ, անուններն հազար մէկին...» (38-9):

ԼԱ. **Մի խօսք ասեմ** (39-40):

ԼԲ. «Սոխակ եմ, վարդիս ման կուգամ...» (41-4):

ԼԳ. **Սիրուն կոյս** (44-5):

ԼԴ. **Անուշ սիրական** (45-7):

ԼԵ. **Տեսրակս** (47-8):

ԼԶ. **Ո՛վ մարդ** - «Ո՛վ մարդ, դու քո մեղքով, քո ծանր բեռով...» (40):

ԼԷ. **Ա՛խ կը քաշեմ** (50-1):

ԼԸ. «Ես խնդրել եմ մի բան իմ ստեղծողից...» (51-2):

ԼԹ. **Սոխակ** - «Եկաւ ուրախ մայիս եւ բացուեց նոր վարդ...» (53-5):

Խ. **Աննման խանութ** (56):

ԽԱ. **Ո՛վ մարդ, մի՛ բարկանար** (57):

ԽԲ. **Սուտ աշխարհ** (58-9):

ԽԳ. **Ժլատ հարուստ** (60):

ԽԴ. **Սոխա՛կ, երգէ՛ նոր երգերդ** (61-2):

ԽԵ. **Օտարութիւն** (62-4):

ԽԶ. **Չեկաւ եարս, չեկաւ** (64-5):

ԽԷ. **Սիրոս** (65-6):

ԽԸ. **Ես սիրում եմ** (66-8):

ԽԹ. «Լոյս արեգակս վայր ընկաւ, հողին հաւասար դառաւ...» (68-70):

Կ. **Անգութ աղջիկ** (70):

ԿԱ. «Հոգով արտով սիրած եարս...» (71):

ԿԲ. «Օտար երկիր ման գալով իմ գրքոյն գրեցի...» (71-3):

ԿԳ. «Գնա՛, ո՛վ իմ փոքրիկ գրքոյն...» [Երկտողակ] (74):

Ցանկ (75-6):

Ծանոթ. ՝ Հաստիկում նյութերը համարակալված չեն:

Մտնգտ. ՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1507:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ:

279. ՇԵՐԱՄ

ԳԱՆԳԱՏԻ ՇԱՆԹԵՐ, ՍՊԲ,¹ 1905 (дозв. пенз. 31¹⁰ декабря 1904 г.), 34 էջ, 8⁰:

«Նուէր հայ յեղափոխութեանը»:

Բվնդ. ՝ **Առաջաբան** (3)

Թշուառի անէծքը (5):

Յորդոր քաջին (6-7):

Զէյթունի քայլերգ - «Խնդացէ՛ք, վեհ բնութեան գարդեր...» (7):

Յուսոյ կանթեղ (8-9):

Յորդոր հայ մանկուտոյն (9-10):

Հայրական խրատ (10-1):

Վշտալոյս երգը (11-2):

Տխոր հառաչանքներ (12):

Իրար ենք խայթում (12-4):

Բողոք լուսնի դէմ (14):

Քրոջ ողբը (16):

Թումանեանի խմբի կոտորածի առթիւ (15-6):

Վաղոյի յիշատակին (16-7):

¹ Ա. Երեմյանը գրել է. «"Գանգատի շանթեր" անվան տակ տպագրւած են նրա յեղափոխական երգերը <...> "Պետերբուրգ" կեղծ հրատարակութեամբ» (տե՛ս նրա «Աշուղ Գրիգոր Տալեան...», էջ 19):

Հայոց եկեղեցական կայուածների գրաման առթիւ (17–8):
 Խաչը խաչին հալածում է (18):
 Աղբէր քան, քեզ դորբան (19):
 Մօր իղ ձերը (20):
 Հայ երիտասարդին (20–1):
 Նուէր Սասնոյ հերոս քաջամարտիկ Անդրանիկին (21–2):
 Եթէ միանանք, այսպէս կը լինի (22):
 Կոչնակ հայրենեաց (22–3):
 Նուէր քաջ Բարկէնին (23–4):
 Պէտք չէ՛ լռել (25):
 Սէր եւ միութիւն (25–6):
 Խրախոյս քաջերին (26–7):
 Արդարացի բողոք (27):
 «Հնչակի» գոյութեան առթիւ (28):
 Իմ համեստ խորհուրդը (29):
 Երեխան (30):
 Սագունիի յիշատակին (30–2):
 Հնչակեանի ոխտը (32–3):
 «Մի սիգաւետ դաշտում ընկած...» (33–4):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1444:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1907

280. ՇԵՐԱՄ

Սէ՛ր Ե՛ի Կ՛ՌԻԻ, Տալիանց Գրբիբոր, Աղէքսանդրապօլ,
 սպ. Յակոբը Ղասապեանց, 1907, 112 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Առ գարունն (3–4):
 Առ կոյսն (4–5):
 Հայ աղջիկ - «Սեւ աչերոյ ինչպէս գիշեր...» (5–6):
 Գեղունի (6–7):
 Առ սիրունին - «Երեսդ կարմիր վարդ, շորերդ նախշուն...»
 (7):
 Վշտալի սիրտ (8):
 Ազնութիւն (9):
 Կարմիր արեւ (9–10):
 Հին նախիջեւան (10–1):
 Մեր քաջերը (12):
 Առ Հայկունին (13):
 Ժամանակակից վեճ մարդուն¹ (14–5):
 Մայրական ողբ (16):
 «Ծառի տակը, անուշ հովիտ...» (17):

Բանդում (18):
 Երգիչ (19):
 Սարի լանջին (20):
 Հէգ անձկալին (21):
 Հայ եղբօրս (21–2):
 Իմ մուսային (22):
 Ընդդիմախօսութիւն (23–5):
 Առ գեղանին (26):
 Տիգրան Յակովբեանցի յիշատակին (27–8):
 Յաւերժական սէր (28–9):
 Քնքուշ աղանեակ (29–30):
 Իմ սիրունուն (30–1):
 Այս էլ մի պատկեր (31):
 Արամ Ծաղիկեանցի յիշատակին (32):
 Դիմակաւոր չարագործը (33–4):
 Իմ էարը (35):
 Գնա՛, բլբուլ (36):
 Զէյթունցիներ (37):
 Բանորի վիճակը (38):
 Նոր հերոսներ (39–40):
 Երկու առիծ (40–1):
 Թշուառներ (42):
 Երազ - «Մեռած էի՛ հոգիստը...» (43):
 Սիրուն աչիկ (44):
 Բանորական երգ (45–6):
 Սիրուններ (46–8):
 Անուշ էղջիկ (48):
 «Արեւը դիպաւ...» (49):
 Բանորի վիշտը (50):
 Ջրիակներ (51–2):
 Հեյրան - ջեյրան (52–3):
 Կայնի մէկ սէյր անեմ (53–4):
 Իմ ընկերին (55):
 Յորդոր քաջին (56–7):
 Զէյթունի քայլերգ - «Խնդացէ՛ք, վեճ բնութեան զարդեր...»
 (58):
 Յուսոյ կանթեղ (59–60):
 Յորդոր հայ մանկուտուն (61–2):
 Հայրական խրատ (63–4):
 Վշտալոյս երգը (64–5):
 Տխուր հառաչանքներ (65):
 Իրար ենք խայթում (66–7):
 Բողոք լուսնի դէմ (68):
 Քրոջ ողբը (69):
 Թումանի խմբի կոտորածի առթիւ (70–1):
 «Արդեօք ո՞րք ես, իմ նազելի...» (71):
 «Երբ որ արեւն ամսի տակից...» (72):
 «Վա՛րդ, ինչո՞ւ չես խղճում ինձ...» (72–3)

¹ Երգը նվիրված է Կարլ Մարքսին:

Վաղոյի յիշատակին (73-4):

Աւերումն Հայրենիքի (74-5):

«Բիր - բիր ցաւեր մեր սրտերը...» (75-6):

«Կոկրն վարդերի նման...» (76-7):

«Քանի աստղերը շողշողան...» (77-8):

«Երբ որ դու ինձ չես սիրում...» (78-9):

«Եկաւ անուշ գարունը...» (80):

Աղբէր ջան, քեզ դորքան (81-2):

Մօր իղձերը (82-3):

Հայ երիտասարդին (83-4):

«Նաւը սուրաց, ծովը շարժուեց...» (84):

Անդրանիկին - «Իբրեւ արծիվ սաստնում ես լեռ ու ծայր...»

(85):

Նուէր քաջ Բարգէնին (86-7):

«Սիրելուցս չեկաւ նամակ...» (87-8):

«Մի գեղեցիկ պատմեցաւ ինձ յանկարծ...» (89):

Պէտք չէ լռել (90):

Սէր եւ միութիւն (91-2):

Խրախոյս քաջերին (92):

Արդարացի բողոք (93):

«Հնչակի» գոյութեան առթիւ (94-5):

«Մազերիցդ տուր՝ քնարիս լար հիսեմ...» (95-6):

«Ինձ համար չկայ կեանք, չկայ փառք հիմալ...» (96):

Իմ համառօտ խորհուրդը (97-8):

Երեխայ (98-9):

«Անտառի մէջ նստած մեռակ...» (99-100):

«Ինչո՞ւ այդպէս անխղճաբար...» (100-1):

«Ազատ կեանքս շղթայել եմ իմ ձեռք...» (101):

«Օտարութեան մէջ ես կիսակենդան...» (102):

«Մարտ ամսի տասն է, եկաւ կոռուկներ...» (103-4):

Սագունիի յիշատակին (104-5):

Հնչակեանի ոխտը (105-7):

«Գեղեցկութեանդ վերայ յոյս մի՛ դնիր...» (108):

«Քարփի գլխին ունիմ տուն...» (108-9):

«Ձմեռիմ հանգիստ, չունիմ քուն...» (109-10):

«Մալ ու մալալս ջարդեցին...» (111-2):

«Մի սիգաւէտ դաշտում քնկած...» (112):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1329: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2368:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1911 (էջ 112):

Պրբրկն՝ «Գեղ .» 1908, գ. 2, էջ 161, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Շերամի ֆոնդ, 132:

281. ՖԱՀՐԱՏ

ԵՐԳԻՉ ՖԱՀՐԱՏԻ ՈՂԲԵՐՆ ՈՒ ՀԱՌԱՉՆԵՐԸ ԿԱՄ ՆՈՐԱ ԲԵԿԲԵԿ ՔՆԱՐԻ ՏԵՈՒՐ ԱՐՁԱԳԱՆՔԸ, Ման Ա., Ալեքսանդրապօլ, Տպ. Յակովբ Ղասապեանցի, 1907, II, (7-148), IV էջ, 8⁰:

«Քրիստափոր Միքայէլեանցի նուիրական աճիւնին իբր յուշարձան»:

Բովնդ.՝ Երգիչ Ֆահրատ, **Ծառաջարան** (I-II):

Պաշտելի մայրիկս (7-9):

Հայոց լեզու. Յուշարձան հանգուցեալ Խ. Աբովեանի յիշատակին (9-10):

Հայի հիւանդութիւնը (10-3):

Սասնոյ պաշարումը, 1894 թ. (13-4):

Սասունցու վիշտը (14-5):

Հայի նշանաբանը (15-6):

Աւետիք հայրենեաց (16):

Զարթի՛ր, լառ (17):

Հայրենասէրի կոչը (18-9):

Հայ զինուորի սկզբունքը (19-21):

Սալաթ Մեհրիի երգը Արաբոյին (21-2):

Որդեկորոյս մայրը (23):

Ղարիպ զէջթունցին, Բազու (24-6):

Յեղափոխական քարոզչի կտակը (26-7):

Արամ Արամեանի յիշատակին (27-8):

Պետրոս Սերեմճեանի յիշատակին (28-9):

Սուրհանդակի կնոջ երգը (30-1):

Երախտաւոր Քեռո (Շիշմանեանի) յիշատակին (31-2):

Իմ սիրուհուս (33-4):

Հայ զինուորի բաղձանքը (35):

«Մասիս» խմբի յիշատակին (36):

Իմ ազնի Պողոսի յիշատակին (37):

Քղեցի Պողոսի քաջութեան առթիւ (38-9):

Զօն անմահ Մեսրոպ Մաշտոցի յիշատակին (39-41):

Նուէր անմոռանալի Ղարա - Մելիքին (41-2):

Անմահ վիպասան Բաֆֆիի յիշատակին (42-4):

Թաթուլի քոյր Գոհարիկի երգը (44-5):

Ազնի մարդի դրութիւնը մեր աշխարհում (45-7):

Հ. Բ. Վ. Թաւաքալեանի լացը Վարազի դպրոցում (47-8):

Նուէր կաթոգին մայրիկս (49):

Յեղափոխութեան հոգին (50):

Զէջթունցի կնոջ երգը (51-3):

Մոկացի Գրիգորի երգը (53-4):

Եղբոր խրատ (54-5):

Իրաւացի բողոք (56):

Նեմրոթի սարում Մարտար Յակոբն ասում է Սերոբ փաշային (57):

Սաքոյի բանդարկութիւնը (58-9):

Ժամանակի պահանջը (60–1):
 Միրելի Ոստու - Խաչոյին (61–2):
 Վաղարշակի յիշատակին (62–3):
 Զինուորի սերը (64):
 Աւետիք Մալօեանի յիշատակին (64–5):
 Զոկ Գուրգէնի երգը (Բաղտասար Մալեան) (66–7):
 Խանասարի վիրատուր գինուորը (67–8):
 Գրիշի եւ Կարօի յիշատակին (69–70):
 Մեր Գրիգորին (70–1):
 Զինուորի սերը իւր սիրուում (71–2):
 Սասունի վիճակը (72–3):
 Երկու հերոսի յիշատակին (73–4):
 Զինուորի նամակը (74–6):
 Իմ դաւանանքը (76–7):
 Իմ սրտակցի սերը դէպի ինձ (77–8):
 Իմ սիրեցեալ ամուսնու անմուտ յիշատակին (78–9):
 Հանգուցեալների յիշատակին (79–80):
 Ենդափոխութեան ոյժը (80–1):
 Պետոսի պայմանը (81–2):
 Իմ երազն ու իղձը (82–5):
 Ռոխտեալ ջանֆիտաներ (85):
 Մշեցի Մոքայելի խօսքը իւր նշանածին (86–7):
 Անձնուէր գինուորի զգացմունքը (88–9):
 Նորքեցի Արմենակի յիշատակին (90):
 Դաշնակցական հերոսները (91):
 Զօն հերոս Դամանին (92):
 Նուէր իմ հաւերժահարսին (93–4):
 Միատեղ գործենք (94–5):
 Մոկունքի Եսթերի յորդորը (95–6):
 Գետրոգ Զաւուշից՝ Անդրանիկին (96–7):
 Հերոսների կտակը Անդրանիկին (97–8):
 Տանկահայոց կոչը (98–9):
 Առ անձկալին (99–100):
 Կոխ մղենք (100–1):
 Քաջերի քայլերգը (101–2):
 Աքարուած որդու հօր կարծիքը. Մասնիչ քահանային (102–3):
 Բաղդաձեժ երիտասարդը (104):
 Իմ սիրելի Մելիք Բօգիկեանցին (105):
 Հայդուկի սերը (106–7):
 Աղբիւր Սերոբի մահուան առթիւ (107–8):
 Հայրենասէրի բողոքը (109–10):
 Սերոբ Փաշայի գործունէութիւնը (110–1):
 Հայրենիքի անցեալը (111–2):
 Անդրանիկի նշանաբանը (113–4):
 Թորոսմ Թումանեանի յիշատակին (114–6):
 Առ սիրուհին - «Կիզող կրակ է դարձել սէրը ինձի, սիրելիս...» (117):

Իմ ցաւերը (117–8):
 Անմահ Քրիստոսի յիշատակին (118–20):
 Իմ հոգեհատոր Ա. Չոփուռին (120):
 Մեծամասնութեան համոզմունքը. Նուէր մեր հին ուսուցիչ Աղէք, Մխիթարեանցին (121–2):
 Անմտանալի Նասոյի յիշատակին (122–3):
 Քղեցի Պօղոսի յիշատակին. նիբում եւ Մոկացի Գրիգորին (123–4):
 Երիտասարդի վառ զգացմունքը (124–5):
 Իմ վիշտը (125–6):
 Իմ հիասթափումը (126–7):
 Էջմիածնի փառքը. Նիբում եւ Հայոց Հայրիկին (127–8):
 Մեր անցեալը եւ ներկան (129–30):
 Հրայրի սիրած ողբը (130–2):
 Դարալագեագի հերոսին (132–4):
 Իմ անմտանալի ուսուցիչ հարսգատին (Գալուստ Իսահակեանի յիշատակին) (134–6):
 Հայ գինուորի Հայր - մերը (136–7):
 Սախալիին աքարեալը (138–9):
 Քահանայի պարտականութիւնը. Նուէր Մ. Սանասարեանցի յիշատակին (139–43):
 Գէորգ Զաւուշի յիշատակին (144–5):
 Ափսոս քաջերին (145–7):
 Նուէր մեր գիծ Դաւթին (148):
 Ծանկ (I–IV):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 2486:

Գրցցկ՝ Գուստու., 1910 (էջ 156): 1911 (էջ 126): 1914 (էջ 113):

Պրբրկն՝ «Գեղ.» 1908, գ. 2, էջ 161 «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1908

282. ԱՇԽՈՅԺ

ԱՇՈՒՂ ԱՇԽՈՒԺԻ ՔՆԱՐԸ, Հտ. Ա, Բագու, Տպ. Ն. Երեւանցեանի, 1908, 89 էջ, 8⁰: [Թղթակազմին իբրեւ հելինակ նշված է՝ Արտեմ Պ. Բաղդասարեանց]:

Բվնդ.՝ Ծնորք (3–4):

Հազար ինը հարիւր հինգ թուականին փետրուարի վեցին Բագվայ հայ - թրքական կուի առթիւ (4–6):

«Մենք ծաղիկներ ենք մի մեծ սրարտեզի...» (7):

Ձախորդություն - «Ես քո ձեռքից ո՞ր փախչեմ, անխիղճ, անգութ ձախորդություն...» (7-8):

Ղօշմայ - «Սիրելի եղբայր, արիացի՛ր, սիրտ ա՛ն...» (7-9):

Մեր երկրի ամպերը (9-10):

Իմ ցանկացածս (10-1):

Բանտի երգ (11-2):

Երգ սոխակի (12):

Սոխակը վանդակում (13):

Անգութը (14):

Անմիտ որսկանը (14-5):

Դուբէիդ - «Ըստ ցաւում եմ, հայ պատանի...» (15-6):

Իմ աղօթքս (16-7):

Դասդան - «Ձար ու բարի ընկերը մէկ տեղ վէճ արին...» (17-21):

Սարթի մարջ, «Զուռաջան լաթի փայլ» եղ. (22-3):

Երգ - «Ո՛վ հայոց քաջեր, անվախ, անասան...» (23):

Խրախուսանք (24):

Թէճնիս - «Անմահ թագոմի ես, ոսկէ կատար ես...» (24-5):

Դիւանի - «Քրիստոնէայք դուրս են եկել Աստուծոյ պատի-րանից...» (25):

Դիւանի - «Հերիք է քեզ, կը պարծենաս աղւես, ակիցս գնա...» (26):

Ժլատ հարուստ (26-7):

Անցեալի վերայ Բագի (27-9):

Սոխակի ողբը (29-30):

Ղօշմայ - «Անտեղի գանգատները լսելով ես...» (30-1):

Ղօշմայ - «Գունդ - գունդ չար մարդիկ են երեսան գալիս...» (31):

Գովեստի վերայ ուսման (32-4):

Հայի չարչարանք (34-5):

Ես միայնակ անտառում (35-6):

Քունեաթ դիւանի - «Ո՛վ մարդ, վեր առ վեր, կարդա տերին կտակը...» (36-7):

Դուբէիդ - «Աւա՛ղ, շոտ անցան գնացին...» (37-8):

Էվէլ ախրը - «Բավական սիրուն ես, աչքեր սեւաբիր...» (38):

Զղջումն մեղաց (38-40):

Մոխամմազ - «Հայոց ազգին փառք ու պարծանք Աստուծոյ տուն Էջմիածին...» (40-2):

Հուշրանի - «Թող կոտորեն, ճնշեն անտեր հայ ազգին...» (42-3):

Ղօշմայ - «Բողոքս նստած ենք մէկ ճոխ սեղանում...» (43):

Աղքատի կեանքը (44):

Գրոհ (44-6):

Նուէր Օռուայ հերոսներին (46-7):

Խաչենու հերոս - «Ծագեց արեւ ազատութեան...» (47-8):

Էլի ասում են՝ համբերի (48-50):

Անմոռաց հերոսներ (50-1):

Երգ - «Արեւը դուրս եկաւ լեռան քամակից...» (51-2):

Ղօշմայ - «Հեռացէք դուք հեռու, ո՛վ մութ ամպեր...» (52-3):

Մուստազան - «Անմահ նազելի, կոյս աննման, անարատ, անմեղ...» (53-4):

Ղալէնդարի - «Յուսածեւ բախտիս աստղ, դուրս արի ամբի տակից...» (54):

Դիւանի - «Ո՛վ մարդ, մի մտածիլ, միշտ օրերդ վատ չի մնալ...» (54-5):

Ղօշմայ - «Ա՛խ իմ քաղցրիկ, ազնիւ ընկեր պատական...» (55):

Գանգատ ընկերից (56):

Դուբէիդ - «Ընկել եմ ես խոր մտքի տակ...» (56-7):

Զինուորաց հրաւէր (57-8):

Դաստան - «Խոզի նման դէպի տիղմն է վազում...» (58-61):

Գովեստի վերայ Օռուայ քաղաքին (61-4):

Օռուայ երկրորդ պատերազմի հերոսների յիշատակին (64-6):

Երկինքին ու գետինքին վէճը (66-9):

Երգ բալլուջեցի Բախշու յիշատակին (69-70):

Անգործ մարդ (70-1):

Ասացեալ 1907 թի նոր տարու վերայ (71):

Յանկարծակի խօսքեր (72-3):

Աղերս (73-5):

Կոչ համերաշխութեան (75-6):

Դիւանի - «Աւեր մնայ էս աշխարհը, որ բարի գործեր չունի...» (76-7):

Մոխամմազ - «Մէկ սիրուն պարտէզ ունեմ, դրախտանման գովելի...» (77-9):

Սոսկալի գիշեր Վարանդայում (77-9):

Վեհափառ Հայրիկի մահուան առթիւ (80-1):

Ձար լուրեր (81-3):

Աշխարհի ունայնությունը (83-6):

Գովեստ ազգասէր հարուստներին (Մերում) (86-9):

«Այս գիշեր լուսնի լոյսով...», **Սարթի ջիկջիկի եղ.** (89):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2521:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1910 (էջ 159-60):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

283. ԳԱԳԻԿ ԵՐԳԻԶ

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՍՂՈՑ ԵՐԳԱՐԱՆԸ, Գազիկ Երգիչ՝ Մելիքսէթ Գաբրիէլեանց, Հտ. Ա., Բագու, Տպ. «Արամազդ», 1908, 106, [4] էջ, 1 թ. լուսանկ, 8⁰:

- Բվնդ.՝ Սղոց** (5):
- Երգչիս լսիր** (5–6):
- Ամեն կողմով ճնշուած է** (6–8):
- Դիւանի** - «Տէ՛ր, թէ ստեղծող ես դու, էս մի տալ մարդոյ ձեռնային....» (8):
- Կրակը ճայոց** (8–9):
- Թուրքի տէրութիւնից** (9):
- Մխալմունք** (10–1):
- Խաւար արեգակ** (11):
- Դժգոհութիւն ծամանակից** (11–2):
- Բազուայ անցած դէպքերը** (12–7):
- 1905 թիւ** (18):
- Դառն լուրեր** (19–20):
- Դիւանի օտարութեան մէջ** (20):
- Թէ ինչ ունինք երկնքումը** (21–2):
- Մի լսիր չարերին** (22–3):
- Դիւանի զրհարհնէի** (23):
- Դիւանի. Ինչո՞ւ չես փայլում** (24):
- Թումանի յիշատակին** (24–5):
- Դուբէիթ** - «Լաւ իմացէ՛ք, ո՛վ իմ հայեր....» (26):
- Տխոր լուր** (27–8):
- Աշխարհի անդութիւններից** (28–9):
- Վարանդացիներու ողբը. Երմօլաեւի անարդար վարմունքը**
- Վարանդայում** (29–30):
- Դիւանի** - «Ի՞նչ ես ճնճողներ վախցնում, ուրո՛ր, թփիցդ գնա....» (30–1):
- Աղանու դժգոհութիւնը ազգային** (31–4):
- Հարամզաթ** (34–5):
- Դիւանի քունիաթ** - «Լսեցէ՛ք, պատմեմ բոլոր հոգոց պիտանի տանարն....» (35):
- Սաթրանջ դիւանի** - «Գլուխ կտրած մարմին գտաւ մէկ կին. կինը օտար էր....» (35–6):
- Հիսիսային կրակ** (36–7):
- Չար եւ բարի ընկերք** (37–41):
- Քաջ որսորդ եմ** (41–2):
- Աղանին եւ տատրակը** (42–3):
- Մեռած լաւ է, քան թէ՛ կենդան** (43–4):
- Աշըղական մոլութիւն** (44–7):
- Տէ՛ր, ողորմեա հայոց ազգին** (47–8):
- Թո՛ղ ելնեն ոտքի մի խումբ քաջ տղերք** (48–9):
- Աշխարհի անցքը մասնատր** (49–53):
- Գանգատ բաղդից** (53–4):
- Դժգոհութիւն օրհորդից** (54–4):
- Հոգին եւ մարմինը** (55–9):
- «Երննան դուրանդայ երի նամագա....» (59):
- Ռահմն եօխ** (59–61):
- Դժգոհութիւն օտարութիւնից** (61–2):
- Վարդի սերմը** (62):
- Նամակի դարձ** (62–3):
- Ղօշմայ** - «Արի՛ խօսենք, նոր բան լինենք դերասան....» (63):
- Ալղուլի շէնի երեք նախատակների յիշատակին** (63–4):
- Քաջի գիղից բաժանելը** (64–5):
- Գոռինձորեցի Ասլան Դ. Աղաբաբեանցի յիշատակին** (65–7):
- Մի՛ լինիր շատակեր** (67–8):
- Ծախա, կեանի՛ «Այ ինձ նայիր»-ի եղ.** (68–9):
- Պատահմունք հարուստի տան** (69–70):
- Սիրոյ ծովում, «Բալա, բալա, եկ եկ»-ի եղ.** (70–2):
- Հայրենիքի յիշողութիւն** (72–3):
- Օրհնութիւն գինի շատ խմողին** (73–4):
- 1905 ամի թոպտու զապասնօհնների դարձածներուն նւեր** (74–5):
- Աղերսանք առ ամենատրք Երուսաղէմ** (75–6):
- Հայոց մեծ աթոռը սուրբ Երուսաղէմում** (76–8):
- Մենք անբաղդ օրհորդք** (78–9):
- Ի՞նչ եք քնել, քաջ Միւնիքներ** (79–80):
- Արանզամու վտանգը** (80–2):
- Ղափանու Քաջարանց գիղի աղէտը** (82–4):
- Կոչ հայրուկներին** (84–5):
- Ղարայիշմայ (Լուսն աւալ պար). Ասացեալ ի վերայ Երուսաղէմի տանարին** (85–6):
- Ծաւերով լի օրհորդներ** (86):
- Ղափանու կրկին Քաջարանց եւ յանդի աղէտին** (87–8):
- Ահա չունինք հաց** (88):
- Սոխակի բուրաստանում ազգուան է բուն դրել, ափսոս Արծրունու անուն** (89):
- Գովասանք Արցախու** (89–91):
- Մոխամմէզ. Մի պատկեր Ծուշի քաղաքից** (91–2):
- Ս. Ստեփաննեանի՝ «Ռուբէնի» յիշատակին** (93–4):
- Լեզու եւ պրունկ չը շարժել** - «Հօղ է եկա, ահա, էե, ահա գառկա....» (94–5):
- Նուէր Լէօի 25-ամեակի յօբելեանի առթիւ 1901 թիւ 22/ե** (96):
- Ծարգելի նիրասու անձանց անուն եւ ազգանունները** (97–106):
- Ծանկ** [1–3]:
- Վրիպակներ** [1]:
- Երգիչ Գագիկի լուսանկարը:
- Մտնգտ.**՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2568:
- Գրցցկ**՝ Գուտտ., 1910 (էջ 159):
- Օրնկ**՝ ՀԱԳ:

1909

284. ԲԱԲԱՅԵԱՆ ԱՐԲԱՀԱՄ

Ա. անվնթ.՝ **ԶԱՐԿԵԱՐԻ ՔՆԱՐԸ**, Ժողովեց-Հրատարակեց Գրիգոր ա. քհնյ. Գրիգորյանց, 3-րդ տիպ, Բազու, Տպ. Բազուաց Հայոց Հրատարակչական Ընկ., 1909, 132, 8⁰:

Բ անվնթ.՝ **ՆՈՐԱ ԶԱՐԿԱ** - 3e изд. протойсроем Гр. Григорианц - Баку: тип. Бакинского Арм. Изд. Товарищества.

Բվնթ.՝ **Գրիգոր** աւ. քննյ. **Գրիգորեանց, Քանի մի խօսք** (5-6):

Գրիգոր աւ. քննյ. **Գրիգորեանց, Ծամախեցի հանգուցեալ Զարկեարը** (7-17):

Գրիգոր աւ. քննյ. **Գրիգորեանց, Լանքարանցի հանգուցեալ Մայիֆը** (18-25):

Ա. **Խնդրուածք**¹ (26-7):

Բ. **Էջի անունն էշ է, յիմարն էջից գէշ է** (27-30):

Գ. **Գեղեցիկ դէմքն լաւ է, մարդկանց համար մեծ ցաւ է** (31-2):

Դ. **Ուրախարար երազ** (32):

Ե. **Մոխամմազ Լեյլի Մէջնունի** - «Աստուած սիրողն ականջ անի լաւ....», «**Բիր սափ զըզ**»-ի եղ. (33-8):

Զ. **Աստուած սէր է եւ միշտ տէր է** (38-9):

Է. **Ով յոյս կապեց աշխարհին, նա չի լրացրեց տարին** (39-40):

Ը. **Մի փախչիլ աշխարհիցն, մեղք չի ծնիլ քարիցն** (41):

Թ. **Խոսակցութիւն մարդոյ ընդ աղաւնոյ** (42-3):

Ժ. **Յաղագս աշխարհի** (43-4):

ԺԱ. **Ասացեալ ի վերայ ազառ մարդոյ** (44-5):

ԺԲ. «Աշխարհին Փրկիչն ազատաւ, որ գերի էր սատանային....»² (45-8):

ԺԳ. **Նոր եղանակի** - «Աղջիկ, մի՛ գնալ, գալիս եմ, ոգած մատանիդ տալիս եմ....» (49):

ԺԴ. **Ասացեալ ի վերայ չար կանանց** (50):

ԺԵ. **Ստացիր պատասխանդ, ասա իմացի՛ր բանդ** (50-1):

ԺԶ. **Ի հանդէպ ասացելոյն Նիրանիի** (51-3):

ԺԷ. **Ասացեալ ի բերանոյ Մայիֆի առ որդին իր Սերովբէ**³ (53-4):

ԺԸ. «Աշխարհիս մէջին եւ քանի տեսակ սիրահար եմ տեսել....» (55):

ԺԹ. **Ով ունի աղջիկ սարուն, նորա գարունն է գարուն** (56-7):

Ի. **Ծառ խմողն ազառ է, հարբելն յատուկ մահ է** (58-9):

ԻԱ. **Ի վերայ սիրոյ եւ գարնան** (59-62):

ԻԲ. **Ասացեալ ի վերայ պատուելի մորքի, որ ի ձեռս ոմանց եղեալ է անպատիւ**⁴ (63-5):

ԻԳ. **Ով բանաստեղծ է, խօսքն անկեղծ է** (65):

ԻԴ. **Գոհունակութիւն անսիրից** (65-6):

ԻԵ. **Մոխամմազ** - «Սէր կո քաշես եարիցն, աշաց ճանապարհիցն....» (67):

ԻԶ. «Եարար Աստուած, սա ո՞վ է, որ գալիս է նագ անելու....» (67):

ԻԷ. **Թերեղիցն կանանչեց, հարբողն չի ամանչեց** (68):

ԻԸ. **Խօսակցութիւն երկու աղջկայ բերանից, որոնք անբաղդ դասած են արդանի պատճառով** (68-9):

ԻԹ. «Ես սիրոյդ հարբածն եմ, իսկագար է՞ր կասեն ինձի....», «**Ման մաստի շարաբամ**» շէյնի եղ. (70):

Լ. **Մոխամմազ ի վերայ անհաստատ սիրականի** (70-2):

ԼԱ. **Այսօր ի փող, վաղն ի հող** (72-4):

ԼԲ. **Մարդկանց յուսան անօգուտ է** (74-5):

ԼԳ. **Մարդկութիւնն մարդից ուզիր, անուշ հոտն վարդից ուզիր** (75-6):

ԼԴ. **Ո՛վ եղկելի բըրբուլ, ո՛վ սիրելի բուրբուլ** (76-7):

ԼԵ. **Խրատ հասկացողի համար** (78):

ԼԶ. **Մոխամմազ** - «Լոյս եւ լուսատու, լոյսդ անարժան էլաւ ինձի....» (79-80):

ԼԷ. **Վասն ծերութեան** (80-1):

ԼԸ. **Աշխարհի վերայ** - «Խաբէբայ եւ դու, ո՛վ անցաւոր աշխարհ....» (81-2):

ԼԹ. **Պատահմունք. Նոր եղանակի** (89):

Խ. «Կար մին քասիր Ծկտի անուն, բարեկամաց մէջին նկուն....» (83-6):

ԽԱ. **Աշխարհի վերայ** - «Հերիք ա, դիս պահար այսքան ժամանակ....» (86-7):

ԽԲ. **Ստախոս մարդի վերայ** (87-8):

ԽԳ. «**Գտակ կարող, դու մարդ ճարի՛ր, ասա անտի՛ր գտակ կարիր**» (88-9):

ԽԴ. **Մոխամմազ** - «Մին գիշեր քաղցր քնումն տեսայ ինձ մօտ մարդիկ եկան....» (90-1):

ԽԵ. **Մոխամմազ ի վերայ ծածկեալ խորհրդոյ** (92):

ԽԶ. **Գովասանք հոգէառ զիլֆերի վերայ ասած** (93):

ԽԷ. «Մայիլ եմ, ես՛ր, աշքերիդ, սարմատի խումար աշքերիդ....» (94):

ԽԸ. **Մխիթարական անակ** (95-7):

ԽԹ. **Բաժանումն** (97-9):

¹ Իրազեկվել է, որ ոտանավորը գրվել է Մատթեոս կաթողիկոսի հայրապետութեան օրոք (էջատակ):

² Իրազեկվել է Բաբվի Հայոց Մարդասիրական Ընկերութեան Խորհրդական ժողովի նախագահ Մովսես Զոհրաբյանցի (անունը հիշատակված է ոտանավորում) կյանքի եւ գործունեութեան մասին: Իրազեկվել է Բաբվի նահանգապետ, գեներալ-լեյտենանտ Մ. Պ. Կոլլուբակիւնի (անունը հիշատակված է ոտանավորում) գործունեութեան մասին (էջատակ):

³ Հեղինակն ոտանավորը գրել է Մայիֆի անունից (էջատակ):

⁴ Ըստ հրատարակչի, այս ոտանավորն ակնարկում է Սեյազի մորուքի մասին գրած երգը (էջատակ):

- Ծ. Առ նամակն ասացեալ¹ (99–100):
- ԾԱ. «Նազդ քաշելոյ հալ շունեմ թէպէտ...», «**Կէթ դօլան-գինան»** շէյրին նաբաթի եղ. (100–1):
- ԾԲ. **Անի քաղաքի վերայ** (101–3):
- ԾԳ. **Գեղեցկութեան անհաստատ լինելն** (104):
- ԾԴ. «Ծոքր օղի, բահար խոնջալանուք եարեանա, գիլլար...» (105–6):
- ԾԵ. **Աւա՞ղ Հայաստան, ջքե՞ղ բորաստան** (106–7):
- ԾԶ. **Գինոյ երգ** (107–8):
- ԾԷ. **Փողի վերայ ասած** (108–9):
- ԾԸ. **Սուրբ սէր** (110):
- ԾԹ. **Խօսակցութիւն պառաւի թեւ** (110–2):
- Կ. «Ո՛վ իմ սիրականս, մատաղ քեզի ջանս...», **Թուրքի ջի «Մարալ ու ջեյրան» մուխամմազի եղ.** (112–4):
- ԿԱ. **Հրաւերք Հայաստանի. Նոր եղանակի** (114–6):
- ԿԲ. **Օրորոցի երգ, ասացեալ ի վերայ միայնակ որդոյ իմո, որ ծնաւ 1864 թի 12/Ա-ին** (116–7):
- ԿԳ. **Պրիդանը տուն քանդող է** (118–9):
- ԿԴ. «Սիրելի, սիրուն բալաս, արի մօտս կամաց-կամաց...» (119–21):
- ԿԶ. **Երբ ստացար ծերութիւն, էլ չի անես սէրութիւն** (121–2):
- ԿԷ. **Զոյջումն** (122–4):
- ԿԸ. **Կօշկակարը սիրահարուած էր մի պառաւ աղջկայ վերայ** (124–5):
- ԿԹ. **Մարդկանց վարքն փոխել ա, ճշմարիտն ծախել ա** (126):
- Հ. **Վերջաբանութիւն** - «Ով որ կամի ինձ նամանջել...»² (127–9):
- «Զարկեարի Քնարի» ցանկը** (130–2):

Մաչիֆի դիմանկարը, 18-19-րդ. էջերի միջեւ ներդիրում:

Ծնթ.՝ Երգարանում նյութերը համարակալված չեն:

Ընծայագրով օրինակ՝ «Մեծապատիւ պ. Ղազարոս Աղա-յեանցին՝ հրատարակչից» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 526: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2937: Մագմանյան, էջ 168:

¹ Իրագեղիկ էլ է, որ նամակը ձեռք է բերվել շամախեցի Ալեքսանդր Լալայանցից, ում, ի թիվս այլոց, դիմել է հեղինակը՝ դրամական քչութեան պահերին (հղատակ):

² Իրագեղիկ էլ է ոտանավորում հիշատակվող՝ Ոսկան Հովհաննիս-յանցի հրատարակած «Նոր Քնար Հայաստանի» տետրակների մասին: Հրատարակիչը խնդրանքով դիմում է տեղյակ մարդկանց՝ ժողովել Զարկեարի անտիպ գրվածքները եւ իրեն ուղարկել (հղատակ):

Գրխակն՝ Ֆիտունի Գ., «ԺԶ» 1918, հմր 71՝ 28/ԺԱ, (ըստ ՀՔՄՊՄ, էջ 681):

Գրցցկ՝ ԵՕԸ (էջ 186): ԿՀԲԸԳ, 1914 (էջ 317):

Պրորկն՝ «Գեղ.», 1909, գիրք 3, էջ 189, «Ստ գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1911

285. ԱՃԷՄԵԱՆ ՊԱՐԵՏ

ՌԱԶՄԻ ԵՐԳԵՐ, [ա.տ.], 1911, 32 էջ, 8⁰:

«Նուէր անդրանիկ հայ զինուորներին»:

- Բվնդ.**՝ Պ. Ա[մէմեան], **Երկու խօսք** (3)
- Անդրանիկ զինուորը, եղ.**՝ «Ահա կերթամ, սիրելի մայր» (7):
- Զինուորը, եղ.**՝ «Կուռեցէ՛ք, սողերք» (8):
- Պատուոյ դաշտը, եղ.**՝ «Դաշնակցական խումբ» (9):
- Դասալիքը, եղ.**՝ «Կուռեցէ՛ք, սողերք» (10):
- Հերթապահ, եղ.**՝ «Մասեաց ճակատէն ամպրոպ պատուեցաւ» (11):
- Հայրենեաց համար, եղ.**՝ «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան» (12–5):
- Զինուորին մտածումները, եղ.**՝ «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ի՛նչ պէ՛ս զոով» (15–6):
- Զօրանցին մէջ, եղ.**՝ «Դուն խելօք հաշուով վաճառական ես» (17):
- Զինուորին կեանքը, եղ.**՝ «Մասեաց ճակատին ամպրոպ պատուեցաւ» (18–9):
- Մեր սպան, եղ.**՝ «Իբրեւ արծիւ սաւառնում ես լեռ ու ժայռ» (19):
- Հեծեալ զինուորը, եղ.**՝ «Մենք պե՛տք է կուռենք» (20):
- Ծովային զինուոր, եղ.**՝ «Վէրքերով լի ճանֆիղայ եմ» (21):
- Զինուորական նուագը, եղ.**՝ «Իբրեւ արծիւ սաւառնում ես լեռ ու ժայռ» (22):
- Փողափար, եղ.**՝ «Զայն տո՛ւր, ով ֆեղա» (23):
- Դրօշակ, եղ.**՝ «Դաշնակցական խումբ» (24):
- Օսմանեան նաւատորմ, եղ.**՝ «Զէյպէկէլէրիզ» (27):
- Կովկասեան տեսարան** (27–8):
- Իմ ազգը** (28–9):
- Դիցազնութիւն Ծաքէ** (30):
- Այլոյ տղր ոտքան, եղ.**՝ «Դուն խելօք հաշուով վաճառական ես» (31–2):

Նկարների ցանկ՝
Լուսանկարներ՝
Աւետիս Գարակէտզեան, տիգրանակերտցի զինուոր, էջ 5

Խաչատուր Տատրընեան, գէլթունցի ուսուցիչ, էջ 13
Կարապետ Զօլաքեան, մալքարարցի դեղագործ, էջ 25

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 3969:

Գրցցկ՝ Եազրճեան, 1923 (էջ 59), 1924 (էջ 70): Զարդա-
րեան, 1922 (էջ 59), 1925 (էջ 70):

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1911, 12բ/2, «Նոր հրատ.-ներ», հմբ 304:

Տրգրք՝ Թէոդիկ, ՏՏ, 1913, 7-րդ տ., էջ 62:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Թ. Ազ. Գ. ֆոնդ, 5396:

1912

286. ՄԱՀՈՒԲԻ ԳԷՈՐԳ

**ՄԱՀՈՒԲԻ ԳԷՈՐԳԻ ԳԼԽԻ ԱՆՑՔԵՐԸ ԵՒ ԽՐԱՏԱ-
ԿԱՆ ԵՐԳԵՐԸ.** Գիրք Ա., [Հրատարակեց Ենովք Խա-
չատրեանց], Թիֆլիս, արագատիպ «Էսպերանտո»,
1912, 123 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ **Յառաջաբան** (3):

«Երեսանի նահանգում...» [Երգախառն արձակ] (5-64):

«Վարպետ, ես մի երագ տեսայ...»¹ (7-8):

[Ինանի], «Ո՛վ վարպետ իմ, տոր ինձ ուսում...» (8-9):

«Ո՛վ դու, իմ մտերիմ եղբայր...» (10-1):

«Ո՛վ քաղցրիկ մայրիկ կաթնատու...» (12):

«Ա՛յ կին, քեզի խրատմ տամ...» (13):

Մահուրիի եւ Առքարիի աշուղական վէճը.

«Պէտք է ասեմ ինքնահավան մարդի բան...» (14-7):

«Ծիրակում մէկ գեղեցիկմ պատահեց...» (18-9):

Ֆիզայիի եւ Մահուրիի աշուղական վէճը.

«Աքարանու եկող վարպետ...»

«Ալեքսանդրասպողու վարպետ...» (20-1):

Ֆիզայիի եւ Մահուրիի աշուղական վէճը.

«Քեզանից հարցանեմ, վարպետ գիտնական...»

«Ահա բացատրեմ, վարպետ աննման...» (22-23):

Մուհամմայ - դիւանի.

«Բարձր լեռից երեսեցաւ մի ծառ՝ հասակ չի գիտեմ...»
(23-4):

Օհաննէս եւ Մահուրի.

«Տարասրտով եկած վարպետ...»

«Ո՛վ նախանձ աչքիդ օձ ասրոշ...» (26-8):

Թէջիխ - «Քեզանից հարցանեմ վարպետ հաւասար...»
(28-9):

[Պատասխան], «Ահա բացատրեմ վարպետ հաւասար...»
(29-30):

«Բքով բոնուել եմ Բասենու սարին...» (30-1):

«Եղբայրներս կուգեն Հայրենիք գնան...» (32):

«Ղլիջգեղոյկ հասանք հարթիայ բարֆթագայ...» (33):

«Հանդիպեցի քեզի, Եփրատ...» (34):

«Ո՛վ սիրելիս. սո խրատս պաշտպանէ...» (36):

«Յանկարծ հիանալի ցաւ մի դիպաւ ինձ...» (37):

«Ծառայ կու լինեմ գիտունին...» (38-9):

«Այսօր սիրտս ցնծայ, գայ խնդրոթիւնը...» (40):

«Առաջին անուն Օհաննէս...» (41-2):

«Արեգակ՝ մաքուր բացուելի...» (43):

«Սուլուխ գիղի մօտից կանցնես ու կերթաս...» (44):

«Ծատ ման գալող կնկայ բանը...» (45-6):

«Այսօր բաժանում եմ ինքս...» (46-7):

«Մտածում եմ բախտիս համար...» (48):

«Ո՛վ զաֆտի Կարապետ, սիրես արարող...» (49-50):

«Եղբայր, ձեզ մի խրատմ տամ...» (51-2):

«Ո՛վ եղբայրսիք, բանդարկուած եմ...» (53):

«Փնտուելով գտայ քեզի, Արարատ...» (54-5):

«Խմողութեանը ետեւելը...» (55-8):

[Արմենակ, Դաւիթ, Մահուրի], «Ծատ ժամանակ չէք տե-
սած...» (59-60):

«Ազար տղէն, ազար աղջիկ վիճում են...» (61-4):

«Ազար տղէն, ազար աղջիկ վիճում են...» (61-4):

Մահուրի Գէորգի խրատական երգերը.

Նուեր հրատարակչին (67-8):

Մեղայական դիւանի (68-9):

Թէջիխ այք աւալ ախրի - «Առաջ սրատուր Աւետարանում
գրուած ա...» (69):

Խրատական - «Տիրոջ ճամբան կորցնողին...» (69-70):

Երգ աշխարհի (70-1):

Երգ ուղիղ (71):

Խրատական - «Մի ցանկացի օտարների սահմանին...» (71-2):

Խրատական - «Մանկութիւնից բարի ծնունդ...» (72):

Երգ շոպլի (73):

Երգ սիրահարի (73-4):

Երգ համբերողութեան (74):

Երգ նախանձի (74-6):

Խրատական - «Երկու ընկեր թե ինչ սպրանք բաժանեն...»
(76-7):

Խրատական - «Այգիներ տերեւ չի բացէ...» (77-8):

¹ 7-64-րդ էջերում նկարագրված երգերը գետեղված են «Երեսանի
նահանգում...» սկզբածքով ինքնակենսագրականում:

- ԺԸ. Ազատի հարուստ, 1880 (24):
- ԺԹ. Հայ ազգի երկրորդի բարեկամներուն, 1886 (25):
- Ի. Դուր չեկաւ, 1897 (26):
- ԻԱ. Վարդը (27):
- ԻԲ. Կոշտը, 1889 (28):
- ԻԳ. Ծաղիկ, 1890 (29):
- ԻԴ. Սեւ հոգի, 1885 (30):
- ԻԵ. Հին տարի, 1896 (31–2):
- ԻԶ. Նախանձոտ սիրտ (33):
- ԻԷ. «Վարդին սոխակից հետացնող, ո՛վ անիրաւ փուշ...» (34):
- ԻԸ. Սէմայի - «Համընթաց կեանքիս յարմար, ո՛վ սիրելիս, ինձ մխիթար չես...», 1876 (35):
- ԻԹ. Հայի թոյլ կողմը, 1884 (36):
- Լ. Մի անատողութիւն (37):
- ԼԱ. Անսկզբունք մարդը¹ (38–40):
- ԼԲ. Սեւ անխանձ, 1890 (41):
- ԼԳ. Տգէտ, 1876 (42):
- ԼԴ. Դէրվիշ, 1874 (43–4):
- ԼԵ. Հոգի որսացողներ, 1890 (45):
- ԼԶ. Օձի ձագը, 1892 (46):
- ԼԷ. Անփորձը, 1888 (47):
- ԼԸ. Պայտ, 1876 (48–9):
- ԼԹ. Գիտունն ու տգէտը, 1869 (50):
- Խ. Ապերախտ, 1876 (51):
- ԽԱ. Նոր երգ, 1893 (52):
- ԽԲ. Բան չի լինի, 1893 (53):
- ԽԳ. Անմիտը, 1885 (54):
- ԽԴ. Ազգութացը, 1876 (55–6):
- ԽԵ. Իմ չը կարծածը, 1874 (57):
- ԽԶ. Գագել դիւանի - «Ծառ քնեցար, սիրելի, լոյսը կտորից անցկացաւ...», 1888 (58):
- ԽԷ. Հայ աղջկայ բողոքը, 1884 (59):
- ԽԸ. Նկատողութիւն, 1884 (60):
- ԽԹ. Զատիկը, 1897 (63–4):
- Շ. Մարտ ամիս, 1887 (65–6):
- ՇԱ. Արհեստատրը (67):
- ՇԲ. Հին մարդու կարծիք (68–70):
- Ազգային երգեր.**
- ՇԳ. Դիւրէիք - «Ազգ իմ, որքան անուն մնաս...», 1879 (71):
- ՇԴ. Ղօշմայ - «Մինչեւ կեանքիս վերջը քեզ պիտի սիրեմ...» (72):
- ՇԵ. Իմ հաս, 1899 (73):
- ՇԶ. Հայի բլթուլին (74):
- ՇԷ. Իրաւունք, 1898 (75):
- ՇԸ. Ծիրանի ծառ (76):
- ՇԹ. Պիտի հասնի, 1889 (77):
- Կ. Ո՛վ սիրուն, սիրուն, 1881 (78–9):
- ԿԱ. Յոյս - «Առատուր շատ մօտ է, լոյսը շողալուն քիչ մնաց...», 1889 (80):
- ԿԲ. Հայի ճուտ, 1887 (81):
- ԿԳ. Երգ - «Մէկ կողմս՝ սաստիկ ցուրտ, մէկ կողմս՝ կրակ...», 1894 (82):
- ԿԴ. Կարելի, 1895 (83):
- ԿԵ. Բարձրացի՛ր, 1890 (84):
- ԿԶ. «Հօ» տատը, 1891 (85):
- ԿԷ. Սգաւոր կոյսին, 1895 (86):
- ԿԸ. Սասունասար (87):
- ԿԹ. Վերջ չեղաւ, 1902 (88):
- Հ. Ազգի ցաւերը, 1883 (89):
- ՀԱ. Տաճկահայի գարունը, 1900 (90):
- ՀԲ. Հարաւի մրմունջը (91):
- ՀԳ. Ծառ ուշացաւ, 1897 (92):
- ՀԴ. Հարաւէն պիտի գայ (93):
- ՀԵ. Թող մնայ, 1892 (94):
- ՀԶ. Ինչո՞ւ լամ, 1894 (95):
- ՀԷ. Սէմայի - «Անոյժ, ձմրան արեւ դարձաւ վատարանը հաւ- լոյց բախտին...», 1902 (96):
- ՀԸ. Ուրախ երգ, 1902 (97):
- ՀԹ. Աղքատ հողագործ, 1899 (98):
- Ձ. Քաջ բազէ, 1895 (99):
- ՁԱ. Հազա՛ր ափսոս, 1897 (100):
- ՁԲ. Ուսում - «Ծտապի՛ր, ո՛վ սուրբ ուսում, հալոց մէջը շո՛ւտ, շո՛ւտ արի՛...», 1877 (101):
- ՁԳ. Պարտէզ - «Ա՛յ իմ պարտէզ, պտղատու ծառերդ թա- նամեցան...», 1885 (102):
- ՁԴ. Հայոց լեզու - «Հայոց քաղցր եւ ճոխ լեզու...» (103):
- ՁԵ. Հայերիս սեփականութիւնը (104):
- ՁԶ. Ոչ մի ազգ (105):
- Աշխարհիս բանը.**
- ՁԷ. Աշխարհ - «Հիանալի, սիրուն աշխարհ, եղայ գործիդ վերահաստ...» (106):
- ՁԸ. Մարդիկ, 1899 (107):
- ՁԹ. Խեղճ մարդ (108):
- Ղ. Հիմայ, 1902 (109):
- ՂԱ. Դիմակաւորներ (110–1):
- ՂԲ. Մէկ է, 1902 (112):
- ՂԳ. Ազգերը, 1898 (113):
- ՂԴ. Չի լինի, 1890 (114):
- ՂԵ. Ինձ համար լաւ է, 1902 (115):
- ՂԶ. Հացի համար, 1902 (117):

¹ Իրազեկվել է, որ Բուրգան եւ Բրահմանը (որոնց անունները հի- շատակվում են ոտանավորում) Արեւելքի նշանավոր կրոնների հիմնադիրներն են (էջատակ):

ՂԷ. *Ծեր ժամանակը*, 1892 (118):

ՂԸ. «Ապրիլ կայ արծաթ է, ապրիլ կայ երկաթ է», 1895 (119):

ՂԹ. *Աշխարհ* - «Տրտմութեան օթեւան, սգոյ տուն աշխարհ....», 1874 (120):

Ճ. *Երջանիկ մարդիկ*, 1886 (121):

Աշուղի խրատը.

ՃԱ. *Երգ* - «Աշխատի՛ր, քո հօրդ տունը շենացոր....», 1890 (122):

ՃԲ. *Իմ կարծիքը*, 1883 (123):

ՃԳ. *Երկու տող*, 1883 (124):

ՃԴ. *Ժողովրդական խօսքեր*, 1886 (125):

ՃԵ. *Համբերե՛ր*, 1892 (126):

ՃԶ. *Կոռունկ* - «Կոռունկ, թե դու գնաս դէպ մեր երկիրը....», 1900 (127):

ՃԷ. *Հաշտութեան հրեշտակ*, 1905 (128):

ՃԸ. *Խրատ ընկերիս*, 1897 (129):

ՃԹ. *Իմաստներ*, 1899 (130):

ՃԺ. *Խոստովանութիւն*, 1897 (131):

ՃԺԱ. *Ընկեր* - «Բարի, գեղեցիկ, առաքինի ընկերը մարդուն....», 1874 (132):

ՃԺԲ. *Անհակասակորդ առարկայ չկայ*, 1896 (133):

ՃԺԳ. *Կոզան ու կերթան*, 1892 (134):

ՃԺԴ. *Մեր ունեւորների մասին*, 1880 (135–6):

ՃԺԵ. *Դիւանի* - «Մարդկային ցեղի սկիզբը, վախճանը Աստուած գիտէ....», 1902 (136–7):

Աշուղի սերը.

ՃԺԶ. *Համեմատութիւն*, 1888 (138):

ՃԺԷ. *Մօտս ման արի* (139):

ՃԺԸ. *Պառաւ եարս*, 1902 (140):

ՃԺԹ. *Միշտեզատ* - «Երբ որ կը լսեմ իմ նազելոյս երգելը մեղմիկ....», 1887 (141):

ՃԻ. *Առանց քեզ*, 1900 (142):

ՃԻԱ. *Այս գիշեր*, 1882 (143):

ՃԻԲ. *Սիրահարական*, 1890 (144):

ՃԻԳ. *Միւստուէս սէմայի* - «Արի՛, իմ նազելի բամբիշ, գեղեցիկ քաղցրասիւս լեզու....», 1882 (145):

ՃԻԴ. *Թօփխանայ դիւանի* - «Քո փափագով վառում եմ, արի, սիրական, ո՞ր տեղ ես....», 1872 (146):

ՃԻԵ. *Սիրահարուած երիտասարդի երգը*, «Նէճիպէի» եղ., 1884 (147):

ՃԻԶ. *Սիրունիկ*, 1902 (148):

ՃԻԷ. *Գազել* - «Նազելոյս ամպ է իջել արեւի պէս վառ երեսին....», 1885 (149):

ՃԻԸ. *Գեղեցկութիւն*, 1899 (150):

ՃԻԹ. *Կեանքերու համեմատութիւն*, 1886 (151):

ՃԼ. *Երեկոյեան դէմ արի*, 1898 (152):

ՃԼԱ. *Ան սիրումին* - «Յօծար եմ, ինչ որ կուզէ, թող անէ իմ սիրական....» (153):

ՃԼԲ. *Սիրելի*, 1901 (154):

ՃԼԳ. *Բարեմաղթութիւն* - «Անուշիկ կոյս, բարի բախտի քո արծան լինելդ տեսնեմ....» (155):

ՃԼԴ. *Պաղ աղբիւրի մօտ*, «Սօուք սու բաշընտայի» եղ., 1883 (156):

ՃԼԵ. *Գալեւտերի* - «Հրդեհ գոյացաւ աշքերիցդ, ո՛վ սիրուն աղջիկ....», 1900 (157):

ՃԼԶ. *Սուրբ սէրը*, 1895 (158):

ՃԼԷ. *Աչքերդ* - «Ըարժեցին սատած իրանս վառ հրաբուխ աշքերդ....», 1903 (159):

ՃԼԸ. *Գտայ ես հիմայ*, 1898 (160):

ՃԼԹ. *Երկիր*, 1900 (161):

ՃԼՍ. *Ամպեր*, 1901 (162):

ՃԼՍԱ. *Պարապ մնալուց լաւ է*, 1901 (163):

ՃԼՍԲ. *Իմ երգը* - «Պանդիտութեան մէջ լրացաւ իմ երեսուն ամեակս....», 1895 (164–5):

ՃԼՍԳ. *Չեմ սիրեր*, 1870 (166):

ՃԼՍԴ. *Իմ կեանքը* - «Ունիմ, փառք Աստուծոյ, մասնատր սպրտս....», 1871 (167):

ՃԼՍԵ. *Իմ բաժինը*, 1900 (168):

ՃԼՍԶ. *Կաս - չկաս` մէկ է* (169):

ՃԼՍԷ. *Աշուղը* - «Անթեւ թոշնիկ է աշուղը....», 1902 (170):

ՃԼՍԸ. *Մրտիս թախիծը*, 1888 (171):

ՃԼՍԹ. *Ես*, 1893 (172):

ՃԼՍՃ. *Ջիւանի* - «Մազերդ ճերմիկան, կոզդ դոքս եկաւ....» (173):

ՃԼՍԿ. *Սիրտս*, 1892 (174):

ՃԼՍԼ. *Իմ կեանքը* - «Լրիւ քառասուն տարի է շրջում եմ աշխարհը ես....», 1902 (175):

ՃԼՍԳ. *Էլ չունիմ*, 1902 (176):

ՃԼՍԴ. *Տխրոք օր*, 1891 (177):

ՃԼՍԵ. *Մոխլեմէզ* - «Քանի կզկրթած ման եկայ, ինձ մեռած, դիակ է, ասին....», 1902 (178):

ՃԼՍԶ. *Ունէի, չունիմ*, 1901 (179):

ՃԼՍԷ. «Տրտում ու տխրոք շրջագայող անդադար եմ ես....», 1873 (180):

Խնդիր եւ նուէր.

ՃԾԸ. *Մի յանձնիր*, 1883 (181):

ՃԾԹ. *Տիրամօրը*, 1885 (182):

ՃԿ. *Խնդրուածք Արարչից*, 1884 (183):

ՃԿԱ. *Աղաչանք*, 1883 (184):

ՃԿԲ. *Նորընտիր հովուապետին*, 1884 (185):

ՃԿԳ. *Ողբ Ներսէս սրատրիարքի մահուան առթիւ*,¹ 1884 (186–7):

¹ Ոտանավորը գրված է Ներսես պատր. Վարժապետյանի մահվան առիթով:

- ԾԿԳ. **Մեծ մարդու կորուստը**,¹ 1898 (188-9):
- ԾԿԵ. **Յաջողութեան հրեշտակ**, 1885 (190):
- ԾԿԶ. **Նուէր իմ Պարոյր որդուն**, 1885 (191):
- ԾԿԷ. **Աղօթք** - «Երեսանկեալ աղաչում եմ, Տէ՛ր Աստուած....», 1900 (192):
- ԾԿԸ. **Աղօթք** - «Ո՛վ ամենակարող Արարիչ, Աստուած....», 1873 (193):
- ԾԿԹ. **Քսաներորդ դարեմտտին**, 1901 (194):
- ԾԶ. **Մայրիկ**, 1899 (195):
- ԾԶԱ. **Հայր Ալիշանը** (Թիֆլիսում յօբելեանի սոնախմբութեանը երգումս), 1899 (196):
- ԾԶԲ. **Ծաւալի մահ**,² 1901 (197):
- ԾԶԳ. **Գամառ - Քաթիկոսի մահուան առիթով**, 1892 (198):
- ԾԶԴ. **Գովեստ Արաքսի դասերս**, 1880 (199-200):
- ԾԶԵ. **Նուէր իմ թոռ Լուսիկին**, 1902 (200):
- ԾԶԶ. **Նուէր մեծապատիւ Ղազարոս Աղայեանցին (յօբելեանի սոնախմբութեանը)** (201-2):
- ԾԶԷ. **Աղօթք** - «Աստուած իմ, նոր հոգի տուր, թող զօրանան տկարները....», 1895 (202):
- ԾԶԸ. **Կասպից ծով**, 1902 (203):
- ԾԶԹ. **Ի՞նչ եղաւ (ուսանող որդուն երկար սպասող հօր երգը)**, 1902 (204-5):
- ԾԶՁ. **Նա իմս է եւ ես նրանն եմ**, 1902 (205):
- ԾԶԱ. **Մի աստղ**, 1886 (206):
- Երգեփունջ.**
- ԾԶԲ. **Մատրուակ**, 1890 (207):
- ԾԶԳ. **Օտարականի երգ**, 1883 (208):
- ԾԶԴ. **Երգիչը** - «Սպեաթ - Նովի ասածի պէս՝ ազգի մշակ է երգիչը....», 1885 (209-10):
- ԾԶԵ. **Այծեամ**, 1883 (210-1):
- ԾԶԶ. **Րուսայի** - «Կատավարիչ, մի՛ յասպաղիր, գինի ածա, տուր խմենք....», 1902 (212):
- ԾԶԷ. **Հայ աշխարհ** - «Պատկառելի Հայ աշխարհ, խեղճ, ապիկար մնացիր....», 1880 (213-4):
- ԾԶԸ. **Միսէտտուս դիւանի** - «Ա՛յս, կորաւ հայրենիքս փառքը, բողոր յատկութիւնը....», 1874 (215):
- ԾԶԹ. **Գագէլ** - «Ա՛յս, պիտի շա՞տ սպասեմ իմ սիրելոյս գալստեանը....», 1880 (126):
- ԾԶՁ. **Սէր** - «Ազգաւ հայ - կաթոլիկ, բողոքականին....», 1886 (217):
- ԾԶԱ. **Իմ ջութակը** - «Առանց քեզ կեանք չունեմ, սիրելի ջութակ....», 1872 (218):
- ԾԶԲ. **Ազգի խեղճութիւնը**, 1875 (219-20):
- ԾԶԳ. **Քաջն Վարդան**, 1889 (220):
- ԾԶԴ. **Դասիդան** - «Առակախօս նախնի հեղինակները....», 1870 (221-3):
- ԾԶԵ. **Բաղդի շրջանը** (224-5):
- ԾԶԶ. **Հովիկ** - «Առաւօտեան քաղցրիկ հովիկ....», 1874 (226):
- ԾԶԷ. **Հարց եւ պատասխանիք**, 1874 (227-8):
- ԾԶԸ. **Առ սիրուհին** - «Բացի քեզնէն բաժին չունիմ աշխարհիս մէջ, ո՛վ սիրուհի....», 1881 (229):
- ԾԶԹ. **Հողագործ** - «Գարունն անցաւ, եկաւ ամառ....», 1872 (230-2):
- ԾԶՁ. **Առ Սուքիաս արքայն եպիսկոպոսն Պարզեանց**, 1875 (233-4):
- ՄԱ. **Քաղաքացի աղջիկներ**, 1872 (235-7):
- ՄԲ. **Առ վսեմաշուք կօմս Լօրիս Մելիքեան**, 1878 (238-9):
- ՄԳ. **Մոխեմմէզ** - «Հեռացի՛ր, ո՛վ պատանի, դուն գինեւտանից հեռացի՛ր....», 1874 (240):
- ՄԴ. **Դասիդան** - «Հայի տղայ, զգուշացի՛ր, խելք ճարէ....», 1874 (241-3):
- ՄԵ. **“Այգեպան, ի՞նչ ես անում, շամբը բորաստան չի լինի” Ծիրինի**, 1880 (244):
- ՄԶ. **Օրորոցի երգ** - «Ննչէ՛, գառնուկ, սիրուն զաւակ....» 1874 (245-7):
- ՄԷ. **Զոր ջանք**, 1869 (248):
- ՄԸ. **Աստուածավախ մարդը**, 1870 (249-50):
- ՄԹ. **Դասիդան** - «Ո՛վ մարդ, թէ որ կուգես սուս ընթանալ....», 1870 (251-3):
- ՄԺ. **“Դիւրիւ, քո նման քեզ վերայ փափաք չունի վարդը” Ծիրինի**, 1876 (254):
- ՄԺԱ. **Հայ աղջիկ** - «Ան աշերտդ, աղեղ ունքերտդ մատաղ....», 1875 (255):
- ՄԺԲ. **Բագոս**, 1875 (256-9):
- ՄԺԳ. **Զատիկ** - «Սիրուն, բարի հալոց գատիկ....», 1881 (260):
- ՄԺԴ. **Ղէլէնտերի մոխեմմէզ** - «Վարդ, վարդ սսելով կեանքը գնացել է սոխակին....», 1870 (261):
- ՄԺԵ. **Հեղինակ**, 1879 (262):
- ՄԺԶ. **Քաղաքացին եւ գիղացին**, 1875 (263-5):
- ՄԺԷ. **Ռուս - թուրքական պատերազմը (1877-78)**, 1879 (266-74):
- ՄԺԸ. **Կորուստ** (275):
- ՄԺԹ. **Հայրենիք** - «Երբ որ լինի գարնանամուտ, նոր գարուն....»³ (276):

¹ Ոտանավորը գրված է անգլիական պետական գործիչ Ու. Յու. Գլադստոնի մահվան առիթով:

² Ոտանավորը գրված է Հ. Ղ. Վ. Ալիշանի մահվան առիթով:

³ Երգը քաղված է «Աշուղ Ղարեպի հեքիաթը» սիրավեպից, որը Ջիվանին տաճկերենից փոխադրել է հայերենի (տե՛ս «Աշուղ Ղարեպի հեքիաթը», էջ 48-9): Ա. Սահակյանը գրել է. «<...> հայերեն փոխադրած արեւելեան դասական սիրավեպերում գետեզված [են] նրա բազմաթիվ ինքնուրույն հոգեզմայլ երգերը» (տե՛ս նրա «Հանուն ամբողջական Ջիվանու» - «ԳԱ», 1988, հմբ 4՝ 24/7, էջ 5): Թ. Պողոսյանի գիտարկմամբ՝ սա Ջիվանու հորինած երգն է, որ գործածութեան շրջանակ է մտել սիրավեպից գուրու:

- Մի. **Հայեր** - «Օտարներու լաւ բաները սովորինք...» (277):
- ՄԻԱ. **Քեօթողի** - «Էլի միտքս եկան հայոց քաջերը...» (278):
- ՄԻԲ. **Կարծիք** (279):
- ՄԻԳ. **Նոր տարի** - «Դու մեր ժողովուրդին նոր օր, նոր կեանք բեր...» (280):
- ՄԻԴ. **Ծէքի** - «Ո՛վ վարդ արեւելեան, բոյս կենդանութեան...» (281):
- ՄԻԵ. **Այգի** (282):
- ՄԻԶ. **Գարուն** - «Գարուն, դու գարուն, սիրուն եղանակ...» (283):
- ՄԻԷ. **Քեօթողի** - «Գնաց, վրէժ առաւ Հոյսէ արքայից...» (284):
- ՄԻԸ. **Երգ** - «Մթնեց երկինքը, օդը վատացաւ...» (285):
- ՄԻԹ. **Մարդը** (286):
- ՄԼ. **Մայրական օրորոցի երգ** (287):
- ՄԼԱ. **Տիկին** - «Պիտի գովեմ քեզ, տիկին, գովելու արժանի ես...» (288):
- Աշուղի դավթարը.**
- ՄԼԲ. **Զմեռ** - «Զմեռն եկաւ, ձիւնը ծածկեց ամեն տեղ...», 1883 (289–90):
- ՄԼԳ. **Անի** - «Հանդիպողը քեզի տխուր կը մնայ...» (291–3):
- ՄԼԴ. **Ազապն ու կարգածն (ամուրին ու ամուսնացածը)**, 1883 (294–6):
- ՄԼԵ. **Հոգի ու մարմինը**, 1902 (297–9):
- ՄԼԶ. **Գինի** - «Համ հոգու փրկութիւն ես, համ մարմնու համար, գինի...», 1899 (300):
- ՄԼԷ. **Իմ որդուն**, 1894 (301):
- ՄԼԸ. **Կոռնկներ** (302):
- ՄԼԹ. **Սագեր**, 1900 (303):
- ՄԽ. **Յոյս** - «Ինչքան երկինքը ամպէ, որոտայ...», 1898 (304):
- ՄԽԱ. **Սարեակ**, 1900 (305):
- ՄԽԲ. **Հայոց Հայրիկի մահուան առիթով**, 1907 (306–7):
- ՄԽԳ. **Պերճ Պռօշեանի մահուան առիթով**, 1907 (308):
- ՄԽԴ. **Նուէր Կարնդ հայերուն** (309):
- ՄԽԵ. **Երեւան քաղաքը** (310–1):
- ՄԽԶ. **Աղքատութիւն** (312):
- ՄԽԷ. **Գանգատ** - «Բասն տարի քեզի համար երգ ասելով ձանձրացայ...» (313):
- ՄԽԸ. **Լուսին** - «Հիսուսի փշեց սատն հով...» (314–5):
- ՄԽԹ. **Իղձ** - «Սիրոյ աղբիւր, ճշմարտութեան հեղինակ...», 1907 (316):
- ՄԾ. **Ս. Էջմիածին**, 1906 (317–8):
- ՄԾԱ. **Նուէր Ծուռի քաղաքին**, 1902 (319):
- ՄԾԲ. **Հազարից մէկը**, 1907 (320):
- ՄԾԳ. **Մտորմունք** (321):
- ՄԾԴ. **Գեղեցկութի** - «Աչքդ ու ունքերդ սեւ, ճակատդ լուսնեակ...» (322):
- ՄԾԵ. **Արիստակէս արքեպիսկոպոսի յիշատակին**, ¹ 1906 (323):
- ՄԾԶ. **Սմբատ Ծափազիզի մասին**, 1907 (324):
- ՄԾԷ. **Ծխալու մասին**, 1906 (325):
- ՄԾԸ. **Աշուղի երգը**, 1901 (326):
- ՄԾԹ. **Պիտի գա՛ջ արդեօք**, 1902 (327):
- ՄԿ. **Մշակ** - «Բեռ կրելով մէջքդ ծոռեց, խեղճ մշակ...», 1907 (328):
- ՄԿԱ. **Եկան ու անցան, «Զախորդ օրերի» եղ.**, 1905 (329):
- ՄԿԲ. **Քեզ եմ սիրում, քեզ**, 1904 (330):
- ՄԿԳ. **Իմ կարծիքը**, 1906 (331):
- ՄԿԴ. **Ղազէլ** - «Երբ դու գաս, ո՛վ անձկալի, բեհեզ կը հագնիս այն օրը...», 1904 (332):
- ՄԿԵ. **Այսօր**, 1904 (333):
- ՄԿԶ. **Արդար պահանջ**, 1904 (334):
- ՄԿԷ. **Մի համեստ օրհորդի մասին**, 1907 (335):
- ՄԿԸ. **Մեծարող պ. Տ. Նազարեանին (Իր 25-ամեայ յօրեկեանին)**, 1908 (336):
- ՄԿԹ. **Կեանքի դասը**, 1907 (337):
- ՄՀ. **Արեւ** (338):
- ՄՀԱ. **Երգ** - «Հայի մօտը հայ է, թորքի մօտը՝ թորք...», 1904 (339):
- ՄՀԲ. **Տկար ման գալող**, 1904 (340):
- ՄՀԳ. **«Ունեւոր ազգակից, քու սրտիդ նման...»**, 1904 (341):
- ՄՀԴ. **Երգ** - «Դու ո՞ր վարդարանի վարդն ես, սիրահար սոխակր ո՞վ է...», 1901 (342):
- ՄՀԵ. **Կաւկազ**, 1899 (343–4):
- ՄՀԶ. **Ո՞րն է լաւ**, 1895 (345):
- ՄՀԷ. **Պրծնիք**, 1898 (346):
- ՄՀԸ. **Միւնչեւ մէկը չը մեռնի, միւսը չի ապրի**, 1887 (347):
- ՄՀԹ. **Երանի եւ վայ**, 1899 (348–9):
- ՄՁ. **Նուէր երիտասարդ քարեկամիս**, 1898 (350):
- ՄՁԱ. **Միաբանութիւն**, 1892 (351–2):
- ՄՁԲ. **Թրքահայ գաղթականի մրմունջը**, 1898 (353):
- ՄՁԳ. **Ղարիպ ալպուլիկ**, 1902 (354):
- ՄՁԴ. **Հին սէրը**, 1899 (355):
- ՄՁԵ. **Նոր ձեւի երգ**² (356):
- ՄՁԶ. **Ես եւ երկինքը**, 1900 (357):
- ՄՁԷ. **Ինչ որ չունիմ**, 1900 (358–60):
- ՄՁԸ. **Կենարար**, 1899 (361):
- ՄՁԹ. **Չունենալը**, 1899 (365):
- ՄՂ. **Լեւոնիկիս**, 1899 (363):

¹ Ոտանազօրը նվիրված է Արիստակէս արքեպ. Սեղբակյանի հիշատակին:

² Իրագեկվել է, որ այս երգի մեջ չկան հեղինակի անունը կազմող ջ ի ւ ա ն ի տառերը:

ՄՂԱ. Վա՛յ գլխիդ, 1899 (364):
 ՄՂԲ. Աւելի լաւ էր, 1899 (365):
 ՄՂԳ. Աշխարհի բանը - «Մէկը իւր մեռելը կուլայ....», 1901 (366):
 ՄՂԴ. Շուշու քաղաքում ժամհարեան հիւանդանոցի բացման հանդէսին երգած (367):
 ՄՂԵ. Ներկան եւ անցեալը, 1900 (368):
 ՄՂԶ. Գեղարուեստ, 1900 (369):
 ՄՂԷ. Պարսպ մնալուց, պարսպ աշխատելը լաւ է (ժողովրդական առած), 1902 (370):
 ՄՂԸ. Ժողովուրդ, 1901 (371-2):
 ՄՂԹ. Երեք ձայն, 1898 (373):
 Յ. Մազեք, 1901 (374):
 ՅԱ. Զախորդութիւն, 1902 (375):
 ՅԲ. «Ինչպէս ձուկը առանց ջրի....», 1902 (376):
 ՅԳ. Մարդուն ամեն բան կը պատահի, 1898 (377):
 ՅԴ. Թանկագին կորուստ, 1898 (378):
 ՅԵ. Տէւը, 1897 (379):
 ՅԶ. Ժամանակը, 1900 (380):
 ՅԷ. Երգ - «Տանկահայերը մի խնդիրը գրեցին....», 1902 (381):
 ՅԸ. Մի կնոջ մասին, 1902 (382):
 ՅԹ. Ուրիշ է ուրիշ, 1898 (383):
 Ծանկ (I -VIII):

Լուսանկար՝
 Աշուղ Զիւանի

Ծանթ.՝ Երգարանում նշուած բանաստեղծութիւնները համարակալված չեն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4957:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջ 85): ԿՀԲԸԳ, 1914 (էջ 329):

Պրբրկն՝ «ՀԱ» 1913, 6բ/1, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 124:
 «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 288 «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (ՀՀԱԳ բաժնի օրինակը Թեոդիկի երբեմնի անձնական գրադարանի օրինակն է): ԳԱԱՀԳ, Գ. Լեւի-ի գրն., 944, Կ. Կուս.-ի գրն., 2465:

1913

288. ՄԻՆԱՍԵԱՆ Մ.

ՀԱՅԻ ՎԱՐՔԸ. Ազգային, ժողովրդական եւ այլ երգեր, Թիֆլիս, տպ. Հերմէս, 1913, 78 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Ազդ - «Այս հրատարակութիւնը հայ ազգին....», [չսփածո] (3):
Ով սիրուն (4-9):
Չար բախտ (10):
Հայրենիք - «Հայրենիքը քաղցր կը թուայ մարդու....» (11-2):
Ազգասէր (13):
Երրորդութեան առթիւ (14):
Գէտթանի (15-6):
Ով նազանի (17-8):
Անարդար (19):
Այժմեան կեանքս (20-1):
Մլատի՝ (Քեօթողլու եղ.) (22):
Սամրաքար (23-4):
Ղոշմայ - «Պատրաստուէ՛ք, իշխաններ, ողջունի կացէ՛ք....» (25):
Լսեմ չի լսեմ (26-8):
Խսակ է, չէ հասած (29-30):
Մի նեղանա (31-2):
Մարդը փողով (33-4):
Ազնի (սէմայի) (35):
Հին վէրք (36):
Վերջին խօսք (37-8):
Սոխակ - «Սիրուն սոխակ, ի՞նչ ես տիրում....» (39):
Իմ չքնաղ (40-1):
Գաղտնիք (42):
Նոր տարու առթիւ (43):
Բախտը (կրտսեր եղբօրը) (44):
Զատիկ - «Զատիկ է այս Տէրունական խորհրդատու սուրբ օրը....» (45):
Աղերսող աչքեր (46-7):
Միակ է (48):
Մէն մենակ եմ ես (49-50):
Գեղեցիկ (51):
Փափագ (52):
Միայ է (53):
Կոչ պանդխտի (54):
Սէվտամ (քերտիկէ) (56):
Ե՛կ, իմ նազելի (57-8):
Մնաց խեղճը (59-60):
Ի՞նչ պատահեց (61-3):
Բախտ - «Բաւական է, բաւական, անիրաւի հին ծանօթ....» (64):
Զգտանք (65):
Նպատակ (66):
Ամենը մէկ է (67-8):
Երգ հարսանեաց. հրաւերք հարսին (69-70):
Օրիորդի բերանից իւր ծնողներին (71-2):

Աէր - «Սիրոյ յարգը ճանաչողին....» (73-4):

Տեղեկութիւն (75-6):

Աշխատանք (77-8):

Մտնգտ. չ ԳՄ, հտ. Դ, հմր 5429:

Գրցցկ՝ ԿՀԲԸԳ, [1914] (էջ 324):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

289. ՇԵՐԱՍ

ԱՆՋՈՒՐ ՊԱՐՏԷԶ, Տալեան Գրիգոր, Աղեքսանդրապօլ, տպ. «Շիրակ», 1913, 94 էջ, 8⁰:

Բվնր.՝ Սիրունին (3-4):

Մեծ մարդ (4-5):

Դարդածար (5):

Վաթանէն խասրիկ չկայ (6):

Էն որ կուշտ էս (7):

Նուէր քաջին (8):

«Ծառ եմ տնկել՝ բար կուգեմ....» (9):

Գիւմրի քաղաք (10-1):

Անջիկեար եար (11-2):

Անբաղդ եմ (12-3):

Սիրուն վարդին (13):

Խարուսիկ աշխարհը (14):

Երգչին (15-6):

Տգէտը (16):

Նամարդ աղջիկ (17-8):

Երանի թէ (18-9):

Պարերգ - «Թեւ առնէի, դու էղնէի, թոնէի....» (19-20):

Վշտալի աշխարհը (20-1):

Քեաֆիր եմ (21):

Փայլուն աստղիկ (22):

Դրախտի ծաղիկ (23):

Ղուշա թռաւ (23-4):

Իմ եարս (24-5):

Տխուր եմ (25-6):

Դաւաճանի զղջումը (26-7):

«Սարի սրտին սէլրան էրթանք....» (27-8):

Մայր եւ որդի - «Մայրիկ ջան, մնաս բարով....» (29-30):

Գաղափարի թագուհին (31-2):

Ժայռերի դէմ (32-3):

Նուէր ընկերիս (34):

Խոր վէրքեր (35):

Սեւ սարեր (36):

Լռէ՛ երգդ (37):

Անուշ քուն (38):

Ճամբայ չկայ (39):

Անթեւ սագեր (40):

Կուլայ երկինք (41):

Մեծ բանաստեղծի յիշատակին (42):

Վարդ ցանցի (42-3):

Խրատ պատանեաց (44):

Ժայռը եւ գետը (44-6):

Մէկ վէր նայէ՛ (47):

Աչք ու ունք (48):

Իմ եարը (49-50):

Պիտի լողամ (50-1):

Իմ թառը (51-2):

Սեւ կարիք (52-3):

Անկորձ կոյսին (53-4):

Ջերմ համրոյր (54-5):

Դաժան խանդ (55-6):

Մայր երկիրը (56-7):

Ոսկէ թասը (58):

Իմ սէրը (59):

Թողէք երգեմ (60):

«Արեւն էլաւ նազով կամաց....» (61):

Սաւտաքեար (62-3):

«Երկրպագում եմ քո վեհ պատկերին....» (63-4):

Մեծ դարդ (64):

Երգիչ (65-6):

Անցեալս (66-7):

Ներկաս (67-8):

Անգութ սէր (68-9):

Իմ կեանքը (69-70):

Իմ տենչանքը (70-1):

Անգութ հարած (71-2):

Ինձ համար լինէիր (72-3):

Ինչ կուգէ ասեմ (73-4):

Նազ աղջիկ (74-5):

Խապար չունիս (75-6):

Սրտանց կուգեմ (76-7):

Նուէր իմ ընկեր Արային (77-8):

«Ծաղկունք, ձեր ծոցում անուշ քնով....» (78):

Եարօ - եարօ (79):

Խլեցին տարան (80):

Հալալ էրա (81-2):

Նախշուն աչեր (82-3):

Խեղճ հովիւ եմ (83-4):

Մանկութիւնից (84-5):

Շորորա, թառլան (85-6):

Երդուեալ հաւատարմատար վաղաթառամ Յովհաննէս Տէր

- **Մարտիրոսեանցի յիշատակին** (87):

Սեւ աշերի հետ (88):
Թունաւոր գինի (88-9):
Ոսկի խրատ (89-90):
Ե՛կ խոնարհուիր (90-1):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1328: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 5583:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1913, հմր 187՝ 25/Ը, էջ 4 (հրատ ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Հոր.» 1913, հմր 188՝ 24/Ը, էջ 4 (հրատ ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 288, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Շերամի ֆոնդ, 131:

1914

290. ՍԱՅԵԱԹ - ՆՕՎԱ

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԵՐԳԵՐԻ ԸՆՏԻՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ, Հրատ. Բ[ազւի] Հ[այոց] Կոլլտ. Միութեան, Саят - Нова. Биография и избранные стихотворения, Изд. Бакинского Арм. Культурного Союза - Բազու, տպ. Ա. Մ. Թառայեանց եւ Յ.Օ. Ստեփանեան, 1914, 32 էջ, 8⁰ (Հրատ. Բ[ազւի] Հ[այոց] Կոլլտուրական Միութեան հրատ. մասնաճիւղի, հմր 32):

Բվնդ.՝¹ Յ. Կ., Մի քանի խօսք ժողովրդական երգի եւ Սայեաթ - Նովայի մասին.- 1914 թ., 20/Բ, Բազու (3-7):

Ծանօթութիւն (8):
Ա. (9): ԼԲ. (10): Գ. (11): ԼԳ. (12): Ը. (13): Բ. (14): Է. (15): Ժ. (16): Ե. (17): Ի. (18-9): ԺԶ. (20): ԼԶ. (21): ԻԳ. (22): ԻԳ. (23): ԻԹ. (24): ԽԲ. (25): ԼԱ. (26): ԺԹ. (27): ԺԸ. (28): ԺԴ. (29):

Բառացուցակ երգերի մէջ պատահած օտար խօսքերի (30-2):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1535: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6039:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: «Գարեգին Ա.» ԱՀԿԳ:

291. ՍԱՅԵԱԹ - ՆՕՎԱ

[ԽԱՂԵՐ], [2-րդ հրատ., լրաց.], Հրատ. Հայ գրողների Կովկ. ընկերութեան, Թիֆլիս, տպ. Ն. Աղանեանի, 1914, [Ա-ԻԹ] (31-118), [3] էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝² Մի քանի խօսք, Հայ Գրողների Կովկ[ասի] ընկերութեան վարչութեան (I-II):

[Գ. Ախվերդեան], Յառաջաբան, Թիֆլիս (Ա-ԻԹ):

Ա. (31): Բ. (32): Գ. (33): Դ. (34): Ե. (35): Զ. (36): Է. (37): Ը. (38): Թ. (39): Ժ. (40): ԺԱ. (41-2): ԺԲ. (43): ԺԳ. (44): ԺԴ. (45): ԺԵ. (46-7): ԺԶ. (48): ԺԷ. (49): ԺԸ. (50): ԺԹ. (51): Ի. (52-4): ԻԱ. (55): ԻԲ. (56): ԻԳ. (57): ԻԴ. (58): ԻԵ. (59): ԻԶ. (60): ԻԷ. (61): ԻԸ. (62): ԻԹ. (63): Լ. (64): ԼԱ. (65): ԼԲ. (66-7): ԼԳ. (68-9): ԿԴ. (70): ԼԵ. (71): ԼԶ. (72): ԼԷ. (73): ԼԸ. (74): ԼԹ. (75): Խ. (76-7): ԽԱ. (78): ԽԲ. (79): ԽԳ. (80): ԽԴ. (81-7): ԽԵ. (88-9): ԽԶ. (90-1):

Որ խաղն որ տարին է ասած (92):

ԽԷ. «Աչկու ու ուրբը վեր իս թօղի, հեքիմըք անճարի բարբաթ...» (93):

ԽԸ. «Հընդկաց քաղաքիցըն հանած, ջավահիր քար արմանելու...» (94):

ԽԹ. «Է՛յ բեմորագ մը սրպանի, չունքի արիր սէր, նագանի...» (95-6):

Ծ. «Խաբար գընաց բուրբուի մօղ վարթըն քու գալուն մընում է...» (97):

ԾԱ. «Փահրադըն մէրած, Ծիրին ասած՝ ջարէն էրած իմ...» (98-9):

ԾԲ. «Այբըն Աստուած սիրիս, բէն բարի կացի...» (100):

ԾԳ. «Մըտա էշխի բորէն խալիս դընայու...» (101):

ԾԴ. «Աբըրիմըն կարթացիլ իմ դասն դաս...» (102):

Բառարան (103-8):

Ցանկ (1-2):

Ծնթ.՝ Իրագելվել է, որ Սայեթ - Նովայի 8 երգը (ԽԷ-ԾԴ) Գեորգ Աստվածատուրյանը գտել է Ս. Պետերբուրգի գիտությանց ճեմարանի Ասիական թանգարանի մատենադարանում պահված մի ձեռագրում: Արտատպված է «Ազգագրական հանդես»-ի X գրքից (1903 թ., Թիֆլիս): Այդ ձեռագիրը՝ Օհանի մատյանը Պետերբուրգի Գիտությունների Կայսերական Ակադեմիայի Ասիական թանգարանի (հետագայում՝ ՍՍՀՄ ԳԱ Ակադեմիայի Արեւելագիտության ինստ) վրացերեն հմր 222 ձեռագիրն է (տե՛ս Հ. Անապյան, ՄԵ, էջ 700):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1534: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6040:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԱՀԳ:

1915

292. ՄԱՏԻՆԵԱՆ ՍՄԲԱՏ

¹ Տե՛ս հմր 234 նկարագրութիւնը:

² Տե՛ս հմր 234 նկարագրութիւնը:

ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Ալեքսանդրապոլ, տպ. Յ. Սա-
նոյեանցի, 1915, 32 էջ, 1 թերթ լուսանկ., 8⁰:

- Բվնդ.՝ Մեծ պատերազմ (5-8):
- Զինորի հրաժեշտը (8-9)
- Զինորի կնոջ երգը (9-10):
- Էլ մեզի պետք չէ (10-2):
- Գաղթականի լացը (12-4):
- Քաջութիւնիցս (15-6):
- Զինորի աղերսանքը (17-8):
- Դիակ (18-9):
- Վիրաւոր ֆիդայի (19-20):
- Կամաւորի նոր տարին (1/Ա 1915 ամի) (20-3):
- Հայ գուսանը (23-4):
- Դէպքերից պատկերներ (24-9):
- Մահ կամ ազատութիւն (29-31):
- Մի գիշեր (31-2):

Լուսանկար՝
Անդրանիկ՝ Հայ կամավորների առաջնորդ (էջ 3)

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6290:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

293. ՇԵՐԱՄ

ԱՆՋՈՒՍՊ ԱՐՇԱԻ, Տալեան Գրիգոր, Ալեքսանդրա-
պոլ, տպ. «Շիրակ», 1915, 32 էջ, 8⁰:

- Բվնդ.՝ Նոր բուժարան (3-4):
- Ծաղկած գարուն (4-5):
- Աշխարհ - «Ի՞նչ բալայ ես, է՛յ աշխարհ....» (5-6):
- Սուկալի հրդեհ (6-7):
- Հայեր, ոսկի ժամեր (8-9):
- Մեծ պատերազմ (9-10):
- Մի՛ր գերանդին (10):
- Մայր եւ զինոր (11-3):
- Ինչպէ՞ս չլամ (13-4):
- Այս ի՞նչ չարիք է (14-5):
- Չկայ ու չկայ (15-6):
- Հայ հովիտ (16-7):
- Զալում վարդը (17-8):
- Ահռելի վիշապը (19-20):
- Դաժան որսորդներ (20-1):
- Անէծք Վիլհելմին (21-2):
- Երգիչ (22-3):
- Զինորի կինը (23-4):

- Դարեւոր առիծը (24-5):
- Նւէր հսկայ հերոսին (25-6):
- Անդրանիկը գալիս է (27-8):
- Անդրանիկի կոչը (28):
- Կամաւորներ (29):
- Մի՛ երգիր, բլրուլ (29-30):
- Կեանքը այն էր (30-1):
- Սկիզբ եւ վերջ (31-2):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6349:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

294. ՊԵՏՈՅԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

**ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ ԱՐԴՈՒԻՆԻ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅ
ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԱՆՑՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**, Յօրինեաց ար-
ղուիւնցի Յովհ. Պետոյեան, Թիֆլիս, տպ. Հերմէս,
1915, 32 էջ, 8⁰:

«Զուտ արդիւնքը յատկացուած է պատերազմից վնասված
Հայ ժողովուրդին»:

Բվնդ.՝ Արդուինցոց փախուստը - «Հազար ութը հարիւր
եօթանասունը եօթին....» (3-4):

Նոյնը [=Արդուինցոց փախուստը] - «Պատերազմը սկսուե-
ցաւ....» (4-6):

Արդուինում մնացողների ողբալի վիճակը (6-8):

Արդուինու ողբը (8-10):

Պանդուխտ արդուինցին (10-1):

Արդուինցի մօր եւ որդու հառաչանքները (12-4):

Նովորոսիսկի ոմբակոծութիւնը (1914 թ.) (14-5):

Բաթումի ոմբակոծութիւնը (16-7):

Արդահանի եւ օլթեցիների փախուստը (17-8):

Ներկայ պատերազմի սարսափները (18-20):

Արտանուճի նահատակները (20-4):

Ընդհանուր եւրոպական պատերազմը (24-6):

Հեզոնութիւն թիրջաց վրա (27-9):

Կոչ օգնութեան հայ կարօտեալների (29-30):

Արդուինի ազատութիւնը 1915 թ. (30-2):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6325:

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1921, 7-8/ա/2, «Հայագիտ. հրատ-ներ», հմր
120:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

295. ԶԱՄԱԼԻ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԵՐԳԵՐ, Գրեց Մկրտիչ Տալեան (աշուղ Զամալին), Հրատ. Զ Գրիգորեանցի Կովկասեան գրավաճառանոցի, Թիֆլիս, արագատիպ «Էսպերանտո», 1915, 30 էջ, 8⁰:

«Զօն հայ քաջերին»:

Բվնդ. ՝ Հերոս Անդրանիկը (5):

Քայլերգ - «Արիք տղե՛րք, քաջ ընկերներ...» (5-6):

Քաջ գէշտուցու եւ իւր երեք ընկեր նահատակներու յիշատակին (6-7):

Յորդոր հայ քաջերուն (7-8):

Երրորդութիւն (8):

Ժամանակը (9):

Տանկահայի թշուառութիւնը (9-10):

Ժամանակակից երգ (10-1):

Յոյս - «Հայի լաւ օրը մօտեցաւ...» (11-2):

Միութիւն - «Հայութիւնը վտանգուած է, հայ եղբայր...» (12):

Կարմիր սուլթանը¹ (13):

Հերոս Անդրանիկը իւր ընկերներով Սասունում. Պատմական (14-7):

Ներկայիս սահմանը - «Հայը շատ բաներ սորեցաւ...» (18-9):

Անվերջ դասեր (19):

Հայրենիք - «Ո՛վ դու ծննդավայր, սպասական երկիր...» (20):

Խափած ժողովրդին (20-1):

Հայ աշուղ (21-2):

Անցեալից (22):

Խեղճի օրը (23):

Մօտ անցեալից. Սանդրօի մահը (23-5):

Անդրանիկը Բօլգարիայում (25-7):

Եղիշէ Թօփչեանի յիշատակին (28):

Նիկողայոս Մամեանի յիշատակին (29-30):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Յարգելի խմբագրութեան “Հորիզոն” լրագրի. Զամալուց» (ՀԱԳ):

Մտնգտ. ՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6350:

Պրորկ՝ «Մշակ» 1915, հմր 66՝ 1/Դ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «Հոր.» 1915, հմր 73՝ 5/Դ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վան. ազդ.): «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 287, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

296. ՍԿԱՆԴԱՐԻ Գ.

ՔԱՋ ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ԶԱՏԻԿԸ եւ տառապեալ ազգի արշալոյսը. Հայոց ժողովրդական երգեր, Հեղինակ Գ. Սկանդարի, Հրատ Բ. Առնաուտեանի, Թիֆլիս, Արագատիպ «Էսպերանտո», 1915, 12 էջ, 8⁰:

«Նուէր հայ ազգին»:

Բվնդ. ՝ «Արշալոյսը արդէն մօտ է...» (3):

Փառք քեզ, Աստուած, ազատեցանք (6):

Բաւ է, տանջեցանք (8):

Երրորդութիւնը սահի երեք դաշնակիցներին (9):

Մօտ է ուրախութիւնը (10):

Զարթի՛ր, Մասիս (11-2):

Մտնգտ. ՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. լր չգիտե:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1916

297. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆՑ ԱՐՇԱԿ

ԱՐՇԱԿ ԶԻՆՈՒՈՐԻ ԶԱՅՆԸ. Ժողովրդական, միջազգային եւ պատերազմական երգեր, Աշխատասիրեց Արշակ Խաչատրեան Մահտեսի Յովհաննիսեանց [ա.տ.], 1916, 30 [1] էջ, 8⁰:

Բվնդ. ՝ Թագաւորի գալուստն Իւանգորոդում 1914 թ. (3):

Ընկերիս մահը (4):

Իմ բաղդս (4):

Երգ մարշ - «Եղբայր հայե՛ր, վերցնե՛նք սուրեր...» (5):

Սալդատի երգ (6):

Մեր հայրենիք (7):

Աղօթք - «Ո՛վ սուրբ տաճար Էջմիածին...» (8):

Անդրանիկի երգը (8):

Խառն մտքեր (9):

Ընկերիս սրակին (10):

Համազասպի երգը - «Յանկարծ դիրդաց ամբողջ անտանը...» (10):

Եղբայրասիրութիւն (11):

Գնալու եմք, մնաք բարով (12):

Պատերազմն Իւանգորոդում (13):

Իմ սիրականիս (14):

Անյաղթ Քեռու խումբը (15):

Ընկերիս նամակ (16):

Հայ յեղափոխական գործիչներ (17):

Վէրք Հայաստանի (18)

Չորս ընկերներին (19):

¹ Կարմիր սուլթանը Թուրքիայի սուլթան Աբդուլ Համիդ II-ի մականունն է (տե՛ս ՀՍՀ, հտ. 1, էջ 19):

Գաղթականների վիճակը (19):

Ընկերներ (20):

Թշուառ օրեր (21):

Հայաստանը անտեր չէ (21):

Իմ ընկերներս (23):

Հայաստանի ազատությունը (23):

Անբաղդիս վիճակը (24):

Խաղաղ լուրեր (25):

Արքայի գալուստը շքեղ թիֆլիսում (25):

Զինուորների հայրենիք վերադարձը (27):

Օրիորդը եւ քաջ զինուորը (27):

Հարազատ ընկեր (29):

Քրիստոսի յարություն (30):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6445:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Ե ԲԱԺԻՆ

ԵՐԳԱՐԱՆ ԵՒ ԱՅԼ ՆՅՈՒԹԵՐ
ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐ

Ե. 1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների
երկեր, ժողովրդական երգեր պարունակող
ժողովածուներ

1681

298. **ՏԱՂԱՐԱՆ**, Վենետիկ, Հրատ. Հովհաննես Կոստանդնուպոլսեցու, տպ. Միքելանջելո Բարբոնի, 1681, [7], 126(?) [ճիշ] էջ, 8⁰:

Անվճար.¹ Տաղարան [...] / Ե գեղեցիկ ի գանազանից բանաստեղ / ծից շարագրեցեալ ի խրախ/ճանս հայոց բարեխարգից / եւ ճշմարտասիրաց: / Ժողովեցեալ եւ սրբագրեցեալ ի / Յոհաննիսէ վարդապետէ Կոստանդնուպոլսեցոյ / ի փառս մեծա/գոյնս Աստուծոյ: / Ե տպագրեցեալ ի Վենետիկ քահլաքի ի տպարանի Անճէլո Պաուսոնի / ի թոիմ / ողոյս յամետանն / յուլիսի ի տասն / Con li cenza de' Superiori.

Բվճար.² Ի թոիմ հայոց ոճի... [Յիշատակարան]:
Ծանկ տաղարանիս.

Ա. (3-6): Գ. (6-7):
ԺԱ. **Տաղ Ծննդեանն Քրիստոսի** (7-9):
Թ. (9-10): ԺԹ. (11-2): Ժ. (12-4): ԻԱ. (14-5): Ի. (15-6):
Տաղ Տեսնողնառաջին - «Այսօր ցնծայ Երուսաղեմ...»³ (16-8):
ԻԲ. (18-9): ԻԳ. (20-1): Լ. (21-3): ԽԵ. (24): ԼԶ. (25-6):
Կոստանդ Սրիկ⁴, **Տաղ Յարութեան** - «Կանանցըն կանխեալ եկին ի գերեզմանն...» (26-7):
ԼԲ. (27-8): ԻԹ. (28-9): ԽԲ. (30): Ծ. (31-2): ԾԳ. (32-3): ԾԸ. (33-4):
Տաղ Հոգւոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս...» (35):

¹ Ինչպես նկատել է Ա. Գալայճյանը, անվանաթերթի այս մասը պատռված է, գիրքը պակասավոր օրինակ է. ընկած է էջ 126-ից սկսվող մասը (տե՛ս նրա «Ցուցակ...» //«Սրոն», 1967, 7-8, էջ 333): Այս անվանաթերթը Համեմատելով 1698-ին Կ. Պոլսում լույս տեսած Տաղարանի անվանաթերթի հետ, կարծում ենք, որ տպագրված է եղել «վախյուլ» բառը:
² Տե՛ս հմբ 311 նկարագրությունը:
³ Տե՛ս ձեմճեմեան Ա., ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Ե, էջ 380, § 7: Տաղը կրում է «Տաղ յԱնդրիսա վարդապետէ» խորագիրը:
⁴ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 805, գ. Բ, էջ 1604:

ԾԹ. (36-8): ԿԲ. (38-9):
Է. **Տաղ Վերափոխման** (40-2):
Մովսէս վրդ.⁵, **Տաղ առ Սուրբ Աստուածածինն** - «Եղեալ Հարսն անմահին...» (42-4):
ԿԷ. **Տաղ առ Սուրբ Աստուածածինն** (44-5):
ՀԷ. (45-8):
ՀԲ. **Տաղ Վերացման Խաչին** (48-9):
ՀԳ. **Տաղ երեւման սուրբ Խաչին** (48-51):
ԾԻԵ. (52-3):
ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին** (53-5):
ԾԺ. (55-7): ԾԺԶ. (57-9): ԶԲ. (60-1): ԾԻԱ. (61-3):
Ալէլուայք Ծննդեան - «Բանն յԱստուծոյ սուսքեցաւ...» (63-5):
ԾԺԲ. (65-6): ԶԲ. (67-8):
Տաղ առաքելոց - «Յրնճան տիեզերք խնդութեամբ...» (68-9):
Տաղ Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատակաց...» (70-1):
ՂԱ. (71-2):
Տաղ հայրապետաց - «Քաջ հովիւք զուարթունք ընտրեցեալք...» (72-3):
ԾԺԱ. (73-4): ԾԺԳ. (75-6):
Տաղ ի վճարման պատարագին - «Անճն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի...» (76-8):
Տաղ վասն ջրոց առուաց - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր...» (81-2):
Թովասափ Սեբաստացի⁶, **Տաղ խաղողի եւ գինւոյ** - «Այն ստաջին ժամանակին...» (83-5):
Մխիթար Մեղրեցի⁷, **Տաղ զղջման** - «Մարախլօրէն շուրջանակի պար առին զգերիս...» (85-6):
Տաղ վասն թոշնոց - «Տէր Յովհաննէս հոգով տկար...» (86-93):
Մարտիրոս Խարասարցի⁸, **Տաղ վասն սիրելոյ եւ բարեկամի** - «Այսօր զքեզ տեսալ եւ որսխաացալ...» (94-6):
Խաչատուր Կեչառեցի⁹, **Տաղ հոգեւոր եւ աղօթական** - «Ես եմ կրոստեալ ոչխար, մղորեալ ի սուրբ քո հօտեն...» (96-9):
Տաղ բարեկամի - «Այրն սաէ հազար բարի սուսքեցար...»¹⁰ (99-101):
Մխիթար վրդ.¹¹, **Տաղ առ կոյսն Մարիամ** - «Մաքուր տաճար եւ բնակարան անմահի...» (101-3):

⁵ Տե՛ս Տաշեան, ՅՀԶՄՄՎ, էջ 467ա, նաեւ ձեմճեմեան Ա., ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Ե, էջ 760, § 150: (Տաղը կրում է «Տաղ ի Մովսէս վարդապետէ ասացեալ» խորագիրը, եւ ծայրակապն է՝ «Երգ ի Մովսէսէ»): Դա վերագրվում է նաեւ Մովսէս Բլնեցուն (տե՛ս ՅԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 1380):
⁶ Հովասափ Սեբաստացի, Բանաստեղծութ., էջ 65-7:
⁷ Տե՛ս ՈՒՂԲ, հտ. 2, էջ 814 (հիշատակվում է):
⁸ Տե՛ս ՈՒՂԲ, հտ. 1, էջ 166-9 (ծնթղթ. էջ 613-5):
⁹ Խաչատուր Կեչառեցի, էջ 139-144:
¹⁰ Տե՛ս ձեմճեմեան Ա., ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Ե, էջ 854, § 35: Տաղը կրում է «Մարտիրոս ասացեալ է» խորագիրը:
¹¹ Նույն տեղում, էջ 760, § 151: Տաղը կրում է «Տաղ ի Մխիթար վարդապետէ» խորագիրը եւ ծայրակապն է՝ «Մխիթար ծառայ»:

Տաղ անջեցեւոց - «Ես գիտէի գաշխարհս ինձ մուք էր տուած....» (103-7):

[Մինաս Թոխաթցի¹], Տաղ առ Գրիգոր Լուսաւորիչ (sic !) - «Ես քո սիրուն չեմ դիմանար....» (107-8):

Տաղ դարիպի - « Պո տունեանուն օթէսի եօք....» (109-10):

[Գրիգորի Աղթամարցի (երկբայելի)²], Տաղ թշուառութեան մարդկան - «Յամէն առաւօտ եւ լոյս....» (110-2):

[Գրիգորի Աղթամարցի], Տաղ վասն պարուի եւ վարդին - «Յետ գնալոյ վարդին եկ Բլբուլն յայգին....» (112-4): **Տաղ վարդապետի** - «Գթացեալ սիրով Տէրն....» (115-6):

Տաղ մեղաւորի - «Ձաղէտ եղկելոյս....» (116-8):

Տաղ մեղաւորի - «Ըստ պատկերի Տեսուն ըստեղծայ....» (118-9):

Տաղ գարնան - «Հողմն անուշ շնչեաց հարաւուն....» (120-2):

[Սուքիաս³], Տաղ գբօսանաց - «Յաւոր միում որ էր մեզ նոր կիրակի....» (122-3):

Տաղ գղջման - «Առ ոտս անկեալ Կենարարիո թախանձանօք աղաչեմ....» (124-5):

Տաղ վասն սնտոնաց վարդց մարդկան - «Ես ընդ ձեզ գողով. եղբարք խրախճանակից....» (126):

Մտնգտ.` ՀԳՄ, հտ. 1, հմր 115, էջ 85ա-86ա:

Օրնկ` ՀԱԳ, լուսապատճեն (Երուսաղեմից ուղարկել է Ա. Գալայնյանը):

1684

299. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Վենետիկ, [տպ. Մ.Ա. Բարբոսի], 1684, 222 էջ, 8⁰:

Անվճար.` Գիրգ դարութեան, վայելուշ / եւ գեղեցկախարմար. ըստ արարողութեան / Հայաստանեայց, տպագրեցեալ ի

¹ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1-ին, էջ 454-8 (ծնթգր. էջ 657-8): Հ. Սահակյանը դիտում է. «ԺԸ-ԺԹ դարերում արտագրված ձեռագրերում այս երկն ընկալել են որպես Գրիգոր Լուսավորչին նվիրված տաղ եւ խորագրերում շեշտել են այդ»։ Նա գրում է, որ Ն. Ակիւնյանն իրավացիորեն նկատում է, որ ոտանավորը նվիրված է Լեմբերգի Գրիգոր արքեպս. Վանեցուն, որի հետ Մինաս Թոխաթցին մտերիմ է եղել: (Տե՛ս նրա ՀՊՏ, էջ 77):

² Մ. Ավգարեկյանը, քննելով տաղիս հեղինակային պատկանելիութեան հարցը, եզրահանգում է. «Տաղի հավանական հեղինակը, մեր կարծիքով, ժԶ դարի բանաստեղծ Գրիգորիս Աղթամարցին է» (Գրիգորիս Աղթամարցի, ՈՒՔԲ, ծնթգր. էջ 324):

³ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 442-3, ծնթգր. էջ 715: Նշմարվում են տարբերութիւններ. Տաղարանում 4-րդ տողի «գքոյրն» բառին հաջորդում է «իմ» բառը, վերջընթեր տողն է՝ «Ջուգակցակի, դուգակցակի, սրտիւ գմայիցելով» (որը Հ. Սահակյանի գործածած ձեռագրում թերի է եղել եւ ՈՒՄՀԲ-ում առկա է միայն «գուգակցակի» բառը):

թուին հալոց / ՌՃԼԳ [=1133], ի վէճէտիկ քաղաքի / ի վայելումն մանկանց եկեղեցոյ եւ ի փառս Յիսուսի Քրիստոսի Որդոյն Աստուծոյ, / Con licenza de' Superiori.

Բվնդ.⁴ **Հանդէս դարութեան....** (3-53):

Ա. (53-7): Գ. (59-61): ԺԱ. (61-4):

Տաղ Ծննդեան Սուրբ Աստուածածնի - «Մայր Աստուծոյ Մարիամ....» (64-7):

Տաղ Ծննդեան - «Մայրն երկնանման իջեալնեալ նրստի....» (67-71):

Թ. (69-71): ԺԹ. (71-3): Ժ. (73-5): ԻԱ. (75-7): ԺԷ. (78-81):

Տաղ Տեսնողնդառաջին - «Այսօր ցնծայ Երուսաղեմ....» (81-3):

ԻԲ. (83-6): ԻԳ. (86-8): Լ. (88-91): ԽԵ. (91): ԼԶ. (92):

[Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Յարութեան - «Կանանքն կանխեալ եկին ի գերեզմանն....» (95):

ԼԲ. (96-7): ԻԹ. (97-9): ԽԲ. (99-100): ԽԴ. (100-2):

Տաղ Յարութեան - «Յարուցեալ յերրորդ ատր....»⁵ (102-4):

Տաղ Յարութեան - «Ով քաղցրածայնեալ քաղցրախօսէր երգով....»⁶ (104-6):

Ծ. (106-8): ԾԳ. (109-10): ԾԸ. (110-2):

Տաղ Հոգոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս....»⁷ (112-3):

ԾԹ. (113-9): ԿԲ. (119-21):

Է. **Տաղ Վերափոխման** (121-5):

[Մովսէս վրդ.], Տաղ առ Սուրբ Աստուածածնին - «Եղեալ Հարսն անմահին....» (125-7):

ԿԷ. (127-9): ԿԸ. (129-32):

ԺԵ. **Տաղ Աստուածածնի** (133-5):

ԿԱ. **Տաղ Աստուածածնի** (135-9):

ՀԷ. (139-43):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (143-5):

ՀԳ. **Տաղ երեսման սուրբ Խաչին** (145-8):

ԺԻԵ. (148-50):

ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորիչին** (151-3):

ժԺ. (153-6): ժԺԶ. (157-60): ԶԴ. (160-2): ԺԽ. (162-4):

ժԺԱ. **Ալիէլուաք Ծննդեան** - «Բանն յԱստուծոյ առաքեցաւ....» (165-8):

ժԺԲ. **Տաղ Սրբոյն Անտոնի** (168-70):

[Առոմ Ոստանեցի կամ Վարագեցի⁸], Տաղ Յոնաննու Ոսկերեւանին - «Ի հանդէս քոյ մեծ տօնի....» (170-3):

ժԻԶ. (173-7):

⁴ Տե՛ս հմր 311 նկարագրութիւնը:

⁵ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 423, հեղինակ նշված է:

⁶ Նույն տեղում, էջ 811, հեղինակ նշված է:

⁷ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 912: Հեղինակ նշված է:

⁸ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Բ, էջ 708, թ 7:

[Գրիգորիս Պահլաունի կթղ. ¹], **Տաղ Իգնատիոսի հայրապետին** - «Ի սորբ սերմանց առաքելոց...» (177-9):

ՂԹ. **Տաղ Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին** (179-82):

ՁԷ. (182-4):

Տաղ Սրբոց Վարդանանց - «Սորբ Վարդան գորավարըն հայոց...» (184-6):

ՁԲ. (186-8):

Տաղ առաքելոց - «Յնծան տիեզերք խնդութեամբ...» (188-90):

Տաղ մարտիրոսաց - «Անմամբ արքայդ նահատակաց...» (190-2):

ՂԳ. (192-3):

Տաղ հայրապետաց - «Քաջ հովիւք զուարթունք ընտրեցեալք...» (193-5):

ՃԺԱ. (195-7): ՃԺԳ. (197-9):

[Սիմէոն վրդ. **Ջուղայեցի** ²], **Տաղ հոգեւոր** - «Անձամբ տրտմագին...» (199-200):

Տաղ ողբերգական - «Ջաղէտ եղկելոյս...» (202-4):

Տաղ զղջման - « Առ ոտս անկեալ Կենարարիդ թախանձանօք աղաչեմ...» (204-7):

[«Գարութեան հանդէսի» **շարունակությունը**] (207-17):

Ծանկ գրգոյս (218-22):

Ծնթ.՝ Գրբում տաղերը համարակալված չեն:

Գրքի անվանաթերթի վրա տպարան նշված չէ: Ռ.Հ. Գեորգյանը սա դասել է Միքելանջելո Բարբոնիի տպագրած գրքերը շարքը: Նա գրել է, որ Վենետիկում 1680-1690 թթ. հայերեն գրքեր տպագրվել են իտալացի Մ. Բարբոնիի՝ այդ տարիներին գործած տպարանում (տե՛ս Kévorkian, էջ 144): ՀԳՄ-ի Ա հատրիի հեղինակների ենթադրությամբ ես (հիմնված գրքի տառատեսակների եւ ձեւավորման ուսումնասիրության վրա), գիրքը տպագրվել է Մ. Բարբոնիի տպարանում:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, էջ 161: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 541: Ke'vorkian, հմր 145 (իրագեկվում է, որ միակ հայտնի՝ Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության օրինակը հրդեհի ժամանակ այրվել է): ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 122, էջ 91ա-92բ:

Օրնկ՝ ՄՄ, թերի օրինակներ են: ԳԱԹ, 42727:

300. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Աստվածատուր Կոստանդնուպոլսեցու, 1701, 384 էջ, 8⁰:

Անվճթ.՝ Գիրք Դպրութեան / Եւ Տաղարան վայելուչ եւ / գեղեցիկ ի զանազանից բանա/ստեղծից շարադրեալ / ի խրակճան հայոց բարե/յարգից եւ ճշմարտասիրաց / Ի թվականի հայկազո/նեաց ոճճ. ի ամիս օգոստ/տոսի Ժ. Ի հայրապետութեան Տեառն Նահապետի Ամ/եմայն Հայ/ոց սրբազան Կաթողիկոսի: /Եւ տրպագրեցեալ ի մահրաքաղաքն ի Կոստանդնուպոլսի ի տպարանի խօճայ Կարապետի որդի տիրա/ցու Աստուածատուրին

Բվճն.՝ ³ **Հանդես դարութեան...** (3-174):

[Գալուստ Կայծակ⁴], **Տաղ խոստովանութեան** - «Գոռամ գոջեմ ի յայս ատեան...» (171):

ԼԹ. (172-3): Ա. (175-8): Գ. (178-80):

Ձ. **Տաղ Աստուածայայտնութեան** (180-4):

Թ. (180-5):

ԺԱ. **Տաղ Ծննդեան Քրիստոսի** (186-8):

ԺԹ. (188-90): Ժ. (190-2): ԻԱ. (192-4): Ի. (194-5):

Տաղ Տեառնընդառաջին - «Այսօր ցնծայ Երուսաղէմ...» (195-7):

ԻԲ. (197-9): ԻԳ. (199-200): Լ. (200-3): ԽԵ. (203-4):

ԼԶ. (204-6):

[Կոստանդ Սրիկ], **Տաղ Յարութեան** - «Կանանցքն կանխեալ եկին ի գերեզմանն...» (206-7):

ԼԲ. (207-8): ԻԹ. (209-10): ԽԲ. (210-1): ԽԴ. (211-2): Ծ. (213-4): ԾԳ. (214-5): ԾԸ. (216-7):

Տաղ Հոգւոյ գալստեան - «Այսօր Սորբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս...» (217-8):

ԾԹ. (218-21): ԿԲ. (221-3):

Է. **Տաղ Սորբ Աստուածածին** (223-6):

ԿԷ. **Տաղ առ Սորբ Աստուածածին** (226-7)

[Մովսէս վրդ.], **Տաղ Սորբ Աստուածածին** - «Եղալ Հարսն անմահին...» (228-9):

[Գալուստ Կայծակ⁵], **Տաղ առ Սորբ Աստուածածին** - «Գեղ գեղեալ գովեն ըզբեզ...» (230-1):

ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեան Քրիստոսի** (233-7):

ԿԴ. **Տաղ Աստուածածին** (237-9):

ՀԷ. **Տաղ գիտ Սորբ Խաչին** (239-42):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (242-3):

ՀԳ. **Տաղ երեւման սորբ Խաչին** (243-6):

¹ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջք 1431, 1601:

² Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 260-2 (ծնթգր. էջ 690):

³ Տե՛ս հմր 311 նկարագրությունը:

⁴ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Գ, էջ 155, § 51:

⁵ Նույն տեղում, էջ 152, § 22:

ՁԱ. (246–8):
[Գալուստ Կայծակ¹], Տաղ Սուրբ Կարապետի - «Գլուխ վար-
 դապետ ճըշմարտութեան Սուրբ Յովնաննէս...» (249–50):
 ԾԻԵ. (251–2):
 ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի** (253–4):
 ԾԺ. (254–7):
 ՁԳ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (257–9):
 ՁԷ. **Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պօղոսի** (259–60):
Տաղ ի վերայ սուրբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առա-
 քեայն Յակոբ՝ Որդին Որոտման...» (260–2):
 ՁԲ. **Տաղ առաքելոց եւ մարգարէից** (262–4):
Տաղ մարտիրոսաց - «Անձման արքայոյ նահատակաց...» (264–6):
 ՂԳ. (266–7): ԾԺԱ. (267–8): ԾԺԶ. (268–71): ԾԺԴ. (271–2):
[Գալուստ Կայծակ],² Տաղ Գալատեանն Որդւոյն Աստուծոյ ի
դասաստան - «Գահողոյ փայլեալ երեւին այս հանդէս...»
 (273–5):
[Գալուստ Կայծակ],³ Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ - «Գաղտնի
 նետից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան...» (275–7):
[Գալուստ Կայծակ],⁴ Տաղ պատարագի հաղորդութեան -
 «Գոհութիւն մատուցանեմք...» (277–8):
Տաղ ի վճարման պատարագին - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի
 Տէր պարծեացի...» (278–81):
[Արթուն (Գրիգոր) Աբաստացի⁵], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի
ոգեալ ի Գրիգոր բանաստեղծի - «Անարատ տանար...» (282):
Աղերս առ Սուրբ Աստուածածին ի Գրիգորէ - «Ի յորտղէն
 գաղտնի նետից խոցեցայ, խոցեցայ...»⁶ (283–5):
[Գրիգոր վրդ. Ծիրվանցի (Բաղիշեցի)⁷], Այլ տաղ Սուրբ Աս-
տուածածնի ի Գրիգորէ - «Յիմանալի զօրաց գովեցեալ...»
 (286–7):
[Գրիգոր վրդ. Ծիրվանցի (Բաղիշեցի)⁸], Այլ տաղ Սուրբ Աս-
տուածածնի ի Գրիգոր վրդ. Է - «Արիփահրաշ եւ լուսագարդ
 աթոռ տիրական...» (287–9):
[Գրիգոր վրդ. Ծիրվանցի (Բաղիշեցի)⁹], Սակաւ ինչ բան
յժրոգ երգոցէ առեալ. Աղերս առ Տէր Յիսուս ի Գրիգորէ -

«Տարիմամբ սիրով խանդաղատեալ սուրբ Հարսին...»
 (289–92):
Այլ տաղ Աստուածածնայ թորքի բառով - «Աստուածածին
 կոյս Մարիամ...» (292–3):
[Երեմիա Չէլէպի Քէօմորճեան¹⁰], Տաղ առ սուրբ կոյսն Մա-
րիամ - «Երանեալ կոյս սուրբ Տալիթայ Մարիամ...» (295–7):
[Գալուստ Կայծակ¹¹], Տաղ ընձմամբ սրտի - «Կուսանաց ես
 պարծանք...» (297–9):
Տաղ ի վերայ սուրբ Աստուածածնայ ասացեալ - «Եարաստա-
 նայ սէն վալիտէ...» (299–300):
[Յովնաննէս Թլկուրանցի¹²], Տաղ Յովնանի ասացեալ ի
վերայ Քրիստոսի մարդեղութեանն - «Քիմսէ պէնի պիլմէզ
 իտի...» (300–2):
[Սարգիս Ա կթղ. Սեւանցի¹³], Ծարական, տաճկ. թրգ. ի
Սարգիսէ - «Սարսափելի որոտմամբ եւ ահագին զօրու-
 թեամբ...» (302–4):
 ԻԷ. **Տաղ Յակոբ քահանային ոտանաւոր ասացեալ սուրբ եւ**
աստուածակոյս մայրաքաղաք յԵրուսաղէմ (304–9):
[Մուրադ Խիկար¹⁴], Տաղ Զատիկ - «Մարտն կուգայր ծաղկը-
 ներով...» (309–10):
Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սուրբ Երուսաղէմայ - «Ղութսու
 Ըլրիֆին սորթ ղարտսի...» (311–4):
Գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի սմին անկաստ կուլամ
 համան...» (314–6):
[Մինաս Թոխաթցի], Այլ տաղ գեղեցիկ - «Ես քոյ սիրուն չեմ
 դիմանար...» (316–8):
[Գալուստ Կայծակ¹⁵], Տաղ ասա ի մէջ եղբարքք հայկազու-
նիկ բարոյյաբարքք. խումբս կեր արք, հանդիսի հարքք -
 «Գարուն եհաս, ծաղկի այգին...» (319–21):
Կարապետ դալիր¹⁶], Տաղ վարդի եւ պիլպիլի - «Պիլպիլին
 է հագեր ի յոտզն կօշիկ...» (321–3):
[Խաչատուր Խասպէլ Կաֆացի¹⁷], Տաղ ուրախութեան -
 «Արե՛կ, որ մտնուր պաղջան ու վարդ քաղեմք...» (323–6):
[Գալուստ Կայծակ¹⁸], Տաղ գեղեցիկ - «Գթած ես դո ողոր-
 մած, մարդասէր, մարդասէր Քրիստոս...» (326–8):
[Գալուստ Կայծակ¹⁹], Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն - «Գանկաստ
 ոնիմ ես ինձանէ...» (328–30):

¹ Նույն տեղում, էջ 154, § 42:
² Նույն տեղում, էջ 151, § 12:
³ Նույն տեղում, էջ 151, § 13:
⁴ Նույն տեղում, էջ 154-5, § 46:
⁵ Տե՛ս Պալեան Տ., «ՀԱ», Հտ. Ա, էջ 270-1:
⁶ Տ. եպոս. Պալյանը տաղը վերագրել է Արթուն (Գրիգոր) Աբաս-
 տացուն (տե՛ս նույն տեղում էջ 271-2): Ն. Ակիւնյանը տաղի Հե-
 դինակ է համարել Գրիգոր վրդ. Երվանդուն՝ հիմք ընդունելով
 Ա. Սյուրմեյանի Ձեռագրացուցակը: (Տե՛ս նրա ԲԳ, էջ 353, § 24):
⁷ Տե՛ս Ակիւնեան Ն., ԲԳ, էջ 356, § 32: Հիշատակված է ծայրակա-
 պը՝ «ՅԱրթունեհ»: Հ. Անասյանը նկատել է. «Արթունը պարզա-
 պես թարգմանութիւնն է Գրիգոր հունարեն անվան»: (Տե՛ս
 նրա ՀՄ, Հտ. Բ, էջ 743-4):
⁸ Տե՛ս Ակիւնեան Ն., ԲԳ, էջ 347, § 7: Հիշատակվում է
 ծայրակապը՝ Արթունի է:
⁹ Նույն տեղում, էջ 357, § 37:

¹⁰ Տե՛ս Ակիւնեան Ն., ԵԶԲ, էջ 186-7:
¹¹ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, Հտ. Գ, էջ 157, § 75:
¹² Հովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղեր, էջ 84, հմբ 13:
¹³ Տե՛ս Արեւշատեան Ա., «Անիի երաժշտական մշակոյթը...» -
 «Բագմ», 1995, էջ 210, նույնի՝ «Գրիգոր Մագիստրոսը...» -
 ՀՀՀ, 2007, Հտ. ԻԷ, էջ 73:
¹⁴ Տե՛ս ՌԻՄՀԲ, Հտ. 1, էջ 353-57 (ծնթգր. էջ 642):
¹⁵ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, Հտ. Գ, էջ 152, § 21:
¹⁶ Տե՛ս ՌԻՄՀԲ, Հտ. 1, էջ 404-5 (ծնթգր. էջ 647-8):
¹⁷ Տե՛ս ՌԻՄՀԲ, Հտ. 2, էջ 150-2 (ծնթգր. էջ 677-8):
¹⁸ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, Հտ. Գ, էջ 153, § 32:
¹⁹ Նույն տեղում, էջ 151, § 16:

Տաղ ի վերայ կոռնկի - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ.....» (330-3):

Արտիշ Նաղաշ], Գանձ դարիպի - «Ղարիպին կեանքն է լալի, ողբերգական....» (333-7):

Տաղ խոստովանութեան - «Ի մէջ մեղաց պէտքով....» (337-9):

Արիթար Աքրա Սեբաստացի], Տաղ նաւակոծի - «Վիրաւորեցայ մեղօք, վարեցայ գերի....» (339-41):

Արարիորու Խարասարցի], Տաղ կարօտով բարեկամին - «Այսօր գրեզ տեսայ եւ որսխացայ....» (341-3):

Զաքարիա եպ. Գնունաց (երկրայելի)¹, Տաղ ողորմուկ - «Զտառածեալ մեղօք եղկելի....» (343-4):

Թովհաննէս Հալեպցի, (Ղալամբար)², Տաղ սիրոյ - «Այսօր էի եւ խիստ տրտում....» (344-6):

Գրիգորիս Աղթամարցի (երկրայելի)], Տաղ որսխութեան - «Գարունն է բացուեալ, վարդն ի պաղջանին....» (346-8):

ԾԻԶ. (348-50):

Տաղ գղջման - «Առ ոտս անկեալ Կենարարիոյ թախանձանօք աղաչեմ....» (351-3):

ԾՆԷ. (353-4):

Աարկաւազ³, Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն - «Կիզէլ մի եւ երեկ տեսայ....» (355-7):

Ասաշատուր Կեչառեցի], Տաղ հոգեւոր - «Ես եմ կորուսեալ ոչխար, մոլորեալ ի սուրբ քո հօտեն....» (358-60):

ԶԸ. **Առաքել Բաղիշեցի⁴, Տաղ յԱռաքել վրո.**- է **ասացեալ ի վերայ վարդի եւ պիլիպիլի. Սուրբ Աստուածածինն եւ Գաբրիէլ հրեշտակապետին յօրհնակեալ** - «Ականջ դրրէք բանիս, որ պատուական է....» (361-8):

ԻԶ. **Տաղ Եկեղեցոյ Մարտիրոս վրո.**- է **ասացեալ** (369-73):

Թովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ Յօհաննէսէ ասացեալ վասն հոգոյ - «Է՛ մահ, քանի՞ գրեզ յիշեմ....» (373-5):

Տաղ վասն ջրոց առուաց - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր....» (375-7):

Առքիաս⁵, Տաղ անառակ որդոյն - «Ի միտս եկեալ երբեմն երբեմն արթնապէս....» (377-8):

Ծանկ տաղարանիս (379-84):

Առ ընթերցողսն (384):

ԾԱՔ.՝ Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-ԾԷ:

ԾԱՔ.՝ ՄՄ-ի Հայագիտական գրադարանում պահպանվող հնատիպ հմր հմր 96 եւ 1242 գրքերը պակասավոր են՝ ընկած են անվանաթերթերն ու սկզբնաէջերը: Գրքերն ակներևաբար ժԸ դարասկզբի տարագրություն են: Դրանց բովանդակությունը նույնն է, ինչ 1701 թ. լույս տեսած «Դպրության գրքի» բովանդակությունը, նույնն է հիշատակագրությունը: Կարծում ենք, որ այդ գրքերը 1701-ին լույս տեսած «Դպրության գրքի» օրինակներ են:

Մտնգտ.՝ Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 132: Կորկոտյան, էջ 109, հմր 17: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 186, էջ 137բ-138բ (նկարագրված է, ամենայն հավանականությամբ, Վեներտիկի Մխիթարյան միաբանության օրինակը: ՄՄ-ի հմր հմր 96 եւ 1242 գրքերը նկարագրված չեն):

Օրնկ՝ ՄՄ:

301. ՏԱՂԱՐԱՆ, Կազմող՝ Երեմիա վարդապետ Մեղրեցի, Կ Պոլիս, [տպ. Սուրբ Էջմիածին եւ Սուրբ Սարգիս Զօրավար⁶], 1701, 264 էջ, 12⁰:

Անվնթ.՝ Տաղարան / վայելուչ եւ / գեղեցիկ ի զանա/զանից բանաստեղծից շահագրեցեալ ի խրախմանս / հաչոց բարեշարճից եւ ճշմարտասիրաց: / Ի Սուրբ Էջմիածին / Երեմիայ վարդապետէ / Ի Հայրապետութեանն / Տեսուն Նահապետի Կաթ/ուղիկոսի ամենից Հաչոց: / Եւ տպագրեցեալ ի Կոստանդնուպոլիս: / Ի թուին Քրիստոսի 1701 / Իսկ ըստ հաչոց ՌԾԾ-ին [1150] ի / Ե ամսոյ ԻԸ-ին: /

Բվնդ.⁷ Ա. (3-6): Գ. (6-7):

Զ. **Տաղ Աստուածայտնութեան** (8-11):

Թ. (11-2): ԺԹ. (12-4): Ժ. (14-5): ԻԱ. (16-7): Ի. (17-8):

Տաղ Տեսնողնդառաջին - «Այսօր ցրնձայ Երոսաղէմ....» (18-9):

ԻԲ. (20-1): ԻԳ. (21-3): Լ. (23-5): ԽԵ. (25-6): ԼԶ. (26-7):

Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Յարութեան - «Կանանցրն կանխեալ եկին ի գերեզմանն....» (27-8):

ԼԲ. (28-9): ԻԹ. (29-30): ԽԲ. (30-1): Ծ. (31-2): ԾԳ. (32-3): ԾԸ. (34-5):

Տաղ Հոգոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս....» (35):

ԾԹ. (36-8): ԿԲ. (38-9):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածինն** (39-41):

Արուստ վրո.], Տաղ Սուրբ Աստուածածինն - «Եղեալ Հարսն անմահին....» (42-3):

ԿԷ. **Տաղ առ Սուրբ Աստուածածինն** (43-4):

¹ Ն. Ավինյանը տաղս դասել է Զ. եպ. Գնունյացի երկբայական տաղերի շարքը (տե՛ս նրա ԶԵԳ, էջ 50-1): Հ. Սահակյանը դա ներկայացրել է իբրև անծանոթ Զաքարիայի ստեղծագործություն: Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 413-4 (ծնթղթ. էջ 652-3):

² Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 515-8 (ծնթղթ. էջ 620):

³ Տե՛ս «Հայրեններ», Գ/ԻԵ, էջ 584-6 (ծնթղթ. էջ 981): Աս. Մնացականյանը նկատել է. «Սարկավազը այդ երգի տարածողներից ու մշակողներից մեկն է եղել»:

⁴ Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒՔԲ, էջ 212-21 (ծնթղթ. էջ 335):

⁵ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 403-5 (ծնթղթ. էջ 709-10):

⁶ Տե՛ս Ke'vorkian, հմր 115:

⁷ Տե՛ս հմր 311 նկարագրությունը:

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ առ Սուրբ Աստուածածինն** - «Գեղգեղեալ գովեն գրեզ....» (45-6):
 ՀԷ. **Տաղ գիտ Խաչին** (46-9):
 ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (49-50):
 ՀԳ. **Տաղ Երեւման սուրբ Խաչին** (50-2):
 ԾԻԵ. (52-3):
 ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին** (54-5):
Տաղ Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատակաց....» (55-7):
 ԾԺԶ. (58-60):
 ԶԳ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (60-1):
 ԶԲ. **Տաղ Առաքելոց եւ Մարգարէից** (61-3):
 ԾԺ. (63-4): Գ. (64-5): ԾԺԱ. (65-6): ԾԺԲ. (66-7):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ պատարագի հաղորդութեան** - «Գոհութիւնս մատուցանեմք....» (67-8):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ Գալստեանն Որդւոյն Աստուծոյ ի դատաստան** - «Գահոյդ փայլեալ երեւին այս հանդէս....» (68-70):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ** - «Գաղտնի անտից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան....» (70-2):
Տաղ ի վճարման պատարագի - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի....» (72-5):
 [Խաչատուր Կեչաւեցի], **Տաղ հոգեւոր** - «Ես եմ կորուսեալ ոչխար, մոլորեալ ի սուրբ քո հօտն....» (75-8):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ Սուրբ Կարապետի** - «Գլուխ վարդապետ ճրջմարտութեան Սուրբ Յովհաննէս....» (78-9):
 [Երեմիա Չէլէպի Քեօմիւրճեան], **Տաղ առ կոյսն Մարիամ** - «Երանեալ Կոյս, սուրբ Տալիթայ Մարիամ....» (80-2):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ ըղձմամբ սրտի** - «Կուսանաց ես պարծանք....» (82-3):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ ի վերայ մեղաց** - «Գարշելի մեղաց շաղախեցայ....» (84-5):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղ գեղեցիկ** - «Գթած ես դու եւ ողորմած, մարդասէր, մարդասէր Քրիստոս....» (85-7):
 ՀԱ. (87-91): ԿԲ. (91-2):
 [Գալուստ Կայծակ], **Տաղս առ ի մէջ եղբարքք հայկազունիկ բարոյաբարքք, խումբս կեր, արք հանդիսի հարքք** - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգի....» (92-4):
Տաղ ի վերայ նաւի - «Ահա տեսէ՛ք՝ զի՞նչ կայր ծովին....» (95-7):
 [Խաչատուր Խասպէկ Կաֆացի], **Տաղ ուրախութեան** - «Ար՛ե՛կ, որ մտնոմք պաղջան ու վարդ քաղեմք....» (97-9):
 [Մկրտիչ Նաղաշ], **Գանձ դարիսի** - «Ղարիսիս կեանքն է լալի, ողբերգական....» (99-103):
Ծանկ տաղարանիս (103-6):
Հանդէս դարութեան (107-264):

[Գալուստ Կայծակ¹], **Տաղ խոստովանութեան** - «Գոռեմ գոչեմ ի յայս ատեան....» (163-7):
 ԼԹ. (167-9):
 «Ի մէջ մեղաց ալէկոծիմ....» (169-70):
 [Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], **Տաղ նաւակոծի** - «Վիրաւորեցայ մեղօք, վարեցայ գերի....» (171-2):
Ծնթ.՝ Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-ԾԷ:

Մտնգտ՝ Զարպիսանայեան, ՀՄ, էջ 658: Ղազիկեան, հոտ. Ա, էջ 541 (լրացուցիչ նկարագրություն է): Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 132: Կորկոտյան, էջ 109, հմր 23: Ke'vorkian, հմր 115: ՀԳՄ, հոտ. Ա, հմր 191, էջ 141ա-142բ:

Օրնկ՝ ՄՄ:

1703

302. **ՏԱՂԱՐԱՆ**, Կ. Պոլիս, տպ. Սարգիս դպրի, 1703:

Անվնթ.՝ Տաղարան / վաչելուչ եւ / գեղեցիկ ի զանազանից բա / նաստեղծից շարագրեցեալ / ի իրախճանս Հայոց բարեկարգից եւ ճշմարտակիրաց: / Ի Հայրապետութեան Տեսանն Նսնապետի Ամենայն Հայոց սրբազան Կաթողիկոսի: / Ի թուականիս հայոց ՌԾԾԲ [1152] / ի ամսեանն սեպտեմբերի Բ. / և տպագրեցեալ ի տպարանումս Սարգիսն: / Ի մայրաքաղաքն Կոստանդնուպոլիս: /

Բվնդ.² Ա. (1-6): Գ. (7-8): Զ. (9-12): ԺԱ. (13-4): Թ. (15-6): ԺԹ. (17-8): Ժ. (19-21): ԻԱ. (22-3): Ի. (24):

Տաղ Տեսնողնդատաչին - «Այսօր ցրնծայ Երուսաղէմ....» (25):

ԻԲ. (28-30): ԻԳ. (30): Լ. (33): ԽԵ. (37): ԼԶ. (37-8):

Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Յարութեան - «Կանանցրն կանխեալ եկին ի գերեզմանն....» (39-40):

ԼԲ. (41-2): ԻԹ. (42-4): ԽԲ. (44): ԽԳ. (45): ԼԹ. (47): Ծ. (50-1): ԾԳ. (53-4): ԾԼ. (55-6):

Տաղ Հոգւոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս....» (57-8):

ԾԹ. (59-61): ԿԲ. (62-4):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածինն** (64-7):

ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** (69):

[Մովսէս վրդ.], **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** - «Եղեալ Հարսն անմահին....» (71-4):

¹ Այս եւ Հաջորդ տաղերը գետեղված են գրքի «Հանդէս դարութեան» բաժնում:
² Տե՛ս Հմր 311 ծանոթագրութիւնը:

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** - «Գեղ գեղեկապ գովեն գրեզ....» (74-6):

ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեանն Քրիստոսի** (77):

ԿՌ. **Տաղ Աստուածածնի** (81):

ՀԷ. **Տաղ գիտ սուրբ Խաչին** (84-7):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (87-9):

ՀԳ. **Տաղ երեման սուրբ Խաչին** (89-91):

ՁԱ. (92): ԾԻԵ. (97-100):

ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին** (100-2):

ԾԺ. (102-5):

ՁԳ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (106-7):

ՁԷ. **Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պօղոսի** (108-9):

Տաղ ի վերայ սուրբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առաքելայն Յակոբ՝ Որդին Որոտման....» (109-112):

ՁԲ. **Տաղ Առաքելոց եւ Մարգարէից** (112-4):

Տաղ Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատակաց....» (114-5):

ՂԳ. (116-7): ԾԺԱ. (117-9): ԾԺԶ. (119-22): ԾԺԴ. (122-4):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ գալստեանն Որդոյն Աստուծոյ ի դատաստան** - «Գահողդ փայլեալ երեւին այս հանդէս....» (124-6):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ** - «Գաղտնի նետից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան....» (126-8):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ պատարագի հաղորդութեան** - «Գոհութիւնս մատուցանեմք....» (129-30):

Տաղ ի վճարման պատարագին - «Անձն իմ ամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի....» (130-3):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիլընեան], **Տաղ առ սուրբ կոյսն Մարիամ** - «Երանեալ Կոյս, Սուրբ Տալիթայ Մարիամ....» (135-7):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ ըղձմամբ սրտի** - «Կուսանաց ես պարծանք....» (137-40):

Այլ տաղ Աստուածածնայ, թուրքի բառով - «Աստուածածին Կոյս Մարիամ....» (140-1):

Տաղ ի վերայ Սուրբ Աստուածածնայ ասացեալ - «Եարատանայ սէն վալիտէ....» (141-2):

[Յովհաննէս Թլկոբանցի], **Տաղ Յովանիսի ասացեալ ի վերայ Քրիստոսի մարդեղութեան** - «Քիմսէ պէնի պիլմէգ իտի....» (142-4):

ԻԷ. (147-151):

[Մորատ Խիկար], **Տաղ Զատկի** - «Մարտն կուգայր ծաղկընէրով....» (152-4):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սուրբ Երուսաղէմի - «Ղութստ շէրիֆ սօրդ դարտսի....» (154-6):

Գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի ամին անկասմ կուլամ համան....» (157-9):

[Մինաս Թոխաթցի], **Այլ տաղ գեղեցիկ** - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար....» (159-61):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ ասա ի մէջ եղբարքք հայկազունիկ բարոյաբարքք, խումբս կեր արք, հանդիսի հարքք** - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգին....» (161-4):

[Կարապետ դալի], **Տաղ վարդի եւ պիւլպիւլի** - «Պիւլպիւլն է հագեր ի յոտգն կօշիկ....» (164-6):

[Խաչատուր Խասպէկ Կաֆացի], **Տաղ ուրախութեան** - «Ար՛ե՛կ, որ մտնուք պաղջան ու վարդ քաղեմք....» (166-8):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ գեղեցիկ** - «Գթած ես դու եւ ողորմած....» (168-70):

[Գալուստ Կայծակ], **[Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն]** - «Գանկատունիմ ես ինձանէ....» (171):

[Տաղ ի վերայ կոռնկի] - «Կոռնկ, ուսոյ՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (172):

[Մկրտիչ Նաղաշ], **[Գանձ դարիպի]** - «Ղարիպին կեանքն է լալի ողբերգական....» (175):

[Գալուստ Կայծակ], **[Տաղ խոստովանութեան]** - «Գոռամ գոչեմ ի յայս ատեան....» (180):

[Տաղ խոստովանութեան] - «Ի մէջ մեղաց ալէկոծիմ....» (183):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], **[Տաղ նաւակոծի]** - «Վիրաւորեցաց մեղօք, վարեցայ գերի....» (185):

Յանկ տաղարանիս (187-91):

Հանդէս դպրութեան (193-256):

Հիշատակարան (258):

Ծնթ.՝ ՀՊԹ-ի գրադարանում պահպանվող հմր 760 գիրքը պակասավոր օրինակ է. ընկած են անվանաթերթը, էջ 1-18, 21-26, 31-36, 45-8, 69-70, 77-82, 95-96, 171-186, 257-8 էջերը: Դասկներեաբար ԺԸ դարասկզբի տպագրություն է: Գրքի բովանդակությունը նույնն է, ինչ 1703 թ. լույս տեսած Տաղարանին: Կարծում ենք, որ դա 1703-ին լույս տեսած Տաղարանի օրինակ է:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 206, էջ 148բ-149գ, (նկարագրված է ըստ Վիեննայից Հ. Ոսկյանի ուղարկած տեղեկությունների): ՀՊԹ-ի հմր 760 Տաղարանը դասված է անթվակիր հրատարակությունների շարքը (հմր 1012, էջ 761):

Օրնկ՝ ՀՊԹ, 760:

1709

303. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Սարգիս դպրի, 1709, 254 էջ, 8⁰:

Անվճար.՝ Գիրք /դարձություն/ եւ Տաղարան վալեւուշ / եւ գեղեցիկ ի զանազանից / բանաստեղծից շարագրե/ցեալ ի խրախճան հայոց / բարեչարգից եւ ճշմարտասիրաց: / Ի հայրապետութեան Տեառն Աղեկ/անհրի սրբազան Կաթողիկոսի: / Ի թվականի հայոց ՌՃԾԸ [1158] /իւտրվարի է: / Տպեցեալ ի Կոնստանդինոպոլիս. ձեռամբ Սարգսի.

Բվնդ.՝ ¹ **Հանդէս դարձութեան....** (3–63):

[Տաղարան].

Ա. (65–8): Գ. (68–9):

Զ. Տաղ Աստուածայայտութեան (70–3):

ԺԱ. (75–6): Թ. (77–8): ԺԹ. (78–9): Ժ. (80–2): ԻԱ. (83):

Ի. (86):

Տաղ Տեառնընդարտաշին - «Այսօր ցրնձայ Երեսաղէմ....» (87–9):

ԻԲ. (90–1): ԻԳ. (92–4): Լ. (95–7): ԽԵ. (99–100): ԼԶ. (101–2):

[Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Յարութեան - «Կանանցքն կանխեալ եկին ի գերեզմանն....» (103):

ԼԲ. (104–5): ԻԹ. (105–6): ԽԲ. (107–8): ԽԳ. (108–9): ԼԹ. (110)²: ԾԳ. (115–6): ԾԸ. (117):

Տաղ Հոգւոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս....» (119–20):

ԾԹ. (122–3): ԿԲ. (124–5):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին.**

[Մովսէս վրդ.] Տաղ Սուրբ Աստուածածնին - «Եղեալ Հարսն անմահին....»:

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնին - «Գեղ գեղեալ գովեն զքեզ....»:

ՀԱ. **Տաղ խաչելութեանն Քրիստոսի**

ԿԳ. **Տաղ Աստուածածնի** (143–4):

ՀԷ. **Տաղ գիտ Սուրբ Խաչին** (145–7):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (148–9):

ՀԳ. **Տաղ երեւման սուրբ Խաչին** (150–1):

ՁԱ. (152–5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Կարապետի - «Գլուխ վարդապետ ճշմարտութեան Սուրբ Յովհաննէս....» (156–7):

ՃԻԵ. (159–60):

ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի** (163–4):

ՃԺ (165–7):

ՁԳ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (170–1):

ՁԷ. **Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պողոսի** (172–3):

Տաղ ի վերայ սուրբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առաքեալն Յակոբ ՝ Որդին Որոտման....» (173):

ՁԲ. **Տաղ Առաքելոց եւ Մարգարէից** (175–6):

Տաղ Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատակաց....» (179–80):

[Գալուստ Կայծակ³], Տաղ Սրբոյն Մինասայ - «Կորովարան եւ քաղցրաձայն Սուրբրդ Մինաս....» (180–1):

ՂԳ. (182–3): ՃԺԱ. (183–4): ՃԺԶ. (186–8): ՃԺԴ. (189–90):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գալստեանն Որդոյն Աստուծոյ ի դատաստան - «Գահողդ փայլեալ երեւին այս հանդէս....» (191–2):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ - «Գաղտնի նետից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան....» (193–4):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ պատարագի հաղորդութեան - «Գոհութիւնս մատուցանեմք....» (195):

Տաղ ի վճարման պատարագին - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի....» (196–9):

[Երեմիա Զէլէպի Քէօմիւրճեան], Տաղ առ սուրբ Կոյս Մարիամ - «Երանեալ Կոյս, Սուրբ Տալիթայ Մարիամ....» (201–2):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ըղձմամբ սրտի - «Կուսանաց եւ պարծանք....» (203–4):

Այլ տաղ Աստուածածնայ թորքի բարբառով - «Աստուածածին Կոյս Մարիամ....» (206):

Տաղ ի վերայ Սուրբ Աստուածածնայ ասացեալ - «Եարաստանայ սէն վալիտէ....» (207–8):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ Յովանիսի ասացեալ ի վերայ Քրիստոսի մարդեղութեան - «Քիմսէ պէնի պիլմէզ իտի....» (208–10):

ԻԷ. (212–6):

[Մուրադ Խիկար], Տաղ Զատկի - «Մարտն կուգայր ծաղկընէրով....» (216–8):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սուրբ Երեսաղէմի - «Ղութսու շէրիֆ սօրդ դարտսի....» (218–20):

Գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի սմին անկամ կուամ համան....» (220–2):

[Մինաս Թոխաթցի], Այլ տաղ գեղեցիկ - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար....» (222–4):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ասա ի մէջ եղբարքք հայկազունիկ բարդաբարքք, խումբս կեր, արք, հանդիսի հարքք - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգին....» (224–7):

[Կարապետ դպիր], Տաղ վարդի եւ պիլպիլի - «Պիլպիլին է հագեր ի յոտքն կօշիկ....» (227–8):

[Խաչատուր Խասսէկ Կաֆացի], Տաղ ողբախոսութեան - «Ար՛ե՛կ որ մտնոմք պաղջան ո վարդ քաղեմք....» (229–30):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գեղեցիկ - «Գթած ես դու եւ ողորմած, մարդասէր, մարդասէր Քրիստոս....» (231–2):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ի վերայ գեղեցկագոյն - «Գանկատ ոնիմ եւ ինձանէ....» (232–4):

¹ Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:
² Պակասավոր օրինակ է. ընկած են 111-114 եւ 127-142 էջերը: Այդ էջերուն գետեղված տաղերը նկարագրված են ըստ ցանկի:

³ Տե՛ս Անասյան Ն., ՀՄ, հտ. Գ, էջ 157, § 74:

Տաղ ի վերայ կոռնկի - «Կոռնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ....» (234-6):

[Մկրտիչ Նաղաշ], Գանձ դարիային - «Ղարիպին կեանքն է լալի, ողբերգական....» (236-9):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ խոստովանութեան - «Գոռամ գոչեմ ի յայս ստեան....» (240-2):

[Տաղ խոստովանութեան] - «Ի մէջ մեղաց ալեկոծիմ....» (243-4):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ նաւակոծի - «Վիրաւորեցայ մեղօք, վարեցայ գերի....» (244-6):

[Մարտիրոս Խարասարցի], Տաղ կարօտով բարեկամի - «Այսօր գրեզ տեսայ եւ որսխացայ....» (246-7):

[Զաքարիա եպս. Գնունեաց (երկբայելի)], Տաղ ողորմուկ - «Զառածեալ մեղօք եղկելի....» (247-8):

[Յովհաննէս Հալեպցի (Ղալամբար)], Տաղ սիրոյ - «Այսօր էի եւ խիստ տրտում....» (248-50):

[Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի)], Տաղ որսխութեան - «Գարունն է բացուեր, վարդն ի պաղջանին....» (250-1):

Ծանկ տաղարանիս (252-4):

Մտնգտ.՝ Կորկոտյան, էջ 111, հմբ 44: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմբ 238, էջ 174ա-75բ:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ, Թ. Ա.գ.-ի ֆոնդ, հմբ 8049:

1710 - 11

304. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐԲ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, 1710-11, 224 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Գիրք / Դպրութեան / եւ Տաղարան վայելուչ եւ գեղեցիկ / շարադրեցեալ ի իրականան հայոց բարեխարգից եւ / ճշմարտասիրաց: / Ի Հայրապետութեան Տեառն Աղեկսանդրի / Զողայեցոյ, Սրբազան Կաթողիկոսի / Ամենայն Հայոց, Սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի: / Եւ ի յամի փրկչին, Ռէճժժ[1710] ին / Եւ հայոց Ռժժժ[1159]ին. / Ի մալաքաղաքն Կոստանդնուպոլիս: /

Բվնդ.՝ ¹ Հանդէս դպրութեան... (3-113):

Ա. (115-7): Գ. (117-8):

Զ. **Տաղ Աստուածայայտութեան** (118-20):

Թ. (121):

ԺԱ. **Տաղ Ծննդեան Քրիստոսի** (122-3):

ԺԹ. (123-4): Ժ. (124-5): ԻԱ. (125-6): Ի.(126-7):

Տաղ Տեառնդնդառաջին - «Այսօր ցրնծայ Երուսաղէմ....» (127-8):

ԻԲ. (128-9): ԻԳ. (130-1): Լ. (131-2): ԽԵ. (132-3): ԼԶ. (133-4):

[Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Յարութեան - «Կանանցըն կանխեալ եկին ի գերեզմանն....» (134-5):

ԼԲ. (135-6): ԻԹ. (136-7): ԽԲ. (137): ԽԳ. (137-8):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Յարութեան - «Գլխոյ պսակ զարմանալի....» (138-9):

ԼԹ. (139-41): Ծ. (141-2): ԾԳ. (142-3): ԾԸ. (143):

Տաղ Հոգւոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս....» (145):

ԾԹ. (145-7): ԿԲ. (147-8):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ Վերափոխման - «Զարմանալի վերնոց Սուրբ Կոյս աննման....» (148-9):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** (149-51):

ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** (149-51):

ԿԸ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** (151-2):

[Մովսէս վրոյ.], Տաղ Սուրբ Աստուածածնին - «Եղեալ Հարսն անմահին....» (152):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ առ Սուրբ Աստուածածնն - «Գեղ գեղեալ գովեն գրեզ....» (153):

ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեան Քրիստոսի** (155-8):

ԿԴ. **Տաղ Աստուածածնի** (158-9):

ՀԵ. **Տաղ գիտ սուրբ Խաչին** (159-61):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (161-2):

ՀԳ. **Տաղ երեման սուրբ Խաչին** (162-3):

ԶԱ. (163-5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Կարապետի - «Գլուխ վարդապետ ճշմարտութեան Սուրբ Յովհաննէս....» (165-7):

ՃԻԵ. (166-7):

ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի** (168-9):

ՃԺԺ. (169-71):

ԶԴ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (171-2):

ԶԷ. **Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պողոսի** (172-3):

Տաղ ի վերայ սուրբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առաքեալն Յակոբ՝ Որդին Որոտման....» (173-4):

ԶԲ. **Տաղ Առաքելոց [եւ] Մարգարէից** (174-5):

Տաղ Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայն նահատակաց....» (176):

ՂԳ. (176-7): ՃԺԱ. (177-8): ՃԺԶ. (178-80): ՃԺԳ. (180-1):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գալստեանն Որդւոյն Աստուծոյ ի դատաստան - «Գահողք փայլեալ երեւին այս հանդէս....» (181-2):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ - «Գաղտնիքն հարա՛յ, ո՛վ թժշկարան....» (182-3):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ սրատարագի հաղորդութեան - «Գոհութիւնս մատուցանեմք....» (183-4):

¹ Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:

Տաղ ի վճարման պատարագին - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի...» (184-6):

Երեմիա Չէլէպի Քեօմիւրճեան, Տաղ առ սուրբ կոյսն Մարիամ - «Երանեալ Կոյս Սուրբ Տալիթայ Մարիամ...» (187-8):

Գալուստ Կայծակ, Տաղ ըղձմամբ սրտի - «Կուսանաց ես պարծանք...» (188-9):

Այլ տաղ Աստուածածնայի թորքի բառով - «Աստուածածին կոյս Մարիամ...» (189-90):

Տաղ ի վերայ սուրբ Աստուածածնայի ասացեալ - «Եարստանայ սէն վայիտէ...» (190-1):

Թովհաննէս Թլկուրանցի, Տաղ Յովաննիսի ասացեալ ի վերայ Քրիստոսի մարդեղութեան - «Քիմսէ պէնի պիլմէզ իտի...» (191-2):

Սարգիս Ա կթղ. Սեւանեցի, Ծարական տաճկերէն թարգմանեալ ի Սարգիսէ - «Սարսափելի որոտմամբ եւ ահագին գօրութեամբ...» (192-4):

Ի՛ւ. (194-6):

Մորադ Խիկար, Տաղ Ջատկի - «Մարտն կուգայր ծաղկընէրով...» (196-8):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ Սուրբ Երուսաղէմի - «Ղութսու շէրիճ սորոյ դարուսի...» (198-9):

Տաղ գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի սմին անկամ կույամ համան...» (200-1):

Մինաս Թոխաթցի, Այլ տաղ գեղեցիկ - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար...» (201-3):

Գալուստ Կայծակ, Տաղ ասա ի մէջ եղբարք հայկազունիկ բարոյաբարքք, խումբս կեր, արք, հանդիսի հարքք - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգին...» (203-5):

Կարապետ դպիր, Տաղ վարդի եւ պիւլպիւլի - «Պիւլպիւլն է հազեր ի յոտքն կօշիկ...» (205-6):

Խաչատուր Խասպէկ Կաֆացի, Տաղ ուրախութեան - «Ար'ե'կ, որ մտնումք պաղջան ու վարդ քաղեմք...» (206-7):

Գալուստ Կայծակ, Տաղ գեղեցիկ - «Գթած ես դու եւ ողորմած, մարդասեր, մարդասէր Քրիստոս...» (208-9):

Գալուստ Կայծակ, Տաղ ի վերայ գեղեցիկ կազոյն - «Գանկատ ունիմ ես ինձանէ...» (209-10):

Տաղ ի վերայ կռունկի - «Կոռ'նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (210-2):

Մկրտիչ Նաղաշ, Տաղ գանձ դարիսի - «Ղարիպին կեանքն է լալի, ողբերգական...» (212-3):

Տաղ խոստովանութեան - «Ի մէջ մեղաց ալէկոծիմ...» (214-5):

Մխիթար Աբբա Սեբաստացի, Տաղ նաւակոծի - «Վիրատորնցայ մեղօք, վարեցայ գերի...» (215-7):

Մարտիրոս Խարասարցի, Տաղ կարօտով բարեկամի - «Այսօր գրեզ տեսայ եւ ուրախացայ...» (217):

Ջաքարիա եպս. Գնունեաց (երկբայելի), **Տաղ ողորմուկ** - «Ջառածեալ մեղօք եղկելի...» (217-8):

Թովհաննէս Հալեպցի (Ղալամբար), Տաղ սիրոյ - «Այսօր էի ես խիստ տըրտմ...» (218):

Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի), **Տաղ ուրախութեան** - «Գարուն է բացուցեր, վարդն ի պաղջանին...» (219):

Ծնթ.՝ Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-Ձ:

Մտնգտ.՝ Կորկոտյան, հմբ 50, էջ 111: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմբ 250, էջ 181բ-83ա:

Օրնկ՝ ՄՄ:

1714

305. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐԳ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս 1714, [տպ. Սուրբ Էջմիածին եւ Սուրբ Սարգիս Զօրավար¹], 240 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Գիրք / Դպրութեան / եւ Տաղարան վայելուչ եւ գեղեցիկ ի զանազանից բանաստեղծից շարագրեցեալ ի խրակնանս հայոց / բարեշարժից եւ ճշմարտասիրաց: / Ի Հայրապետութեան Տեսուն Աղեկանդրի / Ջողայեցոյ. Սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց. սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի: Եւ ի յամի փրկչին. ունճոյին: / Եւ հայոց Ռճկդին [1163] / Ի Մայրաքաղաքն Կոստանդնուպօլիս: /

Բվնդ.՝ ² Հանդէս դպրութեան... (3-111):

Ա. (113-5): Գ. (115-6):

Ձ. **Տաղ Աստուածայայտնութեան** (117-9):

Թ. (120-1):

ԺԱ. **Տաղ Ծննդեանն Քրիստոսի** (121-2):

ԺԹ. (122-3): Ժ. (123-5): ԻԱ. (125-6): Ի. (126-7):

Տաղ Տեսնողնառացին - «Այսօր ցրնծայ Երուսաղէմ...» (127-8):

ԻԲ. (128-9): ԻԳ. (130-1): Լ. (131-2): ԽԵ. (132-3): ԼԶ. (133-5):

Կոստանդ Սրիկ, Տաղ Յարութեան - «Կանանցքն կանխեալ եկին ի գերեզմանն...» (135):

ԼԲ. (136): ԻԹ. (136-7): ԽԲ. (137-8): ԽԳ. (138-9):

Գալուստ Կայծակ, Տաղ Յարութեան - «Գլխոյ պսակ զարմանալի...» (139-40):

ԼԹ. (140-2): Ծ. (142-3): ԾԳ. (143-4): ԾԸ. (144-5):

Տաղ Հոգոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս...» (145-6):

¹ Տե՛ս Ke'vorkian, հմբ 132:
² Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:

ԾԹ. (146–7): ԿԲ. (148–9):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ Վերափոխման - «Զարմանալի վերնոց Սուրբ Կոյս աննման...» (149–50):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (150–2):

ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (152–3):

[Մովսես վրդ.], **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** - «Եղեալ Հարսն անմահին...» (154–5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Գեղ գեղեալ գովեն գքեզ...» (155–6):

ՀԱ. **Տաղ խաչելութեան Քրիստոսի** (157–60):

ԿԲ. **Տաղ Աստուածածնի** (160–1):

ՀԷ. **Տաղ գիտ սուրբ Խաչին** (161–3):

ՀԲ. **Տաղ վերսցման Խաչին** (163–4):

ՀԳ. **Տաղ երեւման սուրբ Խաչին** (164–6):

ՁԱ. (166–8):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Կարապետի - «Գլուխ վարդապետ ճշմարտութեան Սուրբ Յովհաննէս...» (168–9):

ԾԻԵ. (169–70):

ՂԷ **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին** (171–2):

ԾԺ. (172–4):

ՁԲ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (175–6):

ՁԷ. **Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պողոսի** (176–7):

Տաղ ի վերայ սուրբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առաքեալն Յակոբ՝ Որդին Որոտման...» (177–8):

ՁԲ. **Տաղ Առաքելոց [եւ] Մարգարէից** (178–9):

ԽԸ. (180): ՂԳ. (181): ԾԺԱ. (181–2): ԾԺԶ. (182–4): ԾԺԳ. (184–5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Գալստեան Որդւոյն Աստուծոյ ի դատաստան - «Գահողդ փայլեալ երեւին այս հանդէս...» (185–7):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ - «Գաղտնի նետից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան...» (187–8):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ պատարագի հաղորդութեան - «Գոհութիւնս մատուցանեմք...» (188–9):

Տաղ ի վճարման պատարագի - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի...» (189–91):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիոբեան], Տաղ առ սուրբ կոյսն Մարիամ - «Երանեալ Կոյս, Սուրբ Տալիթայ Մարիամ...» (193–4):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ըղձմամբ սրտի - «Կուսանաց ես պարծանք...» (194–6):

Այլ տաղ Աստուածածնայ [ ] թուրքի բառով - «Աստուածածին կոյս Մարիամ...» (196–7):

Տաղ ի վերայ Սուրբ Աստուածածնայ - «Եարատանայ սէն վալիտէ...» (197–8):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ Յովանիսի ասացեալ ի վերայ Քրիստոսի մարդեղութեան - «Քիմսէ պէնի պիլմէզ իտի...» (198–9):

[Սարգիս Ա կթղ. Սեւանեցի], Շարական, տաճկ. թրգմ. ի Սարգիսէ - «Սարսափելի որոտմամբ եւ ահագին զօրութեամբ...» (199–200):

ԻԷ. (201–3):

[Մուրադ Խիկար], Տաղ Զատկի - «Մարտն կուգայր ծաղկընկերով...» (203–5):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սուրբ յԵրուսաղէմի - «Ղութսու շէրիֆ տօրդ դարտսի...» (205–7):

Տաղ գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի սմին անկաստ կուլամ համան...» (207–9):

[Մինաս Թոխաթցի], Այլ տաղ գեղեցիկ - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար...» (209–11):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ասա ի մէջ եղբարքք հաշկազուցիկ բարոյաբարքք, խումբս կեր, արք, հանդիսի հարքք - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգին...» (211–3):

[Կարապետ դպիր], Տաղ վարդի եւ պիւլպիւլի - «Պիւլպիւլն է հագեր ի յոտքն կօշիկ...» (213–4):

[Խաչատուր Խասաբէկ Կաֆացի], Տաղ ուրախութեան - «Ար՛ե՛կ, որ մտնումք պաղջան ու վարդ քաղեմք...» (214–6):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գեղեցիկ - «Գթած ես դու եւ ողորմած, մարդասէր, մարդասէր Քրիստոս...» (216–7):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ի վերայ գեղեցիկ/կագոյն - «Գանկատ ոնիմ ես ինձանէ...» (217–9):

Տաղ ի վերայ կռուցի - «Կո՛ւ՛նկ, աստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (219–21):

[Մկրտիչ Նաղաշ], Տաղ եւ գանձ դարիսի - «Ղարիսիկն կեանքն է լալի, ողբերգական...» (221–4):

Տաղ ի վերայ մեղաց - «Ի մէջ մեղաց այլեկծիմ...» (224–5):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ նաւակոծի - «Վիրաւորութեաց մեղօք, վարեցայ գերի...» (225–7):

[Մարտիրոս Խարասարցի], Տաղ կարօտով բարեկամի - «Այսօր զքեզ տեսայ եւ ուրախացայ...» (227–8):

[Զաքարիա եպս. Գնոնեաց (երկրպալելի)], Տաղ ողորմուկ - «Զատածեալ մեղօք եղկելի...» (228–9):

[Յովհաննէս Հալեպցի (Ղալամբար)], Տաղ սիրոյ - «Այսօր էի ես խիստ տրտմ...» (229–30):

[Գրիգորիս Աղթամարցի (երկրպալելի)], Տաղ ուրախութեան - «Գարունն է բացուցեր, վարդն ի պաղջանին...» (230–1):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Մինասայ զօրավարին - «Կորովաբան եւ քաղցրաձայն Սուրբըր Մինաս...» (232):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ ի վերայ մեղաց - «Մղորեցաւ միտն իմ մեղօք...» (232–3):

Տաղ Աստուածածնայ - «Ամենօրինեալ Կոյս անարատ եւ ծնօղ Յիսուսի...» (233–5):

[Սուքիաս¹], Տաղ ուրախութեան - «Ի քոյդ սիրոյ յագիլ երբէք, ե՞րբ իցէ...» (235–6):

¹ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, Հտ. 2, էջ 414-417 (ծնթգր. էջ 711):

Յանկ տաղարանիս (237–40):

Ծնորթօք ամենագորին... (240):

Ծնթ.՝ Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-ԶԳ:

Մտնգտ.՝ Կորկոտյան, էջ 112, հմր 61: Kévorkian, հմր 132, էջ 137: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 281, էջ 207ա-208բ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (լուսապատճեն): ՄՄ:

1723

306. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Աստուածատուր Կոստանդնուպոլսեցու, 1723-1724, 288 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Գիրք դարմ/թեան. / Եւ Տաղարան վայելուչ եւ / գեղեցիկ. ի զանագանից բա/նաստեղծից շարագրեցեալ / ի խրախճան մանկանցն / Սիոնի: / Բարեխօսութեամբ Սրբոյն / Մինասայ զօրավարին: / Տպագրեցեալ եղել ի Հայ/րապե- տութեան Տեսոն Աստուածա/տրոյ Սրբազան Կաթողիկոսի: / Ի տպարանի պարոն Կարապետի որդի տրուպ Աստուածա- տորի / Ի թվականիս մերում, ՌՃՀԲ [1172] / նոյեմբեր ամսոյ ա- ին: /

Բվնդ.՝ ¹ Հանդես դարմութեան... (2–127):

Ա. (129–31): Գ. (132–3):

Զ. Տաղ Աստուածայայտնութեան (133–6):

Թ. (136–7): ԺԱ. (137–9): ԺԹ. (139–40): Ժ. (140–1): ԻԱ. (142–3): Ի. (143–4):

Տաղ Տեսոնընդառաջին - «Այսօր ցրնձայ Երեսաղէմ...» (144–5):

ԻԲ. (145–7): ԻԳ. (147–8): Լ. (148–50): ԼԹ. (150–2): ԼԶ. (152–3): ԼԲ. (153–4):

Կոստանդ Սրիկ], Տաղ Յարմութեան - «Կանանցըն կանխեալ եկին ի գերեզմանն...» (154–5):

ԻԹ. (155–6): ԽԲ. (156–7): ԽԳ. (157–8):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Յարմութեան - «Գլխոյ պսակ զարմանայի...» (158–9):

[Գալուստ Կայծակ²], Տաղ Յարմութեան - «Կանխեալ իղա- քեր կանայքն ի միասին...» (159–61):

Ծ. (161–2): ԾԳ. (162–3): ԾԸ. (163–4):

Տաղ Հոգոյ գայտեան - «Այսօր Սորբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս...» (164–5):

ԾԹ. (165–7): ԿԲ. (167–9):

Է. Տաղ Սորբ Աստուածածնի (169–71):

ԿԷ. Տաղ Սորբ Աստուածածնի (172–3):

[Մովսէս վրդ.] Տաղ Սորբ Աստուածածնի - «Եղեալ Հարսն անմահին...» (173–4):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սորբ Աստուածածնի - «Գեղգե- ղեալ գովեն զքեզ...» (175–6):

ԿԴ. Տաղ Սորբ Աստուածածնի (176–8):

Տաղ Սորբ Աստուածածնի - «Իսկուհի Աստուածածին Կոյս...» (178–80):

ԿԱ. Այլ տաղ Աստուածածնի ասացեալ ի Կարապետ դարէ (180–2):

ԿԶ. Տաղ Սորբ Աստուածածնի (183):

[Կարապետ³], Տաղ Սորբ Աստուածածնի - «Կոյս անարատ, մարտր տաճար բնակողին...» (183–5):

[Կարապետ⁴], Տաղ Սորբ Աստուածածնի - «Ծառ կենաց, ծաղիկ անթատմելի...» (185–6):

ՀԱ. Տաղ Խաչելութեանն Քրիստոսի (186–9):

ՀԲ. Տաղ վերացման Խաչին (189–90):

[Ներսէս Ծնորհալի], Տաղ սորբ Խաչի - «Ծարաւեցաւ Տէրն ի խաչին որպէս զմարդ...» (190–1):

ՀԶ. Տաղ Վարագայ սորբ Խաչի (191–2):

ՀԷ. Տաղ Գիտ սորբ Խաչին (192–4):

ՀԳ. Տաղ երեւման սորբ Խաչին (195–6):

ԶԱ. (196–8): ԾԻԶ. (198–200): ԾԻԵ. (200–2):

ՂԷ. Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին (202–3):

ՂԹ. Տաղ Սրբոյն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին (203–5):

Տաղ Սորբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սորբ առաքեալն Յա- կոբ՝ Որդին Որոտման...» (205–7):

ԾԺ. Տաղ Սորբ Ոսկեանց (207–9):

ԶԴ. Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի (209–10):

ԶԷ. Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պողոսի (211):

ՂԱ. Տաղ սրբոց Մարգարէից (212–3):

ՂԳ. (213–4):

ԶԲ. Տաղ սրբոց Առաքելոց (214–5):

Տաղ սրբոց Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատա- կաց...» (216–7):

ԾԺԱ. (217–8):

ԾԺԶ. Տաղ Սրբոց Հոխիսիմեանց (218–20):

ԾԺԴ. Տաղ սրբոց կուսանաց (220–1):

ԻԷ. (221–4):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ պատարագի հաղորդութեան - «Գոհութիւնս մատուցանեմք...» (224–5):

Տաղ վճարման պատարագին - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեցի...» (225–7):

Տաղ սորբ Աստուածածնի ոգեալ ի Գրիգոր բանախնդրակէ - «Անարատ տաճար...» (228–9):

¹ Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:

² Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Գ, էջ 156, § 68:

³ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 811 (հիշատակվում է):

⁴ Նույն տեղում, էջ 811 (հիշատակվում է):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան], Տաղ առ սուրբ կոյսն Մարիամ - «Երանեալ Կոյս, Սուրբ Տալիթայ Մարիամ...» (230-1):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ըղձմամբ սրտի առ սուրբ Աստուածածնին - «Կուսանաց ես պարծանք...» (231-2):

Տաղ առ Սուրբ Աստուածածնին - «Եարաստանայ սէն վայիտէ...» (232-3):

Այլ տաղ Աստուածածնայ, թորքի բառով - «Աստուածածին կոյս Մարիամ...» (233-4):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ Յովանիսի ասացեալ ի վերայ Քրիստոսի մարդեղութեանն - «Քիմսէ պէնի պիմմէզ իտի...» (234-5):

[Սարգիս Ա կթղ. Սեւանցի], Ծարական, տճկ. Թրդմ. ի Սարգիսէ - «Սարասիելի որոտմամբ եւ ահագին զօրութեամբ...» (236-7):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գալստեանն Որդւոյն Աստուծոյ ի դատաստան - «Գահողի փայլեալ երեւին այս հանդէս...» (237-8):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սուրբ յԵրուսաղէմայ - «Ղութսու շէրիֆ սորդ դարուսի...» (238-40):

[Մորադ Խիկար], Տաղ Զատկի - «Մարտն կուգայր ծաղկըններով...» (240-2):

Տաղ եւ գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի սմին անկաստ կույամ համան...» (242-3):

[Մինաս Թոխաթցի], Տաղ գեղեցիկ - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար...» (243-5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գեղեցիկ ի վերայ սեղանոյ - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգի...» (245-6):

[Կարապետ դավիթ], Տաղ վարդի եւ պուլպուլի - «Պուլպուլն է հագեր ի յուրն կօշիկ...» (246-7):

[Խաչատուր Խասպէլ Կաֆացի], Տաղ ուրախութեան - «Ար'ե'կ, որ մտնմամբ պաղջան ու վարդ քաղեմք...» (248-9):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գեղեցիկ - «Գթած ես դու եւ ողորմած, մարդասէ՛ր, մարդասէ՛ր Քրիստոս...» (249-50):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն - «Գանկաստ ոնիմ ես ինձանէ...» (250-2):

Տաղ ի վերայ կոռնկի - «Կոռ'նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (252-3):

[Մկրտիչ Նաղաշ], Գանձ դարիսի - «Ղարիսիին կեանքն է լալի, ողբերգական...» (254-6):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ խոստովանութեան - «Գոռամ գոչեմ ի յայս ատեան...» (257):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ - «Գաղտնի անտից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան...» (258-9):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ նաւակոծի - «Վիրավորեցայ մեղօք, վարեցայ գերի...» (259-60):

[Մարտիրոս Խարասարցի], Տաղ կարօտով բարեկամին - «Այսօր զքեզ տեսայ եւ ուրախացայ...» (260-1):

[Զաքարիա եպս. Գնունեաց (երկբայելի)], Տաղ ողորմոյ - «Զառածեալ մեղօք եղկելի...» (261-2):

[Յովհաննէս Հալեպցի (Ղալամբար)], Տաղ սիրոյ - «Այսօր էի ես խիստ տրտմ...» (262-4):

[Գրիգորի Աղթամարցի (երկբայելի)], Տաղ ուրախութեան - «Գարունն է բացուեր, վարդն ի պաղջանին...» (264-5):

Տաղ զղջման - «Առ ոտս անկեալ Կենարարիդ թախանձանօք աղաչեմ...» (265-6):

ՃԼԷ. (266-7):

[Սարկաւագ], Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն - «Կիզէլ մի ես երեկ տեսայ...» (268-9):

[Խաչատուր Կեչառեցի], Տաղ հոգեւոր - «Ես եմ կորուսեալ ոչխար, մողորեալ ի սուրբ քո հօտէն...» (269-71):

ԻԶ. **Տաղ Եկեղեցոյ Մարտիրոս վրդ.-է ասացեալ** (271-4):

Տաղ վասն ջրոց առուաց - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր...» (274-5):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ Յօհաննէսէ ասացեալ վասն հոգոյ - «Է՛ մսն, քանի զքեզ յիշեմ...» (275-7):

[Սուքիաս], Տաղ անառակ որդւոյն - «Ի միտս եկեալ երբեմն, երբեմն արթնայէս...» (277-8):

[Առաքել Բաղիշեցի], Տաղ յԱռաքել վրդ.-է ասացեալ ի վերայ վարդի եւ պուլպուլի, վարդն ի սուրբ Աստուածածնին նմանեալ, պուլպուլն Գարբիէ հրեշտակապետին յօրինակեալ - «Ականջ դրէք բանիս, որ պատական է...» (278-83):

Ծանկ տաղարանիս (284-7):

Յիշատակարան տպողի (288):

Ծնթ.՝ Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-ՂԸ:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 161: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 542: Կորկոտյան, էջ 114, հմր 88: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 336, էջ 252բ-255ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1738

307. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պուլիս, տպ. Աբբահամ Թրակացու, 1738, 336 էջ, 8⁰:

Անվճթ.՝ Գիրք Դրպ/ութեան: / Եւ տաղարան վայելուչ / Եւ գեղեցիկ ի զանազանից / բանաստեղծից շարադրե/ցեալ ի խրախճանս մանկանցրն Սիօնի: / Բարեխօսութեամբ Սրբոյն / Սարգսի զօրավարին: Ի թուականս մերում ՌՃԶԷ ին [1187]: /

Բվնդ.¹ **Հանդէս դարձեալ....** (2–133):

[Գանձարան]

Բ. (134): Դ. (134–5): ԻԲ. (135–6): ԼԹ. (136): ԽԱ. (137):

ԽԳ. **Գանձ Այլակերպութեան [Տեառն] մերոյ** (137–8):

ԽԶ. (138–9): ԽԸ. (139): ԼԱ. (139–40):

ԽԲ. **Գանձ Կաթողիկէ Եկեղեցոյ Էջմիածնի եւ տապանակի** (140–1):

ԺԹ. (141): ԾԸ. (141–2): ԿԲ. (142–3): ԺԶ. (143–4): ՀԱ. (144–5): ԿԷ. (145): ՂԱ. (146): ԾԳ. (146–7):

[«Հանդէս դարձեալ»-ի շարունակությունը] (147–55):

[Տաղարան]

Ա. (157–60): Գ. (160–1):

Զ. **Տաղ Աստուածայայտութեան** (162–5):

Թ. (165–6): ԺԱ. (166–8): ԺԹ. (168–9): Ժ. (169–71): ԻԱ. (171–2): Ի. (172–3):

Տաղ Տեառնընդառաջին - «Այսօր ցրնձայ Երեսաղէմ....» (173–5):

ԻԲ. (175–6): ԻԳ. (177–8): Լ. (178–80): ԼԹ. (180–2): ԼԶ. (182–4): ԼԲ. (184–5):

[Կուսանդ Սրիկ], Տաղ Յարութեան - «Կանանցքն կանխեալ, եկին ի գերեզմանն....» (185–6):

ԻԹ. (186–7): ԽԲ. (187–8): ԽԳ. (188–9):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Յարութեան - «Գլխոյ պրսակ զարմանալի....» (189–90):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Յարութեան - «Կանխեալ իղարբեր կանայքն ի միասին....» (191–2):

Ծ. (192–3): ԾԳ. (193–4): ԾԸ. (195–6):

Տաղ Հոգոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուած եկեալ յաշխարհս....» (196–7):

ԾԹ. (197–9): ԿԲ. (199–201):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (201–3):

ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (203–5):

[Մովսէս վրդ.], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Եղեալ Հարսն անմահին....» (205–7):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Գեղ գեղեալ գովեն զքեզ....» (207–8):

ԿԴ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (208–10):

Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Իսկուհի Աստուածածին....» (210–2):

ԿԱ. **Այլ տաղ Սուրբ Աստուածածնի ասացեալ ի Կարապետ դարէ** (212–5):

ԿԶ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (215–6):

[Կարապետ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Կոյս անարատ, մաքուր տանար բնակողին....» (216–7):

[Կարապետ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Ծառ կենաց, ծաղիկ անթատմելի....» (217–8):

ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեան Քրիստոսի** (219–22):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (222–3):

[Ներսէս Օնորհալի], Տաղ Սուրբ Խաչի - «Ծարաւեցաւ Տէրն ի յաչին որպէս զմարդ....» (223–4):

ՀԶ. **Տաղ Վարագայ սուրբ Խաչի** (224–5):

ՀԷ. **Տաղ գիտ սուրբ Խաչին** (225–7):

ՀԳ. **Տաղ երեւման սուրբ Խաչին** (228–9):

ԶԱ. (230–2): ԾԻԶ. (232–4): ԾԻԵ. (234–5):

ՂԷ. **Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին** (236–7):

ՂԹ. **Տաղ Սրբոյն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին** (237–9):

Տաղ Սուրբ առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առաքեալն Յակոբ Որդին Որոտման....» (239–41):

ՃԺ. **Տաղ Սուրբ Ոսկեանց** (241–4):

ԶԴ. **Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի** (244–5):

ԶԷ. **Տաղ Սրբոյն Պետրոսի եւ Պօղոսի** (245–6):

ՂԱ. **Տաղ սրբոց Մարգարէից** (246–8):

ՂԳ. (248–9):

ԶԲ. **Տաղ սրբոց Առաքելոց** (249–50):

Տաղ սրբոց Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատակաց....» (250–2):

ՃԺԱ. (252–3):

ՃԺԶ. **Տաղ Սրբոց Հոխիսիմեանց** (253–5):

ՃԺԴ. **Տաղ սրբոց կուսանաց** (255–6):

ԻԷ. **Տաղ Յակոբ քահանային ռոմանոր ասացեալ ի սուրբ եւ աստուածակոյս մայրաքաղաքն Երեսաղէմ** (257–60):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ պատարագի հաղորդութեան - «Գոհութիւնս մատուցանեմ....» (260–1):

Տաղ վճարման պատարագին - «Անձն իմ յամէնայն ժամ ի Տէր պարծեացի....» (261–3):

Տաղ Սուրբ Աստուածածնի ոգեալ ի Գրիգոր բանախնդրակէ - «Անարատ տանար....» (265–6):

[Երեմիա Չէլէպի Քեօմիւրճեան], Տաղ առ սուրբ կոյսն Մարիամ - «Երանեալ Կոյս, Սուրբ Տալիթայ Մարիամ....» (266–8):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ըղձմամբ սրտիւ առ սուրբ Աստուածածնին - «Կուսանաց եւ պարծանք....» (268–9):

Տաղ սուրբ Աստուածածնին - «Եարատանայ սէն վալիտէ....» (269–70):

Այլ տաղ Աստուածածնայ, թուրքի բառով - «Աստուածածին կոյս Մարիամ....» (270–1):

[Յովհաննէս Թլկուրացի], Տաղ Յովաննիսի ասացեալ ի վերայ Քրիստոսի մարդեղութեան - «Քիմսէ պէնի պիլմէզ իտի....» (271–2):

[Սարգիս Ա կթղ. Սեւանեցի], Ծարական տճկ. թրգմ. ի Սարգիսէ - «Սարապիելի որոտմամբ եւ ահագին զօրութեամբ....» (272–4):

¹ Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ գալստեան Ռդդուն Աստուծոյ ի դասաստան** - «Գահողոյ փայլեալ երեւին այս հանդէս...» (274-5):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սորոյ յԵրուսաղէմայ - «Ղութստ շէրիճ տորոյ դարբասի...» (276-7):

[Մորադ Խիկար], **Տաղ Զատկի** - «Մարտն կուգայր ծաղկը-նեքով...» (277-9):

Տաղ եւ գովասանք Սորոյ Կարապետին - «Ի սմին անկամ կուլամ համան...» (279-81):

[Մինաս Թոխաթցի], **Տաղ գեղեցիկ** - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար...» (281-3):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ գեղեցիկ ի վերայ սեղանոյ** - «Գարուն եհաս, ծաղկի այգին...» (283-4):

[Կարապետ Դպիր], **Տաղ վարդի եւ պիլպիլի** - «Պիլպիլն է հագեր ի յտոքն կոշիկ...» (284-6):

[Խաչատուր Խասպէլ Կաֆացի], **Տաղ ուրախութեան** - «Ար'ե'կ, որ մտնոմք պաղջան ո վարդ քաղեմք...» (286-7):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ գեղեցիկ** - «Գթած ես դո եւ ողորմած, մարդասէ'ր, մարդասէ'ր Քրիստոս...» (288-9):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն** - «Գանկատ ոնիմ ես ինձանէ...» (289-90):

Տաղ ի վերայ կոռնկի - «Կոռ'նկ, ոստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (291-3):

[Մկրտիչ Նաղաշ], **Տաղ դարիպի** - «Ղարիպին կեանքն է լալի, ողբերգական...» (293-6):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ խոստովանութեան** - «Գոռամ գոչեմ ի յայս յատեան...» (296-7):

[Գալուստ Կայծակ], **Տաղ վիրաւորեալ հոգւոյ** - «Գաղտնի անտից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան...» (297-8):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], **Տաղ նաւակոծի** - «Վիրաւորեցայ մեղօք, վարեցայ գերի...» (298-300):

[Մարտիրոս Խարասարցի], **Տաղ կարօտով բարեկամին** - «Այսօր զքեզ տեսայ եւ ուրախացայ...» (300-1):

[Զաքարիա եպ. Գնունեաց (երկրայեղի)], **Տաղ ողորմոկ** - «Զատածեալ մեղօք եղկելի...» (301-2):

[Յովհաննէս Հալեպցի (Ղալամբար)], **Տաղ սիրոյ** - «Այսօր էի ես խիստ տրտում...» (302-3):

[Գրիգորիս Աղթամարցի (երկրայեղի)], **Տաղ ուրախութեան** - «Գարունն է բացուեր, վարդն ի պաղջանին...» (304-5):

Տաղ զղջման - «Առ ոտս անկեալ Կենարարիդ թախանձանօք աղաչեմ...» (305-6):

ՃԼԷ. **Տաղ աւագ երկու շաբաթի վասն Ադամայ** (307-8):

[Սարկաւագ], **Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն** - «Կիւզէլ մի ես երեկ տեսայ...» (308-10):

[Խաչատուր Կեչառեցի], **Տաղ հոգեւոր** - «Ես եմ կորուսեալ ոչխար, մղորեալ ի սորոյ քո հօտն...» (310-11):

ԻԶ. **Տաղ եկեղեցոյ Մարտիրոս վրդ.- է ասացեալ** (311-4):

Տաղ վասն ջրոց առուաց - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր...» (315-6):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], **Տաղ Յօհաննէսէ ասացեալ վասն հոգւոյ** - «Է՛ մահ, քանի զքեզ յիշեմ...» (316-8):

[Սուքիաս], **Տաղ անառակ որդւոյն** - «Ի միտս եկեալ երբեմն, երբեմն արթնասպէս...» (318-9):

[Առաքել Բաղիշեցի], **Տաղ յԱռաքել վրդ.- է ասացեալ ի վերայ վարդի եւ պիլպիլի, վարդն ի Սորոյ Աստուածածինն մմանեալ, պիլպիլն Գարրիէլ հրեշտակապետն յօրհնակեալ** - «Ականջ դրեք բանիս, որ սբատուական է...» (319-26):

[Սուքիաս], **Տաղ ի վերայ սիրոյ** - «Ի քոյդ սիրոյ յագիլ երրեք, ե՞րբ իցէ, սէր իմ, ե՞րբ իցէ...» (326-7):

[Տաստուր Կարնեցի¹], **Տաղ ուրախութեան** - «Յոյս կենաց արդարութեանց...» (328-31):

Ծանկ տաղարանիս (331-5):

Յիշատակարան (336):

Ծնթ.՝ Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-Ծ:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ ԻԵ (հիշատակված է 1565-1800 թթ. հրատարակությունների ժամանակագրական ցանկում): Թեոդիկ, ՏՏ, § 43, էջ 61: Լեոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 143: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 447, էջ 351բ-353ա (մատենագիտական աղբյուրներում Զարպհանալյանի աշխատությունը հիշատակված չէ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ (պակասավոր օրհնակ է): ՄՄ: ԳԱԹ, Թ. Ազ. -ի ֆոնդ, 8331:

1740

308. ՏԱՂԱՐԱՆ-ԳԱՆՁԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Աստվածատուր Կոստանդնուպոլսեցու, 1740, 384, 144 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Գրքուկս որ կոչի / Տաղարան / Ասացեալ / ի գաւնագանից բանա/ստեղծիցն մերոց / առաջնոց ի խ/ախճանս մանկանց Եկեղեցոյ:

Բվնդ.² **Առ բարեմիտ դպիրս** (2): **Հանդէս դպրութեան...** (3-164):

[**Տաղարան**] Ա. (165-7): Գ. (168-9): Զ. **Տաղ Աստուածայայտնութեան** (169-72):

¹ Տե՛ս Բիւզանդացի Ն., ՀՏ, էջ 108-9:
² Տե՛ս Հմբ 311 նկարագրութիւնը:

Թ. (173-4): ԺԱ. (174-6): ԺԹ. (177-8): Ժ (179-80): ԻԱ. (181-2): Ի. (182-3):

Տաղ Տեանդնդնառաջին - «Այսօր ցրնծայ Երուսաղէմ.....» (184-5):

ԻԲ. (186-7): ԻԳ. (188-9): Լ. (189-91): ԼԲ. (192-3): ԼԹ. (193-4): ԻԹ. (195-6): ԽԲ. (197): ԽԴ. (198-9):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Յարութեան - «Գլխոյ սրակ զարմանալի....» (199-201):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Յարութեան - «Կանխեալ իտարեր կանայքն ի միասին....» (201-2):

Ծ. (203-4): ԾԳ. (204-5): ԾԸ. (206-7):

Տաղ Հոգոյ գալստեան - «Այսօր Սուրբ Հոգին Աստուծ եկեալ յաշխարհս....» (207-8):

ԾԹ. (209-11): ԿԲ. (211-3):

Է. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (213-5):

ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (216-7):

[Մովսէս վրդ.,] Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Եղեալ Հարսն անմահին....» (218-9):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Գեղգեղեալ գովեն զքեզ....» (220-1):

ԿԴ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (222-3):

Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Իսկուրի Աստուածածին Կոյս, ամբիծ Կոյս....» (223-5):

ԿԱ. **Այլ տաղ Սուրբ Աստուածածնի, ասացեալ ի Կարապետ դարէ** (226-8):

[Կարապետ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Կոյս անարատ, մաքուր տանար բնակողին....» (229-30):

[Կարապետ], Տաղ Սուրբ Աստուածածնի - «Ծատ կենաց, ծաղիկ անթառամելի....» (230-1):

ՀԲ. **Տաղ վերացման Խաչին** (232):

[Ներսէս Շնորհալի], Տաղ սուրբ Խաչին - «Ծարաւեցաւ Տէրն ի Խաչին որպէս զմարդ....» (233):

ՀԶ. **Տաղ Վարագայ սուրբ Խաչին** (234-5):

ՀԷ. **Տաղ գիտ Խաչին** (235-8):

ՀԳ. **Տաղ երեւման սուրբ Խաչին** (239-41):

ՁԱ. (242-5): ԺԻԶ. (246-8): ԺԻԵ. (248-50):

ԺԺ. **Տաղ Սրբոց Ոսկեանց** (250-3):

[Գրիգորիս Պահլաւունի կթղ.,] Տաղ Իգնատիոսի հայրապետին - «Ի սուրբ սերմանց առաքելոց....» (253-5):

ՂԷ. **Տաղ Սրբոց Գրիգորի Լուսաւորչի** (256-8):

ՂԹ. **Տաղ Սրբոց Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին** (258-61):

[Ատոմ Ոստանցի կամ Վարագեցի], Տաղ Յօհաննոս Ոսկե-բերանին - «Ի հանդէս քո մեծ սօնի....» (261-3):

ՁԴ. **Տաղ Սրբոց Ստեփաննոսի** (264-5):

ՁԵ. **Տաղ Սրբոց Պետրոսի եւ Պօղոսի** (266-8):

Տաղ սրբոցն առաքելոյն Յակոբայ - «Սուրբ առաքելուն Յակոբ՝ Որդին Որոտման....» (269):

ԻԷ. **Տաղ Յակոբ քահանայի ոտանաւոր ասացեալ սուրբ եւ աստուածակոյս մայրաքաղաքին Երուսաղէմի** (270-4):

ՋԲ. **Տաղ սրբոց Առաքելոց** (276-8):

ՂԳ. (278-9):

Տաղ սրբոց Մարտիրոսաց - «Անմահ արքայդ նահատակաց....» (279-81):

ՃԺԱ. **Տաղ սրբոց ճգնաւորաց** (281-3):

ՃԺԴ. **Տաղ սրբոց կոսանաց** (283-4):

ՃԺԶ. **Տաղ Սրբոց Հոհիսիմեանց** (285-7):

Այլ տաղ Սրբոցն Հոհիսիմեանց - «Հանճարեղ շնորհալիղ ընտրեալ է....» (288-9):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ պատարագի հաղորդութեան - «Գոհութիւն մատուցանեմք....» (290-1):

Տաղ ի վճարման պատարագին - «Անձն իմ յամենայն ժամ ի Տէր պարծեսցի....» (291-3):

ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեան Քրիստոսի** (295-9):

Տաղ Աստուածածնի ի դէմս յարութեան - «Ուրախացի՛ր, Մայր իաչեցելոյն....» (300-1):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ըղձմամբ սրտի առ Սուրբ Աստուածածին - «Կոսանաց եւ պարծանք....» (302-3):

Տաղ առ սուրբ Աստուածածին - «Եարատանայ սէն վալիտէ....» (303-4):

Այլ տաղ Աստուածածնայ թորթի բառով - «Աստուածածին կոյս Մարիամ....» (304-5):

[Սարգիս Ա կթղ. Սեւանցի], Ծարական տճկ. [Թրգմ. ի Սարգիսէ - «Սարապիւղի որոտմամբ եւ ահագին զօրութեամբ....» (306-8):

Տաղ եւ գովասանք Սուրբ Կարապետին - «Ի սմին անկաստ կոյսմ համան....» (308-10):

[Մինաս Թոխաթցի], Տաղ կարօտով առ Սուրբ Լուսաւորչի¹ (sic !) - «Ես քոյ սիրուն չեմ դիմանար....» (310-2):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ վիրաւորեալ հոգոյ - «Գաղտնի նետից հարա՛յ, ո՛վ բժշկարան....» (312-4):

Տաղ զղջման - «Առ ոտս անկեալ Կենարարի թախանձանօր աղաչեմ....» (314-5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ խոտովանութեան - «Գոռամ գոչեմ ի յայս յատեան....» (316-7):

ՃԼԷ. (317-9):

[Յովհաննէս Երզնկացի Պրոգ],² Տաղ դարձեալ վասն Ադամայ - «Ադամ նստէր դոռն ի դրախտին....» (319-22):

[Սուքիաս], Տաղ հոգեւոր ի դէմս անառակ որդոյն - «Ի միտս եկեալ երբեմն, երբեմն արթնապէս....» (322-4):

[Սրաչատուր Կեչառեցի], Տաղ հոգեւոր ի դէմս մղորեալ ոչխարին - «Ես եմ կորուսեալ ոչխար, մղորեալ ի սուրբ քո հօտէն....» (324-6):

¹ Տե՛ս 494-րդ էջի հմբ 1 ծանոթագրութիւնը:

² Հովհաննէս Երզնկացի, ՈՒԲ, էջ 228-34 (ծնթգր. էջ 279):

[Սիմէօն վրդ. Զողայեցի], Տաղ հոգեւոր Յերգ երգոցէ -
«Անձամբ տրտմագին...» (326-8):

Տաղ ողբերգական - «Ջաղէտ եղկելոյս...» (328-30):

[Զաքարիա եպ. Գնունեաց (երկբայելի)], Տաղ ողորմուկ -
«Ջատածեալ մեղօք եղկելի...» (330-1):

[Մխիթար Աբբա Սեբաստացի], Տաղ ի նաւակոծութեան -
«Վիրատրեցայ մեղօք, վարեցայ գերի...» (332-3):

Տաղ ի վերայ նաւի - «Ահա տեսէ՛ք՝ զինչ կայր ծովին...»
(334-7):

Տաղ եւ գովասանք ի վերայ սորք Երուսաղէմայ - «Ղութսու
շէրի՛ճ սորդ դարբսի...» (338-9):

**[Երեմիա Չէլէաի Քէօմիւրճեան], Այլ Տաղ եւ գովասանու-
թիւն սորք Երուսաղէմի, ասացեալ յԵրեմիայ -** «Մի՛նտէմ
վարտըր տօստարիմէ...» (340-2):

[Մորադ Խիկար], Տաղ Ջատիկի - «Մարտն կուգայր ծաղկը-
նէրով...» (342-4):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գեղեցիկ ի վերայ սեղանոյ -
«Գարունն եհաս, ծաղկի այգին...» (344-6):

[Խաչատուր Խասպէլ Կաֆացի], Տաղ ողբախոթեան -
«Ար՛ե՛ղ, որ մտնմբ պաղջան ու վարք քաղեմք...» (347-9):

[Կարապետ դավիթ], Տաղ վարդի եւ պիւլպիւլի - «Պիւլպիւլն է
հազեր ի յտըն կօշիկ...» (349-50):

[Սուքիաս], Այլ տաղ վարդի եւ պիւլպիւլի - «Իմ սիրուն
պիւլպիւլ աննման...» (351-3):

[Սուքիաս], Տաղ ի վերայ սիրոյ - «Ի քոյր սիրոյ յագիլ երբէք,
ե՛րբ իցէ, սէր իմ, ե՛րբ իցէ...» (353-5):

[Գալուստ Կայծակ], Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն - «Գանկատ
ունիմ ես ինձանէ...» (356-7):

**[Յովհաննէս Հալէպցի (Ղալամքար)], Տաղ ի վերայ գեղեց-
կոյն -** «Այսօր էի ես խիստ տրտմեմ...» (358-9):

**[Գրիգորիս Աղթամարցի (երկբայելի)], Տաղ ի վերայ գեղեց-
կոյն -** «Գարունն է բացուեր, վարդն ի պաղջանին...»
(360-2):

[Սարկաազ], Տաղ ի վերայ գեղեցկոյն - «Կիզէլ մի ես երեկ
տեսայ...» (362-5):

[Մարտիրոս Խարասարցի], Տաղ կարօտով բարեկամին -
«Այսօր զքեզ տեսայ եւ ողբախոթայ...» (365-6):

Տաղ ի վերայ ջրոյ - «Այդ վայրի լեռնէդ ի վայր...» (367-8):

Տաղ ի վերայ կոռնկի - «Կոռ՛նկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ
ձայնիդ...» (368-71):

[Սիմէօն Զողայեցի], Տաղ կարօտով դարիպի - «Աըրտիկս
խոցեալ է սրբով...» (371-2):

[Մկրտիչ Նաղաշ], Տաղ դարիպի - «Ղարիպին կեանքն է
լայի, ողբերգական...» (373-5):

[Յովհաննէս Թլկուրանցի], Տաղ ի վերայ մահու - «Է՛մ մահ,
քանի զքեզ յիշեմ...» (376-7):

**Ծանկ եւ ցուցակ ի վերայ տաղահամարողութեան, այսինքն՝
քաներողութեան տաղիցս** (378-83):

Թիշատակարան (384):

**Հետեւի զկնի Տաղարանիս Գանձք խորհրդաւորք ասացեալ
ի սոնս տէրունականս եւ ի սոնս Սրբոց.**

Գ. (4-5):

Ե. **Գանձ ութերորդի ատուրն** (5-6):

ԾԳ. (7-8): ՀԶ. (8-10): ԶԳ. (10-2): Ղ. (12-3): ՂԸ. (13):
Զ. (15-7): ՂԵ. (18): ՂԴ. (19-20): ԶԴ. (20-2): ԶԱ.
(22-3): ՀԳ. (23-4): Զ. (25-6): ՂԳ. (26-7): ԿԸ. (27-8): Է.
(29-31):

**[Գալուստ Կայծակ], Տաղ գանկատօրէն վիրաւորեալ յանձնէ
առ փրկիչն Թիսու. Պահոց -** «Գանկատ ունիմ սսել քեզ...»
(32-6):

Ը. (36-8): Թ. (38-9): Ժ. (40-1): ԺԱ. (41-3): ԺԲ. (43-6):
ԺԳ. (46-8): ԺԴ. (48-50): ԺԵ. (50-2): ԺԶ. (52-4): ԺԷ.
(54-6): ԺԸ. (56-8): ԺԹ. (58-9): Ա. (60-1): ԻԱ. (61-3):
ԻԲ. (65-7): ԾԶ. (67-9): ԼԶ. (69-71):

ԼԸ. **Գանձ աշխարհամատրան Եկեղեցոյն Երուսաղէմի**
(72-3):

Ծ. **Գանձ երեսման Խաչիկ** (73-4):

ԼԹ. (75-6): Խ. (76-7):

ԽԱ. **Գանձ Պենտէկոստէին՝ գալստեան Հոգոյն Սրբոյ**
(77-9):

ԶԶ. **Գանձ Սրբոհոյն Հոհիսիմեայ** (79-80):

ԽԲ. **Գանձ Կաթողիկէ Եկեղեցոյ Էջմիածնի եւ տասրանակի**
(81-2):

ՂԲ. **Գանձ սրբոց մանկանց Բեթղէմէմի** (82-3):

ԶԹ. (83-5):

ՀԲ. **Գանձ մեծին Սրբոյն Ներսիսի հայրապետին** (85-6):

ՀԴ. (86-8): ԶԸ. (89-90): Հ. (90-2):

ԾԹ. **Գանձ երկուսասանից առաքելոցն սրբոց** (92-4):

ԽԴ. **Գանձ Վարդավառի սրբոյ Այլակերպութեան Քրիստոսի**
(94-5):

ԽԵ. (96-7): ԾԷ. (97-8): ԽԹ. (99): ՂԷ. (100): ԾԱ. (101):
ԿԶ. (102): ԾԲ. (103): ԾԳ. (103-5): ՀԷ. (105-6): ԶԵ.
(106-7): ՂԱ. (108-9): ԶԲ. (109-10): ՀԹ. (111-2): ՂԶ.
(112-3): ԿԵ. (114-5): ՀԱ. (116-7):

ԿԹ. **Գանձ Իգնատիոսի աստուածազգեաց հայրապետին եւ
Պաղիկարպոսի ընկերի նորին** (118-9):

ԶԷ. (119-20): Կ. (121-3): ԿԲ. (123-4): Հ. (124-6): ԿԴ.
(126): ՀԸ. (128-9): ԿԷ. (130):

Ծանկ գանձուցս ըստ թոռոց երկուց (132-9):

Առ մանկունս (140-2):

ԾՆՔ. Գրքում տաղերը համարակալված են՝ Ա-Ծ, գանձերը՝ Ա-ՀԳ:

Մտնգտ. Զարպիհանալեան, ՀՄ, էջք 125, 658: Ղազիկեան,
հտ. Ա, էջ 541-2: Թեոդիկ, § 32, էջ 57: ՀԹԱԳԵ, հմբ. 439

(իրագեցվում է, որ օրինակը հանձնվել է Մաշտոցյան մատենադարանին): ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 451, էջ 357ա-361բ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Թ. Ազ-ի ֆոնդ, 8048 (պակասավոր օրինակ է):

1752

309. ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Մարտիրոս Սարգսյանի, 1752, 448, 8⁰:

Անվճր.¹ Տաղարան / վայելուչ / եւ գեղեցիկ/ ի գանազանից բանաստեղծից շարագրեցեալ/ ի խրախճանն հայոց բարեչար/գից եւ ճշմարտասիրաց: / Ի Հայրապետութեան Տեառն Մինասայ Ամենայն / Հայոց Կաթողիկոսին: Իսկ ի Պատրիարքութեան / Կոստանդնուպօստոյ Ար/հի եւ աստուածաբան վարդապետի Տեառն Յակոբայ ի տպարանի Մարտիրոս դպրի հանգուցելոյ ի Տէր: / Ի թոխն հայոց. 1201/:

Բվճր.¹ **Հանդես դարձեալ....** (3-217):

Փոքրիկ գանձարան հաւաքեցեալ համառօտաբար ըստ պատշաճի աւոր մեծ տօնից տէրունականաց եւ մմենայն սրբոց.

- Է. (219-26):
- ՀԵ. **Գանձ Սրբոյն Իսահակայ հայրապետին** (227-33):
- ԿԱ. (233-8): ԿԲ. (238-9): ԿԳ. (239): ԿԴ. (240): Բ. (241-2):
- Դ. (242-3): ԻԲ. (243-5): ԼԹ. (245-6): ԽԱ. (246-7):
- Թ. **Գանձ Այլակերպութեան Տեառն մերոյ** (248-9):
- ԽԶ. **Գանձ Վերափոխման Աստուածածնին** (249-50):
- ԽԸ. (250-1):
- ԼԱ. **Գանձ Յարութեան կիրակէի** (252-3):
- ԽԲ. **Գանձ Կաթողիկէ Եկեղեցոյ Էջմիածնի եւ տապանակի** (253-4):
- ԺԹ. **Գանձ Ծաղկազարդի** (254-5):
- ԽԷ. (256-7):
- Գանձ ողբաթու - «Որ ի յորբաթին....»** (257-8):
- ԻԱ. (258-60): ԺԲ. (260-3): Ժ. (263-4): ԴԹ. (264-6): ԺԱ. (266-7): ԻԳ. (267-8): ԻԶ. (268-9): ԻԴ. (269): ԻԸ. (269-70): ԻԵ. (270-1): Լ. (271): ԻԷ. (272): ԻԹ. (272-3): ԼԲ. (273): ԾԵ. (274):
- ԾԶ. **Դարձեալ գանձ Յովհաննո Կարապետին** (274-5):
- ԼԶ. (276): ԼԴ. (276-7): ԼԵ. (277-8): ԼԳ. (278):
- ԼԲ. **Գանձ Նոր կիրակէին** (279):

- ԾԸ. (279-81): ԺԶ. (281-3): ՀԱ. (283-4): ԿԷ. (285-6): ԿԸ. (286-7): ԴԱ. (287-8): ԶԲ. (289-90): ԶԵ. (290-1): ԶԲ. (289-90): ԶԵ. (290-1): ԾԳ. (291-3):
- ԶԸ. **Գանձ սուրբ թագաւորաց** (293-4):

[Տաղարան]

- Ա. (297-8): Գ. (298-9): Ե. (299-300): Բ. (300):
- Ժ. **Տաղ Ծննդեանն Քրիստոսի** (301):
- Թ. (302): ԺԱ. (303): Է. (304): ԺԶ. (305): ԺԴ. (305-6): ԻԱ. (307): Ի. (308): ԻԲ. (309): ԻԳ. (310): ԻԶ. (311): ԻԷ. (312): ԻԸ. (313): Լ. (314): ԼԶ. (315): ԼԲ. (316): ԻԹ. (317): ԽԲ. (318): ԽԴ. (319): ԼԹ. (320): ԽԵ. (321): ԽԷ. (322): ԼԸ. (323): ԼԵ. (324): ԼԴ. (325): ԼԱ. (326):
- Զ. **Գանձ գլխատման Յովհաննո Կարապետին** (327):
- Ծ. (328): ԾԱ. (329):
- ԽԶ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց կիրակէից** (330):
- ԽԱ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց [կիրակէից]** (331):
- ԽԸ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց [կիրակէից]** (332):
- ԽԹ. **Տաղ Յարութեան հասարակաց [կիրակէից]** (333):
- ԾԳ. (334): ԾԸ. (335): ԾԹ. (336): Կ. (337): ԿԲ. (338):
- ԿԳ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (339):
- ԿԴ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (340):
- ԿԱ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (341):
- ԿԷ. **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի** (342):
- ԿԶ. **Տաղ Աստուածածնի** (343):
- ԺԲ. (344): ԿԹ. (345):
- ԾԶ. **Տաղ Սուրբ Երրորդութեան** (346):
- ԾԷ. **Տաղ Սուրբ Երրորդութեան** (347):
- ՀԲ. **Տաղ Խաչվերացին** (348):
- Հ. **Տաղ սուրբ Խաչի** (349):
- ՀԴ. **Տաղ սուրբ Խաչի** (350):
- ՀԵ. **Տաղ սուրբ Խաչի** (351):
- ՀԶ. **Տաղ Վարագայ սուրբ Խաչի, Գանձի գոյն է** (352):
- ՀԷ. **Տաղ գիտ սուրբ Խաչի** (353):
- ՀԳ. (354):
- ՀԱ. **Տաղ Խաչելութեան Քրիստոսի** (355):
- ՀԸ. **Տաղ սրբոց Հրեշտակապետաց** (356):
- ժԻԵ. (357):
- ժԺ. **Տաղ Սուրբ Ոսկեանց** (358):
- ԴԹ. **Տաղ Սրբոյն Յակոբայ Մծրնայ հայրապետին** (359):
- ԶԷ. (360):
- ԴԱ. **Տաղ սրբոց Մարգարէից** (361):
- ԶԲ. **Տաղ սրբոց Առաքելոց** (362):
- ԴԷ. (363): ԺԻԶ. (364):
- ժԻ. **Տաղ սրբոց Մարտիրոսաց** (365):
- ժԺԶ. (366): ԺԺԱ. (367): ԺԺԴ. (368): ԴԳ. (369): ԺԼԷ. (370): ԺԼԵ. (371): ԺԼԴ. (372): ԺԼԲ. (373-4): ԺԼ. (375-6):

¹ Տե՛ս հմր. 311 նկարագրութիւնը:

ժԷ. **Տաղ Ծննդեան եւ Յայտնութեան Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ** (377):

ԿԵ. **Տաղ գեղեցիկ Սորբ Աստուածածնի** (378):

ժԵ. **Տաղ Յայտնութեան Տեսուն մերոյ Քրիստոսի** (379):

ժԶ. **Տաղ եօթն ւտոր Ծննդեանն Քրիստոսի** (381):

Դ. (381): ՀԹ. (382):

ժԳ. **Տաղ Պետրոսի Աղ Էքսանդրոսի հայրապետին** (383):

ժԺԲ. (384):

ժժԷ. **Տաղ թագաւորացն սրբոց** (385):

ժժԸ. (386): ժԻԳ. (387): ժԻԸ. (388): ՂԲ. (389):

ժԻԴ. **Տաղ Սրբոց Ատմեանցն** (390):

ժԺԳ. **Տաղ Սրբոց Սուրբասանց** (391):

ժԲ. **Տաղ Իսահակայ եւ Մեսրօպայ** (392):

ժԹ. **Տաղ Սորբ քահանայիցն Ղեւոնդեանց եւ Վարդանանց** (393):

ՂԵ. **Տաղ Հայրապետացն 3 ժողովոյն** (394):

ժՀԲ. **Տաղ Թէոդորոսի եւ Մեռնկերիոսի** (395):

ժԴ. (396): ժԼԱ. (397):

ժԸ. **Տաղ Յովհաննոս Երուսաղէմայ հայրապետին** (398):

ժԼԱ. (399): ժԻԹ. (400): ժԼԶ. (401): ՂԶ. (402): ԻԴ. (403): ԾԲ. (404): ԾԵ. (405):

ժԺԵ. **Տաղ Սրբոց Հոփիսիմեանց** (406):

ԻԵ. **Տաղ կաթողիկէ Եկեղեցոյ** (407):

ժԻԱ. (408):

ժԱ. **Տաղ Ներսէսի հայրապետին** (409):

ՂԸ. (410):

ժԺԹ. **Տաղ վասն իշխանացն հայոց** (411):

ժԻԷ. (412):

Ղ. **Տաղ եօթանասուն եւ երկու աշակերտացն Քրիստոսի** (413):

ժԵ. **Յոհաննոս Ոսկեբերանին** (414):

ԶԹ. (415): ԿԸ. (416): ժԷ. (417):

ժ. **Տաղ Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին** (418):

ՂԴ. (419): ԶԳ. (420): ԶԶ. (421):

ԶԵ. **Տաղ Սրբոցն Ստեփաննոսի Նախասարկաւագին** (422-3):

Զ. (424-5): ԶԸ. (426): ժԶ. (427): ԽԳ. (428): ԼԷ. (429):

ԼԳ. (430): ԾԴ. (431):

ժԳ. **Տաղ Մկրտութեանն Քրիստոսի** (432):

Ծանկ եւ ցուցակ երգարանին (433-41):

Երգ եւ Մաղթանք համեղական տէրուական սունից Ծննդեան - «Տէր եւ Աստուած ամենայնի...» (441):

Զրօրհնեաց - «Որ վասն մեր զգեցար...» (442):

Տեսունընդատաջին - «Յիսուս Քրիստոս փրկիչ օծեալ...» (443):

Յարութեան - «Որ յարէ արդ ի մեռելոց...» (444):

Համբարձման - «Որ ի յերկինս համբարձար...» (444):

Հոգւոյ գալստեան - «Որ ի յերկնից յերկիր իջեր...» (444):

Աւետեաց - «Որ առաքմամբ Գարրիէլի...» (445):

Աստուածածնի - «Պատճառ եւ սկիզբն մեր փրկութեան...» (445):

Աստուածածնի - «Աստուած ծնող բանին...» (446):

Վարդապետին - «Որ ի Թափօր լերինն յայտնեալ...» (446-7):

Խաչի - «Եւ որ ի խաչըն հաւատացեալ...» (447):

[Յիշատակարան] (447-8):

Ծնթ.՝ Գրքում գանձերը համարակալված են՝ Ա-Ծ, տաղերը՝ Ա-ԺԴ:

Մտնգտ.՝ Զարպիհանալեան, ՀՄ, էջ 659: Թեոդիկ, ՏՏ, § 35, էջ 59: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 141 (ինչպես նկատել են ՀԳՄ Ա հատորի կազմողները՝ Թեոդիկը եւ Լեւոնյանը գրքի հրատարակման տարեթիվն համարել են 1758-ը): ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 541, էջ 421բ-425ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1788

310. ՏԱՂԱՐԱՆ, Գանձարան փոքրիկ, Կ. Պոլիս, տպ Ստեփանոս Պետրոսեանի, 1788, 484 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Տաղարան / վայելուչ / եւ գեղեցիկ / ի գանազան բանաստեղծից / ասացեալ եւ տպեալ ի ոմաթուականի մե-րոյ ի վաղեմնական տպագրարանիս պամիկ / արդեամբք Եղիայ դարի: / Իսկ այժմ գրաւեալ գոյով / վերստին ի լոյս ածաւ ի / Հայրապետութեան Տեսուն Ղուկասո / Սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց: / Եւ ի Պատրիարգութեան եր-կուց/աթոռոցն սրբոյ Երուսաղէմի եւ Կոստանդնուպոլսոյ Տեսուն Յովակիմայ եւ / Տեսուն Զաքարեայ Արքի եպիսկո-պոսաց: / Ի տպարանի Պետրոսեան Ստեփաննոսի:

Բվնդ.՝ ¹ **Հանդէս դպրութեան... (3-235):**

[Տաղարան]

Ա. (237-8): Բ. (238): Գ. (239): Դ. (239-40): Ե. (240-1): Զ. (241-3): Է. (244): Ը. (244-5): Թ. (245-6): Ժ. (246-7): ԺԱ. (247): ԺԲ. (247-8): ԺԳ. (248-9): ԺԴ. (249-50): ԺԵ. (250-1): ԺԶ. (251): ԺԷ. (251-2): ԺԸ. (252-3): ԺԹ. (253-4): Ի. (254-5): ԻԱ. (255-6): ԻԲ. (256-7): ԻԳ. (257-8): ԻԴ. (258): ԻԵ. (259): ԻԶ. (259-60): ԻԷ. (260-1): ԻԸ. (261-2): ԻԹ. (262-3): Լ. (263): ԼԱ. (264): ԼԲ. (265): ԼԳ. (266): ԼԴ. (266-7): ԼԵ. (267-8): ԼԶ. (268-9): ԼԷ. (269-70): ԼԸ. (270-1): ԼԹ. (271): Խ. (272): ԽԱ. (272-3): ԽԲ. (273): ԽԳ. (274): ԽԴ. (274-5): ԽԵ. (275-6): ԽԶ.

¹ Տե՛ս Հմր 311 նկարագրութիւնը:

(276-7): ԽԷ. (277-8): ԽԸ. (278): ԽԹ. (279): Ծ. (279-80): ԾԱ. (280-1): ԾԲ. (281-2): ԾԳ. (282-3): ԾԴ. (283): ԾԵ. (284): ԾԶ. (284-5): ԾԷ. (285-6): ԾԸ. (286-7): ԾԹ. (287-8): Կ. (288): ԿԱ. (288-9): ԿԲ. (289-90): ԿԳ. (290): ԿԴ. (290-1): ԿԵ. (291-2): ԿԶ. (292): ԿԷ. (293): ԿԸ. (293-4): ԿԹ. (294-5): Լ. (295-6): ԼԱ. (296-7): ԼԲ. (297): ԼԳ. (298): ԼԴ. (298-9): ԼԵ. (299-300): ԼԶ. (300-1): ԼԷ. (301): ԼԸ.(302): ԼԹ. (303): Զ. (304): ԶԱ. (304-5): ԶԲ. (306): ԶԳ. (306-7): ԶԴ. (307-8): ԶԵ. (308-9): ԶԶ. (309-10): ԶԷ. (310): ԶԸ. (311): ԶԹ. (312): Դ. (312-3): ԴԱ. (313-4): ԴԲ. (314-5): ԴԳ. (315-6): ԴԴ. (316): ԴԵ. (317): ԴԶ. (317-8): ԴԷ. (318-9): ԴԸ. (319-20): ԴԹ. (320): Ծ. (321): ԾԱ. (321-2): ԾԲ. (322-3): ԾԳ. (323-4): ԾԴ. (324): ԾԵ. (325): ԾԶ. (325-6): ԾԷ. (326-7): ԾԸ. (327-8): ԾԹ. (328-9): ԾԺ. (329): ԾԺԱ. (330): ԾԺԲ. (330-1): ԾԺԳ. (331-2): ԾԺԴ. (332): ԾԺԵ. (333): ԾԺԶ. (333-4): ԾԺԷ. (334-5): ԾԺԸ. (335-6): ԾԺԹ. (336): ԾԻ. (337): ԾԻԱ. (337-8): ԾԻԲ. (339): ԾԻԳ. (339-40): ԾԻԴ. (340-1): ԾԻԵ. (341): ԾԻԶ. (342): ԾԻԷ. (342-3): ԾԻԸ. (343-4): ԾԻԹ. (344-5): ԾԼ. (345-6): ԾԼԱ. (346-7): ԾԼԲ. (347-8): ԾԼԳ. (348-9): ԾԼԴ. (349): ԾԼԵ. (350): ԾԼԶ. (350-1): ԾԼԷ. (351-2):

Ցանկ (353-63):

ՓՈՔՐԻԿ ԳԱՆՁԱՐԱՆ Հաւաքեցեալ Համառօտաբար ըստ պատշաճի աւուր մեծ տօնից տէրունականաց եւ ամենայն սրբոց, Վերստին տպեալ ի ռմլէ [=1237] Թուականիս մերոյ:

Բվնդ. ՝Ա. (367-8): Բ. (368-9): Գ. (369-70): Դ. (370-1): Ե. (371-2): Զ. (372-3): Է. (373-6): Ը. (376-7): Թ. (377-8): Ժ. (378-9): ԺԱ. (379-80): ԺԲ. (380-1): ԺԳ. (381-2): ԺԴ. (382-3): ԺԵ. (383-4): ԺԶ. (384-6): ԺԷ. (386-7): ԺԸ. (387-8): ԺԹ. (388-9): ԻԱ. (389-90): ԻԲ. (390-1): ԻԳ. (391-2): ԻԴ. (392): ԻԵ. (392-3): ԻԶ. (393): ԻԷ. (393-4): ԻԸ. (394): ԻԹ. (395): Լ. (395): ԼԱ. (396): ԼԲ. (397): ԼԳ. (397-8): ԼԴ. (398): ԼԵ. (398-9): ԼԶ. (399-400): ԼԷ. (400): ԼԸ. (401-2): ԼԹ. (402-3): Խ. (403-4): ԽԱ. (404-5): ԽԲ. (405):

ԽԳ. **Գանձ Այլակերպութեան** (406): ԽԴ. (407): ԽԵ. (408): ԽԶ. (409): ԽԷ. (410-1): ԽԸ. (411-2): ԽԹ. (412): Ծ. (413): ԾԱ. (414): ԾԲ. (414-5): ԾԳ. (415-6): ԾԴ. (416-7): ԾԵ. (417-8): ԾԶ. (418-9): ԾԷ. (419-20): ԾԸ. (420-1): ԾԹ. (421-2): Կ. (423-4): ԿԱ. (424-5): ԿԲ. (426): ԿԳ. (427): ԿԴ. (427-8): ԿԵ. (428-9): ԿԶ. (429-30): ԿԷ. (430-1): ԿԸ. (431-2): ԿԹ. (432-3): Լ. (433-4): ԼԱ. (434-6): ԼԲ. (436-7): ԼԳ. (437-8): ԼԴ. (438-9): ԼԵ. (439-40): ԼԶ.

(440-1): ԼԷ. (441-2): ԼԸ. (442-3): ԼԹ. (443-4): Զ. (445): ԶԱ. (445-6): ԶԲ. (446-7): ԶԳ. (447-8): ԶԴ. (448-9): ԶԵ. (450): ԶԶ. (451): ԶԷ. (452): ԶԸ. (452-3): ԶԹ. (453-4): Դ. (454-5): ԴԱ. (455-6): ԴԲ. (456-7): ԴԳ. (457-8): ԴԴ. (458-9): ԴԵ. (459): ԴԶ. (460-1): ԴԷ. (461): ԴԸ. (462-3): ԴԹ. (463-4): Ծ. (464-5): ԾԱ. (465-6): ԾԲ. (466-7):

Գանձ ապաշխարութեան - «Որ ի յորբաթին....» (467-8): **Ցանկ գանձոց** (469-7):

Երգ եւ մաղթանք համեղական տէրունական սոսնից. Ծննդեան - «Տէր եւ Աստուած ամենայնի....» (478):

Ջրորհնէաց - «Որ վասն մեր մարմին զգեցար....» (478):

Տեսողնդնդառաջին - «Յիսուս Քրիստու փրկիչ օծեալ....» (478-9):

Ծաղկագարդին - «Տէր եւ փրկիչ օրհնեալ եկեալ....» (479):

Յարութեան - «Որ յարէ արդ ի մեռելոց....» (479):

Համբարձման - «Որ ի յերկինս համբարձար....» (479-80):

Հոգւոյ գալստեան - «Որ ի յերկնից յերկիր իջեր....» (480):

Աւտնէաց - «Որ առաքմամբ Գարրիէլի....» (480-1):

Աստուածածնի - «Պատմաւ եւ սկիզբ մեր փրկութեան....» (481):

Աստուածածնի - «Աստուածածին ծրնող բանին....» (481):

Վարդավառին - «Որ ի Թափօր յերինն յայտնեալ....» (481-2):

Խաչի - «Եւ որ ի խաչն հաւատացեալ....» (482):

Յիշատակարան գրքոյս (483-4):

Ծնթ. ՝ Գրքում տաղերը՝ բացի Ը եւ Թ տաղերից, համարակալված են՝ Ա-ՃԼԵ, գանձերը՝ Ա-ՃԲ:

Մտնգտ. ՝ Ջարպհանալեան, ՀՄ, էջք 125, 658-9: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 542: Թեոդիկ, ՏՏ, § 45, էջ 62: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 144: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 812, էջ 606բ-610բ:

Օրնկ ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1803

311. ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՐՈՒՍՏ ՎԱՅԵԼՈՒՉ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ: Ի Հայրապետութեան Սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի Տեսուն Դաւթի սրբազան կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց: Եւ ի պատրիարքութեան Սրբոյ Աթոռոյն Երուսաղեմի Տեսուն Թէոդորոսի արհի եպիսկոպոսի: Տպագրեցեալ վեհափառ Հրամանաւ մեծի արքայանիստ մայրաքաղաքիս Կոստանդնուպոլսի սրբազան պատրիարքի Տեսուն Յօհաննու աստուածաբան կոչեցեալ վսեմաբան ըբուռնապետին, [Կոստանդնուպոլիս], տպ. Յօհաննիսեան Պողօսի, ի Թուրին Հայոց ռմծբ [=1252], 358 (?) էջ, 8⁰:

- Բվնդ. ՝ Հանդէս դարձեալն....** (3-186):
- Ա. **[Անանուն¹], Տաղ Աւետեաց** - «Աւետի՛ս քեզ, Մարիա՛մ, գոր Գարբիէլ սկրզքնատրեաց....» (187):
- Բ. **[Գրիգոր Նարեկացի²], Տաղ Աւետեաց** - «Աւետի՛ս, մեծ խորհրդով ծածկեալ խորհուրդ մեզ յայտնեցաւ....» (188):
- Գ. **[Գրիգորիս Աղթամարցի], Տաղ Աւետեաց** - «Անեղին տաճար, բանին բարեխար....» (188):
- Դ. **[Յովհաննէս Երզնկացի Պլուզ³], Տաղ Աւետեաց** - «Գովեստ բերկրանաց հրրճողական հրնչմամբ....» (189):
- Ե. **[Ներսէս Ծնորհալի⁴], Տաղ Աւետեաց** - «Էջ աւետեօքն հրեշտակին....» (189):
- Զ. **[Աստուածատուր Հենեցի⁵], Տաղ Ծննդեան** - «Այսօր տօն է ծննդնդեան, աւետի՛ս....» (190-2):
- Է. **[Յովհաննէս Երզնկացի Պլուզ⁶], Ծննդեան** - «Առաջնանաշակ պրտողն....» (192):
- Ը. **[Անանուն⁷], Ծննդեան** - «Երկի՛նք, յերկնից իմաց արարէք....» (193):
- Թ. **Ծննդեան** - «Ծաղիկ պայծառ ծովային....» (193):
- Ժ. **[Կոստանդ Սրիկ⁸], Ծննդեան** - «Կայր Կոյսն ի յայրին....» (194):
- ԺԱ. **[Կոստանդ Սրիկ⁹], Ծննդեան** - «Հրճուիմք այսօր մեք հոգեպէս....» (194):
- ԺԲ. **[Յովհաննէս¹⁰], Ծննդեան** - «Յանեղական լոյսն ի Հօրէ մեզ յայտնեցաւ....» (195):
- ԺԳ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹¹], Ծննդեան** - «Յայնժամ իսկ գայ ի Յորդանան....» (195):
- ԺԴ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹²], Ծննդեան** - «Նորն Ադամ հնոյն Ադամայ որդիացաւ....» (196):
- ԺԵ. **Ծննդեան** - «Ողջո՛յն ընդ քեզ, Մարիամ....» (196):
- ԺԶ. **[Գրիգոր Նարեկացի¹³], Ծննդեան** - «Որդի՛ք Նոր Սիօնի....» (197):

- ԺԷ. **Ծննդեան** - «Սկզբնագարդ գոյից ստեղծօղն գայր հասանէր ի Յորդանան....»¹⁴ (197):
- ԺԸ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁵], Ծննդեան** - «Ստեղծօղ մանկանց մանուկ ցուցաւ....» (198):
- ԺԹ. **[Առաքել Սիւնեցի¹⁶], Ծննդեան** - «Տունկ անմահութեան բողբոջեցար Սուրբ Կոյս....» (198-9):
- Ի. **[Յովհաննէս Երզնկացի Պլուզ¹⁷], Զորոհեաց** - «Այսօր ձայնն հայրական....» (200):
- ԻԱ. **[Գրիգոր Գ. Պահլաւունի¹⁸], Զորոհեաց** - «Ո՛վ գարմանայի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ....» (200-1):
- ԻԲ. **Տեսնողնդառաջին** - «Բրիստոս փառաց թագաւոր....»¹⁹ (201):
- ԻԳ. **[Կոստանդ Սրիկ²⁰], Ծաղկագարդին** - «Այսօր ցրնճան արարածք....» (202):
- ԻԴ. **Ծաղկագարդին** - «Նրստեալ յաւանակ նորոյ....»²¹ (202):
- ԻԵ. **Եկեղեցոյ** - «Եկեղեցի կանգնեալ խորան....» (203):
- ԻԶ. **[Մարտիրոս վրդ.²²], Եկեղեցոյ** - «Կայթեա սուրբ կարթողիկէ եկեղեցի եւ պարէ....» (203):
- ԻԷ. **[Յակոբ Թոխաթցի²³], Եկեղեցոյ** - «ՅԱստուծոյ շինեալ քաղաք պատմական....» (204):
- ԻԸ. **[Գրիգոր Նարեկացի²⁴], Եկեղեցոյ** - «Սեա եմ գեղեցիկ....» (204):
- ԻԹ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Ծերենց)²⁵], Յարութեան** - «Գոչէր հրեշտակն առ վիմին....» (205):
- Լ. **[Առաքել Սիւնեցի²⁶], Յարութեան** - «Դասքնն հրէական, էին պահապան....» (205):
- ԼԱ. **[Ներսէս Ծնորհալի²⁷], Յարութեան** - «Դարձեալ յայտնի այլանրման....» (206):
- ԼԲ. **Յարութեան** - «Եկեալ Մարիամ Մագդաղենացին....»²⁸ (206):
- ԼԳ. **Յարութեան** - «Ի գերեզման յարցելոյն անմահին....» (207):

¹ Տե՛ս Բիւզանդացի Ն., ՅՀՏ, էջ 46-8, տաղի տարբերակը՝ էջ 150-2:

² Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 66-71 (ծնթգր. էջ 254):

³ Հովհաննէս Երզնկացի, ՈԻԲ, էջ 238-9 (ծնթգր. էջ 279-80):

⁴ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: (Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 176-7):

⁵ Տե՛ս ՈւՄՀԲ, Հտ. 1, էջ 89-95 (ծնթգր. էջ 597):

⁶ Տե՛ս Հովհաննէս Երզնկացի, ՈԻԲ, էջ 249-57 (ծնթգր. էջ 281-2):

⁷ Տե՛ս Բիւզանդացի Ն., ՅՀՏ, էջ 288-9:

⁸ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 142, գ. Բ, էջ 1603:

⁹ Նույն տեղում, գ. Ա, էջ 107, գ. Բ, էջ 1605:

¹⁰ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, Հտ. Բ, էջ 525:

¹¹ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 181-2: Լստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

¹² Հատված - տաղ է նրա «Յաղագս երկնից եւ գարդուց նորա» հորդորակից. տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 300-302: Լստ նրա ՏԳ, էջ 432 (հիշատակվում է):

¹³ Գրիգոր Նարեկացու «Սեա եմ գեղեցիկ» սկզբնատողով ստեղծագործութեան վերջին՝ 25-36 - րդ տողերն են: Տե՛ս նրա ՏԳ, էջ 96:

¹⁴ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 214: Հեղինակ նշված է:

¹⁵ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից, (տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 179-180, 181, 182): Լստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

¹⁶ Հմմտ. Անասյան Հ., ՀՄ, Հտ. Բ, էջ 48. § 13:

¹⁷ Հովհաննէս Երզնկացի, ՈԻԲ, էջ 219-221 (ծնթգր. էջ 276):

¹⁸ Տե՛ս Ներսէս Ծնորհալի, ՏԳ, էջ Լ (Ներածութեան, հիշատակվում է):

¹⁹ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 305-6: Հեղինակ նշված է:

²⁰ Նույն տեղում, էջ 586, գ. Բ, էջ 1592:

²¹ Նույն տեղում, գ. Ա, էջ 593: Հեղինակ նշված է:

²² «Գանձարան», գ. Բ, էջ 962, 1603: Տաղի քննական բնագիրը տե՛ս Բիւզանդացի Ն., ՀՏ, էջ 248-249:

²³ Տե՛ս ՈւՄՀԲ, Հտ. 1, էջ 568-573 (ծնթգր. էջ 671-2):

²⁴ Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 94-6 (ծնթգր. էջ 263):

²⁵ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, Հտ. Բ, էջ 1545:

²⁶ Տե՛ս Պոտուրյան Մ., ԱՍ, էջ 211-4: Հմմտ. Անասյան Հ., ՀՄ, Հտ Բ, էջ 52, § 20/21:

²⁷ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 218: Լստ Ներսէս Ծնորհալի, ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

²⁸ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 741: Հեղինակ նշված է:

- ԼԳ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹], Թարութեան** - «Ի նմին ամոր կիրակէին...» (207):
- ԼԵ. **[Ներսէս Ծնորհալի²], Թարութեան** - «Ի սմին ամոր ալլուս դիմաց...» (208):
- ԼԶ. **[Ներսէս Ծնորհալի³], Թարութեան** - «Կանայքն արուստօք լային զբարձօղն արուստաց...» (208):
- ԼԷ. **[Գրիգոր Նարեկացի⁴], Թարութեան** - «Հաւո՛ւն, հաւո՛ւն արթնացեալ...» (209):
- ԼԸ. **[Ներսէս Ծնորհալի⁵], Թարութեան** - «Մարիամ Մագդաղենի ցուցաւ նման պարտիզպանի...» (209):
- ԼԹ. **Թարութեան** - «Միաշարսօ օր հանգըստեան...» (210):
- Խ. **[Մովսէս վրդ.⁶], Թարութեան** - «Մարիամ Մագդաղենին, փարէր ի մէջ պարտիզին...» (210):
- ԽԱ. **Թարութեան** - «Յայն սուսօտին, միաշարսօին...»⁷ (211):
- ԽԲ. **Թարութեան** - «Յայն ժամ սիրով տիրական...» (211):
- ԽԳ. **Թարութեան** - «Յարեաւ Աստուածըն հրաշապէս...» (212):
- ԽԴ. **Թարութեան** - «Յարեաւ յատր երրորդին...»⁸ (212):
- ԽԵ. **[Ներսէս Ծնորհալի⁹], Թարութեան** - «Նոր ծաղիկ պայծառ ցուցաւ...» (213):
- ԽԶ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁰], Թարութեան** - «Նըստեալ կանայքն ողբային...» (213):
- ԽԷ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹¹], Թարութեան** - «Ոչ արգելեաց վէմն երկրատր...» (214):
- ԽԸ. **Թարութեան** - «Ո՛վ պարտիզապան...» (214-5):
- ԽԹ. **Թարութեան** - «Տարն վրկայ պսօր յայտնեաց...»¹² (215):
- Ր. **Նոր կիրակէի** - «Այսօր նոր արեւ հարեալ...»¹³ (216):
- ՐԱ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁴], Նոր կիրակէին** - «Յետ ութ ամոր դարձեալ գալով...» (216):
- ՐԲ. **Աշխարհամատրան կիրակէին** - «Ուրախ լեր, Հարսն ի յերկրէ...»¹⁵ (217):

- ՐԳ. **[Անդրէաս վրդ.¹⁶], Համբարձման** - «Այսօր անդրանիկ Հօր միածին Որդին...» (217):
- ՐԴ. **Համբարձման** - «Եւ ի յերկինս վերացեալ...» (218):
- ՐԵ. **[Անդրէաս վրդ.¹⁷], Մեծաթրաշի կիրակէին** - «Վեհից թագաւորն այսօր փառօք մըտանէ...» (218):
- ՐԶ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁸], Հոգւոյ գալստեան** - «Խոստովանիմ Աստուած ըզՀայր...» (219):
- ՐԷ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁹], Հոգւոյ գալստեան** - «Միշտ էլի անեղ բնութիւն բնատրեցան...» (219-20):
- ՐԸ. **[Ներսէս Ծնորհալի²⁰], Հոգւոյ գալստեան** - «Ներմիսեցութք զքաղցր եղանակ...» (220):
- ՐԹ. **[Ներսէս Մովսէս²¹], Վարդապետին** - «Այսօր ցնծայ լեառն թաքօր...» (220):
- Կ. **Շղակարթին** - «Նախ միածին Աստուածըն Բան...»²² (221):
- ԿԱ. **[Զաքարիա եպս. Գնունեաց (երկրպետի)²³], Աստուածածնի Վերափոխման** - «Ամենօրեմեալ Սրբոմի...» (222):
- ԿԲ. **[Ներսէս Ծնորհալի²⁴], Վերափոխման** - «Այսօր Գարբիէլ հրեշտակապետն եկեալ...» (222):
- ԿԳ. **Արթուն (Գրիգոր վրդ.) Սեբաստացի,²⁵ Վերափոխման** - «Անարատ տանար...» (223):
- ԿԴ. **[Մխիթար Սեբաստացի], Վերափոխման** - «Անճատին յորան...» (223):
- ԿԵ. **[Մխիթար Այրիվանեցի²⁶], Վերափոխման** - «Աստուածածին մայր լուսոյ...» (224):
- ԿԶ. **[Կարապետ²⁷], Վերափոխման** - «Արեւ լուսատու, բաժակ կենսատու...» (224):
- ԿԷ. **[Գրիգոր վրդ. Ոստանցի²⁸], Վերափոխման** - «Խընկին ծառին նման ես...» (225):

¹ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 130-1: Ըստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

² Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 216-7:

³ Ներսես Ծնորհալի, ՏԳ, էջ 136-8 (ծնթղթ. էջ 398):

⁴ Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 115-6 (ծնթղթ. էջ 269):

⁵ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 215-6: Ըստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

⁶ Տե՛ս ՅԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 1380, (նշված է՝ վերագրեալ Մովսիսի Խորենացվոյ): Ճեմճեմեան Ս., ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Ե, էջ 866, § 273:

⁷ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 742: Հեղինակ նշված չէ:

⁸ Նույն տեղում, էջ 733: Հեղինակ նշված չէ:

⁹ Ներսես Ծնորհալի, ՏԳ, էջ 113-4 (ծնթղթ. էջ 394):

¹⁰ Նույն տեղում, էջ 106-7 (ծնթղթ. էջ 392):

¹¹ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 214-5: Ըստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

¹² Հ. Անայանը հակամետ է տաղս վերագրելու Առաքել Սյունեցուն, տե՛ս նրա ՀՄ, հտ. Բ, էջ 124-5, § 73:

¹³ Տե՛ս ՅԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 1369: Նշված է իբրև Մինաս Սարկավազի ստեղծագործություն:

¹⁴ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 217: Ըստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

¹⁵ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 955: Հեղինակ նշված չէ:

¹⁶ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 732 (հիշատակվում է): Հմմտ. Անասյան Ն., ՀՄ, հտ. Ա, էջ 884, § 1:

¹⁷ Անդրէաս վրդ.-ի «Այսօր անդրանիկ Հօր միածին Որդին» սկզբնատողով տաղի հորհորակն է: Տե՛ս Ճեմճեմեան Ս., հտ. Ե, էջ 302, § 38: ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Բ, էջ 497, § 88:

¹⁸ Հատված - տաղ է նրա «Բան Հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 169-170, 171, 172: Ըստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

¹⁹ Հատված - տաղ է նրա «Յաղագս երկից եւ զարդուց նորա» հորհորակից, տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 297-8: Հմմտ. Տաշեան, ՅՀԶՄՄՎ, էջ 1135 Բ:

²⁰ Ներսես Ծնորհալի, ՏԳ, էջ 141-3 (ծնթղթ. էջ 399):

²¹ Տե՛ս Ակիսեան Ն., ԲԳ, էջ 35, 36-9:

²² Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 956: Հեղինակ նշված չէ:

²³ Ն. Ակիսյանը տաղս դասել է Զաքարիա եպս. Գնունացի երկբայի տաղերի շարքը: Տե՛ս նրա ԶԵԳ, էջ 15, 52-8:

²⁴ Ներսես Ծնորհալի, ՏԳ, էջ 159-166 (ծնթղթ. էջ 401):

²⁵ Տե՛ս Պալեան Տ., ՀԱ, հտ. Ա, էջ 270-1:

²⁶ Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 242:

²⁷ Տե՛ս ՈւՄՀԲ, հտ. 2, էջ 811 (հիշատակվում է):

²⁸ Տե՛ս Պողոբեան Ն., ՄՅԶՍԵ, հտ. Ա, էջ 377: Տաղս նշված է իբրև Գրիգոր վրդ. Ոստանցու ստեղծագործություն: Բերված է տաղի բնագիրը:

- ԿԸ. **Յովակիմայ եւ Աննայի** - «Ի նուիրելլն հրճուէին...»¹ (225):
- ԿԹ. **[Առաքել Սրնեցի²], Նաւալատեաց Խաչին** - «Սիւն հաւատոյ սեղան Փրկչին...» (226):
- Հ. **[Ներսէս Ծնորհալի³], Խաչի** - «Անեղ Որդին Հօր միածին բազկատարած...» (226):
- ՀԱ. **[Անանուն⁴], Խաչի** - «Աստուածածին Կոյսն Մարիամ...» (227):
- ՀԲ. **[Գրիգոր Նարեկացի⁵], Խաչի** - «Ես ձայն գաղիծուն ասեմ...» (227):
- ՀԳ. **[Կոստանդ Սրիկ⁶], Խաչի** - «Խաչն ի նախնութեան երեւեցաւ...» (228):
- ՀԴ. **Խաչի** - «Հաւիկ մի պայծառ տեսի անընթաց...»⁷ (228):
- ՀԵ. **[Ներսէս Ծնորհալի⁸], Խաչի** - «Որ գիրկական խորհորդ խաչին...» (229):
- ՀԶ. **Վարդապ Խաչի** - «Վայելչագեղ փառօք գարնանայ...» (229):
- ՀԷ. **[Տէր Գրիգոր⁹], Գիտ Խաչի** - «Այսօր եղև գալ դշխոյն...» (230):
- ՀԸ. **[Առաքել Բաղիշեցի¹⁰], Հրեշտակապետաց** - «Անեղ անմահ թագաւորին ստրբ զհնարորդ...» (230):
- ՀԹ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹¹], Ծօհաննու Մկրտչին** - «Անմարմնոցն հրեղինաց...» (231):
- Ձ. **Ծօհաննու Մկրտչին** - «Ռու ստրբ Յովհաննէս երկրպագօղ փրկչին...» (231):
- ՁԱ. **Ծօհաննու Մկրտչին** - «Ծօհաննէս Մեծ մարգարէ...»¹² (232):

- ՁԲ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹³], Առաքելոց** - «Պաղատանօք Աստուածածին...» (233):
- ՁԳ. **[Յովհաննէս¹⁴], Դաւթի եւ Յակոբայ** - «Յակոբոս ընտրեալ վրկայ, որդի Յովսէփայ...» (233):
- ՁԴ. **[Գալուստ Կայծակ¹⁵], Ստեփանոսի** - «Գերագոյնը յերկնից հիացան...» (234):
- ՁԵ. **[Յ. Նալեան¹⁶], Ստեփանոսի** - «Ստեփաննոս քաղցրիկ տատրակ...» (234):
- ՁԶ. **Պետրոսի եւ Պօղոսի** - «Պաղատիմք առ ձեզ, ընտրեալք...» (235):
- ՁԷ. **Պետրոսի եւ Պօղոսի** - «Պետրոս եւ Պօղոս, քրիստոնէից պարծանք...» (235):
- ՁԸ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁷], Որդոցն Որոտման** - «Նոր լոյս յարիւնդն վատեալ Որդիքն Որոտման...» (236):
- ՁԹ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Մերենց)¹⁸], Թաթեոսի եւ Բարդուղիմեոսի** - «Ի լրծակցութիւն գործոյ, Թոմայի առաքելոյ...» (236):
- Ղ. **Եօթանասնից** - «Ընդ Պօղոսի վաստակողին...» (237):
- ՂԱ. **[Ներսէս Ծնորհալի¹⁹], Մարգարէից** - «Հայցմամբ մարտր յորովայնին...» (237):
- ՂԲ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Մերենց)²⁰], Ծօհաննու մարգարէին** - «Գթութեամբ Քոյին...» (238):
- ՂԳ. **[Ներսէս Ծնորհալի²¹], Հայրապետաց** - «Հայրապետաց հանորց ազգին...» (238):
- ՂԴ. **Իգնատիոսի աստուածագօցեցին** - «Իգնատիոս, մանուկ բարի...»²² (239):
- ՂԵ. **[Ներսէս Ծնորհալի²³], Երեք ստրբ ժողովոյն** - «Նոյն Բանն որ էր ծնունդն Հօր...» (239):
- ՂԶ. **[Ներսէս Ծնորհալի²⁴], Լուսաւորչին** - «Բարձրացիր, դըժխոյ, փառօք յօր յիշատակի...» (240):
- ՂԷ. **[Գրիգոր Գ. Պափլաւունի²⁵], Լուսաւորչին** - «Ի յելս արեւու արեւ...» (240):
- ՂԸ. **Որդոց եւ թոռանց** - «Գրիգորիս ազուան...» (241):

¹ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1382: Հեղինակ նշված է է:

² Հատված - տաղ է նրա «Տաճար լուսոյ, տուն արքային» սկզբնատողով տաղից: Տե՛ս Պոտուրեան Մ., ԱՍ, էջ 190-2 նաեւ՝ Ս. Ճեմհեմեան, ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Ե, էջ 510, 8 105:

³ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 81-85, Լ-ին տունը «Տաղ մեծ ուրբաթին» տաղի 1-4-րդ տողերի տարբերակումն է, 2-րդ տունը «Ծարակեցաւ Տէրն ի խաչին» սկզբնատողով տաղից է:

⁴ Տե՛ս ՈւՄՀԲ, հտ. 1, էջ 137-144 (ծնթգր. էջ 607):

⁵ Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 129-30 (ծնթգր. էջ 273-4):

⁶ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1202, 1602:

⁷ Հայ ավանդական բանասիրությունը տաղս ընծայում է Գրիգոր Նարեկացուն: Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Ա, էջ XLV, «Մատենագիտական բնագրեր» բաժնում: Ա. Քյոչկերյանը նկատել է, որ սա մի հատված է «ի յերուսաղէմ գրեալ...» տաղից: Տե՛ս Գրիգոր Նարեկացի, ՏԳ, էջ 18: Տաղը գեոեղված է Հայկելվածներ բաժնում՝ «Իբրեւ տարակուսելի միավոր» (էջ 237-8):

⁸ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 119: Հ. Տաշյանը դիտում է՝ «Յիսուս Որդի 2 մասի բաժանուած եւ կիսախորանաւ իբրեւ նոր մաս կը սկսի տաղիս սա տողէն» տե՛ս Տաշեան Յ., ՅՀԶՄՄՎ, էջ 1019ա-բ, 8 Ա:

⁹ Տե՛ս ՈւՄՀԲ, հտ. 2, էջ 818 (հիշատակվում է):

¹⁰ Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒՔԲ, էջ 46, հմբ 17: Հիշատակվում է «Մատենագիտական ակնարկ եւ բանասիրական հարցեր» բաժնում:

¹¹ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 227-231 (ծնթգր. էջ 409):

¹² Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1193: Հեղինակ նշված է է:

¹³ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 135-6: Հմմտ. Տաշեան Յ., ՅՀԶՄՄՎ, էջ 1019 բ, 8 Ա:

¹⁴ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1458:

¹⁵ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Գ, էջ 152 բ-153ա, 8 27:

¹⁶ Տե՛ս Բամպուրեան Գ., ՅՊՆ, էջ 82-4: Հմմտ. Տաշեան Յ., ՅՀԶՄՄՎ, էջ 865 բ. 8 14:

¹⁷ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 237-8 (ծնթգր. 409-10):

¹⁸ Տե՛ս Անասյան Հ., ՀՄ, հտ. Բ, էջ 1279, 8 15:

¹⁹ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 55, 55-56:

²⁰ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 457, հտ. Բ, էջ 1597:

²¹ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 136-137: Ըստ նրա, ՏԳ, էջ 430 (հիշատակվում է):

²² Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1431: Հեղինակ նշված է է:

²³ Հատված - տաղ է նրա «Բան հաւատոյ» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 210: Ըստ նրա ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):

²⁴ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 256-259 (ծնթգր. էջ 412):

²⁵ Տե՛ս «Հայրեններ», Ե/Է, էջ 830-1 (ծնթգր. էջ 990): Հմմտ. Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ Լ (հիշատակվում է):

ՂԹ. [Առաքել Սիւնեցի¹], *Յակոբայ Մծբնացոյն* - «Անճառ Միած[ն]ին² Հօրն երկնատրի...» (241):

Ճ. [Մատթեոս Զողայեցի³], *Մծբնացոյն* - «Վարժիչ⁴ հաւնորք եկեղեցեաց...» (242):

ՃԱ. *Ներսէսի* - «Որ ի Հօրէ ծնունդ բարի...» (242):

ՃԲ. [Ներսէս Ծնորհալի⁵], *Թարգմանչացն մերոց Իսահակայ եւ Մեսրոպայ* - «Արդ⁶ երկրքին սոքա ընտրեալ...» (243):

ՃԳ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)⁷], *Պետրոսի հայրապետին* - «Ի հանդէս տօնի քո խրատացեալ տօնեմք...» (243):

ՃԴ. *Կիրոզի հայրապետին* - «Այսօր եւ մեր ցնծամք տօնիս...» (244):

ՃԵ. *Ոսկեբերանին* - «Խորհրդոցն աստուածային...» (244):

ՃԶ. *Բարսէլի* - «Բարբուռեաց պարծանք եւ գլուխ հայրապետաց...» (245):

ՃԷ. *Նիկողայոսի հայրապետին* - «Ի վիմէն եկեղեցոյ զփականն երկնից հաւատացար...» (245):

ՃԸ. *Յօհաննու Երուսաղէմայ* - «Նըստաւ յաթոռ Կիարոս կղզին...» (246):

ՃԹ. *Ղեւոնդեանց* - «Ի հանդէս տօնի ձեր յախացեալ ցնծամք...»⁸ (246):

ՃԺ. [Գրիգոր վրդ. Արծկեցի⁹], *Ոսկեանց* - «Սուրբ Ոսկի, քահանայդ նազելի...» (247):

ՃԺԱ. [Ներսէս Ծնորհալի¹⁰], *Մզնաւորաց* - «Մզնաւորօքն անապատին...» (247):

ՃԺԲ. *Անտօնի* - «Անճամք խոնարհիմք ի ճրգնութիւնս քո...»¹¹ (248):

ՃԺԳ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)¹²], *Սուրբիսանց* - «Երջանիկ հոգիահրաշ, / Երանելիին Սուրբ Սուրբիսա...» (248):

ՃԺԴ. [Ներսէս Ծնորհալի¹³], *Կուսանաց* - «Կոյսքն մաքուր թագիւ պճնին...» (249):

ՃԺԵ. [Ներսէս Ծնորհալի¹⁴], *Հոփսիսմեանց* - «Անուտօս լուսոյ արեւելեան ազանց...» (249):

ՃԺԶ. [Ներսէս Ծնորհալի¹⁵], *Հոփսիսմեանց* - «Երջանիկ հոգիահրաշ, / Կոյսք մաքուր Սուրբ Հոփսիսմե...» (250):

ՃԺԷ. [Ներսէս Ծնորհալի¹⁶], *Թագաւորաց* - «Նորահրաշ տեսիլ եւ գերագոյն քան զբնութիւն...» (250):

ՃԺԸ. *Տրդատայ թագաւորին* - «Եւ Տրդատ գոռոզ արքայն եւ ամբարտաւան...» (251):

ՃԺԹ. [Սաշատուր Կեչառեցի¹⁷], *Իշխանացն Սահակայ* - «Մեռան իշխանքն մեր ցանկալի...» (251):

ՃԻ. *Մարտիրոսաց* - «Հանդուրժելով չարչարանաց...» (252):

ՃԻԱ. [Ս. վրժ. Պատկանեան], *Մանկանցն Բեթղէմեմի* - «Արթունք զուարթունք...» (252):

ՃԻԲ. *Թէոդորոսի եւ Մեռնորհոսի զինաւորացն* - «Խաղաղաւոր մեծ թագաւոր...»¹⁸ (253):

ՃԻԳ. [Թովհաննէս¹⁹], *Վահանայ Գողթնեցոյն* - «Յաղթօղ զօրութեամբ վերնականաւ լցեալ...» (253):

ՃԻԴ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)²⁰], *Սրբոց Աստմեանցն* - «Սուրբ նահատակ Աստմ ընտրեալ...» (254):

ՃԻԵ. *Սրբոցն Ասրգսի* - «Վըրպայից հանդիսից հրաշալի...»²¹ (254):

ՃԻԶ. *Սրբոցն Միհասայ* - «Տէր բարեբար Հօր միածին...» (255):

ՃԻԷ. *Գէորգայ զօրավարին* - «Բամեալ զկիրս տանջանաց...»²² (255):

ՃԻԸ. [Սիմէոն²³], *Կիրակոսի եւ Յուլիսայի* - «Տեսեալ ծնօղին զաղէտս իրացն...» (256):

ՃԻԹ. [Բարսէլ], *Սրբոց Բառասնիցն* - «Քրիստոս փառաց թագաւոր...»²⁴ (256):

ՃԻԱ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)²⁵], *Անառակին* - «Առ Հայրդ աղաղակեմ...» (257):

ՃԻԱ. [Գրիգոր վրդ.²⁶], *Անառակին* - «Բարեաց պատճառ Տէր բարեգոյթ...» (258):

ՃԻԲ. [Գրիգոր վրդ. Արծկեցի²⁷], *Պահոց* - «Գանկատ ունիմ ասել քեզ, թագաւոր իմ Յիսուս Քրիստոս...» (258):

¹ Տե՛ս Պոստուրեան Մ., *ԱՍ*, էջ 202-4: Հմմտ. Անասյան Հ., *ՀՄ*, հտ. Բ., էջ 12, § 5:

² Տաղարանի «Միածին» բառը շտկված է ըստ Հ. Անասյանի:

³ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 566, § 14:

⁴ Տաղարանի «Վեհից» բառը շտկված է ըստ ՄՅՀԶՄՄ-ի:

⁵ Հատված - տաղ է նրա «Վիպասանութիւն նախնի ըստ Հոմերի...» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 534:

⁶ «Արդ»-ի փոխարեն «որք» բառն է տպագրված ԲԶ-ում:

⁷ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 235, գ. Բ, էջ 1616:

⁸ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 368: Հեղինակ նշված է:

⁹ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 354, գ. Բ, էջ 1616:

¹⁰ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 141:

¹¹ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 244: Հեղինակ նշված է:

¹² Նույն տեղում, էջ 349, գ. Բ, էջ 1616:

¹³ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 153-4: Ն. Ենոքիանի Ա. Քյոնիկերյանի հիշատակած՝ «Անդ մարտիրոսքն պրսակին» Հատված - տաղի 3 - 14 - ըր տողերն են (տե՛ս նրա, ՏԳ, էջ 430, հիշատակվում է):

¹⁴ Ներսես Ենորհալի, ՏԳ, էջ 271-3 (ծնթգր. էջ 414):

¹⁵ Նույն տեղում, էջ 280-3 (ծնթգր. էջ 415):

¹⁶ Նույն տեղում, էջ 284-5 (ծնթգր. էջ 415):

¹⁷ Որոնումներեց պարզվեց, որ Խաչատուր Կեչառեցու «Ողբ վասն աւերման տանս Արեւիկեան» տաղի 37-48 -ը տողերն են: Տե՛ս Խաչատուր Կեչառեցի, էջ 131:

¹⁸ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 436: Հեղինակ նշված է:

¹⁹ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 591-2, § 38:

²⁰ Նույն տեղում, էջ 626-7, § 26:

²¹ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 339: Հեղինակ նշված է:

²² Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1266: Հեղինակ նշված է:

²³ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 591, § 37:

²⁴ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 490, գ. Բ, էջ 1615:

²⁵ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 573, § 57:

²⁶ Տե՛ս Թոփճեան, ՅԶԴԽՎ, էջ 30ա, § 5: Տաղս կրում է «Ի. Գրիգոր վարդապետէ» խորագիրը: Ճեմճեմեան Ս., ՄՅՀԶՄՄՎ, հտ. Ե. էջ 407, § 26:

²⁷ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, հտ. Բ, էջ 494, § 60: Նաեւ՝ Գ. Ստեփանյան, ԿԲ, հտ. Ա, էջ 254:

ՃԼԳ. **Ներսես Ծնորդալի¹**, **Տնտեսիճ** - «Դարձեալ տրնտես հաւատարիմ...» (259):

ՃԼԴ. **Ներսես Ծնորդալի²**, **Պահոց** - «Զի ոչ արծաթ եմ քուրային...» (259-60):

ՃԼԵ. **Ներսես Ծնորդալի³**, **Պահոց** - «Ստեղծիչ սրտից Տէր տանձին...» (260):

ՃԼԶ. **Ներսես Ծնորդալի⁴**, **Փարիսեցոյն եւ մաքսատրին** - «Օրինատր փարիսեցին...» (261):

ՃԼԷ. **Յովհաննէս Երզնկացի Պուզ⁵**, **Յորբաթի վասն Աղամայ** - «Աղամայ ստեղծողն եկեալ յիւր պատկերն ի տես...» (261):

Ցանկ (262-71):

[Գանձեր].

Ա. **Գանձ ատր չորեքշաբթի եւ աւետեաց Սրբոյ Կուսին** - «Չորեքկերպեան աթոռ տիրական կազմեալ ալամբ սուրբ երկոտասան...»⁶ (272-3):

Բ. **Մխիթար Այրիվանեցի⁷**, **Գանձ աստուածայայտնութեան ճրագալուցին** - «Ի ժամանակի, ի վերջին ամի, ի լրումն ամենի...» (273):

Գ. **Մխիթար Այրիվանեցի⁸**, **Գանձ Ծննդեանն Քրիստոսի** - «Թագրդ պարծանաց, թագատր գօրաց, թափեալ ի փառաց...» (274):

Դ. **Գանձ Ծննդեանն Քրիստոսի** - «Րամից խրմբից արքայն խոնարհեալ եւ ի Կուսէն մարմին գգեցեալ...» (274-5):

Ե. **Գանձ Ծննդեան ոթ ատրն** - «Որ յութերորդին ատր ծննդեանն Յիսուսի Փրկչին...» (275-6):

Զ. **Գանձ Տեսնընդառաջին** - «Կենդանատուն յերկնից խոնարհեալ, ի Սուրբ Կուսէն մարմին գգեցեալ...» (276):

Է. **Մխիթար Այրիվանեցի⁹**, **Գանձ բուն բարեկենդանին** - «Երգս յաւեժական, երգեմք բանական, երիցո միական...» (276-9):

Ը. **Գանձ Թէոդորոսի գինատրին** - «Նիզակատր վրկայն երանեալ Թէոդորոս մարդն աստուածարեալ...» (279-80):

Թ. **Գանձ երկրորդի կիրակէի** - «Է խորհուրդ խորին բանն Պետրոսին, հաւատոյ վիմին...» (280-1):

Ժ. **Գանձ Կիրդի հայրապետին** - «Յիսուս Քրիստոս միածին Որդին որ ոչ կամի գորոստ ծառային...» (281):

ԺԱ. **Մկրտիչ¹⁰**, **Գանձ երրորդ կիրակէի** - «Կենաց հովիւն ի խնդիր եկեալ վասն ոչխարին որ էր կորուսեալ...» (281-2):

ԺԲ. **Գանձ Յօհաննո Երուսաղէմի հայրապետին** - «Եկեալ պատմեցին Սուրբ Եպիփանին, վասն Յօհաննիսին...» (282-3):

ԺԳ. **Մկրտիչ¹¹**, **Գանձ չորրորդ կիրակէի** - «Կայր մեծատուն ասէ ահագին որ ազանէր գրեցեզն ու գծիրանին...» (283):

ԺԴ. **Մկրտիչ¹²**, **Գանձ սրբոց մանկանց Քառասնից** - «Րեանական սիրովըն լցեալ սուրբ Քառասունքն եւ արիացեալ...» (284):

ԺԵ. **Մկրտիչ¹³**, **Գանձ հինգերորդ կիրակէին** - «Կայր դատատր անիրաւութեան սա ի քաղաքի ուրումն ասպատան...» (284-5):

ԺԶ. **Մկրտիչ¹⁴**, **Գանձ Սրբոց Գրիգորի Լուսաւորչին** - «Րաբուն բարի եւ երանելի Տէր Սուրբ Գրիգոր հրեշտակ ի մարմնի...» (285-6):

ԺԷ. **Գրիգոր Խլաթեցի (Մերենց)¹⁵**, **Գանձ վեցերորդ կիրակէին** - «Րամեալ խորհրդին ըամից տեսողին, զոր գուշակեցին...» (286-7):

ԺԸ. **Գրիգոր Խլաթեցի (Մերենց)¹⁶**, **Գանձ յարութեան Ղազարոս** - «Իսկ քորքն բարի եւ երանելի, Փրկչին գովելի...» (287-8):

ԺԹ. **Մխիթար Այրիվանեցի¹⁷**, **Գանձ սրբոց Ծաղկազարդի** - «Էդ Աստուած փառաց եղեր հաց կենաց եւ ջոր ծառաւեաց...» (288):

Ի. **Մխիթար Այրիվանեցի¹⁸**, **Գանձ Ոսնայաւային** - «Այս խորհուրդ լցաւ, անդ գուշակեցաւ, ազդ կատարեցաւ...» (289-95):

¹ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 104: Ա. Քյոչկերյանի հիշատակած «Արարչական բնութեամբ քոյին» հատված - տաղի վերջին 8 տողն է (տե՛ս ԲԶ, էջ 103-104): Ըստ նրա, ՏԳ, էջ 430 (հիշատակվում է):
² Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից (տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 21-2):
³ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից (տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 20-1):
⁴ Հատված - տաղ է նրա «Յիսուս Որդի» երկից: Տե՛ս նրա ԲԶ, էջ 111-2: Ըստ նրա, ՏԳ, էջ 431 (հիշատակվում է):
⁵ Հատված - տաղ է նրա «Աղամայ որդիք ամէն ու ծնունդ ի հողէն» սկզբածքով տաղից (25-32- րդ տողերն են: Տե՛ս Հովհաննես Երզնկացի, ՈԻԲ, էջ 210):
⁶ Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1077: Կարելի է համարել գանձի 39-41-րդ տողերի տարբերակները, շարունակութունը՝ մեզ անհայտ գանձից: Հեղինակ նշված է:
⁷ Բաղկացած է գանձի 58-60-րդ տողերից եւ 60-61, 67 եւ 79-րդ տողերի տարբերակները: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 71:
⁸ Բաղկացած է գանձի 69-70, 75, 72-73-րդ տողերի տարբերակները վածներից եւ 79-րդ տողից: Նույն տեղում, էջ 72-3:

⁹ Բաղկացած է գանձի 1-4, 10-6, 22-8, 34-6, 49-51, 57, 61-2, 64-5, 70-3-րդ տողերից: Նույն տեղում, էջ 127-131:
¹⁰ Սկսյալ գանձի տող 8-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 454:
¹¹ Սկսյալ գանձի տող 11-ից: Նույն տեղում, էջ 461:
¹² Սկսյալ գանձի տող 19-ից: Նույն տեղում, էջ 480:
¹³ Սկսյալ գանձի տող 10-ից: Նույն տեղում, էջ 494:
¹⁴ Սկսյալ գանձի տող 26-ից: Նույն տեղում, էջ 511:
¹⁵ Սկսյալ գանձի տող 15-ից: Նույն տեղում, էջ 539, գ. Բ, էջ 1597:
¹⁶ Սկսյալ գանձի տող 26-ից: Նույն տեղում, էջ 560, գ. Բ, էջ 1597:.
¹⁷ Բաղկացած է գանձի տողեր 49-50, 52-6-ից: Մխիթար Այրիվանեցի, էջ 138:
¹⁸ Բաղկացած է գանձի տողեր 49-3, 54-60-ից: Նույն տեղում, էջ 147-8:

ԻԱ. [Անանուս¹], **Գանձ առագ Ռորթաթու** - «Ինծեալ սրտաբեկ եւ միջակտոր Մայր Միածնին յառաջմամբ յորդոր...» (295):

ԻԲ. [Մկրտիչ²], **Գանձ Զատնի սրբոյ Յարութեան Քրիստոսի** - «Բենական լոյսն այսօր ծագեալ յորժամ Փրկիչն մեր յարուցեալ...» (295-6):

ԻԳ. [Մխիթար Այրիվանեցի³], **Գանձ Յարութեան կիրակէի** - «Արդ լուսաւորեա՛, արդ փառաւորեա՛, արդարեւ ցնծա՛...» (296-7):

ԻԴ. [Մխիթար Այրիվանեցի⁴], **Գանձ Յարութեան** - «Այսօր ցընծալի, այսօր գոարճալի, օր այս յնդալի...» (297):

ԻԵ. [Սաշատուր Կեչառեցի⁵], **Գանձ Յարութեան** - «Առաւկաւոր Բանն վկայեալ Սողոմոնի մեծին կատարեալ...» (297):

ԻԶ. [Մխիթար Այրիվանեցի⁶], **Գանձ յարութեան** - «Կանգնեա՛ զմեզ կարող կազորեա՛ փրկող, կեցո՛ ազատող...» (298):

ԻԷ. [Մկրտիչ⁷], **Գանձ Յարութեան** - «Մեծ անտեսաց ձայն որախալի տայր Գարբիէլ պետրն հրաշալի...» (298):

ԻԸ. [Մխիթար Այրիվանեցի⁸], **Գանձ Յարութեան** - «Նոր դշխոյ բերկրած, նոր թագի պճնած, նոր լուսով վառած...» (298-9):

ԻԹ. [Մկրտիչ⁹], **Գանձ Յարութեան** - «Որախացիք սիրողք անմահին զի շնորհեցաւ ձեզ որախոյթիս...» (299):

Լ. [Սաշատուր¹⁰], **Գանձ Յարութեան** - «Տրտմեալ Մարիամ Մագդաղենեաց լայր արտաստօք զՏէրն փառաց...» (299-300):

ԼԱ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Շերեւնց)¹¹], **Գանձ Յարութեան** - «Բամիցս որ ընտրեալ աստէն ժողովեալ եւ ի պաշտօն կանգնեալ...» (300):

ԼԲ. [Մկրտիչ¹²], **Գանձ Յարութեան** - «Քրիստոս յարեաւ զդժիս անտեսաց եւ զգերթոյն մահուան ազատեաց...» (301):

ԼԳ. **Գանձ Նոր կիրակէին** - « Արդ ասէ յարեաց փառաւորեցայց եւ արդ բարձրացայց...» (301):

ԼԴ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Շերեւնց)¹³], **Գանձ Նոր կիրակէին** - «Իսկ այսօր կոչի սա Նոր կիրակի, խորհրով ի լի...» (301-2):

ԼԵ. **Գանձ Նոր կիրակէին** - «Յարեաւ Աստուած, մարգարէն գոչեաց, յառաջ գոչակեաց...» (302):

ԼԶ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Շերեւնց)¹⁴], **Գանձ Նոր կիրակէին** - «Բամից սրբասնեալ, զՏէրն որ տեսեալ, Թոմայի պատմեալ...» (302-3):

ԼԷ. **Գանձ Նոր կիրակէին** - «Քրիստոս յարեաւ Բանն ի սկզբանէ նոյն անեցեալ մարմնով ի Կոստէ...» (303):

ԼԸ. [Մկրտիչ¹⁵], **Գանձ Աշխարհամատարան կիրակէին** - «Կենաց փայտ տրնկարան որ կառուցար ի միջի մարդկան...» (304):

ԼԹ. **Գանձ Համբարձմանն Քրիստոսի** - «Տեսեալ վերնոց զանմահիցն արքայ եւ զարմացան ընդ տեսիլ նորա...» (304-5):

Խ. [Մատթէոս վրդ. Զուղայեցի¹⁶], **Գանձ Մեծահրաշի կիրակէին** - «Սրիարալի եղեալ, հրեշտակն ընտրեալ, Գրիգորն արթնացեալ...» (305-6):

ԽԱ. **Գանձ Պենտէկոստէին** - «Կենդանարար բրդիտմն ի Հօրէ հոգին առաջ էր ի սկզբանէ...» (306-7):

ԽԲ. [Մխիթար Այրիվանեցի¹⁷], **Գանձ Տապանակի եւ Եկեղեցոյն** - «Տաճարդ երկնային, տուն քրիստոսային, տեղի անմահին...» (307):

ԽԳ. **Գանձ Վարդավառին** - «Ի խորհուրդ խորին բանի Պետրոսին, հաւատոյ վիմին...» (307-8):

ԽԴ. [Մկրտիչ¹⁸], **Գանձ Վարդավառին** - «Կամք Տեսուն յայտնեալ զխորհուրդն խորին աշակերտացն իւր սրբոյ զնդին...» (308-9):

ԽԵ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Շերեւնց)¹⁹], **Գանձ Վերափոխման Սրբոյ Աստուածածնի** - «Լոյս ի լուսոյ անձըն դիմաւոր, որդի եղեր կոսին կամաւոր...» (309):

ԽԶ. [Գրիգոր Խլաթեցի (Շերեւնց)²⁰], **Գանձ Վերափոխման Սրբոյ Աստուածածնի** - «Բամից սրբոց գունդ աշակերտեալ, զԱստուած ընկալ մարմինըն բարձեալ...» (309-10):

ԽԷ. [Մկրտիչ²¹], **Գանձ Սուրբ Աստուածածնին** - «Չորեքկերպեան աթոռ հրաշական կազմեալ ակամբ սուրբ երկոտասան...» (310-1):

ԽԸ. **Գանձ Խաչվերացին** - «Անճառելի փառաց տեսողին ներթողական բան վասն խաչին...» (311-2):

ԽԹ. **Գանձ Նաւակատեաց սրբոյ Խաչին** - «Չորեքկերպեան սեղան սուկալի անմահական գառինն եւ հացի...» (312):

¹ Տե՛ս ԳՀՀԲ, էջ 307-8: Նաեւ՝ Բիւզանդացի Ն., ՅՀՏ, էջ 94:

² Սկսյալ գանձի տող 16-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 843:

³ Բաղկացած է գանձի տողեր 73-77-ից: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 157:

⁴ Բաղկացած է գանձի տողեր 95-7, 99-100-ից: Նույն տեղում, էջ 159:

⁵ Սկսյալ գանձի տող 29-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 835:

⁶ Բաղկացած է գանձի տողեր 84-7-ից: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 158:

⁷ Տե՛ս Ճեմհեմեան Ա., ՄՅՀԶՄՄՎ, Հտ. ե, էջ 499, Տ 46: Նշված է ծայրակապը՝ Մկրտիչ:

⁸ Բաղկացած է գանձի տողեր 106-7-ից, 107-114-ի տարբերակները՝ վածնբերց եւ տող 109-ից: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 160:

⁹ Սկսյալ գանձի տող 14-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 840:

¹⁰ Սկսյալ գանձի տող 39-ից: Նույն տեղում, էջ 835:

¹¹ Սկսյալ գանձի տող 46-ից: Նույն տեղում, էջ 739, գ. Բ, էջ 1597:

¹² Սկսյալ գանձի տող 36-ից: Նույն տեղում, էջ 841:

¹³ Սկսյալ գանձի տող 54-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 856, 1595:

¹⁴ Սկսյալ գանձի տող 43-ից: Նույն տեղում, էջ 856, 1595:

¹⁵ Սկսյալ գանձի տող 11-ից: Նույն տեղում, էջ 859:

¹⁶ Սկսյալ գանձի տող 43-ից: Նույն տեղում, էջ 898, 1607:

¹⁷ Բաղկացած է նրա «Որդոց եւ թոռանց Սրբոյն Գրիգորին Հայոց Հայրակապի» խորագրով գանձի տող 1-5-ից, 6-ը՝ անհայտ, տող 7-ը թերեւս տող 8-ի տարբերակներով, վերջին տողը տող 11-ի տարբերակներով է: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 170:

¹⁸ Սկսյալ գանձի տող 8-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1076:

¹⁹ Սկսյալ գանձի տող 36-ից: Նույն տեղում, էջ 1148, 1598:

²⁰ Սկսյալ գանձի տող 43-ից: Նույն տեղում, էջ 1148, 1598:

²¹ Սկսյալ գանձի տող 62-ից: Նույն տեղում, էջ 861:

Ծ. **Գանձ Երեսման Խաչին** - «Զի խաչըն փայլեալ, յերկնից ցոյացեալ, բազմաց երեսեալ....» (312-3):

ԾԱ. **Գանձ Վարազայ սրբոյ Խաչին** - «Եկեալ եւ հասեալ, ժամանակ մերձեալ, սորբ նշան յայտնեալ....» (313-4):

ԾԲ. **Գանձ գիտ սորբ Խաչին** - «Այսօր սօնեմք զերեսմբն քո, պատմեմք ըզգիտ խաչիդ Աստուծոյ....» (314):

ԾԳ. **[Մկրտիչ¹], Գանձ սրբոց հրեշտակապետաց** - «Կազմեալ կտորոց զէակս ամենայն նախ եւ սոռաչին զզօրսն հրանիթեան....» (314-5):

ԾԴ. **Գանձ ծննդեան Յովհաննէմ Մկրտչին** - «Ի գնալ կուսին երկունք հասանին Եղիսարէթին....» (315-6):

ԾԵ. **Գանձ գլխատման Յովհաննէմ Կարապետին** - «Բամից բազմութիւն այն հրապարակին, յայն բազմականին....» (316):

ԾԶ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)²], Գանձ գլխատման Յովհաննէմ Կարապետին** - «Իսկ բարբառոյն ձայն կայր նա ի դողման, յսն եւ ի սասան....» (316-7):

ԾԷ. **[Մկրտիչ³], Գանձ Յովհաննէմ Կարապետին եւ Յօբայ արդարոյն** - «Բամից խմբից արքայն խոնարհեալ, ի Յորդանան ի լուացումն եկեալ....» (317-8):

ԾԸ. **Գանձ երկոտասան առաքելոց** - «Չորեքկերպեան աթոռոյն կիզիչք, դոք օրինակք բանի բորբոքիչք....» (318-9):

ԾԹ. **Գանձ երկոտասան առաքելոց** - «Իստեալ անտանք սորբ երանելեաց առաքելոցն անետարանչաց....» (319-20):

Կ. **[Սաչատուր Կեչաւեցի⁴], Գանձ Դաւթի մարգարէին եւ Յակոբայ արդարոյն** - «Այսօր փայլէ օր քո լուսատւ սորբ յիշատակ սօնիս խմբարո....» (320-1):

ԿԱ. **Գանձ Դաւթի մարգարէին եւ Յակոբայ առաքելոյն** - «Խորք անքրննին անճատ անհասին Հօր Արարչին եւ մարդասիրին....» (321-2):

ԿԲ. **Գանձ Սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային** - «Կենդանարար անմահ ողկուզին, որ ճմլեցաւ արեամբ ի խաչին....» (322-3):

ԿԳ. **[Մխիթար Այրիվանեցի⁵], Գանձ Սրբոցն Պետրոսի եւ Պօղոսի** - «Գերակայ գընդին գլուխ ընտրեալ հօտին, գաճակալ քոյին....» (323):

ԿԴ. **Գանձ Որոյնցն Որոտման՝ Յակոբայ եւ Յօհաննէմ** - «Գերագոյն գընդին, գերագով դասին, գերիմաստ հօտին....» (323-4):

ԿԵ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)⁶], Գանձ Բարդուղիմէոսի եւ Թադէոսի եւ Յուդայ առաքելոցն Քրիստոսի** - «Ի գալ Թադէին, հրամանաւ Փրկչին, յաշխարհս վերին....» (324-5):

¹ Սկսյալ գանձի տող 10-ից: Նույն տեղում, էջ 1351:
² Սկսյալ գանձի տող 19-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 717, գ. Բ, էջ 1597:
³ Սկսյալ գանձի տող 17-ից: Նույն տեղում, գ. Բ, էջ 1189:
⁴ Սկսյալ գանձի տող 28-ից: Նույն տեղում, էջ 1454:
⁵ Բաղկացած է գանձի տող 37-ից եւ տողեր 38-40-ի տարբերակներով: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 197:
⁶ Սկսյալ գանձի տող 27-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1085, 1597:

ԿԶ. **Գանձ եօթանասուներկու աշակերտացն Քրիստոսի** - «Իջեալ Սորբ Հոգին յօր Պենտէկոստէին ի վերնատանին....» (325):

ԿԷ. **[Մխիթար Այրիվանեցի⁷], Գանձ համօրէն մարգարէից** - «Հոգին նախ ընտրեալ, հրաւիրմամբ կոչեալ, հրաշխք լուցեալ....» (326):

ԿԸ. **[Մխիթար Այրիվանեցի⁸], Գանձ սրբոց հայրապետաց** - «Արեալ զհոգին ստաքեալք Քոյին եւ աշակերտք նոցին....» (326-7):

ԿԹ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց)⁹], Գանձ Իգնատիոսի սատուածագեցի եւ Պօղիկարապոսի հայրապետաց** - «Իգնատիոսին, վիճակեալ բարին, ի Քէն սահմանին....» (327-8):

Հ. **[Մխիթար Այրիվանեցի¹⁰], Գանձ որոյնց եւ թոռանց Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին** - «Ի յայս ի ծառէս ի սորբ արմատէս, ի Լուսաւորչէս....» (328-9):

ՀԱ. **[Մկրտիչ¹¹], Գանձ Սրբոյն Յակոբայ Մծրնայ հայրապետին** - «Բարուն բարի, երիցս երանեալ, տէր Սորբ Յակոբ, շնորհօք զարդարեալ....» (329-30):

ՀԲ. **Գանձ Մեծին Ներսէսի հայրապետին** - «Գոյ հանգոյն վեճի, նախնայն Գրիգորի, Սորբ Հայրապետին....» (330-1):

ՀԳ. **[Մխիթար Այրիվանեցի¹²], Գանձ Սրբոյն Իսահակայ Պարթէի հայոց հայրապետին** - «Ո՛վ Հայր Իսահակ, որ տեսողունակ, որպէս գերունակ....» (331-2):

ՀԴ. **[Մխիթար Այրիվանեցի¹³], Գանձ սրբոց թարգմանչացն Իսահակայ եւ Մեսրօպայ** - «Աստ հոգին շարժեալ, առ նոսա ազդեալ, հայ գիր յօրինեալ....» (332-3):

ՀԵ. **[Մխիթար Այրիվանեցի¹⁴], Գանձ եւս սրբոց թարգմանչաց** - «Բարձրեալ անքննին բնաւից լրութիւն, բաւականութիւն....» (333):

ՀԶ. **[Մխիթար Այրիվանեցի¹⁵], Գանձ Պետրոսի հայրապետին եւ Աբխաղոմայ սարկաւազին** - «Պետրոս պանծալի, Պետրոս բաղձալի, պետոյ հրաշալի....» (333-4):

ՀԷ. **Գանձ Յօհաննէմ Ոսկեքերանին** - «Յաննէական լուսոյն զարդարեալ մեծ Յօհաննէս այրըն սրբաւնեալ....»¹⁶ (335):

⁷ Բաղկացած է գանձի տող 36-ից, տողեր 38-45-ի տարբերակներով: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 180:
⁸ Բաղկացած է գանձի տողեր 49-50-ից եւ տողեր 51-63 տարբերակներով: Նույն տեղում, էջ 103:
⁹ Սկսյալ գանձի տող 21-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1429, 1597:
¹⁰ Բաղկացած է գանձի տողեր 47, 51, 59-62-ից եւ տող 45-ի տարբերակներով: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 173:
¹¹ Սկսյալ գանձի տող 21-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1444:
¹² Բաղկացած է գանձի տողեր 78-83-ից եւ մեկ անհայտ տողերից: Մխիթար Այրիվանեցի, ԳՏ, էջ 115:
¹³ Բաղկացած է գանձի տողեր 52, 55-8-ից, 60, 100-ից եւ տողեր 101-108-ի տարբերակներով: Նույն տեղում, էջ 117-8:
¹⁴ Բաղկացած է գանձի տողեր 1, 3-ից, 3-ի տարբերակներով եւ տող 4-ից: Նույն տեղում, էջ 110:
¹⁵ Բաղկացած է գանձի տողեր 69-72, 75-6, 99-100-ից եւ տող 101-ի տարբերակներով: Նույն տեղում, էջ 80-1:
¹⁶ Ըստ Հ. Անայանի, սա Հատված է Առաքել Բաղիշեցուն վերագրվող՝ «Աւրճեալ եւ ընտրեալ գունդն երկոտասան» սկսվածքով

ՀԸ. **Գանձ Արթոյն Բարսիլի Կեսարացոյ Տայրապետին** - «Այսօր մանկունք Սուրբ Եկեղեցոյ տօնէն զտօն ւարքս պատուոյ...» (335-6):

ՀԹ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց) ¹], Գանձ Նիկողայոսի Տայրապետին** - «Դասք Տայրապետին, ըստմանք Բանին, որ գմեզ ուսուցին...» (336-7):

Ձ. **Գանձ Արթոյն Ղեւոնդեանց քահանայիցն** - «Իմանալ անուանք արթոյն երամին, քահանայից գերակայ գնդին...» (337):

ՁԱ. **[Սաշատուր ²], Գանձ Արթոյն Ոսկեանցն** - «Ինքի շնորհաց հոգւոյ գերակայ, տան մէջ պարգեք Ոսկեանքն յարակայ...» (338):

ՁԲ. **[Մխիթար Այրիվանցի ³], Գանձ արթոյն միանձանց ճգնաւորաց** - «Գերազանցելով, գերագոյն գողով, գերահրաշ գործով...» (338-9):

ՁԳ. **Գանձ Անտօնի անապատականի** - «Երջանիկ գրնդին երեք հազարին եւ հինգ հարիւրին...» (339-40):

ՁԴ. **Գանձ Արթոյն Սուրբասանց** - «Բամիցն որ ընտրեալ, խոտով շատուցեալ, բաւականեցեալ...» (340-1):

ՁԵ. **[Մխիթար Այրիվանցի ⁴], Գանձ արթոյն կուսանաց** - «Որ անպատմելի սիրով աշխարհի, բնականոյ ի կուսի...» (341-2):

ՁԶ. **[Մխիթար Այրիվանցի ⁵], Գանձ Արթոյն Հոնիսիսեանց** - «Անտանօր ծագէ, արեւն յերեսէ, արեւն ի յանձնէ...» (342):

ՁԷ. **Գանձ Աբգարու թագաւորին** - «Բարունդ երկնային ըստ մարդկային, տէր տըրեր սոցին...» (343):

ՁԸ. **Գանձ Տրդատայ թագաւորին** - «Ի գալ Հոնիսիսի եւ Գայիսանի թագաւորմոսի...» (343-4):

ՁԹ. **[Գրիգոր Խլաթեցի Տերեւնց ⁶], Գանձ Կոստանդիանոսի թագաւորին** - «Գերարկիոյ վերին, լոյսոյ լուսածին, արքայոյ երկնային...» (344-5):

Ղ. **Գանձ Թէոդորոսի թագաւորին** - «Ըզտնտեսական տեսեալ նախնական, տալ զգահին ինքնիշխան...» (345):

ՂԱ. **Գանձ համօրէն մարտիրոսաց** - «Ոմանք չարչարեալ եւ զարիւնս հեղեալ եւ պատկաւորեալ...» (345-6):

ՂԲ. **[Սաշատուր Կեչաւեցի ⁷], Գանձ մանկանցն Բեթղէմէմի** - «Չըքնաղագեղ մանկունք գգուանաց յափշտակեալ ի մարցըն գրկա ց...» (346-7):

գանձից: Նա նաեւ նշել է, որ սույն գանձից մի հատված հրատարակվել է տաղարաններում: Տե՛ս նրա ՀՄ, գ. Բ, էջ 137-9, § 124:
¹ Սկսյալ գանձի տող 12-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 1414, 1596:
² Սկսյալ գանձի տող 49-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 353:
³ Բաղկացած է գանձի տողեր 12-4, 17, 21-3, 28-ի տարբերակներից: Մխիթար Այրիվանցի, ԳՏ, էջ 211-2:
⁴ Բաղկացած է գանձի տողեր 43-44-ից, 27-ի եւ 29-41-ի տարբերակներից: Տե՛ս նույն տեղում, էջ 188:
⁵ Բաղկացած է գանձի տողեր 48-49, 51-ից, եւ 56-57-ի տարբերակներից: Տե՛ս նույն տեղում, էջ 165, 166:
⁶ Տե՛ս ՄՅՀԶՄՄ, էջ 498, § 98:
⁷ Սկսյալ գանձի տող 13-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Բ, էջ 966:

ՂԳ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց) ⁸], Գանձ Արթոյն Վարդանանց զօրավարացն** - «Բամից ազգաց հայոցս տոմի քաջն Վարդան եղև հանելի...» (347):

ՂԴ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց) ⁹], Գանձ Արթոյն Աստվանց զօրավարացն** - «Ի սէր քո վատեալ, բազումք չարչարեալ, վասն Քրիստոս մեռեալ...» (347-8):

ՂԵ. **[Մկրտիչ ¹⁰], Գանձ Արթոյն Սարգսի Զօրավարին** - «Մեծապայծառ փառօք զարդարեալ, եկեղեցի պայծառագետ տեալ...» (348-9):

ՂԶ. **Գանձ Արթոյն Մինասայ, Երմոգիանայ եւ Գրաբոսի** - «Երանելի վրկայքն պատուեալ, Երմոգիանէ եւ Մինասն ընտրեալ...» (349):

ՂԷ. **[Սաշատուր Կեչաւեցի ¹¹], Գանձ Արթոյն Գէորգայ Զօրավարին** - «Արմատ կենաց զարմ ի յազատաց, Գէորգէտս յաղթողն ի գամրաց...» (350):

ՂԸ. **[Գրիգոր Խլաթեցի (Տերեւնց) ¹²], Գանձ Կիրակոսի եւ մօրն նորա Օղիտայ** - «Ի սուրացոց երկրէն հալածի, եկեալ բնակի յերկիր Կիլիկի...» (350-1):

ՂԹ. **[Մխիթար Այրիվանցի ¹³], Գանձ ապաշխարութեան** - «Ես եմ յաւարեալ, ես մեղօք մեռեալ, ես նեխեալ փոռեալ...» (351-2):

Ճ. **[Մխիթար Այրիվանցի ¹⁴], Գանձ ապաշխարութեան** - «Մեղայ, Տէր, մեղայ անօրինեցայ, ըստ պատուիրանն յանցեալ...» (352-3):

ՃԱ. **Գանձ ապաշխարութեան** - «Պահօք պրնդեցոք, յաղօթս յամեցոք, զձեռս ի տուրս կալցոք...» (353-4):

ՃԲ. **Գանձ ապաշխարութեան** - «Սուտ կենցաղոյս այս մի՛ հաւատայք, զաշխարհս ձեզ մնալ մի՛ դնեք...» (354):

Ծանկ եւ ցուցակ... ընթերցումն որ ի նորատիպ Ճաշոց մատենին (355-358)¹⁵:

Մն. ՂԱԳ-ի ՀՀԱԳ բաժնում պահպանվող տաղարանը 1986-ին նվիրել է պոլսաբնակ բանասեր, մատենագետ Գեորգ Բամպոբճյանը, հետևյալ նշումով՝ «Խ. Մխիթարեան մէջ գոյութիւն շունի»:

Մտնգտ. Ջարպիանայեան, ՀՄ, էջ 161-2: Դավթյան, հմր 46: Ծոխկյան, գ. Ա, էջ 65:

⁸ Սկսյալ գանձի տող 8-ից: Տե՛ս «Գանձարան», գ. Ա, էջ 384, գ. Բ, էջ 1597:
⁹ Սկսյալ գանձի տող 19-ից: Նույն տեղում, գ. Ա, էջ 341, գ. Բ, էջ 1596:
¹⁰ Սկսյալ գանձի 1-ին տողից: Նույն տեղում, գ. Ա, էջ 331:
¹¹ Սկսյալ գանձի տող 6-ից: Նույն տեղում, գ. Բ, էջ 1266:
¹² Նույն տեղում, գ. Ա, էջ 274, գ. Բ, էջ 1597:
¹³ Սկսյալ գանձի տող 12-ից: Մխիթար Այրիվանցի, ԳՏ, էջ 226:
¹⁴ Սկսյալ գանձի 1-ին տողից: Նույն տեղում, էջ 225:
¹⁵ Ինչպես նշել է Գ. Բամպոբճյանը, գիրքը պակասավոր է ընկած են ցանկի վերջին էջերը: Տե՛ս նրա «1801-1850 թուականներում...», «Բազմ.» 1991, հմր 1-2, էջ 296:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1840

1816

312. **ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՐՈՒՍՏ ԵՒ ՎԱՅԵԼՈՒՉ.**¹ Ի Հայրապետութեան Սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի Տ. Տ. Եփրեմի աստուածընտիր կաթողիկոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի պատրիարքութեան Սրբոյ Աթոռոյն Երուսաղէմի Տեառն Թէոդորոսի արհի եպիսկոպոսի: Վեհափառ Հրամանաւ Տ. Պօղոսի Սրբոյն արհի եպիսկոպոսի՝ բարեջան եւ ազգասէր Պատրիարքի Թագաւորեալ մայրաքաղաքիս Կոստանդնուպօլսոյ, Կ. Պոլիս, Քիւրքճի խան, տպ. Պողոս Յովհաննիսեանի. (Արապեան), 1816, 359, 8⁰:

Մտնգտ.՝ Զարպիսանպեան, ՀՄ, էջ 660: Դավթյան, հմր 262: Կորկոտյան, էջ 136, հմր 347: Ծոփկյան, գ. Ա, էջ 65:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1825

313. **ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՐՈՒՍՏ, ՎԱՅԵԼՈՒՉ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ.**² Ի Հայրապետութեան Սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի Տ. Տ. Եփրեմի աստուածընտիր կաթողիկոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի Պատրիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի Տ. Գաբրիէլի ճգնազգեսաց արհի եպիսկոպոսի եւ ի պատրիարքութեան Կոստանդնուպօլսոյ Տ. Կարապետի՝ ազգասէր արքեպիսկոպոսի, Կ. Պոլիս, Օրթաղիւղ, տպ. Արապեան Պօղոսի Ապուլէիսցւոյ, եւ երկրորդաց իմոց՝ Աստուածատրոյ, Գէորգայ եւ Գալուստի, 1825, 359 էջ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ Դավթյան, հմր 497: Կորկոտյան, էջ 139, հմր 379: Ծոփկյան, գ. Ա, էջ 65:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

314. **ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.** Ի Պատրիարքութեան Կոստանդնուպօլսոյ՝ Տեառն Յակովբոսի ամենապատիւ եւ վեհափառ արքեպիսկոպոսի: [Կ. Պոլիս], տպեալ յՕրթաղիւղ. ի տպ. երկրորդաց Պօղոսի Արապեան Ապուլէիսցւոյ, 375 էջ, 8⁰:

Բվնդ.³ *Հանդէս դպրութեան* (3-201):

[Տաղարան].

Ա. (203): Բ. (203-4): Գ. (204): Դ. (204-5): Ե. (205): Զ. (205-7): Է. (208): Ը. (208-9): Թ. (209): Ժ. (209-10): ԺԱ. (210): ԺԲ. (210-1): ԺԳ. (211): ԺԴ. (211-2): ԺԵ. (212): ԺԶ. (212): ԺԷ. (213): ԺԸ. (213): ԺԹ. (214-5): Ի. (215): ԻԱ. (216): ԻԲ. (216-7): ԻԳ. (217): ԻԴ. (217-8): ԻԵ. (218): ԻԶ. (218-9): ԻԷ. (219): ԻԸ. (219-20): ԻԹ. (220): Լ. (220-1): ԼԱ. (221): ԼԲ. (221-2): ԼԳ. (222): ԼԴ. (222-3): ԼԵ. (223): ԼԶ. (223-4): ԼԷ. (224): ԼԸ. (224-5): ԼԹ. (225): Խ. (225-6): ԽԱ. (226): ԽԲ. (226): ԽԳ. (227): ԽԴ. (227-8): ԽԵ. (228): ԽԶ. (228-9): ԽԷ. (229): ԽԸ. (229-30): ԽԹ. (230-1): Ծ. (231): ԾԱ. (231-2): ԾԲ. (232): ԾԳ. (232-3): ԾԴ. (233): ԾԵ. (233-4): ԾԶ. (234): ԾԷ. (234-5): ԾԸ. (235-6): ԾԹ. (236): Կ. (236-7): ԿԱ. (237): ԿԲ. (237-8): ԿԳ. (238): ԿԴ. (238): ԿԵ. (239): ԿԶ. (239-40): ԿԷ. (240): ԿԸ. (240-1): ԿԹ. (241): Լ. (241-2): ԼԱ. (242): ԼԲ. (242-3): ԼԳ. (243): ԼԴ. (243-4): ԼԵ. (244): ԼԶ. (244-5): ԼԷ. (245): ԼԸ. (245-6): ԼԹ. (246): Զ. (246-7): ԶԱ. (247-8): ԶԲ. (248): ԶԳ. (248-9): ԶԴ. (249): ԶԵ. (250): ԶԶ. (250): ԶԷ. (250-1): ԶԸ. (251): ԶԹ. (251-2): Դ. (252): ԴԱ. (252-3): ԴԲ. (253): ԴԳ. (253-4): ԴԴ. (254): ԴԵ. (254-5): ԴԶ. (255-6): ԴԷ. (256): ԴԸ. (256): ԴԹ. (256-7): Ժ. (257): ԺԱ. (257): ԺԲ. (258): ԺԳ. (258-9): ԺԴ. (259): ԺԵ. (259-60): ԺԶ. (260): ԺԷ. (260-1): ԺԸ. (261): ԺԹ. (261-2): ԺԺ. (262): ԺԺԱ. (262-3): ԺԺԲ. (263): ԺԺԳ. (263-4): ԺԺԴ. (264): ԺԺԵ. (265): ԺԺԶ. (265): ԺԺԷ. (265-6): ԺԺԸ. (266): ԺԺԹ. (266-7): ԺԻ. (267): ԺԻԱ. (267-8): ԺԻԲ. (268): ԺԻԳ. (268): ԺԻԴ. (269): ԺԻԵ. (269-70): ԺԻԶ. (270-1): ԺԻԷ. (271): ԺԻԸ. (271-2): ԺԻԹ. (272): ԺԼ. (272-3): ԺԼԱ. (273): ԺԼԲ. (273-4): ԺԼԳ. (274-5): ԺԼԴ. (275): ԺԼԵ. (275-6): ԺԼԶ. (276): ԺԼԷ. (277):

Յանկ (278-86):

¹ Տե՛ս հմր 311 նկարագրութիւնը: 1803 թ. հրատարակված Տաղարանի անփոփոխ վերահրատարակութիւնն է:

² Տե՛ս հմր 311 նկարագրութիւնը: 1816 թ. հրատարակված Տաղարանի վերահրատարակութիւնն է:

³ Տե՛ս հմր 311 նկարագրութիւնը:

[Գաճարագ].

Ա. (287): Բ. (287-8): Գ. (288-9): Դ. (289): Ե. (290): Զ. (290): Է. (291-4): Ը. (294): Թ. (294): Ժ. (295-6): ԺԱ. (296): ԺԲ. (297): ԺԳ. (297-8): ԺԴ. (298-9): ԺԵ. (299): ԺԶ. (299-300): ԺԷ. (300): ԺԸ (300-1): ԺԹ. (301-2): Ի. (302-3): ԻԱ. (303-9): ԻԲ. (309-10): ԻԳ. (311): ԻԴ. (311): ԻԵ. (311-2): ԻԶ. (312): ԻԷ. (312-3): ԻԸ. (313): ԻԹ. (313-4): Լ. (314): ԼԱ. (314-5): ԼԲ. (315): ԼԳ. (315-6): ԼԴ. (316): ԼԵ. (316-7): ԼԶ. (317): ԼԷ. (318): ԼԸ. (318-9): ԼԹ. (319): Խ. (320): ԽԱ. (320-2): ԽԲ. (323-4): ԽԳ. (324-5): ԽԴ. (325): ԽԵ. (325-6): ԽԶ. (326-7): ԽԷ. (327): ԽԸ. (328): ԽԹ. (328-9): Ծ. (329-30): ԾԱ. (330): ԾԲ. (330): ԾԳ. (331): ԾԴ. (331-2): ԾԵ. (332): ԾԶ. (333): ԾԷ. (334): ԾԸ. (334-5): ԾԹ. (335-6): Կ. (336-7): ԿԱ. (337-8): ԿԲ. (338-9): ԿԳ. (339): ԿԴ. (340): ԿԵ. (340-1): ԿԶ. (341-2): ԿԷ. (342-3): ԿԸ. (343): ԿԹ. (344): Լ. (344-5): ԼԱ. (345-6): ԼԲ. (346-7): ԼԳ. (347-8): ԼԴ. (348): ԼԵ. (349-50): ԼԶ. (350-1): ԼԷ. (351): ԼԸ. (351-2): ԼԹ. (352-3): Զ. (353-4): ԶԱ. (354): ԶԲ. (354-5): ԶԳ. (355-6): ԶԴ. (356-7): ԶԵ. (357-8): ԶԶ. (358-9): ԶԷ. (359): ԶԸ. (359-60): ԶԹ. (360-1): Դ. (361-2): ԴԱ. (362): ԴԲ. (363): ԴԳ. (363-4): ԴԴ. (364): ԴԵ. (364-5): ԴԶ. (365-6): ԴԷ. (366): ԴԸ. (366-7): ԴԹ. (367-8): Ժ. (368-9): ԺԱ. (369-70): ԺԲ. (370):

Ծանկ եւ ծոցակ [...]. Աղբարայի գաղտնի մատենան (371-5):

Մտնգոտ.՝ Դավթյան, հմր 1040:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ (պակասավոր օրինակ է): ԳԱԹ, Թ. Ա.գ.՝ի ֆոնդ., 8526:

315. ՏԱՂԱՐԱՆ ԼԱՅԱՍԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵ-ՑԻՈՑ: Տպագրեակ է հայրապետութեան Սրբոյ Էջմիածնի Ս. Տ. Ներսէսի Սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց: Ի պատրիարքութեան Սրբոյ Էջմիածնի Ս. Տ. Ներսէսի սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց: Ի Կոստանդնուպօլիս, Յօրթագիւղ, Ի տպ. Պօղոսի Արապեան Ապուլիստոյ, 1850, 365 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝¹ Հանդէս դպրոթեան.... (3-198):

[Տաղարագ].

Ա. (199): Բ. (199-200): Գ. (200): Դ. (200-1): Ե. (201): Զ. (201-3): Է. (203-4): Ը. (204): Թ. (205): Ժ. (205): ԺԱ. (205-6): ԺԲ. (206): ԺԳ. (206-7): ԺԴ. (207): ԺԵ. (207-

8): ԺԶ. (208): ԺԷ. (208): ԺԸ. (208-9): ԺԹ. (209-10): Ի. (210-1): ԻԱ. (211): ԻԲ. (211-2): ԻԳ. (212): ԻԴ. (212-3): ԻԵ. (213): ԻԶ. (213-4): ԻԷ. (214): ԻԸ. (214-5): ԻԹ. (215): Լ. (215): ԼԱ. (216): ԼԲ. (216): ԼԳ. (216-7): ԼԴ. (217): ԼԵ. (217-8): ԼԶ. (218): ԼԷ. (218-9): ԼԸ. (219): ԼԹ. (219-20): Խ. (220): ԽԱ. (220-1): ԽԲ. (221): ԽԳ. (221-2): ԽԴ. (222): ԽԵ. (222-3): ԽԶ. (223): ԽԷ. (223-4): ԽԸ. (224): ԽԹ. (224-5): Ծ. (225): ԾԱ. (225-6): ԾԲ. (226): ԾԳ. (226-7): ԾԴ. (227): ԾԵ. (227): ԾԶ. (228): ԾԷ. (228-9): ԾԸ. (229): ԾԹ. (229-30): Կ. (230): ԿԱ. (230): ԿԲ. (231): ԿԳ. (231): ԿԴ. (231-2): ԿԵ. (232): ԿԶ. (232-3): ԿԷ. (233): ԿԸ. (233-4): ԿԹ. (234): Լ. (234-5): ԼԱ. (235): ԼԲ. (235-6): ԼԳ. (236): ԼԴ. (236-7): ԼԵ. (237): ԼԶ. (237-8): ԼԷ. (238): ԼԸ. (238-9): ԼԹ. (239): Զ. (239): ԶԱ. (240): ԶԲ. (240-1): ԶԳ. (241): ԶԴ. (241-2): ԶԵ. (242): ԶԶ. (242): ԶԷ. (243): ԶԸ. (243): ԶԹ. (243-4): Դ. (244): ԴԱ. (244-5): ԴԲ. (245): ԴԳ. (245-6): ԴԴ. (246): ԴԵ. (246-7): ԴԶ. (247): ԴԷ. (247-8): ԴԸ. (248): ԴԹ. (248-9): Ժ. (249): ԺԱ. (249-50): ԺԲ. (250): ԺԳ. (250-1): ԺԴ. (251): ԺԵ. (251-2): ԺԶ. (252): ԺԷ. (252): ԺԸ. (253): ԺԹ. (253): ԺԺ. (254): ԺԺԱ. (254): ԺԺԲ. (255): ԺԺԳ. (255): ԺԺԴ. (256): ԺԺԵ. (256): ԺԺԶ. (256-7): ԺԺԷ. (257): ԺԺԸ. (257-8): ԺԺԹ. (258): ԺԺԻ. (258-9): ԺԺԱ. (259): ԺԺԲ. (259-60): ԺԺԳ. (260): ԺԺԴ. (260-1): ԺԺԵ. (261): ԺԺԶ. (261-2): ԺԺԷ. (262): ԺԺԸ. (262-3): ԺԺԹ. (263): ԺԺԱ. (263-4): ԺԺԱ. (265): ԺԺԲ. (265): ԺԺԳ. (265-6): ԺԺԴ. (266): ԺԺԵ. (267): ԺԺԶ. (267): ԺԺԷ. (268):

Ծանկ (269-78):

[Գաճարագ].

Ա. (279): Բ. (279-80): Գ. (280-1): Դ. (281): Ե. (282): Զ. (282-3): Է. (283-6): Ը. (286): Թ. (286-7): Ժ. (287-8): ԺԱ. (288): ԺԲ. (289): ԺԳ. (289-90): ԺԴ. (290-1): ԺԵ. (291): ԺԶ. (291-2): ԺԷ. (292-3): ԺԸ. (293-4): ԺԹ. (294-5): Ի. (295-301): ԻԱ. (301-2): ԻԲ. (302-3): ԻԳ. (303): ԻԴ. (303-4): ԻԵ. (304): ԻԶ. (304): ԻԷ. (304-5): ԻԸ. (305): ԻԹ. (305-6): Լ. (306): ԼԱ. (306-7): ԼԲ. (307): ԼԳ. (307-8): ԼԴ. (308): ԼԵ. (308-9): ԼԶ. (309): ԼԷ. (310): ԼԸ. (310-1): ԼԹ. (311): Խ. (312): ԽԱ. (312-3): ԽԲ. (313-4): ԽԳ. (314-5): ԽԴ. (315): ԽԵ. (315-6): ԽԶ. (316-7): ԽԷ. (317): ԽԸ. (318): ԽԹ. (318-9): Ծ. (319-20): ԾԱ. (320): ԾԲ. (320): ԾԳ. (321): ԾԴ. (321-2): ԾԵ. (322-3): ԾԶ. (323): ԾԷ. (324): ԾԸ. (324-5): ԾԹ. (325-6): Կ. (326-7): ԿԱ. (327-8): ԿԲ. (328-9): ԿԳ. (329): ԿԴ. (330): ԿԵ. (330-1): ԿԶ. (331-2): ԿԷ. (332-3): ԿԸ. (333): ԿԹ. (334): Լ. (334-5): ԼԱ. (335-6): ԼԲ. (336-7): ԼԳ. (337-8): ԼԴ. (338-9): ԼԵ. (339-40): ԼԶ. (340-1): ԼԷ. (341): ԼԸ. (341-2): ԼԹ. (343): Զ. (343-4): ԶԱ. (344):

¹ Տե՛ս հմր 311 նկարագրութեանը:

ՁԲ. (344–5): ՁԳ. (345–6): ՁԴ. (346–7): ՁԵ. (347–8): ՁԶ. (348–9): ՁԷ. (349): ՁԸ. (349–50): ՁԹ. (350–1): Ղ. (351–2): ՂԱ. (352): ՂԲ. (353): ՂԳ. (353–4): ՂԴ. (354): ՂԶ. (355–6): ՂԷ. (356): ՂԸ. (356–7): ՂԹ. (357–8): Ճ. (358–9): ՃԱ. (359–60): ՃԲ. (360):

Ցանկ և ցուցակ [...] Նորաստիպ Ճաշոց մատենանիս.... (361–5):

ԾԱԹ.՝ Գրքում տաղերը՝ բացի Ը և Թ տաղերից, համարակալված են՝ Ա-ՎԼԵ, գանձերը՝ Ա-ՎԲ:

Մտնգտ.՝ Դավթյան, հմր 1668: Ծտիկյան, գ. Ա, էջ 332:

Օրնկ՝ ՄՄ:

1856

316. ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵ-ՑԻՈՑ: Ի Հայրապետութեան Տեառն Ներսիսի սրբազնակատար կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց, Թիֆլիս, սպ. Ներսիսեան դպրոցի Հայոց ընծայեցելոյ յազնուական աղա Գէորգեայ Արծրունւոյ, 1856 ամի, 332 էջ, 8⁰:

Բվնդ.¹ *Հանդէս դարձեալ....* (3–168):

[Տաղարան].

Ա. (169): Բ. (169): Գ. (170): Դ. (171): Ե. (171): Զ. (172): Է. (174): Ը. (174): Թ. (175): Ժ. (175): ԺԱ. (176): ԺԲ. (176): ԺԳ. (177): ԺԴ. (177): ԺԵ. (178): ԺԶ. (178): ԺԷ. (179): ԺԸ. (179): ԺԹ. (180): Ի. (181): ԻԱ. (181): ԻԲ. (182): ԻԳ. (182–3): ԻԴ. (183): ԻԵ. (183): ԻԶ. (184): ԻԷ. (184): ԻԸ. (185): ԻԹ. (185): Լ. (186): ԼԱ. (186): ԼԲ. (187): ԼԳ. (187–8): ԼԴ. (188): ԼԵ. (188): ԼԶ. (189): ԼԷ. (189–90): ԼԸ. (190): ԼԹ. (190–1): Խ. (191): ԽԱ. (191): ԽԲ. (192): ԽԳ. (192–3): ԽԴ. (193): ԽԵ. (193): ԽԶ. (194): ԽԷ. (194): ԽԸ. (195): ԽԹ. (195–6): Ծ. (196): ԾԱ. (196–7): ԾԲ. (197): ԾԳ. (197): ԾԴ. (198): ԾԵ. (198): ԾԶ. (199): ԾԷ. (199–200): ԾԸ. (200): ԾԹ. (200–1): Կ. (201): ԿԱ. (201–2): ԿԲ. (202): ԿԳ. (202): ԿԴ. (203): ԿԵ. (203): ԿԶ. (204): ԿԷ. (204): ԿԸ. (205): ԿԹ. (205): Լ. (206): ԼԱ. (206): ԼԲ. (207): ԼԳ. (207–8): ԼԴ. (208): ԼԵ. (208–9): ԼԶ. (209): ԼԷ. (209): ԼԸ. (210): ԼԹ. (210): Զ. (210–1): ԶԱ. (211–2): ԶԲ. (212): ԶԳ. (212): ԶԴ. (213): ԶԵ. (213): ԶԶ. (213–4): ԶԷ. (214): ԶԸ. (214–5): ԶԹ. (215): Ղ. (215–6): ՂԱ. (216): ՂԲ. (216–7): ՂԳ. (217): ՂԴ.

(217–8): ՂԵ. (218): ՂԶ. (218–9): ՂԷ. (219): ՂԸ. (219–20): ՂԹ. (220): Ճ. (220–1): ՃԱ. (221): ՃԲ. (221–2): ՃԳ. (222): ՃԴ. (222): ՃԵ. (223): ՃԶ. (223): ՃԷ. (223–4): ՃԸ. (224): ՃԹ. (224–5): ՄԺ. (225): ՄԺԱ. (225–6): ՄԺԲ. (226): ՄԺԳ. (226–7): ՄԺԴ. (227): ՄԺԵ. (227): ՄԺԶ. (228): ՄԺԷ. (228–9): ՄԺԸ. (229): ՄԺԹ. (229): ՄԻ. (230): ՄԻԱ. (230): ՄԻԲ. (231): ՄԻԳ. (231): ՄԻԴ. (232): ՄԻԵ. (232): ՄԻԶ. (233): ՄԻԷ. (233): ՄԻԸ. (234): ՄԻԹ. (234): ՄԼ. (235): ՄԼԱ. (235–6): ՄԼԲ. (236): ՄԼԳ. (236–7): ՄԼԴ. (237): ՄԼԵ. (238): ՄԼԶ. (238–9): ՄԼԷ. (239): Յանկ (240–50):

[Գանձարան].

Ա. (250): Բ. (251): Գ. (251–2): Դ. (252–3): Ե. (253): Զ. (253–4): Է. (254–7): Ը. (257): Թ. (258): Ժ. (258–9): ԺԱ. (259–60): ԺԲ. (260): ԺԳ. (261): ԺԴ. (261–2): ԺԵ. (262–3): ԺԶ. (263–4): ԺԷ. (264): ԺԸ. (265): ԺԹ. (266): Ի. (266–72): ԻԱ. (272–3): ԻԲ. (273–4): ԻԳ. (274): ԻԴ. (274–5): ԻԵ. (275): ԻԶ. (275–6): ԻԷ. (276): ԻԸ. (276–7): ԻԹ. (277): Լ. (277): ԼԱ. (278): ԼԲ. (278–9): ԼԳ. (279): ԼԴ. (279–80): ԼԵ. (280): ԼԶ. (280–1): ԼԷ. (281–2): ԼԸ. (282): ԼԹ. (283): Խ. (283–4): ԽԱ. (284–5): ԽԲ. (285–6): ԽԳ. (286): ԽԴ. (287): ԽԵ. (287–8): ԽԶ. (288–9): ԽԷ. (289): ԽԸ. (289–90): ԽԹ. (290–1): Ծ. (291–2): ԾԱ. (292): ԾԲ. (292–3): ԾԳ. (293): ԾԴ. (293–4): ԾԵ. (294–5): ԾԶ. (295): ԾԷ. (296): ԾԸ. (296–7): ԾԹ. (297–8): Կ. (298–9): ԿԱ. (299–300): ԿԲ. (300–1): ԿԳ. (301): ԿԴ. (301–2): ԿԵ. (302–3): ԿԶ. (303–4): ԿԷ. (304): ԿԸ. (305): ԿԹ. (305–6): Լ. (306–7): ԼԱ. (307–8): ԼԲ. (308–9): ԼԳ. (309): ԼԴ. (310–1): ԼԵ. (311): ԼԶ. (311–2): ԼԷ. (312–3): ԼԸ. (313–4): ԼԹ. (314–5): Զ. (315): ԶԱ. (315–6): ԶԲ. (316–7): ԶԳ. (317–8): ԶԴ. (318–9): ԶԵ. (319): ԶԶ. (320): ԶԷ. (320–1): ԶԸ. (321–2): ԶԹ. (322–3): Ղ. (323): ՂԱ. (323–4): ՂԲ. (324–5): ՂԳ. (325): ՂԴ. (325–6): ՂԵ. (326–7): ՂԶ. (327): ՂԷ. (327–8): ՂԸ. (328–9): ՂԹ. (329–30): Ճ. (330–1): ՃԱ. (331): ՃԲ. (332):

ԾԱԹ.՝ Գրքում տաղերը՝ բացի Ը և Թ տաղերից, համարակալված են՝ Ա-ՎԼԵ, գանձերը՝ Ա-ՎԲ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 490:

Գրքակ՝ ԹԿԳ, 1891 (էջ 99), 1895 (էջ 32): ՆՀԴՀ, հմր 880:

Օրնկ՝ ՄՄ: ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ:

¹ Տե՛ս հմր 311 նկարագրութիւնը:

1882

317. **ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵ-
ՑԻՈՑ**, Երուսաղէմ, տպ. Ս. Յակովբեանց, 1882, [336]
էջ, 8⁰:

Բվնդ. ¹ *Հանդէս դարձեալ....* (3–180):

[Տաղարան].

Ա. (181): Բ. (181–2): Գ. (182): Դ. (182): Ե. (182–3): Զ.
(183–5): Է. (185): Ը. (185–6): Թ. (186): Ժ. (186–7): ԺԱ.
(187): ԺԲ. (187–8): ԺԳ. (188): ԺԴ. (188): ԺԵ. (189):
ԺԶ. (189): ԺԷ. (189–90): ԺԸ. (190): ԺԹ. (190–1): Ի.
(191–2): ԻԱ. (192): ԻԲ. (192–3): ԻԳ. (193): ԻԴ. (193–4):
ԻԵ. (194): ԻԶ. (194–5): ԻԷ. (195): ԻԸ. (195): ԻԹ. (196):
Լ. (196): ԼԱ. (196–7): ԼԲ. (197): ԼԳ. (197–8): ԼԴ. (198):
ԼԵ. (198): ԼԶ. (198–9): ԼԷ. (199): ԼԸ. (199–200): ԼԹ.
(200): Խ. (200–1): ԽԱ. (201): ԽԲ. (201): ԽԳ. (202): ԽԴ.
(202): ԽԵ. (202–3): ԽԶ. (203): ԽԷ. (203–4): ԽԸ. (204):
ԽԹ. (204–5): Ծ. (205): ԾԱ. (205–6): ԾԲ. (206): ԾԳ.
(206–7): ԾԴ. (207): ԾԵ. (207): ԾԶ. (207–8): ԾԷ. (208):
ԾԸ. (208–9): ԾԹ. (209): Կ. (209–10): ԿԱ. (210): ԿԲ.
(210): ԿԳ. (211): ԿԴ. (211): ԿԵ. (211–2): ԿԶ. (212): ԿԷ.
(212–3): ԿԸ. (213): ԿԹ. (213–4): Լ. (214): ԼԱ. (214–5):
ԼԲ. (215): ԼԳ. (215): ԼԴ. (216): ԼԵ. (216): ԼԶ. (217):
ԼԷ. (217): ԼԸ. (217–8): ԼԹ. (218): Զ. (218–9): ԶԱ. (219):
ԶԲ. (219–20): ԶԳ. (220): ԶԴ. (220–1): ԶԵ. (221): ԶԶ.
(221): ԶԷ. (222): ԶԸ. (223–3): Դ. (223): ԴԱ. (223): ԴԲ.
(224): ԴԳ. (224): ԴԴ. (225): ԴԵ. (225): ԴԶ. (226): ԴԷ.
(226): ԴԸ. (226–7): ԴԹ. (227): Ը. (227–8): ԸԱ. (228):
ԸԲ. (228–9): ԸԳ. (229): ԸԴ. (229–30): ԸԵ. (230): ԸԶ.
(230): ԸԷ. (230–1): ԸԸ. (231–2): ԸԹ. (231–2): ԸԺ. (232):
ԸԺԱ. (232–3): ԸԺԲ. (233): ԸԺԳ. (233–4): ԸԺԴ. (234):
ԸԺԵ. (234): ԸԺԶ. (234–5): ԸԺԷ. (235): ԸԺԸ. (235–6):
ԸԺԹ. (236): ԸԻ. (236): ԸԻԱ. (237): ԸԻԲ. (237–8): ԸԻԳ.
(238): ԸԻԴ. (238): ԸԻԵ. (239): ԸԻԶ. (239–40): ԸԻԷ.
(240): ԸԻԸ. (240): ԸԻԹ. (240–1): ԸԼ. (241): ԸԼԱ. (242):
ԸԼԲ. (242–3): ԸԼԳ. (243): ԸԼԴ. (243–4): ԸԼԵ. (244):
ԸԼԶ. (244–5): ԸԼԷ. (245):

Ծանկ (246–55):

[Գանձարան].

Ա. (256): Բ. (256–7): Գ. (257): Դ. (258): Ե. (258–9): Զ.
(259): Է. (259–62): Ը. (262): Թ. (263): Ժ. (263–4): ԺԱ.
(264): ԺԲ. (264–5): ԺԳ. (265–6): ԺԴ. (266): ԺԵ. (266–7):
ԺԶ. (267–8): ԺԷ. (268): ԺԸ. (269): ԺԹ. (269–70): Ի.

(270–5): ԻԱ. (276): ԻԲ. (276–7): ԻԳ. (277): ԻԴ. (277–8):
ԻԵ. (278): ԻԶ. (278): ԻԷ. (279): ԻԸ. (279): ԻԹ. (279–80):
Լ. (280): ԼԱ. (280–1): ԼԲ. (281): ԼԳ. (281–2): ԼԴ. (282):
ԼԵ. (283–3): ԼԶ. (283): ԼԷ. (283–4): ԼԸ. (284–5): ԼԹ.
(285): Խ. (285–6): ԽԱ. (286–7): ԽԲ. (287): ԽԳ. (287–8):
ԽԴ. (288–9): ԽԵ. (289): ԽԶ. (289): ԽԷ. (290–1): ԽԸ.
(291): ԽԹ. (292): Ծ. (292–3): ԾԱ. (293): ԾԲ. (293): ԾԳ.
(294): ԾԴ. (294–5): ԾԵ. (295): ԾԶ. (295–6): ԾԷ.
(296–7): ԾԸ. (297): ԾԹ. (297–8): Կ. (298–9): ԿԱ.
(299–300): ԿԲ. (300–1): ԿԳ. (301): ԿԴ. (301–2): ԿԵ.
(302–3): ԿԶ. (303): ԿԷ. (303–4): ԿԸ. (304–5): ԿԹ. (305):
Լ. (306): ԼԱ. (306–7): ԼԲ. (307–8): ԼԳ. (308–9): ԼԴ.
(309–10): ԼԵ. (310): ԼԶ. (310–1): ԼԷ. (311–2): ԼԸ. (312):
ԼԹ. (313): Զ. (313–4): ԶԱ. (314): ԶԲ. (315): ԶԳ. (315–6):
ԶԴ. (316–7): ԶԵ. (317–8): ԶԶ. (318–9): ԶԷ. (319): ԶԸ.
(319–20): ԶԹ. (320–1): Դ. (321): ԴԱ. (321–2): ԴԲ.
(322–3): ԴԳ. (323): ԴԴ. (323–4): ԴԵ. (324): ԴԶ. (324–5):
ԴԷ. (325–6): ԴԸ. (326): ԴԹ. (327): Ը. (327–8): ԸԱ. (328–
9): ԸԲ. (329):

**Ծանկ եւ ցուցակ [...] ընթերցուածոց որ յերկու հաստորս
ժաշոց մատենիմ....** (330–331):

Ծնթ.՝ Գրքում տաղերը՝ բացի Ը եւ Թ տաղերից, համարակալված
են՝ Ա-ՄԼԵ, գանձերը՝ Ա-ՄԲ:

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, § 205, էջ 140 (դասված է անթվա-
կիր հրատարակությունների շարքը): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս
հրատ.՝ չգիտն:

Գրքցկ՝ Գարուն, [1906] (էջ 30): ԹԿԳ, 1891 (էջ 99), 1895
(էջ 32): Պալենց, 1898 (էջ 159), 1902 (էջ 154): ՍՅՏ,
1948 (էջ 39):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1895

318. **ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ**,² Բ տպագր., Երուսաղէմ, տպ. Ս.
Յակովբեանց, 1895, 340 էջ:

Ծնթ.՝ Էլեկտրոնային հրատարակությունը տե՛ս Electronic Edition
Goussen Bonn. Universität - und Landesbibliothek, Bonn 2010.

¹ Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը:

² Տե՛ս հմբ 311 նկարագրութիւնը: Բովանդակութիւնը նույնն է,
ինչ 1907-ին լույս տեսած տաղարանինը (բացի Ցանկ <....>
մատենին, որը զբաղեցնում է էջ 334-40):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ. այս հրատ. ղ չգիտե:

Գրցցկ՝ Եագրճեան, 1915 (էջ 73): ՍՅՏ, 1948 (էջ 39), Սիւնեաց, 1911 (էջ 80):

1907

319. ՏԱՂԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ, Գ. տպագր, Երուսաղէմ, տպ. Առաքելական աթոռոյ Սրբոց Յակովբեանց, 1907, 343 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ ¹ **Հանդէս դարութեան....** (7-184):

[Տաղարան].

Ա. (185): Բ. (185): Գ. (186): Դ. (186): Ե. (186-7): Զ. (187-9): Է. (189): Ը. (189-90): Թ. (190): Ժ. (190-1): ԺԱ. (191): ԺԲ. (191-2): ԺԳ. (192): ԺԴ. (192): ԺԵ. (193): ԺԶ. (193): ԺԷ. (193-4): ԺԸ. (194): ԺԹ. (194-5): Ի. (195-6): ԻԱ. (196): ԻԲ. (196-7): ԻԳ. (197): ԻԴ. (197-8): ԻԵ. (198): ԻԶ. (198-9): ԻԷ. (199): ԻԸ. (199): ԻԹ. (200): Լ. (200): ԼԱ. (200-1): ԼԲ. (201): ԼԳ. (201-2): ԼԴ. (202): ԼԵ. (202): ԼԶ. (202-3): ԼԷ. (203): ԼԸ. (203-4): ԼԹ. (204): Խ. (204-5): ԽԱ. (205): ԽԲ. (205): ԽԳ. (206): ԽԴ. (206): ԽԵ. (206-7): ԽԶ. (207): ԽԷ. (207-8): ԽԸ. (208): ԽԹ. (208-9): Ծ (209): ԾԱ. (209-10): ԾԲ. (210): ԾԳ. (210-1): ԾԴ. (211): ԾԵ. (211): ԾԶ. (211-2): ԾԷ. (212): ԾԸ. (212-3): ԾԹ. (213): Կ. (213-4): ԿԱ. (214): ԿԲ. (214): ԿԳ. (215): ԿԴ. (215): ԿԵ. (215-6): ԿԶ. (216): ԿԷ. (216-7): ԿԸ. (217): ԿԹ. (217-8): Զ. (218): ԶԱ. (218-9): ԶԲ. (219): ԶԳ. (219): ԶԴ. (220): ԶԵ. (220): ԶԶ. (221): ԶԷ. (221): ԶԸ. (221-2): ԶԹ. (222): Զ. (222-3): ԶԱ. (223): ԶԲ. (223-4): ԶԳ. (224): ԶԴ. (224-5): ԶԵ. (225): ԶԶ. (225): ԶԷ. (226): ԶԸ. (226): ԶԹ. (226-7): Դ. (227): ԴԱ. (227): ԴԲ. (228): ԴԳ. (228): ԴԴ. (229): ԴԵ. (229): ԴԶ. (230): ԴԷ. (230): ԴԸ. (230-1): ԴԹ. (231): Ժ. (231-2): ԺԱ. (232): ԺԲ. (232-3): ԺԳ. (233): ԺԴ. (233-4): ԺԵ. (234): ԺԶ. (234): ԺԷ. (234-5): ԺԸ. (235): ԺԹ. (235-6): ԺԺ. (236): ԺԺԱ. (236-7): ԺԺԲ. (237): ԺԺԳ. (237-8): ԺԺԴ. (238): ԺԺԵ. (238): ԺԺԶ. (238-9): ԺԺԷ. (239): ԺԺԸ. (239-40): ԺԺԹ. (240): ԺԻ. (240): ԺԻԱ. (241): ԺԻԲ. (241-2): ԺԻԳ. (242): ԺԻԴ. (242): ԺԻԵ. (243): ԺԻԶ. (243-4): ԺԻԷ. (244): ԺԻԸ. (244): ԺԻԹ. (244-5): ԺԼ. (245-6): ԺԼԱ. (246): ԺԼԲ. (246-7): ԺԼԳ. (247): ԺԼԴ. (247-8): ԺԼԵ. (248): ԺԼԶ. (248-9): ԺԼԷ. (249):

Յանկ (250-9):

[Գանձարան].

Ա. (260): Բ. (260-1): Գ. (261): Դ. (262): Ե. (262-3): Զ. (263): Է. (263-6): Ը. (266): Թ. (267): Ժ. (267-8): ԺԱ. (268): ԺԲ. (268-9): ԺԳ. (269-70): ԺԴ. (270): ԺԵ. (270-1): ԺԶ. (271): ԺԷ. (272): ԺԸ. (273): ԺԹ. (273-4): Ի. (274-9): ԻԱ. (280): ԻԲ. (280-1): ԻԳ. (281): ԻԴ. (281-2): ԻԵ. (282): ԻԶ. (282): ԻԷ. (283): ԻԸ. (283): ԻԹ. (283-4): Լ. (284): ԼԱ. (284-5): ԼԲ. (285): ԼԳ. (285-6): ԼԴ. (286): ԼԵ. (286-7): ԼԶ. (287): ԼԷ. (287-8): ԼԸ. (288-9): ԼԹ. (289): Խ. (289-90): ԽԱ. (290-1): ԽԲ. (291): ԽԳ. (291-2): ԽԴ. (292-3): ԽԵ. (293): ԽԶ. (293-4): ԽԷ. (294-5): ԽԸ. (295-6): ԽԹ. (296): Ծ. (296-7): ԾԱ. (297): ԾԲ. (297): ԾԳ. (298): ԾԴ. (298-9): ԾԵ. (299): ԾԶ. (299-300): ԾԷ. (300-1): ԾԸ. (301): ԾԹ. (301-2): Կ. (302-3): ԿԱ. (303-4): ԿԲ. (304-5): ԿԳ. (305): ԿԴ. (305-6): ԿԵ. (306-7): ԿԶ. (307): ԿԷ. (307-8): ԿԸ. (308-9): ԿԹ. (309): Զ. (310): ԶԱ. (310-1): ԶԲ. (311-2): ԶԳ. (312-3): ԶԴ. (313-4): ԶԵ. (314): ԶԶ. (314-5): ԶԷ. (315-6): ԶԸ. (316-7): ԶԹ. (317): Զ. (317-8): ԶԱ. (318): ԶԲ. (319): ԶԳ. (319-20): ԶԴ. (320-1): ԶԵ. (321-2): ԶԶ. (322-3): ԶԷ. (323): ԶԸ. (323-4): ԶԹ. (324-5): Դ. (325): ԴԱ. (325-6): ԴԲ. (326-7): ԴԳ. (327): ԴԴ. (327-8): ԴԵ. (328): ԴԶ. (328-9): ԴԷ. (329-30): ԴԸ. (330): ԴԹ. (331): Ժ. (331-2): ԺԱ. (332-3): ԺԲ. (333):

Յանկ <...> ընթերցումաց որ յերկու հատորս Մաշոց մատենահիւ.... (334-43):

Ծան.՝ Գրքոմ տաղերը բացի Ը եւ Թ տաղերից, համարակալված են՝ Ա-ՃԼԵ, գանձերը՝ Ա-ՃԲ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2431:

Գրցցկ՝ Յակոբեան, 1929 (էջ 95): Պալեւնց, 1922 (էջ 86): ՍՅՏ, 1948 (էջ 39): Սամուէլ, 1931 (էջ 121):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1910

320. ՏԱՂԱՐԱՆ ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՒ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ, Հ. Մատթէոս վ. Հաճեան, Տպակ ծախիւք Տ. Ամբրոսիոսի վ.՝ Քրիստոսիանան Խոտորըրցւոյ, Վիեննա, Ի վանս պաշտպան Ս. Աստուածածնի, 1910, է, 106 էջ, 8⁰: Յավելուած Աղօթքներ: Աղօթքներ Մայիս ամիս, Ճանապարհ Խաչի, Աղօթք Ծննդեան, Վարդարան, Իննօրեայ կրթութիւն եօթն ցաւոց:

¹ Տե՛ս հմր 311 նկարագրութիւնը:

«Նուիրենք զայս ի յիշատակ Խոտորըրոյ Հասարակութեանը»:

Բվնդ.՝ Ազդ. գրեցաւ Խոտորըրուր Միջնթաղ 8/թ 1907 (Ե):

Ցանկ (2-է):

Ա. **Երգ առ Սուրբ Աստուածածին** - «Աղաչեմ զքեզ Աստուածածին...» (1-4):

Բ. **Երգ առ Սուրբ Հոգի** - «Ե՛կ, Սուրբ Հոգի, ստեղծող էից...» (5-6):

Գ. **Երգ գոհաբանական** - «Ըզքեզ Աստուած գովարանեմ...» (6-8):

Դ. **Ողբ ցաւագին Մարիամո** - «Աստուած մը խաչուած երեք քեւեռով...» (8-10):

Ե. **Երգ առ ցաւագին կոյս Մարիամ** - «Կայր առ Խաչին, Մայր ցաւագին...» (10-2):

Զ. **Տաղ Ապաշխարութեան** - «Առ ոտս անկեալ Կենարարիդ...» (13-4):

Է. **[Աստուածատուր Հեկեցի], Տաղ Ծննդեան Քրիստոսի** - «Այսօր սօն է ծննդեան, աւետի՛ս...» (14-6):

Ը. **Տէր ողորմեա՛ր Ա. Կուսին** - «Տէր, ողորմեա՛ր.- Քրիստոս ողորմեաց...» (16-8):

Աղօթք - «Աստուած աննառելի ողորմութեան...» (19):

Թ. **Երգ ննջեցելոց. Տէր, ողորմեա՛ր** - «Ի քէն հալցեմք մեզ օգնութիւն...» (19-21):

Ժ. **Ներսէս Ծնորհալի, Երգ առաւօտեան** - «Առաւօտ լուսոյ...» (21-3):

ԺԱ. **Ներսէս Ծնորհալի, Երգ. Աշխարհ ամենայն** - «Աշխարհ ամենայն...» (23-6):

ԺԲ. **Երգ առ Ա. Յակոբ Հայրապետ** - «Սուրբ ես, Տէր, եւ ի սուրբքս հանգուցեալ...» (26):

ԺԳ. **Երգ առ Ա. Հոռոս** - «Ո՛վ Սուրբ Հոռոս, ուրախ դու լե՛ր...» (27):

Օրհնութեան երգեր.

ԺԴ. **Մայր հաւատոյ** - «Մայր հաւատոյ, սուրբ հարսնարան...» (28-9):

ԺԵ. **Երգ** - «Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ մեզ...» (29):

ԺԶ. **Երգ** - «Յաստուածային կայծակունսն...» (29-30):

ԺԷ. **Երգ** - «Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում...» (30-2):

ԺԸ. **Երգ** - «Թագաւորն արարածոց...» (32-3):

Աղօթք - «Տէր Աստուած բարձրեալ...» (33-4):

ԺԹ. **Երգ առ ս. սիրոն Յիսուսի** - «Ձսիրտ սուրբ եւ քաղցր Յիսուսի...» (34-5):

Ի. **Երգ առ Սուրբ Աստուածածին** - «Ո՛վ ամենասուրբ, ո՛վ քազումողորմ...» (36):

ԻԱ. **Երգ առ Սուրբ Աստուածածին** - «Առ ընկալ զիս քեզ...» (36):

ԻԲ. **Երգ ս. Հաղորդութեան** - «Ո՛վ անմահ հաց կենաց...» (37-8):

ԻԳ. **[Անանուն], Երգ առ ցաւագին մայր** - «Աստուածածին Կոյսն Մարիամ...», «Տաղարան» (38):

ԻԴ. **Երգ առ Սուրբ Աստուածածին** - «Մայր սուրբ, սքանչելի լուսոյն...» (39-40):

ԻԵ. **Երգ ի բաշխել զսուրբ Հաղորդութիւն** - «Եկայք, մարդիկ ամենայն...», «Ճաշոց» (41-2):

ԻԶ. **[Ներսէս Ծնորհալի], Տաղ սուրբ Խաչին** - «Ծարաւեցաւ Տէրն ի Խաչին որպէս զմարդ...» (42):

ԻԷ. **Տաղ Յարութեան** - «Ով Նորածին Որդիք լուսոյ...» (43-44):

Աղօթքներ Մայիս ամիս, Մանապարհ Խաչի, Աղօթք Ծննդեան, Վարդարան, Իննօրեայ կրթութիւն եօթն ցաւոց (45-106):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 3609:

Օրհնկ՝ ՀԱԳ:

1917

321. ԵՐԳԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻԴԻՆ ՀԱՄԱՐ, Հրատ. Հայ գաղթ. Ընկերութեան Նիւ - Եօրք, 1917, 148 էջ, 8⁰:

Բվնդ.՝ **Երկու խօսք** (3):

Օրհներգ.

1. **[Ներսէս Ծնորհալի], Առաւօտ լուսոյ** - «Առաւօտ լուսոյ...» (5):

2. **Փառք ի բարձունս** (6):

3. **Երգ փառաբանութեան** (6):

4. **Սո՛ւրբ, սո՛ւրբ** - «Սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ Տէր զօրութեանց...» (7):

5. **Երգ իղաբերից Աւետարանին** - «Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ...» (7):

6. **Ն. Ծնորհալի, Նորաստեղծեալ** - «Նորաստեղծեալ Բանն յանէից...» (8-9):

7. **Պաշտեցէ՛ք զՏէր, թրգմ. Ա. Մ. Իգնատիոսեան** (9):

8. **Ն. Ծնորհալի, Ջարթիք** - «Ջարթի՛ք, փառք իմ, զարթի՛ք...» (10):

9. **Ծարական** - «Որ անբաւելի յաղթօղ զօրութիւն...» (10):

10. **Ն. Ծնորհալի, Արեւագալի երգ** - «Լո՛ւյս, արարիչ լուսոյ, առաջին լոյս...» (11):

Մաղթանք.

11. «Տար զիս ո՛վ քաղցր լոյս...», թրգմ. **Յ. Մատթեոսեան** (12):

12. Ալէլուա խաչիդ, թրգմ. տկ **Ս. Ծիրվանեան** (13):
 13. **Տէր, ինձի առաջնորդէ** (14):
 14. **Հայի մաղթանք** (14–5):
 15. **Տէր, ինչպէս որ կուգես** (16):
 16. **Խաչին մօտ** (17):
 17. **Մովսէսի նման** (18):
 18. **Քեզի կարօտ եմ** (19):
 19. **Ն. Ծնորհալի, Նորոգող** - «Նորոգող տիեզերաց...» (20):
 20. **Աղօթք առաւօտու** (21):
 21. **Քրիստոս ի մէջ մեր** (21):
 22. **Ակիւլիներ, Երբ Փրկիչս անունս կարդայ...** (22):

Փորձառութիւն.

23. **Հորդաբնու սէրը, թրգմ. Ակիւլիներ** (23):
 24. **Անառակ որդին, թրգմ. Կ. Մ. Մ.** (24):
 25. **Հավատք մեր հարց, թրգմ. Յովն. Պ. Կարապետեան** (25):
 26. **Բարձրագոյն վէմը** (25–6):
 27. **Երբ ամպերը փարատին, թրգմ. Յ. Գալատայեան** (26–7):
 28. **Փառքի երգ** (27):
 29. **Պիտ միանայ խմբ ձեր տան, թրգմ. Կ. Մ. Մ.** (28):
 30. **Հ. Եարտըմեան, Քեզմէ ի գատ** (29):
 31. **Քրիստոսի խաչը** (30):
 32. **Հին լուրը** (31–2):
 33. **Օրհնեալ երաշխիք** (32):
 34. **Հաւատքն է յաղթութիւն** (33):
 35. **Օր մը պիտի հասկնանք, թրգմ. Յովն. Պ. Կարապետեան** (34):
 36. **Համրէ բարիքներդ** (35):
 37. **Գառնուկին արինը** (36):
 38. **Կեանքի երգը** (37):
 39. **Ն. Ծնորհալի, Աշխարհ ամենայն** - «Աշխարհ ամենայն...» (38):
 40. **Բարի է իմ հոգւոյս** (39):
 41. **[Ներսէս Ծնորհալի¹], Երգ պատարագի** - «Լցաք ի բարութեանց քոց, Տէր...» (39):
 42. **Մ. Նորհատեան, Երկնային հանգիստ** (40):
 43. **Ծնորհքով փրկուած, թրգմ. Յովն. Ս. Փաշկեան** (40–1):
 44. **Խաչն հրաշալի** (41–2):
 45. **Պիտի ծածկէ զիս** (42):
 46. **Փրկչին սէրը, թրգմ. Կ. Մ. Մ.** (43):

Աւուր պատշաճի.

47. **[Մովսէս Խորենացի], Եննդեան շարական** - «Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի...» (44):
 48. **Երգ Եննդեան Փրկչին, թրգմ. Ա. Պետիկեան** (45):

49. **Ս. Մկրտիչեան Քրիստոսի** - «Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար...» (46):
 50. **Քրիստոս պատարագեալ** - «Օրհնեալ է Աստուած...» (46):
 51. **Ներսէս Ծնորհալի, Ծարական Սրբոց Վարդանանց** - «Նորահրաշ պրսակաւոր...» (47–8):
 52. **Վերացման սուրբ Խաչի** - «Որ զանարատ բազուկս քո...» (48):

Մեծ պահքի շարականներ.

53. **Ա. Կիրակի. Ապաշխարութիւն** - «Բանն որ ընդ Հօր յէութեան եւ համագոյ Սուրբ Հոգւոյն...» (49):
 Բ. **Կիրակի. Օրէնք** - «Որ զօրէնքս սրբութեան պահոց...» (49–50):
 Գ. **Կիրակի. Անառակ որդին** - «Օրհնեմք զքեզ անսկիզբն Հայր Որդւոյդ միածնի...» (50):
 Դ. **Կիրակի. Անհրաւ տնտեսը** - «Որ արարեր զօրութեամբ զիմանալեացն աշխարհ վերին...» (51):
 Ե. **Կիրակի. Դատարոյր** - «Որ պատուիրան ճշմարտութեան...» (51):
 Զ. **Կիրակի. Գալստեան** - «Որ ըզխորհուրդ քո գալստեանդ յառաջագոյն գուշակեցէր...» (52):
 Է. **Կիրակի. Ծաղկագարդ** - «Զգալուստ քո Քրիստոս ալսօր Երուսաղէմ...» (52):
 54. **Ա. աւուր սրբոյ Զատիկի** - «Ալսօր յարեալ ի մենելոց Փեսայն անմահ եւ երկնաւոր...» (53):
 55. **Վարդավառ** - «Որ ի լերինս այլակերպեալ ցուցեր զԱստուածային քո զօրութիւնդ...» (53):
 56. **Մ. Նորհատեան, Խաչելութիւն** (54):
 57. **Քրիստոս յարեալ** (55):
 58. **Լուսաւորեալ, Երուսաղէմ** - «Լուսաւորեալ, Երուսաղէմ, զի հասեալ է լոյս քո...» (55):
 59. **Ն. Ծնորհալի, Տարածեալ** - «Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց...» (56):
 60. **Ն. Ծնորհալի, Ալսօր անճառ** - «Անճառ լոյսին ծագումն ալսօր...», վերածեց աշխարհաբարի **[Ե.]** արքեպս. **Դուրեան** (57–8):
- Յորդոր.**
61. **Թագս ու աստղը** (59–60):
 62. **Ծարական** - «Թագաւորին յախտենից մաստցոյք զօրհներգութիւն...» (60):
 63. **Անգեղջին համար աղօթք** (61):
 64. **Յնծացէ՛ք ի տէր, թրգմ. Յ. Թ. Գալսեան** (62):
 65. **Տուն հանգստեան** (63):
 66. **Լոյս խրկէ, թրգմ. Հ. Գ. Ծիրողեանց** (64):
 67. **Եղբայրութիւն** - «Եղբայր ենք մենք, մէկ Հօր որդիք...» (64–5):

¹ Տե՛ս Թաճմիլյան Ն., ՆՇ, էջ 204:

- 68. «Քու փոքր անկիւնդ փայլեցոր...», թրգմ. Գալեանիկ Ա. Թիմուրեան (65):
- 69. Մէկը, թրգմ. Կ. Թ. Փռչմանեան (66):
- 70. Տէրն քեզ պիտի հոգայ, թրգմ. Գ. Ա. Թիմուրեան (67):
- 71. Ո՛ր է որդեակս հեք (68):
- 72. Թէեւ ձեր մեղքեր կարմիր (69):
- 73. Վստահ եւ հնազանդ, թրգմ. Յ. Գալստայեան (70):
- 74. Թող վառին աղօս ճրագները (71):

Զինուորեալ քրիստոնէան.

- 75. Ակիւլիներ, Հայուն քայլերդ (72):
- 76. Զինուորին երգը - «Օ՛ն, Փրկչին գիւտորներ...», թրգմ. Գր. Գալուստեան (73-4):
- 77. Կեանքի պատերազմը (74-5):
- 78. Ռ. Բագուպեան, Յիսուսի կամատրուները (75-6):
- 79. Կ. Պէշկէօթիւրեան, Օ՛ն, ի գործ (76-7):
- 80. Բերդը պահեցէ՛ք (77):
- 81. Մ. Նորհատեան, Հրաւեր - «Օ՛ն, վեր ելէ՛ք, դէպի Սիօն...» (78):

Հայրենասիրական.

- 82. Յ. Մ. Վանանդեցի, Հայաստան - «Հայաստա՛ն, երկիր դրախտավայր...» (79):
  - 83. Գ. Դողոխեան, Ծիծեռնակ - «Ծիծեռնա՛կ, ծիծեռնա՛կ...» (80):
  - 84. [Մ. ֆոն Օէնկէնդորֆ], Մայրենի լեզու - «Ո՛վ մեծաւրանչ դու լեզու...», [գերմ.-ից թրգմ. հ. Ե. վ. Չագրճեան] (81):
  - 85. Մ. Պէշկէօթաշեան, Եղբայր եմք մեք (82):
  - 86. Գ. Պէշկէօթիւրեան, Սրինգ (83):
  - 87. Ա. Հայկունի, Հայրենիք - «Իմ հայրենիք[ս] գիս կը կանչէ...» (84):
  - 88. Գ. վ. Սրուանձտեանց, Աւարայրի նահատակք (85):
  - 89. Խ. եպս. Նար - Պէշ, Հա՛յ ապրինք (86):
  - 90. Գամառ - Քաթիպա, Թո՛ղ փըշէ քամին (87):
  - 91. Մ. Պէշկէօթաշեան, Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչ-պէ՛ս գով...» (88):
  - 92. Ակիւլիներ, Քայլերդ - «Օ՛ր, հայ պատանիներ...» (88):
  - 93. Գ. Մ. Ծմառնեան, Սիրէ հայը (89-90):
  - 94. Քամառ - Քարիպա, Երգ վարդանայ - «Լըոնց: Ամպերը եկան ծածկեցին...» (90):
  - 95. Պանդուխտին երգը - «Թէեւ բնակիմ հոյակապ պալատներ...» (91):
- Ծանկ երգոց առաջին տողերու (93-5):
- Ընթերցումներ եւ աղօթքներ (98-143):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6606:

Տրգրը՝ «Հայկը», էջ 390:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Ե. 2. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուներ

1727

322. ՄԽԻԹԱՐ ՍԵՐԱՍՏԱՍՏԻ

ԳԻՐՔ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, ՏԱՂԱՐԱՆ, Վեներտիկ, տպ. Անտոնի Բորտոլիի, 1727, 132 էջ, 12⁰:

Անվճար.՝ Գիրք / Քրիստոնէականի / Վարդապետութեան: Ծարարեցեալ աշխարհաբառի լեզուա / Աշխատասիրութեամբ Տեառն Մխիթարայ / Վարդապետի Սերաստացոյ. / Աքբաբայր կոչեցելոյ: / Ընդ որում եւ Երգք Տաղից / առադրին, որք / ի վաղնջոց ժամանակաց շինեցեալք եւ / ի նոյնոյ Վարդապետէ. / Տպագրեցեալ՝ ջանագողութեամբ նոյնոյ. / Ի փառս մեծագոյնս Աստուծոյ, եւ ի յօգուտ / մանկանց Եկեղեցոյ: / Յամի Տեառն 1727. մարտի 7. / Ի Վէնետիկ: / Ի տպարանի Անդօնի Պօթօլի: / Հրամանաւ Մեծատրաց, եւ Փոխվիլեմով / Գերագանցագունելի Ծերակոտի:

Բվնդ.-ից՝ Տաղարան. ¹

Ա. (77-9): Բ. (79-83): Գ. (84-6): ԺԱ. (86-8): Դ. (89-90): Ե. (91-2): ԺԲ. (92-4): Է. (95-6): Ը. (96-7): Ժ. (97-8): Թ. (99-100): ԺԳ. (101-3): ԺԴ. (103-4): ԺԵ. (104-5): ԺԶ. (106-7): ԺԷ. (107-9): ԺԸ. (109-10): ԺԹ. (110-11): Ի. (111-2): ԻԱ. (113-5): ԻԲ. (115-8): ԻԳ. (119-21): ԻԴ. (122²-3): ԻԵ. (124-5): ԻԶ. (126-7):

Ծանուցում որպիսութեանց երկից նախասացելոց ոտանաւորաց (128-30):

Ծանգ գլխոց քրիստոնէականի վարդապետութեան աշխարհաբառ շարադրեցելոյ (131):

Ծանգ երգոց եւ տաղից որք համարով էջից գտանին (132):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր՝ Թորոս Ազատեանի ֆոնդին հանգ. Տիկ. Շուշան Ազատեանի ժառանգորդներուն կողմէ: Ստանպուլ, 12 յուլիս, 1969 ԳԲամպոքճեան» (ԳԱԹ, Թ. Ազ. Ի ֆոնդ 20034): «Սիրով նվիրում եմ Հ-ի ազգային գրադարանին ծննդյանս 80-ամյակի առթիվ Նինել Ոսկանյան, 4.03.03 թ.» (ՀԱԳ):

¹ Տե՛ս հմր 325 նկարագրութիւնը:
² 122-27 էջերը զարդափակ են՝ առանց էջահամարների:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջք 660, 715-6: Ղազի-կեան, հտ. Ա, էջ 2006-7: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 359, էջ 271բ-272ա (թովանդակությունը նկարագրված չէ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, 2185: ԳԱԹ, Թ. Ա.գ. փ. ֆոնդ 20034:

1732

323. ՄԽԻԹԱՐ ՍԵՐԱՍՏԱՑԻ ԳԻՐՔ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, ՏԱՂԱՐԱՆ, ՎԵՆԵՏԻԿ, ԵՎ. ԱՆՏՈՆԻ ԲՈՐՏՈՒԼԻ, 1732, 120, 203 էջ, 12⁰:

Անվնթ.՝ Գիրք / Քրիստոնեականի / Վարդապետության. / Ծարադրեցեալ աշխարհաբառի / լեզուա: Աշխատասիրութեամբ Տեառն / Մխիթարայ Վարդապետի Աբաստացոյ. Աբբայ / Հայր կոչեցելոյ: / Ընդ որում եւ Երգք տաղից առադրին, որք / ի վաղնջոց ժամանակաց շարադրեցեալք / եւ ի նոյնոյ Վարդապետէ. / Տպագրեալ՝ ջանացողութեամբ նոյնոյ. / Ի փառս մեծագոյնս Աստուծոյ, եւ ի յօգուտ մանկանց եկեղեցոյ: / Եւ այս է երկրորդ տպագրութիւն: / Յամի Տեառն 1732 15/Ա: / Ի Հայրապետութեան Տեառն Աբրահամ / Հայոց Կաթողիկոսի: / Ի Վէհետիկ: / Ի Տպարանի Անդօնի Պօռթօլի: / Հրամանաւ մեծաւորաց: /

Բվնդ.ից՝ Տաղարան.¹ / Որ հետեւի զվնի քրիստոնեականի / վարդապետության, ի զտար/նություն մանկանց՝ ուսանողաց ըզքրիստոնեական վարդապետություն /:

Ա. (3-6): Բ. (7-14): Գ. (15-9): Դ. (19-22): Ե. (22-4): Զ. (27-30): Է. (31-3): Ը. (33-4)²: Թ. (37-41): Ժ. (41-4): ԻԱ. (44-7): ԻԲ. (48-50): ԻԳ. (53-7): ԻԴ. (57-9): ԻԵ. (59-60): ԻԶ. (61-2): ԻԷ. (63-6): ԻԸ. (67-8): ԻԹ. (69-70): ԻՁ. (71-3): ԻԱ. (73-7): ԻԲ. (78-82): ԻԳ. (85-88): ԻԴ. (91-3): ԻԵ. (94-?):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջք 660-1, 716: Ղազի-կեան, հտ. Ա, էջ 2007: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 396, էջ 308բ-310ա (նկարագրվել է հավանաբար Վեհետիկի Մխիթարյան միաբանության օրինակը):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, 2184 (լուսապատճեն):

1752

324. ՊԵՏՐՈՍ ԱՐԵՂԱՑ ԳՐԳՈՅԷ ԵՌԱՄԱՍԵՆԱՅ, Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵՎ. ՀՈՎՀԱՆՆԵԱ ԱՍՏՎԱԾԱՌՅԱՆԻ 1752, 172 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Գրգոյ / Երամասնեայ /: Որոյ Առաջինն կոչի / Հարկաւոր հարցմունք / Քրիստոնեական: Երկրորդն Կոչի / Քաղաքավարութիւն / Իսկ Երրորդն վերակոչի / Տաղարան: / Ի Հայրապետութեան Տեառն Մինասայ Գերընտիր Սրբազան Կաթողիկոսին: / Եւ ի Պատրիարքութեան Սրբոյն / Սաղիմայ Տեառն Յակոբայ / Աստուածաբան Վարդապետին: Իսկ ի Կոստանդնուպօլսոյ / Տեառն Գերգոյ Գերիմաստ / Պատրիարքին: / Եւ Հրամանաւ նորին: / Ի Պետրոս Աբեղայէ Կոստանդնուպօլսեցոյ: / 1201:

Բվնդ.ից՝ Տաղարան: / Զանազան / եւ գեղեցիկ / եղանակօք / Յօրինեալ / ի Պետրոս / Աբեղայէ: /

1. **Տաղ Աւետեաց Սրբոյ Կոսիմ** - «Աւետիս քեզ Կոյս երջանիկ Գարրիէլեան ձայնի ազդեալ...», *ուրբեալ գուշով* (107-8):
2. **Կցորդ** - «Տունկոյ անմահական...» (108-9):
3. **Յորդորակ** - «Ուրախ լե՛ր, բերկրեալ, Տէր ընդ քեզ...» (109):
4. **Տաղ Երանդեան** - «Հրճուիմք այսօր մեք հոգեպէս, զի ծնաւ Աստուածըն...» (110-1):
5. **Տաղ առ Քրիստոս** - «Որ աղբիւրդ ես անմահութեան...» (111-2):
6. **Տաղ Խաչելութեանն Քրիստոսի իբր ի մօրէ առ Որդին** - «Ի ժամ Խաչի շարշարանաց Յիսուսին, աւա՛ղ...» (113-5):
7. **Տաղ Յարութեան** - «Ի յատր միաշարաթիւն...» (116-7):
8. **Տաղ առ մայրս մեր սուրբ Եկեղեցի** - «Ուրախ լե՛ր, սուրբ Եկեղեցի...» (118-9):
9. **Տաղ առ Աստուած** - «Ամենագեղ տեսութեանդ սիրահարեալքն...» (120):
10. **Յորդորակ** - «Անճառելի լոյս, անեղ էակ...» (121):
11. **Դարձեալ առ Աստուած որ է ծայրագոյն երանություն եւ անհասանելի** - «Ո՛վ հիասքանչ բարերար Տէր...» (122):
12. **Յորդորակ** - «Ամենատրբ վայելչութիւն...» (123):
13. **Դարձեալ առ Քրիստոս** - «Ո՛վ Փեսայդ երկնատր Յիսուս...» (124):
14. **Յորդորակ** - «Ի սէր Հարսիդ Եկեղեցոյ...» (125):
15. **Տաղ ի վերայ խորհրդոյ Պատարագի** - «Փառաւորեալ խորհուրդ մարմնոյ...» (125-7):
16. **Տաղ առ Սուրբ Աստուածածինն** - «Ո՛վ Տիրուհի, Կոյս գերամբարձ...» (127):
17. **Յորդորակ** - «Ամենացանկալի անուն Մարիամ, Սուրբ Կոյս...» (128-9):

¹ Տե՛ս հմր 325 նկարագրութիւնը:
² Պակասավոր օրինակ է. ընկած են 35/6, 51/2, 89/90, 95/203 էջերը:

18. **Դարձեալ առ Սուրբ Կոյսն** - «Մայր սուրբ լուսոյ....», *ուրբեալ գուշով* (129-30):
19. **Կցորդ** - «Ընտրեալդ ի բիրաց ազանց....» (130):
20. **Յորդորակ** - «Տիրութի Կոյս....» (131):
21. **Դարձեալ առ Կոյսն երջանիկ** - «Երանութի Մայր արթութեան....», *ուրբեալ գուշով* (132):
22. **Կցորդ** - «Աստ առ ո՛վ աղաղակեմ ես....» (132-3):
23. **Յորդորակ** - «Ի սիրոյ քոյին....» (133-4):
24. **Դարձեալ յորդորակ** - «Ո՛վ թագութի....», *ուրբեալ գուշով* (134):
25. **Դարձեալ առ երջանիկ Կոյսն** - «Երանի քեզ Տիրութի եւ Հարսդ....», *ուրբեալ գուշով* (135):
26. **Կցորդ առ նոյն** - «Մայր կոյս եւ ամբիծ....» (136):
27. **Դարձեալ առ նոյն Կոյսն երջանիկ** - «Ամենայն կուսանաց պսակ պարծանաց....» (137-8):
28. **Դարձեալ աղերսօրէն առ Սուրբ Կոյսն** - «Գերամաքոր Հարս անեղին....» (138-9):
29. **Տաղ առ մայրս մեր սուրբ Եկեղեցի** - «Մայր հաւատոյ....», *ուրբեալ գուշով* (139-40):
30. **Տաղ վասն հրեշտակաց** - «Սուրբ երջանիկ զհնորութիւնք....» (140-1):
31. **Դարձեալ առ Կոյսն երջանիկ** - «Լուսափայլուն զուարթ մարգարիտ....» (142-3):
32. **Տաղ ի վերայ Յօհաննո Մկրտչի** - «Սուրբ Յօհաննէս մեծ մարգարէ....» (143-4):
33. **Տաղ Լուսաւորչի** - «Գերերջանիկ Սուրբ Գրիգորիոս Լուսաւորիչ....» (144-5):
34. **Տաղ վասն հոգեւոր պանդխտութեան** - «Արարչագործ էից հաստօղ Տէր ամենունակ....» (146-7):
35. **Տաղ առ սիրելի եղբայրն վաղամեռիկ** - «Ո՛վ իմաստուն եւ սիրագուն....» (147-8):
36. **Վասն գալստեան բարեկամաց** - «Ո՛վ բարեկամք իմ սիրելիք....» (149-50):
37. **Տաղ առ սիրելին** - «Արբեալ եմ սիրով....», *ուրբեալ գուշով* (150):
38. **Կցորդ** - «Սիրամարեցեալըն սիրով....» (150-1):
39. **Յորդորակ** - «Այնպէս եղէ քոմ սիրելոյ....» (151-2):
40. **Դարձեալ ի նոյն միտ [=Տաղ առ սիրելին]** - «Արի՛, քաղցրիկ սիրելի իմ....» (152-3):
41. **Տաղ ի վերայ պիլպիլին** - «Ո՛վ դարիպ պիլպիլ խղճալի, աւա՛ղ, աւա՛ղ....», *Հարցական կերպիւ, ուրբեալ գուշով* (153-4):
42. **Յորդորակ** - «Ա՛յ գեղեցիկ սիրուն թոչուն....» (154-5):
43. **Տաղ ի վերայ մահ տարածամոր որ եղև թուին ոմ [=1200] ի Կոստանդնուպօլիս** - «Արժանահաս հասուցումն Տեսուն....» (155-6):

44. **Դարձեալ ի նոյն միտ [=Տաղ ի վերայ մահ տարածամոր որ եղև թուին ոմ [=1200] ի Կոստանդնուպօլիս** - «Ամենագոր էիդ Աստուածոյ հրգօր....» (157-8):
45. **Դարձեալ ի նոյն միտ. [=Տաղ ի վերայ մահ տարածամոր որ եղև թուին ոմ [=1200] ի Կոստանդնուպօլիս], ի վերայ մանկանց քեռորոց, մանաւանդ ի վերայ միոյ յոյժ սիրելոյ** - «Գանկատիմ ես ըզքէն....» (159-60):
- [Ծարական] Համբարձի** - «Աստուծօր նորոգեցաւ....» (164):
- Ծարական վասն Սրբոյն Յակովկայ պարսկի** - «Ամենակալ Աստուած եւ արարիչ բնութեանց եւ Տէր....» (164-5):
- Յանկ եւ ցուցակ գլխոցն տաղիցս** (166-8):
- Յանկ եւ ցուցակ իւրաքանչիւր տաղիցս թէ որն ինչ գումով է** (169-71):
- Յիշատակարան** (172):

Մտնգտ.՝ Զարպիւնակեան, ՀՄ, էջ 142: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմբ 539, էջ 420ա-421ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, ՀՀԱԳ բաժնի 1972 թվահամարը կրող գիրքը պակասավոր օրինակ է: Էջ 3-ի գրադաշտում նշված է՝ «Նուէր Մատենադարանին. ձեռամբ Գեորգ Բամպոքնեանի (նախապէս պատկանած է Յովնան Փալագաշեանի) 1 նոյ. 1968»:

1771

325. ՄԽԻԹԱՐ ՍԵՐԱՍՏԱՑԻ ԳԻՐՔ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, ՏԱՂԱՐԱՆ, ՎԵՆԵՏԻԿ, տպ. Անտոնի Բորտոլիի, 1771, 120, 203 էջ, 12⁰:

Անվճթ.՝ Գիրք / Քրիստոնէականի / Վարդապետութեան: / Ծարադրեցեալ աշխարհաբառ լեզուաւ: Աշխատասիրութեամբ Տեսուն / Մխիթարայ Վարդապետի / Աերաստացոյ. Աբբայ / Հայր կոչեցելոյ: / Ընդ որում եւ Երգ տաղից առարին, որք / ի վաղնչոց ժամանակաց շարադրեցեալք /եւ ի նոյնոյ Վարդապետէ: / Ի փաստ մեծագոյնս Աստուծոյ, եւ ի յ / օգուտ մանկանց Եկեղեցոյ: / Եւ այս է երրորդ տպագրութիւն: / Յամի Տեսուն 1771 յուլիսի 20. / Ի Հայրապետութեան Տեսուն Սիմեօնի / Հայոց Կաթողիկոսի, / Ի Վէնէտիկ: / Ի տպարանի Անդօնի Պօտօլի: / Հրամանա Մեծաւորաց: /

Բվնդ.՝ից՝ Տաղարան, / որ հետեւի զկնի Քրիստոնէականի / վարդապետութեան, ի զուարճութիւն մանկանց՝ ուսանողաց ըզքրիստոնէական վարդապետութիւն:

Ա. Երգ առ ամենասուրբ Երրորդությունն, ըստ կերպի աղերսանաց՝ հանդերձ ըղձի ճանաչելոյ եւ սիրելոյ զնա - «Անճառ անհաս, ստեղծող գոյութեանց բնաւից...» (3-6):

Բ. Երգ եւ աղերսանք առ ամենասրբոյնի Կոյսն, յօրինեալ ըստ կերպի վերայիշման բարերարութեանցն Աստուծոյ, ընդունեցելոց ի կացութեան կենաց իրաքանչիւրում հասակի - «Չորից տարերց բաղադրեցեալ եղէ մարմին մի...» (7-14):

Գ. Երգ խրատական վասն խորշելոյ ի մեղաց եւ գործելոյ զբարիս եւ զգութեանալոյ ի խաբէութեանց աշխարհիս - «Մի՛տ դիր, եղբա՛յր, բանից իմոց...» (15-8):

Դ. Երգ պաղատանաց առ Քրիստոս Յիսուս, զի նորոգիցէ զմեզ, եւ ի սէր իր քարշիցէ - «Աղաղակեմ առ քեզ, Յիսուս, ողորմեա՛, Տէ՛ր իմ, ողորմեա՛...» (19-21):

Ե. Երգ աղերսանաց առ Յիսուս Փրկիչն զի դարձուցէ զմեզ ի մեղաց առ ինքն - «Ի քեզ դիմեմ, Յիսուս Փրկիչ ողորմաճ...» (22-4):

Զ. Երգ եւ գովեստ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին - «Մեծահանդէս օր տօնի...», որ կարէ երգել եղանակաւ «Քաղաք ոսկեայ» տաղին (27-30):

Է. Երգ եւ գովեստ ի վերայ սրբոց առաքելոցն Պետրոսի եւ Պօղոսի - «Ի Հօրէն լուսոյ զօրացեալք...» (31-2):

Ը. Երգ դրուատական առ Սուրբն Ստեփաննոս Նախապկայն - «Ամենից քարոզ, ո՛ր վ սուրբ մարտիրոս...» (33-4):

Թ. Երգ գովասանաց առ Սուրբ Հայրն Անտօնիոս - «Ըզբեզ. Սուրբ Հայր Անտօնիէ...» (37-40):

Ժ. Երգ, որով եղեալ է դիմումն առ Քրիստոս ի նաւակրօթեան - «Վիրաւորեցայ մեղօք, վարեցայ գերի...» (41-3):

ԺԱ. Երգ ի վերայ վնասոց մեղաց - «Ես հաւատամ Աստուած Որդին...» (44-7):

ԺԲ. Երգ որով լինի ամբաստանումն զանձնէ - «Մածմամբքն չարին եղեւ հոգիս աղտելի...» (48-51):

ԺԳ. Երգ գովասանաց եւ պաղատանաց առ ամենասուրբ Աստուածածինն - «Աղաչեմ զքեզ, Աստուածածին...» (53-7):

ԺԴ. Երգ առ նոյն երանոյնի Կոյսն՝ յօրինեալ բանիք դրուատականօք եւ պէսպէս խնդրուածովք - «Անճառին խորան...» (57-8):

ԺԵ. Երգ եւ աղերս առ ամենասրբոյնի Կոյսն, զի ազատիցէ զմեզ ի մեղաց եւ ի պէսպէս վնասոց նորին - «Գոչեմ առ քեզ, Սրբոյնի Կոյս...» (59-60):

ԺԶ. Երգ առ ամենասրբոյնի Կոյսն, յօրինեալ ըստ կերպի պէսպէս աղերսանաց եւ հայցուածոց - «Երանելի մայր անարատ, Մարիամ. լոյս...» (61-2):

ԺԷ. Երգ ըստ կերպի աղերսանաց առ ամենօրհնեալ Կոյսն, զի ազատիցէ զմեզ ի յեօթանց մեղաց գլխատրաց - «Ամենօրհնեալ Կոյս անարատ, մայր եւ ծընօղ Յիսուսի...» (63-6):

ԺԸ. Երգ գովասանական առ ամենասրբոյնի Կոյսն Մարիամ - «Երանոյնի Մարիամ, Կոյս դրուատելի...» (67-8):

ԺԹ. Երգ գովասանաց առ ամենասրբոյնի Կոյսն Մարիամ - «Զարմանալի վերնոց սուրբ Կոյս անըման...» (69-70):

Ի. Երգ գովասանաց առ ամենասրբոյնի Կոյսն Մարիամ, յօրինեցեալ ի ձեռն նմանութեանց զանազանից իրաց պատուականաց - «Դուռն երկնից, խորան լուսեղէն...» (71-2):

ԻԱ. Երգ առ նոյն սուրբ Կոյսն Մարիամ, առ որ եղեւ դիմումն ի նաւակրօթեան ծովու - «Ընտրեալ ի մէջ հողեղինաց...» (73-7):

ԻԲ. Երգ առ նոյն սուրբ Կոյսն Մարիամ, ըստ կերպի աղերսանաց, զի լուսաւորիցէ զմեզ ի խաւարէ մեղաց եւ մոլութեանց - «Մոլորեցաւ միտն իմ մեղօք...» (78-82):

ԻԳ. Երգ գորովագթական եւ դրուատական, ի դիմաց սրբոյնի Կոյսին Մարիամու առ մանկացեալ Աստուածորդին իր - «Ննջեա՛, որդեակ, քաղցր եւ անոյշ...» (85-9):

ԻԴ. Բանք մաղթողականք ոտանաւոր չափով առ ամենասուրբ Երրորդություն. ա. «Հայր ամենամեծ...» (91-3):

ԻԵ. Նոյնք տողք եւ բանք, որք ի նախընթաց ոտանաւորի, այլով կարգաւ դասեցեալք - բ. «Ծնունդ Հօր ալֆայ Օ...» (94-6):

ԻԶ. Նոյնք բանք, որք ի նախընթաց ոտանաւորու, այլով կարգաւ դասեցեալք - գ. «Ե՛կ, հոգի անմահ...» (97-9):

Ծանուցումն որպիսութեանց երից նախասացելոց ոտանաւորաց (100-4):

Երգաբանութիւն առ ամենօրհնեալ Կոյսն Մարիամ, ասացեալ ի նոյնոյ Մխիթարայ վարդապետէ ենթ այբուբենից, որոց նաեւ տողք են կարգաւ այբուբենից - «Ամենօրհնեալ Սուրբ Կոյս, գըթա՛...» (107-69):

Ծարականք ոմանք՝ ասացեալք ի նոյնոյ Մխիթարայ վրդ. - Է Կանոն հրաշափառ տօնախմբութեան անուանն Յիսուսի. Օրհ. - «Փառացըղ Հօր ճառագայթ...», որ երգի որպէս «Օրհնեմք զքեզ» (171-3):

Հրց - «Անբաւելին ամենայն էից...», որ երգի որպէս «Որ դասուց...» (174-5):

Ող. - «Որ ի սրբոց եւ ի վերնոց զուարթոնց...». որ երգի որպէս «Ողորմեայն հրեշտակաց» (175-6):

Տր. - «Դասք սրբոց որք էք յերկինս եւ որք էք երկրի...», որ երգի որպէս «Նոր Սիօն» (177):

Կանոն հրաշափառ տօնախմբութեան անուան ամենօրհնեալ Կոյսին Մարիամու, Օրհ. - «Այսօր խումբք լուսեղինացն...», որ երգի զբեթէ որպէս «Այսօր ժողովեալ սրբոցն» (178-81):

Հրց. - «Որ զՄիածնի որդւոյ քոյ զօթարանն...», որ երգի զբեթէ որպէս «Որ Միածնի» (181-2):

Ող. - «Աստղ ծովային, կոյս Մարիամ...», որ երգի որպէս նոյն եւ նման «Հօր եւ Որդւոյ» (183-4):

Տր. - «Օրհնեցէ՛ք, որդիք Եւայի, ըզՏէր...», որ երգի որպէս «Նոր Սիօն» (184-5):

Կանոն սրբոյն Յովսէփայ աստուածափորն, օրհ. - «Որ գորդին Դաթի գ Յովսէփի ծառայ քո...», *Կրգեցեալ լիհի ըստ եղ. կանոնի սրբոց Հրեշտակապետացն* (186-7):

Հրց. - «Ջանքննին խորհորդ հայրութեան քո...» (188-9):

Մծ. - «Աստուածային ուխտայ ցնցող...» (189-90):

Ող. - «Որ գստեղծուած ձեռաց քոյոց...» (190-1):

Տր. - «Անճառ խորհրդոց փրկութեան մերոյ...» (191-2):

Մնկ. - «Աստուածահայր Սուրբ Յովսէփ...» (193-4):

ՄՁ. - «Այսօր ցրնծան յերկինս...» (194-5):

Ծանկ տաղից եւ երգոց (196-5):

Յորդորումն փախչելոյ ոգւով չափ յախտէ պատուասիրութեան, ոտանաւոր տողի սասցեալ, առ վերջաբանութիւն գրկանս, ի յօգուտ ընթերցողաց - «Մի համարիի գքեզ արժանի...» (200-3):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջք 661, 716: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 2007: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 629:

Գրկն՝ Տայեան Հ. Ղ. վ., «Միսթար Աբրահայր...»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, (հմր 1486 օրինակը Ստեփան Պ. Սերեբրակցանցի երբեմնի անձնական գրադարանի օրինակն է): ԳԱԱՀԳ: ԳԱԹ, Ա. 2ուպ.ի ֆոնդ, 3712:

1783

326. ԱՂԵՔՍԱՆԴԻ ԶՈՒՂԱՅԵՑԻ

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, 1783, 120, 31 էջ:

Անվնթ.՝ Գիրք / Որ կոչի Ատենական վիճար/անութիւն: արարեալ Տեառն Աղեքսանդրոս Սրբազան Կաթողիկոսի / Զուղայեցոյ: / Ի Հայրապետութեան Տեառն Ղուկասոս Սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց: / Եւ ի պատրիարգութեան Սրբոյն / Սաղիմայ՝ Տեառն Յովակիմայ Արքիեպիսկոպոսի /: Վերստին տպմամբ ի լոյս / անեալ՝ հրամանաւ Տեառն /Զաքարիայ ազգասէր / Պատրիարգի Մեծի Պօլսոյ: / Ի Կոստանդնուպօլիս: /

Բվնդ.-ից՝ Տաղարան.

Ա. **յԱնձնէ ոգողին, պաղէտ անեղին** - «Սուրբ շնորհաց անկեալ գրկիմ, աւաղ...» (1-2):

Բ. **Առ ծնունդ Բանին, յարգանդէ Կուսին** - «Անճառելի խորհորդ յայտնեալ...» (3-4):

Գ. **Գովեստ խնդրանաց առ Մայրն կենաց** - «Յարսժամ եւ միշտ պաղատիմ առ քեզ, Կոյս...» (4-6):

Դ. **Յիսուսի Փրկչին, դրուագ է Խաչին** - «Ո՛վ կենաստու նշան տէրունեան տեղի...» (7-8):

Ե. **Ի Սրբոյ Գառէ, յելն ասի յառէ** - «Ի քէն տարագիր եղեալ վարանիմ...» (8-10):

Զ. **Գովեստ սուրբ քաղաքին, սրտէ փափաքին** - «Ո՛վ Սուրբ Սաղիմ, տուն Աստուծոյ՝ հոչակեալ ի համայնից...» (11-2):

Է. **Տիր տենչ ոգելոյն, ի փառս յառնելոյն** - «Ի սէր քոյին բերկրեալ հրրճուիմք...» (12-4):

Ը. **Տարբաղդատելով ողբ կախանելով** - «Ո՛չ քեզ նման բարի ստեղծող գըտանի...» (14-6):

Թ. **Զրկիլն ի շնորհաց, հառաչէ ի լաց** - «Յոյժ վշտակիր եղեալ եղեալ՝ լալով հառաչեմ, աւա՛ղ...» (16-8):

Ժ. **Մեղաց է տարած, լինիլ տնարած** - «Ի քեզ դիմեալ գոչեմ մեղաց...» (18-20):

ԺԱ. **Տեառնէ այց ժըտէ, ի բողոր սըրտէ** - «Իսկապէս եւ մղորեցայ...» (20-2):

[ԺԲ]. **Ասացեալ հոգւով, շարականային գով** - «Գոհար ակըն յարգելական...» (22-4):

[ԺԳ]. **[Մաղթանք]** - «Փառք քեզ Քրիստոս, Բան Հօր եւ լոյս...», ի գոյն «Յիսուս Որդի» վերածայնեալ գրքոյն (24-6):

[Միմեօն կթղ.], Տեառն Միմեօնի սրբազան Կաթողիկոսի - «Աստուած հրգօր Հայր գթութեան...», ի գոյն «Նորաստեղծեալ» է (26-7):

[Մաղթանք] - «Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած...» (27-8):

«Հրճուասէր եղբարց գիտել լիցի...» (29):

Յիշատակարան (29-31):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 20: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 108-110: Անասյան, ՀՄ, հտ. Ա, էջ 581-2: Nersessian, հմր 199: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 727, էջ 539բ-541ա:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

Զ ԲԱԺԻՆ

**ՀՐԱՏԱՐԱԿՄԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐԸ ՉՆՇՎԱԾ
ԿԱՄ ԱՆՍՏՈՒՅԳ ՏԱՐԵԹՎՈՎ
ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐ**

**Զ. 1. Մի քանի հեղինակների երկեր
պարունակող ժողովածու**

[ԺԸ դար]

**327. ՏԱՂԱՐԱՆ / ՓՈՔՐԻԿ ԵՒ ԳԵՂԵ/ՑԻԿ, ԵՐԳԵ-
ՑԵԱԼ Ի ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՑԸ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱՑ, Ի
ԽՐԱԽՃԱՆՍ ՄԱՆ/ԿԱՆՑԸ ՍԻՕՆԻ, ԵՒ Ի ՓԱՌՍ
ԱՄԷՆԱՄԵԾԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ, [ա. տ. 17 - -], 128 էջ,
8⁰:**

Բվնդ.՝ [Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի¹], **Երգս արարեալ յու-
մեմնէ բանասիրէ անանագիծ տանց ի վերայ չարչարա-
նացն Քրիստոսի - «Ի սորբ երկիրն անտեսաց, քանեալ մեր
ուխտատրացս....», Զեղանակ սորին կալ զՄարիամ Մագ-
դաղենացւոյն** (3-8):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի²], **Երգս արարեալ յումեմնէ
անտանագիծ տանց ի գովեստ գայոյս գերեզմանին Քրիս-
տոսի - «Ի հրեշտակաց վերնոց սորբ յոյս գերեզման....»,
Զեղանակ սորին կալ զՋարմանալի վերնոցին** (8-10):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի³], **Երգս արարեալ յումեմնէ
անտանագիծ տանց ի գովեստ Արքայ Կուսին Մարիամու -
«Իցէր երբէք հիքոյս քնթանալով կոյս....»** (11-4):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի⁴], **Երգս շարամանեալ յումեմնէ
անտանագիծ տանց յորդորական եւ գթածական բանիք ի
վերայ Արքայն Յակոբայ գերառնչակ տաճարին, - «Իշխան
իմ իսկ բարեսէրք սիրով ճեպեցէք....», որոյ եղանակն երգի
«Իմ աչաց լոյս որդի»-ին** (14-7):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի⁵], **Երգս շարարեալ յումեմնէ
անտանագիծ տանց զղջական բանիք ի վերայ չարչարա-**

**նացն Քրիստոսի - «Իմ զագրայի վասն յանցանացս մատնե-
ցար....», որոյ եղանակն՝ «աղաղակէ միւն ձեւանայ»** (17-9):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի⁶], **Երգեալ յումեմնէ բանասիրէ
ի պատիւ սրբոյ Յարութեան տօնի Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի ներ թուականութեանս Հայոց զկաճառք - «Ի
յարութեան պայծառ տօնիս....»** (19-22):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի⁷], **Երգս շարարեալ յումեմնէ ի
գովեստ սրբոյ քաղաքին Երուսաղեմայ յորում նախկին տանց
պարունակեցեալ գրերովք Երուսաղեմ, որ եւ գովի գեղեց-
կապէս. - «Պսակ քաղաքաց զԵրուսաղեմի անմման....» եւ զե-
ղանակին սորին կալ «Սուրբ Կոյս Տալիթային»** (22-7):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի⁸], **Երգս ի գովեստ Արքունոյ
Կուսին Մարիամու, որ է սոյնն չափի նախկին տառիւսն
«Անեղ բանին ծաղկեալ ըռահ ամպոյն կեա եւ կերտողին
զերգս վառձեռ չափի իսկ զթիւս Հայոցս նաշիլիմ» - «Անա-
րատիոյ զարատատրոյ յարեցի, կոյս իմ, յարեցի....»** (27-30):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի⁹], **Տաղս արարեալ ի գովեստ
Արքայ Կուսին - «Կոյս անթատամ պսակ ծաղկեցար յոյս, կենաց
յոյս....» եւ զեղանակն առեալ յարապական քաղցր ձայնէ
Հանդերձ յորդորակին որոյ սկիզբն է «Վարեցայ ի մեղս»**
(31-2):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի¹⁰], **Տաղ ի վերայ Հոգւոյն Արքայ
ասացեալ յումեմնէ անտանագիծ տանց. զյորդորակն
տաճկավար ասացեալ եւ թիւ Հայկազնեացս գտանի ծած-
կապէս ի վերջի տանն - «Իսկականեալոյ ա՛յ աղբիւր բըղ-
խեա ի հոգիս յարարողիս....»** (32-4):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի¹¹], **Երգս այս ասացեալ ի գո-
վեստ Արքայ Երուսաղեմի, այլասեռ լեզուաւ. որ եւ գտանի
թիւ Հայոցս ի վերջի տանն - «Ի սմին կերչէք դուքսու
շէրիք....»** (34-5):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղեմացի¹²], **Գովս այս շարամանեալ
յումեմնէ ի պատիւ Տիրամօր Կուսին մինչ էլն ի Բեթլեհեմ եւ
ցուցիչն է Հայոց թիւս Կէռկէլէ - «Իսթիքպալէ շըքսամ պիր
պարմէ՛ն տինէմ....»** (35-7):

¹ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Տե՛ս ՄՅՀԶԶ, էջ 64, § 45: Հմմտ. Աճառ. յան Հր., ՀԱԲ, հտ. Դ, էջ 284, § 155: Հր. Աճառ. յանը, հիմք ընդունելով ՄՅՀԶԶ-ի տվյալները, գրում է. «<...> տաղասաց է, ունի մի խումբ կրոնական տաղեր, որոնց գրութեան տարին տատանվում է 1717-1731 թվերի միջև»:
² Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: ՄՅՀԶԶ, էջ 64, § 44:
³ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 64, § 48:
⁴ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 65, § 57:
⁵ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 64, § 46:

⁶ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 64, § 47:
⁷ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 65, § 55:
⁸ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 64, § 49:
⁹ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 64, § 51:
¹⁰ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոս վարդապետէ»: Նույն տեղում, էջ 65, § 57:
¹¹ Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոսէ»: Նույն տեղում, էջ 65, § 56:
¹² Տաղի ծայրակապը հոդուած է՝ «Ի Պօղոսէ»: Նույն տեղում, էջ 64-5, § 53:

[Պօղոս վրդ. Երուսաղէմացի¹], **Գովս այս արարեալ յումեմնէ այլասնեո լեգուալ ի պատիո Գրիգորի Հայրապետի Սրբոյ Երուսաղէմիս, որ ցուցանէ զթիւս Հայոց Լաշիլա պիլիմ** - «Ի՛էզ տանտէն սէր էհասան...» (37-9):

[Պօղոս վրդ. Երուսաղէմացի²], **Տաղս գանկատօրէն արարեալ յումեմնէ ի ձեռաց մեղաց եւ սատանայի, եւ ի գործոց չարեաց, որ ցուցիչն է Հայոց Թուականիս մէջլիմ նազէ** - «Իխթիարէն պիլ մէզ իքէն...» (39-41):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան³], **Տաղս ասացեալ ի յԵրեմիայէ ի վերայ Սրբոյ Երուսաղէմի** - «Մուճտէմ վարտոր սօստլարիմէ...» (41-3):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան⁴], **Գովասանութիւն ի վերայ ջրոյ ասացեալ ի յԵրեմիայէ** - «Երամք երկնային թոչնոց խմբեցան...» (43-8):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան⁵], **Տաղ Յովհաննո Մկրտչին, ասացեալ ի յԵրեմիայէ** - «Ով դո մարգարէ մեծի...» (48-50):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան⁶], **Տաղս ասացեալ յԵրեմիայէ ի վերայ Սողոմոն իմաստնոյ** - «Յարհետ քերթութեան հմտացիս ի բան...» (50-2):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան⁷], **Տաղ ի վերայ սրբոյ գերեզմանին Քրիստոսի** - «Քէրէմ պապը աչրլան տէ...» (52-3):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան⁸], **Տաղ Սուրբ Աստուածածնի, յԵրեմիայէ ասացեալ** - «Աստուածածին Կոյ Մարիամ թագոմի...» (53-5):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան⁹], **Տաղ Սուրբ Աստուածածնին** - «Աստուածածին սրբարան...» (56-7):

[Գրիգոր Ծիրուանցի (Բաղիշեցի)¹⁰], **Տաղ առ Սուրբ Աստուածածինն** - «Գերի եղէ ես թշնամեաց...» (57-8):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], **Տաղ ազնի ասացեալ ի Գրիգոր Հայրապետէ** - «Արեգակնաւիպլլ գունով լի լուսին...» (58-61):

[Երեմիա Չէլէպի Քէօմիւրճեան¹¹], **Տաղ ասացեալ ի յԵրեմիայէ** - «Յիստսի Քրիստոսի այն մերոյ Փրկչին...» (61-4):

Տաղ ի վերայ Վարագայ խաչին - «Վարագ ասեմ ըզբաղ-ձալին...» (64-7):

¹ Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ «Ի Պօղոսէ»: Նույն տեղում, էջ 63-4, § 43:
² Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ «Ի Պօղոսէ»: Նույն տեղում, էջ 65, § 59:
³ Տե՛ս Ն. Սահակյան, ԵՔ, էջ 173: Ն. Սահակյանի գիրքը լույս է տեսել 1964-ին, իսկ Տաղարանս ՄՄ-ում ստացվել է 1980-ին. այդ իսկ պատճառով նա չէր կարող դա տեսած լինել: Ն. Սահակյանն օգտվել է Ն. Ալիւնյանի ԵԶԲ ուսումնասիրութեան մեջ էլ 185-189-ում զետեղված նյութերից:
⁴ Նույն տեղում, էջ 173:
⁵ Նույն տեղում, էջ 173:
⁶ Նույն տեղում, էջ 173:
⁷ Նույն տեղում, էջ 174:
⁸ Նույն տեղում, էջ 172:
⁹ Նույն տեղում, էջ 172:
¹⁰ Տե՛ս Ալիւնյան Ն., ԲԳ, էջ 348-9, § 12:
¹¹ Տե՛ս Սահակյան Ն., ԵՔ, էջ 173:

Տաղ վասն խաչելութեանն Քրիստոսի - «Լցան բանքն այսօր սուրբ մարգարէից...» (67-8):

[Կոմիտաս քհնյ. Քէօմիւրճեան¹²], **Երգս ասացեալ անուանագիծ տանց, ի վերայ սրբոյ Խաչին Քրիստոսի** - «Կենսատուն բնաւից ի քեզ բարձրացեալ...» (68-70):

[Կոմիտաս քհնյ. Քէօմիւրճեան¹³], **Նորին վասն սրբոյ խաչափայտին Քրիստոսի** - «Կենաց փայտ կոչեալ ի Սողոմոնէ...» (70-2):

[Կոմիտաս քհնյ. Քէօմիւրճեան¹⁴], **Նորին ասացեալ Յաղագս մեծի Ուրբաթուն ի ժամ խաչելութեան Քրիստոսի** - «Կոյսն յորժամ լուա զըմբոնիւն Որդուն...» (72-6):

[Առաքել Սիւնեցի¹⁵], **Տաղ վասն խաչելութեան Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, ասացեալ Առաքել վարդապետէ** - «Այսօր Բանն Աստուծոյ կացեալ յատենի...» (77-80):

[Կոմիտաս քհնյ. Քէօմիւրճեան¹⁶], **Երգ վասն Սրբոհոյ Կուսին** - «Կերպարանն Հօր իջեալ ի քեզ բնակեցաւ...» (81-2):

[Կոմիտաս քհնյ. Քէօմիւրճեան¹⁷], **Տաղ ամենաարքմի Կուսին Մարիամո, ասացեալ վասն անուանց տառից** - «Ի Հօրէ ծնեալն անմայրն ի յերկնի...» (83-4):

Տաղ Աւետեաց Սրբոհոյ Կուսին Մարիամո - «Ամենան վեցերորդի Կարապետին...» (85-8):

[Էքսերճեան Յարութիւն Բիզանդացի, սրկ. Երուսաղէմի¹⁸], **Տաղ ի Յարութիւնէ առ Սուրբ Աստուածածինն** - «Ի քեզ յուսակնեալ այս ծառայ կուսիդ...» **ասացեալ, առանց չրթանց խաբամպելոյ իրերաց. ի դոյն որ ասի դու ես պարծանք լուսին** (88-9):

Տաղ եւ գովասանութիւն Սրբոյ Կուսին Մարիամո - «Տունն եւ ամեն ծաղկանց...» (90-1):

Տաղս ասացեալ ի վերայ Սրբոյն Սողոմէի - «Թէ հարցանես զայս Սողոմէն...» (92-3):

[Առաքել Սիւնեցի¹⁹], **Տաղս այս երգեցեալ ի յԱռաքել վարդապետէ ի վերայ «երգոց Երգոյն» Սողոմոնի** - «Ահա բաղ-ձամ քեզ ցանկալի...» (93-100):

¹² Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ Կոմիտաս: Կոմիտաս քահանայ Քրիմուրճեանը՝ նահատակ, Երեմիա Քրիմուրճեանի կրտսեր եղբայրը, նաեւ տաղեր է հորինել: Հմմտ. Աճառյան Ն., ՀԱԲ, հտ Բ, էջ 645, § 2:
¹³ Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ Կոմիտաս:
¹⁴ Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ Կոմիտաս:
¹⁵ Տե՛ս Անասյան Ն., ՀՄ, հտ. Բ, էջ 51-2, § 19:
¹⁶ Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ Կոմիտաս:
¹⁷ Տաղի ծայրակապը հոգում է՝ Կոմիտաս:
¹⁸ Տե՛ս Տաչեան Յ., ՅՀՁՄՄՎ, էջ 466, § 7: Տաչեանն ազգանունը նշել է Էնքսէրճեան (էջք 466, 986, 1088): Հր. Աճառյանը, հիմք ընդունելով Մ. Չամչյանին («Պատմութիւն Հայոց», հտ. Գ, էջ 748), իրագեկել է. «Յարութիւն Բիզանդացի, կոչված էքսերճի օղլու (որդի գամ վաճառողի), <...> ունի բազմաթիւ տաղեր հայերէն եւ թուրքերէն» (տե՛ս նրա ՀԱԲ, հտ. Գ, էջ 521, § 10):
¹⁹ Տե՛ս Անասյան Ն., ՀՄ, հտ. Բ, էջ 40-1, § 1:

Տաղս աչս երգեալ յամեննէ իբրև զդրուարս Տէր Գրիգոր Մեծ Հայրապետ ի մեզ ծագեալն - «ՅԱստուծոյ ընտրեալ քաջ Հովիտ կառուցար...» (101-5):

[Աւետիք Ծոռոթեցի¹], Տաղ Աւետիք վարդապետէ ասացեալ ի վերայ Էջմիածնի - «Անճատելի Հօր միածին...» (105-6):

[Ղազար Ծառնկեցի], Տաղ ասացեալ ի Ղազարէ ի վերայ Սորթ Էջմիածնի - «Իջման միածնի Աստուծոյ Բանին...» (107-8):

[Առաքել Բաղիշեցի²], Տաղ ի վերայ հոգւոյ, ասացեալ ի յԱռաքել վարդապետէ - «Ամենայն փառք մարդոյ դատարկ եւ ունայն...» (108-2):

[Գրիգորիս Աղթամարցի], Տաղ վասն պիւլպիւլի եւ վարդի - «Յետ գնալոյ վարդին եկ պիւլպիւլն յայգին...» (114-6):

[Գրիգորիս Աղթամարցի³], Տաղ ի վերայ պիւլպիւլի ասացեալ - «Պուլպուլն վերացաւ ի յօղն թեւով...» (116-8):

[Գրիգորիս Աղթամարցի⁴], Տաղ գեղեցիկ - «Եկեալ այգէ-գործըն մխիթարեաց գնա...» (118-9):

[Սուքիաս], Տաղս ասացեալ ի Սուքիասէ ի վերայ պիւլպիւլի - «Իմ սիրուն պիւլպիւլ անճման...» (119-21):

[Խաչատուր Խարբեդոցի⁵], Տաղ ի վերայ պիւլպիւլի - «Յորժամ եղեւ գարուն, եկ պիւլպիւլն այգին...» (121-3):

[Գրիգորիս Աղթամարցի⁶], Տաղ ի սուլսուլէն առ վարդն - «Առեալ տարան գնամակն ի դռուն վարդին...» (123-4):

[Սուքիաս⁷], Տաղ ի Սուքիաս վարդապետէ - «Իւրաքանչիւրոյ այս յայտնի լիցի...» (124-6):

Տաղ Գրիգոր վարդապետէ ասացեալ ի վաղճան աշխարհի - «Գուն գործեալ, ո՛վ դու Գրիգոր...»⁸ (126-7):

[Միմեռն Կաֆացի], Տաղ դարիսի - «Սրտիկս խոցեալ է սր-րով...» (127-8):

ԾԱՔ.՝ Տաղարանի անվանաթերթին նշված չէ հրատարակութեան քաղաքը եւ հրատարակման տարեթիվը: Ն. Ակիւնյանի կարծիքով, գիրքը տպագրվել է Պոլսում, ԺԸ դարում՝ 1722-ից հետո: Տե՛ս նրա Ե2Ք, էջ 185, էջատակային հմր 57 ծնթգր.:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 1053, էջ 777ա (բովանդակությամբ նկարագրված չէ): Ըստ ՀԳՄ-ի, միակ հայտնի օրինակը պատկանել է Կ. Պոլսի Պալատի Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցուն: Ծանոթագրվում է, որ [անվանաթերթի] նկարագրությամբ կատարված է Գ. Բամպուքչյանի ուղարկած լուսանկարից:

Օրնկ՝ ՄՄ: Հայագիտական գրադարանի 2263 (հնատիպ) համարը կրող այս Տաղարանը ստացվել է Գ. Բամպուքչյանից՝ հետեւյալ ընձայագրով՝ «Թրքահայոց Պատրիարքարանէն նուէր Մաշտոցեան Մատենադարանին ԳԲամպուքչեան Ստանալոյ . 17-6-80» կից գրությամբ՝ «Նոթ ժԸ դարու առաջին կիսումն Պոլսոյ մէջ Աստուածատուր Դարի տպարանէն լոյս տեսած անճամօթ գիրք մըն է»:

¹ Նույն տեղում, էջ 1012, թ 2:

² Առաքել Բաղիշեցի, ՈՒՔԲ, էջ 188-94 (ծնթգր. էջ 333-4):

³ Ն. Ակիւնյանը նկատել է, որ սա նախորդէ՝ «Յետ գնալոյ վարդին» սկզբնատողով տաղի շարունակութիւնն է՝ սկսյալ տող 37-ից եւ նոր խորագրով (տե՛ս նրա ԳԱԿԱ, էջ 68, սարվածքի մեջ):

⁴ Ն. Ակիւնյանը նկատել է, որ սա «Յետ գնալոյ վարդին» սկզբնատողով տաղից մեկ հատված է՝ սկսյալ տող 69-ից եւ նոր խորագրով (նույն տեղում, էջ 70, սարվածքի մեջ):

⁵ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 1, էջ 185-91, ծնթգր. էջ 618-9:

⁶ Ն. Ակիւնյանը նկատել է, որ «Յետ գնալոյ վարդին» սկզբնատողով տաղի մի մասը տպված է այս Տաղարանի էջ 123-4-ում: Տե՛ս նրա ԳԱԿԱ, էջ 2 էջ հմր 15, Ղե: Մի հատված է՝ սկսյալ տող 81-ից:

⁷ Տե՛ս ՈՒՄՀԲ, հտ. 2, էջ 424-5, ծնթգր. էջ 713:

⁸ Ն. Ակիւնյանի կարծիքով, տաղի հեղինակն է թերեւս Գրիգոր Երուսաղեմացին (Շիրվանցի): Տե՛ս նրա ԲԴ, էջ 350-1, թ 17:

Զ. 2. Մի հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուներ

[ԺԸ դար, 1768-ից հետո]

328. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ

/ **ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ** /, Զանազան գուճով ասացեալ / Ի Պաղտասար / Դպրէ, / արդէն առ Տէր / Հանգուցելոյ / Որոյ զհոգին Տէր Աստուած / լուսաւորեսցէ, Ամէն [Կ. Պոլիս], [17 - -]

- Բվնդ.՝ Ա. **Տաղ Աւետեաց Սրբոյ Կուսին** - «Աւետիհս քեզ Կո՛յս, ձայնի զրարթնոյն....» (3-4):
- Բ. **Տաղ Ծննդեան** - «Քրիստոս ծննեալ լինի այսօր ի կուսական որովայնէն....» (5-6):
- Գ. **Տաղ Զորհնեացն** - «Այսօր մարիչն ամենեցուն ի Յորդանան գայ մկրտիլ....» (6-8):
- Դ. **Տեառնընդառաջին** - «Տօնի գուարճանամք ընդ ծերունայն այսօր....» (8-9):
- Ե. **Տաղ Տեառնընդառաջին** - «Այսօր ի տանարն ի լընծայումն եկեալ....» (9-10):
- Զ. **Ծաղկազարդին** - «Զեզ աւետիհս, մանկո՛ւնք նորոյ Սուրբ Սիօնի....» (10-2):
- Է. **Ծաղկազարդին** - «Այսօր բազմեալն ի քերթէս անտեսն էից....» (12-3):
- Ը. **Յարութեան** - «Թաղեալ մարմնով օծեալ Փրկչին....» (13-5):
- Թ. **Յարութեան** - «Յիսո՛ւս, փրկի՛չ աշխարհի....» (15-6):
- Ժ. **Համբարձմանն** - «Ծընեալն ի սրբոյ Կուսէն....» (16-8):
- ԺԱ. **Համբարձմանն** - «Հըզօրն ի պատերազմի....» (18-9):
- ԺԲ. **Գալստեան Հոգւոյն** - «Պարգեւաց տրւող Աստուած Սուրբ Հոգին....» (19-21):
- ԺԳ. **Տաղ Վարդավառին** - «Հօր փառաց ճստագայթն՝ անպարագիր լոյսն էական....» (21-2):
- ԺԴ. **Տաղ Վերափոխմանն** - «Մարգարիտըն լուսափայլ՝ մայրն ամէնօրինեալ....» (22-4):
- ԺԵ. **Տաղ սուրբ Խաչին** - «Ո՛ր սուրբ կենսատու նըշան....» (24-5):
- ԺԶ. **Առ Սուրբ Հոգին** - «Սիրոյ աղբի՛ր, լուսոյ վըտա՛կ շնորհատո՛ւ, շնորհատո՛ւ....» (25-6):
- ԺԷ. **Առ Փրկիչն Յիսուս** - «Ի քեզ դիմեալ աղաղակեմ, աղերսեմ եւ աղաչեմ....» (27-8):
- ԺԸ. **Առ նոյն դարձեալ [=Առ Փրկիչն Յիսուս]** - «Հովի՛ր երկնային, Աստուա՛ծըր իմ Յիսուս....» (28-9):
- ԺԹ. **Դարձեալ առ Յիսուս Քրիստոս** - «Զո՛ւր կենաց, Յիսո՛ւս, Տէ՛ր իմ, Տէ՛ր....» (29-31):

- Ի. **Դարձեալ առ Յիսուս Քրիստոս** - «Եկի յերկիրս այս ախտալի....» (31-2):
- ԻԱ. **Դարձեալ առ Յիսուս Քրիստոս** - «Բաժակարբոս աշակերտացըր մաղթանօք....» (32-3):
- ԻԲ. **Դարձեալ ի նոյն միտ [=Առ Յիսուս Քրիստոս]** - «Անկեալ ի ձեռս ասագակաց՝ խոցեցա՛յ գերիս....» (33-5):
- ԻԳ. **Առ Յիսուս Քրիստոս** - «Որ բանաս միշտ ըզձեռս քո եւ զարարածս ամէն լընուս....» (35-6):
- ԻԴ. **Առ նոյն դարձեալ [=Առ Յիսուս Քրիստոս]** - «Ի խորխորատ տրդմի մեղաց՝ գերիս անկեալ թաւալիմ....» (37-9):
- ԻԵ. **Աղէտ եղկելի հոգւոյս** - «Ի ցաւալի ժամանակի....» (39-40):
- ԻԶ. **Տաղ առ Սուրբ Կոյսն Աստուածածին**, - «Դու Տիրածի՛ն, յայն իմանալի արեւուն լուսափայլեցար....», **յլորեալ գուճով** (40-1):
- ԻԷ. **Յորդորակ** - «Տիրուհի, տիրեցին ինձ գումարք չարին եւ խոցեցին....» (41-2):
- ԻԸ. **Դարձեալ առ Կոյսն տիրածին**, - «Գերագոյն մա՛յր անապական....», **յլորեալ գուճով** (42-4):
- ԻԹ. **Յորդորակ** - «Վիրօք մեղաց հարայ, ո՛րվ Կոյս....» (44):
- Լ. **Առ նոյն դարձեալ [=Առ Կոյսն տիրածին]** - «Մայր եւ կոյս Մարիամ....» (44-6):
- ԼԱ. **Տաղ առ Սուրբ Կոյսն Աստուածածին** - «Քեզ, Կո՛յս անբիծ եւ գերանբիծ, ո՛չ գըտանի համեմատ....», **յլորեալ գուճով** (46-7):
- ԼԲ. **Յորդորակ** - «Մայր սուրբ գերասուրբ, ամենասուրբ Կո՛յս անապական....» (47):
- ԼԳ. **Դարձեալ առ Կոյսն Տիրածին** - «Ամենայն որ սիրեցէ....», **յլորեալ գուճով** (47-8):
- ԼԴ. **Յորդորակ** - «Էական լուսոյն կրթող անըման Կո՛յս, Կո՛յս....» (48-9):
- ԼԵ. **Աղերս առ Փրկիչն Յիսուս** - «Ի մէջ մեղաց կամաւ անկեայ եղկելիս....» (49-51):
- ԼԶ. **Առ Սուրբ Կոյսն** - «Ի սրօբէից երանեցեալ երջանիկ մա՛յր, Մարիա՛մ....» (51-3):
- ԼԷ. **Յորդորակ** - «Մայր երանեալ, Կոյս անարատ Մարիա՛մ, Մարիա՛մ....» (53):
- ԼԸ. **Առ նոյն դարձեալ [=Առ Սուրբ Կոյսն]** - «Իքի չէշմիս նորի ազիզ Մէրիէ՛մ....» (54-5):
- ԼԹ. **Առ սուրբ Յօհաննէս Կարապետն եւ մկրտիչն Քրիստոսի** - «Սուրբ Յօհաննէ՛ս, մաքուր տատրակ....» (55-7):
- Խ. **Առ գլխաւոր առաքեալսն Քրիստոսի Պետրոս եւ Պօղոս** - «Վէ՛մ հաւատոյ, սուրբըր Պետրո՛ս....» (57-9):
- ԽԱ. **Առ Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչն հոգւոց մերոց** - «Հայրապե՛տ Հայոց, հովի՛ր հոգեւոր....» (59-61):
- ԽԲ. **Առ նոյն դարձեալ. [=Առ Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչն հոգւոց մերոց]** - «Երանելի հովիւ ընտրեալ....» (61-2):

- ԽԳ. Ան ընդհանրական եւ առաքելական սուրբ Եկեղեցին - «Ջինոն հոգւոյն գինոտրեցեալ...» (62-4):
- ԽԴ. Ան Սուրբ Երուսաղէմ քաղաքն անճման - «Սուրբ սիրամարգ ոսկեփետուր, շնորհա՛լի, շնորհա՛լի...» (65-6):
- ԽԵ. Ան նոյն դարձեալ իբր յորդորակ. [=Ան Սուրբ Երուսաղէմ քաղաքն անճման] - «Տեղիդ ւսետման...» (67-9):
- ԽԶ. Ան Սուրբ Էջմիածին մայր հաւատոյ Հայաստան երկրի - «Ահեղ գոշմամբ ոուն ի ձեռին...» (69-71):
- ԽԷ. Դարձեալ վերաբերումն առ նոյն ըստ յորդորակի [=Ան Սուրբ Էջմիածին մայր հաւատոյ Հայաստան երկրի] - «Էմմանուէլ Աստուած Հօր Բա՛ն...» (71-3):
- ԽԸ. Ան Սուրբն Ստեփաննոս Նախապետն Գրիստոսի - «Ի հրնձանի նոր տունկ այգւոյ...» (73-5):
- ԽԹ. Վէպ պատահմանց եղկելի հոգւոյս - «Պատահելով գերոյս ասպատակք չարին...» (75-7):
- Ծ. Վէպ կրից հոգւոյս եւ աղերս առ Տէր - «Ի մամուսպատ գողով գըբի...» (77-9):
- ԾԱ. Ան եղկութիւն հոգւոյս - «Ինթիզարիմ վար, հոգ ունիմ հագար...» (79-80):
- ԾԲ. Զինէն գանկատ - «Ի բողոր բընա ի կեանս իմ, ի կենցաղս այս բեւեռեցայ...» (80-1):
- ԾԳ. Ան անձն իմ թշուառ - «Ի քուն մեղաց յամսեցեալ թըմրեցար, ա՛նձն իմ գերի...» (81-4):
- ԾԴ. Տաղ զղջման - «Սիրով անցաւորիս երկրաբարշեցայ...» (84-5):
- ԾԵ. Տաղ զկենցաղոյս գանկատեալ - «Որքան եմ կացեալ ի կենցաղս՝ հոգք զիս երբէք ո՛չ թողին...» (85-7):
- ԾԶ. Ան եղկութիւն հոգւոյս - «Գերի եղկելի ողբայի, ո՛հ...» (87-9):
- ԾԷ. Տաղ զպատահմանց մերոյս բնութեան - «Սիրտ իմ, ընդէ՛ր տըրտում եղեալ ի հոգ մըտաց վարանեալ կաս...» (89-91):
- ԾԸ. Ըստ խրատու կերպի - «Ի ցանկալեաց անցաւոր ես, մի՛ խաբիր, ա՛նձն իմ, մի՛ խաբիր...» (91-3):
- ԾԹ. Ան վատթար նմանիս իմ - «Լալով երգեմ երգ հատաշման իմ նըմանեացն ի վերայ...» (93-4):
- Կ. Ան վարուցս վատթարութիւն - «Իմ անլարմար արարքս յորժամ ի միտ գան...» (95-6):
- ԿԱ. Դարձեալ առ վարուցս վատթարութիւն - «Իժըս եղեոնային, օձըս ժանտական...» (97-8):
- ԿԲ. Ան դատողութիւն խղճիս - «Ի միտ բերեալ զիմ արարմունս՝ պատկառիմ գերիս, պատկառիմ...» (99-101):
- ԿԳ. Դարձեալ վէպ կրից եղկելի հոգւոյս - «Ի կարօն լեալ ապօժանդակ...» (101-2):
- ԿԴ. Դարձեալ ի նոյն միտ [=Վէպ կրից եղկելի հոգւոյս] - «Ի մեծ տագնապի...» (103-4):
- ԿԵ. Վասն ահագին աւորն - «Ի նըստի յատենի ահեղ արքային...» (104-6):
- ԿԶ. Ան Հայրն երկնաւոր - «Ի հարսանիս Որդւոյ քոյին կոչեցայ...», զղջական ձայնիւ (106-8):
- ԿԷ. Դարձեալ առ երանութի Կոյսն - «Ի սրբանեալ եւ ի մաքուր արգանդի...» (108-10):
- ԿԸ. Դարձեալ առ Մայրն երանութեան - «Ի հրեղինաց երանեալ...» (110-1):
- ԿԹ. Դարձեալ առ տաճարն երկնանման - «Անճատին խորա՛ն, անճատին խորա՛ն...» (111-2):
- Հ. Դարձեալ առ բարեխօսն [աշխարհի՛] - «Կոյս եւ Մայր Մարիամ...» (112-3):
- ՀԱ. Ան նոյն դարձեալ. [Ան բարեխօսն աշխարհի՛] - «Ի պէնիմ տէրուէ տէրմանըմ...» (114-5):
- ՀԲ. Սկիսանք վշտացեալ ոգւոյ - «Անձն իմ ընդէ՛ր հատաշմամբ ի հոգ մըտաց վարանիս...» (115-6):
- ՀԳ. Տաղ ըստ խրատու կերպի առ դեռահասակսն - «Ծըքեղազարդ երիտասարդ...» (116-7):
- ՀԴ. Դարձեալ ի նոյն միտ [Տաղ ըստ խրատու կերպի առ դեռահասակսն] - «Մինչդեռ ունիմք ըզժամանակ...» (118-9):
- ՀԵ. Վասն ճշմարիտ Սիրելւոյ - «Է՛ երանի առն որ եգիտ...»² (119-20):
- ՀԶ. Տաղ ի դիմաց ծերունեաց առ խոհեմ մանկունս - «Ո՛վ դու մանուկ դեռահասակ՝ լո՛ւր իմաստնոց հանապազ...» (120-3):
- ՀԷ. Ան եղկութիւն բնութեանս - «Ի պատի ոչ կացեալ հաւն իմ...» (123-5):
- ՀԸ. Ան նմանիս իմ - «Ի վերայ կարգապանծ, անտակ դատաց...» (125-6):
- ՀԹ. Ան այն զոր գլխատուք ցուցանեն - «Ո՛վ համայնից փափագելի...» (127-8):
- Ձ. Ան երկրորդն համաջան ամոլքն այժմուս [Գ. եւ Յ. Ա. վ.] - «Դիտողք արթունք...» (128-30):
- ՁԱ. Տաղ գարնան - «Պարուց թըռչնոց տո՛ւք ւսետիս...» (131-2):
- ՁԲ. Դարձեալ գարնան - «Գարուն, գարուն հասեալ էհաս...» (133-4):
- ՁԳ. Դարձեալ գարնան - «Ի մերձիլ գարնան այգիք ծաղկեցան...» (134-5):
- ՁԴ. Դարձեալ գարնան - «Ի կէտ գարնան եղանակին...» (135-6):
- ՁԵ. Իբր ի պիւլպիւլէն առ վարդն - «Ի դէմ քո, վա՛րդ քանի՞ լամ...» (136-8):
- ՁԶ. Իբր ի պիւլպիւլէն առ վարդն - «Սիրով սիրեցելւոյս սիրապէս սիրահարեցայ...», ոլորեալ գուշով (138-9):
- ՁԷ. Յորդորակ - «Ահա գարունն եկեալ էհաս...» (139-41):
- ՁԸ. Գովասանութիւն սիրելւոյ, խրթնաբանօրէն - «Տիպ այնմ եղեր պայծառագոյն...» (14-2):

¹ Գրքում «աշխարհ» բառը փոխարինված է իբր գաղափարագրով:

² Պակասավոր օրինակ է. ընկած են 119-122-րդ էջերը:

Ծանիր աստ, սիրելի ընթերցող.... (142–3):

Ծուցակ որքանությանց եւ տեղեաց իրաքանչիւր տաղից ի տաղարանիս համարովն յայտնեցնալ (144–48):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր թորոս Ազատեանի ֆոնդին հանգ. տիկ, Ծուշան Ազատեանի ժառանգորդներուն կողմէ. Ստանպուլ, 12 յուլիս, 1969 ԳԲամպոքնեան» (ԳԱԹ, Թ. Ա.զ.-ի ֆոնդ, 20031):

Ծնթ.՝ Գրքում նյութերը համարակալված են՝ բացի հորդորակներից, 1-83: Այս հատորիկին տպակից է (վերջից է կցված) նույն հեղինակի «Տաղիկներ սիրոյ եւ կարոտանաց»-ը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 1040, էջ 769բ-71բ:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Թ. Ա.զ.-ի ֆոնդ, 20031, 8330 (պակասավոր օրինակ է):

329. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ

ՏԱՂԻԿՆԵՐ ՍԻՐՈՅ ԵՒ ԿԱՐՕՏԱՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ [Կ. Պուլիս, 17 - -], 127 էջ, 16⁰:

Բվնդ.¹ Ա. (1–2): Բ. (3–5): Գ. (5–7): Դ. (7–8): Ե. (9–10): Զ. (10–2): Է. (12–4): Ը. (14–5): Թ. (15–8): Ժ. (18–9): ԺԱ. (19–21): ԺԲ. (21–2): ԺԳ. (22–4): ԺԴ. (24–6): ԺԵ. (26–7): ԺԶ. (27–9): ԺԷ. (29–30): ԺԸ. (30–2): ԺԹ. (32–3): Ի. (33–5): ԻԱ. (35–7): ԻԲ. (37–9): ԻԳ. (39–40): ԻԴ. (41– 2): ԻԵ. (42–4): ԻԶ. (44–5): ԻԷ. (45–6): ԻԸ. (47–8): ԻԹ. (48–9): Լ. (49–50): ԼԱ. (50–1): ԼԲ. (52–3): ԼԳ. (53–5): ԼԴ. (55–6): ԼԵ. (56–8): ԼԶ. (58–60): ԼԷ. (60–2): ԼԸ. (62–4): ԼԹ. (64–6): Խ. (66–7): ԽԱ. (67–9): ԽԲ. (69–71): ԽԳ. (71–2): ԽԴ. (72–4): ԽԵ. (75–6): ԽԶ. (76–8): ԽԷ. (79–81): ԽԸ. (81–2): ԽԹ. (82–3): Ծ. (83–5): ԾԱ. (85–7): ԾԲ. (88–90): ԾԳ. (90–2): ԾԴ. (92–4): ԾԵ. (94–6): ԾԶ. (96–8): ԾԷ. (98–9): ԾԸ. (100–3): ԾԹ. (103–5): Կ. (107–8): ԿԱ. (107–8):

Եւ ծանիր աստ, ով սիրելի ընթերցող (110–1):

Ծանկ եւ ցուցակ տաղերացս՝ թէ որն ինչ գումով (111–8):

Ծանկ եւ ցուցակ գլխերացն տաղիցս (119–22):

ԿԲ. (123–6): ԿԳ. (127):

Ծնթ.՝ Սա տպակից է նախորդ՝ «Տաղարան փոքրիկ»-ին:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 1040, էջ 771բ-72բ:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Թ. Ա.զ.-ի ֆոնդ, 20031, 8330 (պակասավոր օրինակ է):

¹ Տե՛ս հմր 50 նկարագրութիւնը:

**Զ. 3. Հայերեն թարգմանական
(նաեւ՝ ինքնուրույն) խոսքերով
Հայ ավետարանական եկեղեցու հոգեւոր
երգեր պարունակող ժողովածուներ**

Ի դար

330. ԲԱՐԻ ԼՈՒՐԻ ԵՐԳԵՐ, [ա. տ., 19 -], 224, IX
Էջ:

- Բվնր.** 1. «Առաջնորդի՛ր, ո՛վ Եհովայ...» (3):
2. «Զեռքս բռնի՛ր, տկար եմ, անօգնական...» (3-4):
3. «Գնա՛մ պիտի դարտակ ձեռքովս...» (4-5):
4. «Ինչպէս Աստուած աշխարհ սիրեց...» (5-6):
5. «Աստուած բերդս է, ծածկած է ինձ...» (6-7):
6. «Կուգե՛ս, Տէր, ինձ առաջնորդել...» (7-8):
7. «Երբ կեանքի փորձրիկ փշում է...» (9):
8. «Մեր Յիսուսը ահա գալիս է...» (10):
9. «Ամեն խօսքից սիրունը...» (11-2):
10. «Մեռաւ Յիսուս եւ ինձ համար...» (12):
11. «Իմ կեանքը ես տի...» (13-4):
12. «Կուգե՛նք տեսնել Տէր Յիսուսին...» (14):
13. «Քեզ Յիսուս ընդունում է...» (15):
14. «Հեռու, երկրի վայելք, Յիսուսն է իմս...» (16-7):
15. «Դուռն է թակում, ներս թող գայ...» (17):
16. «Տէր Աստուած սէր է, փրկում է նա ինձ...» (18):
17. «Մի սուրբ աղբիւր լի արևնով...» (18-9):
18. «Ով գլուխ՝ լի վերքերով...» (20-1):
19. «Ես լսում եմ ձայնդ, ո՛վ Յիսուս...» (21-2):
20. «Ե՛կ, Փրկչի մօտ դու, ե՛կ, հենց հիմա...» (22-3):
21. «Պատմիր հին պատմութիւնը...» (23-5):
22. «Քո կանչելով, ո՛վ Տէր...» (25-6):
23. «Վեր կաց, կը գայ գիշերը...» (26-7):
24. «Մի դուռ գիտեմ շատ լայն բացած...» (27):
25. «Ո՛հ, այն գիշեր Գէթսեմանում...» (28-9):
26. «Ես յոգնած եմ եւ քննատարած...» (29-30):
27. «Իմ Փրկչիս ոտքերի մօտ...» (30-2):
28. «Որտե՞ղ կայ Յիսուսի պէս...» (33-4):
29. «Վեր ա՛ն քեզ հետ Յիսուս անունն...» (34-5):
30. «Երբ հաւատքով նայում եմ վեր...» (35):
31. «Լաւ բարեկամ յերկինս ի վեր...» (35-6):
32. «Մենք գովում ենք քեզ, Տէր Յիսուս...» (36-7):
33. «Լսիր, սիրելիս եւ ուսիր այս խօսքը...» (37-8):
34. «Փայլում է մի երկիր հեռուից...» (38-9):
35. «Ի՞նչն է ինձ մեղքից սրբում...» (39-40):
36. «Քաջ եղեք, ո՛վ եղբայրներս...» (40-1):
37. «Ո՛վ տուն, որ բարձրումն ես դուն...» (41-2):

38. «Ես ձգտում եմ կեանք ձեռք բերեմ...» (43-4):
39. «Ասա, Տէրն իր արիւն հեղեց...» (44-5):
40. «Յիսուս Փրկիչ, դու իմ Տէրը...» (45-7):
41. «Տե՛ս Աստուծոյ գառը վեր է առնում...» (47):
42. «Վէ՛մ հինաւորց պատսուած...» (48-9):
43. «Հանգիստ Փրկչիս ձեռքերում...» (49-50):
44. «Ամպերն ի վեր թռչել կամիմ...» (50-1):
45. «Ո՛վ դու փորձիկ հօտ...» (51-3):
46. «Տէր, վասն իմ գոհմեցար...» (53-4):
47. «Խաչին շատ մօտ, ո՛վ Յիսուս...» (54-5):
48. «Ո՛վ փորձիկ հօտ, ոչ որ չունի...» (55-6):
49. «Պահապա՛ն, ի՞նչ կատեսես...» (57-8):
50. «Վառ փայլում է Աստուծոյ սէրը...» (58-9):
51. «Երբ վերջանան նեղութիւն ու ցաւեր...» (59):
52. «Թէ՛ անցնում է իմ կեանք հանդարտ գետի պէս...» (60-1):
53. «Ո՛վ Յիսուս, դու ե՛րբ պիտի գաս...» (61-2):
54. «Մի կեանք միայն ունիմ ես...» (62-3):
55. «Տէր, գովում ենք քո սուրբ անուն...» (63-5):
56. «Գովէք առաւօտեան աստղեր...» (65-6):
57. «Ի՞նչ քաղցր է այն միտքը...» (66-7):
58. «Ուրիշ էլ ինձ ի՞նչ փոյթ...» (67-8):
59. «Տէր Յիսուսի խաչին տակ...» (68-70):
60. «Տուն ե՛կ, տուն ե՛կ...» (70-1):
61. «Արդեօք ա՛յն գետինն եզերքը...» (71-2):
62. «Յիսուս միմիայն իմ սիրտ պիտ ունենա...» (72-4):
63. «Արդէն աստղն առաւօտեան...» (74-5):
64. «Թոշունի պէս արագընթաց...» (75-6):
65. «Մի նայուածք խաչեպին բաւ է կեանք տալու...» (77-8):
66. «Ես երգում եմ Յիսուսին...» (78-9):
67. «Հասա՛յ Բեւլա, երկիր սիրուն...» (79-80):
68. «Լսեցէ՛ք, ո՛վ փոքր տղայքդ...» (80-1):
69. «Կառաջնորդէ, ի՞նչ միտք վսեմ...» (82-3):
70. «Մեծ բժիշկն հիմա ներկայ է...» (83-4):
71. «Ինչպէս բարեկամ է Յիսուս...» (84-5):
72. «Ա՛խ, Տէր իմ Յիսուս, եթէ սէրդ չլիներ...» (86):
73. «Երբ քեզ հանդիպին օրեր նեղութեան...» (86-7):
74. «Ժամն աղօթքի, ժամն աղօթքի...» (87-8):
75. «Ա՛խ, մեզ մօտ մնա, Տէր մեր Յիսուս...» (88-9):
76. «Աստուած մեր ներկայ է...» (89-90):
77. «Օրհնիր Տէրն դու ամենակարօղ արքայն փառաց...» (91-2):
78. «Տիրոջ տուէք փառք եւ գոհութիւն...» (92-3):
79. «Օրհնիր դու Տէրն, երջանիկ անձս...» (93-4):
80. «Իմ Յիսուս ես չեմ թողիլ...» (94-5):
81. «Յիսուս, գնա առաջ...» (95-6):
82. «Մենք չենք թողնիլ Սուրբ Գիրքը...» (96-7):
83. «Ուր գտնէ անձն իմ իր հայրենիք, հանգիստ...» (97-8):
84. «Ով որ յաղթում է, պիտի նա վայելէ...» (98-9):

85. «Ի՞նչ վատ էր իմ վիճակը....» (99–100):
86. «Ի՞նչ ախորժ է Քրիստոս անուն....» (101):
87. «Ո՛վ Տէր մեր Յիսուս, օրն անցած է....» (102–3):
88. «Ամուր բերդ է մեր Աստուածը....» (103–4):
89. «Գեղեցիկը Յիսուս....» (105–6):
90. «Երկիրպագեմ սիրոյ զօրութեան....» (106–7):
91. «Ո՛ր է Յիսուս՝ իմ փափագը....» (107–8):
92. «Փրկիչն հայտնեց ողորմութիւն....» (108–9):
93. «Առաջնորդի՛ր ինձ այն վէմին....» (109–10):
94. «Իբր պանդուխտ աշխարհքումս թափառեմ....» (111–2):
95. «Երբ Փրկիչը, երբ Փրկիչը....» (112–3):
96. «Օդի մէջ մեղմ, լոկի, բայց ազդու մի ձայն կայ....» (113):
97. «Ննջեմ պիտի բայց ոչ յախտեան....» (114–5):
98. «Ո՛վ Տիրոջ փրկեալներ, ցնծացէ՛ք....» (115–6):
99. «Աւելի մօտ, ո՛վ Տէր....» (116–7):
100. «Տէ՛ր, դու իմ ձեռքից բռնիր....» (117–8):
101. «Հաւատարիմ կաց մինչ մահ....» (118–9):
102. «Հայրենիք, հայրենիք....» (119–20):
103. «Երբ խաւար գիշերը անցնի ու գնայ....» (120–2):
104. «Ես գտել եմ այն մարգարիտ....» (122–3):
105. «Յիսուս սիրով կանչում է մեզ....» (123–4):
106. «Տիրոջ հետ յախտեան....» (125–6):
107. «Ալէլուիա, յարեալ Յիսուս....» (126–7):
108. «Ամեն երկիրներ, Տէրոջը ցնծացէք....» (127):
109. «Այնպէս անուշ անուն չի կայ....» (128):
110. «Ողորմիր ինձ, ողորմիր ինձ....» (129–30):
111. «Ասա, եղբայր, դու ո՞րտեղ ես գնում....» (130–1):
112. «Հնչի՛ր, զանգակ երկնից, հրեշտակք, հրճուեցէ՛ք....» (131–2):
113. «Պատմում ենք մի երկրից փառաւոր....» (132–2):
114. «Տե՛ս բարի Հովիւր....» (133–4):
115. «Վե՛ր կաց, ո՛վ Յիսուսի զինուոր....» (134–5):
116. «Դու իմ օգնութիւնն ես....» (135–6):
117. «Եկէ՛ք, դուք հաւատացեալք....» (137):
118. «Տէր, այցելութեամբդ երկիրը....» (138–9):
119. «Ո՛հ, մի զիջանիր, մի անսար փորձիչին....» (139–40):
120. «Ո՛վ Քրիստոսի օրհնեալ զինուորն....» (140–1):
121. «Յարեալ, յարեալ, գերեզմանն է թափուր....» (141–2):
122. «Քեզի համար պահուած հանգիստ կայ....» (142–3):
123. «Լսէ՛ք, Յիսուս կանչում է՝ եկէ՛ք....» (144–5):
124. «Տեսէ՛ք Յիսուսի շնորհաց լոյս....» (146):
125. «Գիշերայինն դաշտի վրայ....» (146–7):
126. «Յերկնից իջան խումբ հրեշտակաց....» (147–9):
127. «Լուռ գիշեր, սուրբ գիշեր....» (149):
128. «Ո՛վ Տէր, որքան է բարի....» (150):
129. «Խաղաղ էր ծովն Գալիլեայի....» (150–2):
130. «Յիսուս Քրիստոս քունն է միայն....» (152–3):
131. «Իմ ապագան է փառաւոր....» (154):
132. «Ո՛վ Յիսուս, դու բարի Հովիւ ես....» (155–6):
133. «Թողէք գնամ, թողէք գնամ....» (156–7):
134. «Թէ՛ փորձել ես արեան զօրութիւնն՝ սասա՛....» (157–8):
135. «Երբ սիրտս պաղել էր....» (158–9):
136. «Ի՞նչ սրտաշարժ երգի ձայներ....» (159–60):
137. «Քեզ համար, ո՛վ սգաւոր....» (161–2):
138. «Ես սիրում եմ միշտ պատմել՝ թէ....» (162–4):
139. «Գերեզմանի մէջ մութ....» (164–5):
140. «Տէրն ձեզ հետ մինչեւ կրկին տեսնենք....» (165–6):
141. «Որք մի՛ թողիր ինձ, ո՛վ Յիսուս....» (166–7):
142. «Ահա մի օր կրկին անցաւ....» (167):
143. «Ո՛վ մեծ Աստուած, երբ նայում եմ աշխարհքին....» (168–9):
144. «Ինչպէս որ եմ՝ մեղքով լեցած....» (169–70):
145. «Ո՛վ եղբայր, դու ինձ միշտ պատմիր....» (170–1):
146. «Գետի ափին ես սպասում եմ....» (171–2):
147. «Վե՛ր նայիր, վեր, սիրելի Հա՛յր....» (172–4):
148. «Հա՛յր, ճամփադ ինձ սորվեցոր՛ւ....» (174–5):
149. «Աստուած ունիմ, բաւ է սա....» (175–6):
150. «Սաստիկ խթում է փոթորիկը....» (176–7):
151. «Փառք Աստուծոյն, նրա զաւակն եմ....» (177–8):
152. «Կայ մի աղբիւր, որից արիւն....» (178–9):
153. «Եղբայրք, օ՛հ առ ի գործ....» (180–1):
154. «Ապրո՞ւմ ես դու այն նոր կեանքը....» (181–3):
155. «Մի քիչ ժամանակ ցաւեր կունենանք....» (183–4):
156. «Այս ի՞նչ խառը բազմութիւն է....» (184–6):
157. «Ո՛վ Յիսուս, քո անունն է ցուպ եւ գաւազան....» (186–7):
158. «Ո՛վ Տէր Յիսուս, ուզում եմ քոնը լինել....» (187–8):
159. «Ինքնքրուն ես իննը էր ապահով....» (188–90):
160. «Ոչ ոք չի հասնում երկնային հանգստեան....» (190–1):
161. «Ամբողջ ճամբին ինձ հետ է նա....» (191–2):
162. «Այս կեանքս պատերազմ է եւ մենք զինուորներ....» (192–3):
163. «Ո՛վ Յիսուս, չե՞ս գալիս շուտով....» (193–4):
164. «Ո՛վ դու պանծալի, ո՛վ երանելի....» (195):
165. «Ո՛վ դու բերկրալի, ո՛վ երանելի....» (195–6):
166. «Ե՛կ, սօն է հարսանեաց....» (196–7):
167. «Սուրբ Հոգի, առաջնորդի՛ր....» (197–8):
168. «Բարի Յիսուս, քո սրտովը....» (198–9):
169. «Ապրիր միայն Փրկչի համար....» (200):
170. «Ես լսեցի Յիսուսի ձայն....» (201–2):
171. «Ահա՛, տեսէ՛ք, Գառն Աստուծոյ....» (202):
172. «Ես Քոնն եմ, ով Տէ՛ր, լսել եմ քո ձայն....» (203–4):
173. «Կամենում եմ լսել կրկին....» (204–5):
174. «Մի՛ մերժիր դու քեզնից Հոգին....» (205–6):
175. «Թող ուրախ լինեն սրտերն մեր....» (206–7):
176. «Թող առնէ, ով կուզէ առանց փողի....» (207–8):

- 177. «Մենք գնում ենք փառաց երկիրն....» (208–9):
- 178. «Աստուած խոստանում է կատարեալ փրկություն....» (209–10):
- 179. «Մէկ կին անցաւ մարդկանց բազմութիւնը....» (210–1):
- 180. «Թէ չստանան աչստեղ լուծում....» (211–2):
- 181. «Երանելի այն օրն է, Տէր....» (212–3):
- 182. «Քրիստոնէա, քո հայրենիքը....» (214–5):
- 183. «Քո Տէր եւ Ստեղծողը խօսում է....» (215–6):
- 184. «Դարձի՛ր կրկին, դարձի՛ր կրկին....» (216–7):
- 185. «Քարեղէն սի՛րտ, արդ՛ զոջա....» (218):
- 186. «Ո՛վ մեղատր, ապաշխարիր....» (218–9):
- 187. «Աշխատի՛րք, պէտք չես....» (219–20):
- 188. «Ոտքս սաստիկ յոգնած էր....» (221–2):
- 189. «Տէր Յիսուս միշտ յաղթում է....» (222–4):
- 190. «Երգել կամիմ իմ Յիսուսիցը....» (224):

Յանկ (I-IX):

Ծնթ.՝ Երգերի համարակալման սխալի (հմր 55-ը կրկնվել է) հետևանքով համարակալված է 1-189, իրականում՝ 1-190: Գիրքը լույս է տեսել մինչև 1913 թվականը, քանի որ կա անընթեռնելի ստորագրությանը գրություն՝ «1913 աւ երգարան կը պատկանի....»:

Մտնգտ.՝ Հ ԳՄ, հտ. Դ, հմր 7551:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

331. ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳԵՐ [ա. տ., 19 -], [556] էջ, 16⁰:

- Բվնդ.**¹ ԼԱ. (33–4): ԼԲ. (34–5): ԼԳ. (35–6): ԼԴ. (36–7): ԼԵ. (37): ԼԶ. (38): ԼԷ. (38–9): ԼԸ. (40): Խ. (42–3): ԽԱ. (44): ԽԲ. (45): ԽԳ. (46): ԽԴ. (47–8): ԽԵ. (48–9): ԽԶ. (49–50): ԽԷ. (50–1): ԽԸ. (51–2): ԽԹ. (52–3): Ծ. (53–4): ԾԱ. (55): ԾԲ. (55–6): ԾԳ. (57): ԾԴ. (58): ԾԵ. (59–60): ԾԶ. (60–1): ԾԷ. (61–2): ԾԸ. (62–4): ԾԹ. (64–5): Կ. (65–6): ԿԱ. (66–7): ԿԲ. (67–8): ԿԳ. (68–9): ԿԴ. (69–70): ԿԵ. (70–1): ԿԶ. (71–2): ԿԷ. (72–3): ԿԸ. (73–4): ԿԹ. (74–5): Հ. (75–6): ՀԱ. (76–7): ՀԲ. (77): ՀԳ. (78): ՀԴ. (78–9): ՀԵ. (79–80): ՀԶ. (80–1): ՀԷ. (81–2): ՀԸ. (82–3): ՀԹ. (83–5): Զ. (85): ԶԱ. (86): ԶԲ. (87–8): ԶԳ. (88): ԶԴ. (89–90): ԶԵ. (90–1): ԶԶ. (91–2): ԶԷ. (92–3): ԶԸ. (94): ԶԹ. (95–6): Ղ. (96–7): ՂԱ. (97–8): ՂԲ. (98–100): ՂԳ. (100): ՂԴ. (101): ՂԵ. (102): ՂԶ. (102–3): ՂԷ. (104–5): ՂԸ. (105–6): ՂԹ. (106–7): Ճ. (107–8): ՃԱ. (109): ՃԲ. (109–10): ՃԳ. (111–2): ՃԴ. (112–3): ՃԵ. (114): ՃԶ. (115–6): ՃԷ. (116–7): ՃԸ.

- (117–8): ՃԹ. (118–9): ՃԺ. (120–1): ՃԺԱ. (121–2): ՃԺԲ. (122–3): ՃԺԳ. (123–4): ՃԺԴ. (124–5): ՃԺԵ. (125–7): ՃԺԶ. (127–8): ՃԺԷ. (128–9): ՃԺԸ. (129–30): ՃԺԹ. (130–1): ՃԻ. (132–3): ՃԻԱ. (133–4): ՃԻԲ. (134–5): ՃԻԳ. (136–7): ՃԻԴ. (137–8): ՃԻԵ. (138–9): ՃԻԶ. (139–40): ՃԻԷ. (141): ՃԻԸ. (142–3): ՃԻԹ. (144–5): ՃԼ. (145–6): ՃԼԱ. (147): ՃԼԲ. (148): ՃԼԳ. (149–50): ՃԼԴ. (150–1): ՃԼԵ. (152–3): ՃԼԶ. (153–4): ՃԼԷ. (154–5): ՃԼԸ. (155–6): ՃԼԹ. (156–7): ՃԽ. (158–9): ՃԽԱ. (159): ՃԽԲ. (160–1): ՃԽԳ. (161–3): ՃԽԴ. (163–4): ՃԽԵ. (164–5): ՃԽԶ. (165–6): ՃԽԷ. (166–7): ՃԽԸ. (167–8): ՃԽԹ. (168–9): ՃԾ. (169–70): ՃԾԱ. (170–1): ՃԾԲ. (171–2): ՃԾԳ. (172–3): ՃԾԴ. (173–4): ՃԾԵ. (174–5): ՃԾԶ. (176): ՃԾԷ. (176–7): ՃԾԸ. (177–9): ՃԾԹ. (179–80): ՃԿ. (180–1): ՃԿԱ. (181–2): ՃԿԲ. (182–3): ՃԿԳ. (183–5): ՃԿԴ. (185–6): ՃԿԵ. (186–7): ՃԿԶ. (188–9): ՃԿԷ. (189): ՃԿԸ. (190–1): ՃԿԹ. (191–2): ՃՀ. (192–3): ՃՀԱ. (193): ՃՀԲ. (194): ՃՀԳ. (195): ՃՀԴ. (195–6): ՃՀԵ. (196–7): ՃՀԶ. (197–8): ՃՀԷ. (198–9): ՃՀԸ. (199–200): ՃՀԹ. (200–1): ՃՁ. (202): ՃՁԱ. (203): ՃՁԲ. (204–5): ՃՁԳ. (205–6): ՃՁԴ. (206): ՃՁԸ. (211–2): ՃՁԹ. (212–3): ՃՂ. (213–4): ՃՂԱ. (215–6): ՃՂԲ. (216–7): ՃՂԳ. (217–8): ՃՂԴ. (218–9): ՃՂԵ. (219–20): ՃՂԶ. (220–1): ՃՂԷ. (222–3): ՃՂԸ. (223–4): ՃՂԹ. (225–6): Մ. (226–7): ՄԱ. (227–8): ՄԲ. (229): ՄԳ. (230–1): ՄԴ. (231–2): ՄԵ. (232–3): ՄԶ. (233–4): ՄԷ. (234–5): ՄԸ. (236–7): ՄԹ. (237–8): ՄԺ. (238–9): ՄԺԱ. (239–40): ՄԺԲ. (240–1): ՄԺԳ. (241–2): ՄԺԴ. (242–3): ՄԺԵ. (243–4): ՄԺԶ. (244–5): ՄԺԷ. (245–6): ՄԺԸ. (246–7): ՄԺԹ. (247–8): ՄԻ. (248–9): ՄԻԱ. (249–50): ՄԻԲ. (250–1): ՄԻԳ. (251–2): ՄԻԴ. (252–3): ՄԻԵ. (253–4): ՄԻԶ. (255–6): ՄԻԷ. (256): ՄԻԸ. (257): ՄԻԹ. (258): ՄԼ. (259): ՄԼԱ. (259–60): ՄԼԲ. (260–2): ՄԼԳ. (262): ՄԼԶ. (265–6): ՄԼԷ. (266–7): ՄԼԸ. (268): ՄԼԹ. (268–9): ՄԽ. (269–70): ՄԽԱ. (270–1): ՄԽԲ. (271–3): ՄԽԳ. (273–4): ՄԽԴ. (274–5): ՄԽԵ. (275–6): ՄԽԶ. (277–8): ՄԽԷ. (278–9): ՄԽԸ. (279–80): ՄԽԹ. (280): ՄԿԳ. (297–8): ՄԿԴ. (298–9): ՄԿԵ. (300–1): ՄԿԶ. (301–2): ՄԿԷ. (302–3): ՄԿԸ. (303–4): ՄԿԹ. (304–5): ՄՀ. (305–6): ՄՀԱ. (306–7): ՄՀԲ. (307–8): ՄՀԳ. (309–10): ՄՀԴ. (310–1): ՄՀԵ. (311–2): ՄՀԶ. (312–3): ՄՀԷ. (313): ՄՀԸ. (314): ՄՀԹ. (315–6): ՄՁ. (316–7): ՄՁԱ. (317–9): ՄՁԲ. (319–20): ՄՁԳ. (320–1): ՄՁԴ. (321): ՄՁԵ. (322–4): ՄՁԶ. (324–5): ՄՁԷ. (326–7): ՄՁԸ. (327–8): ՄՁԹ. (328–9): ՄՂ. (329–30): ՄՂԱ. (330–1): ՄՂԲ. (331–2): ՄՂԳ. (333–4): ՄՂԴ. (334–5): ՄՂԵ. (335–6): ՄՂԶ. (337–8): ՄՂԷ. (338–9): ՄՂԸ. (339–40): ՄՂԹ. (340–1): Յ. (341–2): ՅԱ. (342–3): ՅԲ. (344–5): ՅԳ. (345–6): ՅԴ. (346–7): ՅԵ. (347–9): ՅԶ. (349–50): ՅԷ. (350–1): ՅԸ. (351–2): ՅԹ. (353–4): ՅԺ. (353–4): ՅԺԱ.

¹ Տե՛ս հմր 149 նկարագրությունը: Պակասավոր օրինակ է, ընկած են անվանաթերթը, 1/32, 263/264, 281/296-րդ էջերը:

(355-6): ՅԺԲ. (356-7): ՅԺԳ. (358-9): ՅԺԴ. (359-60): ՅԺԵ. (360-1): ՅԺԶ. (361-3): ՅԺԷ. (363): ՅԺԸ. (364-5): ՅԺԹ. (365-6): ՅԻ. (366-8): ՅԻԱ. (368-9): ՅԻԲ. (369-70): ՅԻԳ. (371-2): ՅԻԴ. (372-3): ՅԻԵ. (373-4): ՅԻԶ. (374-6): ՅԻԷ. (376-7): ՅԻԸ. (377-9): ՅԻԹ. (379-80): ՅԼ. (381-2): ՅԼԱ. (382-3): ՅԼԲ. (383-4): ՅԼԳ. (384-5): ՅԼԴ. (385-6): ՅԼԵ. (386): ՅԼԶ. (387-8): ՅԼԷ. (388-9): ՅԼԸ. (390-1): ՅԼԹ. (391-2): ՅՍ. (392-3): ՅՍԱ. (395): ՅՍԲ. (395-6): ՅՍԳ. (396-7): ՅՍԴ. (397-8): ՅՍԵ. (399-400): ՅՍԶ. (400-2): ՅՍԷ. (402-3): ՅՍԸ. (403-4): ՅՍԹ. (404-5): ՅՄ. (405-6): ՅՄԱ. (406-7): ՅՄԲ. (407-8): ՅՄԳ. (408-9): ՅՄԴ. (409-10): ՅՄԵ. (410-2): ՅՄԶ. (412-3): ՅՄԷ. (413-5): ՅՄԸ. (415-6): ՅՄԹ. (416-7): ՅՎ. (417-9): ՅՎԱ. (419-20): ՅՎԲ. (420-1): ՅՎԳ. (421-2): ՅՎԴ. (422-3): ՅՎԵ. (424): ՅՎԶ. (425): ՅՎԷ. (426): ՅՎԸ. (426-7): ՅՎԹ. (428-9): ՅԶ. (429): ՅԶԱ. (430-1): ՅԶԲ. (431-2): ՅԶԳ. (432-3): ՅԶԴ. (434-5): ՅԶԵ. (435-6): ՅԶԶ. (436-7): ՅԶ. (441-2): ՅԶԱ. (443-4): ՅԶԲ. (444-5): ՅԶԳ. (445-6): ՅԶԴ. (446-7): ՅԶԵ. (447-8): ՅԶԶ. (448-9): ՅԶԷ. (449-50): ՅԶԸ. (450-1): ՅԶԹ. (451-2): ՅՂ. (452-3): ՅՂԱ. (453-4): ՅՂԲ. (454-5): ՅՂԳ. (455-6): ՅՂԴ. (456-7): ՅՂԵ. (457-8): ՅՂԶ. (459-60): ՅՂԷ. (460-1): ՅՂԸ. (462): ՅՂԹ. (463-4): Ն. (464-5): ՆԱ. (466-7): ՆԲ. (467-8): ՆԳ. (468-9): ՆԴ. (469-70): ՆԵ. (470-2): ՆԶ. (472-3): ՆԷ. (473-4): ՆԸ. (474-5): ՆԹ. (476): ՆԺ. (477-8): ՆԺԱ. (478-9): ՆԺԲ. (480-1): ՆԺԳ. (481-2): ՆԺԴ. (482-3): ՆԺԵ. (484): ՆԺԶ. (485): ՆԺԷ. (486): ՆԺԸ. (487-9): ՆԺԹ. (489-90): ՆԻ. (490): ՆԻԱ. (491-3): ՆԻԲ. (493-5): ՆԻԳ. (495): ՆԻԴ. (495-7):

Ցանկ Սուրբ Գրոց վկայություններ (499-519):

Ցանկ նիւթոց (520-2):

Ցանկ մասնաւոր նիւթոց (523-37):

Ցանկ երգոց առաջին տողերու (539-556):

Ծանոթ.՝ ԳԱԱՀԳ-ում պահպանվող այս գիրքը պակասավոր է: Ցանկն ընդհատվում է Թ տառով՝ էջ 542: Համեմատելով 1920 թ. լույս տեսած փոքրադիր նույնանուն երգարանի ցանկի հետ, կարելի է ասել, որ ընկած են 543-556-րդ էջերը:

Երկու երգարանի էջախորագրերը նույնն են, իսկ ցանկերը՝ տարբեր: Այս գրքի ցանկերը նույնն են, ինչ 1908 եւ 1912 թթ. Մատթեոսյանի տպարանի լույս ընծայած «Հոգեւոր երգեր եղանակներով» վերնագիրը կրող գրքերինը: Կարելի է ենթադրել, որ սրա հրատարակման մոտավոր թվականը տատանվում է 1908-1920 թթ. միջև:

Ըստ Եսայի Գրքի գրաքննարկի (տե՛ս հմր 354 նկարագրությունը), 1910-ին Կ. Պոլսում Մատթեոսյանի տպարանը լույս է ընծայել 556 էջանոց փոքրադիր՝ «Հոգեւոր երգեր» վերնագրով երգարան: Արդյոք նույն էջաքանակը բավարար՞ հիմք է այս պակասավոր օրինակը համարելու 1910-ի տպագրություն:

Օրնկ՝ ԳԱԱՀԳ, Ժամ. Ի գրն., 1783:

332. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ,¹ Կ. Պոլիս, տպագր. Մատթեոսյան, [1912-1919], 460 էջ:

Ծանոթ.՝ Այս պակասավոր (տարեթիվը անհայտ) երգարանը բովանդակությամբ գրեթե նույնն է, ինչ 1920-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանը: Այս երգարանի էջ 438-ում տպագրված է «Առաքելական հանգանակ»-ը, որը նաև էջախորագիրն է: Ցանկում (էջ 441) առկա է համապատասխան նշում: Իսկ 1920-ի երգարանի «Ցատաշարան»-ում գրված է. «Գրպանի այս երգարանը կը բովանդակէ նաև «Առաքելական հանգանակ»-ը»: Սակայն դա չի համապատասխանում իրականությանը:

1920-ի երգարանի «Ցատաշարան»-ը 1912-ի՝ «Հոգեւոր երգեր եղանակներով» երգարանի (տպագրված՝ նույն տպարանում) «Ցատաշարան»-ի հետ համեմատելիս պարզվեց, որ դա գրեթե նույնությամբ կրկնված է (ի դեպ, 1912-ին ինչ էլ կրկնել է 1908-ինը, սակայն 1912-ինի մեջ վերջից ավելացված է մեկ պարբերություն):

1920-ի «Հոգեւոր երգեր»-ի «Ցատաշարան»-ում բացակայում են.

ա. «Երգարանի սոյն տասներորդ տպագրության համար <...>» նախադասությունից սույն բառը:

բ. Երգերի եղանակների ընտրությանը վերաբերող նախադասությունը:

գ. Վերջին պարբերությունը, բայց հավելվածը հիշատակում են այն անձի, ում շնորհիվ իրականացել է տպագրությունը:

Ըստ պակասավոր օրինակի՝ այս երգարանը 1920-ի երգարանից տարբերվում է ոչ միայն բովանդակորեն, այլև.

ա. Շարվածքով:

բ. Վերջագրերով:

գ. Հետեւեալ իրազեկանքի բացակայությամբ. հմր 406 երգի տակ 1920-ի երգարանում առկա է հետեւեալ նշումը՝ թրգմ. Ստեփան Ա. Չորիկեան, բարեփոխեց Ա. Կ. Կիլլիկեան: Սակայն համեմատմից պարզվեց, որ այդ (406-րդ) երգը թե՛ 1912, թե՛ 1920 եւ թե՛ տարեթիվը անհայտ երգարաններում գտնուել է նույնությամբ, ուստի հասկանալի է թե ինչու ե՛ր 1912, ե՛ր տարեթիվը անհայտ երգարաններում նշված է սուկ թարգմանչի անուն-ազգանունը:

Ըստ երեւոյթին, հրատարակման տարեթիւն անհայտ այս ժողովածուն տպագրված է 1912-ից հետո, բայց՝ մինչ 1920-ը:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, 132 (փոքրածավալ): ՄՄ, 22911:

¹ Վերնագիրը նշված է ըստ լաթակագմի տվյալի: Պակասավոր օրինակներ են. ընկած են անվանաթերթերը եւ սկզբնաէջերը:

**Ձ. 4. Երգերի խոսքեր եւ ձայնանիշեր
պարունակող ժողովածուներ**

**Ձ. 4.1. Մի երգաձանի հորինած
մեղեդիներով երգեր պարունակող
ժողովածու**

[191 -]

333. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Եռաձայն [soprani Alti Contralti] դաշն. ձայնակց. Op. 19, Հեղինակի երաժշտական հրատարակչական ֆոնդ, Թիֆլիս, [191 -], 3 էջ, 8⁰:
Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝ Քամոյան օրիորդաց դպրոց:

Բվնդ.՝ Միրան թիթեռ, խօսք՝ Ղ. Աղայեան (2):

Կաչադակը (3):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. լ չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Գ. Ղազարեան, Հօոսվել, կողքի էջ 4:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ծ. Տ. Ի ֆոնդ, 124:

**Ձ. 4.2. Մի երգաձանի մշակած երգեր
պարունակող ժողովածու**

[1878?]

334. ԽՄԲԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Եզնիկ քհնյ. Երգնկյանի¹ [1878?] 24 էջ, 4⁰ (վիմատիպ, հայկ. ձայնանիշերով):

Բվնդ.՝ Մաղթանք վասն կայսեր ռուսաց (1):

2. Մաղթանք հայրենեաց (1-2):

3. Իտալացի աղջկայ երգ, [Մ. Նալբանդեան] (2-3):

4. Մաղթանք վասն Վեհափառ Հայրապետի Ամենայն Հայոց Տեառն Գէորգայ Դ., [Վ. Մանկունի] (3-6):

5. Երգ վասն Վեհափառ Հայրապետի Ամենայն Հայոց (6-9):

6. Պանդուխտ հայի երգ մը, [Բ. Պատկանեան] (9-10):

7. Հայրենիք - «Թէ իմ հայրենեաց քնար սգատր....», [Ս. Հ. Ֆելեկեան] (10-1):

8. Արաքսի արտասուքը, [Բ. Պատկանեան] (11):

9. Աղօթք երեկոյան. Հրեշտակ զուարթուն (12-3):

10. Երգ քաջին Վարդանայ (13-5):

11. Մաղթանք. Ով տէր Աստուծ (15-7):

12. Կիլիկիա - «Երբոր բացուին դռներն յուսու....», [Ֆր. Բեռա, Ֆրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (17-9):

13. Ծարական - «Որ զարդարեցին տնօրինարար....» (19-21):

14. Ծարական հոգեգալստեան - «Ի յարաշարժ աղբիւրէն....» (21-2):

15. Ծարական կուսանաց - «Անձինք նուիրեալք սիրոյն Քրիստոսի....», [Կոմիտաս Աղցեցի] (23-4):

16. Ծարական Վարդանանց - «Նորահրաշ սասկատր....», [Ներսէս Ծնորհալի] (24):

Մտնգտ.՝ ՈՒԳԱԹԵՖ, էջ 43, (հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1878-ը): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. լ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ա. Մ. Ի ֆոնդ, 25:

**Ձ. 5. Երգեր եւ այլ գրական նյութեր
պարունակող ժողովածուներ**

**Ձ. 5.1. Մի քանի հեղինակների երկեր եւ
ժողովրդական երգեր պարունակող
ժողովածուներ**

335. [ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ] [Կ. Պոլիս?, 1878-80-ի միջեւ], 448 էջ:

Բվնդ.՝ [Ո.] Մատաթեան, Առ Հայաստան - «Ա՛խ, Հայաստան, Հայաստան....», 1858, 28/Ե Ի Վայոց ձորն (7-8):

Թ. Գ. Սըվաճեան, Երգ առաջին տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան, 1861, 24/Ե (9-11):

Մ. Նալբանդեանց, Երգ ազատութեան - «Ազատ Աստուածն այն օրից....» (11-3):

Ա. Թ. Այվազեան, Նուագ չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան (13-4):

[Հ. Ե. Վ. Զագըճեան], Երգ Բագոսի (15-6):

Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան....» (16-7):

Գ. Ապտուլլախ, Ի միութիւն հայոց - «Ահա հրեշտակ ոսկեփետր թողցեալ բարձուտ երկնաճեմ....» (18-9):

Հայասեր ոմն, Ողբալի բանք Անի քաղաքին հայոց առ հայագոհ ոմն, որ գնացեալ էր նմա ի տեսութիւն (20-1):

Ս. Պ. Պ. Փափազեան, Իղձ առ Հայաստան (22):

¹ Գրված է ձեռագրով:

- Ն. Ս. Մեզպուրեան, *Ի հանդէս առաջին տարեդարձի հաստատութեան Ազգային սահմանադրութեան* (23–5):
- Կ. Կիրճեան, *Նուագ ի հանդիսի սահմանադրութեան երրորդ տարեդարձի* (25–7):
- Ե. Մ. Մելիքեան, *Մուսայն* (27–9):
- Ե. Մ. Մելիքեան, *Խմբակն* (29–30):
- Ներսէս Մեզպուրեան, *Աւետարներ Հայաստանի առ հայ տղայ* (30–2):
- Հ. Ղ. Ա. [իշան], *Գերեզմանք հայոց* (33–4):
- Մ. Սիմեան, *Նուագ հայորդոյն* (34–6):
- Մ. Փորթուգալեան, *Արտասուք կուսին յաւերակս հայրենեաց* (36–40):
- [Յ. Մալեզեան], *Երգ օրորոցի* - «Անուշ քրնակն աշերն ստեր....» (40–3):
- Գամառ - Քաթիպա, *Հայոց գինի* - «Բաժակներ առնուք, եղբայրք....» (43):
- Հ. Ղ. վ. Ալիշան, *Երգ ու գնացք զօրացն հայոց ընդ Վահագնայ Մամիկոնեանոյ ի Ծաւարշական դաշտին վրէժք* (44–8):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Ի հանդիսի երրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* (48–9):
- Արտասուք ի վիճն Մասեաց* (50–1):
- Գաբրիէլ քննչ. Պատկանեան, *Հարսանիք Արտաշիսի եւ Սաթիկեան* (52–5):
- Ն. Ռուսինեան, *Մանուկ եւ արտուտիկ* (55–6):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Խրախոյս ի միութիւն* - «Դեռ նոր հայրենիք, դեռ նոր ազգութիւն....» (56–7):
- [Մ. Պէշիկթաշեան], *Ի սգալի մահ զէթումնի պատանուոյ* (58–9):
- [Մ. Պէշիկթաշեան], *Զեփիւռ մանկանց* (60–2):
- Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Երգ հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բաղդին....» (62–3):
- Սէլեադ, *Արտասուք Հայաստանի* - «Ես դալար ծառ մի տնկեալ յԱդամայ....» (64–5):
- Յ. Աճեմեան, *Երեմիան* (65–6):
- Ներսէս Մեզպուրեան, *Երգ միութեան* - «Եղբայր, մինչեւ ե՞րբ այսպէս լուռ, տխուր....» (66–70):
- Մ. Փորթուգալեան, *Հառաչանք Արմենոհայոց ի Հայաստան* (71–4):
- [Տր. Բեռա], *Կիլիկիա* - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ....», [Ֆրանս-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան] (74–5):
- Ա. Ճվաճահրճեան, *Երգ հինգերորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* - «Երգ սիրոյ, երգ հայրենի, քեզ կողդուի, Հայաստան....» (75–7):
- Թ. Նազարեան, *Առ Մայրն Հայաստան* - «Երկիր քաջագանց, քանի՞ սուգ աշեր....» (78):
- Թ. Մ. Գ., *Երգ Բագարատայ* (79–80):
- Երգ զինուորին*, [ուսու-ից թրգմ. Գ. Դոդոնեանց] (80):
- Մառշ. Կուսանք հայոց*, խօսք՝ Գ. Հ. Ռշտունի, եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (81–2):
- Իղձ պանդխտին* - «Թէ թեւ ունէի, ո՞նի կը թռչէի....», խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան, եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան (82–3):
- Առ հայ մանկիկ*, խօսք՝ Ս. Մ. Գագանճեան, եղ.՝ Տիրուհի Ղուկասեան (83–5):
- Սէր հայրենեաց* - «Կը սիրեմ ես Հայաստան....», խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատուրեան (85):
- Իղձ պանդխտին* - «Թողէք զիս անէժք, ոճիրք մշտատեւ....», խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, եղ.՝ Տիրուհի Ղուկասեան (86–7):
- Ողբ հայրենի*, խօսք՝ Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, եղ.՝ Տիրուհի Ղուկասեան (87–8):
- Մաղթանք վասն ազգիս¹* (89–90):
- [Գ. Դոդոնեանց²], *Երգ պանդխտ պատանեկի* (90–2):
- Հրաւեր* - «Յառա՛ջ, ո՛վ եղբարք....», խօսք՝ Ս. Թիրապեան, եղ.՝ Աղանի Յակոբեան (92–3):
- Սահմանադրութիւն*, խօսք՝ Սիմոն Սինասեան, եղ.՝ Պետրիս Ալիքսանեան (93–5):
- «Հայր մեր որ յերկինս ես....», խօսք՝ ԽՊԷՆ եպս. Նար - Պէլ, եղ. Կերմ. (95–6):
- Արեւ հայուն*, խօսք՝ Սերովբէ Ս. Թիրապեան, եղ.՝ Մէօրիքեան - Տատուրեան (96):
- Ողջոյն հայուն*, խօսք՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան, եղ.՝ Ն. Թաշճեան (97–9):
- Տենջ պանդխտին*, խօսք՝ Տ. Փափագեան, եղ.՝ Ղամբէտի Յարութիւնեան (99–100):
- Նախերգ յերկրորդ շրջան Արեւելեան թատրոնի* (101–4):
- Երգ Մոնթոնի* (104):
- Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, *Աւագաղբիւրի ժողովրդի խղճուկ ձէն*, 1874, 24/6 (105–6):
- Գամառ - Քաթիպա, *Երգ* - «Թէ իմ ալեւոր հերքս սեւեւալին....» (107–8):
- [Մ. Չերազ], *Առ հայրենանուէրն Խրիմեան պատրիարք Կ. Պոլսոյ Ողջոյն* (109–11):
- Ս. Հ. Մ. Ֆէլէկեան, *Հայրենիք* - «Թէ իմ հայրենեաց քնար սգաւոր....» (111–3):
- Սէլեադ, *Ի դիմաց Հայաստանի* - «Թէպէտ ես մեծ տանն ճշան եմ....» (114–5):
- Նուէր առ «Քնար Հայկական» Ողջ լե՛ր, «Քնար»* (116–7):
- Երգ* - «Թեւ ի թեւ, օ՞ն, ընկերք....», խօսք՝ Գ. Ա. Հիւսաւերտեան, եղ.՝ Գ. Գափրամանեան (117–8):
- Մ. Փորթուգալեան, *Վտարանդին* (118–9):
- Խրախոյս ի լուսադրութիւն* (120–1):

¹ Մաղթանքը վերագրվել է Մ. Գ. Թաղիադյանին: Տե՛ս 211-րդ էջի հմբ 13 ծանոթագրութիւնը:

² Երգի տակ կա Աշտարակեցի նշումը: Էջատակում նշված է, որ ոմանց կարծիքով Հեղինակն է Ներսես Աշտարակեցին, սակայն Մ. Միսնասարյանը Գ. Դոդոնեանցին է հեղինակ ընդունում:

- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Եղբայր եմք մեք* (121–2):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան* - «Իզոյր ամսերն որոտացին...» (123–4):
- [Խրիմեան Հայրիկ], *Վարէ, որդեակ, «Գրական միութիւն»* (125–8):
- Ա. Հայկ[ունի], *Հայրենիք* - «Իմ հայրենիքս զիս կը կանչէ...» (128–30):
- Երգ ցաւագին* (130–1):
- Թ. Թերզեան, *Բաժակ ողջունի առ սահմանադրութիւն* (131–3):
- [Եղիշէ սարկ.], *Ի քեզ անկայ, Հայաստան* (133–6):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Պարերգ վալց* - «Ի խոմբ, ի պար...» (136):
- Ի խնջոյս Սահակեան սանուց ընկերութեան* (137–8):
- Աբրահամ Յ. Այվազեան, *Արտասուք հայ մանկան ի մահ Մամիկոնեան վարդանայ. Դիցագներգութիւն* (138–43):
- Նշան Զօհրապեան, *Գերեզմանք հայոց* (143–4):
- [Ս. Ծահագիզ], *Ժամանակ հայոց* (145):
- Երգ ռամկական* - «Կոռնկ, ոստի՞ գո քաս, ծառայ եմ ձայնիդ...» (145–7):
- Յ. Միրզա Վանանդեցի, *Առ Հայաստան* - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» (148):
- Կ. Վ. Պաղճեան, *Երկրորդ տարեդարձ Տաճատեան ընկերութեան* (149–50):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Յաւուր գործադրութեան Ազգային սահմանադրութեան, 20/Ը 1860* (150–2):
- Պ. Վ. Պառնասեան, *Արշալոյս Հայաստան. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (152–3):
- Ա. Յ. Այվազեան, *Ի հանդէս չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* (154–6):
- Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Անձուկք հայրենեաց* (156–60):
- Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան* - «Հայուն աչքէն ալ չը հոսէ դառըն արցունք...» (160–1):
- Երգ ի մետասաներորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան* (161–2):
- Ռ. Սէտէֆճեան, *Երգ մեծին վարդանայ ի ժամանակի պատերազմի որ կատարեցաւ ի դաշտն Աւարայրի* (163):
- Աբրահամ Յ. Այվազեան, *Երգ Գ տարեդարձի հաստատութեան Ազգային սահմանադրութեան. Ժամ ուրախութեան* (164–5):
- Երգ ի չորրորդ տարեդարձի Ազգային սահմանադրութեան, խօսք՝ Սահակ Ա. Խանճեան, եղ.՝ Բարթող Թաթարեան, 24/Ե 1864* (165–7):
- Գ. Հ. Ռշտունի, *Մեռնիք, ա՛լ չապրիք* (167–71):
- Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Հայն սարիկք* (171–3):
- Մ. Չ[երագ], *Երգ* - «Հայեր, մինչեւ ե՞րբ արտասանք...» (174–5):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Պարերգ* - «Հակագո՛նք, պար բոնենք...» (175):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Երգ Վարդան Մամիկոնէի* (176–8):
- Մ. Նալբանդեան, *Երգ. Մամիկոնեան Մեծ Վահանի պատասխանը, եղ.՝ «Հիմի՞ էլ լռենք»* (178–80):
- Գամառ - Քաթիպա, *Անվճառ մարդ* (180–3):
- Միհրան, *Դէմք քո գեղեցիկ.*
- Ա. Աւա՛ղ զի խամրեցար (183–4):
- Բ. Ծիշաւ արեւն հայրենի (184–5):
- Գ. Նոր այգ (185–6):
- Գամառ - Քաթիպա, *Արաքսի արտասուքը* (186–90):
- Կոմս Էմմանուէլ՝ Միքայէլ Նալբանդեան, *Մանկութեան օրեր* (190–3):
- Հրաժեշտ քաջասիրտ զինուորին* (193–5):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Առ աստղն հայրենեաց* (195–6):
- Ա. Յ. Այվազեան, *Յաղթանակ ազատութեան* (196–7):
- Բ. Կ. Թէլեան, *Պանդուխտ եւ Արմենոֆի* (197–8):
- [Կ. Ա. Բոզի], *Մարշ* - «Մնացե՛ս բարեաւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [խօսվ.-ից թրգմ.] Մ. Պեշիկթաշլեան (199):
- Մ. Մ. Թէստիճեան, *Աստղիկ հայոց* - «Մոսայք Մասեաց, ելէ՛ք ի դաշտ...» (199–200):
- Ե. Մ. Մելիքեան, *Հրաժեշտ Արեւելեան թատրոնի* (201–4):
- Հ. Ա. վ. Բագրատունի, *Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց* (205–6):
- Սէլեադ, *Բնական օրէնք կամ ճշմարտանման պտուղ երեսակայութեան, 1858 24/Ե ի վայոց ձորն Հայոց* (207–10):
- Ս. Հէքիմեան, *Պանդուխտն առ լուսին* (211–2):
- Սէլեադ, *Տրտունջ Սէլեադի առ ազգայինս* (212–4):
- Նշան Զօհրապեան, *Յերկրորդ տարեդարձ սահմանադրութեան, 1862 24/Ե* (214–5):
- Ս. Հ. Ֆէլէկեան, *Միութիւն. Ի չորրորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան* (215–7):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Պարերգ* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...» (217–8):
- Աբրահամ Յ. Այվազեան, *Երգ առ Հայաստան* (218–9):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Գարուն* - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ ՚ս գով...» (219–20):
- [Մ. ֆոն Ծէնկէնդորֆ], *Առ մայրենի լեզու, [գերմ.-ից թրգմ. Բ. Ե. վ. Չագըճեան]* (221–2):
- Խորխոսունի, Խ. Ե. Ն., *Ի Վահան Մամիկոնեան* (222–5):
- Ի վերահաստատութիւն Ազգային սահմանադրութեան* - «Ոչ այնպէս հրճուի յօրրանի մանկիկ...» (225–6):
- «Փարստեցաւ երկնից կապուտ...»¹ (225–7):
- Ա. Մ. Մ., *Նուագ Ազգային սահմանադրութեան* (227–8):
- Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Ի բարենշան օր իններորդ տարեդարձի սահմանադրութեան. Երգ, 24/Ե 1869* (229–32):

¹ «Երգեալ ի դիմաց Ա. Համազգային տպարանի» նշումով:

- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Թաղումն գէթունցի պատանդն. Պար գէթունցոց* [նմանող. Ուօլֆի] (232–3):
- Առ կոյսն ուխտաւոր (234–5):
- Մ. Փորթուգալեան, *Դարձական կեանք* (235–7):
- Հառաչանք հայրենեաց (237–9):
- Խորէն եպս. Նար - Պէլ, *Հայ մեռնիք* (239–42):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Հառաչանք* - «Սա տխուր վիճակ տարաբաղդ Ազգիս...» (243):
- [Պ. Դուրեան],¹ *Երգ պատերազմի* - «Վրէժ կը գոռան շիրմաց խորէն...» (245–6):
- Մ. Ս. Յ. Անդրեասեանց, *Տարագիր հայ գինուոր* (246–7):
- Ս. Ծափագիգեանց, *Իդձ սրտիս* (247–9):
- Յօրինեաց Յ. Ս. Մ. Ի բարեբաստիկ դարձն յԵւրոպայէ վե-
հափառ սուրբան Աստիլ - Ազիգ արքային, երգեաց Ա. Յ. (249–50):
- Յօրինեաց Յ. Ս. Մ., «Բարձրացրո՛, Տէր, Ի յերկրի գիսուս օսմանեան...» երգեաց Ա. Յ. (250–1):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Ի սգալի մահ Գարրիէլի Երանեան* (251–2):
- Նոր տարի - «Օ՛րն, փոթացէք, հասեալ է ծամ...», եղ. «*Հա Մարտիկեկ*» (252–3):
- Գ. Գ. Չափրաստեան, *Դաշնակ առաջին ներկայացուցման հայկեան թատրոնին որ Ի Խասգիղ* (254–6):
- Ս. Պ. Պ. Փափագեան, *Առ սէր իմ Հայաստան* (256–7):
- Ե. Մուրատեան, *Ձայն հայրենեաց* (257–8):
- Ս. Ծափագիգեան, *Գերի հայտ աղօթքը* (259–60):
- Գ. Մուրատեանց (Մ. Ե. Մ.), *Խաչ, օգնեա՛ ինձ. Նուէր ծնողասէր մանկանց* (260–7):
- Յ. Ոսկան, *Եղանակը Հայաստանի. Նուէր առ Հայկուհի* (267–70):
- Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, *Պարույն Աւարայրի* (270–1):
- Յ. Ոսկան, *Վտարանդին առ Ոգի Հայաստանի* (271–4):
- Գ. Ա. Դոդոնեանց, *Երգ պանդուխտ պատանեկի* (275–6):
- Ե. Սահակեանց, *Երգ նժդեհի, «Միժեռեակի»* եղ. (276–8):
- Քամառ - Քաթիպա, *Իմ տխրակին* (278–80):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Իմ երգը* - «Հեռացել եմ իմ մայրե-
նի աշխարհից...» (280–2):
- [Յ. Կարինեան], *Ծուռանիկ* - «Է՛ր հեռանաս քո մայրենի
աշխարհից...», «*Հեռացել եմ*»-ի եղ. (282–3):
- Տ. - Գ. Պատկանեան, *Ի դէմս քաջին Վարդանայ* (283):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Ի նահատակութիւն Վարդանայ* (284–5):
- Ռ. Յ. Պերպէրեան, *Երգ ուսանողաց* - «Ուսանողներ եմք
Հայկազուն...» (285–7):
- [Ռ. Պատկանեան], *Նկարիչ* (287–8):
- Պ. Դուրեան, *Մանիշակ* - «Ո՛վ մանիշակ, մանիշակ...» (288–9):
- Վտակ (290–1):
- Մ. Մամուրեան, *Փոքրիկ աղջիկ եւ թռչնիկ* (291–2):
- Տ. - Գ. Պատկանեան, *Օրորոցի երգ հիւղական այրի
կնոջ* (293–6):
- Ռ. Տ. - Գ. Պատկանեան, *Վերջին գարուն* (297–8):
- [Թ. Մուր], *Վերջին վարդ, [խոխ.] Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան*
(298–9):
- Մ. Բողաղեան, *Յիշողութիւն* - «Աստղիկ ունէի եւ իմ երկն-
քում...» (299–300):
- Բասիլիսու Լուսինեան, *Յուսահատութիւն* (300–1):
- Ե., *Տեսիլք* (301–2):
- Գամառ - Քաթիպա, *Սիրոյ զոհներ* (302–4):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Երբն Վանայ* (305–6):
- Խ. Աբովեան, *Ողբք Աբովեանի* («Բայեաթի» ասացեալք)
(306–7):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Խոստումն* (308–9):
- Ռ. Յ. Պերպէրեան, *Հնչեակ* (309–10):
- Պ. Հ. Ադամեան, *Լրումն սիրոյ* (310–1):
- Հոռ սիրոյ, [Թրգմ. Ի վրաց. Իսահակ Գ. Գրիգորեան (311–2):
- [Պետրոս Ղափանցի], *Գարուն, վարդ եւ տխրակ* - «Ծիլ - ծիլ
ուկի է վարդի թերթերը...» (313–4):
- Յ. Դ., *Սիրական* - «Սիրական, սիրական...», «*Միժեռ-
եակ*»-ի եղ. (315):
- [Ռ. Պատկանեան], *Ոչ ոք է նման* (316–7):
- Դէիլմաշ, *Եղբորորդին* (318–9):
- Պ. Հ. Ադամեան, *Երգ Ի դաշնակ նորաստի աղջկան* (319–20):
- Ծ. Արամեան, *Հայկազեան գեփիտ: Պարերգ* (320–2):
- Խ. Վ. Գալֆայեան (Խ. Ե. Ն.), *Երգ շղթայակապ հայոց*
(322–3):
- Տարագիրն* (323–4):
- Մ. Աճեմեան, *Նոր տարի* - «Այս օր է Նոր տարի...» (324–5):
- Մ. Աճեմեան, *Ծաղիկն երդման* (325–6):
- [Նաղաշ Յովնաթան²], *Անոյշ լինի* - «Յոթամ եղ եւ գարուն՝
արեւ ծագեցաւ...» (326–7):
- Կենաց քաժակ, [խոխ.] Ի գերմ. Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան* (328–9):
- Սէր եւ գինի* - «Որախ լինիք, եղբար՛ք, քանի որ կըտրիճ
ենք...», [գերմ.-ից փոխ. Ք. Պատկանեան] (329–30):
- [Ք. Պատկանեան], *Հայոց գինի* - «Լըքքրէ՛ք, եղբարք, ձեր
քաժակները...» (330–1):
- Մ. Հ. Հիսարեան, *Խիկարի կտակը* (331–4):
- Խելօք Դաւիթ, Տալը կառնէ խաղաղութիւն* (334–5):
- Մ. Պեշիկթաշլեան, *Երգ գինոյ* (335–6):
- Մոնթոնի երգի վերջին մասը* (336):
- Երգք թատերականք.**
- Վիքթոր Հիկո, Երգ «Արքայն գրօւնու» [թատերգի] (337):**

¹ Երգի տակ ստորագրութեան փոխարեն 3 աստղանիշ է գրված:

² Ոտանավորի տակ գրված է Նաղաշով Ազամ ստորագրութիւնը
(տե՛ս 214-րդ էջի հմր 10 ծանոթագրութիւնը):

Երգ «Աւագակք» թատերգութեան (337):

Երգ «Ռոպերթ աւագակրայետ» թատերգութեան (338–9):

Երգ [ը] «Զաղացպան» թատերգութեան.

Ա. «Զաղացքին անձինք առաքինիք....» (339):

Բ. «Ահա դիրաւ ես արդեն....» (339–40):

Երգ «Միրահարեայք» կատակերգութեան (340–1):

Գ. Հ. Ռշտունի, Ծինականք (341–6):

Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ գեղջկուհեաց (347–50):

Գ. Հ. Ռշտունի, Անխելք շուն (350–4):

Գ. Հ. Ռշտունի, Զինուորին կողուստը (354–7):

[Ն. Ծիլքիրեան], Բարեկենդան - «Չե՞ն օրերս մեզ օր խնդրութեան....» (357–8):

Գ. Հ. Ռշտունի, Պարերգ Պիսգայեանց (359–62):

[Գ. Հ. Ռշտունի], Թեթեւադիկ սիրահարը (362–4):

Գ. Հ. Ռշտունի, Սիրելի ի՞նչ բան է (364–7):

[Գ. Ռշտունի], Նոր գէշ ատեն (367–72):

Գ. Հ. Ռշտունի, Քթէն դժգոհ մարդ մը (373–5):

Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օղին է, Որ ամենու ծանօթ է....», *խօսք եւ եղ.*՝ **Գ. Հ. Ռշտունի, [Թրգմ.]** (377):

Թ. Նալեան, Քթէն դժգոհ աղջիկ մը (379–82):

Կրամբամբուլի - «Կրամբամբուլին այն օղին է, Որ Գերմանիայէն կելլէ....», *[Թրգմ.]* **Գ. Հ. Ռշտունի** (383–5):

Անուշիկ (385–8):

Մ. Պեշիկթաշլեան, Պար աւագակց.

Ա. «Վատեց երկինք իր մոմերն....» (388):

Բ. «Երբոր մեռնիմ ես ով ընկերք....» (388–9):

[Մ. Պեշիկթաշլեան], Երգ սատանի (389–90):

Պար նաւաստեաց (390–2):

Հոգս չէ (392–3):

Ա. Ռշտունի, Մրգավաճառ (394–7):

Հին գէշ ատեն (397–400):

Յ. Աճեմեան, Հովիտ, հովուհի (401–3):

Ք. Տ. - Պ. Պատկանեան, Ինձ համար չէ՞¹ (404–5):

«Ո՛վ Աստուած անմահ....» (405):

Երգ Վարդանայ Մամիկոնէի (406–7):

«Իցէ ինչ այլ երգոյն ի ճահ....» (407–8):

«Ի մեծաջահ բոց հարկանեն աչք....» (408–10):

«Երկինք զուարթ ակնարկեն....» (411–2):

Երգ ի հանդէս քննութեան Մայր դպրատան (412–5):

«Հրաշունչ վիշապաց....» (415–7):

Ե. Կեսարեցեանց, Հրաւեր յառաջադիմութեան օրհորդաց (417–9):

Ե. Կ., Երգ - «Որդի՛ք հայկազնեան, որդի՛ք իմ սիրուն....» (419–20):

Ե. Կ., Ոգին ազգային (420–2):

Ե. Կ., Հայաստան եւ ուղեւոր (422–5):

Ե. Կ., Գերմիհի (425–7):

Ե. Կ., Բաղդադիւս (427–30):

Ե. Կ., Յոյս - «Կաց դու ազատ, լքեալ հոգիդ վշտահար....» (430–2):

Տարագիր եղբոր (432–4):

Մ. Պեշիկթաշլեան, Հայ քաջուհին (435–8):

Թ. Թերզեան, Տաճատ (439–40):

Ծանկ երգոց ըստ այբուբենից (441–8):

Ծնթ.՝ Մատենագետներն այսպիսի հրատարակություն չեն նկարագրել: Մաշտոցյան մատենադարանի հայագիտական գրադարանում պահպանվող 34404 թվահամարով գրքի անվանաթերթն ընկած է:

Կարծում ենք, որ երգարանը հրատարակել է Հ. Գավաֆյանը, քանի որ վերջինիս հրատարակած «Նոր երգարանի կամ Քնար Հայաստանի» վերնագիրը կրող գրքերի եւ խնդրո առարկա երգարանի համեմատությունից պարզվեց, որ նույնն են ճակատանկարները՝ Մանկի Արամյանի փորագրությամբ «Ոգի Հայաստանի» պատկերը, սկզբնաէջերի խորագրերը՝ «Նոր երգարան»: Գրքերը բացվում են նույն երգով: Համարում ենք, որ գրքի հրատարակման տարեթիվը տատանվում է 1878-1880 թթ. միջև:

Բացի այդ, Թեոդիկի իրագեկմամբ, Հ. Գավաֆյանը, որ ամբաստանվելով, գտնվում էր բանտում, տպարանների գործունեությունը հսկող անձից իմանում է. «թէ իր *Երգարանը* Կարին բռներ եւ հայ-հոռմեակների մը թարգմանել տալով Պօլիս «Ժուրնալ» ըրեր են [մատենել են]: Յովսէփ յանկարծակիի կու գայ՝ միտքը բերելով տարաբախտ Տնտեսեանը, որ զնտանի մէջ փչած էր հոգին համանուն գիրք մը հրատարակած ըլլալուն» (տե՛ս Թեոդիկ, ՏՏ, էջ 92): Հարց է ծագում՝ 1881-ին Կարինում «բռնել» են ա՛յս երգարանը, թե նախկինում (1867-74 թթ.) լույս տեսածները:

Օրնկ՝ ՄՄ, 34404:

Զ. 5.2. Մի Հեղինակի երկերի խոսքեր պարունակող ժողովածու

Թ դար

336. ԱՌԱՔԵԼ ԱՇԸՂ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ
[ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ ԵՒ ԵՐԳԵՐ]. [ա. տ., 19 -], 96 էջ, 1 թ. նկ, 8⁰:

Բվնդ.՝ Պատմաձք Միւնեաց գաւառի Ղափանի վիճակի Զափնի գիւղի բնակիչ Միմէոն Թումանեանի առթիւ [Երգախառն արձակ] (5–45):

Մարդ ու կին իրարից հեռացած (45–6):

¹ Նշված է իբրեւ թարգմանութիւն: Տե՛ս 140-րդ էջի հմբ 22 ծանոթագրութիւնը:

- Մխիթար Խաթունեանց Մակիշին կնգան չափնեցի* (46–7):
- Կաւարտ գիղացի ուստա Մարգարի եւ Կոքան Ռսկանեանցի առթիւ* (47–53):
- Չափնի գիղացի Մելիք - Դադաւեների Տէր Գրիգորի որդի Խաչատուրը եկեղեցի է շինում նոյն գիղում, ի յիշատակ իւր հանգուցեալ եղբայր Անտօնի Ծմաւոնի* (53–8):
- Նամակ I Զախար Միրզայեանցին* (58-9):
- Նամակ II Զախար Միրզայեանցին* (59–62):
- Բարեաթուղթ* (62–5):
- Կախարդութիւն տէրտէրի* (65–6):
- Սեւաքար գիղացի Սուլթան Մնացականեան Ղազարեանցին մխիթարանք սգի առթիւ* (67–8):
- Էլի սուգ Նորաշէն գիղացի Պասի Յարութնեանցի յիշատակին* (68–9):
- Ծնորհակալութիւն Չափնի գիղացի Արտեմ Ծաֆխաթունեանցին եւ իր կին Անահիտին* (69–72):
- Խնդիրք Զեւայ գիղացի սրն Գէորգ Եղիազարտլին* (72–3):
- Յանցաւորութիւն* (73–6):
- Ոտանաւոր* (76–7):
- [Կոտի] Խատիսեանի սուգը, 24/ժ 1913 թ. Բազու քաղաքի* (78–82):
- 1913 թին, ես այսպէս եմ գրում սրն Անդրէաս, ԺԱ ամսին, ասում եմ չորսին գրածս կլսես, սրն Անդրէաս* (83–7):
- Աշխարհ* (88–9):
- Չկամ մարդ* (89–90):
- Բարի զաւակը շատ ապրի* (90–1):
- Մխիթարութիւն* (94):
- Գովասանք ուստա Ասրուն* (95):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

**ԹԵՐԻ ԻՐԱԶԵԿԱՆ-ՔՈՎ
ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐԻ ՎԵՐՆԱԳՐԵՐ**

**Է. 1. ՄԻ ՔԱՆԻ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ ԵՐԿԵՐ
ԱՎԱՐՈՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐԻ ՎԵՐՆԱԳՐԵՐ**

1568

337. ՏԱՂԱՐԱՆ, Հրատ. Աբգար Դպիր Թոխաթեցի, Կ. Պոլիս, [տպ. Սուրբ Նիկողայոս], 1568, 32 էջ, 16⁰:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՊՄՏ, էջ 59-4, Գ. Գովրիկեան «Հայ տպագրութեան...», «ՀԱ», 1888, էջ 140-1: Գ. Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 69-70: Kevorkian, հմր 91, էջ 113 (իրագեկվել է, որ միակ հայտնի՝ Վեհետիկի օրինակը 1974-ին այրվել է): ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 12, էջ 11-2:

Ծնթ.՝ Գ. Գովրիկյանը իրագեկել է. «<...> տպագիր մատենիկն, որ ըստ մասին աշխարհիկ եւ ըստ մասին հոգեւոր տաղերու հաւաքում մ ըլլալով՝ կրնանք Տաղարան անուանել»: Այնուհետեւ մեջբերում է տաղարանի 18-19-րդ էջերում գետեղված՝ Հովհաննես Թլկուրացու «Ար ե՛կ, ար ե՛կ, իմ խուպ սուրաթ» սկզբնատողով տաղի ավարտը:

Ձեռնեղված են նաև Գրիգորիս Աղթամարցու հետևյալ տաղերը.

«Գարունն է բացուեր, վարդն ի պաղչանին...»¹ (վերագրելի) (20-2):

«Գարունն երեկ բլրբլումն յայգին...»² (26-8):

«Անեղին տանար...»³ (28-9):

«Յետ գնայոյ Վարդին եկ Պարույն յայգին...»⁴ (30-1):

¹ Տե՛ս Ն. Ակիւնեան, ԳԱԿԱ, էջ ճժԹ, § 6: Գրիգորիս Աղթամարցի, ՈՒՔՐ, էջ 302 (նշված է ըստ Ակիւնյանի աշխատութեան):

² Տե՛ս Ն. Ակիւնյանի նշվ. աշխ., էջ 2Գ-2Ե, § 9, էջ 63-4:

³ Տե՛ս Ն. Ակիւնյանի նշվ. աշխ., էջ ՀԸ, § 3, էջ 10-2: Գրիգորիս Աղթամարցի, ՈՒՔՐ, էջ 293 (նշված է ըստ Ակիւնյանի աշխատութեան):

⁴ Տե՛ս Ն. Ակիւնյանի նշվ. աշխ., էջ 2Գ-2Ե, § 23, էջ 65-74: (նշված է, որ զետեղված են այս տաղի 113-139-րդ տողերը): Գրիգորիս Աղթամարցի, ՈՒՔՐ, էջ 300 (նշված է ըստ Ակիւնյանի աշխատութեան):

338. ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ, Կ. Պոլիս, տպ. Մարտիրոս Սարգսյանի, 1732, 160 էջ, 8⁰:

«Յիշատակարանից տպագրողի՝ Տպեցաւ Փոքրիկ եւ զեղեցկայարմար Տաղարանիկս ի Հայրապետութեան տեառն Աբրահամու Սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց: Ներ տպարանումն մահտեսի Մարտիրոս շնչին դպրիս...»:

Ծնթ.՝ Բովանդակությունը գրեթե նույնն է, ինչ 1734-ին լույս տեսած «Տաղարան փոքրիկ»-ինը, բացի էջ 114-ում գետեղված «Վասն ազգս մերոյ...» («Հիմն Հայոց տանն քաջ...» տաղից):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 398, էջ 310բ-11ա:

1734

339. ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ, Կ. Պոլիս, տպ. Մարտիրոս Սարգսյանի, 1734, 152 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Գիրք փոքրիկ / Որ կոչի Տաղարան / Տպեցաւ ի Կոստանդնուպոլիս քաղաքին / Հրամանաւ նորին Պատրիարքի Տեառն Յօհաննիսի / ամենիմաստ եւ աստուածաբան Վարդապետի: / Ի թոյն հայոց ոճձգ/:

Տպագրողի Յիշատակարանից՝ «Տպեցաւ փոքրիկ եւ գեղեցկայարմար Տաղարանիկս ի Հայրապետութեան [Տեառն] Աբրահամու Սրբազան Կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց: Ներ տպարանում Մահտեսի Մարտիրոս շնչին դպրիս»:

Ծնթ.՝ Գ. Բամպուքճյանը Հովհաննես պատրիարք Կողոտին նվիրված իր ուսումնասիրության մեջ գրում է, որ 1734-ին հրատարակված «Գիրք փոքրիկ, որ կոչի Տաղարանը» պարունակում է նրա հետևյալ աշակերտների ստեղծագործությունները.

Թովմաս վրդ.՝ի կամ եպս.՝ի 6 տաղը (Տաղարանում՝ հմր 1-6, անունը՝ Թ.վ., նշված է տաղերի խորագրերից հետո՝ կոր փակագծերի մեջ),

Հարություն արքեպս. Պալատեցու 11 տաղը (հմր 7-16 եւ 48, անունը՝ Յարութուն վրդ., նշված է 1-ին տաղի խորագրի մեջ, հաջորդ տաղերում՝ Յար. վ.՝ խորագրերից հետո կոր փակագծերի մեջ),

Հակոբ պատրիարք Նալյանի 16 տաղը (հմր 17-32, անունը՝ Յակոբ վրդ. նշված է 1-ին տաղի խորագրի մեջ, հաջորդ տաղերում՝ Յակ. վ.),

Հովհաննես վրդ. Կեսարացու 3 տաղը (հմր 33-35 եւ 49, անունը՝ Յօհաննէս Կապադովկացի, նշված է 1-ին տաղի խորագրի մեջ, հաջորդ տաղերում՝ Յօհ. ար[եղայ]),

Պողոս եպս. Պոլսեցու 7 տաղը (հմր 36-42, անունը՝ Պողոս արեղայ, նշված է խորագրերի տակ),

Ադամ արքեպս. 3 տաղը (հմր 43-5, անունը՝ Ադամ արեղայ, նշված է խորագրերի մեջ),

Ստեփաննոս վրդ. 2 տաղը (հմր 45-47, անունը՝ Ստեփաննոս արեղայ, նշված է խորագրերի մեջ):

Տե՛ս Գ. Բամպոքեան, *ՅՊԿ*, էջք 118, 147-9, 161, 166-7, 103, 200, նաև նրա *ՅՊԿ*, էջ 76-93՝ «1734 թուակիր Տաղարանի մէջ գտնվող իր տաղերը» ենթագլուխը:

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, էջ 660: Կորկոտյան, էջ 118, հմր 125: *ՀԳՄ*, հտ. Ա, հմր 417, էջ 326ա-327ա:

1751

340. ԵՐԳԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Զնչին Հովհաննեսի, 1751, 160 էջ:

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, *ՏՏ*, § 44, էջ 61: *ՀԳՄ*, հտ. Ա, հմր 527, էջ 413:

1863

341. ՀԱՆԴԷՍ ՄՈՒՍԱՅԻՑ. Վեհափառ կայսեր վերադարձին եւ Ազգային Սահմանադրութեան Գ տարեդարձի հայերէն եւ տաճկերէն երգերը, Կ. Պոլիս, տպ. Յովհաննէս Տէրոյենց, 1863, 32 էջ, փոքր 8⁰:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1481: *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 1187: Շտիկյան, գ. Բ, էջ 426-7: Ս. Շտիկյանը, օգտվելով մեզ անհայտ աղբյուրից, գրել է, «Պոլսում, գրաբար եւ հայատառ տաճկերեն զուգահեռ բնագրերով, հրատարակվում է «Հանդէս մուսայից» խորագիրը կրող ժողովածուն»:

1871

342. ԵՐԳԱՐԱՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ, Կ. Պոլիս, տպագր. Արամեանի, 1871:

Մտնգտ.՝ Զարպիանալեան, *ՀՄ*, էջ 174: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: Թեոդիկ, *ՏՏ*, § , էջ 73: *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 2178:

Ծնթ.՝ Ինչպես դիտել են *ՀԳՄ* Գ հատոր կազմողները, Թեոդիկը տպարանը համարել է Մինասյան:

1874

343. ՆՈՐ ԵՐԳԵՐ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ, Կ. Պոլիս. տպ. Պողոս Քիրիշճեանի, 1874, 14 էջ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 287 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 2706:

Գրցցկ՝ Գավաֆեան, 1890 (էջ ԻԲ):

1892

344. ԵՐԳԱՐԱՆ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ, հրատ. Տ. Գ. Փափազեան [Կ. Պոլիս], 1892, տպ. Տ. Ճիվէլէկեան¹:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 6002:

Գրիսկն՝ «Մերիտէլի շարգիլէ», 1892, հմր 2108 (ըստ Ղազիկյանի):

Գրցցկ՝ Աշճեան, 1897 (էջ 43), 1902 (էջ 60): Դավթեան, (էջ 89): Կիլիկիա, 1923 (էջ 30): Պալեանց, 1898 (էջ 83):

Պրբրկն՝ «ՀԱ» 1893, հմր 10, էջ 302 (Գր. Գալէմբարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1892 տ.» հմր 62):

Է. 2. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող մի հեղինակի ժողովածուի վերնագիր

1900

345. ԵՐԳ ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄՈՒՆ, 1900, 15 էջ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): *ՀԳՄ*, հտ. Գ, հմր 8110:

¹ Տպարանը նշված է ըստ Պալեանցի գրացուցակի:

Է. 3. Մի Հեղինակի երկեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

1723

346. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ

ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Գրիգոր Մարզվանեցու, 1723, 112 էջ:

Անվթ.՝ Տաղարան փոքրիկ Պաղտասար Դպրի. տպագրեալ ի Կոստանդնուպոլիս....

Յիշատակարան՝ «Եւ արդ փոքրիկ իմ Տաղարանիկս՝ որ ունի տաղս կք, տպեցաւ կարողութեամբն Աստուծոյ ի տպարանի Մահտեսի Գրիգորին, ի թվին 1172 ի փառս Միոյն Աստուծոյ: Ծառայ ծառայիցդ Աստուծոյ Պաղտասար պարտաւոր Դպիր»:

Ծնթ.՝ Սա 1768-ին լույս տեսած «Տաղարանիկ»-ի Ա տպագրությունն է (տե՛ս Անասյան, ՀՄ, հտ. Բ, էջ 1086, ծնթգր. հմր 1):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 659: ԹԷՊԻԿ, ՏՏ, § 29, էջ 55: Լեոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 131: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 335, էջ 252բ:

1734

347. ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ

ՏԱՂԱՐԱՆ ՓՈՔՐԻԿ, Կ. Պոլիս, տպ. Աստուածատուր Կոստանդնուպոլսեցու, 1734, 128 էջ, 8⁰:

Անվնթ.՝ Տաղարան փոքրիկ. / Պաղտասար Դպրի / ասացեալ գա/նագան գունով /:

Ծնթ.՝ Սա 1768-ին լույս տեսած «Տաղարան փոքրիկ»-ի Ա տպագրությունն է (տե՛ս Անասյան, ՀՄ, հտ. Բ, էջ 1087, ծնթգր. հմր 1):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 659: ԹԷՊԻԿ, ՏՏ, § 32, էջ 57: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 412, էջ 322բ-323ա:

1751

348. ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԴՊԻՐ

ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Զնչին Յովհաննէս, 1751, 64 էջ:

Անվթ.՝ Տաղարան փոքրիկ եւ համառօտ. Յորում պարունակին Երգք հոգեւորք՝ եւ զուարճաւորք, երգեցեալք ի զուարճութիւն մանկանց Եկեղեցոյ. ի Ստեփաննոս չնչին դպրէ. Ի թուին հայոց. 1200 փետրվարի ժԹ:

Յիշատակարան՝ «Օժանդակութեամբ Աստուծոյ աւարտեցաւ տետրակս այս: Ի Հայրապետութեան Տեառն Ղազարու Սրբազանի՝ Հայոց կաթողիկոսին եւ ի Պատրիարքութեան Սրբոյ Աթոռոյն Տեառն Յակոբայ եւ Տեառն Մինասայ Գերբնտիր եւ Աստուածաբան Վարդապետացն: Ի Տպարանի Տէր Յովաննէսին, Արդ՝ որք հանդիպիք սմա յիշեցէ՛ք ի մաքուր աղօթս ձեր հանդերձ ծնօղօքս, այսինքն զՄովսէսն եւ զՄարիամն: Նաեւ զԱնտոնն եւ զԻգնատիոսն»:

Ծնթ.՝ Նկարագրությունը կատարված է ըստ Ա. Գալայնյանի:

Մտնգտ.՝ ԹԷՊԻԿ, ՏՏ, § 44, էջ 61, հեղինակը նշված չէ: Հիշատակված է վերնագրի սկզբնամասը՝ «Տաղարան <...> հոգեւորք»: Ա. Գալայնյան, «Յուցակ...» - «Սիօն» 1969, հմր 7-8, էջ 384-5: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 528 (Նկարագրված է ըստ ԹԷՊԻԿի):

Է. 4. Հայերեն թարգմանական (նաեւ՝ ինքնուրույն) խոսքերով հայ պետարանական Եկեղեցւոյ հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

[1835-1850]

349. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ, Զմիւռնիա, տպ. Գուլիելմոս Կրիֆֆիթի, [1835-50], 48 էջ, 8⁰:¹

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 360 (նշված չեն հրատարակման տարեթիվը, էջաքանակը, դիրքը):

Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1607 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի, հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1850-ը, նշված չեն էջաքանակը, դիրքը):

ԹԷՊԻԿ, ՏՏ, § 192, էջ 135 (իրագրվել է. «Կրիֆֆիթ 1850-ին լույս ընծայած է «Յուցակ հայերէն եւ տանկերէն գրեանց որ կը գտնուին Բրօթէսդանդներուն գրատուները ի Պոլիս եւ ի Զմիւռնիա». այդ ցուցակէն էր որ խմբեցինք վերոյիշեալները [այդ թվում՝ «Հոգեւոր երգեր» եւ «Երաժշտական եղանակներ» հատորիկները նշված են իբրեւ անթվակիր

¹ Նկարագրությունը կատարված է ըստ Վ. Ներսիսյանի, տարեթիվը նշված է ըստ Մ. Մինասյանի:

հրատարակություններ] դուրս ձգելով միախօսարկներու 1840-4 Կալկաթա եւ 1840-50 Կ. Պոլիս տպագրութիւնները):

Դավթյան, հմր 1674 (նկարագրված է ՄՄ-ի հմր 31886 (ներկայիս՝ հմր 22911) 460 էջանոց գիրքը, ծանոթագրելով, որ անվանաթերթն ընկած է: Հրատարակման տարեթիվն անվերապահորեն համարվել է 1850-ը: Իբրեւ աղբյուր չի հիշատակվել Թեոդիկի աշխատությունը):

Nersessian, հմր 654: Նկարագրված է առայժմ հայտնի միակ օրինակը եւ հղում է կատարված Հ. Դավթյանի մատենագիտությանը: Նշված է, որ պարունակում է 48 բողոքական երգ:

Բամպոքեան, «1801-1850 թուականներու...», - «Բազմ.» 1991, հմր 1-2, էջ 294, հմր 87: Օգտված լինելով Գ. Կրիֆֆիթի «Ցուցակ»-ից, ծանոթագրել է, որ գրքի տպագրության վայրը եւ տարեթիվը նշված չեն: Գրել է. «Յայտնի օրինակը 1850 Իզմիր տպած է եւ 460 էջ է ըստ Դավթեանի»: Իբրեւ աղբյուր չի հիշատակել Թեոդիկի եւ Ներսեսյանի աշխատությունները:

Մինասեան Մ., «Հայերեն նորաստեղծ...», էջ 572, § 24: Օգտվելով Գ. Կրիֆֆիթի «Ցուցակ»-ից, հատորիկը համարում է տպագրված 1835-50 թթ. միջև եւ հավանաբար՝ Չմյուռնիայում՝ ելնելով նրանից, որ բողոքականներն այդ քաղաքում տպարան հիմնադրել են 1833-ին եւ հայերեն գրքեր սկսել են տպագրել 1835-ից հետո միայն (տե՛ս էջ 571, ծնթգր. հմր 85): Մինասյանն իրավացիորեն տարակուսել է էջերի թվի «հսկայական» տարբերության առթիվ: Նա զարմանք է հայտնել, թե գրքի անվանաթերթի չգոյության դեպքում Հ. Դավթյանն ինչպես է որոշել գրքի վերնագիրը: Վերջինս հավանաբար հիմք է ընդունել գրքի կազմը՝ հետագայում արված կազմի վրա սուսձված է «Հոգետր երգեր» վերնագիրը կրող՝ կանաչ գույնի լաթակազմի 1-ին էջը: Ի դեպ այդ կազմի ձեւավորումը եւ վերնագիրը նույնն են, ինչ 1920-ին հրատարակված համանուն երգարանինը: Մինասյանն իբրեւ աղբյուր չի հիշատակել Թեոդիկի եւ Ներսեսյանի աշխատությունները:

Հմմտ. հմր 349 նկարագրությունը:

1854

350-352. ԵՐԳԱՐԱՆ ՈՐ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ ԴԱԻԹԻ ՍԱՂՄՈՍՆԵՐԸ ԵՒ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ, Կոստանդնուպոլիս,

350. [Ա տիպ.], տպ. Ա. Պ. Չըբչիլի, 1854:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586 (հիշատակված է գրքի սուկ վերնագիրը, ստուգապես, հիմք ընդունելով նույնանուն

երգարանի հաջորդ հրատարակությունները): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտե: Tuglaçi, հտ. 2, էջ 43:

1869

351. Գ տիպ., յաւելեալ եւ սրբագրեալ, Կ. Պոլիս, տպ. Յակոբայ Ա. Պօյաճեան, 1869, 426 էջ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատարակությունը չի նկարագրվել: Սակայն, 1869 թվի հրատարակությունների շարքում (հմր 1882) հիշատակված է (ըստ Թեոդիկի § 109, էջ 98) նույն տպագրատան լույս ընծայած մեկ այլ գիրք՝ «Հոգետր երգարան» խորագրով: Հ. Պոյաճյանի՝ Հայ Ավետարանական եկեղեցու տպագրած երգարանները չեն կրում «Հոգետր երգարան» խորագիրը: Թեոդիկը, հավանաբար, ինչպես սակավադեպ պատահում է, գրքի ամբողջական վերնագրի փոխարեն հիշատակել է կրճատ, ընդունված ձեւը: Հետեւաբար, կարելի է ենթադրել, որ խնդրո առարկա «Հոգետր երգարան»-ը Ա. Ղազիկյանի նկարագրած գիրքն է:

1879

352. Զ տիպ., Կ. Պոլիս, տպ. Յակոբ Պօյաճեանի, 1879, 414 էջ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587 (նկարագրված է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր. 3367:

1883

353. ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՔՆԱՐ, Կ. Պոլիս, տպ. Պօյաճեան, 1883:

Գրցցկ.՝ Աշնեան, 1902 (էջ 25): Գըլընեան, 1909 10 (էջ 10): Դաթեան (էջ 89): Պալենց, 1898 (էջ 83), 1901 (էջ 53) 1902 (էջ 53):

Ծնթ.՝ Մատենագիտական աղբյուրներում նման հրատարակություն չի նկարագրված:

1910

354. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ [Գրպանի], Կ. Պոլիս, տպ. Յ. Մատթէոսեան. 1910, 556 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

1867

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1915 (էջ 49):

359. ՆէվիձԱԹ ՇԱՐՔԸԼԱՐ, Կ. Պոլիս, 1867:

1919

Նոր երգեր:

355. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ, Այնթապ, տպ. Գոլեճի, 1919,
(81 Հայերեն եւ 70 Հայատառ թուրքերեն երգեր):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 529ա:

1869

Մտնգ.՝ ՀԹԳՄ, հմր. 882: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 1473:

360. ՇԱՐՔ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ, Կ. Պոլիս, 1869, 14 էջ, Երգարան:

1921

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 93: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 562:

356. ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ (փոքր, գրպանի), 1921.

1872

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 95), 1924 (էջ 121): Զարդարեան, 1922 (էջ 95), 1925 (էջ 121):

361-364. ԵՆՆԻ ՇԱՐԳԸԼԱՐ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ. ԵՆՆԻ նատիտէ շարքիլէր, Կ. Պոլիս

Է. 5. Հայերենատառ թուրքերենով երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

Նոր երգերի հաւաքածու:

361. 1872, 15 էջ:

Է. 5.1. Աշխարհիկ երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 635:

1861

1873

357. ԵՆՆԻ ՇԱՐՔԻ ՔԻԹԱՊԸ, Կ. Պոլիս, 1861, 12 էջ:
Նոր երգարան:

362. 1873, 15 էջ:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 69: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 401:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 664:

1865

1881

358. ԵՆՆԻ ՄԷՃՄՈՒԱ ՇԱՐԳԻԼԷ, Կ. Պոլիս, 1865, 14 էջ:

363. 1881, 16 էջ:

Նոր ժողովրդային երգեր:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 22, էջ 390:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 81: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Ստեփանեան, հմր. 493:

1883

364. 1883, 16 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան,
հմր. 22Բ, էջ 390-391:

1885

365-370. ՍՕՆ ՎԷ ՆԱՏԻՏԷ ՇԱՐԳԸԼԱՐ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ, Կ. Պոլիս

Նորագույն հատընտիր երգերի ժողովածու:

365. 11 մաս, 1885:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան,
հմր. 887ա:

1886

366. 7 մաս, 1886:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան,
հմր. 918ա:

1888

367. 11 մաս, 1888:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան,
հմր. 971ա:

1889

368. 15-րդ մաս, 1889, 16 էջ:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 160: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան, հմր. 994:

1891

369. տպ. Միհրան Փափազեանի, 1891, 16 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան,
հմր 126 ա, էջ 408:

1892

370. տպ. Միհրան Փափազեանի, 1892, 16 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ. այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան,
հմր. 126 ք, էջ 409:

1910

371. ՎԱԹԱՆ ՀԻՒՐԻԷԹ ՇԱՐԳԸԼԱՐԸ, Մարգուան,
տպ. Կիւթէմպերկ, 1910, 17 էջ:

Հայրենիքի եւ ազատութեան երգեր հայերէն եւ տաճ-
կերէն:

Մտնգտ.՝ ՀԹՄԳ, հմր 808: Գարտաշեան, էջ 196: ՀԳՄ,
հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե: Ստեփանեան, հմր 1337:

Գրծնթ՝ «ՆԱ», 1910, 9/ք/1, «Ստ. գիրքեր», հմր 24: Իրա-
գեկում է՝ «17 էջերէ բաղկացեալ սոյն տետրակիկը կը պա-
րունակէ 15 հատ հայատառ թուրքերէն հայրենաշունչ երգեր՝
գրուած նշանատր թուրք գրագետներէ»:

Գրցցկ՝ Եսազընեան, 1923 (էջ 19): Զարդարեան, 1922 (էջ 19):

1914

**372. ԵՆԵՒ ՇԱՐԳԸ ՎԷ զանթօլար Մէճմուսը ՎԷ
Նասիհիաթ տէսթանի, կազէլէր ՎԷ սաիրէ, Ադանա**,
տպ. Վիլայէթի, 1914:

Ժողովածու նոր երգերի, զազէլների եւ այլն:

Մտնգտ.՝ Ստեփանեան, հմր 1447: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.-
ը չգիտե:

Է. 5.1. Հոգեւոր երգերի խոսքեր պարունակող ժողովածուների վերնազրեր

1850

373. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԱԶԻԶԼԻՔ ԱԽՐԷԹ, Իզմիր, տպ. Գ.
Կրիֆֆիթ, 80 էջ:

Հոգեւոր երգեր, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչին պատմու-
թիւնը:

Մտնգտ.՝ Դավթյան, այս հրատը չգիտե: Գարտաշեան, էջ
52: Ստեփանեան, հմր 261:

374-378. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԱԼԼԱՀԸՆ ԻՊԱԹԷԹԻՆՏԷ ՈՒՄՈՒՄԻ ՎԷ ՄԱԽՍՈՒՄԻՑԷ ՃԷՄԻՑԷԹԼԷՐՏԷ ՕԳՈՒՆՄԱԳ ԻԶԻԻՆ

Հոգեւոր երգեր աստուածապաշտութեան համար ընդհանուրին եւ մասնաւորներու հաւաքականութիւններուն համար:

374. Իսթանպուլ, տպ. Ն. դը Կաստրոյի, 1850, ԺԵ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ ՀՏԳՄ, հմր 197: Դավթյան, հմր 1656: Գարտաշեան, էջ 53: Ստեփանեան, հմր 260:

1855

375. 2-րդ տպազր., Կ. Պոլիս, 1855:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 60: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան: Ստեփանեան, հմր 310:

1857

376. 3-րդ տպազր., Ստամպուլտա, Ա. Պ. Չըրչըլին պարմիանէսիտէ, 1857, 88 էջ:

Աստուածապաշտութեան հոգեւոր երգեր ընդհանուրին եւ մասնաւորներու հաւաքականութիւններուն կարգալու համար:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 63: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան: Ստեփանեան, հմր 332:

1860

377. 4-րդ տպազր., Կ. Պոլիս, տպ. Յ. Մինասյանի, 1860, 192 էջ:

Աստուածապաշտութեան հոգեւոր երգեր ընդհանուրին եւ մասնաւորներ հաւաքականութիւններուն կարգալու համար:

Մտնգտ.՝ Թէոդիկ, ՏՏ, § 78, էջ 81: Գարտաշեան, էջ 68: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 834: Ստեփանեան, հմր 385:

1873

378. 6-րդ տպազր., Կ. Պոլիս, տպ. Ա. Յ. Պոյաճեանի, 1873:

Հոգեւոր երգեր:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան: Ստեփանեան, հմր 669ա:

1881

379. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԱԼԼԱՀԸՆ ԻՊԱՏԷՏԻՆԹԷ ումուսի վէ մախսուսի ճէյմիյէթլէրաէ թէրէննիւմ իչիւն սէքիզինճի տէֆա օլարադ: Գ-րդ տպազր. Կ. Պոլիս, տպազր. Ա. Յ. Պոյաճեան, 1881, 245 էջ:

Հոգեւոր երգեր ընդհանուրին եւ մասնաւորներու, եւ հասարակութեան մէջ քաղցր ձայնով երգելու համար:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 133: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան: Ստեփանեան, հմր 797:

1905

380. ԻՆԱՅԷԹ ԻԼԱՀԻՑԷ ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐ, Կ. Պոլիս, Տերսաստէթ, տպ. Տ. Մատթէոսեանի, 1905, 172 էջ:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 190: ՀԹԳՄ, հմր 762: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1492: Ստեփանեան, հմր 1251:

1910

381. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԱԼԼԱՀԸՆ ԻՊԱԹԷԹԻՆՏԷ ՈՒՄՈՒՄԻ ՎԷ ՄԱԽՍՈՒՄԻ ՃԷՄԻՑԷԹԻ ՕԳՈՒՆՄԱԳ ԻԶԻԻՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Պայպլ Հաուսի, 1910, 798 էջ:
Հոգեւոր երգեր: (Հայերեն եւ հայատառ թուրքերեն):

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 195: Ստեփանեան, հմր. 1323: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

382. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ՈՒՅԱԳ ԵԱԶԸԸԸ, Հրատ. Ամերիկեան Պայպլ Հաուսի, Կ. Պոլիս, 1910, 358 էջ:
Հոգեւոր երգեր մանր զերերով:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 197: Ստեփանեան, հմր. 1324: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

Է. 6. Երգերի խոսքեր եւ ձայնանիշեր պարունակող ժողովածուների վերնազրբեր

Է. 6.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երգեր պարունակող ժողովածուների վերնազրբեր

1866

383. ՆՈՐ ՏԱՂԱՐԱՆ ԿԱՄ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, [Ժողովեց] Աբգար Գուլամիրեանց, Մոսկուա, տպ. Համալսարանի, [1865 կամ 1866¹], 58 էջ, 16⁰ (Երաժշտ. խաղերով):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտե:

Գրցցկ՝ ЛИВЯБ, Прил. I, 1896, հմր 3007: Brosset, հմր 18:

Մտնցկ. հրատ.՝ Ա. Գուլամիրեանց, ՊՄ, կողքի էջ 4՝ «Մեր հրատ. քք», հմր 1:

Գրկն.՝ [Ղուկաս Սերաստացի] «Դավիթ Բէգ. Ընտիր պատմություն...», էջ ԺԳ-ԺԴ: Հրատարակիչ Ա. Գուլամիրեանցն իրազեկել է. «Առաջին հրատարակություններս էր «Նոր Տաղարան կամ ազգային երգարան»: Ծաղկաքաղ հին եւ նոր գործածական տաղերից եւ երգերից, տպեալ ի Մոսկուա, փոքրիկ, 58 էրեսէ բաղկացեալ՝ հանդերձ երաժշտական խաղերով: Մեր բուն նպատակն էր բարենախանձությունը սա չէր, այլ մենք մեր սրտի ցանկութեան համաձայն աշխատասիրեցինք բառականին հարուստ ճոխացուցեալ՝ հանդերձ եռանդուն եւ սրտառու սրտի երգերով: Բայց դժբաղդաբար, մի քանի արգելադրութիւն պատճառով սկսել էին այսպէս տպագրել. յանկարծ ստացայ եւ տեսայ, որ մեր հարուստ Երգարանը կիսով չստից եւս պակաս է տպագրուած, էլ ինչ...»:

Է. 6.2. Եկեղեցական երգարանի վերնազրբեր

1889

384. ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ի պէտս Հայոց Դրանսիլիոնանիոյ—Ormeny Egyhazi Enekes kՓnyv Azerdelyrszi urmenyek Hasznaltara Bees Mechitaristak Nyomadaja, Վիեննա: տպ. Մխիթարեան, 1889. IX, 363 էջ:

(Եւրօպ. ձայնանիշերով): (Հայերեն եւ հունգարերեն լեզ.):

Ծնթ.՝ ՀԱԳ-ի ՀՀԱԳ բաժնի օրինակը պակասավոր էր. բաղկացած էր IX եւ 1-2-րդ էջերից: Մատենագիտությունը հանձնված էր տպագրության, երբ «գտնվեցին» 3-363-րդ էջերը:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 565: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5242 (մատենագիտական աղբյուր հիշատակված չէ):

Գրցցկ՝ Սամուէլ, 1955, էջ 27:

Պրրկն՝ «ՀԱ.» 1889, 12ր/2: «ՀԱ.» 1890, հմր 6, էջ 140, Գր. Գալեմբեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1889 տ.», հմր 41:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

Է. 6.3. Մի երգահանի հորինած մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուների վերնազրբեր

1864

385. ԹԱՇՃԵԱՆ ՆԻԿՈՂՈՍ

ՆՈՐ ԵՐԳԵՐ, Եղ.՝ Ն. Թաշճեան, Կ. Պոլիս, տպ. Տէրոյանց, 1864:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտե:

Գրկն՝ Հիսարկեան Ար., ՊՀԶԿԵԱ, էջ 114: ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջ 118: Մուրադյան Մ., ՈՒԱԵՊ, էջ 124:

Գրծնթ՝ «Ժամ.» (հանդէս) 1864, հմր 37՝ 23/Ե, էջ 88: Իրազեկել է. «Նոյնպէս Նիկողոս աղա Թաշճեան քանի մը ընտիր նուագներու վրայ գեղեցիկ եղանակներ յարմարացած եւ առանձին տպագրել տուած է սոյն [Ազգային սամանադրութեան չորրորդ տարեդարձի] հանդիսի համար»:

Ար. Հիսարկեանը գրել է. «1864-ին Տէրոյանց տպարանէն ի լոյս ընծայեց «Նոր երգեր» անունով ձայնագրեալ տետրակ մը»:

Մ. Մուրադյանը հավանաբար հիմք է ընդունել Ար. Հիսարկեանի իրազեկանքը:

¹ Մ.-Ֆ. Բրոսեն հրատարակման տարեթիվ է համարել 1865-ը:

1880

386. ԵՐԳԱՐԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, ԵՂ. Տ. Զուհահեանի, խօսք Ռ. Յ. Պէրպէրեանի, Կ. Պոլիս, տպագր. Արամեան, 1880:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ: Tuglači, հտ. 2, էջ 566:

1914

387. ԽՈՍՐՈՎ
ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ ԵՒ ՆՈՒԱԳՆԵՐ
ԵԼՐՕՎԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐՈՎ, 22A էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ:

Գրցցի՝ Եազընեան, 1923 (էջ 54), 1924 (էջ 64): Զարդարեան, 1922 (էջ 54), 1925 (էջ 64), 1926 (էջ 16):

Պրորկն՝ «Փիւն.» 1920, 2/ա/2, «Ստ. գրքեր»:

[191 - -]

388. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Մեներգեր] դաշն. ձայնակց., Օր. 20

Բվնդ.՝ Աշնան վերջին, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան¹]:
Գարնանը

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Գ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

389. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Դաշն. ձայնակց., Օր. 17,
[Թիֆլիս 191 - -].

Բվնդ.՝ 1. Ծուղրուղու, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան²]

¹ Տե՛ս Թումանյանի Հովհ., ԵԼԺ, էջ 218, ծնթղթ. էջ 612: Հմմտ. Գ. Ղազարյան, ՄԵ, տետր 3, էջ 10 (խոսքը վերագրվել է Ն. Հայրապետյանին):
² Տե՛ս Թումանյանի Հովհ., ԵԼԺ, էջ 221, ծնթղթ. էջ 614: «Լուսաբացին» խորագրով ոտանավորն է: Հմմտ. Գ. Ղազարյան, ՄԵ, տետր 1, հմր 2:

2. Փիսուն, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան³]

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Գ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

390. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Դաշն. ձայնակց., Օր. 16:

Բվնդ.՝ 1. Մեր թօփուանը, [խօսք՝ Յակ. Աղաբաբ⁴]:
2. Սագիկ - մագիկ, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան⁵]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Գ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

391. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Մեներգեր դաշն. ձայնակց., Օր. 21:

Բվնդ.՝ Սարի լանջին [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան⁶]
Էլի ուռին

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Գ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

392. ՏԵՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Երկու եռաձայն երգ, դաշն. ձայնակց., Օր. 8:

1. Կալի երգ
2. Սերմնացան

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտնեմ:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Տեր - Ղեոնդեան Ան., 2ՄԵ, կողքի էջ 4:

³ Տե՛ս Թումանյանի Հովհ., ԵԼԺ, էջ 222, ծնթղթ. էջ 614: Գ. Ղազարյան, ՄԵ, տետր 2, հմր 2: Խոսքը վերագրվել է Հակ. Աղաբաբին:
⁴ Խոսքի հեղինակի տվյալները տե՛ս նույն տեղում, տետր 1, հմր 6:
⁵ Խոսքի հեղինակի տվյալները տե՛ս Ղազարյանի Գ., ՄԵ, տետր 2, հմր 5:
⁶ Տե՛ս ՀԹԵՄ, էջ 14, հմր 6: Նկարագրված է այս երգի ձևագիրը (ԳԱԹ-ի Ն. Թեյմուրազյանի ֆոնդ՝ հմր 17): Հմմտ. Ղազարյանի Գ., ՄԵ, տետր 2, հմր 13: (Խոսքը վերագրվել է Ն. Հայրապետյանին):

**Է. 6.4. Մի երգահանի ներդաշնակած, <...>
մշակած երգեր պարունակող
ժողովածուների վերնագրեր**

1917

[ԺԹ դար]

393. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐՁԱ

ՀԱՎԱՔԱՄՈՒ հայկական երգերի, երգի եւ դաշնամուրի համար, Թիֆլիս, հրատ. Յուրգենսոնի

- 1. Ծիծեռնակ
- 2. Հայրենասէր
- 3. Արաքսի արտասունքը
- 4. Աղքատ կին

Մտնգտ. Թեյմուրազյան, «Քր. Կ. - Մ.», էջ 29: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտե:

394. ԵՐՁՆԿԵԱՆՑ ԵՋՆԻԿ

ԽՄՔԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԵՐ, Թիֆլիս, Հրատ. Կովկասեան գրավաճառանոց Զաքարիայ Գրիգորեանցի, 1880:

Մտնգտ. Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 178: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3353:

Գրցցի՝ Գուտու., 1914 (էջ 32): Դաւթեան (էջ 34): ԹԿԳ, 1895 (էջ 11):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1881, հմր 56՝ 27/Գ-8/Դ, էջ 4, «Նոր հրատ. գրքեր»:

1882

395. ԱԼԱՄԴԱՐԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔՀՆՅ.

ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԵՐԳԱՐԱՆ հայ դպրոցաց համար, Վաղարշապատ, 1882:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտե:

Տե՛ս Թահմիզեան Ն., «Մայր Աթոռի տպարանը...» - «Էջմիածին», 1972, ԺԲ, էջ 90, ծնթգր. հմր 17: Ն. Թահմիզեանը նշում է, որ օգտվել է Արտակ եպս. Սմբատյանցի «Գրացուցակ էջմիածնի տպարանից լոյս տեսած գործերի» աշխատությունից: Այդ ձեռագիրը գտնվում է Մաշտոցյան Մատենադարանի արխիվային բաժնում:

396. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԱԶԱՏ

ՅԵՂԱՓՈՒԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, դաշնամուրի նուագակցութեամբ, Գրի առաւ եւ դաշնակեց Ազատ Մանուկեան:

Բվնր.՝ *Բանտրական Մարտելիէզ,* [Պ. Լ. Լաւրով, *ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան*]

*Рабочая Марсельеза,*¹ [П. Л. Лавров],

Յառա՛ջ, տղերք, [ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան]

*“Смело, товарищи, в ногу”,*² [Л. П. Радив],

Վարշավեանկա, [Գ. Մ. Կրժիժանովսկի, *ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան*],

“Варшавянка”, [Г. М. Кржижановский³],

Մահուան քայլերգ, [Անանու, *ռուս.-ից թրգմ. Յ. Յակոբեան*]

“Вы жертвою пали в борьбе роковой”, [Неизвестный автор⁴],

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտե:

Պրբրկն՝ «Հոր.» 1917, հմր 99՝ 14/Ե, էջ 4 (հրատ. ծանուցում: Իրագեղվել է, որ երգերի խոսքերը հայերեն եւ ռուսերեն լեզուներով են, բերված են երգերի հայերեն խորագրերը):

Գրկն՝ Մուրադյան Մ., *ԱՄ*, էջ 21:

¹ Երգերի խոսքերի հեղինակների եւ վերնագրերի (կամ սկզբնատողերի) մասին իրազեկանքը քաղված է “Биографии песен” ժողովածուի համապատասխան հոդվածներից:

Гиппиус, Е. П., Ширяева, Р. М., “Рабочая Марсельеза” //БП, стр. 53-73, 138.

² Гиппиус, Е. П., Ширяева, Р. М., “Смело, товарищи, в ногу” //БП, стр. 74-89, 139.

³ Житомирский Д., “Песни на стихи Г. П. Кржижановского” //БП, стр. 99-100, 140.

⁴ Кани-Новикова Е., “Вы жертвою пали в борьбе роковой” //БП, стр. 117-136, 143.

Է. 6.5. Հայերեն թարգմանական (նաեւ՝ ինքնուրույն) խոսքերով եւ օտար մեղեդիներով ժողովածուների վերնագրեր

1860

397-398. ԵՐԳԵՐ ՈՒ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ կիրակի եւ ուրիշ օրերու դպրոցներու մէջ գործածելու համար թէ հայերէն ու թէ հայոց գիրով տաճկերէն լեզուով, Կ. Պոլիս

397. [Ա տիպ.], տպ. Յարութիւն Մինասեանի, 1860, 40 էջ, 4⁰:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ Ա, էջ 587: Թէոդիկ, § 78, էջ 81: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 827: Ստեփանեան, հմր 383բ:

Ներգրք. մտնգտ.՝ Քասունի, *Լուսաշաւիղ*, էջ 362:

1881

398. [Գ տիպ.], Կ. Պոլիս, տպագր. Արամեան, 1881, 372 էջ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 588: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3744: Ստեփանեան, հմր 795ա:

Ծնթ.՝ Ա. Ղազիկեանը ծանուցում է՝ «Այլ տիպ, վրան «Գ տիպ» գրուած, 372 էջ (քանի որ (տե՛ս հմր 143 նկարագրությունը) իրական Գ տպագրությունը լույս է տեսել 1880-ին):»

Է. 6.6. Հայերենատառ թուրքերոնով օտար մեղեդիներով երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

Է. 6.6.1. Մի հեղինակի երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

1878

399. ՀԱՐԱՊԻ ԵՆԻ ՄԵՃՄՈՒԱ՝ ԿԱԶԷԼ, ՏԻՎԱՆ, ԳՕՇՄԱ, ԹԷՃՆԻՍ ՄԱՆՍ, ՇԱՐՔԻ, ԳԱԼԵՆՏԷՐ, ՍԷՄԱՅԻ, ԹԷՃՆԻՍ ՄԱՆՍ

ՆԻԼԷՐ ՏԱՍԻԹԱՆ ԵԱՀՈՒՏԻ ԱԿՈՐԱՆ, Կ. Պոլիս, 1878, 16 էջ:

Հարապի. Նոր ժողովածու (19-րդ դարի սամաթիացի աշուղ Հարապիի) հրեա Յակոբի զանազան մեղեդիներով:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտն: Ստեփանեան, հմր. 754:

1888

400. ՅՈՎԱԷՓԵԱՆ Ս.

ԹՐՔԱԿԱՆ ՁԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԵՐԳԵՐ, Բ շարք, Կ. Պոլիս, 1888:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 145 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5111:

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1889, հմր 12, էջ 262, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ հրատ.՝ 1889 տ.», հմր 116:

1911

401. ՊԱՇԵԱՆ՝ Ս.

ՇԱՐԳԻ ՄԱԳԱՄԼԱՐ, Կ. Պոլիս, 1911, Պաշեան Ս. Երգարան:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 198: Ստեփանեան, հմր 1366: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտն: Tuglaçi, հտ. 3, էջ 539:

Է. 6.6.2. Հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

1881

402. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԻԼԷ ՄԱԳԱՄԼԱՐ, Կ. Պոլիս, 1881: Տերունական երգեր եղանակներով:

Մտնգտ.՝ ՀԹԳՄ, հմր 475: Գարտաշեան, էջ 135: Ստեփանեան, հմր 798: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտն:

¹ Ազգանունը նշված է ըստ Բ. Թուրքաճյանի աշխատության:

1884

403. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԻԼԷ ՄԱԳԱՄԼԱՐԸ. Ալլահըն իպատեթինտե ումուդի վե խուսուսի ճեմաաթլարտա թէրէննիմ իչիւն թերթիպ օլունմուշ օլարադ, Իսթամպուլտա, տպ. Ա. Յ. Պօյաճեան, 1884, 142 էջ:

Հոգեւոր երգեր եղանակներով. Աստուածապաշտութիւն, ընդհանուրին եւ մասնաւոր հաւաքականութիւններուն համար թարգմանած եւ դասատրուած:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 143: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտն: Ստեփանեան, հմր 855:

Գրցցլ՝ Գըլըճեան, 1909-10 (էջ Ժ):

1889

404. ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԻԼԷ ՄԱԳԱՄԼԱՐ., Կ. Պոլիս, տպ. Ա. Յ. Պօյաճեան, 1889, 214 էջ:

Հոգեւոր երգեր եղանակներով:

Մտնգտ.՝ ՀԹԳՄ, հմր 600: Գարտաշեան, էջ 161: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ չգիտն: Ստեփանեան, հմր 984:

Է. 6.6.3. Մի հեղինակի երգեր պարունակող ժողովածուի վերնագիր

1913

405. ԹԱՀՄԻՋԵԱՆ Վ. Պ.

ԻՆԹԻՊԱՀ ԻԼԱՀԻԼԷՐ, Գրեց վերապտ. Վ. Պ. ԹաՀմիդեան, Կ. Պոլիս, 1913:

Արթնութեան հոգեւոր երգեր:

Մտնգտ.՝ Գարտաշեան, էջ 195: Ստեփանեան, էջ հմր 1421: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5272:

Է. 7. Եղանակներ պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

Է. 7.1. Մի երգահանի մշակած երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

[1887]

406. RONCHI CAMILLE

CHANSONS ARMÉNIENNES, Փոխադր. դաշն. Համար Կամիլ Ռոնկիի, Միլան, 1887:

Բվնդ.՝ 1. *Souvenir d'Erzeroum*

2. *Souvenir de Kars*

3. *Souvenir d'Erivan*

Գրծնթ՝ «Մշակ» 1887, հմր 85՝ 1/Ղ, էջ 2, Իրազեկվել է, որ առաջինը Կիլիկիա երգն է. «քավակահին լավ փոխադրված դաշնամուրի համար»:

Պրրկն՝ «ՀԱ» 1888, էջ 127, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1887 տ., Բ. Երօպ. հրատ. ք, հմր 15:

407. RONCHI CAMILLE

L'Etoile de l'Arménié, "Aux bords de l'Araxe", Milan.

Գրծնթ՝ «Մշակ» 1887, հմր 129՝ 14/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: Իրազեկվել է. «Բայց այդ երկու մագուրկաները ոչինչ հայկական, ասիական կամ արեւելեան եղանակներ չեն յիշեցնում, այլ բուն երօպական եղանակների վրա են հեղինակված»:

Պրրկն՝ «ՀԱ» 1888, էջ 127, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1887 տ., Բ. Երօպ. հրատ. ք, հմր 15:

Է. 7.2. Հայ ավետարանական եկեղեցու հոգեւոր երգեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

[1835-50]

408. ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ ՀՈԳԵԻՈՐ ԵՐԳԵՐՈՒՆ, Զմիւռնիա, տպ. Գ. Կրիֆֆիթ, [1835-50], 36 էջ:

Ծանոթ.՝ Նկարագրությունը կատարված է ըստ Ղազիկյանի և Մինասյանի:

Մտնգտ.՝ Ղազիկյան, հտ. Ա, սյ. 582 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի՝ նշված չեն հրատարակման տարեթիվը և էջաքանակը):

Թեոդիկ, ՏՏ, § 192, էջ 135 (իրագեկվել է, որ վերցված է Գ. Կրիֆֆիտի՝ 1850-ին լույս ընծայած «Ցուցակ հայերէն և տառերէն գրեանց որ կը գտնուին ի Բրօղէտդանդներուն գրատունները ի Պօլիս և ի Զմիւռնիս» գրքից (հմտ. ... հմր. 349 նկարագրությունը): «Երաժշտական եղանակները» նշված է իբրև անթվակիր հրատարակություն:

Դավթյան, այս հրատ.՝ը չգիտե:

Բամպոքեան, «1801-1850 թուականներու...», «Բագմ», 1991, հմր 1-2, էջ 296, հմր 85: Օգտվել է Գ. Կրիֆֆիտի «Ցուցակ»-ից: Իբրև աղբյուր չեն հիշատակվել Ղազիկյանի և Թեոդիկի աշխատությունները: Մ. Մինասեան, «Հայերէն հնատիպ...», էջ 571-2, § 23: Օգտվել է Գ. Կրիֆֆիտի «Ցուցակ»-ից: Իբրև աղբյուր չեն հիշատակվել Ղազիկյանի և Թեոդիկի աշխատությունները: Մինասյանն ընդունելով, որ բողոքականների հրատարակություն է, ենթադրում է որ սպագրվել է 1835-50 թթ. միջև:

1856

409. ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ, ԿԱՄ ՍԱՂՄՈՍՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԵՐՈՒ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ Հանդերձ ներածութեամբ որ կը պարունակէ ձայնաւոր երաժշտութեան Համառօտ տարերքը, Կ. Պոլիս, տպ. Ի. Ա. Զըրչիլի, 1856, Իէ, 152 էջ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկյան, հտ. 2, սյ. 297: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ը չգիտե: Tuglacı, հտ. 2, էջ 107:

Գրկն՝ Քասունի, «Լուսաշաղիղ», էջք 362, 577:

է. 8. Երգերի խոսքեր եւ այլ գրական նյութեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

է. 8.1. Հայտնի եւ անհայտ հեղինակների երկեր, ժողովրդական երգերի խոսքեր եւ այլ գրական նյութեր պարունակող ժողովածուների վերնագրեր

[1859]

410. ԵՐԳՔ Ի ՀԱՆԴԷՍ ՕԾՄԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍ ՍՐԲԱԶԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ, Փարիզ, տպ. Արամեան, [1859]:

Ծանոթ.՝ Մատթեոս Ա Կոստանդնուպոլսեցու օծումը կատարվել է 1859-ին (տե՛ս Մ. Օրմանեան, Ազգապատմ, հտ. Գ, էջ 4606-4607), հետևաբար, հրատարակության մոտավոր տարեթիվը համարել ենք 1859-ը:

Մտնգտ.՝ Ղազիկյան, հտ. Ա, էջ 588 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ը չգիտե:

1865

411. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Արեւելեան Համագալիս, 1865, 32 էջ, 8⁰:

Ծանոթ.՝ Ղազիկյանը «նոր» բառը՝ վերցրած կոր փակագծերի մեջ, նշել է երգարան բառից հետո: Կարծում ենք, ելնելով համանման դեպքերից, որ անվանաթերթին գրքի խորագրի սկզբնաբառն է՝ «նոր»-ը: Ա. Շտիկյանը, օգտվելով մեզ անհայտ աղբյուրից, գրել է «Արեւմտահայերեն և գրաբար լեզուներով տրված են հայկական ժողովրդական և դասական 60 երգ»:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 174: Ղազիկյան, հտ. Ա, էջ 586, հտ. Բ, էջ 287: Թեոդիկ, ՏՏ, § 79, էջ 81: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1398 (վերնագրում բացակայում է «ազգային» բառը, մենք դա նշել ենք Գ. Զարպհանալյանի, Թեոդիկի և Մ. Հովհաննիսյանի հետետողությամբ): Շտիկյան, գ. Գ, էջ 20:

Գրկն՝ Յովհաննիսեան Մ., ՔՊ, էջ 59:

[1865 կամ 66]

1892

412. ՔՆԱՐ ՀԱՅՐԵՆԻ. Նոր երգարան կամ բովանդակութիւն ընդհանուր ազգային երգոց մինչեւ հինգերորդ տարեդարձ Ազգային սահմանադրութեան, 5-րդ տպագր., Կ. Պոլիս, [1865 կամ 66], 64 էջ, 12⁰:

Ծնթ.՝ ՔՀ-ում «Քնար հայրենի» բառերը՝ կոր փակագծերում վերցված, հաջորդում են նոր երգարան բառերին: Կարծում ենք, որ հատորիկի անվանաթերթի սկզբնաբառերն են «Քնար հայրենի» (հմմտ. 1864-ին լույս տեսած ժողովածուի խորագիրը՝ «Քնար հայրենի»): Հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1864-ը: Ակնհայտ է, որ դա տպագրական վրիպակ է, քանզի 1860-ին ընդունված Ազգային սահմանադրության 5-րդ տարեդարձը կլինէր միմիայն 1865-ին, ուստի, Երգարանը լույս է տեսել 1865-ին կամ 1866-ին:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտն:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՔՀ, էջ ԺԳ, հմր 24:

1873

413. ԵՐԳԱՐԱՆ, Խառվելը, տպ. Առաքել Նուպար Շահնազարեանի, 1873:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 587 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 2499:

1879

414. Գ ՀԱՆԴԵՍ ՄՐՑԱՆԱԿԱՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՊԷՐՊԵՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, Երգարան 15/է 1879:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտն: Tuglači, հտ. 2, էջ 546-7:

1890

415. ԼՈՒՄԵՆԱԿ ԳԻՇԵՐ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Ժողովեցին Վ. Եղիզարեանցը եւ Դ. Լազարեանցը, Թիֆլիս, տպ. Յովհաննէս Մարտիրոսեանցի, 1890, 16 էջ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա. էջ 1098: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 5470:

416. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ, Նիւ - ԵՕրք, տպ. Էկիւնեանի, 1892:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586: ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 6003:

Ծնթ.՝ Ա. Ղազիկեանը «նոր» բառը՝ վերցրած կոր փակագծերի մեջ, նշել է երգարան բառից հետո: Կարծում ենք, ելնելով համանուն դեպքերից, որ անվանաթերթի վրա գրքի խորագրի սկզբնաբառն է՝ «նոր»-ը:

1900

417. ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՆՈՐ ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՄ ՀԱՒԱՔԱՇՈՅ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԵՐՈՒ, Հրատ. Յակոբ Սիսակ, Վառնա, 1900¹:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. ը չգիտն:

Գրքցկ՝ Եազընեան, 1924 (էջ 71): Զարդարեան, 1925 (էջ 71): Պալենց, 1909 (էջ 15), 1911 (էջ 23):

Պրքրկն՝ «ՀԱ.» 1909 Չր/1 (Անվանաթերթի ֆակսիմիլեն եւ հայտ՝ դիմել Կ. Պոլիս, Պ. Պալենցի գրավաճառանոցը):

1902

418. ԾՈՅԻ ԵՐԳԱՐԱՆ, Սանոյեանի եւ Ստեփանեանի, Ալեքսանդրապոլ, 1902:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 377:

Պրքրկն՝ «Մշակ» 1902, հմր 261՝ 26/ԺԱ, էջ 2, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 6:

1908

419. ԱԶԱՏ ԵՐԳԱՐԱՆ, Բ տիպ, Վառնա, 1908:

¹ Անվանաթերթի նկարագրութունը կատարված է ըստ պարբերականի:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Գրցցկ՝ Գըլընեան, 1910 (էջ 1, 17): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 2):

420. ԵՐԳԱՐԱՆ ԳՐՊԱՆԻ, Իգմբը, 1908:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Գրցցկ՝ Սամուէլ, 1955, էջ 28:

421. ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, Զմիւռնիա, տպ. Քէշիշեան, 1908¹:

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, § 204, էջ 138: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Գրցցկ՝ Զարդարեան, հմր 1, էջ 9 (իրեւ վերնագիր նշված է՝ «Հայաստանի երգարան»):

422. ՆՈՐ ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, Երգարան ազգ. հին եւ նոր երգերու, Վառնա, Հրատ. Մ. Գալիազճեան, [1908²], 160 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Գրցցկ՝ Գըլընեան, 1911 (էջ 14): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 12): Պալեմց, 1911 (էջ 221), 1913-14 (էջ 4):

Գրծնթ՝ «Ժամ.» 1908, հմր 4՝ 18-31/Ժ, էջ 4: Իրագեկվել է. «160 երեսներէ կը բաղկանայ այս ճոխ երգարանը որ Վառնայի մէջ տպուած է վերջերս Մ. Գալիազճեանէ կողմէ, ունի իր մէջ 137 հին եւ նոր երգեր»:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 290՝ 18/Ժ, էջ 4, «Նոր հրատ.»:

1909

423. ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ, Հտ. Բ, Հրատ. Յ. Աշճեան:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ Զարգարեանի գրացուցակի:
² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Գրցցկ՝ Գըլընեան, 1909-10 (էջ ԺԱ): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 8):

424. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ, Կը պարունակէ հին եւ նոր ազգային երգեր, ինչպէս նաեւ Օսմ. սահմանագրութեան առթիւ գրուած թրքաբարբառ երգեր, Հրատ. Յ. Մ. Ազնաւոր եւ Օ. Բարսեղեան, Կ. Պոլիս, տպ. Ազնաւոր եւ Բարսեղեան, 1909, 160 էջ, 8⁰:³

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, § 140_ա, էջ 116, § 161, էջ 128: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Tuglači, հտ. 3, էջ 453:

Գրծնթն՝ «Ժամ.» 1909, հմր 110՝ 24/Բ-9/Գ, էջ 3: Իրագեկվել է. «Լույս տեսաւ ամենէն ճոխ եւ ամենէն գեղատիպ նոր երգարանը որ կը պարունակէ հին եւ նոր բոլոր երգերը, ազգային, ազատական, ռազմային, ժողովրդական եւ սիրային, օրօրներ, թատերական երգեր, ինչպէս նաեւ Օսմ. սահմանագրութեան վերջ հրատարակուած թրքաբարբառ բոլոր ծանօթ երգերը»:

Գրցցկ՝ Գըլընեան, 1911 (էջ 14): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 11): Լուսաղբիւր, [1923] (էջ 19):

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1909, 9-10ա/2, «Նոր հրատ.» հմր 129: «ՀԱ» 1909, հմր 7 [Ազդեր]:

1909 - 10

425. ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ. Լիակատար ազգային երգարան հայոց, Մասն Ա. Հայրենասիրական ազատ երգեր, Հաւաքեց Յ. Գ. Փալազաչեան, Հրատ. Յ. Գ. Փալազաչեան, Կ. Պոլիս, տպ. եւ զրատուն Յ. Գ. Փալազաչեան, 1909, 10, 224 էջ, 8⁰:⁴

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, § 159, էջ 127: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե: Tuglači, հտ. 3, էջ 451:

Մտնցկ. հրատ.՝ Մ. Աղաբէկեան, ԳՄ, կողքի էջ 3, «Յովնան Գ. Փալազաչեանի աշխատասիրութիւնք», հմր 25:

³ Անվանաթերթի նկարագրությունը կատարված է ըստ պարբերականի եւ Բ. Թուղլաճյանի աշխատության:
⁴ Անվանաթերթը նկարագրությունը կատարված է ըստ պարբերականի եւ Բ. Թուղլաճյանի աշխատության:

Գրոցկ՝ Եազըճեան, 1924 (էջ 71): Զարդարեան, 1925 (էջ 71): ԿԶԲԳ, 1912 (էջ 118):

Պրորկն՝ «ՆԱ» 1910, 4/բ/1, «Նոր հրատ.», հմր 88:

Տրոքը՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1911, Ե տ., էջ 434:

1910

426. ՆՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ԳՐՊԱՆԻ, Հրատ. Յակոբ Մ. Սրապեան գրատան, Մարգուան, տպ. Ներսո եւ Սրապեան, 1910:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտն:

Մտնցնկ. հրատ.՝ ՆԱԵԳ, կողքի էջ 4 «Յակոբ Մ. Սրապեան գրատան հրատ.-նէրը», հմր 2: Տ. Զիթունի, «Լէյլի Մէջրում», կողքի էջ 4, Յանկ:

Պրորկն՝ «ՆԱ» 1910, 7/բ/1, «Ստ. գրքեր», հմր 9:

427. ՍՐԻՆ Գ. Մարգուան, Հրատ. «Կիւթէմպերկ» տպ. 1910, 205 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտն:

Գրծնթ.՝ «ՆԱ» 1910, 8/բ/1, «Ստ. գրքեր», հմր 18: Իրազեկվել է. «205 էջերէ բաղկացեալ ազգային երգարան մը, որ ամեն դասակարգի երգասերներ պիտի գտնեն իրենց սիրած երգերը: Սոյն երգարանը զարդարուած է Մ. Նալբանդեանցի, Ռ. Պատկանեանի, Ծախէնի, Ժիրայրի, Խրիմեան Հայրիկի, Պ. Գուրեանի պատկերներով եւ Սասունի քարտէսով: Իբր յաւելուած կը տրուի նաեւ Ա. Զօպանեանի «Մայր Հայաստանին» քերթուածը»:

1911

428. ԱԶԱՏ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, Վառնա, 1911, 124 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտն:

Գրոցկ՝ Պալենց, 1911 (էջ 23), 1913-14 (էջ 30):

429. ՆՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ԳՐՊԱՆԻ, Հրատ. Յակոբ Մ. Սրապեան գրատան, Բ տպագր., Մարգուան, տպագր. Ներսո եւ Սրապեան, 1911, 319 էջ:
Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտն:

Մտնցնկ. հրատ.՝ ՆԱԵԳ, կողքի էջ 4, «Յակոբ Մ. Սրապեան գրատան հրատ.-նէր», հմր 2: Տ. Զիթունի, «Լէյլի Մէջրում», կողքի էջ 4, Յանկ:

Գրոցկ՝ Պալենց, 1913-14 (էջ 30):

Պրորկն՝ «ՆԱ» 1911, 7/բ/1, 2, «Ստ. գրքեր»:

1913

430. ՍՐԻՆ Գ. Ազգային պատկերազարդ երգարան գրպանի, Հրատ. Ա. Եոզկատեան, Բ տպագր., Մարգուան, տպ. «Կիւթէմպերկ», 1913:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «ՆԱ» 1913, հմր 3-4/բ/1, «Ստ. հրատ.»: «Տաճ.» 1913, 4/բ/2, «Ստ. գրքեր»:

1914

431. ՆՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Մարգուան, տպ. Սրապեան, 1914, 383 էջ:

Ծնթ.՝ Ըստ գրացուցակի, գիրքը պարունակում է 400 երգ: 1913-ին լույս տեսած նույնանուն երգարանը բաղկացած է 383 էջից եւ պարունակում է 400 երգ: Հարց է ծագում՝ արդյոք 1914-ին գիրքն անփոփոխ վերահրատարակվել է, թե՞ գրացուցակում հրատարակման տարեթիվն է անճշտորեն նշված:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտն:

Գրոցկ՝ Եազըճեան, 1915 (էջ 25):

432. ԳՈՂԹԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ Հաւաքածոյ ազգային, ժողովրդական ու գեղջուկ երգերու, Հրատ. Ֆիլատելֆիայի «Գողթան» երգչախումբ,

Ֆիլատելիա, տպագր. Իտեալ մամուլ, [1914¹], 220 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

Գրծնթ.՝ «Հայր.» 1914, հմր. 111 (926)՝ 1/Ժ, էջ 3 «Գողթան երգարան»: Իրագեկվել է. «Այս երգարանը կը պարունակէ աշխարհահռչակ Կոմիտաս Վարդապետի երգած երգերէն ճոխ հաւաքածու մը»:

Պրորկն՝ «Ազգ.» 1915, հմր. 30 (394)՝ 13/Ա, էջ 1, «Հրատ. ծանուցում»:

1916

433. ՌԱԶՄԻ ԵՐԳԵՐ, Պատկերազարդ նոր երգարան բարեփոխ. եւ ընդարձակուած բազմաթիւ նոր երգերով ու պատկերներով, [Թիֆլիս, 1916]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

Գրծնթ.՝ «Հոր.» 1916, հմր. 84՝ 19/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): Իրագեկվել է, որ գետեղված են Առաջին աշխարհամարտի վերաբերյալ բազմաթիվ նոր երգեր ու ոտանավորներ:

1918

434. ԳՐՊԱՆԻ ԳՈՂԹԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ, Կ. Պոլիս, տպ. Պալենց, 1918:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

Գրցկ.՝ Պալենց, 1921 (էջ 21):

Պրորկն՝ «Հայր.» 1918, հմր. 1782՝ 7/Գ, էջ 4, «Գիրք, գիրք, գիրք» [Նոր հրատ. գրքեր]:

1920

435. ԳՐԻԳՈՐ ՎՐԴ. (Կազմող)
ԳԵՂՋԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Իզմիր, 1920:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

Գրծնթ.՝ ԺԶ, 1920, հմր. 469, 15-28/Գ, էջ 4, «Նոր հրատ. ներ»: Իրագեկվել է. «Ստացանք Գրիգոր վրդ. ի դասատրած «Գեղջկական երգերը» գրքուկի մը մէջ ամփոփուած: Այս գրքուկը հրատարակուած է Իզմիրի մէջ, Կոմիտաս վրդ. ի պատիւ տրուած համերգի մը առիթով»:

436. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԱՐԱՆ, Ատանա, 1920:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան:

Գրցկ.՝ Եազընեան, 1924 (էջ 62), 1928 (էջ 87): Զարդարեան, 1925 (էջ 62):

Է. 8.2. ՄԻ ՀԵՂԻՆԱԿԻ ԵՐԿԵՐ ԱՎԱՐՈՆԱԿՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՆՆԵՐԻ ՎԵՐՆԱԳՐԵՐ

1864

437. Ն. Գ. Վ.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՔՆԱՐ. Սիրահարական երգեր, Նուիրէ Հայ երիտասարդութեան Ն. Գ. Վ., Տետր 2, Կ. Պոլիս, 1864:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շրջան: Tuglači, հտ. 2, էջ 241:

1894

438. ՀԱԶԻՐ ԱՇՈՒՂ

ԵՐԳԵՐ, Հրատ. եղբ. Զարեյէի, Թիֆլիս, տպ. Կ. Հ. Ումսի - Զապե, 1894, 16 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, 6625:

1914

439. ՍԱՅԵԱԹ - ՆՕՎԱ

[**ԽԱՂԵՐ**] Գ. Ախվերդեանի Յառաջաբանով. Հրատ. Հայ գրողներին Կովկ. Ընկերութեան, Թիֆլիս, 1914, II, 120 էջ, 1 թ. նկ., 3 թ. ֆաքս.

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր. 1533: Իրագեկվել է՝ «Ֆորագի վրա Արփիկ Թումանյանի մակագրությունը սեւ մատիտով՝ «Այս հրատարակությունը ոչնչացված է ինչ-ինչ պատճառով [Հետաքրքրվողը կարող է համեմատել նույն թվի հրատ.

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ «Ազգ.»-ի:

հետ]: Հայրիկը այս հրատ-ը մի քանի օրինակ տպարանից բերեց, որից մեկը նվիրեց ինձ: Թյուրիմացությունը պարզվելուց հետո վաճառքի չհանվեց: Արփիկ»:

ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ-ը չգիտե:

Է. 9. Երգարան եւ այլ նյութեր պարունակող ժողովածուների վերնազրեր

1690

440. ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔ ԵՒ ՏԱՂԱՐԱՆ, Վենետիկ, 1690, 224 էջ, 8⁰:

Անվճար.՝ Գիրգ Դպրութեան Վայելուչ եւ գեղեցկաբարձար ըստ / արարողութեան Հայաստանեայց տպագրեցեալ ի թուին հայոց / ՌժՄԹ. ի Վեներտիկ քաղաքի / ի վայելումն մանկանց / եկեղեցոյ եւ ի փառս / Յիսուսի Քրիստոսի Որդոյն Աստուծոյ: / Con Licenza de' Superiori.

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, էջ 161: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 541: Թեոդիկ, ՏՏ, § 6, էջ 43: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 124: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 146, էջ 110 ա-բ:

1698

441. ՏԱՂԱՐԱՆ, Կ. Պոլիս, տպ. Գրիգոր Մարգվանեցու եւ Աստվածատուր Կոստանդնուպոլսեցու, 1698, ձիւժ, ՀԱ, [1] էջ:

Անվճար.՝ Տաղարան վայելուչ եւ գեղեցիկ ի զանազանից բանաստեղծից շարագրեցեալ ի իրախճանս Հայոց բարեխազից եւ ճշմարտասիրաց. ի թուականիս Հայկազունեաց ՌժՄԷ, ի ամիս մարտի իբ. Ի Հայրապետութեան Տեառն Կոստանդնուպոլսի Ամենայն Հայոց սրբազան Կաթողիկոսի: Եւ տպագրեցեալ ի մայրաքաղաքն ի Կոստանդնուպոլսի ի տպարանի ձեռամբ Գրիգորի Մարգուանցոյ, եւ Աստուածատուր Կոստանդնուպոլսոյ:

Բվճար.՝ Տաղարան վայելուչ [Ա.-ճԻԱ]:

Հանդէս դպրութեան [Ա.-ՀԱ]:

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 658: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 541 (լրացուցիչ նկարագրություն է): Թեոդիկ, § 29, էջ 54: Լեւոնյան, ՀԳՏԱ, էջ 118: ՀԳՄ, հմր 167, էջ 123ա:

1736

442. ԵՐԳԵՑՄՈՒՆՔ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՔ, Կ. Պոլիս, տպ. Մարտիրոս Սարգսյանի, 1736, 308 էջ:

Անվճար.՝ Գրգուկ / Որ կոչի / Երգեցմունք հոգևորականք / եկեղեցական դպրաց: / Հասարակեալք ի զանազանից / ասացածոց Վարդապետաց / Սրբոյ Եկեղեցոյն Հայաստանեայց եւ շարակարգեալ ի մի / տուփ ի փառս Մօրն Աստուծոյ եւ յօգուտ / հետեւողաց: / Տպագրեցեալ / ի Կոստանդնուպոլիս, հրամանաւ նորին պատրիարքի Տեառն Յօհաննոս շնորհախառն Վարդապետի / թըլին հայոց 1185-ի ի յունիսի / Դ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ Ա, հմր 427, էջ 353ա: (Անվանաթերթի եւ հիշատակարանի նկարագրությունը կատարված է ըստ Գ. Բամպուքչյանի ուղարկած գրավոր տեղեկությունների): Վերջինս նաեւ իրազեկել է. «[Գրքի] պարունակությունը «Դպրութեան գիրք» հատորներուն նման է»:

1793

443. ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ, Վենետիկ, տպ. Անտոնի Բորտոլիի, 1793, 144, 110 էջ, 8⁰:

Անվճար.՝ Գիրգ աղօթից / Եւ / Զանազան մաղթանաց առ Քրիստոս, եւ առ Սուրբ Աստուածածինն: / Եւ մտածական աղօթք ի պատիս չար/չարանաց Քրիստոսի: Եւ ի պատիս տօնա/խմբութեանց Սուրբ Աստուածածնի: / Այլ եւ ԵՐԳՔ ՀՈԳԵՎՈՐՔ ի վերայ զանազան տօնից: / Արարեալ ի պէտս հայոց բնակելոց / յԱրտեալ: / Յամի տեսոն 1793: / Ի Վեներտիկ: / Ի տպարանի Անտոնի Պօթոլիի: / Հրամանաւ մեծաորաց:

Բ էջակալութիւն.

Խորագիր՝ ԵՐԳՔ / ԶԱՆԱԶԱՆՔ (էջ 1-110):

Մտնգտ.՝ Զարպհանալեան, ՀՄ, էջ 22: Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 122: ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր. 879, էջ 669ա-670ա:

Է. 10. Անաստույգ տարեթվերով ժողովածուների վերնազրեր

[ԺԸ դար]

444. ՏԱՂԱՐԱՆ, 123, [5] էջ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Ա, հմր 1052, էջ 776ա-777ա: Մատենագիտության ֆեդիմակների դիտարկմամբ՝ գրքի հրատարակման տարեթիվը տատանվում է 1722-1752 թվականների միջև:

Ի ԴԱՐ

445. ԱԶԱՏ ԵՐԳԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե:

Գրքակ՝ Պալեանց, 1921 (էջ 21):

446. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԱԶԱՏ ԵՐԳԵՐ, Ֆելիպե, 31 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե:

Գրքակ՝ Պալեանց, 1913-14 (էջ 30):

447. ՎՐԷՉ ԵՐԳԱՐԱՆ, Վաննա:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.ը չգիտե:

Գրքակ՝ Գրքանա, [1909] էջ ԺԳ, 1910 (էջ 17, 57), 1911 (էջ 14): Պալեանց, 1911 (էջ 23):

Ը ԲԱԺԻՆ

ԵՐԳԱՐԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐՆԱԳՐԵՐ, ՈՐՈՆՑ ԼՈՒՅՍ ՏԵՍՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ԵՂԵԼ ԵՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1892

448. ԼԻԱԿԱՏԱՐ ԵՐԳԱՐԱՆ. Ազգային հին եւ նոր
երգերի ժողովածու:

Պրորկն՝ «Արձ.», 1892, հմր 104՝ 9 - 21/թ, էջ 4: Իրազեկվել է. «Պատրաստ է եւ դեկտեմբերին կը լանձնուի մամուլին տպագրութեան»:

[1909?]

**449. ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ,** Հայրենասիրական ազատ երգեր:

Մտնցնկ. հրատ.՝ «ԼՆԵ», 1909, կողքի էջ 4 (Իրազեկվել է. «Գ. Դ. հտ. մամուլ տակ»):

[1915?]

450. ՔՆԱՐ ՀԱՅՐԵՆԻ

Պրորկն՝ «Հոր.» 1915, հմր 21՝ 28/Ա, էջ 4: Իրազեկվել է. «Տպագրվում է եւ շուտով լոյս կտեսնի երգարան «Քնար հայրենի», բազմաթիվ նոր երգերով, բաժանմունքներով, հեղինակների պատկերներով ու կենսագրություններով: Մեծադիր, մոտ 600 էջ, մեծ մասամբ երկսիւնակ, 1000-ից ավելի երգ»:

Թ ԲԱԺԻՆ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ
(Երգերի թե՛ մեղեդիներ, թե՛ խոսքը
պարունակող ժողովածուներ)

1911

451. ՄՍՐԼԵԱՆ ԱՀԱՐՈՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ ԶԱՅՆԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ,
Դիւրուսոյց եղանակով. Բ մաս. Հայկական երգեր
միաձայն, երկձայն եւ եռաձայն՝ դաշնակի կամ եր-
գեհնի ընկերակցութեամբ, Կ. Պոլիս, տպագր. Նշան
Պապիկեան, 1911, (47-75¹) էջ, 8⁰ (Դպրոցական հրատո-
ներ Զարդարեան գրատան):

Բվնդ.՝ Ողբերգ - «Դժնեաց գիշերն անցաւ ու լոյս արե-
ւուն....», Ա. Մարեան,**** [խօսք]՝ Պետրոս Դուրեան, «Սեւ
հողեր [կամ Յետին գիշեր Արարատեան]» (48-9):

Գարուն - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով....», [եղ.]՝ Տ.
Զուհաճեան, [խօսք]՝ Մ. Պէշիկթաշլեան (50-1):

Երգ ուրախութեան - «Ահա բաժակ ուրախութեան....»,²
[եղ.]՝ Տ. Զուխաճեան (52-3):

Յեղին յոռութեքք, Ա. Մարեան,**** [խօսք]՝ Լեւոն Հասաճեան-
ան (54-5):

Կոյր պասպուկը (Սիրոյ թախծերգ), Ա. Մարեան,**** [խօսք]՝
Եղիա Տէմիրճիպաշեան (56-7):

Երգ - «Քո՛յր, մօտեցի՛ր կրակին....», Ա. Մարեան,****
[խօսք]՝ Միսաք Մեծարեանց (58-9):

Երգեր ու վերքեր - «Օտա՛ր, ամա՛շի ճամբէքի վրայ....»,
[եղ.]՝ Ա. Մարեան, [խօսք]՝ Ա. Իսահակեան (60-1):

Անտառին մէջ, Ա. Մարեան,**** [խօսք]՝ Եղիշէ եպ.
Դուրեան (62-3):

Անցողիկն, Ա. Մարեան,**** [խօսք]՝ Լեւոն Հասաճեան (64-
5):

Մուգ Մայր Հայաստանի, դշն.՝ Ա. Մարեան (66-7):

Տալտրիկ, դշն.՝ Ա. Մարեան, [խօսք]՝ Մ. Տամատեան
(Պերճ Մուշլու) (68-71):

Երկձայն երգեր.

Տէր ողորմեա, հեղ.՝ Ա. Մարեան (71):

Ձա՛յն տոր, դշն.՝ Ա. Մարեան, [խօսք]՝ Բաֆֆի (72-3):

¹ Դասագրքի Ա եւ Բ մասերի էջակալումն ընդհանուր է եւ դրանք տպակից են:

² Երգի խօսքը վերագրվել է Ս. Պ. Պ. Փափազյանին: Տե՛ս 339-րդ էջի հմբ. 1-ին ծանոթագրութիւնը:

Եռաձայն երգեր.

Հայր մեր, Խրիմեան Հայրիկի յիշատակին, Ահարոն Մարեան
(74-5):

Ընծայագրով օրնկ՝ «Թեոդիկին կը նուիրէ Պիմէն Զարդա-
րեան 912 դեկտ. 23» (ՀԱԳ ՀՀԱԳ բաժին, Ա մաս):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 4332 (Ա եւ Բ մասերն առանձին
չեն նկարագրված):

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջք 67-8): Եսաղընեան, 1923 (էջք
57, 137): Զարդարեան, 1922 (էջք 57, 137):

Պրբրկն՝ «Բիւզ.» 1911, հմբ 4.606՝ 9-22/ԺԲ, էջ 4, «Կա-
րետր հրատ.»: «ՀԱ.» 1911, 12թ/2, «Նոր հրատ.», հմբ 303:
«Տաճ.» 1911, Բ տ., հմբ 39՝ 8/Ժ, 3թ/1:

Տրգրք՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1912, Զ տ., էջ 108:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (ՀՀԱԳ բաժին, Թեոդիկի երբեմնի անձնական
գրադարանի օրինակն է):

1912

452-453. ՄԵԼԻՔԵԱՆ ՍՊԻՐԻԴՈՆ

**ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԵԱՆ. Ժողովածու Հ[այ]
ժողովրդական, ազգային եւ եւրօպ[ական] (Թրգմ.)
միաձայն երգերի, Կազմեց Սպ. Մելիքեան, ուս[ու-
ցիչ], Ներսիսեան դպրոցի, Ա-Բ տարի, Тифлис, тип С.
М. Лосаберидзе, 1912, 8⁰:**

**452. Ա տարի, Միսական դպրոցների IV պատրաստա-
կանի եւ թեմական դպրոցների I դասարանի համար,
16 էջ:**

Բվնդ.՝ Սպ. Մելիքեան, Յառաջարան (2):

1. Արեւ, արեւ, եղ. ժողովրդ., բառ.՝ Ղ. Աղայեան (3):
2. Մի՛ վազիր, եղ. գերմ. (3-4):
3. Վարդ եմ քաղել,³ ժողովրդ. (4):
4. Կկու, գերմ.-ից թրգմ. (5):
5. Կեցցե՛ս, արքա, գերմ.-ից թրգմ (5):
6. Հողալլօ, ժողովրդ. (6):
7. Մեր հայրենիք, [խօսք՝ Մ. Նալբանդեան] (6-7):
8. Կաքաւի երգը, Կոմիտաս] վրդ., [խօսք՝ ժողովրդ., մշկ՝
Յովհ. Թումանյան] (7-8):
9. Ո՛վ դու բարեկամ, [խօսք՝ Հ. Ղ. վ. Ալիշան] (8):

³ Զետեղված է ժողովրդական խաղիկ:

- 10. **Զան գիւլում**¹ (9):
- 11. **Երբ որ լեզուս** (10):
- 12. **Ազնի ընկեր**, [խօսք՝ Ս. Ծափագիգ] (10-1):
- 13. **Սա՛ր, սա՛ր**² (11):
- 14. **Մարալօ**³ (12):
- 15. **Գնացէ՛ք, տեսէ՛ք**, ժողովրդ. (12-3):
- 16. **Կոտ ու կէս**, [խօսք՝ ժողովրդ., մշկ. Յովհ. Թումանեան⁴] (13-4):
- 17. **էս օր** (14):
- 18. **Լէւր թօ՛** - «Իմ ախպեր ծառի տակին....» (15):
- 19. **Անձրեւն եկաւ** (15-6):
- 20. **Ողիթ քաջ Հայկայ** (16):

Մտնգտ.՝ ՀԹԱ.ԳԵ, հմր 1140: ՀԳՄ, հտ. Դ., հմր 4862:

Գրխսկն՝ Antonios, «Բարբի ձայն», 1913, հմր 131՝6/Ժ (ըստ ՀՄԵ, հմր 1077):

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջ 63):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: «Գարեգին Ա» Ա.ՀԿԳ: ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ, 1305, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1502, Ս. Մ.՝ի ֆոնդ, 364, Ծ. Տ.՝ի ֆոնդ, 260:

453. Բ տարի [նաեւ]՝ երկձայն երգերի, Մխական դպրոցների V պատրաստականի եւ Թեմական դպրոցների II դասարանի համար, 16 էջ:

Բվնր.՝ Սպ. Մելիքեան, **Յառաջաբան** (2):

- 1. **Ձիգ տու**, ժողովրդ. (3):
- 2. **Հասօի երգը**, [խօսք]՝ **Րաֆֆի** (3-4):
- 3. **Լուսնակն անուշ**, ժողովրդ. (4-5):
- 4. **Նստած էր...**, գերմ. ժողովրդ., **Բրամս** (5-6):
- 5. **Կլո**, ժողովրդ. (6):
- 6. **Օրօր** - «Քընկիր, իմ մանկիկ, քնիր....», **Վ. Ա. Մոցարտ** (6- 8):
- 7. **Ինչո՞ւ կուլաս** (8):
- 8. **Ասա՛, սոխա՛կ**, գերմ. ժողովրդ., **Բրամս** (9):
- 9. **Ախպեր ջան**, «Հէնգէլ եւ Գրէտէլ» մանկ. օպերայից (10):
- 10. **Ծողեր**,⁵ ժողովրդ. (11):
- 11. **Որբիկի երգը**,⁶ ժողովրդ. (11-2):

¹ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
² Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:
³ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
⁴ Թումանյան Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 231 (ծնթգր. էջ 617):
⁵ Զետեղված է 2 ժողովրդական խաղիկ:
⁶ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:

- 12. **Նոր տարի** - «Երնէ՛կ, թէ այս նոր տարին....», [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (12):
- 13. **Փորթիկ գինորը**, Ռոբ. Ծուման (12-3):
- 14. **Կարօս**⁷ (14):
- 15. **Ո՛ր Հայոց Աստուած** (14-5):
- 16. **Նորահարսի պաակի երգը**, Վերեր, «Ազատ գնդակներ» օպերայից (15):
- 17. **Այագեազն սարն**,⁸ ժողովրդ. (15-6):
- 18. «Հիմի է՛լ լոենք, եղբարք, հիմի է՛լ....», **բառ. Գամառ - Քաթիպայի** (16):

Ծնթ.՝ 4, 5, 6, 8, 9, 13, 16 համարներով երգերի բառերը թարգմանել է Սպ. Մելիքեանը. «Թարգմանել ենք անչանգ, բայց շեշտերով՝ ըստ ամենայնի՝ նման բնագրին»:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծարգոյ պ. Ռոմանոս Մելիքեանից Սպ. Մելիքեանից» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1502):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 4863:

Գրխսկն՝ Ռուբեն Արեղա [Տէր - Մինասեան], «Ար.», 1913, էջ 390-2 (ըստ «Մտնգտ. «Ար» ամս., հմր 6802): Գրախոսականի մասին տե՛ս Ն. Թահմիզյան, «Արարատն....», «Էջմիածին», 1968, էջ 87:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1914 (էջ 63):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ, «Գարեգին Ա» Ա.ՀԿԳ: ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ, 1305, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1502, Ս. Մ.՝ի ֆոնդ, 364, Ծ. Տ.՝ի ֆոնդ, 261, Վ. Տ.՝ի ֆոնդ, 246:

1913

454. ՄԵԼԻՔԵԱՆ ՌՈՄԱՆՈՍ ԵՒ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԱԶԱՏ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՅՐԲԵՆԱՐԱՆ, Դասադիրք երգ - ձայնազրութեան, Մասն Ա, СПб. тип. и пинз. Э. Фришмут и К^о, 1913, 32 էջ, 8⁰:

(ՍՊԷ-ի պետական կոնսերվատորիայի գեղարուեստական խորհուրդի զբաղմունքի զբաղմունքի արժանացած):

Բվնր.՝ **Ներածումն** (3-4):

Բաղիկ, քաղիկ, [«Լուսաբեր»⁹] (4):

⁷ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:
⁸ Զետեղված է 1 ժողովրդական խաղիկ:
⁹ Իբրեւ աղբյուր օգտագործած դասագրքերի անվանումները նշված են ըստ ցանկի:

- Գաթան ու փախլաւան, [«Նոր այբբենարան»] (4):
- Հռոժին, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան¹], [«Լուսաբեր» Ա. տ.] (5):
- Խննցի, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան²], [«Լուսաբեր» Ա. տ.] (6):
- Կասու, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (7):
- Գրել - կարդալ, [«Մայրենի լեզու»] (7):
- Մաստանը, [խօսք՝ Աթ. Խնկոյեան] (7):
- Գառնուկ, [«Մայրենի լեզու»] (8):
- Մեղու, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան], [«Լուսաբեր» Ա. տ.] (8):
- Արեւիճ, [խօսք՝ Ղ. Աղայեան] (10):
- Աշունը եկաւ, [խօսք՝ Ռ. Պատկանեան] (10):
- Զաղացուժ, [խօսք՝ Աթ. Խնկոյեան] (10):
- Է՛յ կանաւնի չախալէր, [խօսք՝ Յովհ. Թումանեան³], [«Լուսաբեր» Ա. տ.] (12):
- Գարուն է, [խօսք]՝ Ս. Քամայեան (13):
- Ագռաւ, [խօսք՝ Յ. Աղաբաբ] (15):
- Գարունն է եկել, [խօսք]՝ Ռ. Պատկանեան (18):
- Ո՛ր է շշուկը (17-8):
- Արտուտիկ, [խօսք]՝ Ռ. Պատկանեան (19):
- Փոթորիկ, [խօսք]՝ Ա. Ծատուրեան (20):
- Հովի անկողինը, [խօսք]՝ Ղ. Աղայեան (21):
- Էլ չկայ, կորան, [խօսք]՝ Գ. Մեսեան (21):
- Զանգակների դղանջը, [խօսք]՝ Գ. Մեսեան (22):
- Կարօտ, [խօսք]՝ Ռ. Պատկանեան, [«Լուսաբեր» Բ. տ.] (22):
- Գիշերայ երգ, [խօսք]՝ Հ. Հայրապետեան (20):
- Մայիսն է, [խօսք]՝ Հ. Հայրապետեան (28):
- Ամփոփումն (29-30):
- Երգերի ցանկ (31):
- Մի քանի խօսք, 1913 թ. 18/Ա, Պետերբուրգ (32):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, Բու. Դ, Բմր 5416:

Գրխսկն՝ Ա. Մ., «ԹԵ», 1914, Բմր 1-2 (ըստ ՀՄԵ, Բմր 356):

Գրցցկ՝ Գուտու., 1914 (էջ 117):

Պրբրկն՝ «Հոր.» 1913, Բմր 188՝ 24/Ը, էջ 4 (Բրատ. ծանուցում):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ա. Տ. -ի ֆոնդ, 518, Ծ. Տ. -ի ֆոնդ, 258:

¹ Թումանյանի Հովհ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 229 (ծնթղթ. էջ 616-7):

² Նույն տեղում, էջ 232 (ծնթղթ. էջ 618):

³ Նույն տեղում, էջ 224 (ծնթղթ. էջ 615):

Ժ ԲԱԺԻՆ

**ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆՆԵՐ
(ԵՐԳԵՐԻ ԹԵ՛ մեղեղին, ԹԵ՛ խոսքը
պարունակող ժողովածուներ)**

1857 - 58

455. ՔՆԱՐ ԱՐԵԻՆԵԱՆ

ԱՄՍԱԹԵՐԹ, Խմբ.՝ Արիստակէս Յօզաննէսեան եւ Գաբրիէլ Երանեան, վերջում՝ Նիկողոս Թաչեան, Կ. Պոլիս, տպ. Գ. Երանեան, 1857-58 (վիմատիպ):

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, SS, § 102-3, էջ 90: Զարդարեան, «Յիշ.», 1940, էջ 25: Գարտաշեան, էջ 267: ՀՊՄ, հմր 51:

Գրխակն՝ «Մեղու» 1858, հմր 10՝ 31/Ե (ըստ «Մեղու» հ. մտնգտ.», հմր 225): Խմբագիրները արեւելյան եղանակները եւրոպական նոտաներով հրատարակեցին եւ առաջին իսկ տետրակից, ինչպէս գրում է «Մեղուն». «օտարազգի լրագիրք անգամ անոր հեղինակներուն իրենց արժանի շնորհակալութիւնը մատուցին <...>» (էջ 315-6):

Գր. Գալեմբյարյանի իրազեկմամբ՝ (քաղված «Մասիս» լր. 1858թ. հմր. 328-ից) «Ամսաթերթի <...> նիւթն ու նպատակն էր՝ արեւելեան, եւ ի մասնաւորի, ազգային երգերն եւրոպական ձայնագրութեան առնելով՝ արեւմտեաց հաղորդել: Առաջին թոյին բովանդակած երգերն էին՝ պարսիկ եւ արաբացի, իսկ բնագիրք՝ հայերէն, գաղղիերէն եւ յունարէն» (տե՛ս նրա ՊՀԼ, էջ 163-4):

1861

456. ՆՈՒԱԳՔ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Թերթ կիսամսեայ բիւսնոյի եւ ուրիշ նուագարանաց համար պատրաստեալ արեւելեան եղանակներ: Տէր եւ հրատ. Նիկողոս եւ Յակոբ Թաչեանք Պր. 1-11. Կ. Պոլիս, 1861, վիմատիպ:

Ծան.՝ Թեոդիկը «Ն. Ա. Թաչեան» հոդվածում իրազեկել է. «1861-ին, եղբորը՝ Յակոբի Թաչեանի ընկերակցութեամբ <...> հրատարակած է կիսամսեայ թերթը մը «Նուագ Օսմանեան» անունով»: Ա. Հիսարյանը նույնպէս պարբերականի հրատարակման տարեթիվ է նշել 1861-ը: Գ. Ստեփանյանը, օգտվելով ստուգապէս Թեոդիկի ԱՏ-ից (քանի որ գրել է՝ «Հակոբի Թաչեանի...») պարբերականի հրատարակման տարեթիվ է նշել 1861-ը:

Հայոց պարբերական մամուլի երեք ցուցակներում պարբերականի հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1875-ը: Գ. Լեւոնյանը Առաջաբանում գրել է. «<...> հատ ու կտոր տեղեկանքներ հավաքել ենք Կ. Պոլիս <...> տարեցույցներից, գրացուցակներից եւ այլն» (տե՛ս նրա ՀՊՄ, էջ VIII): Հակված ենք կարծելու, որ նա օգտվել է Եազընյանի կամ Զարդարյանի գրացուցակներից, որոնցում պարբերականի հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1875-ը: Հետագա երկու ցուցակում կրկնվել է Գ. Լեւոնյանի իրազեկանքը: ՀՊՄՄ, հմր 939ա, տարեթիվ նշված չէ:

Մտնգտ.՝ Լեւոնյան Գ., ՀՊՄ, հմր 137: ՀՊՄԲ, հտ. 1, էջ 365: ՀՊՄՄ, հմր 939ա: ՀՊՄ, հմր 136:

Գրկն՝ Հիսարյան Ար., ՊՀԶԿԵԱ, էջ 117-8: Ստեփանյան Գ., ԿԲ, հտ. Ա, էջ 352:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 126): Զարդարեան, 1922 (էջ 126):

Տրգրք՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1909, Գ տ., էջ 241:

1861 - 63

457. ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ [Հանդէս երաժշտական]

Թերթ կիսամսեայ: Ա. շրջան, Տնօրէն եւ հեղինակք Գ. Յ. Երանեան, Ն. Ա. Թաչեան՝ դասատուք երաժշտութեան ազգային դպրոցաց, Կ. Պոլիս, վիմագրութիւն Հ. Գայուլի, 4⁰:

Բվնդ.՝ Ա շրջան վեցամսեայ

Հմր 1, 1/Թ 1861

Պարերգ քոչա - մագորկա - «Հայկազո՛ւնք, պար բոնենք...», խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափագեանց (1):

Առ աստղն հայրենեաց, խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափագեանց

(2-3):

Ազդ (4):

Հ. Ղ. Չերչիեան, Համառօտ հայկական երաժշտութիւն (4):

[Գ. Երանեան], **Սկզբունք եւրոպական համառօտ երաժշտութեան** (4):

Հմր 2, 15/Թ 1861

Խրախոյս ի լուսաւորութիւն, Մառշ, խօսք՝ Թ. Նազարեան (5):

Պարերգ քոչա - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ, ի՛նչ գեղեցիկ...», խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափագեանց (6-7):

Հ. Ղ. Չերչիեան, Համառօտ հայկական երաժշտութիւն (շար. 8):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. 8):

Հմր. 3, 1/Ժ 1861

Հ. Ղ. Չերչիեան, *Համառօտ հայկական երաժշտութիւն* (շար. 9):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. 9):

Հառաչանք - «Սա տխուր վիճակ տարաբախտ ազգիս...», [խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափազեանց (9-10):

Քատրիլ - «Դուք մէջէն, ես քովէն...», [Քրանս.-ից թրգմ.¹]

Գ. Չափրաստեան (11-12):

Հմր. 4, 15/Ժ, 1861

Քատրիլ (շար. 13-4):

Նուագ հոգեղինաց ի դիմաց Տիրամօր կուսի յարգունիս երկնից, եղ. Մալխասի (14-5):

Հ. Ղ. Չերչիեան, *Համառօտ հայկական երաժշտութիւն* (շար. էջ 16):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. 16):

Հմր. 5, 1/ԺԱ, 1861

Գերեզմանք հայոց, խօսք՝ Նշան Զօհրապեան (17):

Խրախոյս ի միութիւն, մարշ, խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափազեանց (18-9):

Հ. Ղ. Չերչիեան, *Հայկական համառօտ երաժշտութիւն* (շար. 20):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. 20):

Հմր. 6, 15/ԺԱ, 1861

Պարերգ վալս - « Ի խումբ ի պար...», [խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափազեանց (21):

Արտաւազդ ի վիճն Մասեաց, եղ.՝ Եւրօպական, խօսք՝ Ն. Զօհրապեան (22-3):

Հ. Ղ. Չերչիեան, *Համառօտ հայկական երաժշտութիւն* (շար. 24):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. 24):

Հմր. 7, 1/ԺԲ, 1861

Բարեկեդրան, Սեղանի երգ, եղ.՝ Եւրօպական, [խօսք՝ Ն. Ծիլքիրեան] (25):

Առ սէր իմ Հայաստան, եղ.՝ Մանաս Էֆ., բիանոյի կարգադրիչ Տիգրան Չոխաճեան, խօսք՝ Ս. Պ. Պ. Փափազեանց (26-7):

Հ. Ղ. Չերչիեան, *Համառօտ հայկական երաժշտութիւն* (շար. 28):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. էջ 24):

Հմր. 8, 15/ԺԲ

Նուէր առ «Քնար հայկական», Ողջ լե՛ր, Քնար, եղ.՝ Տիգրան Չոխաճեան, խօսք՝ Նշան Զօհրապեան (29-32):

Հմր. 9, 1/Ա, 1862

Տարագիր հայ զինուոր, բիանոյի կարգադրիչ Տիգրան Չոխաճեան, խօսք՝ Մարտիրոս Ա. Յ. Անդրեասեանց (33-4):

«Առ ընկալ ի գիրկդ մայրդ Հայաստան...», եղ.՝ Ռէթեմ Փափազեան, դասախօս «Քնար հայկականի» Ազգային ճեմարանի, [խօսք՝ Տրդատ Փափազեան (34-6):

Հմր. 10, 15/Ա, 1862

Մարշ - «Մնասցեն՛ս բարեա՛ւ, սէ՛ր իմ, սէ՛ր...», [խօսք՝ Կ. Ա. Բոզի,² իտալ.-ից թրգմ. Մ. Պէշիկթաշլեան] (37):

Ի թագաւորութիւն Տրդատայ յետ բռնակալութեան Սասանեաց (երգ), [խօսք՝ Հ. Արսէն Կ. [Բագրատունի] (38-9):

Հ. Ղ. Չերչիեան, *Համառօտ հայկական երաժշտութիւն* (շար. 40):

[Գ. Երանեան], *Համառօտ երօսական երաժշտութիւն* (շար. 40):

5/Գ, 1862

Երգ թատերական. (Ի միութիւն հայոց), եղ.՝ Տիգրան Չոխաճեան, խօսք՝ Գէորգ Աստուլլաֆ [4] էջ:

Բ շրջան

Երաժշտական ընկերութիւն ընդ պաշտպանութեամբ Հիմնադրաց ժողովոյն. Հեղինակը *Տիգրան Չոխաճեան, Գարրիէլ Երանեան*

² Իտալացի բանաստեղծ Կ. Ա. Բոզիի (C. A. Bosi) "Addio, mia bella, addio" բանաստեղծութեան թարգմանութեանն է (տե՛ս Կ. Վ., «Միւրթիչ Պէշիկթաշլեան...» - «Բագմ», 1968, հմր 7-12, էջ 355): Հ. Լ. Զեքիյանը գրում է, որ Կ. Վ.-ն Յովսէփ Աշրաֆեանի (փաղաքշորեն Եուսիկ կոչված)՝ իտալական գրադատութեան ասպարեզում գործածած Կլաուքո Վիազցի (Gluco Viazzi) գրական ծածկանվան սկզբնատառերն են (տե՛ս նրա «Իտալահայ մեծ քննադատ Յովսէփ Աշրաֆեան...» հոդվածը, «Յառաջ-60», էջ 298): Իտալերեն բնագիրը տե՛ս Մ. Պէշիկթաշլեան, ԵԼԺ, էջ 540-1: (Բոզիի ազգանունը թյուրիմացաբար տպագրվել է՝ Բոզի): Բանաստեղծութեան սկզբնագիրը՝ "Il volontario parte per la guerra della independza" խորագրով տե՛ս Poeti minori..., էջ 1072-3:

¹ Տե՛ս Պէշիկթաշլեան Ն., Թ՛Դ, էջ 361:

Հմր. 1, 30/Գ 1862

Երգ որախոթեան - «Ահա բաժակ որախոթեան...», *եղ.*՝ Հանդիսին [Գ. Երանեան,¹ վերագրելի], *խօսք*՝ Մ. Երանեան (1-4):

Պանդոխտն առ լուսին, *եղ.*՝ Հանդիսին,² [Տ. Չոխաճեան, (վերագրելի)] *խօսք*՝ Ս. Հեքիմեան (5-8):

Հմր. 2

Գարուն - «Ո՛րն, ի՛նչ անուշ ես ինչպե՛ս գով...», *եղ.*՝ Հանդիսին [Տ. Չոխաճեան],³ *խօսք*՝ Մ. Պեշիկթաշլեան (9-11):

Մանկիկ եւ արտուտիկ, *եղ.*՝ օտար, *խոսք*՝ Ն. Ռուսինեան (12-4):

Առ մայրենի լեզու, *եղ.*՝ Հանդիսին [Տ. Չոխաճեան],⁴ [խօսք՝ Մ. Ֆոն Ենկեհնորֆ, թրգմ. Ե. Չազըճեան] (15-6):

Հմր 3, 31/Ջ 1862

Երգ թատերական - «Օ՛րն, մեր նախնի...»,⁵ *եղ.*՝ Տ. Չոխաճեան, *խօսք*՝ [Գ.] Չախրաստեան (17-20):

Եղբայր եմք մեք,⁶ *եղ.*՝ Կ. Ֆ. Ֆոսքինի, *խօսք*՝ Մ. Պեշիկթաշլեան (21-24):

Հմր 4. 31/Է 1862

«Քնարիս» ընկերք **Կ. Ֆ. Ֆոսքինի եւ Տիգրան Զ. Չոխաճեան**, Հեղինակ **Գարրիէլ Երանեան**

Երգ թատերական, Մուսայն, *եղ.*՝ Կ. Ֆ. Ֆոսքինի, *խօսք*՝ Ե. Մ. Մելիքեան (25-7, *խոսքը*՝ էջ 31):

Խմբակն, [խօսք՝ Ե. Մելիքեան], (28-30, *խոսքը*՝ էջ 32):

Հմր 5, 31/Ը 1862

Մայր առ օրորան,⁷ *եղ.*՝ Տ. Չոխաճեան, *խօսք*՝ Մ. Մամուրեան (33-4):

Առ կոյսն ուխտաւոր:

Հմր 6

Քնար հայկական որոյ եղև Գարրիէլ Երանեան հիմնադիր եւ հեղինակ, տպ. Երանեան

Արմենոսի առ Քնար, *եղ.* *Եվրօպ.* *խօսք*՝ Մ. Ե. (41-4):

Առ արհիմ Հայաստան, *եղ.*՝ Գ. Երանեան, *խօսք*՝ Մ. Տատուրեան (45-8):

Ծնթ.՝ Գր. Գալեմբյարյանն իրագրել է. «1863 օգոստոսին «Քնար հայկական, որ նախորդ տարիներու մէջ 4000 շրջ. վնաս ունեցած էր, վերստին սկսաւ հրատարակուիլ Նիկողոս Թաշճեանի ձեռօք՝ իրեն վեցամսեայ»: (Տե՛ս նրա «ՊՀԼ», «ՀԱ», 1897, հմր 9, էջ 271-2):

Մտնգտ.՝ Թեոփիկ, ՏՏ, § 102, էջ 90: ՀՊՄ, հմր 70:

Գրխակն՝ «Մեղու» 1861, հմր 146՝ 20/ԺԱ, էջ 224, «Քնար հայկական»:

Գրծնթ՝ «Վարդ, հանդէս Մեսրոպեան», 1861, հմր 3՝ 1/Թ, էջ 24, «Նորատիպ մատենաք»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ ֆոնդ, 581ա, Երգարանների ֆոնդ, 75ա:

Ծնթ.՝ Հանդէսի Ա շրջանի 2, 10 համարների եւ Բ շրջանի 3 եւ 6 համարների երաժշտագիտական վերլուծումը տե՛ս ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջ 83-94, նաեւ՝ Մ. Մորադյան, ՌԱԵՊ, էջ 84-93:

1863 - 64

458. ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ, Ընտիր եղանակներ բիանոյի ու երգելու համար ալ կրնան գործածուիլ, Հանդէս ամսօրեայ, Հեղինակք Վ. Փափազեան, Տ. Չոխաճեան

Ա շրջան, թ. 1-10, Կ. Պոլիս, տպ. Ս. Հէքիմեան (վիմատիպ):

Բ շրջան, թ. 1, Հեղինակ Վ. Փափազեան, 3-4, 7-8 հմր. Հեղինակ Վ. Փափազեան, 1864:

Ծնթ.՝ Թղթակազմին՝ օսմաներն, ֆրանսերեն եւ հունարեն:

Ցարդ հայտնի էր հանդէսի 1863 թվականին հրատարակված 7 համար: Բ. Թուղլաճյանի աշխատությունից պարզվեց, որ 1863-ին հրատարակվել են եւս 8, 9, 10 համարները, 1864-ին՝ 1, 3, 4, 7, 8 համարները:

Մտնգտ.՝ Կարապետեան Ռ., *ԼԾՀԼ*, հմր 830: ՀՊՄ, հմր 88, Tuglači, հտ. 2, էջք 205, 206, 207, 221, 223, 226:

¹ Մ. Մուրադյանի *կարծիքով, մեղեդիի հեղինակն է Գ. Երանյանը: Տե՛ս նրա ՌԱԵՊ, էջք 86, 316:*

² Մ. Մուրադյանի *կարծիքով, մեղեդու հեղինակն է Տ. Չոխաճեանը (տե՛ս նրա ՌԱԵՊ, էջ 87, 87-8):*

³ Տե՛ս Թահմիզեան Ն., *ՏԶ, էջ 98, մեղեդին՝ էջ 200:*

⁴ Նույն տեղում, էջ 98-99:

⁵ Երգի խօսքային ամբողջական բնագիրը՝ *մեղեդիով Հանդերձ, տե՛ս Մուրադյան Մ., ՌԱԵՊ, էջ 70-4:*

⁶ Ա. Ասատրյանը գրել է. «Երգը, որպէս համաշխարհային տիեզերական եղբայրութեան ներբող, հետագայում դարձել է Հայ մասունների օրհներգը: Վերջիններիս «Աչք» օթյակի [որին անդամագրվել էր Մ. Պեշիկթաշլյանը] գործունեութիւնն ունեւր ազգային-ազատագրական բնույթ» (տե՛ս նրա «Էջեր Հայ-իտալական...» - «Բազմ», 2005, էջ 50):

⁷ Պակասավոր օրինակ է, ընկած են էջեր 35-8-ը:

Գրծնթ.՝ «Ծաղիկ» 1863, հմր 55՝ 1/Ա, էջ 456: Իրագեկվել է. «Օսմանեան երաժշտութեան ամսական տետրակներ 1863 1/Ա-է սկսեալ սկսան հրատարակուիլ ի Կ.Պոլիս, աշխատասիրութեամբ յարգոյ պպ. Վ. Բաբազեանին եւ Տ. Չուխանեանին»:

1879 - 80

459. ՆՈՒԱԳՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆՔ

Տետր երաժշտական որ պիտի պարունակէ ազգային եւ երբեմն եւրօպական կամ ասիական նուազներ եւրօպական ձայնաբերութեամբ եւ ամեն տեսակ քնարով նուազելու յարմար դրութեամբ, Կ. Պոլիս, Հրատ. Ե. Մ. Տնտեսեան, 1879-80

(1-14) Համար:

Ա շրջան

Հմր 3, 1879¹

Մայրենի լեզու

Գիտական աղջիկ

Հմր 5, 1880

Տաղ ի Ռուսոմբ բէկ - «Մունետիլըն ի ձայն բարձր աղա-դակէ...», եղ. **Մօծարթի** (1):

Ակորիի խորհուրդը, եղ.՝ գերմ. [խօսք հ. Ե. վ. **Չազրճեանի**] (2-4):

Տետրիս երգերու խօսքերը (4):

Հմր 8-9, 1880

Լօսա, եղ.՝ **Տ. Չոխանեանի**, [Թրգմ. **Օճնիկ Երկանեանի**]² (5-6):
Մայր Հայաստան առ հայ մանկութիւն,³ [խօսք՝ **Ռ. Յ. Պէրպէրեան**] (7):

Սոխակ ի հոգեկարս, **Յ. Ալամդարեանց** (8):

Առատաձեռնութիւն - «Կիսգէլ մի եւ երէկ տեսայ ի քաղաքն ի յ'Անգորիայ...», **Սարկաւազ (Ոմն)** (8):

Հմր 10 [1880]

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց - «Այսօր յարեալ ի մեռելոց Փեսայն անմահ եւ երկնաւոր...», եղ. եւ [խօսք՝ **Ս. Նէրսէս Լամբրոնացի**] (1-2):

¹ Նկարագրութիւնը կատարված է ըստ Բ. Թուրքաթայի աշխատութեան:

² Ն. Թահմազիզյանը գրել է. «Ժամանակին կարծիք է հայտնուել, որ թարգմանութիւնը կատարուել է Ֆրանսերէնից, եւ որ բնագրի հեղինակն է հոնգարացի գրող, վիպագաղտական շարժման առաջնորդ Վ. Հիւզոն» (տե՛ս նրա ՏՁ, էջք 103, 104-6):

³ Ըստ իրագեկման, այս երգն էլ հորինվել է «Լոռայի» եղանակով երգելու համար:

Նկարիչ, երգ եղ. ի **Գամառ - Քաթիպա** (3):

Տետրիս երգերու խօսքերը (4):

Հմր 12 [1880]

Արտասուք - «Տըխտը անուրջք երբ անտառ...», **Նուազ գերմ.**, [խօսք]՝ **Յ. Շահնազար** (2-4):

Ծնթ.՝ Լոյս է տեսել 14 համար՝ բովանդակելով 23 երգ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Բ, էջ 297 (լրացուցիչ նկարագրութիւն է՝ վերնագրից հիւում է կատարված Ե. Տնտեսեանին): Թէոդիկ, ՏՏ, § 117, էջ 104: ՀՊՄ, հմր 148: Tuglaçi, հտ. 2, էջ 546:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՋՀԵ, էջ 7:

Ար Հիսարյանը գրել է. «Իր (իմա՛ Եղիա Տնտեսեանի) վերջին հրատարակութիւնն եղան «Նուազք հայկականք» անուն պարբերական թերթերը՝ որոնք երբեմն ազգ. երգեր եւ երբեմն ալ Ծարականաց երգեցողութիւններ կը պարունակէին (որոց մէջ իր բաժինն ունեցած է նաեւ այս տողերը գրողը՝ անոնցմէ մի քանին ձայնագրած ըլլալով) (տե՛ս նրա ՊՀՁԿԵԱ, էջ 113):

Հանդեսի երաժշտագիտական վերլուծումը տե՛ս ՀԵՄՊ, հտ. 2, էջ 116-7 նաեւ՝ Մ. Մուրադյան, ՈՒԱԵՊ, էջ 110:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1908

460. ՔՆԱՐ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

Ազգային երգեր ամեն տեսակ երաժշտական գործիքի համար,

Ա. Բժշկեան, Կ. Պոլիս, Կենդրոնատեղի Կ. Պօղոսեան եղբարք, 1908:

Ա շրջան

Հմր 1՝ 15/Ը 1908, 4 էջ, 4⁰:

Արկածք հայոց (1-3):

Երգ պանդոխտ պատանեկի [խօսք՝ **Գ. Դողդիսեանցի**]⁴ (4):

Մտնգտ.՝ ՀՊՄ, հմր 502:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՋՀԵ, էջ 6:

⁴ Երգի խօսքը վերագրվել է Ռ. Պատկանյանին:

Գրքակ՝ Գլխունեան, 1910 (էջ 62): Եազընեան, 1923 (էջ 60), 1924 (էջ 71): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 14), 1910-11 (էջ 23), 1922 (էջ 60): Պալեանց, 1909 (էջ 26):

Տրգրք՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1913, է տ., էջ 62:

Օրակ՝ ՀԱԳ:

1908 - 9

461. ՔՆԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Կիսամսեայ երաժշտական Հանդէս

Խմբագիր տնօրէն՝ Ա.Հարոն Մարլեան, Պրակ 1-3, Կ. Պոլիս, 1908:

«Բաժանորդագրութեան համար դիմել Պողոսեան եղբարց»:

Պր. 1, 1/ժԱ 1908 Հանդէս կիսամսեայ որ պիտի պարունակէ եռաձայն ազգային երգեր դաշնակի ընկերակցութեամբ: **Զօներգ առ ամեն. Տ. Տ. Մատթէոս ս. արքեպս. Իզմիրեան արժանընտիր Պատրիարքն Հայոց, Ա.Ռ. Մարլեան, խօսք՝ Եղիազար Տէրվիլեան**, Օր. 10, 4 էջ:

Պր. 2, 15/ժԱ 1908 Պրակ ամսօրեայ կը պարունակէ եռաձայն ազգային հայկական երգեր: **Գեղօն ազատութեան, Եռաձայն. դաշն. նուագակց., Ա. Մարլեան, խօսք՝ Թեոդիկ**, Օր. 12, 4 էջ:

Պր. 3 [1909] Պրակ ամսօրեայ կը պարունակէ եռաձայն ազգային հայկական երգեր: **Զօներգ առ նորին Սրբազնութիւն Եղիշէ եպս. Դուրեան. Մնաս բարեալ «Առտո մը դեռ մթնշաղ....», Ա. Մարլեան, խօսք՝ Պ. Դուրեան**, 2 էջ:

Ընծայագրով օրակ՝ «Յայտնի երաժշտագէտ Գեր. Կոմիտաս վարդապետի կը ներքեմ, 3/II 1913 Ա. Մարլեան» (ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 761, 762, 763, 3 պրակը կրում է նույն ընծայագիրը):

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, § 159, էջ 127: ՀՊՄ, հմր 503, Մազմանյան, էջ 152 (պր. 1-2):

Ներգրք. մտնգտ.՝ ԶՀԵ, էջ 6:

Գրծնթն՝ «Ժամ.» 1908, հմր 14՝ 30/ժ - 12/ժԱ, էջ 2, «Հայկ. լուրեր»: «Բիւզ.» 1908, հմր 3.683՝ 5-18/ժԱ, «Հայ ազգային լուրեր»:

Գրքակ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 60): Զարդարեան, հմր 1 (էջ 14-5), հմր 2 (էջ 24), 1922 (էջ 60): Պալեանց, 1909 (էջ 26), 1911 (էջ 25), 1913-14 (էջ 126):

Պրորկն՝ «Ժամ.» 1908, հմր 32՝ 20/ժԱ, էջ 4 (պր. 2-ի հրատ. ծանուցում), 1909, հմր 81՝ 20/Ա - 2/Բ, էջ 2, «Հայկ. լուրեր», (պր. 3-ի հրատ. ծանուցում):

Տրգրք՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1910, Դ տ., էջ 222, 1913, է տ. էջ 62:

Օրակ՝ ՀԱԳ (պր. 1-2): ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդի, 761, 762, 763 (պր. 1-3):

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

I. ՄԵԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ (ԹԵ՛ ԶԱՅՆԱՆԻՇԵՐ, ԹԵ՛ ԽՈՍՔԵՐ) ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ պարունակող հրատարակություններ

[1863]

462. ՖՈՍՔԻՆԻ Կ.

Ի ՄԱՀ ԳԱՐԲԻԷԼԻ ԵՐԱՆԵԱՆ - «Քու ցուրտ չիրմիդ վրայ ուր վա՛հ, կայ թաղուած...», [դաշն. նուագակց.] Խօսք՝ Մ. Պէշիկթաշլեան, Ի յիշատակ Գաբրիէլի Երանեան՝ հիմնադիր եւ հեղինակ «Քնար հայկականի», Հրատ. Ն. Թաշճեան, Կ. Պոլիս, Տպագր. Գ. Երանեան,¹ [1863²], 4 էջ, 4⁰:

Երգի խօսքի 1-2-րդ տները զետեղված են նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ էջ 4-ում:

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, §102, էջ 60: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շգիտե:

Թեոդիկն իրազեկել է. «[Գ. Երանեանի] մահուան յաջորդ տարին Թաշճեան պահ մը շարունակած է համանուն թերթը [իմա՝ «Քնար հայկական»-ը]: Նաեւ տետրակ մը՝ հանգուցեալին ի յիշատակ՝ Պէշիկթաշլեանի ոտանավորով: Վերջնոյն վրայ կկարդանք՝ ի տպարանի Գ. Երանեան, իրականում այդ տպարանը վիմագրատուն մըն էր»:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Երաժշտական բաժին, Մ. Բ-ի ֆոնդ, հմր 581ա, Երգարանների ֆոնդ, հմր 75: Գտել ենք կազմված «Քնար հայկական» երաժշտական հանդեսի հետ:

1865

463. ԹԱՇՃԵԱՆ ՆԻԿՈՂՈՍ
ՀԻՆ ԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ - «Եկաւ ժամանակ բարեկամ բաղդին...», եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան, [խօսք]՝ Ս. Հ. Ֆէլէկեան, Կ. Պոլիս, 1865, 1 էջ, 4⁰:

¹ Չունի անվանաթերթ եւ թղթակազմ: Նկարագրությունը կատարված է ըստ սկզբնաէջի տվյալների:
² Հրատարակման տարեթիվը նշված է, հիմք ընդունելով Թեոդիկի իրազեկանքը՝ Գ. Երանյանը մահկանացուն կնքել է 1862-ին:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Երաժշտական բաժին, Երգարանների ֆոնդ, հմր 75: Գտել ենք կազմված «Քնար հայկական» երաժշտական հանդեսի հետ:

1869

464. ԶՈՒԽԱՃԵԱՆ ՏԻԳՐԱՆ ԱՌ ՀԱՅՐԵՆԱՆՈՒԷՐԸ ԽՐԻՄԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ. ՈՂՋՈՅՆ - «Թէ ի հրացան դրօշ մահաբեր...», [Երգ դաշն. նուագակց.] Եղանակ եւ նուէր Տիգրանի Զուխաճեան, Խօսք Մ. Զարազլեանի [իմա՝ Մինաս Զերազլի], Կ. Պոլիս, վիմագր. Յովս. Գաղեղեան, [1869³], 3 էջ, 4⁰:

Խրիմյան պատրիարքի դիմանկարը՝ կողքի էջ 1: Երգի խոսքի 1-ին տունը զետեղված է նոտաների տակ, շարունակությունը՝ վերջում:

Մտնգտ.՝ Զարպհանապեան, ՀՄ, էջ 175 (Տ. Չուխաճյանի անունը չի հիշատակված, իբրեւ հեղինակ նշված է Մ. Զարազլյանի անունը): Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 586 (լրացուցիչ նկարագրություն է՝ վերնագրից հղում է կատարված խոսքի հեղինակին՝ Մ. Զերազլին): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 1899 (նկարագրված է ոչ ըստ տեսածի. հիմք է ընդունված Զարպհանապեանի նկարագրությունը): Ծոխլյան, գ. Գ, էջք 194, 211 (իրազեկվել է՝ ըստ «Եփրատ» լրագրի 1869 թ. հմր 3՝8/ԺԱ, լույս ընծայման մասին՝ խոսքի եւ մեղեդու հեղինակների անունների հիշատակմամբ հանդերձ):

Գրկն.՝ Մ. Զերազ, ԳՓ, էջք Ի, 17-20: Զերազը գրում է. «Ութերորդ տաղս Խրիմեանի նուիրում է <...>: Պ. Տ. Չուխաճեան, մեր ազգին ամենէն աւելի ականատր արուեստագետը, մի շքեղ տետրակի մէջ, որոյ վրայ նկարում էր Հայրիկին պատկերը, հրատարակեց զայն իւր ձայնագրած գեղեցիկ եղանակով» (էջ Ի):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1872

465. ՊԻԻԼՊԻԻԼԵԱՆ ԲԱՐԹՈՂ ԵՐԳ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԳ ԽԱՐԵԿԱՐՃԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ Ի ՀԻԼՆՔԵԱՐ - Իսկէլէսի 24/Ն 1872,

³ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ Զարպհանապեանի եւ Ծոխլյանի:

«Այգուեն ժամն հնչեց, սրտեր են արթուն...» [մեներգ առանց նվագակց.], Խօսք Սիմոն Հ. Մ. Ֆէլէկեան, Կ. Պոլիս, տպագր. Արամեան, 1872, 5 էջ, 4⁰:
Երգի խոսքի 1-4-րդ տները եւ կրկներգը գետեղված են նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ էջ 5-ում:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, Բու. Ա, սյ. 28 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, Բու. Գ, Բմր 2449:

Օրնկ՝ ՀԱԳ, Լեռնի գրն., 2300:

1882

466. ԹԱԳԱԻՈՐ ՅԱԻԻՏԵԱՆ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆ-ՆՈՍԻ «ԹԱԳԱԻՈՐ ՅԱԻԻՏԵԱՆ...», Հրամանաւ պատրիարքի սրբոյ Երուսաղէմի Տ. Եսայեայ սրբազան արքեպս.-ի, Յերուսաղէմ, տպ. Առաքելական աթոռոյ Սրբոյ Յակովբեանց, 1882, 15 էջ, 4⁰ (Հայկ. ձայնանիշերով):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, Բու. Գ, այս հրատ. շրջիտէ:

Գրցկ՝ ՍՅՏԼՑ, 1948, էջ 16:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

467. ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ

ՎԱՐԴ ԵՒ ՊԻԻԼ ՊԻԻԼ ~ «Պաղի չիչակն է շատ ամա...», [մեներգ դաշն. նուագակց.] Երաժշտութիւն՝ Ն. Զիլինկիւրեան, Նոր Նախիջևան. Нахичеван и/Д, типо-литография С. Х. Арутюнова. (дозв. ценз. СПб, 7 мая 1882 г.), 2 էջ, 4⁰:

Կողքի էջ 1՝ նկարագրող:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր բարեկամական ազնի տիկին Վստվառէ Յովհաննիսեանին Ռափայէլ Պատկանեանէն: 18 $\frac{2}{VI}$ 88 Ն. Նախիջևան» (ԳԱԹ, Ռ. Պ. ֆոնդ, 1363):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, Բու. Գ, այս հրատ. շրջիտէ:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ռ. Պ. ֆոնդ, 1363:

[1884 կամ 1885]

468. ԶՈՒԽԱՃԵԱՆ ՏԻԳՐԱՆ

ԱՐՏՕՍՐ Ի ՉԻՐԻՄ տ. տ. Մեծին Ներսէսի երիցս երանեալ Հայրապետին եւ Թուրքիոյ Հայոց պատրիարքին. Մահանուագ յօրինեալ Ի Տ. Զուխանէնէ ~ «Ահ Ներսէս ոչ եւս է...», Marche funèbre dédiée à la mémoire de SS. feu M. Nersès Patriarche des Arméniens par Dikran Schouhadjian, [Կ. Պոլիս], սեպհակ. Յ. Արամեան եւ ընկ., [1884 կամ 1885¹], 4 էջ, 4⁰:

Կ. Պոլսի Հայոց պատրիարք Ներսէս Վարժապետյանի նկարը, կողքի էջ 1:

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ Թեմուրագյան եւ Սեմյոնովա, Տ2, էջ 19 Բմր 1: ՀԳՄ, Բու. Գ, այս հրատ. շրջիտէ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1889

469. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԱՂԵՔՍԱՆԴԻՐ

Ի ՄԵԾԱՀԱՆ ԴԷՍ աւուր չորրորդ տարեդարձի սրբոյ օծման Տ. Տ. Մակարայ ծայրագոյն պատրիարքի եւ սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց. Ուղեքն. «Յորդորի յայն երգոց յաւազ...», Զայնագր. Աղեքսանդր Բաղդասարեանց, յօր. Մկրտիչ Պալեան, Վաղարշապատ, 1889, Ի 29/Ժ 1 Թերթ 62x35 սմ: (Հայկ. ձայնանիշերով):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, Բու. Գ, այս հրատ. շրջիտէ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

[1890]

470. ԱՓՐԻԿԵԱՆՑ Պ. ԵՒ ՎԻՇՆԵԱԿ Վ.

ԱՐԱՔՍԻ ԱՐՏԱՍՈՒՆՔԸ ~ «Մայր Արաքսի ափերով...» [դաշն. նուագակց.], Աշխատութիւն Պ. Ափրիկեանի եւ Վ. Վիշնեակի, Խօսք Ռափայէլ Պատկանեանի. Les larmes de l'Araxe. Mélodie arménienne par P. Aprikoff et V. Vichniak, Москва, пар. скоропечатня

¹ Ներսէս պատրիարք Վարժապետյանը վախճանվել է 1884 թ. գեղտեմբերի 7-ին: Հետեւաբար կարծում ենք, որ սա լույս է տեսել 1884-ին կամ 1885-ին:

ноты П. Юргенсона (дозв. ценз. СПб, 22го дек. 1890г.), 7 էջ, 4⁰:

«Նուէր տիկին Աշխէն ժամհարեանին»:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սլ. 290 (լրացուցիչ նկարագրություն է՝ Աֆրիկեանից հղում է կատարված՝ Պատկանեան Ռ. («Արաքսի արտասու [ն]քը»): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «ՀԳՊ» 1890, գ. 4, էջ 379, «Ստ. գրքեր»: «Մշակ» 1891, հմր 11՝ 29/Ա, էջ 2, «Ներքին լուրեր»: «Մուրճ» 1891, հմր 2, էջ 259, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 7: «ՀԱ» 1892, հմր 7, էջ 209, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1891 ամի», հմր 31:

Հրատարակության կողքի 1-ին էջի ֆակսիմիլեն տե՛ս Ռ. Պատկանեան, Եժ, հտ. 1, էջ 56-57-ի միջև ներդիր:

Օրնկ՝ ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ-ի ֆոնդ, 526, Ռ. Պ. ի ֆոնդ, 1363, Շ.Տ. ի ֆոնդ, 70:

1891

471. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.,

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐՀՆԵՐԳ - «Ամեն Հայի սրտից բխած...», [Քառաձայն խառը խմբի Համար], [Երաժշտութիւն Սողոմոն սրկ. Սողոմոնեանի ուսանող Ա. լսարանի ճեմարանի Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի 1891 5/Գ, Գրեց Արշակ Թաշճեան, ուսանող Գ. լսարանի Մայր Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի¹], 2 էջ, 8⁰ (Հայկ. ձայնանիշերով):

Ծնթ.՝ Ռ. Աթայանը նկատել է, որ սա Կոմիտասի առաջին տպագրված ստեղծագործությունն է, հայկական ձայնագրությամբ, ոսկետառ հավելվել է «Արարատ» ամսագրի 1891 թ. մարտի համարին: Տե՛ս Կոմիտաս, Եժ, հտ. 4, հմր 1, էջ 16-8 (ծնթգր. էջ 164-5):

Մտնգտ.՝ Թեյմուրազյան Ն., «Կոմիտաս», էջ 9: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ զգիտե:

Գրիսկն՝ «Տարագ» 1891, հմր 15, էջ 226 (ըստ Թեյմուրազյան Ն., «Կոմիտաս», էջ 45):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 1658, 1731, Ռ.Մ. ի ֆոնդ, 634:

1893

472. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐՋԱ ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ

Ի ՇՆՈՐՀԱՐԵՐ ԳԱԼՈՒՍՏ ԱՍՏՈՒԱԾԸՆՏԻՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԵՒ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԳԻ ՏԵԱՌԵՏԵԱՌԵ ՄԿՐՏԻՉ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ. ԵՐԳ - «Բարեաւ որ գաս...», [Քառաձայն խմբի Համար], Հեղ.՝ Մկրտիչ Պալեան, Երաժշտ.՝ Խաչատրոյ Կարա - Մուրզա, [ա. տ.] [1893²], 1 թերթ՝ 52x23.5: (Հայկ. ձայնանիշերով):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1893, հմր 2՝ 2/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: Իրագեկվել է, որ երգը հորինված է Վեհափառ Խրիմյան Հայրիկի գալստյան առթիվ:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ք.Կ.Մ. ի ֆոնդ, 105:

1895

473. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐՀՆԵՐԳ - «Ամեն Հայի սրտից բխած...», Երաժշտութիւն՝ Կոմիտաս վրդ., Խօսք՝ Արշակ Թաշճեան, 1895, 18/Գ, տպ. Ս. Էջմիածնի: (Հայկ. ձայնանիշերով):

Ծնթ.՝ Ռ. Աթայանը գրում է. «Նույն խաբերով, չորս տարի անց, Կոմիտասը գրել է իր երկրորդ Ազգային օրհներգը», որը նույնպես հայկական ձայնագրությամբ, ոսկետառ հավելվել է «Արարատ» ամսագրին»: Նա տպագրված օրհնակը գտել է Ռ. Մելիքյանի արխիվում: Տե՛ս Կոմիտաս, Եժ, հտ. 4, հմր 7, էջ 38, ծնթգր. էջ 167-8:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ զգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ռ.Մ. ի ֆոնդ, 635:

¹ Նշված է նոտաների տակ:

² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ «Մշակ»-ի:

1898

474. ԲԻԱՆԿԻՆԻ ՊԵՏՏՐՈՂ¹

ԵՐԳ [ՈՒ²] ԳՆԱՑՔ ԶՕՐԱՑՆ ՀԱՅՈՑ ԸՆԴ ՎԱՀԱՆԱՅ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՅ. Ի ՇԱՒԱՐՇԱԿԱՆ ԴԱՇՏԻՆ ՎՐԷԺՔ. Օ՛ն, անդր յառաջ - «Բա՛մ. փորոտան բարձուստ բոմբիւնք Այրարատեան դաշտն ի վայր...»³ [Արական եռածայն խմբի եւ դաշն. համար], [Եղ.՝ Պ. Բիանկինի, խօսք՝ Հ. Ղ. վ. Ալիշան], Վենետիկ, Ս. Ղազար, 1898, [7] էջ, 4⁰:

Վահան Մամիկոնյանի դիմանկարը՝ սկզբնաէջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7528 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի):

Գրցցկ՝ ՄՄԼՅ, էջ 18:

Գրկ՝ Այտընեան Գրս., «Անհրաժեշտ գիտելիք...» - «Բազմ.», 1919, էջ 316:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1899

475. ՎԱՐԴԻԿՅԱՆ ՄԱԿԱՐ

ԻՆՁ ՄԻ ՍԻՐԻՐ - «Ինձ մի սիրիր, ինձ մի սիրիր...», Ты не мой идеал, ор. 1, հմր 2, муз. М. Вардикяна, слова С. Шахазиза, СПб: Нотопечатня В. Бессель и К⁰, Поставщиков Двора Его Величества (дозв. ценз. СПб, 23¹⁰ марта 1899 г.), 5 էջ, 4⁰:

Собственность автора.

«Ընկերական անկեղծ նուէր Արսէն Բուզաղեանին հեղինակից» (նոտաների սկզբում):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7858:

Պրորկն՝ «Մուրճ» 1899, հմր 6, էջ 743, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 14:

Օրնկ՝ ՄՄ:

¹ Երգի մեղեդին հորինել է Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության Մուրադ-Ռաֆայելյան վարժարանի երաժշտության դասատու Պ. Բիանկինին (տե՛ս Մուրադյան Մ., ՈՒԱԵՊ, էջ 95):
² Տպագրված է՝ եւ: Շտկված է ըստ Այտընյանի հոգվածի:
³ Չունի թղթակազմ եւ անվանաթերթ: Նկարագրութունը կատարված է ըստ սկզբնաէջի եւ Այտընյանի հոգվածի:

1900

476. ՎԱՐԴԻԿՅԱՆ ՄԱԿԱՐ

ԵՕԹ ՕՐ, ԵՕԹ ԳԻՇԵՐ - «Եօթ օր, եօթ գիշեր ալ վարդ ի դօտիս թօւմիշաւ...» [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Армянская серенада. Ор. 1, հմր 3, երգած ու ձայնագր. Մ. Վարդիկեանի. Հրատ. Յ. Ամիրեանի, СПб: Типо-литография “Энергия” (дозв. ценз. 8¹⁰ ноября 1900 г.), 5 էջ, 8⁰:

Собственность автора.

«Նուէր մի հայ օրիորդին».

Երգի խօսքը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ:

Մասնավոր կնիք՝ “Музыкальная торговля в Тифлисе И. Сузанаджян”.

Ընծայագրով օրնկ՝ «Նուէր Սուրբ Էջմիածնայ գրադարանին հեղինակից 1903 16ն լուստարի Պետերբուրգ» (ՄՄ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 8117:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1901, հմր 112՝ 27/Ե, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

477. ՎԱՐԴԻԿՅԱՆ ՄԱԿԱՐ

ՀՈՎԻԻ - «Ծառի հովանին տերեւի շրշիւն...» [Մեներգ դաշն. նուագակց.] Пастух, Ор. 2, Музыка М. Вардикяна [խօսք՝ Ս. Շահազիզ] /Հրատ. Յ. Տէր - Ստեփանեանի, Պ. Սարկայանի, СПб: Нотопечатня В. Бессель и К⁰, Поставщиков Двора Его Имп. Величества. (дозв. ценз., СПб, 23¹⁰ июня 1900 г.), 5 էջ, 4⁰:

“Посвящается Александру Ивановичу Манташеву” Собственность автора.

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Paul Assatourof-ի:

Երգի խօսքը՝ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 7903:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1901, հմր 112՝ 27/Ե (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, ՄՄ:

1901

478. ՎԱՐԴԻԿԵԱՆ ՄԱԿԱՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՍԷՐ - «Երէկ տեսայ քեզ պարտիզոն...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Օր. 4, երաժշտ. Մ. Վարդիկեանի, խօսք Ս. Շահապիգեանի, СПБ, типо-литография “Энергия” (дозв. ценз. СПб, 20^{то} апреля 1901г.), 5 էջ, 4⁰:

Вардикьян Макар, Первая любовь – “Вчера тебя в саду я видел...”, Армянский романс М. Вардикьяна, “Посвящается М. Саруханбекяну”:

Երգի խոսքը՝ հայերեն եւ ռուսերեն, գետեղված է նոտաների տակ:

Մասնավոր կնիք՝ “Муз. торговля И. Сузанаджян в Тифлисе”:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1901, հմր 112՝ 27/Ե, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ:

1903

479. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆՆՑ Յ. Մ.

ՄԻ՛ ԼԱՐ - «Մի՛ լար, բլբուլ, քեզ մի՛ տանջիր...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Ջայնազր. Յ. Մ. Թումանյանեանց (Ղրիմցի). խօսք Ալ. Ծատուրեանի, *Не плачь*, Армянский романс. Муз. Ар. М. Туманянца, Тифлис: Лит. К. Месхисв (дозв. ценз. Тифлис, 27^{то} февр. 1903 г.), 3 էջ, 4⁰:

“Посвящается священнику Т. Атовмянцу”

Երգի խոսքը՝ Հայերեն եւ ռուսերենատառ Հայերեն, գետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 798 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 723 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): Մազմանյան, էջ 69:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1903, հմր 128՝ 15/Զ, էջ 3, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 13:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1904

480. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ՄԻ՛ ԼԱՐ, ԲԼԲՈՒԼ - «Մի՛ լար բլբուլ, քեզ մի՛ տանջիր...», Երգ եւ ոսմանս [դաշն. նուագակց.], Օր. 1, խօսք՝ Ալ. Ծատուրեան, 3-րդ հրատ., Հրատ. «Փնջիկ»-ի, СПБ: Лит. П. К. Селиверстова 1904¹ (дозв. ценз. 24^{то} окт. 1902 г. СПб), 3 էջ, 4⁰:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սյ. 302 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1036 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): Մազմանյան, էջ 89:

Գրցցկ՝ Գոտտ., 1908 (էջ 21), 1910 (էջ 26), 1911 (էջ 25): ԹԿԳ. 1910 (էջ 10): Պալենց 1913 (էջ 125):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1904, հմր 131՝ 24/Զ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ ձեռք բերելու ազդ): «Մուրճ» 1904, հմր 12, էջ 139, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 11:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1904

481. ՊԱՐՈՆԲԵԿԵԱՆ Յ.

ՀԱԶԱՐ ԵՐԱՆԻ - «Հազար երանի քեզ, մանուկ անբիծ...» [Մեներգ դաշն. նուագակց.] Երաժշտ. Յ. Պարոնբեկեանի, Հեղ. Ռ. Պատկանեանի:

Блажен ты. Элегия. Ор. 3, Муз. Я. Паронбекова, слова Р. Патканяна, 3-րդ տպագր., Москва: Лито и нотопечатня В. Гроссе, 1904, (дозв. ценз. Тифлис, 19^{то} ноября 1904 г.), 5 էջ, 4⁰:

Собственность автора.

Երգի խոսքը՝ Հայերեն եւ ռուսերենատառ Հայերեն, գետեղված է նոտաների տակ:

Մասնավոր կնիք՝ “Муз. торговля И. Сузанаджян в Тифлисе”:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ. հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե: Մազմանյան, էջ 89:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ս. Մ. Ի ֆոնդ, 179 (22):

¹ Հրատարակութեան տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

1904

482. ՍԻԻՆԻ ԳՐԻԳՈՐ

ԱՐՑՈՒՆՔՆԵՐ - «Ա՛խ ալ վարդի...» [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Օր. 1, Երաժշտ. Գր. Միջազգային, բանաստ. Ա. Իսահակեանի, ՍՊԲ, «Պուշկինեան» սով., 1904 (Дозв. ИСНЗ. СПб, 24^{то} февр. 1904 г.), 3 էջ, 4⁰:

«Նուէր Տիգրան Նալբանդեանցին»:

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Գար. Երեցեանի:

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Արժանապատիւ Հայր Կոմիտասին իւր Գրիգորից 20-ին ապրիլի 1904 թ. Պետրոսակերտ» (Գ.Ա.Թ., Կոմիտասի ֆոնդ, 765): «Գեորգեան ճեմարանի մատենադարանին նախկին սանից հեղինակից Գ-ին սեպտեմբերի 1904 թ. Պետրոսակերտ» (ՄՄ): «Յարգելի երաժիշտ պ. Ն. Տիգրանեանցին Գ. Միջազգային-ից (Գ.Ա.Թ., Ն. Տ.-ի ֆոնդ, 481)»:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սյ. 1988: Թէոդիկ, ՏՏ, էջ 29 «Փունջ շքեղ սպագրութեանց» վերտառութեան ճեպրո, հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1907-ը: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 1235: *ԱԻԵՄ*, էջ 14: Մագմանյան, էջ 89:

Գրխակ՝ Մ. Բարսեղեան, «Տարագ» 1904, հմր 22՝ 6/2, էջ 223 եւ նույնի, «Մշակ» 1904, հմր 119՝ 5/2 (ըստ Մագմանյան, էջք 92, 93):

Պրորկն՝ «Լումա» 1904, հմր 5՝ Թ/Ժ, էջ 206, «Ստ. գրքեր»:
«Մուրն» 1904, հմր 6, էջ 158, «Նոր ստ. գրքեր», հմր 1:
«ՀԱ» 1904, 10-11 / ք/2, «Նոր հրատ-ք», հմր 133:

Օրնկ՝ ՀԱԳ («Арыс Бабалян» կնիքով եւ Բաբկեան Ներսիսյանի ինքնագրով): ՄՄ: Գ.Ա.Թ., Կոմիտասի ֆոնդ, 765, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 578, Գ. Ա.-ի ֆոնդ, 64, Ն. Տ.-ի ֆոնդ, 481:

[1906]

483. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ՀԱՄՐ ԵՐԳ. Երգ եւ ուղեկոչ, Քառաձայն խառն խմբի համար a capella. Օր. 5, ՏՊԵ: Н. К. Селиверстова [1906?¹], 3 էջ, 8⁰:

Սեպհականութիւն հեղինակի:

Պահեստը՝ Թիֆլիս, զբաղման համար «Գուտտենբերգ»:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, սյս հրատ. շ գիտն:

Գրքակ՝ Գուտտ., 1911 (էջ 26): ԹԿԳ, 1910 (էջ 10):

Պրորկն՝ «Մուրն» 1906, հմր 10, էջ 141, «Նոր ստ. գրքեր» հմր 5:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

[1907 կամ 1908]

484. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԱՊՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ (քայլերգ) - «Արեք, հայեր, սէր եղբայրներ...», [դաշն. նուագակց.], Երկ Բ, Հեղինակ բանիցն եւ նուագին Գ. փրոֆֆ. Գալֆաեան, Paris [1907 կամ 1908], 4 էջ, 4⁰:

Գիմել հեղինակին՝ К. proff. Kalfaian, Paris.

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAÏAN K.

VIVA HAÏASTAN - "Debout les Haïs....", Paroles et musique de K. proff. Kalhaïan, Paris, 4 էջ, 4⁰:

En vente chez l'auteur, Paris. Propriété de l'auteur.

485. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԴԷՊ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ (երգ ժողովրդական) - «Ալէկարչար նաւի նման...», [դաշն. նուագակց.], Երկ Դ, Հեղինակ բանիցն եւ նուագին Գ. փրոֆֆ. Գալֆաեան, Paris [1907 կամ 1908], 4 էջ, 4⁰:

Գիմել հեղինակին՝ К. proff. Kalfaian, Paris.

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAÏAN K.

VERS LA LIBERTÉ (chant populaire) - "Comme un vaisseau jouet des flots....", Paroles et musique de K. proff. Kalfaïan, Paris [1907 կամ 1908].

En vente chez l'auteur, Paris. Propriété de l'auteur.

486. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ՅՈՅՍՆ - «Թո՛ղ փրչէ քամին պաղ - պաղ, երեւիս...», [դաշն. նուագակց.], Երկ Գ, Հեղինակ բանիցն՝ Քամար - Քաթիպա, հեղ. նուագին՝ Գ. փրոֆֆ. Գալֆաեան, Paris [1907 կամ 1908]:

Գիմել հեղինակին՝ К. proff. Kalfaian, Paris.

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAÏAN K.

ESPÉRANCE (*chant populaire*) - "Que la brise froide à ma tête frappe.....", Paroles de Kamar Katıba, Musique de K. proff. Kalfaian, Paris.

En vente chez l'auteur, Paris. Propriété de l'auteur.

487. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ՆՈՐ ՕՐՕՐ (*երգ Հայրենեաց*) **Ձոն առ Հայաստան** - «Տրտում ախուր, ցաւազին եւ անտէրունջ...», [Դաշն. նուագակց.], Երկ Ա, Հեղինակ բանիցն եւ նուագին Գ. փրօֆֆ. Գալֆաեան, [Paris], [1907 կամ 1908], 4 էջ, 4⁰:

Դիմել հեղինակին՝ K. proff. Kalfaian, Paris.

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAÏAN K.

NOUVELLE BERCEUSE. Chant de la patrie - "Pâle et triste, malheureuse et toujours seule.....", Dédié à l'Arménie.

Paroles et musique de K. proff. Kalfaian, Paris

En vente chez l'auteur, Paris. Propriété de l'auteur.

Վերոհիշյալ 4 տետրերը (հմր հմր 484-87) ու 2 այլ՝ ֆրանսիացի հեղինակներ Ս. Պրյուդոմի եւ Վ. Հյուգոյի բանաստեղծությունների հիման վրա գրված 2 երգ, ունեն մի ընդհանուր կազմ, որի վերին ձախ անկումում տպագրված է՝ A monsieur Alexandre Mantacheff, Le protecteur de l'art Arménien dédié par l'auteur [պրն Ալեքսանդր Մանթաչյանցին՝ Հայկական Արվեստի հովանավորին, ձոնում է հեղինակը]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ները չգիտն:

Պրբրկն՝ «Բազմ.» 1908, 2թ/1, «Ստ. գրքեր» հմր 2 («Նոր երգեր Գ. փրոֆֆ. Գալֆաեան, ծանուցվել է՝ վեց երգերու հաւաքածո):

Ներգրք. մտնգտ.՝ ՁՀԵ, էջ 6 (իրագեկվել է՝ «Փարիզի մէջ վերջին միջոցներուն, կարող երաժիշտ մը Կ. բրօֆֆ. Գալֆաեան իր **Կռունկ** թերթով եւ երաժշտական երգերու գեղեցիկ հրատարակութիւններով զարկ մը կուտայ հայ արուեստին»):

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ. 531:

1908

488. ԳԱԼՉՆՃԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ՁՕՆԵՐԳ անուան տօնախմբութեան ամենապատիւ Տ. Տ. Մատթէոս ս. արքեպս. Իգմիրլեան Հայրիկի 18/Ժ 1908 - «Մենաստանիդ մէջ տասներկու տարի...» [առանց նուագակց.], Խօսք եւ եղ. Եղիշէ քհնյ. Գալչնճեանի Սկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ, [Կ. Պոլիս], տպագր. Զգօն Փափազեան, [1908], 3 էջ, 4⁰ (Հայկ. եւ եւրօպ. ձայնանիշերով):

Մատթէոս արքեպս. Իգմիրլյանի լուսանկարը, կողքի էջ 1:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտն: Մազմանյան, էջ 152:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 57), 1928 (էջ 68): Զարդարեան, 1922 (էջ 57): Պալեան, 1911 (էջ 25), 1913-14 (էջ 125), 1922 (էջ 82):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

489. ԿՈՄԻՏՏԱՍ ՎՐԴ.

ԿԱՔԱԻԻ ԵՐԳԸ - «Արեւ բացւեց թուխ ամպերէն...», [Մենակատարի եւ խմբի համար դաշն. նուագակց.] ձայնագր. Կոմիտաս վրդ., ժողովրդ. բանաստ. մշակ. Յովհ. Թումանեան,¹ Հրատ. «Հասկեր» մանկ. ամսագրի [որպէս հավելված 1908 Դ համարի], Тифлис, скоропечатня "Братство", 1908, 3 էջ, 4⁰:

Կողքի 1-ին էջին պատկերված է կաքավ՝ իր ճուտերով:

Երգի խօսքի 1-ին տունը եւ կրկնակը գետեղված են նոտաների տակ, շարունակությունը՝ վերջում:

Մտնգտ.՝ Թեյմուրազյան Ն., *Կոմիտաս*, էջ 11: ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 2698: ՀԹԵՄ, էջ 28: Մազմանյան, էջ 152:

Գրկն՝ Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 1, էջք 4, 72-4 (ծնթգր. էջ 174-5):

Գրցցկ՝ «Գուտտ.», 1910, էջ 161:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Կոմիտասի ֆոնդ, 613, 1322, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 549:

490. ՄԱՅԻԼԵԱՆ ԱՆՏՕՆ

ԻՆՁ ՄԻ՛ ԽՆԴՐԻՐ - «Ինձ մի՛ խնդրիր...» = "O, me prosi....", Մեներգ. դաշն. նուագակց., Օր. 1, Երաժշտ. Անտօն Մայիլեանի, բանաստ.՝ Յովհ. Թու-

¹ «Կաքավի գովքը» խորագրով բանաստեղծություն է, տե՛ս Թումանյան Հ., ԵԼԺ, հտ. 1, էջ 214 (ծնթգր. 611-2):

մանեանի, Հրատ. Բազլի Հայոց Կուլտուրական միութեան գեղարուեստական մասնաճիւղի Հմր 1 =Изд. Художеств. секции Бакинск. Армянск. Культуры. Союза [Բազու, 1908¹], 3 էջ, 4⁰:

Склад издания в Баку, в конторе Армянск. Культурн. Союза. Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Երաժիշտ - ուսանող պ. Ռոմանոս Մելիքեանին ֆեդիմակից 1909 IV/19 Բագու» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1516):

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, հմր 28, էջ 24: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Գեղ.» 1908, գ. 2, էջ 162, «Ստ. գրքեր»: «Յուշ.» 1908, հմր 3, էջ 80 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Բագու» 1909, 4/բ/1, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1516:

1909

491. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԲ ՈՐ ՄԵՆՔ ՄԵՄՆԱՆՔ - «*երբ որ մենք մեծնանք...*», Մանկական քայլերգ = Marche enfantine, [Դաշն. նուագակց.], Օր. 57, Եղ. Յ. Սինանեանի, Խօսք Ջ. Զաքարեանի, [Կ. Պոլիս], Կալաթա, տպ. Լ. Թերզեան, [1909²], 3 էջ, 4⁰:

«Սիրեցեալ բարեկամուհիս օր. Ակիւլինէ ձեւակեանի ի նշան ընկերակցութեան անհուն սիրոյ»:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Ազնուի օր. Էլիզա Պետրոսեանի կը նուիրէ յարգանք ֆեդիմակը 910 հոկ. 30, Տրապիզոն» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Գրքնկ՝ Գըլընեան, 1909 (էջ ԺԲ), 1910 (էջ 37), 1911 (էջ 29): Եագընեան, 1923 (էջ 55), 1924 (էջ 65): Զարդարեան, 1910-11, (էջ 24), 1922 (էջ 55), 1925 (էջ 65): Պալեմց, 1911 (էջ 53):

Պրորկն՝ «Կոհակ» 1909, հմր 3՝ 13/2, էջ 36, «Նոր հրատ. - ներ»: «Ժամ.» 1909, հմր 197՝ 2-22/2, էջ 3, «Հայկ.

լուրեր»: «Ազատ.» 1909, հմր 35՝ 21/է - 3/Ը, էջ 4, «Նոր հրատ.»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

492-493. ՄԵՆԻՔԵԱՆ ՌՈՄԱՆՈՍ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԳ, [Մեներգեր դաշն, նուագակց.], Օր. 1, Հմր. 1-2, ՏՊԵ: НОТОНЕЧАТНЯ П. И. ВОЛКОВА, 1911,

492. Հմր 1. **Աշնան երգը** - «*Դեղնած դաշտերին իջել է աշուն...*», [Խօսք Յովհ. Թումանեանի], 3 էջ, 4⁰:

«Մակար Եկմակեանի յիշատակին»:

Հեղինակի սեփականութիւն:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ:

Ընծայագրով օրնկ՝ «<...³> դարոցի գրադարանին ֆեդիմակից, Պետերբուրգ» (ՀԱԳ): «Մեծարգոյ պ. Մուշեղ Աղալեանին - ինձնից 1911 թ. Պետերբուրգ» (ԳԱԹ, Մ.Ա.-ի ֆոնդ, 654): «Խորհարգոյ կօլլեգայիս նիկ. Ֆադ. պ. Տիգրանեանին - ինձնից 1911 թ. Պետերբուրգ» (ԳԱԹ, Ն. Տ.-ի ֆոնդ, 480): «Թանկագին Սոֆիա Իվանովնային եւ Իդուսին - ինձնից 1911 թ. Պետերբուրգ» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1753):

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, էջ 14: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Գրիսկն՝ Ա. Վարդանյան, «Սուրբանդակ» 1911, հմր 477 (ըստ Գյուրակյան Գ., ՌՄ, էջ 58): Յ. Յարութիւնեան, «Ար.» 1912, էջ 76-80 (ըստ «Մտնգտ. «Ար.» ամս.», հմր 6623): Գրախոսականի գնահատանքը տե՛ս Ն. Թահմիզյան, «Արարատն...», «Էջմիածին», 1968, ԺԱ/ԺԲ, էջ 88-9:

Պրորկն՝ «Գեղ.» 1911, գ. Դ, էջ 250, «Ստ. գրքեր»: «Բագու» 1912, 1/բ/1 «Ստ. գրքեր»: «Մշակ» 1912, հմր 1՝ 1/Ա, էջ 4 (ձեռք բերելու ազդ): «Ար.» 1912, հտ. Դ, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ. Ա.-ի ֆոնդ, 654, Ռ. Մ.-ի ֆոնդ, 1753, Ն. Տ.-ի ֆոնդ, 480, Վ. Տ.-ի ֆոնդ, 243:

493. Հմր 2. **Վարդը** - «*Փոքրիկ տղան մի վարդ տեսաւ...*», Խօսք Վ. Գեօթէի, Թրգմ. Յովհ. Թումանեանի, 3 էջ:

Հեղինակի սեփականութիւն:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

³ Սկզբը չի պահպանվել:

Ծնթ.՝ Երաժշտագետ Գ. Գյոդակյանը գրել է. «Նոտաները մեծ ճաշակով ձեռավորեց անվանի նկարիչ Վ. Սորենյանը»։ Տե՛ս նրա *ՌՄ*, էջ 49:

Հրատարակությունների երաժշտագիտական վերլուծումը տե՛ս Գ. Գյոդակյան, *ՌՄ*, էջ 45-49:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Խորյարգոյ կօլլեգայիս Նիկ. Ֆադ. պ. Տիգրանեանին - ինձնից. 1911 թ. Պետերբուրգ» (ԳԱԹ, Ն. Տ.՝ի ֆոնդ, 480): «Թանկագին Սոֆիա Իվանովնային եւ Իդուսին - ինձնից 1911 թ. Պետերբուրգ» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1752):

Մտնգտ.՝ *ՀԹԵՄ*, էջ 42: *ՀԳՄ*, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Գրիսկն՝ *Dissonanse* //«ԹԵ», 1912, Գ տ., հմր 9-10, էջ 128, «Ստ. գրքեր», հմր 37:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1912, 1/Ա, էջ 4 (ձեռք բերելու ազդ): «Ար.» 1912, հտ. Դ, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1752, Ն. Տ.՝ի ֆոնդ, 480:

1913

494-495. ՄԵԼԻՔԵԱՆ ՌՈՄԱՆՈՍ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԳ, Օր. II, պր. 1-2, ԹԻՖԼԻՍ, Հրատ. Բեմինէ Զաք. Զանփոլաղեանի [1913¹], [СПб, ПОТОПЕЧАТНІЯ П. И. ВОЛКОВА]

494. Պր. 1. **ՈԼՈՆԻԻ** - «Սիրուն ուրեմի, կանաչ ուրեմի...», [զուգերգ դաշն. նուագակց.], Խօսք Աթ. Խնկոյեանի, 5 էջ, 4⁰:

«Իմ ամենալաւ բարեկամին»:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծարգոյ Սոֆիա Իվանովնային եւ սիրելի Իդուսին - ինձնից 1913 թ.» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1755):

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԱՀԳ, Ազուլ.՝ի ֆոնդ, 991: ՄՄ: ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 560, 1754, 1755, Վ. Տ.՝ի ֆոնդ, 261:

495. Պր. 2. **Անջատում** - «Ամբողջ գիշեր խօսեց անդադար...», [մեներգ դաշն. նուագակց.], Խօսք՝ Կոռսակի, Ռուս.-ից թրգմ. Յովհ. Թումանեանի, 5 էջ, 4⁰:

Ծնթ.՝ Հրատարակությունների երաժշտագիտական վերլուծումը տե՛ս Գ. Գյոդակյան, *ՌՄ*, էջ 49-55:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Գեորգեան ճեմարանի մատենադարանին - հեղինակից 1913 թ.» (ՀԱԳ): «Մեծարգոյ Սոֆիա Իվանովնային եւ սիրելի Իդուսին - ինձնից 1913 թ.» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1749): «Մեծարգոյ Սոֆիա Լազարեանա Մարտիրոսեանին - հեղինակից 1913 թ.» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1751): «Ծնորհալի լերգչուհի Յեզեհիա Դավթյանին - հեղինակը - 1926 թ.» (ԳԱԹ, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 1750):

Մտնգտ.՝ *ՀԹԵՄ*, էջ 13: *ՀԳՄ*, հտ. Դ, այս հրատ.-ները չգիտեմ:

Գրիսկն՝ Ա. Վարդանյան, «Պատանի», 1913, ապրիլ (ըստ Գյոդակյան Գ., *ՌՄ*, էջ 58): Ա. Մանուկյան, «Հոր.» 1913, հմր 95 (ըստ Գյոդակյան Գ., *ՌՄ*, էջ 58): Մ. Միրզայեանց, «Հոր.» 1913, հմր 153՝ 12/է, էջ 4:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1913, հմր 76՝7/Դ, էջ 4 (ձեռք բերելու եւ վաճ. ազդ): «ՀԱ» 1913, 5թ/1, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 111-112: «ՆՀ» 1913, հմր 1, էջ 237, «Գրքեր եւ պարբերականներ», հմր 7: «Բազմ.» 1913, 7թ/2 [«Ստ. գրքեր»] «Երաժշտականք»: «ԹԵ» 1914, հմր 3, էջ 39, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 2:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա. Բ.՝ի ֆոնդ 1566, Ռ. Մ.՝ի ֆոնդ, 561, 1749, 1750, 1761, Տ. Ն.՝ի ֆոնդ, 59 (17):

496. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՍՐՕՊԵԱՆ ՔԱՅԼԵՐԳ ԵՒ ՄԵՂԵԴԻ - «Դափնույ տերեւովք ձիթենեաց ոստովք...», 413-1513-1913 կրկնակ զբական յօբելեաններու առթիւ Սահակայ եւ Մեսրօպայ անմահ յիշատակներուն ձօնեալ =Marche et hymne Mesrobian. Dédiée à l'impérissable mémoire de Sahag et Mesrob à l'occasion des doubles jubilé littéraires 413-1513-1913, pour piano [մեներգ դաշն. նուագակց.], Օր. 61, par H. Sinanian, [Կ. Պոլիս, 1913], 5 էջ, 4⁰:

Propriété de l'auteur.

«Յ. Սինանեան» մասնավոր կնիքով:

Մտնգտ.՝ *ՀԳՄ*, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ, 1419, Հ. Ա.՝ի ֆոնդ (ամջակ է):

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

497. ՏԷՐ- ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱԻԱՆ

ՀՐԱԺԵՇՏ - «Դու գնում ես չգիտեմ ուր...», Դու էլտ Soprano-ի եւ Contralto-ի համար, դաշն. ձայնակց., Օր. 4, Երաժշտ. Ան. Տէր - Ղեւոնդեանի, Խօսք Վ. Տէրեանի, СПб. В. Бессель и К⁰, 1913 (Нотопечатня П. И. Волкова), 5 էջ, 4⁰:

«Թամարա Տէր - Ղեւոնդեանին»:

Հեղինակի սեփականութիւն:

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Մասնավոր կնիքով՝ «К исполнению дозволено» СПб, 31⁰⁰ янв. 1913 г.»

Ընծայագրով օրնկ՝ «Կովկ. Հայոց Հրատարակչական Ընկե-րութեանը Անուշաւան Տէր - Ղեւոնդեանից ՍՊր» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1913, հմր 47՝ 2/Գ, էջ 3, «Նոր ստ. գրքեր»:
«ՀԱ», 1913, 4/Բ/2, «Նոր հրատ.-ներ», հմր 98: «Մշակ»
1914, հմր 12՝ 19/Ա, էջ 3, «Նոր ստ. հրատ.-ներ»: «Գեղ.»,
1917, գ. 6, էջ 288, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ծ. Տ.-ի ֆոնդ, 204: Վ. Տ.-ի ֆոնդ, 257:

498. ԱՐԹՕ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈԳԻՆ - «Ո՛վ պատանիք, աւերց ներ-քեւ...», [դաշն. նուագակց.], Երաժշտ.՝ Արթօ, [Խօսք՝ Մ. Չերազ], հրատ. Կ. Ն. Կասաբեան, Worcester, Mass, cop. 1914, 5 էջ, 4⁰:

Լուսանկար՝ Մ. Չերազ եւ Արթօ, կողքի էջ 1:

ARTO

THE SPIRIT OF ARMENIA. Words by prof. M. Cheraz, music by Arto.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 525:

1914**499. ԲԻԱՆԿԻՆԻ ՊԻԵՏՐՈ**

ԵՐԳ [ու¹] գնացք զօրացն հայոց ընդ Վահանայ Մամիկոնեանոյ. Ի Շաւարշական դաշտին վրէժք. Օ՛ն,

¹ Տպագրված է՝ եւ: Շտկված է ըստ Այտընյանի հոդվածի:

անդր յառաջ - «Բա՛մ. փորոտան բարձուստ բոմ-բիւնք Այրարատեան դաշտն ի վայր...», [Արական եռաձայն խմբի եւ դաշնամուրի համար] (Խօսք Հ. Ղ. Վ. Ալիշանի), Վեներտիկ, Ս. Ղազար, 1914, 7 էջ, 4⁰:

Դիմանկար՝

Վահան Մամիկոնեան, սկզբնաէջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 5748 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի):

Գրիսկն՝ Հ. Գ. Այտընեան //«Բազմ.», 1919, հմր 10, էջ 315 (Այտընյանը նկատել է, որ 1898 թվի այս վիմատիպ վերահրատարակումը «մատնանշելի վրիպակներ» է պարու-նակում): Տարբերություններ են նշմարվում նաեւ զարդերի միջեւ:

Գրցկն՝ ՄՄԼՑ, էջ 18:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

[1915]**500. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ**

ԶՈՅԳ ԱԶԵՐ - «Կէս գիշեր էր, պարզ գիշեր էր...», Զուգերգ սոպրանոի եւ մեցցոսոպրանոի համար, դաշն. նուագակց., Օր. 1, Երաժշտութիւն Դանիէլ Ղազարեանի, Բանաստեղծութիւն Կ. Չարխեանի, Հրատ. Ս. Մելքումեանի, Тифлис, Лит. С. И. Быхова, [1915?]:

«Նւերում եմ ընկերոջս՝ Ե. Սարգարեանին»:

Կողքի 1-ին էջը՝ նկարագարով:

Դիմել թիֆլիսի բոլոր գրավաճառանոցներին:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Յարգելի պ. Սպիրիդոն Մելիքեանին 12/III 1916 թ. Դ. Ղազարեանից» (ԳԱԹ, Ս. Մ.-ի ֆոնդ, 164):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնովել», կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1915, հմր 248՝ 4/ԺԱ, էջ 4: «Մշակ» 1915, հմր 245՝ 5/ԺԱ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «ԹԵ» 1916, հմր

² Հրատարակութեան վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ «Մշակ»-ի:

3, էջ 48, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 5: «Հոր.» 1917, հմր 155՝ 25/Է, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճ. ազդ. հմր 15, «Հայերէն երգեր նօտաներով», հմր Բ:

Տրոպե՝ «Հայկ.», էջ 391:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Ա. Մ.-ի ֆոնդ, 164, Ն. Տ.-ի ֆոնդ, 479:

1916

501. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

«Աղջի, բախտավոր...», Երկձայն միասեռ խմբի համար (a capella), Պար-խմբերգ Յովհ. Թումանեանի «Անուշ» օպերայից, Օր. 9, հմր 1, [Մոսկուա, 1916¹], 2 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հմր 99: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնե:

Գրխակն՝ «Հովիտ» 1916, ԻԲ, էջ 378-9 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 632):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1916, հմր 68՝ 26/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «ԹԵ» 1916, Զ-Է, էջ 80, «Ստ. գրքեր» հմր 44:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ.:

[1916]

502. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ԿՈՐԾԱՆՈՒԵՑԱԻ ԶԱՐԸ ԻՍՊԱՌ, ժողովուրդի խմբերգը քառաձայն խառն խմբի համար a capella, Օր. 6, հմր 2, «Արտաւազը Բ Ֆէրիա», Երաժշտ.՝ հեղ. Եղիշէ Բաղդասարեանի, Խօսք Յարութին Թումանեանի, Օր. 6, հմր 1, [ա. տ., ա. թ.], (Печать В. Гроссе в Москве), 3 էջ, 4⁰:

Ամենայն իրաւունք հեղինակինն է:

Դիմել բոլոր յայտնի նօտավաճառներին կամ հեղինակին՝ Москва, Лазаревский Институт Восточных Языков.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնե:

Պրբրկն՝ «ԹԵ», 1916, Գ, էջ 48, «Ստ. հրատ.-ներ» հմր 9:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Ե. Բ.-ի ֆոնդ, 16:

503. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ՄԻ՛ ԼԱՐ, ԲԼՔՈՒԼ, Մեներգ դաշն. նուագակց., [Խօսք Ալ. Մատուրեանի], Москва, муз. торговля В. В. Бессель и К⁰, 1916²:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնե:

Գրխակն՝ «Հովիտ», 1916, ԻԲ, էջ 378-9 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 632):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1916, հմր 71՝ 31/Գ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «Հոր.» 1916, հմր 109՝ 18/Ե, էջ 3, «Լրատու»: «ԹԵ» 1916, Զ-Է, էջ 89, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 45:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ.:

504. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ԾԱՌԻՍ ՏԱԿԸ ԿԱՆԱԶ Է - «Մառիս տակը կանաչ է...», Խմբերգ քառաձայն խառն խմբի համար, Օր. 3, [Երաժշտ. Դանիէլ Ղազարեանի, Խօսք՝ ժողովուրդ.], Հրատ. մի խումբ ընկերներէ, [Թիֆլիս, 1916³], 3 էջ: Կողքի 1-ին էջը՝ նկարագրով: Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառանոցներին:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Յարգելի բարեկամ Ռոմանոս Մելիքեանին 18.11 1916 թ., Թիֆլիզ հեղինակից» (Գ.Ա.Թ., Ա. Բ.-ի ֆոնդ, 1561):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնե:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Դ. Ղաղարեան, «Հօուլէլ», կողքի էջ 4:

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1916, հմր 39՝ 21/Բ, էջ 3, «Գրական լուրեր»: «ԹԵ» 1916, հմր 3, էջ 48, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 7: «Հոր.» 1917, հմր 155՝ 25/Է, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճ. ազդ. հմր 15, «Հայերէն երգեր նօտաներով», հմր ա:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Ա. Բ.-ի ֆոնդ, 1561, Ե. Տ.-ի ֆոնդ, 117:

505. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՆԱԶԷԻ ՕՐՕՐԸ, (Մի պատկեր «Արցունքի հովիտ»-ից) - «Քնի՛ր, ի՛մ բալիկ, օրօր, իչ արա...», Մեներգ դաշն. ձայնակց., Օր. 2, Երաժշտ. Դանիէլ Ղազարեանի:

¹ Հրատարակութեան վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ «Մշակ»-ի:

² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

³ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականների:

ընկեր, Խոսք Ա. Ահարոնեանի, Երոսանդ - Յոլակի հրատ., [Թիֆլիս, 1916¹], [Тифлис], Лит. К. И. Быхова, 3 էջ, 4⁰:

«Ջուտ արդունքի կէսը կը յատկացուի օր. Ս. Օհանջանեանի անվան «Մեղու» ընկ. Հիմնած գրադարանին»:

Դիմել Թիֆլիսի բոլոր գրավաճառանոցներին:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծարգոյ ս. Սպ. Մելիքեանին, 12/III 1916 թ. Դ. Ղազարեան-ից» (ԳԱԹ, Ս. Մ. ֆոնդ, 165):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, Հոսովէլ, կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1916, հմր 42՝ 25/Բ, էջ 4, (հրատ. ծանուցում): «ԹԵ» 1916, հմր 3, էջ 48, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 6: «Հոր.» 1917, հմր 155՝ 25/Է, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճ. ազդ, հմր 15, «Հայերէն երգեր նօթաներով», հմր 4:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ս. Մ. ֆոնդ, 165, Ծ. Տ. ֆոնդ, 122:

506. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ԼՈՒՄՆԱԿՆ ԱՆՈՒՇ - «Լուսնակն անուշ, հովն անուշ...», Քառաձայն խառն խմբի համար դաշն. ձայնակց., Օր. 1, Երաժշտ. Ե. Սարգարեան, Խօսք՝ ժողովրդ., [Թիֆլիս, 1916²], 5 էջ, 4⁰:

«Նուիրում եմ ընկերոջս՝ Դ. Ղազարեանին»:

«Դիմել Թիֆլիսի բոլոր գրավաճառներին եւ հեղինակին՝ 2⁰⁰ Пушкинское училище».

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մշակ» լրագրի յարգելի խմբագրութեանը Ե. Սարգարեան-ից 19 $\frac{15}{1}$ 16 թ. Թիֆլիզ» (ՀԱԳ):

«Սիրելի երաժշտագետ Ռ. Մելիքեանին 19 $\frac{15}{1}$ 16 թ.

Թիֆլիզ Ե. Սարգարեան-ից» (ԳԱԹ, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1521):

«Ընկեր երաժշտագետ Արմ. Տիգրանեանին 17/1 1916 թ.

Թիֆլիզ Ե. Սարգարեան-ից» (ԳԱԹ, Ա. Տ. ֆոնդ, 539):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտե:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1916, հմր 10՝ 17/Ա, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Հոր.» 1916, հմր 12՝ 19/Ա, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ), 1917, հմր 155՝ 25/Է, էջ 4, «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճ. ազդ, հմր 15, «Հայերէն երգեր նօթաներով», հմր է: «ԹԵ» 1916, Գ, էջ 48, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 8:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ս. Մ. ֆոնդ, 2073, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1521, Ե. Ս. ֆոնդ, 203, Ա. Տ. ֆոնդ, 539:

507. ՏԷՐ - ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ ԱՐՇԱԿ

ՄԱՆՈՒՇԱԿ - «Սիրուն մանուշակ, ինչո՞ւ ես թողնեմ...» = *Манушак*, романс, [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Հեղ. Արշակ Տէր - Յովսէփեանի, Խօսք Ղազարոս Աղայեանի, [Թիֆլիս, 1916³], 6 էջ, 4⁰:

“Посвящается памяти Софии Михайловны Михайляни”.

Երգի խոսքի 1-ին տունը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, գետեղված է նոտաների տակ, ամբողջութամբ՝ 1-ին էջում:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի երաժշտագետ՝ «Վարդի» հեղինակ Ռոմանոսին Ա. Տէր - Յովսէփեան-ից» (ԳԱԹ, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1514):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. ը չգիտե:

Գրիսկն՝ // «Հովիտ» 1916, հմր 24, էջ 37-8 (ըստ ՀԲՄՊՄ, էջ 632):

Պրորկն՝ «Հոր.» 1916, հմր 73՝ 1/Դ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում եւ վաճ. ազդ): «Մշակ» 1916, հմր 79՝ 14/Դ (հրատ. ծանուցում): «ԹԵ» 1916, հմր 3, էջ 48, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 11: «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 288, «Ստ. հրատ.-ներ»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ռ. Մ. ֆոնդ, 1514, Ծ. Տ. ֆոնդ, 201:

[1916 կամ 1917]

508. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ԵՍ ԵՐԳԵՅԻ - «Ես երգեցի դալուկ դէմքի...», [Մեներգ] դաշն. ձայնակց., Օր. 5, Երաժշտ. Դանիէլ

¹ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականների:

² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

³ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականների:

Ղազարեանի, Խօսք Արմենի, Հրատ. Շմաւոն Մալա-
յեանի, [Թիֆլիս, 1916 կամ 1917¹], 3 էջ, 4⁰:

«Դիմել Թիֆլիզի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝
Քամոյեան օրիորդաց դպրոց»:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ,
ամբողջութեամբ՝ վերջում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօվէլ», կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1917, հմր 155՝ 25/Է, էջ 4, «Հոր.»-ի
գրասենյակի վաճ. ազդ, հմր 15 «Հայերէն երգեր
նօտաներով» հմր Ե:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ծ. Տ. Ֆոնդ, 113:

509. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՀՕԻՕՎԷԼ - «Ձեռս կառնեմ մէկ մտրակ....», ²
Խմբերգ վեցաձայն խառն խմբի համար [առանց
նուագակց.], Օր. 22, Հեղինակի երաժշտական հրա-
տարակչական ֆոնդ, Թիֆլիս, [1917], 3 էջ, 8⁰:

«Նուիրում եմ առաջին ուսուցչիս՝ Ստեփան Դեմու-
րեանին»:

«Դիմել Թիֆլիզի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝
Քամոյեան օրիորդաց դպրոց»:

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1918, հմր 13՝ 20/Ա, էջ 4, «Հոր.»-ի
գրասենյակի վաճ. ազդ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ծ. Տ. Ֆոնդ, 119:

510. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՈՒՌԻՆ - «Գետակի վրա թեքել է ուռին....»,
[Մեներգ] դաշն. ձայնակց., Օր. 9, Երաժշտ. Դանիել
Ղազարեանի, Խօսք Ա. Իսահակեանի, Հեղինակի
երաժշտական հրատարակչական ֆոնդ, [Թիֆլիս,
1917 կամ 1918³], էջ 3, 4⁰:

¹ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբե-
րականների:

² Երգի նյութը տվել է Լ. Ղահրամանյանը:

³ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբե-
րականների:

«Դիմել Թիֆլիզի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝
Քամոյեան օրիորդաց դպրոց»:

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Սիրելի Տիգրան Նալբանդյանին: 8/
1925 թ. Լեւինակաւան, Դ. Ղազարեան-ից» (ԳԱԹ, Տ. Ն. Ֆո-
նդ, 59(11)):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, Հօնօվէլ, կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1918, հմր 13՝ 20/Ա, էջ 4, «Հոր.»-ի
գրասենյակի վաճառքի ազդ:

511. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՔՈՅՐ ԻՄ ՆԱԶԵԼԻ - «Քոյր իմ նազելի, նայիր քո
դիմաց....», [Մեներգ դաշն. ձայնակց.], Օր. 4,
Երաժշտ. Դանիել Ղազարեանի [Խօսք Ա. Իսահակե-
անի], Հրատ. Շմաւոն Մալալեանի, [Թիֆլիս,
1917⁴], 2 էջ, 4⁰:

«Նուիրում եմ ընկ. Կ. Չարխեանին»:

Կողքի 1-ին էջը՝ նկարագրով:

«Դիմել Թիֆլիզի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝
Քամոյեան օրիորդաց դպրոց»:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ,
ամբողջութեամբ՝ վերջում:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Մեծարգոյ պ. Սպ. Մելիքեանին, 7/III
1917, Թիֆլիս, Դ. Ղազարեան-ից», ԳԱԹ, Ա. Մ. Ֆոնդ,
հմր 166: «Սիրելի Արմ. Տիգրանեանին 7/III 1917 թ.
Թիֆլիս: Դ. Ղազարեան-ից» (ԳԱԹ, Ա. Տ. Ֆոնդ, 532):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե: ԱԻԵՄ, էջ 97:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօվէլ», կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1917, հմր 155՝ 25/Է, էջ 4, «Հոր.»-ի
գրասենյակի վաճ. ազդ, հմր 15 «Հայերէն երգեր
նօտաներով» հմր Դ:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ա. Մ. Ֆոնդ, 166, Ա. Տ. Ֆոնդ, 532:

⁴ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբե-
րականների:

[1918]

512. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԱԼԵՉԱՐՉԱՐ. ՀԵՐՈՍԻ ԵՐԳ - «Ալեչարչար նաւի նրման, ծովէ ի ծով.....», [Դաչն. նուազակց.], Սօսք եւ նուազ՝ Գ. փրօֆֆ. Գալֆաեան, Bost Mass, cop. 1918, 2 էջ, 4⁰ («Նոր երգեր փրոֆֆ. Գալֆաեանի»):
Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAIAN K.

ALÉTCHARTCHAR (*chant patriotique arménien*) - "Comme un vaisseau, jouet des flots.....", Paroles et musique de K. proff. Kalfaïan, Boston Mass.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ա.գ.գ.» 1918, հմր 19(1047)՝ 12/Բ, էջ 4, («Նոր երգեր փրոֆֆ. Գալֆաեանի»):

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ, Գ. Գ. Ֆոնդ 1 (կողքը չի պահպանվել):

513. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԱՐԱՔՍ (Հայրենասէրի երգ) - «Մայր Արաքսի ափերով.....», [Մեներգ դաչն. նուազակց.], [Սօսք՝ Ռ. Պատկանեան], նուազ՝ Գ. Գալֆաեան, Bost Mass, cop. 1918, 3 էջ, 4⁰:

Գալֆաեանի լուսանկ.՝ կողքի էջ 1:

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAIAN K.

ARAX. *Chant d'après la version populaire des Arméniens du Caucase* - "Aux bords de l'Araxe.....", [Paroles de R. Patcanian, musique de K. proff. Kalfaïan, Boston Mass.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ա.գ.գ.» 1918, հմր 19(1047)՝ 12/Բ, էջ 4, («Նոր երգեր փրոֆֆ. Գալֆաեանի», հմր 4):

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ, Գ. Գ. Ֆոնդ 1:

514. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ՅՈՅՍԸ (Հայրենասէրի երգ) - «Թող փըչէ քամին պաղ - պաղ, երեսիս.....», [ձայն. դաչն. նուազակց.], [Բանաստ.՝ Ռ. Պատկանեան], նուազ՝ Գ. փրօֆֆ. Գալֆաեան, Boston Mass, cop. 1918, 3 էջ, 4⁰:

Գ. պրոֆ. Գալֆաեանի լուսանկարը կողքի էջ 1:

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAÏAN K.

L'ESPÉRANCE. Chant patriotique arménien - "Que la brise froide à ma tête frappe.....", [Paroles de R. Patcanian], Musique de K. proff. Kalfaïan, Boston Mass.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ա.գ.գ.» 1918, հմր 19(1047)՝ 12/Բ, էջ 4, («Նոր երգեր փրոֆֆ. Գալֆաեանի»):

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ, Գ. Գ. Ֆոնդ 1:

1919

515. ԱՆԴՐԱՆԻԿԻՆ - «Հերոս մռնչեց, սուլթան դողդողաց.....», Քայլերգ, Boston Mass. Հրատ. Պէրպէրեան գրատուն [1919¹], 4 էջ, 4⁰:

Անդրանիկ Օզանյանի նկարը՝ կողքի էջ 1:

Երգի խոսքի 1-ին տունը՝ Հայերեն եւ անգլերենատառ Հայերեն, գետեղված է նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ էջ 4-ում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Գրցկ՝ Եագրճեան, 1923 (էջ 51): Ջարդարեան, 1922 (էջ 51):

Պրորկն՝ «Փիւն.» 1920, հմր 4/բ/1, «Ստ. գրքեր»:

Տրգրք՝ «Հայկչ.», էջ 396:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

516. ԹԱԹԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼ

ԱՐԵԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿ - «Բըռնակալն էր նստած դահին վրայ բոսոր...», Aryan Hagh'danag, Dramatic tenor solo [Դաչն. նուազակց.], Երաժշտ. Ա. Թաթեանի, բանաստ. Դանիէլ Վարուժանի, Նախաբան Ա. Թաթեանի,² New-York, Armenia Press, 1919, 7 էջ, 4⁰:

«Հայ նահատակներու յիշատակին»:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ «Հայկաչենի»:

² Նախաբանում մեջբերված է Պ. Կրապոտկինի «Երիտասարդներին» [Ժընև, 1898] գրքույկից՝ արվեստագետներին վերաբերող հատվածը:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 6949:

[1920]

Տրգրք՝ «Հայկ2.» էջ 388:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Ա. Թ.՝ի ֆոնդ, 2, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ, 535:

517. ՄԱՅԻԼԵԱՆ ԱՆՏՕՆ

«Ինձ մի՛ խնդրիր...», Մեներգ դաշն. նուագակց., Խօսք՝ Յովհ. Թումանյանի, Թիֆլիս, 1919 (տպ. «Մամուլ»), 2 էջ:

МАИЛЯН АНТОН

“О, не проси...”, Романс для голоса с фортепиано, Слова О. Туманяна, пер. С. Я. Шарти, Тифлис, 1919, 2 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԹԵՄ, էջ 24-25: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Տ. Ն.՝ի ֆոնդ 59(1):

518. ՍԱՀԱԿ - ՄԵՍՐՈՊ

ՎԵՐԱՊՐՈՂ ՀԱՅՈՒՆ ԵՐԳԸ - «Եկէ՛ք երգե՛նք, ո՛վ Հայեր...» գրեց Սահակ - Մեսրոպ, Կ. Պոլիս, տպագր. Մ. Յովակիմեան [1919¹], 3 էջ, 4⁰:

«Անապատներու աւազաններուն մէջ, այլուրին ափերուն վրայ վերապրող մեր նահատակներուն հուսկ սրբանունդ բեկորներուն ի նպատտ»:

Պօղոս Նուպարի լուսանկարը՝ կից գրութեամբ՝ «Ազգ. պատուիրակութեան անխոնջ պետը՝ որ տասներկու տարիէ վեր կը ճգնի վերստեղծել Հայ Հայրենիքը», կողքի էջ 1:

Երգի խօսքի 1-ին տունը եւ կրկնները գետեղված են նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ էջ 3-ում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1924 (էջ 62): Զարդարեան, 1925 (էջ 62):

Պրորկն՝ «ԺՁ» 1919, հմր 353/262՝ 26/ԺԱ - 9/ԺԲ, էջ 3, «Հայկ. կեանք»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

519. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԱՊՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ (Ազգային քայլերգ) - «Արե՛ք, հայեր, սէր եղբայրներ...», [դաշն. նուագակց.], Fresno, cop. 1920, 3 էջ, 4⁰:

Գ. Գալֆայանի լուսանկ.՝ կողքի էջ 1:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Գ. Գ.՝ի ֆոնդ 1, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ 531:

520. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԱՍՏՈՒԱՄ ՊԱՀԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆ. Ազգային քայլերգ - «Ո՛վ մեր Հայրենիք, դու հանուր ազգաց չըքնաղ ուստան...», [դաշն. նուագակց.], Խօսք եւ նուագ Գ. Գալֆայանի, Fresno, cop. 1920, 3 էջ, 4⁰:

Գ. Գալֆայանի լուսանկ.՝ կողքի էջ 1:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ, 531:

521. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ՀԱՅԷՔ (Սուգի երգ) - «Հացէք, մայրեր: Հացէք, քոյրեր...», Նուագ Գ. Գալֆայանի, Նուիրված Սիմոն Զաւարեանի յիշատակին, Fresno, cop. 1920, 2 էջ, 4⁰:

Գ. Գալֆայանի լուսանկ.՝ կողքի էջ 1:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ 531:

522. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

Ո՛վ ԵՍ ԴՈՒՆ - «Ո՛վ ես դուն, որ կ'անցնիս քովերէս ամեն օր...», [դաշն. նուագակց.], Fresno, cop. 1920, 3 էջ, 4⁰:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ 531:

¹ Հրատարակման տարիքի վրէ նշված է ըստ պարբերականի:

523. ԳԱԼՖԱՆԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

Վէ՛ր ԿԱՅ! (*երգ միութեան*) - «Վէ՛ր կայ, թշուառ, վըշտի գաւակ...», [դաշն. նուագակց.], նուագ Գ. Կրօֆֆ. Գալֆանանի, Fresno, cop. 1920, 4 էջ, 4⁰:
Գ. Գալֆայանի լուսանկ.՝ կողքի էջ 1:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Գ. Գ.՝ի ֆոնդ 1, Մ. Բ.՝ի ֆոնդ 531:

1921

524. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՀնՁՈՒՄ է ԶԱՆԳԸ - «Հնչում է արդեն զանգը դպրոցի...», [Զուգերգ դաշն. նուագակց.], Նսուք Յակ. Աղաբաբի, Հրատ. Վրաստանի Լուսժողովոմի, Թիֆլիս, 1921 (տպ. «Կարմիր աստղ»), 3 էջ, 8⁰:
Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Վ. Ղազարեանի:
Երգի խոսքի 1-ին տունը զետեղված է նոտաների տակ, ամբողջով թյամբ՝ վերջում:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

**I. 2. Մի երգահանի ձայնազրած,
ներդաշնակած, դաշնակած, մշակած երգ
պարունակող հրատարակություններ**

1892

525. ИПОПОЛИТОВ – ИВАНОВ М. М.

ԾԻԾԵՆՆԱԿ - «Ծիծեռնա՛կ, ծիծեռնա՛կ...» [Մեներգ դաշն. նուագակց.], [Նսուք Գ. Դոդոխեանցի], =Цицер-нак (Ласточка) Армянский романс, гармониз. М. М. Ипполитом – Ивановым Изд. И. Сузанаджян, Тифлис, муз. магазин И. А. Сузанаджян, комиссионер Тифлисск. отд. Имп. Русского Музыкальн. общ-ва [1892]. (Тифлис. лит. К. Месхиева), 2 էջ, 4⁰:
Собственность издателя.
Երգի խոսքը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սլ. 920 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի: Կոմպոզիտորի բաղադրյալ ազգանվան երկրորդ բաղադրիչը՝ Иванов-ն է համարվել ազգանուն, առաջինը՝ անուն, Սուգանաճյանը՝ թարգմանիչ): ՀԳՄ, հտ.

Գ, հմր 6032 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի. հիմք է ընդունվել Ղազիկեանի նկարագրությունը):

Պրորկն՝ «Մշակ» 1892, հմր 38՝ 2/Դ, էջ 2, «Ներքին լուրեր»:
«ՀԱ» 1893, հմր 10, էջ 302, Գր. Գալեմբեարեան, «Ազգ. հրատ.ք 1892 տ.» , հմր 82:

Տրգրք՝ КК на 1893 г., էջ 54:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ.Բ.՝ի ֆոնդ, 1378, Ծ.Տ.՝ի ֆոնդ, 91:

526. ՍՈՒԶԱՆԱՃԵԱՆՑ Յ.,

Ինձ ՀԱՄԱՐ ՁԷ՛ ԳԱՐՆԱՆ ԳԱԼԸ - «Ինձ համար չէ՛ դարձան գալը...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Զայնաբը՝ Յ. Սուգանաճեանց, [Նսուք՝ Ք. Պատկանեան], Не для меня придет весна, гармониз. И. А. Сузанаджян, Тифлис, изд. и музыкальный магазин Сузанаджян, комиссионер Имп. Русск. Музыкального Общ.-ва отд. в г. Баку. Москва: Лит. и печатня В. Гроссе (дозв. ценз. СПб, 11^ю августа, 1894 г.), 3 էջ, 4⁰:

Собственность издателя.

Երգի խոսքը զետեղված է նոտաների տակ եւ վերջում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1894, հմր 143՝ 10/ԺԲ, էջ 4, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

527. ՍՈՒՐ, Յ.

ԳԱՐՈՒՆ - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս զով...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], [Եղ.՝ Տ. Զուխանեան], Զայնաբրեց՝ Յ. Սուր, [Նսուք՝ Մ. Պէշիկթաշեան], Весна. Армянский романс, Муз. И. Сур, Изд. Сузанаджян, (дозв. ценз. СПб, 11^ю августа, 1894 г.), Москва: Лит. и печатня В. Гроссе, 5 էջ, 4⁰:
Собственность издателя.

Երգերի խոսքը զետեղված է նոտաների տակ եւ վերջում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտեմ:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1894, հմր 143՝ 10/ԺԲ, էջ 4, «Ներքին լուրեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

[1902 կամ 1903]

528. ՎԱՐԴԻԿԵԱՆ ՄԱԿԱՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Օր. 5, Եղ.՝ Գ. Երանեան, Երգած ու դաշնակ. Մ. Վարդիկեանի [Խօսք Յովհան Միրզա Վանանդեցու] /Հրատ. Յ. Աւանեսանցի, СПб: Типо-литография “Энергия” (дозв. пенз. СПб, 12¹⁰ дек. 1902 г.), 5 էջ, 4⁰:

Երգի խոսքի 1-ին տունը ղետեղված է նոտաների տակ:
Մասնավոր կնիք՝ “Муз. торговля И. Сузанаджян в Тифлисе”.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտե: Մազմանյան, էջ 69:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1904

529. NICOLAIEFF N. L.

HIRONDELLE (Tsitsernak = Ծիծեռնակ), [Մեներգ դաշն. նուագակց.] Romance arménienne transcrite par N. Nicolaieff, [խօսք Գ. Դողոխեսանցի], traduite par N. Lalayantz Moscou: Gravé et imprimé chez P. Jurgenson (дозв. пенз. Москва, 10¹⁰ янв. 1904 г.), 3 էջ, 4⁰:

Propriete de l'auteur.

Երգի խոսքի՝ հայերեն եւ ֆրանսերեն, 1-ին տունը ղետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ էջ 3-ում:

Մտնգտ.՝ Ֆերիաթեան, հմր 1116: Մազմանյան, էջ 89:

Գրխակն՝ Հայ, «Լուսն» 1904, հմր 1, էջ 207-8: Ըստ «Մտնգտ. «Լուսն» հ.», հմր 108:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ.Բ. Ֆոնո, 1001:

[1906?]

530. НИКОЛАЕВ Н. Д.

Aïrik – Aïrik. Հայրիկ – Հայրիկ. Айрик – Айрик, [Մեներգ դաշն. նուագակց.]

Арм. национальный романс. С голоса тенора С. А. Бархударяна, Аранжировка Н. Д. Николаева, [б. м., 1906?], 3 էջ, 4⁰:

Խրիմեան Հայրիկի նկարը, Ախթամարի եկեղեցու, Ս.Էջմիածնի Մայր Տաճարի եւ Արարատի պատկերները:

Երգի խոսքի՝ հայերեն, իտալերեն եւ ռուսերեն, 1-ին տները ղետեղված են նոտաների տակ, շարունակությունը՝ նոտաների վերջում:

Իտալերեն ծանոթագրություններն են՝ «Հայրիկ իբրեւ հատուկ անուն՝ անվանում են Ամենայն Հայոց հայրապետ Մկրտիչ Խրիմյանին եւ Վասպուրականը՝ Հայրիկի ծննդավայրն է»:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրցցկ՝ Գուտտ., 1908 (էջ 23):

Պրրկն՝ «Մշակ», 1906, հմր 46՝ 2/Գ, էջ 4 (վաճ. ազդ):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

1908

531-538. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ=*Chants populaires arméniens. Harmonisés et arrangés pour piano et chant ou violon (ad libitum) par H.Sinanian*, Op. 50-57. [Պր. 1-8], [Լ. Պոլիս, 1908¹], 4⁰:

Propriété de l'auteur.

Պր. 1-4-ի կողքերի 1-ին էջերի ձեւավորումը նույնն է (Ս. Ասկեսանի)՝ պատկերված է ջահը ձեռքին կնոջ՝ «Ոգի Ազատութեան» գրությամբ:

Պր. 5-8-ի կողքերի 1-ին էջերի նկարազարդումը նույնն է (Տիրան Ռափայելի), «Կեցցե Սահմանադրութիւն, կեցցե Ազատութիւն» գրությամբ:

Երգերի խոսքերի 1-ին տները՝ հայերեն եւ ֆրանսերենատառ հայերեն, ղետեղված են նոտաների տակ, խոսքերն ամբողջությամբ՝ վերջին՝ 4-րդ էջերում:

Մասնավոր կնիք՝ “H. Sinanean Cons/ple”.

531. Պր. 1. **Ծիծեռնակ** - «Ծիծեռնակ, ծիծեռնակ...», *Խօսք՝ Գ. Դողոխեսանց*, Օր. 50:

532. Պր. 2. **Ի հաստատութիւն սահմանադրութեան.**² **Արի՛ք Հայկազունք**³ - «Արի՛ք Հայկազունք, յառաջ ընթա-

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականի:

² 1-ին վերնագրերը վերցված են պրակների 4-րդ էջերից:

³ 2-րդ վերնագրերը վերցված են պրակների կողքերի 1-ին էջերից:

նանք...», [Եղ.՝ Գ. Երանեան, Խօսք՝ Յ. Սըվաճեան], Օր. 51, 4 էջ:

533. Պր. 3. **Արաքսի արտասուցքը. Մայր Արաքսի** - «Մայր Արաքսի ակերով...», Խօսք՝ Ռ. Տ.-Գ. Պատկանեան, Օր. 52, 4 էջ:

534. Պր. 4. **Եղրայր եմք մեք. Ի թիւր ձայնից** - «Ի թիւր ձայնից բնութեան շքեղ...», [Եղ.՝ Կ. Տոսքիճի], Խօսք՝ Մ. Պէշիկաշեան, Օր. 53, 4 էջ:

535. Պր. 5. **Վրէժք ի ծավարշան դաշտին, Բա՛մ. փորտան** - «Բա՛մ. փորտան բարձուստ բոմբիւնք Այրարատեան դաշտն ի վայր...», [Եղ.՝ Պ. Բիւսնիճի], Խօսք՝ Հ. Ղ. Վ. Ալիշան, Օր. 54, 4 էջ:

536. Պր. 6. **Տալվորիկ** - «Տալվորիկի գաւակ եմ...», Խօսք՝ Մ. Տամատեան, Օր. 55, 4 էջ:

537. Պր. 7. **Գարուն. Ո՛հ, ինչ անուշ** - «Ո՛հ, ի՛նչ անուշ եւ ինչպէ՛ս գով...», [Եղ.՝ Տ. Չոխանեան] Խօսք՝ Մ. Պէշիկաշեան, Օր. 56, 4 էջ:

538. Պր. 8. **Անդրանիկի երգը** - «Դաշնակցական խմբը, գնանք մենք Սասուն...», Օր. 57, 4 էջ:

Ընծայագրով օրնկ՝ «Առ ազն. Օր. Մարկրիթ Պապաեան. Իրարու թէպէտ անձանօթ, բայց Ձեր համբաւաւոր անունը լսած ըլլալով, թոյլ տուէք որ իմ [մեկ անընթեռնելի բառ] ազգային երգերէս մինչեւ հիմա հրատարակուածներուն շարքը, ինչպէս նաեւ իմ հեղինակութիւն «Սահակ - Մերոպ» քալերգը Ձեզ նուիրեմ. Յարգանքներով՝ հեղինակը Յ. Սիւնանեան օգ. 16/1916» (ԳԱԹ, Մ. Բ. Գ. ֆոնդ, 1419, պր. 1):

Մտնգտ.՝ Ֆէրիաթեան, հմր 2156: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատուցելը չգիտեմ:

Գրիսկն՝ //«Բազմ.» 1909, հմր 3, էջ 135-6:

Գրցկն՝ Եազընեան, 1923 (էջ 57), 1924 (էջ 67): Զարդարեան, 1909 (էջ 9, պր. 1-5), 1910 (էջ 24, 39), 1922 (էջ 57): Յակոբեան, 1925 (էջ 83): Պալեան, 1909 (էջ 25, պր. 1-4), 1911 (էջ 24), 1913-1914 (էջ 125), 1922 (էջ 81-2):

Պրքրկն՝ «Բիւզ.» 1908, հմր 3.671՝ 22/Ժ - 4/ԺԱ, էջ 3 «Հայ ազգային լուրեր», (պր. 1-2): «Ժամ.» 1908, հմր 63՝ 26/ԺԲ - 8/Ա. 1909, էջ 2, «Հայկ. լուրեր», «Նոր հրատուցելը» (պր. 1-

5): «ՀԱ.» 1910, 7-8/ա/2, «Նոր հրատուցելը», հմր 167, 168, 169 (պր. 6-8):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, պր. 2-8: ԳԱԹ, Մ. Բ. Գ. ֆոնդ, 1419 (պր. 1):

1909

539. ԹԱՇՃԵԱՆ ՆԻԿՈՂՈՍ

ՕՐՀՆԵՐԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ - «Բաբէ՛, քանի հրաշափառ...», Եղ. Ն. Թաշճեանի, Քառածայն խառն խմբի համար ներդաշն. Ռ. Ղ., Խօսք Վ. Վրդ. Մանկունեայ, Մոսկուա, վիմագրատուն Վ. Գրոսսէ, [1909¹], 5 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ Թեոդիկ, ՏՏ, էջ 181, § 318-ին վերաբերող էջատակային ծանոթագրութիւն: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատուցելը չգիտեմ:

Գրցկն՝ Պալեան, 1911 (էջ 25), 1913-1914 (էջ 124):

Պրքրկն՝ «Մշակ» 1909, հմր 66՝ 2/Դ, էջ 3 «Յայտարարութիւններ»: «ՀԱ.» 1909, 4ա/2, «Նոր հրատուցելը», հմր 59: «Հոր.» 1910, հմր 209՝ 23/Թ, էջ 4 (ձեռք բերելու ազդ.):

Օրնկ՝ ՄՄ:

540-542. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ ԼԵՒՈՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Երկձայն կամ եռածայն, առանց նուագակց.], Դաշն. Լ. Համբարձումեան կեզը. երգչախմբէն, Պր. 1²-4, Կ. Պոլիս, տպագր. Օ Արզուճման, 1909, 8⁰:

Կեզրոնատեղի Կ. Պոլիս, Զարդարեան գրատուն, Սեփ. Ազատական երգչախումբին Գատըզիւղի:

Երգերի խօսքերի 1-ին տները զետեղված են նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ 3-րդ էջերում:

«Լեւոն Մ. Համբարձումեան. 1909», «Ազատական երգչախումբ. Գատըզիւղ, 1909» մասնավոր կնիքներով:

540. Պր. 2. **Խանի երգը** - «Լուսին չկար. մութ գիշեր էր...», [Միճագ], 3 էջ:

541. Պր. 3. **Ի՛ր գէն, Հայեր** - «Ի՛ր գէն, Հայեր...», 3 էջ:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:

² 1-ին պրակը տե՛ս հմր. 596 նկարագրութիւնը:

542. Պր. 4. Մեր հայրենիք - «Մեր հայրենիք թշուառ, անտեր...», Խօսք Մ. Նալբանդեանի, 3 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 3110 (սր. 1):

Գրծնթ.՝ «Ժամ.» 1909, հմր 135՝ 25/Գ - 7/Դ, էջ 3, «Հայկ. լուրեր» (սր. 1-2):

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 57): Զարդարեան, 1909 (էջ 9, սր. 1-2), 1910-1911 (էջ 24), 1922 (էջ 57): Պալենց, 1911 (էջ 24):

Պրբրկն՝ «Բիւզ.» 1909, հմր 3.801՝ 28/Գ - 10/Դ, էջ 3, «Հայ ազգային լուրեր» (սր. 1-2): «Կոհակ» 1909, հմր 3՝ 13/Զ, էջ 36 «Նոր հրատ.-ներ»: «Ազատ.» 1909, հմր 6՝ 16-29/Զ, էջ 4 «Նոր հրատ.-ներ»: «Ժամ.» 1909, հմր 166՝ 2-15/Է, էջ (սր. 3-4):

Օրնկ՝ ՀԱԳ, (սր. 2-4):

547. 5. Աղջկերք, պար բոնեցէ՛ք - «Աղջկերք, պար բոնեցէք՝...», [խօսքն ու եղանակը Ղազարու Աղայեանի⁴]:

548. 6. Արի՛, Մանան - «Արի՛, Մանան...», 3 էջ:

Ծնթ.՝ Հրատարակությունների երաժշտագիտական վերլուծումը տե՛ս Գ. Գյոզակյան, ՌՄ, էջ 83-90:

Մտնգտ.՝ ՀԹԱԳԵ, հմր 1139 (հմր 6 երգը): ՀԳՄ, հտ. Դ, հմր 7622 (հմր 6 երգը): ՀԹԵՄ, էջ 37, հմր 1-ից երգը նկարագրված է ըստ ԳԱԹ-ի Ն. Թեյմուրազյանի ֆոնդում պահպանվող երգի ձեռագրի (հմր 22):

Պրբրկն՝ «Մշակ» 1913, հմր 143՝ 2/Է (ձեռք բերելու ազդ): «Բազմ.» 1917, 7թ/1-2 [Ստ. հրատ.] «Երաժշտականք»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ՄՄ: ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 570 (հմր 1-6), Ա. Տ.-ի ֆոնդ, 535 (հմր 1, 4, 6), Ծ. Տ.-ի ֆոնդ, 145, 146, 147, 148, 149, 160 (հմր 1-6), Ս. Մ.-ի ֆոնդ, 170 (հմր 6):

1912

[1913]

543-548. ՄԵԼԻՔԵԱՆ ՌՈՄԱՆՈՍ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Մշակումներ, ¹ մեներգեր դաշն. նուագակց.] Ռոմանոս Մելիքյանի էսքերիզներից, Առաջին սերիա, 1-6, [ա. տ. 1912²], 8⁰:

«Դիմել Կովկասի հայ բոլոր գրավաճառանոցներին»:

ՀԱԳ-ի օրինակները կրում են Ռ. Մելիքյանի ստորագրուած թյունը՝ կարմիր մեկանով:

Երգերի խօսքերի 1-ին տները գետեղված են նոտաների տակ, շարունակությունները՝ նոտաների վերջում:

543. 1. Կոտ ու կէս - «Կոտ ու կէս կորեկ ունեմ ցանելու համար...», [խօսք ժողովրդ., մշակումը Յովհ. Թումանեանի], 3 էջ:

544. 2. Լուսնակն անուշ - «Լուսնակն անուշ, հովն անուշ...», 3 էջ:

545. 3. Անձրեւ եկաւ - «Անձրեւ եկաւ շաղպէն...»³, 3 էջ:

546. 4. Ինչո՞ւ Բինգեօլը մտար - «Ինչո՞ւ Բինգեօլը մտար...», 3 էջ:

549. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.

«Ո՛վ մեծասքանչ դու լեզու...», Դաշն. Կոմիտաս վրդ. [խօսք՝ Մաքս ֆոն Շէնկէնզերֆ, թրգմ. Հ. Ե. վ. Զապրճեան], 12/25/Ժ 1913. Յօբելիական կեդրոնական Յանձնաժողովոյ կողմէ հրատարակ հանուած յօգուտ Կրթական դրամապիւի, Կ. Պոլիս, տպագր. Օ. Արզուման, 1913, 4 էջ, 4⁰:

Կողքի 1-ին եւ 4-րդ էջերը տպագրել են:

Երգի խօսքի 3 տունը գետեղված են նոտաների տակ, ամբողջությամբ՝ էջ 4-ում:

Ծնթ.՝ Ռ. Աթայանը գրել է. «Հեղինակի ինքնագիրն է, որ մեզ է հասել տպագրված ձեռով (ֆակսիմիլե): Հրատարակչության օրինակները կրում են «Մեծ յօբելեանի կեդրոնական յանձնախումբ, 1913, Կ. Պոլիս» մասնավոր կնիքը» (տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 4, էջ 93, ծնթգր. էջ 190-1):

Մտնգտ.՝ Թեյմուրազյան Ն., «Կոմիտաս», էջ 12: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտե:

Գրցցկ՝ Կիլիկիա, 1923-24, էջ 31:

¹ Տե՛ս Գյոզակյան Գ., ՌՄ, էջ 83:

² Հրատարակման տարեթիվը տե՛ս նույն տեղում:

³ Զետեղված է 3 ժողովրդական խաղիկ:

⁴ Տե՛ս Գյոզակյան Գ., ՌՄ, էջ 89:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Մ. Բ.-ի ֆոնդ, 550, Կոմիտասի ֆոնդ, 605, 610:

[1916]

550. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ՄՇՈՅ ՈՂԲԸ ~ «Թող չեղբայրս բլբուլ Մշոյ դաշտերում...», Մեներգ դաշն. նուագակց., Օր. 6, Հմբ 2, Ներդաշն. Եղիշէ Բաղդասարեանի, 2-րդ հրատ., [Москва, 1916¹], Печатня В. Гроссе в Москве, 3 էջ, 4⁰:

Նուէր Մկրտիչ Տէրեանին:

Ամենայն իրաւունք հեղինակինն է:

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

BAGDASSARIAN EGHICHÉ

Chant de deuil. "O doux rossignol, ne gazouille plus dans des champs de Mouch..." Օր. 5, N 1. Transcrite et harmonisée par E. Bagdassarian, франц. пер. А. Чопаньяна.

A mousieur M. Térian.

Propriété de l'auteur.

Երգի խոսքի՝ հայերեն եւ ֆրանսերեն 1-ին տունը զետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1916, հմբ 17՝ 26/Ա, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): «ԹԵ» 1916, Գ, էջ 48, «Ստ. հրտ.-նեթ», հմբ 10:

[1919]

551. ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴԻ ԵՐԳԸ - «Մեր հայրենիք ազատ, անկախ...», [Մեներգ առանց նուագակց.], «Մեր հայրենիք» երգի նոր փոփոխակը, Փարիզ, հրատ. «Վերածնունդի», 1919, 2 էջ:

«Այս երգը առաջին անգամ երգուած է Փարիզ՝ Հայկական հանրապետութեան տարեկարճի առթիւ»:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, հմբ 7078:

Գրցկ՝ Կիլիկիա, 1923 (էջ 32):

Պրորկն՝ «Բազմ.» 1919, հմբ 9/բ/1, «Նոր հրատ.»:

Տրորք՝ «Հայկզ.» էջ 396:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

552. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...» = *Haiastan*, [Եղ. Գ. Երանեան], Գրի առաւ եւ դաշն. Կոմիտաս վրդ. [խոսք՝ Յովհան Միրզա Վանանդեցի], Երգեց Ա. Շահմուրատեան, Boston Mass հրատ. Պէրպէրեան գրատուն [1919], 3 էջ, 4⁰:

Երգի խոսքի 1-ին տունը՝ հայերեն եւ անգլերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Գրցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ 62): Զարդարեան, 1922 (էջ 52), 1925 (էջ 62): Պալեմց, 1922 (էջ 82):

Մտնգնկ. հրատ.՝ ԸԳԵ, կողքի 4-րդ էջ:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1920, հմբ 2430՝ 25/Դ, էջ 4 «Պէրպէրեան գրատուն» (վաճ. ազդ.): «Ազգ» 1920, հմբ 110-1442՝ 11/Ե, էջ 4 «Պէրպէրեան գրատուն» (վաճ. ազդ.):

Տրորք՝ «Հայկզ.», էջ 394:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

553. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Chants Arméniens harmonisés et arrangés pour piano ou violon. piano. Arrangement simplifié (ad libitum) par H. Sinanian. Op. 69. Propriété de l'auteur:

Օր. 69. **Առ Հայաստան** - «Հայաստան, երկիր դրախտավայր...», [Եղ.՝ Գ. Երանեան, խոսք՝ Յ. Մ. Վանանդեցի], 4 էջ, 4⁰:

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ S. Agayan.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Գրցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 51): Զարդարեան, 1922 (էջ 51):

Գրծնք՝ «Ժող.», Նոր շրջան 1919, հմբ 8(254)՝ 7/Ը, էջ 3, «Հայկ. կեանք»: Իրազեկվել է. «Ծախմորատեանի եւ Կոմիտաս Վարդապետի երգած այս ժողովրդական եւ սիրած երգը Harmonisé եղած է պ. Յ. Սինանեանի կողմէ դաշնակի համար, թէ պարզ եւ թէ բարդ, երկու ձայնի եւ կամ երկու ջութակի համար»:

¹ Հրատարակութեան վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականի:

Տրոպը՝ Թեոդիկ, ԱՏ, 1922, ԺՁ տ., էջ 407 (հրատարակման տարեթիվ է համարվել 1921-ը):

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Մ. Բ. Գ. ֆոնդ, 593:

I. 3. Անթվակիր կամ անստույգ տարեթվով հրատարակութուններ

3.1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ պարունակող հրատարակութուններ

[191 -]

554. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ

ՄԻ ԲՈՒԹՆ ՀՈՂ - «Մի բուռն հողը ինձ կը ծածկէ մի անգամ...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], հմր 6, Երաժշտ. Եղիշե Բաղդասարեանի, խօսքերը գերմ.-ից թրգմ. Վ. Սուլթանեան, СПБ, «Пушкинская скоропечатня», [191 -], 3 էջ, 4⁰:

«Թաղէոս Սարգսեան Բարոնեանի յիշատակին»:

Թ. Ա. Բարոնյանի լուսանկարը, կողքի 1-ին էջ:

Собственность автора.

Склад издания Книжная торговля Гутенберг в Тифлисе.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտնե:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Ծ. Տ. Գ. ֆոնդ, 74:

555. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՋՈԹԳ ԱԶԵՐ - «Կէս գիշեր էր, պարզ գիշեր էր...», դուէտ սօպրանօի եւ մեցցո սօպրանօի համար [դաշն. նուագակց.], Օր. 23, Երաժշտ. Դանիէլ Ղազարեանի, բանաստ. Կ. Չարխչեանի, 2-րդ հրատ. Սուզանաջեանի, Թիֆլիս, լիտ. Ս. Ի. Բыхова, 3 էջ, 8⁰:

Կողքի 1-ին էջ նկարազարդ:

Դիմել՝ Թիֆլիս, музыкальный магазин Сузанаджяна, կամ հեղինակին՝ Քամոյեան օրիորդաց դպրոց:

Խոսքի 1-ն տունը գետեղված է նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ նոտաների վերջում:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Ծ. Տ. Գ. ֆոնդ, 115:

556. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՄԵՆԱԿ ՃԱՄԲՐՈՂ ԵՄ - «Մենակ ճամբորդ եմ, յոգնած, ուժասպառ...», [Մեներգ] դաշն. ձայնակց., Օր. 6, Երաժշտ. Դանիէլ Ղազարեանի, խօսք Ալ. Ծատուրեանի, [Թիֆլիս, 191 -], 3 էջ, 4⁰:

«Դիմել Թիֆլիզի գրավաճառներին կամ հեղինակին՝ Քամոյեան օրիորդաց դպրոց»:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, ամբողջութեամբ՝ նոտաների վերջում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտնե:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հոնօլէլ», կողքի էջ 4:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: Գ.Ա.Թ., Ծ. Տ. Գ. ֆոնդ, 121:

557. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՍԱՐԻ ԳԵԱԼԻՆ - «Կը ցոլար փարլան սարին, նէյ-նիմ աման...», խմբերգ քառաձայն խառն խմբի համար, Օր. 13, ներդաշն.՝ Դանիէլ Ղազարեանի, խօսք՝ Ժողովրդ., Հեղինակի Երաժշտական հրատարակչական Ֆօնդ [Թիֆլիս, 191 -]:

Դիմել՝ Թիֆլիզի բոլոր գրավաճառներին կամ հեղինակին՝ Քամոյեան օրիորդաց դպրոց:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտնե:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հոնօլէլ», կողքի էջ 4:

Օրնկ՝ Գ.Ա.Թ., Ծ. Տ. Գ. ֆոնդ, 123:

558. ՊԱՐՈՆԲԵԿՈՎ Թ.

ԳՆԱ՛, ԻՄ ՈՐԴԵԱԿ...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.] Օր. 8, Երաժշտ. Թ. Պարոնբեկեանի, խօսք Ռ. Պատկանեանի, [191 -], СПБ: Лит. и нотопечатня Г. Шмидт, 5 с, 4⁰:

ПАРОНБЕКОВ

Будь велик, сын мой

Музыка Я. Паронбекова, Слова Р. Патканяна.

“Посвящается Елизавете Давидовне Африкян”.

Собственность автора.

Продается во всех тифлисских магазинах.

Ել. Ա. ֆրիլյանի նկարը՝ կից գրութեամբ՝ “Концертная певица Ел. Д. Африкян”, կողքի էջ 1:

Երգի խոսքի՝ ձայներն եւ աւրնթեր ուսերեն, 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

“Перепечатка воспрещается. Закон 20 марта 1911 г.” մասնավոր կնիքով:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտնե:

Օրնկ` ՀԱԳ:

559. ՊԱՐՈՆԲԷԿԵԱՆ Ց.

ՄՈՒՐԱՑԻԿ ԿԻՆ - «Ցուրտ է օրը, ձիւն է գալիս...»=*Нивная*. Романс для баритона, меццо-сопрано, тенора и сопрано, [Դաշն. նուագակց.], Օր. 3, Музыка Я. Паронбекова, Слова Р. Патканяна, [б. м. 191 -], 3 էջ, 4⁰:

“Посвящается Леону Александровичу Манташеву”.

Продается во всех музыкальных магазинах.

Լ. Մանթաշյանցի նկարը` կից գրությամբ: “Известный обществ. деятель и благотворитель на Кавказе Леон А. Манташев”, կողքի 1-ին էջի վերին աջ անկյունում`

Կողքի էջ 1-ի ստորին ձախ անկյունում պատկերված է մուրացիկ կին` երեխաների հետ:

Երգի խոսքը` հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ:

“Перепечатка воспрещается. Закон 10⁰⁰ марта 1911 г.” մասնավոր կնիքով:

Մտնգտ.` ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Օրնկ` ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ծ. Տ. ի ֆոնդ, 171:

560. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ԿԱՐԱՊԻ ԵՐԳԸ - «Սարերի մարմանդ հովերն են յուզեել...», Մեներգ զաշն. նուագակց., Օր. 3, Երաժշտ. Ե. Սարգարեանի [բանաստ. Մ. Մարտիրոսեանի], Թիֆլիս, Լիտ. Ս. Ի. Բыхова, [191-], 2 էջ, 4⁰:

Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառանոցներին եւ հեղինակին` Թիֆլիս, 2^ե Թիֆլիսկոե Կուլիսե.

Կողքի 1-ին էջի ձախ անկյունում` Մագմանյանի:

Երգի խոսքի 1-ին տունը զետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը` վերջում:

Մտնգտ.` ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Օրնկ` ՀԱԳ:

561. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ԿԱՐՕՏ - «Զգեցիր զիս քո տուն...»=*Carot*, Մեներգ զաշն. ձայնակց., Օր. 2, Երաժշտ. Ե. Սարգարեանի, [բանաստ. մշակեց Ա. Վշտունի¹], [Թիֆլիս, 191 -], 2 էջ, 4⁰:

¹ Իրազեկվում է, որ երգի թեման վերցված է ժողովրդից:

«Նվիրում եմ Լեւոն Արամեանին»:

«Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառանոցներին եւ հեղինակին` Թիֆլիս, 2^ե Թիֆլիսկոե Կուլիսե.

Երգի խոսքի 1-ին տունը զետեղված է նոտաների տակ, ամբողջությամբ` վերջում:

Մտնգտ.` ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

**Պրորկն`** «Հոր.» 1917, հմր 155` 25/է, էջ 4 «Հոր.»-ի գրասենյակի վաճ. ազդ, հմր 15, «Հայերէն երգեր հոտաներով», հմր 4:

Օրնկ` ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ե. Ս. ի ֆոնդ, 205, Ծ. Տ. ի ֆոնդ, 185:

562. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Միաձայն երգ, Օր. 3, [Թիֆլիս 191 -]:

Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառանոցներին եւ հեղինակին` Թիֆլիս, 2^ե Թիֆլիսկոե Կուլիսե.

Պր. 1. **Արի, արի** - «Արի, արի մեր բաղը...», Օր. 5, հմր 5, Ներդաշն. դաշն ձայնակց. Ե. Սարգարեանի [Խօսք` ժողովրդ.]:

Ընծայագրով օրնկ` «Մշակ”-ի խմբագրութեանը: Հեղինակից» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.` ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Օրնկ` ՀԱԳ:

563. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Տրտիկ արա - «Տրտիկ արա, քիչ նստի...», Երկձայն երգ, Դաշն. ձայնակց., Երաժշտ. Ե. Սարգարեանի [Խօսք` Յակ. Աղաբաբի], Օր. 6, հմր 8, [Թիֆլիս 191 -], 3 էջ, 8⁰:

Դիմել Թիֆլիսի բոլոր գրավաճառանոցներին եւ հեղինակին` Թիֆլիս, 2^ե Թիֆլիսկոե Կուլիսե.

Երգի խոսքի 1-ին տունը զետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը` վերջում:

Ընծայագրով օրնկ` «Մշակ”-ի խմբագրութեանը հեղինակից 1917թ.» (ՀԱԳ):

Մտնգտ.` ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Ե. Սարգսրեան, *SU*, կողքի էջ 4:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

564. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ՕՐՕՐ ՆԱԶԻԿԻՆ - «Նայ, նայ, սիրուն իմ նազիկ...», Մեներգ դաշն. ձայնակց., Օր. 4, Երաժշտ. Ե. Սարգսրեանի, [Խօսք Կ. Մելիք - Շահնազարեանի], [Թիֆլիս, 191 -], 2 էջ, 4⁰:

Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառանոցներին եւ ֆեդիակին՝ Թիֆլիս, 2° Թիֆլիսկո Կուլտուրայի տնային ուսումնարան:

Երգի խոսքի 1-ին տունը գետեղված է նոտաների տակ, շարունակութունը՝ վերջում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.ը չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Ե. Սարգսրեան, *SU*, կողքի էջ 4:

Օրնկ՝ ՀԱԳ: ԳԱԹ, Ե. Ս. ֆոնդ, 220:

565. ՎԱՐԴԻԿԵԱՆ ՄԱԿԱՐ

ՄԻՐՈՅ ԵՐԳ - «Սիրում եմ քեզ, իմ գեղ հայ աղջիկ...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Օր. 6, Խօսք եւ երաժշտ. Մ. Վարդիկեանի, [СПБ], Лит К. П. Селиверстова, [19 -], 5 էջ, 4⁰:

«Նուէր հայ վիպասան Աւետիս Ահարոնեանցին»:

Կողքի 1-ին էջի ձեւավորումը՝ Paul Assatouroff-ի:

Երգի խոսքը գետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.ը չգիտե:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

566-567. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱԻԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Դաշն. նուագակց.], Օր. 2, Ներդաշն. Անուշաւան Տէր - Ղեւոնդեան, Պր. 1-3, СПБ, В. Бессель и К⁰ [19 - -], (СПБ, Нотопечатня В. Бессель и К⁰).- 4⁰.

Собственность издателей для всех стран В. Бессель и К⁰. СПБ – Москва.

Երգերի խոսքերը՝ հայերեն եւ ռուսերեն, գետեղված են նոտաների տակ:

566. Պր. 1. **Թէխ Սափո** - «Խնու գեղի մէջտեղը...», 5 էջ:

“Посвящается Беглару Богдановичу Амирджан”.

567. Պր. 3. **Շայնել եմ, գալի չեմ կարող**, 5 էջ:

(Посвящается Тамаре Михайловне Тер – Гевондян.

ТЕР- ГЕВОНДЯН АНУШАВАН

АРМЯНСКИЕ ПЕСНИ с сопровожд. фортепиано, Ор. 2,

А. Тер – Гевондян. [N 1-3].

1. *Шейх Сафо*

Мелодия и слова народные. Пер. Г. Гнесина.

3. *Песня девушки*, Тема и слова народные. Пер. Оржицкого.

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.ները չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Աճ. Տէր - Ղեւոնդեան, *ԵԽ*, կողքի էջ 4:

Պրըրկ՝ «ԹԵ» 1914, հմր 3, էջ 39, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 4: «Գեղ.» 1917, գիրք 6, էջ 288-9:

Օրնկ՝ ՀԱԳ (А. Бабалян մասնավոր կնիքով, սր. 1, 3):

I. 3.2. Մի երգահանի ներդաշնակած, մշակած երգ պարունակող հրատարակութուններ

[19 - -]

568. ДЕ ВИРРА Г. И.

ԲԵՐԴԻՅԸ ԴՈՒՐՍ ԵԼԱՅ - «Բերդիյը դուրս ելայ, Ալագեազ տեսայ...»=*ԱլաթէՅ*, [Քառամայն խառն խմբի համար դաշն. նուագակց.], [Օր. 1], СПБ, Нотопечатня Н. Г. Уль, [19 - -], 4 էջ, 4⁰:

“Посвящается Аршаку Манасовичу Тер - Осепяну”.

Собственность автора.

Երգի խոսքը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, գետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.ը չգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Де Вирра, «Կիլիկիա», կողքի էջ 1:

Պրըրկ՝ «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 289, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

569. ДИ ВИРРА Г. И.

ԿԻԼԻԿԻԱ - «Երբոր բացուին դռներն յուսոյ...», [Եղ. Գ. Երանեան], [Քառամասյն խառն խմբի համար, դաշն. նուագակց], Օր. 4, [Խոսք՝ Ֆր. Բեռա, Փրանս.-ից փոխ. Ն. Ռուսինեան], СПб, Нотопечатня и нотопечатня И. Г. Уль, [19 -], 3 էջ, 4⁰:

Собственность автора.

Երգի խոսքի 1-ին տունը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ, ամբողջությամբ՝ էջ 3-ում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Պրորկն՝ «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 289, «Ստ. գրքեր»:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

570. ԿԱԶԱԶԵՆԿՕ

ԶԱ՛ՅՆ ՏՈՒՐ, Ո՛Վ ԾՈՎԱԿ - «Զա՛յն տուր, ո՛վ ծովակ...», Перед озером [Մեներգ դաշն. նուագակց.] բանաստ. Բաֆֆիի, ներդաշն. Կազաչենկօի, [ա. տ., 191 -], 2 էջ, 4⁰ (Հրատ Ս. Պետերբուրգի Հայ գեղարուեստից ընկ.-ից):

Երգի խոսքը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ռ. Մ. -ի ֆոնդ, 1500:

571. ԿԱԶԱԶԵՆԿՕ ԳԵՈՐԳԻ

ՕՐՕՐՈՑԻ ԵՐԳԸ - «Արի՛, ի՛մ սոխակ, թո՛ղ պարտէզ, մերին...»=*Колыбельная песня*, [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Ներդաշն. Գեորգի Կազաչենկօի, բանաստ. Գամառ - Քաթիպայի, Հրատ. Ս. Պետերբուրգի Հայ գեղարուեստից ընկ.-ից [ՍՊԲ, 19 -], 3 էջ, 8⁰:

Երգի խոսքի 1-ին տունը՝ հայերեն եւ ռուսերենատառ հայերեն, զետեղված է նոտաների տակ, ամբողջությամբ՝ էջ 3-ում:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

572. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

ՃԱԽԱՐԱԿԻ ԵՐԳԸ - «Մանի՛ր, մանի՛ր, իմ ճախարակ...», [Մեներգ դաշն. նուագակց.], Օր. 1, Ներդաշնակութիւն՝ Ա. Տէր - Ղեւոնդեան, [Խոսք Ղ. Աղալյանի], Издание И. Сузанаджян, Тифлис, Музыкальный магазин И. Сузанаджян, [19 -], [печатня В. Гроссе, Москва], 5 էջ, 4⁰:

“Михаилу Фабрионовичу Гнесину”.

Собственность издателя.

Երգի խոսքը զետեղված է նոտաների տակ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Տէր - Ղեւոնդեան Ան., *ԵՆՍ*, կողքի էջ 4:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ը. Տ. -ի ֆոնդ, 206:

I. 4. Թերի իրազեկանքով հրատարակությունների վերնագրեր

4.1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ երգ պարունակող հրատարակությունների վերնագրեր

[1886]

573. ՊԱՐՈՆԲԷԿԵԱՆ Յ.

ՀԱԶԱՐ ԵՐԱՆԻ - «Հազար երանի քեզ, մանուկ անբիծ...», Խօսք՝ Ռ. Պատկանեան, [Մոսկվա, 1886²]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Գրծնթ՝ «Մշակ», 1886, հմր 25՝ 4/Գ, էջ 3 «Ներքին լուրեր»:
Իրազեկվել է, որ ոմանը նվիրվել է բանաստեղծի հորելյանի հիշատակին եւ «րոմանի հիմնական եղանակը եւ եղանակի երաժշտական նախադասությունները հայկական չեն, այլ բուն եւրոպական են»:

Պրորկն՝ «Մշակ», 1886, հմր 19՝ 18/Բ, էջ 4, (հրատ. ծանուցում):

1893

574. ՏԱՂ ՀՈԳԵՒՈՐ Ս. Կ. Մարեմայ ծննդենէն մինչեւ Յիսուսի ծնունդն եւ իւր քարոզութիւն ու

¹ Ընկերությունը, որի հիմնադիր անդամներից էր Գ. Կազաչենկոն, հիմնվել է 1912 թվին (հետեւաբար, երգի հրատարակման տարեթիվը տատանվում է 1912-1914 թթ. միջև):

² Տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

ՀԱՐՋԱՐՈՒԿԸ, Երգեց Սերովբէ Յ. Խեռալեանց, Վիեննա, ապ. Մխիթ. 15 էջ, 8⁰:¹

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, էջ 1141 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «ՀԱ» 1893, 3/բ/1, «Նոր հրատ. ք»: 1894, ԺԲ, էջ 367, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1893 տ.» հմր 210:

[1894 կամ 1895]

575. ԳԱԲՐԻԷԼ Ն.

ՍԱՍՈՒՆ, Երգ դաշն. նուագակց., Ջայնազը.՝ Ն. Գաբրիել, բառերը՝ Քրովտս [Ա. տ., 1894 կամ 1895²]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1895, հմր 24՝ 28/Բ, էջ 3 «Ներքին լուրեր» (իրագրվել է, որ ստացվել է Ձիլագոյից):

576. ԶԻԼԻՆԳԱՐԵԱՆ Ն.

ԵՐԴՈՒՄՆ, խօսք Ռ. Պատկանեանի, Մոսկվա, [1894], 3 էջ, 4⁰:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «Մշակ» 1894, հմր 129՝ 8/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: «ՀԱ» 1894, 12բ/2, «Նոր հրատ. ք»: «ՀԱ» 1896, հմր 9, էջ 277, Գր. Գալեմքեարեան, «Ազգ. հրատ. ք 1894-1895 տ.տ.», հմր 296:

1900

577. KALFAIAN=ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

A l'Arménie, Berceuse, Մայր Հայաստանին (օրօր), Paroles de A. Tchobanian, musique de K. prof. Kalfaïan.

Մտնգտ.՝ Ֆերիաթեան, հմր 140: ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «Ան.» 1900, հմր 4-5, էջ 141-2 «Ազգային քրոնիկ» վերտառության ներքո, իրագրվել է. «Տեսրակով մը հրատարակուած է <...>»:

[1905]

578. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԵ

ՄԱՂԹԱՆՔ, Քառաձայն երգեցիկ խմբի համար a capella, Op. 3, ՍՊԲ, 1905:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Մտնգնկ. հրատ.՝ Եղ. Բաղդասարեան, ՀԵ, կողքի էջ 1:

Գրոցկ՝ Գուտտ., 1908 (15 21), 1910 (էջ 26), 1911 (էջ 25): ԹԿԳ, 1910 (էջ 10):

[1908]

579. ԷՊԷՆԱՆ ԱԲՐԱՀԱՄ

ԶՕՆԵՐԳ ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԻ, Եղ. Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Աբրահամ քչնյ. Էպէեան [Կ. Պոլիս, 1908³], Հայկ. եւ եւրօպ. խաղերով. պատկերազարդ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «Ժամ.» 1908, հմր 14՝ 30/Ժ - 12/ԺԱ, էջ 2, «Հայկ. լուրեր»:

580. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ

ՀԱՅՈՒՆ ԵՐԳԸ, Երկձայն, Հեղինակ. Էֆ. Թիւրեքեանի, [Կ. Պոլիս, 1908⁴]:

«Նուիրուած Հ.Յ. Դաշնակցութեան»:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտն:

Պրորկն՝ «Ժամ.» 1908, հմր 27՝ 14-27/ԺԱ, էջ 3, «Հայկ. լուրեր»:

581. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

¹ Անվանաթերթի նկարագրուած կատարված է ըստ պարբերականի:

² Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

³ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականի:

⁴ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականի:

ԵՐԳ նահատակաց կամ Chant patriotique - «Ազատութեան սիրոյն համար...», [Կ. Պոլիս, 1908¹]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտնէ:

Գրիսկն՝ Հ. Ն. Ս., «Հայ հանճարը գնահատուած», «Բազմ.» 1909, հմր 3, էջ 135:

Գրցցկ՝ Պալեանց, 1909 (էջ 26), 1913-14 (էջ 125):

Պրրկն՝ «Բիւզ.» 1908, հմր 3.671՝ 22/Ժ - 4/ԺԱ, էջ 3, «Հայ ազգ. լուրեր»:

582. ՏԱՎՈՒԹԵԱՆ ՀԱՃԻ ՄԻՍԱՔ ՀՈՒՐՐԻԹԷԹ ՄԱՐՇԸ (Հայատառ թուրքերեն):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտնէ:

Գրցցկ՝ Պալեանց, 1911 (էջ 24), 1913-14 (125):

[1910]

583. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱԹԼԵՐԳ ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ, pour piano ad libitum, Խօսք՝ Անայիս, Cons/ple, [1910²], 7 էջ, 4⁰:

Մտնգտ.՝ Ֆէրիսթեան, հմր 1470: ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտնէ: Մազմանյան, էջ 191:

Գրիսկն՝ «Ազատ.» 1910, հմր 189 (ըստ Մազմանյան, էջ 191):

Պրրկն՝ «Ազատ.» 1910, հմր 188՝ 20/Ա - 2/Բ, էջ 4, «Նոր հրատ.-ներ»: «ՀԱ» 1910, 5/բ/2 (գրավաճառի ազդ):

[1914]

584. ՍԻՆԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՌՔ ՄԻՈՒԹԵԱՆ. Պանծա դու Հայ միութիւն - «Աւետի՛ս, Հայե՛ր, ա՛լ սուգը մէկդի...», Քառաձայն խմբերգ դաշն. նուագակց., Երաժշտ. Յ. Սինանեանի,

¹ Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբերականի:
² Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

Խօսք Վ. Մալէգեանի, Կ. Պոլիս, վիմագրատուն Մավրօեան - Քէլլէր, 1914, 4 էջ:³

Կողքի 1-ին էջի խորհրդապատկերը՝ մանրանկարիչ Ս. Տ. Ակայեանի:

ԾԱԹ.՝ Ռ. Աթայանի իրագեկէլ է. «Կոմիտսար հանճարարությունն Եստանոմ հորինելու Վ. Մալեգյանի խոսքերով «Պանծա՛ դու Հայ միութիւն» կամ այլ կերպ՝ «Քայլերգ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր միության»-ի մեղեդին: Սակայն, ըստ «Ջափակիր»-ի տեղեկության (Յ. Յակոբեան, «Ջափակիր», Կահիրե, 19/Ժ 1967) նա ոչացնում է, ու մինչ այդ միության վարչությունը ընդունած է լինում Հ. Սինանյանի քայլերգը»: [Տե՛ս Կոմիտաս, ԵԺ, հտ. 4, ծնթգր. էջ 187]:

Քայլերգը վերստին լույս է տեսել 1985-ին Տորոնտոյում (տե՛ս ՔՀԲԸԳ):

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտնէ:

Տրգրք՝ Թէոդիկ, ԱՏ, 1916-20, Ժ - ԺԴ տ., «Փորձանատր քայլերգը» հոդվածը եւ երգի մեղեդին (էջ 82-5): Իրագեկվել է երգի հորինման, հրատարակման պատմության եւ հրատարակված օրինակների ճակատագրի մասին:

1915

585. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆ ԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ ՄԱՐՏԻԿԵՆԵՐԻՆ, Խառն խմբի համար, Խօսք Բաֆֆի, Պետրոգրադ, [1915⁴]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտնէ:

Պրրկն՝ «Մշակ» 1915, հմր 98՝ 12/Ե, էջ 4 «Ներքին լուրեր»: «Հոր.» 1915, հմր 22/Ե, էջ 4, «Նոր ստ. գրքեր»: «Ար.» 1915, 2-3բ/1, «Ստ. գրքեր», հմր 11:

1916

586. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ ԳԱՌՆՈՒԿ, Մանկական երգ դաշն. պարզ նուագակց., Հրատ. Մոսկուլայի հայկական երգեցիկ խմբի, հմր 2 [1916?⁵]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ գիտնէ:

³ Նկարագրությունը կատարված է ըստ տարեգրքի հոդվածի:
⁴ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականների:
⁵ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

Գրիսակն՝ Antonios, «ԹԵ», 1916, հմր 11, էջ 108:

Պրորկն՝ «ԹԵ» 1916, հմր 6-7, էջ 80, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 43:

587. ՊՕՊՈՎ, ՅՈՎԷ.

Խմբերգ՝ նուիրուած Հայ կամաւորներին, ազատ գեղարուեստագէտ Յովհ. Պօպովի, Յավելուած «ԹԵ» 1916 Հմր 12-ի:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնէ:

Պրորկն՝ «ԹԵ» 1916, հմր 11, էջ 107: «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 288, «Ստ. գրքեր»:

588. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ԿՈՌԻՆԿ - «Կռո՛ւնկ, ուստի՞ կու գաս, ծառայ եմ ձայնիդ...», դաշն. նուագակց.:

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնէ:

Պրորկն՝ «Ազգ.» 1918, հմր 19(1047)՝ 12/Բ, էջ 4, «Նոր երգեր փրոֆֆ. Գալֆաեանի»:

589. ԳԱԼՖԱԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

ՆՈՐ ՕՐՕՐ, ԵՐԳ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ [- «Տրտում տխուր, ցաւագին եւ անտէրունջ...», [դաշն. նուագակց.], Հեղինակ բանիցն եւ նուագին Գ. պրօֆ. Գալֆաեան], Bost Mass, 4 էջ, 4⁰:

Բնագիրը՝ հայ. եւ ֆրանս.:

KALFAIAN K.

NOUVELLE BERCEUSE. Chant de la Patrie - "Pâle et triste, malheureuse et toujours seule.....", Boston Mass.

Ծնթ.՝ Նկարագրված է ըստ 1907 թվի հրատարակության:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնէ:

Պրորկն՝ «Ազգ.» 1918, հմր 19(1047)՝ 12/Բ, էջ 4, «Նոր երգեր փրոֆֆ. Գալֆաեանի»:
«Հայր.» 1918, հմր 17՝ 28/Բ, էջ 4, «Նոր երգեր» (վաճ. ազդ):

1917

590. ՏԷՐ-ՂԵՒՈՆ ԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ

ԱՐԻԱՑԻՐ, Խառն խմբի Համար, Op. 10, Հմր 2 [1917?¹]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնէ:

Պրորկն՝ «Հոր.» 1917, հմր 213՝ 5/Ժ, էջ 4, (հրատ. ծանուցում):

1919

591. ԵԱՂՈՒՊԵԱՆ ՎԵՐԳԻՆԷ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐՕՇԸ, Քայլերգ=Marche. “Le drapeau Arménien”, [Դաշն. նուագակց.], [Կ. Պոլիս, 1919²]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնէ:

Գրցցկ՝ Եազընեան, 1923 (էջ 52), 1924 (էջ 61): Զարդարեան, 1922 (էջ 52), 1925 (էջ 61):

Պրորկն՝ «Ծակ.» 1919, հմր 2րջան, հմր 138 (1959)՝ 25/Դ, էջ 4 «Ծանուցումներ»:

Տրգրք՝ «Հայկչ.», էջ 395:

1920

592. ՆՈՐ ՌԱԶՄԵՐԳԸ ՀԱՅ ԶԻՆՈՒՈՐԻՆ, Բամ փոլոտանի եղ., [խօսք] Կ. Յ. Պէշկէօթիւրեանի, Իզմիր, 1920, 4 էջ, 8⁰:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.-ը չգիտնէ:

Պրորկն՝ «Ծակ.» 1920, հմր 2րջան, հմր 363 (2184)՝ 25/Ա, էջ 3 «Յուշատետր»:
«ՀԱ» 1920 9/ա/2, [Ն. Ակիմեան], «Հայագիտ. հրատ.-ներ», հմր 299:

Տրգրք՝ «Հայկչ.», էջ 398:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

² Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված է ըստ պարբերականի:

1921

593. ՊՅԱՃԵԱՆ ԱՐԱ

ՄԻ՝ ԼԱՐ, Դաշն. նուագակց., Երաժշտ.՝ Արա Պոյա-
ճեան, Խօսք՝ Վահրամ Թաթուլ, Լայպիցիգ, 1921:

Գրծնթ.՝ «ՀԿ» 1921, հմր 16՝ 16/Ձ, էջ 652, «Նոր հրատ.»:
Իրագեկվել է. «...ամենաշքեղ դաշնակի մասովը լրացած
տպագրութեամբ մեզ կուգայ Գերմանիոյ առաջնակարգ մէկ
տպարանէն»:

Տրգրք.՝ «Հայկ2.» էջ 397:

**I. 4.2. Մի երգահանի ներդաշնակած, <...>
մշակած երգ պարունակող
Հրատարակութիւնները վերնագրեր**

1894

594. ԿՕՐԷՇՉԵՆԿՕ Ա.

ԿՌՈՒՆԿ, Զայնագր. եւ մշակ.՝ Ա. Կօրէշչենկօ, ըստ
տեհնօր Ա. Կոստանեանցի երգած եղանակի, [Մոսկվա,
1894¹]:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սլ. 1381 (նկարագրվել է ոչ
ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտն:

Գրծնթ.՝ «Մշակ» 1894, հմր 129՝ 8/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին
լուրեր»:

Պրորկն.՝ «ՀԱ» 1897, հմր 11, էջ 314, Գր. Գալէմբեարեան,
«Ազգ. հրատ.՝ 1896 տ.» էջ 111 (նշված է, որ լույս է
տեսել 1894-ին):

1908

595. *[ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՌԱԶԱՅԻՆ
ԵՐԳԵՐ]*, Հրատ. Ղալաթիոյ դպրաց դասի, Պր. 1-2, Կ.
Պոլիս, 1908:

Պր. 1. *Արի՛ք հայկազունք* - «Արի՛ք Հայկազունք, յստաջ
ընթանանք...», [Եղ. Գ. Երանեանի], *Եռաձայն դաշն. Յ.
Սինանեանի*, [Խօսք Յ. Սըվաճեանի]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ.՝ չգիտն:

¹ Հրատարակման տարեթիվը նշված է ըստ «Մշակ»-ի:

Գրցկ.՝ Զարդարեան, 1909 (էջ 2):

Ներգրք. *մտնգտ.*՝ ՁԷԵ, էջ 6:

Պրորկն.՝ «Բիւզ.» 1908, հմր 3.692՝ 15-28/ԺԱ, էջ 3, «Հայ
ազգ. լուրեր»:

1909

596. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ ԼԵՒՈՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Երկձայն կամ եռաձայն,
առանց նուագակց.], Դաշն. Լ. Համբարձումեան կեզր.
երգչախմբէն, Պր. 1, Կ. Պոլիս, տպագր. Օ Արզուման,
1909, Տ⁰:

Կեզրոնատեղի Կ. Պոլիս, Զարդարեան գրատուն, Սեփ.
Ազատական երգչախումբին Գատըգիւղի:

Պր. 1. *Անդրանիկի*

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 3110 (սր. 1):

Գրծնթ.՝ «Ժամ.» 1909, հմր 135՝ 25/Գ - 7/Գ, էջ 3, «Հայկ.
լուրեր» (սր. 1-2):

Գրցկ.՝ Եազըճեան, 1923 (էջ 57): Զարդարեան, 1909 (էջ
9, սր. 1-2), 1910-1911 (էջ 24), 1922 (էջ 57): Պալեանց,
1911 (էջ 24):

Պրորկն.՝ «Բիւզ.» 1909, հմր 3.801՝ 28/Գ - 10/Գ, էջ 3, «Հայ
ազգային լուրեր» (սր. 1-2):

1912

597-600. *ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ ԵՒՐՕՊԱԿԱՆ ԶԱՅ-
ՆԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ*, [դաշն. նուագակց.] Ա.-Բ, Պատրաս-
տեց Աղէքսանդրիոյ վարժարաններու երաժշտու-
թեան ուսուցիչ Լեւոն Մ. Համբարձումեան, [Կ.
Պոլիս, 1912²]:

597. *Ա թիւ*. [1] «Զա՛յն տուր, ո՛վ ծովակ...», [Խօսք՝
Բաֆֆի]:

² Հրատարակման վայրը եւ տարեթիվը նշված են ըստ պարբե-
րականների:

598. Ա թիւ 2. Հայաստան, [խօսք՝ Յովհան Միրզա Վանանդեցի]:

599. Բ թիւ 1. Բալիկի օրօրը:

600. Բ թիւ 2. Հովիկ - «Ահա ելաւ լուսինն արծաթ...», [խօսք՝ Լ. Ծանթ]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ-ները չգիտն:

Գրքակ.՝ Եազընեան, 1923 (էջ 57), 1924 (էջ 67):
Զարդարեան, 1924 (էջ 57), 1925 (էջ 67):

Պրքակ.՝ «Ազատ.» 1912, հմր 913՝ 3-16/2, էջ 3, «Հայկ. երգեր» (հրատ. ազգ): «Ժամ.» 1912, հմր 1130՝ 8-21/2, էջ 3, «Հայկ. լուրեր»:

1920

601. ԱՆԴՐԱՆԻԿԻՆ - «Իբրեւ արծիւ սաւառնում ես լեռ ու ժայռ...», ձայնագր. [աշուղ Շերամ], Պոսթոն, հրատ. Պէրպէրեան գրատուն:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. չ չգիտն:

Գրքակ.՝ Եազընեան, 1923 (էջ 51): Զարդարեան, 1922 (էջ 51):

Պրքակ.՝ «Փիւն.» 1920, 4/բ/1, «Ստ. գրքեր»:

Տրգրք.՝ «Հայկ2.» էջ 392:

1921

602. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ԱՐԱ

ԿՈՌԻՆԿ, Դաշն. Արա Պոյաճեան, Լայփցիգ, 1921:

Տրգրք.՝ «Հայկ2.» էջ 393:

Ի. 4.3. Անթվակիր կամ անստույգ տարեթվով հրատարակությունների վերնագրեր

4.3.1. Մի երգահանի հորինած մեղեդիով երգ պարունակող հրատարակությունների վերնագրեր

ԺԹ դար

[186 -]

603. ԹԱՇՃԵԱՆ ՆԻԿՈՂՈՍ

ԵՐԳ վասն վերադարձի նորին վեհափառութեան օգոստոսփառ կայսեր, Եղ.՝ Ն. Ս. Թաշճեան, Խօսք՝ Օգոստին Երգահան, Կ. Պոլիս, տպագր. Տ. Զուհաճեան, [186 -], 4 էջ:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սյ. 586 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի. վերնագրային նկարագրություն է): ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. չ չգիտն:

Ի դար

[19- -]

604. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ ԵՂԻՇԵ

ՔԵԶ, Օր. 2:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. չ չգիտն:

Մտնգկն. հրատ.՝ Եղ. Բաղդասարեան, «Համր երգ» կողքի 1-ին էջ:

605. ԳԱՆՃԵԱՆ ԳԱՌՆԻԿ

ԱՆԷՄՔ այն կարմիր ձեռքերուն որ երկար տարիներ դաշտերն ու ծովերն արիւնով ներկեց, Զայնապ. գրեց Գառնիկ Գանճեան:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. չ չգիտն:

Գրքակ.՝ Զարդարեան, հմր 3 (էջ 76): Պալեց 1911 (էջ 24):

606. ԳՕԼԱՆՃԵԱՆ Ե. Մ. ՏԱՐԷՆՏԵԼԵԱՆ

ՎԱՐՈՒՆԱ (*Երազերգ*), Երգ ջութակի, դաշն. նուագակց., 5 էջ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Գրցկ.՝ Եազընեան, 1923 (էջ 53), 1924 (էջ 62): Ջարդարեան, 1922 (էջ 53), 1925 (էջ 62): Կիլիկիա, 1923 (էջ 32): Յակոբեան, 1925 (էջ 86): Պալեան, 1922 (էջ 85):

607. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ԱՐԾԻՒ ՍԷՐԸ, Ջութակի եւ դաշն. ձայնակց., Օր. 8 [Թիֆլիս, 191 -]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

608. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ԱՐՑՈՒՆՔ, Դուէտ դաշն. ձայնակց., Օր. 11 [191 -]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

609. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ԼԱՑՈՂ ՍՈՒՆԱԿԸ, Ջութակի եւ դաշն. ձայնակց., Օր. 10 [191 -]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

610. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳ, ՅՄՔՕ - «ՅՄՔՕ, ցՄՔՕ, մարշ, մարշ...»,¹ Քայլերգ եռաձայն դաշն. ձայնակց., Օր. 18, [Խօսք Յակ. Աղաբաբի]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

611. ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԴԱՆԻԷԼ

ՄԻՇՏ ԳԱՐՈՒՆ, Դաշն. ձայնակց., Օր. 12 [Թիֆլիս, 191 -]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Դ. Ղազարեան, «Հօնօլէլ», կողքի էջ 4:

612. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Օր. 6, հմր 7 [Թիֆլիս 191 -]:

Լուսաբացի, Երկձայն երգ դաշն. նուագակց.:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Սարգսրեան Ե., *SU*, կողքի էջ 4:

613. ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՐԻԱՆԴ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, Օր. 5, հմր 6 [Թիֆլիս 191 -]:

Աշուն, միաձայն երգ դաշն. ձայնակց.:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Սարգսրեան Ե., *SU*, կողքի էջ 4:

I. 4.3.2. Մի երգահանի ներդաշնակած, <...> մշակած երգի հրատարակություններ

[19- -]

614. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ԼԸՌԵՑ, ներդաշն Ասլանյան, հրատ Ա. Կոստանեանի, Մոսկվա:

Պրերի.՝ ԹԵ, 1910, հմր 5-6, էջ 72, «Սո. հրատ.», հմր 36:

615. ДЕ ВИРРА Г. И.

Երազ, Օր. 2:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շգիտե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Де Вирра, «Կիլիկիա», կողքի էջ 1:

¹ Սկզբնատողի եւ խոսքի հեղինակի տվյալները տե՛ս Ղազարյան Դ., *ՄԵ, տետր Գ, հմր 8*:

616. ДЕ ВИРРА Г. И.

«*Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին....*», Օր. 3, [Եղ.՝ Ն. Շահլամեան, խօսք՝ Ռ. Պատկանեան]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Де Вирра, «Կիլիկիա», կողքի էջ 1:

Պրորկն՝ «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 289, «Ստ. գրքեր»:

617. ДЕ ВИРРА Г. И.

Կռիւ, Օր. 5:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Де Вирра, «Կիլիկիա», կողքի էջ 1:

Պրորկն՝ «Գեղ.» 1917, գ. 6, էջ 289, «Ստ. գրքեր»:

618. ДЕ ВИРРА Г. И.

Մեր նախնիքը, Օր. 6:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Де Вирра, «Կիլիկիա», կողքի էջ 1:

619. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐԶԱ

«*Լէփօ-լէ, լէ....*», Քառաձայն [խմբի համար] երգ, ժող. պարերգ, [Մշակուձը] Կարա - Մուրզայի, հրատ. Ֆիլիպէի՝ հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, 4 էջ, վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

620. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐԶԱ

«*Լըռեց: Ամպերը եկան ծածկեցին....*», [Եղ.՝ Ն. Շահլամեան], Քառաձայն [խմբի համար], [Մշակուձը] Կարա - Մուրզայի, [խօսք Ռ. Պատկանեանի], հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], 1 էջ, վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:
«Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ):

621. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐԶԱ

«*Օ՛յ, Նազան....*», Քառաձայն [խմբի համար], ժող. պարերգ, [Մշակուձը] Կարա - Մուրզայի, հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], 2 էջ, վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:
«Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ):

622. [ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐԶԱ Ք.]

ԱԼԱԳԵԱԶ - ԷՋՄԻԱՆԻՆ, Քառաձայն [խմբի համար], [հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի], [190 -], վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ):

623. ԿՕՐԷՇՉԵՆԿՈ

ԿՈՌՆԿ, Ներդաշն. Կօրէշչենկո, հրատ Ա. Կոստանեանի:

Պրորկն.՝ «ԹԵ», 1910, հմր 5-6, էջ 72, «Ստ. հրատ.», հմր 35:

624. ՏԷՐ - ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ, [Դաշն. նուագակց.], Օր. 2, Ներդաշնակ. Անուշաւան Տէր - Ղեւոնդեան, Պր. 1-3, СПб, В. Бессель и К^о [1909], (СПб, Нотопечатня В. Бессель и К^о).- 4^о.

Собственность издателей для всех стран В. Бессель и К^о. СПб – Москва.

Պն. 2. Ան սիրտինը**ТЕР- ГЕВОНДЯН АНУШАВАН**

АРМЯНСКИЕ ПЕСНИ с сопровожд. фортепиано, Op. 2,
А. Тер – Гевондян. [N 1-3].

2. Возлюбленной

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Մտնցնկ. հրատ.՝ Ան. Տէր - Ղեռնդեան, *ԵԽ*, կողքի էջ 4:

Պրորկն՝ «ԹԵ» 1914, հմր 3, էջ 39, «Ստ. հրատ.-ներ», հմր 4: «Գեղ.» 1917, գիրք 6, էջ 288-9:

**I. 4.4. Անհայտ ներդաշնակող, մշակող
երգահանների երգերի
հրատարակությունների վերնագրեր**

Ի դար

[19 -]

625. «ԱՐԻՔ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ», Քառաձայն [խմբի համար], [Եղ.՝ Գ. Երանեան, խօսք՝ Յ. Սըվաճեան], [Հրատ. Ֆիլիպէի՝ հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի], [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

626. «ԲԱԻ Է, ՈՐՔԱՆ ԱՅՍՔԱՆ ՏԱՐԻ...», Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ խմբի], [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 134՝ 1/Բ, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

627. «ԳԱՑԷՔ, ՏԵՍԷՔ, Ո՞Վ Է ԿԵՐԵԼ ԶԷՄ... », Քառաձայն խմբի համար, Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ.

երգեցիկ-թատերասէր խմբի], [190 -], 4 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

628. ԳԼԳԼԱԼԵՆ ԶՈՒՐԵՐ, [Թերեւս՝ ջութակ էր իջնում], Քառաձայն [խմբի համար], [Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի], [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ):

629. «ԴԷՉ ԳՈՒՆԴ Ի ԳՈՒՆԴ...», Հրատ. Ֆիլիպէի՝ հայկ. երգեցիկ խմբի], [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 134՝ 1/Բ, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

630. ԴԷՊԻ ԿՈՒՒՒ ~ «Արիք Հայեր... », Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի], [190 -], 3 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

631. «ԵՍ ԼՍԵՑԻ ՄԻ ԱՆՈՅՇ ԶԱՅՆ...», Քառաձայն [խմբի համար], [Խօսք Ս. Շահազիզի], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի], [190 -], 2 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտնե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր», հմր 134՝ 1/Բ, էջ 4, «Նօթայով երգեր»: «Ռազմ.»

1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ.):

632. ԵՐԳ ՈՐՍՈՐԴԻ, Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ.):

633. «ԶԻՄ ԳԼԽԻ ՖԱԹԷՆ ԿՈՒՏԱՄ...», Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190 -], 1 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

634. ԹՈՂ ՓՇՐՈՒԻ ՇՂԹԱՆ, Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190-?], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ.):

635. Ի ՄԱՐՏ - «Բա՛լ է, որքան...», Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190-?], 1 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

636. ԿԱԽԱՂԱՆ - «Բերին աթոռ, ելան...», Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190 -], 4 էջ, վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:
Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ.):

637. ԿՈԶ, Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ.):

638. «ՀԱՅ ԵՂՐԱՅՐՆԵՐ...», Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 134՝ 1/Բ, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

639. ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ, Ձայնազրուած, Գ. Արխանեանի նկարով. [190 -]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Կոմակ» 1909, հմր 19-20՝ 14/Ժ, էջ 230, («Հնչակեան հրատարակութիւններ»-ի վաճ. ազդ.):

640. ՀԱՅՈՒՆ ՍՈՒԳԸ, Ձայնազր. երգ [190 -]:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1921, հմր 2865՝ 30/Թ, էջ 4, «Հայր.» գրատուն, «Ձայնագրուած երգեր»:

641. ՀԱՍՈՒ ԵԶՆԵՐԸ, Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպետի հայկ. երգեցիկ-թատերասեր խմբի, [190 -], վիմատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ. շ զգիտե:

Պրորկն՝ «Ռազմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ.):

642. «ՄԱՅՐ ԱՐԱՔՍԻ...», Քառաձայն [խմբի համար], [Եղ.՝ Պ. Ափրիկեան], [Խօսք՝ Խ. Պատկանեան], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], 1 էջ, վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

643. «ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ», Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], 1 էջ, վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

644. ՅԱՌԱՂ, Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Պրորկն՝ «Ինպմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ):

645. ԶԱՆ ԳԻԻԼՈՒՄ, Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Պրորկն՝ «Ինպմ.» 1908, հմր 296՝ 8/ԺԱ, էջ 4, «Քառաձայն երգեր» (վաճ. ազդ):

646. ՎՐԷԺ - «Թո՛ղ կորնչին...», Քառաձայն [խմբի համար], Հրատ. Ֆիլիպէի հայկ. երգեցիկ-թատերասէր խմբի, [190 -], 1 էջ, վիճատիպ:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Պրորկն՝ «Հայր.» 1902, հմր 148՝ 10/Ե, էջ 4, «Նօթայով երգեր»:

I. 5. Անորոշ

Ի դար

[19- -]

647. ԹԷՈՂԻԿԻ ՄԷԿ ԵՐԳԸ՝ նոր Սուլթանին ձօնեալ, Կ. Պոլիս, տպագր. Հրանտ Քէրէստէճեան:

Ծան.՝ Հայտնի չեն ո՛չ վերնագիրը, ո՛չ խոսքը, ո՛չ էլ մեղեդու կցված լինելը:

Մտնգտ.՝ Թէոդիկ, ՏՏ, § 171-87, էջ 133: ՀԳՄ, այս հրատ.՝ չգիտե:

[1908?]

648. ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՌԱԶԱՅԻՆ ԵՐԳԵՐ, Հրատ. Ղալաթիոյ դպրաց դաս.

Պր. Բ. ¹ «Ժողովրդակամ գեղեցիկ երգ մը», Լեւոն Էֆ. Զիլինկարեանէ, ² [Կ. Պոլիս, 1908³]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Դ, այս հրատ.՝ չգիտե:

Ներգրք. մտնգտ.՝ ԶՀԵ, էջ 6:

Գրցցկ՝ Զարդարեան, հմր 1 (էջ 2):

Պրորկն՝ «Բիւզ.» 1908, հմր 3.632՝ 15-28/ԺԱ, էջ 3, «Հայ ազգ. լուրեր»:

1912

649. ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՆՈՐ ԵՐԳԸ. սահմանադրական, Կ. Պոլիս, 1912, 18 էջ:

Ծան.՝ Հայտնի չեն ո՛չ հեղինակը, ո՛չ խոսքը, ո՛չ էլ մեղեդու կցված լինելը:

¹ Պրակ Ա-ն տե՛ս հմր 595 նկարագրութիւնը:
² Լեւոն Զիլինկարեանը փոխադրել եւ մշակել է եռաձայն կատարման համար (հայտնի չէ՛ երգի վերնագիրը):
³ Նկարագրված է ըստ պարբերականի:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրքակ՝ Պալենց, 1922, էջ 86:

II. 1. Մեկական երգեր (սոսկ ձայնանիշեր) պարունակող հրատարակություններ

1884

650. ԿԱՐԱ - ՄՈՒՐՋԱ ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ

ՊՕՊՈՒՐԻ. Հայկական երգերից, Դաշնամուրի համար, Մոսկվա:

Ծնթ.՝ ՀԱԳ-ի ՆԵԳ բաժնում պահպանվում է ձեռագիր 1952-ից արտագրված մեկ օրինակ՝ «Թիֆլիս, 1884 (կամ) 1883» նշումով:

Մտնգտ.՝ Ղազիկեան, հտ. Ա, սյ. 1245 (նկարագրվել է ոչ ըստ տեսածի): ՀԳՄ, հտ. Գ, հմր 4311:

Պրքակ՝ «Մշակ» 1884, հմր 49՝ 5/Ե, էջ 4, «Յայտարարութիւններ» (հրատ. ծանուցում):

651. ՊԱՐՈՆՐԵԳԵԱՆ Յ.

КАВКАЗСКИЙ МАРШ, դաշնամուրի համար:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրծնթ.՝ «Մշակ» 1886, հմր 42՝ 17/Դ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: Իրազեկվել է, որ հիմնված է երկու՝ «Մեծափառ արքայ մեր» եւ «Մեզ նոր արեւ ծագէ» հայտնի եղանակների վրա:

Օրնկ՝ ԳԱԹ, Ս. Մ. Ֆոնդ 179 (1):

II. 1.2. Անթվակիր հրատարակություն

652. ЗЕЙТУН, “АРМЯНСКИЙ МАРШ”, [Դաշն. համար], аранжировка А. К. Корниенко, СПб, Изд. Л. М. Селитренникова (тип. А. К. Вейсман).

Собственность издателя, Склад издания Муз. магазин О. Венцаль, бывший П. К. Селиверстова, (“Кавказская муз. библио-ка”, հմր 8):

«Արեւն ելաւ, գէյթունցիներ» երգի եղանակն է, որը Տ. Զուխաճյանի «Զեյթեկեր» օպերետի երաժշտական հատ-

վածներէն է, որ անջատվելով օպերետից, դարձել է ինքնուրույն երգ (տե՛ս «Ակնարկ հայ երաժշտության պատմության», էջ 108):

Օրնկ՝ ՀԱԳ:

II. 2. Թերի իրազեկանքով երգերի եղանակներ պարունակող հրատարակությունների վերնագրեր

1882

653. ՍՈՒԶԱՆԱՃԵԱՆՑ ՅՈՎՀ.

ՀԱՅՈՑ ՄԱՐՇ - «Արիք Հայկազունք...», «Արիացիբ գոնեա» եւ «Մեր Հայրենիք» [Թիֆլիս, 1882]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրծնթ.՝ «Մշակ» 1882, հմր 222՝ 30/ԺԱ, էջ 3, «Ներքին լուրեր»: Իրազեկվել է. «եղանակը «Արիք հայկազունք» հայտնի եղանակն է, հետեւաբար պետք էր նշել ոչ թէ «հեղինակութիւն», այլ՝ պիանոյի համար փոխադրեց Յ. Ս.»:

Պրքակ՝ «Մշակ» 1882, հմր 225՝ 3/ԺԲ, էջ 4 (հրատ. ծանուցում): Իրազեկվել է. «Դաշնամուրի համար ձայնագրած հայկական երեք երգերը մարշի ձեւով յօրինեց Յովհ. Սուզանացի»:

1886

654. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆՑ Ն. Յ.

ԱԼ ԿԷԼԻՆ. Հայոց ժողովրդական երգ պիանոյի համար = *Al Guéline air national arménien.* Ն. Յ. Չիլինկիւրեանցի աշխատասիր., Մոսկվա, տպ. Իւրգէնսոն [1886]:

Մտնգտ.՝ ՀԳՄ, հտ. Գ, այս հրատ. շ գիտե:

Գրծնթ.՝ «Մշակ» 1886, հմր 130՝ 18/ԺԱ, էջ 2, Իրազեկվել է. «Նոր Նախիջեւանցի հայերի (Անիից գաղթածներ), «Ալ Կելին» յիշեցնում է մեզ Ալեքսանդրապոլի ժողովրդական երգերը <...>, պ. Չիլինկիւրեանցի իմացել է պահպանելով ժողովրդական երգի բնատրոսիւնը, հաջողակ կերպով յարմարեցնել նրան երոպական նօթաների»:

---

655. **ՇԻՇԵՐՈՒՆԱԿ**, СПб, изд. Л. М. Селитренникова, (“Кавказская муз. библиока”, հմր 10):

Մտնցնկ. հրատ.՝ “Зейтун” կողքի էջ 4:

656. **ԿՐՄԿՆԻՆԿ**, СПб, изд. Л. М. Селитренникова, (“Кавказская муз. библиока”, հմր 11):

Մտնցնկ. հրատ.՝ “Зейтун” կողքի էջ 4:

657. **ՄԵՐ ԱՅՐԵՆԻԿ = ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻԿ**

Армянская песня, СПб, изд. Л. М. Селитренникова, Кавказская муз. библиока”, հմր 9:

Մտնցնկ. հրատ.՝ “Зейтун” կողքի էջ 4:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան	III
Կազմողի կողմից	IX
Պայմանական նշումներ, համառոտագրություններ	XV
Մատենագիտության կառուցվածքը.....	XXXV
Մատենագիտություն	1

**ՇԱՅԵՐԵՆ ԵՐԳԱՐԱՆՆԵՐԻ
ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
(1513-1921թթ.)**

Աշխատասիրությամբ
ԿԱՐԻՆԵ ԲԱԲԿԵՆԻ ՀԱՐՈՅԱՆԻ

**БИБЛИОГРАФИЯ
АРМЯНСКИХ ПЕСЕННИКОВ
(1513-1921 гг.)**

Составитель - **КАРИНЕ АРОЯН**

**A BIBLIOGRAPHY OF THE
ARMENIAN SONG-BOOKS
(1513-1921)**

Compiled by **KARINE HAROYAN**

Խմբագիր՝ Թովմաս Պողոսյան
Սրբագրիչ՝ Կարինե Հարոյան

Համակարգչային շարվածքը՝
Լուսինե Ահարոնյանի և Հասմիկ Մելքոնյանի

Էջադրումը՝
Լուսինե Ահարոնյանի

Կազմի ձևավորումը՝
Արամ Ուռուտյանի

Չափսը՝ 60x84 1/8: Թուղթը՝ օֆսեթ:
Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Ծավալը՝ 81,5 տպ. մամուլ:

«Նահապետ» ՍՊԸ
Էլ փոստ nahapet_publishing@mail.ru

Նկատված վրիպակներ

էջ	սյուն.	տող	տպված է	պետք է լինի
XI	II	11 վ.	ժողովածուները	ժողովածուներում
XI	II	12 վ.	էջերից	երկերից
XII	I	8 ն.	կամ	կամ այլ
XXXV	ներքևից տող 9 մի քանի երգահանների			մի երգահանի
27	II	5 ն.	ԺԷ	ԺԸ
29	I	17 ն.	«փարձ»	«փորձ»
29	I	8 ն.	«փարձ»	«փորձ»
39	II	18 վ.	Բվնդ.	Բվնդ ⁷ .
108	II	15 վ.	Բարգեն	Բարկեն
111	II	3 ն.	մի	մեր
116	II	12 ն.	Թաշյանի	Թաշճյանի
127	I	4 ն.	եյք	էջք
140	I	12 ն.	Թ. Անասյանը	Հ. Անասյանը
140	II	22 ն.	Միանսարյանց	Միանսարյանց
141	I	9 ն.	Ք. Պատկանյանի	Գ. Պատկանյանի
219	II	3 վ.	հտ.	Գ. Հմր
276	II	11 վ.	մշտական...» ⁹	մշտական...»
276	II	13 վ.	Դօնի	Դօնի ⁹
294	I	15 ն.	Ս.[ահ.]	Ս.[Սահ.]
321	II	7 վ.	«Մշակ»	«Մշակ», 1906
357	I	25 ն.	դիպեխո ³	դիպեխո
357	I	23 ն.	Սիմէօնեանցի	Սիմէօնեանցի ³
364	I	16 վ.	արեան	արեուն
375	I	5 ն.	հմր. 4	հմր. 2
375	II	15 ն.	Դարեան	Դուրեան
378	I	6 վ.	ի վար	ի վայր
387	I	20 ն.	Շնոփրիալր	Շնորհալի
387	I	17 ն.	Շնոփրիալր	Շնորհալի
387	II	15 ն.	Շնոփրիալր	Շնորհալի
389	II	14 ն.	էրվում են	էրվում են
395	II	15 ն.	Ի վար	Ի վայր
395	II	15 ն.	յԱրարատեան	յԱրարատեան
395	II	14 ն.	հեշտուցել	հեշտացել
396	II	9 ն.	հմր 1-ին	հմր 2
397	I	5 ն.	285-րդ	286-րդ
402	I	9 վ.	Անգիբ	Անգիր
418	I	4 ն.	Աշխարհ	աշխար
423	II	8 ն.	արհեստ	արհեստ
470	I	18 վ.	ամրիծ	անրիծ
474	II	22 ն.	Անուշ էղջիկ	Նուշ աղջիկ
479	I	5 վ.	Բագուաց	Բագուայ
495	II	3 վ.	Կոստանդնուպելսեցու	Կոստանդնուպելսեցու
535	I	1-ին վ.	դրուարդ	դրուարդ
536	I	8 վ.	[17--]	[17--], 148 էջ. 16°
547	II	8 ն.	Թ	ԺԹ
550	I	5 վ.	հմր 45	հմր. 46
552	I	8 ն.	հմր 349	հմր 408